ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΓΑΛΗΝΟΥ

ΑΠΑΝΤΑ.

CLAVDII GALENI

OPERA OMNIA.

EDITIONEM CVRAVIT

D. CAROLVS GOTTLOB KÜHN

PROFESSOR PHYSIOLOGIAE ET PATHOLOGIAE IN LITERARVM VNIVERSITATE LIPSIENSI PVBLICVS ORDINARIVS ETC.

TOMVS XIII.

LIPSIAE

PROSTAT IN OFFICINA LIBRARIA CAR. CNOBLOCHII

1827.

MEDICORVM GRAECORVM

OPERA

QVAE EXSTANT.

EDITIONEM CVRAVIT

D. CAROLVS GOTTLOB KÜHN

PROFESSOR PHYSIOLOGIAE ET PATHOLOGIAE IN LITERARVM VNIVERSITATE LIPSIENSI PVBLICVS ORDINARIVS ETC.

VOLVMEN XIII.

CONTINENS

CLAVDII GALENI T. XIII.

LIPSIAE

PROSTAT IN OFFICINA LIBRARIA CAR. CNOBLOCHII

1827.

ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Η.

Ed. Chart. XIII. [524.] Ed. Baſ. II. (255.)

Κεφ. α'. Ἔθος ἐστὶ τοῖς νεωτέροις ὀνομάζειν ἀρτηριακὰς, μὴ προστιθεῖσι πότερον ἀντιδότους λέγουσιν ἢ κατὰ σημαινόμενον ἕτερον. ἔνιοι δὲ ἐκλεικτὰ προσαγορεύουσιν αὐτὰ μὴ προστιθέντες φάρμακα, καί τινες μὲν ὅλως οὐδένα διορισμὸν αὐτοῖς προσέγραψαν, ἔνιοι δὲ ὀλιγάκις προσέθηκαν, οἱ μὲν πρὸς ἀποκεκομμένην φωνὴν, οἱ δὲ γενικώτερον ἔτι πρὸς βεβλαμμένην φωνήν. εἰσὶ δὲ οἳ πρὸς τετραχυσμένην

GALENI DE COMPOSITIONE MEDICAMENTORVM SECVNDVM LOCOS LIBER VII.

Cap. I. Mos eſt recentioribus medicis arteriacas appellare, non apponentibus num antidotos dicant, an juxta aliud ſignificatum, quidam vero eclecta nominant ipſa, non apponentes medicamenta, et quidam penitus nullum diſcrimen ipſis aſcripſerunt, aliqui vero raro addiderunt, alii ad vocem interceptam, alii adhuc generalius ad vocem laeſam, ſunt qui et ad exaſperatam arteriam et ad exulcera-

Ed. Chart. XIII. [524. 525.] Ed. Baf. II. (255.)

ἀρτηρίαν καὶ πρὸς ἡλκωμένην ἔγραψαν, ὥστε εὐλόγως οἱ χρώμενοι ταῖς ἀρτηριακαῖς, φαρμάκοις ὀνομαζομένοις ἀδιορίστως, ἐνίοτε μὲν ἐπιτυγχάνουσιν, ἐνίοτε δὲ οὐδὲν ὅλως ὠφελοῦσι τοὺς πάσχοντας, ἀλλὰ βλάπτουσι τὰ μέγιστα. πρόδηλον δ' ὅτι τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν ἐπὶ τῶν τοιούτων παθῶν αἰτιῶνται. πάλαι μὲν οὖν, ὁπότ' οὐδὲ τὰς ὁμοίως τῇ καρδίᾳ σφυζούσας ἀρτηρίας οὕτως ὠνόμαζον, ἐπὶ μόνης τῆς ἐκ τοῦ πνεύμονος ἀνισχούσης εἰς τὸν λάρυγγα τὸ τῆς ἀρτηρίας ἐπέφερον ὄνομα, φλέβας ὀνομάζοντες τοὐπίπαν, ὥσπερ τὰς ἄλλας ὅσαι μὴ σφύζουσιν, οὕτω καὶ τὰς σφυζούσας. ὕστερον δὲ τῆς προσηγορίας ἐθισθείσης ἐπὶ τῶν σφυζουσῶν λέγεσθαι, διὰ τὴν ὁμωνυμίαν προσθέντες τὸ τῆς τραχείας ὄνομα τὴν εἰς τὸν πνεύμονα καθήκουσαν ἐκ τῆς λάρυγγος ἀρτηρίαν οὕτως ὠνόμασαν, ἅμα τῷ καὶ βρόγχον αὐτὴν καλεῖν, ἐπειδὴ τὰ χονδρώδη σώματα, τὸ πλεῖστον τῆς οὐσίας αὐτῆς μέρος ὄντα, βρογχία προσαγορεύουσιν. ὑπαλείφει δὲ τὴν ἀρτηρίαν αὐτὴν ἔνδοθεν παχὺς ὑμὴν, ὃν [525] διὰ τὸ πάχος ἔνιοι χιτῶνα προσαγορεύουσιν. ὅταν οὖν τι πάθος

tam fcripferunt, adeo ut rationabile fit eos, qui arteriacis appellatis medicamentis indefinite utuntur, aliquando feliciter eis uti, aliquando vero nihil penitus aegros juvare, fed maxime laedere. Palam eft autem quod afperam arteriam in hujusmodi affectionibus accufant. Quondam igitur, quando nondum eas, quae fimiliter ut cor pulfant arterias fic nominabant, in folam eam, quae ex pulmone in laryngem emergit arteriam, ipfum arteriae nomen inferebant venas appellantes in totum velut alias, quae non pulfant, fic etiam pulfantes. Poftea vero confuetudine obtinente arteriae appellationem in pulfantibus dici, propter aequivocationem afperae nomen apponentes eam quae ex larynge in pulmonem defcendit arteriam afperam arteriam appellaverunt una cum hoc, quod ipfam etiam bronchum vocant, quandoquidem cartilaginofa corpufcula, quae plurima ejus pars funt, bronchia appellant. Ambit autem ipfam arteriam intrinfecus craffa pellicula, quam ob craffitudinem aliqui tunicam vocant. Quum igitur affectio aliqua aut circa

Ed. Chart. XIII. [525.] Ed. Baf. II. (255.)

ἤτοι κατὰ τοῦτον ἢ κατὰ τοὺς ἐν τῷ λάρυγγι γένηται μῦς, ἀρτηριακὰς ὀνομάζουσι τὰς ἰωμένας αὐτὰ, μὴ προστιθέντες, ὡς ἔφην, ἀντιδότους. ἀνόμοιαι δὲ κατ᾽ εἴδη ταῖς δυνάμεσίν εἰσιν αἱ γεγραμμέναι πρὸς αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο συμβαίνει τοὺς χωρὶς διορισμοῦ χρωμένους αὐταῖς ἀποτυγχάνειν τοῦ σκοποῦ πολλάκις. ὅτι δὲ πολλή τίς ἐστιν ἡ διαφορὰ τῶν γεγραμμένων ἐν ταῖς φαρμακίτισι βίβλοις ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, ἔνεστί σοι μαθεῖν ἐκ τριῶν παραδειγμάτων, ὧν τὸ μὲν ἀδηκτότατόν ἐστι καὶ ἀκριβῶς ἐμπλαστικὸν ἐκλεαῖνον τὰς τραχύτητας, τὸ δ᾽ ἐναντίον τῷδε δριμύτητος δακνώδους οὐκ ὀλίγον ἔχον, ὡς ἐὰν ἀκριβῶς ὑγιαίνοντι μορίῳ προσαχθῇ, τραχύνειν αὐτό. μέσον δὲ ἀμφοῖν τῶν εἰρημένων ἐστὶν ἄλλο γένος φαρμάκων ἀρτηριακῶν, ἀδήκτου ῥυπτικῆς δυνάμεως. τὸ μὲν οὖν ἐμπλαστικὸν ἔστι διὰ γλυκέος Κρητικοῦ καὶ κόμμεως καὶ τραγακάνθης καὶ γλυκυῤῥίζης κατασκευαζόμενον, τὸ δὲ δριμὺ διὰ πεπέρεως καὶ κασσίας καὶ κινναμώμου καὶ χαλβάνης καὶ ῥητίνης τερμινθίνης. τὸ μέσον δὲ ἀμφοῖν ἐκ πτισάνης χυλοῦ καὶ ἀμυγδάλων καὶ κυάμων ἔτνους, ὅσα τε

hanc aut circa laryngis, qui fumma arteriae pars eft, mufculos contingit arteriacas appellant curantes ipfam, non apponentes, velut dixi, antidotos. Diffimiles autem facultatibus funt ab ipfis defcriptae et ob id contingit utentes ipfis absque difcrimine a fcopo aberrare. Quod vero multa fit differentia earum, quae in medicamentariis libris fcriptae funt, ex tribus exemplis difcere licet, quorum primum omnis acrimoniae expers eft et exquifite meatus obturat, laevigans afperitates, alterum huic contrarium eft acrimoniae mordacis non parum habens, ut fi fanae parti adhibeatur, ipfam exafperet, medium deinde inter ambo dicta aliud genus arteriacorum medicamentorum eft, lenis et citra acrimoniam detergentis facultatis. Id igitur quod meatus obducit, ex paffo Cretico et gummi et tragacantha ac radice dulci apparatur, acre vero ex pipere et caffia et cinnamomo et galbano ac refina terebinthina. Medium autem amborum ptifanae conftat fucco et amygdalis et fabis frefis

ἄλλα τοιαῦτα. μεταξὺ δὲ τοῦ μέσου καὶ τῶν ἄκρων ἑκατέρου πλείω φάρμακά ἐστι, τὰ μὲν μᾶλλον, τὰ δὲ ἧττον ἀποκεχωρηκότα τοῦ μέσου. περὶ ὧν ἐφεξῆς διοριῶ, τοὺς μὲν προσθέντας τινὰ διορισμὸν ἐπαινῶν, τοὺς δὲ ἁπλῶς προσγράψαντας οὐκ ἀποδεχόμενος. ἐν τῷ μέσῳ δ' ἀμφοῖν εἰσιν οἱ διορισμοὺς ἐλλιπεῖς ποιησάμενοι, ὁποῖός ἐστι καὶ τῶν γραψάντων, ἀρτηριακὴ ἡ πρὸς ἀποκεκομμένας φωνὰς, ἢ πάλιν, ἀρτηριακὴ ἡ πρὸς τοὺς βραγχωδῶς φθεγγομένους. τό τε γὰρ ἀποκεκόφθαι τὴν φωνὴν, ὅπερ ἐστὶ μὴ δύνασθαι φθέγγεσθαι, πλείοσιν αἰτίαις ἕπεται, τοῦτο μὲν τοῖς ἀπὸ κεφαλῆς χρονίσασι καταῤῥοις, τοῦτο δ' ἐμπύοις καὶ φθισικοῖς καὶ τοῖς ἐκ βοῆς μεγάλης καὶ πολλῆς παθοῦσιν, εἶτα μὴ καλῶς ἐκθεραπευθεῖσιν ἢ καὶ γεννωμένην ἔτι τὴν διάθεσιν ἔχουσιν. ὡσαύτως δὲ καὶ βραγχώδης ἡ φωνὴ (256) γίνεται διά τε τὰς αὐτὰς αἰτίας καὶ διὰ ψυχροῦ πνεύματος εἰσπνοήν. ἡ μὲν οὖν διάθεσις ὁμογενής ἐστιν ἀφωνίας τε καὶ βράγχους, μεγέθει δὲ ἀλλήλων διαφέρει τὰ πάθη ταῦτα, σφοδρότερον μὲν καὶ δυσλυτώτερον διαβρόχων ὑγρότητι γινομένων τῶν

elixis et aliis hujus generis. Inter medium autem et utrumque extremum plura medicamenta ſunt, partim magis partim minus a medio progreſſa, de quibus deinceps determinabo, eos quidem, qui diſcrimen aliquod addiderunt laudaturus, qui vero ſimpliciter protulerunt neque admiſſurus. In horum medio locandi ſunt, qui diſcrimina non tamen integra fecerunt, qualia ſunt eorum qui ſcripſerunt. Arteriace ad interceptam vocem aut rurſus. Arteriace ad raucam vocem. Etenim vox intercepta, quod eſt non poſſe loqui, plures cauſas ſequitur, partim quidem deſtillationes a capite diuturnas, partim vero empyicos ac tabidos: et eos qui ex magno et multo clamore laeſi ſunt et deinde non probe curati ſunt, aut etiam affectum, qui adhuc generatur habent. Eodem modo etiam rauca vox fit ob easdem cauſas et amplius ob frigidi aëris inſpirationem. Affectus itaque interceptae ac raucae vocis ejusdem generis eſt. Magnitudine tamen differunt inter ſe haec mala. Quum enim vocis organa ab humiditate vehementius et ut aegre ſolvi

φωνητικῶν ὀργάνων ἡ ἀφωνία, μετριώτερον δὲ ὑγρανθέντων ὁ βράγχος. ὄργανα δὲ φωνητικὰ λέγοντός μου τήν τε ἀρτηρίαν ἀκούετε καὶ τὸν λάρυγγα καὶ τὴν φάρυγγα. τοῖς μὲν οὖν ἐκ τοῦ βοῆσαι σφοδρῶς ἐπὶ πλεῖον κακωθεῖσι τὴν φωνὴν ὅμοιόν τι συμβαίνει πάθημα τῷ γενομένῳ πολλάκις ταῖς χερσὶ καὶ σκέλεσι καὶ ψόαις καὶ ῥάχει καὶ μυσὶ καμοῦσι πλείονα. καλοῦσι δ' ἔνιοι τῶν γυμναστῶν τὴν τοιαύτην διάθεσιν τῶν μυῶν, ἐν οἷς συνίσταται, φλεγμονώδη κόπον. κατὰ μὲν οὖν ἀρτηρίαν ὁ ἔνδον αὐτῆς ὑμὴν ἢ χιτὼν ἢ ὅπως ἂν ὀνομάζειν ἐθέλοι τις, ὑπὸ τοῦ κατὰ τὰς μεγάλας φωνὰς πνεύματος ἔξω φερομένου πληττόμενος, εἰς τὴν φλεγμονώδη διάθεσιν ἀφικνεῖται, πολλῷ δὲ μᾶλλον, ἐὰν πρὸς τῷ μεγέθει τῆς φωνῆς ὀξύτης τις ἔτι προσείη. κατὰ δὲ τὸν λάρυγγα πρὸς τῇ πληγῇ ταύτῃ καὶ ἡ τῶν κινούντων αὐτὸν μυῶν βλάβη τῆς ἐνεργείας μείζονα τὴν διάθεσιν ἐργάζεται. θεραπείας δὲ γένος αὐτῶν ἐπὶ παντὸς μορίου ταῖς ὕλαις διαλλάττον ἐστίν. ἐλαίῳ μὲν γὰρ ἀνατρίβειν σκέλη καὶ χεῖρας

possit, fuerint madefacta vox intercipitur, quando vero moderatius sunt humecta, raucedo oboritur; organa vocis quum dico arteriam accipite et ejus summum aut fauces. Qui igitur ex vehementi clamore vocem amplius oblaesam habent, his similis quaedam affectio contingit ei, quae manibus et cruribus et lumbis et spinae et musculis, ubi plurimum laborem pertulerint, accidit. Vocant autem aliqui exercitiorum magistri ejusmodi affectum musculorum, in quibus consistit, lassitudinem inflammatam. Itaque juxta arteriam intrinseca ipsius pellicula aut tunica aut quomodocunque quis nominare velit a spiritu in magnis vociferationibus extra prolato perculsa, in affectum inflammatum devenit, atque hoc multo magis si ad magnitudinem vocis acumen quoddam accesserit. Juxta arteriae vero summum ultra hanc plagam etiam musculorum ipsum moventium actio offensa majorem affectum efficit. Porro curationis ipsarum genus in omni parte secundum materias evariat. Etenim crura et manus et spinam per oleum confricare

καὶ ῥάχιν ἐγχωρεῖ ῥᾳδίως, διὰ τοῦ δέρματος εἰς τοὺς ὑποκειμένους αὐτῷ μῦς ἀφικνουμένης τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. κατὰ δὲ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν οἱ χόνδροι μετὰ τὸ δέρμα τεταγμένοι κωλύουσι τὴν εἰς τὸν ὑποκείμενον [526] ὑμένα δίοδον τῆς τῶν μαλαττόντων χρισμάτων δυνάμεως. ὥσπερ γὰρ ἔλαιον, οὕτω καὶ ἄλλα πολλὰ σύνθετα φάρμακα τὴν αὐτὴν ὠφέλειαν ἐργάζεται. καὶ τά γε κατ᾽ ἀρχὰς ἄκοπα λεχθέντα, μόνα ταῦτα κατὰ βραχὺ τὴν προσηγορίαν ἀφ᾽ ἑαυτῶν ἐξέτειναν ἐπὶ τὰ παραπλήσια ταῖς συστάσεσιν, κἂν ἕνεκα τοῦ θερμῆναι σφοδρῶς παραλαμβάνωνται. κοινὴ δὲ ὕλη βοηθημάτων τοῖς φωνητικοῖς ὀργάνοις πρὸς τἄλλα ἐστὶν ἡ ἐκ τῶν λουτρῶν. εὔδηλον δ᾽ ὅτι τὴν διὰ τῶν γλυκέων ὑδάτων λέγω, τὰ γὰρ θαλάττια καὶ θειώδη καὶ στυπτηριώδη καὶ χαλκανθώδη καὶ ἀσφαλτώδη διὰ τὸ ξηραίνειν ἰσχυρῶς οὐκ ἐπιτήδεια. καὶ μέντοι καὶ ποιοῦσιν οὕτως οἱ φωνασκοῦντες, ὅταν ἀγωνιζόμενοι θραύσωσι τὴν φωνήν. εἰσὶ δ᾽ οὗτοι κιθαρῳδοί τε καὶ κήρυκες, οἵ τε τὴν τραγῳδίαν καὶ κωμῳδίαν ὑποκρινόμενοι. λουτροῖς τε γὰρ πολλοῖς χρῶνται καὶ

facile licet, quum per cutem in fubjectos ipfi mufculos vis ipfius olei penetrare poffit. Juxta afperam vero arteriam cartilagines poft cutem fitae prohibent in fubjectam pelliculam tranfitum facultatis emollientium unguentorum. Quemadmodum enim oleum, fic etiam alia multa compofita medicamenta eandem utilitatem praebent. Quin et ea quae in principio acopa tantum appellata funt, paulatim appellationem fuam a fe ipfis extenderunt ad fimilia compage medicamenta, etiam fi gratia vehementer calefaciendi affumantur. Caeterum communis materia auxiliorum ad vocis organa praeter reliqua eft quae ex balneis contingit, manifeftum eft autem quod dulcium aquarum dico. Marina enim balnea et fulphurea et aluminofa et atramentum futorium olentia ac bituminofa, propterea quod fortiter reficcant, inepta funt. Et fane ita faciunt qui vocem exercent cantores, quum contendendo oblaeferint vocem, funt autem hi citharoedi et praecones et tragoediam ac comoediam perfonati repraefentantes, balneis enim multis utuntur et ci-

τροφὰς ἀδήκτους τε καὶ γαλαστικὰς ἐσθίουσιν. εἰ δὲ καὶ τραχύτητος αἰσθάνοιντο, τὰς ἐμπλαττομένας τοῖς ὁμιλοῦσι μορίοις παραλαμβάνουσιν. εἷς γάρ ἐστιν ἑαυτῷ χιτὼν συνεχὴς, ὅ τε ἐν τῇ φάρυγγι καὶ τῷ λάρυγγι καὶ στομάχῳ καὶ ἀρτηρίᾳ τῇ τραχείᾳ κατὰ τὰ ἔνδον ἐπιτεταμένος. ἐὰν δὲ μὴ καθίστηται τῇ τε διαίτῃ καὶ τοῖς λουτροῖς ἡ γενομένη διάθεσις ἐν τοῖς φωνητικοῖς ὀργάνοις, ἐπὶ τὰς ἀρτηριακὰς παραγίνονται, τροφαῖς χρώμενοι παρ᾽ ὅλον τοῦτον τὸν χρόνον, ὅσαι διὰ γάλακτος, ἀμύλου τε καὶ χόνδρου καὶ ᾠῶν καὶ ἰτρίων σύγκεινται. εἰ δὲ μὴ διὰ τούτων ἐκθεραπευθείη, ἐξεύρηνται τοῖς ἰατροῖς αἱ πρὸς αὐτῶν ὑπογλωττίδες ὀνομαζόμεναι. εἰσὶ δὲ αὗται φάρμακα τῆς αὐτῆς ταῖς ἀφλεγμάντοις ἀρτηριακαῖς δυνάμεως, δι᾽ οἴνου Θηραίου καὶ κόμμεως καὶ τραγακάνθης καὶ γλυκυῤῥίζης συγκείμεναι, ἅπερ, ὡς ἔφην, ἐκλεαίνει τε ἅμα καὶ ἀναστέλλει τὰς τραχύτητας. ὅσον δ᾽ ἂν ἐν τοῖς μέρεσιν ὑπολείπηται φλεγμονῶδες, πέττει τε τοῦτο καὶ ταχέως ἐκθεραπεύει. φιλόπονον δ᾽ εἶναι χρὴ τὸν ὑποτιθέντα τῇ γλώττῃ τὸ φάρμακον, ὡς κατὰ βραχὺ τηκομένου

bos lenes ac laxantes edunt. Si vero etiam aſpritudinem percipiant, cibos qui inſarciuntur partibus quas contingunt aſſumunt. Una enim eſt tunica ſibi ipſi cohaerens et continua, quae ſummo gulae ſummo aſperae arteriae, gulae etiam atque ipſi aſperae arteriae intrinſecus praetenditur. Quod ſi ex victu ac balneis oborta affectio non ſedetur in organis vocis, ad arteriacas tranſeunt per totum hoc tempus cibis utentes, qui ex lacte, amylo, alica, ovis et dulciariis libis componuntur. Si vero per haec non curentur, inventa ſunt a medicis medicamenta ſublinguia appellata. Sunt autem ea ejusdem cum arteriacis inflammationem arcentibus facultatis, ex vino Theraeo et gummi ac tragacantha et glycyrrhiza compoſita, quae, ut dixi, laevigant ſimulque remittunt aſperitates, quicquid vero reliqui eſt in partibus inflammationis, hoc concoquunt et cito perſanant. Induſtrium porro eſſe oportet qui medicamentum linguae ſubdit, quo eo paulatim liqueſcente ſummum aſperae ar-

δέχεσθαι τῷ λάρυγγι τὸ καταῤῥέον εἰς αὐτὸ, ἀνθιστάμενον τῇ γινομένῃ βηχί. καρτερήσαντες γὰρ ὡς μὴ βῆξαι συγχωρήσουσιν εἰς τὸν λάρυγγα καὶ τὴν ἀρτηρίαν καταῤῥυῆναί τι τοῦ φαρμάκου. λαμπρὸν μέντοι σχεῖν τὸ φώνημα τοῖς οὕτω θεραπευθεῖσιν ἀδύνατον ἄνευ τοῦ πάλιν χρήσασθαι φαρμάκοις ἀδήκτως ῥύπτουσιν, ὁποῖόν ἐστι τό τε κυάμινον ἔτνος καὶ ἡ πτισάνη καὶ τὸ πεφωγμένον λινόσπερμα. ἐν τῷ μεταξὺ γάρ ἐστι τὰ τοιαῦτα τῶν τε μέσων κατὰ τὴν δύναμιν φαρμάκων καὶ τῶν ἐμπλαστικῶν. τούτων δὲ ῥυπτικώτερα ῥητίνη τερμινθίνη καὶ λιβανωτὸς, τό τε ἀπηφρισμένον μέλι, καὶ τὰ πικρὰ τῶν ἀμυγδάλων, ὥσπερ γε πάλιν ἰσχυρότερον τούτων ἐστὶ τό τε τῶν ὀρόβων ἄλευρον ὁρμίνου τε σπέρμα καὶ ἴρεως ῥίζα καὶ πάνακος. ἅπασι δὲ τούτοις οἵ τε μαλακοὶ οἶνοι καὶ γλυκεῖς ὁ Κρητικὸς, Θηραῖος καὶ Σκυβελίτης ἐπιτήδειοι, καὶ πρὸς αὐτοῖς οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἠμελημένον τὸ καλούμενον ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν ἡμετέραν Ἀσίαν Ἑλλήνων ἕψημα, προσαγορεύουσι δὲ αὐτὸ σίραιον οἱ Ἀττικίζοντες καὶ λέγουσιν, ὥσπερ ἕτεροι τὸ τῶν ἰσχάδων

teriae id, quod in ipſum defluit, ſuſcipiat renitendo oborienti tuſſi. Obluctantes enim ut ne tuſſiant permittent quippiam ex medicamento in arteriae ſummum, ipſamque adeo arteriam dimanare. At vero ſic curatos claram vocem habere impoſſibile eſt, citra uſum medicamentorum absque acrimonia extergentium, quale eſt faba freſa elixa et ptiſana et ſemen lini torrefactum, hujusmodi enim medium obtinent inter ea quae media facultate praedita ſunt et ea quae meatus obducunt medicamenta. Magis autem quam haec abſtergunt reſina terebinthina, thus, mel deſpumatum ac amygdalae amarae. Quemadmodum etiam et his rurſus fortiora ſunt, oroborum farina, hormini ſemen, iridis panacisque ſemen. Caeterum his omnibus vina mollia, dulcia, Creticum et Theraeum ac Scybelites apta ſunt, et ad haec haud ſcio, quomodo neglectum id, quod a Graecis in noſtra Aſia hepſema appellatur ſapa. Verum Atticiſſantes ipſum ſiraeum vocant, ſicut alii caricarum decoctum ſiraeum ap-

ἀφέψημα καὶ μάχη αὐτοῖς τέ ἐστιν, ὁπότερον αὐτῶν χρὴ καλεῖν τὸ σίραιον. ἔστι δὲ δήπου καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ σίραιον, ὃ τῶν λιπαρῶν ἰσχάδων ἑψομένων ἐν ὕδατι γίνεται τῆς μέσης δυνάμεως, ἣν ῥυπτικὴν καὶ ἄδηκτον ὠνομάσαμεν. τὸ μὲν οὖν ἑψόμενον γλεῦκος ἐμπλαστικώτατόν ἐστι καὶ ἀδηκτότατον, τὸ δὲ τῶν ἰσχάδων ἀφέψημα διαφορητικώτερον καὶ ῥυπτικώτερον. ὡς οὖν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἶπον, ἁπάντων χρὴ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ἀκριβῶς ἐπίστασθαι τὰς δυνάμεις τὸν μέλλοντα [527] σύνθετόν τι ποιήσειν. ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος καὶ τοῖς ὑφ' ἑτέρων συντεθεῖσιν ὀρθῶς χρήσεται καὶ μάλισθ' ὅταν ἀδιορίστως ᾖ γεγραμμένα, καθάπερ καὶ αἱ πλεῖσται τῶν ἀρτηριακῶν. εὔδηλον δ' ὅτι καὶ ταῖς μετὰ διορισμῶν γεγραμμέναις αὐτὸς οὗτος ἄμεινον χρήσεται. κατὰ γὰρ τὸν ἀκριβῆ λόγον εἰς ὅσον ἡ τῶν παθῶν κατασκευὴ μεταπίπτει, καὶ τὸ χρήσιμον ταύτῃ φάρμακον ὑπαλλάττεσθαι χρή· τοῦτο δ' ὀρθῶς μόνος ὁ τὴν δύναμιν εἰδὼς ἑκάστου τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ἀκριβῶς ἐπιστήσεται, προστιθεὶς τῷ πρώτῳ φαρμάκῳ βραχύ τι τῆς ἐχομένης τά-

pellandum cenfent, pugnantque inter fe, utrum ipforum firaeum vocare oporteat. Eft fane et hoc ipfum firaeum, quod pinguibus caricis in aqua decoctis fit, mediae facultatis, quam lenem et citra acrimoniam detergentem appellavimus. Muftum quidem igitur coctum leniffimum medicamentum eft et maxime meatus oblinens, caricarum autem decoctum magis difcutit et exterget. Quemadmodum igitur in praecedentibus dixi, omnium fimplicium medicamentorum vires exquifite noffe oportet eum, qui compofitum quoddam fit facturus, atque hic ipfe etiam ab aliis compofitis recte utetur, et maxime ubi indefinite fuerint confcripta, quemadmodum plures arteriacae habentur. Palam eft etiam, quod hic ipfe iis, quae cum difcrimine prodita funt, rectius utetur. Etenim juxta exactam rationem, in quantum apparatus affectionum transmutatur, tantum etiam commodum ipfi medicamentum permutare oportet, hoc ipfum vero folus is, qui fingulorum fimplicium medicamentorum vim novit, exacte praeftabit ad primum medicamentum parum

ξεως, οἷον ἐπὶ τῶν φλεγμονωδῶν κόπων, ὅταν ἐν τοῖς τοῦ λάρυγγος γένωνται μυσὶν, ἐν ἀρχῇ μὲν ἁρμόττει τὰ πραότατα ἐδέσματα, φάρμακα δὲ ἐμπλαστικά. καταστάσης δὲ τῆς φλεγμονῆς βραχύ τι τῶν ῥυπτικῶν προσθετέον, εἶτ᾿ ἐφεξῆς πλέον, εἶτ᾿ ἄλλο πάλιν ἐκείνου γενναιότερον, ὡς κατὰ βραχὺ τὴν σύνθεσιν ἐπὶ τὸ μέσον ῥυπτικὸν ἀφικέσθαι καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν αὖθις τρόπον τὸ τούτου τὸ διαφορητικώτερόν τε καὶ ῥυπτικώτερον, εἶθ᾿ οὕτως ἐπὶ τὸ σφοδρότατον, ὅταν ἐπιπλεῖον οἷον σκιῤῥώδης τις διάθεσις ἐν τοῖς φωνητικοῖς ὀργάνοις παραμένῃ. τῆς μὲν οὖν πρώτης τάξεώς ἐστι τραγάκανθα καὶ κόμμι καὶ Σάμιος ἀστὴρ, ἄμυλός τε καὶ τὸ διὰ χόνδρου καὶ τράγου καλῶς ἑψηθέντων ῥόφημα. καὶ γάλα δὲ ἐπιτήδειον αὐτοῖς ἐστι καὶ ἴτριον καὶ ὠὰ ῥοφούμενα καὶ οὓς νῦν ἅπαντες Ἕλληνες ὀνομάζουσι στροβίλους, τὸ πάλαι δὲ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἐκαλοῦντο κῶνοι. καὶ τὰ σήσαμα δὲ ἐκ τούτου τοῦ γένους ἐστίν. ἐφεξῆς δὲ τούτων ὑπάρχει τὸ καλούμενον βούτυρον· εἰ δέ σοι φίλον ἀρσενικῶς ὀνο-

quiddam ex fequenti ordine apponendo. Velut exempli gratia, in laffitudinibus inflammatis quum in fummis ipfius afperae arteriae mufculis fiunt, in principio quidem leniffima edulia conveniunt, medicamenta vero meatus obducentia, confiftente autem inflammatione parum quid detergentium addendum eft, deinde confequenter amplius, deinde rurfus aliud illo praeftantius, quo paulatim compofitio ad medium exterforium perveniat et rurfus fecundum eundem modum hoc magis difcufforium ac exterforium, ita progreffu ad vehementiffimum facto, ubi diutius velut in fcirrhum induratus affectus in vocis organis perftiterit. Primi itaque ordinis eft tragacantha et gummi et Samius after, amylumque et ex alica ac trago probe coctis forbitio. Quin et lac aptum eft et dulciarii panes et ova forbilia ac nuces pineae, quas nunc omnes Graeci ftrobilos vocant, quondam autem apud Atticos coni vocabantur. Sefama etiam ex hoc genere funt. Ab his autem deinceps eft butyrum, quod etiam butyros mafculino genere appellatur,

μάζειν βούτυρος· ἀφέψημά τε γλυκείας ῥίζης εἰς πάχος ἠγμένον Ἀττικοῦ μέλιτος ὑγροῦ. τὴν μέντοι γλυκεῖαν ῥίζαν, ἣν γλυκύῤῥιζαν ὀνομάζουσιν, ἄμεινον ἐν τῷ πρώτῳ καιρῷ καθεψήσαντας, ὡς ἔφην, ἐν ὕδατι μῖξαι τὸ ἀφέψημα τῷ ἐκ τοῦ γλεύκους γεγονότι σιραίῳ, καλου(257)μένῳ δ᾽ ὑφ᾽ ἡμῶν τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἡμετέραν ἑψήματι. μιγνύναι δὲ τοῦτο καὶ γλυκεῖ Κρητικῷ, καὶ πάλιν δὲ ἕψειν μετὰ τὴν μῖξιν, ἐάν τε ἑψήματι τύχῃ μιχθὲν, ἐάν τε τῷ Κρητικῷ γλυκεῖ. ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ ταῖς φλεγμονώδεσι διαθέσεσιν κατά τε τὴν ἀρτηρίαν τε καὶ τὸν λάρυγγα χρήσιμα κατ᾽ ἀρχάς ἐστιν, ἄχρις ἂν ἡ φλεγμονὴ μετρία γένηται. καὶ πρὸ πάντων οἴνου πόσεως ἀπεχέσθω κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον. ὅταν δὲ μετριώτερα γένηται τὰ τῆς φλεγμονῆς, τὸν γλυκὺν Θηραῖον ἢ τὸν Σκυβελίτην ἔξεστι πίνειν ἢ τὸν ἐξ ἡμετέρας Ἀσίας, μάλιστα μὲν Καρύϊνον, ἐφεξῆς δὲ τὸν Θηραῖον ὀνομαζόμενον, εἶτα καὶ τὸν γλυκὺν Τμωλίτην, ἐν ᾧ καιρῷ καὶ τὸ βούτυρον ἐπιτήδειόν ἐστι καὶ τὸ διὰ τῶν ἀμυγδάλων ῥόφημα καὶ τὸ διὰ γάλακτος καὶ μέλιτος ἑψηθέντων ἐπιπλέον ἐπεμβληθέντος ἀμύλου. κἂν ἄμυλον δὲ μὴ παρείη, τῆς ὀνομαζομένης παρὰ

et decoctum radicis dulcis ad craffitudinem Attici mellis liquidi redactum. Atqui radicem dulcem, quam glycyrrhizam vocant, praeftat in primo tempore in aqua, velut dixi, coctam ad fapam ex mufto paratam admifcere, ad paffum item Creticum idem decoctum mifceri poteft. Sive autem cum fapa five cum paffo Cretico fuerit permixtum, rurfus poft mixturam decoquendum eft. Haec igitur in affectionibus inflammatis juxta arteriam ejusque fummum commoda in principio funt, donec inflammatio moderata fiat, et prae omnibus a vini potu hoc tempore abftinendum. Quum vero moderatior facta eft inflammatio, vinum dulce Theraeum aut Scybelite bibere licet aut ex noftra Afia Caryinum et deinde Theraeum appellatum, deinde etiam dulce Tmolite. Eo tempore etiam butyrum aptum eft et forbitio ex amygdalis, forbitio item ex lacte et melle diutius coctis, amylo injecto, et fi amylum non adfit, filigine Roma-

Ῥωμαίοις σιλίγνεως ἐμβαλλομένης. εὔδηλον δ' ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν δίαιταν ἡ μὲν φλεγμονὴ παύεται τῶν κατὰ τὸν λάρυγγα καὶ τὴν ἀρτηρίαν ὑμένων τε καὶ μυῶν, ὑγρότης δὲ καταλείπεται πολλὴ, ἥτις ἀδύνατός ἐστι λαμπρὰν ἀποφῆναι τὴν φωνήν. μετέρχεσθαι δὲ τηνικαῦτα προσήκει τῶν ἐδεσμάτων ἐπὶ τὰ διὰ μέλιτος ἑψημένα πάντα, καὶ μέντοι καὶ κύαμινον ἔτνος καὶ πτισάνην καὶ κράμβην καὶ τὰ καλῶς ἑψημένα πράσα. φαρμάκων δὲ χρῆσις ἐπιτήδειός ἐστι καθ' ὃν μὲν χρόνον ἤτοι τὰ τῆς φλεγμονῆς ἢ τῆς τραχύτητος ἐπικρατεῖ, τὰ ὑπὸ τὴν γλῶτταν λαμβανόμενα, περὶ ὧν τῆς συνθέσεως ἐρῶ. μετὰ δὲ ταῦτα ῥυπτικώτερα τούτων καὶ ξηραντικώτερα, κἄπειτα τούτων αὖθις αὐτῶν ῥυπτικώτερά τε [528] καὶ ξηραντικώτερα, μέχρις ἂν ἐπὶ τὰ δριμύτητος ἔχοντά τι παραγενώμεθα καὶ τούτων αὐτῶν ἀπὸ τῶν μετριωτέρων ἀρξάμενοι, πρὸς τὰ σφοδρότερα κατὰ βραχὺ μεταβαίνωμεν. τὰ μὲν οὖν ἐκ τῆς διαίτης ὁποῖον ἂν ἕξει τὸν τύπον ἔμπροσθεν εἴρηται, καθάπερ γε καὶ ἡ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ἰδέα· τὰ δὲ ἐξ αὐτῶν σύνθετα φάρμακα πολυειδῶς ἔγραψαν ἄλλοι

nis appellata injecta. Manifeftum eft autem quod per hujusmodi victum inflammatio tum pellicularum tum mufculorum circa arteriam ejusque fummum fedatur. Relinquitur autem humiditas multa, ob quam impoffibile eft claram vocem proferri. Quare tranfire tunc convenit ab his eduliis ad omnia ex melle cocta et ad fabam frefam elixatam et ptifanam ac braffícam et porrum probe coctum. Medicamentorum porro ufus idoneus eft, quo tempore aut inflammatio aut afpritudo praevalefcunt eorum, quae fub lingua detinentur, de quorum compofitione dicam; poft haec magis exterfória et reficcantia damus, et deinde rurfus his adhuc magis exterforia et magis reficcantia, usquequo ad ea, quae aliquid acredinis habent, perveniamus, ita ut etiam in his a moderatioribus initio facto ad vehementiora paulatim tranfeamus. Itaque qualem formam effe conveniat victus antea dictum eft, quemadmodum etiam fimplicium medicamentorum fpecies eft relata. Caeterum compofita ex ipfis medicamenta multiformiter alii juxta aliam commen-

κατ᾽ ἄλλας συμμετρίας. καὶ οἷς μὲν ἤρκεσεν ἐκ τριῶν ἢ τεττάρων ἁπλῶς συντεθὲν φάρμακον, ἔνιοι δὲ εἰς ἀριθμὸν ἐξέτειναν πλείονα, καὶ τινὲς μὲν, ὡς εἴρηται, τῆς μαλακωτάτης τε καὶ παρηγορικωτάτης ὕλης ἐποιήσαντο τὴν σύνθεσιν τῶν ἀρτηριακῶν δυνάμεων, ἔνιοι δὲ ἔμπαλιν τούτοις δριμείας καὶ θερμῆς καὶ ῥυπτικῆς καὶ ξηραινούσης ἱκανῶς, εἰσὶ δ᾽ οἳ καὶ τρίτον εἶδος, ὃ μέσον ἀμφοῖν ἐστι· καὶ μετὰ τούτους ἄλλοι μὲν ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ μέσου τε καὶ μαλακωτάτου, ἄλλοι δὲ ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ τε δριμυτάτου καὶ τοῦ μέσου· καὶ κατὰ ταὐτὰ πάλιν αὐτὰ τινὲς μὲν μᾶλλον, τινὲς δὲ ἧττον ἀποχωρήσαντες τῶν μέσων τῇ δυνάμει φαρμάκων, διαφόρους ἐποιήσαντο τὰς συνθέσεις. τούτοις ἅπασιν ὀρθῶς χρήσεται μόνος ὁ τὴν δύναμιν ἑκάστου τῶν ἁπλῶν ἐπιστάμενος, αὐτὸς γὰρ γνώσεται καὶ τὴν τάξιν τοῦ φαρμάκου κατὰ ποίαν ἀπόστασίν ἐστι τῶν μέσων. ἔγραψαν μὲν οὖν καὶ οἱ πρὸ Μαντίου τε καὶ Ἡρακλείδου φάρμακα τοιαῦτα καὶ οἱ μετὰ αὐτούς. πολὺ δὲ βελτίω τοῖς εἰρημένοις ἀνδράσιν ἢ αὐτοῖς συντιθεῖσιν ἢ παρ᾽ ἑτέρων λαβοῦσι γέγραπται διὰ τῶν συγ-

ſurationem conſcripſerunt. Et quibusdam ſane ex tribus aut quatuor ſimplicibus compoſitum medicamentum ſuffecit, quidam vero in majorem numerum extenderunt. Et quidam, velut dictum eſt, ex molliſſima et leniſſima materia arteriacas confectiones compoſuerunt, alii vice verſa ex acri calida, extergente ac multum reſiccante, ſunt et qui tertium genus medium inter ambo iſta fecerunt. Poſt hos vero alii medii generis inter medium et molliſſimum, alii medii generis inter medium et acerrimum, et juxta eandem rurſus rationem, quidam magis quidam minus a mediis facultate medicamentis digreſſi, diverſas compoſitiones fecerunt. Quibus omnibus ſolus is recte utetur, qui ſingulorum ſimplicium medicamentorum vires novit, ipſe enim ſciet et ordinem medicamenti et quanta diſtantia ſit a mediis digreſſum. Porro ejusmodi medicamenta ſcripſerunt etiam qui ante Mantian et Heraclidem et qui poſt hos vixerunt, verum multo praeſtantiora a praedictis viris tradita ſunt per

γραμμάτων ἃ κατέλιπον ἡμῖν, αὔξοντες τὸ φαρμακευτικὸν μέρος τῆς τέχνης. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ καὶ ταῦτα καὶ τὰ πρόσθεν ἀκριβῆ καὶ μακρὰν πεῖραν παρασχόντα τοῖς ἀνδράσιν ἐξείλεκται καὶ ἤθροισται, περὶ ὧν πολλάκις ἐν τῇδε τῇ πραγματείᾳ τὸν λόγον ἐποιησάμην. οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ περὶ τὸν Ἀσκληπιάδην καὶ Μοῦσαν καὶ Ἀνδρόμαχον καὶ Ἥραν καὶ Κρίτωνα καὶ Μενεκράτην. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα φάρμακα καὶ οἱ περὶ τὸν Ἀρχιγένη καὶ Φίλιππον ἔγραψαν, ὡς μηδενὸς ἡμᾶς ἔτι δεῖσθαι τῶν ἀνωτέρω, τούτοις γὰρ, ὡς εἶπον, ὅσα τοῖς πρεσβυτέροις εὕρηται, κάλλιστα γέγραπται πάντα.

Κεφ. β'. [*Περὶ τῶν ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένων ἀρτηριακῶν.*] Πλείστας ἀρτηριακὰς δυνάμεις ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος, ὡς ἔχειν ἀπὸ τῶν ἀσθενεστάτων ἐπὶ τὰ σφοδρότατα διὰ τῶν ἐν μέσῳ κατὰ βραχὺ προϊέναι τὸν γνωρίζειν αὐτῶν τὴν διαφορὰν δυνάμενον. αὐτὸς γὰρ ὁ Ἀνδρόμαχος ἀδιοριστότερον ἔγραψεν αὐτὰς, ἀλλ' ἐγὼ προσθήσω τοὺς διορισμοὺς, ἀναμιμνήσκων ὧν ἄρτι προεῖπον. ὅτι δὲ τὸν μέλλοντα τοῖς λεγομένοις ἀκολουθήσειν ἄξιον προγεγυμνάσθαι κατὰ

libros, quos nobis reliquerunt et in quibus medicamentariam artis partem auxerunt, partim ipfi componentes, partim ab aliis compofita tranfcribentes. Progreffu vero temporis tum haec tum etiam priora exacta et longa experientia cognita, a viris electa et coacervata funt, quorum jam faepe in hoc opere mentionem fecimus; funt autem hi Afclepiades, Mufa, Andromachus, Heras, Crito et Menecrates, quin et multa alia medicamenta Archigenes et Philippus fcripferunt, ut nullo amplius ex veteribus opus habeamus, hi enim omnia ab antiquioribus inventa optime, velut dixi, tradiderunt.

Cap. II. [*De arteriacis ab Andromacho defcriptis.*] Plurimas arteriacas confectiones fcripfit Andromachus, ut promptum fit a debiliffimis ad fortiffima paulatim per media tranfitu facto progredi, fiquis ipforum differentiam novit, ipfe enim Andromachus magis indefinite ipfas prodidit. Verum ego difcrimina apponam, in memoriam revocatis iis, quae paulo ante dixi. Quod enim circa fimplicium medi-

τὴν τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείαν εἴρηταί μοι πολλάκις. ἄνευ γὰρ τοῦ γινώσκειν ἑκάστου τῶν ἁπλῶν τὴν δύναμιν ἀκριβῶς καὶ διωρισμένως, οὐχ οἷόν τε γνῶναι τὸ σύνθετον, ἐκ ποίας ἐστὶ τάξεως τῶν ὁμογενῶν, πότερον ἐκ τῆς μαλακωτάτης ἢ τῆς σφοδροτάτης ἢ τῆς μέσης ἤ τινος τῶν μεταξὺ ταύτης ἢ καὶ τῶν ἄλλων.

Πρώτην μὲν οὖν ἔγραψε δύναμιν ἀρτηριακὴν οὐ μετὰ πολὺ τῆς ἀρχῆς τῆς βίβλου, καθ᾽ ἣν τῶν ἐντὸς τοῦ σώματος γινομένων παθῶν ποιεῖται τὴν θεραπείαν, ὡδί πως αὐτοῖς ὀνόμασιν. ἀρτηριακὴ ᾗ χρῶμαι. ♃ λιβάνου ∠ α΄. ἐν ἄλλῳ δ΄. σμύρνης ∠ α΄. ἐν ἄλλῳ δ΄. κρόκου ∠ α΄. ἐν ἄλλῳ δ΄. σκίλλης ∠ β΄. γλυκέος Κρητικοῦ ξε γ΄. ἡ σκίλλα ἐνέψεται τῷ γλυκεῖ, ἕως συστραφῇ, εἶτα ἡ μὲν σκίλλα ῥίπτεται, ἐπιπάσσεται δὲ τὰ λοιπά. τοῦτο τὸ φάρμακον εἰ μὴ τὴν σκίλλαν εἶχεν, ἦν ἂν τῶν ἀκριβῶς μαλακωτάτων, [529] εἰς τρεῖς ξέστας τοῦ Κρητικοῦ γλυκέος, ἐλαχίστου λιβάνου καὶ σμύρνης καὶ κρόκου βαλλομένων, ὡς ὀλίγου δεῖν ὅλον ὑπάρχειν αὐτὸ γλυκὺ Κρητικόν. εὔδηλον δ᾽ ὅτι τὸ καλούμενον

camentorum tractatum praeexercitatum eſſe oporteat eum, qui dicenda aſſequi velit, ſaepe a me dictum eſt; citra enim ſingulorum ſimplicium exactam ac certam cognitionem impoſſibile eſt cognoſcere, ex quo ordine ejusdem generis medicamentorum compoſitum ſit, num ex molliſſimo an vehementiſſimo aut medio aut alio aliquo inter hunc et alios intermedio.

Primam itaque arteriacam confectionem non longe a principio libri, in quo affectionum corporis internarum curationem tradit, hoc modo in haec verba ſcripſit. *Arteria qua utor.* ♃ Thuris ℨ j, alii iv, myrrhae drach. j, alii iv, croci drach. j, alii iv, ſcillae drach. ij, paſſi Cretici ſextarios tres, ſcilla in paſſo coquitur, donec paſſum ſpiſſetur, deinde ſcilla abjecta reliqua inſperguntur. Hoc medicamentum ſi ſcillam non reciperet, inter exacte molliſſima numerandum eſſet, utpote in tres paſſi Cretici ſextarios, pauciſſimo thure ac myrrha et croco conjectis, ut parum abſit, quo minus totum paſſum Creticum exiſtat. Manifeſtum eſt

Ed. Chart. XIII. [529.] Ed. Baf. II. (257)

ὑπ᾽ αὐτῶν ἐκλεικτὸν φάρμακον γίνεται. καλοῦσι δ᾽ αὐτὰ καὶ Ἀττικῶς ἐκλεικτὰς δυνάμεις.

Ἐφεξῆς δὲ τῇ προγεγραμμένῃ δυνάμει δευτέραν ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος οὕτως. ἀρτηριακὴ ἡ διὰ κωδυῶν. κωδύαι χλωραὶ χίλιαι διακόσιαι, μέλιτος Ἀττικοῦ ℔ δ. κρόκου Κιλικίου δραχμαὶ δ΄. οἱ δὲ < ι΄. ὑποκυστίδος χυλοῦ δραχμαὶ ι΄. ἀκακίας δραχμαὶ ι΄. ὕδωρ ὄμβριον εἰς τὰς κωδύας. ὕδωρ μὲν οὖν ὄμβριον βάλλεται, ὅπως ἀσηπτότερον εἴη τὸ φάρμακον. ἔχει δὲ δηλονότι στυπτικὸν ἐν αὐτῷ τι τὸ ὕδωρ τοῦτο. σκοπὸς δέ ἐστιν ἐν τῷ προκειμένῳ φαρμάκῳ πέψαι τὴν κατὰ τὴν ἀρτηρίαν διάθεσιν, ἥτις ἂν ᾖ δι᾽ ὕπνου καὶ τῶν πεπτικῶν ἅμα στύψει μὴ πολλῇ. τὸ μὲν οὖν ἁπλοῦν φάρμακον διὰ τῶν κωδυῶν, ὡς ἐγὼ ποιεῖν εἴωθα, κωδύας ἔχει μόνας ἐνιεμένας ὕδατι, κἀπειδὰν πακηραὶ γένωνται, αὐτὰς μὲν ἐκβάλλομεν, τὸ δὲ ὕδωρ αὐτῶν μίγνυμεν Ἀττικῷ μέλιτι μόνῳ, κἄπειτα μέχρι συστάσεως ἐκλεικτοῦ φαρμάκου τῆς ἑψήσεως γινομένης. τὸ δὲ πόσον ὕδατος πόσῳ

autem, quod medicamentum eclegma dictum efficitur, vocant autem hujusmodi Attice eclectas confectiones.

Confequenter ad praefcriptam alteram addidit Andromachus hoc modo. *Arteriaca ex capitibus papaveris.* ℞ Capita papaveris viridia mille et ducenta, mellis Attici ℔ iv, croci Cilicii ʒ iv, alii x, fucci hypocyftidis ʒ x, aquam pluviam ad capita papaveris. Aqua quidem pluvia additur, quo minus putredini obnoxium fit medicamentum, habet autem et aftringens quippiam in fe haec aqua. Scopus eft praedicto medicamento concoquere affectionem circa arteriam, quaecunque ea fit, per fomnum et concoctoria cum aftringendi vi non adeo multa. Caeterum fimplex medicamentum ex papaveris capitibus, ut ego facere confuevi, fola capita habet in aquam conjecta, atque ubi flaccida reddita fuerint, ipfa quidem projicimus, aquam vero ipforum ad folum mel Atticum admifcemus, usque ad compagem eclegmatis medicamenti facta coctione, quomodo fane ego apparare confuevi. Quantam autem copiam aquae itemque mel-

Ed. Chart. XIII. [529.] Ed. Bas. II. (257. 258.)

μέλιτι χρὴ μιγνύειν ἐν ταῖς τῶν τοιούτων φαρμάκων σκευασίαις, ἐν τοῖς ἑξῆς ἐρῶ κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν τόπον, ἔνθα προγραφὴν ποιήσομαι τοιαύτην, ἡ διὰ τῶν κωδυῶν.

Τρίτην δύναμιν ἔγραψεν ἐπὶ ταῖς εἰρημέναις ὁ Ἀνδρόμαχος τήνδε. ἀρτηριακὴ ἡ Βλάστου, ᾗ χρῶμαι πρὸς φθισικευομένους καλὴ λίαν. ♃ νάρδου Κελτικῆς ∠ δ΄. ἀμώμου δραχμὰς η΄. κινναμώμου ∠ ι΄. μαλαβάθρου δραχμὰς δ΄. νάρδου Ἰνδικῆς δραχμὰς γ΄. σχοίνου ἄνθους ∠ β΄. κασσίας ∠ η΄. λιβάνου δραχμὰς γ΄. σμύρνης ∠ α΄. κόστου δραχμὰς δ΄. μάγματος μαλαβάθρου ∠ στ΄. γλυκυῤῥίζης χυλοῦ δραχμὰς γ΄. μανδραγόρου χυλοῦ δραχμὰς ε΄. μαστίχης Χίας ∠ γ΄. κρόκου δραχμὰς στ΄. φοίνικας ἐν οἰ(258)νομέλιτι ἑψήσας ἢ προτρόπῳ, εἶτα εἰς τὸ ἀφέψημα βάλε στροβίλους κ΄. καὶ λέαινε, εἶτα τοῦ φαρμάκου, ὡς καρύου Ποντικοῦ, ἢ μικρῷ ἔλασσον, ἐπί τινας ἡμέρας τούτῳ χρῶ, εἶτα ἀκεραίῳ τῷ φαρμάκῳ. εἶτα ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας χρήσῃ τῇ δι᾽ ἀλόης ἱερᾷ, κοχλιαρίου τὸ πλῆθος σὺν ὕδατι ἐπὶ μίαν ἡμέραν. χρῶ δὲ τῷ φαρμάκῳ καὶ σὺν γάλακτι ἐπὶ τῶν τὴν ἀρτηρίαν πασχόν-

lis miſcere oporteat in hujusmodi medicamentorum praeparatione, in ſequentibus dicam eo loco, quo talia verba ſcripturus ſum; confectio ex capitibus papaveris.

Tertiam deinceps confectionem arteriacam Andromachus hanc prodidit. *Arteriaca Blaſti quatuor ad tabeſcentes valde bona.* ♃ Nardi Celticae ʒ iv, amomi ʒ viij, cinnamomi ʒ x, malabathri ʒ iv, nardi Indicae ʒ iij, ſchoenanthi ʒ ij, caſſiae ʒ viij, thuris ʒ iij, myrrhae ʒ j, coſti ʒ iv, faecis unguenti malabathrini ʒ vj, ſucci glycyrrhizae ʒ iij, ſucci mandragorae ʒ v, maſtiches Chiae ʒ iij, croci ʒ vj. Palmulas in vino mulſo aut protropo coquito, deinde in ipſum decoctum nuces pineas xx conjicito ac terito. Poſtea ex medicamento ad nucis Ponticae magnitudinem aut paulo minus accipito, et ad aliquot dies cum hoc decocto utitor, deinde etiam ſimplici medicamento utaris. Poſtea autem ad duos vel tres dies hiera ex aloë uteris, cochlearii menſura ex aqua in diem data. Utere medicamento etiam cum lacte in iis, qui arteria affecti ſunt, ad gargariſſandum,

των, ἀναγαργαρίζεσθαι κελεύων καὶ πάλιν διαλιπὼν, χρῶ τῷ ἀνωδύνῳ κυάμου Αἰγυπτίου τὸ μέγεθος. ὅταν δὲ ἰσχυρὸς ὁ ῥευματισμὸς ᾖ, προσμίγνυμεν τῇ ἀντιδότῳ ὀπίου καὶ καστορίου, ὀλίγον ἑκατέρου, ἐπὶ δὲ τῶν κακοστομάχων αὐτὰ φυλαττόμεθα. εὔδηλον οὖν ἐξ αὐτῆς τῆς χρήσεως, ἃ γέγραφεν ὁ Ἀνδρόμαχος ἐπὶ τῶν ῥευματιζομένων τὰ περὶ τὸν θώρακα καὶ πνεύμονα καὶ ἀρτηρίαν ἐπιτηδείως τῆς προγεγραμμένης δυνάμεως συγκειμένης. ἔφη γὰρ αὐτὸς, ὅταν ᾖ ἰσχυρὸς ὁ ῥευματισμὸς, προσμίγνυμεν τῇ ἀντιδότῳ ὀπίου καὶ καστορίου ὀλίγον ἑκατέρου, δηλονότι ξηρᾶναι τὸ ῥεῦμα καὶ ὑγιεινὸν ἐργάσασθαι προαιρούμενοι. ποικίλον δέ ἐστι καὶ πολυμίγματον, ὡς πρὸς πάσας ἁρμόττειν τὰς διαθέσεις, ὅσαι καὶ χρόνιαι καὶ κακοήθεις εἰσὶ καὶ δυσίατοι, κἂν ἕλκος ᾖ τι περὶ τὴν ἀρτηρίαν ἢ τὸν λάρυγγα, καὶ πολὺ μᾶλλον, ἐὰν κατὰ τὸν πνεύμονα. τὰ γὰρ τοιαῦτα τῶν ἰσχυρῶν οὕτω δεῖται φαρμάκων, ὡς ἐπὶ πλείονα χρόνον ἐξαρκέσαι δυνηθῶσιν οἱ τὴν φθινώδη διάθεσιν ἔχοντες. ὅταν γὰρ ἐπιλάβωνται χωρίου ξηροῦ καὶ διαίτῃ προσηκούσῃ καὶ φαρμάκοις

et rurſus facto interſtitio utere medicamento fabae Aegyptiae magnitudine. Quum vero fortis fuerit fluxio, opium et caſtorium in antidotum miſcemus, utriusque parum quid. In his autem qui ſtomacho male affecti ſunt, ea ipſa vitamus. Manifeſtum igitur ex ipſis verbis, quae ſcripſit Andromachus, quod in fluxionibus partium thoracis et pulmonis ac arteriae praeſcripta confectio confuſae eſt facultatis. Dixit enim ipſe, quum fortis ſuerit fluxio, opium et caſtorium in antidotum miſcemus, utriusque modicam partem, reſiccare nimirum fluxionem et ſanam reddere volentes. Varium autem eſt medicamentum et ex multorum mixtura conſtans, ut ad omnes conveniat affectus, qui etiam diuturni et maligni exiſtunt ac aegre curabiles, etiam ſi ulcus ſit circa arteriam, aut laryngem, et multo magis ſi juxta pulmonem. Talia enim fortibus adeo opus habent medicamentis, quo ad longius tempus ſufficere queant tabidum affectum habentes. Quum enim obtigerit eis regio ſicca et in convenientis victus et medicamentorum uſu perſeverarint,

χρώμενοι διατελῶσιν, ἐπιπλεῖστον ἀντέχουσί τε κατὰ τὰς συνήθεις πράξεις ἐργαζόμενοι μετρίως. αὐτὴν οὖν τὴν δύναμιν οὐκ ἠξίουν ἀναμεμίχθαι ταῖς ἰδίως ὀνομαζομέναις ἀρτηριακαῖς.

[530] Τετάρτην ἐπὶ ταῖς προγεγραμμέναις ἔγραψε δύναμιν ὁ Ἀνδρόμαχος ὧδί πως, ἑτέρα τοῦ αὐτοῦ. λέγει δὲ δηλονότι τοῦ Βλάστου, περὶ οὗ κατὰ τὴν ἔμπροσθεν ἀρτηριακὴν ἐγγράφει· ἀρτηριακὴ Βλάστου ᾗ χρῶμαι. τὴν σύνθεσιν δὲ αὐτῆς τοιαύτην ποιεῖται. ♃ ἀλόης γο β΄. κρόκου γο α΄. μαστίχης γο α΄. πρόδηλον οὖν ὅτι τὸ φάρμακον τοῦτο τῶν ἰδίως ὀνομαζομένων ἐκκοπρωτικῶν ἐστι, μετὰ τοῦ πεττικὸν ἔχειν τι διὰ τὸν κρόκον. ὅταν δ᾽ οὕτως εἴπω πεττικὸν, ἀκούειν χρὴ τῆς διαθέσεως ἧς ἕνεκα προσάγεται.

Πέμπτην δὲ ἐφεξῆς τῶν προγεγραμμένων ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος τήνδε. ἀνώδυνος τοῦ αὐτοῦ. ♃ ὀπίου γο γ΄. κρόκου γο α΄. σμύρνης γο β΄. ἀκακίας γο S΄΄. γλυκείας χυλοῦ < δ΄. σὺν μέλιτι. ταῦτα μὲν ὁ Ἀνδρόμαχος, ἐγὼ δὲ οὐ πάνυ τι προσίεμαι τὴν τοιαύτην σύνθεσιν τῶν φαρμάκων,

quam diutiffime renitentur confuetas actiones moderate obeuntes. Hanc igitur confectionem non cenfuerim admifcendam effe iis quae privatim arteriacae appellantur.

Quartam deinceps confectionem Andromachus fic fcripfit. *Altera ejusdem.* Blafti videlicet dicit, de quo circa praecedentem arteriacam fcriptum eft, arteriaca Blafti qua utor. Compofitionem autem ejus talem fecit. ♃ Aloës fextantem, croci ℥ j, mafliches ℥ j, palam eft hoc medicamentum ex eorum numero effe, quae privatim ftercorum eductiva appellantur una cum hoc, quod concoctorium quiddam habet crocus. At vero quum concoctorium dico, intelligere oportet ejus affectus, cujus gratia exhibetur.

Quintam ex ordine compofitionem Andromachus talem tradidit. *Confectio fedans dolorem ejusdem.* ♃ Opii ℥ iij, croci ℥ j, myrrhae ℥ ij, acaciae ℥ ß, fucci radicis dulcis ʒ iv, excipe melle. Haec Andromachus. Verum ego non avide recipio ejusmodi compofitionem medicamentorum, ubi

μετὰ τοῦ μὴ δεδηλῶσθαι τὴν διάθεσιν, ἐφ᾽ ἧς αὐτῇ χρηστέον. ἴσμεν γὰρ ἐπὶ τῶν ἀνωδύνων τὸν σκοπὸν τῆς συνθέσεως, ὅταν ὕπνον ἐργάσασθαι βουληθῶμεν καὶ σφοδρὰν ὀδύνην ναρκῶσαι. ἡ δὲ τῆς ἀκακίας μῖξις ὡς πρὸς ἕλκος ἐστὶν, ὥσπερ γε καὶ ὁ τῆς γλυκείας χυλὸς πρὸς τὸ πραῧναι τὰ τετραχυμμένα. κρόκου δὲ μιγνύειν ἢ ὀπίου κατὰ τὰς ἀνωδύνους τοῖς πλείστοις ἤρεσεν, ἐπειδὴ δοκεῖ καὶ αὐτοῖς ἱκανῶς πέττειν ἁπάσας τὰς διαθέσεις.

Ἕκτην ἐπὶ ταῖς προγεγραμμέναις ἔγραψε δύναμιν ὁ Ἀνδρόμαχος τοιάνδε. ἀρτηριακὴ τοῦ αὐτοῦ. ♃ λιβάνου γο α΄. γλυκείας χυλοῦ γο α΄. σμύρνης δραχμὰς δ΄. τραγακάνθης δραχμὰς στ΄. νάρδου ∠ α΄. ἀμώμου δραχμὰς δ΄. κρόκου ∠ δ΄. μέλιτος Ἀττικοῦ τὸ αὔταρκες. καὶ αὕτη δέ ἐστι δήλη πρὸς τὰς αὐτὰς διαθέσεις τῶν ἀναπνευστικῶν συντιθεμένη διά τε τῶν πεπτικῶν καὶ παρηγορικῶν καὶ στυφόντων καὶ ῥυπτόντων. ὁ μὲν γὰρ λίβανος καὶ ἡ σμύρνα καὶ ὁ κρόκος τῶν πεττόντων τὰς διαθέσεις εἰσίν. ὁ δὲ τῆς γλυκείας χυλὸς τῶν ἐκλεαινόντων τὰς τραχύτητας, ὥσπερ γε καὶ ἡ τραγάκανθα.

non oftenditur affectio, in qua ea fit utendum. Scimus etenim componendi fedantia dolorem fcopum, quum fomnum videlicet inducere voluerimus et vehementem dolorem ftupefacere. Acaciae autem mixtura velut ad ulcus eft, quemadmodum radicis dulcis fuccus ad lenienda exafperata. Crocum autem et myrrham in compofitiones dolorem levantes mifcere plurimis placuit; videntur enim ipfis omnes affectus fufficienter concoquere poffe.

Sextam confequenter confectionem Andromachus hoc modo fcripfit. *Arteriace ejusdem.* ♃ Thuris ℥ j, fucci radicis dulcis ℥ j, myrrhae ʒ iv, tragacanthae ʒ vj, nardi ʒ j, amomi drach. quatuor, croci drach. quatuor, mellis Attici quod fatis eft. Non obfcurum eft etiam hanc ad refpirationis organorum affectus compofitam effe ex concoctoriis, mitigatoriis, aftringentibus et detergentibus. Myrrha enim et thus et crocus affectus concoquunt. Radicis dulcis fuccus exafperata mitigat, idem etiam tragacantha facit. Amomum

τὸ δὲ ἄμωμον ἰσχυρῶς ξηραίνει μετὰ τοῦ καὶ βραχὺ στυπτικὸν ἔχειν. τὸ δὲ μέλι τῆς τῶν θερμαινόντων ἐστὶ καὶ ῥυπτόντων δυνάμεως.

Ἑβδόμην ἐπὶ ταῖς προγεγραμμέναις ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν, ἐκ τῶν πολλῶν πάνυ συγκειμένην φαρμάκων, ἁπάσας σχεδόν τι τὰς δυνάμεις ἐχόντων. καὶ γὰρ στύφοντα καὶ δάκνοντα καὶ λεπτύνοντα καὶ παρηγοροῦντα καὶ ἐκλεαίνοντα καὶ ὑπνωτικὸν καὶ διαφορητικὸν καὶ ῥυπτικὸν περιέχεται κατ᾽ αὐτὴν, ἐφ᾽ ὧν ἁπασῶν τῶν πολυμιγμάτων δυνάμεων ὧν εἴρηταί μοι καὶ πρόσθεν ὁ λόγος κοινὸς, ὡς ἐξ ἁπάντων τις εἰ βουληθῇ συνθεῖναί τι τῶν φαρμάκων, ἐλπίδι τοῦ ποιήσειν ἓν φάρμακον πρὸς ἁπάσας τὰς ὁμογενεῖς διαθέσεις. ἐξ αὐτῶν τινὰ μὲν εὑρέθη τῇ πείρᾳ μοχθηρὰ καὶ παρεώσθη, τινὰ δὲ εὐτύχησε κατὰ τὸν τοῦ συνθέντος ἀποβῆναι στοχασμόν. ἔγραψε δὲ καὶ τὴν σκευασίαν αὐτῆς ὁ Ἀνδρόμαχος, οὐ πάνυ τι τοῦτο πράττειν εἰωθώς. ὃ δὲ ἐκ φαρμάκων δυνάμεις ἐχόντων ἃς εἴρηκα σύγκειται, κάλλιον μέν ἐστι μεμνῆ-

fortiter reficcat cum modica astringendi facultate. Mel autem calefactoriam et exterforiam vim habet.

Septimam post relatas compositiones Andromachus scripsit ex multis valde medicamentis constantem, quae omnes ferme facultates habent, nam et astringentia et mordentia et attenuantia et mitigantia et laevigantia in ea continentur, quin et soporifera vis et discussoria ac deterforia in ipsa habentur. In quibus omnibus multifariam mixtis facultatibus communis ratio est, quemadmodum etiam antea dixi, quod videlicet quispiam ex omnibus medicamentum quoddam componere voluit, spe faciendi unum medicamentum ad omnes ejusdem generis affectus commodum. Verum ex ipsis aliqua quidem per experientiam cognita sunt maligna et propterea relicta, aliqua vero feliciter pro ipsius componentis conjectura, efficacia evaserunt et ob id recepta. Quin et praeparandi ipsam modum Andromachus ascripsit, quamquam hoc facere alias non soleat. Quod vero ex medicamentis composita sit eas quas dixi facultates

σθαι τοὺς ὁμιλήσαντας τοῖσδε τοῖς γράμμασιν. εἰ δὲ καὶ μὴ πρόχειρον ἔχοιεν τὴν μνήμην, ἀλλὰ κατά τε τὸν χρόνον αὐτὸν τοῦτον, ἐν ᾧ τὰ τοιαῦτα φάρμακα μανθάνουσιν, ἀναγνώτωσαν ἐπιμελῶς τὸ ἕκτον καὶ τὸ ζ καὶ τὸ η' περὶ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως. ἐν ἐκείνοις γὰρ ἅπασαν ἔγραψα τὴν ὕλην τῶν φαρμάκων, ὅσα ῥίζαι καὶ φύλλα καὶ ἄνθη καὶ σπέρματα καὶ καρποὶ καὶ ὀποὶ καὶ χυλοὶ τῶν ἐκ τῆς γῆς φυομένων εἰσὶν ἢ ἁπάντων φυτῶν. ὁπότ᾽ οὖν ἀκήκοας ταῦτα, πρόσχες ἤδη τὸν νοῦν οἷς ἔγραψε περὶ τοῦ φαρμάκου τούτου ὁ Ἀνδρόμαχος. ἀρτηριακὴ ᾗ χρῶμαι. [531] πτέρεως ῥίζαι ὡς ἁδρόταται πλύνονται, ἕως λίαν καθαρώταται γένωνται καὶ πᾶν γεῶδες ἀφῶσιν, εἶτα ψύχονται ἡμέραν μίαν καὶ κατατέμνονται εἰς τριδάκτυλα καὶ καταθραύονται. ἐκ τούτων λίτραι ι'. καὶ βάλλονται εἰς χύτραν ἐγκεκαινισμένην καὶ ὕδατος γλυκέος ξέστεις ι'. καὶ ἕψεται ἕως ἂν λειφθῶσιν ξέστεις ε'. καὶ ἐκθλίβονται καὶ τὸ μὲν ὑγρὸν εἰς δίπλωμα βάλλεται, τὰ δ᾽ ἀρώματα ἁδρομερῆ. ♃ νάρδου Ἰνδικῆς δραχμὰς δ'. κινναμώμου ∠ στ'. γλυκείας ῥίζης δρα-

complectentibus praeftat meminiffe eos, qui hos libros in manus fument. Si tamen non promptam habeant memoriam, eo fane tempore quo hujusmodi medicamenta difcunt, fextum et feptimum ac octavum de fimplicium medicamentorum facultate librum legant; in illis enim omnem medicamentorum materiam confcripfi, qua radices et folia et flores et femina et fructus et liquores et fucci omnium ex terra nafcentium plantarum exiftunt. His itaque praemiffis jam animum ad ea quae Andromachus de hoc medicamento fcripfit adverte. *Arteriaca qua utor.* Radices filicis craffiffimae lavantur donec puriffimae fiant et omne terreum deponant, deinde per diem unum perfrigerantur et in frufta magnitudinis trium digitorum fecta conquaffantur, atque ex eis librae x in ollam novam, aquae dulcis fextarios decem complectentem, injiciuntur et ad hoc, ut fextarii v reliqui fiant, coquuntur, exprimuntur et liquor quidem in duplum vas diffunditur, et aromata craffa ac integris partibus adduntur. ♃ Nardi Indicae ℥ iv, cinnamomi ℥ vj, radicis dul-

χμὰς στ΄. κακίας ∠ δ΄. ῥήου Ποντικοῦ δραχμὰς δ΄. βαλαυστίου ∠ στ΄. ῥόδων ξηρῶν ∠ δ΄. οἱ δὲ δραχμὰς στ΄. ταῦτα ἕψεται ὁμοίως εἰς τὸ ἥμισυ, εἶτα ἐκθλίβεται καὶ προσεμβάλλεται τῷ ἀφεψήματι μέλιτος Ἀττικοῦ ξε α΄. προαφεψημένου καὶ συνεστραμμένου ἰδίᾳ ἐν διπλώματι, ἕως μὴ μολύνοι, καὶ προσεμβάλλεται τερμινθίνης διαυγοῦς ∠ γ΄. χαλβάνης δραχμὰς β΄. κρόκου δραχμὰς ε΄. ὑοσκυάμου χυλοῦ ∠ α΄. ὑποκυστίδος χυλοῦ ∠ α΄. μανδραγόρου χυλοῦ τριώβολον, πεπέρεως λευκοῦ δραχμὰς η΄.

Ὄγδοον ἐπὶ ταῖς προειρημέναις ἔγραψε, δηλώσας τῆς δυνάμεως αὐτῆς τὸ κεφάλαιον, ὅπερ ἐχρῆν ἐπὶ πασῶν αὐτῶν πεποιηκέναι. ἔχει δ᾽ οὕτω πως αὐτοῖς ὀνόμασιν. ἀρτηριακὴ ἐπαινουμένη Μιθριδάτειος, πρὸς τὰ ἐν θώρακι συνηθροισμένα, ὑποκαθαίρει καὶ ἀπολεαίνει. ♃ ἐρυσίμου πεφωγμένου ∠ κ΄. ἐν τισὶ δὲ τῶν ἀντιγράφων ἐρεγμοῦ γέγραπται· ῥυπτικῆς δέ ἐστιν ἄμφω δυνάμεως, λινοσπέρματος πεφωγμένου ∠ κ΄. καὶ τοῦτο ῥυπτικῆς ἐστι δυνάμεως, στροβίλου δραχμὰς η΄. ἐκλεαίνει δηλονότι τοῦτο, σταφίδος ἐκγεγιγαρτι-

cis ʒ vj, caffiae ʒ iv, rhei Pontici drach. iv, balauftii drach. vj, rofarum ficcarum drach. iv, alii vj. Haec fimiliter ad dimidias coquuntur ac exprimuntur, et ad decoctum mellis Attici fextarius unus additur, fit autem mel praecoctum et in duplici vafe privatim fpiffatum, usquequo manus non inquinet, adjiciuntur et terebinthinae pellucidae ʒ iij, galbani drach. ij, croci drach. v, fucci hyofcyami drach. j, fucci hypocyftidis drach. j, mandragorae fucci oboli iij, piperis albi drach. octo.

Octavam deinceps confectionem fcripfit, fumma facultatis ipfius indicata, quod ipfum in omnibus feciffe oportuit. Habet autem fic. *Arteriace laudata Mithridatis ad thoracis collectiones, fubpurgat et laevigat.* ♃ Irionis torrefacti drach. j, in quibusdam exemplaribus fabae frefae fcriptum eft, funt autem ambo deterforiae facultatis, feminis lini tofti drach. xx, et hoc deterforiam vim habet, nucis pineae drach. viij, hae laevigandi vim habent, uvae

σμένης δραχμὰς δ΄. καὶ αὕτη τῷ μὲν βραχύ τι παραστύφειν καὶ ἅμα τροφή τις εἶναι χρηστὴ τῷ σώματι μέμικται προσηκόντως. ἔχει δὲ καὶ τὴν τοῦ γλυκέος δύναμιν, οἵαν εἰρήκαμεν ἐν τῷ τετάρτῳ περὶ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως· κρό(259)κου ὀβολοὺς δύο. ἐλάχιστον δηλονότι βέβληκε τοῦ κρόκου ὁ συνθεὶς τὸ φάρμακον, ἐγγύς τε τοῦ μηδὲν εἶναι πρὸς τὴν τῶν ἄλλων ἀναλογίαν. εἰρήκαμεν δὲ ὅτι πεττικῆς ὁ κρόκος ἐστὶ δυνάμεως μετὰ τοῦ καὶ στύφειν. εἴρηται δ᾽, ὅτι καὶ ἡ στύψις συνάγει καὶ σφίγγει καὶ τονοῖ τὰ σώματα. βέβληκε δὲ καὶ κοτύλης μέλιτος τέταρτον, ἀποχωρήσας τοῦ τε γλυκέος οἴνου καὶ τοῦ ἑψήματος, ἀποκαθαίρειν γὰρ τὸ σκευαζόμενον φάρμακον βούλεται, καθότι προεῖπε τὰ ἐν θώρακι. ἐν δὲ τοῖς τοιούτοις φαρμάκοις τὰ παχύχυμα κωλύει τὴν ἀνακάθαρσιν. ἔμιξε δὲ τούτοις τραγακάνθης δραχμὰς δ΄. ἐκλεαίνοντος φαρμάκου τὰ τραχυνθέντα. προεῖπον δ᾽ ὅτι βούλεται τὸ προκείμενον φάρμακον ἀποκαθαίρειν τε καὶ ἐκλεαίνειν τὰ κατὰ τὸν θώρακα. ὁ μὲν γὰρ σκοπός ἐστιν ἐν τοῖς τοιούτοις λεπτῦναι καὶ ἀποῤ-

paſſae exacinatae drach. iv et haec ob id, quod modice ſubaſtringat, ſimulque commodus corpori cibus ſit, merito admixta eſt, habet autem et paſſi facultatem, qualem in quarto de ſimplicium medicamentorum facultatibus indicavimus, croci obol. ij, minimum quid ex croco conjecit, qui medicamentum compoſuit, ut prope nihil ſit aliorum proportione. Diximus de croco, eum concoquendi vim habere una cum aſtrictione, dictum eſt etiam quod aſtrictio corpora cogit, conſtringit et corroborat. Adjecit autem etiam mellis quartam partem heminae, a vino dulci ac ſapa digreſſus; vult enim hoc modo praeparatum medicamentum velut praeſatus eſt, in pectore haerentes collectiones expurgare; caeterum in hujusmodi medicamentis ea quae craſſos ſuccos habent, impediunt repurgationem. His admiſcuit tragacanthae ℨ iv, quod medicamentum laevigat exaſperata. Praedictum eſt autem, quod vult hoc propoſitum medicamentum repurgare et laevigare ea quae juxta thoracem haerent; ſcopus enim hujusmodi eſt, attenuare et abſtergere

ῥύψαι καὶ πρὸς τὴν ἀναγωγὴν ἐπιτήδεια ποιῆσαι τὰ κατὰ τὸν θώρακα. τῆς δ' ἀνωδυνίας ἕνεκα καὶ τοῦ μὴ πάνυ τι βήττειν τραχυνθέντα τὰ μόρια προστίθενται τὰ ἐκλεαίνοντα. μέγιστον δὲ τοῦτ' ἔστι καὶ διὰ παντὸς χρὴ μεμνῆσθαι αὐτοῦ τοῦ πολλάκις ἕνα σκοπὸν ἔχειν, δι' ὃν συντίθεται τὸ φάρμακον. ἕνεκα δὲ τοῦ μὴ λυπεῖν αὐτὸ κατὰ μηδένα τρόπον, ἑκάτερα μίγνυται τὸν πρῶτον σκοπὸν τῆς ὠφελείας οὐκ ἔχοντα.

Ἐνάτην ἀρτηριακὴν ἐπὶ ταῖς προγεγραμμέναις ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος ὧδί πως κατὰ λέξιν. ἀρτηριακὴ ἡ Μαρίνου. ℞ κρόκου γο α΄. κόμμεως γο β΄. τραγακάνθης γο α΄. μέλιτος Ἀττικοῦ ξε α΄. ἕψε ἕως ἀποσταζόμενον μὴ μολύνοι. τοῦτο τὸ φάρμακον τῶν μέσων ἐστὶ κατὰ τὴν δύναμιν. ἦν δ' ἂν ἀκριβῶς παρηγορικόν τε καὶ ἀνώδυνον, εἰ μήπω κρόκου εἶχεν μήτε τοῦ μέλιτος τὸν ξε. ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ τὸν Θηραῖον οἶνον τὸν Κρητικὸν ἢ τὸ ἐκ τοῦ γλεύκους ἑψηθέντος γινόμενον, ὃ καλοῦμεν ἡμεῖς, ὡς ἔφην, ἕψημα, [532] παράκειται δὲ κατὰ τὴν λέξιν ἀκαίρως ἐπὶ τοῖς προειρημέ-

ac ad eductionem ſuperne aptas facere collectiones in thorace; verum ſedandi doloris gratia et ne nimium tuſſiant partes exaſperatae, laevigantia apponuntur. Maximum hoc eſt, atque ipſius per omnia meminiſſe oportet, nimirum quod ſaepe unus ſcopus ſit, in quem medicamentum componitur, ne vero hoc ipſum aliquo modo offendat, utraque miſcentur, primum utilitatis ſcopum nequaquam habentia.

Nonam arteriacen poſt has Andromachus his verbis tradidit. *Arteriace Marini.* ℞ Croci unc. j, gummi ſextantem, tragacanthae unc. j, mellis Attici ſextarium j, coquito donec, quum diffunditur, non inquinet. Hoc medicamentum medium eſt facultate, eſſetque exacte mitigatorium ac dolorem ſedans, ſi neque crocum haberet neque mellis ſextarium, ſed pro ipſo Theraeum vinum Creticum, aut ſapam ex multo cocto factam, quam nos, ut dixi, hepſema appellamus. Verum hoc loco importune inter relata fortia

νοις ἰσχυροῖς φαρμάκοις, ἃ καὶ τοῖς ἐμπυϊκοῖς καὶ τοῖς ὑπὸ φθόης ἐχομένοις ἁρμόττει.

Δεκάτην ἐφεξῆς τῇ προγεγραμμένῃ μνημονεύει, μεταξὺ τῆς ἀκριβῶς παρηγορικωτάτης καὶ τῆς μέσης, ὁποίαν ἔφην εἶναι τὴν προγεγραμμένην. ἐκ κόμμεως γοῦν ταύτην καὶ γλυκέος Κρητικοῦ καὶ ὕδατος συντίθησι μιγνὺς μέλιτι· τοῦ μὲν κόμμεως ἐμβαλὼν γο η΄. τοῦ δὲ γλυκέος ξε α΄, τοῦ δὲ μέλιτος λίτραν α΄. λύειν κελεύων ὕδατι τὸ κόμμι, μὴ προσθεὶς τὸ ποσόν. διὰ μὲν οὖν τὸ κόμμι καὶ τὸ γλυκὺ καὶ τὸ ὕδωρ ὅλως οὐδὲν ἔχει ῥυπτικὸν, διὰ δὲ τὸ μέλι τοῦ παρηγορικωτάτου καὶ ἐκλεαίνοντος ἀποκεχώρηκεν. ἴσμεν γὰρ ὅτι ῥυπτικόν ἐστι τὸ μέλι. ἕψεσθαι δὲ δεῖν ἐπ᾽ ἀνθράκων εἶπεν αὐτὸ, τουτέστιν ἐπὶ μαλακοῦ πυρὸς ἀκάπνου. κάλλιον δ᾽ ἂν ἐπεποιήκει καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπασῶν ἀρτηριακῶν τοῦτο προσγράψας. ἐγὼ γοῦν οὕτως αὐτὸ σκευάζω καὶ οὐδ᾽ ἐπ᾽ αὐτῶν ἀνθράκων ἔτι διακαιομένων ποιοῦμαι τὴν ἕψησιν, ἵνα μηδὲ τὸ ἀπὸ τούτων ἀναφερόμενον καπνῶδες καὶ δριμὺ προστρίψειε τῷ φαρμάκῳ δριμύτητας οὐκ ἀναγκαίας. τῆς

medicamenta locatum eft, utpote quae fuppuratis et tabefcentibus conveniunt.

Decimam confequenter recenfet, quae inter exacte laeviffimam ac mediam, qualem fane effe dixi praecedentem, intermedia eft. Ex gummi igitur hanc et paffo Cretico ac aqua componit, melle etiam admixto, et gummi quidem injicit beffem, paffi fextarium unum, mellis lib. unam, disfolvere cum aqua jubens ipfum gummi, copia ejus non expreffa. Itaque ob gummi et paffum et aquam penitus nihil deterforium habet, ob mel vero a maxime mitigatorio et laevigante eft digreffa, fcimus enim deterforium effe mel. Coqui autem fuper prunas oportere ipfum dixit, hoc eft ad mollem et non fumantem ignem. Melius vero feciffet, fi etiam ad alias omnes hoc afcripfiffet. Ego itaque fic ipfum praeparo et neque ad prunas adhuc ardentes coctionem facio, ne videlicet inde quid acre et fumofum fublatum acrimoniam non neceffariam medicamento ipfi affricet. Mellis

μὲν γὰρ τοῦ μέλιτος δριμύτητος ἀνεχόμεθα, καίτοι καὶ αὐτῆς οὐκ οὔσης σφοδρᾶς διὰ τὴν ἄλλην αὐτοῦ χρείαν, καπνοῦ δὲ οὐδεμία χρεία. διαφευκτέον οὖν αὐτὴν εἰς ὅσον ἐνδέχεται κατὰ πάντα τὰ τοιαῦτα φάρμακα, κάλλιον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπλαστικῶν ἀκάπνοις χρῆσθαι τοῖς ξύλοις.

Ἑνδεκάτην δύναμιν ἔγραψεν οὕτως. ἀρτηριακὴ ἄλλη καλή. ℞ κινναμώμου, λιβάνου ἀνὰ γο α΄. χυλοῦ γλυκείας γο α΄. σμύρνης δραχμὰς δ΄. τραγακάνθης ∠ στ΄. νάρδου Ἰνδικῆς ∠ δ΄. ἀμώμου δραχμὰς δ΄. κρόκου ∠ α΄. μέλι Ἀττικόν. ἀληθῶς εἶπεν, καλὴν εἶναι τὴν ἀρτηριακὴν ταύτην, ἀλλ᾽ ἐνδεῖ τῷ λόγῳ πρὸς τίνας διαθέσεις αὐτὴν εἶναί φησι καλήν. εἴρηται γὰρ ἐν ἀρχῇ καὶ διὰ κραυγὴν καὶ διὰ κατάῤῥουν κακοῦσθαι τὴν ἀρτηρίαν καὶ τῷ ἔχειν ἕλκος ἢ φλεγμονὴν σκιῤῥουμένην. ἧς δὲ νῦν τὴν σκευασίαν οὕτως ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος καὶ πρὸς τοὺς φθόῃ κάμνοντας ἐπιτήδειόν ἐστι φάρμακον καὶ πάσας ἁπλῶς τὰς ἐν θώρακι καὶ πνεύμονι κεχρονισμένας διαθέσεις. ἡ γὰρ τοῦ κινναμώμου φύσις οὖσα

quidem acredinem toleramus, quamquam ea non sic vehemens propter aliam ipsius utilitatem, verum fumi nulla est utilitas. Quare fugiendus est fumus, in quantum possibile est circa omnium hujusmodi medicamentorum praeparationem. Praestat autem et in iis quae meatus obducunt lignis fumum non edentibus uti.

Undecimam confectionem sic prodidit. *Arteriaca alia bona.* ℞ Cinnamomi, thuris, utriusque ℥ j, succi radicis dulcis ℥ j, myrrhae drach. iv, tragacanthae drach. sex, nardi Indicae drach. iv, amomi ℥ iv, croci drach. j, melle Attico excipe. Recte dixit bonam hanc arteriacam esse, verum deest sermoni ad quos affectus bona sit; dictum enim in principio est et per vociferationem et per destillationem laedi arteriam, ampliusque propter ulcus et inflammationem obduratam. Haec autem confectio, quam nunc Andromachus descripsit, etiam ad tabidos aptum medicamentum est et simpliciter omnes inveteratos thoracis ac pulmonis affectus. Cinnamomi etenim natura tenuium partium et resiccatoria

Ed. Chart. XIII. [532.] Ed. Baf. II. (259.)

λεπτομερὴς καὶ ξηραντικὴ καὶ τὰς ἐσκιῤῥωμένας διαθέσεις ἰᾶσθαι πέφυκεν. ἐφεξῆς δὲ αὐτῷ καὶ ἡ τοῦ ἀμώμου δύναμίς ἐστι μετὰ τοῦ καὶ στυπτικὸν ἔχειν τι. διὰ δὲ τὴν τούτων ἐνέργειαν οὖσαν σφοδρὰν εὐλόγως ἐμίχθη λιβανωτός τε καὶ ὁ τῆς γλυκείας χυλὸς καὶ τραγακάνθης, πραΰνειν τὰ τετραχυσμένα πεφυκότα φάρμακα. περὶ δὲ κρόκου καὶ σμύρνης πολλάκις εἴπομεν, ὅτι πεττικὰ καὶ ξηραντικὰ μετρίως τῶν τοιούτων διαθέσεών ἐστι.

Δωδεκάτην ἀρτηριακὴν ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν οὕτως. ἄλλη ἐκ τῶν Γάλλου πρὸς τὰ τῆς ἀρτηρίας πάθη καὶ ἕλκη ἐν πνεύμονι καὶ πύου ἀναγωγὰς καὶ αἵματος καὶ τοὺς εἰς θώρακα ῥευματισμοὺς καὶ πρὸς τὰ δυσάγωγα σφόδρα ἐνεργεῖ. ℞ ῥητίνης τερμινθίνης < δ΄. κρόκου Κιλικίου < δ΄. λιβανωτοῦ δραχμὰς δ΄. σμύρνης Τρωγλοδύτιδος < δ΄. κινναμώμου < δ΄. ἀμώμου < γ΄. στροβίλου < δ΄. γλυκείας ῥίζης ἐξηντερισμένης < δ΄. νάρδου Συριακῆς < β΄ S″. κασσίας μελαίνης < β΄. τραγακάνθης < γ΄. φοινίκων Συριακῶν τῆς σαρκὸς < γ΄. ἀστέρος Σαμίου < δ΄. χαλβάνης καθαρᾶς

etiam induratos affectus ſanare poteſt. Ab eo proximum locum amomi facultas habet, ſimulque aſtringens quippiam habet. Verum ob horum actionem vehementem rationabiliter admixta ſunt, thus et radicis dulcis ſuccus et tragacantha, medicamenta exaſperata lenire a natura apta. De croco et myrrha ſaepe diximus, eſſe videlicet concoctoria et modice reſiccatoria hujusmodi affectuum.

Duodecimam arteriacam Andromachus hoc modo ſcripſit. *Alia ex libris Galli ad arteriam affectam, ulcera pulmonis, puris et ſanguinis rejectiones et fluxiones in thoracem et ad ea quae aegre educi poſſunt vehementer efficax.* ℞ Reſinae terebinthinae drach. quatuor, croci Cilicii drach. quatuor, thuris drach. quatuor, myrrhae troglodyticae drach. iv, cinnamomi drach. iv, amomi drach. tres, nucis pineae drach. iv, radicis dulcis ejecta medulla drach. quatuor, nardi Syriacae drach. ij ß, caſſiae nigrae drach. duas, tragacanthae drach. iij, palmularum Syriacarum carnis drach. iij, aſteris Samii drach. iv, galbani puri obolos iv,

τετρώβολον, κόστου ∠ δ΄. ἐν ἄλλῳ ∠ α΄. μέλιτος Ἀττικοῦ κοτύλας δ΄. ἕψεται ἐν διπλῷ τὸ μέλι τε καὶ ἡ ῥητίνη. ὅταν δὲ ἄρχηται συστρέφεσθαι, χαλβάνη μίγνυται ἄχρις ἂν μὴ μολύνῃ, εἶτα ψυγέντι λεῖα τὰ λοιπὰ μίγνυε καὶ οὕτω χρῶ. καλῶς ἐποίησε ἐπὶ τούτου τοῦ φαρμάκου καὶ πρὸς [533] τίνας διαθέσεις ἁρμόττει γράψας καὶ πῶς αὐτὸ χρὴ σκευάζειν. ἡ δὲ μέθοδος τῆς συνθέσεως ἐκ τῶν ἔμπροσθεν δήλη ἐστίν.

Τρισκαιδεκάτην ἀρτηριακὴν ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν αὐτοῖς ὀνόμασιν οὕτως. ἀρτηριακὴ ἡ Γάλλου. ἡ δ᾽ αὐτὴ καὶ ἀντίδοτος πρὸς τὰ αὐτὰ ποιοῦσα. ♃ νάρδου Συριακῆς ∠ δ΄. σμύρνης δραχμὰς δ΄. κρόκου ∠ δ΄. κόστου δραχμὰς δ΄. οἱ δὲ ∠ α΄. πεπέρεως λευκοῦ κόκκους λ΄. γλυκείας ῥίζης ∠ α΄. στροβίλους ρ΄. στύρακος ∠ α΄. τραγακάνθης ∠ α΄. κινναμώμου ∠ α΄. ἀμώμου ∠ α΄. λιβάνου ∠ α΄. ὀβολοὺς δ΄. κασσίας σύριγγος ∠ α΄. βαλαυστίου δραχμὰς γ΄. ὀβολοὺς γ΄. μέλιτος Ἀττικοῦ ἢ γλυκέος Κρητικοῦ κοτύλας β΄. ὁ γλυκὺς ἐν διπλῷ ἕψεται, ἕως ἂν μέλιτος σχῇ πάχος, εἶθ᾽ οὕτω καταχεῖται κατὰ λείων τῶν ξηρῶν. ἡ δὲ τραγάκανθος καὶ ὁ

costi drach. iv, alii ʒ j, mellis Attici heminas iv. Mel et resina in duplo vase coquuntur, atque ubi crassari coeperint, galbanum miscetur, donec non inquinent; deinde refrigeratis reliqua trita admisce et sic utere. Recte fecit in hoc medicamento tum quod ad quas affectiones conveniat tum quod quomodo praeparare ipsum oporteat ascripsit. Ratio autem compositionis ex superioribus constat.

Decimam tertiam arteriacam Andromachus his verbis tradidit. *Arteriaca Galli, eadem etiam antidotus est ad eadem efficax.* ♃ Nardi Syriacae drach. iv, myrrhae ʒ iv, croci ʒ iv, costi drach. iv, alii ʒ j, piperis albi grana xxx, radicis dulcis ʒ j, nuces pineas centum, styracis drach. j, tragacanthae drach. j, cinnamomi ʒ j, amomi drach. j, thuris drach. j, obolos iv, cassiae fistulae drach. j, balaustii drach. tres, obolos iij, mellis Attici aut passi Cretici heminas duas. Passum in duplo vasculo coquitur ad spissitudinem mellis, atque ita ad arida trita affunditur; tragacan-

στύραξ πρὸ μιᾶς ἀποβρέχονται ἐν προτρόπῳ ἱκανῷ καὶ οὕτω μίγνυται τοῖς λοιποῖς, εἶθ' οὕτως ἀναιρεῖται εἰς πυξίδα ἀργυρᾶν ἢ ὑελίνην. καλῶς ἐποίησεν καὶ ταύτην τὴν ἐπαγγελίαν καὶ τὴν σκευασίαν εἰπών. ἐγὼ δὲ διὰ τοῦτο πάσας τὰς ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένας ἀρτηριακὰς ἔγραψα, ὅπως μηδεὶς ἑτέρου συγγραφέως δεηθῇ. πᾶν γὰρ εἶδος ἐν αὐταῖς ἐστι καὶ τῶν μαλακῶν καὶ τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν μέσων.

Τεσσαρεσκαιδεκάτη τῶν ἀρτηριακῶν ἐστι, περὶ ἧς οὕτω γράφει. ἀρτηριακὴ ἡ ἐκ τῶν Ἀφρόδα, ἡ Μοσχίωνος. ἔστι δ' αὐτῆς ἡ δύναμις ὑπὲρ τὰς μέσας οὐκ ὀλίγον ἀποκεχωρηκυῖα (260) πρὸς ἰσχὺν, ἔχει γὰρ τμητικὸν καὶ λεπτυντικὸν καὶ θερμαντικὸν ἀπὸ πολλῶν φαρμάκων οἷς μέμικται καί τινα τῶν πραέων δι' ἣν εἶπον αἰτίαν. ἡ δὲ σύνθεσις αὐτῆς ἐστιν ἥδε. ♃ μίλτου Λημνίας, λιβάνου, σμύρνης, νάρδου, ἀμώμου, κασσίας κιῤῥᾶς, κρόκου, Ἰλλυρίδος, σχοίνου ἄνθους ἀνὰ ∠ β'. κινναμώμου ∠ δ'. ῥητίνης τερμινθίνης ∠ δ'. ῥόδων ἄνθους ∠ δ'. ὀποβαλσάμου ∠ β'. μέλιτος κοτύλην α'. ἢ

tha autem et styrax per diem antea in sufficiente protropo macerantur et ita ad reliqua admiscentur, reponitur pyxide argentea aut vitrea. Recte fecit et hic, quod tum ea, quae promittit hoc medicamentum, tum quo modo praeparatur ascripsit. Ego vero propterea omnes ab ipso descriptas arteriacas apposui, ne quis alium scriptorem requirere cogatur; omne enim facultatum genus in ipsis continetur, mollium, fortium ac mediorum.

Decima quarta arteriaca ejus est, de qua sic prodit. *Arteriaca ex libris Aphrodae, Moschionis. Est ejus facultas non modice medias transgressa ad fortes. Habet vim incidendi et attenuandi ac calefaciendi ex multis medicamentis, quibus etiam lenta quaedam admixta sunt ob eam quam dixi causam.* Compositio ejus haec est. ♃ Rubricae Lemnae, thuris, myrrhae, nardi, amomi, cassiae rufae, croci, iridis Illyricae, floris junci odorati, singulorum ʒ ij, cinnamomi ʒ iv, resinae terebinthinae ʒ iv, floris rosarum ʒ iv, opobalsami ʒ ij, mellis heminam j aut passi

Ed. Chart. XIII. [533.] Ed. Baſ. II. (260.)

γλυκέος Κρητικοῦ κοτύλης ἥμισυ τέταρτον, ἕψε τὸ ὑγρὸν καὶ τὴν ῥητίνην, ἕως γένηται κιῤῥὰ, εἶτα τὰ λοιπὰ ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἀπόδος καὶ συνανακόψας δίδου τοῖς περὶ θώρακα καὶ ἀρτηρίαν ἡλίκον κύαμον Ἑλληνικὸν μεθ᾽ ὕδατος κοτύλης τετάρτου. τοῖς δὲ λοιποῖς ἐκλεικτόν.

Πεντεκαιδεκάτην ἔγραψε δύναμιν ὡδί πως. ἀρτηριακὴ πρὸς τραχυσμὸν βρόγχων καὶ φωνῶν ἀποκοπὴν καὶ ἀναφορικοὺς, ᾗ χρῶμαι ἐκ τῶν Ἀπολλωνίου καὶ Ἀλκιμίωνος. ♃ *τραγακάνθης ∠ στ΄. κόμμεως ∠ στ΄. λιβάνου ∠ α΄. ὀβολὸν α΄. σμύρνης ∠ α΄. ὀβολοὺς β΄. κρόκου ∠ α΄. ὀβολοὺς δύο, γλυκυῤῥίζης χυλοῦ ∠ α΄. ὀβολοὺς γ΄. ἢ τῆς ῥίζης ∠ α΄ S″. πεπέρεως λευκοῦ κόκκους κε΄. φοινικοβαλάνων λιπαρῶν τῆς σαρκὸς ∠ γ΄. οἱ δὲ φοίνικας ε΄. ἢ τρεῖς, τὴν τραγάκανθαν γλυκεῖ βρέχων καὶ λειώσας ἀναλάμβανε. τὰ δὲ ἄλλα λεῖα καὶ καταπότια ποιῶν κυάμου μέγεθος, κέλευε ὑπὸ τὴν γλῶτταν κρατεῖν. τὰς τοιαύτας δυνάμεις ὑπογλωττίδας ὀνομάζουσιν οἱ ἰατροὶ καὶ κελεύουσι διαλυομένου τοῦ φαρμάκου παρα-*

Cretici heminae dimidium, ampliusque quartam ejus partem, liquorem et reſinam donec fulva reddantur coquito, deinde ab igne ablatis reliqua addito ac conquaſſato. Datur in thoracis et arteriae affectionibus fabae Graecae magnitudine cum aqua, quarta heminae parte, reliquis forma eclegmatis delingendum.

Decimam quintam arteriacam ſic ſcripſit. *Arteriace ad arteriae aſpritudinem, vocem interceptam et ſanguinem rejectantes qua utor. Ex libris Apollonii et Alcimionis.* ♃ Tragacanthae ʒ vj, gummi ʒ vj, thuris drach. j, obolum j, myrrhae ʒ j, obolos ij, croci ʒ j, obolos ij, ſucci radicis dulcis drach. j, obolos iij, aut radicis ʒ j ſs, piperis albi grana xxv, palmularum pinguium carnis ʒ iij, alii palmulas v aut tres habent. Tragacantham paſſo maceratam ac tritam reliquis aridis tritis committe, ex eisque omnibus catapotia fabae magnitudine effice, ſub linguaque tenenda exhibe. Hujusmodi confectiones ſublingues medici appellant, jubentque id, quod a diſſoluto medicamento defluit,

δέχεσθαί πως ἀτρέμα εἰς τὸν λάρυγγα τὸ ἀποῤῥέον ἀντέχοντας, εἰ βὴξ κινοῖτο.

Ἡ δὲ ἑκκαιδεκάτη κατὰ λέξιν οὕτω γέγραπται. ἀρτηριακὴ ἐκλεικτὸς πρὸς ἅπαντα τὰ ἐντὸς καὶ μάλιστα πρὸς φθισικοὺς καὶ ἐμπυϊκοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἀρχομένους ὕδρωπας καὶ βῆχας παλαιὰς διδομένη δι' ἡμέραν καὶ νύκτα πλῆθος κοχλιαρίου. ♃ σκίλλης χυλοῦ ξέστας δ'. γλυκέος Κρητικοῦ ξε γ'. οἴνου Φαλερίνου ξέστας η'. μέλιτος Ἀττικοῦ ξε γ'. σμύρνης γο δ'. κρόκου γο β'. λιβάνου γο β'. ἀριστολοχίας δακτυλίδος μνᾶν α' S''. γλυκυῤῥίζης μνᾶν α'. ἠρυγγίου ῥίζης γο β'. κασσίας γο α'. νάρδου Κελτικῆς γο α'. ξυλοβαλσάμου γο η'. τὴν ἀριστολοχίαν καὶ τὸ ἠρύγγιον καὶ τὴν γλυκύῤῥιζαν καὶ ξυλοβάλσαμον καὶ κασσίαν [534] καὶ νάρδον κόψας ἁδρομερῆ, ἔμβρεχε εἰς τοὺς τοῦ οἴνου ξέστας η'. ἐπὶ ἡμέρας γ'. εἶτα ἐπὶ μαλακοῦ πυρὸς ἕψε, ἕως λειφθῇ τὸ τρίτον μέρος, καὶ οὕτως ἐκθλίψας καὶ σκύβαλον ῥίψας προσαπόδος τὸ γλυκὺ καὶ τὸ μέλι καὶ τὸν χυλὸν τῆς σκίλλης καὶ ἕψε ἕως μέλιτος σχῇ πάχος. τὸν δὲ κρόκον καὶ λίβανον

fenfim in afperae arteriae fummum excipere, obnitendo fimul ne tuffis excitetur.

Decima fexta ex ordine fic fcripta eft. *Arteriace delingibilis ad omnes internas affectiones, maxime tabefcentes et fuppuratos, ad hydropas incipientes, tuffes veteres. Datur per diem et noctem cochlearii menfura.* ♃ Succi fcillae fextarios iv, paffi Cretici fextarios tres, vini Falerni fextarios viij, mellis Attici fextarios tres, myrrhae ℥ iiij, croci ℥ ij, thuris ℥ ij, ariftolochiae dactylitidis minam unam et dimidiam, glycyrrhizae minam unam, radicis eryngii ℥ duas, caffiae ℥ j, nardi Celticae unciam unam, xylobalfami ℥ viij, Ariftolochiam, eryngium, glycyrrhizam, xylobalfamum, caffiam, nardum, in craffas partes contufa in vini fextariis octo, macerato ad triduum, deinde ad lentum ignem ad tertias coquito, atque ita exprimito, et recrementis abjectis paffum, mel et fcillae fuccum committito et ad mellis craffitudinem coquito. Crocum vero, thus et myr-

Ed. Chart. XIII. [534.] Ed. Baſ. II. (260.)

καὶ σμύρνην ἑξῆς λεῖα σὺν οἴνῳ καὶ οὕτως εὖ ἔχοντος τοῦ φαρμάκου προσαπόδος, καὶ ἐπ' ὀλίγον τήξας ἆρον ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ οὕτως ἀποθέμενος χρῶ. καλῶς ἐποίησε καὶ περὶ αὐτῆς γράψας ὁ Ἀνδρόμαχος τήν τε ἐπαγγελίαν καὶ τὴν σκευασίαν.

Ἑπτακαιδεκάτη δύναμις ὑπ' αὐτοῦ γέγραπται τοιάδε. ἀρτηριακὴ ἄλλη, ὡς Ἡρακλείδης Ταραντῖνος. ♃ σκίλλης χυλοῦ ξέστας γ'. γλυκέος Κρητικοῦ ξε. γ'. οἴνου Φαλερίνου ξέστας γ'. μέλιτος Ἀττικοῦ κοτύλην α'. κρόκου γο δ'. οἱ δὲ γο β'. σμύρνης γο γ'. τραγακάνθης γο α'. γλυκείας χυλοῦ γο β'. λιβάνου γο α'. ὀποβαλσάμου γο ϛ'. σκευάσας χρῶ. περὶ ταύτης τῆς δυνάμεως οὔτε τὴν ἐπαγγελίαν οὔτε τὴν σκευασίαν ἔγραψεν, ὡς ἤδη νοεῖν δυναμένων τῶν ἀναγινωσκόντων τὴν γνώμην αὐτοῦ. ἐν μὲν γὰρ τῷ εἰπεῖν, ἄλλη ἀρτηριακὴ, παραπλησίαν τὴν ἐπαγγελίαν αὐτῆς ἡμᾶς νοεῖν προσήκει τῇ γεγραμμένῃ, τὴν δὲ σκευασίαν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν λογίζεσθαι.

Ἡ δὲ ὀκτωκαιδεκάτη δύναμις οὕτω γέγραπται. ἀρτηριακὴ ἐκ τῶν Περιγένους πρὸς πάντα τὰ τῆς ἀρτηρίας πάθη.

rham cum vino terito, atque ubi optime habuerit medicamentum, addito, et ubi modice fuerint liquata, ab igne tollito et repoſitis utitor. Recte facit et hic Andromachus, quod quae promittit et quomodo praeparentur adſcripſit.

Decima ſeptima confectio talis ab eo traditur. *Arteriaca alia, ut Heraclides Tarentinus.* ♃ Succi ſcillae ſextarios iij, paſſi Cretici ſextarios iij, vini Falerni ſextarios iij, mellis Attici heminam j, croci ℥ iv, alii ℥ ij, myrrhae ℥ iij, tragacanthae ℥ j, ſucci radicis dulcis ℥ ij, thuris ℥ j, opobalſami ℥ vj, utere praeparato. Juxta hanc confectionem neque quae promittat, neque quomodo praeparetur tradidit, tanquam jam ante ſententiam ipſius legentes intelligere queant. Ex eo enim quod dicit, alia arteriaca ſimilia praeſcriptae ipſam promittere nos intelligere convenit. Praeparationem autem ex antea relatis computare oportet.

Decima octava confectio ſic tradita eſt. *Arteriaca ex libris Perigenis ad omnes arteriae affectus.* ♃ Croci drach. j,

♃ κρόκου ⊲ α΄. σταφίδος ἐκγεγιγαρτισμένης ⊲ α΄. ἀμυγδάλων ⊲ η΄. σμύρνης τετρώβολον, τραγακάνθης ⊲ δ΄. πεπέρεως λευκοῦ τετρώβολον, μέλι ἑφθόν. ἡ σταφὶς φρύγεται, τὰ δ᾽ ἀμύγδαλα λεπίζεται, ἡ τραγάκανθα ἐν ὕδατι βρέχεται καὶ λεαίνεται ἡμέραν μίαν καὶ οὕτω μίγνυται ὁμοῦ. καὶ περὶ ταύτης καλῶς ἐποίησε τὴν ἐπαγγελίαν καὶ τὴν σκευασίαν εἰπὼν, μέσης δέ ἐστι δυνάμεως τὸ φάρμακον, διὸ καὶ πρὸς πάντα φησὶν αὐτὸ χρήσιμον ὑπάρχειν. ἔστι γὰρ ἡ τῶν μέσων φαρμάκων φύσις τοιαύτη, διὸ καὶ αὐταῖς μὲν μέσαις διαθέσεσι κυρίως τε καὶ πρώτως ἁρμόττει. ταῖς δ᾽ ἤτοι μαλακῶν ἢ ἰσχυρῶν δεομέναις φαρμάκων οὐδὲν οὔτε ἀγαθὸν οὔτε κακὸν ἐργάζεται μέγα.

Ἐσχάτην ἁπασῶν ἀρτηριακὴν ἔγραψεν ὧδί πως. ♃ οἰνομέλιτος παλαιοῦ ξε. γ΄. ἕψε ἄχρις εἰς ἕνα, εἶτα ἐπίβαλε στροβίλων πεφωγμένων ἡμίναν, πεπέρεως λευκοῦ γο β΄. καὶ χρῶ. ἦν ἂν τοῦτο τὸ φάρμακον ἐν τοῖς μαλακωτάτοις, εἰ μὴ τοῦ πεπέρεως εἰλήφει τι. τοῦτο δὲ λαβὼν ἐπὶ τὴν τῶν

uvae paſſae exacinatae drach. j, amygdalarum drach. viij, myrrhae obolos iv, tragacanthae drach. iv, piperis albi obolos iv, mel coctum. Uva paſſa torretur, amygdalae excorticantur, tragacantha in aqua maceratur per diem unum et teritur ac reliquis admiſcetur. Et hic recte ab eo factum eo quod tum promiſſionem tum compoſitionem ejus adjecit. Caeterum mediae facultatis medicamentum exiſtit, quare ad omnes affectus ipſum commodum eſſe ait; eſt enim mediorum medicamentorum natura talis. Unde etiam ipſis mediis affectibus proprie et primario convenit, iis vero qui mollibus aut fortibus opus habent, neque emolumentum neque detrimentum magnum affert.

Ultimam omnium arteriacam hoc modo deſcripſit. ♃ Vini mulſi veteris ſextarios iij, ad unum decoquito, deinde nucum pinearum toſtarum heminam adjicito, piperis albi ſextantem, ac utitor. Eſſet ſane hoc medicamentum ex molliſſimis, ſi non piper acceſſiſſet, hoc vero addito ad mediam

Ed. Chart. XIII. [534. 535.] Ed. Baf. II. (260)

μέσων ἀφικνεῖται δύναμιν, διὸ καὶ ὁμογενὲς αὐτὸ τῷ προγεγραμμένῳ νομίζων εἶναι ὑπέγραψεν.

[*Αἱ ὑπὸ Κρίτωνος γεγραμμέναι ἀρτηριακαὶ τὸν ἀριθμὸν τέσσαρες.*] Καὶ τῶν ὑπὸ Κρίτωνος γεγραμμένων ἀρτηριακῶν ἀρκέσει μνημονεῦσαι τεσσάρων. γράφει δὲ περὶ μὲν τῆς πρώτης ὧδέ πως κατὰ λέξιν. πρὸς ἀποκεκομμένας φωνὰς διὰ μελέτην. σῦκα καὶ ἠρύγγιον ἑψήσας καλῶς τῷ ἀφεψήματι μίσγε κόμμι, ὥστε γενέσθαι μέλιτος σκληρότερον, καὶ δίδου εἰς νύκτα. ποιεῖ δὲ καὶ τὸ ἀμμωνιακόν. καὶ διὰ τοῦτο τῆς δυνάμεως αὐτῆς ἐμνημόνευσα, διότι κατὰ μὲν ἀρχὰς ἐπιτήδειός ἐστιν ἡ προγεγραμμένη δύναμις, εἰ διὰ τοῦ ἠρυγγίου σκευάζοιτο, τὸ δὲ ἀμμωνιακὸν ἐπὶ τῶν κεχρονισμένων, ἰσχυρὸν μὲν γάρ ἐστι φάρμακον. οὐ καλῶς οὖν ἐποίησεν ὁ Κρίτων, ἀδιορίστως γράψας ἅμα τῷ μετρίῳ φαρμάκῳ τὸ ἰσχυρότατον. ἐὰν γὰρ ἐναλλάξῃς τοῦ σκληροῦ τῆς χρήσεως αὐτῶν, οὐ μόνον οὐδὲν ὀνήσεις, ἀλλὰ καὶ βλάψεις τὸν ἄνθρωπον. ἑτέραν ἀρτηριακὴν ἔγραψεν ὁ Κρίτων μέσην τῇ δυνάμει, πεπτικήν τε καὶ ἄδηκτον, ὧδί πως κατὰ λέξιν. ἄλλη ποιοῦσα μά[535]λιστα φωνασκοῖς καὶ πρὸς τραχεῖαν ἀρτη-

facultatem pervenit, propterea etiam ejusdem generis cum praefcripto effe ratus fubfcripfit.

[*Arteriacae a Critone confcriptae quatuor numero.*] Ex arteriacis a Critone confcriptis quatuor produxiffe fufficerit. De prima fcribit in haec verba. *Ad vocem interceptam ob contentionem.* Ficum et eryngium probe coquito et ad decoctum gummi mifceto, ut melle durior confectio fiat, dato ad noctem. Facit et ammoniacum. Ob id fane medicamenti hujus mentionem feci, quod in principio apta eft haec praefcripta confectio, fi per eryngium praeparetur, ammoniacum autem inveteratis commodum, validum enim medicamentum exiftit. Non recte igitur Crito fecit, quod cum moderato fortiffimum medicamentum indefinite tradidit; fi enim ab ufu duri immutaveris, non folum nihil juveris, fed etiam laedes hominem. Alteram arteriacam fcripfit Crito mediam facultate, concoctoriam et lenem his verbis. *Alia faciens maxime ad eos qui vocem exercent et*

ρίαν καὶ τοὺς τῆς βηχὸς παροξυσμοὺς καὶ ὠταλγίας καὶ ἕλκη ἐν ὠσὶ καὶ αἰδοίῳ. ἔστι δὲ καὶ πεπτικὴ πρὸς κατάῤῥους. ℞ λιβάνου ὀβολοὺς δ'. σμύρνης ∠ β'. γλυκέος κυάθους γ'. ἕψε τὸ γλυκὺ ἕως σχῇ μέλιτος τὸ πάχος, εἶτα πρόσβαλλε σμύρναν καὶ λίβανον μετὰ γλυκέος ἡμιέφθου ἐξ αὐτοῦ ἀφῃρημένου. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς δυσεντερικοὺς καὶ κοιλιακούς. τινὲς μίσγουσι καὶ κρόκου ∠ α'. καὶ γίνεται ὠτικὴ καλὴ καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν φλεγμονάς. ταῦτα μὲν ὁ Κρίτων ἔγραψε καὶ σοφῶς καὶ καλῶς. ἐμὲ δ' οὐδὲν ἔτι δεῖ προστιθέναι τὴν ἐξήγησιν τῶν τοιούτων φαρμάκων, πολλάκις ἤδη περὶ αὐτῶν εἰρηκότα. καὶ ἄλλας δὲ δύο παραπλησίας μὲν τῇ προειρημένῃ, μετριωτέρας δὲ τῇ δυνάμει καὶ ἁπλουστάτας οὕτως ἔγραψεν. (261) ἔκλειγμα τὸ Φαουστιανὸν λεγόμενον. ℞ οἴνου Φαλερίνου ξε. α'. μέλιτος Ἀττικοῦ λίτραν α'. ἕψε ἐν διπλώματι, κινῶν κλωνίῳ πηγάνου. τὸ δὲ ἕτερον τῶν φαρμάκων ἐστὶ τοιοῦτον. ἔκλειγμα τὸ διὰ Σκυβελίτου, ᾧ χρώμεθα. ℞ Σκυβελίτου ξέστην α'. κόμμεως γο γ'. μέλιτος γο θ'. ἕψε ἐν διπλώματι προβρέξας τὸ κόμμι καὶ λειώσας. οὗτος

aſperam arteriam et tuſſis irritationes, dolorem aurium, ulcera in auribus ac pudendo. Concoquit etiam deſtillationes. ℞ Thuris obolos iv, myrrhae drach. ij, paſſi cyathos iij, paſſum ad mellis ſpiſſitudinem decoquito, deinde myrrham et thus trita cum paſſo ſemicocto ablato adjicito. Facit etiam ad dyſentericos et coeliacos. Quidam croci etiam drachmam addunt et fit auribus commoda atque oculis inflammatis. Haec Crito perſpicue et probe ſcripſit, neque opus eſt me ejusmodi medicamentorum expoſitionem apponere, ut qui ſaepe jam de his dixerim. Porro alias duas praedictae quidem ſimiles, verum moderatiori facultate et ſimpliciſſimas ſic ſcripſit. *Eclegma Fauſtianum appellatum.* ℞ Vini Falerni ſextarium j, mellis Attici lib. j, in duplici vaſe coquito, rutae ramulo agitando. Alterum medicamentum tale eſt. *Eclegma ex vino Scybelite quo utimur.* ℞ Vini Scybelitis ſextarium j, gummi ℥ iij, mellis ℥ ix, oquito in duplici vaſe, gummi prius macerato ac diſſoluto. Hoc ſo-

μὲν ἐνταῦθα προσέθηκε μόνον τὸ ἐν διπλώματι. κάλλιστα δ' ἄν τις ποιοῖ αὐτὰς ἁπάσας τὰς ἀρτηριακὰς, ὅσαι τὸ παρηγορικὸν καὶ πεπτικὸν καὶ πραϋντικὸν ἔχειν ἐπαγγέλλονται, διὰ διπλώματος ἑψῶν, ὅπερ ἐστὶν ἐπ' ἀγγείου διπλοῦ, καθάπερ οἱ μυρεψοὶ τὰ μύρα σκευάζουσιν εἰς μέγαν τινὰ λέβητα θερμὸν ὕδωρ ἐγχέοντες, δεύτερον ἐνιστάντες ἔχοντα ἐν αὐτῷ τὸ ἑψόμενον φάρμακον, εἶτα προδιακεκαυμένοις ἄνθραξιν ἢ ξύλοις ἀκάπνοις ὑποκαίοντες.

[Ἡ διὰ κωδυῶν, ὡς οἱ παλαιοὶ καὶ ὡς ὁ Γαληνός.] Καὶ περὶ τὴν ταύτης σύνθεσιν ἀδιορίστως αὐτοῖς γέγονε διαφωνία. τινὲς μὲν γὰρ αὐτῶν εἰς ρκ'. κωδύας ἐμβάλλειν ξέστας κ'. ὕδατος ἀξιοῦσιν, ὡς ἑκάστου ξέστου μέτρον ἔχοντος ἓξ κωδυῶν μίξιν. ἔνιοι δὲ εἰς ξε. π'. ὀκτακοσίας κωδύας ἐμβάλλουσιν, ὡς ἑκάστου ξέστου δεχομένου κωδύας ι'. τινὲς δὲ οὕτως, ὡς ὀκτὼ κωδυῶν τοῦ ξέστου δεχομένου. τινὲς δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως εἰς ὕδατος ξέστας γ'. κωδύας π'. βάλλου-

lum loco appofuit in duplici vafe coctionem fieri debere. Rectiffime autem fecerit qui omnes arteriacas, quae mitigatoriam, concoctoriam et lenitoriam vim habere praedicantur, in diplomate, hoc eft in duplici vafe, coxerit, quomodo fane unguentarii unguenta praeparant, nimirum calidam aquam in magnum quendam lebetem infundentes, ac poftea vafculum, quod medicamentum coquendum in fe habet, imponentes, et fic praeuftas prunas aut ligna fumum non edentia fuccendentes.

[*Confectio diacodyon, juxta veterum ac Galeni traditionem.*] Quin et circa hujus compofitionem veteribus indefinita difcordia fuit. Quidam enim ex ipfis ad capita papaveris cxx aquae fextarios xx infundendos cenfent, ut quaelibet fextarii menfura fex papaveris capita recipiat. Quidam vero in lxxx fextarios octingenta papaveris capita injiciunt, ut finguli fextarii capita x accipiant. Quidam ita temperaverunt, ut fextario vni viij capita tribuerentur. Quidam autem haud fcio qua ratione in aquae fextarios tres capita papaveris lxxx conjiciunt. Alii capita

σιν. ἄλλοι δὲ ρκ'. εἰς τοὺς αὐτοὺς γ'. ξέστας. ἐμοὶ δὲ ὀλίγον πάνυ φαίνεται, τοσοῦτον ὕδωρ εἰς τοσαύτας κωδύας ἐμβάλλειν.

[Ἡ διὰ κωδυῶν Ἀνδρομάχου.] Ὁ μὲν οὖν Ἀνδρόμαχος, ὡς ἐν ταῖς ἀρτηριακαῖς ἀνωτέρω προγέγραπται, τὴν δευτέραν ἐν αὐτῷ σκευάζων, οὕτως ἔγραψεν. κωδύας χλωρὰς χιλίας διακοσίας, εἶτα ἐπὶ τέλει ὕδωρ ὄμβριον, οὐ προσθεὶς τὸ ποσόν.

[Ἡ διὰ κωδυῶν Κρίτωνος.] Ὁ δὲ Κρίτων ὡδί πως. ἡ διὰ κωδυῶν λιτὴ, κωδύας ἀγρίας ὀκτακοσίας, ὕδατος ξε. π'. ἑψήσας εἰς γ'. καὶ ἐκθλίψας πρόσβαλλε μέλιτος λίτρας ι'. εἰ δὲ ποικίλην αὐτὴν ἐθέλοις γενέσθαι, πρόσβαλλε κρόκου, σμύρνης, ὑποκυστίδος χυλοῦ ἀνὰ δραχμὰς ιβ'. λιβάνου ∠ στ'. ἀκακίας δραχμὰς ιβ'. καλῶς οὖν μοι φαίνεται καθ' ἕκαστον ξε. ἐμβάλλειν κωδύας ι'. οὕτω γὰρ συμβαίνει γράψαντος αὐτοῦ δεῖν ὀκτακοσίας ἐμβάλλειν εἰς ὕδατος ξέστας π'. κἀγὼ δὲ τοῦτον τὸν τρόπον σκευάζω μὴ προστιθεὶς μήτε κρό-

cxx in eosdem tres fextarios addunt, verum mihi videtur valde pauca aqua effe ad tantam copiam capitum.

[*Confectio ex capitibus papaveris Andromachi.*] Andromachus igitur velut fupra in arteriacis praefcriptum eft, alteram ex ipfis praeparans fic fcripfit, capita papaveris viridia mille ducenta, deinde ad finem, aquam pluviam, non apponens aquae quantitatem.

[*Confectio ex capitibus papaveris Critonis.*] Crito vero fic. *Confectio ex capitibus papaveris fimplex.* Capita papaveris agreftis octingenta, aquae fextarios lxxx, coquito ad tertias, atque expreffis addito mellis lib. x. Si vero variam efficere velis, adde croci, myrrhae, fucci hypocyftidis, fingulorum drach. xij, thuris drach. fex, acaciae drach. xij. Recte videtur mihi ad fingulos fextarios capita x conjicere, ita enim contingit, quum fcribat ipfe, capita octingenta in aquae fextarios lxxx indendos effe. Et ego fane hoc modo praeparo non apponens neque crocum ne-

κου μήτε σμύρνης μήτ' ἄλλο τι. καλλίστη γάρ ἐστιν ἡ ἁπλουστάτη.

[536] [Ἡ διὰ κωδυῶν τοῦ Ἥρα.] Ὅ γε μὴν Ἥρας εἰς ρκ΄. κωδύας, ὕδατος ὀμβρίου ξε. γ΄. ἐμβάλλει, παντάπασιν ὀλίγον. ἢ κατά τινα τῶν ἀντιγράφων, οὐ κωδυῶν ἀριθμὸς ρκ΄. ἀλλὰ δραχμὴ γέγραπται. παραγράψω δὲ τὴν ὅλην αὐτοῦ λέξιν οὕτως ἔχουσαν. κωδύας μήκωνος χλωρὰς ρκ΄. βαλὼν εἰς ἀγγεῖον καὶ ὕδατος ὀμβρίου ξε. γ΄. ἔασον βραχῆναι ἡμέρας γ΄. εἶτα ἕψε ἕως ἂν λειφθῇ τὸ τρίτον μέρος, εἶτα ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔκθλιβε, καὶ διηθήσας μίσγε μέλιτος ξε. α΄. καὶ ἕψε ἐν διπλῷ ἀγγείῳ. ὅταν δὲ ἄρχηται συστρέφεσθαι, προσέμβαλλε ἀκακίας κιῤῥᾶς < α΄. ὑποκυστίδος χυλοῦ < α΄. ὅταν δὲ τὰς κωδύας ἕψῃς ἐν τῷ ὕδατι, κρόκου δραχμὴν μίαν ἔνδησον εἰς ὀθόνιον καὶ ἔασον συνέψεσθαι. ἔνιοι μέντοι βάλλουσι καὶ σμύρνης < α΄. καὶ λειοτριβοῦσιν αὐτὰ σὺν ὀλίγῳ γλυκεῖ καὶ ἐπικατερῶσι καὶ συνέψουσι μέχρις οὗ ποσῶς συστραφῇ. εἰ μέντοι βούλοιο μὴ

nue myrrham neque aliud quicquam, optima est enim simplicissima.

[*Confectio ex capitibus papaveris Herae.*] At vero Heras ad capita cxx aquae pluviae sextarios iij infundit, modicam omnino quantitatem, tametsi in quibusdam exemplaribus non numerus capitum papaveris cxx scriptus sit, sed pondus totidem drachmarum. Ascribam autem totam ipsius dictionem sic habentem. Capita papaveris viridia cxx in vas conjicito, et affusis aquae pluviae sextariis tribus, ad triduum madescere sinito, deinde ad tertias coquito et ablata ab igne exprimito ac colato, admixtoque mellis sextario, in duplici vase coquito, atque ubi spissari coeperit, acaciae rufae drach. j, succi hypocystidis ʒ j adjicito. Caeterum quum ipsa capita coxeris in aqua, croci drach. j, linteolo illigatam simul coqui permittito. Quidam enim myrrhae drach. j addunt, ipsaque cum modico passo terunt, atque ita indunt ac simul coquunt donec aliquantulum fuerit confectio inspissata. Quod si tamen non medicamenta-

φαρμακώδη ποιῆσαι αὐτὴν σὺν τῷ ἀφεψήματι τῶν κωδυῶν, ἐπειδὰν τὸ τρίτον λειφθῇ μέρος, συνεψήσεις τὸ μέλι, τὸ λοιπὰ μὴ συνεμβάλλων.

[Ἡ διὰ κωδυῶν, ὡς Δαμοκράτης.] Ἐσκευάσθη δὲ τὸ φάρμακον τοῦτο, ὡς Δαμοκράτης φησὶν, ὑπὸ Θεμίσωνος πρώτου, γράφων οὕτως ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἐπιγραφομένῳ, Δαμοκράτους φιλίατρος· ἴσμεν δ᾽ ὅτι διὰ στίχων γέγραπται. φασὶ δὲ Θεμίσωνα τοῦτο πρῶτον σκευάσαι τὸ φάρμακον πρὸς βῆχας ὑγρὰς καὶ πόνους ἀρτηρίας καὶ φάρυγγος, εἴδη ῥευμάτων ἁπλῶς ἁπάντων τῶν περὶ τὸν θώρακα καὶ τὰς ἀγρυπνίας, ὧν γε ταῦτά ἐστιν αἴτια.

Μήκωνος ἣν λέγουσιν οἱ γεηπόνοι
Μήκωνα ἀγρίαν. οὐδὲ γάρ πω σπείρεται,
Κεφαλὰς ἔτι χλωρὰς, ἃς λέγομεν καὶ κωδύας
Τὸ σπέρμ᾽ ἐχούσας κιῤῥὸν, οὐδέ πω μέλαν,
Τρὶς τεσσαράκοντα τὰς μετρίας τοῖς μεγέθεσι
Βάλλ᾽ εἰς χύτραν καινήν τε καὶ πλατύστομον,
Καὶ περιχέας τρεῖς ὕδατος ὀμβρίου μέτρῳ

riam confectionem facere velis, eum capitum decocto ad tertias redacto mel coques, reliquis non adjectis.

[*Confectio ex capitibus papaveris, Damocratis.*] Hoc medicamentum primum a Themifone praeparatum eft, inquit Damocrates in libro, Damocratis medicinae ftudiofus infcripto. Scimus autem ex verfibus eum conftare. Ajunt Themifonem hoc medicamentum primum praeparaffe ad tusfes humidas, dolorem arteriae et gulae fpecies fluxionum fimpliciter omnium, quae circa thoracem confiftunt et ad vigilias, quarum fane illae exiftunt caufae.

Papaveris, quod nominant ipfi agricolae
Agreftis, nam fpontaneum eft, nec conferitur,
Capita virentia et recentia integra,
Semen rubens, nondum nigrum gerentia,
Centena bisque dena magnitudinis
Medioeris, in novam ollulam ore amplo indito.
Infunde tres pluviae de aqua fextarios:

Ξέστας, ἀπόβρεξον νύκτα χἠμέραν μίαν,
Εἶτ' αὖ μίξας ἐπιπλέον οὐ λάβρῳ πυρὶ,
'Απόθλιβ' ἀπ' αὐτῶν ἅπαν ὕδωρ εἰς τὴν χύτραν,
Καὶ προσλαβὼν τρεῖς μέλιτος 'Αττικοῦ λίτρας,
Πάλιν ἕψε κουφοτέρᾳ καὶ μετρίῳ φλογὶ,
Καὶ ἕψε ἕως σχῇ μέλιτος οὐχ ὑγροῦ πάχος.
Ψύξας δ' ἀποθήσεις εἰς ὑελοῦν ἀγγεῖον.
Ἡμεῖς μὲν οὕτως. ὁ Θεμίσων δ' ὅτ' ἤρξατο
Χρῆσθαι, προσέβαλλε σμύρναν, ἀκακίαν, κρόκον,
Ὑποκυστίδος χυλόν τε, νῦν δ' οὐ βάλλεται.
'Απλουστέρα γὰρ οὖσα καὶ τὸ συμφέρον
Ἔχει πολὺ μᾶλλον καὶ προσηνής ἐστ' ἄγαν.
Δίδου δὲ πλῆθος σμικροτάτου μύστρου ποτὲ
Εἰς νύκτα τοῦτο, ποτὲ δ' ἔλαττον ἡμέρας
'Εν τῷ στόματι καὶ διακρατοῦν ὀλίγῳ χρόνῳ
Κέλευε τήκειν καὶ καταπίνειν ἠρέμα.
Εἰ δ' αὐτὸ βούλει κοιλίας ἐφεκτικὸν,
Τῶν ῥευμάτων τε τοῦ στομάχου καὶ πνεύμονος

Macerato in his totam diem noctem ſimul,
Dein coquito lento igne ac diutiuſcule et
Omnem liquorem expreſſum in ollulam excipe,
Et mellis Attici libras tres addito.
Decoquito rurſus leniorem ad flammulam,
Dum non liquentis mellis inſtar duruerit.
Max frigefacta in vitreum vas condito.
Sic nos quidem. At Themiſon prior qui prodidit
Uſum, addit myrrham, acaciam et rubens crocum et
Hypocyſtidis ſuccum. Aſt ea obſoleta jam,
Simplex enim parata commodiſſima eſt,
Jucunda valde, lenis atque viribus.
Ex hac datur myſtri minuti quantitas,
Aliquando plus ſub noctem et ad diem minus.
Ut hanc in ore quis brevi ſic detineat,
Juſſus liquentem ſenſim ita ut poſt devoret.
Quod ſi voles alvum morandi gratia et
Siſtatur ut pulmonis et ſtomachi fluor

Αἱμοῤῥαγιῶν τε τῶν ἄνω διαφράγματος
Ποιεῖν, εὐπατορικῆς ἢ τὸ κρεῖττον Ποντικῆς
Ῥοὸς καταμίξεις χυλὸν ὡς δραχμὰς δύο.
Ταὐτὸν δ' ἀκακίας τῆς καλῆς καὶ προσφάτου.
Μέλλων δ' ἀφαιρεῖν τοῦ πυρὸς τὸ φάρμακον,
Γλυκὺ διαχέας, ταῦτα δύο μίγματα,
Παράχει κατὰ μικρὸν τοῖς ζέουσιν τῆς χύτρας
Συνεκζέσας ἀποτίθου ὑάλῳ ψυγέν.

[537] [*Ἡ διὰ κωδυῶν, Σωρανοῦ.*] *Σωρανὸς δὲ οὕτω σκευάζειν αὐτὴν ἀξιοῖ. ℥ κωδυῶν σν'. ὕδατος ξε κ'. λαβὼν εἰς λέβητα καινὸν, ἕψε ἕως ξε ι'. εἶτα* (262) *ἐκβαλὼν τὰς κωδύας, βάλε μέλιτος ξε α'. καὶ ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον, σμύρνης, κρόκου, ὑποκυστίδος, ἀκακίας χυλοῦ ἀνὰ δραχμὴν μίαν καὶ τριώβολον, καὶ ἀποδήσας ἀποκρέμασον εἰς τὸν λέβητα, ἵνα τῷ μέλιτι συνέψηται. ἐπειδὰν δὲ συστραφῇ, ἆρον τὸ ἐνδέσμιον καὶ βαλὼν εἰς θυίαν τρῖψον μετὰ γλυκέος κυάθων*

Eruptioque ſanguinis ſeptum ſupra,
Facere, eupatoricae aut tu potius hinc Ponticae
Addes rhois ſucci ſimul drachmas duas,
Tantundem et acaciae bonae non veteris:
Auferre jam volens ab igne pharmacum,
Diluta paſſo ambo haec ſimul confundito,
Paulatim adhuc in ollula ferventibus,
Quo ferveant parum ſimul, mox vaſculo
Refrigerata indantur inde vitreo.

[*Confectio ex capitibus papaveris, Sorani.*] Soranus porro ita praeparandam cenſet. ℥ Capitum papaveris numero cl, aquae ſextar. xx, in lebetem novum conjecta ad dimidias coquito et rejectis capitibus mellis ſextar. j addito, poſtea vero myrrhae, croci, hypocyſtidis et acaciae ſucci, ſingulorum drach. unam, obolos tres linteolo illigato et in ollam ſive lebetem ſuſpendito, quo ſimul cum melle coquantur, poſtquam vero craſſeſcere inceperit, faſciculum colligatum tollito et in mortarium conjectum cum paſſi cya-

Ed. Chart. XIII. [537.] Ed. Bas. II. (262.)

γ'. εἶτα βαλὼν εἰς τὸν λέβητα συνέψει μαλακῶς, μέχρι συστραφῇ. πραοτέρα δέ ἐστιν ἡ διὰ μόνου μέλιτος καὶ τοῦ ἀποβρέγματος τῶν κωδυῶν. ἀνυτικωτέρα δὲ γίνεται προσλαβοῦσα ἐν τῇ ἀποδήσει τοῦ ὀθονίου μελίλωτον ἀντὶ τῶν στυφόντων καὶ γλυκυῤῥίζης ῥίζαν.

[Γαληνοῦ ἡ διὰ κωδυῶν.] Ὡς ἐγὼ συντίθημι κεχρῆσθαι τῇ διὰ τῶν κωδυῶν ἀξιῶ. πειραθέντι μοι γὰρ τῶν προειρημένων σκευασιῶν ἔδοξεν ἀμείνων εἶναι καθ' ἣν εἰς ἕνα ξε. ἐμβάλλονται κωδύαι δέκα, καθάπερ ὁ Κρίτων ἔγραψεν, ἢ εἰς δύο ξε. ιε'. καθάπερ ὁ Σωρανὸς, ἐν τῷ μέσῳ δ' ἀμφοῖν τούτων τῶν ὅρων ἐστὶν, ἐμβαλλόντων ἡμῶν ὀκτὼ κωδύας ἢ θ'. προβρέχω δ' αὐτὰς οὐ τρισὶν ἡμέραις, ὡς Ἥρας, ἀλλ' οὐδὲ εὐθέως ἀφαιρεθείσας ἕψω, ἀλλ' ἐὰν μὲν ὦσιν ὑγρότεραί τε καὶ μαλακώτεραι μιᾶς ἡμέρας, ὑπακουομένης ἐν ταῖς τοιαύταις λέξεσιν ἁπάσαις καὶ τῆς νυκτὸς, ὥσπερ καὶ τὸν ἐνιαυτὸν ἡμέρας λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι τξε'. ἐὰν δὲ σκληρότεραι καὶ ξηρότεραι τυγχάνωσιν οὖσαι καὶ πλείονι χρόνῳ

this iij terito, indeque in lebetem conjectum lente simul donec spissetur coquito. Verum mitior est confectio, quae ex solo melle et capitum papaveris cremore constat. Efficacior autem redditur, si in fasciculum linteoli pro astringentibus melilotum et radicem dulcem addideris.

[*Confectio ex capitibus papaveris Galeni.*] Caeterum velut ego compono confectionem ex papaveris capitibus, ita ea utendum censeo. Etenim quum de praedictis confectionibus experimentum sumpserim, praestantior ea visa est, in qua ad unum aquae sextarium capita decem injiciuntur, quemadmodum Crito scripsit, aut ad duos sextarios quindecim capita velut Soranus, in medio autem horum amborum terminorum est, ubi octo aut novem capita in unum sextarium conjiciamus. Praemacero autem ea non ad triduum velut Heras, sed neque statim ablatas coquo, sed siquidem humidiora et molliora fuerint, ad unum diem. Accipienda est autem in omnibus hujusmodi sermonibus etiam nox, quemadmodum etiam annum dierum ccclxv esse so-

τῆς μιᾶς ἡμέρας αὐτὰς διαβρέχω, ἄμεινον δὲ τὰς μή πω σκληρὰς λαμβάνειν. εὔδηλον δ' ὅτι καὶ τὰς λίαν μαλακὰς ἀποβάλλεσθαι προσήκει. αἱ μὲν γὰρ ξηρότεραι ὀλίγον τὸν χυλὸν ἔχουσιν, αἱ δὲ ὑγρότεραι πολὺν μὲν, ἀλλ' ἄπεπτον ἔτι καὶ ὑδατώδη καὶ ἄτονον, διὸ καὶ τὰς ἐξ ὑγρῶν καὶ ἑλωδῶν χωρίων παραιτητέον. ὃν δ' εἶπον ἀριθμὸν τῶν κωδυῶν ἐμβάλλειν χρῆναι κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ὕδατος, ἐπὶ τῶν μέσων ἀκούειν χρή. ἐπειδὴ τινὲς μέν εἰσι μείζους τῶν συμμέτρων, τινὲς δὲ ἐλάττους, ἔνιαι δὲ καὶ μέσαι, καθάπερ εἴωθεν ὡς τὸ πολὺ γίνεσθαι, πασῶν ἐφεξῆς τὸν εἰρημένον ἀριθμὸν ἐμβάλλης τῷ ξε. τῆς δὲ ἑψήσεως ὅρος ἔστω σοι μὴ τὸ τρίτον ἢ τὸ τέταρτον ἢ ὅλως τοιοῦτόν τι μόριον ἀπολειφθῆναι τοῦ ὕδατος, ἀλλ' ὅταν πρῶτον ὅλαι τακεραὶ γενηθῶσι, βουλόμεθα γὰρ αὐτῶν δηλονότι τὸν χυλὸν ἐκθλίψαι. τοῦτο δ' αὐτάρκως γίνεται τακερῶν ἀποτελεσθεισῶν αὐτῶν, περιττὸν οὖν τὸ ἐπιπλέον ἕψειν. μίγνυσθαι δ' ἀξιῶ τούτῳ μέλιτος ἥμισυ μέτρον καὶ ἕψεσθαι ἐπὶ ἀκάπνου πυ-

lemus dicere. Si vero duriora et ficciora fint, etiam longiori tempore ipfa macero, praeftat autem accipere nondum indurata. Manifeftum vero, quod etiam valde mollia abjicienda fint, ficciora enim exiguum fuccum habent, humidiora vero multum quidem, fed crudum adhuc et aquofum ac debilem, quapropter ex humidis ac paluftribus locis accepta fugienda funt. At vero numerum quem dixi injici oportere juxta proportionem aquae, de mediocribus intelligere oportet. Quum enim quaedam majora moderatis, quaedam minora exiftant, quaedam vero inter haec media, quemadmodum ut plurimum effe folent, ex his praedictum numerum ad fextarium conjicere oportet. Terminus autem coctionis fit non ut tertia aut quarta aut aliqua talis pars aquae fiat reliqua, verum ubi primum in totum flaccida fuerint facta, fuccum enim ipforum exprimere volumus, hoc vero fufficienter continget ipfis flaccidis factis, fupervacuum igitur diutius coquere. Caeterum mellis dimidiam menfuram huic fucco admifcendam cenfeo et coquendam

Ed. Chart. XIII. [537. 538.] Ed. Baf. II. (262.)

ρὸς ἄχρι συστάσεως Ἀττικοῦ μέλιτος. ἐν ὀμβρίῳ δὲ ὕδατι ἔνιοι τὴν ἕψησιν ἐποιήσαντο τῶν κωδυῶν, διὰ τοῦ μὴ μεταβάλλειν αὐτὸ πρὸς ἑτέραν ποιότητα σηπεδονώδη. σοὶ δ' ἀρκέσει καὶ τὸ πηγαῖον, ὅταν μὴ παρῇ τὸ ὄμβριον. ἀρκεῖ δὲ αὐτὸ καθαρὸν εἶναι καὶ ἄκρατον πάσης ἐπιμιξίας, ὥστε διὰ τοῦτο καὶ τὸ διὰ τῶν μολυβδίνων σπλήνων ὀχετευόμενον φευκτέον. ἰλύματα γάρ τινα τοῦ μολύβδου κατὰ τοῦτο περιέχεται. διὸ καὶ οἱ πίνοντες ὑποστάθμην τοῦ τοιούτου ὕδατος δυσεντερικοὶ γίνονται.

[538] [*Περὶ χρήσεως τοῦ διὰ κωδυῶν.*] *Ἡ χρῆσις δὲ αὐτοῦ τοῖς ὕπνου δεομένοις ἐστὶν, οἷς καὶ τὰ δι' ὀπίου συντιθέμενα πολλάκις ἀναγκαζόμεθα διδόναι. χρήζουσι δὲ μάλιστα τῶν τοιούτων φαρμάκων οἷς ἀπὸ κεφαλῆς εἰς τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν καταῤῥεῖ ῥεῦμα λεπτὸν, οὐκ ἐπιτρέπον κοιμᾶσθαι διὰ τὰς ἑπομένας βῆχας. ἐπὶ δὲ τῶν τοιούτων ἐγὼ καὶ τὴν σκευασίαν τοῦ φαρμάκου δι' ἑψήματος εἴωθα ποιεῖσθαι. λέλεκται δέ μοι πρόσθεν, ἕψημα καλεῖσθαι πρὸς ἡμῶν τὸ ἑψημένον γλεῦκος, ὅπερ καὶ σίραιον ὀνομάζουσί*

ſimul ad lentum ignem ad compagem Attici mellis. Verum in aqua pluvia quidam capitum coctionem fecerunt, ne videlicet ipſa ad aliam putredinoſam qualitatem transmutetur, tibi vero etiam fontana ſufficiet, pluvia non praeſente, ſatis eſt et ipſam mundam eſſe et omnis mixturae exortem, ob quam rem ea, quae per plumbeos canales derivatur, fugienda erit; limus enim quidam ex plumbo in ea continetur. Unde etiam qui aquae ejusmodi ſaecem combibunt dysenterici evadunt.

[*De uſu confectionis ex papaveris capitibus.*] Uſus ejus eſt in iis, qui ſomno opus habent, quibus etiam ex opio conſtantia ſaepe exhibere cogimur. Opus habent maxime hujusmodi medicamentis ii, quibus tenuis fluxus a capite ad aſperam arteriam deſtillat, non permittens dormire ob conſequentem tuſſim. In talibus ego etiam ex ſapa medicamenti confectionem parare ſoleo. Dictum autem a me antea eſt ſapam a nobis appellari muſtum coctum, quod

Ed. Chart. XIII. [538.] Ed. Baf. II. (262.)

τινες τῶν ἰατρῶν. αὐτάρκης δ' ἡ ἕψησίς εἰς τὰ τοιαῦτά ἐστιν, ὅταν εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ ὕδατος ἑψηθῶσιν αἱ κωδύαι καὶ διὰ γλυκέος ἢ Θηραίου τοῦ Κρητικοῦ κάλλιον ἢ διὰ μέλιτος ἕψειν, ὅταν ᾖ τὸ ῥεῦμα πάνυ λεπτόν. ἴσμεν γὰρ ὅτι λεπτυντικῆς ἐστι δυνάμεως τὸ μέλι. φεύγειν οὖν αὐτὸ χρὴ τηνικαῦτα, τοὺς γὰρ λεπτοὺς καταῤῥοὺς ἐπιτείνει. μιγνύναι δὲ ἑψομένῳ τῷ τοιούτῳ φαρμάκῳ γλυκυῤῥίζης ῥίζαν, ὡς συνεψηθῆναι. μὴ παρούσης δ' ἐκείνης, τὸν ἀπὸ τῆς Κρήτης κομιζόμενον χυλόν. ἐὰν δὲ περιέχηται κατὰ τὸν πνεύμονα καταῤῥοϊκὸν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς πλῆθος, ἡ διὰ τοῦ μέλιτος σκευασία βελτίων. ὥσπερ γὰρ ὕπνου χρήζουσιν ἡ δι' ἑψήματος, οὕτω καὶ τοῦ διαπτύειν ἡ διὰ τοῦ μέλιτος γίνεται. καὶ πρὸς τὸ κατεπεῖγον οὖν ἱστάμενος εἰς ὕπνον τρεπομένου τοῦ κάμνοντος, ἤτοι τοῦ διὰ μέλιτος ἢ τοῦ χωρὶς τούτου σκευασθέντος δώσεις φαρμάκου, καὶ ποτὲ καὶ μιγνὺς ἄμφω, σκοπὸν ἔχων κατὰ τὴν μίξιν ἐμβάλλειν πλέον θατέρου τοῦ κατεπείγοντος. ὀνομάζω δὲ κατεπεῖγον τὸ δεόμενον

etiam firaeum quidam medici vocant. Sufficiens coctio ejus ad ejusmodi eft, ubi capita papaveris ad medietatem aquae fuerint decocta. Quin et per paffum aut Theraeum Creticum melius eft quam per mel coctionem fieri, ubi fluxus valde tenuis extiterit, fcimus enim attenuantis facultatis mel effe, fugiendum igitur tunc, tenues enim fluxiones auget. Mifcenda etiam hujusmodi medicamento, dum coquitur, radix dulcis, quo fimul coquatur, ubi vero haec non adfit, fuccus qui ex Creta apportatur. Si vero circa pulmonem confiftat copia fluoris a capite delati, confectio ex melle melior eft. Quemadmodum enim fomno opus habentibus ea quae ex fapa conftat, fic rejectatione per fputum indigentibus ea quae ex melle fit commodior exiftit. Ei quod urget igitur renitendo, ubi in fomnum vertitur aeger, aut quod ex melle conftat aut quod citra hoc apparatum eft medicamentum exhibebis, aliquando etiam ambobus permixtis, fcopum habens ipfum urgens circa mixturam, ex utro amplius conjicere oporteat; appello autem urgens id quod

βοηθείας μείζονος. ἡ δὲ σύμμετρος δόσις ἔστω σοι δυοῖν κοχλιαρίων ἀξιολόγων τὸ μέγεθος. αὐξήσεις δὲ αὐτὴν ἢ μειώσεις ἀποβλέπων εἴς τε τὸ τοῦ σώματος μέγεθος ᾧ προσφέρεις καὶ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ὥραν τοῦ ἔτους καὶ τὸ χωρίον. ἐν ἅπασι γὰρ τούτοις ἐπὶ μὲν τὸ ψυχρότερον ῥέπουσι δώσεις ἐλάχιστον, ἐπὶ δὲ τὸ θερμότερον ἐκτενέστερον. ὅτι δὲ καὶ πρὸς τὸ τοῦ κατάῤῥου ποσόν τε καὶ ποιὸν ἀποβλέπων ἢ πολὺ ἢ ἔλαττον δώσεις εὔδηλον ὑπάρχει. κοινὸν γὰρ τοῦτο ἐπὶ πάντων τῶν βοηθημάτων ἐστίν. αὐτάρκεις μὲν οὖν ἦσαν καὶ αἱ γεγραμμέναι πρόσθεν ἀρτηριακαί· προσθεῖναι δ' ἔδοξέ μοι καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένας ἐν τῷ β΄. τῶν ἐντός. ἔνιαι μὲν γὰρ ταὐταὶ πάντῃ, τινὲς δὲ ἐγγυτάτω ταῖς προγεγραμμέναις εἰσὶν, ὥστε βεβαιοῦσθαι κἀκ τούτου τὰς γραφὰς, καὶ προσέτι διὰ τὸ τὰς σκευασίας αὐτῶν καὶ χρήσεις ἐπιμελέστερον ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγράφθαι.

[*Αἱ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμέναι ἀρτηριακαὶ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐντὸς, ἃ Μνάσωνος ἐπιγράφει. Ἀντωνίου Μούσα πρὸς φωνῆς ἀποκοπήν.*] Κράμβης χλωρᾶς τοὺς καυλοὺς

majori auxilio opus habet. Datur commoderata menſura duorum cochleariorum ſatis magnorum copia. Augebis autem et minues hanc copiam ad magnitudinem corporis, cui exhibiturus es, reſpiciens item ad aetatem et anni tempeſtatem ac regionem, in omnibus enim his frigidioribus minimum dabis, calidioribus amplius. Quod vero etiam multitudinis ac qualitatis ipſius deſtillationis reſpectu aut plus aut minus dabis manifeſtum exiſtit; commune enim hoc in omnibus auxiliis eſt. Suffecerant equidem praeſcriptae arteriacae, verum apponere amplius mihi viſum etiam eas, quae Aſclepiades in ſecundo interiorum ſcripſit. Aliquae enim ex eis penitus eaedem ſunt, quaedam praeſcriptis valde vicinae, ut et ex eo certitudo deſcriptionum confirmetur. Quin ultra haec praeparandi et utendi modus diligentius ab ipſo Aſclepiade traditus eſt.

[*Arteriacae ab Aſclepiade conſcriptae in ſecundo internorum, quae Mnaſoni inſcribit. Antonii Muſae ad vocem interceptam.*] Braſſicae viridis cauliculos depuratos

καθάρας δίδου διαμασᾶσθαι, καὶ τὸ ἀχυρῶδες αὐτῶν ἀποπτύειν παραίνει, τὸν δὲ χυλὸν καταπίνειν. ἄλλη. κράμβης χυλὸν μετὰ μέλιτος ἑψήσας δίδου ἐκλείχειν. τοῦτο ὠφελεῖ παραχρῆμα. ἄλλη. ἠρυγγίου ἐν ὕδατι ἑψημένου λαβὼν τοῦ χυλοῦ κοτύλας δύο καὶ σύκων ἐν ὕδατι ἑψημένων τοῦ χυλοῦ τὸ ἴσον καὶ τούτοις ἐπιβαλὼν κόμμεως λειοτάτου ∠ η΄. ἕψε φιλοπόνως, ὡς ἀρτηριακῆς ἔχειν τὸ πάχος, ἐκ τούτου δίδου ἐκλείχειν εἰς ὕπνον πορευομένοις μέχρι κυάθου ἑνός.

[539] ["Αλλη ἀρτηριακὴ Χαριξένους. ποιεῖ πρὸς ἤχους καὶ βράγχους καὶ φωνῆς ἀποκοπὴν καὶ δασύτητα καὶ τὰς ἐκ διαστάσεως ἀποκοπάς.] ℞ Κρόκου δραχμὰς β΄. ὀποῦ Κυρηναϊκοῦ ∠ α΄. μέλιτος Ἀττικοῦ κυ. στ΄. ἕψε τὸ μέλι, καὶ ὅταν συστραφῇ, ἐπίβαλε κατὰ τῶν λοιπῶν, καὶ χρῶ καθὰ προείρηται, ἀναπλάττων σφαιρία καὶ διδοὺς ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν. ἄλλη. ℞ χαλβάνης ∠ στ΄. (263) πεπέρεως ∠ α΄. νίτρου ∠ α΄. μέλιτος Ἀττικοῦ κυάθους στ΄. ἕψε τὸ μέλι καὶ τὴν χαλβάνην, καὶ ὅταν συστραφῇ, ἐπίβαλε κατὰ τῶν λοιπῶν, καὶ χρῶ καθὰ προείρηται.

manducandos praebe, et quod inftar palearum exuccum eft expuere jube, fuccum vero deglutire. *Alia.* Braffiicae fuccum cum melle coctum delingendum exhibe, auxiliatur confeftim. *Alia.* Succi eryngii in aqua cocti heminas duas excipito et fucci ficuum in aqua coctarum tantundem, his adde gummi fubtiliffime diffoluti drach. octo, coquito diligenter ad arteriacae fpiffitudinem et inde cubitum ituris ad cyathi menfuram delingendum praebe.

[*Alia arteriaca Charixenis, facit ad fonum vocis fractum, deftillationes in arteriam vocem interceptam et raucam ad interceptiones vocis ex diftenfione.*] ℞ Croci ʒ ij, fucci Cyrenaici drach. j, mellis Attici cyathos vj, mel coquito, et ubi fpiffatum fuerit, reliquis admifceto ac utitor velut dictum eft, pilulis inde formatis quae fub lingua detineantur. *Alia.* ℞ Galbani drach. vj, piperis ʒ j, nitri drach. unam, mellis Attici cyathos fex, galbanum et mel coquito et denfata reliquis unito, utitor ut dictum eft.

["Αλλη πρὸς ἡλκωμένην ἀρτηρίαν Χαριξένους. ποιεῖ καὶ πρὸς φωνασκουμένους πρὸ τῶν ἀγώνων καὶ μετὰ τοὺς ἀγῶνας διδομένη. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν περιωδυνίας, ἔξωθεν ἐπιτιθεμένη ἐρίου ἐμβρεχομένου, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἐντὸς διαθέσεις ἐκλειχομένη.] ℞ Κόμμεως, τραγακάνθης ἀνὰ ∠ στ΄. λιβάνου, σμύρνης ἀνὰ ∠ α΄. καὶ τριώβολον, κρόκου, ὑποκυστίδος χυλοῦ ἀνὰ ∠ α΄. γλυκέος Σκυβελίτου ἢ Θηραίου ξέστας στ΄. βρέχε κόμμι, τραγάκανθαν, σμύρνην, λίβανον ὑποκυστίδος χυλῷ, τούτοις ἐπιβαλὼν μέρος τοῦ γλυκέος, καὶ ὅταν διαλυθῇ, τρῖβε φιλοπόνως καὶ τῷ γλυκεῖ μίξας ἕψε συνεχῶς κινῶν. τὸν δὲ κρόκον εἰς κροκοφαντὸν βαλὼν ἕψε μετὰ τοῦ φαρμάκου, ἄνω τὰς ἀρχὰς κατέχων καὶ γλυκεῖ διαλύσας καὶ λεάνας, ἐπιβαλὼν τῷ φαρμάκῳ, ἀνελόμενος χρῶ. ἄλλη. ℞ γλυκυῤῥίζης χυλοῦ, τραγακάνθης ἀνὰ δραχμὰς γ΄. κρόκου, σμύρνης ἀνὰ ∠ α΄. λιβάνου, ναρδοστάχυος ἀνὰ τριώβολον, προτρόπου ξέστας γ΄. χρῶ.

["Αλλη Λυσίου πρὸς τὰς αὐτὰς διαθέσεις.] ℞ Κρόκου,

[*Alia ad exulceratam arteriam Charixenis. Facit et iis qui vocem exercent ante et poſt certamen data. Facit ad oculorum dolores forinſecus impoſita lana ex ea madefacta. Facit et ad internas affectiones linctu accepta.*] ℞ Gummi, tragacanthae, utriusque ʒ vj, thuris, myrrhae, utriusque ʒ j, obolos tres, croci, hypocyſtidis ſucci, utriusque ʒ j, paſſi Scybelitae aut Theraei ſextarios ſex. Gummi, tragacantham, myrrham, thus, una cum hypocyſtidis ſucco macerato, affuſa ipſis paſſi portione, atque ubi diſſoluta fuerint, diligenter terito et ad paſſum miſceto, aſſidueque movendo coquito. Crocum vero ſacculo ſtupa contexto initiis in ſublimi contentis inditum, una cum medicamento coquito, deinde exemptum paſſo dilutum ac tritum ad medicamentum conjicito et repoſitis utitor. *Alia.* ℞ Succi radicis dulcis, tragacanthae, utriusque ʒ iij, croci, myrrhae, utriusque ʒ j, thuris, ſpicae nardi, utriusque obolos tres, protropi ſextarios tres, utere.

[*Alia Lyſiae ad eosdem affectus.*] ℞ Croci, myrrhae,

σμύρνης, γλυκυῤῥίζης χυλοῦ, λιβάνου, κασσίας ἀνὰ < α΄. πεπέρεως κόκκους κδ΄. γλυκέος Κρητικοῦ ξέστας γ΄. μέλιτος Ἀττικοῦ κυάθους στ΄. χρῶ.

[Ἄλλη Χαριξένους.] ♃ Κρόκου < γ΄. σμύρνης < α΄ S″. λιβάνου, γλυκυῤῥίζης ἀνὰ < α΄. γλυκέος Κρητικοῦ ξε. γ΄. ποιεῖ πρὸς ἤχους καὶ βράγχους καὶ φωνῆς ἀποκοπὴν καὶ φλεγμονὴν παρισθμίων. ποιεῖ καὶ πρὸς φωνασκουμένους πρὸ τῶν ἀγώνων καὶ μετὰ τοὺς ἀγῶνας διδομένη. καὶ τοὺς κατεψυγμένους δὲ ὠφελεῖ, ποιεῖ βήττουσι προσφάτως καὶ χρονίως. ποιεῖ αἱμοπτυϊκοῖς, ἀναφορικοῖς, κοιλιακοῖς, ποιεῖ καὶ πρὸς τὴν τοῦ πνεύματος δυσωδίαν. ἄλλη ὑπογλωσσίς. ποιεῖ πρὸς ἀρτηρίαν τετραχυσμένην καὶ φωνῆς ἀποκοπὴν καὶ τὰς λοιπὰς διαθέσεις. ♃ τραγακάνθης, κόμμεως Θηβαϊκοῦ ἀνὰ δραχμὰς γ΄. σμύρνης, λιβανωτοῦ ἀτμήτου ἀνὰ < α΄. καὶ τριώβολον, κρόκου < α΄. γλυκυῤῥίζης χυλοῦ τριώβολον, φοινικοβαλάνων τριῶν τὴν σάρκα, γλυκέος προτρόπου ἢ Θηραίου, ὅσον ἐξαρκεῖ εἰς ἀνάληψιν. ἔστω δὲ ἀφεψημένον, ὥστε μέ-

ſucci radicis dulcis, thuris, caſſiae, ſingulorum drach. j, piperis grana xxiv, paſſi Cretici ſextarios tres, mellis Attici cyathos vj, utere.

[*Alia Charixenis.*] ♃ Croci drach. tres, myrrhae drach. j ß, thuris, ſucci glycyrrhizae, utriusque ℨ j, paſſi Cretici ſextarios tres. Facit ad ſonum fractum, deſtillationes in arteriam, interceptam vocem, tonſillas inflammatas, facit etiam ad phonaſcos ante et poſt certamen data. Juvat perfrigeratos, facit ad recentem et veterem tuſſim, ad ſpuentes ſanguinem, eundemque ſurſum rejectantibus, prodeſt et coeliacis. Conducit item ad ſpiritus faetorem. *Alia ſublinguis facit ad arteriam exaſperatam et vocem interceptam, itemque reliquos affectus.* ♃ Tragacanthae, gummi Thebaici, utriusque drach. tres, myrrhae, thuris non ſecti, utriusque drach. unam, obolos tres, croci drach. unam, ſucci glycyrrhizae obolos tres, phoenicobalanorum trium carnem, paſſi protropi aut Theraei quod ſatis eſt his excipiendis, de-

Ed. Chart. XIII. [539. 540.] Ed. Baf. II. (263.)

λιτος ἔχειν πάχος. δίδου δὲ κυάμου Αἰγυπτίου τὸ μέγεθος ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν καὶ τὸ διαλυόμενον καταπίνειν.

["Αλλη ὑπογλωσσὶς Διοσκορίδου.] ℞ Κρόκου, σμύρνης, τραγακάνθης, γλυκυῤῥίζης χυλοῦ ἀνὰ ʒ α΄. στρόβιλα κεκαυμένα ἀριθμῷ ξ΄. ἀμύγδαλα καθαρὰ ἰσάριθμα, μέλιτι ἑφθῷ ἀναλάμβανε, ἡ δόσις καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος ὥστε ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν.

[540] ["Αλλη Σκριβωνίου Λάργου ὑπογλωσσίς. ποιεῖ πρὸς τὰς τῆς φωνῆς ἀποκοπάς.] ℞ Κρόκου, τερμινθίνης ἀνὰ ʒ ιβ΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ʒ ιστ΄. τραγακάνθης ʒ η΄. πεπέρεως κόκκους τξ΄. μετὰ μέλιτος ἑφθοῦ καὶ τερμινθίνης ὁμοῦ ἑφθῆς, χρῶ ὑπὸ τὴν γλῶτταν καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος. ἄλλη Σκριβωνίου Λάργου ὑπογλωσσὶς ποιεῖ πρὸς τὰς τῆς φωνῆς ἀποκοπάς. ℞ γλυκυῤῥίζης ʒ η΄. σμύρνης ʒ κδ΄. τερμινθίνης ʒ λβ΄. τραγακάνθης ʒ λη΄. ἕκαστον τῶν ξηρῶν κόπτε κατ' ἰδίαν καὶ σῆθε. τὴν δὲ ῥητίνην ἐφ' ὅλμον βαλὼν, κόπτε καταπλάσσων τὰ ξηρὰ, εἶτα ἑνώσας ἀνάπλαττε, κυάμου Αἰγυπτίου τὸ μέγεθος καὶ ξήναινε ἐν σκιᾷ. ἐπὶ δὲ

coquatur ad craffitudinem mellis. Datur fabae Aegyptiae magnitudine fub lingua tenenda et diffoluta transglutienda.

[*Alia hypogloffis Diofcoridis.*] ℞ Croci, myrrhae, tragacanthae, radicis dulcis fucci, fingulorum ʒ j, nuces pineas repurgatas numero fexaginta, amygdalas mundatas totidem, excipe melle cocto. Datur nucis Ponticae magnitudine fub lingua tenenda.

[*Alia Scribonii Largi hypogloffis facit ad vocem interceptam.*] ℞ Croci, terebinthinae, fingulorum ʒ xij, iridis Illyricae ʒ xvj, tragacanthae ʒ viij, piperis grana cclx, excipe melle cocto et terebinthina fimul cocta, utere fub lingua nucis Ponticae magnitudine. *Alia Scribonii Largi hypogloffis, facit ad vocem interceptam.* ℞ Glycyrrhizae ʒ viij, myrrhae ʒ xxiv, terebinthinae ʒ xxxij, tragacanthae ʒ xxxviij. Arida fingula per fe tundito ac cribrato, refinam autem in pilam conjectam tundito, arida ad ipfam infpergendo, deinde ex unitis omnibus paftillos formato fabae Aegyptiae magnitudinis, quos in umbra ficcato, atque ufus tempore unum aut

τῆς χρήσεως δίδου μίαν ἢ δύο ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν καὶ τὸ τηκόμενον καταπινέτω. δεῖ δὲ τὸ φάρμακον ταχέως ἀναπλάττειν. πρὸς ὃ οὖν ἀναπλάττεις, πρὸς τοῦτο κόπτε, ξηραίνεται γὰρ ταχέως καὶ διὰ τοῦτο ἀναπλάττοντα πρὸς χεῖρα δεῖ κόπτειν.

[Ἄλλη ἀρωματικὴ Μιθριδάτειος. ποιεῖ πρὸς τὰς περὶ ἀρτηρίαν διαθέσεις πρὸς τὰς ἐν πνεύμονι ἑλκώσεις, αἱμοπτυϊκοῖς, φθισικοῖς, ἐμπυϊκοῖς, περιπνευμονικοῖς.] ℞ Κρόκου < β' S''. σμύρνης, ῥητίνης τερμινθίνης ἀνὰ < β'. λιβάνου < α' S''. νάρδου, κινναμώμου, κασσίας, τραγακάνθης ἀνὰ < α'. μέλιτος Ἀττικοῦ κοτύλην α'. ἕψε μέλι καὶ ῥητίνην, ὥστε ἄλκιμον γενέσθαι καὶ ἰνῶδες καὶ ἀμόλυντον ἐνσταζόμενον εἰς ὕδωρ ψυχρὸν καὶ κατέρα κατὰ τῶν ξηρῶν καὶ ἀνακόψας ἐπιμελῶς ἀνελοῦ, χρῶ καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος, δίδου ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν, ὡς προείρηται. ἄλλη Μιθριδάτειος. ℞ σμύρνης, κρόκου ἀνὰ < δ'. νάρδου Ἰνδικῆς, τερμινθίνης ἀνὰ < β'. λιβάνου, κασσίας, κινναμώμου ἀνὰ < α'. γλυκέος Κρητικοῦ κοτύλας γ'. ἕψε γλυκὺ καὶ τερ-

duos ſub lingua tenendos dato ac liqueſcentes devorandos. Oportet autem hoc medicamentum confeſtim in paſtillos conformare. Quo tempore igitur paſtillos cogis, eodem etiam tundes, reſiccantur enim cito, et ob id paſtillos ex eo formantem ad manum ſimul tundere oportet.

[*Alia aromatica Mithridatis, facit ad arteriae affectus, pulmonis ulcerationes, ſpuentes ſanguinem, tabeſcentes, ſuppuratos et peripneumonicos.*] ℞ Croci ʒ ij ß, myrrhae, reſinae terebinthinae, utriusque ʒ ij, thuris ʒ j ß, nardi, cinnamomi, caſſiae, tragacanthae, ſingulorum ʒ j, mellis Attici heminam j. Mel et reſinam coquito, ut tractilia fiant ac fibroſa et non inquinent in frigidam aquam inſtillata, dein cum aridis committito ac probe contundito et reponito. Utere nucis Ponticae magnitudine ſub lingua detenta, ut praedictum eſt. *Alia Mithridatis.* ℞ Myrrhae, croci, utriusque ʒ iv, nardi Indicae, terebinthinae, utriusque ʒ ij, thuris, caſſiae, cinnamomi, ſingulorum ʒ j, paſſi Cretici heminas tres. Paſſum et terebinthinam ad perfectam

Ed. Chart. XIII. [540.] Ed. Baf. II. (263.)

μινθίνην μέχρι παντελοῦς συστάσεως καὶ κατέρα κατὰ τῶν ξηρῶν καὶ ἀνελόμενος δίδου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν.

["Αλλη διὰ τῆς πτέρεως Ἀνδρομάχου ἀρωματική· ἁρμόζει αἱμοπτυϊκοῖς, πλευριτικοῖς, φθισικοῖς, σπληνικοῖς, ἡπατικοῖς, ἰκτερικοῖς. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς περὶ μήτραν καὶ κύστιν διαθέσεις.] Αἱ ῥίζαι πτέρεως ὡς ὅτι μάλιστα αἱ παχύταται πλύνονται ἐπιμελῶς, ἕως ἂν τὸ γεῶδες ἀποστῇ, εἶτα ψύχονται ἐπὶ ἡμέραν μίαν, ἐκ τούτων ιβ΄. λίτραι κατατέμνονται εἰς δακτυλιαῖα μήκη καὶ κατατέμνοντες θραύομεν, ἐκ τούτων αἴρομεν ὁλκῆς λίτρας ι΄. καὶ βάλλοντες εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον, ἐπιβάλλομεν αὐταῖς ὕδατος γλυκέος ξε. ι΄. καὶ θέντες ἐπὶ πυρὸς ἕψομεν. ὅταν δὲ εἰς ἥμισυ καταχθῇ, καθαιροῦμεν καὶ διϋλίζομεν εἰς διπλοῦν ἀγγεῖον μυρεψικόν. καὶ τὰς μὲν ῥίζας ἐκθλίψαντες ῥίπτομεν, εἰς δὲ τὸ ὕδωρ ἐπιβάλλομεν ἁδρομερῶς κεκομμένα, βαλαυστίου ∢ στ΄. νάρδου Ἰνδικῆς, ῥόδων ξηρῶν ἀνὰ ∢ δ΄. κινναμώμου ∢ γ΄. γλυκυῤῥίζης ∢ στ΄. κασσίας ∢ δ΄. ῥήου Ποντικοῦ ∢ δ΄. εἶτ' ἐπὶ

compagem coquito et cum ficcis committito, indeque ad nucis Ponticae magnitudinem fub lingua tenendum dato.

[*Alia ex filice Andromachi aromatica. Prodeft haemoptoicis, pleuriticis, tabefcentibus, fplenicis, hepaticis, ictericis. Facit et ad affectiones circa uterum et veficam.*] Radices filicis quam craffiffimae lavantur diligenter, donec omne terreum ab eis decedat, deinde perfrigerantur ad diem unam, et ex ipfis librae xij in frufta digitalis magnitudinis fecantur et conquaffantur, ac in vas figulinum conjiciuntur. Infunduntur deinde aquae dulcis fextarii x et ad ignem pofitae coquuntur. Quum vero ad dimidias devenerint per coctionem, eas tollimus et in duplum vas unguentarium excolamus. Et radices quidem expreffas projicimus, in aquam vero craffo modo contufa conjicimus, balauftii drach. vj, nardi Indicae, rofarum ficcarum, utriusque drach. iv, cinnamomi drach. tres, glycyrrhizae drach. vj, caffiae drach. iv, rhu Pontici ʒ iv. Deinde rurfus ad ignem admota co-

τὸ πῦρ ἐπιθέντες πάλιν ἕψομεν, καὶ ὅταν εἰς ἡμίσειαν καταντήσῃ, πάλιν διϋλίζομεν εἰς ἕτερον ἀγγεῖον μυρεψικὸν μικρόν. καὶ τὰ μὲν ξηρώδη ἐκθλίψαντες ἀποβάλλομεν, τῷ δὲ ὕδατι ἐπιβάλλομεν μέλιτος Ἀττικοῦ Κο. δ'. καὶ μίξαντες ἐπιμελῶς καὶ ἐπὶ τὸ πῦρ ἐπιθέντες πάλιν ἕψομεν. καὶ ὅταν ἐπισταζόμενον εἰς ψυχρὸν ὕδωρ μὴ μολύνῃ, ἐπιβάλλομεν τούτοις ῥητίνης τερμινθίνης ∠ γ'. χαλβάνου ἀξύλου τὸ ἴσον. τακέντων δὲ τούτων κατεροῦμεν κατὰ τῶν ὑπογεγραμμένων. ἔστι δὲ ταῦτα, κρόκου, ὑοσκυάμου χυλοῦ, μανδραγόρου χυλοῦ, πεπέρεως λευκοῦ, ὑποκυστίδος χυλοῦ ἀνὰ ∠ α'. [541] ἔχε πάντα ταῦτα λειότατα πρώτῳ χυλῷ τῆς πτέρεως ἑνωθέντα, ὥστε γλοιοῦ ἔχειν τὸ πάχος. κατεράσαντες οὖν κατὰ τούτων καὶ ἀνακόψαντες ἐπιμελῶς, μεταίρομεν εἰς ἀγγεῖον ὑελοῦν ἢ ἀργυροῦν· ἡ δόσις τοῦ φαρμάκου κοχλιάριον. μάλιστα δὲ ὠφελεῖ τοῖς τὴν φωνὴν παρακεκομμένοις.

[Ἄλλη πανάκεια Μιθριδάτειος φωνασκουμένοις πρὸ τῶν ἀγώνων καὶ μετὰ τοὺς ἀγῶνας. ποιεῖ πρὸς ἀντιάδων φλεγμονὰς, κεχαλασμένας κιονίδας, ποιεῖ πρὸς οὖλα πλαδαρὰ

quimus, et ubi ad dimidias pervenerint, rurfus in aliud parvum vas unguentarium excolamus, et arida quidem expreffa rejicimus, ad aquam vero mellis Attici heminas quatuor addimus, probeque mixta et igni adhibita rurfus coquimus, et quum inftillata frigidam non inquinarint, his refinae terebinthinae drach. tres, galbani non lignofi tantundem admifcemus. Haec vero liquefacta ad fubfcripta deplemus, funt autem haec, croci, fucci hyofcyami, fucci mandragorae, piperis albi, fucci hypocyftidis, fingulorum drach. una. Omnia haec tenuiffime trita et cum primo filicis fucco unita habeto, ut ftrigmentitiam craffitudinem habeant. Poftquam igitur invicem permixta ac probe conquaffata fuerint, in vitreum aut argenteum vas reponimus. Datur ex medicamento cochlearium. Maxime juvat vocem interceptam.

[*Alia Panacea Mithridatis ad phonafcos ante et poft certamen. Facit et ad glandularum inflammationes laxatas columellas. Facit ad gingivas humore praegnantes et*

καὶ τὰς ἐν στόματι νομὰς καὶ σειομένους ὀδόντας. (264) ἁρμόζει καὶ πρὸς καταῤῥόους, βήττουσι χρονίως καὶ προσφάτως, ποιεῖ αἱμοπτυϊκοῖς, ἐμπυϊκοῖς, ἀναφορικοῖς.] Χρῶμαι δὲ τῷ φαρμάκῳ ὅτὲ μὲν ἀκράτῳ, ἔστι δ' ὅτε λυθέντι γλυκεῖ ἢ Σκυβελίτῃ καὶ ὕδατι θερμῷ. πρὸς μὲν γὰρ τὰς τῶν παρισθμίων φλεγμονὰς καὶ τὰς τοιαύτας διαθέσεις χρηστέον ἀνιεμένῳ τῷ φαρμάκῳ, πρὸς δὲ τὰς ἐν βάθει διαθέσεις ἀκράτῳ. τὰ δὲ τῆς συνθέσεως ἔχει οὕτω. ♃ κωδύας μήκωνος ἀγρίας ἀριθμῷ ρν'. πτέρεως πεπλυμένης λίτρας γ'. συμφύτου κεκαθαρμένου, μανδραγόρου φλοιοῦ, ῥήου Ποντικοῦ, ῥόδων ξηρῶν, ἴριδος Χαλκηδονίας, γλυκυῤῥίζης Ποντικῆς, βαλαυστίου ἀνὰ γο γ'. κινναμώμου ∠ β'. νάρδου Κελτικῆς ∠ α' S''. ὕδατος ὀμβρίου ξε. ιε'. τὰ προειρημένα εἰς παχέα κόπτεται καὶ βρέχεται ἐν ἀγγείῳ διπλῷ μυρεψικῷ ἐπὶ ἡμέρας γ'. τῇ δ' ἐπιούσῃ ἕψεται εἰς τὸ τρίτον, ἔπειτα εἰς κυρτίδα βαλόντες ἐκθλίβομεν τὸ ὑγρὸν εἰς ἕτερον ἀγγεῖον μυρεψικὸν, τὰ δὲ ἀφεψημένα ἀποῤῥίπτομεν. ἐκ δὲ τοῦ ἀποθλιβέντος ὑγροῦ βαλόντες ὅσον ἐξαρκεῖ διαλύομεν τὰς ὑπο-

nomas in ore et motos dentes. Prodeſt deſtillationibus, recenti ac veteri tuſſi, haemoptuicis, empyicis et anaphoricis.] Utor medicamento hoc quandoque puro, quandoque paſſo diſſoluto aut vino Scybelite et aqua calida. Etenim ad tonſillarum inflammationes diſſoluto medicamento utendum eſt, ad affectus vero in profundo puro. Compoſitio ſic habet. ♃ Capita papaveris agreſtis numero cl. filicis lotae drach. tres, ſymphyti depurgati, corticis mandragorae, rhu Pontici, roſarum ſiccarum, iridis, chalcidoniae, glycyrrhizae Ponticae, balauſtii, ſingulorum trientem, cinnamomi drach. duas, nardi Celticae ℥ j ſs, aquae pluviae ſextarios xv. Praedicta in craſſas partes contuſa in vaſe duplici unguentario ad triduum macerantur, ſequenti deinde die ad tertias coquuntur, et poſtea in qualum conjecta exprimimus ab ipſis in aliud vas unguentarium liquorem, et res decoctas abjicimus quidem, verum de expreſſo liquore quantum ſufficit accipientes, ſubſcriptas res in ipſo diſſolvimus, ſunt

γεγραμμένας σκευασίας. εἰσὶ δὲ αἵδε. κόμμεως, τραγακάνθης λευκῆς, ἑκάστου ἀνὰ λίτραν α΄. σμύρνης, γλυκυῤῥίζης χυλοῦ, ὑποκυστίδος χυλοῦ ἀνὰ γο β΄. κρόκου, μαστίχης ἀνὰ γο α΄. διαλυθέντων δὲ τούτων λεαίνομεν φιλοπόνως κατὰ μικρὸν ἐπιβάλλοντες τοῦ ἐκθλιβέντος ὑγροῦ, ἔπειτα χρώμεθα πρὸς τὴν τοῦ φαρμάκου σκευασίαν οἴνῳ Σκυβελίτῃ ἢ Θηραίῳ ἢ Πραμνείῳ. ἔστωσαν δὲ ξε. κδ΄. τὸν δὲ γλυκὺν βάλλοντες εἰς ἄγγος κεραμοῦν ἕψομεν, καὶ ὅταν σχῇ μέλιτος πάχος, τούτῳ ἐπιβάλλομεν τὰ διαλυθέντα καὶ τριβέντα τῶν φαρμάκων καὶ πάλιν ἕψομεν μέχρι συστάσεως, εἶτα ἀνελόμενοι εἰς ἀγγεῖον ὑέλινον ἢ ἀργυροῦν χρώμεθα καθὰ προείρηται.

[Ἄλλη πρὸς κατάῤῥους καὶ πάσας τὰς βηχώδεις διαθέσεις.] Ἀσκληπιάδης ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐντὸς οὕτως ἔγραψεν πρὸς κατάῤῥους, ᾧ ἐχρήσατο Κόμων ὁ φιλόσοφος ὠφελεῖ παραχρῆμα. ℔ πυρέθρου, κόστου ἀνὰ < β΄. πεπέρεως λευκοῦ < α΄. κόψας καὶ σήσας ἀπόθου. ἐν δὲ τῇ χρήσει κέλευε παράπτεσθαι τῶν μυξητήρων καὶ τὸ φάρμακον ἀνασπᾷν. ἄλλη. ℔ πεπέρεως λευκοῦ < α΄. κνίδης σπέρματος

autem hae, gummi, tragacanthae albae, utriusque libra una, myrrhae, fucci radicis dulcis, fucci hypocyftidis, fingulorum fextans, croci, maftiches, utriusque ℥ j. Haec diffoluta diligenter terimus, paulatim de expreffo liquore adftillantes, poftea ad medicamenti confectionem vino Scybelite aut Theraeo aut Pramnio utimur, fint autem ejus fextarii xxiv. Paffum in vas fictile diffufum coquimus, atque ubi mellis fpiffitudinem acceperit, ipfi diffoluta et trita medicamenta adjicimus, rurfusque coquimus ad compagem, et fublato in vas vitreum aut argenteum utimur, quemadmodum dictum eft antea.

[*Alia ad deftillationes et omnes tuffiteulofos affectus.*] Afclepiades in primo internorum fic tradidit. *Ad deftillationes medicamentum, quo ufus eft Comon philofophus, auxiliatur ftatim.* ℔ Pyrethri, cofti, utriusque drach. duas, piperis albi drach. unam, tufa et cribrata reponito, ufu vero expetente naribus admovere et medicamentum attrahere jubeto. *Alia.* ℔ Piperis albi drach. unam, feminis urticae

Ed. Chart. XIII. [541. 542.] Ed. Baf. II. (264.)

τὸ ἴσον, κόστου, σμύρνης, κρόκου ἀνὰ τριώβολον, σκεύαζε καὶ χρῶ καθὰ προείρηται.

[Ἄλλη ἀνώδυνος Ἀντωνίου Μούσα, πρὸς κατάῤῥουν ποιοῦσα καὶ πρὸς τὴν τῆς φωνῆς ἀποκοπήν.] ♃ Ὀπίου, σμύρνης, ὑοσκυάμου σπέρματος ἀνὰ ◁ β΄. ἕκαστον ἔμβρεχε κωνείου ἀφεψήματι καὶ λεάνας ἐπιμελῶς καὶ μίξας ἀνάπλαττε καταπότια ὀρόβου τὸ μέγεθος καὶ δίδου δύο εἰς ὕπνον ἀπερχομένοις. ἄλλη ποιεῖ αἱμοπτυϊκοῖς. ♃ ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος δραχμὰς η΄. νάρδου Ἰνδικῆς δραχμὰς στ΄. κρόκου δραχμὰς δ΄. ὀπίου, ἀμύλου, ἀνίσου ἀνὰ δραχμὰς β΄. μίλτου Δημνίας δραχμὴν μίαν, ὕδατι [542] ἀναπλάσας, ποίει καταπότια ὀροβιαῖα τῷ μεγέθει καὶ χρῶ καθὰ προείρηται. ἄλλη ἔκλεικτος πρὸς βῆχας ἐσχάτους καὶ χρονίους. ♃ οἴνου Φαλερίνου ξε. α΄. μέλιτος Ἀττικοῦ λίτραν α΄. ἕψε συνεχῶς κινῶν κλωσὶ πηγάνου καὶ δίδου μύστρον, ποιεῖ καὶ στομαχικοῖς. ἄλλη Πετεινοῦ πρὸς τὰς ἐν βάθει ἑλκώσεις καὶ διαπυήσεις. ♃ οἰνομέλιτος παλαιοῦ ξε. α΄. ἀξουγγίου παλαιοῦ γο β΄.

tantundem, cofti, myrrhae, croci, fingulorum obolos tres, praeparato ac utitor, ut dictum eft.

[*Alia dolorem fedans Antonii Mufae. Facit ad deftillationem et vocem interceptam.*] ♃ Opii, myrrhae, feminis hyofcyami, fingulorum drach. duas, fingula in cicutae decocto macerato ac diligenter terito, et ex mixtis catapotia ervi magnitudine formato et duo ex ipfis ante fomnum dato. *Alia facit ad haemoptoicos.* ♃ Seminis hyofcyami albi drach. octo, nardi Indicae drach. fex, croci drach. quatuor, opii, amyli, anifi, fingulorum drach. duas, rubricae Lemniae drach. j, cum aqua catapotia ervi magnitudine formato ac utitor, ut dictum eft. *Alia delingibilis, ad tuffes extremas et inveteratas.* ♃ Vini Falerni fextarium unum, mellis Attici ℔ j, coquito affidue agitando cum ramulis rutae, dato inde myftrum. Facit et ad ftomachicos. *Alia Petini ad ulcerationes et fuppurationes in profundo.* ♃ Vini mulfi veteris fextarium j, axungiae veteris fextan-

οἱ δὲ γο α΄. τρῖβε φιλοπόνως μετὰ τοῦ οἰνομέλιτος καὶ διαλύσας μετέρα εἰς ἄγγος κεραμεοῦν καὶ ἕψε ἐπ᾽ ἀνθράκων κινῶν κλωσὶ πηγάνου, καὶ ὅταν συστραφῇ, ἀπόθου εἰς ἄγγος ὑέλινον καὶ δίδου ἐκλείχειν μύστρον καθὰ προείρηται. ἄλλη Ὠριγενείας. ♃ γλυκυῤῥίζης Ποντικῆς ∠ β΄. κνίδης σπέρματος πεφωγμένου, λίνου σπέρματος πεφωγμένου ἀνὰ ∠ α΄. σμύρνης, κρόκου ἀνὰ ὀβολὸν, μέλιτος Ἀττικοῦ, ὕδατος ἑκάστου ἀνὰ κυάθους ἕξ, ἕψε γλυκύῤῥιζαν τῷ ὕδατι, ἔπειτα τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας τρῖβε τὰ λοιπὰ καὶ ἀνὰλάμβανε μέλιτι ἑφθῷ καὶ δίδου ἐκλείχειν. ἄλλη. ♃ ἄρου ὀπτοῦ ∠ α΄. ἄμμεως πεφωγμένου, στροβίλων πεφωγμένων, ἐρυσίμου πεφωγμένου ἀνὰ ∠ α΄. μέλιτι ἑφθῷ ἀναλάμβανε. ἄλλο κοπτάριον βήσσουσιν. ♃ λινοσπέρματος πεφωγμένου καὶ κεκομμένου καὶ σεσησμένου, σταφίδος λιπαρᾶς χωρὶς τῶν γιγάρτων ἀνὰ ξε. α΄. στροβίλων πεφωγμένων, καρύων Ποντικῶν κεκαθαρμένων ἀνὰ κοτύλην α΄. πεπέρεως λευκοῦ γο β΄. σμύρνης, κρόκου ἀνὰ γο α΄. μέλιτος Ἀττικοῦ λίτρας δ΄. κόπτε ὡς χρὴ, καὶ λεάνας

tem, alii ℥ j. Axungiam probe cum vino mulſo terito ac diſſolvito, indeque in vas fictile transferto et ad prunas ramulis rutae agitando coquito, et ubi denſata fuerint, in vaſe vitreo reponito, ac myſtrum delingendum, ut praedictum eſt, exhibeto. *Alia Origeniae.* ♃ Glycyrrhizae Ponticae ℥ ij, ſeminis urticae toſti, ſeminis lini toſti, utriusque ℥ j, myrrhae, croci utriusque obolum unum, mellis Attici, aquae utriusque cyathos ſex. Glycyrrhizam aqua coquito, deinde expreſſo liquore reliqua terito et melle cocto excipito ac delingenda praebeto. *Alia.* ♃ Ari toſti drach. unam, ammi torrefacti, nucum pinearum toſtarum, irionis toſti, ſingulorum drach. j, excipe melle cocto. *Alia placentula ad tuſſientes.* ♃ Seminis lini torrefacti contuſi et cribrati, uvae paſſae pinguis citra acinos, utriusque ſextarium j, nucum pinearum toſtarum, nucum Ponticarum depurgatarum, utrarumque heminam unam, piperis albi ſextantem, myrrhae, croci, utriusque ℥ j, mellis Attici libras quatuor, contuſa, ut oportet, tritaque reponito. Semen lini

Ed. Chart. XIII. [542.] Ed. Baf. II. (264.)

ἀπόθου. τὸ δὲ λινόσπερμα ἕψε μετὰ μέλιτος, καὶ ὅταν συστραφῇ, ἐπίβαλλε τοῖς λοιποῖς καὶ μίξας ἀνάκοπτε, δίδου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος. ἄλλο, ποιεῖ καὶ ταῖς περὶ τὸν θώρακα διαθέσεσιν. ♃ ἀλεύρου ἐρεγμινοῦ λειοτάτου πεφωγμένου κοτύλην α΄. Ἰλλυρίδος κεκομμένης γο γ΄. στροβίλων πεφωγμένων γο β΄. γλήχωνος ξηρᾶς κεκομμένης ∠ α΄ S″. κνίδης σπέρματος ∠ α΄. πεπέρεως γο S″. μέλιτος χρηστοῦ. ξε. β΄. ἕψε τὸ ἄλευρον μετὰ τοῦ μέλιτος, ἕως συστραφῇ. ἔχε δὲ καὶ λίνου σπέρματος κεκομμένου καὶ πεφωγμένου καὶ σεσησμένου κοτύλην α΄. καὶ ἐπίβαλλε. ἄλλο πρὸς βῆχα καὶ ἀναγωγὴν πνεύματος, πάνυ καλῶς ἐκκαθαῖρον. ♃ ὑσσώπου, γλήχωνος ἀνὰ γο β΄. ἴρεως, νάπυος σπέρματος, καρδαμώμου ἀνὰ γο α΄. ἀνίσου, πεπέρεως ἀνὰ γο α΄. κόψας, σήσας, ἀναλάμβανε μέλιτι ἀπέφθῳ, ἡ δόσις κοχλιαρίου καλοῦ. εἰ δὲ χειμὼν εἴη καὶ ἀπύρετος ὁ λαμβάνων, πεπέρεως γο β΄. καὶ ἀντὶ ἀνίσου μάραθρον ἢ κύμινον καὶ ἀντὶ καρδαμώμου σίνηπι διπλοῦν. καταπότιον βηχικὸν πρὸς τὰς προσφάτους διαθέσεις πανάκεια φάρμακον ἀνώδυνον καὶ ὑπνοποιὸν, ποιεῖ

cum melle coquito et ubi denfata fuerint reliquis addito, mifceto ac contundito. Datur nucis Ponticae magnitudine. *Alia, facit et ad thoracis affectus.*] ♃ Farinae fabaceae tenuiffimae toftae heminam j, iridis Illyricae contufae quadrantem, nucum pinearum toftarum fextantem, pulegii aridi contufi ʒ j ß, feminis urticae drach. unam, piperis ʒ ß, mellis boni fextarios ij, farinam cum melle ad denfitatem coquito, feminis lini etiam tufi, tofti et cribrati heminam unam, in promptu habeto et adjicito. *Alia ad tuffim et fpiritus prolationem, valde probe expurgans.* ♃ Hyffopi, pulegii, utriusque fextantem, iridis, feminis finapi, cardamomi, fingulorum ʒ j, anifi, piperis utriusque ʒ j, tufa et cribrata melle cocto excipito. Datur cochlearii boni menfura. Si vero hiems fit et accepturus non febriat, piperis fextantem et pro anifo foeniculum aut cuminum et pro cardamomo finapi duplum conjicito. *Catapotium ad tuffim recentem, panacea medicamentum dolorem levans, inducens fomnum, facit ad haemoptoicos, ad empyicos et*

αἱμοπτυϊκοῖς. ℞ στύρακος ∠ η΄. ὀπίου, σμύρνης ἀνὰ ∠ δ΄. γλυκεῖ διαλύσας ἀνάπλαττε καταπότια καὶ δίδου ὀρόβου μέγεθος εἰς ὕπνον ἀπερχομένοις. ἐν ἄλλαις γραφαῖς ἴσα ἔχει. ἄλλο Πλάτωνος ἐπιγραφόμενον, ὠφελεῖ παραχρῆμα. ℞ στύρακος, σμύρνης, ὀπίου, χαλβάνης, ἑκάστου ἴσον, γλυκεῖ διαλύσας ποίει καταπότια. ἄλλο Βάσσου ἐπιγραφόμενον φάρμακον ἐπιτετευγμένον ὠφελεῖ παραχρῆμα, ποιεῖ αἱμοπτυϊκοῖς, ἀναφορικοῖς, ἐμπυϊκοῖς. ℞ χαλβάνης, στύρακος, ἴριδος Ἰλλυρικῆς, πίτυος φλοιοῦ ἀνὰ ∠ β΄. ἑλενίου, ὀπίου ἀνὰ ∠ α΄. ἀναλάμβανε μέλιτι ἑφθῷ καὶ δίδου ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος καὶ μελικράτου κυάθους γ΄. ἡ διὰ πρασίου, Πλάτωνος. ℞ σμύρνης, στύρακος, ὀπίου, πρασίου χυλοῦ, χαλβάνου, κρόκου ἴσα σκεύαζε καὶ χρῶ, μέλιτι ἀπέφθῳ ἀναλάμβανε. καταπότιον ἀνώδυνον φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις, ποιεῖ πρὸς κατάῤῥουν, κεφαλαλγικοῖς, δυσπνοϊκοῖς, περιπνευμονικοῖς πρὸς τὰς περὶ κύστιν καὶ μήτραν διαθέσεις. ἐπι[543]γράφεται ἐπιτετευγμένη πανάκεια, παρὰ δέ τισιν ὁ στίχος. ℞ σμύρνης, πεπέρεως, ὀπίου,

anaphoricos. ℞ Styracis ʒ viij, opii, myrrhae, utriusque ʒ iv, diluta paſſo in catapotia cogito et ervi magnitudine cubitum euntibus dato. Alia exemplaria par pondus omnium habent. *Aliud Platoni inſcriptum, e veſtigio auxiliatur.* ℞ Styracis, myrrhae, opii, galbani, ſingulorum par pondus, paſſo diluta in catapotia redige. *Aliud Baſſo inſcriptum medicamentum accommodatum, auxiliatur ſtatim. Facit haemoptoicis, anaphoricis, ſuppuratis.* ℞ Galbani, ſtyracis, iridis Illyricae, corticis pinus, ſingulorum ʒ ij, enulae, opii, utriusque ʒ j, excipe melle cocto et praebe ciceris magnitudine ex aquae mulſae cyathis iv. *Confectio ex marrubio, Platonis.* ℞ Myrrhae, ſtyracis, opii, ſucci marrubii, galbani, croci aequales partes, praepara ac utere melle exceptis cocto. *Catapotium dolorem ſedans medicamentum accommodatum ad inveteratos affectus. Facit ad deſtillationem, dolorem capitis aegre ſpirantes, peripneumonicos ad veſicae et uteri affectus. Inſcribitur panacea accommodata ab aliquibus ſtichus.* ℞ Myrrhae, piperis, carda-

στύρακος, καστορίου, χαλβάνης ἴσα, γλυκεῖ ἀναλάμβανε καὶ ποίει καταπότια καὶ χρῶ. ἄλλο φάρμακον σφόδρα καλὸν, ἐπιγράφεται ἁρμονία, ποιεῖ πρὸς καταῤῥους καὶ τοὺς ἀνυπερβλήτους ἐπισταγμούς. ℞ στύρακος, καστορίου, πεπέρεως, καρδαμώμου ἀνὰ ∠ γ'. ὀπίου, σμύρνης, ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος ἀνὰ ∠ δ'. ἀναλάμβανε γλυκεῖ καὶ ποίει καταπότια καὶ δίδου ἐρεβίνθου μέγεθος εἰς ὕπνον. ἄλλο. ℞ κρόκου, θείου ἀπύρου, σμύρνης, ὀπίου ἀνὰ ∠ δ'. ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος, καρδαμώμου, πεπέρεως λευκοῦ (265) ἀνὰ ∠ η'. μέλιτος ἑφθοῦ γο ε'. ἢ ὅσον ἐξαρκεῖ. ἡ χρῆσις δεδήλωται, ὡς προγέγραπται εἰς ὕπνον ἀπερχομένοις. ἡ Προξένου πρὸς βῆχας χρονίους καὶ τὰς ἄγαν κεχρονισμένας διαθέσεις καθύγρους, ἡ σύμφωνος λεγομένη. ἔστι δὲ καὶ ληξοπύρετος ἀγαθὴ, ᾗ ἐχρήσατο Ἀντώνιος Μούσας. ℞ πεπέρεως λευκοῦ, ὀπίου, καρδαμώμου ἀνὰ ∠ η'. κρόκου, θείου ἀπύρου, σμύρνης, ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος ἀνὰ ∠ δ'. μέλιτος ἀπέφθου γο στ'. ἡ δόσις καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος μεθ' ὑδρομέλιτος κυ. γ'.

momi, opii, ſtyracis, caſtorii, galbani, aequas partes excipe paſſo, fac catapotia et utere. *Aliud medicamentum valde bonum inſcribitur harmonia, facit ad deſtillationes et inexuperabilem deſluxum.* ℞ Styracis, caſtorii, piperis, cardamomi, ſingulorum ʒ iij, opii, myrrhae, ſeminis hyoſcyami albi, ſingulorum ʒ iv, excipe paſſo, reduc in catapotia, dato ciceris magnitudine ad ſomnum. *Aliud.* ℞ Croci, ſulfuris vivi, myrrhae, opii, ſingulorum ʒ iv, ſeminis hyoſcyami albi, cardamomi, piperis albi, ſingulorum ʒ viij, mellis cocti quincuncem aut quod ſatis eſt. Uſus praemonſtratus eſt. Datur cubitum euntibus. *Confectio Proxeni ad tuſſes inveteratas et valde diu durantes humidos affectus, appellatur ſymphonos et eſt lexopyretos,* optime ſedans febrem. *Hac uſus eſt Antonius Muſa.* ℞ Piperis albi, opii, cardamomi, ſingulorum ʒ viij, croci, ſulfuris vivi, myrrhae, ſeminis hyoſcyami albi, ſingulorum ʒ iv, mellis cocti ſextuncem. Datur nucis Ponticae magnitudine cum aquae mulſae cyathis tribus.

Κεφ. γ′. [*Βηχικαὶ αἱ ὑπὸ Ἀνδρομάχου γραφεῖσαι ἐν τῇ τῶν ἐντὸς δυνάμεων βίβλῳ.*] Γράψας ὁ Ἀνδρόμαχος βηχικὰς πολλὰς, ἐφεξῆς ἔγραψεν ἁπάσας καρούσας καὶ διὰ τοῦτο καλουμένας ὑπνοποιούς. παχύνειν δὲ αὗται τὰ λεπτὰ ῥεύματα πεφύκασιν, ξηραίνουσαί τε καὶ ψύχουσαι καὶ διὰ τοῦτο τινὲς μὲν οὐ μόνον ὄπιον, ἀλλὰ καὶ μανδραγόρας χυλὸν ἢ τῆς ῥίζης τὸν φλοιὸν ἢ ὑοσκυάμου σπέρμα, τινὲς δὲ καὶ δύο καὶ τρία καὶ πάντα ἔχουσι τὰ τοιαῦτα, καθάπερ ἄλλαι στύρακα καὶ κρόκον. εὐλόγως δὲ τούτοις ἔμιξαν ἄλλα τὰ μὲν θερμαίνοντα, τὰ δὲ μετὰ βραχείας στύψεως ἀρωματίζοντά τε καὶ ξηραίνοντα. καί τινα σπέρματα συνήθη, καθάπερ ἀνίσου καὶ μαράθρου καὶ σελίνου καὶ δαύκου καὶ σεσέλεως, ἀμβλύνοντά τε τὰς φαρμάκων ἀηδίας τε καὶ δυνάμεις, ἐπ' οὖρά τε προτρέποντα. τινὰ δὲ καὶ τραχύτητας ἐκλεαίνοντα, καθάπερ τὴν τραγάκανθαν καὶ τὴν γλυκύῤῥιζαν καὶ τοὺς γλυκεῖς οἴνους. ὅσαι δὲ αὐτῶν ἧττον κατέχουσι τῶν καρωτικῶν φαρμάκων, ταύτας καὶ τοῖς φθισικευομένοις διδόασιν.

Cap. III. [*Confectiones ad tuſſim, ab Andromacho libro de confectionibus internis conſcriptae.*] Poſtquam multas ad tuſſim Andromachus ſcripſit confectiones, deinceps omnes ſoporem inducentes et ob id ſoporiferas appellatas tradidit. Caeterum hae omnes tenues fluxiones incraſſare poſſunt reſiccantes ſimulque refrigerantes, et propterea aliquae non tantum opium, ſed et mandragorae ſuccum aut radicis corticem aut hyoſcyami ſemen, aliquae etiam duo aut tria aut etiam omnia hujusmodi habent, quemadmodum aliae ſtyracem et crocum. Rationabiliter autem his aliis partim calefacientia admiſcuerunt, partim cum modica aſtringendi vi aromatica et reſiccantia, itemque ſemina quaedam familiaria, velut aniſi, foeniculi, apii, dauci, ſeſelis, utpote quae tum medicamentorum inſuavitatem ac vim obtundunt, tum urinam etiam prolectant. Quaedam vero etiam aſpritudines laevigant, velut ſunt tragacantha, glycyrrhiza et vina dulcia. At vero ex iis, quae minus de aromaticis complectuntur, eas etiam tabeſcentibus praebent. *Confectio*

βηχικὴ ἡ διὰ δύο πεπέρεων ♃ κινναμώμου δραχμὴν μίαν, ὀποῦ μήκωνος ∢ α΄. σμύρνης τριώβολον, πεπέρεως μέλανος τριώβολον, κόστου τριώβολον, καστορίου τριώβολον, πεπέρεως λευκοῦ τριώβολον, χαλβάνης τριώβολον, κρόκου τὸ ἥμισυ, τροχίσκους ποίει, δίδου σὺν μέλιτι ἢ γλυκεῖ. ἄλλη πρὸς βῆχας ἐξόχως ποιοῦσα, ἡ αὐτὴ καὶ ληξοπύρετος. ♃ ὑοσκυάμου σπέρματος γο S″. εἰς τὸ ἀντίγραφον γο α΄. καρδαμώμου ∢ α΄. ὀποῦ μήκωνος γο α΄. σμύρνης, θείου ἀπύρου, κρόκου ἀνὰ γο S″. πεπέρεως λευκοῦ, ὡς Ἥρας γο α΄ S″. μέλιτος Ἀττικοῦ τὸ ἱκανόν. ἄλλη πρὸς βῆχα ξηράν. ♃ στύρακος μέρος ἓν, μηκωνείου ἴσον, κρόκου μέρος S″. ὁμοῦ συγκόψας, δίδου καταπότια. βηχικὴ ᾗ χρῶμαι ἡ τοῦ ἱερέως καλή. ♃ ὀποῦ μήκωνος ∢ ι΄. θρίδακος σπέρματος ∢ κ΄. καστορίου ∢ ιη΄. οἱ δὲ ∢ ιϛ΄. πηγάνου ἡμέρου ξηροῦ ∢ ιδ΄. λινοσπέρματος ∢ ιϛ΄. πάνακος ∢ λϛ΄. σμύρνης δραχμὰς ιδ΄. κρόκου δραχμὰς ζ. οἱ δὲ γο α΄. μέλιτι ἀναλάμβανε, δίδοται πρὸς δύναμιν ἡλίκον Αἰγυπτίας κυάμου μέγεθος, πυρέσσουσιν ἐν ὕδατι, ἀπυρέτοις ἐν οἴνῳ εἰς νύκτα.

ad tuffim ex duobus piperis generibus. ♃ Cinnamomi ʒ j, fucci papaveris ʒ j, myrrhae obol. tres, piperis nigri obol. iij, coftii obol. iij, caftorii obol. tres, piperis albi obol. iij, galbani obol. tres, croci dimidium, redigito in paftillos, dato cum melle aut paffo. *Alia ad tuffim excellenter efficax. Eadem febres fedat.* ♃ Seminis hyofcyami ℥ ß, unum exemplar ℥ j habet, cardamomi drach. unam, fucci papaveris ℥ j, myrrhae, fulfuris vivi, croci fingulorum ℥ ß, piperis albi juxta Heram fefquiunciam, mellis Attici quod fatis eft. *Aliud ad tuffim ficcam.* ♃ Styracis partem unam, fucci papaveris tantundem, croci partem dimidiam, contundito fimul et catapotia inde exhibeto. *Confectio ad tuffim, qua utor, facrificuli bona.* ♃ Succi papaveris drach. decem, feminis lactucae ʒ xx, caftorii drach. xviij, alii xvj, rutae hortenfis aridae drach. xiv, feminis lini ʒ xvj, panacis drach. xxxvj, myrrhae drach. quatuordecim, croci drach. vij, alii ℥ j, excipe melle. Datur pro viribus Aegyptiae fabae magnitudine, febrientibus ex aqua, febre carentibus ex vino ad noctem

[544] [*Καταπότιον βηχικὸν ᾧ χρῶμαι.*] ℞ *Στύρακος, σμύρνης, ὀπίου ἀνὰ ∠ δ΄. ὀποβαλσάμου, κρόκου ἀνὰ ∠ β΄. ὁμοῦ λεάνας ἀναλάμβανε καὶ χρῶ. πρὸς βῆχα ξηράν.* ℞ *γλυκείας χυλοῦ δραχμὰς β΄. στύρακος ∠ α΄. ὀπίου, κρόκου, σμύρνης ἀνὰ τριώβολον, ἀναλάμβανε γλυκεῖ ἢ ὕδατι ἡλίκον κυάμου Ἑλληνικοῦ μέγεθος καὶ χρῶ.*

[*Φθισικοῖς πότιμα ᾧ χρῶμαι τὸ παρὰ Ῥιπάλου ἐν πολλοῖς χρήσιμον, Μηνοδώριος καὶ ἀμβροσία, ποιεῖ πρὸς περιοδικοὺς πυρετούς.*] ℞ *Νάρδου, κρόκου, σμύρνης, κόστου, κασσίας, κινναμώμου, σχίνου, πεπέρεως μέλανος καὶ λευκοῦ, καστορίου, χαλβάνης, τερμινθίνης, στύρακος, ὀποῦ μήκωνος, ὑοσκυάμου σπέρματος ἀνὰ δραχμὰς γ΄. ἀνίσου ∠ α΄. σελίνου σπέρματος ∠ α΄. τραγακάνθης δραχμὰς στ΄. μέλιτος τὸ ἱκανὸν, οἴνου Φαλερίνου κοτύλην α΄. τὴν τραγάκανθαν οἴνῳ τῷ αὐτάρκει βρέξον καὶ τὸ λοιπὸν μῖξον τῷ μέλιτι. ἡ δόσις πυρέσσουσι μετὰ μὲν ὑδρομέλιτος ∠ α΄ S΄΄. ἀπαρέτοις δὲ καὶ καὶ μέλιτος γο S΄΄. καὶ ὄξους κοχλιάριον α΄. καὶ οἴνου Φαλερίνου κυάθους β΄.*

[*Catapotium ad tuſſim, quo utor.*] ℞ Styracis, myrrhae, opii, ſingulorum ℨ iv, opobalſami, croci, utriusque ℨ ij, ſimul trita excipe ac utere. *Ad tuſſim ſiccam.* ℞ Succi radicis dulcis ℨ ij, ſtyracis ℨ j, opii, croci, myrrhae, ſingulorum obolos tres, excipe paſſo aut aqua et ad fabae Graecae magnitudinem redigito ac utitor.

[*Potio qua utor ad phthiſicos, Ripali, multis commoda, appellatur Menodorios et ambroſia. Facit ad febres per circuitum repetentes.*] ℞ Nardi, croci myrrhae, coſti, caſſiae, cinnamomi, junci *rotundi oaerati,* piperis nigri et albi, caſtorii, galbani, terebinthinae, ſtyracis, ſucci papaveris, ſeminis hyoſcyami ſingulorum ℨ iij, aniſi drach. unam, apii ſeminis ℨ j, tragacanthae ℨ vj, mellis quod ſatis eſt, vini Falerni heminam unam, tragacantham vino ſufficienti macerato et reliqua ſimul cum melle committito. Datur febrientibus ſeſquidrachma ex aqua mulſa, febre carentibus uncia dimidia cum melle et aceti cochleario uno et vini Falerni cyathis duobus.

Ed. Chart. XIII. [544.] Ed. Baf. II. (265.)

[Ἀπολλωνίου ποιοῦσα πρὸς πολλὰ, μάλιστα δὲ πρὸς βῆχας ἐξόχως.] ℞ Καρδαμώμου < ιη΄. σμύρνης δραχμὰς ιβ΄. ὑοσκυάμου < ιβ΄. ὀπίου δραχμὰς ι΄. οἱ δὲ < ιβ΄. πετροσελίνου σπέρματος < ιβ΄. κρόκου < ιε΄. μανδραγόρου μήλων δραχμὰς ι΄. ζιγγιβέρεως < η΄. θείου ἀπύρου < στ΄. ἄρου < στ΄. λιβάνου < στ΄. κόστου < στ΄. πεπέρεως λευκοῦ < στ΄. μέλιτος Ἀττικοῦ. ἄλλη πρὸς τὰς ἐντὸς ἀποστάσεις, ἀνακαθαίρουσα καλῶς. ℞ σαγαπηνοῦ < β΄. σμύρνης δραχμὰς β΄. καρδαμώμου < δ΄. ἐν ἄλλῳ < α΄. καστορίου < α΄. πεπέρεως λευκοῦ τριώβολον, ὀπίου δραχμὰς β΄. σὺν ὕδατι ἀνάπλασσε τροχίσκους ἀνὰ ὀβολῶν δυοῖν, ἡ δόσις σὺν ὕδατι.

[Ἰσόθεος βηχικὴ καὶ πρὸς φθίσεις καὶ πάντα τὰ ἐντὸς καὶ πρὸς περιοδικά.] ℞ Νάρδου < β΄. σμύρνης < α΄. κρόκου < α΄ S″. κόστου < α΄. πεπέρεως λευκοῦ < α΄. χαλβάνης < α΄. ὀποβαλσάμου τρυγὸς δραχμὰς β΄. κινναμώμου < β΄. μανδραγόρου χυλοῦ < β΄. καστορίου δραχμὰς β΄. δαύκου σπέρματος < α΄ S″. ὀπίου < β΄. ἀμώμου < α΄ S″. κασσίας μελαίνης < α΄ S″. μέλι ἑφθόν. ποιεῖ πρὸς πόνους στομάχου,

[*Apollonii confectio, facit ad multa, praefertim ad tuffes egregie.*] ℞ Cardamomi drach. octodecim, myrrhae drach. xij, hyofcyami drach. xij, opii drach. x., alii xij, feminis petrofelini drach. duodecim, croci drach. quindecim, malorum mandragorae ʒ x, zingiberis drach. viij, fulfuris vivi drach. vj, ari drach. fex, thuris drach. vj, cofti ʒ vj, piperis albi drach. fex, mellis Attici. *Alia ad internos abfceffus probe repurgans.* ℞ Sagapeni drach. ij, myrrhae ʒ ij, cardamomi drach. iv, alii drach. unam, caftorii ʒ j, piperis albi obolos tres, opii drach. duas, cum aqua in paftillos formato duorum obolorum ponderis. Dantur cum aqua.

[*Ifotheos ad tuffim, ad tabem, ad omnes internas et per circuitum repetentes affectiones.*] ℞ Nardi ʒ ij, myrrhae ʒ j, croci ʒ j ß, cofti ʒ j, piperis albi ʒ j, galbani ʒ j, faecis opobalfami ʒ ij, cinnamomi ʒ ij, fucci mandragorae ʒ ij, caftorii ij, feminis dauci ʒ j ß, opii ʒ ij, amomi ʒ j ß, caffiae nigrae ʒ j ß, mel coctum. Facit ad dolores ftomachi,

ἥπατος, πνεύμονος, ὀφθαλμῶν, αἵματος ἀναγωγὰς, ἀποστάσεις, δυσεντερικοῖς, εἰλεώδεσι, νεφριτικοῖς, ἰσχιαδικοῖς, δυσπνοϊκοῖς, ἰσχουριῶσιν, πλευρῶν πόνοις, ὑποχονδρίων, ῥοῦν γυναικεῖον, πνίγας ὑστερικάς. θαυμαστὴ γὰρ ἡ ἀντίδοσις πρὸς θανάσιμα καὶ μετὰ τροφὴν καὶ πρὸ τροφῆς καὶ πρὸς πᾶσαν αἱμοῤῥαγίαν σὺν ψυχρῷ καὶ πρὸς ἐχιοδήκτους καὶ φαλαγγιοπλήκτους ἐν οἴνου κυάθοις τρισὶ τεταρταϊκοῖς πρὸ τῆς ὥρας δίδου ὀβολοὺς δύο σὺν οἴνου κυάθοις τρισὶ προλουσαμένοις.

[*Πότιμα πρὸς βῆχας καὶ δύσπνοιαν καὶ ἄλλα πολλὰ Ἀντιπάτρου, ᾧ χρῶμαι.*] ℞ Στύρακος δραχμὰς στ΄. τερμινθίνης < δ΄. ὀποπάνακος δραχμὰς β΄. χαλβάνης < β΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς δραχμὰς β΄. σμύρνης δραχμὰς β΄. ὑοσκυάμου σπέρματος λευκοῦ τετρώβολον, ἀφρονίτρου τετρώβολον, πεπέρεως λευκοῦ τετρώβολον, ὀπίου ὀβολοὺς ε΄. δίδου ἥλικον Αἰγύπτιος κύαμος εἰς κοίτην, καί τινες τοῦ ὀπίου < α΄. οἱ δὲ τριώβολον.

[543] [*Ἐκλεικτὴ βηχική.*] ℞ Πυρήνων στροβίλων < ιβ΄. λινοσπέρματος πεφωγμένου < η΄. τραγακάνθης < ιβ΄. φοινι-

hepatis, pulmonis, oculorum, sanguinis rejectionem abscessus, prodest dysentericis, volvulosis, nephriticis, ischiadicis, aegre spirantibus, urinae suppressae, doloribus laterum, praecordiorum, fluxui muliebri et uteri strangulationi. Admiranda est antidotus ad lethalia venena ante et post cibum sumpta, ad omnem sanguinis eruptionem cum frigida, et ad morsos a vipera et percussos a phalangiis in vini cyathis tribus. Quartanariis praelotis dantur ante horam accessionis oboli duo ex vini cyathis tribus.

[*Potio ad tussim, dyspnoeam et alia multa Antipatri, qua utor.*] ℞ Styracis ℥ vj, terebinthinae drach. iv, opopanacis drach. ij, galbani drach. ij, iridis Illyricae drach. ij, myrrhae drach. ij, seminis hyoscyami albi obolos iv, spumae nitri obolos iv, piperis albi obolos iv, opii obolos v. Datur quantitate fabae Aegyptiae ad somnum. Quidam opii obolos tres, alii drach. unam conjiciunt.

[*Eclegma ad tussim.*] ℞ Nucleorum nucum pinearum drach. xij, seminis lini tosti drach. octo, tragacanthae drach.

Ed. Chart. XIII. [543.] Ed. Baf. II. (265. 266.)

κων σαρκὸς ∠ ιη΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ ιβ΄. ἀμυγδάλων γλυκέων ∠ ιστ΄. μέλι ἑφθόν. δίδου δακτύλῳ ἐκλείχειν δὶς τῆς ἡμέρας, πρωῒ καὶ δείλης. ἐπί τινων τὴν τραγάκανθαν ὕδατι ὀμβρίῳ διαλύσας ἕψε σὺν τῷ μέλιτι πρώτην.

[Καταπότιον βηχικὸν, ὡς Κρίσπος ὁ ἀπελεύθερος.] Σμύρνα, πέπερι λευκὸν, χαλβάνη, καστόριον, στύραξ, κρόκος, ὄπιον, ἑκάστου ἴσον, τοῦ στύρακος τὸ ἥμισυ, δίδου εἰς νύκτα καταπότια β΄. βηχικὴ Σκριβωνίου. ℞ σελίνου σπέρματος ∠ β΄. σχοίνου ἄνθους, νάρδου Κελτικῆς, στύρακος, κρόκου ἀνὰ ∠ α΄. βαλαυστίου τριώβολον, ὀποῦ μήκωνος ∠ δ΄. μέλιτος τὸ ἱκανὸν, δίδου κυάμου μέγεθος, ἀπυρέτοις δι᾽ ὑδρομέλιτος, πυρέσσουσι δι᾽ ὕδατος. βηχικὴ Ἀσκληπιάδου. ℞ ῥήου Ποντικοῦ, κρόκου Κιλικίου, ὀποῦ μήκωνος, ναρδοστάχυος, λιβάνου, σμύρνης ἀνὰ ∠ α΄. νάρδου Κελτικῆς ῥίζης γο β΄. στύρακος γο γ΄. δίδοται ∠ α΄. σὺν οἰνομέλιτι.

(266) [Θεσπιανὴ Ἀπολλωνίου, πρὸς τὰς ἐντὸς ἀποστάσεις.] ℞ Σελίνου σπέρματος ∠ γ΄. μηκωνείου ∠ γ΄. με-

xij, carnis palmularum drach. xviij, iridis Illyricae drach. xij, amygdalarum dulcium drach. xvj, mel coctum. Dato digito delingendum bis per diem, mane et vefperi. In quibusdam tragacantham aqua pluvia diffolutam primum cum melle coquito.

[*Catapotium ad tuffim, Crifpi liberti.*] ℞ Myrrhae, piperis albi, galbani, caftorii, ftyracis, croci, opii, fingulorum par pondus, ftyracis dimidium. Dato inde catapotia ij ad noctem. *Scribonii ad tuffim.* ℞ Seminis apii drach. ij, fchoenanthi, nardi Celticae, ftyracis, croci, fingulorum ʒ j, balauftii obolos tres, fucci papaveris drach. iv, mellis quod fatis eft. Datur magnitudo fabae non febrientibus ex aqua mulfa, febricitantibus cum aqua. *Afclepiadae ad tuffim.* ℞ Rhu Pontici, croci Cilicii, fucci papaveris, fpicae nardi, thuris, myrrhae, fingulorum drach. j, radicis nardi Celticae ℥ ij, ftyracis ℥ iij. Datur drach. j, cum vino mulfo.

[*Thefpiana Apollonii ad internos abfceffus.*] ℞ Seminis apii drach. tres, fucci papaveris drach. tres, melan-

λανθίου ∠ γ΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ ζ. καστορίου ∠ β΄. δαύκου σπέρματος ∠ ζ. Σινωπίδος ∠ ζ. ἀναλάμβανε μέλιτι Ἀττικῷ ἑφθῷ καὶ δίδου καρύου Ποντικοῦ μέγεθος ἐν ὕδατι.

[Καταπότιον ξηραντικὸν, πρὸς τοὺς ῥευματιζομένους τὸν θώρακα καὶ πρὸς μύλης πόνον καὶ περιοδίζοντα καὶ σκορπιοδήκτους.] ♃ Ὀποῦ μήκωνος, ὑοσκυάμου σπέρματος, ἑκάστου ἴσον, ἀνάπλασσε μετὰ γλυκέος ἢ μέλιτος ἡλίκον κύαμος ὁ Ἑλληνικὸς, δίδου εἰς νύκτα, ὕπνον ποιοῦν ὠφελεῖ.

[Ληξοπύρετος ἡ Παμφίλου μιγματοπώλου καλή.] ♃ Ὑοσκυάμου σπέρματος γο α΄. καρδαμώμου ἐξηντερισμένου γο α΄. ὀποῦ μήκωνος γο α΄. θείου ἀπύρου γο S''. κρόκου γο S''. σμύρνης γο S''. εὐφορβίου ∠ β΄. κόστου ∠ γ΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ γ΄. πεπέρεως λευκοῦ ∠ δ΄ S''. μέλιτος τὸ ἱκανὸν χρῶ.

[Βηχικὸν ἐπιτετευγμένον καὶ πρὸς ἄλλα πολλὰ καὶ πρὸς βῆχα ὑγρὰν καταπότιον.] ♃ Σχοίνου ∠ στ΄. ὀπίου ∠ δ΄. χαλβάνης ∠ στ΄. στύρακος ∠ δ΄. ἔστιν ἡλίκον ἀράκιον εἰς κοίτην.

thii drach. iij, iridis Illyricae ʒ vij, caftorii drach. duas, feminis dauci drach. vij, finopidis rubricae ʒ vij, excipe melle Attico cocto et dato nucis Ponticae magnitudine ex aqua.

[*Catapotium reficcatorium ad fluxiones thoracis ad molae dolorem, affectiones per circuitum repetentes et percuffos a fcorpio.*] ♃ Succi papaveris, feminis hyofcyami, utriusque par pondus, cum paffo aut melle ad fabae Graecae magnitudinem formato. Dato ad noctem, fomnum inducendo prodeft.

[*Confectio finiens febrem, Pamphili pharmacopolae bona.*] ♃ Seminis hyofcyami ℥ j, cardamomi exenterati ℥ j, fucci papaveris ℥ j, fulfuris vivi ℥ ß, croci ℥ ß, myrrhae ℥ ß, euphorbii drach. ij, cofti ʒ iij, iridis Illyricae ʒ iij, piperis albi drach. iv ß, mellis quod fatis eft, utere.

[*Catapotium ad tuffim et alia multa commodum et praefertim ad tuffim humidam.*] ♃ Junci odorati ʒ vj, opii ʒ iv, galbani ʒ vj, ftyracis ʒ iv, fiant catapotia, araci magnitudine, dentur ad fomnum.

[Ληξοπύρετος Δαρείου, ταύτη καὶ ἀντιδότῳ ἐχρήσατο πρὸς πάντα καὶ παρίσθμια καὶ βῆχας καὶ συνάγχας.] ℞ Κρόκου γο α΄. πεπέρεως γο ε΄. σμύρνης γο α΄. μηκωνείου γο α΄. λιβάνου ἴσον, ὑοσκυάμου σπέρματος ἴσον, καρδαμώμου ἴσον, κόστου ∠ δ΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ γ΄. ἀριστολοχίας ∠ β΄. μέλιτι Ἀττικῷ.

["Αλλο πρὸς πᾶσαν βῆχα πεπειραμένον.] ℞ Ἀνίσου ∠ α΄. κόστου τριώβολον, σμύρνης ∠ α΄. καστορίου, χαλβάνης, πεπέρεως λευκοῦ, ὑοσκυάμου σπέρματος, ὀπίου, γλυκείας χυλοῦ ἀνὰ ∠ α΄. γλυκεῖ ἀναλάμβανε, ποιῶν καταπότια ἡλίκα ἐρεβίνθιον εἰς νύκτα δίδου.

[544] [Καταπότιον πεπτικὸν, ἐκ τῶν Περιγένους, πρὸς βῆχα καὶ κατάῤῥουν.] ℞ Στύρακος ὀβολοὺς δύο, πεπέρεως κόκκους κ΄. σμύρνης ∠ β΄ S″. ὑοσκυάμου σπέρματος τετρώβολον, εὐφορβίου ∠ β΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ β΄. ὀποπάνακος ∠ β΄. κρόκου τριώβολον, ὀπίου τριώβολον, τερμινθίνης ∠ α΄. πεπέρεως λευκοῦ τριώβολον, χαλβάνης ∠ β΄. λεάνας

[*Alia ſedans febrem Darii, hac antidoto uſus eſt ad omnia ad tonſillas, tuſſes et anginas.*] ℞ Croci ℥ j, piperis quincuncem, myrrhae ℥ j, ſucci papaveris ℥ j, thuris tantundem, ſeminis hyoſcyami tantundem, cardamomi tantundem, coſti ʒ iv, iridis Illyricae drach. tres, ariſtolochiae drach. duas, melle Attico excipito.

[*Aliud ad omnem tuſſim expertum.*] ℞ Aniſi ʒ j, coſti obolos tres, myrrhae ʒ j, caſtorii, galbani, piperis albi, ſeminis hyoſcyami, opii, ſucci radicis dulcis, ſingulorum drach. unam, excipe paſſo, redige in catapotia ciceris magnitudine. Dato in noctem.

[*Catapotium concoctorium ex libris Perigenis, ad tuſſim et deſtillationem.*] ℞ Styracis obolos ij, piperis grana xx, myrrhae ʒ ij ß, ſeminis hyoſcyami obolos iv, euphorbii drach. duas, iridis Illyricae drach. duas, opopanacis drach. duas, croci obolos tres, opii obolos tres, terebinthinae drach. unam, piperis albi obolos iij, galbani drach.

ἀναλάμβανε τῇ χαλβάνῃ καὶ τῇ ῥητίνῃ καὶ τῷ ὀπίῳ καὶ τῷ στύρακι δίδοται πρὸς δύναμιν.

[Βηχικὴ Ἀπολλωνίου καλή.] ♃ Μαλαβάθρου φύλλων ∠ ή. κρόκου ∠ στ΄. ὀποβαλσάμου ∠ ά. ναρδοστάχυος ∠ ά. ῥόδων ξηρῶν, σχοίνου ἄνθους ἀνὰ ∠ ά. κόστου, κασσίας, στύρακος, σμύρνης, μήου ἀνὰ ∠ γ΄. σταφίδος καθαρᾶς ∠ ιστ΄. μανδραγόρου χυλοῦ ∠ στ΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. τὴν σταφίδα ἐν Κρητικῷ βρέχε γλυκεῖ νύκτα καὶ ἡμέραν, εἶτα τὰ ξηρὰ συμμίξας λέαινε καὶ τὸ μέλι μίσγε καὶ ἀποθέμενος χρῶ.

[Βηχικὸν πότιμα ἐκ τῶν Ἀπολλωνίου καὶ πρὸς ῥοῦς γυναικείους.] ♃ Ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ γ΄. σμύρνης ∠ γ΄. κρόκου, μανδραγόρας χυλοῦ, λιβάνου ἀνὰ ∠ γ΄. πεπέρεως λευκοῦ καὶ μέλανος ἀνὰ ∠ δ΄. ἄγνου ∠ γ΄. ὀπίου ∠ γ΄. μέλιτος καὶ οἴνου Χίου τὸ ἀρκοῦν, ἡ δόσις κυάμου τὸ μέγεθος.

[Πρὸς βῆχα καὶ ἀρχομένας φθίσεις καὶ αἱμοπτυϊκοὺς καὶ ῥευματισμούς.] ♃ Ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ δ΄. μανδραγόρας μελαίνης ῥίζης ∠ δ΄. ῥήου ∠ γ΄. κοραλλίου ∠ γ΄. ὀπίου

duas, trita excipe galbano ac resina, opioque et styrace. Datur prout sunt vires.

[*Apollonii confectio ad tussim commoda.*] ♃ Foliorum malabathri ʒ viij, croci drach. vj, opobalsami drach. j, spicae nardi drach. j, rosarum siccarum, floris junci odorati singulorum drach. j, costi, cassiae, styracis, myrrhae, mei, singulorum ʒ iij, uvae passae mundae drach. xvj, succi mandragorae drach. vj, mellis quod satis est, uvam passam in Cretico passo per noctem et diem macerato, deinde admixtis aridis terito et mel misceto, ac reposito utitor.

[*Potio ad tussim ex libris Apollonii, item ad muliebrem fluxum.*] ♃ Seminis hyoscyami ʒ iij, myrrhae ʒ tres, croci, succi mandragorae, thuris, singulorum ʒ iij, piperis albi et nigri, utriusque ʒ iv, viticis ʒ tres, opii drach. tres, mellis et vini Chii quod satis est. Datur magnitudo fabae.

[*Ad tussim incipientem phthisim, haemoptoicos ac fluxiones.*] ♃ Seminis hyoscyami drach. iv, radicis nigrae mandragorae drach. quatuor, rhu ʒ iij, corallii ʒ iij, opii

∢ γ'. λυκίου ∢ β'. βαλαυστίου ∢ γ'. λιβάνου ∢ ε'. τραγακάνθης ∢ β'. κρόκου ∢ γ'. ὕδατι ἀναλάμβανε, τριωβολιαίαν, δίδου αἱμοπτυϊκοῖς καὶ ἐν ὀξυκράτῳ τοῖς λοιποῖς ἐν ὕδατι.

[*Πότιμα παρὰ Κλητίου Ἀβασκάνθου πρὸς φθισικευομένους, ᾧ χρῶμαι κατακόρως, ἀνεπιτήδειον δέ ἐστι πρὸς αἵματος ἀναγωγήν.*] ♃ Ἀριστολοχίας δακτυλίδος ∢ κ'. θείου ἀπύρου ∢ κ'. μανδραγόρου φλοιοῦ ∢ κ'. λιβάνου ∢ μ'. γεντιανῆς ∢ λ'. σεσέλεως ∢ λ'. ὀπίου ∢ μ'. ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος ∢ μ'. σμύρνης ∢ μ'. κρόκου ∢ η'. πεπέρεως λευκοῦ κόκκους ρ'. εὐφορβίου ∢ ι'. δαφνίδων ∢ ζ S''. κόστου ∢ ζ S''. καρδαμώμου ∢ ζ'. κόψας ἐν οἴνῳ εὐφόρβιον καὶ σμύρναν καὶ ὄπιον οἰνομέλιτι καὶ τὸν ὑοσκύαμον καὶ τὰ λοιπὰ κόψας ἰδίᾳ εἰς τὸ αὐτὸ μῖξον καὶ μέλιτι ἀφεψημένῳ, χρῶ μὴ προσφάτῳ τῷ φαρμάκῳ. καλῶς προσέθηκεν Ἀνδρόμαχος περὶ τούτου τοῦ φαρμάκου τὸ πρὸς τὰς αἵματος ἀναγωγὰς ἀνεπιτήδειον ὑπάρχειν αὐτὸ διά τε τὸ θεῖον ἄπυρον καὶ τὸ εὐφόρβιον, μέρος δέ τι καὶ διὰ τὰς δαφνίδας.

[*Καταπότιον βηχικὸν εὐθὺς ὠφελοῦν.*] ♃ Ἴρεως τρι-

ʒ iij, lycii ʒ duas, balauftii drach. iij, thuris ʒ v, tragacanthae ʒ ij, croci drach. tres, cum aqua paftillos triobolares formato. Datur haemoptoicis ex pofca, reliquis in aqua.

[*Potio prodita a Cletio Abafcanto ad tabefcentes, qua utor abunde, verum inepta eft ad fanguinis rejectionem.*] ♃ Ariftolochiae dactylitidis ʒ xx, fulfuris vivi ʒ xx, corticis mandragorae ʒ xx, thuris ʒ xl, gentianae ʒ xxx, fefelis drach. xxx, opii ʒ xl, feminis hyofcyami albi ʒ xl, myrrhae ʒ xl, croci ʒ viij, piperis albi grana c, euphorbii ʒ x, baccarum lauri ʒ vij ß, cofti ʒ vij ß, cardamomi ʒ vij. Euphorbium et myrrham in vino tundito, opium vero et hyofcyamum in vino mulfo, reliqua privatim tundito, ac fimul mifceto ad mel coctum. Utere medicamento non recenti. Recte appofuit Andromachus ad hoc medicamentum, quod fit ad fanguinis rejectionem ineptum, ob fulfur videlicet vivum et euphorbium, partim etiam ob lauri baccas.

[*Catapotium ad tuffim ftatim auxilians.*] ♃ Iridis

ὤβολον, κρόκου Κιλικίου ὀβολὸν α' S''. σμύρνης ὀβολοὺς β'. κινναμώμου τετρώβολον, κασσίας τετρώβολον, ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος ὀβολοὺς β'. μήκωνος μέλανος τοῦ σπέρματος ὀβολοὺς β'. κωνείου σπέρματος ὀβολοὺς β'. θρίδακος μελαίνης σπέρματος ὀβολοὺς β'. ἀναλάμβανε τροχίσκους μετὰ γλυκέος ἀνὰ ὀβολὸν ἢ ἡμιώβολον καὶ δίδου ἐν κοτύλης γλυκέος τετάρτῳ.

[545] [*Πρὸς πᾶσαν βῆχα καὶ ῥευματισμὸν καὶ τὰ ἐντὸς ἀποστήματα, ὡς Ἀπολλώνιος.*] ♃ Σαγαπηνοῦ, γεντιανῆς, σμύρνης, ὀποπάνακος, πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∢ β'. δαφνίδων καθαρῶν ∢ δ'. λεῖα ἀναλάμβανε ὕδατι, ἡλίκα κύαμος Ἑλληνικὸς, δίδου ὀλίγῳ πλέον ἰσχιαδικοῖς, ἐν οἴνου κεκραμένου κυάθοις τρισίν.

[*Ἄλλο πρὸς φθισικοὺς, ᾧ παρηκολούθησα παρὰ Φλαβιανοῦ Κρητός.*] ♃ Ὑποκυστίδος χυλοῦ ∢ η'. σμύρνης ∢ η'. καστορίου ∢ στ'. λιβάνου ∢ η'. ῥοῦ χυλοῦ ∢ θ'. σαγαπηνοῦ ∢ στ'. ὀποῦ μήκωνος ∢ η'. ἀνίσου ∢ θ'. σελίνου σπέρματος ∢ η'. ὀποῦ πάνακος ∢ ε'. σπέρματος ὑοσκυάμου ∢ η'.

obolos iij, croci Cilicii ſeſquiobolum, myrrhae obolos ij, cinnamomi obolos quatuor, caſſiae obolos quatuor, ſeminis hyoſcyami albi obolos ij, ſeminis papaveris nigri obolos duos, ſeminis cicutae obolos duos, ſeminis lactucae nigrae obolos duos, redige in paſtillos obolares aut ſemiobolares cum paſſo, et praebe in paſſi quarta heminae parte.

[*Aliud ad omnem tuſſim et fluxionem et abſceſſus internos, ut Apollonius.*] ♃ Sagapeni, gentianae, myrrhae, opopanacis, piperis albi, ſingulorum drach. ij, baccarum lauri mundarum drach. iv, trita cum aqua reduc ad magnitudinem fabae Graecae. Dato autem iſchiadicis paulo plus ex vini diluti cyathis tribus.

[*Ad phthiſicos aliud, quod a Flaviano Cretenſi aſſequutus ſum.*] ♃ Succi hypocyſtidis ʒ viij, myrrhae drach. viij, caſtorii drach. vj, thuris drach. viij, ſucci rhois drach. ix, ſagapeni ʒ vj, ſucci papaveris ʒ viij, aniſi drach. ix, ſeminis apii drach. octo, liquoris panacis drach. v, ſeminis

Ed. Chart. XIII. [545.] Ed. Baf. II. (266.)

ςτύρακος ∠ η΄. κρόκου ∠ ι΄. ὀποῦ Κυρηναϊκοῦ ∠ α΄. σπέρματος δαύκου ∠ η΄. πρασίου ∠ α΄. μανδραγόρου φλοιοῦ ∠ ι΄. πεπέρεως μακροῦ ∠ η΄. καὶ λευκοῦ ∠ ε΄ S΄΄, περιστερεῶνος ὑπτίου ∠ α΄. μέλιτι ἑφθόν.

[Καταπότιον λευκὸν, ὡς Πρύτανις καὶ Ἀπόλλων.] ♃ Σμύρνης, ὑοσκυάμου σπέρματος λευκοῦ, ὀπίου, στύρακος, ἴσον ἑκάστου ἀνάπλασσε ἡλίκα ἂν καταπίνειν δύνωνταί τινες, ἀναλάμβανε ἢ σταφίδι ἢ γλυκεῖ ἢ φοίνικι.

[Καταπότιον βηχικὸν, ἐκ τῶν Περιγένους.] ♃ Ὑοσκυάμου σπέρματος, καστορίου, σμύρνης, στύρακος, ὀπίου, ἑκάστου ἴσον ἡλίκον ἐρέβινθον, δίδου σὺν γλυκεῖ ἢ μελικράτῳ.

[Καταπότια πρὸς ὑγρὰν βῆχα, ἐκ τῶν Περιγένους.] ♃ Στύρακος, χαλβάνης, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, καστορίου, ὀπίου, ἴσον ἑκάστου, ἀνάπλασσε ὀροβιαῖα, δίδου δύο.

Κεφ. δ΄. [Περὶ αἵματος ἀναγωγῆς.] Τῆς ἀναγωγῆς τοῦ αἵματος ὁ πρῶτος μὲν κίνδυνός ἐστι κατ᾽ αὐτὴν τὴν

hyofcyami drach. viij, ftyracis drach. viij, croci drach. x, liquoris Cyrenaici drach. j, feminis dauci drach. octo, marrubii drach. j, corticis mandragorae drach. x, piperis longi drach. viij et albi drach. v ß, verbenacae fupinae drach. unam, mel coctum.

[*Catapotium album, at Prytanis et Apollo.*] ♃ Myrrhae, feminis hyofcyami albi, opii, ftyracis, fingulorum aequale pondus, formato catapotia quanta devorari poffunt, haec ipfa uva paffa aut paffo aut palmularum carne excipiens.

[*Catapotium ex libris Perigenis ad tuffim.*] ♃ Seminis hyofcyami, caftorii, myrrhae, ftyracis, opii, fingulorum par pondus, dato magnitudinem fabae cum paffo aut aqua mulfa.

[*Catapotia ad tuffim humidam ex libris Perigenis.*] ♃ Styracis, galbani, ammoniaci thymiamatis, caftorii, opii, fingulorum aequales partes, in catapotia ervi magnitudinis redigito, ex eisque duo exhibeto.

Cap. IV. [*De rejectione fanguinis.*] In rejectione fanguinis primum periculum eft, ne immoderata ejus eva-

ἄμετρον κένωσιν, ἡ δὲ μετὰ τὴν ἐποχὴν αὐτοῦ θεραπεία, τῆς μὲν κατὰ ἀναστόμωσιν ἀγγείου γενομένης ἐκ τοῦ κλεισθῆναι τὸ ἀνευρυσμένον. τῆς δὲ κατὰ ῥῆξιν ἐκ τοῦ κολληθῆναι, καθάπερ γε καὶ τῆς κατὰ διάβρωσιν ἐξ ἀναθρέψεως τῶν διαβρωθέντων. σφίγγεται μὲν οὖν τὸ ἀνεστομωμένον ὑπὸ τῶν στυφόντων, κολλᾶται δὲ τὸ ἐῤῥωγὸς ὑπό τε τούτων αὐτῶν, ὅσα τε μιγνυμένων αὐτοῖς συντίθεται τῶν ξηραινόντων χωρὶς δήξεως καὶ τῶν κολλῶδες ἐχόντων τι, καθάπερ ἥ τε Δημνία σφραγὶς καὶ Σάμιος ἀστὴρ, ἀνατρέφεται δὲ τὰ διαβρωθέντα ὑπὸ τῶν εὐχύλων τροφῶν καὶ τῶν σαρκωτικῶν ὀνομαζομένων φαρμάκων, (267) ὧν ἡ δύναμις εἴρηται κατὰ τὸ δεύτερον γράμμα τῆς πραγματείας τῆσδε. κατὰ πρῶτον μὲν οὖν λόγον ἐκ τοιούτων συντίθεται τὰ πρὸς τὴν θεραπείαν τῆς ἀναγωγῆς τοῦ αἵματος ἁρμόζοντα φάρμακα, κατὰ δεύτερον δὲ ἐπὶ τῶν ἐκ πνεύμονος ἢ θώρακος ἢ ἀρτηρίας ἢ λάρυγγος ἀναγομένων, ἐπιμιγνυμένων τοῖς εἰρημένοις ἐν τῇ συμμετρίᾳ τῶν θερμῶν τε καὶ λεπτομερῶν, ἅπερ

cuatio fiat, ſecundum vero poſt ſuppreſſum ſanguinem. Curatio autem ejus quidem, quae ex apertione oſculi alicujus vaſis contingit per obturationem fit oris dilatati, ejus vero, quae ex vaſis ruptione, per ejusdem conglutinationem, quemadmodum ejus, quae ex eroſione, per renutritionem eroſorum. Obturatur igitur oſculum dilatatum per aſtringentia, conglutinatur autem ruptum per eadem et quaecunque ipſis in compoſitione miſcentur citra mordacitatem reſiccantia et glutinoſum quiddam habentia, velut eſt Lemnia terra ſphragis appellata et Samius aſter. Renutriuntur autem corroſa per cibos boni ſucci et appellata ſarcotica medicamenta, de quorum facultate dictum eſt in ſecundo opere hujusce tractationis. Juxta primam quidem igitur rationem ex talibus medicamenta componuntur ad rejectionem ſanguinis curandam convenientia, juxta ſecundam vero in iis, qui ex pulmone aut thorace aut arteria aut ſumma arteriae parte ſanguinem rejectant. Miſceantur enim praedictis congruenti menſura tum calida tum tenuium partium exiſtentia, quae infeſtiſſima ſunt praedictis tribus affectionibus,

Ed. Chart. XIII. [545 546.] Ed. Baf. II. (267.)

ἐναντιώτατα ταῖς εἰρημέναις τρισὶ διαθέσεσίν ἐστιν, ἀναστομώσει, ῥήξει, διαβρώσει. τίνος οὖν ἕνεκα μίγνυται; τῆς ἀναδόσεως αὐτῶν δηλονότι. τὰ γὰρ στύφοντα καὶ γλίσχρα τὰς ἑαυτῶν ὁδοὺς ἀποκλείοντα δεῖται δυνάμεως τῆς παρασκευαζούσης αὐτοῖς τὰς ὁδούς. ὅταν δ' ἡ [546] ἐκ τῶν κατὰ τὸν στόμαχον ἢ τὴν κοιλίαν τόπων ἤ τινος τῶν ἐντέρων ἡ ἀναγωγὴ γίνηται τῆς τῶν τοιούτων μίξεως φαρμάκων οὐ γίνεται χρεία. τούτοις δ' οὖ πάλιν ἐναντιώτατόν ἐστι γένος φαρμάκων τῶν εἰς τοσοῦτον ψυχόντων, ὡς ναρκοῦν τὴν διάθεσιν καὶ αὐτὰ δὲ μίγνυται τοῖς πρὸς αἱμοπτυϊκοὺς ἁρμόττουσιν, ὕπνον τε καρώδη φέροντα χρησιμώτατα γενόμενα τοῖς ὑπὸ βηχὸς σπαραττομένοις, ἱστάντα τῇ ψύξει τὸ φερόμενον ἐπὶ τὸ πεπονθὸς ἀγγεῖον αἷμα. οὗτοι μὲν οἱ σκοποὶ τῆς συνθέσεως, ἡ δὲ εὐπορία τῆς ὕλης τῶν ἤδη πεῖραν ἱκανὴν δεδωκότων φαρμάκων τοῖς ἔμπροσθεν ἡμῶν περὶ τὸ φαρμακευτικὸν μέρος τῆς τέχνης σπουδάσασιν ἐφεξῆς εἰρήσεται.

[Τὰ ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένα φάρμακα πρὸς αἵ-

apertioni videlicet osculorum, ruptioni et corrosioni. Cujus rei gratia itaque miscentur? distributionis nimirum ipsorum in corpus. Etenim astringentia et viscosa ac tenacia sibi ipsis vias praecludunt, quare opus habent facultate ipsis viam struente ac praeparante. Porro quum ex locis circa stomachum aut alvum aut aliquod intestinum sanguis educitur, hujusmodi medicamentorum mixtura non est opus. Verum rursus infestissimum his est hoc genus medicamentorum, quae tantopere refrigerant, ut affectionem stupefaciant, et tamen etiam haec admiscentur medicamentis ad haemoptoicos convenienter paratis, ut quae altiorem somnum ac soporem inducant, et commodissima sunt iis, qui a tussi lancinantur, sistentia nimirum sanguinem, qui ad affectum vas defertur, atque hoc per suam frigiditatem. Atque hi quidem sunt componendi scopi. Copia autem materiae medicamentorum, quae sufficientem experientiam prioribus medicis, qui circa curativam artis partem diligenter versati sunt, exhibuerunt, deinceps referetur.

[*Quae ab Andromacho ad sanguinis rejectionem scri-*

ματος ἀναγωγήν.] Πρῶτον ἐν αὐτοῖς ἔγραψε φάρμακον ὡδί πως. πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν, ὡς ἐγὼ κέχρημαι. ♃ ἀκακίας ∠ δ΄. ῥόδων ξηρῶν ∠ η΄. βαλαυστίου ∠ η΄. κόμμεως ∠ β΄. τραγακάνθης ∠ α΄. μεθ᾽ ὕδατος τροχίσκους ποίει ἀνὰ ∠ α΄. δίδου ἐν ὀμβρίῳ ὕδατι. ἄλλο Ἀπολλωνίου. ♃ ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ η΄. ὀπίου ∠ δ΄. λιβάνου ∠ η΄. γῆς Σαμίας ∠ δ΄. ἀμύλου ∠ β΄. μίλτου Δημνίας ∠ β΄. εἰ δὲ μὴ, Σινωπικῆς ∠ γ΄. κοραλλίου ∠ δ΄. κόστου ∠ δ΄. βαλαυστίου ἄνθους τριώβολον. οἱ δὲ ∠ β΄. πολυγόνου χυλῷ ἀναλάμβανε τροχίσκους τριωβολιαίους, δίδου μετὰ ψυχροῦ ὕδατος. τινὲς καὶ κωνείου σπέρματος ∠ β΄. προσβάλλουσιν. ἄλλο ᾧ χρῶμαι. ♃ κυτίνων ∠ στ΄. ἀκάνθης Αἰγυπτίας ∠ στ΄. ὀποῦ μήκωνος ∠ δ΄. ὑποκυστίδος ∠ στ΄. βαλαυστίου ∠ στ΄. ἀκακίας ∠ στ΄. λυκίου Ἰνδικοῦ ∠ δ΄. σμύρνης ∠ β΄. ἀναλάμβανε μύρτων ἀφεψήματι ἀνὰ ∠ α΄, πότιζε τῷ αὐτῷ ἀφεψήματι. ἄλλη αἱμόστασις. ♃ κρόκου Κιλικίου, σμύρνης, ἴρεως, νάρδου Ἰνδικῆς, λιβάνου, ἀκακίας ἀνὰ γο α΄. ὀποῦ

pta funt.] Primum ex iis, quae fanguinem rejicientibus conveniunt medicamentis, Andromachus fic tradidit. *Ad fanguinis rejectionem, quo ego ufus fum.* ♃ Acaciae ʒ octo, rofarum ficcarum ʒ viij, balauftii ʒ viij, gummi drach. ij, tragacanthae ʒ j, cum aqua paftillos facito drachmae unius, dato ex aqua pluvia. *Aliud Apollonii.* ♃ Seminis hyoscyami ʒ viij, opii ʒ iv, thuris ʒ viij, terrae Samiae ʒ viij, amyli ʒ ij, rubricae Lemniae ʒ ij, aut fi haec non fit, Sinopicae ʒ iij, corallii ʒ iv, cofti ʒ iv, floris balauftii obolos iij, alii ʒ ij, excipe fucco polygoni ac redige in paftillos triobolares, quos ex frigida praebeto. Quidam cicutae feminis ʒ ij adjiciunt. *Aliud quo utor.* ♃ Cytinorum ʒ vj, fpinae Aegyptiae ʒ vj, fucci papaveris ʒ iv, hypocyftidis drach. vj, balauftii ʒ vj, acaciae ʒ vj, lycii Indici drach. quatuor, myrrhae ʒ ij, excipe myrti baccarum decocto et fac paftillos drachmae unius. Ex eodem decocto praebe bibendos. *Aliud fiftens fanguinem.* ♃ Croci Cilicii, myrrhae, iridis, nardi Indicae, thuris, acaciae, fingulorum ʒ j, fucci papa-

μήκωνος, κόστου, πεπέρεως ἀνὰ γο S″. ῥόδων ξηρῶν γο δ′. μέλιτος Ἀττικοῦ τὸ ἱκανὸν, ἡ δόσις κυάμου Αἰγυπτίου τὸ μέγεθος.

[Ἄλλη ἀῤῥευμάτιστος πρὸς τὰ ἐντὸς ῥεύματα καὶ παρισθμίων καὶ σταφυλῆς καὶ ἀρτηρίαν ἡλκωμένην ἀναγαργαριζομένη καὶ αἵματος ῥύσιν ἐν ὕδατι ψυχρῷ, τοῖς δὲ πλείοσι σὺν ὀξυκράτῳ καρύου Ποντικοῦ μέγεθος. ἁρμόζει δὲ πρὸς τοὺς αἷμα οὐροῦντας καὶ γυναικείους ῥοῦς καὶ πινομένη καὶ προστιθεμένη.] ♃ Σμύρνης γο α′. νάρδου Ἰνδικῆς γο α′. κινναμώμου γο α′. λιβάνου γο α′. κρόκου γο S″. πεπέρεως ∢ δ′. ἀκακίας χυλοῦ ∢ δ′. κόστου ∢ δ′. στύρακος ∢ δ′. ἴρεως Ἰλλυρικῆς γο β′. ῥόδων ξηρῶν γο β′. μέλιτι ἑφθῷ ἀναλάμβανε. ἄλλη ἀῤῥευμάτιστος ἐκ τῶν Γάλλου, ποιοῦσα πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν καλή. ♃ κρόκου, σμύρνης, ἴρεως, νάρδου Συριακῆς, κασσίας μελαίνης, ῥοῦ Ποντικοῦ ἀνὰ ∢ α′. στύρακος, πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ γο S″. ῥόδων ξηρῶν γο ε′. λείοις παράχει μέλιτος Ἀττικοῦ τὸ ἱκανὸν, δίδου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος μετὰ κυ. γ′.

veris, costi, piperis, singulorum ℥ ß, rosarum siccarum trientem, melle Attico excipito. Datur fabae Aegyptiae magnitudo.

[*Aliud fluxiones sistens, prodest fluxionibus internis tonsillarum et uvae et ad exulceratam arteriam gargarissatum, et ad sanguinis fluxum ex aqua frigida. Pluribus ex posca magnitudine Ponticae nucis. Congruit etiam mingentibus sanguinem et fluxui muliebri potum et appositum.*] ♃ Myrrhae ℥ j, nardi Indicae ℥ j, cinnamomi ℥ j, thuris ℥ j, croci ℥ ß, piperis drach. quatuor, succi acaciae drach. iv, costi drach. iv, styracis ʒ iv, iridis Illyricae sextantem, rosarum siccarum sextantem, excipe melle cocto. *Aliud sistens fluxiones ex libris Galli. Facit probe et ad sanguinis rejectionem.* ♃ Croci, myrrhae, iridis, nardi Syriacae, cassiae nigrae, rhu Pontici, singulorum drach. unam, styracis, piperis albi, utriusque ℥ ß, rosarum siccarum quincuncem, tritis mellis Attici, quod satis est affunde. Datur nucis Ponticae magnitudine ex aquae cyathis tribus.

[*Ἄλλη πρὸς αἱμοπτυϊκοὺς, ἐκ τῶν Ἀπολλωνίου.*] ℞ Ὑποκυστίδος χυλοῦ ∠ ιβ΄. βαλαυστίου, ἀκακίας, κυτίνων ἀνὰ ∠ ιβ΄. κηκίδος ∠ ιβ΄. ὀποῦ μήκωνος ∠ στ΄. κρόκου ∠ στ΄. ἀνάπλαττε τροχίσκους τριωβολιαίους.

[*Ἄλλη πρὸς αἱμοπτυϊκούς.*] ℞ Ὀποῦ μήκωνος ὀβολὸν α΄. κόμμεως ὀβολοὺς β΄. ἀμύλου τριώβολον ἐν ὕδατι δίδου.

[547] [*Ἄλλη πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν καὶ πᾶσαν αἱμοῤῥαγίαν δι᾽ ὕδατος πινομένη.*] ℞ Ὀποῦ μήκωνος ∠ α΄. κινναμώμου ∠ α΄. καστορίου ∠ α΄. κόστου, πεπέρεως μακροῦ καὶ στρογγύλου, σμύρνης ἀνὰ τριώβολον, κρόκου ὀβολὸν καὶ ἡμιώβολον, κοραλλίου ὀβολοὺς β΄. βαλαυστίου δραχμὰς β΄. ἀνίσου ∠ α΄. κόμμεως ∠ α΄. λεάνας ἀνάπλασσε τροχίσκους καὶ χρῶ. ἄλλο πρὸς αἵματος ἀναγωγήν. ℞ μίλτου Σινωπικῆς δραχμὰς δ΄. λιβάνου δραχμὰς η΄. ἀνίσου ∠ α΄. κωνείου σπέρματος δραχμὰς δ΄. ὀποῦ μήκωνος ∠ δ΄. λίθου αἱματίτου δραχμὰς δ΄. ὑοσκυάμου σπέρματος δραχμὰς η΄. γῆς Σαμίας δραχμὰς γ΄. δι᾽ ὕδατος νήστει δίδου τὸ φάρμακον. ἄλλο. ℞ ὑποκυστίδος χυλοῦ ∠ α΄. ὀπίου τριώβολον, βαλαυ-

[*Aliud ad haemoptoicos ex libris Apollonii.*] ℞ Succi hypocyſtidis ʒ xij, balauſtii, acaciae, cytinorum, ſingulorum ʒ xij, gallae ʒ xij, ſucci papaveris drach. vj, croci drach. vj, redigito in paſtillos triobolares.

[*Aliud ad haemoptoicos.*] ℞ Succi papaveris obolos j, gummi obolos j, amyli obolos tres, dato ex aqua.

[*Aliud ad ſanguinis eductionem et omnem ſanguinis eruptionem ex aqua potum.*] ℞ Succi papaveris drach. j, cinnamomi drach. unam, caſtorii drach. j, coſti, piperis longi et rotundi, myrrhae, ſingulorum obolos tres, croci ſeſquiobolum, corallii obolos ij, balauſtii drach. ij, aniſi drach. j, gummi drach. j, ex tritis paſtillos formato ac utitor. *Aliud ad ſanguinis rejectionem.* ℞ Rubricae Sinopicae drach. iv, thuris drach. octo, aniſi drach. j, ſeminis cicutae drach. iv, ſucci papaveris drach. iv, lapidis haematitae drach. iv, ſeminis hyoſcyami drach. octo, terrae Samiae ʒ iij, dato medicamentum jejuniis ex aqua. *Aliud.* ℞ Succi hypocyſtidis drach. unam, opii obolos tres, balauſtii drach. j, aca-

στίου ∠ α΄. ἀκακίας ∠ α΄. σὺν ὕδατι. ἄλλη πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν, ὡς Ἡρόφιλος. ℞ συμφύτου ῥίζης γο γ΄. γῆς ἀστέρος γο α΄. λιβάνου γο β΄. βαλαυστίου γο α΄. ὑποκυστίδος χυλοῦ γο α΄. κρόκου τριώβολον, σμύρνης δραχμὰς β΄. ὀπίου ∠ α΄. μίλτου Λημνίας γο γ΄. καὶ τριώβολον, κόμμεως ∠ α΄. χυλῷ πολυγόνου ἢ ἀρνογλώσσου ἀναλάμβανε. ἄλλο πρὸς αἱμοπτυϊκοὺς, ἀπ' ἀγαθοῦ καθηγητοῦ. ℞ βαλαυστίου δραχμὰς β΄. ἀκακίας δραχμὰς β΄. τραγακάνθης ∠ δ΄. ὑποκυστίδος χυλοῦ ∠ δ΄. ῥόδων ἄνθους δραχμὰς δ΄. ὀπίου ∠ β΄. λιβάνου δραχμὰς γ΄. σμύρνης ∠ β΄. ὑοσκυάμου σπέρματος τετρώβολον, ἀναλάμβανε πολυγόνου χυλῷ. ἄλλο πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν, ὡς Ἀκάκιος. ℞ γῆς Σαμίας δραχμὰς δ΄. κοραλλίου ∠ δ΄. μίλτου Σινωπικῆς ∠ β΄. βαλαυστίου τριώβολον, ὀπίου ∠ δ΄. ἀμύλου δραχμὰς ιβ΄. λιβάνου ∠ η΄. ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ η΄. πολυγόνου χυλῷ ἀναλάμβανε τροχίσκους τριωβολιαίους, δίδου ἐν ὀξυκράτῳ, ἐὰν ῥεῦμα εἴη πολὺ, σὺν λεκίθῳ ὠῶν ὀπτῶν καὶ ἀρνογλώσσου χυλῷ. ἄλλο πρὸς αἱμοπτυϊκοὺς καὶ δυσεντερικούς. ℞ ῥόδων ἄνθους, ὀπίου, ἀκα-

ciae drach. unam, ex aqua. *Aliud ad sanguinis eductionem, ut Herophilus.* ℞ Radicis symphyti quadrantem, terrae asteris ℥ j, thuris sextantem, balaustii ℥ j, succi hypocystidis ℥ j, croci obolos tres, myrrhae drach. ij, opii ʒ j, rubricae Lemniae quadrantem et obolos tres, gummi drach. j, excipe succo polygoni aut plantaginis. *Aliud ad Haemoptoicos boni praeceptoris.* ℞ Balaustii drach. ij, acaciae drach. ij, tragacanthae drach. iv, succi hypocystidis drach. iv, florum rosarum drach. iv, opii drach. ij, thuris drach. iij, myrrhae drach. ij, seminis hyoscyami obolos iv, excipe succo polygoni. *Aliud sanguinem rejicientibus, ut Acacius.* ℞ Terrae Samiae drach. iv, corallii drach. iv, rubricae Sinopicae drach. ij, balaustii obolos iij, opii drach. iv, amyli drach. xij, thuris drach. viij, seminis hyoscyami drach. octo, cum polygoni succo pastillos triobolares formato. Dato in posca, si fluxio sit multa cum vitello ovi assato et succo plantaginis. *Aliud ad haemoptoicos et dysentericos.* ℞ Floris rosarum, opii, acaciae, gummi, balau-

κίας, κόμμεως, βαλαυστίου, ὑποκυστίδος ἀνὰ γο γ'. κηκίδος γο β'. ἀρνογλώσσου σπέρματος καὶ χυλοῦ ἀνὰ γο β'. λυκίου Ἰνδικοῦ γο α'. ῥόδων χυλοῦ γο α'. ἀναλάμβανε τροχίσκους ἀνὰ ⊲ α'. τινὲς καὶ ὀμφακίου γο S''. καὶ ἐνίεται δυσεντερικοῖς. ἄλλο πρὸς αἱμοπτυϊκοὺς Καρτεροῦ εὐτονώτατον. ℞ κωνείου σπέρματος ⊲ β'. ὑοσκυάμου σπέρματος ⊲ α'. ἀμύλου ⊲ α'. νάρδου τριώβολον, μίλτου Λημνίας ὀβολοὺς γ'. οἱ δὲ τετρώβολον, ἀνίσου τετρώβολον, οἱ δὲ τριώβολον, κρόκου ὀβολοὺς γ'. δίδου μετὰ λεκίθου ὀπτῆς, μεθ' ὕδατος γαλακτώδους κυάθων γ'. ποιεῖ καὶ πρὸς καταῤῥους.

[Ἄλλο πρὸς αἱμοπτυϊκοὺς, Μάγνου Φιλαδελφέως.] ℞ Κοραλλίου ὀβολοὺς β'. ἀστέρος Σαμίου τετρώβολον, πολυγόνου χυλοῦ κυάθους στ'. δίδου τὸ ὅλον πόσεις δύο.

[Ἡ χρῆσις τῶν προειρημένων Ἀνδρομάχου φαρμάκων.] Ἤδη μὲν ἦν δῆλον, ἐξ ὧν ἔγραψα κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ τῶν αἱμοπτυϊκῶν λόγου, περὶ τῆς χρήσεως τῶν προγεγραμμένων φαρμάκων, ἕνεκα δὲ σαφηνείας ἐπαναλήψομαι καὶ νῦν

ftii, hypocyftidis, fingulorum quadrantem, gallae ℥ j, feminis plantaginis ejusdemque fucci, utriusque fextantem, lycii Indici ℥ j, fucci rofarum ℥ j, redigito in paftillos drachmales. Quidam etiam omphacii unciae dimidium addunt. Dysentericis etiam infunditur. *Aliud ad haemoptoicos, Carteri robuftiffimum.* ℞ Seminis cicutae drach. duas, feminis hyofcyami drach. unam, amyli drach. unam, nardi obolos tres, rubricae Lemniae obolos tres, alii quatuor, anifi obolos quatuor, alii tres, croci oboles tres. Dato cum vitello ovi affati, ex aquae lacteae cyathis tribus. Facit et ad deftillationes.

[*Aliud ad haemoptoicos, Magni Philadelphi.*] ℞ Corallii obolos ij, afteris Samii obolos iv, fucci fanguinariae cyathos fex. Dato hoc totum pro duabus vicibus in potu.

[*Ufus praedictorum Andromachi medicamentorum.*] Jam ante quidem palam ex iis, quae in principio fermonis de rejectione fanguinis dixi, quis fit ufus praefcriptorum medicamentorum, verum majoris perfpicuitatis gratia

Ed. Chart. XIII. [547. 548.] Ed. Baf. II. (267. 268.)

τὸ πρῶτον ἁπάντων γεγραμμένον, ἐξ ἀκα(268)κίας καὶ ῥόδων ξηρῶν καὶ βαλαυστίου καὶ κόμμεως καὶ τραγακάνθης συγκείμενον. εὔδηλον δ' ὅτι τὴν μὲν ἀκακίαν καὶ τὰ ῥόδα καὶ τὸ βαλαύστιον ἔχει στῦφόν τι γλίσχρον τε καὶ κολλητικὸν, τό τε κόμμι καὶ τὴν τραγάκανθαν. οὐκοῦν οὐχ οἷόν τε αὐτὸ μέχρι θώρακός τε καὶ πνεύμονος ἀνενεχθῆναι ἰδίως, οὐδὲν ἔχοντι τῶν ποδηγησάντων τὰ στύφοντα καὶ γλίσχρα. πρὸς τούτοις γὰρ ἔτι καὶ μέλιτος οὐδὲν ὅλως αὐτῷ προσέθηκεν ὁ συνθεὶς, [548] ἀλλὰ δι' ὕδατος ὀμβρίου, στυπτικήν τινα καὶ αὐτοῦ δύναμιν ἔχοντος. ἥ τε σύνθεσις αὐτοῦ καὶ ἡ δόσις, ὥστε πρὸς τὰς ἐκ στομάχου καὶ γαστρὸς ἀναγωγὰς τοῦ αἵματος ἁρμόσαι. εἰ δὲ δυνατόν ἐστι καὶ ἐκ νήστεως ἀνενεχθῆναί τι διὰ ναυτίας, καὶ πρὸς τοῦτο γενήσεται χρήσιμον. ἔμπαλιν δὲ τῷ προγεγραμμένῳ φαρμάκῳ τὸ πέμπτον τῇ τάξει γεγραμμένον καὶ τὸ ἔνατον ἔχει σύνθεσιν, ἐπιμεμιγμένου αὐτοῖς κινναμώμου καὶ πεπέρεως καὶ κόστου καὶ σμύρνης. τὰ δὲ ἄλλα πάντα μέσα πως τούτων ἐστὶ,

repetam etiam nunc id, quod primum omnium ex acacia, rosis siccis, balaustio, gummi tragacanthaque est compositum, manifestum autem est acaciam quidem et rosam et balaustium aliquid astringentis habere, gummi vero et tragacantham viscosi et glutinatorii. Igitur impossibile est ipsum usque ad thoracem et pulmonem per se deferri, si non habeat, quae astringentia et viscosa ac tenacia deducant. Et quod his amplius accedit, neque mellis quicquam ejus compositor addidit, sed per aquam pluviam, quae et ipsa astringentem vim habet, tum compositio ipsius tum exhibitio tradita est, ut ad sanguinis ex stomacho et ventre eductiones convenire possit. Quin et si possibile sit ex intestino jejuno aliquid per nauseam efferri, ad hoc etiam commodum medicamentum fiet. Contrariam autem vicissim ad praescriptum medicamentum compositionem habet quintum ex ordine scriptum, itemque nonum, nimirum quum cinnamomum et piper et costus et myrrha eis sint admixta. Reliqua vero omnia, media quodam modo inter haec sunt, neque exacte

μήτ' ἀκριβῶς στύφοντα κατὰ τὴν ὅλην σύνθεσιν, οὔτ' ἰσχυρῶς τοῖς θερμαίνουσι κεχρημένα. τὸ δὲ ὄπιον καὶ ὑοσκύαμον καὶ τὸ τοῦ κωνείου σπέρμα μάλιστα μὲν ἐν τοῖς ὑπὸ βηχὸς σπαραττομένοις ἢ διὰ κατάῤῥουν ἢ ἄλλως ἐστὶν ἐπιτήδεια καὶ πᾶσι δὲ τοῖς ὁπωσοῦν αἱμοπτυϊκοῖς· ὥστ' ἔξεστιν αὐτὰ μιγνύναι καὶ τοῖς ἐκ τῶν θρεπτικῶν ὀργάνων ἀνάγουσι τὸ αἷμα καὶ τοῖς ἐκ τῶν πνευματικῶν.

[*Τὰ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα πρὸς αἱμοπτυϊκοὺς, αὐτοῖς ὀνόμασιν.*] *Πρὸς αἵματος ἀναγωγήν.* ♃ συμφύτου ῥίζης γο στ'. βαλαυστίου ὁλκὰς δύο ἢ ◁ α'. ὕδατος ξε. α'. ἕψε εἰς τὸ τρίτον, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας ἐπίβαλλε τούτῳ ἀμύλου ὁλκὴν ἢ ◁ α'. κόμμεως Θηβαϊκοῦ τὸ ἴσον καὶ δίδου πίνειν. ἄλλο. ♃ σικύων ἡμέρων λίτραν α'. εἰς λεπτὰ κατατέμνων καὶ ὕδατος ποτίμου ἐπιβάλλων ξε. α'. ἕψε εἰς τὸ γ'. καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας τούτῳ κατάπασσε γῆς Σαμίας ◁ α' S''. καὶ δίδου πίνειν.

[*Χαριξένους φάρμακον ἐπιτετευγμένον.*] ♃ *Πολυγόνου*

aſtringentia per totam ſui compoſitionem, neque fortiter calefacientibus permixta. Caeterum opium et hyoſcyamus et cicutae ſemen maxime quidem iis, qui a tuſſi aut etiam alias lancinantur apta ſunt, quamquam omnibus quomodocunque ſanguinem rejicientibus conveniant. Quare ipſa miſcere licet tum in iis, qui ex nutritiis organis ſanguinem ſurſum rejiciunt, tum quibus ex ſpiritalibus organis idem contingit.

[*Quae Aſclepiades ad Haemoptoicos ſcripſit ad verbum.*] *Ad ſanguinis rejectionem.* ♃ Radicis ſymphyti ſexuncem, balauſtii drach. ij aut iv, aquae ſextarium unum, coquito ad tertias et expreſſo liquori haec addito, amyli ℨ j, gummi Thebaici tantundem, dato in potu. *Aliud.* Cucumerum ſativorum ℔ j in tenuia fruſta diſſecato et aquae potabilis ſextarium unum affundito ac ad tertias coquito. Expreſſo deinde liquori terrae Samiae ſeſquidrachmam inſpergito ac bibendum exhibeto.

[*Charixenis medicamentum accommodatum.*] ♃ Ra

Ed. Chart. XIII. [548.] Ed. Baf. II. (268.)

ῥίζης χειροπληθὲς, συμφύτου ῥίζης τὸ ἴσον, ῥοῦ ἐρυθροῦ ὀξύβαφον, ὕδατος ξε. γ΄. ἕψε εἰς τὸ γ΄. καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας δίδου κύαθον καὶ κόμμεως λειοτάτου ∠ α΄.

[Ἀῤῥαβιανοῦ τὸ λεγόμενον Ποντικόν.] ℞ Ἄρκου σταφυλῆς λίτρας ιστ΄. ὕδατος ὀμβρίου ξε. ιστ΄. ἕψε εἰς τὸ τρίτον καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας ἀπόθου. ἄλλο. ℞ μόρων ἐρυθρῶν μηδέπω πεπείρων λίτρας ιστ΄. ὕδατος ὀμβρίου ξε. ιστ΄. ἕψε εἰς τὸ τρίτον καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας ἀπόθου. ἄλλο ℞ κράνου καρποῦ λίτρας ιστ΄. ὕδατος ὀμβρίου ξε. ιστ΄. ποίει ὡσαύτως. ἄλλο. ℞ φοινικοβαλάνων Θηβαϊκῶν λίτρας ιστ΄. ὕδατος ὀμβρίου ξε. ιστ΄. ἕψε εἰς τὸ τρίτον καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας ἐπίβαλλε τοῖς ἀποτεθλιμμένοις, καὶ πάντα μίξας ἕψε εἰς τὸ τρίτον καὶ εἰς ἄγγος κεραμεοῦν βαλὼν ἀπόθου. ἐκ τούτου δίδου κύαθον ἕνα πρὸ τροφῆς, τὸ φάρμακόν ἐστι σφόδρα καλὸν καὶ παλιγγενεσίας κωλυτικόν. δεῖ μέντοι ἕκαστον ἰδίῳ σκευάζειν καιρῷ καὶ πρὸς τὴν τοῦ φαρμάκου σκευασίαν ἀποτίθεσθαι. περὶ ἄρκου στυφυλῆς. ἡ δὲ λεγομένη

dicis polygoni manipulum, radicis ſymphyti tantundem, rhois rubri acetabulum, aquae ſextarios iij, coquito ad tertias et expreſſi liquoris cyathum unum dato, cum gummi tenuiſſime triti ac diſſoluti drachma una.

[*Medicamentum Arrhabiani, quod Ponticum dicitur.*] ℞ Uvae urſi ℔ xvj, aquae pluviae ſextarios xvj, coquito ad tertias et expreſſum liquorem reponito. *Aliud.* ℞ Mororum rubrorum nondum maturorum ℔ xvj, aquae pluviae ſextarios xvj, coquito ad tertias et expreſſum liquorem reponito. *Aliud.* ℞ Fructus corni ℔ xvj, aquae pluvialis ſextarios xvj, fac eodem modo. *Aliud.* ℞ Palmularum Thebaicarum lib. xvj, aquae pluviae ſextarios xvj, coquito ad tertias, et poſtquam expreſſeris liquorem, ad prius expreſſos liquores infundito, omnesque probe mixtos ad tertias coquito et in fictili vaſe reponito, et inde cyathum unum ante cibum dato. Medicamentum hoc eſt valde bonum et regenerationem prohibens. Oportet autem ſingula ſuo proprio tempore praeparare et ad medicamenti confectionem

ἄρκου σταφυλὴ ἐν Πόντῳ γίνεται, φυτόν ἐστι χθαμαλὸν καὶ θαμνῶδες. φύλλα δὲ ἔχει ὅμοια μεμαικύλῳ, καρπὸν φέρει ἐρυθρὸν καὶ στρογγύλον, αὐστηρὸν τῇ γεύσει, τοῦτον καλοῦσιν ἄρκου σταφυλήν.

[*Καταπότιον αἱμοπτυϊκοῖς.*] ℞ Φλοιοῦ λιβάνου, γῆς Σαμίας, ἀμύλου ἀνὰ ʒ δ'. κόψας καὶ σήσας ἀπόθου. ἐν δὲ τῇ χρήσει δίδου κοχλιάριον ἓν καὶ ὕδατος ψυχροῦ κύαθον α'. ἄλλο. ℞ βαλαυστίου, γῆς Σαμίας, φλοιοῦ λιβάνου, κόμμεως, ἑκάστου τὸ ἴσον, κόψας καὶ σήσας δίδου καθὰ προείρηται.

[549] [*Πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν Ἀμαράντου, ἐκλεικτὸν φάρμακον ἐπιτετευγμένον.*] ℞ Οἴνου Φαλερίνου ξε. α'. μέλιτος Ἀττικοῦ λίτραν α'. βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμεοῦν καὶ ἀνακόψας καὶ θεὶς ἐπ᾽ ἀνθράκων ἕψε καὶ ὅταν σχῇ ἀρτηριακῆς τὸ πάχος, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔα ψυγῆναι καὶ τούτῳ κεκομμένα καὶ σεσησμένα ἐπίβαλλε κόμμεως κοχλιάρια δ'. βαλαυστίου, λιβάνου, γῆς Σαμίας ἀνὰ ʒ β'. καὶ πάλιν ἐπιθεὶς εἰς τὸ πῦρ καὶ θερμάνας ἀπόθου καὶ δίδου ὁμοίως

reponere. *De urſi uva.* Quae urſi uva appellatur, in Ponto naſcitur. Planta eſt humilis et fruticoſa, folia memaecyli, fructum ferens rubrum et rotundum, guſtu auſterum, quem urſi uvam appellant.

[*Pillulae ad haemoptoicos.*] ℞ Corticis thuris, terrae Samiae, amyli, ſingulorum ʒ iv, tuſa et cribrata reponito. Uſu vero expetente, cochlearium unum in aquae frigidae cyatho dato. *Alia.* ℞ Balauſtii, terrae Samiae, corticis thuris, gummi, ſingulorum aequale pondus, tuſa et cribrata exhibe, ut praedictum eſt.

[*Ad ſanguinis rejectionem eclegma Amaranti, medicamentum accommodatum.*] ℞ Vini Falerni ſextarium unum, mellis Attici libram unam, in vas fictile conjecta et conquaſſata ſuper prunas ponito, et ubi arteriacae acceperint ſpiſſitudinem, ab igne ablata refrigerari ſinito, eisque contuſa et cribrata addito gummi cochlearia quatuor, balauſtii, thuris, terrae Samiae, ſingulorum drach. duas, et rurſus ad ignem admota et calefacta reponito ac dato, ut praedi-

καθὰ προείρηται. ἄλλη, Ὠριγενείας. ℞ γεντιανῆς χυλοῦ, συμφύτου χυλοῦ, βαλαυστίου, ἑκάστου ἀνὰ ∠ η΄. κρόκου, σμύρνης, γλυκυῤῥίζης χυλοῦ ἀνὰ ∠ δ΄. προτρόπου ἢ Θηραίου ἢ Σκυβελίτου ξε. στ΄. σκεύαζε καὶ δίδου καθὰ προείρηται.

[Καταπότια πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν ἀνώδυνα, οἷς ἐχρήσατο Χαριξένης.] ℞ Ὑποκυστίδος χυλοῦ, βαλαυστίου, ὀπίου ἀνὰ ∠ δ΄. ἀναλάμβανε οἴνῳ μυρτίτῃ καὶ ποίει καταπότια καὶ δίδου τὸ πλῆθος τριώβολον. ἐν ἄλλαις γραφαῖς ἔχει ὀπίου ∠ β΄. ἄλλο. ℞ ὑποκυστίδος χυλοῦ, ἀκακίας χυλοῦ, ῥοὸς Συριακοῦ χυλοῦ ἀνὰ ∠ δ΄. βαλαυστίου, ὀπίου, κόμμεως ἀνὰ ∠ δ΄. οἴνου μυρτίτου τὸ αὔταρκες. ἡ χρῆσις δεδήλωται.

[Τροχίσκος αἱμοπτυϊκὸς, φάρμακον ἐπιτετευγμένον, ἐπιγράφεται τὸ τρυφερόν.] ℞ Ἀμύλου, βαλαυστίου, γῆς Σαμίας, ὑποκυστίδος χυλοῦ, κόμμεως, κρόκου, ὀπίου ἀνὰ δραχμὰς δ΄. χυλῷ ἀρνογλώσσου δίδου ἀνὰ ∠ α΄. τὸ ὑγρὸν κατάλληλόν ἐστι τῇ διαθέσει. ἄλλο. ℞ ἀμύλου ∠ δ΄. γῆς Σα-

ctum eſt. *Aliud Origeniae.* ℞ Succi gentianae, ſucci ſymphyti, balauſtii, ſingulorum drach. octo, croci, myrrhae, ſucci radicis dulcis, ſingulorum drach. iv, protropi aut Theraei aut Scybeliti ſextarios ſex, praepara ac exhibe, ut dictum eſt.

[*Catapotia ad ſanguinis rejectionem dolorem ſedantia, quibus uſus eſt Charixenes.*] ℞ Succi hypocyſtidis, balauſtiorum, opii, ſingulorum drach. quatuor, excipe vino myrtite et fac catapotia. Dato ex his trioboli pondus. In aliis exemplaribus opii drachmae duae habentur. *Aliud.* ℞ Succi hypocyſtidis, ſucci acaciae, ſucci rhois Syriacae, ſingulorum drach. iv, balauſtii, opii, gummi, ſingulorum drach. iv, vini myrtitae quod ſatis eſt. Uſus oſtenſus eſt.

[*Paſtillus haemoptoicus medicamentum accommodatum, inſcribitur trypherum.*] ℞ Amyli, balauſtii, terrae Samiae, ſucci hypocyſtidis, gummi, croci, opii, ſingulorum drach. ij, excipe ſucco plantaginis et exhibe drach. unam. Liquor ipſe huic affectui ſit conveniens. *Aliud.* ℞ Amyli,

μίας, ὑποκυστίδος ἀνὰ < β'. ὀπίου, κρόκου, βαλαυστίου, τραγακάνθης ἀνὰ < α'. χυλοῦ ἀρνογλώσσου.

[Τροχίσκος ὁ δι' ἠλέκτρου. ποιεῖ αἱμοπτυϊκοῖς, βήττουσι χρονίως καὶ προσφάτως, φθισικοῖς, ἀναφορικοῖς, ἐμπυϊκοῖς, κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς, ἐμπνευματουμένοις. ἔστι δὲ καὶ ὠτικὴ ἀγαθή.] ♃ Ψυλλίου καθαροῦ < με'. ἴρεως Ἰλλυρικῆς, μαστίχης, ἠλέκτρου ῥινήματος, κρόκου ἀνὰ < λ'. ὀπίου < ιε'. τὸ ψύλλιον βαλὼν εἰς θερμὸν ὕδωρ ἔα βρέχεσθαι καὶ ὅταν γλίσχρον καὶ κολλῶδες γένηται τὸ ὕδωρ, ἔκθλιβε τὸ ὑγρόν· ἐκ τούτου σκευάσας τὸ φάρμακον ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ δίδου τριώβολον εἰς ὕπνον ἀπερχομένοις. ἔστω δὲ τοῦ ὕδατος ξε. γ'. ἐν ἄλλαις γραφαῖς ἐμβρέχεται τὸ ψύλλιον ἐπὶ ἡμέρας γ'. εἶθ' ἕψεται ἕως ἀναβράσῃ τρὶς, εἶτα αἴρεται ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ πάλιν ἐᾶται ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ τότε τὸ ὑγρὸν χωρίζεται πρὸς τὴν τοῦ φαρμάκου σκευασίαν.

[Ὁ τοῦ Νεαπολίτου τροχίσκος, ποιεῖ αἱμοπτυϊκοῖς,

℥ iv, terrae Samiae, hypocyſtidis, ſingulorum drach. ij, opii, croci, balauſtii, tragacanthae, ſingulorum drach. j, excipe ſucco plantaginis.

[*Paſtillus ex ſuccino. Facit haemoptoicis, diuturnae et recenti tuſſi, phthiſicis, anaphoricis, ſuppuratis, coeliacis, dyſentericis et inflatis, eſt etiam auricularis bona.*] ♃ Pſyllii mundi drach. xlv, iridis Illyricae, maſtiches, ramentorum ſuccini, croci, ſingulorum drach. xxx, opii drach. xv. Pſyllium in aquam calidam conjectum macerari ſinito, atque ubi viſcoſum ac glutinoſum de ſe in aquam depoſuerit, liquorem exprimito et cum eo medicamentum praeparato, in paſtillos ipſum cogendo, ex quibus obolos iij ad ſomnum euntibus dato. Sint autem aquae ſextarii iij. In aliis exemplaribus pſyllium ad triduum madeſcit, deinde ter donec ebulliat, coquitur et ab igne ademptum rurſus ad triduum ſinitur, atque tunc liquor ad medicamenti confectionem ſegregatur.

[*Paſtillus Neapolitae, facit haemoptoicis, ſuppura-*

ἐμπυϊκοῖς, φθισικοῖς, ῥευματικαῖς διαθέσεσιν.] ℞ Ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος, μανδραγόρου χυλοῦ ἀνὰ ∠ ε'. λιβάνου ἄῤῥενος, ὀπίου Σπανοῦ, στύρακος, πυτίας νεβροῦ ἀνὰ ∠ ι'. μαστίχης ∠ κ'. ἠλέκτρου ῥινήματος, ἴρεως Ἰλλυρικῆς, κρόκου ἀνὰ ∠ λ'. ψυλλίου ∠ με'. ὕδατος ξε. γ'. σκεύαζε καὶ χρῶ καθὰ προείρηται. ὁ διὰ τοῦ κοραλλίου, ὡς Νικήρατος. ℞ κοραλλίου, γῆς Σαμίας ἀνὰ ∠ η'. βαλαυστίου, ἀμύλου, Λημνίας ἀνὰ ∠ δ'. ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματας, ὀπίου, ὑποκυστίδος ἀνὰ ∠ β'. ἀναλάμβανε χυλῷ ἀρνογλώσσου καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ δίδου.

[550] [Διοκλέους Χαλκηδονίου.] ℞ Κοραλλίου ∠ η'. ὑποκυστίδος χυλοῦ, βαλαυστίου, ἀκακίας χυλοῦ, ῥοῦ Ποντικοῦ, γῆς Σαμίας, ὀπίου, λιβάνου, συμφύτου χυλοῦ, ἑκάστου ἀνὰ δραχμὰς β'. χυλοῦ ἀρνογλώσσου.

[Τὸ Ἀφροδισιακὸν κλείδιον, φάρμακον ἐπιτετευγμένον, ποιεῖ αἱμοπτυϊκοῖς, (269) κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς καὶ τοῖς τὸν στόμαχον ῥευματιζομένοις.] ℞ Κυτίνων, ἀκάνθης Αἰγυπτίας, βαλαυστίων, ὑποκυστίδος χυλοῦ, ἀκακίας χυλοῦ

tis, phthiſicis, affectionibus rheumaticis:] ℞ Seminis hyoscyami albi, ſucci mandragorae, utriusque ʒ v, thuris maſculi, opii Hiſpani, ſtyracis, coaguli hinnuli, ſingulorum drach. x, maſtiches ʒ xx, ramentorum ſuccini, iridis Illyricae, croci, ſingulorum ʒ xxx, pſyllii ʒ xlv, aquae ſextarios iij, praepara ac utere, ut praedictum eſt. *Paſtillus ex corallio, ut Niceratus.* ℞ Corallii, terrae Samiae, utriusque ʒ viij, balauſtiorum, amyli, terrae Lemniae, ſingulorum ʒ iv, ſeminis hyoſcyami albi, opii, hypocyſtidis, ſingulorum ʒ ij, excipe ſucco arnogloſſi, coge paſtillos ac exhibe.

[*Dioclis Chalcedonii.*] ℞ Corallii drach. octo, ſucci hypocyſtidis, balauſtii, ſucci acaciae, rhu Pontici, terrae Samiae, opii, thuris, ſucci ſymphyti, ſingulorum drach. duas, excipe ſucco plantaginis.

[*Aphrodiſiacum Clidion, medicamentum accommodatum. Facit haemoptoicis, coeliacis, dyſentericis et qui ſtomachi fluxionibus laborant.*] ℞ Cytinorum, ſpinae Aegyptiae, balauſtiorum, ſucci hypocyſtidis, ſucci acaciae, ſin-

ἀνὰ ∠ *στʹ. λυκίου, ῥᾶ Ποντικοῦ, ὀπίου ἀνὰ* ∠ *δʹ. σμύρνης* ∠ *βʹ. κόψας καὶ σήσας ἐπιμελῶς, ἀναλάμβανε μύρτων ἀφεψήματι καὶ ἀνάπλασσε τροχίσκους καὶ δίδου πρὸς δύναμιν μετὰ ἀφεψήματος ῥόδων ἢ μύρτων ἢ ὕδατος ψυχροῦ, σπόγγοις ἔξωθεν χρώμενος ὀξυκράτῳ δεδευμένοις. ὅταν δὲ ἐπιστῇ τὸ ῥεῦμα, ἐπίχριε τὸ στῆθος ἢ τοὺς ῥευματισθέντας τόπους, ὀμφακίῳ ὄξει διαλελυμένῳ, χλιανθέντι ἐπιποσὸν ἐπὶ θερμοσποδίας ἄχρι συστάσεως.*

[Φιλίππου φάρμακον ἐπιτετευγμένον, δυσεντερικοῖς καὶ αἱμοπτυϊκοῖς.] ♃ *Βαλαυστίου, ἀκακίας, ὑποκυστίδος χυλοῦ, ὀπίου, ῥοῦ, λιβάνου, σμύρνης, κρόκου, κηκίδος, λυκίου, ἀλόης, ῥᾶ Ποντικοῦ, μύρτων μελάνων, σιδίων ἀνὰ* ∠ *δʹ. ἀναλάμβανε οἴνῳ Ἰταλικῷ καὶ ποίει τροχίσκους τριωβολιαίους, δίδου ἀπυρέτοις μετ᾽ οἴνου, πυρέττουσι μεθ᾽ ὕδατος.*

Κεφ. εʹ. *[Ἀνώδυνοι τοῖς φθινώδεσιν ἁρμόττουσαι καὶ τοῖς ἀνάγουσιν αἷμα καὶ ἄλλοις τισὶν ἄνευ τῶν κωλικῶν.] Ἐπὶ μὲν τῶν αἷμα ἀναγόντων, μηδέπω δὲ ἀκριβῶς ἐχομένων*

gulorum ʒ vj, lycii, rhu Pontici, opii, ſingulorum ʒ iv, myrrhae ʒ ij, contuſa et cribrata diligenter baccarum myrti decocto excipe et paſtillos coge. Exhibe pro viribus cum roſarum decocto aut baccarum myrti aut aqua frigida, forinſecus ſpongiis poſca imbutis utens. Poſtquam vero fluxus conſtiterit, pectus et fluxione infeſtatos locos omphacio cum aceto diſſoluto illinito, tepefiat autem ad cinerem calidam donec aliquantulum ſpiſſetur.

[Philippi medicamentum accommodatum dyſentericis et haemoptoicis.] ♃ Balauſtii, acaciae, hypocyſtidis ſucci, opii, rhois, thuris, myrrhae, croci, gallae, lycii, aloës, rhu Pontici, baccarum myrti nigrarum, malicorii ſingulorum ʒ iv, excipe vino Italico et redige in paſtillos triobolares. Dato febrientibus ex aqua non febrientibus cum vino.

Cap. V. *[Confectiones dolorem ſedantes, tabeſcentibus et ſanguinem rejicientibus commodae, itemque aliis quibusdam accommodatae praeterquam colicis.]* In iis equidem, qui ſanguinem rejiciunt, nondum tamen exacte tabe

φθόη τὸ γένος τοῦτο τῶν ἀνωδύνων φαρμάκων, οἱ πρὸ ἡμῶν συνέθεσαν ἁρμόττον καὶ τοῖς ἀνάγουσιν αἷμα καὶ τοῖς ἅμα τε τοῦτο πάσχουσι καὶ ἤδη φθινώδεσι καὶ πρὸς ἄλλας ὀδύνας τε καὶ διαθέσεις, ὅσαι κατά τε πνεύμονας καὶ ἀρτηρίαν καὶ θώρακα καὶ ἄλλα τινὰ μόρια συνίστανται ἄνευ τῶν κωλικῶν. διαφέρουσι γὰρ αὗται τῶν ἰδίως κωλικῶν ὀνομαζομένων τῇ μίξει τῶν ἀρωμάτων τε καὶ σπερμάτων εὐωδῶν τε καὶ οὐρητικῶν. αἱ γάρ τοι κωλικῶν δυνάμεις σφοδρότεραι τούτων εἰσὶν, ἐπικρατοῦσαν ἔχουσαι τὴν ναρκωτικὴν δύναμιν ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ψυκτικῶν φαρμάκων, ὁποῖόν ἐστιν ὑοσκυάμου τε σπέρμα καὶ κώνειον καὶ ὁ τῆς μήκωνος ὀπὸς ὅ τε φλοιὸς τῆς ῥίζης τοῦ μανδραγόρου. χρῆσθαι δὲ αὐτοῖς ἐπὶ τῶν κωλικῶν ἀναγκαζόμεθα διὰ τὸ μέγεθος τῆς ὀδύνης.

[*Αἱ ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου γεγραμμέναι πρὸς τὰς εἰρημένας διαθέσεις ἀνώδυνοι.*] Ἀνώδυνον πρὸς πάντα τὰ ἐντὸς καὶ πλευρίτιδας, ᾗ χρῶμαι. ℞ πάνακος ῥίζης, δαύκου σπέρματος ἀνὰ ∠ δʹ. καστορίου ∠ δʹ. οἱ δὲ ∠ βʹ. ὑοσκυάμου

apprehenfi funt, hoc genus medicamentorum dolorem fedantium priores medici compofuerunt, ipfumque anodynon appellayerunt, conveniens et iis, qui fanguinem rejiciunt et iis, qui tum hoc perpetiuntur tum etiam jam tabefcunt, itemque ad alios dolores et affectus, qui circa pulmones, arteriam, thoracem atque alias quasdam partes confiftunt, colicis tantum exceptis. Differunt enim haec medicamenta ab iis, quae privatim colica appellantur, aromatum et odoratorum ac urinam cientium feminum mixtura. Colicae enim confectiones his vehementiores funt, ftupefactoriam vim praedominantem habentes ex multitudine refrigerantium medicamentorum, quale eft hyofcyami femen et cicuta et papaveris fuccus et cortex radicis mandragorae; his namque in colicis uti cogimur ob magnitudinem doloris.

[*Anodyni quas Andromachus fcripfit ad praedictos affectus.*] *Confectio fedans dolorem, ad omnes internos affectus et pleuritidas qua utor.* ℞ Radicis panacis, feminis dauci, utriusque ℥ iv, caftorii ℥ iv, alii ℥ ij, feminis

σπέρματος, ὀπίου ἀνὰ ∠ δ'. οἱ δὲ ∠ β'. μέλιτος ἱκανὸν, δίδου τριώβολον, σὺν ὕδατος κυ. γ'. ἄλλη ἀνώδυνος Μαρκελλίνου. ℞ ἀνίσου ∠ β'. ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ β'. μηκωνείου ∠ α'. σελίνου σπέρματος δραχμὰς β'. κρόκου τετρώβολον, ῥόδων ξηρῶν ∠ α'. σμύρνης ∠ α'. ἀμώμου ∠ α'. λεῖα σὺν ὕδατι, ἀνάπλασσε τροχίσκους λβ'. δίδου εἰς κοίτην σὺν ὕδατος κυ. β'. ἢ γ'. [551] ἄλλη ἀνώδυνος ἡ διὰ σπερμάτων. ℞ σελίνου σπέρματος ∠ η'. ἄμμεως ∠ η'. ἀνίσου ∠ δ'. μαράθρου ∠ δ'. ὀπίου ∠ β'. κασσίας μελαίνης ∠ β'. σὺν ὕδατι τροχίσκους ἀνάπλασσε τριωβολιαίους, δίδου μετὰ γλυκέος κοτύλης ἑκκαιδεκάτου ἢ ὕδατος. ἄλλη ἀνώδυνος Ἀχιλλᾶ παρακεντητοῦ. ℞ ἀνίσου ∠ η'. ἄμμεως ∠ η'. μαράθρου σπέρματος ∠ δ'. σελίνου σπέρματος ∠ δ'. ὀπίου ∠ β'. νάρδου Ἰνδικῆς ∠ β'. σμύρνης ∠ β'. πεπέρεως ∠ α'. κασσίας μελαίνης ∠ β'. ἀνάπλασσε τροχίσκους τριωβολιαίους, ἵνα ξηρανθέντα ἄγωσιν ὀβολοὺς β'. καὶ δίδου ὡς τοὺς λοιπούς.

["Αλλη ἀνώδυνος, ὡς Ξενοκράτης, ᾗ χρῶμαι μάλιστα πρὸς στρόφους καὶ δυσεντερικούς.] ℞ Σελίνου σπέρματος

hyoſcyami, opii, utriusque ʒ iv, alii ʒ ij, mellis quod ſufficit. Dantur oboli quatuor cum aquae cyathis tribus. *Alia ſedans dolorem, Marcellini.* ℞ Aniſi ʒ ij, ſeminis hyoſcyami ʒ ij, ſucci papaveris ʒ j, ſeminis apii ʒ ij, croci obolos iv, roſarum ſiccarum ʒ j, myrrhae ʒ j, amomi ʒ j, trita cum aqua in paſtillos triginta duos redige. Dato ad ſomni tempus, cum aquae cyathis duobus aut tribus. *Alia ſedans dolorem ex ſeminibus.* ℞ Seminis apii ʒ viij, ammii drach. viij, aniſi ʒ iiij, foeniculi drach. iiij, opii ʒ ij, caſſiae nigrae drach. ij, cum aqua fac paſtillos triobolares. Dato ex paſſo, ſexta et decima heminae parte aut ex aqua. *Alia Achillis compunctoris.* ℞ Aniſi drach. viij, ammii ʒ viij, ſeminis foeniculi, ſeminis apii, ſingulorum drach. iiij, opii drach. ij, nardi Indicae drach. ij, myrrhae ʒ ij, piperis drach. unam, caſſiae nigrae ʒ ij, fac paſtillos triobolares, qui reſiccati ponderent obolos ij. Dato ut reliquos.

[*Alia dolorem ſedans, ut Xenocrates, qua utor maxime ad tormina et dyſentericos.*] ℞ Seminis apii ʒ j, aniſi

∢ β΄. ἀνίσου ∢ α΄. πεπέρεως λευκοῦ ∢ α΄. σμύρνης τετρώβολον, καστορίου τετρώβολον, ὀπίου τριώβολον, κρόκου τριώβολον, γεντιανῆς ∢ β΄. ἀνάπλασσε τροχίσκους τριωβολιαίους καὶ δίδου ποικίλως.

["Αλλη σφραγὶς ἀνώδυνος, ξηραντικὴ ῥευμάτων καὶ στρόφων καὶ βηχῶν, ᾗ χρῶμαι.] ℞ Σμύρνης ∢ ε΄. οἱ δὲ ∢ στ΄. μανδραγόρου φλοιοῦ ∢ δ΄. ὀποῦ μήκωνος ∢ ε΄. ὑοσκυάμου σπέρματος ∢ δ΄. οἱ δὲ ∢ β΄. λιβάνου ∢ ε΄. κρόκου ∢ ε΄. οἴνῳ ἀναλάμβανε, δίδου πρὸς δύναμιν, τοῖς μὲν κυάμου Αἰγυπτίου τὸ μέγεθος, τοῖς δὲ ὀβολοὺς β΄.

["Αλλη, ὁ ἀστὴρ ἀνώδυνος, ᾗ χρῶμαι πρὸς πᾶν ῥεῦμα, ἀλγήματα καὶ πάντα τὰ ἐντὸς καὶ κατάῤῥους καὶ κύστιν καὶ πνίγας, ῥοῦν γυναικεῖον, στόμαχον ῥευματιζόμενον, δυσεντερικοὺς, αἷμα ἀνάγοντας καὶ ἀνιεμένους.] ℞ Κρόκου τριώβολον, ὑοσκυάμου σπέρματος ∢ στ΄. σελίνου σπέρματος ∢ στ΄. ἀνίσου ∢ δ΄. στύρακος ∢ δ΄. δαύκου σπέρματος ∢ δ΄. καστορίου ∢ β΄. ὀπίου ∢ γ΄. σμύρνης ∢ β΄. τινὲς καὶ μανδραγόρου χυλοῦ ∢ δ΄. ὡς δὲ Ξενοκράτης, καὶ πεπέρεως λευ-

drach. unam, piperis albi ʒ j, myrrhae obolos iiij, caftorii obolos iiij, opii obolos ij, croci obolos iij, gentianae drach. duas. Fac paftillos triobolares et varie exhibe.

[*Alia fphragis dicta fedans dolorem, reficcans fluxiones et tormina ac tuffes, qua utor.*] ℞ Myrrhae obol. v, alii vj, corticis mandragorae ʒ iiij, fucci papaveris ʒ v, feminis hyofcyami ʒ iiij, alii ʒ ij, thuris ʒ v, croci ʒ v, excipe vino. Exhibe pro viribus aliquibus fabae Aegyptiae magnitudine, aliquibus obol. ij.

[*Alia, after appellata fiftens dolorem, qua utor ad omnem fluxum, dolorem et omnes internos affectus et defiillationes, ad veficam, ad fuffocationes, fluxum muliebrem, ftomachi fluxionem, dyfentericos, fanguinem rejicientes, facit et ad refolutos.*] ℞ Croci obol. iij, feminis hyofcyami ʒ vj, feminis apii ʒ vj, anifi ʒ iiij, ftyracis ʒ iiij, feminis dauci ʒ iiij, caftorii ʒ ij, opii ʒ iij, myrrhae ʒ ij, quidam etiam mandragorae fucci ʒ iiij, ut vero Xenocrates,

κοῦ δραχμὰς στ΄. ἐν ὕδατι τροχίσκους τριωβολιαίους, δίδου σὺν ὕδατι.

["Αλλη ἀνώδυνος Λυκομήδου ἀναξηραντικὴ, πρὸς κατασταγμοὺς ἀρτηρίας καὶ ῥευματισμοὺς ὀφθαλμῶν.] ♃ Ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ β΄. σελίνου σπέρματος δραχμὰς β΄. ὀπίου ∠ β΄. ἀνίσου ∠ α΄. κρόκου ὀβολοὺς δ΄. ῥόδων ξηρῶν δραχμὰς β΄. σμύρνης ∠ α΄. οἱ δὲ δραχμὰς β΄. σὺν ὕδατι ἀναλάμβανε τροχίσκους τριωβολιαίους, χρῶ ὡς τῇ τριγώνῳ.

["Αλλη ἀνώδυνος ξηραντική. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς αἱμοπτυϊκοὺς καὶ κοιλιακοὺς, δυσεντερικοὺς καὶ ῥήγματα καὶ σπάσματα.] ♃ Ἀνίσου δραχμὰς δ΄. σελίνου σπέρματος δραχμὰς δ΄. ὀπίου δραχμὰς δ΄. κρόκου ∠ α΄. ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ δ΄. στύρακος ∠ α΄. σχοίνου ἄνθους ∠ α΄. βαλαυστίου τετρώβολον, οἱ δὲ δραχμὰς ζ΄. ῥόδων φύλλων ∠ α΄. νάρδου Ἰνδικῆς τετρώβολον, ὕδατι ἀνάπλαττε τροχίσκους δυοβολιαίους. δίδου μετ᾽ οἴνου ἢ ὕδατος ἢ προτρόπου. ἄλλο ἀνώδυνον πότιμα, ᾧ χρῶμαι, παρὰ Ῥούφου. ♃ μανδραγόρου φλοιοῦ δραχμὰς δ΄. λιβάνου δραχμὰς ε΄. πεπέρεως λευκοῦ

etiam piperis albi ʒ vj, cum aqua fac pastillos triobolares. Dato ex aqua.

[*Alia sedans dolorem, Lycomedis. Resiccat destillationes arteriae et fluxiones oculorum.*] ♃ Seminis hyoscyami ʒ ij, seminis apii ʒ ij, opii ʒ ij, anisi ʒ j, croci obolos iiij, rosarum siccarum ʒ ij, myrrhae ʒ j, alii ʒ ij, cum aqua redigito in pastillos triobolares. Utere quemadmodum trigono appellato.

[*Alia sedans dolorem, resiccatoria, facit et ad haemoptoicos, coeliacos, dysentericos, rupta et convulsa.*] ♃ Anisi ʒ iiij, seminis apii ʒ iiij, opii drach. iiij, croci ʒ j, seminis hyoscyami ʒ iiij, styracis drach. unam, floris junci odorati ʒ j, balaustii obol. iiij, quidam ʒ vij, foliorum rosarum ʒ j, nardi Indicae obol. iiij, cum aqua formato pastillos diobolares. Dato ex vino aut aqua aut protropo. *Alia dolorem sedans potio Rufi, qua utor.* ♃ Corticis mandragorae drach. iiij, thuris drach. v, piperis albi ʒ ij et dimi-

δραχμὰς β' S''. κρόκου δραχμὰς ε'. ὑοσκυάμου σπέρματος δραχμὰς δ'. ὀποῦ μήκωνος ∠ ε'. σμύρνης δραχμὰς ε'. νάρδου τριώβολον, κασσίας μελαίνης δραχμὰς δ'. λεῖα ποιήσας ἀναλάμβανε γλυκεῖ τροχίσκους ἀνὰ ∠ α'. καὶ ἀπόθου μὴ νοτίδα λάβῃ, δίδου σὺν ὕδατι θερμῷ κυάθοις δυσὶν, χολεριῶσιν ὕδατι ψυχρῷ. ἄλλη ἀνώδυνος πρὸς πάντα τὰ ἐντὸς, ᾗ χρῶμαι. ℞ κασσίας μελαίνης, σμύρνης, ὀπίου, στύρακος, κρόκου ἀνὰ ∠ α'. τινὲς ἀνὰ δραχμὴν α'. καὶ τριώβολον, ἀνάπλαττε τροχίσκους τριωβολιαίους ἢ δυοβολιαίους. [552] δίδου δὲ πυρέσσουσι σὺν ὕδατι, ἀπυρέτοις ἐν οἴνῳ, ἡπατικοῖς ἐν ὑδρομέλιτι καὶ πλευριτικοῖς. ἐνεργεῖ δὲ καὶ πρὸς βῆχα. ἄλλη ἡ τρίγωνος ἀναξηραντικὴ ἀνώδυνος. ℞ ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ δ'. σελίνου σπέρματος ∠ δ'. ἀνίσου ∠ β'. ὀπίου ∠ β'. ἀνάπλαττε τροχίσκους σὺν ὕδατι καὶ δίδου σὺν ψυχρῷ πρωῒ καὶ ὀψίας ἕνα καὶ ἕνα. ἄλλη ἀνώδυνος θαυμαστὴ Ἀσκληπιάδου πρὸς πάντα τὰ ἐντός. ℞ σεσέλεως, χαμαιπίτυος, βηχίου βοτάνης, πηγάνου ἀγρίου σπέρματος, δαύκου σπέρματος ἀνὰ ∠ στ'. ὑοσκυάμου σπέρματος, ὀπίου ἀνὰ ∠ η'.

diam, croci drach. v, feminis hyofcyami drach. quatuor, fucci papaveris ʒ v, myrrhae drach. v, nardi obolos iij, caffiae nigrae drach. duas, trita cum paffo in paftillos drachmales cogito ac reponito ne humidi fiant. Dantur ex aquae calidae cyathis duobus, cholericis ex frigida. *Alia fedans dolorem ad omnes internas affectiones, qua utor.* ℞ Caffiae nigrae, myrrhae, opii, ftyracis, croci, fingulorum ʒ j, quidam drach. unam et obolos iij, cogito in paftillos trium aut duorum obolorum. Praebe febrientibus ex aqua, non febricitantibus in vino, hepaticis in aqua mulfa, itidem et pleuriticis. Efficax eft et ad tuffim. *Alia trigonos vocata, reficcatoria et fedans dolorem.* ℞ Seminis hyofcyami ʒ iiij, feminis apii ʒ iiij, anifi ʒ ij, opii ʒ ij, cum aqua paftillos formato. Dantur cum frigida, mane et vefperi, unus pro vice. *Alia mirabilis fedans dolorem Afclepiadae, ad omnes internos affectus.* ℞ Sefelis, chamaepityos, tuffilaginis, feminis rutae filveftris, feminis dauci, fingulorum ʒ vj, feminis hyofcyami, opii, utriusque ʒ viij, caftorii ʒ xxv, rheu Pon-

καστορίου ∠ κέ. ῥᾶ Ποντικοῦ ∠ ιδ΄. μέλιτι ἀναλάμβανε. ἄλλη ὡς Χαρικλῆς. ♃ τορδύλου ∠ ή. χαμαιπίτυος ∠ ή. ῥᾶ Ποντικοῦ ∠ στ΄. καστορίου ∠ ιβ΄ S″. βηχίου ∠ ή. πηγάνου ἀγρίου σπέρματος ∠ ή. δαύκου σπέρματος ∠ ή. ὀπίου ∠ δ΄. ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ δ΄. κρόκου ∠ έ. τινὲς βάλλουσι μέλι Ἀττικόν. ἄλλη ἀνώδυνος, ἰουκούνδα λεγομένη, ποιεῖ καὶ πρὸς φθισικευομένους καὶ ἐμπνευματουμένους. ♃ Ἰλλυρίδος ∠ λ΄. ἠλέκτρου, κρόκου, μαστίχης Χίας ἀνὰ (270) ∠ λ΄. ψυλλίου ∠ μέ. ἢ λ΄. ὀποῦ μήκωνος ∠ ιέ. ὕδατι ὀμβρίῳ ἀνάπλασσε τροχίσκους ἀνὰ ∠ α΄. καὶ τριώβολον δίδου, τὸ ψύλλιον ἀπόβρεχε ἡμέραν καὶ νύκτα ὕδατι ὀμβρίῳ, εἶτα ἀφεψήσας ἀπόθλιβε μετὰ τῶν λοιπῶν καὶ οὕτω μίγνυε. ἄλλο ἀνώδυνον πότιμα ἐκ τῶν Ἀφρόδα, πρὸς πάντα πόνον ἐν νεύροις, ὑστέραις, ἰσχιαδικοῖς. ♃ ὀποῦ μήκωνος ∠ α΄. ὀποβαλσάμου ∠ α΄. ἢ τοῦ καρποῦ ∠ α΄. ὀβολοὺς β΄. σμύρνης, ὑοσκυάμου σπέρματος, καστορίου, στύρακος ἀνὰ ∠ α΄. γλυκεῖ ἀναλάμβανε, ὀβολὸν α΄. καὶ ἡμιόβολον δίδου μεθ᾽ ὕδατος θερμοῦ κυάθων β΄. ἢ τριῶν.

tici ʒ xiiij, excipe melle. *Alia, ut Charicles.* ♃ Tordylii ʒ viij, chamaepityos ʒ viij, rhu Pontici ʒ vj, caſtorii ʒ xij et dimidiam, tuſſilaginis drach. viij, ſeminis rutae ſilveſtris ʒ viij, ſeminis dauci drach. viij, opii ʒ iiij, ſeminis hyoſcyami drach. iiij, croci ʒ v, quidam addunt mel Atticum. *Alia dolorem ſedans Jucunda appellata. Facit et ad tabeſcentes et inflatos.* ♃ Illyricae ʒ xxx, ſuccini, croci, maſtiches Chiae, ſingulorum drach. xxx, pſyllii ʒ xlv aut xxx, ſucci papaveris drach. xv, cum aqua pluvia paſtillos drach. j et obolos iij ponderantes formato ac exhibeto. Pſyllium per diem et noctem aqua pluviali macerato, deinde coquito et exprimito, atque ſic cum reliquis committito. *Alia potio ſedans dolorem ex libris Aphrodae, ad omnem dolorem in nervis, utero, coxendicibus.* ♃ Succi papaveris ʒ j, opobalſami ʒ j, aut carpobalſami ʒ j, obolos ij, myrrhae, ſeminis hyoſcyami, caſtorii, ſtyracis, ſingulorum ʒ j, excipe paſſo et fac paſtillos oboli unius et dimidii. Dato ex aquae calidae cyathis duobus aut tribus.

Ed. Chart. XIII. [552.] Ed. Baf. II. (270.)

["Αλλο ἀνώδυνον καταπότιον, ἐκ τῶν Ἀφρόδα πρὸς πάντα τὰ ἐντὸς καὶ πρὸς τεταρταίους, ἐν τοῖς ἀνὰ μέσον ἀσιτοῦσιν, εἶτα λαμβάνεται. ποιεῖ καὶ πρὸς τοὺς λιθιῶντας καὶ δυσεντερικοῖς καὶ στομαχικοῖς καὶ τοῖς ἤδη ἀπειρηκόσι καὶ ἀσωμένοις καὶ ὀφθαλμικοῖς λίαν καλόν.] ℞ Ὑοσκυάμου σπέρματος, ἀνίσου, στύρακος ἀνὰ < δ'. κρόκου, ὀπίου ἀνὰ < γ'. καστορίου < β'. ἀνάπλασσε ἐν ὕδατι κυάμου Αἰγυπτίας τὸ μέγεθος, δίδου μεθ' ὕδατος κυάθων δύο. ἄλλη ἀνώδυνος πρὸς πάντα τὰ ἐντός. ℞ σελίνου σπέρματος < β'. ἀνίσου < β'. πεπέρεως μακροῦ < α'. καὶ μέλανος < α'. καστορίου τετρώβολον, σμύρνης, ὀπίου ἀνὰ τετρώβολον, πάνακος, γεντιανῆς ἀνὰ τετρώβολον, κινναμώμου τριώβολον, γλυκέος χυλοῦ τριώβολον, ἀνάπλασσε τροχίσκους τριωβολιαίους, δυσεντερικοῖς < α'.

["Αλλη πότιμα πρὸς πάντα τὰ ἐντὸς καὶ αἵματος ἀναγωγὴν, ὅθεν ἂν φέρηται, κἂν ἐκ τραύματος διδόμενον ἔν τισι, ποιεῖ καὶ πρὸς νεφριτικοὺς καὶ ἡπατικούς. ταύτην μὴ πρό-

[Aliud ſedans dolorem catapotium ex libris Aphrodae, ad omnes internos affectus et ad quartanarios, qui intervalli tempore inediam ferunt et deinde accipiunt. Facit et ad calculoſos, dyſentericos, ſtomachicos et jam deſperatos atque anxios. Eſt et oculis valde commodum.] ℞ Seminis hyoſcyami, aniſi, ſtyracis, ſingulorum ʒ iiij, croci, opii, utriusque ʒ iij, caſtorii ʒ ij, fac catapotia Aegyptiae fabae magnitudine. Praebe ex aquae cyathis duobus. *Alia dolorem ſedans ad omnes internos affectus.* ℞ Seminis apii ʒ ij, aniſi ʒ ij, piperis longi ʒ j et nigri ʒ j, caſtorii obolos iiij, myrrhae, opii, ſingulorum obolos iiij, panacis, gentianae, ſingulorum obolos iiij, cinnamomi obol. iij, ſucci radicis dulcis obolos iij, paſtillos obol. iij formato, dyſentericis datur drach. una.

[Alia potio dolorem ſedans, ad omnes internos affectus et ſanguinis rejectionem undecunque feratur, etiam ſi ex vulnere prodeat, quibusdam prodeſt. Facit et ad nephriticos et hepaticos. Hanc ne prius dederis quam mer-

τερον δίδου, ἐὰν μὴ τὸν μισθὸν παραλάβῃς.] ℞ Κινναμώμου, κασσίας ἀνὰ < β΄. σμύρνης < α΄. πεπέρεως λευκοῦ < α΄. καὶ μακροῦ < α΄. χαλβάνου < α΄. ὀπίου < β΄. λεῖα σὺν μέλιτι ὀλίγῳ, ποιεῖ ἃ μὲν ἡλίκα κυάμου, ἃ δὲ ἡλίκα ἀράκου, δίδου πρὸς δύναμιν μεθ᾽ ὕδατος ἢ ὡς δοκεῖ σοι ἐπίκρινε. ἄλλη ἀνώδυνος Κρατεροῦ πρὸς φθισικευομένους καὶ αἷμα ἀνάγοντας. ℞ σμύρνης < στ΄. μανδραγόρου < δ΄. ὑοσκυάμου σπέρματος < δ΄. ὀπίου < ε΄. κρόκου, λιβάνου ἀνὰ < ε΄. ῥήου < ε΄. κωνείου σπέρματος, στύρακος ἀνὰ < ε΄. ἀναλάμβανε οἰνομέλιτι.

[Ἄλλη ἀνώδυνος τὸ μυστήριον, ὡς Νικήρατος, πρὸς φθισικοὺς, βηχικοὺς, κοιλιακοὺς, δυσεντερικοὺς, καταῤῥοιζομένους, παραχρῆμα ὠφελεῖ.] ℞ Κόστου, κρόκου, καστορίου, ἀσάρου, ὑοσκυάμου σπέρματος, ὀπίου, στύρακος ἀνὰ δραχμὴν α΄. ἔνιοι ὑοσκυάμου τὸ ἥμισυ, μέλιτι ἀναλαβὼν χρῶ. ἄλλη ἀνώδυνος [553] πρὸς κατάῤῥουν ἁρμόζουσα. ℞ ὑοσκυάμου σπέρματος, μήκωνος ὀποῦ, ἀμύλου ἀνὰ < β΄. ἀνίσου < α΄. ναρδοστάχυος < α΄. κρόκου < α΄. μίλτου Σινωπικοῦ

cedem acceperis.] ℞ Cinnamomi, caſſiae, utriusque ʒ ij, myrrhae ʒ j, piperis albi ʒ j et longi ʒ j, galbani ʒ j, opii ʒ ij, trita cum melle pauco in catapotia redige, partim magnitudine fabae, partim quantitate araci. Dato pro viribus cum aqua aut pro judicio tuo. *Alia ſedans dolorem Crateri ad tabeſcentes et ſanguinem rejicientes.* ℞ Myrrhae ʒ vj, mandragorae ʒ iiij, ſeminis hyoſcyami ʒ iiij, opii ʒ v, croci, thuris, utriusque ʒ v, rhu ʒ v, ſeminis cicutae, ſtyracis, utriusque ʒ v, excipe vino mulſo.

[*Alia ſedativa doloris, myſterium appellata, ut Niceratus. Ad phthiſicos, tuſſientes, coeliacos, dyſentericos, deſtillationes, confeſtim auxiliatur.*] ℞ Croci, coſti, caſtorii, aſari, ſeminis hyoſcyami, opii, ſtyracis, ſingulorum ʒ j, quidam hyoſcyami ſeminis ʒ ß, excipe melle ac utere. *Alia doloris ſedativa ad deſtillationem conveniens.* ℞ Seminis hyoſcyami, ſucci papaveris, amyli, ſingulorum ʒ j, aniſi ʒ j, ſpicae nardi ʒ j, croci ʒ j, rubricae Sinopicae obo-

Ed. Chart. XIII. [553.] Ed. Baf. II. (270.)

τριώβολον ἢ Δημνίας < α΄. ποίει τροχίσκους λ΄. δίδου δύο εἰς νύκτα σὺν ὕδατι.

[Τὰ ὑπ᾽ Ἀσκληπιάδου γραφέντα περὶ τῶν αὐτῶν διαθέσεων.] Ἔκλεικτον φάρος καλούμενον. ♃ οἴνου ξε. S΄΄. πρασίου χλωροῦ ἀφεψήματος ξε. α΄. ταῦτα βαλὼν εἰς ἄγγος ὑελοῦν βρέχεσθαι ἔα νύκτα καὶ ἡμέραν. τῇ δ᾽ ἐπιούσῃ μάλασσε τὸ φάρμακον, ὥσπερ τὸν χόνδρον βρέχομεν, καὶ ὅταν παντελῶς διαλυθῇ, ἔκθλιβε τὸ ὑγρὸν καὶ τούτῳ ἐπιβαλὼν λίπος τι καὶ θεὶς ἐπὶ πυρὸς ἕψε κινῶν συνεχῶς καὶ ὅταν συστραφῇ, ὥστε μέλιτος ἔχειν τὸ πάχος, ἐκ τούτου δίδοται μύστρον πρὸ τροφῆς καὶ μετὰ τροφὴν τὸ ἴσον. ἄλλο. ♃ πρασίου τῶν ἁπαλωτάτων φύλλων χειροπληθὲς ὕδατος ὅσον ἐξαρκεῖ. ταῦτα βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμεοῦν ἕψε, καὶ ὅταν διαλυθῇ, ἐξελὼν τρῖβε καὶ τῷ ἀφεψήματι διαλύσας πάλιν ἕψε καταπάσσων γύρεως ὀξύβαφον καὶ λίπους ἰσοῦ κατειργασμένου ἐπιβαλὼν γο γ΄. καὶ ὅταν ἑψόμενα καλῶς ἔχῃ, ὥσπερ τὰ λοιπὰ ῥοφήματα, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ ἀλῶν ὀλι-

los iij, aut Lemniae ʒ j, formato paſtillos triginta. Dato duos in noctem cum aqua.

[*Quae ab Aſclepiade ſcripta ſunt ad eosdem affectus.*] *Eclegma pharos appellatum.* ♃ Vini ſextarii dimidium, ſucci marrubii viridis cocti ſextarium unum. Haec in vas vitreum conjecta per diem et noctem macerari ſinito. Sequenti die medicamentum mollito, quemadmodum alicam maceramus, atque ubi penitus diſſolutum fuerit, exprimito liquorem, eique pinguedinem aliquam addito, et igni admota aſſidue movens coquito, donec ſpiſſata mellis craſſitudinem acceperint. Ex hoc myſtrum datur ante cibum et poſt cibum tantundem. *Aliud.* Foliorum marrubii tenerrimorum manipulum cum ſufficienti aqua in fictili coquito, et ubi exoluta fuerint eximito ac terito, et decocto diluta rurſus coquito, pollinis acetabulum inſpergens et pinguedinis arietinae probe ſubactae quadrantem addens, et ubi coctio recte habuerit, veluti reliquae ſorbitiones praeparantur, ablata

γων καταπάσας, δίδου ῥοφῆσαι, πλεῖον ῥοφούμενον μᾶλλον ὠφελεῖ.

["Αλλο Νικηράτου, ποιεῖ ἐμπυϊκοῖς, δυσπνοϊκοῖς, βήττουσι χρονίως, γλίσχρον καὶ κολλῶδες ἀνάγουσι καὶ ταῖς μετὰ τόκον καθαιρομέναις, κατάγει γάλα. ποιεῖ καὶ νηπίοις ἀτροφοῦσι διδόμενον ταῖς τροφαῖς.] ℥ Πρασίου χυλοῦ ξε. στ. καλῶς δὲ δεῖ τοῦτο συνάγειν καὶ νεαρὸν κόπτοντας ἐκθλίβειν, οἴνου Φαλερίνου ξε. α΄. μέλιτος Ἀττικοῦ τὸ ἴσον, πεπέρεως λευκοῦ, σμύρνης, λιβάνου, ἑκάστου ἀνὰ < η΄. ἕψε τὸν οἶνον καὶ τὸν χυλὸν, καὶ ὅταν τὸ τρίτον λειφθῇ, ἐπίβαλλε τὸ μέλι, καὶ ὅταν συστραφῇ, ἐπίβαλλε τὰ ξηρὰ καὶ μίξας ἐπιμελῶς κατέρα εἰς ἀγγεῖον ὑελοῦν καὶ δίδου μύστρον πρὸ τροφῆς. ἄλλο Σκριβωνίου Λάργου. ℥ πρασίου χυλοῦ ξε. στ΄. ἀειζώου χυλοῦ τὸ ἴσον, μέλιτος Ἀττικοῦ ξε. δ΄. ἢ ἕνα, οἴνου Ἰταλικοῦ ξε. α΄. πίσσης ὑγρᾶς βρυτίας τὸ ἴσον, νάρδου Ἰνδικῆς, κρόκου, σμύρνης, λιβάνου, πεπέρεως λευκοῦ, ἑκάστου ἀνὰ < η΄. σκεύαζε καὶ χρῶ καθὰ προείρηται. ἄλλο φθισικοῖς καὶ ῥευματιζομένοις τὸν θώρακα. ℥ σικύου ἡμέ-

ab igne et modico fale confperfa forbenda exhibe. Amplius abforptum amplius juvat.

[*Aliud Nicerati, facit fuppuratis, dyfpnoicis, veteri tuffi, vifcofum ac glutinofum rejicientibus et iis, quae a partu purgantur lac deducit. Prodeft etiam infantibus alimentum non fentientibus, fi nutricibus praebeatur.*] ℥ Succi marrubii fextarios fex, verum probe hunc fuccum colligere oportet a recenti marrubio tufo expreffum, vini Falerni fextarium j, mellis Attici tantundem, piperis albi, myrrhae, thuris fingulorum ʒ viij, vinum et fuccum ad tertias coquito, deinde mel addito, quibus infpiffatis arida infpergito, et diligenter mixta in vitreum vafculum transferto. Dato myftrum ante cibum. *Aliud Scribonii Largi.* ℥ Succi marrubii fextarios vj, fucci fempervivi tantundem, mellis Attici fextarium iiij, alii fextarios j, vini Italici fextarium j, picis liquidae brutiae tantundem, nardi Indicae, croci, myrrhae, thuris, piperis albi, fingulorum ʒ viij, praepara ac utere ut praedictum eft. *Aliud phthificis et ad fluxiones*

ρου σπέρματος λελεπισμένου ∠ η'. ἀμύλου ∠ δ'. λινοσπέρματος, μήκωνος λευκοῦ σπέρματος ἀνὰ ∠ β'. κόψας καὶ σήσας ἀναλάμβανε ἀποβρέγματι τραγακάνθης, ποίει τροχίσκους ∠ α'. ἄγοντας καὶ δίδου τριώβολον, ἀπυρέτοις δι' οἴνου καὶ μύρτου ἀποβρέγματος, πυρέττουσι ῥοὸς χυλῷ. ἄλλο ℞ ἀμύλου ∠ δ'. σικύου ἡμέρου σπέρματος πεφωγμένου, μήκωνος λευκοῦ σπέρματος πεφωγμένου, ἀμυγδάλων κεκαθαρμένων ἀνὰ ∠ β'. τραγακάνθης ∠ α'. καὶ τριώβολον, κρόκου ∠ α'. ἀναλάμβανε τραγακάνθης ἀποβρέγματι. μετὰ ταῦτα καὶ Σκυβελίτου ἀφεψημένῳ καὶ χρῶ ὁμοίως.

["Αλλο Σκριβωνίου Λάργου καταπότιον, φθισικοῖς, ἀναφορικοῖς, ἐμπυϊκοῖς, ὑμένας ἀνάγει, ἀνακαθαίρει ἱκανῶς. δεῖ δὲ ἐπιμένειν τῷ φαρμάκῳ.] ℞ Σαγαπηνοῦ, σμύρνης ἀνὰ ∠ β'. ὀπίου, καρδαμώμου ἀνὰ ∠ δ'. καστορίου ∠ δ'. πεπέρεως λευκοῦ τριώβολον, ἀναλάμβανε γλυκεῖ καὶ ποίει καταπότια, δίδου δι' ὕδατος θερμοῦ πίνειν κυάθους γ'. ἄλλη θεσπεσιανὴ, ἐμπυϊκοῖς, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ ἐν κατακαλύψει ἀποστήματα. ℞ σελίνου σπέρματος, ὀπίου, μελανθίου ἀνὰ

thoracis. ℞ Seminis cucumeris hortensis decorticati ℥ viij, amyli ℥ iiij, seminis lini, seminis papaveris albi, utriusque ℥ ij, tusa et cribrata excipe tragacanthae cremore et in drachmales pastillos redige. Dantur oboli tres non febrientibus ex vino et myrti cremore, febrientibus cum rhois succo. *Aliud.* ℞ Amyli ℥ iiij, seminis cucumeris sativi tosti, seminis papaveris albi tosti, amygdalarum depurgatarum, singulorum ℥ ij, tragacanthae ℥ j, obolos iij, croci ℥ j, excipe tragacanthae cremore et postea etiam vino Scybelite cocto. Utere eodem modo.

[*Aliud Scribonii Largi catapotium, phthisicis, sanguinem rejicientibus, suppuratis, educit pelliculas, repurgat sufficienter. Verum immorari medicamento oportet.*] ℞ Sagapeni, myrrhae, utriusque ℥ ij, opii, cardamomi, utriusque ℥ iiij, castorii ℥ iiij, piperis albi obolos iij, excipe passo fac catapotia. Da ex aquae calidae cyathis iij. *Alia confectio thespesiana, facit suppuratis et ad abscessus occultos.* ℞ Seminis apii, opii, melanthii, singulorum ℥ iij,

< ή. καστορίου < β΄. δαύκου σπέρματος, σίνωνος, ἴρεως, ἑκάστου ἀνὰ < στ΄. μέλιτι ἀφεψημένῳ ἀναλάμβανε καὶ δίδου καρύου Ποντικοῦ μέγεθος μεθ᾽ ὕδατος κυάθων τριῶν.

[554.] [Ἄλλη Κόσου πρὸς τὰ δυσανάγωγα ὑγρὰ, ἐμπυϊκοῖς, περιπνευμονικοῖς, μάλιστα δὲ τοῖς παχέα καὶ κολλώδη ἀνάγουσι χρήσιμός ἐστιν.] ℞ Μέλιτος Ἀττικοῦ ἀφεψημένου, ὥστε κολλῶδες γενέσθαι, λίτραν μίαν, πεπέρεως κεκομμένου καὶ σεσησμένου, σμύρνης ἀνὰ γο α΄. ἀναλάμβανε τὴν σμύρναν λεάνας καὶ πέπερι μέλιτι ἑφθῷ καὶ δίδου κάρυου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος εἰς καταπότια. ἐν ἄλλαις γραφαῖς ἔχει σμύρνης < β΄. μέλιτος ἑφθοῦ λίτραν α΄. πεπέρεως γο α΄. ὀποπάνακος ἀνὰ < στ΄. σκεύαζε καὶ δίδου ὁμοίως καθὰ προείρηται.

[Τροχίσκος ὁ διὰ τοῦ μανδραγόρου, ἐπιγράφεται σφραγὶς. ποιεῖ πρὸς αἱμοπτυϊκοὺς, ἀναφορικοὺς, ἐμπυϊκοὺς, ἔστι δὲ καὶ ἀναξηραντικὸς παντὸς ῥεύματος.] ℞ Μανδραγόρου ῥίζης φλοιοῦ < δ΄. ὑοσκυάμου σπέρματος < δ΄. λιβάνου ἄῤῥενος, ὀποῦ μήκωνος, κρόκου, σμύρνης ἀνὰ < ε΄, λεῖα ποι-

castorii ʒ ij, feminis dauci, finonis, iridis, fingulorum ʒ vj, excipe melle cocto, praebe nucis Ponticae magnitudine ex calidae cyathis iij.

[*Alia Cofi ad humores aegre eductiles, fuppuratos, peripneumonicos. Maxime autem iis qui craffa et glutinofa educunt utilis eft.*] ℞ Mellis Attici cocti ad glutinis confiftentiam ℔ j, piperis contufi et cribrati, myrrhae, utriusque ℥ j, myrrham et piper trita melle cocto excipe et nucis Ponticae magnitudine in pillulas dividens devoranda praebe. In aliis exemplaribus habent myrrhae ʒ ij, mellis cocti ℔ j, piperis ℥ j, opopanacis ʒ vj, praepara ac exhibe fimiliter, ut praedictum eft.

[*Paftillus ex mandragora, infcribitur fphragis. Facit ad haemoptoicos, anaphoricos, empyicos, reficcat quoque omnem fluxionem.*] ℞ Radicis mandragorae corticis ʒ iiij, feminis hyofcyami ʒ iiij, thuris mafculi, fucci papaveris, croci, myrrhae, fingulorum ʒ v, trita redige in paftillos

ήσας, (271) ποίει τροχίσκους ὀβολιαίους καὶ δίδου καταλλήλως ταῖς διαθέσεσιν. ἄλλο Πτολεμαίου γνωρίμου. ♃ στύρακος, ὀπίου, λιβάνου, κρόκου ἀνὰ < ε΄. μανδραγόρου φλοιοῦ, ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος, δαύκου Κρητικοῦ ἀνὰ < δ΄. κασσίας < β΄. οἴνῳ Ἀμιναίῳ ἀναλάμβανε καὶ δίδου ὀβολὸν μεθ᾽ ὕδατος θερμοῦ κυάθων β΄. ἄλλο πρὸς τὰς αὐτὰς διαθέσεις. ♃ στύρακος < στ΄. σμύρνης, ὀπίου, ὑοσκυάμου σπέρματος, ἐρυσίμου πεφωγμένου ἀνὰ < δ΄. μανδραγόρου φλοιοῦ, ὀποπάνακος ἀνὰ < β΄. πεπέρεως λευκοῦ, νίτρου ἀφροῦ ἀνὰ < α΄. μέλιτι ἑφθῷ ἀναλάμβανε καὶ δίδου ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος.

[Ἄλλη πάγχρηστος λεγομένη, ποιεῖ βήττουσι χρονίως, ἐμπύοις, ὀρθοπνοϊκοῖς, φθοικοῖς. ποιεῖ πρὸς ὑποχονδρίων διατάσεις καὶ πρὸς πᾶσαν ἐμπνευμάτωσιν καὶ γυναιξὶν ἔμμηνα καὶ ἐγκαταλείμματα ἐκ φθορᾶς ἢ τόκου δεύτερα κατάγει, ἀπαλλάττει καὶ τὰς περὶ κύστιν διαθέσεις.] ♃ Τερμινθίνης < η΄. στύρακος < στ΄. σμύρνης < ε΄. κρόκου, ἴρεως, χαλβάνης ἀνὰ < δ΄. ὑοσκυάμου σπέρματος, μανδραγόρου

obolares et praebe convenienter juxta affectus. *Aliud Ptolemaei familiaris.* ♃ Styracis, opii, thuris, croci, singulorum ʒ v, corticis mandragorae, seminis hyoscyami albi, dauci Cretici, singulorum ʒ iiij, cassiae ʒ ij, excipe vino Aminaeo, ac praebe obolum cum aquae calidae cyathis duobus. *Aliud ad eosdem affectus.* ♃ Styracis ʒ vj, myrrhae, opii, seminis hyoscyami, irionis torrefacti, singulorum ʒ iiij, corticis mandragorae, opopanacis, utriusque ʒ ij, piperis albi, spumae nitri, utriusque ʒ j, excipe melle cocto. Dato magnitudine ciceris.

[*Alia confectio panchrestus dicta. Facit ad tussim antiquam, suppuratos, orthopnoicos, tabescentes. Prodest praecordiorum distentionibus et ad omnem inflationem. Mulieribus menses et quae a foetu corrupto aut a partu relinquuntur secundas deducit. Liberat etiam ab affectibus circa vesicam.* ♃ Terebinthinae ʒ viij, styracis ʒ vj, myrrhae ʒ v, croci, iridis, galbani, singulorum ʒ iiij, seminis hyoscyami, corticis mandragorae, irionis torrefacti, opopa-

Ed. Chart. XIII. [554.] Ed. Baf. II. (271.)

φλοιοῦ, ἐρυσίμου πεφωγμένου, ὀποπάνακος ἀνὰ < β΄. πεπέρεως, ἀφρονίτρου ἀνὰ < α΄. γλυκεῖ ἀναλάμβανε.

[Χαριξένους περιπνευμονικοῖς, φθισικοῖς, ἀναφορικοῖς, ἐμπυϊκοῖς, αἱμοπτυϊκοῖς, βήττουσι χρονίως.] ℞ Σμύρνης, λιβάνου φλοιοῦ, ἐν ἄλλῳ καὶ ὀπίου καὶ μανδραγόρου, σαγαπηνοῦ, ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος, ὀποπάνακος, δικτάμνου Κρητικοῦ, πρασίου τῶν σφαιρίων ἀνὰ < δ΄. ὕδατι φυράσας, ἀνάπλαττε τροχίσκους, δίδου τριώβολον καὶ μελικράτου κυάθους γ΄. ἄλλη Ἀσκληπιάδου ἐπικληθέντος φιλοφυσικοῦ φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ℞ μανδραγόρου φλοιοῦ, σελίνου σπέρματος ἀνὰ < δ΄. σμύρνης, κρόκου, ἀνίσου, δαύκου σπέρματος, ῥοῦ ἐρυθροῦ τοῦ χυλοῦ, ὑοσκυάμου σπέρματος, πεπέρεως λευκοῦ, καστορίου, σαγαπηνοῦ, ὀποπάνακος ἀνὰ < β΄. μέλιτι ἑφθῷ ἀναλάμβανε καὶ δίδου πρὸς δύναμιν. τὸ δὲ ὑγρὸν ἔστω κατάλληλον τῇ διαθέσει.

[Ἀντίδοτος θεσπεσιανὴ, φθισικοῖς, ἀναφορικοῖς, ἐμπυϊκοῖς. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἄλλας τῶν ἐντὸς διαθέσεις, πρὸ παντὸς δὲ εὐορέκτους πρὸς τροφήν.] ℞ Σελίνου σπέρματος

nacis, fingulorm ℨ ij, piperis, fpumae nitri, utriusque ℨ j, excipe paffo.

[*Charixenis, facit peripneumonicis, phthifieis, anaphoricis, empyicis, haemoptoicis ac veteri tuffi.*] ℞ Myrrhae, corticis thuris, in alio exemplari opii, mandragorae, fagapeni, feminis hyofcyami albi, opopanacis, dictamni Cretici, pillularum marrubii, fingulorum ℨ iiij, fubigito cum aqua et in paftillos cogito. Dato ex his obol. iij, ex aquae mulfae cyathis tribus. *Alia Afclepiadae, qui Philophyficus appellatus eft, medicamentum accommodatum.* ℞ Corticis mandragorae, feminis apii, utrinsque ℨ iiij, myrrhae, croci, anifi, feminis dauci, fucci rhois rubri, feminis hyofcyami, piperis albi, caftorii, fagapeni, opopanacis, fingulorum ℨ ij, excipe melle cocto. Dato pro viribus. Liquor vero ex quo exhibetur fit conveniens affectioni.

[*Antidotus thefpefiana, phthificis, fanguinem rejicientibus, fuppuratis. Facit et ad alios internos affectus et prae omnibus cibi appetentiam excitat.*] ℞ Seminis apii

∠ ιβ΄. σμύρνης, ἀνίσου, ὀπίου ἀνὰ ∠ στ΄. πεπέρεως λευκοῦ ∠ ε΄. πετροσελίνου, νάρδου, πεπέρεως μακροῦ ἀνὰ ∠ δ΄. καστορίου, σχοίνου ἄνθους, κρόκου ἀνὰ ∠ γ΄. κινναμώμου ∠ β΄. κασσίας ἀρωματιζούσης ∠ δ΄. μέλιτι ἑφθῷ ἀναλάμβανε καὶ δίδου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος εἰς νύκτα μεθ' ὕδατος κυάθων γ΄.

[Ἀντίδοτος ἡ Ἀριστάρχου, δύναμις θαυμαστικὴ, ταύτην Παυλίναν ὀνομάζομεν, ποιεῖ αἱμοπτυϊκοῖς, βήσσουσι, φθισικοῖς, ἐμπυϊκοῖς, περιπνευμονικοῖς πρὸς σπάσματα, ῥήγματα [555] πρὸς τὰς τοῦ στομάχου ἀνατροπὰς καὶ πρὸς χολέραν, κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς, ποιεῖ πρὸς τὰς περὶ κύστιν διαθέσεις, ὑστερικὰς πνιγομένας, πρὸς τοὺς κατὰ περίοδον πυρετοὺς, πρὸ μιᾶς ὥρας τῆς ἐπισημασίας διδομένη, ποιεῖ καχεκτικοῖς, ἀτροφοῦσι πρὸς τὰ θανάσιμα τῶν φαρμάκων καὶ τὰς τῶν ἰοβόλων πληγάς.] ♃ Κινναμώμου, κόστου, χαλβάνης, καστορίου, ὀποῦ μήκωνος, πεπέρεως μέλανος καὶ μακροῦ, στύρακος ἀνὰ ∠ α΄. μέλιτος ξε. α΄. τὰ ξηρὰ κόπτεται καὶ σήθεται λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ, ἡ δὲ χαλβάνη

ʒ xij, myrrhae, anifi, opii, fingul. ʒ vj, piperis albi ʒ v, petrofelini, nardi, piperis longi, fingul. ʒ iiij, caftorii, floris junci odorati, croci, fingulorum ʒ iij, cinnamomi ʒ ij, caffiae aromaticae ʒ iiij, excipe melle cocto. Dato nucis Ponticae magnitudine ad noctem, cum aquae cyathis tribus.

[Antidotus Ariftarchi, compofitio admiranda, hanc Paulinam appellamus. Facit haemoptoicis, tuffientibus, phthificis, fuppuratis, peripneumonicis, ad convulfa, rupta, ad ftomachi fubverfionem et bilem vomentes ac fecernentes, coeliacos, dyfentericos. Facit ad affectus circa veficam, fuffocationes uteri, febres per circuitum repetentes, una hora ante exacerbationem exhibita. Facit in malum habitum delapfis cibum non fentientibus et ad lethalia medicamenta, ac plagas venenum jaculantium beftiarum.] ♃ Cinnamomi, cofti, galbani, caftorii, fucci papaveris, piperis nigri et longi, ftyracis, fingulorum ʒ j, mellis fextarium unum, arida tunduntur et cribrantur per anguftiffimum

ἕψεται μετὰ μέλιτος, καὶ ὅταν διαλυθῇ, διυλίζεται τὸ μέλι καὶ τούτῳ ἐπιβάλλεται τὰ λοιπὰ καὶ ἀνακόπτεται, εἶτα ἀποτίθεται εἰς πυξίδα ὑελίνην ἢ ἀργυρᾶν καὶ χρώμεθα πρὸς τὰς εἰρημένας διαθέσεις. ἡ δόσις κυάμου Αἰγυπτίου τὸ μέγεθος μεθ᾽ ὑδρομέλιτος κυάθων β΄. ἐπιῤῥαινομένων τῷ δακτύλῳ ὄξους σταγόνων θ΄.

[Ἄλλη Ἀντωνίου Μούσα, πανάκεια. ἐχρήσατο Διόγας ἰατραλείπτης. ποιεῖ τοῖς κατὰ περίοδον ὑπὸ ῥίγους ὀχλουμένοις, ἀνασκευάζει χρονίους πυρετοὺς καὶ τὰ λοιπὰ νοσήματα, ποιεῖ βήσσουσι χρονίως, φθισικοῖς, ἀναφορικοῖς, ἐμπυϊκοῖς, δυσπνοϊκοῖς, πρὸς σπάσματα, ῥήγματα, κεχρονισμένας ἐμπνευματώσεις, σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς κεχρονισμένοις, κοιλιακοῖς. κατάγει τοὺς ἐν νεφροῖς λίθους, ἔστι δὲ καὶ διουρητικὴ ἀγαθή. ποιεῖ καὶ πρὸς παντὸς ἑρπετοῦ πληγὴν καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα τῶν φαρμάκων καὶ πρὸς πᾶσαν φθοροποιὸν ὕλην.] ℞ Πεπέρεως λευκοῦ ἢ μακροῦ ∠ η΄. ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος, καρδαμώμου, σμύρνης, λιβάνου ἀνὰ ∠ ιβ΄. ὀπίου, κρόκου ἀνὰ ∠ ι΄. θείου ἀπύρου ∠ στ΄.

cribrum, galbanum coquitur cum melle et ubi dissolutum fuerit, mel excolatur, ipsique reliqua adduntur et tunduntur, deinde in pyxidem vitream aut argenteam reponuntur. Usus est ad praedictas affectiones. Datur fabae Aegyptiacae magnitudine, cum aquae mulsae cyathis duobus, irroratis de digito guttis aceti novem.

[*Alia Antonii Musae panacea. Usus est ea Diogas iatraliptes. Facit ad eos, qui per circuitum a rigore infestantur, delet febres antiquas ac reliquos morbos. Facit ad tussim veterem, phthisicos, sanguinem rejicientes, suppuratos, dyspnoicos, convulsa, rupta, inveteratas inflammationes, splenicos, hydropicos inveteratos, coeliacos. Extrahit lapides e renibus, probe ciet urinam. Prodest omnium reptilium plagae et ad lethalia venena et ad omnem materiam venenosam ac corruptoriam vim habentem.*] ℞ Piperis albi aut longi ʒ viij, feminis hyoscyami albi, cinnamomi, cardamomi, myrrhae, thuris, singulorum ʒ xij, opii, croci, utriusque ʒ x, sulfuris vivi ʒ vj, costi,

κόστου, ἀριστολοχίας μακρᾶς, μανδραγόρου φλοιοῦ ἢ τῶν μήλων ἢ τῶν φύλλων, εὐφορβίου ἀνὰ < γ'. μέλιτος Ἀττικοῦ ἀφεψημένου, ὅσον ἐξαρκεῖ. ἡ δόσις τοῖς κατὰ περίοδον ὀχλουμένοις, καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος, τοῖς δὲ λοιποῖς πρὸς δύναμιν.

[Ἄλλη Κερουσιανή. ἐδόθη ὑπὸ Φιλίππου Τραλλιανοῖς. ταύτῃ χρώμενος, φθισικοὺς, ἐμπυϊκοὺς ἀπήλλαττεν.] ℞ Πεπέρεως λευκοῦ, ὀποῦ Κυρηναϊκοῦ, Συριακοῦ, ὀποῦ μήκωνος ἀνὰ γο γ'. σμύρνης, κρόκου, θείου ἀπύρου, ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος ἀνὰ γο S''. μανδραγόρου μήλων < β'. καρδαμώμου γο α'. μέλιτος Ἀττικοῦ λίτραν α'. ἡ δόσις πρὸς δύναμιν καθὰ προείρηται. ὡς ἐν ἑτέρῳ ἀντιγράφῳ ἐγέγραπτο. ℞ πεπέρεως γο γ'. ὀποῦ Κυρηναϊκοῦ γο α'. ὀποῦ μήκωνος γο S''. ὀποῦ Συριακοῦ γο S''. κρόκου γο α'. θείου ἀπύρου γο S''. σμύρνης γο S''. ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος, μανδραγόρου μήλων ἀνὰ < β'. καρδαμώμου γο α'. μέλιτος Ἀττικοῦ λίτραν α'. ἡ δόσις πρὸς δύναμιν καθὰ προείρηται.

Κεφ. στ'. [Περὶ ὀρθοπνοίας.] Τοὺς ἄνευ τοῦ πυρετ-

aristolochiae longae, corticis mandragorae aut ipforum malorum vel foliorum, euphorbii, fingulorum ʒ iij, mellis Attici cocti quod fatis eft. Datur iis, qui per circuitum infeftantur magnitudine nucis Ponticae, reliquis pro viribus.

[*Alia Cerufiana, data eft a Philippo Trallianis. Hujus ufu phthificos et fuppuratos liberabat.*] ℞ Piperis albi, fucci Cyrenaici, Syriaci, fucci papaveris, fingulorum quadrantem, myrrhae, croci, fulfuris vivi, feminis hyofcyami albi, fingulorum ℥ ß, malorum mandragorae ʒ ij, cardamomi ℥ j, mellis Attici ℔ j. Datur pro viribus, ut dictum eft. Porro alterum exemplar fic fcriptum habebat. ℞ Piperis quadrantem, fucci Cyrenaici ℥ j, fucci papaveris ℥ ß, fucci Syriaci ℥ ß, croci ℥ j, fulfuris vivi ℥ ß, myrrhae ℥ ß, feminis hyofcyami albi, malorum mandragorae, utriusque ʒ ij, cardamomi ℥ j, mellis Attici lib. j. Datur pro viribus, ut dictum eft.

Cap. VI. [*De orthopnoea.*] Qui circa febrem denfe

τειν ἀναπνέοντας πυκνὸν, ὁποῖον οἱ δραμόντες ὠκέως, ἀπὸ τοῦ συμπτώματος ὀνομάζειν ἔθος ἐστὶ τοῖς ἰατροῖς ἀσθματικοὺς, τοὺς δ᾽ αὐτοὺς τούτους ἀφ᾽ ἑτέρου συμπτώματος ὀρθοπνοϊκοὺς καλοῦσιν, ἐπειδὴ διὰ παντὸς ἀναγκάζονται τὸ τοῦ θώρακος σῶμα πᾶν ὄρθιον ἔχειν, φόβῳ τοῦ πνιγῆναι, καὶ τήν γε στρωμνὴν ἐν τοῖς ἄνω μέρεσιν, οἷς ὁ θώραξ ἐπικλίνεται, παρασκευάζουσιν ἑαυτοῖς ὀρθοτέραν, ὅπως μὴ πνίγωσι κοιμώμενοι. τὸ γὰρ εἰσπνεόμενον αὐτοῖς ἔλαττόν ἐστιν ἢ κατὰ τὴν χρείαν τῆς ἀναπνοῆς, καίτοι διαστελλομένου τοῦ θώρακος ἐπιπλεῖστον, ᾧ καὶ δῆλον ἐντὸς αὐτοῖς στενοχωρίαν γενέσθαι τινὰ παρὰ φύσιν, ἧς ἐναργῶς καὶ οἱ πάσχοντες αὐτοὶ [556] τὴν αἴσθησιν ἔχουσι. γίνεται μὲν οὖν καὶ τοῖς ἐμπυϊκοῖς ὀνομαζομένοις ἡ στενοχωρία, διὰ τὸ μεταξὺ θώρακός τε καὶ πνεύμονος ἠθροισμένον ὑγρόν. γίνεται δὲ καὶ τοῖς περιπνευμονικοῖς διὰ τὴν τοῦ πνεύμονος φλεγμονήν. ὑπόλοιποι δέ εἰσι δύο διαθέσεις αἱ στενοχωρίαν ἐργαζόμεναι ταῖς ὁδοῖς τοῦ εἰσπνεομένου πνεύματος, ὅταν ἤτοι πλῆθος ὑγρῶν παχέων τε καὶ γλίσχρων ἐμπλασθῇ τοῖς

respirant, qualiter faciunt qui velociter cucurrerunt, eos a fymptomate afthmaticos medici folent appellare. Eosdem etiam ab alio fymptomate orthopnoicos vocant, propterea quod thoracis corpus penitus rectum habere coguntur ob timorem fuffocationis, quin et ftratum circa fupernas partes, ad quas thorax reclinatur, fibi ipfis erectius faciunt ne dormientes ftrangulentur, minus eft enim quod infpirant quam pro ufu refpirationis, quamvis thorax plurimum ipfis dilatetur. Ex quo manifeftum fit, intrinfecus ipfis coarctationem locorum factam effe praeter naturam, quam etiam aegri ipfi non obfcuro fenfu perceptant. Fit equidem et fuppuratis locorum coarctatio ob coacervatum inter thoracem et pulmonem humorem. Fit etiam peripneumonicis ob pulmonis inflammationem. Reftant autem adhuc duo affectus, qui locorum coarctationem efficiunt in viis, per quas aër infpiratur, quum fane aut humorum craffiorum ac vifcoforum multitudo pulmonis bronchiis fuerit infarta, aut

βρογχίοις τοῦ πνεύμονος ἤ τις ὄγκος ἀποστηματικὸς ἐν αὐτῷ συστῇ. καὶ ἥ γε θεραπεία τὸ μέν τι κοινὸν ἔχει τῶν διαθέσεων ἀμφοτέρων, τὸ δέ τι καὶ καθ' ἕτερον ἴδιον· κοινὸν μὲν ἐκδαπανῆσαι καὶ ἀναλῶσαι τὴν περιουσίαν τῆς τὰ πάθη γεννώσης ὑγρότητος, ἴδιον δὲ τῆς μὲν τῶν γλίσχρων τε καὶ παχέων ὑγρῶν διὰ τῶν λεπτυνόντων τε καὶ ῥυπτόντων φαρμάκων, τῆς δὲ τῶν ἀποστηματικῶν ὄγκων διὰ τῶν λεπτυνόντων τε καὶ ξηραινόντων, ἥ τις (272) αὖ πάλιν πᾶσι τοῖς ἐν τῷ βάθει τοῦ σώματος ἀποστήμασίν ἐστι κοινή. οἴνου μὲν οὖν πόσις ἀμφοτέραις ἁρμόζει λεπτοῦ τῇ συστάσει, τὸ δὲ σύμπαν ποτὸν ὀλίγον μὲν οἷς ἀπόστημά που γίνεται, πολὺ δὲ οἷς ἐμπέφρακται τὰ βρογχία τοῖς γλίσχροις ὑγροῖς καὶ παχέσιν. τὰ γὰρ ἀποῤῥύπτοντα τοὺς τοιούτους αὐτῶν χυμοὺς φάρμακα κινεῖ μὲν ἐξ ἀνάγκης βῆχας, οὐκ εὐκόλως δὲ ἀναπτύεται τὸ ἀποῤῥυπτόμενον διὰ τὸ πάχος. ὑγρότητος οὖν αὐτοῖς δεῖ πλείονος, ὡς ἀναφέρεσθαι ῥαδίως. καθάπερ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις φαρμάκοις ἀδιορίστως οἱ πλεῖ-

tumor abscessui similis in ipso constiterit. Caeterum curatio amborum affectuum aliquid commune habet, aliquid privatum et alteri tantum proprium. Commune quidem utrisque est ut redundantia humoris affectiones generantis expendatur et consumatur. Proprium autem affectioni viscosorum ac crassorum humorum, ut per attenuantia et extergentia medicamenta consumantur, ei vero quae propter tumorem abscessui similem contingit, ut per attenuantia et resiccantia eadem consumptio fiat, quae curatio rursus omnibus in profundo corporis abscessibus communis existit. Vini itaque potus ambabus convenit tenuis substantia. Omnis autem potus modicus sit in iis, qui alicubi abscessum habent, multus contra in iis, quibus bronchia viscosis ac crassis humoribus sunt obturata. Etenim medicamenta, quae ejusmodi ipsorum humores abstergunt, necessario quidem tusses movent non vero facile per sputum rejicitur quod abstersum est, ob crassitudinem videlicet, quapropter humectatione multa opus habent quo facile efferatur. Porro quemadmodum in aliis medicamentis plurimi medici, sic etiam in

στοι τῶν ἰατρῶν, οὕτω κἂν τοῖς πρὸς ταῦτα ἀμφότερα χρησίμοις ἁμαρτάνουσιν. καὶ μὲν δὴ καὶ σύγκειταί τινα μὲν τῶν φαρμάκων θατέρῳ τῶν παθῶν χρήσιμα, τινὰ δὲ θατέρῳ, τινὰ δὲ ὡς πρὸς ἄμφω μὲν ἁρμόττειν μετρίως, ἀξιόλογον δὲ μηδὲν ὠφελεῖν. ἐπισημανοῦμαι δὲ καθ' ἕκαστον ὧν ἔγραψαν οἱ πρὸ ἐμοῦ φαρμάκων ἀξιολόγων, ὁποῖα τὴν δύναμίν ἐστιν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένων ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐντός.

[Τὰ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα δυσπνοϊκοῖς φάρμακα.] Ἐκλεικτὸν δυσπνοϊκοῖς Ἀντωνίου Μούσα. ὄνων τῶν ὑπὸ ταῖς ὑδρίαις ξέστην α'. ἐμβαλὼν εἰς ἄγγος κεραμεοῦν φρῦγε ἐπ' ἀνθράκων, λευκανθέντας δὲ τρῖβε καὶ μέλιτι ἑφθῷ ἀναλάμβανε καὶ δίδου μύστρον ἐκλείχειν πρὸ τροφῆς. ἄλλο. σκίλλης ὠμῆς τὸν χυλὸν ἔκθλιβε, τούτῳ παραμέτρει μέλιτος Ἀττικοῦ τοσόνδε καὶ θεὶς ἐπ' ἀνθράκων ἕψε καὶ δίδου μύστρον πρὸ τροφῆς καὶ μετὰ τροφήν. ἄλλο Χαριξένους. ℞ ὀριγάνου ℥ η'. θύμου κόμης, ἴρεως Ἰλλυρικῆς, καλαμίνθης

iis, quae ad ambas has affectiones commoda sunt, delinquunt indefinite ipsa tradentes, quum tamen composita sint, quaedam medicamenta alteri affectioni commoda, quaedam rursus alteri, quaedam vero sic ut ad ambas quidem moderate conveniant, verum nihil operae pretium efficiant. Quare recensendo medicamenta alicujus pretii a prioribus medicis prodita indicabo juxta singula, quali facultate praedita sunt, initio ab iis quae Asclepiades scripsit in secundo internorum facto.

[*Asclepiadae medicamenta ad dyspnoicos conscripta.*] *Eclegma ad dyspnoicos, Antonii Musae.* Asellorum sub hydriis nascentium sextarium unum in vas fictile conjicito et ad prunas torreto, inalbatos autem terito ac melle cocto excipito et ante cibum mystrum delingendum dato. *Aliud.* Scillae crudae succum exprimito, eique parem mellis Attici mensuram addito et ad prunas admota coquito. Dato inde ante et post cibum mystri mensuram. *Aliud Charixenis.* ℞ Origani ℥ viij, comae thymi, iridis Illyricae, ca-

ξηρᾶς, πεπέρεως λευκοῦ, ἀνίσου πεφωγμένου ἑκάστου τοσόνδε, κόπτε καὶ σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ καὶ ἀναλάμβανε μέλιτι ἑψθῷ, δίδου δὲ καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος. ἄλλο. ♃ πεπέρεως λευκοῦ λίτραν α΄. λιβυστικοῦ γο δ΄. καλαμίνθης ξηρᾶς, ἀνίσου πεφωγμένου, γλήχωνος ἀκάρπου ἀνὰ γο γ΄. σελίνου σπέρματος καὶ θύμου κόμης ἀνὰ γο α΄. ἀναλάμβανε μέλιτι καὶ σκευάσας χρῶ καθὰ προείρηται.

[Πόμα δυσπνοϊκοῖς, Χαρικλέους, φάρμακον ἐπιτετευγμένον, ὠφελεῖ παραχρῆμα.] ♃ Σταφίδος Ῥοδίας, χωρὶς τῶν γιγάρτων, ὀξύβαφον, τήλεως πεπλυμένης τὸ ἴσον, ὕδατος ὀμβρίου ξε. α΄. ἕψε μέχρι διαλύσεως καὶ τὸ ὑγρὸν διηθήσας ἀπόθου. ἐκ τούτου δίδου [557] θερμαίνων συνεχῶς καὶ καθ᾽ ἑκάστην ἐπισημασίαν κυάθου τὸ πλῆθος. ἄλλο. ♃ ἀβροτόνου μέρη δύο, σταφίδος λιπαρᾶς τὸ ἴσον, πηγάνου ἀκρεμόνων μέρος ἕν, ὕδατος ὀμβρίου ξε. γ΄. ἕψε εἰς τὸ τρίτον καὶ τὸ ὑγρὸν ἔκθλιβε, καὶ τούτῳ ἐπιβαλὼν μέλιτος γο ι΄. πάλιν ἕψε καὶ δίδου καθὰ προείρηται. καταπότιον δυσπνοϊ-

laminthae siccae, piperis albi, anisi torrefacti, singulorum tantundem, tundito et per angustissimum cribrum concernito ac melle cocto excipito. Dato nucis Ponticae magnitudinem. *Aliud.* ♃ Piperis albi ℔ j, libystici trientem, calaminthae siccae, anisi tosti, pulegii semen non gerentis, singulorum quadrantem, seminis apii, comae thymi, utriusque ℥ j, excipe melle et praeparato utere, ut praedictum est.

[*Potio ad dyspnoicos, Chariclis medicamentum accommodatum, auxiliatur confestim.*] ♃ Uvae passae Rhodiae exacinatae acetabulum, foenigraeci loti tantundem, aquae pluviae sextarium j, coquito, donec dissolvantur et liquorem excolatum reponito. Ex hoc praebeto assidue et juxta singulas irritationes cyathi mensuram calefactam. *Alia potio.* ♃ Abrotoni partes duas, uvae passae pinguis tantundem, summitatum rutae partem unam, aquae pluvialis sextarios iij, coquito ad tertias et exprimito liquorem, eique mellis ℥ x addito, rursusque coquito, ac dato ut praedictum est. *Catapotium dyspnoicis et asthmaticis.* ♃ Abro-

κοῖς, ἀσθματικοῖς. ♃ ἀβροτόνου, πηγάνου ἀκρεμόνων, ἀψινθίου κόμης ἀνὰ < δ'. κόψας καὶ σήσας, ὄξει φυράσας ποίει καταπότια δεκαδύο καὶ δίδου μετ' ὀξυμέλιτος. ἄλλο Νικηράτου. ♃ καστορίου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἀβροτόνου ἀνὰ < α'. ἀψινθίου, κυμίνου Αἰθιοπικοῦ ἀνὰ < α'. ὄξει φυράσας ἀνάπλαττε καταπότια καὶ δίδου ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος.

[Τὸ διὰ θείου ἀπύρου δυσπνοϊκοῖς.] ♃ Ἀνίσου, θείου ἀπύρου ἀνὰ γο. γ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, καστορίου, μελανθίου ἀνὰ < δ'. ὕδατι διαλύσας, ποίει καταπότια καὶ δίδου ἓν δι' ὀξυμέλιτος κυάθων τριῶν. ἄλλο. ♃ πηγάνου ἀγρίου σπέρματος < δ'. ἀριστολοχίας, ἀβροτόνου, ἀψινθίου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, θείου ἀπύρου, ἑκάστου τὸ ἴσον, ὄξει φυράσας ἀνάπλαττε καταπότια ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος καὶ δίδου δύο μετ' ὀξυμέλιτος θερμοῦ κυάθων γ'. ταῦτα πάντα τὰ φάρμακα τὰ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα τοῖς ἰδίως δυσπνοϊκοῖς ὀνομαζομένοις ἁρμόζει. καλοῦσι δὲ οὕτως, ὅσοις ἐμπέπλησται τὰ βρογχία τοῦ πνεύμονος ὑγρῶν παχέων

toni, virgultorum rutae, comae abſinthii, ſingulorum ʒ iv, tuſa et cribrata aceto ſubigito, et catapotia xij formato. Dato ex aceto mulſo. *Aliud Nicerati.* ♃ Caſtorii, ammoniaci thymiamatis, abrotoni, ſingulorum ʒ j, abſinthii, cumini Aethiopici, utriusque ʒ j, aceto ſubigito ac catapotia formato, ac dato ad ciceris magnitudinem.

[*Medicamentum ex ſulfure vivo dyſpnoicis.*] ♃ Aniſi, ſulfuris vivi, utriusque quadrantem, ammoniaci thymiamatis, caſtorii, melanthii, ſingulorum ʒ iv, aqua diluta in catapotia cogito, unumque in aceti mulſi cyath. iij dato. *Aliud.* ♃ Seminis rutae ſilveſtris ʒ iv, ariſtolochiae, abrotoni, abſinthii, ammoniaci thymiamatis, ſulfuris vivi, ſingulorum tantundem, aceto ſubigito et catapotia ciceris magnitudinis formato, ex quibus duo cum aceti mulſi calidi cyathis tribus exhibeto. Haec omnia medicamenta ab Aſclepiade conſcripta iis, qui proprie dyſpnoici appellantur, conveniant. Vocant autem ſic eos, quibus bronchia pulmonis craſſis et

τε καὶ γλίσχρων, ἐφ' ὧν, ὡς ἔφην, μετὰ τοῦ τέμνεσθαι καὶ λεπτύνεσθαι τὸ πάχος τε καὶ τὴν γλισχρότητα τῶν χυμῶν ὑγρότητός τι δεῖ προσεῖναι τοῖς φαρμάκοις καὶ τῇ διαίτῃ. τὰ δὲ ἀποστήματα τῶν λεπτυνόντων καὶ ξηραινόντων δεόμενα χαίρει μάλιστα ταῖς τῶν ἀρωμάτων δυνάμεσιν, ἃς ἐπεδείξαμεν ἁπάσας εἶναι λεπτομερεῖς τε καὶ ξηραντικὰς μετὰ τοῦ θερμαίνειν, ὥστε τοῖς ἰδίως λεγομένοις ὀρθοπνοϊκοῖς τε καὶ ἀσθματικοῖς ἁρμόσει τὰ τέμνοντα φάρμακα χωρὶς τοῦ θερμαίνειν, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα αὐτοὺς ὀνίνησιν ὄξος τὸ σκιλλητικὸν ὀνομαζόμενον, αὐτή τε ἡ σκίλλα καὶ τὸ διὰ τοῦ τοιούτου ὄξους ὀξύμελι. τῶν δὲ ὑπὸ τῆς ὑδρίας ὄνων μέμνηται ἐπ' αὐτῶν ὡς λεπτυντικὴν ἐχόντων καὶ διαφορητικὴν δύναμιν. ἐκ τίνος δὲ ἐννοίας ἐπὶ τὴν χρῆσιν αὐτῶν ἧκεν οὐκ ἔχω φάναι. καθάπερ δὲ τὸ θερμαῖνον σφόδρα φυλακτέον ἐστὶν ἐπὶ τοῦ τοιούτου πάθους, διὰ τὸ τοὺς γλίσχρους τε καὶ παχεῖς χυμοὺς οὐ μόνον οὐδὲν ὀνίνασθαι πρὸς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ βλάπτεσθαι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὅσα ψύχει

viscosis humoribus sunt obfarta, in quibus, velut dixi, ultra hoc quod crassitudinem et viscositatem humorum necessario secamus, atque attenuamus humiditatem quandam cum medicamentis tum victui adesse oportet. At vero abscessus, qui attenuantibus et resiccantibus opus habent, maxime gaudent aromatum facultatibus, quas omnes ostendimus tenuium partium esse et resiccatorias, una cum hoc quod calefaciant. Quare iis, qui proprie orthopnoici et asthmatici appellantur, medicamenta convenient secantia citra calefactionem, et ob id maxime eos juvat acetum scilliticum appellatum, atque ipsa adeo scilla et acetum mulsum ex ejusmodi aceto confectum. Caeterum asellorum sub hydriis nascentium meminit inter ea, tanquam attenuatoriam et discussoriam vim habeant, verum quo consilio ad usum ipsorum pervenerit, non habeo quod dicam. Quemadmodum autem in hac affectione vehementer cavendum est ne calefaciamus, propterea quod viscosi et crassi humores non solum nihil ab his auxilii sentiant, sed etiam offenduntur, eodem modo etiam

σφοδρῶς φυλάττεσθαι χρή, παχύνει γὰρ ἅπαντα καὶ συνάγει τοὺς χυμοὺς καὶ δυσαπονίπτους ἐργάζεται, καὶ διὰ τοῦτο καλῶς ἐποίησαν οἱ συνθέντες τὰ τοιαῦτα φάρμακα μήτε μήκωνος ὀπὸν μήτε μανδραγόρου χυλὸν ἢ τῆς ῥίζης φλοιὸν ἢ ὑοσκυάμου σπέρμα μίξαντες ἢ κωνείου ἢ ψυλλίου ἢ λινοσπέρμου, πολὺ δὲ μᾶλλον οὐδὲ τῶν στυφόντων τι φαρμάκων. ἐναντιώτατα γάρ ἐστι ταῖς τοιαύταις διαθέσεσιν, ὡς ὁρᾶτε.

[Τὰ ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένα φάρμακα πρὸς τὰς τοιαύτας διαθέσεις.] *Πρὸς δύσπνοιαν.* ♃ θείου ἀπύρου δραχμὴν μίαν, πηγάνου ἀγρίου σπέρματος δραχμὴν μίαν, ἀριστολόχου, ἀψινθίου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἀβροτόνου, [558] ἀνὰ ∠ δ'. λεάνας ὄξει ἀνάπλαττε ἡλίκα κύαμος, δίδου πρωῒ τρεῖς καὶ ὀψὲ τρεῖς. ἄλλο πρὸς δύσπνοιαν, ὡς Ἀλκίμιος. ♃ κολοκυνθίδος σαρκὸς τριώβολον, πάνακος τριώβολον, ἀνίσου ὀβολὸν α'. ἀναλάμβανε ὕδατι καταπότια δ'. καὶ ξηράνας δίδου ὀβολόν. πρὸ μιᾶς δὲ κενούσθω ἁπλῷ κενώ-

quae valde refrigerant vitanda ſunt, omnia enim craſſefaciunt et cogunt ac coagmentant humores, eosque aegre eluibiles reddunt. Et ob hanc rem ſane recte fecerunt, qui ejusmodi medicamenta compoſuerunt, quod neque papaveris ſuccum neque mandragorae ſuccum aut radicis corticem aut hyoſcyami ſemen aut cicutae aut pſyllii aut ſemen lini admiſcuerunt, et multo magis, quod neque ex adſtringentibus quippiam pharmacis addiderunt, maxime enim contraria ſunt ejusmodi affectibus, ut palam videtis.

[*Quae medicamenta Andromachus ad hujusmodi affectus conſcripſit.*] *Ad dyſpnoeam.* ♃ Sulfuris vivi ℨ j, ſeminis rutae ſilveſtris ℨ j, ariſtolochiae, abſinthii, ammoniaci thymiamatis, abrotoni, ſingulorum ℨ iiij, trita cum aceto ad catapotia magnitudine ſabae redige. Dato mane tria et veſperi totidem. *Aliud ad dyſpnoeam, ut Alcimius.* ♃ Colocynthidis carnis obolos iij, panacis obolos iij, aniſi obolum unum, fac cum aqua catapotia iiij et reſiccatorum obol. j praebeto. Praecedente autem die aeger ſim-

ματι. ἄλλο. ℞ κολοκυνθίδος ∠ α′ S″. Ἰλλύριδος ∠ β′. ὀποπάνακος ῥίζης ∠ β′. ἀβροτόνου ∠ α′. νίτρου ∠ α′. οἱ δὲ τριώβολον, ὕδατι ἀναλάμβανε καὶ ποίει κυάμου μέγεθος. ἡ δόσις δ′. διαστήσας ἡμιώριον, δίδου μελικράτου κοτύλης S″. ἄλλο. ℞ νάπυος ∠ α′. ἁλὸς κοινοῦ τριώβολον, ἐλατηρίου τριώβολον, οἱ δὲ ὀβολὸν α′ S″. λεάνας μεθ᾽ ὕδατος, ἀνάπλαττε τροχίσκους ὀκτὼ παρ᾽ ἡμέραν μεθ᾽ ὑδρομέλιτος. ἄλλο. ℞ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ α′. ἀβροτόνου ∠ β′. θείου ἀπύρου ∠ α′, σὺν ὕδατι ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ δίδου σὺν ὑδρομέλιτι κυάθους τρεῖς. ἄλλο πρὸς ὀρθοπνοϊκούς. ℞ ἐλατηρίου ἡμιωβόλιον, ὄνους τοὺς ἀπὸ τῶν κοπρίων γ′. λεάνας ὁμοῦ τὸ ἥμισυ δίδου σὺν ὕδατος κυάθῳ ἑνί. ἄλλο, ὡς Φιλῖνος πρὸς ἆσθμα καὶ δύσπνοιαν. (273) ℞ καρδαμώμου ∠ γ′. ἴρεως ∠ α′ S″. πάνακος ∠ α′. S″. κασσίας ∠ α′ S″. στρουθίου ∠ α′ S″. στύρακος ∠ β′. θύμου ∠ η′. πηγάνου ἀγρίου σπέρματος ∠ η′. ἀβροτόνου ∠ η′. ἀριστολοχίας κληματίδος, θείου ἀπύρου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ∠ η′. σὺν ὄξει δριμεῖ, ποιήσας πάχος κηρωτῆς,

plici evacuatorio evacuetur. *Aliud.* ℞ Colocynthidis sesquidrachmam, iridis Illyricae ʒ ij, radicis opopanacis ʒ ij, abrotoni ʒ j, nitri ʒ j, alii obol. iij, excipe aqua et redige ad fabae magnitudinem. Dantur catapotia quatuor et post semihorae spatium datur aquae mulsae hemina dimidia. *Aliud.* ℞ Sinapi ʒ j, salis communis obol. iij, elaterii obol. iij, alii obol. j et dimidium, terito cum aqua, fac pastillos viij, dato alternis diebus cum hydromelite. *Aliud.* ℞ Ammoniaci thymiamatis ʒ j, abrotoni ʒ ij, sulfuris vivi ʒ j, formato cum aqua pastillos et cum aquae mulsae cyathis tribus praebeto. *Aliud ad orthopnoicos.* ℞ Elaterii oboli dimidium, asellos ex sterquiliniis iij, terito simul, et dimidium ex aquae cyatho uno dato. *Aliud ut Philinus ad asthma et dyspnoeam.* ℞ Cardamomi ʒ iij, iridis ʒ j ß, panacis ʒ j ß, cassiae ʒ j ß, struthii ʒ j ß, styracis ʒ ij, thymi ʒ viij, seminis rutae silvestris ʒ viij, abrotoni ʒ viij, aristolochiae clematitidis, sulfuris vivi, ammoniaci thymiamatis, singulorum ʒ viij, cum acri aceto ad cerati crassitudi-

δίδου κυάμου Αἰγυπτίου μέγεθος ἐν ὕδατος κυάθοις τρισί. πρὸς ὀρθόπνοιαν ὡς Ἀπολλώνιος. ℞ σκίλλης μέρος α΄. θείου ἀπύρου, ἀσφάλτου ἀνὰ μέρος α΄. ἡ δόσις τριώβολον ἐν ὀξυμέλιτι. πρὸς ὀρθόπνοιαν παρὰ Σωσικράτους. ℞ ὀποπάνακος ⊲ α΄. σμύρνης ⊲ α΄. πεπέρεως κόκκους μ΄. πηγάνου δεσμίδιον, ὅσον τοῖς δυσὶ δακτύλοις, ποιήσας λεῖα ἀνάπλαττε καταπότια εἴκοσι καὶ δίδου πρωῒ ἓν καὶ δείλης ἕν, πυρέσσουσιν ἐν ὕδατος κυάθοις δυσὶν, ἀπυρέτοις μετ᾽ οἴνου. πρὸς ὀρθόπνοιαν Ἀνδρονίκου. ℞ θείου ἀπύρου τριώβολον, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ⊲ α΄. ἀνίσου, σμύρνης, καστορίου ἀνὰ ⊲ α΄. κυμίνου Αἰθιοπικοῦ ⊲ α΄. μεθ᾽ ὕδατος ἀνάπλασσε τροχίσκους ἀνὰ γράμματα τρία ἢ τέσσαρα, εἰς κοίτην δίδου μεθ᾽ ὕδατος κυάθων β΄. πρὸς ὀρθοπνοϊκοὺς, βηχικοὺς, περιπνευμονικοὺς, φθισικευομένους, δυσπνοοῦντας, ἡπατικοὺς, ὡς Εὐγένειος. ℞ κρόκου ⊲ η΄. μίσυος ⊲ δ΄. δαφνίδων ⊲ β΄. πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ ἀνὰ ⊲ α΄. ὀπίου ⊲ γ΄. κόστου τριώβολον, τερμινθίνης ὀβολοὺς ε΄. χαλβάνης τριώβολον, γλυκείας χυλοῦ ὀβολοὺς δύο κόμμεως ὀβολὸν α΄. μέλιτος λίτραν S΄΄.

nem redige, praebe fabae Aegyptiae magnitudine ex aquae cyath. iij. *Ad orthopnoeas, ut Apollonius.* ℞ Scillae partem unam, sulfuris vivi, bituminis, singulorum partem unam. Dantur oboli tres in aceto mulso. *Ad orthopnoeam, Sosicratis.* ℞ Opopanacis ℥ j, myrrhae ℥ j, piperis grana xl, rutae fasciculum quantus duobus digitis apprehendi potest, ex tritis catapotia xx formato. Dato mane, itemque vesperi unum, febricitantibus in aquae cyathis duobus, aliis ex vino. *Ad orthopnoeam, Andronici.* ℞ Sulfuris vivi obol. iij, ammoniaci thymiamatis ℥ j, anisi, myrrhae, castorii, singulorum ℥ j, cumini Aethiopici ℥ j, cum aqua pastillos cogito scrupulorum trium aut quatuor. Dato ad noctem ex aquae cyathis duobus. *Ad orthopnoïcos, tussientes, peripneumonicos, tabescentes, aegre spirantes, hepaticos, ut Eugenius.* ℞ Croci ℥ viij, misyos ℥ iiij, baccarum lauri ℥ ij, piperis albi et longi, utriusque ℥ j, opii ℥ iij, costi obol. iij, terebinthinae obol. v, galbani obol. iij, succi radicis dulcis obol. ij, gummi obol. j, mellis lib. dimidiam. Dato cochleare unum

Ed. Chart. XIII. [558.] Ed. Baf. II. (273.)

δίδου κοχλιάριον ἓν μεθ' ὕδατος κυάθων δυοῖν ἢ τριῶν· ἐὰν δὲ ἐπείγῃ, καὶ πρὸ τροφῆς καὶ μετὰ τροφήν. πρὸς ὀρθοπνοϊκοὺς Οὐάλεντος. ♃ ὀποπάνακος ⊲ β΄. κολοκυνθίδος σαρκὸς ⊲ α΄. ἡ τελεία δόσις ἔστω αὕτη. ἄλλη Ὀνήτρου. ♃ καστορίου ⊲ α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ⊲ β΄. τούτου τὸ ἥμισυ διδόσθω μετὰ μελικράτου. πρὸς δύσπνοιαν τὸ τοῦ Ποδανίτου. ♃ νάπυος ⊲ α΄. ἁλὸς ⊲ α΄. νίτρου τριώβολον, ποιήσας ὀκτὼ καταπότια, δίδου εἰς νύκτα δύο καὶ διαλείπων ἡμέραν, εἶτα καὶ ἓξ δίδου, ἀναλάμβανε ὕδατι.

eum aquae cyathis duobus aut tribus, fi res urgeat, ante et poft cibum. *Ad orthopnoicos Valentis.* Opopanacis ʒ ij, carnis colocynthidis ʒ j. Tantum datur ad fummum. *Aliud Onetri.* ♃ Caftorii ʒ j, ammoniaci thymiamatis ʒ ij. Detur dimidium ex aqua mulfa. *Ad dyfpnoeam Podanitae.* ♃ Sinapi ʒ j, falis ʒ j, nitri obol. iij, redigito in catapotia viij. Dato ex his duo ad noctem et intermittens diem, poftea etiam fex deinceps dato, aqua excipe.

ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Θ.

Ed. Chart. XIII. [559.] Ed. Baf. II. (273.)

Κεφ. α΄. Ὅπερ ἀεὶ λέγω καὶ νῦν ἐρῶ, πεπεισμένος ὅτι χαλεπώτατόν ἐστι μεταστῆναι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοὺς φθάσαντας αἱρέσει δουλεύειν. ὅσοι δὲ συνετοί τε ἅμα καὶ ἀληθείας ὄντως φίλοι, τούτους ἐλπίζω φυλάξειν τὰ παρὰ τῆς φύσεως ἡμῖν δοθέντα κριτήρια τῶν κατὰ τὸν βίον πράξεων, ἐμπειρίαν καὶ λόγον, ἐπ᾽ ἐνίων μὲν ἴσον ἑκάτερον συντελοῦν εἰς τὴν τέχνην, ἐπ᾽ ἐνίων δὲ πλέον θατέρου θά-

GALENI DE COMPOSITIONE MEDICAMENTORVM SECVNDVM LOCOS LIBER VIII.

Cap. I. Quod femper dico etiam nunc proloquar, nimirum perfuafum me habere quod difficillimum fit ad veritatem revocare eos qui fectae alicujus fervituti fefe addixerunt. Verum qui prudentes funt fimulque veritatem fincere amant, eos fpero cuftodituros effe ea quae veluti judicandi inftrumenta nobis a natura data funt ad actionum vitae cognitionem, experientiam dico et rationem. Quae quidem utraque ex aequo quibusdam conferunt ad

τέρον, ἀεὶ μέντοι πρὸς τὸ τέλεον ἑκατέρου δεόμενον, οὕτω ποιήσομαι τὸν λόγον. αἱ γάρ τοι ψευδεῖς δόξαι, προκαταλαμβάνουσαι τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, οὐ μόνον κωφοὺς, ἀλλὰ καὶ τυφλοὺς ἐργάζονται τῶν τοῖς ἄλλοις ἐναργῶς ὁρωμένων. ὅπερ οὐχ ἥκιστα καὶ περὶ τῶν κατὰ τὸ στόμα τῆς κοιλίας παθῶν ἐστι, καὶ μάλισθ᾽ ὅταν φλεγμαίνῃ. δέονται γὰρ αὗται καὶ αἱ τοῦ ἥπατος φλεγμοναὶ τῆς τῶν στυφόντων παραπλοκῆς. ἐὰν γὰρ ὑπὸ τῆς χαλαστικῆς ἀγωγῆς, ἀμίκτου τῆς τονωτικῆς δυνάμεως γενομένης, θεραπεύωνται, κίνδυνον ἐπάγονται περὶ τῆς ζωῆς αὐτῆς, καὶ τοῦτο πάντων μὲν τῶν ἐμπειρικῶν ἰατρῶν ὑπὸ τῆς πείρας δεδιδαγμένων, πάντων δὲ τῶν δογματικῶν ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς τέχνης φυλαττόντων, οὐκ ὀλίγοι τῶν νῦν μεθοδικῶν, [560] οὐ γὰρ δὴ πάντες γε, μυρίοις μὲν αὐτοὶ στομαχικοῖς συγκοπῆς αἴτιοι γεγόνασιν, ἅπαντας δὲ τοὺς ἡπατικοὺς ἀναιροῦσιν· οὐδένα γὰρ εἶδον ἐγὼ σωθέντα τῶν εἰς τοιοῦτον ἰατρὸν ἐμπεσόντων. τινὲς δὲ αὐτῶν ὀλίγοι μὲν καταντλοῦσιν ἐλαίῳ, κόμην

artem, quibusdam vero alterum altero amplius, et tamen tanquam femper ad perfectionem alterum altero opus habeat. Sic fane ad refiduum fermonis et doctrinae hujus abfolvendum progrediar. Falfae etenim opiniones animas hominum praeoccupantes non folum furdos, fed et caecos faciunt, ita ut videre nequeant quae aliis confpicue appareant. Quod ipfum vel maxime circa affectiones oris ventris videre contingit, praefertim quum fuerit inflammatum. Ejus enim itemque jecinoris inflammationes aftringentium complexu opus habent, fi namque per laxatorium medicationis ductum citra admixtionem facultatis robur addentis curentur, periculum incurrunt de ipfa vita. Atque hoc ipfum quum omnes empirici medici per experientiam edocti fint et omnes dogmatici in ipfis artis operibus obfervent, non pauci tamen hujus temporis methodici, neque enim de omnibus dico, innumeros quidem ftomachicos ipfi in animi deliquium inducunt, omnes vero hepaticos occidunt, nullum enim ego vidi fervatum ex iis, qui in ejusmodi medicum inciderunt. Quidam tamen ex ipfis quamquam

ἐναποζεννύντες ἀψινθίου καὶ ναρδίνῳ μύρῳ βρέξαντες, ἔριον ἐπιδέουσιν. ἔνιοι δὲ καὶ μαστίχης Χίας μιγνύουσιν ἢ ἀλόης, ἢ μήλινον ἀντὶ νάρδου παραλαμβάνουσιν. ἐπὶ δὲ τῶν πλουσίων γυναικῶν καὶ τὸ καλούμενον ὑπ᾽ αὐτῶν φουλίατον καὶ σπικάτον προσφέρουσι, καὶ ταῦτα ποιοῦντες οἴονται τὴν χαλαστικὴν ἀγωγὴν φυλάττειν, τοσοῦτον αὐτοῖς πάρεστιν ἐμπειρίας φαρμάκων δυνάμεως. εὐξαίμην ἂν πάντας οὕτως ἀμαθεῖς εἶναι μᾶλλον ἢ γινώσκοντας τὰ στύφοντα φυλάττεσθαι τὴν χρῆσιν αὐτῶν. ὅσα μὲν οὖν ἐν ἐπιβροχαῖς τε καὶ καταπλάσμασι τῶν στυφόντων μίγνυται τοῖς ἧπαρ ἢ στόμα γαστρὸς ἀλγοῦσιν, ὃ δὴ καὶ στόμαχον καλοῦσιν, οὐ τοῦ παρόντος λόγου διελθεῖν· ὅσα δὲ ἐν φαρμάκοις ἐμπλαστοῖς καὶ κηρωτοειδέσιν ἔξωθεν ἐπιτιθεμένοις, ὅσα τε ἐν τοῖς καταπινομένοις ἐστὶ χρήσιμα, ταῦτα δηλώσω, τὰ τῶν φλεγμαινόντων πρῶτα γράψας, ἐπειδὴ καὶ μάλιστα κινδυνεύουσιν ἐπ᾽ αὐτοῖς οἱ κάμνοντες. κηρωτὴ μὲν οὖν, ἣ συνεχῶς χρῶμαι, δι᾽ ἀλόης καὶ μαστίχης καὶ κηροῦ Ποντικοῦ τοῦ

pauci oleo eos fovent, in quo abſinthii coma eſt fervefacta et lanam nardino unguento imbutam obligant. Quidam vero etiam maſtichen Chiam aut aloën admiſcent aut atiam pro nardino melinum adhibent. In divitibus vero mulierculis foliatum et ſpicatum ab eisdem appellata unguenta admovent, atque quum haec faciunt, laxatorium ductum ſe ſervare putant, tantum ſcilicet habent experimenti facultatis medicamentorum. Malim autem ego omnes ſic indoctos eſſe, quam quod aſtringentia quae ſint ſciant, uſum tamen ipſorum vitent. Quaecunque igitur aſtringentia in fomenta et cataplasmata miſceantur in hepatis aut oris ventris, quod ſane et ſtomachum vocant, affectionibus non eſt praeſentis ſermonis explicare. Quaecunque vero in emplaſtra et ceratiformia medicamenta, quae forinſecus imponuntur, commoda ſunt et quaecunque utiliter devorantur, haec ipſa indicabo ea, quae inflammatis proſunt, primum tradendo, quandoquidem etiam in ipſis aegri maxime periclitantur. Ceratum igitur, quo aſſidue utor, ex aloë et maſtiche et

πικροῦ καὶ ναρδίνου μύρου. συντίθεται δὲ χειμῶνος μὲν εἰς ⊲ η'. τοῦ κηροῦ γο α'. μετρικῆς Ῥωμαϊκῆς ἐμβαλλομένης τοῦ ναρδίνου μύρου, θέρους δὲ εἰς ζ. κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ μύρου. κάλλιστον δὲ εἶναι χρὴ τὸ μύρον, ὁποῖον ἔμπροσθεν μὲν ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Ἀσίας ἐσκευάζετο μόνη, νυνὶ δὲ καὶ κατὰ πολλὰς ἄλλας Ἀσιανὰς πόλεις ὁμοίως συντίθεται. κηρὸς δὲ, εἰ μὴ Ποντικὸς ὁ πικρὸς εὐπορεῖτό σοι, τὸν γοῦν ἄλλον Ποντικὸν ἔμβαλλε, κἀκείνου μὴ παρόντος, τὸν καλούμενον Τυῤῥηνικόν. ἂν δὲ μηδ' οὗτος παρῇ, τῶν ἄλλων τινὰ τῶν εὐωδῶν καὶ λιπαρῶν. εἰ δὲ μηδὲ τοιοῦτον ἔχοις, τὸν εὐπορηθέντα σοι κηρὸν πλύνας ἔμβαλλε· τηκέσθω δὲ ἐν ἀγγείῳ διπλῷ, κἄπειτα ψυχθεῖσαν τὴν κηρωτὴν ξύων μίγνυε λελειωμένοις ἀκριβῶς τῇ τε ἀλόῃ καὶ τῇ μαστίχῃ. ἔστω δὲ ἑκατέρου ⊲ α'. καί ποτε καὶ πλεῖον, καὶ μὴ ὥστε ὑπερβάλλειν μίαν τε καὶ ἡμίσειαν. εἰ δὲ καὶ πλέονος δέοιτο στύψεως, ἀτονίας οὔσης, ὡς μηδὲ τῆς τροφῆς κρατεῖν, προσμιγνύσθω καὶ ὀμφακίου τὸ ἴσον, ὥστε τῶν τριῶν ἑκάστου

cera Pontica amara atque unguento nardino conftat. Componitur autem hieme, ad viij drachmas cerae uncia j menfurali Romana unguenti nardini conjecta, aeftate autem ad vij eadem unguenti proportione. Optimum autem unguentum effe oportet, quale antea quidem in fola Laodicea Afiae praeparabatur, nunc vero etiam in aliis multis Afianis urbibus fimiliter componitur. Cera fi non Pontica amara tibi in promptu fit, aliam Ponticam conjice, et neque illa praefente, eam quae Tyrrhenica appellatur, fi vero neque haec adfit, aliam aliquam odoratam et pinguem, fi neque talem habeas, eam quam habere potes lotam adde. Liquefiat autem in duplici vafe, atque ita refrigeratum et erafum ceratum cum tritis reliquis probe permifce, cum aloë videlicet et mastiche. Sit autem utriusque drach. j et quandoque plus, non tamen ut fefquidrachmam transgrediaris. Quod fi ampliori opus fit adftrictione, nimirum debilitate tanta exiftente, ut cibum retinere non poffint, omphacium pari pondere addatur, ut trium fingulorum drachma fit

δραχμὴν εἶναι μίαν, τῆς ἀλόης λέγω καὶ τῆς μαστίχης μίαν καὶ τρίτην τοῦ ὀμφακίου. μιγνύσθω δὲ ἐν τῇ σκευασίᾳ τῆς κηρωτῆς πρῶτον μὲν ὀμφάκιον, εἶθ' οὕτω τὰ ἄλλα τούτοις ἑνούσθω. μίγνυμι δ' ὥσπερ ὀμφάκιον, οὕτω καὶ ἀψινθίου χυλόν. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄμφω καὶ τρίτης ἐπ' αὐτοῖς τῆς ὑποκυστίδος καὶ τετάρτης οἰνάνθης, οὕτω δ' ὀνομάζω τὸ τῶν ἀγρίων ἀμπέλων ἄνθος ἢ ἐκβλάστημα σὺν τοῖς ἄνθεσιν, ἐξ οὗ ταῖς ἡμέραις ἡ σταφυλὴ γίνεται. καὶ μέντοι καὶ ῥοῦ χυλὸν οὐκ ὀλιγάκις ἔμιξα, καὶ παραύξειν δὲ χρὴ τῆς ναρδίνης κηρωτῆς τὸ πλῆθος, ἀνάλογον τῷ τῶν ἄλλων φαρμάκων ἀριθμῷ, ὥστε ἂν τέσσαρες ἐκ τῶν ἄλλων ἀθροίζωνται δραχμαὶ, τέσσαρας γο εἶναι τῆς ναρδίνης κηρωτῆς, δύο μὲν τοῦ κηροῦ, δύο δὲ τῆς νάρδου, τουτέστιν (274) ἑκκαίδεκα δραχμὰς ἑκατέρου. χρονιζούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς καὶ σκληρυνομένης ἤδη, ποικιλώτερα φάρμακα προσφέρειν χρὴ καὶ τῶν ἀρωμάτων ἔχοντά τι καὶ τῶν μαλακτικῶν τε καὶ διαφορητικῶν φαρμάκων, ὁποῖόν ἐστι καὶ τὸ διὰ τοῦ μελιλώτου σκευαζόμενον. [561] ἔστι δὲ ἡ σύνθεσις αὐτοῦ πολυειδεστέρα,

una, aloës una, maſtiches una et tertia omphacii. Caeterum in cerati praeparatione primum omphacium miſceatur, deinde etiam alia his uniantur. At vero quemadmodum omphacium, ſic etiam abſinthii ſuccum admiſceto, quandoque etiam ambo, et tertium inſuper hypocyſtidis et quartum oenanthes, ſic autem appello vitium ſilveſtrium florem aut germen una cum floribus, ex quo ſuccedentibus diebus uva fit; quin et rhois ſuccum non raro admiſcui. Sed et cerati nardini copiam augere oportet juxta proportionem numeri reliquorum medicamentorum, ita ut ſi quatuor drachmae aliarum] rerum accumulentur, triens ſit nardini cerati, ſextans quidem cerae, ſextans item nardini unguenti, hoc eſt utriusque drach. xvj. Porro ſi inveterata fuerit inflammatio et jam obdurata, magis varia medicamenta adhibere oportet et quae ex aromaticis quippiam habeant ac mollientibus et diſcuſſoriis, quale eſt quod fit ex meliloto. Eſt autem compoſitio ipſius multiformis, propterea quod omnibus juxta

διὰ τὸ πᾶσι τοῖς καθ' ὑποχόνδριον φλεγμαίνουσιν ἁρμόττειν, ὑπαλλαττόμενον οὐ μεγάλαις διαφοραῖς, ὥστε τὴν μέν τινα σκευασίαν αὐτοῦ τοῖς περὶ ἧπαρ εἶναι χρησιμωτέραν, τὴν δέ τινα τοῖς περὶ τὸν στόμαχον ἢ κοιλίαν ἢ σπλῆνα ἤ τινα τῶν ἐνταῦθα μυῶν, ἃ κοινῇ γραφῇ περιείληπται πάντα κατὰ τὰς τῶν μαλαγμάτων συνθέσεις. ἐν δὲ τῷ παρόντι τὰ γεγραμμένα τοῖς πρὸ ἐμοῦ πρὸς ἁπάσας τὰς περὶ τὸν στόμαχον διαθέσεις, οὐ διὰ τῆς ἔξωθεν ἐπιθέσεως τῶν φαρμάκων μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ πόσεως ὠφελοῦντα γραφήσεται πάντα. τινὰ δὲ αὐτῶν ἐστι κοινὰ καὶ τοῖς κατὰ τὴν γαστέρα πάθεσιν.

Εἴρηται πολλάκις ὡς τὸ τῆς γαστρὸς στόμα καλεῖν ἔθος ἐστὶ τοῖς ἰατροῖς ὥσπερ καρδίαν, οὕτω καὶ στόμαχον. ἀλλὰ πάλαι μὲν ἦν συνηθέστερον τὸ τῆς καρδίας ὄνομα, νυνὶ δὲ ἀπ' ἐκείνου μὲν ἔτι διαμένει τὸ καρδιώσσειν καὶ ἡ καρδιαλγία, τὸ δὲ μόριον αὐτὸ στόμαχον ὀνομάζουσιν ὁμωνύμως τῷ καταφέροντι τὴν τροφὴν ἐκ τοῦ στόματος εἰς αὐτήν. γεγράφασιν οὖν οἱ πρὸ ἡμῶν φάρμακα πρὸς τὰς ἐν

praecordia inflammatis convenit, non magnis adeo differentiis evarians, ita ut aliqua ipfis praeparatio inflammato hepati fit commodior, alia ftomacho aut alvo aut fpleni aut quibusdam iftius loci mufculis, quae omnes communi defcriptione comprehenfae funt in malagmatum compofitionibus. Verum in praefenti loco ea, quae prioribus medicis ad omnes ftomachi affectus fcripta funt, et non folum forinfecus impofita, fed etiam in potu accepta auxiliantur, omnia confcribentur, quaedam vero ex ipfis communia funt etiam affectionibus ventris.

Saepenumero jam dictum eft quod medici in more habent, os ventris veluti cor, fic etiam ftomachum appellare; verum quondam frequentior cordis appellatio erat, nunc autem ab ea adhuc reftant, *corde dolere et cordis dolor,* quibus vocibus non cordis, fed oris ventris dolores fignificantur. Partem autem ipfam ftomachum vocant aequivoce cum illa parte, quae cibum ex ore in ipfam defert. Scripferunt igitur priores medici medicamenta ad affectus

Ed. Chart. XIII. [561.] Ed. Baf. II. (274.)

αὐτῷ διαθέσεις, ὥσπερ τὰς ἄλλας, οὕτω καὶ τὰς ὀνομαζομένας αὐτοῖς ἀνατροπάς· ἐοίκασι δ᾽ οὕτω καλεῖν τάς τε ἀνορεξίας καὶ τὰς ναυτιώδεις διαθέσεις, ἐφ᾽ αἷς ἐνίοτε μὲν συμβαίνουσιν ἔμετοι, γίνονται δὲ καὶ δήξεις ἐν αὐτῷ τινες, ὥσπερ βουλιμιώδεις τε καὶ ἀσώδεις διαθέσεις, ἐφ᾽ ὧν ἁπασῶν κοινὴ μέν τις ἡ τῶν στυφόντων φαρμάκων εὕρηται χρῆσις· ἐπιμέμικται δ᾽ αὐτῶν τοῖς πλείστοις τὰ θερμαίνοντα καὶ ξηραίνοντα. γίνονται δὲ καὶ αἱ ἄλλαι διαθέσεις σπανιώτεραι τῶν ὑγραινόντων ἢ ψυχόντων ἢ ἀμφοτέρων ἅμα δεόμεναι φαρμάκων. τοῖς δὲ ἐκ πείρας ἄνευ λογικῆς μεθόδου τὰ βοηθήματα εὑρίσκουσιν, εἰκότως τὰ πολλάκις ὠφελήσαντα, μνημονεύεταί τε καὶ εἰς χρῆσιν ἄγεται. τῶν γὰρ πλειστάκις ὡσαύτως ἑωραμένων τήρησίν τε καὶ μνήμην εἶναί φασι τὴν ἑαυτῶν ἐμπειρίαν. ὥσπερ δὲ ἐν τῷ στόματι τῆς κοιλίας, οὕτω καὶ κατ᾽ αὐτὴν ὅλην ἕκαστόν τε τῶν ἐντέρων καὶ συνελόντι φάναι κατὰ πᾶν μόριον τοῦ σώματος αἱ αὐταὶ δυσκρασίαι γινόμεναι τὰς ἐνεργείας τῶν ὁμοιομερῶν

in ipſo, quum alias tum ſubverſiones ab ipſis appellatas, videntur autem ſic vocare tum appetitus perditionem tum nauſeoſas diſpoſitiones, in quibus aliquando quidem vomitus contingunt. Fiunt autem et morſus quidam in ipſo, quemadmodum etiam magnae famis et anxiae affectiones. In quibus omnibus communis quidam aſtringentium medicamentorum uſus inventus eſt, admixta autem ſunt plerisque ipſorum calefacientia et reſiccantia. Fiunt et aliae affectiones rariores, humectantibus aut refrigerantibus aut utrisque ſimul opus habentes. Caeterum qui ab experientia citra rationalem methodum auxilia inveniunt merito ea, quae ſaepe juverunt, in memoriam revocant et in uſum convertunt; eorum enim, quae ſaepe eodem modo facere viſa ſunt, obſervationem et memoriam ſuam ipſorum experientiam eſſe ajunt. Quemadmodum autem in ore ventris, ſic etiam circa ipſum totum ſingulaque inteſtina et, ut comprehenſim dicam, circa omnem corporis partem, eaedem intemperaturae obortae actiones ſimilarium partium

βλάπτουσιν, ἃς εἰ μή τις πεισθείη τὰ νοσήματα αὐτῶν, οὐδὲ ἂν ἀσκήσειε τὴν διάγνωσιν. ἀγνοήσας δὲ αὐτὴν οὐδὲ τὴν θεραπείαν εὑρήσει. ἔχουσι δ' οὐκ ὀλίγον στοχασμὸν αἱ διαγνώσεις τῶν ἐν τῷ βάθει τοῦ σώματος συνισταμένων διαθέσεων, διὸ καὶ χρησιμώτατόν ἐστι τῆς ἰατρικῆς τέχνης μόριον τὸ διαγνωστικὸν τῶν τοιούτων διαθέσεων, ἃς οὐδ' ὅτι πρῶταί τε καὶ μέγισταί εἰσι γινώσκουσιν οἱ πολλοὶ τῶν ἰατρῶν, ὥστε εἰκότως οὔτε διάγνωσιν αὐτῶν οὔτε θεραπείαν ἐζήτησαν. ἀναγκάζονται τοίνυν, εἰ καὶ δογματικοὶ τύχοιεν ὄντες, τὰς λογικὰς μεθόδους ἐπὶ τὴν ἐμπειρίαν ἀφικνεῖσθαι μόνην, ὥστε θαυμάζειν, ὅταν ἄνευ πυρετοῦ καὶ φλεγμονῆς ἀποστήματός τε καὶ ἑλκώσεως ἀσθενῶς τινος πέπτοντος ἢ μηδ' ὅλως πέπτοντος ἐπαγγειλάμενοι θεραπείαν εὑρεῖν ζητῶσιν εἰ τῇ τρίψει τῶν σιτίων ἡ πέψις γίνεται, κἄπειτα ὡς μέγιστον τοῦτο εὑρηκότες εὔτριπτα διδόασιν αὐτὰ τὰ ἐδέσματα, μηδὲ τὸ προχειρότατον ἐννοοῦντες, ὃ καὶ τῶν ἰδιωτῶν ἰατρικῆς, ἄλλως δὲ συνετῶν ὄντων ἀνδρῶν, ἤρετό μέ τις

offendunt, quas ſi quis non eſſe morbos ipſarum credet, nihil circa cognitionem efficiet, qua ignorata neque curationem inveniet. Habent autem non modicam conjecturam cognitiones ipſae affectuum in profundo corporis conſiſtentium, et ob id utiliſſima medicae artis pars eſt quae cognitionem docet ejusmodi affectionum, quas neque quod primae et maximae ſunt plerique ex vulgo medici ſciunt, quare merito neque cognitionem ipſam, neque curationem inveſtigarunt. Coguntur igitur etiam ſi dogmatici ſint, in rationalibus methodis ad ſolam experientiam pervenire, ut juſte miremur quod, quum absque febre et inflammatione abſceſſuque et ulceratione quispiam debiliter concoquat aut penitus non concoquat, promiſſione facta ſe inventuros curationem, quaerant an contritione ciborum concoctio fiat, et deinde ubi hoc ut maximum invenerint, edulia, quae facile conterantur, exhibent, neque quod promptiſſimum eſt intelligentes, quod etiam quispiam rei medicae rudis, alias autem prudens vir, me interrogavit, quomodo prodeſt ſcire

ὅπως χρήσιμόν ἐστι τὸ γνῶναι τῇ τρίψει τὴν πέψιν γίνεσθαι πρὸς τὸ τὴν διάθεσιν ἐξιάσασθαι τῆς γαστρὸς, καθ' ἣν ἀτονεῖ πέπτειν τὰ σιτία, [562] πρὸς τῷ μηδὲ θεραπείαν εἶναι τὴν τῶν εὐτρίπτων προσφορὰν, ἀλλὰ μόνον ἔκκλισιν τῆς βλάβης, ὥσπερ καὶ τὴν ὀλιγοσιτίαν τε καὶ ἀσιτίαν. ὥσπερ γὰρ ὁ ἀσιτήσας οὐκ ἀπεπτεῖ μὲν, οὐ μὴν ἐθεραπεύθη τὴν διάθεσιν, οὕτως οὐδ' ὁ τὰ μηδ' ὅλως δεόμενα τρίψεως προσαράμενος, ὁποῖόν ἐστι τὸ γάλα καὶ ὁ τῆς πτισάνης χυλὸς καὶ τὰ διὰ τοῦ χόνδρου ῥοφήματα. ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖς τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου γράμμασιν αὐτάρκως λέλεκται, καὶ δῆλον ὅτι τοῖς ἐν ἐκείνοις γεγυμνασμένοις ἡ νῦν ἐνεστῶσα διδασκαλία χρήσιμος ὑπάρχει. καθάπερ δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὡς ἔμπροσθεν εἶπον, ἀναμιμνήσκων ἕκαστα τῶν ἐν ἐκείνῃ μοι προδεδειγμένων κεφαλαίων ἐπὶ τὴν περὶ τῶν φαρμάκων σύνθεσιν ἠρχόμην, οὕτω καὶ νῦν ποιήσω.

Δυσκρασιῶν οὐσῶν ὀκτὼ καθ' ἕκαστον τῶν μορίων, καὶ τούτων ἁπασῶν γινομένων ἢ κατὰ ψιλὰς καὶ μόνας τὰς

per contritionem ciborum fieri concoctionem ad hoc, ut quis affectionem ventris fanet, in qua debilitatur ad concoctionem ciborum? quum non per exhibitionem alimentorum, quae facile conterantur, curatio fiat, fed laefio tantum evitetur velut etiam per paucum alimentum ac inediam. Quemadmodum enim qui inediam perfert, in concoctionis quidem debilitatem non incurrit, non tamen ab affectu hoc modo curatur, fic neque qui in cibo accipit ea, quae in totum nulla contritione opus habent, quale eft lac, ptifanae fuccus et forbitiones ex alica. Haec quidem igitur in libris de curandi methodo fufficienter tradita funt, et non obfcurum eft praefentem doctrinam utilem effe iis, qui fe in illis praeexercuerunt. Quemadmodum autem in aliis, quae prius tradidi, revocatis in memoriam fingulis illic mihi praemonftratis capitibus, ad medicamentorum compofitionem progreffus fum, fic etiam nunc faciam.

Quum octo fint in fingulis partibus corporis intemperaturae, atque hae omnes aut circa folas nudas qualitates,

Ed. Chart. XIII. [562.] Ed. Baf. II. (274.)

ποιότητας, ἢ καὶ μετά τινος χυμοῦ, τὴν μὲν κατὰ ξηρότητα δυσκρασίαν ὑγραίνειν χρὴ, τὴν δὲ καθ' ὑγρότητα ξηραίνειν, οὕτω δὲ καὶ τὴν κατὰ θερμότητα ψύχειν, τὴν δὲ κατὰ ψύξιν θερμαίνειν χρή. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς συνθέτους δυσκρασίας ἤτοι θερμαίνειν καὶ ξηραίνειν ἢ ὑγραίνειν καὶ θερμαίνειν ἢ ψύχειν καὶ ὑγραίνειν ἢ ξηραίνειν καὶ ψύχειν. ἐπεὶ δὲ, ὡς ἔφην, αἱ πλεῖσται δυσκρασίαι τοῖς ἀνθρώποις ἐκ περιουσίας ὑγρῶν μᾶλλον ἢ ἐνδείας γίνονται, τὰ ξηραίνοντα φάρμακα τοὺς πολλοὺς ὀνίνησι μᾶλλον. ἐπὶ δὲ τῶν ξηραινόντων τὰ μὲν στύφει, συνάγοντα καὶ στύφοντα τὴν τῶν ὁμιλούντων οὐσίαν, τὰ δὲ διαφοροῦντα, κἀν τούτῳ διαλύοντα τὴν οὐσίαν αὐτῶν, διὰ τοῦτο πλείους εἰσὶν οἱ τῶν στυφόντων δεόμενοι. ἀλλ' ἐὰν μετὰ ψύξεως ἡ ὑγρὰ δυσκρασία γένηται, βλάπτονται διὰ τῶν στυφόντων μόνων θεραπευόμενοι ψυχρῶν ὄντων ταῖς δυνάμεσιν. εἰκότως οὖν τὰ πλεῖστα τῶν διὰ πείρας εὑρημένων φαρμάκων ἐκ μικτῆς ὕλης σύγκειται, στυφούσης τε καὶ θερμαινούσης. γνωρίσεις δὲ αὐτῶν τὴν

aut cum alicujus humoris complexu fiant, intemperiem quidem ficcam humectare oportet, humidam autem ficcare, fic et calidam refrigerare, frigidam calefacere, fimiliter vero etiam compofitas intemperaturas aut calefacere et ficcare aut humectare et calefacere aut refrigerare et humectare aut ficcare et refrigerare oportet. Quando vero, velut dixi, plurimae intemperaturae hominibus ex redundantia humorum magis quam ex inopia fiunt, medicamenta reficcantia plerosque magis juvant. At vero quum reficcantia partim quidem aftringant cogendo ac aftringendo fubftantiam eorum quae contingunt, partim vero difcutiant et in hoc fubftantiam ipforum diffolvant, ob hoc ipfum fane plures funt, qui aftringentibus indigent, verum fi humida intemperies cum frigiditate fiat, laeduntur qui per fola aftringentia curantur, quae frigidae facultatis exiftunt. Quapropter merito plurima pharmaca per experientiam inventa ex mixta materia componuntur, aftringente videlicet et calefaciente. Verum ipforum differentiam cognofces, fi fimplicium medica-

διαφορὰν τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως ἔχων τὴν μνήμην. εἴρηται γάρ μοι πολλάκις ἤδη μηδένα δύνασθαι λογικῶς τε καὶ κατὰ μέθοδον τοῖς ἐν τῇδε τῇ πραγματείᾳ γεγραμμένοις χρήσασθαι χωρὶς τοῦ μεμνῆσθαι τῶν εἰρημένων ἐν ταῖς πρὸ ταύτης δύο πραγματείαις, τῆς τε τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως καὶ τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου. τινὲς μὲν γὰρ ἄνευ διορισμοῦ τινος ἔγραψαν φάρμακα πρὸς τὰς τοιαύτας διαθέσεις στομάχου τε καὶ γαστρὸς, ἔνιοι δὲ ἐφήψαντο διορισμῶν τινων ἀπὸ συμπτωμάτων ἅπασι φαινομένων. ὅπως οὖν καὶ ὑμεῖς εἰδῆτε γνωρίζειν ἑκάστου τῶν διὰ πείρας εὐδοκιμησάντων φαρμάκων τὰς δυνάμεις, εἰ καὶ μὴ προσγεγραμμένας εὑρίσκοιτε τὰς διαφορὰς τῶν διαθέσεων ἐφ᾽ ὧν ἁρμόττουσι, παραγράψω πρώτας μὲν τὰς ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου γεγραμμένας, εἶτα τὰς ὑπ᾽ Ἀσκληπιάδου καὶ μετὰ ταύτας, ἐὰν δόξῃ, καὶ ἄλλας τινάς.

Κεφ. β΄. [*Αἱ ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου γεγραμμέναι στομαχικαὶ δυνάμεις.*] *Προγράψας Ἀνδρόμαχος, στομαχικαὶ*, μετὰ τὴν προγραφὴν τήνδε οὕτως ἤρξατο. πρὸς στομαχικοὺς ἱερὰ, ἣ

mentorum facultatem memoria tenueris. Dictum enim jam mihi saepe est, neminem posse rationabiliter et secundum methodum uti his, quae in hoc opere conscripta sunt, si non memoria teneat quae in duobus operibus ante hoc opus editis prodita sunt, de simplicium medicamentorum facultate et curandi methodo dico. Quidam enim absque discrimine medicamenta ad ejusmodi affectus stomachi et ventris conscripserunt, quidam vero aliqua discrimina attigerunt a symptomatis quae omnibus apparent. Quo igitur et vos cognoscere sciatis facultates uniuscujusque medicamenti per experientiam longam approbati, etiam si non inveneritis differentias affectionum, in quibus conveniunt, ascriptas, primum quidem ea quae Andromachus prodidit ascribam, deinde quae Asclepiades et post haec, si ita videbitur etiam alia quaedam.

Cap. II. [*Confectones stomachicae Andromachi.*] Andromachus postquam praescripsit, stomachicae, post hanc praescriptionem sic auspicatur. *Ad stomachicos hiera, qua*

Ed. Chart. XIII. [562. 563.] Ed. Bas. II. (274. 275.)

χρῶμαι, κἄπειθ᾽ ἑξῆς ἔγραψε τὴν ὅλην αὐτῆς σύνθεσιν, ὧδέ πως ἔχουσαν. ℞ σχοίνου ἄνθους, ξυλοβαλσάμου, [563] μαστίχης, (275) κρόκου, νάρδου Ἰνδικῆς, ἀσάρου, κινναμώμου ἀνὰ < ϛʹ. ἀλόης πεπλυμένης < ρʹ. ὁμοῦ λεάνας ἀποτίθεσο, δίδου νήστει κοχλιάρια βʹ. οἱ δὲ ἕν, μεθ᾽ ὕδατος ψυχροῦ κυάθων δʹ. ἢ θερμοῦ. ταῦτα μὲν οὖν ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν, οὔτε τίνας ὀνομάζει στομαχικοὺς δηλώσας οὔτε εἰ πᾶσιν αὐτοῖς ἁρμόττει τὸ φάρμακον οὔτ᾽ εἰ πλείοσιν. ἐμοὶ τοίνυν ἀναγκαῖον εἰπεῖν, ἐπειδὴ τῶν λεγομένων στομαχικῶν ἔνιοι μὲν ὑπὸ τῆς εἰρημένης ἀρτίως ἱερᾶς ὀνίνανται μεγάλως, ἔνιοι δὲ βλάπτονται. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τούς τε ἀνορέκτους οὕτω καλοῦσι καὶ ὅσοις μετὰ τὸ προσάρασθαι τὴν τροφὴν τὸ τῆς γαστρὸς στόμα βαρύνεταί τε καὶ θλίβεται καί τινα δύσφορον ἄσην ἔχει. καλοῦσι δ᾽ ὡσαύτως κἀκείνους, οἷς ἐπιγίνεται ναυτία, καὶ μᾶλλόν γε ὅταν εἰς ἔμετον ὁρμήσῃ, καὶ μᾶλλον ἔτι μετὰ τοῦ διαφθείρεσθαι τὰ σιτία, ποτὲ μὲν ὀξώδη γινόμενα, ποτὲ δὲ καὶ κνισώδη, ποτὲ δὲ καὶ ἄλλην ποιότητα μοχθηρὰν ἐπικτώμενα.

utor, et deinceps totam ejus compositionem ascribit in hunc modum. ℞ Schoenanthi, xylobalsami, mastiches, croci, nardi Indicae, asari, cinnamomi, singulorum ʒ vj, aloës lotae ʒ c, simul trita repone. Praebe jejunis cochlearia duo, alii unum praebent cum aquae frigidae cyathis quatuor aut calidae. Haec quidem Andromachus scripsit, neque quos stomachicos nominet ostendens ac declarans, neque an omnibus ipsis hoc medicamentum conveniat an pluribus. Itaque id mihi necessarium est dicere, quum ex iis, qui stomachici dicuntur, aliqui quidem statim magnopere ex praedictae hierae usu juventur, aliqui vero laedantur. Plerique quidem vulgo homines eos, qui appetentiam perdiderunt ita vocant, et quibus post acceptum cibum ventris os gravatur atque apprimitur et quandam aegre tolerabilem anxietatem habet. Appellant eodem modo etiam illos, quibus nausea contingit et maxime si ad vomitum impellat, et adhuc magis si simul cibi corrumpantur, quandoque acidi, quandoque nidorosi facti, quandoque etiam aliam vitiatam qualitatem

καὶ τούτων ἁπάντων ἔτι μᾶλλον ἐκείνους στομαχικοὺς ὀνομάζουσιν, ὅσοις ἐρυγαὶ τοιαῦται μετὰ δυσφορίας τινὸς καὶ ἄσης καὶ ἀνατροπῆς γίνονται, πολλάκις οὐδέπω τροφὴν προσενεγκαμένοις. κἂν ἐπὶ πλεῖστον δὲ χρόνον ἐν τῷ στόματι τῆς γαστρὸς διαμένῃ τὰ σιτία βαρύνοντα καὶ μόλις ὑποβιβαζόμενα, καὶ τούτους στομαχικοὺς ὀνομάζουσιν. ἑτέρους δὲ τὴν καλουμένην ὄρεξιν κυνώδη ἴσχοντας, ὡς ἐσθίειν τε πλεῖστα καὶ βαρυνομένους μάλιστα ὀλίγον ὕστερον ἐμεῖν, ὁμοίως προσαγορεύουσιν, ἄλλους δὲ ἰσχυρῶς ἐκλυομένους, ὅταν ἐπὶ πλεῖον ἀσιτήσωσι, κἂν μὴ θᾶττον ἐπὶ τὴν τῶν σιτίων ἀφίκωνται προσφορὰν, δακνομένους τὸ τῆς γαστρὸς στόμα, καλοῦσιν ὡσαύτως στομαχικούς. αὐτῶν δὲ τούτων ἔνιοι ναυτιώδεις γίνονται ῥᾳδίως, εἰ μὴ θᾶττον προσάροιντο πόμα καὶ σιτία. κατὰ μέθοδον οὖν λογικὴν ὁ τὰ βοηθήματα εὑρίσκων ἐπὶ τὴν τῆς διαθέσεως ἀφικνεῖται ζήτησιν, ἧς εὑρηθείσης εὐπορήσειν ἐλπίζει τῶν οἰκείων αὐτῇ βοηθημάτων. ὁ δὲ διὰ μόνης τῆς πείρας ἀθροίζων τὰ βοηθήματα περίπτωσίν τε τὴν ἑαυτοῦ περιμένει καὶ τὴν τῶν ἔμπροσθεν ἱστο-

adepti. Et prae his omnibus adhuc magis illos ftomachicos nominant, quibus ructus ejusmodi cum moleftia quadam et anxietate ac fubverfione contingunt faepe, quum nondum cibum acceperunt. Quin etiam fi per plurimum tempus cibi in ore ventris morentur gravantes et vix defcendentes, hos itidem ftomachicos appellant. Alios item appetitum caninum appellatum habentes et ut plurima edant et maxime gravati paulo poft revomant fimiliter vocant. Alios rurfus, qui fortiter exolvuntur, ubi diutius inediam pertulerint, et fi non citius cibum accipiant, in ore ventris morfus percipiunt, eodem modo ftomachicos vocant. Horum ipforum vero aliqui facile naufeofi fiunt, nifi citius potum ac cibum acceptent. Itaque qui fecundum rationalem methodum auxilia inveftigat ad affectus inquifitionem procedit, qua inventa abundaturum fe fperat propriis ipfi auxiliis. Qui vero per folam experientiam auxilia accumulat, ipfe fuam fortuitam occafionem expectat et a prioribus tradita relegit.

Ed. Chart. XIII. [563.] Ed. Baf. II. (275.)

ρίαν ἀναλέγεται, γεγραφότων δὲ αὐτῶν ἀδιορίστως τὰ πλεῖστα, καὶ μέντοι καὶ διαφερομένων ἐν πολλοῖς, εἰκότως καὶ αὐτὸς ἄλλοτε ἄλλης γίνεται γνώμης, καὶ μᾶλλον ὅταν ὑπ' αὐτῶν τῶν βοηθημάτων ἐνίοτε μὲν ὠφελουμένους ὁρᾷ τοὺς στομαχικοὺς, ἐνίοτε δὲ βλαπτομένους, καθάπερ ἐπὶ τῆς προκειμένης ἱερᾶς, ἣν οἱ νῦν ἰατρεύοντες ἐν Ῥώμῃ σχεδὸν ἅπαντες ὀνομάζουσι πικρὰν, ἐπειδὴ τὸ τῆς ἱερᾶς ὄνομα τῷ διὰ τῆς κολοκυνθίδος ἐπιφέρειν ἐδικαίωσαν. οἱ δὲ πρὸ ἡμῶν ἰατρεύσαντες ἐν Ῥώμῃ τὰς δύο καλοῦντες ἱερὰς προσέθεσαν αὐταῖς ἕνεκα διαστολῆς, τῇ μὲν ἑτέρᾳ τὸ διὰ κολοκυνθίδος, τῇ δ' ἑτέρᾳ τὸ δι' ἀλόης, οὕτω γράφοντες ἱερὰ ἡ διὰ κολοκυνθίδος, ἱερὰ ἡ δι' ἀλόης. ἡ τοίνυν διὰ τῆς ἀλόης ἱερὰ σκευάζεται διττῶς, ὑπὸ μὲν ἐνίων, ὥσπερ καὶ ἡ τοῦ Ἀνδρομάχου πρὸς ἑκατὸν δραχμὰς τῆς ἀλόης, μιγνυμένων ἑκάστου τῶν ἄλλων δραχμῶν ἕξ, ὑπὸ δὲ ἐνίων τε οὐχ ἕξ, ἀλλ' ὀκτώ. τινὲς δὲ τῆς ἀλόης εἰς ὀγδοήκοντα δραχμὰς ἓξ τῶν ἄλλων μιγνύουσιν. οἱ μὲν οὖν πλεῖστοι τὰ μιγνύμενα τῇ ἀλόῃ φάρμακα τὸν ἀριθμὸν ἓξ καὶ τὸ καλούμενον ἄνθος

Quum vero plurima ab ipfis indefinite prodita fint et in plerisque etiam inter fe differant ac diffentiant, merito etiam ipfe alias aliud fentit, maxime ubi ab ipfis auxiliis aliquando quidem juvari ftomachicos videt, aliquando vero laedi, quemadmodum in propofita hiera contingere folet, quam quidem omnes, qui nunc Romae medicantur, picram i. e. amaram, nominant, quandoquidem hierae appellationem medicamento ex colocynthide cenfuerint adfcribendam. Verum qui ante nos Romae medicinam exercuerunt, ambo ea medicamenta hieras appellarunt et diftinctionis gratia alteri ex colocynthide, alteri ex aloë appofitionem addiderunt fic fcribentes, hiera ex colocynthide, hiera ex aloë. Hiera itaque ex aloë dupliciter praeparatur ab aliquibus, velut Andromachus defcribit, ad centum aloës drachmas fingulorum aliorum drachmis fex admixtis, ab aliquibus vero non fex, fed octo. Quidam vero in octoginta aloës drachmas fex aliorum addunt. Plurimi autem ad medicamenta, quae aloae mifcentur, et fex numero funt, etiam florem junci

σχοίνου, καὶ μέντοι καὶ τὴν ἀλόην αὐτὴν ὁ μὲν Ἀνδρόμαχος πεπλυμένην, τῶν δὲ ἄλλων ἔνιοι μὲν οὕτως, ἔνιοι δὲ ἄπλυτον ἐμβάλλουσιν. ἡμᾶς δὲ νῦν χρὴ γινώσκειν εἰς μὲν τὴν ὑπαγωγὴν τῆς γαστρὸς ἐπιτηδειοτέραν εἶναι τὴν ἄπλυτον ἀλόην, ἀποτίθεσθαι δὲ τὸ πολὺ τοῦ φαρμακώδους τὴν πεπλυμένην καὶ ἣν μᾶλλον ἄν τις θαῤῥήσειε δοῦναι τοῖς πυρέσσουσιν, οὐδὲ τούτοις σφοδρῶς, ἀλλὰ πάνυ βληχρῶς. [564] ἔνιοι δὲ καὶ τὸ διὰ τῆς ἀπλύτου πολλοῖς τῶν οὕτω πυρεσσόντων δόντες, εἶτα μηδὲν σαφὲς βλάψαντες, ἐπ᾽ ἄλλων μεγίστης ἐπειράθησαν βλάβης, ἐναντιωτάτη γάρ ἐστιν ἀλόη, κἂν πλυνθῇ, τοῖς ἄνευ μοχθηρῶν ὑγρῶν κατὰ δυσκρασίαν τὴν θερμὴν καὶ ξηρὰν ἐνοχλουμένοις. ἐγγὺς δέ τι τούτων καὶ οἱ κατὰ τὴν ξηρὰν δυσκρασίαν, εἰ μετὰ ψυχρότητος εἴη τὴν βλάβην ἴσχουσι, καὶ ὅλως ὅσοι κατὰ τὰς ποιότητας μόνας ἐβλάβησάν τι μόριον. αἱ γὰρ ἐπὶ χυμοῦ δυσκρασίαι τῶν κενούντων αὐτὰς δέονται φαρμάκων. αἱ δ᾽ ἄνευ τούτων εἰς μαρασμὸν ἀφικνοῦνται πάντως ἐπὶ τῷ διὰ τῆς ἀλόης φαρμάκῳ, ἔνθα τοίνυν ὑγρότης μοχθηρὰ διαβρέχει τοὺς χιτῶνας

odorati apponunt. At vero ipſam aloën Andromachus quidem lotam, aliqui vero ex aliis etiam ſic, aliqui vero illotam adjiciunt. Verum noſſe operae pretium eſt ad ventris ſubductionem illotam aloën aptiorem eſſe, multum vero de medicamentoria vi deponere lotam, quam etiam febricitantibus dare aliquis audeat, ſi non vehemens, ſed valde debilis ſit febris. Quidam vero etiam ex illota aloë medicamentum multis ſic febricitantibus exhibuerunt, deindeque quum nihil manifeſte laeſiſſent, in aliis rurſus magnam experti ſunt cladem. Infeſtiſſima eſt enim aloë etiam lota ſis qui citra vitiatos humores ex intemperie calida et ſicca affliguntur. Proximam ab his cladem percipiunt, qui ſiccam intemperiem habent cum frigiditate implicata, et in univerſum, qui ex ſola qualitate partem aliquam affectam ac laeſam habent. Etenim in humoribus intemperaturae medicamentis ipſas evacuantibus egent, quae vero absque his conſiſtunt, penitus in tabem deveniunt ex medicamenti hujus ex aloë conſtantis uſu. Itaque ubi humiditate vitiata tuni-

τῆς γαστρὸς, ἡ δι' ἀλόης πικρὰ χρήσιμος, ἐκκαθαίρουσα τὴν ὑγρότητα. πάντως δὲ τοῖς οὕτω διακειμένοις ὑπάρχει σύμπτωμα ναυτιῶδες ἧττον ἢ μᾶλλον. αὕτη μὲν οὖν ἡ κένωσις τοῦ λυποῦντος χυμοῦ διὰ τῆς ἀλόης γίνεται μόνης, καθαρτικὴν ἐχούσης δύναμιν οὐκ ἰσχυρὰν, ἀλλ' ὥστε τὰ μὲν κατὰ τὴν κοιλίαν ὤν ψαύει δύνασθαι καθαίρειν, κἂν πλείων ποτὲ δοθῇ, μέχρι τῶν κατὰ τὸ ἧπαρ ἀναβαίνει χωρίων, οὐ μὴν ὅλου τοῦ σώματός ἐστι καθαρτικὸν ἡ ἀλόη. τῶν μιγνυμένων δ' αὐτῇ μαστίχη μὲν ὡς εὐστόμαχός τε καὶ εὐώδης, θραῦσαι τὸ φαρμακῶδες τῆς ἀλόης δυναμένη μίγνυται. κιννάμωμον δὲ πρὸς αὐτοῖς ὅτι λεπτομερέστατόν ἐστιν, ὡς ἀναστομοῦν τε ἅμα τοὺς πόρους τῆς γαστρὸς διαῤῥύπτειν τε καὶ λεπτύνειν εἴ πού τι γλίσχρον ἢ παχὺ τοῖς χυμοῖς ἐπιφέροιτο. τὰ γὰρ παχέα τῶν ὑγρῶν διὰ τὴν τῆς καθαρτικῆς δυνάμεως ἀῤῥωστίαν οὐ πέφυκεν ἕλκειν ἡ ἀλόη. διὸ καὶ τῶν χολωδῶν τῶν ἐν τῇ γαστρὶ διαθέσεων ἄριστόν ἐστι φάρμακον, ὡς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ πολλάκις ἰάσασθαι, στομαχικῶς ἐνοχλεῖσθαι πεπιστευμένους πολλούς. ὠφελεῖ δὲ καὶ ταῦτα καὶ τἄλλα

cae ventris perfunduntur, picra ex aloë utilis est expurgans humiditatem, omnino autem sic affectis accessio nauseae plus aut minus adest. Evacuatio igitur affligentis humoris per solam aloën contingit, quae purgatoriam vim non fortem habet, sed ut ea quae circa alvum sunt, quae etiam contingit, purgare possit. Et si aliquando ampliori pondere exhibeatur, usque ad locos circa hepar conscendit, non tamen totius corporis purgatoria aloë existit. Caeterum ex iis, quae ei admiscentur, mastiche, ut stomacho commoda et odora et quae medicamentariam aloës vim frangere queat admiscetur. Cinnamomum vero his additur, propterea quod tenuissimarum est partium, ut aperire ventris meatus possit extergereque ac attenuare, si quid viscosum aut crassum in humoribus feratur, crassos enim humores ob purgatoriae facultatis imbecillitatem aloë trahere non potest. Quapropter biliosarum ventris affectionum optimum medicamentum est, adeo ut in uno die saepe multos stomacho ita affectos credita sit persanasse. Juvat autem et hos et alios

πάντα πάθη τὰ κακόχυμα τὸ κιννάμωμον μιγνύμενον, ἀλλοιωτικὴν ἐπὶ τὸ κατὰ φύσιν ἔχον δύναμιν τῶν μοχθηρῶν ποιοτήτων. εἰδέναι τοίνυν χρὴ τὰς ἐπὶ χυμοῖς μοχθηροῖς διαθέσεις κατά τε τὴν γαστέρα καὶ τὸν στόμαχον ὠφελουμένας μὲν διὰ τῶν τῆς ἀλόης φαρμάκων, εἰς μεγίστην δὲ βλάβην ἀφικουμένας ὑπὸ τῶν στυφόντων ἐδεσμάτων τε καὶ πομάτων καὶ φαρμάκων. ὥσπερ γε πάλιν ἐφ᾽ ὧν ὑγρότης πολλὴ καὶ οἷον πλάδος τίς ἐστι κατὰ τὸ πεπονθὸς ἄνευ κακίας χυμῶν, αὐτῷ μόνῳ τῷ ποσῷ λυποῦσα καὶ οἷον διάβροχον ἐργασαμένη τὸ τῆς γαστρὸς σῶμα χρησιμωτάτη τῶν στυφόντων ἐδεσμάτων τε καὶ πομάτων καὶ φαρμάκων ἡ χρῆσίς ἐστιν, ἐκλύτου καὶ παρέτου γενομένου τηνικαῦτα τοῦ πεπονθότος, ὁμοίως τοῖς κεχαλασμένοις ἄρθροις, ἐφ᾽ ὧν καὶ αὐτῶν ἡ τῶν στυφόντων χρῆσις ἐπανορθοῦται τὴν διάθεσιν. ἀλλ᾽ ἥ γε πικρὰ, περὶ ταύτης γὰρ ἡμῖν ὁ λόγος, ὥσπερ τὸ κιννάμωμον, οὕτω καὶ τἄλλα τὰ μὲν ὡς εὐστόμαχα, τὰ δὲ ὡς λεπτομερῆ καὶ ῥύπτοντα λαμβάνει, τῇ μὲν ἰσχύϊ πάμ-

omnes affectus ex vitiatis humoribus ortos cinnamomum admixtum, utpote quod alterantem habet facultatem vitiofarum qualitatum in id, quod fecundum naturam habet. Quare fcire oportet affectiones in humoribus vitiatis circa ventrem et ftomachum maxime per medicamenta ex aloë juvari, in maximum vero detrimentum pervenire ex aftringentium eduliorum, potuum ac medicamentorum ufu, quemadmodum vice verfa, in quibus humiditas multa et velut mador quispiam eft circa affectam partem citra vitiatos humores, qui ipfe fola quantitate et copia affligat et velut irriguum ventris os reddat, utiliffimus aftringentium eduliorum, potuum ac medicamentorum ufus exiftit, languida nimirum et exoluta tunc reddita affecta particula ad modum laxatorum articulorum, in quibus ipfis etiam aftringentium ufus corrigit affectionem. Caeterum picra confectio, de hac enim nobis fermo eft, velut cinnamomum, fic etiam alia partim ut ftomacho commoda, partim ut tenuium partium et extergentia affumit, quae robore quidem mul-

πολὺ κινναμώμου λειπόμενα, τὸ δὲ γένος τῆς δυνάμεως ταὐτὸν ἔχοντα. δευτέραν ἐπὶ τῇ προγεγραμμένῃ συνθέσει ὁ Ἀνδρόμαχος κατὰ λέξιν οὕτως ἔγραψεν, ὡς Λάμπων ὁ Πηλουσιώτης. ♃ κινναμώμου, καλάμου ἀρωματικοῦ, κασσίας μελαίνης, ξυλοβαλσάμου, σχοίνου ἄνθους, ἐλάτης ἀνὰ γο γ΄. οἱ δὲ ἀνὰ γο α΄. κόψας πάντα ἁδρομερῶς, ἔμβαλλε εἰς χύτραν καινὴν, ἐπιβαλὼν ὕδατος ὀμβρίου ξε. γ΄. καὶ ἕψε ἕως τὸ ἥμισυ (276) λειφθῇ καὶ διήθησον καὶ λαβὼν ἀλόης Ἰνδικῆς λίτραν α΄. ἐπίχει ὕδατος ὀμβρίου τὸ ἱκανὸν καὶ λέαινε τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ἕως ξηρανθῇ, [565] τούτῳ πρῶτον ἀπογλυκάνας τὴν ἀλόην τό τε ἀπὸ τῶν ἀρωματικῶν βαλὼν ὕδωρ λέαινε ἐν ἡλίῳ ἄχρι ξηρανθῇ, καὶ λεάνας λεῖα κατάμισγε ταῦτα, κρόκου, σμύρνης, μαστίχης ἀνὰ γο γ΄. οἱ δὲ ἀνὰ γο α΄. συλλεάνας ὁμοῦ πάντα, ἀπόθου ξηρὸν καὶ χρῶ ποτίσματι πρὸς σπάσματα, ῥήγματα, πληγὰς τῶν ἐντὸς, ἐναρχομένους πόνους πλευρῶν καὶ ἐπὶ τῶν πνευματουμένων, στομάχους ἀλγούντων καὶ βραδυπεπτούντων καὶ αἷμα ἀνα-

tum a cinnamomo deficiunt, idem vero facultatis genus habent. Secundam a praefcripta compofitione Andromachus fic ad verbum tradidit. *Ut Lampon Pelufiota.* ♃ Cinnamomi, calami aromatici, caffiae nigrae, xylobalfami, floris junci odorati, palmae elates, fingulorum quadrantem, alii ℥ j, omnia in craffas partes tufa in ollam novam conjice, et aquae pluviae fextariis tribus infufis donec dimidium fuperfit coque et excola, et accepta aloes Indicae libra una, aquam pluviam fufficientem fuperfundito, et fub caniculae aeftus donec reficcetur terito, atque ubi primum per hanc aquam aloën ipfam dulcem feceris, poftea eam quae ab aromatis excolata eft, aquam affundito et in fole, donec reficcetur, terito, indeque trita haec quae fequuntur admifceto, croci, myrrhae, maftiches, fingulorum quadrantem, alii ℥ j, conterito fimul omnia et ficca reponito, atque in potionibus ad convulfa, rupta, plagas internarum partium incipientes laterum dolores utitor, item ad inflatos, dolentes ftomachum, tarde concoquentes, rejicientes fanguinem et

γόντων καὶ ἰσχιαδικῶν τὴν τελείαν δόσιν δίδου ἐν ὕδατος κυάθῳ ἑνὶ ὀβολὸν α΄. οἷς δὲ ὀβολοὺς δύο, τοῖς δὲ ἄλλοις πρὸς δύναμιν. ἐπὶ δὲ τῶν τραυμάτων καὶ φλεγμονῶν διηθὲν, ὀξυμέλιτος πάχος ἐπιτεθειμένον. ἐπὶ δὲ τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς φλεγμονῶν χυλῷ ἡδυόσμου ἢ καλαμίνθης ἢ στρύχνου ἤ τινος τῶν ὁμοίων. ἐπὶ δὲ τῶν ἐν δακτυλίῳ φλεγμονῶν ἐν ῥοδίνῳ ἢ οἴνῳ Ἀμιναίῳ. χρῶ δὲ καὶ ἐπὶ παρωνυχιῶν ξηρῷ, ἐπάνω μοτῶν σὺν ῥοδίνῳ καὶ πρὸς αἱμοῤῥαγίας καὶ ξηρὸν σὺν ὄξει καὶ πρὸς ἐσχάραν ἐν στόματι, ἐν γλυκεῖ ἀναγαργαριζόμενον. τοῦτο τὸ φάρμακον, ὃ τοῦ Πηλουσιώτου Λάμπωνος εἶναί φησι τῶν πολυχρήστων ἐστὶ, περὶ ὧν εἴρηταί τι καὶ πρόσθεν, ὡς ἀπολειπόμενα τῶν ἕν τι ποιούντων ἄριστα τῷ πλήθει τῆς ἐπαγγελίας σπουδάζεται, βουλομένων ἡμῶν ἓν ἔχειν μᾶλλον ἐπὶ παθῶν εἴκοσιν ἁρμόζον ἢ τοσαῦτα τὸν ἀριθμὸν ἕτερα. βελτίω καθ᾽ ἓν ἕκαστον πάθος ἑνὸς τοῦ πολυχρήστου. δύναμις δὲ αὐτοῦ, καθ᾽ ἣν ἐπὶ τῶν προειρημένων ἐνεργεῖ, λεπτομερής τε καὶ θερμαίνουσα καὶ τέμνουσα

fchiadicos. Datur ad fummum obolus j aut duo ex aquae cyatho uno, reliquis pro viribus praebeto. In vulneribus et inflammationibus dilutum aceto mulfo ufciiter imponitur, in oculorum inflammationibus fucco menthae aut calaminthae aut folani aut alicujus confimilis. In podicis inflammationibus cum rofaceo aut vino Aminaeo. Utere etiam in paronychiis ficco fuperne linamento cum rofaceo impofito, et ad fanguinis eruptiones ficco cum aceto, et ad cruftas in ore ex paffo gargariffandum dato. Hoc medicamentum, quod Pelufiotae Lamponis effe ait, ex iis eft quae ad multos affectus commoda funt, de quibus etiam ante aliquid dictum eft, quod videlicet deficiant ab iis, quae unum quoddam optime faciunt ob multitudinem eorum, quae promittunt. Apparantur autem quum unum habere viginti affectionibus congruum malumus, quam tot numero alia, quum tamen ad fingulas affectiones unum aliquod deftinatum eo, quod ad plures paratum eft melius exiftat. Facultas autem ipfius, per quam in praedictis efficax eft,

καὶ διαῤῥύπτουσα καὶ ἀναστομῶσα καὶ διὰ ταῦτα διαφορητικὴ τῶν πλεοναζόντων ἔν τισι μορίοις ἰχώρων τε καὶ χυμῶν, κατὰ τοῦτο δὲ καὶ τοῖς προκειμένοις ἐν τῷ λόγῳ πάθεσιν ἁρμόττει διαφοροῦν τοὺς μοχθηροὺς, ὡς ἔφην, ἰχῶράς τε καὶ χυμοὺς τῶν πεπονθότων μορίων, ὥστε καὶ τὰς προειρημένας τῆς κοιλίας διαθέσεις, ἐφ᾽ ὧν ἡ πικρὰ κάθαρσιν ἐργάζεται μετρίαν, ἰάσαιτο τῷ ξηραίνειν κατ᾽ ὀλίγον οὐ τῷ κενοῦν ἀθρόως, ἀμείνων οὖν εἰς τὰς τοιαύτας διαθέσεις ἡ πρώτη γεγραμμένη πικρά. τρίτον ἐπὶ τοῖς προγεγραμμένοις ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψε φάρμακον ὡδί πως.

[Πρὸς στομαχικοὺς καὶ κοιλιακοὺς ὁ πικρὸς τροχίσκος μαλάσσει κοιλίαν, ποιεῖ καὶ πρὸς ὕπνον καὶ ἔστιν ἐκ τῶν Ἀφρόδα. ποιεῖ καὶ πρὸς κύστιν καὶ πρὸς τὰ ἐν κώλῳ] ℞ Σελίνου σπέρματος ∠ ϛ′. ἀνίσου ∠ ϛ′. πεπέρεως λευκοῦ ∠ α′ S″. καστορίου ∠ β′. σμύρνης ∠ α′ S″. νάρδου Κελτικῆς τοῦ ἄνθους ∠ α′ S″. ὀπίου ∠ α′ S′. κινναμώμου ∠ α′ S″. ἀψινθίου κόμης ∠ γ′. ἀλόης τριώβολον, μαστίχης ∠ α′. μεθ᾽ ὕδατος ἀνάπλασσε τροχίσκους τριωβολιαίους ἢ

tenuium partium existit et calefactoria, secans, extergens et aperiens et ob id discussoria redundantium in quibusdam partibus serosorum succorum ac humorum. Et propterea etiam praedictis in sermone affectibus convenit, discutiens, ut dixi, vitiosos et serosos succos ac humores affectarum partium, quare etiam praedictas alvi affectiones, in quibus picra confectio moderatam purgationem operatur, curaverit per modicam reficcationem, non per coacervatam evacuationem. Praestantior igitur est ad hujusmodi affectus picra compositio prima descripta. Tertium post praedicta medicamentum Andromachus sic descripsit.

[*Ad stomachicos et coeliacos pastillus amarus mollit alvum, facit ad somnum. Est autem ex libris Aphrodae. Facit et ad vesicam et coli affectus.*] ℞ Seminis apii ʒ vj, anisi ʒ vj, piperis albi ʒ j ß, castorii ʒ ij, myrrhae ʒ j ß, nardi Celticae floris ʒ j ß, opii ʒ j ß, cinnamomi ʒ j ß, comae absinthii ʒ iij, aloës obol. iij, masticles ʒ j, cum aqua pastillos formato triobolares aut drachmales et dato cum

ἀνὰ < α΄. καὶ δίδου μεθ᾽ ὕδατος κυάθων γ΄. οὐδ᾽ ἐπὶ τούτου τοῦ φαρμάκου προσέγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος, ὁποίους λέγει στομαχικοὺς τούς τι πάσχοντας. ἐκ δὲ τοῦ προσκεῖσθαι τῇ συνθέσει τὸ ὀπίου ὁ συνθεὶς τὸν τροχίσκον εὔδηλός ἐστιν ἐστοχασμένος τοῦ ξηραντικόν τε ἅμα καὶ ἀνώδυνον ἐργάσασθαι τὸ φάρμακον, ὕπνον τέ τινα φέρον, οὐ μὴν πρὸς μίαν γε τῶν εἰρημένων διαθέσεων ἀγωνιστικῶς ἱστάμενος, ἐκκόψαι διὰ ταχέων αὐτήν. τέταρτον ἄλλο φάρμακον ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν, οὐδὲ πρὸς μίαν διάθεσιν ἀγωνιστικῶς συγκείμενον οὔτε πρὸς πολλὰς μετρίως. ἔχει δὲ οὕτως ἡ γραφή.

[566] [Πρὸς στομαχικοὺς ἱερὰ Ἀντιπάτρου.] ♃ Ἀλόης καλῆς < δ΄. μαστίχης < β΄. ἀσάρου < δ΄. ῥόδων ξηρῶν, σχοίνου, μήου, φοῦ, κασσίας ὁμοίως ἀνὰ γο S″. ξηρῷ λείῳ χρῶ ὡς ἐπὶ τῆς ἀλόης. τὸ πέμπτον δὲ ἐπὶ τούτοις φάρμακον, ὃ δι᾽ ἀρνογλώσσου χυλοῦ σκευάζεται, καί φησιν Ἀπολλωνίου εἶναι αὐτὸ, τοιοῦτόν ἐστιν. ♃ ἀρνογλώσσου χυλοῦ ξηροῦ < γ΄. μαστίχης < β΄. σμύρνης < α΄. ἡδυόσμου < α΄. ζιγ-

aquae cyathis tribus. Neque in hoc medicamento adfcripfit Andromachus, quosnam ftomachicos dicat ex iis, qui quidpiam patiuntur, verum ex eo, quod compofitioni additum eft opium, manifeftum fit, compofitorem hujus medicamenti intentionem fuam eo direxiffe, ut reficcatorium fimul et doloris fedatorium medicamentum efficeret, fomnumque aliquem induceret, non tamen contentiofe contra unum aliquem ex praedictis affectibus inftando, quo videlicet brevi ipfam excideret. Quartum deinde medicamentum Andromachus fcripfit, neque ad unum aliquem affectum contentiofe compofitum, neque ad multas moderate. Habet defcripto hoc modo.

[*Ad ftomachicos hiera Antipatri.*] ♃ Aloës bonae ʒ iv, maftiches ʒ ij, afari ʒ iv, rofarum ficcarum, junci odorati, mei, phu, caffiae, fingulorum ʒ ß. Utere arido trito, quemadmodum in hiera ex aloë. Quintum poft haec medicamentum, quod ex plantaginis fucco praeparatur et ipfum Apollonii effe ait, tale eft. ♃ Succi plantaginis aridi ʒ iij, maftiches ʒ ij, myrrhae ʒ j, mentae ʒ j, zingib. ʒ j. Videtur

γιβέρεως ∠ α΄. δοκεῖ μοι ταύτης τῆς δυνάμεως ὁ Ἀπολλώνιος πεπειρᾶσθαι, θερμοτέραν διάθεσιν ἔχοντος τοῦ στομάχου, καὶ οὕτως αὐτὴν ἀδιορίστως ἐπαινεῖν, οὐ δυναμένην ἐπὶ τῶν ψυχρὰν ἐχόντων διάθεσιν ἁρμόττειν, ἐμψυκτικὸς γάρ ἐστιν ὁ τοῦ ἀρνογλώσσου χυλός· ἡ δὲ ἐφεξῆς γεγραμμένη δοκεῖ μοι συντίθεσθαι προσπταίσαντος ἐν τῇ τῆς προτέρας χρήσει τοῦ συνθέντος αὐτὴν καὶ γνόντος ὡς ἔμψυχον ἐποίησε τὸ φάρμακον, εἶτα διὰ τοῦτο καστορίου τε προσθέντος ὀλίγον καὶ ἀλόης τι κενοῦν δυναμένης καὶ μαστίχης ὡς εὐστομάχου καὶ κρόκου καὶ σμύρνης ὡς πέπτειν δυναμένων. διόπερ οὔτε τοῦτο τὸ φάρμακον οὔτε τὸ πρὸ αὐτοῦ παραλάβοιμι ἂν ἐπὶ στομαχικῆς διαθέσεως, οὐδεμίαν ἰάσασθαι καλῶς δυνάμενα πλὴν τῆς ἱκανῶς θερμῆς. ἔγραψε δ' οὕτως αὐτό. ℞ ἀρνογλώσσου χυλοῦ ξηροῦ ∠ ι΄. ἀλόης Ἰνδικῆς ∠ α΄. μαστίχης ∠ α΄. κρόκου ὀβολοὺς β΄. ὀπίου τριώβολον, καστορίου τριώβολον, σμύρνης ∠ α΄. ἀνάπλασσε ἡλίκα ἐρέβινθος. ὡσαύτως δὲ οὐδὲ τὸ ἐφεξῆς γεγραμμένον ἄνευ διορισμοῦ καλῶς ἄν τις παραλάβοι κατὰ διάθεσιν ἄλλην, ὅτι

mihi Apollonius hanc compofitionem experimento cognovifse in ftomacho calidiorem affectum habente, atque ita ipfam indifcriminatim extulifse, non potentem frigidis affectibus convenire, refrigeratorius enim eft plantaginis fuccus. Porro quae fequitur, videtur mihi compofita effe ab eodem auctore, in prioris ufu fucceffum non fentiente et cognofcente medicamentum refrigeratorium fe effeciffe et ob id caftorii modicum et aloës quippiam apponente, quae evacuare poteft, et maftichen ut ftomacho commodam, ac crocum et myrrham, ut quae concoquere queant. Quapropter neque hoc neque hoc praecedens medicamentum adhibuerim in ftomachico affectu, quum nullum probe curare posfint, praeterquam multum calidum. Scripfit de ea hoc modo. ℞ Succi plantaginis ficci ʒ x, aloës Indicae ʒ j, maftiches ʒ j, croci obol. ij, opii obolos tres, caftorii obolos tres, myrrhae ʒ j, formato ad magnitudinem ciceris. Similiter autem neque confequenter fcriptum citra difcrimen recte quis adhibuerit in alio affectu quam qui moderata

μὴ μετρίας ξηρότητος καὶ στύψεως δεομένην, ἐπὶ χυμοῖς ὀλίγοις μὲν, μοχθηροῖς δὲ τῇ ποιότητι, σύγκειται γὰρ ἐξ ἠλέκτρου καὶ μαστίχης, ὧδί πως αὐτὸ γράψαντος καὶ τοῦ Ἀνδρομάχου. ℞ ἠλέκτρου, μαστίχης Χίας, τὴν ἤλεκτρον πλείονα βάλλε, δίδου κοχλιάριον ἓν, λεάνας ὕδατι. τὸ δ᾽ ἐφεξῆς τῶν προγεγραμμένων φαρμάκων, οὕτω πως ἔχον ἐν τῇ γραφῇ, στομαχικὴ Γάλλου τῇ θερμαίνεσθαί τε καὶ τέμνεσθαι δεομένῃ διαθέσει χρήσιμός ἐστιν ἐκ μαράθρου καὶ ὄξους καὶ μέλιτος συγκειμένη, ἣν κατὰ λέξιν ἔγραψεν οὕτως ὁ Ἀνδρόμαχος. στομαχικὴ Γάλλου. ℞ μαράθρου χλωροῦ ῥίζης φλοιοῦ λίτρας S''. ὄξους δριμέος ξε. α' S''. ἀλόης γο γ'. μέλιτος Ἀττικοῦ λίτραν μίαν. τὰς ῥίζας πλύνας ἔμβρεχε τῷ ὄξει ἡμέρας γ'. εἶτα ἕψονται εἰς τὸ τρίτον, εἶτα ὅταν ἑφθαὶ γένωνται, ἐκθλιβεῖσαι ῥίπτονται, ἐπιχέας δὲ τὸ μέλι συνέψει, εἶτα ἐπίπασσε τὴν ἀλόην καὶ δίδου κοχλιάρια γ'. σὺν ὕδατι. Ἀλκέτιος δὲ ὁ σοφιστὴς προσέθηκε τῇ γραφῇ, πηγάνου καὶ σελίνου ἐγκάρπων ἀνὰ χειροπληθὲς κελεύσας σὺν ταῖς ῥίζαις βρέχεσθαι καὶ τοῦ ὄξους ξε. S''. τοῦ μέλιτος λίτρας β'. καὶ

ficcatione et adstrictione opus habeat, in humoribus quidem modicis qualitate vero vitiatis, componitur enim ex fuccino et mastiche, sic ipso Andromacho prodente. ℞ Succini, mastiches Chiae, fuccini plus conjice. Dato cochleare unum ex aqua tritum. Caeterum quod fequitur medicamentum hac descriptione, stomachica Galli, affectui, qui calefieri et incidi postulat, utilis existit, ex foeniculo, aceto et melle constans, quod ipsum Andromachus his verbis tradidit. *Stomachica Galli.* ℞ Corticis radicis foeniculi viridis librae dimidium, aceti acris sextarium unum et dimidium, aloës quadrantem, mellis Attici lib. j. Radices lotas ad triduum aceto macerato, deinde coquito, atque ubi coctae fuerint, expressas projicito et affuso ad acetum melle simul coquito, deinde aloën infpergito, et cochlearia tria cum aqua dato. Alcetius sophista ad hanc descriptionem addidit rutae et apii, femina gerentium, utriusque manipulum jubens cum radicibus macerari ac coqui, et aceti sextarium

ταύτην ἐπαινεῖ. τοῖς προγεγραμμένοις ἐφεξῆς ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος οὕτως εἰπών. στομαχικὴ ὡς Νικόστρατος. ℞ καθαρᾶς ἠλέκτρου, Χίας μαστίχης, ἴρεως Ἰλλυρικῆς ἀνὰ γο δ΄. ῥόδων ἄνθους γο β΄. δίδου ξηροῦ λείου κοχλιάρια β΄. μεθ᾽ ὕδατος γαλακτώδους, εὐθὺς γὰρ ἄπονον ποιεῖ, ἐν κερατίνῳ δὲ ἀποκείσθω. καὶ τοῦτο δὲ τὸ φάρμακον εὔδηλον ὅτι στυπτικώτερόν πώς ἐστι καὶ δεῖται διαθέσεως ὑγροτέρας ἐπὶ χυμοῖς οὔτε πολλοῖς οὔτε λίαν δακνώδεσιν, ἐφ᾽ οἷς, οἶμαι, πειραθέντα τὸν συνθέντα τὸ φάρμακον ἢ χρώμενον αὐτῷ συνεχῶς, ἄπονον ποιῆσαι τὸν κάμνοντα καὶ καθολικὴν ἀπόφασιν προσθεῖναι τῷ φαρμάκῳ, τοῦ ποιεῖν εὐθέως ἄπονον (277) τὸν κάμνοντα, οὐ δυνάμενον ἐπὶ πολλῶν τοῦτο πράττειν. καὶ τὸ τελευταῖον γεγραμμένον φάρμακον ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου τόνδε τὸν τρόπον [567] πρὸς στομαχικούς. ℞ μαράθρου ῥίζης φλοιοῦ ∠ β΄. οἴνου κυάθους γ΄. ἕψε ἕως γένηται κύαθος εἷς, καὶ δίδου ὅλον, καὶ τοῦτο τῶν θερμαινόντων ἐστὶ καὶ δεῖται διαθέσεως θερμαίνεσθαι δεομένης.

dimidium et mellis libras duas conjicit, atque hanc laudat. Poſt praeſcripta medicamenta Andromachus ſic ait. *Stomachica, ut Nicoſtratus.* ℞ Succini puri, maſtiches Chiae, iridis Illyricae, ſingulorum trientem, floris roſarum ſextantem, dato aridi triti cochlearia duo cum aqua lactea, ſtatim enim dolorem levat, reponatur in corneo vaſe. Et hoc medicamentum palam eſt adſtringentius quodammodo eſſe, optatque affectum humidiorem in humoribus non multis, neque valde mordacibus, in quibus ſane experimentum medicamenti feciſſe ejus auctorem opinor, aut certe aſſiduo ejus uſu aegrum a dolore levaſſe, atque inde univerſalem pronunciationem ipſi appoſuiſſe, quod videlicet ſtatim aegrum a dolore levet, quum non poſſit id in multis praeſtare. Poſtremum deinceps medicamentum ab Andromacho ſcriptum hoc modo eſt. *Ad ſtomachicos.* ℞ Corticis radicis foeniculi ʒ ij, vini cyathos tres, coquito donec unus cyathus ſuperſit, ac totum praebeto. Et hoc ex calefacientibus eſt, opusque habet affectu qui calefieri expetat.

Κεφ. γ'. [Περὶ τῶν ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένων στομαχικῶν φαρμάκων ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐντός.] Ἤρξατο μὲν οὖν αὐτῶν ὡδί πως, πρὸς στομάχου ἀνατροπάς. τίνας δὲ λέγει ἀνατροπὰς οὐκ ἐδήλωσε σαφῶς. δύναται μὲν γὰρ καὶ τὰς ἀνορεξίας λέγειν, δύναται δὲ καὶ τὰς ἐπὶ τῇ τροφῇ γινομένας ναυτιώδεις διαθέσεις. ἐνίοτε μὲν γὰρ ἓν τοῦτο μόνον σύμπτωμα γίνεται μετὰ τὰς ἐδωδὰς, ἂν κινηθῶσιν ἰσχυροτέραν βραχὺ κίνησιν εὐθέως ἐμοῦσι. καλοῦσι γοῦν ἔνιοι καὶ τοὺς τοιούτους στομαχικοὺς καὶ ὑπτιοῦσθαι τὸν στόμαχον αὐτοῖς φασιν. ἕπεται δὲ τὸ σύμπτωμα τοῦτο ποτὲ μὲν ἀτονίᾳ μόνῃ τοῦ στόματος τῆς κοιλίας, οὐ δυναμένου περιστέλλεσθαι τοῖς σιτίοις ὁμοίως τῷ παντὶ κύτει τῆς γαστρὸς, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ μετὰ τοῦ μοχθηράν τινα περιέχειν ὑγρότητα βραχεῖαν. ἡ γὰρ πολλὴ, καθάπερ γε καὶ ἡ πάνυ μοχθηρὰ καὶ χωρὶς τροφῆς, ἐργάζεται τὴν ναυτίαν, ἀλλ' ὅ γε καλούμενος ὑπὸ τῶν πολλῶν ὑπτιασμὸς τοῦ στομάχου γίνεται μὲν καὶ κατὰ δυσκρασίαν ἡντιαοῦν ἄνευ κακίας ὑγρῶν, γίνεται δὲ καὶ δι' ὑγρότητα πολλὴν μὲν, οὐ μὴν κακοήθη

Cap. III. [*Stomachica medicamenta ab Afclepiade in primo internorum confcripta.*] Afclepiades porro de ftomachicis fcripturus de ipfis fic orditur. Ad ftomachi fubverfiones. Quas vero fubverfiones dicat, non manifefte indicavit. Poteft enim et inappetentiam ita appellare. Poteft etiam naufeofos affectus, qui ab accepto cibo fiunt, aliquando enim hoc unum folum fymptoma accidit accepto cibo, ut fi paulo fortiori motu moveantur ftatim vomant, appellant igitur aliqui etiam tales ftomachicos et ftomachum ipfis fupinum reddi ajunt. Sequitur autem hoc fymptoma quandoque ad folam oris ventris debilitatem, quod cibos amplecti non poteft, velut tota ventris amplitudo folet. Quandoque vero et cum vitiatae alicujus, modicae tamen humiditatis complexu, etenim multa, quemadmodum etiam valde vitiata etiam citra cibum naufeam efficit. Caeterum quae a multis vulgo refupinitas ftomachi appellatur, contingit quidem juxta intemperiem quamcunque tandem citra vitiatos humores. Fit etiam per humiditatem multam quidem,

τῇ ποιότητι. διαβρεχόμενος γὰρ ὁ στόμαχος ὑγρότητι δαψιλεῖ χαλᾶται τοῖς συνδετικοῖς νεύροις ὁμοίως. εὐϊατοτάτη τοιγαροῦν ἡ διάθεσις αὕτη σχεδὸν ἁπασῶν ἐστι δεομένη φαρμάκων, ξηρᾶναι μὲν τὴν ὑγρότητα δυναμένων, συνάγειν δὲ καὶ σφίγξαι τὸ κεχαλασμένον σῶμα. διὰ βάθους μὲν οὖν ἐκτεταμένης τῆς ὑγρότητος καὶ παχείας καὶ γλίσχρας οὔσης, χρεία μίξεώς ἐστι φαρμάκου λεπτυντικοῦ τε καὶ ὡς ἂν εἴποι τις διαβρωτικοῦ, ὁποῖόν ἐστιν ὄξος τε καὶ ὀξύμελι. μήτε δὲ τοιαύτης οὔσης τῆς ὑγρότητος μήτε διὰ βάθους ἱκανὰ μόνα τὰ στύφοντα θεραπεύειν ἐστί. τὸ τοίνυν προκείμενον ἐν τῷ λόγῳ φάρμακον οὐ τῶν μετρίων ὑπτιασμῶν, ἀλλὰ τῶν ἰσχυροτέρων ἐστὶν ἰατικόν. ἦν δ᾽ ἂν μετρίων, εἰ τὰ στύφοντα μόνα τις ἔμιξεν ἢ καὶ τῶν θερμαινόντων τι, ψυχρᾶς τῆς διαθέσεως αἰσθανόμενος. ἱκανὸν δὲ γνώρισμα τοῦ ψυχροτέραν τὴν διάθεσιν εἶναι πρὸς τῇ τοῦ κάμνοντος αἰσθήσει τὸ ἄδιψον. ὅταν γὰρ μήτε διψώδης εἴη μήτε καύματος αἰσθάνηται κατὰ τὸ τῆς κοιλίας στόμα, δῆλόν ἐστιν οὐκ εἶναι θερμὴν τὴν διάθεσιν. ἐπιτήδεια τοίνυν ἐστὶν εἰς τὰ

non tamen malignae qualitatis, irriguus enim ſtomachus per largam humectationem ſimiliter ut ligamenta nervorum laxatur. Facillime itaque curabilis haec eſt affectio ex omnibus fere aliis, medicamentis indigens, quae ſiccare humiditatem et coagmentare et conſtringere laxatum corpus valent. Ubi igitur per profundum fuerit extenta humiditas craſſaque ſit et viſcoſa, opus eſt mixtura medicamenti attenuatorii et ſi ita dicere libeat corroſivi, quale eſt acetum et acetum mulſum. Si vero neque talis ſit humiditas neque in altum extenſa, aſtringentia ſola ſuffecerint ad curationem. Propoſitum igitur in ſermone medicamentum non moderatarum reſupinitatum, ſed fortiorum eſt curativum, eſſet autem et moderatarum ſanativum, ſi aſtringentia ſola quis miſceret aut etiam ex calefacientibus quippiam, ſi frigidum eſſe affectum ſentiret. Sufficiens autem ſignum eſt frigidi affectus, ſi aeger ſe non ſitire percipiat, ubi enim neque ſiticuloſus fuerit neque ardorem ſenſerit in ore ventris, palam eſt affectum non calidum eſſe. Idonea itaque ſunt

τοιαῦτα πάθη τῆς γαστρὸς τὰ γεγραμμένα τέτταρα φάρμακα κἀγὼ νῦν γράψω κατὰ τὴν αὐτοῦ Ἀσκληπιάδου λέξιν τε καὶ τάξιν.

[Πρὸς στομάχου ἀνατροπάς.] ℞ Ῥοιᾶς ὀξείας τῶν πυρήνων τεθλασμένων τοῦ χυλοῦ ξε. γ΄. ἡδυόσμου χυλοῦ ξε. α΄. μέλιτος Ἀττικοῦ ξε. α΄. βαλὼν εἰς ἀγγεῖον κεραμεοῦν ἕψε κινῶν συνεχῶς, καὶ ὅταν συστραφῇ, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἀπόθου. ἐν δὲ τῇ χρήσει δίδου πρὸ τροφῆς μύστρον α΄. ἢ καὶ δύο. ἄλλο, ποιεῖ καὶ δυσεντερικοῖς καὶ ἐμοῦσι τὴν τροφήν. ℞ μηλέας κυδωνίας τῆς ῥίζης λίτραν α΄. οἴνου μυρτίτου ξε. γ΄. ἕψε εἰς τὸ τρίτον, εἶτα ἐκθλίψας τὸ ὑγρὸν, ἐπίβαλλε μέλιτος Ἀττικοῦ λίτραν α΄ S″. καὶ πάλιν ἕψε συνεχῶς κινῶν καὶ ἀνελόμενος, δίδου καθὰ προείρηται.

[568] [Ἡ διὰ τῶν ὀπωρῶν. ποιεῖ πρὸς στομάχου ἀνατροπὴν καὶ κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς.] ℞ Μῆλα Κυδώνια ἀριθμῷ ι΄. οὖα ἀριθμῷ ν΄. μέσπιλα ἀριθμῷ ν΄. ῥοῦ ἐρυθροῦ ξε. α΄. ὕδατος χοὰς στ΄. τὰς ὀπώρας θλάσας καὶ βαλὼν εἰς ὕδωρ ἕψε φιλοπόνως. καὶ ὅταν διαλυθῇ, ἔκθλιβε τὸ

ad hujusmodi ventris affectus quatuor medicamenta ab Asclepiade conscripta, quae etiam ego nunc scribam ipsius Asclepiadae et verbis et ordine servatis.

[*Ad stomachi subversiones.*] ℞ Nucleorum mali punici acidi tusorum succi sextarios iij, succi mentae sextarium j, mellis Attici sextarium j, in vas fictile conjicito ac coquito assidue agitando, et ubi densata fuerint, ab igne ablata reponito. Tempore usus dato mystrum j aut duos ante cibum. *Aliud, facit ad dysentericos et vomentes cibum.* ℞ Radicis mali cotoneae lib. j, vini myrtei sextarios tres, coquito ad tertias, deinde exprimito liquorem et mellis Attici sesquilibram addito, rursusque coquito assidue movendo. Dato ex reposito velut dictum est.

[*Confectio ex fructibus, facit ad stomachi subversionem coeliacos et dysentericos.*] ℞ Mala cotonea numero decem, sorba numero quinquaginta, mespila quinquaginta, rhois rubri sextarium j, aquae congios septem. Fructus tusos et in aquam conjectos diligenter coquito, et ubi disso-

ὑγρὸν καὶ πάλιν ἕψε, ἐκβαλὼν τὸ ἀχυρῶδες τῶν ὀπωρῶν, καὶ ὅταν τὸ τρίτον τοῦ ὑγροῦ ὑπολειφθῇ, ἐπίβαλλε μέλιτος Ἀττικοῦ λίτρας δ. καὶ ἕψε ἐπ' ἀνθράκων κινῶν συνεχῶς, καὶ ὅταν συστραφῇ, ἄρας ἀπόθου. ἡ χρῆσις δεδήλωται. ἄλλο. ℞ οὔων πεπείρων ξε. α'. μύρτων μελάνων ξε. α'. ῥοῦ Συριακοῦ ξε. α'. κοκκυμήλων ἀγρίων ξε. α'. μεσπίλων ξε. α'. φοινικοβαλάνων Θηβαϊκῶν λίτρας β'. μῆλα κυδώνια ι'. ῥοιὰς ὁλοκλήρους σὺν τοῖς πυρῆσιν ι'. γλεύκους Ἀμιναίου ξε. μη'. σκεύαζε κατὰ τρόπον καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας, πάλιν ἕψε φιλοπόνως, ὥστε συστραφῆναι, καὶ χρῶ καθὰ προείρηται, ὁμοίως ταῖς προγεγραμμέναις δυνάμεσιν. πέμπτην ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης ὡδί πως.

[*Καταπότια πρὸς στομάχου ἀνατροπὰς Ὠριγένειας, καλὰ καὶ δόκιμα λίαν.*] ℞ Ῥόδων ἄνθους ∠ η'. μυρσίνης μελαίνης τοῦ καρποῦ, χωρὶς τῶν γιγάρτων, ὀξύβαφον, ὑοσκυάμου σπέρματος ὀξυβάφου ἥμισυ, τρῖβε ὁμοῦ φιλοπόνως κατὰ μι-

luti fuerint, liquorem exprimito, ac rurfus coquito ejecto eo, quod ex fructibus inftar palearum exuccum reliquum eft, quum vero tertia pars liquoris fuperfuerit, mellis Attici ℔ iv addito, et ad prunas affidue agitando coquito ac fpiffata reponito. Ufus oftenfus eft. *Aliud medicamentum.* ℞ Sorborum maturorum fextarium j, baccarum myrti nigrarum fextarium j, rhois Syriaci fextarium j, prunorum filveftrium fextarium j, mefpilorum fextarium j, phoenicobalanorum Thebaicorum lib. duas, mala cotonea decem, mala punica integra una cum nucleis decem, mufti Aminaei fextarios xlviij. Praepara pro confuetudine et expreffum liquorem rurfus diligenter coque donec fpiffetur. Utere ut dictum eft. Porro poft praefcriptas confectiones quintam fcripfit Afclepiades hoc modo.

[*Catapotia ad ftomachi fubverfiones, Origeniae, bona et valde probata.*] ℞ Florum rofarum ʒ viij, baccarum myrti nigrae exacinatarum acetabulum, feminis hyofcyami acetabuli dimidium. Terito fimul diligenter fufficiente pro-

κρὸν ἐπιβαλὼν προτρόπου ὅσον ἐξαρκεῖ, ἔπειτα τούτοις ἐπιβάλλων φοινίκων πατητῶν ι΄. τὴν σάρκα καὶ συλλεάνας, ἀνάπλασσε καταπότια ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος καὶ δίδου γ΄. ἢ καὶ δ΄. καὶ μελικράτου παλαιοῦ κεκραμένου κυάθους β΄. καὶ τοῦτο τὸ φάρμακον ἐπὶ τῶν αὐτῶν διαθέσεών ἐστι χρήσιμον, ἐφ᾽ ὧν καὶ τὰ πρὸ αὐτοῦ τέσσαρα. βεβούληται δὲ ὁ συνθεὶς αὐτὸ καὶ ὑοσκυάμου σπέρμα μίξας διὰ τὴν μίξιν ταύτην ἀνωδυνώτερόν τε καὶ ὑπνοποιὸν ἐργάσασθαι μετὰ τοῦ καὶ ξηραίνειν. εὔδηλον δ᾽ ὅτι καὶ ψυκτικὸν ἔχει τι τὸ σπέρμα τοῦ ὑοσκυάμου, καθάπερ καὶ τὰ τῆς μήκωνος, ὥστε πρὸς τὰς θερμὰς διαθέσεις ἁρμόττειν. ὅμοιον τῷ προγεγραμμένῳ φάρμακον ἐφεξῆς αὐτῷ γέγραπται κατὰ λέξιν τήνδε. ℞ ῥόδων προσφάτων χωρὶς τῶν λοβῶν < η΄. μήκωνος λευκῆς τοῦ σπέρματος < δ΄. ὑοσκυάμου σπέρματος < β΄. ἀλόης τριώβολον, ἀσάρου τριώβολον, ὕδατι διαλύσας ἀνάπλασσε σφαιρία καὶ δίδου ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος. ἕβδομον ἐπὶ τοῖς προγεγραμμένοις φάρμακον ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψεν, προσθεὶς αὐτῷ διορισμὸν ἀπὸ συμπτώματος φαινομένου. φησὶ

tropo paulatim instillato, deinde his palmularum passarum decem numero carnem addito, et ex contritis catapotia ciceris magnitudine formato, et tres aut quatuor cum aquae mulsae veteris dilutae cyath. ij exhibeto. Et hoc medicamentum in iisdem affectibus commodum est, in quibus quatuor praescripta. Voluit autem auctor hujus medicamenti per seminis hyoscyami mixturam doloris sedationem et somnum inducere una cum resiccatione. Manifestum est autem refrigeratorium quippiam hyoscyami semen habere, velut etiam papaveris semen habet, quare ad calidos affectus facit. Simile praescripto medicamentum deinceps proditum ab ipso est his verbis. ℞ Rosarum recentium desectis unguibus ℨ viij, seminis papaveris albi ℨ iv, seminis hyoscyami ℨ ij, aloës obol. iij, asari obol. iij, cum aqua diluta in pillulas redigito et ciceris magnitudinem praebeto. Septimum post praedicta medicamentum Asclepiades scripsit apposito discrimine a symptomate palam apparente; ait enim

γὰρ τοῖς ἐγκαιομένοις ἁρμόζειν αὐτὸ καὶ διὰ τοῦτο ἄδιψον ὀνομάζει τὴν σύνθεσιν αὐτοῦ γράφων τήνδε.

[*Ἐγκαιομένοις ἄδιψον καταπότιον.*] ℞ Σικύου ἡμέρου σπέρματος ∠ ή. ἀνδράχνης σπέρματος ∠ ή. τραγακάνθης ∠ δ΄. διάλυε τὴν τραγάκανθαν ὠῶν ὠμῶν προσφάτων τῷ λευκῷ καὶ ὅταν διαλυθῇ, τρίψας ἐπιμελῶς, ἐπίβαλλε τοῖς λοιποῖς καὶ τρίψας ἐπιμελῶς καὶ μίξας, ἀνάπλαττε καταπότια καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ, καὶ δίδου ἓν ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν καὶ τὸ διαλυόμενον ὑγρὸν καταπινέτω καὶ τὸ μετὰ τοῦτο δὲ ψυκτικόν τε ἅμα καὶ τονωτικὸν πλαδῶντος στομάχου, διάθεσιν ἔχοντος ὑγρὰν καὶ θερμήν. γράφει δὲ περὶ αὐτοῦ κατὰ λέξιν οὕτως ὁ Ἀσκληπιάδης.

[569] [*Ἄλλο. ποιεῖ καὶ πρὸς τὴν τοῦ στομάχου ἀνατροπὴν, μάλιστα δὲ χρήσιμόν ἐστι τοῖς καῦμα πολὺ ὑπομένουσιν καὶ τοῖς καυσουμένοις.*] ℞ Ῥόδων χλωρῶν τῶν φύλλων ∠ στ΄. γλυκυῤῥίζης ∠ δ΄. νάρδου Ἰνδικῆς ∠ δ΄. οἴνῳ γλυκεῖ ἢ προτρόπῳ ἀναλάμβανε καὶ ποίει καταπότια καὶ δίδου ἓν ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατ(278)έχειν ἢ διαλύων ὕδατι

ardori ftomachi ipfum convenire et propterea adipfum i. e. fitim extinguens, appellat compofitionem ipfius fic tradens.

[*Ad ardorem ftomachi adipfon catapotium.*] ℞ Seminis cucumeris fativi ʒ viij, feminis portulacae ʒ viij, tragacanthae ʒ iv. Tragacantham ovorum crudorum recentium candido diffolve et probe tritis aliis adde, et ex mixtis catapotia forma, eaque in umbra reficca, atque unum fub lingua tenendum praebe ac liquorem inde folutum devorare jube. Quin et quod poftea fequitur, refrigerat ac corroborat ftomachum madore praegnantem et qui humidum ac calidum affectum habet. Scribit autem de ipfo Afclepiades haec verba.

[*Aliud, facit ad ftomachi fubverfionem, maxime commodum eft ardorem multum perferentibus et qui ftomacho exuruntur.*] ℞ Foliorum rofarum viridium ʒ vj, glycyrrhizae ʒ iv, nardi Indicae ʒ iv, excipe vino dulci aut protropo et redige in catapotia, ex quibus unum fub lingua tenendum praebe, aut ciceris magnitudinem cum frigida aqua

ψυχρῷ, ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος δίδου πίνειν. ἔνατον ἐπὶ τοῖς προγεγραμμένοις φάρμακον ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης ὧδέ πως. πρὸς λυγμὸν καὶ στομάχου ἀτονίαν καὶ τροφῆς ἀναβολήν. ἡ μὲν οὖν ἀναβολὴ, τουτέστιν ὁ ἔμετος, ἐκ τοῦ γένους ἐστὶ τῶν ὑπτιασμῶν. ὅταν γὰρ ἰσχυρῶς τὸ στόμα τῆς γαστρὸς πάθῃ. τοῦτο γίνεται, καθάπερ ἔφην, ἐπί τε μοχθηρῶν χυμῶν, οὓς ἀποῤῥῦψαι δι᾽ ἀτονίαν ἡ γαστὴρ ὁρμήσασα τὸ τῆς ναυτίας ἴσχει σύμπτωμα καὶ πρὸ τοῦ προσάρασθαι τὴν τροφὴν καὶ δι᾽ ἀτονίαν ἐσχάτην ἐπὶ τῇ τροφῇ πάσχει τοῦτο. τοὺς μὲν οὖν ἐπὶ τῇ τῶν ὑγρῶν φαυλότητι γινομένους ὑπτιασμοὺς ἡ πικρὰ θεραπεύει τάχιστα τὴν κακοχυμίαν ἐκκαθαίρουσα. τῶν δὲ διὰ τὴν ἀτονίαν βαρυνομένου τοῦ στομάχου γινομένων ἐμέτων ἴασίς ἐστι κατὰ τὴν τῆς δυσκρασίας ἐπανόρθωσιν. οὐκ ὀλιγάκις δὲ συμβαίνει μὴ μόνον τὸν στόμαχον, ἀλλὰ καὶ τὴν γαστέρα δι᾽ ἀτονίαν οὐ δυναμένην φέρειν τὸ βάρος τῶν σιτίων, ἀποῤῥίπτειν αὐτὰ ποτὲ μὲν εἰς τὸ κάτω μέρος, ὅταν καὶ ὁ στόμαχος ἐκείνων εὐτονώτερος ᾖ, ποτὲ δὲ ἄνω δι᾽ ἀτονίαν στομάχου, καθ᾽ ὃν

diffolve et in potu exhibe. Nonum deinceps medicamentum Afclepiades fcripfit hoc modo. *Ad fingultum et ftomachi debilitatem et cibi rejectionem.* Rejectio itaque, hoc eft vomitus ex genere eft fupinitatum. Quando enim os ventris fortiter afficitur, hoc autem, velut dixi, ob vitiofos humores, quos venter abrumpere conatus, propter debilitatem naufeae fymptoma perpetitur, atque hanc etiam tum ante acceptionem cibi tum poft ingeftum cibum ob extremam debilitatem perfert. Supinitates igitur ex vitiatis humoribus obortas picra confectio quam celerrime curat, nempe vitiatos humores expurgans. Vomitus vero ob imbecillitatem gravati ftomachi oborti curantur per intemperiei emendationem. Non parum faepe contingit etiam non folum ftomachum, fed et ventrem ob debilitatem ferre non poffe ciborum onus, atque ideo rejicere, aliquando quidem ad infernam partem, ubi illis robuftior fit ftomachus, aliquando vero furfum ob ftomachi imbecillitatem, quando

ἂν καιρὸν οὗτος ἀτονώτερος ᾖ τῶν κάτω. τοῦτο τοίνυν τὸ σύμπτωμα τὸ κατὰ τοὺς ἐμέτους ἓν μέν ἐστιν, ἕπεται δὲ πολλαῖς διαθέσεσι διάφορον ἐχούσαις ἴασιν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ λυγμὸς ἐνίοτε μὲν ἐπιγίνεται τῷ στομάχῳ διὰ ψύξιν ἢ πλήρωσιν, ἐνίοτε δὲ διὰ δῆξιν ὑγρῶν, δριμέων τε καὶ φαρμακωδῶν ταῖς ποιότησιν. οὔκουν οἷόν τε φάρμακον εὑρεῖν ἐστιν ἐπιτήδειον ἁπάσαις ταῖς εἰρημέναις διαθέσεσιν. ἃ δ' ἐφεξῆς ἀλλήλων ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης δύο πρὸς τοῖς ἄλλοις φάρμακα δέδεικται πολὺ διαφέρουσαν ἔχοντα τὴν οὐσίαν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἃ μάλιστα πάντων τῶν μορίων τοῦ σώματος ὁ στόμαχος οὐ φέρει διὰ τὸ περιττὸν τῆς αἰσθήσεως. ἀνιᾶται οὖν μεγάλως, κἀπειδὰν τῶν στοματικῶν τι φαρμάκων εἰς αὐτὸν τύχῃ παραῤῥυὲν, ὅσα χάλκανθον ἤ τι τοιοῦτον ἔχει. τὸ γὰρ διὰ τῶν ὀπωρῶν ἐξ ἐδωδίμου γέγονεν ὕλης. ἐναντιώτατον δέ ἐστιν ἀνθρώπου φύσει τὸ χάλκανθον, ὥσπερ δὴ καὶ ὁ μανδραγόρας. φευκτέον οὖν ἐστι τὰ δύο ταῦτα φάρμακα τὰ διὰ χρυσοβαλάνου τε καὶ

ſane hic debilior fuerit infernis partibus. Hoc itaque vomitus ſymptoma unum quidem eſt, ſequitur autem ad multos affectus diverſam medelam exigentes. Similiter et ſingultus ſtomacho interdum ob frigiditatem aut repletionem accidit, interdum ob mordacitatem humorum acrium et medicamentaria qualitate praeditorum. Impoſſibile itaque eſt medicamentum invenire omnibus dictis affectibus aptum. Caeterum quae deinceps ſcripſit Aſclepiades duo medicamenta, oſtenſa ſunt ſubſtantiam habere multum ab humana natura diverſam, quae ipſa maxime omnium inter reliquas corporis partes ſtomachus non fert ob excellentiam ſenſus, qua praeditus exiſtit. Magnopere igitur affligitur ſtomachus etiam ubi ex ſtomaticis medicamentis quippiam in ipſum fuerit praeterlapſum, maxime quae atramentum ſutorium aut tale quid in ſe habent. Quod enim ex fructibus conſtat ex comeſtili materia compoſitum eſt, verum atramentum ſutorium contrariae penitus homini naturae eſt, quemadmodum etiam mandragora. Fugienda itaque ſunt haec duo medicamenta ex chryſobalano et radicis mandragorae

μανδραγόρου ῥίζης τοῦ φλοιοῦ συγκείμενα, παραθήσομαι δ᾽ ὅμως αὐτῶν καὶ τὴν σύνθεσιν. ἔστι δ᾽ ἡ μὲν τοῦ προτέρου γεγραμμένη τοιάδε. ℞ χρυσοβαλάνου λίτραν α΄. μαστίχης Χίας λίτραν S″. μανδραγόρου ῥίζης φλοιοῦ γο γ΄. κόψας καὶ σήσας, ἀναλάμβανε ἡδυόσμου χυλῷ καὶ ποίει καταπότια καὶ δίδου τριάβολον μεθ᾽ ὕδατος ψυχροῦ κυάθων τριῶν. ἡ δὲ τοῦ δευτέρου γεγραμμένου φαρμάκου σύνθεσις ἔστιν ἥδε. ℞ μαστίχης Χίας λίτραν α΄. τραγακάνθης λευκῆς λίτραν μίαν, μανδραγόρου ῥίζης τοῦ φλοιοῦ γο β΄. κόψας καὶ σήσας ἀπόθου. ἐν δὲ τῇ χρήσει δίδου κοχλιάριον ἐπιπάσσων ὕδατος ψυχροῦ κυάθῳ ἑνί. μετὰ τὰς προγεγραμμένας δύο δυνάμεις ὁ Ἀσκληπιάδης οὕτως ἔγραψεν. πρὸς τὰς εἰλεώδεις τοῦ στομάχου ἀνατροπάς. εἰκάσειε δ᾽ ἄν τις αὐτὸν εἰλεώδεις ὀνομάζειν τὰς ἰσχυρὰς, ὡς γὰρ ἐν τοῖς εἰλεοῖς ἔμετοι μετὰ σφοδρᾶς γίνονται συντονίας ὡς καὶ κόπρον ἐμεῖν, οὕτω καὶ τοὺς ἄλλους ἐμέτους, ὅσοι σύντονοί γέ εἰσιν, δύναιτ᾽ ἄν τις εἰλεώδεις ὀνομάζειν. [570] ἕπονται δ᾽ οὗτοι μεγάλως ἀνιαθεῖσι τοῖς πάσχουσι μορίοις ὑπὸ φαρμακωδῶν ἰχώρων, ἐὰν

cortice composita, apponam tamen etiam ipforum compofitionem. Et prioris quidem defcriptio haec eft. ℞ Chryfobalani ℔ j, mafticheS Chiae librae dimidium, corticis radicis mandragorae quadrantem, tufa et cribrata excipe mentae fucco et redige in catapotia. Da inde obolos tres cum aquae frigidae cyathis tribus. Pofterioris autem defcriptio haec eft. ℞ Mafticheѕ Chiae ℔ j, tragacanthae albae ℔ j, corticis radicis mandragorae fextantem, tufa et cribrata reponito. Ufu exigente dato cochleare infperfum aquae frigidae cyatho uno. Poft praefcriptas duo confectiones Afclepiades fic fcripfit. Ad volvulofas ftomachi fubverfiones. Conjectarit quispiam ipfum volvulofas appellare fortes, quemadmodum enim in volvulis fubverfiones fiunt cum magna contentione et violentia, adeo ut ftercus etiam evomant, fic etiam alios vomitus concitatos quis appellare volvulofos poffit. Sequuntur autem hujusmodi vomitus, ubi affectae partes a medicatis ferofis humoribus magnopere

δὲ καὶ ἀτονώτερά πως ᾖ, διπλασιάζεται τὸ κακόν. ἔσται δὴ διὰ τοῦτο τῆς ἰάσεως ὁ σκοπὸς ἅμα μὲν ἀνατιθέντων ἡμῶν τοῖς πάσχουσι μορίοις εὐώδεις ποιότητας, οἷαί περ αὐτῶν ἀρωμάτων εἰσὶ καί τινων ἐδωδίμων σπερμάτων, ὁποῖόν ἐστιν ἄνισόν τε καὶ σέλινον καὶ δαῦκος καὶ κύμινον καὶ σέσελι. κατὰ τοῦτο οὖν καὶ ὁ Ἱπποκράτης ἐπὶ τῶν πλευριτικῶν διδοὺς καθαῖρον φάρμακον, μιγνύναι τι τούτων ἐκέλευσε γράφων ὧδε. ἢν δὲ ὑπὸ φρένας εἴη τὸ ἄλγημα, εἰς δὲ τὴν κληῖδα μὴ σημάνῃ, μαλθάσσειν χρὴ τὴν κοιλίαν μέλανι ἐλλεβόρῳ ἢ πεπλίῳ, μέλανι μὲν δαῦκον ἢ σέσελι ἢ κύμινον ἢ ἄνισον ἢ ἄλλο τι τῶν εὐωδῶν μιγνύντας. φαίνεται γὰρ ἐν τούτοις τῆς εὐωδίας αὐτῶν μάλιστα δεόμενος εἰς τὴν μίξιν, ἕνεκα τοῦ τὸ φαρμακῶδες, ὅπερ ἐστὶν ἐναντίον ἀνθρώπου φύσει, παραμυθήσασθαί τε καὶ ἀμβλῦναι. καθάπερ γὰρ τὰ δυσώδη πάντα τὸν στόμαχον ἀνατρέπειν πέφυκεν, οὕτω τὰ εὐώδη ῥωννύναι. ἂν δὲ πρὸς τοῦτο καὶ τὸ ἐδωδίμοις αὐτοῖς εἶναι παρῇ, πολλαπλασίως ὠφελήσει τὸν ἀνατετραμμένον στόμαχον ἐπὶ τῇ κακίᾳ τῶν ἰχώρων. κατὰ τοῦτον μὲν οὖν

fuerint afflictae, ſi vero etiam imbecilliores fuerint duplicatur malum. Erit itaque ob id curationis ſcopus, ut ſimul ad affectas partes odoratas qualitates opponamus, quales aromatum ſunt et quorundam ſeminum in ciborum uſum venientium, velut eſt aniſum, apium, daucus, cuminum et ſeſeli. Juxta hanc itaque rationem Hippocrates in pleuriticis purgativum exhibens medicamentum, miſceri aliquid ex his juſſit ſic ſcribens: *Si vero ſub ſepto transverſo ſit dolor et ad claviculam non ſe extendat, mollire ventrem oportet veratro nigro aut peplio, ad veratrum quidem dauco aut ſeſelide aut cumino aut aniſo aut alio quopiam odorato addito.* Apparet enim quod in his miſcendis maxime odorem ipſorum reſpiciat, quo medicamentariam vim, quae hominis naturae contraria eſt, mitiget et obtundat. Quemadmodum enim graveolentia omnia ſtomachum ſubvertere ſolent, ſic odorata corroborare. Si vero ultra hoc etiam in ciborum uſum veniant, multipliciter auxiliantur ſtomacho ob vitiatos ſeroſos humores ſubverſo. Atque

τὸν λογισμὸν ἄνισόν τε καὶ σέλινον ἐνέμιξεν ὁ συνθεὶς τὸ προκείμενον φάρμακον, ἀψίνθιόν τε διότι ῥυπτικὸν πέφυκεν, καὶ ἀποσμῆχον καὶ ὑπάγον ὅσοι κατὰ τὸν στόμαχόν εἰσι μοχθηροὶ χυμοὶ συνάγειν τε καὶ σφίγγειν καὶ τόνον ἐπιτιθέναι τῷ μορίῳ. τὸ δὲ κιννάμωμον, ὡς ἐν ἅπασι τοῖς δυσώδεσι καὶ σηπεδονώδεσιν ἀντιτεταγμένον ἰχῶρσι, κατ᾽ ἄμφω τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις, ἀλλοιωτικήν τε καὶ διαφορητικὴν, οὐ μικρὰν γὰρ ἐκ τῆς εὐωδίας ὠφέλειαν παρέχει ταῖς κακαῖς ἁπάσαις διαθέσεσιν. ὄπιον δ᾽ ὀλίγον ἔμιξε τῷ φαρμάκῳ τὴν αἴσθησιν ἀμβλῦναι τοῦ στομάχου βουλόμενος, ᾧ λόγῳ καὶ τοῖς κοιλιακοῖς αὐτὸ δίδομεν, εἴτε καρώδη τινὰ ὕπνον ἐπενεγκεῖν δυνάμενον. ἐπανορθούμενος δὲ ὁ συνθεὶς τὸ φάρμακον τὴν ἐκ τοῦ ὀπίου σφοδρὰν ψύξιν, ἔμιξεν αὐτῷ τὸ καστόριον, ἀντιτεταγμένον πως αὐτοῦ τῇ δυνάμει. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τὸ πέπερι μέμικται. περὶ δὲ τῆς σμύρνης ἄξιον ἐπιστῆσαι, καθ᾽ ὅσον γὰρ ἡ δύναμις αὐτῆς ἐστι πεπτικὴ τῶν παρὰ φύσιν καὶ μοχθηρῶν χυμῶν, κατὰ τοσοῦτον προσηκόντως μέμικται· καθ᾽ ὅσον δὲ φαρμακώδης ἐστὶν,

juxta hanc ratiocinationem auctor propofiti medicamenti anifum et apium admifcuit; abfinthium vero propterea, quod a natura vim habet extergendi ac repurgandi et fubducendi vitiatos ftomachi humores, amplinsque denfat et conftringit ac robur addit parti affectae. Cinnamomum autem addidit, ut quod omnibus foetidis et putredinofis ferofis humoribus fe opponat juxta utramque facultatem fuam, alterativam et difcufforiam; non parvam enim ex odore fuo exhibet utilitatem omnibus malis affectionibus. Opii vero parum medicamento immifcuit, fenfum ftomachi hebetare volens, qua ratione etiam coeliacis ipfum damus, ut quod profundum quendam foporem inducere poffit. Quo vero vehementem opii frigiditatem compofitor ipfe corrigeret, caftorium ipfi adjecit oppofitum ferme ipfi in facultate. Eadem ratione etiam piper admixtum eft. De myrrha vero operae pretium eft fcire quod in quantum facultas ipfius eft concoctoria humorum praeter naturam et vitioforum, in tantum convenienter admifcetur, in quantum autem medi-

οὐ προσηκόντως, ἀλλ' ἡ βραχύτης αὐτῆς εἰς μὲν τὴν πέψιν τι συντελεῖ, τὸ δὲ τῆς ποιότητος ἀλλόκοτον οὐκ ἐνδείκνυται νικωμένης ὑπὸ τῶν εὐόσμων. ἐγὼ γοῦν τὸ προκείμενον φάρμακον καὶ χωρὶς τῆς σμύρνης εἴωθα σκευάζειν, ἐπὶ τὸ ἀσφαλέστερον ἀεὶ πειρώμενος ἄγειν τὰς χρήσεις ἁπάντων τῶν φαρμάκων καὶ μάλισθ' ὅταν ὀξέως πυρέττοντι δίδοταί τι τοιοῦτον. ὡς οὖν κιννάμωμον ἔχον τοῦτο τὸ φάρμακον καὶ σπέρματα θερμὰ καὶ διουρητικὰ καὶ πέπερι, καὶ πρὸς τούτῳ γε καστόριόν τε καὶ ὄπιον, ἐπὶ πολλῶν παθῶν εἰκότως ὠφέλιμον γίνεται, ποτὲ μὲν μετ' οἴνου τινὸς τῶν εὐστομάχων διδόμενον, ὁποῖος ὁ πρότροπός ἐστι, ποτὲ δὲ μετὰ μύρτων ἀφεψήματος ὡς ἐπὶ δυσεντερικῶν, ἢ μετ' ὀξυμέλιτος ὡς ἐπὶ σπληνικῶν. ἐπὶ δὲ χολέρας μετὰ ψυχροῦ, καθάπερ ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψεν, ἀλλὰ προσδιορισάμενος, εἰ διψωδέστερός ἐστι νῦν ἢ πρόσθεν, ἢ ἄσης θερμῆς αἴσθησις αὐτῷ κατὰ τὸ στόμα τῆς κοιλίας, ἢ ψυχροπότης ἦν ὁπόθ' ὑγίαινε. ἐγὼ τοῦτο τὸ φάρμακον ἐπὶ τὸ ἀσφαλέστερον ἄγων ἀφῆκά τε τὴν σμύρναν ηὔξησά τε τὴν τοῦ πεπέρεως ποσότητα. πλεῖσταν δὲ

camentaria eſt non convenienter, verum paucitas ejus ad concoctionem quippiam confert, qualitatis autem peregrinitas non apparet, utpote victa ab odoratis. Ego itaque hoc medicamentum etiam ſine myrrha praeparare conſuevi, ad ſecuritatem perducere ſemper tentans uſum omnium medicamentorum, praeſertim ubi in acuta ſebre tale quid exhibetur. Quum igitur cinnamomum habeat hoc medicamentum et ſemina calida urinam cientia ac piper et praeterea caſtorium ac opium, merito multis affectionibus commodum eſt, quandoque cum vino ſtomacho grato datum, quale protropum eſt, quandoque cum myrti baccarum decocto velut in dyſentericis, aut cum aceto mulſo velut in ſplenicis, in cholera vero et bilis vomitu ac effluxu cum frigida, velut Aſclepiades ſcripſit, ſed addito diſcrimine, ſi ſiticuloſior eſt nunc quam antea, aut nauſeae calidae ſenſus circa os ventris ipſis contingat, aut frigidam bibere ſanus conſuevit. Ego ſane hoc medicamentum ad ſecuriorem uſum perduxi, myrrhamque dimiſi et piperis quantitatem auxi. Quum vero

κιννάμωμον αὐτοῦ λαβόντος ἀναγκαῖον ἡμῖν ἐστιν, ὅταν ἀπορῶμεν κινναμώμου, [571] κασσίαν τὴν ἀρίστην ἐμβάλλειν, ἤτοι πλείονα διπλῷ σταθμῷ τοῦ κινναμώμου ἢ πάντως οὐκ ἐλάττονα. ἡ δ' ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένη συμμετρία τῶν μιγνυμένων φαρμάκων ἐστὶν ἥδε κατὰ λέξιν.

(279) [Πρὸς τὰς εἰλεώδεις τοῦ στομάχου ἀνατροπὰς ὁ τῶν Ἀμαζόνων. ποιεῖ πρὸς ἐμπνευμάτωσιν, ἐγκαιομένοις καὶ ἐμοῦσι τὴν τροφήν. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς τῶν ἐντὸς διαθέσεις.] ℞ Σελίνου σπέρματος ∠ στ'. ἀνίσου ∠ στ'. ἀψινθίου ∠ δ'. πεπέρεως ∠ β'. σμύρνης ∠ β'. κινναμώμου ∠ στ'. ὀπίου ∠ β'. καστορίου ∠ β'. ἀνάπλαττε δι' ὕδατος καὶ ποίει τροχίσκους καὶ δίδου τὴν τελείαν δόσιν ∠ α'. στομαχικοῖς μετὰ προτρόπου κεραννυμένου κυάθων γ'. χολερικοῖς καὶ ἐμοῦσι τὴν τροφὴν μετὰ ψυχροῦ, κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς μετὰ μύρτων ἀφεψήματος. τοῖς δὲ σπληνικοῖς μετ' ὀξυμέλιτος θερμοῦ κυάθων γ'. ἄλλο φάρμακον ἐφεξῆς ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης, οὐ μόνον πρὸς τὰς εἰλεώδεις τοῦ στομάχου διαθέσεις ἁρμόττειν ἐπαγγελλόμενος, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἐπιτεταμένους λυγμοὺς καὶ τοὺς δι' ἐγκαύσεως, ὅπερ

plurimum cinnamomum accipiat, neceſſarium nobis eſt, ubi cinnamomo caremus, caſſiam optimam conjiciamus aut plus quam duplo cinnamomi pondere aut omnino non minus. Caeterum commenſuratio ac apponderatio medicamentorum, quae ipſum conſtituunt, ab Aſclepiade his verbis proditur.

[*Ad volulosas ſtomachi ſubverſiones paſtillus Amazonum. Facit ad inflatos, ardorem ſtomachi et vomentes cibum. Facit et ad internos affectus.*] ℞ Seminis apii ʒ vj, aniſi ʒ vj, abſinthii ʒ iiij, piperis ʒ ij, myrrhae ʒ ij, cinnamomi ʒ vj, opii ʒ ij, caſtorii ʒ ij, cum aqua paſtillos formato et ad ſummum ʒ j, dato ſtomachicis cum protropi diluti cyathis tribus, cholericis et vomentibus cibum cum frigida, coeliacis et dyſentericis cum baccarum myrti decocto, ſpleniticis cum aceti mulſi cyath. iij. Aliud medicamentum deinceps ſcripſit Aſclepiades, non ſolum ad volvuloſas ſtomachi ſubverſiones ipſum convenire promittens, ſed et ad intenſos ſingultus et ſtomachicos, qui ardorem,

ἐστὶ, πολλῆς θερμασίας αἰσθανομένους στομαχικούς. εἴρηται δέ μοι πολλάκις, ὡς ἔστιν ἀδύνατον εὑρεῖν φάρμακον εἰς πολλὰς διαθέσεις ἄριστον, εὑρίσκεται γὰρ ἑκάστης αὐτῶν ἕτερον ἴδιον ἄμεινον. ἀλλὰ τοῖς βουλομένοις ἓν ἔχειν φάρμακον πρὸς πολλὰ πάθη καὶ ἡ τούτων σκευασία καὶ παρασκευὴ χρήσιμος γίνεται. περιέχεται μέντοι καὶ ἀμφιβολία τις ἐν ταῖς τοιαύταις ἐπαγγελίαις τῶν φαρμάκων, ὁποίαν ὁ Ἀσκληπιάδης νῦν περὶ τοῦ προκειμένου πεποίηται. δόξουσι γὰρ ἴσως ἔνιοι τῶν ἀγνοούντων ἕκαστόν τε τῶν τριῶν συμπτωμάτων ἐπαγγέλλεσθαι θεραπεύειν, ἅμα τε δύο συνελθόντων καὶ πάνθ᾽ ὁμοῦ, καθάπερ ὅταν σπαράττηται σφοδρῶς ναυτιῶν ὁ κάμνων καὶ λύζῃ καὶ θερμασίας πολλῆς καὶ ἀσώδους κατὰ τὸν στόμαχον αἴσθηται. καὶ περὶ πρώτης γε ἐρῶ τῆς τοιαύτης διαθέσεως, ἐφ᾽ ἧς ἅμα τρία παθήματα διοχλεῖ τὸν ἄνθρωπον, ἥ τε τῆς ἐγκαύσεως αἴσθησις ὅ τε λυγμὸς ἥ τε εἰλεώδης διάθεσις. Ἱπποκράτης μὲν οὖν σπασμὸν ἔφησε γίνεσθαι ὑπό τε πληρώσεως καὶ κενώσεως, καὶ πρόσκειται τῷ ἀφορισμῷ σχεδὸν ἐν ἅπασι τοῖς ἀντιγράφοις, οὕτω δὲ

hoc est multam caliditatem percipiunt. Dictum autem jam saepe a me est, impossibile esse invenire medicamentum ad multos affectus optimum, invenitur enim in unaquaque ipsarum id, quod proprie ipsis destinatum est praestantius esse. Verum iis, qui unum medicamentum ad multos affectus habere volunt, etiam horum praeparatio ac compositio utilis existit. Continetur tamen ambiguitas quaedam in hujusmodi medicamentorum promissionibus, qualem Asclepiades nunc de proposito medicamento fecit. Putabunt enim fortassis aliqui ex ignaris tum singulorum trium symptomatum curationem promitti tum duorum simul coincidentium aut omnium simul, velut quum lancinatur vehementer nauseans aeger et singultit et multae anxiosae caliditatis sensum circa stomachum percipit. Et de tali sane affectione primo dicam, in qua tria haec mala simul hominem infestant, nimirum ardoris sensus et singultus et affectio volvulosa. Hippocrates quidem igitur convulsionem fieri dixit ex repletione et evacuatione, et additum est ad aphorismum ferme in omni-

καὶ λυγμός. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τοῦ σπασμοῦ τρίτον αἴτιον παρὰ τὸ τῆς κενώσεως καὶ πληρώσεως οὐδὲν προσθεῖναι εὗρον. λυγμὸν δὲ ὁρῶ καὶ χωρὶς τούτων γιγνόμενον, ἐνίοτε δριμέων χυμῶν ἢ ἰχώρων φαρμακωδῶν δακνόντων τὸν στόμαχον, οὓς ἐὰν ἐμέσωσιν, εὐθέως παύονται λύζοντες, καὶ πολλοὶ τὸ διὰ τριῶν πεπέρεων φάρμακον καταπιόντες, ἐὰν εὐθέως ἐπιπίωσιν οἶνον αὐτῷ, πάντως λύζουσιν· ὧν εἷς εἰμι κἀγὼ αὐτός. ἔτι δὲ καὶ τροφῆς διαφθαρείσης εἰς δακνώδη ποιότητα λύζουσιν ἔνιοι. καὶ ὅτι γε ἐμέσαντες παραχρῆμα παύονται, τῶν ἅπασι γινωσκομένων ἐστί. καὶ ῥιγώσαντες τὸ στόμα τῆς κοιλίας ἔνιοι λύζουσι, μάλιστα δὲ τοῖς παιδίοις συμβαίνει λύζειν συνεχῶς ἐπί τε διαφθορᾶς τῆς κατὰ τὴν γαστέρα τροφῆς καὶ ψύξει τοῦ μορίου. εἰ δὲ καὶ δι' ὑπερκένωσιν γένηται λυγμὸς, ὥσπερ καὶ σπασμὸς, ἄξιον σκέψεώς ἐστιν. ἀλλ' ἐὰν ἐν τῷ παρόντι καταλιπόντες ἄσκεπτον τοῦτο τοὺς διὰ ψύξιν ἢ πλῆθος σιτίων βαρυνομένους ἢ δριμύτητα δάκνουσαν ἐννοήσωμεν, ἔμετον μὲν εὑρήσομεν αὔταρκες ἴαμα

bus exemplaribus. Sic autem et fingultus. Ego vero in convulfione tertiam aliquam caufam fupra evacuationem et repletionem nondum reperi. Singultum autem fine his fieri video, acribus humoribus aut ferofis et medicatis ftomachum mordentibus, quos ubi vomitu rejecerint, ftatim fingultu liberantur. Quin et multi devorato medicamento ex tribus piperis generibus conftante, fi ftatim vinum infuper bibant, omnino fingultiunt, ex quorum numero etiam ego fum. Amplius autem et cibo in mordacem qualitatem corrupto aliqui fingultiunt, et quod a vomitu ftatim liberantur omnibus notum eft. Quidam etiam ex rigore oris ventris fingultiunt. Verum pueros maxime frequenter fingultire contingit tum ob corruptionem alimenti in ventre tum ob partis frigiditatem. An vero et ob nimiam evacuationem fiat fingultus, veluti etiam convulfio, dignum confideratione eft. Verum fi in praefens hac confideratione relicta eos, qui ob frigiditatem aut ciborum copiam aut mordacem acredinem gravantur, intueamur, vomitum reperiemus fufficientem medelam eorum, qui ob copiam aut morfum fingul-

τῶν διά τι πλῆθος ἢ δῆξιν λυζόντων, θερμασίαν δὲ τῶν διὰ ψύξιν. ἑτέρῳ δὲ τρόπῳ καὶ τὴν τῆς αἰσθήσεως νάρκωσιν ἐπὶ τοῖς ψύχουσι καὶ τὴν ἀλλοίωσιν δακνόντων καὶ τὴν διαφόρησιν, ὑπὸ τῶν λεπτυνόντων τε καὶ ξηραινόντων. [572] σύγκειται δὲ ἐκ τοιούτων τὸ φάρμακον. ὄπιον μὲν γὰρ καὶ ῥόδα καὶ ψυλλίου χυλὸς τῶν ψυχόντων ἐστὶ, νάρδου δὲ στάχυς καὶ χρυσοβάλανος τῶν διαφορούντων τε καὶ τονούντων, ἄσαρον δὲ τῶν ἐπ' οὖρα ποδηγούντων τὰς μοχθηρίας τῶν ὑγρῶν, ἡ δ' ἀλόη τῶν ἐκκαθαιρόντων τε τὴν κακοχυμίαν ἐστὶν, ἐκκενούντων τε διὰ τῆς κάτω γαστρός. ὁ δὲ κρόκος καὶ πέττει καὶ τονοῖ τὰ μόρια, καὶ τῷ μὲν εὐκράτῳ τῆς θερμότητος τὴν πέψιν ἐργαζόμενος, τῇ δὲ συνούσῃ στύψει τὸν τόνον. ὁ δὲ κόστος τῶν ἱκανῶς μὲν θερμαινόντων, μετρίως δὲ στυφόντων ἐστὶν, ὡς αὐτὸς ἐνδείκνυται τοῖς γευομένοις αὐτοῦ. ἐκ τούτων δὲ συγκείμενον τὸ φάρμακον ἐπιτήδειον μὲν τοῖς λύζουσίν ἐστιν, ἐπιτήδειον δὲ καὶ τοῖς σπαραττομένοις ἐμετικῶς, διὰ τοὺς κατὰ τὸ προγεγραμμένον εἰρημένους χυμοὺς, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἐκείνῳ μήτ' ἄλλο τι τῶν

tiunt, caliditatem vero eorum, qui ob frigiditatem. Alio autem modo reperiemus etiam fenfus ftupefactionem per refrigerantia et permutationem ac difcuffionem mordacium per attenuantia et reficcantia. Componitur autem ex hujusmodi ipfum medicamentum. Opium enim et rofae et pfyllii fuccus ex refrigerantibus funt. Spica nardi vero et chryfobalanos ex difcutientibus et corroborantibus. Afarum autem per urinam deducit vitiofos humores. Aloë vero vitiatos humores expurgat et inferne per ventrem evacuat. Crocus autem concoquit et roborat partes per temperamentum quidem caliditatis concoctionem efficiens, per aftringendi vero vim, quae ipfi adeft, robur addens. Coftus autem fufficienter calefacit, moderate vero aftringit, quod et ex guftu ejus percipitur. Ex his porro compofitum medicamentum aptum eft fingultientibus, aptum eft et iis, qui ad vomendum lancinantur, ob humores in praecedenti dictos, verum non fimiliter ut illud, neque aliquid aliud ex odoratis habet

εὐωδῶν ἔχον μήτε κιννάμωμον. ἡ δὲ τῶν ψυχόντων ἐν αὐτῷ μίξις, ναρκῶσαι τὴν αἴσθησιν δυναμένη τῷ πραΰνειν τὴν ἐκ τῶν δακνόντων ἰχώρων τε καὶ χυμῶν ἀνίαν, ἐπιτήδειον ὄντως ἐργάζεται τὸ φάρμακον εἰς τὴν τῆς ναυτιώδους διαθέσεως μείωσιν. ἐπεὶ δὲ καὶ τοῖς ἐγκαιομένοις τὸν στόμαχον ἁρμόττειν ἔφησε τὸ φάρμακον· ἀνθίσταται δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ ὁ θερμαίνων κόστος, ἄξιον εἰπεῖν καὶ περὶ τοῦδε. καθάπερ ἐν ταῖς κωλικαῖς καλουμέναις ἀντιδότοις, ὑπὸ δέ τινων ἀνωδύνοις, ὁποῖα καὶ ἡ τοῦ Φίλωνός ἐστιν. ὁ μὲν σκοπὸς τῆς συνθέσεως τοῦ φαρμάκου, ναρκῶσαι τῇ ψύξει τὴν αἴσθησιν τῶν ὀδυνωμένων. ὅπως δὲ μὴ μετὰ μεγάλης βλάβης συμβαίνῃ τοῦτο, διά τε τοῦ βάθους τῶν ὀδυνωμένων σωμάτων ἡ ψύξις ταχέως διέλθῃ, μίγνυται τὰ θερμαίνοντα ποδηγοῦν δυνάμενα τὴν ἐκ τῶν ψυχόντων νάρκωσιν, ὡς ἂν ἐκείνων αὐτῶν καθ' ἑαυτὰ βραδυπόρων ὑπαρχόντων. ταῦτα οὖν προακηκοώς τις ἐπισκεπτέσθω τὴν ποσότητα τῶν μιγνυμένων ἐν ταῖς συνθέσεσι τῶν ἁπλῶν φαρμάκων. ἐκ ταύτης γὰρ εἴσεται εἴτε τι μᾶλλον ὧν ἐπαγγέλλεται τὸ σύν-

neque cinnamomum. Refrigerantium autem in ipfo mixtura ftupefacere fenfum potens, mitigando moleftiam ex mordacitate ferolorum et aliorum etiam humorum obortam vere aptum medicamentum efficit ad naufeofae affectionis imminutionem. Quandoquidem vero etiam ad ftomachi ardorem convenire medicamentum dixit, repugnat autem huic fermoni calefaciens coftus, operae pretium fuerit et de eo dicere. Quemadmodum in antidotis colicis appellatis et a quibusdam dolorum fedatoriis, qualis eft Philonis antidotus, fcopus componendi medicamentum eft ftupefacere fenfum dolentium. Quo vero non cum magno detrimento id fiat et ut per altum dolentium corporum frigiditas celeriter penetret, calefacientia mifcentur, quae refrigerantium ftupefactionem deducere poffunt, quum illa ipfa per fe tardi transitus exiftant. Haec igitur ubi quis inaudiverit, quantitatem confideret fimplicium medicamentorum, quae in compofitiones mifcentur, ex hac enim fciet num magis aut minus

θετον φάρμακον ἐργάζεσθαι δυνατόν ἐστιν ἢ καί τι ἧττον. εἰ μὲν γὰρ φαίνοιτο τὰ ψύχοντα πλείω, τὴν αἴσθησιν τῶν πεπονθότων ἀμβλύνει μᾶλλον, ὅσον δὲ θερμασίας ἢ ἐν τῷ μορίῳ, καὶ ταύτην σβέννυσι. τῶν θερμαινόντων δὲ αὐξηθέντων ἧττον μὲν ταῦτα ἐργάζεται τὸ φάρμακον ἀβλαβέστερον δὲ γίνεται. χρὴ γὰρ γινώσκειν ὑπὸ πάντων τῶν δι' ὀπίου καὶ ὑοσκυάμου καὶ μανδραγόρου φαρμάκων ὅμοιον τῇ νεκρώσει πάσχοντα τῶν ζώντων τὰ σώματα, τῶν ὀδυνώντων αἰτίων ἀναισθήτων γινομένων, καὶ πολλοὶ τῶν συνεχῶς τὰ τοιαῦτα λαμβανόντων εἰς ἀνίατον ψύξιν ἤγαγον τὰ μόρια· καθάπερ δὲ ἐπὶ τῆς τῶν ψυχόντων τε καὶ θερμαινόντων ἀντιθέσεως ἡ ποσότης ἑκατέρων ἐνδείκνυται τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐνέργειαν τοῦ φαρμάκου, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κἀπὶ τῶν ἄλλων ἐννοεῖν προσήκει, οἷον πυκνούντων τε καὶ ἀραιούντων, ἢ συναγόντων καὶ χεόντων, ἢ εὐωδῶν τε καὶ δυσωδῶν, ἢ ὑγραινόντων τε καὶ ξηραινόντων διαφορούντων τε καὶ συνεχόντων. ὑπογράψας οὖν τούτοις τὴν τῶν μιχθέντων ποσότητα

efficere poffit compofitum medicamentum ea quae promittit. Si namque refrigerantia plura apparuerint, fenfum affectorum magis obtundit et quantum caloris in ipfa particula fuerit etiam hunc extinguit, ubi vero calefacientia fuerint aucta, minus quidem haec efficiet ipfum medicamentum, innocentius autem reddetur. Noffe enim oportet corpora viventium mortificationi fimile quippiam perpeti ab omnium ex opio et hyofcyamo et mandragora compofitorum medicamentorum ufu, nimirum caufis dolorem infligentibus infenfibilibus factis, et multi fane, qui affidue talia accipiunt, ad immedicabilem frigiditatem partes perducunt. Quemadmodum autem in refrigerantium et calefacientium oppofitione utrorumque quantitas oftendit praedominantem medicamenti actionem, eodem modo etiam in aliis confiderationem facere oportet, velut denfantibus et rarefacientibus, coagmentantibus et diffundentibus, odoratis et graveolentibus, humectantibus et ficcantibus, difcutientibus et cohibentibus. Itaque ubi fubfcripfero his mixtorum in compo-

πρὸς τὰ συνεχῆ μεταβήσομαι. γράφει δὲ αὐτὴν ὁ Ἀσκληπιάδης αὐτοῖς ὀνόμασιν οὕτως.

[Στομαχικοῖς ἐγκαιομένοις πρὸς ἐπιτεταμένους λυγμοὺς καὶ τὰς εἰλεώδεις τοῦ στομάχου διαθέσεις.] ℞ Κόστου ∠ δʹ. ναρδοστάχυος ∠ δʹ. χρυσοβαλάνων ∠ δʹ. ῥόδων χλωρῶν ∠ δʹ. μαστίχης δραχμὰς δʹ. ἀλόης δραχμὰς βʹ. ἀσάρου δραχμὰς βʹ. ὀπίου δραχμὴν μίαν, [573] ἀναλάμβανε ψυλλίου χυλῷ καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ δίδου τριώβολον. τὸ ὑγρὸν ἔστω κατάλληλον τῇ διαθέσει. ἐφεξῆς τοῖς προγεγραμμένοις τὴν ἔμπροσθεν ἤδη γεγραμμένην ἀντίδοτον, ἱερὰν δι᾽ (280) ἀλόης τε καὶ κινναμώμου συγκειμένην, ἐν τοῖς Ἀνδρομάχου φαρμάκοις καὶ αὐτὸς ἔγραψεν οὐ κατὰ τὴν αὐτὴν συμμετρίαν. ἔχει δὲ ἡ λέξις αὐτοῦ τόνδε τὸν τρόπον.

[Ἀντίδοτος ἱερὰ Θεμίσωνος πρὸς τὰς τοῦ στομάχου ἀνατροπάς. ποιεῖ καὶ τοῖς καυσουμένοις καὶ πρὸς πᾶσαν ἐμπνευμάτωσιν καὶ βραδυπεψίαν καὶ πρὸς τὰς περὶ μήτραν διαθέσεις. ἔστι δὲ καὶ διουρητικὴ ἀγαθὴ καὶ καθόλου δύναμις θαυμαστὴ ὑδρωπικοῖς, νεφριτικοῖς, ἡπατικοῖς, κατάγει

fitione quantitatem ad cohaerentia tranſibo. Scripſit autem ipſam Aſclepiades in haec verba.

[*Stomachicis ardorem ſentientibus et intenſos ſingultus et volvuloſos ſtomachi affectus.*] ℞ Coſti ʒ iiij, ſpicae nardi ʒ iiij, chryſobalanorum ʒ iiij, roſarum viridium ʒ iiij, maſtiches ʒ iiij, aloës ʒ ij, aſari ʒ ij, opii drach. unam. Excipe ſucco pſyllii et reduc ad paſtillorum formam et exhibe obolos tres. Liquor ſit affectui conveniens. Poſt praeſcripta medicamenta antidotum hieram jam antea in Andromachi medicamentis conſcriptam, ex aloë et cinnamomo compoſitam etiam ipſe tradidit, non juxta eandem commenſurationem et ſymmetriam. Habent autem verba ejus in hunc modum.

[*Antidotus hiera Themiſonis ad ſtomachi ſubverſiones. Facit et ad ſentientes ardorem et omnem inflationem, tardam concoctionem et affectiones uteri. Probe ciet urinam et omnino admiranda confectio eſt hydropicis, hepaticis et nephriticis. Deducit et feminis menſes.*] ℞

καὶ γυναιξὶν ἔμμηνα] ♃ Ἀλόης < ρ′. μαστίχης γο α′. κρόκου γο α′. νάρδου Ἰνδικῆς γο α′. κινναμώμου γο α′. καρποβαλσάμου γο α′. ἀσάρου γο α′. κόπτε, σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ καὶ φύλαττε ξηρὸν καὶ ἀδιάπνευστον. ἡ χρῆσις πρὸς μὲν τὰς βραδυπεψίας καὶ τοὺς οὕτως ὑγιαίνοντας ὁλκὴ μία μετὰ ψυχροῦ ὕδατός κυάθων δ′. τοῖς δὲ χολὴν ἐμοῦσιν ἢ ἄλλως πως ῥευματιζομένοις ὁλκῆς ἥμισυ. πρὸς δὲ τοὺς φλεγμαίνοντάς τι τῶν ἐντὸς ἁρμόσει μεθ᾽ ὑδρομέλιτος διδόμενον. ἐφ᾽ ὧν δὲ οὖρα κινεῖν προαιρούμεθα ἢ ἔμμηνα κατάγειν, δίδομεν μετ᾽ οἴνου τὸ φάρμακον. ἔστι δὲ καταπαστόν. ταῦτα μὲν ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης ὑπὲρ τοῦ προκειμένου φαρμάκου. σκεψώμεθα δὲ πρῶτον μὲν ἐν τοῖς περὶ τῆς ποσότητος τῶν συνθέντων αὐτὴν φαρμάκων, ἢ συνεφώνησέν τε καὶ διεφώνησεν, εἶθ᾽ ἑξῆς περὶ τῆς ἐπαγγελίας τε καὶ χρήσεως αὐτῆς. ἐν μὲν δὴ τῇ μίξει τῶν φαρμάκων συνεφώνησαν ἀλλήλοις ὅ τε Ἀνδρόμαχος καὶ ὁ Ἀσκληπιάδης ἐν τῷ τῆς ἀλόης ρ′. ἐμβάλλειν δραχμάς. διεφώνησαν δὲ ἔν τε τῷ τὸν Ἀσκληπιάδην ἁπλῶς ἀλόης γράψαι, τὸν δὲ Ἀνδρόμαχον

Aloës ʒ c, mafliches ℥ j, croci ℥ j, nardi Indicae ℥ j, cinnamomi ℥ j, carpobalfami ℥ j, afari ℥ j, tundito et anguftiffimo cribro excernito, atque aridum ne tranfpiret fervato. Ufus ejus eft ad tarde concoquentes, atque ita fanos ʒ iij, cum frigidae cyath. iiij, vomentibus bilem aut alias fluxione laborantibus drachmae dimidium ad inflammationes internas convenit cum aqua mulfa bibitum, verum quibus urinam ciere volumus aut menfes deducere, medicamentum cum vino damus. Eft autem medicamentum infperfile, in pulveris ac farinae formam redactum. Haec quidem fcripfit Afclepiades de praedicto medicamento. Videamus autem primum in his de quantitate medicamentorum ipfum conftituentium quatenus confenfit et diffenfit cum Andromacho, deinde confequenter de promiffione et ufu. Equidem in mixtura medicamentorum confenferunt inter fe Andromachus et Afclepiades in hoc, quod aloës drachmas centum conjiciunt. Diffentiunt autem in eo, quod Afclepiades fimpliciter aloës fcripfit, Andromachus autem

τὸ πεπλυμένης προσθεῖναι, κἂν τῷ τὸν Ἀσκληπιάδην τῶν ἄλλων οὐγγίας μῖξαι, τουτέστιν ὁλκὰς ἢ δραχμὰς ἀργυρὰς η΄. ἢ ἑπτὰ ἥμισυ, ἓξ δὲ τὸν Ἀνδρόμαχον. ἔτι τὸ καθόσον μὲν ὁ Ἀσκληπιάδης βαλσάμου καρπὸν, ὁ δ᾽ Ἀνδρόμαχος ξυλοβάλσαμον ἐμβάλλει καὶ πρὸς τούτοις, ὅτι μηδ᾽ ὅλως ὁ Ἀσκληπιάδης τὸ ἄνθος τοῦ σχοίνου μίγνυσι, κατὰ δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τῶν ἔργων τοῦ φαρμάκου τῷ μὲν Ἀνδρομάχῳ πλέον οὐδὲν γέγραπται τοῦ δίδοσθαι τισὶ μὲν ἓν κοχλιάριον, τισὶ δὲ δύο μεθ᾽ ὕδατος ψυχροῦ κυάθων δ΄. ἢ θερμοῦ. τῷ δ᾽ Ἀσκληπιάδῃ πλείω περὶ τῆς χρήσεως εἴρηται τῆς προκειμένης ἀντιδότου. πρὸς μὲν γὰρ τὰς δυσπεψίας τῶν ὑγιαινόντων κελεύει δίδοσθαι μίαν ὁλκὴν μεθ᾽ ὕδατος ψυχροῦ κυάθων δ΄. ἡγοῦμαι δὲ λέγειν αὐτὸν δραχμὴν ἀργυρᾶν καὶ γὰρ οὕτω σχεδὸν ἅπασι τοῖς νεωτέροις ἰατροῖς ἔθος ὀνομάζειν. ἄλλο δὲ νοεῖν ἡμᾶς οὐδὲν ἡ τοῦ πράγματος φύσις ἀναγκάζει. πρόδηλον δ᾽ ὅτι δραχμὴν λέγομεν νῦν ἐν τοῖς τοιούτοις ἅπαντες ὅπερ Ῥωμαῖοι δηνάριον ὀνομάζουσιν. ἀλλ᾽ ἐπί γε τῶν βραδυπεπτούντων οὐχ ἁπάντων ἁρμόσει διδόναι

lotae appoſuit. Et quod Aſclepiades reliquorum ſingulorum ſingulas uncias admiſcuit, hoc eſt drachmas argenteas octo aut ſeptem et dimidiam, Andromachus vero ſex. Amplius etiam in eo, quod Aſclepiades carpobalſamum, Andromachus xylobalſamum injicit, et praeterea quod Aſclepiades florem junci odorati penitus relinquit. Caeterum circa promiſſionem operum Andromachus nihil amplius ſcripſit, quam quibusdam unum cochleare, quibusdam duo cum aquae frigidae aut calidae cyathis tribus exhibere, verum Aſclepiades plura de uſu propoſitae antidoti prodidit. Ad tardas enim concoctiones ſanorum ʒ j dari jubet cum aquae frigidae cyathis quatuor, opinor autem ipſum dicere drachmam argenteam; etenim ſic fere omnes recentiores medici appellare in more habent, neque ipſa rei natura aliud nos intelligere cogit, manifeſtum eſt autem, quod drachmam dicimus nunc in hujusmodi omnes, quod Romani denarium appellant. Verum non omnibus tarde concoquentibus expedit

τὸ φάρμακον, ἀλλ' ἐπ' ἐκείνων μόνον, ἐφ' οἷς ἐπὶ χυμοῖς μοχθηροῖς γίνεται τοῦτο, μᾶλλον δ' ὅταν ὦσι λεπτοὶ καὶ χολώδεις. ποιήσει δ' ἄν τινα ῥαστώνην καὶ τοῖς ἄνευ χυμῶν τὴν ὑγρὰν δυσκρασίαν ἔχουσιν, ἐπὶ τοσοῦτον διαβεβρωκυῖαν τὸ πεπονθὸς μόριον, ὡς ἐκλύεσθαι καὶ χαλᾶσθαι παραπλησίως τοῖς συνδετικοῖς καλουμένοις νεύροις ἐπὶ τῶν κεχαλασμένων ἄρθρων. ἐπὶ μέντοι τῶν χολὴν ἐχόντων ἐν τῇ κοιλίᾳ, μάλιστα ἐφ' ὧν ἐν αὐτοῖς τοῖς χιτῶσι διὰ βάθους περιέχεται, κάλλιον φάρμακον οὐκ ἂν εὕροις. [574] ἀλλ' οὐκ οἶδα ὅπως ὀλίγον αὐτοῦ δίδωσιν ὁ Ἀσκληπιάδης, τῆς συμμέτρου δόσεως εἰς ⊲ στ'. ἐξισούσης. πρὸς δὲ τοὺς φλεγμονήν τινα ἔχοντας οὐχ ἁπλῶς δοτέον ἐν παντὶ καιρῷ τῆς φλεγμονῆς, ἀλλ' ὅταν πεφθῇ τε καὶ παρακμάσῃ, πέπονα γὰρ φαρμακεύειν ἀξιοῖ καλῶς ὁ Ἱπποκράτης, μὴ ὠμὰ, μηδ' ἐν ἀρχῇσιν, εἰ μὴ ὀργᾷ, τουτέστιν εἰ μὴ πρὸς τὴν ἔκκρισιν ἐπείγοιτο ἡ κίνησις καὶ μήπω μηδεμίαν ἔχουσα πρὸς ἓν μέρος ἑδραίαν ῥοπήν τε καὶ στάσιν. ὀρθῶς δὲ τὸ φάρμακον τοῦτο τοῖς μὲν βραδυπεπτοῦσι καὶ τοῖς χολὴν ἐμοῦσιν ἢ ἄλλως πως

praebere hoc medicamentum, fed iis folum quibus ob vitiofos humores tarda concoctio contingit et maxime cum tenues fuerint et biliofi. Fecerit et quietem in iis, quibus citra vitiatos humores humida intemperies in tantum affectam partem perrigavit, ut exolvatur et laxetur ad modum ligatoriorum nervorum circa laxatos articulos. At vero qui bilem in ventre habent, quae praefertim ipfis in tunicis in alto continetur, praeftantius medicamentum non repererint. Verum haud fcio qua ratione parum de ipfo exhibeat Afclepiades, quum moderata exhibitio ipfius ad drachmas tres progrediatur. Porro ad inflammationem habentes non fimpliciter in omni inflammationis tempore dandum eft, fed ubi concocta fuerit et declinarit. *Concocta enim medicanda certe cenfet Hippocrates, non cruda, neque in principiis, nifi fuopte cieantur impetu*, hoc eft nifi motus ad excretionem nos adducat, qui nondum firmam aliquam inclinationem ac ftationem ad unam partem habeat. Recte autem hoc medicamentum tarde concoquentibus aut bilem vomen-

ῥευματιζομένοις τὸν στόμαχον, ἐπιπάττων ὕδατος κυάθοις τέσσαρσι, δίδωσι, τὴν ἐκ τοῦ μέλιτος ἀνατροπὴν προσγινομένην τῷ στομάχῳ δεδιώς. πρὸς δὲ τὰς παρακμὰς τῶν ἔνδον φλεγμονῶν μεθ᾽ ὑδρομέλιτος ὡραίως ἄν τις διδοῖ τοῦτο. καθάπερ καὶ κινεῖν οὖρα προαιρούμενος ἢ ἔμμηνα κενοῦν ὁ μὲν Ἀσκληπιάδης φησὶ μόνον δι᾽ οἴνου. βέλτιον δ᾽ ἄν, ὡς ἐγώ φημι, ποιεῖ τις, εἰ δι᾽ οἰνομέλιτος διδοῖ τὸ φάρμακον. οὕτω γὰρ ἅμα τε τὰ κατὰ τὴν ἐκ τῆς κοιλίας ἀνάδοσίν τε καὶ φορὰν ἐπ᾽ οὖρα καὶ τὰ κατὰ τὰς μήτρας ἐνιστάμενα διαλύει καὶ τέμνει καὶ ῥώμην τοῖς μορίοις παρέχει δι᾽ ὧν ποιεῖται τὴν πορείαν, ἔτι τε τὴν θερμασίαν αὔξει τῶν τόπων δι᾽ ὧν φέρεται, συντελοῦσαν καὶ αὐτὴν οὐ σμικρὰ πρός τε τὴν χύσιν τῶν ἐνισταμένων ὑγρῶν καὶ τὴν κένωσιν. μετὰ δὲ τὴν προγεγραμμένην ἱερὰν Θεμίσωνος ἀντίδοτον ὁ Ἀσκληπιάδης ἑτέραν οὕτως ἔγραψεν· ἄλλη ἐκ τῶν Μαντίου δυνάμεων Ἀτταλική. ποιεῖ στομαχικοῖς καὶ ἀποῤῥίπτουσι τὴν τροφὴν, ποιεῖ χολερικοῖς, κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς. τὰ δὲ τῆς σκευασίας ἔχει οὕτω. ♃ κρόκου < β'.

tibus aut alias ftomachi fluxione laborantibus aquae cyathis quatuor infpergens praebet, nimirum fubverfionem ftomacho ex melle oborientem formidans. Ad declinationem autem internarum inflammationum cum aqua mulfa tempeftive quis exhibuerit, quemadmodum etiam urinam ciere volens aut menfes evacuare, Afclepiades quidem ex vino dandum ait. Praeftiterit autem, ut ego fentio, cum vino mulfo medicamentum praeberi; ita enim fimul et quae circa diftributionem et delationem ex ventre in urinam et quae circa uterum inftant, fecat ac diffolvit, et robur partibus addit, per quas tranfitum facit, ampliusque et locorum per quos fertur caliditatem auget, quae et ipfa non parum confert ad inftantes humores fundendos ac evacuandos. Poft praefcriptam hieram Themifonis antidotum Afclepiades aliam fic fcripfit. *Alia ex Mantiae compofitionibus Attalica. Facit ad ftomachicos et rejicientes cibum, cholericos, coeliacos, dyfentericos.* Compofitio fic habet. ♃ Croci ʒ ij,

νάρδου ∠ β΄. ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ α΄. ἀλόης γο α΄. βαλαυστίου γο α΄. τραγακάνθης γο α΄. πεπέρεως λευκοῦ γο α΄. ἀκακίας γο α΄. ῥήου Ποντικοῦ γο α΄. ῥοὸς Συριακοῦ τοῦ ἐπὶ τὰ ὄψα γο α΄. ῥόδων χυλῷ ἀφεψημένων ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ ἀναλαβὼν, ποίει τροχίσκους ἀνὰ ∠ α΄. τὴν δὲ τραγάκανθαν προεμβρέξας τῷ χυλῷ ἕνου. τοῦτο τὸ φάρμακον οὐδὲν ἔοικε τῷ προγεγραμμένῳ, καθαρτικὸν μὲν γὰρ ἐκεῖνο, στυπτικὸν δὲ τοῦτό ἐστιν, ἁρμόττον τοῖς δι᾽ ὑγρότητα πολλὴν ἔκλυτόν τε καὶ χαλαρὸν ἔχουσι τὸν στόμαχον ἢ καὶ σύμπασαν τὴν γαστέρα, καθάπερ κἂν τοῖς ἄρθροις τὰ χαλάσματα γίνεται, διαβραχέντων ὑγρότητι πολλῇ τῶν ἐν αὐτοῖς συνδέσμων, ἃ τοῖς πλείστοις τῶν ἰατρῶν ἔθος ἐστὶν ὀνομάζειν συνδετικὰ νεῦρα· πολλαὶ γὰρ τοιαῦται διαθέσεις ἔν τε τῇ γαστρὶ καὶ τῷ στομάχῳ γίνονται τοῖς πολυποτοῦσι καὶ δαψιλῶς ὀπώρας ὑγραινούσας ἢ ὅλως ἐδέσματα τοιαύτης κράσεως προσενεγκαμένοις. πολλῶν οὖν ὄντων τῶν οὕτω διῃτημένων, εὐλόγως καὶ τὰ τῆς προειρημένης διαθέσεως φάρμακα πλειστάκις εὐδοκιμεῖ τὴν στύψιν ἐπικρατοῦ-

nardi ʒ duas, feminis hyofcyami ℥ j, aloës ℥ j, balauftii ℥ j, tragacanthae ʒ j, piperis albi ℥ j, acaciae ℥ j, rheu Pontici ℥ j, rhois Syriaci culinarii ℥ j, excipe fucco rofarum in vino auftero coctarum et redige in paftillos drachmae unius, tragacantham vero fucco praemaceratam unito. Hoc medicamentum nihil priori fimile habet, illud enim purgatorium eft, hoc aftringens, iis qui ftomachum aut totum ventrem ob multam humiditatem exolutum ac laxum habent conveniens, quemadmodum etiam in articulis ejusmodi laxitates contingunt ligamentis ipforum multa humiditate perrigatis, quae plurimi medici nervos ligatorios appellare folent. Multi enim ejusmodi affectus tum in ventre tum in ftomacho fiunt iis, qui multo potu fe explent aut fructus humectantes aut etiam edulia talis temperamenti ingerunt. Quum itaque multi fint qui tali victu utantur; rationabiliter etiam praedictae facultatis medicamenta faepe fucceffu clara evadunt, ut quae praedominantem aftringendi vim habeant.

σαν ἔχοντα. ἔνθα δὲ ἤτοι κακοχυμίας ἐκκενῶσαι προσῆκεν ἢ θερμῆναι τὸ πεπονθὸς μόριον, οὐ μόνον οὐδὲν ὀνίνησιν ἡ τῶν οὕτω στυφόντων φαρμάκων χρῆσις, ἀλλὰ καὶ βλάπτει. μετὰ γὰρ τὸ προγεγραμμένον φάρμακον ἑτέρων δυοῖν ὁ Ἀσκληπιάδης μέμνηται καλῶν ἑκατέρων αὐτῶν. σύγκειται δὲ ἐκ πολλῶν ἀμφότερα καὶ διὰ τοῦτό ἐστι πολύχρηστα, καὶ μᾶλλόν γε τὸ δεύτερον. ὅτι δέ ἐστι τοιοῦτον, οἷον εἶναί φησιν αὐτὸ, τῶν ἁπλῶν ἐν αὐτῷ φαρμάκων ἀναμιμνησκομένοις ἡμῖν, ὁποῖόν ἐστιν ἕκαστον, ἀκηκοόσι τε περὶ τῆς κατὰ τὴν σύνθεσιν αὐτῆς μεθόδου, δυνατὸν ἔσται κρίνειν καὶ αὐτοῖς.

[575] Ἀστὴρ στομαχικός. ποιεῖ ἀποξύνουσι τὴν τροφὴν, στροφουμένοις, καταῤῥοϊκοῖς, κεφαλαλγικοῖς, αἱμοπτυϊκοῖς, φθισικοῖς, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς περὶ κύστιν ἢ μήτραν διαθέσεις. ἡ δὲ σκευασία ἔχει οὕτως.] ℞ Μανδραγόρου χυλοῦ < δ΄. σμύρνης < δ΄. βαλαυστίου < δ΄. καστορίου < δ΄. κρόκου < δ΄. ὀπίου < στ΄. ἀνίσου < η΄. σελίνου (281) σπέρματος < η΄. στύρακος < η΄. ὑσσώπου Κρητικοῦ < ιβ΄. ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος < ιβ΄. συντίθει κατὰ τρόπον

Ubi vero aut vitiatos humores evacuare aut affectam partem calefacere oportet, non folum nihil juvat ita aftringentium medicamentorum ufus, fed etiam nocet. Poft praefcriptum medicamentum aliorum duorum Afclepiades meminit, quae et ipfa ambo bona funt et ex multis compofita ac propterea multi ad varios affectus ufus et praefertim pofterius. Quod vero tale fit, quale ipfum effe dicit, etiam nobis ipfis facile erit judicare ubi in memoriam revocarimus fimplicia in ipfo medicamenta, qualia fingula fint, amplinsque methodum compofitionis ejus audiverimus.

[*After ftomachicus, facit ad eos, quibus cibus in ventre acefcit ad tormenta, deftillationes, dolorem capitis, fpuentes fanguinem, tabefcentes, affectiones circa veficam et uterum. Praeparatur fic.*] ℞ Succi mandragorae drach iv, myrrhae drach. iv, balauftii ʒ iv, caftorii ʒ iv, croci drach. iv, opii drach. fex, anifi ʒ viij, feminis apii drach. viij, ftyracis ʒ viij, hyffopi Cretici ʒ xij, feminis hyofcyami albi drach. xij, componito pro more et digerito in pa-

καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ δίδου πρὸς δύναμιν. τὸ δ' ὑγρὸν ἔστω κατάλληλον τῇ διαθέσει. ἀστὴρ ἀνίκητος, φάρμακον ἐπιτετευγμένον ἀνώδυνον, ὑπνοποιὸν, πολύχρηστον. καὶ γὰρ τὰ περὶ τὸν στόμαχον ἰᾶται νοσήματα θαυμαστῶς, ὀξυρεγμίας καὶ δυσπεψίας ἀπαλλάττει, στρόφους, λυγμοὺς, ἐμπνευματώσεις. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ τῆς κεφαλῆς ἀλγήματα πινόμενον τὸ φάρμακον καὶ ἔξωθεν καταχριόμενον κατὰ τοῦ μετώπου ὄξει ἀνεθέν. ποιεῖ καὶ πρὸς ὠταλγίαν περδικίου χυλῷ ὁ τροχίσκος ἀνεθείς. ποιεῖ καὶ πρὸς ὀδονταλγίαν τῷ βρώματι ἐντιθέμενος, λεανθεὶς καὶ χαλβάνῃ ἀναληφθεὶς ἢ συκῆς ὀπῷ. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς τῶν ὀφθαλμῶν ἐπιφορὰς καὶ τὰς τῶν παρισθμίων φλεγμονὰς, οἴνῳ γλυκεῖ ἀνεθεὶς, ὥστε ἐπὶ μὲν τῶν ὀφθαλμῶν τὸ ἔριον ἐμβρέχοντας ἐπιτιθέναι. τοῖς γὰρ τὰ παρίσθμια πεπονθόσιν χλιαίνοντας παραίνει ἀναγαργαρίζεσθαι. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς πᾶσαν αἵματος φορὰν ἀνεθεὶς οἴνῳ μυρτίτῃ, ποιεῖ καὶ πρὸς βῆχας χρονίους καὶ προσφάτους καὶ κατάῤῥους διαλυθεὶς οἴνῳ Θηραίῳ ἢ προτρόπῳ ἢ Σκυβελίτῃ. ποιεῖ καὶ φθισικοῖς, ἐμπυϊκοῖς, διαλυθεὶς πρασίου ἀφεψήματι. ποιεῖ αἱμοπτυϊκοῖς, δυσεντερικοῖς, χολερικοῖς,

ſtillos, dato pro viribus. Liquor ſit affectioni conveniens. *Aſter alter inexuperabilis, medicamentum accommodatum ſedans dolorem, inducens ſomnum, multi uſus ad varios affectus. Nam et ſtomachi morbos mirabiliter ſanat a ructibus acidis, aegris concoctionibus, torminibus, volvulis, inflationibus. Facit et ad capitis dolores potatum et foris illitum fronti aceto dilutum. Facit et ad oculorum dolorem paſtillus perdicii ſucco dilutus. Facit et ad dentium dolorem cavernae inditus, tritus ac galbano exceptus aut fici ſucco. Prodeſt ad epiphoras et tonſillarum inflammationes vino dulci dilutus, ita ut ad oculos lanam eo imbutam imponamus: in tonſillis vero affectis tepefactum colluamus. Facit ad omnem ſanguinis fluxum vino myrtite diſſolutus, et ad veteres ac recentes tuſſes et deſtillationes dilutus vino Theraeo aut protropo aut Scybelite. Facit phthiſicis, ſuppuratis, marrubii ſucco diſſolutus. Haemoptoicis, dyſentericis, cholericis, ſanguinariae ſucco*

χυλῷ πολυγόνου διαλυθεὶς καὶ πρὸς παντὸς ἑρπετοῦ πληγὴν ποθεὶς μετὰ πηγάνου ἀφεψήματος. λύει καὶ τὰς κατὰ περίοδον ἐπισημασίας, πινόμενος πρὸ δυοῖν ὡρῶν τῆς ἐπισημασίας μετ᾽ οἴνου κεκραμένου κυάθων γ΄. καὶ ἔμμηνα γυναιξὶ κατάγει διαλυθεὶς ἀρτεμισίας ἀφεψήματι. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς περὶ κύστιν διαθέσεις, οἰνομέλιτι διαλυθεὶς, ὁμοίως καὶ ταῖς ὑστερικαῖς πνιγομέναις βοηθεῖ. ποιεῖ ἀρθριτικοῖς, ποδαγρικοῖς, γεντιανῆς ἀφεψήματι διαλυθείς. καὶ περὶ μὲν τούτων διαπράττεται ἐπὶ τοσοῦτον. τὰ δὲ τῆς συνθέσεως οὕτως ἔχει. ♃ σμύρνης ∠ δ΄. στύρακος ∠ δ΄. νάρδου Ἰνδικῆς ∠ δ΄. κασσίας σύριγγος ∠ δ΄. σφραγῖδος Λημνίας ∠ δ΄. μανδραγόρου φλοιοῦ ∠ δ΄. ἐν ἄλλῳ καὶ πεπέρεως ∠ δ΄. κρόκου ∠ στ΄. ὀποῦ μήκωνος ∠ στ΄. δαύκου Κρητικοῦ σπέρματος ∠ η΄. ἀνίσου ∠ η΄. σεσέλεως Μασαλεωτικοῦ ∠ η΄. σελίνου σπέρματος ∠ η΄. τὸ σμύρνιον καὶ τὸ στυράκιον καὶ τὸ ὄπιον οἴνῳ διαλύεται εὐώδει καὶ λεαίνεται. τὰ δὲ ξηρὰ κόπτεται καὶ σήθεται, εἶθ᾽ ὁμοῦ μίγνυται καὶ φυρᾶται καὶ ἀναπλάτ-

dilutus, et ad omnis reptilis plagam cum rutae decocto potatus. Solvit irritationes per circuitum repetentes, duabus ante ejus invasionem horis ex vini diluti cyathis tribus acceptus. Menſes etiam feminarum ducit artemiſiae decocto dilutus. Facit et ad veſicae affectiones vino mulſo diſſolutus. Similiter etiam iis, quae ab utero ſuffocantur, auxiliatur. Facit arthriticis, podagricis, gentianae decocto dilutus. Et de his quidem quae efficit hactenus. Compoſitio vero hoc modo habet. ♃ Myrrhae drach. quatuor, ſtyracis drach. quatuor, nardi Indicae drach. quatuor, caſſiae fiſtulae drach. quatuor, terrae Lemniae drach. quatuor, corticis mandragorae drach. quatuor. In alio exemplari etiam piperis drach. quatuor, croci drach. ſex, ſucci papaveris drach. ſex, ſeminis dauci Cretici drach. octo, aniſi drach. octo, ſeſelis Maſſilienſis drach. octo, ſeminis apii drach. octo. Myrrha et ſtyrax atque opium vino diſſolvuntur odorato et teruntur, arida vero tunduntur et cribrantur, ac deinde ſimul miſcentur, ſubiguntur ac in paſtil-

τομεν τροχίσκους ὁλκῆς ἄγοντας ἥμισυ καὶ ξηραίνομεν ἐν σκιᾷ. ἡ χρῆσις δεδήλωται. ἐν ἄλλοις τῶν τροχίσκων ἡ ὁλκὴ ἀνὰ ∠α΄.

Κεφ. δ΄. [Τὰ ὑπ᾽ Ἀρχιγένους γεγραμμένα ἐν τῷ πρώτῳ τῶν κατὰ γένος φαρμάκων περὶ τῶν κατὰ τὸν στόμαχον παθῶν.] Τῶν δὲ περὶ τὸν στόμαχον παθῶν πολλῶν καὶ ποικίλων ὄντων, καὶ τούτων σχεδὸν ἁπάντων ὡς ἐπίπαν ἐξ ἀπεψίας γινομένων, παντὶ σθένει αὐτὸν ἐπισκεπτέον. εἰ μὲν δὴ ὑδάτων ἢ ἀέρος κακία δείκνυται, ὡς μάλιστα ἐπιδέχεται μεθοδεύοντας, ταῦτα ἀλλάσσοντας ἀπαλλάττειν· εἰ δὲ ἀσυνήθων βρωμάτων, παραιτουμένους ταῦτα· εἰ δὲ διὰ πλῆθος, συστέλλοντας τὰ σιτία [576] καὶ καθόλου ἐξ οὗ ἂν ὑπονοήσωμεν γίνεσθαι, τοῦτο παραιτουμένους. εἰ δὲ πάντα τὰ εἰρημένα εὐτακτοίη, παρ᾽ αὐτὸν δὲ τὸν στόμαχον τὰ κατὰ τὰς πέψεις παραποδίζοιτο, ἀλείμμασι καὶ γυμνασίοις ἀναφωνήσεσί τε καὶ τοῖς τοιούτοις ὁμοίοις γινομένοις τὸν στόμαχον ῥωστέον. τοῖς δὲ ὀξυρεγμιώδεσι κορίανον ὡς κοχλιάριον δίδου πρὸ ἑτέρου τῶν σιτίων τρώγειν καὶ ἐπιῤῥοφεῖν

los coguntur ponderis drachmae dimidiae et in umbra reficcantur. Usus oftenfus eft. In aliis exemplaribus paftillorum pondus drachmale proditur.

Cap. IV. [*Quae Archigenes in primo medicamentorum fecundum genus prodidit de affectionibus circa ftomachum.*] Quum multae et variae fint circa ftomachum affectiones, atque hae omnes fere in totum ex cruditate oboriantur, totis viribus confiderandum. Et fi quidem aquarum aut aëris malitia oftendatur, univerfali via ac ratione quam maxime licet utentes, haec immutando hominem liberare eft opus. Si vero ob inconfuetos cibos, eis interdicemus; fi vero ob copiam, cibos contrahemus, et in univerfum ex quacunque caufa fufpicati fuerimus fieri, eam probibebimus. Quod fi in omnibus ipfis bono ordine tractetur et juxta ipfam ftomachum tamen concoctiones impediantur, unctionibus et exercitiis, vociferationibusque et aliis hujusmodi per expertum artificem adhibitis ftomachus corroboretur. Verum ructu acido affectis coriandrum cochlearii menfura ante reliquum cibum edendum dato et merum infuper bi-

ἄκρατον. γενομένης δὲ ἀπεψίας μετρίας ποτὲ καὶ εὐκαταφρονήτου πλείονα χρόνον ἐπὶ τῆς κλίνης ἠρεμητέον. εἰ δὲ μὴ τὰ πράγματα ἐπιτρέποι, ἐφ᾽ ὅσον ἐνδέχεται, πᾶσαν διάτασιν καὶ κόπον, ἔτι τε καῦμα καὶ ψῦχος καὶ θυμὸν ἐκφευκτέον. ὀψιαίτερον δὲ τῆς συνήθους ὥρας ἐν ζεστῷ λουστέον. ἔν τε τῷ προβαλανείῳ χλιαρὸν ὕδωρ πιόντες ἀπερευγέτωσαν πάντα τὰ εἰς τὸν στόμαχον συναθροισθέντα φλέγματα, ὀλιγοσιτίᾳ τε καὶ ὀλιγοποσίᾳ τῇ πρώτῃ χρήσθωσαν. εἰ δ᾽ εὔτονος ἡ φθορὰ τῶν σιτίων γένοιτο, δάκνοιντό τε τὸν στόμαχον καὶ ἐρεύγοιντο αὐτὰ, ἔτι τε ναυτοῖεν, χλιαρῷ ποτίσας ἀνάγκαζε ἐξερᾶν, μέχρι πᾶν τὸ διέφθορον καθαρισθῇ, εἶτα ἐμβρέξας τὴν κεφαλὴν λιπαροῖς ὀθονίοις παρὰ πυρὶ θερμανθεῖσιν ἢ τοιαύτῃ τινὶ ἀπεριέργῳ ἀγωγῇ, πυρία τὰ περὶ τὸν στόμαχον καὶ ὑποχόνδρια παρηγορήσας τά τε ἄκρα λιπαρᾷ ψηλαφίᾳ ἢ καὶ κατειλησίᾳ λεάνας, ἐπὶ τοῦ κλινιδίου ἠρεμεῖν ἐάσεις ἀσιτήσαντάς τε ἐξ ὅλου τῇ ἑξῆς, εἰ μηδὲν ἐπακολουθήσειεν ἄτοπον. εὐτονοῦντας μὲν, ὡς προείρηται, λού-

bendum. Quod ſi quandoque moderata cruditas et quae contemni poſſit, oboriatur, longiore tempore in lecto decumbendum eſt, et ſi negotia id non permittant, quanto poſſibile eſt, omnis diſtentio et labor, ampliusque aeſtus et frigus ac ira vitanda ſunt. Serius etiam quam pro conſueto tempore ex fervida aqua lavandum eſt, et in priore balnei domo aqua tepida hauſta, omnia in ſtomachum coacervata pituitoſa removenda, et modico cibo itemque potu prima die utendum. Si vero fortis ciborum corruptio fiat ſtomachique morſum ſentiant ac ipſos eructent, ampliusque nauſea afficiantur, aqua tepida exhibita vomere cogito donec omne corruptum expurgetur, deinde caput mollibus linteolis ad ignem calefactis obducito, aut hujusmodi aliquo non inani ductu locos circa ſtomachum foveto et praecordia mitigato, ſummas item partes molli frictione aut etiam conſtrictione lenito. Atque ita in lectulo quieſcere ſinito, ac inediam per totam ſequentem diem perferre, ſi non abſurdum quid inde conſequatur. Fortiores quidem, ut prae-

σας ἐπιμελοῦ· εἰ δ' ἀτονοῖεν, συμμέτρως ἐπὶ μίαν ἀναλαβὼν τῇ ἑξῆς λοῦε, παραινῶν μέχρι τριῶν ἡμερῶν ἐν ταῖς τροφαῖς καὶ τοῖς πότοις μετριάζειν. ἀπεψίας μὲν οὖν τοιαύτη τις, ὡς τύπῳ εἰπεῖν, ἡ ἐπιμέλεια. περὶ δὲ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀποβαινόντων, οἷον διαῤῥοίας ἢ χολέρας ἢ τῶν τοιούτων, ἐν ἰδίῳ τόπῳ εἰρήσεται. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τὸν στόμαχον δυσχερειῶν, τοῖς μὲν καυσουμένοις τὸν στόμαχον μετ' ἐκλύσεως ἢ λειποθυμίας ἢ τινος ἀνορεξίας ἐξ οἱασδηποτοῦν αἰτίας, ὅτι μὴ πυρετοῦ, κυάθους τρεῖς ἢ τέτταρας δίδου ψυχροῦ ὕδατος καταῤῥοφεῖν δὶς ἢ τρὶς ἐκ διαλειμμάτων. καὶ εἰ μὲν παρηγοροῖντο, τούτῳ αὐτοὺς ἀνακτησάμενος ὡς τροφῇ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀναλάμβανε. εἰ δ' ἐπιμένοι, διακρατουμένων καὶ διαλεαινομένων τῶν ἄκρων, ἀπόβρεγμά τι τῶν τοιούτων συνεχῶς καταῤῥοφεῖν δίδου, οἷον φοινικοβαλάνων, μήλων κυδωνίων, ἀπίων, μεσπίλων, ἀρκευθίδων, ἑλίκων ἀμπέλου, ῥόδων, ῥοιᾶς ἀπυρήνου χυλὸν ἢ στροβίλους κ'. καὶ σικύου σπέρματος κόκκους κε'. μύρτων κ'. κρόκου ὀβολοὺς β'.

dictum eſt, effectos lavatione curato, ſi vero infirmi eſſent, moderate ad diem unum refectos, in ſequentem lavato moderatis cibis ac potibus ad triduum uti juſſos. Et cruditatis quidem talis quaedam, ut rudi quadam forma expreſſi, curatio exiſtit. Verum de iis, quae ex ipſa proveniunt, velut profluvio ventris aut bilis per vomitum ac ſeceſſum rejectione aut aliis ejusmodi, in proprio loco dicetur. Caeterum in aliis ſtomachi moleſtiis, iis quidem, qui ſtomacho exuruntur cum exolutione aut animi deliquio aut appetentia perdita, ex qualicunque tandem cauſa praeter febrem, cyathos iij aut iv aquae frigidae abſorbendos dato, bis aut ter per intervalla, et ſi quidem inde mitius habeant, ipſos revocatos tum cibo tum etiam aliis refocillare tentabis. Si vero permaneat malum, deprehenſis atque laevigatis extremitatibus, hujusmodi quendam cremorem aſſidue abſorbendum dato, velut palmularum, malorum cotoneorum, pyrorum, meſpilorum, baccarum juniperi, pampinorum vitis, roſarum, mali item punici nucleum non habentis ſuccum aut nuces pineas xx et ſeminis cucumeris grana xxv, baccas

ῥόδων δυοῖν φύλλα μεθ᾽ ὕδατος δίδου πίνειν. ἢ ψυχρὸν ὕδωρ δίδου μετ᾽ ὀμφακίου χυλοῦ, ἢ ῥόδων ἄνθος μετὰ νάρδου καὶ ὕδατος ψυχροῦ, ἢ ἀνδράχνης σπέρματος προσμιγέντος ἢ ἀτραφάξιος σπέρματος ἢ μήλων κυδωνίων ἀφεψήματος. ἢ σικύων σπερμάτια ν΄ λεῖα ἐκ ψυχροῦ δίδου. ἢ ὄρυζαν ἑψήσας μετὰ βουτύρου δίδου φαγεῖν. ἢ τραγορίγανον λείαν μεθ᾽ ὕδατος χυλίσας δὸς φαγεῖν. ἢ κυάμους Αἰγυπτίους ι΄. καὶ νάρδου Κελτικῆς ὀβολοὺς δύο, φρύξας ἀμφότερα καὶ λεάνας δίδου πιεῖν. ἐπιπάσας ῥόας ὀξείας καὶ γλυκείας χυλοῦ καὶ ὕδατος ἑκάστου ἴσον. ἢ κλώνιον ἡδυόσμου συλλεάνας δὸς πίνειν. ἢ οἰνάνθην ὁμοίως τρίψας μετὰ νάρδου Ἰνδικῆς δὸς πιεῖν. ἢ φακοὺς ἑψημένους λείους δίδου μεθ᾽ ὕδατος. ἢ φοινικοβαλάνους μετὰ ῥόδων. ἢ πρασίου χυλὸν μετὰ μέλιτος καὶ βραχὺ ἡσυχάσασιν δίδου οἶνον μετὰ ἀλφίτου. ἢ καρδαμώμου δραχμὴν μίαν μετὰ ὀξυμέλιτος κυάθων τριῶν ποτίσας, σύγκριε καὶ ἄφες ἠρεμεῖν. τοῖς δὲ σιελίζουσι ξηρὰν κόνυζαν δίδου μασᾶσθαι. ἐπιθετέον δὲ ἔξω-

myrti xx, croci obol. ij et rofarum duarum folia ex aqua bibenda exhibeto. Aut aquam frigidam cum omphacii fucco praebeto, Aut florem rofarum cum nardo et aqua frigida. Aut etiam portulacae femen admifceto aut atriplicis femen aut malorum cotoneorum decoctum. Aut cucumerum fativorum femina l trita ex frigida praebe. Aut oryzam coctam cum butyro edendam exhibe. Aut tragoriganum tritam et exuccatam cum aqua edendam praebe. Aut fabas Aegyptias x et nardi Celticae obol. ij, utraque tofta et trita bibenda exhibe cum mali punici acidi ac dulcis fucco et aqua, pari utriusque menfura. Aut menthae ramulum contritum bibendum dato. Aut oenanthen fimiliter tritam cum nardo Indica bibendam dato. Aut lentes coctos tritos ex aqua praebeto. Aut phoenicobalanos cum rofis. Aut marrubii fuccum cum melle, et ubi paululum quieverint, vinum cum polenta exhibeto. Aut cardamomi ʒ j cum aceti mulfi cyathis tribus potandam dato ac quiefcere finito. Porro iis, qui falivam multam in ftomacho aggregarunt, aridam conyzam manducandam dato, forinfecus vero ftomacho impo-

θεν ἐπὶ τὸν στόμαχον ἀμπέλου φύλλα [577] χλωρὰ λεῖα ἢ μῆλα κυδώνια ἢ φοινικοβαλάνους ἢ μέσπιλα μετὰ κηρωτῆς, ἢ μυρσίνης ἁπαλὰ φύλλα ἢ βάτου ἢ σχίνου λεῖα μετὰ πάλης ἀλφίτου ψυχρῷ πεφυραμένου. ἢ χλωρὰν ἀνδράχνην ὁμοίως ἐσκευασμένην, ἢ τυρὸν ἁπαλὸν νεαρὸν μετ' (282) ἀλφίτου καὶ σελίνου φύλλων, ἢ σέρεως φύλλα μετ' ὄξους καὶ ἀλφίτων καὶ σελίνου φύλλων. πυρουμένων δὲ εὐτόνως φῦσαν πληρωθεῖσαν ὕδατος ἐπιτίθει, ἢ χιόνα ἐπίβαλλε, ἢ τῶν κολοκύνθων τὰ ξύσματα ἐπιτίθει καὶ καθόλου πάντα ὅσοις ἐπὶ τῶν καρδιακῶν χρώμεθα. τὰ δὲ ἀλγήματα τοῦ στομάχου πραΰνει καὶ μάλιστα ἐφ' ὧν δυσθυμία τις ἢ ἀπορία παρέπεται, γάλα ὄνειον ἢ γυναικεῖον ἢ βόειον, κοχλάκων ἐναφεψημένων πινόμενον, ἢ νάρδινον μύρον ἢ τῶν λίαν πολυτελῶν δίδου μεθ' ὕδατος, ἢ ἀπόζεμα σχοίνου ἄνθους, ἢ καὶ ῥόδων ἄνθους ἐπιπασσομένου, ἢ ἀνδράχνης χυλὸν, ὁτὲ μὲν καθ' αὑτὸν, ὁτὲ δὲ μετὰ τῆς νάρδου ἢ ὠοῦ λέκιθον πεφρυγμένην καὶ ἀληλεσμένην μετὰ ἀλφίτων πότιζε, ἢ κάρυα πικρὰ μετὰ σικύου σπέρματος καὶ στροβίλου, ἢ λαπάθου ἀγρίου

nantur vitis folia viridia trita, aut mala cotonea aut palmulae aut mefpila cum cerato. Aut myrti folia tenera vel rubi vel lentifci, trita cum polentae flore frigida fubacto. Aut portulaca viridis fimiliter praeparata. Aut cafeus recens mollis cum polenta et apii foliis. Aut feridis folia cum aceto et polenta ac apii foliis. Si vero multum fint aeftuofi, veficam aqua expletam imponito. Aut nivem fuperdato. Aut cucurbitarum ramenta imponito et omnino omnia, quibus in cardiacis utimur. Dolores autem ftomachi lenit et maxime iis, quibus anxietas aliqua aut indigentia accedit, lac afininum aut muliebre aut bubulum, filicibus incoctis potatum. Aut unguentum nardinum vel aliquod pretiofum dato ex aqua. Aut decoctum fchoenanthi, rofarum flore fimul infperfo. Aut portulacae fuccum, quandoque per fe, quandoque cum nardo. Aut ovi vitellum toftum et in farinam comminutum cum polenta bibendum dato. Aut amaras nuces cum cucumeris femine et nuce pinea. Aut rumi-

σπέρματος τριώβολον πότιζε. πάντα τὰ κατὰ τὸν στόμαχον ἀλγήματα καὶ δυσαρεστήματά φασι παύειν κοχλίαν ὠμὸν Λιβυκὸν καταπινόμενον ὅλον. ἀναλυομένου δὲ αὐτοῦ μόνου καὶ ναυτιώδους τοῦ στομάχου γινομένου, θρίδακος λευκῆς σπέρματος ὀλίγον μεθ᾽ ὕδατος κυάθων τεσσάρων ἢ ἑνὸς πιεῖν δίδου, ἢ στρουθῶν ἀφόδευμα ξηρὸν ἐπιπάσσων, ὡς ἄλφιτον, εἶτα ὕδωρ πίνοιεν, εἶτα οἶνον, ἢ μαστίχης Χίας κοχλιάριον μετὰ ψυχροῦ ὕδατος, ἢ ἀπὸ πάγου νήστει καθ᾽ ἡμέραν δίδου καὶ μασώμενοι αὐτὴν συνεχῶς τὸν σίελον ἀποπτυέτωσαν. ἢ κόνυζαν ξηρὰν μασάσθωσαν. εἰ δὲ πρὸς τῷ πλάδῳ καὶ φλεγμονή τις εἴη, οἰνάνθην σὺν μελιλώτῳ ἢ ῥόδον ξηρὸν μετὰ κηρωτῆς ῥοδίνης, ὀλίγον ἐχούσης ῥητίνης ἀποκεκαυμένης ἐπιτίθει, ἢ ἀκακίας καὶ στυπτηρίας μηλείας ἴσα, κηρωτῆς τῷ διπλῷ ἀναλαβὼν, ὡς μάλαγμα ἐπιτίθει. ἐπὶ δὲ τῶν χολὴν μέλαιναν γεννώντων καὶ φυσωμένων τὸν στόμαχον ἐπιτίθει τῷ στομάχῳ καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ἐπιτάσεσι, σπόγγους ὄξει δριμυτάτῳ θερμῷ βεβρεγμένους. μετὰ δὲ τούτους εἰ ἐπιμένοιεν, στυπτηρίαν ὑγρὰν μετὰ χαλκάνθου λείου

cis silvestris seminis obolos tres bibendos praebeto. Omnes vero circa stomachum dolores et implacabiles molestias sedari ajunt cochlea Africana cruda integra vorata. Exoluto autem solum et nauseabundo facto stomacho lactucae albae semen modicum ex aquae cyathis quatuor aut uno bibendum dato. Aut passerum stercus aridum velut polentam sive aquam biberint sive vinum inspergito. Aut masliches Chiae cochleare ex aqua frigida dato. Aut glaciem jejunis quotidie exhibeto, ut ea assidue manducata salivam expuant. Aut conyzam aridam manducent. Si vero una cum humectatione etiam inflammatio aliqua adsit, oenanthen cum meliloto aut rosam siccam cum cerato rosaceo parum resinae ustae habente impone. Aut acaciae et aluminis melii pares partes dupla cerati proportione excipe et ut malagma impone. Caeterum quibus bilem atram generantibus stomachus inflatur, spongias aceto acerrimo calido imbutas ad stomachum imponito, atque hoc maxime tempore distentionum, et si postea etiamnum perseverarint, alumen liqui-

Ed. Chart. XIII. [577.] Ed. Baf. II. (282.)

μέλιτι ἀναλαβὼν ἐπιτίθει, ἢ ταῦτα καὶ ἀλόην ἴσην μίξας αὐτοῖς, κηρωτῇ μυρσίνῃ ἀναλαβὼν ἐπιτίθει, ἢ κισσοῦ φύλλοις ἑφθοῖς ἐν οἴνῳ κατάπλασσε, ἢ ἀρνογλώσσου μετὰ ἁλῶν τριβέντα, ἢ ἀγελαίας βοὸς βόλβιτον ξηρὸν ἑψημένον ἐν οἴνῳ, ἢ πρασίῳ μετὰ ἄρτου καὶ ῥοδίνου φυραθέντι, ἢ βολβοῖς πυῤῥοῖς καὶ στυπτηρίας ἴσης. μετὰ δὲ ταῦτα ποτιστέον αὐτοὺς τῇ τε ἀπυρέτῳ λεγομένῃ ἢ τῇ ἱερᾷ ἀντιδότῳ ἢ τινι ἄλλῃ, ἥτις ἑκάστῳ διὰ πείρας. τροφὰς δ᾽ ἁρμοδίους τοῖς στομαχικοῖς τάσδε δοτέον· τεῦτλον, φακὴν, τράγον, ὄρυζαν, χόνδρον, ἐγκαθεψημένων μήλων κυδωνίων ἢ φοινικοβαλάνων ἢ μεσπίλων ἢ ῥοᾶς ἀπυρήνου κόκκων ἢ μηλαπίων ἢ σχίνου κλωνίων ἁπαλῶν, ἢ σμύρνης ἢ βάτου παραμιγνυμένων, ἄρτον δὲ ἀκρόζυμον ἢ ἄζυμον. τῶν δὲ λαχάνων τῶν μὲν ὠμῶν κιχώρια, μηκωνίδες, ἠρύγγιον, ἴντυβον ἢ γιγγίδιον, σέρις, θρίδακες· τῶν δὲ ἑφθῶν εὐθετεῖ μάλιστα κράμβη καὶ σίσαρον. τῶν δὲ λοιπῶν ἀφεψημάτων κοχλίαι καὶ βολβοὶ, κρεῶν δὲ γαστὴρ, ῥύγχη, πόδες, κίχλαι, πέρδικες, ἀτταγῆνες, τρυγό-

dum cum chalcantho trito melle exceptum imponito. Aut haec et aloëm pari portione mixta et cerato myrteo excepta imponito. Aut hederae foliis vino coctis pro cataplasmate utitor, aut plantaginis cum fale tritis. Aut armentariae bovis ftercus aridum vino coctum. Aut marrubium cum pane et rofaceo fubactum. Aut bulbos rufos et alumen pari portione imponito. Poft haec antidotus apyretos appellata aut hiera aut alia quaepiam, quae cuique per experientiam cognita eft, in potu exhibenda eft. In cibo ftomachicis conveniunt beta, lens, tragus, oryza, alica, malis cotoneis aut palmulis aut mefpilis aut mali punici nucleo carentis, granis aut melapiis fimul incoctis, aut teneris lentifci aut myrti aut rubi ramulis admixtis. Panis fit fumme tantum fermentatus aut penitus absque fermento praeparatus. Ex oleribus conveniunt cruda, cichorium, meconides, eryngium, intybus, gingidium, feris, lactucae, cocta maxime commoda eft braffica et fifarum. Ex reliquis autem coctis conveniunt cochleae et bulbi. Ex carnibus venter, roftra, pedes, turdi, perdices, attagenes, turtures.

νες, φάσσαι, νῆσσαι, λαγωοὶ, δορκάδες, ὀψαρίων δὲ καρίδες, ἀστακοὶ, κολύμβαιναι, κάραβοι, τευθίδες, σηπίαι καὶ τῶν σκληροσάρκων τρίγλαι, τῶν δὲ ὀστρακωδῶν μάλιστα μὲν κήρυκες, πορφύραι, κτένες, γλαῦκοι, σμαρίδες, βάλανοι. [578] τὸ δὲ σίσαρον ἐπὶ πᾶσι λαμβανόμενον καὶ ὡς εὐστόμαχον πρὸς τὰς ἀναλήψεις κατὰ τὰ πλεῖστα τῶν περὶ τὸν στόμαχον συμπτωμάτων σύμφωνεῖ. πόμα δὲ ὁ ὑφ᾽ ἑκάστου πινόμενος ἡδέως οἶνος. τοὺς δὲ πνευματουμένους καὶ διατεινομένους τὸν στόμαχον πολίου δεσμίδιον καθέψων πότιζε. ἢ καλαμίνθης ἀφέψημα ἐξηθριασμένου τοῦ ὕδατος, μίξας ὀλίγον μέλιτος καὶ πεπέρεως δραχμὴν μίαν δίδου. ἢ σπόγγον ὄξει δριμυτάτῳ βρέξας τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς βραχίοσιν ἐπιτίθει, μέχρι φλυκταινώσεως μάλιστα, εἰ καὶ ἀπεροῖεν τὰς τροφάς. ἢ τήλινον ἄλευρον ὄξει φυρῶν ἢ σίνηπι λεῖον σὺν ὄξει μέχρι φοινίξεως. ἢ ψύλλιον ὄξει καὶ ὕδατι βρέξας καὶ ἐν ὅλμῳ κόψας, προσδοὺς κοχλιῶν σαρκῶν ἴσον, μαλαγματῶδες ποιῶν ἐπιτίθει. ἀνώδυνα στομαχικοῖς. κύμινον πεφρυγμένον καὶ σέ-

palumbes, anates, lepores, dorcades. Ex piſcibus ſquillae, gammari, colymbaenae, locuſtae, loligines, ſepiae, et ex iis qui duras carnes habent mulli, ex teſtaceis maxime buccina, purpurae, pectines, glauci, cerri, glandes. Verum ſiſarum a reliquis omnibus acceptum, ut ſtomacho gratum et refectioni commodum, ad pleraque omnia ſtomachi ſymptomata conveniens eſt. In potu prodeſt vinum, quod unusquisque libenter bibit. At vero iis, qui inflantur et ſtomacho diſtenduntur, polii faſciculum coquito et bibendum dato. Aut calaminthae decoctum per noctem ſub dio expoſitum, modico melle et piperis ʒ j admixtis, bibendum praebeto. Aut ſpongiam acerrimo aceto imbutam pedibus ac brachiis imponito, usquequo bullae excitentur, maxime ſi cibos rejectent. Aut foenigraeci farinam aceto ſubactam. Aut ſinapi tritum cum aceto usquequo rubefiat locus. Aut pſyllium aceto et aqua maceratum et in mortario tuſum, pari portione carnium cochlearum admixta, in malagmatis forma imponito. *Quae ſtomachicis dolorem eximant.* Cuminum

λινον ἀνὰ ὀλίγον πότιζε σὺν ὕδατι. ἢ ἀλόης δύο ὀβολοὺς μετὰ οἰνομέλιτος ἢ οἴνου ἢ ὕδατος πότιζε. ἢ ἀβροτόνου καὶ θύμου ἀνὰ δύο ὀβολοὺς σὺν οἴνῳ δὸς πιεῖν. διαδέσμοις δὲ τῶν ἄκρων εὐτόνως χρῶ, κατ᾽ αὐτοῦ δὲ τοῦ στομάχου σικύαις τε καὶ πυρίαις ποικίλαις. εἰ δὲ εὔτονος σφόδρα ἡ διάτασις εἴη καὶ φλεβοτομία δραστήριον βοήθημα καὶ λύσις κοιλίας διὰ βαλάνου. ἐφεξῆς τῶν προγεγραμμένων ἔγραψεν ὁ Ἀρχιγένης περὶ τοῦ βουλίμου καὶ τοῦ λυγμοῦ τὰ ὑπογεγραμμένα. τοὺς δὲ βουλιμιῶντας ἐν ταῖς ὁδοῖς ἢ ἄλλως πως ἀνακτησόμεθα μὲν ὀσφραίνοντες ὄξει ἢ γλήχωνι, ἢ τῇ παρατυχούσῃ γῇ βρέξαντες ὄξει ἢ μήλοις ἢ ἀπίοις ἢ τῶν ἄλλων καρπῶν τῶν παρακειμένων. ἔτι δὲ ἀρτίδιον συνοσφραίνοντες καὶ προσφέρεσθαι ἀναγκάζοντες, πρὸς ἕκαστον γὰρ τούτων διεγείρονται ταχέως. πρὸς δὲ τούτοις ὕειον κρέας ὀπτὸν καὶ ἑφθόν. καὶ καθόλου πᾶν τὸ τροφῶδες καὶ μάλιστα τὰ ὀσμὴν κνισώδη καὶ εὐάρτυτον καὶ ἱκανὴν ἔχοντα. ταύταις γὰρ ταῖς

toftum et apium; utrumque modica portione cum aqua bibendum praebe. Aut aloës obol. ij cum vino mulfo aut vino aut aqua bibendos dato. Aut abrotoni et thymi utriusque obol. ij, ex vino praebe bibendos. Ligaturas infuper extremarum partium fortiter adhibe et circa ipfum ftomachum cucurbitulis et fomentis variis utere. Quod fi vehementer valida fit diftentio, etiam venae fectio efficax auxilium erit et alvi folutio per fuppofititiam glandem. Deinceps poft praefcripta Archigenes de fama ingenti, itemque de fingultu prodit quae fequuntur. Porro eos, qui ex ingenti fame in viis vel alio quocunque modo animo linquuntur, revocabimus odoramentis aceti aut pulegii, aut quae forte obtingit terra aceto macerata aut malis aut pyris aut aliis fimilibus fructibus, qui ad manum funt. Panem infuper odorandum dabimus et ingerere cogemus. Ad haec enim fingula confeftim excitantur et praeterea ad fuillam carnem affatam ac coctam et in univerfum ad omne, quod multum alit et praefertim ea, quae odorem nidorofum ac probe conditum abundanter habent; per hujusmodi enim odores

Ed. Chart. XIII. [578.] Ed. Bas. II. (282.)

ὀσμαῖς κατὰ τὸ πλεῖστον οἱ τοιοῦτοι ἀνακτῶνται. τά τε ἄκρα αὐτῶν οὐδὲν ἔλαττον διακρατητέον καὶ διεγερτέον αὐτοὺς, τάς τε σιαγόνας νύσσοντας καὶ τρίχας ἢ ὦτα ἀνατείνοντας. ἀνακτήσῃ δὲ ἀπὸ τῆς ἐκλύσεως, ἄρτον ἐν κράματι ἢ καὶ ἄλλο τι τῶν δυναμένων ἀθρόως ἀναλαβεῖν διδοὺς, οἷον ὠὰ ῥοφητὰ, βολβοὺς, κοχλίας· καὶ γὰρ τὸν πλάδον τοῦ στομάχου τούτων ἕκαστον παραιτεῖται καὶ ἐν ὀλίγῳ πλήθει δύναμιν ἱκανὴν ἔχον ἀθρόως ῥώννυσιν. τοῖς δὲ λύζουσι πήγανον μετ᾽ οἴνου δίδου ἢ νίτρον ἐν μελικράτῳ ἢ σέλινον ἢ καστόριον ἢ ἀβρότονον ἢ ἀριστολοχίαν ἢ δαῦκον Κρητικὸν ἢ κύμινον ἢ ἄνισον ἢ ζιγγίβερι ἢ σκίλλαν μετ᾽ ὄξους καὶ ἐλαίου ἢ τορδύλου ἢ δίκταμνον ἢ καλαμίνθην ἢ ἄκορον ἢ ἄσαρον ἢ νάρδον Κελτικὴν ἢ γλήχωνα, ἰδίᾳ ἕκαστον καὶ ὁμοῦ.

[Τὸ διὰ τῶν κυδωνίων μήλων τοῦ χυλοῦ φάρμακον ἡμέτερον.] Αἱ μὲν μεγάλαι τοῦ στόματος τῆς κοιλίας διαθέσεις ὑπὸ τῶν ἔμπροσθεν εἰρημένων φαρμάκων θεραπεύονται, τὰς δὲ μετρίας σχεδὸν πλὴν τῶν κατ᾽ ἔγκαυσιν σφοδρὰν γινο-

ut plurimum tales revocantur. Nihilo minus tamen etiam extremae partes ipsorum constringendae sunt, ipsique excitandi tum maxillarum punctura tum capillorum ac aurium distentione. Refocillabis porro ab exolutione, panem in vino diluto aut etiam aliud quippiam ex iis quae acervatim reficere vires possunt exhibendo, velut sunt ova sorbilia, bulbi, cochleae. Etenim singula haec stomachi humiditatem eximunt et in modica mole multam vim complexa cumulatim corroborant. Singultientibus autem rutam cum vino dato aut nitrum in aqua mulsa aut opium aut castorium aut abrotonum aut aristolochiam aut daucum Creticum aut cuminum aut anisum aut zingiberis radicem aut scillam cum aceto et oleo aut tordylion aut dictamnum aut calaminthen aut acorum, asarum item et nardum Celticum et pulegium, singula tum per se tum simul mixta.

[*Medicamentum nostrum ex succo malorum cotoneorum constans.*] Magnae equidem oris ventris affectiones a praedictis medicamentis curantur, moderatas vero omnes ferme praeter eas, quae ex vehementi ardore fiunt, sub-

μένων, ὠφελεῖ τὸ ὑπογεγραμμένον φάρμακον. ℞ κυδωνίων μήλων χυλοῦ ξε. β΄. μέλιτος Ἀττικοῦ ξε. β΄. ὄξους ξε. α΄ S″. ἐὰν δὲ ἱκανῶς εἴη δριμὺ, ξε. α΄. ἀρκεῖ ζιγγιβέρεως γο γ΄. πεπέρεως λευκοῦ γο α΄. τὰ ξηρὰ ἐπιπάσσεις, ὅταν ἐπὶ μαλακοῦ πυρὸς ἑψόμενος ὁ χυλὸς τῶν μήλων μετὰ τοῦ μέλιτος καὶ τοῦ ὄξους ἔχῃ σύστασιν Ἀττικοῦ μέλιτος.

[579] [Ἄλλο τὸ διὰ τῶν κυδωνίων μήλων τῆς σαρκός.] ℞ Τῶν κυδωνίων μήλων τῆς σαρκὸς λίτρας γ΄. μέλιτος λίτρας γ΄. ὄξους λευκοῦ λίτρας γ΄. πεπέρεως γο γ΄. ζιγγιβέρεως γο γ΄. πετροσελίνου Μακεδονικοῦ γο α΄.

Κεφ. ε΄. [Περὶ τῶν ἔξωθεν ἐπιβαλλομένων τῷ στόματι τῆς κοιλίας.] Καλοῦσι μὲν οἱ πλεῖστοι τῶν ἰατρῶν οὐκ οἶδ᾽ ὅπως, ὥσπερ ὁ Ἀσκληπιάδης καὶ ὁ Ἀνδρόμαχος, ἅπαντα τὰ ἔξωθεν (283) ἐπιτιθέμενα, κἂν συνάγῃ στύφοντα κἂν σκληρύνῃ, μαλάγματα. συγχωρήσαντες δὲ αὐτοῖς ἡμεῖς, εἰ καὶ μὴ κυρίως ὀνομάζουσιν, ἃ γεγράφασι πρὸς τὰς τοῦ στομάχου διαθέσεις χρήσιμα φάρμακα, διὰ τῆς πείρας οὐ μόνης τῆς ἐκείνων,

ſcriptum medicamentum juvat. ℞ Succi malorum cotoneorum ſextarios duos, mellis Attici ſextarios duos, aceti ſeſquiſextarium, ſi vero multum acre fuerit, ſextarium unum, zingiberis quadrantem, piperis albi unciam unam, arida ſperges, ubi malorum ſuccus cum melle et aceto coctus ad lentum ignem Attici mellis craſſitiem acceperit.

[*Aliud ex malorum cotoneorum carne conſtans.*] ℞ Malorum cotoneorum carnis lib. iij, mellis lib. iij, aceti albi lib. iij, piperis quadrantem, zingiberis quadrantem, petroſelini Macedonici unciam unam.

Cap. V. [*De medicamentis, quae foris ori ventris imponuntur.*] Vocant quidem plurimi medici, haud ſcio quare, velut Aſclepiades et Andromachus, omnia medicamenta, quae forinſecus imponuntur, ſive aſtringendo condenſent ſive indurent, malagmata. Verum nos permittemus ipſis, etiam ſi non proprie appellant. Quae autem conſcripſerunt ad ſtomachi affectus commoda medicamenta, per experientiam non illorum ſolum, ſed etiam noſtram appro-

Ed. Chart. XIII. [579.] Ed. Baf. II. (283.)

ἀλλὰ καὶ τῆς ἡμετέρας κεκριμένων νῦν ὑπογράψομεν, ἀπὸ τῶν ὑπ᾽ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένων ἀρξάμενοι.

[Τὰ ὑπ᾽ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα φάρμακα πρὸς τὰς τοῦ στομάχου διαθέσεις ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν ἐντὸς, ἃ Μαρκέλλας ἐπιγράφει.] Εὐηνοῦ πρὸς τὰς τοῦ στομάχου ἀνατροπὰς καὶ περιωδυνίας, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς κατὰ μέρος φλεγμονάς. ♃ οἰνάνθης ∠ η΄. κρόκου ∠ β΄. ῥόδων ξηρῶν ∠ δ΄. μελιλώτου ∠ δ΄. μαστίχης ∠ δ΄. ἠλέκτρου ῥινήματος ∠ δ΄. φοινικοβαλάνων τῆς σαρκὸς γο γ΄. οἴνου μυρτίτου ὅσον ἐξαρκεῖ. τὰ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε λεπτῷ κοσκίνῳ καὶ τῷ μυρτίτῃ διαλύσας, ὥστε κηρωτῆς παχυτέρας πάχος ἔχειν, ἐπίβαλλε τούτοις τὴν σάρκα τῶν φοινικοβαλάνων καὶ ἀνακόψας ἀναλάμβανε κηρωτῇ σκευασθείσῃ διὰ ῥοδίνου, ἔπειτα ἐμπλάσας εἰς ὀθόνιον, ἐπιτίθει κατὰ τοῦ στόματος τῆς κοιλίας, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς τῶν ὀφθαλμῶν φλεγμονάς. ἄλλο. ♃ οἰνάνθης ∠ στ΄. κρόκου ∠ δ΄. σμύρνης ∠ δ΄. ῥόδων ἄνθους ∠ δ΄. μελιλώτου, μαστίχης ἀνὰ ∠ δ΄. ἀλόης ∠ δ΄. μαν-

bata, ea nunc afcribemus, ab iis quae Afclepiades prodidit initio facto.

[*Quae medicamenta Afclepiades ad ftomachi affectus in quarto externorum tradidit, quae Marcellae infcribit.*] *Eveni ad ftomachi fubverfiones doloresque, facit etiam ad inflammationes.* ♃ Oenanthes drach. octo, croci drach. duas, rofarum ficcarum drach. quatuor, meliloti drach. quatuor, mafliches drach. quatuor, ramentorum fuccini drach. quatuor, carnis phoenicobalanorum quadrantem, vini myrtei quod fatis eft. Arida tundito et per anguftiffimum cribrum concernito et cum vino myrteo diluito, ut cerati fpiffioris craffitudinem accipiant, his carnem phoenicobalanorum addito et conquaffata cerato ex rofaceo apparato, excipito et linteolo infarta ori ventris imponito. Facit et ad oculos inflammatos. *Aliud.* ♃ Oenanthes drach. fex, croci drach. iv, myrrhae drach. quatuor, floris rofarum drach. iv, meliloti, mafliches, utriusque drach. quatuor, aloës drach.

δραγόρου φλοιοῦ < δ'. φοινικοβαλάνων τῆς σαρκὸς γο γ'. ἀναλάμβανε κηρωτῇ σκευασθείσῃ διὰ ῥοδίνου.

['Ασκληπιάδου τοῦ ἐπικληθέντος φιλοφυσικοῦ, πρὸς τὰς τοῦ στομάχου ἀνατροπὰς, ποιεῖ κοιλιακοῖς δυσεντερικοῖς.] ♃ Ὑοσκυάμου σπέρματος < δ'. σελίνου σπέρματος < δ'. ῥόδων ἄνθους < β'. ἀνίσου σπέρματος < β'. ὑποκυστίδος χυλοῦ < β'. σμύρνης < β'. κρόκου < α' S''. ὀπίου < α' S''. τὰ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ. τὴν δὲ ὑποκυστίδα καὶ τὴν σμύρναν καὶ τοῦ μήκωνος τὸν ὀπὸν οἴνῳ μυρτίτῃ διαλύσας ἐπίβαλλε τοῖς ξηροῖς καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἐν δὲ τῇ χρήσει κόπτων ὅσον ἐξαρκεῖ ἀναλάμβανε μέλιτι ἑφθῷ, ἔπειτα ἐμπλάσας εἰς ὀθόνιον ἐπιτίθει ἐπὶ τῶν πεπονθότων. ἐὰν δέ πως ἰσχυρὸν εἴη τὸ ῥεῦμα, προστίθει ὑποκυστίδος χυλοῦ ἄλλην < καὶ ῥόδων τοσόνδε.

["Αλλη Γάλλου Μάρκου τοῦ 'Ασκληπιάδου, πρὸς τὰς εἰρημένας διαθέσεις.] ♃ Ὑοσκυάμου σπέρματος < γ'. ῥόδων ἄνθους < β'. ἀνίσου < β'. σελίνου σπέρματος < δ'. ὀπίου

quatuor, corticis mandragorae ʒ iv, carnis palmularum quadrantem, excipe cerato ex rofaceo apparato.

[*Afclepiadae, qui philophyficus dictus eft, ad ftomachi fubverfiones. Facit et coeliacis et dyfentericis.*] ♃ Seminis hyofcyami ʒ iv, feminis apii ʒ iv, floris rofarum drach. duas, feminis anifi drach. ij, fucci hypocyftidis ʒ ij, myrrhae ʒ duas, croci ʒ j ß, opii ʒ j ß. Arida tundito et per anguftiffimum cribrum excernito, hypocyftidem vero et myrrham et papaveris fuccum vino myrteo diffoluta aridis adjicito et paftillos formato, eosque in umbra reficcato. Ufus tempore quantum opus eft tufum, melle cocto excipito et deinde linteolo infartum locis affectis imponito. Si vehemens fuerit fluxio, fucci hypocyftidis aliam adhuc drachmam addito et floris rofarum tantundem.

[*Aliud Galli Marci Afclepiadei, ad eosdem affectus.*] ♃ Seminis hyofcyami drach. iij, florum rofarum drach. duas, anifi drach. duas, feminis apii drach. iv, opii drach. j,

< α΄. ὑποκυστίδος χυλοῦ < β΄. σμύρνης Τρωγλοδύτιδος δραχμὰς β΄. κρόκου < α΄ S΄΄. οἴνου μυρτίτου τὸ αὔταρκες, μέλιτος ἀφεψημένου ὅσον ἐξαρκεῖ, σκεύαζε καὶ χρῶ καθὰ προείρηται. [580] τὰ τοιαῦτα τῶν φαρμάκων πίνεται καὶ σφόδρα βοηθεῖ. ἐπισχεθέντος δὲ τοῦ ῥεύματος καὶ παρεπομένης ὀδύνης προστιθέναι δεῖ τῇ τοῦ φαρμάκου σκευασίᾳ τοσαύτας ὁλκὰς κηρωτῆς σκευασθείσης διὰ ῥοδίνου. ἐπιγινομένου δὲ πολλοῦ ῥεύματος, προστίθεμαι τῷ φαρμάκῳ ὑποκυστίδος χυλοῦ < γ΄. καὶ ῥόδων ἄνθους ἄλλην <, ἀγρυπνίας δὲ ἐπιγενομένης καὶ τοῦ μήκωνος ὀποῦ προστίθει ἄλλην <.

[Ἄλλο Νικηράτου κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς, σφόδρα γενναῖον.] ℞ Οἰνάνθης < β΄. ῥόδων ξηρῶν γο α΄. μαστίχης γο α΄. ἀλόης γο α΄. κηκίδων ὀμφακιτίδων γο α΄. στυπτηρίας στρογγύλης γο α΄. ἀκακίας γο α΄. κηροῦ λίτραν α΄. πίσσης βρυτίας γο γ΄. μυρσίνου ἐλαίου λίτραν α΄. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν. ἄλλο σφόδρα γενναῖον. ℞ οἰνάνθης γο α΄. ὀμφακίου γο α΄. κηκίδος ὀμφακίτιδος γο α΄. στυπτηρίας σχιστῆς γο α΄. ἀκακίας γο α΄. κυτίνων ῥοιᾶς γο α΄. βαλαυστίου < α΄.

ſucci hypocyſtidis drach. ij, myrrhae Troglodytidis drach. duas, croci feſquidrachmam, vini myrtei quod ſatis eſt, mellis cocti quod ſufficit, praepara ac utere ut dictum eſt. Ejusmodi medicamenta etiam bibuntur et valde auxiliantur. Cohibito autem fluxu et ſequente dolore, tantundem ponderis cerati roſacei ad medicamenti confectionem addere oportet. Si vero multa fluxio contingit, ad medicamentum ſucci hypocyſtidis drachmas tres conjicito et florum roſarum aliam drachmam. Vigiliis infeſtantibus, etiam ſucci papaveris aliam drachmam addito.

[*Aliud Nicerati, coeliacis, dyſentericis, valde generoſum.*] ℞ Oenanthes drach. duas, roſarum ſiccarum ℥ j, maſtiches ℥ j, aloës ℥ j, gallarum omphacitidum ℥ j, aluminis rotundi ℥ j, acaciae ℥ j, cerae lib. j, picis brutiae ℥ iij, olei myrtei lib. j, arida cum liquidis committito. *Aliud valde praeclarum.* ℞ Oenanthes ℥ j, omphacii ℥ j, gallae omphacitidis ℥ j, aluminis ſciſſi ℥ j, acaciae unc. unam, cytinorum mali punici ℥ j, balauſtii ℥ j, maſtiches ℥ j, vini

μαστίχης γο α΄. οἴνου μυρτίνου ὥστε τὰ ξηρὰ φυρᾶσαι, φοινικοβαλάνων τῆς σαρκὸς γο στ΄. ἀνάλαμβανε κηρωτῇ σκευασθείσῃ διὰ σχινίνου λίτρᾳ μιᾷ σκεύαζε καὶ χρῶ καθὰ προείρηται. τὰ μὲν οὖν προγεγραμμένα φάρμακα στυπτικώτερά ἐστι δυνάμει, τὰ δ᾽ ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα μικτῆς, ὡς καὶ τὰς σκληρουμένας φλεγμονὰς ἐκθεραπεύειν καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοῖς ἡπατικοῖς ἐστι χρήσιμα. δέονται γὰρ κἀκεῖνοι μεμίχθαι τι τῶν στυπτικῶν τοῖς χαλαστικοῖς, οὐ μὴν ὁμοίως τοῖς στομαχικοῖς· ἐπικρατεῖ γὰρ ἡ στυπτικὴ ποιότης ἐν τοῖς στομαχικοῖς φαρμάκοις.

[*Μάλαγμα Νείλου ἐπιγραφόμενον, ποιεῖ πρὸς τὰς τῶν ὑποχονδρίων διατάσεις καὶ πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων ὀδύνας. ἔστι δὲ καὶ διαλυτικὸν πάσης σκληρίας. ποιεῖ πρὸς τρίμματα καὶ λυγίσματα μετὰ τὰς παρακμὰς τῶν φλεγμονῶν ἐπιτιθέμενον, ποιεῖ σπληνικοῖς, ἡπατικοῖς.*] ♃ Κηροῦ λίτραν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτραν α΄. ἐλαίου κυπρίνου λίτραν α΄. κρόκου γο S″. ὄξους ὅσον ἐξαρκεῖ, τὸ ἀμμωνιακὸν διαλύσας, εἶθ᾽ οὕτως ἐπίβαλλε τὰ ξηρά.

myrtitae quantum satis est his subigendis, carnis phoenicobalanorum ℥ vj, excipe cerato praeparato ex lentiscini libra una, praepara ac utere ut dictum est. Haec quidem igitur praescripta medicamenta facultatis sunt astringentioris, quae vero deinceps ab Asclepiade prodita sunt, mixtam facultatem habent, adeo ut etiam induratas inflammationes curent et propterea etiam hepaticis utilia sunt; opus enim habent etiam illi astringentium ad laxantia mixtura non tamen aeque, ut stomachici; in stomachicis enim medicamentis qualitas astrictoria praedominatur.

[*Malagma Nilo inscriptum, facit ad hypochondriorum distentiones et articulorum dolores. Dissolvit omnem duritiem. Facit et ad exarticulata et luxata post declinationem inflammationum impositum. Facit spleniticis et hepaticis.*] ♃ Cerae lib. j, ammoniaci thymiamatis lib. j, olei cyprini lib. j, croci ℥ ß, aceti quod satis est, ammoniacum dissolvito, deinde sic arida adjicito.

[Ἄλλο ἐκ τῶν Ἀρείου Ἀσκληπιάδου.] ♃ Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτρας δύο, λεάνας ἐπιμελῶς καὶ βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμεοῦν, ἐπίβαλλε τούτῳ ἁλὸς ἄνθους λίτραν α'. καὶ ἐλαίου κυπρίνου λίτραν α' S''. ἕψε μαλακῷ πυρὶ χρώμενος καὶ κινῶν συνεχῶς, καὶ ὅταν ἐμπλαστρῶδες γένηται, ἐπίβαλλε κηροῦ λίτρας β'. καὶ ὅταν τακῇ καὶ ἀμόλυντον γένηται, ἐξεράσας εἰς θυίαν καὶ ἀνακόψας, ἐπιμελῶς ἀνελόμενος χρῶ.

[Μάλαγμα Νειλέως κροκηρὸν φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰς εἰρημένας διαθέσεις. ποιεῖ καὶ πρὸς ἐρυσιπέλατα. τούτῳ ἐχρήσατο Λυκίνιος Ἀττικός.] ♃ Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτραν α'. κηροῦ λίτραν α'. ῥοδίνου λίτραν α'. κρόκου γο α'. ὄξους ὅσον ἐξαρκεῖ, σκεύαζε κατὰ τρόπον.

[Ἄλλο τὸ μήλινον ἐπιγραφόμενον ἀρωματικὸν, ἡπατικοῖς, στομαχικοῖς καὶ πρὸς τὰς τῶν ὑποχονδρίων διατάσεις καὶ πᾶσαν νευρικὴν συμπάθειαν.] ♃ Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ρ'. κηροῦ Ποντικοῦ < ρ'. μελιλώτων < ιβ'. κρόκου, σμύρνης, βδελλίου ἀνὰ < η'. ἐλαίου κυπρίνου λίτραν α'.

[*Aliud ex libris Arii Asclepiadei.*] ♃ Ammoniaci thymiamatis lib. ij, diligenter tritas in vas fictile conjice, eique floris salis lib. j adde et olei cyprini sesquilibram. Coque ad lentum ignem assidue agitando, atque ubi emplastri formam acceperint, adjice cerae lib. ij, qua eliquata, quum medicamentum amplius non inquinaverit, eximito et in mortarium transferto, conquassatumque diligenter reponito ac utitor.

[*Malagma Nilei crocerum, medicamentum accommodatum ad praedictos affectus, facit et ad erysipelata. Hoc usus est Licinius Atticus.*] ♃ Ammoniaci thymiamatis libram unam, cerae libram unam, olei rosacei libram unam, croci unciam unam, aceti quantum sufficit, praeparato pro more.

[*Aliud melinum inscriptum aromaticum, hepaticis, stomachicis et ad praecordia distenta et omnem nervorum per consensum affectionem.*] ♃ Ammoniaci thymiamatis ʒ c, cerae Ponticae drach. c, melilotorum drach. duodecim, croci, myrrhae, bdellii, singulorum drach. viij, olei cyprini lib. unam.

[581] [Ἄλλο. ποιεῖ στομαχικοῖς, ἡπατικοῖς καὶ πρὸς τὰς τῶν ὑποχονδρίων φλεγμονὰς καὶ πρὸς πᾶσαν νευρικὴν συμπάθειαν.] ℞ Κηροῦ < ρ'. κρόκου < ιβ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ρ'. σμύρνης < ιβ'. βδελλίου < η'. μάγματος ἡδυχρόου γο γ'. οἴνου γλυκέος ὅσον ἐξαρκεῖ, ἐλαίου κυπρίνου λίτραν α'. σκεύαζε μετὰ τρόπον.

[Ἄλλο τὸ τοῦ Νεαπολίτου ἀρωματικὸν ἐπιγραφόμενον, φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰς τῶν ἐντὸς διαθέσεις.] ℞ Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτρας γ'. κηροῦ λίτρας γ'. ῥοδίνου λίτρας γ'. μάγματος ἡδυχρόου λίτρας S''. μελιλώτου λίτρας S''. κυπρίου λίτρας S''. νάρδου Κελτικῆς λίτρας S''. σχοίνου ἄνθους λίτρας S''. οἴνου γλυκέος ὅσον ἐξαρκεῖ, τὰ ξηρὰ φύρα.

[Τῶν χωρὶς ἀτονίας φλεγμονῶν χρονιζουσῶν μαλάγματα καλὰ καὶ πρὸς τὰς τοῦ ἥπατος ὁμοίως φλεγμονάς. Ἀσκληπιάδου μάλαγμα τὸ διὰ μελιλώτου, ἱερατικὸν ἐπιγραφόμενον, στομαχικοῖς, ἡπατικοῖς καὶ πρὸς τὰς τῶν σπλάγχνων ὀδύνας.] ℞ Νάρδου Κελτικῆς < ι'. κυπέρου < ι'. σμύρνης < ι'.

[Aliud facit ſtomachicis, hepaticis, ad praecordia inflammata et omnem nervorum per conſenſum affectionem.] ℞ Cerae ʒ c, croci ʒ xij, ammoniaci thymiamatis ʒ c, myrrhae ʒ xij, bdellii ʒ viij, confectionis hedychroi quadrantem, vini dulcis quantum ſufficit, olei cyprini lib. j, praepara pro more.

[Aliud Neapolitae, aromaticum inſcriptum, medicamentum accommodatum ad internos affectus.] ℞ Ammoniaci thymiamatis lib. iij, cerae lib. iij, olei roſacei lib. iij, confectionis hedychroi lib. ß, meliloti lib. ß, cyperi lib. ß, nardi Celticae lib. ß, floris junci odorati lib. ß, vini dulcis quod ſatis eſt. Arida cum liquidis ſubacta committito.

[Malagmata bona inflammationibus citra debilitatem inveteratis, quae ad hepatis inflammationes ſimiliter conveniunt. Malagma Aſclepiadis ex meliloto hieraticon inſcriptum, ſtomachicis, hepaticis et ad viſcerum dolores.] ℞ Nardi Celticae ʒ x, cyperi ʒ x, myrrhae ʒ x, cardamomi

καρδομώμου ∠ η΄. μελιλώτου ∠ μ΄. κρόκου ∠ η΄. ἀμώμου ∠ η΄, (284) κύφεως ἱερατικοῦ ∠ ιστ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ μ΄. ῥητίνης τερμινθίνης ∠ π΄. κηροῦ μνᾶν α΄. ἐλαίου κυπρίνου μνᾶν α΄. οἴνου εὐώδους Ἰταλικοῦ κοτύλην α΄. σκεύαζε καθὰ προείρηται καὶ χρῶ.

[Ἄλλο βασιλικὸν ἐπιγραφόμενον, ποιοῦν πρὸς τὰς εἰρημένας διαθέσεις καὶ πᾶσαν νευρικὴν συμπάθειαν.] ℞ Κηροῦ μνᾶς γ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος μνᾶς β΄. ῥητίνης φρυκτῆς μνᾶν α΄. μελιλώτου μνᾶς S΄΄. προπόλεως ∠ κε΄. σμύρνης ∠ κε΄. νάρδου Κελτικῆς ∠ κε΄. στύρακος ∠ κε΄. κυπέρου ∠ κε΄. Ἰλλυρικῆς ∠ κε΄. καρδαμώμου, πάνακος ἀνὰ ∠ κε΄. κρόκου, κασσίας, μαστίχης, ὀποβαλσάμου, ἀμώμου, σχοίνου ἄνθους ἀνὰ ∠ ιστ΄. οἴνου Ἰταλικοῦ εὐώδους ὅσον ἐξαρκεῖ, τὰ ξηρὰ φυράσας, νάρδου Ἀσιανῆς ἀρωματικῆς λίτρας δ΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον.

[Μάλαγμα Πολυάρχιον. ποιεῖ περιπνευμονικοῖς, στομαχικοῖς, σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς, ποιεῖ πρὸς τὰς περὶ κύστιν ἢ μήτραν διαθέσεις, πρὸς πᾶσαν νευρικὴν συμπάθειαν.] ℞

ʒ viij, meliloti ʒ xl, croci ʒ viij, amomi ʒ viij, cypheos sacrificulorum ʒ xvj, ammoniaci thymiamatis ʒ xl, resinae terebinthinae ʒ lxxx, cerae minam j, olei cyprini minam j, vini odorati Italici heminam j. Praepara, ut dictum est, ac utere.

[*Aliud basilicum inscriptum, faciens ad praedictos affectus omnemque per consensum nervorum affectionem.*] ℞ Cerae minas iij, ammoniaci thymiamatis minas ij, resinae frictae minam unam, meliloti minae dimidium, propoleos ʒ xxv, myrrhae ʒ xxv, nardi Celticae ʒ xxv, styracis ʒ xxv, cyperi ʒ xxv, iridis Illyricae ʒ xxv, cardamomi, panacis, utriusque ʒ xxv, croci, cassiae, mastiches, opobalsami, amomi, floris junci odorati, singulorum ʒ xvj, vini Italici odorati quantum sufficit. Arida cum nardini Asiani aromatici libris quatuor subacta pro more praeparato.

[*Malagma Polyarchion facit peripneumonicis, stomachicis, splenicis, hydropicis. Facit ad affectus circa vesicam aut uterum, ad omnem nervorum per consensum af-*

Κηροῦ μνᾶν α΄. τερμινθίνης μνᾶν α΄. βδελλίου μνᾶν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, καρδαμώμου, κυπέρου ἀνὰ μνᾶν α΄. μελιλώτου, ἀμώμου, νάρδου Ἰνδικῆς, κρόκου, σμύρνης, λιβάνου, ξυλοκινναμώμου ἀνὰ ∠ κε΄. ἐλαίου κυπρίνου κοτύλην α΄. οἴνου Ἰταλικοῦ ὅσον ἐξαρκεῖ, σκεύαζε κατὰ τρόπον καὶ χρῶ, ποτὲ μὲν ἀκράτῳ, ἔσθ᾽ ὅτε καὶ ἀνιεμένῳ κηρωτῇ σκευασθείσῃ διὰ κυπρίνου.

[Πολυάρχου φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς εἰρημένας διαθέσεις καὶ πᾶσαν νευρικὴν συμπάθειαν. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς συνεχεῖς ἀπεψίας καὶ τοῖς φθείρουσι τὴν τροφὴν καὶ χολεμετοῦσι, καὶ πάσας τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις. ἐχρήσατο Ἰούλιος Ἀγρίππας. τὰ δὲ τῆς σκευασίας ἔχει οὕτως.] ℞ Καστορίου, ἀμώμου ἀνὰ γο α΄ S″. πεπέρεως λευκοῦ γο α΄ S″. καὶ μακροῦ γο α΄ S″. σμύρνης γο γ΄. μάγματος ἡδυχρόου γο γ΄. καρποβαλσάμου γο γ΄. κόστου γο γ΄. φύλλων μαλαβάθρου, κασσίας ῥοδιζούσης, πάνακος, ὀποβαλσάμου, νάρδου Ἰνδικῆς ἀνὰ γο γ΄. σχοίνου ἄνθους. κινναμώμου ἀνὰ γο δ΄. πυρέθρου, κρόκου, καρδαμώμου ἀνὰ γο δ΄.

fectionem.] ℞ Cerae minam j, terebinthinae minam j, bdellii minam j, ammoniaci thymiamatis, cardamomi, cyperi, singulorum minam j, meliloti, amomi, nardi Indicae, croci, myrrhae, thuris, xylocinnamomi, singulorum ʒ xxv, olei cyprini heminam j, vini Italici quod satis est. Praepara pro more, ac utere quandoque immixto, quandoque dissoluto cum cerato cyprino.

[*Polyarchi medicamentum accommodatum, facit ad praedictos affectus et omnem nervorum per consensum affectionem. Facit etiam ad assiduas cruditates et corrumpentes cibum et vomentes bilem, ac omnes inveteratos affectus. Usus est eo Julius Agrippa. Compositio hoc modo habet.*] ℞ Castorii, amomi, utriusque ℥ j ß, piperis albi ℥ j ß, et longi ℥ j ß, myrrhae ℥ iij, confectionis hedychroi ℥ iij, carpobalsami ℥ iij, costi ℥ iij, foliorum malabathri, cassiae rosas referentis, panacis, opobalsami, nardi Indicae, singulorum ℥ iij, floris junci odorati, cinnamomi, utriusque trientem, pyrethri, croci, cardamomi, singulorum trientem,

κυπέρου γο στ΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς, ἀριστολοχίας μακρᾶς καὶ στρογγύλης ἀνὰ γο στ΄. κηροῦ λίτρας δ΄. τερμινθίνης λίτρας β΄. ῥητίνης λάρικος γο γ΄. ἐν ἄλλῳ καὶ βδελλίου γο δ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο δ΄. νάρδου Ἀσιανῆς τῶν [582] μύρου λίτρας γ΄. οἴνου Φαλερίνου ὅσον ἐξαρκεῖ, σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἐγὼ δὲ προσβάλλω, μαστίχης, κινναμώμου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, στύρακος, ἀλόης, ὀποβαλσάμου ἀνὰ γο γ΄.

[Τὸ διὰ μελιλώτου Ἀνδρομάχου μάλαγμα.] ♃ Νάρδου Κελτικῆς ∠ η΄. κυπέρου ∠ η΄. καρδαμώμου ∠ η΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ η΄. σμύρνης ∠ η΄. κρόκου ∠ δ΄. μελιλώτου ∠ κε΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ν΄. τερμινθίνης ∠ ν΄. κηροῦ ∠ ρ΄. κυπρίνου κοτύλης S΄΄. ὄξους τὸ ἱκανόν. τινὲς ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ρ΄. ποιεῖ πρὸς τὰ ἐντὸς πάντα. τὸ Πολυάρχου ἐκ τῆς ἐπιστολῆς πρὸς πάντα τὰ ἐντὸς μάλαγμα. ♃ κυπέρου μνᾶν α΄. καρδαμώμου μνᾶν α΄. μάννης ἴσον, κηροῦ ἴσον, τερμινθίνης φρυκτῆς μνᾶν α΄ S΄΄. ἢ ὑγρᾶς μνᾶς γ΄. κυπρίνου τὸ ἱκανὸν, ἐγὼ δὲ καὶ βδελλίου προστίθημι μνᾶν α΄.

cyperi femiffem, iridis Illyricae, ariftolochiae longae et rotundae, fingulorum ℥ vj, cerae ℔ iv, terebinthinae ℔ ij, refinae laricis ℥ iij, in alio exemplari etiam bdellii ℥ iv, ammoniaci thymiamatis ℥ iv, unguenti nardini Afiani lib. iij, vini Falerni quod fatis eft, praepara pro more. Ego autem adjicio maftiches, cinnamomi, ammoniaci thymiamatis, ftyracis, aloës, opobalfami, fingulorum quadrantem.

[*Malagma Andromachi ex meliloto.*] ♃ Nardi Celticae ʒ viij, cyperi ʒ viij, cardamomi ʒ viij, iridis Illyricae ʒ viij, myrrhae ʒ octo, croci ʒ iv, meliloti ʒ xxv, ammoniaci thymiamatis ʒ l, terebinthinae ʒ l, cerae ʒ c, cyprini heminae dimidium, aceti quod fatis eft, quidam ammoniaci thymiamatis ʒ c conjiciunt. Facit ad omnia interna. *Malagma Polyarchi ex epiftola ad omnia interna.* ♃ Cyperi minam j, cardamomi minam j, mannae tantundem, cerae tantundem, terebinthinae frictae fefquiminam aut liquidae minas iij, cyprini quantum fufficit. Ego etiam bdellii ap-

ἄλλο, ἡ δευτέρα γραφή. ℈ κυπέρου, καρδαμώμου, ἀμώμου, βδελλίου, λιβάνου, βαλσάμου ἀνὰ μνᾶν α΄. κηροῦ μνᾶν α΄ S΄΄. ῥητίνης φρυκτῆς μνᾶς δ΄. κυπρίνου κοτύλης S΄΄. οἴνου εὐώδους κοτύλην α΄ S΄΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον καὶ χρῶ, ὡς καὶ τοῖς πρὸ αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐγώ. ℈ κυπέρου, καρδαμώμου, ἀμώμου, βδελλίου, λιβάνου ἀνὰ μνᾶν α΄. κηροῦ μνᾶς S΄΄. ῥητίνης φρυκτῆς ἢ τερμινθίνης μνᾶς γ΄. κυπρίνου κοτύλην α΄. κασσίας μνᾶς δ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος μνᾶς δ΄. νάρδου Ἰνδικῆς, κρόκου, σμύρνης ἀνὰ μνᾶς δ΄. οἶνος εὐώδης.

Κεφ. στ΄. [*Περὶ ἥπατος καὶ τῶν ἐν αὐτῷ παθῶν.*] Ὑστάτης ἁπασῶν τῆσδε τῆς πραγματείας μοι γραφομένης, ἡγοῦμαι παντί που πρόδηλον ὑπάρχειν, ὡς δυοῖν τῶνδε θάτερον ἀληθές ἐστιν, ἢ τὰς ἄλλας πάσας ἀχρήστους εἶναι καὶ περιττὰς, εἴ τις ἐκ ταύτης μόνης ἱκανὸς ἔσται θεραπεύειν ἅπαντα τὰ πάθη τὰ δεόμενα τῆς διὰ φαρμάκων ἰάσεως, ἢ εἴπερ ἐκεῖναι χρήσιμοι τυγχάνουσιν οὖσαι, πρῶτον αὐτὰς ἀναγνωστέον ἐστὶ καὶ μνημονευτέον τοῖς μέλλουσιν ὠφελήσε-

pono minam j. *Aliud, altera deſcriptio.* ℈ Cyperi, cardamomi, amomi, bdellii, thuris, balſami, ſingulorum minam j, cerae ſeſquiminam, reſinae frictae minas iv, cyprini heminae ß, vini odorati ſeſquiminam. Praepara ut moris eſt, ac utere velut praeſcriptis. Ut ego componere ſoleo. ℈ Cyperi, cardamomi, amomi, bdellii, thuris, ſingulorum minam j, cerae minae ß, reſinae frictae aut terebinthinae minas iv, cyprini heminam j, caſſiae minae quartam partem, ammoniaci thymiamatis minae quartam partem, nardi Indicae, croci, myrrhae, ſingulorum minae quartam partem, vinum odoratum.

Cap. VI. [*De hepate et ejus affectionibus.*] Quum haec tractatio poſtrema omnium a me conſcribatur, omnibus ſane manifeſtum eſſe opinor, quod ex duobus his alterum verum ſit, aut alias omnes inutiles eſſe et ſupervacaneas, ſi quis ex hac ſola ſufficiens ſit omnes affectiones curare, quae medelam per medicamenta requirant, aut ſi quidem illae utiles exiſtant, primum ipſas legendas eſſe et in memoriam revocandas illis, qui hinc aliquid commodi

σθαί τι πρὸς τῆσδε. τὰς μὲν γὰρ μεθόδους αὐτὰς τῆς τῶν εἰρημένων ἰάσεως ἐν τοῖς τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου ιδ΄. βιβλίοις ἔγραψα· νῦν δὲ ὡς εἰδόσιν αὐτὰς ἤδη χωρὶς τῶν εἰρημένων ἀποδείξεων ἀναμιμνήσκω δεικνὺς πάντως, ὅπως καλῶς τε ἡμεῖς συνθήσομεν φάρμακα, τά τε ὑπὸ τῶν ἔμπροσθεν γεγραμμένα κρίναντες εἰς πεῖραν ἄγειν θαῤῥήσομεν. καὶ χρήσιμόν γε τοῦτο τὸ σκέμμα. καὶ γὰρ ἄλογον εἶναι βουλόμενοι τὴν ἑαυτῶν τέχνην οἱ ἐμπειρικοὶ μετεχειρίσαντο, πάντα μὲν ἀναγινώσκειν ἀξιοῦντες, ὅσα καὶ τοῖς ἐνδόξοις ἰατροῖς γέγραπται, μὴ πάντα δὲ εἰς χρῆσιν ἄγειν εὐθέως, ἀλλὰ καὶ κρίνειν πρότερον, εἰ δυνατὸν ἕκαστον αὐτῶν ἐστὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἔργῳ ἐπιδείξασθαι. ἡμεῖς δὲ τὴν ἐμπειρίαν ἐν πάσῃ τῇ τέχνῃ μέγα τι δύνασθαι πεπεισμένοι τά τε διὰ λογικῆς μεθόδου τῶν θεωρημάτων εὑρημένα τοῖς περὶ κρίσεως ἱστορίας ὑπ᾽ αὐτῶν εἰρημένοις τὰ διὰ τῆς λογικῆς ἐνδείξεως προστίθεμεν, δεδειχότες ἐν ἑτέροις ὁποίαν δύναμιν εἰς τὸ βαδίζειν ἑκάτερον τῶν σκελῶν εἰσφέρεται, τοιαύτην ἐν ἰατρικῇ τὴν ἐμπειρίαν τε καὶ τὸν λόγον ἔχειν. ἐν μὲν οὖν τῇ

auferre velint. Ipfas etenim methodos curandi praedictas affectiones in xiv libris de curandi methodo infcriptis prodidi, nunc vero tanquam his ipfis cognitis citra praedictas demonftrationes in memoriam revoco, oftendens omnino quomodo nos medicamenta componamus et quae a prioribus fcripta funt judicemus, indeque in ufum agere ac affumere confidamus. Et fane utilis haec fpeculatio exiftit. Nam empirici, qui fuam artem rationis expertem effe volunt, omnia quidem legenda effe cenfent, quae a probatis medicis funt confcripta, non autem ftatim in ufum affumenda effe, fed prius judicanda an fingula ex ipfis ea, quae promittunt, opere etiam demonftrare poffint. Nos autem experientiam in omni arte magnum quid poffe perfuafi, fpeculationes tum per rationalem methodum tum per rationalem indicationem inventas ad ea, quae ab ipfis de judicationis hiftoria tradita funt, apponimus, demonftrantes, qualem facultatem ad ambulandum utrumque crus exhibet, talem medicina experientiam et rationem habere. Itaque in

περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείᾳ δι' ἕνδεκα βιβλίων γεγραμμένη τὴν δύναμιν ἑκάστου τῶν αὐτοφυῶν φαρμάκων, ὅπως ἄν τις εὑρίσκοι μεθόδῳ διήλθομεν, ἐπί τε τὴν κατὰ μέρος αὐτῶν ὕλην ἀφικόμενοι τὴν χρησιμωτάτην εἰς τὰ τῆς τέχνης ἔργα κατ' εἴδη πᾶσαν εἰργάψαμεν. ἐφεξῆς δὲ αὐτῇ καὶ τὴν θεραπευτικὴν πραγματείαν, ὅπως ἄν τις ἄριστα μὴ μόνον τοῖς ἁπλοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς συνθέτοις χρῷτο, διήλθομεν [583] ἅμα τῷ καὶ τὰς ὁδοὺς τῆς συνθέσεως αὐτῶν πάσας εἰπεῖν. ἐν δὲ τῇ νῦν προκειμένῃ πραγματείᾳ τὴν ποικιλίαν τῶν συνθέτων φαρμάκων ὅπως ἐγένετο δηλοῦμεν, εἰς ὡρισμένους σκοποὺς κατ' εἶδος ἄγοντες αὐτῶν τήν τε σύνθεσιν καὶ τὴν χρῆσιν, ἔτι τε τὴν κρίσιν τῶν ἤδη γεγραμμένων. μέλλοντες οὖν ἀκολούθως τοῖς προειρημένοις ἐπὶ τὴν τῶν ἐν ἥπατι παθῶν ἀφικνεῖσθαι διδασκαλίαν, ἐροῦμεν τὰ κατ' αὐτὸ πάθη λόγῳ διελθόντες, οὐ ψιλαῖς διδασκαλίαις, ἀπό τε τῶν καθόλου σκοπῶν τῆς ἰάσεως αὐτῶν, οὓς ἐν τῇ θεραπευτικῇ πραγματείᾳ διήλθομεν, ἐπὶ τὴν τῶν συνθέτων ἀφι-

tractatione de fimplicibus medicamentis per undecim libros confcripta fingulorum fponte naturae productorum medicamentorum facultatem qua methodo quis inveniat recenfuimus, atque etiam ad particularem ipforum materiam progreffi, utiliffimam ad artis opera facultatem omnem fecundum fpecies prodidimus. Confequenter autem ab illo opere etiam curativam tractationem, quomodo quis optime non folum fimplicibus, fed etiam compofitis utatur expofuimus, fimulque vias compofitionis ipforum omnes indicavimus. Caeterum in propofito jam opere, quomodo varietas compofitorum medicamentorum inducta fit, oftendimus ac certos juxta fpeciem fcopos tum compofitionem tum ufum ipforum deducentes, ampliusque judicationem eorum, quae jam ante fcripta funt docentes. Quum igitur confequenter poft praedicta ad affectionum hepatis doctrinam progredi velimus, affectus circa ipfum confiftentes non nuda doctrina, fed ratione exquifitos referemus et ab univerfalibus fcopis curationis ipforum, quos in curandi methodo tradidimus,

ξομαι διδασκαλίαν. ἔστιν οὖν ἐν αὐτῷ πρῶτον ἁπάντων διακρῖναι, πότερον ἀτονία τίς ἐστι τοῦ σπλάγχνου, καθάπερ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν κοιλίαν εἴπομεν, ἢ καί τι ἄλλο πάθημα κατείληφε τὸ σπλάγχνον, ἢ χωρὶς ἀτονίας πάσχει φλεγμαῖνον ἢ σκιῤῥούμενον ἢ ἀποστήματι κάμνον ἢ ἐμφράξει, καθάπερ καὶ ἐρυσιπελατώδη διάθεσιν ἴσχον ἢ ἕλκος, ἤ τινα σηπεδόνα. καὶ γὰρ οὖν κἀπὶ τούτου ἡπατικὴν λέγουσι, καθάπερ κἀ(285)πὶ τοῦ στόματος τῆς κοιλίας πάσχοντος οἱ πολλοὶ τῶν ἰατρῶν τε καὶ τῶν ἰδιωτῶν ὀνομάζουσι στομαχικὴν διάθεσιν ἐπὶ πολλοῖς συμπτώμασιν, οὐ κατὰ μίαν ἅπασι γιγνομένοις διάθεσιν, ἀλλὰ κατὰ πολλὰς μιᾷ μέν τινι γενικῇ κοινότητι παραλαμβανομένας, ἀλλήλων δὲ διαφερούσας εἰς τοσοῦτον, ὡς ἐνίας αὐτῶν ἐναντιωτάτας εἶναι. πῶς γάρ τις οὐκ ἐναντιωτάτην εἶναι φαίη τὴν μὲν ψυχρὰν δυσκρασίαν τῇ θερμῇ, τῇ δὲ ὑγρᾷ τὴν ξηράν, καίτοι κατά γε τὸ γένος εἰσὶν αἱ αὐταί. σχεδὸν δὲ καὶ πάντα τὰ ἐναντία τὰ αὐτὰ τῷ γένει λέγων ἄν τις οὐκ ἂν ἁμάρτοι, καὶ γὰρ ἡ ἔννοια

ad compofitorum doctrinam perveniemus. Primum igitur omnium difcernendum eft num debilitas quaedam vifceris adfit, quemadmodum etiam de ventre diximus, aut etiam alia quaedam affectio ipfum apprehenderit, aut citra debilitatem affectum fit inflammatione aut induratione aut abscessu laborans aut obturatione, quemadmodum etiam an eryfipelatofum habeat affectum aut ulcus aut aliquam putrefactionem, nam et in hoc hepaticam affectionem dicunt, quemadmodum etiam ore ventris affecto plerique medici ac idiotae ftomachicum affectum vocant, in multis fymptomatibus, non tamen omnibus, circa unam affectionem accidentibus contingentem, fed circa multas una quadam generali communitate comprehenfas et tamen inter fe in tantum differentes, ut aliquae ipfarum maxime contrariae exiftant. Quomodo enim non maxime contrariam quis dixerit frigidam intemperiem calidae, humidam ficcae, quamquam fecundum genus eaedem fint? Ferme autem omnia contraria eadem genere fiquis dixerit, non peccabit; contrariorum enim

τῶν ἐναντίων ἐστὶν, ἐπειδὰν πλεῖστον ἀλλήλων ἀφέστηκε. πλεῖστον δὲ ἀφέστηκε τῶν μέσων καθοτιοῦν γένος τὰ ἐπὶ τοῖς πέρασιν ὄντα, ὥς τὰ ἐναντία πολλάκις μὲν τὰ αὐτὰ φαίνεσθαι κατὰ τὰ πέρατα τοῦ κοινοῦ γένους, πολλάκις δὲ ἐπαναβεβηκότων αὐτοῖς γενικωτέρων ἐναντίων, ὑπ᾽ ἐκείνων περιέχεσθαι, αὐτὰ δὲ ἐκεῖνα πάντως διὰ τοῦτό ἐστιν ἐναντία, διότι καθ᾽ ἓν γένος ὄντα πλεῖστον ἀλλήλων ἀφέστηκεν, ὥστε καὶ τὰ τούτοις ὑποπεπτωκότα τὸ πρῶτον καὶ ἀνωτάτω γένος κοινὸν ἴσχει. τοῦτο μὲν οὖν ἡμῖν ἅπαξ ἐνταῦθα κατὰ τὸ πάρεργον εἰρημένον εἰσαεὶ μνημονευέσθω πρὸς τὸ μὴ δόξαι τινὶ διαφωνεῖν ἑαυτῷ, εἰπόντα ποτὲ μὲν ἕν τι πάθος εἶναι ταὐτὸν ἀνθρώποιν δυοῖν, ποτὲ δὲ οὐχ ἓν οὔτε ταὐτὸν, ἀλλ᾽ ἐναντία δύο. δυσκρασίαν γὰρ ἕν μέν τι πάθος γενικῶς ὀνομάζουσι, τεμνόμενον δ᾽ εἰς ἐναντίας διαφοράς· ἔξεστι γὰρ, καθάπερ ἐνταῦθα εἴπομεν, οὕτως καὶ δύο καὶ τρία καὶ πολλὰ κατὰ τὰς ἐν μέρει διαφορὰς ἐναντιωτάτας ἀλλήλαις εἶναι καὶ κατὰ τοῦτο τῆς ἀτονίας τοῦ ἥπατος,

notio contingit, ubi plurimum inter ſe diſtarint. Plurimum autem diſtant a mediis in quocunque genere ea, quae extrema ſunt, adeo ut contraria ſaepe quidem eadem videantur juxta communis generis fines, ſaepe vero generalioribus contrariis ſupra ipſa aſcendentibus, ab illis comprehendantur. Illa ipſa vero ob id omnino contraria ſunt, quod quum unius generis ſint, plurimum inter ſe diſtent, adeo ut quae his ſubjacent, primum et ſupremum genus commune habeant. Atque hoc quidem, hoc loco ſemel a nobis obiter et acceſſionis loco dictum, ſemper in memoria teneatur, ne videlicet cuipiam videri poſſit a ſe ipſo diſſentire, qui aliquando unam affectionem in duobus hominibus eandem eſſe dixerit, aliquando non unam neque eandem, ſed duas contrarias. Intemperiem enim unam quandam affectionem generaliter appellant, ſed quae in contrarias differentias ſecetur. Licet enim ſecundum hoc, quod diximus, duo et tria et plura juxta particulares differentias inter ſe contrariiſſima eſſe, et ſecundum hoc debilitatis he-

ὀρθῶς ἂν εἰπὼν διάθεσιν αἰτίαν εἶναι μίαν, ἣν δυσκρασίαν ὀνομάζομεν, αὖθις ὀρθῶς ἂν λέγοιμι μὴ μίαν, ἀλλ' ὀκτὼ τὰς διαθέσεις εἶναι, διότι τοσαῦται διαφοραὶ τῶν δυσκρασιῶν εἰσι. καὶ γὰρ αὖ καὶ καθ' ἑτέραν τομὴν δύο διαφοραὶ τῶν δυσκρασιῶν γίγνονται καὶ καθ' ἑτέραν τρεῖς, αἱ μὲν ἐν ταῖς ποιότησι μόναις ἀλλοιουμένων τῶν πασχόντων μορίων, αἱ δὲ μεθ' ὑγρῶν τινῶν ἤτοι γε ἐν ταῖς εὐρυχωρίαις τῶν πεπονθότων περιεχομένων ἢ ἐν τοῖς σώμασιν αὐτοῖς διαβρόχοις ὑπ' αὐτῶν γεγονόσι. κατὰ μὲν οὖν τὴν γαστέρα καὶ τὰ ἔντερα μία καθ' ἕκαστόν ἐστι κοιλότης ὑγρότητα μοχθηρὰν δέξασθαι δυναμένη, κατὰ δὲ τὸ ἧπαρ τοσαῦται τὸν ἀριθμὸν, ὅσαι περ αἵ τε ἀρτηρίαι καὶ αἱ φλέβες. τῶν δ' ἁπασῶν ἐχουσῶν στενὰ τὰ πέρατα, καθ' ἃ συμβάλλει τὰ σιμὰ τοῦ σπλάγχνου τοῖς κυρτοῖς, ἔμφραξίς τε καὶ σφήνωσις [584] ἐνίοτε γίγνονται τῶν μοχθηρῶν ὑγρῶν, αἷς ἕπεται σηπεδὼν ἐν τάχει ταῖς ψυχραῖς δυσκρασίαις, θερμαῖς δὲ οὐ ταχέως, ἀλλ' ἐπὶ προήκοντι τῷ χρόνῳ συμπίπτουσα. γίνεται δὲ ἡ δυσκρασία κατά τε τὴν ἰδίαν οὐσίαν τοῦ ἥπατος, ἣν

patis affectum unum eſſe, quem intemperiem vocant, praefatus, non male rurſus dixero non unum, ſed octo affectus eſſe, propterea quod tot differentiae intemperierum exiſtant. Etenim rurſus juxta aliam ſectionem duae intemperierum differentiae fiunt et rurſus juxta aliam tres, hae quidem in qualitatibus ſolis affectis partibus alteratis, hae vero cum humoribus quibusdam aut in ſpatiis affectarum partium contentis aut in ipſis corporibus irriguis ab illis factis. Circa ventrem igitur et inteſtina una in ſingulis eſt cavitas, quae vitiatam humiditatem ſuſcipere poteſt. Verum circa hepar tot numero ſunt, quot ſunt arteriae et venae. Quum vero hae omnes anguſta oſcula habeant, qua parte ſima hujus viſceris cum gibbis coeunt ac committuntur, obturatio et oppilatio vitioſorum humorum aliquando contingunt, ad quas putrefactio conſequitur in calidis brevi, in frigidis intemperaturis vero non cito, ſed temporis progreſſu accedens. Fit autem intemperies juxta propriam hepatis ſub-

Ed. Chart. XIII. [584.] Ed. Baf. II. (285.)

Ἐρασίστρατος ἡγεῖται παρέγχυμά τι καὶ οὐκ αὐτὸ τὸ κυριώτατον εἶναι μόριον τοῦ σπλάγχνου. γίνεται δὲ ἡ δυσκρασία καὶ κατὰ τὰς περιεχομένας ἐν αὐτῷ φλέβας τε καὶ ἀρτηρίας καὶ δηλονότι καὶ κατὰ τὰς ἐν ταῖς εὐρυχωρίαις αὐτῶν ὕλας. ἔχοντος δὲ τοῦ σπλάγχνου τῶν ἐνεργειῶν, ἃς ἐνεργεῖ κατὰ τὸν τῆς ζωῆς χρόνον, οὐ μίαν, ἀλλὰ πλείους δυνάμεις καὶ τοσαύτας γε τὸν ἀριθμὸν, ὅσα τῶν ἐνεργειῶν εἴδη, συμβαίνει πολλάκις μὲν ἐξαιρέτως μίαν αὐτῶν βλάπτεσθαι, πολλάκις δὲ δύο καὶ τρεῖς καὶ πάσας ἅμα τὰς τέσσαρας. ἐνέργεια γὰρ αὐτοῦ μία μὲν ἑλκύσαι τὴν τροφὴν ἐφ᾽ αὑτὸ, μία δὲ ἄλλη περιστεῖλαί τε καὶ κατασχεῖν, ἄχρις ἂν ἀλλοιώσαν αὐτὴν ἑαυτοῦ ποιήσηται μόριον. ἔστι γὰρ οὖν δὴ καὶ αὕτη δύναμις αὐτοῦ κυριωτάτη τε καὶ σχεδὸν πρώτη πέττειν τε καὶ μεταβάλλειν καὶ ἀλλοιοῦν καὶ ὁμοιοῦν ἑαυτῷ τὴν τροφὴν, ἣν ὀνομάζομεν ἀλλοιωτικήν. ὅσα δὲ κατὰ τὴν ἀλλοίωσιν τήνδε γίνεται περιττώματα τῷ σπλάγχνῳ, ταῦτα δι᾽ ἑτέρας δυνάμεως, ἣν ὀνομάζομεν ἐκκριτικὴν καὶ ἀποκριτικὴν ἀπωθεῖται. δεδειγμέναι δέ εἰσιν αἱ δυνάμεις αἵδε πᾶσαι τοῖς

ſtantiam, quam Eraſiſtratus putat parenchyma et non principaliſſimam viſceris partem eſſe. Fit etiam intemperies circa contentas in ipſo venas et arterias et juxta materias in ſpatiis ipſarum contentas. Quum autem habeat hoc viſcus non unam, ſed plures facultates actionum, quas vitae tempore operatur, easque tot numero quot ſunt actionum ſpecies, contingit ſaepe unam ipſarum praecipue laedi, ſaepe duas et tres, atque omnes quatuor ſimul. Actio namque ipſius una quidem attrahere cibum et alimentum in ſeſe, altera vero obvolvere et continere, donec permutans ipſum ſui ipſius faciat partem. Eſt igitur haec ipſius facultas principaliſſima et fere prima, concoquere videlicet et permutare ac alterare, atque aſſimilare ſibi ipſi alimentum, quam alterativam vocamus, quae vero juxta hanc alterationem remanent recrementa, ea per aliam facultatem, quam excretricem et expulſoriam nominamus expelluntur. Oſtenſum autem eſt quod hae facultates omnes in omnibus ſunt par-

τοῦ σώματος ὑπάρχουσαι μορίοις, ἐν ἅπαντι τῷ τῆς ζωῆς χρόνῳ. πάντα γὰρ ἕλκει τὸ οἰκεῖον ἑαυτῷ καὶ ἀποκρίνει τὸ ἀλλότριον, ἀλλοιοῖ τε τὸ ἑλχθὲν, ἔν τε τῷ χρόνῳ, καθ᾽ ὃν ἀλλοιοῖ, κατέχει τε καὶ σφίγγει. καλεῖται δὴ ἀλλοίωσις αὕτη, μέχρι μὲν ἂν εἰς ὁμοιότητα τοῦ τρεφομένου μορίου μεταβάλληται, πέψις, ὅταν δὲ ἤδη προστίθεται τῷ μορίῳ, θρέψις. ὅταν μὲν οὖν ἕλκειν ἐκ τῆς κοιλίας τε καὶ τῶν ἐντέρων τὴν τροφὴν ἀτονήσῃ τὸ ἧπαρ, ὑγρὰ καὶ ἀνεκχύμωτα ἐκκρίνεται διὰ τῆς ἕδρας. ἐὰν μὲν ἡ γάστηρ συνατονῇ τῷ σπλάγχνῳ μὴ πέττουσα καλῶς, ἠπεπέπτημένα, ἐὰν δὲ εὐρωσθῇ, πεπεμμένα μὲν, ἀλλ᾽ ὑγρὰ διὰ τὸ μηδεμίαν ἢ βραχεῖάν γε τὴν ἐξ αὐτῆς ἀνάδοσιν εἰς τὸ ἧπαρ γεγονέναι. ἐὰν δὲ ἕλκῃ μὲν τὸ ἧπαρ ἐφ᾽ ἑαυτὸ τὴν ἐκ τῆς κοιλίας τε καὶ τῶν ἐντέρων τροφὴν, αἱματοῦν δ᾽ αὐτὴν ὑπ᾽ ἀτονίας ἀδυνατῇ, καθάπερ ἐν τῇ γαστρὶ πολυειδὴς ἡ φθορὰ γίνεται τῶν ἀπεπτηθέντων, οὕτω καὶ κατὰ τὸ ἧπαρ. καλῶ δὲ νῦν ἀπεψίαν μόνην, οὐ περιλαμβάνων τῷ λόγῳ τὴν βραδυπεψίαν. εἰ δὲ βούλει, κἀπειδὰν

tibus corporis per omne vitae tempus, omnes enim familiare fibi attrahunt et alienum excernunt attractumque temporis progreſſu alterant, quo tempore etiam retinent et conſtringunt. Vocatur autem alteratio ipſa, usque quo in ſimilitudinem partis, quae nutritur, transmutatur concoctio, ubi vero jam parti apponitur, nutritio. Quum igitur hepar prae imbecillitate ex ventre et inteſtinis alimentum trahere non poteſt, liquida et nondum juſto modo exuccata per ſedem excernuntur, et ſi quidem venter ſimul cum hoc viſcere fuerit imbecillis ac non probe concoquens, cruda, ſi vero validus fuerit, concocta quidem, ſed liquida, propterea quod nulla aut omnino modica digeſtio ac diſtributio ad hepar eſt facta. Si vero traxerit quidem hepar in ſe ipſum ex ventre et inteſtinis alimentum, ſanguificare autem ipſum prae debilitate nequit, quemadmodum in ventre multiformis corruptio contingit eorum, quae cruda remanent, ſic etiam circa hepar. Dico autem nunc cruditatem ſolam, non comprehendens hoc ſermone tardam concoctionem. Quod ſi velis alimentum, ubi crudum permanet et alterationem, quae

τροφὴ ὠμὴ διαμείνῃ τὴν κατὰ φύσιν ὑπὸ τοῦ μορίου γενομένην ἀλλοίωσιν οὐκ εἰληφυῖα, καὶ ταύτην ἄπεπτον καλεῖν, οὐδ' ἐγὼ φεύγω τὴν προσηγορίαν, ἐάν μοι μόνον ἡ διαφορὰ τῶν πραγμάτων φυλάττηται. χεῖρον μὲν γάρ ἐστιν ἡ εἰς ἀλλόκοτον ποιότητα μεταβολὴ κατὰ τὴν ἀπεψίαν γινομένη, μετριώτερον δὲ καθ' ἣν ἐπὶ πλεῖστον φυλάττει τὴν ἑαυτῆς φύσιν ἡ τροφὴ μηδεμίαν ἐν τῷ πεφυκότι πέττειν αὐτὴν ἀλλοίωσιν εἰληφυῖα. καὶ μὴν καὶ τρίτον τι παρὰ ταῦτά ἐστιν εἶδος ἀποτυχίας πέψεως, ὅταν ἡμίπεπτος ἡ τροφὴ γίνηται, καὶ κατ' αὐτήν γε τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἀκριβοῦς πέψεως τοῖς ἡπατικοῖς ἐκκρίνεται διὰ τῆς κοιλίας αἱματώδης χυμὸς, τοιοῦτος δὲ τῇ συστάσει, καθάπερ εἴ τις ὕδατι κεράσειεν αἷμα. καὶ πολλοὶ τῶν ἰατρῶν ἔγραψαν, εἰκάζοντες αὐτοῦ τὴν σύστασιν, ὡς ἂν εἰ νεοσφαγοῦς ἱερείου τὰ κρέα πλύνειέ τις ὕδατι. καὶ πλεῖσταί γε τῶν ἡπατικῶν διαθέσεων ἀπὸ τοιούτων ἐκκρίσεων ἄρχονται, μήπω μεγάλην ἀτονίαν ἔχοντος τοῦ ἥπατος, ἀλλ' ἔτι πέττειν τε καὶ μεταβάλλειν τὴν τροφὴν εἰς τὴν οἷον ὑπογραφὴν τοῦ αἵματος δυναμένου. αὐξηθέντος δὲ

fit a particula juxta naturam non affumpfit, itidem crudum appellare, neque ego fugio appellationem, fi mihi faltem differentia rerum confervetur. Prior enim eft ea transmutatio, quae in peregrinam qualitatem juxta cruditatem fit, moderatior vero ea eft, in qua alimentum fuam naturam quam diutiffime fervat, nulla alteratione ex particula, quae ad ipfum concoquendum a natura deftinata eft, fufcepta. Atqui et tertia praeter has fpecies eft fruftratae concoctionis, quum femicoctum fit alimentum. Et circa ipfam fane exactam concoctionem fruftratam hepaticis fanguinolentus humor per alvum excernitur talis confiftentiae, veluti fi quis fanguinem cum aqua confudiffet, et plerique fane medici imaginem ejus depingentes fcripferunt talem ejus confiftentiam effe, velut fi quis victimae recens mactatae carnes aqua lavaffet. Et plurimi hepatici affectus ab ejusmodi excretionibus initium capiunt, nondum magnam debilitatem hepate habente, fed adhuc concoquere et alimentum alterare, velut in formam fanguinis potente. Aucta autem affe-

τοῦ πάθους οὐκ ἔτι μὲν οὐδὲν τοιοῦτον ἐκκρίνεται, ἀλλὰ πολυειδεῖς [585] ἄλλαι ποιότητές τε καὶ συστάσεις, ὥσπερ ἀπὸ τῆς γαστρὸς ἀπεπτούσης. ἀλλ' ἐν μὲν τῇ γαστρὶ τῶν σιτίων αὐτῶν αἱ διαφοραὶ σαφῶς φαίνονται, κατὰ δὲ τὸ ἧπαρ τῆς ἀναδοθείσης τροφῆς μιγνυμένης τῷ προϋπάρχοντι κατὰ τὸ σπλάγχνον αἵματι. συνδιαφθείρεται γὰρ ἐν τῷ χρόνῳ καὶ τοῦτο τῇ μὴ πεφθείσῃ κατ' αὐτὸ τροφῇ. θερμῆς μὲν οὖν κατὰ τὸ σπλάγχνον τῆς δυσκρασίας οὔσης αἱ συντήξεις γίνονται, πρῶτον μὲν τῶν χυμῶν, εἶτα καὶ τῆς σαρκὸς αὐτῆς τοῦ ἥπατος, καὶ κενοῦται διὰ τῆς γαστρὸς δυσώδης πάνυ χολὴ παχεῖα καὶ κατακορὴς τῇ χροιᾷ, καθάπερ ἐν τοῖς λοιμώδεσι πυρετοῖς. ψυχρᾶς δὲ δυσκρασίας οὔσης οὔτε συνεχεῖς ἐκκρίσεις οὔτε πολλαὶ γίνονται. χρονίζει δὲ τὸ πάθος καὶ δι' ἡμερῶν τινων καταῤῥήσσει ἡ γαστὴρ αὐτοῖς ἀθροώτερον, οὔθ' ὁμοίαν ἐχόντων τὴν δυσωδίαν τοῖς διὰ θερμότητα συντακεῖσιν οὔθ' ὁμοίαν τὴν χρόαν ἢ τὴν σύστασιν, ἀλλ' ἧττόν τε (286) δυσώδη διαχωρεῖται τούτοις, ἰδέαν τε σεσηπότος αἵματος, οὐ συντετηκυίας ἔχοντα σαρκὸς, ἐνίοτε

ctione nihil amplius tale excernitur, fed multiformes aliae qualitates et confiftentiae, velut a ventre ex cruditate laborante. Verum in ventre ciborum ipforum corruptiones manifefte apparent, circa hepar vero diftributum alimentum ad fanguinem prius in vifcere exiftentem admifcetur, corrumpiturque temporis progreffu etiam hic una cum alimento circa ipfum non concocto. Calida igitur intemperie circa vifcus exiftente colliquationes fiunt primum humorum, deinde etiam carnis ipfius hepatis, et evacuatur per ventrem bilis craffa, graveolens et abunde colorata, quemadmodum in peftilentibus febribus contingit. Frigida vero intemperie exiftente, neque affiduae excretiones neque multae fiunt, durat tamen affectus diutius et per aliquos dies profluet ipfis venter majori copia, cujus neque foetor fimilis eft iis, quae ex calore funt liquefacta, neque color fimilis aut confiftentia, verum minus graveolentia ab his excernuntur, fpeciem putrefacti fanguinis, non colliquatae carnis

δ᾽ ἄν σοι τὸ διαχωρούμενον οἷον αἷμα μέλαν εἶναι φανείη, θεωροῦντι δὲ ἀκριβῶς οὔτε αἷμα μέλαν ἐστὶν οὔτε θρόμβος, ἀλλ᾽ οἷον ἰλύς τις αἵματος παχέος ἐγγὺς τῇ μελαίνῃ χολῇ, καὶ πλείω γε καὶ δύσκριτα χρώματα κατὰ τὴν τοιαύτην διάθεσιν ἐμφαίνεται τοῖς διαχωρουμένοις. ἐν ἀμφοτέραις δὲ ταῖς δυσκρασίαις τῇ τε κατὰ θερμότητα καὶ τῇ κατὰ ψυχρότητα, μιχθείσης τῆς καθ᾽ ὑγρότητα καὶ ξηρότητα δυσκρασίας, ὑγρότερα μὲν ἐπὶ τῆς καθ᾽ ὑγρότητα, ξηρότερα δὲ ἐπὶ τῆς κατὰ ξηρότητα τὰ διαχωρήματα γίνεται. ὁ σκοπὸς οὖν τῆς θεραπείας ἐν τοῖς τοιούτοις παθήμασι γίνεται, κοινὸς μὲν κατὰ τὴν ἐναντίωσιν τῆς δυσκρασίας, καθ᾽ ἑκάστην δὲ ἴδιος ὁ καθ᾽ ἑκάστην ἐναντίος. τὸ μὲν οὖν ἡπατικὸν ἰδίως ὀνομαζόμενον πάθος, ὥσπερ οὖν καὶ τὸ κοιλιακόν τε καὶ στομαχικὸν, ἄνευ τοῦ κατὰ τὰ μόρια παρὰ φύσιν ὄγκου γίνεται, φλεγμαίνειν μὲν ἧπαρ ἢ ἀφίστασθαι λεγόντων ἢ σκιῤῥοῦσθαι τῶν ἰατρῶν ἤ τι τοιοῦτον ἕτερον πάσχειν, οὐ μὴν ἡπατικόν γε καλούντων τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν, ᾧ συμβαίνει τι τούτων· ἀλλ᾽ ὅταν ἄνευ φανεροῦ τινος ἐν τῷ σπλάγχνῳ

habentia. Aliquando vero id quod excernitur velut fanguis niger apparebit, verum diligenter confideranti neque fanguis niger eft neque grumus, fed velut limus quidam fanguinis craffi, qui prope ad atram bilem accedat, et plures ac aegre judicabiles colores circa ejusmodi affectionem in egeftionibus apparent. In utraque autem intemperie cum calida tum frigida, quando intemperies humida et ficca fuerint admixta, liquidiora in humiditatis complexu, ficciora vero ex ficcitatis copula fient recrementa. Scopus igitur curationis in ejusmodi affectionibus fit communis quidem juxta intemperiei contrarietatem, peculiaris autem unicuique per cujusque contrarietatem. Affectio igitur hepatica peculiariter appellata, veluti etiam coeliaca et ftomachica, citra tumores praeter naturam circa ipfas partes contingit. Inflammatum enim effe hepar aut abfceffu laborare aut induratum effe, medici dicunt aut aliud quippiam tale, non tamen hepaticum vocant hominem ipfum, cui tale quippiam accidit, verum quando citra manifeftum aliquod in vifcere

κακοῦ περὶ τὰς οἰκείας ἐνεργείας ἀτονῇ, τηνικαῦτα τὸν κάμνοντα προσαγορευόντων ἡπατικόν. ἴδωμεν οὖν πρῶτον ἃ γεγράφασιν οἱ πρὸ ἡμῶν ἄριστα πραγματευόμενοι περὶ φαρμάκων, ἀπὸ τῶν ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου τὴν ἀρχὴν ποιησάμενοι. οὗτος γὰρ ἀνὴρ ἐν τῇ τῶν ἐντὸς παθῶν ἰάσεις ἐχούσῃ βίβλῳ πολλὰς ἔγραψε δυνάμεις ἡπατικὰς, ὧν ἁπασῶν μνημονεύσω, κἀνταῦθα κατὰ τὴν ἐκείνου λέξιν αὐτοῦ γεγράψεται τὰ φάρμακα, καὶ πρῶτόν γε αἱ ἀντίδοτοι. τὸ πρῶτον γεγραμμένον αὐτοῖς ὀνόμασιν ὡδί πως.

Κεφ. ζ. [Τὰ ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου γεγραμμένα πρὸς ἡπατικοὺς φάρμακα.] Ἀνδρομάχου πρὸς ἡπατικοὺς κυφοειδὴς καὶ πρὸς τὰ ἐν θώρακι πάντα. ℞ σταφίδος σαρκὸς ∠ κέ. οἱ δὲ ∠ ρ′. κρόκου ∠ α′. οἱ δὲ τριώβολον· καλάμου ∠ β′ S″. βδελλίου ∠ β′ S″. κασσίας ∠ α′ S″. κινναμώμου τριώβολον, ναρδοστάχυος ∠ γ′. σχοίνου ἄνθους ∠ β′ S″. σμύρνης ∠ δ′. τερμινθίνης ∠ δ′. οἱ δὲ ∠ ιστ′. ἀσπαλάθου ῥινήματος ∠ β′. μέλιτος ∠ ιστ′. οἴνου τὸ ἀρκοῦν. αὕτη μὲν ἡ τῆς ἀντιδότου γραφή. κέκληκε δὲ ταύτην κυφοειδῆ διὰ τὴν ὁμοιότητα.

malum in propriis actionibus debilitatur, tunc aegrum hepaticum appellant. Videamus igitur primum ea, quae ſcripſerunt ij, qui ante nos de medicamentis optime et ſtudioſiſſime tradere ſatagerunt, initio ab iis quae Andromachus prodidit facto. Hic enim vir in libro internarum affectionum curationes continente multas hepaticas confectiones conſcripſit, quarum omnium faciam mentionem hoc loco, ipſius verbis in medium adductis, et primum ſane antidotos adſcribam.

Cap. VII. [*Medicamenta ab Andromacho conſcripta ad hepaticos.*] *Andromachi antidotus cyphoides ad hepaticos et omnia thoracis vitia.* ℞ Uvae paſſae carnis ʒ xxv, alii ʒ c, croci ʒ j, alii obol. iij, calami ʒ ij ß, bdellii ʒ ij ß, caſſiae ſeſquidrachmam, cinnamomi obolos tres, ſpicae nardi ʒ tres, floris junci odorati drach. duas et dimidiam, myrrhae drach. quatuor, terebinthinae drach. iv, alii drach. xvj, ramentorum aſpalathi ʒ ij, mellis drach. xvj, vini quod ſatis eſt. Haec quidem eſt antidoti deſcriptio. Appellavit au-

καὶ γὰρ ὀσμῇ καὶ γεύσει παραπλήσιός ἐστι τῷ κύφει καλουμένῳ πρὸς Αἰγυπτίων, οἵπερ δὴ καὶ πρῶτοι συνέθεσάν τε τὸ φάρμακον τοῦτο καὶ χρῶνται θυμιῶντες ἑκάστοτε τοῖς θεοῖς. [586] τὰ πλεῖστα δ᾽ ἐστὶ τῶν ἐν ἐκείνῳ τῷ θυμιάματι γεγραμμένων τὰ αὐτὰ τοῖς ἐν τῷδε τῷ φαρμάκῳ, καὶ μέντοι καὶ θυμιᾶσθαι τοῦτ᾽ αὐτὸ δύναται παραπλησίως τῷ κύφει. σύγκειται δὲ ἔκ τε τῶν μετρίως στυφόντων καὶ ξηραινόντων τε καὶ διαφορούντων ἰχῶρας μοχθηροὺς καὶ ἐπανορθουμένων τὴν κακοχυμίαν, ἔτι τε ἐκ τῶν ἐναντιουμένων ταῖς σηπεδόσιν, ὧν τὰ πλεῖστα τῆς τῶν ἀρωμάτων ἐστὶν ὕλης. ἔχει γοῦν τὸ φάρμακον τοῦτο κιννάμωμον, πάσας ἐπανορθοῦν τὰς σηπεδονώδεις τε καὶ δηλητηρίους δυνάμεις, οὐ μόνον ἰχώρων τε καὶ χυμῶν, ἀλλὰ καὶ θανασίμων φαρμάκων, ὥσπερ γε καὶ τοῖς ἰοβόλοις ὀνομαζομένοις θηρίοις ὑπαρχόντων ἰῶν. ἐφεξῆς δὲ τοῦ κινναμώμου καὶ ἡ κασσία τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, ἡ ἀρίστη τε καὶ συγγενὴς αὐτῷ καὶ μετὰ ταύτην τῶν ἀρωμάτων ἅπαν γένος, ὥσπερ ἐνταῦθα νάρδος

tem ipfam cyphoide ob fimilitudinem, nam et odore et guftu fimilis eft cyphi ab Aegyptiis appellato, qui fane primi hoc medicamentum compofuerunt et utuntur eo quotidie ad vaporem edendum accenfo in deorum honorem. Plurima autem eorum, quae in illo thymiamate et fuffumigio fcripta funt, eadem funt cum iis, quae in hoc medicamento habentur, quin et fuffumigari hoc ipfum fimiliter ut cyphi poteft. Compofitum eft autem ex moderate aftringentibus et reficcantibus ac difcutientibus vitiofos ferofos humores et corrigentibus humorum malitiam et contrariam vim habentibus adverfum putrefactiones, quorum plurima ex aromatum fylva exiftunt. Habet itaque medicamentum hoc cinnamomum, omnes putredinofas et venenofas facultates corrigens, non folum feroforum et aliorum humorum, fed etiam lethalium medicamentorum quemadmodum et feris virus ejaculantibus contrarium exiftit. Confequenter autem poft cinnamomum caffia eandem vim habet, optima videlicet et cognata ipfi cinnamomo. Et poft hanc omne aromatum genus velut hic eft nardus et juncus odoratus, cala-

τε καὶ σχοῖνος καὶ κάλαμος καὶ σμύρνα. ταῦτα γὰρ ἐμβέβληται τῷ προκειμένῳ φαρμάκῳ κατὰ τὸν εἰρημένον ἄρτι λογισμὸν καὶ τρόπον, ὥσπερ γε καὶ τῶν παρ᾽ ἡμῖν γενομένων ὅ τε ἀσπάλαθος καὶ ὁ κρόκος, στυπτικόν τε καὶ πεπτικὸν ὑπάρχον φάρμακον, ἐπανορθούμενόν τε σηπεδόνας. ἡ δὲ σταφὶς εὐκαταφρόνητος μὲν εἶναι δόξει διὰ τὸ σύνηθες, αὐτὸ δὲ τοῦτο αὐτὴν ἐργάζεται χρησιμωτέραν, ὅτι συνήθης ἡμῖν οὖσα στυπτικὸν ἐπὶ τοσοῦτόν ἐστιν, ὅσου δεῖται τὸ πεπονθὸς σπλάγχνον. ἔχει δὲ καί τι πεπτικὸν τῶν ἀπέπτων χυμῶν, ἐπικρατητικόν τε τῶν κακοήθων, αὐτή τε δύσσηπτός ἐστι καὶ προσέτι καθ᾽ ὅλην τὴν οὐσίαν οἰκεία τῷ σπλάγχνῳ. μεμαθήκαμεν γὰρ ὡς αἱ τροφαὶ τοῖς τρεφομένοις τὴν οἰκειότητα καθ᾽ ὅλην τὴν ἑαυτῶν οὐσίαν κέκτηνται, ὅπερ ἐστὶ μέγιστον ἐν ταῖς τῶν τοιούτων παθῶν θεραπείαις, ὅσα κατὰ δυσκρασίαν γένηται. κάλλιστα γὰρ ἐπ᾽ αὐτῶν ἐνεργεῖ τὰ πρὸς τῷ τὴν δυσκρασίαν ἰᾶσθαι τρέφειν δυνάμενα, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ οἶνος ἐπιτηδειότατός ἐστι τοῖς ἄνευ φλε-

musque et myrrha, haec enim ad propofitum medicamentum injecta funt juxta jam dictam ratiocinationem et modum, quemadmodum etiam ex iis, quae apud nos gignuntur, afpalathus et crocus, aftringens et concoctorium medicamentum et quod corrigit putrefactiones. Caeterum uva paffa contemptibilis videri poffit ob familiarem ejus ufum, at vero hoc ipfum eam facit utiliorem, nam quum familiaris nobis fit, in tantum aftringens eft, quantum opus habet vifcus affectum. Habet autem et vim concoctoriam crudorum humorum et vim coercendi maligna, fitque ipfa haud facile putredini obnoxia et ultra haec fecundum totam fubftantiam vifceri ipfi familiaris eft et propria. Didicimus enim quod alimenta fecundum totam fuam fubftantiam proprietatem ac familiaritatem habent ad ea, quae aluntur, quod maximum eft in hujusmodi affectionibus curandis, quae juxta intemperiem fiunt, optime enim in ipfis faciunt, quae una cum hoc, quod intemperiem curant, etiam alere poffunt. Et ob id etiam vinum convenientiffimum eft citra

γμονῆς ἢ ἐρυσιπέλατος ἢ ἀποστήματος ἢ θερμῆς δυσκρασίας κάμνουσιν. καὶ γὰρ τρέφει καὶ πέττει καὶ τονοῖ καὶ σηπεδόσιν ἀνθίσταται, κἂν δυσκρασία τύχῃ γεγονυῖα καθ᾽ ὑγρότητα καὶ ψύξιν, ἀλύπως τε καὶ ἀσφαλῶς αὐτὴν ἰᾶται. τὰ δ᾽ αὐτὰ καὶ τῷ μέλιτι πρόσεστι, πλὴν τοῦ μὴ συνάγειν τὴν οὐσίαν τῶν σωμάτων οἷς ἂν ὁμιλῇ, ἀλλ᾽ ἀντὶ τούτου διαῤῥύπτειν τε καὶ ἀναστομοῦν καὶ καθαρὰς ἐργάζεσθαι τὰς διεξόδους, ἐπ᾽ οὖρά τε προτρέπειν οὐ μικρὰ βοηθήματα κέκτηται. μέμικται δὲ ὑπὸ τοῦ συνθέντος τὸ φάρμακον καὶ βδέλλιον, ἱκανῶς μαλάττον τε καὶ πέττον, ὡς ἐμάθομεν, ἔτι τε μετρίως διαφοροῦν. ὁμοίως δέ πως αὐτῷ καὶ ἡ τερμινθίνη ῥητίνη δύναμιν ἔχει πρὸς τὸ διαῤῥύπτειν τε καὶ διακαθαίρειν τὰς στενὰς διεξόδους, ὧν καὶ αὐτῶν δεῖται τὸ θεραπευόμενον σπλάγχνον, ὅπως αἱ συναναστομώσεις τῶν κατὰ αὐτὸ φλεβῶν ἀναπεπταμέναι τε καὶ ἔκφρακτοι διαμένωσιν. μεμαθήκαμεν γὰρ ὅπως ἡ ἔμφραξις ἐργάζεται τὰς σηπεδόνας. ἔνιοι μέντοι τῶν συνθέντων τὰς τοιαύτας δυνάμεις, καθάπερ καὶ πρόσθεν ἐπὶ τῶν στομαχικῶν ἐδείκνυτο, μίξαντες

inflammationem aut eryfipelas aut abfceffum aut calidam intemperiem aegrotantibus, nam et nutrit et concoquit et roborat et putrefactioni refiftit, et fi intemperies ex humiditate facta fit et frigiditate, eam citra omnem moleftiam ac fecure perfanat. Eadem eft et mellis facultas, praeterquam quod non condenfat fubftantiam corporum quae contingit, fed pro hoc vim extergendi et aperiendi ac puros reddendi meatus et urinam ciendi non parva fane auxilia poffidet. Porro admixtum eft a compofitore medicamenti bdellium, fufficienter emolliens et concoquens velut didicimus, ampliusque moderate difcutiens. Confimilem ferme vim terebinthina refina habet fupra hoc, quod anguftos meatus extergit et expurgat, quibus auxiliis vifcus curandum opus habet, quo ofculorum venarum in ipfo commisfurae laxae et ab obturatione liberae permaneant, didicimus namque quomodo obturatio efficiat putrefactiones. Aliqui tamen hujusmodi confectionum compofitores, quemadmodum etiam prius in ftomachicis dictum eft, opium aut

ὄπιον ἢ ὑοσκύαμον ἤ τι τῶν ἄλλων ὅσα ψύχει, πρὸς τὰς θερμὰς δυσκρασίας χρήσιμον εἰργάσαντο φάρμακον καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡ Φίλωνος ἐνίοτε θαυμαστῶς ὅπως ἅπαξ δοθεῖσα δυσκρασίαν ἡπατικὴν ἰάσατο, καὶ τοῦτο αὐτῇ καὶ ὁ συνθεὶς αὐτὴν ἐμαρτύρησεν. ἀλλὰ τῶν γε ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου γεγραμμένων φαρμάκων ἡπατικῶν οὐδέν ἐστι τοιοῦτον, καὶ μέντοι καὶ σφοδρῶς ψυκτικὸν οὐδὲν εἶναι προσήκει, ἀλλ᾽ ὁποῖα γέγραπταί τισιν ἄλλοις τε καὶ τῷ Ἀσκληπιάδῃ. [587] νῦν οὖν ὅσας ἐφεξῆς ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος ἡπατικὰς ἀντιδότους ὑπογράψω, μεμνημένων ἡμῶν οὐδεμίαν αὐτῶν ἁρμόττειν θερμαῖς δυσκρασίαις, ἀλλ᾽ ἢ ταῖς ὑγραῖς ἢ ταῖς ψυχραῖς ἢ ταῖς ἐξ ἀμφοτέρων συνθέτοις, ἢ εἴπερ ἄρα ταῖς μὲν ὑγραῖς ἰσχυρῶς, μετρίως δὲ θερμαῖς. γεγράψονται δὲ πᾶσαι κατὰ τὴν αὐτοῦ Ἀνδρομάχου λέξιν.

[*Ἄλλη κυφοειδὴς πρὸς ἡπατικοὺς ἐκ τῶν Γάλλου καὶ βῆχας καὶ ἀναγωγάς.*] ℞ Κρόκου, κινναμώμου ἀνὰ < α΄. σμύρνης < α΄. βδελλίου < δ΄. ἀσπαλάθου τετρώβολον, σχοίνου < γ΄. καλάμου < β΄. κασσίας < α΄. νάρδου Ἰνδικῆς < α΄.

hyofcyamum aut quippiam aliud ex refrigerantibus mifcendo ad calidas intemperies utile medicamentum effecerunt. Et ob id etiam Philonis antidotus mirifice femel tantum exhibita hepaticam intemperiem fanavit, id quod et compofitor ejus teftatum reliquit. Verum ex medicamentis hepaticis ab Andromacho confcriptis nullum eft hujusmodi. Et fane vehementer refrigerans nullum effe debet, fed qualia tum ab aliis tum ab Afclepiade funt fcripta. Nunc igitur hepaticas antidotos confequenter ab Andromacho proditas fubfcribam, modo memoria nos teneamus, nullam ipfarum calidis intemperiebus convenire, fed aut humidis aut frigidis aut ex utrisque compofitis, aut certe humidis quidem fortiter, calidis vero moderate. Confcribentur autem omnes juxta ipfius Andromachi dictionem.

[*Alia cyphoides ad hepaticos, ex libris Galli ad tusfes item et rejectiones.*] ℞ Croci ℥ j, cinnamomi drach. j, myrrhae drach. j, bdellii ℥ iv, afpalathi obol. iv, junci odorati drach. iij, calami ℥ ij, caffiae ℥ j, nardi Indicae ℥ j,

τερμινθίνης ∠ στ΄. σταφίδος σαρκὸς ∠ ρξ΄. μέλιτος κοτύλης S″. οἴνου Χίου εἰς τὸ βρέξαι τὴν σταφίδα καὶ τὸ βδέλλιον καὶ τὴν σμύρναν, τὴν δὲ ῥητίνην τήξας τῷ μέλιτι, εἶτα πάντα συμμίξας καὶ λεάνας ἀπόθου. πρὸς ἡπατικοὺς καὶ ἰκτερικούς. ℞ καρύων πικρῶν ∠ β΄. ἀνίσου ∠ α΄. ἀψινθίου, κυμίνου, σελίνου σπέρματος ἀνὰ ∠ α΄. (287) κέρατος ἐλαφείου τριώβολον, λεάνας σὺν ὕδατι τροχίσκους ποίει τριωβολιαίους, δίδου ἕνα πρωῒ καὶ δείλης σὺν οἰνομέλιτι. πρὸς ἡπατικοὺς καὶ ἰκτερικοὺς ἡ Νεκτάρειος. ℞ ἑλενίου λίτραν α΄ S″. κροκομάγματος λίτρας β΄. ἀριστολοχίας γο α΄. πετροσελίνου γο α΄. πεπέρεως μέλανος γο S″. σμύρνης γο α΄. μέλι τὸ ἱκανόν.

[Ἡπατικὴ ἀθανασία καλουμένη. ποιεῖ καὶ πρὸς νεφριτικοὺς καὶ ἰκτερικούς, κινεῖ δὲ ἱδρῶτα πολύν.] ℞ Κρόκου ∠ β΄. κινναμώμου ∠ α΄. νάρδου ∠ β΄. κασσίας, σμύρνης, σχοίνου ἀνὰ ∠ α΄. μέλιτι Ἀττικῷ ἀναλάμβανε. ἡ δόσις κυάμου Ἑλληνικοῦ τὸ μέγεθος, πυρέσσουσι μεθ᾽ ὑδρομέλιτος.

terebinthinae ʒ vj, carnis paſſarum uvarum ʒ clx, mellis heminam dimidiam, vini Chii quod ſatis eſt ad macerandam uvam paſſam, bdelliumque ac myrrham, reſinam vero melle liquefacito et deinde omnia mixta ac trita reponito. *Alia ad hepaticos et ictericos.* ℞ Amygdalarum amararum ʒ ij, aniſi ʒ j, abſinthii, cumini, ſeminis apii, ſingulorum ʒ j, cornu cervi obol. iij, trita cum aqua in paſtillos triobolares redigito, ex eisque unum mane ac veſperi cum vino mulſo dato. *Nectarea antidotus ad hepaticos et ictericos.* ℞ Helenii ſeſquilibram, crocomagmatis lib. ij, ariſtolochiae ℥ j, petroſelini ℥ j, piperis nigri ℥ ß, myrrhae ℥ j, mel quod ſatis eſt.

[*Antidotus hepatica, athanaſia appellata. Facit et ad nephriticos et ictericos, multum movet ſudorem.*] ℞ Croci ʒ ij, cinnamomi drach. unam, nardi drach. duas, caſſiae, myrrhae, junci odorati, ſingulorum ʒ j, melle Attico excipe. Datur fabae Graecae magnitudine, febricitantibus ex aqua mulſa.

[*Ἡπατικὴ θαυμαστὴ, ᾗ Φαρνάκης ὁ ῥιζοτόμος παθὼν ἐχρήσατο.*] ℞ *Κρόκου* ∠ *β΄. μήου, ἀσάρου, φοῦ Ποντικοῦ, δαύκου, πετροσελίνου, σμύρνης ἀνὰ* ∠ *δ΄. νάρδου Ἰνδικῆς καὶ Κελτικῆς ἀνὰ* ∠ *στ΄. κόστου, κασσίας, σχοίνου ἀνὰ τριώβολον, βαλσάμου καρποῦ* ∠ *γ΄* S″. *ἐρυθροδάνου* ∠ *η΄. γλυκείας χυλοῦ* ∠ *γ΄. ἡμιονίτιδος βοτάνης* ∠ *γ΄. πολίου* ∠ *γ΄. ὀποῦ βαλσάμου* ∠ *στ΄. μάγματος ἡδυχρόου* ∠ *ε΄. μέλιτος τὸ ἱκανὸν χρῶ. πρὸς πάντα τὰ πάθη ἐνεργεῖ, καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος μετ᾽ οἰνομέλιτος.*

[*Ἡπατικὴ παρὰ Νεάρχου ἐπαινουμένη.*] ℞ *Πάνακος ῥίζης, ἐρυθροδάνου, ἠρυγγίου ῥίζης, εὐπατορίου, ἑλενίου ῥίζης, πολίου, κόστου, ἀριστολοχίας, πεπέρεως, σκολοπένδρου βοτάνης, σικύου σπέρματος, χαμαιπίτυος, γεντιανῆς ῥίζης, Σινώπιδος μίλτου, χολῆς ἀρκείου, ναρδοστάχυος, ἀρκευθίδων, κράμβης σπέρματος, εὐζώμου σπέρματος, ἑκάστου ἴσον μέλιτι Ἀττικῷ ἑφθῷ ἀναλαβὼν χρῶ. ἡπατικὴ ἡ τοῦ Διοσκόρου.* ℞ *κινναμώμου, κασσίας ἀνὰ* ∠ *δ΄. κρόκου, νάρδου, κόστου, βαλσάμου καρποῦ, ὑπερικοῦ, γλυκυῤῥίζης ἀνὰ* ∠ *η΄.*

[*Hepatica admiranda, qua Pharnaces herbarius aegrotus usus est.*] ℞ Croci ʒ ij, mei, asari, phu Pontici, dauci, petroselini, myrrhae, singulorum ʒ iv, nardi Indicae et Celticae, utriusque drach. vj, costi, cassiae, junci odorati, singulorum obol. iij, carpobalsami ʒ iij ß, rubiae drach. octo, succi radicis dulcis drach. iij, hemionitidis herbae ʒ iij, polii drach. iij, succi balsami ʒ vj, confectionis hedychroi ʒ v, mellis quod satis est, utere. Ad omnia vitia efficax est, nucis Ponticae magnitudine cum vino mulso.

[*Antidotus hepatica a Nearcho laudata.*] ℞ Radicis panacis, rubiae, radicis eryngii, eupatorii, helenii radicis, polii, costi, aristolochiae, piperis, scolopendrii herbae, seminis cucumeris, chamaepityos, radicis gentianae, rubricae sinopidis, fellis ursini, spicae nardi, baccarum juniperi, seminis brassicae, seminis erucae, singulorum par pondus, melle Attico cocto excipe ac utere. *Antidotus hepatica Dioscori.* ℞ Cinnamomi, cassiae, utriusque ʒ iv, croci, nardi, costi, seminis balsami, hyperici, glycyrrhizae, singulorum

μέλιτι Ἀττικῷ δίδου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος. ἄλλη πρὸς ἡπατικοὺς καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐντὸς, ὡς Ἀριστοκλῆς. ♃ πεπέρεως κόκκους μ΄. σμύρνης ∠ η΄. κρόκου, κόστου, μήου, ἀκόρου, νάρδου, δαύκου σπέρματος, πετροσελίνου, σκορδίου ἀνὰ ∠ δ΄. κινναμώμου ∠ ιβ΄. κασσίας ∠ ιβ΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν, ἡ δόσις καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος. [588] πότιμα πρὸς ἡπατικοὺς, σπληνικοὺς, νεφριτικοὺς, ὑδρωπικοὺς, ὠφελεῖ καὶ στομαχικοὺς καὶ τὰς ἐκ τόκων ἐνοχλουμένας, καὶ πρὸς σπασμοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἀπ᾽ ἀῤῥωστίας ἀναλαμβάνοντας καὶ κακοχύμους καὶ ἰκτερικοὺς καὶ βῆχας καὶ πλευριτικοὺς, ἀντίδοτος καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα φάρμακα καὶ τὰς τῶν θηρίων πληγάς. ♃ νάρδου Ἰνδικῆς ∠ β΄. κόστου ∠ β΄. κασσίας ∠ α΄. κρόκου ∠ α΄. πεπέρεως λευκοῦ ὀβολοὺς ε΄. ἐν ἄλλῳ ∠ β΄. σελίνου σπέρματος ∠ α΄. τετρώβολον, ἴρεως Ἰλλυρικῆς ἴσον, ἀκόρου ∠ α΄. ὀβολὸν α΄. ὀποβαλσάμου ∠ α΄. ἄρου ἀρσενικοῦ ὀποῦ ∠ γ΄. σταφίδος ἀγιγάρτου ∠ στ΄. λεάνας σὺν τῷ γλυκεῖ ἢ μέλιτι ἀναλάμβανε καὶ δίδου ∠ α΄. μετ᾽ οἴνου γλυκέος κεκραμένου ἢ ὑδρομέλιτος

ʒ viij, excipe melle Attico ac exhibe nucis Ponticae magnitudine. *Alia ad hepaticos et reliquos internos affectus, ut Ariftocles.* ♃ Piperis grana xl, myrrhae ʒ viij, croci, cofti, mei, acori, nardi, dauci feminis, petrofelini, fcordii, fingulorum ʒ iv, cinnamomi ʒ xij, caffiae ʒ xij, mellis quod fufficit. Datur nucis Ponticae magnitudine. *Potio ad hepaticos, fpleniticos, nephriticos, hydropicos. Auxiliatur et ftomachicis et moleftiis ex partu et convulfis. Prodeft convalefcentibus et fe reficientibus ex infirmitate. Facit ad vitiofos humores, ictericos et tuffes ac pleuriticos. Eft etiam antidotus ad lethalia medicamenta et ad ferarum plagas.* ♃ Nardi Indicae drach. duas, cofti drach. duas, caffiae drach. unam, croci drach. unam, piperis albi obolos v, alii drach. duas, feminis apii drach. j, obol. iv, iridis Illyricae tantundem, acori drach. unam, obol. j, opobalfami drach. unam, fucci ari mafculi drach. tres, uvae paffae exacinatae drach. vj, terito cum paffo aut melle excipito, et drach. j cum vino diluto dato aut cum aquae mulfae cya-

κυάθων τεσσάρων ἢ ὡς ἂν ἁρμόττῃ. αὗται μὲν εἰσιν αἱ ὑπὸ Ἀνδρομάχου γραφεῖσαι δυνάμεις ἡπατικαὶ, μεταβήσομαι δὲ ἤδη πρὸς τὰς ὑπ᾽ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένας ἐν τῷ τρίτῳ τῶν ἐντὸς, ἃς Μνάσωνος ἐπιγράφει.

Κεφ. η΄. [*Αἱ ὑπ᾽ Ἀσκληπιάδου γραφεῖσαι δυνάμεις ἡπατικαί.*] Πρώτην μὲν ἔγραψεν, ἣν Ἀντωνίου Μούσα φησὶν εἶναι, συγκειμένην οὕτω. κιχωρίου χυλίσματος κύαθον α΄. δίδου μεθ᾽ ὕδατος θερμοῦ κυάθων γ΄. ἐπιβαλὼν μέλιτος Ἀττικοῦ κοχλιάριον· ἢ πτέρεως καὶ ἀνήθου χυλοῦ κύαθον α΄. μετὰ μελικράτου κυ. γ΄. ἢ ἴρεως ἁπαλῆς ἢ σέρεως ἁπαλῆς τοῦ χυλοῦ κύαθον α΄. μετὰ μελικράτου θερμοῦ κυάθων τριῶν. αὕτη ἡ πρώτη γραφὴ κατὰ τὸ τοῦ Ἀσκληπιάδου βιβλίον ἐστὶ φαρμάκων τριῶν. τὰ μὲν οὖν κιχώρια καὶ ἡ σέρις ἐκ τῶν ἐδωδίμων εἰσὶν, παρ᾽ ἡμῖν γοῦν οἱ κατὰ τοὺς ἀγροὺς ἐσθίουσιν ἄμφω ταῦτα καὶ ὠμὰ καὶ ἑφθά. χρῆται δὲ αὐτοῖς καὶ ὁ Ἐρασίστρατος ἱκανῶς, ἐν οἷς θεραπεύει τὰ κατὰ τὴν κοιλίαν πάθη, δύναμις δὲ τῶν λαχάνων τούτων ἐστὶν ὑπόψυχρός τε καὶ ὑπόπικρος καὶ μετρίως στύφουσα, καὶ διὰ

this quatuor aut ut conveniens fuerit. Hae quidem funt hepaticae confectiones ab Andromacho proditae. Tranfibo autem jam inde ad eas, quas Afclepiades tradidit in tertio internorum, quae Mnafoni infcribit.

Cap. VIII. [*Confectiones hepaticae ab Afclepiade confcriptae.*] Primam equidem confectionem Afclepiades Antonii Mufae effe dicit, hoc modo compofitam. Succi cichorii cyathum unum cum aquae calidae cyathis tribus dato, mellis Attici cochleari addito, aut filicis vel anethi fucci cyathum unum cum aquae mulfae cyathis iij dato. Aut iridis recentis aut feridis recentis fucci cyathum unum cum aquae mulfae calidae cyathis iij. Haec prima eft defcriptio trium medicamentorum in Afclepiadis libro. Cichoria itaque et feris cibarii generis exiftunt; apud nos namque et rurales ambo haec edunt et cruda et cocta, utitur eis etiam Erafiftratus abunde in affectionum circa alvum cura. Facultas horum olerum fubfrigida eft et fubamara ac moderate

ταύτας γε τὰς ποιότητας ἄριστα φάρμακα ταῖς θερμαῖς δυσκρασίαις ἐστὶ τοῦ ἥπατος. πρὸς γὰρ τῷ ψύχειν μετρίως ἔτι καὶ τόνον ἐντίθησι τῷ σπλάγχνῳ διὰ τῆς στύψεως, ἔτι τε ἀναῤῥύπτει τὰς συναναστομώσεις τῶν ἐν τοῖς σιμοῖς τοῦ σπλάγχνου φλεβῶν πρὸς τὰς ἐν τοῖς κυρτοῖς, οὐ μὴν οὐδὲ τὰς ψυχρὰς δυσκρασίας βλάπτει μεγάλως, ὥσπερ ὅσα ψυχρὰν ὑγρότητα κέκτηται χωρὶς στύψεως ἢ πικρότητος. ὠφελεῖν δὲ δύναται τὸ σπλάγχνον ἡ τῶν τοιούτων λαχάνων οὐσία, κἂν ἄνευ χυμῶν ἢ ἰχώρων μοχθηρῶν γίνηται ἡ δυσκρασία καθ᾽ αὑτὸ καὶ μεθ᾽ ὑγρότητος ἡστινοσοῦν. ἐν γὰρ τῇ μίξει τοῦ μέλιτος ἐπ᾽ οὖρα προάγει τὴν ὑγρότητα, διὸ κἂν ξηρανθέντα κόψας ἐπιπάσῃ τις τῷ ποτῷ, καὶ οὕτως ὀνίνησι, καὶ μέντοι καὶ ἀφεψημένων τὸ ἀφέψημα πινόμενον ὠφέλιμον ἱκανῶς ἐστιν. εἰ δὲ μὴ θερμή τις ἐνοχλοίη δυσκρασία, ἢ κἂν μόνον ἔμφραξίς τις εἴη κατὰ τὸ σπλάγχνον, ὠφελεῖ μεγάλως δι᾽ οἴνου λευκοῦ λεπτοῦ πινόμενα μετὰ τῶν οὖρα κινούντων. χρήσιμος δὲ οὐ μόνον ὁ χυλὸς αὐτῶν ἐστι

aſtringens et propter has qualitates optima medicamenta calidis intemperaturis ipſius hepatis exiſtunt; ultra hoc enim quod moderate refrigerant, amplius et robur viſceri addunt per aſtrictoriam facultatem. Inſuperque commiſſuras oſculorum venarum in ſima viſceris parte ad eas, quae in gibba ſunt extergent. Neque vero frigidas intemperies magnopere laedunt, quemadmodum quae frigidam humiditatem absque aſtrictione aut amarore poſſident facere ſolent. Juvare etiam viſcus talium olerum ſubſtantia poteſt, etiam ſi citra ſeroſorum aut aliorum humorum vitiationem intemperies fiat per ſe et cum humiditatis cujuscunque complexu, ex mixtura enim mellis humiditatem per urinam educunt, quapropter etiam ſi ſiccata tuſa quis potioni inſpergat itidem juvant, quin et decoctorum decoctum potatum multum commodi affert. Si vero non calida aliqua intemperies infeſtet aut ſi obturatio quaedam ſit circa viſcus, magnopere auxiliantur ex vino albo tenui potata cum iis, quae urinam cient. Utilis autem non ſolum ſuccus ipſorum eſt tum re-

πρόσφατός τε καὶ ἐξηραμμένος, ἀλλὰ κἂν ξηραινόμενα κόψας καὶ λειώσας ἐπιμελῶς ἐπιπάττοι τις τῷ ποτῷ, κἂν ἀφεψήσας πίνοι. πρὸς δὲ τὸ διακαθᾶραι τὸ σπλάγχνον, ἀναστομῶσαί τε τὰς διεξόδους αὐτοῦ χωρὶς τοῦ θερμῆναι σαφῶς ἢ ψῦξαι, κάλλιστον φάρμακον ἡ πτέρις ἐστὶν, ἐπικρατοῦσαν ἔχουσα τὴν πικρὰν ποιότητα. τὸ δ' ἄνηθον οὐδὲν ἰσχυρὸν ἔχει πρὸς τὰς τοιαύτας διαθέσεις, ἀλλ' ἔστιν ἐψυγμένου μετρίως καὶ πεπυκνωμένου τοῦ σπλάγχνου θεραπευτικόν. [589] καὶ τὸ διὰ τῆς χαμαιπίτυος δὲ καταπότιον, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται, τῆς αὐτῆς ἐστι δυνάμεως τοῖς εἰρημένοις. πικρὸν γὰρ καὶ τοῦτό ἐστι τὸ φάρμακον, οὐδὲν οὖν θαυμαστόν ἐστιν αὐτήν τε καθ' ἑαυτὴν πινομένην τὴν χαμαίπιτυν ὠφελεῖν τὰς ἡπατικὰς δυσκρασίας καὶ μετὰ κιχωρίου, καθάπερ ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψεν ὡδί πως αὐτοῖς ὀνόμασιν.

[Καταπότιον ἡπατικοῖς.] ♃ Χαμαιπίτυος ῥίζης ∠ η'. κιχωρίου ῥίζης ∠ δ'. κόπτε καὶ ἀναλάμβανε μέλιτι ἑφθῷ, δίδου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος καὶ ὕδατος θερμοῦ ἐπιπίνειν κυάθους γ'. ταῦτα μὲν ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψεν,

cens tum exiccatus, fed et ipfa olera exiccata tufaque ac trita potui infperfa et eorum decoctum in potu acceptum auxiliantur. Caeterum ad vifceris expurgationem et meatuum apertionem, citra manifeftam calefactionem aut refrigerationem, optimum medicamentum filix eft, praedominantem habens amaram qualitatem. Anethum vero nihil forte habet ad hujusmodi affectiones, fed modice refrigerati ac condenfati vifceris curativum exiftit. At vero catapotium ex chamaepity, cujus itidem meminit, ejusdem cum praedictis facultatis eft, amarum enim et hoc medicamentum eft, nihil igitur mirum eft, ipfam chamaepityn, tum per fe tum cum cichorio potatam, hepaticas intemperies juvare, quemadmodum Afclepiades fcripfit in haec verba.

[*Catapotium hepaticis.*] ♃ Radicis chamaepityos drach. octo, radicis cichorii drach. quatuor, contunde et excipe melle cocto ac praebe nucis Ponticae magnitudinem et aquae calidae cyathos tres infuper bibendos. Haec Afclepiades fcri-

ὠφελοῦσι δὲ αἱ εἰρημέναι βοτάναι τοὺς ἡπατικοὺς, οὐ μόνον ἐὰν τῶν ῥιζῶν τις αὐτῶν προσφέρηται, σκευάσας ὡς ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψεν, ἀλλὰ κἂν τὸν χυλὸν ἢ τὸ ἀφέψημα ἢ ξηρὰν τὴν κόμην μετὰ τοῦ καρποῦ κόψας καὶ λειώσας προσφέρῃ. καὶ ἡ τῆς σφενδάμνου δὲ ῥίζα, κοπεῖσα καὶ λειωθεῖσα, καὶ γὰρ καὶ ταύτης μέμνηται, τῆς αὐτῆς ἐστι τοῖς εἰρημένοις δυνάμεως. δίδωσι δὲ ταύτης ∠ α΄. μεθ' ὕδατος κεκραμένου κυάθων γ΄. καὶ τὸ διὰ τῆς νάρδου δὲ τῆς Κελτικῆς φάρμακον, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται, τούτοις ἐστὶ παραπλήσιον. ἔγραψε δ' οὕτως αὐτό. ℞ νάρδου Κελτικῆς μέρη γ΄. ἀψινθίου μέρος ἓν, κόψας καὶ σήσας ἀναλάμβανε μέλιτι ἑφθῷ καὶ δίδου ἐκλείχειν μύστρον. καὶ τὸ τούτῳ γεγραμμένον ἐφεξῆς παραπλή(288)σιον ὑπάρχον αὐτῷ κατὰ τὰ ἄλλα πλέον ἔχει τὸ δι' οὔρων μᾶλλον ἐκκαθαίρειν τὸ σπλάγχνον. ἔγραψε δ' οὕτως ὁ Ἀσκληπιάδης περὶ αὐτοῦ. τροχίσκος ἡπατικὸς ὁ πικρός. ℞ ἀνίσου, σπέρματος σελίνου, ἀσάρου, ἀμυγδάλων πικρῶν κεκαθαρμένων, ἀψινθίου, ἑκάστου ἀνὰ ∠ δ΄. σκεύαζε δι' ὕδατος καὶ ἀνάπλασσε τροχίσκους καὶ δίδου ∠ α΄.

psit. Juvant autem praedictae herbae hepaticos, non solum radicibus ipsarum acceptis et praeparatis, velut Asclepiades prodidit, sed et succo et decocto et arida coma una cum semine tusa ac trita assumptis. Quin et aceris radix tusa et trita, nam et hujus meminit, ejusdem est cum praedictis facultatis. Exhibet autem ex ea drach. unam cum vini mulsi diluti cyathis tribus. Insuper et ex nardo Celtica medicamentum, cujus item meminit, his consimile est, scripsit autem ipsum sic. ℞ Nardi Celticae partes tres, absinthii partem unam, tusa et cribrata melle cocto excipito et mystrum delingendum dato. Et quod post hoc scriptum est, consimile ipsi existens in reliquis, plus habet de vi expurgandi ipsum viscus per urinas. Scripsit autem sic Asclepiades de ipso. *Pastillus hepaticus amarus.* ℞ Anisi, seminis apii, asari, amygdalarum amararum mundatarum, absinthii, singulorum drach. quatuor, praepara cum aqua et reduc in pastillos, ac febre carentibus exhibe drach. unam cum vini

ἀπυρέτοις μετ᾽ οἴνου κεκραμένου κυάθων γ΄. πυρέττουσι μεθ᾽ ὑδρομέλιτος. τοῦτο τὸ φάρμακον ἠρέμα πώς ἐστι θερμὸν διὰ τὴν τῶν οὐρητικῶν μίξιν. τὰ δ᾽ ἄλλα πάντα τὰ πρόσθεν ἢ ἐπικρατοῦσαν ἔχει τὴν ψύξιν ἢ πάντως οὔτε ταύτην οὔτε τὴν θερμότητα. τὸ μέντοι διαῤῥύπτειν τε καὶ τὰς ὁδοὺς τῆς ἀναδόσεως ἐκφράττειν ἔχει πάντα. καὶ ἄλλα δέ τινα φάρμακα γέγραπται τῷ Ἀσκληπιάδῃ τὸ μὲν διαῤῥύπτειν καὶ ἐκφράττειν καὶ τέμνειν ἔχοντα, βραχεῖ δέ τινι τῶν μέσων ἕτερα θερμότερα. μέσα δὲ λέγω τὰ μήτε θερμαίνοντα μήτε ψύχοντα σαφῶς. ἓν δὲ ἐν αὐτοῖς τι τῶν θερμαινόντων ἐστὶν, ἔνθα φησὶ, κόστου λείου κοχλιάριον δίδου μετὰ μελικράτου θερμοῦ κυάθων γ΄. τὰ δ᾽ ἄλλα ὅσα πλησίον τῆς μέσης κράσεως ὄντα πρὸς τὸ θερμότερον ῥέπει, ταῦτά ἐστιν. ℞ ἑλενίου ∠ ιβ΄. κροκομάγματος ∠ η΄. ἀναλάμβανε κιχωρίου χυλῷ καὶ ποίει καταπότια καὶ δίδου πρὸς δύναμιν. ἡ τελεία δόσις ὁλκὴ καὶ οἰνομέλιτος κεκραμένου θερμοῦ κύαθοι γ΄. τοῦτο τὸ φάρμακον ἠδύνατο καὶ χωρὶς ἑλενίου ταῖς θερμαῖς δυσ-

diluti cyathis tribus, febrientibus cum aqua mulsa. Hoc medicamentum leniter quodammodo est calidum propter urinam cientium mixturam, reliqua vero omnia superiora aut praedominantem habent frigiditatem aut omnino neque hanc neque caliditatem, verum vim extergendi et vias digestionis ab obstructione vindicandi omnia habent. Alia insuper medicamenta ab Asclepiade scripta sunt partim extergendi ac aperiendi et secandi vim habentia, partim vero calidiora paululum quam sunt media, media autem dico, quae neque calefaciunt neque refrigerant manifeste. Unum vero inter ipsa calefactorium est, ubi ait: Costi triti cochleare praebe cum aquae mulsae calidae cyathis iij. Reliqua vero, quae prope ad medium temperamentum accedentia ad caliditatem vergunt, haec sunt. ℞ Helenii drach. xij, crocomagmatis drach. xiij, excipe cichorii succo et fac catapotia, eaque pro viribus exhibe, datur ad summum drachma ex vini mulsi diluti calidi cyathis tribus. Hoc medicamentum poterat et absque helenio calidis intemperiebus convenire.

Ed. Chart. XIII. [589. 590.] Ed. Baf. II. (288.)

κρασίαις ἁρμόττειν. ἐπεὶ δὲ τὸ ἑλένιον ἐμίχθη τοῖς ῥυπτικοῖς, ἐπὶ τὸ θερμότερον ἔῤῥεψε, πλὴν εἰ μὴ παντελῶς ὀλίγον ἐπιμίσγοιτο πλείονι τῷ ψυχρῷ. καὶ μέντοι καὶ τὸ διὰ τοῦ μαράθρου τῶν θερμαινόντων ἐστὶν, ἔχον οὕτω. ♃ μαράθρου ◁ α΄. πετροσελίνου ◁ β΄. ἀνίσου, ἀμυγδάλων πικρῶν, ἀψινθίου ἀνὰ ◁ α΄. κρόκου, σμύρνης ἀνὰ τριώβολον, ὕδατι ἀναλάμβανε καὶ ἀνάπλασσε τροχίσκους καὶ δίδου ◁ α΄. καθὼς ἀνώτερον προείρηται. καὶ γὰρ ἐνταῦθα τὸ μὲν μάραθρον καὶ τὸ πετροσέλινον ἱκανῶς θερμαίνει, τὰ ἄλλα μετρίως. [590] τὰ δ᾽ ἀμύγδαλα τῆς λεπτυντικῆς ἐστι δυνάμεως, καὶ μᾶλλον ὅταν ᾖ πικρά. μέσον δέ πως τῶν θερμαινόντων τε καὶ ψυχόντων καὶ τοῦτό ἐστι τὸ φάρμακον, ὅπερ ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψεν ὡδί πως. ἐκλεικτὸν ἡπατικὸν Παυλίνου, ὠφελεῖ παραχρῆμα. ♃ χαμαιπίτυος ξηρᾶς λίτραν α΄. σμύρνης γο α΄. γλυκέος προτρόπου ξε. γ΄. ἕψε χαμαιπίτυν καὶ γλυκὺν, καὶ ὅταν τὸ γ΄. ὑπολειφθῇ, ἔκθλιβε τὸ ὑγρὸν καὶ τούτῳ ἐπιβαλὼν μέλιτος Ἀττικοῦ λίτρας S΄΄. πάλιν ἕψε. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπίβαλλε τὸ σμύρνιον κινῶν συνεχῶς, καὶ

Quoniam autem helenium extergentibus admixtum eft, ad caliditatem vergit, nifi quis omnino modicum de eo cum multa frigida permifceat. Quod et id, quod ex foeniculo conftat, calefactorium eft, fic habens. ♃ Foeniculi drach. j, petrofelini ʒ ij, anifi, amygdalarum amararum, abfinthii, fingulorum drach. j, croci, myrrhae, utriusque obol. iij, excipe aqua ac redige in paftillos, et dato drach. unam, ut fupra dictum eft. Etenim hoc loco foeniculum quidem et petrofelinum multum calefaciunt, reliqua vero moderate. Amygdalae vero attenuatoriae funt facultatis et praefertim fi fuerint amarae. Medium autem quodammodo inter calefacientia et refrigerantia eft hoc medicamentum, quod Afclepiades fcripfit hoc modo. *Eclegma hepaticum Paulini, auxiliatur confeftim.* ♃ Chamaepityos ficcae libram unam, myrrhae unciam unam, paffi protropi fextar. iij, chamaepityn et vinum dulce coquito, et ubi fuperfuerit tertia pars, liquorem exprimito, eique mellis Attici libram dimidiam adjicito ac rurfus coquito, poftea vero myrrham ad-

ὅταν διαλυθῇ, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἀπόθου καὶ δίδου πρὸ τροφῆς μύστρον. ἔγραψε δὲ καὶ διὰ κοχλιῶν ὁ Ἀσκληπιάδης φάρμακον ἡπατικὸν τοιοῦτον. κοχλιῶν χερσαίων εὖ μάλα τὴν σάρκα λεάνας καὶ οἴνου μέλανος ἐπιβαλὼν κυάθους τρεῖς καὶ θερμήνας δίδου πίνειν. ἔοικε δὲ τὰ τοιαῦτα καθ᾽ ὅλην τὴν οὐσίαν ἐνεργεῖν, οὐ κατὰ μίαν ἢ δευτέραν ποιότητα, ὁποῖόν ἐστι καὶ τὸ λύκειον ἧπαρ, οὗ πεῖραν ἱκανὴν ἔχομεν. ἡ χρῆσις δὲ αὐτοῦ παραπλησία τοῖς κοχλίοις ἐστὶ, λειοῦται γὰρ ἀκριβῶς τὸ λύκειον ἧπαρ καὶ δίδοται ∠ α΄. μετ᾽ οἴνου τῶν γλυκέων τινὸς, οἷοί πέρ εἰσιν Θηραῖος ὁ Κρητικὸς καὶ ὁ Σκυβελίτης, ὅ τε γλυκὺς πρότροπος. εὐμενεῖς γάρ εἰσιν οὗτοι τῷ σπλάγχνῳ, τρέφειν αὐτὸ δυνάμενοι καὶ μέσοι τῇ κατὰ τὸ ψυχρόν τε καὶ θερμὸν ἀντιθέσει, καὶ διὰ τοῦτο τὰ τοιαῦτα φάρμακα πάσαις ἁρμόττειν φαίνεται ταῖς δυσκρασίαις, ὡς ἂν τῇ τε τῆς οὐσίας ἰδιότητι τὴν ὠφέλειαν παρεχόμενα καὶ τῷ μήτε τὰς θερμὰς μήτε τὰς ψυχρὰς δυσκρασίας βλάπτειν. ἐπὶ μέντοι τῶν πυρεττόντων σαφῆ πυρετὸν ἢ οὐκ ἀμυδρῶς, ὥσπερ εἰώθεν

dito affidue agitando, atque ubi diffoluta fuerit, ab igne ablata reponito, et ante cibum myftrum exhibeto. Scripfit et ex cochleis medicamentum hepaticum Afclepiades hujusmodi. Cochlearum terreftrium carnem valde probe terito et affufis vini nigri cyathis tribus calefacito ac bibendum dato. Videntur autem haec juxta totam fubftantiam efficacia effe, non fecundum unam aut alteram qualitatem. Quale eft et lupinum hepar, cujus abunde experimentum habemus. Ufus autem ipfius confimilis cochleis eft, teritur enim exacte hepar lupinum et datur drachma una, cum vino aliquo dulci, qualia funt theraeum, Creticum, Scybelite ac dulce protropum. Benigna enim haec funt vifceri, ipfum nutrire potentia et media juxta calidi et frigidi oppofitionem, et ob id talia medicamenta omnibus intemperaturis convenire videntur, ut quae ex fubftantiae proprietate commoditatem de fe exhibent et neque calidas, neque frigidas intemperies laedant. Atqui in febricitantibus manifefta febri aut non obfcure, velut folet aliquibus hepati-

ἐνίοις τῶν ἡπατικῶν συμπίπτειν, ἄμεινόν ἐστι δι᾽ ὕδατος θερμοῦ διδόναι τὸ φάρμακον ἢ διά τινος τῶν εἰρημένων ἔμπροσθεν χυλῶν, ὁποῖός ἐστιν ὁ τῆς σέρεως. πρὸς τὰς τοῦ ἥπατος σκιῤῥώδεις διαθέσεις. καὶ πρὸς ταῦτα ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης τέσσαρα φάρμακα τῇ λέξει τῇδε.

[Οὐρητική, ποιεῖ πρὸς πὰς σκιῤῥώδεις τοῦ ἥπατος διαθέσεις καὶ σπληνικοῖς καὶ τοῖς δυσαναλήπτοις καὶ ὑδρωπικοῖς καὶ καθόλου εὐχροιαν ἐμποιεῖ.] ♃ Κρόκου, νάρδου, κασσίας ἀνὰ ∠ β΄. κόστου, σχοίνου ἄνθους, κινναμώμου, σμύρνης στακτῆς ἀνὰ ∠ α΄. μέλιτος ἑφθοῦ ∠ κέ. ἡ δόσις κυάμου Αἰγυπτίου τὸ μέγεθος, μετ᾽ οἰνομέλιτος κυάθων γ΄.

[Ἄλλη ᾗ ἐχρήσατο Πασικράτης, ἄγει οὖρα πολλά.] ♃ Δαύκου σπέρματος ∠ α΄ S″. ῥήου Ποντικοῦ τῆς ῥίζης, σχοίνου ἄνθους, βαλσάμου καρποῦ, κεδρίδων, ἀνίσου, νάρδου Ἰνδικῆς, κρόκου, κινναμώμου, κασσίας, φοῦ, ἀσάρου, πετροσελίνου, χαμαιπίτυος ἀνὰ ∠ α΄ S″. ἡδυόσμου ξηροῦ τριώβολον, πυρήνων στροβίλων κεκαθαρμένων ἀριθμῷ ν΄. ἀνα-

cis accidere, melius eſt ex aqua calida medicamentum praebere aut ex aliquo praedictorum ſuccorum, velut eſt ſeridis ſuccus. Ad induratas hepatis affectiones. Et ad has Aſclepiades quatuor medicamenta his verbis ſcripſit.

[*Confectio ciens urinam, facit ad induratas hepatis affectiones, ad ſplenicos et aegre ſe a morbo recolligentes, ad hydropicos et in univerſum bonum colorem inducit.*] ♃ Croci, nardi, caſſiae, ſingulorum ℨ ij, coſti, floris junci odorati, cinnamomi, myrrhae ſtactae, ſingulorum ℨ j, mellis cocti ℨ xxv. Datur fabae Aegyptiae magnitudine cum vini mulſi cyath. iv.

[*Alia, qua uſus eſt Paſicrates, urinam multam ducit.*] ♃ Seminis dauci ſeſquidrachmam, radicis rhen Ponticae, floris junci odorati, ſeminis balſami, cedridum, aniſi, nardi Indicae, croci, cinnamomi, caſſiae, phu, aſari, petroſelini, chamaepityos, ſingulorum ℨ j ß, menthae ſiccae obolos tres, nucleorum pinearum nucum repurgatorum numero quin-

λάμβανε μέλιτι ἑφθῷ καὶ δίδου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος μετ' οἰνομέλιτος κεκραμένου κυάθων τριῶν.

[Ἀντίδοτος ἡ διὰ τῆς ἀρκείου χολῆς, φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰς σκιῤῥώδεις τοῦ ἥπατος διαθέσεις.] ♃ Χαμαιπίτυος, πρασίου, πετροσελίνου σπέρματος, γεντιανῆς, ἄγνου σπέρματος, ἄρκτου χολῆς, νάπυος, σικύου σπέρματος, σκολοπενδρίου, πάνακος, μίλτου Λημνίας, ἐρυθροδάνου, κράμβης σπέρματος, ἀριστολοχίας, πεπέρεως, νάρδου Ἰνδικῆς, κόστου, σελίνου σπέρματος, εὐζώμου σπέρματος, ἠρυγγίου, πολίου, ἐχίου, εὐπατορίου, ἀρκευθίδων ἀνὰ ∠ α'. κόψας, σήσας, ἀναλάμβανε μέλιτι, ἡ δόσις καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος ἐν οἰνομέλιτι κυάθοις β'.

[591] [Ἄλλη ἐπιτετευγμένη. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἄλλας τῶν ἐντὸς διαθέσεις χωρὶς βηχός.] ♃ Γεντιανῆς ῥίζης, χαμαιπίτυος, πρασίου, πετροσελίνου σπέρματος, ἄρκτου χολῆς, νάπυος, σικύου σπέρματος, σκολοπενδρίου, πάνακος ῥίζης, μίλτου Σινωπίδος, ἐρυθροδάνου, κράμβης σπέρματος, ἀριστολοχίας μακρᾶς, πεπέρεως λευκοῦ, ναρδοστάχυος, κόστου, εὐζώμου σπέρματος, ἠρυγγίου, ἀρκευθίδων, μελίας καρποῦ,

quaginta, excipe melle cocto et dato nucis Ponticae magnitudinem cum vini mulſi diluti cyathis iij.

[*Antidotus ex felle urſino, medicamentum accommodatum ad induratas hepatis affectiones.*] ♃ Chamaepityos, marrubii, ſeminis petroſelini, gentianae, ſeminis viticis, fellis urſi, ſinapi, ſeminis cucumeris, ſcolopendrii, panacis, rubricae Lemniae, rubiae, ſeminis braſſicae, ariſtolochiae, piperis, nardi Indicae, coſti, ſeminis apii, ſeminis erucae, eryngii, polii, echii, eupatorii, baccarum juniperi, ſingulorum ʒ j, tuſa et cribrata melle excipe. Datur nucis avellanae magnitudo in vini mulſi cyathis duobus.

[*Alia accommodata. Facit et ad alias internas affectiones citra tuſſim.*] ♃ Radicis gentianae, chamaepityos, marrubii, ſeminis petroſeleni, fellis urſi, ſinapi, ſeminis cucumeris, ſcolopendrii, radicis panacis, rubricae Sinopicae, rubiae, ſeminis braſſicae, ariſtolochiae longae, piperis albi, ſpicae nardi, coſti, ſeminis erucae, eryngii, baccarum juni-

χαμαίδρυος, δικτάμνου Κρητικοῦ, κέστρου σπέρματος, δαύκου σπέρματος ἀνὰ γο α΄. μέλιτος Ἀττικοῦ τὸ αὔταρκες, ἡ δόσις καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος. τὸ δ᾽ ὑγρὸν γλυκέος Κρητικοῦ κύαθοι β΄. τὸ φάρμακον δεδοκίμασται. ἐν ἄλλῳ ἀντιγράφῳ ἔχει καὶ πελεκίνου τὸ ἴσον. περὶ τῶν προγεγραμμένων τεσσάρων φαρμάκων καλῶς ἐποίησεν ὁ Ἀσκληπιάδης, οὐχ ἁπλῶς προσγράψας, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὅτι πρὸς ἡπατικοὺς αὐτοῖς χρηστέον, ἀλλὰ προσθεὶς τὸ πρὸς τὰς σκιῤῥώδεις διαθέσεις. αἱ γὰρ καθ᾽ ὑγρότητα τοῦ σπλάγχνου διαθέσεις ἔκλυτον αὐτὸ καὶ ἄτονον πεφύκασι ποιεῖν, ὡς τὰ κεχαλασμένα τῶν ἄρθρων, ἐάν τε μετὰ ψύξεως, ἐάν τε μετὰ θερμότητος, ἐάν τε χωρὶς τούτων ἡ χάλασις αὐτοῖς μόνη συστῇ. πάντως μὲν γὰρ δέονται τῶν στυφόντων φαρμάκων, ἤτοι δὲ μετὰ τῆς τῶν θερμαινόντων μίξεως, ἐὰν ἐπικρατῇ ψυχρὰ ποιότης, ἢ μετὰ τῆς τῶν ψυχόντων, ἐὰν ἡ θερμή. τὰ δὲ σκιῤῥούμενα διὰ ψυχροὺς χυμοὺς καὶ παχεῖς καὶ γλίσχρους ἀναπεμπομένους ἐν τοῖς στερεοῖς σώμασι ψυχρὰν ἐξ ἀνάγκης ἴσχει τὴν διάθεσιν, ὥστε καὶ τῶν θερμαινόντων τε

peri, fructus fraxini, chamaedryos, dictamni Cretici, feminis ceftri, feminis dauci, fingulorum unciam unam, mellis Attici quod fatis eft. Datur nucis Ponticae magnitudo. Liquor fit paffi Cretici cyathi duo. Hoc medicamentum ufu et experimento approbatum eft. In alio exemplari etiam pelecini tantundem habetur. Circa praedicta quatuor medicamenta recte fecit Afclepiades, quod non fimpliciter afcripfit, velut in aliis, quod ad hepaticos ipfis fit utendum, fed cum appofitione, ad induratas videlicet affectiones. Humidae etenim vifceris affectiones exolutum et imbecille ipfum facere folent, veluti funt articuli laxati, five autem cum frigiditate five cum caliditate five fine his laxitas ipfius fola conftiterit, penitus aftringentibus medicamentis opus habent, verum hoc aut cum calefacientium mixtura, fi frigida qualitas praedominetur, aut cum refrigerantium, fi calida. Quae vero ob frigidos et craffos ac vifcofos humores in folidis corporibus imbibitos indurantur, ex neceffitate frigidam habent affectionem, quare et calefacientibus

ἅμα καὶ λεπτομερῶν δεῖται φαρμάκων. ταῦτα γὰρ ἱκανὰ καὶ τὴν τῶν ἐμπεπλασμένων τοῖς σκιῤῥώδεσι μορίοις χυμῶν γλισχρότητα (289) διαῤῥύψαι καὶ τὸ πάχος τεμεῖν καὶ διαφορῆσαι τοὺς οὕτω λεπτυνθέντας. ἀλλ' ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως, ἔνθα περὶ τῶν τοιούτων διαθέσεων ὁ λόγος ἐγίνετό μοι, τὴν μίξιν τῶν μαλακτικῶν ὀνομαζομένων φαρμάκων ἐπῄνουν, ὡς προπαρασκευάζουσαν τὰ σκιῤῥούμενα σώματα τοῖς εἰρημένοις φαρμάκοις ἐπιτήδεια. χωρὶς δὲ τοῦ προμαλαχθῆναι διαχεόμενά πως ταῦτα τὸ μὲν παραχρῆμα σαφῆ τὴν μείωσιν ἔχει, εἰς ἀθεράπευτον δὲ τελευτᾷ λείψανον ὑπερξηρανθέντα. τὰ δὲ αὐτὰ ταῦτα κἀν τῷ ιδ'. τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου λέλεκται. καὶ κατὰ τὸ ἧπαρ οὖν δεῖ ἐστοχάσθαι τῆς μίξεως τῶν μαλαττόντων. τῷ δ' οἷον ὑγροπαγὲς εἶναι τὸ τοῦ ἥπατος σῶμα πάνυ μετρίων δεῖται τῶν μαλαττόντων. ἐπικρατεῖ δ' ἐν αὐτῷ παρὰ τὰ ἄλλα μόρια τὰ σκιῤῥούμενα τῶν θερμαινόντων τε καὶ λεπτυνόντων ἡ μίξις. εἰκότως οὖν ἐπαινεῖ μάλιστα τῶν γεγραμμένων

fimulque tenuium partium medicamentis opus habent, haec enim fufficientia funt et ad lentorem humorum induratis partibus infartorum extergendum et ad incidendam craffitudinem et difcutiendos ita extenuatos. Verum in quinto de fimplicium medicamentorum facultate, ubi de ejusmodi affectionibus fermo mihi habitus eft, emollientium medicamentorum mixturam laudavi, nimirum ut praeparantem indurata corpora et praedictis medicamentis idonea facientem, citra vero praeemollitionem diffunduntur quodammodo ea ipfa corpora et e veftigio manifeftam imminutionem habent, fed in immedicabiles reliquias terminatur res, ubi fuerint fuperreficcata. Haec eadem et in decimoquarto methodi medendi nobis funt dicta. Igitur et circa hepar conjectare oportet emollientium mixturam, nam quum compagis humectae fit hepatis corpus, valde moderatis opus habet emollientibus. Praedominatur itaque in ipfo, praeter aliarum partium induratarum morem, calefacientium et attenuantium mixtura. Merito itaque ex praefcriptis quatuor

φαρμάκων τεσσάρων ὁ Ἀσκληπιάδης τὸ ἔσχατον, ὡς πεῖραν ἱκανὴν παρεσχηκώς. ἐξ ἀρωμάτων τε γὰρ σύγκειται, λεπτύνειν καὶ διαφορεῖν δυναμένων, ἕτερά τε προσείληφε φάρμακα δριμέα τε καὶ τμητικὰ καὶ διαφορητικὰ, πραΰντικὰ δὲ αὐτοῖς μέμικται, τό τε τοῦ σικύου σπέρμα καὶ ἀρκευθίδος, εἶτα μέλι καὶ τὸ ἠρύγγιον, ὥσπερ γε καὶ οὐρητικά τινα παρείη τούτοις, ἀποῤῥυπτομένης τῆς τοῦ σπλάγχνου διαθέσεως, ἐπὶ τὰ οὗρα τὴν ποδήγησιν ποιεῖσθαι.

Κεφ. θ'. [Τὰ ὑπ' Ἀρχιγένους γεγραμμένα πρὸς ἡπατικοὺς ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν κατὰ γένος φαρμάκων.] Ἐπὶ δὲ τῶν ἡπατικῶν προηγουμένης τῆς ἁρμοζούσης ἀγωγῆς ἔν τε τροφαῖς καὶ ἀλείμμασι καὶ τοῖς κοινοῖς καταπλάσμα-[592]σι, φλεβοτομίᾳ, σικύαις, σιναπισμοῖς, δρώπαξι καὶ τοῖς ὁμοίοις διαιτήμασι πρὸς τοῖς ἀναγραφησομένοις συνθέτοις ποτήμασί τε καὶ μαλάγμασι, τοῖς γε ἄριστα συμφωνοῦσι. χρῶ ποτήμασι μὲν τοῖσδε· ἠριγέροντος ἀφέψημα, ὡς μάλιστα ὠφέλιμον δίδου, φύεται δὲ τούτου ὁ καυλὸς ἐπὶ τοῖς κεράμοις. ἢ νάρδου μύρου κοχλιάρια δ'. πίνειν δίδου καθ'

medicamentis Afclepiades poftremum maxime laudat, ut quod multam de fe experientiam praebuit, ex aromatis enim componitur, attenuare ac difcutere valentibus, aliaque medicamenta affumpfit, acria incidentiaque ac difcufforia, mitigatoria autem his admixta funt, cucumeris femen ac juniperi baccae, deinde vero mel et eryngium velut urinam cientia his addita funt, quo exterfae vifceris affectionis per urinas deductio fiat.

Cap. IX. [*Quae Archigenes ad hepaticos in fecundo medicamentorum fecundum genus fcripfit.*] In hepaticis conveniente praegreffo ductu per alimenta, unctiones, communia cataplasmata, venae fectionem, cucurbitas, finapismos, dropaces et confimilem diaetam amplius confcribendis compofitis potionibus et malagmatis optime ipfis convenientibus utaris. Et potionibus quidem his. Senecionis decoctum, ut valde commodum exhibeto, nafcitur autem hujus caulis maxime in tegulis. Aut unguenti nardini cochlea-

Ed. Chart. XIII. [592.] Ed. Baf. II. (289.)

ἡμέραν, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν σκιῤῥουμένων. ἢ ἀριστολοχίας ὀβολοὺς γ΄. πότιζε πυρέσσοντας μεθ᾽ ὕδατος, ἀπυρέτους μετ᾽ οἴνου, λίαν καλῶς ποιεῖ. ἢ τρίφυλλον τὴν ὀξύζουσαν ἐν ὕδατι ἕψε, μέχρι τὸ τρίτον λειφθῇ καὶ δίδου ἡμέρας γ΄. ἀνὰ κύαθον α΄. ἢ χολὰς ἀρκείας πραέως ἐν ἀγγείῳ ζέσας ξήρανον ἐν ἡλίῳ καὶ δίδου ἐκ τούτου τοῖς ἡπατικοῖς κοχλιάριον ἕν. ἢ βάτου τῆς ῥίζης φλοιοῦ μνᾶν μίαν, σὺν ὕδατι χοῒ ἑνὶ ἑψήσας ἐν καινῷ ἀγγείῳ μέχρι λειφθῇ τὸ δ΄. αἰθριασθέντι πρόσμιξον μέλιτος τῷ χυλῷ κυάθους στ΄. καὶ πινέτω νῆστις ἐφ᾽ ἡμέρας γ΄. ἢ ψευδοβουνίου ὀβολὸν ἕνα δίδου μετὰ μέλιτος νήστει. ἢ δαύκου καὶ μαράθρου ῥίζης τὸ ἥμισυ σὺν ὀξυμέλιτι μέχρι τὸ τρίτον λειφθῇ, ἑψήσας δίδου νήστει κύαθον α΄. ἢ γλυκυῤῥίζης χυλοῦ ὀβολὸν α΄. ἢ β΄. δίδου νήστει, καὶ γὰρ κοιλίαν ὑπάγει καὶ οὖρα κινεῖ. ἐπὶ δὲ μεγάλης σκληρίας ἀβροτόνου χυλὸν ὡς ὅτι παχύτατον πότιζε. ἢ ἀκόρου ὀβολὸν α΄. πάνακος ἴσον μεθ᾽ ὕδατος πότιζε. ἢ ναρδοστάχυος ἀφέψημα διηνεκῶς δίδου.

ria quatuor quotidie bibenda dato et maxime in induratis. Aut ariſtolochiae obolos iij propinato febrientibus ex aqua, febre carentibus ex vino, valde benefacit. Aut trifolium acidum in aqua coquito ad tertias et per triduum bibendum dato pro vice cyathum unum. Aut fel urſinum in vaſe leniter fervefacito et in ſole reſiccato, atque ex eo hepaticis cochleare unum dato. Aut radicis rubi corticis minam j cum aquae congio uno in novo vaſculo ad reſiduum quartae partis coquito, et ad ſuccum per noctem ſub dio expoſitum mellis cyathos vj admiſceto, et jejunis ad triduum bibendum dato. Aut pſeudobunii obol. j dato cum melle jejunis. Aut dauci et foeniculi radicis dimidium cum aceto mulſo ad tertias coquito, et jejunis cyathum unum exhibeto. Aut glycyrrhizae ſucci obolum unum aut duos jejunis dato, et alvum ſubducit et urinam movet. In magna duritia abrotoni ſuccum quam craſſiſſimum praebe bibendum. Aut acori obolum unum, panacis tantundem cum aqua propinato. Aut ſpicae nardi decoctum aſſidue exhibeto.

Ed. Chart. XIII. [592.] Ed. Baſ. II. (289.)

[*Περὶ καταπλασμάτων.*] *Κατάπλασμα δὲ ἡπατικὸν, μήλοις κυδωνίοις μετὰ ἀλεύρου κριθίνου καὶ τήλεως ἑψημένοις, ἢ λινοσπέρματι λείῳ μετὰ ἀλφίτων ἐν οἴνῳ ἑψημένων, ἢ λινοσπέρματι ἑψημένῳ ἐν γλυκεῖ οἴνῳ, ἢ λινοσπέρματι λείῳ μετὰ μέλιτος πεφυραμένῳ, ἢ καππάρεως ῥίζης ἐν ὀξυμέλιτι ἑψημένης, ἢ κριθίνῳ ἀλεύρῳ μετὰ συκῆς, ἢ ἐλαίας ῥίζης ἐν οἴνῳ ἑψημένης, ἢ μυρεψικῆς βαλάνου κεκομμένης μετ᾽ οἴνου, ἢ τὴν διὰ φοινικοβαλάνων κηρωτήν. ἄκρως γὰρ ποιεῖ πρὸς φλεγμονὰς ἥπατος, μάλιστα δὲ ἐφ᾽ ὧν καὶ στόμαχος πέπονθε καὶ πλευραὶ διατεταμέναι εἰσίν. ἢ φοίνικα δίχα τῆς ἐντεριώνης κόψας ἐπιμελῶς, ἴσῃ κηρωτῇ ῥοδίνῃ ἐν ὅλμῳ γνησίως ἕνωσον, μικρὸν παραστάζων ῥόδινον καὶ ἐπιτίθει. ἢ Ἀμιναίῳ οἴνῳ ἐμβρέξας, σμύρναν μῖξον τοῖς φοίνιξιν καὶ εἰς ῥάκος ἐμπλάσας ἐπιτίθει.*

[*Περὶ μαλαγμάτων φλεγμονῆς ἥπατος.*] *Οἷς ἄν τις χρήσαιτο μαλάγμασιν, ἐπὶ φλεγμονῇ ἥπατος ἄνευ φανερᾶς αἰτίας μετὰ τὰς ἐπιβροχὰς καὶ καταπλάσματα, γέγραπται ἤδη πρόσθεν ἐν τῷ περὶ τῆς τοῦ στόματος τῆς κοιλίας φλε-*

[*De cataplasmatis.*] Cataplasma porro hepaticum fit, malis cotoneis cum farina hordeacea et foenograeco coctis. Aut ſemine lini trito cum polenta in vino cocta, aut ipſo lini ſemine in paſſo cocto. Aut ſemine lini trito cum melle ſubacto. Aut capparis radice in aceto mulſo cocta. Aut farina hordeacea cum ficubus. Aut oleae radice in vino cocta. Aut myrobalano tuſa cum vino. Aut cerato ex phoenicobalanis facto, ſumme enim ad hepatis inflammationes facit, maxime in quibus etiam ſtomachus affectus eſt et coſtae diſtentae ſunt. Aut palmulam rejecto interno nucleo diligenter tundito et cum aequali parte cerati roſacei in mortario probe unito, roſaceum adſtillando, atque ita imponito. Aut myrrham Aminaeo vino macerato et palmulis admiſceto et linteolo infarto imponito.

[*De malagmatis in phlegmone hepatis.*] Caeterum malagmata, quibus quis uti poſſit in inflammatione hepatis citra manifeſtam cauſam poſt irrigationes et cataplasmata, jam ante ſcripta ſunt in ſermone de oris ventris phlegmone,

γμονῆς λόγῳ, τὰ κοινὰ ἐκείνου καὶ ἥπατος, ἐν οἷς ἐστι καὶ τὰ διὰ μελιλώτου σκευαζόμενα καὶ τὸ Πολυάρχιον, ἀλλὰ καὶ νῦν τινα προστεθήσεται ἐκ τῶν Ἀνδρομάχου.

[Ἀνδρομάχου μάλαγμα πρὸς ἡπατικούς.] ℞ Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ρμδ΄. οἱ δὲ ∠ ρ΄. βδελλίου ∠ κδ΄. οἱ δὲ ∠ ρ΄. ὄξους κοτύλης δ΄. κυπρίνου κοτύλην α΄. ἐγὼ δὲ Κº S″.

[Τὸ Ἀπολλοφάνους.] ℞ Κηροῦ ∠ π΄. βδελλίου ∠ π΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ π΄. ῥητίνης τερμινθίνης ∠ μ΄. μάννης λιβάνου ∠ μ΄. ἰρίνῳ σύγκοπτε.

[593] Κεφ. ι΄. [Τὰ ὑπὸ Δαμοκράτους μαλάγματα γεγραμμένα πρὸς ἧπαρ καὶ ὑποχόνδριον· τινὰ δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς ὅλην τὴν γαστέρα καὶ τὸν σπλῆνα.]

Ὑποχονδρίοις δὲ τοῖς πεπονθόσιν θέλων,
Διὰ στομάχου κάκωσιν ἢ τῆς κοιλίας,
Τῶν ἐντέρων τε καὶ κώλου τοῦ θ' ἥπατος,
Ἄλλου θ' ὁμοίως κυρίου σπλάγχνου τινὸς,
Μάλαγμ' ἐπιῤῥίπτειν τοῦτο πρῶτον σκευάσας.

nimirum communia illi et hepati existentia, in quibus sunt etiam, quae ex meliloto praeparantur et Polyarchium. Verum etiam nunc apponentur quaedam ex ipso Andromacho.

[*Malagma Andromachi ad hepaticos.*] ℞ Ammoniaci thymiamatis ʒ cxliv, alii ʒ c habent, bdellii ʒ xxiv, alii centum, aceti heminae quartam partem, cyprini heminam unam, ego vero heminae dimidium.

[*Malagma Apollophanis.*] ℞ Cerae drach. lxxx, bdellii drach. lxxx, ammoniaci thymiamatis drach. lxxx, terebinthinae drach. xl, mannae thuris drach. xl, cum irino contundito.

Cap. X. [*Malagmata a Damocrate conscripta ad hepar et praecordia. Quaedam ex eis etiam ad totum ventrem et splenem.*]

Affecta si quis per stomachum praecordia,
Et per jecur, intestina per, dein per colum,
Per ventriculum aut viscus aliud sic proprie
Dictum, volet inquam laesa quis praecordia
Malagmate integere bono et percommodo,

Ἔμπροσθεν αὐτό. προσφάτως γὰρ γενόμενον
Ἔλαττον ἔσται τοῖς νοσοῦσι χρήσιμον.
Ἔστι δὲ κηροῦ Ποντικοῦ λίτραι δύο,
Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτρα μία,
Τερμινθίνης τε τῆς πεφρυγμένης λίτρα,
Καὶ τῆς πιτυΐνης τῆς κεκαυμένης λίτρα.
Λίτρας δὲ τὸ τρίτον καρδαμώμου σπέρματος,
Ξηρᾶς κυπέρου ταὐτὸν, σμύρνης τὸ ἴσον,
Ἴσον τε ἑνὶ τούτων ἴρεως λευκῆς σταθμῷ,
Κεκαθαρμένης Κελτικῆς οὐγγίαι δύο.
Κρόκου δὲ γο α´ S″.
Ἓξ δὲ μελιλώτου πρὸς αὖ γε ταῖς δύο.
Τὸ δ᾽ Ἀττικὸν μελίλωτον αἱρετώτερον,
Κυπρίνου δ᾽ ἐλαίου προσφάτου λίτραι δύο.
Κυπρίνου μὲν οὖν καὶ τἄλλα τηκτὰ μίγματα,
Ἕψον φλογὶ τῇ κούφῃ, εἶθ᾽ οὕτω ξύσον.
Τὰ δ᾽ λοιπὰ κόψας σῆσον, εἶτ᾽ οἴνῳ καλῷ
Φύρασον, εἶτα νύκτα καὶ ἡμέραν μίαν

Primum paratum habebit hoc longe antea.
Recens enim eſt aegris minus firmum ac valens.
Cerae capit quod Ponticae libras duas,
Ammoniaci thymiamatis ſolam libram,
Terebinthinae frictae pariter ſolam libram,
Uſtaeque reſinae piceae ſimul libram,
Et poſt trientem cardamomi ſeminis,
Aridae cyperi tantundem, item myrrhae bonae,
Pondusque par uni horum, iridis mox candidae,
Sextantem et inde Celticae ſpicae integrae,
His unciam unam et dimidiam croci boni,
Ex ſex melitoti, item duas, beſſem puto.
Verum melilotum praeſtiterit hic Atticum,
Recentis et cyprini libras olei duas.
Oleum cyprinum tu cum reliquis liquoribus
Et decoque lenta flammula et deradito.
Dein tuſa, cribrata et reliqua vino bono
Rigata per noctem integram et totam diem

Ἄφες τὸν οἶνον ἀναπιεῖν τὰ μίγματα.
Χεῖρας δ᾽ ἀλείψας τῷ κυπρίνῳ, τὰ φάρμακα
Ἅπαντα μίξας ἐν θυείᾳ πλατυτέρᾳ,
Οὕτως ἀποτίθου, δέρμασι μαλακοῖς σκέπε.

(290) *Ἄλλο μάλαγμα τοῦ αὐτοῦ.*

Πρὸς ταῦτα ποιοῦν ἕτερον. ἂν χρόνον λάβῃ
Τὰ πάθη φόβους ἔχοντα τοὺς καχεξίας.
Τοῦτ᾽ ὠφελεῖται μᾶλλον, ὅσα μὴ πνεύμασιν
Τὰ σπλάγχνα βλάπτει φλεγμοναῖς μακροτέραις.
Πυκνῶς γὰρ ὀξύνοντα μετὰ πόνων σφοδρῶν,
Σκληρῶν τε καὶ σκίῤῥων γε δυσλύτους φόβους.
Λύει δὲ αὐτῶν τὰς κατασκευὰς ταχὺ,
Σκεύαζε δ᾽ οὕτω. τῆς καλῆς τερμινθίνης
Λίτρας ἥμισυ, Ποντικοῦ κηροῦ τὸ ἴσον,
Κεκαθαρμένης δὲ τήλεως λίτραν μίαν.
Νίτρου τε αὐτὸ καὶ πάνακος λίτραν μίαν,
Πάλιν ἀνίσου σπέρματος λίτραν μίαν,
Μόσχου τε λίπους κεκαθαρμένου λίτραν,

Vinum omne donec combibant feponito.
Unctisque poft cyprino manibus haec pharmaca
Mortario amplo vini et fimul committito,
Mollique pelle tecta fimul reponito.

Aliud malagma ejusdem.

Aliud valens, aetas itidem fi acceſſerit.
Verum hoc mage affectus vitiantes mox habitum.
Quicunque non cum flatibus ferventibus,
Et phlegmonis laedunt diutioribus,
Et vifcera irritant gravibus doloribus,
Juvat. Solubiles male et jam duritias
Solvit, foluta mole earum celeriter.
Paratur hoc modo, ut bonae terebinthinae
Libram mediam, tantumque cerae Ponticae
Foenique Graeci unam capias puri libram.
Et de nitro et de panace unicam libram.
Rurfus anifi feminis unicam libram,
Pinguedinis purae vituli fimul libram,

Καὶ ταὐτὸ λευκῆς ἴρεως κεκομμένης.
Ὄξους δὲ κυάθους δύο ἥμισυ βραχύ.
Μέλιτος δὲ λίτρας δύο Ἀττικοῦ τοῦ προσφάτου,
Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτραν μίαν
Τινὲς κατέμιξαν, ἄλλοι δὲ λίτρας δύο.
Τὰ ξηρὰ σήσας πάντα λεπτῷ κοσκίνῳ,
Ἕψησον ὡς κατάπλασμα προσβαλὼν μέλι,
Ὄξος τε μὴ πᾶν καὶ ποιήσας εὐαφὲς
Πρόσβαλε τῷ θερμῷ, παραχέων ὄξος βραχὺ,
Τετηγμένῳ κηρῷ τε καὶ λιπάσματι,
Τερμινθίνῃ τε καὶ καλῶς ἑψημένα,
Ταῖς χερσί τε ἅμα πάνθ' ἑνώσας ἐπιμελῶς,
Ἐν μείζονι ἀγγείῳ χρῆσαι μὴ παραυτίκα.
Ἀδρανέστερον γάρ ἐστιν, ἄρτι γενόμενον.

Ἄλλο Δαμοκράτους μάλαγμα.

Καὶ τοῦτο εὐῶδές τε καὶ τὰς ἥπατος
Αἶρον διαθέσεις τὰς νεφρῶν τε καὶ κώλου,
Τὰς τοῦ στομάχου τε χρονίας τῆς θ' ὑστέρας.

Pondusque par contufae et albidae iridis.
Parum de aceto, tres cyathos fine dimidio,
Mellis duas libras recentis Attici.
Ammoniaci thymiamatis folam libram
Quidam addidere, verum alii libras duas.
Sic tufa, cribro excuffaque tenuiffimo,
Cataplasmatis modo, fed et mel addito,
Nec omne acetum coquito, ubi molle fuerit,
Addas calenti exiguam aceti ftillulam,
Cerae liquatae infufor et pinguedini
Terebinthinaeque, coctaque egregie fimul
Omnia manibus exactius committito,
Et vafculo majore derafa excipito,
Ufurus haud mox, invalidum eft factum recens.

Aliud Damocratis malagma.

Odorum et hoc, tollensque mox vitia hepatis,
Affectiones renibus, colo et graves,
Stomacho fimul et vulvae diutiusculas.

Ἐπίβαλλε δ᾽ αὐτὸ καὶ καχέκταις διὰ νόσους
[594] Μακρᾶς γεγονόσιν ὠχροτέροις, ὑδερώδεσιν,
Καὶ τὸ βραχὺ μὴ πέττουσιν, ἀνορεκτοῦσί τε.
Ἔστιν δ᾽ ἀμώμου Σκυθικοῦ, ξυλοβαλσάμου,
Βδέλλης διαυγοῦς, καρδαμώμου σπέρματος,
Ξηρᾶς κύπερου καὶ λιβάνου, πάντων ἴσα.
Τούτων ἀνὰ λίτραν καὶ κασσίας δαφνίτιδος,
Σμύρνης τε χρηστῆς καὶ κρόκου. τούτων πάλιν
Λίτρας ἑκάστου τὸ τρίτον ἢ μικρῷ πλέον.
Στάχυος δὲ νάρδου Συριακῆς δυ᾽ οὐγγίας,
Τερμινθίνης τε τῆς καθαρᾶς λίτρας δύο,
Κηροῦ τε λευκοῦ τοῦ καθαροῦ λίτραν μίαν,
Κυπρίνου τε μύρου προσφάτου λίτραν μίαν,
Οἴνου Φαλερίνου τοῦ καλοῦ ξέστην ἕνα.
Τὰ μὲν ἄλλα κόψας σῆθε λεπτῷ κοσκίνῳ,
Λίβανον δὲ καὶ βδέλλιον εἰς ὅλμον βαλὼν,
Σμύρναν τε χρηστὴν καὶ κρόκον λελεασμένον
Θραύων παράχεε κύπρινον δι᾽ οἴνου βραχὺ,

Idemque jam corrupto habitu ſuperdatur,
Morboque longo pallidis, hydropicis,
Et qui minus coquunt cibum et faſtidiunt.
Habet hoc amomi Scythici, xylobalſami
Et cardamomi, bdellique lucidi,
Aridae cyperi, thuris boni, omnium parem
Modum libram, poſt caſſiae daphnitidis,
Myrrhae bonae, pariter croci de ſingulis
Librae trientem aut amplius quid paululum.
Nardi bonae poſt Syriacae uncias duas,
Terebinthinae purae bonae libras duas,
Albaeque cerae perpolitae unam libram,
Recentis unguenti cyprini libram unicam,
Vini Falerni hinc optimi ſextarium.
Contuſa alia cribro tenui concernito,
Thus, bdellium in mortarium conjicito.
Myrrham bonam ſimul crocumque his addito,
Fractisque pauco cyprinum vino indito.

Ed. Chart. XIII. [594.] Ed. Baf. II. (290.)

Εἶτα ὀλμοκόπει, ὡς μέλιτος ἔχειν πάχος,
Προσεμβαλών τε τἄλλα λεῖ᾽ ἀρώματα,
Οἴνου τε τὸ λοιπὸν παραχέας, ἔνου καλῶς,
Ἄφες τε συμπιεῖν ἡμέραν καὶ νύχθ᾽ ὅλην,
Τερμινθίνην τε καὶ κύπρινον κηρόν θ᾽ ἅμα
Τήξας ἐπὶ πυρὸς κουφοτάτου, ἔασον.
Καὶ πάντα μίξας χερσὶ τῶν μύρων τινὶ
Δελιπασμέναις, ἔασον οὕτως, ἀποτίθου.
Μετὰ χρόνον αὐτῷ μὴ παραχρῆμα χρώμενος.
Τὰ πολλὰ μιγνὺς ξυσθὲν ἐκ μέρους τινὸς,
Κηρωτάριον γιγνόμενον εὐαφέστερον.
Σπανίως δὲ χρῆσαι καὶ μόνῳ τῷ φαρμάκῳ.

Ἄλλο Δαμοκράτους μάλαγμα.

Πρὸς τὰς διαθέσεις τὰς ἄγαν κεχρονισμένας.
Ἕτερον μάλαγμα πρὸς ἃ προεῖπον, εὔτονον,
Τοῖς σπληνικοῖς, πάντων δὲ μᾶλλον ἁρμόσει,
Κἂν ὦσιν ὠχροὶ καὶ πυρέσσωσιν σφοδρῶς,
Ὕδωρ τ᾽ ἔχωσιν ἐν ὑποχονδρίῳ βραχύ.

Dein tundito, mellisque craſſitudinem
Formato et his aromata mox trita addito.
Et quod ſupereſt vinum addito, committito.
Totam diem, noctem ſimul quo combibant.
Terebinthinam vero, cyprinum, ceram et ſimul
Igni liquida lentulo his affundito.
Unctisque poſt manibus per unguen quodpiam,
Subacta ſic committito et reponito.
Nec mox parato uti velis tu pharmaco,
Sed tempore interjecto. Et ut cerotulum
Sit mollius, quandoque deraſum diu
Miſceto, ſolo rarius ſed utitor.

Aliud Damocratis malagma.

Aliud malagma ad jam relatas commodum
Affectiones, ſi fuerint diutinae.
Confert lienoſis, vel omnium optime,
Si palleant, febri laborent ac graviter,
Aquamque habeant praecordia his ſi pauculam,

Πολὺ γὰρ θεραπεύειν ἀδύνατον μαλάγμασι.
Σύκων λιπαρῶν, ξηρῶν μὲν, ἔτι δὲ προσφάτων,
Τὸ σπέρμ' ἀπάρας τὸ πολὺ καὶ τὸν ὀμφαλὸν,
Στῆσον δραχμὰς γ'. πέντε καὶ ἑτέρας δέκα,
Κηροῦ τε λευκοῦ Ποντικοῦ. ταύταις ἴσως
Μυροβαλάνου τε τῆς λιπαρᾶς λίτραν,
Νίτρου θαλασσίου δὲ λίτρας S''.
Στυπτηρίας τε σχιστῆς δραχμὰς δώδεκα,
Μιᾶς τε δραχμῆς ἥμισυ τριώβολον,
Βδέλλης, ὄνυχός τε τὰς ἴσας, στυπτηρίας,
Ἴσον τε νίτρου τ' ἄνθος Ἀσίου λίθου,
Ἀμμωνιακοῦ τε ταὐτὸ θυμιάματος.
Καὶ τήλεως δὲ σπέρματος καὶ καρδάμου
Καὶ καρδαμώμου καὶ καλῆς ὀριγάνου
Ξέστου τέταρτον ἐξ ἑκάστου μίγματος,
Ἐρεγμοῦ τε τὸ μέτριον, ἰρίνου μύρου.
Τὸ μάλαγμα δὲ σκεύαζε τοῦτον τὸν τρόπον,

Multam nequeunt curare enim malagmata.
Ficus cape pingues ficciores, sed novas,
Et semine ejecto, simul umbiliculo,
Appende drachmas quinquies tres ac decem,
Albaeque cerae Ponticae parem modum,
Myrobalani pinguis libram post integram,
Nitri marini, sed libram modo dimidiam,
Aluminis scissi duas supra et decem
Drachmas, superque dimidiam triobolon.
Et mox onychis, quod sic vocatur, bdellii
Addes parem tu aluminis dictum modum,
Nitro parem florem lapidis sed Asii,
Ammoniaci tantumque thymiamatis,
Et seminis post filiculae et nasturtii,
Et cardamomi, quam optimique origani,
De singulis sextarii quartam modo.
Vinique post, irini unguinis, quod sufficit.
Paratur at tandem malagma in hunc modum,

Βδέλλιον οἴνῳ διάβροχον ποιῶν γλυκεῖ,
Μάλασσ' ἐν ὅλμῳ γενομένῳ λείῳ δ' ἄγαν,
Πρόσβαλλε σῦκα καὶ πάλιν κόπτε ἅμα,
Οἶνον παραχέων, λεῖα ποίησον καλῶς.
Προσεμπάσας δὲ ἄλλα πάντα μίγματα,
Ἐν ὕδατι θερμῷ κηρὸν ἐμβρέξας καλῶς,
Μάλασσε χερσὶ καὶ πλατύνας πρόσβαλε
Τοῖς ὀλμοκοπουμένοις, ὑπέρῳ τε χρώμενος
Ξυλίνῳ, λιπαίνων ταῦτα συνεχῶς τῷ μύρῳ.
Καιρὸς δὲ πάντων χρήσεως μαλαγμάτων,
Ὅσα κοιλίᾳ, στομάχῳ, κἂν καὶ τοῖς ἐντέροις
Ἐπιβάλλεται, κάλλιστος ὁ μέχρι τῆς τροφῆς
Ἧς ἔλαβον ἐν τῇ γαστρὶ μὴ παρακειμένης.

Vino rigatum ſuave olenti bdellium
Mortario emollito et hinc adjicito
Ficus, ſimul rurſusque rite tundito,
Quo trita vini ſtillulis fiant probe.
Mixtura mox addatur inde inſperſilis.
At poſt rigatam fervida ceram ex aqua,
Mollem manibus, factamque latam adjicito.
Et tuſa mox ligni radio compingito,
Guttis et unguinis frequens madefacito.
Uſus malagmatum omnium, quae ventriculo
Induntur et ſtomacho, ſimul interaneis,
Eſt tempus, in quo, qui cibus congeſtus eſt,
Non amplius reſidet, ſed alvum jam ſubit.

ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ ΒΙΒΛΙΟΝ I.

Ed. Chart. XIII. [595.] Ed. Baſ. II. (291.)

Κεφ. α'. Γίνονται μὲν ἰκτερικοὶ καὶ λόγῳ κρίσεως ἀγαθῆς ἐν πυρετοῖς, ἐπισκήψαντος τοῦ χυμοῦ τοῦ χολώδους πρὸς τὸ δέρμα καὶ ῥᾷστα παύονται λουτροῖς ὑδάτων ποτίμων, ἐλαίου τε διαφορητικοῦ τρίψει καὶ πάντων τῶν ἀραιούντων, ὁποῖόν ἐστι τὸ ἀνήθινον ἔλαιον καὶ τὸ χαμαιμήλινον καὶ τὸ κίκινον. ἐφεξῆς δὲ τούτων χρίσματα, γλεύκινόν τε καὶ κομμαγηνὸν, εἶτα τὸ ἴρινον καὶ τὸ ἀμαράκινον.

GALENI DE COMPOSITIONE MEDICAMENTORVM SECVNDVM LOCOS LIBER IX.

Cap. I. Fiunt quidem icterici ratione bonae judicationis in febribus, proruente nimirum ad cutem bilioſo humore. Et facile ſane hi curantur balneis aquarum potabilium et olei diſcuſſorii affrictu, omniumque rarefacientium cutem, quale eſt anethinum oleum et chamaemelinum ac cicinum, poſt haec etiam unguenta faciunt, gleucinum, commaginum, deinde irinum et amaracinum. Verum alias

τὰς ἄλλας δὲ τὰς ὀνομαζομένας ἐξαιρέτως ἰκτερικὰς δυνάμεις οἱ γράψαντες οὐ πρὸς τοιούτους ἰκτερικοὺς ἁρμόττειν ἔφασαν, ἀλλὰ μάλιστα μὲν πρὸς τοὺς δι᾽ ἔμφραξιν τῶν κατὰ τὸ ἧπαρ ἀγγείων, ἤδη δὲ καὶ πρὸς τοὺς διὰ φλεγμονάς. οἱ μὲν οὖν δι᾽ ἔμφραξιν ἰκτεριῶντες ἀπύρετοι διαμένουσι, πάντως δὲ οἱ ἐπὶ φλεγμονῇ πυρέττουσιν. ὅσοι μὲν οὖν οἷς ἔγραψαν ἰκτερικοῖς φαρμάκοις προσέθεσαν ἐπὶ τίνων ἁρμόττειν ταῦτά φασιν, ὀρθῶς ἐποίησαν· ὅσοι δὲ ἀδιορίστως καὶ ἁπλῶς ἔγραψαν, ἥμαρτον οὐ σμικρά. τὰ γὰρ ἱκανῶς φαρμακώδη, καθάπερ γε καὶ τὰ θερμὰ ταῖς δυνάμεσι, βλάπτει μεγάλως τοὺς πυρέττοντας. ἔστι δὲ τοιαῦτα γεντιανὴ καὶ στρούθιον, ἑλένιόν τε καὶ κόστος, ἀριστολοχία τε καὶ πόλιον καὶ κενταύριον. ἁρμόττει δὲ τοῖς ἐπὶ φλεγμονῇ τοῦ ἥπατος ἰκτεριῶσιν, ὅσα φλεγμονὰς ἰᾶται. καθάπερ γε καὶ τοῖς ἐπ᾽ ἐμφράξει πάνθ᾽ ὅσα ῥύπτει γενναίως, εἰ καὶ φαρμακώδη τύχοι ταῖς οὐσίαις ὄντα καὶ θερμὰ ταῖς δυνάμεσιν. ἐὰν δ᾽ εἰς ταὐτὸ συνέλθωσιν ἔμφραξίς τε καὶ φλεγμονὴ,

confectiones, privatim ictericas appellatas suis auctoribus, ne putes ad hujusmodi ictericos convenire, neque enim hoc illi ipsi de his prodiderunt, sed ad eos ictericos, qui ob vasorum circa hepar obstructionem fiunt, imo etiam eos, qui ex inflammatione icterici fiunt. Itaque qui icterici ab obstructione fiunt, sine febre permanent, qui vero ex inflammatione, omnino febricitant. Quicunque igitur medicamentis ictericis quae scripserunt addiderunt in quibus ea ipsa convenire dicant, hi recte fecerunt, qui vero indefinite et simpliciter protulerunt, non parum peccaverunt. Etenim quae multum medicamentaria sunt, itidemque facultate calida, magnopere febricitantes laedunt, talia sunt gentiana, struthion, helenium, costus, aristolochia, polion, centaurea. Conveniunt autem ictericis ex inflammato hepate quaecunque inflammationes sanant, quemadmodum etiam iis, qui ab obstructione omnia quaecunque strenue extergent, etiam si medicamentariam substantiam habeant et calidae sint facultatis, si vero coincidant simul obstructio et inflammatio,

τῶν χαλώντων τε ἅμα καὶ ῥυπτόντων ἐστὶ χρεία. φευκτέον δέ ἐστιν ὅσα φαρμακώδη ταῖς [596] οὐσίαις καὶ θερμὰ ταῖς δυνάμεσίν ἐστι. γεγραμμένων οὖν καὶ τῶν ἰκτερικῶν φαρμάκων ἀδιορίστως, τοῖς πλείστοις τῶν πρὸ ἐμοῦ προσθήσω τοὺς οἰκείους διορισμοὺς ἑκάστῳ αὐτῶν, ὅπως εἰδῆτε τίσι μὲν ἀκίνδυνον ἐν πυρετοῖς χρῆσθαι, τίσι δὲ ἕπεται μείζων τις ἐκ τοῦ διαῤῥύπτειν ὠφέλεια ἢ ἐκ τοῦ παροξύνειν τὸν πυρετόν τε καὶ τὴν φλεγμονὴν γιγνομένη βλάβη.

[Περὶ τῶν ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένων ἰκτερικῶν φαρμάκων.] Ἀδιορίστως ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος τέσσαρα φάρμακα πρὸς ἰκτερικοὺς, ἀκίνδυνον μὲν ἐπὶ τῶν ἀπυρέτων ἔχοντα τὴν χρῆσιν, οὐκ ἀσφαλῆ δὲ ἐπὶ τῶν πυρεττόντων, καὶ μάλιστα ἐὰν δι' οἴνου τις ταῦτα ἢ οἰνομέλιτος δίδωσι, καθάπερ ἐνίοτε δίδομεν ἐπὶ μετρίοις μὲν πυρετοῖς ἐμφράξει τε τῇ κατὰ τὸ σπλάγχνον. ἀλλὰ δι' ὀξυμέλιτος μὴ λίαν ὀξέος ἀσφαλέστερόν ἐστι τηνικαῦτα δίδοσθαι τὰ τοιαῦτα φάρμακα. ἔστι δὲ τὰ ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένα φάρμακα τέσσαρα κατὰ τὴν ἐκείνου λέξιν αὐτοῦ ὑπογεγραμμένα. πρὸς

laxantibus fimulque extergentibus opus erit. Fugienda autem quaecunque medicamentariae fubftantiae et calidae facultatis exiftunt. Quum igitur et plerique ante me icterica medicamenta indefinite confcripferint, ego propria difcrimina fingulis ipforum adjiciam, quo fciatis quibusnam in febribus citra periculum uti queatis, et quibus majus ex exacerbatione febris et inflammationis detrimentum fubfequatur quam ex abfterfione emolumentum refultet.

[*De medicamentis ictericis ab Andromacho fcriptis.*] Andromachus quatuor medicamenta ad ictericos indefinite tradidit, minime quidem periculofi ufus in iis, qui non febricitant, verum non fecuri in febricitantibus, et maxime fi cum vino aut vino mulfo ea quis exhibeat, quemadmodum aliquando damus in febribus moderatis et vifceris obftructione. Quare ex aceto mulfo non valde acido fecurius eft tunc ea propinare. Sunt autem hujusmodi quatuor medicamenta juxta illius ipfius dictionem fubfcripta. *Ad icte-*

ἰκτερικούς. εἰς τὸ τῆς κολοκυνθίδος κέλυφος ἐμβαλὼν οἶνον καὶ θερμάνας, δίδου πιεῖν, ὑπάγει κοιλίαν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ λίβανος ποιεῖ. ἄλλο πρὸς ἰκτερικούς. ℞ ἀδιάντου τριώβολον, νάρδου ὀβολοὺς δύο, ἀψινθίου ∠ α'. σμύρνης τριώβολον, γλυκεῖ ἀναλάμβανε, δίδου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος εἰς ὕδατος κυάθους β'. ἄλλο πρὸς ἰκτερικοὺς ᾧ χρῶμαι. στρούθιον κρόκῳ χρῶσαι ἡλίκον κάρυον Ποντικὸν ἐν ὕδατι καὶ ὑδρομέλιτι, δίδοται δὲ καὶ ἄγχουσα πλῆθος κοχλιαρίου. ἄλλο πρὸς ἰκτερικοὺς, ὡς Ἀπολλώνιος. ℞ ὀρόβου ∠ κδ'. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου ∠ η'. λιβάνου ∠ γ'. νάρδου Κελτικῆς ∠ β'. νάρδου Συριακῆς ∠ α'. πεπέρεως ∠ α' S''. σχοίνου ἄνθους ∠ α'. σμύρνης ὀβολοὺς β'. κόστου ὀβολοὺς β'. κασσίας ὀβολὸν α'. κινναμώμου ὀβολὸν ἕνα, χρῶ ξηρῷ σὺν οἰνομέλιτος κυάθοις τρισίν.

[Περὶ τῶν ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένων ἰκτερικῶν φαρμάκων ἐν τῷ τρίτῳ τῶν ἐντός.] Ἐξ ὧν ἔμπροσθεν εἴρηκα δῆλα, κἂν χωρὶς διορισμοῦ γράφηται τὰ φάρμακα, τίνα φευκτέον ἐστὶν ἐπὶ τῶν πυρεσσόντων. εἴωθε δὲ ὁ Ἀσκλη-

ricos. In colocynthidis calicem vinum fundito, calefacito ac bibendum dato, fubducit alvum. Idem thus facit. *Aliud ad ictericos.* ℞ Adianti obolos tres, nardi obolos duos, abfinthii drach. unam, myrrhae obolos tres, excipe paffo ac dato nucis avellanae magnitudine ex aquae cyathis duobus. *Aliud ad ictericos, qua utor.* Struthion cum croco coloratum nucis Ponticae magnitudine ex aqua aut aqua mulfa dato. Datur et anchufa cochlearis menfura. *Aliud ad ictericos, ut Apollonius.* ℞ Ervi drach. vigintiquatuor, cornu cervi ufti drach. octo, thuris drach. tres, nardi Celticae drach. duas, nardi Syriacae drach. unam, piperis fefquidrachmam, fchoenanthi drach. unam, myrrhae obolos duos, cofti obolos duos, caffiae obolum unum, cinnamomi obolum unum. Utere ficco cum vini mulfi cyathis tribus.

[*De medicamentis ictericis ab Afclepiade fcriptis in tertio internorum.*] Ex iis quae antea dixi apparet, etiam fi citra difcrimen medicamenta prodantur, quae fugienda fint febricitantibus. Confuevit autem Afclepiades aliquando

πιάδης ἐνίοτε διορίζεσθαι, προστιθεὶς τοῖς πυρέττουσι μὲν ὡδί πως δίδοσθαι χρῆναι τὸ φάρμακον, ἀπυρέτοις δὲ ὡδί πως. ἔνθα δὲ ὅλως οὐδὲν προστίθησιν, ἐπὶ τῶν ἀπυρέτων ἐστὶ μᾶλλον χρηστέον, ὥσπερ γε κἀπειδὰν δι᾽ οἴνου μόνου τὴν χρῆσιν ἢ δι᾽ οἰνομέλιτος ἀξιώσαιμεν γενέσθαι, τὰ γὰρ τοιαῦτα τοῖς ἀπυρέτοις ἁρμόττει. ταῦτα δὲ τὰ γεγραμμένα πρὸς αὐτοῦ φάρμακα τάδε ἐστί. πότημα ἰκτερικοῖς. κιχωρίου χυλοῦ κυάθους στ΄. δίδου πυρέττουσι μὲν καθ᾽ ἑαυτὸ, ἀπυρέτοις δὲ μετ᾽ οἴνου κυάθων γ΄. ἄλλο. στρύχνου χυλοῦ κύαθον α΄. καὶ οἰνομέλιτος κεκραμένου τὸ ἥμισυ. ἄλλο καταπαστόν. ἀγχούσης λειοτάτης κοχλιάρια β΄. δίδου μεθ᾽ ὕδατος ποτίμου πίνειν. ἄλλο. στρουθίου κοχλιάριον ἓν δίδου μετὰ μέλιτος κεκραμένου κυάθων γ΄. Νικηράτου διουρητικόν. ℞ ἐρεβίνθων ξηρῶν ξε. α΄. λιβανωτίδος χειροπληθὲς, ὕδατος ξε. στ΄. μαράθρου χειροπληθὲς, ἀσπαράγων ἑλείων ῥιζῶν τὸ χειροπληθές· σκεύαζε καὶ δίδου, ὡς εἴρηται, καθεψήσας καὶ διϋλίσας τὸ ὑγρὸν, δίδου πυρέττουσι πίνειν διηνεκῶς, ἀπυρέτοις μετ᾽ οἴνου κεκραμένου. ἄλλο. ℞ ἐρεβίνθων ξε. α΄.

diftinguere apponendo, febrientibus hoc modo exhibere oportere medicamentum, non febrientibus hoc modo, ubi vero omnino nihil apponit, iis in non febrientibus magis eft utendum, quemadmodum fane etiam, quando ex vino folo aut vino mulfo ufum fieri debere confemus, talia enim non febrientibus conveniunt. Verum fcripta ab ipfo medicamenta haec funt. *Potio ad ictericos.* Cichorii fucci cyath. vj febrientibus per fe dato, non febrientibus autem cum vini cyathis iij. *Aliud.* Solani fucci cyath. j et vini mulfi diluti dimidium. *Aliud infperfile.* Anchufae tenuiffime tritae cochlearia ij cum aqua potabili exhibe. *Aliud.* Struthii cochleare j dato cum mulfi diluti cyathis iij. *Aliud Nicerati ciens urinam.* ℞ Cicerum ficcorum fextarium j, rosmarini manipulum, aquae fextar. vj, foeniculi manipulum, afparagorum paluftrium radicum manipulum, praeparato ac dato, ut dictum eft, coctum ac excolatum liquorem febrientibus fimpliciter et affidue bibendum, non febrientibus cum vino diluto. *Aliud.* ℞ Cicerum fextarium j, adianti

ἀδιάντου χειροπληθὲς, ὕδατος ξε. στʹ. ἀσπαράγων ἑλείων τῶν ῥιζῶν χειροπληθές· σκεύαζε καὶ δίδου καθὰ προείρηται.

[597] [*Τροχίσκος ἰκτερικοῖς, ποιεῖ καὶ ἡπατικοῖς.*] ℞ Ἀμυγδάλων πικρῶν κεκαθαρμένων ∠ δʹ. ἀνίσου, ἀψινθίου ἀνὰ ∠ αʹ. νάρδου Ἰνδικῆς, ἀσάρου ἀνὰ ∠ αʹ. κόψας καὶ σήσας, ὕδατι φυράσας, ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ δίδου ∠ αʹ. ἀπυρέτοις μετ' οἰνομέλιτος κυάθων τριῶν. ἄλλος, ᾧ ἐχρήσατο Χαριξένης. ℞ ἀσάρου, ἀψινθίου ἀνὰ ∠ ηʹ. ἀνίσου σπέρματος, μαράθρου, σελίνου σπέρματος, θασίων πικρῶν κεκαθαρμένων ἀνὰ ∠ δʹ. ὕδατι φυράσας, ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ δίδου καθὰ προείρηται.

[*Νικηράτου ἔῤῥινον καθαρτικὸν ἰκτερικοῦ, ὅταν τὸ μὲν ἄλλο σῶμα κατὰ τὴν φύσιν ἔχῃ, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ μένωσιν ὠχροί.*] Δίδου ἐν βαλανείῳ ὄξους δριμυτάτου κοχλιάριον ἓν διὰ τῶν μυκτήρων ἀνέλκειν, ἀποῤῥεῖ χολῶδες πολύ. τοῦ αὐτοῦ. καρδάμου χλωροῦ τὰ ἁπαλὰ φύλλα ἢ λιβανωτίδος χλωρᾶς τὰ ἁπαλώτατα τρίψας καὶ τούτων τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας, χρῶ καθὰ προείρηται. τοῦ αὐτοῦ. ἐλατήριον μετὰ γάλακτος

manipulum, aquae fextar. vj, afparagorum paluftrium radicum manipulum, praeparato et exhibeto, velut dictum eft.

[*Paftillus ad ictericos, facit et ad hepaticos.*] ℞ Amygdalarum amararum mundatarum drach. iv, anifi, abfinthii, utriusque drach. unam, nardi Indicae, afari, utriusque drach. j, tufa et cribrata aqua fubigito, ac formatis paftillis drach. j cum vini mulfi cyathis iij non febrientibus dato. *Alius, quo ufus eft Charixenes.* ℞ Afari, abfinthii, utriusque drach. octo, feminis anifi, foeniculi, feminis apii, amygdalarum amararum repurgatarum, fingulorum ʒ iv, aqua fubige ac forma paftillos, et exhibe, ut dictum eft.

[*Nicerati errhinum quod morbum regium expurgat, quando reliquum corpus juxta naturam habuerit, oculi vero pallidi permanferint.*] Aceti acerrimi cochleare unum in balneo naribus attrahendum exhibe, detrahit multae bilis fluxionem. *Ejusdem aliud.* Nafturtii viridis folia tenera aut rosmarini viridis folia tenerrima terito, et expreffo inde liquore ut praedictum eft utitor. *Aliud ejusdem.* Elaterium

Ed. Chart. XIII. [597.] Ed. Bas. II. (291. 292.)
γυναικείου τρίψας ἐγχυμάτιζε τοὺς μυκτῆρας καὶ κέλευε ἀνασπᾷν. ἄλλο. κυκλαμίνου χυλὸν ὕδατι λειώσας χρῶ καθὰ προείρηται.

[Τὰ ὑπ' Ἀρχιγένους γεγραμμένα φάρμακα πρὸς ἰκτερικοὺς ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν κατὰ γένος φαρμάκων.] Ἐπὶ δὲ τῶν ἰκτερικῶν τῇ ἁρμοδίῳ διαίτῃ καὶ διαγωγῇ, διά τε περιπάτων ἱκανῶν καὶ πολλῆς τῆς ἐπὶ τοῖς ἀλείμμασι τρίψεως, ἔτι τε τῶν ξηρῶν πυριῶν; χρῶ καὶ τοῖς ὑπογεγραμμένοις. φασὶ τοὺς ἐν πυρετοῖς, ἐὰν ἰκτεριῶσιν, ἐσθίοντας τὸν πυῤῥὸν καρπὸν τῆς κυνοσβάτου ὠφελεῖσθαι παραχρῆμα καλῶς. ὠφελεῖ καὶ τῆς χελιδόνος βοτάνης ὁ χυ(292)λὸς μετ' οἴνου ἢ ὑδρομέλιτος ποτιζόμενος, ἢ ἀδίαντον ἢ ἐρυθροδάνου ῥίζης τριώβολον μετὰ μελικράτου δίδου, ἢ στρούθιον μετὰ μέλιτος ἐκλειχέτωσαν, ἢ ἄρκτου χολῆς ὅσον κύαθον δίδου πίνειν, ἢ ὑπερικοῦ γο α΄. πότιζε μετ' οἰνομέλιτος, ἢ μελικράτου κύαθον α΄. ἢ ἑλξίνης ἀφέψημα ἐπὶ ἡμέρας ε΄ ἢ στ΄ μετ' οἰνομέλιτος, ἢ κυνείας λευκῆς γο β΄. μετὰ μέλιτος γο γ΄. ἐπὶ ἡμέρας γ΄. δίδου πίνειν; ἢ τοὺς ἀπὸ τῶν πετρῶν λειχῆνας

cum lacte muliebri tritum naribus infundito et attrahere jubeto. *Aliud.* Cyclamini ſuccum ex aqua diſſolutum, utere ſicuti dictum eſt.

[*Quae medicamenta Archigenes ad ictericos conſcripſit in ſecundo medicamentorum ſecundum genus.*] Ad ictericos convenienti diaeta et ductu per frequentes deambulationes et multa unguentorum frictione utaris, ampliusque fomentis ſiccis et ſubſcriptis medicamentis. Ajunt eos, qui in febribus morbum regium incidunt, rubi canini fulvo fructu comeſto ſtatim probe juvari. Auxiliatur et chelidoniae herbae ſuccus cum vino aut aqua mulſa potatus, aut adiantum vel rubiae radicis obol. iij cum aqua mulſa exhibe. Aut ſtruthion cum melle delingant. Aut fellis urſini cyathum bibendum dato. Aut hyperici ℥ j ex vino mulſo propinato, vel aquae mulſae cyatho uno. Aut helxinae decoctum ad dies v vel vj cum vino mulſo. Aut ſterçoris canini albi ſextantem cum mellis quadrante ad triduum bibendum dato. Aut lichenas in petris naſcentes cum aqua

πότιζε μεθ' ὑδρομέλιτος, ἢ λειχῆνος τοῦ ἐπὶ τοῖς κεράμοις ἢ λίθοις γινομένου < α'. ἐν ἀκράτῳ πότιζε, ἢ κάρδαμον σὺν ἐλαίου κυάθῳ ἑνὶ δὸς πιεῖν. εἰς δὲ τοὺς ῥώθωνας τὴν ῥίζαν αὐτοῦ ἔμβαλλε, ἢ ἀψινθίου κοχλιάρια δ'. ἀνίσου κοχλιάρια γ'. δίδου ὀξυμέλιτος ἢ ὀξυλαπάθου, ἢ λαπάθου ῥίζης λείας ὀξύβαφον δίδου μεθ' ὑδρομέλιτος. ἐὰν δὲ μὴ πυρέσσοι, μετ' οἴνου ἢ ὀξυμέλιτος, ἢ ἀδιάντου καὶ ἡδυόσμου καὶ ἐρυθροδάνου ἴσον ζέσας ἐν ὕδατι δίδου πιεῖν κοτύλην α'. ἐν ἡλίῳ ἡλιασμένῳ ἐπὶ πολὺ καὶ δεδιψηκότι καὶ πνευματιῶντι, ἵνα πιὼν ἱδρώσῃ, εὐθέως μεταβάλλει τὸ χρῶμα, ἢ ἀδιάντου καὶ σμύρνης τὸ ἥμισυ νήστει λελουμένῳ δίδου ἐν οἴνου κοτύλης ἡμίσει, ἢ λαγωοῦ πητύαν μετὰ ἀκράτου, ἐπὶ ἡμέρας ε' ἢ στ' δίδου, ἢ σκολοπενδρίου < δ'. ἐν οἴνῳ δίδου νήστει, ἐπὶ ἡμέρας ε' ἢ στ'. ἢ ἡδύοσμον καὶ ἐρυθρόδανον καὶ ἀδίαντον, ἴσα πότιζε μεθ' ὕδατος κυάθων β'. ἢ τεύτλου φύλλων ὠμῶν < στ'. σμύρνης ὀβολοὺς δύο μετὰ μελικράτου νῆστιν πότιζε, ἢ προλούσας ἐπιμελῶς νήστει δίδου

mulfa propina. Aut licheris in tegulis vel lapidibus nafcentis ℨ j ex meraco propina. Aut nafturtium cum olei cyatho uno bibendum praebeto, radicem vero ejus in nares indito. Aut abfinthii cochlearia iv, anifi cochlearia iij exhibeto ex aceto mulfo. Aut oxylapathi five lapathi radicis tritae acetabulum dato ex aqua mulfa, fi non febriat, cum vino aut vino mulfo. Aut adianti et menthae et rubiae parem menfuram in aqua fervefacito et heminam inde bibendam exhibeto, diutius ad folem infolato ac fitienti et anhelofo, quo poft acceptum potum exudet, ftatim transmutat colorem. Aut adianti et myrrhae ejus dimidium, jejuno a balneo exhibeto in vini hemina dimidia. Aut leporis coagulum cum meraco ad dies quinque vel fex praebeto. Aut fcolopendrii ℨ iv jejunis ex vino ad dies quinque vel fex dato. Aut menthae et rubiae ac adianti aequas portiones cum aquae cyathis duobus propinato. Aut betae foliorum crudorum ℨ vj, myrrhae obol. ij cum aqua mulfa jejunis exhibeto, ac praelotis ac jejunis cum vini hemina

μετ' οἴνου κοτύλης ἥμισυ, ἢ ♃ ἀδιάντου ∠ α'. σμύρνης ∠ η'. ἡδυόσμου ∠ α'. ὕδατος κοτύλας δύο, ἕψε μέχρι τὸ ἥμισυ λειφθῇ, εἶτα περιπατήσαντα πολλὰ τρίψας εὖ μάλα, ἔτι μετεωροτέρου τοῦ πνεύματος ὄντος δὸς πιεῖν. τοῦτο ποίει ἐπὶ ἡμέρας δύο. [598] ἢ ἐρεβίνθους τοὺς ὀροβίας ἐξαιθριάσας ἐν ὕδατι, δὸς τοῦ ὕδατος πίνειν καὶ τοὺς ἐρεβίνθους ἐπιφαγεῖν πρωῒ καὶ δείλης, εἶτα τρεῖς ἡμέρας ἀψίνθιον ἐν μελικράτῳ πινέτωσαν. ἢ κυκλαμίνου χυλῷ διὰ ῥινὸς καθάρας λοῦε, ἢ τὴν λεγομένην ὀρόντιον βοτάνην πολλὴν καθεψήσας ἢ ἀφεψήσας, λοῦε τῷ ἀφεψήματι καὶ καταστήσεις εὐθέως γίνεσθαι τὸ ὕδωρ χλωρόν. ἢ τὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν τέμνε φλέβα. εἰ δὲ πρὸς μηδὲν τούτων ὑπείκοι, τότε τῷ διὰ σκαμμωνίας καὶ ἀκριβοῦς διαίτης αὐτοὺς ἀκτέον καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐπὶ γυμνάσια ἀπολυτέον.

Κεφ. β'. [Περὶ σπληνός] Ὅτι πάντα τὰ μόρια τὸν οἰκεῖον ἑαυτοῖς ἐκ τῶν φλεβῶν ἕλκει χυμὸν ἐν τοῖς τῶν φυσικῶν δυνάμεων ὑπομνήμασι μεμαθηκότες, ἐν οἷς καὶ ὅτι τὴν οἷον ἰλὺν τοῦ αἵματος, ἐξ ἧς ἡ μέλαινα γεννᾶται χολὴ,

dimidia dato. Aut ♃ adianti ℨ j, myrrhae ℨ viij, menthae ℨ j, in aquae heminis duabus coquito, donec medietas supersit, deinde ubi plurimum deambulaverit, probe fricato et spiritu adhuc sublimiore existente bibendam dato, hoc ad biduum facito. Aut cicer ervinum in aqua sub dio per noctem exponito, aquamque bibendam dato et cicer insuper comedendum mane ac vesperi, inde vero per triduum absinthium ex aqua mulsa bibant. Aut cum cyclamini succo purgatis naribus lavato. Aut herbam orontium appellatam coquito et cum decocto lavato et decoctum confestim viride reddes. Aut venam sub lingua secato. Quod si ad nullum horum auxiliorum malum cedat, expurgatione per scammoniam et exquisita diaeta utantur, atque ita ad exercitia progrediantur.

Cap. II. [*De splenis affectionibus.*] Quod omnes corporis partes familiarem sibi ipsis ex venis trahant humorem in commentariis de naturalibus facultatibus edocti, in iisdemque etiam, quod velut faecem sanguinis, ex qua

τὸ σπλάγχνον τοῦτο τὴν τροφὴν ἔχει. πρὸς αὐτοῖς δὲ ἀναμνησθέντες καὶ ὅσα κατὰ τὴν θεραπευτικὴν μέθοδον εἴρηται περὶ σπληνὸς, ὁμοίως ἀκολουθήσετε τοῖς νῦν λεχθησομένοις, ὧν τὸ πρῶτον καὶ κυριώτατόν ἐστι τὸ ὅτι τάχιστα τὸ σπλάγχνον τοῦτο σκιῤῥοῦσθαι πέφυκε τοῦ κατὰ τὰς φλέβας αὐτοῦ σφηνωθέντος αἵματος, οὔτε ἐκκριθῆναι διὰ τὸ πάχος οὔτε διαφορηθῆναι ῥᾳδίως δυναμένου. λεπτυνόντων οὖν χρήζει φαρμάκων ἄνευ θερμότητος ἐπιφανοῦς, ὅπως μὴ παχυνθείη σφοδρότερον ὁ ἐσφηνωμένος ἐν αὐτῷ παχὺς χυμός. ὅπως δ' αὐτῷ φυλάττοιντο τὰ τῆς ἐνεργείας, ἐπιμίγνυται τούτοις τι καὶ τῶν αὐστηρῶν, ὁποῖόν ἐστι καὶ τὸ τῶν στυφόντων γένος. ἐμάθετε γὰρ ἐν τοῖς περὶ τῶν φυσικῶν δυνάμεων λόγοις, ὅτι πάντων τῶν μορίων, ἕνεκα τῆς ἑαυτοῦ διαμονῆς ἐχόντων δυνάμεις, τήν τε τῶν οἰκείων ἑλκτικὴν καὶ τὴν τῶν ἀλλοτρίων ἀποκριτικὴν καὶ δηλονότι καὶ τὴν ὁμοιωτικὴν ἑαυτοῖς ὧν ἂν ἕλξωσιν, ἐνίοις αὐτῶν ὑπάρχει κατὰ συμβεβηκὸς ὠφελεῖν μεγάλα τὸ σύμπαν σῶμα. τῶν τοιούτων δέ ἐστι καὶ ὁ σπλὴν, ἕλκων εἰς ἑαυτὸν ἐκ τοῦ

atra gignitur bilis, hoc vifcus alimentum habet inftituti, et ultra haec memoria tenentes ea, quae in curandi methodo de fplene funt dicta, facile affequemini ea, quae nunc referentur. Quorum primum et principaliffimum hoc eft, quod hoc vifcus a natura celerrime indurari foleat, fanguine nimirum in venis ipfius obturato et ob craffitudinem neque excerni neque difcuti facile potente. Attenuantibus igitur opus habet medicamentis citra manifeftam caliditatem, ut ne vehementius incraffefcat fuccus craffus in ipfo coercitus; quo vero actiones ipfius conferventur ex aufteris aliquid his admifcetur, quale eft etiam aftringentium genus. Didiciftis enim in naturalium facultatum commentariis, quod quum omnes partes fuae confervationis gratia habeant facultates tum familiarium attractoriam tum alienorum expulforiam, itemque affimilatricem fibi ipfis eorum quae attraxerint, aliquibus ipfarum infuper ineft per accidens magnopere juvare totum corpus. Ex horum genere eft et lien

ἥπατος τὴν οἷον τρύγα τοῦ αἵματος, ὥσπερ ἡ μὲν ἐπὶ τοῦ ἥπατος κύστις τὴν χολὴν, οἱ δὲ νεφροὶ τὸ οὖρον. ἐὰν οὖν ἀτονήσας ἀδυνατῇ πρὸς ἑαυτὸν ἕλκειν τὸ τοιοῦτον αἷμα, κακοχυμία ἅπαντι τῷ σώματι προστρίβεται. διὰ τοῦτο οὖν αὐτοῦ δεῖ φυλάττεσθαι τὸν φυσικὸν τόνον, ὅπως ἕλκῃ τὴν προσήκουσαν αὐτῷ τροφὴν, ὑφ᾽ ἧς ἐνεργείας εἰς εὐχυμίαν τῷ παντὶ σώματι συντελεῖ, τά τε ἐν αὐτῷ γεννηθέντα περιττώματα καταπέμπειν εἰς τὴν γαστέρα δύναται, μετὰ τῶν τῆς τροφῆς περιττῶν ἐκκριθησόμενα. διὰ τοῦτο οὖν αὐτῷ τά τε πάνυ πικρὰ φάρμακα προσφέρομεν, ἔνιά τε μίγνυμεν αὐτοῖς τῶν αὐστηρῶν. εἰς δὲ ὕλην χρήσιμον ἢ κηρωμάτων τε καὶ μαλαγμάτων ποίησιν ἔνια προστίθεμεν, ὁποῖόν ἐστι φάρμακον ὅ τε κηρὸς καὶ ἡ ῥητίνη καὶ πίττα καὶ ἄσφαλτος ὅσα τε ἄλλα τοιαῦτα. κατὰ πρῶτον δὲ λόγον ὄξος τε καὶ ὀξύμελι χρήσιμα τῷ σπλάγχνῳ, τέμνειν τε καὶ λεπτύνειν τοὺς παχεῖς χυμοὺς δυνάμενα χωρὶς τοῦ θερμαίνειν. ὥσπερ οὖν ἐπὶ τῶν ἄλλων μορίων, ὅσα διὰ καταπλασμάτων ἢ ὑγρῶν

qui ex hepate in fe ipfum velut faecem fanguinis trahit, quemadmodum vefica in hepate bilem et renes urinam. Si igitur prae imbecillitate ejusmodi fanguinem ad fefe trahere non poteft, vitiofus humor univerfo corpori affricatur. Ob id itaque naturalem ipfius firmitatem cuftodire oportet, quo conveniens fibi alimentum attrahat, per quam actionem univerfo corpori ad humorum bonitatem confert et generata in ipfo recrementa in ventrem demittere poteft, una cum ciborum recrementis excernenda. Ea gratia igitur valde amara medicamenta ipfi offerimus, quaedamque ipfis ex aufteris mifcemus. Quaedam vero ad materiam commoda ad ceratorum videlicet et malagmatum praeparationem apponimus, quale medicamentum eft cera et refina et pix et bitumen et quaecunque alia hujuscemodi. Juxta primam autem rationem acetum et acetum mulfum vifceri commoda funt, utpote incidere et attenuare craffos humores potentia citra calefactionem. Quemadmodum igitur in aliis partibus ea quae per cataplasmata aut liquida medicamenta

φαρμάκων ἐπιθέσεως ἢ καταντλήσεως ὠφελεῖ, καθ' ἑτέραν εἴρηται πραγματείαν, οὕτως καὶ νῦν ἐάσας τὰ τοὺς φλεγμαίνοντας ὠφελοῦντα σπλῆνας μόνων μνημονεύσω τῶν τοῖς σκιῤῥουμένοις ἁρμοζόντων, ὃ κἀν ταῖς φαρμακίτισι βίβλοις οἱ πρὸ ἐμοῦ τὴν γραφὴν ἐποιήσαντο, καλοῦντες ἰδίως σπληνικοὺς τοὺς ἐν σκιῤῥώδει διαθέσει τὸν σπλῆνα ἔχοντας.

[599] [*Τὰ ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένα ποτὰ φάρμακα πρὸς σπληνικοὺς κατὰ λέξιν οὕτω.*] *Πότημα πρὸς σπληνικοὺς Ἀντιπάτρου, ὡς Νεῖλος.* ℞ μυροβαλάνου σαρκὸς ∠ γ'. ἡμιονίτιδος βοτάνης, ἣν οἱ μὲν ἄσπληνον, οἱ δὲ σκολοπένδριον λέγουσι, ∠ στ'. καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ ∠ δ'. κόστου ∠ δ'. χαμαίδρυος ∠ στ'. πολίου ∠ γ'. κοτυληδόνος ῥίζης ∠ β'. κισσοῦ μέλανος τῶν κορύμβων κόκκους κε'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ δ'. ὑπερικοῦ καρποῦ ∠ β'. χαλβάνης ∠ β'. περικλυμένου καρποῦ ∠ α'. ἢ τῆς ῥίζης ∠ γ'. καρδάμου μέλανος ∠ α' S''. σκίλλης καρποῦ ὀποῦ ∠ ιστ'. ἐν ὀξυμέλιτι δίδου ὀβολοὺς β'. *ἄλλο σπληνικοῖς πότιμον.* ℞ βαλάνου μυρεψικῆς ∠ δ'. κισσοῦ λευκοῦ κόκκους κδ'.

impofita aut affufa fotu auxiliantur, in alio opere relata funt, ita et nunc relictis his, quae inflammato fpleni conferunt, eorum folum mentionem faciam, quae indurato vifceri opitulantur, quod ipfum etiam in medicamentariis libris fecerunt qui ante me fcripferunt, proprie eos fplenicos appellantes qui induratam fplenis affectionem habent.

[*Medicamenta potabilia ab Andromacho ad fplenicos confcripta ad verbum fic habent.*] *Potio ad fplenicos Antipatri, ut Nilus.* ℞ Carnis myrobalani drach. iij, hemionitidis herbae, quam quidam afplenum, quidam fcolopendrium dicunt drach. vj, corticis radicis capparis drach. iv, cofti drach. iv, chamaedryos drach. vj, polii drach. tres, radicis cotyledonis ʒ ij, corymborum hederae nigrae grana xxv, ammoniaci thymiamatis drach. iv, feminis hyperici drach. ij, galbani drach. ij, feminis periclymeni drach. j aut radicis drach. iij, nafturtii nigri ʒ j ß, fucci fructus fcillae drach. xvj. Dantur oboli duo in aceto mulfo. *Aliud fplenicis potabile.* ℞ Glandis unguentariae drach. iv, he-

κόστου < *β'. περικλυμένου σπέρματος* < *β'. ὑπερικοῦ* < *α'. ἐν ἄλλαις* < *δ'. χαλβάνης* < *α'. ὀβολοὺς β'. καρδάμου* < *δ'. ἀναλάμβανε σκίλλης ἑφθῷ χυλῷ, δίδου κύαθον Ἑλληνικὸν δι' ὀξυμέλιτος. ἄλλο.* ℞ *μυροβαλάνου σαρσὸς* < *γ'. ὑπερικοῦ* < *στ'. περικλυμένου καρποῦ* < *στ'. δαύκου ῥίζης* < *στ'. ἐρυθροδάνου, ἀκόρου, φοῦ Ποντικοῦ, κρόκου ἀνὰ* < *στ'. σχοίνου* < *γ'. μήου* < *στ'. καρδάμου, χαμαιπίτυος, καππάρεως ῥίζης ἀνὰ* < *στ'. πολίου* < *στ'. οἱ δὲ* < *γ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος* < *γ'. ὀξυμέλιτος ἀναλάμβανε τροχίσκους ἀνὰ ὀβολοὺς β'. καὶ δίδου ἐν ὀξυμέλιτι ἕνα. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἡπατικοὺς καὶ ὑδρωπικούς. ἄλλο ποιεῖ σπληνικοῖς.* ℞ *χαμαίδρυος* < *δ'. πολίου* < *ε'. χαμαιπίτυος* < *δ'. ἐρυθροδάνου* < *ε'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος* < *γ'. ἀρτεμισίας* < *γ'. μυροβαλάνου* < *δ'. καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ* < *γ'. ἀριστολοχίας* < *στ'. τραγακάνθης* < *β'. ὕδατι ἀναλάμβανε τρο-* (293) *χίσκους τριωβολιαίους, δίδου ἐν ὀξυμέλιτι.*

[*Ἄλλο εὐστόμαχον· χρῶ δὲ πρὸς πᾶσαν διάθεσιν*

derae albae grana xxiv, cofti drach. ij, feminis periclymeni drach. ij, hyperici drach. j, alii drach. iv, galbani drach. j, obolos ij, nafturtii drach. iv, excipe fucco fcillae cocto. Dato fabam Graecam in aceto mulfo. *Aliud.* ℞ Carnis myrobalani ℨ iij, hyperici ℨ vj, feminis periclymeni ℨ vj, radicis dauci ℨ vj, rubiae, acori, phu Pontici, croci, fingulorum ℨ vj, junci odorati ℨ iij, mei drach. vj, nafturtii, chamaepityos, radicis capparis, fingulorum drach. vj, polii drach. vj, alii drach. iij, ammoniaci thymiamatis drach. iij, cum aceto mulfo paftillos duorum obolorum ponderis formato et unum in aceto mulfo dato. Facit et ad hepaticos et hydropicos. *Aliud, facit ad fplenicos.* ℞ Trixaginis drach. iv, polii drach. v, chamaepityos drach. iv, rubiae drach. v, ammoniaci thymiamatis ℨ iij, artemifiae drach. iij, myrobalani drach. iv, corticis radicis capparis drach. iij, ariftolochiae drach. vj, tragacanthae drach. duas, cum aqua in paftillos triobolares redigito ac dato ex aceto mulfo.

[*Aliud ftomacho commodum. Utere etiam ad omnem*

Ed. Chart. XIII. [599.] Ed. Baf. II. (293.)

σπληνός. ποιεῖ δὲ πρὸς σπάσματα, πνευματώσεις καὶ πρὸς γυναικεῖα πάθη.] ♃ Σμύρνης < δ'. νάρδου Ἰνδικῆς < δ'. καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ < δ'. κόστου < ε'. πάνακος ῥίζης < δ'. πευκεδάνου ῥίζης < δ'. δικτάμνου < δ'. πολίου < β'. περικλυμένου ῥίζης φλοιοῦ < δ'. ἐρυθροδάνου < γ' S''. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < δ' S''. ἔνιοι καὶ ἴρεως < δ' S''. ὀξυμέλιτι ἀναλάμβανε, δίδου ὀβολοὺς δύο ἐν ὀξυμέλιτι. ἄλλο σπληνικοῖς, ὀρθοπνοϊκοῖς. ♃ στρουθίου, σκίλλης ὀπτῆς, πάνακος, καππάρεως ῥίζης ἀνὰ < ε'. κροκομάγματος < β' S''. ὄξει ἀναλάμβανε, δίδου ἐν ὀξυμέλιτι σκιλλητικῷ. ἄλλο. ♃ στρουθίου, καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ, χαμαίδρυος, πάνακος ἀνὰ < ι'. μυρίκης καρποῦ < γ'. ὄξει σκιλλητικῷ ἀναλάμβανε καὶ < α'. δίδου ἐν ὀξυμέλιτι σκιλλητικῷ.

[Τὰ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα ποτὰ φάρμακα πρὸς σπλῆνα.] Κυνογλώσσου χειροπληθὲς λαβὼν τρῖβε μετ' οἴνου κυάθων γ'. καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας, δίδου πίνειν πρὸ τροφῆς, ποιεῖ καὶ ὁ χυλὸς κατ' ἰδίαν. αἴρειν δὲ δεῖ τὴν βο-

affectionem ſplenis, facit et ad convulſa, inflata et vitia muliebria.] ♃ Myrrhae drach. iv, nardi Indicae drach. iv, corticis radicis capparis drach. iv, coſti drach. v, radicis panacis drach. iv, radicis peucedani ʒ iv, dictamni ʒ iv, polii drach. duas, corticis radicis periclymeni ʒ iv, rubiae ʒ iij ß, ammoniaci thymiamatis ʒ iv ß, aliqui etiam iridis drach. iv et dimidiam, excipe aceto mulſo, praebe obolos duos in aceto mulſo. *Aliud ſplenicis, orthopnoicis.* ♃ Struthii, ſcillae aſſatae, panacis, radicis capparis, ſingulorum drach. v, crocomagmatis drach. ij et dimidiam, excipe aceto et praebe in aceto ſcillitico. *Aliud.* ♃ Struthii, corticis radicis capparis, trixaginis, panacis, ſingulorum drach. x, fructus myricae drach. iij, excipe aceto ſcillitico et drach. j ex aceto ſcillitico exhibeto.

[*Medicamenta potabilia ab Aſclepiade ad ſplenem conſcripta.*] Cynogloſſi manipulum cum vini cyathis iij terito et expreſſum liquorem ante cibum bibendum dato, facit et ſuccus per ſe. Colligere autem oportet herbam ſi-

Ed. Chart. XIII. [599. 600.] Ed. Bas. II. (293.)

τάνην εὐωνύμῳ χειρὶ πρὶν ἡλίου ἀνατολῆς. ἄλλο. χαμαίδρυος χειροπληθὲς ἀφέψας μετ᾽ οἴνου ξε. α΄. καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας ἀπόθου καὶ δίδου κυάθους δύο πρὸ τροφῆς. καταπλαστὸν σπληνικοῖς. μυρίκης καρπὸν κόψας καὶ σήσας ἀπόθου. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως, δίδου κοχλιάρια β΄. μετ᾽ ὀξυμέλιτος κεκραμένου κυάθων τριῶν. ἢ βοτάνην τὴν λεγομένην πελαργῖτιν κόψας καὶ [600] σήσας δίδου καθὰ προείρηται. ἄλλο. ὀνάγρου ἢ ἵππου ἀγρίου σπλῆνα ξηράνας κόψε ἀπόθου καὶ δίδου κοχλιάρια β΄. μετ᾽ οἴνου κεκραμένου κυάθων τριῶν. καταπότιον σπληνικοῖς. κισσοῦ λευκοῦ τῶν κορύμβων δίδου κόκκους γ΄. καὶ ὀξυμέλιτος ἐπιπίνειν κυάθους γ΄. Ἀνδρέου τὸ παιόνιον. μυρίκης τὸν καρπὸν κόψας καὶ σήσας ἀναλάμβανε χαλβάνῃ καὶ ποίει καταπότια καὶ δίδου πρὸς δύναμιν.

[*Τροχίσκος σπληνικὸς, ὑπεκτήκει τὸν ὄγκον.*] ♃ Ἐρείκης καρποῦ < δ΄. πεπέρεως λευκοῦ, νάρδου Συριακῆς, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ < β΄. τὰ ξηρὰ κόπτεται καὶ σήθεται· τὸ δὲ ἀμμωνιακὸν ὄξει σκιλλητικώδει διαλύεται καὶ

nistra manu ante solis exortum. *Aliud.* Trixaginis manipulum cum vini sextario uno coquito et expressum liquorem reponito, atque ex eo cyathos ij ante cibum dato. *Aliud medicamentum inspersile splenicis.* Myricae fructum tusum et cribratum reponito, usus vero tempore cochlearia duo cum aceti mulsi diluti cyathis tribus dato. Aut herbam pelargitin appellatam tusam ac cribratam dato, ut praedictum est. *Aliud.* Asini aut equi silvestris lienem siccatum tundito ac reponito, et cochlearia duo cum vini diluti cyathis tribus exhibeto. *Catapotium splenicis.* Corymborum hederae albae grana tria devoranda praebe et aceti mulsi cyathos iij insuper bibendos. *Catapotium Andreae, paeonium dictum.* Myricae fructum tusum et cribratum galbano excipe et in catapotia redige, eaque pro viribus exhibe.

[*Pastillus splenicus tumorem eliquat.*] ♃ Fructus ericae drach. quatuor, piperis albi, nardi Syriacae, ammoniaci thymiamatis, singulorum drach. duas, arida tunduntur et cribrantur, ammoniacum aceto scillitico dissolvitur

τοῖς ξηροῖς ἐπιβαλλόμενον ἀναπλάττεται καὶ γίγνονται τροχίσκοι ἀνὰ ∠ α΄. ἄγοντες, δίδοται ∠ α΄. καὶ ὀξυμέλιτος κύαθοι γ΄. ὁ δοὺς τὸ φάρμακον ἔλεγε πεποτηκέναι δελφάκιον ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ δελφάκιον ἀνατμηθὲν ἄσπληνον εὑρεθῆναι.

[Ἄλλο ὑπεκτήκει τὸν ὄγκον.] ℞ Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, βάτου φύλλων τῶν ἁπαλωτάτων ἀνὰ ∠ η΄. καππάρεως φλοιοῦ ∠ δ΄. μυρίκης καρποῦ, βοτάνης ἀσπλήνου, λεγομένης σκολοπενδρίου ἢ ἡμιονίτιδος ἀνὰ ∠ β΄. σκίλλης ὀπτῆς κεκαθαρμένης τοῦ πυρῆνος, πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∠ β΄. ὕδατι ἀναλάμβανε καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ δίδου ∠ α΄. μετ᾽ ὀξυμέλιτος κυάθων γ΄. Χρυσέρμου σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς. ἔστι δὲ καὶ διουρητικοῖς ἀγαθὴ, κοιλίας μαλακτική. σκίλλαν εὐμεγέθη πηλῷ περιπλάσας, ὄπτα καὶ περίελε τὸν φλοιὸν καὶ τοῦ πυθμένος τὸ σκληρὸν, τοῦ δὲ πυρῆνος λαβὼν λίτρας β΄. δαύκου σπέρματος ὀξύβαφον, ὅ ἐστιν γο α΄. ἀνίσου, σεσέλεως, πάνακος ῥίζης, ἴρεως, ἑκάστου ἴσον, κνί-

et aridis additum in paftillos cogitur. Fiunt autem paftilli drachmae pondere, daturque drachma una ex aceti mulfi cyathis tribus. Qui medicamentum hoc tradidit, dixit porcellum ad triduum hoc bibiffe et poftea refectum fine liene inventum effe.

[*Aliud fplenem tumentem eliquans et confumens.*] ℞ Ammoniaci thymiamatis, foliorum rubi tenerrimorum, utrorumque drach. viij, corticis capparis drach. iv, myricae fructus, herbae afpleni, quae et fcolopendrium et hemionitis dicitur, utriusque drach. ij, nuclei fcillae affatae et purgatae, piperis albi, utriusque drach. ij, excipe aqua et redige in paftillos, atque exhibe drach. unam cum aceti mulfi cyathis tribus. *Chryfermi paftillus, fplenicis, hydropicis, ciet urinam, mollit alvum.* Scillam magnam luto oblitam affato et corticem detrahito, ac quod ad fundum eft durum, ex nucleo vero libras duas accipito, feminis dauci drach. viij, hoc eft ℥ j, anifi, fefeleos, radicis panacis, iridis, fingulorum tantundem, feminis urticae, baccarum

δης σπέρματος, κεδρίδων ἀνὰ ∠ ιβ'. σμύρνης ∠ δ'. ὀρόβων ἀληλεσμένων χοίνικα, οἴνου εὐώδους ὅσον ἐξαρκεῖ, φυράσας ἀνάπλαττε τροχίσκους. ἔχει δὲ καὶ τραγακάνθης μνᾶς δ'. ἡ δόσις ∠ α'. μετ' ὀξυμέλιτος τριῶν κυάθων. ἄλλο. Εὐγηρασίας. ℞ σκίλλης ὀπτῆς κεκαθαρμένης μνᾶς δύο, βρυωνίας ῥίζης μνᾶς η'. πεπέρεως λευκοῦ τὸ ἴσον, πετροσελίνου τὸ ἴσον, δαύκου Κρητικοῦ σπέρματος τὸ ἴσον, ὀρόβων ἀληλεσμένων τὸ ἴσον, κεδρίδων ξε. στ'. ἐχέτω δὲ ὁ ξεστὴς γο. η'. ἴρεως, πάνακος ῥίζης, σμύρνης ἀνὰ γο γ'. οἴνου Φαλερίνου εἰς ἀνάληψιν ὅσον ἐξαρκεῖ, ἀνάπλαττε τροχίσκου καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ, δίδου ∠ α'. μετ' οἴνου κεκραμένου κυάθων γ'.

[*Ἐπιθέματα καὶ ἔμπλαστρα τοῦ αὐτοῦ Ἀσκληπιάδου πρὸς τὰς προσφάτους τοῦ σπληνὸς φλεγμονάς.*] ℞ *Δένδρου* ἀκτῆς τῶν ἁπαλωτάτων φύλλων λίτρας γ'. ἀλόης λίτραν α'. σκεύαζε δι' ὄξους καὶ εἰς ὀθόνιον ἐμπλάσας ἐπιτίθει. ἄλλο. ℞ ἐρείκης καρποῦ γο στ'. χαλβάνης λίτραν α'. ἔνιοι γο στ'. τὸν καρπὸν κόπτε καὶ σῆθε καὶ οὕτως ἐπι-

cedri, utrorumque drach. duas, myrrhae drach. iv, ervi moliti choenicem, vini odorati quod fatis eft, fubacta in paftillos redigito, habet autem et tragacanthae minas quatuor. Datur drach. una cum aceti mulfi cyathis iij. *Aliud Eugerafiae.* ℞ Scillae affatae depuratae minas duas, radicis bryoniae minas viij, piperis albi tantundem, petrofelini tantundem, feminis dauci Cretici tantundem, ervi moliti tantundem, cedridum fextarios fex, habeat vero fextarius uncias octo, iridis, radicis panacis, myrrhae, fingulorum quadrantem, vini Falerni quantum fatis eft his in paftillos cogendis. Formatos autem paftillos in umbra reficca et unciam unam cum vini diluti cyathis iij exhibe.

[*Epithemata et emplaftra ejusdem Afclepiadae ad recentes fplenis inflammationes.*] ℞ Foliorum tenerrimorum arboris fambuci lib. iij, aloës lib. j, cum aceto fubigito, et linteolo infarta imponito. *Aliud.* ℞ Ericae fructus femiffem, galbani lib. j, alii femiffem, fructum tundito ac

βαλον τὴν χαλβάνην καὶ μίξας φιλοπόνως, εἰς ὀθόνιον ἐπιτίθει ἐμπλάσας.

[Τὸ τοῦ Ἰδιώτου φάρμακον ἐπιτετευγμένον.] ♃ Ἰξοῦ δρυΐνου λίτραν α΄. ἀσβέστου λίτραν α΄. τὸν ἰξὸν βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμεοῦν καὶ θεὶς ἐπ᾽ ἀνθράκων, ἔα διαλύεσθαι· ὅταν δὲ διαλυθῇ κατάπασσε τὴν ἄσβεστον καὶ μίξας καὶ θερμὸν ἐμπλάσας εἰς δέρμα λευκὸν ἐπιτίθει. δεῖ δὲ καὶ συλλούεσθαι [601] τῷ φαρμάκῳ καὶ οὕτως ἐᾷν ἕως αὐτόματον ἀποπέσῃ. φροντίζειν δὲ δεῖ, ὥστε τὰ ἀφιστάμενα μέρη τοῦ σπληνὸς ἀποκόπτειν. ἄλλο. ♃ ἰξοῦ δρυΐνου λίτραν α΄. ἀσβέστου γο α΄. λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους γο δ΄. κεδρίας γο α΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον καὶ χρῶ, καθ᾽ ἡμέραν αἴρων τὸ φάρμακον καὶ σπόγγοις ἀποπυριῶν τοὺς τόπους καὶ πάλιν ἐπιῤῥίπτων. τὸ φάρμακον οὖρα κινεῖ.

[Μάλαγμα χρυσίζον σφόδρα καλόν.] ♃ Κηροῦ, πιτυΐνης καὶ φρυκτῆς ἀνὰ λίτρας δύο, ἀρσενικοῦ, στυπτηρίας σχιστῆς, ἀσβέστου ἀνὰ γο δύο, ὄξους, ἐλαίου ἀνὰ κυάθους η΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον.

cribrato, atque ita galbanum addito ac diligenter miſceto atque in linteolum impacta imponito.

[*Medicamentum Idiotae accommodatum.*] ♃ Viſci quercini lib. j, calcis vivae lib. unam, viſcum in vas fictile conjectum ac prunis appoſitum diſſolvito, et diſſoluto calcem vivam inſpergito, miſceto et calidum albae pelli infartum imponito, oportet autem cum adhaerente adhuc medicamento lavari, atque ita ſinere donec ſua ſponte cadat. Curam item habere oportet, ut diſparatae ſplenii partes reſecentur. *Aliud.* ♃ Viſci quercini lib. j, calcis vivae ℥ j, floris lapidis Aſii trientem, cedriae ℥ j, praeparato pro more ac utere quotidie auferens medicamentum, ſpongiis calidis fovens locos, rurſusque imponens. Hoc medicamentum urinam movet.

[*Malagma auri colorem referens valde commodum.*] ♃ Cerae, reſinae pinus et frictae, ſingulorum lib. ij, arſenici, aluminis ſciſſi, calcis vivae, ſingulorum ſextantem, aceti, olei, utriusque cyathos viij, apparato pro more.

[*Ἄλλο σφόδρα γενναῖον, ᾧ ἐχρήσατο Ἀνδρόμαχος.*] ♃ *Κηροῦ, πιτυΐνης, πίσσης βρυτίας ξηρᾶς ἀνὰ λίτρας δύο, ἀρσενικοῦ, στυπτηρίας σχιστῆς, ἀσβέστου ἀνὰ γο β΄. ὄξους κυάθους η΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον, ποιεῖ σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς καὶ πρὸς τὰς ὑποχονδρίων διατάσεις, ποιεῖ ἰσχιαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς, ἡμεῖς προεθήκαμεν τῷ φαρμάκῳ σμύρνης γο β΄ S″. ἰξοῦ γο δ΄.*

[*Πρὸς τὰς σκιῤῥώδεις τοῦ σπληνὸς διαθέσεις. ἐχρήσατο Τρύφων Γορτυνιάτης.*] ♃ *Τήλεως ἀληλεσμένης, νάπυος, μάννης λιβάνου ἀνὰ ξε. α΄. μυροβαλάνου πιέσματος ξε. S″. νίτρου ἀφροῦ γο γ΄. λειότατα ποιήσας καὶ μίξας, ἀναλάμβανε ἀφεψημένῃ κεδρίᾳ, ὥστε ἐμπλάστρου ὑγρᾶς ἔχειν τὸ πάχος. ἡ χρῆσις ἐν διαλείμματι, ἐπιθεὶς τὸ φάρμακον καταλάμβανε ταινιδίοις. ὁ χρόνος τῆς ἐπιθέσεως πρὸ βαλανείου, ἐφ᾽ ὅσον οἷόν τέ ἐστι τὸν πάσχοντα φέρειν, ἔπειτα ἐπιδεδεμένον εἰσάγειν εἰς τὸ βαλανεῖον καὶ μετὰ τὴν λοιπὴν τοῦ σώματος ἐπιμέλειαν ἐμβι(294)βάζειν καὶ οὕτως ἐν τῷ ὕδατι λύειν τὴν ταινίαν.*

[*Aliud valde generosum, quo usus est Andromachus.*] ♃ Cerae, resinae pinus, picis brutiae aridae, singulorum lib. ij, arsenici, aluminis scissi, calcis vivae, singulorum sextantem, aceti cyathos viij, praepara pro consuetudine. Facit ad splenicos, hydropicos et ad praecordia distenta. Facit et ad ischiadicos, arthriticos. Nos ad medicamentum hoc apposuimus myrrhae ℥ ij ß, visci trientem.

[*Ad induratas splenis affectiones, usus est Tryphon Gortyniates.*] ♃ Foenigraeci moliti, sinapi, mannae thuris, singulorum sextarium unum, retrimentorum a myrobalano expressa reliquorum sextarii dimidium, spumae nitri ℥ iij, tenuissime trita ac mixta, cedria cocta excipe, ut emplastri liquidi habeant spissitudinem, usus ejus est per intervalla, medicamentum autem impositum fasciolis complectere et obliga. Tempus imponendi est ante balneum, quantum possibile est aegrum ferre, postea vero obligatum adhuc in balneum inducito et post reliqui corporis curationem in solium demittito, atque ita in aqua fasciam resolvito.

["Αλλο σπληνικοῖς αὐθήμερον. πρὸ δὲ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ φαρμάκου τρεῖς ἡμέρας διαιτῶμεν.] ℞ Σμύρνης, μάννης λιβάνου ἀνὰ γο γ′. σινήπεως Ἀλεξανδρίνου, καρδάμου ἀνὰ γο β′. ὄξους σκιλλητικοῦ τὸ ἱκανὸν, σίνηπι, κάρδαμον κόψας καὶ σήσας, τὴν δὲ μάνναν καὶ τὴν σμύρνην ἐκλειώσας ἐπίβαλλε τὰ ξηρὰ καὶ φυράσας τῷ ὄξει ποίει μαλαγματῶδες καὶ ἀποτίθει ἀπὸ ὥρας δευτέρας μέχρι ἐνάτης. ἔπειτα δὲ ἐπιδεδεμένον δυσὶ ταινίαις εἰσάγομεν εἰς βαλανεῖον, καὶ ὅταν ἀναχαλασθῇ, ἐμβιβάζομεν. ἐν δὲ τῇ ἐμβάσει πλείονα χρόνον κατεχέσθω, ἔξω ἔχων τοῦ ὕδατος τὰ σκέλη. πρὸς δὲ τὸ μὴ λειποθυμεῖν ὄξος καὶ γλήχωνα ὀσφραινέσθω καὶ τὰς ταινίας κατὰ μικρὸν ἐπιλυέσθω. ἐξελθόντι δὲ ἐκ τοῦ βαλανείου, δοτέον τάριχος χωρὶς ἄρτου καὶ οἶνον τεθαλαττωμένον καὶ τῇ ἐπιούσῃ τὰ αὐτὰ δοτέον. τῇ δὲ τρίτῃ γυμνασίοις χρηστέον, ἀποξύνειν τὸ πνεῦμα δυναμένοις. *ἄλλο Ἀρείου Ταρσέως, ἡ χρῆσις ἐν διαλείμματι.* ℞ σύκων πιοτάτων, σινήπεως, καππάρεως ῥίζης τοῦ φλοιοῦ ἀνὰ λίτραν α′. ὄξους τὸ

[Aliud ad ſplenicos per unam diem ſanans. Verum ſupra medicamenti impoſitionem per tres dies certo vivendi modo utimur.] ℞ Myrrhae, mannae thuris, utriusque quadrantem, ſinapi Alexandrini, naſturtii, utriusque ſextantem, aceti ſcillitici quod ſatis eſt, ſinapi et naſturtium tundito ac cribrato, mannam vero et myrrham disſolvito, eisque arida addito et ſimul aceto ſubacta ad malagmatis formam reducito, et a ſecunda hora usque ad nonam imponito. Poſtea vero duabus faſciis obligatum in balneum inducimus, atque ubi relaxatus fuerit, in calidae ſolium demittemus. In ſolio vero longiori temporis ſpatio moretur cruribus extra aquam emotis. Ne vero in animi deliquium delabatur, acetum et pulegium odoret et faſcias paulatim reſolvat. Egreſſo porro e balneo ſalſamentum citra panem exhibendum eſt et vinum mari mixtum. Sequenti die eadem offerenda ſunt. Tertia vero gymnaſiis utendum, quae ſpiritum acutum reddere valent. *Aliud Arii Tarſenſis. Uſus eſt per intervalla.* ℞ Ficuum pinguiſſimarum, ſinapi, radicis capparis corticis, ſingulorum lib. j, aceti quan-

ἱκανόν. ἄλλο Διοδώρου. ℞ σινήπεως, καρδάμου, τήλεως, λινοσπέρμου, μυροβαλάνου πιέσματος ἀνὰ < η΄. ἀναλάμβανε κεδρίᾳ ἑφθῇ, προσφυράσας ὄξει σκιλλητικῷ. ἡ χρῆσις πρὸ βαλανείου, τὸ φάρμακόν ἐστι καλὸν, καὶ μετὰ τὴν χρῆσιν αἷμα ἀπουροῦσι.

[602] [Τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα φάρμακα κατὰ τὸ δ΄ τῶν ἐκτὸς, πρὸς σπληνικοὺς καὶ ὑδρωπικοὺς, κατὰ λέξιν οὕτως ἔχοντα.] Ἐπίθεμα σπληνικοῖς τοὺς ὄγκους ὑπεκτήκει. ℞ ἀκτῆς τῶν φύλλων ἁπαλῶν λίτρας γ΄. ἀλόης λιπαρᾶς λίτραν α΄. τρῖβε μετ᾽ ὄξους, καὶ λεάνας καὶ ἐμπλάσας εἰς ὀθόνιον ἐπιτίθει. ἄλλο. ℞ ἐρείκης καρποῦ λίτραν α΄. χαλβάνης /X α΄. κόψας τὸν καρπὸν καὶ σήσας ἀναλάμβανε χαλβάνῃ, καὶ πάλιν κόπτε παραπτόμενος ἰρίνου ὑποστάθμης, ὥστε μαλαγματῶδες γενέσθαι, ἔπειτα ἐμπλάσας εἰς ὀθόνιον ἐπιτίθει. μάλαγμα σπληνικοῖς. ℞ μυροβαλάνου τῶν λεπύρων κεκομμένων καὶ σεσησμένων μνᾶς ἥμισυ καὶ τοῦ πιέσματος τὸ ἴσον, κηροῦ < στ΄. ῥητίνης τερμινθίνης < λβ΄. χαλβάνης < ι΄. ἰρίνου βραχὺ, τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν.

tum satis est. *Aliud Diodori.* ℞ Sinapi, nasturtii, foenigraeci, seminis lini, retrimentorum ab expressa myrobalano reliquorum, singulorum ʒ viij, excipe cedria cocta aceto scillitico admixto. Usus est ante balneum, medicamentum bonum est et post usum sanguinem mejunt.

[*Medicamenta ab Asclepiade in quarto externorum conscripta ad splenicos et hydropicos, quae juxta dictionem ejus sic habent.*] *Epithema splenicis tumorem eliquat.* ℞ Foliorum tenerorum sambuci lib. iij, aloës pinguis lib. j, terito cum aceto et linteolo excepta imponito. *Aliud.* ℞ Fructus ericae lib. j, galbani lib. j, fructum tundito et cribrato ac galbano excipito, rursusque tundito unguenti irini faece admota, quo ad malagmatis formam redigantur, deinde linteolo infarta imponito. *Malagma ad splenicos.* ℞ Myrobalani corticum tusorum cribratorum minam dimidiam et expressionis ejusdem tantundem, cerae drach. vj, resinae terebinthinae drach. xxxij, galbani drach. x, irini parum, arida cum liquidis committito. *Aliud valde praeclarum.*

ἄλλο λίαν γενναῖον. ℞ μυροβαλάνου ἀλεύρων γο γ΄. νίτρου γο α΄. οἱ δὲ δ΄. κηροῦ γο στ΄. τερμινθίνης γο η΄. ὄξους τὸ αὔταρκες, ὑπεκτήκει.

[*Μάλαγμα τὸ διὰ τῆς κεδρίας, σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς φάρμακον ἐπιτετευγμένον, οὖρα κινεῖ πολλὰ καὶ τὸν σπλῆνα ὑπεκτήκει. δεῖ δὲ συλλούεσθαι τῷ φαρμάκῳ καὶ τὸ ἀφιστάμενον ἀπὸ τοῦ χρωτὸς περικείρειν, τουτέστι τοῦ σπληνίου, ἐᾷν γὰρ δεῖ τὸ φάρμακον περικεῖσθαι μέχρις οὗ αὐτόματον ἀποπέσοι. ἡ δὲ σύνθεσίς ἐστιν ἥδε.*] ℞ Ἰξοῦ δρυΐνου λίτραν α΄. ἀσβέστου γο στ΄. λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους γο δ΄. κεδρίας γο γ΄. τὸν ἰξὸν ἕψε βαλὼν εἰς λοπάδα χαλκῆν καὶ ὅταν ξανθὸς γένηται, ἐπίβαλλε τὴν κεδρίαν κινῶν συνεχῶς, καὶ τὰ ξηρὰ λεάνας ἐπίβαλλε, εἶτα ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔα ποσῶς ψυγῆναι, εἶτα ἐμπλάσας εἰς δέρμα λευκὸν τὸ ἀπὸ ἀκάνθης λεγόμενον, ἐπιτίθει κατὰ τῶν πασχόντων τόπων καὶ συλλούεσθαι παραίνει, ἕως αὐτόματον ἀποπέσοι τὸ σπλήνιον. δεῖ μέντοι, ὥσπερ καὶ ἄνω προείρηται, τὰ ἀφιστάμενα μέρη τοῦ σπληνίου ἀποκείρειν. ἄλλο σφόδρα γενναῖον. ℞

℞ Farinae myrobalani quadrantem, nitri ℥ j, alii ℥ iv, cerae femiffem, terebinthinae beffem, aceti quod fufficit, fplenem eliquat.

[*Malagma ex cedria, fplenicis, hydropicis medicamentum accommodatum. Urinam ciet multam et fplenem eliquat. Oportet autem una cum medicamento lavari et quod ab eo difparatum eft, a fplenio videlicet, de corporis cuticula defecare, finendum enim eft adhaerefcens medicamentum, donec fua fponte dilabatur. Compofitio haec eft.*] ℞ Vifci quercini lib. j., calcis vivae femiffem, floris lapidis Afii trientem, cedriae quadrantem, vifcum aerea patina coquito et poftquam fulvum factum fuerit, cedriam adjicito, affidueque moveto ac arida trita infpergito, deinde ab igne ablata aliqualiter frigefieri finito, atque in pellem albam a fpina appellatam infarta affectis locis imponito, et una cum medicamento lavare jubeto, donec fplenium fua fponte delabatur. Oportet tamen, ut praedictum eft, difparatas fplenii partes defecare. *Aliud valde praeclarum.*

λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους γο β΄. λίθου γαγάτου γο α΄. ἀσβέστου γο η΄. ἰξοῦ δρυΐνου λίτραν α΄. σκεύαζε καὶ χρῶ καθὰ προείρηται. μάλαγμα Ἀντιοχίδος, σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς, ἰσχιαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς, ἐσκευάσθη Φαβίλλῃ. ℞ κηροῦ λίτρας γ΄. ῥητίνης τερμινθίνης λίτρας γ΄. μυροβαλάνου πιέσματος λίτραν α΄. νίτρου ἀφροῦ λίτραν α΄. λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους λίτραν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτραν α΄. ἐλαίου κυπρίνου λίτρας γ΄. ὄξος ὥστε τὸ ἀμμωνιακὸν διαλῦσαι. ἄλλο Φαβίλλῃ συντεθὲν, σφόδρα γενναῖον πρὸς τὰς αὐτὰς διαθέσεις. ℞ σμύρνης στακτῆς, βδελλίου, ὄνυχος, μυελοῦ ἐλαφείου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἴρεως ξηρᾶς ἀνὰ λίτρας β΄. ὀποπάνακος λίτραν α΄. χαλβάνης λίτραν α΄. μαστίχης λίτραν α΄. λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους λίτραν α΄. στύρακος λίτραν α΄. ὀποῦ συκομόρων λίτραν α΄. κάγχρυος λίτραν α΄. πεπέρεως λευκοῦ οὐγγίας στ΄. κηροῦ λίτρας ε΄. τερμινθίνης λίτρας ε΄. κοπτόν ἐστι τὸ φάρμακον. καὶ δεῖ κόπτοντας παράπτεσθαι ἰρίνου μύρου τῇ ὑποστάθμῃ ἕως ἂν εὐαφέστατον γένηται τὸ φάρμακον, καὶ γὰρ κείμενον εὐαφέστατον γίνεται. μά-

℞ Floris lapidis Afii fextantem, lapidis gagatae ℥ j, calcis vivae beffem, vifci quercini lib. j, praepara ac utere, ut dictum eft. *Malagma Antiochidis ad fplenicos, hydropicos, ifchiadicos, arthriticos. Praeparatum eft Fabullae.* ℞ Cerae lib. iij, refinae terebinthinae lib. iij, retrimentorum ab expreffa myrobalano reliquorum lib. j, fpumae nitri lib. j, floris lapidis Afii lib. j, ammoniaci thymiamatis lib. j, olei cyprini lib. iij, acetum ad ammoniacum diffolvendum. *Aliud Fabullae compofitum, valde praeclarum ad easdem affectiones.*] ℞ Myrrhae ftactae, bdellii, onychis, medullae cervinae, ammoniaci thymiamatis, iridis ficcae, fingulorum lib. ij, opopanacis lib. j, galbani lib. unam, maftiches lib. j, floris lapidis Afii lib. j, ftyracis lib. unam, fucci fycomororum lib. j, canchryos lib. j, piperis albi femiffem, cerae lib. v, terebinthinae lib. v, medicamentum eft tufile. Oportet autem tundentes unguenti irini faecem admovere, donec quam molliffimum medicamentum reddatur, repofitum enim

λαγμα ὃ καὶ χρυσίζουσάν καλοῦμεν. ℞ ἀρσενικοῦ γο α΄. στυπτηρίας σχιστῆς γο β΄. ἀσβέστου γο β΄. τὰ ξηρὰ κόπτομεν καὶ σήθομεν καὶ εἰς θυείαν ἐμβάλλομεν, τούτοις ἐπιβάλλομεν ὄξους κυάθους η΄. καὶ λεάναντες ἐπιμελῶς ἀναλαμβάνομεν τοῖς τηκτοῖς. ἔστι δὲ ταῦτα κηροῦ λίτρα α΄. ῥητίνης φρυκτῆς λίτραι β΄. πιτυΐνης λίτραι β΄. ἐλαίου κοινοῦ κύαθοι η΄. ταῦτα τήξαντες ἐῶμεν ψυγῆναι καὶ ἀναξύσαντες ἐπιβάλλομεν τοῖς λεανθεῖσιν. ἡμεῖς προστεθείκαμεν τῇ τοῦ φαρμάκου σκευασίᾳ σμύρνης γο β΄.

[603] [Ἄλλο. τούτῳ ἐχρήσατο Ἀνδρόμαχος. ποιεῖ σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς καὶ πρὸς τὰς τῶν ὑποχονδρίων διατάσεις, ποιεῖ ἰσχιαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς καὶ πρὸς τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις.] ℞ Κηροῦ λίτραν α΄. πίσσης Βρυτίας λίτραν α΄. ἀντὶ ῥητίνης φρυκτῆς τὴν πίσσαν βάλλομεν, ἐλαίου κυ. η΄. ἀρσενικοῦ χρυσίζοντος γο β΄. στυπτηρίας σχιστῆς γο β΄. ἀσβέστου γο β΄. σκεύαζε καθὰ προείρηται. ἡμεῖς προσεθήκαμεν τῷ φαρμάκῳ σμύρνης γο β΄. ἰξοῦ δρυΐνου γο δ΄.

[Πρὸς τὰς κεχρονισμένας τοῦ σπληνὸς σκιῤῥώδεις δια-

mollissimum evadit. *Malagma, quod aurei coloris appellamus.* ℞ Auripigmenti ℥ j, aluminis scissi sextantem, calcis vivae sextantem, arida tundimus ac cribramus et in mortarium conjicimus, hisque aceti cyathos octo superfundimus et probe trita liquidis excipimus. Sunt autem liquida haec, cerae libra una, resinae frictae lib. ij, olei communis cyathi octo. Haec frigefieri post eliquationem sinimus et sic erasa tritis adjicimus. Nos ad medicamenti praeparationem etiam myrrhae sextantem apposuimus.

[*Aliud, hoc usus est Andromachus, facit splenicis, hydropicis et ad praecordia distenta, facit item ischiadicis, arthriticis et ad inveteratos affectus.*] ℞ Cerae lib. j, picis brutiae lib. j, pro resina fricta picem addimus, olei cyath. octo, auripigmenti auricoloris sextantem, aluminis scissi sextantem, calcis vivae sextantem, praepara ut dictum est. Nos ad medicamentum etiam myrrhae sextantem et visci quercini trientem apposuimus.

[*Ad inveteratos induratos splenis affectus, authe-*

θέσεις, αὐθήμερον λεγόμενον. δεῖ δὲ πρὸ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ φαρμάκου ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τὸν κάμνοντα διαιτῆσαι.] ℞ Σμύρνης, μάννης λιβάνου ἀνὰ γο γ'. νάπυος Ἀλεξανδρίνου γο β'. καρδάμου γο β'. ὄξους σκιλλητικοῦ τὸ ἱκανὸν, κόψας καὶ σήσας τὰ ξηρὰ καὶ ὄξει φυράσας, ὥστε μαλαγματῶδες γενέσθαι, ἐμπλάσας εἰς ὀθόνιον ἐπιτίθει ἀπὸ ὥρας β'. ἕως θ'. φυλάττων καὶ ταινιδίῳ κατέχων τὸ ἐπικείμενον μάλαγμα, εἶτα πέμπε εἰς βαλανεῖον οὕτως ἐπιδεδεμένον, καὶ ὅταν καλῶς ἀναχαλασθῇ, ἐμβίβαζε κελεύων ἔξω τῆς ἐμβατῆς ἔχειν τοὺς πόδας καὶ ἐπὶ πλείονα χρόνον ἐμμένειν. πρὸς δὲ τὴν τούτων ἀνάκτησιν ὄξος καὶ γλήχωνα προσάγομεν τοῖς μυκτῆρσι καὶ πειρώμεθα κατὰ μικρὸν ἐπιλύειν τὰς ταινίας, ἔστωσαν δὲ δύο κατὰ τοῦ μαλάγματος ἐπικείμεναι. κατὰ δὲ τὴν ἄρσιν τῶν ταινιδίων αἴρομεν καὶ τὸ ἐπικείμενον μάλαγμα καὶ τοὺς πεπονθότας τόπους ἱκανῶς ἀπαντλοῦμεν. ἐξελθόντι δὲ τοῦ βαλανείου δίδομεν τάριχον χωρὶς ἄρτου καὶ οἶνον τεθαλασσωμένον καὶ τῇ ἐπιούσῃ τὸ αὐτὸ ποιοῦμεν. τῇ δὲ

meron appellatum. Oportet autem eum medicamenti impoſitione aegrum ad triduum convenienti diaeta uti.] ℞ Myrrhae, mannae thuris, utriusque quadrantem, ſinapi Alexandrini ſextantem, naſturtii ſextantem, aceti ſcillitici quod ſatis eſt. Arida tundito et cribrato et cum aceto ad malagmatis formam ſubigito, et linteolo excepta ab hora ſecunda usque ad nonam imponito, ita ut complectaris et contineas incumbens malagma faſciola obligata. Deinde vero ita obligatum in balneum mittito, et ubi probe laxatus fuerit, in ſolium deſidere facito et pedes extra ſolium extendere jubeto ac longiori tempore in ipſo immorari. Caeterum ad revocandos in animi deliquium collapſos acetum cum pulegio naribus admovemus et paulatim reſolvere faſcias tentamus. Sint autem duae faſciae malagmati incumbentes. Quum enim faſciae tolluntur, auferimus etiam incumbens malagma et poſt affectos locos ſufficienter fovemus. Egreſſo de balneo ſalſamentum citra panem exhibemus et vinum mari mixtum. Idem etiam ſequenti die facimus. Et

τρίτη τὸ αὐτὸ ποιούμεθα, γυμνασίοις χρώμεθα ἀποξύνειν δυναμένοις τὸ πνεῦμα.

[Ἄλλο Τρύφωνος Γορτυνιάτου Κρητὸς φάρμακον ἐπιτετευγμένον.] ℞ Τήλεως ἀληλεσμένης ξέστην α΄. μυροβαλάνου πιέσματος ξέστου S″. νίτρου ἀφροῦ γο γ΄. πάντα λεάνας ἀναλάμβανε κεδρίᾳ, δεῖ δὲ πρότερον ταύτην ἑψήσαντα συστρέφειν, ὥστε κηρωτῆς ἔχειν πάχος. ἡ χρῆσις πρὸ βαλανείου, ἐφ᾽ ὅσον ὁ κάμνων δύναται φέρειν, μετὰ δὲ τὸ βαλανεῖον ἐπιῤῥίπτομεν κηρωτάριον.

[Ἄλλο αὐθήμερον ἐπιγραφόμενον, ἀπαλλάττει τῆς ὅλης διαθέσεως.] ℞ Πυρέθρου ∠ κ΄. μυροβαλάνου γο η΄. καρδάμου γο η΄. κνίδης σπέρματος γο η΄. πεπέρεως γο η΄. (295) σινήπεως ξέστου S″. ἅπαντα λειώσας καὶ ὄξει φυράσας καὶ λεάνας ἐπιτίθει ἐν διαλείμμασιν ἐπὶ ὥρας γ΄. εἰ δυνατὸν ὑπομένειν τὸν ἀσθενοῦντα, ἔπειτα βαστάσας τὸ φάρμακον λούεσθαι παραίνει. κατὰ δὲ τὸ βαλανεῖον χρηστέον κηρωτῇ σκευασθείσῃ διὰ ῥοδίνου. ἄλλο τὸν ὄγκον ἐκτήκει. ℞ λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους, νίτρου ἐρυθροῦ, μυροβαλάνου πιέσμα-

tertia similiter, insuperque exercitationibus utimur quae spiritum acutum reddere possunt.

[*Aliud Tryphonis Gortyniatae Cretensis medicamentum accommodatum.*] ℞ Foenigraeci moliti sextarium unum, retrimentorum myrobalani sextarium dimidium, spumae nitri quadrantem, omnia trita cedria excipe. Verum hanc prius coctam condensare oportet ad cerati spissitudinem. Usus est ante balneum, quantum aeger ferre potest, a balneo cerotarium imponimus.

[*Aliud authemeron inscriptum, liberat a tota affectione.*] ℞ Pyrethri drachmas viginti, myrobalani bessem, nasturtii bessem, piperis bessem, seminis urticae bessem, sinapi sextarium dimidium, omnia trita et aceto subacta per intervalla imponito ad horas tres, si aeger tolerare possit, deinde ablato medicamento lavari jube. Post balneum vero cerato utendum est ex rosaceo apparato. *Aliud tumorem liquefacit.* ℞ Floris lapidis Asii, nitri rubri, retrimentorum

τος, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ∠ κδ'. καππάρεως ῥίζης τοῦ φλοιοῦ ∠ η'. ῥαφάνου σπέρματος ∠ ι'. ἢ τοῦ χυλοῦ κύαθον α'. ὄξους δριμυτάτου τὸ αὔταρκες, ἰξοῦ δρυΐνου ∠ μ'. διάλυε ἀμμωνιακὸν ἀκτῆς χυλῷ ἢ μυρίκης ἢ τριφύλλου. τὰ δὲ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ καὶ ὄξει φυράσας καὶ μίξας ἐπίβαλλε τὸν ἰξὸν, καὶ ἀνακόψας ἀνελόμενος χρῶ.

[604] [*Τὰ ὑπ᾽ Ἀρχιγένους ἐν τῷ πρώτῳ τῶν κατὰ γένος φαρμάκων γεγραμμένων σπληνικοῖς.*] Ἐπὶ δὲ τῶν σπληνικῶν προηγουμένης ὁμοίως τῆς ὅλης διαίτης, ἐκ τῶν ἀναγραφησομένων συνθέσεων τοῖσδε χρῶ. πόμα μὲν ὕδωρ, σιδήρου διαπύρου πολλάκις ἐναποσβεσθέντος αὐτῷ, ἀπυρέτοις μὲν μετ᾽ οἴνου, πυρέσσουσι δὲ ὕδωρ πιεῖν. ἢ ἀναγαλλίδος τῆς τὸ κύανον ἄνθος ἐχούσης ὀβολὸν ἕνα μετ᾽ ὀξυμέλιτος, ἢ ἕρπυλλον μετ᾽ ὄξους, ἢ πάνακος ῥίζαν χλωρὰν πότιζε μετὰ μελικράτου, ἢ τὸν καρπὸν ὁμοίως, προεξαιθρίαζε δὲ τὸ μελίκρατον, ἢ περικλυμένου ῥίζης φλοιοῦ καὶ τοῦ καρποῦ ὅσον τοῖς τρισὶ δακτύλοις, ἐν ἀκράτῳ οἴνῳ θερμῷ

myrobalani, ammoniaci thymiamatis, ſingulorum drach. xxiv, corticis radicis capparis drach. octo, ſeminis raphani drach. x aut ſucci cyathum unum, aceti accerrimi quod ſatis eſt, viſci quercini drach. xl, ammoniacum ſambuci ſucco aut myricae aut trifolii diſolve, arida vero tunde et anguſtiſſimo cribro excute ac aceto ſubige, indeque admixto viſco omnia ſimul contunde et utere.

[*Medicamenta ad ſplenicos ab Archigene in primo medicamentorum ſecundum genus conſcripta.*] In ſplenicis porro praecedente ſimiliter tota diaeta, ex deſcribendis compoſitionibus his utitor. Potus quidem ſit aqua, in qua ignitum ferrum ſaepe ſit extinctum, non febrientibus cum vino, febricitantibus vero aqua ſola. Aut anagallidis coeruleum florem habentis obol. j exhibeto cum aceto mulſo. Aut ſerpillum cum aceto. Aut panacis radicem viridem cum aqua mulſa. Aut ſemen ſimiliter, aquam mulſam vero per noctem ſub dio exponito. Aut corticis radicis periclymeni et ſeminis ejus quantum tribus digitis apprehendi poteſt, in

Ed. Chart. XIII. [604.] Ed. Baf. II. (295.)

λευκῷ δίδου πίνειν νήστει ἐπὶ ἡμέρας μ΄. ἢ ἀλώπεκος ξηρὸν ἧπαρ μετ᾽ ὀξυμέλιτος δίδου πίνειν, ἢ κύμινον Αἰθιοπικὸν, ὁμοίως τῷ ἥπατι πινόμενον ἐν ὀξυμέλιτι, ἢ ἄρου ῥίζης φλοιοῦ ∠ S΄΄. μετ᾽ ὀξυμέλιτος κυάθων γ΄. ἢ πόλιον ὁμοίως μετ᾽ ὀξυμέλιτος, ἢ κισσοῦ λευκοῦ κόκκους γ΄. μετ᾽ ὀξυμέλιτος κυάθων γ΄. ἢ καππάρεως λεῖα ξηρὰ φύλλα μετ᾽ ἀκράτου πότιζε. κατάπλασσε δὲ τοὺς σπληνικοὺς τοῖσδε πρὸς τοὺς ἡπατικούς· καὶ ἔτι τέφρα ἐκ χαλκείου μετ᾽ ὄξους, ἢ καππάρει βεβρεγμένῃ ἐν ὄξει λείᾳ ἀνειλημμένῃ κηρωτῇ κυπρίνῃ, ἢ τῷ διὰ καρδάμου καὶ τήλεως καὶ ἀσβέστου καὶ νίτρου καὶ μέλιτος μαλάσσων ἐπιτίθει, ἢ τήλεως καὶ ἀσβέστου καὶ νίτρου καὶ μέλιτος μαλάσσων ἐπιτίθει, ἢ κατάπλασσε λεπιδίου φύλλοις. ὅταν δὲ ἤδη δάκνωνται, εἰσαγαγὼν εἰς τὸ βαλανεῖον, ἄρας τὸ φάρμακον εἰς ζεστὸν ἐμβίβαζε καὶ κάτεχε. δυσανασχετοῦσι γὰρ ὑπερδακνόμενοι, ὑγιεῖς δὲ ἐξίασι. τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ ἰσχιαδικῶν ποιεῖ. ἢ μυροβαλάνου τὸ πίεσμα ὄξει βρέξας, ῥοδίνῃ κηρωτῇ μίσγε καὶ ἐπιτίθει, ἢ

vino albo meraco calido jejunis bibendum ad dies xl exhibeto. Aut vulpis hepar ficcum, cum aceto mulfo exhibe bibendum. Aut cuminum Aethiopicum fimiliter, ut hepar ex aceto mulfo. Aut radicis ari corticis ʒ ß cum aceti mulfi cyathis iij. Aut polium fimiliter cum aceto mulfo. Aut hederae albae grana tria cum aceti mulfi cyathis iij. Aut arida trita capparis folia propinato. Cataplasmata autem eadem impones fplenicis, quae hepaticis. Ampliusque cinerem ex ferraria officina cum aceto. Aut capparim maceratam aceto, ac tritam cerato cyprino exceptam. Aut nafturtium et foenumgraecum ac calcem vivam et nitrum, cum melle mollita imponito. Aut foenumgraecum et calcem ac nitrum item cum melle imponito. Aut lepidii folia imponito, quum vero jam morfum perceperint, in balneum inducito, et ablato medicamento in fervidae folium demittito ac detineto, aegre enim ferunt nimiam mordacitatem, verum fani exeunt. Idem etiam in ifchiadicis facit. Aut myrobalani expreffae retrimentum aceto maceratum, rofaceo cerata excipe ac impone. Aut foenigraeci et nafturtii

τήλεως καὶ καρδάμου τὸ ἴσον, μάννης τὸ διπλοῦν, ἀσβέστου βραχὺ σὺν μέλιτι, ὡς ἐμπλάστρῳ σπλήνια ποιήσας ἐπιτίθει, ἢ τρύγα ὄξους δριμέος ἐπιτίθει. καππάρεως ῥίζαν μετ᾽ ὄξους, ἢ σπόγγον ἐξ ὄξους δριμυτάτου. ἄκρως ποιεῖ μυροβαλάνου λεπύχανα καὶ νίτρου τὸ τρίτον, λεῖα ὄξει φυράσας. ῥητίνην καὶ κηρὸν κατ᾽ ὀλίγον ἐλαίου τήξας ἐπίχει καὶ μαλάξας χρῶ. ἐπιμένοντος δὲ σικύας πρόσβαλλε παραμύσσων. περίαπτα δὲ καὶ ἀντιπαθῆ πρός τε ἧπαρ καὶ σπλῆνα τάδε δοκεῖ πεπιστεῦσθαι. τὴν ὑπὲρ τὸ ἀριστερὸν οὖς φλέβα λύσας, ἀνάτριβε τῷ αἵματι τὸν πεπονθότα σπλῆνα.

Κεφ. γ΄. [Περὶ ὕδρωπος.] Ὑδρωπικῶν φάρμακα καὶ ἄλλα κοινὰ πρὸς τοὺς σπληνικοὺς αὐτοὺς καὶ ἄλλα τινὰ πολύχρηστα πρός τε τὰ προειρημένα πάθη καὶ σκληρίας καὶ ὅπου τι διαφορῆσαι χρὴ, κἂν ἤδη πυώδης ᾖ σύστασις. ἄρξομαι δὲ καὶ ἐπὶ τούτων ἀπὸ τῶν ὑπ᾽ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένων.

[Τὰ ὑπ᾽ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα φάρμακα πρὸς τὰ

par pondus, mannae duplum, calcis vivae parum, cum melle splenia velut emplastra facito ac imponito. Aut faecem acris aceti imponito. Aut capparis radicem cum aceto. Aut spongiam acerrimo aceto imbutam. Egregie faciunt myrobalani cortices et nitri tertia ipsorum pars, trita aceto subigito, et resinam ac ceram cum modico oleo liquefacta affundito et mollitis utitor. Perseverante malo, cucurbitas cum scarificatione affigito. Amuleta autem et per contrarietatem quandam naturalem ad hepar et splenem facere credita haec sunt, venam retro sinistram aurem secato et detracto sanguine affectum splenem confricato.

Cap. III. [*De hydrope.*] Hydropicorum medicamenta et alia communia ad splenicos ipsos, itemque quaedam multiplicis usus ad varias affectiones, tum jam praedictas tum duritias, et ubi quid discutere oportet, etiam si jam purulenta sit consistentia, dicere aggrediar initio ab iis quae Asclepiades tradidit sumpto.

[Medicamenta ab Asclepiade conscripta ad praedictas

εἰρημένα πάθη κατὰ τὸ δ'. τῶν ἐντὸς, ἃ Μαρκέλλας ἐπιγράφει.] Ἐπίθεμα ὑδρωπικοῖς σφόδρα καλὸν καὶ τὸ παρακείμενον ὑγρὸν ἀναπίνει. ℞ φάῤῥους, ὃ καλοῦσι ζέαν, ἀληλεσμένου ξε. β'. λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους ξε. α'. μάννης λίτραν α'. λεάνας ἐπιμελῶς ἀναλάμβανε στέατι ὑείῳ παλαιῷ κατειργασμένῳ, ἐν οἴνῳ βεβρεγμένῳ νυκτὶ ὅλῃ, τὸ δὲ πλῆθος ἔστω τοῦ ὑείου ὅσον δύναται ἐπιβληθὲν εὐαφὲς ποιῆσαι τὸ φάρμακον. ἄλλο. Βήσασα, [605] σπέρμα δέ ἐστιν ἐν Συρίᾳ γεννώμενον τοῦ ἀγρίου πηγάνου, ὃ δὴ οἱ ἐντόπιοι ἅρμαλα καλοῦσιν. ℞ τούτου κεκομμένου ξε. α'. μάννης ξε. S'. στέατος ὑείου παλαιοῦ ὅσον ἐξαρκεῖ, σκεύαζε καθὰ προείρηται. ἄλλο. ℞ σύκων λιπαρωτάτων λίτρας γ'. ἀφρονίτρου λίτραν α'. ὀριγάνου λίτραν α'. τινὲς κυμίνου λίτραν α'. θείου ἀπύρου γο γ'. κοχλιῶν Ἀφρικανῶν λίτραν α'. τὰ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε καὶ ἀναλάμβανε σύκοις κεκομμένοις σὺν ταῖς σαρξὶ τῶν κοχλιῶν, ἐμπλάσας εἰς ὀθόνιον ἐπιτίθει, μέλιτος ἑφθοῦ ἐπίβαλλε ὅσον ἐξαρκεῖ.

[Ἄλλο ἐκ τῶν Κρίτωνος.] ℞ Τήλεως ἀληλεσμένης

affectiones in quarto externorum, quae Marcellae inſcribit.] *Epithema hydropicis valde commodum, quod adjacentem humorem abſorbet.* ℞ Farris, quod zeam vocant, moliti ſextar. ij, floris lapidis Aſii ſextar. j, mannae lib. j, probe trita adipe ſuillo veteri probe ſubacto et vino per integram noctem macerato excipito, ſit autem tanta adipis copia, quanta ad mollefaciendum medicamentum ſatis eſt. *Aliud.* Beſaſa, eſt autem ſemen rutae ſilveſtris, quod in Syria naſcitur et vernacula lingua harmala ab illis appellatur, ℞ hujus tuſi ſextarium j, mannae ſextarium dimidium, adipis ſuilli veteris quantum ſufficit, praeparato, ut dictum eſt. *Aliud,* ℞ ficuum pinguiſſimarum lib. iij, aphronitri lib. j, origani lib. j, quidam cumini lib. j, ſulfuris vini quadrantem, cochlearum Africanarum lib. j, arida tundito et cribrato et tuſis ficubus una cum carne cochlearum excepta ac in linteolum infarcta imponito, melle cocto ſufficienti addito.

[*Aliud ex Critone.*] ℞ Foenigraeci moliti ac cri-

καὶ σεσησμένης ξε. β΄. θείου ἀπύρου λίτρας β΄ S″. ἐν ἄλλοις /X β΄. νίτρου λίτρας β΄. ἀψινθίου ξηροῦ λείου καὶ σεσησμένου ξε. β΄ S″. τὰ ξηρὰ λειότατα ποιήσας ἀναλάμβανε μέλιτι ἑφθῷ, εἶτα ἐμπλάσας εἰς ὀθόνιον ἐπιτίθει εἰς νύκτα. περὶ δὲ τὴν ἡμέραν χρῶ καὶ αἰώρα καὶ τῇ ὑπογεγραμμένῃ σκευασίᾳ. ♃ κηροῦ λίτραν α΄. πίσσης ξηρᾶς λίτραν α΄. λίθου Ἀσίου λίτραν α΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτραν α΄. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν.

[Μάλαγμα τὸ ποτήριον ἐπιγραφόμενον, ἀναπίνει τὰς ἐν βάθει ὑγρασίας καὶ σκίῤῥους διαλύει.] ♃ Κηροῦ, πίσσης ξηρᾶς ἀνὰ λίτρας β΄. στυπτηρίας ὑγρᾶς, θείου ἀπύρου, μάννης, νίτρου ἐρυθροῦ ἀνὰ λίτραν α΄. ῥητίνης φρυκτῆς λίτρας τέσσαρας, ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλην α΄. ὄξους ὥστε τὰ ξηρὰ διαλῦσαι ὅσον ἐξαρκεῖ, καὶ χρῶ σκευάσας ὡς δοκίμῳ. ἄλλο γενναῖον τὸ ποτήριον φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ποιεῖ ὑδρωπικοῖς, σπληνικοῖς καὶ πρὸς τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις. ♃ ῥητίνης φρυκτῆς λίτρας δ΄. κηροῦ λίτρας β΄. θείου ἀπύρου λίτραν α΄. μάννης λίτραν α΄. πίσσης ὑγρᾶς λίτρας β΄.

brati fextarios ij, fulfuris vivi lib. ij et dimidiam, in aliis lib. ij, nitri lib. ij, abfinthii ficci contufi ac cribrati fextar. duos et dimidium, arida tenuiffime trita melle cocto excipito, indeque linteolo infarcta per noctem imponito. In die utere et geftatione et confectione fubfcripta. ♃ Cerae libram unam, picis aridae libram unam, lapidis Afii libram unam, olei veteris libram unam, arida cum liquidis mifceto.

[*Malagma poterium infcriptum, abforbet humiditates ex alto et duritias diffolvit.*] ♃ Cerae, picis aridae, utriusque lib. ij, aluminis liquidi, fulfuris vivi, mannae, nitri rubri, fingulorum lib. j, refinae frictae lib. quatuor, olei veteris heminam unam, aceti quantum fatis eft arida diffolvenda, praepara ac utere ut probato. *Aliud praeclarum poterium medicamentum accommodatum. Facit hydropicis, fplenicis et ad inveteratos affectus.* ♃ Refinae frictae lib. iv, cerae lib. ij, fulfuris vivi lib. j, mannae lib. j, picis liquidae lib. ij, aluminis liquidi lib. j, nitri rubri lib

Ed. Chart. XIII. [605.] Ed. Bas. II. (295. 296.)

στυπτηρίας ὑγρᾶς λίτραν α΄. νίτρου ἐρυθροῦ λίτραν α΄. ἀριστολοχίας γο γ΄. βδελλίου γο γ΄. ἀμώμου βότρυος γο γ΄. σικύου ἀγρίου ῥίζης γο γ΄. ἀλόης γο στ΄. πυρέθρου γο γ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο γ΄. ἰξοῦ δρυΐνου γο γ΄. ὀποῦ συκομόρων γο γ΄. ὄξους ξε. α΄ S″. ἢ οἴνου Ἰταλικοῦ ἀντὶ τοῦ ὄξους βάλλομεν, ἐλαίου κοτύλας γ΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον.

[Μάλαγμα διὰ δαφνίδων, σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς· διαλύει πᾶσαν σκληρίαν, ἀναπίνει τὰς ἐν βάθει ἀποστάσεις.]

♃ Κηροῦ λίτραν α΄. πιτυΐνης λίτραν α΄. πίσσης Βρυτίας λίτραν α΄. δαφνίδων ξηρῶν λίτραν α΄. νίτρου ἐρυθροῦ λίτραν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτραν α΄. στέατος μοσχείου κατειργασμένου λίτραν α΄. τὰ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ. τὰ δὲ τηκτὰ τήκεται καὶ ψύχεται καὶ τοῖς ξηροῖς ἐπιβάλλεται, καὶ ἀνακόψαντες ἀνελόμενοι χρώμεθα. ἄλλο. ♃ δαφνίδων λίτραν α΄. πίττης λίτραν α΄. μάννης λίτραν α΄. στέατος ταυρείου λίτραν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτραν α΄. κηροῦ λίτραν α΄. σκεύαζε καθὰ προείρηται. (296) ἡ τοῦ κουρέως λεγομένη σπληνικὴ, ὑδρω-

j, aristolochiae quadrantem, bdellii quadrantem, ammoniaci racemi quadrantem, radicis cucumeris silvestris quadrantem, aloës semissem, pyrethri quadrantem, ammoniaci thymiamatis quadrantem, visci quercini quadrantem, succi sycomororum quadrantem, aceti sesquisextarium, aut pro aceto vini Italici tantundem, olei heminas iij, praeparato pro more.

[*Malagma ex baccis lauri, ad splenicos, hydropicos. Dissolvit omnem duritiem, absorbet abscessus in profundo.*]

♃ Cerae lib. j, resinae pinus lib. j, picis Brutiae lib. j, baccarum lauri siccarum lib. j, nitri rubri lib. j, ammoniaci thymiamatis lib. j, adipis vitulini subacti lib. j, arida tundito et cribrato per angustissimum cribrum, liquabilia liquantur et frigefacta aridis adjiciuntur, atque ita contusis simul ac repositis utimur. *Aliud.* ♃ Baccarum lauri lib. j, picis lib. j, mannae lib. j, adipis taurini lib. j, ammoniaci thymiamatis lib. j, cerae lib. j, praeparato, ut praedictum est. *Emplastrum tonsoris*

πική. ταύτῃ κουρεὺς ἀπὸ Βιθυνίας ἀνὴρ χρώμενος, ἰσχιαδικοὺς ἀπήλλαττε παντελῶς. ℈ πίσσης ξηρᾶς λίτρας δ′. κηροῦ λίτρας β′. πιτυΐνης λίτρας β′. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτρας β′. νίτρου ἐρυθροῦ λίτρας β′. δαφνίδων ξηρῶν λίτρας β′. στέατος ταυρείου λίτραν α′. ἐν ἄλλῳ καὶ ἴρεως λίτρας β′. κάγχρυος γο ιη′. ἀλεύρου τηλίνου ξε. α′. γύρεως ξε. α′. χαμαιλέοντος μέλανος ῥίζης κεκομμένης λειοτάτης ξέστην α′. κυμίνου λειοτάτου ξε. α′ S″. γλυκέος ξε. α′. ἐν ἄλλῳ ἀνίσου λειοτάτου ξε. S′. τὴν δὲ γύριν οὐκ ἔχει.

[606] [Ἄλλη Βιθυνὴ λεγομένη φάρμακον ἐπιτετευγμένον, πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις.] ℈ Πίσσης Βρυτίας λίτρας δ′. ῥητίνης πιτυΐνης, κηροῦ, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ λίτρας β′. μυελοῦ ἐλαφείου λίτραν α′. στέατος ταυρείου κατειργασμένου λίτραν α′. ὀποῦ συκομόρου λίτραν α′. λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους γο στ′. χαμαιλέοντος μέλανος τῆς ῥίζης κεκομμένης γο στ′. δαφνίδων ξηρῶν λίτρας S″. ἀλεύρου ἰρίνου λίτρας S″. δαύκου Κρητικοῦ σπέρματος κεκομμένου γο δ′.

appellatione, ad splenicos et hydropicos. Hoc tonsor quidam vir Bithyniensis usus ischiadicos a coxendicum morbo penitus liberavit. ℈ Picis aridae lib. iv, cerae lib. ij, resinae pinus lib. ij, ammoniaci thymiamatis lib. ij, nitri rubri lib. ij, baccarum lauri aridarum lib. ij, adipis taurini lib. j. In alio exemplari etiam iridis lib. ij habentur, canchryos unciae xviij, farinae foenigraeci sextarius j, pollinis sextar. j, radicis chamaeleonis nigrae tenuissimae tusae sextar. j, cumini tenuissime triti sesquisextarius, passi sextar. j. In alio exemplari anisi triti sextarius dimidius habetur et pollen deest.

[*Aliud Bithynum appellatum, medicamentum accommodatum ad praedictos affectus.*] ℈ Picis Brutiae lib. iv, resinae pinus, cerae, ammoniaci thymiamatis, singulorum libras duas, medullae cervinae lib. j, adipis taurini subacti lib. j, succi sycomororum libram unam, floris lapidis Asii semissem, radicis chamaeleonis contusae semissem, baccarum lauri siccarum libram dimidiam, farinae loliaceae libram dimidiam, seminis dauci Cretici contusi trientem, petroselini

πετροσελίνου γο δ΄. κυμίνου Αἰθιοπικοῦ γο δ΄. ἀνίσου γο δ΄. ἁλῶν Σπανῶν γο στ΄. ἀφρονίτρου γο στ΄. κυπρίνου γο στ΄. οἴνου Φαλερίνου ὅσον ἐξαρκεῖ, τὰ ξηρὰ φυράσας σκεύαζε κατὰ τρόπον.

[Μάλαγμα τὸ διὰ τῶν σπερμάτων φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. τούτῳ ἐχρήσατο Ὀλύμπιος.] ℞ Κηροῦ < ρ΄. τερμινθίνης < ρ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ρ΄. στέατος ταυρείου < ρ΄. ἀνίσου < ρ΄. τήλεως < ρ΄. πετροσελίνου < ρ΄. ἄμμεως, ἴρεως Ἰλλυρικῆς ἀνὰ < ν΄. πάνακος < ρ΄. νίτρου < ν΄. γλυκυῤῥίζης < ν΄. κυπέρου < κε΄. βράθυος < κε΄. σαμψύχου < κε΄. μελιλώτου < κε΄. καρδαμώμου < ιβ΄ S″. κασσίας σύριγγος < ιβ΄ S″. νάρδου Κελτικῆς, δαύκου Κρητικοῦ τῆς ῥίζης ἀνὰ < ιβ΄ S″. μέλιτος κοτύλης S″. οἴνου εὐώδους ὅσον ἐξαρκεῖ, σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλο. ℞ κηροῦ μνᾶν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος μνᾶν α΄. τερμινθίνης μνᾶν α΄. σαμψύχου, δαφνίδων, κυπέρου ἀνὰ μνᾶς S″. ἴρεως Ἰλλυρικῆς μνᾶς τέταρτον, ὅ ἐστι < λ΄. λινοσπέρμου πεφωγμένου μνᾶς δ΄. τήλεως, πάνα-

trientem, cumini Aethiopici trientem, anisi trientem, salis Hispani sexuncem, aphronitri sexuncem, cyprini sexuncem, vini Falerni quod satis est, arida cum liquidis pro more apparato.

[*Aliud malagma ex seminibus, medicamentnm accommodatum ad praedictos affectus, hoc usus est Olympius.*] ℞ Cerae ʒ c, terebinthinae ʒ c, ammoniaci thymiamatis ʒ c, adipis taurini ʒ c, anisi ʒ c, foenigraeci ʒ c, petroselini ʒ c, ammii, iridis Illyricae, utriusque ʒ l, panacis ʒ c, nitri ʒ l, glycyrrhizae ʒ l, cyperi ʒ xxv, sabinae ʒ xxv, sampsuchi ʒ xxv, meliloti ʒ xxv, cardamomi ʒ xij ß, cassiae fistulae ʒ xij ß, nardi Celticae, radicis dauci Cretici, utriusque ʒ xij ß mellis heminam et dimidiam, vini odorati quod sufficit, praepara pro consueto more. *Aliud.* ℞ Cerae minam unam, ammoniaci thymiamatis minam unam, terebinthinae minam j, sampsuchi, baccarum lauri, cyperi, singulorum minam dimidiam, iridis Illyricae minae quartam partem, hoc est ʒ xxx, seminis lini tosti, minae quartam par-

κος ἀνὰ μνᾶς δ΄. στέατος ταυρείου μνᾶς δ΄. σικύου ἀγρίου ῥίζης ξηρᾶς, ἀνίσου, σελίνου σπέρματος, ἄμμεως, κυμίνου, μαράθρου, νίτρου ἀνὰ μνᾶς δ΄. πεπέρεως ∠ ιβ΄ S″. μέλιτος κοτύλην, οἴνου κοτύλην α΄ S″. κυπρίνου κοτύλην α΄ S″. ὄξους κοτύλην α΄ S″. συντίθει καὶ χρῶ.

[Ἐκ τῶν Ἀνδρομάχου πρὸς ὑδρωπικοὺς καὶ ἐμπνευματώσεις.] ♃ Πίσσης ὑγρᾶς λίτρας β΄. κηροῦ λίτραν α΄. νίτρου γο στ΄. θείου ἀπύρου γο στ΄. στυπτηρίας γο στ΄. πρὸς ὑδρωπικοὺς Κλεοφάντου. ♃ κηροῦ, ῥητίνης, ἀφρονίτρου ἀνὰ ∠ ρ΄. χαλβάνης ∠ ιβ΄ S″. προπόλεως ∠ ιβ΄ S″. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ιβ΄ S″. κυπρίνου κυάθους β΄. ὄξους κυάθους δύο.

[Ἀρχιγένους ἐκ τοῦ δευτέρου τῶν κατὰ γένος φαρμάκων.] Ὑδρωπικοῖς δίαιτα, ὡς προσῆκε. κατάπλαττε μὲν βολβίτῳ ἀγελαίας βοός, ξήραινε δὲ αὐτὸ ἐπιμελῶς, καὶ λεάνας ἕψε ἐν ὀξυκράτῳ ὠμῆς λύσεως τρόπον, προσεμπάσας θείου ἀπύρου τὸ τέταρτον μέρος, ὅλῳ δὲ τῷ κύτει ἐπίβαλλε.

tem, foenugraeci, panacis, utriusque minae quartam partem; adipis taurini minae quartam partem, radicis ſiccae cucumeris ſilveſtris, aniſi, ſeminis apii, ammii, cumini, foeniculi, nitri ſingulorum minae quartam partem, piperis ʒ xij ß, mellis heminam, vini ſeſquiheminam, cyprini ſeſquiheminam, aceti ſeſquiheminam, componito ac utitor.

[*Ex Andromacho ad hydropicos et inflationes.*] ♃ Picis liquidae lib. ij, cerae lib. j, nitri ℥ vj, ſulfuris vivi ſexuncem, aluminis ſexuncem. *Ad hydropicos Cleophanti.* ♃ Cerae, reſinae, ſpumae nitri, ſingulorum ʒ c, galbani ʒ xij ß, propolis ʒ xij ß, ammoniaci thymiamatis ʒ xij ß, cyprini cyathos duos, aceti cyathos duos.

[*Ex Archigenis ſecundo libro medicamentorum ſecundum genus.*] Hydropicis diaetam convenientem conſtitue. Pro cataplasmate quidem ſtercus bovis armentariae impone. Reſicca autem ipſum ſtercus diligenter et tritum in poſca velut crudam hordeaceam farinam coque inſperſa ſulfuris vivi quarta parte, cataplasma vero per omnem ventris amplitudi-

ὡς Μούσας κατέπλαττεν αὐτοὺς, ἐλατηρίῳ, σταφίδι ἀγρίᾳ, ὑσσώπῳ, χολῇ ταυρείᾳ, ἴσοις σύκοις κεκομμένοις ἀναληφθεῖσιν. ἢ σικύου ἀγρίου τῆς ῥίζης μνᾶ μία, ἑψημένης ἐν οἴνῳ. σύκων ὁμοίως ἑψημένων μνᾶς S″. ταῦτα ὁμοῦ λέαινε παραχέων τοῦ ἀφεψήματος αὐτοῖς, μέχρι μαλαγματῶδες ποιήσῃς, εἶτα μίξας αὐτῆς ἀλθαίας λείας ῥίζης τὸ ἴσον καὶ συνέψων συλλέαινε καὶ οὕτω κατάπλαττε. ἢ σπυράθους αἰγείους ἕψων ἐν οὔρῳ παιδίου ἀφθόρου ἢ αὐτῆς αἰγὸς τῷ οὔρῳ, γλοιοῦ ποιῶν πάχος κατάπλασσε, ἄκρως αὐτοὺς διὰ κοιλίας καθαίρει. ἄλλο. ἐλλέβορον μέλανα, χολὴν ταυρείαν, νίτρον, πέπερι, ἴσα σὺν μέλιτι καταπλάσσων τὴν κοιλίαν ἐπὶ ἡμιώριον. [607] παρ᾽ ὅλην δὲ τὴν ἀγωγὴν ποτίζειν τινὶ τούτων. ℞ κοτυληδόνος ∠ α′. σκίλλης καθαρᾶς ξηρᾶς ∠ α′. ἐν οἰνομέλιτι κεκραμένῳ δίδου καθ᾽ ἡμέραν. ἢ ἄρου ῥίζης φλοιοῦ ∠ α′. καὶ κνεώριον, ἣν ἔνιοι χαμελαίαν καλοῦσι, χυλίσας καλάμων τοὺς πρὸς ταῖς ῥίζαις ἁπαλοὺς ὄχθους λάβε κυάθους γ′. μίξας τε τὰ προειρημένα δίδου καθ᾽ ἡμέραν πίνειν. κάλλιστα

nem impone. Mufa vero cataplasma ad ipfos praeparavit ex elaterio, ftaphide filveftri, hyffopo, felle tauri, aequalibus partibus ipforum ficubus contufis exceptis. Aut radicis cucumeris filveftris minam j, in vino coquito et ficuum minae ß, fimiliter coquito, atque haec fimul terito, affufo eorum decocto, donec malagmatis forma evadat, indeque althaeae radicis tritae tantundem admifceto, fimulque coquito ac terito, atque ita imponito. Aut caprinum ftercus in urina pueri impubis veneris expertis, vel ipfius caprae urina coctum, ad ftrigmentitiam fpiffitudinem redigito ac imponito, egregie ipfum per alvum purgat. Aut veratrum nigrum, fel taurinum, nitrum, piper, aequis partibus cum melle, alvo per dimidiae horae fpatium imponito. Porro per omne curationis tempus unam aliquam ex his potionibus ipfis propinato. ℞ Cotyledonis ʒ j, fcillae aridae mundae ʒ j, in vino mulfo diluto quotidie exhibe. Aut ℞ corticis radicis ari ʒ j. Aut cneori, quam aliqui chamelaean appellant, teneras eminentias ad calamorum radices nafcentes exuccato, ac fucci cyath. iij, praedictis admixtis quotidie exhibeto. Optime facit et hoc,

δὲ ποιεῖ τοῦτο, ♃ καρκίνου ποταμίου ξηροῦ χωρὶς τῶν ποδῶν καὶ χηλῶν λελειωμένου ∠ α΄. ἀσάρου ∠ α΄. μίξας ὕδατι ἐξ αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ, ὅθεν οἱ καρκίνοι, δίδου πίνειν. ἐνίοτε δὲ ἀντὶ τοῦ ἀσάρου ὀποβαλσάμου προσβάλλεται ἴσον. ἢ ♃ κοραλλίου ∠ α΄. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ α΄. ὀβολοὺς β΄. λεάνας μετὰ καλαμίνθης ἀποβρέγματος, ἀνάπλαττε διοβολιαίους τροχίσκους καὶ δίδου πίνειν ἐν τῷ τῆς καλαμίνθης ὕδατι ὀβολὸν, ἄκρως ποιεῖ καὶ πρὸς νεφριτικούς. ἢ τὴν ῥίζαν τῆς καλαμίνθης καθεψήσας πότιζε. ἢ τὸ σίον λεγόμενον πότιζε· τοῦτο δὲ καὶ ἐσθίειν δίδου. ἢ τριβόλου τὰ φύλλα. ἢ τὴν ῥίζαν μετ᾽ οἴνου δίδου. ἢ ἐν βαλανείῳ ἁλὶ καὶ ἐλαίῳ ἐπιμελῶς, ἄχρις ἂν ἱδρώσωσιν, ἀλείψας ἔξαγε καὶ μόνους τοὺς διδύμους ἀποκλύσας ἀφιδροῦντας, πρῶτον ὀθονίοις, εἶτα τοῖς λοιποῖς περιβολαίοις συσκεπάσας, κόμιζε καὶ δίδου φουρνίτου ἄρτου μετὰ ἰσχάδων ἱκανῶν φαγεῖν, πότιζε δὲ οἴνῳ μέλανι Ἰταλικῷ ἢ σπικάτῳ προσφάτῳ, ἐνεψημένων αὐτῷ σύκων γο δ΄. εἰς τοὺς ξε. στ΄. μέχρι τὸ γ΄. λειφθῇ, καθαίρει δι᾽ οὔρων. ἢ αἰγὸς οὔρου κοχλιάριον α΄. μετὰ νάρ-

♃ cancri fluvialis ficci triti, pedibus ac eminentiis omnibus amputatis ʒ j, afari ʒ j, mifceto aqua ex ipfo flumine, unde cancri extracti funt, accepta et propinato. Aliquando vero pro afaro opobalfami par pondus additur, aut corallii ʒ j, aluminis fciffi ʒ j, obol. ij, cum calaminthae cremore terito et in paftillos duorum obolorum ponderis redigito et obolum inde ex calaminthae aqua bibendum dato. Summe facit et ad nephriticos. Aut radicem calaminthae coctam propina. Aut laver dictum itidem coctum propina, idemque etiam edendum exhibe. Aut tribuli folia five radicem cum vino dato. Aut in balneo cum fale et oleo diligenter, usque quo exudent, illitos educito, et folis teftibus exudantibus ablutis, primum linteis, deinde etiam reliquis amiculis contectos curato, ac panem furnaceum cum fufficientibus caricis edendum dato, vinum vero nigrum Italicum aut fpicatum recens, in quo ficuum triens in vini fextariis vj incoctus eft, donec tertia pars fuperfuit, bibendum exhibeto, purgat per urinam. Aut urinae caprae cochleare unum cum nardi ʒ j, ca-

δου ∠ α΄. θερμάνας δίδου πίνειν. ἢ σίκυον ἄγριον οἴνῳ ναρδίνῳ ἢ Ἀμιναίῳ ἐναποβρέξας τρὶς, ἐκ τοῦ ἀποβρέγματος δίδου κύαθον α΄. καὶ προστίθει κατὰ βραχὺ, ἕως κυάθων τριῶν. ἢ σεσέλεως δίδου πίνειν ἢ ἐσθίειν. ἢ δαφνοειδοῦς λείου ἡλίκον θέρμον ἐπιπάσσων, δίδου πιεῖν, ἄγει οὖρα πολλά. ἢ ἄρου ῥίζης φλοιὸν ἐν οἴνῳ. ἢ λεπίδος χαλκοῦ ∠ α΄. ἄρτου τὸ ἐντὸς ἀναλαβὼν καταπότια ποίει καὶ δίδου· ὕδωρ ἄγει εὐτόνως. ἢ ♃ χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ α΄. πηγάνου κλωνία τρία, περιστερᾶς κόπρου ∠ α΄. ἁλὸς κοινοῦ ὀλίγον μετ᾽ οἴνου Ἐφεσίου καὶ ὕδατος τὸ πᾶν κρᾶμα κοτύλης S″. δίδου. ἄκρως ποιοῦσιν αἵ τε θηριακαὶ διουρητικαὶ πᾶσαι, ἔτι τε τὰ ἑκάστῳ διὰ πείρας ἀκίνδυνα ὑδραγωγὰ πότιμα ἢ καταπότια, διάχριε δὲ τοὺς ὑδρωπικοὺς ἐπὶ πολὺ ἐν ἡλίῳ, σκέπων τὴν κεφαλὴν, μιγνὺς τῷ ἐλαίῳ ἅλας πολλοὺς, καταιόνα τε ἅλμῃ πολλῇ καὶ θερμῇ, τοὺς ἐμπεφυσημένους μάλιστα τόπους. κύστεις εὐμεγέθεις ἐμφυσήσας ἐπιμελῶς κατάκρουε καθ᾽ ἡμέραν συνεχῶς, πιλοῦνται γὰρ καὶ προστέλλονται.

lefactum bibendum dato. Aut cucumim ſilveſtrem, vino nardino vel Aminaeo macerato et ex cremore ter cyathum unum bibendum praebeto et paulatim usque ad cyathos iij progreditur. Aut ſeſeli in potu vel cibo exhibe aut daphnoides tritum lupini magnitudine inſpergens bibendum dato, ducit urinam multam. Aut corticem radicis ari ex vino. Aut ſquamae aeris ʒ j, panis medulla excipito et catapotia facito ac exhibeto, fortiter aquam ducunt. Aut ♃ aeris uſti ʒ j, rutae ramulos tres, ſtercoris columbae ʒ j, ſalis communis parum, cum vino Epheſio et aqua, ita ut tota mixtura heminae dimidiae ſit, praebeto. Summe faciunt et theriacae omnes urinam cientes. Inſuperque potiones aquam ducentes, quae unicuique per experientiam cognitae ſunt, minime periculoſae. Similiter et catapotia. Caeterum hydropicos diutius ad ſolem, contecto capite, inungito ex oleo multo ſale admixto et multa ſalſugine calida perfundito. Inflatos vero maxime locos veſicis magnis probe inflatis quotidie continenter pulſato, inde enim arctantur ac contrahuntur. Scariſicatis item ipſorum talis et vulnuſculis impactis, ipſos

διελὼν δὲ τὰ σφυρὰ αὐτῶν ἢ καὶ σχάσας ἐν φορείῳ αἰώρει, πολὺ γὰρ διαῤῥεῖν ὑγρὸν εἴωθεν αὐτοῖς.

[Πρὸς τὰς αὐτὰς διαθέσεις ἡ τοῦ Βιεννίου.] ♃ Κρόκου, ὀπίου, ὀποπάνακος, σμύρνης, ἴρεως, ἀκόρου, μανδραγόρου, ἀσάρου, κόστου, νάρδου Ἰνδικῆς, δαύκου Κρητικοῦ, μήου ἀνὰ ∠ η΄. πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ, γεντιανῆς, στοιχάδος, κασσίας, φοῦ Ποντικοῦ ἀνὰ ∠ η΄. μέλιτι ἀναλάμβανε.

(297) Κεφ. δ΄. [Περὶ τῶν ἀνωδύνων τε καὶ κωλικῶν ὀνομαζομένων φαρμάκων.] Τοῖς τοιούτοις φαρμάκοις ἕνεκα μεγάλης ὀδύνης ἢ ἀγρυπνίας ἢ τοῦ μὴ σπαράττεσθαι χάριν διὰ βῆχα [608] βιαίαν, ὡς ἐφ᾽ αἵματος ἀναγωγῆς ἐνίοτε γίνεται καὶ κατάῤῥων χαλεπῶν, εἰώθαμεν χρῆσθαι. κατὰ μέντοι τὰ μετριώτερα τῶν εἰρημένων αἱ διὰ τῶν σπερμάτων ἰδίᾳ ὀνομαζόμεναι βηχικαὶ δυνάμεις αὐτάρκεις, ἔχουσαι μὲν πάντως τι καὶ αὗται τῶν καρωτικῶν φαρμάκων, ἀλλ᾽ ὀλίγον ἐν πολλοῖς τοῖς σπέρμασιν, ἅπερ εὐώδη τέ ἐστι καὶ λεπτομερῆ καὶ διουρητικά. προσαγορεύουσι δὲ πολλάκις αὐτὰ

in ferculo aut lectica geftato ac circumvehito, multus enim humor hoc modo ipfis profluere folet.

[*Ad eosdem affectus confectio Biennii.*] ♃ Croci, opii, opopanacis, myrrhae, iridis, acori, mandragorae, afari, cofti, nardi Indicae, dauci Cretici, mei, fingulorum drachmas octo, piperis albi et longi, gentianae, ftoechadis, caffiae, phu Pontici, fingulorum drachmas octo, excipe melle.

Cap. IV. [*De medicamentis anodynis et colicis appellatis.*] Hujusmodi medicamentis magni doloris aut vigiliarum gratia aut ne per violentam tuffim lancinemur, velut in fanguinis rejectione et gravibus diftillationibus aliquando contingit, uti folemus. In moderatioribus tamen praedictis affectionibus confectiones ex feminibus, privatim tufficulares appellatae, fufficiunt, quae et ipfae omnino aliquid ex foporiferis feminibus habent, verum modicum inter multa adeo femina, quae odorata et tenuium partium ac urinam cientia exiftunt. Appellant autem haec medici faepe citra appellatio-

οἱ ἰατροὶ καὶ χωρὶς τοῦ προσθεῖναι τὸ τοῦ σπέρματος ὄνομα, κύμινον λέγοντες καὶ δαῦκον καὶ σέσελι, σέλινόν τε καὶ ἄνισον. αἱ μὲν οὖν τῶν τοιούτων φαρμάκων συνθέσεις ἐν ταῖς βηχικαῖς ὀνομαζομέναις δυνάμεσιν εἴρηνται. τὰς δὲ τῶν ἀνωδύνων τε καὶ κωλικῶν, αἵπερ εἰσὶν ὁμογενεῖς μὲν ἐκείναις, σφοδρότεραι δὲ πολὺ ταῖς δυνάμεσιν, ἐν τῷδε τῷ λόγῳ δηλώσω. πρώτη μὲν οὖν αὐτῶν, ὡς ἔοικεν, ἐν τοῖς πάλαι χρόνοις, ἡ τοῦ Φίλωνος ἔνδοξος ἐγένετο, περὶ ἧς αὐτὸς ἐποίησε τάδε τὰ ἐλεγεῖα.

Ἡ Φίλωνος ἀντίδοτος.

Ταρσέος ἰητροῖο μέγα θνητοῖσι Φίλωνος
  Εὕρεμα, πρὸς πολλὰς εἰμὶ παθῶν ὀδύνας.
Εἴτε κόλον πάσχει τις ἅπαξ δοθὲν, εἴτε τις ἧπαρ,
  Εἴτε δυσουρίῃ ἴσχεται, εἴτε λίθῳ.
Ἰῶμαι καὶ σπλῆνα καὶ ὀρθόπνοιαν ἀνιηρὴν,
  Καὶ φθίσιν ἰῶμαι, σπασμὸν ἐνιστάμενον,
Καὶ σφαλερὴν πλευρῖτιν. ἀποπτύων δέ τις αἷμα
  Ἢ ἐμέων, ἕξει μ' ἀντίπαλον θανάτου.

nis feminis appofitionem, cuminum dicentes et daucum et fefeli, apiumque et anifum. Ejusmodi igitur medicamentorum compofitiones inter tuffliculares appellatas confectiones funt relatae, verum dolorem fedantes, anodynaeque et colicae dictae, quae ejusdem quidem generis cum illis funt, multum autem facultatibus illas exuperant, in hoc fermone oftenduntur. Prima itaque ex ipfis prifcis temporibus, ut apparet, celebris fuit, quam Philo prodidit et de qua ipfe hanc elegiam fecit.

Philonis antidotus.

En me Tarfenfis medici praegrande Philonis
* Inventum, mala quod multa dolore levo.*
Sive colum doleas, feu tu jecur, auxiliabor,
* Seu lapis infeftet, difficile aut lotium.*
Et medeor fpleni hinc, orthopnoeaeque moleftae,
* Convulfa atque tabem protinus exupero.*
Pleuritimque malam et fputum vomitumque cruoris
* Evinco, mortis terror et hoftis ego.*

Ed. Chart. XIII. [608.] Ed. Baf. II. (297.)

Πάντα δ' ὅσα σπλάγχνοισιν ἐνίσταται ἄλγεα παύω,
Βῆχά τε καὶ πνιγμὸν, λύγγα τε καὶ κατάρουν.
Γέγραμμαι δὲ σοφοῖσι, μαθὼν δέ τις οὐ βραχύ μ' ἕξει
Δῶρον, ἐς ἀξυνέτους δ' οὐκ ἐπόθησα περᾷν.
Ξανθὴν μὲν τρίχα βάλλε μυρίπνοον ἰσοθέοιο,
Οὗ λύθρος Ἑρμείας λάμπεται ἐν βοτάναις.
Κρόκου δὲ σταθμὸν φρένας ἀνέρος, οὐ γὰρ ἄδηλον,
Βάλλε δὲ καὶ δραχμὴν Ναυπλίου Εὐβοέως.
Καὶ τρίτου ἐν Τρώεσσι, Μενοιτιάδαο φονῆος,
Δραχμὴν τὴν μήλων γαστέρι σωζομένην.
Ὁλκὰς δ' ἀργεννοῖο πυρώδεος εἴκοσι βάλλε,
Εἴκοσι καὶ κυάμου θηρὸς ἀπ' Ἀρκαδίης.
Δραχμὴν καὶ ῥίζης ψευδωνύμου, ἣν ἀνέθρεψε
Χῶρος, ὁ τὸν Πίσσῃ Ζῆνα λοχευσάμενος.
Πῖον δὲ γράψας, ἄρθρον βάλε πρῶτον ἐπ' αὐτῷ,
Ἄῤῥεν ἐνὶ δραχμὰς πέντε δὶς ἑλκόμενον.

Vifcera tentantes omnes ego fedo dolores,
Interna et quicquid membra dolore quatit.
Tuffim, fingultum, deftillantesque fluores
Sifto, etiam fi quid ftrangulet, excipio.
Me dedit ille auctor fapienti munera magna
Difcipulo, ftupidos nil ego curo viros.
Fragrantem fulvumque pilum pueri cape, cujus
Fulget adhuc campis Mercurii ille cruor,
Pondus ad humanos fenfus perpendito prudens,
Dein drachmae pondo Nauplion Euboicum.
Inde Menoetiadae occiforis ponito drachmam,
Qui pecoris denfis ventribus excipitur.
Viginti et drachmas candentis conjice flammae,
Et totidem fabae poft fuis Arcadicae.
Et drachmam dictae falfo radicis, ab ipfa
Terra, Piffaeo quae Iove clara manet.
Cumque pion fcribes, voci caput amplius addes,
Mafculum Achivorum nominis articulum.
Indeque poft drachmas expenfae fumito lancis
Quinque bis. Atque iftaec providus excipito.

Νᾶμα δὲ θυγατέρων ταύρων καὶ Κεκροπίδαισι
Συγγενὲς, οἳ Τρίκκης, ὥς ἐνέπουσιν ἐμοί.

[*Γαληνοῦ ἐξάπλωσις τῆς Φίλωνος ἀντιδότου.*] Ἐν τούτοις τοῖς ἔπεσιν ὁ Φίλων κελεύει κρόκου μὲν ∠ έ. ἐμβάλλεσθαι, πυρέθρου δὲ μίαν, εὐφορβίου μίαν, στάχυος νάρδου μίαν, πεπέρεως δὲ λευκοῦ καὶ ὑοσκυάμου τὸ ἴσον, ἑκατέρου ∠ κ'. ὀπίου δὲ ∠ ι'. οἱ μὲν οὖν πρῶτοι δύο στίχοι τὸν κρόκον δηλοῦσιν, ξανθὸν μὲν τῇ χρόᾳ ὄντα, τριχοειδῆ δὲ τῇ λεπτότητι. λύθρον δὲ τοῦ κρόκου φησὶν ἐν ταῖς Ἑρμείαις, τουτέστι ταῖς τοῦ Ἑρμοῦ λάμπεσθαι βοτάναις. ἐπειδὴ μειράκιον καλούμενον Κρόκος, ἅμα τῷ Ἑρμῇ δισκεύων, εἶθ᾽ ἑστὸς ἀμελέστερον, ἐμπεσόντος αὐτῷ δίσκου τῇ κεφαλῇ, συνέβη μὲν ἀποθανεῖν αὐτίκα, τοῦ δ᾽ αἵματος εἰς τὴν γῆν ἀναχθέντος, ἐξ αὐτοῦ φῦναι τὸν κρόκον. λάμπεσθαι δὲ εἶπε τὸν λύθρον, τουτέστι τὸ ἀπὸ τοῦ σφαγέντος αἷμα, [609] διὰ τὸ στιλπνὸν τῆς χρόας τοῦ κρόκου. γράφεται δὲ οὐ μόνον βοτάναις, ἀλλὰ καὶ πεδίοις ὡδί πως ὁ στίχος, Ἑρμείοις λάμπεται ἐν πεδίοις. σταθμὸν δὲ ἀξιοῖ τοῦ κρόκου πέντε δραχμὰς εἶναι, φρένας ἀνέρος εἰπὼν τὰς αἰσθήσεις, οὔσας

Natarum tauri textura Cecropidarum.
Sic mecum Triccae progeniesque facit.

[*Galeni explicatio antidoti Philonis.*] In his verfibus Philo jubet croci drachmas quinque conjici, pyrethri unam, euphorbii unam, spicae nardi unam, piperis autem albi et hyofcyami par pondus, utriusque drach. viginti, opii vero drach. decem. Primi quidem igitur duo verfus crocum indicant, ut qui fulvus colore fit et tenuis ad formam pilorum. Cruorem autem croci fulgere adhuc in campis Mercurii dicit. Adolefcens enim Crocus appellatus cum Mercurio difco ludens et incuriofius confiftens, illapfo in caput ipfius difco, ftatim mortuus eft, ex fanguine autem ipfius in terram acto crocus natus eft. Fulgere vero cruorem dixit, hoc eft fanguinem jam occifi, propter coloris croci fplendorem. Scribitur autem non folum campis, fed et herbis in verfu, hoc modo, Fulget adhuc herbis Mercurii ille cruor. Caeterum pondus croci ʒ v effe vult, quum humanos fenfus perpendere juffit, qui

πέντε. ὅτι δὲ δραχμὰς πέντε βούλεται εἶναι καὶ οὔτε ὀβολοὺς οὔτε λίτρας οὔτε ἄλλο τι τοιοῦτον, ἐνδείκνυται διὰ τῶν ἑξῆς, πρῶτον μὲν εἰπὼν, μίσγε δὲ καὶ δραχμὴν Ναυπλίου Εὐβοέως, εἶθ' ἑξῆς καὶ τοῖς ἄλλοις προστιθεὶς ταὐτὸν ὄνομα τὸ τῆς δραχμῆς. Ναύπλιον μὲν οὖν Εὐβοέα τὸ πύρεθρον λέγει, διότι Ναύπλιος πυρὰς μεγάλας καύσας, ὥς φασι, κατὰ τὸν τῆς Εὐβοίας λιμένα, πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐξηπάτησεν, ὡς ἐπὶ χώραν εὐλίμενον καταίροντας ἀπολέσθαι. ἐργάσασθαι δέ φασιν αὐτὸν τοῦτο διὰ τὸν τοῦ Παλαμήδους θάνατον. καὶ μὴν καὶ τὸ εὐφόρβιον, αἰνιγματωδῶς ὁμοίως τούτοις κέκληκεν εἰπὼν καὶ τρίτου ἐν Τρώεσσι, Μενοιτιάδαο φονῆος, ἐπειδὴ ὁ ποιητὴς ἐποίησε λέγοντα τὸν Πάτροκλον,

Ἀλλά με Μοῖρ' ὀλοὴ καὶ Λητοῦς ἔκταμεν υἱός,
Ἀνδρῶν δ' Εὔφορβος.

μήλων δὲ, τουτέστι προβάτων, ἐν τῇ γαστρὶ διασώζεσθαί φησι τὸ εὐφόρβιον, ὅτι μόνην ταύτην οὐ διαβιβρώσκει, καὶ διὰ τοῦτο δυνατόν ἐστιν ἀποτίθεσθαι κατ' αὐτὴν τὸ φάρ-

quinque numero exiftunt. Quod vero drachmas quinque effe velit et neque obolos, neque libras, neque aliud quicquam tale, per fequentia commonftrat, primum quidem quum ait, dein drach. pondo Nauplion Euboicum. Deinde vero et confequenter cum aliis, idem drach. nomen apponit. Nauplion itaque Euboicum pyrethrum vocat, propterea quod Nauplius magnis pyris incenfis, ut aiunt, circa Euboeae portum, multos Graecorum decepit, ut perirent, tanquam ad regionem portus bonos habentem applicantes. Id ipfum vero ob Palamedis necem ipfum feciffe tradunt. At vero et euphorbium fimiliter his aenigmatice vocavit, quum ait, inde Menoetiadae occiforis ponito drachmam. Quandoquidem poëta Patroclum fic loquentem facit:

Sed me Parca ferox Latonae et filius aufert,
Atque vir Euphorbus.

Pecoris autem, hoc eft ovium ventribus excipi et affervari euphorbium ait, propterea quod hos folos non corrumpit et ob hoc in his reponi medicamentum poteft. Eft

μακον. ὀπὸς δέ ἐστι φυτοῦ τινος ἀκανθώδους ἐν τῇ τῶν Μαυρουσίων γῇ φυομένου, θερμότατος τῇ δυνάμει, καὶ γέγραπται περὶ αὐτοῦ βιβλίδιόν τι σμικρὸν Ἰόβᾳ τῷ βασιλεύσαντι τῶν Μαυρουσίων. ἐφεξῆς δὲ ὁ Φίλων φησὶν, δραχμὰς δ᾽ ἀργεννοῖο πυρώδεος εἴκοσι βάλλε, ὡς λευκὸν πέπερι σημαίνων. ἔστι δὲ εὐστομαχώτερον καὶ δριμύτερον τοῦ μέλανος. εἴκοσι δ᾽ ἀξιοῖ δραχμὰς ἐμβάλλεσθαι σπέρματος ὑοσκυάμου, γράψας καὶ τοῦτο αἰνιγματωδῶς, εἴκοσι καὶ κυάμου θηρὸς ἀπ᾽ Ἀρκαδίης, ἐπειδὴ τὸν Ἐρυμάνθιον κάπρον ὁ Ἡρακλῆς ἀποκτεῖναι λέγεται, κατὰ τὴν τῶν Ἀρκάδων γῆν αὐξηθέντα. νάρδου δὲ καὶ αὐτῆς ∠ α΄. ἀξιοῖ βάλλειν, ἣν ψευδώνυμον εἴρηκε ῥίζαν, ἐπειδὴ στάχυς ὀνομάζεται νάρδου. βούλεται δ᾽ αὐτὴν εἶναι Κρητικὴν, ἔνθα φησὶν, ἣν ἀνέθρεψε χῶρος ὁ τὸν Πίσση Ζῆνα λοχευσάμενος, ἐπειδὴ τὸν Δία φασὶν οἱ μυθολόγοι κατὰ τὸ Δικταῖον ὄρος ἐν Κρήτῃ τραφῆναι, κρυπτόμενον ὑπὸ τῆς μητρὸς Ῥέας, ὅπως μὴ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ Κρόνου καταποθῇ. προσέθηκε δὲ τῷ Διὶ τὴν Πίσσαν, ὡς εἰώθασι πολλοὶ καὶ χωρὶς ποι-

porro euphorbium plantae cujusdam fpinofae in Maurufiorum terra nafcentis fuccus, facultate calidiffimus, et de ipfo libellus parvus fcriptus eft Iubae regi Maurufiorum. Confequenter vero Philo ait, *viginti et drachmas candentis coniice flammae*, piper album per hoc fignificans. Eft autem ftomacho commodius et acrius quam nigrum. Viginti infuper drachmas feminis hyofcyami injicere jubet, quod aenigmatice fabam fuis Arcadicae appellat, quandoquidem aprum Erymanthium Hercules occidiffe fertur, qui in Arcadum terra fuit connutritus. Quin et nardi ipfius drach. j conjiciendam cenfet, quam radicem falfo dictam appellat, quandoquidem fpica nardi vere nominatur. Vult autem eam Creticam effe, quum ait, ab ipfa terra, Piffaeo, quae Jove clare manet, quandoquidem fabularum fcriptores Jovem in Dictaeo Cretae monte educatum ajunt, occultatum ibidem a matre Rhea, ne et ipfe a patre Saturno devoraretur. Appofuit autem Jovi epitheton Piffaei, quemadmodum multi

ητικῆς ἐν τῷ βίῳ λέγειν, μὰ τὸν ἐν Περγάμῳ Ἀσκληπιὸν, μὰ τὴν ἐν Ἐφέσῳ Ἄρτεμιν, μὰ τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα, μὰ τὸ ἐν Ἐλευσῖνι πῦρ. ἔνιοι δὲ οὐ τὴν Κρητικὴν χώραν, ἀλλὰ τὴν Ἰνδικὴν εἰρῆσθαί φασιν, ἐξ ἧς ὁ ἐλέφας φέρεται. ἐκ τούτου γὰρ τὸ ἐν Πίσσῃ τοῦ Διὸς ἄγαλμα λελοχεῦσθαι, τουτέστι γεγενῆσθαι. τούτοις ἅπασι μίγνυσθαι κελεύει τὸν τοῦ μήκωνος ὀπὸν, εἰθισμένον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ὄπιον ἰδίως ὀνομάζεσθαι, μηδενὸς τῶν ἄλλων ὀπῶν, καίτοι παμπόλλων ὄντων κατὰ τὸ καλούμενον οὐδέτερον γένος ὀνομαζομένων. ἐπεὶ τοίνυν τὸ ὄνομα ἐκ τῆς ο φωνῆς καὶ τῆς πίον σύγκειται, διὰ τοῦτο ἔφη

Πίον δὲ γράψας ἄρθρον βάλε πρῶτον ἐπ᾽ αὐτῷ
Ἄῤῥεν ἐνὶ δραχμαῖς πέντε δὶς ἑλκόμενον,

ὅπερ ἐστὶν ἔμβαλλε καὶ τοῦ ὀπίου < ι΄. ὑπόλοιπον δέ ἐστιν ᾧ πάντα ταῦτα ἀναλαμβάνεται λειωθέντα, τὸ μέλι κεκλημένον ὑπ᾽ αὐτοῦ συμβολικῶς, νᾶμα ταύρου θυγατέρων, ἐπειδὴ σηπομένων [610] τῶν ταύρων γεννᾶσθαί φασι τὰς

etiam extra poëticam in communi fermone dicere folent, per Aefculapium Pergamaeum, per Dianam Ephefiam, per Delphicum Apollinem, per Veftam Eleufiniam. Quidam vero non Creticam terram, fed Indicam indicatam effe ajunt, ex qua ebur affertur, ex hoc enim ftatuam Jovis in Piffa factam ac formatam effe. His omnibus et papaveris fuccum admifceri jubet, qui recepto a medicis more privatim opium appellatur, quum nullus aliorum fuccorum quantumvis multi fint, in neutro genere, opium videlicet, nominetur. Quando igitur ipfum nomen opion, ex voce o et pion componitur, ob id fane inquit:

Cumque pion fcribes, voci caput amplius addes
Mafculum Achivorum nominis articulum.
Indeque poft drachmas expenfae fumito lancis
Quinque bis etc.

Hoc eft injice et opii drach. x. Supereft poftremum, quo omnia haec trita excipiuntur, ipfum mel, itidem conjecturaliter ab ipfo appellatum. Natarum tauri textura, quandoquidem ex putrefcentibus tauris apes generari tradunt. Quod

Ed. Chart. XIII. [610.] Ed. Baf. II. (297. 298.)

μελίσσας. Ἀττικὸν δὲ αὐτὸ βουλόμενος εἶναι, συγγενὲς ἔφη τοῖς Κεκροπίδαις, τουτέστι τοῖς Ἀθηναίοις. διὰ δὲ τοῦ τελευταίου τῶν ἐπῶν (298) δηλοῖ καὶ τοὺς Ἀσκληπιάδας οὕτως ὀνομάζειν. ἐκ Τρίκκης γὰρ τὸ γένος αὐτῶν ἐστιν, ὧν καὶ ὁ ποιητής ἐστιν· αὕτη σχεδὸν ἡ πρώτη τῶν ἀνωδύνων ὀνομαζομένων ἀντιδότων ἔνδοξος ἐγένετο. κατ᾽ αὐτὴν δὲ τὰ μὲν προσθέντες αὐτῇ, τὰ δὲ ἀφαιροῦντες ἢ ταῖς συμμετρίαις ὑπαλλάττοντες, ἐποίησαν κυρίων ἀνωδύνων ἀντιδότων ἀριθμὸν, ἃς καὶ κωλικὰς προσαγορεύουσιν, παρονομάζοντες ἀπὸ τοῦ μεγίστας ὀδύνας ἔχοντος πάθους. ἐγὼ δὲ πρώτους μὲν ἐρῶ τοὺς γενικοὺς τρόπους τῆς συνθέσεως αὐτῶν, εἶτα, ὡς εἴωθα, τὴν εὐπορίαν τῶν κατὰ μέρος ὑλῶν ὑπογράψω. τὸ μὲν οὖν ὄπιον ἰσχυρότατόν ἐστι τῶν ναρκούντων τὴν αἴσθησιν, ὕπνον τε καρώδη φερόντων. ἐργάζεται δὲ ταῦτα καὶ μόνον ἑψήματι δευθὲν, εἶτα ἀναληφθὲν διὰ κροκύδος καὶ εἰς ἕδραν ἐντιθέμενον, ἐπιχριόμενόν τε τῷ μετώπῳ καὶ τοῖς μυκτῆρσιν ἐγχριόμενον. ἐὰν δὲ μετὰ ἑτέρου τινὸς τῶν πραϋνόντων τὴν δύναμιν αὐτοῦ μιχθῇ, μετριώτε-

autem Atticum ipfum mel effe velit, ea gratia addidit, Cecropidarum, hoc eft Athenienfium. Caeterum per extremum verfum oftendit, etiam Afclepiadas hoc medicamentum fic praeparare. Ex Tricca enim generis fui originem ducunt, ex quorum ordine et poëta eft. Haec ferme prima antidotorum dolores fedantium celebris facta eft. Juxta hanc autem aliis partim ad ipfam appofitis, partim detractis, aut apponderationibus permutatis, pofteri magnum antidotorum dolores fedantium numerum fecerunt, quas etiam colicas vocant, denominatione ab affectione, quae maximos dolores habet, deducta. Ego vero primum quidem generales componendi ipfas modos referam, deinde, velut confuevi, etiam particularium materierum feriem, quantum latiffime fe expandit, fubfcribam. Opium itaque fortiffimum eft ex iis, quae fenfum ftupefaciunt ac fomnum foporiferum inducunt. Operatur autem haec etiam folum fapa dilutum, deinde tomento exceptum, ac fedi inditum, itemque fronti ac naribus illitum, fi vero cum alio quopiam vim ipfius moderante mi-

ρον ἐργάζεται ταῦτα. χρὴ δὲ εἶναι τὰ μιγνύμενα τῶν ἤτοι πέττειν ἢ πραΰνειν δυναμένων ὀδυνηρὰν διάθεσιν ἢ τοὺς ἐργαζομένους αὐτὴν χυμοὺς διαφορεῖν ἢ τέμνειν τε καὶ λεπτύνειν ἢ κατὰ τὴν ὅλην οὐσίαν ἀλλοιοῦν. οὐ μὴν οὐδὲ ἀγνοεῖν ὑμᾶς οἶμαι τὸν ἄριστον εἶναι σκοπὸν τῆς συνθέσεως, ὅταν τριῶν τις στοχάζηται, τοῦ τε ναρκῶσαι τὴν αἴσθησιν καὶ τοῦ μηδὲν ἐφ᾽ ὕστερον ἐκ τούτου διαμεῖναι παρὰ τῷ μορίῳ βλάβος, ἔτι τε τοῦ μέγιστον ὠφεληθῆναι τὴν διάθεσιν. εἰς ταῦτα οὖν ἀποβλέπων μοι δοκεῖ καὶ ὁ Φίλων συνθεῖναι τὸ προκείμενον ἐν τῷ λόγῳ φάρμακον, ἐκ μὲν τῆς τοῦ ὑοσκυάμου καὶ τῆς τοῦ ὀπίου μίξεως, ὕπνον τε καρώδη καὶ τὴν νάρκην τῆς αἰσθητικῆς δυνάμεως ἐργάσασθαι βουλόμενος· ὅπως δὲ ἀναδοθείη τε θᾶττον καὶ διεξέλθοι τὸ βάθος ὅλων τῶν πασχόντων σωμάτων τὰ θερμαίνοντα, πύρεθρόν τε καὶ εὐφόρβιον καὶ πέπερι μίξας διαφορεῖν δυνάμενα τοὺς βλάπτοντας χυμοὺς καὶ διαῤῥύπτειν τοὺς γλίσχρους καὶ τέμνειν τοὺς παχεῖς καὶ τὰ φυσώδη πνεύματα λεπτύνειν καὶ κενοῦν. ἔστι δ᾽ οὐκ ὀλίγον πασῶν τῶν ψυ-

fceatur, moderatius haec facit. Verum quae admifcentur ipfi, aut concoquere aut mitigare dolorofam affectionem oportet, aut humores affectionem efficientes difcutere aut incidere aut attenuare aut juxta totam fubftantiam alterare. At vero neque ignorare vos puto, optimum effe compofitionis fcopum, qui trium conjectationi fit intentus, nimirum ut et fenfus ftupefiat et nullum in pofterum inde circa particulam detrimentum permaneat, ampliusque ut affectio ipfa maxime inde juvetur. Ad haec igitur refpiciens Philo mihi videtur hoc medicamentum, de quo jam propofuimus dicere, compofuiffe, ex opii quidem et hyofcyami mixtura fomnum foporiferum et fenfitivae facultatis ftuporem inducere volens. Quo vero citius diftribuerentur et totorum affectorum corporum profundum penetrarent, calefacientia admifcuit, pyrethrum et euphorbium et piper, quae nocentes humores difcutere poffunt et extergere vifcofos, ac fecare craffos et ventofos flatus attenuare ac evacuare. Eft autem non modica

χρῶν διαθέσεων ἐν τῇ νάρδῳ πεπτικόν. οὐ μὴν τήν γε Κρητικὴν νάρδον ἐμβάλλειν χρὴ, οὐδ᾽ ὅλως τὴν παρ᾽ ἡμῖν γεννωμένην, ἣν ὀρείαν τε καὶ ναρδίτην βοτάνην ὀνομάζουσι μᾶλλον ἢ νάρδον. ἔστι μὲν οὖν ἡ Κελτικὴ νάρδος ἀγαθὸν φάρμακον εἰς ὅσα περ ἂν καὶ ἡ Ἰνδικὴ, λείπεται δὲ αὐτῆς πάμπολυ, καθάπερ γε καὶ ταύτης ἡ ὄρειος. ὥσπερ καὶ τῶν ἀρωματικῶν ὀνομαζομένων φαρμάκων τὴν νάρδον μόνην ἐνέβαλεν ὁ Φίλων, οὕτως οἱ κατ᾽ αὐτὸν ἄλλος ἄλλο προσέθεσαν, ἔνιοι δὲ καὶ πλείω. καὶ προστιθέμενα δέ ἐστι σχοίνου ἄνθος καὶ κασσία, κιννάμωμόν τε καὶ ἄμωμον καὶ κόστος. ὥσπερ δὲ αὖ πάλιν τὸν κρόκον ἐνέβαλε πεπτικὸν χυμῶν ἀπέπτων καὶ διαθέσεων φαρμακωδῶν, οὕτως ἄλλοι σμύρναν τε καὶ καστόριον ἔμιξαν. οἱ πλεῖστοι δὲ αὐτῶν καλῶς ποιοῦντες καὶ ταυτὶ τὰ συνήθη σπέρματα, περὶ ὧν εἴρηται καὶ πρόσθεν ἐν τοῖς διὰ τῶν σπερμάτων, ὡς παραμυθήσασθαι τὴν ἀηδίαν τῶν πικρῶν φαρμάκων, εἰς ἀνάδοσίν τε καὶ οὔρησιν προτρέψαι τὸ σύμπαν φάρμακον. εἰ δὲ

concoctoria vis omnium frigidarum affectionum in nardo ſita, verum Creticam nardum injicere non oportet, neque omnino eam, quae apud nos naſcitur, quam montanam et herbam narditen magis quam nardum appellant. Eſt igitur Celtica nardus optimum medicamentum efficiens quaecunque etiam Indica nardus ſolet, verum ab ipſa viribus deficit, velut etiam a Celtica montana. Quemadmodum autem ex aromaticis appellatis medicamentis Philo ſolam nardum injecit, ſic poſterorum alius aliud appoſuit, aliqui etiam plura; quae vero apponuntur, ſunt flos junci odorati et caſſia, cinnamomum, amomum et coſtus. Quemadmodum autem rurſus crocum addidit, crudorum humorum concoctorium, itemque affectionum medicatarum, ſic alii myrrham et caſtorium admiſcuerunt. Plurimi autem ex ipſis, neque male in hoc facientes, et haec familiaria ſemina, de quibus etiam antea in confectionibus ex ſeminibus conſtantibus dictum eſt, addiderunt, quo videlicet amarorum medicamentorum injucunditatem mitigarent et totum medicamentum ad diſtributionem et urinae propulſionem inſtigarent. Si vero et humo-

τι καὶ λεπτῦναι δέοι πάχος χυμῶν, καὶ τοῦτο ἐργαζόμενα, λέγω δὲ καὶ σελίνου σπέρμα καὶ κυμίνου καὶ ἀνίσου καὶ δαύκου καὶ πετροσελίνου καὶ ὅσα τοιαῦτα. προσθήσω τοιγαροῦν ἤδη καὶ τὸ πλῆθος τῶν κατὰ μέρος ὑλῶν τοῖς πρὸ ἐμοῦ πεπειραμένων.

[611] [Περὶ τῶν ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένων κωλικῶν.] Πρώτη μὲν αὐτῶν γέγραπται κατὰ λέξιν οὕτως, κωλικὴ Κασσίου. ℞ ἀνίσου ∠ στ'. σελίνου σπέρματος ∠ ιβ'. νάρδου ∠ δ'. οἱ δὲ ∠ στ'. καστορίου ∠ γ'. πετροσελίνου ∠ δ'. οἱ δὲ ∠ γ'. πεπέρεως λευκοῦ ∠ ε'. καὶ μακροῦ ∠ ε'. σμύρνης ∠ στ'. σχοίνου ∠ γ'. ὀποῦ μήκωνος ∠ στ'. κρόκου ∠ γ'. ἀναλάμβανε μέλιτι ἑφθῷ, τινὲς καὶ κινναμώμου ∠ α'. ἢ κασσίας ∠ β'. ἡ τελεία δόσις, καρύου βασιλικοῦ μικροῦ σὺν ὕδατος θερμοῦ κυάθοις τρισὶ, τὸ δὲ ἐλάχιστον, Ποντικοῦ μικροῦ. κωλικὴ δευτέρα τῶν ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένων ἐστὶν ἥδε, ἄλλως. ἡ Κασσίου ὡς Κρίσπος. ποιεῖ δὲ καὶ ἐπιτιθεμένη ἔξωθεν. ℞ ἀνίσου ∠ ιβ'. σελίνου σπέρματος ∠ κδ'. νάρδου Ἰνδικῆς ἴσον, καστορίου ∠ στ'. πετροσελίνου

rum craffitudo attenuari expetat, etiam hoc ipfum faciunt, dico autem apii femen, cumini, dauci, petrofelini, anifi et quaecunque ejusmodi exiftunt. Apponam igitur jam et copiam ac feriem particularium materierum, a prioribus medicis ufu ac experientia cognitarum.

[*De colicis ab Andromacho confcriptis.*] Prima itaque ipfarum in haec verba fcripta eft. *Colica Caffii.* ℞ Anifi ʒ vj, feminis apii ʒ xij, nardi ʒ iiij, alii ʒ vi, caftorii ʒ iij, petrofelini ʒ iiij, alii ʒ iij, piperis albi ʒ v et longi ʒ v, myrrhae ʒ vj, junci odorati ʒ iij, fucci papaveris ʒ vj, croci ʒ iij, excipe melle cocto. Quidam etiam cinnamomi ʒ j aut caffiae ʒ ij. Datur ad fummum nucis regiae parvae magnitudo ex aquae calidae cyathis tribus, minimum nucis Ponticae magnitudo. Colica fecunda ab Andromacho fcripta haec eft. *Colica Caffii ut Crifpus. Facit et foris impofita.* ℞ Anifi ʒ xij, feminis apii ʒ xxiiij, nardi Indicae tantundem, caftorii ʒ vj, feminis petrofelini ʒ xvj, myrrhae ʒ xij, pi-

σπέρματος ∠ ιστ΄. σμύρνης ∠ ιβ΄. πεπέρεως λευκοῦ ∠ ιβ΄. καὶ μακροῦ ∠ ι΄. σχοίνου ∠ στ΄. ὀπίου, κρόκου, κασσίας ἀνὰ ∠ ιβ΄. κόστου, ἀκόρου ἀνὰ ∠ στ΄. μέλιτι ἑφθῷ ἀναλάμβανε, δίδου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος μεθ᾽ ὕδατος κυάθων τριῶν. αὗται μὲν οὖν αἱ προγεγραμμέναι δύο διὰ φαρμάκων συνετέθησαν, ὑπὲρ ὧν ὀλίγον ἔμπροσθεν εἶπον. ἡ δ᾽ ἐφεξῆς ᾗ κεχρῆσθαί φησιν αὐτὸς, ἔχει τινὰ καὶ ἄλλα παρὰ τὰ πρόσθεν, ὁμογενῆ μὲν τῷ τε ὀπίῳ καὶ τῷ τοῦ ὑοσκυάμου σπέρματι, τόν τε τοῦ μανδραγόρου χυλὸν τῶν μήλων, ἤτοι τὸν τῆς ῥίζης αὐτοῦ καὶ τῶν τοῦ κωνείου. οὕτω δὲ καὶ τὸ Ποντικὸν φοῦ, τὸ μέν τι παραπλήσιον ἔχον τῇ νάρδῳ, τὸ δέ τι τῷ πετροσελίνῳ καὶ τοῖς οὐρητικοῖς σπέρμασι, τὸ δὲ τῆς ἀγρίας κράμβης σπέρμα τῶν λεπτυντικωτάτων τε καὶ ξηραίνειν καὶ διαφορεῖν ἱκανῶς δυναμένων. ἐκ δὲ τῶν οὐρητικῶν ἐστι καὶ τὸ μῆον καὶ τὸ ἄσαρον. ἡ δὲ Ἰλλυρὶς, ἣν οὐδὲ ὠνόμασεν Ἰλλυρικὴν ἶριν, πεπτικόν ἐστι καὶ λεπτυντικὸν φάρμακον. ἡ δὲ στοιχὰς ἄσηπτόν τε καὶ λεπτυντικὸν, αὐτὸ δὲ τὸ φάρμακον οὕτως ὑπὸ τοῦ Ἀνδρο-

peris albi ʒ xij et longi ʒ x, junci odorati ʒ vj, opii, croci, caſſiae, ſingulorum, ʒ xij, coſti, acori, utriusque ʒ vj, excipe melle cocto. Praebe nucis Ponticae magnitudine ex aquae calidae cyathis iij. Hae igitur praeſcriptae duae confectiones ex medicamentis, de quibus paulo ante dixi, compoſitae ſunt. Quae vero deinceps ſequitur, qua ſe uſum eſſe ipſe ait, habet etiam alia quaedam praeter priora, ejusdem generis cum opio et hyoſcyami ſemine exiſtentia, velut malorum mandragorae ſuccum, aut qui ex radice ipſius expreſſus eſt, et ſuccum cicutae. Habet item phu Ponticum, quod partim nardo Celticae, partim petroſelino et urinam cientibus ſeminibus ſimile exiſtit. At vero ſilveſtris braſſicae ſemen ex maxime attenuatoriis eſt et quae multum ſiccare ac diſcutere poſſunt, ex urinam cientibus eſt et meon et aſarum. Illyris vero, quam neque nominavit iridem Illyricam, concoctorium eſt et attenuatorium medicamentum. Stoechas autem a putrefactione vindicat et attenuat. Ipſum medicamen-

μάχου γέγραπται. κωλικὴ Τουλλίου ἧ χρῶμαι. ♃ μανδραγόρας χυλοῦ τῶν μήλων ∠ η΄. ἢ τῆς ῥίζης τοῦ χυλοῦ ∠ ι΄. φοῦ Ποντικοῦ ∠ η΄. κράμβης ἀγρίας σπέρματος ∠ η΄. κωνείου χυλοῦ ∠ ιστ΄. κόστου, πεπέρεως λευκοῦ ἢ μακροῦ, σμύρνης, ὀπίου ἀνὰ ∠ η΄. ὀποπάνακος ∠ στ΄. στοιχάδος, δαύκου σπέρματος, μήου, ἀσάρου ἀνὰ ∠ ιβ΄. κινναμώμου, Ἰλλυρίδος, ἀκόρου ἀνὰ ∠ η΄. ἐφεξῆς τῶν προγεγραμμένων κωλικὴ παρὰ Ἀβασκάντου, ἣν εὗρον παρ᾽ ἐμοὶ σύμφωνον. ♃ ἀνίσου ∠ ι΄. σεσέλεως σπέρματος ∠ κ΄. πετροσελίνου, νάρδου Ἰνδικῆς, πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ ἀνὰ ∠ γ΄. καὶ τετρόβολον, ὀπίου ∠ ι΄. σμύρνης ∠ ι΄. κυμίνου Αἰθιοπικοῦ, καστορίου ἀνὰ ∠ ε΄. σχοίνου, κρόκου ἀνὰ ∠ ε΄. μέλιτι ἑφθῷ σκεύαζε.

[*Κωλικὴ θαυμαστὴ ἧ χρῶμαι καὶ πρὸς τοὺς εἰλεώδεις καὶ οἷς κόπρος ἀνεμεῖται ἐν ταῖς μεγίσταις ἀλγηδόσιν, διδομένη ἡλίκον κύαμος ἐν κυάθοις τρισὶν ἢ τέσσαρσιν ὕδατος ψυχροῦ.*] ♃ Πεπέρεως λευκοῦ, ὑοσκυάμου σπέρματος ἀνὰ ∠ μ΄. ὀπίου ∠ στ΄. κρόκου ∠ ι΄. ναρδοστάχυος, εὐφορβίου,

tum autem fic defcribitur. *Colica Tullii qua utor.* ♃ Succi, malorum mandragorae ʒ viij aut fucci radicis ejusdem ʒ x, phu Pontici ʒ viij, feminis braffìcae filveftris ʒ viij, fucci cicutae ʒ xvj, cofti, piperis albi et longi, myrrhae, opii fingulorum ʒ viij, opopanacis ʒ vi, ftoechadis, feminis dauci, mei, afari, fingulorum ʒ xij, cinnamomi, Illyridis, acori, fingulorum ʒ viij. *Sequitur poft praefcriptas colica Abafcanti, quam apud me confonam reperi.* ♃ Anifi ʒ x, feminis fefeleos ʒ xx, petrofelini, nardi Indicae, piperis albi et longi, fingulorum ʒ iij et obolos quatuor, opii ʒ x, myrrhae ʒ x, cumini Aethiopici, caftorii, utriusque ʒ v, excipe ac praepara cum melle cocto.

[*Colica admirabilis, qua utor et ad volvulofos et qui ftercus furfum evomunt in magnis doloribus. Datur magnitudine fabae in aquae frigidae cyathis iij aut iiij.*] ♃ Piberis albi, feminis hyofcyami, utriusque ʒ xl, opii ʒ vi, croci ʒ x, fpicae nardi, euphorbii, pyrethri, fingulo-

πυρέθρου ἀνὰ ∠ β'. μέλιτι ἑφθῷ ἀναλάμβανε. ἄλλη ἀδιάπτωτος καὶ πρὸς πᾶσαν ἐμπνευμάτωσιν. ℞ σίνωνος, ὑοσκυάμου σπέρματος, πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∠ μ'. ὀποῦ μήκωνος ∠ κ'. κρόκου ∠ στ'. ὀποβαλσάμου ∠ γ'. μέλιτι ἑφθῷ. κωλικὴ Τερεντίου Οὐάλεντος. ℞ σίνωνος, πεπέρεως λευκοῦ, ὑοσκυάμου σπέρματος ἀνὰ ∠ μ'. ὀποῦ μήκωνος ∠ κ'. κρόκου ∠ η'. οἱ δὲ ∠ στ'. μανδραγόρου φλοιοῦ ῥίζης ∠ γ'. μέλιτος τὸ ἱκανὸν, τινὲς ὀποβαλσάμου ∠ γ'. κωλικὴ Ἀπολλωνίου. [612] ℞ νάρδου ∠ β'. καστορίου, μαράθρου, μανδραγόρας χυλοῦ, κόστου ἀνὰ ∠ α'. ἀσάρου, στάχυος ἀνὰ ∠ γ'. ὀποπάνακος ∠ α'. δαύκου Κρητικοῦ ∠ γ'. κινναμώμου ∠ ε'. πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ, ἴρεως, σμύρνης ἀνὰ ∠ β'. Λημνίας σφραγῖδος ∠ ι'. ἀψινθίου ∠ β'. μέλιτος ἡ δόσις ∠ α'. σὺν ὕδατι. (299) κωλικὴ ὡς Νικόστρατος, ἰσόθεος καλουμένη, ἠγορασμένη ταλάντων δύο, ποιοῦσα πρὸς στομαχικοὺς, ὀφθαλμιῶντας, περιοδυνῶντας, ὑστερικοὺς πόνους, δι' ὑδρομέλιτος, πηγάνου ἐναφεψημένου. ℞ κρόκου ∠ α' S''. νάρδου ∠ β'. σμύρνης ∠ η'. κόστου, πεπέρεως

rum ʒ ij, excipe melle cocto. *Alia non inefficax, ad omnem etiam inflationem.* ℞ Sinonis, feminis hyofcyami, piperis albi, fingulorum ʒ xl, fucci papaveris ʒ xx, croci ʒ vj, opobalfami ʒ iij, excipe melle cocto. *Colica Terentii Valentis.* ℞ Sinonis, piperis albi, feminis hyofcyami, fingulorum ʒ xl, fucci papaveris ʒ xx, croci ʒ viij, alii ʒ vj, corticis radicis mandragorae ʒ iij, mellis quod fatis eft, quidam etiam opobalfami drachmas iij. *Colica Apollonii.* ℞ Nardi ʒ ij, caftorii, foeniculi, fucci mandragorae, cofti, fingulorum ʒ j, afari, fpicae, utriusque ʒ iij, opopanacis ʒ j, dauci Cretici ʒ iij, cinnamomi ʒ v, piperis albi et longi, iridis, myrrhae, fingulorum ʒ ij, Lemniae fphragidis ʒ x, abfinthii ʒ ij, excipe melle. Datur drachma una ex aqua. *Colica, ut Nicoftratus, Ifotheos appellata, empta talentis duobus. Facit ad ftomachicos, oculorum dolores et vexationes, uteri labores, ex aqua mulfa incocta ruta.* ℞ Croci fefquidrachmam, nardi ʒ ij, myrrhae ʒ viij, cofti, piperis

λευκοῦ καὶ μακροῦ, χαλβάνης ἀνὰ ∠ α΄. ὀποβαλσάμου ∠ δ΄. κινναμώμου, μανδραγόρου χυλοῦ, καστορίου ἀνὰ ∠ β΄. δαύκου σπέρματος ∠ δ΄ S΄΄. σαγαπηνοῦ ∠ γ΄. κασσίας ∠ δ΄. μέλιτι Ἀττικῷ. κωλικὴ, ὡς Σκριβώνιος. ♃ κέρατος ἐλαφείου ἁπαλοῦ κεκαυμένου τῆς σποδοῦ ἡμίναν, πεπέρεως λευκοῦ, σμύρνης ἀνὰ ∠ β΄.. λεάνας δίδου κοχλιάριον ἓν, λεάνας κοχλίαν ὠμὸν ἕνα, σὺν οἴνου κυάθοις δυσὶ καὶ ὕδατι θερμῷ. κωλικὴ ᾗ συνεχῶς ἐχρήσατο, τελέως ἀπαλλάττουσα καὶ ἀνασκευάζουσα. ♃ ζιγγιβέρεως ∠ γ΄. ἰτέας φλοιοῦ ∠ γ΄. πηγάνου κλώνια γ΄. ἢ τέσσαρα, φοινικοβαλάνων ∠ γ΄. ὕδατος κυάθους γ΄. βαλὼν ἐς πολτάριον καινὸν, ἕψε ἕως λειφθῇ τὸ τρίτον, δίδου πίνειν μετὰ τὸν παροξυσμὸν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ διαλείπων τὸ αὐτὸ ποίει, ἐπὶ ἡμέρας πλείονας ποιῶν τὸ φάρμακον. κωλικὴ Τουλλίου καλὴ, ᾗ καὶ αὐτὴ χρῶμαι. ♃ κράμβης ἀγρίας σπέρματος, φοῦ Ποντικοῦ ἀνὰ γο στ΄. πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ, δαύκου σπέρματος, μήου ἀνὰ ∠ θ΄. καστορίου, κόστου, ὀπίου, μανδραγόρου φλοιοῦ, νάρδου Ἰνδικῆς, ἀσάρου, Ἰλλυρίδος, ἀκόρου, σμύρνης ἀνὰ ∠ στ΄.

albi et longi, galbani, singulorum ʒ j, opobalsami ʒ iiij, cinnamomi, succi mandragorae, castorii, singulorum ʒ ij, seminis dauci ʒ iiij et dimidiam, sagapeni ʒ iij, cassiae ʒ iiij, excipe melle Attico. *Colica ut Scribonius.* ♃ Cineris cornu cervi teneri usti heminam, piperis albi, myrrhae, utriusque ʒ ij, ex tritis cochleare unum exhibeto. Et cochleam unam crudam tritam cum vini cyathis duobus et aqua calida. *Colica, qua assidue utebatur, perfecte liberans et malum extirpans.* ♃ Zingiberis ʒ iij, corticis salicis ʒ iij, rutae ramulos tres aut quatuor, phoenicobalanorum ʒ iij, aquae cyathos vj, conjicito in vasculum novum et coquito donec tertia pars supersit, et bibendum dato ad triduum post irritationem et facto interstitio idem facito, ad plures dies medicamentum in potu exhibendo. *Colica Tullii bona, qua et ipsa utor.* ♃ Seminis brassica silvestris, phu Pontici, utriusque semissem, piperis albi et longi, seminis dauci, mei, singulorum ʒ ix, castorii, costi, opii, corticis mandragorae, nardi Indicae, asari, Illyridis, acori, myrrhae, singulorum

ὀποπάνακος ∠ δ'. κωνείου σπέρματος ∠ β'. στοιχάδος ∠ θ'. κινναμώμου ∠ α'. κασσίας δαφνίτιδος ∠ ιη'. μέλιτι ἑφθῷ, ἡ δόσις μέγεθος κυάμου Αἰγυπτίου. κωλικὴ, ἣν ἐθαύμαζεν Ἀρίστων, ὡς Διόφαντος ὁ Λύκιος. ℞ κενταυρείου χυλοῦ, καστορίου, σκίλλης ὀπτῆς, πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ, σμύρνης, πηγάνου ἡμέρου, ὑσσώπου, ἀβροτόνου, ἴρεως Ἰλλυρικῆς ἀνὰ ∠ β'. κρόκου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἀκόρου ῥίζης, φοῦ Ποντικοῦ, ζιγγιβέρεως, ἐλλεβόρου μέλανος ἀνὰ ∠ α'. ἀνάλαμβανε ὀξυμέλιτι, ἡ δόσις ∠ α'. μετ' ὀξυμέλιτος. κωλικὴ ὡς Πούπλιος ἐν Ποτιολίῳ καὶ Ἀπολλωνίῳ. ℞ πολίου ∠ στ'. σκορδίου ∠ ιβ'. γεντιανῆς ∠ ε'. πηγάνου ἀγρίου σπέρματος ∠ δ'. ὀποῦ Κυρηναϊκοῦ ∠ γ'. μίλτου Λημνίας ∠ ε'. σμύρνης ∠ ζ'. ὀποβαλσάμου ∠ η'. πεπέρεως λευκοῦ ∠ β' S''. κάγχρυος ∠ δ'. περιστερεῶνος βοτάνης ∠ β'. πενταφύλλου ∠ ε'. μέλιτι Ἀττικῷ, δίδου καρύου τὸ μέγεθος. τὰ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα πρὸς τὰ κωλικὰ πάθη. καταπαστὸν πρὸς τὰς τοῦ κώλου ἐμπνευματώσεις, Ἀντωνίου φαρμακοπώλου. τούτῳ χρώμενος εὐήμερει. ℞

ʒ vj, opopanacis ʒ iiij, feminis cicutae ʒ ii, ftoechadis ʒ ix, cinnamomi ʒ j, caffiae daphnitidis ʒ xviij, excipe melle cocto. Da fabae Aegyptiae magnitudine. *Colica, quam admiratus eft Arifton, ut Diophantus Lycius.* ℞ Succi centaureae, caftorii, fcillae affatae, piperis albi et longi, myrrhae, rutae hortenfis, hyffopi, abrotoni, iridis Illyricae, fingulorom ʒ, duas, croci, ammoniaci thymiamatis, radicis acori, phu Pontici, zingiberis, veratri nigri, fingulorum ʒ i, excipe aceto mulfo. Datur etiam ʒ i ex aceto mulfo. *Colica, ut Publius in Putiolio et Apollonio.* ℞ Polii ʒ vj, fcordii ʒ xij, gentianae ʒ v, feminis rutae filveftris ʒ iiij, fucci Cyrenaici ʒ iij, rubricae Lemniae ʒ v, myrrhae ʒ vij, opobalfami ʒ viij, piperis albi ʒ ij et dimidiam, canchryos ʒ iiij, verbenacae herbae ʒ ij, pentaphylli ʒ v, excipe melle Attico. Da magnitudinem nucis Ponticae. *Quae Afclepiades ad coli affectus prodidit. Medicamentum infperfile ad coli inflationes, Antonii pharmacopolae. Hoc ufus fanus erat.*

χρυσοβαλάνου ∠ β΄. σεσέλεως, ἀστραγάλου ἀνὰ γο β΄. Ἰλλυρικῆς, τραγοριγάνου ἀνὰ γο α΄. ταῦτα ὁμοῦ κόψας καὶ σήσας δίδου κοχλιάριον ἓν ἢ ἔλασσον ἢ πλέον μετὰ ὕδατος θερμοῦ, κυάθων τεσσάρων πρὸ τροφῆς. ἄλλο. ὀρνίθων τὰ ἐντὸς ἅπαντα ἐξελὼν καὶ βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμοῦν ὄπτα καὶ λεάνας ἀπόθου. ἐν δὲ τῇ χρήσει δίδου κοχλιάριον α΄ S΄΄. καὶ δαύκου Κρητικοῦ κεκομμένου καὶ σεσησμένου τὸ ἴσον καὶ μελικράτου θερμοῦ κυάθους γ΄. πρὸς τὰς τοῦ κώλου ἐμπνευματώσεις, Χαρικλέους. ♃ κυμίνου Αἰθιοπικοῦ ∠ στ΄. σελίνου σπέρματος ∠ ε΄. δαύκου Κρητικοῦ σπέρματος ∠ β΄. πεπέρεως λευκοῦ ∠ α΄. κόψας καὶ σήσας ἀπόθου, ἡ δόσις κοχλιάρια β΄. μεθ᾽ ὑδρομέλιτος κυάθων γ΄. [613] ἄλλο. ♃ πηγάνου ἀγρίου ξηροῦ σπέρματος, σεσέλεως Γαλλικοῦ ἀνὰ ∠ μ΄. πετροσελίνου ∠ δ΄. σίνωνος Συριακοῦ ∠ δ΄. πεπέρεως λευκοῦ ∠ β΄. κόψας καὶ σήσας δίδου καθὰ προείρηται.

[Ἐκλεικτὸν κωλικοῖς τὸ νεκτάριον. ποιεῖ καὶ πλευριτικοῖς καὶ δυσπνοϊκοῖς, κατάγει γυναιξὶν ἔμμηνα, ἔστι δὲ καὶ πεπτικόν.] ♃ Κυμίνου Σπανοῦ γο α΄. πεπέρεως λευκοῦ, ζιγ-

♃ Chryfobalani drachmas duas, fefelis, aftragali, utriusque fextantem, Illyricae, tragorigani, utriusque unc. i. Haec fimul tufa et cribrata, cochlearis unius plus minus menfura, ex aquae calidae cyathis quatuor ante cibum exhibeto. *Aliud.* Gallinarum interanea omnia exempta et in vas fictile conjecta affato, ac trita reponito, ufus vero tempore cochleare unum et dimidium et feminis dauci Cretici tufi et cribrati tantundem ex aquae mulfae cyathis tribus exhibeto. *Ad coli inflationes, Chariclis.* ♃ Cumini Aethiopici ʒ vj, feminis apii ʒ v, feminis dauci Cretici ʒ ij, piperis albi drachmam unam, tufa et cribrata reponito. Dantur ex eo cochlearia duo cum aquae mulfae cyathis tribus. *Aliud.* ♃ Seminis rutae filvefiris aridi, fefeleos Gallici, utriusque drach. octo, petrofelini drach. quatuor, finonis Syriaci drach. iij, piperis albi drach. duas, tufa et cribrata exhibe, ut dictum eft.

[*Eclegma colicis nectareum. Facit et pleuriticis et dyfpnoicis, deducit mulieribus menfes. Eft et concoctorium.*] ♃ Cumini Hifpani ℥ i, piperis albi, zingiberis, utriusque

γιβέρεως, ἑκάστου τὸ ἴσον, οἴνου γλυκέος ἢ Σκυβελίτου ἢ προτρόπου ξε. γ'. οἴνου Φαλερίνου ξε. α'. μέλιτος Ἀττικοῦ λίτραν α'. τὰ ξηρὰ κόπτεται καὶ σήθεται παχυτέρῳ κοσκίνῳ, εἶτα μετ' οἴνου ἕψεται ἔστ' ἂν τὸ τρίτον λειφθῇ, ἐπιβάλλεται ὁ γλυκὺς καὶ πάλιν ἕψεται. κινεῖν δὲ δεῖ κλωσὶ πηγάνου προσδεδεμένοις ῥάβδῳ ἰτέας καὶ κατειλημμένοις φλοιῷ ἰτέας. ἔχειν δὲ δεῖ καὶ δεύτερον ῥαβδίον καὶ πηγάνου κλῶνας νεαρωτέρους, ὅπως τῶν πρώτων ξηρανθέντων, κίνεῖς νεωτέροις. ὅταν δὲ τὸ ὑγρὸν ἅπαξ καὶ δὶς ἀναβράσῃ, ἐπίβαλλε τὸ μέλι καὶ πάλιν ἕψε, ἔπειτα σακκίσας τὸ ὑγρὸν ἀπόθου. ἐν δὲ τῇ χρήσει δίδου μύστρα τρία πρὸ τροφῆς καὶ μετὰ τροφήν. ἄλλο· ♃ μαράθρου χυλοῦ ξε. δ'. μέλιτος Ἀττικοῦ ξε. β'. κρόκου ∠ δ'. τὸν κρόκον βαλὼν εἰς ὀθόνιον καθαρὸν ἀπόδησον, τὸν δὲ χυλὸν καὶ τὸ μέλι μίξας ἕψε βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμεοῦν καὶ κινῶν τῷ ἀποδέσμῳ τοῦ κρόκου. ὅταν δὲ συστραφῇ, ὥστε ἀρτηριακῆς ἔχειν τὸ πάχος, τὸ μὲν κρόκον ἐκθλίψας ῥῖψον, τὸ δὲ φάρμακον ἀπόθου, ἐν δὲ τῇ χρήσει δίδου μύστρον ἓν ἢ δύο πρὸ τροφῆς.

tantundem, vini dulcis aut Scybelitae aut protropi sextarios iij, vini Falerni sextarium unum, mellis Attici libram unam. Arida tunduntur et cribrantur crassiore cribro, deinde cum vino coquuntur, donec tertia pars supersit, deinde affunditur vinum dulce, ac rursus coquitur. Movere autem oportet ramulis rutae virga salicis exceptis et salicis cortice obligatis. Habenda est ad manum etiam altera virga similiter rutae ramulos recentiores complectens, quo prioribus exiccatis, recentioribus moveas. Postquam autem liquor semel atque iterum ebullierit, injice mel, ac rursus coque, et excolatum per saccum liquorem repone. Usu expetente mystra tria ante et post cibum praebe. *Alia confectio.* ♃ Succi foeniculi sextarios iiij, mellis Attici sextarios ij, croci drachm. iiij, crocum in linteolum purum ligato, succum vero et mel mixta in vase fictili coquito et fasciculo croci moveto, ubi vero densata fuerit ad arteriacae spissitudinem, crocum quidem expressum rejicito, medicamentum vero reponito. Usus tempore mystrum unum aut duo ante cibum dato.

[Ἄλλη Σκριβωνίου Λάργου τὸ διὰ τῆς ἰτέας, ἀπαλλάττει τῆς ὅλης διαθέσεως.] ℞ Ἰτέας φλοιοῦ ∠ δʹ. ζιγγιβέρεως ξηροῦ ∠ γʹ. φοινίκων καρύων ἀριθμῷ στʹ. ὕδατος ξε. αʹ S″. ἕψε πάντα κινῶν κλωσὶ πηγάνου, καὶ ὅταν τοῦ ὑγροῦ τὸ γʹ. ἀπολειφθῇ, ἔκθλιψον τὸ ὑγρὸν καὶ δίδου κυάθους βʹ. καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, καὶ τοῦτο δεῖ ποιεῖν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ πάλιν διὰ λʹ. ἡμερῶν τοῦτο ποίει, ὥστε εἶναι τοῦ ἐνιαυτοῦ πόσεις λστʹ. τὸ φάρμακον ἐπ᾽ ἐνιαυτὸν πίνεται. ἐν ἄλλαις γραφαῖς ἔχει οὕτω. ℞ ἰτέας χλωρᾶς τοῦ φλοιοῦ ∠ εʹ. ζιγγιβέρεως ξηροῦ ∠ δʹ. πεπέρεως λευκοῦ ∠ δʹ. φοινίκων πατητῶν μεγίστων ἀριθμῷ βʹ ἢ γʹ. πηγάνου χλωροῦ κλῶνας εʹ. ὕδατος ὀμβρίου ξε. γʹ. ἕψε εἰς τὸ γʹ. καὶ δίδου καθὰ προείρηται.

[Πακκίου Ἀντιόχου, τῆς ὅλης ἀπαλλάττει διαθέσεως.] Κέρατος ἐλαφείου νεοβλάστου, μαλακωτάτου κεκαυμένου ὥστε λευκὸν εἶναι, κοχλιάρια γʹ. μείζονα τῷ μεγέθει, πεπέρεως λευκοῦ κόκκοι ιʹ ἢ θʹ. σμύρνης ὀλίγον ὀσμῆς χάριν, ἅπαντα τρίβεται, κοχλίας Λιβυκὸς ποικίλος τῷ χρώματι, σὺν τῷ

[*Alia Seribonii Largi ex salice, liberat a toto affectu.*] ℞ Corticis salicis ʒ iiij, zingiberis aridi ʒ iij, phoenicobalanos vj numero, aquae sextarium unum et dimidium, coquito omnia rutae ramulis movens, et ubi tertia pars liquoris restiterit, tum excolato et cyathos duos quotidie bibendos dato. Hoc vero per triduum facere oportet et post triginta dierum interstitium rursus repetere, quo per annum potiones xxxvj, fiant, bibitur enim hoc medicamentum per annumtotum. In aliis exemplaribus hocmodo habetur. ℞ Corticis salicis viridis drachmas v, zingiberis succi ʒ iiij, piperis albi ʒ iiij, palmularum passarum maximarum numero duas aut tres, rutae viridis ramulos v, aquae pluviae sextarios iij, coquito ad tertias et dato, ut praedictum est.

[*Alia Paccii Antiochi, a toto affectu liberans.*] ℞ Cornu cervi recens enati mollissimi usti ad albedinem cochlearia iij majoris magnitudinis, piperis albi garna x aut ix, myrrhae parum odoris gratia, omnia teruntur et cochlea Africana varii coloris una cum testa itidem teritur, vino

ὀστράκῳ καὶ λεαίνεται οἴνου ἐπιβαλλομένου Φαλερίνου ἀδιυλίστου, τὸ δὲ πλῆθος ἔστω κύαθοι γ΄. ἅπαντα μίξαντες εἰς ἀγγεῖον κεραμοῦν, θερμαίνομεν ἐπ᾽ ἀνθρακιᾶς, κινοῦντες ἐπιμελῶς, ἵνα μηδὲν ὑποκαθίσῃ τοῦ φαρμάκου. ὅταν δὲ θερμανθῇ, δίδου πίνειν ἐν αὐτοῖς τοῖς παροξυσμοῖς καὶ ταῖς ἑξῆς δυσὶν ἡμέραις πίνειν, καὶ χρὴ πρὸ μιᾶς ἡμέρας ἀνατιθέντας καὶ ταῖς ἄλλαις δυσὶν, ἀρίστῳ μόνῳ χρησαμένους, εὐδιοίκητον τροφήν.

[614] [Ἡ τοῦ Σίγωνος κωλικὴ, ταύτῃ ἐχρήσατο Οὐάλης. ποιεῖ ἐν ταῖς ἄκραις περιωδυνίαις, διδομένη καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος, δι᾽ ὕδατος θερμοῦ κυάθων γ΄. καὶ παραχρῆμα μειοῖ τοὺς πόνους, καὶ μάλιστα εἰ κνησμὸς δι᾽ ὅλου τοῦ σώματος γένοιτο. ποιεῖ καὶ τοῖς χρονίοις σπληνικοῖς καὶ πρὸς τὰς εἰλεώδεις διαθέσεις, ποιεῖ ἡπατικοῖς, ποιεῖ πρὸς τοὺς κατὰ περίοδον πυρετοὺς καὶ τὰς ὑστερικῶς πνιγομένας καὶ τὰς περὶ κύστιν διαθέσεις. ἔστι δὲ καὶ ἀρτηριακὴ ἀγαθή.] ℞ Σίνωνος Συριακοῦ ἢ Σπανοῦ ∠ ξ΄. πεπέρεως λευκοῦ ∠ μ΄. ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος ∠ μ΄. ὀπίου, μανδραγόρου

Falerno per faccum non excolato affufo, fit autem vini menfura cyathorum trium. Haec omnia in fictili vafe permixta ad prunas calefacimus, diligenter moventes, ne quid ex medicamento fubfidat, calefactum vero in ipfis acceffionibus bibendum dato, itemque fequentibus duobus diebus. Oportet autem diem unam ante cibum differre et reliquis diebus prandio folo uti, in coque affumere cibum qui facile confici poteft.

[*Colica Sigonis, qua ufus eft Valens, facit in fummis doloribus. Dat nucis Ponticae magnitudine, ex aquae calidae cyathis tribus, et confeftim minuit dolores, et maxime fi pruritus per totum corpus fiat. Facit et ad inveteratos fplenicos et ad volvulofas affectiones. Facit hepaticis et ad febres per cercuitum repetentes, ac vulvae ftrangulatus et veficae affectus. Eft et arteriaca bona.*] ℞ Sinonis Syriaci aut Hifpani ʒ lx, piperis albi ʒ xl, feminis hyofcyami albi ʒ xl, opii, corticis mandragorae, utriusque ʒ x, croci ʒ vj,

φλοιοῦ ἀνὰ < ι΄. κρόκου < ϛ΄. μέλιτος ἑφθοῦ εἰς ἀνάληψιν ὅσον ἐξαρκεῖ, πόσον χρὴ διδόναι μεμήνυται. ἐν ἄλλαις γραφαῖς ἔχει οὕτω. ♃ σίνωνος Σπανοῦ < ξ. πεπέρεως λευκοῦ, ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος ἀνὰ < μ΄. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου, ὀπίου ἀνὰ < κ΄. μανδρα(300)γόρου φλοιοῦ < ι΄. κρόκου < ϛ΄. μέλιτος αὔταρκες. ἡ τοῦ Λίγγωνος κωλικὴ διὰ ψυχροῦ διδομένη παραχρῆμα λύει τοὺς πόνους. ♃ ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος < κ΄. ὀπίου, δαύκου Κρητικοῦ σπέρματος ἀνὰ < ι΄. πετροσελίνου < ϛ΄. κρόκου, ναρδοστάχυος, πυρέθρου ἀνὰ < δ΄. εὐφορβίου, ὀποβαλσάμου, κιννάμώμου ἀνὰ < β΄. ἀναλάμβανε μέλιτι ἑφθῷ καὶ δίδου κυάμου Αἰγυπτίου τὸ μέγεθος μεθ᾽ ὕδατος χλιαροῦ ἢ ψυχροῦ κυάθων γ΄. ἐν τοῖς παροξυσμοῖς. ἀνώδυνος κωλικὴ ᾗ ἐχρήσατο Κάσσιος. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς τῶν ἐντὸς διαθέσεις τὸ φάρμακον σφόδρα καλόν. ♃ ἀνίσου, νάρδου Συριακῆς, σμύρνης ἀνὰ < η΄. πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ ἀνὰ < ιβ΄. σεσέλεως σπέρματος < ϛ΄. ὀπίου τὸ ἴσον, κρόκου, καστορίου, πετροσελίνου, σχοίνου ἄνθους ἀνὰ < δ΄. μέλιτος

mellis cocti quod ſatis eſt his excipiendis. Quantitas exhibitionis oſtenſa eſt. Alia exemplaria ſic habent. ♃ Sinonis Hiſpani ʒ lx, piperis albi, ſeminis hyoſcyami albi, utriusque ʒ xl, cornu cervi uſti, opii, utriusque ʒ xx, corticis mandragorae ʒ x, croci ʒ vj, mellis quod ſufficit. *Confectio Lingonis colica, data ex frigida, ſtatim ſolvit dolores.* ♃ Seminis hyoſcyami albi ʒ xx, opii, ſeminis dauci Cretici, utriusque ʒ x, petroſelini ʒ vj, croci, ſpinae nardi, pyrethri, ſingulorum ʒ iiij, euphorbii, opobalſami, cinnamomi ſingulorum ʒ ij, excipe melle cocto, et exhibe fabae Aegyptiae magnitudine cum aquae tepidae aut frigidae cyath. iij in acceſſionibus. *Colica ſedans dolorem, qua uſus eſt Caſſius. Facit et ad internorum affectus, medicamentum eſt valde bonum.* ♃ Aniſi, nardi Syriacae, myrrhae, ſingulorum ʒ viij, piperis albi et longi, utriusque ʒ xij, ſeminis ſeſeleos ʒ vj, opii tantundem, croci, caſtorii, petroſelini, floris junci odorati ſingulorum ʒ iiij, mellis Attici cocti

Ἀττικοῦ ἀφεψημένου ὅσον ἐξαρκεῖ, ἡ δόσις καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος. ἡ Λευκίου ἀνώδυνος κωλικὴ παραχρῆμα λύει τοὺς πόνους, ἐπιγράφεται δὲ Σικελική. ℞ σμύρνης, ὑοσκυάμου χυλοῦ, ὀπίου ἀνὰ ∠ η'. μανδραγόρου ῥίζης, πεπέρεως λευκοῦ, κρόκου, λιβάνου ἀνὰ ∠ ι'. ἀναλάμβανε μέλιτι καὶ δίδου Αἰγυπτίας κυάμου τὸ μέγεθος, δι' ὕδατος θερμοῦ κυάθων τριῶν εἰς νύκτα.

[Εὐσχήμου τοῦ σπάδοντος ἐπιγραφομένη ἀνώδυνος κωλικὴ, πίνεται δὲ ἐπὶ ἡμέρας λ'.] ℞ Κράμβης ἀγρίας σπέρματος, φοῦ, κινναμώμου, ἴρεως Ἰλλυρικῆς, ἀκόρου, ἀσάρου, ὀποπάνακος, σμύρνης, νάρδου Ἰνδικῆς, ὀπίου, κόστου, μανδραγόρου χυλοῦ, καστορίου ἀνὰ ∠ στ'. τῶν τριῶν πεπέρεων, μήου, δαύκου Κρητικοῦ σπέρματος ἐπτισμένου ἀνὰ ∠ ιβ'. στοιχάδος, κωνείου σπέρματος ἀνὰ ∠ η'. ἀναλάμβανε μέλιτι ἑφθῷ καὶ δίδου κυάμου Αἰγυπτίου τὸ μέγεθος, ἀπυρέτοις μετ' οἰνομέλιτος κεκραμένου κυάθων δ'. πυρέττουσι μεθ' ὑδρομέλιτος. ταύτῃ καὶ ἐνέματι ἐχρήσατο λαμβάνων τοῦ φαρμάκου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος καὶ τήλεως ἀφεψήματι

quod ſatis eſt. Datur Ponticae nucis magnitudine. *Colica ſedans dolorem Lucii, confeſtim eximit dolores et inſcribitur Sicula.* ℞ Myrrhae, ſucci hyoſcyami, opii, ſingulorum ʒ viij, radicis mandragorae, piperis albi, croci, thuris, ſingulorum ʒ x, excipe melle, et praebe fabae Aegyptiae magnitudinem ex aquae calidae cyathis tribus ad noctem.

[*Colica ſedans dolorem Euſchemo Spadoni inſcripta, bibitur in dies triginta.*] ℞ Seminis braſſicae ſilveſtris, phu, cinnamomi, iridis Illyricae, acori, aſari, opopanacis, myrrhae, nardi Indicae, opii, coſti, ſucci mandragorae, caſtorii, ſingulorum ʒ vj, trium piperis generum, mei, ſeminis dauci Cretici decorticati, ſingulorum ʒ xij, ſtoechadis, ſeminis cicutae, ſingulorum viij, excipe melle cocto, ac praebe ſabae Aegyptiae magnitudinem febre carentibus cum vini mulſi diluti cyathis iiij, febrientibus cum aqua mulſa. Hac etiam in infuſis utebatur, nucis Ponticae magnitudine, cum foenigraeci decocto cyathorum quatuor et oleo cui ruta

κυάθους δ΄. ἐλαίου ἐναφεψημένου, πηγάνου κυάθους δ΄. πρὸς τὰς αὐτὰς διαθέσεις ἡ τοῦ Βρενίτου. ♃ κρόκου, ὀπίου, ὀποπάνακος, σμύρνης, ἴρεως, ἀκόρου, μανδραγόρου, ἀσάρου, κόστου, νάρδου Ἰνδικῆς, δαύκου Κρητικοῦ, μήου ἀνὰ ∠ στ΄. πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ, γεντιανῆς, στοιχάδος, κασσίας, φοῦ Ποντικοῦ ἀνὰ ∠ η΄. μέλιτι ἀναλάμβανε.

Κεφ. ε΄. [Περὶ δυσεντιρικῶν.] Περὶ τῶν δυσεντερικῶν ὅσα ἐγνῶσθαι δεῖ καθόλου, λέλεκται μὲν ἤδη δηλονότι κἀν τοῖς τῆς θεραπευτικῆς [615] μεθόδου γράμμασιν, εἴρηται δὲ καὶ νῦν ἐν τῷ περὶ τῶν ἡπατικῶν λόγῳ. κατάλοιπον οὖν ἐστι περὶ τῶν ὄντως δυσεντερικῶν διελθεῖν, ἐφ᾽ ὧν οὔτε τὸ ἧπαρ πέπονθεν, οὔτε ἄλλη τις διάθεσις παρὰ τὴν τῶν ἐντέρων ἕλκωσιν, ἤτοι ψιλὴν ἢ μετὰ σηπεδόνος τινὸς γενομένην, ἣν ὀνομάζουσιν οἱ ἰατροὶ συνήθως νομήν. ὅσα τοίνυν καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας διαθέσεις εἰσὶ χρήσιμα φάρμακα, πεῖραν ἤδη δεδωκότα συχνὴν, ταῦτ᾽ ἐξ ἀρχῆς ὑπογραφήσεται.

[Τὰ ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου γεγραμμένα πρὸς δυσεντερίαν.] Πότημα πρὸς δυσεντερικοὺς καὶ αἱμοπτυϊκούς. ♃ ῥόδων

incocta eft item cyathorum quatuor. *Ad eosdem affectus confectio Breniti.* ♃ Croci, opii, opopanacis, myrrhae, iridis, acori, mandragorae, afari, cofti, nardi Indicae, dauci Cretici, mei, fingulorum ʒ vj, piperis albi et longi, gentianae, ftoechadis, caffiae, phu Pontici, fingulorum drachmas octo, excipe melle.

Cap. V. [*De dyfentericis.*] De dyfentericis equidem quae in univerfum noffe oportet jam ante dictum eft, tum in curandi methodi libris, tum etiam nunc in fermone de hepaticis habito. Reliquum eft igitur de vere dyfentericis agere, in quibus neque hepar affectum eft, neque aliqua affectio eft, praeter inteftinorum ulcerationem aut nudam aut cum putrefactione aliqua obortam, quam medici confueto vocabulo nomen appellant. Quaecunque igitur ad tales affectiones commoda funt medicamenta et jam frequenti experimento cognita, ea in principio fubfcribentur.

[*Quae ab Andromacho ad dyfenteriam fcripta funt.*] *Potio ad dyfentericos et haemoptoicos.* ♃ Floris rofarum,

ἄνθους, ὀπίου, ἀκακίας, κόμμεως ἀνὰ ∠ γ΄. βαλαυστίου ἴσον, ὑποκυστίδος χυλοῦ ἴσον, κηκίδων ∠ β΄. ἀρνογλώσσου σπέρματος ἴσον καὶ τοῦ χυλοῦ ἴσον, λυκίου Ἰνδικοῦ ∠ α΄. ῥόδων χυλοῦ ∠ α΄. ποίει τροχίσκους ἀνὰ ∠ α΄. χρῶ ποικίλως. πρὸς δυσεντερικοὺς καὶ κοιλιακοὺς ἡ διὰ τῶν ὀπωρῶν. ῥοιαὶ ὁλόκληροι κ΄. μῆλα κυδώνια κ΄. ὀρόβων ξέστης α΄. προύμνων ἀγρίων ξέσται β΄. οὔων Ἐφεσινῶν ξέσται β΄. ῥοῦ Συριακοῦ ξέσται γ΄. ἄπιοι Τερεντιανοὶ κ΄. μῆλα ἐν ἄλλῳ κυδώνια κεστιανὰ λ΄. κεράτια μ΄. μύρτων μελάνων ξέσται γ΄. γλεύκους Ἀμιναίου ἀφεψημένου ἐς τὸ γ΄. ξέσται μή. ἕψε ὁμοῦ ἕως σχῇ μέλιτος πάχος, ἀπόθου ἐν ὀστρακίνῳ.

[*Ἄλλη ἡ διὰ τῶν ὀπωρῶν πρὸς τὰ αὐτὰ, στόμαχον ἀνατετραμμένον ἀναλαμβάνει καὶ ἔξωθεν ἐπιτίθεται.*] Ῥοιαὶ ι΄. κυδώνια κ΄. μῆλα ὀρβικουλάτα ιε΄. οὔων ξέσται β΄. μεσπίλων ξέστης α΄. βαλάνων ξέστης α΄. ῥοῦ Συριακοῦ ξέστης α΄. βάτου δεσμίδιον χειροπληθὲς, μύρτων μελάνων ξέστης α΄. φοίνικας πατητοὺς λ΄. γιγάρτων ξηρῶν ξέστου S″. κοκκυμήλων ἀγρίων ξέστης α΄. κεράτια μεγάλα ι΄. οἰνάνθης γο στ΄.

opii, acaciae, gummi, ſingulorum ʒ iij, balauſtii tantundem, ſucci hypocyſtidis tantundem, gallarum ʒ ij, ſeminis plantaginis tantundem et ſucci ejus tantundem, lycii Indici ʒ j, ſucci roſarum ʒ j, fac paſtillos drachmae unius. Utere varie. *Ad dyſentericos et coeliacos, confectio ex fructibus.* ℞ Mala punica integra xx, mala cotonea viginti, ervi ſextar. j, prunorum ſilveſtrium ſextar. ij, ſorborum Epheſinorum ſextar. ij, rhois Syriaci ſextar. iij, pyra Terentiana viginti, in alio mala ceſtiana triginta, ſiliquas xl, baccarum myrti nigrarum ſextar. iij, muſti Aminaei ad tertias decocti ſextarios xlviij, coquito ſimul ad mellis ſpiſſitudinem et in figulino reponito.

[*Alia ex fructibus ad eadem, ſtomachum ſubverſum reſtituit, imponitur etiam forinſecus.*] ℞ Mala punica x, cotonea viginti, mala orbiculata xv, ſorborum ſextarios ij, meſpilorum ſextar. j, glandium ſextar. j, rhois Syriaci ſextar. j, rubi faſciculum manipularem, baccarum myrti nigrarum ſextarium unum, palmas paſſas triginta, acinorum aridorum ſextarium dimidium, prunorum ſilveſtrium

κράνων ξέστης α΄. μηλοκίτρια ε΄. γλυκέος Κρητικοῦ ξε. ιστ΄. ἕψε ὁμοῦ, ἀποτίθεσο ἐν ὑέλῳ, χρῶ ὡς τῇ προτέρᾳ.

[Πρὸς δυσεντερικοὺς ᾗ χρῶμαι.] ℞ Κηκίδος, ἐρείκης καρποῦ, ὀπίου ἀνὰ < δ΄. μεθ' ὕδατος ἀνάπλαττε τροχίσκους δυοβολιαίους, δίδου ἐν ὕδατι ἢ οἴνῳ. πρὸς δυσεντερικοὺς τὸ Κλειδίου. ℞ νάρδου, κρόκου ἀνὰ < η΄. ἀλόης < δ΄. ἐγὼ < β΄. λιβάνου < β΄. ἀκακίας < δ΄. σμύρνης < δ΄. ὑποκυστίδος χυλοῦ < δ΄. οἱ δὲ < στ΄. ῥόδων ξηρῶν < δ΄. λυκίου Ἰνδικοῦ < δ΄. τραγακάνθης < δ΄. ὀπίου < δ΄. οἱ δὲ < α΄. ὀβολοὺς δύο, πεπέρεως < β΄. οἱ δὲ καὶ ἴρεως < β΄. ὕδωρ. τινὲς καὶ κινναμώμου < β΄ S΄΄. κηκίδος < β΄. ἀνάπλαττε τροχίσκους ἐν ὕδατι δυοβολιαίους, δίδου σὺν μυρτίτῃ. πρὸς δυσεντερικοὺς καὶ κοιλιακοὺς ὁ τοῦ Βηριτίου. ℞ νάρδου, κρόκου ἀνὰ < β΄. σμύρνης, ὑποκυστίδος χυλοῦ, ἀλόης, ὀπίου, τραγακάνθης, λυκίου Ἰνδικοῦ, κηκίδος, ἀνίσου, ἀκακίας, πεπέρεως, ῥήου Ποντικοῦ ἀνὰ < α΄. τὴν τραγάκανθαν οἴνῳ βρέχε καὶ τὰ λοιπὰ λεῖα συγκατάμισγε καὶ ἀνάπλασσε τρο-

fextar. j, filiquas magnas x, oenanthes fexuncem, cornorum fextar. j, mala citria v, paffi Cretici fextar. xvj, coquito fimul et reponito in vitro; utere ut priore.

[*Ad dyfentericos, qua utor.*] ℞ Gallae, fructus ericae, opii, fingulorum ʒ iiij, cum aqua redigito in paftillos duorum obolorum. Dato ex aqua aut vino. *Ad dyfentericos Clidion.* ℞ Nardi, croci, utriusque ʒ viij, aloës ʒ iiij, ego ʒ ij, thuris ʒ ij, acaciae ʒ iiij, myrrhae ʒ iiij, fucci hypocyftidis ʒ iiij, alii ʒ vj, rofarum ficcarum ʒ iiij, lycii Indici ʒ iiij, tragacanthae ʒ iiij, opii ʒ iiij, alii ʒ j, obolos ij, piperis ʒ ij, alii etiam iridis ʒ ij, excipe aqua, quidam etiam cinnamomi ʒ ij et dimidiam, gallae ʒ ij, fac paftillos in aqua obolorum duorum ponderis. Exhibe cum vino myrteo. *Ad dyfentericos et coeliacos, paftillus Berytii.* ℞ Nardi, croci, utriusque ʒ ij, myrrhae, fucci hypocyftidis, aloës, opii, tragacanthae, lycii Indici, gallae, anifi, acaciae, piperis, rhu Pontici, fingulorum ʒ j, tragacantham in vino macerato et reliqua trita commifceto, paftillosque ʒ j for-

χίσκους ἀνὰ ∢ α΄. καὶ δίδου μετ᾽ οἴνου. πρὸς δυσεντερικοὺς τὸ Κλειδίον. ℞ ἀκακίας ∢ κε΄. μηκωνείου ∢ κβ΄. ὑοσκυάμου σπέρματος ∢ νστ΄. μύρτων κεκομμένων ∢ ρξ΄. ῥοῦ Συριακοῦ ∢ ο΄. καὶ τοῦ χυλοῦ ∢ β΄ S″. λιβάνου ∢ οε΄. πάντα φρύξας λέαινε καὶ ἀναλάμβανε οἴνῳ μέλανι, ἡ τελεία δόσις ∢ α΄. πρὸς δυσεντερικοὺς καὶ κοιλιακούς. ℞ οἴνου Φαλερίνου ξέστας ἕξ, μέλιτος Ἀττικοῦ λίτρας ἕξ, ὁμοῦ ἑψήσας ἄχρις ἂν αὐτάρκως συστραφῇ χρῶ, δίδου πλῆρες κοχλιάριον ἐκλείχειν.

[616] [Πρὸς δυσεντερικοὺς καὶ πάντα τὰ ἐντὸς τροχίσκος παρ᾽ Εὐδήμου πρεσβυτέρου.] ℞ Κρόκου, κασσίας σύριγγος ἀνὰ ∢ β΄. νάρδου ∢ α΄. σμύρνης, στυπτηρίας, ὀποῦ μήκωνος ἀνὰ ∢ β΄. σὺν ὕδατι ἀνάπλασσε τροχίσκους, δίδου δυσεντερικοῖς σὺν οἴνου κυάθοις δύο, πυρέσσουσιν ἐν ὕδατι, ἡπατικοῖς καὶ περιπνευμονικοῖς σὺν ὑδρομέλιτι, πλευριτικοῖς καὶ βηχικοῖς ὁμοίως. ἄλλο πρὸς δυσεντερικούς. ℞ μαράθρου σπέρματος, ἀνίσου, σελίνου σπέρματος, σιδίων ἀνὰ ∢ δ΄. ὀπίου ∢ β΄. ὕδατι ποίει τροχίσκους δυοβολιαίους καὶ δίδου μεθ᾽ ὕδατος ἕνα.

mato, atque ipſos ex vino dato. *Clidion ad dyſentericos.* ℞ Acaciae ʒ xxv, ſucci papaveris ʒ xxij, ſeminis hyoſcyami ʒ lvj, baccarum myrti tuſarum ʒ clx, rhois Syriaci ʒ lxx et ſucci ejus ʒ ij et dimidiam, thuris ʒ lxxv, omnia torrefacta terito et vino nigro excipito. Datur ad ſummum ʒ j. *Ad dyſentericos et coeliacos.* ℞ Vini Falerni ſextarios vj, mellis Attici lib. vj, coquito ſimul ad multam ſpiſſitudinem, utere pleno cochleari, ad delingendum dato.

[*Ad dyſentericos et omnia interna vitia paſtillus ab Eudemo ſeniore.*] ℞ Croci, caſſiae ſiſtulae, utriusque ʒ ij, nardi ʒ j, myrrhae, aluminis, ſucci papaveris, ſingulorum ʒ ij, cum aqua paſtillos formato, et dyſentericis ex vini cyathis duobus dato, febrientibus ex aqua, hepaticis et peripneumonicis ex aqua mulſa. Ita etiam pleuriticis et tuſſientibus. *Aliud ad dyſentericos.* ℞ Seminis foeniculi, aniſi, ſeminis apii, malicorii, ſingulorum ʒ iiij, opii ʒ ij, cum aqua redige in paſtillos duorum obolorum. Dato unum ex aqua.

(301) [*Πρὸς δυσεντερικοὺς καὶ κοιλιακοὺς ἐκ τῶν Ἀντιπάτρου.*] ℞ *Πεπέρεως μέλανος ∠ δʹ. κηκίδος ∠ δʹ. σμύρνης ∠ βʹ. κρόκου ∠ βʹ. νάρδου ∠ αʹ. λυκίου ∠ αʹ. ὑποκυστίδος χυλοῦ, ἀκακίας, ῥινήματος λωτοῦ, κόμμεως ἀνὰ ∠ βʹ. ὀπίου, ἀλόης, ἀνίσου ἀνὰ ∠ αʹ. ῥοῦ τοῦ ἐπὶ τὰ ὄψα ∠ βʹ. βάτου χυλοῦ ἀναλαβὼν χρῶ.*

[*Πρὸς δυσεντερικοὺς, κοιλιακοὺς, αἱμοπτυϊκοὺς, παρὰ Κορνηλίου ἰατροῦ.*] ℞ *Σμύρνης, λιβάνου, ἀλόης, κρόκου, ὀπίου, ῥοῦ Συριακοῦ καὶ τοῦ βυρσοδεψικοῦ, λυκίου Ἰνδικοῦ, ἀκακίας, σιδίων, ὑποκυστίδος χυλοῦ, κηκίδος, βαλαυστίων, ἑκάστου τὸ ἴσον· ποίει τροχίσκους τριωβολιαίους εἰς νύκτα, ἀπυρέτοις ἐν οἴνῳ, πυρέσσουσιν ἐν ψυχρῷ.*

[*Ἄλλο πρὸς δυσεντερικοὺς Οὐάλεντος.*] ℞ *Μυρίκης καρποῦ, ῥοῦ Συριακοῦ, ὀπίου, πετροσελίνου ἴσον· ἕκαστον φώξας καὶ λεῖα ποιήσας, σὺν ὕδατι ποίει τροχίσκους κυαμιαίους. εἰς νύκτα δίδου πυρέσσουσιν σὺν θερμῷ ὕδατι, ἀπυρέτοις ἐν ψυχρῷ.*

[*Πρὸς δυσεντερικοὺς ἐκ τῶν Λουκίου.*] ℞ *Στύρακος*

[*Ad dyſentericos et coeliacos, ex libris Antipatri.*] ℞ Piperis nigri ʒ iiij, gallae ʒ iiij, myrrhae ʒ ij, croci ʒ ij, nardi ʒ j, lycii ʒ j, ſucci hypocyſtidis, acaciae, ramentorum loti, gummi, ſingulorum ʒ ij, opii, aloës, aniſi, ſingulorum ʒ j, rhois obſoniorum drachmas duas, excipe ſucco rubi et utere.

[*Ad dyſentericos, coeliacos et haemoptoicos, e Cornelio medico.*] ℞ Myrrhae, thuris, aloës, croci, opii, rhois Syriacae et coriariae, lycii Indici, acaciae, malicorii, ſucci hypocyſtidis, gallae, balauſtiorum, ſingulorum par pondus, in paſtillos cogito, et ad noctem febre carentibus ex vino, febricitantibus ex frigida dato.

[*Aliud ad dyſentericos, Valentis.*] ℞ Myricae fructus, rhois Syriacae, opii, petroſelini, ſingulorum par pondus, torreto ac terito, et cum aqua in paſtillos reducito magnitudine fabae. Da in noctem febricitantibus ex aqua calida, non febrientibus ex frigida.

[*Ad dyſentericos ex ſcriptis Lucii.*] ℞ Styracis ʒ ij,

< β'. ὀπίου, κρόκου, ἀκακίας, κηκίδος, μυρίκης καρποῦ ἀνὰ < α'. ὕδατι ἀνάπλασσε τροχίσκους, καὶ δίδου ἡλίκον κύαμον Αἰγύπτιον σὺν οἴνῳ.

[Πρὸς δυσεντερικοὺς καὶ αἱμοπτυϊκοὺς, ὥστε πρώτῃ πόσει κατασχεῖν τὴν ῥύσιν.] ℞ Κοχλιῶν κεκαυμένων < ιβ'. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου < η'. ὀβολοὺς β'. μύρτων μελάνων < ιε'. ὀπίου πεφωγμένου < ε'. ὀβολοὺς β'. κηκίδος πεφωγμένης < ε'. ὀβολοὺς β'. οἰνάνθης < στ'. ὑποκυστίδος χυλοῦ < ε'. ὀβολοὺς β'. μανδραγόρου ῥίζης < ιβ'. ῥοῦ χυλοῦ, γῆς ἀστέρος ἀνὰ < ιβ'. ῥοῦ τοῦ ἐπὶ τὰ ὄψα < δ'. σιδίων πεφωγμένων < ζ'. λιβάνου < η'. πίτυος φλοιοῦ πεφωγμένου < στ'. σελίνου σπέρματος < ιδ'. ὑοσκυάμου πεφωγμένου < ι'. ῥοῦ σκυτοδεψικοῦ ξε. β'. ἀκακίας πεφωγμένης < ε'. ὀβολοὺς β'. οἴνου μέλανος, ὥστε ἑψῆσαι τὸν ῥοῦν, ὡς παχύτατον χυλὸν γενέσθαι. ἕψε μὲν οὖν σὺν τῷ οἴνῳ καὶ οὕτω διηθήσας ἀναλάμβανε ἀναπλάσσων τῷ χυλῷ καὶ ποίει τροχίσκους ἀνὰ < α'. καὶ τριώβολον καὶ ὀβολοὺς β'. δίδου πρὸς ἕξιν, πυρέσσουσι μὲν μεθ' ὕδατος θερμοῦ κυάθων γ'. ἀπυρέτοις δὲ μετ' οἴνου κυάθων β'. ἐν ἄλλοις τοῦ

opii, croci, acaciae, gallae, fructus myricae, fingulorum ʒ j, cum aqua paftillos facito, ac dato fabae Aegyptiae magnitudinem cum vino.

[*Ad dyfentericos et haemoptoicos, ftatim a prima potione cohibet fluxum.*] ℞ Cochlearum uftarum ʒ xij, cornu cervi ufti drachmas viij, obol. ij, baccarum myrti nigrarum ʒ xv, opii torrefacti drachm. v, obol. ij, gallae toftae ʒ v, obol. ij, oenanthes ʒ vj, fucci hypoftidis ʒ v, obol. ij, radicis mandragorae ʒ xij, fucci rhois, terrae afteris, utriusque ʒ xij, rhois culinarii ʒ iiij, malicorii tofti ʒ vij, thuris ʒ viij, corticis pinus torrefacti ʒ vj, feminis apii ʒ xiiij, hyofcyami tofti ʒ x, rhois coriarii fextarios ij, acaciae toftae ʒ v, obol. ii, vini nigri, quo rhus coquatur, ut craffiffimus fuccus fiat. Coquito itaque cum vino, atque ita colato, et cum fucco reliqua fubacta in paftillos drachmales et triobolares ac diobolares cogito et pro habitu exhibeto, febricitantibus cum aquae calidae cyathis iij, non febrientibus

ἐλαφείου κέρατος ∠ στʹ. ὀβολοὶ βʹ. καὶ τῆς κηκίδος ∠ ζʹ. ὀβολοὶ βʹ. καὶ τοῦ χυλοῦ τῆς ὑποκυστίδος ∠ ζʹ. ὀβολοὶ βʹ. καὶ τῆς ἀκακίας ἴσον.

[617] [Πρὸς δυσεντερικοὺς Φλαβίου τοῦ πύκτου.] ♃ Μύρτων ξηρῶν κεκομμένων ξε. αʹ. ῥόδων ξηρῶν κεκομμένων ξε. S''. μάγματος μαλαβάθρου ∠ βʹ. ἀρκευθίδων ∠ λʹ. ἀπίων ξηρῶν κεκομμένων ξε. αʹ. πίτυος φλοιοῦ ∠ ιβʹ. σμύρνης ∠ αʹ. κηκίδας εʹ. κεράτων κεκομμένων ξε. αʹ. ἡ τελεία δόσις ∠ ηʹ. δίδου ξηρὸν σὺν οἴνῳ κεκραμένῳ, τὰ δὲ ἁδρομερῆ φοίνιξι λιπαροῖς ἀναλαμβάνων δίδου. πρὸς κοιλιακοὺς, ὥστε παραχρῆμα ἱστᾷν. ♃ μυρίκης καρποῦ ∠ δʹ. ῥοῦ ἐδωδίμου ∠ δʹ. μύρτων μελάνων ∠ δʹ. ἀκακίας ∠ βʹ. μηκωνίου ∠ αʹ. μήλων στύμματι ἀναλάμβανε καὶ τροχίσκους ποίει ἀνὰ ∠ αʹ. καὶ χρῶ σὺν ὀπτοῦ ᾠοῦ λεκίθῳ καὶ ὅταν δίδως πίνειν, ἕψε βάτου ῥίζαν ἢ μυρσίνης ἢ μήλων Κυδωνίων τὸ ἀφέψημα, τούτων δίδου ψυχρῶν κυάθους γʹ. σὺν τῷ φαρμάκῳ. ποεῖ λειεντερικοῖς. πότημα πρὸς τὰ ἐντὸς ῥεύματα, ἔξωθεν ἐπιτι-

cum vini cyathis ij. In aliis exemplaribus cornu cervi drach. fex oboli duo habentur et gallae drach. vij, oboli duo et fucci hypocyftidis ℨ feptem et oboli ij et acaciae tantundem.

[*Ad dyfentericos Flavii pugilis.*] ♃ Baccarum myrti aridarum tufarum fextarium unum, rofarum ficcarum tufarum fextarium dimidium, faecis malabathri drach. duas, baccarum juniperi drach. triginta, pyrorum aridorum tuforum fextarium j, corticis pinus ℨ xij, myrrhae ℨ j, gallas v, filiquarum tufarum fextarium unum. Dantur ad fummum drach. viij. Dato aridum cum vino diluto. Quae vero craffiora funt, palmulis pinguibus excepta exhibeto. *Ad coeliacos, fiftit fluorem confeftim.* ♃ Fructus myricae ℨ iv, rhois cibarii ℨ iv, baccarum myrti nigrarum ℨ iv, acaciae ℨ ij, fucci papaveris ℨ j, excipe malorum fpiffamento, et fac paftillos drachmae ponderis, ac utere cum ovi affati vitello. Ubi vero bibendum dare volueris, radicem rubi aut myrtum aut mala cotonea coquito, atque decoctum horum frigidum cyathorum iij menfura cum medicamento dato. Facit et lientericis. *Potio ad internos fluores, foris etiam*

θέμενον σὺν μέλιτι ἑφθῷ, ποιεῖ. ♃ σελίνου σπέρματος < δ΄. ὑοσκυάμου σπέρματος < δ΄. ἀνίσου < β΄. ὑποκυστίδος χυλοῦ < α΄ S″. ῥόδων σπέρματος < α΄ S″. ὀποῦ μήκωνος < α΄. σμύρνης < α΄. κροκομάγματος < α΄. σὺν ὕδατι δίδοται τριώβολον καὶ ὀβολοὶ δύο καὶ ὀβολὸς εἷς. πότημα πρὸς πᾶν ῥεῦμα καὶ ἐμπνευμάτωσιν, Λουκίου Ταρσέως. ♃ ἀνίσου, σελίνου σπέρματος ἀνὰ < β΄. ἀνήθου σπέρματος, δαύκου σπέρματος, τορδυλίου ἀνὰ < δ΄. ὀπίου, ὑοσκυάμου σπέρματος ἀνὰ < α΄ S″. ὕδατι ἀναλάμβανε καὶ οὕτω χρῶ. πότημα πρὸς ῥοῦν γυναικεῖον σταλτικὸν, ὡς Ἀπολλώνιος. ♃ κοραλλίου τριώβολον, λιβάνου ὀβολοὺς β΄. ἀκακίας τριώβολον, βαλαυστίου τριώβολον, κόμμεως ὀβολὸν α΄. ὠμοῦ ὠοῦ τῷ λευκῷ ἀνάπλαττε, δίδου τοῦ παντὸς τὸ ἥμισυ πίνειν μεθ᾽ ὕδατος κυάθων δ΄.

[Ἐνέματα δυσεντερικοῖς ἁρμόττοντα.] Ἐνέματα δυσεντερικοῖς, τοῦ Ἰσιδώρου πρὸς τὰς γενομένας ἑλκώσεις ἐν ἀπευθυσμένῳ. ♃ χάρτου σποδοῦ < ι΄. στυπτηρίας σχιστῆς < δ΄. ἀρσενικοῦ < δ΄. σανδαράχης < γ΄. λεπίδος χαλκοῦ,

cum melle coctum impoſitum facit. ♃ Seminis apii, ſeminis hyoſcyami, utriusque ʒ iv, aniſi ʒ ij, ſucci hypocyſtidis ſeſquidrachmam, ſeminis roſarum ſeſquidrachmam, ſucci papaveris ʒ j, myrrhae ʒ j, crocomagmatis ʒ j. Dantur cum aqua obol. iij et duo et unus item. *Potio ad omnem fluxionem et inflationem Lucii Tarſenſis.* ♃ Aniſi, ſeminis apii, utriusque ʒ ij, ſeminis anethi, ſeminis dauci, tordylii, ſingulorum ʒ iv, opii, ſeminis hyoſcyami, utriusque ſeſquidrach. excipe aqua atque ita utere. *Potio ad fluxum muliebrem ſiſtendum, ut Apollonius.* ♃ Coralli obol. iij, thuris obol. ij, acaciae obol. iij, balauſtii obol. iij, gummi obol. j, excipe ovi crudi candido, et dimidium totius cum aquae cyath. iiij praebe.

[*Infuſa dyſentericis conferentia.*] *Infuſum ad dysentericos, Iſidori ad exulcerationes factas in inteſtino recto.* ♃ Cineris chartae drach. iiij, aluminis ſciſſi ʒ iiij, auripigmenti ʒ iiij, ſandarachae ʒ iij, ſquamae aeris, ompha-

ὀμφακίου ἀνὰ < γ'. κρόκου, ὀποῦ μήκωνος ἀνὰ < β'. ἀσβέστου < ε'. λεῖα μίσγε καὶ ἀναλάμβανε οἴνῳ γλυκεῖ, γίγνονται τροχίσκοι ἀνὰ < γ' καὶ β' καὶ α'. ἡ χρῆσις ἀνίεται οἴνῳ αὐστηρῷ, ὡς γλοιοῦ πάχος, τούτῳ μίγνυται χυλὸς πτισάνης κυάθων β'. τούτῳ ἔγκλυζε τὸν πάσχοντα, λοιπὸν πρὸς δύναμιν τοῦ χυλοῦ τῆς πτισάνης καὶ τοῦ φαρμάκου. ἔνεμα Φαυστιανόν. ♃ ἀρσενικοῦ < ιβ'. χάρτου κεκαυμένου < λ'. σανδαράχης < στ'. ἀσβέστου < ι'. οἱ δὲ ιβ'. ἀνάπλασσε τροχίσκους ἀνὰ < δ'. ἀρνογλώσσου χυλοῦ ἔνιε ἐναφεψημένων στυμμάτων ἢ κράματος οἴνου κυάθους γ' ἢ ἕξ.

["Ενεμα ᾧ χρῶμαι τοῦ Ἀθηναίου, σύμφωνον Ἁρποκρᾷ, Μάγνῳ τῷ Φιλαδέλφῳ, καὶ Ἀριστολάῳ.] ♃ Ὄμφακος < στ'. στυπτηρίας σχιστῆς < στ'. ἀσβέστου, λεπίδος ἀνὰ < στ'. ἀρσενικοῦ < η'. σανδαράχης < γ'. χάρτου κεκαυμένου < ιε'. ἀναλάμβανε μυρτίτῃ καὶ γίνονται τροχίσκοι < δ' ἢ γ'. ἔνιε ἐν κράματι οἴνου κυάθους δ'. καὶ ὕδατος χλιαροῦ κυάθους β'. ὁτὲ δὲ σὺν ὕδατι ὀμβρίῳ. ἔνεμα ᾧ χρῶμαι.

cii, utriusque ʒ iij, croci, succi papaveris, utriusque ʒ ij, calcis vivae ʒ v, trita misce et excipe vino dulci, ac forma pastillos drachmarum trium et duarum, ac unius ponderis. Usus tempore vino austero diluantur ad strigmentitiam crassitudinem, miscenturque succi ptisanae cyathi duo. Infundito haec simul aegroto, ita ut tum de ptisanae succo tum de medicamento pro viribus ipsius sumas. *Infusum Faustianum.* ♃ Auripigmenti ʒ xij, chartae ustae ʒ xxx, sandarachae ʒ vj, calcis vivae ʒ x, alii xij, cogito in pastillos ʒ iiij et cum plantaginis succo, in quo spissamenta incocta sunt, infundito aut vino diluto cyathis iij aut sex.

[*Infusum quo utor, Athenaei, concordat Harpocrae, Magno Philadelpho, Aristolao.*] ♃ Omphacii ʒ vj, aluminis scissi ʒ vj, calcis vivae, squamae aeris, utriusque ʒ vj, auripigmenti ʒ viij, sandarachae ʒ iij, chartae ustae ʒ xv, cum vino myrteo pastillos ʒ iiij aut iij formato. Infunde cum vini diluti cyathis iiij et aquae tepidae cyathis ij, quandoque etiam cum aqua pluviali. *Infusum quo utor.*

♃ χάρτου κεκαυμένου ∠ λ΄. ἀρσενικοῦ ∠ ιβ΄. κηκῖδος ∠ θ΄. ἀσβέστου ∠ ιστ΄. ἀσφάλτου ∠ ιστ΄. θείου ἀπύρου ∠ ιστ΄. σανδαράχης ∠ ιστ΄. ἔνεμα ἄλλο ὡς Ἴδιος. ♃ χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ κδ΄. ἀσβέστου, σχιστῆς ἀνὰ ἴσον, χάρτου κεκαυμένου ∠ λ΄. [618] ἀρσενικοῦ ∠ ιβ΄. σανδαράχης ∠ ιβ΄. ἀναλάμβανε μυρτίτῃ ἢ ῥόδων ἀφεψήματι σὺν οἴνῳ αὐστηρῷ ἑψημένων εἰς τὸ ἥμισυ, ἔκθλιβε τὰ ῥόδα καὶ οὕτω συλλεάνας ἀνάπλασσε καὶ τὸ αὐτὸ ἔνιε σὺν ὕδατι. ἔνεμα παρ᾽ Εὐβούλου. ♃ λεπίδος χαλκοῦ ∠ κ΄. χάρτου κεκαυμένου ∠ ιστ΄. ἀσβέστου ∠ στ΄. ἀρσενικοῦ ∠ η΄. σανδαράχης ∠ ιε΄. ἀκακίας ∠ ε΄. ὀμφακίου ∠ γ΄. τρυγὸς κεκαυμένου ∠ α΄. οἴνῳ μυρτίτῃ ἀναλάμβανε καὶ ἔνιε κράματι θερμῷ. ἔνεμα Ἥρα. ♃ χάρτου κεκαυμένου γο α΄. ἀσβέστου γο S΄΄. καδμείας γο α΄. ἀρσενικοῦ γο α΄. τοῦ ξηρίου κοχλιάρια δύο, ἀφεψήματος μύρτων ἢ μυρτίτου κυάθους δ΄. τὴν ἄσβεστον σβέννυε χυλῷ ἀρνογλώσσου. ἔνεμα τοῦ αὐτοῦ. ♃ σανδαράχης, ἀρσενικοῦ ἀνὰ ∠ η΄. ἀκακίας ∠ δ΄. ἀσβέστου ∠ δ΄. οἴνῳ αὐστηρῷ ἀνα-

♃ Chartae ustae ʒ xxx, auripigmenti ʒ xij, gallae ʒ ix, calcis vivae ʒ xvj, bituminis ʒ xvj, sulfuris vivi ʒ xvj, sandarachae ʒ xvj. *Infusum aliud ut Idius.* ♃ Aeris usti ʒ xxiiij, calcis vivae, aluminis scissi, utriusque tantundem, chartae ustae ʒ xxx, auripigmenti drach. xij, sandarachae drach. xij, excipe vino myrteo aut rosarum decocto, quae cum vino austero ad dimidias coctae sint et expressae, atque ita laevigatas forma in pastillos, eosque infunde cum aqua. *Infusum ab Eubulo.* ♃ Squamae aeris drach. xx, chartae ustae ʒ xvj, calcis vivae ʒ vj, auripigmenti ʒ viij, sandarachae ʒ xv, acaciae ʒ v, omphacii ʒ iij, faecis vini ustae ʒ j, excipe vino myrteo et infunde cum vino diluto calido. *Infusum Herae.* ♃ Chartae ustae ℥ j, calcis vivae ℥ ß, cadmiae ℥ j, auripigmenti ℥ j, ex hoc arido cochlearia duo cum decocto baccarum myrti aut vino myrteo cyathorum iiij mensura infunde, calcem vero cum succo plantaginis extingue. *Infusum aliud ejusdem.* ♃ Sandarachae, auripigmenti, utriusque ʒ viij, acaciae ʒ iiij, calcis vivae

λάμ(302)βανε ποιῶν τροχίσκους ∠ γ'. ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν ἔλασσον, ἐν κράματι οἴνου ἔνιε. ἄλλο. ℞ σανδαράχης ∠ η'. ἀσβέστου προσφάτου ∠ ι'. χάρτου κεκαυμένου ∠ η'. οἱ δὲ ∠ λ'. σιδίων, κηκίδων, ἀκακίας ἀνὰ ∠ ε'. μαινίδων ταριχευμένων ὄξει ἐπὶ ἡμέρας κα'. καὶ κεκαυμένων ∠ γ'. ἀρσενικοῦ ∠ ιστ'. καίονται δὲ μαινίδες ἐν χύτρᾳ ὠμῇ, καὶ οἱ μὲν ξηρῷ χρῶνται, οἱ δὲ τροχίσκους μετὰ μύρτου ἀφεψήματος. ἐὰν δὲ μὴ βραδύνῃ, προένιε πολυγόνου χυλῷ ἢ ἅλμῃ. ἔνεμα ᾧ χρῶμαι προσφωνηθὲν ἄφθα. ℞ ῥοῦ τοῦ ἐν Συρίᾳ, κηκίδων κεκομμένων ∠ ιε'. χάρτου κεκαυμένου ἴσον, φελλοῦ κεκαυμένου ∠ ιε'. ἄρτου Ἀλεξανδρίνου ξηροῦ κεκαυμένου ∠ ιε'. ἀρσενικοῦ ∠ ι'. σανδαράχης ∠ ι'. ἀκακίας ∠ ε'. ψιμυθίου ∠ κ'. ἀσβέστου ∠ ι'. λιθαργύρου ∠ γ'. οἴνῳ παλαιῷ ἀναλάμβανε, ποιῶν τροχίσκους, τοὺς μὲν ∠ β'. τοὺς δὲ ∠ γ'. τοὺς δὲ ∠ δ'. ἐγχυμάτιζε ἐν μὲν ἀρχῇ ἀρνογλώσσου χυλῷ ἢ πολυγόνου ἢ ἑλξίνης. ἐὰν δὲ μὴ παρῇ τι τούτων, μεθ' ὕδατος· ἐὰν δὲ ἀκμὴ εἴη καὶ ἰσχὺς τοῦ νοσήμα-

ʒ iiij, excipe vino austero et coge pastillos ʒ iij. In debilibus vero minus cum vino diluto infunde. *Aliud.* ℞ Sandarachae ʒ viij, calcis vivae recentis ʒ x, chartae ustae ʒ viij, alii ʒ xxx; malicorii, gallarum, acaciae, singulorum ʒ v, maenarum aceto conditarum ad dies viginti-unum, ac ustarum ʒ iij, auripigmenti ʒ xvj, uruntur maenae in olla cruda, et aliqui arido medicamento utuntur, aliqui in pastillos cum myrti baccarum decocto cogunt. Si vero non moretur medicamentum retentum, ante ejus usum polygoni succum aut muriam infundito. *Infusum, quo utor, aphtha appellatum.* ℞ Rhois Syriaci, gallarum tusarum, utriusque ʒ xv, chartae ustae tantundem, suberis usti ʒ xv, panis Alexandrini sicci usti ʒ xv, auripigmenti ʒ x, sandarachae ʒ x, acaciae ʒ v, cerussae ʒ xx, calcis vivae ʒ x, spumae argenti ʒ iij, excipe vino veteri et forma pastillos, alios duarum, alios trium, alios quatuor drachmarum pondere. In principio quidem in plantaginis aut sanguinariae aut helxines succo infundito, qui si non adsint, in aqua. Si vero vigor sit et mor-

τος, ὅταν περιώδυνος εἴη, ἔνιε μετὰ τήλεως ἀφεψήματος ἢ λινοσπέρμου. ἐὰν δὲ παρακμὴ εἴη, μετὰ ἀφεψήματος μυρσίνης καὶ βάτου σὺν οἴνῳ ἑψημένων, ἐπὶ μὲν παίδων πλῆθος κυάθων δύο, ἐπὶ δὲ γυναικῶν κυάθων γ΄. ἐπὶ δὲ ἀνδρῶν κυάθων τεσσάρων. ἔνεμα ᾧ χρῶμαι τὸ Γεμέλλου. ℞ ἀρσενικοῦ ∠ η΄. σανδαράχης ∠ δ΄. ἀσβέστου ∠ η΄. λεπίδος χαλκοῦ ∠ στ΄. στυπτηρίας σχιστῆς ἴσον, ὀμφακίου ∠ η΄. λυκίου Ἰνδικοῦ ἴσον, ὀποῦ μήκωνος ∠ δ΄. ὑποκυστίδος χυλοῦ ἴσον, κρόκου ∠ β΄. ἐγὼ δὲ δ΄. χάρτου κεκαυμένου ∠ κ΄. οἱ δὲ ∠ ιστ΄. ἀναλάμβανε οἴνῳ μυρτίτῃ, ποίει τροχίσκους ἀνὰ ∠ δ΄. καὶ κ΄. ἔνιε ἐν κράματι οἴνου. ἔνεμα τὸ παρ᾽ Ἀγαθίου. ℞ ἀρσενικοῦ ∠ β΄. σανδαράχης ∠ ε΄. ἀσβέστου ∠ γ΄. χάρτου κεκαυμένου ∠ δ΄. ἔνιε τοῦ φαρμάκου ∠ γ΄. μετὰ ἁλῶν λείων ∠ γ΄. ἐν ὕδατι ψυχρῷ κυάθων ἕξ.

[Ἔνεμα πρὸς δυσεντερικοὺς ὡς Νικόστρατος, ᾧ Μένανδρος ἐχρήσατο.] ℞ Ἀσβέστου ∠ α΄. γύψου ∠ η΄. ἀκακίας ∠ β΄. ὄμφακος ∠ α΄. στίμμεως ∠ γ΄. λιβάνου ∠ α΄. κη-

bus vehemens cum dolore, in foenigraeci aut seminis lini decocto infunde. In declinatione autem in decocto myrti et rubi, vino coctorum. In pueris cyathorum duorum copia, in foeminis trium, in viris quatuor. *Infusum, quo utor, Gemelli.* ℞ Auripigmenti ʒ viij, sandarachae ʒ iiij, calcis vivae ʒ octo, squamae aeris ʒ vj, aluminis scissi tantundem, omphacii ʒ viij, lycii Indici tantundem, succi papaveris ʒ iiij, succi hypocystidis tantundem, croci ʒ ij, ego autem ʒ iiij, chartae ustae ʒ xx, aliqui ʒ xvj, excipe vino myrtite, fac globulos quorum singuli sint ʒ iiij et trium. Infunde cum vino diluto. *Infusum Agathii.* ℞ Auripigmenti ʒ ij, sandarachae ʒ v, calcis vivae ʒ iij, chartae ustae ʒ iiij, hujus medicamenti ʒ iij cum salis triti ʒ iij infundito in aquae frigidae cyathis vj.

[*Infusum Nicostrati ad dysentericos, quo Menander usus est.*] ℞ Calcis vivae drach. j, gypsi drachmas octo, acaciae drachmas duas, omphacii drach. j, stibii drach. iij, thuris drach. j, gallae drach. iiij, tragacanthae drachmas

κίδος ∠ δ. τραγακάνθης ∠ β'. οἴνῳ μυρτίτῃ ἀναλάμβανε τροχίσκους, ἀποτίθεται ἐν στεμφύλοις ξηροῖς ἵνα μὴ διαπνέῃ. ἔνεμα πρὸς δυσεντερικοὺς, παρὰ Θαμύρου. ℞ ἀρσενικοῦ ∠ β'. σχιστῆς ∠ β'. καδμείας ἴσον, ἀσβέστου νεαρᾶς ∠ α'. χάρτου κεκαυμένου ∠ β'. φελλοῦ ἀπὸ κεραμίου οἴνου Φαλερίνου κεκαυμένου ∠ ζ S''. ἀναλάμβανε τροχίσκους, ἑψήματι ἢ γλυκεῖ ἢ Σπανῷ πάλιν ἑψομένῳ παρὰ σοι. λειοτριβῶν δὲ τὸν τροχίσκον ἔνιε κοχλιάρια β'. τοῖς [619] δὲ λοιποῖς πρὸς δύναμιν μετὰ φακοῦ ἀφεψήματος. ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃς φακὸν, βάτον καθέψησον σὺν ῥόδοις ξηροῖς καὶ χωρὶς μύρτα ἀφέψει μετὰ οἴνου αὐστηροῦ, μίσγε ἑκάστου κύαθον α'. ὁτὲ δὲ μετ' οἴνου κυάθων δ'. καὶ τοῦ ἀφεψήματος τοῦ βάτου κυάθους δύο. ποιεῖ δὲ καὶ πινόμενον πρὸς δύναμιν μετὰ ψυχροῦ ὅσον κοχλιάριον ἔλαττον ἢ πλέον. ἔνεμα, ὡς Δηλήτιος Ἐπάγαθος. ℞ ἀρσενικοῦ ∠ ιβ'. ὑποκυστίδος χυλοῦ ∠ γ'. σανδαράχης ∠ γ'. χάρτου κεκαυμένου ∠ λ'. ἀσβέστου ∠ κδ'. βαλαυστίου ∠ μη'. βαλαύστιον ἕψεται ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ παλαιῷ, εἶτα τῷ ἀφεψήματι τρῖβε τὰ λοιπὰ καὶ ἀνάπλαττε

drachmas duas cum vino myrteo cogito in paftillos. Reponuntur in vinaceis ficcis, ne tranfpirent. *Infufum ad dysentericos Thamyrae.* ℞ Auripigmenti drachmas duas, aluminis fciffi drachmas duas, cadmiae tantundem, calcis vivae novae drachmam unam, chartae uftae drachmas duas, fuberis ex dolio vini Falerni ufti drachmas vij et dimidiam, cum fapa aut paffo Hifpano apud te recocto paftillos cogito. Caeterum paftillis rurfus tritis cochlearia ij infundito. Reliquis pro viribus cum lenticulae decocto, fi lenticula non adfit, rubum cum rofis aridis decoquito et feorfim myrti baccas cum vino auftero coquito et utriusque cyathum unum mifceto, quandoque vero vini aufteri cyathos iiij et rubi decocti cyathos ij. Facit item in potu acceptum pro viribus ad cochlearii plus minusve menfuram ex frigida aqua. *Infufum, ut Deletius Epagathus.* ℞ Auripigmenti ʒ xij, fucci hypocyftidis ʒ iij, fandarachae ʒ iij, chartae uftae ʒ xxx, calcis vivae ʒ xxiiij, balauftii ʒ xlviij. Balauftium in vino veteri auftero coquitur, deinde cum decocto reli-

τροχίσκους ἀνὰ ∠ δ΄. τινὲς γο λέγουσιν, ἐν μύρτου καὶ φακοῦ ἀφεψήματι.

[Τὰ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα πρὸς δυσεντερικοὺς, ὧν ἔνια καὶ κοιλιακοῖς ἁρμόττει.] ♃ Οἴνου μυρτίτου ξε. γ΄. ῥοῦ ἐρυθροῦ κοτύλην α΄. μέλιτος Ἀττικοῦ καθεψημένου λίτραν α΄. ἕψε τὸν ῥοῦν καὶ τὸν γλυκὺν κινῶν κλωσὶ βάτου καὶ ὅταν τὸ τρίτον λειφθῇ, ἔκθλιβε τὸ ὑγρὸν καὶ τούτῳ ἐπιβαλὼν τὸ μέλι πάλιν ἕψε ἕως συστραφῇ καὶ δίδου μύστρον πρὸ τροφῆς. ἄλλο. ♃ ῥοῦ Συριακοῦ, ἀλφίτου πάλης, σταφίδος σὺν τοῖς γιγάρτοις ∠ β΄. ῥοιᾶς κελύφων κεκομμένων καὶ σεσησμένων ∠ α΄. ἀναλάμβανε μέλιτι ἑφθῷ καὶ δίδου μύστρον πρὸ τροφῆς καὶ μετὰ τροφήν. ἀρτίσκος κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς· ὠὸν ὠμὸν πρόσφατον τρήσας καὶ κενώσας εἰς ἀγγεῖον, τούτῳ παραμέτρει ἐλαίου ὀμφακίνου ἀγγεῖον ἓν, πεπέρεως λευκοῦ λειοτάτου τὸ αὐτὸ, ῥοῦ Συριακοῦ λειοτάτου τὸ αὐτὸ, κικίδων λειοτάτων ὀμφακιτίδων τὸ αὐτὸ, ἀλεύρων πυρίνων ἴσον, ἅπαντα φυράσας καὶ μα-

qua teruntur, formanturque paftilli drachmarum quatuor, quidam unciae ponderis faciunt. Infunduntur autem ante coenam in myrti baccarum et lenticulae decocto.

[*Quae ab Afclepiade ad dyfentericos fcripta funt, quorum aliqua etiam coeliacis conveniunt.* ♃ Vini myrtitae fext. iij, rhois rubri hemin. j, mellis Attici cocti lib. j, rhoën et vinum coquito rubi ramulis movendo, et ubi tertia pars reftiterit, liquorem exprimito, eique mel adjicito, ac rurfus coquito, donec fpiffetur. Datur myftrum ante cibum. *Aliud.* ♃ Rhois Syriaci, farinae polentae, uvae paffae non exacinatae, fingulorum ʒ ij, malicorii putaminis tufi et cribrati ʒ i, excipe melle cocto. Dato myftrum ante et poft cibum. *Paftillus coeliacis et dyfentericis.* Ovum crudum recens perforato et in vafculum evacuato et cum tefta fubfcripta menfurato olei omphacini teftam ovi unam, piperis albi tenuiffime triti tantundem, rhois Syriaci tenuiffime triti tantundem et gallarum omphacitidum tenuiffime tritarum tantundem, farinae tritici tantundem, omnia fubacta et mollita in paftillos red-

λάξας, ἀρτίσκους ἀνάπλασσε καὶ τηγανίσας δίδου πρὸ τροφῆς. ἄλλο. τούτῳ ἴσμεν πολλοὺς χρησαμένους καὶ τῆς νόσου ἀπαλλαγέντας. ♃ κηκίδων λειοτάτων κοχλιάριον, πεπέρεως λευκοῦ, ῥοῦ ἐρυθροῦ, σιδίων λειοτάτων, ἑκάστου ἴσον, ἅπαντα μαλάξας, ἀνάλαμβανε ὠοῦ λεκίθῳ καὶ βαλὼν εἰς ῥοιᾶς κενώματα καὶ τὸ στόμιον στέατι περιπλάσας, ὄπτα ἐπ' ἀνθράκων, ἔπειτα τὴν ῥοιὰν ἀποκαθάρας, δίδου κοχλιάριον ἓν φαγεῖν. καταπότια κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς. ♃ κηκίδων ὀμφακιτίδων ἀτρήτων ∠ δ'. ὀπίου Σπανοῦ ∠ β'. πετροσελίνου ∠ α'. ἀναλάμβανε ὕδατι, ποίει καταπότια καὶ δίδου ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος παραμετρῶν τῇ δυνάμει. ἄλλο Ἀσπασίου φάρμακον γενναῖον. ♃ πετροσελίνου, ἐρείκης καρποῦ, ῥοῦ Συριακοῦ, ὀπίου ἀνὰ ∠ β'. μύρτων ἀφεψήματι ποίει καταπότια καὶ δίδου καθὰ προείρηται.

[Τροχίσκος ἀνώδυνος, κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς καὶ πίνεται καὶ ἐνίεται. ἔστι δ' ὅτε αὐτῷ καὶ καταπλάσματι χρώμεθα, ἀναλαμβάνοντες μέλιτι ἑφθῷ.] ♃ Ὑοσκυάμου σπέρμα-

igito et in sartagine fricta ante cibum dato. *Aliud. Hoc scimus multos usos a morbo liberatos esse.* ♃ Gallarum subtilissime tritarum cochleare, piperis albi, rhois rubri, malicorii tenuissime triti, singulorum aequalem partem, omnia mixta ovi luteo excipe et in vacuam mali punici testam conjice, atque obturato cum farina osculo ipsius ad prunas torre, deinde depurgata mali punici testa cochleare unum comedendum exhibe. *Catapotia coeliacis, dysentericis.* ♃ Gallarum omphacitidum non perforatarum ʒ iiij, opii Hispani ʒ ij, petroselini ʒ j, excipe aqua, fac catapotia et da magnitudinem ciceris, virium tamen ratione circa mensuram habita. *Aliud Aspasii, medicamentum generosum.* ♃ Petroselini, fructus ericae, rhois Syriaci, opii, singulorum ʒ ij, cum myrti decocto in catapotia redigito ac dato, ut dictum est.

[*Pastillus sedans dolorem, coeliacis et dysentericis et bibitur et infunditur. Quandoque etiam ipso pro cataplasmate utimur excipientes melle cocto.*] ♃ Seminis hyoscy-

τος ⊲ δ'. σελίνου σπέρματος τὸ ἴσον, ἀνίσου, ῥόδων ἄνθους ἀνὰ ⊲ β'. ὑποκυστίδος, ὀπίου ἀνὰ ⊲ α'. ὕδατι λειώσας ἀνάπλασσε τροχίσκους καὶ δίδου τριώβολον, ἀπυρέτοις μετ' οἴνου κεκραμένου κυάθων τριῶν, πυρέττουσι μεθ' ὕδατος.

["Αλλη κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς φάρμακον ἐπιτετευγμένον καὶ πίνεται καὶ ἐνίεται καὶ τοῖς ἔξωθεν ἐπιτιθέμενον βοηθεῖ.] ♃ Σελίνου σπέρματος, ὑοσκυάμου σπέρματος, ἀνίσου, [620] μαράθρου ἀνὰ ⊲ δ'. ὀπίου, ῥοῦ Συριακοῦ ἀνὰ ⊲ β'. ὑποκυστίδος χυλοῦ, βαλαυστίου ἀνὰ ⊲ α' S''. ὕδατι ἀναλάμβανε καὶ ποίει τροχίσκους, δίδου καθὰ προείρηται. τροχίσκος ἀρωματικὸς κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς, ὁ τοῦ Βηρυτίου ἐπικαλούμενος, φάρμακον ἐπιτετευγμένον, ἵστησι παραχρῆμα. ♃ κρόκου ⊲ δ'. νάρδου Ἰνδικῆς, ἀνίσου, ἑκάστου τὸ ἴσον, σμύρνης ⊲ β'. ἀλόης Ἰνδικῆς, ὑποκυστίδος χυλοῦ, λυκίου Ἰνδικοῦ, ἀκακίας χυλοῦ, ὀποῦ μήκωνος, κηκίδων ὀμφακιτίδων, τραγακάνθης, πεπέρεως λευκοῦ, ἑκάστου τοσόνδε, οἴνῳ ἀναλάμβανε, ἀνάπλασσε τροχίσκους, δίδου τριώβολον.

ami ʒ iiij, feminis apii tantundem, anifi, florum rofarum, utriusque ʒ ij, hypocyftidis, opii, utriusque ʒ j, cum aqua trita in paftillos reducito, et obolos tres exhibeto febrem non habentibus, cum vini diluti cyathis tribus febricitantibus cum aqua.

[*Aliud coeliacis, dyfentericis medicamentum accommodatum ei bibitur et infunditur et foris impofitum auxiliatur.*] ♃ Seminis apii, feminis hyofcyami, anifi, foeniculi, fingulorum ʒ iiij, opii, rhois Syriaci, utriusque ʒ ij, fucci hypocyftidis, balauftii, fingulorum drachm. i ß, excipe aqua et coge paftillos, dato, ut praedictum eft. *Paftillus aromaticus, coeliacis, dyfentericis, Berytii appellatus, medicamentum accommodatum, fiftit confeftim.* ♃ Croci ʒ iiij, nardi Indicae, anifi, utriusque tantundem, myrrhae ʒ ij, aloës Indicae, fucci hypocyftidis, lycii Indici, fucci acaciae, fucci papaveris, gallarum omphacitidum, tragacanthae, piperis albi, fingulorum tantundem, excipe vino et forma paftillos, dato obol. tres.

[Ἄλλος ὁ τοῦ Φιλίππου πρὸς δυσεντερικοὺς κεχρονισμένους ἀνώδυνος, πίνεται καὶ ἐνίεται.] ℞ Βαλαυστίου, ἀκακίας, ὑποκυστίδος χυλοῦ, ῥοῦ, ὀπίου, λιβάνου, σμύρνης, μύρτων μελάνων, κρόκου, κηκίδων, λυκίου, ἀλόης, ῥήου Ποντικοῦ, σιδίων ἀνὰ ∠ δ'. ἀναλάμβανε οἴνῳ Ἰταλικῷ καὶ ποίει τροχίσκους, ὁλκὴν ἄγοντας τριώβολον, δίδου ἀπυρέτοις μετ' οἴνου, πυρέσσουσι μεθ' ὑδρομέλιτος.

[Τροχίσκος ἀνώδυνος, γενναῖος ὑπνοποιὸς, κεχρονισμένοις δυσεντερικοῖς.] ℞ Χάρτου κεκαυμένου ∠ ι'. σανδαράχης, ἀρσενικοῦ, λεπίδος χαλκοῦ, στυπτηρίας σχιστῆς, ὀμφακίου, ἀσβέστου ἀνὰ ∠ ε'. κρόκου, ὀπίου ἀνὰ ∠ β'. ἕκαστον τρῖβε φι(303)λοπόνως καὶ τρίψας ἀναλάμβανε οἴνῳ μυρτίτῃ καὶ ποίει τροχίσκους ὁλκὴν ἄγοντας καὶ χρῶ, λαμβάνων τὴν τελείαν ἔνεσιν ∠ γ'. τὴν δὲ μέσην β'. τὴν δὲ ὑφειμένην α'. ἐν δὲ τῇ σκευασίᾳ ἔστω σοι τὸ ὀμφάκιον μετὰ τοῦ ὀπίου βεβρεγμένον τῷ μυρτίτῃ γλυκεῖ. τὸ δὲ κρόκον ἔστω χωρὶς τετριμμένον, εἶτα ὁμοῦ μίξας τρῖβε φιλοπόνως, εἶτα τοῖς ξηροῖς κατάμιξον καὶ ἕνωσον, προσέχων μὴ ὑπὸ τῆς ἀσβέστου

[*Paſtillus Philippi, ad dyſentericos inveteratos, ſedans dolorem, bibitur et injicitur.*] ℞ Balauſtii, acaciae, ſucci hypocyſtidis, rhois, opii, thuris, myrrhae, baccarum myrti nigrarum, gallarum, lycii, aloës, rhu Pontici, malicorii, ſingulorum ʒ iiij, excipe vino Italico et coge paſtillos pondere obolorum trium. Da non febrientibus cum vino, febrientibus cum aqua mulſa.

[*Paſtillus ſedans dolorem, praeclare inducens ſomnum, ad inveteratos dyſentericos.*] ℞ Chartae uſtae ʒ x, ſandarachae, auripigmenti, ſquamae aeris, aluminis ſciſſi, omphacii, calcis vivae, ſingulorum ʒ v, croci, opii, utriusque ʒ ij, ſingula diligenter trita in paſtillos drachmales cum vino myrtite coagmentato ac utitor. Injiciuntur ad ſummum ex eo drachmae tres, medium duae, minimum una. In conficiendo autem omphacium, cum opio tibi ſit in vino myrtite maceratum. Crocus ſeorſum teratur, deinde ſimul mixta probe terito et additis aridis unito, animadverſione habita ne me-

Ed. Chart. XIII. [620.] Ed. Baf. II. (303)

καῇ τὸ φάρμακον. ἐὰν δέ τι τοιοῦτον ἐπακολουθήσῃ, ἐπίβαλλε τοῦ μυρτίτου ἱκανὸν, ὥστε ἅπαντα διαλυθῆναι. δεῖ δὲ ἐνθέρμου ὄντος τοῦ φαρμάκου ἀναπλάττειν τοὺς τροχίσκους. ἡ χρῆσις τῆς ἐν τῇ συστάσει ἀπαλλαγῆς πρὸς τὰς εὐπαθείας καὶ δυσπαθείας τῶν καμνόντων καὶ πρὸς τὸ μέγεθος. ἔνιε δὲ ἐπιμελῶς, ἐπὶ μὲν τῶν ἀπυρέτων μετ' οἴνου αὐστηροῦ κεκραμένου κυάθων στ'. ἐπὶ δὲ τῶν πυρεσσόντων μεθ' ὕδατος ἢ ἀφεψήματος φοινικοβαλάνων ἢ ῥόδων ἢ μυρσίνης. δεῖ δὲ πρὸ τῆς ἐνέσεως ἄρτον διδόναι, ἀπυρέτοις μὲν μετὰ κράματος οἴνου, πυρέττουσι δὲ μεθ' ὕδατος.

[Ἄλλος δυσεντερικοῖς ἀπυρέτοις, ποιεῖ παραχρῆμα.] ℞ Χάρτου κεκαυμένου ∠ ι', σανδαράχης, ἀρσενικοῦ, λεπίδος χαλκοῦ, σχιστῆς, ὀμφακίου, λυκίου Ἰνδικοῦ, ἀκακίας χυλοῦ, ὑποκυστίδος χυλοῦ, ἀσβέστου ἀνὰ ∠ ε'. κρόκου, ὀπίου ἀνὰ ∠ β'. οἴνῳ μυρτίτῃ ἀναλάμβανε καὶ ἀνάπλασσε τροχίσκους διαφόρους τῷ μεγέθει, ἡ τελεία ἔνεσις ∠ δ'. ἐνιέναι δὲ χρὴ πρὸς τὸ μέγεθος τῆς διαθέσεως παραμετροῦντα καὶ τὴν πο-

dicamentum a calce viva exuratur, fi tamen tale quid confequatur, de myrtite fufficienter affunde, ut omnia diffolvantur. Oportet autem calente adhuc medicamento paftillos formare. Ufus juxta apponderationis variationem fit fecundum quod aegri fubtili aut hebete fenfu praediti id tolerare posfunt, et fecundum magnitudinem affectionis. Injicito autem diligenter in non febricitantibus cum vini aufteri diluti cyathis fex, in febrientibus cum aqua, aut decocto palmularum, aut rofarum aut myrti. Ante injectionem detur panis non febrientibus cum vino diluto, febrientibus ex aqua.

[*Alius dyfentericis non febrientibus, facit confeftim.*] ℞ Chartae uftae ʒ x, fandarachae, auripigmenti, fquamae aeris, aluminis fciffi, omphacii, lycii Indici, fucci acaciae, fucci hypocyftidis, calcis vivae, fingulorum ʒ v, croci, opii, utriusque ʒ ij, excipe vino myrteo et forma paftillos magnitudine differentes. Injiciuntur ad fummum ʒ iiij. Injicere autem oportet quantitate medicamenti ad magnitudinem affectus appon-

σότητα. ἔστω δὲ τὸ ὑγρὸν κρᾶμα γλυκέος Κρητικοῦ, ὥστε εἶναι ἐπὶ τελείας ἐνέσεως κυάθους στ΄.

[Ἐπιθέματα κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς.] ♃ Ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος, σελίνου σπέρματος ἀνὰ γο δ΄. ἀνίσου σπέρματος, ῥόδων ἄνθους, ὑποκυστίδος χυλοῦ, [621] βαλαυστίου, ῥοῦ Συριακοῦ ἀνὰ γο β΄. ὀποῦ μήκωνος γο α΄. κρόκου γο α΄. τούτων ἕκαστον λειώσας μετ᾽ οἴνου μυρτίτου, εἶτα ὁμοῦ μίξας, ἀνάπλασσε τροχίσκους καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ, ἔνθεν κόπτων καὶ σήθων ὅσον ἐξαρκεῖ, ἀναλάμβανε φοίνιξι πατητοῖς, ἔπειτα ἐμπλάσας εἰς ὀθόνιον ἐπιτίθει ἐπὶ τῇ κοιλίᾳ. ἄλλο. ♃ ἀκακίας χυλοῦ, σιδίων ῥοιᾶς, ὑοσκυάμου σπέρματος, ὀπίου, κηκίδων, ὀμφακίου, ῥοῦ τοῦ ἐπὶ τὰ ὄψα, Συριακοῦ ἀνὰ γο γ΄. μύρτων μελάνων κοτύλην α΄. κόπτε καὶ σῆθε καὶ οἴνῳ αὐστηρῷ φυράσας, ἀνάπλασσε τροχίσκους καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἡ χρῆσις δεδήλωται.

Κεφ. στ΄. [Περὶ παθῶν ἑδρικῶν.] Τὰ κατὰ τὴν ἕδραν πάθη διὰ πολλὰς αἰτίας ἐστὶ δυσίατα, καὶ γὰρ αἰσθητικὸν ἱκανῶς ἐστι τὸ μόριον. εἴρηται δὲ πολλάκις ἐρεθίζεσθαι ῥᾳ-

derata. Sitque liquor paſſum Creticum dilutum et ex eo ad ſummum cyathi ſex injiciuntur.

[*Epithemata coeliacis, dyſentericis.*] Seminis hyoscyami albi, ſeminis apii, utriusque trientem, ſeminis aniſi, floris roſarum, ſucci hypocyſtidis, balauſtii, rhois Syriaci, ſingulorum ſextantem, ſucci papaveris ℥ j, haec ſingula cum vino myrteo terito, deinde mixta in paſtillos cogito, eosque in umbra ſiccato. Inde vero quantum ſufficit tundens et cribrans, palmis paſſis excipito, deinde linteolo infarta ventri imponito. *Aliud.* ♃ Succi acaciae, malicorii, ſeminis hyoſcyami, opii, gallarum, omphacii, rhois culinarii, Syriaci, ſingulorum quadrantem, baccarum myrti nigrarum heminam j, tundito, cribrato et vino auſtero ſubacto in paſtillos coagmentato, eosque in umbra ſiccato. Uſus jam oſtenſus eſt.

Cap. VI. [*De affectionibus ſedis.*] Sedis vitia ob multas cauſas difficilem curam accipiunt, exquiſito enim ſenſu particula haec praedita eſt. Dictum autem ſaepe eſt, ejus-

δίως τὰ τοιαῦτα πρὸς τῶν δριμυτέρων καὶ αὐστηρῶν φαρμάκων, καὶ μέντοι καὶ ἡ τῶν περιττωμάτων τῆς τροφῆς διέξοδος αὐτή τε καθ᾽ αὑτὴν δακνώδης ἐστὶ καὶ μᾶλλον ἐπὶ τῷ διεξέρχεσθαι τήν τε χολὴν αὐτὴν καί τινας ἰχῶρας ἐνίοτε, καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τὸ μηδὲ ἐπὶ τοῖς ἰατροῖς εἶναι τὴν προθεσμίαν τῆς ἐπιθέσεως τῶν φαρμάκων, ἀλλ᾽ ὡς τὰ πολλὰ κατὰ καιροὺς οὐ προσήκοντας ἐπὶ τὴν ἀπόκρισιν ὁρμᾷν τοὺς κάμνοντας. ἀλλὰ καὶ ἡ ὑγρότης καὶ θερμότης τοῦ χωρίου, δεομένη τῶν ξηραινόντων τε ἅμα καὶ ψυχόντων, οὐ σμικρὰ συντελεῖ πρὸς τὸ δυσίατον. εἴ γε δὴ δάκνει μὲν τὰ στύφοντα, φέρειν δὲ οὐ δύναται τὴν δῆξιν ὁ τόπος, εὐαίσθητος τυγχάνων, διὰ ταῦτ᾽ αὐτοῖς ἐπιτηδειότατα φάρμακά ἐστιν ὅσα στύφει χωρὶς τοῦ τραχύνειν, ὁποῖα μάλιστά ἐστι τῶν μεταλλικῶν ὅσα μήτε δριμέα μήτε στρυφνὰ πάντῃ τετύχηκεν ὄντα. ταῦτα γὰρ πλυνθέντα χωρὶς τοῦ δάκνειν ἐργάζεται τὸ δέον. ταῦτ᾽ οὖν καθόλου μεμνημένοι τὴν πεπειραμένην ὕλην ἐφεξῆς γεγραμμένην ἕξετε.

[*Αἱ ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου γεγραμμέναι ἑδρικαί.*] Ἑδρικὴ

modi partes facile per acriora et auftera medicamenta irritari. At vero et ipfe excrementorum alimenti tranfitus per fe mordax eft et hoc magis ubi eruperit ipfa bilis et ferofi quidam aliquando humores, quibus accedit et hoc, quod neque ftatum tempus habeant medici ad imponenda medicamenta, fed plerumque tempore minime convenienti aegri ad excernendum concitantur. Quin et humiditas ac caliditas ipfius loci ficcantibus, fimulque refrigerantibus opus habens, non parum confert ad hoc, ut aegre curabilis ani affectio exiftat, fiquidem mordent aftringentia, verum locus fubtili fenfu praeditus acrimoniam ferre non poteft. Ob id igitur aptiffima ipfis medicamenta funt, quae citra afperitudinem aftringunt, qualia maxime funt ex metallicis quae neque acria neque acerba penitus exiftunt, haec enim lota citra mordacitatem id quod oportet operantur. Horum itaque in fumma dictorum memores, deinceps materiae filvam experimento cognitam fubfcriptam habebitis.

[*Medicamenta ani ab Andromacho confcripta.*] *Me-*

ἣ χρῶμαι. ℞ Ψιμυθίου, λιθαργύρου ἀνὰ < ε΄. λιβάνου, σχιστῆς ἀνὰ < γ΄. κρόκου τριώβολον, οἴνου καὶ ῥοδίνου τὸ ἱκανόν. ἑδρικὴ, ὡς Ἀπολλώνιος, ἣ χρῶμαι. ℞ Λυκίου Ἰνδικοῦ γο β΄. οἰσύπου γο α΄. κηροῦ Τυῤῥηνικοῦ γο δ΄. οἱ δὲ γο β΄. ῥοδίνου τὸ ἱκανόν. ἄλλη. ℞ Βουτύρου γο α΄ S″. κηροῦ γο α΄ S″. μυελοῦ ἐλαφείου γο α΄. οἰσύπου γο α΄. λιβάνου γο α΄. σχιστῆς γο γ΄. λυκίου γο β΄. οἴνου καὶ ῥοδίνου τὸ ἱκανόν. ἄλλη, ὡς Νικόστρατος. ℞ κηροῦ Τυῤῥηνικοῦ γο α΄. λυκίου Ἰνδικοῦ γο β΄. βαλαυστίου γο S″. οἰσύπου γο α΄. ἀκακίας γο S″. ῥοδίνου γο δ΄. ἑδρικὴ ὡς Ἡρόφιλος. ℞ ῥόδων ξηρῶν ἢ χλωρῶν < β΄. ψιμυθίου < β΄. πομφόλυγος < β΄. κρόκου < β΄. λιθαργύρου πεπλυμένου < β΄. μελιλώτου < β΄. σχοίνου < α΄. μηκωνίου < α΄. οἰσύπου < α΄. ᾠοῦ λέκιθον ὀπτὴν α΄. ῥοδίνου τὸ ἱκανὸν, χυλοῦ ἀρνογλώσσου κυάθους δύο. ἄλλη ποιοῦσα καὶ πρὸς κνησμούς. ℞ λιθαργύρου λίτρας S″. λιβάνου, γῆς Σαμίας ἀνὰ γο α΄. οἰσύπου γο β΄. ῥοδίνου γο β΄. μηλίνου λίτρας S″. λέαινε τὰ ξηρὰ οἴνῳ Φαλερίνῳ ἐν σκιᾷ, ἐπιπάσσων οἴσυπον καὶ τὰ

dicamentum fedis quo utor. ℞ Cerussae, spumae argenti, utriusque ℨ v, thuris, aluminis scissi, utriusque ℨ iij, croci obol. iij, vini et rosacei quod satis est. *Aliud ad sedem, ut Apollonius, quo utor.* ℞ Lycii Indici sextantem, oesypi ℥ j, cerae Tyrrhenicae trientem, alii sextantem, rosacei quod satis est. *Aliud.* ℞ Butyri ℥ j ß, cerae ℥ j ß, medullae cervinae ℥ j, oesypi ℥ j, thuris ℥ j, aluminis scissi ℥ iij, lycii sextantem, vini et rosacei quod satis est. *Aliud, ut Nicostratus.* ℞ Cerae Tyrrhenicae ℥ j, lycii Indici sextantem, balaustii ℥ ß, oesypi ℥ j, acaciae ℥ ß, rosacei trientem. *Aliud, ut Herophilus.* ℞ Rosarum siccarum aut viridium ℨ ij, cerussae ℨ ij, pompholygis ℨ ij, croci ℨ ij, spumae argenti lotae ℨ ij, meliloti ℨ ij, junci odorati ℨ j, succi papaveris ℨ j, oesypi ℨ j, ovi assati vitellum j, rosacei quod sufficit, succi plantaginis cyathos duos. *Aliud, faciens et ad pruritus.* ℞ Spumae argenti ℔ ß, thuris, terrae Samiae, utriusque ℥ j, oesypi sextantem, rosacei sextantem, melini ℔ ß, arida in umbra cum vino Falerno terito, oesypum-

μύρτα τὰ δύο προσθεὶς τρῖβε. [622] ἑδρικὴ, ᾗ χρῶμαι πρὸς κονδυλώματα καὶ τὰς ἐν δακτυλίῳ φλεγμονὰς καὶ ῥαγάδας. ♃ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, λίθου αἱματίτου, λιβάνου, στυπτηρίας στρογγύλης, ἑκάστου ∠ β΄. κηκίδος, κρόκου ἀνὰ ∠ α΄. τερμινθίνης ∠ α΄. κηροῦ Τυῤῥηνικοῦ ∠ ιβ΄. ῥοδίνου κοτύλας δ΄. χρῶ ἐν τῷ πεσσῷ μετὰ Συριακοῦ, ἐπὶ τῶν λοιπῶν μετὰ ῥοδίνου. ἑδρικὴ ἡ διὰ τῶν ἐγκεφάλων. ♃ στέατος χηνείου τεθεραπευμένου, κηροῦ, λιβάνου, μυελοῦ ἐλαφείου, ῥόδων ἄνθους, πομφόλυγος, καδμείας, μολύβδου πεπλυμένου ἀνὰ ∠ δ΄. ψιμυθίου ∠ η΄. ἐγκεφάλου γεράνου ∠ β΄. ὀποῦ μήκωνος ∠ α΄ S''. οἰσύπου ∠ ε΄. σέριδος χυλοῦ κοτύλην α΄. ῥοδίνου κοτύλης S''. ἑδρικὴ παρὰ Ῥουστίκου, ᾗ χρῶμαι. ♃ ῥόδων χλωρῶν ∠ η΄. γάλακτος γυναικείου κοτύλην α΄. λιθαργύρου ∠ μ΄. μηκωνίου ∠ μ΄. ὠὰ ὠμὰ ὁλόκληρα δύο, βουτύρου ∠ ιστ΄. οἰσύπου ∠ ιστ΄. σιδίων ∠ ιστ΄. μέλιτος ∠ ρ΄. ἐν ἄλλῳ κοτύλης S''. κηροῦ ∠ μ΄. ῥοδίνου ἢ μυρσίνου, κοτύλης S''. ὡς δὲ Ἥρας, ἀντὶ οἰσύπου χηνείου στέ-

que infarcito et affufis duobus unguentis terito ac commifceto. *Aliud ad fedem, quo utor ad condylomata, inflammationes ani ac rimas.* ♃ Ammoniaci thymiamatis, lapidis haematitae, thuris, aluminis rotundi fingulorum ʒ ij, gallae, croci, utriusque ʒ j, terebinthinae ʒ j, cerae Tyrrhenicae ʒ xij, rofacei heminas iiij, excipe peffo, cum Syriaco, in reliquis cum rofaceo. *Medicamentum fedis ex cerebellis.* ♃ Adipis anferini curati, cerae, thuris, medullae cervi, florum rofarum, pompholygis, cadmiae, plumbi loti, fingulorum ʒ iiij, cerussae ʒ viij, cerebri gruis ʒ ij, fucci papaveris ʒ j ß, oefypi ʒ v, fucci feridis heminam j, rofacei heminam dimidiam. *Medicamentum fedis a Rustico, quo utor.* ♃ Rofarum viridium ʒ viij, lactis muliebris heminam j, fpumae argenti ʒ xl, fucci papaveris ʒ xl, ova cruda integra duo, butyri ʒ xvj, oefypi ʒ xvj, malicorii ʒ xvj, mellis ʒ c. In alio exemplari heminam dimidiam, cerae ʒ xl, rofacei aut myrtei heminam dimidiam. Verum Heras pro oefypo adipem anferinum pari pondere

ατος ἴσον καὶ λιθαργύρου < ί. γάλακτος κοτύλας δ'. καὶ λέκιθον ὀπτήν. ἑδρικὴ παρὰ Τυράννου. ℞ λιθαργύρου γο β'. ψιμυθίου γο β' S''. λιβάνου γο α'. σμύρνης γο α'. καδμείας γο α' S''. σχιστῆς γο δ'. κηροῦ γο δ'. οἴνου καὶ ῥοδίνου ἄλλη Σαμίθρης, πολύχρηστος. ℞ λιθαργύρου < ιβ'. ψιμυθίου < β'. χαλκίτεως < β'. μίσυος ὀπτοῦ < α'. τερμινθίνης < στ'. ἐλαίου καὶ ὕδατος κοτύλας δ'. λιπαρὰ πρὸς ἀχῶρας καὶ ψώρας. ℞ λιθαργύρου, ψιμυθίου ἀνὰ < λβ'. χαλκάνθου < ιστ'. θείου ἀπύρου < ή. μυρσίνου καὶ ὄξους τὸ ἱκανόν. λιπαρὰ Γάλλου. ℞ λιθαργύρου < κδ'. ψιμυθίου < κδ'. σμύρνης < ή. λιβάνου < ι'. μυρσίνης < ιδ'. οἴνου αὐστηροῦ τὸ ἴσον. λιπαρὰ, ᾗ χρῶμαι, Κλεοφάντου. ℞ μυρσίνου ἐλαίου, σχινίνου, ῥοδίνου ἀνὰ < ιστ'. ψιμυθίου λίτραν μίαν, λιθαργύρου πεπλυμένου γο στ'. οἴνου παλαιοῦ Ἰταλικοῦ ξέστου S''. κηροῦ γο δ'. ἄλλη ἐννεαφάρμακος. ℞ μέλιτος μέρος ἕν, κηροῦ λευκοῦ μέρος ἕν, μυελοῦ ἐλαφείου, σμύρνης ἀνὰ μέρος ἕν, βουτύρου μέρος ἕν, (304) στέατος χηνείου, στέατος

conjecit et ſpumae argenti ʒ x, lactis heminas iiij et ovi vitellum aſſatum. *Aliud a Tyranno.* ℞ Spumae argenti ſextantem, ceruſſae ℥ ij ß, thuris ℥ j, myrrhae ℥ j, cadmiae ℥ j ß, aluminis ſciſſi trientem, cerae trientem, vinum et roſaceum. *Aliud Samithrae ad multa commodum.* ℞ Spumae argenti ʒ xij, ceruſſae ʒ ij, chalcitidis ʒ ij, miſyos aſſati ʒ j, terebinthinae ʒ vj, olei et aquae heminas iiij. *Pinguis compoſitio ad achoras et pſoras.* ℞ Spumae argenti, ceruſſae, utriusque ʒ xxxij, atramenti ſutorii ʒ xvj, ſulfuris vivi ʒ viij, olei myrtei et aceti quod ſufficit. *Alia pinguis Galli.* ℞ Spumae argenti ʒ xxiiij, ceruſſae ʒ xxiiij, myrrhae ʒ viij, thuris ʒ x, olei myrtei ʒ xiiij, vini auſteri tantundem. *Alia pinguis, qua utor, Cleophanti.* ℞ Olei myrtei, lentiſcini, roſacei, ſingulorum ʒ xvj, ceruſſae ℔ j, ſpumae argenti lotae ſexuncem, vini veteris Italici ſextar. dimidium, cerae trientem. *Alia ex novem medicamentis conſtans.* ℞ Mellis partem j, cerae albae partem j, medullae cervinae, myrrhae, utriusque partem j, butyri partem j,

μοσχείου ἀνὰ μέρος α΄. τερμινθίνης μέρος ἕν, ἐλαίου ῥοδίνου μέρος ἕν, ἔνιοι δὲ καὶ κίκεως ἕν. ἡ Ξανίτης, πολύχρηστος. ♃ κηροῦ ∠ ιστ΄. βουτύρου ∠ ι΄. οἰσύπου ∠ ι΄. στέατος χηνείου ∠ η΄. τερμινθίνης ∠ η΄. μυελοῦ ἐλαφείου ∠ δ΄. ῥοδίνου ὀλίγον. ἡ διὰ πηγάνου. ♃ λιθαργύρου μνᾶν α΄. πηγάνου μνᾶς S″. οἱ δὲ μνᾶν α΄. ὄξους ∠ δ΄. ἐλαίου τὸ ἱκανόν. πρὸς φίμους καὶ τὰ ἐν ἕδρᾳ. ♃ μολύβδου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου ∠ ι΄. ψιμυθίου ∠ δ΄. κηροῦ ∠ ιβ΄. στέατος χοιρείου ἢ χηνείου ∠ δ΄. ἐλαίου τὸ ἱκανόν. πρὸς φίμους καὶ τὰ ἐν ἕδρᾳ τοῦ Εἰκοδότου, ἐν ᾧ Ἀσταΐνος ἐθεραπεύθη. ♃ οἰσύπου ∠ α΄. ὀβολοὺς γ΄. στέατος χηνείου τεθεραπευμένου χειμῶνος ∠ στ΄. θερίας ∠ δ΄. μυελοῦ ἐλαφείου ἢ καμήλου ∠ β΄. κηροῦ Τυῤῥηνικοῦ ∠ η΄. μολύβδου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου ∠ δ΄. λαδάνου ∠ β΄. στέατος μοσχείου ∠ δ΄. τερμινθίνης ∠ δ΄. ψιμυθίου ∠ β΄. λιθαργύρου ∠ α΄. ῥοδίνου κοτύλης τέταρτον, τουτέστι κύαθον α΄ S″. ὅ ἐστι γο β΄ S″. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν. ὅταν τῷ χρόνῳ σκληρυνθῇ, ἀνίεται ῥοδίνῳ καὶ στέατι χηνείῳ. ποιεῖ καὶ πρὸς

adipis anserini, adipis vitulini, utriusque partem j, terebinth. partem j, olei rosacei partem j, aliqui et ricinini partem j. *Alia Xanitae multi usus.* ♃ Cerae ʒ xvj, butyri ʒ x, oesypi ʒ x, adipis anserini ʒ viij, terebinthinae ʒ viij, medullae cervinae ʒ iiij, rosacei parum. *Alia ex ruta.* ♃ Spumae argenti minam j, rutae minam ß, alii minam j, aceti ʒ iiij, olei quod satis est. *Alia ad obturationes et alia sedis vitia.* ♃ Plumbi usti et loti ʒ x, cerussae ʒ iiij, cerae ʒ xij, adipis porcini vel anserini ʒ iiij, olei quantum sufficit. *Ad obturationes et vitia sedis compositio Icodoti, qua Astainus curatus est.* ♃ Oesypi ʒ j, obol. iij, adipis anserini per hiemem curati ʒ vj, per aestatem ʒ iiij, medullae cervi aut cameli ʒ ij, cerae Tyrrhenicae ʒ viij, plumbi usti et loti ʒ iiij, ladani ʒ ij, adipis vitulini ʒ iiij, terebinthinae ʒ iiij, cerussae ʒ ij, spumae argenti ʒ j, rosacei heminae iiij partem, hoc est sesquicyathum, hoc est ℥ i ß, arida cum liquidis committito. Quando vero temporis progressu fuerit induratum, dissolvitur rosaceo et adipe anse-

ἀγκύλας. πρὸς κονδυλώματα, οὗ ἄμεινον οὐκ ἔστιν. ℞ στυπτηρίας σχιστῆς ∠ γ΄. κηροῦ ∠ η΄. κρόκου ∠ δ΄. ψιμυθίου ∠ β΄. ὀποβαλσάμου ∠ α΄. οἰσύπου ∠ η΄. λιβάνου ∠ δ΄. ἀλόης ∠ δ΄. τὰ τηκτὰ τήξας τῶν ξηρῶν τετριμμένων καταχεῖ.

[Ἀσκληπιάδου πρὸς τοὺς προπίπτοντας ἀρχοὺς τὰ ἐκ τοῦ πέμπτου τῶν ἐκτός.] Πρὸς προπίπτοντας ἀρχοὺς, ὡς Ἀρχέλαος. ℞ Σκωρίας [623] μολύβδου ∠ η΄. ῥοῦ Συριακοῦ ∠ η΄. ῥόδων ἄνθους ∠ δ΄. σμύρνης μινναίας ∠ β΄. ξηρῷ παράπτου προαπονίπτων οἴνῳ αὐστηρῷ ἢ σχίνων ἀφεψήματι. ἄλλο. ℞ κηκίδος ὀμφακίνης, σιδίων ξηρῶν, ῥοῦ βυρσοδεψικῆς ἀνὰ ∠ β΄. μολύβδου κεκαυμένου ∠ δ΄. λιθαργύρου ∠ η΄. λιβάνου ∠ β΄. λείοις κατάπλασσε. ἄλλο. ℞ βαλαυστίου ∠ α΄. σιδίων ῥοιᾶς ∠ β΄. ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ β΄. ψιμυθίου ∠ η΄. σμύρνης ∠ β΄. μολύβδου πεπλυμένου ∠ β΄. λείοις χρῶ. ἄλλο. ℞ πίτυος φλοιοῦ, λιθαργύρου, μάννης ἀνὰ ∠ β΄. κυπαρίσσου σφαιρίων ξηρῶν ∠ β΄. μολυβδαίνης ∠ β΄. λείοις κατάπλασσε, πρότερον οἴνῳ ἀπονίψας

rino. Facit et ad contractos articulos. *Ad condylomata, quo melius nullum reperitur.* ℞ Aluminis fciffi ʒ iij, cerae ʒ viij, croci ʒ iiij, ceruffae ʒ ij, opobalfami ʒ j, oefypi ʒ viij, thuris ʒ iiij, aloës ʒ iiij, liquabilia liquefacito ac cum aridis tritis committito.

[*Ad prolabentem podicem Afclepiadae medicamenta ex quinto externorum.*] *Ad prolabentes podices, ut Archelaus.* ℞ Recrementi plumbi ʒ viij, rhois Syriaci ʒ viij, floris rofarum ʒ iiij, myrrhae minaeae ʒ ij. Admove ficcum, ubi praelaveris vino auftero aut lentifci decocto. *Aliud.* ℞ Gallae omphacinae, malicorii ficci, rhois coriariae, fingulorum ʒ ij, plumbi ufti ʒ iiij, fpumae argenti ʒ viij, thuris ʒ ij, trita infpergito. *Aliud.* ℞ Balauftii ʒ j, malicorii ʒ ij, feminis hyofcyami ʒ ij, ceruffae ʒ viij, myrrhae ʒ ij, plumbi loti ʒ ij, tritis utitor. *Aliud.* ℞ Corticis pinus, fpumae argenti, mannae, fingulorum ʒ ij, pilularum cupreffi aridarum ʒ ij, plumbaginis ʒ ij, trita infperge, ubi praelaveris

στρυφνῷ. τὸ ἡμέτερον πρὸς τοὺς προπίπτοντας ἀρχούς. ♃ ἐρείκης καρποῦ, κηκίδων, ἀκακίας, ψιμυθίου, ὑποκυστίδος χυλοῦ, πίτυος φλοιοῦ, λιβάνου, σμύρνης μινναίας ἀνὰ ⊲ δ΄. ξηροῖς κατάπασσε προαπονίψας οἴνῳ αὐστηρῷ.

Κεφ. ζ΄. [Περὶ αἱμοῤῥοΐδων.] Τὰ ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν ἐκτὸς ὑπὸ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα περὶ αἱμοῤῥοΐδων ἐπὶ λέξεως τῆς ὑπογεγραμμένης. ἐπεὶ δὲ τῶν αἱμοῤῥοΐδων αἱ πολλαὶ χρείαν ἔχουσιν ἐκστροφῆς πρὸς εὐχερῆ τῶν φαρμάκων ἐπίθεσιν, ἀναγκαῖον καὶ τὰς τοιαύτας δυνάμεις ὑπογράφειν. ἐκστρόφια αἱμοῤῥοΐδων Μάγνου Ταρσέως, φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰς τῶν αἱμοῤῥοΐδων ἐκστροφάς. ♃ πεπέρεως, νίτρου ἀνὰ ⊲ α΄. λείοις παράπτου πρὸ τῆς τῶν φαρμάκων ἐπιθέσεως. ἄλλο. ♃ ἀφρονίτρου, χολῆς ταυρείας, σταφίδος ἀγρίας ἀνὰ ⊲ α΄. λείοις παράπτου, μέλιτος ὀλίγον πρόσβαλλε. ἄλλο. ♃ ἀψινθίου χυλοῦ ⊲ α΄. χολῆς ταυρείας, σταφίδος ἀγρίας ἀνὰ ⊲ α΄. ἄλλο ὡς Διογένης. ♃ κυκλαμίνου χυλοῦ, μέλιτος, ἑκάστου ἴσον, ἕψε ἐν ἀγγείῳ

vino acerbo. *Medicamentum noſtrum ad procidentem ſedem.* ♃ Fructus ericae, gallarum, acaciae, ceruſſae, ſucci hypocyſtidis, corticis pinus, thuris, myrrhae minaeae, ſingulorum ℨ iiij, arida trita inſperge, vino auſtero praelotis locis.

Cap. VII. [*De haemorrhoidibus.*] Quae Aſclepiades in quinto externorum de haemorrhoidibus ſcripſit, in ſubſcripto ſermone continentur. Quandoquidem vero plurimae haemorrhoides opus habent extractione ad facilem medicamentorum impoſitionem, neceſſe eſt etiam hujusmodi compoſitiones ſubſcribere. *Extractorium haemorrhoidum Magni Tarſenſis, medicamentum accommodatum ad haemorrhoidum extractiones.* ♃ Piperis, nitri, utriusque ℨ j, terito et admoveto ante reliquorum medicamentorum impoſitionem. *Aliud.* ♃ Spumae nitri, fellis tauri, ſtaphidis ſilveſtris, ſingulorum ℨ j, trita adhibe, modico addito melle. *Aliud.* ♃ Succi abſinthii ℨ j, fellis tauri, ſtaphidis ſilveſtris, utriusque ℨ j. *Aliud, ut Diogenes.* ♃ Succi cyclamini, mellis, utriusque parem menſuram, coquito in vaſe

χαλκῷ, ὥστε κηρωτῆς ὑγρᾶς ἔχειν τὸ πάχος. ἄλλο ἐκ τῶν Λάργου, ὥστε τὰς μόγις προπιπτούσας ἐκστρέφειν αἱμοῤῥοΐδας. ♃ κενταυρείας χυλοῦ ∢ β΄. στυπτηρίας ὑγρᾶς ∢ β΄. μίσυος ∢ α΄. σταφίδος ἀγρίας ∢ α΄. μέλιτι ἀναλάμβανε καὶ περίχριε τὸν δακτύλιον ἢ ἔριον καταβρέξας εἰς τὴν ἕδραν ἐπιτίθει. εἰ δὲ προθυμίαν ἐμποιοῖ σοι τὸ φάρμακον ἐξαναστάσεως καὶ προπέσοι ὁ ὄγκος, κατάπλαττε τοῖς πρὸς αἱμοῤῥοΐδας ἀναγεγραμμένοις, ἐπειδὴ ὑπὸ τῶν τοιούτων εὐχρήστων τὴν ἕδραν ἐκστρέφει, ἀναγκαῖον ἀναγράφειν σκευασίας παρὰ Νικοδήμου τοῦ ἐν Ῥώμῃ εὐαφίου. ♃ ψιμυθίου γο α΄. λιθαργύρου γο ε΄. καδμείας γο η΄ ἢ πομφόλυγος γο α΄. ἐλαίου μυρσίνου γο η΄. οἴνου καλοῦ γο η΄. βουτύρου γο α΄. πρὸς τὰς ἐν ἕδρᾳ φλεγμονὰς καὶ προπτώσεις. κηκίδα τὴν ξανθὴν ἑψήσας καὶ λειώσας κατάπλασσε, ἰσχυροτέρῳ μὲν οἴνῳ, πρᾳοτέρῳ δὲ ὕδατι, καὶ ὁ χυλὸς τῆς ἐχίνου ποιεῖ πρὸς φλεγμονὰς καὶ προπτώσεις τῆς ἕδρας. ἄλλο. ♃ πίτυος φλοιοῦ ∢ η΄. κυπαρίσσου σφαιρίων ξηρῶν ∢ β΄. προαπονίψας οἴνῳ

aereo ad cerati liquidi fpiffitudinem. *Aliud ex fcriptis Largi, quod vix procidentes extrahit haemorrhoidas.* ♃ Succi centaureae ʒ ij, aluminis liquidi ʒ ij, mifyos ʒ j, ftaphidis filveftris ʒ j, excipe melle et anum obline aut lanam ex eo madefactam in fedem inde. Poftquam vero hoc medicamentum promptitudinem induxerit ad egerendum et tumor haemorrhoidum prociderit, medicamenta ad haemorrhoidas confcripta adhibeto. Quando vero aliquod hujusmodi medicamentum illitum, fedem ac anum ipfum extrahit, neceffario tales confectiones adhibemus, qualis eft et Nicodemi Romae medicantis, quae euaphion a lenitudine appellatur. ♃ Ceruffae ℥ j, fpumae argenti quincuncem, cadmiae beffem aut pompholygis ℥ j, olei myrtei beffem, vini boni beffem, butyri ℥ j. *Ad fedem inflammatam ac prolapfam.* Gallam flavam coctam ac tritam imponito cum vino, fi fortiore uti velis, aut cum aqua fi mitiore. Succus item echini facit ad inflammationes et prolapfam fedem. *Aliud.* ♃ Corticis pinus ʒ viij, pilularum cupreffi aridarum

στρυφνῷ λείοις κατάπλασσε. πρὸς δὲ τὰς πυρώδεις ὀδύνας τῆς ἕδρας, ὠοῦ ὀπτοῦ λέκυθον λειώσας οἴνῳ λευκῷ καὶ ῥοδίνῃ κηρωτῇ ἀναλαβὼν διάχριε. πρὸς δὲ τοὺς κνησμοὺς, τὴν κιμωλίαν λειώσας ἀναλάμβανε κηρωτῇ μυρσίνῃ. πρὸς δὲ τὰς ἐν δακτυλίῳ καὶ αἰδοίῳ ῥαγάδας, σποδοῦ ξυσμάτων ὀθονίων κεκαυμένων καὶ ἀμύλου ἴσον λεάνας καὶ ἐλαιῶν φύλλων χυλοῦ μίξας κατάχριε. τροχίσκος πρὸς ἐξοχάς. ♃ ἀλόης, κρόκου ἀνὰ ∠ β′ S″. στυπτηρίας σχιστῆς γο α′. λείου οἴνῳ Ἀμιναίῳ καὶ χρῶ.

[624] Κεφ. η′. [Πρὸς τὰς τοῦ αἰδοίου διαθέσεις.] Τῆς τοῦ αἰδοίου ἑλκώσεως ἡ διάγνωσις ἐκ τοῦ σαφῶς ὀδυνᾶσθαι κατ᾽ αὐτὸ μετὰ τοῦ καὶ κατὰ τὰς οὐρήσεις ἐκκρίνεσθαί τι τῶν συνεδρευόντων τῷ ἕλκει. διακρίνεται δὲ ταῦτα τῶν ἐκ κύστεως φερομένων τῷ φθάνειν αὐτίκα κατὰ τὴν πρώτην ἔξοδον φαίνεσθαι· τὰ δὲ ἐκ τῆς κύστεως ἀναμεμίχθαι τοῖς οὔροις. τὰ δ᾽ ἐν αἰδοίοις ἕλκη καὶ κατὰ τὴν ἕδραν χωρὶς φλεγμονῆς ὄντα ξηραινόντων πάνυ δεῖται φαρμάκων, οἷά ἐστι τό τε διὰ τοῦ κεκαυμένου χάρτου καὶ ἄνηθον κε-

ʒ ij, praelotis vino auftero infpergito. Caeterum ad ardentes fedis dolores ovi affati vitellum vino albo terito et cerato rofaceo exceptum illinito. Verum ad pruritus, cimoliam tritam cerato myrteo excipito. Ad rimas vero tum fedis tum pudendi rafuram linteolorum urito, ejusque cinerem cum pari amylo tritum fucco foliorum oleae admixto illinito. *Paftillus ad eminentias.* ♃ Aloës, croci, utriusque ʒ ij et ß, aluminis fciffi ʒ j, terito vino Aminaeo ac utitor.

Cap. VIII. [*Ad pudendorum affectus.*] Exulcerati pudendi cognitio ex manifefto circa ipfum dolore contingit una cum hoc, quod et circa mictiones excernitur quid ex corpufculis ulceri ipfi infidentibus. Difcernuntur autem haec ab eis, quae ex vefica feruntur, quod ftatim circa primum exitum illa appareant, verum ex vefica delata ipfis urinis admixta funt. Caeterum ulcera pudendorum et circa fedem citra inflammationem confiftentia reficcantibus valde indigent medicamentis, qualia funt quod ex charta ufta con-

καυμένον ξηρὸν καὶ κολοκύνθη κεκαυμένη. τοῖς δὲ ἀνίκμοις καὶ προσφάτοις τῶν ἑλκῶν καὶ ἀλόη φάρμακον ἀγαθὸν, ἐπιπαττομένη ξηρὰ χνοώδης. πάντων δ' αὐτῶν ἀνωδυνώτατόν τε καὶ οὐδενὸς ἧττον δραστήριον ὁ πομφόλυξ ἐστίν. εἰ δὲ ὑγρότερα τύχοι τὰ ἕλκη, πίτυος φλοιὸς καθ' ἑαυτὸν καὶ λίθος αἱματίτης. εἰ δὲ καὶ βάθος αὐτοῖς τι συνῇ τοῖς εἰρημένοις, μάννης μικτέον. αἱ δὲ κατὰ τὴν μήτραν ἑλκώσεις ἢ κύστιν τῶν αὐτῶν δεόμεναι φαρμάκων, ὀργάνων χρῄζουσι τῶν εἴσω παραπεμπόντων αὐτὰ, διὰ τῶν μητρεγχυτῶν καὶ καθετήρων καλουμένων. ἐπιτηδειότερα τοίνυν τὰ ξηρὰ, οἷός ἐστι κρόκος καὶ πομφόλυξ καὶ ἀλόη, μίγνυμεν ῥᾳδίως εἴτε ἀρνογλώσσου χυλῷ εἴθ' ἑτέρῳ τοιούτῳ. (305) πρὸς τοὺς ὀσχέου καὶ αἰδοίου πόνους. βουτύρῳ καὶ ῥητίνῃ ἴσοις χρῶ. ἢ λινόσπερμον ἑψήσας μεθ' ὕδατος καὶ μίξας σμύρνης ὅσον δέκατον μέρος καὶ ῥητίνης ἴσον κατάπλασσε. πρὸς δὲ τὸ οἰδοῦν αἰδοῖον. ♃ ἀμπέλου φύλλων ἁπαλῶν ∠ α'. λιβανωτοῦ ∠ α'. ψιμυθίου ∠ ε'. τρίψας κατάπλασσε. χρῶ δὲ καὶ καταντλήσει θαλάσσης ψυχρᾶς καὶ ἀναπαύσει καὶ ἀναδέσει

ſtat et anethum uſtum ſiccum et cucurbita uſta. Verum ſiccis et recentibus ulceribus etiam aloë bonum eſt medicamentum, ſi ejus aridae pulvillus inſpergatur. Omnium autem maxime dolorem ſedat, neque ullo minus efficax eſt pompholyx. Si vero humidiora ſint ulcera, pinus cortex per ſe et lapis haematites, verum ſi profunda etiam ſint ulcera, manna praedictis addatur. Porro quae circa uterum aut veſicam ſunt ulcerationes, iisdem medicamentis indigent, ſed inſtrumentis inſuper opus habent, quae ipſa intromittant, quae metrenchytae et catheteres Graecis appellantur. Aptiora itaque ſunt arida, qualis eſt crocus et pompholyx et aloë, quae facile plantaginis aut alteri tali ſucco miſcentur. *Ad ſcroti et pudendi dolores.* Butyro et reſina pari menſura utere. Aut ſemen lini cum aqua coquito et admixta myrrhae ferme decima parte reſinae tantundem etiam imponito. *Ad pudendum intumeſcens.* ♃ Foliorum vitis tenerorum ʒ j, ceruſſae ʒ v, trita cataplasmatis vice impone. Utere etiam marinae aquae frigidae perſuſione et quiete

τοῦ καυλοῦ. ἄλλο. φακὴν ἑψήσας ἐν ὕδατι καὶ ῥοιῶν λέπη λειώσας κατάπλασσε. ἐὰν δὲ ἀπὸ ἱδρώτων ἐν ὀσχέῳ ἕλκη γένηται, κηκίδα λείαν καὶ στυπτηρίαν ἐπίπασσε. πρὸς δὲ τὰ ἐν αἰδοίοις φυόμενα ἀπίου σπέρμα ἐπίπασσε καὶ τραγείᾳ χολῇ περίχριε. τὰς δὲ ῥαγάδας ἐν αἰδοίοις ὠφελεῖ ῥητίνη φρυκτὴ σὺν ῥοδίνῳ τριβεῖσα, ἄχρις ἂν γλοιωθῇ, μιγνυμένης καὶ ὠοῦ λεκίθου ὀπτῆς ἢ ῥοδίνου καὶ ἀμύλου καὶ λιβάνου ἀνὰ γο α΄. ἢ κισσοῦ φύλλων ξηρῶν κεκαυμένων ἡ τέφρα, τριβεῖσα μετ' ἐλαίου ἐν θυείᾳ μολυβδίνῃ. πρὸς τὰς τῶν αἰδοίων φλεγμονάς. σταφίδος ἐκγεγιγαρτισμένης καὶ κύμινον τρίψας ἐπιτίθει. ἢ κρίθινον ἄλευρον ἑψήσας ἐν μελικράτῳ, ἀμπέλου ἁπαλὰ φύλλα τρίψας μετὰ ἀλφίτου, ἅπαντα ἐπιτίθει. ἢ κύμινον τρίψας μετὰ βουτύρου καὶ ῥητίνης ἴσων τακέντων. πρὸς δὲ τοὺς διδύμους ἀφθῶντας, γῇ κιμωλίᾳ μεθ' ὕδατος προκαταχρίσας, ἔασον ξηρανθῆναι καὶ κατανίψας ὕδατι θερμῷ μυρσίνην ξηρὰν λείαν καὶ σμυρνίου σμικρὸν τρίψας κατάπλασσε. τὰς δὲ ἐκσαρκώσεις τὰς ἐπὶ τῶν διδύμων

et colis religatione. *Aliud.* Lenticulam in aqua coquito et cum mali punici cortice tritam imponito. Si vero a fudoribus ulcera in fcroto fiant, gallam tritam cum alumine infpergito. Ad tubercula vero in pudendis nafcentia, pyri femen infpergito et fel hircinum oblinito. Caeterum fiffuras ac rimas pudendorum juvat refina fricta cum rofaceo trita ad ftrigmentitiam craffitudinem, admixto etiam ovi affati vitello. Aut rofacei et amyli ac thuris, fingulorum ℥ j. Aut foliorum hederae aridorum uftorum cinis cum oleo in mortario plumbeo tritus. Ad inflammationes autem pudendorum uvam paffam exacinatam et cuminum trita imponito. Aut farinam hordeaceam aqua mulfa coquito et vitis folia tenera cum polenta terito, omniaque fimul imponito. Ad cuminum tritum cum butyri et refinae aequalibus partibus eliquatis committito. Tefticulos porro ulcere aphthae non abfimili apprehenfos, ex terra cimolia cum aqua oblinito et exiccari finito, indeque aqua calida ablutos myrto arida trita et modico fmyrnio item trito confpergito. Excrefcen-

τέφρα κληματίνη, σὺν νίτρῳ καὶ ὕδατι φυραθεῖσα, ἰᾶται καταπλασσομένη.

Κεφ. θ'. [Περὶ πριαπισμοῦ.] Ὁ πριαπισμὸς αὔξησις αἰδοίου ἐστὶ μόνιμος εἰς μῆκός τε καὶ κύκλον ὀγκουμένου, χωρὶς τῆς εἰς ἀφροδίσια [625] ὁρμῆς. φυσῶδές ἐστι πνεῦμα δηλονότι τὸ ἐξογκοῦν τὸ μόριον, τικτόμενον ἐξ ὑγρῶν γλίσχρων καὶ παχέων, ὑπὸ θερμότητος μετρίας. πρόδηλον οὖν ὡς οὐ δεῖ τὰ μόρια θερμαίνειν, ἀλλὰ ψύχειν ἐπιεικῶς, τῇ ῥοδίνῃ κηρωτῇ μεθ' ὕδατος ἀνακοπτομένῃ καὶ διὰ τοῦ χαμαιμήλου τῷ τε αἰδοίῳ καὶ ταῖς ψόαις ἐπιτεθέντα. τὰ δὲ ἐν διαίτῃ καὶ φαρμάκοις προσφέρειν τῆς λεπτυνούσης δυνάμεως ἄνευ τοῦ θερμαίνειν ἐπιφανῶς, προσάγειν δὲ καὶ τὰ φυσικῶς ἐνεργοῦντα διὰ τῆς πείρας εὑρημένα καὶ τήν τε νυμφαίαν πίνειν διδόναι καὶ τὸ τοῦ ἄγνου σπέρμα καὶ πήγανον χλωρὸν τοῖς ὄψοις μιγνύντα, τοῦτο δὲ κατ' ἀρχὰς μὴ διδόναι, θερμαίνει γὰρ ἱκανῶς, ἀλλ' ὕστερον μετὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἄλλων λεπτυνόντων. κενώσει δὲ χρώμενον δι' ἐμέτων τοῦτο ποιεῖν. αἱ γὰρ διὰ τῆς κάτω γαστρὸς ῥευματίζουσι

tem vero teſtium carnem cinis ſarmentitius cum nitro et aqua ſubactus ſanat, cataplasmatis vice impoſitus.

Cap. IX. [*De priapismo.*] Priapismus eſt incrementum pudendi ſtabile in longitudinem ac orbem tumefacti, citra rei venereae appetentiam. Eſt autem flatus ventoſus videlicet, qui membrum ipſum tumefacit, ex humoribus viſcoſis ac craſſis generatus per moderatam caliditatem. Palam eſt igitur non oportere membra ipſa calefacere, ſed refrigerare leniter per ceratum roſaceum in aqua conquasſatum, item per chamaemelinum ceratum tum pudendo tum lumbis impoſitum. Victus et medicamenta exhibeantur attenuantis facultatis citra manifeſtam calefactionem. Adhibenda ſunt etiam naturali efficacia praedita per experientiam inventa, nymphaeaque in potu danda ac viticis ſemen, ruta etiam viridis obſoniis admiſceatur, verum hoc a principio ne fiat, multum enim calefacit, ſed poſterius poſt aliorum extenuantium uſum. Quod ſi evacuatione uti libeat, per vomitum id fiat, quae enim per inferiorem ventrem

πολλάκις καὶ τὰ γειτνιῶντα μόρια. πρὸς τοὺς ἐνουροῦντας. κύστιν αἰγείαν ἢ προβατείαν κεκαυμένην πότιζε δι' ὀξυκράτου, ἑσπέρας δὲ διψῶντας κοιμᾶσθαι. ποιεῖ δὲ καὶ λαγωοῦ ὄρχις ἐπιζεννύμενος οἴνῳ εὐώδει, εἶτα πινόμενος. καλαμίνθην καὶ σμύρναν δὸς πιεῖν ἐν οἴνῳ πρὸ τοῦ δείπνου. καταχριέσθω δὲ καὶ τὸ αἰδοῖον κιμωλίᾳ μετὰ περδικίου χυλοῦ.

Κεφ. ι'. [Πρὸς τὰς τῆς ὑστέρας διαθέσεις.] Ἐπὶ τῆς ὑστερικῆς πνιγὸς συμβαίνει ἀναισθησία καὶ ἀκινησία καὶ σφυγμὸς ἀμυδρὸς καὶ μικρὸς καὶ παντελὴς ἀσφυξία. ἐπ' ἐνίων δὲ ἡ μὲν αἴσθησις καὶ ἡ κίνησις πάρεστι καὶ ὁ λογισμὸς, μόλις δὲ ἀναπνέουσιν. ἔνιαι δὲ καὶ ἄφωνοι τυγχάνουσιν, ἕτεραι δὲ συνέλκονται τὰ κῶλα. γίνεται τοίνυν ἡ ἀναισθησία καὶ ἀκινησία καὶ ἄπνοια κατὰ ψύξιν αὐταῖς, ἀρκουμέναις μόνῃ τῇ διὰ τῶν ἀρτηριῶν παντὸς τοῦ σώματος διαπνοῇ, τῆς διὰ τοῦ στόματος ἀναπνοῆς μὴ χρηζούσαις, ὡς εἴρηται, διὰ ψύξιν, ὁπόταν ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ καθαιρόμεναι καλῶς καὶ κυΐσκουσαι καὶ ἀνδράσιν ὁμιλοῦσαι στερηθῶσι

fiunt evacuationes, faepenumero vicinas partes fluxione infeftant. *Ad eos, qui fe in fomno permingunt.* Veficam caprinam aut ovillam uftam ex pofca bibendam praebeto et ad vefperam fiticulofos fomnum petere jubeto. Facit et leporis tefticulus in vino odorato fervefactus, atque ita potatus. *Aliud.* Calamintham et myrrham in vino ante coenam bibenda dato. Oblinat autem et pudendum cimolia terra cum perdicii fucco.

Cap. X. [*Ad uteri affectus.*] In uteri fuffocatione contingit fenfus ac motus privatio et pulfus obfcurus ac parvus et penitus interceptus. In aliquibus vero tum fenfus tum motus adeft, itemque ratio, verum vix refpirant, aliquibus etiam vox intercipitur. Aliis contrahuntur artus. Fiunt igitur et fenfus et motus et fpirationis interceptiones ob frigiditatem, quum ipfae fola perfpiratione totius corporis per arterias contingente contentae fint et refpirationem per os non expetant, atque hoc, ut dictum eft, ob frigiditatem, quando fane in priori tempore probe purgatae et concipientes ac viris coeuntes, his ipfis privatae fuerint,

Ed. Chart. XIII. [625.] Ed. Baf. II. (305.)

τούτων, ὡς ὁρᾶν τοῦ ὑγροῦ καὶ ψυχροῦ ἐν ἑαυτοῖς σπέρματος καταψύχοντος τὸ πᾶν σῶμα. πρὸς οὖν τοὺς ἀπὸ τῆς ὑστέρας πνιγμοὺς ἁρμόζει πινομένη ἀγαρικοῦ ∠ α'. ἐν οἴνῳ, ἀρνογλώσσου καρπὸς καὶ χυλὸς σὺν οἴνῳ. ὄνυξ ὁ ἐκ κοχύλης πινόμενος. ὄξος σκιλλητικὸν ῥοφούμενον. ὀσφραινόμενα δὲ ἐπεγείρει τὰς πνιγομένας, ἄσφαλτον, καστόριον, χαλβάνη, πίσσα ὑγρὰ, κεδρία, τρίχες καεῖσαι καὶ πήγανον, κρόμμυον, σκόροδον. ὑποθυμιᾶται δὲ καὶ πρὸς τὰ αὐτὰ καὶ κέρας ἐλάφου καὶ πήγανον σὺν μέλιτι, ἐρίῳ ἀναληφθὲν προστίθεται τῷ δακτυλίῳ.

ut palam fit humidum et frigidum in ipfis femen, totum corpus perfrigerare. Ad vulvae igitur ftrangulatus convenit agarici ʒ j, in potu accepta ex vino. Plantaginis femen et fuccus cum vino. Onyx detractus ex conchylio potatus. Acetum fcilliticum abforptum. Caeterum olfactu excitant ftrangulatas, bitumen, caftorium, galbanum, pix liquida, cedria, pili ufti, ruta, allium, cepa. Eandem in rem cornu cervi fuffitur. Et ruta cum melle lana excepta in anum inditur.

ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Κ.

Ed. Chart. XIII. [626.] Ed. Baf. II. (305.)

Κεφ. α'. Ὅτι μὲν νεφριτικὰς ἀντιδότους τε καὶ δυνάμεις ὀνομάζουσιν ὅσαι νεφροὺς πάσχοντας ὠφελοῦσιν ἐξ αὐτῆς τῆς προσηγορίας δῆλον. ἔστι δὲ αὐτῶν ἡ διαφορὰ ἡ γενικωτάτη διττή. τινὲς μὲν γὰρ τοὺς λιθιῶντας νεφροὺς ὀνίνασιν, ἔνιαι δὲ τοὺς φλεγμονώδεις τε καὶ ἑλκώδεις, αἵπερ καὶ πρὸς τὴν κύστιν ὁμοίως πάσχουσαν ἁρμόττουσιν. ἐναντιώταται δέ εἰσιν ἀλλήλαις αἱ δυνάμεις τῶν εἰρημένων φαρ-

GALENI DE COMPOSITIONE MEDICAMENTORVM SECVNDVM LOCOS LIBER X.

Cap. I. Quod nephriticas antidotos et compofitiones appellent quae renibus affectis conferunt, ex ipfa appellatione manifeftum eft. Nephriticae enim nihil aliud quam renales fonant. Eft autem differentia ipfarum generaliffima duplex. Quaedam enim calculofos renes juvant, quaedam vero inflammatos et ulceratos, quae etiam ad veficam fimiliter affectam conveniunt. Maxime vero contrariae inter fe funt praedictorum medicamentorum facultates.

μάκων. πρὸς μὲν γὰρ τὰς φλεγμονώδεις καὶ ἑλκώδεις διαθέσεις συντιθέμεναι παρηγορικῶν δέονται φαρμάκων. ἐπεὶ δ' ἀδύνατόν ἐστι ταῦτα διὰ ταχέων ἀφικέσθαι πρὸς τὰ κατὰ νεφροὺς χωρία, διὰ ταῦτα αὐτοῖς μίγνυμεν διουρητικὰ φάρμακα· τὰ δὲ τοῖς λιθιῶσιν ἀρήγοντα μιᾶς δεῖται δυνάμεως τῆς τέμνειν καὶ διαῤῥύπτειν πεφυκυίας μετὰ θερμότητος ἐπιφανοῦς. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα σχεδὸν ἅπαντα πικρά. καθάπερ οὖν ἐπὶ τῶν ἄλλων, οὕτω καὶ ἐπὶ τούτων τὴν πεπειραμένην ὕλην ἐφεξῆς γράψω, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν πρὸς τὰς ἑλκώδεις τε καὶ φλεγμονώδεις διαθέσεις ἁρμοττόντων ποιησάμενος, ἀφ' ὧν καὶ οἱ περὶ τὸν Ἀνδρόμαχόν τε καὶ Ἀσκληπιάδην ἀρξάμενοι μετέβησαν ἐφεξῆς ἐπὶ τὰς λίθους θρυπτούσας.

[627] [*Αἱ ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμέναι νεφριτικαὶ πρὸς τὰς ἐν νεφροῖς καὶ κύστει διαθέσεις.*] *Πότημα.* ♃ λινοσπέρματος, μήκωνος λευκοῦ σπέρματος, σικύου σπέρματος, τραγακάνθης ἀνὰ ∠ β΄. ἀμύλου ∠ δ΄. δι' ὕδατος τροχίσκους ἀναλάμβανε, δίδου πρὸς κύστιν ἡλκωμένην καὶ δυσουρίαν.

Quae enim ad inflammatas et ulceratas affectiones componuntur, mitigatoriis medicamentis opus habent, quum vero impossibile sit haec cito ad regiones renum pervenire, ob id ipsis medicamenta urinam cientia miscemus. Quae vero calculosis auxiliantur, unica facultate indigent, quae secare et extergere cum manifesta caliditate potest, sunt autem talia omnia amara. Quemadmodum igitur in aliis, sic etiam in his materiam experimento cognitam deinceps subscribam, initium ab iis, quae ad ulceratas et inflammatas affectiones conveniunt, facturus, a quibus etiam Andromachi sectatores et Asclepiadis orsi, inde ad compositiones calculos frangentes transierunt.

[*Confectiones renales ab Andromacho ad renum et vesicae affectiones conscriptae.*] *Potio.* ♃ Seminis lini, seminis papaveris albi, seminis cucumeris, tragacanthae, singulorum ʒ ij, amyli ʒ iiij, cum aqua in pastillos redigito et ad vesicam ulceratam ac dysuriam exhibeto. *Alia.* ♃ Nu-

ἄλλο. ℞ στροβίλους λ΄. ἀμύγδαλα κ΄. (306) φοίνικας ιε΄. τραγακάνθης ∠ δ΄. χυλοῦ γλυκυῤῥίζης ∠ β΄. κρόκου ὀβολὸν α΄. σμύρνης ὀβολὸν α΄, διεὶς οἴνῳ προτρόπῳ, ὡς ἐπιτηδείῳ χρῶ. ἄλλο πρὸς τὰς ἐν κύστει διαθέσεις καὶ ἑλκώσεις. τροχίσκος ᾧ χρῶμαι. ℞ σικύου σπέρματος ∠ ιβ΄. ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ στ΄. κωνείου σπέρματος, ὀπίου, μαράθρου, κρόκου ἀνὰ ∠ γ΄. κασσίας ∠ δ΄. ἀμύγδαλα ι΄. κάρυα Ποντικὰ ι΄. σελίνου σπέρματος ∠ στ΄. μαλάχης ἀγρίας σπέρματος ∠ γ΄. γλυκεῖ Κρητικῷ ἀναλαβὼν δίδου τριώβολον ἀπυρέτοις ἐν γλυκεῖ, ἔν τισι κωνείου ∠ στ΄. ἄλλο πρὸς τὰ αὐτὰ καὶ ἀλγήματα κύστεως. ℞ κρόκου, βήσασα σπέρματος, μαλάχης ἀγρίας σπέρματος ἀνὰ ∠ στ΄. ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ ιβ΄. ὀπίου ∠ στ΄. σελίνου σπέρματος ∠ ιβ΄. κάρυα Ποντικὰ η΄. ἀμύγδαλα κ΄. σικύου σπέρματος ∠ ιβ΄. μέλιτος Αττικοῦ τὸ ἱκανὸν, ἡ δόσις καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος μετ' οἰνομέλιτος κυάθων τριῶν. ἄλλο, πρὸς τοὺς αἱμοῤῥοοῦντας ἀπὸ κύστεως. ℞ σχιστῆς ∠ α΄. τραγακάνθης ∠ β΄. κόμμεως ὀβολὸν α΄. ἐν γλυκεῖ δίδου ὀβολοὺς β΄. ποτὲ δὲ ὀβολὸν α΄.

ces pineas xxx, amygdalas xx, palmas xv, tragacanthae ʒ iiij, ſucci radicis dulcis ʒ ij, croci obol. j, myrrhae obol. j, vino protropo diluito ac utitor ut accommodato. *Alia ad veſicae affectus et ulcerationes. Paſtillus quo utor.* ℞ Seminis cucumeris ʒ xij, ſeminis hyoſcyami ʒ vj, ſeminis cicutae, opii, foeniculi, croci, ſingulorum ʒ iij, caſſiae ʒ iiij, amygdalas x, nuces Ponticas x, ſeminis apii ʒ vj, ſeminis malvae ſilveſtris ʒ iij, excipe paſſo Cretico et praebe obol. tres non febrientibus ex paſſo. Quidam cicutae ʒ v habent. *Alia ad eadem et veſicae dolores.* ℞ Croci, ſeminis rutae ſilveſtris, ſeminis malvae ſilveſtris, ſingulorum ʒ vj, ſeminis hyoſcyami ʒ xij, opii ʒ vj, ſeminis apii ʒ xij, nuces avellanas vij, amygdalas xx, ſeminis cucumeris ʒ xij, mellis Attici quod ſatis eſt. Datur magnitudo nucis Ponticae cum vini mulſi cyathis tribus. *Alia ad profluvia ſanguinis ex veſica.* ℞ Aluminis ſciſſi ʒ j, tragacanthae ʒ ij, gummi obol. j. Dato ex paſſo quandoque obolos duos, quandoque

πρὸς τὰς ἐν κύστει διαθέσεις οὐρητικὰ ἀπὸ Μακεδόνος καὶ πρὸς ἡπατικοὺς, ὑδρωπικοὺς, ἰκτερικοὺς, νεφριτικοὺς καὶ πάντα τὰ περὶ τὴν κύστιν συμπτώματα, θρύπτει λίθους. ℞ ἀκόρου ∠ ν΄. φοῦ ∠ κε΄. νάρδου Κελτικῆς ∠ κδ΄. δαύκου σπέρματος ∠ κβ΄. κινναμώμου ∠ λβ΄. μήου ∠ ιστ΄. ἀσάρου ∠ κδ΄. πετροσελίνου ∠ ιστ΄. ὀποβαλσάμου ∠ ιστ΄. καὶ τοῦ καρποῦ τὸ αὐτὸ, κρόκου ∠ κδ΄. σμύρνης ∠ κ΄. γλυκείας ῥίζης ∠ ιστ΄. νάρδου Ἰνδικῆς ∠ ιστ΄. κασσίας ∠ ιβ΄. ἀμώμου ∠ ιστ΄. σταφίδος ∠ η΄. τραγακάνθης ∠ θ΄. τὰ ξηρὰ ἀναλαμβάνων μέλιτι, τὴν τραγάκανθαν οἴνῳ Ἀμιναίῳ βρέχων, δίδου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος, μετ' οἴνου κυάθων τεσσάρων, πυρέττουσιν ἐν μελικράτῳ. ἄλλο πρὸς τὰ ἐν κύστει ἕλκη καὶ φλεγμονάς. ℞ στροβίλους κ΄. σικύου σπέρματος ἡμέρου κόκκους μ΄. ἀμύλου τριώβολον, λιβανωτοῦ, νάρδου ἀνὰ ∠ α΄. σελίνου σπέρματος κυάθους β΄. ἐν ὕδατος ξε. α΄. ἕψεται νάρδος σέλινον, εἶτα τοῦ ἀφεψήματος μίγνυνται τοῖς προγεγραμμένοις κύαθοι β΄. πρὸς λιθιῶντας, ὡς Βάσσα ἡ Μαρίου ἐθεραπεύθη, ὥστε θρύπτειν καὶ αὖθις μὴ

unum. *Alia ad veſicae affectiones, urinam ciens, a Macedone. Facit et ad hepaticos, hydropicos, ictericos, nephriticos ac omnia veſicae ſymptomata, frangit etiam lapides.* ℞ Acori ʒ l, phu ʒ xxv, nardi Celticae ʒ xxiiij, ſeminis dauci ʒ xxij, cinnamomi ʒ xxxij, mei ʒ xvj, aſari ʒ xxiiij, petroſelini ʒ xvj, opobalſami ʒ xvj et carpobalſami tantundem, croci ʒ xxiiij, myrrhae ʒ xx, radicis dulcis drach. xvj, nardi Indicae ʒ xvj, caſſiae drach. xij, amomi drach. xvj, uvae paſſae drach. viij, tragacanthae drach. ix, arida melle excipito et tragacantham vino Aminaeo macerato. Dato nucis Ponticae magnitudinem cum vini cyathis iiij, febricitantibus cum aqua mulſa. *Alia ad veſicae ulcera et inflammationes.* ℞ Nuces pineas xx, ſeminis cucumeris ſativi grana xl, amyli obol. iij, thuris, nardi, ſingulorum ʒ j, ſeminis apii cyath. ij, nardus et apium in aquae ſextario uno coquuntur, deinde ex decocto duo cyathi praeſcriptis admiſcentur. *Alia ad calculoſos, qua Baſſa uxor Marii curata eſt. Frangit ita ut neque rurſus gi-*

συνίστασθαι. ℞ κασσίας ∠ β΄. σελίνου σπέρματος ∠ γ΄. σμύρνης μιναίας ∠ δ΄. πεπέρεως λευκοῦ ∠ β΄. λιβάνου ∠ γ΄. λίθου Συριακοῦ ἄῤῥενος ∠ α΄ ἢ τοῦ θήλεος ∠ α΄. σταφυλίνου σπέρματος, ἀνίσου ἀνὰ ∠ β΄. στύρακος ∠ γ΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ γ΄. μήκωνος λευκῆς σπέρματος ∠ β΄. ναρδοστάχυος ἴσον, ἀμυγδάλων πικρῶν καθαρῶν, ἀσάρου ἀνὰ ∠ γ΄. σμυρνίου σπέρματος, κυπέρου ἀνὰ ∠ β΄. μέλιτος Ἀττικοῦ τὸ ἱκανὸν, δίδου καθ᾽ ἡμέραν· πρὸς λιθιῶντας, θραύουσα καὶ κατὰ μικρὸν ἐκκρίνουσα, μέχρις οὗ καθαρίσῃ τὴν κύστιν, εἶτα διαυγὲς ἀπουρήσῃ· καὶ τὸ μέγιστον, ἀποθεραπεύει, ὡς μηκέτι γεννᾶσθαι. ℞ δαύκου σπέρματος, ἀνίσου, σικύου σπέρματος, πετροσελίνου, σμύρνης ἀνὰ ∠ στ΄. κασσίας δαφνίτιδος, κινναμώμου, νάρδου Κελτικῆς ἀνὰ ∠ δ΄. λεῖα ποιήσας ἀνάλαμβανε σὺν ὕδατι, ἡλίκα θέρμος μικρὸς καὶ δίδου νήστεσι καθ᾽ ἡμέραν, ἐπὶ ἡμέρας λ΄. σὺν ὕδατος κυάθοις γ΄. [628] τοῦτο, ὡς παρελάβομεν, μετά τινος θρησκείας σκευάζεται. ξυλίνῳ γὰρ ὅλμῳ καὶ ὑπέρῳ κόπτεται,

gnantur. ℞ Cassiae drach. ij, seminis apii drach. iij, myrrhae minaeae drach. iiij, piperis albi drach. ij, thuris drach. iij, lapidis Syriaci masculi drach. j aut feminae drach. j, seminis pastinacae, anisi, utriusque drach. ij, styracis drach. iij, iridis Illyricae drach. iij, seminis papaveris albi ℨ ij, spicae nardi tantundem, amygdalarum amararum mundatarum, asari, utriusque ℨ iij, seminis smyrnii, cyperi, utriusque drach. ij, mellis Attici quod satis est. Dato quotidie. *Alia ad calculosos, frangens et paulatim expellens, donec mundam vesicam reddat, deinde aeger pellucida lotia reddat, et quod maximum est, curat ut non amplius renascantur.* ℞ Seminis dauci, anisi, seminis cucumeris, petroselini, myrrhae, singulorum drach. vj, cassiae daphnitidis, cinnamomi, nardi Celticae, singulorum drach. iiij, terito et cum aqua ad parvi lupini quantitatem coagmentato, et jejunis quotidie per dies triginta ex aquae cyathis tribus praebeto. Hoc vero medicamentum, quemadmodum accepimus, cum quadam religione praeparatur, ligneo enim mortario ac pi-

καὶ τὸν κόπτοντα δεῖ μήτε δακτυλίδιον ἔχειν σιδηροῦν μήτε ὑποδήματα ἡλοκοπημένα. τοῦτο ἀπὸ Ῥουστίκου ὡς μυστήριον ἐλάβομεν. πρὸς νεφριτικοὺς καὶ ῥεῦμα πᾶν, ὡς Ἀπολλώνιος. ♃ μανδραγόρου φλοιοῦ πεφωγμένου < α' S''. ὑοσκυάμου σπέρματος πεφωγμένου, μήκωνος μελαίνης σπέρματος πεφωγμένου ἀνὰ < α' S''. ἀνίσου πεφωγμένου < α' S''. τραγακάνθου, φοινικοβαλάνων τῆς σαρκὸς ἀνὰ < γ'. μετὰ μέλιτος δίδου.

[Αἱ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμέναι νεφριτικαί.] Ἀντωνίου Μούσα. ♃ πιτυΐδων κεκομμένων καὶ κεκοσκινισμένων < κ'. μήκωνος μελαίνης σπέρματος, τραγακάνθης ἀνὰ < β'. νάρδου Κελτικῆς, κρόκου, ἀνίσου ἐπτισμένου, δαύκου Κρητικοῦ τῆς ῥίζης, γλυκείας ῥίζης ἀνὰ < α'. κόστου τριώβολον, σκεύαζε διὰ προτρόπου καὶ ἀνελοῦ εἰς πυξίδα καὶ δίδου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος καὶ προτρόπου κύαθον α'. καὶ ὕδατος θερμοῦ κυάθους β'. ἄλλο. ♃ σικύου ἡμέρου σπέρματος πεφωγμένου < γ'. μαλάχης καρποῦ < ε'. στροβίλου πεφωγμένου < στ'. σελίνου σπέρματος < ζ'. λινο-

ſtillo tunditur, oportetque eum, qui tundit neque anulum habere ferreum, neque calciamenta clavis ferreis transfixa. Hoc a Ruſtico ut myſterium accepimus. *Alia ad nephriticos et omnem fluxionem, ut Apollonius.* ♃ Corticis mandragorae toſti ʒ i ß, hyoſcyami ſeminis toſti, ſeminis papaveris nigri toſti, utriusque ʒ i ß, aniſi toſti ʒ i ß, tragacanthi, carnis palmarum, utriusque ʒ iij, dato cum melle.

[*Nephriticae compoſitiones ab Aſclepiade conſcriptae.*] *Antonii Muſae.* ♃ Fructuum pini, tuſorum cribratorum ʒ xx, ſeminis papaveris nigri, tragacanthae, utriusque ʒ ij, nardi Celticae, croci, aniſi decorticati, radicis dauci Cretici, radicis dulcis, ſingulorum drach. j, coſti obol. iij, praepara cum protropo et repone in pyxide. Da nucis Ponticae magnitudinem cum protropi cyatho uno et aquae calidae cyathis duobus. *Alia.* ♃ Seminis cucumeris ſativi toſti drach. iij, ſeminis malvae drach. quinque, nucum pinearum toſtarum drach. vj, ſeminis apii drach. vij, ſeminis lini

σπέρματος ∠ α΄. ἀμυγδάλων πικρῶν κεκαθαρμένων ∠ θ΄. ἀναλάμβανε γλυκεῖ καὶ δίδου καθὰ προείρηται. ἄλλο νεφριτικοῖς Ὀνησιδήμου. ♃ ἀμυγδάλων πικρῶν ∠ ιστ΄. δαύκου Κρητικοῦ σπέρματος, μαλάχης καρποῦ ἀνὰ ∠ στ΄. ἴρεως ἀγρίας ῥίζης ∠ η΄. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου, τραγακάνθης, νάρδου Κελτικῆς, σικύου ἡμέρου σπέρματος ἀνὰ ∠ στ΄. γλυκέος, ὅσον ἐξαρκεῖ, σκεύαζε καθὰ προείρηται. ἄλλο φάρμακον ἐπιτετευγμένον. τούτῳ ἴσμεν πολλοὺς χρησαμένους νεφριτικοὺς καὶ τῆς ὅλης ἀπαλλαγέντας διαθέσεως. δεῖ δὲ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐπιμένειν τῷ φαρμάκῳ, δίδοται καὶ λιθιῶσι καὶ κωλικοὺς θεραπεύει καὶ τὰς περὶ κύστιν διαθέσεις, ἔχει δὲ οὕτω. ♃ καρύων Ποντικῶν κεκαθαρμένων, ἀμυγδάλων πικρῶν κεκαθαρμένων, σικύου σπέρματος κεκαθαρμένου ἀνὰ ∠ γ΄. κωνείου σπέρματος, κρόκου, μαλάχης σπέρματος, ὀπίου ἀνὰ ∠ στ΄. ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος, σελίνου σπέρματος ἀνὰ ∠ ιβ΄. ἀναλάμβανε τροχίσκους μέλιτι ἀναπλάττων καὶ δίδου τριώβολον καὶ μελικράτου θερμοῦ κυάθους γ΄. ἐν ἄλλῳ καὶ βήσασα ∠ στ΄. ἄλλο πρὸς τὰς ἐν νεφροῖς πωρώ-

drach. unam, amygdalarum amararum mundatarum drach. ix, excipe passo et exhibe ut praedictum est. *Alia ad nephriticos Onesidemi.* ♃ Amygdalarum amararum drach. xvj, seminis dauci Cretici, seminis malvae, utriusque drach. vj, radicis iridis silvestris drach. viij, cornu cervi usti, tragacanthae, nardi Celticae, seminis cucumeris sativi, singulorum drach. vj, passi quantum sufficit, praepara ut dictum est. *Aliud medicamentum accommodatum.* Hoc scimus multos nephriticos usos esse et a toto affectu penitus liberatos. Oportet per multos dies in medicamenti hujus usu perseverare. Datur et calculosis et colicis medetur ac vesicae affectibus. Componitur hoc modo. ♃ Nucum Ponticarum purgatarum, amygdalarum amararum mundatarum, seminis cucumeris repurgati, singulorum drach. iij, seminis cicutae, croci, seminis malvae, opii, singulorum drach. vj, seminis hyoscyami albi, seminis apii, utriusque drach. xij, cogito in pastillos cum melle, ac dato obol. iij cum aquae mulsae cyathis iij, in alio exemplari et seminis rutae silvestris

δεις ὑποστάσεις, Ὀνησιδήμου. σύμφυτον καὶ σίον καὶ ἀρτεμόνιον ἕψε μετ᾽ οἴνου καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας δίδου κυάθους δύο καὶ ὕδατος τὸ ἴσον. ἄλλο. μαλάχης ἀγρίας τὴν ῥίζαν καὶ πηγάνου ἀγρίου ῥίζαν καὶ ὀρεοσελίνου ῥίζαν, ἕψε μετ᾽ οἴνου καὶ καθὰ προείρηται δίδου. ἄλλο πρὸς λιθιῶντας καταπαστόν. ℞ βαλσάμου καρποῦ μέρη β΄. λίθου τοῦ ἐν σπόγγοις εὑρισκομένου τὸ ἴσον, γλήχωνος ξηρᾶς, μαλάχης ἀγρίας σπέρματος, ὠκίμου ξηροῦ ἑκάστου τὸ ἴσον, κόψας καὶ σήσας, ἀπόθου καὶ δίδου κοχλιάριον καὶ οἴνου κεκραμένου κυάθους δύο. ἄλλο. στρουθίου ῥίζης μέρος ἓν, ἴριδος ἀγρίας ξηρᾶς ἴσον, ὀξαλίδος ξηρᾶς τὸ ἴσον, ἀνεμώνης ἐχούσης τὸ ἄνθος μήλινον ξηρᾶς τοσόνδε, κόψας καὶ σήσας καθὰ προείρηται χρῶ. καταπότια Ἡρακλείδου Ταραντίνου, διαλύει τοὺς ἐν κύστει πώρους, ἀγαθὰ δὲ καὶ πρὸς στραγγουρίαν. ℞ πεπέρεως, χαλβάνης ἀνὰ ∠ α΄. ὀποῦ Λιβυκοῦ ∠ β΄. σμύρνης ∠ δ΄. προτρόπου τὸ ἱκανὸν, ποίει καταπότια ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος καὶ δίδου τρία καὶ γλυκέος ἐπιπιεῖν

drach. vj. *Ad callofas in renibus concretiones, Onefidemi.* Symphytum et fion et artemonium cum vino coquito, et expreffi liquoris cyathos duos cum pari aqua dato. *Aliud.* Malvae filveftris radicem et rutae filveftris radicem et apii montani radicem cum vino coquito, et eo qui dictus eft modo exhibeto. *Aliud ad calculofos infperfile.* ℞ Seminis balfami partes ij, lapidis, qui in fpongiis reperitur, tantundem, pulegii aridi, feminis malvae filveftris, ocimi aridi, fingulorum tantundem, tufa et cribrata reponito et dato cochleare cum vini dilufi cyathis duobus. *Aliud.* ℞ Struthii radicis partem j, iridis filveftris ficcae tantundem, oxalidis ficcae tantundem, anemones luteum florem habentis ficcae tantundem. Tufis et cribratis ut dictum eft utere. *Catapotia Heraclidae Tarentini, diffolvunt vefìcae tophos, conferunt et ad vefìcae ftillicidium.* ℞ Piperis, galbani, utriusque ʒ j, fucci Libyci ʒ ij, myrrhae ʒ iiij, protropi quod fatis eft, forma catapotia ciceris magnitudine et tria devoranda dato et paffi cyath. ij, infuper bibendos. *Aliud.*

κυάθους δύο. ἄλλο. ℞ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, πεπέρεως, ἀφρονίτρου ἀνὰ < α΄. [629] βαλσάμου καρποῦ < β΄. σμύρνης < δ΄. ἀνάλαμβανε προτρόπῳ καὶ ποίει καταπότια ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος καὶ δίδου τρία καὶ οἴνου γλυκέος ἐπιῤῥοφείτω τεταρτημόριον, δίδου δὲ ἐπὶ ἡμέρας μη΄. προλούων. (307) τροχίσκος διουρητικὸς, κατάγει λίθους καὶ πωρώδεις ὑποστάσεις. ℞ ἀσάρου, πετροσελίνου, φοῦ, μήου ἀνὰ < δ΄. ἀκόρου, ἀνίσου σπέρματος, δαύκου σπέρματος, ὀρεοσελίνου, καρποῦ βαλσάμου, τραγακάνθης ἀνὰ < β΄. τὴν τραγάκανθαν γλυκεῖ διαλύσας, ἐπίβαλλε τοῖς ξηροῖς καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ δίδου τριώβολον μετὰ γλυκέος κεκραμένου κυάθων β΄. ἄλλο Χαρικλέους, κατάγει ψαμμώδεις ὑποστάσεις, ποιεῖ πρὸς τὰς μεθ᾽ ἑλκώσεως διαθέσεις. ℞ σελίνου σπέρματος, πετροσελίνου σπέρματος, ἀνίσου ἀνὰ < ιστ΄. σχοίνου ἄνθους, κρόκου, τραγακάνθης ἀνὰ < στ΄. δαύκου Κρητικοῦ σπέρματος, πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ < δ΄. σκεύαζε καθὰ προείρηται καὶ δίδου < α΄. μετὰ προτρόπου κεκραμένου κυάθων γ΄. Ἀντίδοτος ἡ διὰ τῶν λίθων, ὡς Μιθρι-

℞ Ammoniaci thymiamatis, piperis, fpumae nitri, fingulorum drach. j, carpobalfami ʒ ij, myrrhae ʒ iiij, excipe protropo et forma catapotia ciceris magnitudine, ac tria devoranda dato, ita ut vini dulcis quadrantem infuper propines. Hoc ad dies xlviij, aegro praeloto facies. *Paftillus ciens urinam, detrahit lapillos et tophofas concretiones.* ℞ Afari, petrofelini, phu, mei, fingulorum ʒ iiij, acori, feminis anifi, feminis dauci, apii montani, carpobalfami, tragacanthae, fingulorum ʒ ij, tragacantham paffo diffolutam aridis adjicito et paftillos formato, indeque obolos tres cum paffi diluti cyathis duobus exhibeto. *Alius paftillus Chariclis, educit arenofas fubfidentias, facit et ad affectiones ulceratas.* ℞ Seminis apii, feminis petrofelini, anifi, fingulorum ʒ xvj, floris junci odorati, croci, tragacanthae, fingulorum ʒ vj, feminis dauci Cretici, piperis albi, utriusque ʒ iiij, praepara ut dictum eft, et da ʒ j, cum protropi diluti cyathis tribus. *Antidotus ex lapidibus ut Mithridates,*

δάτης, ποιεῖ νεφριτικοῖς καὶ πρὸς τὰς περὶ κύστιν διαθέσεις θρύπτει λίθους καὶ πώρους διαλύει. ♃ σμυρνίου σπέρματος, κυπέρου, ναρδοστάχυος, μήκωνος λευκῆς σπέρματος, κινναμώμου, κασσίας σύριγγος, πεπέρεως λευκοῦ σταφυλίνου σπέρματος ἀνὰ γο α΄. λιβάνου ἀτμήτου, σελίνου σπέρματος, κρόκου, στύρακος, ἴρεως, ἀμυγδάλων πικρῶν, ἀκόρου, ἑκάστου γο α΄ S''. λίθου Συριακοῦ θήλεος ἢ ἄῤῥενος γο S''. σμύρνης μινναίας γο β΄. μέλιτι φύρα. ἡ δόσις καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος. ἄλλη ἡ τοῦ Βιεννίτου, φάρμακον ἐπιτετευγμένον, ἀνώδυνον, χρήσιμον καὶ νεφριτικοῖς καὶ πρὸς τὰς περὶ κύστιν ἑλκώσεις καὶ λίθους θρύπτει καὶ πηλὸν ἀπουρεῖν ποιεῖ. ♃ ἴρεως ∠ δ΄. μήου, σεσέλεως, χαμαίδρυος, ὑπερικοῦ, κνεώρου, κάγχρυος, ἑκάστου τοσόνδε, ἀμώμου ∠ η΄. κινναμώμου ∠ ιβ΄. λιβανωτίδος ὀρεινῆς, νάρδου Ἰνδικῆς, κρόκου Κιλικίου, πετροσελίνου, πολίου, πηγάνου ἀγρίου σπέρματος, δικτάμνου Κρητικοῦ, ἑκάστου τὸ ἴσον, γλυκυῤῥίζης, λίθου Συριακοῦ ἄῤῥενος ἀνὰ ∠ ιστ΄. θλάσπεως ∠ κδ΄. ἄγνου καρποῦ, σμύρνης, σφονδύλου, ἑκάστου τοσόνδε, καρδαμώμου

facit nephriticis et ad vesicae affectus, atterit calculos et tophos dissolvit. ♃ Seminis smyrnii, cyperi, spicae nardi, seminis papaveris albi, cinnamomi, cassiae fistulae, piperis albi, seminis pastinacae, singulorum ℥ j, thuris non secti, seminis apii, croci, styracis, iridis, amygdalarum amararum, acori, singulorum ℥ j ß, lapidis Syriaci foeminae aut masculi, utriusque ℥ ß, myrrhae minaeae sextantem, excipe melle. Datur nucis Ponticae magnitudine. *Alia antidotus Biennitae medicamentum accommodatum, sedans dolorem. Utile et nephriticis affectibus et ad vesicae ulcerationes. Frangit lapides et lutum per urinam expellit.* ♃ Iridis ʒ iiij, mei, seselis, chamaedryos, hyperici, cneori, canchryos, singulorum tantundem, amomi ʒ viij, cinnamomi ʒ xij, rosmarini montani, nardi Indicae, croci Cilicii, petroselini, polii, seminis rutae silvestris, dictamni Cretici, singulorum tantundem, glycyrrhizae, lapidis Syriaci masculi, utriusque ʒ xvj, thlaspeos ʒ xxiiij, seminis viticis, myrrhae, spondylii, singulorum tantundem, cardamomi ʒ xlviij, excipe

< μη. ἀναλάμβανε μέλιτι ἑφθῷ καὶ δίδου καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος καὶ οἰνομέλιτος κεκραμένου κυάθους δ.

[Τὰ ὑπ᾽ Ἀρχιγένους γεγραμμένα πρὸς τοὺς νεφριτικοὺς, ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν κατὰ γένος φαρμάκων.] Τοὺς δὲ νεφριτικοὺς διαιτῶ προσηκόντως, ἐπιθεὶς μὲν κηρωτὴν ῥοδίνην μετὰ στύρακος, μαλαγματῶδες ποιήσας. σφόδρα ἔφη ἀξιολόγως ὁ παρὰ τῷ Φρίκῃ Λινοφόβῳ ἀντιπαθῶς βοηθεῖν εἰς ἀνασκευὴν, πρωτοτόμου καυλοῦ ἀφεψήματος κυ. β. νήστει διδομένους ἐπὶ ἡμέρας θ'. ἐπίπασσε δὲ ἅλας ὀλίγους καὶ μᾶλλον ὀνίνησιν. ἄλλο. πότιζε ῥόδων φύλλων, ἀμυγδάλων λελεπισμένων, λιβάνου ἴσα, μήκωνος κωδυῶν τὸ διπλοῦν, προτρόπῳ ἀναλάμβανε καὶ εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον ἀπόθου μὴ ἐν νοτίδι, δίδου δύο ὀβολοὺς μετὰ προτρόπου. ἔνιοι ἀντὶ τῶν ἀμυγδάλων ἄμυλον βάλλουσι, καὶ ἀντὶ προτρόπου ὕδατι μὲν ἀναλαμβάνουσι, ποτίζουσι δὲ μετὰ προτρόπου.

Κεφ. β'. [Περὶ ἰσχιάδος καὶ ποδάγρας καὶ ἀρθρίτιδος.] Ἐκ τοῦ γένους τῆς ἀρθρίτιδος ἥ τε ἰσχιάς ἐστι καὶ ποδάγρα.

melle cocto et praebe nucis Ponticae magnitudinem cum vini mulsi diluti cyathis quatuor.

[*Quae Archigenes ad renum affectiones scripsit in secundo medicamentorum secundum genus.*] Nephriticos convenienti diaeta adservo. Et ceratum quidem rosaceum cum styrace ad malagmatis formam redactum impone. Caeterum Antiochus apud Phricen Linophobum, valde juxta naturalem contrarietatem auxilio fuisse ait ad mali eversionem prototomi caulis decocti cyathos duos jejuno ad dies novem exhibitos. Inspergito autem salem modicum et magis proficies. *Alia potio.* ℞ Foliorum rosarum, amygdalarum decorticatarum, thuris, aequales partes, capitum papaveris duplum, excipe protropo et in vas fictile repone in loco non humido et obolos duos cum protropo exhibe. Quidam pro amygdalis amylum conjiciunt et pro protropo aqua excipiunt, verum cum protropo bibendum exhibent.

Cap. II. [*De ischiade, podagra et arthritide.*] Ex genere arthritidis est tum ischias tum podagra; quod enim

ὅπερ γὰρ ἐν ἅπασι τοῖς ἄρθροις ἡ ἀρθρῖτις [630] ἐστὶ, τοῦτ' ἐφ' ἑνὸς μὲν τοῦ κατ' ἰσχίον ἰσχιάδα καλοῦσιν, ἐπὶ ποδὸς δὲ ποδάγραν. ἄρχεται μὲν οὖν ὡς τὰ πολλὰ καὶ ἡ τῆς ποδάγρας γένεσις ἐξ ἑνὸς ἄρθρου, προέρχεται δὲ ἐπὶ πάντα χρονίζουσα. κοινὸν δὲ τῶν τριῶν παθῶν ἐστι πλεονεξία χυμοῦ, καταλαμβάνουσα τὴν πάσχουσαν διάρθρωσιν, ἧς πληρωθείσης εἰς πάντα συμβαίνει τείνεσθαι τοῖς περικειμένοις νευρώδεσι μορίοις, κᾀκ τούτων γίγνεσθαι τὴν ὀδύνην. ἐνίοτε μὲν οὖν ὁ κατασκήπτων χυμὸς αἱματικός ἐστιν, ὡς τὸ πολὺ δὲ φλεγματώδης ἢ μικτὸς ἐκ φλεγματώδους τε καὶ χολώδους ἢ καὶ σὺν αὐτοῖς αἵματος. ἀκριβέστερον δέ τις ἑρμηνεύων οὐ φλεγματώδη χυμὸν, ἀλλὰ τὸν ἰδίως ὀνομαζόμενον ὠμὸν, ἐπικρατεῖν ὡς τὸ πολὺ φαίη κατὰ τὰς ἀρθρίτιδας. ἔστι δὲ παχὺς οὗτος, ὁμοίως τῷ πύῳ τῷ παχεῖ. χρονίζων δὲ ἐν τοῖς ἄρθροις οὐ μόνον παχύτερος, ἀλλὰ καὶ γλισχρότερος γίνεται. τῶν τε οὖν ὀνομαζομένων πώρων ἡ γένεσις ἐκ τούτων, κἀπειδὰν γένωνται, μηκέτι ἐλπίσῃς εἰς τὴν ἀρχαίαν κατάστασιν

in omnibus articulis arthritis eſt, hoc in uno juxta coxendicem quidem iſchiada appellant, juxta pedem autem podagram. Incipit igitur plerumque podagrae generatio ex uno articulo et progreditur in omnes temporis diuturnitate accedente. Communem habent hi tres affectus humoris redundantiam, quae affectam occupat coarticulationem, qua expleta in omnem partem circumſitae nervoſae partis tenduntur et ex his dolor oritur. Aliquando quidem igitur irruens humor ſanguineus eſt, ut plurimum vero pituitoſus aut ex pituitoſo et bilioſo mixtus aut etiam ſanguine cum ipſis permixto. Quod ſi quis exactius interpretari rem velit, non pituitoſum humorem, ſed qui proprie crudus appellatur, ut plurimum in arthritide praedominari dixerit. Eſt autem hic craſſus ad ſimilitudinem puris craſſioris, ubi vero in ipſis articulis diutius moram traxerit, non ſolum craſſior, ſed et viſcoſior redditur. Eorum igitur qui tophi appellantur generatio ex his eſt, et poſtquam fuerint producti, ne ſperaveris ad priſtinam conſtitutionem exacte redire articulum

Ed. Chart. XIII. [630.] Ed. Baf. II. (307.)

ἀκριβῶς ἐπανελθεῖν δύνασθαι τὸ ἄρθρον. εὐφώρατοι δὲ αἱ διαφοραὶ τῶν λυπούντων χυμῶν εἰσι, ταῖς χροιαῖς καὶ τοῖς συμπτώμασι καὶ τῇ πείρᾳ τῶν προσφερομένων φαρμάκων. ἡ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς χρόας διάθεσίς τε καὶ διάγνωσις αὐτῶν ἅπασι γνώριμος, ἡ δὲ ἀπὸ τῶν συμπτωμάτων εἰ καὶ μὴ πᾶσι μηδ' ἐκ προχείρου σαφὴς, ἀλλ' οὐδὲ χαλεπὴ γνωσθῆναι. τὸ γὰρ χολῶδες αἷμα θερμασίας πολλῆς αἴσθησιν ἐργάζεται τῷ κάμνοντι παροξύνεταί τε τῶν θερμαινόντων ἐπιτιθεμένων, ὥσπερ αὖ πάλιν ὑπὸ ψυχόντων ἀνίεται. πρὸς δὲ τὴν διάγνωσιν τοῦ λυποῦντος χυμοῦ συντελέσει σοι καὶ ἡ προγεγενημένη δίαιτα, διὰ γυμνασίων ἢ ἀργίας γεγονυῖα καὶ λουτρῶν ἐπὶ τροφαῖς ἢ πρὸ τροφῶν, ὥσπερ γε καὶ τούτων τῶν γυμνασίων καὶ ἐδεσμάτων ἥ τε ποσότης καὶ ἡ ποιότης, ἥ θ' ὥρα τοῦ ἔτους καὶ ἡ κατάστασις τοῦ χωρίου, ὥσπερ γε καὶ ἡ ἡλικία καὶ ἡ ἕξις τοῦ σώματος, ὧν ἁπάντων ἐν πολλοῖς πολλάκις τὰς δυνάμεις διῆλθον. ἀρχὴ δὲ ἔστω σοι τῆς θεραπείας ἡ τοῦ λυπεῖν εὑρεθέντος χυμοῦ κένωσις. εἰ μὲν πληθωρικὸν εἴη τὸ σῶμα, φλεβοτομίας πρῶτον ἁπάντων

posse. Caeterum differentiae affligentium humorum facile deprehendi possunt tum coloribus tum symptomatis coincidentibus, itemque per experientiam medicamentorum, quae adhibentur. Cognitio igitur ipsorum ex colore omnibus exposita est, ex symptomatis vero coincidentibus, tametsi non omnibus neque ex procinctu manifesta sit, tamen non adeo difficilis cognitu existit. Biliosus enim sanguis multae caliditatis sensum aegroto exhibet et calefacientibus impositis exacerbatur, quemadmodum rursus a frigidis relaxatur. Verum ad humoris noxii cognitionem conferet tibi etiam praegressa diaeta, sive per exercitia sive per otium transmissa, et per balnea post aut ante acceptum cibum. Quemadmodum conferet etiam horum gymnasiorum et eduliorum tum quantitas tum qualitas, item anni hora et regionis ac aëris constitutio, insuperque et aetas et habitus corporis, quorum omnium facultates saepe in plerisque locis enarravi. Porro principium curationis sit tibi evacuatio humoris quem affligere compereris, ac si plethoricum fuerit corpus, venae

παραλαμβανομένης, εἶτα καθάρσεως ἐφ᾽ ᾗ ἡ τῶν ῥηθησομένων φαρμάκων ἐν καιρῷ καὶ τάξει προσήκουσα χρῆσις, ἐπὶ μὲν τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν ἀποκρουστικοῖς τοῦ ῥεύματος χρωμένων ἡμῶν φαρμάκοις, ἐπὶ δὲ τῆς κατ᾽ ἰσχίον διαρθρώσεως φυλαττομένων τοῦτο δρᾷν. ἐν βάθει γὰρ οὔσης αὐτῆς, συλλαμβάνεται τὸ ἐκ τῶν περιεχόντων ἀγγείων αἷμα καὶ μυῶν πρὸς ἐκείνην. παρηγορικῶν οὖν ἐν ἀρχῇ φαρμάκων χρεία, ἐπὶ τῆς κατ᾽ ἰσχίον ὀδύνης οὔτε ψυχόντων ἱκανῶς οὔτε θερμαινόντων ἰσχυρῶς, ὁποίων ὕστερον δεῖται. παροξύνεται γὰρ ἐπ᾽ αὐτῶν τὰ ῥεύματα, τῆς θερμασίας ἑλκούσης αὐτὰ μᾶλλον ἢ κωλυούσης. ἐπεὶ δὲ οὐ πρόκειται κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἡμῖν πραγματείαν οὔτε περὶ καταπλασμάτων οὔτε περὶ ἐπιβροχῶν τι λέγειν, ἀλλὰ περὶ τῆς μεθόδου τῶν συνθέτων φαρμάκων, ἐπὶ ταύτην ἀφίξομαι μόνην, ἀπὸ τῆς ἰσχιάδος ἀρξάμενος, ὀλιγάκις ὑπὸ πλήθους αἵματος γινομένης καὶ θεραπευομένης γε τάχιστα τῶν κατὰ τὴν ἰγνύαν ἢ κατὰ τὰ σφυρὰ φλεβῶν τεμνομένων. ὥσπερ δὲ πολλάκις μόνη

sectione primum omnium assumpta, deinde purgatione, quibus accedat medicamentorum dicendorum conveniens et tempore et ordine usus, ita ut in manibus et pedibus medicamentis fluxionem repellentibus utamur, circa coxendicum vero articulationem id facere vitemus, quum enim in profundo ea sita sit, sanguis ex vicinis et ambientibus vasis ac musculis ad illam compellitur. Mitigatoriis igitur in principio medicamentis opus est in dolore circa coxendicem haerente, quae neque refrigerent multum neque vehementer calefaciant, qualibus sane postea opus habet, exacerbantur enim per ipsas fluxiones, caliditate nimirum plus attrahente ipsas, quam impediente. Quandoquidem vero praesentis operis institutum est neque de cataplasmatis neque de irrigationibus quicquam dicere, sed de methodo compositorum medicamentorum ad hanc solam progrediar initio ab ischiade sumpto. Raro equidem fit ischias ex sanguinis multitudine, et citissime curatur, venis circa poplitem aut talos sectis. Quemadmodum autem saepe sola san-

ἡ ἐκ τοῦ αἵματος κένωσις αὐτάρκης γίνεται βοήθεια, κατὰ τοὐναντίον ἐπὶ πάσης ἰσχιάδος, ἐξαιρέτως δὲ ἐπὶ τῆς διὰ πλῆθος, ἄν τις πρὸ τοῦ κενωθῆναι τὸ πᾶν σῶμα δριμέσι φαρμάκοις χρήσεται κατὰ τοῦ πεπονθότος μορίου, δυσιατοτάτην ἐργάσεται τὴν διάθεσιν, [631] σφηνουμένου τοῦ πλήθους αὐτόθι δυσλύτως. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ παχύνεται καὶ γλίσχρον γίγνεται (308) τῇ θερμότητι καὶ ξηρότητι τῶν δριμέων φαρμάκων, ὀπτήσει τι παραπλήσιον πάσχον. ὡς οὖν μεγίστην δύναμιν ἐς θεραπείαν ἐχούσης ἐπὶ τοῦ πάθους τῆς τοῦ παντὸς σώματος κενώσεως, ἀπ᾽ αὐτῆς ἀρκτέον, οὐ μόνον ἀπὸ τῶν σκελῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπ᾽ ἀγκῶνος ἀφαίρεσιν ποιουμένοις. ὠφελοῦσι δὲ καὶ οἱ ἔμετοι τοὺς ἰσχιαδικοὺς μᾶλλον τῶν διὰ τῆς κάτω γαστρὸς κενώσεων, ἀντισπῶντες τὸν κάτω ῥέποντα χυμόν. ποιητέον δὲ αὐτοὺς ἐν ἀρχῇ μὲν μετὰ τροφῆς, ὕστερον δὲ καὶ διὰ φαρμάκων ἐμετικῶν, ἀρχομένους ἐπὶ τούτων ἀπὸ τῶν μετριωτέρων. ἐφ᾽ ὧν δὲ σφήνωσις ἐγένετο σφοδρὰ καὶ δύσλυτος ὑπὸ τῶν ἀκαίρως χρησαμένων ἰατρῶν φαρμάκοις δριμέσιν, ἡ σικύα βοήθεια μεγίστη καὶ ἡ

guinis evacuatio ſufficiens auxilium exiſtit, ſic contra in omni iſchiade et praeſertim ea, quae ex humorum copia exorta eſt, ſi quis ante evacuationem totius corporis acribus medicamentis circa partem affectam utatur, aegre curabilem reddet affectionem, copia nimirum indiſſolubiliter ibidem condenſata, praeter alia enim et craſſa et viſcoſa fit ob calorem et ſiccitatem acrium medicamentorum, non diſſimile quippiam aſſationi perpetiens. Tanquam igitur maximam vim ad affectionis curationem habeat totius corporis evacuatio, ab ipſa incipiendum eſt, non ſolum a cruribus, ſed a cubito primum ſanguinis detractatione facta. Auxiliantur etiam vomitus ipſis iſchiadicis magis utique quam evacuationes infernae per ventrem, ut qui revellant repentem deorſum humorem. Faciendi itaque ſunt vomitus in principio ab accepto cibo, poſtea vero etiam per vomitoria medicamenta, initio a mediocribus facto. In quibus autem vehemens humorum denſatio, quae aegre diſſolvi poteſt, a medicis intempeſtive acribus medicamentis utentibus facta

διὰ τῶν καθαρτικῶν γίγνεται κλυσμάτων, ὁποῖός ἐστι καὶ ὁ διὰ τῆς κολοκυνθίδος. ἔχοντες οὖν πρὸ ὀφθαλμῶν ταῦτα τὰ νῦν εἰρημένα, τοῖς γεγραμμένοις φαρμάκοις ὑπὸ τῶν ἔμπροσθεν ἕξετε χρῆσθαι κατὰ μέθοδον· ἄρξομαι δ' ἐν αὐτοῖς ὑπὸ τῶν ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένων ἐν ἐκείνῳ τῷ μέρει τῆς τῶν ἐκτὸς φαρμάκων βίβλου, καθὰ προγράψας μαλάγματα πρὸς τοῖς κυρίοις ὀνομαζομένοις, οὕτω καὶ τὰ ἄλλα γράφει πάντα τὰ καθ' ὁντιναοῦν τρόπον ὠφελοῦντα τὰς χρονιζούσας διαθέσεις, ἐν αἷς ἐστι καὶ ἡ τῶν ἰσχιαδικῶν ὀνομαζομένων.

[*Αἱ ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμέναι δυνάμεις αὐτοῖς ὀνόμασιν, ἐν τοῖς τῶν ἐκτὸς πρὸς ἰσχιαδικούς.*] ℞ Πηγάνου ἀγρίου σπέρματος ∠ δ. σιλφίου, δαφνίδων ἀνὰ ∠ δ'. ἀφρονίτρου, ἀβροτόνου, κολοκυνθίδος, καρδαμώμου, ἄμμεως ἀνὰ ∠ δ'. πηγάνου χλωροῦ μνᾶς ὄγδοον, τινὲς τούτων ἀνὰ ∠ κ'. πίσσης τερμινθίνης, ῥητίνης, κηροῦ τὸ ἴσον καὶ στέατος ταυρείου ἴσον, χαλκάνης ∠ στ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ στ'.

est, his cucurbita affixa maxime auxiliatur et purgatio per efficaciora infusa, quale est et quod ex colocynthide constat. Si igitur ea, quae nunc dicta sunt prae oculis habueritis, medicamentis sane a prioribus medicis traditis juxta methodum utemini. Verum in ipsis recensendis auspicabor ab iis, quae ab Andromacho scripta sunt in illa parte libri de externis medicamentis conscripti, in qua praescriptis malagmatis proprie appellatis, inde etiam alia omnia prodit, juxta quemcunque tandem modum inveteratos affectus juvantia, in quibus est etiam ischiadicorum appellatorum cura.

[*Compositiones ab Andromacho conscriptae ad ischiadicos ipsis verbis, in libris externorum.*] ℞ Seminis rutae silvestris ℨ iiij, silphii, baccarum lauri, singul. ℨ iiij, spumae nitri, abrotoni, colocynthidis, cardamomi, ammeos, singul. ℨ iiij, rutae viridis minae octavam partem. Quidam horum singulorum ℨ xx accipiunt, et picis terebinthinae, resinae, cerae, singulorum tantundem, adipis taurini tantundem, galbani ℨ vj, ammoniaci thymiamatis ℨ vj, opopanacis ℨ iiij.

ὀποπάνακος ∠ δ΄. θείου ἀπύρου ∠ δ΄. ὅτι τοῦτο φάρμακον ἰσχυρῶς ἐστι θερμαντικὸν, εἴ τι μεμνήμεθα τῶν ἔμπροσθεν γεγραμμένων πολλάκις ἐν τοῖς περὶ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως, οὐδὲν ἔτι δεησόμεθα λόγου καινοτέρου. σφοδρότατον γὰρ καὶ θερμαντικώτατόν ἐστι τὸ φάρμακον ἀγρίου πηγάνου σπέρμα, σὺν τούτῳ δὲ σίλφιον καὶ δαφνίδες, εἶτα τὸ ἀφρόνιτρον, μετὰ ταῦτα καὶ ἀβρότονον, ἐφ᾽ οἷς ἡ κολοκυνθὶς καὶ τὸ καρδάμωμον καὶ τὸ καλούμενον ἄμμι καὶ τὸ χλωρὸν δὲ πήγανον, ἧττον μὲν τούτων, οὐ μὴν εὐκαταφρόνητον ἔχει τὴν θερμασίαν, ὥσπερ οὐδὲ τὸ θεῖον ἄπυρον. ἐκ βάθους οὖν ἕλκειν πάντα ταῦτα δύναται, τοὺς λυποῦντας τὸ κατ᾽ ἰσχίον ἄρθρον χυμούς. ὅπως δὲ ἔμπλαστρος ἐξ αὐτῶν γένηται, πίττης τε τερμινθίνης καὶ ῥητίνης καὶ κηροῦ καὶ στέατος ἔμιξε, συνθεὶς τὸ φάρμακον. ἀμμωνιακὸν δὲ θυμίαμα καὶ χαλβάνη πρὸς τῷ συντελεῖν εἰς ἐμπλάστρου σύνθεσιν, ἔτι καὶ μαλακτικὸν ἔχει τι καὶ παρηγορικόν. ὁ δὲ ὀποπάναξ ἐκ ταὐτοῦ μὲν αὐτοῖς ἐστι γένους, ἰσχυροτέραν δὲ δύναμιν ἔχει. ἑτέραν δὲ δύναμιν πρὸς αὐτὸ τὸ πάθος

ſulfuris vivi ʒ iiij. Quod hoc medicamentum valde calefactorium ſit, ſi memoria tenuerimus ea, quae in libris de ſimplicium medicamentorum facultate ſcripta ſunt, nihil opus recentiore aſſertione. Eſt enim vehementiſſimum et calidiſſimum medicamentum ſilveſtris rutae ſemen et cum eo ſilphium et baccae lauri, deinde ſpuma nitri. Poſt haec abrotonum, indeque colocynthis et cardamomum et ammi. Ruta etiam viridis minus quidem his, non tamen contemnendam habet caliditatem, quemadmodum neque ſulfur vivum. Ex profundo itaque attrahere omnia haec poſſunt humores articulum coxendicis vexantes. Quo vero emplaſtrum ex ipſis fieret, picem et terebinthinam, reſinam et ceram ac adipem admiſcuit is, qui medicamentum compoſuit. Verum ammoniacum thymiama et galbanum, ultra hoc quod conferunt ad emplaſtri compoſitionem, etiam emolliendi ac mitigandi vim quandam habent. Opopanax vero ejusdem cum ipſis eſt generis, ſed vehementiori facultate praeditus. Alteram porro compoſitionem ad eandem affectionem An-

ὁ Ἀνδρόμαχος οὕτως ἔγραψεν. ἄλλο μάλαγμα πρὸς ἰσχιαδικοὺς καὶ ἄλλα πολλά. ♃ κηροῦ ∢ οβʹ. τερμινθίνης ∢ μηʹ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∢ λγʹ. προπόλεως ∢ μγʹ. χαλβάνης ∢ λστʹ. βδελλίου ∢ κεʹ. κρόκου ∢ εʹ. ὀποπάνακος ∢ ιβʹ. νίτρου ἀφροῦ ∢ λʹ. μύρῳ ἰρίνῳ κόπτων παράπτου. ἄλλο Πρωτᾶ Πηλουσιώτου πρὸς ἰσχιαδικοὺς καὶ κεφαλαλγικοὺς καὶ πρὸς πάντα τὰ χρόνια ἀλγήματα δυνάμενον ἁρμόττειν τόδε. [632] ♃ κηροῦ ∢ κδʹ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∢ ζʹ. τερμινθίνης ∢ ζʹ. θαψίας χυλοῦ ∢ ηʹ. ἐλαίου κύαθον ἕνα. καὶ ἄλλην δὲ δύναμιν ἐν τοῖς μαλάγμασιν ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν ὧδί πως. πρὸς ἰσχιαδικοὺς παρὰ Ἥρα Καππάδοκος. ♃ πίσσης ὑγρᾶς κο. γʹ ἢ βʹ S″. κηροῦ λίτραν αʹ. πιτυΐνης λίτραν αʹ. θείου ἀπύρου λίτραν αʹ. νίτρου λίτραν μίαν S″. σταφίδος ἀγρίας ξε. αʹ. πυρέθρου λίτρας S″. οἴνου τρυγὸς κεκαυμένης λίτρας βʹ. καρδαμώμου ξε. αʹ. χαλβάνης λίτρας S″. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν. τοῦτο τὸ φάρμακον καὶ αὐτὸς ὁ Ἥρας ἐν τῷ ἰδίῳ βιβλίῳ τῆς τελευτῆς πλησίον ἔγραψεν. οὐ πρόσκειται δὲ ἐν αὐτῷ ἐπὶ τῆς πίσσης τὸ βʹ.

dromachus fic fcripfit. *Aliud malagma ad ifchiadicos et alia multa.* ♃ Cerae ʒ lxxij, terebinthinae ʒ xlviij, ammoniaci thymiamatis ʒ xxxiij, propoleos ʒ xliij, galbani ʒ xxxvj, bdellii ʒ xxv, croci ʒ v, opopanacis ʒ xij, fpumae nitri ʒ xxx, ungnento irino admoto tundito. *Aliud Protae Pelufiotae ad coxendicum et capitis dolorem et ad omnes diuturnos dolores.* ♃ Cerae ʒ xxiiij, ammoniaci thymiamatis ʒ vij, terebinthinae drachmas feptem, fucci thapfiae ʒ viij, olei cyathum unum. Quin et aliam compofitionem inter malagmata Andromachus retulit hoc modo. *Ad ifchiadicos ab Hera Cappadoce.* ♃ Picis liquidae heminas tres aut duas et dimidiam, cerae libram unam, refinae pini lib. unam, fulfuris vivi libram unam, nitri fefquilibram, ftaphidis filveftris fextarium unum, pyrethri libram dimidiam, faecis vini uftae libras duas, cardamomi fextarium unum, galbani libram dimidiam, arida cum liquidis committito. Hoc medicamentum etiam ipfe Heras in proprio libro prope finem fcripfit, fed non appofitum eft ad picem aut duas et

Ed. Chart. XIII. [632.] Ed. Bas. II. (308.)

ἡ S″. ἀλλ' ἁπλῶς γέγραπται κο. γ'. προέγραψε δὲ αὐτῆς κατὰ λέξιν οὕτως. κηρωτὴ πρὸς ἰσχιαδικοὺς, ἀνασκευάζουσα καὶ τὰς λίαν κεχρονισμένας διαθέσεις, ταύτῃ ἐχρησάμην πρὸς ἀνασκευὴν ἐπὶ Φροντίνου. ℞ πίσσης ὑγρᾶς κοτύλας γ'. κηροῦ λίτραν α'. πιτυΐνης λίτραν α'. θείου ἀπύρου λίτραν α'. νίτρου λίτραν α'. σταφίδος ἀγρίας ξε. α'. πυρέθρου λίτρας S″. οἴνου τρυγὸς κεκαυμένης λίτρας β'. καρδαμώμου ξε. α'. χαλβάνης λίτρας S″. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν. ἔγραψε δὲ καὶ ἄλλας ἰσχιαδικὰς ὁ Ἥρας δύο δυνάμεις, ὧν ἡ μὲν ἑτέρα τόνδε τὸν τρόπον ἔχει. πρὸς ἰσχιαδικοὺς παρηγορικὴ λίαν. ℞ πίσσης μέρη δύο, θείου ἀπύρου μέρος ἓν, λεῖα ἀμφότερα μίξας, σύμπλασσε τὸν ἀλγοῦντα τόπον, προλούσας δὲ τὸν πάσχοντα χρῶ ἵνα κολληθῇ τὸ φάρμακον, καὶ ἄνωθεν ἐπίῤῥιπτε χάρτην καὶ ἔα μέχρις ἀφ' ἑαυτοῦ ἀποστῇ, ἐνδέχεται δὲ λούεσθαι ἔχοντα τὴν χάρτην. ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων πίσσης μέρος ἓν, καὶ δυνατόν ἐστι καὶ οὕτως αὐτὸ σκευασθῆναι, γιγνωσκόντων ἡμῶν ὅτι πρακτικώτερόν ἐστι τὸ ἴσα μιγνύναι ἀμφότερα, τὴν πίσσαν καὶ τὸ θεῖον ἄπυρον. ἀσθε-

dimidiam, sed simpliciter scriptum est heminas tres. Praescripsit autem haec verba. Ceratum ad ischiadicos, quod eruit etiam valde inveteratos affectus; hoc usus sum in Frontino. ℞ Picis liquidae heminas tres, cerae libram unam, resinae pineae libram unam, sulfuris vivi libram unam, nitri libram unam, staphidis silvestris sextarium unum, pyrethri libram dimidiam, faecis vini ustae libras duas, cardamomi sextarium unum, galbani libram dimidiam, liquida cum siccis misce. Scripsit autem et alias duas ischiadicas compositiones Heras, quarum altera hoc modo habet. *Ad ischiadicos valde mitigatoria.* ℞ Picis partes duas, sulfuris vivi partem unam, utraque trita mixta dolenti loco imponito. Verum praelavare aegrum oportet, ut medicamentum agglutinetur et superne chartam superponere, ac sinere donec sua sponte dilabatur, licet etiam lavare charta suprapofita adhuc incumbente. In quibusdam exemplaribus, picis pars una habetur, et licet etiam sic praeparare, modo sciamus nos efficacius esse ambo pari mensura misceri. Debilius

νέστερον δὲ ἐφ' οὗ ἡ πίσσα διπλασία τοῦ θείου βάλλεται. ἡ δὲ λοιπὴ, καὶ ταύτη τῶν ἰσχιαδικῶν δυνάμεων, οὕτως ὑπὸ τοῦ Ἥρα γέγραπται.

["Αλλη ἰσχιαδική. ταύτῃ ἐχρησάμην ἐπὶ Φροντίνου, εὐθὺς ἐπὶ τῶν παροξυσμῶν.] ℞ Κηροῦ ∠ ρ'. ἰξοῦ δρυΐνου ∠ ιστ'. σμύρνης ∠ στ'. τερμινθίνης ∠ κε'. χαλβάνης ∠ στ'. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ στ'. κεδρίας κοτύλης τὸ ἥμισυ, κυπρίνου, κοτύλης S''. τὸν κηρὸν καὶ τὴν κεδρίαν μετὰ τοῦ κυπρίνου τῆξον, εἶτα τὴν ῥητίνην καὶ τὴν χαλβάνην. ὅταν δὲ μέλλῃς αἴρειν, ἐπίπασσε τὴν ἶριν καὶ τὸν ἰξόν. ἠρμένης δὲ τῆς λοπάδος, ἔστω λελειωμένη ἡ σμύρνα, εἶτα τὰ τηκτὰ κατάχει καὶ μίξας χρῶ. ἔνιοι καὶ νίτρου προσέβαλλον ∠ ε'.

[Τὰ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν ἐκτὸς, ἃ Μαρκέλλας ἐπιγράφει.] Ὀνομάζει μὲν καὶ οὗτος ἅπαντα τὰ τοιαῦτα μαλάγματα. προστίθησι δὲ τοῖς μὲν ὅτι πρὸς ἰσχιάδα, τοῖς δὲ ὅτι πρὸς σπλῆνα, τοῖς δὲ πρὸς πλευρὰν ἢ ἄλλο τι μέρος. ἔνια δὲ καὶ πολύχρηστά φησιν εἶναι,

vero medicamentum, in quo duplum picis ad fulfur conjicitur. Porro quae reftat adhuc tertia compofitionum ifchiadicarum, hoc modo ab Hera prodita eft.

[*Alia ifchiadica. Hac ufus fum in Frontino, ftatim in exacerbationibus.*] ℞ Cerae ʒ c, vifci quercini ʒ xvj, myrrhae ʒ vj, terebinthinae ʒ xxv, galbani ʒ vj, iridis Illyricae ʒ vj, cedriae heminam dimidiam, cyprini heminam dimidiam, ceram et cedriam cum cyprino liquefacito, deinde refinam et galbanum, atque ubi jam ab igne auferre voles, iridem infpergito, itemque vifcum indito. Ablata autem jam olla in promptu fit tibi myrrha trita; ad quam liquefacta diffundes et mixtis fimul omnibus uteris. Quidam fupra haec omnia etiam nitri ʒ v addiderunt.

[*Quae medicamenta Afclepiades in quarto externorum prodidit, quae Marcellae infcribit.*] Nominat equidem et hic omnia hujusmodi malagmata, apponit autem aliis, quod ad ifchiada, aliis quod ad fplenem, aliis ad latus aut aliam aliquam partem conducant, quaedam etiam varii ufus

καθάπερ καὶ τόδε γεγραμμένον ὑπ' αὐτοῦ κατὰ λέξιν οὕτως. μάλαγμα Ἀντιοχίδος, σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς, ἰσχιαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς, ἐσκευάσθη Φαβίλλῃ Λιβυκῇ. ℞ κηροῦ λίτρας τρεῖς, δρυΐνου ἰξοῦ λίτρας γ'. ῥητίνης τερμινθίνης λίτρας γ'. μυροβαλάνου πιέσματος [633] λίτραν α'. νίτρου ἀφροῦ λίτραν α'. λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους λίτραν α'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτραν α'. ἐλαίου κυπρίνου λίτρας τρεῖς, ὄξους ὡς τὸ ἀμμωνιακὸν διαλῦσαι. (309) μετὰ τοῦτο γράφει ἐφεξῆς πάλιν οὕτως. ἄλλο Φαβίλλῃ συντεθὲν, σφόδρα γενναῖον πρὸς τὰς αὐτὰς διαθέσεις. ℞ σμύρνης στακτῆς λίτρας β'. βδέλλης ὄνυχος λίτρας β'. μυελοῦ ἐλαφείου λίτρας β'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτρας β'. ἴρεως ξηρᾶς λίτρας δύο, ὀποπάνακος λίτραν μίαν, χαλβάνης, στύρακος ἀνὰ λίτραν α'. μαστίχης λίτραν α'. λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους λίτραν α'. ὀποῦ συκομόρων λίτραν α'. κάγχρυος λίτραν α'. πεπέρεως λευκοῦ λίτραν α'. κηροῦ, τερμινθίνης ἀνὰ λίτρας ε'. κοπτέον ἐστὶ τὸ φάρμακον καὶ δεῖ κόπτοντα παράπτεσθαι ἰρίνου μύρου τῇ ὑποστάθμῃ, ἕως ἂν εὐαφέστερον γένηται τὸ φάρμακον. ἕτερον ἐφεξῆς ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης οὕτως. μά-

esse ait, quemadmodum etiam hoc scriptum ab ipso in haec verba. *Malagma Antiochidis, splenicis, hydropicis, ischiadicis, arthriticis. Praeparatum est Fabullae Libycae.* ℞ Cerae libras tres, visci quercini lib. tres, resinae terebinthinae lib. tres, magmatis myrobalani lib. ℔ j, spumae nitri lib. j, floris lapidis Asii lib. j, ammoniaci thymiamatis ℔ j, olei cyprini lib. iij, acetum ad ammoniacum dissolvendum. Post hoc scribit rursus aliud sic. *Aliud Fabullae compositum valde praeclarum ad eosdem affectus.* ℞ Myrrhae stactae lib. ij, bdellii onychis lib. ij, medullae cervinae lib. ij, ammoniaci thymiamatis lib. ij, iridis siccae lib. ij, opopanacis lib. j, galbani, styracis, utriusque lib. j, mastiches lib. j, floris lapidis Asii lib. unam, succi sycomororum lib. j, canchryos lib. unam, piperis albi lib. unam, cerae, terebinthinae, utriusque lib. v, tundendum est medicamentum, ita ut qui tundit faecem unguenti irini adhibeat, quo mollius medicamentum fiat. Aliud deinceps Asclepiades scri-

λαγμα ὃ καὶ χρυσίζουσαν καλοῦμεν. ♃ ἀρσενικοῦ χρυσίζοντος, ἀσβέστου ἀνὰ γο β΄. στυπτηρίας ὑγρᾶς γο β΄, στυπτηρίας σχιστῆς γο β΄. τὰ ξηρὰ κόπτομεν καὶ σήθομεν καὶ εἰς θυείαν βάλλοντες, τούτοις ἐπιβάλλομεν ὄξους κυάθους η΄. καὶ λεάναντες ἐπιμελῶς ἀναλαμβάνομεν τοῖς τηκτοῖς. ἔστι δὲ ταῦτα. ♃ κηροῦ, ῥητίνης φρυκτῆς καὶ πιτυΐνης ἀνὰ λίτρας β΄. ἐλαίου κοινοῦ κυάθους η΄. ταῦτα τήξαντες ἐῶμεν ψυγῆναι καὶ ἀναξύσαντες ἐπιβάλλομεν τοῖς λεανθεῖσιν. ἡμεῖς προστεθείκαμεν τῇ τοῦ φαρμάκου σκευασίᾳ σμύρνης γο β΄. καὶ ἕτεροι δὲ προστιθέασι καὶ σανδαράχης γο β΄. ὑφαιροῦντες τὰς δύο γο τῆς ὑγρᾶς στυπτηρίας. ἡμεῖς δὲ ἐμβάλλοντες πάντα τὰ ὑπογεγραμμένα σκευάζομεν, καὶ γίνεται δραστικώτερον. μετὰ τὸ προγεγραμμένον ἕτερον ἔγραψεν οὕτως. τούτῳ ἐχρήσατο Ἀνδρόμαχος, ποιεῖ σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς καὶ πρὸς τὰς τῶν ὑποχονδρίων διατάσεις, ποιεῖ ἰσχιαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς καὶ πρὸς τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις. ♃ κηροῦ, πίσσης Βρυτίας ἀνὰ λίτραν α΄. ἀντὶ τῆς πίσσης ῥητίνην φρυκτὴν βάλλομεν, ῥητίνης πιτυΐνης λίτραν α΄. ἐλαίου κυ-

[illegible]

pfit hoc modo. *Malagma quod et aurei coloris appellamus.* ♃ Auripigmenti auricoloris, calcis vivae, utriusque fextantem, aluminis liquidi ℥ ij, aluminis fciffi ℥ ij, arida tundimus et cribramus et in pilam conjectis aceti cyathos octo affundimus et probe trita liquefactis excipimus. Sunt autem haec. ♃ Cerae, refinae frictae et pinus, fingulorum lib. ij, olei communis cyath. viij, haec liquefacta frigefieri finimus et erafa tritis admifcemus. Nos ad medicamenti praeparationem etiam myrrhae fextantem addimus. Alii etiam fandarachae fextantem apponunt, aluminis liquidi fextante fublato. Nos autem conjectis omnibus praefcriptis conficimus et fit efficacius. Poft praefcriptum alind fubdidit hoc modo. *Hoc ufus eft Andromachus. Facit fpleniticis, hydropicis et ad praecordia diftenta. Facit ifchiadicis, arthriticis et ad inveteratos affectus.* ♃ Cerae, picis Brutiae, utriusque lib. j, nos pro pice refinam frictam indimus, refinae pinus lib. j, olei cyath. viij, auripigment-

ἄθους η΄. ἀρσενικοῦ χρυσίζοντος, στυπτηρίας σχιστῆς, ἀσβέστου ἀνὰ γο β΄. σκεύαζε καθὰ προείρηται, ἡμεῖς προσεθήκαμεν τῷ φαρμάκῳ σμύρνης γο β΄. ἰξοῦ δρυΐνου γο δ΄. μετὰ τὰ προειρημένα διελθὼν ἕτερά τινα πρὸς ὑδρωπικοὺς καὶ σπληνικούς· αὖθις ἔγραψε πολύχρηστον δύναμιν, ἣν καὶ τοῖς ἰσχιαδικοῖς ἁρμόττειν φησὶν ὡδί πως. Ἀνδρέου μάλαγμα. δύναμις θαυμαστὴ πρὸς ἃ βούλει κατατρῆσαι, διαλῦσαι, ἐξισῶσαι ἀνάγει ὀστᾶ ἐφθορότα, σκόλοπας, ἀκίδας. ἀναγέγραπται δὲ καὶ Σεραπίωνι τῷ ἐμπειρικῷ. ποιεῖ καὶ πρὸς ἰσχιαδικούς, χρήσιμόν ἐστι καὶ τοῖς ἐμπυΐκοῖς. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς σκιῤῥώδεις τῶν σπλάγχνων διαθέσεις. ἔστι δὲ καὶ ἄκοπος ἀγαθὴ παρειμένοις χρονίοις, διεστραμμένοις μέρος τι τοῦ σώματος. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ λιπανθέντα, ὥστε ἀνάγειν τὰ ἀλλότρια καὶ τὸ ἕλκος εἰς οὐλὴν ἄγειν. ♃ κόκκου κνιδίου κεκαθαρμένου, νίτρου ἐρυθροῦ, ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ἀριστολοχίας Κρητικῆς, σικύου ἀγρίου ῥίζης, τερμινθίνης ἀνὰ < κ΄. πεπέρεως στρογγύλου καὶ μακροῦ, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, τινὲς καὶ τοῦ ἀμώμου καὶ τοῦ ξυλοβαλσάμου ἀνὰ < ι΄.

auricoloris, aluminis fciffi, calcis vivae, fingulorum ℥ ij, praepara ut dictum eft. Nos appofuimus ad medicamentum myrrhae fextantem, vifci quercini trientem. Poft relata alia quaedam ad hydropicos et fplenicos recenfet et inde rurfus multi ufus compofitionem tradit, quam etiam ifchiadicis convenire ait, hoc modo. *Andreae malagma. Compofitio admiranda ad ea quae velis perforare, diffolvere, adaequare. Educit offa corrupta, aculeos et infixa. Defcriptum eft etiam a Serapione empirico. Facit et ad ifchiadicos; commodum eft fuppuratis, facit et ad induratos vifcerum affectus. Eft et acopon bonum diutinis refolutionibus et diftortis corporis partibus. Facit etiam ad ea, quae pingui mucore obfeffa funt, educit enim aliena et ulcus ad cicatricem perducit.* ♃ Grani cnidii purgati, nitri rubri, falis ammoniaci, ariftolochiae Creticae, radicis cucumeris filveftri s, terebinthinae, fingulorum drach. viginti, piperis rotundi et longi, ammoniaci thymiamatis et, ut quidam volunt, amomi et xylobalfami, fingulorum drach. x, thuris

λιβάνου ἄῤῥενος, σμύρνης, ῥητίνης ξηρᾶς, ἰξοῦ εἰργασμένου ἀνὰ ∠ ι'. συκαμίνου ὀποῦ ∠ ι'. κηροῦ ∠ λ'. στέατος αἰγείου ∠ ιε'. ἰρίνου μύρου ὑποστάθμης εἰς ἀνάληψιν ὅσον ἐξαρκεῖ. τὰ ξηρὰ κόπτεται καὶ σήθεται λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ καὶ τὰ τηκτὰ κόπτεται καθ' ἕκαστον φιλοπόνως, εἶθ' ὁμοῦ πάντα μίγνυται καὶ πάλιν κόπτεται καὶ σήθεται λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ παραπτομένου ἰρίνου ὑποστάθμῃ. εἶθ' ὅταν καλῶς ἑνωθῇ, μαλάξαντες ἀποτιθέμεθα, ὁπότε δὲ βούλει καὶ ἀκόπῳ χρῆσθαι, λάμβανε τοῦ φαρμάκου γο γ'. [634] στέατος χηνείου γο γ'. ἐλαίου κυπρίνου γο γ'. μίξας χρῶ. καὶ τούτου δ' ἐφεξῆς οὕτως ἔγραψεν. ἄλλο πρὸς τὰς αὐτὰς διαθέσεις. ℞ πυρέθρου ∠ κ'. κόκκου κνιδίου καὶ ἀφρονίτρου ἀνὰ ∠ κ'. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ἀριστολοχίας Κρητικῆς λεπτῆς τοῦ φλοιοῦ, σικύου ἀγρίου ῥίζης, τερμινθίνης ἀνὰ ∠ κ'. πεπέρεως στρογγύλου καὶ μακροῦ, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, βδελλίου, ξυλοβαλσάμου, λιβάνου, σμύρνης, καρδαμώμου, ἀμώμου, στέατος αἰγείου, ῥητίνης ξηρᾶς ἀνὰ ∠ ι'. κηροῦ ∠ λ'. ἰξοῦ εἰργασμένου ∠ η'. συκαμίνου ὀποῦ ∠ η'. ἰρίνου μύρου τῆς ὑπο-

masculi, myrrhae, resinae siccae, visci subacti, singulorum drach. decem, succi mororum drach. x, cerae drach. xxx, adipis caprini drach. xv, faecis unguenti irini quantum satis excipiendis erit, arida tunduntur et angustissimo cribro excernuntur, liquabilia vero singulatim diligenter tunduntur, deinde omnia simul miscentur ac rursus tunduntur admota irini faece, deinde ubi probe fuerint unita, emollita reponimus. Quod si velis acopo uti, accipe medicamenti quadrantem, adipis anserini quadrantem, olei cyprini quadrantem ac mixtis utitor. Postea vero consequenter sic scripsit. *Aliud ad eosdem affectus.* ℞ Pyrethri ʒ xx, grani cnidii, spumae nitri, utriusque ʒ xx, salis ammoniaci, aristolochiae Creticae tenuis corticis, radicis cucumeris silvestris, terebinthinae, singulorum ʒ xx, piperis rotundi et longi, ammoniaci, thymiamatis, bdellii, xylobalsami, thuris, myrrhae, cardamomi, amomi, adipis caprini, resinae siccae, singulorum ʒ x, cerae ʒ xxx, visci probe subacti ʒ viij, succi mororum ʒ viij, faecis unguenti irini quod sufficit his exci-

στάθμης εἰς ἀνάληψιν, οἴνου Ἰταλικοῦ ὅσον ἐξαρκεῖ, διαβρέξας ὅσα χρὴ διαλύειν, σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἐν ἄλλῳ οὔτε τὸ ξυλοβάλσαμον οὔτε τὸ καρδάμωμον εὗρον οὔτε ἄμωμον. μετὰ τὰ γεγραμμένα γράψας ἕτερα φάρμακα, πάλιν ἐμνημόνευσε τῶν ἰσχιαδικῶν οὕτω γράψας. ἄλλο τοῦ αὐτοῦ ἐπίθεμα ἰσχιαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς παραχρῆμα ὠφελεῖ. τῆλιν βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμοῦν καὶ ταύτῃ ἐπιβαλὼν ὀξυκράτου ὅσον ἐξαρκεῖ, ἕψε θεὶς ἐπ' ἀνθράκων μέχρι διαλύσεως. ὅταν δὲ διαλυθῇ, ἐπίβαλλε μέλιτος ὅσον ἐξαρκεῖ καὶ πάλιν ἕψε, εἶτα ἐξελὼν τρῖβε φιλοπόνως καὶ εἰς ὀθόνιον ἐπιπλάσας ἐπιτίθει κατὰ τῶν πονούντων τόπων καὶ ταινιδίῳ περιειλήσαντες ἐῶμεν καὶ τοῦτο πράττομεν ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας. ἐν δὲ τῷ τρίβεσθαι, ὅταν σκληρανθῇ τὸ φάρμακον, ἐπιβάλλομεν τοῦ ὑγροῦ ὅσον ἐξαρκεῖ. τὸ δὲ ἐπιβαλλόμενον τοσοῦτον ἔστω ὥστε τὸ κατάπλασμα γενέσθαι ἁλκιμώτερον. ἄλλο τοῦ αὐτοῦ. τῶν προγεγραμμένων συνεχὲς ἔγραψε φάρμακον οὕτω. συμφύτου λίτραν α' S''. ξύσας καὶ εἰς λεπτὰ τεμὼν καὶ βαλὼν εἰς θυίαν ὀστρακίνην, φιλοπόνως τρῖβε, καὶ ὅταν λειωθῇ,

piendis, vini Italici quod satis est, maceratis his, quae dissolvere oportet, pro more apparato. In alio exemplari neque xylobalsamum neque cardamomum neque amomum reperi. Post haec alia medicamenta prodidit et deinde rursus ischiadicorum meminit, sic scribens. *Aliud ejusdem epithema, ischiadicis et arthriticis auxiliatur confestim.* Foenugraecum in vas fictile conjicito et ad ipsum poscam sufficientem affundito et prunis impositum donec dissolvatur coquito, ad dissolutum vero mellis quod satis est injice ac rursus coque, deinde exempta diligenter tere et in linteolum infarta locis affectis impone, fasciaque obligatos sine. Hoc autem ad biduum et triduum facimus. Caeterum si dum teritur medicamentum induretur, liquoris quantum sufficit addimus, liquor autem tantus sit, ut tractile cataplasma reddatur. *Aliud quod continenter ad praedicta sequitur hoc modo.* Symphyti sesquilibram rasam et minutim concisam ac in mortarium testaceum conjectam diligenter terito, et

ἐπίβαλλε μάννης γο γ', καὶ ὠῶν τριῶν προσφάτων ὠμῶν τὸ λευκὸν σὺν ταῖς λεκίθοις καὶ πάλιν τρῖβε, καὶ ὅταν ἑνωθῇ, ἐπίβαλλε τούτοις στέατος ὑείου παλαιοῦ λίτραν μίαν, καὶ ἀνακόψας ἐπιμελῶς ἐμπλάσας εἰς ὀθόνιον ἐπιτίθει, παρηγορεῖ παραχρῆμα. μετὰ τὸ γεγραμμένον ἐφεξῆς ἕτερον ἔγραψεν οὕτως. ἄλλο τοῦ αὐτοῦ. μάλαγμα ἰσχιαδικοῖς ἐπὶ τῶν παροξυσμῶν εὐθὺς ἐπιτιθέμενον, διδυμαία λεγόμενον. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ συντρίμματα καὶ πρὸς πᾶσαν νευριτικὴν συμπάθειαν. ἔστι δὲ καὶ διαλυτικὸν πάσης σκληρίας. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἄλλας φλεγμονὰς, καθαίρει καὶ τὰς οὐλὰς τὰς πονηρὰς, ποιεῖ πρὸς τὰ στρέμματα καὶ λυγίσματα, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς τῶν μασθῶν διαθέσεις κακοήθεις. ℞ κηροῦ, ἰξοῦ δρυΐνου, τερμινθίνης, ἴριδος ξηρᾶς, σμύρνης, χαλβάνης ἀνὰ < μη'. ἐλαίου κυπρίνου ἢ μύρου Αἰγυπτίου ὅσον ἐξαρκεῖ, τὴν χαλβάνην βαλόντες εἰς τὸ κύπρινον ἢ εἰς τὸ μύρον τὸ Αἰγύπτιον καὶ θέντες ἐπὶ τὸ πῦρ διαλύομεν καὶ τὸν κηρὸν μαλάσσομεν καὶ τοῖς λοιποῖς μίξαντες κόπτομεν φιλοπόνως καὶ τούτοις ἐμβαλόντες τακεῖσαν τὴν χαλβάνην μετὰ τοῦ

ad tritam mannae quadrantem addito, atque ovorum crudorum recentium trium numero candidum una cum luteo et rurfus terito, et ubi unita fuerint, his adipis fuilli veteris libram unam adjicito et conquaffata diligenter atque in linteolum infarta imponito, mitigat confeftim. Poft praefcriptum aliud deinceps fcripfit hoc modo. *Aliud ejusdem malagma, ifchiadicis ftatim in exacerbationibus imponitur. Appellatur didymaea. Facit ad attrita et omnem nervorum per confenfum affectum, diffolvit omnem duritiem, facit etiam ad alias inflammationes, delet malignas cicatrices, facit ad luxata et collifa, facit et ad mammillarum affectus malignos.* ℞ Cerae, vifci quercini, terebinthinae, iridis ficcae, myrrhae, galbani, fingulorum drach. xlviij, olei cyprini aut unguenti Aegyptiaci quod fatis eft. Galbanum in oleum cyprinum aut unguentum Aegyptium conjectum ad ignem diffolvimus, et ceram mollimus ac reliquis mixtam probe tundimus, atque his galbanum lique

κυπρίνου πάλιν κόπτομεν, καὶ ποιήσαντες ἀφέστατον μάλαγμα ἀνελόμενοι χρώμεθα. ἐφεξῆς τῶν προγεγραμμένων καὶ τοῦτο ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης. ἄλλο τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ Ἀρείου. ποιεῖ κωλικοῖς ἀφάτως, ἐν αὐτοῖς παροξυσμοῖς ἐπιτιθέμενον καὶ ψώρας θεραπεύσει χωρὶς ἑλκώσεως. ℞ κηροῦ, πίσσης ὑγρᾶς ἀνὰ λίτραν α΄. πίσσης ξηρᾶς λίτραν α΄. θείου ἀπύρου, στυπτηρίας σχιστῆς, νίτρου ἐρυθροῦ ἀνὰ λίτρας S″. τὰ τηκτὰ τῆκε, τὰ δὲ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ, καὶ ὅταν τὰ τηκτὰ συστρέφηται, ἐπίβαλλε τὰ ξηρὰ κατ' (310) ὀλίγον ἐπιπάσσων καὶ κινῶν συνεχῶς καὶ εἰς θυίαν κατεράσας καὶ ἀνακόψας ἀνελόμενος χρῶ. μετὰ τὸ προγεγραμμένον ἕτερον ἔγραψεν ὧδί πως.

[635] [Ἄλλο τοῦ αὐτοῦ μάλαγμα, τὸ διὰ τοῦ σιλφίου ἰσχιαδικοῖς σφόδρα γενναῖον.] ℞ Ἄμμεως ∠ ιβ΄. σιλφίου, πηγάνου ἀγρίου σπέρματος, δαφνίδων κεκαθαρμένων ἀνὰ ∠ ιδ΄. κολοκυνθίδος τοῦ ἐντὸς ∠ β΄. νίτρου δραχμὰς δ΄. ἀβροτόνου Θηβαϊκοῦ ∠ δ΄. καρδαμώμου ∠ δ΄. κηροῦ Ποντικοῦ μνᾶς ὄγδοον, πίσσης, ῥητίνης, στέατος χηνείου, ἀμμω-

factum cum cyprino injicimus ac rursus tundimus malagma lenissimum tactui reddendo, quo utimur. Consequenter etiam hoc Asclepiades subdidit. *Aliud ejusdem ex Areo. Facit ad colicos supra quam dici potest, in ipsis vexationibus impositum, et psoras curat citra exulcerationem.* ℞ Cerae, picis liquidae, utriusque libram j, picis aridae libram j, sulfuris vivi, aluminis scissi, nitri rubri, singulorum libram dimidiam, liquabilia liquefacito, arida vero tundito et per angustissimum cribrum concernito et ad liquefacta adjicito, paulatim ea inspergendo ac assidue movendo, indeque in pilam translata ac tusa reponito et utitor. Deinceps rursum aliud prodidit hoc modo.

[*Aliud ejusdem malagma ex silphio, ischiadicis valde commodum.*] ℞ Ammii drach. xij, silphii, seminis rutae silvestris, baccarum lauri purgatarum, singulorum drach. xiv, medullae colocynthidis drach. duas, nitri drach. quatuor, abrotoni Thebaici drach. quatuor, cardamomi drach. quatuor, cerae Ponticae minae octavam partem, picis, resinae,

νιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ μνᾶς ὄγδοον, τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν. ἐφεξῆς τῷ προγεγραμμένῳ καὶ τόδε γέγραπται ὑπὸ Ἀσκληπιάδου κατὰ λέξιν οὕτως.

[Ἄλλο τοῦ αὐτοῦ ᾧ ἐχρήσατο Ἀντίπατρος.] ℞ Σιλφίου, πηγάνου ἀγρίου ξηροῦ, δαφνίδων ξηρῶν, ἀφρονίτρου, κολοκυνθίδος τοῦ ἐντὸς, ἀβροτόνου Θηβαϊκοῦ, ἄμμεως, καρδαμώμου, ἑκάστου ∠ δ΄. πηγάνου ἡμέρου χλωροῦ, πίσσης ξηρᾶς, ῥητίνης τερμινθίνης, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, στέατος μοσχείου, ἑκάστου μνᾶς ὄγδοον, χαλβάνου ∠ ιστ΄. ὀποπάνακος ∠ δ΄. θείου ἀπύρου ∠ δ΄. ἐλαίου κυπρίνου κοτύλας δ΄. ἐν δὲ τῇ χρήσει πρότερον χρὴ κορίαννον ξηρὸν καύσαντα ἀναλαμβάνειν κυπρίνῳ καὶ οὕτως ἐπιχρίειν τὸ ἰσχίον καὶ μετὰ τὴν τούτου χρῆσιν ἐπιθεῖναι τὸ μάλαγμα. μετὰ τοῦτο δὲ πάλιν ἕτερον ἔγραψεν ὡδί πως.

[Ἄλλο τοῦ αὐτοῦ μάλαγμα ἰσχιαδικὸν, μετασυγκριτικὸν, ἀπαλλάσσει τῆς ὅλης διαθέσεως. ποιεῖ καὶ παρέτοις καὶ τρομώδεσι καὶ ταῖς κεχρονισμέναις διαθέσεσιν.] ℞ Πίσσης ὑγρᾶς Βρυτίας λίτρας γ΄. τρυγὸς ξηρᾶς κεκαυμένης λίτρας β΄.

adipis anſerini, ammoniaci thymiamatis, ſingulorum minae octavam partem, liquida cum aridis committito. Conſequenter et hoc ab Aſclepiade ſcriptum eſt ita.

[*Aliud ejusdem, quo uſus eſt Antipater.*] ℞ Silphii, rutae ſilveſtris ſiccae, baccarum lauri ſiccarum, ſpumae nitri, medullae colocynthidis, abrotoni Thebaici, ammii, cardamomi, ſingulorum drach. quatuor, rutae ſativae viridis, picis ſiccae, reſinae terebinthinae, ammoniaci thymiamatis, adipis vitulini, ſingulorum minae octavam partem, galbani drach. ſedecim, opopanacis drach. quatuor, ſulfuris vivi drach. quatuor, olei cyprini heminas iv. Uſus tempore oportet prius coriandrum aridum uſtum cyprino excipere et ex eo coxendicem illinere, atque poſt hujus uſum malagma ipſum imponere. Poſt hoc rurſus aliud ſcripſit hoc modo.

[*Aliud ejusdem malagma, in iſchiadicis humores ex alto evocat ac transfert, liberatque a tota affectione. Facit et diſſolutis et trementibus et affectibus inveteratis.*] ℞ Picis liquidae Brutiae lib. iij, faecis aridae uſtae lib. ij,

νίτρου ἐρυθροῦ λίτραν α′ S″. ῥητίνης πιτυΐνης λίτραν α′. κηροῦ λίτραν α′. σταφίδος ἀγρίας λίτραν α′. θείου ἀπύρου λίτραν α′. πυρέθρου λίτρας S″. καρδαμώμου ξε. α′. ἕψε πίσσαν, κηρὸν, ῥητίνην, τὰ δὲ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ καὶ τοῖς τηκτοῖς ἀναλαβὼν χρῶ. μετὰ τὸ προγεγραμμένον ἕτερον φάρμακον ἔγραψεν ὡδί πως.

["Αλλο τοῦ αὐτοῦ ᾧ ἐχρήσατο Φιλόκαλος.] ♃ Νάπυος, τήλεως ἀληλεσμένης ἑκάστου ξε. S″. πυρέθρου, σταφίδος ἀγρίας, νίτρου ἐρυθροῦ ἀνὰ ∠ δ′. ὀποπάνακος ∠ β′. χαλβάνης ∠ β′. ῥητίνης τερμινθίνης λίτραν α′. κηροῦ λίτραν μίαν, ἐλαίου κυπρίνου λίτραν α′. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν.

[Ἡ ὑπὸ Δαμοκράτους γεγραμμένη θεραπεία τῶν ἰσχιαδικῶν διὰ τῆς Ἰβηρίδος.] ♃ Ἐπιγράφεται βιβλίον Δαμοκράτους κλίνικος, ἐν ᾧ διὰ μέτρων ἰαμβικῶν, ὡς εἴωθε, περὶ τῶν τριῶν διαλέγεται φαρμάκων, πρώτου μὲν τοῦ διὰ τῆς βοτάνης, ἣν καὶ αὐτὸς Ἰβηρίδα καλεῖ, τοῦ δευτέρου δὲ τοῦ διὰ σπέρματος ἀνωδύνου, τρίτου δὲ τοῦ καθαρτικοῦ καλου-

nitri rubri sesquilibram, resinae pini lib. j, cerae lib. j, staphidis silvestris lib. j, sulfuris vivi lib. j, pyrethri lib. dimidiam, cardamomi sextarium unum, picem, ceram, resinam coquito, arida tundito et cribrato angustissimo cribro ac cum liquefactis committito, et utitor. Post praescriptum adhuc alind medicamentum subdidit ita habens.

[*Aliud ejusdem quo usus est Philocalus.*] ♃ Sinapi, foenigraeci moliti, utriusque sextarium dimidium, pyrethri, staphidis silvestris, nitri rubri, singulorum drach. quatuor, opopanacis drach. ij, galbani drach. ij, resinae terebinthinae lib. j, cerae lib. j, olei cyprini lib. j, arida cum liquidis committito et utitor.

[*Ischiadicorum cura a Damocrate conscripta ex Iberide.*] Damocratis extat libellus Clinicus inscriptus, in quo versibus iambicis, quemadmodum solet, de tribus disserit medicamentis, ac primo quidem eo, quod ex herba, quam ipse Iberidem appellat, constat, secundo ex semine dolores sedante compositio, tertio vero purgatorio et ab ipso hiera

μένου ὑπ' αὐτοῦ ἱερᾶς. περὶ πρώτης οὖν τῆς τῶν ἰσχιαδικῶν θεραπείας ἔγραψεν ἐν τῷ βιβλιδίῳ ταῦτα. ἐν Ἰβηρίδι, φησὶν, ἰατρόν τινα φίλον ἑαυτοῦ θεραπευθῆναι διὰ τῆς βοτάνης, ἣν, ὡς ἔφην, αὐτὸς ὁ Δαμοκράτης Ἰβηρίδα καλεῖ, μαθὼν μὲν αὐτοπτικῶς τὴν βοτάνην, ὄνομα δὲ οὐδὲν ἀκούσας αὐτῆς, ὅτι μηδ' ὁ διδάσκων ἠπίστατο. δι' ὧν δὲ γράφει γνωρισμάτων, ἔοικε τὴν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὀνομαζομένην λεπίδιον Ἰβηρίδα καλεῖν, ἀπὸ τῆς χώρας ἐν ᾗ θεραπευθεὶς ἔτυχεν ὁ φίλος αὐτοῦ. γράφει δὲ αὐτοῦ τὰ γνωρίσματα διὰ τῶν ἰάμβων.

[636] Φύεται δὲ πολλὴ πανταχοῦ, μάλιστα δὲ
Παρὰ τοῖς παλαιοῖς μνήμασι, τοίχοισίν τε καὶ
Παρὰ ταῖς ὁδοῖσι ταῖς πάλαι τετριμμέναις,
Παρ' αἷς γεωργὸς τὰ λήϊ' οὔ ποτ' ἤροσεν.
Ἀεὶ δὲ θάλλει, φύλλ' ἔχουσα καρδάμου.
Ἔαρος μὲν εὐθαλῆ τε καὶ μείζω·
Καυλῷ δὲ αὐτῆς ὄντι μῆκος πήχεως,
Μικρῷ τ' ἔλαττον καὶ πάλιν μικρῷ πλέον,

appellato. De primo igitur in ifchiadicorum curatione in eo libello haec fcripfit. In Iberide, inquit, medicum quendam amicum fuum per hanc herbam curatum effe, quam herbam, ut dixi, ipfe Damocrates Iberidem appellat, ut qui ipfe vifu herbam cognorit, nomen autem ejus nullum audierit, quum etiam id ipfum ignorarit is, qui eum ufum ejus docuit. Verum ex fignis, quae fcribit, videtur Iberidem appellare, quae a Graecis lepidium nominatur, a regione, in qua amicus ejus curatus eft, appellatione ducta. Defcribit autem ipfius figna per hos iambos.

Herba haec ubique multaque frequens nafcitur
Monumenta juxta antiqua, muros et veteres,
Tritasque quondam publice pedibus vias,
Quas juxta aratrum duxit haud quis agricola.
Semper virefcens, foliis nafturtii
Florentibus, vere attamen majoribus.
Caulem cubitalis longitudinis gerit,
Paulo minorem aut rurfus ampliorem. Ad hoc

Θέρους περίκειται λεπτὰ φύλλα, μέχρι περ ἂν
Κρύους γενομένου, φρυγανώδη τἄλλα μὲν
Τὰ φύλλα ἀποβάλλει τε καὶ μαραίνεται,
Πρὸς τῇ δὲ ῥίζῃ προσπεφύκασίν τινα.
Φέρει δ' ὁ καυλὸς ἐν θέρει λεπτὸν πάνυ
Πολύχροον ἄνθος, τῇ χρόᾳ γαλάκτινον,
Εἶτ' ἐπακολουθεῖ παντελῶς τούτῳ βραχὺ
Σπέρματος, ἀκριβῶς αὐτὸ μηδ' ὁρᾷν τινα.
Ἡ ῥίζα δὲ καὶ ὀσμὴν δριμυτάτην ἔχει,
Μάλιστα πάντων καρδάμῳ προσεμφερῆ.

Διὰ τούτων μὲν ἐδήλωσε τὴν ἰδέαν τῆς βοτάνης, ἐφεξῆς δὲ τὴν χρῆσιν αὐτῆς διὰ τῶνδε.

Ταύτην ὀρύξας καὶ λαβὼν πλῆθος πολὺ,
Θέρους μάλιστα δ' ἐστὶ πρακτικωτάτη
Καὶ πρόσφατος. ξηρὰ γὰρ ἀδρανὴς τυγχάνει,
Κόψας δ' ἐπιμελῶς, ἔστι γὰρ καὶ δύσκοπος,
Ἀξουγγίῳ λίπανον ὀλίγῳ παντελῶς,
Εἶτα ἐπιθεὶς κοτύλῃ τε καὶ παντὶ σκέλει,

Aeſtate pendent folia, donec multa hiems
Sarmentitiam deducat haec ad imaginem et]
Dejecta et exiccata depereant gelu,
Adnata radici tamen cernes alia.
Aeſtate florem fert colore lacteo
Multum tenuem, variumque valde cauliculus.
Ad quem ſequitur ſemen penitus ſic exiguum,
Viſum fere ut fallens, oculos quoque effugiat.
Odorem habet radix at inde acerrimum,
Vero ſimilem quam maxime naſturtio.

Per hos quidem verſus figuram herbae indicavit. Conſequenter autem uſum ipſius per hujusmodi.

Hanc erutam larga ſatis cape copia
Aeſtate; nam tunc optima et fortiſſima eſt
Adhuc recens, ſiccata fit ſed debilior.
Tuſam hinc probe, nam difficulter tunditur,
Pauca ſubactamque excipies axungia,
Crurique toti et maxime coxendici.

Δήσας τ' ἄφες ὥρας μὴ μένειν ἐλάττονας,
Γυναιξὶ μὲν δύ', ἀνδράσιν δὲ τέτταρας.
Εἶτ' εἰς βαλανεῖον ἐσάγων αὐτοὺς, μηθενὶ
Μήτε προαλείψας μήτε χρίσας σμήγματι,
Σμικρᾶς δὲ νοτίδος γενομένης, εἰς τὴν μακρὰν
Καθεὶς, κράτησον, ἐπιφέρει γὰρ πολλάκις
Δηγμὸν φέροντ' αἴσθησιν ἔνθερμόν τινα.
Μικρὸν δ' ἀποβρέξας ἔξαγ' αὐτοὺς ἔξωθεν,
Κἂν ὦσι πολλῶν χερσὶν εἰσκεκομισμένοι,
Ἰδίοις ἕκαστος ἐξελεύσεται ποσί.
Μίξας δ' ἐλαίῳ δαψιλεῖ βραχὺν πάνυ
Οἶνον ἀνάκοπτε καὶ συνάλειφ' αὐτοὺς ὅλους.
Ἄρας τ' ὀθονίοις, ἰκμάδα καὶ ἅπαν λίπος,
Σκέπασον τὸ κῶλον κουφοτάτοις ἐριδίοις.
Τἄλλα τε κέλευε πάντα πράττειν ὅσα θέλοις
Ἐν τοῖς συνήθεσιν ὄντα καὶ τοῖς ἥδεσι.
Τὸ γὰρ βοήθημ' αὐτοτελὲς ὂν τυγχάνει,
Οὐ χρῇζον ἄλλου συμβάλλεσθ' αὐτῷ τινος,

Adhibebis et ligabis et fines duas
Horas mulieribus, viris fed quatuor.
Hinc balneo inductos nec ullo ex unguine,
Nec fmegmate ullo pinguiore collines,
Sudore fed modico exiliente in folium
Merges, manere coge, fiquidem faepius
Morfum caloris quempiam ac fenfum afferat.
Verum hinc rigatos leniter producito.
Illati enim quamvis manibus fint plurium,
Exibit attamen fuis pedibus valens.
Ad multum oleum mifcebis hinc vinum modicum
Et concuties et illines totos eo.
Ac mox madore terfo et pinguitudine
Totum teges crus mollibus tu velleribus,
Jubens obire affueta vitae munia,
Quaecunque vult et non gravatim fufcipit.
Hoc auxilium certum atque conftans integre eft,
Et nullo alio adjiciendo ei fimul indigum.

Κἂν μὲν δίχα πόνου διαμένωσιν, ὃ γίνεται
Τὰ πολλὰ, χαίρων προσκύνει τὸ ῥιζίον.
Ἂν δὲ καταλειφθῇ τοῦ πάθους ἴχνος ἔτι,
Ἅπαν ἐπαλείψεις αὐτὸ χρίσει δευτέρα,
Μέσας διαλιπὼν ἡμέρας ὡς εἴκοσι.

Τούτῳ τῷ τρόπῳ τῆς χρήσεως καὶ κεφαλαλγίας χρονίας καὶ ἄλλα πάντα καθ' ὅ τι ἂν ᾖ μέρος ἀλγήματα χρόνια καὶ δυσλύτους διαθέσεις καὶ παραλύσεις τεθεραπευκέναι φησί. καὶ ὅλως ἐφ' ὧν οἱ ἄλλοι χρῶνται τῷ καλουμένῳ σιναπισμῷ καὶ τῷ διὰ θαψίας βοηθήματι, διὰ τῆς βοτάνης ταύτης ἐξιᾶσθαί φησί. περὶ τῆς Ἰβηρίδος ταύτης καὶ ὁ Ἀρχιγένης λέγει, ὀνομάζων αὐτὴν λεπίδιον ἐν τῷ β'. τῶν κατὰ γένος φαρμάκων, ἁρμόζειν δὲ αὐτὴν σπληνικοῖς (311) καὶ ἰσχιαδικοῖς λέγει. πρὸς ἰσχιάδας καὶ ψυγμοὺς Ὑγιεινοῦ Ἱππάρχου· βοτάνην Ἰβηρίδα, ἥν τινες καλοῦσι λεπίδιον ἢ ἀγριοκάρδαμον, ἀνελόμενος τὴν ῥίζαν αὐτῆς κόψον καὶ στέατι χοιρείῳ συμμαλάξας εἰς τρόπον ἐμπλάσματος ἐπιτίθει κατὰ τοῦ ἀλγοῦντος τόπου ἐπὶ ὥρας τρεῖς, εἶτα πέμπε εἰς βαλα-

Expers doloris et ubi manferis, fere
Quod accidit, radiculam laetus cole.
Quod fi tamen inde affectionis veftigium
Quoddam fuperfit, poft repetes hoc praefidium,
Diebus ut multum decem bis praeteritis.

Hoc fane utendi modo et inveteratos capitis dolores et alias omnes quacunque corporis parte inveteratas et aegre folubiles affectiones ac refolutiones fe curaffe ait. Et omnino vitia, in quibus alii finapismo appellato et auxilio ex thapfia conflato utuntur, fe per hanc herbam perfanaffe dicit. Porro de hac Iberide etiam Archigenes fcribit in fecundo medicamentorum fecundum genus, lepidium ipfam appellans. Dicit autem fplenicis et ifchiadicis ipfam convenire. *Ad ifchiadas et perfrigerationes Hygiaeni Hipparchi.* Herbam Iberidem, quam aliqui lepidium vocant, aut nafturtium filveftre colligito, et radicem ejus tufam ac adipe porcino commollitam, emplaftri vice imponito ad dolentem locum ad horas tres, indeque in balneum mittito. Idem

νεῖον. τὸ αὐτὸ ἀπαλλάττει καὶ παλαιὰς κεφαλαλγίας ἐν ὁμοίᾳ χρήσει, ἣν Δαμοκράτης ὁ ἰατρὸς διὰ στίχων ἔγραψεν.

[637] Κεφ. γ΄. [Περὶ τῶν ποδαγρικῶν καὶ ἀρθριτικῶν παθῶν.] Εἴρηται πρόσθεν ἐν τῷ περὶ τῆς ἰσχιάδος λόγῳ, ῥευμάτων ἔκγονα τὰ τοιαῦτα ὑπάρχειν πάθη, κατασκηπτόντων εἰς τὰς χώρας τῶν διαρθρώσεων, ὥστε καὶ τὴν θεραπείαν αὐτῶν ἑνὸς ἔχεσθαι τρόπου, τοῦ κενῶσαι τὸ κατασκῆψαν. ἔτι μὲν οὖν ἐπιῤῥέοντος αὐτοῦ, τῷ κοινῷ τῶν ἐπιῤῥεόντων χυμῶν λόγῳ τὸν σκοπὸν τῶν βοηθημάτων ὑποβάλλειν χρὴ ἀποκρουομένους καὶ ἀναστέλλοντας. ἐπειδὰν δὲ μηκέτι ἐπιῤῥέῃ, διαφοροῦντας τὸ κατασκῆψαν. ἡ δὲ ὕλη τῶν φαρμάκων δι᾽ ὧν ταῦτα γίνεται πολυειδής ἐστιν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων παθῶν, νοησάντων μὲν ἐξ ἀρχῆς τῶν συνετωτέρων κατά τινα τεχνικὸν στοχασμὸν, ἄλλοτ᾽ ἄλλου τῇ πείρᾳ καὶ τῶν ἀρίστων κεκριμένων. διὸ κἀγὼ καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων παθῶν, οὕτω κἀπὶ τούτων τῶν πεπειραμένων τοῖς πρὸ ἐμοῦ γράψω τὰ κάλλιστα.

praefidium et veteres capitis dolores depellit, in confimili ufu adhibitum, quem Damocrates medicus per verfus prodidit.

Cap. III. [*De podagricis et arthriticis affectionibus.*] Dictum antea eft in fermone de ifchiade, ex fluxionibus generari ejusmodi affectiones irruentibus in locis articulationum, quare etiam curatio ipfarum juxta eundem fit modum, nimirum ut irruentes fluxiones evacuentur. Influentibus igitur adhuc ipfis, fcopum afferendorum auxiliorum communi rationi influentium humorum fubjicere oportet, ita ut repellamus ac reftringamus. Ubi vero amplius non influant, ut difcutiamus jam illapfos. Caeterum materia medicamentorum, per quae haec fiunt, multiformis eft, quemadmodum etiam in aliis affectionibus, excogitantibus videlicet a principio prudentioribus viris juxta quandam artificialem conjecturam modo hoc modo aliud eorum, quae optima per experientiam funt judicata. Quapropter et ego velut in aliis affectionibus, fic etiam in his optima ex eis, quae priores medici experientia cognoverunt, adfcribam.

[*Τὰ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα πρὸς τὰ εἰρημένα πάθη ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν ἐκτὸς, ἃ Μαρκέλλας ἐπιγράφει.*] *Ἐπίθεμα ποδαγρικοῖς, ἀρθριτικοῖς ἀνώδυνον, ἡ χρῆσις ἐν αὐτοῖς τοῖς παροξυσμοῖς.* ℞ ὀποῦ μήκωνος < δ'. κρόκου < α'. λεάνας μετὰ γάλακτος βοείου ἢ αἰγείου καὶ ἄρτου τὸ ἐντὸς ἐπιβαλὼν τρῖβε φιλοπόνως, ὥστε εὐαφὲς εἶναι κατάπλασμα καὶ μαλάξας παράπτου ῥοδίνῳ καὶ χρῶ καταπλάσματι προσηνεῖ, ἔξωθεν ἐπιβαλὼν φυλακῆς χάριν φύλλα σεύτλου ἢ θρίδακος. ἔστι δ' ὅτε τὸ ὄπιον καὶ τὸν κρόκον μετὰ γάλακτος λεάναντες, ἀναλαμβάνομεν κηρωτῇ σκευασθείσῃ διὰ ῥοδίνου, ἔπειτα ἐμπλάσαντες εἰς ὀθόνιον ἐπιτιθέμεθα. *ἄλλο.* ℞ στύρακος < β'. ὀπίου < α'. σκεύαζε καὶ χρῶ καθὰ προείρηται. *ἄλλο. παραχρῆμα τὸν πόνον ἀπαλλάττει. δεῖ δὲ πρὸ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ φαρμάκου τὸν πάσχοντα λούειν καὶ τότε περισμήξαντα τοὺς τόπους ἐπιτιθέναι.* ℞ ἀψινθίου Ποντικοῦ χυλοῦ, κρόκου, ὀπίου ἀνὰ < α'. κηροῦ Ποντικοῦ < δ'. ἰρίνου μύρου < στ'. γλυκέος Κρητικοῦ ὅσον ἐξαρκεῖ, διάλυε ὄπιον, ἀψίνθιον, κρόκον, καὶ ὅταν διαλυθῇ, ἀναλάμβανε

[*Medicamenta ab Asclepiade ad praedictas affectiones in quarto externorum prodita, quae Marcellae inscribit.*] *Epithema podagricis, arthriticis sedans dolorem. Usus est in ipsis accessionibus.* ℞ Succi papaveris drach. quatuor, croci drach. unam, cum lacte bubulo aut caprino terito, et adjecta medulla panis diligenter laevigato ut molle cataplasma fiat et rosaceo admoto mollito, ac utitor leni cataplasmate, forinsecus betae aut lactucae foliis custodiendi ejus gratia impositis. Quandoque opium et crocum cum lacte trita cerato rosaceo excipimus et linteolo infarta imponimus. *Aliud.* ℞ Styracis drach. duas, opii drach. unam, confice ac utere ut dictum est. *Aliud, confestim a dolore liberat, verum ante medicamenti impositionem aegrum lavare oportet et tunc detersis locis imponere.* ℞ Succi absinthii Pontici, croci, opii, singulorum drach. unam, cerae Ponticae drach. quatuor, unguenti irini drach. sex, passi Cretici quantum sufficit, opium, absinthium, crocum laevi-

τοῖς τηκτοῖς καὶ εἰς ὀθόνιον ἑλκύσας ἐπιτίθει. ἄλλο. ℞ κωνείου σπέρματος ἐκλελεπισμένου ∠ στ΄. κρόκου ∠ α΄. ὀπίου ∠ α΄. γλυκέος Κρητικοῦ ὅσον ἐξαρκεῖ, καὶ λεάνας ἀναλάμβανε κηρωτῇ σκευασθείσῃ διὰ ῥοδίνου.

[Ἐπίθεμα ποδαγρικῶν, ἀρθριτικῶν, ποιεῖ πρὸς τὰς μεγίστας διαθέσεις, ᾧ ἐχρήσατο Ἐρασίστρατος ὁ Σικυώνιος.] Καππάρεως ῥίζης κεκομμένης καὶ σεσησμένης χοῖνιξ εἷς, ὑοσκυάμου σπέρματος χοίνικος S''. χαμαιλέοντος μέλανος ῥίζης χοίνικος τέταρτον, κωνείου σπέρματος χοίνικος δ΄. μανδραγόρου ῥίζης χοῖνιξ α΄. στρύχνου, οἱ δὲ δορυκνίου ῥίζης χοίνικος τέταρτον. ἅπαντα μίξας κεκομμένα καὶ σεσησμένα ἀπόθου εἰς ἄγγος κεραμεοῦν καὶ φιμώσας ἐπιμελῶς φύλαττε. ἐν δὲ τῇ χρήσει λαβὼν χοίνικος τέταρτον καὶ γλυκεῖ λεάνας καὶ βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμεοῦν ἀκονίατον, ἐπίβαλλε τρυγὸς ξηρᾶς κοτύλης τέταρτον καὶ θεὶς ἐπ᾽ ἄνθρακας, ἕψε κινῶν ἐπιμελῶς, ἕως δὶς ἢ τρὶς ἀναζέσῃ, εἶτα ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς κατάπλαττε θερμότατον ἢ ὡς δύναται φέρειν. δεῖ δὲ πρὸ τοῦ

gato et laevigata liquidis excipe et linteolo infarta impone. *Aliud.* ℞ Seminis cicutae dempto cortice expoliti drach. sex, croci drach. unam, opii drach. unam, passi Cretici quod satis est, trita excipe rosaceo cerato.

[*Epithema podagricorum, arthriticorum, facit ad maximos affectus. Usus est eo Erasistratus Sicyonius.*] ℞ Radicis capparis tusae et cribratae choenicem unum, seminis hyoscyami, choenicem dimidium, radicis chamaeleonis nigri choenicis quartam partem, seminis cicutae choenicis quartam partem, radicis mandragorae choenicem j, radicis solani aut ut alii dorychnii, choenicis quartam partem, omnia tusa et cribrata mixta in vasculum figulinum reponito et probe obturata servato. Usus vero tempore choenicis quartam partem inde accipito et passo tritam in vas fictile non picatum conjicito, et addita faecis vini aridae quarta heminae parte ad prunas posita diligenter movendo coquito, donec bis aut ter efferveant, deinde ab igne ablata, quam calidissima imponito aut quomodo perferre aegri pos-

καταπλάσματος τοὺς πόδας καταιονῆσαι [638] πολλῷ ὕδατι ψυχρῷ καὶ περισπογγίσαντας χρῆσθαι τῷ φαρμάκῳ. ἔπειτα δὲ τὸ κατάπλασμα δι᾽ ὀθονίων λεπτοτάτων εἰς ὄξος ἐμβάπτοντας ἐπιτιθέναι, καὶ ταινιδίῳ ἐπικαταλαβόντας, ἐᾷν ἐπικείμενον τὸ φάρμακον ἐπὶ ὥρας δύο, καὶ μετὰ ταῦτα αἴροντας τὸ ἐπικείμενον, τὰς ἐπαναστάσας φλυκτίδας βελόναις δεῖ κεντεῖν. ἀπὸ τούτων γὰρ ὑγρὸν ἀποῤῥεῖ μυξῶδες καὶ πολὺ καὶ κολλῶδες. μετὰ δὲ τὴν τῶν τοιούτων ὑγρῶν ἔκκρισιν χρὴ πολλῷ ὕδατι ψυχρῷ τοὺς πόδας καταντλεῖν καὶ πάλιν χρῆσθαι τῇ ἐπιθέσει τοῦ φαρμάκου, καθὰ προείρηται, ἀντὶ τοῦ ὄξους χρωμένους ὕδατι ποτίμῳ καὶ τὸ ἐπιτιθέμενον ὀθόνιον ὕδατι ψυχρῷ βρέξαντας.

["Αλλο τοῦ αὐτοῦ. τούτῳ ἀντὶ σικύων καὶ βδελλῶν χρώμεθα, ὥστε ἐκμυζῆσαι ἰχῶρας αἱματώδεις, ποιεῖ καὶ πρὸς πώρους καὶ πρὸς σκίῤῥους, ὥστε διαλῦσαι.] ℞ Τήλεως ἀληλεσμένης ξε. α΄. λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους ξε. α΄. ἀλεύρου ἐρεγμίνου τοῦ μέλανος συναληλεσμένου, ἀλεύρου θερμίνου ἀνὰ ξέστην ἕνα. πάντα μίξας καὶ ὕδατι θερμῷ φυράσας

ſunt. Verum ante hujus cataplasmatis uſum, pedes multa aqua frigida perfundere oportet et ſpongiis detergere, atque ita medicamentum imponere. Supra vero cataplasma linteola tenuiſſima aceto imbuta imponantur et faſcia circumdata ad horas duas medicamentum incumbere ſinatur. Poſtea vero eo ablato excitatas bullas acubus perforare oportet, ab iis enim humor mucoſus multus ac glutinoſus profluet, poſt cujus excretionem multa aqua frigida pedes proluantur et rurſus medicamentum, ut dictum eſt imponatur ita tamen, ut pro aceto aqua potabili utamur et ex ea rigatum linteolum medicamento ſuperindemus.

[*Aliud ejusdem. Hoc pro cucurbitis et hirudinibus utimur, nam ſeroſos ſanguinis humores exugit, facit et ad tophos ac duritias, ut inde diſſolvantur.*] ℞ Farinae foenigraeci ſextarium unum, floris lapidis Aſii ſextarium unum, lomenti, fabae nigrae molitae, farinae lupinorum, utriusque ſextarium unum, omnia mixta et aqua calida ſubacta

ἐπιτίθει θερμῷ καὶ ταινιδίῳ καταλάμβανε. δεῖ δὲ πρότερον καταντλῆσαι τοὺς πάσχοντας τόπους ἢ καὶ τούτους λούοντας ἐμβιβάζειν. ἤδη δὲ τῶν ἐπικειμένων ἐπιδέσμων ᾑμαγμένων καὶ διαβρόχων γιγνομένων, αἴρομεν τὸ φάρμακον, καὶ τοὺς τόπους ἀποπυριάσαντες χρώμεθα τῷ διὰ πικρῶν ἀμυγδάλων καὶ μαλάγματι ἔχοντι κρόκον καὶ ἶριν καὶ ἀριστολοχίαν. τοῦτο δ᾽ ἀναγέγραπται ἐν τοῖς ἀναγεγραμμένοις πρὸς ποδάγραν μαλάγμασιν.

[Τροχίσκος ποδαγρικοῖς, ἀρθριτικοῖς. ἡ χρῆσις ἐν αὐτοῖς τοῖς παροξυσμοῖς.] ℞ Ἀλόης λίτραν α΄. κενταυρείου χυλοῦ γο στ΄. λιβάνου ἀτόμου γο δ΄. σμύρνης γο δ΄. λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους γο β΄. ὀπίου γο β΄. μανδραγόρου χυλοῦ γο β΄. στυπτηρίας σχιστῆς γο β΄. ἀναλάμβανε γλυκεῖ καὶ ποίει τροχίσκους. ἐν δὲ τῇ χρήσει ἐν γάλακτι διαλύων ἐπίχριε πτεροῖς καὶ κατὰ τοῦ χρίσματος ἐπίβαλλε ὀθόνιον γλυκεῖ δεδευμένον. ἄλλος, ὁ Ζεὺς ἐπικαλούμενος. ℞ ἀλόης ∠ ιβ΄. ὀπίου ∠ η΄. μηκωνείου χυλοῦ ∠ στ΄. ὑοσκυάμου χυλοῦ ∠ στ΄. ἀκονίτου ∠ δ΄. ὑποκυστίδος ∠ στ΄. γλαύκου ∠ η΄.

calida imponito et fascia constringito. Oportet autem prius affectos locos perfundere aut etiam in solio lavare. Quum vero fasciae circumdatae madidae ac cruentae factae fuerint, medicamentum tollimus, et fotis locis pastillo ex amygdalis amaris utimur et malagmate, quod crocum, iridem et aristolochiam habet, hoc ipsum vero inter malagmata ad podagram descripta habetur.

[*Pastillus podagricis, arthriticis. Usus ejus est in ipsis accessionibus.*] ℞ Aloës libram unam, succi centaurii sexuncem, thuris non secti trientem, myrrhae trientem, floris lapidis Asii sextantem, opii sextantem, succi mandragorae sextantem, aluminis scissi sextantem, excipe passo et fac pastillos. Usu expetente, lacte dissolutos cum pennis illine et supra illitionem linteolum passo imbutum impone. *Alius Pastillus, Juppiter appellatus.* ℞ Aloës drach. xij, opii drach. octo, succi papaveris drach. sex, succi hyoscyami drach. sex, aconiti drach. quatuor, hypocystidis drach.

κρόκου ∠ ιβ΄. κόμμεως ∠ κδ΄. μήλων μανδραγόρου ∠ κ΄. ὄξους κοτύλας δύο. ἕψε μῆλα μετ᾽ ὄξους, καὶ ὅταν ἐκθλίψῃς, ἐπίβαλλε τοῖς προειρημένοις, καὶ διϋλίσας καὶ λεάνας ἐπιμελῶς, ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἡ χρῆσις δεδήλωται.

[Μάλαγμα ἀρθριτικοῖς, ποδαγρικοῖς, τὸ διὰ κωνείου καὶ ἀγαρικοῦ, φάρμακον ἐπιτετευγμένον.] ℞ Κωνείου σπέρματος ξέστην α΄. ἀγαρικοῦ ξέστην α΄. τήλεως ξέστην α΄. νίτρου γο α΄. κηροῦ λίτραν μίαν, ῥητίνης φρυκτῆς λίτραν α΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτραν α΄. μυελοῦ ἐλαφείου γο δ΄. Ἰλλυρικῆς γο τέτταρας. τὰ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ, τὰ δὲ τηκτὰ τῆκε, εἶτα ἐάσας ψυγῆναι καὶ ἀναξύσας ἐπίβαλλε τοῖς ξηροῖς καὶ ἀνακό(312)ψας ἀνελόμενος χρῶ. τοῦ αὐτοῦ ἄλλο. ℞ κηροῦ λίτραν α΄. ἐλαίου παλαιοῦ ἢ Σαβίνου ξέστην α΄. τήλεως ξέστην α΄. κωνείου ξε. S΄΄. ῥητίνης φρυκτῆς λίτραν α΄. νίτρου ἐρυθροῦ γο. ἐννέα, λίθου Ἀσίου ἄνθους γο στ΄. μυελοῦ ἐλαφείου γο β΄. Ἰλλυρικῆς γο δ΄. σκεύαζε καθὰ προείρηται.

vj, glaucii ʒ viij, croci ʒ xij, gummi ʒ xxiv, malorum mandragorae ʒ xx, aceti heminas duas, mala cum aceto coquito et expressa praedictis admisceto, et ex dilutis ac probe laevigatis pastillos formato, eosque in umbra siccato. Usus ostensus est.

[*Malagma arthriticis, podagricis, ex cicuta et agarico, accommodatum.*] ℞ Seminis cicutae sextarium j, agarici sextarium j, foenigraeci sextarium j, nitri ℥ j, cerae lib. j, resinae frictae libram unam, olei veteris libram j, medullae cervinae trientem, Illyricae trientem, arida tusa per angustissimum cribrum concernito, liquabilia vero eliquato et frigesieri sinito et sic erasa aridis committito, et contusis ac repositis utitor. *Aliud ejusdem.* ℞ Cerae lib. j, olei veteris aut Sabini sextarium j, foenigraeci sextarium j, cicutae sextarium dimidium, resinae frictae lib. j, nitri rubri dodrantem, floris lapidis Asii semissem, medullae cervinae trientem, Illyricae trientem, praepara ut dictum est.

[639] [*Τοῦ αὐτοῦ ἄλλο μάλαγμα τὸ διὰ τῶν δαδίων, Τίτου Καίσαρος, ποδαγρικοῖς, ἀρθριτικοῖς, καὶ πᾶσαν σκληρίαν μαλάττει.*] ♃ Ἰξοῦ δρυΐνου λίτραν α' S''. λιβάνου λίτραν α'. κηροῦ λίτραν α'. δαδίων λιπαρῶν λίτραν α'. πιτυΐνης λίτραν α'. ἕψε τὰ τηκτὰ κινῶν δαδίοις λιπαροῖς καὶ ὅταν ἀποῤῥεύσῃ πᾶν τούτων τὸ λίπασμα, καθελὼν ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ὕλιζε τὸ ὑγρὸν καὶ τούτῳ βάλλε τὸν λίβανον λειότατον, κινῶν συνεχῶς ἕως ἀμολύντου, καὶ εἰς θυείαν ἐξεράσας ἀνελόμενος χρῶ. ἄλλο. ♃ δαδίων λιπαρωτάτων λίτραν α'. λιβάνου ἄῤῥενος λίτραν α'. ῥητίνης πιτυΐνης λίτραν α'. ἰξοῦ δρυΐνου λίτρας S''. σκεύαζε καθὰ προείρηται.

[*Μάλαγμα τὸ διὰ τοῦ Ἀσίου, ποδαγρικοῖς, ἀρθριτικοῖς σφόδρα γενναῖον, ἀπαλλάττει τῆς ὅλης διαθέσεως, ἡ χρῆσις ἐν διαλείμματι.*] ♃ Ἰξοῦ δρυΐνου, τερμινθίνης ἀνὰ λίτραν α'. ἀφρονίτρου, λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους, λιβάνου ἀνὰ λίτρας S''. ἐλαίου κυπρίνου λίτραν α'. στέατος ὅσον ἐξαρκεῖ, τὰ ξηρὰ κόπτεται καὶ σήθεται καὶ μετὰ τοῦ ὕδατος τρίβε-

[*Aliud malagma ejusdem ex taedis, Titi Caefaris. Facit podagricis et arthriticis. Emollit omnem duritiem.*] ♃ Vifci quercini lib. j ß, thuris lib. j, cerae lib. j, taedarum pinguium lib. j, refinae pinus lib. j, liquabilia coquito ac pinguibus taedis moveto, poftquam vero omnis pinguedo ab ipfis effluxerit, ab igne ablatum liquorem excolato, atque huic thus tenuiffime tritum infpergito, affidueque moveto donec ad confiftentiam manus non inquinantem redigatur, et in mortarium translata reponito ac utitor. *Aliud.* ♃ Taedarum pinguiffimarum lib. j, thuris mafculi lib. j, refinae pinus lib. j, vifci quercini lib. ß, praepara ut praedictum eft.

[*Malagma ex lapide Afio, podagricis, arthriticis valde commodum. Liberat a toto affectu. Ufus eft in intermiffione.*] ♃ Vifci quercini, terebinthinae, utriusque lib. j, fpumae nitri, floris lapidis Afii, thuris, fingulorum libram dimidiam, olei cyprini lib. j, adipis quantum fatis eft, arida tunduntur et cribrantur ac cum aqua teruntur

ται, ὥστε κηρωτῆς ὑγρᾶς ἔχειν τὸ πάχος. τὰ δὲ τηκτὰ τήκεται καὶ τοῖς λεανθεῖσιν ἐπιβάλλεται καὶ ἀνακόψαντες ἀνελόμενοι χρώμεθα. ἄλλο. ℞ ἰξοῦ λίτραν μίαν, τερμινθίνης λίτραν μίαν, λίθου Ἀσίου, νίτρου ἀνὰ γο δ'. μάννης γο γ'. κυπρίνου γο β'. ὕδατος πηλοποιητικοῦ τὸ αὔταρκες.

["Αλλο τὸ ἀρθριτικὸν σφόδρα γενναῖον, παραχρῆμα ὠφελεῖ ἀναπίνων καὶ τὰς ἐν βάθει ὑγρασίας.] ℞ Ἰξοῦ λίτραν α'. τερμινθίνης λίτραν α'. στέατος ταυρείου, λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους ἀνὰ γο γ'. ἀσβέστου γο γ'. μάννης γο γ'. κυπρίνου λίτραν α'. σκεύαζε καθὰ προείρηται. ἄλλο Διοδώρου. ℞ ἀσβέστου ∠ α'. λιβάνου, τερμινθίνης, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ∠ δ'. στέατος ταυρείου ∠ η'. ἀφρονίτρου ∠ δ'. λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους ∠ β'. ἐν ἄλλῳ ∠ δ'. ἐλαίου κυάθους β'. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν. τὸ φάρμακον σφόδρα καλόν ἐστιν, ἀναπίνει καὶ τὰς περὶ πάντα τὰ ἄρθρα συνισταμένας συλλογὰς καὶ ἀπαλλάττει τῶν πόνων.

ad cerati liquidi ſpiſſitudinem, liquabilia vero eliquantur et tritis adjiciuntur, quibus ſimul conquaſſatis ac repoſitis utimur. *Aliud.* ℞ Viſci lib. j, terebinthinae lib. j, lapidis Aſii, nitri, utriusque trientem mannae quadrantem, cyprini ſextantem, aquae lixivii figulini quod ſatis eſt.

Aliud ad arthriticos valde praeclarum, auxiliatur confeſtim, humores in alto abſorbens.] ℞ Viſci lib. j, terebinthinae lib. j, adipis taurini, floris lapidis Aſii, utriusque quadrantem, calcis vivae quadrantem, mannae quadrantem, cyprini lib. j, praepara ut dictum eſt. *Aliud Diodori.* ℞ Calcis vivae ʒ j, thuris, terebinthinae, ammoniaci thymiamatis, ana. ʒ iv, adipis taurini ʒ viij, ſpumae nitri ʒ iv, floris lapidis Aſii ʒ ij, in alio exemplari ʒ iv, olei cyath. ij, arida cum liquidis committito. Hoc medicamentum valde commodum eſt. Abſorbet etiam collectiones circa articulos conſiſtentes et a doloribus liberat.

ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΓΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΝ Α.

Ed. Chart. XIII. [640.] Ed. Bas. II. (312.)

Κεφ. α'. Ἤδη μοι καὶ πρόσθεν ἐγέγραπτο πραγματεία, δυοῖν μὲν ἐξ αὐτῆς τῶν πρώτων βιβλίων ἐκδοθέντων, ἐγκαταλειφθέντων δὲ ἐν τῇ κατὰ τὴν ἱερὰν ὁδὸν ἀποθήκῃ μετὰ τῶν ἄλλων, ἡνίκα τὸ τῆς Εἰρήνης τέμενος ὅλον ἐκαύθη, καὶ κατὰ τὸ παλάτιον αἱ μεγάλαι βιβλιοθῆκαι. τηνικαῦτα γὰρ ἑτέρων τε πολλῶν ἀπώλοντο βιβλία καὶ τῶν ἐμῶν ὅσα κατὰ τὴν ἀποθήκην ἐκείνην ἔκειτο, μηδενὸς τῶν ἐν Ῥώμῃ

GALENI DE COMPOSITIONE MEDICAMENTORVM PER GENERA LIBER I.

Cap. I. Jam a me et prius ſcriptum eſt opus, cujus priores duo libri in publicum ſane prodierant, ſed cum aliis in apotheca, quae ad viam ſacram eſt, relicti intercidere, quando Pacis delubrum totum et ingentes Palatii bibliothecae incendio conflagrarunt. Tunc enim et aliorum multorum et mei libri, qui in apotheca illa erant ſepoſiti, interierunt, idque quum amicorum nullus, qui Romae de-

φίλων ἔχειν ὁμολογοῦντος ἀντίγραφα τῶν πρώτων δυοῖν. ἐγκειμένων οὖν τῶν ἑταίρων αὖθίς με γράψαι τὴν αὐτὴν πραγματείαν, ἀναγκαῖον ἔδοξέ μοι δηλῶσαι περὶ τῶν προεκδοθέντων, ὅπως μή τις προεντυχὼν αὐτοῖς ποτε ζητοίη τὴν αἰτίαν τοῦ δίς με περὶ τῶν αὐτῶν πραγματεύσασθαι. κατ᾽ ἐκεῖνα μὲν οὖν ἐποιησάμην τὸν λόγον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου βιβλίου πρὸς τοὺς σοφιστικῶς ἀναιροῦντας, ὡς οἷόν [641] τε τὴν ἐπαγγελίαν τῶν συνθέτων φαρμάκων, ἐνίοις δὲ καὶ τῶν ἁπλῶν ἐπηρεάζοντας, ἅμα τοῦ σκώπτειν τοὺς γεγραφότας ὑπὲρ αὐτῶν, ὡς τὰ μὲν ἧπαρ ὠφελεῖ, τὰ δὲ σπλῆνα, τὰ δὲ νεφροὺς ἢ κύστιν ἢ κεφαλὴν ἢ πνεύμονα. πότερα γὰρ, φασὶν, ἐφεστηκώς τις αὐτοῖς προστάττει, καθάπερ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ,

Σὺ μὲν βάδιζε τὰς ἐπ᾽ Ἰνάχου ῥοὰς,
Σὺ δ᾽ ἀμφὶ Θήβας στεῖχε τὰς Καδμηΐας.

οὕτως ἐνταῦθα σὺ μὲν βάδιζε τὰς ἐφ᾽ ἥπατι πύλας, σὺ δ᾽ ἐπί τε κύστιν ἢ καὶ νεφροὺς δύο ἢ τὸ καταποθὲν εἰς τὴν κοιλίαν ἀναδίδοται μὲν εἰς ἧπαρ, ἐντεῦθεν δὲ φέρεται πάντη

gebant, priorum duorum exemplaria habere fe fateretur. Efflagitantibus itaque familiaribus ut idem opus denuo fcriberem, operae pretium mihi vifum eft prius editorum mentionem facere, ne, fi quis antea in illos inciderit, caufam quaeritet, cur bis de eisdem rebus tractaverim. In illis igitur a primi libri exordio difputationem in eos direximus, qui fophiftarum modo compofitorum medicamentorum pollicita, feu profeffionem quantum licuit abrogare nonnullaque fimplicium calumniis deprimere conabantur, dicteriis eos pariter inceffentes, qui fcriptum de illis reliquerunt, alia jecur, alia lienem, alia renes vel veficam vel caput vel pulmones juvare. Utrum enim, ajunt, praefes quidam eis imperat? quemadmodum in tragoedia,

Abi quidem tu flumina ipfa ad Inachi,
Thebas at age tu pergito Cadmeias.

Sic hic tu quidem ad hepatis portas, tu vero ad veficam vel renes duos proficifcere. An quod in ventriculum ingeftum eft, in jecur quidem diftribuitur, inde vero per uni-

τοῦ σώματος; ἀλλὰ τοῦτό γε τὸ σκῶμμα δηλοῖ τοὺς ταῦτα λέγοντας εἰς τοσοῦτον ἀπείρους εἶναι φαρμάκων δυνάμεως, ὡς ἀγνοεῖν ὑπὸ μὲν τοῦ θαλαττίου λαγωοῦ μόνον τῶν πάντων ἐν τῷ σώματι μορίων ἑλκόμενον πνεύμονα, κύστιν δ᾽ αὖ μόνην ὑπὸ τῶν κανθαρίδων. ὑπ᾽ ἄλλων δὲ τοὺς ἐν νεφροῖς λίθους θρυπτομένους, ὑφ᾽ ἑτέρων δὲ τὰς ἐκ πνεύμονός τε καὶ θώρακος ἀναπτύσεις εὐπετεῖς γινομένας, ὥσπερ ὑπ᾽ ἄλλων ἄλλα καθ᾽ ἕν τι μόριον ἐξαιρέτως ἐπιτελούμενα. πολυειδῶς δὲ τοῦτον τὸν λόγον ἐν τῷ πρώτῳ τῶν γεγραμμένων ἤδη μοι πρόσθεν, ὡς ἔφην, ὑπομνημάτων ἐξειργασάμην, ὥσπερ αὖ κατὰ δεύτερον ἄλλον, οἰομένων τινῶν ἐν τῇ συνθέσει διαφθείρεσθαι παντάπασι τὰς ἐναντίας ἀλλήλαις δυνάμεις τῶν ἁπλῶν φαρμάκων. εἰ γὰρ ὕδωρ, φασὶ, τὸ ζεστότατον τῷ ψυχροτάτῳ μίξεις, οὐδέτερον μενεῖ τῶν μιχθέντων ὁποῖον ἦν ἔμπροσθεν, ἀλλ᾽ ἕν τι γενήσεται τρίτον, ἕτερον ἀμφοῖν. ἐδείχθησαν δὲ κἀνταῦθα ληροῦντες μάταια διὰ τὸ μὴ γινώσκειν ἔνια μὲν τῶν προσφερομένων τῷ σώματι κατὰ τὰς ἐμφύτους δυνάμεις, ἔνια δὲ κατὰ τὰς ἐπικτήτους

verſas corporis partes defertur? At hoc ſcomma eos, qui haec cavillantur, tam eſſe medicamentorum facultatis imperitos arguit, ut a marino lepore pulmonem exulcerari ſolum ex omnibus corporis partibus ignorent, veſicam ſolam a cantharidibus, ab aliis renum lapides conteri, ab aliis rurſus ex pulmone atque thorace faciles fieri excreationes, quemadmodum ab aliis alia in una quadam parte peculiariter perfici. Atqui varie hunc ſermonem in primo commentariorum jam antea nobis, ut dixi, conſcriptorum libro, ſicut rurſus in ſecundo alterum ſumus exequuti, quod alii quidam putarent in compoſitione ſimplicium medicamentorum contrarias inter ſe facultates omnino corrumpi. Etenim ſi aquam, inquiunt, ferventiſſimam cum frigidiſſima temperaveris, neutra illarum, qualis prius extitit, permanet, ſed tertia quaedam ab utraque diverſa generabitur. At hic quoque vanam ipſorum nugacitatem oſtendimus, qui ignorent ex iis, quae corpori admoventur, nonnulla pro innatis facultatibus, alia pro acquiſitis qualitatibus fun-

ποιότητας ἐνεργεῖν. τίς γὰρ οὐκ οἶδε κώνειον ἢ μηκώνειον ψύχοντα; καὶ μὴν εἰ θερμήνας αὐτὰ σφοδρῶς, προσφέροις ζώου σώματι, καυτηρίῳ παραπλησίως ἕλκος ἐργάσῃ. καθάπερ γε πάλιν εἰ νᾶπυ τρίψας ἐν ἀέρι ψυχρῷ, μεθ᾽ ὕδατος ψυχροτάτου χειμῶνος ὥρᾳ, προσενέγκῃς ἐξαίφνης ἀραιῷ τε καὶ ἀσθενεῖ σώματι, φρίξει οὐδὲν ἧττον ἢ εἰ χιὼν ἢ κρύσταλλος ἔψαυσεν αὐτοῦ. ἀλλ᾽ ἐὰν ὁμιλήσῃ σώματι ζώου χρόνῳ πλέονι, πρῶτα μὲν αἴσθησιν ἐργάσεται θερμασίας ὀλίγης, εἶτα πλείονος, εἶθ᾽ οὕτω πολλῆς, ὡς ὑπὸ πυρὸς καίεσθαι δοκεῖν. ἔμπαλιν δὲ κώνειόν τε καὶ μηκώνειον θερμὰ προσαχθέντα, ἐὰν ὁμιλήσῃ τῷ σώματι χρόνῳ πλέονι, τοσαύτην ἐργάσεται τὴν ψύξιν, ὡς ἀναίσθητα γενέσθαι τὰ σώματα, κἂν πρότερον αἰσθητικώτατα ὑπάρχῃ. διωρισμένων οὖν ἡμῖν τῶν τοιούτων ἁπάντων ἐν τοῖς περὶ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως ὑπομνήμασιν, ἕνδεκα τὸν ἀριθμὸν οὖσιν, ἐπ᾽ αὐτὴν ἤδη τρέψομαι τὴν χρήσιμον διδασκαλίαν, ἐν ᾗ γυμνασάμενός τις, ἐὰν καὶ μηδ᾽ ὅλως ἐπιφέρηται τὰς γραφὰς τῶν πολυφαρμάκων δυνάμεων, οὐκ ἀπορήσει τῶν ἐπιτηδείων πρὸς ἑκα-

ctionem obire. Quis enim cicutam aut papaver refrigerandi vim habere dubitat? quin tu ſi recalefacta ea vehementer animalis corpori offeras, non ſecus ac cauterium ulcus concitabunt. Quemadmodum rurſus, ubi ſinapi in frigido aëre cum aqua tritum, frigidiſſima hiemis tempeſtate, repente corpori raro ac imbecilli applices, horrebit nihilominus, quam ſi nix aut glacies ipſum contigiſſet. Sed ſi longiori tempore corpori animalis admotum fuerit, principio ſane exigui caloris ſenſum praebebit, dein majoris, poſtea tam copioſi, ut igne uri videatur. E contrario vero et cicuta et papaver, calida adhibita, ſi corpori diuturno tempore admoveris, tantam parient refrigerationem, ut ſtuporem corporibus quamlibet acuto ſenſu antea praeditis inferant. Quum igitur id genus omnia in commentariis, qui undecim numero ſunt, de ſimplicium medicamentorum facultate definiverimus, jam ad ipſam diſciplinam utilem deſcendemus, in qua quivis exercitatus, etiam ſi facultatum multorum medicamentorum ſcriptiones minus attulerit, non indigebit idoneis ad quem-

ὅτου πάθος, ἐὰν οὗτος, (313) ὡς ἔφην, ἔμπειρος ᾗ τῆς ὕλης τῶν ἁπλῶν φαρμάκων. ἐν παρέργῳ δὲ ὁ λόγος οὗτος ἐπιδείκνυσι καὶ τὴν τῶν ἐμπειρικῶν ἰατρῶν φιλονεικίαν εἰς ὀνείρατά τε καὶ τύχην καὶ περίπτωσιν ἀναγόντων τὰ σύνθετα φάρμακα σχεδὸν ἅπαντα, πλὴν ὀλιγίστων τινῶν, ἃ κατὰ τὸν κοινὸν ἁπάντων ἀνθρώπων λόγον, ὃν ἐπιλογισμὸν αὐτοὶ καλοῦσιν, εὑρηκέναι φασί. ὥσπερ ὅταν ἀλλήλοις μίξωμιν φάρμακα τὴν αὐτὴν ἐπιδεδειγμένα διὰ τῆς πείρας ἐνέργειαν, ἄλλο δ᾽ ἐπ᾽ [642] ἄλλου σώματος ἄμεινον ἢ χεῖρον ἐνηργηκὸς, εὔλογον μὲν ἡμῖν ἔδοξε, φασὶν ἔνιοι τῶν ἐμπειρικῶν, οὐ γὰρ δὴ πάντες γε, συνθεῖναι πλείω τοιαῦτα χάριν τοῦ κἂν ἓν ἐξ αὐτῶν εὑρεθῆναι τῇ φύσει τοῦ θεραπευομένου σώματος οἰκεῖον. ὅπερ ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ καινοτάτου φαρμάκου τοῦ καλουμένου κεφαλικοῦ γεγονέναι φασὶ, μιχθέντων ἐν αὐτῷ πάντων τῶν καὶ κατὰ μόνας ἐγνωσμένων ἕλκη σαρκοῦν. ἀλλὰ κατὰ τίνα γε λόγον ἰὸς μιχθεὶς ἁπλῇ κηρωτῇ σαρκωτικὸν ἐργάζεται φάρμακον, οὐδετέρου τῶν μιχθέντων σαρκοῦντος, οὐκέτι λέγουσιν. ὁ μὲν γὰρ ἰὸς ἀναβιβρώσκει τὴν

que affectum, modo fimplicium medicamentorum, uti diximus, materiae non fit imperitus. Caeterum hic liber obiter oftendit et empiricorum medicorum contentionem, qui ad infomnia, fortunam et cafum medicamenta compofita prope univerfa referunt, pauciffimis quibusdam exceptis, quae communi omnium hominum ratione, quam epilogismum ipfi vocant, inveniffe fe dicunt. Quemadmodum ubi ejusdem facultatis medicamenta invicem mifcuerimus, quae alia in alio corpore melius aut pejus functionem fuam objiffe ufu ac experimentis didicimus, rationi confonum certe nobis effe videtur, empiricorum aliqui dicunt, non enim omnes, componere plura hujusmodi, ut vel unum ex eis corporis curandi naturae idoneum inveniatur. Quod in hoc utique recentiffimo medicamento vocato cephalico accidiffe ferunt, mixtis in eo omnibus iis, quae vel per fe ulcera carne implere cognofcuntur. Sed qua ratione aerugo cerato fimplici mixta medicamentum farcoticum faciat, quum neutrum ex illis carnis procreandae vim habeat, non item exponunt,

Ed. Chart. XIII. [642.] Ed. Baf. II. (313.)

ἡλκωμένην σάρκα, θερμὸν καὶ δριμὺ φάρμακον ὑπάρχον. ἡ κηρωτὴ δὲ πρᾶον μέν ἐστι καὶ ἄδηκτον, ἀντὶ δὲ σαρκὸς νέας ῥύπον ἐπιτρέφει τοῖς ἕλκεσιν. ἐμοὶ δὲ καὶ τοῦθ᾽ ὅπως ἀλλήλοις ἐπιμίγνυται καὶ τἄλλα, ὅσα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ τῶν ἐναντίων σύγκειται, λέλεκται μὲν ἤδη καὶ κατὰ τὸ τρίτον γράμμα τῆς θεραπευτικῆς πραγματείας, εἰρήσεται δὲ καὶ νῦν ἡ κατὰ μέρος γυμνασία μετὰ παραδείγματος ἐφ᾽ ἑκάστου πάθους.

Κεφ. β΄. [*Τίνα προσεπίστασθαι χρὴ τὸν μέλλοντα καλῶς συντιθέναι τὰ φάρμακα.*] Περὶ μὲν τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως εἴρηται δι᾽ ἑτέρας πραγματείας ὅτι χρὴ γινώσκειν ἑκάστου τὴν δύναμιν, οὐ κατὰ γένος μόνον, ὡς ἔγραψάν τινες, ἤτοι θερμαίνειν ἢ ψύχειν ἢ ξηραίνειν ἢ ὑγραίνειν εἰπόντες, ἀλλὰ διωρισμένως τε καὶ διηρθρωμένως, ἐκ τίνος ἐστὶ τάξεως, ὡς ἡμεῖς ἐδηλώσαμεν. ἔνια μὲν γὰρ φάρμακα παντάπασιν ἀμυδρῶς ἐργάζεται τῶν εἰρημένων ἕκαστον, ἔνια δὲ σαφῶς, ἔνια δὲ ἰσχυρῶς, ὥσπερ ἄλλα τελέως. οὔκουν αὐταρκὲς ἐπίστασθαι θερμαίνειν ἢ ψύχειν τόδε τὸ

siquidem aerugo ulceratam carnem erodit, quum acre et calidum medicamentum sit, ceratum vero mite quidem est nec mordax, verum novae carnis loco sordes parit ulceribus. Nos vero diximus in tertio methodi medendi libro, quomodo tum hoc tum alia, quae ex contrariis eodem pacto constant, invicem commisceantur, dicetur nunc quoque particularis exercitatio, morbi cujusque apposito exemplo.

Cap. II. [*Quae praescire oporteat eum, qui medicamenta probe compositurus sit.*] Altero de simplicium medicamentorum facultatibus opere dictum est, singulorum facultates esse noscendas non in genere solum, ut quidam scripserunt, dicentes ea vel calefacere vel refrigerare vel siccare vel humectare, verum definite articulatimque, ex quo sint ordine, uti nos declaravimus. Nam nonnulla quidem medicamenta obscure prorsus unumquodque praedictorum efficiunt, quaedam manifesto, aliqua valide, sicut alia absolute. Non satis est ergo novisse medicamentum hoc ca-

φάρμακον, ἀλλὰ καὶ μέχρι πόσου θερμαίνει καὶ ψύχει προσδιορίσασθαι χρή. θερμαίνουσι γὰρ αἱ ῥητίναι πᾶσαι καὶ τοῦτο κοινὸν αὐταῖς, ἀλλὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον οὐκ ὀλίγον ἐν τῇ θερμότητι κέκτηνται. θερμαίνουσι δὲ καὶ ὀποὶ πολλοὶ, διαφέροντες ἀλλήλων οὐ σμικρὰν διαφορὰν ἐν τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον. εἰ γὰρ παραβάλλοις ὀπὸν πάνακος τῷ Κυρηναίῳ καὶ Μηδικῷ, δόξει σοι τοῦτο μηδὲν ὡς πρὸς ἐκείνους εἶναι. καὶ τί δεῖ πόῤῥω τὸν λόγον ἀπάγειν, αὐτῶν οἷς ὁσημέραι προσφερόμεθα τῆς διαφορᾶς ἀναμνῆσαι δυναμένους; ἄνηθον γοῦν καὶ πήγανον καὶ κρόμμυον θερμαίνοντα πάντα πολὺ διενήνοχεν ἀλλήλων, ὥστε καὶ κατὰ τὰς θεραπείας τῷ μὲν ἱκανῶς ἐψυγμένῳ μορίῳ τὸ θερμαῖνον ἱκανῶς προσοίσομεν φάρμακον, τῷ δὲ βραχὺ τοῦ κατὰ φύσιν ἐξηλλαγμένῳ τὸ μετρίως θερμαῖνον, ὥσπερ γε καὶ τῷ πάνυ κατεψυγμένῳ τὸ σφοδρότατα θερμαῖνον. εἰκότως οὖν ἡμεῖς ἐποιησάμεθα τέσσαρας τάξεις ἐν τοῖς θερμαίνουσι, διορισάμενοι τῶν ἐπ' ὀλίγον θερμαινόντων τά τε σαφῶς τοῦτο δρῶντα καὶ τὰ πάνυ θερμαίνοντα καὶ τὰ σφόδρα μετὰ τοῦ

lefacere aut refrigerare, fed quousque calefaciat vel refrigeret, definire oportet. Calefaciunt enim refinae omnes, idque ipfis commune, attamen majoris minorisque rationem non exiguam in calore fortitae funt. Item fucci plures non mediocriter ratione ad majus minusque facta differentes calefaciunt. Nam fi panacis fuccum Cyrenaeo et Medico conferas, videbitur tibi hic nihil ceu ad illos effe. At quorfum attinet fermonem ipforum divertere longius, quum eorum differentiae, quibus in cibo utimur quotidie, poffimus meminiffe? Anethum igitur et ruta cepaque, omnia calefacientia, magno inter fe variant difcrimine. Quapropter in curationibus quoque parti admodum refrigeratae medicamentum quod impenfe calefaciat admovebimus, illi vero, quod paululum a naturali habitu receffit, modico calore praeditum, ficut et infigniter refrigeratae vehementiffime calefaciens adhibebitur. Merito igitur quatuor nos excalefacientium ordines ftatuimus, feparantes a modice calefacientibus ea, quae manifefte id agunt, tum quae valide, tum

καίειν. ἐν ἑκάστῃ δὲ τῶν τεσσάρων διαφορῶν ἔνια μὲν οἷον ἀρχομένης τε διαφορᾶς, ἔνια δὲ τελευτώσης τε καὶ πλησιαζούσης τῇ μετὰ ταύτην, ἔνια δὲ ἐν τῷ μεταξύ. τῶν γοῦν ἑλκούντων διὰ θερμότητα, καθάπερ καὶ τῶν σηπτῶν ὀνομαζομένων, ἔνια μὲν ἅμα τῷ προσαχθῆναι τῷ σώματι τὴν ἑαυτῶν ἐπιδείκνυνται δύναμιν, ἔνια δὲ δυοῖν ἢ τριῶν ἢ τεττάρων ὡρῶν δεῖται· τινὰ δ' ὅλης ἡμέρας ἢ καὶ τῆς μετ' αὐτὴν νυκτὸς ἢ καὶ πλειόνων ἐφεξῆς. ταῦτ' οὖν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν θερμαινόντων, [643] οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ψυχόντων ἐπίστασθαι χρὴ, τὸν μέλλοντα συντίθεσθαί τι φάρμακον. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὑγραινόντων καὶ ξηραινόντων. αἱ δὲ ὗλαι τῶν φαρμάκων, αἱ μὲν ἀπὸ φυτῶν εἰσιν, αἱ δὲ ἀπὸ μετάλλων, αἱ δ' ἀπὸ ζώων. καὶ πάσας αὐτὰς διωρισμένας ἐν τῇ περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείᾳ μεμαθήκατε. πρὸς γὰρ τοὺς ἑταίρους ὁ λόγος οὗτός ἐστί μοι μάλιστα, τοὺς ἀξιώσαντάς με δεύτερον νῦν ἐπὶ τοῖς ἀπολωλόσι γράφειν ταῦτα· καθάπερ δὲ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων τὰς δυνά-

quae vehementer adeo, ut urant. In fingulis autem illis quatuor ordinibus diverfis quaedam effe velut incipientis differentiae, nonnulla definentis et ei, quae poft hanc exiftit, propinquae, alia in medio conftituta. Itaque funt ex iis, quae propter caloris vim exulcerant, quemadmodum etiam ex illis, quae feptica putrefacientia nominantur, alia fimulatque corpora contigerint facultatem fuam oftendunt, quaedam duabus tribusve aut iv horis opus habent, nonnulla diem totum, vel etiam poft eum noctem vel majus dein fpatium requirunt. Haec jam ut in calefacientibus, ita quoque in refrigerantibus intelligere eum oportet, qui medicamentum aliquod confecturus eft, pari modo et in iis quae humectant exiccantque. At materiae medicamentorum quaedam a plantis, quaedam a metallis, nonnulla ab animantibus proveniunt, quas omnes in tractatu de fimplicibus medicamentis definite expreffas didiciftis. Nam cum familiaribus hic fermo potiffimum eft, qui precibus me adegerunt haec nunc propter librorum interitum denuo per-

μεις ἁπάντων ὑμᾶς ἀκριβῶς ἐπίστασθαι προσῆκεν, ἵνα ἐν παντὶ χωρίῳ δύνησθε ῥᾳδίως ἐκ τῶν παρόντων συντιθέναι τὰ λυσιτελοῦντα τοῖς θεραπείας δεομένοις σώμασιν, οὕτω καὶ τῶν παρὰ φύσιν πασῶν διαθέσεων τὰς διαφορὰς ὑπόμνημα· δεύτερον δὲ τὸ περὶ τῆς τῶν συμπτωμάτων, καὶ τρίτον ἐπ᾽ αὐτοῖς, ἐν ᾧ περὶ τῶν τὰς νόσους ἐργαζομένων αἰτίων διέρχομαι. καὶ πρὸς τούτοις ἄλλα τρία τῶν ἐν τοῖς συμπτώμασιν αἰτίων. ἔχετε δὲ καὶ τὸ περὶ πλήθους ἐμὸν γράμμα καὶ τὸ περὶ τῆς τῶν πυρετῶν διαφορᾶς ἐπ᾽ αὐτοῖς τε τὰ τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου, δι᾽ ὧν ἐμάθετε τάς τε διαθέσεις, ὑφ᾽ ὧν ἐνέργεια βλάπτεται, καὶ ὡς ἡ θεραπεία τούτων πρώτων ἐστὶν, ὥσπερ γε πάλιν ἡ προφυλακὴ τῶν ἐργαζομένων αὐτὰς αἰτιῶν. ἐμάθετε δὲ καὶ ὅτι πρῶτος σκοπὸς τῆς θεραπείας ἐκ τῶν νοσωδῶν εὑρίσκεται διαθέσεων, ὅτε τε συνενδείκνυται τούτοις ἡ τοῦ πεπονθότος μορίου φύσις, ἅμα τῇ τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος κράσει καὶ κατάστασιν καὶ ἡλικίαν καὶ ὥραν καὶ χώραν, ἐπιτηδεύματά τε καὶ ἔθη συνεπισκέπτονται πολλοὶ τῶν ἀρίστων ἰατρῶν,

scribere. Jam vero, ut simplicium medicamentorum universorum facultates adamussim vobis cognoscendae sunt, quo ubivis corporibus curationem desiderantibus idonea ex iis quae adsunt facile possitis remedia componere, ita etiam omnium praeter naturam affectuum differentias tenere expedit, quas primum quidem libro de morborum, altero de symptomatum differentiis, tertio post illos, in quo de causis morbos efficientibus dissero, comprehensas habetis, ad haec aliis tribus de symptomatum causis, uno insuper meo de plenitudine, nec non de febrium differentia commentario, postremo medendi methodo, in quibus affectiones actionem laedentes didicistis, item curationem harum primam esse, quemadmodum etiam praeservationem, causarum eas parientium. Docti pariter estis, primum curationis scopum a morbosis dispositionibus suggeri, ac cum his una affectae partis naturam indicari. Praeterea aëris nos ambientis temperamentum, constitutionem, aetatem, tempus, locum, vitae propositum et ἔθη, id est consuetudines, plures egregii medici

Ed. Chart. XIII. [643.] Ed. Baf. II. (313.)

ὑπὲρ ὧν εἰρήσεταί τινα καὶ νῦν, ἔνθ᾽ ἂν αὐτῶν γένηται χρεία. ταῦτ᾽ οὖν ὑμᾶς οὕτως ἅπαντα διὰ μνήμης ἔχειν χρὴ πρόχειρα, βουλομένους ἐν ἅπαντι χωρίῳ φαρμάκων εὐπορεῖν ἁπλῶν τε καὶ συνθέτων, ἔτι τε πρὸς τούτοις, ὡς ἐνίοτε μὲν ἕν τι φάρμακον αὐτοφυὲς ἁπλοῦν, ἱκανόν ἐστι τὴν παρὰ φύσιν ἰάσασθαι διάθεσιν, ἐνίοτε δὲ χρεία γίγνεται συνθέτου καὶ διὰ τί γε πράττομεν τοῦτο λεκτέον ἐφεξῆς.

Κεφ. γ΄. [Τίς ἡ χρεία τῶν συνθέτων φαρμάκων.] Εἰ διὰ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων μόνον ἦν δυνατὸν ἁπάσας ἰάσασθαι τὰς παρὰ φύσιν διαθέσεις, οὐκ ἂν ἐδεήθημεν οὐδέποτε συνθέτου φαρμάκου, νυνὶ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει. πολλάκις γὰρ ἄχρι τοσοῦδέ τινος ἐκθερμανθῆναι τὸ σῶμα βουλόμενοι τῶν ἁπλῶν οὐδὲν ἔχομεν τοιοῦτον. ἀνάλογον γὰρ εἶναι χρὴ τῇ θεραπευομένῃ διαθέσει τὸ θεραπεῦον φάρμακον. ἐὰν οὖν ἡ διάθεσις ᾖ ψυχρὰ, τέτταρσιν ἀριθμοῖς ἀφεστῶσα τῆς κατὰ φύσιν, ὅτι μὲν εἶναι χρὴ τὸ θεραπεῦσον αὐτὴν φάρμακον, ἴσῃ ποσότητι θερμότερον τοῦ συμμέτρου πρόδηλον παντί.

inſpiciunt, de quibus, ubi eorum uſus fuerit, aliqua ſimul et hic nobis dicentur. Haec itaque in memoria vos omnia ſic exprompta habere expedit, ſi quovis loco medicamentorum tum ſimplicium tum compoſitorum copiam habere deſideratis. Inſuper quod ab uno interim aliquo ſponte nato medicamento ac ſimplici morbus curari poſſit, interim vero compoſiti uſus requiratur, ac quamobrem id agamus rationem deinceps explicabimus.

Cap. III. [*Quis compoſitorum medicamentorum uſus.*] Si ſolis ſimplicibus medicamentis univerſos praeter naturam affectus curare liceret, nullus utique compoſiti unquam uſus foret; at hoc nunc ita comparatum non eſt, nam ſaepe, quum corpus aliquatenus calefacere volumus, ſimplex nullum, quod praeſtare id queat, habemus, medicamentum enim curans affectioni cui adhibetur, proportione nimirum reſpondere oportet. Ergo ſi diſpoſitio ſit frigida, quatuor numeris a naturali recedens, curaturum ipſam medicamentum totidem gradibus mediocri ſymmetrove calidius eſſe opor-

μὴ παρόντος δ᾽ ἐνίοτε (314) μηδενὸς τοιούτου τῶν ἁπλῶν ἂν εὐπορῶμεν δυοῖν, ὧν τὸ μὲν ἀριθμοῖς πέντε, τὸ δὲ τρίσὶ θερμότερον, μίξαντες αὐτὰ τὸ μέσον ἐργασόμεθα, τέτρασιν ἀριθμοῖς ὑπερέχον τοῦ συμμέτρου. τινὰ δὲ τῶν ἁπλῶν οὐδ᾽ εἰς χρῆσιν ἀχθῆναι δύναται χωρὶς ἑτέρας μίξεως, οἷον ὅταν ἔμπλαστὸν φάρμακον ἐπιτιθέναι τινὶ βουλώμεθα. τῶν γὰρ ἁπλῶν οὐδὲν ἐπιτήδειον εἰς τὴν τοιαύτην χρείαν. οὔτ᾽ οὖν ἄσφαλτος οὔτε κηρὸς οὔτε ῥητίνη, καθάπερ οὐδὲ πίσσα πρόπολίς τε καὶ λάδανον, ἔτι δὲ μᾶλλον ἰὸς καὶ ψιμύθιον ἢ λιθάργυρος ἢ μολύβδαινα ἢ τῶν ἄλλων τι με(644)ταλλικῶν φαρμάκων. ὡσαύτως οὐδὲ βοτάναι μόναι φάρμακον ἔμπλαστὸν δύνανται ποιεῖν. εἰκότως οὖν ἐπενόησαν οἱ πρώτως συνθέντες ἔμπλαστὰ φάρμακα καὶ δι᾽ ἐλαίου μίξεως ἕψειν μὲν τὰ μεταλλικὰ, τήκειν δὲ τὰ τηκτὰ, προσεμβάλλειν δ᾽ αὐτοῖς καὶ βοτάνας ξηρὰς, κεκομμένας τε καὶ διηθημένας. ἐφ᾽ ἑτέρων πάλιν διαθέσεων, χρεία ἑνὸς φαρμάκου μόνου τῶν αὐτοφυῶν ἐστιν, ἐπιμίγνυμεν δ᾽ αὐτῷ τινὰ, ποτὲ μὲν

tere omnibus eſt manifeſtum. Porro quum interim tale ſimplex nullum adſit, ſi duo habeamus, quorum hoc numeris quinque, illud tribus calidius ſit, ea ſi miſcuerimus, medium efficiemus, quatuor numeris ſymmetron exuperans. Jam quaedam ſimplicia citra alterius mixturam ne in uſu quidem eſſe poſſunt, veluti quum emplaſtrum medicamentum apponere cuipiam volumus, quippe ſimplex nullum ad talem uſum idoneum eſt. Ergo neque bitumen neque cera neque reſina, ſicut neque pix neque propolis ac ladanum multo minus aerugo et ceruſſa, vel ſpuma argenti vel molybdaena vel aliud quodpiam metallicum medicamentum, ſimili modo nec herbae ſolae emplaſton medicamentum efficere poſſunt. Quare primi emplaſtrorum autores non temere ex oleo quoque metallica coquere excogitarunt, quae liquefieri poſſint, liquefacere ac ſiccas herbas contuſas cribratasque eis adjicere. Rurſus in aliis affectibus unum medicamentum ſolum ex iis, quae ſuapte natura proveniunt, uſurpamus, cui tamen nonnulla adjicimus, aliquando facul-

ἀμβλῦναι τὸ σφοδρὸν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ βουλευόμενοι, ποτὲ δὲ τὴν ἀηδίαν παραμυθήσασθαι, καθάπερ Ἱπποκράτης ἐν τῷ περὶ διαίτης ὀξέων ἔφη κατὰ τήνδε τὴν ῥῆσιν· ἢν δ' ὑπὸ φρένας ᾖ τὸ ἄλγημα, ἐς δὲ τὴν κληῖδα μὴ σημήνῃ, μαλθάσσειν χρὴ τὴν κοιλίην ἢ μέλανι ἐλλεβόρῳ ἢ πεπλίῳ, μέλανι μὲν δαῦκον ἢ σέσελι ἢ κύμινον ἢ ἄνισον ἢ ἄλλο τι τῶν εὐωδέων μίσγοντα, πεπλίῳ δὲ ὀπὸν σιλφίου. ἐν ταύτῃ τῇ ῥήσει σαφῶς ὁ Ἱπποκράτης ἐνεδείξατο χρείαν μὲν εἶναι τοῦ καθαίροντος φαρμάκου, τὴν δ' ἀηδίαν αὐτοῦ κατὰ τὴν πόσιν καὶ τὴν ἐν τῇ κοιλίᾳ μόνην ἡδύσματος δεῖσθαι. πολλὰ γάρ τοι τῶν πινομένων φαρμάκων ἐπὶ τοσοῦτον ἀηδῆ τοῖς προσφερομένοις ἐστὶν, ὡς ἀνατρέπεσθαι τὸν στόμαχον, ἐμεῖσθαί τε παραχρῆμα, τινὰ δὲ κἂν ἐπ' ὀλίγον ἐν τῇ γαστρὶ μεῖναι δυνηθῇ, μετὰ ταῦτα γοῦν ἐμεῖσθαι μοχθηρὰς ἐρυγὰς κινήσαντα. καθάπερ δὲ τῶν καθαιρόντων οἷον ἡδύσματά ἐστι τὰ τοιαῦτα τῶν φαρμάκων, ὧν Ἱπποκράτης ἐμνημόνευσεν, οὕτως τῶν ἀνωδύνων ὀνομαζομένων, ἕτερα τῆς σφοδρότητος ὑπάρχει πραϋντικὰ, καθάπερ ὅταν ὀπὸν μήκωνος

tatum ipsius vehementiae obtundendae, interdum insuavitatis mitigandae gratia, quemadmodum Hippocrates in libro de victus ratione in morbis acutis hisce verbis inquit: *si sub transverso septo dolor sit, ad claviculam vero signum non fecerit, emolliendus est venter vel nigro veratro vel peplio, veratro quidem daucum vel seseli vel cuminum vel anisum vel aliud quid odoriferum miscendo, peplio autem silphii succum.* Hac dictione manifesto Hippocrates usum quidem medicamenti purgantis esse ostendit, sed insuavitatem ejus in potu moramque in ventriculo condimentum requirere, multa siquidem quae bibuntur medicamenta tam sunt assumentibus insuavia, ut stomachum subvertant vomitumque protinus cieant, quaedam licet paululum in ventriculo manere possint, postea tamen evomantur, quum pravas eructationes moverint. Quemadmodum vero purgantium ceu condimenta sunt ejusmodi medicamenta, quorum Hippocrates meminit, ita dolorem levantium, quae anodyna appellantur, alia vehementiam mitigant, ut quum

ἢ ὑοσκυάμου σπέρμα παραδιδόαμεν ἢ μανδραγόρου ῥίζης φλοιὸν, ὥστε καὶ αὕτη χρεία συνθέσεως φαρμάκων ἐστί. μεγίστη δ' ἐπὶ τῶν ἐναντίων δυνάμεων ἅμα χρηζόντων παθῶν, οἷον ἀποκρουστικῶν τε καὶ διαφορητικῶν ἢ ῥυπτικῶν τε καὶ λεαντικῶν, ἢ παχυνόντων τε ἅμα καὶ λεπτυνόντων χυμοὺς, καθά τε πολυχρηστότατα καὶ κάλλιστα φάρμακα τὰς ἐναντίας ἐν αὐτοῖς ἔχει δυνάμεις, ὡς ἐπιδείξομεν. ἀλλὰ καὶ ἥδε ἡ χρεία συνθέσεως φαρμάκων ἐστὶν, ὅταν ἕν τι φάρμακον ἔχειν βουλώμεθα πρὸς πολλὰ τῶν ἰοβόλων θηρίων ἢ θανασίμων φαρμάκων ἐπιτήδειον, ἥτις χρεία καὶ τὴν θηριακὴν ὀνομαζομένην ἀντίδοτον ἐσκεύασε καὶ πρὸς αὐτῇ τὴν Μιθριδάτειον ἑτέρας τε πολλάς. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι τινὲς χρεῖαι, μικρότεραι μὲν τῶν εἰρημένων, ὅμως δ' οὖν ἀναγκάζουσαι πολλάκις ἡμᾶς ἐπὶ τὴν σύνθεσιν ἀφικνεῖσθαι τῶν φαρμάκων, ἃς ἐν τῇδε τῇ πραγματείᾳ πάσας μαθήσεσθε. νυνὶ γὰρ ἤδη τῶν προκειμένων ἄρξομαι, πρῶτον μνημονεύσας ἐμπλαστοῦ φαρμάκου πολυχρηστοτάτου συντεθέντος ὑπ' ἐμοῦ.

papaveris fuccum vel hyofcyami femen praebemus vel mandragorae radicis corticem. Quare et hic medicamentorum compofitionis ufus eft, maximus autem in morbis, qui contrarias fimul facultates defiderant, verbi gratia repellendi et difcutiendi vel detergendi ac laevigandi vel incraffandi fimul et attenuandi humores ac veluti plurimi ufus medicamenta polychreftotata et optima diverfas in fe facultates, ut indicabimus, continent. Verum is quoque medicamentorum compofitionis ufus eft, quum unum aliquod illorum ad multas venenatas feras vel exitialia medicamenta efficax habere volumus, qui ufus etiam theriacam, ut vocant, antidoton comparavit, item mithridation aliasque multas. Sunt porro et aliae quaedam utilitates minores quidem praedictis, attamen quae crebro nos ad medicamentorum compofitionem defcendere cogunt, quas univerfas hoc in opere docebimini. Nunc enim ubi primum emplaftri medicamenti et ad plura utiliffimi a me confecti mentionem fecero, jam inftitutum aggrediar.

Κεφ. δ΄. [Περὶ τοῦ διὰ χαλκίτεως ἐμπλαστοῦ φαρμάκου.] Τίνι λόγῳ συνέθηκα τὴν διὰ χαλκίτεως ἔμπλαστρον, ἣν φοινικίνην ὀνομάζω, κολλητικήν τε καὶ συνουλωτικὴν ἑλκῶν καὶ φλεγμονῶν θεραπευτικὴν, ἐπειδὰν τακεῖσα σύστασιν ὑγρᾶς ἔχῃ κηρωτῆς, τοὺς μὲν ἐμπειρικοὺς ἐάσαντες ὁμολογεῖν τὴν ἑαυτῶν ἀμαθίαν, ἀποστάντες δὲ καὶ τῶν περὶ τὸν Θεσσαλὸν, ἀγνοούντων τὰ κάλλιστα τῶν ηὑρημένων τοῖς ἰατροῖς φαρμάκων, ἐξ ἐναντίων δυνάμεων συγκείμενα, τὸν λογισμὸν ἀσκεῖτε πρὸς τὸ δύνασθαι συντιθέναι φάρμακα ταῖς αὐταῖς ἐμοὶ χρώμενοι μεθόδοις, ἵν᾽ ἔργῳ καὶ αὐτοὶ πεισθῆτε καὶ τὰ τοῖς ἔμπροσθεν ηὑρημένα λογισμῷ συντίθεσθαι πάντα, [645] ληρώδους τῆς τῶν ἐμπειρικῶν περιπτώσεως οὔσης. λεκτέον οὖν ἤδη τὸν λόγον τῆς τοῦ προκειμένου φαρμάκου συνθέσεως. διαφορητικὴν μὲν ἔχει δύναμιν ἔλαιόν τε παλαιὸν καὶ στέαρ, ἀποκρουστικὴν δὲ καὶ στυπτικὴν ἥ τε χαλκῖτις καὶ ὁ τοῦ φοίνικος χυλός. ἐκ τούτων οὖν ἐγὼ συνέθηκα φάρμακον, ᾧ πάνυ πολλοὺς ἤδη χρω-

Cap. IV. [*De emplaſtro medicamento dia chalciteos.*] Qua ratione compoſuerim emplaſtrum ex chalcitide, quod a palma, quam phoenica Graeci vocant, phoenicinum appello, medicamentum glutinandis ulceribus, cicatrice obducendis et phlegmonis curandis accommodum, ubi liquefactum humidi cerati craſſitudinem obtinet, animum exercere tum permiſſis empiricis ſuam ipſorum fateri inſcitiam tum relictis quoque Theſſali ſectatoribus, qui optima medicamenta a medicis inventa contrariis conſtare facultatibus ignorant. Exercete, inquam, ingenium, ut eisdem mecum utentes methodis medicamenta poſſitis conficere ac ſitis re ipſa perſuaſi vel ea, quae a majoribus inventa ſunt, omnia ex ratione componi, nimirum quum empiricorum incidentia nugatoria ſit. Dicenda itaque jam eſt propoſiti medicamenti compoſitionis ratio. Oleum vetus et adeps digerendi vim obtinent, chalcitis et palmae ſuccus repellendi aſtringendique. Ex his igitur medicamentum compoſui, quo jam complures uti noviſſis ideo, quod omnibus ſui ge-

μένους ἴστε διὰ τὸ τῶν ὁμοειδῶν ἁπάντων ἄμεινον κεκρίσθαι, δι᾽ αὐτῶν τῶν ἔργων βασανισθέν. ὁ μὲν γὰρ λόγος εὑρίσκει τὴν σύνθεσιν, ἡ δὲ πεῖρα κρίνει τὴν τῶν εὑρεθέντων ἀρετὴν, ὥστε καὶ τοῖς ἀπείροις λογικῶν μεθόδων πιστεύεσθαι τὰ τεχνικῶς συντεθέντα. προσέμιξα δὲ τοῖς εἰρημένοις ἄρτι φαρμάκοις λιθάργυρον οὐδέν τι μέγα συντελέσαι δυναμένην οὔτε τοῖς ἀναστέλλουσι τὸ ἐπιῤῥέον οὔτε τοῖς διαφοροῦσι τὸ ἐστηριγμένον ἤδη κατὰ τὰ φλεγμαίνοντα μόρια· ξηραντικῆς γάρ ἐστι δυνάμεως οὐ μὴν ἰσχυρᾶς, ἀλλ᾽ ὡς ἐπιτήδειον φάρμακον αὐτὴν εἰς ἐμπλαστοῦ σύνθεσιν ἔμιξα, σὺν γὰρ τοῖς εἰρημένοις ἕψηται μέχρι συστάσεως ἀμολύντου. χρὴ δὲ τὸ στέαρ ἄναλόν τε καὶ ὡς ἔνι μάλιστα παλαιότατον εἶναι, τό τε ἔλαιον ὁμοίως παλαιόν. ἐμάθετε γάρ πως παραπλησίας μὲν εἶναι ἀλλήλοις δυνάμεως τό τε ἔλαιον καὶ τὸ στέαρ τῶν ὑῶν, μαλακτικώτερον βραχὺ καὶ θερμότερον ὂν τῇ δυνάμει τὸ στέαρ. ἐμάθετε δὲ καὶ ὡς παλαιούμενα λεπτομερέστερά τε καὶ διαφορητικώτερα γίγνεται καὶ διὰ τοῦτο ταῖς μὲν ὀδυνηραῖς φλεγμοναῖς παρηγορικώ-

neris melius esse ex ipsis operibus comprobatum sit. Etenim ratio compositionem invenit, experientia de inventorum virtute decernit, ut etiam rationalium methodorum imperitis artificiose confecta fidem faciant. Porro cum modo dictis medicamentis argenti spumam miscui, quae nihil magni adeo momenti afferre potest, neque repellentibus, quod influit, neque digerentibus, quod jam partibus phlegmone laborantibus infixum est, quippe siccandi virtutem habet, sed non validam, quare ipsam ceu aptum medicamentum in emplastri compositionem adjunxi, nam cum praedictis incoquitur donec substantiam, quae non polluat, consequatur. Adipem vero insulsum et quam maxime fieri licet vetustissimum esse convenit, tum oleum vetus similiter, quod cum suillo adipe propinquam virtutem habere quodammodo didicistis, licet adeps paulo majorem emolliendi calefaciendique vim obtineat. Didicistis quoque vetustate ipsa tenuiorum partium fieri et digerere promptius, eoque phlegmonis, quae magnum dolo-

τερα τὰ νέα, ταῖς δὲ μὴ τοιαύταις ὠφελιμώτερα τὰ παλαιά. καὶ ὅσῳ γ' ἂν ᾖ χρονιωτέρα τε καὶ δύσλυτος ἡ φλεγμονὴ, τοσούτῳ τὰ παλαιὰ χρησιμώτερα καὶ μόνα θεραπεύειν ἱκανὰ μηδενὸς ἐπιῤῥέοντος ἔτι τῷ πεπονθότι μορίῳ. εἰ δ' ἐπιῤῥέοι τι, μικτὴν εἶναι χρὴ καὶ τοῦ φαρμάκου τὴν δύναμιν, οἵαπερ ἐστὶ τοῦ συντεθέντος ὑπ' ἐμοῦ. διὰ τοῦτο γοῦν ἔμιξα τοῖς διαφοροῦσι τὴν χαλκῖτιν καὶ τὸν φοίνικα, παντάπασιν ὀλίγας φλεγμονὰς εἰδὼς χρονιζούσας, ἐφ' ὧν οὐδὲν ἐπιῤῥεῖ. διὰ γὰρ τοὺς ἐπιῤῥέοντας αὐτοῖς χυμοὺς εἰώθασι χρονίζειν. ἀρχομένων δὲ καὶ αὐξανομένων τῶν φλεγμονῶν ἐπικρατεῖν προσήκει τὴν τῶν στυφόντων τε καὶ ψυχόντων φαρμάκων δύναμιν, καὶ διὰ τοῦτο τηκόμενον εἰς πάχος κηρωτῆς ὑγρᾶς τὸ ἐμπλαστὸν τοῦτο φάρμακον ἱκανῶς πολύχρηστον γίγνεται ποτὲ μὲν οἴνου προσλαμβάνον ἢ ὄξους ἢ ὕδατος, ἔστι δὲ ὅτε δι' ὠμοτριβοῦς ἐλαίου τηκόμενον ἤ τινος τῶν στύψιν ἐχόντων, οἷόν ἐστι τὸ Σπανόν τε καὶ τὸ Ἰστρικὸν, ἢ διά τινος τῶν γλυκέων ἄνευ στύψεως ἢ διὰ παλαιοῦ. καὶ

rem inferunt, magis blanda ac mitia esse ipsa recentia, iis vero, quae tales non sunt, commodiora vetusta. Et quo phlegmone et diuturnior et contumacior, hoc magis vetera prosunt ac sola curare valent, modo praeterea nihil afflictae parti influat. Quod si quidquam influat, mixtam esse medicamenti quoque virtutem oportet, cujusmodi habet a me compositum medicamentum. Itaque propterea chalcitidem et palmam digerentibus admiscui, non ignarus paucas omnino phlegmonas diuturnas existere, quibus nihil influat, nam ob humores in eas confluentes diutinae esse solent. Dum autem hae incipiunt et accrescunt, astringentium refrigerantiumque medicamentorum virtutis praepollere debet, ideoque hoc emplaston medicamentum ad humidi cerati spissitudinem liquefactum multis admodum utile redditur, interim vino adjecto vel aceto vel aqua illiquescens, nonnunquam ex oleo immaturo vel alio quopiam astringente, quale est Hispanum et Histricum, vel ex dulci aliquo astrictionis experte vel etiam vetusto. Ego quoque saepe

διὰ μυρσίνου δὲ καὶ μηλίνου πολλάκις ἔτηξα τὸ φάρμακον, ἐφ᾽ ὧν ἐστι στύψεως ἰσχυροτέρας χρεία. αὕτη μὲν οὖν ἡ σύνθεσις τοῦ φαρμάκου κατὰ τοιάνδε γίγνεται συμμετρίαν. τοῦ παλαιοῦ στέατος ὃ κα(315)λοῦσιν ἀξούγγιον οἱ πιπράσκοντες ἔστωσαν λίτραι β΄. τοῦ δὲ ἐλαίου τοῦ παλαιοῦ λίτραι γ΄. καὶ λιθαργύρου λίτραι γ΄, χαλκίτεώς τε οὐγγίαι δ΄. ἕψειν δὲ αὐτὰ χρὴ κατὰ τόνδε τὸν τρόπον. τοῦ στέατος τοὺς ὑμένας ἐξελὼν καὶ τὸ λοιπὸν θλάσας, ὡς εὔτηκτον γενέσθαι μετὰ τοῦτο τῆξον ἐπὶ πυρὸς, εἶτα λαβὼν ἠθμὸν διήθησον, ὡς καθαρὸν αὐτὸ γενέσθαι, μηδὲν ὑμένος ἔχον, ὅλκον σταθμὸν τὰς προειρημένας δύο λίτρας, εἶτα λελειωμένας τὰς δ΄. οὐγγίας τῆς χαλκίτεως σὺν ταῖς τρισὶ λίτραις τοῦ ἐλαίου μίξεις τῷ στέατι, προσεπιβαλὼν καὶ τὰς γ΄. λίτρας τῆς λιθαργύρου, καὶ πάντα κατὰ θυείαν ἑνώσας ἔμβαλλε ἐν τῇ κακκάβῃ, κινῶν ξύλῳ φοίνικος. ἀρκέσει δέ σοι κλάδος εἷς τῶν μεγάλων, ὡς τῷ μὲν ἁδρῷ μέρει τοῦ ξύλου χρῆσθαι κινοῦντα, κατὰ τὴν τῆς καλουμένης σπάθης χρείαν· οὕτω γὰρ [646] ὀνομάζουσιν ᾧ κινοῦσι τὰ σκευαζόμενα, καὶ ἡμεῖς τοῦ σαφοῦς ἐχόμενοι καλέσομεν ὡσαύτως αὐτοῖς. τὸ

myrteo et melino, ubi validius aftringere res poftulabat, medicamentum liquefeci. Haec igitur compofitio medicamenti tali fymmetria conficitur, vetufti adipis, quem inftitores axungiam appellant, fint lib. ij, olei veteris lib. iij et argenti fpumae lib. iij, chalcitidis ℥ iv. Haec autem ita coquere oportet; adipis membranulae omnes eximuntur, reliquum contunditur, ut liquari facile poffit, mox ad ignem liquefit, deinde per colum deftillatur, ut purum fiat, nihilque membranae habeat, pondo duo praedicta pendens, poftea chalcitidis laevigatae pondo triens cum olei tribus libris adipi mifcetur, his et argenti fpumae pondo tria adjiciuntur, ac omnia, ubi fimul in mortario coierint, conjiciuntur in caccabum ac rudicula palmae moventur. Sufficiet autem tibi ramus unus majufculus, ut folida ligni parte movendo utaris in modum fpathae dictae, vocant enim fic id quo confecturas movent, et nos perfpicuitatis gratia fimiliter nominabimus. Quod autem folidae rami parti

δὲ συνεχὲς τῷ ἁδρῷ μέρει τοῦ κλάδου περικαθήρας καὶ τὰς ἑκατέρωθεν ἐκφύσεις τὰς λεπτὰς ἀποτρίψας κατάτεμνε, προπεριξύσας τὸν φλοιὸν, ὅπως ἐμβληθέντα τὰ τμήματα τῷ φαρμάκῳ μεταδῷ τοῦ καθ' ἑαυτὰ χυλοῦ. τῇ μὲν οὖν σπάθῃ χρῆσθαι προσήκεν ἀπ' ἀρχῆς εὐθέως, τὰ δὲ λεπτὰ τμήματα τῆς φοίνικος ἐμβάλλειν, ὅταν εἰς σύστασιν ἥκη τὸ φάρμακον ὁμοίαν κηρωτῇ. ἐὰν γὰρ ἀπ' ἀρχῆς ἐμβάλλῃς αὐτὰ, καταναλωθήσεται διὰ τῆς ἑψήσεως ὁ χυλὸς τῶν ἐμβληθέντων, ὃν διαμεῖναι βουλόμεθα. καὶ αὐτῆς δὲ τῆς σπάθης, ᾗ κινεῖς ἐξ ἀρχῆς τὸ φάρμακον, ὅταν τὸ διαβρεχόμενον ἐν τῇ κακκάβῃ γένηται ξηρὸν, ὡς μηκέτ' ἔχειν τὸν οἰκεῖον χυλὸν, ἀπότεμνων αὐτὸ καὶ ἀποῤῥίπτων τῷ λοιπῷ χρῷ. καὶ αὖθις ὁμοίως εἰ τύχοι τὸ διαβρεχόμενον ἐν τῷ φαρμάκῳ ξηρανθὲν αὖθις ἀπότεμνε. πρόδηλον δ' ὅτι τὸν κλάδον τοῦ φοίνικος οὐ χρὴ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν ἀποτετμῆσθαι τοῦ δένδρου, ξηραίνεται γὰρ ἐν τῷ χρόνῳ καὶ ἄχυλος γίνεται. κατὰ τὴν προτέραν οὖν, εἴπερ εἴη χειμὼν, ἀφῃρήσθω, θέρους δὲ χρὴ καὶ κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗπερ ἂν ἕψῃς τὸ φάρμακον, ἀφῃρῆσθαι τοῦ δένδρου τὸν κλάδον. ὅταν δ' οὖ-

continuum eft, in orbem purgato ac tenellos ramufculos utrinque procedentes contufos decide, fed cortice prius exuto, ut fegmenta injecta medicamentum fucco fuo imbuant inficiantque. Igitur ftatim ab initio fpatha utendum eft, fed tenuia palmae fegmenta injicere oportet, ubi medicamentum cerato fimilem confiftentiam habuerit. Nam fi a principio ea immittas, fuccus injectorum, quem manere volumus, ex decoctione confumetur. Infuper fpathae, qua medicamentum initio movetur, pars in caccabo intincta, poftquam inaruerit, ut proprium fuccum non amplius fervet, amputatam rejice, reliqua utere. Hanc rurfus, cum medicamento intincta ficcata fuerit, fimili modo abfecato. Conftare autem vobis arbitror quod palmae ramum non multis diebus ante abfciffum arbore effe oportet, quippe temporis intervallo arefcit et fuccum amittit. Pridie igitur per hiemem auferatur, aeftate vel eodem ipfo die, quo cocturus es medicamentum. Ubi autem fic coctum fpif-

τως ἑψόμενον ἀμόλυντον γένηται τὸ φάρμακον, αὐτῷ μὲν ἐμπλαστῷ χρήσῃ κατά τε τῶν δυσεπουλώτων ἑλκῶν καὶ τῶν ἐναίμων ἐλαίῳ διατήκων, ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων, ἐν ποδάγραις, ἐν ἀρθρίτισιν, ἐν βουβῶσιν, ἐν φύμασιν, ἐν κατακαύμασιν, ἐν χειμέθλοις, ἐν κατάγμασιν, ἐν θλάσμασιν, ἐν ταῖς ῥευματικαῖς καλουμέναις διαθέσεσιν ἁπάσαις. ἤδη δὲ καὶ τῶν τὰς κήλας τεμνόντων πολλοὶ μετὰ τὴν χειρουργίαν εὐθέως ἐπιτιθέασιν αὐτὸ, μετά τε τῶν ἐπιβροχῶν καὶ τῶν καταπλασμάτων διαπραττόμενοι. εἰ μέντοι τῆς χαλκίτεως ἐμβάλοις οὐγγίας στ´. ὅπερ ἐστὶν ἥμισυ λίτρας, ἔσται σοι μεγάλων τραυμάτων κολλητικώτερον τὸ φάρμακον ἐπουλωτικώτερόν τε τῶν δυσεπουλώτων. ἀλλ᾽ ἐν τούτῳ μέν ἐστι καὶ ἄλλα φάρμακα τῆς αὐτῆς δυνάμεως. τηχθέντι δὲ αὐτῷ μετ᾽ ἐλαίου θαῤῥεῖν χρὴ τῶν ἄλλων ἁπάντων μᾶλλον ἐπὶ τῶν ῥευματικῶν διαθέσεων. ἐν γοῦν τῇ Ῥώμῃ πλείστων γιγνομένων τοιούτων, οὐδὲν οὕτως ηὐδοκίμησεν. ἐπιτήδειον δὲ, ὡς ἔφην, ἔστι καὶ ποδάγραις καὶ ἀρθρίτισιν ἐν ἅπαντι καιρῷ,

ſitudinem, ut non inquinet, acquiſierit medicamentum, ipſo uteris emplaſtro ad ulcera, quae cicatricem aegre ducunt, dyſepulota vocantur, ad cruenta valet oleo liquefactum, benefacit phlegmonis, podagris, articulorum morbis, bubonibus, phymatis, ambuſtis, pernionibus, fracturis oſſium, contuſionibus, omnibus denique affectibus, quos appellant rheumaticos. Jam vero et multi, qui hernias abſecant, poſt manus operam ſtatim ipſum cum irrigationibus et cataplasmatis praeparatum imponunt. Si vero chalcitidis unciae ſex immittantur, quae eſt ſelibra, medicamentum ad magna vulnera glutinanda promptius atque ad ea, quae cicatricem aegre ducunt, efficacius fiet. Sunt quidem in hoc etiam alia ejusdem potentiae medicamenta, ipſi tamen cum oleo liquefacto magis quam aliis omnibus in rheumaticis affectionibus fidendum eſt. Quum igitur plurima ejusmodi Romae exiſterent, nullum tam celebre probatumque fuit. Conducit, ut dixi, et podagricis et articulorum vitio laborantibus quolibet tempore, quum

Ed. Chart. XIII. [646.] Ed. Baf. II. (315.)

καθ' ὃν οὐκ εἰσὶν ὀδύναι σφοδραὶ, δεόμεναι καταντλημάτων τε καὶ καταπλασμάτων παρηγορικῶν. ἀρχομένων οὖν καὶ αὐξομένων ἔτι τῶν τοιούτων διαθέσεων, ἐπειδὰν τήξῃς τὸ φάρμακον, ἐάσας ἀποψυχθῆναι, καὶ ξύων σπαθομήλῃ τὸ ξυσθὲν ἔμβαλε εἰς θυείαν παραχέων οἴνου καὶ τρίβων ταῖς χερσὶ πρὸς τῇ θυείᾳ, χάριν τοῦ δέξασθαι τὸν οἶνον. ἔστω δ' οὗτος ἐκ τῶν αὐστηροτέρων, ἡλικίαν μὲν μέσος, οὐ παχὺς δὲ κατὰ τὴν σύστασιν, ἀλλ' ὡς οἷόν τε μάλιστα διαυγέστερος. ὁ γὰρ τοιοῦτος, ὡς λεπτομερέστερος ὢν, εἰς τὸ βάθος δύεται τῶν σωμάτων. ἄχρι τοσούτου δ' αὐτὸν ἐπίχει τῷ τετηκότι φαρμάκῳ, τρίβων ταῖς χερσὶν ἄχρις ἂν ὑποδέχηται καὶ μιγνύηται καὶ μὴ παραπλέῃ τὸ ὑγρὸν ἄμικτον τῷ τριβομένῳ τε καὶ μαλασσομένῳ φαρμάκῳ. καὶ χωρὶς δὲ τοῦ προψύχοντα ξύειν ἔτι θερμῷ τῷ τετηκότι φαρμάκῳ τὸν οἶνον ἐγχέας τις ἀναμῖξαι δυνήσεται. κατὰ μὲν οὖν τὰς ἀρχὰς τῶν φλεγμονῶν τὴν ἀποκρουστικὴν δύναμιν ἐπικρατεῖν προσήκει, κατὰ δὲ τὰς αὐξήσεις ἀφαιρεῖν μέν τι αὐτῆς, προστιθέναι δὲ τῆς διαφορητικῆς. ὅταν δ' εἰς τὴν οἰκείαν ἀκμὴν

dolores intenfi non funt, qui perfufiones et cataplafmata lenientia poftulent. Incipientibus igitur atque augefcentibus etiamnum id genus vitiis, liquefactum medicamentum refrigerari finito idque fpathomela deradens pilae injicito, cui vinum fuperfundito, quod ut recipiat, manibus ad pilam fubigito, erit autem vinum aufterius aetate quidem medium, fubftantia non craffum, fed quam maxime fieri poteft, dilucidius, nam hujusmodi, utpote fubftantiae tenuioris, in altum corpus penetrat. Tantifper autem liquefacto medicamento ipfum infundito, manibus conterens, dum excipiatur mifceaturque, nec humidum adnatet, quod contrito ac emollito medicamento mixtum non fit. Ad haec etiam fi non prius refrigeratum medicamentum deraferis, liquefacto et adhuc calido vinum fuperfufum permifcere licet. Itaque in phlegmonωn principiis vim repulforiam validiorem effe oportet, in incrementis vero haec nonnihil imminuenda, quae digerit virtus augenda eft. Quum autem

ὁ τῆς φλεγμονῆς ὄγκος ἀφίκηται, παραπλησίας ἀλ[647]λήλαις εἶναι χρὴ τὰς δυνάμεις τήν τε ἀποκρουστικὴν καὶ διαφορητικὴν, ἐάν γε μή τις ὀδύνη σφοδρὰ παρηγορικοῦ δέηται φαρμάκου. παρακμαζούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς τὴν διαφορητικὴν δύναμιν ἐπικρατεῖν προσήκει, ὡς μηδ᾽ ὅλως ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ μίγνυσθαί τι τοῦ οἴνου. καὶ μέντοι καὶ κατ᾽ αὐτὴν τὴν τῆξιν, ἔνθα μὲν ἐπικρατεῖν ἱκανῶς βουλόμεθα τὴν στύφουσαν ποιότητα, τὸ Σπανὸν ἔλαιον ἢ τὸ Ἰστρικὸν ἢ τὸ καλούμενον ὀμφάκινόν τε καὶ ὠμοτριβὲς ἐμβάλλειν προσήκει. ἔνθα δὲ παραπλησίας ἔχειν ἀμφοτέρας τὰς δυνάμεις, ἐλαίῳ γλυκεῖ μήτε προσφάτῳ μήτε παλαιῷ τήκειν αὐτό. διαφορητικὸν δὲ ποιῆσαι βουλόμενοι, ἐπιτήδειόν ἐστι παλαιὸν ἔλαιον ἢ κίκινον. ἡ δὲ ἐν τῷ τήκεσθαι συμμετρία τοῦ ἐμπλάστου φαρμάκου τοιάδε γιγνέσθω. βραχὺ πλέον ἔστω σοι τὸ ἔλαιον τοῦ φαρμάκου καὶ μᾶλλον δηλονότι τοῦ θέρους, ὡς εἶναι δέκα μὲν οὐγγίας τοῦ φαρμάκου, τοῦ δὲ ἐλαίου λίτραν μίαν αὐτάρκως ἂν ἐμβάλλοι τις. εὔδηλον δ᾽ ὅτι δραστικώτερον μὲν γίνεται πλέον ἔχον τοῦ φαρμάκου, παρηγο-

in ſtatum proprium ſeu vigorem phlegmones tumor pervenerit, pares invicem eſſe poteſtates convenit repellendi et digererdi, niſi quis vehemens dolor medicamentum leniens requirat. Caeterum declinante phlegmone diſcutiendi vim augebitis, ut prorſus nihil vini eo tempore miſceatis. Praeterea dum id liqueſcit, ubi aſtrictoriam qualitatem ſatis excellere volumus, Hiſpanum oleum vel Iſtricum vel quod omphacinum et omotribes *crudum* vocatur injiciendum eſt. Ubi aequales utrasque facultates habere cupias, oleo dulci nec recenti nec vetuſto liquandum eſt. Si ut digerat expetis, vetus oleum vel cicinum commode ſumitur. Emplaſtri autem medicamenti in liqueſcendo hujusmodi fiat ſymmetria. Oleum paulo copioſius quam medicamentum eſto, magisque aeſtate, videlicet ut libram unam abſolvat, medicamenti vero decem unc. injeciſſe abunde ſuffecerit. Clarum eſt autem cuilibet hoc efficacius reddi emplaſtrum, quo plus medicamenti habuerit, tanto autem

ρικώτερον δὲ καὶ ἀνωδυνώτερον, ὅσῳ περ ἂν ὑγρότερον γένηται τακὲν σὺν ῥοδίνῳ. κηρωτῆς δὲ ἐγχρίστου σύστασιν λαμβάνει, τακείσης τοῦ φαρμάκου λίτρας μιᾶς ἐν ἡμιλίτρῳ ἐλαίου. χρήσιμον δὲ τὸ τοιοῦτο ταῖς παρακμαῖς τῶν φλεγμονῶν ἐστι. καὶ τοὺς ἐν ἕδρα δὲ καὶ κατὰ τὸ ἀπευθυσμένον ἔντερον ὄγκους φλεγμονώδεις αὐτομάτως γιγνομένους, οὐδὲν οὕτως ὀνίνησι. τετῆχθαι δὲ αὐτὸ χρὴ τηνικαῦτα μετ' ἐλαίου πλείονος, ὡς δι' εὐθυτρήτου κέρατος ἐνίεσθαι, κύστιν ὑείαν ἔχοντος προσδεδεμένην, ὡς εἰώθαμεν ἐπὶ τῶν τοιούτων χρῆσθαι. καὶ διὰ ῥοδίνου δὲ ἐπὶ τούτων ἔτηξα πολλάκις αὐτὸ, προϋποκειμένης τῷ ἀγγείῳ καθ' ὃ τήκεται κακκάβης, ὕδωρ μὲν ἐν αὐτῇ ἐχούσης θερμὸν, ἄνθραξι δὲ διαπύροις ἐπικειμένης ἢ κατὰ φλογὸς ἀκάπνου. κατὰ μέντοι τὴν προειρημένην συμμετρίαν τετηκὸς, ὡς σύστασιν ἔχειν ὑγρᾶς κηρωτῆς καὶ τὰ κατὰ τὸ αἰδοῖον ἕλκη καὶ τὰ κατὰ τὴν ἕδραν ὀνίνησιν. οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τἄλλα πάντα καὶ μέχρι τῶν ἑλκωθέντων χειμέθλων τε καὶ πυρικαύτων. καὶ γὰρ ἀφλέγμαντα καὶ καθαρὰ ποιεῖ ταχέως ἅπαντα καὶ σαρκοῖ στερεᾷ σαρκὶ καὶ μάλισθ' ὅταν ἔχῃ πλέον χαλκίτεως. εὔθη-

magis mitigare ac dolorem tollere, quanto liquidius fuerit ex rofaceo liquefactum. At cerati, quod inungi poffit, confiftentiam recipit, dum medicamenti libra j. in olei felibra liquata fuerit. Tale vero phlegmonon declinationibus ex ufu eft. Item fedis, rectique inteftini tumores phlegmonodas fponte obortos omnibus melius juvat. Ipfum autem tunc liquefactum oportet cum oleo copiofiore, ut per cornu recti foraminis, cui vefica fuis alligata fit, immittatur, velut in ejusmodi ufurpare confuevimus. Ad haec frequenter ipfum in his ex rofaceo liquefecimus, caccabo vafi, in quo liquefcit, prius fubjecto, qui calidam contineat, prunis vero ardentibus incumbat aut flammae fumo carenti. Jam vero pro fuperioris fymmetriae modo liquatum, ut liquidi cerati fpiffitudinem habeat et pudendi et podicis ulcera perfanat, imo et alia omnia usque ad ulceratos perniones et ambufta. Etenim univerfa ftatim inflammatione liberat, puraque reddit et folida implet carne, praefertim ubi plus

λον δ᾽ ὅτι καὶ οἴνου μεμίχθαι χρὴ τῷ τοῦτο δράσοντι φαρμάκῳ. εἰ προσλάβοι δὲ ὄξους, ἄριστον ἐπὶ τῶν πυρικαύτων ἐστὶ καὶ παραχρῆμα καὶ μετὰ ταῦτα κατὰ πάντα καιρὸν ἐπιτιθέμενον, ἐάν τε ἤδη φλυκταίνας ἔχῃ τὸ πυρίκαυτον, ἐάν τε μή. πρόδηλον δ᾽ ὅτι κἂν ἐφ᾽ ὕδατος ζέοντος καυθῇ τις, ὀνομάζεται καὶ τοῦτο τὸ (316) πάθημα πυρίκαυτον. εἰ δὲ πρὶν φλεγμῆναί τις ἐπιθείη τὸ φάρμακον, οὐδὲν οὕτως κωλύει γένεσιν φλεγμονῆς, ὥστε καθάπερ ἔφην καὶ τῶν τὰς κήλας τεμνόντων εὐθέως αὐτῷ χρῶνταί τινες, οὐδὲ προεπιβρέξαντες τὸ τραῦμα. καὶ καταθλασμάτων δὲ καὶ καταγμάτων καὶ τῶν ὁπωσοῦν πεπληγότων, ἐπιτηδειότατόν ἐστιν ὑγρὸν ἐπιτιθέμενον. ἐπιδέσμοις δὲ περιλαμβανόμενον ἐν τρόπῳ καταγματικῆς ἐπιδέσεως, οἰδήματά γε πάντα καὶ ἐμφυσήματα θαυμαστῶς ὀνίνησι. κακοχύμου δ᾽ ὄντος τοῦ σώματος ἢ καὶ λίαν αἰσθητικοῦ, μιγνύειν αὐτῷ χρὴ κατ᾽ ἀρχὰς ἐπιτιθέντα τοῖς τεθλασμένοις τε καὶ πεπληγόσι μέρεσιν ὑοσκυάμου πρόσφατον. εἰ δ᾽ ἀπορρίης προσφάτου, διὰ τὴν ὥραν τοῦ ἔτους

chalcitidis adjectum fuerit. Infuper nemo ignorat, vinum quoque medicamento id effecturo admifcendum effe. Quod fi acetum acceperit, ambuftis optime facit et ftatim et poftea quolibet tempore impofitum, five illa jam puftulas five non habeant. Conftat autem, fi quis in aqua ferventi uftus fuerit, hunc etiam affectum, pyricauton, ambuftum igne nominari. Porro fi medicamentum ante impofueris quam phlegmone fit orta, nihil adeo ipfius generationem impedit prohibetque. Quapropter, ut dictum eft, nonnulli qui hernias fecant, ftatim eo utuntur, neque prius vulnere madefacto. Ad haec contufionibus, fracturis et qualibufcunque plagis, fi liquidum imponitur, accommodatiffimum eft remedium. Ligamentis autem circundatum, fafciarum inftar, quibus rupturae deligantur, catagmaticas vocant, oedemata omnia et inflationes mirifice juvat. Quum malo fucco corpus abundat vel admodum fentiens eft, quamprimum contufis et percuffis partibus illud impones, hyofcyamus recens adjicietur, qui fi non eft recens propter anni tempus aut locum, nihilo magis

ἢ τὸ χωρίον οὐδὲν μεῖον ἕξεις ἐπεμβάλλων τὸν ἀποτιθέντα διὰ τοῦ θέρους, οἷος καὶ ὁ ἀπὸ Κρήτης ἐστὶ κομιζόμενος ἡμῖν εἰς Ῥώμην καθ᾽ ἕκαστον ἔτος. ἔτι δὲ μᾶλλον τούτου τὸν χυλὸν τοῦ μανδραγόρου μιγνύων, ἀνώδυνον ἐργάσῃ τὸ φάρμακον. ἴστε δ᾽ ὅτι καὶ οὗτος ἀπὸ Κρήτης κομίζεται κάλλιστος ἐν ὀστρακίνοις ποτηρίοις. ἀρκεῖ δὲ μίαν οὐγγίαν μῖξαι τοῦ χυλοῦ, λίτρᾳ ἐλαίου τῆς τηκομένης ἐμπλάστρου. [648] καὶ πλεῖον δ᾽ ἂν ἔσθ᾽ ὅτε καὶ ἔλαττον ἐμβάλλοις κατὰ τὴν χρείαν τῆς διαθέσεως. συντελεῖ δὲ ἐπὶ τῶν τοιούτων σωμάτων καὶ τὸ διὰ ῥοδίνου τετῆχθαι τὸ φάρμακον. ὅσα δὲ ἐκ καταπτώσεως ἐθλάσθη μέρη τοῦ σώματος ἢ πληγέντα ξύλῳ καὶ λίθῳ, κἂν ἐκχύμωμά τι γένηται, κατὰ τὰς ἀρχὰς εὐθέως ἐπιτιθέναι χρὴ τὸ τετηκὸς φάρμακον, ὡς εἴρηται, μιχθέντος οἴνου. προσήκει δὲ κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν ἢ πάντως γε τὴν τετάρτην, ἐὰν ἀφλέγμαντον εἴη τὸ μόριον, ἀφαιρεῖν μὲν τὸν οἶνον, ἐλαίῳ δὲ τήκειν παλαιῷ τὴν ἔμπλαστρον. ἐὰν γὰρ ἐπὶ πλέον στύφηται τὰ ἐκχυμώματα δυσδιαφόρητα γίνεται. τούτῳ τῷ φαρμάκῳ καὶ πρὸς ἐρυσιπέλατα χρῶμαι καὶ μά-

ipfum defiderabis, fi adjungas eum, qui per aeftatem repofitus eft, qualis etiam fingulis annis ex Creta nobis Romam apportatur. Hoc magis adhuc dolori fedando opportunum, id eft anodynon medicamentum, fuccus mandragorae mixtus efficiet. Non autem vos latet et hunc a Creta optimum fictilibus poculis afferri, cujus unciam j. librae olei emplaftri liquefacti mifcere fufficit, atque interdum amplius, interdum minus impones, prout difpofitio poftulat. Conducit autem in ejusmodi corporibus et medicamentum ex rofaceo liquefactum effe. Caeterum ex cafu contufis partibus vel ligno ac lapide percuffis, etfi ecchymofis quaedam contigerit, protinus ab initio medicamentum liquatum imponi oportet, vino ut docui mixto. Quod vinum die tertio aut certe quarto, fi pars inflammatione careat, auferri oportet, oleo autem veteri emplaftrum liquare; nam fi plus aftringantur ecchymomata, vix queant per halitum digeri. Hoc medicamento etiam utor adverfus eryfipelata, praefertim phlegmonode,

λιστα φλεγμονώδη καὶ πολὺ δὴ μᾶλλον ἔτι πρὸς τὰς ἐρυσιπελατώδεις φλεγμονάς. ἐν ἀρχῇ μὲν οὖν ἐπιτίθημι τήκων αὐτὸ ῥοδίνῳ δι᾽ ὠμοτριβοῦς ἐλαίου καὶ ἀνάλου σκευασθέντι, κάλλιστον μὲν γὰρ πρὸς ἐρυσιπέλατα τὸ τοιοῦτον. τακέντι δ᾽ οὕτως αὐτῷ μιγνύσθω κατὰ τὴν θυείαν, ἀναφυρόμενός τε καὶ δευόμενος ἀκριβῶς ὅλος δι᾽ ὅλου στρυχνοῦ χυλὸς ἢ εἰ μὴ τοῦτο παρείη ψυλλίου. θέρους δὲ ὄντος καὶ ὁ τῆς ὄμφακος μετὰ τοῦ τῆς ἀνδράχνης ἢ ἀειζώου. μόνος μὲν γὰρ ὁ τῆς ὄμφακος πλέον ἢ δεῖ στύφει. βλάπτει δὲ ἡ τοσαύτη στύψις ἐρυσιπέλατα, κατακλείει γὰρ αὐτῶν τὴν θερμότητα πυκνοῦσα τὸ δέρμα. πάλιν δὲ ὁ τῆς ἀνδράχνης χυλὸς, οὐδ᾽ ἐκθλιφθῆναι δύναται μόνος ὑπὸ γλισχρότητος. ἄριστον οὖν ἐστιν ἐκθλίψαντα τὸν τῆς ὄμφακος χυλὸν ἐπιβάλλειν ἐν ὅλμῳ κεκομμένης τῇ ἀνδράχνῃ καὶ οὕτως αὖθις κόπτειν. εἶθ᾽ ὅταν ἀκριβῶς ἑνωθῇ τὸ μικτὸν ἐξ ἀμφοῖν ἐκθλίβειν τὸν χυλόν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν τοῦ ἀειζώου χυλὸν ἐκθλίψεις. καταμόνας γὰρ οὐδὲ ἐκ τούτου δυνατὸν ἐκθλῖψαι δαψιλῆ, καθάπερ οὐδ᾽ ἐκ τῆς κοτυληδόνος. εἰ δὲ καὶ τῶν τοῦ μανδρα-

et adhuc longe magis ad phlegmonas eryſipelatodeis. Principio igitur impono ipſum liquatum ex roſaceo, quod oleo omotribe, *crudo*, et ſalis experte conſtet, tale enim eryſipelatis eſt accommodatiſſimum. Ita jam liquefacto ſolani ſuccus in mortario miſceatur, qui totus per totum accurate ſubigatur excipiaturque; qui ſi non adeſt, pſyllii; ſi aeſtas fuerit, etiam omphacis, id eſt uvae acerbae cum portulacae vel ſempervivi ſucco. Etenim uvae acerbae liquor per ſe plus quam oportet aſtringit, tanta autem aſtrictio eryſipelata laedit, ut quae calorem ipſorum cutem denſando includat. Rurſus portulacae ſuccus neque is ſolus prae lentore poteſt exprimi. Optimum igitur eſt, qui ex uva acerba prius tuſa exprimitur, portulacae in pila committere et ſic iterum contundere, deinde ubi ex ambobus mixtum exacte unitum fuerit, liquorem elicere. Simili modo etiam ſempervivi ſuccum exprimes, nam ſeorſum neque ex hoc, quemadmodum neque ex cotyledone, ſuccum copioſum exprimere quisquam poteſt. At mandra-

γόρου μήλων ἀκμαίων ὄντων ἐκθλίψετε πρόσφατον χυλὸν, ἐπιτηδειότερον ἐργάσεσθε τὸ φάρμακον. εἰ δὲ μὴ κατὰ καιρὸν εἴη, ἀλλὰ τοῦ γε ἀπὸ Κρήτης ἤ τινος ἑτέρου χωρίου τοιούτου κομιζομένου μιγνύειν χρή. καὶ ὑοσκυάμου δὲ χυλὸν εἴωθα μιγνύειν αὐτῷ καί ποτε καὶ μηκώνειον. ὀνομάζεται δὲ οὕτως ὁ τῆς μήκωνος ὀπός. ἄμεινον δὲ ἅμα τούτῳ καὶ γλαυκίου τι προσεπεμβάλλειν. ἀσθενέστερος δὲ πολὺ τούτων, ἀλλ' εὐπόριστος ὁ τῆς θριδακίνης χυλὸς, ὅ τε τῆς ἀγρίας καὶ ὁ τῆς κηπευομένης, ἣν ἅπαντες οἱ Ἕλληνες οἱ νῦν οὐ θριδακίνην, ἀλλὰ θρίδακα προσαγορεύουσι, τὴν ἀγρίαν μόνην θριδακίνην ὀνομάζοντες. ἀσθενέστεροι δὲ τούτων εἰς ψύξιν χυλοὶ, σέρεως καὶ πολυγόνου καὶ τριφύλλου καὶ μυὸς ὤτων εἰσὶ, ψύχουσι δ' οὖν καὶ αὐτοί. καὶ μᾶλλον αὐτῶν ὁ ἀπὸ τῶν τελμάτων φακός. εἰ δὲ μηδὲν τούτων παρείη, μιγνύειν ὄξους τε καὶ ὕδατος. ἅπαντα δὲ τὰ τοιαῦτα φάρμακα τὰς ἐπικτήτους ποιότητας ἐχέτω ψυχρὰς, ἐνισταμένων τῶν ἀγγείων ὕδατι ψυχρῷ λίαν ἢ χιόνι. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ τῆς φοινικίνης φάρμακον ὁμοίως κατεψύχθω προσαγόμενον

gorae pomorum maturitate vigentium fuccus recens adjectus magis aptum medicamentum efficiet, quem fi tempus non admittat, illius quae a Creta vel alio quopiam loco advehatur, mifcere non dubitabis. Quin et hyofcyami fuccum mifcere ei confuevimus, interdum meconium, ita autem nominatur papaveris fuccus. Satius autem eft una cum hoc et glaucii quippiam fuperindere. At his multo imbecillior, fed acquifitu facilis, lactucae fuccus eft, tum agreftis, tum hortenfis, quam univerfi Graeci hujus tempeftatis non thridacinem, fed thridaca nominant, agreftem folam thridacinen appellantes. His rurfus fereos, polygoni, trifolii et auriculae muris, fucci minus ad refrigerandum efficaces funt, quanquam et ipfi refrigerant, fed his evidentius lenticula paluftribus locis proveniens. Horum omnium penuria mifcebis acetum et aquam. Porro medicamenta haec univerfa afcititias qualitates frigidas habeant, vafis videlicet aquae admodum frigidae aut nivi infiftentibus. Atqui ipfum quoque phoenicinum medicamentum fimili

ἐρυσιπέλασιν, ἄχρι περ ἂν αὐτῶν παύσηται τὸ πάνυ φλογῶδες. εὔδηλον δ᾽ ὅτι συνεχῶς ὑπαλλάττεσθαι χρὴ τὰ δι᾽ ἐπικτήτου ποιότητος ψυχρᾶς ὠφελοῦντα τὰς ἐρυσιπελατώδεις διαθέσεις καὶ μάλισθ᾽ ὅταν ἀκριβὲς ᾖ τὸ ἐρυσίπελας ἄνευ τοῦ μεμίχθαι φλεγμονῇ. παυσαμένου μέντοι τοῦ πάνυ φλογώδους ἢ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἀκριβοῦς ἐρυσιπέλατος γεγονότος, ἀλλ᾽ ἤτοι φλεγμονῆς ἐρυσιπελατώδους ἢ ἐρυσιπέλατος φλεγμονώδους, οὐδὲν ἔτι δεόμεθα τῆς ἐπικτήτου ψύξεως, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχόντων πάνυ χυλῶν ἀφεψόμεθα, τοὺς μετρίως ψυχροὺς μιγνύντες τῷ τηχθέντι φαρμάκῳ. καὶ μετὰ τούτους ἤδη καὶ λινοσπέρμου χυλὸν καὶ χαμαιμήλου μίξωμεν· αὐτῷ τε μόνῳ μετὰ ταῦτα χρησόμεθα τῷ τετηκότι φαρμάκῳ μηδὲν ἐπιμιγνύντες ἄλλο. [649] φθάσαντος δέ ποτε πελιδνοῦ γενέσθαι τοῦ ἐρυσιπέλατος, ὑπὸ τῆς τῶν ψυχόντων δυνάμεως, χρὴ μὲν οὐδ᾽ ὀνομάζειν ἔτι τὸ τοιοῦτον ἐρυσίπελας ἀπέχεσθαι δὲ προσήκει τηνικαῦτα μὴ ὅτι τοῦ οἴνου τῆς μίξεως, ἀλλὰ καὶ τοῦ ῥοδίνου καὶ τῶν στυπτικῶν ἐλαίων, ἱκανὴ γὰρ ἡ φοινικίνη μόνη διαφορῆσαι τὸ πελιδνωθὲν

modo refrigeratum eryſipelatis admoveatur, donec vehemens ipſorum ardor ſubſidat. Liquet autem, ſubinde ea, quae adventitia qualitate frigida eryſipelatoſis affectibus ſuccurrunt, immutanda eſſe, maxime ubi exactum eryſipelas citra phlegmonem fuerit. Poſteaquam vero vehemens ille ardor quieverit aut nec perfectum plane eryſipelas afflixerit, ſed vel eryſipelatodes phlegmone vel phlegmonodes eryſipelas, non adhuc externum frigus admoliemur, verum a ſuccis etiam impenſe frigidis abſtinebimus, eos medicamento liquefacto miſcentes, qui mediocriter refrigerant. Atque ab his jam et lini ſeminis et chamaemeli ſuccum miſceamus, ipſoque ſolo poſtea medicamento liquato utemur, nihil aliud praeterea immittentes. At ſi quando lividum ex frigefacientium ni eryſipelas evaſerit, tale non amplius eryſipelas appellandum eſt, ſed tunc abſtinere non a vini mixtura modo, ſed roſacei quoque et aſtringentium oleorum oportet, nam ſolum phoenicinum

ἐλαίῳ τηκομένη παλαιῷ, καὶ καταντλεῖται ὕδατι θερμῷ τηνικαῦτα τὰ πεπονθότα μόρια καὶ κατασχάζεται. καὶ ὑμῖν εἰ δόξει ποτε τοῦτο πρᾶξαι, παραχρῆμα μὲν ἐπιτιθέναι χρὴ τὸ τῆς φοινικίνης τακείσης ὑγρὸν φάρμακον ἔχον οἴνου, μετὰ δὲ μίαν ἡμέραν ἀφαιρεῖν τὸν οἶνον. εἰ δὲ πλέον ἤδη κατεψυγμένον ἐρυσίπελας ὑπὸ τῶν ἀμέτρως ψυχόντων ἰατρῶν παραλάβοιμεν, ὡς ἤδη καὶ μελαίνεσθαι, τῇ τε καταντλήσει καὶ τῇ ἀποχαράξει μᾶλλον χρησόμεθα. καὶ χωρὶς δὲ τούτων τῷ ὑγρῷ φαρμάκῳ μίξομέν τι τῆς ἀσβέστου τιτάνου. μαλακοσάρκων δὲ τῶν πεπονθότων ὄντων, πεπλυμένης αὐτῆς μίξομεν. ἀγαθὸς δὲ τηνικαῦτα καὶ ὁ τοῦ κοριάνδρου χυλὸς ἀναμιγνύμενος τῷ φαρμάκῳ. οὗτος μέν γε καὶ μετὰ ῥοδίνης κηρωτῆς ὀνίνησι μεγάλως, πρὸς ἃ δὴ καὶ τὰς τοιαύτας διαθέσεις καὶ ἄλλα πολλὰ φάρμακα κατὰ τὸν ἑξῆς λόγον εἰρήσεται, τινὰ μὲν ὁμοίαν ἔχοντα δύναμιν τῇ φοινικίνῃ, τινὰ δὲ καὶ δραστικωτέραν. πρὸς δὲ τὰ ῥευματικὰ πάντων ἄριστον φάρμακον τοῦτο καὶ πολλάκις ἐλπίδος τι μεῖζον ἀνύ-

veteri oleo liquefactum, quod livorem contraxit, per halitum difcutere poteft, et tunc affectae partes aqua calida foventur et fcarificantur. Vobis fi fuerit vifum hoc interdum facere, protinus phoenicini liquefacti humidum medicamentum, cui vinum adjectum fit, imponere convenit, altero die vinum auferendum. Quod fi jam plus impendio eryfipelas refrigeratum ab immodice refrigerantibus medicis acceperimus, ut jam quoque nigricet, perfufione et fcarificatione magis utemur, atque citra haec calcis vivae quippiam liquido medicamento immittemus; fi vero laborantes teneri funt, lotam ipfam ufurpabimus. Tunc prodeft etiam fuccus coriandri medicamento inditus, qui fane et cum cerato rofaceo juvat non mediocriter. Ad haec fane fimilesque affectus alia pleraque medicamenta fequenti fermone dicentur, quaedam pari virtute cum phoenicino, nonnulla etiam efficaciore praedita. Adverfus autem rheumaticos affectus omnium optimum hoc medicamentum eft, ac fpe majora frequenter praeftitit. Quum

σαν. ἐκπυήσαντος οὖν ποτε μηροῦ πλησίον τοῦ βουβῶνος, ἀπέπτου τῆς καθ' ὅλον αὐτὸν οὔσης φλεγμονῆς, ἐσχηματίζετο μὲν ὑφ' ἡμῶν τὸ σκέλος, ὡς ἐκρεῖν τοὺς ἰχῶρας ἐπὶ τὸν βουβῶνα. κατὰ δὲ τὸ γενόμενον ἕλκος, ἐν πλέονι χρόνῳ τούτου συμβάντος, ἐξεκενώθη μὲν τὸ κατασκῆψαν εἰς τὸν μηρὸν ῥεῦμα, συριγγώδης δέ τις ἐγένετο διάθεσις ὑπὸ τῷ δέρματι καθ' ὅλον τὸν μηρὸν, ὡς βούλεσθαι μὲν διελεῖν αὐτὸν ἐγγὺς τῆς ἐπιγονατίδος, ὅπως ἑκατέρωθεν ἔκρους μὲν ὑπάρχῃ τοῖς ἰχῶρσιν, εὐπορία δὲ τοῖς ἐνιεμένοις ὑγροῖς φαρμάκοις ἐπὶ πλέον διεξιέναι. λυθέντος δὲ τοῦ μηροῦ κατὰ τὴν ὑστεραίαν, ἐν ᾧ τέμνειν αὐτὸν ἐγνώκειν, εὑρέθη προσπεπτωκότα καὶ ξηρὰ καὶ ἄνικμα (317) πάντα. πρόδηλον οὖν ὅτι καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν εὔλογον ἦν χρήσασθαι τῷ φαρμάκῳ καὶ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ὡσαύτως, ἔν τε ταῖς ἑξῆς, ἐπειδὴ καθ' ἑκάστην αὐτῶν εὐχρούστερόν τε καὶ ὅλον ὑγιεινότερον αὐτοῦ τὸ μόριον ἐγίγνετο. θεραπευθέντος οὖν οὕτως τοῦ μειρακίου μετὰ ταῦτα πολλὰς ῥευματικὰς διαθέσεις ἐθεράπευσα τῷ φαρμάκῳ, στόμιον μὲν ἐχούσας ἕν,

itaque femur aliquando prope inguen, cruda phlegmone totum id affligente, fuppuraffet, crus ita nobis figurabatur, ut fanies ad inguen conflueret. Facto autem ulcere, dum hoc longiore intervallo contingeret, fluxio quae in femur decubuerat, evacuata eft, fed fiftulofa quaedam affectio fub femoris totius cute orta eft, ut ipfam juxta patellam feu epigonatidem dividere cogitaremus, quo faniei utrinque liber effet exitus, medicamentis autem liquidis inditis largius pertranfeundi via promptior. Ubi autem femur folviffem poftero die, quo incidere ipfum decreveram, inventa funt omnia collapfa, arida madorisque expertia. Nemo igitur non novit quod rationi confentaneum erat et poftero die et fequentibus fimiliter uti medicamento, quandoquidem particula quotidie coloratior ac omnino fanior quam effet reddebatur. Curato itaque hoc modo adolefcente poftea multas rheumaticas affectiones hoc medicamento fanavi, quae quidem ofculum fimplex

ἀκόλλητον δὲ καὶ συριγγῶδες τὸ ἔνδον. οὐ χρὴ δὲ ἀφίστασθαι τῆς χρήσεως αὐτοῦ, κἂν μηδὲν αἰσθητὸν ὠφελεῖν φαίνηται μέχρι πολλῶν ἡμερῶν. ὕστερον γάρ ποτε κατὰ μίαν ἡμέραν ἀθρόαν ὠφέλειαν ἐπιδείκνυται μεγίστην, ὥστε θαῤῥοῦντες αὐτῷ χρῆσθε διὰ παντὸς ἐπὶ τῶν ῥευματικῶν διαθέσεων, ὅταν μὲν ἁπαλόσαρκος ἄνθρωπος ἤ τις παῖς ἢ γυνὴ πάσχῃ, μετὰ τὴν προειρημένην συμμετρίαν ἐμβάλλοντες οὐγγίας δ'. τῆς χαλκίτεως. ὅταν δὲ ἰσχυρὸν καὶ σκληρὸν πάσχον σῶμα, κατὰ τὴν ἀναλογίαν ἤτοι μίαν οὐγγίαν ἢ δύο προστιθέντες, ὥστε ε'. μὲν ἢ ϛ'. εἶναι τῆς χαλκίτεως οὐγγίας, τρεῖς δὲ λίτρας ἑκατέρου, τοῦ τε ἐλαίου τοῦ παλαιοῦ καὶ τῆς λιθαργύρου καὶ δύο τοῦ παλαιοῦ στέατος, ὃ καλεῖν ἔφην τοὺς πιπράσκοντας ἀξούγγιον. ἀνιέσθω δὲ ἐπὶ τῶν ῥευματικῶν διαθέσεων ἐλαίῳ γλυκεῖ μήτε προσφάτῳ μήτε παλαιῷ, καὶ προσλαμβανέτω τὸν αὐστηρὸν οἶνον, ἡλικίας ὑπάρχοντα μέσης. τοῦτο τὸ φάρμακον ἤλεγξε τὴν Θεσσαλοῦ φλυαρίαν, ἐνεργεστάτην μὲν ἐπιδεικνύμενον ὠφέλειαν, ἐξ ἐναντίων δὲ ταῖς δυνάμεσι συγκείμενον, ὧν ἐὰν ἀφέλῃς

haberent, ſed ut glutinari non poſſet et fiſtuloſum intus eſſet. Non eſt autem ab ipſius medicamenti uſu deſiſtendum, etiam ſi multis diebus evidens nullum praeſidium afferre videatur, ut quod poſtea uno interim die ſimul univerſam utilitatem maximam oſtendat. Quare bono animo hoc ſemper in rheumaticis affectionibus utamini, in tenerae quidem carnis homine vel puero aliquo vel muliere poſt praedictam ſymmetriam quatuor uncias chalcitidis immittentes, in valido ac duro corpore ex proportione vel unciam unam vel duas apponentes, ut quinque vel ſex chalcitidis unciae ſint, tres librae utriusque, nempe olei veteris et argenti ſpumae, duae vetuſti adipis, quem inſtitores axungiam appellare diximus. Diluatur autem in rheumatum vitiis oleo dulci nec novo nec veteri, aſſumatque vinum auſterum aetatis mediae. Hoc medicamentum coarguit Theſſali nugacitatem, efficaciſſimum auxilium ex contrariis potentiis compoſitum oſtendens, quarum ſi alteram adimas, nihil faciet praedictorum.

τὴν ἑτέραν, οὐδὲν τῶν εἰρημένων ἐργάσεται. οὔτε γὰρ ἐκ τῶν στυφόντων μόνον ἄνευ τῶν χαλώντων ἀνύσει τι γενναῖον ἐπὶ τῶν ῥευματικῶν διαθέσεων ἢ ὅλως τῶν ἀρχομένων τε καὶ αὐξανομένων φλεγμονῶν. [650] οὐδὲ γὰρ ἕξει τὸ παρηγορικὸν οὔτε ἐκ μόνων τῶν χαλώντων τὸ διαφορητικὸν ἄνευ στύψεως γενόμενον, οἷς μαλάττειν ὑπάρχει τὰ σκληρυνόμενα. χαλαστικὸν δ᾽ ἂν ἀκριβῶς γένοιτο καὶ μετρίως μαλακτικὸν, εἰ μὴ πάνυ παλαιὸν ἔχοι τό τε ἔλαιον καὶ τὸ στέαρ. ὃ γοῦν συνέθηκεν ὁ Μνασαῖος φάρμακον, ἴσα μὲν ἀλλήλοις ἔχει τό τε ἔλαιον καὶ τὴν λιθάργυρον καὶ τὸ στέαρ. ἐναντιώτατον δέ ἐστιν ἀρχομέναις τε καὶ αὐξανομέναις φλεγμοναῖς. ἔχει δὲ δηλονότι καὶ τὸ ἡμέτερον τοῦτο φάρμακον ὅσα περ καὶ τὸ τοῦ Μνασαίου, τήν τε λιθάργυρον καὶ τὸ στέαρ καὶ τὸ ἔλαιον. ἀλλ᾽ ἐὰν μηδὲν προσλάβῃ τῶν στυφόντων, ἐκθηλύνει τὰ μόρια καὶ διαλύει τὸν τόνον αὐτῶν, διὸ καὶ ῥευματικὰ γίγνεται. μεμαθήκατε γὰρ ὡς οὐκ ἀεὶ διὰ θερμασίαν πολλὴν, ὥς τινες οἴονται, ῥευματίζεται τὰ μόρια τοῦ σώματος, ἀλλὰ τοῦτο μὲν γίγνε-

Nam neque ex astringentibus solum sine laxantibus ad rheumaticos affectus praeclarum quidquam perficiet, vel certe ad phlegmonas incipientes et augescentes; neque enim leniendi vim obtinebit, neque ex solis relaxantibus discussorium, sine astrictione confectum, quae indurata habent emollire. Porro laxabit perfecte et mediocriter emolliet, si non admodum vetus oleum et adipem receperit. Quod ita Mnaseus medicamentum condidit, aequalia invicem continet tum oleum tum argenti spumam tum adipem, sed maxime phlegmonis incipientibus increscentibusque est contrarium. Habet et nostrum videlicet hoc medicamentum eadem omnia, quae Mnasei, et argenti spumam et adipem et oleum, verum si nihil ex iis, quae astringunt, acceperit, partes effeminat et robur earum dissolvit, ob quod etiam fluxioni fiunt obnoxiae. Didicistis enim non semper ob calorem immodicum, ut quidam arbitrantur, corporis partes fluxionibus laborare,

ται σπανίως αὐτοῖς. ἡ δὲ ἀσθένεια τῶν μορίων τὰς ῥευματικὰς ἐργάζεται διαθέσεις ἥ τις ὡς τὸ πολὺ κατὰ δυσκρασίαν ἀποτελεῖται ψυχράν. ἐὰν οὖν ὑγραίνῃ τις αὐτὰ καὶ θερμαίνῃ τοῖς χαλαστικοῖς φαρμάκοις, τελέως ἔκλυτά τε καὶ ἄῤῥωστα γίγνεται. πάλιν δ᾽ αὖ στύφων ἰσχυρῶς τοὺς ἐν ταῖς ῥευματικαῖς διαθέσεσιν ὄγκους, ἐν ἀρχῇ μὲν ἀνύσαι δόξει, δύσλυτον δὲ ἐργάσεται καὶ σκιῤῥῶδες αὐτὸ τὸ λείψανον. ὡς τὰ πολλὰ δὲ οὐδὲ φέρουσι τὴν τῶν ἄγαν στυφόντων ἐπίθεσιν αἱ τοιαῦται διαθέσεις, ὀδυνώμεναί τε καὶ συντεινόμεναι πρὸς αὐτῶν. ὀδύνη δὲ πᾶσα παροξύνει τὰ φλεγμαίνοντα καὶ ῥευμάτων αἰτία γίγνεται, κἂν μὴ ῥευματικὴν ἔχῃ δυσκρασίαν ὁ πεπονθώς. ἀλλ᾽ οὐδὲν θαυμαστὸν ἄπειρόν τε τῶν κατ᾽ ἰατρικὴν τέχνην ἔργων ὄντα τὸν Θεσσαλὸν, ἀδύνατόν τε τῷ λόγῳ τὰς διαθέσεις ἐξευρεῖν, ἀγνοεῖν ἅπαντα τὰ κατὰ τὰς ἰάσεις τῶν φλεγμονῶν, ὑμᾶς δὲ τεθεαμένους πολλάκις καὶ τῆς φοινικίνης τῆσδε καὶ ἄλλων φαρμάκων ἐξ ἐναντίων δυνάμεων συγκειμένων ἐναργεστάτην ὠφέλειαν, ἐπὶ πολλῶν διαθέσεων πειρᾶσθαι χρὴ καὶ αὐτοὺς, ὅταν ἀπορῆτέ ποτε

ſed hoc quidem ipſis raro accidere, ab imbecillitate vero illarum id genus vitii progigni, quae ut plurimum ex intemperie frigida proficiſcitur. Itaque ſi humectet eas quiſpiam calefaciatque medicamentis laxantibus, diſſolutae prorſus et infirmae fiunt. Rurſus ſi tumores in rheumaticis affectionibus fortiter aſtringat, initio quidem proficere videbitur, caeterum quod reſtat, contumax et ſcirrhoſum faciet; nam magna ex parte tales affectus ne quidem ferunt nimis aſtringentium impoſitionem, ut qui illis et dolore et tenſione moleſtentur. Atqui omnis dolor inflammata exacuit irritatque et fluxionibus occaſionem praebet, quamvis rheumatica intemperie aeger non afficiatur. Sed miri nihil eſt, Theſſalum medicae artis operum inexpertum, et qui affectiones ratione invenire nequeat, omnem phlegmonarum curationem ignorare. Vobis autem, qui crebro tum phoenicini hujus tum aliorum medicamentorum, quae contrariis conſtant virtutibus, evidentiſſima in multis morbis auxilia videritis, conandum eſt

τῶν ἤδη συγκειμένων, συντιθέναι φάρμακα κατὰ τὴν αὐτὴν μέθοδον, ἐκ τῶν εὐπορουμένων ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ, προσδοκωμένης μὲν ἔσεσθαι φλεγμονῆς ἢ καὶ κατηργμένης ἤδη πλέονα τὴν στύψιν ἔχοντα, κατὰ δὲ τὰς αὐξήσεις αὐτὰς ἐλάττονα, κατὰ δὲ τὰς ἀκμάς τε καὶ παρακμὰς πλέονα τὴν χαλαστικήν τε καὶ διαφορητικὴν ἔχοντα δύναμιν. ἀεὶ μέντοι μεμίχθωσαν ἀμφότερα, ἥ τε ἀποκρουστικὴ καὶ διαφορητικὴ, πλὴν εἴ ποτε τῶν ἐπιῤῥεόντων ἤδη τελέως πεπαυμένων καὶ κενοῦ τοῦ σώματος ὄντος, ἐπὶ τὰς διαφορητικὰς δυνάμεις ἀκινδύνως ἄν τις ἔλθοι, καθάπερ ἐν ταῖς πρώταις εἰσβολαῖς ἐπὶ τὰς ἀποκρουστικάς.

Κεφ. έ. [*Περὶ τῶν διὰ λιθαργύρου σκευαζομένων ἐμπλάστρων.*] Ἐπειδὴ κατὰ σύνθεσιν τῆς ἐμῆς φοινικίνης ἐμπλάστρου διαφορητικὴν μὲν ἔφην δύναμιν εἶναι ἔν τε τῷ στέατι τῷ παλαιῷ καὶ τῷ ἐλαίῳ, συνακτικὴν δὲ καὶ ἀποκρουστικὴν, ἔν τε τῇ χαλκίτιδι καὶ τῷ φοίνικι, ταῦτα δ᾽ ἄνευ τῆς λιθαργύρου ποιῆσαι φάρμακον ἐμπλαστὸν οὐ δύναται, διὰ τοῦτ᾽ ἔδοξέ μοι περὶ τῆς κατὰ τὴν λιθάργυρον χρείας ἐφεξῆς διελθεῖν. εἰς μὲν γὰρ τὴν δύναμιν τῆς φοινι-

ipfis quoque, ubi jam compofita interdum defiderantur, eadem methodo ex illis quaecunque regio praebet, conficere, quum phlegmonem fufpicamini futuram vel incepiffe modo, quae magis aftringunt, in augmento ipfo, quae minus, in ftatu et declinatione, quae magis relaxant et digerunt. Semper tamen utraque mifceatur et repellendi et difcutiendi facultas, nifi quando fluxio prorfus conftiterit et corpus vacuum fuerit, tunc ad digerentem, ficut in primis incurfibus ad repulforiam virtutem, tuta eft acceffio.

Cap. V. [*De emplaftris, quae ex lithargyro parantur.*] Quoniam in emplaftri mei phoenicini confectura adipem vetuftum et oleum digerendi poteftatem habere dixi, chalcitidem vero et palmam cogendi repellendique, haec autem medicamentum emplaftrum fine argenti fpuma procreare non poffunt, ob id vifum mihi eft, de ipfius fpumae argenti ufu deinceps verba facere, fiquidem phoe-

κίνης οὔτ' ἀντιπράττειν τι νομιστέον αὐτὴν οὔτε συντελεῖν, ὕλης δὲ λόγον ἔχειν μόνον ἐπιτηδείου πρὸς ἐμπλαστοῦ φαρμάκου ποίησιν. εὔλογον οὖν ἔδοξέ μοι τὸν περὶ τῶν τοιούτων φαρμάκων λόγον ὡς ἐπὶ παραδείγματος τῆς λιθαργύρου διελθεῖν. ἔστι δὲ οὐκ ὀλίγα δύναμιν μὲν ἢ οὐδεμίαν [651] ἢ πάνυ σμικρὰν τῷ σκευαζομένῳ συνεισφερόμενα, χρείαν δ' ὕλης παρέχοντα πρὸς τὸ γενέσθαι φάρμακον ἐμπλαστὸν ἢ κηρωτῶδες. οὔτε γὰρ θερμαίνουσα σαφῶς ἡ λιθάργυρος, καθάπερ οὐδὲ ψύχουσα οὐδ' ὑγραίνουσα βραχεῖαν ἔχει δύναμιν ξηραντικὴν κατὰ τὴν πρώτην ἀπόστασιν τῶν ἀκριβῶς μέσων, τοῦθ' ὑγραίνειν καὶ ξηραίνειν· οὐ μὴν οὐδ' ἐμπλαστικῆς ἐστι δυνάμεως, ὥσπερ οὐδ' ἐκφρακτικῆς, ὡσαύτως δὲ οὐδὲ ῥυπτικῆς, ὥσπερ οὐδὲ ῥυπαινούσης σαφῶς, ἠρέμα δέ πως ἀποκεχώρηκε τῶν μέσων ἐπὶ τὸ παχυμερέστερον. ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐπὶ πλέον ἕψησιν ἀποτίθεται καὶ τοῦτο, χεομένη τε καὶ ἀλλοιουμένη διὰ τῆς τοῦ πυρὸς δυνάμεως. μόνη δὲ καθ' ἑαυτὴν ὠμὴ παρατρίμματα μηρῶν ἐξ ὁδοιπορίας ὀνίνησιν, ᾧ καὶ δῆλον ὅτι βραχέως ξηραίνει. τοῦ δὲ

nicini viribus nec eam obesse quicquam nec conducere, fed materiae ad emplastri medicamenti compofitionem tantum idoneae rationem obtinere putandum eft. Non abfurdum itaque mihi apparet, fi de ejusmodi medicamenti, exempli gratia de lithargyro, difputationem inftituero. Sunt non pauca, quae poteftatem aut nullam aut exiguam admodum medicamento, quod praeparatur, fimul afferunt, commoditatem vero materiae praebent, ut vel emplaftri vel cerati fpeciem referat. Neque enim lithargyrus manifesto calida eft, ficut nec frigida nec humida, fed exiguam ficcandi habet virtutem in primo abscessu ab iis, quae adamuffim media funt inter humida et ficca. Non tamen vis ejus eft obftruere, ficut nec aperire, item nec abftergere, quemadmodum nec inquinare evidenter, fed paulum a mediis ad craffius quodammodo receffit. Verum hoc quoque ex diuturna coctione deponit, fufa per ignis potentiam et alterata. Porro fola per fe cruda femorum attritus ex itinere juvat, quo etiam

μήτε δριμεῖαν ἔχειν αὐτὴν ἢ γλυκεῖαν ποιότητα μήτ᾽ ὀξεῖαν ἢ πικρὰν ἢ αὐστηρὰν ἢ στρυφνὴν ἢ ὅλως στυπτικὴν, ἡ γεῦσις ἱκανὴ μάρτυς, ὥσπερ καὶ τὰ ἕλκη, μήτε δακνόμενα πρὸς αὐτῆς μήτε θερμαινόμενα μήτε ψυχόμενα μήτε καθαιρούμενα μήτε σαρκούμενα μήθ᾽ ὅταν ὑπερσαρκώσῃ καθαιρούμενα, πάρεστιν οὖν ἡμῖν εἰς πολλὰ κεχρῆσθαι λιθαργύρῳ, ποτὲ μὲν ἐλαίῳ καὶ ὕδατι τὴν ἕψησιν αὐτῆς ποιουμένοις ἄχρι συστάσεως ἐμπλαστρώδους, ἔστι δ᾽ ὅτε ἐν ἐλαίῳ καὶ ὄξει καί ποτε ἐν ἐλαίῳ καὶ οἴνῳ. ἐν οἷς δ᾽ ἂν ἕψηται τούτων, ἄμεινον γίγνεται τὸ φάρμακον ἐπὶ πλέον ἑψηθέν. ἔσται δὲ τοῦτο τῷ πλήθει τῶν μιγνυμένων ὑγρῶν. ἔστι μὲν γὰρ τῶν τηκτῶν φαρμάκων καὶ ἡ λιθάργυρος ὅλη χεομένη, καθάπερ ἥ τε ῥητίνη καὶ ὁ κηρὸς, ἀλλ᾽ οὐκ εὐθέως ἅμα τῷ ψαῦσαι τοῦ πυρὸς, ὅθεν καὶ λανθάνει πολλοὺς καὶ νομίζουσιν αὐτὴν οὐδ᾽ ὅλως χεῖσθαι, σὺν ὀξελαίῳ μὲν οὖν (318) ἑψομένη τήκεται θᾶττον, ὥσπερ γε καὶ σὺν ἰῷ καὶ αὐτοῦ δηλονότι τοῦ ἰοῦ χεῖσθαι πεφυκότος, ὥσπερ ἥ τε χαλκῖτις

parum exiccare cognofcitur. At neque acrem vel dulcem, neque acidam vel amaram vel aufteram vel acerbam vel omnino aftringentem facultatem ipfam habere guftus abunde teftis eft. Quemadmodum etiam ulcera nec ab ea derodi nec calefieri nec refrigerari nec purgari nec carne impleri nec, quum caro fupercreverit, tolli percipimus. Licet itaque nobis in varium ufum adminiftrare argenti fpumam, interim ex oleo et aqua coctionem ejus adusque emplaftri fpiffitudinem molientibus interdum ex oleo et aceto, aliquando ex oleo et vino. Porro in quibufcunque iftorum coquatur, melius id medicamenti redditur, quod magis coctum fuerit, quod liquidorum, quae mifcentur, copia continget. Eft enim ex iis medicamentis, quae liquefieri poffunt, etiam fpuma argenti, dum tota funditur, ficut refina et cera, fed non ftatim ubi ignem contigerit, unde multis imponit, qui nullo modo ipfam fundi exiftimant. Igitur fi cum oxelaeo coquatur, liquefcit citius, perinde ac cum aerugine, quae et ipfa fundi na-

καὶ τὸ μίσυ. τάχιστα μὲν οὖν αὐτῶν ἡ χαλκῖτις τοῦτο πάσχει, βραδύτατα δ' ὁ λιθάργυρος· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τούτων ὅ τε ἰός ἐστι καὶ τὸ μίσυ. χεῖται καὶ τὸ σῶρυ χρόνῳ πλέονι, γεωδέστερόν τε γάρ ἐστι καὶ λιθωδέστερον τῆς χαλκίτεώς τε καὶ τοῦ μίσυος. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων αὖθις εἰρήσεται. τὴν λιθάργυρον δὲ δι' ὀξελαίου μὲν ἕψων θᾶττον τήξῃς, δι' ὑδρελαίου δὲ βραδύτερον, ὅμως μὲν χεῖται καὶ οὕτως, ἐὰν ᾖ διπλάσιον αὐτῆς ἑκάτερον τῶν ὑγρῶν. ἐγὼ δὲ καὶ πλέον ἢ διπλάσιον ἔμιξα πολλάκις, ὡς ὀλίγον ὕστερον εἰρήσεται. κάλλιον δ' ἐστὶν εὐθέως ἐξ ἀρχῆς ἐν θυείᾳ μιγνύειν τὰ τρία, τήν τε λιθάργυρον καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ ἔλαιον. εἰ δὲ τοῦ λευκὸν γίνεσθαι τὸ φάρμακον φροντίζεις, ἔλαιόν τε καθαρώτερον καὶ διαυγέστερον ἔμβαλλε καὶ ὕδωρ ὁμοίως καθαρόν τε καὶ λευκὸν, ἑψέσθω τε κατὰ χωρίον ὑπαίθριον ἡλιούμενον. ὁ μὲν γὰρ ζοφώδης ἀὴρ μελαίνει τὸ φάρμακον, ὁ δὲ καθαρὸς εἰς λευκότητα μεγάλως συντελεῖ, καθάπερ γε καὶ τὸ καταῤῥαινόμενον ὕδωρ ἐν ἀέρι τοιούτῳ. φυλάττου δὲ καὶ τὸ διὰ ξύλων ποιεῖσθαι τὴν ἕψησιν ἢ ἀνθράκων ἀρχομένων διακά-

tura ſolet, uti chalcitis quoque et miſy. Ipſorum itaque celerrime chalcitis funditur, tardiſſime argenti ſpuma, at in horum medio ſunt aerugo et miſy. Funditur et ſori, ſed longiore temporis intervallo, ut quod terreſtre magis et ſaxeum ſit, quam chalcitis et miſy, ſed de his iterum dicetur. Argenti autem ſpumam per oxelaeum coquens, ocius liquefacies, per hydrelaeum tardius, tamen funditur ſic quoque, ſi duplum ejus ſit uterque humor. Ego certe plus etiam quam duplum miſcui frequenter, ut paulo poſt exponam. Atqui melius eſt ſtatim ab initio haec tria in mortario miſcere, argenti ſpumam, aquam et oleum. Quod ſi candidum medicamentum eſſe cures, oleum purius lucidiusque injicito, atque aquam ſimiliter puram ac candidam, coquatur in loco ſub dio, ſoli expoſito, quia nubilus aër medicamentum denigrat, ſincerus magnum ad albedinem adjumentum affert, ſicut aqua etiam in hujusmodi aëre aſperſa. Caeterum obſervato, ne coctionem lignis aut carbonibus peruri incipientibus, mo-

εσθαι, μελαίνει γὰρ αὐτὸ ῥαδίως ὁ καπνός. προδιακαύσας οὖν τοὺς ἄνθρακας, ὅταν ἀκριβῶς ὦσι διάπυροι, τότε ἕψειν ἄρξαι. καὶ εἰ μὴ φθάσοιεν οὗτοι συμπληρῶσαι τὴν ἕψησιν, ἐφ᾽ ἑτέρας ἑστίας ὁμοίως παρασκευάσας ἄνθρακας ἐπιτίθει καὶ ἐκείνην τὴν κακκάβην. ἕνεκα μὲν οὖν τοῦ λευκὸν γενέσθαι τὸ φάρμακον, ὅσα χρὴ παραφυλάττειν αὐτάρκως εἴρηται. γίγνεται δὲ ἐχεκολλότερον εἰς τοσοῦτον, εἰς ὅσον ἂν ἔχῃ πλέον, ὡς εἴρηται, τὸ ὑγρόν. ὡς ἐάν γε τῶν τριῶν ἀνὰ λίτραν α΄. ἐμβάλῃς, δυσαπόπτωτον ἔσται. καὶ μέντοι καὶ ἄτηκτος ἡ λιθάργυρος μένει, καὶ τοῦτό γέ ἐστιν αὐτὸ μάλιστα αἴτιον τοῦ ῥαδίως ἀποπίπτειν αὐτὸ, καθάπερ γε καὶ τὸ προσμένειν μέχρι πλέονος, εἰ ἡ λιθάργυρος ἑψηθεῖσα χυθείη τε καὶ ἀλλοιωθείη. [652] λευκότερον δ᾽ ἔσται καὶ θᾶττον ἑψηθήσεται βληθεισῶν δύο λιτρῶν ὕδατος εἰς τρεῖς ἑκατέρου λιθαργύρου τε καὶ ἐλαίου. καὶ τούτῳ συνήθως ἐπὶ τῶν μικρῶν ἑλκῶν χρῶμαι. πρόδηλος δὲ ἡ δύναμίς ἐστι τοῦ δι᾽ ὕδατος ἑψομένου φαρμάκου μεμνημένοις ἡμῖν τῶν εἰρημένων ἐν τῇ περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείᾳ.

liaris; nam fumus ei facile nigredinem conciliat. Peruftis igitur antea carbonibus, cum exacte ardent, tunc coctionem aufpicare, quod fi illam per hos abfolvi non licuerit, in alio foco fimili modo carbonibus praeparatis caccabum fuperponito. Quae ergo medicamenti candidi faciendi gratia obfervanda funt, abunde fatis indicatum eft. Jam vero hoc fit glutinantius, quo plus, ut dictum eft, liquoris affuerit, quemadmodum fi fingulorum trium pondo libram unam injicias, firmius adhaerebit. At fi argenti fpuma non illiquefcat, caufa eft potiffimum, cur id facile decidat, ficut diutius adhaeret, quum argenti fpuma cocta funditur alteraturque. Candidius fane erit citiusque coquetur, libris duabus aquae in tres utriusque, puta fpumae argenti et olei, injectis, atque hoc in parvis ulceribus uti confuevimus. Medicamenti, quod aqua coquitur, poteftas nota eft, fi meminerimus eorum quae in commentario de fimplicibus medicamentis dicta funt.

Κεφ. στ΄. [Περὶ τῆς διὰ λιθαργύρου καὶ ὑδρελαίου σκευαζομένης ἐμπλάστρου.] Τὸ ὕδωρ ὑγραίνει μὲν ἀεὶ καὶ ψύχει κατὰ τὴν οἰκείαν οὐσίαν· ἐπίκτητον δὲ θερμότητα προσλαβὸν, ἄχρι περ ἂν αὐτὴν διαφυλάττη θερμαίνει, ψυχρὸν δὲ γενόμενον ψύχει. τό γε μὴν ἔλαιον, ἐὰν εἴη νέον, οὐκ ἀντιπράττει τῷ φαρμάκῳ, διαμένει γὰρ ὑγρόν τε καὶ μετρίως ψυχρὸν, ὁποίου μάλιστα δεῖται τά θ᾽ ἁπαλόσαρκα σώματα καὶ τὰ κακόχυμα. γυναῖκές τε οὖν καὶ παῖδες καὶ τῶν τελείων οἱ μαλακὴν ἔχοντες τὴν ἕξιν τοῦ σώματος, εἰσὶ δ᾽ οὗτοι καὶ λευκοὶ κατὰ τὸ χρῶμα, τῶν τοιούτων δέονται φαρμάκων. ἑψηθὲν δ᾽, ὡς εἴρηται, μετὰ πλείονος ἐλαίου τε καὶ ὕδατος οὕτως γίνεται δυσαπόπτωτον, ὡς μηδὲ λουομένων ἀποῤῥεῖν. καὶ μέντοι καὶ συμφέρει τοῖς ἐπουλουμένοις ἕλκεσιν ἐπιμένειν τὸ φάρμακον ἐφεξῆς ἡμερῶν πλεόνων, ἄμεινόν τε γὰρ οὕτω καὶ θᾶττον ἐπουλοῦται. πρόδηλον δ᾽ ὅτι κνήσμασι καὶ ἀποσύρμασι καὶ συνελόντι φάναι μικροῖς ἕλκεσιν ἁρμόττει τὸ τοιοῦτον φάρμακον, ἐφ᾽ ὧν καὶ ἡ πάρυγρος ὀνομαζομένη κηρωτὴ καὶ ἄλλαι τινὲς ὅμοιαι χρησιμώτεραι

Cap. VI. [*De emplaſtro, quod ex lithargyro et hydrelaeo conficitur.*] Aqua peculiari ſubſtantia ſemper humectat et refrigerat, aſcititio autem calore aſſumpto, donec ipſum conſervat, calefacit, frigida facta refrigerat. Oleum vero ſi recens ſit, medicamento non renititur, permanet enim humidum et modice frigidum, quali maxime tenera corpora et vitioſis humoribus repleta indigent. Mulieres itaque et pueri, atque ex grandioribus mollem corporis habitum ſortiti, ſunt autem hi et candidi cute, ejus generis medicamenta requirunt. Porro coctum oſtendimus ex oleo copioſiore et aqua reddi tam glutinans, ut ne quidem a lotis decidat. Et vero etiam ulceribus, quae ad cicatricem veniunt, multis diebus ſubſequentibus medicamentum immanere expedit, quo melius et citius ita cicatrix ducatur. Notum eſt hujusmodi medicamentum pruritus deſquamata et, ut uno verbo expediam, parva ulcera perſanare, in quibus et ſubliquidum, ut vo-

τῶν ἰσχυρὰν δύναμιν ἐχόντων εἰσὶν, ὁποῖα τοῖς μεγάλοις τραύμασιν ἐπιτίθεμεν. ὑπὲρ ὧν ἁπάντων τῆς καθόλου δυνάμεως ἐν τῷ τρίτῳ τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου γέγραπται, καθ᾽ ὃ τοὺς γενικοὺς καὶ κοινοὺς λόγους, οὓς καθόλου καλοῦσιν, ἐφ᾽ ἑκάστης διαφορᾶς ἕλκους, διῆλθον ἐπιδεικνὺς ὁποίας τινὰς εἶναι προσήκει τὰς δυνάμεις τῶν ἰασομένων αὐτὰ φαρμάκων, ἐνταυθοῖ δὲ τὰς κατὰ μέρος ὕλας διέρχομαι, συμμετρίας τε τῶν μιγνυμένων ὁρίζων, ἐπιδεικνύς τε τοὺς τρόπους ἐν οἷς σκευαζόμενα γενήσεται κάλλιστα. δι᾽ ὑδρελαίου μὲν οὖν ἡ λιθάργυρος, ὡς εἴρηται, σκευαζομένη τὴν μὲν ἔμπλαστρον εὐαφεστάτην τε ἅμα καὶ δυσαπόπτωτον ἐργάζεται, καὶ προσέτι λευκὴν ὀφθῆναι, δύναμιν ἔχουσαν ψυκτικὴν μετρίαν, ᾗ χρωμένη καὶ κωλύει τὶ τοῖς ἡλκωμένοις μορίοις ἐπιῤῥεῖν καὶ τὸ φθάσαν ἐπιῤῥυῆναι, πάλιν ἀποκρούεται πρὸς τοὺς πέριξ τόπους, ὡς γίνεσθαι τὸ πρᾶγμα τοιοῦτον, οἷον ὅταν ὕδατι ψυχρῷ διάβροχον ἐργασάμενοι σπόγγον ἐπιθῶμέν τινι μορίῳ τοῦ σώματος. ἐκεῖνός τε γὰρ ῥυσὸν καὶ προσεσταλμένον ἐργάζεται τὸν τόπον ὅλον, οὐ

cant, ceratum aliaque id genus quaedam utiliora ſunt iis, quae validam poteſtatem obtinent, qualia magnis vulneribus imponimus. De quorum omnium univerſali virtute in tertio libro de morbis curandis dictum eſt, in quo generales communesque ſermones univerſales nuncupant, de quaque ulceris differentia tradidi, oſtendens quales medicamentorum, quibus illa curabuntur, vires eſſe conveniat. Hic vero particulares materias recenſeo, ſymmetrias miſcendorum definiens, et modos, quibus ſi praeparentur, reddantur optima, demonſtrans. Ex hydrelaeo itaque argenti ſpuma, ſicuti dictum eſt, praeparata, emplaſtrum tactu blandiſſimum et adhaerendo pertinax efficit, praeterea aſpectu album, refrigeratoriam vim habens mediocrem, cujus auxilio exulceratis partibus ne quid influat impedit, et quod jam influxit denuo ad partes circumjacentes retrudit, ut res fiat hujusmodi, qualis quum ſpongiam aqua frigida humentem parti cuipiam corporis imponimus. Nam illa rugoſum contractumque totum locum facit, non tan-

Ed. Chart. XIII. [652. 653.] Ed. Bas. II. (318.)

μόνον ἀποκρουόμενος τὸ ἐπιῤῥέον, ἀλλὰ καὶ τὸ περιεχόμενον ἐν αὐτῷ πρὸς τοὺς πλησιάζοντας ἐκθλίβων. ἥ τε νῦν εἰρημένη κατὰ τὸν λόγον ἔμπλαστρος, οὐ κατὰ πρώτην δύναμιν, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκὸς ξηραίνειν ἂν λεχθείη. κυρίως μὲν γὰρ καὶ πρώτως τά τε διαφοροῦντα καὶ τὰ τὰς κράσεις ὑπαλλάττοντα πρὸς τὸ ξηρότερον ὀνομάζεται ξηραίνοντα. κατὰ συμβεβηκὸς δὲ καὶ τὰ διὰ ψύξιν, ἀναστέλλοντα μὲν τὸ ἐπιῤῥέον, ἐκθλίβοντα δὲ τὸ περιεχόμενον. ὅλως δὲ οὐδὲν τῶν ὑγραινόντων ἢ πρώτως ἢ κατὰ συμβεβηκὸς ὠφέλιμον ἕλκεσίν ἐστιν, ὡς ἐν τῷ τρίτῳ δέδεικται τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου.

[653] Κεφ. ζ. [*Περὶ τῆς διὰ λιθαργύρου καὶ ὀξελαίου σκευαζομένης ἐμπλάστρου.*] Περὶ μὲν οὖν τῆς δι' ὑδρελαίου σκευαζομένης λιθαργύρου καὶ ταῦθ' ἱκανά. μεταβῆναι δὲ ἤδη καιρὸς ἐπὶ τὴν δι' ὀξελαίου συντιθεμένην. συμμέτρως μὲν οὖν ξηραντικὸν γίνεται τὸ φάρμακον, ἐὰν διπλάσιον ἑκάτερον ᾖ τῆς λιθαργύρου τό τε ἔλαιον καὶ τὸ ὄξος. ἐὰν δὲ καὶ παλαιὸν ᾖ τὸ ἔλαιον, ἔτι καὶ μᾶλλον ξη-

tum repellens quod influit, ſed etiam quod in eo continetur ad vicina elidens. Atque emplaſtrum modo commemoratum non ea prima facultate, ſed per accidens exiccare dicetur. Nam proprie quidem et primario ea, quae digerunt et temperamenta ad ſicciorem ſtatum perducunt, nominantur ſiccantia, ex accidenti vero etiam ea, quae frigoris cauſa id, quod influit, propulſant, quod continetur expellunt. In ſumma nullum humectans vel primario vel ex accidenti, ulceribus commodum eſt, ut in tertio Methodi libro monſtravimus. De argenti ſpuma, quae ex hydrelaeo praeparatur, etiam haec ſufficiunt.

Cap. VII. [*De emplaſtro quod ex lithargyro et oxelaeo componitur.*] Digrediendum modo eſt ad eam, quae oxelaeo conſtat. Itaque mediocriter exiccans medicamentum fit, ſi utriusque, nempe olei et aceti, duplo major portio quam argenti ſpumae miſceatur. At ſi vetus quoque oleum ſit, adhuc etiam magis exiccat. Copioſior vero quam

ραίνει. πλέον δὲ ἢ διπλάσιον ἑκάτερον αὐτῶν ἐμβληθὲν ἰσχυρότερον ποιεῖ τὸ φάρμακον, ὥστε καὶ σύριγγας, ὅσαι μήπω τύλον ἔχουσι σκληρὸν, ἰᾶσθαι. βάλλεται δὲ λιθαργύρου μὲν ἓν μέρος, ἑκατέρου δ᾽ ἐκείνων δύο καὶ ἥμισυ. καὶ μέντοι καὶ τριπλάσιον ἐνίοτε μίξας ἑκατέρου, δι᾽ ὅλης μὲν ἡμέρας ἥψησα τὸ φάρμακον. ἐγένετο δὲ μέλαν μὲν, στίλβον δ᾽ ὁμοίως ἀσφάλτῳ τῇ καλῇ. ξηραντικωτάτην δ᾽ ἔχει δύναμιν τοῦτο, θεραπεύει τε ἕλκη δυσίατα καὶ σύριγγας οἵας εἶπον, ἐναίμων τε τραυμάτων κολλητικὸν ὑπάρχει. ἑνὶ δὲ λόγῳ ξηραντικὸν ἀδήκτως. διὰ τοῦτο οὖν καὶ τἄλλα πάντα ἕλκη θεραπεύει τά τε μείζω καὶ τὰ μικρότερα, μέχρι συνουλώσεως. ἄξιον δὲ καὶ ἄλλα τινὰ τῶν ἔργων αὐτοῦ διελθεῖν, ἃ τάχ᾽ ἂν οὐδὲ ἐλπίσειέ τις, ὅσον ἐπὶ τῷ τῆς ὕλης εὐκαταφρονήτῳ. κριθέντος γάρ τινος ἐν πυρετῷ διὰ παρωτίδος ἐκπυησάσης, ὑπελείφθη συρίγγιον, ὃ μετὰ μῆνας ἓξ τῆς ἀρχῆς ἐδείχθη μοι κατ᾽ ἀγρόν. ἦν γὰρ ὁ παῖς υἱὸς γεωργοῦ περὶ τὴν πέντε καὶ δέκα τὴν ἡλικίαν, τούτῳ δοὺς ἐπιτεθῆναι τῆς ἐμπλά-

duplum fit utriusque menfura, valentius enim facit medicamentum, quapropter fiftulas, quae nondum callum durum habent, curat. Caeterum fpumae argenti una pars injicitur, illorum fingulorum duae et femis. Quin etiam tripla utriusque parte nonnunquam mixta toto die coxi medicamentum, unde reddebatur quidem nigrum, fed perinde ac bitumen probum fplendefcebat. Porro maxima ficcandi potentia hoc pollet curatque ulcera difficilia et fiftulas, quales dixi, jungit, vulnera cruenta glutinat, uno verbo, exiccat fine morfu, hujus rei gratia etiam alia univerfa ulcera fanat, majora minoraque, donec ad cicatricem perveniant. Aequum eft et alia quaedam ejus opera commemorare, quae forfan ne quidem fperaveris, quantum ad materiae humilitatem attinet. Nam quum quis in febre ex parotide fuppurata judicatus fuiffet, parva relicta eft fiftula, quam poft fex menfes a principio in agro mihi oftenderunt, erat enim puer filius agricolae, annos natus circiter quindecim. Huic cum ex emplaftro illo, quanta

στρου ταύτης, ὅσον εἶχον ἑπόμενον, αὐτὸς μὲν ἐπανῆλθον εἰς τὴν πόλιν, ἐν ἀσχολίαις πλείοσιν ἰατρικαῖς γενόμενος ἐπελαθόμην τοῦ λαβόντος τὸ φάρμακον. ἀλλὰ μετὰ δύο γε μῆνας ἧκεν ὑγιὴς, οὐ πάνυ τι ἐλπίσαντος (319) ἐμοῦ τοῦτο γενέσθαι. καθιέντων γὰρ ἡμῶν ὑείαν τρίχα διὰ τοῦ συριγγίου, μέχρι τῆς διαρθρώσεως ἐφαίνετο προερχομένη, κατὰ τύχην δὲ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἄλλου μοι δειχθέντος παιδαρίου τὴν ἡλικίαν ἄγοντος τὴν αὐτὴν τῷ πρόσθεν, ὁμοίαν τε διάθεσιν ἔχοντος, ἐπέθηκα τῆς ἐμπλάστρου, καὶ συνέβη καὶ τούτῳ τελέως ὑγιασθῆναι. μετὰ ταῦτα δὲ οὐκ ὀλίγους ἐκ τῆς αὐτῆς διαθέσεως ἰασάμην τῷ φαρμάκῳ τούτῳ καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ νεανίσκους. εἰ τοίνυν καὶ ὑμεῖς βούλεσθε χρῆσθαι πρὸς τὰ τοιαῦτα αὐτῷ, παλαιότατόν τε τὸ ἔλαιον ἐμβάλλετε καὶ ὄξος δριμύτατον ἐξ οἴνου δηλονότι μόνου γεγονὸς, οὐχ ὡς ἔνιοι σκευάζουσιν αὐτὸ μιγνύντες ὕδωρ. ἔστω δὲ καθαρὸν ὡς ἔνι μάλιστα καὶ διαφανὲς τὸ ὄξος. οὕτω γὰρ ἂν εἴη λεπτομερέστερόν τε καὶ βέλτιον εἰς

tunc mihi copia aderat, imponendum dediſſem; ipſe in urbem reverſus ſum, ac pluribus negociis medicis occupatus, oblitus ſum ejus, qui medicamentum acceperat, ſed poſt duos certe menſes in urbem venit incolumis, cum hoc ego eventurum non admodum ſperaſſem. Immittentibus enim nobis ſuillum pilum per fiſtulam ad articuli commiſſuram usque procedere videbatur. Non multos poſt dies, quum alius puer forte fortuna ejusdem cum priore aetatis eodemque morbo laborans, mihi eſſet oſtenſus, emplaſtrum hoc impoſui, quo ille pariter integrae ſanitati reſtitutus eſt. Ab eo tempore plurimos eodem vitio hujus medicamenti virtute liberavi tum pueros tum adoleſcentes tum mulieres. Igitur ſi vos quoque uti eo ad hujusmodi affectus volueritis, vetuſtiſſimum oleum et acetum quam acerrimum ex vino videlicet ſolo confectum injicitote, non ut quidam aqua mixta ipſum praeparant, ſed purum ſit quam maxime licet ac pellucidum, tale ſi quidem tenuius commodiusque iis

ἃ δεόμεθα. τούτῳ τῷ φαρμάκῳ καὶ μῦς ἐσκληρυσμένους πολλάκις ἰασάμην.

Κεφ. ή. [Περὶ τῆς διὰ λιθαργύρου καὶ οἰνελαίου σκευαζομένης ἐμπλάστρου.] Ὑπόλοιπον οὖν μοι διελθεῖν περὶ τῆς δι᾽ οἰνελαίου σκευαζομένης λιθαργύρου, τὰ μὲν τῆς συμμετρίας ἐχούσης τὰ αὐτὰ τοῖς εἰρημένοις, ἀκολούθως τε τὰς τῆς δυνάμεως ὑπεροχὰς τῷ πλήθει τῶν ὑγρῶν. καὶ γὰρ ἴσα τὰ τρία βαλὼν ἐσκεύασα, καὶ διπλάσιον ἑκάτερον τῶν ὑγρῶν τῆς λιθαργύρου καὶ πρὸς τῷ διπλασίονι ἔτι τὸ ἥμισυ προσθεὶς καί ποτε καὶ τριπλάσιον. [654] ἐσκεύασα δέ ποτ᾽ αὐτὸ καὶ οὕτως. ὥρᾳ θέρους ἐν ἡλίῳ θερμῷ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἡ λιθάργυρος ἐτρίβετο μετ᾽ οἴνου Φαλερίνου καὶ τοῦτο ἡμέραις ἐγένετο ιέ, προσεπιχέοντός μου πάλιν οἶνον, εἰ διαφορηθεὶς ἔτυχεν ὁ πρότερος. μετὰ δὲ τὰς εἰρημένας ἡμέρας ἑψηθὲν τὸ φάρμακον ἱκανῶς ἐγένετο ξηραντικόν. ἐχρησάμην δὲ αὐτῷ καὶ κατὰ τῶν ῥευματικῶν διαθέσεων ὁμοίως τῇ φοινικίνῃ διατήκων ἐλαίῳ, καθάπερ ἐπ᾽ ἐκείνης προείρηται. καὶ μηρὸν δὲ χρονίως ἐσκληρυσμένον ἰασάμην αὐτῷ καὶ κατὰ

erit, ad quae ipfum requirimus. Hoc medicamento etiam mufculos induratos fubinde curavi.

Cap. VIII. [*De emplaftro, quod ex lithargyro et oenelaeo praeparatur.*] Reliquum eft, ut de argenti fpuma dicam, quae ex oenelaeo componitur et eandem praedictis fymmetriam ac virtutis exceffus pro humorum copia refpondentes habet. Etenim aequali portione tria miffa praeparavi et duplo majori utriusque liquidi menfurae quam argenti fpumae, dimidium infuper ac interdum et triplum addidi. Confeci autem nonnunquam ipfum et hoc modo. Per aeftatem fole calido argenti fpumam ex vino Falerno conterebam fingulis diebus quindecim continuis, vinum rurfus, fi forte primum evaporarat, infundens. Poft dictos dies coctum medicamentum exiccans abunde factum eft, quo in rheumaticis quoque affectionibus perinde ac phoenicino ufus fum, ex oleo liquefaciens, ut in illo praedictum eft. Ac femur jam diu induratum cruentaque vulnero eo fanavimus,

Ed. Chart. XIII. [654.] Ed. Baf. II. (319.)

τραυμάτων ἐναίμων ἐπέθηκα καὶ ἦν εἰς πάντα κάλλιστον. ἔστω τοιγαροῦν ἐπ᾽ αὐτοῦ, κἂν μὴ Φαλερῖνον ἔχῃ τις ἕτοιμον, ἕτερος κιῤῥὸς μὲν τὴν χρόαν, λεπτὸς δὲ τὴν σύστασιν ὡς διαυγεῖσθαι. τοιοῦτος δέ ἐστιν ὅ τ᾽ Ἀριούσιος ἐν τῇ Χίῳ γεωργούμενος, ὅ τ᾽ εὐώδης πάνυ Λέσβιος, ἐν Μιτυλήνῃ μὲν ὀλίγος, ἐν Ἐρεσσῷ δὲ καὶ Μηθύμνῃ πλείων τε καὶ βελτίων ἅμα γινόμενος, ὅ θ᾽ ὅμοιος τῷ Φαλερίνῳ Τμωλίτης. ἔστι δὲ καὶ οὗτος λεπτότατος καὶ διαυγὴς, κιῤῥὸς δὲ τὴν χρόαν καὶ μετρίως γλυκὺς εὐώδης τε πάνυ. τούτῳ παλαιωθέντι εἰς ἅπαντα χρῆσθαι δυνατόν ἐστιν, εἰς ἅπερ καὶ τῷ Φαλερίνῳ. καὶ ἕτερος δ᾽ ἐστὶ Τμωλίτης οἶνος, ὅμοιος αὐτῷ κατὰ τὴν χροιὰν καὶ τὴν σύστασιν, ἀλλ᾽ οὔτε γλυκὺς οὔτ᾽ εὐώδης. ἔχει δέ τινα στύψιν, ἀπολειπόμενος δὲ τοῦ γλυκέος πολύ. ταυτὶ μὲν οὖν ἑψομένης τῆς λιθαργύρου γίνεται φάρμακα.

Κεφ. θ΄. [Περὶ χρήσεως ὠμῆς λιθαργύρου.] Χωρὶς δὲ ἑψήσεως καθ᾽ ἑαυτὴν μὲν, ὡς ἔφην, ἐπὶ παρατριμμάτων ἐστὶ χρήσιμος. εἰ δὲ προπαρασκευασθείη δι᾽ ὄξους ἢ οἴνου τριβεῖσα καὶ ξηρανθεῖσα, τῶν δι᾽ ὑγρότητα δυσεπου-

atque ad omnia fuit optimum. Itaque fi Falernum ad manum non habeas, aliud fumito colore fulvum, fed tenue fubftantia, ut pelluceat, cujusmodi eft Ariufium, quod in Chio nafcitur, et odorum vehementer Lesbium, in Mitylene paucum in Ereffo et Methymna copiofius meliusque proveniens, item quod Falerno fimile eft, Tmolite. Eft et hoc tenuiffimum, pellucidum, fulvum colore, dulce mediocriter, nimis quam odoratum, potes inveteratum hoc ufurpare ad quaecunque et Falerno uteris. Eft porro et aliud vinum Tmolitae huic tum colore tum fubftantia fimile, verum neque dulce neque odoratum, habet autem vim quandam aftringendi, fed dulcedine multo inferius eft. Haec itaque ex cocta fpuma argenti fiunt medicamenta.

Cap. IX. [*De crudae lithargyri ufu.*] Non cocta quidem per fe, ut annotavimus, attritus emendat. Ex aceto autem feu vino trita ficcataque ulceribus medetur, quae

λώτων ἑλκῶν ἴαμα γίνεται. καὶ εἴ γε βουληθείης ἄδηκτον αὐτὴν εἶναι, πλυτῇ χρήσῃ.

Κεφ. ι'. [*Ὅπως δεῖ πλύνειν λιθάργυρον καὶ μεταλλικὰ λοιπά.*] *Ῥᾳδίως δὲ πλύνεται διὰ τὸ σύμφυτον βάρος ὑφισταμένη ταχέως τοῖς ὑγροῖς, ἐν οἷς λειοῦται. τελεώτατα μὲν οὖν ἄδηκτος γίγνεται δι᾽ ὕδατος πλυθεῖσα. τοῖς δὲ εὐαισθήτοις σώμασι βραχεῖαν αἴσθησιν φέρει δήξεως, ὅταν δι᾽ ὄξους ἢ οἴνου πλυθῇ, χρὴ δὲ ἱκανῶς αὐτὴν προσλειώσαντα δι᾽ ὅλης ἡμέρας μετὰ τοῦ ὑγροῦ ἐᾶσαι καταστῆναι τῆς νυκτὸς, εἶτα κατὰ τὴν ὑστεραίαν ἕωθεν ἀποχέοντα τὸ ὑγρὸν αὖθις ἐπιχεῖν ἕτερον, εἶτ᾽ αὖθις ὁμοίως τρίβειν, ἀποχεῖν τε πάλιν ἐπὶ τῆς ὑστεραίας, καὶ τοῦτο ποιεῖν, ἄχρις ἂν ἅμα τῷ ὑγρῷ φαίνηταί τις οἷον ἄχνη τῆς λιθαργύρου. μηκέτι δ᾽ ἐφισταμένου μηδενὸς, οὐδ᾽ ἀποχεῖν ἔτι προσήκει, τρίβειν μέντοι πλείοσιν ἡμέραις, κἂν μηδὲν ἐφίστηται, βέλτιόν ἐστι. καὶ τοῦτο πρᾶττε ἐν ἡλίῳ θερμῷ· ξηραντικώτερον γὰρ οὕτως τὸ φάρμακον γίγνεται. εὔδηλον δὲ ὅτι θέρους ὥρᾳ τοῦτο πράττειν ἄμεινον οὐκ ἐπὶ λιθαργύρου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν*

ob humiditatem vix cicatricem recipiunt. Quod si mordacitatis expertem esse cupis, elota utitor.

Cap. X. [*Quomodo lavare oporteat lithargyron et reliqua metallica.*] Facile autem eluitur, ut quae statim propter innatam gravitatem liquoribus, in quibus laevigatur, subsidat, unde totam mordacitatem in aqua lota exuit, acuti vero sensus corpora parum adeo mordacem percipiunt, si ex aceto vel vino eluatur. Porro convenit diligenter toto die contritam cum liquore per noctem relinquere, postero die mane illum auferre, alium mox superfundere, postea rursus terere similiter iterumque sequenti aurora liquorem emittere. Quod faciendum est, donec simul cum humore lithargyri velut tenuissima quaedam portio achne dicta appareat, quumque nihil amplius innatat, nihil etiam magis effundendum est, attamen conterere diebus pluribus et si nihil ei insistat, idque sole ferventi satius est, ita enim accidit, ut medicamentum exiccet valentius. Porro noverunt omnes id aestate non solum in argenti spuma,

ἄλλων, ὅσα τὸν τρόπον τοῦτον παρασκευάζεται. καὶ γὰρ ἡ καδμεία καὶ ἡ τοῦ χαλκοῦ λεπὶς, ὅ τε κεκαυμένος χαλκὸς, ἔτι τε πρὸς τούτοις τὸ διφρυγὲς ὀνομαζόμενον καὶ τὸ ψιμύθιον καὶ τὸ μίσυ καὶ τὸ σῶρυ καὶ τὸ στίμμι καὶ πάντες οἱ λίθοι καὶ πρὸς αὐτοῖς ὁ τίτανος ὁμοίως τῷ λιθαργύρῳ καὶ πλύνεται καὶ λειοῦται μετά τινος τῶν εἰρημένων. ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ θαλάττης αὐτῶν ποιοῦμαι τὴν παρασκευὴν περὶ ὧν αὖθις εἰρήσεται προϊόντος τοῦ λόγου: νυνὶ γὰρ πρόκειταί μοι τὰς ἐμπλάστρους διελθεῖν, ἃς οἱ νεώτεροι τῶν ἰατρῶν μετὰ τοῦ ρω. γράφουσί τε καὶ λέγουσιν ἐπὶ τῆς ὑστάτης συλλαβῆς. [655] ὥσπερ ἐπὶ τοῦ κεντρίου καὶ τῆς μηλωτρίδος εἰώθασι ποιεῖν ἅπαντες. καὶ γὰρ ἐπὶ τούτων ἡ μὲν πρώτη θέσις τῶν ὀνομάτων ἔοικεν ἄνευ τοῦ ρω γεγονέναι, παρὰ μὲν τὸ κεντεῖν ὠνομασμένου τοῦ κεντρίου τῆς ἐσχάτης συλλαβῆς οὐκ ἐχούσης τὸ ρω, τῆς μηλωτρίδος δὲ συγκειμένης ἐκ μήλης τε καὶ ὠτός. νυνὶ μέντοι σχεδὸν ἁπάντων αὐτὰ μετὰ τοῦ ρω λεγόντων οὐκ ἂν ἁμάρτοι τις ὁμοίως αὐτοῖς φθεγγόμενος καὶ μάλιστα τὸ κέντριον. ἐπιδέ-

verum in aliis etiam, quae hoc modo praeparantur, fieri commodius. Si quidem cadmia, aeris fquama aes uftum, ad haec item, quod vocatur diphryges, ceruffa, mify, fory, ftimmi et omnes lapides, praeterea calx, perinde ut argenti fpuma, ex liquore aliquo praedicto eluuntur laeviganturque. Interdum ex marina praeparationem ipforum melior; de quibus in fermonis proceffu rurfus agetur, nunc enim propofitum mihi eft emplaftra percenfere, quae Graeci juniores medici cum ρω in ultima fyllaba et fcribunt et enunciant. Quemadmodum in centrio et melotride facere omnes confueverunt, fiquidem in his prima nominum pofitio videtur fine ρω facta fuiffe a verbo quidem centein, quod eft pungere, centrio nominato, ultima fyllaba rho non habente, melotride vero compofita ex mela et ote, id eft fpecillo et aure. At quum hoc tempore prope omnes ea cum rho efferant, non peccaveris, fi fimili modo cum illis pronuncies, praefertim in centrio, quippe oftendimus in opere,

δεικται γάρ μοι κατὰ τὰ πρὸς τοὺς ἐπιτιμῶντας τοῖς σολοικίζουσι καὶ αὐτοὺς Ἀττικοὺς ἄνδρας ἠκολουθηκέναι τῇ κρατούσῃ συνηθείᾳ. δέδεικται γὰρ καὶ ἄλλοις πρὸ ἐμοῦ τῆς Ἀτθίδος αὐτῆς διαλέκτου μετάπτωσις γεγονέναι πολυειδὴς, ἕπεσθαί τε τῷ καθ' ἑαυτοὺς ἔθει πάντας, ὧν δόξα μεγίστη παρὰ τοῖς Ἕλλησίν ἐστιν ἐπὶ λόγων δεινότητι. καὶ ἡμεῖς οὖν, ἐπειδὴ πάσας εὑρίσκομεν ἤδη τὰς φαρμακίτιδας βίβλους μετὰ τοῦ ρω γεγραμμένον ἐχούσας τοὔνομα τὸ τῆς ἐμπλάστρου, καὶ αὐτοὶ τῇ κρατούσῃ συνηθείᾳ χρησομέθα.

Κεφ. ια'. [Περὶ τῶν διὰ μολυβδαίνης σκευαζομένων φαρμάκων.] Εἴρηταί μοι καὶ πρόσθεν ὡς ἡ τῆς μολυβδαίνης χρεία παραπλησία ἐστὶ τῇ τῆς λιθαργύρου. πάντα γὰρ ὅσα διὰ λιθαργύρου συντίθενται καὶ διὰ μολυβδαίνης δύναται σκευάζεσθαι. τῇ δυνάμει δὲ ἀλλήλων διαφέρουσι τοσοῦτον, ὡς παχυμερεστέραν μὲν εἶναι καὶ ψυχροτέραν τὴν οὐσίαν τῆς μολυβδαίνης, λεπτομερεστέραν δὲ καὶ μέσην θερμοῦ τε καὶ ψυχροῦ τὴν τῆς λιθαργύρου. πρὸς δὲ τὰς χρόας τῶν φαρμάκων, ὅσα δι' αὐτῶν σκευάζεται, διαφορά τις

quod contra illos, qui foloecismum committentes corripiunt, prodidimus et ipfos Atticos viros valefcentem ufum et confuetudinem fequutos fuiffe. Nam alii quoque ante me indicarunt Atticorum linguam permultum a proprietate fua decidiffe, ac omnes, quorum eloquentiae laus ac gloria maxima apud Graecos extat, fuae quemque tempeftatis morem imitatos fuiffe. Et nos itaque, quum omnes inveniamus jam medicamentarios libros emplaftri nomen, cum rho fcriptum habere, ufum praevalentem fequemur.

Cap. XI. [*De medicamentis, quae ex molybdaena conficiuntur.*] Relatum a me eft fuperius quoque molybdaenam et argenti fpumam in eundem fere ufum adhiberi. Omnia enim, quae ex argenti fpuma componuntur, etiam ex molybdaena fieri poffunt, fed facultate invicem differunt tantum, ut molybdaena fubftantiae craffioris frigidiorisque fit, argenti fpuma tenuioris et inter calidam ac frigidam mediae. Caeterum colores medicamentorum, quae inde

αὐτῆς ἐστὶ, καθόσον ἐπὶ τὸ φαιότερον ἄγει τὰς χρόας ἡ μολύβδαινα. διὸ καὶ τῶν λευκῶν ἐμπλάστρων οὐ μόνον ψιμύθιον, ἀλλὰ καὶ λιθάργυρον ἐχουσῶν, οὐδεμία διὰ μολυβδαίνης σκευάζεται. μιχθείσης γὰρ αὐτῆς τὸ μὲν (320) λευκὸν χρῶμα τεφρῶδες γίγνεται. τὰ δὲ τῆς δυνάμεως οὐ μόνον οὐκ ἀπόλλυται κατά γε τὴν δι᾽ ὑδρελαίου σκευαζομένην ἔμπλαστρον λευκὴν, ἀλλὰ καὶ βελτίω γίνεται καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν μαλακοσάρκων. ἡνίκα δὲ διαφορῆσαί τι βουλόμεθα, βελτίων ἐστὶ μολυβδαίνης λιθάργυρος. οὕτω δὲ καὶ τῶν ἄλλων φαρμάκων ἁπάντων, ὅσα διὰ λιθαργύρου γέγραπται συντιθέμενα, βαλλόντων τὴν μολύβδαιναν, ἥ τε χρόα τοῦ φαρμάκου καὶ ἡ δύναμις εἰς τοσοῦτον ἔχει τὴν ἀλλοίωσιν, εἰς ὅσον ἄρτι μοι δεδήλωται.

Κεφ. ιβ΄. [Περὶ τῶν διὰ λιθαργύρου καὶ ψιμυθίου σκευαζομένων λευκῶν ἐμπλάστρων.] Ἤτοι τῆς χροιᾶς ἕνεκεν οἱ ἰατροὶ μίξαντες ψιμύθιον τῇ λιθαργύρῳ σκευάζουσι τὰς λευκὰς ἐμπλάστρους, ἢ χάριν τοῦ στύψιν καὶ ψύξιν τινὰ προσθεῖναι τῷ φαρμάκῳ, θεώμενοι δὲ καὶ μελαινόμενοι,

praeparantur, molybdaena nonnihil evariat, quatenus fuſciores ipſos efficit. Quare et alborum emplaſtrorum, quae non modo ceruſſam, ſed argenti ſpumam quoque habent, nullum ex molybdaena conſtat, quippe ex hujus mixtura color albus cinereus redditur. Poteſtas autem in albo emplaſtro, quod ex hydrelaeo componitur, melior etiam evadit, praecipue in teneris corporibus, tantum abeſt ut pereat. Quum diſcutere quid volumus, argenti ſpuma, quam molybdaena potior eſt. Pari modo et in reliquis medicamentis cunctis, quae ex argenti ſpuma compoſitionis titulum ſortita ſunt, cum molybdaenam adjicimus, color et virtus tantum immutantur medicamenti, quantum paulo ante indicavimus.

Cap. XII. [*De emplaſtris albis, quae ex lithargyro et ceruſſa fiunt.*] Vel coloris cauſa medici ceruſſam argenti ſpumae ad emplaſtra alba conficienda miſcent, vel ut quandam aſtringendi ac refrigerandi vim medicamento concilient. Videntes autem et hujusmodi nigreſcere, quum

ὅταν ἐπὶ πλέον ἕψηται τὸ τοιοῦτο, καὶ μάλισθ' ὅταν ἐπὶ ξύλων οὐδὲ τούτων ἴσως ἀκάπνων οὐδὲ ἐν ἀέρι καθαρῷ, ταχέως μὲν αἴρειν ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἀναγκάζονται, δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο μήθ' ὕδωρ δαψιλὲς μήτ' ἔλαιον μιγνύειν. ἐπενόησαν οὖν εἰκότως ἐπεμβάλλειν αὐτῷ ῥητίνης, ὅπως ὁλκιμόν τε καὶ συνεχὲς εἴη, προσλαμβάνον τινὰ γλισχρότητα, καὶ μάλισθ' ὅταν ἡ ὑγρὰ ῥητίνη μιχθῇ. χεῖρον δὲ γίνεται τὸ φάρμακον ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ μίξει, δακνῶδες μέν τι καὶ ῥητίνης ἐχούσης, τὸ ξηραντικὸν δὲ οὐ πάνυ τι γενναῖον, οὗ μάλιστα χρείαν εἶναι τοῖς ἕλκεσιν ἐμάθετε. [656] τίνες μὲν οὖν ῥητίναι καὶ πάνυ δακνώδεις εἰσὶ καὶ ῥηθήσεται περὶ πασῶν αὐτῶν αὖθις. αἱ πραόταται δὲ ἐν αὐταῖς δύο εἰσί. πρώτη μὲν ἡ τερμινθίνη, δευτέρα δὲ ἡ λάριξ ὀνομαζομένη. τούτων οὖν ἄμεινον μιγνύειν, ὅταν τις βουληθῇ τοιαύτην ἔμπλαστρον σκευάσαι. πολὺ δ' εὐαφέστερα γίγνεται πάντα, τά τε διὰ ῥητίνης σκευαζόμενα προσλαμβάνοντα κηροῦ τι, τά τε διὰ κηροῦ μιχθείσης αὐτοῖς ῥητίνης. ἐπεμβάλλειν οὖν χρὴ τῇ ῥητίνῃ καὶ κηρόν. ὅπως δὲ τὸ χρῶμα τῆς ἐμπλάστρου

largius coctum fuerit, praeſertim lignis et iis quoque fortaſſe fumidis nec in aëre puro, mox ab igne tollere coguntur, ob quod ipſum nec aquam copioſam nec oleum miſcere. Merito igitur reſinam ei adjungere excogitarunt, quo ſequax ac ſibi continuum fiat, viſcoſum quid aſſumens maxime cum liquida reſina immittitur. At ex tali mixtura deterius efficitur medicamentum cum mordax quiddam reſina repraeſentet, quod vero ſiccet, nihil admodum generoſum, cujus uſum maxime ulceribus eſſe neceſſarium didiciſtis. Quaedam itaque vel inſigniter mordaces ſunt reſinae, de quibus univerſis iterum ſermo futurus eſt. Mitiſſimae vero duae inter eas ſunt, prima terebinthina, larix altera nuncupatur. Has igitur miſcere ſatius eſt, ubi id genus emplaſtri conficere cogitas. At multo leniora tactu omnia fiunt tum quae reſina conſtant, ſi cerae quid adjectum ſit, tum quae ex cera, ſi reſinae nonnihil admixtum habeant. Quamobrem cera quoque reſinae immittenda eſt: ut autem color

λευκὸν φυλάττοιτο, λευκὸν εἶναι προσήκει τὸν κηρόν. ἔστι δὲ λευκὸς αὐτοφυὴς μὲν ὁ Ποντικὸς, ὀνομάζεται γὰρ οὕτως συνήθως ἤδη κἂν ἐξ ἑτέρου τινὸς ᾖ χωρίου, διὰ τὸ πλεῖστον μὲν ἐν τῷ Πόντῳ γίγνεσθαι τὸν λευκὸν, ἐλάχιστον δὲ ἐν ἑτέροις χωρίοις. οὐκ αὐτοφυὴς δὲ λευκὸς ὁ Τυῤῥηνικὸς ὠνομασμένος ἐστίν. οὗτος μὲν οὖν οὐδεμίαν ἔχει σαφῆ δριμύτητα. τῶν αὐτοφυῶν δὲ ἔνιοι δριμεῖς εἰσιν, οὓς χρὴ πλύνειν πρότερον. ἡ πλύσις δ' αὐτῶν γίγνεται τακέντων ἐπὶ πυρὸς, εἶτ' εἰς ὕδωρ πηγαῖον καθαρὸν ἐμβληθέντων, ἀνακινουμένων τε ἐνταῦθα καὶ διαῤῥυπτομένων. οὕτω καὶ πίτταν καὶ ῥητίνην καὶ τὸ καλούμενον φύσημα πλυτέον ἐστὶ, περὶ ὧν αὖθις ἀκριβέστερον εἰρήσεται. νυνὶ δὲ ἐπειδὴ τῆς λευκῆς ἐμπλάστρου τὴν σύνθεσιν γράφω, τὸ κατάλοιπον ὧν εἶπον ἐφεξῆς διηγήσομαι. κηροῦ γὰρ ἐπεμβληθέντος ἅμα τῇ ῥητίνῃ προεψημένοις τῷ τε ψιμυθίῳ καὶ τῇ λιθαργύρῳ, μέχρις ἂν ἀκριβῶς ἀμόλυντον γένηται τὸ φάρμακον, ἔχοιτ' ἂν ἤδη λευκὴν ἔμπλαστρον, εἰ βούλεσθε, ποτὲ μὲν ὕδατος ἐμβάλλοντες αὐτῇ, ποτὲ δὲ ἐλαίου μόνου, καὶ τούτου ποτὲ

emplaftri albus fervetur, albam ceram effe congruit. Eft fane alba, quae fuapte natura provenit, Pontica, fic enim nominari jam confuevit, licet aliunde veniat, quod plurima in Ponto alba nafcatur, aliis in regionibus paucifſima, ac candida, quae Tyrrhenica nominata eft, non fponte nafcitur, quare nullam evidentem habet acrimoniam. Quae vero fuo inftinctu proveniunt, nonnullae acres funt, quas prius eluere oportet in hunc modum. Liquantur primum ad ignem, deinde in aqua fontis pura demerguntur, ubi permoventur expurganturque. Simili ratione et pix et refina et quod phyfema dicitur lavandum eft, de quibus iterum exactius commentabimur. In praefentia, quoniam albi emplaftri compofitionem tradimus, reliquum eorum, quae praecepta funt, deinceps percenfebimus. Pofteaquam ergo ceruffae fpumaeque argenti, coctis prius, usque dum medicamentum adamuffim non inficiat, cera fimul cum refina fuerit adjecta, candidum jam emplaftrum, fi placet, habebitis, interim aquam injicientes, interim oleum duntaxat idque nunc

μὲν νέου, ποτὲ δὲ παλαιοῦ. προσακηκόατε γὰρ ἤδη τίνα δύναμιν ὕδωρ καὶ παλαιὸν ἔλαιον ἔχει. γιγνώσκετε δὲ καὶ ὡς στύψεώς τι προσδίδωσι τῷ φαρμάκῳ, τό τ' ὀμφάκινον ἔλαιον καὶ τὸ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν γεωργούμενον, ἣν νῦν ὀνομάζουσιν Ἱσπανίαν. τὸ δὲ Ἰστρικὸν οὐ μόνον τὴν στύψιν ἔχει βραχεῖαν, ἀλλὰ καὶ πικρότητα. διαφορὰν οὖν ἕξουσιν αἱ διὰ τῶν στυφόντων σκευασίαι τῶν διὰ τοῦ γλυκέος ἐλαίου, καθόσον ἐν ἀρχῇ μὲν καὶ τελευτῇ τῶν ἑλκῶν ἀμείνω πάντα ἐστὶ τὰ στύψεως ἔχοντά τι, κατὰ δὲ τὰ μέσα τὰ γλυκέα. δεῖται γὰρ ἐν μὲν ταῖς ἀρχαῖς τὰ ἕλκη τῶν ἀποκρουομένων φαρμάκων, ὅπως μηδὲ ἄρξηται φλεγμαίνειν. ἐφεξῆς δὲ τῶν χαλαστικωτέρων, ἐὰν μὲν μὴ γένηται φλεγμονὴ, χάριν τοῦ διαπνεῦσαι, φθασάσης δὲ γενέσθαι καὶ δι' ἐκείνης ὅπως θᾶττον λυθείη. εὔδηλον δ' ὅτι περὶ σμικρᾶς φλεγμονῆς ὁ λόγος ἐστίν. οὐδὲ γὰρ δύναται βραχέσιν, ἐφ' ὧν χρώμεθα ταῖς λευκαῖς ταύταις ἐμπλάστροις, ἐπιγίνεσθαι μεγάλη φλεγμονὴ μηδενὸς ἁμαρτήματος προσελθόντος. ὅτι δὲ καὶ συνουλουμένων ἤδη τῶν ἑλκῶν ἡ στύφουσα ποιότης ὠφέλιμός ἐστιν

recens nunc vetus. Prius enim jam audiviſtis, quam virtutem aqua et oleum vetus habeat. Noviſtis item, quod omphacinum oleum et id, quod colitur in Iberia, quae nunc Hiſpania dicitur, aſtringens quippiam medicamento adjicit. Hiſtricum non modo exiguam aſtrictionem, ſed amaritudinem quoque refert. Proinde different tantum ex aſtringentibus confecturae ab iis, quae dulci oleo conſtant, quanto initio ulceris et fini potiora ſunt omnia, quae nonnihil aſtringens continent, in mediis dulcia. Nam in principio medicamenta repellentia proſunt ulceribus, ne phlegmone corripi incipiant, inde quae magis relaxent, ſi non phlegmone adſit, tranſpiratus gratia; quod ſi affuerit, etiam ob illam, ut citius diſſolvatur. Enimvero clarum eſt de parva phlegmone verba fieri, ſiquidem exigua ulcera, in quibus albis hiſce emplaſtris utimur, magna comitari phlegmone non poteſt, ſi error nullus acceſſerit. Caeterum et ulceribus, quae jam ad cicatricem veniunt, aſtringendi qualitatem utilem eſſe, nullus ignorat. Tempus igitur jam poſtulat medi-

οὐδεὶς ἀγνοεῖ. καιρὸς οὖν ἤδη τὴν συμμετρίαν εἰπεῖν τῶν συντεθέντων φαρμάκων τὴν χρησιμωτάτην ἔμπλαστρον λευκήν.

[Ἡ σταθμεία τῆς ἐμπλάστρου.] Ἴσον ἔστω μέρος ἑκατέρου τῶν μεταλλικῶν, τοῦ τε ψιμυθίου καὶ τοῦ λιθαργύρου, καὶ τοῦτ᾽ εἰ βούλεσθε, σταθμὸς ἔστω μιᾶς λίτρας ἑκατέρου· συναμφοτέρων δὲ ἴσον ἐλαίου μέτρον ἢ ὡς ὀνομάζουσι Ῥωμαῖοι, λίτραι δύο, τοῦ κηροῦ δὲ ἡμίλιτρον ἔστω καὶ τῆς τερμινθίνης ἥμισυ, τουτέστιν οὐγγίας τρεῖς ὁ σταθμός. εἰ δὲ καὶ λιβανωτοῦ μίξαις, ἀνωδυνώτερόν τε καὶ πεπτικώτερον τῶν φλεγμαινόντων ἑλκυδρίων ἐργάσῃ τὸ φάρμακον, ἀλλὰ πρός γε τὴν ἐπούλωσιν ἀτονώτερον. ὑπερσαρκώσεις γὰρ, ἐπειδὴ σαρκωτικῶν ἐστιν ὁ λιβανωτὸς, ὡς κἀν τῷ τρίτῳ τῆς [657] θεραπευτικῆς μεθόδου μεμαθήκατε. βέλτιον οὖν ἐστιν, ἐμβαλεῖν τι καὶ στυπτηρίας ὀλίγον ἕνεκά τε τῆς ἐπουλώσεως καὶ ἄλλως, ἐπειδὴ τὰ χαλαστικὰ φάρμακα πληθωρικοῖς τε καὶ κακοχύμοις σώμασι προσφερόμενα προτρέπει ῥευματίζεσθαι τὰ πεπονθότα μόρια. τὸ δ᾽ ἐκ τούτων ἁπάντων συντεθὲν φάρμακον δυνήσεται διαφορεῖν ὄγκους

camentorum, quae emplaftrum album utiliffimum conftituunt, fymmetriam exponere.

[*Pondus emplaftri.*] Aequa fit portio utriusque metallici, ceruffae et argenti fpumae, et haec, fi videatur, efto fingulorum pondo libra, olei vero menfura amborum fimul pondus abfolvat vel, ut Romani dicunt, fint pondo librae duae, cerae pondo felibra, terebinthinae illius dimidium, hoc eft pondo unciae tres. Quod fi et thus admifceas, primum dolori mitigando aptum magis erit, tum parva ulcera, quae phlegmone infeftat, ocius concoquet, fed ad cicatricem ducendam erit imbecillius, nam carnem fupercrefcentem promovet, quoniam thus carnem generat, ut in tertio quoque libro de morbis curandis legiftis. Satius itaque eft injicere et aluminis paululum tum ad cicatricem ducendam tum alterius caufa, quandoquidem laxantia medicamenta plethoricis et vitiofo fucco abundantibus corporibus adhibita affectis partibus fluxum concitant. Ex his autem omnibus compofitum medicamentum tumores praeter naturam

παρὰ φύσιν ἐπὶ τῶν ἁπαλοσάρκων, ὅσοι μήτε μεγάλοι λίαν εἰσὶ μήτ᾽ ὀδυνώδεις καὶ μάλισθ᾽ ὅταν λάβῃ δαψιλῆ τὸν λιβανωτόν. εἴη δ᾽ ἂν ἐπὶ τοῖς προειρημένοις δαψιλὴς ὁ λιβανωτὸς, ἐὰν ἴσος ᾖ κατὰ τὸν σταθμὸν τῇ τερμινθίνῃ. εἰ δὲ ἥμισυς ὁ λιβανωτὸς εἴη τῆς ῥητίνης, ἧττον μὲν ἔσται διαφορητικὸν τὸ φάρμακον, ἐπουλωτικώτερον δὲ τοῦ διπλάσιον ἔχοντος τὸν λιβανωτόν. εἰ δέ τι μᾶλλον ἐργάσασθαι διαφορητικὸν αὐτὸ βουληθείητε καὶ πεπέρεως ἐμβάλλετε τοῦ λευκοῦ βραχύ τι, μηδὲν εἰς τὴν ἐπούλωσιν τῶν ἑλκῶν βλάψαι δυναμένου. καὶ τοίνυν ἔστω τῆς μὲν στυπτηρίας γο. σταθμὸς, ἥμισυ δὲ τοῦ πεπέρεως. εὔλογον οὖν τούτου μὲν ἐμβληθῆναι τρεῖς δραχμὰς, ἓξ δὲ τῆς στυπτηρίας. ἐπεὶ δὲ καὶ ἄλλων ἐστὶ βελτίων τῶν στυπτηριῶν ἡ σχιστὴ καλουμένη καὶ τῇ χρόᾳ λευκὴ, ταύτης ἐμβάλλειν προσήκει.

Κεφ. ιγ΄. [Λευκὴ ἡ διὰ τοῦ λευκοῦ πεπέρεως, ὡς Ἄτταλος καὶ Ἥρας.] Ὠφελεῖ γερόντων ἕλκη καὶ ἁπαλοχρώτων καὶ πᾶν ἕλκος ἰᾶται, ὅσα ὑγρότερα καὶ δυσεπούλωτα καὶ ἀποσύρματα, ὡς ἀποκρέμασθαι τὸ δέρμα, ἐνίοτε

in molli corpore, qui nec magni adeo nec dolorifici funt, difcutere poterit, praefertim quum thus abunde affumpferit. Erit itaque in praedictis copiofum thus, fi aequale ipfi terebinthinae pondus accipiat, fin ejus dimidium, minorem digerendi vim medicamentum habebit, magis autem cicatrici ducendae erit idoneum quam quod duplo copiofius id receperit. Jam fi plenius adhuc digerere cupiatis, etiam piperis albi pauxillum adjicitote, quod ulcerum cicatrici obducendae nihil obeffe poteft. Sit igitur aluminis pondo uncia, piperis vero femuncia, ratio fiquidem eft, hujus tres denarios, aluminis fex injicere. Quoniam vero et alias praeftat alumen, quod fciffile nominatur et colore candidum eft, id immittere expedit.

Cap. XIII. [*Album emplaftrum ex pipere, ut Attalus Herasque compofuerunt.*] Juvat fenum ulcera et eorum, qui mollem habent cuticulam, denique omne ulcus curat, quod et humidius eft et non facile cicatricem admittit, ad haec abrafa, quae apofyrmata Graeci vocant, ut cu-

μελαινόμενον ἐπ' ὠλεκράνου καὶ ἀντικνημίου καὶ γόνατος, ἐφ' ὧν οὐδὲ σὰρξ, ἀλλ' ὁ περιόστιος ὑμὴν ὑπόκειται μόνος. γέγονε τοίνυν πάντα ἐφεξῆς καταλέγοντι τὸ φάρμακον ἐκ τῶνδε συγκείμενον. λιθαργύρου μὲν καὶ ψιμυθίου, λίτρας ἑκατέρου σταθμῷ, δυοῖν δὲ λιτρῶν ἐλαίου μέτρῳ. καλεῖται γὰρ (321) ὑπὸ Ῥωμαίων ὁμωνύμως ὁ λιτραῖος σταθμὸς τῶν στεῤῥῶν σωμάτων τῷ λιτραίῳ μέτρῳ τῶν ὑγρῶν, ὃ πάμπολυ καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἐστὶν, ἐξ ὕλης κερατίνης γιγνόμενον. ἐπὶ τούτοις δὲ τοῦ κηροῦ μὲν ἡμίλιτρον τῷ σταθμῷ, τριῶν δὲ οὐγγιῶν τῆς τερμινθίνης ῥητίνης, λιβανωτοῦ δὲ ἤτοι τοῦ ἡμίσεος ἢ τοῦ ἴσου ταύτῃ, καὶ στυπτηρίας μὲν ἓξ δραχμῶν, τριῶν δὲ τοῦ πεπέρεως. ἡ δὲ ἕψησις εὔδηλος ἀπ' ἀρχῆς μὲν ἑψομένων τῶν μεταλλικῶν ἐν ἡλίῳ, μέχρι τοῦ γενέσθαι τελέως ἀμόλυντον ἢ καὶ βραχὺ σκληρότερον. ἐμβαλλομένων δὲ τηνικαῦτα κηροῦ καὶ ῥητίνης, εἶθ' ὅταν ἑνωθῇ πάντα, τοῦ λιβανωτοῦ μὲν πρῶτον, ἐπ αὐτῷ δὲ τῆς στυπτηρίας τε καὶ τοῦ πεπέρεως. ἐμβάλλειν δὲ χρὴ τὸ ῥοδιακὸν καλούμενον ψιμύθιον, εἰ βούλοιτό τις πάνυ λευκὴν τὴν

tis fufpenfa fit, interim nigrefcens in cubito, tibia et genu, quibus neque caro, fed membrana fola os ambiens, periostios Graecis dicitur, fubjecta eft. Hifce igitur, ut omnia ordine recenfeam, medicamenti compofitio conftat. Argenti fpumae, ceruffae, utriusque pondo libra, olei duarum librarum menfura, nuncupatur enim a Romanis aequivoce ponderalis, ut ita dicam, libra folidorum corporum et menfuralis libra liquidorum, quae copiofiffima in tota urbe ex materia cornea conftat, praeter haec cerae pondo felibra, terebinthinae refinae pondo unciarum trium, thuris vel dimidio ipfius refinae vel aequali pondere, aluminis pondo denariorum fex, piperis pondo denariorum trium. Coctio manifefta eft. Initio quidem metallica in sole coquuntur, dum plane non inficiat vel etiam paulo durius fiat, immittuntur autem tunc cera et refina, dein cum omnia in unum coierint, thus primum, mox alumen et piper addentur. Injicere autem convenit ceruffam, quam vocant rhodiacam,

ἔμπλαστρον γενέσθαι. ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν πάλαι μὲν Δικαιαρχίαν ὀνομαζομένην, νυνὶ δὲ Ποτιόλους, ἔνιοι τῶν σκευαζόντων τὸ ψιμύθιον ὁμοίως τῷ ῥοδιακῷ λευκὸν εἰώθασι ποιεῖν. ὅτι δὲ ἐν ἡλίῳ τε χρὴ σκευάζειν τὴν ἔμπλαστρον, ὕδατός τε μιγνύειν, ὡς λευκοτέραν τε ἅμα καὶ ψυκτικωτέραν γενέσθαι, λέλεκται πρόσθεν. εἰ δ' ἐπουλωτικωτέραν ἐθέλοι τις αὐτὴν ἐργάσασθαι, τοῦ μὲν ὕδατος οὐδ' ὅλως μικτέον ἐστὶ, δι' ἐλαίου δὲ παλαιοῦ μόνου σκευαστέον γο β. ἥμισυ, ἀλλὰ καὶ τρεῖς ἐμβάλλοντα. τοῦτο τὸ φάρμακον οὐ τῶν ὑπ' ἐμοῦ πρώτου συντεθέντων ἐστὶν, ἀλλ' ἤδη πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπὸ τοῦ βασιλεύσαντος ἡμῶν τῶν Περγαμηνῶν Ἀττάλου σπουδάσαντος ἀνδρὸς περὶ φάρμακα παντοῖα, καὶ σύγκειται λόγῳ [658] τῷ προειρημένῳ καὶ κρεῖττον αὐτοῦ θαυμάζοιμεν ἂν, εἴ τι δύναται τῶν ὁμοειδῶν συντεθῆναι. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ ὁ Ἡρᾶς ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν φαρμάκων, ὃ τινὲς μὲν ἐπιγράφουσι νάρθηκα, τινὲς δὲ τόνον δυνάμεων, ἀξιῶν τὸ μὲν ἔλαιον εἶναι παλαιὸν, ὕδατος δ' αὐτῷ μίγνυσθαι τὸ ἴσον ἢ τὸ ἥμισυ. τὰ δ' ἄλλα τῆς συμ-

fi emplaftrum candidum eximie fieri cupias, quin etiam in civitate Dicaearchia olim, nunc Puteolis vocant nonnulli, quam cerussam praeparant, fimilem rhodiacae albam facere consueverunt. Porro quod in sole conficiendum fit emplaftrum et aqua admiscenda, ut albius fimul et magis refrigerans fiat, antea discussum est. At fi mavis ad cicatricem ducendam commodius ipsum reddere, ab aqua in totum abftineto, olei autem veteris pondo uncias duas ac dimidiam, imo etiam tres immittito. Hoc medicamentum non ex eorum numero est, quae a me primo auctore composita funt, fed jam annis multis ante a rege noftro Pergamenorum Attalo, viro omnigenorum medicamentorum ftudiofo. Conftat ratione praedicta. Et fane admirarer, fi quid ejusdem fpeciei hoc ipfo praeftantius poffit confici. Meminit ejusdem Heras quoque in medicamentorum libro, quem nonnulli narthecem, id eft ferulam, infcribunt, alii tonon dynameon, id eft *robur virtutum*, cenfens oleum vetus attribuendum eique parem aquae menfuram vel dimidiam effe mifcendam.

μετρίας, ὡς ὑπ᾽ ἐμοῦ γέγραπται, πλὴν ὅτι κοτύλας ἐκεῖνος, οὐ λίτρας ἔγραψε, τοῦ τε ὕδατος καὶ τοῦ ἐλαίου μὴ δηλώσας ὁπόσων οὐγγιῶν βούλεται εἶναι τὴν κοτύλην, ἤτοι σταθμικῶν ἢ μετρικῶν. αἱ μὲν γὰρ σταθμικαὶ τὸ βάρος κρίνουσι τῶν σωμάτων, αἱ δὲ μετρικαὶ τὸν ὄγκον. θεραπεύειν μὲν οὖν λέγων τὸ φάρμακον τοῦτο γερόντων ἕλκη καὶ ἁπαλοχρώτων ἀληθεύει· πλέον δὲ ἢ δεῖ χαρίζεται, πᾶν ἕλκος ἰᾶσθαι φάσκων. ὅσα μὲν γὰρ ὑγρότερα καὶ διὰ τοῦτο δυσεπούλωτα θεραπεύει ταῦτα, τῶν κακοήθων δ᾽ οὐδὲν, ὥσπερ οὐδὲ τῶν ἐναίμων τι τραυμάτων· ὁ δέ γε καὶ ταῦτα πάντα φησίν. ἀποσύρματα μέντοι λέγων αὐτὸ θεραπεύειν ἀληθεύει, πολλάκις γὰρ οὕτως ἀποσεσυρμένου, ὡς ἀποκρέμασθαι τὸ δέρμα μετὰ τῆς ὑποκειμένης ἐπί τινος σαρκὸς, ἐπιθεὶς τὸ φάρμακον ἐθεασάμην ἑνωθὲν αὐτῇ τὸ ἀποσεσυρμένον, καὶ τό γε τούτου μεῖζον, ἐνίοτε μελαινόμενον ἤδη. καὶ πάλιν γε ἕτερον ἔτι τοῦδε μεῖζον, ἐπ᾽ ὠλεκράνου τε καὶ ἀντικνημίου καὶ γόνατος, ἐφ᾽ ὧν οὐδὲ σὰρξ, ἀλλ᾽ ὁ περιόστιος ὑμὴν ἢ τένων πλατὺς ὑπόκειται μόνος, ὥστε πρὸς ἀποσύρματα μὲν

Caeterum alia, quae ad fymmetriam fpectant ita habent ut a me fcripta funt, nifi quod ille heminas, non libras, tum aquae tum olei pofuerit, non indicans quot unciarum heminam five ponderis five menfurae conftituant, etenim ponderales unciae gravitatem corporum, menfurales molem decernunt. Quum igitur medicamentum hoc fenum ulcera et tenerorum curare dicit, verus eft, quum vero ulcus fanare fcribit, amplius quam par eft ei condonat et tribuit. Siquidem humidiora eoque minus ad cicatricem venientia curat, cacoëthes nullum, ficut nec ullum vulnus cruentum, ille autem et haec omnia promittit. Attamen derafis ipfum mederi fcribens non falfus eft; fubinde enim tam derafum os ut cutis inde cum fubjecta quadam carne dependeret, medicamento impofito, cum ipfa coaluiffe vidi, et quod hoc majus eft, interdum jam nigricante, rurfus aliud quam hoc etiam admirabilius, in cubiti gibbero, tibia et genu, quibus nulla caro, fed os conveftiens membrana vel latus tendo folus fubjectus eft. Quare ad abrafa optimum

ἄριστον ἂν ἔχοιτε τὸ φάρμακον τοῦτο, κόλπων δὲ καὶ ἀποστημάτων οὔτ᾽ ἄριστον ἁπάντων οὔτ᾽ ἀρετῇ τῶν ἀρίστων δεύτερον, ἀλλ᾽ ἐπὶ μετρίων τῷ μεγέθει τούτων τῶν παθῶν, ἐν ἁπαλοχρῶσι καὶ γυναιξὶ καὶ παισὶ καὶ γέρουσιν ἀγαθὸν φάρμακον, ὥστε κἀνταῦθα πλέον ἢ δεῖ μεμαρτύρηκεν ὁ Ἥρας τῷ φαρμάκῳ. πολὺ δὲ μᾶλλον ἡνίκα ἐπήνεσεν αὐτὸ πρὸς δήγματα πάντα φάσκων ἁρμόττειν. τί γὰρ βούλεται τὸ πάντα προσκείμενον τῷ λόγῳ; πότερον εἰ καὶ θηρίον εἴη τὸ δακὸν ἢ μόνα τὰ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων λέγει; καὶ μὴν ψεῦδός ἐστιν ἑκάτερον. ἐπὶ μὲν τῶν θηρίων ἄντικρυς· ἃ γὰρ ὑπὸ δραστηρίων φαρμάκων θεραπεύεται μόγις, οὐκ ἄν τις ταῦτα φαίη διὰ τοῦδε κατορθοῦσθαι δύνασθαι· περὶ δὲ τῶν ἀνθρώπων εἰ λέγει, καὶ οὕτως ἀδιόριστος ὁ λόγος, ὡς βλάττειν μᾶλλον ἢ ὠφελεῖν τοὺς ἀκούσαντας. ἀνέπεισε γοῦν τίς τινα τῶν ἰατρῶν, ἐπιτιθέναι τὴν ἔμπλαστρον ταύτην ἐν παγκρατίῳ δηχθέντι νεανίσκῳ τὸν λιχανὸν δάκτυλον, ὃς οὕτως ἔσχε κακῶς, ὡς κινδυνεῦσαι μὲν ἀποσαπῆναι τὸ δηχθὲν μόριον ὅλον, ἐπιγενομένης σηπεδόνος αὐτῷ. μόλις

hoc medicamentum habueritis, ad finus et abfceffus nec omnium optimum nec bonitate optimorum fecundum, verum ad mediocres hos affectus in teneris, mulieribus, pueris et fenibus commendatur. Quare et hic plus quam oportebat Heras medicamento detulit; multo autem magis, cum laudaret ipfum fcribens ad morfus univerfos effe remedio. Cur enim sermoni appofitum effe vult univerfos? utrum fi etiam ferarum morfus fuerit, an hominum univerforum tantum, dicit? atqui falfum eft utrumque. In feris quidem clarum eft, quae enim ab efficacibus medicamentis vix curantur, haec nemo ab illo fanari poffe dixerit; quod fi de hominibus dicat et fic oratio incerta indiftinctaque eft adeo, ut auditores magis offendat quam juvet. Itaque perfuafit aliquis cuidam medico ut emplaftrum hoc adolefcenti in pancratio digitum indicem morfo imponeret, qui inde tam male habuit, ut in periculo effet, ne pars tota morfa computrefceret, oborta jam putredine, vix autem diuturna cu-

δ᾽ ἐν χρόνῳ πλέονι θεραπευθεὶς ἐκολλήθη. γενομένου τοῦδε τοῦ δήγματος οὐκ εἰς νεῦρον, ἀλλ᾽ εἰς σάρκα, θαυμαστὸν οὐδὲν ὑπὸ τοῦ τοιούτου φαρμάκου θεραπευθῆναι. τὰ γὰρ τῶν ἀνθρώπων δήγματα παραπλήσια τοῖς ἄλλοις ἐστὶν ἕλκεσιν, εἰ μὴ πάνυ κακόχυμος ὁ δακὼν εἴη ἢ νενηστευκώς γε μέχρι καὶ πλέονος ἢ τεθυμωμένος, ὡς ἐκκεχολῶσθαι τό τε σύμπαν σῶμα καὶ τὰ περὶ τοὺς ὀδόντας. οὐ μὴν οὐδ᾽ ἐπὶ τούτων τὶ τοιοῦτον ἀξιόλογον φανεῖται ποιοῦν τὸ φάρμακον, ἀλλ᾽ ἀρκέσει τῷ παραχρῆμα χρησαμένῳ μηδὲν ἀδικηθῆναι, πρίν τι τῶν ἰδίως ἐπιτηδείων εἰς τὰ τοιαῦτα φαρμάκων ἐπιβληθῆναι κατὰ τοῦ δηχθέντος μορίου, περὶ ὧν αὖθις εἰρήσεται. νυνὶ δ᾽ ἀποχρήσει τοσοῦτον εἰπεῖν, ὡς ἐφ᾽ ὧν ἤτοι γε ἄνθρωπος ὁποῖον εἴπομεν εἴτε πίθηκος εἴτε κύων εἴτ᾽ ἄλλο τι τοιοῦτον ζῶον εἴη δακόν.

[659] Κεφ. ιδ΄. [*Περὶ τῆς Ἀτταλικῆς Ἀνδρομάχου λευκῆς ἐξήγησις καὶ σύνθεσις, ὅτι ἧσσον βλάπτει τοὺς λυσσοδήκτους καὶ τοὺς νευροτρώτους.*] Αἱ δι᾽ ἐλαίου νέου καὶ ὕδατος σκευαζόμεναι λευκαὶ, χωρὶς τοῦ τὸ πέπερι καὶ τὸν

ratione glutinatus eſt. At quum non in nervum, ſed carnem laeſionem acceperit, nihil mirum eſt hujusmodi medicamento ſalvum evaſiſſe. Etenim hominum morſus aliis ulceribus admodum ſimiles ſunt, niſi qui momorderit vitioſis humoribus abundet aut diutius a cibo abſtinuerit aut ira correptus ſit, univerſum corpus et etiam dentes bile madeant, neque in his tamen ejusmodi quicquam mentione dignum medicamentum facere videbitur. Atqui ei, qui ſubito fuerit uſus, ſatis erit, ſi nihil incommodi acceperit prius quam medicamentum aliquod talibus curandis peculiariter dedicatum morſae particulae impoſuerit, de quibus mox diſputabitur. Nunc vero tantum dixiſſe ſufficiet in iis, quos ſive homo, qualem diximus, ſive ſimia ſive canis ſive id genus animantium aliud memorderit.

Cap. XIV. [*Attalici ſecundum Andromachum albi narratio et compoſitio, quod minus laedit a rabioſis morſos et nervos vulneratos.*] Alba quae oleo recenti et aqua citra piperis atque thuris mixturam conficiuntur,

λιβανωτὸν λαβεῖν, ἀδικοῦσι μεγάλως τὰ δηχθέντα μόρια, κἂν βραχύτατον ἰώδους ἔχῃ τὸ τοῦ δακόντος ζώου σίαλον. ἧττον δ' ἐκείνων ἁπασῶν ἡ Ἀτταλικὴ βλάπτειν πέφυκε τῷ τὴν τερμινθίνην ἐμβάλλεσθαι καὶ τὸ ἔλαιον τὸ παλαιὸν καὶ τὸν λιβανωτὸν καὶ τὸ πέπερι. κατὰ ταῦτα δὲ κἀπὶ τῶν νευροτρώτων αἱ μὲν ἄλλαι λευκαὶ βλαβερώτεραι, πολὺ δὲ ἐλάττων ἡ ἐκ τῆσδε βλάβη, παλαιὸν μὲν ἔλαιον ἐχούσης, ὕδωρ δ' οὐκ ἐχούσης. ἔτι δὲ μᾶλλον εἰ τὰς τρεῖς ὅλας οὐγγίας ἔχει τοῦ λιβανωτοῦ καὶ μὴ τὸ ἥμισυ. λέλεκται γάρ μοι καὶ πρόσθεν, ὡς εἰ καὶ οὕτω σκευάζοιμεν, ἐπὶ τῶν τοιούτων λευκῶν ἡ στυπτηρία πρὸς κακοῦ γίνεται τῷ φαρμάκῳ. δεῖται γὰρ οὐ τῶν στυφόντων, ἀλλὰ τῶν ἱκανῶς ἑλκόντων ἔξω τὰ διὰ βάθους ἐνοχλοῦντα, τά τε νενυγμένα νεῦρα καὶ τὸ τῶν ζώων ἰῶδες σίαλον. καὶ πυρίκαυτα δὲ τὴν ἔμπλαστρον ταύτην ἰᾶσθαί φησιν ὁ Ἥρας, ἀνιεμένην ῥοδίνῳ ἢ μυρσίνῳ ἢ μυῤῥίνῳ. πολὺ δὲ κἀνταῦθα λείπεται τῶν θεραπευόντων καλῶς φαρμάκων τὰ πυρίκαυτα, περὶ ὧν καὶ αὐτῶν αὖθις εἰρήσεται. βελτίους γὰρ ἐπὶ τούτων αἱ ἄλλαι

commorſas partes vehementer offendunt, licet animantis ſaliva, quod momorderit, vel pauxillum adeo virus contineat, at minus illis omnibus Attalicum laedendi naturam obtinet, quod terebinthina, oleum vetus, thus et piper adjecta ſint. Pari etiam modo in nervorum vulneribus reliqua alba magis nocent, ſed multo minor offenſa eſt ex hoc, quod quidem oleum vetus habet, aquam non item. Inſuper hoc magis eveniet, ſi tres uncias thuris integras et non ejus dimidium recipiat. Dictum ſiquidem mihi eſt et antea, quod ſi et hoc pacto praeparemus, in hujusmodi albis alumen medicamento male congruat, nam opus eſt hic non aſtringentibus, ſed abunde extrahentibus, quae in alto nervos punctos affligunt et venenatam animalium ſalivam. Heras hoc emplaſtrum ex rhodino vel myrteo vel myrrhino dilutum mederi et ambuſtis igne tradit, et ſi etiam hic longe inferius ſit medicamentis, quae ambuſta commode ſanant, de quibus ipſis quoque rurſus ſermonem inſtitu-

λευκαὶ μήτε λιβανωτὸν ἔχουσαι μήτε ῥητίνην. ἀπολείπονται δὲ καὶ αὗται πάμπολυ τῶν ἰδίως ἰωμένων τὰ πυρίκαυτα, καθάπερ ἔφην τὴν ὑπ᾽ ἐμοῦ συντεθεῖσαν ἐκθεραπεύειν αὐτὰ προσλαβοῦσαν ὄξος. ἐκείνη μὲν γὰρ ἐν ἅπαντι καιρῷ χρήσιμος, ἡ δὲ διὰ τοῦ πεπέρεως λευκὴ τοῖς ἀποδαρεῖσι κατακαύμασιν. ὅταν μὲν οὖν εἰς οὐλὴν ἄγηται, χρήσιμος, ἔμπροσθεν δὲ καθ᾽ ἑαυτὴν μὲν ἄχρηστος, ἀνεθεῖσα δ᾽ ἐν ἐλαίῳ μυρσίνῳ χρήσιμος, οὐ μὴν ἰσοσθενῶς γε τοῖς ἰδίως ἁρμόττουσι πρὸς τὰ πυρίκαυτα φαρμάκοις. καὶ δηχθεῖσιν αὐτὴν ὁ Ἥρας ἁρμόττειν φησίν. ἀλλὰ κἀνταῦθα διορισμοῦ χρεία. ἐπὶ μὲν (322) γὰρ τῶν σκληρῶν καὶ δυσπέπτων ἀσθενέστερόν ἐστι τὸ φάρμακον, ἐπὶ δὲ τῶν μετριωτέρων ἱκανὸν καὶ μάλιστα ἐπὶ γερόντων καὶ παίδων καὶ γυναικῶν καὶ συλλήβδην φάναι τῶν ἁπαλοσάρκων. ἔστι δὲ καὶ τοῖς ἰόνθοις τὸ φάρμακον χρήσιμον, ὡς καὶ τοῦτο ἔγραψεν ὁ Ἥρας ἀληθεύων, ἀδιορίστως δὲ περὶ τῶν ἐξανθημάτων ἀπεφήνατο. καὶ γὰρ καὶ τούτων ὅσα μετρίως ὑπόσκληρα θεραπεύει, τὰ δὲ ἐπὶ πλέον ἥκοντα θέρμης, ἤ τι φλεγμονῶδες ἔχοντα, πα-

emus. Praeftantiora enim in his funt alia candida, quae neque thus neque refinam habent. Quin et haec non parum ab iis fuperantur, quae ambuftis igne proprie auxiliantur, quemadmodum a me compofitum eadem fanare dixi, fi acetum adjungas, illud fi quidem nullo non tempore commodum eft. Quod autem ex pipere album conftat, excoriatis aduftionibus quum ad cicatricem perveniunt utile eft, ante per fe nihil conducit, dilutum vero ex oleo myrteo prodeft, non tamen aequali cum his medicamentis virtute, quae ad ambufta proprie faciunt. Heras morfis etiam ipfum convenire fcribit. Sed hic quoque diftinctione utamur oportet, fiquidem in duris et ad patiendum difficilibus imbecillius eft medicamentum, in mediocribus, maxime in fenibus, pueris, mulieribus et ut breviter dicam, molli carne praeditis abunde fufficit. Infuper varis aptum eft, quemadmodum et hoc vere prodidit Heras. At de exanthematis indiftincte pronunciavit. Etenim ex horum numero mediocriter fubdura perfanat, quae vero plus caloris aut

ρεξύνει καὶ μάλιστα ἐν ἀρχῇ. ἐφεξῆς δὲ τῶν εἰρημένων ὁ Ἥρας ἔγραψε κατὰ λέξιν οὕτως. ἐποίησε καὶ ἐπὶ σκληρίας τριμηνιαίου, ἥτις συνέστη ἐκ τόκου, καὶ διεφόρησεν, οὐκ ἀδύνατα λέγων. ἐχρῆν δ' αὐτὸν προσγεγραφέναι τίνος ἦν ἡ σκληρία, πότερον αὐτῆς ὅλης τῆς μήτρας ἢ κατὰ τὸν αὐχένα μόνον ἢ τὸ στόμιον, ἢ κατὰ τὰς κεραίας ἢ κατά τι τῶν ἔξωθεν ἐπικειμένων σωμάτων αὐτῇ. καὶ πρὸς σύριγγας δὲ ἐπαινεῖ τὴν ἔμπλαστρον αὐτὴν ὁ Ἥρας μειζόνως ἢ πέφυκεν, ἁπάσας τε τὰς ἄλλας καὶ μάλιστα τὰς ἐν δακτυλίῳ γινομένας. αὐτὸς γὰρ οὕτως ὠνόμασε, θεραπεύειν αὐτὴν ἀποφηνάμενος. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς ποδάγραν καὶ ἄνθρακας, ἐπινυκτίδας τε καὶ κονδυλώματα, λέπρας τε καὶ λειχῆνας καὶ ὑπώπια τὴν προκειμένην ἔμπλαστρον ἐπαινῶν ἐστιν ὁ Ἥρας. εἰ μὲν οὖν ὡς τῶν βελτιόνων αὐτῷ μὴ παρόντων χρησάμενός τις αὐτῇ μετρίως ἂν ὠφελήσειεν, ἀληθῶς ὑπείληφεν· εἰ δ' ὡς ἀρίστῳ φαρμάκῳ πρὸς ταῦτα, ψεύδεται φανερῶς, ἑτέρων πολλῶν ἀμεινόνων ὄντων. [660] ἐπὶ δ' οὖν τῷ τέλει τῶν ἐπαίνων αὐτῆς οὕτως ἔγραψεν αὐτοῖς ὀνόμασι.

phlegmonodes quippiam referunt, irritat praefertim initio. Poft commemorata deinceps in haec verba Heras differuit: *Fecit etiam ad duritiam trimeftrem, quae ex partu profecta erat ac perfpiratu difcuffit, non impoffibilia dicens.* At conveniebat ipfum praefcripfiffe, cujusnam durities effet, totiusne vulnae, an cervicis folius vel orificii vel cornuum vel externi cujusdam corporis ei incumbentis. Jam vero id ipfum emplaftrum impenfius quam natura comparatum fit, laudat adverfus fiftulas quum alias omnes tum maxime quae in dactylio, id eft podice, oriuntur; fic enim appellavit ipfe, cum illud curare affirmaret. Simili modo ad podagram, carbunculos, epinyctidas, condylomata, lepras, vitiligines, fugillata, propofitum emplaftrum Heras extollit. Si itaque tanquam meliorum penuria eo ufus quifpiam mediocre praefidium attulerit, vere praedicat; fin autem ut medicamentum ad haec optimum adducit, manifefti mendacii arguitur, quum multa alia praeftantiora inveniantur. Caeterum poft ipfius laudes, his verbis praecipit: *Utere hoc*

χρῶ δὲ αὐτῇ μάλιστα, ὅταν ἕλκος ὑπὸ δριμέων φαρμάκων καὶ ἐναίμων ἀναλύηται καὶ ἀναφλεγμαίνῃ καὶ ἐπὶ τῶν περὶ τὸ γόνυ ἀποστημάτων, ἐχρῆν δὲ κἀνταῦθα προσγεγράφθαι, κατὰ μὲν τὸν τῶν ἀποστημάτων λόγον τοὺς ἁπαλοσάρκους καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ γέροντας, ἐπὶ δὲ τῶν ἑλκῶν τὰς ἰδέας αὐτῶν, ὡς ἡμᾶς ποιήσομεν ἐν τῷ περὶ τῶν κακοήθων ἑλκῶν λόγῳ. τῶν γὰρ οὕτως κακοήθων οὐδενός ἐστιν ἡ προκειμένη κατὰ τὸν ἐνεστῶτα λόγον ἔμπλαστρος ἐπουλωτική. διορισμοῦ δὲ δεῖ τοῖς δυσεπουλώτοις ἀπὸ τῶν κακοήθων. οὐδὲ γὰρ πάντ᾽ ἐστὶ τὰ κακοήθη δυσεπούλωτα. καὶ λεχθήσεται δηλονότι προϊόντος τοῦ λόγου περί τε τῆς διαφορᾶς αὐτῶν καὶ τῶν φαρμάκων, ὅσα πέφυκεν ὠφελεῖν ἑκάτερα. καὶ διὰ μόνων δὲ τῶν μεταλλικῶν ἐγχωρεῖ σκευασθῆναι λευκὴν ἔμπλαστρον, ὡς ὀλίγον ἔμπροσθεν ἐπὶ τῆς λιθαργύρου μόνης ἑψηθείσης ἔλεγον. ἐὰν γὰρ τῇ λιθαργύρῳ προσβληθῇ τὸ ψιμύθιον, εἶτα ἐλαίου τε καὶ ὕδατος ἑκατέρου διπλάσιον μιχθῇ καὶ τὴν ἕψησιν, ὡς ἀρτίως εἶπον, ἐπ᾽ ἀνθράκων προδιακεκαυμένων ἐν ἀέρι λαμπρῷ ποιήσηταί τις,

maxime, quum ulcus ab acribus medicamentis et iis, quae cruentis imponuntur vulneribus, ſolvitur et phlegmonen recipit, tum in abſceſſibus, qui circa genu fiunt. Hic quoque fidei illius erat apponere pro abſceſſuum quidem ratione tenera carne praeditos pueros, mulieres et ſenes, in ulceribus autem ſpecies eorum adſcribere, uti nos faciemus in ſermone de malignis ulceribus; nam iſtud, de quo nunc loquimur, emplaſtrum nulli tam cacoëthi ſeu maligno cicatricem obducit. Verum diſtinguenda ſunt ea, quae cicatricem aegre ducunt, a cacoëthibus, neque enim omnia cacoëthe difficulter cicatricem admittunt. At dicetur ſermone procedenti de ipſorum differentia et medicamentorum, quae utrisque ſanandis dicata ſunt. Quin ex ſolis metallicis album emplaſtrum praeparare licet, ut paulo ante in ſola argenti ſpuma cocta admonuimus. Si enim ſpuma argenti ceruſſae committatur, deinde olei et aquae utriusque duplum miſceatur, et coctionem, ut nuper eſt dictum, carbonibus antea peruſtis, in aëre lucido peragas, tum glutinans ac tenax, tum

ἐγέκολλόν τε τὸ φάρμακον ἔσται καὶ λευκὸν τῇ χρόᾳ, τοῦ δὲ διὰ μόνης λιθαργύρου κατασκευασθέντος ἐμψυκτικώτερον. ὥσπερ γὰρ ἡ μολύβδαινα ψυκτικωτέρας τε καὶ παχυμερεστέρας ἐστὶ φύσεως καὶ ἐὰν λιθαργύρῳ περιβάλλῃ τις αὐτὴν, οὕτω καὶ τὸ ψιμύθιον ἢ καὶ μᾶλλον ἔτι τῆς μολυβδαίνης. εἰ δὲ καὶ παλαιὸν ἐμβληθείη τὸ ἔλαιον, ἕξει καὶ τοῦτο τὸ φάρμακον οὐκ ὀλίγην γλισχρότητα πρὸς τὸ μὴ ῥᾳδίως ἀποπίπτειν τοῦ σώματος, ᾧπερ ἂν ἐπιτεθὲν τύχῃ. λευκὴν δὲ γενέσθαι τὴν ἔμπλαστρον εἰ βούλοισθε, καθαρώτατον ὡς οἷόν τε καὶ λαμπρότατον ἔλαιον ἐμβάλλετε, πολλὰ γάρ ἐστιν οὐ τοιαῦτα. παρηγορικὸν δὲ καὶ ἀνώδυνον ἔσται τὸ φάρμακον, ἐὰν καὶ στέατος αὐτῷ τις ἐπεμβάλῃ, καθάπερ εἴωθα ποιεῖν ἐγώ. χήνειον δ' ἔστω τὸ στέαρ ἢ τούτου μὴ παρόντος ὀρνίθειον· εἰ δὲ μηδὲ τοῦτ' ἔχοιμεν, ὕειον ἐμβάλλωμεν, εἰδότες μὲν οὐ σμικρὰν ὑπεροχὴν εἶναι τοῦ χηνείου παρὰ τὰ ἄλλα, χρώμενοι δὲ καὶ τοῖς χείροσιν, ὅταν ἀπορῶμεν τοῦ καλλίστου, καὶ γὰρ ὅταν μὴ παρῇ κιννάμωμον, ἐπὶ τὴν ἀρίστην ἐρχόμεθα κασσίαν. ἀρκεῖ δὲ ἐπὶ τῇ προειρημένῃ συμ-

album colore medicamentum erit, majore autem refrigerandi virtute praeditum quam quod eſt ex ſola argenti ſpuma confectum. Quemadmodum enim molybdaena frigidioris craſſiorisque naturae eſt, etſi argenteae ſpumae eam admiſceas, ſic etiam ceruſſa vel magis adhuc quam molybdaena; quod ſi vetus oleum indatur, non parum lentoris et hoc medicamentum habiturum eſt, ne videlicet a corpore facile decidat, cuicunque fuerit impoſitum. Atqui ſi emplaſtrum candidum fieri poſtulatis, oleum quam fieri poteſt puriſſimum ſimul et lucidiſſimum injicitote; multa enim ejus generis non ſunt. Mitigans vero ac dolorem ſedans erit medicamentum, ſi et adipis aliquid injeceris, veluti ego facere conſuevi. Adeps vero anſerinus ſit vel hujus inopia gallinaceus. Si neque hunc habemus, ſuillum injiciamus, non ignari quidem magnam eſſe anſerini ad reliquos eminentiam, utentes autem peioribus etiam, ſi quando optimi copia non conceditur, nam et quum cinnamomum deſideratur, ad caſſiam optimam deſcendimus. Verum in praedicta

μετρίᾳ μιγνύναι τοῦ στέατος ἥμισυ μέρος τοῦ σταθμοῦ τῶν μεταλλικῶν ἑκατέρου, ὡς εἶναι λιθαργύρου μὲν καὶ ψιμυθίου μέρος ἓν ἑκατέρου, διπλάσιον δὲ ἐλαίου καὶ διπλάσιον ὕδατος ἢ καὶ πλεῖστον ὀλίγῳ, τοῦ δὲ στέατος ἥμισυ μέρος. ὅπως δὲ λέγω τοῖς ἱσταμένοις ἐπὶ ζυγοῦ τὰ μετρούμενα, διπλάσιά τε ἡμίσεα καὶ ἴσα, μικρὸν ἔμπροσθεν ἐδήλωσα, τὴν ὁμωνυμίαν ἐξηγησάμενος τῆς παρὰ Ῥωμαίοις σταθμικῆς λίτρας τῇ μετρικῇ. τοῦτο τὸ φάρμακον ἐσκεύασα πολυειδῶς· καὶ γὰρ ἴσα τὰ τέτταρα μίξας, ἥμισυ τοῦ στέατος ἐνέβαλον εἰς αὐτὰ, καί ποτε καὶ τῶν ὑγρῶν ἑκατέρου μέρους ἓν καὶ ἥμισυ. γενήσεται δὲ ὡς ἐπὶ παραδείγματος ἡ συμμετρία τοιάδε. λιθαργύρου ℔ α΄. ψιμυθίου ℔ α΄. τοῦ δὲ ἐλαίου καὶ τοῦ ὕδατος ἑκατέρου λίτρας ἥμισυ καὶ λοιποῦ στέατος ἡμίλιτρον, ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ τὸ τρίτον τῆς λίτρας ἔβαλλον, ὥσπερ καὶ τοῦ ὕδατος μίαν λίτραν. ὃ δ᾽ εἰώθασι λέγειν πολλάκις οἱ ἰδιῶται καὶ τῶν ἰατρῶν οἱ τοιούτοις ὅμοιοι, φυλάξασθέ ποτε εἰπεῖν, ὡς αὐτοὶ λέγουσιν, ἄμεινον γίγνεσθαι τόδε τι τὸ φάρμακον, εἰ προσλάβοι τοῦδέ τινος,

ſymmetria adipis pondus dimidio minus, quam utriusque metallici miſcere ſufficit, ut argenti ſpumae et ceruſſae ſingulorum pars una adſit, olei dupla et aquae dupla aut etiam paulo amplior, adipis pars dimidia. Caeterum quomodo dicam iis qui lance metiuntur dupla, dimidia et aequalia, ante paulum oſtenſum eſt, dum Romanae librae ponderalis cum menſurali cognominationem, quam vocant homonymiam ſeu aequivocationem, interpretarer. Medicamentum hoc variis modis praeparavi, ſiquidem quatuor pari portione mixtis dimidiam adipis, interdum quoque liquidorum utriusque unam et dimidiam, adjunximus. Porro fiet veluti exemplo ſymmetria talis, argenti ſpumae pondo libra, ceruſſae pondo libra, olei aquae utriusque pondo libras, poſtremo adipis pondo ſelibra. Eſt quum et pondo trientem adjecerim, ſicut et aquae pondo libram integram. Quod autem idiotae frequenter dicere ſolent et medici ipſis ſimiles, obſervate ne interdum dicatis, nempe medicamentum quodlibet generoſius fieri, ſi adjectum hoc fuerit,

ὅπερ ἂν ὀνομάσωσιν. ἔνιοι δ' αὐτῶν μὲν ἀγνοεῖν ὁμολογοῦσιν, ἐρωτῶσι δ' ἡμᾶς ὁποία τῶν συνθέσεων καὶ σκευασιῶν ἐστι καλλίστη, μὴ γινώσκοντες ἄλλην ἐπὶ ἄλλης διαθέσεως εἶναι χρησιμωτέραν, ἁπλῶς δὲ καὶ ἀδιορίστως οὐδεμίαν ἀρίστην. διὰ τοῦτ' οὖν ἐγὼ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ὑμᾶς ἀξιῶ τὰς δυνάμεις ἀκριβῶς ἐπίστασθαι· [661] χρῆσθαι γὰρ οὐχ οἷόν τε καλῶς τῷ συνθέτῳ τούτων ἀγνοουμένων. αὐτίκα γοῦν ἐπὶ τῆς προκειμένης κατὰ τὸν λόγον τόνδε λευκῆς ἐμπλάστρου τὸ πρόσφατον στέαρ μιγνύμενον ἀνωδυνώτερον μὲν ἐργάζεται τὸ φάρμακον, ὡς κἂν ὑποφλεγμαίνῃ τὸ ἕλκος, ὠφελεῖν αὐτὸ, χεῖρον δ' εἰς τὴν ἐπούλωσιν ποιήσει. τὸ δὲ χωρὶς τοῦ στέατος ἐπουλωτικώτερον μὲν, οὐχ ὁμοίως δὲ ἀνώδυνον. εἴρηται δὲ καὶ πρόσθεν ὡς ὕδατος μὲν προσλαβὸν ἐμψυκτικώτερον γίγνεται, παλαιοῦ δὲ ἐλαίου διαφορητικώτερον. ὁ δυνάμενος οὖν γνῶναι τίνος μᾶλλον χρήζοι τὸ ἕλκος, οὗτος ἄριστα καὶ αὐτὸς συνθήσει τὰ φάρμακα καὶ τοῖς ἤδη συγκειμένοις χρήσεται. κἀμὲ πολλάκις ἐθεάσασθε τοῖς τῶν παρακαλεσάντων ἰατρῶν εἰς συμβουλὴν

quodcunque fcilicet nominaverint. Nonnulli ignorare fe fatentur rogantque nos, qualisnam compofitio praeparatioque fit optima, ignorantes aliam in alio affectu effe commodiorem, fimpliciter vero et indefinite ne unam quidem optimam, hujus itaque rei gratia ego fimplicium medicamentorum virtutes accurate pernofcere operae pretium effe vobis puto, nam compofito probe uti non poffitis illorum ignari. Nimirum igitur in propofito hic albo emplaftro recens adeps admixtus medicamentum efficit, quod dolorem magis adeo levat, ut fi et inflammatione laboret ulcus, juvet ipfum, at cicatrice obducenda minus reddet accommodatum. Quod citra adipem conficitur, facilius quidem cicatricem inducit, verum non ex aequo fedat dolorem. Dictum quoque eft prius, quod aqua admixta evidentius refrigeret, fed oleo veteri magis difcutiat. Itaque qui eam facultatem affequutus eft, ut quo potiffimum ulcus indigeat fcire poffit, is optime et ipfe componet medicamenta et jam compofitis utetur. Atque vidiftis me fubinde medicorum, qui me in

φαρμάκοις θεραπεύσαντα πολλὰ τῶν ἐκείνοις ἀπορουμένων. ἄριστον οὖν εἴρηται φάρμακον οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ τῶν ἐπαγγελλομένων τόδε τι ποιεῖν, ὥσπερ ἐγὼ τὴν φοινικίνην ἀρίστην ἔφην εἶναι πρὸς τὰ ῥευματικὰ χρωμένων αὐτῇ κατὰ τοὺς προειρημένους διορισμούς.

Κεφ. ιέ. [Περὶ τῶν ἄλλων λευκῶν ἐμπλάστρων.] Αἱ μὲν οὖν προειρημέναι λευκαὶ καθ᾽ ὃν εἴρηκα λόγον ἐσκευάσθησαν ἐκ παλαιοῦ. πολυειδεῖς δ᾽ ἄλλαι μετὰ ταῦτα συνετέθησαν, ἀφαιρούντων γέ τινα καὶ προστιθέντων καὶ ὑπαλλαττόντων τῶν ἐπιγινομένων ἰατρῶν, περὶ ὧν καὶ αὐτῶν ἄμεινον εἰπεῖν ἕνεκα τοῦ γυμνάσασθαι ποικίλως ὑμᾶς ἐν τῇ τῶν φαρμάκων συνθέσει. γέγραπται τοίνυν ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου κατὰ τὸ βιβλίον, ὃ ἐπιγράφει δυνάμεις πρὸς τὰ ἐκτὸς, ὡδί πως αὐτοῖς ὀνόμασι· λευκὴ ᾗ χρῶμαι. λιθαργύρου μνᾶ α΄. ψιμυθίου μνᾶ α΄. κηροῦ τέταρτον, ῥητίνης τέταρτον, ἐλαίου κοτύλαι γ΄. ὕδατος (323) κοτύλαι β΄. ταῦτα μὲν ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος, οὔτ᾽ ἐπὶ τίνων ἁρμόττει προσγράψας οὔτε περὶ τῆς ἑψήσεως αὐτοῦ δηλθών. τινὲς μὲν οὖν

confilium advocarunt, medicamentis multa curaffe, a quibus illi fanitatis fpem abjecerant. Optimum igitur medicamentum dictum eft non fermone fimplici, fed inter ea, quae hoc aliquid facere pollicentur, quemadmodum ego phoenicinum optimum effe retuli adverfus rheumatica, fi eo juxta praedictas diftinctiones utamur.

Cap. XV. [*De aliis emplaftris albis.*] Alba igitur ante commemorata qua dixi ratione jam olim confecta funt, poft quae alia diverfa medici pofteri excogitarunt, quaedam adimentes, addentes et immutantes, de quibus et ipfis praeftat dicere, ut in varia medicamentorum compofitione vos exerceamini. Scripfit itaque Andromachus in libro, cui titulum fecit, virtutes ad exteriora, hifce quodammodo verbis: *Album, quo utor.* Argenti fpumae mina una, ceruffae mina una, cerae pars quarta, refinae pars quarta, olei heminae tres, aquae heminae duae. Hactenus Andromachus nec quibus conveniat adfcripfit nec coctionis ejus mentio-

εἴκοσιν οὐγγίας ἔχειν φασὶ τὴν μνᾶν, ἔνιοι δὲ ἑκκαίδεκα. καὶ δύναιτ᾽ ἂν ἑκατέρως σκευάζεσθαι τὸ φάρμακον, οὐ μὴν ὀρθῶς μοι δοκεῖ τὸ ἴσον ἐμβάλλειν ῥητίνης τε καὶ κηροῦ. βελτίων γὰρ ἡ Ἀτταλικὴ σύγκειται, τὸν κηρὸν τῆς ῥητίνης λαμβάνουσα διπλάσιον. πρόδηλον δὲ ὅτι τῆς ῥητίνης ἴσης ἐμβληθείσης τῷ κηρῷ γένοιτ᾽ ἂν ἐχεκολλοτέρα μὲν ἔμπλαστρος, οὐχ ἡδεῖα δ᾽ ὁμοίως τοῖς ἕλκεσιν, ἀλλ᾽ ἔχουσα δριμύ. καὶ μέντοι καὶ τῷ μὴ δηλῶσαι ποίαν βούλεται βάλλεσθαι ῥητίνην οὐκ ὀρθῶς ἔπραξεν. ἀλλ᾽ ἡμεῖς γε γινώσκοντες ἀμείνω κατὰ πάντα τὴν τερμινθίνην εἶναι τῆς κολοφωνίας τε καὶ φρυκτῆς ὀνομαζομένης, ἐκείνην ἐμβαλοῦμεν. εἰ δὲ καὶ τῆς λάρικος εὐποροίημεν, οὐδὲν κωλύει χρήσασθαι, παραπλήσιαι γάρ πώς εἰσιν. ἐλαίου δὲ κοτύλας τρεῖς ἡγοῦμαι γράφειν αὐτὸν τὰς Ἀττικὰς ἢ πάντως ἂν ἐγεγράφει λίτρας. καίτοι θαυμάσειεν ἄν τις ὅπως ἐν Ῥώμῃ διατρίβων ἀντὶ λιτρῶν ὠνόμαζε κοτύλας. ἐπιχώρια γὰρ ταῦτα ὀνόματα, τό τε τῆς λίτρας καὶ τὸ τοῦ ξέστου καὶ τὸ τῆς οὐγγίας. ἐκ πολλῶν φαρμάκων πάλαι συγγεγραμμένων, πρὶν εἰς τοσοῦτο

nem fecit. Nonnulli viginti uncias minam continere tradunt, quidam fedecim. Atque medicamentum utroque modo praeparari poffit, non tamen recte mihi parem modum refinae et cerae injicere videtur, nam Attalici compofitio melior eft, quae ceram refinae duplo copiofiorem accipit. Conftat autem fi refinae et cerae aequalis portio adjecta fit, emplaftrum fore glutinantius, non tamen ex aequo fuave gratumque ulceribus, fed acrimoniam habiturum. Quin etiam eo quod indicare noluit qualis immitti debeat refina, parum recte fecit; nos autem haud ignari effe meliorem per omnia terebinthinam tum colophoniam tum eam quae phrycte nominatur, illam injiciemus. At fi et laricem habeamus, quid uti prohibet, quum fibi invicem propemodum fint affimiles? Olei heminas tres Atticas puto ipfum fcribere, aut certe fcripfiffet libras. Atqui miretur quifpiam quomodo Romae degens pro libris heminas nominaverit; ejus nempe regionis illa funt nomina, libra, fextarius, uncia. Ex multis medicamentis quondam confcriptis, priusquam Romanorum

δυνάμεως ηὐξῆσθαι τὰ τῶν Ῥωμαίων, ἐστοχασάμην ἣν ὀνομάζουσιν ἐκεῖνοι κοτύλην ἴσην εἶναι ταῖς κατὰ τὴν νῦν ἐν Ῥώμῃ λίτραν οὐγγίαις ἐννέα. μή τι οὖν καὶ ὁ Ἀνδρόμαχος τὰς τρεῖς κοτύλας ἀξιοῖ βάλλειν, ὡς ἑκάστης αὐτῶν οὔσης οὐγγιῶν θ'. καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τὰς τοῦ ὕδατος δύο; προειδότες οὖν ἡμεῖς τὴν ἑκάστου τῶν ἁπλῶν δύναμιν, ὅπως ἂν σκευάσητε χρῆσθαι δυνήσεσθε πρὸς ἅπερ ὁ τῆς συνθέσεως ἐπαγγέλλεται τρόπος, ἐπιτρέψαντες ἑτέροις ζητεῖν ὁποία τῶν συνθέσεών ἐστιν ἀρίστη. [662] πᾶσαι γὰρ ἄρισταί τέ εἰσι καὶ οὐκ ἄρισται, καθότι προεπιδέδεικταί μοι. καὶ γὰρ αὖ καὶ ταύτης ἐφεξῆς ἑτέραν ὁ Ἀνδρόμαχος γράφει τήνδε.

[*Λευκὴ ἄλλη.*] ℞ Λιθαργύρου ∠ ρξ'. ψιμυθίου ∠ σ'. κηροῦ ∠ ν'. τιρμινθίνης ∠ κδ'. ἐλαίου κοτύλης ἥμισυ, ὕδατος κυ. στ'. αὕτη τοίνυν ἡ ἔμπλαστρος τῆς προτέρας πλέον ἔχουσα τὸ ψιμύθιον τῆς λιθαργύρου λευκοτέρα μὲν ἂν γένοιτο καὶ ψυκτικωτέρα κατά γε τοῦτο. ῥᾳδίως δ' ἀποπίπτουσα, κἂν ἑκκαίδεκα καὶ δίμοιρον οὐγγίας τὴν κοτύλην

res eo potentiae accrevissent, conjeci quam illi vocarent heminam esse aequalem unciis novem librae Romanae hodiernae. Numquid igitur et Andromachus tres heminas censet adjiciendas, tanquam singulae unciis novem valeant? eademque ratione et aquae duas? Vos ergo si simplicis cujusque potestatem cognitam ante habeatis, quomodocunque praeparato uti potueritis ad ea quae compositionis modus promittit, aliis permittentes inquirere, qualisnam confectio sit optima; omnes enim optimae sunt et non optimae, quemadmodum nobis prius ostensum est. Postea Andromachus aliud subjungit hujusmodi.

[*Album aliud.*] ℞ Argenti spumae ʒ clx, cerussae ʒ cc, cerae ʒ l, terebinthinae ʒ xxiv, olei heminae dimidium, aquae cyathos vj. Hoc igitur emplastrum priori plus cerussae quam argenti spumae habens candidius evadet magisque refrigerans, quod ad hoc attinet, sed facile decidit, minusque adhaerescit, licet sedecim uncias et duas partes heminam habere statuamus, quemadmodum nonnulli ajunt.

ἔχειν ὑποθώμεθα, καθάπερ ἔνιοί φασι. βοηθεῖ γε μὴν αὐτῇ πρὸς τοῦτο τῆς τερμινθίνης ἡ μῖξις, ὡς μὴ κραῦρον γίνεσθαι τὸ φάρμακον, ἐπεὶ τελέως ἂν ἀλιπὲς ἦν καὶ ξηρὸν, ὀλίγον ἔχον ἐλαίου τε καὶ ὕδατος. οὐ προσέγραψε δὲ οὐδὲ ἐπὶ ταύτης ὁ Ἀνδρόμαχος οὔθ᾽ ἕψησιν οὔτ᾽ ἐπαγγελίαν.

[*Λευκὴ ἄλλη.*] Ἑτέραν δ᾽ ἐφεξῆς τῇδε γράφει τρίτην, τὰ μὲν ἄλλα τὰ αὐτὰ πάντα ἔχουσαν τῇ διὰ τοῦ λευκοῦ πεπέρεως Ἀτταλικῇ. πρόσκειται δὲ αὐτῇ ταῦτα τὰ δύο, ὄρχεως βοτάνης ∠ η΄. στρουθίου οὐγγίαι δύο, ὕδωρ δὲ οὐδ᾽ ὅλως ἐμβάλλει τῷ φαρμάκῳ τούτῳ καὶ τοῦ λιβανωτοῦ τὰς ε΄. καὶ εἴκοσι δραχμὰς ἀξιοῖ βάλλειν οὐ προσγράψας, ὡς ὁ Ἥρας εἴωθεν. ἔνιοι δὲ δέκα δύο καὶ εἴκοσι βάλλουσιν, ἐλαίου μέντοι κἀνταῦθα δύο κοτύλας μίγνυσι, τὴν αὐτὴν ἀσάφειαν ἡμῖν καταλιπὼν ἧς ἔμπροσθεν ἐμνημόνευσα. μέμψαιτο δ᾽ ἄν τις αὐτῷ μεγάλως μὴ προσγράψαντι τὰς ἐπαγγελίας τῶν φαρμάκων. οὐ γὰρ δήπου τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει τὸ δεύτερον γεγραμμένον τῷ πρώτῳ τε καὶ τῷ τρίτῳ. τὸν Ἥραν δὲ ἐπαινεῖν προσήκει τάς τε ἐπαγγελίας τῶν φαρμάκων γρά-

Juvat fane ipfum ad haec terebinthinae mixtura, ne friabile fiat medicamentum, quoniam omnino alipes, ut Graeci dicunt, id eft pinguis expers et aridum effet, pauco oleo et aqua addita. Neque in hoc vero afcripfit Andromachus vel coctionem vel quid promittat.

[*Aliud album.*] Aliud poft hoc ponit tertium, quod eadem alia omnia cum Attalico ex pipere albo confecto continet. Adjecta autem funt ei haec duo, orchis herbae drachmae octo, ftruthii unciae duae. Aquam vero nequaquam huic medicamento adjungit, fed thuris pondo denariûm viginti quinque injiciendûm cenfet non adfcribens, ut Heras confuevit, nonnulli autem xxvj immittunt. Olei tamen hic ille heminas duas imponit, eandem nobis obfcuritatem relinquens cujus supra memini. Accufaverit quis eum vehementer, quod medicamentorum pollicita, feu titulum non praefixerit, quippe fecundum cum primo et tertio eandem potentiam non obtinet. Herasque fane laudandus eft, qui

Ed. Chart. XIII. [662.] Ed. Baf. II. (323.)

ψαντα καὶ τοὺς τρόπους τῶν χρήσεων, οὓς ὅλως ὁ Ἀνδρόμαχος ἐπὶ τῶν λευκῶν ἐμπλάστων κατέλιπε, σπανίως που μόνην τὴν ἐπαγγελίαν προσθεὶς, οὐ μὴν οὐδ᾽ ὅπως χρὴ τὸ φάρμακον ἕψειν ἔγραψεν. ἀλλ᾽ οὐκ ἄν τις αὐτὸν ἴσως ἐν τούτῳ μέμψαιτο τοῖς ἤδη γεγυμνασμένοις κατὰ τὴν ἰατρικὴν τέχνην, οὐκ ἰδιώταις γράφοντα. τὸ δὲ μὴ προστιθέναι τὰς ἐπαγγελίας ἢ τὰς καθόλου δυνάμεις οὐ σμικρὸν ἁμάρτημα. τί γὰρ καὶ φήσει τις ἀπολογούμενος ὑπὲρ αὐτοῦ; τάχ᾽ ἴσως ὅτι τοῖς ἐπισταμένοις τὰς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεις γέγραπται ταῦτα. καὶ μὴν οὐδεὶς ἐκείνων Ἀνδρομάχου δεῖται, δυνάμενός γε καὶ αὐτὸς ὁμοίως συντιθέναι.

Κεφ. ιστ΄. [Λευκὴ Ἥρα πρὸς τοὺς ὑδροφόβους.] Πάλιν οὖν ἐπὶ τὸν Ἥραν ἀφικόμεθα, γράφοντα μετὰ τὴν Ἀτταλικὴν ἔμπλαστρον ἑτέραν λευκὴν, αὐτοῖς ὀνόμασι τοῖσδε· *λευκὴ πρὸς τοὺς λυσσοδήκτους. ποιεῖ δ᾽ ἀκριβῶς καὶ πρὸς τοὺς ὑδραφόβους. ῥύεται γὰρ εὐθὺς τοῦ κινδύνου ἐπιτεθεῖσα τῷ τραύματι. τοῖς μέντοι κεκρατημένοις ἄγαν καὶ καταπότιον ὅσον καρύου Ποντικοῦ ἐξ αὐτῆς ποιήσαντα διδόναι καὶ*

medicamentorum virtutes adfcripferit utendique modos, quos Andromachus in emplaftris albis prorfus omifit, raro ad quid valeant apponens, quin nec quo pacto coquendum medicamentum fit, indicavit. Attamen nemo forfan eum accufare poffit, quod jam exercitatis in re medica, non idiotis, fcribat. Verum quod titulum praeterit vel univerfales potentias, non mediocre peccatum eft. Quid enim dicet qui defenfionem ejus fufceperit? forfan quod peritis fimplicium medicamentorum virtutem haec tradiderit; atqui illorum nullus Andromachum defiderat, quum et ipfe fimili modo poffit componere.

Cap. XVI. [*Aliud Herae adverfus rabiofos morfus.*] Rurfus ad Heram revertamur, aliud candidum emplaftrum poft Attalicum iisdem hifce verbis fcribentem. *Candidum adverfus rabioforum morfus. Facit exacte etiam ad aquam expavefcentes rabidi canis morfu, praefervat enim ftatim a periculo vulneri impofitum, item devictis valde catapotium nucis avellanae magnitudine ex eo dandum eft,*

τοῦτο ποιεῖν ἐφ' ἡμέρας μ'. μεταβάλλει μέντοι τὴν χρόαν ἐπὶ τῶν σπληνῶν καὶ γίνεται μέλαινα. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἀνθρωπόδηκτα, κυνόδηκτα, ἀποσύρματα, δυσκατούλωτα, αἴρει καὶ ὑπώπια κεράτιον α' καὶ τραύματα κολλᾷ. ποιεῖ καὶ πρὸς φύματα καὶ ῥαγάδας. ἔστι δὲ καὶ πεσσὸς μαλακτικός. δεῖ μέντοι παρὰ μίαν ἡμέραν λύειν καὶ ἀποσπογγίζειν τὴν ἐπιγινομένην τοῖς ἕλκεσι μελανίαν. καὶ τοῦτο ποιεῖν, ἕως ἂν μηκέτι φαίνηται ἡ μελανία. [663] ἡ αὐτὴ καὶ κατουλωτική ἐστι καὶ πρὸς πάντα ἀγαθή. ταῦτα προειπὼν Ἥρας ἐφεξῆς ἔγραψε τὴν συμμετρίαν τῆς ἐμπλάστρου κατὰ τήνδε τὴν λέξιν. λευκή. ℞ κηροῦ λευκοῦ Ποντικοῦ λίτρας β'. λιθαργύρου χρυσίτιδος λίτραν α'. ψιμυθίου λίτραν α'. σμύρνης οὐγγίας β'. μυελοῦ ἐλαφείου οὐγγίας β'. λιβάνου ἀτόμου οὐγγίαν α'. ἐλαίου παλαιοῦ ξε. α'. συμμετρία μὲν ἥδε τῶν συντιθέντων τὴν ἔμπλαστρον. ἐφεξῆς δὲ τὴν ἕψησιν οὕτως ἔγραψε. λιθάργυρον ἐλαίῳ ἕψε, ὅταν δὲ δοκῇ γλοιοῦσθαι κατὰ τὴν σύστασιν κηρὸν, εἶτα τὸ ψιμύθιον ἔμπασσε καὶ κίνει. ὅταν δ' ἑνωθῇ καὶ ἀμόλυντος γένηται, ἀφελὼν τὴν

idque diebus quadraginta, mutat tamen colorem in ſpleniis redditurque nigrum. Valet et contra morſus hominum canumque abraſa et ulcera, quae cicatricem difficulter admittunt. Tollit etiam ſugillata ſiliqua uva, vulnera conglutinat, aufert phymata et rhagadas. Eſt et peſſus emolliens. Oportet tamen poſt diem ſolvere et nigredinem ulceribus obortam ſpongia detergere, idque tantiſper faciendum eſt, donec nigricies amplius nulla appareat. Jam quoque idem cicatricem ducit et ad omnia bonum eſt. Haec praefatus Heras deinceps ſymmetriam emplaſtri his verbis enarravit. *Album.* ℞ cerae albae Ponticae lib. ij, argenti ſpumae chryſitidis lib. j, ceruſſae lib. j, myrrhae ℥ ij, medullae cervinae ℥ ij, thuris inſecti ℥ j, olei veteris ſextarium j. Haec ſane ſymmetria eorum eſt, quae emplaſtrum conſtituunt. Coquendo vero modum deinceps ita ſcripſit. Argenti ſpuma ex oleo coquitur, ubi ſordium craſſitudinem habere videtur cera, mox ceruſſa aſpergitur movetùrque, unita jam nec polluentia ab igne tolluntur et

ἀνθρακιὰν, τὸν μυελὸν ἀπόδίδου. ψύξας δὲ ἀποδίδου τὴν σμύρναν καὶ τὸν λιβανωτὸν καὶ μαλάξας χρῶ. καὶ κατὰ τοῦτο οὖν ἐπαινεῖν χρὴ τὸν Ἥραν, οὐκ ἐφ᾽ ἡμῖν ἀπολιπόντα τὴν ἔμπλαστρον ἕψειν ὅπως ἂν βουληθῶμεν, ἀλλ᾽ αὐτὸν προσγράψαντα. πρόχειρον γὰρ ἦν ἅμα τῇ λιθαργύρῳ τὸ ψιμύθιον εὐθέως ἀπ᾽ ἀρχῆς ἕψειν, ὡς ἐπὶ τῶν ἄλλων λευκῶν, ἡμεῖς τε τοῦτο ὡς ἐπίπαν εἰώθαμεν ποιεῖν, ἀλλ᾽ αὐτός τε ἐκεῖνος ἐπ᾽ ἄλλων ἔγραψεν. ἀλλ᾽ ἐπί γε ταύτης ὕστερον ἐμβάλλειν αὐτὸ κελεύει μὴ προσγράψας μὲν τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν τοῦτο ποιεῖν ἄμεινον, ἐνδεικνύμενός γε μὴν ὡς οὐχ εἷς τρόπος ἑψήσεως ἐπὶ πάντων ἐστὶν ὁμοίως χρήσιμος, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἐνίων καὶ δύο καὶ τρεῖς ποιήσασθαι δυνατόν ἐστιν, οὐ μόνον ὑπαλλάττοντας τὴν χροιὰν, ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν τῶν φαρμάκων· ὥσπερ ἐπὶ τῆσδε τῆς νῦν προκειμένης οὐκ ἐβουλήθη τὸ ψιμύθιον ἑψηθῆναι μετὰ τῆς λιθαργύρου, γινώσκων αὐτὸ καὶ τὴν ἀκριβῆ λευκότητα μὴ φυλάττον ἐν τῷ καθέψεσθαι καὶ τὴν στύψιν ἣν ἔχει μετὰ τῆς ψύξεως ἀποτιθέμενον. ἴσως οὖν τις ζητήσει καὶ τί (324) διαφορητικὸν εἶναι

medulla injicitur, postquam refrixerit medicamentum, myrrha et thus miscetur, deinde emollitum subactumque manibus usui est. In hoc igitur Heras commendandus est, qui non reliquerit nobis quomodocunque lubet emplastrum coquendum, sed ipse apposuerit. Proclive enim erat cerussam cum argenti spuma, ut in albis aliis statim ab initio coquere, et nos id plerumque factitare consuevimus, imo et ille ipse in aliis conscripsit, verum in hoc ipsam secundo injicere praecipit, non apponens causam cur id agere praestiterit, etsi ostendat non unum coquendi modum in omnibus esse similiter utilem, sed in quibusdam et duos et tres efficere licere, non modo colorem, verum et facultatem immutantes medicamentorum, quemadmodum in hoc nunc proposito cerussam cum argenti spuma coquere noluit, sciens ipsam et exactum candorem ex coctione perdere et astrictionem, quam habet cum refrigerandi virtute, deponere. Forsan igitur inquiret aliquis, ecquid quum emplastri autor pri-

βουλόμενος τὸ φάρμακον ὁ συνθεὶς πρῶτον, ὅστις ποτ᾽ ἦν, ὅμως ἐπειράθη διαφυλάξαι τὸ ψιμύθιον ὠμὸν ἐν αὐτῷ; δοκεῖ δέ μοι τούτου χάριν ἐπὶ τὴν τοιαύτην ἐλθεῖν σκευασίαν, ἵν᾽ ἔχῃ τι καὶ τῆς ἀποκρουστικῆς δυνάμεως τὸ φάρμακον. τὰ γὰρ οὐδεμίαν ἔχοντα τοιαύτην οὐκ ἀσφαλῆ τοῖς πληθωρικοῖς σώμασιν. ὅπως οὖν ἁρμόττῃ καὶ τούτοις, εἰκὸς μεμίχθαι τὸ ψιμύθιον ὠμόν. εὔδηλον δ᾽ ὅτι μεγάλας ἐπαγγελίας τὸ προκείμενον ἐπαγγέλλεται φάρμακον, ἐκ τοῦ προσειληφέναι τήν τε σμύρναν καὶ τὸν ἐλάφειον μυελὸν, ὥς τά τε ἄλλα ταῖς κοιναῖς ταύταις ἐμπλάστροις ἔχει τὰ αὐτά. μεμαθήκαμεν δὲ τὴν μὲν σμύρναν ἰσχυρῶς ξηραῖνον εἶναι φάρμακον, ἱκανῶς τε λεπτομερὲς, τὸν δὲ μυελὸν οὐδενὸς ἧττονα τῶν μαλακτικῶν ὀνομαζομένων. εἴρηται δὲ περὶ τῆς δυνάμεως ταύτης, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἁπασῶν τῶν δευτέρων, ἐν τῷ έ. τῆς περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείας. ἔοικέ γε μὴν οὐ τούτοις μόνοις ὁ συνθεὶς τὸ φάρμακον, ἀλλὰ καὶ τῷ λευκῷ κηρῷ τῷ Ποντικῷ θαῤῥῆσαι, φαρμακώδη δύναμιν ἔχοντι καὶ διὰ τοῦτο πλεῖστον αὐτὸν

mus, quicunque fuerit, digerens id esse vellet, conatus tamen est cerussam crudam in eo praeservare? Mihi sane videtur hujus gratia ad talem venisse confecturam, ut medicamentum repulsoriae quoque virtutis quippiam habeat, etenim ejusmodi nullam habentia, plethoricis corporibus nequaquam tuta sunt. Ut ergo conveniat et his cerussam crudam mixtam esse, verisimile est. Caeterum neminem latet, magna de se propositum medicamentum promittere, inde quod myrrham et cervinam medullam assumpserit, sicut et alia quoque eadem cum communibus his emplastris continet. Didicimus autem myrrham valde siccans tenuiumque admodum partium esse medicamentum, medullam rursus nullo inter ea, quae mollientia vocantur, inferiorem. De hac facultate, quemadmodum et de aliis omnibus secundis, in libro v, simplicium medicamentorum dictum est, videtur tamen non iis tantum medicamenti compositor, sed etiam albae cerae Ponticae, quae vim habet medicamentosam, confidere, atque ideo plurimum ejus immittere. Caeterum sex-

ἐμβάλλειν. ξέστου δὲ νομίζω μεμνῆσθαι τὸν Ἥραν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ. παρὰ μὲν γὰρ τοῖς Ἀθηναίοις οὔτε τὸ μέτρον ἦν οὔτε τοὔνομα τοῦτο. νυνὶ δὲ ἀφ᾽ οὗ Ῥωμαῖοι κρατοῦσι, τὸ μὲν ὄνομα τοῦ ξέστου παρὰ πᾶσίν ἐστι τοῖς Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ χρωμένοις ἔθνεσιν, αὐτὸ δὲ τὸ μέτρον οὐκ ἴσον τῷ Ῥωμαϊκῷ. χρῶνται γὰρ ἄλλος ἄλλῳ ξεστιαίῳ μέτρῳ. παρὰ γοῦν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς ὁ ξέστης ἔχει μίαν λίτραν καὶ ἡμίσειαν καὶ ἕκτον, ὡς εἶναι τὰς πάσας οὐγγίας κ΄. ἃς ὡς τὸ πολὺ τοῖς κέρασι μετροῦσιν, ἐπιτετμημένοις ἔξωθεν γραμμαῖς τισι κυκλοτερέσιν. ἔνιοι δὲ ψευδῶς ὑπειλήφασι τὸν Ῥωμαϊκὸν ξέστην ὀκτωκαίδεκα μετρικὰς ἔχειν οὐγγίας. ἔοικεν οὖν καὶ ὁ Ἥρας ὅταν κοτύλην γράφῃ, τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ξέστου σημαίνειν. ἤτοι δὲ τὰς θ΄. δηλοῦσιν οὐγγίας ἐκ τοῦ λιτραίου κέρατος ἢ τὰς δέκα, τοῦτο γὰρ ἄδηλον. [664] εἰ δὲ καὶ πρὸς λυσσοδήκτους ἐπιτήδειόν ἐστι φάρμακον, εἴτ᾽ οὖν καταπινόμενον εἴτ᾽ ἔξωθεν ἐπιτιθέμενον, ἐκ λόγου μὲν οὐχ οἷόν τε γνῶναι. δέδεικται γὰρ ἡμῖν ὅλῃ τῇ τῆς οὐσίας ἰδιότητι τὰ τοιαῦτα φάρμακα τὴν ἐνέργειαν ἔχοντα καὶ διὰ

tarii, hoc eſt xeſii, Romani Heram meminiſſe puto, nam apud Athenienſes neque menſura neque nomen hoc erat, nunc ex quo Romani imperare orbi coeperunt, nomen ſextarii apud omnes, quae Graeca lingua utuntur, nationes exiſtit, ipſa vero menſura Romanae aequalis non eſt, quippe alii aliam ſextarii menſuram uſurpant. Apud Romanos ſextarius libram unam, ſemiſſem et ſextam illius partem pendet, ut omnes ſimul junctae unciae ſint viginti, quas plurimum cornibus metiuntur, inciſis extrinſecus lineis quibusdam orbicularibus. Nonnulli falſo Romanum ſextarium opinati ſunt octodecim menſurales uncias capere. Videtur igitur et Heras, quum heminam ſcribit, ſextarii dimidium indicare, num vero novem uncias ex librali cornu, an decem innuant, etiamnum ignoratur. Item ad rabioſos morſus aptum ne ſit medicamentum ſive bibitum ſive extrinſecus impoſitum, ratione cognoſcere nemini licet. Indicavimus enim tota ſubſtantiae proprietate ejusmodi medicamenta efficaciam habere et ob id experientia judicari. At experiri nunquam

τοῦτο τῇ πείρᾳ κρινόμενα. πειραθῆναι δὲ οὐδέποτε ἐτόλμησα τοῦ φαρμάκου τοῦδε, τίνα δύναμιν ἐν τοῖς λυσσοδήκτοις ἐπιδείκνυται, διὰ τὸ βεβαίως θεραπεῦον ἔχειν φάρμακον τὸ διὰ τῶν καρκίνων, ὅταν δὲ τοῦτο μὴ παρῇ, καὶ ἄλλα τινὰ μηδέποτε ἀποτυχόντα. τὸ τοίνυν ἐν οὕτως ἐπικινδύνῳ πάθει καταλιπόντα τὰ βέβαια, πολυπράγμονος ἕνεκα πείρας προδοῦναι τὴν σωτηρίαν τοῦ δεδηγμένου, δεινὸν καὶ ἄδικον ἐφαίνετό μοι. περὶ μὲν δὴ τῶν λυσσοδήκτων ἀρκεῖ καὶ ταῦτα εἰρῆσθαι. τὰ δ' ἄλλα τὰ περὶ τῆσδε τῆς ἐμπλάστρου γεγραμμένα τῷ Ἥρᾳ, καθάπερ ἐπὶ τῆς Ἀτταλικῆς, ἔνια μὲν ἀληθεύεσθαί φημι, τινὰ δὲ ἐπὶ τὸ μεῖζον ἐξαίρεσθαι. κάλλιστον μὲν γάρ ἐστι φάρμακον, ὡς ἐν ἐμπλάστροις, τῶν ὀνομαζομένων ὑπωπίων, ἐναίμων δὲ τραυμάτων κολλητικὸν, οὐκ ἐν τοῖς πρώτοις καὶ ἀρίστοις. ὅλως δὲ περὶ τοῦ γένους τούτου τῶν ἐμπλάστρων εὑρίσκω παμπόλλους τῶν ἰατρῶν οὐ μόνον τῶν νῦν, ἀλλὰ καὶ τῶν γεγραφότων συγγράμματα, μείζονας τῶν ἀληθῶν ἐπαίνους πεποιημένους, ὑπὲρ ὧν ἐν τῷ μετὰ ταῦτα λόγῳ ῥηθήσεται. νῦν δὲ ἐπὶ τὴν προκειμέ-

aufus fum hoc medicamentum, quam vim in rabidorum morfibus oftenderet, quod certo fanans haberem medicamentum ex cancris confectum, quum autem hoc non adeft, alia quoque nonnulla, quae nunquam profpero fucceffu nos fruftrantur. Quare in tam periculofo affectu certis medicamentis relictis curiofae experientiae caufa morfi falutem prodere grave et iniquum mihi videbatur. Jam quidem de rabiofis morfibus haec quoque dicta fufficiunt. Reliqua vero, quae Heras de hoc emplaftro retulit, ut in Attalico, partim fane vera praedicari, partim impendio magis ab eo extolli, dixerim. Optimum enim eft medicamentum, ut inter emplaftra, quae fugillatis dictis admoventur, inter ea vero, quae cruenta vulnera glutinant, non in primis et optimis eft. Summatim permultos invenio non modo hujus tempeftatis medicos, fed etiam veteres, qui libros pofteritati reliquerunt, hoc genus emplaftra fupra veri fidem extuliffe, de quibus fequenti volumine agetur. In praefentia ad inftitutum re-

νην ἐλθόντες, αὖθις ἐπισκεψόμεθα περὶ τῶν εἰρημένων τῷ Ἥρᾳ. φησὶ γὰρ αὐτὴν ἰᾶσθαι φύματα, μηδένα προσθεὶς διορισμὸν ὧν ἐγὼ περὶ τῆς φοινικίνης ἔγραψα. τινὰ μὲν γὰρ πάνυ θερμὰ τῶν φυμάτων ἐστὶ καὶ σφοδρῶς ἐξορμῶντα, τινὰ δὲ καὶ ψυχρὰ καὶ ξηρά. πάμπολλα δ' ἄλλα μεταξὺ τούτων, ἔνια μὲν ἀκριβῶς μέσα τῶν εἰρημένων, ἔνια δὲ ὀλίγον ἀφιστάμενα τῆς μεσότητος ἑκατέρωσε καί τινα πλέον ὡσαύτως ἐφ' ἑκάτερα, καί τινα τῶν ἄκρων ἐγγὺς ἢ μεταξύ πως ἐξ ἴσου τῶν τε μέσων καὶ τῶν ἄκρων, ἐφ' ὧν ἁπάντων ἀδύνατόν ἐστι τὴν ἔμπλαστρον ταύτην ἐφαρμόττειν, εἰ μὴ ἄρα βούλοιτο τήκειν αὐτὴν ὑγροῖς τισιν, ὡς γίγνεσθαι τρόπους πολλοὺς τῆς χρήσεως, οὓς ἐχρῆν αὐτὸν εἰρηκέναι, καθάπερ ἐπ' ἄλλων ἐποίησε. διὸ καὶ δίκαιον εἶναί φημι τοῦτον μὲν ἐπαινεῖν ἐφ' οἷς οὕτως ἔγραψε, μέμφεσθαι δὲ Ἀνδρομάχῳ. περὶ δὲ τοῦ τὴν ἔμπλαστρον ταύτην ἐπ' ἀνθρωποδήκτων καὶ κυνοδήκτων ἁρμόττειν, τοὺς αὐτοὺς νόμιζε παρ' ἐμοῦ λόγους ἀκούειν, οὓς καὶ περὶ τῆς Ἀτταλικῆς εἶπον. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὅσα μαρτυρεῖ τῷ

verſi iterum Herae dicta examinabimus. Ait enim phymatis medicamentum illud mederi, nulla diſtinctione eorum appoſita, quae ego de phoenicino protuli. Quaedam ſiquidem calida ſunt phymata et cum vehementia quadam exiliunt, quaedam frigida ſiccaque ſunt, permulta alia inter haec conſiſtunt, alia quidem exacte media illorum, quae diximus, alia a medio in utramque partem paulum inclinant, aliqua plus idem faciunt, nonnulla ſummis vicina vel a mediis quodammodo et ſummis pari ſpatio abſunt. Quibus univerſis emplaſtrum hoc convenire non poteſt, niſi eum mollibus quibusdam id velit liquefacere, ut multi modi fiant, quibus eo utamur, quos explicaſſe ipſum, ſicut in aliis factitavit, oportebat. Proinde par eſſe puto, ut hunc laudemus ob ea quae tradidit, Andromachum accuſemus. Caeterum de eo, quod emplaſtrum iſtud hominum canumque morſibus conferat, easdem puta a me rationes audire, quas et de Attalicó pronunciavi, ſimiliter etiam de aliis, quae medicamen-

φαρμάκῳ, καθάπερ ἐπ᾽ ἐκείνης οὕτω κἀπὶ ταύτης λέγων καλὸν εἶναι τὸ φάρμακον, ἀλλὰ πολὺ λείπεσθαι τῶν εἰς ἕκαστον ἐκείνων ἄριστα ποιούντων, ὡς χρήσασθαί τινα αὐτῷ θαῤῥούντως μηδενὸς τῶν ἀρίστων παρόντος. οὐ σμικρὸν δὲ οὐδὲ τοῦτ᾽ ἔστιν ἐν τοῖς φαρμάκοις, ὥσπερ κἀν τοῖς διαιτήμασι καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ τὴν τέχνην, οὗ κατεφρόνουν μὲν ἐγὼ τὸ πρῶτον, ὡς μηδ᾽ ἄξιον Ἱπποκράτει εἶναι νομίζειν παραινοῦντι ἡμῖν οὕτω πάντα τὰ κατὰ τέχνην πράττειν, ὡς ὠφελεῖν ἢ μὴ βλάπτειν. ὕστερον δ᾽ ἔγνων αὐτὸ μεγίστην δύναμιν ἔχον, ὡς ἑώρων ἐνίους τῶν ἰατρῶν, οἷς κατώρθωσαν ἔμπροσθεν φαρμάκοις, ὡς θαυμασθῆναι, τούτοις ὕστερον ἐπ᾽ ἄλλων ἀποτυχόντας, ὡς καταγελασθῆναι. καὶ διὰ τοῦτ᾽ ἐπειράθην ἀεὶ τοιούτοις χρῆσθαι βοηθήμασιν, ἐφ᾽ οἷς ἡ μὲν τῆς ὠφελείας ἐλπὶς ἐνίοτε ἀμφιβολίαν ἔχει, τὸ δὲ μηδεμίαν ἀπαντῆσαι βλάβην ἀκριβῆ γνῶσιν. ἅπερ οὖν ἐπήνεσε τῆς Ἀτταλικῆς ἐμπλάστρου καὶ ταύτης ὁ Ἥρας, ἔστι μὲν, ὡς ἔφην, οὐ μεγάλα. οὐ παρόντων δὲ τῶν μεγάλως αὐτὰ

tum commendant, quemadmodum illud, ita hoc quoque bonum esse medicamentum dicens, sed multum ab iis, quae optime ad unumquodque illorum faciunt, inferius esse, ut quis eo confidenter utatur, ubi optima desint omnia. Hoc autem non parvum est in medicamentis, quemadmodum nec in victus ratione et omnibus quae circa artem versantur. Ego contempsi quidem id primum, ut neque dignum esse judicarem Hippocrate, qui adhortatur nos, ita omnia artis opera perficere, ut juvent vel non offendant. Postea vero cognovi magnam vim habere, quum scilicet viderem nonnullos medicos in medicamentis se primum recte gessisse, ut in admirationem sui alios perducerent, eosdem postea in aliis prospero eventu frustratos, ut risui essent. Ideoque semper conatus sum ejusmodi uti praesidiis, quae an profutura essent, nonnunquam sane dubitabam, quod autem nihil afferrent incommodi, certo sciebam. Quae igitur in Attalico emplastro, atque hoc laudavit Heras, non quidem, ut dixi, magna sunt, sed ubi desiderantur, quae id magnifice

δρώντων, οὐκ ἄν τις τούτοις χρώμενος ἐργάσεται βλάβην σαφῆ, κἂν μηδὲν ὠφελήσῃ. χρῆσθαι μέντοι τις τῷ φαρμάκῳ τούτῳ βουλόμενος ἐπὶ φυμάτων, [665] ἐξ ὧν εἶπον ἐπὶ τῆς φοινικίνης, αὐτὸς ἐξευρήσει τήκων ἄλλοτε ἄλλως αὐτήν. εἰρήσεται δὲ ἐπὶ πλέον ἐν τοῖς ἑξῆς καὶ τῶν φυμάτων ἐπιμέλεια πᾶσα, δι' ἧς ἐλπίζω τὴν μέθοδον ὑμᾶς ἕξειν ἀκριβῆ τε καὶ τελείαν τῶν δυναμένων φαρμάκων ὠφελεῖν φύματα. καλείσθω δὲ ὑμῖν ἡ ἔμπλαστρος αὕτη λευκὴ πρὸς λυσσοδήκτους, ὥσπερ ἡ διὰ τοῦ λευκοῦ πεπέρεως Ἀτταλική. γράφει δ' ἐφεξῆς τῇδε καὶ ἄλλην ἔμπλαστρον ὁ Ἥρας κατὰ τήνδε τὴν λέξιν. λευκὴ ἡ Ἀριοβαρζάνειος, ᾗ Ξενοκράτης τὸ περὶ τὸν ταρσὸν ἀπόστημα διεφόρησεν ἤδη μεταβεβληκός. εἶτα τήν τε συμμετρίαν τῶν ἐμβαλλομένων εἰς αὐτὴν εἰπὼν καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἕψησιν, ἐπὶ τέλει προσέγραψε κατὰ λέξιν οὕτως. ποιεῖ μάλιστα πρὸς τὰ κακοήθη καὶ νεμόμενα καὶ δυσαλθῆ, καθόλου τε πρὸς πᾶν ἕλκος. αὐτὴν δὲ τὴν συμμετρίαν τῶν συντιθέντων τὸ φάρμακον οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκ τρίτου μέρους ἔγραψε, τῆς ὁλοκλήρως ὑπ' ἄλλων γεγραμ-

efficiant, nemo his utens manifeftam laefionem inferet, etfi nihil juverit. Atqui fi quis hoc medicamento uti volet in phymatis, ab illis, quae in phoenicino docui, ipfe intelliget, alias aliter ipfum liquefaciens. Tractabitur autem uberius deinceps et phymatum tota curatio, unde fpero vos methodum exactam perfectamque medicamentorum, quae illa juvare poffunt, habituros. Vocetur autem vobis emplaftrum hoc. Album ad rabiofos morfus, ficut illud, quod ex albo conftat pipere, Attalicum. Subjungit mox et aliud emplaftrum Heras in hanc fententiam. *Album Ariobarzanion, quo Xenocrates abfceffum jam inalteratum circa tarfum difcuffit.* Deinde eorum, quae ipfi immittuntur, fymmetriam et poftea coquendi modum praefatus, ad calcem haec verba apponit. *Maxime facit ad cacoëthe pafcentia contumacia, univerfaliter ad omne ulcus.* Porro cur eorum, quibus conftat medicamentum, fymmetriae tertiam partem recitaverit, compertum non habeo, quum alii integram hoc mo-

μένης κατὰ τόνδε τὸν τρόπον. ℞ λιθαργύρου ∠ σ΄. κηροῦ ∠ ν΄. παλαιοῦ ἐλαίου κο. γ΄. ψιμυθίου ∠ π΄. τερμινθίνης ∠ λβ΄. κηρύκων κεκαυμένων ∠ ι΄. λιβανωτοῦ ∠ ιθ΄. ὕδατος κυ. ιβ΄. ταῦτα πάντα τὰ νῦν ὑπ᾿ ἐμοῦ λελεγμένα φάρμακα κατὰ τὸ τρίτον μέρος ἔγραψεν ὁ Ἥρας. ℞ λιθαργύρου ∠ ξστ΄. ὀβολοὺς δ΄. κηροῦ ∠ ιστ΄. ὀβολοὺς δ΄. ἐλαίου δὲ παλαιοῦ κοτύλην α΄. καὶ ψιμυθίου μὲν (325) ∠ κστ΄. καὶ τετρώβολον· τῆς δὲ τερμινθίνης ῥητίνης ∠ ι΄. καὶ τετρώβολον, κηρύκων κεκαυμένων ∠ γ΄. καὶ διώβολον καὶ λιβανωτοῦ ∠ στ΄. καὶ διώβολον, ὕδατος κυάθους δ΄. εἶτ᾿ ἐφεξῆς τὴν ἕψησιν οὑτωσὶ γράφει. τὴν λιθάργυρον καὶ τὸ ψιμύθιον σὺν τῷ ὕδατι καὶ τῷ ἐλαίῳ τρῖβε, εἶτα ἕψε ἐν καινῇ χύτρᾳ ἐπὶ μαλακοῦ πυρὸς, κινῶν σιδηρᾷ σπάθῃ ἐπιμελῶς, ἵνα μὴ καυθήσῃ. ὅταν δὲ ἡμίεφθος ᾖ, ἐπέμβαλλε κηρὸν, τακέντος δὲ ῥητίνην καὶ λιβανωτὸν, καὶ ἕψε ἕως ἀμόλυντον γένηται ποσῶς, εἶθ᾿ ὅταν δοκῇ ἐγγὺς εἶναι τοῦ καλῶς ἔχειν, ἐπεμβαλὼν τοὺς κήρυκας, συνέψησον τὸν λοιπὸν χρόνον. ὅταν δὲ τελέως συστραφῇ, κατέρασον εἰς θυείαν, ὕδατος ὀλί-

do tradiderint, ℞ argenti fpumae drach. cc. cerae drachmas quinquaginta, olei veteris heminas iij, ceruffae drach. lxxx; terebinthinae drach. triginta duas, cineris buccinorum drach. x, thuris drach. xix et aquae cyathos duodecim. Haec omnia a me prolata medicamenta Heras ad tertiam partem imminuit, fic, ℞ argenti fpumae drach. fexaginta fex obolos quatuor, cerae drach. xvj obolos iv, olei veteris heminam, ceruffae drach. xxvj obolos quatuor, terebinthinae refinae drach. decem, obol. quatuor, cineris buccinorum drach. iij. obolos ij, thuris drach. vj obolos duos, aquae cyathos quatuor. Poftea coctionem ita fubdit, argenti fpumam et ceruffam cum aqua et oleo terito, deinde recenti olla igne non acri coquito, ferrea fpatha fedulo movens, ne adurantur. Ubi femicocta fuerint, ceram immittito, hac liquefacta refinam et thus, ac tam diu coquito, dum aliquatenus non inquinet. Poftquam bene habere propemodum videtur, buccinos injectos reliquo tempore concoquito. Quum perfecte coierint, in mortarium demittito, aqua exigua prius

γου προϋποκειμένου καὶ μαλάξας χρῶ. τοῦτο τὸ φάρμακον εἰς τὸ διαφορεῖν ἀδήκτως παρεσκεύασται, τό τε ψιμύθιον ὀλίγον ἔχον, ὡς πρὸς τὴν ἀναλογίαν τῆς λιθαργύρου καὶ μετὰ ταύτης ἀπ' ἀρχῆς ἑψόμενον ἰσχυρῶς τε ξηραῖνον φάρμακον διὰ τοὺς κεκαυμένους κήρυκας. ἡ δ' αὕτη πώς ἐστι δύναμις καὶ ταῖς πορφύραις καὶ τοῖς ὀστρέοις κεκαυμένοις. εὔδηλον δ' ὅτι χωρὶς τῶν σαρκῶν καίεται τὰ τῶν ζώων τούτων ὄστρακα. καὶ Ἥρας μὲν ἓν ἔγραψε βιβλίον τῶν δυνάμεων. Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ ἐπικληθεὶς φαρμακίων δέκα χωρὶς τῶν θηριακῶν καὶ γυναικείων προσθεὶς καὶ αὐτὸς ἑκάστου φαρμάκου τὴν ἐπαγγελίαν, ἐπὶ πολλῶν δὲ καὶ τὴν ἕψησιν, ἐπ' ἐνίων δὲ καὶ τὸν τρόπον τῆς χρήσεως. ὁ δὲ Ἀνδρόμαχος πολλὰς ἤθροισε δυνάμεις καὶ σχεδὸν οὐκ ἐλάττους τῶν ἐν τοῖς δέκα τοῦ φαρμακίωνος Ἀσκληπιάδου. τρισὶ δ' αὐτὰς περιέλαβε βίβλοις· ἑνὶ μὲν ἐν ᾧ τὰ ἔξωθεν ἐπιτιθέμενα φάρμακα γράφει, δευτέρῳ δὲ ἐν ᾧ τὰ εἴσω τοῦ σώματος λαμβανόμενα, καὶ τρίτῳ τῷ κατὰ τοὺς ὀφθαλμούς. μέμψαιτο δ' ἄν τις, ὡς ἔφην, αὐτῷ μήτε τὰς σκευασίας προσγρά-

ſubjecta et ſubacto utitor. Hoc medicamentum ut ſine morſu diſcutiat praeparatum eſt, quod et ceruſſae parum ad argenti ſpumae portionem habeat et cum hac ab initio coctum ſit valideque exiccet ob buccinorum cinerem additum. Non diſſimilis quodammodo facultas eſt et purpuris et oſtreis concrematis, notum eſt autem ſine carnibus horum animalium teſtas concremari. Ac Heras quidem unum de facultatibus librum conſcripſit: Aſclepiades cognomento pharmacion, decem praeter theriacas et gynaecea, apponens et ipſe cujusque medicamenti titulum, in multis etiam coctionis, in quibusdam utendi modum. Porro Andromachus multas vires collegit et fere non pauciores iis, quae in decem libris pharmacionis Aſclepiadis habentur, tribus ipſas libris comprehendens. Primo medicamenta docet, quae extrinſecus imponuntur, altero quae intro aſſumuntur, et tertio quae oculis adhibentur. Reprehendere autem ipſum

φοντι μήτε τοὺς τρόπους τῶν χρήσεων μήτε τὰς δυνάμεις μήτε τὰς ἐπαγγελίας.

Κεφ. ιζ. [*Αἱ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμέναι λευκαί.*] Ἐπὶ τὸν Ἀσκληπιάδην οὖν ἤδη μεταβὰς παραθήσομαι τὰς ὑπ' αὐτοῦ γραφείσας ἐμπλάστρους λευκὰς ἐπὶ [666] τῷ τέλει τοῦ τρίτου βιβλίου τῶν ἐκτός. ἐπιγράφει δ' αὐτὸς αὐτὰ πρώτην Μαρκέλλαν καὶ δευτέραν καὶ τρίτην καὶ τετάρτην καὶ πέμπτην, ὥσπερ τὰ ἄλλα τῶν ἐντὸς πέντε, πρῶτον Μάσωνα καὶ δεύτερον καὶ τρίτον καὶ τέταρτον καὶ πέμπτον. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ Μαρκέλλῃ κατὰ τὸ τέλος ἔγραψε λευκὰς ἐμπλάστρους, μίαν μὲν ἧς τὴν ἐπαγγελίαν φησὶν εἶναι πρὸ τὰ πυρίκαυτα καὶ ἀποσύρματα καὶ χρῶτας ἁπαλοὺς, ἣν ἄκεσιν ὀνομάζεσθαί φησιν. ἕψειν δὲ ὁμοῦ τὰ τέτταρά φησι, λιθάργυρον, ψιμύθιον, ἔλαιον, ὕδωρ, ἴσα πάντα καὶ δῆλον ὅτι ψαθυρὸν καὶ ἀλιπὲς γίνεται τὸ φάρμακον τοῦτο, ὡς μηδὲ προσμεῖναι τῷ χρωτὶ δύνασθαι χωρὶς ἐπιδέσεως. εἰ μὴ γὰρ, ὡς προέφην ἔμπροσθεν, ἐπὶ πλέον ἑψηθείη τὰ μεταλλικὰ, τοιαύτην ἀναγκαῖόν ἐστι γίγνεσθαι τὴν ἔμπλαστρον.

jure possis, ut admonui, quod nec confecturas nec usus rationem nec vires nec quid promittant adjecerit.

Cap. XVII. [*Quae Asclepiades alba scripserit.*] Ad Asclepiadem igitur jam transgressus producam in medium, quae ipse alba emplastra ad finem tertii libri Externorum tradidit. Nam inscribit eorum primam Marcellam, secundam, tertiam, quartam, quintam, veluti alios interiorum quinque primum Masonem, secundum, tertium, quartum et quintum. Verum in tertia Marcella ad calcem alba emplastra adscripsit, prioris titulum esse ait, ad ambusta et abrasa et cutem teneram, quod emplastrum Acesin, id est, medelam, nominari dicit. Omnia vero simul quatuor, argenti spumam, cerussam, oleum, aquam pari pondere incoqui oportere commemorat. Constatque hoc medicamentum fragile et alipes effici, hoc est pinguis expers, ut cuti sine deligatura adhaerere non possit, nisi enim ut praefatus sum ante, metallica plenius cocta fuerint, tale fieri emplastrum

Ed. Chart. XIII. [666.] Ed. Baf. II. (325.)

ἐπὶ πλέον δ᾽ ἕψεται, πλέονα μοῖραν ἐν τῇ μίξει τῶν ὑγρῶν ἔχοντα. ἑτέραν δ᾽ ἐφεξῆς τῆδε λευκὴν ἔμπλαστρον ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης, τὴν αὐτὴν μὲν ἐπαγγελίαν ἔχουσαν, οὐ τὴν αὐτὴν δὲ σύνθεσιν. οὔτε γὰρ ἴσον ἐμβάλλει σταθμὸν τῶν μεταλλικῶν, ἀλλὰ τὸ ψιμύθιον ἡμιόλιον τοῦ λιθαργύρου καὶ προσεμβάλλει στέατος μοσχείου, τὴν ὅλην συμμετρίαν ποιήσας τήνδε. ♃ ψιμυθίου ∠ ρκ΄. λιθαργύρου ∠ π΄. στέατος μοσχείου ∠ λ΄. κηροῦ ∠ κε΄. ἐλαίου κοτύλας β΄. τοῦτο τὸ φάρμακον ὀλίγον ἔχει ἔλαιον, ὡς πρὸς τὴν τῶν μεταλλικῶν ἀναλογίαν, ἐάν τις ὑπόθηται τὴν κοτύλην ἔχειν οὐγγίας θ΄. Ῥωμαϊκὰς τὰς καταγεγραμμένας ἐν τοῖς συνήθεσι κέρασι λιτραίοις. ἐπεὶ δὲ πεπλεόνασται τὸ ψιμύθιον ἐν αὐτῷ καὶ διὰ τοῦτο στυπτικώτερον ἐγίνετο τοῦ προγεγραμμένου, τὸ στέαρ ἔμιξεν ὁ συνθεὶς αὐτό. γινώσκων δὲ τὸ τῶν βοῶν στέαρ θερμότερόν τε καὶ διαφορητικώτερον ὑπάρχειν τοῦ τῶν ὑῶν, ἐφυλάξατο τελείου βοὸς ἐμβάλλειν στέαρ. ἐν ἅπαντι γάρ τοι γένει ζώου τὰ νέα τῶν τελείων ὑγρότερόν τε καὶ ἧττον θερμὸν ἔχει τὸ στέαρ. εἴη ἂν οὖν καὶ ἥδε ἡ σύνθεσις περι-

necesse est. Coquuntur largius dum majorem liquidorum mensuram in mixtura continent. Huic aliud emplastrum Asclepiades subdit, ejusdem quidem tituli, sed non ejusdem confecturae, neque enim aequale metallicorum pondus immittit, verum cerussam argenti spumae sesquiplam, quin et sevum vitulinum adjicit, totam symmetriam sic faciens, ♃ cerussae drach. cxx, argenti spumae drach. lxxx, adipis vitulini drach. xxx, cerae drach. xxv, olei heminas duas. Hoc medicamentum olei parum habet, ceu ad metallicorum proportionem, si quis heminam statuat valere unciis novem Romanis, quae in cornibus consuetis libralibus descriptae sunt. Quoniam vero cerussa in ipso superat, eoque magis astringens magisque refrigerans quam superius reddebatur, adipem autor admiscuit. Sciens autem bubulum adipem calidiorem esse suillo et vehementius digerere, cavit perfecti bovis sevum indere, quippe in omni animantium genere juvenilia perfectis humidiorem minusque calidum adipem habent. Erit igitur et haec compositio difficilior qui-

εργοτέρα μὲν τῆς ἁπλῆς λευκῆς ἐμπλάστρου τῆς προγεγραμμένης ὑπ᾽ αὐτοῦ, πλέον οὐδὲν εἰς ὠφέλειαν ἔχουσα. τρίτην δὲ ἄλλην λευκὴν ἔγραψεν ἐπουλωτικὴν, ἐκ ψιμυθίου μὲν ἴσου τῇ λιθαργύρῳ, κηροῦ δὲ τετάρτου μέρους, ἢ κατὰ ταῦτα καὶ τῆς τερμινθίνης αὖ πάλιν ἐξ ἡμίσεος μέρους τοῦ κηροῦ. τὸ δ᾽ ἔλαιον ὀλίγου δεῖν ἴσον ἐμβέβληται τοῖς μεταλλικοῖς ἀμφοτέροις ὁμοῦ καὶ τούτῳ πάλιν αὐτῷ τὸ ὕδωρ ἴσον. ἐβουλήθη γὰρ ὁ συνθεὶς τὸ φάρμακον τοῦ μὲν ψιμυθίου καὶ τῆς λιθαργύρου βάλλεσθαι ◁ ρ΄. ἑκατέρου, τοῦ κηροῦ δὲ ◁ κέ. καὶ τῆς τερμινθίνης ιβ΄. τοῦ δὲ ἐλαίου καὶ τοῦ ὕδατος ἀνὰ δύο κοτύλας. τῆς οὖν Ἀτταλικῆς ἀναμνησθέντες ἐμπλάστρου, τὰ μεταλλικὰ μὲν ὡσαύτως ἐχούσης τῇδε, καθάπερ καὶ τὸ ἔλαιον ἅμα τῷ ὕδατι. τὸν δὲ κηρὸν διπλάσιον τοῦ κατὰ τήνδε καὶ τὴν τερμινθίνην ὡσαύτως· εἴσεσθε σαφῶς ἥντινα διαφορὰν ἔχει πρὸς ἄλληλα τὰ φάρμακα. προσέκειτο γὰρ ἐκείνοις καὶ λιβανωτὸς καὶ στυπτηρία καὶ πέπερι. καὶ μέντοι καὶ μέμνηται τῆς Ἀτταλικῆς ἐκείνης ἐμπλάστρου καὶ ὁ Ἀσκληπιάδης, οὐκ ὀνομάζων αὐτὴν Ἀτταλικὴν, ἀλλ᾽ οὐδὲ τὸ πέπερι βάλλων. τὰ δ᾽ ἄλλα πάνθ᾽

dem, ac fimplicis albi emplaftri, quod ante fcripfit, fed nihilo utilior. Ab his tertium aliud profert cicatricem ducens album, ex pari cum argenti fpuma pondere, cerae quarta illorum parte et terebinthinae rurfus dimidio minore, quam in cera, oleum et aqua fere aequa portione metallicis menfuris utriusque fimul indita funt. Voluit enim medicamenti autor cerusfae et argenti fpumae, fingulorum drach. c. mifcere, cerae drach. viginti quinque, terebinthinae drach. xij, olei et aquae cujusque heminas duas. Itaque Attalici commemores emplaftri, quod metallica perinde ac iftud continet, ficut etiam oleum fimul cum aqua, ceram dupla portione ad eam, quae in hoc medicamento additur, terebinthinum fimiliter, fcietis manifefto quonam difcrimine medicamenta inter fe variant, adjectum namque eft illis et thus et alumen ac piper. Quin etiam Afclepiades Attalici illius emplaftri commeminit, non vocans id Attalicum, imo nec piper admifcens. Alia vero omnia pariter ita fcripfit ad

ὡσαύτως ἔγραψε κατὰ λέξιν οὕτως. λευκὴ Μνασαίου λεγομένη, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ χρόνια καὶ δυσαλθῆ. ♃ λιθαργύρου, ψιμυθίου ἀνὰ ◁ ρ΄. κηροῦ ◁ ή. τερμινθίνης, λιβάνου ἀνὰ ◁ κέ. στυπτηρίας σχιστῆς ◁ ιβ΄. ἐλαίου κοτύλας β΄. μὴ νομίσητε δὲ διαφέρειν, ἐὰν εὕρητέ που ◁ ρ΄. ἀντὶ μιᾶς λίτρας γεγραμμένας, ἀλλ᾽ ἐκεῖνο σκοπεῖτε, πότερον ὁ γράψας τὰς ◁ ρ΄. τὸ ἥμισυ τοῦ κηροῦ μίγνυσιν αὐταῖς, εἴτ᾽ ἐκείνου τὸ ἥμισυ τῆς τερμινθίνης, ὡς εἶναι τοῦ μὲν κηροῦ ν΄. τῆς δὲ θερμινθίνης ◁ κέ. ἤ τινα ἑτέραν ποιεῖται συμμε-[667]τρίαν. εἰ μὲν γὰρ τὴν εἰρημένην, οὐδὲν διοίσει τοῦ λέγοντος λίτραν καὶ ἡμίλιτρον καὶ τρεῖς οὐγγίας. ἡ μὲν γὰρ λίτρα ◁ στ΄. ἔχει πρὸς ταῖς ἐνενήκοντα, τὸ δὲ ἡμίλιτρον ὀκτὼ καὶ μ΄. δηλονότι, καθάπερ καὶ τούτου πάλιν τὸ ἥμισυ, τέτταρας καὶ κ΄. ὥσθ᾽ ἡ αὐτὴ ἀναλογία σώζεται, μηδὲν μέγα διαφέροντος εἴτε ταῖς ◁ ρ΄. τῶν μεταλλικῶν εἴτε ταῖς ἐνενήκοντα ἓξ αἱ δύο κοτύλαι τοῦ ἐλαίου μιγνύοιντο. κατὰ τοῦτο μὲν οὖν οὐ διοίσει τὰ φάρμακα λίτρας ὀνομαζομένης ἢ ◁ ρ΄. ἐκείνη δὲ διενήνοχε τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀσκλη-

verbum. *Album, quod ad Mnaesaeum refertur, facit et ad diuturna ac difficilia.* ♃ argenti spumae, cerussae, cujusque drach. c, cerae drach. quinquaginta, terebinthinae, thuris, singulorum drach. xxv, aluminis scissi drach. xij, olei heminas duas. Porro ne putetis differre, si drach. centum alicubi inveniatis loco unius librae scriptas, sed illud potius considerate, utrum qui scripsit drachmas centum, dimidium cerae ipsis misceat sive hujus dimidium terebinthinae, ut sint cerae quidem drach. quinquaginta, terebinthinae viginti quinque, an aliam quandam symmetriam faciat. Si namque praedictam, nihil referet dicere libram et selibram et tres uncias, siquidem libra denarios sex habet ad nonaginta, selibra octo et quadraginta, et sic et hujus rursus dimidium quatuor et viginti. Quapropter eadem proportio servatur, nulla insigni differentia sive centum drachmis metallicorum sive nonaginta sex heminae duae olei misceantur. In hoc itaque non variabunt aut different medicamenta sive libra nominetur sive drachmae centum.

πιάδου γεγραμμένον φάρμακον τῆς Ἀτταλικῆς ἐμπλάστρου, τῷ τὴν Ἀτταλικὴν ἓξ μὲν δραχμὰς τῆς σχιστῆς στυπτηρίας, τρεῖς δὲ τοῦ λευκοῦ πεπέρεως, τὴν δ᾽ ὑπὸ τοῦ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένην τὸ μὲν λευκὸν οὐκ ἔχειν πέπερι, διπλάσιον δὲ τὸν σταθμὸν τῆς σχιστῆς στυπτηρίας. εὔδηλον δ᾽ ὅτι στυπτικώτερον μέν πως καὶ διὰ τοῦτο ἐπουλωτικώτερον ἔσται τὸ τοῦ Ἀσκληπιάδου φάρμακον, διαφορητικώτερον τὸ Ἀτταλικὸν, ὥσθ᾽ ὅπερ ἔφην καὶ πρόσθεν οἱ ζητοῦντες, ὁπότερον αὐτῶν ἐστι βέλτιον, οὐκ ἴσασι χρῆσθαι φαρμάκοις. εἰς μὲν γὰρ τὴν ἐπούλωσιν, τὸ τοῦ Ἀσκληπιάδου βέλτιόν ἐστιν, εἰς δὲ τὴν διαφόρησιν (326) τὸ Ἀτταλικόν. ἑνὶ δὲ λόγῳ μεμνῆσθαι χρὴ τοῦ ὑφ᾽ Ἱπποκράτους γεγραμμένου κατὰ τὸ περὶ τροφῆς, ὡς ἐν τῷ πρός τι τό τε φαῦλον καὶ τὸ οὐ φαῦλον λέγεται καὶ δηλονότι τὸ βλαβερόν τε καὶ ὠφέλιμον. ἑτέρῳ γὰρ λόγῳ φαίης ἂν εἶναι τῆσδε τῆς ἐμπλάστρου τὴν Ἀτταλικὴν βελτίονα, τῷ πολυχρηστοτέραν ἐκείνην ὑπάρχειν; ἀμέλει καὶ αὐτὸς Ἀσκληπιάδης, ἐφεξῆς τῇδε τῇ νῦν εἰρημένῃ γράφων αὐτὴν ἐκείνην τὴν διὰ τοῦ λευκοῦ πεπέρεως, οὐκ ὀνομάζει Ἀτταλικὴν, ἀλλὰ Παμφίλειον, ἀγνοῶν, ὡς

Illa vero Aſclepiadis ſcriptum medicamentum ab Attalico emplaſtro disjunxit, quod Attalicum ſex quidem drachmas aluminis ſciſſi, piperis vero albi tres habeat, Aſclepiadis album piper non habeat, ſed duplum pondus ſciſſi aluminis. Porro validius aſtringere quodammodo, ideoque promptius cicatricem ducere Aſclepiadis medicamentum, Attali magis digerere, omnes norunt. Unde quod dixi et prius, qui rogant, utrum ipſorum praeſtet, medicamentis uti neſciunt. Etenim ad cicatricem ducendam Aſclepiadis, ad digerendum Attalicum eſt melius. In univerſum meminiſſe oportet quod apud Hippocratem ſcriptum eſt in libro de alimento, *pravum videlicet et non pravum, noxium et utile, relatione ad aliquid dici.* Alia enim ratione pronunciaveris, Attalicum hoc emplaſtro eſſe praeſtantius, alia ad multa utilius illud eſſe. Denique et Asclepiades ipſe poſt hoc modo recitatum, ſcribens illud ipſum, quod ex pipere fit, non vocat Attalicum, ſed Pam-

οἶμαι, τὸν πρῶτον αὐτὴν εὑρόντα, προσθεὶς δὲ τοὔνομα τοῦ χρωμένου τε καὶ δόντος αὐτῷ. τὴν δ᾽ οὖν ἐπαγγελίαν αὐτῆς κατὰ λέξιν οὕτως ἔγραψεν. ἄλλη, Παμφίλειον λεγομένη, φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ποιεῖ πρὸς τὰ παλαιὰ καὶ δυσαλθῆ, ἄνθρακας, ἐπινυκτίδας, ἀχῶρας, ψωρώδεις διαθέσεις, κόλπους παρακολλᾷ, ποιεῖ πρὸς ἀποστήματα, κονδυλώματα καὶ σχεδὸν πολυχρηστότερόν ἐστι τὸ φάρμακον. συγκεῖσθαι δ᾽ αὐτό φησιν ἐκ ψιμυθίου μὲν καὶ λιθαργύρου καὶ κηροῦ καὶ τερμινθίνης καὶ τῶν δύο κοτυλῶν τοῦ ἐλαίου κατὰ τὰ αὐτὰ τῷ Ἥρᾳ, καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τῆς σχιστῆς στυπτηρίας καὶ τοῦ λευκοῦ πεπέρεως, ὕδατος δὲ οὐ μέμνηται κατὰ τὴν σκευασίαν, ἀλλ᾽ οὐδέ τι τοῦ λιβανωτοῦ. τινὲς δ᾽ οὐ πέντε καὶ εἴκοσι βάλλουσιν, ἀλλὰ τὸ ἥμισυ, καὶ μέντοι γε καὶ περὶ τοῦ ὕδατος· γράψας γὰρ ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας δύο βάλλεσθαι μετὰ ταῦτα προσέγραψεν ὕδατος κοτύλας δύο ἢ κοτύλην μίαν. ἐγὼ δὲ καὶ χωρὶς ὕδατος ἐσκεύασα τὸ φάρμακον πάνυ πολλάκις καὶ βέλτιον εἰς πάντα τἄλλα γιγνόμενον φαίνεται, πλὴν ἐπὶ τῶν ἁπαλοχρώτων· ἄμεινον γὰρ ἐπὶ τούτων ἐστὶ τὸ προσειληφὸς ὕδωρ καὶ μάλισθ᾽, ὅταν

philion, ignorans opinor primum ipsius inventorem. Apponit autem nomen utentis ac unde acceperit, tum quid valeat, his verbis praefixit. *Aliud Pamphilion dictum medicamentum accommodatum. Facit ad vetera vix sanabilia, carbunculos, epinyctidas, achoras, psoricos affectus, sinus glutinat, facit ad abscessus, condylomata et fere omnibus utilius est.* Constare ipsum tradit ex cerussa, argenti spuma, cera, terebinthina, duabus heminis olei, eodem modo sicut et Heras, ad haec item fissili alumine et albo pipere, aquae vero non meminit in confectura, sed neque thuris. Quidam non quinque et viginti, sed dimidium immittunt, quin etiam de aqua; quum enim olei veteris heminas duas infundi scripsisset, postea aquae duas vel unam adjecit. Ego et sine aqua medicamentum saepius praeparavi et ad omnia alia melius fieri apparet, praeterquam in teneris corporibus; nam in his aquam praestat adhibere, prae-

ὑποφλεγμαίνῃ τὰ ἕλκη. διαγράφει δὲ σὺν ταῖς εἰρημέναις λευκαῖς ἐμπλάστροις καὶ ἄλλην ὁ Ἀσκληπιάδης, ἐπαγγελλομένην θεραπεύειν λυσσοδήκτους, ὥσπερ καὶ ἡ παρὰ τῷ Ἥρᾳ γεγραμμένη τὴν ἐπαγγελίαν εἶχε. προσλαμβάνει δὲ καὶ αὕτη παρὰ τὴν ἁπλῆν λευκὴν, τὴν ἐκ λιθαργύρου καὶ ψιμυθίου καὶ λιβανωτοῦ καὶ κηροῦ συγκειμένην, ἔτι ἔξωθεν μυελὸν ἐλάφειον καὶ σμύρναν. ἐμβάλλει δ' εἰς αὐτὴν λιθαργύρου μὲν ∠ μ', ψιμυθίου δὲ ∠ λ'. λιβανωτοῦ ∠ ι'. καὶ τὰς ἴσας τῆς σμύρνης, ἐλαφείου δὲ μυελοῦ δυοῖν δεούσας τῶν δέκα καὶ κηροῦ λευκοῦ ∠ ν'. καὶ τοῦ παλαιοῦ ἐλαίου ξε. α'. πρώτην δὲ τούτων ἁπασῶν ὧν εἶπεν ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης ἣν ὀνομάζει Ῥοδιακὴν, ὡς διαφορητικὴν καὶ τὰς ἐπὶ τῶν μαστῶν σκληρίας θεραπεύουσαν ἐκ τῶνδε συγκειμένην, [668] λιθαργύρου καὶ κηροῦ Ποντικοῦ κελεύει βάλλειν ἀνὰ λίτραν α'. ψιμυθίου δὲ καὶ στέατος ὑείου κατειργασμένου τὸ τῆς λίτρας ἥμισυ, τουτέστιν οὐγγίας ἓξ ἑκατέρου καὶ σμύρνης μὲν οὐγγίας δ'. ὀπτῶν δὲ ὠῶν λεκίθους β'. καὶ κοτύλην α'. καὶ ἡμίσειαν ἐλαίου. ταύτην φησὶ καὶ ἑδρικὴν ἀγαθὴν εἶναι,

ſertim cum phlegmone tentantur ulcera. Inde aliud Aſclepiades cum ſuperioribus albis emplaſtris profert, quod rabioſos morſus ſanare promittit, quemadmodum et quod apud Heram ſcriptum eſt pollicebatur. Aſſumit et hoc praeter ſimplex album, quod ex argenti ſpuma, ceruſſa, thure, cera conſtat, inſuper medullam cervinam et myrrham; porro miſcet ei argenti ſpumae drachmas quadraginta, ceruſſae drachmas triginta, thuris drachmas decem, myrrhae drachmas decem, medullae cervinae duobus pauciores quam decem, cerae albae drachmas quinquaginta, olei veteris ſextarium unum. Primum autem horum omnium, quae recitavit, prodidit Aſclepiades, quod Rhodiacum nominat ceu diſcutiens et curans in mammis duritias, et ex his componitur: ℞ argenti ſpumae, cerae Ponticae, ſingulorum libram unam, ceruſſae, adipis ſuilli elaborati, cujusque ſelibram, hoc eſt uncias ſex, myrrhae uncias quatuor, ovorum toſtorum vitellos duos, olei heminam unam et ſemis. Iſtud etiam ſedi

μὴ προγράψας διὰ τίνος βούλεται τήκεσθαι τὸ φάρμακον, ἀλλ᾽ ἡμῖν ἐπιτρέψας ἴσως στοχάζεσθαι ποτὲ μὲν διὰ ῥοδίνου, ποτὲ δὲ διὰ μυρσίνης, ποτὲ δὲ διά τινος τῶν ἐλαίων χρὴ τήκειν αὐτό.

Κεφ. ιή. [Πῶς χρὴ συντιθέναι λευκὰς ἐμπλάστρους πρὸς τὰ δυσεπούλωτα καὶ κακοήθη.] Τίνα τῶν ἑλκῶν ὀνομάζω δυσεπούλωτα καὶ τίνα κακοήθη διελέσθαι καιρὸς οὐκ εἰς τὰ παρόντα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ μέλλοντα λέγεσθαι, χρησίμου τοῦ διορισμοῦ γενησομένου. τὰ μὲν οὖν ἐξ ἐπιῤῥοῆς ὑγρῶν ἤτοι πολλῶν ἢ δριμέων, ἄνευ τοῦ διάθεσιν ἤδη τοιαύτην ἐσχηκέναι τὸν πεπονθότα τόπον, ὡς κἂν ᾖ χρηστὸν τὸ ἐπιῤῥέον, ὅμως διαφθείρειν αὐτὸ, δυσεπούλωτα καλῶ· τὰ δ᾽ ἤδη τὴν εἰρημένην ἔχοντα διάθεσιν ἐξαιρέτως ὀνομάζω κακοήθη. νῦν οὖν ἐπειδή τινας τῶν λευκῶν ἐμπλάστρων, ὡς καλῶς ἐπουλώσας τὰ δυσεπούλωτα, γεγράφασιν οἱ πρὸ ἐμοῖ, διὰ τοῦτο κἀγὼ γράφω λευκὰς ἐμπλάστρους, ἃς συνέθηκα πρός τε τὰ δυσεπούλωτα πάντα καί τινα τῶν κακοήθων,

benefacere confirmat, non apponens quonam liquefieri velit, fed nobis conjectandum forfan relinquens interdum ex rofaceo unguento, interdum myrteo, alias ex oleo quopiam liquandum effe.

Cap. XVIII. [*Quomodo candida emplaftra componenda fint adverfus ulcera cacoëthe, id eft maligna et ea quae cicatricem difficulter admittunt.*] Quae dyfepulota, id eft *vix ad cicatricem venientia,* quae item cacoëthe, id eft *maligna,* appellem, diftinguendum modo eft, quia non folum in praefentem difputationem, fed etiam in futuram commoda praefinito eft futura. Quae itaque ex humorum confluxu vel multorum vel acrium oriuntur, fine eo, quod locus affectus hujusmodi jam difpofitionem habuerit, ut licet bonum fit quod influit, tamen ipfum corrumpat, dyfepulota nomino, quae vero dictam difpofitionem jam obtinent, praecipuo vocabulo cacoëthe appello. Nunc igitur, quoniam priores me emplaftra quaedam alba, ut quae dyfepulotis cicatricem probe obducant, confcripferunt, propterea ego quoque alba fcribo emplaftra, quae adverfus dyfepulota om-

ὅσα μὴ πονηρὰν πάνυ ἔχει τὴν κατασκευήν, ἐπ᾽ ἐκείνων γὰρ αὖθις εἰρήσεται τὰ πρόσφορα φάρμακα. πρῶτον κἀνταῦθα τὴν μέθοδον ἐρῶ, καθ᾽ ἣν μαθήσετε πολλὰς τοιαύτας ἐμπλάστρους συντιθέναι. διττὸς δ᾽ αὐτῆς ὁ σκοπὸς, ὁ μέν τις κοινὸς ἁπάντων τῶν κατὰ μέθοδον συντιθεμένων φαρμάκων, ὁ δέ τις ἴδιος, ὁ πρὸς τὴν χρόαν τούτων διαφέρων. ὅσα τοίνυν ἐγνώκατε κατὰ τὴν περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείαν, ἀδήκτως μὲν ἰσχυρῶς δὲ πάνυ ξηραίνοντα, ταῦτα ἀναμνήσθητε. πάντως δ᾽ εἶναι προσῆκεν αὐτὰ πρὸς τῷ μὴ δάκνειν ἢ στύφειν σαφῶς, ἔτι καὶ ῥύπτειν δύνασθαι. καὶ γὰρ καὶ κοῖλα φαίνεται τὰ πλεῖστα τῶν τοιούτων ἑλκῶν, ὡς ἐξ ἀναβρώσεως ὑγρῶν κακοήθων γενόμενα καὶ διὰ τοῦτο σαρκωθῆναι δεόμενα. δέδεικται δ᾽ ἐν τῷ τρίτῳ τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου τὰ σαρκοῦντα φάρμακα πάντα ῥυπτικὴν ἔχοντα δύναμιν. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα φάρμακα ξηρὰν δύναμιν ἔχει τοιούτων ἑλκῶν θεραπευτικήν. ἀλλὰ νῦν ἡμεῖς ἀναμνησθῶμεν τῶν ἤτοι φυλάξαι τὴν λευκότητα τῆς συντεθειμένης

nia et cacoëthe nonnulla, quae non pravum admodum habent ftatum, compofui, nam in illis denuo medicamenta accommoda dicentur. Primum et hic methodum dicturus fum, qua id genus emplaftra conplura conficere difcetis. Duplex porro ejus fcopus eft, alter omnium, quae ratione componuntur, medicamentorum communis, alter peculiaris colore ab his differens. Quae igitur in commentario de fimplicibus medicamentis cognoviftis, fine rofione quidem ac morfu, valide tamen adeo exiccantia, haec in memoriam reducite. Omnino autem conveniebat, praeterquam quod non mordicent vel aftringant manifefto, etiam detergere poffe, fiquidem cava plurima ejus generis ulcera tanquam ab exefione humorum malignorum facta apparent ejusque rei gratia carne impleri defiderant; oftendimus autem in tertio therapeuticae methodi libro, omnia quae carnem generant medicamenta detergendi facultatem habere. Multa etiam alia ficcam obtinent virtutem hujusmodi ulceribus curandis accommodam. Sed age nunc repetamus ea, quae aut compofiti

ἐμπλάστρου δυναμένων ἢ μὴ πολύ γε βλάψαι. τοιαῦτα δ' ἐστὶ καδμεία καὶ πομφόλυξ καὶ τίτανος, ὄστρεά τε κεκαυμένα καὶ πορφύραι καὶ κήρυκες καὶ τὸ τῆς σηπίας ὀστῶδες. οὐ πολὺ δ' ἂν λυμαίνοιτο τῇ χρόᾳ καὶ ἡ τοῦ χαλκοῦ λεπὶς καὶ τῆς κεκαυμένης χαλκίτεως τὸ μὴ πυῤῥὸν, ἀλλὰ τεφρῶδες ἢ ὑπόλευκον. ὅπως δὲ χρὴ τὰ τοιοῦτο παρασκευάζειν, αὖθις εἰρήσεται κατὰ τὸν τῆς θηριακῆς ἀντιδότου λόγον. ἕκαστον δὲ τῶν εἰρημένων εἰ πλυθείη, παντάπασιν ἄδηκτον γίνεται, καθάπερ καὶ ὁ κηρὸς, ὃν χρὴ μῖξαι σκευαζομένῳ τῷ φαρμάκῳ, καὶ ἡ ῥητίνη. λέλεκται δ' ὅτι κηρὸς μὲν ὁ Τυῤῥηνικὸς ἢ ὁ Ποντικὸς ὀνομαζόμενος ἐπιτήδειός ἐστιν εἰς τὴν τῆς λευκῆς ἐμπλάστρου κατασκευήν. αἱ ῥητίναι δὲ, ἥ τε λάριξ ὀνομαζομένη καὶ ἡ τερμινθίνη, πρὸς τὰ κακοηθέστερα τῶν ἑλκῶν λυσιτελεστέρα. καὶ λιβανωτοῦ δὲ ἐμβάλλειν τι προσήκει μέρος ἕνεκα τοῦ πέττεσθαι καὶ διαπυΐσκεσθαι τὴν διάθεσιν τῶν κακοήθων ἑλκῶν. οὐ μόνον δὲ πλύνειν χρὴ τῶν εἰρημένων φαρμάκων ἕκαστον, [669] ἀλλὰ τά γε μεταλλικὰ καὶ λειοῦν ἐπὶ πλεῖστον ἐν ἡλιουμένῳ χωρίῳ μεθ' ὕδατος

emplaftri candorem tueri poffint aut non adeo laedere. Hoc ex genere eft cadmia, pompholyx, calx, oftrea concremata, purpurae, buccina et fepiae pars offea, parum officiet colori et aeris fquama et uftae chalcitidis non fulvum, fed cineritium vel fubalbidum. Quomodo autem hujusmodi res praeparanda fit, rurfus in Theriacae antidoti fermone dicemus. Porro dictorum quodquam fi lavetur, totam mordicationem amittet, quemadmodum cera, quae medicamento conficiendo admifcenda eft, tum refina. Caeterum quod cera Tyrrhenica vel Pontica dicta ad candidi emplaftri praeparationem fit idonea, prius explicatum eft, refinae vero, et quae larix vocatur et terebinthina, adverfus ulcera maligniora magis valent. Thuris quoque partem aliquam indere non ab re fuerit, ut ulcerum maleficorum difpofitio coquatur et ad fuppurationem veniat. At non folum ex praedictis medicamentis unumquodque lavandum venit, fed etiam metallica quam maxime in loco soli expofito cum

ἢ ὄξους ἢ θαλάττης ἢ οἴνου. καθαρὸν δὲ καὶ λευκὸν καὶ διαφανὲς ἀκριβῶς ἕκαστον τούτων ἔστω, χάριν τοῦ συντελέσαι τι τῇ λευκότητι τοῦ φαρμάκου. καὶ περὶ τοῦ ψιμυθίου δὲ πρόσθεν εἴρηται καὶ τοῦ ἐλαίου καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἑψήσεως καὶ τοῦ περιέχοντος ἀέρος καὶ τοῦ πυρὸς, ὅπως ἂν ἕκαστον αὐτῶν συντελοῖ τι τῇ λευκότητι. καθάπερ δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων, οὕτως κἀπὶ τούτων εἰδότα χρὴ τὰς δυνάμεις ὕδατός τε καὶ ὄξους καὶ θαλάττης οἴνου τε τοῦ λευκοτάτου μιγνύειν ἐν τῇ συνθέσει τὸ χρησιμώτατον εἰς τὴν θεραπευομένην διάθεσιν. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ὀχθωδῶν ἑλκῶν καὶ τὰ χείλη παχέα καὶ σκληρὰ καὶ πολλῆς δεόμενα λεπτύνσεως ἐχόντων τὰ δι᾽ ὄξους καὶ θαλάττης λελειωμένα χρησιμώτερα τῶν δι᾽ ὕδατος· ἐφ᾽ ὧν δὲ δριμὺ καὶ δακνῶδές ἐστι τὸ φερόμενον ἐν τοῖς ἕλκεσιν ὑγρὸν, ἐν ὕδατι χρὴ λελειῶσθαι μᾶλλον ἕκαστον τῶν μεταλλικῶν, ὥσπερ γε πάλιν ἐν οἴνῳ (327) μᾶλλον ἐφ᾽ ὧν πολὺ φαίνεται τὸ ἐπιῤῥέον ὑγρὸν τοῖς ἕλκεσι. τούτων οὖν ἕκαστον ὧν εἶπον ἐν ἑκάστῳ τῶν εἰρημένων ὑγρῶν λελειωμένων ἡμέραις πλείοσιν, ἐμβα-

aqua vel aceto vel marina vel vino laevigare oportet. Pura autem et candida et perſpicua ſingula haec erunt candoris cujusdam medicamento conciliandi gratia. De ceruſſa, oleo, coctionis modo, aëre circumfluo et igne, quomodo quodque eorum ad albedinem aliquid afferat, ante expoſuimus. At quemadmodum in aliis, ita in his quoque, facultatis aquae, aceti, marinae vinique albiſſimi peritum, id in compoſitura miſcere convenit, quod maxime curando affectui profuturum eſt. Etenim in ulceribus praetumidis ac duris, quae oras craſſas, calloſas multamque attenuationem requirentes habent, ex aceto et marina laevigata magis quam quae per aquam idonea ſunt. In quibus autem acre et mordax eſt humidum, quod in ulcera fertur, ex aqua terere potius ſingula metallica neceſſe eſt. Quemadmodum rurſus ex vino magis, ubi copioſus humor ulceribus influens apparet. Haec igitur ſingula, quae dixi, in unoquoque jam nominato humore laevigata diebus pluribus injeci frequen-

λὼν ἑκάστοτε τῶν διὰ ψιμυθίου τε καὶ λιθαργύρου φαρμάκων, πάντων αὐτῶν ἐπειράθην ἐπουλώντων κάλλιστα. τινὰς δὲ γραφὰς καὶ φίλοις ἔδωκα, δεομένοις τοιούτων φαρμάκων, ὑφ᾽ ὧν καὶ αὐτῶν εἰς πεῖραν ἀχθέντα τὴν ἐπαγγελίαν ἐφαίνετο διασώζοντα. προεψημένης οὖν, ὡς εἴρηται, τῆς λιθαργύρου μετὰ τοῦ ψιμυθίου καὶ πλησίον ἀμολύντου συστάσεως ἥκοντος τοῦ φαρμάκου, προσβάλλειν χρὴ τῆς λάρικος ἢ τῆς τερμινθίνης ῥητίνης μετὰ τοῦ λευκοῦ κηροῦ καὶ τούτων καλῶς ἑνωθέντων ἐπεμβάλλειν τὰ μεταλλικὰ, τοιάνδε συμμετρίαν ἔχοντα. τῆς μὲν λιθαργύρου καὶ τοῦ ψιμυθίου κατὰ τὸ σύνηθες ἑκατέρου λίτρα μετὰ δυοῖν ἐλαίου λιτρῶν ἑψέσθω, πολλάκις δὲ καὶ ὕδατος ἡμίλιτρον ἐπεμβάλλων. τήκεται γὰρ οὕτως ἡ λιθάργυρος θᾶττον, ἡ θ᾽ ἕψησις ἀναλίσκει τὸ ὕδωρ, ὡς μηδὲν σαφῶς εἰς ὑγρότητα συντελεῖν τῷ φαρμάκῳ. ῥητίνης δὲ τρεῖς οὐγγίαι καὶ κηροῦ διπλάσιαι τούτων αὐτάρκεις εἰσίν. οὐ μὴν ἀλλὰ κᾂν δύο μὲν τῆς ῥητίνης ἐμβάλλητέ ποτε, τέτταρας δὲ τοῦ κηροῦ, καὶ οὕτως οὐδὲν μέγα διαφερούσας εὑρήσετε τὰς συνθέσεις. ἱκανὴ δὲ καὶ λι-

ter medicamentis, quae ex argenti fpuma et ceruffa confiunt, eaque expertus fum omnia cicatricem optime ducere. Verum fcriptiones quasdam amicis quoque dedimus, qui hujusmodi medicamenta defiderarent, a quibus ipfis quoque in experientiam producta, quod titulo promittunt, tueri videbantur. Itaque argenti fpuma cum ceruffa prius cocta et medicamento prope ad non inquinantem confiftentiam perveniente, injicienda eft larix vel terebinthina refina cum cera candida. His pulchre unitis adde metallica, quae hujusmodi fymmetriam habent. Argenti fpumae et ceruffae pro confuetudine fingulorum libra coquatur cum olei libris duabus, frequenter etiam aquae felibra addita; liquefcit enim fic argenti fpuma citius, et coctio aquam confumit, ut nihil ad humiditatem medicamento aperte profit, refinae tres unciae, cerae duplum fufficit. Quanquam fi duas refinae indideritis interdum, quatuor cerae, fic quoque compofitiones non adeo differre invenientur. Thuris etiam uncia una femis

βανωτοῦ μία καὶ ἡμίσεια 'οὐγγία μετὰ τὸν κηρὸν καὶ τὴν ῥητίνην ἐμβαλλόμεναι. καὶ μετὰ ταῦτα οὐγγίαι τρεῖς τῶν ἄλλων, ἅπερ εἰσὶ <δ'. πρὸς ταῖς εἴκοσιν. ἐμβαλεῖς δὲ δυοῖν καὶ τριῶν καὶ πλεόνων καὶ πάντων ὧν εἶπον, ὧν ἂν ἑκάστου τύχῃς εὐπορῶν. οἷον εἰ πάντ' ἔχεις, ἴσον ἐμβαλεῖς ἑκάστου, τῆς καδμείας λέγω καὶ πομφόλυγος, καὶ τῶν κεκαυμένων κηρύκων ἢ ὀστρέων καὶ τῆς τοῦ χαλκοῦ λεπίδος. ἔσονται δ' ἑκάστου ἀνὰ < στ'. ἡ συμπλήρωσις τῶν τριῶν οὐγγιῶν. εἰ δὲ καὶ τιτάνου πεπλυμένης μιγνύεις, ἑκάστου < ε'. βληθήσονται. εἰ δὲ καὶ τῆς κεκαυμένης χαλκίτεως, ἑκάστου < δ'., ὡς ἁπάντων τῶν ἓξ συνελθόντων συμπληροῦσθαι τὰς τρεῖς οὐγγίας. ἔστω δὲ ἡ κεκαυμένη χαλκῖτις πεπλυμένη καὶ δηλονότι τεφρώδης τὴν χροιὰν, οὐχ οἵαν οἱ πολλοὶ τῶν καιόντων ποιοῦσιν αὐτὴν, ὠχρόξανθον, ὡς ἂν εἴποι τις. καὶ εἰ δύο δέ τινα τούτων ἔχοι τις μόνα, τρεῖς οὐγγίας ἐξ ἀμφοῖν ἐμβαλλέτω, τουτέστιν ἑκατέρου μίαν καὶ ἡμίσειαν. ταῦτα ἀρκεῖ κατὰ τὸ παρὸν ὑμῖν εἰς ἐμπλάστρων λευκῶν σύστασιν ἐπίστασθαι πρὸς ἕλκη δυσεπούλωτα. καὶ κηρωταὶ δὲ λευκαὶ

fatisfacit poft ceram et refinam injecta, deinde tres aliorum unciae, quae drachmae quatuor funt ad viginti. Impones autem duorum, trium, plurium, ac omnium quae numeravi, quorum fingulorum tibi copia contingat, ut fi omnia habeas, aequam portionem cujusque injicias, cadmiae dico et pompholygis, buccinorum cineris vel oftreorum et aeris fquamae, fingulorum drachmae fex erunt, quae tres uncias abfolvunt. Quod fi et calcem lotam mifceas, fingulorum drachmae quinque ponentur. Si uftae chalcitidis, fingulorum drachmae quatuor, ut ex omnibus fex counitis tres unciae fiant. Verum chalcitis ufta fit elota et colore cinereo, non qualem multi ex iis, qui urunt eam, faciunt, veluti fi dicas ex pallido flavam. Si duo quaedam ex his habeas folum, tres uncias ex ambobus ponito, hoc eft utriusque unam ac femiffem. Haec in praefentia ad alborum emplaftrorum conftitutionem, ulceribus dyfepulotis curandis, cognofcere vobis fufficit. Atque fubhumida cerata candida

καὶ πάρυγροι διὰ τῶν αὐτῶν σκευάζονται, διαφέρουσαι τῶν ἐμπλάστρων τῷ μήθ' ἑψῆσθαι τὴν λιθάργυρον καὶ τὸ ψιμύθιον, ἐμβεβλῆσθαι δὲ στέαρ ἤτοι χηνὸς ἢ ἀλεκτορίδος ἢ ὑὸς ἢ μόσχειον. εἰ δ' οἴνου ποτ' εὐποροίης ἢ ὄξους, λευκοτάτων τε καὶ διαυγεστάτων ἐμβαλεῖς αὐτῶν ἀντὶ ὕδατος.

[670] Κεφ. ιθ'. [Δαμοκράτους περὶ λευκῆς ἐμπλάστρου.] Ἐπεὶ δὲ αἱ διὰ μέτρων ἐγγεγραμμέναι δυνάμεις φαρμάκων εὐμνημόνευτοί εἰσι καὶ διαφυλάττουσαι ἀκριβῆ τὴν συμμετρίαν αὐτῶν, ἔδοξέ μοι κάλλιον καὶ τούτων μνημονεύειν. γεγραφότος οὖν Δαμοκράτους λευκὰς ἄλλας ἐμπλάστρους καὶ μέντοι καὶ λευκὴν, ἣν ἐπαινεῖ, παραθήσομαι τὴν γραφὴν αὐτοῖς τοῖς ὑπ' ἐκείνου γεγραμμένοις στίχοις, τῷ τριμέτρῳ καλουμένῳ μέτρῳ.

Δεῖ δὲ μετὰ τούτων τοὺς φιλιάτρους ἔχειν
Λευκὴν καλὴν ἔμπλαστρον εἰς ἀποσύρματα,
Καὶ τὰ πυρίκαυτα καὶ τὰ χωρὶς αἰτίας
Ἕξ ἐπιπολῆς γινόμενα φανερᾶς ἕλκεα.
Σκευάζεται δ' οὕτως. ψιμυθίου λίτραν

etiam ex iis ipfis praeparantur, differunt tamen ab emplaftris, quod neque argenti fpuma nec cerusfa coquatur, adeps vero vel anferinus vel gallinaceus vel fuillus vel vitulinus indatur. Quod fi vinum interdum habeas vel acetum, quae albisfima lucidisfimaque fint, aquae loco ipfa admifcebis.

Cap. XIX. [*Damocrates de albo emplaftro.*] Quoniam medicamentorum facultates verfibus exfcriptae facilius memoria tenentur et exactam ipforum fymmetriam perfervant, fatius mihi vifum eft et horum meminisfe. Quum itaque Damocrates praeter alia alba emplaftra etiam candidum fcripferit, quod commendat, apponam fcripturam iisdem illius verfibus iambico trimetro expresfis.

At cum his habere emplaftrum medicis convenit
Album, efficax adverfus avulfam cutem,
Ambufta ad ulcera et per fumma corporis
Occafionem citra manifeftam edita.
Ita confit, cerusfae libra fumitur,

Λιθαργύρου τε τῆς τρυφερᾶς μάλιστα νῦν
Λίτραν μίαν τε καὶ μέρος λίτρας τρίτον,
Κηροῦ τε καθαροῦ Ποντικοῦ πέντ' οὐγγίας,
Τερμινθίνης τ' οὐγγίαν τῆς καθαρωτάτης,
Λιβάνου δὲ μάννης ἢ λιβάνου πέντ' οὐγγίας.
Λευκοῦ δ' ἐλαίου τοῦ καλοῦ καὶ προσφάτου
Δύ' ἥμισυ λίτρας καὶ ὕδατος ξέστην α'.
Ἕψε δὲ ἔλαιον, ψιμύθιον, λιθάργυρον,
Ὕδωρ πυρὶ κούφῳ, τῇ σπάθῃ κινῶν ἀεί.
Ὅταν δὲ πᾶν μὲν ἐκφρυγῇ, καλῶς θ' ὕδωρ,
Τὸ δὲ φάρμακον λεῖόν τε καὶ λευκὸν βλέποις,
Μαλακὸν, ἀμόλυντον, τότε βάλλεις τερμινθίνην,
Ἔπειτα κηρὸν, εἶτα λίβανον ὕστερον.
Ἄρας τε κίνει τὴν χύτραν ἀπὸ τοῦ πυρὸς,
Ὑποψυχέν τε συμμέτρως τὸ φάρμακον
Εἰς τὴν θυείαν καταχέας ἀναλάμβανε.
Ἐπί τε γυναικῶν ἢ τρυφερῶν τῶν παιδίων
Ἐπί τε γερόντων ἢ τῶν καχεκτούντων νέων.

Lithargyri, trypherae eodem fimul modo,
Et portio praeterea librae tertia:
Ceraeque purae Ponticae quinque unciae,
Terebinthinae pondo uncia puriffimae,
Thurisque mannae vel thuris quinae unciae,
Candidi olei boni recentis felibra.
Aquae fuperfundetur his fextarius.
Oleum, ceruffa, argenti fpuma, aqua coquitur
Leni igne, agitatur fedulo rudicula.
Cum tota pulchre deficcata fic aqua
Et leve medicamentum apparet, candidum
Et molle inficiens nec, terebinthina inditur,
Deinde cera fuccedet, thus poftea.
Ab igne cum depones ollulam, move.
Quum mediocriter eft refrigeratum pharmacum,
Mortario fuperfundas, atque excipe
In mulieribus vel delicatis puerulis,
In fenibus habitu aut pravo juvenibus fimul.

Ταύτῃ κατάμισγε τῆς στυπτηρίας τρίτον
Ἣν προαποδεδώκαμεν ἔμπλαστρον ἔμπροσθεν βραχὺ,
Καὶ χρῶ πρὸς ἅπαντα καὶ νεότρωτα τραύματα.
Κατάμισγε δ᾽ αὐτῇ ῥόδινον τετηγμένῃ
Καὶ κηρὸν ὀλίγον, καὶ λιπαρὰν ἕξεις καλὴν
Οἶνον παραχέας λευκὸν αὐστηρὸν βραχύ.

Τῆς στυπτηρίας, ἧς ἐμνημόνευσεν, ἡ σύνθεσις ἐν τῷ πέμπτῳ τῆσδε τῆς πραγματείας.

Huic tertiam partem immifceto aluminis,
Quod prodidimus emplaftrum non multo antea,
Ac utitor ad omnia recentia vulnera.
Ipfi vero rhodinon liquefacto immifceas
Paulum ac cerae, liparon habebis ac bonum,
Album vinum parum aufterum fi affuderis.

Aluminis, cujus meminit, compofitio in quinto hujus operis commentario.

ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΓΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΝ Β.

Ed. Chart. XIII. [671.] Ed. Baſ. II. (327.)

Κεφ. α'. Τῆς προκειμένης πραγματείας σκοπὸν ἐχούσης σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτον, ὡς ἐὰν ἀπολέσωμέν ποτε τὸ βιβλίον, ἐν ᾧ τῶν φαρμάκων οἷς χρώμεθα τὰς συνθέσεις γεγραμμένας ἔχομεν, αὐτοὺς ἡμᾶς δύνασθαι συντιθέναι παραπλήσια τοῖς ἀπολλυμένοις ἀναγκαῖόν ἐστι, πρῶτον μὲν ἡμᾶς καθόλου τινὰ τύπον ὁδοῦ μεμαθηκέναι, δι' ἧς εὑρήσομεν ὃ προεθέμεθα. δεύτερον δὲ γεγυμνάσθαι κατὰ τὴν

GALENI DE COMPOSITIONE MEDICAMENTORVM PER GENERA LIBER II.

Cap. I. Quum propoſitum opus hunc quoque cum aliis ſcopum teneat, ut ſi quando librum, quo medicamentorum, quibus utimur, compoſitiones ſcriptas habemus, ipſi nos perditis ſimilia poſſimus conficere, neceſſarium eſt primum nos in univerſum formulam quandam viae didiciſſe, qua propoſitum inveniamus. Deinde per hanc viam in multis particularibus exerceamur oportet,

ὁδὸν ταύτην ἐπὶ πολλοῖς τῶν κατὰ μέρος, εἰδότας ὅτι χωρὶς τοῦ γυμνάσασθαι τὸ τοιοῦτο γυμνάσιον οὐδὲν τῶν ἔργων ὀρθῶς περαίνεται. δεινὸν δὲ καὶ τὸ συμβὰν ἤδη τισὶν ὧν ἐγὼ γινώσκω δυσὶν ἰατροῖν. ὁ μὲν γὰρ ὑπὸ λύπης ἐπὶ τῇ τῶν τοιούτων γραφῶν ἀπωλείᾳ συντακεὶς ἀπέθανεν, ὁ δὲ ἀπέστη τῶν ἰατρικῶν ἔργων. ὑπάρχει δὲ τοῖς γυμνασθεῖσιν, ὡς ἐγὼ λέγω, πρὸς τῷ δύνασθαι συντιθέναι φάρμακα χρήσιμα καὶ τὸ κριτικοῖς εἶναι τῶν γεγραμμένων τοῖς πρὸ ἡμῶν ἰατροῖς, ἐπιτηδείως τε χρῆσθαι πᾶσι τοῖς ὑπ' ἐκείνων γεγραμμένοις, οἷς τ' ἂν αὐτὸς εὕρῃ κατὰ τὴν διδαχθησομένην μέθοδον. βέλτιον μὲν οὖν ἐστι τοῖς διὰ τῆς πείρας ἤδη (328) βεβασανισμένοις χρῆσθαι, μαθόντα τῆς χρήσεως αὐτῶν τὴν μέθοδον, ἀλλ' ὅπερ ἔφην, ἀνάγκη καταλαμβάνει πολλάκις ἡμᾶς, ὡς καὶ τοῖς ἀπειράστοις αὐτοσχεδιάζοντας χρῆσθαι. [672] κατὰ μὲν οὖν τὸ πρὸ τούτου βιβλίον, ὅπως ἄν τις ἐκ λιθαργύρου μόνης ἐμπλάστρους σκευάζοι, λέλεκται ποτὲ μὲν ἔλαιον μόνον μιγνὺς, ποτὲ δ' ὄξος ἢ οἶνον ἤ τινα τούτων, ἐξ ὁποίας τε συμμετρίας αὐτῶν ἔμπλαστρος δύναται γίγνεσθαι λευκὴ προσηκόντως ἑψηθεῖσα. γίγνεσθαι δ'

ſcientes, citra talis ſtudii exercitationem nullum recte opus perfici. Et vero grave eſt, quod jam quibusdam accidit medicis, duobus mihi cognitis, quorum alter dolore ex talium ſcriptionum interitu contabefactus periit, alter ab operibus medicis deſtitit. Verum exercitatis, judicio meo, praeterquam medicamenta utilia componere, etiam a ſuperioribus nobis medicis ſcriptorum arbitris eſſe licet, commodeque omnia ea, quae ab illis prodita ſunt, uſurpare atque illa, quae ipſi methodo inferius poſita invenerint. Melius igitur eſt experimentis jam comprobata ſumere eum, qui uſus ipſorum methodum didicerit, licet, quod dixi, neceſſitas frequenter nos cogat ut vel experientia incompertis ex tempore utamur. Itaque ſuperiore libro quomodo ex argenti ſpuma ſola emplaſtrum praepares docuimus, interim oleo tantum, interdum aceto admixto vel vino vel hujusmodi alio, item ex quali ipſorum ſymmetria emplaſtrum ſieri candidum poſſit, ſi probe coctum fuerit. Caeterum ex

ἔφαμεν ἐκ τούτων τῶν ἐμπλάστρων ἐνίας μὲν ἐπουλωτικὰς, ἐνίας δὲ καὶ κολλητικὰς ἐναίμων τραυμάτων, ἐνίας δὲ φλεγμονῶν τῶν μικρῶν θεραπευτικὰς, ἐνίας δὲ αὐτῶν καὶ τὰ δυσεπούλωτα θεραπεύειν, ὁπόσα μὴ κακοήθη καί τινας ἐξ αὐτῶν ὄγκους παρὰ φύσιν, ὅσοι μὴ μεγάλοι μηδὲ σκιῤῥώδεις εἰσὶ διαφορεῖν. ἐγράφη δ' οὐ μετὰ πολὺ τῆς ἀρχῆς ἐν αὐτῷ καὶ ἡ ὑπ' ἐμοῦ συντεθεῖσα ἔμπλαστρος, ἣν ὀνομάζω φοινικίνην. ἐν τούτῳ δὲ τῷ βιβλίῳ τῷ νῦν ἡμῖν προκειμένῳ περί τε τῶν χλωρῶν ἐμπλάστρων εἰρήσεται καὶ μηλίνων καὶ κιῤῥῶν καὶ φαιῶν καὶ πυῤῥῶν, ἐν αἷς εἰσι καὶ αἱ δίχρωμοι καλούμεναι, μεταξύ τε τούτων ἕτεραι τινὲς μὲν ὠνομασμέναι, καθάπερ λευκομήλιναί τε καὶ μελάγχλωροι καὶ ῥυπώδεις ἀερίζουσαί τε καὶ κυανίζουσαι, τινὲς δὲ καὶ παντάπασιν ἀνώνυμοι. τὸ μὲν οὖν ἐφεξῆς ἀλλήλαις γράφειν τὰς κατὰ δύναμιν ὁμοίας χρήσιμόν ἐστιν εἰς τὸ πλείοσιν ἐντυγχάνοντα ἢ ἀναγινώσκοντα τὸ βιβλίον ἑλέσθαι τὴν ἐπιτηδειότατην τῷ θεραπευομένῳ σώματί τε καὶ πάθει. τὸ δὲ τὰς κατὰ χρόαν ὁμοίας ἀναγράφειν, οὐ κατὰ τεχνικὴν ὁμοι-

his emplaſtris quaedam ducendae cicatrici accommodata fieri diximus, quaedam vulneribus cruentis glutinandis, quaedam phlegmonis exiguis curandis, quaedam ulceribus, quae cicatricem aegre admittunt, ſanandis, ſi non cacoëthe ſint, quaedam ad tumores praeter naturam, ſed non magnos, neque duros, diſcutiendos. Scriptum ſimul in eo eſt non multo poſt initium et emplaſtrum a me compoſitum, quod phoenicinum nomino. Praeſenti autem hoc libro de viridibus et melinis et gilvis et fuſcis et ruſis agetur emplaſtris, quibus etiam adnumerantur, quae dichroma, id eſt bicolora, dicuntur. Inter haec alia quaedam ſunt medio inter haec nomine, ut ex candido melina et ex nigro viridia et rhypode, id eſt ſtrigmentoſa, adde quae aërem imitantur et coerulea, quaedam vero nomine prorſus carentia. Itaque ſimilia invicem viribus deinceps ſcribere commodum eſt, ut qui in plura incidit vel librum legit, id quod optimum corpori ejusque curando affectui ſit eligat. At colore ſimilia tradere

ότητα σκοπούντων ἐστὶν, ἀλλ᾽ ἐπεί τινες ἐνίοτε τῶν πολὺ δυναμένων ἀνδρῶν κελεύουσιν ἡμᾶς ἔμπλαστρον αὐτοῖς μηλίνην ποιῆσαι κολλητικὴν ἑλκῶν ἢ ἐπουλωτικὴν ἢ μαλακτικὴν τῶν σκληρυνομένων ἤ τι τοιοῦτον ἐργάσασθαι δυναμένην, ἠναγκάσθησαν ἔνιοι τῶν νεωτέρων ἰατρῶν ἐφεξῆς ἀλλήλων γράφοντες ὁμοίας κατὰ χρῶμα προσγράφειν ἑκάστῃ τὰς οἰκείας ἐπαγγελίας. ἐγὼ τοίνυν πειράσομαι μικτήν τινα ποιήσασθαι τὴν διδασκαλίαν ἀπὸ τῆς τεχνικωτέρας ἀρξάμενος. γράφω γὰρ πρῶτον μὲν τὰς σαρκωτικὰς τῶν κοίλων ἑλκῶν, ὧν αἱ πλεῖσται χλωραὶ κατὰ χρόαν εἰσὶν, ἐπισημαινόμενος ὅσαι τε κολλητικαὶ τούτων ὑπάρχουσι καὶ ὅσαι τῶν κακοηθευομένων ἰατρικαὶ καί τι τῶν τοιούτων ἄλλο δυνάμεναι διαπράττεσθαι. δευτέρας δὲ τὰς κολλητικὰς, οὐ μόνον τῶν προσφάτων ἑλκῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν κόλπων, ἐν αἷς εἰσι καὶ μέχρι συνουλώσεως ἄγουσαι πολλαί. καὶ τούτων ἁπασῶν ἕνα μὲν στίχον ποιήσομαι τῶν μηλίνων, ἕτερον δὲ τῶν βαρβάρων ὀνομαζομένων, ἕτερον δὲ φαιῶν, ἐπί τε τῶν ἄλλων χρωμάτων ὁμοίως. ἐρῶ δὲ καὶ καθ᾽ ἓν ἄλλο βιβλίον

eorum eſt, qui ſimilitudinem non artificialem attendunt, verum quoniam potentes quidam viri interdum nos jubent emplaſtrum ſibi melinum conficere, quod ulcera glutinet vel cicatricem ducat vel indurata emolliat vel aliud hujusmodi facere poſſit, coacti ſunt nonnulli recentiorum medicorum, ubi ſimilia colore ſeriatim conſcriberent, proprias cuique profeſſiones apponere. Quamobrem ego mixtam quandam diſciplinam conabor effingere, a magis artificioſa auſpicatus. Scribo enim prius, quae cava ulcera carne implent, quorum plurima colore viridia ſunt, adnotans, quot ex his glutinantia ſint, quotque in maligna evadentibus medeantur, atque hujusmodi aliud quidquam poſſint perficere. Deinde glutinantia non modo recentium ulcerum, ſed etiam ſinuum, ex his plura ſunt, quae ad usque cicatricem ulcera perducant. Atque horum omnium unam ſeriem facturus ſum, melinorum aliam, barbarorum, ut vocant, aliam et fuſcorum aliam, nec non in reliquis coloribus ſimiliter. Producam in alio quoque uno libro ſimilitudines absque colo-

ἄνευ χρωμάτων ὁμοιότητας, ὅσαι τὰ δυσεπούλωτα τῶν ἑλκῶν θεραπεύουσιν, ἃ καὶ χειρώνεια καλοῦσι. καὶ μετὰ τοῦτο καθ' ἕτερον βιβλίον, ὅσαι καὶ ταῦτα καὶ ἄλλ' ἄττα πολύχρηστοι λεγόμεναί τε καὶ οὖσαι. καὶ μετὰ ταύτας ἁπάσας ὅσον ὑπόλοιπόν ἐστι τῶν κατὰ τὰς δυνάμεις ἐμπλάστρων ἐγνῶσθαι μεθόδῳ διελθεῖν πειράσομαι. ταῦτα μὲν οὖν προείρηται κοινόν τι προοίμιον ἁπασῶν τῶν προσγραφησομένων ἐμπλάστρων, ἐπὶ δὲ τὰς ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ γεγραμμένας μεταβήσομαι, προτάξας αὐτῶν τινα λόγον κοινὸν, ὡς εἰ καὶ μηδὲν ἤδη μοι προείρητο. φαρμάκων συνθέσεις παμπόλλων ἀξίων ἐπαίνου πρῶτος ὧν οἶδα Μαντείας ὁ Ἡροφίλειος ἔγραψεν, οὗ μαθητὴς γενόμενος Ἡρακλείδης ὁ Ταραντῖνος οὐ μόνον ἐν τῇ τῶν φαρμάκων χρήσει φαίνεται μιμούμενος ἐκεῖνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ διαιτητικὸν μέρος τῆς τέχνης. μεθ' οὓς ἄλλοι μέν τινες ἐν πλείοσι βιβλίοις, ὥσπερ ὅ τε Μαντείας καὶ Ἡρακλείδης. εἰσὶ δὲ καὶ οἱ καθ' ἓν ἢ δύο μόνα τὴν γραφὴν αὐτῶν ἐποιήσαντο, καθάπερ ὁ Καππαδόκης Ἥρας, οὔτ' ἀδόκιμον γράψας τι φάρμακον, [673] οὔτε

ribus, quae ulcera cicatricem vix admittentia, dicuntur et chironia, perſanant. In alio rurſus poſt iſtum, quae tum haec, tum alia quaedam curant, quae dicuntur et ſunt uſus multiplicis. At poſt haec omnia, quicquid emplaſtrorum facultatem reliquum fuit methodo cognoſcendum, percenſere conabor. Haec igitur vice prooemii cujusdam omnium emplaſtrorum, quae commemorabuntur, communis praefati, ad ea quae hoc libro ſcripta ſunt, digrediemur, oratione quadam generali eis praepoſita, tanquam nihil etiam mihi jam praedictum ſit. Compoſitiones medicamentorum complurium laudabilium primus omnium, quos noverim, Mantias Herophileus ſcripſit, cujus diſcipulus factus Heraclides Tarantinus non ſolum in medicamentorum uſu videtur imitatus illum, ſed etiam in ea artis parte, quae victus rationem docet. Poſt quos alii ſane quidam non paucis voluminibus, ſicut Mantias et Heraclides. Sunt etiam qui uno aut altero tantum ea conſcripſerint, quemadmodum Cappadox Heras, qui nec improbatum aliquod medicamentum tradidit, nec

τὰς σκευασίας αὐτῶν καταλιπὼν τάς τε κατὰ μέρος χρήσεις ἁπάσας διελθών. πολλὰ δὲ φάρμακα γεγράφασιν ἐπιμελῶς ἐν πλείοσι βιβλίοις ὅ τε Μούσας καὶ ὁ Ἀσκληπιάδης καὶ ὁ Κρίτων. ὁ δ᾽ Ἀνδρόμαχος ἐν ἑνὶ μὲν βιβλίῳ τὰ τῶν ἐκτὸς τοῦ σώματος ἰατρικὰ φάρμακα, καθ᾽ ἕτερον δὲ ἐν ἔγραψε τὰ τῶν ἐντὸς, ὄντος καὶ τρίτου μικροτέρου τούτων ὀφθαλμικοῦ. οὐ πρόσκειται δὲ ὀλιγίστων αὐτῶν ἥ τε σκευασία καὶ ἡ χρῆσις. οὔτε δὲ τούτων τις οὔτε ἄλλος ἔγραψε τὸν λογισμὸν τῆς συνθέσεως ἑκάστου τῶν φαρμάκων, καὶ διὰ τοῦτο θαῤῥαλεώτερον οἱ ἀπὸ τῆς ἐμπειρίας ἀποφαίνονται, καίτοι γε ἀδιανόητα λέγοντες, εἰς περίπτωσιν γὰρ ἀναφέρουσι τὴν εὕρεσιν τῶν συνθέτων φαρμάκων. ἐθάῤῥησαν δὲ τῷ μηδένα τῶν δογματικῶν ἰατρῶν διηρθρωμένως γεγραφέναι τὴν μέθοδον τῆς συνθέσεως αὐτῶν. ὅταν γὰρ οἱ δογματίζοντες ἐρωτώμενοι τὸν λόγον, ᾧ σύγκειται τῶν φαρμάκων ἕκαστον οἷς χρῶνται, μηδὲν ἔχωσι λέγειν, ἀπολέσαντές τε τὰς γραφὰς αὐτῶν ἀδυνατῶσιν αὐτοσχεδιάζειν ἑτέρας συνθέσεις, αὐτοί τε εἰκότως καταφρονοῦνται, τούς τε ἐμπειρικοὺς ἐργάζονται

confecturas ipforum omifit et univerfos particulatim ufus recenfuit. Permulta medicamenta pluribus libris ftudiofe fcripferunt Mufa et Afclepiades et Crito. Verum Andromachus unico libro medicinalia medicamenta ad exteriora corporis vitia, altero quae interna curant, memoriae prodidit, item tertio his minore oculorum remedia. Pauciffimis autem ipforum tum praeparandi modus tum utendi appofitus eft, neque vero horum quifpiam nec alius cujusque medicamenti componendi rationem docuit. Ob quod empirici confidentius licet abfurda pronunciant, ut qui medicamentorum compofitionis inventionem ad cafum referunt, inde nimirum confidentiae occafionem fumentes, quod nemo ex dogmaticis medicis confectionis eorum regulam abfolute fcripferit. Nam cum dogmatici interrogati rationem, qua medicamenta fingula compofita fint, quibus utuntur, nihil, quod dicant, habeant, perpeditisque illorum fcriptionibus ipfi alia componere ex tempore non poffint, et ipfi merito contemnuntur et empiricis contradicendi majorem praebent au-

τολμηροτέρους εἰς ἀντιλογίαν. εἰ δ᾽ ἠπίσταντο τὴν ἑκάστου πάθους ὧν θεραπεύουσι φύσιν ἐγίγνωσκόν τε μέθοδον, ὡς ἐξ αὐτῆς ἐξευρίσκειν τόν τε σκοπὸν τῆς θεραπείας, ἑκάστου τε τῶν ἁπλῶν φαρμάκων τὴν δύναμιν, οὐκ ἂν ἠγνόουν τὸν λόγον τῆς συνθέσεως· οἷον αὐτίκα κοῖλον ἕλκος ἀπερίστατον, οὐδὲν γὰρ χεῖρον, ὡς ἔνιοι καλοῦσι, συντόμου διδασκαλίας ἕνεκεν οὕτως καὶ ἡμᾶς ὀνομάσαι, πῶς ἄν τις ἰάσαιτο προκείσθω σκοπεῖν, ὡς εἰ καὶ μήπω μηδὲν εὕροιτο φάρμακον ἐπιτήδειον εἰς αὐτό. διδαχθέντες γὰρ ὑπὸ τοῦ λόγου τὴν τῶν κοίλων ἑλκῶν ἴασιν γίγνεσθαι γιγνομένης σαρκὸς ἀντὶ τῆς ἀπολωλυίας ἑτέρας, ἐξ αὐτῆς δηλονότι βλαστανούσης τῆς ὑποκειμένης σαρκὸς, ἐνενοήσαμεν ἀδύνατον εἶναι γενέσθαι τοῦτο, ῥύπου κατὰ τὸ ἕλκος ἢ πολλῆς ὑγρότητος ὑποκειμένης. ἀλλὰ τὸν μὲν ῥύπον ἀφαιρεῖ τὰ ῥυπτικὰ τῶν φαρμάκων, τὴν δ᾽ ὑγρότητα διαφορεῖ τὰ ξηραντικά. χρὴ τοίνυν ἐπίστασθαι τὰς ὕλας τῶν τοιούτων φαρμάκων, οὐχ ἁπλῶς κατὰ γένος, ὡς Διοσκουρίδης ἄλλως ἔγραψεν, ἀλλ᾽ ὡς ἡμεῖς ἐποιήσαμεν ἐν ταῖς περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων,

daciam. Quod fi affectus cujuslibet eorum, quos curandos fufcipiunt, naturam fcirent methodumque cognofcerent, qua et fimplicium fingulorum medicamentorum vires et fcopum curationis invenirent, non utique compofitionis rationem ignorarent. Ut exempli gratia, cavum ulcus apertum, graece aperiftaton, nihil enim mali est, ut quidam vocant, brevioris difciplinae gratia, fic nos quoque nominare, quomodo quis fanare queat confideremus, tanquam fi nondum aliquod ei curando aptum medicamentum inventum fit. Nam quum docti a ratione fuerimus, cavorum ulcerum curationem fubminiftrari nafcente alia carne loco perditae, ex ea videlicet, quae fubjecta eft, cogitavimus fieri non poffe hoc, fi in ulcere fordes aut copiofa humiditas infit. Verum fordes medicamenta detergentia auferunt, humorem exiccantia difcutiunt. Convenit igitur hujusmodi medicamentorum materias cognofcere non fimpliciter fecundum genus, ut Diofcorides alioqui fcripfit, fed uti nos in commentariis de fimplicibus medicamentis fecimus, non tantum

οὐ μόνον γράψαντες ἤτοι θερμαίνειν ἢ ψύχειν ἤ τι τοιοῦτον ἕτερον ἐργάζεσθαι τόδε τι τὸ φάρμακον, ἀλλὰ καὶ ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ἀπόστασιν ἢ δευτέραν ἢ τρίτην ἢ τετάρτην τοῦ μέσου φάρμακον τοιοῦτον εἴη. καὶ πολλάκις γε ὅτι κατὰ μεσοῦσαν ἑκάστην τούτων ἢ ἀρχομένην ἢ τελευτῶσαν, ὡς εἶναι δώδεκα τάξεις τῶν κατ᾽ ἐπικράτειαν ἡντιναοῦν λεγομένων φαρμάκων. ἐνίοτε μὲν γὰρ ἤτοι μετρίως θερμαίνοντος ἢ ξηραίνοντος, ἐνίοτε δὲ σφοδρότατα ποιεῖν ὁτιοῦν τούτων δυναμένου χρήζομεν. ὁ δ᾽ ἁπλῶς ὅτι θερμανθῆναι δεῖταί τὸ μόριον ἐπιστάμενος οὐδὲν μᾶλλον αἱρήσεται λιβανωτοῦ πέπερι καὶ νᾶπυ. ταῦτ᾽ οὖν εἴρηται μὲν ἡμῖν καὶ πρόσθεν, εἴρηται δὲ κἀν τῷ τρίτῳ τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου. ὡς προεπισταμένους δ᾽ αὐτὰ μετ᾽ ἀποδείξεως τῆς προσηκούσης, ἐπὶ τὰ λοιπὰ προάξω τὸν ἐνεστῶτα λόγον ἐντεῦθεν (329) ἀρξάμενος. ἐπειδὴ ξηραίνοντός τε καὶ ῥύπτοντος μετρίως ἄνευ δήξεως ἐδείχθη δεόμενα τὰ σαρκωθησόμενα τῶν ἑλκῶν, ἀναμνησθῆναι χρὴ τὴν ὕλην τῶν τοιούτων φαρμά-

apponentes vel calefacere vel refrigerare vel hujusmodi aliquid aliud quodvis medicamentum facere, verum etiam quod prima diftantia vel fecunda vel tertia vel quarta a medio tale exiftat. Frequenter etiam, quod in horum media unaquaque vel incipiente vel defınente fit, ut duodecim medicamentorum, quae per excellentiam quancunque proferuntur, ordines fubfiftant. Interdum enim vel mediocriter calefaciens vel exiccans, interdum quod vehementiffime quodvis horum facere poffit, requirimus. Qui autem fimpliciter partem calefactione indigere intelligit, non magis piper et finapi quam thus accipiet. Haec fane et prius oftendimus, diximus vero et in tertio methodi therapeutices commentario, quafi vero praefcientes, ea ex demonftratione convenienti ad reliqua deducam, hinc praefentis fermonis fumpto initio. Quoniam ulcera carne implenda, medicamento exiccante et detergente mediocriter fine morfu indigere demonftravimus, convenit ejusmodi medicamentorum materiam, quaenam fit, in memoriam reducere. Indicata eft

κων ἥτις ἐστί. δέδεικται δὲ ἐν τῇ περὶ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως πραγματείᾳ, μετὰ τοῦ καὶ τὴν προσήκουσαν ἑκάστου τάξιν εἰρῆσθαι. τοῦτο γὰρ, ὡς ἔφην, ἔστι τὸ μάλιστα χρήσιμον, ὥστε ἐάν ποτε δέηταί τις ἰσχυροτέρου φαρμάκου, γινώσκειν ἐφ᾽ ὃ μεταβήσεται, μὴ παρόντος δὲ τῶν ἁπλῶν μηδενὸς, ἐπὶ τὸ σύνθετον ἐρχόμεθα. [674] καὶ πρῶτόν γε ὑποκείσθω κηρὸν ἔχειν ἡμᾶς καὶ ἰὸν, ἄλλο δὲ μηδὲν τῶν ἁρμοττόντων ἄντικρυς ἕλκει κοίλῳ, λιβανωτὸν λέγω καὶ ἶριν καὶ ἀριστολοχίαν, ἄλευρόν τε τὸ τῶν ὀρόβων καὶ πάνακος ῥίζαν, ὅσα τ᾽ ἄλλα τοιαῦτα. γιγνώσκοντες οὖν ὅτι κηροῦ μὲν ἐπιτεθέντος μόνου ῥυπαρὸν εὑρεθήσεται τὸ ἕλκος, ὡς ἂν μήτε ῥύπτειν μήτε ξηραίνειν δυναμένου, δηχθήσεται δὲ καὶ διαβρωθήσεται καὶ φλεγμανεῖ προσαχθέντος ἰοῦ. τούτων μὲν ἑκάτερον παραιτησόμεθα, μέσον δ᾽ ἐξ ἀμφοῖν ἄλλο ποιήσομεν, ἀσθενέστερον μὲν ἢ κατὰ τὸν ἰὸν, ἰσχυρότερον δὲ κηροῦ. ἀλλ᾽ ἐπεὶ βραχὺ μὲν ἀπολείπεται τοῦ χρησίμως ἂν προσαχθέντος ὁ κηρὸς, ὁ δ᾽ ἰὸς ὑπερβάλλει πολὺ, πολλῷ τῷ κηρῷ μίξομεν ὀλίγον ἰοῦ. πόσον οὖν πόσῳ;

autem in libro de fimplicium medicamentorum facultatibus, infuper et conveniens fingulorum ordo expofitus eft. Hoc etenim, ficut dixi, admodum utile eft, ut fi quando fortiore quis medicamento opus habeat, ad quod digrediatur, cognofcat. Verum quum fimplex nullum habemus, compofito utimur. Atque primum fingamus nos habere ceram et aeruginem, aliud nihil, quod cavo ulceri manifefte conducat, thus dico, irim, ariftolochiam, farinam ervorum, radicem panacis et quaecunque ex hoc funt genere. Quum igitur fciamus cera fola impofita fordidum ulcus evafurum, ut quod neque detergere, neque exiccare poffit, aerugine autem adjecta morfum et rofionem illatum iri, atque phlegmonem excitandam, horum fane utrumque devitabimus, medium autem ex ambobus aliud conficiemus, imbecillius quidem aerugine, valentius autem cera, fed quoniam haec paulo inferior eft eo, quod commode queat adjici, aerugo autem multum praecellit, multae cerae parum aeruginis admifcebimus. Quantam ergo quantae? hoc enim deinceps ve-

Ed. Chart. XIII. [674.] Ed. Baf. II. (329.)

τοῦτο γὰρ ἐφεξῆς εἰπεῖν ἐστιν, ἀκριβῶς μὲν οὐχ οἷόν τε τὸ πόσον εὑρεῖν ἑκατέρου πρὸ τῆς πείρας, στοχάσασθαι δὲ οἷόν τε καὶ κρῖναι καὶ συνθεῖναι τὴν πρώτην, μηδεμίαν ἀποτυχίαν ἀξιόλογον ἕξον φάρμακον, ὥσπερ ἐγώ ποτ' ἐποίησα κατά τινα κώμην, ἐν ᾗ μήτ' αὐτὸς εἶχόν τι φάρμακον ἑπόμενον, ἄλλος τε οὐδ' ἠυπόρει τῶν κατ' αὐτὴν, εὗρόν τε μόνα τῶν ἐπιτηδείων εἰς σύνθεσιν ἰὸν καὶ κηρόν. ἀναλαβὼν δ' ἀμφότερα καὶ τήξας ἐπὶ πυρὸς τὸν κηρὸν σὺν ἐλαίῳ ῥοδίνῳ, ὡς γενέσθαι κηρωτὴν ὑγρὰν, ἔμιξα τῇ λίτρᾳ τῆς κηρωτῆς οὐγγίαν μίαν ἰοῦ, τουτέστιν τὸ δωδέκατον μέρος. ἐνενόησα γὰρ ἢ τὸ δέκατον ἢ τὸ ιβ'. μῖξαι τὸ πλέον μὲν ὑποπτεύσας, ὡς δριμύτερον ἐσόμενον τοῦ κηροῦ, τὸ δ' ἔλαττον, ὡς ἀσθενέστερον. ἐλθόντες δὲ εἰς πεῖραν τοῦ συντεθέντος ἐφάνη καὶ τὸ δέκατον καὶ τὸ δωδέκατον ὀρθῶς μιγνύμενα κατὰ τὰς διαφορὰς τῶν σωμάτων. ὑπεδείχθη γὰρ ἡμῖν, ὅπερ καὶ διὰ τῆς πείρας μαρτυρεῖται, τὰ μὲν ἰσχυρὰ σώματα φαρμάκων ἰσχυροτέρων ἀνεχόμενα, τὰ δ' ἀσθενέστερα μὴ φέροντα τὴν τῶν τοιούτων προσφοράν. ἰσχυρότερα δὲ λέγω σώματα

nit dicendum. Exacte quidem quantitatem cujusque ante experientiam invenire nemo poteſt, conjicere tamen et judicare et componere medicamentum prima poteſt experientia, nullum inſigniter improſperum ſucceſſum habiturum, quemadmodum ego aliquando feci in quodam vico, ubi quum neque ipſe medicamentum, quod me ſequeretur, haberem, neque alius ex iis, qui ibidem agebant, copiam mihi facere poſſet, reperi ſolum ad compoſitionem idonea aeruginem et ceram, quibus acceptis et ad ignem cera liquefacta cum oleo roſaceo, ut liquidum ceratum fieret, miſcui cerati librae unciam unam aeruginis, hoc eſt, duodecimam partem, ſtatui enim decimam vel duodecimam miſcere, ſuſpicatus quidem majorem, ut acriorem, cera futuram, minorem tanquam imbecilliorem. Expertis autem nobis compoſitionem, viſae ſunt partes et decima et duodecima recte pro corporum differentia commixtae. Oſtendimus enim, quod etiam uſus atteſtatur, valida corpora validiora ſuſtinere medicamenta, imbecilliora hujusmodi non ferre. Validiora dico corpora,

τὰ ξηρότερα ταῖς κράσεσιν, ὁποῖα τά τε τῶν γεωργῶν ἐστὶ καὶ ναυτῶν καὶ κυνηγετῶν. ἀσθενέστερα δὲ τὰ μαλακώτερα κατὰ φύσιν ἢ ἔθος, ὁποῖα τὰ τῶν γυναικῶν, εὐνούχων τε καὶ παίδων, ὅσοι τ᾽ εἰσὶν ὑγροὶ φύσει ταῖς κράσεσι λευκὸν καὶ μαλακὸν ἔχοντες τὸ σῶμα. τὰ μὲν οὖν σκληρὰ σώματα πλέονος ἰοῦ τῇ κηρωτῇ μιγνυμένου σαρκοῦται, τὰ μαλακὰ δὲ ἐλάττονος. ὅθεν, ὡς εἴρηται πολλάκις, ἓν φάρμακον ἀδύνατόν ἐστι πᾶσιν ἁρμόττειν σώμασιν, ἀλλὰ χρὴ μέσον μὲν εἶναι τὸ φάρμακον, ὡς πρὸς τὴν μέσην κρᾶσιν ἡρμοσμένον, ἄγεσθαι δ᾽ ἐφ᾽ ἑκάτερα τῇ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν χρήσει κρινόμενον. ἐὰν μὲν γὰρ φαίνηται τὸ δέον εἰργασμένον, ἐπιμένειν αὐτῷ προσήκει. ἐὰν δ᾽ ἐλλιπέστερον, αὐξάνειν αὐτοῦ τὴν δύναμιν, ὥσπερ γε καὶ καθαιρεῖν, ἡνίκα περαιτέρω τοῦ προσήκοντος ἐνήργησεν. οἷον ἐπ᾽ αὐτοῦ τοῦ προκειμένου διὰ τῆς κηρωτῆς καὶ ἰοῦ φαρμάκου, σκοπεῖσθαι πότερον ἐσαρκώθη τὸ ἕλκος ἢ σὰρξ μὲν οὐκ ἐγεννήθη, ῥυπαρὸν δὲ εὑρέθη καὶ μεστὸν ὑγρότητος, ἢ πρὸς τῷ μὴ σεσαρκῶσθαι

quae temperamento ficciora funt, veluti agricolarum naturam et venatorum, imbecilliora, molliora vel natura vel victus confuetudine, cujusmodi funt mulierum, eunuchorum, puerorum et qui naturali temperamento funt humidi, candido mollique corpore praediti. Dura igitur corpora ex copiofiore aerugine cerato admixta, carnem recipiunt, molliora ex pauciore. Unde, ut frequenter dictum eft, unum medicamentum omnibus nequaquam convenire poteft corporibus, fed oportet medium effe, ceu ad mediam temperaturam aptatnm, duci vero ad utramque ejus medii partem, dum quotidiano ufu probatur. Si enim quod res poftulat effeciffe videatur, in eo manere convenit, fi paulum deficiat, augere ipfius vires, quemadmodum etiam adimere, cum praeter modum efficax fuerit, velut in ipfo hoc propofito medicamento, quod cerato et aerugine conftat, confiderare prius oportet, ulcusne carne obductum fit, an nondum, fed fordibus humoreque fit refertum, vel praeterqnam quod carne impletum non eft, mordicationis fenfus aliquis labo-

δήξεώς τις αἴσθησις ἐγένετο τῷ κάμνοντι, καὶ θερμότερον ἢ ἐρυθρότερόν γε τὸ ἡλκωμένον ἐφάνη. ἐὰν μὲν οὖν ἀσθενέστερον φανεῖται, μίξει μέλιτος ἢ ἰοῦ τὴν δύναμιν αὐτοῦ παραυξήσεις, ἐὰν δ' ἰσχυρότερον, ἔλαιον ἢ ῥόδινον μίξεις μαλάττων τὸ μέλλον ἀναλαμβάνεσθαι τοῖς μοτοῖς φάρμακον. ἐπὶ καιροῦ μὲν ἥ τε κηρωτὴ καὶ ὁ ἰὸς οὕτω μίγνυται, καθάπερ ἔφην ὑπ' ἐμοῦ μιχθῆναί ποτε. παρασκευὴ δ' ἔστω τοῖς ἰατρεύουσιν ἐμπλάστρου γεγονυίας ἣν ἀπὸ τῆς χρόας ὀνομάζουσι χλωρὰν, ἱκανῆς μὲν καὶ τὰ πρόσφατα τραύματα θεραπεύειν, ὅσα μὴ μεγάλα, δυναμένης δὲ καὶ διὰ ῥοδίνου τήκεσθαι πρὸς σύστασιν ἐμμέσου φαρμάκου. [675] δεήσει δ' αὐτὴν ἔχειν τι καὶ ῥητίνης, ἤτοι τῆς κολοφωνίας τε καὶ φρυκτῆς ὀνομαζομένης ἢ τῆς τερμινθίνης. εἴρηται δὲ ὅτι τῇ τερμινθίνῃ παραπλησία πώς ἐστιν ἡ λάριξ ὀνομαζομένη. στοχαστικὴ δὲ κἀνταῦθα τῆς μίξεως αὐτῶν ἐστιν ἡ ποσότης. ἐὰν μὲν γὰρ πλέον ἢ προσήκει μίξωμεν τῆς ῥητίνης, ἐν τῷ μαλάττεσθαι διὰ τῶν χειρῶν φαίνεται μαλακὸν, εἰς ὀθόνην δὲ ἐμπλασθὲν ὀλίγον ὕστερον ὡς δέρμα σκληρὸν ἔσται,

ranti ortus fit, et calidior vel rubicunda magis pars ulcerata apparuerit. Si igitur imbecillius videatur, melle vel aerugine admixtis facultatem ejus adaugebis, fi validius, oleum vel rofaceum mifcebis, molliens medicamentum, quod linamentis excipiendum eft. Commode quidem ceratum et aerugo fic mifcentur, quemadmodum a me nonnunquam effe mixta retuli. Confectura autem medicantibus haec efto emplaftri compofiti, viride a colore vocant, fanantis quidem et recentia vulnera, quaecunque non magna funt, fed quod ex rofaceo fimul ad mediocris medicamenti confiftentiam poteft liquefieri. Quin et refinae vel colophoniae et frictae nominatae vel terebinthinae nonnihil ipfum habere oportebit, oftendimus autem laricem vocatam terebinthinae quodammodo effe fimilem. Porro quantitas earum mixturae et hic conjecturalis eft. Si enim plus refinae quam ex ufu fit admifceamus, donec manibus fubigitur, molle apparet, in linteolum vero illitum paulo poft inftar pellis durum erit, fa-

ῥᾳδίως ἀποπῖπτον τοῦ σώματος. ἐὰν δὲ ἔλαττον τοῦ συμμέτρου μιχθῇ τῷ κηρῷ τῆς ῥητίνης, οὐχ ἕξει τοῦτο δὴ τὸ καλούμενον ἐχέκολλον, ὡς ἑλκόμενον ἐπὶ πλέον ἐκτείνεσθαι, πρόδηλον δ᾽ ὅτι κἂν ἐπιτεθῇ κατά τινος μορίου, δυσκόλλητον ἔσται καὶ τάχος ἀποπῖπτον αὐτοῦ. τίς οὖν ἡ σύμμετρος μίξις, ὡς πρὸς ἐμπλαστρώδη σύστασιν; εἰ μὲν ἐμοὶ πείθοις τὸ ἴσον ἑκατέρου. μήτε δὲ ὁ κηρὸς ἔστω ξηρὸς καὶ παλαιὸς μήτε ἡ ῥητίνη. κάλλιστα γὰρ οὕτως ἡ σύστασις γίγνεται τοῦ μιχθέντος ἐξ αὐτῶν, ἐὰν ἀμφότερα λιπαρὰ καὶ μαλακὰ παραλαμβάνηται. εἰ δ᾽ ὑπερβάλλοι θάτερον, ἄμεινον ἀεὶ τὴν ῥητίνην ἐπικρατεῖν, ὥστε ἔνιοι καὶ διπλασίαν σταγτῷ τῷ κηρῷ μιγνύουσιν.

Κεφ. β΄. [Σκευασία τῆς ἁπλῆς χλωρᾶς Ἀνδρομάχου καὶ περὶ τῆς δυνάμεως αὐτῆς ἐξάπλωσις.] Καὶ τήν γε χλωρὰν, οὕτω γὰρ αὐτοὶ καλοῦσιν, ἐκ διπλασίας τῆς ῥητίνης ἔνιοι πεποιήκασι, δύο μὲν λίτρας ἐμβάλλοντες αὐτῆς, μίαν δὲ κηροῦ καὶ κυάθους δύο ἐλαίου. τοῦ δὲ ἰοῦ τινὲς μὲν δύο, τινὲς δὲ τρεῖς οὐγγίας ἐπεμβάλλουσι τῇ τοιαύτῃ μίξει

cile a corpore decidens. Sin minus justo resinae cum cera mixtum sit, non habebit hoc, quod echecollon, id est *glutinans,* appellatur, ut distrahendo eo plurimum extendatur. Liquet autem, si alicui particulae imposueris, fore ut difficulter agglutinetur et protinus ab ipsa delabatur. Quae igitur mediocris mixtura ceu emplastri consistentiae conveniens? siquidem mihi fidem adhibes, par utriusque portio. Nec vero cera nec resina sicca vetusque esto, optimum siquidem ita amborum mixtionis coagmentum est, si ambo pinguia et mollia assumantur; si alterum excedat, semper resinam praepollere satius est, quare nonnulli vel duplum hujus pondus cerae admiscent.

Cap. II. [*Confectura simplicis emplastri viridis Andromachi et facultatis ipsius explicatio.*] Ac sane viride nonnulli, sic enim ipsi nominant, ex dupla resinae portione confecerunt, duas quidem ejusdem libras, unam vero cerae et binos olei cyathos immiscentes. Aeruginis autem alii duas, alii tres uncias hujusmodi cerae et resinae mixtioni

τοῦ κηροῦ καὶ τῆς ῥητίνης. ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν σκευασίαν τὸν ἰὸν ἔνιοι μὲν ἐμπλάττουσι τακεῖσι τοῖς τηκτοῖς, ἔνιοι δὲ ψύξαντες, εἶτα ξύσαντες ἐν τῇ θυείᾳ τὴν μίξιν ποιοῦνται. ὅσοι δὲ κολλητικώτερον ἐναίμων ἑλκῶν βούλονται ποιῆσαι τὸ φάρμακον, ἐν θυείᾳ προλειώσαντες σὺν ὄξει τὸν ἰὸν ἐπεμβάλλουσι ξύοντες τὴν κηρωτήν. ἐάν τις οὖν πυνθάνηται ὑμῶν ποία τούτων τῶν χλωρῶν ἐμπλάστρων ἐστὶν ἀρίστη, μέμνησθε τὸ πολλάκις ὑπ᾽ ἐμοῦ λεγόμενον, ἀποκρίνασθαι πάσας ἀρίστους εἶναι τῷ γινώσκοντι τὰς διαθέσεις αἷς ἑκάστη πρόσφορος ὑπάρχει, καθάπερ γε καὶ πάσας μοχθηρὰς τῷ μὴ γινώσκοντι. ἐμὸν μὲν γὰρ εἰπεῖν ὅτι γενναιότερον ξηραίνει τὸ προσλαμβάνον ὄξους. εὔδηλον δ᾽ ὅτι τὸ πλέονα τὸν ἰὸν ἔχον ἰσχυρόν τέ ἐστι καὶ ξηραντικώτερον ἑλκῶν τε ῥυπαρῶν καθαρτικώτερον. ὅρος δὲ αὐτοῦ τὸ χωρὶς δήξεως ἐργάζεσθαι ταῦτα. τὸ γὰρ οὕτως ἰσχυρὸν, ὡς ἤδη καὶ δάκνειν ἐπιτιθέμενον ἕλκεσι καθαροῖς, οὔτε σαρκώσει ποτ᾽ αὐτὰ καὶ καθ᾽ ἕτερον τρόπον ὑγρὰ καὶ ῥυπαρὰ ποιήσει, παραπλησίως τοῖς ἐνδεῶς ξηραίνουσί τε καὶ ῥύπτουσιν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν δριμυτέρων κοιλότερόν γε γίνεται τὸ ἕλκος, ἐρυ-

immittunt. Sed etiam in praeparatione liquefactis, quae liquari possunt, aeruginem inspergunt, quidam ubi refrigeraverint, mox raserint, in mortario mixturam moliuntur. Porro qui medicamentum cruentorum ulcerum glutinantius facere statuunt, aeruginem in pila prius cum aceto laevigatam injiciunt, ceratum radentes. Proinde si quis vos roget, quale horum viridium emplastrorum sit praestantissimum, succurat id, quod identidem a me praedicatur, respondere, omnia esse optima ei, qui affectus, quibus singula offeruntur, cognoscat, sicut et eos ignoranti omnia pessima. Mei etenim officii est dicere, id exiccare valentius, quod acetum assumit. Constat autem, quod plus aeruginis continet, id tum validum esse tum magis exiccans tum sordida ulcera rectius purgare. Terminus ipsius est, ut haec citra morsum efficiat, nam adeo valens, ut jam puris ulceribus impositum morsum pariat, nec ea unquam carne replebit, sed alio modo humida sordidaque reddet, sicuti illa, quae parum integre siccant, de-

θρότερόν τε καὶ θερμότερον. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ αὐτὸς ὁ κάμνων αἰσθάνεται τῆς δήξεως αὐτοῦ, μὴ τοίνυν ἁπλῶς ἐπαινεῖτε φάρμακόν τι (330) χωρὶς τοῦ προσθεῖναι τὴν διάθεσιν, ἐφ᾽ ἧς ἐπαινεῖται, μήτ᾽ ἐπ᾽ ἄλλου τινὸς φαρμάκου μήτε ἐπὶ τῶν νῦν προκειμένων. ὅσοι μὲν οὖν ἀλλήλων ἐφεξῆς τὰς χλωρὰς γράψαντες οὐκ ὤκνησαν διορίσαι τὰς διαθέσεις, ἐφ᾽ ὧν ἁρμόττουσιν, ἧττον ἁμαρτάνουσι τῶν μηδὲ τοῦτο ποιησάντων. ὅσοι δ᾽ ἄνευ διορισμῶν γεγράφασι κατὰ τὰς μεταβάσεις αὐτῶν προστάττοντες, ἄλλη χλωρὰ, μοχθηροτάτην ποιοῦνται διδασκαλίαν, εἴ γε δὴ χρὴ διδασκαλίαν ὀνομάζειν ὅλως τὴν τοιαύτην γραφήν. ὁ γοῦν Ἀνδρόμαχος ἐν τῇ βίβλῳ, ἣν τῶν ἐκτὸς ἐπιγράφει, μετ᾽ ὀλίγα τῆς ἀρχῆς πρώτας μὲν φαιὰς ἔγραψεν, εἶτα πυῤῥὰς, [676] καὶ μετὰ ταῦτα μελαίνας, εἶτα ἐπὶ τὰς χλωρὰς τραπόμενος ἀρχὴν τῆς διδασκαλίας ἐποιήσατο τοιάνδε, προγράψας, χλωραὶ, πρώτην ἁπασῶν ἔγραψε κατὰ λέξιν τήνδε. χλωρὰ Γάλλου. ℞ ῥητίνης στροβιλίνης ∠ τ΄. κηροῦ ∠ ρ΄. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ ν΄. λιβάνου

tergentque. Jam vero ex acrioribus cavum magis ulcus evadit et rubicundius calidiusque est, quum aeger etiam ipse morsum ejus percipit. Ne igitur quodvis medicamentum simpliciter laudate citra dispositionis, in qua commendatur, appositionem, nec in alio quoquam medicamento, nec in iis quae modo nobis proponuntur, id agendum est. Quos igitur, viridibus ordine suo descriptis, affectus, quibus ea conveniunt, distinguere non piguit, minus peccant quam ii qui ne hoc quidem fecerunt. Qui vero sine distinctionibus ac indefinite scripserunt, quum ad alia transeunt, apponentes, aliud viride, disciplinam reddunt pravissimam, si modo oportet omnino disciplinam vocare hujusmodi scriptiones. Igitur Andromachus in libro, quem externorum inscribit, paulo post principium, primo fusca posuit, mox rufa, deinde nigra, postremo ad viridia conversus, disciplinae hujusmodi initium fecit, praefixo nomine viridia. Ac quod principem locum habet, scripsit his verbis. *Viride Galli.* ℞ resinae pineae ʒ ccc, cerae drach. c, aeruginis rasae drach. l, thuris

∠ κέ. ὄξους τὸ ἱκανόν. ἔδει μὲν οὖν ἴσως αὐτὸν εἰρηκέναι τι καὶ περὶ τῆς σκευασίας, εἴτε καὶ τὸν λιβανωτὸν ἅμα τῷ ἰῷ λειοῦσθαι βούλεται παραχεομένου τοῦ ὄξους, εἴτε μόνον τὸν ἰόν. ἑκατέρως γὰρ ἐγχωρεῖ· καὶ κατὰ πολλὰς συνθέσεις οἱ μὲν οὕτως, οἱ δ' ἐκείνως ἔγραψαν. ἀλλ' ἐπὶ τούτου μὲν ἀπομαντεύσασθαι τῆς διανοίας αὐτοῦ δυνατὸν, ὡς ἄμφω τρίβεσθαι σὺν ὄξει βούλεται, τὸν λιβανωτὸν καὶ τὸν ἰόν. ἐπὶ τίνων μέντοι παθῶν ἐστι χρηστέον τῷ φαρμάκῳ, πάντως ἐχρῆν δεδηλῶσθαι. μή τι οὖν ἐπειδὴ πρὸ ταύτης ἐγεγράφει δύο τινὰς ἐμπλάστρους, ὧν ἐπὶ μὲν τῆς προτέρας προὔγραψε, πρὸς γαγγραίνας καὶ σηπεδόνας καὶ νομὰς παλαιὰς καὶ κακοήθεις, ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας, πρὸς νομὰς, ᾗ χρῶμαι, καὶ ἄλλα πολλὰ, διὰ τοῦτ' ἐφεξῆς ἔγραψεν, ἄνευ προσθήκης τὴν χλωρὰν ταύτην, ἐνδεικνύμενος ἐπὶ τῶν αὐτῶν διαθέσεων ἁρμόττειν αὐτήν. ἀλλὰ πάλιν ἐφεξῆς γράφων ἑτέραν ἁπλῶς εἶπε, χλωρὰ Ποτάμωνος, εἶτ' ἄλλην τρίτην χλωρὰν καὶ τετάρτην χλωρὰν, ᾗ χρῶμαι, καὶ πέμπτην ἄλλην, ἕκτην τε ἐπ' αὐταῖς ἑβδόμην τε καὶ ὀγδόην ἐνάτην τε καὶ δεκάτην ια'.

ʒ xxv, aceti quantum fatis eft. Conveniebat igitur ipfum nonnihil forfitan et de confectura dixiffe, num etiam thus fimul cum aerugine in laevorum redigi aceto affufo velit, an folam aeruginem, utrumque enim licet, atque in multis compofitionibus nonnulli hoc, quidam illo modo fcripferunt. Verum in hoc mentem ejus conjicere poffumus, nempe ambo cum aceto velle conteri, thus puta et aeruginem, attamen in quibusnam affectibus medicamento fit utendum, fignificatum prorfus oportebat. Numquid igitur, quoniam ante hoc duo quaedam emplaftra fcripferat, quorum priori praepofuit, Ad gangraenas, putredines, nomas vetuftas et malignas, fecundo ad nomas, quo utor, et alia pleraque, ideo viride iftud fine appofitione deinceps protulit, oftendens iisdem ipfum affectibus convenire. Caeterum aliud rurfus huic fubjungens fimpliciter dixit, viride Potamonis, deinde aliud tertium viride et quartum, quo utor. Ad haec quintum aliud, fextum, feptimum, octavum, nonum, decimum,

τε καὶ δωδεκάτην καὶ ιγ'. τε καὶ ιδ'. τε ιε'. καὶ ιστ'. ἔγραψεν, ἓν μόνον τοῦτο προγράψας αὐτῶν ἑκάστης τὸ ἄλλη, διαφερούσας μὲν ἀλλήλων ἁπάσας κατὰ δύναμιν γράψας, οὐ μὴν πρός γε σηπεδόνας καὶ νομὰς καὶ γαγγραίνας ἐπιτηδείους ἁπάσας, ὡς ἐκ τῆς ὕλης αὐτῶν ἔνεστι γνῶναι. ᾧ καὶ δῆλον ὅτι κατὰ τὴν τῆς χρόας ὁμοιότητα μετ' ἀλλήλων ἔγραψεν αὐτὰς, οὐ κατὰ τὴν τὴς δυνάμεως· ἡμεῖς οὖν ἐροῦμεν ἑκάστης αὐτῶν τὴν δύναμιν, ἐκ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων φύσεως ὁρμηθέντες. ἔσται γὰρ τοῦτο χρησιμώτατον τοῖς βουλομένοις οὐ μόνον ἐν τῷ καθόλου τὴν μέθοδον ἐπίστασθαι τῆς τε συνθέσεως καὶ χρήσεως τῶν τοιούτων φαρμάκων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ αὐτοσχεδιάζειν δύνασθαι καὶ διαγινώσκειν τὰ χωρὶς διορισμοῦ γεγραμμένα τοῖς πρεσβυτέροις, ὁποίας ἐστὶ δυνάμεως. ἣν οὖν πρώτην ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος ἐπισκεψόμεθα προχειριζόμενοι καὶ σκοπούμενοι τῶν ἁπλῶν ἕκαστον ἐξ ὧν σύγκειται. πρώτης οὖν ἐν αὐτῇ μνημονεύει ῥητίνης στροβιλίνης. ἔστι δ', ὡς ἐν τοῖς περὶ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως ἐλέγετο, θερμαντικω-

undecimum, duodecimum, decimumtertium, decimumquartum, decimumquintum, decimumſextum, recenſuit, uno duntaxat hoc nomine, aliud, ſingulis praepoſitio, differentia quidem inter ſe omnia viribus commemorans, non tamen univerſa ad putredines, nomas et gangraenas idonea, quemadmodum ex ipſorum materia eſt cognoſcere. Unde etiam conſtat pro coloris, non virium ſimilitudine ſimul invicem haec ipſum conſcripſiſſe. Itaque nos cujusque eorum poteſtatem exponemus, a ſimplicium medicamentorum natura ſumpto principio. Nam hoc longe utiliſſimum fuerit iis, qui non ſolum in univerſali compoſitionis methodum ac uſum talium medicamentorum cupiant intelligere, ſed etiam ſuomet ipſorum marte conficere poſſe, et quae a veteribus citra diſtinctionem tradita ſunt, qualemnam facultatem habeant, dignoſcere. Quod igitur primum Andromachus prodidit, inſpiciamus, proponentes conſiderantesque ſimplicia ſingula, quibus confectum eſt. Primum igitur reſinae ſtrobilinae in eo meminit, quae ut in commentariis de ſimplicium medicamen-

τάτη τε τῶν ῥητινῶν ἡ τοιαύτη, καθάπερ ἡ τερμινθίνη μετριωτάτη πασῶν εἰς ἄμφω. πᾶσαι μὲν γὰρ αἱ ῥητίναι θερμαίνουσί τε καὶ ξηραίνουσιν, ἀλλ' αἱ μὲν μᾶλλον, αἱ δ' ἧττον αὐτῶν ταῦτα δρῶσιν. ἰσχυροτάτη μὲν οὖν ἐστιν ἡ στροβιλίνη, μετριωτάτη δ', ὡς ἔφην, ἡ τερμινθίνη. καὶ μέντοι καὶ ξηραίνει τάχιστα μὲν ἡ στροβιλίνη καὶ τὸ καλούμενον ἰδίᾳ προσηγορίᾳ πιτύϊνον φύσημα, ῥητίνη μὲν ὑπάρχον τῷ γένει καὶ αὐτὸ, ξηραῖνον δὲ καὶ θερμαῖνον, ἀλλὰ τῷ μὲν ξηραίνειν οὐκ ἀπολείπεται τῆς στροβιλίνης, τῷ θερμαίνειν δὲ οὐκ ὀλίγον λείπεται. αὗται μὲν οὖν ἀλιπεῖς εἰσι ξηρανθεῖσαι, διὸ καὶ τὰς εὐαφεῖς ἐμπλάστρους οὐ δύνανται κατασκευάζειν, ὥσπερ αἱ γλίσχραι τε καὶ ὑγραί. μεταξὺ δὲ τοῦ τε πιτυΐνου φυσήματος καὶ τῆς στροβιλίνης ῥητίνης ἐστὶν ἡ ἐλατίνη, κατά γε τὸ θερμαίνειν ὑγρὰ μὴν, ἕως πλείονος αὐτὴ διαμένει, καθάπερ καὶ τῆς κολοφωνίας ἡ λιβανίζουσα, καὶ ταύτην γε μόνην ἔνιοι καλοῦσι κολοφωνίαν, ἡδύ τι κατὰ τὴν ὀσμὴν ἔχουσα, ὥσπερ ἡ ἐλατίνη καὶ θερμαίνουσα συμμέτρως, ὡς ἐκείνη. γεννᾶται δ' ὀλίγη πάνυ καὶ διὰ τοῦτο τίμιος ὑπάρχει. ὑγροτάτη γε [677] μὴν ἁπασῶν ἐστι τῆς

torum facultatibus afferui, refinarum longe calidiffima eft, ficut terebinthina ambabus qualitatibus omnium moderatiffima, omnes fiquidem refinae calefaciunt et exiccant, fed hae magis, illae minus. Validiffima igitur eft ftrobilina, moderatiffima, ut dixi, terebinthina. Quin etiam ficcat celerrime ftrobilina, et quod peculiari appellatione pityinon phyfema dicitur, refina quidem et ipfum genere, caeterum ficcans et calefaciens, ficcando autem a ftrobilina non fuperatur, calefaciendo plurimum. Hae ergo exiecatae pinguedinis expertes funt, ideoque emplaftra bene adhaerentia conficere non habent, ut vifcofae et liquidae. Inter pityinon phyfema, id eft piceam et ftrobilinam refinam, media calore abietina eft, liquida tamen diutius perdurat, ficut etiam colophonia illa, quae thus redolet et quae nonnullis fola vocatur colophonia, odoratu fuavitatem quandam referens ficut abietina et colore mediocri praedita ut illa, nafcitur autem admodum modica atque ob id pretiofa eft. Humidiffima ta-

λάρικος ὀνομαζομένης ῥητίνης, ἡ ἑτέρα διαφορά. διττὴ γάρ πώς ἐστι καὶ αὕτη, παραπλησία μὲν ἡ ἑτέρα τῇ τερμινθίνῃ κατὰ πάντα, δριμυτέρα δὲ αὐτῆς ἡ ἑτέρα καὶ τερμοτέρα καὶ ὑγροτέρα καὶ κατὰ τὴν ὀσμὴν ἀηδεστέρα καὶ κατὰ τὴν γεῦσιν πικροτέρα καὶ θερμοτέρα. ἡ δ᾽ ὑφισταμένη τοῖς τὴν πευκίνην ῥητίνην περιέχουσι κεραμείοις ὑγρὰ ῥητίνη κατὰ μὲν τὴν σύστασιν καὶ τὴν χρόαν ἀκριβῶς ἔοικε τῇ τερμινθίνῃ, τῇ δ᾽ ὀσμῇ καὶ τῇ γεύσει διενήνοχεν, ἀηδεστέρα μὲν οὖσα κατὰ τὴν ὀσμὴν, ὥσπερ καὶ δριμυτέρα, καὶ κατὰ τὴν γεῦσιν δακνωδεστέρα· διὸ καὶ κάλλιόν ἐστι τὴν τερμινθίνην μιγνύειν ἅπασι τοῖς μέλλουσιν ἕλκη καλῶς ἰάσασθαι φαρμάκοις, ἐπειδὴ πρῶτός τε καὶ ἄριστος ἐν αὐτοῖς ἐστι σκοπὸς ἄδηκτον εἶναι τὸ προσφερόμενον. ἐπὶ τὴν προκειμένην οὖν ἀνέλθωμεν ἔμπλαστρον, εἰς ἣν ὁ Ἀνδρόμαχος ἐμβαλεῖν κελεύει τῆς στροβιλίνης ῥητίνης τὰς τ´. ταῖς ἑκατὸν δραχμαῖς τοῦ κηροῦ μεμιγμέναις, οὔτε τῆς συστάσεως οὔτε τῆς δυνάμεως ἀκριβῶς ἐστοχασμένος ἢ αὐτὸς ἢ ὅ γε συνθεὶς αὐτήν. οὔτε γὰρ ἐχέκολλος ἔσται καὶ δριμεῖα γενήσεται, βοήθημα δ᾽ αὐτῇ πρὸς ἄμφω καλῶς ἐποίησε τὸν λιβανωτὸν μίξας, ἀλλ᾽ ὡς

men omnium eſt altera laricis appellatae differentia, nam haec quoque duplex quodammodo eſt, una quidem ſimilis in omnibus terebinthinae, altera hac acrior, calidior, magis liquida et odoratu gravior et guſtu amarior calidiorque. Porro humida reſina, quae in continentibus pineam reſinam ſubſidet vaſis fictilibus, conſiſtentia et colore terebinthinae adamuſſim ſimilis, odore et guſtu diverſa, ingratior quidem olfactu, ſicut etiam acrior et guſtu mordacior. Quare ſatius eſt, terebinthinam omnibus medicamentis, quae ulcera recte curabunt, admiſcere, quoniam primus praecipuusque in eis ſcopus eſt, ut id, quod offertur, non mordeat. Igitur ad compoſitum emplaſtrum revertamur, in quo Andromachus ſtrobilinae reſinae drach. ccc, cerae drach. c, mixtis jubet injicere, neque conſiſtentiam, neque virtutem exacte aſſequutus vel ipſe vel qui id compoſuit. Neque enim glutinans erit et acre fiet, auxilium vero ei ad utrumque contulit thus admiſcens, verum pro illorum copia paucum adeo,

Ed. Chart. XIII. [677.] Ed. Baf. II. (330.)

πρὸς τὸ πλῆθος ἐκείνων ὀλίγον ἔμιξε καὶ μάλισθ᾽ ὅτι τοῦ ἰοῦ ∠ ν´. ἐμβάλλει, μέρος δ᾽ εἰσὶν ὄγδοον αὗται τῶν ἐκ τοῦ κηροῦ τε καὶ τῆς ῥητίνης ἀθροιζομένων τετρακοσίων. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἄν τις μέμψαιτο τῷ σκοπὸν ἔχοντι ξηραντικὸν ἱκανῶς ἐργάζεσθαι φάρμακον, ἐπείτοι τῷ τε σαρκωτικὸν αὐτὸ καὶ τῶν μετρίων τραυμάτων κολλητικὸν ἀποτελέσαι βουληθέντι, αἱ ∠ ν´. καλῶς ἂν μιγνύοιντο. καὶ γένοιτ᾽ ἂν οὕτω πραότερόν τε καὶ σαρκωτικώτερον ἐγκολλότερόν τε καὶ πολυχρηστότερον. ἐπαινεῖν δὲ χρὴ τὴν τοῦ λιβάνου μῖξιν, εἰς σύστασιν ἐμπλαστρώδη βοηθοῦντος· ἀνώδυνός τε γάρ ἐστι καὶ πεπτικός. εἰ μὲν οὖν ἴσον αὐτοῦ σταθμὸν ἐμίξατο τῷ ἰῷ, τουτέστι τὰς ∠ ν´. ἐγκολλότερόν τ᾽ ἂν, ὡς ἔφην, εἰργάσατο καὶ πραότερον τὸ φάρμακον. ἐπεὶ δ᾽ εἴκοσι καὶ ε´. ἔμιξε, τὴν ξηραντικὴν ἰσχὺν τοῦ ἰοῦ φυλάξαι βουληθεὶς ἐπιτήδειον εἴργασται τὴν ἔμπλαστρον, εἴς τε μειζόνων τραυμάτων κόλλησιν, ἑλκῶν τε δυσθεραπεύτων ἴασιν. ὅτι τε τοιοῦτον αὐτὸ γενέσθαι προὔθετο δηλοῖ καὶ ἡ τοῦ ὄξους μῖξις. ἐν ἡμῖν οὖν ἐστι καὶ σφοδρότερον ἐργάζεσθαι καὶ πραότε-

praefertim quum aeruginis drachmas quinquaginta immittat, octavam partem quadringentorum ex cera refinaque collectorum explentes. Atqui nemo hoc illi vitio verterit, utpote cui confilium fuerit medicamentum conficere vehementer exiccans, quum et alioquin ipfum carni generandae ac mediocribus glutinandis vulneribus aptum reddere volenti, drachmae quinquaginta mifceri recte poffint, itaque lenius, ad carnem producendam commodius, adhaerendo pertinacius et ad multa utilius fieri. Commendanda vero eft thuris commixtio, quod emplaftri coagmentum juvet, anodynon enim eft et concoquit. Quare fi aequa ipfius portio aerugini fuiffet conjuncta, hoc eft drachmae quinquaginta, glutinantius, ut dixi, redditum fuiffet et mitius medicamentum. Quoniam vero vigintiquinque adjecit, ficcantem aeruginis vim fervare curans, emplaftrum ad glutinandum majora vulnera et ulceribus vix fanabilibus curandis idoneum factum eft, quodque tale ipfum fore in animo habuerit aceti quoque mixtura innuit. Penes nos itaque eft et vehementius

ρον αὐτὸ, μιγνύουσι ἤτοι πλέον ἢ ἔλαττον ὄξους, ὡσαύτως δὲ δριμύτερον ἢ ἀδηκτότερον. ἐκ μὲν γὰρ τῆς τοῦ δριμυτέρου μίξεως, ὥσπερ καὶ τῆς τοῦ πλέονος, ξηραντικώτερον ἔσται τὸ φάρμακον, κολλητικώτερόν τε τῶν (331) ἐναίμων, οἰνώδους ὄξους μιχθέντος. ἄμεινον δ' ἐν τῇ συνθέσει τὸν ἰὸν σὺν ὄξει δριμεῖ λεαίνειν ἡμέραις πλείοσιν ἐν ἡλίῳ θερμῷ. τὸ μὲν γὰρ δηκτικὸν αὐτοῦ πραϋνθήσεται, τῆς δυνάμεως δ' οὐδὲν ἐλαττωθήσεται. τὸν λιβανωτὸν δ' οὐκ ἀναγκαῖον ἐξ ἀρχῆς μιγνύειν, ἀλλ' ἀρκεῖ μία πρὸς ταῦτα ἡμέρα. μεμνῆσθαι γὰρ ὑμᾶς νομίζω καὶ τούτου πολλάκις εἰρημένου τῶν μὲν ἰσχυρῶν φαρμάκων, ὁποῖός ἐστιν ὅ τε ἰὸς καὶ τὸ μίσυ καὶ ἡ χαλκῖτις καὶ τὸ σῶρυ καὶ ἡ λεπὶς ἥ τε χάλκανθος ἐν ὄξει λειουμένων ἡμέραις πλείοσι, τὴν μὲν δῆξιν ἀμβλύνεσθαι, τὴν δ' ἀρετὴν αὐξάνεσθαι. παχυμερέστερα γὰρ φύσει ὄντα τὰ μεταλλικὰ πάντα, μέχρι βάθους τῶν θεραπευομένων σωμάτων οὐκ ἐκτείνει τὰς δυνάμεις. ὅπως οὖν γένηται λεπτομερέστερα τὴν διὰ τῆς τρίψεως καὶ τοῦ ὄξους αὐτοῖς κατεργασίαν χρὴ προστίθεσθαι· διὰ ταύτης γὰρ ἀκριβῶς λε-

et lenius ipſum facere vel plus aceti vel minus miſcentes, ſicut acrius vel minus mordax. Etenim ex acrioris mixtione, quemadmodum etiam copioſioris, medicamentum exiccabit fortius et cruentorum erit glutinantius, ſi vinoſum acetum ſit adjectum. Porro praeſtat in compoſitione pluſculis diebus aeruginem ex aceto acri in ſole calido allaevigare; quod enim in eo mordax eſt, miteſcet virtusque nihilo fiet minor. Thus autem initio admiſcere neceſſarium non eſt, verum huic dies unus ſatis eſt. Siquidem meminiſſe vos puto et hujus, quod toties repeto, fortium medicamentorum, cujusmodi eſt aerugo, miſy, chalcitis, ſory, aeris ſquama vel chalcanthum, ex aceto diebus pluribus contritorum morſum obtundi, bonitatem augeri. Quoniam enim metallica, ut quae craſſioribus natura conſtant partibus, facultatem ſuam in altum usque corporis, quod curatur, non extendunt, ideo ut tenuiora fiant, iis per trituram et acetum adhibendus eſt cultus; haec enim curioſe ita attenuata ad intima us-

πτουργηθέντα μέχρι τοῦ βάθους καταδύεται. προσέρχεται δέ τι καὶ ἄλλο χρηστὸν ἐν ταῖς τοιαύταις παρασκευαῖς τῶν φαρμάκων, ἀκριβῶς γὰρ κατεργασθέντα διεξέρχεται τοὺς κατὰ τὸ σῶμα πόρους, μηδαμόθεν κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν ἰσχόμενα καὶ διὰ τοῦτο, κἂν ᾖ θερμότερα φύσει, [678] χωρὶς τοῦ δάκνειν ἐνεργεῖ. καὶ τῶν χυμῶν οὖν αὐτῶν κατὰ τὸ σῶμα γεννωμένων οἱ μὲν λεπτοὶ διαπνέονται ῥᾳδίως ἄνευ δήξεως, οἱ παχύτεροι δὲ κατεχόμενοί τε καὶ σφηνούμενοι λυποῦσιν, ὅταν ὦσι δακνώδεις. ὁ δ' αὐτὸς λόγος ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν καυθέντων μεταλλικῶν φαρμάκων, ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν ἐκ τῆς τοῦ πυρὸς ὁμιλίας διασώζει τι δακνῶδες, ὃ κατὰ τὰς πλύσεις ἀποθέμενα παντάπασι ἄδηκτα γίνεται. τὰ δ' ἀντὶ τοῦ πυρὸς ὅμοιόν τι καύσει παθοῦντα κατὰ τὴν δι' ὄξους ἐν ἡλίῳ τρίψιν οὐδὲ τὴν ἐκ τοῦ πυρὸς ἐπικτᾶται θερμότητα. λειούμενά γε μὴν ἐν ὄξει καὶ τὰ καυθέντα πολὺ βελτίω γίνεται. ταῦτά τε οὖν κοινὰ πολλῶν φαρμάκων ἐστὶν ἀναγκαῖα γιγνώσκεσθαι, τό τε τῆς χρήσεως αὐτῶν ὁμοίως, ἄλλο μὲν ἐπ' ἄλλων παθῶν. ἐπὶ δὲ τῶν κοίλων, ὅταν ἀνα-

que penetrant. Accedit autem et aliud quoddam commodum in hujusmodi medicamentorum praeparationibus, quod diligenter elaborata corporis meatus nusquam inter eundem retenta pertranfeunt, ejusque rei gratia et fi calidioris naturae fint, fine morfu munere fuo funguntur. Quin et inter humores ipfos in corpore generatos tenues facile citra morfum perfpirant, craffiores retenti obftructique moleftant, ubi mordaces fuerint. Eadem ratio eft in metallicis medicamentis combuftis, fed illa ex ignis commercio nonnihil mordax perfervant, quod per lavationes deponunt ac lenia prorfus redduntur. Quibus autem fimile quippiam uftioni ex tritura cum aceto in fole facta ignis loco accidit, ea neque ex igne genitum calorem confequuntur, fi tamen et quae combufta funt, ex aceto laevigentur, multo praeftantiora fiunt. Igitur tum haec multorum medicamentorum communia funt cognitu neceffaria tum ufus ipforum fimiliter, alius quidem in aliis affectibus, in cavis vero ulceribus cum

ληφθέντα μοτοῖς ἐπεμβάλλεται. τὴν γοῦν προκειμένην ἔμπλαστρον, εἰ τήξας μετὰ ῥοδίνου χρῷο, χρησίμη μὲν ἐπὶ ῥυπαρῶν τε καὶ ὑγρῶν ἔσται ἑλκῶν, δακνώδης δ' ἐπὶ τῶν ἀπεριστάτων, καὶ διὰ τοῦτο δεήσει μιγνύειν αὐτῇ κηρωτὴν ὑγρὰν ἐκ κηροῦ καὶ ῥητίνης γεγονυῖαν ἤτοι διὰ ῥοδίνου τετηγμένην ἢ δι' ἐλαίου. γένοιτο δ' ἄν ποτε καὶ μυρσίνου χρεία καὶ χρὴ καὶ τῆς τούτων μίξεως ἐπίστασθαί τινα μέθοδον. ἐλαίου γοῦν ἓν μὲν ὄνομα, ποιότης δὲ καὶ δύναμις οὔ. τὸ μὲν γὰρ ὀμφάκιον ψυχρότερον, τὸ δ' ἐκ πεπείρων τῶν ἐλαιῶν θερμότερον. εἰ δὲ χρονίσειεν, αὐξήσει τὴν τοῦ θερμαίνειν δύναμιν. οὕτως δὲ καὶ τὸ μὲν ἁλῶν ἔχον, εἰς ὅσον ἂν ἐκείνων μεταλάβῃ, θερμαντικώτερόν τε καὶ ξηραντικώτερον τοῦ μὴ προσλαβόντος. τὸ δ' ἁπαλοὺς κλῶνας ἐλαίας, οὓς θαλλοὺς ὀνομάζουσι στυπτικώτερον. ὑπαγορεύει δέ σοι τὸ χρησιμώτερον ἥ τε τοῦ ἕλκους ἰδέα καὶ ἡ τοῦ θεραπευομένου σώματος φύσις, τοῦ μὲν ἕλκους ὑπὸ τῶν ἐναντίων θεραπευομένου, τοῦ δ' ἑλκομένου σώματος ὑπὸ τῶν ὁμοίων, ὥστε καὶ μυρσίνῳ τήξεις τὸ μέλλον ἔμμοτον ἔσεσθαι φάρμακον, ὅταν σοι φαίνηται πλαδαρωτέρα τοῦ προσήκοντος

linamentis excepta exponuntur. Propoſitum itaque emplaſtrum ſi ex roſaceo liquefaciens eo utaris, prodeſt ſordidis et humidis ulceribus, aperiſtata vero, id eſt aperta, mordicat, cujus rei cauſa miſcendum ei eſt ceratum liquidum ex cera et reſina confectum vel ex roſaceo vel ex oleo liquefactum. Poteris interdum et myrteo uti, atque horum mixtionis methodum quandam intelligas oportet. Olei ſane nomen unum eſt, qualitas et facultas diverſa. Nam omphacinum frigidius, ex maturis oleis preſſum calidius eſt, temporis autem proceſſu calefaciendi vim auget. Sic etiam quod ſalem habet, quantum ex illo ſumpſerit, tanto calidius eſt, magisque ſiccat, quam quod ipſius expers eſt. Quod ſurculos oleae, quos thallos nominant, continet, valentius aſtringit. Indicat autem tibi id, quod eſt utilius, et ulceris forma et corporis aegri natura, ulceris quidem ſanandi contrariis, corporis autem ulcerati ſimilibus. Quapropter medicamentum, quod linamento exceptum immittendum eſt, myrteo liquefacies,

Ed. Chart. XIII. [678.] Ed. Baf. II. (331.)

ἡ γεννωμένη σὰρξ εἶναι καὶ μᾶλλον ὅταν ἐγγὺς ᾖ τοῦ συνουλοῦσθαι τὸ ἕλκος, ὡς ὅταν βραχύ τι φλεγμονῆς ἐν τοῖς πέριξ ὑπολείπηται, κάλλιστόν ἐστι σὺν ῥοδίνῳ τήκειν τὸ φάρμακον. ἄριστον δὲ ῥόδινον ἔμαθες εἶναι τὸ διὰ ῥόδων μόνον πολλῶν ἐμβραχέντων ἐπὶ πλέον ἐλαίῳ, χωρὶς ἁλῶν ἐσκευασμένῳ γεγονός. ἐὰν οὖν ταῦτά τις ἐν μνήμῃ προχείρῳ διὰ παντὸς ἔχῃ μεμνημένος τε ᾖ, καθάπερ ἔφην, πάντων τῶν ἁπλῶν φαρμάκων τῆς δυνάμεως, αὐτός τε συνθήσει πολυειδεῖς ἐμπλάστρους χλωρὰς, ἑκάστῃ τε τῶν ἤδη συγκειμένων ἄριστα χρήσεται. τὴν γοῦν προτεθεῖσαν ἄχρι δεῦρο κατὰ τὸν λόγον ἔμπλαστρον, ἣν πρώτην τῶν χλωρῶν ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος, ἔνεστι μεταῤῥυθμίζειν πολυειδῶς, τοῦτο μὲν ἀντὶ τῆς στροβιλίνης ῥητίνης ἄλλην τινὰ βάλλοντα, τοῦτο δ' αὐξάνοντα τὸν λιβανωτὸν ἢ σὺν αὐτῷ βάλλοντά τι τῶν ξηρῶν σαρκωτικῶν, οἷον ἶριν, ἀριστολοχίαν, ὀρόβινον ἄλευρον, ὅσα τ' ἄλλα τοιαῦτα. καὶ μέντοι καὶ μαλακτικὸν τῶν ἐσκληρυσμένων χειλῶν τοῦ ἕλκους ἔνεστι μιγνύντα ποικίλλειν τὴν σύνθεσιν. ἐξ ἧς ἐννοίας ἔνιοι μὲν ἀμμωνιακὸν θυ-

quum generata caro flaccidior quam par est apparet, praesertim ulcere ad cicatricem perveniente propemodum. Nam quum pauxillum quiddam phlegmones in ambientibus partibus relinquitur, optimum est medicamentum ex rosaceo liquare. Rosaceum vero praestantissimum esse novisti, quod solis rosis pluribus in oleo citra salem praeparato diutius maceratis confectum est. Si ergo haec quispiam in memoria prompta semper habeat, nec oblitus sit, ut praecepimus, omnium simplicium medicamentorum potentiae, et varia ipse emplastra viridia componet et singulis jam confectis optime utetur. Emplastrum igitur hactenus in sermone propositum, quod primum viridium scripsit Andromachus, multifariam licet adaptare, partim pro strobilina resina aliquam aliam adjiciendo, partim thus augendo vel cum eo siccum aliquod carne explens, velut irim, aristolochiam, ervi farinam atque hujus generis alia admiscendo. Quin etiam, quod ora ulceris indurata emolliat, miscendo compositionem variare licet. Unde nonnulli guttam ammoniaci et galbanum,

μίαμα καὶ χαλβάνην, ἔνιοι δὲ μυελὸν ἐλάφειον ἢ μόσχειον ἢ στέαρ ἔμιξαν, ὥσπερ γε πάλιν ἄλλοι τῶν ἀποκρουστικῶν τι τὰς ἐπιῤῥοὰς ἀναστεῖλαι βουλόμενοι. κατὰ τοῦτο γοῦν οἱ μὲν τὴν σχιστὴν στυπτηρίαν, οἱ δὲ τὴν στρογγύλην, οἱ δὲ τὴν ὀμφακίνην ἐνέβαλον κηκῖδα. τὸ λάδανον δὲ ἕτεροι τὰς δυνάμεις ἀμφοτέρας ἔχον ἔμιξαν μαλακτικήν τε καὶ ἀποκρουστικὴν, ὅπως τὰ χείλη μαλάττοιτο καὶ μηδὲν ἐκ τῶν ὑπερκειμένων ἐπιῤῥέοι. καὶ μὴν καὶ ὅσοι τὰ δυσαλθῆ θεραπεῦσαι ἠβουλήθησαν, ὡς πολύχρηστον εἶναι τὸ φάρμακον, ἔμιξαν τοῖς προειρημένοις χρυσόκολλαν ἢ διφρυγὲς ἢ χαλκὸν κεκαυμένον ἢ λεπίδα, τινὲς μὲν χαλκοῦ, τινὲς δὲ στομώματος ἢ σιδήρου. [679] καὶ σχεδὸν ἅπαντα τὰ νῦν εἰρημένα φυλάττει τὴν χρόαν τῶν χλωρῶν ἐμπλάστρων, ἕτερα δὲ τῶν αὐτῶν ὄντα δυνάμεων, εἰ μιχθείη, διαφθείρει. διόπερ οὐδὲ ἐγὼ πάντων ἐμνημόνευσα τῶν καθ' ἑκάστην δύναμιν, ἀλλὰ μόνων ἐκείνων, ὅσα τὴν χρόαν φυλάξει τῆς συντιθεμένης ἐμπλάστρου. προετέθη γὰρ οὐχ ἁπλῶς εἰπεῖν ὑπὲρ ἐμπλάστρων κολλητικῶν ἢ σαρκωτικῶν, ἀλλὰ μετὰ τοῦ χλωρὰς ὑπάρχειν αὐτὰς, ὥστε καὶ ταῦτα τὰ νῦν εἰρημένα καὶ χάλ-

nonnulli medullam cervinam aut vitulinam aut fevum admifcuerunt, ficut rurfus alii repellens aliquod, dum influxus conantur reprimere. Hac ratione igitur alii fciffile alumen, alii rotundum, alii gallam immaturam adjecerunt, quidam ladanum utraque virtute praeditum, molliendi videlicet et repellendi, ut labra emolliantur et nihil ex fuperioribus influat. Infuper qui vix fanabilia curare ftuduerunt, ut multiplicis ufus medicamentum effet, adjunxerunt enumeratis chryfocollam vel diphryges vel aes combuftum vel fquamam, aliqui aeris, aliqui chalybis vel ferri. Et prope omnia modo enarrata viridium emplaftrorum colorem fervant, alia vero iisdem facultatibus praedita mixta corrumpunt. Quare nec ego omnium memini pro qualibet facultate, fed illorum duntaxat, quae emplaftri compofiti colorem tuebuntur, non enim de glutinantibus vel iis, quae carni alendae funt, emplaftris fimpliciter, verum de eisdem viridibus dicere etiam ftatuimus. Quamobrem haec modo narrata et

Ed. Chart. XIII. [679.] Ed. Baf. II. (331.)

κανθος καὶ ὠμὴ χαλκῖτις βραχεῖ μέτρῳ μιγνύμενα φυλάττει τὴν χρόαν τῶν προκειμένων ἐν τῷ λόγῳ φαρμάκων. περὶ μὲν οὖν τῆς συνθέσεως τῶν τοιούτων αὐτάρκως εἴρηται, περὶ δὲ τῆς χρήσεως αὐτῶν προσγεγράφθαι μὲν ἐχρῆν ὑπ' Ἀνδρομάχου καὶ ταύτην. ἐπεὶ δὲ ἐκείνῳ παραλέλειπται, προσθήσομεν ἡμεῖς αὐτὴν, εἰπόντες γε πρότερον ἕνα λόγον κοινὸν ἐπὶ τῇ χρήσει τῶν τοιούτων φαρμάκων. ἀναγκαῖος δὲ ὁ λόγος οὗτός ἐστιν· εἶτα τὴν καθόλου μέθοδον εἰπόντας τὰς κατὰ μέρος ἐπὶ τοῖς ἐκείνην μαθοῦσι ποιεῖσθαι προσῆκεν. διαλεκτικῶν δὲ ἀνδρῶν ἐστιν ἔργον τὸ τοιοῦτον, τὰς κατὰ μέρος ἐπὶ πασῶν γράφειν αὐτοῖς, ὡς ὁ Ἥρας καὶ Κρίτων καὶ ὁ Ἀσκληπιάδης καὶ ἕτεροι δὲ πολλοί. καὶ μὴν καὶ τρίτον εἶδός ἐστι διδασκαλίας, ὅπερ ἡμεῖς ποιοῦμεν μήτε ἐπὶ πάντων τῶν κατὰ μέρος φαρμάκων τὴν χρῆσιν γράφοντες, ἀλλὰ μηδὲ τῇ καθόλου κοινῇ τῆς μεθόδου διδασκαλίᾳ μόνῃ τὸ πᾶν ἐπιτρέποντες, ἀλλὰ διδάσκοντες μὲν ταύτην πρώτην, ἐπ' αὐτῇ δὲ ἓν ἢ δεύτερον ἢ καὶ τρίτον παράδειγμα γράφοντες ἕνεκα σαφηνείας τε καὶ γυμνασίας τῶν μανθανόν-

atramentum futorium et chalcitis cruda, fi brevi menfura admifceantur, colorem medicamentorum in fermone praecedentium refervant. Itaque de talium compofitione abunde fatis actum eft. Ufum vero ipforum quoniam Andromachus omifit, a quo traditum effe conveniebat, nos apponemus, communem unum de talibus medicamentis ufurpandis fermonem plane neceffarium praefati, deinde univerfalem methodum interpretati, particulares eorum caufa, qui illam didicerunt, convenit effingamus. At hujusmodi opus ad dialecticos pertinet in omnibus particulares ipfis perfcribere, ficut Heras, Crito, Afclepiades aliique complures factitarunt. Atqui etiam tertia difciplinae fpecies eft, quam nos tractamus, neque in omnibus particularibus medicamentis ufum fcribentes, imo nec univerfim communi methodi difciplinae foli totum concedentes, fed hanc quidem primam docentes, inde vero unum vel alterum vel etiam tertium exemplum claritatis et exercitii difcentium gratia accom-

των. ὥσπερ ἀμέλει καὶ νῦν ἔργῳ δείκνυμεν αὐτὰ, ὡς ἤδη καὶ διὰ τῶν ἔμπροσθεν αὐτὰ πράξαντες. εἰς ὅσον γὰρ ἥκει τοῦ ξηραίνειν τε καὶ ῥύπτειν τὸ φάρμακον εὑρόντες ἐκ τῆς τῶν συνθέντων αὐτὸ δυνάμεως, ἐκ ταύτης εὑρήσομεν καὶ τὴν διάθεσιν, ἐφ᾽ ἧς ἔσται χρήσιμον. (332) ἔνθα μὲν γὰρ ὑγρότης τε πολλὴ καὶ ῥύπος δαψιλὴς, ἐνταῦθα χρὴ προσφέρειν ἀξιολόγως ξηραντικόν τε καὶ ῥύπτον φάρμακον· ἔνθα δὲ τὸ καλούμενον ἀπερίστατον ἕλκος ἐστὶ σαρκώσεως δεόμενον, ἐνταῦθα τὸ μετριώτατον τῶν ξηραινόντων τε καὶ ῥυπτόντων. τὸ δ᾽ ἧττόν τε καὶ μᾶλλον ἐν αὐτῷ παρὰ τῆς τοῦ θεραπευομένου φύσεως εὑρίσκειν προσήκει. τοῖς μὲν γὰρ σκληροτέροις σώμασιν ἢ διὰ φυσικὴν κρᾶσιν ἢ διὰ ἡλικίαν ἢ διὰ χώραν ἢ ἐπιτηδεύματα μᾶλλον ξηραίνοντα προσφέρειν χρὴ, τοῖς δ᾽ ὑγροτέροις τὰ ἧττον. ἡ μὲν οὖν πρώτη χρῆσις ἑκάστου τῶν ἐμμότων ὀνομαζομένων φαρμάκων, ἐκ τῶν εἰρημένων ἄρτι σκοπῶν λαμβάνεται στοχαστικῶς. ἡ δευτέρα δὲ, ὡς καὶ πρόσθεν ἔφην, ἐκ τῶν κατὰ τὸ θεραπευόμενον σῶμα φαινομένων σημείων. εἰ μὲν γὰρ ἀφλέγμαντόν τε καὶ

modantes. Quemadmodum ſane ea et nunc re ipſa oſtendimus, ut jam in prioribus quoque fecimus. Nam quatenus medicamentum exiccet detergatque cum ex ſimplicium facultate, quae id conſtituunt, invenerimus, inde ſimul affectionem, cui conveniet, adipiſcemur. Ubi enim humiditas multa et copioſa ſordes eſt, ibi deficcans evidenter purgansque medicamentum applicare oportet, ubi vero apertum, aperiſtaton vocant, ulcus eſt, carnis indigum, moderatiſſimum inter exiccantia detergentiaque competit. Verum minoris majorisque in eo rationem ab aegri natura ſumere conducit. Siquidem durioribus vel ex temperamento naturali vel aetate vel loco vel ſtudiis, corporibus magis exiccantia exhibenda ſunt, humidioribus minus. Quapropter primus cujusque medicamenti linteolis excepti, emmoton appellatur, uſus ex praedictis nuper ſcopis conjecturali artificio ſumitur: ſecundus, ut etiam antea monuimus, ex ſignis in corpore curando apparentibus. Si namque cavum ulcus

καθαρὸν εὑρίσκοιτο τὸ κοῖλον ἕλκος, οὐδὲν χρὴ νεωτερίζειν· εἰ δ' ὑγρότερον ἢ ῥυπαρώτερον, ἐπιτείνειν χρὴ τὸ ξηραντικὸν καὶ ῥυπτικὸν φάρμακον. εἰ δὲ κοιλότερον ἢ πρόσθεν, ἐκλύειν. ἐπιτείνεται μὲν οὖν μέλιτος μίξει, πραΰνεται δὲ ἐλαίου καὶ κηρωτῆς ἤ τινος τῶν ἐλαιωδῶν, ὁποῖόν ἐστι τό τε ῥόδινον καὶ τὸ μύρσινον καὶ τὸ κύπρινον ἁπλῶς ἐσκευασμένα, χωρὶς τῶν στυμμάτων, ἅπερ προστιθέασιν, ἤτοι γε εὐωδίας ἕνεκεν ἢ τοῦ μέχρι πλείονος χρόνου διαμένειν ἀπαθῆ τὰ σκευασθέντα. εἰ δέ τις ἡμῖν τῶν φιλεγκλημόνων ἐγκαλέσειεν, ὡς παρὰ τὸ προκείμενον ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τὰς χρήσεις τῶν φαρμάκων ἄγουσι τὸν λόγον, ὑποσχομένοις περὶ συνθέσεως αὐτῶν ἐρεῖν, ἐννοήσας ὅτι καὶ κατὰ τὴν χρῆσιν γίγνεταί τις σύνθεσις ἡσυχασάτω. πρώτη μὲν γὰρ ἐν αὐτῇ σύνθεσίς ἐστιν ἡ τῶν μιγνυμένων τῇ κηρωτῇ φαρμάκων, δευτέρα δ' ἐν τῷ ῥόδινον ἢ μύρσινον ἢ κύπρινον ἢ σχοίνινον ἔλαιον ἢ μέλι προστιθέναι. καὶ περὶ μὲν τούτων ἅλις. [680] ἐπὶ δὲ τὴν γραφὴν τῶν ἤδη πεῖραν ἱκανὴν δεδωκότων ἐμπλάστρων ἀφίξομεν. ταῦτα μὲν οὖν ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος

citra phlegmonen et purum inveniatur, nihil novum tentare oportet, si humidius vel sordidius, intendere desiccans detergensque medicamentum ratio postulat, si cavum magis quam prius existit, solvere; intenditur itaque mellis mixtione, mitigatur ex oleo et cerato vel oleoso quopiam, cujusmodi est rosaceum, myrteum et cyprinum simpliciter praeparata sine spissamentis, quae addunt odoris gratia, vel ut confecta diutius ab injuriis immunia permaneant. Jam vero si contentiosus quispiam nos increpet, tanquam praeter id, quod ab initio instituimus, ad medicamentorum usus orationem deducamus, polliciti nos de eorum compositione verba facturos, ille considerato quod in usu etiam confectura quaedam fit, silentium sibi imponat. Prima enim medicamentorum, quae cerato miscentur, in eo confectio est, altera rosaceo vel myrteo vel cyprino vel lentiscino oleo vel melle apposito constat. Atque de his satis. Verum ad emplastra, quae jam per experientiam abunde probata sunt, transeamus. Haec igitur Andromachus memoratu digna me-

ἀξιόλογα φάρμακα τοῖς ἐπισταμένοις χρῆσθαι. τοιούτων δ' ὄντων αὐτῶν ἐκλέγεσθαι χρὴ τά τ' ἐξ ἐλαττόνων ἢ εὐποριστοτέρων τῶν ἁπλῶν συγκείμενα καὶ τὰ πολυχρηστότερα καὶ τὰ τοῦ προκειμένου σκοποῦ μάλιστ' ἐχόμενα. γένοιτο δ' ἂν ὃ λέγω σαφέστερον ἐπὶ παραδείγματος. ἔστω δὴ τὸ παράδειγμα κοῖλον ἕλκος ἀπερίστατον ἐν ὑγιεινῷ σώματι. τὸ δὲ τοιοῦτον ἕλκος ὑπὸ τῆς καλουμένης λιτῆς χλωρᾶς ἐμπλάστρου θεραπευθήσεται, τακείσης ἅμα ῥοδίνῳ. λιτὴν δὲ καλοῦσι τὴν ἐξ ἰοῦ καὶ κηροῦ καὶ ῥητίνης. ἐγὼ δὲ, ὡς ἔφην, ἑκατέρου μίγνυμι τὸ ἴσον, ἰοῦ δὲ τὸ δέκατον ἢ ιβ' ἢ ὄγδοον. ἔστι δὲ δηλονότι δωδέκατον μὲν, εἰ λίτραν κηροῦ καὶ λίτραν ῥητίνης, ἰοῦ δὲ μίξαιμεν οὐγγίας δύο. τὸ δέκατον δὲ, εἰ ταῖς δύο οὐγγίαις τοῦ ἰοῦ μίξαιμεν εἴκοσι συναμφοτέρου, τῆς τε ῥητίνης καὶ τοῦ κηροῦ, τουτέστιν εἰ ἑκατέρου δέκα. καὶ μέντοι κἂν εἰ τὸ ὄγδοον μέρος ἰοῦ μίξωμεν τῇ διὰ τοῦ κηροῦ καὶ τῆς ῥητίνης κηρωτῇ, καὶ οὕτως εὖ ἕξει. δριμύτερον μὲν γὰρ ἔσται καὶ ῥυπτικώτερον τὸ τοιοῦτο φάρμακον, οὐ μὴν ἄχρηστόν γε. τοῖς γὰρ σκληροῖς σώμασιν ἐπιτηδείως προσα-

dicamenta uſurpare ipſa ſcientibus praeſcripſit. Unde quum talia ſint, ea deligenda, quae ex paucioribus paratuve facillimis ſimplicibus componuntur, tum quae ad plura valent et propoſito maxime ſcopo ſerviunt. Res fiet exemplo ita dilucidior. Finge cavum ulcus apertum in ſano corpore, tale vero ab emplaſtro viridi, quod lite vocatur, liquefacto ex roſaceo curabitur, appellant autem litem quod ex aerugine, cera et reſina conficitur. Ego ſane, ut oſtendi, aequam utriusque portionem miſceo, aeruginis decimam vel duodecimam vel octavam. Eſt videlicet duodecima, ſi cerae pondo et reſinae tantundem, aeruginis ℥ ij, miſcuerimus, decima, ſi duabus aeruginis unciis, viginti ambarum, reſinae et cerae, hoc eſt utriusque decem adjiciantur, quin etiam ſi octavam aeruginis partem cerato ex cera et reſina confecto apponamus, etiam ſic bene habebit; nam acrius quidem magisque detergens hujusmodi medicamentum erit, non tamen inutile, duris enim corporibus percommode adhibebitur.

χθήσεται. καλλίων δὲ σύνθεσις ἔσται τὸ μὲν ὄγδοον μέρος ἰοῦ μιξάντων τῇ διὰ τοῦ κηροῦ καὶ τῆς ῥητίνης συνθέσει, προλειωσάντων δὲ πλείοσιν ἡμέραις τὸν ἰὸν μετὰ ὄξους δριμυτάτου. κάλλιον δ' ἂν εἴη, εἰ καὶ λιβανωτοῦ μίξαιμεν ἥμισυ μέρος ἢ κατὰ τὸν ἰόν. ἐλαίου δὲ μίξεις, ὅταν μὲν χωρὶς ὄξους τε καὶ λιβανωτοῦ σκευάζῃς τὸ φάρμακον, ἰσαρίθμους κυάθους ταῖς οὐγγίαις τοῦ ἰοῦ. ὅταν δὲ λιβανωτὸν καὶ ὄξος μιγνύῃς, ἐὰν μὲν ἡ φρυκτὴ λιπαρωτέρα πως ᾖ καὶ μαλακωτέρα καὶ θέρους σκευάζῃς, οὐδὲν μίξεις· ὅταν δὲ σκληρὰ καὶ χειμῶνος, ἕνα κύαθον. ἔνεστι δέ σοι καὶ τῷ κηρῷ τῶν ὑγρῶν τινα μιγνύοντι ῥητινῶν μηδ' ὅλως ἐλαίου δεηθῆναι. μίξεις δὲ τῆς μὲν ὑγροτάτης τὸ τρίτον τοῦ κατὰ τὸν κηρὸν σταθμοῦ, τῆς δ' ἧσσον ὑγρᾶς τὸ ἥμισυ. γενήσεται δὲ δηλονότι τοιαύτη τις σύνθεσις. τὸν κηρὸν καὶ τὴν ῥητίνην τήξας καὶ ψύξας μῖξον ἰοῦ μέρει ποτὲ μὲν ὀγδόῳ, ποτὲ δὲ δεκάτῳ, ποτὲ δὲ δωδεκάτῳ, γιγνώσκων ἐπὶ μὲν τῶν σκληρῶν σωμάτων τήν τε πρώτην συμμετρίαν ἁρμόττειν, ἐπὶ δὲ τῶν μαλακῶν τὴν τρίτην, ἐπὶ δὲ τῶν μέσων τὴν μέσην.

Melior evadet compositio, ubi octavam portionem aeruginis confecturae ex cera resinaque immiscuerimus, aerugine ex aceto quam acerrimo diebus plusculis ante in laevorem redacta. Praestantior erit, si etiam thuris partem dimidio *minorem* quam *fuit* in aerugine indiderimus. Olei pares numero cyathos aeruginis unciis adjunges, cum sine aceto et thure medicamentum conficis. Quando autem thus acetumque adjicis, siquidem fricta resina pinguior quodammodo molliorque sit ac aestate medicamentum praeparas, miscebis nihil, si vero dura idque per hiemem conficis, cyathum j, infundes. Quod si liquidarum quampiam resinarum cerae misceas, oleo prorsus carere licet. Liquidissimae quidem tertiam cerae portionem addes, minus liquidae dimidiam. Fiet autem videlicet hujusmodi quaedam compositio. Ceram resinamque liquatam ubi refrigeraveris, aeruginis parti nunc octavae, nunc decimae, alias duodecimae commisceto, cognoscens duris corporibus primam symmetriam convenire, mollibus tertiam, mediis mediam. Aeruginem ex aceto lae-

λειώσεις δὲ σὺν ὄξει τὸν ἰόν. εἰ δὲ πρᾳότερον βουληθείης ἐργάσασθαι τὸ φάρμακον, ἐμβάλλης τοῦ λιβανωτοῦ σταθμὸν ἥμισυν οὗ κατὰ τὸν ἰὸν ἐποιήσω. εἰ δέ τις τοῦδε πρᾳότερον, ἴσον τοῦ λιβανωτοῦ μίξεις τὸν ἰόν. καὶ χωρὶς δὲ τοῦ ξῦσαι ψύξαντες τὴν ῥητίνην μετὰ τοῦ κηροῦ καταχέομεν αὐτὰ τήξαντες ἐπὶ τὸν ἰόν τε καὶ τὸν λιβανωτὸν ἐν θυείᾳ μετ᾽ ὄξους λελειωμένα. αὗται μὲν οὖν αἱ πρῶται συνθέσεις ἐμπλάστρου χλωρᾶς, κολλητικῆς μὲν ἐναίμων τραυμάτων, ὅσα μὴ μεγάλα καὶ μέχρι συνουλώσεως δὲ τἄλλα δυναμένης ἰᾶσθαι καὶ σαρκούσης, εἰ τακείη μετά τινος ἐλαιώδους ὑγροῦ, λέγω δὲ ἐλαιώδη τό τε ῥόδινον, ᾧ μάλιστα χρῆσθαι προσήκει καθ᾽ ὃν εἴρηκα τρόπον ἐσκευασμένῳ, καὶ μετὰ τοῦτο τῷ μυρσίνῳ καὶ τῷ κυπρίνῳ καὶ τῷ σχινίνῳ, αὐτὸ δὲ τὸ ἔλαιον, ἐφ᾽ ὧν μὲν βούλει θερμότητός τι προσθεῖναι τῷ τηκομένῳ φαρμάκῳ τὸ κοινὸν τοῦτο μίξεις. ἐφ᾽ ὧν δὲ ψύξεως, τὸ καλούμενον ὠμοτριβὲς, ἐφ᾽ ὧν δὲ στύψεως μύρσινον. ἐφ᾽ ὧν δὲ μικτοῦ δυνάμεως ἐχούσης μέν τι καὶ πεπτικὸν, ἐχούσης δὲ καὶ ἀποκρουστικὸν τὸ ῥόδινον, ἐφ᾽ ὧν δὲ βραχείας στύψεως μετὰ πλείονος θερμότητος κύπρινόν τε

vigabis, fi lenius medicamentum voles efficere, thuris pondus dimidium ejus, quod aerugo continet, adjungens, fin hoc mitius, thus et aeruginem aequali modo committes. Atqui et refinam cum cera, ubi fine rafura refrigeraverimus, liquefactas aerugini thurique in pila ex aceto tritis fuperfundimus. Haec igitur primae compofitiones funt viridis emplaftri, quod cruenta quidem vulnera non adeo magna glutinat et reliqua ad usque cicatricem fanare poteft et carnem in eis producere, ex humido quodam oleofo liquatum. Voco autem oleofa, rofaceum, quo maxime ad illum, quem retuli, modum confecto utendum eft, et poft hoc myrteo, cyprino et lentifcino. Sed ipfum oleum, ubi medicamento liquefcenti caloris quippiam adjicere cordi eft, commune hoc mifcebis, in quibus refrigerare ftudes, id quod omotribes appellatur, ubi aftringere, myrteum, ubi mixtae facultatis aliquid, concoquens puta et repellens, rofaceum, in quibus modicam aftringendi vim cum majore caliditate defide-

καὶ σχίνινον. πολλαὶ δὲ καὶ ἄλλαι συνθέσεις, ὡς ἔφην, ἔσονται τοῖς εἰρημένοις ἄρτι φαρμάκοις ἁπλοῖς, μιγνυμένων ἤτοι τῶν σαρκωτικῶν ἢ μαλακτικῶν ἢ τῶν στυπτικῶν ἢ τῶν τὰ δυσίατα τῶν ἑλκῶν ἰωμένων. [681] ἔνιοι δὲ καὶ τῶν διαφορητικῶν ἔμιξαν ὥσπερ γε καὶ τῶν ἐπουλωτικῶν. ἕτεροι δέ τινες πάντα μίξαντες ἤτοι καρύκην ἄχρηστον ἐποίησαν ἢ πολύχρηστον εὐτύχησαν ἐργάσασθαι φάρμακον, ὧν τὰς ὕλας ἐπιστάμενοι κεχρῆσθαι ταῖς εὑρημέναις ἤδη καὶ συντιθέναι παραπλησίως αὐτοὶ δυνήσεσθε. παραγράψω δὲ κἀγὼ τῶν ἐνδόξων ἐνίας, ἀρξάμενος αὖθις ἀφ᾽ ὧν ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν. εἰσὶ μὲν οὖν ἐφεξῆς τῇ προσγεγραμμένῃ τριάκοντά που. τὰς δ᾽ ἐπαινουμένας ὑπ᾽ αὐτοῦ μόνας παραθήσομαι. τετάρτη μὲν οὖν ἀπὸ τῆς πρώτης οὑτωσὶ γέγραπται. *χλωρὰ ᾗ χρῶμαι.* ℞ ἰοῦ ξυστοῦ ∠ θ΄. χρυσοκόλλης ∠ θ΄. τερμινθίνης οὐγγιῶν ιστ΄. μνᾶν μίαν, κηροῦ μνᾶς ἥμισυ, ὄξους ὀλίγον. ὥσπερ δὲ καὶ πρόσθεν εἶπον, οὐ προσέγραψεν ἑκάστῃ τῶν ἐμπλάστρων ὁ Ἀνδρόμαχος τὴν ἐπαγγελίαν, ἀλλ᾽ ἐκ τῆς ὕλης τῶν ἁπλῶν φαρμάκων, ἐξ ὧν συντίθησι τὴν προ-

ras, cyprinum et lentifcinum. Porro et pleraeque aliae, quemadmodum dixi, compofitiones erunt, dum medicamentis fimplicibus modo commemoratis vel carne explentia vel emollientia vel aftringentia vel quae difficilia ulcera curant, commifcentur. Nonnulli vero digerentia mifcuerunt, ficut etiam cicatricem ducentia. Aliis autem quibusdam omnia commifcentibus vel confecturam inutilem vel medicamentum variis accommodum praeparare contigit. Quorum materias cognofcentes, tum jam inventis uti, tum fimilia componere ipfi poteritis. Afcribam tamen et ego nonnulla celebria ab iis denuo, quae Andromachus tradidit aufpicatus. Sunt itaque ordine a praecedenti triginta, quae vero ab ipfo commendantur, duntaxat adjiciam. Quartum ergo poft primum ita fcriptum eft. *Viride, quo utor.* ℞ aeruginis rafae ʒ ix, chryfocollae ʒ ix, terebinthinae ℥ xvj, minam j, cerae minae dimidium, aceti parum. Quid fingula emplaftra polliceantur, non, ut prius dixi, praepofuit Andromachus, fed ex fimplicium medicamentorum materia, ex quibus pro-

κειμένην, οὐκ ἄδηλόν ἐστι καὶ αὐτὴν καθ᾽ ἑαυτὴν πρὶν τακῆναι δύνασθαι θεραπεύειν ἕλκη καὶ τακεῖσαν ἔμμοτον γίγνεσθαι. τὴν μνᾶν δὲ οὐγγιῶν δεκαὲξ ἐμβάλλειν. ἡ γὰρ τῶν εἴκοσι, ὡς πρὸς τὴν τῆς χρυσοκόλλης καὶ τοῦ ἰοῦ ἰσομετρίαν μεγάλη. μετὰ δὲ ταύτην ἄλλας ἐφεξῆς γράψας τρεῖς, αὖθις ἑτέραν γράφει κατὰ λέξιν οὕτως. ἄλλη ᾗ χρῶμαι. ♃ ἰοῦ ξυστοῦ λίτραν μίαν. μάννης οὐγγίας ί. ἐγὼ λίτραν ά. κηροῦ λίτρας έ. ῥητίνης φρυκτῆς λίτρας έ. ῥητίνης ὑγρᾶς λίτρας έ. ἐλαίου κύαθον ά. ὄξους τὸ ἱκανόν. ἐγὼ δὲ καὶ (333) ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος οὐγγίας ί. ἐπὶ τούτοις μὲν ὁ Ἀνδρόμαχος ἐπαύσατο. πρόδηλον δέ ἐστιν, εἴ τι μεμνήμεθα τῶν προειρημένων, καὶ ταύτην αὐτὴν τὴν ἔμπλαστρον παραπλησίαν ἔχειν δύναμιν τῇ προγεγραμμένῃ. ἐφεξῆς τῇ προγεγραμμένῃ γράφων ὁ Ἀνδρόμαχος ἑτέραν οὕτως ἤρξατο. ἄλλη μολοχίνη. καὶ μετὰ τοῦτο τὴν συμμετρίαν τῶν ἁπλῶν φαρμάκων, ἐξ ὧν αὐτὴν συντίθησιν, ὑπέγραψεν οὕτως. ♃ ἰοῦ ξυστοῦ λίτραν ά. πίσσης λίτρας β΄. μάννης λίτραν ά. κηροῦ λίτρας β΄. ῥητίνης λίτρας β΄. ἐλαίου λίτραν ά. ὄξους τὸ ἱκανόν. ἔστι

positum componit, nulli obscurum est vel ipsum per se, priusquam liquefiat, ulceribus mederi posse ac liquatum linamento exceptum immitti. Minam vero sedecim unciarum injicit, nam quae viginti continet, ceu ad chrysocollae et aeruginis aequam mensuram, magna est. Post hoc vero aliis tribus seriatim productis, rursus aliud sic ad verbum subjungit. *Aliud, quo utor.* ♃ Aeruginis rasae lib. j, mannae ℥ x, ego lib. j, injicio, cerae lib. v, resinae frictae lib. v, resinae liquidae lib. v, olei cyathum j, aceti quantum satis est, ego etiam guttae ammoniaci uncias decem pono. Post haec Andromachus cessat. Liquet autem, si praedictorum meminimus, etiam hoc ipsum emplastrum persimilem superiori facultatem obtinere. Deinde aliud scribens Andromachus, sic exorsus est. *Aliud Molochinum.* Ac postea simplicium medicamentorum symmetriam, unde ipsum conficit, his verbis subscribit. ♃ Aeruginis rasae lib. j, picis lib. ij, mannae lib. j, cerae lib. ij, resinae lib. ij, olei lib. j, aceti

μὲν οὖν αὕτη παραπλησία ταῖς ἔμπροσθεν. εὔδηλον δ' ὅτι τὸν μὲν ἰὸν καὶ τὴν μάνναν ἀνὰ λίτραν α'. ἑκάτερα μετὰ τοῦ ὄξους λειοῦσθαι χρὴ, διπλάσιον δὲ τούτων ἑκατέρου τοῦ κηροῦ καὶ τῆς πίσσης καὶ τῆς ῥητίνης, τουτέστιν ἑκάστου λίτρας β'. μετὰ τῆς τοῦ ἐλαίου λίτρας τήκεσθαι καὶ οὕτως μίγνυσθαι τοῖς λελειωμένοις μετὰ τοῦ ὄξους, ὡς πολλάκις ἡμῖν εἴρηται, ψύξαντας μᾶλλον καὶ ξύοντας ἤπερ ἐπικατερῶντας, ἵνα μήπου τοῦ περιέχοντος ὄντος ψυχροῦ συμβῇ τὰς καλουμένας ἐγκηρίδας συστῆναι. ἄλλην ἐφεξῆς τῇδε δόκιμον ἔμπλαστρον ἔγραψεν οὕτως. χλωρὰ ἑκατοντάδραχμος. ℞ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ η'. λεπίδος ∠ ιβ'. μάννης ∠ η'. ῥητίνης ξηρᾶς ∠ ιβ'. ἰοῦ ∠ η'. στέατος μοσχείου ∠ ιδ'. ῥητίνης τερμινθίνης ∠ η'. κηροῦ ∠ λ'. ἐλαίου κυάθου τέταρτον, ὄξους τὸ ἱκανόν. αὕτη καὶ κολλᾷν τραύματα δύναται μεγάλα καὶ τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν καθαίρειν, προσλαβοῦσα δὲ κηρωτὴν ἐν τῷ τήκεσθαι σαρκοῦν. πρὶν δὲ ταλῆναι καὶ τὰ παχύχειλα τῶν ἑλκῶν ἰᾶσθαι καὶ προστέλλειν κόλπους καὶ ὅλως διαφορεῖν καὶ ἀποκρούεσθαι δύναται.

quantum ſufficiat. Hoc itaque ſuperioribus ſimile eſt. Manifeſtum vero eſt utriusque et aeruginis et mannae parem portionem ex aceto laevigandam eſſe, duplam horum, cerae, picis et reſinae, hoc eſt cujusque lib. ij, cum olei libra liquanda, et ſic in laevorem ex aceto redactis admiſcere oportet, uti frequenter nobis dictum eſt, refrigerantes magis et radentes quam infundentes, ne aëre jam frigido encerides appellatas fieri contingat. Aliud ab hoc celebre emplaſtrum ſubnectit. *Viride Hecatondrachmon.* ℞ Guttae ammoniaci ℨ viij, ſquamae drach. xij, mannae drach. viij, reſinae ſiccae drach. xij, aeruginis drach. octo, ſevi vitulini ℨ xiv, reſinae terebinthinae drach. octo, cerae drach. xxx, olei quartam cyathi partem, aceti quantum ſatis eſt. Hoc et magna vulnera glutinare poteſt et ſordida ulcera purgare, ubi ceratum inter liquefcendum aſſumpſerit, carni producendae eſt, prius quam vero liquafactum ſit, craſſas ulcerum oras ſanare et ſinus jungere, in totum digerere et re-

Ed. Chart. XIII. [681. 682.] Ed. Baſ. II. (333.)

μικτὴ γὰρ ἐκ τῶν ἐναντίων δυνάμεών ἐστι. καὶ ἡ ἐφεξῆς δὲ αὐτῇ γεγραμμένη χλωρὰ παραπλησίας ἐστὶ δυνάμεως καὶ χρήσεως, ἔχουσα συμμετρίαν τήνδε. ℞ τερμινθίνης μνᾶν α΄. σεραπιάδος βοτάνης < κέ. ἰοῦ ξυστοῦ < ι΄. στέατος μοσχείου < κέ. κηροῦ < κέ. λιβανωτοῦ < ιβ΄. κύπρινον εἰς τὰ ξηρά. καὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἄλλων λεγομένην ἶσιν, αὐτὸς ἄνευ ταύτης τῆς προσηγορίας ἔγραψεν οὕτως, χλωρὰ Ἐπιγόνου. πάντων δὲ αὐτῆς μνημονευόντων, [682] οὐδὲν ἧττον καὶ νῦν γράψω τὴν κατὰ τοῦτο συμμετρίαν τῶν ἁπλῶν φαρμάκων, ἐπειδή τινες ἐν αὐτοῖς διαφέρονται. κελεύει γὰρ βάλλειν χαλκοῦ μὲν κεκαυμένου καὶ ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ καὶ λεπίδος χαλκοῦ καὶ ἰοῦ καὶ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος καὶ ἀριστολοχίας καὶ λιβανωτοῦ τὸ ἴσον ἑκάστου < η΄. τουτέστιν γο α΄. ἀλόης δὲ καὶ σμύρνης καὶ χαλβάνης, ἡμιόλιον τούτων ἑκάστου, τουτέστιν γο α΄ S΄΄. ὅπερ ταὐτόν ἐστι τῷ φάναι γο ιβ΄ καὶ ἡμίσειαν, στυπτηρίας τῆς στρογγύλης < ς΄. μίγνυσι καὶ τῆς κολοφωνίας ῥητίνης < σ΄. καὶ κηροῦ τὸ ἥμισυ, τουτέστιν ρ΄.

pellere poteſt, nam ex contrariis facultatibus mixtum eſt. Quod ſuccedit viride nunc commemorato ſimilis et potentiae et uſus hujusmodi ſymmetriam obtinet. ℞ Terebinthinae minam unam, ſerapiadis herbae drach. vigintiquinque, aeruginis raſae drach. decem, ſevi vitulini drach. vigintiquinque, cerae drach. vigintiquinque, thuris drachmas duodecim, cyprinum aridis adjicitur. Ac emplaſtrum, quod ab aliis iſis nuncupatur, ipſe citra hanc appellationem in hunc modum conſcripſit. *Viride Epigoni.* Quum autem omnes ejus meminerint, nihilo minus et nunc ſimplicium in ipſo medicamentorum ſymmetriam adducturus ſum, quoniam nonnulli in eis diſſentiant. Jubet enim immittere aeris uſti, ſalis ammoniaci, aeris ſquamae, aeruginis, guttae ammoniaci, ariſtolochiae et thuris, ſingulorum drachmas octo, hoc eſt unciam, aloës autem, myrrhae, galbani, ſingulorum ſexquiplex, hoc eſt unciam et ſemiſſem, quod perinde eſt ac ſi dicas omnium uncias duodecim et dimidiam, aluminis rotundi drachmas ſex. Miſcet etiam reſinae colophoniae drachmas ducentas, cerae dimidium, hoc eſt centum, olei hemi-

ἐλαίου δὲ κοτύλης τὸ ἥμισυ. τινὰς δέ φησι τέταρτον μιγνύειν καὶ ὄξους τὸ ἱκανὸν καὶ δρακοντίου ῥίζης τὸ ἥμισυ τῆς οὐγγίας, ὅπερ ἐστὶ < δ. ἐπὶ τέλει δὲ τοῦτο προσέγραψεν, οὐ φερόμενον ἐπὶ τῆς ἴσιδος γραφῆς. ὁ γὰρ Ἐπίγονος αὐτὸ προσέθηκε καὶ ταύτῃ διήνεγκεν ἡ ἶσις τοῦ Ἐπιγόνου. ἐφεξῆς δὲ ταῖς προγεγραμμέναις ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψε χλωρὰν Πασίωνος ἐν τῇδε τῇ συμμετρίᾳ. ℞ ῥητίνης κολοφωνίας < τ'. κηροῦ < ρν'. ἰοῦ < η'. στυπτηρίας στρογγύλης < η'. λεπίδος χαλκοῦ < ιβ'. λιβανωτοῦ < ιστ'. χαλκοῦ κεκαυμένου < η'. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ < η'. ἐλαίου κυάθου τὸ ἥμισυ, ὄξους τὸ ἱκανόν. τοῦτο τὸ φάρμακον διὰ τὸ προειληφέναι τοὺς ἀμμωνιακοὺς ἅλας, ἑλκτικώτερον καὶ διαφορητικώτερον καὶ ῥυπτικώτερον τῶν ἔμπροσθεν ἐγένετο. τὰ δ' ἄλλα πάντα παραπλήσιον. ἰσχυροτέραν τῆς προγεγραμμένης καὶ πολυχρηστοτέραν ἔγραψε μετὰ μέσην μίαν ὁ Ἀνδρόμαχος, ἣν ὀνομάζει χλωρὰν Ἀλκιμίωνος, ἐν τῇδε τῇ συμμετρίᾳ. ℞ τερμινθίνης < σ'. κηροῦ < ρν'. λεπίδος χαλκοῦ < ιη'. ἰοῦ ξυστοῦ < ιστ'. στυπτηρίας στρογγύλης < ιστ'. χαλβάνης ιστ'.

riae dimidium. Quosdam ait quartam partem miſcere, aceti quantum ſatis eſt, dracontii radicis unciae dimidium, quod eſt ʒ iv. In fine autem hoc adjecit, quod in iſidis ſcriptura non continetur, nam Epigonus id appoſuit, atque hac ratione iſis ab Epigono differt. Jam vero poſt nuper relata addidit Andromachus viride Paſionis hac ſymmetria. ℞ Reſinae colophoniae drach. trecentas, cerae drachmas centum quinquaginta, aeruginis drachmas octo, aluminis rotundi drach. octo, aeris ſquamae drach. duodecim, thuris drachmas ſedecim, aeris uſti drach. octo, ſalis ammoniaci ʒ viij, olei dimidium cyathi, aceti quantum ſufficit. Hoc medicamentum, quia ſalem ammoniacum prius aſſumpſit, magis quam ſuperiora extrahit magisque diſcutit magisque detergit, in aliis omnibus cum illis convenit. Fortius autem magisque ad multa utile praeſcripto poſt medium unum recenſet Andromachus, quod *Virido Alcimionis* nominavit in hac ſymmetria. ℞ Terebinthinae ʒ cc, cerae ʒ cl, aeris ſquamae ʒ xviij, aeruginis raſae ʒ xvj, aluminis rotundi ʒ

λιβάνου ι'. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ < ιβ'. χαλκοῦ κεκαυμένου < ιστ'. ἀριστολοχίας < ι'. ἀλόης Ἰνδικῆς < ιβ'. σμύρνης < ιστ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ιη'. χαλβάνης < ιβ'. οἱ δὲ η'. ἐλαίου κοτύλης ἥμισυ, ὄξους κοτύλης ἥμισυ. ἄλλην ἐφεξῆς τῇδε γράφει καλουμένην Ἀθηνᾶν, ὡς αὐτὸς ἐπὶ τῇ τελευτῇ προσέγραψεν. ἔχει δ' αὐτῆς ἡ συμμετρία τῶν ἁπλῶν φαρμάκων, ἐξ ὧν σύγκειται, κατὰ τόδε. ℞ κηροῦ < σν'. τερμινθίνης < σ'. φρυκτῆς < ρ'. στέατος μοσχείου < ν'. χαλβάνης < κδ'. μάννης < κδ'. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ < ιβ'. χαλκοῦ κεκαυμένου < ιβ'. ἀλόης < ιβ'. λεπίδος χαλκοῦ < κδ'. στυπτηρίας στρογγύλης < ιβ'. καὶ σχιστῆς < η'. χαλκάνθης < η'. μίσεως < η'. ὀποπάνακος < η'. ἰοῦ ξυστοῦ < στ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < στ'. μίλτου Σινωπίδος < γ'. ὄξους κοτύλας γ'. ἐλαίου κοτύλας β'. τὴν μίλτον ἐν ἀρχῇ βάλλε. Ἀθηνᾶ καλεῖται πολύχρηστον, ὡς ἔφην, καὶ τοῦτο τὸ φάρμακον, ὅπως δὲ δεῖ χρῆσθαι τοῖς πολυχρήστοις ἐν τῷ περὶ αὐτῶν λόγῳ δηλωθήσεται. ταύτῃ δ' ἐφεξῆς ἔγραψεν ἑτέραν χλωρὰν κατὰ λέξιν οὕτως. χλωρὰ διὰ Κυπρίνου Ἀφροδᾶ.

xvj, galbani ʒ xvj, thuris ʒ x, falis ammoniaci ʒ xij, aeris ufti ʒ xvj, ariftolochiae ʒ x, aloës Indicae ʒ xij, myrrhae ʒ xvj, guttae ammoniaci ʒ xviij, galbani ʒ xij, alii octo, olei heminae dimidium, aceti heminae dimidium. Aliud inde fcribit, cui titulus *Athena*. Minerva, ficut ipfe ad calcem refert. Porro fimplicium ejus medicamentorum fymmetria, unde componitur, in hunc modum habet. ℞ Cerae ʒ ccl, terebinthinae ʒ cc, frictae ʒ c, fevi vitulini ʒ l, galbani ʒ xxiv, mannae ʒ xxiv, falis ammoniaci ʒ xij, aeris ufti ʒ xij, aloës ʒ xij, aeris fquamae ʒ xxiv, aluminis rotundi ʒ xij et fiflilis ʒ viij, chalcanthi ʒ viij, mifyos ʒ viij, opopanacis ʒ viij, aeruginis rafae ʒ vj, guttae ammoniaci ʒ vj, minii Sinopici ʒ iij, aceti heminas tres, olei heminas duas, minium initio inditur. Athena, hoc eft *Minerva* vocatur hoc emplaftrum, utiliffimum multis, ut indicavimus. Quomodo autem ufui erunt emplaftra multis utilia, in fermone de iis futuro fignificabitur. Ab hoc deinceps aliud viride his verbis confcripfit. *Viride ex Cyprino Aphrodae.* ℞

♃ κηροῦ < κδ΄. ῥητίνης ξηρᾶς < ιβ΄. ἰοῦ ξυστοῦ < η΄. Ἀφροδᾶς < ιβ΄. μάννης < η΄. κυπρίνου κοτύλης ὄγδοον. συγκόπτεται δὲ αὐτῇ καὶ πρὸς τὰ δυσθεράπευτα τῶν ἑλκῶν ἁρμόττειν δύναται, καὶ διὰ τοῦτο ταύτην ἔγραψε, δι' ὀλίγων τε συντιθεμένην καὶ χρήσιμον εἶναι δυναμένην ἱκανῶς. ἐφεξῆς δὲ πολλὰς ἄλλας χλωρὰς γράφοντος τοῦ Ἀνδρομάχου, πολυμιγμάτους τε καὶ πολυχρήστους ἔδοξέ μοι καταλιπεῖν αὐτὰς, μόνων τῶν λιτῶν, ὡς αὐτοὶ καλοῦσι, μνημονεύσαντι. γράφει τοίνυν αὐτὸς κατὰ λέξιν οὕτως. ἑτέρα χλωρὰ λιτὴ ᾗ χρῶμαι. ♃ ῥητίνης λίτρας δώδεκα, κηροῦ λίτρας η΄. ἰοῦ ξυστοῦ λίτρας δύο, στέατος μοσχείου λίτρας δύο, ὄξους λίτραν μίαν· ἐγὼ δὲ μάννης λίτραν μίαν ἐμβάλλω. [681] εὔδηλον οὖν ὅτι τὸ ὄξος μετὰ τῶν δύο λιτρῶν τοῦ ἰοῦ καὶ τῆς λίτρας τοῦ λιβανωτοῦ λειοῦσθαι βούλεται, καθάπερ ἔμπροσθεν εἶπον, εἶτα μίγνυσθαι τὰ τηκτὰ τούτοις. λέγω δὲ τὰς τοῦ στέατος λίτρας ὀκτὼ, μετὰ τῶν ὀκτὼ τοῦ κηροῦ καὶ τῶν ιβ΄. τῆς ῥητίνης. ἡ ἔμπλαστρος αὕτη λιτὴ μὲν ἀκριβῶς ἂν ἦν, εἰ μήτε τοῦ στέατος εἰλήφει μήτε τῆς

Cerae drach. xxiv, refinae aridae drach. xij, aeruginis rafae drach. octo, Aphrodas drach. xij, mannae drach. octo, cyprini dimidium acetabuli. Contunditur autem cum eo et difficilibus curatu ulceribus poteft conducere. Atque haec caufa eft, cur ipfum fcripferit tum quod paucis conftet, tum quod utiliffimum effe poffit. Quum autem multa deinceps viridia alia multiplicis mixturae et utilitatis adducat Andromachus, vifum mihi eft ea relinquere et ut ipfi vocant, litas duntaxat percenfere. Is igitur fic ad verbum fcribit. *Aliud viride lite, quo utor.* ♃ Refinae libras duodecim, cerae libras octo, aeruginis rafae libras duas, fevi vitulini libras duas, aceti libram unam, ego autem mannae libram injicio. Liquet igitur acetum cum duabus aeruginis libris et libra thuris effe laevigandum, ficut antea praecepi, deinde liquabilia his mifcenda, dico autem fevi libras octo cum cerae octo et refinae duodecim. Emplaftrum hoc lite adamusfim foret, nifi adipem affumpfiffet et mannam, ita namque

μάννης. οὕτως γὰρ ἂν ἦν ὁ ἰὸς δέκατον μέρος συναμφοτέρου, τῆς τε ῥητίνης καὶ τοῦ κηροῦ. καὶ εἴπερ ἦν ἡ ῥητίνη σκληρὰ, πάντως ἄν τι καὶ ἐλαίου ἐμίχθη, καθάπερ εἴρηται πρόσθεν. ἐπεὶ δὲ τὸ μόσχειον ἔλαβε στέαρ, οὐκέτ' ἀκριβῶς ἐστι λιτὴ, μαλακτικόν τε καὶ πεπτικὸν φάρμακον προσλαβοῦσα. πολὺ δὲ δὴ μᾶλλον εἰ καὶ τὴν μάννην λάβοι, πεπτικὴ γάρ ἐστι καὶ διαπυητικὴ καί τι σαρκωτικὸν ἔχουσα.

Κεφ. γ'. (334) [Κοινὸς λόγος ἐπὶ ταῖς ὁμοχρόαις ἐμπλάστροις.] Ὅτι μὲν οὐ χρὴ κατὰ τὴν τῆς χροιᾶς ὁμοιότητα τὴν ἐν τῇ γραφῇ τῶν φαρμάκων γίνεσθαι κοινωνίαν, ἀλλὰ κατὰ τὴν τῆς δυνάμεως, εὔδηλον δήπου γε. γράφουσι γοῦν, ὥσπερ καὶ ὁ Ἀνδρόμαχος, οὕτως καὶ ἄλλοι τινὲς ἐφεξῆς ἀλλήλων, οὐ μόνον τὰς χλωρὰς ἐμπλάστρους, ἀλλὰ καὶ τὰς μηλίνας καὶ τὰς φαιὰς καὶ τὰς λευκάς. ὅπως οὖν αἱ λευκαὶ γίγνονται, διὰ τοῦ πρώτου τῶνδε τῶν ὑπομνημάτων εἶπον. ὅπως δὲ χλωραὶ καὶ πρόσθεν εἴρηται καὶ νῦν ἀναμνήσω.

Κεφ. δ'. [Πῶς χλωραὶ γίνονται.] Βάλλεται μὲν εἰς αὐτὰ ἰὸς οὐκ ὀλίγος, ἀλλ' ὥστε κρατῆσαι τῆς τῶν ἄλλων

aerugo decima amborum fimul portio effet, refinae videlicet et cerae. Quod fi refina dura fuerit, omnino etiam olei quid addendum putabis, ut prius expofitum eft. Quoniam vero fevum vitulinum recepit nec amplius exacte eft lite, ut quod molliens et concoquens medicamentum acceperit, multo autem magis, fi etiam mannam affumpferit, quae concoquit, purique movendo eft et carnis gignendae quandam vim obtinet.

Cap. III. [*Communis fermo de emplaftris colore fimilibus.*] Quo fane medicamenta non fecundum coloris, fed facultatis fimilitudinem una fcribi conveniat manifeftum plane eft. Ut ergo Andromachus, fic alii quoque nonnulli, ordine tradunt emplaftra non folum viridia, fed etiam melina, fufca et candida. Quo igitur modo fiant candida, priori volumine dictum eft. Viridium vero compofitionis licet antea expofitae nunc quoque mentionem faciemus.

Cap. IV. [*Quomodo viridia fiant.*] Aerugo non pauca iis immittitur, ut et aliorum colorem vincat et omnia in

χρόας, αὐτῷ τε συνομοιῶσαι τὸ πᾶν. ἐστοχάσθαι δὲ δεῖ τὴν τοιαύτην ἔμπλαστρον συντιθέντα πρὸς τῇ ποσότητι τοῦ ἰοῦ καὶ τῆς τῶν μιγνυμένων αὐτῷ χροιᾶς καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἑψήσεως, ἐπὶ μὲν τῶν μιγνυμένων φυλαττόμενον τὰς δυσκινήτους χροιὰς, ὁπόσαι τῶν ξανθῶν εἰσι καὶ πυῤῥῶν καὶ μελάνων φαρμάκων. λέγω δὲ ξανθῶν μὲν καὶ πυῤῥῶν, οἷά πέρ ἐστι τό τε τῆς μηλίτου καὶ τὸ τῆς κεκαυμένης χαλκίτεως, ἀρσενικοῦ τε καὶ σανδαράχης. μελάνων δὲ, οἷά περ πίττης τε καὶ ἀσφάλτου καὶ γῆς ἀμπελίτιδος καὶ λίθου γαγάτου. κατὰ δὲ τὴν ἕψησιν οὐ χρὴ τοῖς ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἑνουμένοις συμβάλλεσθαι τὸν ἰὸν, ἀλλ᾽ ἑνωθεῖσι μίγνυσθαι κατὰ τὴν θυείαν, εἴπερ ἐθέλοις τῇ χρόᾳ χλωρὸν διαμεῖναι τὸ φάρμακον. εἰ δέ γε μηλίνην βούλοιο ποιῆσαι τὴν ἔμπλαστρον, εἰδέναι χρή σε κατὰ τὴν ἕψησιν, εἰς πρώτην μὲν ταύτην τὴν χρόαν μεταβαλόντα τὸν ἰὸν, ὕστερον δὲ εἰς τὴν κιῤῥὰν, ὡς γενέσθαι τὴν ὀνομαζομένην δίχρωμον ἔμπλαστρον. ἐν γὰρ τῷ μετὰ τὴν ἕψησιν χρόνῳ, μετ᾽ ὀλίγας ἡμέρας ἐπιπολῆς μὲν αὐτῇ γίγνεται τὸ φαιότερον, εἰς τὸ βάθος δὲ τοῦ φαρμάκου συντρέχει τὸ κιῤῥόν. ἐπεὶ δὲ περὶ τῆς χρόας αὐ-

ſuum permutet. Porro conjicere oportet eum, qui tale emplaſtrum conficit, praeter aeruginis quantitatem etiam colorem illorum, quae ipſi commiſcentur, ad haec coctionis rationem, in iis quae miſcentur quidem, colores pertinaces vitare, cujusmodi flava et ruſa et nigra medicamenta obtinent. Dico autem flava et ruſa, qualia ſunt melitites, chalcitis combuſta, auripigmentum, ſandaracha, nigra vero, quod genus ſunt pix, bitumen, terra ampelitis, lapis gagates. At inter coquendum non oportet aeruginem ſuper ignem coëuntibus committere, verum ubi in mortario unitas facta eſt, admiſcere, ſi colore viride medicamentum permanere deſideras, ſin autem melinum voles emplaſtrum conficere, intelligito in coctione aeruginem primum in hunc colorem perduci, poſtea in gilvum, ut emplaſtrum, quod dichromon, id eſt bicolor, appellant, evadat. Etenim a coctionis tempore paucis diebus poſt in ſummo quidem emplaſtri fuſcus magis redditur color, in imum vero gilvus currit. Quoniam vero

τῶν εἴρηται τὰ προσήκοντα, μεταβήσομαι πάλιν ἐπὶ τὸν περὶ τῶν δυνάμεων λόγον, ἀναμνήσας ὅθεν πρώτως ὡρμήθην κατὰ τόδε τὸ βιβλίον. ὡρμήθην δὲ, εἴ τι μεμνήμεθα, περὶ τῶν σαρκωτικῶν φαρμάκων εἰπεῖν, ὧν ὁ μὲν τῆς δυνάμεως σκοπός ἐστιν ἐν τῷ μετρίως τε καὶ ἀδήκτως ῥύπτειν τε καὶ ξηραίνειν. αἱ δὲ κατ' εἴδη συνθέσεις διάφοροι κατὰ τὰς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ὕλας ὑπαλλαττόμεναι. πρόδηλον δ' ὅτι τὰ κυρίως τε καὶ πρώτως ὀνομαζόμενα σαρκωτικὰ τῶν ἀπεριστάτων ἑλκῶν ἐστι σαρκωτικὰ, τουτέστιν ὅσα κοῖλα μὲν οὐ μὴν ῥύπον ἢ φλεγμονὴν ἔχει συνοῦσαν, ἔτι δὲ μᾶλλον οὐδ' ἐπιῤῥοὴν ὑγρῶν μοχθηρῶν, [682] οὐδὲ δύσκρατον κατὰ τὸ κοῖλον ἕλκος σάρκα. μιγνυμένου γάρ τινος τῶν εἰρημένων τῇ κοιλότητι, πρότερον ἐκεῖνο θεραπευτέον ἐστίν. οἱ σκοποὶ δὲ τῆς θεραπείας αὐτῶν εἰσιν ἐπὶ μὲν τῶν ῥυπαρῶν τὰ ῥύπτειν δυνάμενα φάρμακα. τῶν δ' ἐξ ἐπιῤῥοῆς ὑγροῦ τὸ ξηραίνειν τε καὶ ἀποκρούεσθαι τὸ ἐπιῤῥέον. εἰ δ' εἴη πολὺ καὶ δυσνίκητον, τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιῤῥοῆς ἐκκόψαι πρότερον. εὔδηλον δ' ὅτι καὶ τῶν μὲν φλεγμαινόντων τὴν φλεγμονὴν

de ipſorum colore quae conveniebant diximus, rurſus ad facultatis ſermonem revertemur memoria repetentes, unde primum hoc in libro exordium ſumpſerimus. Agere autem coepimus, ſiquid meminimus, de medicamentis carnem generantibus, quorum facultatis ſcopus eſt, ut mediocriter et ſine morſu detergeant exiccentque, at ſpeciales confecturae pro diverſa ſimplicium medicamentorum materie differunt. Caeterum nemo ignorat, ea quae proprie et primario ſarcotica nominantur, aperta ulcera carne implere, hoc eſt quae cava quidem ſunt, non tamen ſordes aut inflammationem conjunctam habent, magis vero etiam nec pravorum humorum influxionem, neque carnem in cavo ulcere intemperatam, nam praedictorum aliquod cavitati ſi immixtum eſt, prius illud curandum. Scopi vero curationis ipſorum ſunt, ſordidis quidem detergentia medicamenta adhibere, eis vero quae ex influxione humorum proveniunt, exiccantia atque repellentia id, quod influit, at ſi multum et contumax exiſtat, fluoris cauſa prius amputanda eſt. Conſtat autem et

ἰᾶσθαι χρὴ, τῶν δὲ δύσκρατον ἐχόντων τὴν σάρκα μορίων, εὔκρατον ταύτην ἐργάσασθαι, δυσκράτου δὲ αὐτῆς γιγνομένης, κατὰ τρόπους ἁπλοῦς μὲν τέτταρας, συνθέτους δὲ ἄλλους τέτταρας, ἡ ἴασις ἔσται διὰ τῶν ἐναντίων ποιοτήτων. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων καὶ αὖθις εἰρήσεται, περὶ δὲ τῶν ἰσχυρῶς ῥυπτόντων φαρμάκων ἐφεξῆς ἐρῶ.

Κεφ. ε΄. [Περὶ τῶν ἰσχυρῶς ῥυπτόντων φαρμάκων.] Ὅτι μὲν ἐκ τοῦ γένους ἐστὶ ταῦτα τῶν προειρημένων, ὅσα τῷ μετρίως ῥύπτειν ἕλκεσι κοίλοις, καθαροῖς, ἀπεριστάτοις προσεφέρετο μηδ᾽ ὅλως δάκνοντα, λέλεκται πρόσθεν. ἐπιτεταμένην δὲ τὴν ῥυπτικὴν δύναμιν ἔχει τὰ τὸν πολὺν ἀφαιροῦντα ῥύπον, ὥστ᾽ ἔνια τῶν εἰρημένων φαρμάκων χλωρῶν ἑνὶ μόνῳ τῶν ἁπλῶς σαρκωτικῶν διαφέρει τῷ πλήθει τοῦ ἰοῦ. τινὰ δὲ καὶ τῶν ἄλλων, ὅσα ῥύπτει σφοδρῶς μίξει, καθάπερ ἶσις ὀνομαζομένη καὶ τὸ τοῦ Μαχαιρίωνος, ᾧ ἡμεῖς χρώμεθα συνήθως, ἐλαιώδει καλουμένῳ διὰ τὴν χρῆσιν. ἔνθα γὰρ ἡμῖν πρόκειται σαρκῶσαι κόλπον, ἐλαίῳ πολλῷ τήκοντες ἐγχέομεν αὐτὸ δι᾽ εὐθυτρήτου κέρατος, ἐν τρόπῳ κλυστῆρος

inflammatarum partium phlegmonem fanandam effe, carnem autem intemperatam habentium, hanc ad temperiem reducendam. Porro intemperata illa quum fiat quatuor fane modis fimplicibus, quatuor item compofitis, per contrarias qualitates fuccurretur. Sed de his et poftea. Nunc autem de medicamentis vehementer detergentibus agemus.

Cap. V. [*De medicamentis vehementer abftergentibus.*] Quod haec ex praedictorum genere fint, quae ob moderatam deterfionem cavis ulceribus, puris, apertis, fine omni morfu admovebantur, antea diximus. Intenfam vero detergendi virtutem obtinent quae copiofas fordes auferunt. Quare nonnulla ex praedictis viridibus medicamentis una re folum, nempe aeruginis copia, ab iis quae fimpliciter carnem producunt, evariant. Quaedam et aliorum vehementer detergentium mixtura, ficuti vocatum ifis et Machaerionis emplaftrum, quod nos pro more ufurpamus, oleofum ex ufu nuncupant, ubi enim finum carne implere proponimus, copiofiore oleo liquefacientes per cornu recti foraminis, modo

ὑείᾳ κύστει συνημμένου, χρώμεθα καὶ τοῖς καλουμένοις πυουλκοῖς ἐπ' αὐτοῦ· καὶ γὰρ καὶ τούτων, ὅσοις εὐρύτερόν ἐστι τὸ τρῆμα, χρήσιμοι πρὸς τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν εἰσί. πρόδηλον δ' ὅτι τὸν μὲν ῥυπαρὸν κόλπον ἐργαζόμεθα καθαρὸν, ἀκρατέστερον χρώμενοι τῷ φαρμάκῳ, τουτέστιν ἐλάττονι μιγνύντες ἐλαίῳ, τὸν δὲ καθαρὸν ἐπὶ πλέον ὑγρασμένῳ δι' ἐλαίου δαψιλεστέρου μίξεως. εἰ μὲν οὖν ὑποψία τίς εἴη μεμιγμένης φλεγμονῆς ἔτι βραχείας τῷ κόλπῳ, διὰ ῥοδίνου πάντως τηκέσθω τὸ φάρμακον. εἰ δ' ἀφλέγμαντος εἴη, δι' ἐλαίου, κἂν ἀδήκτως ἀνέχηται τῆς τοῦ παλαιοῦ μίξεως, ἐκείνῳ διατηκέσθω τὸ φάρμακον. ἐπιτήδειον δὲ εἰς τὴν τοιαύτην χρῆσίν ἐστιν οὐ τοῦτο μόνον τὸ φάρμακον, ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ Μαχαιρίωνος καὶ ἡ ἶσις, ὅσα τ' ἄλλα γεγράφασιν οἱ πρὸ ἐμοῦ μετὰ κηρωτῆς μιγνύμενα σαρκωτικὰ γίγνεσθαι κοίλων ἑλκῶν. ἅπαντα γὰρ ταῦτα, χωρὶς τοῦ μιχθῆναι κηρωτῇ, δι' ἐλαίου καὶ ῥοδίνου τηκόμενα τοῖς κόλποις ἐνίεται διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὴν καλουμένην ἔμμοτον σύστασιν ἐνίεσθαι κόλποις, οὕτως γέ τοι καὶ τὸ διὰ τοῦ κεκαυμένου χάρτου

clyfteris porcinae veficae conjuncti, ipfum infundimus. Quin et vocatis pyulcis, hoc eft *pus trahentibus*, in eo utimur, etenim horum etiam ii, quibus latius foramen eft, ad hujusmodi adminiftrationem commodi funt. Perfpicuum autem eft finus oppletos fordibus ex meraciore hoc medicamento purgari, id eft oleo pauciore adhibito, rurfus puriores ex humectato magis olei uberioris mixtura. Itaque fi parvae adhuc phlegmones finum infeftantis fufpicio quaepiam exiftat, medicamentum ex rofaceo prorfus liquefiat, fin a phlegmone fuerit liber, ex oleo, et fi citra mordicationem veteris mixturam fuftinuerit, illo medicamentum liquetur. Caeterum in hujusmodi ufum non folum hoc, fed Machaerionis quoque emplaftrum et ifis atque alia faciunt, quae majores noftri perfcripfere, cerato mixta, cavis ulceribus carnem inducere. Omnia namque haec fine cerati mixtura ex oleo et rofaceo liquefacta finibus immittuntur, eo quod confiftentia, quae linamento excipitur, emmoton fyftafin vocant, finibus illini non poteft. Pari modo et medicamentum

Ed. Chart. XIII. [682. 685.] Ed. Baf. II. (334.)

φάρμακον ξηρὸν, ῥοδίνῳ πολλῷ μιγνύντες ἐγχέομεν αὐτοῖς. ὥσπερ δὲ οἱ κόλποι τῶν ὑγροτέρων δέονται φαρμάκων οὐ δυναμένων ἐνίεσθαι τῶν παχυτέρων, οὕτως ὅσα τῶν κοίλων ἑλκῶν ἐπιπολῆς ἐστι, παχυτέρου χρήζει φαρμάκου διὰ τὸ ταχέως αὐτῶν ἀποῤῥεῖν τὰ ὑγρὰ καὶ καταλείπεσθαι ξηροὺς τοὺς μότους. εἰκότως οὖν ἐπὶ μὲν τῶν τοιούτων τοῖς ἰσχυρῶς ῥυπτικοῖς μίγνυμεν κηρωτὴν, ἐπὶ δὲ τῶν κόλπων ἔλαιον ἢ ῥόδινον πάμπολυ. ταυτὶ δὲ τὰ οὕτως ῥυπτικὰ φάρμακα πάντως ἐστὶ καὶ διαφορητικὰ, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ξηραντικὰ σφοδρῶς, καὶ γίγνεταί τι γένος αὐτῶν κοινὸν, ὃ καλοῦσι πολύχρηστον. ἐπέκεινα δὲ τούτου τοῦ γένους ἐστὶ τὸ τῶν πάνυ δριμέων ἐμπλάστρων, [685] ὁποῖαι καὶ αἱ καλούμεναι δι᾽ ἁλῶν εἰσιν, ἃς οὐ χρὴ προσφέρειν ἔνθα σαρκῶσαί τι βουλόμεθα. πρὸς γὰρ αὖ τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο τοῖς ἁλσὶν ἐξαίρετον ὑπάρχει τὸ στύφειν μᾶλλον ἢ ῥύπτειν. ἐπὶ τό γε ξηραίνειν οὐδὲν ἧττον ἔχουσιν ἀφρονίτρου καὶ νίτρου, ἀλλ᾽ ἐκείνοις μὲν οὐ μέτεστι τῆς στυπτικῆς δυνάμεως, ὥσπερ οὐδὲ

ficcum, quod combufta charta conftat, rofaceo copiofiore diluentes ipfis infundimus. Quemadmodum vero finus liquidioribus medicamentis indigent, dum craffiora imponi nequeunt, ita quae in fummo cava ulcera affligunt, craffius medicamentum defiderant, hac videlicet occafione, quod liquida ftatim ab eis decidunt et linamenta ficca relinquuntur. Merito igitur in id genus vitiis ceratum valide abftergentibus admifcemus, in finibus oleum vel rofacei plurimum. Atqui haec in eum modum detergentia medicamenta omnino etiam difcutiunt, ideoque vehementer exiccant ac commune quoddam ipforum genus efficitur, quod polychreftum, id eft *multiplicis ufus*, appellant. Accedunt huic generi emplaftra admodum acria, qualia funt ea quae di halon, id eft *ex falibus*, nominantur, quae non offerenda funt ubi carne quidquam explere cogitamus. Nam praeter alia hoc quoque fal eximium habet ut aftringat magis quam purget, ficcare vero nihilo minus quam aphronitrum ac nitrum poteft, fed illa aftringendi facultatem non agnofcunt, ficut

τῷ τῆς Ἀσίας πέτρας ἄνθει καὶ διὰ τοῦτο διαφορεῖν τε δύναται καὶ κηρωταῖς μιγνύμενα καθαίρειν ἕλκη ῥυπαρά. τοῖς δ' ἁλσὶν οὐχ ὑπάρχει τοῦτο διὰ τὴν στύψιν. τούτων οὖν μνημονεύουσιν ὑμῖν ἀκηκοόσι τε τὴν μέθοδον τῆς τε συνθέσεως καὶ τῆς χρήσεως ἁπάντων τῶν τοιούτων φαρμάκων ἐν τοῖς ἐφεξῆς γράψω τὰ δεδοκιμασμένα τῇ πείρᾳ πρὸς τῶν ἐνδόξων ἰατρῶν ἐπὶ φαρμάκων ἀρίστων γνώσει. πρώτων δὲ τῶν περὶ Μαντίαν καὶ τὸν μαθητὴν αὐτοῦ τὸν Ταραντῖνον Ἡρακλεί(335)δην πολλὰ φάρμακα γραψάντων, ἃ τοῖς μετὰ ταῦτα διὰ πείρας ἀφικόμενα διωρίσθη. καὶ τὰ μὲν ἄριστα ἐν αὐτοῖς αὐτοὶ πάλιν ἔγραψαν, ὅσα δ' ἧττον ἐκείνων ἐνεργεῖν ἐδόκει κατέλιπον. εἰκότως οὖν κἀγὼ τὴν πλείονα μνήμην ποιοῦμαι τῶν μετ' ἐκείνους γεγονότων. εἰσὶ δὲ αὐτῶν οἱ μάλιστα δοκοῦντες ἐν τῇ τῶν φαρμάκων ἐμπειρίᾳ κατωρθωκέναι, Πετρώνιος Μούσας καὶ Ἥρας καὶ Ἀνδρόμαχος, Ἀσκληπιάδης τε καὶ Κρίτων. γέγραπται δὲ καὶ τοῖς περὶ τὸν Ἀρχιγένην τε καὶ τὸν Φίλιππον οὐκ ὀλίγα φάρμακα. καί τι καὶ βιβλίον ἕν ἐστι Μενεκράτους ἐπιγεγραμ-

nec Afiae petrae flos, hujus rei grafia difcutere et ceratis admixta ulcerum fordes tollere nata funt, fal propter aftringendi poteftatem hoc efficere non poteft. Proinde quum haec in memoria habeatis et methodum compofitionis ufusque omnium ejusmodi medicamentorum audiveritis, deinceps illa quae a clariffimis propter optimorum medicamentorum cognitionem experimentis probata funt, enumerabo, primum fane Mantiae atque ejus difcipuli Tarentini Heraclidis fectatoris permulta medicamenta, quae fubfequentibus annis per experientiam probantes diftinxerunt et praeftantiffima eorum ipfi duo literis mandarunt, quae vero minus efficaciae habere videbantur, omiferunt. Jure igitur et ego majorem facio mentionem eorum, qui illis fucceflerunt. Sunt autem inter eos, qui in medicamentorum experientia rectiffime fe geffiffe videntur, Petronius Mufa, Heras, Andromachus, Afclepiades et Crito. Jam vero Archigenis et Philippi ftudiofi non pauca medicamenta prodidere. Quin etiam liber unus eft Menecratis, cui nomen inditum eft infignium

μένον, αὐτοκράτωρ ὁλογράμματος ἀξιολόγων φαρμάκων. ὅσα τε οὖν τούτοις γέγραπται κάλλιστα φάρμακα καὶ πρὸς αὐτῶν ἐπαινούμενα καὶ ὅσων ἡμεῖς πεῖραν ἔχομεν, ἐξ αὐτῶν τε τούτων τῶν γεγραμμένων καὶ ὧν οἱ διδάσκαλοι ἡμῶν ἐχρῶντο, καὶ εἴ τι καὶ ἡμῖν προσεξεύρηται, τοῦτ᾽ ἐν τοῖς ἑξῆς γράψω, τίνος ἐστὶ γένους ἕκαστον αὐτῶν ἐξηγούμενος. νυνὶ δὲ ἐπὶ τὰς χλωρὰς διῆλθον, ἐφεξῆς ταύταις γράψω τὰς μηλίνας.

Κεφ. στ΄. [Μήλιναι ἔμπλαστροι.] Ὥσπερ τῶν χλωρῶν ἐμπλάστρων αἱ πλεῖσται διὰ τὸν ἰὸν ἐπικρατοῦντα γίγνονται τοιαῦται, καὶ μάλιστα αὐτῶν αἱ εὐχρούστεραι, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ αἱ μήλιναι. ἀλλ᾽ αἱ μὲν χλωραὶ τὸν ἰὸν ἀνέψητον ἔχουσιν, αἱ μήλιναι δὲ ἑψόμενον μὲν, ἀλλὰ μετρίως. ὡς ἐάν γε ἐπὶ πλέον ἕψῃς, τὰς καλουμένας ὑπ᾽ ἐνίων μὲν διχρώμους, ὑπ᾽ ἐνίων δὲ κιῤῥὰς ἐργάσῃ. καλεῖν δ᾽ ἔθος ἐστὶ τοῖς ἰατροῖς ἁπλῶς μὲν χλωρὰς καὶ μηλίνας καὶ κιῤῥὰς, ὅσαι κολλῶσί τε τὰ μὴ πάνυ μεγάλα τραύματα καὶ ἕλκη συνουλοῦσιν, ἃ καλεῖν τοῖς ἰατροῖς ἔθος ἀπερίστατα, σαρκοῦσί τε τὰ κοῖλα τηκόμεναι διὰ ῥοδίνου. πολύχρηστοι δὲ

medicamentorum imperator integris literis deſcriptus. Quae ergo pulcherrima ipſis tradita ſunt medicamenta et commendantur, quorumque nos inter omnia relata experientiam habemus et quibus praeceptores noſtri uſi ſunt, ad haec, ſi quod et nobis inventum ſit, deinceps adducam, quo ſingula genere contineantur exponens. Nunc autem viridibus relatis melina protinus ſubjungam.

Cap. VI. [*Melina emplaſtra.*] Quemadmodum viridium emplaſtrorum plurima propter aeruginem praepollentem talia fiunt, praeſertim quae ſunt ex ipſis coloratiora, ita quoque melina. Sed viridia aeruginem incoctam habent, melina vero coctam quidem, ſed mediocriter, nam ſi amplius coquas, bicolora emplaſtra quibusdam appellata quibusdam gilva efficies. Solent medici viridia ſimpliciter melina et rufa nominare, quae non adeo magna vulnera glutinant et ulceribus cicatricem obducunt, quae mos eſt medicis appellare aperiſtata, quaſi dicas aperta. Item ex roſaceo liquefacta cavis carnem gignunt. Multiplicis uſus ſunt inter ea

ἐξ αὐτῶν, ἐφ' ὧν ἐπαγγελία πλείων ἐστίν. ἔνιαι δὲ πολλὰς μὲν οὐκ ἔχουσιν ἐπαγγελίας, ἀξιόλογον δὲ μίαν, ἤτοι πρὸς τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἁρμόττειν ἢ διαφορεῖν πῦον ἢ μελικηρίδας ἢ μαλάττειν σκληρότητας ἤ τι τοιοῦτον τῶν οὐκ εὐκαταφρονήτων οὐδ' εὐθεραπεύτων. ὁ Ἀνδρόμαχος μὲν οὖν ἔγραψε ιδ'. μηλίνας, ὧν αἱ πέντε μὲν ἔχουσιν ἰὸν, αἱ δ' ἄλλαι χωρὶς ἰοῦ γεγόνασι. τῶν δὲ τὸν ἰὸν ἐχουσῶν μία μέν ἐστι πρώτη γεγραμμένη τῶν ιδ'. μία δ' ἄλλη τετάρτη καί τις ἐπ' αὐτῆς ἕκτη καὶ μετ' ἐκείνην ἥ τε ζ'. καὶ ἡ ι'. ὅσαις μὲν οὖν οὐδὲν ἐξαίρετον προσγέγραφεν, αὗται πᾶσαι καὶ κολλῶσιν ἕλκη καὶ ἐπουλοῦσιν. εἰ δὲ βούλοιτό τις, καὶ ταχεῖσαι μετὰ ῥοδίνου σαρκοῦσι. θεραπεύουσι δὲ καὶ μετρίας φλεγμονὰς, ὥσπερ γε καὶ σκληρότητας μετρίας μαλάττουσι. καὶ μᾶλλόν γε τοῦτο ποιοῦσιν, ὅσαι θυμιάματος ἔχουσιν ἀμμωνιακοῦ. [686] καὶ τούτων αὐτῶν μᾶλλον ὅσαι πλείονος, ὡς πρὸς τὴν τῶν ἄλλων ἀναλογίαν. ἔν τισι δὲ προσέθηκεν αὐτὸς ἁπαλὴ, τουτέστι πρὸς ἁπαλοὺς χρῶτας ἁρμόττουσα δηλονότι. καὶ καθ' ἣν πρόσκειται τὸ ἐπισπαστικὴ καὶ ἐξι-

quae plura pollicentur. Quaedam multa non promittunt, fed unum mentione dignum, videlicet vel ulcera cacoëthe bene curare vel plus digerere vel meliceridas vel duritias emollire vel hujusmodi quid non contemnendum nec curatu facile. Andromachus itaque quatuordecim melina conferipfit, ex quorum numero quinque aeruginem habent, reliqua fine hac confecta funt. Porro ex iis quae aerugine conftant unum quidem primum inter quatuordecim pofitum eft, alterum vero quartum, poft hoc aliud fextum, inde feptimum et decimum. Quibus ergo nihil eximii appofuit, omnia fimul et conglutinant ulcera et cicatricem inducunt. Quae fi ex rofaceo liquefiant carnem procreant, quin et mediocribus phlegmonis medentur, ficut mediocres etiam duritias emolliunt, atque hoc faciunt evidentius quae guttam ammoniaci continent, his adhuc ipfis magis, quae copiofiorem reliquorum proportione eam affumpfernnt. In quibusdam vero appofuit ipfe tenerum, hoc eft tenerae cuti conveniens videlicet, et cui praefixit, epifpafticon et exi-

πωτικὴ, δηλῶν ὅτι πρὸς περιωδυνίαν καὶ συνάγχην καὶ πλευροῦ πόνον ἁρμόττει. ἢ ὅτι διαφορεῖ τὰ ἐντὸς ἀποστήματα, πλέον τι ταύταις μαρτυρεῖ τῶν ἁπλῶς γεγραμμένων. ἐφεξῆς οὖν αὐτὰς ἁπάσας ὑπογράψω.

Κεφ. ζ. [*Μήλιναι Ἀνδρομάχου.*] *Μηλίνη ᾗ χρῶμαι.* ♃ λιθαργύρου ⊲ ρδ΄. ἐλαίου θέρους κοτύλην α΄. χειμῶνος κοτύλης ἥμισυ, κηροῦ ⊲ μη΄. κολοφωνίας ⊲ μη΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ⊲ κδ΄. ἰοῦ ξυστοῦ ⊲ η΄. χαλβάνης ⊲ η΄. σμύρνης ⊲ η΄. ἄλλη. ♃ λιθαργύρου ⊲ ρ΄. ἐλαίου κυάθους γ΄. ἢ κοτύλης ἥμισυ, ῥητίνης κολοφωνίας ⊲ ξδ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ⊲ μ΄. ψιμυθίου ⊲ κδ΄. ἄλλη. ♃ λιθαργύρου ⊲ μ΄ ἢ ν΄. ψιμυθίου ⊲ στ΄. κηροῦ Τυῤῥηνικοῦ ⊲ ιστ΄. ῥητίνης πιτυΐνης ξηρᾶς ⊲ ιστ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ⊲ β΄. ἐλαίου κοτύλην α΄. ἄλλη. ♃ λιθαργύρου ⊲ ρ΄. κολοφωνίας ⊲ ξδ΄. οἱ δὲ μη΄. κηροῦ ⊲ πδ΄. χαλβάνης ⊲ η΄. σμύρνης ⊲ η΄. ἰοῦ ⊲ η΄. ὀποπάνακος ⊲ στ΄. ἐλαίου θέρους κοτύ-

poticon, id eft attrahens et eruens, innuit membrorum doloribus, fynanchae et lateris cruciatui benefacere vel interiores abfceffus difcutere, magis quoddam teftimonium his afferens quam fimplici fermone fcriptis. Igitur omnia ipfa deinceps fubjiciam.

Cap. VII. [*Melina Andromachi.*] *Melinum quo utor.* ♃ Spumae argenti drach. civ, olei aeftate heminam j, hieme heminam dimidiam, cerae drach. xlviij, colophoniae drach. xlviij, guttae ammoniaci drach. xxiv, aeruginis rafae drach. viij, galbani ʒ octo, myrrhae ʒ octo. *Aliud.* ♃ Spumae argenti drach. c, olei tres cyathos aut heminam dimidiam, refinae colophoniae ʒ lxiv, guttae ammoniaci drach. xl, cerusfae ʒ xxiv. *Aliud.* ♃ Spumae argenti drach. xl aut l, ceruffae drach. vj, cerae tyrrhenicae drach. xvj, refinae pityinae ficcae drach. xvj, guttae ammoniaci drach. ij, olei heminam unam. *Aliud.* ♃ Spumae argenti drach. c, colophoniae drach. lxiv, alii xlviij, cerae drach. lxxxiv, galbani ʒ octo, myrrhae ʒ viij, aeruginis ʒ octo, opopanacis drach. vj, olei heminam unam aeftate, hieme vero hemi-

λην α΄. χειμῶνος κοτύλης S'' ἢ κυάθους γ΄. ἄλλη. ℈ λιθαργύρου < ρ΄. πιτυΐνης ῥητίνης < ρ΄. κηροῦ < ιβ΄. ἐλαίου κοτύλης ἥμισυ ἢ κυάθους γ΄. οἴνου Φαλερίνου κοτύλης ἥμισυ. ἡ λιθάργυρος σὺν τῷ οἴνῳ λεαίνεται ἕως ξηρανθῇ, εἶτα ἕψεται. ἄλλη. ℈ λιθαργύρου < ρ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας ο΄ ἢ β΄. κηροῦ < ρ΄. ἰοῦ σκώληκος < κε΄. χαμαιλέοντος μέλανος < ιβ΄ καὶ ἥμισυ, χρυσοκόλλης < μ΄. ἄλλη. ℈ λιθαργύρου < σ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας γ΄. κηροῦ < ρξη΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ρ΄. σμύρνης < δ΄. ἰοῦ < η΄ ἢ κ΄. ῥητίνης κολοφωνίας < ρκη΄. χαλβάνης < κ΄. χαμαιλέοντος μέλανος < η΄. οἱ δὲ προπόλεως < η΄ ἢ κ΄. ἀντὶ χαμαιλέοντος. ἄλλη. ℈ ἐλαίου παλαιοῦ ἐναπεζεσμένου χαμαιλέοντος, ὡς ὅτι πλείονος ξέστην α΄. λιθαργύρου λίτραν α΄. ἀναζέσας ἔμπασσε λιθάργυρον καὶ ἕψε. ἄλλη πρὸς νομάς. ℈ σανδαράχης < γ΄. στυπτηρίας σχιστῆς < δ΄. λιβάνου < δ΄. σμύρνης < δ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ιη΄. κηροῦ < ιη΄. τερμινθίνης < στ΄. στέατος ὑείου < β΄. μέλιτος κοτύλης ἑκκαι-

nam dimidiam vel tres cyathos. *Aliud.* ℈ Spumae argenti drach. centum, refinae pityinae drach. c, cerae ʒ xij, olei heminam ß vel tres cyathos, vini Falerni heminae dimidium. Spuma argenti ex vino laevis fit, donec ficcata fuerit, deinde coquitur. *Aliud.* ℈ Spumae argenti ʒ c, olei veteris heminas lxx vel duas, cerae drach. c, aeruginis fcoleciae ʒ xxv, chamaeleontis nigri drach. xij ß, chryfocollae ʒ xl. *Aliud.* ℈ Spumae argenti ʒ cc, olei veteris heminas tres, cerae ʒ clxviij, guttae ammoniaci drach. c, myrrhae ʒ iv, aeruginis ʒ viij vel xx, refinae colophoniae ʒ cxxviij, galbani drach. xx, chamaeleontis atri ʒ viij, alii propoleos drach. octo vel xx, pro chamaeleonte. *Aliud.* ℈ Olei veteris, in quo chamaeleon fervefactus fit quam copiofiffimus, fextarium unum, fpumae argenti lib. j, ubi ebullierit, argenti fpumam infpergito et coquito. *Aliud ad nomas.* ℈ Sandarachae ʒ iij, aluminis fciffilis ʒ iv, thuris ʒ iv, myrrhae ʒ iv, guttae ammoniaci ʒ xviij, cerae ʒ xviij, terebinthinae vj, adipis fuilli ʒ ij, mellis decimam fextam heminae

δέκατον. ἄλλη. ℞ λιθαργύρου ∠ ρή ἢ ρκ'. κηροῦ ∠ ρή ἢ ρκ'. ἐν ἄλλῳ ρ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ν'. τερμινθίνης ∠ μ'. ἀριστολοχίας ∠ κε'. ζειᾶς ῥίζης ∠ η' ἢ κ'. ἰοῦ σκώληκος ∠ ιστ'. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ ιστ'. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας β'. ἄλλη ἁπλῆ. ℞ λιθαργύρου ∠ ρ'. ἀξουγγίου ∠ οε'. ἐλαίου παλαιοῦ ∠ οε'. πρὸς ἁπαλοχρῶτας καὶ διαφορεῖ. ἄλλη ἄφρα λεγομένη μαλακτικὴ μηλίνη Διοφάντους, ἐπισπαστικὴ καὶ ἐξιπωτικὴ, ἐν ῇ ἄρθρα ἐθεραπεύθη. ℞ ἰξοῦ εἰργασμένου λίτραν α'. κηροῦ λίτραν α'. ῥητίνης τερμινθίνης λίτραν α'. χαλβάνου οὐγγίας γ'. τήξας χρῶ. ἄλλη Σαλώμη πρὸς πᾶσαν περιωδυνίαν καὶ συνάγχην μετὰ σικύας καὶ πρὸς πλευρᾶς πόνον. ℞ λιθαργύρου λίτρας β'. ἐλαίου παλαιοῦ οὐγγίας η'. ἕψε ὁμοῦ.

[687] [Ἄλλη μηλίνη παρὰ Ἡρακλείδου, διαφοροῦσα τὰ ἐντὸς ἀποστήματα ἀνωδύνως.] ℞ Λιθαργύρου ∠ ρ'. ψιμυθίου ∠ ρ'. κηροῦ ∠ π'. ῥητίνης ξηρᾶς ∠ ξ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ν'. χαλβάνης ∠ ιστ'. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας β'. ὡς δὲ Ῥούστικος ὁ γνώριμος Ἰσιδώρου, ℞ λιθαργύρου ∠ ν'.

portionem. *Aliud.* ℞ Spumae argenti drach. cviij vel cxx, cerae ʒ cviij vel cxx, alibi centum invenio, guttae ammoniaci ʒ l, terebinthinae ʒ xl, ariſtolochiae ʒ xxv, zeae radicis ʒ viij vel xx, aeruginis ſcoleciae ʒ xvj, aluminis ſciſſilis ʒ xvj, olei veteris binas heminas. *Aliud ſimplex.* ℞ Spumae argenti ʒ c, axungiae ʒ lxxv, olei veteris drach. lxxv. Ad molli carne praeditos facit et diſcutit. *Aliud melinum emolliens, Diophantis aphra nominatur, attrahens et eruens, quo articuli curantur.* ℞ Viſci elaborati lib. j, cerae lib. j, reſinae terebinthinae lib. j, galbani uncias tres, liquefactis utitor. *Aliud Salome ad omnem dolorem et anginam cum cucurbitula et ad lateris dolorem.* ℞ Spumae argenti lib. ij, olei veteris uncias viij ſimul coquito.

[*Aliud melinum Heraclidis interiores abſceſſus ſine dolore diſcutiens.*] ℞ Spumae argenti ʒ c, ceruſſae drach. c, cerae ʒ lxxx, reſinae aridae ʒ lx, guttae ammoniaci ʒ l, galbani drach. xvj, olei veteris heminas duas. Ut autem ruſticus ille familiaris Iſidori, ℞ Spumae argenti drach. l,

ψιμυθίου <ʹ ν΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος <ʹ ν΄ ἢ μ΄. κηροῦ <ʹ κέ. ῥητίνης ξηρᾶς <ʹ λ΄. πτελέας τῆς ἐν θυλακίοις <ʹ ιέ. χαλβάνης <ʹ η΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλης ἥμισυ ἢ κοτύλην α΄ S″. τούτων τῶν ἐμπλάστρων οὐδεμιᾶς τὴν ἕψησιν ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος, ἐγὼ δὲ τὸ μὲν συνέχον τῆς χρόας αὐτῶν ἔμπροσθεν εἶπον, ὅτι μήτε ὠμὸν εἶναι δεῖ τὸν ἰὸν, ὡς ἐν ταῖς χλωραῖς, μήτ᾽ ἐπὶ πλεῖστον ἑψημένον, ὡς ἐν ταῖς διχρώμοις τε καὶ κιῤῥαῖς ὀνομαζομέναις. ἀλλ᾽ ἐγγὺς ἤδη τοῦ μέλλειν ἀναιρεῖσθαι τὴν κακκάβην ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἐπεμβάλλεσθαι τὸν ἰὸν, εἶθ᾽ ὅταν μεταβάλλῃ καὶ γίγνηται μηλίνη, βαστάζειν ἀπὸ (336) τοῦ πυρὸς, ἐὰν ἀμόλυντον ἤδη τὸ φάρμακον εἴη. εἰ δὲ μὴ, βραχὺ προσεπιμετρήσαντες ἐπὶ μαλακωτάτου πυρὸς, οὕτως αἴρειν. ἐν γὰρ τῷ λαβροτάτῳ, μεταβάλλει ῥαδίως ἐπὶ τὸ κιῤῥόν. ὑπογράψω δὲ διὰ τοῦτο καὶ δύο ἄλλας ἐμπλάστρους μηλίνας ἐνδόξους, τὴν μὲν ἑτέραν Μενοίτου λεγομένην, τὴν δ᾽ ἑτέραν Σεραπίωνος, ὧν καὶ τὰς ἑψήσεις ἔγραψαν πολλοὶ καὶ ὑμεῖς ἕξετε παράδειγμα τῆς σκευασίας τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀνδρομάχου γεγραμμένων.

cerussae drach. l, guttae ammoniaci drach. octo vel xl, cerae drach. xxv, resinae aridae drach. l, liquoris folliculorum ulmi drach. xv, galbani drach. viij, olei veteris heminae dimidium vel heminam i ß. Inter haec emplastra nullius coctionem scripsit Andromachus. Ego vero ad colorem ipsorum pertinere dixi, scilicet neque aeruginem crudam esse oporter■ ut in viridibus, neque nimis coctam, sicut in iis, quae bicolora et gilva nominantur, verum ubi jam caccabus ab igne auferendus propemodum est, injici aerugo debet, deinde quum mutat colorem et melinum redditur, medicamentum tollere jam ab igne tempus est, si jam non inquinet, sin minus, paululum super ignem lentissimum remorati sic tollemus, nam in admodum vehementi facile in gilvum degenerat. Cujus rei gratia quoque duo insignia emplastra melina, alterum Menoeti, alterum Serapionis, subjungam, quorum coquendi rationem plerique tradidere et vos confecturae eorum quae Andromachus scripsit exemplum habebitis.

Κεφ. η'. [*Μενοίτου μηλίνη.*] ℞ *Λιθαργύρου λίτρας δ'. ἐλαίου λίτρας γ'. τερμινθίνης διαυγοῦς λίτρας β'. κηροῦ λίτραν α'. ἰοῦ, λιβανωτοῦ, χαλβάνης ἀνὰ οὐγγίας δ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο στ'. ἕψε λιθάργυρον καὶ ἔλαιον ἕως ἂν λίαν συστῇ, εἶτα βάλλε τὴν ῥητίνην καὶ τὸν κηρόν. καὶ ὅταν λυθῇ καλῶς ταῦτα, θὲς κάτω τὴν κακκάβην καὶ ἔα ψυγῆναι καλῶς, εἶτα βάλλε τὸν ἰὸν, καὶ κινήσας κάτω ἕψε πάλιν ἐπὶ μαλακοῦ πυρὸς, ἄχρις ἂν μηλοειδὲς γένηται, εἶτα τὴν χαλβάνην καὶ τὸν λιβανωτὸν λειώσας καὶ κατεράσας εἰς θυείαν, ἔνθα προλελείωται τὸ ἀμμωνιακὸν ἐν ὄξει, ὡς εἶναι γλοιῶδες, καὶ μαλάξας εὐθέως ἀναλάμβανε καὶ ἐπιχέας ὄξους ὀλίγον, ἔα μέχρι τῆς ἑξῆς ἡμέρας καὶ τότε πάλιν μαλάξας ἀπόθου.*

Κεφ. η'. [*Μηλίνη Σεραπίωνος τραυματικὴ καὶ διαλυτικὴ, πυκτικὴ, πάγχρηστος.*] ℞ *Λιθαργύρου ∠ ρ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ κη'. κηροῦ ∠ νστ'. ἰοῦ κυπρίου ∠ θ'. σμύρνης ∠ α'. κολοφωνίας ∠ νστ'. χαλβάνης ∠ θ'. ἐλαίου*

Cap. VIII. [*Menoeti melinum.*] ℞ Spumae argenti lib. iv, olei lib. iij, terebinthinae pellucidae lib. ij, cerae lib. j, aeruginis, thuris, galbani, ſingulorum ℥ vj. Argenti ſpuma ex oleo ad multam ſpiſſitudinem usque incoquitur, deinde reſina ceraque injicitur, quum pulchre ſoluta haec fuerint, caccabus deponitur et refrigerari bene ſinitur, poſt illa aerugo immittitur, et ubi infra motum fuerit, denuo ſuper ignem lenem coquitur, donec melinum colorem repraeſentet, poſtremo galbanum et thus laevia facta ac in mortarium demiſſa, ubi ammoniacum ex aceto in laevorem redactum eſt, ut ſordium imaginem habeat, ſtatimque manibus ſubacta excipiuntur, et aceto modico affuſo in ſequentem diem usque relinquuntur, ac tunc rurſus emollita reponuntur.

Cap. IX. [*Melinum Serapionis ad vulnera et ad reſolvendum, militare, prorſus utile.*] ℞ Spumae argenti ℥ c, guttae ammoniaci ℥ xxviij, cerae ℥ lvj, aeruginis cypriae ℥ ix, myrrhae ℥ j, colophoniae ℥ lvj, galbani ℥ ix, olei he-

κοτύλης ἥμισυ, θέρους κο. α'. τέταρτον, ἕψε λιθάργυρον ἔλαιον. ὅταν μεταβαλῇ, ἀμμωνιακὸν, εἶτα κηρὸν, καὶ καθελὼν βάλλε χαλβάνην, ἰὸν καὶ τὰ λοιπὰ καὶ μαλακῶς ἕψε. τοιαύτας ἑψήσεις ἔγραψαν πολλοὶ τῶν πρὸ ἐμοῦ τῶν γεγραμμένων ἐμπλάστρων μηλίνων, ἀφ᾽ ὧν καθ᾽ ὁμοιότητα καὶ τὰς ἄλλας μηλίνας ἕψειν δυνήσεσθε. τὴν μὲν λιθάργυρον δεῖ πρῶτον ἐμβαλόντας, εἶτα ῥητίνας καὶ ἀμμωνιακὸν, εἶτα χαλβάνην καὶ ἰόν. εἶτα ἐὰν ἤτοι λιβανωτὸν ἢ σμύρναν ἢ ἀλόην λαμβάνῃ, ταῦτα γὰρ, ὅταν αἴρηται τὸ φάρμακον ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἐπεμβάλλεσθαι χρὴ μὴ φέροντα τὰς ἑψήσεις. [688] προείρηται δ᾽ ὅτι καὶ μαλακῶς ἕψεσθαι χρὴ, μάλιστα ὅταν ὁ ἰὸς ἐμβληθῇ. καὶ μέντοι καὶ ὅτι βάλλειν αὐτὸν χρὴ καθέντα κατὰ γῆς τὴν κακκάβην καὶ μικρὸν ἀποψύχοντα καὶ μᾶλλον ἐὰν μικρὸν ᾖ τὸ ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ἡ ἕψησις γίνεται. ζέοντι γὰρ τῷ προεψημένῳ, κατ᾽ αὐτὸ προσεμβληθεὶς ὁ ἰὸς, ὑπερχεῖσθαι πολλάκις ἐποίησε τοῦ ἀγγείου τὸ φάρμακον. ἐν δὲ τῇ τοῦ Μενοίτου μηλίνῃ τῇ πρώτῃ τῇ πυκτικῇ καλουμένῃ, διότι μάλιστα οἱ πύκται χρῶνται τῷ φαρμάκῳ, καὶ

minae dimidium, aeſtate heminae unius quartam partem. Argenti ſpumam ac oleum coquito, quum inalterata ſunt, ammoniacum, deinde ceram, poſtquam depoſueris caccabum, galbanum, aeruginem et reliqua addito atque molliter incoquito. Hujusmodi coquendi modos melinorum, quae ſcripſimus, emplaſtrorum multi me priores tradidere, juxta quorum ſimilitudinem etiam alia melina coquere poteritis. Argenti ſpumam ſane primum injicere convenit, mox reſinas et ammoniacum, deinde galbanum et aeruginem, poſtea ſi vel thus vel myrrham vel aloëm capiat, haec immittenda ſunt, quum medicamentum ab igne tollitur, quippe coctionem non ferentia. Praediximus autem lente coquenda eſſe, praeſertim quum aerugo indita fuerit, quin et ipſam miſcendam, ubi caccabum in terram depoſueris ac parum refrigeraveris, eique magis, ſi vas parvum ſit, in quo coquitur, nam effervescenti immiſſa aerugo frequenter ex ipſo vaſe diffundi medicamentum cogit. Porro in Menoeti primo melino, quod ideo pycticon, *pugillatorium,* vocatur, quoniam

ὅτι δι' ὄξους τὸ ἀμμωνιακὸν ἐν τῇ θυείᾳ δύναται λειοῦσθαι, τῶν ἄλλων ἁπάντων ἐν τῇ κακκάβῃ μιχθέντων, εἶτα καταχεομένου αὐτοῦ προμεμαθήκαμεν.

Κεφ. ι'. [Μήλιναι Ἥρα ἔμπλαστροι.] Πρὸς χοιράδας τοῦ Ἥρα. αἱ ὑφ' Ἥρα γεγραμμέναι κατὰ λέξιν οὕτως. μηλίνη πρὸς τοὺς παλαιοὺς κόλπους, κἂν ὦσιν εἰς τὰ κενὰ συντετρημένοι. ἡ δ' αὐτὴ καὶ διαφορεῖ χοιράδας τὰς ἐπὶ τῶν παίδων ἄρτι συστάσας, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ ἐσπαραγμένα τῶν ἄρθρων. ♃ λιθαργύρου χρυσίτιδος ∠ ρ'. ῥητίνης πιτυΐνης ξηρᾶς ∠ ρ'. κηροῦ Ποντικοῦ ∠ ιβ'. καὶ τετρώβολον, ἐλαίου κοτύλης ἥμισυ, οἴνου Φαλερίνου κοτύλης ἥμισυ, ἡ λιθάργυρος μετὰ τοῦ οἴνου λεαίνεται ἕως ἂν ξηρανθῇ, εἶθ' οὕτως ἕψεται σὺν τῷ ἐλαίῳ ἕως μεταβαλῇ, καὶ τότε μίγνυται ῥητίνη καὶ ὁ κηρὸς καὶ ἕψεται ἕως ἂν μὴ μολύνῃ. ἡ Μενοιτίου χρυσίζουσα, ποιοῦσα πρὸς τοὺς ἁπαλοχρῶτας καὶ μάλιστα εὐνούχους. ἁρμόζει δὲ ἐπὶ ἀποσυρμάτων καὶ παντὸς ἕλκους παλαιοῦ καὶ προσφάτου καὶ κατακαυμάτων. ἔστι δὲ μάλαγμα, διαφορεῖ φύματα, παρωτίδας, χοιράδας, σκλη-

pugiles potiffimum medicamento eo utantur, ammoniacum quoque ex aceto laeve in mortario fieri poffe, aliis omnibus in caccabo mixtis, deinde ex ipfo defufis, prius inftituti fumus.

Cap. X. [*Melina Herae emplaftra.*] *Ad ftrumas Herae.* Quae ab Hera his verbis ita fcripta funt. *Melinum ad veteres finus et fi in vacua perforati fint. Item etiam difcutit ftrumas, quae in pueris nuper ortae funt. Facit etiam ad artus a loco motos.* ♃ Argenti fpumae chryfitidis drach. c, refinae pityinae ficcae ʒ c, cerae Ponticae drach. xij, obol. iv, olei dimidium heminae, vini Falerni heminae dimidium. Argenti fpuma ex vino laevigatur, donec ficcefcat, poft una cum oleo fic coquitur, quousque mutata fuerit, et tunc refina laevis additur ac cera coquitur donec non inquinet. *Menoeti, coloris aurei ad teneros maxime enuchos facit. Aptum eft Abrafis et omni inveterato et recenti ulceri, itidem combuftis. Eft etiam malagma, difcutit phymata, parotidas, ftrumas et omnes duri-*

ρίας πάσας, ποιεῖ καὶ πρὸς ῥαγάδας καὶ κονδυλώματα, λίαν καλή. ♃ λιθαργύρου ∢ ρ΄. ἐλαίου παλαιοῦ ∢ ρ΄. ῥητίνης πιτυΐνης ξηρᾶς ∢ ν΄ ἢ ρ΄. κηροῦ ∢ ν΄. ἕψε τὴν λιθάργυρον καὶ τὸ ἔλαιον ἕως ἂν ἄρξηται συστρέφεσθαι καὶ ἀπόδος ῥητίνην λείαν, τακείσης δὲ ταύτης κηρόν. καλῶς δὲ ἔχουσαν κατέρασον εἰς θυείαν προκεχρισμένην ἐλαίῳ καὶ ἀνατρίψας ἀνελοῦ. ἔστι δὲ ἐχέκολλος καὶ ἀμόλυντος. ἡ Ὑγιεινοῦ εἰς πολλὰ εὔχρους, ποιοῦσα ἐπὶ τῶν δυσεπουλώτων καὶ ἐπὶ παρωνυχιῶν. ταύτης καλλίων ἔμπλαστρος οὐκ ἔστι. λιθαργύρου χρυσίτιδος μνᾶ α΄. κηροῦ μνᾶ α΄. χαμαιλέοντος μέλανος ῥίζης ∢ λϛ΄. ἰοῦ ξυστοῦ ∢ ιη΄. χρυσοκόλλης ∢ μ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλαι γ΄. λιθάργυρον, ἔλαιον ἕψε μαλακῷ πυρὶ, ἕως ἄρξηται ἀναζεῖν, εἶτα ἔμπασσε τὸν ἰὸν, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ κίνει πάλιν ἕψων, ἕως τὸ χρῶμα τὸ ἴδιον ἀπολάβῃ, εἶτα κηρόν. ὅταν δὲ καλῶς ἔχῃ, χρυσοκόλλαν καὶ χαμαιλέοντα, κατεράσας δὲ εἰς θυείαν ὄξος ἐπίῤῥαινε.

tias; valet etiam ad rhagadas et ad condylomata, valde generofum eft. ♃ Argenti fpumae ℨ c, olei veteris ℨ c, refinae pityinae aridae ℨ l vel c, cerae ℨ l. Argenti fpumam cum oleo coquito, donec unitas fieri inceperit, mox refinam laevem indito, hac liquata, ceram, ubi bene habuerit medicamentum, in mortarium oleo prius inunctum demittito et denuo tritum excipito. Eft autem glutinans nec polluit. *Hygiini emplaftrum ad multa boni coloris, curat ulcera vix cicatricem ducentia et paronychia, hoc melius emplaftrum non extat.* ♃ Argenti fpumae chryfitidis minam unam, cerae minam unam, chamaeleontis nigri radicis drachmas triginta fex, aeruginis rafae drachmas octodecim, chryfocollae drach. quadraginta, olei veteris heminas tres. Argenti fpuma cum oleo igne non acri coquitur, usquedum effervefcere inceperit, deinde aerugo infpergitur caccabo depofito, atque iterum repofito emplaftrum permovetur, quousque proprium colorem receperit, poftea cera, quae ubi bene fe habuerint, chryfocollam et chamaeleontem affumunt, demiffo jam in mortarium acetum fuperfun-

πρὸς μὲν οὖν τὰ προειρημένα ποιεῖ καὶ τῆς χρυσοκόλλης παραπεπλεγμένης. χωρὶς μέντοι ταύτης παρηγορικωτάτη ἐστὶ καὶ ἄκρως ποιοῦσα πρὸς τὰ τῶν νεύρων νύγματα καὶ ὅπου τι ἀναπλεῦσαι ἀπὸ μυῶν ἢ νεύρων δεῖ. τούτων τῶν τριῶν ἐμπλάστρων, ἃς ὁ Ἥρας ἔγραψεν, ἡ πρώτη δι' οἴνου σκευάζεταί τε καὶ λέγεται. καὶ πολλοὶ τῶν ἡμετέρων διδασκάλων τε καὶ φίλων αὐτῇ χρῶνται, χωρὶς ἰοῦ δηλονότι σκευαζομένῃ, γεγραμμένῃ δὲ καὶ ὑπὸ Ἀνδρομάχου καὶ σχεδὸν ὑπὸ πάντων τῶν συνθέντων ἐμπλάστρους ποικίλας. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ σκευάζοντες αὐτὴν ἀμελῶς εὐκαταφρόνητον ποιοῦσι τὸ φάρμακον. ἔστι δὲ κάλλιστον, ἐὰν, ὡς γέγραπται, δι' οἴνου Φαλερίνου σκευασθῇ. μὴ παρόντος δὲ τούτου κιῤῥὸν οἶνον χρὴ βάλλειν παλαιὸν, λεπτὸν τῇ συστάσει, καθόλου ἐγχωρεῖ κιῤῥὸν τοῦτον [689] ὑπάρχειν. ἴδιον γὰρ τῶν λευκῶν τὸ διαφανές. εἰσὶ δὲ κιῤῥοὶ κάλλιστοι παρ' ἡμῖν ἐν Ἀσίᾳ ὅ τε Τμωλίτης καλούμενος καὶ ὁ Λέσβιος καὶ ὁ ἐνδοξότατος παρὰ τοῖς παλαιοῖς Ἀριούσιος ὁ ἐν Χίῳ γεννώμενος, ᾧ πάντες ἐχρῶντο πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν φαρμάκων καὶ μάλιστα

ditur. Itaque praedictis affectibus bene facit etiam chrysocolla admixta, attamen fine hac mitigantiffimum eft et praecipue ad nervorum puncturas valet, itidem ubi a mufculis vel nervis abluere quid oportet. Horum trium emplastrorum, quae Heras confcripfit, primum ex vino et confectionem et titulum habet, multique noftri tam praeceptores, quam amici eo fine aerugine videlicet praeparato utuntur, fcripto autem ab Andromacho et fere omnibus, qui varia emplaftra compofuerunt. Proinde non pauci illorum negligenter ipfum conficientes, contemptum emplaftro pariunt. Optimum vero eft fi, uti tradidimus, ex vino Falerno conficiatur, cujus penuria gilvum vetus tenue fubftantia, quatenus poteft gilvum hoc effe, immifcebimus, nam candida hoc peculiariter habent, ut pelluceant. Porro praeftantiffima apud nos funt in Afia tria, Tmolite vocatum, Lesbium, ac celebratiffimum apud veteres Ariufium, in Chio proveniens, quo omnes ad optima medicamenta, praefertim antidotos,

τὰς ἀντιδότους, ὥσπερ νῦν τῷ Φαλερίνῳ. τοιοῦτον οὖν οἶνον ἐὰν βάλλωμεν εἰς τὴν λιθάργυρον ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ἢ ἄλλως ἐν ἡλίῳ θερμῷ, εἶτα τρίβωμεν, ἢ καὶ χωρὶς ἡλίου πολλῷ χρόνῳ τρίψωμεν, ὡς ξηρανθῆναι τὸ ὑγρὸν, αὐτήν τε καταλειφθῆναι τὴν λιθάργυρον ἢ παντελῶς ἄνικμόν τε καὶ ξηρὸν ἢ ἐγγύς τι ταύτης, ἄριστον γίγνεται τὸ φάρμακον. ἐσκεύαζε δὲ αὐτὴν εἷς τῶν ἐμῶν διδασκάλων μετὰ τὸ παρασκευασθῆναι ξηρὰν, ἐν οἴνῳ Φαλερίνῳ τετριμμένην, ὧδέ πως. τὸ μὲν ἔλαιον ἐν ἑτέρῳ, τὸν δὲ οἶνον ἐν ἑτέρῳ ἀγγείῳ θερμαίνων κατὰ βραχὺ κατέχει τῆς λιθαργύρου, ποτὲ μὲν ἐπὶ τὸν οἶνον καὶ καλῶς λειώσας καὶ ἀναμίξας ἐπέβαλε τοῦ ἐλαίου, ποτὲ δὲ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου ἀρξάμενος ἐπὶ τὸν οἶνον μετέβαινεν. ἐναλλὰξ δὲ τοῦτο ποιῶν πολλάκις ἑκάτερον ἐξεδαπάνα καὶ οὕτως εἰς κακκάβην κατεράσας ἐκ τῆς θυείας ἐπέβαλλε τὴν πιτυΐνην ῥητίνην, ἣν ἰδίως καλοῦσι φύσημα, λελειωμένην ἀκριβῶς, εἶτα τὸν κηρὸν, καὶ ἥψει κατὰ βραχὺ μέχρις ἀμολύντου. ἐχρῆτο δ' αὐτῇ καὶ ἐπὶ κόλ(337)πων, προχρίων αἵματι περιστερᾶς, οὐ τῶν κα-

ſicut nunc Falerno, utebantur. Hujusmodi igitur vinum ſi in argenti ſpumam ſub caniculae aeſtu vel ſole alioqui calido mittamus, deinde teramus, vel ſine ſole etiam diu teramus, vt humor reſicceſcat, ipſaque argenti ſpuma relinquatur, vel omnino madoris expers et ſicca vel prope fiat, medicamentum optimum evadit. Unus ſane ex praeceptoribus meis, poſtquam in vino Falerno tritam exiccaſſet, hoc modo ipſam praeparabat, oleum alio, vinum item alio vaſe calefaciens, paulatim argenti ſpumam ſuperfundebat interdum vino in quo laevigatae probeque permixtae oleum adjiciebat, interdum ab oleo auſpicatus ad vinum tranſibat. Alternis autem vicibus hoc ſaepius agendo utrumque conſumebat et ſic ex mortario in caccabum demittens pityinam reſinam, quam proprie phyſema vocant, laevem adamuſſim factam addebat, mox ceram, et ſenſim, quoad non inficeret, decoquebat. Utebatur eo et ad ſinus diuturnos, illinens prius ſanguine columbae non domeſticae, ſed ex eis, quae

τοιχιδίων, ἀλλὰ τῶν βοσκάδων καλουμένων ὑπό τινων εἰς τοὺς πύργους, οὓς παῤ ἡμῖν κατασκευάζουσιν ἐν τοῖς ἀγροῖς. ἔνιοι δὲ ταύτας ἀγρίας ὀνομάζουσιν. ὡσαύτως δὲ κατὰ μεγάλα τραύματα πρόσφατα διαχρίων αἵματι περιστερᾶς τοιαύτης ἐπετίθει τὸ φάρμακον θαῤῥῶν αὐτῷ σφόδρα. τοῦ δὲ οἴνου κοτύλην ἐνέβαλλε μίαν καὶ ἡμίσειαν, οὐχ ὡς ὁ Ἥρας τε καὶ Ἀνδρόμαχος, ἥμισυ μόνον τῆς κοτύλης· καὶ κατὰ τοῦτο βέλτιον πολὺ τὸ φάρμακον ἐγίγνετο. βουληθεὶς δὲ εὐῶδες αὐτὸ ποιῆσαι, μίξεις ὀποπάνακος ἡμιούγγιον, ὅπερ ἐστὶ ∠ δ. ἔμβαλλε δὲ χάριν τῆς εὐχροίας τὸν λευκὸν κηρὸν τὸν Ποντικόν. τὸ φάρμακον τοῦτο καὶ μέχρι συνουλώσεως ἄγει καλῶς τὰ ἕλκη.

Κεφ. ια΄. [Κρίτωνος μήλινα φάρμακα.] Περὶ ὧν Κρίτων ἔγραψε μηλίνων, ἃς αὐτὸς πυξίνας ὀνομάζει. πυξίνη πρὸς τὰ νεότρωτα. ἡ δ᾽ αὐτὴ ἐπουλοῖ καὶ ἐπισπᾶται. ℞ λιθαργύρου λίτρας δ΄. κηροῦ λίτρας δ΄. τερμινθίνης οὐγγίας η΄. ἰοῦ οὐγγίας η΄. ἐλαίου παλαιοῦ ξέστας β΄. ὄξους ξέστου ἥμισυ, λιθάργυρον, ἔλαιον, ἰὸν, ὄξος ἕψε ὁμοῦ ἐπὶ μαλα-

in turribus nidum collocant, boſcadas quidam nominant, quas apud nos in agris extruunt, nonnulli has agreſtes vocant. Pari modo magnis vulneribus recentibus hujusmodi ſanguine columbino illinens medicamentum imponebat non medioeri ejus confidentia. Vini autem ſeſquiheminam indebat, non ut Heras et Andromachus ſemiſſem tantum, atque hujus occaſione medicamentum longe melius factum eſt. Caeterum ubi ipſum voles boni odoris efficere, opopanacis ſemunciam, quod eſt denarios quatuor, miſcebis. Coloris gratia ceram candidam Ponticam adjicies. Hoc medicamentum ulcera vel ad usque cicatricem probe perducit.

Cap. XI. [*Critonis melina medicamenta.*] Quae Crito melina ſcripſit, buxea nominat. *Buxeum ad recentia vulnera, idem cicatricem obducit et extrahit.* ℞ Spumae argenti lib. iv, cerae lib. iv, terebinthinae uncias octo, aeruginis ℥ octo, olei veteris ſextarios ij aceti, ſextarii dimidium. Spumam argenteam, oleum, aeruginem, acetum, una

κοῦ πυρός. ὅταν δὲ μέλλῃ συστρέφεσθαι, βάλλε ῥητίνην, κηρὸν, καὶ ἑνώσας χρῶ μάλιστα ἐπὶ νεοτρώτων. ἔγραψε δὲ καὶ ἄλλην ὁ Κρίτων πρὸ ταύτης, ἣν ὀνομάζει πυξίνην, ἁπλῆν μὲν, ὅσον ἐπὶ τῷ τῶν μιγνυμένων ἀριθμῷ, τῇ δ' ἐπαγγελίᾳ μεγάλην· γράφει γοῦν ἐπ' αὐτῇ κατὰ λέξιν οὕτως. ἡ διὰ χαμαιλέοντος, ποιοῦσα τὰ αὐτὰ τῇ Τυρίᾳ. ἔστι δὲ ἐπουλωτικωτάτη τῶν δυσαλθῶν καὶ τυλωδῶν καὶ χρονίων ἑλκῶν, ἰᾶται δὲ καὶ τὰς ἐν τῷ δακτυλίῳ ῥαγάδας καὶ κονδυλώματα καὶ σκληρίας. ℞ λιθαργύρου μνᾶν α'. κηροῦ μνᾶς στ'. ἰοῦ μνᾶς δ'. χαμαιλέοντος μνᾶς η'. ἐλαίου μνᾶν α'. ἔλαιον, λιθάργυρον ἕψε κινῶν σπάθῃ ἕως οὗ συστῇ καὶ γένηται μηλίνη. τούτου δὲ γενομένου, ἰὸν ἐπίπασον, ἔπειτα πρόσβαλε κηρὸν, τήξας δὲ ἐπιμελῶς καὶ ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐπίπασον τὸν χαμαιλέοντα. ὅταν δὲ ἑνωθῇ κατέρασον εἰς θυείαν καὶ μαλάξας ἀνελοῦ. [690] γέγραφε δὲ καὶ ἄλλας ὁ Κρίτων τινὰς ἐμπλάστρους ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν φαρμάκων πυξίνας μὲν, ὡς αὐτὸς ὀνομάζει, μηλίνας δὲ κατὰ τοὺς

fuper ignem lentum incoquito, ubi vero coitura funt, refina ceraque adiungatur, et in unum redactis ad recentia vulnera potiffimum utitor. Scripfit et aliud ante hoc Crito, quod buxeum vocat, fimplex quidem quantum ad mixtorum numerum pertinet, magnum vero pollicitis. Scripfit igitur de ipfo ad verbum hoc modo. *Emplaftrum ex chamaeleonte, eadem faciens, qua Tyria. Cicatricem ulceribus difficillimis, callofis et inveteratis maxime inducit, medetur etiam rhagadis digitorum, condylomati et durititis.* ℞ Spumae argenteae minam j, cerae minas vj, aeruginis minas iv, chamaeleontis minas viij, olei minam j. Oleo fpumam argenteam coquito rudicula movens, donec confiftat et fiat melinum, poft hoc aeruginem infpergito, inde ceram adjicito. Porro ubi diligenter liquata ab igne tuleris, chamaeleontem indito, quum unitas facta eft, in mortarium demittito, ubi fubacta, excipito. Jam vero et alia quaedam emplaftra Crito tradidit in quarto medicamentorum volumine, buxea quidem, ut ipfe nuncupat, melina vero, ut

ἄλλους, ἀλλὰ τινὲς μὲν αὐτῶν χωρὶς ἰοῦ συντίθενται, τινὲς δὲ λαμβάνουσι μὲν ἰὸν, ἀλλ᾽ ἐν ἑτέρῳ γένει φαρμάκων εἰρήσονται, κατὰ τὰς τῆς δυνάμεως ὁμοιότητας, ἐν ταῖς ἐπουλωτικαῖς αἱ ἐπουλωτικαὶ, ἐν δὲ ταῖς διὰ χυλῶν αἱ διὰ χυλῶν, ἐν δὲ ταῖς μαλακτικαῖς ὅσαι μαλάττειν πεφύκασιν, ὥσπερ καὶ ἡ τοῦ Μνασαίου, πολυειδῶς ὑπ᾽ αὐτοῦ σκευαζομένη κατὰ τὸ προκείμενον βιβλίον. νῦν οὖν ἤδη καιρὸς ἐπὶ τὰς κολλητικὰς μεταβῆναι διαφερούσας κατὰ χρόαν ἀλλήλων τε καὶ μηλίνων.

Κεφ. ιβ᾽. [Περὶ τῶν κιῤῥῶν ἐμπλάστρων, ἃς διχρώμους ὀνομάζουσιν.] Ἔνιαι μὲν ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης σύγκεινται ταῖς τὸν ἰὸν ἐχούσαις μηλίναις, ὡς καὶ πρόσθεν ἔφην, ἑνὶ μόνῳ διαφέρουσαι τῷ μέχρι πλείονος ἡψῆσθαι. πᾶσαι γὰρ διὰ τὸν ὠμὸν ἰὸν χλωραὶ μήλιναι μὲν γίνονται μετρίως ἑψηθέντος αὐτοῦ, κιῤῥαὶ δὲ πλέον. εὔδηλον οὖν ὅτι πλέον ἔλαιον ἀναγκαῖόν ἐστιν ἔχειν τὰς μηλίνας τε καὶ τὰς κιῤῥὰς τῶν χλωρῶν, εἰ καὶ πάντα τὰ ἄλλα ἔχοιεν ταὐτά, καὶ διὰ τοῦτο ἐμβάλλειν προσήκει τῇ κακκάβῃ πρῶτον μὲν

alii, attamen nonnulla ex iis extra aeruginem componuntur, nonnulla aeruginem quidem assumunt, sed in alio medicamentorum genere pro facultatis, seu virium similitudine dicentur in epuloticis epulotica, in iis quae succis constant, ex succis composita, in mollientibus illa, quae mollire nata sunt, quemadmodum et Mnasaei emplastrum multifariam ab eo in hoc opere conficitur. Nunc igitur ad glutinantia ire jam tempus est, colore invicem et a melinis differentia.

Cap. XII. [*De gilvis emplastris, quae et dichroma id est bicolora dicuntur.*] Quaedam ex eadem materia constant, qua aeruginem habentia melina, sicut prius quoque diximus, hoc solo differentia, quod diutius coquantur, omnia siquidem propter crudam aeruginem viridia, fiunt melina, ubi mediocriter ipsa cocta fuerit, gilva, ubi liberalius. Manifestum igitur melina gilvaque oleum copiosius quam viridia necessario habere, etsi reliqua omnia eadem recipiant. Atque hujus gratia primum spuma argenti caccabo inji-

τὴν λιθάργυρον ἄχρι γλοιώδους συστάσεως ἑψηθησομένην, ἐφεξῆς δὲ τὸν ἰὸν, καὶ μετ' αὐτὸν, εἴ τι τῶν μεταλλικῶν ἐμβάλλοιτο, καθάπερ ὁ κεκαυμένος χαλκὸς καὶ ἡ λεπὶς αὐτοῦ, κἄπειδὰν παχυνθῇ, τηνικαῦτα κηρὸν καὶ ῥητίνην, εἰ καὶ ταῦτα λαμβάνοι τὸ φάρμακον, ἐπὶ τέλει δὲ λιβανωτόν τε καὶ σμύρναν καὶ ἀλόην ὅσα τ' | ἄλλα τοιαῦτα, καθάπερ τὴν ἐνδοξοτάτην τῶν κιῤῥῶν, ἣν ὀνομάζουσι διὰ δικτάμνου τῶν ἱερῶν ὀνομαζομένων καὶ αὐτὴν, ὥσπερ ἡ ἶσις, ἐπειδή φασιν αὐτὰς ἐκ τῶν ἱερῶν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ κομισθῆναι. πολύχρηστος μὲν οὖν ἐστιν αὕτη καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τὸν ἑξῆς λόγον ἅμα τοῖς πολυχρήστοις γεγράψεται. νυνὶ δὲ περὶ τῶν ἄλλων κιῤῥῶν, ὅσαι τ' ἀκριβῶς ἁπλαῖ καὶ ὅσαι μεταξὺ τούτων τε καὶ τῶν πολυχρήστων εἰσὶ, τὸν λόγον ποιήσομαι. καθάπερ οὖν ἁπλαῖ χλωραὶ διὰ κηροῦ τε καὶ ῥητίνης ἐλαίου τε καὶ ἰοῦ συνετίθεντο, κατὰ τὴν εἰρημένην ἐπ' αὐτῷ συμμετρίαν, οὕτως αἱ κιῤῥαὶ προσλαβοῦσαι λιθάργυρον ἐλαίου τε πλέον ἢ αἱ χλωραὶ τὴν σύνθεσιν ἔχουσιν. ἐὰν μὲν οὖν ἐπὶ πλέον ἑψηθῆναι βουληθῇς τὴν ἔμπλαστρον,

cienda est, in quo tantisper coquetur dum sordium crassitudinem consequatur, mox aerugo, deinde si metallicum aliquod ceu aes combustum ejusque squama immittatur. Ac quando spissitudinem acceperint, tunc ceram et resinam, si haec etiam medicamentum recipiat, indere conveniet, postremo thus, myrrham, aloën, aliaque id genus, sicut celeberrimum gilvum, quod ex dictamno vocatur, sacrum et ipsum appellatum velut isis, quoniam ajunt ea ex sacris Aegypti locis esse allata. Usum igitur hoc praestat multiplicem, proinde in sequenti sermone simul cum iis, quae ad plura valent, paulo post describetur. In praesentia de aliis gilvis tum omnino simplicibus, tum iis, quae inter haec et polychresta, id est multipliciter utilia, consistunt, verba facturi sumus. Ut igitur viridia emplastra simplicia ex cera, resina, oleo et aerugine conficiebantur juxta dictam illic symmetriam, sic gilva ex argenti spuma et oleo copiosiore quam in viridibus sumpto componuntur. Itaque

αὐξήσεις τε τὸ ἔλαιον, ἕξεις τε τὸ φάρμακον ξηραντικώτερον, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἐναίμων τραυμάτων κολλητικώτερον· ἐὰν δὲ συμμέτρως, ἀρκεῖ τοσοῦτον εἶναι τὸ ἐλαίου μέτρον, ὅσον σταθμὸν τῆς λιθαργύρου. λίτραν γὰρ ἐλαίου τὴν Ῥωμαϊκὴν μετρήσαντες εἰς λίτρας λιθαργύρου τὴν σταθμικὴν ἐμβαλοῦμεν. ἐὰν δὲ ἐπὶ πλέον ἑψηθῆναι βουλώμεθα τὸ φάρμακον, οὐ μόνον μίαν καὶ ἡμίσειαν ἐλαίου λίτραν ἐμβαλοῦμεν, ἀλλὰ καὶ δύο καὶ πλείους. ξηραντικώτεραι δὲ τῶν οὕτως σκευαζομένων κιῤῥῶν ἐμπλάστρων εἰσὶν ὅσαι μηδ' ὅλως ἔχουσι ῥητίνην καὶ κηρὸν, ἀλλὰ διὰ τῶν μεταλλικῶν καλουμένων μόνον σύγκεινται, καθάπερ ἄλλοι τέ τινες τῶν ἔμπροσθεν ἔγραψαν τοιαύτας, ἥ τε ἐγὼ χρῶμαι διὰ παντὸς ὑπ' ἐμοῦ συντεθεῖση, κατὰ τόνδε τὸν τρόπον ἑψομένη. τὴν λιθάργυρον μετὰ τοῦ ἐλαίου προεψήσας ἐπεμβάλλω τὰ μεταλλικὰ λελειωμένα μετὰ ὄξους καὶ οὕτως ἕψω ἄχρις ἀμολύντου. βάλλω δὲ τοῦ μὲν ἐλαίου λίτρας δ'. ὅσῳ δ' ἂν ᾖ παλαιότερον, τοσούτῳ ἔσται βέλτιον, καὶ μᾶλλον ἐὰν ᾖ Σαβῖνον. τῆς λιθαργύρου δὲ ℔ γ'. [691] καὶ ὄξους δρι-

si emplastrum largius voles coquere augeasque oleum, medicamentum habiturus es quod magis ficcet ideoque vulnerum cruentorum glutinantius, sin autem mediocriter, tantam olei mensuram, quantum argenti spumae pondus esse sufficit, libram enim olei mensuralem Romanorum in argenti spumae libram ponderalem injiciemus. Jam si medicamentum plenius incoquere placet, non solum lib. j ß, sed etiam duas et plures immittemus. Porro inter haec gilva emplastra sic praeparata plus ficcant, quae nec resinam nec ceram omnino habent, sed ex solis ut vocant metallicis conficiuntur, quemadmodum alii quoque nonnulli ex prioribus alia scripserunt. Caeterum quo ego semper mea industria composito utor, in hunc modum coquitur. *Gilvum ex metallicis.* Argenti spumae cum oleo prius coctae metallica ex aceto laevigata immitto et sic coquo, donec non inficiat. Addo his olei libras quatuor, hoc autem quanto vetustius tanto erit melius, magisque si id fuerit Sabinum, argenteae spumae libras tres, aceti quam acer-

μυτάτου λίτρας β΄. μεταλλικὰ δὲ τρία τάδε, λεπίδα χαλκοῦ μέλανος ἰοῦ τε καὶ χαλκίτιδος, ἴσον ἑκάστου σταθμὸν ἀνὰ οὐγγίας β΄. ὅπερ ἐστὶ δραχμαὶ ἑκκαίδεκα. παλαιὸν δ᾽ ὅταν ᾖ τὸ ἔλαιον καὶ παχὺ διὰ τὴν παλαιότητα, τέτταρας καὶ ἥμισυ λίτρας ἐμβάλλης, ἐγὼ δὲ καὶ ε΄. ποτὲ καὶ διὰ τοῦτο ἐνέβαλον ὄντος χειμῶνος. ἴσμεν γὰρ ὅτι πλεῖον ἐν χειμῶνι βάλλεται τὸ ἔλαιον ἤπερ ἐν θέρει. προεψήσεις δὲ δηλονότι τὴν λιθάργυρον ἄχρι γλοιώδους συστάσεως. ἐὰν δὲ καὶ κίκινον ἔχης ἔλαιον, ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ ἔμβαλλε αὐτό. τοῦτο τὸ φάρμακον ἔναιμα τραύματα κολλᾷ ῥᾳδίως καὶ μᾶλλον ἐπὶ τῶν σκληρῶν σωμάτων ἤπερ ἁπαλῶν τε καὶ γυναικωδῶν καὶ παιδίων, ὁποῖα καὶ τὰ τῶν εὐνούχων ἐστὶν, ἀνιέμενόν τε δι᾽ ἐλαίου κικίνου ἢ παλαιοῦ, καὶ ἔμμοτον ἐπιτιθέμενον θαυμαστὸν ὅπως πέττει τὰ δυσιατότατα τῶν ἑλκῶν, ὅσα μηδ᾽ ὅλως πῦον ἐργάζεται. κολλᾷ δὲ καὶ κόλπους καὶ σύριγγας προστέλλει καὶ ξηραίνει καὶ κλείει τελέως. καὶ ὅταν γε ταῦτα καλῶς ἐργάζεσθαι βουληθῆς αὐτὸ, δι᾽ ὄξους δριμυτάτου τὰ μεταλλικὰ τρῖψον ἡμέραις πλείοσι καὶ μᾶλλον

rimi libras duas, horum trium metallicorum squamae aeris nigri, aeruginis, chalcitidis, singulorum aequale pondus, nimirum uncias duas, hoc est drach. sedecim. At quum vetus oleum existit crassumque ex vetustate, quatuor libras et dimidiam immittito. Nos et quinque interdum idque per hiemem indidimus, non ignari hieme plus olei quam per aestatem immiscendum. At argenti spumam prius videlicet coques, donec sordium crassitudinem recipiat. Quod si et oleum cicinum habeas, id pro vetere usurpato. Medicamentum hoc cruenta vulnera facile glutinat magisque in duris corporibus quam mollibus, cujusmodi sunt mulierum, puerorum et eunuchorum, dilutum quoque ex oleo cicino vel veteri ac linteo exceptum impositumque mirum est quam ulcera curatu difficillima concoquat, quae pus nequaquam faciunt. Ad haec sinus conglutinat et fistulas astringit, exiccat et prorsus claudit. Atque ubi jam ipsum haec pulchre velis efficere, metallica pluribus diebus aceto longe

ἐν ἡλίῳ. καὶ τὴν λιθάργυρον δ᾽ ὡσαύτως τρίψας καὶ ξηράνας, εἶτα μίξας τῷ ἐλαίῳ καθ᾽ ὃν εἴρηται τρόπον ἕψε. πρὸς μέντοι τὰ δυσεπούλωτα τῶν ἑλκῶν οὐκ (338) ἀναγκαῖον οὕτως κατεργάσθαι τὰ μεταλλικὰ καὶ τὴν λιθάργυρον ἐν τῇ τρίψει. καὶ γὰρ καὶ χωρὶς τούτων ἐπουλωτικώτερον γίνεται. προσέμβαλλε δ᾽ αὐτῷ τηνικαῦτα καὶ διφρυγοῦς οὐγγίαν καὶ χρυσοκόλλης οὐγγίαν. βάλλεται δὲ οὐχ ἅμα τῇ λεπίδι καὶ τῷ ἰῷ ταῦτα, καθάπερ οὐδ᾽ ὅταν ἑφθὸν ἤδη τελέως ᾖ τὸ φάρμακον, ἀλλ᾽ ἐν τῷ μεταξὺ καιρῷ. τοσαύτης γὰρ ἑψήσεως δεῖται τὰ τοιαῦτα τῶν φαρμάκων, ὡς ἀκριβῶς ἑνωθῆναι τοῖς προϋπάρχουσιν, ὃ διὰ συμμέτρου γίγνεται χρόνου μήτε λίαν πολὺ πρὸ τῆς ἄρσεως τῆς κακκάβης μήτ᾽ ἐγγὺς αὐτῆς. καὶ μόνη μὲν οὖν ἡ ἔμπλαστρος αὕτη σύριγγάς τε καὶ κόλπους καὶ τὰ μεγάλα τραύματα κολλᾶν ἐστιν ἱκανή. συνεργεῖ δ᾽ αὐτῇ καὶ σπόγγος καινὸς μὴ σκληρὸς, οἴνῳ παλαιῷ βεβρεγμένος. ἡ δ᾽ ἐπίδεσις ἐπὶ τῶν κόλπων, ἀπὸ τοῦ πυθμένος γιγνέσθω πρὸς τὸ στόμιον ἀφικνουμένου τοῦ ἐπιδέσμου, καθότι δηλωθήσεται σαφέστερον ἐν τῷ περὶ συρίγγων λόγῳ.

acerrimo conterito ac potius in ſole, pari modo argenti ſpumam tritam exiccatamque et oleo poſtea mixtam eo quo dixi modo incoquito. Attamen ad ulcera, quibus cicatrix difficulter induci poteſt, metallica ſic elaborari et argenti ſpumam ita conterere non eſt neceſſum, etenim ſine his quoque cicatrici ducendae promptius illud evadit. Adjiciatur autem tunc ei diphrygis et chryſocollae ſingulorum uncia. At haec non ſimul cum ſpuma et aerugine committuntur, uti nec ubi jam coctum medicamentum fuerit omnino, ſed eo, quod intercedit, tempore. Tantam enim hujusmodi medicamenta coctionem requirunt, ut exacte cum prioribus in unum coeant, quod mediocri intervallo accidit, neque multo ante nec paulo minus quam caccabus ab igne tollatur. Solum itaque hoc emplaſtrum fiſtulas, ſinus et magna vulnera glutinare poteſt. Juvat ipſum ſpongia recens non dura veteri vino reſperſa. Deligatura in ſinibus ab imo fiat ligamento ad orificium perveniente, ſicut in ſermone de fiſtulis clarius oſtendetur.

Κεφ. ιγ΄. [Περὶ τῶν ἐπουλωτικῶν.] Εἴτ᾽ ἐπουλωτικὰς εἴτε συνουλωτικὰς ἐθέλεις ὀνομάζειν τὰς οὐλὴν ποιούσας ἐμπλάστρους, ὡσαύτως δὲ καὶ τἄλλα φάρμακα τά τ᾽ ἐπίπαστα καὶ τὰ διὰ μοτῶν χρήσεως προσφερόμενα, διήνεγκεν ὡς οὐδὲν πρὸς τὰς ἰάσεις αὐτῶν, εἰ μεμνημένος εἴης τῆς δυνάμεως, ὁποίας εἶναι προσήκει τῶν τοιούτων φαρμάκων, εἰρημένης ἅμα ταῖς ἄλλαις ἁπάσαις ἐν τοῖς τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου γράμμασιν. ὅσῳ γὰρ αἱ κολλητικαὶ τῶν σαρκωτικῶν ἐδείχθησαν εἶναι ξηραντικώτεραι, τοσούτῳ τῶν κολλητικῶν αἱ ἐπουλωτικαί. πρόκειται γὰρ ἡμῖν ἐν αὐταῖς τὴν γεννηθεῖσαν ἐν τοῖς κοίλοις ἕλκεσι σάρκα δέρμα ποιῆσαι. διὸ καὶ στύφειν χρὴ τὸ τοιοῦτον γένος τῶν φαρμάκων, εἴτ᾽ ἐπίχριστον εἴτ᾽ ἐπίσπαστον εἴη. προκείμενον δ᾽ ἡμῖν ἐνταῦθα τῶν ἐμπλάστρων ἐκείνων μόνον μνημονεῦσαι. καὶ γὰρ τὰ διὰ τῶν μοτῶν ἐπιτιθέμενα φάρμακα τούτων τηκομένων ἐν ῥοδίνῳ ἢ μυρσίνῳ γίγνεται. καὶ μᾶλλόν γε τὸ μύρσινον τοῦ ῥοδίνου χρησιμώτερον, ὅσῳ καὶ στυπτικώτερόν ἐστιν. εἰ δὲ μηδέτερον ἔχοις τούτων, διὰ κυπρίνου καὶ σχινίνου καὶ

Cap. XIII. [*De iis quae cicatricem obducunt.*] Emplaſtra cicatricem inducentia, ſive ſynulotica ſive epulotica nominare velis, ſicut etiam alia medicamenta epipaſta, id eſt quae inſperguntur et quae linamentorum uſu apponuntur, nihil ut ad curationes eorum differentiae affert, ſi qualis quodque facultatis medicamentum hujusmodi eſſe debeat memineris, quam ſimul cum reliquis omnibus in therapeutices methodi libris explicavimus. Quanto enim agglutinantia carnem generantibus ſiccare magis oſtenſa ſunt, tanto agglutinantibus epulotica, nam ipſorum beneficio carnem cavis ulceribus generatam cutem reddere ſtatuimus, ob quod etiam tale medicamentorum genus, ſive illinendum ſive inſpergendum ſit aſtringere oportet. Hic autem illorum duntaxat emplaſtrorum mentionem facere cogitamus, ſiquidem ea, quae linamentis excepta imponuntur medicamenta, ex his roſaceo vel myrteo liquatis fiunt. Atque myrteum roſaceo hoc magis conducit, quo vehementius aſtringit. At ſi neutrum habeas, ex cyprino, lentiſcino et melino, liquanda

μηλίνου τηκτέον· εἰ δὲ μὴ τούτων ἔχοις τι, [692] δι᾽ ὠμοτριβοῦς ἐλαίου ἢ τοῦ ἀπὸ τῆς Ἰβηρίας, ὃ καλοῦσιν Σπανόν. ὅταν δὲ μηδὲ τοῦτ᾽ ἔχῃς, θαλλοὺς ἐλαιῶν ἁπαλοὺς θλάσας, ἐμβαλεῖς ἑτέρῳ τινὶ τῶν ἐπιτυχόντων ἐλαίων. εἰ δὲ καὶ τούτων ἀπορεῖς, ἄμεινον ἐλαίῳ παλαιῷ τήκειν. τὸ γοῦν ξηραντικώτερον γενέσθαι τὸ φάρμακον ἐκ τούτου ἔχοις. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ τῶν ἰατρῶν ἀφίστανται τῶν ἐκ παλαιοῦ χρόνου πεῖραν ἱκανὴν δεδωκότων φαρμάκων ἅπασι τοῖς ἀρίστοις ἰατροῖς καὶ διὰ τοῦτο ἐνδόξων γεγονότων, ὅπως δοκῶσιν αὐτοὶ βέλτιόν τι παρὰ τοὺς ἔμπροσθεν ἔχειν. εἰδέναι δὲ χρὴ τῶν ἐνδόξων φαρμάκων ἃ παρὰ πᾶσιν ἐπήνηται, τό τε διὰ καδμείας καὶ τὸ διὰ τοῦ λαδάνου φάρμακον ἄριστον εἰς ἐπούλωσιν. οὐ παρὰ πᾶσι δὲ τοῖς ἰατροῖς ἡ τῶν μιγνυμένων ἁπλῶν φαρμάκων ὡμολόγηται συμμετρία. διὰ τοῦτ᾽ οὖν ἔδοξέ μοι γράψαι τὰς ἑκάστῳ τῶν γραψάντων αὐτὰς ἀρεσκούσας, ἀπὸ τῶν ὑπ᾽ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένων, ἀρξαμένῳ κατὰ τὸ τρίτον τῶν ἐκτὸς, ἃ Μαρκέλλας ἐπιγράφει.

ſunt, ſi his quoque careas, ex omphacino vel eo, quod ab Hiſpania portatur, Hiſpanum nominant, ubi nec hujus copia adſit, teneros olivarum ſurculos contuſos alii cuipiam vulgari oleo admiſcebis, quod ſi hos etiam deſideres, praeſtat oleo vetere liquefacere, hinc enim medicamentum ſiccandi virtute augebis. Proinde plerique medicorum a medicamentis, quae optimi quique medici longi temporis experientia ſatis probarunt, eoque nobilia reddiderunt, hac ratione ſolum abſtinent, ut ipſi melius quippiam praeter majores habere videantur. Attamen ſciendum eſt, his ipſis celebribus medicamentis, quae ab omnibus laudantur, haud facile aliorum ullum reperiri quod ſit praeſtantius. Ab antiquo igitur laudata ſunt, tum quod ex cadmia tum quod ex ladano inſcribitur, ad cicatricem ducendam utrumque eſſe praeſtantiſſimum. Quamquam apud omnes mixturae ſimplicium medicamentorum ſymmetriam eandem non ſit invenire. Quapropter viſum mihi eſt eas, quae cuique ſcriptori placent, deſcribere, auſpicati a proditis ab Aſclepiade in tertio de exterioribus commentario, quae Marcellas inſcribit.

Κεφ. ιδ'. [Περὶ τῶν ἐπουλωτικῶν ἐμπλάστρων Ἀσκληπιάδης οὕτως γράφει.] Τῶν δὲ κατὰ μέρος ἑλκῶν χωρὶς ἑτέρας διαθέσεως ἤδη πρὸς οὐλὴν ῥεπόντων χρηστέον ταῖς ὑπογεγραμμέναις σκευασίαις. ἡ διὰ καδμείας ἐπουλωτική. ταύτῃ ἐχρήσατο ὁ Καθηγητὴς Λεύκιος. ♃ καδμείας κεκαυμένης καὶ οἴνῳ κατεσκευασμένης, χαλκίτεως ὀπτῆς ἀνὰ ∠ ιστ'. κηροῦ ∠ π'. κολοφωνιακῆς πίσσης οὐγγίας η'. οἴνου Ἰταλικοῦ τὸ αὔταρκες, τρῖβε χαλκῖτιν καὶ τὴν καδμείαν μετ' οἴνου, ὥστε ὑγρᾶς κηρωτῆς ἔχειν τὸ πάχος. τὸν δὲ κηρὸν κατακλάσας καὶ τὴν ῥητίνην καὶ βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμεοῦν καὶ τούτοις ἐπιβαλὼν μυρσίνου λίτραν α', τίθει ἐπ' ἀνθράκων κινῶν συνεχῶς. καὶ ὅταν δὲ λυθῇ, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔα ψυγῆναι καὶ ἀναξύσας, ἐπίβαλλε τοῖς λεανθεῖσι καὶ μίξας ἀνελόμενος χρῶ, διαλύων μυρσίνῳ ἐλαίῳ. ἡ κρᾶσις ἔστω κατάλληλος τῇ διαθέσει. ἄλλη διὰ καδμείας. ♃ καδμείας ὀπτῆς, χαλκίτεως ὀπτῆς, διφρυγοῦς ἀνὰ ∠ ιστ'. κηροῦ, ῥητίνης φρυκτῆς, ἐλαίου μυρσίνου ἀνὰ ἡμίλιτρον, οἴνου Ἰταλικοῦ ὅσον ἐξαρκεῖ, σκεύαζε καθὰ προείρηται καὶ χρῶ ποτὲ

Cap. XIV. [*De epuloticis emplastris Asclepiades sic scribit.*] Posteaquam ulcera particularia sine alia dispositione ad cicatricem jam tendunt, utendum est iis compositionibus, quae infra scribuntur. *Emplastrum ex cadmia ad cicatricem ducendam. Hoc Lucius Cathegetes, id est praeceptor usus est.* ♃ Cadmiae ustae et ex vino praeparatae, chalcitidis tostae, singulorum drach. xvj, cerae drach. lxxx, picis colophoniacae ℥ viij, vini Italici quod satis est. Chalcitis et cadmia ex vino terantur, ut humidi cerati spissitudinem habeant, ceram et resinam perfractam in vas fictile immittito, atque his olei myrtei pondo libram adjicito, deinde carbonibus superponito movens sine requie, quum soluta fuerint ab igne tollito, ubi refrixerint, radito laevigatisque indito ac mixta excipito. In usu oleo myrteo subigito, temperatura dispositioni respondeat. *Aliud ex cadmia.* ♃ Cadmiae tostae, chalcitidis tostae, diphrygis, singulorum ʒ xvj cerae, resinae frictae, olei myrtei, singulorum selibram, vini Italici quantum satis est. Praepara quo-

μὲν ἀνιεμένῳ, ποτὲ δὲ ἀκράτῳ τῷ φαρμάκῳ. ἄλλη. ♃ λιθαργύρου, ψιμυθίου, καδμείας, διφρυγοῦς, ῥητίνης ἀνὰ ∠ η΄. χαλκίτεως ∠ β΄. κηροῦ ∠ η΄. μυρσίνου τὸ αὔταρκες, οἴνου Ἀμιναίου ὅσον ἐξαρκεῖ. ἄλλη Εὐφράνορος. ♃ διφρυγοῦς, μίσυος ὀπτοῦ ἀνὰ ∠ η΄. χαλκίτεως ὀπτῆς, μολυβδαίνης ἀνὰ ∠ β΄. καδμείας ∠ α΄. κηροῦ ∠ στ΄. κολοφωνίας οὐγγίας γ΄. μυρσίνου λίτρας στ΄. οἴνου Ἰταλικοῦ τὸ αὔταρκες. ἄλλη ἡ διὰ τοῦ λαδάνου, φάρμακον ἐπιτετευγμένον, οὐ μόνον ἐπουλοῦσα, ἀλλὰ καὶ τύλους ἐκκόπτουσα καὶ τὰς λειπουργίας κατορθοῦσα. ♃ χαλκίτεως, λιθαργύρου, λαδάνου ἀνὰ ∠ κδ΄. ἀσφάλτου ∠ η΄. κηροῦ ∠ οβ΄. μυρσίνου κοτύλην μίαν. οἱ δὲ ∠ ιη΄. οἴνου κοτύλην μίαν σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἐν δὲ τῇ χρήσει χρῶ καὶ σπληνίῳ καὶ ἀνιεμένῃ. ἄλλη. ♃ λιθαργύρου ∠ ρ΄. πίσσης ∠ ν΄. λαδάνου ∠ κε΄. ἰοῦ ξυστοῦ, χαλκοῦ κεκαυμένου ἀνὰ ∠ η΄. ἐλαίου μυρσίνου λίτρας β΄, λεπίδος χαλκοῦ ∠ δ΄. σκεύαζε καὶ χρῶ. ἄλλη ἡ πυρίκαυτος λεγομένη, ἐκ τῶν Ἀτταλικῶν δυνάμεων φάρμακον ἐπιτετευ-

modo dictum eſt, ac utitor nunc diluto, nunc mero medicamento. *Aliud.* ♃ Argenti ſpumae, ceruſſae, cadmiae, diphrygis, reſinae, ſingulorum ʒ viij, chalcitidis ʒ ij, cerae ʒ viij, myrtei olei quod ſufficit, vini Aminaei quod ſatis eſt. *Aliud Euphranoris.* ♃ Diphrygis, miſyos toſti, ſingulorum ʒ viij, chalcitidis toſtae, molybdaenae, ſingulorum ʒ ij, cadmiae ʒ j, cerae ʒ vj, colophoniae ℥ iij, myrtei libras vj, vini Italici quod ſatis eſt. *Aliud ex ladano accommodatum medicamentum, non ſolum cicatricem ducens, ſed etiam callos excindens et male curata inſtaurans.* ♃ Chalcitidis, argenti ſpumae, ladani, ſingulorum ʒ xxiv, bituminis ʒ viij, cerae ʒ lxxij, myrtei heminam unam, alii ʒ xviij, vini heminam j. Praeparato in modum praedictum, quum res exigit, et ſplenio et diluto utitor. *Aliud.* ♃ Argenti ſpumae ʒ c, picis ʒ l, ladani drach. xxv, aeruginis raſae, aeris uſti, ſingulorum ʒ viij, olei myrtei lib. ij, aeris ſquamae ʒ iv conficito ac utitor. *Aliud, quod pyricauton dicitur, ex Attalicis virtutibus medicamentum accommoda-*

γμένον. ℞ ἐλαίου κοτύλην α΄. στυπτηρίας σχιστῆς, μάννης, λιβανώτου, λιθαργύρου, χαλβάνης ἀνὰ < α΄. κηροῦ < κδ΄. ἀγχούσης < η΄. [691] μυελοῦ ἐλαφείου, στέατος ὑείου, ἰοῦ, ψιμυθίου ἀνὰ < β΄. ὠῶν τριῶν τὸ χλωρὸν, τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν, καὶ χρῶ ποτὲ μὲν ἀνιεμένῳ τῷ φαρμάκῳ, ποτὲ δὲ ἀκράτῳ. ἄλλη, φάρμακον ἐπιτετευγμένον, ποιεῖ πρὸς τὰ παλαιὰ καὶ δυσαλθῆ. ψιμυθίου, λιθαργύρου, στυπτηρίας σχιστῆς, μάννης, χαλβάνης, λιβάνου, μυελοῦ ἐλαφείου καὶ μοσχείου ἀνὰ < δ΄. κηροῦ, ἀγχούσης, ὠῶν λεκίθων ἀνὰ < η΄. ἐλαίου κοτύλας δ΄. κόπτε τοὺς μυελοὺς ἐπιμελῶς καὶ τῆκε μετὰ τῶν τηκτῶν, κινῶν ἀγχούσῃ, ὥστε χρωσθῆναι, εἶτα ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ διϋλίσας εἰς ἕτερον ἀγγεῖον ἔα ψυγῆναι καὶ ἀναξύσας ἐπίβαλλε τοῖς ξηροῖς καὶ ἀνελόμενος χρῶ. λευκὴ μάγνη λεγομένη, φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ χρόνια τραύματα καὶ μόγις ἐπουλούμενα, ποιεῖ καὶ πρὸς ψωρώδεις διαθέσεις. ἔστι δὲ καὶ ἑδρικὴ ἀγαθὴ, ἀνιεμένη ῥοδίνῳ ἢ μυρσίνῳ. ℞ λιθαργύρου < ρ΄.

tum. ℞ Olei heminam j, aluminis fciffilis, mannae, thuris, argenti fpumae, galbani, fingulorum ℈ j, cerae ℥ xxiv, anchufae ℥ viij, medullae cervinae, adipis fuilli, aeruginis, ceruffae, fingulorum drach. duas, ovorum trium lutea. Quae liquari poffunt, ficcis immifcentur. Hoc medicamento alias diluto, alias mero utitor. *Aliud medicamentum accommodatum. Facit ad vetera ac fanatu difficilia.* ℞ Ceruffae, argenti fpumae, aluminis fiffilis, mannae, galbani, thuris, medullae cervinae et vitulinae, fingulorum drach. iv cerae, anchufae, ovorum luteorum, fingulorum drach. octo, olei heminas iv. Medullas diligenter tundito et liquato cum iis, quae liquefieri poffunt, movens anchufa, ex qua poffint ea colorari, deinde ab igne fublata et in aliud vas conjecta refrigerari finito, derafa ficcis immifceto, deinde in ufum excipito. *Candidum quod magnum dicitur medicamentum accommodatum. Valet et ad diuturna vulnera et quae vix cicatricem recipiunt, item fcabiofos affectus, benefacit et fedis vitiis rofaceo aut myrtino dilutum.* ℞ Argenti fpu-

κηροῦ < ν'. ψιμυθίου < ρ'. τερμινθίνης < κέ. λιβανωτοῦ < κέ. στυπτηρίας σχιστῆς < ιβ'. ἐλαίου κοτύλας β'. συντίθει κατὰ τρόπον καὶ χρῶ, ὁτὲ μὲν ἐμπλάστρῳ, ὁτὲ δὲ ἀνιεμένῳ τῷ φαρμάκῳ. ἄλλη Παμφίλειος λεγομένη, πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις καὶ κόλπους παρακολλᾷ καὶ σύριγγας ἐκτυλοῖ. ποιεῖ πρὸς τὰ ῥευματικὰ τῶν ἑλκῶν καὶ πρὸς τὰ χρόνια καὶ δυσεπούλωτα, ψώρας τε (339) θεραπεύει καὶ ὑπώπια βαστάζει. ποιεῖ καὶ κεφαλαλγικοῖς καὶ πρὸς τὰς τῶν ὀφθαλμῶν ἐπιφορὰς ἐπιτιθεμένη κατὰ τοῦ μετώπου. ἔστι δὲ καὶ ἑδρικὴ ἀγαθὴ ἀνιεμένη ῥοδίνῳ ἢ μυρσίνῳ. τὰ δὲ τῆς σκευασίας ἔχει οὕτως. ♃ λιθαργύρου < ρ'. κηροῦ < ν'. τερμινθίνης < κέ. λιβάνου < κέ. ψιμυθίου < ρ'. στυπτηρίας σχιστῆς < ιστ'. πεπέρεως λευκοῦ < γ'. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας β'. συντήκει κατὰ τρόπον ποτὲ μὲν ἀνιεμένῳ τῷ φαρμάκῳ, ποτὲ δὲ ἐμπλάσσων χρώμενος. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν κατὰ τὴν κεφαλὴν ἀχώρων ἢ τῶν περὶ τὴν ὄψιν τραχυτήτων ἢ τῶν λεγομένων ἐπινυκτίδων ἢ τῶν περὶ τὴν ἕδραν διαθέ-

mae drach. c, cerae drach. l, cerussae drach. c, terebinthinae drach. xxv, thuris ʒ xxv, aluminis scissilis drach. xij, olei heminas duas. Componito simili modo, et utitor interdum emplastro, interdum diluto medicamento. *Aliud cui nomen est Pamphilion ad idem. Insuper sinus conglutinat et fistulis callum exterit. Valet ad ulcerum fluxiones tum ad diuturna et dysepulota scabiemque sanat, tollit sugillata, benefacit caput dolentibus et oculorum epiphoris fronti impositum, nec minus sedi convenit dilutum rosaceo vel myrteo. Caeterum in hunc modum componitur.* ♃ Argenti spumae drach. centum, cerae drach. quinquaginta, terebinthinae drach. vigintiquinque, thuris drach. vigintiquinque, cerussae drach. centum, aluminis fissilis drach. xvj, piperis albi ʒ iij, olei veteris heminas duas. Liquato, ut dictum est, nunc diluto medicamento nunc emplastri modo utens. Nam in capitis manantibus ulceribus, quae achores Graecis dicuntur et oculorum asperitatibus, vel in iis, quas epinyctidas vocant, vel ani vitiis di-

σεων ἀνιεμένῳ τῷ φαρμάκῳ μυρσίνῳ ἢ σχινίνῳ ἐπιχριόμενον. ἄλλη Τελαμῶνος, φάρμακον ἐπιτετευγμένον, ποιεῖ καὶ πρὸς ἄνθρακας, ἀναξηραίνει κόλπους ἐνιεμένη καὶ ἐγχυματιζομένη, ἔστι δὲ καὶ ἐπουλωτικὴ ἀγαθή. ♃ πιτυΐνης, κηροῦ, ἀσβέστου, λιθαργύρου ἀνὰ < ν'. ψιμυθίου < κε. ἐλαίου κοτύλης ἥμισυ, ἕψε λιθάργυρον, ἔλαιον ἕως συστῇ, εἶτα κηρὸν, εἶτα ῥητίνην. τὴν δὲ ἄσβεστον καὶ τὸ ψιμύθιον λείωσον καὶ τούτοις ἐπίβαλλε τὰ τηκτά. ἐν δὲ τῇ χρήσει ἔλαιον ἐπὶ θερμοσποδίᾳ θεὶς ἐπίβαλλε καταθλάσας τοῦ φαρμάκου. καὶ ὅταν θερμανθῇ, εἰς θυείαν βαλὼν ἀνάκοπτε φιλοπόνως ἕως γλοιῶδες γένηται, καὶ ἀποθέμενος χρῶ, ὡς μεγίστῳ φαρμάκῳ, ὁτὲ μὲν ἐπιχρίων πτεροῖς, ὁτὲ δὲ ἐγχυματίζων. ἐπὶ δὲ τῶν λεγομένων ἀνθράκων εἰς ὀθόνιον ἐμπλάσσων ἐπιτίθει. ἄλλη Μοσχίωνος γνώριμος πρὸς ὅσα βούλει ἐπουλῶσαι καὶ ἐπουλῶσαι, ἔστι δὲ καὶ ἑδρικὴ ἀγαθή. ♃ λιθαργύρου, ψιμυθίου, ἀσβέστου ἀνὰ < η'. μυελοῦ ἐλαφείου, κηροῦ ἀνὰ < ιϛ'. ἐλαίου μυρσίνου τὸ αὔταρκες. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν

lutum medicamentum myrteo vel lentifcino illinitur. *Aliud Telamonis medicamentum accommodatum. Facit et ad carbunculos, finus exiccat immiffum vel inftillatum. Ad haec cicatricem probe inducit.* ♃ Pityinae, cerae, calcis vivae, argenti fpumae, fingulorum ʒ l, ceruffae ʒ xxv, olei heminae dimidium. Argenti fpumam oleumque, dum in unum coëant, incoquito, mox ceram, inde refinam. Porro calci et ceruffae in laevorem redactis liquabilia indito. Dum uteris, oleo cineri calido fuperpofito medicamentum confringendo injicito, ubi incaluerit, mortario fuperfundito et diligenter fubigito, donec fordium fpiffitudo fiat. Ab igne depofito utitor tanquam maximo medicamento, alias pennis illinens, alias inftillans. Caeterum carbunculis vocatis linteolo illitum adhibeto. *Aliud Mofchionis, celebre ad quaelibet a callo vindicanda et cicatrice obducenda, idem et fedi prodeft infigniter.* ♃ Argenti fpumae, ceruffae, calcis vivae, fingulorum drach. viij, medullae cervinae, cerae, utriusque drach. xvj, olei myrtei quantum fatis eft, quae liquari poffunt, aridis immifcentur et mollita fedulo

καὶ μαλάξας ἐπιμελῶς ποίει τροχίσκους. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως ὕδατι ἢ γάλακτι προανίεται, ὅσον βούλεσθε, ὅσον γλοιοῦ ἔχειν τὸ πάχος, εἶτα ἐπιβάλλεται ῥοδίνου τὸ αὔταρκες ἢ μυρσίνου καὶ ἀνακόψαντες ἐπιμελῶς καὶ ἀνελόμενοι εἰς μολυβδίνην πυξίδα χρῆσθε καθάπερ προείρηται.

[692] Κεφ. ιέ. [*Ἐπουλωτικαὶ Ἀνδρομάχου.*] ♃ *Καδμείας λίτραν ά. χαλκίτεως κεκαυμένης λίτραν μίαν, κηροῦ λίτραν ά· ῥητίνης ξηρᾶς λίτρας γ'. μυρσίνου λίτρας γ'. οἶνου εἰς τὰ ξηρά. ἄλλη ἡ διὰ λαδάνου.* ♃ *λιθαργύρου* < *μ'. λαδάνου* < *λβ'. χαλκάνθης* < *ή. σχιστῆς* < *ιβ'. κηροῦ* < *ρ'. λεπίδος* < *ή. ἀσφάλτου* < *λβ'. μυρσίνου κοτύλης μιᾶς τέταρτον, οἶνος Φαλερῖνος εἰς τὰ ξηρά. ἄλλως, ὡς Ἀλκιμίων, ἣν ἐσκεύασα.* ♃ *λαδάνου* < *ή. ὑσσώπου* < *δ'. προπόλεως* < *ή. ἀσφάλτου* < *ή. λιθαργύρου* < *δ'. λεπίδος χαλκοῦ* < *δ'. μίσυος ὠμοῦ* < *δ'. κηροῦ* < *κδ'. μυρσίνης μνᾶς ή. ἡ διὰ κριθῶν.* ♃ *ψιμυθίου* < *ν'. λιθαργύρου* < *ν'. κριθῶν κεκαυμένων ἀτρίπτων ξέστην ά. κηροῦ* < *ν'. ἐλαίου ξέστην ά.*

in paſtillos digeruntur. Quum uti voles, prius aqua vel lacte diluetur quantum habet, ut ſordium craſſitudinem habeat, deinde roſacei quod ſufficit, immittitur vel myrtei; contuſum diligenter in plumbeam pyxidem reponitur, uſui eſt, quemadmodum praediximus.

Cap. XV. [*Epulotica Andromachi.*] ♃ Cadmiae lib. j, chalcitidis uſtae lib. j, cerae lib. j, reſinae aridae lib. tres, myrtei lib. iij, vinum ſiccis immiſcetur. *Aliud ex ladano.* ♃ Argenti ſpumae ʒ xl, ladani drach. xxxij, chalcanthi drach. octo, aluminis ſciſſilis drach. xij, cerae drach. c, ſquamae drach. viij, bituminis drach. xxxij, myrtei quartam heminae partem, vinum Falernum ſiccis adjicitur. *Aliter, ut Alcimion, quod praeparavi.* ♃ Ladani drach. viij, hyſſopi drach. iv, propoleos drach. viij, bituminis drach. viij. argenti ſpumae drach. iv, aeris ſquamae drach. iv, miſyos crudi drach. iv, cerae drach. xxiv, myrtei octavam minae portionem. *Aliud ex hordeis.* ♃ Ceruſſae ʒ l, argenti ſpumae drach. l, hordei uſti non triti ſextarium j, cerae drach. l, olei ſextarium j, poſtremum hordeum adjicitur.

ἐσχάτην τὴν κριθήν. ἄλλη ἐπουλωτική. ℞ καδμείας οὐγγίας β΄. χαλκίτεως, κηροῦ, τερμινθίνης ἀνὰ οὐγγίας δ΄. ὑσσώπου οὐγγίαν α΄. μυρσίνης οὐγγίας δ΄. χαλκάνθης οὐγγίας δ΄. οἴνου εἰς τὰ ξηρά. ἄλλη ἐπουλωτική. ℞ ῥητίνης ξηρᾶς < ιη΄. διφρυγοῦς < δ΄. λιθαργύρου < ιστ΄. κηροῦ < ι΄. ἐλαίου κοτύλας δ΄. ταύταις ἐφεξῆς ἄλλας ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν ἐμπλάστρους ἓξ τῶν δυσεπουλώτων θεραπευτικὰς, ἅστινας οὐκ ἔδοξέ μοι νῦν προσγράφειν. εἰρήσονται γὰρ ἅμα ταῖς τὰ δυσίατα τῶν ἑλκῶν θεραπευούσαις ἐν τῇ δ΄. τῶνδε τῶν ὑπομνημάτων. γεγραφότος δὲ τοῦ Ἀνδρομάχου κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον τοῦ βιβλίου, πρὸ τῶν ἄρτι γεγραμμένων ἐπουλωτικῶν καὶ ἑτέρας τινὰς ἄνευ τοῦ προγράψας αὐτῶν ὅτι ἐπουλωτικαί εἰσιν ἀπεριστάτων ἑλκῶν καὶ μάλιστα ἐπὶ παίδων καὶ γυναικῶν καὶ εὐνούχων καὶ ἁπλῶς τῶν ἁπαλὴν ἐχόντων τὴν σάρκα, ἔδοξέ μοι καὶ ταύτας ἐνταῦθα προσγράψαι τὴν ἐπιγραφὴν ἐχούσας παρὰ τῷ Ἀνδρομάχῳ τὴν ἀπὸ τῆς χρόας. ἔγραψε γὰρ περὶ αὐτῶν οὕτω κατὰ λέξιν. λευκαὶ ἐπουλωτικαὶ Ἀνδρομάχου. λευκὴ ᾗ χρῶμαι. ℞ λιθαρ-

Aliud ad ducendam cicatricem. ℞ Cadmiae ℥ ij, chalcitidis, cerae, terebinthinae, singulorum ℥ iv, hyssopi unciam unam, myrti uncias quatuor, chalcanthi uncias quatuor, vinum siccis affunditur. *Aliud ad idem.* ℞ Resinae aridae drach. xviij, diphrygis drach. iv, argenti spumae drach. xvj, cerae drach. x, olei heminas iv. Post haec Andromachus alia emplastra sex percensuit cicatricem aegre ducentibus accommoda, quae sane hic nunc ascribere visum non est, dicentur enim simul cum illis, quae ulcera curatu difficilia sanant, in quarto hujus operis volumine. Quum autem Andromachus ibidem ante praedicta modo epulotica alia quaedam tradiderit, non praeponens quod apertis ulceribus cicatricem inducerent, praesertim in pueris, mulieribus et eunuchis, summatim in omnibus, qui teneram habent carnem, melius mihi visum est haec quoque huc adjicere. Titulum ipsis a colore Andromachus indidit, ut qui de iis hunc in modum ad verbum scripserit, *Candida Andromachi epulotica, album quo utor.* ℞ Argenti spumae mi-

γύρου μνᾶν α΄. ψιμυθίου μνᾶν α΄. κηροῦ δ΄. ῥητίνης δ΄. ἐλαίου κοτύλας γ΄. ὕδατος κοτύλην α΄. ἄλλη. ℞ λιθαργύρου < ρξ΄. ψιμυθίου < σ΄. κηροῦ < ν΄. τερμινθίνης < κδ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλης ἥμισυ, ὕδατος κυάθους στ΄. ἄλλη. ℞ λιθαργύρου < ρ΄. ψιμυθίου, κηροῦ ἀνὰ < ν΄. τερμινθίνης < κέ. στυπτηρίας σχιστῆς < στ΄. πεπέρεως λευκοῦ < γ΄. ὄρχεως βοτάνης < η΄. στρουθίου < β΄. μάννης < κέ. ἄλλη. ℞ λιθαργύρου < σ΄. ψιμυθίου < ρ΄. κηροῦ < ν΄. ἐλαίου παλαιοῦ κυάθους β΄. ἄλλως < β΄. ὕδατος κοτύλας β΄. ἄλλη. ℞ λιθαργύρου < κέ. κηροῦ < νζ΄. στέατος ὑείου < λζ΄. σμύρνης < β΄. ὠῶν ἐφθῶν λεκίθους δ΄. τινὲς ὠμῶν. ἡ ἀρετή. ℞ γλοιοῦ καθαροῦ κοτύλας ιβ΄. λιθαργύρου μνᾶς γ΄. λεπίδος < στ΄. οἱ δὲ < ιστ΄. ῥητίνης κολοφωνίας μνᾶς στ΄. οἱ δὲ < ν΄. κηροῦ μνᾶν α΄. οἱ δὲ μνᾶς με΄. θαλάσσης κοτύλας γ΄.

[Ἀνδρομάχου πανάκεια.] ℞ Λιθαργύρου < ρν΄. κηροῦ < μ΄. τερμινθίνης < νγ΄. θαλάσσης παλαιᾶς ἢ μᾶλλον

nam j, cerussae minam j, cerae iv, resinae iv, olei heminas tres, aquae heminam j. *Aliud.* ℞ Argenti spumae drach. clx, cerussae drach. cc, cerae drach. l, terebinthinae drach. xxiv, olei veteris heminae dimidium, aquae cyathos vj. *Aliud.* ℞ Argenti spumae drach. c, cerussae, cerae, singulorum drach. l, terebinthinae drach. xxv, aluminis fissilis drach. vj, piperis albi drach. iij, orcheos herbae ʒ viij, struthii ʒ ij, mannae ʒ xxv. *Aliud.* ℞ Argenti spumae ʒ lxx, cerussae drach. c, cerae drach. l, olei veteris cyathos duos, aliter drach. duas, aquae heminas duas. *Aliud.* ℞ Argenti spumae ʒ xxv, cerae ʒ lvij, adipis suilli ʒ xxxvij, myrrhae ʒ ij, ovorum coctorum lutea iv, alii crudorum. *Medicamentum arete, id est virtus, appellatum.* ℞ Strigmenti puri heminas xij, argenti spumae minas iij, squamae ʒ vj, alii ʒ xvj, resinae colophoniae minas vj, alii ʒ l, cerae minam j, quidam minas xlv, marinae aquae heminas iij.

[*Andromachi panacea i. universale remedium.*] ℞ Argenti spumae ʒ cl, cerae ʒ xl, terebinthinae ʒ liij, ma-

οἴνου παλαιοῦ κοτύλας β΄. γλοιοῦ κοτύλας στ΄. λεπίδος ∠ ιστ΄. κίκεως κοτύλας β΄. ψιμυθίου ∠ π΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ κδ΄. στέατος μοσχείου ∠ π΄. ἀσβέστου ∠ κδ΄. ἀριστολοχίας ∠ κέ. ἕψε ὡς οἶδας.

[695] [*Λευκὴ ἡ Τελεφάνους.*] ℞ *Λιθαργύρου* ∠ π΄. ψιμυθίου ∠ ρκ΄. σμύρνης ∠ γ΄. ὀβολοὺς β΄. σαγαπηνοῦ ∠ ε΄. λιβάνου ∠ στ΄. τετρώβολον, ἐλαίου κοτύλας β΄. ἥμισυ, ἕψε ὁμοῦ πάντα. ἄλλη. ℞ κηροῦ λευκοῦ λίτραν α΄. σμύρνης οὐγγίαν α΄. λιβάνου οὐγγίαν α΄. μυελοῦ ἐλαφείου οὐγγίας β΄. στέατος ὑαίνης οὐγγίας β΄. πιτυΐας ἐλαφείας οὐγγίας β΄. ἢ ἐριφείας, νίτρου οὐγγίας β΄. χαλβάνου οὐγγίαν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος οὐγγίας δ΄. λιθαργύρου λίτραν α΄ S″. ψιμυθίου ∠ στ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλην α΄ S″. θαλάσσης κοτύλης ἥμισυ, καυνιακὴ καλεῖται. ἄλλη. ℞ λιθαργύρου ∠ σ΄. κηροῦ ∠ νβ΄. ἐλαίου κοτύλας γ΄. ψιμυθίου ∠ π΄. τερμιθίνης ∠ λβ΄. κηρύκων κεκαυμένων ∠ ι΄. λιβάνου ∠ ιθ΄. ὕδατος ξέστην α΄. ἄλλη. ℞ στέατος ὑείου προσφάτου ∠ πη΄. κηροῦ

rinae veteris vel potius vini vetusti heminas ij, strigmenti heminas vj, squamae ʒ xvj, ricini heminas ij, cerussae ʒ lxxx, guttae ammoniaci ʒ xxiv, sevi vitulini drach. lxxx, calcis vivae drach. xxiv, aristolochiae drach. xxv. Coquito ut didicisti.

[*Candidum Telephanis.*] ℞ Argenti spumae drach. lxxx, cerussae ʒ cxx, myrrhae drach. iij, obolos ij, sagapeni drach. v, thuris drach. vj, obolos iv, olei heminas ij ß, omnia simul incoquito. *Aliud.* ℞ Cerae candidae lib. j, myrrhae ℥ j, thuris ℥ j, medullae cervinae uncias ij, adipis hyaenae ℥ ij, coaguli cervi, vel hoedi ℥ ij, nitri ℥ ij, galbani ℥ j, guttae ammoniaci ℥ iv, argenti spumae lib. j ß, cerussae ʒ vj, olei veteris heminam j ß, marinae aquae heminae ß. Cauniace dicitur. *Aliud.* ℞ Argenti spumae drach. cc, cerae drach. lij, olei heminas tres, cerussae drach. lxxx, terebinthinae drach. xxxij, buccinorum ustorum drach. decem, thuris drach. xix, aquae sextarium unum. *Aliud.* ℞ Adipis suilli recentis drach. octoginta octo, cerae candidae drach. quadraginta octo, cerussae drach. duodecim, argenti

Ed. Chart. XIII. [695.] Ed. Baf. II. (339.)

λευκοῦ < μη΄. ψιμυθίου < ιβ΄. λιθαργύρου < ιβ΄. ἄλλη πρὸς ἕρπητας, ἄνθρακας, κονδυλώματα, ῥαγάδας, ἀφλέγμαντος ἄγαν, ὡς Ἡρας ὁ Καππάδοξ. ἐπὶ ταύτης μὲν οὐκ ὀρθῶς ἐποίησεν οὐχ ἁπλῶς κηροῦ γράψας, ἀλλὰ μετὰ τοῦ προσθεῖναι τοῦ λευκοῦ. γένοιτο γὰρ ἂν οὕτως, ὡς βούλεται, λευκὴ τῇ χρόᾳ. μετὰ ταῦτα δὲ γράφων ἄλλην οὐ προσέθηκεν οὔτε τοῦ κηροῦ τὸ λευκὸν οὔτε τοῦ οἴνου τὸ λευκὸν, ἀλλ᾽ ἡμᾶς δεῖ προσθεῖναι, εἴπερ βουλόμεθα λευκὴν τὴν ἔμπλαστρον ποιῆσαι. γέγραπται δὲ ἡ σύνθεσις αὐτῆς ὑπ᾽ αὐτοῦ τοῦ Ἀνδρομάχου κατὰ λέξιν οὕτως.

[*Λευκὴ δι᾽ οἴνου, Πουπλίου.*] ℞ Καδμείας λίτραν α΄. οὐγγίας θ΄. λιθαργύρου λίτρας β΄. ψιμυθίου λίτρας β΄. οἴνου Ἑλληνικοῦ ξέστας β΄. ῥοδίνου λίτρας ε΄. κηροῦ λίτρας γ΄. ᾠὰ ὠμὰ ἀριθμῷ ιβ΄. λιβάνου οὐγγίας γ΄ ἕψε. τῶν λευκῶν ἐμπλάστρων τὰς ἑψήσεις ἐν τῷ α΄. λόγῳ διῆλθον, ἅμα καὶ τὴν μέθοδον ἐπιδεικνὺς οὐ μόνον τῆς ἑψήσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς συνθέσεως αὐτῶν. καὶ οὐδέν γε ἴσως ἔτι ἔλιπε προσθεῖναι τῇ διδασκαλίᾳ τῶν τοιούτων ἐμπλάστρων. ἀλλ᾽ ἐπεὶ τοῦτο

ſpumae drach. duodecim. Aliud ad herpetas, carbunculos, condylomata, rhagadas, phlegmonen prorſus arcet, ut Heras Cappadox meminit. In hoc igitur recte fecit, quod non ſimpliciter cerae ſcripſerit, ſed candidae adjecerit, nam ſic fieri poſſit, uti vult, colore candidum. Poſt haec autem aliud commemorans neque cerae neque vini candorem appoſuit, ſed nos adjungere oportet, ſi emplaſtrum candidum reddere ſtatuimus. Porro compoſitio ejus his verbis ab ipſo Andromacho tradita eſt.

[*Aliud ex vino, Publii.*] ℞ Cadmiae lib. j ℥ ix, argenti ſpumae lib. ij, ceruſſae lib. ij, vini Graeci ſextarios ij, roſacei lib. v, cerae lib. iij, ova cruda numero xij, thuris ℥ tres. Haec incoquito. Candidorum emplaſtrorum coquendi rationes in priori commentario percenſui ſimulque methodum non coquendi modo, ſed etiam eorum compoſitionis oſtendi. Et fortaſſe nihil amplius ejusmodi emplaſtrorum doctrinae adjiciendum reſtat, ſed quia hic liber non ſolum

(340) τὸ βιβλίον οὐ μόνον περὶ τῶν σαρκωτικῶν ἐμπλάστρων, αἳ δὴ ὡς ἐπίπαν εἰσὶ χλωραὶ, τὸν λόγον ἐδίδαξεν, ἀλλὰ καὶ τῶν κολλητικῶν ἐπουλωτικῶν τε πασῶν, ὅσαι γε τὰ χωρὶς κακοηθείας ἐπουλοῦσιν ἕλκη, διῆλθον δὲ καὶ περὶ τῶν μηλίνων καὶ τῶν κιῤῥῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἔδοξέ μοι καὶ τὰς λευκὰς ἐμπλάστρους, ὅσων ἐν ἐκείνῳ τῷ βιβλίῳ λόγον οὐδένα πεποίημαι, προσεπιγράψαι κατὰ τοῦτο. ὅπως δὲ μηδὲν λείποιτο τῷ προκειμένῳ βιβλίῳ, καὶ τὰς κεφαλικάς τε καὶ καταγματικὰς ὀνομαζομένας ὑπ' αὐτῶν ἐμπλάστρους προσγράψω, κολλητικάς τε οὔσας τῶν μεγάλων τραυμάτων καὶ κόλπων, ὅταν δὲ ἀνεθῶσιν, ὡς ἐμμότους γενέσθαι καὶ σαρκωτικαί.

Κεφ. ιστ'. [Περὶ τῶν καταγματικῶν καὶ κεφαλικῶν ἐμπλάστρων.] Οἱ πλεῖστα καὶ κάλλιστα φάρμακα γράψαντες, οὓς ἔμπροσθεν ὀνομαστὶ διῆλθον, ἐκάλεσάν τι γένος ἐμπλάστρων κεφαλικάς τε καὶ καταγματικὰς ἀπὸ τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ καταγμάτων μάλιστα τὴν προσηγορίαν αὐταῖς θέμενοι. ῥυπτικῆς δ' εἰσὶ καὶ διαφορητικῆς καὶ ξηραντικῆς αἱ

de carnem generantibus emplaſtris, quae quidem ut plurimum viridia ſunt, verum etiam de glutinantium et epuloticorum omnium ratione egit, quae ulcera malignitate carentia cicatrice obducunt, quoniamque melina ac gilva percurri, ideo candida quoque emplaſtra, quorum in illo libro mentionem nullam fecimus, in hoc producere viſum eſt. Caeterum, ut nihil praeſenti commentario deſit, non pigebit adjicere emplaſtra, quae ab ipſis cephalica et catagmatica, id eſt capiti fracturisque medentia, nominantur et magna vulnera ſinusque glutinant, quum vero diluta fuerint, linamentis excipiuntur et fiunt ſarcotica, id eſt carnem progignentia.

Cap. XVI. [*De emplaſtris ad fracturas et caput idoneis.*] Qui plurima ac optima medicamenta prodiderunt, antea omnes nominatim citavimus, genus quoddam emplaſtrorum cephalicum et catagmaticum vocant a calvariae fracturis potiſſimum nomen eis imponentes. Sunt autem talia abſtergendi, digerendi et ſiccandi poteſtate praedita.

Ed. Chart. XIII. [695. 696.] Ed. Baf. II. (340.)
τοιαῦται δυνάμεως. ἔμιξαν δ' αὐταῖς οἱ πλεῖστοι τῶν στυφόντων φαρμάκων ὀλίγον, ἕνεκα δυοῖν χρειῶν, ὡς εἴρηται, τοῦ τ' ἀποκρούεσθαι τὸ [696] ἐπιῤῥέον τοῖς πεπονθόσι μέρεσι καὶ τοῦ ποδηγεῖν ἄχρι βάθους τὴν τῶν ῥυπτικῶν δύναμιν. ἐλέχθη δὲ ἡμῖν ἔμπροσθεν, ὡς εἰ μὴ κατεργασθείη τῇ τρίψει τὰ στύφοντα, μέχρι τοῦ χνοώδη γενέσθαι βλάβην μᾶλλον ἢ ὠφέλειαν παρέξει αὐτὰ, τοῖς τὴν ἑλκτικὴν δύναμιν ἔχουσιν. ἀρίστην δ' αὐτῶν ἔφην γίγνεσθαι κατεργασίαν ἐν ὄξει δριμεῖ λειωθέντων. ἄρξομαι τοίνυν ἤδη τῆς τῶν τοιούτων φαρμάκων γραφῆς ἀπὸ τῶν ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένων.

Κεφ. ιζ. [Περὶ τῶν ὑπ' Ἀσκληπιάδου καταγματικῶν ἐμπλάστρων.] Πρώτην ἔγραψεν ἐν τῷ τρίτῳ τῶν ἐκτὸς φαρμάκων κατὰ λέξιν οὕτως. μέλαινα ἀρίστη καταγματική. τούτῳ τῷ φαρμάκῳ ἐχρησάμην ἐπὶ καταγμάτων πολλῶν ὀστέων ἐμπλεόντων καὶ πάντων παραινούντων τὰ ἐμπλέοντα βαστάζειν, ὅμοιόν τι παραδόξῳ εἰργάσατο ἡ ἀρίστη. τὰ γὰρ ἐμπλέοντα καὶ κεχωρισμένα τῶν ἄλλων ὀστέων οὕτως δια-

Plerique paululum ex aftringentibus medicamentis eis admifcuerunt, idque duplicis ufus gratia, ficut diximus, nempe ut id, quod affectis partibus influit, repelleretur et abftergentium facultatem in profundum usque deduceret. Porro docuimus nos antea, nifi aftringentia elaborentur tritura, quoadusque in pulverem redigantur, noxam magis quam praefidium effe allatura iis, quae trahendi vim obtinent. At optime elaborari oftendimus ea, fi ex aceto acri laevia fiant. Itaque hujusmodi medicamentorum feriem ab iis, quae Afclepiades tradidit, jam aufpicabimur.

Cap. XVII. [*De emplaftris ad fracturas idoneis ab Afclepiade traditis.*] Primum in tertio exteriorum medicamentorum his verbis praefcripfit. *Nigrum ariston, id eft optimum catagmaticum.* Hoc medicamento ufus fum in fracturis offium multorum, ita ut eorum plura moverentur ac innatarent omnesque hortarentur innatantia illa offa auferri. At hoc ariftus id fecit, quod praeter omnium opinionem eft vifum, nam fluitantia et ab aliis offibus feparata

κατέσχεν, ὥστε συμπωρῶσαι τοῖς ἄλλοις. ἔχει δὲ οὕτως. ℞ λιθαργύρου, ἀσφάλτου ἀνὰ ∠ σ'. πίσσης ξηρᾶς, κηροῦ ἀνὰ ∠ ρ'. ῥητίνης τερμινθίνης ∠ ν'. στυπτηρίας σχιστῆς, προπόλεως ἀνὰ ∠ λ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ κδ'. ἰοῦ ∠ ι'. ἐλαίου ξέστας δ'. σκεύαζε καθὰ προείρηται. ἄλλας ὁμογενεῖς τῇ προγεγραμμένῃ κατὰ τὸ αὐτὸ βιβλίον ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης κατὰ λέξιν οὕτως. ἄλλη Πυθίωνος καταγματική. ταύτῃ Ἕλενος ἐχρήσατο. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ ἐκ πληγῆς τραύματα, ἐν δὲ τῇ ἄρσει σπόγγῳ δεῖ θερμῷ βεβρεγμένῳ ἀναχαλᾷν τὸ σπληνίον, ἐχέκολλον γάρ ἐστιν ἰσχυρῶς τὸ φάρμακον. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς χοιράδας τὸ αὐτὸ φάρμακον καὶ σύριγγας. καὶ χρὴ κατὰ τῶν συρίγγων καὶ κόλπων ἐκκόπτειν τὸ σπληνίον, τουτέστι κατὰ τοῦ στόματος, ὥστε τόπον ἔχειν τὸ ἐκκρινόμενον ὑγρόν. χρὴ δὲ καὶ συλλούεσθαι τῷ φαρμάκῳ. τὰ δὲ τῆς σκευασίας ἔχει τὸν τρόπον τοῦτον. ℞ ἀσφάλτου Ἰουδαϊκῆς λίτρας ε'. οὐγγίας δ'. πίσσης Βρυτίας ξηρᾶς τὸ ἴσον, ῥητίνης φρυκτῆς λίτρας η'. κηροῦ λίτρας δ'. λιβάνου λίτρας δ'. λεπίδος ἐρυθρᾶς λίτραν μίαν,

ita copulavit, ut aliis continuaverit. Haec recipit argenti ſpumae, bituminis, ſingulorum drachmas ducentas, picis aridae, cerae, ſingulorum drachmas centum, reſinae terebinthinae drachmas quinquaginta, aluminis ſciſſilis, propoleos, ſingulorum drachmas triginta, guttae ammoniaci drachmas vigintiquatuor, aeruginis drachmas decem, olei ſextarios quatuor, praeparato, ut praedictum eſt. Alia praepoſito generi ſimilia in eodem libro Aſclepiades conſcripſit in haec verba. *Aliud Pythionis ad fracturas, quo Helenus uſus eſt. Valet etiam ad vulnera ex ictu. Quum exhibebis, ſpongia calida madefacta ſplenium relaxare oportet, nam medicamentum valide glutinat. Benefacit idem ad ſtrumas et fiſtulas. In ſinibus autem et fiſtulis ſplenium excindere convenit, hoc eſt in orificio, ut humor, qui excernitur, locum habeat, item ſimul cum medicamento lavandum eſt. Praeparatur hoc pacto.* ℞ Bituminis Judaici lib. v, uncias quatuor, picis brutiae ſiccae pares portiones, reſinae frictae lib. viij, cerae lib. iv, thuris libras iv, ſquamae rubrae li-

οὐγγίας δ΄. ἐλαίου θέρους λίτραν μίαν, χειμῶνος λίτραν α΄ ἥμισυ, ὄξους κοτύλην α΄. τὰ τηκτὰ τῆκε, τὸν δὲ λίβανον καὶ τὴν λεπίδα τρίψας μετ᾽ ὄξους ἐπίβαλλε τοῖς λοιποῖς, προσέχων μὴ ἀναβράσῃ καὶ κινήσας εἰς θυείαν κατέρα, καὶ ἀνακόψας καὶ μαλάξας ἀνελόμενος χρῶ. ἐν ἄλλῳ ἀντιγράφῳ εὗρον λεπίδος ἐρυθρᾶς λίτραν α΄. ἥμισυ. εὔδηλον δ᾽ ὅτι δραστικώτερον γίνεται τὸ πλείονα λαβὸν τὴν λεπίδα. Μοσχίωνος καταγματικὴ, φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰ νεότρωτα καὶ διακοπὰς τῶν νεύρων καὶ τὰς μετὰ περιθλάσεως διαιρέσεις, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ μετὰ τραύματος κατάγματα. καὶ γὰρ τοῖς τραύμασι βοηθεῖ καὶ πωροῖ τὰ ὀστέα μετὰ τῆς δεούσης ἐπιδέσεως ἐπιτιθεμένη, καὶ τοῖς ἀρχομένοις ὑδρωπικοῖς. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς τῶν διδύμων περιθλάσεις, σταφιδοῖ καὶ τὰς περὶ τὴν ἕδραν ἐξοχάς. ποιεῖ καὶ πρὸς ῥαγάδας βουτύρῳ ἀνιεμένη, ποιεῖ καὶ πρὸς βρογχοκήλας, διαλύει πᾶσαν σκληρίαν. ποιεῖ καὶ πρὸς παρατρίμματα καὶ λυγίσματα. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἐπὶ τῶν ποδῶν καὶ χειρῶν τυλοειδεῖς ἐπαναστάσεις, ἃς ἥλους καλοῦμεν, ὡς χωρὶς ἑλκώσεως

bram unam ℥ iv, olei per aeftatem libram unam, hieme libram j ß, aceti heminam unam. Quae liquari poffunt, liquefacito, thus et fquamam ex aceto trita reliquis admifceto, attendens ne ebulliant, movensque in mortarium demittito, contufa et fubacta excipito ac utitor. In alio exemplari fquamae rubrae pondo libram dimidiam offendi. Liquet autem efficacius effe, quod copiofiorem fquamam receperit. *Mofchionis medicametum ad fracturas, recentia vulnera et nervos praecifos confectum, item ad divifa cum contufione. Benefacit etiam fracturis cum vulnere, etenim vulneribus fuccurrit et offa cum deligatura convenienti impofitum ad callum perducit. Nec minus incipientibus hydropicis et teftium contufionibus prodeft, eminentias circa anum reprimit et rhagadas butyro dilutum fanat et faucium tumores, quos Graeci bronchocelas appellant. Diffolvit omnem durioiam. Infuper valet ad laxatum et perverfum articulamentum, itidem ad callofos exceffus in manibus pedibusque, quos clavos appellamus, ita valet, ut*

ἀφαιρεῖν καὶ καθόλου ἐστὶ πολυχρηστότατον φάρμακον, ποιεῖ καὶ πρὸς ἀρχομένους ὕδρωπας. τὰ δὲ τῆς σκευασίας [697] ἔχει οὕτως. λιθαργύρου μνᾶ α΄. ἡ δὲ μνᾶ ἐπὶ τούτου τοῦ φαρμάκου ἔχει ὁλκὰς ρξ΄. πίσσης ὑγρᾶς < ρξ΄. στέατος μοσχείου < ρξ΄. ῥητίνης τερμινθίνης < π΄. μάννης λιβάνου < π΄. κηροῦ < μ΄. ἰοῦ < η΄. ὀποπάνακος < η΄. χαλβάνης < η΄. ἐλαίου κικίνου κοτύλην α΄. ὄξους τὸ ἴσον, ὀποῦ συκαμίνου κοτύλην α΄. πίσσης ὑγρᾶς κοτύλης ἥμισυ. τὴν λιθάργυρον λειοτάτην καὶ τὸ κίκινον ἔλαιον βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμεοῦν καὶ χαλκοῦν, καθεὶς ἐπὶ πυρὸς ἕψε. καὶ ὅταν ἀναβράσῃ, ἐπίβαλλε τὸ στέαρ καὶ τὴν μάννην κινῶν συνεχῶς. καὶ ὅταν συστραφῇ, ἐπίβαλλε πίσσαν, κηρὸν, ῥητίνην καὶ ἑψήσας μέχρις ἀμολύντου ἐπίπασσε χαλβάνην, εἶτα ἰὸν καὶ ὀποπάνακα ὄξει διαλυθέντα. τὸν δὲ ὀπὸν τοῦ συκομόρου καὶ τὴν πίσσαν τὴν ὑγρὰν εἰς ἕτερον ἀγγεῖον ἐμβάλλοντες ἕψομεν, καὶ ὅταν συστραφῇ, ἐπιβάλλομεν τῷ πρώτῳ φαρμάκῳ, καὶ πάλιν θέντες ἐπὶ τὸ πῦρ ἕψομεν μέχρις ἀμο-

sine exulceratione auferat. In summa medicamentum est longe utilissimum, facit et ad incipientes hydropas. Hoc modo conficitur. ℞ Lithargyri minam j, mina vero in hoc medicamento habet drach. clx, picis liquidae ʒ clx, sevi vitulini drach. clx, resinae terebinthinae drach. lxxx, mannae thuris drach. lxxx, cerae drach. quadraginta, aeruginis drach. octo, opopanacis drach. octo, galbani drach. octo, olei cicini heminam j, aceti tantundem, liquoris sycamini heminam unam, picis liquidae heminae dimidium. Argenti spuma laevissima et cicinum oleum in vas fictile aereumve injecta et super ignem posita incoquuntur, posteaquam ebullierint, sevum et manna thuris adduntur moventurque continue, quum coiverint, pix, cera, resina admiscentur, et coctis quoadusque non polluant, galbanum aspergitur, deinde aerugo et opopanax ex aceto resoluta. Liquor vero sycomori et pix liquida in alterum vas transfusa coquuntur, ubi coiverint, priori medicamento admiscentur, rursusque supra ignem posita usque dum non inquinent coquuntur,

λύντου, καὶ εἰς οἶνον κατεράσαντες ἐῶμεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, ἔπειτα μαλάσσοντες χρώμεθα εἰς ὀθόνιον ἐμπλάσσοντες. δεῖ δὲ κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ φαρμάκου οἴνῳ δεύσαντας ταινίδιον ἐκθλίβειν καὶ τότε περιτιθέναι τῷ φαρμάκῳ. ὡς δὲ ὁ ἡμέτερος καθηγητὴς Λεύκιος ἐσκεύασεν, ἔχει οὕτως. τὸ στέαρ καὶ τὸ ἔλαιον πρότερον τήκομεν, καὶ ὅταν διαλυθῇ, καταπάσσομεν λειοτάτην μάννην καὶ τὴν λιθάργυρον. καὶ ὅταν συστραφῇ, τὰ ἑπόμενα ποιοῦμεν. καὶ κατὰ τοῦτο τὸ φάρμακον καὶ κατὰ τὸ ἐφεξῆς αὐτῷ γεγραμμένον ρξ. δραχμὰς φησιν ἔχειν τὴν μνᾶν. εὔδηλον οὖν, ὅτι τὴν Ἀλεξανδρεωτικὴν λέγει μνᾶν οὐγγίας κ'. ἔχουσαν, ὅπως ἑκάστη τῶν οὐγγιῶν ἔχῃ ∠ η'. οὕτω γὰρ συμβήσεται τὰς ∠ ρξ. ἔχειν τὴν μνᾶν. ἄλλη Κλαυδίου Φιλοξένου, ἀπελοῦς ἐπιγραφομένη, ἔναιμος καταγματική. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ♃ λιθαργύρου μνᾶν α'. ὅ ἐστι ∠ ρξ. στέατος μοσχείου ∠ ρξ. λιβάνου ∠ π'. ὀποπάνακος, ῥητίνης τερμινθίνης ἀνὰ ∠ π'. κηροῦ ∠ μ'. ἰοῦ, σχιστῆς στυπτηρίας,

et in vinum demerfa relinquuntur triduum, inde fubactis utimur, in linteolum illinentes. Oportet autem in medicamenti impofitione vittam refperfam vino exprimere et tunc medicamento circumdare. Quemadmodum vero Lucius praeceptor nofter praeparavit, ita habet, adeps et oleum prius liquantur, ubi diffoluta fuerint, manna thuris laevisfima et argenti fpuma infpergitur, his in unum coactis fequentia facimus. Atque tum in hoc medicamento tum in eo, quod proxime fubfcribitur, minam denariis centum fexaginta valere ait. Unde clarum eft Alexandriae minam ipfum intelligere, quae uncias viginti pendet et fingulae unciae drach. viij habent, fic enim accidet minam drach. clx continere. *Aliud Claudii Philoxeni apelum,* id eft hiulcis conveniens, *infcriptum ad cruenta et fracturas. Facit etiam ad praedicta vitia.* ♃ Argenti fpumae minam unam, hoc eft drach. clx, fevi vitulini drach. clx, thuris drach. lxxx, opopanacis, refinae terebinthinae fingul. ʒ lxxx, cerae ʒ xl, aeruginis, aluminis fciffilis, chryfocollae, galbani, fingulo-

χρυσοκόλλης, χαλβάνης ἀνὰ < ιβ΄. ἐλαίου κικίνου κοτύλην α΄. ὄξους ὅσον ἀρκεῖ. ἔσχατον τὸν λίβανον καὶ τὸν ἰὸν καὶ τὸν ὀποπάνακα καὶ στυπτηρίαν καὶ χρυσοκόλλαν καὶ τὰ τοιαῦτα, πρότερον ὄξει διαλύων, καὶ λεάνας ἐπιμελῶς ἐπίβαλλε. (341) ἐν ἄλλῃ γραφῇ ἔχει οὕτως. ♃ λιθαργύρου < ρξ΄. πίσσης < ρξ΄. στέατος μοσχείου < ρξ΄. ῥητίνης τερμινθίνης < π΄. μάννης λιβάνου < π΄. κηροῦ < μ΄. ὀποπάνακος, ἰοῦ ξυστοῦ ἀνὰ < ιστ΄. χρυσοκόλλης, στυπτηρίας σχιστῆς ἀνὰ < ιβ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < στ΄. κίκεως κοτύλην α΄. ὄξους τὸ αὐτό. συντίθει ὁμοίως ταῖς καταγματικαῖς. οἰνάνθη καταγματική, φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ποιεῖ πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ♃ λιθαργύρου < ρξ΄. πίσσης οἰνηρᾶς < ρξ΄. ταύτην λαμβάνομεν ἀποῤῥέουσαν ἐκ τῶν Ἰταλικῶν κεραμείων, ῥητίνης τερμινθίνης < π΄. λιβάνου < π΄. στέατος μοσχείου κατειργασμένου < π΄. μυελοῦ ἐλαφείου κατειργασμένου < π΄. κηροῦ < μ΄. οἰνάνθης ξηρᾶς, συμφύτου ῥίζης, κενταυρίου κόμης ἀνὰ λίτραν α΄. ἰοῦ ξυστοῦ, ὀποπάνακος ἀνὰ < η΄. μήκωνος ὀποῦ, σμύρνης, ἀλόης, χαλβάνης ἀνὰ < η΄.

rum ʒ xij, olei cicini heminam unam, aceti quantum sit satis, postremum thus et aeruginem et opopanacem et alumen et chrysocollam et id genus reliqua prius aceto dissoluta et sedulo laevigata injicito. In alia scriptura sic habet, ♃ lithargyri ʒ clx, picis ʒ clx, sevi vitulini ʒ clx, resinae terebinthinae ʒ lxxx, mannae thuris ʒ lxxx, cerae ʒ xl, opopanacis, aeruginis rasae utriusque ʒ xvj, chrysocollae, aluminis scissilis utriusque ʒ xij, guttae ammoniaci ʒ vj, ciceos heminam j, aceti tantundem, ut catagmatica imponito. *Oenanthe catagmaticum, accommodatum medicamentum, facit ad praedictas affectiones.* ♃ Argenti spumae ʒ clx, picis vinariae ʒ clx, hanc ex Italicis doliis desluentem capimus, resinae terebinthinae ʒ lxxx, thuris ʒ lxxx, sevi vitulini elaborati ʒ lxxx, medullae cervinae elaboratae drach. lxxx, cerae ʒ xl, oenanthae siccae, symphyti radicis, centaurii comae singulorum lib. j, aeruginis rasae, opopanacis singulorum ʒ viij, papaveris succi, myrrhae, aloës, gal-

ὄξους κοτύλας γ'. ἐλαίου κικίνου κοτύλην α'. σύμφυτον, οἰνάνθην, κενταύριον κόψαντες εἰς παχέα καὶ εἰς τὸ ὄξος ἐμβάλλοντες ἕψομεν εἰς τὸ τρίτον, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψοντες χρώμεθα πρὸς τὴν τοῦ φαρμάκου σκευασίαν. ποιεῖ δὲ τὸ φάρμακον καὶ ποδαγρικοῖς. ἐν ἄλλαις γραφαῖς ἔχει οὕτως. ♃ λιθαργύρου, πίσσης οἰνηρᾶς ἀνὰ < ρξ. μυελοῦ ἐλαφείου, ῥητίνης τερμινθίνης, στέατος μοσχείου, λιβάνου, [698] συμφύτου ῥίζης, ὀποῦ συκαμίνης ἀνὰ < π'. οἰνάνθης ξηρᾶς, κενταυρίου ἀνὰ λίτραν μίαν, κηροῦ < μ'. ἰοῦ, ὀποπάνακος, στύρακος, ὀποῦ μήκωνος, μανδραγόρου χυλοῦ, σμύρνης, ἀλόης, χαλβάνης, χρυσοκόλλης, στυπτηρίας σχιστῆς ἀνὰ δραχμὰς ιβ'. ὄξους ξέστας γ', ἐλαίου κικίνου λίτραν μίαν· σκεύαζε καθὰ προείρηται καὶ εἰς οἶνον Ἰταλικὸν ἐξέρα, καθάπερ ἐπὶ τῆς Μοσχίωνος καταγματικῆς πεποιήκαμεν.

Κεφ. ιη'. [Περὶ τῶν ἰδίως κεφαλικῶν ὀνομαζομένων ἐμπλάστρων.] Ὀνομάζειν εἰώθασι κεφαλικὰς ἐμπλάστρους ἐπὶ τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ καταγμάτων ὅσα μέχρι διπλόης ἐγέ-

bani fingulorum ʒ viij, aceti heminas tres, olei cicini heminam j, fymphyton, oenanthen, centaurium, non minutim contufa ac in acetum injecta ad tertias coquimus et humore expreffo ad medicamenti confecturam utimur. Prodeft medicamentum etiam podagricis. Alibi fic fcriptum eft, ♃ argenti fpumae, picis vinariae, fingulorum ʒ clx, medullae cervinae, refinae terebinthinae, fevi vitulini, thuris, fymphyti radicis, fucci fycamini fingulorum drach. octoginta, oenanthes aridae, centaurii fingulorum lib. j, cerae drach. quadraginta, aeruginis, opopanacis, ftyracis, papaveris fucci, mandragorae fucci, myrrhae, aloës, galbani, chryfocollae, aluminis fciffilis, fingulorum drach. xij, aceti fextarios tres, olei cicini libram unam. Praeparato quemadmodum praediximus et in vinum Italicum demergito, ut in catagmatico Mofchionis fecimus.

Cap. XVIII. [*De emplaftris, quae proprie cephalica nominantur.*] Capitis fracturarum, quae ad craffae membranae duplicaturam usque pervenere, emplaftra cephalica dici

ηντο χρώμενοι, δύναμις δ' αὐτῶν καὶ λεπίδας ὀστῶν ἀναφέρειν καὶ ἀνάγειν θρέμματα, κατά τε τὴν κεφαλὴν καὶ τἄλλα τοῦ σώματος ὀστᾶ. τινὲς δὲ καὶ κοινῷ γένει καὶ ταύτας ὀνομάζουσι καταγματικάς. εἰσὶ δὲ τῶν ἰδίως καταγματικῶν ὀνομαζομένων ἰσχυρότεραι· τὸ μὲν γὰρ ῥυπτικόν τε καὶ ξηραντικὸν αἱ καταγματικαὶ καλούμεναι παρ' αὐτῷ ἔχουσιν. αὗται δὲ καὶ δριμύτητά τινα προσειλήφασιν, δυναμένην ἐκ τοῦ βάθους ἐπισπάσασθαι πρὸς τὴν ἐκτὸς ἐπιφάνειαν, οὐκ ὀστᾶ μόνον, ἀλλὰ καὶ πολὺ μᾶλλον αὐτῶν ὑγρόν τι παχὺ καὶ γλίσχρον ἢ ὅλως μοχθηρόν. ἐμνημόνευσε δὲ τῶν τοιούτων ἐμπλάστρων ὁ Ἀσκληπιάδης ἐν τῷ τρίτῳ τῶν ἐκτὸς φαρμάκων, ἅτινα γέγραπται κατὰ τὸ δ΄. ὑπόμνημα ταύτης τῆς πραγματείας. ἐπεὶ δὲ καὶ πρὸς τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν καὶ πρὸς τὰ χειρώνιά τινα αὐτῶν ἁρμόττειν ἔφασκεν, ἥν τε γὰρ αὐτὸς ἐπιγράφει Δηϊλέοντος κεφαλικήν, καὶ μετὰ ταύτην τὴν μελάγχλωρον κεφαλικὴν, καὶ μετὰ ταύτας Φιλώτου κεφαλικὴν, εἶτα καὶ τὴν ἶσιν, ἣν καὶ αὐτὴν κεφαλικὴν ὀνομάζει, καὶ ἄλλας τινὰς τοιαύτας ἐκ τούτου τοῦ γένους

confueverunt. Eorum virtus eft ut offium fquamas furfum attrahant ac in priftinum locum revocent et fragmenta tum in capite tum in aliis corporis offibus educant. Nonnulli communi genere haec etiam vocant catagmatica, proprie vero nuncupatis fortiora funt. Siquidem catagmatica ab eis dicta purgandi ficcandique facultatem habent, haec autem acrimoniam etiam quandam fortita funt, ut ex alto in fuperficiem extimam non offa modo, fed his multo magis quoque humorem craffum aliquem et vifcofum vel omnino depravatum attrahant. Meminit hujusmodi emplaftrorum Afclepiades in tertio libro de exteriorum medicamentis, quae fane in quarto hujus operis libro tractamus. Quoniam vero ad cacoëthe ulcera et chironia quaedam ipforum convenire dixit, tum quod ad Deileontem autorem refert cephalicum tum hoc fequens ex nigro viride cephalicum, tum poft haec Philotae cephalicum, tum deinde ifin, quod et ipfum cephalicum appellat, aliaque nonnulla hujusmodi, hujus ge-

ἡγητέον εἶναι, διὸ καὶ νῦν οὐκέτι παρεθέμην αὐτάς· ἀλλ' ἐπὶ τὰς ὑπὸ τῶν ἄλλων ἰατρῶν γεγραμμένας καταγματικάς τε καὶ κεφαλικὰς μεταβήσομαι, προειρηκὼς ἑκατέρων τὴν καθόλου δύναμιν. ἐξ ὧν δὲ καὶ ἔμπροσθεν καὶ κατὰ ταύτην τὴν πραγματείαν εἶπον, ἔν τε τοῖς περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως ἀναμιμνήσκομένους ὑμᾶς χρὴ γνωρίζειν ὅτι γενναιότεραι τῶν καταγματικῶν εἰσιν ἃς ἐπιγράφουσι κεφαλικάς. καὶ διὰ τοῦτο μετὰ κηρωτῆς σαρκοῦν πεφύκασιν, ὥστε καὶ ταῖς σαρκωτικαῖς καθ' ἕτερον τρόπον ὁμογενεῖς πώς εἰσιν. ἐκλυθεῖσαι γὰρ τῇ κηρωτῇ τὴν δύναμιν ἔμμοτοι σαρκωτικαὶ γίνονται προσβληθέντος δηλονότι ποτὲ μὲν ἐλαίου, ποτὲ δὲ ῥοδίνου, ποτὲ ἄλλου τινὸς τοιούτου.

Κεφ. ιθ'. [Περὶ ὧν Ἥρας ἔγραψε καταγματικῶν τε καὶ κεφαλικῶν.] Πρώτην μὲν τῶν τοιούτων ἐμπλάστρων ὁ Ἥρας ἔγραψε τὴν ἶσιν ὀνομαζομένην, ἱκανῶς πολύχρηστον φάρμακον· ἐφεξῆς δὲ τὴν διὰ τῶν βοτανῶν, ἣ καὶ αὐτῇ πολυχρήστῳ αὔσῃ μαρτυρεῖ τὸ κεφαλικὴν ὑπάρχειν. ἀλλὰ καὶ ἡ διὰ σκίλλης ἐφεξῆς γεγραμμένη τὴν αὐτὴν ἐπαγγελίαν ἔχει

neris esse putandum est. Ideo nunc quoque ipsa non appo-sui, sed ad catagmatica et cephalica ab aliis medicis memoriae mandata transgrediar, ubi generalem utriusque potentiam exposuerim. Quae vero et antea et in hoc libro protulimus et in opere de simplicium medicamentorum facultate, in memoriam reducentes, cognoscere vos expedit, cephalica catagmaticis esse valentiora eoque cum cerato carnem producere natura sunt apta. Quapropter et sarcoticis alio quodam modo genere similia sunt. Nam ubi ex cerato vim remiserint, sarcotica fiunt, quae linamentis excipiuntur, adjecto videlicet interdum oleo, alias rosaceo, nonnunquam alio quodam hujusmodi.

Cap. XIX. [*De quibus Heras catagmaticis et cephalicis scripserit.*] Primum id genus emplastrorum isin vocatum Heras scripsit, medicamentum ad satis multa idoneum, deinde quod ex herbis appellant, quod et ipsum multiplicis esse usus attestatur id, nempe quod cephalicum existat. Quin et quod confectum ex scilla scriptum dein-

τῶν πολυχρήστων ἱκανῶς φαρμάκων οὖσα. καὶ μέντοι καὶ μετὰ [699] ταύτας ἄντικρυς ἑτέραν ἔμπλαστρον γράφων, οὕτως κατὰ λέξιν φησί. ἄλλη κεφαλικὴ ποιοῦσα πρὸς τὰ ἐν κεφαλῇ κατάγματα, ἀνάγει ὀστᾶ εὐχερῶς καὶ λεπίδας ἀφίστησι. καὶ τὰ λοιπὰ δὲ πάντα ποιεῖ ὅσα καὶ ὁ πρὸ ταύτης τροχίσκος. ℞ λεπίδος ἐρυθροῦ χαλκοῦ < κέ. στυπτηρίας < κ'. ἀριστολοχίας δακτυλίτιδος < κ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < κέ. λιβάνου < κέ. σμύρνης < ιβ'. στέατος ταυρείου λίτρας δ'. κηροῦ λίτρας δ'. τερμινθίνης λίτρας δ'. πιτυΐνης ξηρᾶς λίτρας δ'. ἐλαίου κοτύλην α'. ὄξους τὸ ἀρκοῦν· τὰ ξηρὰ λειοτρίβει ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν, ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας τὸ ἀμμωνιακὸν προβρέξας εἰς ὄξος ἐπίχει, τελευταῖον τὰ τηκτὰ ἐξυσμένα καὶ ἑνώσας χρῶ. ἐν τισιν ἀντιγράφοις προσγέγραπται ἐλαίου παλαιοῦ. ἐπεὶ δὲ ταύτην αὐτὴν τὴν ἔμπλαστρον ἔφη ποιεῖν ὅσα καὶ ὁ πρὸ αὐτῆς τροχίσκος, ἔδοξέ μοι κἀκείνου τὴν σύνθεσιν ὑπογράψαι, κατὰ τὴν αὐτοῦ τοῦ Ἡρα λέξιν οὕτως ἔχουσαν. τροχίσκος κεφαλικὸς τριμίγματος, ποιῶν ἐπὶ τῶν ἐν κεφαλῇ καταγμάτων καὶ πρὸς

ceps est, quum multi satis usus medicamentum existat, idem pollicetur. Insuper post haec omnia aliud emplastrum manifesto his verbis exposuit. *Aliud cephalicum. Ad capitis fracturas facit, ossa facile reducit et squamas separat reliquaque omnia facit, quae et ante ipsum pastillus.* ℞ Squamae aeris rubri drach. xxv, aluminis drach. xx, aristolochiae dactylitidis drach. xx, guttae ammoniaci drach. xxv, thuris drach. xxv, myrrhae drach. xij, sevi taurini lib. iv, cerae lib. iv, terebinthinae lib. quatuor, pityinae siccae lib. iv, olei heminam unam, aceti quantum satis est, sicca ad laevorem terito, quot sufficiat diebus sub aestu caniculae, ammoniacum madefactum prius aceto infundito, demum quae liquari possunt rasa, ac in unum coactis utitor. In quibusdam exemplaribus adscriptum est, olei veteris. At quum hoc ipsum emplastrum dixerit efficere, quae et ante ipsum pastillus, visum mihi est illius quoque compositionem subscribere, quae secundum Herae ipsius verba ita habet. *Pastillus cephalicus triplici mixtura constans. Facit*

φύματα καὶ σύριγγας, ποδάγρας, πώρους, ἰσχιάδας. ♃ γῆς ἐρυθριάδος μνᾶς β΄. ἄλλ. ιβ΄. λεπίδος ἐρυθροῦ χαλκοῦ μνᾶς δ΄. ἰχθυοκόλλης Ποντικῆς μνᾶς δ΄. ἐν δὲ τοῖς Ἥρα βιβλίοις εὑρίσκεται μνᾶ α΄. λέανον ἰδίᾳ τὴν ἐρυθριάδα καὶ τὴν λεπίδα, εἶθ᾽ ὁμοῦ παράχει ὄξος δριμὺ, ὡς ἔχειν μέλιτος πάχος καὶ λειοτρίβει, ἀναξηραινομένοις δὲ ὄξος παράχει. τοῦτο ποίει ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ἐφ᾽ ἡμέρας κ΄. ἔπειτα λαβὼν τὴν ἰχθυοκόλλαν θλάσον ἐπιχέας ὄξους κοτύλην α΄. τῆκε ἐπὶ μαλακῷ πυρὶ, εἶτα ἐπίβαλλε τὴν γῆν καὶ τὴν λεπίδα καὶ κατέρας εἰς ἄγγος ἐρυθροῦ χαλκοῦ καὶ θεὶς εἰς ἥλιον ἐπὶ ἡμέρας η΄. κίνει δὶς τῆς ἡμέρας, ἕως ἂν παγῇ, εἶτ᾽ ἐξαίρων κατὰ μικρὸν τρῖβε ἐν θυείᾳ, ὄξος παραχέων μέχρι συσταθείη, εἶτα ἀνάπλασσε τροχίσκους καὶ κολλούρια ἀνισομήκη καὶ ἀνισοπαχῆ, καὶ ψύξας ἀπόθου. καὶ ἐπὶ τῆς χρείας πρὸς ἓν μέρος τοῦ φαρμάκου μετ᾽ ὄξους λελειοτριβημένου, τρία μέρη κηρωτῆς ῥοδίνης μίσγε καὶ χρῶ πλατύσματι, εἶτα σπληνίῳ ἐπὶ τῶν ἐν κεφαλῇ καὶ ἄνωθεν μίσγε ἐρίοις ῥυπαροῖς ἐξ ὄξους. ἐπὶ δὲ τῶν συρίγγων τοῦ κολλουρίου

ad capitis fracturas, item ad phymata, fiftulas, podagras, callos, coxendices. ♃ Terrae erythriadis minas duas, alii duodecim, fquamae aeris rubri minas quatuor, ichthyocollae Ponticae minas iv, in libris autem Herae reperitur mina una. Erythrias et fquama feorfum teruntur, deinde fimul acetum acre affunditur, ut mellis craffitudinem habeant, et laevigantur, reficcatis acetum rurfus admovetur, hoc fit diebus viginti fub caniculae aeftibus, poft ichthyocolla ex aceti hemina confringitur et lento igne liquatur, mox terra fquamaque additur, quae in vas aeris rubri conjecta, foli octo diebus exponuntur, bis quotidie moventur donec coiverint, poft haec exempta paulatim in mortario conteruntur aceto affufo, usquedum conftiterint, inde paftilli finguntur et collyria tum longitudine tum craffitie inaequalia et refrigerata reponuntur. In ufu ad unam medicamenti partem ex aceto laeviffimam factam tres cerati rofacei portiones admifceto, utitor platysmate primum, mox fplenio, in capitis fractura defuper lanis fuccidis ex aceto adjectis.

κατατεθέντος, σπλήνιον ἐκ τούτου σὺν κηρωτῇ ἄνωθεν ἐπίῤῥιπτε. ἄλλη πολύχρηστος. ἔγραψε δὲ καὶ ἄλλην πολύχρηστον ἔμπλαστρον, ἣν καὶ ἁρμόττειν φησὶ πρὸς κατάγματα. λέγει δὲ περὶ αὐτῆς κατὰ λέξιν οὕτως. πρὸς τὰ μετὰ τραύματος καὶ χωρὶς τραύματος ἐπὶ τῶν κώλων κατάγματα καὶ λειπουργίας καὶ κόλπους. πίσσης ξηρᾶς μνᾶ α΄. λιθαρ-(342)γύρου μνᾶ α΄. μάννης μνᾶς ἥμισυ, στέατος μοσχείου μνᾶ α΄. κηροῦ τοῦ Τυῤῥηνικοῦ μνᾶς δ΄. ὀποπάνακος ∠ η΄. ἰοῦ ξυστοῦ μνᾶς ιστ΄. κυπρίου χαλκοῦ μνᾶς ἑκκαιδέκατον, χαλβάνης ∠ α΄. τερμινθίνης μνᾶς ἥμισυ, κίκεως ἢ ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλην α΄. ὄξους κοτύλης ἥμισυ καὶ τριώβολον. τὴν λιθάργυρον καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸ στέαρ ἕψε ἐπὶ μαλακοῦ πυρὸς, εἶθ᾽ ὅταν μεταβάλλῃ τὴν χρόαν, ἀπόδος πίσσαν, ῥητίνην, χαλβάνην, ἔπειτα ἕψε ἕως συστῇ καὶ τότε ὑφελὼν τὸ πῦρ καὶ ἐάσας μικρὸν ψυγῆναι τὴν μάνναν, εἶτα τὸν ὀποπάνακα καὶ τὸν ἰὸν τετριμμένον σὺν ὄξει καταχέων εἰς τὴν χύτραν καὶ ἐπὶ βραχὺ ἑψήσας, ὅταν ἔχῃ καλῶς, ἆρον.

Porro collyrio fistulis imposito, splenium ex hoc cum cerato superdandum est. *Aliud ejusdem ad multa valens.* Scripsit aliud quoque multiplicis usus emplastrum ad fracturas quoque conveniens, de quo sic ad verbum inquit. *Emplastrum ad fracturas artuum cum vulnere et sine vulnere, item ad male curata et sinus.* ℞ Picis aridae minam unam, argenti spumae minam j, mannae minae dimidium, sevi vitulini minam unam, cerae tyrrhenicae minas quatuor, opopanacis drach. viij, aeruginis rasae minas sedecim, aeris cyprii decimam sextam minae portionem, galbani drach. unam, terebinthinae minae dimidium, ricini vel olei veteris heminam unam, aceti heminae dimidium et obol. iij. argenti spumam, oleum et sevum, lento igne incoquito, ubi colorem mutaverint, picem, resinam, galbanum adjicito, postea coquito, donec coëant, et tunc subtracto igne sinens paululum refrigerari, mannam, mox opopanacem et aeruginem ex aceto tritam, in ollam fundito, ac ubi tantillum incoxeris, dum bene habeat tollito. Uti-

χρώμεθα τῇ δυνάμει ψυχρὸν ἐπαντλοῦντες θέρους, χειμῶνος δὲ τὸν πάγον ἀφαιροῦντες. ἐπειδὰν δὲ βουλώμεθα τὸ φάρμακον ποιῆσαι ἁπαλώτερον ἢ τάχιον ὀστέον ἀποστῆσαι, ἀνίεμεν αὐτὸ μυελῷ μοσχείῳ. ἐν τούτῳ τῷ φαρμάκῳ ὁ Ἡρας δῆλός ἐστι τὴν μνᾶν ιϛʹ. οὐγγιῶν βουλόμενος εἶναι. οὐ γὰρ ἂν ἑκκαιδέκατον ἐγεγράφει μνᾶς, [700] εἰ μὴ τοῦτ᾽ ἐβούλετο. ἄλλη. καὶ μετὰ ταύτην ἐφεξῆς ἑτέραν ἔμπλαστρον ὁμοίας ἐπαγγελίας ὧδέ πως ἔχουσαν ἔγραψεν ὁ Ἡρας· ἀφλέγμαντος πρὸς τὰ νύγματα καὶ κατάγματα. ταύτῃ πολλάκις καὶ ἐπὶ ἐξαρθρημάτων αὐθήμερον ἐχρησάμεθα καὶ καταγμάτων ἐπί τε λυγισμάτων τῶν περὶ σφυρὰν ἢ γόνυ. διαφορεῖ δὲ καὶ τὰ ἀργὰ ὑγρὰ τὰ περὶ γόνατα ἀνιστάμενα ἄκρως καὶ μάλιστα εἰ προκαταπλασθείη τὰ μέρη πρὸ δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν ὀροβίνῳ ἀλεύρῳ, ὀξυμέλιτι πεφυραμένῳ καὶ καθόλου πρὸς πᾶν σπάσμα καὶ ῥῆγμα ποιεῖ, δαιμονίως γάρ ἐστιν ἀφλέγμαντος. ♃ λιθαργύρου ∢ κεʹ. ἀσφάλτου ξηρᾶς ∢ ρʹ. πίσσης ξηρᾶς ∢ νʹ. κηροῦ ∢ νʹ. ῥητίνης πιτυΐνης ∢ κεʹ. ἀμμωνιακοῦ θυ-

mur facultate frigidam affundentes aeſtate, hieme gelu adimentes. Caeterum ubi medicamentum tenerius facere animus eſt vel ut os maturius abſcedat, medulla cervi ipſum diluimus. Jam vero in hoc medicamento Heras minam ſedecim unciarum eſſe velle plane oſtenditur, alias enim decimam ſextam minae partem non ſcripſiſſet. *Aliud.* Huic deinceps aliud ad eadem hiſce verbis Heras ſubdidit. *Emplaſtrum phlegmonas arcens. Ad puncturas nervorum ac fracturas. Hoc frequenter et ad articulos luxatos ipſo die uſi ſumus, tum in fracturis, item in contorſione tali vel genu. Diſcutit humores incoctos circa genua ſumme ſe attollentes, praeſertim ſi partes affectae duobus vel tribus diebus ante, ervi farina oxymelite madefacta illita ſunt. Summatim ad omnem convulſionem et rupturam valet, nam mirifice phlegmonem arcet.* ♃ Argenti ſpumae drach. xxv, bituminis aridi drach. centum, picis aridae drach. quinquaginta, cerae drach. quinquaginta, reſinae pityinae drach. xxv, guttae ammoniaci drach. quindecim, alu-

μιάματος < ιε'. στυπτηρίας σχιστῆς < ιε'. ἰοῦ < ιε'. προπόλεως < ιε'. ἐλαίου παλαιοῦ λίτρας γ'. ἕψε λιθάργυρον ἐλαίῳ καὶ ὅταν ἄρξηται συστρέφεσθαι, ἐπίβαλλε ἄσφαλτον καὶ ἕψε μέχρις οὗ αὕτη καλῶς τακῇ, τήκεται γὰρ χρόνῳ εἶτα πίσσαν, εἶτα ῥητίνην, κηρὸν, ἀμμωνιακὸν, πρόπολιν. ἕκαστον δ' αὐτῶν ἀποδίδου συστρέφων καὶ ὑποσπῶν τὸ πῦρ. ἀμολύντων δ' ὄντων, ἰὸν, σχιστὴν καὶ ἐνδοὺς ζέμα, κατάχει εἰς λεκάνην ψυχρὸν ἔχουσαν. ταύτῃ μετὰ τὸ πωρωθῆναι τὸ λοιπὸν κάταγμα, σκινδαλμῶν ἐμπλεόντων πλεόνων ἐχρησάμεθα καὶ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις εἰς τοῦτο περιήγαγεν, ὥστε τὸν πῶρον περιλεῖν καὶ τοὺς σκινδαλμοὺς, λίαν ἐστὶ πολύχρηστος. καὶ μετὰ ταύτην ἄλλην ἐφεξῆς ὁμογενῆ ταῖς προειρημέναις ἐμπλάστροις ὁ Ἥρας ὧδέ πως ἔγραψεν. ἔμπλαστρος καταγματικὴ καὶ πρὸς ὑδρωπικούς. ℞ πίσσης ξηρᾶς μνᾶν α'. πίσσης ὑγρᾶς κοτύλης ἥμισυ, ὀποῦ συκομόρου κοτύλην α'. λιθαργύρου μνᾶν α'. λιβάνου μνᾶν α'. χαλβάνης < η'. τερμινθίνης μνᾶς ἥμισυ, στέατος μοσχείου μνᾶν α'. κηροῦ μνᾶν

minis fiffilis drach. xv, aeruginis drach. xv, propoleos drach. xv, olei veteris lib. iij. Argenti fpuma cum oleo coquitur, et ubi confluere coeperint, bitumem adjicitur, usque dum probe liquefactum fuerit, incoquitur, liquatur enim pedetentim, dein pix, poftea refina, cera, ammoniacum, propolis adduntur, fingula autem adhibe contorquendo ignemque fubtrahendo, quibus fic fpiffatis, ut non amplius inquinent, aeruginem ac fciffile alumen adjungito, tum fervore remiffo, in ollam, in qua frigida fit, transfundito. Hoc poftquam fractura reliqua callum cepit fruftulis pluribus innatantibus, ufi fumus, idque paucis diebus eo rem perduxit, ut callus etiamdum fruftula comprehenderet. Valde eft in multis ufui. Inde aliud quoque deinceps ejusdem generis cum praedictis emplaftris in hunc modum Heras recenfuit. *Emplaftrum ad fracturas et ad hydropicos.* ℞ Picis aridae minam j, picis liquidae heminae dimidium, liquoris fycomori heminam j, argenti fpumae minam j, thuris minam j, galbani ʒ viij, terebinthinae minae dimidium, adipis vitu-

μίαν, ὀποπάνακος < η'. ἰοῦ ξυστοῦ < η'. κίκεως ἀδόλου κοτύλας δ'. ὄξους δριμέος κοτύλην α'. ἕψεται πρᾳέως ἡ λιθάργυρος καὶ ὁ λίβανος σὺν τῷ κικίνῳ καὶ τῷ στέατι, εἶτα πίσσα προσβάλλεται κηρὸς, ῥητίνη, χαλβάνη κεκαθαρμένη καὶ μικρῷ ὄξει ἀνιεμένη. τοῦ δὲ λοιποῦ ὄξους μίγνυται τὸ μὲν τρίτον μέρος τῷ ἰῷ, τὸ δὲ δίμοιρον τῷ ὀποπάνακι, καὶ ταῦτα προσεμβάλλεται. ἐν ἑτέρῳ δὲ λοπαδίῳ ὑγρὰ πίσσα καὶ ὁ τῆς συκομόρου ὀπὸς καὶ ὁ τοῦ κίκεως ὅσον ὄγδοον μέρος, ἵνα μὴν ὁ ἰὸς συστραφῇ, εἶτα ἕψεται μετρίως ὅσον ἡνῶσθαι· ὅταν δὲ καλῶς ἑνωθεὶς εἶναι δόξῃ, εἰς οἶνον ἀποτίθεται τὸ φάρμακον. ταύτῃ πολλῶν περιεγινόμεθα ὑδρωπικῶν, ἐπιῤῥίπτοντες αὐτὴν καὶ ἄγοντες ἀπειρίεργως καὶ μόνον εὐπεψίας προνοούμενοι. ὅταν μέντοι πολλῆς προκοπῆς οἱ πάσχοντες αἴσθωνται, μεταβαίνομεν ἐπὶ τὴν ὑπογεγραμμένην αὐτῇ δι' ἁλῶν.

Κεφ. κ'. [Καταγματικὴ Ἀνδρομάχου.] Πρώτην δὲ τῶν καταγματικῶν ὁ Ἀνδρόμαχος ὡδί πως ἔγραψε. καταγματικὴ ᾗ χρῶμαι συνεχῶς. λιθαργύρου μνᾶ α'. πίσσης μνᾶ α'.

lini minam j, cerae minam j, opopanacis ʒ viij, aeruginis rafae ʒ viij, ricini non adulterati heminas iv, aceti acris heminam j, argenti fpuma et thus cum ricino et fevo leniter incoquuntur, deinde pix adjicitur, cera, refina, galbanum purgatum et pauco aceto dilutum, reliqui aceti tertia pars aerugini, duae opopanaci admifcentur et haec immittuntur. In alia autem ollula picis liquidae, fycomori et ricini liquoris pars octava, ne aerugo denfetur, deinde mediocriter coquuntur, ut unitas fiat, quum bene unita videbuntur, in vino reponitur medicamentum. Hoc multis hydropicis fuccurrimus, injicientes ipfum ac morofo minus victu regentes folumque, ut bene concoquerent, providentes. Quum vero profeciffe fe multum aegri fentiunt, defcendimus ad emplaftrum ei fubjectum, quod ex falibus dicitur.

Cap. XX. [*Catagmaticum Andromachi*] Primum catagmaticum Andromachus ita fcripfit. *Catagmaticum, quo continue utor.* ℞ Argenti fpumae minam j, picis minam j

Ed. Chart. XIII. [700, 701.] Ed. Baf. II. (342.)

κηροῦ μνᾶ α΄. στέατος ταυρείου μνᾶ α΄, λιβάνου μνᾶ α΄. πίσσης ὑγρᾶς κοτύλης ἥμισυ, ὀποῦ συκαμίνου κοτύλη α΄. τερμινθίνης μνᾶ α΄. ὀποπάνακος ∠ η΄. χαλβάνης ∠ η΄. ἰοῦ ∠ η΄. κίκεως κοτύλη α΄. τινὲς καὶ βουτύρου μνᾶ α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ κε΄. ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ. μετὰ ταύτην ἑτέραν οὑτωσὶ γράφει. ἄλλη καταγματική. λιθαργύρου μνᾶ α΄. κηροῦ μνᾶς ἥμισυ, οἱ δὲ τέταρτον, πίσσης μνᾶ α΄. τερμινθίνης μνᾶς ἥμισυ, στέατος μοσχείου μνᾶ α΄. [701] ὀποπάνακος ∠ η΄. ἰοῦ ∠ η΄. χαλβάνης ∠ η΄. οἱ δὲ στ΄. κίκεως κοτύλη α΄. ὄξους ἴσον. Γάλλος ἐνέβαλλε σχιστῆς ∠ ιβ΄: χρυσοκόλλης ∠ ιβ΄. ἄλλην ἐπὶ ταῖς προειρημέναις καταγματικὴν οὕτως ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος. μέλαινα καταγματική. ♃ λιθαργύρου ∠ σ΄. ἀσφάλτου ∠ σ΄. πίσσης ∠ ρ΄. κηροῦ ∠ ρ΄. σχιστῆς ∠ λ΄. προπόλεως ∠ λ΄. τερμινθίνης ∠ ν΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ κδ΄. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ ι΄. ἐλαίου ξε. δ΄. οἱ δὲ ξε. β΄. οἱ παλαιοὶ καὶ λίθου πυρίτου ∠ ξ΄. αὗται μὲν οὖν ἐφεξῆς ἐγράφησαν ὑπὸ τοῦ Ἀνδρομάχου. χωρὶς δὲ τού-

cerae minam j, fevi taurini minam j, thuris minam j, picis liquidae heminae dimidium, liquoris fycamini heminam j, terebinthinae minam j, opopanacis ʒ octo, galbani ʒ octo, aeruginis ʒ octo, ricini heminam j. Nonnulli etiam butyri minam j, addunt, guttae ammoniaci ʒ xxv, ex vino auftero diluitur. Mox poft hoc aliud hac fententia fcribit. *Aliud catagmaticum.* ♃ Argenti fpumae minam j, cerae minae ß, alii partem iv, picis minam j, terebinthinae minae ß, fevi vitulini minam j, opopanacis drach. viij, aeruginis ʒ octo, galbani ʒ octo, alii fex, ricini heminam j, aceti tantundem. Gallus injecit fciffilis drach. xij, chryfocollae ʒ xij. Aliud fuperioribus catagmaticum hoc modo Andromachus fubnectit. *Nigrum catagmaticum.* ♃ Argenti fpumae ʒ cc, bituminis ʒ cc, picis drach. c, cerae ʒ c, fciffilis drach. xxx, propoleos ʒ xxx, terebinthinae ʒ l, guttae ammoniaci drach. xxiv, aeruginis rafae drach. x, olei fextarios iv, alii fextarios ij adjiciunt. Veteres etiam lapidis pyritae drach. lx. Haec igitur ab Andromacho ordine fcripta

των ἐν ταῖς χλωραῖς ὑστάτη γέγραπταί τις ἔμπλαστρος οὕτως. ἄλλη χλωρὰ κεφαλικὴ ἐκ τῶν Ἀφροδᾶ. ℞ λεπίδος ∠ μ΄. γῆς ἐρετριάδος ∠ κ΄. ἀριστολοχίας ∠ λ΄. ἰχθυοκόλλης ∠ ιστ΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ∠ ιβ΄. μίσυος ∠ ιβ΄. σμύρνης ∠ ιβ΄. λιβάνου ∠ λστ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ ιστ΄. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ ιβ΄. καὶ στρογγύλης ∠ ιστ΄. βρυωνίας ∠ ιβ΄. χαμαιλέοντος μέλανος ∠ ιβ΄. ῥητίνης κεκαυμένης ∠ ιη΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ιη΄. λιθαργύρου ∠ ιβ΄. ἐν ἄλλῳ εὗρον θείου ἀπύρου, Ἰλλυρίδος ἀνὰ ∠ ιβ΄. χαλκάνθης ∠ ιβ΄. χολῆς ταυρείας κοτύλης ἥμισυ, ὄξους χοέα α΄. ὑπὸ κύνα τροχίσκους ποίει ἀνὰ ∠ δ΄. μίσγε κηροῦ δ΄. ὄξους κοτύλας στ΄. ἐλαίου κοτύλας στ΄.

Κεφ. κα΄. [Περὶ τῶν κολλητικῶν ἐμπλάστρων.] Ἔνιοι ταύτας ἐναίμους τε καὶ τραυματικὰς ὀνομάζουσιν. ἔργον δ᾽ αὐτῶν ἐστι, σύμφῦσαί τε καὶ κολλῆσαι τὰς διῃρημένας σάρκας, ὡς εἰς τὴν ἀρχαίαν ἕνωσιν ἀχθῆναι τὸ μόριον. οὐ μόνον δὲ τὰ ἔναιμα κολλᾶται παραχρῆμα τῆς διαιρέσεως ἔτι

sunt, seorsum vero inter viridia postremum emplastrum quoddam his verbis expressum invenio. *Aliud viride cephalicum ex collectaneis Aphrodae.* ℞ Squamae ʒ xl, terrae eretriadis ʒ xx, aristolochiae ʒ xxx, ichthyocollae ʒ xvj, salis ammoniaci ʒ xij, misyos ʒ xij, myrrhae ʒ xij, thuris ʒ xxxvj, aeris usti drach. xvj, aluminis fissilis ʒ xij, rotundi ʒ xvj, bryoniae ʒ xij, chamaeleontis nigri ʒ xij, resinae ustae ʒ xviij, guttae ammoniaci ʒ xviij, argenti spumae ʒ xij, in alio reperi sulfuris vivi, Illyridis, singul. ʒ xij, chalcanthi ʒ xij, fellis taurini heminae dimidium, aceti congium j. Sub caniculae aestu pastillos fingito, qui singuli drach. quatuor pendant, cerae quartam partem misceto, aceti heminas sex, olei heminas sex.

Cap. XXI. [*De emplastris glutinantibus.*] Quidam haec sanguinaria et vulneraria, idest cruentis et vulneribus adhibenda, nuncupant. Opus eorum est conjungere divisas partes et conglutinare, ut in pristinam unitatem particula reducatur. Verum non modo cruenta protinus glutinantur,

ῥέον τὸ αἷμα σπογγιζόντων ἡμῶν, εἶτα ῥαφαῖς ἢ ἀγκτῆρσιν συναγόντων, ἀλλὰ καὶ κόλπους παλαιοὺς ἀφλεγμάντους τε καὶ καθαροὺς πρῶτον ἐργασάμενοι διὰ φαρμάκων ἐπιθέσεως, ἑνοῦμέν τε καὶ συμφύομεν. εἴρηται δὲ ἐν τοῖς τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου γράμμασιν ὅτι ἀφαιρετικὸν μὲν ῥύπου φάρμακον πρώτως τε καὶ καθ᾽ ἑαυτὸ λέγεται, σαρκωτικὸν δὲ καὶ κολλητικὸν δευτέρως. οὐ γὰρ ὡς αὐτὸ σαρκοῦν ἢ συμφῦον, οὐδ᾽ ὡς οὐκ ὄντων τούτων φύσεως μόνης ἔργων, ἀλλ᾽ ὅτι τοιούτων ἐπιτιθεμένων φαρμάκων σαρκοῦταί τε καὶ συμ(343)φύεται τὰ ἕλκη, τὴν προσηγορίαν ταύτην ἔλαβε. ἔργον δ᾽ αὐτῶν ἴδιόν ἐστιν, ἀπέριττον ἐργάσασθαι τὸ πεπονθὸς μόριον, ὡς μὴ κωλύοιεν οἱ ἰχῶρες αὐτοῦ τὴν σάρκωσιν ἢ τὴν κόλλησιν. ἐδείχθη δὲ ὅτι ξηραντικώτερα τῶν σαρκωτικῶν ἐστὶ τὰ συμφυτικὰ, καὶ ὡς τὰ μὲν σαρκωτικὰ ῥυπτικῆς δυνάμεώς ἐστιν ἀδηκτοτάτης, τὰ κολλητικὰ δὲ οὐ πάντως ῥυπτικῆς, ἀλλὰ χρὴ μόνον αὐτοῖς ξηραντικοῖς ὑπάρχειν. ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ τὴν οὐλὴν ἐργαζόμενα φάρμακα πολὺ

ubi sanguinem ex divisione profluentem adhuc spongia deterserimus, deinde suturis aut fibulis coarctaverimus, sed etiam sinus veteres, quum ab omni inflammatione immunes et puros medicamentis appositis effecerimus, committuntur coëuntque. Dictum est in therapeutices methodi libris medicamentum primario atque ex sese sordis detersorium appellari, secundaria vero ratione carnem producens et glutinans. Non enim tanquam ipsum carnem generet aut uniat, neque tanquam haec naturae solius opera non sint, sed quod talibus impositis medicamentis ulcera carne replentur ac coëunt, appellationem hanc sortita sunt. Opus ipsorum proprium est affectam partem recrementis vacuare, ne videlicet sanies carnis generationem glutinationemque impediat. Indicatum porro est glutinatoria carne explentibus esse sicciora, item quae carne explent detergendi vim omnis morsus expertem referre, glutinantibus autem non abstersoriis prorsus, verum desiccantibus solum esse licet. At quum cicatricem quoque ducentia medica-

Ed. Chart. XIII. [701. 702.] Ed. Baf. II. (343.)

τούτων ἐστὶ ξηραντικώτερα μετὰ τοῦ στύφειν ἱκανῶς, διωρίσθω καὶ τούτων τὰ κολλητικά τε καὶ συμφυτικὰ, τῷ μετριώτερον ξηραίνειν. ὅρος δὲ τῶν μὲν κολλητικῶν μηδεμίαν ἐᾶσαι μεταξὺ τῶν κολληθησομένων ὑγρότητα γενέσθαι· τῶν δ' ἐπουλωτικῶν οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν οὖσαν ἐν τοῖς ἐπουλωθησομένοις ἐκδαπανᾷν καὶ προσέτι τυλοῦν καὶ σκληρύνειν τῇ στύψει. τὰ σαρκωτικὰ δὲ τὸ μὲν εἰς ἀνάθρεψιν ἐπιτήδειον αἷμα φυλάττει, κατά τε ποσότητα καὶ ποιότητα, τοσοῦτόν τε καὶ τοιοῦτον, ὁπόσου καὶ ποίου δεῖται πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς γένεσιν ἡ φύσις. καθαρὸν δὲ φυλάττει τὸ ἕλκος, εἰ μὲν παρέλαβεν αὐτὸ τοιοῦτον ἀδηκτότατον, εἰ δὲ [702] ῥύπον ἔχον, ἀναγκαῖον μὲν αὐτὸ ῥυπτικὸν εἰς τοσοῦτον εἶναι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, εἰς ὅσον ἥκει πάχους ὁ ῥύπος. ἀναγκαῖον δὲ καὶ δάκνειν καὶ διαβιβρώσκειν τὴν νεοπαγῆ σάρκα. δῆλον οὖν ὅτι τοιοῦτον ὂν οὐ σαρκώσει τὸ ἕλκος οὐδὲ πληρώσει τὴν κοιλότητα τῆς σαρκὸς, ἀλλὰ συντήξει τε καὶ μειώσει καὶ διὰ τοῦτο τὰ ῥύπου πολλοῦ

menta multo his, praeterquam quod abunde astringant, sicciora sint, statuamus demum, et quae glutinant et quae conjungunt moderatius istis exiccare. Finis autem glutinantium est nullum inter coitura subnasci humiditatem permittere, cicatricem vero contrahentium, non hanc tantum impedire, sed etiamnum consistentem in iis quae mox cicatricem ducent consumere, haec callum obducere et astringendo indurare. Quae carne implent, sanguinem ad refectionem idoneum tum pro quantitate tum pro qualitate tuentur ac tantum talemque, quanto natura et quali ad carnis generationem indiget. Caeterum mordicationis prorsus expers medicamentum purum ulcus servat, si quidem tale acceperit, si vero sordidum, necesse est tantum pro sua ipsius potestate detergens sit, quantum crassitudinis sordes habuerit, quin etiam carnem recens junctam mordere et exedere debebit. Unde palam colligitur id, quum tale existat, ulceri carnem non esse inducturum nec cavitatem carnis repleturum, sed quod potius colliquabit imminuetque. Atque

καθαρτικὰ φάρμακα, περὶ ὧν ἔμπροσθεν εἶπον, οὐκ ἀεὶ δύναται σαρκοῦν, ἀλλ᾽ ὅταν ἤτοι δι᾽ ἐλαίου πλείονος ἢ ῥοδίνου τακέντα, καθάπερ τό τε ἐλαιῶδες καὶ τὸ διὰ χάρτου, κολασθῇ τὸ σφοδρὸν τῆς ῥύψεως ἢ διὰ κηρωτῆς μίξεως ἄδηκτα γίγνηται. τοιαῦται δὲ πολλαὶ τῶν πολυχρήστων δυνάμεών εἰσιν, ὡς ἥ τε τοῦ Μαχαιρίωνος καὶ ἡ ἶσις. ὁ μὲν οὖν σκοπὸς ἑκάστου τῶν τοιούτων ἐν τοῖς τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου λέλεκται γράμμασιν· ἡ δὲ ὕλη τῶν δυνάμεων ἡ μὲν ἁπλῆ δι᾽ ἑτέρας πραγματείας ἔμπροσθεν, ἡ σύνθετος δὲ διὰ τῆς νῦν ἐνεστώσης λέγεται. καὶ πρώτης γε ἐν αὐτῇ μεμνῆσθαι χρὴ τῆς τῶν θεραπευομένων σωμάτων φύσεως. τὰ μὲν ὑγρὰ καὶ διὰ τοῦτο μαλακὰ, καθάπερ τὰ τῶν γυναικῶν καὶ παιδίων εὐνούχων τε καὶ γυναικείως βιούντων, ἀσθενεστέρων δεῖται φαρμάκων, τὰ δὲ τῶν ἀνδρῶν, καὶ μάλισθ᾽ ὅσοι δι᾽ ἐνεργειῶν ἀνδρικῶν καὶ ἡλίου σκληρὰν εἰσήγοντο τὴν ἕξιν τοῦ σώματος, ὑπὸ τῶν ἀσθενῶν οὐδὲν ὠφελεῖται. διὰ τοῦτ᾽ οὖν οὐδὲ τὰ κολλητικὰ κοινὰ τῶν σωμάτων ἑκατέρων ἐστὶν, ἀλλ᾽ ὅσα μὲν διὰ λιθαργύρου καὶ ἐλαίου

hujus rei causa medicamentum, quod sordibus copiosis repurgandis est, quod antea dixi, non semper carnem potest gignere, nisi vel ex uberiore oleo vel rosaceo liquatum, sicut quod oleosum et quod ex charta inscribitur, detersionis vehementiam remittat vel cerati mixtura mordicationem deponat. Hujusmodi sunt plura multiplicis usus medicamenta, quemadmodum Machaerionis emplastrum et isis. Scopus igitur singulorum id genus in therapenticae methodi libris declaratus est, simplex facultatum materia in alio opere priori, composita in praesenti tractantur. Ac primum sane in eo meminisse oportet naturae corporum, quae curanda susceperis. Nam humida eoque mollia, quemadmodum mulierum, puerorum, eunuchorum et qui muliebriter degunt, imbecillioribus medicamentis indigent, virorum corpora, potissimum qui ex virilibus muniis et sole durum corporis habitum conciliarunt, ab imbecillibus nihil praesidii sentiunt. Quapropter nec glutinantia utrorumque corporum communia sunt, sed quae ex argenti spuma, oleo

σκευάζεται καὶ ὄξους, περὶ ὧν ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ διῆλθον, ἀσθενοῦς καὶ μαλακῆς σαρκός ἐστι κολλητικά· τὰ δὲ δι᾽ ἀσφάλτου καὶ ἰοῦ καὶ λεπίδος, ἀλόης τε καὶ σμύρνης, ἰσχυρᾶς τε καὶ σκληρᾶς. ἔστι μὲν οὖν ἡ ἄσφαλτος αὐτὴ καθ᾽ ἑαυτὴν ἐν τῷ σκοπῷ τούτων τῶν δυνάμεων, ἀλλ᾽ οὐχ οἷόν τε χρῆσθαι μόνῃ μετ᾽ ἐλαίου τήξαντα, ψαθυρωτέρα γάρ ἐστιν ἢ ὡς ἐμπλαστρῶδες ἐργάσασθαι φάρμακον. ἵν᾽ οὖν ἐμπλαστρος γένηται, κηροῦ καὶ ῥητίνης αὐτῇ μίγνυμεν, ὑφ᾽ ὧν πάλιν ἐκλυθησομένην αὐτῆς δύναμιν εἰδότες, ἐνίοτε μὲν χαλκὸν ἢ λεπίδα χαλκοῦ, πολλάκις δὲ ἀλόην ἢ σμύρναν ἢ συνελόντι φάναι τῶν ξηραινόντων τι φαρμάκων οὐκ ἀγεννῶς μίγνυμεν.

Κεφ. κβʹ. [Αἱ δι᾽ ἀσφάλτου βάρβαροι.] Πρώτας κἀνταῦθα παραθήσομαι τὰς ὑπὸ Ἀνδρομάχου γεγραμμένας αὐτῇ τῇ ἐκείνου λέξει. βάρβαρος ᾗ χρῶμαι. ℞ κηροῦ < σʹ. πίσσης < σʹ. ῥητίνης < σʹ. ἀσφάλτου < σʹ. λιβάνου < κδʹ. ἐλαίου κοτύλην αʹ. ἄλλη. ℞ πίσσης λίτρας βʹ. ἀσφάλτου λίτραν αʹ. κηροῦ λίτραν αʹ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο στʹ. μάννης γο στʹ. ψι-

et aceto praeparantur, in priori libro de ipsis egimus, imbecillam mollemque carnem glutinant, quae bitumine aerugine, squama, aloë et myrrha constant robustam et duram. Itaque bitumen ipsum per se in harum facultatum scopo continetur. At nulla ratione solum ex oleo liquatum usurpare poteris, ut quod friabilius sit quam medicamento emplastri forma faciendo conveniat. Ut igitur emplastrum fiat, ceram et resinam ei admiscemus, a quibus denuo facultatem ejus solutum iri scientes, interdum aes vel ejus squamam, saepe aloën vel myrrham vel in summa siccans aliquod medicamentum non inepte adjicimus.

Cap. XXII. [*De bitumine barbara.*] Prima hic quoque ab Andromacho scripta apponam ipsis illius verbis. *Barbarum, quo utor.* ℞ Cerae ʒ cc, picis ʒ cc, resinae ʒ cc, bituminis ʒ cc, thuris ʒ xxiv, olei heminam unam. *Aliud.* ℞ Picis lib. ij, bituminis lib. j, cerae lib. j, guttae ammoniaci ℥ vj, mannae ℥ vj, cerussae ℥ iij, olei heminae dimi-

μυθίου γο γ΄. ἐλαίου κοτύλης S΄΄. ὄξους κοτύλας δ΄. ταύτην Ἀφροδᾶς ἐθαύμασεν. μέλαινα ἄλλη. ♃ πίσσης ξηρᾶς λίτραν α΄. ῥητίνης ξηρᾶς λίτραν α΄, ἀσφάλτου λίτραν α΄. ψιμυθίου γο στ΄. μάννης, χαλκάνθης, ἰοῦ ξυστοῦ ἀνὰ οὐγγίας γ΄. ἐλαίου κοτύλης ἥμισυ, ὄξους κοτύλης ἥμισυ. ἄλλη ἐκ τῶν Γάλλου. ♃ στέατος αἰγείου ∠ λ΄. ἰοῦ ∠ η΄. κηροῦ ∠ ν΄. ἀριστολοχίας ∠ κε΄. ἀσφάλτου ∠ κε΄. πίσσης ∠ κε΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ιβ΄. χαλβάνης ∠ ιβ΄. ἥμισυ, σιλφίου ∠ η΄. ἄλλ. κ΄. μάννης ιβ΄. σκεύαζε. ἄλλη ἡ καλουμένη ἀνίκητος. ♃ κηροῦ ∠ ρ΄. στέατος ταυρείου ∠ λ΄. ἀσφάλτου ∠ κε΄. πίσσης ∠ κε΄. τερμινθίνης ∠ κε΄. νίτρου ∠ κβ΄. ἥμισυ, [703] ἀριστολοχίας ∠ ιβ΄. χαλβάνης ∠ η΄. σμύρνης δραχμὰς ιη΄. λιβάνου ∠ ιβ΄. ἥμισυ, ἀμμωνιακοῦ δραχμὰς η΄. ἀμώμου δραχμὰς η΄. καρδαμώμου ∠ ιβ΄. ὀποπάνακος δραχμὰς η΄. μυελοῦ ἐλαφείου ∠ ιε΄. ἰοῦ ∠ ιβ΄. ἀλόης δραχμὰς η΄. βδελλίου ∠ ιστ΄. ἐλαίου κοτύλας β΄. ἐγὼ δὲ ἔβαλλον προπόλεως δραχμὰς ιβ΄.

dium, aceti heminas iv. Hoc aphrodas admiratus eſt. *Aliud nigrum.* ♃ Picis aridae lib. j, reſinae aridae lib. j, bituminis lib. j, ceruſſae ℥ vj, mannae, atramenti ſutorii, aeruginis raſae ſingulorum ℥ iij, olei heminae dimidium, aceti heminae dimidium. *Aliud ex emplaſtris Galli.* ♃ Sevi caprini drach. triginta, aeruginis drach. octo, cerae drach. quinquaginta, ariſtolochiae drach. vigintiquinque, bituminis drach. xxv, picis ℥ vigintiquinque, guttae ammoniaci drach. duodecim, galbani ℥ xij ß, ſilphii ℥ viij, alias xx, mannae ℥ xij, praeparato. *Aliud quod invictum dicitur.* ♃ Cerae drach. centum, ſevi taurini drach. xxx, bituminis drach. xxv, picis drach. xxv, terebinthinae drach. vigintiquinque, nitri drach. xxij et dimidiam, ariſtolochiae drach. xij, galbani drach. octo, myrrhae drach. xviij, thuris drach. xij ß, ammoniaci drach. octo, amomi drach. octo, cardamomi ℥ xij, opopanacis drach. octo, medullae cervinae drach. quindecim, aeruginis drach. xij, aloës drach. viij, bdellii drach. xvj, olei heminas ij. Ego vero adjeci propoleos drach. duodecim.

[*Ἄλλη ἔναιμος Ἰουλιανοῦ.*] ℞ *Λιθαργύρου* ∠ *ν΄. ἀσφάλτου δραχμὰς ν΄. κηροῦ* ∠ *ν΄. πίσσης βρυτίας δραχμὰς ν΄. ῥητίνης φρυκτῆς* ∠ *ιε΄. λεπίδος χαλκοῦ* ∠ *ιβ΄. λιβάνου δραχμὰς ιδ΄. χαλβάνης* ∠ *η΄. χαλκίτεως δραχμὰς δ΄. ἀλόης* ∠ *στ΄. κηκίδος* ∠ *δ΄. σμύρνης δραχμὰς δ΄. ἀριστολοχίας μακρᾶς* ∠ *στ΄. ἀριστολοχίας στρογγύλης δραχμὰς δ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας δ΄. ἐγὼ δὲ ἐλαίου κοτύλας γ΄.*

[*Βάρβαρος Ἥρα.*] *Ἣν Ἥρας ἔγραψε βάρβαρον οὕτως. μέλαινα ἔμπλαστρος ἔναιμος πρὸς τὰς ἀξιολόγους διαιρέσεις καὶ μάλιστα πρὸς τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ, πρὸς σύριγγας, κόλπους, κατάγματα. ἁρμόζει καὶ ἡπατικοῖς καὶ σπληνικοῖς, ἀφλεγμάντως κολλᾷ. ποιεῖ καὶ ἐπὶ νεύρων καὶ χόνδρων διακεκομμένων καὶ ὀστῶν, ἐπέχει δὲ παραδόξως καὶ αἷμα φερόμενον. ἔτι δὲ ποιεῖ πρὸς ὑποφορὰς καὶ κόλπους, κολλᾷ γὰρ μεγάλως καὶ ἐπὶ τῶν ἀποστημάτων κομισάμενος τὸ ὑγρὸν, ταύτην ἐπιτίθει. ἔστι καὶ ἴσχαιμος καλλίστη μάλιστα ἐπὶ τῶν αἷμα ἀναγόντων. ἐμπλάσας δὲ εἰς δέρματα δύο, ἓν μὲν*

[*Aliud quod cruentis vulneribus imponitur Juliani.*] ℞ Argenti fpumae drach. l, bituminis ʒ l, cerae ʒ l, picis brutiae drach. l, refinae frictae ʒ xv, aeris fquamae drach. duodecim, thuris drach. quatuordecim, galbani drach. octo, chalcitidis drach. quatuor, aloës drach. vj, gallae drach. quatuor, myrrhae drach. quatuor, ariftolochiae longae drach. fex, ariftolochiae rotundae drach. quatuor, olei veteris heminas quatuor, nos olei heminas tres.

[*Barbara Herae.*] Quod Heras confcripfit barbarum fic habet. *Nigrum emplaftrum ad cruenta vulnera ad divifiones notatu dignas, maxime capitis ad fiftulas, finus, fracturas. Convenit etiam hepaticis et lienofis, citra inflammationem glutinat. Benefacit etiam nervis, cartilaginibus et offibus praecifis. Cohibet etiam mirifice fanguinem erumpentem. Infuper valet ad tubos et finus, glutinat enim infigniter. Item in abfceffibus humore ablato hoc imponitur. Eft etiam ad fanguinem cohibendum praeftantiffimum, praefertim in iis, qui fanguinem rejiciunt,*

ἐπὶ τὰ στήθη καὶ τὰς πλευρὰς ἐπιτίθει, ἕτερον δὲ ἐπὶ τὸ μετάφρενον, παραδόξως ἐπέχει τὸ αἷμα. ποιεῖ καὶ πρὸς κυνόδηκτα καὶ ἀνθρωπόδηκτα, τὸ ὅλον ἀφλέγμαντος. αὕτη τὰς τραυματικὰς, ὡς ἡ πεῖρα δέδειχεν, ἐνίκησε. λῦε χειμῶνος δι' ἡμερῶν ἑπτὰ, θέρους διὰ ε'. ἐὰν δὲ ἐπείγῃ διὰ τριῶν. ℞ κηροῦ λίτραν μίαν, πίσσης λίτραν μίαν, ἀσφάλτου λίτραν μίαν, πιτυΐνης λίτραν μίαν, μάννης οὐγγίας στ'. ψιμυθίου οὐγγίας δ'. χαλκάνθης οὐγγίας δ'. ὀποπάνακος οὐγγίας β'. ἐλαίου ἡμιούγγιον, οἱ μὲν ἡμίμναν, οἱ δὲ ἡμίλιτραν, ὄξους κοτύλας β'. κηρὸν, ἄσφαλτον, ἔλαιον, ὄξος ὀλίγον ὑπολειπόμενος, εἰς χύτραν καινὴν βαλὼν τῆκε, εἶτα ἐπίβαλλε τὴν πίσσαν καὶ τὴν ῥητίνην λεπτοκοπήσας ἐπιμελῶς. ὅταν ἡμίεφθος ᾖ, ἄρας τὴν χύτραν καὶ διαψύξας ποσῶς ἔμπασσε διηθημένον τὸ χάλκανθον λειωθὲν ὄξει, ἐκ τῶν δύο κοτυλῶν κατὰ μικρὸν, ἵνα μὴ ὑπερζέσῃ. ἐπὰν δὲ ἐκχέῃς, ἐλαφρῶς ὑπόκαιε κινῶν. ὅταν ἀμόλυντος ᾖ, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἔγχει τὸν ὀποπάνακα πρὸ μιᾶς βεβρεγμένον εἰς μέρος τοῦ ὑπολει-

duas vero in pelles illinito, et unam pectori et lateribus imponito, alteram dorſo, praeter opinionem ſanguinem ſiſtit. Valet inſuper ad canum hominumque morſus, in totum phlegmonem arcet. Idem ea quae vulneribus adhibentur, ſuperat, ut experientia indicavit. Hieme diebus ſeptem ſolvitur, per aeſtatem quinque, ſi vero neceſſitas urgeat, tribus. ℞ Cerae libram unam, picis libram unam, bituminis lib. j, pityinae lib. j, mannae uncias ſex, ceruſſae uncias quatuor, chalcanthi uncias quatuor, opopanacis uncias duas, olei ſemunciam, alii ſemiminam, alii ſelibram, aceti heminas duas. Ceram, bitumen, oleum, acetum paululum relinquens in olla recenti liquato, deinde picem et reſinam adjicito, in minima fruſta diligenter concidito, ubi ſemicoctum fuerit, tollito ollam et aliquandiu refrigerato, atramentum ſutorium percolatum laevigatumque ex duabus aceti heminis paulatim inſpergito, ne effervefcat, quando autem effundis, leviter ignem ſubminiſtrato movens, quum non inquinat, caccabum deponito, opopanacem in reliqui

πομένου ὄξους, ὥστε διαλυθῆναι, εἶτα ἔμπασον τὸ ψιμύθιον καὶ τὴν μάνναν ὁμοῦ ἐπιμελῶς λελειωμένα καὶ μικρὸν (344) χλιάνας, ὡς ἑνωθῆναι φυλασσόμενος μὴ προσκαῇ ὀποπάναξ καὶ ἡ μάννα, κατάχει εἰς θυείαν καὶ ἐάσας ψυγῆναι, ἀναμαλάξας ἀπόθου καὶ χρῶ. δῆλον δ' ὅτι καὶ τὰς ἄλλας βαρβάρους, ἃς ὅ τε Ἀνδρόμαχος ἔγραψε καὶ οἱ ἄλλοι, τὸν αὐτὸν τρόπον σκευάζειν προσήκει. ἔνιοι οὐκ ἐμβάλλουσι τῇ κακκάβῃ τὸν ὀποπάνακα, λειώσαντες δὲ μετ' ὄξους ἐν θυείᾳ καταχέουσι τὰ τηκτά. σὺν αὐτῷ δὲ ἔνιοι, καθάπερ κἀγὼ πολλάκις ἐποίησα, καὶ τὴν μάνναν καὶ τὸ ψιμύθιον ἐν τῇ θυείᾳ προλειώσας μετ' ὄξους ἐπιχέων τήξας τὰ τηκτά. πολλάκις δὲ τὸ χάλκανθον μόνον μετὰ τοῦ ὀποπάνακος λειώσας εἰς τὴν κακκάβην ἐμβαλὼν, τὴν μάνναν καὶ τὸ ψιμύθιον ἐμπάσσων. [704] ἄλλη βάρβαρος Ἥρα. ὁ μὲν Ἥρας ταύτης μόνης προὔγραψε τὸ βάρβαρος. ἐγὼ δὲ καὶ τὴν ἔμπροσθεν ὁμοίως ὠνόμασα, καίτοι μέλαιναν ὑπ' αὐτοῦ κεκλημένην, ἐπειδὴ τὰς δι' ἀσφάλτου βαρβάρους εἰώθασι καλεῖν οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων ἰατρῶν. αὐτὸς δὲ ὁ Ἥρας οὕτως

aceti parte pridie madefactum infundito, ut diffolvatur, mox ceruffam mannamque una pariter trita infpergito, et paululum tepefaciens, ut in unum coëant, obferva ne opopanax et manna adurantur, refufa in mortarium ibi refrigerari finito, ac rurfus fubacta reponito atque utitor. Porro manifeftum eft etiam, alia barbara, quae tum Andromachus tum reliqui tradiderunt, eodem modo confici oportere. Quidam opopanacem caccabo non injiciunt, fed laevi ex aceto facto, liquata in mortario fuperfundunt. Cum eo nonnulli mifcent mannam et ceruffam, quemadmodum ego quoque faepius feci in mortario terens ex aceto et quae liquari poffunt, liquefacta infundens. Subinde vero atramentum futorium duntaxat cum opopanace laeve factum caccabo indidi, mannam ceruffamque infpergens. *Aliud barbarum Herae.* Heras foli huic praefcripfit, barbarum, ego vero antecedens etiam fimiliter appellavi, etfi nigrum ab ipfo nuncupatum, quoniam plerique ex recentioribus medicis emplaftra ex bitumine barbara nominare confueverunt.

περὶ αὐτῆς ἔγραψε κατὰ λέξιν. βάρβαρος πρὸς τὰ νεότρωτα, κόλπους, κυνόδηκτα, ἀνθρωπόδηκτα, κονδυλώματα φλεγμαίνοντα, πρὸς τὰ ἐν ἄρθροις πάντα ἐν ἀρχῇ καὶ πρὸς ποδάγραν. ♃ κηροῦ μνᾶν α΄. πίσσης μνᾶν α΄. ῥητίνης φρυκτῆς μνᾶν α΄. ἀσφάλτου Ἰουδαϊκῆς μνᾶν α΄. λιθαργύρου < ι΄. ψιμυθίου < ε΄. ἰοῦ < ν΄. ὀποπάνακος < δ΄. ἐλαίου κοτύλην α΄. ὄξους κύαθον α΄. ἕψε κηρὸν, πίσσαν, ἄσφαλτον, ῥητίνην ἕως τακῇ, εἶτα τὰ λοιπὰ μετὰ τοῦ ἐλαίου λελειοτριβημένα ἔμβαλλε, καὶ βαστάσας καὶ μικρὸν διαψύξας ἐκ τοῦ ὄξους κατ' ὀλίγον ἐπίσταζε. τοιοῦτος μέν τις ὁ τύπος τῶν βαρβάρων ἐμπλάστρων. ἐγὼ δέ τι προσθεὶς, ὡς αὐτὸς χρῶμαι, καταπαύσω τὸν περὶ αὐτῶν λόγον. εἰσὶ δὲ δύο, μία μὲν πρὸς τὰ μέγιστα τραύματα, ἄλλη δὲ πρὸς τὰ μικρότερα. τῆς μὲν οὖν πρὸς τὰ μέγιστα παραλαμβανομένης ἡ σύνθεσίς ἐστιν ἥδε.

[Βάρβαρος Γαληνοῦ.] ♃ Πίσσης λίτρας η΄. κηροῦ λίτρας στ΄. οὐγγίας η΄. πιτυΐνης λίτρας ε΄. οὐγγίας δ΄. ἀσφάλτου λίτρας δ΄. ἐλαίου λίτραν α΄. οὐγγίας στ΄. λιθαργύρου

Heras de ipſo ſic ad verbum ſcripſit. *Barbarum ad recentia vulnera, ſinus, canum hominumque morſus, condylomata inflammata ad articulorum vitia omnia in principio et podagram.* ♃ Cerae minam unam, picis minam unam, reſinae frictae minam unam, bituminis Judaici minam unam, argenti ſpumae drach. decem, ceruſſae drach. quinque, aeruginis drach. l, opopanacis drach. quatuor, olei heminam unam, aceti cyathum unum. Cera, pix, bitumen, reſina incoquuntur, donec illiquata fuerit, deinde reliqua ex oleo trita injiciuntur, his ablatis ab igne et aliquantulum refrigeratis acetum paulatim inſtillatur. Talis ſane barbarorum emplaſtrorum formula eſt. Ego ubi paucis expoſuero quomodo ipſe utar, ſermonem de eis finiam. Sunt autem duo, unum ad maxima vulnera, alterum ad minora. Quod itaque ad maxima adhibetur haec recipit.

[*Barbarum Galeni.*] ♃ Picis lib. viij, cerae lib. vj et ℥ viij, pityinae lib. quinque et ℥ iv, bituminis lib. quatuor, olei libram unam et uncias vj, argenti ſpumae, ce-

Ed. Chart. XIII. [704.] Ed. Baf. II. (344.)

καὶ ψιμυθίου καὶ ἰοῦ ἀνὰ < κδ΄. λιβανωτοῦ λίτρας ἥμισυ, στυπτηρίας ὑγρᾶς < ιβ΄. σχιστῆς οὐγγίας δ΄. ὀποπάνακος, λεπίδος, χαλβάνης ἀνὰ < ιβ΄. ἀλόης καὶ ὀπίου καὶ σμύρνης ἀνὰ < δ΄. τερμινθίνης οὐγγίας κδ΄. μανδραγόρου χυλοῦ < στ΄. ὄξους κοτύλας στ΄. αἵ εἰσι λίτραι ε΄. ἡ δὲ τῆς ἁπλουστέρας βαρβάρου συμμετρία τῇ συνθέσει ἐστὶν ἥδε. ♃ πίσσης, κηροῦ, ῥητίνης πιτυΐνης, ῥητίνης φρυκτῆς, ἀσφάλτου τῶν ε΄. τούτων ἀνὰ λίτραν α΄. λιθαργύρου < ι΄. ψιμυθίου < ε΄. ἰοῦ < ε΄. ὀποπάνακος < γ΄. ἐλαίου χειμῶνος οὐγγίας θ΄. θέρους οὐγγίας στ΄. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν καταχεῖται λελειωμένων ἐν θυείᾳ μετ᾽ ὄξους δριμέος. ἐὰν δὲ ἀνωδυνώτερον εἶναι βουληθῇς τὸ φάρμακον, προσμίξεις ὑοσκυάμου χυλοῦ < α΄. ἥμισυ. καὶ ὀπίου < α΄.

ruffae, aeruginis, fingulorum drach. vigintiquatuor, thuris felibram, aluminis liquidi drach. xij, fiffilis unc. iv, opopanacis, fquamae, galbani, fingulorum drach. duodecim, aloës, opii, myrrhae, fingulorum drach. iv, terebinthinae ℥ xxiv, mandragorae fucci drach. vj, aceti heminas fex, quae funt librae quinque. *Simplicioris compofitionis barbari fymmetria eft talis.* ♃ Picis, cerae, refinae pityinae, refinae frictae, bituminis, horum quinque fingulorum libram unam, argenti fpumae drach. x, ceruffae drach. quinque, aeruginis drach. quinque, opopanacis drach. iij. olei hieme ℥ ix, aeftate ℥ vj. Quae liquari poffunt, ficcis in mortario aceto acri laevigatis affunduntur. Quod fi fedando dolori aptius voles medicamentum reddere, hyofcyami fucci drach. unam et dimidiam, item opii drach. j admifceto.

ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΓΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΝ Γ.

Ed. Chart. XIII. [705.] Ed. Baf. II. (344.)

Κεφ. α'. Καὶ ταῦθ' ὑμῖν τοῖς ἑταίροις ὑπομνήματα γράφω δι' αὐτῶν τῶν ἔργων τῆς τέχνης ἐγνωκόσιν ὁπόσην ἔχει δύναμιν ἡ ἡμετέρα τῶν νευροτρώτων θεραπεία καὶ ὡς ἐσώθησαν ἅπαντες, οὔτε κυλλωθέντες οὔτε χωλωθέντες, ἃ τοῖς ἑτέρως θεραπευομένοις ἐθεάσασθε συμβαίνοντα, καθάπερ γε καὶ σπασθέντας ἐνίους ἢ σὺν ὀδύναις ἢ σηπεδόσιν ἢ πυρετοῖς ἀποθανόντας. εἰκὸς δὲ ἐκπεσεῖν καὶ εἰς ἄλ-

GALENI DE COMPOSITIONE MEDICAMENTORVM PER GENERA LIBER III.

Cap. I. Et haec, amici, commentaria vobis paro, qui jam ex ipfis medicinae operibus comperiftis, quam efficax fit noftra nervorum vulneratorum curatio, nempe ex qua omnes fervati funt, non autem manci nec claudi redditi, quae aliter curatis accidere confpexiftis, quemadmodum etiam nonnullos convulfione correptos vel cum dolore vel putredine vel febre mortuos. Par autem eft, hofce libros

λους τὰ ὑπομνήματα ταῦτα μὴ δυναμένους καλῶς χρῆσθαι τοῖς ἐγγεγραμμένοις, ἢ διὰ τὸ μὴ μεμαθηκέναι παρὰ διδασκάλου τὴν θεωρίαν τῆς ἰατρικῆς τέχνης, ἀλλὰ ὅλως ἀνεισάκτους τε καὶ ἀγυμνάστους εἶναι τὸ παράπαν ἢ διὰ τὸ κακῶς μεμαθηκέναι παραμένοντας τοῖς ἄνευ λόγου διὰ μόνης πείρας εὑρῆσθαι λέγουσι τὰ σύνθετα φάρμακα. καὶ γὰρ οὗτοι προφανῶς ἁμαρτάνουσι φιλονεικοῦντες. ἕτερον δὲ τρόπον οὐδὲν ἧττον αὐτῶν οἱ νομίζοντες οὐδὲν φάρμακον ἐξ ἐναντίων χρῆναι ταῖς δυνάμεσι συντίθεσθαι τῶν ἁπλῶν· ἀλλὰ τούτους μὲν ἤλεγξε τὰ κατὰ τὸ πρῶτον ὑπόμνημα γεγραμμένα φάρμακα μεγάλας ἐπιδειξάμενα τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις, ἐξ αὐτῶν τῶν τὴν σύνθεσιν ἐξ ἐναντίων ἐσχηκότων ἁπλῶν. οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ κατὰ τὰ μέλλοντα γραφήσεσθαι μετὰ τοῦτο τὸ βιβλίον, ἐπιδείξομεν ἄριστα φάρμακα τὴν σύνθεσιν ἐξ ἐναντίων ταῖς δυνάμεσιν ἔχοντα. [706] νυνὶ δὲ περὶ τῆς ἡμετέρας ἀγωγῆς, ἣν ἐπενοήσαμεν ἐπὶ τοῖς νευροτρώτοις, ὁ καθ' ὅλον τουτὶ τὸ βιβλίον ἔσται μοι λόγος, ἐπιδεικνύντι πόσον πλῆθος φαρμάκων τὰς αὐτὰς δυνάμεις

ad aliorum quoque manus perventuros, qui fcriptis bene uti non poffunt, vel quia a praeceptore medicae artis fpeculationem non didicerunt, fed omnino rudes, quafi vix initiati et prorfus inexercitati permanent, aut quia perperam edocti adhaeferunt iis, qui composita medicamenta fola experientia citra rationem effe inventa afferunt. Etenim ii manifefto contentione fua errant. Altero modo non minus praedictis errant ii, qui nullum medicamentum ex fimplicibus facultate contrariis confici oportere arbitrantur. Verum hos medicamenta fuperiore libro citata coarguunt, ut quae magnas ipforum facultates ex contrariis invicem fimplicibus compofitis oftentent, imo etiam in libris hunc fubfecuturis praeftantiffima medicamenta ex contrariis virtutibus compofita indicabuntur. Nunc de noftra curandi ratione, quam in nervorum vulneribus excogitavimus, toto hoc libro differemus, oftendentes quantam ejusdem facultatis medicamentorum co-

ἐχόντων εὕρον, ἐκ τοῦ τόν γε καθόλου τρόπον τῆς θεραπείας ἐπινοῆσαι καὶ τὰς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ἐπίστασθαι δυνάμεις.

Κεφ. β'. [Τίς ὁ καθόλου τρόπος ἐστὶ τῆς θεραπείας τῶν νευροτρώτων καὶ τίνα τὰ κατ' εἶδος φάρμακα.] Ἐθεασάμην μὲν ἅπαντας τοὺς διδασκάλους τῇ καλουμένῃ συνήθως ἤδη τοῖς νεωτέροις ἰατροῖς ἐναίμῳ καὶ κολλητικῇ θεραπεύοντας ἀγωγῇ. κατ' ἀρχὰς γὰρ ἐπιτιθέντες τι φάρμακον τῶν ἐναίμων καλουμένων, ἐπειρῶντο κολλᾷν τὰ χείλη τοῦ τραύματος. εἰ δὲ φλεγμήνειεν, ὕδατί τε κατήντλουν θερμῷ δαψιλεῖ παραχέοντες ἔλαιον, ἐπίπασμά τε προσέφερον ἄλευρον πύρινον ἡψημένον ἐν ὑδρελαίῳ. καὶ μέντοι καὶ τοὺς μονομάχους, ὅσοι τε κατὰ τῆς μύλης ἐτρώθησαν ἀνωτέρω τε ταύτης κατὰ τὸν πλατὺν καὶ λεπτὸν τένοντα θεραπευομένους ὑπ' αὐτῶν ἑώρων ὡσαύτως. ἴσως δὲ ἄμεινον ἦ εἰπεῖν οὐ θεραπευομένους, ἀλλ' ἀπολλυμένους, ὀλιγοστοὶ γὰρ ἐξ αὐτῶν καὶ οὗτοι χωλούμενοι διεσώζοντο. καὶ μέντοι καὶ τῶν ἐν ἄκρᾳ τῇ χειρὶ τενόντων, δι' ὧν οἱ δάκτυλοι κάμ-

piam, tum ex generalis fanandi fcopi indeptione, tum ex fimplicium virtutis cognitione invenerimus.

Cap. II. [*Quis communis vulneratorum nervorum curationis modus et quae medicamenta specialia.*] Spectavimus omnes praeceptores praefidio, quod jam recentiores medici fanguinarium feu cruentis opitulans, enaemon dicitur, et glutinatorium appellare folent, uti, nam initio medicamentum aliquod ex enaemis imponentes vulneris oras committere feu glutinare moliebantur. Si vero phlegmone eas obfederat, calida aqua liberaliter fovebant oleum affundentes, ac tritici farinam ex hydrelaeo decoctam epiplasma applicabant. Quin etiam gladiatores in patella vulneratos fupraque hanc in lato tenuique tendine pari modo ab ipsis curatos vidi, forfan melius dicas non curatos, fed perditos, pauciffimi enim illorum et ii claudi fupervixerunt. Et vero etiam permultos in manu fumma tendones, per quos digiti flectuntur extenduntur-

πτονταί τε καὶ ἐκτείνονται, παμπόλλους ἐθεασάμην ἤτοι θλασθέντας ἢ νυγέντας ἐλαχίστῳ νύγματι, σηπομένους οὕτως, ὡς ἐοικέναι τοῖς ἑψομένοις ἐν ὕδασι καὶ μάλιστα ἐπὶ πλέον. ὁμοίως γὰρ αὐτοῖς ἐκλύονταί τε καὶ μαλακύνονται κατὰ τὴν σύστασιν οἱ διὰ τῆς προειρημένης ἀγωγῆς θεραπευόμενοι. κατέγνων οὖν αὐτῆς, ὡς σηπούσης τὸ τετρωμένον μόριον. ἐπεὶ δὲ τὰ σηπόμενα πάντα προσεγίγνωσκον, ὑφ' ὑγρότητός τε καὶ θερμότητος τοῦτο πάσχοντα, τὴν θεραπείαν ἔγνων χρῆναι διὰ τῶν ξηραινόντων καὶ ψυχόντων ποιεῖσθαι. πάλιν δ' ἐννοήσας, ὡς τὸ ψυχρὸν ἀληθῶς ὑφ' Ἱπποκράτους εἴρηται πολέμιον εἶναι τοῖς νεύροις, ἔγνων ἄριστον ἔσεσθαι φάρμακον ἐπὶ τῶν νευροτρώτων, ὅπερ ἂν ξηραίνῃ τε καὶ μέσως ἔχῃ τοῦ θερμαίνειν τε καὶ ψύχειν ἢ μὴ πολὺ τοῦ μέσου πρὸς τὸ θερμαίνειν ἀποκεχωρηκὸς εἴη. δύνασθαί γε μὴν καὶ θερμὸν ἱκανῶς εἶναι τὸ φάρμακον, ἐάν γε αὐτῷ (345) τὸ ξηραίνειν ὑπάρχῃ. χωρὶς γὰρ ὑγρότητος οὐχ οἷόν τ' ἐστὶ σήπειν τὸ θερμαῖνον. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις κἀκεῖνο προσεννοήσας, ὡς πολὺ διαφέροι γυμνῷ τῷ πεπονθότι μορίῳ προσφέρειν τὸ φάρμακον ἢ διὰ σωμάτων ἑτέ-

que, vel contufos vel minimo punctu laefos, putrescentes adeo confpexi, ut coctis praefertim diutius in aqua fimiles apparerent, non enim fecus exolvuntur et confiftentia emollefcunt, qui fuperiorem fanandi modum experiuntur. Itaque ipfum reprobavi, ut qui partem vulneratam putrefaceret. Quoniam vero putrefcentia omnia ab humiditate ac caliditate id pati praenoscebam, curationem per ficcantia refrigerantiaque moliendam effe deprehendi. Rurfus apud me contemplatus, frigidum vere ab Hippocrate nervis inimicum dici, optimum fore nervorum vulneribus medicamentum intellexi quod et ficcaret et medium esset inter calefaciens et refrigerans, vel non multum a medio ad calorem recederet, calidum vero etiam effe fatis poffe, modo ficcandi poteftate polleat, etenim calor citra humiditatem putrefacere nihil habet. Infuper illud quoque cum cogitando adinveniffem, multum referre, nudae parti affectae medicamentum

ρων προκειμένων αὐτοῦ, προσήκειν ἔγνων ἑτέροις μὲν ἐπὶ γεγυμνωμένου τοῦ νεύρου χρῆσθαι φαρμάκοις, ἑτέροις δ' ὅταν ᾖ νενυγμένον, ἀπαθῶν τῶν προκειμένων αὐτοῦ σωμάτων ὑπαρχόντων. ἔνθα μὲν γὰρ γυμνῷ τῷ νεύρῳ προσφέροι τις τὸ φάρμακον, ἐνταῦθα τὴν εἰρημένην ἔνδειξιν τῶν ὠφελησάντων φαρμάκων εἰλικρινῆ παραλαμβάνεσθαι προσήκειν. τῶν δὲ προκειμένων μορίων ἀπαθῶν ὄντων, λεπτομερέστερον εὑρίσκειν χρὴ φάρμακον, ὅπως ἡ δύναμις αὐτοῦ μὴ προεκλύηται διὰ τῶν ἐν μέσῳ σωμάτων, ἀλλ' εἰς τὸ βάθος ἀφίκηται. δύνασθαι δὲ τὸ τοιοῦτο φάρμακον, ἐὰν ἰσχυρῶς πεφύκῃ ξηραίνειν, ἔτι εἰ καὶ μὴ σύμμετρον εἴη, κατὰ θερμότητα καὶ ψυχρότητα μηδὲ ἀδικεῖν, ἀσθενεστέρας αὐτοῦ γιγνομένης τῆς κατὰ τὸ θερμαίνειν ἢ ψύχειν ἐνεργείας ἐν τῷ διεξιέναι τὰ προκείμενα μόρια τοῦ νευρώδους σώματος. εὑρημένου δὲ τοῦ σκοποῦ τῶν ὠφελησάντων φαρμάκων, ἐν τῷ λεπτομερεῖ τῆς οὐσίας αὐτῶν, ἐφεξῆς ἦν ἀνα[709]μιμνήσκεσθαι τῆς ὕλης. ἔγνωστο δ' ἐν τῇ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ἐπισκέψει τὰ μὲν πλεῖστα τῶν θερμαινόντων λεπτομερῆ, τὰ

offeras, an per alia corpora ei praeposita, convenire advertí aliis in nudato nervo uti medicamentis, aliis quum punctus fuerit, partibus quae ipsi praejacent illaesis. Ubi etenim nudo nervo medicamentum afferas, ibi praedictam auxiliorum integram indicationem assumi convenit, praepositis autem partibus salvis, tenuius medicamentum inveniendum est, cujus facultas interjacentes particulas permeando non dissolvatur, sed in altum penetret. Hoc autem efficere tale medicamentum posse, si valide siccet et si non calore et frigiditate medium sit ac symmetron, neque offendere, dum efficacia ipsius calefaciendi, vel refrigerandi in particulis, quae nervoso corpori propositae sunt, penetrandis, imbecillior est reddita. Atqui invento jam praesidiorum scopo in substantiae eorum tenuitate, deinceps materiae mentionem facere oportet. Plurima igitur, quae calefaciunt, tenuiorum esse partium, permulta rursus, quae refrigerant, crassiorum, in simplicium

δὲ πλεῖστα τῶν ψυχόντων παχυμερῆ. μόνως γὰρ ἐν αὐτοῖς μία ποιότης ἡ ὀξεῖα μετὰ λεπτομεροῦς οὐσίας γίνεταί ποτε, καὶ διὰ τοῦτο πάντων τῶν ψυχόντων λεπτομερέστερόν ἐστιν ὄξος τὸ δριμύτατον, ὃ καὶ θερμότητος βραχείας μετέχειν ἀποδέδεικται. τῶν δ' αὖ θερμαινόντων ὀποὶ καλοὶ λεπτομερέστατοι τυγχάνουσιν ὄντες καὶ πᾶσιν ἀνπρώποις ἤδη γινώσκεται πρωτεύων αὐτῶν ὁ Κυρηναῖος, ἀλλὰ τούτου μὴ παρόντος καὶ τῷ Μηδικῷ χρώμεθα καὶ τοῖς μετ' αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν χωρίων κομιζομένοις, ὁποῖός ἐστι καὶ ὁ σαγαπηνὸς ὀνομαζόμενος. ἐκ ταὐτοῦ δὲ γένους ὑπάρχει τοῖσδε καὶ ὁ τοῦ εὐφορβίου κατὰ τὰ δυτικὰ μέρη τῆς οἰκουμένης γεννώμενος, εἴτ' ὀπὸν αὐτὸν εἴτ' ἄλλο τι καλεῖν ἐθέλοι τις. ἡμῖν δ' ἀρκέσει καθ' ὅλον τὸν λόγον εὐφόρβιον ὀνομάζειν τὸ φάρμακον τοῦτο, καθάπερ ἔθος ἤδη πᾶσίν ἐστιν. ἀλλὰ καὶ τῶν κατὰ τὴν ἡμετέραν χώραν γεννωμένων ὅ τε τοῦ πάνακος ὀπὸς καὶ οἱ τῶν τιθυμάλλων λεπτομεροῦς εἰσι δυνάμεως. καὶ μέντοι καὶ θερμαίνουσιν οἱ εἰρημένοι πάντες ὀποὶ γενναίως. ὁ δὲ τοῦ ὀποβαλσάμου λεπτο-

medicamentorum speculatione didicimus. Quippe una folum inter ea qualitas acida cum tenui fubftantia nonnunquam fit, eoque inter omnia, quae refrigerandi vim obtinent, tenuiorum partium aceto eft acerrimum, quod etiam caloris exigui particeps esse demonftravimus. Calefacientium vero liquores probi tenuiffimam habent fubftantiam et apud omnes iam homines Cyrenaeus primas tenere cognofcitur, qui fi non adfit, etiam medico utimur et iis, quae cum ipfis ab orientalibus plagis afferuntur, cujusmodi eft, quod fagapenum appellamus. Hoc genere comprehenditur et liquor euphorbii in occiduis orbis regionibus natus, five liquorem ipfum five aliud quid nominare velis, nobis in toto commentario euphorbium hoc medicamentum vocare sufficiet, quemadmodum jam omnes confueverunt. Quin imo et inter ea quae in noftra regione proveniunt et panacis et tithymallorum liquores fubtili facultate praediti funt. Et vero etiam omnes nominati liquores generofe calefaciunt. Opobalfami vero,

μερὴς ὢν καὶ αὐτὸς οὐ πάνυ θερμαίνει, λεπτομερῆ δ' οὐσίαν ἔχει. καὶ τῶν γεωδῶν ὅ τ' ἀφρὸς τοῦ νίτρου καὶ τὸ ῥαδίως ὕδατι λυόμενον ἀφρόνιτρον, ὡς ἐν γεώδεσι σώμασι δηλονότι ἀκουόντων ὑμῶν. ἐφεξῆς δ' αὐτῶν ἐστι τὸ Βερενίκιον ὀνομαζόμενον νίτρον ἥ τ' Ἀσία πέτρα. τὸ δ' ἄνθος αὐτῆς ἁπάντων ἐστὶ τῶν γεωδῶν λεπτομερέστατον. ἐκ δὲ τῶν μεταλλευομένων ἀρσενικόν τε καὶ θεῖόν ἐστι λεπτομερῆ τε καὶ θερμά. τούτων δ' ἐφεξῆς τὸ μίσυ καὶ ἡ τοῦ χαλκοῦ λεπὶς καὶ χαλκῖτις ἔχοντά τι καὶ στύψεως, διὸ καὶ καυθείσῃ τῇ χαλκίτιδι χρώμεθα τὰ πολλὰ πρὸς τὰς τῶν λεπτομερεστέρων φαρμάκων συνθέσεις. ἄνευ δὲ τοῦ θερμαίνειν ἐπιφανῶς λεπτομερῆ μεταλλικὰ φάρμακα, σπόδιόν τε καὶ πομφόλυξ ἐστὶ καὶ τὸ καλούμενον ψωρικόν. λεπτομερὴς δὲ ἱκανῶς ἐστι καὶ ἡ χρυσοκόλλη. ἐν δὲ τοῖς χυλοῖς ἐμάθομεν εἶναι λεπτομερῆ δάφνινον μὲν ἅμα τῷ θερμαίνειν ἰσχυρῶς, ὡς πρὸς τὴν αἴσθησιν. οὐδὲν γὰρ ἧττον αὐτοῦ θερμαῖνον τῇ δυνάμει τὸ κέδρινον ἀπολείπεται τῇ κατὰ τὴν αἴσθησιν θερμότητι διὰ τὴν λεπτομέρειαν. ἐκ τούτου δὲ γένους ἐστὶ τῷ

qui fubtilis et ipfe eft, non admodum calefacit. Ex terreftribus autem nitri fpuma tenuem fubftantiam habet, item quod ex aqua facile folvitur aphronitrum, fi ad corpora terreftria videlicet relationem fieri inaudiamus. Subfequitur nitrum nomine berenicium, et Afia petra, cujus flos etiam omnium terreftrium eft fubtiliffimus. Porro ex metallis auripigmentum et fulfur tum fubtilia tum calida funt, quibus fuccedit mify, aeris fquama et chalcitis, paululum fimul adftringentia. Quare ufta quoque chalcitide frequenter in fubtiliorum medicamentorum compofitionibus utimur. Citra calorem vero manifeftum tenuium partium metallica funt fpodium et pompholyx, adde quod vocatur pforicum, fubtilis abunde eft et chryfocolla. Caeterum inter fuccos laurinum fimul cum eo, quod valide calefacit, ut ad fenfum tenuem effe dicimus. Nihilo enim minus eo calefacit facultate cedrinus, calore tamen, qui fenfibus subjicitur propter fubftantiae fuae tenuitatem illi cedit. Ejusdem cum cedrino generis

κεδρίνῳ καὶ ἡ στακτὴ καλουμένη κονία. καὶ ταύτης αὐτῆς, ἥτις ἂν ἐξ ὕλης λεπτομεροῦς γένηται, καυθείσης, ὑπερβάλλει τῇ δυνάμει τὸ κέδρινον ἔλαιον. ἐκ μηλέας τε οὖν καὶ συκῆς καὶ μᾶλλόν γε τῆς ἀγρίας, ἣν ἐρινεὸν ὀνομάζουσιν, ἔκ τε τῶν τιθυμάλλων καιομένων τὴν τοιαύτην ἐργαζόμεθα κονίαν. ἄριστος δὲ τῶν τιθυμάλλων ὁ χαρακίας προσαγορευόμενος. ἐκ δὲ τῶν σιτηρῶν ὀνομαζομένων σπερμάτων λεπτομερέστατος μὲν ὁ ὄροβος, ἄνευ τοῦ θερμαίνειν ἐπιφανῶς. ἡ δ' αἶρα μετὰ τοῦ θερμαίνειν σαφῶς. ἡ κριθὴ δ' οὐδ' ὅλως θερμαίνει. μέσης δ' ὕλης ἐν αὐτοῖς ἐστι τὰ πικρὰ ταῖς ποιότησι, τῶν μὲν πάνυ λεπτομερῶν ἀπολειπόμενα, παχυμερὲς δ' οὐδὲν ἔχοντα. τινὰ δ' αὐτῶν ἀποκεχώρηκε βραχὺ τῶν μέσων, τὰ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ θερμαίνειν, τὰ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ ψύχειν, ὧν ἁπάντων τὰς ὕλας ἐν τῇ περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείᾳ διῆλθον, ὥσπερ γε καὶ τῶν ἀκροδρύων, ἐν οἷς ἐστι τὰ ἀμύγδαλα τὰ πικρὰ καὶ τὰ πιστάκια. τῆς δὲ ἀπὸ τῶν φυτῶν ὕλης οὐ μέμνημαι κατὰ τὸ παρὸν, ἀνελθεῖν γὰρ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν βούλομαι καὶ διηγήσασθαι, πότε καὶ

est lixivia, quae stacte, id est *stillatitia* dicitur, atque inter hanc ipsam ea, quae ex materia subtili usta sit, cedrinum oleum virtute superat. Ex malo igitur et ficu, eaque magis agresti, quam vocant caprificum, item ex tithymallis combustis hujusmodi lixiviam conficimus. Praestantissimus est ex tithymallis, qui characias nuncupatur. Caeterum ex seminibus frumentariis, uti nominant, subtilissimum est ervum sine insigni calefaciendi potestate, lolium vero cum insigni, hordeum nequaquam calefacit. Mediam inter ea materiam obtinent, qualitatibus amara, quae multum tenuibus substantia cedunt, crassi licet nihil habentia. Nonnulla ipsorum a mediis tantillum declinarunt, alia ad calorem, alia ad frigiditatem; quorum omnium materias in opere de simplicibus medicamentis exequutus sum, quemadmodum etiam nucum acrodryωn, in quarum numero sunt amygdalae amarae et pistatia. At stirpium materiae in praesentia non memini, redire enim ad principium cogito, atque exponere, quando quoque

πῶς ἐχρησάμην ἑκάστῳ τῶν ἐπινοηθέντων. ἐκ τούτου γὰρ οἶμαι τοὺς εὐφυεῖς τῶν νέων προτραπήσεσθαι, γνῶναι τὴν ὕλην τῶν φαρμάκων αὐτόπτας αὐτῆς γενομένους οὐχ ἅπαξ ἢ δὶς, ἀλλὰ πολλάκις. ἡ γὰρ τῶν αἰσθητῶν διάγνωσις ἐκ συνεχοῦς θέας ἀκριβοῦται, [710] καὶ τούτου μέγιστόν ἐστι τεκμήριον ἡ τῶν ἀπαραλλάκτων μὲν ἡμῖν εἶναι δοκούντων διδύμων, οὐκ ἀπαραλλάκτων δὲ τοῖς συνήθεσι μὴ παραδραμεῖν. τὴν μὲν οὖν ἀπό τε βοτανῶν καὶ θάμνων καὶ δένδρων ὕλην ἄριστόν ἐστι πρὶν ἐξαιρεθῆναι τῆς γῆς σκοπεῖσθαι κατὰ τὰς ἐγκαρπώσεις, μελλούσας τε καὶ ἀρχομένας καὶ προϊούσας καὶ ἀκμαζούσας. αὕτη γὰρ ἡ συνεχὴς αὐτῶν θέα διδάξει σε πηνίκα μάλιστα καλῶς ἄν τις αὐτὰ λαμβάνων καὶ ἐν οἴκοις ξηροῖς τιθέμενος φυλάττοι, μήθ' ὑπ' ἀκτίνων ἡλιακῶν ἐξοπτώμενα μήτε ὑπὸ νοτίδος ἐκ τῆς ὀροφῆς ἢ τοίχων ὑγραινόμενα. γένοιτο δ' ἂν τοῦτο τῶν οἴκων μήτε καταγείων ὄντων μήτε προσχόρων, μήθ' ὑπὸ κεράμων πρὸς μεσημβρίαν μέντοι τὰς θυρίδας ἐστραμμένας ἐχόντων. ἀλλὰ τά γε φάρμακα μὴ πλησίον αὐτῶν ἀποκείσθω. τοὺς δ' ἑταίρους προ-

modo fingula per rationem nobis inventa ufurpaverimus. Hinc enim puto bonae indolis juvenes incitatum iri, ut medicamentorum materiam cognofcant ipfimet infpicientes non femel, aut bis, fed frequenter, quoniam fenfibilium rerum cognitio fedula infpectione confirmatur, cujus rei indicium eft evidentiffimum, quod gemini per omnia fimiles effe nobis videantur, differentes autem iis, qui ipfos infpicere confueverunt. Itaque herbarum, fruticum et arborum materiam prius quam e terra eximantur contemplari pulcherrimum eft, dum fructus videlicet futuri funt, dum eduntur, dum augefcunt et dum vigent. Haec fiquidem continua eorum fpeculatio docebit te, quando potiffimum ipfos commode decerpas, ac in ficcis domunculis repofitos cuftodias, ne a folis radiis exurantur, neque ab humiditate ex tecto vel muris madefiant. Id optime fiet, fi domus neque fubterraneae fint, neque aliis vicinae, neque fub tegulis, fed oftia ad meridiem fpectantia habeant, prope quae tamen medicamenta reponi non debent,

τρέπω καὶ κατὰ τοῦτο μιμήσεσθαί με βουλομένους γε καλῶς ἐργάζεσθαι τὰ τῆς τέχνης ἔργα. γιγνώσκετε γὰρ, ὅπως ἐξ ἑκάστου τῶν ἐθνῶν τὰ κάλλιστά μοι διακομίζεται καθ᾽ ἕκαστον ἔτος φάρμακα διὰ τὸ τοὺς ἐπιτρίπτους ῥωποπώλας παντοίως αὐτοῖς λυμαίνεσθαι. βέλτιον δ᾽ ἴσως οὐ τούτους μόνους, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αὐτῶν τοὺς κομίζοντας ἐμπόρους μέμφεσθαι, κἀκείνων ἔτι μᾶλλον αὐτοὺς τοὺς ῥιζοτόμους μὲν ὀνομαζομένους, οὐδὲν δ᾽ ἧττον τῶν ῥιζῶν ὀπούς τε καὶ χυλοὺς καὶ καρποὺς, ἄνθη τε καὶ βλάστας ἐκ τῶν ὀρῶν κατακομίζοντας εἰς τὰς πόλεις· οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ πρῶτοι πάντων εἰς αὐτὰ πανουργοῦντες. ὅστις οὖν βούλεται πανταχόθεν βοηθημάτων εὐπορεῖν, ἔμπειρος γενέσθω πάσης μὲν τῆς ἀπὸ τῶν φυτῶν ὕλης, πάσης δὲ τῆς ἀπὸ τῶν ζώων τε καὶ μετάλλων, ὅσα τε γεώδη σώματα χωρὶς μεταλλείας εἰς ἰατρικὴν χρῆσιν ἄγομεν, ὡς διαγινώσκειν αὐτῶν τά τε ἀκριβῆ καὶ τὰ νόθα, καὶ μετὰ τοῦτο γυμνασάσθω κατὰ τὴν ἐμὴν πραγματείαν, ἐν ᾗ περὶ τῆς δυνάμεως ἔγραψα τῶν ἁπλῶν φαρμάκων. εἰ μὴ γὰρ οὕτως παρεσκευασμένος ἥκει πρὸς τὴν

Amici vos admoneo ut in hoc quoque me fequamini, fi artis opera pulchre obire velitis, noviftis enim, quomodo ex omni natione praeftantiffima quotannis medicamenta mihi afferantur, eo quod perditi illi quarumcunque rerum coëmptores fcentarios variis modis ea contaminant. Praeftiterat forfan non hos folum, fed multo magis etiam mercatores, qui illa advehunt, incufare, atque his multo magis ipfos herbarios, item nihil minus eos qui radicum liquores, fuccos, fructus, flores et germina ex montibus in urbes conferunt, hi fiquidem omnium primi in eis dolum exercent. Quisquis igitur auxiliorum undique copiam habere volet, omnis ftirpium materiae, animalium, metallorum et absque metallica natura terreftrium corporum, quae ad medicinae ufum ducimus, expertus efto, ut ex eis et exquifita et notha cognofcat, deinde in commentario meo, quem de fimplicium medicamentorum facultate prodidi, fefe exerceat. Nifi enim hoc modo inftructus ad

ἐκ τῶνδε τῶν ὑπομνημάτων ὠφέλειαν, ἄχρι λόγου μὲν εἴσεται τὴν μέθοδον, ἔργον δ᾽ οὐδὲν ἄξιον αὐτῆς ἐργάσεται. φέρε γὰρ αὐτὰ μὲν ἃ προείρηκα περὶ τῶν νευροτρώτων ἐπίστασθαί τινα, δεδολωμένα δὲ φάρμακα δι᾽ ἄγνοιαν ἐμβάλλειν τοῖς συντιθεμένοις, ἢ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐπίστασθαι τὰς δυνάμεις ἀκριβῶς αὐτῶν, ἆρα οὐκ ἀναγκαῖον ἔσται πλεονάκις (346) τοῦτον διαμαρτάνειν ἢ κατορθοῦν; ἐμοὶ μὲν καὶ πάνυ δοκεῖ. τὸ δὲ ἀκριβῶς ἐπίστασθαι τὰς δυνάμεις τοῦ μὲν ἐπίστασθαι διαφέρει πάμπολυ. τὸ μὲν γὰρ μόνον ἐπίστασθαι γινώσκειν ἐστὶν, εἰ ξηραίνειν τὸ φάρμακον ἢ ὑγραίνειν ἢ ψύχειν ἢ θερμαίνειν ἡμᾶς πέφυκε. τὸ δ᾽ ἀκριβῶς ἐπίστασθαι πρὸς τούτῳ καὶ τὸ ποσὸν τῆς δυνάμεώς ἐστιν ἐγνωκέναι. τινὰ μὲν γὰρ φάρμακα δύναμιν ἔχει χλιαρᾶς θερμασίας γεννητικὴν, ὅταν ὁμιλήσῃ τοῖς σώμασιν ἡμῶν, ἔνια δὲ συμμέτρου, καθάπερ ἄλλα βραχὺ ταύτης ἰσχυρότερα, ἕτερα δ᾽ ἤδη ζεούσης οὕτως ἰσχυρῶς, ὡς καίειν δύνασθαι. χρὴ τοίνυν τὸν ἰατρὸν ἐστοχάσθαι, μὴ μόνον τοῦ ποιοῦ τῆς διαθέσεως, ἀλλὰ καὶ τοῦ κατ᾽ αὐτὴν ὡς ἂν εἴποι τις ποσοῦ.

praefentis operis praefidia veniat, verbotenus quidem medendi methodum fciet, opus vero nullum ipfa dignum perficiet. Fingat namque ipse, quae de nervorum vulneribus praedixi, quaedam aliquis cognofcere, adulterata vero medicamenta per ignorantiam compofitioni injicere, vel neque omnino exacte facultates ipforum intelligere, an non erit neceffarium frequentius hunc errare quam recte agere? mihi quidem vel admodum videtur. Iam vero accurate facultates cognofcere ab eo multum differt quod eft cognofcere. Etenim folum cognofcere fcire eft, an medicamentum ficcare vel humectare vel refrigerare vel calefacere fuapte natura nos poffit, accurate vero cognofcere praeter hoc etiam facultatis quantitatem fciviffe eft. Quaedam enim medicamenta calorem tepidum generant corporibus noftris admota, quaedam moderatum, quemadmodum alia hoc paulo validiorem, nonnulla jam fic ferventem ut urere poffint. Convenit igitur medicum non modo affectus qualitatem, fed etiam ipfius, ut ita

λέγεται μὲν γὰρ οὐ πάνυ τι κυρίως τὸ ποσὸν ἐν τῇ ποιότητι. λέγεται δ᾽ οὖν ὅμως, ὅπως καὶ πυρετὸς μέγας καὶ μικρός. καὶ τοσαύτη γε χρῆσίς ἐστι τῶν οὕτω λεγομένων, ὥστ᾽ ἤδη κυρίου δύναμιν ἔχειν αὐτὰ παραπλησίως πυξίδι καὶ χαλκεῖ καὶ ζωγράφῳ καὶ δρυοτόμῳ καὶ συνελόντι φάναι τοῖς ἀρξαμένοις μὲν ἐκ τῆς ὑπὸ τῶν γραμματικῶν ὀνομαζομένης καταχρήσεως, ὕστερον δὲ κυρίοις λέγεσθαι πεπιστευμένοις. ταῦτα μὲν εἴρηταί μοι διὰ τοὺς οὐκ ἐν καιρῷ διαλεκτικευομένους. ὃ δὲ λέγων ἀπέλιπεν, ἔστι τοιόνδε, ὅτι τὸ ξηραίνεσθαι δεόμενον οὐχ ἁπλῶς δεῖται τοῦ ξηραίνοντος, [711] ἀλλὰ σὺν τῷ προσήκοντι μέτρῳ· τὸ μὲν εἰς ὑγρότητα πολλὴν ἐπιδεδωκὸς τοῦ πάνυ ξηραίνοντος, τὸ δ᾽ εἰς ὀλίγην τοῦ βραχέως τοῦτο δρῶντος, ὥσπερ γε τὸ εἰς πολλὴν τοῦ μεγάλως μὲν ξηραίνοντος, οὐ μὴν ἐσχάτως οὐδ᾽ ἄκρως. ἀνάλογον γὰρ ἀεὶ τῷ ποσῷ τῆς ὑγρότητος εἶναι χρὴ τὸ ποσὸν τῆς ξηρότητος. ἔγωγ᾽ οὖν ὁπότε πρῶτον ἐτόλμησα τὴν κοινὴν ἀγωγὴν τῆς τῶν νευροτρώτων θεραπείας ὑπαλλάττειν, ἐστοχασάμην εἰς ὁπόσην ὑγρότητά τε καὶ θερμότητα τὸ

dicam, quantitatem conjectaſſe, nam haud ipſa proprie quantitas in qualitate dicitur, quanquam dicatur tamen, ut febris magna et parva. Ac tantus uſus eſt eorum, quae ſic dicuntur, ut jam proprii vim obtineant ipſa, perinde ac pyxis, excuſor, pictor, quercus inciſor, in totum quae ex vocato a grammaticis abuſu inceperunt, deinde vero propria dici credita ſunt. Hoc quidem attulimus praeter eos, qui parum opportuno tempore de ſermonis proprietate argumentantur. Quod autem dicere deſiit, tale eſt, nempe quod exiccari deſiderat non ſimpliciter ſiccante indiget medicamento, ſed convenienti menſura, copioſa quidem humiditate auctum, inſigniter exiccante, parva, parum hoc faciente, quemadmodum multa, admodum reſiccante, non tamen extreme, neque in ſummo, ſiccitatis enim quantitatem humiditatis copiae reſpondere convenit. Ego itaque dum communem nervorum vulnerum curationis modum immutare primum auſus ſum, conjeci, in quantam humiditatem caliditatemque affecta pars

πεπονθὸς ἥκει σῶμα. καί μοι δειχθέντος τινὸς νεανίσκου, κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ μέσου δακτύλου τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἐκ περιθλάσεως ὑγρὸν οὕτως ἐσχηκότος ἅπαν τὸ κατ᾽ αὐτὴν περὶ τῷ νεύρῳ χωρίον, ὡς ἤδη σήπεσθαι, τὸ μὲν σηπόμενον αὐτὸ κατέπλασα διὰ κονίας στακτῆς καὶ ὠμῆς λύσεως, οὕτω δ᾽ ἴσθι με καλοῦντα τὸ κρίθινον ἄλευρον, ἐλαίῳ δὲ πολλῷ θερμῷ καταντλήσας τὸ μὴ σηπόμενον μὲν, τεταμένον δὲ καὶ ὀδυνώμενον, εἶτα ἐκμάξας ἐρίῳ ξηρῷ περιέχρισα κηρωτὴν οὕτως ὑγρὰν, ὡς ἐπὶ τῶν καταγμάτων χρώμεθα, μεμιγμένον ἔχουσαν εὐφόρβιον. ἐσκεύαστο δέ μοι καὶ ἥδε κατ᾽ ἐμὴν ἐπίνοιαν ἐπὶ καιροῦ τοιοῦδε. παραγενόμενός τις χειμῶνι σφοδρῷ καὶ δείξας τὸ γόνυ ῥᾳδίως ἔφη πάσχειν αὐτὸ ῥιγῶσαν, ὀνίνασθαι δ᾽ εὐθέως ὑπὸ τῶν θερμαινόντων ἠξίου δὲ λαβεῖν τι τοιοῦτον φάρμακον, ὁδοιπορήσαντα γὰρ ἐν κρύει κατεψύχθαι τε καὶ ὀδυνᾶσθαι σφοδρότερον ἢ ἄλλοτε. νῦν μὲν οὖν, ἔφη, λουσόμενος ἄπειμι, πέμψω δ᾽ ἐπὶ τὸ φάρμακον ἐκ τοῦ βαλανείου. ὁ μὲν ταῦτ᾽ εἰπὼν ᾤχετο·

recidiffet. Et quum adolefcens quidam mihi oftenfus effet, in primo articulo medii dextrae manus digiti totum circa nervum locum humentem adeo ex contufione habens, ut jam computrefceret, partem fane putrefcentem cataplafmate ex lixivia ftillatitia et cruda lyfi, fic autem nosti me hordei farinam nominare, fovi, non putrefcentem vero, fed tenfam dolentemque oleo calente liberaliter perfundi, inde quum lana ficca madorem exhaufiffem, ceratum tam humidum illevi, quam in fracturis utimur, cui euphorbium fit admixtum. Confectum autem mihi fuerat hoc quoque mea induftria hujusmodi occafione. Profectus ad me quispiam hieme vehementi oftendenque genu, facile dicebat rigore id affici, ftatim vero calefacientibus juvari. Rogabat igitur hujusmodi aliquod medicamentum darem, ut qui profectus in frigore inalgeret doleretque vehementius quam alias. Nunc igitur, inquit, loturus discedo, mittam autem ex balneo, qui medicamentum accipiat. Haec quum dixiffet, abiit. At ego cum tale nullum medi-

μηδὲν δ' ἔχων ἕτοιμον τοιοῦτο φάρμακον, εὐφόρβιον ἐλείωσα μετ' ἐλαίου, καὶ τήξας κηρὸν ἔμιξα καὶ μικρὸν ὕστερον, ἡνίκα ἔπεμψεν ὁ φίλος αἰτῶν τὸ φάρμακον, ἔδωκα. τάχιστα δ' ἀνωδύνου γενομένου προὐτράπην ἐντεῦθεν ἐπ' ἄλλων μορίων ὁμοίως πεπονθότων χρήσασθαι, περὶ ὧν αὖθις εἰρήσεται. νυνὶ δ' ἐπὶ τὸν τοῦ νευροτρώτου λόγον ἐπάνειμι διὰ τοὺς μηδὲν μὲν τούτων ὧν ἐγὼ νῦν ὑφηγοῦμαι γινώσκοντας, ἐγκαλοῦντας δὲ λεξειδίοις· οὓς εὑρεῖν μαντεύομαι κακῶς ὀνομάζειν νευροτρώτους, ὅσοι τῶν τενόντων ἐτρώθησαν. τένοντας γὰρ αὐτοὺς οἶμαι καλεῖν τοὺς ἔξωθεν τῆς χειρὸς ἐπιτεταμένους, ὅλῳ τε τῷ καρπῷ καὶ τοῖς δακτύλοις. ἐγὼ δ' ὅτι μὲν σαφέστερον καὶ κυριώτερον ἦν αὐτοὺς ὀνομάζεσθαι τενοντοτρώτους οὐκ ἀγνοῶ· πάντων δ' ἀνδρῶν συνήθως καλούντων νευροτρώτους, ὅπως μή τίς με νεωτεροποιεῖν ἐν ταῖς προσηγορίαις φῇ, τὴν συνήθη προειλόμην ἀντὶ τῆς ἀληθοῦς. εἶχε δὲ οὐδ' αὐτὴ συνήθης γεγονέναι, δίχα λόγου φθασάντων τῶν πλείστων ἰατρῶν καὶ τοὺς τένοντας ὀνομάζειν νεῦρα. ἀλλ' εἴτε νευροτρώτους ἐθέλοις

camentum ad manus haberem, euphorbium cum oleo trivi et ceram liquatam immiscui, paulo post cum amicus medicamento ferendo puerum misisset, exhibui. Dolore protinus cessante, inde in aliis partibus similiter affectis uti praecepimus, de quibus mox dicetur. Nunc ad nervi vulnerati sermonem redeo propter eos, qui nihil, quod ego nunc dico, intelligunt, vitio autem vertunt dictiunculas, quos invenire auguror nervisaucios perperam eos nominari, qui in tendonibus vulnus acceperint, tendones enim ipsis puto vocari, qui extra manum toti carpo et digitis supertensi sunt. Quanquam sane non ignorem manifestius magisque proprie tendinisaucios ipsos nominari, tamen cum omnes neurisaucios nuncupare soleant, et ego, ne quis innovare me appellationem dicat, consuetam pro vera suscepi, etsi nec illa sine ratione abire in consuetudinem potuerit plerisque medicis tendones etiam nervorum nomine jam vocitantibus. Verum sive in nervis sive in tendonibus

ὀνομάζειν αὐτοὺς, εἴτε τενοντοτρώτους, οὔτε σωθήσονται διὰ τὰς φωνὰς ταύτας οὔτε σπασθήσονται, καθάπερ οὐδὲ κυλλωθήσονται καὶ τεθνήξονται. προσηγορία γὰρ οὔτε ἔσωσέ ποτε ἄνθρωπον οὔτ᾽ ἀπέκτεινεν, ἀλλ᾽ ἡ τῶν φαρμάκων δύναμις ἑκάτερον τούτων ἐργάζεται. κἀγὼ ταῦθ᾽ ὑπαλλάττων τοὺς σηπομένους καὶ σπωμένους καὶ κεκυλλωμένους, ἐνίους δὲ καὶ διαφθειρομένους, ὑγιεῖς καὶ ζῶντας ἐργάζομαι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοὺς τεθλασμένους τὰ νεῦρα, καθάπερ ἐκεῖνος ἐτέθλαστο, νευροτρώτους ἐφθάκασι καλεῖν, οὐ νευροθλάστους. ἡ δὲ θεραπεία κοινὴ καὶ ὁ κίνδυνος ἴσος ἀμφοῖν ἐστι τῶν τεθλασμένων τι καὶ τρωθέντων ἤτοι νεῦρα ἢ τένοντας. ὁ γοῦν ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ σηπόμενος μὲν ἤδη τὰ περὶ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ μέσου δακτύλου, τεινόμενός τε καὶ ὀδυνώμενος τὰ ὑπερκείμενα, πολὺ βελτίων ἑαυτοῦ κατὰ τὴν ὑστεραίαν ἐγένετο, καθ᾽ ἣν ἀντὶ τῆς ὠμῆς λύσεως ἔμιξα τὸ τῶν ὀρόβων ἄλευρον τῇ στακτῇ κονίᾳ, καὶ τῇ γε τρίτῃ τῶν ἡμερῶν ὁμοίως ἔτι θεραπευόμενος ἦν μὲν ἤδη τελέως ἀνώδυνος τὰ ἄλλα, [712] κατὰ δὲ τὸ θλάσμα, νευρῶδές τι σῶμα

vulneratos appellaffe mavis, neque ob has voces incolumes erunt, neque convulfione laborabunt, quemadmodum neque manci fient, nec morientur, appellatio fiquidem nec fervavit hominem unquam, nec perdidit, fed medicamentorum facultas utrunque efficit. Atque ego haec immutans putrefcentes, convulfos, mancos, nonnullos etiam pereuntes, fanos vivosque reddo. Nam nervos contufos habentes ficut ille habuerat, nervofaucios, non neurothlaftos, id eft in nervis contufos, nuncupare anticiparunt. Caeterum curatio communis eft et periculum aequale amborum, nempe contuforum et vulneratorum vel nervis, vel tendonibus. Itaque homo ille putredine jam circa primum medii digiti articulum orta, quum fuperjacentium tenfione doloreque infeftaretur, multo melius habere coepit die poftero, quo vice hordei farinae, ervorum farinam ftactae lixiviae commifcuimus. Ac tertio fane quum confimiliter etiam curaretur, jam quidem in aliis partibus dolorem omnino non percepit, ex contufione vero nervofum quoddam cor-

παραπλήσιον ὑμένι παχεῖ προῦκυψεν, ὃ μετρίως διακινήσαντός μου ῥᾳδίως ὅλον ἐξέπεσεν ἡμισαπὲς ὄν. ἐδόκει δὴ πᾶσι τοῖς θεασαμένοις τοῦτο τὸ σῶμα τὸ νεῦρον ὅλον εἶναι τὸ διασεσηπὸς, ὡς ἂν οὐκ εἰδόσιν ὅπως ἠμφιεσμένοι νευρώδεσιν ὑμέσιν οἱ τένοντες οὗτοι, διά τε τοῦ καρποῦ προέρχονται καὶ καθ᾽ ὅλην ἐπιτείνονται τῶν δακτύλων. ἐμοὶ δὲ καὶ διαστείλαντι τὸ σεσηπὸς τοῦ θλάσματος ὁ τένων ἐφάνη σωζόμενος. ἀνιεὶς οὖν ἕνα τῶν τροχίσκων ἢ κυκλίσκων ἢ ὅπως ἂν ὀνομάζειν ἐθέλοι τις, ὧν εἷς ἐστι καὶ ὁ τοῦ Πολυείδου, δι᾽ ἑψήματος ἢ σιραίου· καὶ γὰρ καὶ τοῦτο καλεῖν ὡς ἂν αὐτὸς βουληθῇς ἐξέστω σοι· καὶ προκαταχρίσας τὸ φαινόμενον τοῦ νεύρου, τῷ τε καταπλάσματι πάλιν ἐχρησάμην ὡσαύτως καὶ τῷ δι᾽ εὐφορβίου χρίσματι κατὰ τῶν αὐτῶν τόπων, ὡς ἔμπροσθεν ἑκατέρῳ. θεασάμενος δὲ τῇ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν προσεσταλμένα πάντα, τὰ περὶ τὸ τεθλασμένον μὲν ἔμπροσθεν, ἡλκωμένον δὲ τότε τοῦ δακτύλου πρῶτον ἄρθρον, ἐσκοπούμην ἐφ᾽ ὅ τι μεταβαίην ἀπὸ τοῦ καταπλάσματος. ἐνενόησα τοίνυν, εἰ μὲν ἀκριβῶς ἀφλέγμαντον εἴη

pus crassae membranae persimile exertum est, quod mediocriter me commovente facile totum semiputridum excidit. Videbatur omnibus contemplantibus hoc corpus nervus totus esse, qui computruisset, ut qui ignorarent, quo pacto tendones hi nervosis membranis convelati per brachiale procedunt et super totos digitos extenduntur, mihi vero putridum ex contusione attollenti tendo salvus apparuit. Quum igitur vel pastillo uno, vel trochisco, vel utcunque vocasse libet, quorum in numero est et Polyidae, soluto ex hepsemate, vel siraeo id est sapa, nam et hoc pro arbitrio nominare liceat, apparentem nervi partem prius junxissem, rursus eodem modo et cataplasmate et unctione ex euphorbio in iisdem locis sicut prius utroque usus sum. Quarto jam die omnia composita circa contusum quidem antea, ulceratum vero nunc primum digiti articulum intuitus considerabam, quorsum a cataplasmate transgrederer. Visum igitur est, si nervus inflammatione prorsus va-

τὸ νεῦρον, ἐπὶ τὰ συνουλοῦντα μεταβαίνειν· εἰ δέ τι τῆς φλεγμονῆς αὐτοῦ σκιῤῥῶδες ὑπολείποιτο, τῶν ἱκανῶς τι ξηραινόντων προσφέρειν. ἐπεὶ τοίνυν ἐφαίνετο λείπεσθαί τι τῷ διὰ τῆς ῥίζης τοῦ δρακοντίου φαρμάκῳ πρότερον ἐχρησάμην, ὃ τὰ μὲν ἄλλα ταὐτὰ ἔχει τῷ Αἰγυπτίῳ φαρμάκῳ, τῇ ἴσιδι καλουμένῃ, προσείληφε δὲ τὴν τοῦ δρακοντίου ῥίζαν. ἐφεξῆς δὲ τούτου τῇ Ἀθηνᾷ καλουμένῃ χρησάμενος ἀπ' ἐκείνης λοιπὸν ἐπὶ τὰ συνουλοῦντα παρεγενόμην. ἐφ' ἑτέρου δὲ τῷ διὰ τοῦ σιραίου λελυμένῳ τροχίσκῳ καταχρίων τὰ γεγυμνωμένα μέρη τοῦ τραύματος, ἔξωθεν ἐπέβαλλον τὸ εὐφόρβιον, ἀναμίξας κηρῷ καὶ ῥητίνῃ τοσούτοις τὸ πλῆθος ὡς ἐμπλαστρῶδές τε ἅμα γενέσθαι καὶ διασώζειν τὴν δύναμιν τοῦ εὐφορβίου. πῶς δ' ἄν τις ἀποβλέπων πρὸς τούτους τοὺς σκοποὺς συνθείη τὸ φάρμακον, ἐφεξῆς ἐρῶ. καὶ γάρ τοι καὶ διὰ τοῦ ὄξους ἄλλο φάρμακον ἐποίησα καὶ κατ' ἐκεῖνο σκοπὸν ἔχων τήν τε σύστασιν αὐτοῦ καὶ τὴν τοῦ ὄξους (347) λεπτομερῆ δύναμιν, ὅπως φυλάττοιτο μετὰ τοῦ τὴν ψυκτικὴν δύναμιν ἐκλύεσθαι. περὶ μέντοι τούτων ὅπως συν-

caret, ad cicatricem ducentia transire, si vero phlegmones ipsius scirrhosum quidquam remaneret, aliquod ex abunde siccantibus exhibere. Quoniam igitur nonnihil ex ea reliquum esse videbatur, medicamentum ex dracunculi radice confectum prius usurpavi, quod alia eadem cum Aegyptio medicamento, quae isis vocatur, continet, assumpsit autem dracunculi radicem. Ab hoc vero deinceps Athene, id est Minerva, dicta usus, inde ad ea quae cicatricem ducunt perrexi. At quum alium curarem pastillo sapa diluto nudatas vulneris partes illinens euphorbium extrinsecus imponebam, tantum cerae ac resinae miscens, unde emplastri crassitudo simul fieret et euphorbii vires conservarentur. Caeterum quomodo ad hos scopos respiciens medicamentum componas, deinceps declarabimus. Etenim aliud quoque ex aceto medicamentum confecimus, hoc spectantes ut ipsius spissitudo et subtilis aceti virtus cum refrigerantis facultatis exolutione incolumis permaneat. De his sane,

ετέθη, μετ' ὀλίγον εἰρήσεται, νυνὶ δ' ἐπειδὴ τὴν ἀγωγὴν τῆς τῶν νευροτρώτων θεραπείας ἐπενόησα διὰ λογικῆς ἐνδείξεως, ἄνευ τῆς ληρώδους περιπτώσεως τῶν ἐμπειρικῶν ὅλην εἰπεῖν αὐτὴν βούλομαι, μηδένα παραλείπων διορισμὸν, ἀπ' ἀρχῆς αὖθις ἀναλαβὼν τὸν λόγον. ὅταν γάρ τινα τετρωμένον εὐθέως παραλάβω, ποτὲ μὲν διὰ τῶν ὑγρῶν φαρμάκων ποιοῦμαι τὴν θεραπείαν, ἔστι δ' ὅτε διὰ τῶν ἐμπλάστρων, ἐπιβαλὼν ἔξωθεν ἔριον ὡς μαλακώτατον, ἐλαίῳ θερμῷ βεβρεγμένον. εἰ δὲ τῷ δι' ὄξους χρώμενος εἴην φαρμάκῳ, μιγνὺς ὄξος ὀλίγον τῷ ἐλαίῳ· καὶ λύω γε δὶς ἢ τρὶς ἡμέρας καὶ καταντλῶ δι' ἐλαίου θερμοῦ. μεγάλων δ' οὐσῶν τῶν νυκτῶν καὶ κατὰ ταύτας εἴωθα λύειν. καὶ μᾶλλόν γε ποιῶ τοῦτο δακνομένου τοῦ ἕλκους ὑπὸ τῶν φαρμάκων, ὡς ὅταν γε ἀπ' ἀρχῆς χρωμένῳ μοι τοιούτῳ φαρμάκῳ, μήτε δάκνεσθαι λέγῃ μήτε ὀδυνᾶσθαι μήτε τάσεως ὁ κάμνων αἴσθηται, δὶς τῆς ἡμέρας ἐπιλύω τε καὶ καταντλῶ, περὶ μὲν τὴν ἕω τὸ πρῶτον, εἰς ἑσπέραν δὲ τὸ δεύτερον. ἔστω δὲ καταντλώμενον ἔλαιον ἱκανῶς μὲν θερμὸν, ἀλλ' ἄχρι τοῦ μὴ λυπεῖν τὸ τετρωμένον. ὥσπερ γὰρ τὸ ψυχρὸν ἐναντιώ-

quomodo compofita fint, poft paulum tractabitur. Nunc quia nervis vulneratis medendi modum ex rationali indicatione, nugatorio illo empiricorum cafu repudiato, inveni, totam cogito ipfam dicere, ita ut nullam diftinctionem praeteream, fermonem ab initio rurfus repetens. Quando igitur vulneratum aliquem protinus fufcipio, interdum per liquida medicamenta curationem molior, interdum emplaftris, lanam extrinfecus quam molliffimam oleo calente imbutam applicans. Quod fi medicamentum ex aceto ufurpem, aceti parum oleo admifceo ac bis terve quotidie folvo et oleo calente foveo. Si noctes longae fuerint, etiam his folvere confuevi, idque magis facio, dum ulcus a medicamentis mordetur; nam ubi initio tali medicamento utenti aeger, nec fe morderi, nec dolere, nec tenfionem percipere mihi dicat, die folvo et foveo mane femel et vefperi iterum. Oleum vero, quo fovemus, fatis calens efto, verum ita, ne vulneratam partem offendat; ficut enim frigidum hujus-

τατόν ἐστι ταῖς τοιαύταις διαθέσεσιν, οὕτω τὸ χλιαρὸν οὐ τελέως ὠφέλιμον. ἐμάθομεν γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως, ὥσπερ τὸ ὕδωρ ἐναντιώτατα πέφυκε ποιεῖν ἐν τῷ θερμὸν ἢ ψυχρὸν ὑπάρχειν, οὕτω καὶ τὸ ἔλαιον. ἐμπλάττει μὲν γάρ πως, μᾶλλον δὲ ἐπέχει τὰς διαπνοὰς τοῦ σώματος, ὅταν ψυχρὸν προσφέρηται, [713] διαφορεῖ δὲ καὶ λεπτύνει τὸ θερμόν. ἔνεστι δέ σοι τοῦτο κἀπὶ τῶν ἑψημένων κρεῶν ἐν αὐτῷ μαθεῖν. ὁμοίως γὰρ αὐτὰ τοῖς προεωλισθεῖσιν ἐργάζεται ψαθυρὰ, κἂν εὐθέως ἅμα τῷ τυθῆναι τὸ ζῶον ἑψῇς ἢ ταγηνίσῃς ἐν αὐτῷ. διὰ τοῦτο οὖν κἀγὼ τὴν διὰ τοῦ ἐλαίου κατάντλησιν εἱλόμην ἱκανῶς θερμοῦ φεύγων ἀεὶ τὸ χλιαρὸν, ἔτι δὲ μᾶλλον τὸ ψυχρόν. ὕδατος δὲ χρῆσιν ἐν ὅλῃ τῇ θεραπείᾳ φυλάττομαι μέχρι τοῦ μηδ' ἅψασθαι τοῦ ἕλκους, ὥσθ' ὅταν μὲν εὐθέως ἐν ἀρχῇ δέῃ τὸ αἷμα τοῦ τετρωμένου μέρους ἀποπλῦναι, δι' ἐλαίου τοῦτο πράττειν· ὅταν δ' ἤδη μετρίως ἔχοντες οἱ κάμνοντες λούωνται, μηδὲ τότε ἐμβάλλειν ἐπιτρέπειν αὐτοῖς εἰς τὸ ὕδωρ τὸν πεπονθότα τόπον, ὡς τὸ πολὺ γὰρ ἐν αὐταῖς ταῖς χερ-

modi affectibus maxime eft contrarium, fic tepens non omnino utile. Namque in primo de fimplicibus medicamentis volumine didicimus, ut aqua in eo, quod calens, aut frigida fit, maxime contraria facere nata eft, ita quoque oleum, nam frigidum corpori admotum, perfpiratum quodammodo ipfius obftruit, imo prohibet, calidum vero digerit ac extenuat. Quod tibi etiam ex carnibus in eo coctis licet condifcere; fimiliter etenim, ut praerancidas friabilis efficit, etfi protinus quum animans mactatum eft, in eo coquas, aut fartagine frigas. Propter quod et ego fomentum ex oleo fatis calente ufurpare malui, tepidum femper vitans, adhuc autem magis frigidum. Porro ab aquae ufu in tota curatione ita tempero, ut ne attingat quidem ulcus; proinde cum fanguis initio ftatim a vulnerata parte eluendus eft, ex oleo id facere expedit. Ubi autem jam aegri mediocriter habentes lavacro utuntur, neque tunc affectum locum in aquam demergere ipfis concedendum, magna fiquidem ex parte nervi in manibus vulnerantur.

σὶν οἱ νευρότρωτοι γίνονται. μέμνημαι δέ τινα τῶν οὕτω τετρωμένων, ἐπειδὴ τετάρτην ἡμέραν ἄγων ἀνώδυνος τελέως ἦν ἀφλέγμαντόν τε τὸ πεπονθὸς ἑώρα μόριον, ἐν κρύει πολλῷ προελθόντα τῆς οἰκίας ἐπί τινα πρᾶξιν ἀναγκαίαν, ἐν ᾗ διατρίψας ἐπὶ πλέον ἦλθεν οἴκαδε τεινόμενος τὸ κῶλον ὅλον ἄχρι τοῦ τραχήλου καὶ μεγάλης ὀδύνης αἰσθόμενος. ὡς δ' ἀφικομένου τινὸς ἐπ' ἐμὲ παραγενόμενος ὡς αὐτὸν ἐθεασάμην ἐν οἷς ἦν, ἀποῤῥῖψαι μὲν ἐκέλευσα τὸ κατὰ τὸ μόριον ἔλαιον ψυχρὸν ἐκ τῆς προόδου γεγονὸς, ἐλαίῳ δὲ θερμῷ καταντλήσας ὅλον τὸ κῶλον, εἶτα καὶ τοῦ τραχήλου τὸ κατ' εὐθὺ μέρος, ἐλαιοβρεχέσιν ἐρίοις πυριάσας ἐπιθείς τε τὸ διὰ τοῦ εὐφορβίου φάρμακον ὑγρὸν ἅμα καστορίῳ, παρηγόρησα τὸν ἄνθρωπον αὐτίκα καὶ ὕπνου ἐπιγενομένου μέχρι τῆς ἑσπέρας ἐπέπαυτο πάντα τὰ συμπτώματα. περὶ παντὸς οὖν ποιεῖσθαί χρὴ θερμὸν διαμένειν τὸ ἔριον, εἴτ' οὖν ἐλαίῳ μόνῳ βεβρεγμένον εἴτε καὶ ὀξελαίῳ τύχοι. γένοιτο δ' ἂν τοῦτο περιβαλλομένων ἔξωθεν ἐρίων ἄλλων ξηρῶν, ἔνδον τε μένοντος, ὅταν ᾖ χειμὼν ἄχρι τῆς ε' ἢ τῆς ζ'.

Memini cujusdam ex hujusmodi vulneratis, qui quum diem quartum citra omnem dolorem ageret, partemque affectam absque phlegmone videret, multo in frigore domo egreſſus ad opus quoddam neceſſarium, ejque diu immoratus, domum rediit membro univerſo ad cervicem usque tenſo, idque cum ingenti ipſius dolore. Poſtquam vero quodam me acerſente profectus ad eum vidi quibus in malis eſſet, oleum ex itinere refrigeratum a parte auferri juſſi, calente vero totum membrum fovi, deinde cervicis partem adverſam lanis oleo reſperſis et medicamento liquido ex euphorbio ſimul, cum caſtorio hominem ſtatim mitigavi et ſomno poſt haec accedente usque ad veſperam omnia ceſſarunt ſymptomata. Prae omnibus igitur danda opera eſt ut lana permaneat calida, ſive oleo tantum, ſive oxelaeo, hoc eſt aceto et oleo, quoque imbuta fuerit, fiet hoc ſi aliae lanae ſiccae extrinſecus circumponantur et aeger intra tectum, quum hiems fuerit, ad quintum usque vel ſeptimum morbi diem ſeſe

ἡμέρας τοῦ κάμνοντος. ἐὰν γὰρ ἄχρι ταύτης μήτε φλεγμονὴ φανεῖταί τις, ἀνώδυνός τε παντάπασιν ᾖ καὶ μηδεμιᾶς αἰσθάνηται τάσεως, ἐν ἀκινδύνῳ λοιπὸν ἔσται. φροντὶς δ' ἔστω σοι τοῦ μηδὲν οἰνῶδες ἐμφαίνεσθαι τῷ ὄξει, καθάπερ γε καὶ κατὰ τοὔλαιον, ὡς ἀπηλλάχθαι στύψεως ἁπάσης. μήτε οὖν τὸ καλούμενον ὠμοτριβὲς ἢ ὀμφάκινον ἔστω, διττῶς γὰρ ὀνομάζεται μήτε τὸ ἀπὸ τῆς Ἰβηρίας, ὃ καλοῦσι Σπανὸν, ἀλλὰ μηδ' ἄλλο τι τῶν θαλλοὺς ἐλαίας ἐχόντων. ἄριστον οὖν ἔλαιόν ἐστι τὸ λεπτομερὲς, ὁποῖον ἐν Ἰταλίᾳ μὲν τὸ Σαβῖνόν ἐστιν, ἄλλοθι δὲ τῶν ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐθνῶν, ὅσα μηδεμίαν ἐμφαίνει στύψιν. ὁποῖον δέ τι πρᾶγμά ἐστιν ἔνδειξις λογικὴ καὶ ὅσον πλουσιώτερον ἐμπειρίας ψιλῆς ἄνευ μεθόδου, κἀκ τῶνδε μαθήσῃ. νευροτρώτων τε πολλοῖς πολλάκις ἐν ὁδοῖς τε καὶ κατὰ πλοῦν καὶ κατ' ἀγρὸν, ἢ ἐν πόλει μὲν, ἀλλὰ πόῤῥω τῆς ἐμῆς οἰκίας παραγενόμενος, οὔτε τοῦ δι' εὐφορβίου φαρμάκου παρόντος οὔτε τοῦ δι' ὄξους, ἀλλ' οὔτε ἄλλου τῶν ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ κατὰ τύχην εὐπορηθέντων φαρμάκων ἐπιθεὶς τῷ τραύματι, διὰ παντὸς

contineat. Nam si eousque nec phlegmone aliqua tentetur, vacetque prorsus dolore et nullam sentiat tensionem, in posterum tutus erit. Curabis autem, ne in aceto vinosum aliquid appareat, quemadmodum oleum quoque, ut omni astrictione vacet. Neque igitur quod crudum vel immaturum dicitur adhibebis, neque id, quod ab Hispania vehitur ac vocant Hispanum, imo nec aliud quodlibet ex iis quae oleae surculos habent. Optimum oleum est tenue, quale in Italia Sabinum, alibi vero in nationibus Romano imperio subjectis, quae nullam astringendi vim obtinent. Jam vero qualis res sit rationalis indicatio et quanto ditior quam nuda experientia citra methodum, vel hinc condisces. Quum permultis nervorum vulneribus saepe in itinere, in navigio, in agro, vel in civitate, sed procul a meis aedibus incidissem, nec medicamenti ex euphorbio copia adesset, nec illius, quod ex aceto conficitur, nec alterius, medicamenta, quorum forte fortuna eo loco facultas erat, vulneri impo-

ἔτυχον τοῦ σκοποῦ. κατ᾽ ἀγρὸν μὲν γὰρ ἐμαυτὸν οἶδα καὶ πρόπολιν πρόσφατον, ὑγρὰν καὶ λιπαρὰν, ἣν ὁ γεωργὸς εἶχεν, ἐπιθέντα κατὰ τοῦ τραύματος, καὶ ποτὲ ζύμην μόνην καὶ ποτὲ ἄμφω μίξαντα. χρὴ δὲ τὴν μὲν ζύμην ὅτι παλαιοτάτην εἶναι, τὴν πρόπολιν δὲ ἐναντίως ἔχειν αὐτῇ κατὰ χρόνον. εἰ δὲ εἴη παλαιοτέρα, μαλαττέσθω παρὰ τὸ πῦρ δι᾽ ἐλαίου ἢ ἐν ἡλίῳ. ἐπ᾽ ἄλλου δέ τινος ἀγροίκου τῇ ζύμῃ τὸν ὀπὸν τοῦ τιθυμάλλου μίξας ἐπέθηκα, πλησίον τῆς αὐλῆς αὐτοῦ θεασάμενος αὐτὸν πεφυκότα. κατέγνων γὰρ τῆς ζύμης ὡς προσφάτου. καὶ ποτὲ πρόπολιν μετ᾽ ἐλαίου τήξας ἀνέδευσα τῇ ζύμῃ, προφυράσας αὐτὴν ὄξει δριμυτάτῳ. κάλλιον δ᾽ ἐπὶ τῶν τοιούτων μίξεων τὸ ἔλαιον παλαιὸν εἶναι, δι᾽ ὀξυμέλιτός τε καὶ ἀλεύρου κυά[714]μων ἢ ὀρόβων ἢ αἰρῶν ἢ ἐρεβίνθων ἢ θέρμων πικρῶν ἢ πάλης ἀλφίτων ἢ κριθῶν ἀλεύρου, οἷς κατὰ τὰς πόλεις κέχρημαι καταπλάσμασιν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἤδη φλεγμαινόντων, ἀλλὰ καὶ κατ᾽ ἀρχὰς εὐθέως. ἐν ἀγρῷ δὲ καὶ πίτταν εὑρὼν ὑγρὰν παρὰ τέκτονι,

nentes, propofitum femper fumus affequuti. Novi etenim me ipfum in agro propolim recentem liquidam et pinguem, quam agricola habebat, vulneri impofuiffe, interdum fermentum folum, interdum ambo commixta. At fermentum quam vetuftiffimum effe, propolim vero contra habere convenit, quantum ad tempus attinet, fin autem vetuftior fit, ex oleo juxta ignem vel in fole emolliatur. Rurfus in alio quodam ruftico fuccum tithymalli fermento mixtum impofui, quem prope ipfius cortem fuccreviffe confpexeram, quippe fermentum ut recens contemnebam. Nonnunquam et propolim ex oleo liquefactam fermento fubegi, fed prius aceto quam acerrimo diffoluto. Praeftat oleum effe vetus in hujusmodi mixtionibus, puta ex oxymelite et fabarum farina vel ervorum vel lolii vel ciceris vel lupinorum amarorum vel tenuiori polentae pulvere vel hordeacea farina, quibus in urbibus ufus fum cataplasmatis non folum in iis, quos jam phlegmone prehenderat, fed etiam protinus ab initio. In agro cum et picem liquidam apud fabrum in-

τῇ ζύμῃ μίξας ἐπέθηκα, καὶ παρ' ἄλλῳ τὸ τῶν ὀρόβων ἄλευρον ἀναδεύσας αὐτῇ. μὴ παρόντος δὲ τούτου καὶ τῶν προειρημένων ὁτιοῦν ἔνεστι μιγνύειν. καὶ ὀξέλαιον δὲ μόνον ἀναλαβὼν ἐρίῳ θερμὸν ἐπέβαλον εὐθέως, ἄλλου μὴ παρόντος. ἐθάρσησα γὰρ τῷ ὄξει δριμεῖ τε ἱκανῶς ὄντι καὶ παλαιῷ. ἐφ' ἑτέρου δὲ προκατεψυγμένου, διὰ τὸ πρὸ μιᾶς ὥρας ἢ καὶ πλείονος ἔτι χρόνου τεθλᾶσθαι τὸ νεῦρον, ἄχρι τῶν ἐπιτηδείων τί μοι κομισθησόμενον ἀνέμενον, ἐλαίῳ καταντλεῖσθαι τὸ μόριον κελεύσας. καὶ τότε προμίξας ὄξος, ἐπειδὴ τὸ περιέχον θερμότατον ἦν ὥρᾳ θέρους τὸ μικτὸν ἐξ ἀμφοῖν ἄχρι πλείστου κατήντλουν, ἕως τῶν ἄλλων ἐκομίσθη τι φαρμάκων. ἕκαστον δὲ τῶν εἰρημένων ἀλεύρων καὶ τῆς στακτῆς διαμίξας πολλάκις, ἐπέπλασα καὶ κατ' ἀρχὰς εὐθέως καὶ μετὰ ταῦτα φθάσαντος ἀνθρώπου τῶν ἐναίμων τινὶ φαρμάκων οὐ καλῶς κεχρῆσθαι. πάντα δ' οὖν ταῦτα τὰ ὁπωσοῦν ἐπιτιθέμενα φάρμακα θερμὰ ταῖς ποιότησι προσφερέσθω. καὶ μέντοι κἀπὸ τῆς ἐμαυτοῦ ποτ' οἰκίας, οὐδενὸς τῶν συνθέτων φαρμάκων ἑτοίμου εὑρισκομένου, σπεύδων προελ-

venissem, fermento mixtam imposui, item apud alium ervorum farinam illo subactam, cujus penuria etiam praedictarum quaevis misceri potest. Quin etiam oxelaeum solum, quod calere, lana exceptum, statim dum aliud nihil haberem, confisus aceto abunde acri et vetusto. In alio refrigerato, quod ante horam unam vel longius etiam tempus nervus contusus esset, quousque mihi quoddam idoneum medicamentum afferretur, expectavi, partem oleo foveri praecipiens, interdum aceto prius admixto, quoniam aër per aestatem calidissimus erat, mixtura ex utroque diutissime fovi, donec aliud medicamentum allatum fuit. Singulis autem praedictis farinis permixtam quoque stacten saepe illevi et mox a principio et postea, quum homo medicamento quodam, quod cruentis imponitur, non probe usus esset. Haec itaque omnia, quomodocunque applices, medicamenta calida qualitatibus offeras. Et vero etiam cum domo mea egredi festinans aliquando medicamentum nullum

θεῖν, ἔδωκά τινι τῶν ἐμῶν παλαιὸν εὐφόρβιον, ἐκέλευσά τε λειώσαντα μετ᾽ ἐλαίου παλαιοῦ, μέχρι πάχους ὑγρᾶς κηρωτῆς, ἐπιθεῖναι τῷ νύγματι τοῦ κατὰ τὴν χεῖρα τένοντος. ὡς δ᾽ ἐπανελθὼν ἐπυνθανόμην τοῦ τρωθέντος, εἰ θερμασίας πολλῆς αἴσθησις αὐτῷ γίγνοιτο (348) κατὰ τὸν τόπον, ὁ δὲ συμμέτρου τινὸς ἔφησεν αἰσθάνεσθαι. πάλιν οὖν ἐπυθόμην εἰ δάκνοιτο κατὰ τὸ τραῦμα πρὸς τοῦ φαρμάκου. τοῦ δὲ εἰπόντος μὴ δάκνεσθαι μὲν, οἱονεὶ δὲ κνήσεώς τινος αἴσθησιν ἔχειν, συνεχώρησα μέχρι τῆς νυκτὸς ἐπικεῖσθαι τὸ φάρμακον. ἐπεὶ δὲ ἀφαιρεθέντων τῶν ἐπικειμένων θερμασία τέ μοι σύμμετρος ἐφαίνετο κατὰ τὸ πεπονθὸς χωρίον καὶ μὴ μεμυκὸς τὸ νύγμα, κάλλιον ἔδοξέ μοι εἶναι τῷ αὐτῷ χρῆσθαι φαρμάκῳ. καὶ μέντοι κατὰ τὴν ὑστεραίαν ἀμέμπτως ἔχοντος τοῦ νευροτρώτου καὶ κατὰ τὴν τρίτην τε καὶ τετάρτην ἄχρι τέλους ἐχρησάμην τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ, καί τις τοῦτο θεασάμενος ἐφ᾽ ἑτέρου τρωθέντος ὁμοίως ἐχρήσατο τῷ προσφάτῳ εὐφορβίῳ κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον. ἐξ ἀνάγκης οὖν ἠκολούθησε τῷ τετρωμένῳ θερμασία τε πολλὴ καὶ δῆξις καὶ ὀδύνη κατὰ τὸ ἕλκος, ὥστε ἀχθῆναι πρὸς ἐμὲ

in promtu compofitum haberem, dedi cuidam familiari vetus euphorbium, injunxique laeve factum ex oleo veteri, donec humidi cerati fpiffitudinem haberet, tendinis puncturae in manu admoveret. Reverfus igitur interrogavi vulneratum multumne caloris in parte affecta fentiret, ille mediocrem quendam refpondit fe percipere. Rurfus igitur quaefivi, an mordicationem a medicamento in vulnere fentiret; ille quum fe non morderi, fed veluti pruritum quendam fentire dixiffet, medicamentum ad noctem usque adhaerere permifi. Quoniam vero, quum impofita abftuliffem, calor in affecto loco mediocris mihi apparuit, neque punctura hians, fatius mihi vifum eft eodem uti medicamento; et vero cum vulneratus altero die profpere haberet, item tertio et quarto, ad finem usque idem medicamentum ufurpavi, quod contemplatus quidam in alio vulnerato fimiliter recenti euphorbio in eundem modum ufus eft: quare neceffario calor aegrum multus et commorfus et dolor in ulcere fubfecutus

τὸν ἄνθρωπον, ὡς ἐπὶ παραδόξῳ τῷ συμβεβηκότι. κἀγὼ συνεὶς αὐτίκα τοῦ γεγονότος ἀπέῤῥιψα μὲν τὰ ἐπικείμενα, καταντλήσας δ᾽ αὐτὸν ἐλαίῳ τὸ διὰ τοῦ ὄξους ἐπέθηκα φάρμακον. εἰ δ᾽ οὐκ ἦν τοῦθ᾽ ἕτοιμον, ἐπετεθείκειν ἂν τὸ διὰ εὐφορβίου, πλέονα κηρὸν ἔχον. οὐκοῦν ἐχρῆν, καθάπερ ὀλίγον ἔμπροσθεν ἐλέγομεν μὴ ἀγνοεῖν τάς τε δυνάμεις καὶ τὰς ἰδέας τῶν δοκίμων φαρμάκων, οὐδὲ τίνα μὲν ἐν τάχει μεταβάλλει τὴν δύναμιν, τίνα δὲ ἕως παμπόλλου διαφυλάττει. τῶν γὰρ ταχέως ἐξίτηλον ἐχόντων τὴν θερμότητα τὸ εὐφόρβιόν ἐστι· γνωριεῖς δὲ αὐτὸ καὶ χωρὶς τοῦ διαμασήσασθαι τὸ χρῶμα θεασάμενος. οὐ γὰρ ὡς ἐν ἀρχῇ τεφρῶδες, ἀλλ᾽ ὕπωχρόν τε καὶ ὑπόξανθον γίνεται παλαιούμενον. εὐθὺς δὲ καὶ ξηρὸν ἱκανῶς φαίνεται τηνικαῦτα καὶ διαλύεται μόγις ἐν τῷ λειοῦσθαι δι᾽ ἐλαίου τοῦ νέου ταχέως χυλουμένου. χρὴ δ᾽ οὐκ εὐθέως αὐτὸ μιγνύναι τῷ ἐλαίῳ, ἀλλὰ πρότερον ἐν τῇ θυείᾳ λειοῦν ἀτρέμα, ὅπως μὴ πλατυνθῇ. καὶ τί δεῖ λέγειν ὅτι καὶ γευσαμένῳ σοι τὸ μὲν πρόσφατον

eſt, adeo ut homo ad me deductus ſit, tanquam hoc praeter omnium opinionem accidiſſet. Atque ego, ſtatim re intellecta, quod impoſitum erat abjeci, fotu autem per oleum ipſi adhibito, medicamentum ex aceto impoſui; quod ſi non in procinctu fuiſſet, medicamentum ex euphorbio copioſioris cerae particeps admoviſſem. Quapropter non oportet, uti paulo ante diximus, probatorum medicamentorum facultates ac ſpecies ignorare, nec quae celeriter virtutem mutant, tum quae rurſus diutino tempore conſervant. Nam ex iis, quae caducam ac ſtatim evaneſcentem calorem habent, euphorbium eſt. Id autem cognoſces, etiam ſi non manduces, colorem contemplatus, quippe non ut ab initio cinereum, verum ſuppallidum et ſubflavum redditur inveteraſcens. Statim etiam ſiccum abunde videretur tunc et vix inter laevigandum ex oleo recenti protinus imbibito diſſolvitur. At ſubito ipſum oleo miſcendum non eſt, ſed prius in mortario ſenſim terendum, ne dilatetur. Quid item opus eſt dicam, quod etiam guſtanti tibi recens perci-

φαίνεται πυρωδέστατον, ὡς κατακαίειν τὴν γλῶσσαν, τὸ δὲ παλαιὸν ὀλίγην ἐργάζεται θερμασίαν; [715] συμβαίνει μὲν οὖν καὶ ἄλλοις πολλοῖς τῶν φαρμάκων ὀλίγοις ἔτεσιν ἐξίτηλον ἴσχειν τὴν δύναμιν, οὐδενὸς δ' ἧττον τὸ εὐφόρβιον μετά γε θαψίαν. αὕτη γὰρ μετ' ἐνιαυτὸν μὲν ἀσθενὴς ἱκανῶς γίνεται, τελέως δ' ἐκπνεῖ διετὴς γενομένη. τό γε μὴν εὐφόρβιον ὅταν ἐξ ἀρχῆς τε καλὸν ᾖ καὶ καλῶς ἀποκέηται, καὶ κατὰ τὸ τρίτον ἔτος διασώζει ἔτι τινὰ δύναμιν, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ κατὰ τὸ τέταρτον, ἐκλύεται δ' ἤδη καὶ κατὰ τὸ ε' καὶ ἕκτον, εἶτ' ἐπὶ προήκοντι τῷ χρόνῳ τελέως ἀμαυροῦται. ᾧ δ' ἔφην ἐγὼ σὺν ἐλαίῳ χρήσασθαί ποτε παλαιωθέντι χωρὶς κηροῦ ε' σχεδὸν ἐτῶν ἢ ἓξ ἦν. ὅθεν οὐδὲ περιλαβεῖν ἐν μέτρῳ δυνατόν ἐστι τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. νέον μὲν γὰρ ὂν ἐλαίῳ δεκαπλασίῳ καὶ δωδεκαπλασίῳ μίγνυται μετὰ κηροῦ τριπλασίου, παλαιούμενον δὲ πλέον ἐμβάλλειν αὐτῷ χρή· τριετὲς δὲ καὶ τετραετὲς γενόμενον ἤτοι διπλάσιον τοῦ κατ' ἀρχὰς ἢ ἴσον τῷ κηρῷ. ὅταν μὲν οὖν τοῖς ἀκόποις ὀνομαζομένοις χρίσμασιν ὁμοίαν ἔχειν βουληθῆς, τὸ

piatur ferventiffimum, ut linguam adurat, vetus autem exiguam efficiat caliditatem? Jam aliis quoque multis medicamentis evanidam potentiam pauculis annis habere contingit, attamen euphorbium poft thapfiam, haec enim anno admodum imbecillis redditur, ut bimula prorfus expiret, euphorbium vero, quum principio bonum fuerit et probe repofitum afservatumque, etiam anno tertio adhuc vim aliquam retinet, interdum et quarto, quinto autem et fexto jam exolvitur, deinde procedente tempore in totum elanguefcit. Porro id, quo me aliquando cum inveterato oleo fine cera ufum effe dixi, quinque annorum aut fex erat euphorbium. Unde ufum ipfius menfura comprehendere nemo poteft. Nam recens oleo decuplo et duodecim partibus fuperante cum cera tripla commifcetur, veterafcens copiofius ei immittendum eft, trimum vero et quadrimum vel duplicatum prioris pondus vel aequale cerae. Quum igitur medicamentum confiftentia fimile acopis dictis

φάρμακον τὴν σύστασιν, ἥπερ δὴ καὶ τῆς ὑγρᾶς κηρωτῆς ἐστι, τετραπλάσιον εἶναι χρὴ τοῦ κηροῦ τὸ ἔλαιον. ὅταν δ' ἐμπλαστρώδης γένηται, τὸν κηρὸν ἴσον τοὐπίπαν τῷ ἐλαίῳ χρὴ μιγνύναι, μάλιστα ἐὰν ξηρὸς ᾖ καὶ παλαιὸς, ὡς ὁ πρόσφατός γε καὶ λιπαρὸς ὢν ἐλάττονος δεῖται τοῦ ἐλαίου πρὸς τὸ ποιῆσαι κηρωτὴν ἐμπλαστρώδη, καὶ μᾶλλον ἔτι θέρους ὥρᾳ. βουληθεὶς οὖν τις τὴν κηρωτὴν ἐμπλαστρώδη ποιῆσαι τὸν κηρὸν τήξας ἐν ἐλαίῳ, καθ' ἣν εἴρηκα συμμετρίαν, προσμίξει τὸ ἕκτον μέρος αὐτῷ τοῦ προσφάτου εὐφορβίου, ὡς εἶναι μὲν ∠ α'. ἐκείνου, τοῦ δὲ κηροῦ ἕξ, ἐλαίου δὲ ἓξ ἢ πέντε. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ κολλῶδές τε καὶ γλίσχρον οὐχ ὑπάρχει τῷ κηρῷ, καθάπερ τῇ ῥητίνῃ τε καὶ τῇ πίττῃ, διὰ τοῦτο μιγνύω τῇ κηρωτῇ ῥητίνην ἢ πίτταν ἢ ἑκατέρου μέρος. εὔδηλον οὖν ὅτι τούτων μιγνυμένων οὐκέτι τὸ ἔλαιον ἴσον αὐτοῖς ἐμβλητέον. ὁ μὲν γὰρ κηρὸς εἰς ὑγρότητα πολλοῦ δεῖται τοῦ λίπους, αἱ ῥητίναι δὲ αἱ μὲν ξηραὶ παντάπασιν ὀλίγου χρήζουσιν, αἱ δὲ ὑγραὶ καὶ προσλαβεῖν τινα ξηρὰν οὐσίαν ἐθέλουσιν εἰς ἐμπλαστρώδη σύστασιν. ἐν μὲν

unctionibus habere volueris, quae ſpiſſitudo liquidi etiam cerati eſt, oleum cerae quadruplum eſſe curabis. Ubi vero ad emplaſtri ſpeciem fiet, ceram omnino aequalem oleo miſcere oportet, maxime ſi ſicca fuerit et vetuſta, ſicut recens et pinguis pauciore oleo indiget, ut ceratum in emplaſtri modum efficiat, idque magis adhuc per aeſtatem. Itaque ſi ceratum emplaſtri formula facere ſtatueris, cerae ex oleo liquefactae qua dixi ſymmetria ſextam recentis euphorbii partem admiſcebis, ut illius una ſit drachma, cerae ſex, olei item ſex vel quinque. Sed quoniam cera glutinans ac viſcoſa non eſt, quemadmodum reſinae et pix, ideo hanc vel illam vel utriusque partem cerato admiſceo. Clarum igitur eſt dum haec miſcentur, non amplius oleum pari illis portione affundendum. Etenim cera ad liquiditatem multo pingui indiget, at reſinae, quae quidem aridae prorſus ſunt, pauco, liquidae et ſiccam quandam ſubſtantiam ad emplaſtri craſſitudinem aſſumere poſtulant. In ceris igi-

οὖν τοῖς κηροῖς οὐ πολλή τίς ἐστιν ἡ διαφορὰ καθ' ὑγρότητα καὶ ξηρότητα, ταῖς ῥητίναις δ' ἔμπαλιν, ὥσπερ καὶ τῇ πίττῃ, παμπόλλη ἡ διαφορὰ ταῖς ξηραῖς ἐστι πρὸς τὰς ὑγράς. ξηροτάτη μὲν οὖν τῶν ῥητινῶν ἐστιν ἣν ὀνομάζουσί τινες φρυκτὴν, τινὲς δὲ κολοφωνίαν· δευτέρα δ' ἡ ἐκ τῶν κεραμείων, ἀκάθαρτός τε καὶ ἄφρυκτος, ἐὰν δ' αὐτὴν καθάρῃ τις, εἰς τὴν φρυκτὴν μεταπίπτει. τούτων δ' ἀμφοτέρων ξηρότερόν ἐστι τὸ καλούμενον πιτύϊνον φύσημα. τοῦτο μὲν, ὡς ἂν αὐχμηρὸν, οὐκ ἐπιτήδειον νομίσας εἶναι εἰς τὴν τῆς προκειμένης ἐμπλάστρου σύνθεσιν ἀπωσάμην, ἐχρησάμην δὲ τῇ τε φρυκτῇ καὶ ταῖς ὑγραῖς. εἰσὶ δὲ καὶ τούτων ἔνιαι μὲν ἐπὶ πλέονα χρόνον ὑγραὶ διαμένουσαι, καθάπερ ἡ τερμινθίνη, τινὲς δὲ ταχέως ξηραινόμεναι, καθάπερ ἡ στροβιλίνη. μέση δ' ἀμφοῖν ἐστιν ἡ ἐλατίνη. καὶ μέντοι καὶ κατὰ τὰς δυνάμεις θερμοτέρα μὲν ἡ στροβιλίνη, δευτέρα δὲ ἡ ἐλατίνη, τρίτη δ' ἀμφοῖν ἡ τερμινθίνη. τὴν κυπαρισσίνην δὲ ὑπώπτευσα μὴ μιγνύειν, ὡς στύψεως ἔχουσάν τι. δόξει δέ τις ἡμῖν διαφέρεσθαι κατὰ τὸν περὶ ῥητινῶν λόγον Διοσκορίδην τὸν Ἀναζαρβέα γράψαντα τήνδε τὴν ῥῆσιν ἐν τῷ

tur non magna humiditatis ac ſiccitatis differentia eſt, in reſinis, ſicut etiam in picis genere, contra aridae ab humidis permultum differunt. Omnium ergo reſinarum ſiccisſima eſt quam nonnulli frictam, alii colophoniam appellant. Huic ſuccedit quae ex fictilibus impura nec fricta ſumitur, quam ſi purges, in frictam mutabitur. His ambabus ſiccior eſt, quae dicitur pityinon phyſema, ac ſi dicas picea germinatio. Hanc ſane ceu ſqualidam in praeſentis emplaſtri compoſitionem non eſſe idoneam ratus abjeci, uſus autem ſum fricta et liquidis. Jam vero ex his quoque nonnullae diutius liquidae permanent, quemadmodum terebinthina, aliae cito inareſcunt, ſicut ſtrobilina, media utriusque eſt abietina. Quin etiam facultate calidior eſt quidem ſtrobilina, mox vero abietina, deinde terebinthina. Cupreſſi reſinam miſcere non auſus ſum, ut quae nonnihil aſtringeret. Putabit forſan aliquis, nobiſcum diſſentire Dioſcoridem Anazarbeum in ſermone de reſinis haec verba ſcribentem primo

πρώτῳ περὶ ὕλης. προάγει δὲ πασῶν τῶν ῥητινῶν ἡ τερμινθίνη καὶ μετὰ ταύτην ἡ σχινίνη, εἶτα πιτυΐνη καὶ ἐλατίνη, μεθ' ἃς ἀριθμοῦνται ἥ τε πευκίνη καὶ ἡ στροβιλίνη. φαίνεται γὰρ ἐν τούτοις ὁ Διοσκορίδης, ὡς περὶ φαυλοτάτης μὲν φρονῶν τῆς στροβιλίνης, ἀρίστης δὲ τῆς τερμινθίνης. ἐγὼ δὲ τῶν τριῶν ῥητινῶν τῶνδε, στροβιλίνης, ἐλατίνης, τερμινθίνης, πρώτην μὲν εἶπον ἀρίστην τὴν στροβιλίνην εἶναι κατὰ θερμότητα, δευτέραν δὲ τὴν ἐλατίνην, ὑστάτην δὲ τὴν τερμινθίνην. [716] ὥσπερ οὖν ὁ λέγων τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν οἴνων αὐστηρῶν ἄριστον εἶναι τὸν Ἰταλικὸν οἶνον, ὁ μὲν γὰρ πρὸς μίαν ποιότητα τὴν ἀναφορὰν τοῦ λόγου ποιούμενος, ὁ δὲ ἁπλῶς ὑπὲρ ὅλης ἀποφαινόμενος αὐτῶν τῆς οὐσίας, ἀληθεύει, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ῥητινῶν ἀρίστην μὲν ὡς πολυχρηστότατον φάρμακον εἰκότως ἄν τις εἴποι τὴν τερμινθίνην ὑπάρχειν, οὐ μὴν ἔν γε τῇ θερμότητι πρωτεύειν. ὥσπερ οὖν ἔλεγον, ἔνεστί σοι τῷ κηρῷ μιγνύντι τῶν ῥητινῶν ἣν ἂν ἐθέλῃς, εἰς σύστασιν ἐχεκολλοτέραν ἀνάγειν τὴν ἁπλῆν κηρωτὴν, ἣ δι' ἐλαίου τε καὶ κη-

de medica materia commentario. *Ex omnibus refinis principatus terebinthinae datur, post eam lentifcinae, tum ei, quae de picea raditur et abiete, post quas pinea strobilinaque numeratur.* In his enim Diofcorides tanquam de infima strobilina, optima vero terebinthina fentire videtur. Verum ego ex his tribus refinis strobilina, abietina, terebinthina, principem certe strobilinam calore, fecundam abietinam, postremam terebinthinam effe dixi. Quemadmodum igitur qui inter Italiae vina austera optimum ponit vinum Italicum, alius ad qualitatem unam fermonem referens, alius abfolute de tota ipforum fubstantia pronuncians, verus deprehenditur, eadem ratione etiam inter refinas optimam tanquam medicamentum in multiplices ufus accommodatum, merito terebinthinam affirmaveris, non tamen caliditate primas obtinere. Itaque ut ajebam, licet tibi quamlibet refinam cerae mifcenti fimplex ceratum glutinantius efficere, quod ex oleo et cera duntaxat componimus. Hic vero ex-

ροῦ μόνον συντίθεμεν: ἐν τούτῳ δὲ καὶ τῆς πείρας ἐστὶ χρεία κρινούσης τὸν στοχασμὸν ἡμῶν. ἔξεστι γάρ σοι τριπλάσιον τοῦ κηροῦ τῇ τερμινθίνῃ μίξαντι γνῶναι πότερον ἤδη σύστασιν ἐμπλαστρώδη τὸ φάρμακον εἴληφεν ἢ αὐχμηρότερόν ἐστιν ἔτι καὶ δεῖται πλείστος ἔτι ῥητίνης, ὥσθ' ὅταν ποτέ σοι τὸν τρόπον τοῦτον πειρωμένῳ φανῇ συμμέτρως ἔχειν μιγνύναι τηνικαῦτα τῷ γιγνομένῳ φαρμάκῳ, τὸ δωδέκατον τοῦ εὐφορβίου. ἐὰν δὲ ἀγνοῇς πότερον ἀκριβῶς ἐστι θερμὸν τὸ εὐφόρβιον, ἢ ἀπολείπεται κατά τι τοῦ τοιούτου μετὰ τὴν σκευασίαν, ἐμπλάσας ὀθονίῳ βραχὺ τοῦ κατασκευασθέντος, ἐπίβαλλε κατὰ τῆς ἑαυτοῦ κνήμης ἢ (349) πήχεως ὥραις τισὶν, εἶτα ἐὰν μέν σοι δόξῃ μετρίως θερμαίνειν, εὐκράτως ἔχειν ὑπόλαβε τὸ σκευασθέν. εἰ δ' ἤτοι μηδεμίαν αἰσθητὴν ποιοῖτο θερμασίαν ἢ πυρωδέστερον εἴη τοῦ προσήκοντος, ἔξεστιν ἤτοι γ' ἐκλῦσαι τὸ φάρμακον ἢ ἐπιτεῖναι· ἐκλῦσαι μὲν μίξει κηρωτῆς, ἐπιτεῖναι δ' εὐφορβίου προσθέσει. ἐάν γε μὴν λιπαρὰν ἔχῃς πρόπολιν, ἐπιτηδειοτέραν ἴσθι σοι πασῶν τῶν ῥητινῶν ἐσομένην αὐτὴν, ὡς ἂν ἐπισπᾶσθαί τε

perientiae quoque utilitas est, quae de conjectura nostra decernat. Potes enim ubi triplicatam ceram terebinthinae commiscueris, intelligere, emplastrine spissitudinem jam medicamentum acceperit, an adhuc siccius sit ac copiosiorem insuper resinam desideret. Quapropter ubi hunc in modum experienti tibi mediocriter habere visum fuerit, miscebis tunc medicamento, quod conficis duodecimam partem euphorbii. At si ignores, an euphorbium exacte sit calidum, an nonnihil a tali discedat, post confectionem linteo paululum illius medicamenti illitum tuae ipsius tibiae vel cubito horis aliquot imponito, postea si modice calefacere deprehendis, bene temperatum esse medicamentum arbitraberis, quod si vel nullum sensilem calorem dat vel justo ferventiorem, integrum est aut medicamentum remittere aut intendere; remittere quidem mixtura cerati, intendere apposito euphorbio. Atqui si propolim pinguem habeas, eam omnibus resinis aptiorem fore tibi intelligito, ut quae va-

καὶ τοῦ βάθους ἕλκειν ἔξω πεφυκυῖαν ἀτμώδη τε πάχη πνεύματος, ὑγρότητάς τε περιττάς. αἱ μὲν γὰρ ῥητίναι μετὰ τοῦ κηροῦ τῆς ἐμπλαστρώδους συστάσεως ἕνεκεν, οὐχ ὡς ὑπὸ τὸν σκοπὸν τῆς θεραπείας πεπτωκυῖαι παραλαμβάνονται. τοῦ σκοποῦ δ' αὐτοῦ τῆς ἰάσεως ἡ πρόπολις ἔχεται. καί ποτε αὐτῇ μόνῃ προσφάτῳ καθ' ὑγρὸν ἐχρησάμην, ὡς ἔφην, ἐπί τινος γεωργοῦ σκληρὸν ἔχοντος σῶμα, καὶ θαυμαστὸν ὅπως ὤνητο μόνῃ χρησάμενος ἄχρι τέλους, ὡς μηδενὸς δεηθῆναι φαρμάκου, βαθύτερον ἔχοντος ἑτέρου τὸ νύγμα βραχύ τι προσέμιξα τῶν τιθυμάλλων τινὸς ὀποῦ. τοῖς μέντοι μαλακοῖς σώμασι σκληρότερον φαίνεται τὸ φάρμακον ἐν τῇ ψαύσει, πλὴν εἰ πάνυ τις αὐτὸ μαλακύνει ἐλαίου μίξει. καὶ μέντοι καὶ τἄλλα φάρμακα πάνθ' ὅσα προσφέρεται τοῖς νευροτρώτοις, ὑγρὰ καὶ μαλακὰ προσῆκεν εἶναι. τὴν μὲν οὖν μαλακότητα, πᾶν ἔλαιον δύναται παρασχεῖν, τὴν δ' ἰσχὺν τοῦ φαρμάκου φυλάξαι τὸ παλαιὸν ἔλαιον. ὥσπερ δὲ τὴν πρόπολιν ἐν ἀγρῷ ποτε ἐπέθηκα τῶν τότε παρόντων ὡς βέλτιον φάρμακον ἐκλεξάμενος, οὕτως καὶ τὴν ζύμην αὖθις

porofam fpiritus craffitiem humoresque fuperfluos elicere ac exalto foras ductitare fuapte queat natura. Siquidem refinae cum cera emplaftri fpiffitudinis gratia, non tanquam curationis confilio affumuntur, propolis autem curationis ipfius fcopo continetur. Atque haec aliquando fola, ut dixi, recenti, quantum ad humiditatem attinet, ufus fum in agricola quodam duro corpore, ac mirum eft, quomodo fola adusque finem adhibita adjuverit, adeo ut nullius medicamenti praeterea venerit neceffitas. Alteri qui puncturam profundiorem haberet tithymalli cujusdam exiguum quid liquoris admifcui. Mollioribus vero corporibus medicamentum tactu durius apparet, nifi olei mixtura vehementer ipfum mollias. Quin et alia medicamenta omnia, quae nervorum vulneribus adhibentur, liquida et mollia effe convenit. Mollitiem igitur quodvis oleum conciliare, robur vero medicamenti vetus oleum tueri poteft. Ut autem propolim in agro nonnunquam accommodavi tanquam melius medicamentum iis, quae tum affuerant, eligens, ita fermentum

Ed. Chart. XIII. [716. 717.] Ed. Baf. II. (349.)

ἐφ᾽ ἑτέρου, φαρμάκου μὴ παρόντος, ἐπειδὴ καὶ ταύτην τὰ ἐκ τοῦ βάθους ἠπιστάμην ἕλκουσάν τε καὶ διαφοροῦσαν. ὅσῳ δ᾽ ἂν ᾖ πλέονος χρόνου ἡ ζύμη, τοσούτῳ βελτίων ἐστίν. οὐ μόνον δὲ τὰ τοιαῦτα κατὰ τὰς ἀγροικίας εὑρίσκεται ῥᾳδίως, ἀλλὰ καὶ θεῖον ἄπυρον, ᾧ ποτε καὶ αὐτῷ ἐχρησάμην μίξας τῇ τετραφαρμάκῳ. ταύτῃ μὲν οὖν καὶ ἀφρόνιτρον καὶ Βερενίκιον λίτρον καὶ ἀφρόλιτρον τὸ μὴ λιθῶδες, ἀλλ᾽ ὄντως ἀφρόλιτρον, ὅπερ ἀφρώδη τὴν σύστασιν ἔχει, μίξας ἐχρησάμην πολλάκις, οὐ μόνον ἐπ᾽ ἀγροικίας ἀπορίᾳ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ παρόντων τῶν εἰρημένων φαρμάκων, ἕνεκα τοῦ τῇ πείρᾳ βασανίσαι μου τὴν ἐπίνοιαν καὶ διὰ μόνης τῆς τοιαύτης χρήσεως ὁ τετρωμένος ἐθεραπεύθη, καταντλώμενος δηλονότι τῷ ἐλαίῳ. τοῦτο γὰρ κοινὸν ἐπὶ πάντων ἔστω σοι τῶν ἐνταῦθα λεγομένων φαρμάκων ἁρμόττειν τοῖς νευροτρώτοις. [717] καὶ τὸ καλούμενον δὲ ὑπὸ μὲν τῶν ἰατρῶν ἀρσενικὸν, ὑπὸ δὲ τῶν ἀττικίζειν τὰ πάντα βουλομένων ἀῤῥενικὸν, ἔμιξα τῇ τετραφαρμάκῳ δυνάμει, πειραθῆναί μου τῆς ἐπινοίας βουλόμενος. αὖθις δὲ μὴ παρόντος

rurfus in alio admovi medicamenti inopia, quoniam hoc quoque in alto fixa extrahere et difcutere fciebam. Quanto autem vetuftius fermentum tanto eft praeftantius. Porro hujusmodi res non folum facile in aegris reperiuntur, fed etiam fulphur vivum, quo nonnunquam et ipfo fum ufus mifcens cum tetrapharmaco. Huic igitur et fpumam nitri et Berenicium litrum et aphrolitrum non lapidofum, fed vere aphrolitrum, quod fpumae confiftentiam habet, adjiciens frequenter ufurpavi, non modo in agris aliorum penuria, fed etiam praefentibus enumeratis medicamentis hoc nomine, ut animi fenfum experientia explorarem probaremque. At vulneratus talis rei folo ufu convaluit, fotus videlicet oleo. Hoc enim commune tibi efto in omnibus medicamentis, quae hic dicuntur nervorum vulneribus conducere. Jam vero et quod a medicis vocatur arfenicum, ab iis autem, qui Attice omnia volunt proferre, arrhenicum, adjunxi tetrapharmaco, quod animo conceperam, experientia volens pertentare, rurfus quum id non adeffet,

τούτου τὴν ὀνομαζομένην σανδαράχην, ὥσπερ γε καὶ τὴν τίτανον ἐσβεσμένην τε καὶ ἄσβεστον, ἄπλυτόν τε καὶ πεπλυμένην, ὀλίγον μὲν ἐμβαλὼν τῆς ἀσβέστου, τὸ πλέον δὲ τῆς ἐσβεσμένης καὶ πλέον ἔτι τῆς πεπλυμένης. εἰρήσεται δ' ὀλίγον ὕστερον ὑπὲρ τῆς καθ' ἑκάστην σύνθεσιν ἀκριβοῦς ποσότητος, ἐὰν πρότερον ἐπέλθω ταῦθ' ἁπλᾶ πάντα καὶ τοὺς διορισμοὺς τῆς χρήσεως αὐτῶν. ἐν γὰρ τούτῳ τῷ λόγῳ διὰ τοὺς ἐμπειρικοὺς ἐκ περιπτώσεως τὰ πλεῖστα τῶν συνθέτων φαρμάκων ἡγουμένους εὑρῆσθαι τὴν τῶν νευροτρώτων ἀγωγὴν ἔδοξέ μοι διελθεῖν, εὑρημένην ὑπ' ἐμοῦ χωρὶς περιπτώσεως, ἐκ τοῦ τόν τε σκοπὸν τῆς θεραπείας αὐτῶν γνῶναι καὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ἐπίστασθαι τὰς δυνάμεις. ἐκ μὲν γὰρ περιπτώσεως ἕν τι τῶν ἁπλῶν εὑρίσκεται φαρμάκων, ἡ λογικὴ δὲ μέθοδος ἀθρόα τε καὶ πολλὰ τῶν ἁπλῶν εὑρίσκει καὶ συνθέσεις παμπόλλας ἐπ' αὐτοῖς. ὅσα γοῦν ἐκ βάθους ἕλκειν ἔξω πέφυκε καὶ διαφορεῖν τὰς ὑγρότητας, ἐπιτήδεια τοῖς νευροτρώτοις ἐστίν. ἐπεὶ δέ τινα τούτων ἐζευγμένας ἔχει θερμότητας ἀμετροτέρας ἢ δακνώδεις ἰσχυρῶς δριμύτητας ἢ ὀξύτητας, εὔλογόν ἐστι μιγνύειν αὐ-

fandaracham, uti vocant, ficut calcem reftinctam et vivam, lotam et illotam, minus autem vivae, plus reftinctae et plus adhuc lotae adjeci. Caeterum de exacta cujusque componendae quantitate paulo poft dicemus, ubi haec fimplicia omnia ufusque ipforum diftinctiones retulerimus. In hoc enim fermone propter empiricos, qui ex cafu plurima compofitorum medicamentorum inventa effe putant, vifum mihi eft commemorare nervorum vulnera curandi rationem a me citra cafum repertam, inde, quod fanationis ipforum fcopum et fimplicium medicamentorum facultates cognofcerem. Etenim ex cafu unum aliquod fimplex medicamentum invenitur, rationalis autem methodus plurima fimul invenit et varias ipforum compofitiones. Quae igitur ex alto humores educere digerereque natura poffunt, nervorum vulneribus ex ufu funt. Quandoquidem vero nonnulla caliditatem immoderatam vel mordacem vehementer acrimoniam vel acidam qualitatem conjunctas habent, alia ipfis

τοῖς ἕτερα φάρμακα δυνάμενα τὰς εἰρημένας ὑπεροχὰς μετριωτέρας ἐργάζεσθαι χωρὶς τοῦ μὴ βλάπτειν τὴν δύναμιν. οὐκ ἐνδέχεται δὲ τοῦτο πράττειν ὀρθῶς ἄνευ τοῦ γινώσκειν ἑκάστου τῶν φαρμάκων οὐ μόνον τὸ γένος τῆς ποιότητος, ἀλλὰ καὶ τὸ ποσὸν ἐν αὐτῇ. τινὰ μὲν γὰρ, ὡς ἐδείκνυμεν ἐν τῇ περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείᾳ, τῆς πρώτης τάξεώς ἐστι τῶν θερμαινόντων, ἀποκεχωρηκότα βραχύ τι τῶν εὐκράτων, ἕτερα δ' ἐπ' αὐτῆς τῆς δευτέρας ἐπὶ πλέον ἀφεστηκότα, καὶ τινὰ τῆς τρίτης καὶ τετάρτης, ἄλλ' ἄττα καίειν ἤδη δυνάμενα. κατὰ τὴν ἀναλογίαν οὖν τῆς κατὰ τὴν δύναμιν ἑκάστου φαρμάκου σφοδρότητος ἡ τῶν μιγνυμένων εὑρίσκεται δύναμις, ἐάν τις ἐπίστηται τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ἁπάντων τὰς κράσεις. ἡ δὲ τῶν ἐμπειρικῶν, μόνα μιγνῦσα τὰ ὁμογενῆ, διά τε τὴν ἄγνοιαν ἑκάστου τῆς φύσεως φαρμάκου γίγνεται καὶ τοῖς ταύτην ἐπισταμένοις διὰ τὸ μὴ γινώσκεσθαι βεβαίως τὸ ποσὸν τῆς ὑπεροχῆς. ἔγωγ' οὖν αὐτὸς ὃ πρῶτον ἐσκεύασα φάρμακον ἐκ πολλῶν ὁμογενῶν συνέθηκα διὰ τὸ μηδέπω γινώσκειν ἑκάστου τὸ ποσὸν

medicamenta admifceri ratio eft, quae praedictos exceffus fine virtutis offenfa temperare queant. At hoc fieri recte non poteft, nifi cujusque medicamenti non modo qualitatis genus, fed etiam quantitatem in eo cognofcas. Quaedam namque, ut oftendimus in commentario de fimplicibus medicamentis, in primo calefacientium ordine collocantur, a temperatis paululum abfcedentia, alia in fecundo magis inde declinantia, alia tertio, nonnulla quarto, quae urere jam queant. Igitur pro vehementiae virtutis cujusque medicamenti proportione mifcendorum facultas invenitur, modo fimplicium omnium temperamenta intelligas. Empiricorum haerefis fola genere confimilia propter uniuscujusque medicamenti naturae ignorantiam mifcet, et qui hanc noverunt fola eadem mifcent, quia exceffus quantitatem certo non cognofcunt. Quod itaque ipfe primum praeparavi medicamentum, ex multis ejusdem generis compofitum eft, quoniam nondum cujusque virtutis quantitatem exacte per-

τῆς δυνάμεως ἀκριβῶς. ἐνέβαλον μὲν γάρ τι καὶ ἀρσενικοῦ καὶ θείου καὶ μίσυος καὶ τιτάνου τῆς ἀπλύτου τε καὶ πεπλυμένης καὶ πομφόλυγος, ὡσαύτως καὶ σποδίου. πρὸς τούτοις δὲ καὶ λεπίδος χαλκοῦ καὶ χαλκίτεως κεκαυμένης, ἀπλύτου τε καὶ πεπλυμένης καὶ προσέτι τῆς ἀκαύστου. ταῦτα μὲν οὖν ἐν ὄξει δριμυτάτῳ πολλαῖς ἡμέραις ἐν ἡλίῳ θερινῷ προσελείωσα. τὰ δὲ μέλλοντα καταχεῖσθαι τούτων ὅ τε κηρὸς ἦν ἐξ ἀνάγκης καὶ μέλιτός τι βραχὺ προαπηφρισμένου καὶ αἱ ῥητίναι σχεδὸν ἅπασαι καὶ πρόπολις καὶ πίττα καὶ λάδανον. ὑγρὰ δὲ κύπρινόν τε καὶ σούσινον, ὀποβάλσαμόν τε καὶ ἀμαράκινον καὶ γλεύκινον καὶ κέδρινον, ἔλαιόν τε κίκινον καὶ παλαιόν. ἐξ ἑκάστου δέ τι σμικρὸν ὧν ὀλίγον ἔμπροσθεν εἶπον ὀπῶν. ὕστερον δὲ ἀφαιρῶν ἄλλοτε ἄλλο πείρας ἕνεκεν, οὐδὲν ἀπολειπόμενον εὕρισκον ἕκαστον τῶν ἁπλουστέρων, οἷς ἄχρι τοῦ δεῦρο χρῶμαι. λεχθήσονται δ' αὐτῶν ὀλίγον ὕστερον αἱ συμμετρίαι. δι' ὄξους μὲν οὖν ἐσκεύαζον τὰ τοιαῦτα διά τε τῶν ὀπῶν μιγνὺς αὐτοῖς τι κηροῦ καὶ τῶν εἰρημένων ῥητινῶν καὶ προπόλεως καὶ πίττης, ὡσαύτως δὲ καὶ διὰ κόπρου περιστερῶν καὶ τῶν λεπτομερῶν βο-

noſcebam. Injeci etenim nonnihil arſenici, ſulfuris, miſyos, calcis lotae et illotae et pompholygis, ſimiliter ſpodii, item ſquamae aeris, chalcitidis uſtae lotae et illotae, ad haec non uſtae. Haec igitur prius in aceto quam acerrimo diebus multis ſole aeſtivo laevia reddidi. Quae ſuperfundi his debebant, cera erat neceſſario et mellis nonnihil prius expurgati, reſinae propemodum omnes, propolis, pix et ladanum, liquida cyprinum, ſuſinum, opobalſamum, amaracinum, gleucinum, cedrinum et oleum ricininum et vetuſtum, ex ſingulis autem liquoribus, quos non multo ante recenſui, paulum aliquid. Poſtremo alias aliud auferens experientiae gratia, nihilo ſimpliciora ſingula, quibus in hunc diem utor, inferiora eſſe animadverti, ipſorum autem ſymmetriae mox ponentur. Itaque ex aceto et liquoribus talia confeci, cerae, reſinarum, propoleos et picis nonnihil adjungens, pari modo ex columbarum ſtercore et herbis te-

τανῶν. ἀλυπότερα μὲν οὖν ἐστι τὰ ὑγρὰ φάρμακα, [718] καὶ τοῖς ἄλλοις μὲν ἕλκεσιν, ἐξαιρέτως δὲ τοῖς κατὰ τὰ νεῦρα. χρώμεθα δὲ καὶ τοῖς ἐμπλαστρώδεσι διὰ τοὺς λούεσθαι βουλομένους. ἀφαιρεθέντων γὰρ τῶν ἐρίων, αὐτὸ μόνον ἐπικείμενον ἔχοντες τὸ τοιοῦτον φάρμακον ἀοχλητότερον λούονται. προείρηται γὰρ ὅτι μηδὲ τότε προσήκει βρέχειν ὕδασι τὸ τετρωμένον, ἐάν γε ἐν χειρὶ ᾖ. κατὰ μέντοι τὸν πόδα τῆς τρώσεως ἐπιγενομένης ἀδύνατον μέν ἐστι μὴ βρέχειν τὸ μόριον, ἀπέχεσθαι δὲ χρὴ τηνικαῦτα βαλανείου τὰς πρώτας τέτταρας ἡμέρας. ἐπεὶ δὲ ἀπόλωλεν ἐν τῷ νῦν βίῳ ἡ καρτερία πάντων ἀνθρώπων, ἤδη μέχρι καὶ τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς καθ' ἡμέραν εἰωθότων λούεσθαι, τοὺς μὲν μὴ πάνυ τρυφῶντας, εἶεν δ' ἂν οἱ πένητες οὗτοι, πειθομένους ἔχομεν ὡς τὸ πολὺ, τοὺς πλουσίους δὲ καὶ μάλιστα (350) αὐτῶν ὅσοι πολὺ δύνανται ἢ δυσπειθοῦντας ἢ τελείως ἀπειθοῦντας. ἄριστον μὲν οὖν ἦν μηδὲ θεραπεύειν αὐτούς. ἐπεὶ δ' οὐκ οἶδ' ὅπως κατ' ἄλλην ἄλλος αἰτίαν οἱ μὲν ἄκοντες ἡμῶν, οἱ δὲ ἑκόντες ἀναγκάζονται τῆς μαλακίας αὐτῶν ἀνέ-

nuium partium. Minus ergo molesta sunt liquida medicamenta cum aliis tum nervorum maxime vulneribus. Utimur etiam emplastri modo compositis propter eos, qui se lavare volunt, lanis enim ablatis ac tali medicamento solo adhaerente minore cum molestia lavant. Praedictum enim est, neque tunc vulnere affectam partem aquis respergendam, si in manu id contigerit, pes vero, si is laesus sit, ut non madefiat fieri non potest, sed tunc a balneo primis quatuor diebus abstinendum est. Quoniam vero omnium hujus tempestatis hominum et eorum jam etiam, qui ruri degunt, fortitudo periit, qui lavare se quotidie consueverunt, equidem qui non adeo deliciis affluunt, sunt hi maxime pauperes, ut plurimum obtemperantes nobis habemus, divites vero et praesertim potentes admodum, illos vel aegre obtemperantes vel prorsus haud morigeros experimur. Optimum igitur fuerit nec ipsis mederi, verum quum nescio quo modo alius ob aliam causam, quidam nostrum inviti, quidam ultro ipsorum mollitiem tolerare

χεσθαι, τοιοῦτόν τι ποιεῖν εἴωθα. κατὰ τοῦ τετρωμένου μέρους ἐπιτιθεὶς τῶν ἐμπλαστρωδῶν τι φαρμάκων, ἔξωθεν αὐτοῦ πάλιν ἐπιβάλλω πολυπτύχους ὀθόνας πλέονας ἐλαίῳ διαβρόχους, αἷς αὖθις ἔξωθεν ἐπίδεσμον ἐξ ὀθόνης ἐπιβάλλω, καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐν αὐτῷ τῷ βαλανείῳ προκαταχέω τὸ ἔλαιον τοῦ ἐπιδέσμου, μέλλοντος εἰς τὴν πύελον ἐμβαίνειν τοῦ νευροτρώτου καὶ δηλονότι λουσαμένου, τὰ μὲν ἐπικείμενα πάντα ἀποβάλλω, χρῶμαι δὲ τῇ προειρημένῃ τῆς ὅλης θεραπείας ἀγωγῇ. εὔδηλον δ' ὅτι καὶ τῆς τῶν μορίων φύσεως ἔμπειρον εἶναι χρὴ τὸν μέλλοντα καλῶς προνοήσασθαι τῶν νευροτρώτων. εἴρηται γὰρ ἔμπροσθεν ὅτι καὶ οἱ τένοντες, εἰς οὓς οἱ πλεῖστοι τῶν μυῶν τελευτῶσι, συμπαθείας οὐ μικρὰς ἐπιφέρουσι, πρῶτον μὲν τοὺς σπασμοὺς γεννῶντες, ὕστερον δὲ σηπόμενοί τε αὐτοὶ καὶ τὰ πλησιάζοντα πάντα συνδιαφθείροντες. ἔνιοι δ' αὐτῶν ὡς ὑμένες εἰσὶ λεπτοὶ καὶ πλατεῖς, ὁποῖοι κατά τε τὰ πρὸς τοῖς γόνασι τέλη τῶν μηρῶν ἔνδον τε τῶν χειρῶν καὶ κάτω τῶν ποδῶν ὑποτέτανται. πάντες γὰρ οὗτοι τοῦ δέρματος ψαύ-

coguntur, tale quippiam factitare consuevi, vulneratae parti medicamentum aliquod in emplastri modum imponens, extrinsecus iterum multiplices pannos oleo tinctos plures superinjicio, quibus rursum extrinsecus fasciam ex linteis accommodo, quam deinde in ipso rursus balneo, quum aeger in solium est ingressurus, oleo prius perfundo et loto videlicet jam omnia imposita aufero utorque praedicto totius curationis genere. At vero patet omnibus eum, qui pulchre nervorum vulneribus prospecturus est, etiam partium naturae peritum esse oportere. Nam antea comprehensum est, tendines pariter, in quos musculi plurimi desinunt, non mediocriter condolescere, primum quidem convulsionem generantes, dein putrescentes et ipsos vicinas simul partes universas inficere. Nonnulli autem eorum, ceu membranae tenues latique sunt, quales in femorum terminis ad genua spectantibus, tum intra manus infraque pedes subtensi sunt. Omnes enim, qui in manibus pedibusque sunt, satis quis-

ουσι, συμφυεῖς μὲν ἱκανῶς οἱ κατὰ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὄντες αὐτῶν, κατὰ δάρσιν δὲ ἀπολυόμενοι τοῦ περικειμένου δέρματος οἱ καθήκοντες εἰς τὴν μύλην. ἐμοὶ δὲ καὶ τοῦτο συνέβη κατὰ τύχην, ἐπενόησα μὲν γὰρ τὴν ἀγωγὴν τῶν νευροτρώτων ἔτι νέος ὢν, ἡνίκα πρῶτον ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπανῆλθον εἰς τὴν πατρίδα γεγονὼς ἔτος ὄγδοον ἐπὶ τοῖς εἴκοσι. ἐπεὶ δ᾽ ἕκαστον ὧν ἐπενόησα φαρμάκων ἔδωκα τοῖς φίλοις ἰατροῖς, οὐ μόνον τοῖς πολίταις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀστυγείτοσιν ἕνεκεν τοῦ βεβαιωθῆναι πάντα τῇ πείρᾳ· δόξαν δ᾽ οὐκ οἶδ᾽ ὅπως τῷ κατὰ τὴν πόλιν ἡμῶν ἀρχιερεῖ, τὴν θεραπείαν ἐγχειρῆσαί μοι μόνῳ τῶν μονομάχων καίτοι νέῳ τὴν ἡλικίαν ὄντι. τοῦ γὰρ ἐνάτου καὶ εἰκοστοῦ ἔτους ἠρχόμην, τηνικαῦτα τοὺς τρωθέντας κατὰ τὸ πρόσω τε καὶ κάτω μέρος τοῦ μηροῦ διὰ τῆς ἐπινενοημένης ἀγωγῆς ἐθεράπευσα, τῶν μὲν ἐγκαρσίαν ἐχόντων τὴν πληγὴν τὸ τοῦ τένοντος ὑπόλοιπον ἐντέμνων αὐτὸς, ὡς ἀκίνδυνον εἶναί μοι τὴν θεραπείαν, τῶν δὲ τὸ μικρὸν ἢ ὄρθιον ἐχόντων τὸ τραῦμα, σὺν ἀσφαλείᾳ τε ἅμα καὶ δέει τὴν ὅλην ἀγωγὴν ποιούμενος. τῶν γὰρ πρὸ ἐμοῦ πάντων

dem coëuntes cutem contingunt, qui vero in patellam perveniunt a circumpofita cute, per excoriationem abfcedunt. Mihi etiam hoc forte fortuna contigit, etenim nervorum vulnerum curationem juvenis adhuc, quum primum ex Alexandria in patriam reverterer, annos vigintiocto natus, excogitavi. Quia vero fingula medicamenta, quae adinveneram medicis amicis non folum civibus, fed etiam vicinis exhibueram, ut omnia ufu ac experimentis firmarentur, vifumque erat, haud novi quomodo, civitatis noftrae pontifici gladiatorum curationem mihi foli tradere, quamvis juveni adhuc, vigefimum nonum enim tum primum attingebam, tunc vulneratos in priore infernaque femoris parte invento praefidio curavi, in iis fane qui per transverfum percuffi erant, reliquum tendinis ipfe amputans, ut tuta effet mihi curatio, qui vero parvum vel per directum vulnus acceperant, cum fecuritate fimul et metu totam fanandi deductionem exercens. Nam quum omnes ante nos

ἰατρῶν, ἐπὶ πλεῖστόν τε καταντλούντων αὐτοὺς ὕδατι θερμῷ καὶ καταπλαττόντων ἀλεύρῳ πυρίνῳ, δι᾽ ὑδρελαίου συμμέτρως ἑψημένῳ, τὸ μὲν ὕδωρ οὐδ᾽ ὅλως προσήνεγκα, τῷ δὲ ἐλαίῳ πολλάκις καταιονῶν ἅμα τοῖς εἰρημένοις φαρμάκοις, ὑγιεῖς πάντας ἐν τάχει εἰργασάμην. κατὰ τύχην δὲ πολλῶν τεθνεώτων ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἔτεσιν, ἐμοῦ δὲ οὔτε τῶν ὡς εἴρηται τετρωμένων ἀποθανόντος τινὸς [719] οὔτ᾽ ἐξ ἄλλου τραύματος, ὁ μετὰ τὸν ἐγχειρίσαντά μοι τότε τὴν θεραπείαν δεύτερος ἀρχιερεὺς, ὁμοίως καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε τὴν ἐπιμέλειαν τῶν μονομάχων μετὰ μῆνας ἑπτὰ μέσους, ὁ μὲν γὰρ πρῶτος περὶ τὴν φθινοπωρινὴν ἰσημερίαν, ὁ δὲ δεύτερος ἀκμάζοντος τοῦ ἦρος ἠρχιερεύσατο. πάλιν δ᾽ ἐπὶ τούτῳ σωθέντων ἁπάντων ὁ τρίτος καὶ ὁ τέταρτος καὶ πέμπτος ὡσαύτως ἐνεχείρισάν μοι τὴν θεραπείαν τῶν μονομάχων, ὥστε πολλὴν βάσανον ἔχειν τῆς ἀγωγῆς. ἐν δὲ δὴ χρόνῳ τούτῳ καὶ τοιοῦτον ἐπενοήθη μοί τι, καὶ μάλιστα αὐτῷ προσέχειν χρὴ τὸν νοῦν ἐκείνους τῶν ἰατρῶν, ὅσοι τραυμάτων θεραπείαν ὀρθῶς βούλονται μεταχειρίζεσθαι. θεασάμε-

medici plurimum aqua calente ipfos foverent et triticea farina ex hydrelaeo modice decocta illinirent, ego fane aquam omnino non obtuli, oleo autem frequenter refpergens fimul cum praedictis medicamentis ftatim omnes fanitati reftitui. Quandoquidem vero multi fuperioribus annis fortuito perierunt, mihi tamen ne quidem unus vel ex nervorum vulnere vel alio mortuus eft, alter pontifex fuccedens illi, qui mihi tum medendi officium commiferat, fimiliter et ipfe a feptem menfium intervallo gladiatorum curationem fidei meae concredidit, fiquidem primus autumnali folftitio, fecundus vigente vere, pontificatum geffit. Rurfus poft hunc omnibus a me fervatis, tertius, quartus et quintus, pari modo gladiatores mihi curandos tradiderunt, ut jam permultum illam medendi curationem exploratam habeam. Quin etiam hoc tempore tale quid induftria invenimus, cui animum advertere maxime illos medicos convenit, qui vulnerum curationem recte adminiftrare cupiunt. Contem-

νος γάρ τινα μονομάχων τῶν καλουμένων ἱππέων ἐγκαρσίαν ἔχοντα διαίρεσιν, ἄχρι βάθους πολλοῦ κατὰ τὰ πρόσω τε καὶ κάτω τοῦ μηροῦ καὶ τὸ χεῖλος ἰδὼν τοῦ τραύματος, ἄνωθεν μὲν τὸ ἕτερον ἀνεσπασμένον, κάτω δὲ θάτερον, ὡς ἐπὶ τὴν μύλην κατεσπασμένον, ἐτόλμησα τῆς κατὰ πλάτος ὀνομαζομένης ἀγωγῆς ἀποστὰς, συναγαγεῖν ῥαφαῖς πρὸς ἄλληλα τὰ διεστῶτα μέρη τῶν μυῶν. εὐλαβηθεὶς οὖν συνδιαῤῥάπτειν αὐτοῖς τοὺς τένοντας, ἀποδείρας πρότερον ἐκείνους, οὕτως ἐχρησάμην διὰ πολλοῦ βάθους ταῖς ῥαφαῖς, εἰδὼς ἀκίνδυνον μὲν εἰς αὐτὸ τὸ σαρκῶδες μυῶν, τὸν κίνδυνον δὲ ἐκ τῶν τενόντων γινόμενον, οὐδὲ τοῦτό τινα τῶν διδασκάλων ἑωρακὼς ποιοῦντα. τινὲς μὲν γὰρ αὐτῶν ἐν ταῖς τοιαύταις τρώσεσι τὰ τοῦ δέρματος χείλη μόνα συνέῤῥαπτον, ἔνιοι δὲ κατὰ τὰ σαρκώδη τοὺς μῦς αὐτοὺς τολμῶντες ῥάπτειν, ἐπιπολῆς αὐτῶν ἐποιοῦντο τὴν συναγωγὴν, ὥστε εἴ ποτε μέχρι βάθους συχνοῦ τὸ τραῦμα διῆκον ἐγεγόνει μὴ κατὰ τὸ μῆκος τοῦ κώλου, τὸ μὲν ἐπιπολῆς τοῦ μυὸς κολλᾶσθαι, τὸ δ᾽ ἄλλο πᾶν ἀκόλλητον μένειν. ἐπὶ μὲν γὰρ

platus enim gladiatorum quendam ex iis, quos equites nominant, transverfam divifionem in priore ac inferiore femoris parte habentem eamque fatis altam, ac vulneris labrum intuitus, furfum alterum revulfum, infra alterum quafi ad patellam detractum, non dubitavi diftantes invicem mufculorum partes futuris contrahere, curatione illa, quae per latitudinem dicitur, neglecta. Itaque veritus tendines ipfis confuere, denudatis prius illis fic altioribus futuris ufus fum, haud ignaras carnofam ipfam mufculorum partem periculo vacare, tendines vero non item, quamvis hoc nullum ex praeceptoribus facientem viderim. Quidam fiquidem ipforum in hujusmodi vulneribus folas cutis oras confuebant, nonnulli in carnofis partibus mufculos ipfos fuere aufi, id in fuperficie ipforum facere folebant, proinde fi quando vulnus infigniter altum non fecundum membri longitudinem contigerit, fummam quidem mufculi partem glutinabant, reliquam vero totam inglutinatam relinquebant.

τῶν κατὰ τὸ μῆκος τοῦ κώλου τραυμάτων ἡ ἐπίδεσις ἱκανὴ συναγαγεῖν ἀλλήλοις τὰ μέρη τοῦ τετρωμένου μυός· ἐφ' ὧν δὲ ἐγκάρσιον γίγνεται τὸ τραῦμα, τῆς ἐπιδέσεως οὐδὲν ὠφελῆσαι δυναμένης, ἐκ μόνης τῆς ῥαφῆς τὸ σύμπαν περαίνεται. ταῦτ' οὖν ἐὰν μὴ διὰ βάθους ποιῆταί τις, ἀκόλλητα διαμένει τὰ κατὰ τόδε μέρη τοῦ μυός. ἐπιτευχθέντος δέ μου τοῦ ἔργου, μιγνύμενοί τινες ταὐτὸ τῶν ἀπείρων ἀνατομῆς ἁπάντων μυῶν ὑποδέρουσι τοὺς ὑποκειμένους ὑμένας, οὐκ εἰδότες ἀκινδύνως μὲν τούτους ἅμα τοῖς μυσὶ συῤῥάπτεσθαι, κινδυνωδέστατα δὲ τοὺς ὁμοίως αὐτοῖς πεπλατυσμένους τένοντας. ἀλλ' ὅπως ἂν αὐτοὶ πλατυνθῶσιν, ὅμως ἔτι παχύτεροί τε τῶν ὑμένων εἰσὶ καὶ σκληρότεροι. λεπτοὺς δ' ἱκανῶς τένοντας ὄψει κἂν τοῖς κατ' ἐπιγάστριον μυσὶν ἅπασι πλὴν δυοῖν τῶν ὀρθίων, οἷς αἱ τῶν λοξῶν ὑμενώδεις ἀπονευρώσεις ἐπιβέβληνται. ἄλλος δὲ τένων οὐδεὶς παρὰ τοὺς εἰρημένους ὑμενωδῶς πλατύνεται. διασώζουσι γὰρ ἅπαντες οἱ πλατυνόμενοι πάχος ἱκανὸν, ὡς μηδένα λαθεῖν. ἥ γε μὴν συμπάθεια τῶν ὑπερκειμένων μερῶν ἄχρι τῆς ἀρχῆς τῶν

Etenim in vulneribus juxta membri longitudinem factis deligatura vulnerati mufculi partibus invicem contrahendis fufficit, per transverfum vulneri accepto, cum deligatura nihil prodeffe poffit, ex fola futura totum abfolvitur, has igitur nifi quis altas faciat, mufculi in profundo partes inglutinatae permanent. Caeterum nonnulli opus a me confectum imitantes anatomes imperiti ab omnibus mufculis fubjectas membranas avellunt, nefcientes has fimul cum mufculis tuto confui, tendines autem fimiliter ipfis dilatatos non mediocri cum periculo. Verum quomodocunque illi dilatati fuerint, tamen craffiores adhuc durioresque membranis funt, tenues abunde illos videbis et in omnibus juxta abdomen mufculis, praeterquam duobus rectis, quibus obliquorum membranofae aponeurofes, ii funt nervofi ex musculis exortus, incumbunt. Alius tendo nullus praeter enumeratos membranae modo dilatatur, quippe fervant omnes, qui dilatantur craffitudinem magnam fatis, ut neminem latere queant. Atqui confenfus fuperpofitarum partium usque

νεύρων αὐτῆς οὐδὲν ἧττον τοῖς κατὰ τὸ πέρας τοῦ μηροῦ τοῖς τε εἰς τὸν ἀγκῶνα τοῦ πήχεως ἐνδυομένοις μυσὶ καὶ τοῖς εἰς τὴν πτέρναν γίγνεται. πλατύνονται μὲν οὖν ἑκατέροις οἱ τένοντες, ἀλλὰ μετὰ τοῦ φυλάττειν πάχος ἀξιόλογον, ἐπὶ δὲ τῆς πτέρνης ἔτι μᾶλλον, ὁ καθήκων ἐκ τῆς γαστροκνημίας τένων εὔρωστός τε φαίνεται καὶ παχὺς, ὡς ἂν ἐκ τριῶν ἀπονευρώσεων συγκείμενος. ἐλελήθει δὲ καὶ τοῦτο τοὺς ἐμοῦ πρεσβυτέρους ἀνατομικοὺς, ὥσπερ καὶ ἄλλα πολλὰ κατά τε τοὺς μῦς ὅλους καὶ πολὺ μᾶλλον ἔτι κατὰ φλέβας τε καὶ ἀρτηρίας καὶ νεῦρα. πολλοὶ δὲ καὶ ἤδη τῶν ἐμῶν ἑταίρων ἴσασιν ἅπαντα ταῦτα καὶ δεικνύουσι τοῖς μαθηταῖς, ἀναγινωσκομένων τῶν ἐμῶν ἀνατομικῶν βιβλίων. ἐμνημόνευσα δὲ τῶν ἐξ ἀνατομῆς φαινομένων οὐδὲν, ὡς ἄν τις ὑπολάβοι, [720] κοινὸν ἐχόντων τῇ περὶ συνθέσεως φαρμάκων πραγματείᾳ, δεδιὼς δ᾽ ἐκ τῆς τοιαύτης ἀγνοίας ἁμαρτάνοντας ἤτοι γε ὑποπτεῦσαι τὴν ἀγωγὴν ὅλην ἢ μάτην ἀποδέρειν τοὺς ὑμένας εὐλαβουμένους τὴν ἐξ αὐτῶν ὧν ὑπονοοῦσι ψευδῶς ἐσομένην βλάβην· ὥσπερ ἕτεροί τινες οὐκ

ad ipſum nervorum principium non minus quam iis, qui juxta femoris articulum, muſculis tum in cubiti gibberum tum in calcaneum inſertis, accidit. Dilatantur itaque utriusque tendines, ſed ita, ut craſſitudinem notandam retineant, calcis tendo ex ſura deſcendens magis adhuc robuſtus craſſusque ceu ex tribus nervoſis exporrectionibus compoſitus apparet. Latuit autem hoc aetate nobis majores anatomicos, ſicut et pleraque alia in totis muſculis, ac multo etiam magis in venis, arteriis et nervis. Multi vero jam ex meis ſodalibus etiamnum haec omnia noverunt et diſcipulis oſtendunt, libris meis anatomicis perlectis. Memini ſane ex anatome evidentium nihil, ut quis putaverit, commune cum opere de medicamentis componendis habentium, timens ne ex hujusmodi inſcitia errantes vel univerſam curandi rationem ſuſpectam haberent vel fruſtra membranas avellerent fugientes inde, ſicut falſo exiſtimant, noxam futuram. Quemadmodum alii quidam, quum non valeant ligamenta

εἰδότες γνωρίζειν τοὺς συνδέσμους, ὁμοίως ὑποπτεύουσι τοῖς νεύροις τε καὶ τένουσι τιτρωσκομένοις, (351) ἀκινδύνους ὄντας αὐτοὺς, ὅτι ἂν πάσχωσιν, ὡς ἀναισθήτους τε ὄντας, ἐξ ὀστῶν τε τὴν γένεσιν ἔχοντας, οὐκ ἐκ μυῶν, ὥσπερ οἱ τένοντες, ἢ ἐξ ἐγκεφάλου καὶ νωτιαίου, καθάπερ τὰ νεῦρα. κάλλιστα τοίνυν ὥσπερ ἄλλα πολλὰ καὶ ἐπὶ τούτων εἰρήκασιν ἰατροὶ πολλοὶ τῶν δοκιμωτάτων, ὡς ἀλλήλων δεῖται τὰ μέρη τῆς ἰατρικῆς, τό τε χειρουργικὸν λέγω καὶ φαρμακευτικὸν καὶ διαιτητικὸν, καὶ μάλιστά γε τὸ κατὰ χειρουργίαν ἀμφοτέρων τῶν ἄλλων. ἐὰν οὖν ἐπὶ τῶν πιθήκων ἴδῃς πολλάκις ἑκάστου τένοντος καὶ νεύρου θέσιν τε καὶ μέγεθος, ἀκριβῶς μνήσῃ, κἂν ἀνθρώπου ποτὲ σώματος ἀνατομῆς εὐπορήσῃς, ἕκαστον ὡς ἐτεθέασο ταχέως εὑρεῖν. ἀγύμναστος δὲ παντάπασιν ὢν οὐδὲν ἂν ἐκ τῆς τοιαύτης εὐπορίας ὠφεληθείης, ὥσπερ οὐδ' οἱ κατὰ τὸν Γερμανικὸν πόλεμον ἰατροὶ ἔχοντες ἐξουσίαν ἀνατομῆς σωμάτων βαρβαρικῶν ἔμαθόν τι πλέον ὧν οἱ μάγειροι γινώσκουσιν. ἡ μὲν γὰρ τῶν ἐμπειρικῶν κατὰ περίπτωσιν ἀνατομὴ λῆρός ἐστι μακρὸς, ὅμοιος

cognofcere, ea tanquam nervos et tendines vulneratos fufpecta habens, a periculo alioquin remota, quomodocunque afficiantur, utpote infenfilia et ex offibus, non ex mufculis ficut tendines orta vel ex cerebro fpinalique medulla, ut nervi. Optime igitur velut alia pleraque etiam in his permulti medici clariffimi dixerunt, medicinae partes mutuam opem requirere, eam dico chirurgicem quae manu, pharmaceuticen quae medicamentis et diaeteticen quae victu medetur, ac fane maxime illam, quae manu curat reliquis duabus indigere. Itaque fi frequenter in fimiis cujusque tendinis et nervi pofitum ac magnitudinem contempleris, exacte poteris, etiam fi humani corporis incidendi copia tibi unquam fuppetet, fingula ut vidifti celeriter invenire; quod fi inexercitatus omnino facias, nihil inde promovebis. Quemadmodum nec medici bello Germanico, barbarorum corporum infectionis poteftatem habentes amplius quippiam didicerunt iis quae coqui intelligunt. Etenim empiricorum anatome cafu contingens prolixum nugamentum eft, fimile

ταῖς παρακεντουμέναις αἶξὶν ὁλοσχοίνοις ὀξείαις. ἔτι δὲ ληρωδεστέρα ταύτης ἡ διὰ τῶν ἀνατομικῶν συγγραμμάτων μάθησις ἐοικυῖα τοῖς κατὰ τὴν παροιμίαν λεγομένοις ἐκ βιβλίου κυβερνήταις. ὅπου γὰρ οἱ θεασάμενοι σαφῶς ὑπὸ διδασκάλου δεικνύμενα τὰ κατὰ τὸ σῶμα νεῦρα καὶ τοὺς τένοντας αὐτῶν, εἰ μὴ καὶ δεύτερον ἴδοιεν αὐτὰ καὶ τρίτον καὶ πολλάκις ἐφεξῆς, οὐ μνημονεύουσιν ἀκριβῶς τὸν τόπον ἐν ᾧ κεῖνται, σχολῇ δ᾽ ἄν τις ἀναγνοὺς δυνηθείη μαθεῖν. ὁ γοῦν τῶν καθ᾽ ἡμᾶς ἐμπειρικῶν ἄριστος ἀνεγνωκὼς τὰ πάντα τῶν ἀνατομικῶν βιβλία, νύξαντός ποτε γραφείῳ παιδίου ἐν διδασκαλείῳ κατὰ τὴν ἐντὸς τοῦ βραχίονος χώραν, ὑπεράνω τῶν μέσων αὐτοῦ μερῶν, ἐπιθεὶς τῶν ἐμπλάστρων φαρμάκων οὗ πεῖραν ἔναγχος ἐσχήκει τεθεραπευκότος νευρότρωτον ἀφλέγμαντόν τε καὶ ἀνώδυνον ὁρῶν ἐπ᾽ αὐτῷ τὸ παιδίον, ᾤετο τεθεραπεῦσθαι τελέως, ἀλλ᾽ ἐξαίφνης γε κατὰ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν ἀπέθανε σπασθέν. ὡς οὖν ὡς δυσαιτιολόγητόν τε καὶ ἄπορον διηγεῖτό μοι τὸ γεγονὸς, ἀξιώσαντός μου τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι τῆς τοῦ φαρμάκου

capris quae juncis manualibus conpunguntur. Hac nugacior eſt ex libris anatomicis inſtitutio non abſimilis iis, qui ſecundum paroemiam ex libro gubernare dicuntur. Quandoquidem enim contemplati palam a praeceptore oſtenſos in corpore nervos et tendines ipſorum, niſi denuo eos videant et tertium et ſaepius deinceps, loci accurate, in quo poſiti ſunt non meminere, multo minus ex lectione poterunt addiſcere. Itaque hujus tempeſtatis empiricorum optimus, quum libros omnes anatomicorum perlegiſſet, puerum ſtilo in interiore brachii regione, ſupra medias ipſius partes, in ſchola quandoque punctum medicamento emplaſtico curare aggreſſus eſt, cujus experientiam ex nervi vulnere curatio paulo ante acceperat, puerumque ob id ab inflammatione ac dolore immunem videns, in totum curatum putabat, verum repetente ſeptimo die convulſus periit. Ille igitur quum factum, quaſi cujus ratio aut cauſa dari non facile poſſet, nobis recenſeret, ego vero medicamenti com-

συνθέσεως, ὁ μὲν ἑτοίμως τοῦτ᾽ ἔπραξεν, ἐγὼ δ᾽ εὐθέως ἔφην αὐτῷ ταῦτα. μήτι μοι διηγούμενος ἄρτι τὰ συμβάντα τῷ νεοτρώτῳ παιδίῳ, πλέον ἄλλο τι τῇ διηγήσει προσέθηκας ἢ ὅτι πεῖραν ἐσχήκεις ἐναγχος τοῦ φαρμάκου θαυμαστῶς ἐκθεραπεύσαντος παῖδα νεότρωτον; ὡς δ᾽ ὡμολόγει μηδὲν ἄλλο προστεθεικέναι τῷ λόγῳ, πάλιν οὖν, ἔφην, ἄκουσον παρ᾽ ἐμοῦ λέγοντός σοι τὸ γεγενημένον. ἀξιόλογον ἦν τὸ τραῦμα τοῦ τὸ νεῦρον βαλόντος, ὃ φὴς ὑπὸ τοῦ φαρμάκου θεραπευθῆναι τούτου, καὶ θαῤῥῶν γε καὶ αὖθις αὐτῷ χρῶ κατὰ τῶν τοιούτων τραυμάτων. νύγματα δὲ νεύρων στενὴν ἔχοντα τὴν τοῦ δέρματος διαίρεσιν οὐχ οἷόν τε θεραπεύειν ἐστὶ φάρμακον τοιοῦτο, ὥσπερ οὐδὲ τὸ τὰ νύγματα θεραπεῦον αὐτῷ τῷ νεύρῳ γυμνῷ προσαγόμενον. ἔστι γὰρ πολὺ θερμότερόν τε καὶ δακνωδέστερον ἢ ὡς γυμνὸν νεῦρον ἀνασχέσθαι τῆς ὑπ᾽ αὐτοῦ δήξεώς τε καὶ φλογώσεως. ἔνθα μέντοι καὶ δέρμα καὶ ὑμὴν ἐπ᾽ αὐτῷ καί που καὶ σὰρξ πρόκειται τὸ δακνῶδες φάρμακον, ἐὰν καὶ λεπτομερὲς ᾖ, τὴν αὐτὴν θεραπείαν ἐργάζεται πρὸς τὸ νεῦρον, ἣν τὸ σὸν φάρ-

pofitionis fcripturam recitaret poftulaffem, ei quum id ftatim egiffet, haec protinus fubjeci, nunquid recenfendo, quae puero nervum vulnerato contigerunt, plus aliquid narrationi adjecifti quam quod medicamenti mirifice puerum recens vulneratum curatis experimentum habueras? Ut autem ille confeffus eft, nil fe aliud fermoni addidiffe, rurfus igitur, inquam, audi a me quid geftum fit. Notabile vulnus erat nervi percuffi, quod medicamento hoc curatum effe dicis, et quidem audacter in id genus vulneribus iterum eo utitor, puncturas autem nervorum anguftam cutis divifionem habentes tale medicamentum fanare non poteft, ficut nec id quod puncturis medendis dicatum eft, ipfi nervo nudo adhibitum, quippe multo calidius eft magisque mordet quam ut nudus nervus mordicationem ejus et ardorem fuftineat. Ubi vero et cutis et membrana fuper ipfo, item caro praepofita eft, mordax medicamentum, fi tenuium etiam partium fit, eadem ratione nervo medetur,

μακον, ὅταν αὐτοῦ μόνου ψαύῃ γυμνοῦ τοῦ πεπονθότος νεύρου. χρὴ δὲ περὶ παντὸς ποιεῖσθαι τὸ στόμιον ἀνεῷχθαι τῶν στενῶν νυγμάτων, [721] ἵνα ἐξατμίζῃ δι᾽ αὐτοῦ τὸ ἔξωθεν ἐπικείμενον θερμὸν φάρμακον, ἑλκτικὸν ὑπάρχον τῶν ἐν τῷ βάθει, τὴν περὶ τὸ πεπονθὸς νεῦρον ὑγρότητα, ὥστε καὶ προσεπιτέμνειν ἐπὶ τῶν τοιούτων προσήκει τὸ στόμα τοῦ νύγματος, δύο τομαῖς κατὰ τὸ δέρμα τεμνούσαις ἀλλήλας κατ᾽ ὀρθὰς γωνίας. ταῦτά τε οὖν εἶπον καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν ἔμπροσθεν ἡμῖν εἰρημένων, τῷ κατὰ τὴν θεραπείαν τοῦ νευροτρώτου παιδίου σφαλέντι τοσοῦτον, ὡς διὰ τὴν μοχθηρὰν ἀγωγὴν σπασθῆναί τε καὶ ἀποθανεῖν αὐτό. πρόδηλον οὖν ὅτι καὶ ἡ τοῦ νενυγμένου μορίου φύσις ἐνδείξεται ποτὲ μὲν ἀκίνδυνον εἶναι τὸ νύγμα, ποτὲ δ᾽ ὕποπτον, ὅταν ἴδωμεν ὑποκείμενον νεῦρον, ὡς ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν βραχίονα νυγέντος παιδός. οὐ γὰρ οἷόν τε λόγῳ τὸν τόπον ἑρμηνεῦσαι, καθ᾽ ὃν ἐπιβαίνει τῷ βραχίονι τὰ διὰ τῆς μασχάλης εἰς ὅλην ἀφικνούμενα τὴν χεῖρα, καὶ θαυμάσαι γ᾽ ἐστὶ κἀν τούτῳ τὴν τῶν ἐμπειρικῶν φιλονεικίαν, ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων ἁπάν-

qua medicamentum tuum, quando ipſum ſolum nudum nervum affectum contigerit. Praecipua autem danda opera eſt ut orae anguſtiorum punctuum apertae ſint, ut calidum medicamentum extrinſecus applicatum per eas vapores educat, attrahens humiditatem circa affectum locum in alto latentem. Ob quam rem in id genus puncturis orificium duabus in cutem ſectionibus ſecundum rectos angulos dividere oportet. Atque tum haec, tum alia multa prius relata dixit ei, qui in pueri nervo vulnerati curatione erraverat adeo, ut ex prava medendi ratione ipſe convulſus interierit. Itaque omnes norunt etiam punctae partis naturam indicare nonnunquam vulnus absque periculo, nonnunquam ſuſpectum eſſe, quum nervum ſubjectum viderimus, ut in puero ad brachium puncto, non enim ſermone locus poteſt exprimi, ubi quae per alam in totam manum pertendunt, brachio inſeruntur. Et ſane hic quoque demirari eſt empiricorum litigandi ſtudium, qui quidem in aliis omnibus medicinae

των τὸν πολλάκις ἑωρακότα τῶν κατὰ τὴν ἰατρικὴν ἔργων ὁτιοῦν ἄμεινον αὐτὸ μιμεῖσθαι φασκόντων ἢ εἴπερ ὀλιγάκις ἑωρακὼς ἔτυχεν. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν ὁτιοῦν ποιοῦντα βέλτιον ἐνεργεῖν εἰ πολλάκις εἴη πεπραχὼς αὐτὸ, μόνα δὲ τὰ διὰ τῆς ἀνατομῆς εἰς γνῶσιν ἥκοντα, δύνασθαί τινα τὴν τῶν ἀνατομικῶν ἀνδρῶν ἱστορίαν ἀναγνόντα βεβαίως ἐπίστασθαι, ὅπου γε καὶ τῶν ἑωρακότων ὑπὸ διδασκάλου δεικνύμενα τὰ μόρια τοῦ σώματος οὐδείς ἐστιν ἱκανὸς ἅπαξ ἢ δὶς ἰδὼν ἀκριβῶς διαμνημονεύειν, ἀλλὰ χρὴ πολλάκις ἰδεῖν. οὐ μόνον δὲ μεγάλα νεῦρα διὰ τοῦ βάθους ὁδοιποροῦντα κατὰ πολλὰ μόρια τοῦ σώματός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τῶν εἰς μόνον τὸ δέρμα διανεμομένων οἷον ῥίζαι τινές εἰσιν, ἃς οἱ νυγέντες, ἐὰν μὴ καλῶς θεραπευθῶσι, συμπάθειαν ἴσχουσι τῶν ὑποκειμένων νεύρων μεγάλων, ἀφ᾽ ὧν ἀποφύεται ταῦτα, περὶ ὧν ἐν ταῖς ἀνατομικαῖς ἐγχειρήσεσιν ἀκριβῶς ἔγραψα, παραλελειμμένων ἅπασι τοῖς πρὸ ἐμοῦ. καὶ ταύτας τὰς ῥίζας ἐὰν μὴ πολλάκις ἐπὶ τῶν πιθήκων ἴδῃ τις, ἀδύνατον αὐτῷ, κἂν εὐπορήσῃ ποτὲ ἀνθρωπείου σώματος εἰς ἀνατομὴν, ἀκριβῶς

opus quodlibet ſubinde contemplatum melius ipſum imitari concedunt, quam ſi raro viderit, itidem melius eum quolibet opere perfungi, ſi frequenter illi aſſueverit. Sola vero quae ex corporum incisione cognoſcuntur poſſe quempiam firmiter aſſequi, modo anatomicorum virorum hiſtoriam perlegerit, quum vel ex iis, qui a praeceptore oſtenſas corporis partes conſpexerunt, nemo ſemel vel iterum ſpeculatus adamuſſim memoria tenere poſſit, ſed frequenter illum conſpicere convenit. Nervi autem non modo magni in alto partes multas corporis permeant, ſed in cutem quoque ſolam diſtributorum tanquam radices quaedam ſunt, in quibus vulnerati, niſi probe curentur, ſubjacentium nervorum magnorum conſenſus affectum obtinent, unde ii prodeunt, quos in anatomicis adminiſtrationibus accurate pertractavimus, ab omnibus, qui me praeceſſerunt, omiſſos. Atque has radices, niſi crebro in ſimiis fueris intuitus, fieri non poteſt, ut quum humanum corpus in diſſectionem nactus fueris, ex-

ἐξευρεῖν, ὥσπερ γε πολὺ μᾶλλον ἐπὶ τῆς κατὰ περίπτωσιν ἀνατομῆς, ἣν καὶ τραυματικὴν θέαν ὀνομάζουσιν, οὐχ οἷόν τε τόπον εὑρεῖν ἐκ μόνης ἀναγνώσεως. οὐ μὴν οὐδ᾽ αὐτόπτην γενέσθαι τραυμάτων παμπόλλων οἷόν τέ τινα, χωρὶς τῶν ἐν πολέμοις γινομένων, ἐφ᾽ ὧν οὐδ᾽ αὐτῶν οὐδεὶς ὑπεριδὼν τοῦ τάχιστα θεραπεύειν τὸν τετρωμένον ἐπισκέπτεται, ποῦ μὲν ὑπόκειται τοῖς τετρωμένοις μέρεσι νεῦρα, ποῦ δ᾽ ἀρτηρίαι καὶ φλέβες. ὁρῶνται τοιγαροῦν ἐν ταῖς τῶν τοιούτων παθῶν θεραπείαις οἱ ἄπειροι τῶν ἐξ ἀνατομῆς φαινομένων, ἐοικότες τοῖς μετὰ σκίμποδος ὁδοιποροῦσι τυφλοῖς, καὶ διὰ τοῦτο σφάλλοντες μέγιστα. συνθεὶς δέ τις ἐξ αὐτῶν εἰς ταὐτὸν τήν τε τῶν μορίων ἐμπειρίαν ἐξ ἀνατομῆς ἐγνωσμένην καὶ τὴν ἐπὶ τῇ συνθέσει τε καὶ χρήσει τῶν φαρμάκων μέθοδον, ἀεὶ θεραπεύσει τοὺς νευροτρώτους, ὥσπερ ἡμεῖς ἄνευ κινδύνου παντὸς, ὡς μήτε συμπαθῆσαί τι τῶν κυριωτέρων μήτε φλεγμῆναι τὸ τετρωμένον ἢ τεθλασμένον νεῦρον. ὅπου δὲ ταῦτα, πολὺ μᾶλλον οὔτε σῆψιν οὔτε κύλλωσιν οὔτε σπασμὸν οὔτε θάνατον ἐπακολουθῆσαι.

acte deprehendas. Quemadmodum multo minus in anatome fortuita, quam et fpeculationem vulnerariam nominant, locum ex fola lectione invenire queas; quanquam nec aliquis permulta vulnera ipfemet infpicere poterit, fi ea excipias, quae in bello contingunt, in qnibus et ipfis nemo, dum faucium cito curare ftudet, contemplatur, ubi vulneratis partibus nervi, ubi arteriae venaeque fubiaceant. Videntur itaque in hujusmodi affectuum curationibus anatomes imperiti fimiles iis, qui iter in lectica caeci faciunt eoque vehementer errant. Verum qui inter ipfos et partium experientiam ex incifione cognitam et methodum confectionis ufusque medicamentorum conjunxerit, is femper nervorum vulnera, uti nos, fine omni periculo curaturus eft, ut nec principalior ulla pars condoleat, nec vulneratus nervus aut contufus inflammatione laboret, ubi jam haec funt, multo minus vel putredo vel claudicatio vel convulfio vel ipfa mors comitabitur.

Κεφ. γ'. [Αἱ διὰ τῶν μεταλλικῶν φαρμάκων συνθέσεις πρὸς νευροτρώτους.] Τῶν μεταλλικῶν φαρμάκων τὰ μὲν στύφοντα φευκτέον ἐστὶ καὶ μάλισθ᾽ ὅταν ἐπὶ νύγματος ἡ χρῆσις γίγνηται τοῦ [722] συντεθέντος φαρμάκου, τὰ δὲ ῥυπτικὴν ἔχοντα δύναμιν ὥσπερ ἡ λεπὶς τοῦ χαλκοῦ χρήσιμα. παχυμερῆ (352) δ᾽ ὄντα πάντα τὰ μεταλλικὰ, πολὺ γὰρ ἐν ἑαυτοῖς ἔχει τῆς γεώδους οὐσίας, χρήζει τινὸς ἐπιτεχνήσεως ἐν τῷ σκευάζεσθαι πρὸς τὸ λεπτομερέστερα γενέσθαι. ταύτην οὖν ἐπενόησα δι᾽ ὄξους δριμυτάτου ποιεῖσθαι, καὶ μάλιστα ἐξ οἴνου μὴ αὐστηροῦ τὴν γένεσιν ἐσχηκότος, κἂν ἐκ μὴ τοιούτου δὲ γεγονὸς ᾖ, χρόνου δὲ ὑπάρχῃ συχνοῦ, χρηστέον αὐτῷ. πρόσεχε δὲ ἀκριβῶς ἐν τῇ γεύσει μή τί σοι δόξῃ κἂν ἐλάχιστον οἴνου ποιότητος ἐμφαίνειν. οὐ γὰρ ἔχει τὸ τοιοῦτον ὄξος ἰσχυρὰν τὴν διαβρωτικὴν καὶ τμητικὴν τῶν πλησιαζόντων δύναμιν. ἐν δὲ τῷ δριμυτάτῳ καὶ ὡς οἷόν τε παλαιοτάτῳ καὶ λεπτοτάτῳ κατὰ τὴν σύστασιν ὄξει λειοῦν χρὴ τὰ μεταλλικὰ τὸ παχὺ τῆς συστάσεως παραιτούμενον, ἄμεινον δὲ ἐν ἡλίῳ θερινῷ γίγνεσθαι

Cap. III. [*Confectiones medicamentorum ex metallicis ad nervorum vulnera.*] Ex metallicis medicamentis aſtringentia vitare conſultum eſt, praeſertim ubi compoſiti medicamenti uſus in punctura eveniat, quae vero detergendi vim obtinent, ſicut aeris ſquama, ex uſu ſunt, caeterum omnia metallica, quum craſſiorum partium exiſtant, multum enim terreſtris ſubſtantiae in ſe continent, artificii nonnihil in praeparando requirunt, quo tenuiora fiant. Hoc igitur ex aceto facere quam acerrimo excogitavi, praeſertim quod ex vino non auſtero confectum eſt. Ac ſi ex tali non ſit, ſed admodum vetus, eo utitor. Attende tamen diligenter in guſtu, ne tibi minimam vini qualitatem referre videatur, tale quippe acetum validam exedendi incidendique vicina facultatem non habet. Jam vero metallica ex acerrimo et quam fieri poteſt vetuſtiſſimo ſubſtantiaque tenuiſſimo laevigare oportet eum, qui conſiſtentiae craſſitudinem devitat. Praeſtat autem id in ſole aeſtivo perficere. Sunt

Ed. Chart. XIII. [722.] Ed. Baf. II (352.)

τὴν λείωσιν τῶν φαρμάκων. ἔνια μὲν οὐδὲ κοπῆναι δεῖται τῶν μεταλλικῶν οὔτε σεισθῆναι, λυόμενα ῥᾳδίως ὑπὸ τοῦ ὄξους, ὥσπερ ἡ χαλκῖτίς τε καὶ τὸ μίσυ, τινὰ δὲ χρήζει καὶ κοπῆναι καὶ σεισθῆναι, καθάπερ ἡ τοῦ χαλκοῦ λεπίς. ὁπότε μὲν οὖν τὸ πρῶτον ἐσκεύασα τὸ φάρμακον, ἐνέβαλον αὐτῷ καὶ ἀῤῥενικοῦ, μετὰ ταῦτα δὲ ἔδοξέ μοι περιττὸν εἶναι. καὶ γὰρ διὰ τῆς λεπίδος τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ μίσυος καὶ τῆς χαλκίτεως αὐτάρκως ἐφαίνετό μοι συντεθήσεσθαι τὸ φάρμακον. ἔμιξα δὲ κατὰ τὴν πρώτην σύνθεσιν καὶ τὸν κεκαυμένον ἰὸν, ὑπώπτευσα γὰρ τὸν ἄκαυστον ὡς περαιτέρω τοῦ προσήκοντος δάκνοντα. μετὰ ταῦτα μέντοι καὶ ἄκαυστον ἔβαλον ὀλίγον, ὡς πρὸς τὴν τῶν ἄλλων ἀναλογίαν· οὕτως δὲ καὶ τὴν χαλκῖτιν εἰ μὲν ὠμὴν ἐνέβαλλον, ὀλιγίστην ἔμισγον, εἰ δὲ καὶ κεκαυμένην, ἴσην τῷ μίσυϊ καὶ λεπίδι τοῦ χαλκοῦ. κάλλιον δ' ἁπάντων τῶν σκευασθέντων ἤλπισά τε καὶ διὰ τῆς πείρας εὗρον, ἐν ᾧ πλείστη μὲν ἡ τοῦ χαλκοῦ λεπὶς ἦν, δευτέρα δὲ ἡ κεκαυμένη χαλκῖτις, εἶτα μίσυ. λειούσθω δ' οὖν, ὡς ἔφην, ἐν ἡλίῳ θέρους ὥρᾳ πολ-

quidem ex metallicis, quae nec comminui nec cribrari postulant, quum facile ab aceto solvantur, sicut chalcitis et misy, nonnulla et contundi et cribrari et postea laevigari desiderant, quemadmodum aeris squama. Quum igitur primum praepararem medicamentum, immiscui ei et arsenicum, postea superfluum esse putavi, etenim ex aeris squama et misy et chalcitide medicamentum compositum iri abunde mihi satis videbatur. Miscui autem prima confectione etiam aeruginem combustam, nam quae ignem experta non erat, tanquam justo mordaciorem suspicatus sum, deinde tamen non ustae pauxillum simul adieci, quantum aliorum portio ferebat. Pari modo chalcitidem sane paucissimam, ustam vero aequalem misy et aeris squamae, indidi. Praestantius autem omnibus compositis fore speravi, imo etiam experientia deprehendi, in quo plurima aeris squama inesset, dein chalcitis combusta, postea misy. Quaecunque igitur miscebis medicamenta, ad solem, ut dixi, aestivo

λαῖς ἐφεξῆς ἡμέραις ἅττ᾽ ἂν μίξεις φάρμακα δι᾽ ὄξους δριμυτάτου. ὅσῳ γὰρ ἐν πλείονι χρόνῳ λειωθῇ, τοσούτῳ γίγνεται λεπτομερέστερα καὶ διὰ τοῦτο χρησιμώτερα πρὸς τὰς στενὰς τρώσεις, ὥς ἐπί γε τῶν γεγυμνωμένων νεύρων φυλάττεσθαι χρὴ τὰ λίαν λεπτομερῆ τε καὶ διαβρωτικά. διὰ τοῦτο δὲ οἱ εἰρημένοι τροχίσκοι πᾶσι τοῖς τοιούτοις χρήσιμοι, προσειλήφασι γάρ τινα καὶ τῶν στυφόντων. ἔνδοξοι δ᾽ αὐτῶν εἰσὶν ὅ τε τοῦ Ἄνδρωνος καὶ ὁ τοῦ Πολυείδους καὶ ὁ τοῦ Πασίωνος. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τις τέταρτος καὶ πέμπτος, οἷς ἐγὼ συνήθως χρῶμαι, τούτων ἰσχυρότερος. ῥηθήσονται δ᾽ αὐτῶν αἱ ἀκριβεῖς συμμετρίαι προήκοντος τοῦ λόγου. νυνὶ μέντοι τοσοῦτον εἰρήσθω περὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν, ὡς χρὴ λειωθέντας αὐτοὺς ξηροὺς μετὰ ταῦτα πάλιν ἐπιβαλόντα σίραιον οὕτως λειοῦν, ἄχρι τοῦ γλοιῶδές τε γενέσθαι τὸ φάρμακον καὶ λεῖον ὁμαλῶς. ὀνομάζουσι δὲ νῦν καὶ σίραιον τοῦτο παρ᾽ ἡμῖν ἅπαντες, ἕψημα τοῦ γλεύκους ἑψομένου γινόμενον. ἔστω δὲ καὶ τοῦτο μηδὲν οἰνῶδες ἔχον. γίγνεται δὲ καὶ τοιοῦτον μήτε ἐξ αὐστηρῶν σταφυλῶν ὄντος τοῦ γλεύ-

tempore multis deinceps diebus in pulverem ex aceto quam acerrimo redigantur, quanto enim longiori tempore trita fuerint, hoc tenuiorem fubftantiam confequentur. Ideoque anguftis vulneribus aptiora, ficut in nervis denudatis admodum tenuia exedendiaque cavenda funt, ob quod praedicti paftilli omnibus id genus conveniunt, fiquidem nonnulla aftringentia quoque affumpferunt. Porro celebres ex illis funt qui ad Andronem, Polyidam et Pafionem auctores referuntur. Sunt et alii quidam quartus et quintus, illis valentiores, quibus ego fubinde utor. Symmetriae vero ipforum perfectae fermonis proceffu dicentur. Nunc de eorundem ufu tantum explicaffe fufficiat, quod tritos ipfos aridos poftea rurfus fapa adiecta, ita terere convenit, donec fordium fpiffitudinem recipiat medicamentum et aequaliter laeve fiat. Vocant autem nunc omnes apud nos et firaeon, ex mufto decocto natum, id autem nihil vinofum habeat, quale non ex aufterarum uvarum, fed quam maxi-

κους, ἀλλ' ὡς ἔνι μάλιστα γλυκειῶν, μήτε ἐκ τοῦ πρώτου ῥέοντος, ἀλλ' ἐκ τοῦ τελευταίου. εἰ μὲν οὖν εἴη τὸ γλεῦκος τοιοῦτον, ἕψειν αὐτὸ χρὴ μέχρις ἂν ἥμισυ λειφθῇ τοῦ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐμβληθέντος· εἰ δὲ μὴ τοιοῦτον, μέχρι τοῦ τὸ τρίτον ἀπολειφθῆναι καθεψητέον ἐστί. τοιούτῳ μὲν ἑψήματι διαλύειν χρὴ τοὺς τροχίσκους, ὥστε μελιτώδη σύστασιν ἔχοντας ἀναληφθέντας μοτοῖς ἐπιτίθεσθαι τοῖς γεγυμνωμένοις νεύροις καὶ μάλιστα τοὺς μετριωτέρους αὐτῶν, ὁποῖός ἐστιν ὁ τοῦ Πολυείδους, καὶ πολὺ δὴ μᾶλλον, ἐὰν ἁπαλόσαρκον ᾖ τὸ σῶμα, καθ' ὃ καὶ τελέως ἀποχωρεῖν ἀσφαλέστερόν ἐστι τῆς τῶν τροχίσκων χρήσεως, ἑτέροις χρώμενον φαρμάκοις, ὑπὲρ ὧν ἤδη τε προείρηται καὶ αὖθις εἰρήσεται. [723] σκεπασθέντος δὲ τοῦ γεγυμνωμένου νεύρου τοῖς μοτοῖς ἔξωθεν ἐπιβλητέον ἕν τι τῶν πρὸς τὰς στενὰς τρώσεις ἁρμοττόντων, ὧν ἐστι τέτταρα γένη, τουτὶ μὲν ἓν τὸ διὰ τῶν μεταλλικῶν, ὑπὲρ οὗ πρόκειται λέγειν, ἕτερον δὲ τὸ διὰ τῶν ὀπῶν, ἐν οἷς ἐστι καὶ τὸ δι' εὐφορβίου, καὶ τρίτον τὸ διὰ τῆς κόπρου τῶν περιστερῶν, καὶ τέταρτον, ὃ καλῶ τὸ πρᾶον, ᾧ καὶ πρὸς τὰ τελέως γεγυμνωμένα νεῦρα τῶν

me dulcium mufto praeparatur, neque ex primo fluentes, fed poftremo. Si igitur tale muftum extiterit, coquendum eft dum ad dimidiam partem menfurae confumatur, fin minus tale, ad tertias coquendum eft. Huiusmodi quidem decocto paftillos folvere expedit, ut mellis craffitudine linamentis excepti, nervis denudatis imponantur, maximeque ex ipfis temperatiores, qualis Polyidae eft. Ac multo fane magis, fi corpus fit tenerum ac molliufculum, in quo et prorfus a paftillorum ufu te abftinere tutius eft aliis utentem medicamentis, de quibus jam fermo factus eft, iterumque fiet. Nervo autem nudo linamentis cooperto, extrinfecus unum aliquod ex iis, quae ad angufta vulnera conveniunt, fuperdandum eft. Quorum funt quatuor genera, unum hoc quod ex metallicis conficitur, alterum quod ex liquoribus, inter quae refertur et illud, quod ex euphorbio conftat, tertium ex columbarum ftercore, et quartum praon id eft mite a me appellatum, quo etiam ad nervos tenerorum corporum

ἁπαλοσάρκων σωμάτων χρῶμαι. τούτων τῶν τεττάρων ἕν τι περιβάλλειν χρὴ παντὶ τῷ πεπονθότι μορίῳ συνεπιλαμβάνοντα πολὺ καὶ τῶν ὑγιεινῶν μερῶν καὶ μάλιστα τῶν ὑπερκειμένων, οἷς καὶ τὴν κατάντλησιν ποιεῖσθαι χρὴ δὶς τῆς ἡμέρας ἢ τρὶς, ἐὰν ἐπείγῃ. καὶ μέντοι καὶ τῆς νυκτὸς ἐνίοτε τῶν μὲν μοτῶν ἐπικειμένων κατὰ τοῦ γεγυμνωμένου νεύρου, τοῦ δ' ἐπιβεβλημένου κατ' αὐτῶν ἔξωθεν αἱρομένου. παμπόλλης δ' οὔσης διαφορᾶς τῶν ἀνθρωπίνων σωμάτων κατά τε τὰς ἐξ ἀρχῆς αὐτῶν κράσεις καὶ τὰς τῶν ἡλικιῶν μεταβολὰς, ἔτι τε πρὸς τούτοις τὰ ἐπιτηδεύματα τὸ συντιθέμενον φάρμακον ἀδύνατον ἅπασιν ἁρμόττειν. ἔστω τοίνυν διὰ τοῦτό σοι δύο παρεσκευασμένα, τὸ μὲν ἕτερον ἰσχυρότερον τῶν ὁμογενῶν, τὸ δὲ ἕτερον πρᾳότερον, ἃ μιγνὺς ἀλλήλοις ἐπὶ τῆς χρείας, ἐργάσῃ πάμπολλα τὰ μεταξὺ παρὰ τὸ ποσὸν τῆς μίξεως. ἐὰν γὰρ ἴσον ἑκατέρου μίξῃς, ἔσται σοι τὸ μιχθὲν ἀκριβῶς ἀμφοῖν μέσον. ἐὰν δὲ θατέρου πλέον, ἐπὶ τοσοῦτον ἀποκεχωρηκὸς τοῦ μέσου πρὸς ἐκεῖνο τῶν ἄκρων, ἐφ' ὅσον ἡ μίξις ὑπερέσχεν. ἔστω τοίνυν τὸ μὲν ἰσχυ-

omnino denudatos utor, ex his quatuor unum quoddam toti affectae parti circumdandum est ita ut fanarum quoque partium multum una comprehendat, praesertim superpositarum, quas bis die vel ter, si necessitas incidit, perfusione fovere oportet. Quin etiam nocte interim linamentis quidem denudato nervo impositis, caeterum eo, quod extrinsecus admotum erat, ablato. Porro quum permagna humanorum corporum sit differentia, tum in nativis ipsorum temperamentis, tum aetatum mutationibus, insuper vitae studiis, nulla ratione, quod componitur medicamentum, omnibus convenire potest. Quamobrem duo in promptu habeto, alterum valentius ejusdem generis reliquis, alterum mitius, quibus invicem mixtis, dum usus postulat, permulta inter haec media juxta mixturae quantitatem constituas. Si namque parem utriusque portionem confuderis, mixtum exacte medium amborum erit, quod si alterius plus adiicias, tantum a medio ad illud summum recedet, quanto mixtura superaverit. Esto igitur valentissimum metallicum ex his

ρότατον τῶν μεταλλικῶν ἐκ τούτων συγκείμενον· ἓν μὲν ἐχέτω μέρος τῆς ὠμῆς χαλκίτεως, δύο δὲ τοῦ μίσυος ὡσαύτως ὠμοῦ, τρία δὲ τῆς τοῦ χαλκοῦ λεπίδος· τὸ δ' ἀσθενέστατον, ἓν μὲν ὡσαύτως μίσυός τε καὶ χαλκίτεως, ἀλλὰ κεκαυμένων ἀμφοτέρων, τῆς δὲ λεπίδος τέτταρα. καὶ μέντοι καὶ μέσον ἀμφοῖν, ᾧ κέχρημαι πολλάκις, ἔστω τοιόνδε. μίσυος καὶ χαλκίτεως καὶ ἰοῦ, κεκαυμένων ἁπάντων ἓν ἑκάστου μέρος, τῆς δὲ λεπίδος τοῦ χαλκοῦ μέρη τρία· τούτοις οὖν ὡς προείρηκα λειωθεῖσι μιγνύσθω κηροῦ κατὰ μὲν τὸ ἰσχυρότατον τὸ διπλάσιον, κατὰ δὲ τὸ ἀσθενέστατον δύο καὶ ἥμισυ μέρη, κατὰ δὲ τὸ μέσον ὃ μεταξὺ τούτων ἐστὶ μέρη δύο καὶ τέταρτον· οἷον ἐπὶ τοῦ πρώτου γεγραμμένου τῶν τριῶν, ὅπερ ἰσχυρότατον ἔφην εἶναι, τὰ πάντα μέρη γίγνεται τὸν ἀριθμὸν ἐκ μίσυος καὶ χαλκίτεως καὶ λεπίδος ἀθροιζόμενα ἕξ. τούτοις οὖν ἐπιβαλεῖς κηροῦ μέρη ιβ΄. κατὰ δὲ τὸ ἀσθενέστατον, ἐὰν ἓξ ᾖ μέρη τῶν μεταλλικῶν, μέρη ιβ΄. βάλλῃς κηροῦ, τὸ μεταξὺ δὲ ἐπὶ τοῦ μέσου. μεταξὺ δ' ἔτι τῶν ὀκτωκαίδεκα καὶ δώδεκα τὰ πέντε καὶ δέκα. ἐάν τε οὖν ◁ α΄. ὑποθῇς τὸ ἓν εἶναι μέρος ἁπάντων δηλονότι, το-

constructum, unam partem crudae chalcitidis habens, duas misyos similiter crudi, tres aeris squamae, invalidissimum unam itidem misyos et chalcitidis, sed utriusque combusti, squamae quatuor. At vero amborum medium, quo subinde usus sum, tale esto, misyos, chalcitidis, aeruginis, cujusque usti pars una, aeris squamae partes tres. His sicut praedixi contritis, cerae in valentissimo duplum, in altero duae partes et ʃʃ. miscentur, in medio, quod intra haec consistit, partes duae et quarta, sicut in primo trium, quod valentissimum esse dixi, omnes partes numero sex, ex misy, chalcitide et squama collectae, nascuntur. His ergo duodecim cerae partes adjicientur. At in medicamento invalidissimo si metallicorum sex partes existant, cerae duodecim apponas, in mediocri amborum medium, sunt autem inter octodecim et duodecim media quinque et decem. Sive igitur drach. j. statuas unam esse partem, omnium videlicet,

σαύτας βάλλης δραχμὰς, ὅσα περ τὰ μέρη, ἐάν τε οὐγγίαν ἢ λίτραν, οὕτω γὰρ εἴθισται παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ὀνομάζεσθαι, τοσαύτας οὐγγίας ἢ λίτρας. ἔστι δὲ παρ' αὐτοῖς μέτρον, ᾧ τὸ ἔλαιον μετροῦσιν ἐντετμημένον γραμμαῖς διαιρούσαις τὸ σύμπαν εἰς μέρη ιβ΄. καὶ καλεῖται μὲν τὸ ὅλον μέτρον ὑπ' αὐτῶν λίτρα, τὸ δωδέκατον δ' αὐτῆς οὐγγία. τὰ μὲν οὖν μεταλλικὰ καὶ ὁ κηρὸς ἐπὶ ζυγοῦ δι' ἑτέρας οὐγγίας ἵσταται, τὸ δ' ἔλαιον τῷ κέρατι μετρεῖται. βαλλέσθω τοίνυν εἰς τὰ προειρημένα φάρμακα πάντα κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ κηροῦ τὸ ἔλαιον, ἐν ἅπασιν αὐτοῖς τὸ ἥμισυ πλεονάζον, ὥστε ἐὰν ὁ κηρὸς ᾖ γο η΄. τὸ ἔλαιον βάλλεται γο ιβ΄. τουτέστιν ὅλην τὴν λίτραν. ἔστω δὲ (353) τὸ ἔλαιον ὅμοιον τῷ Σαβίνῳ λεπτομερές τε καὶ στύψεως ἥκιστα μετέχον. ἄμεινον δ' εἰ καὶ παλαιὸν εἴη. τὸ δ' ὠμοτριβὲς ὀνομαζόμενον καὶ τὸ μετὰ θαλλῶν ἐλαίας ἐσκευασμένον οὐκ ἐπιτήδειον. ἅπασι δὲ τοῖς εἰρημένοις φαρμάκοις, ὅταν ἐν τῇ θυείᾳ τὰ μεταλλικὰ πλείοσιν ἡμέραις τριφθῇ μετ' ὄξους, ἐπεμβαλλέσθω λιβανωτὸς ὁ λευκότατός τε καὶ λιπαρὸς,

tot denarios adjicito, quot partes, five unciam, five libram, fic enim apud Romanos confuetudo eft nominari tot uncias vel libras. Porro menfura quidem apud ipfos eft, qua oleum metiuntur, infecta difcretaque lineis totam in duodecim partes dividentibus, atque integra menfura ab eis libra nominatur, duodecima vero ejus portio uncia. Metallica igitur et cera in lance aliis unciis ponderantur, oleum cornu metiuntur. Itaque praedictis medicamentis omnibus juxta cerae proportionem oleum immittatur, fuperetque in fingulis ipfis dimidio, ut fi cera uncias viij. compleat, oleum duodecim, hoc eft integram libram pendat. Efto autem id fabino fimile, partium tenuiorum, minimeque aftringens, at etiam fi vetus fit, praeftat, acerbum vero et quod ex oleae furculis confectum eft, nequaquam convenit. Caeterum omnibus medicamentis commemoratis, ubi metallica ex aceto pluribus diebus in mortario trita fuerint, thus candidiffimum et pingue admifceatur, deinde rurfus una cum

Ed. Chart. XIII. [724.] Ed. Baf. II. (353.)

[724] εἶτα πάλιν ἅμα τοῖς μεταλλικοῖς λειούσθω τινὰς ἡμέρας, πρὶν τὴν κηρωτὴν αὐτοῖς ἐπιμίγνυσθαι. ὅσον δ᾽ ἂν ἐξ ἁπάντων τῶν μεταλλικῶν ἀθροίζηται πλῆθος, τούτου τὸ ἥμισυ μέρος ὁ λιβανωτὸς ἐχέτω. εἰ δὲ μαλακώτερον ἐθέλοις ποιῆσαι τὸ φάρμακον, ἐμβάλλειν πλέον ἢ κατὰ τὸ ἥμισυ, καθάπερ εἰ καὶ δριμύτερον, ἔλαττον ἢ τὸ ἥμισυ. καὶ μέντοι καὶ τηκομένῳ τῷ κηρῷ μετὰ τοῦ ἐλαίου τῶν εἰρημένων ῥητινῶν τινος ἐπιβάλλειν ἔξεστιν, εἰδότος σοῦ δριμύτερον μὲν αὐτὸ γενέσθαι τῆς στροβιλίνης ἐμβληθείσης, μαλακώτερον δὲ τῆς τερμινθίνης, μέσον δ᾽ ἀμφοῖν τῆς ἐλατίνης. ἐκ δὲ τοῦ γένους τῶν ῥητινῶν ἐστι καὶ ἡ λάριξ ὀνομαζομένη τοὐπίπαν μὲν ὑγροτέρα τῶν προειρημένων οὖσα, παραπλησία δὲ κατὰ τὴν σύστασιν τῇ ὑγρᾷ πευκίνῃ, ἣν ἀντὶ τῆς τερμινθίνης πιπράσκουσιν οἱ ῥωποπῶλαι τοῖς οὐκ εἰδόσι διακρίνειν αὐτάς. ἔστι δ᾽ ἡ τοιαύτη ῥητίνη καὶ τῇ ὀσμῇ καὶ τῇ γεύσει καὶ τῇ δυνάμει δριμυτέρα τῆς τερμινθίνης. ταύτῃ τε οὖν τῇ ῥητίνῃ καὶ τῇ τερμινθίνῃ παραπλησίαν ἔχει δύναμιν ἡ λάριξ ὀνομαζομένη, λεπτομερεστέρα δ᾽ αὐτῶν ἐστι καὶ διαφορητικωτέρα. μίξεις οὖν τῷ κηρῷ τῶν εἰρημένων ῥητινῶν

metallicis diebus aliquot laevigetur, priusquam ceratum eis immifceas. Quanta vero ex omnibus metallicis copia colligitur, hujus partem dimidiam thus contineat, quod fi mollius medicamentum facere poftulas, amplius quam dimidiam, ficut ubi acrius expetis, minus dimidio adjungas. Et vero etiam cerae cum oleo liquatae] refinam quandam ex iis, quas recenfuimus, mifceas licet, fciens acrius ipfum adiecta ftrobilina, fieri, mollius terebinthina, medium utriusque abietina. Ex harum genere larix quoque eft, praedictis plane humidior, confiftentia vero fimilis liquidae piceae, quam loco terebinthinae inftitores vendunt ignorantibus eas difcernere, eft autem talis refina odore, guftu et facultate, quam terebinthina acrior. Cum hac igitur et terebinthina perfimilem potentiam larix obtinet, fed tenuioribus partibus majoreque difcutiendi virtute praedita eft. Mifcebis igitur cerae fextam fuperiorum refinarum partem, volens

βουλόμενος ἐμπλαστρῶδες γενέσθαί τὸ φάρμακον ἕκτον μέρος, ὡς ἐὰν τοῦ κηροῦ βάλῃς λίτραν α΄. τῆς ῥητίνης ἐμβαλεῖς γο β΄. εἰ δ᾽ εἴη λίαν ὑγρὰ, καὶ μίαν ἀρκέσει μόνην μῖξαι. μὴ φροντίζων μέντοι τοῦ γενέσθαι τὸ φάρμακον ἐμπλαστρῶδες, οὐ πάνυ τι δεήσει τὴν ῥητίνην μιγνύναι αὐτῷ. καὶ χαλβάνης δὲ μίγνυε πάντως, ἔνθα μέντοι πρόκειται πραότατον ἐργάσασθαι τὸ φάρμακον, ἴσον τῷ κατὰ τὸν λιβανωτὸν σταθμῷ. ἔνθα δ᾽ ἰσχυρότερον, τὸ ἥμισυ. κατὰ δὲ τὸ μέσον ἀμφοῖν, τὸ μεταξὺ τοῦ τ᾽ ἴσου καὶ τοῦ ἡμίσεως, οἷον εἰ τέτταρες εἶεν αἱ τοῦ λιβανωτοῦ δραχμαὶ, δύο μὲν ἐμβαλεῖς τῆς χαλβάνης ἰσχυρὸν διαμεῖναι τὸ φάρμακον βουλόμενος, πρᾶον δὲ τέσσαρας, τρεῖς δὲ μέσον. ὥσπερ γὰρ ἔχει τι μαλακὸν καὶ ἀνώδυνον, οὕτω καὶ σηπτικόν. τοῦτο δὲ ὑπάρχει καὶ τοῖς πλείστοις τῶν μαλακτικῶν. διὸ καὶ γεγυμνωμένῳ τῷ νεύρῳ προσφέροντός σου τὸ φάρμακον οὐ πάνυ τι μεμῖχθαι χρὴ τὴν χαλβάνην, ἄνευ δὲ γυμνώσεως οὐ σμικρῶς χρήσιμος ἡ μῖξις αὐτῆς, εἰς ἀνωδυνίαν συντελοῦσα. καὶ τοίνυν ἔνεστοί σοι καὶ τοιοῦτον φάρμακον ἔχειν ἕτοιμον ἐπὶ τῶν εὐαισθήτων τε καὶ ἁπαλοσάρκων καὶ κακοχύμων, ἐν ᾧ πλέον

medicamentum emplaſtri ſiguram induere, nam uni cerae libram, reſinae uncias duas adjicias, ſin autem liquida inſigniter fuerit, vel unam tantum miſcere ſatis eſt. Attamen ſi, ut in modum emplaſtri medicamentum fiat, nihil curas, reſinam addere non admodum opus eſt, galbani vero aequale thuri pondus indes, ubi mitiſſimum reddere medicamentum ſtatuis, dum valentius, dimidium, quando ipſorum medium, id quod inter aequale et dimidium eſt. Verbi gratia, ſi quatuor thuris drachmae fuerint, duas galbani impones, validum permanere medicamentum poſtulans, mite, quatuor, medium, tres. Ut enim molle et dolorem levans quippiam habet, ita quoque putrificum, quod ſane et plurimis mollientibus accidit. Quare quum nervo denudato medicamentum adhibes, non adeo galbanum eſſe commixtum oportet, quod ſi nudus ille non eſt, haud mediocriter ipſius admixtio dolori auferendo convenit, ideoque tale etiam medicamentum acuto ſenſu praeditis, teneris et cacochymis paratum habere

ἐστὶ τῆς χαλβάνης. ἅπαντα γὰρ τὰ μεταλλικὰ τραχυντικά τ' ἐστὶ καὶ ὀδυνηρά. καὶ τῶν ὑγρῶν ὄξος. εἰκότως οὖν τὰ δι' αὐτῶν σκευαζόμενα φάρμακα τραχέα τε φαίνεται καὶ ὀδυνηρά. καὶ διὰ τοῦτο αὐτοῖς ἐπιτήδειός ἐστιν ἥ τε δι' ἐλαίου κατάντλησις ἥ τε μῖξις τῆς χαλβάνης ὁμοίως. ἔστι δ' οὐδὲν ἧττον χαλβάνης ἀνώδυνον τὸ λεπτομερὲς στέαρ. ἔχειν οὖν ἀξιῶ σέ τι καὶ διὰ τούτων ἐσκευασμένον ἕτερον φάρμακον, ὃ μιγνύναι δυνήσῃ τῷ διὰ τῶν μεταλλικῶν, ἐπί τε τῶν εἰρημένων σωμάτων, ὅσα τε ἄλλα τραχέος τε καὶ ὀδυνηροῦ τοῦ φαρμάκου λάβῃ ποτὲ αἴσθησιν. ἐκλέγεσθαι δὲ καὶ τούτων ὅσα λεπτομερέστερα, τοιαῦτα δ' ἐστὶ τά τε τῶν ἀγρίων ζώων καὶ μάλιστα λέοντός τε καὶ παρδάλεως καὶ ὑαίνης καὶ ἄρκτου, τά τε τῶν πτηνῶν καὶ μάλιστα τῶν χηνῶν. εἰ δὲ μὴ παρείη τοῦτο, τῶν ἀγροίκων ἀλεκτρυόνων τε καὶ ἀλεκτορίδων. οὕτω δὲ καὶ τὸ τῶν ἀγροίκων χηνῶν στέαρ προαιρεῖσθαι. τῶν γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι τρεφομένων ζώων, ὡς ἂν ἀργῶν κατακεκλεισμένων, ὑγρότερόν τέ ἐστι καὶ παχυμερέστερον τὸ στέαρ. ὅταν δ' ἡ σύστασις τοῦ φαρμάκου κηρωτοει-

expedit, in quo plus galbani adjectum fit. Omnia fiquidem metallica exafperant, doloremque concitant, et ex liquidis acetum, unde merito ex illis confecta medicamenta afpera videntur et dolorifica, ob quam rem et fotus ex oleo et galbani mixtura fimiliter ipfis idonea eft, nihilo autem minus tenuium partium adeps galbano dolorem fedat. Quare velim te aliud quoque medicamentum ex his aliquod praeparatum habere, quod ex metallicis compofito mifcere poffis, tum in dictis corporibus, tum in iis, quae afperum et dolorificum quandoque medicamentum perceperint. Deligendus autem adeps, qui tenuiorum partium exiftat, cujusmodi funt agreftium animantium, maxime leonis, pardi, hyaenae et urfi, ad haec volatilium, maxime anferum, horum inopia agreftium gallorum gallinarumque, ita vero anferum quoque filveftrium, nam animalium, quae in urbibus aluntur et tanquam in ocio conclufa funt, humidior eft adeps et craffior. Caeterum quo medicamenti confiftentia cerati fpiffitu-

δὴς ᾖ, μιγνύσθω κηροῦ τὸ τρίτον ἢ τέταρτον ἢ, εἰ λίαν ὑγρὸν εἶναί σοι φαίνοιτο τὸ στέαρ, ἐγχωρεῖ καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ κηροῦ μῖξαι, ὥσπερ γε εἰ καὶ ξηρὸν εἴη, τὸ τέταρτον. εἰ δὲ μέσος ἔχει, τὸ τρίτον. εἰς πολλὰ δὲ χρήσιμος ἡμῖν ἡ τοιαύτη κηρωτὴ μέλλουσα γενήσεσθαι διὰ στεάτων ὀνομαζέσθω.

[725] Κεφ. δ'. [Περὶ τοῦ δι' εὐφορβίου συντιθεμένου φαρμάκου.] *Δέλεκταί μοι καὶ πρόσθεν ὡς ἀπολείπεται πάμπολυ τοῦ νέου τὸ παλαιὸν εὐφόρβιον.* ἂν μὲν οὖν αὐτοετὲς ᾖ, καὶ τοῦ Κυρηναίου μᾶλλον ὀποῦ θερμαίνει καὶ μάλιστα τοῦ νῦν, ἐξ ὅτου δι' ὕδατος ἀρδεύσεως αὐξάνουσί τε τὰ φυτὰ καὶ πρὸς πλῆθος ὀποῦ γενέσεως παρασκευάζουσι. μετ' ἐνιαυτὸν γὰρ ἕνα θερμὸν ἱκανῶς ἐστι, λείπεται δὲ ἤδη συχνῷ τοῦ προσφάτου. δυοῖν δὲ ἐτῶν γενόμενον, ἔτι δὴ καὶ πλέον ἀπολείπεται τοῦ νέου, καθάπερ γε τριῶν ἢ τεττάρων ἔτι μᾶλλον. εἰ δέ τι τούτων χρονιώτερον εἴη, παντάπασιν ἡ δύναμις αὐτοῦ καταλύεται. γνωριεῖς δ', ὡς ἔφην, ὅπως ἔχει χρόνου καὶ δυνάμεως, εἴς τε τὴν χρόαν ἀφορῶν αὐτοῦ καὶ τὴν σύστασιν. τῇ μὲν γὰρ χρόᾳ ξανθότερον καὶ ὠχρό-

dinem habeat, cerae tertia vel quarta pars admifceatur, vel fi adeps humidus nimium effe tibi videatur, licet et cerae dimidium adjicere, quemadmodum et ubi ficca fuerit, quartam, quum mediocriter habeat, tertiam. Porro hujusmodi ceratum, quod utile nobis futurum eft, ex fevis nominetur.

Cap. IV. [*De medicamento quod ex euphorbio componitur.*] Dictum mihi eft et antea vetus euphorbium recentiori multo inferius. Si igitur anniculum fit, etiam Cyrenaeo magis liquore calefacit, praefertim eo, quem nunc habemus, ex quo per aquae irrigationem ftirpes augent et ad liquoris copiam generandam praeparant. Nam poft annum unum abunde calidum eft, deficit autem jam non mediocriter a recenti, bimum adhuc magis a novo degenerat, quemadmodum trium aut quatuor annorum etiam hoc magis, vetuftioris virtus omnino refolvitur. Cognofces autem, ut dixi, quam aetatem, quamque vim obtineat et colorem et confiftentiam ejus refpiciens. Colore quidem vetus novo

τερον φαίνεται τοῦ νέου τὸ παλαιὸν, τῇ συστάσει δὲ σκληρόν τε καὶ ξηρότερον. εἰ μέντοι γευόμενος ἐθέλοις διακρίνειν, οὐ στοχαστικὴν, ἀλλὰ βεβαίαν ἕξεις τὴν διάγνωσιν αὐτοῦ. ὃ δὲ ἔφην αὐτοσχεδιάσαι δι' αὐτοῦ χρίσμα θερμαντικὸν, ἀκριβέστατά σοι δηλώσει τὴν δύναμιν τοῦ φαρμάκου. σύγκειται δὲ κατὰ τήνδε τὴν συμμετρίαν. ἓν μέν ἐστι μέρος τοῦ εὐφορβίου, τρία δὲ τοῦ κηροῦ, τοῦ δὲ ἐλαίου ιβ'. τριπλάσιον μὲν εἶναι χρὴ τοῦ εὐφορβίου τὸν κηρόν. αὐτοῦ δὲ πάλιν τοῦ κηροῦ τετραπλάσιον τὸ ἔλαιον. ὅταν οὖν οὕτω συνθῇς τὸ φάρμακον, ἀνατρίψας τι μέρος αὐτῷ δυνήσῃ γνῶναι σαφῶς ὁπόσην δύναμιν ἔχει. μάλιστα δὲ ἐν τῷ βαλανείῳ καταφανὲς γίγνεται. δάκνονται γὰρ καὶ ὑπὸ τοῦ ἀέρος μὲν, ἀλλ' ἔτι καὶ μᾶλλον ὑπὸ τοῦ ὕδατος ἰσχυρῶς, ὅταν ᾖ θερμὸν καὶ νέον καὶ ἰσχυρὸν τὸ εὐφόρβιον. ἐὰν μὲν οὖν ἔχῃς τοιοῦτον καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ εἰρημένον χρῖσμα, θαῤῥῶν ἐπιτίθει τοῖς νύγμασιν, ἐφ' ὧν εὐλαβῇ μύσαι τὸ στόμιον. ἐὰν δὲ ἀσθενέστερον ᾖ, προστίθει τῷ σταθμῷ τοῦ εὐφορβίου κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἀσθενείας, ἐνίοτε μὲν ἓν ἥμισυ μέρος

flavius pallidiusque apparet, consistentia durius et siccius. Jam si gustu voles discernere non conjecturalem ejus dignotionem, sed firmam habiturus es, quod vero dixi calefactoriam unctionem ex eo me confecisse ex temporali usu exigente, exactissime medicamenti facultatem tibi indicabit. Constat autem hac symmetria. Una pars est euphorbii, tres cerae, olei duodecim, ceram quidem euphorbio triplo copiosiorem, oleum vero quam ipsa cera, quadruplo esse convenit. Ubi igitur in hunc modum medicamentum composueris, fricata eo parte aliqua, manifesto licebit dignoscas quantam virtutem obtineat, maxime autem in balneo innotescit, siquidem ab aëre quidem mordentur, sed magis adhuc valide ab aqua, quum euphorbium sit calidum, recens et vehemens. Tale igitur consequutus et hanc ipsam commemoratam unctionem audacter puncturis imponito, ubi oras connivere metus est. Si imbecillius fuerit, auge mensuram euphorbii pro imbecillitatis ratione, interdum partem

ἐμβάλλων, ἔστι δ' ὅτε δύο, καὶ ποτὲ ἴσον τῷ κηρῷ καὶ πλεῖον, ἐὰν λίαν ᾖ παλαιόν. ἥ γε μὴν πρώτη χρῆσις ἐπὶ τοῦ νενυγμένου τὸ νεῦρον ἢ τὸν τένοντα ποδηγήσει σε πρὸς τὴν δευτέραν. ἐὰν μὲν γὰρ αὐτός τε ὁ τετρωμένος φησὶ δεδῆχθαι, σοί τ' αὐτῷ φαίνηται τὰ περὶ τὸ νύγμα θερμὰ καὶ αὐτὸ τὸ νύγμα πλέον ἢ δεῖ ἐπηρμένον, ὑποφλεγμαῖνόν τε τοῖς χείλεσιν, ἤτοι γε ἐκλύσεις τοῦ φαρμάκου τὴν δύναμιν ἐλαίου μίξει πλέονος ἢ συνθεὶς ἄλλο κατὰ προτέραν συμμετρίαν ἢ δι' εὐφορβίου παλαιοτέρου σύμμετρον οὕτως ἐργάσῃ. ἐὰν δὲ τὰ ἐναντία τῶν εἰρημένων παρῇ, παραυξήσεις τοῦ φαρμάκου τὴν δύναμιν. ἐὰν δὲ συμμέτρως ἔχειν ἅπαντα φαίνηται, φυλάξεις. ἡ μὲν οὖν τριπλάσιον ἔχουσα τὸν κηρὸν τοῦ εὐφορβίου σύνθεσις ἰσχυροτάτη τῶν ἄλλων ἐστὶν, ὅταν γε, ὡς εἴρηται, νέον ᾖ τὸ εὐφόρβιον· ἡ δὲ πενταπλάσιον ἀσθενεστάτη, μέση δ' ἀμφοῖν ἡ τετραπλάσιον ἔχουσα τὸν κηρὸν τοῦ εὐφορβίου. τὸ δὲ ἔλαιον εἰ μὲν (354) οἷα τὰ καλούμενα πρὸς τῶν ἰατρῶν ἄκοπα χρίσματα βούλοιο ποιῆσαι, τετραπλάσιον ἐμβαλεῖς τοῦ κηροῦ· εἰ δ' οἷαν ἐπὶ τῶν καταγμά-

unam ac dimidiam injiciens, interdum duas, nonnunquam etiam pares cerae et plures, si vetus nimium extiterit. Primus sane usus in puncto nervum vel tendonem ad secundum te deducet. Si namque et vulneratus ipse mordicationem sensisse dicat, tibique ipsi partes puncturam ambientes calidae appareant, tum ipsa punctura magis ac par est elata et orae inflammatione subafficiantur vel olei copiosioris mixtura vim medicamenti remittes, vel compones aliud ad priorem symmetriam aut euphorbio vetustiore moderatum ita efficies. Quod si contrario quam dixi eveniat, virtutem medicamenti adaugebis. Sin mediocriter omnia habere videbuntur, servabis. Itaque confectura ceram triplo euphorbio copiosiorem continens aliarum est valentissima, quum illud, quemadmodum diximus, recens additur, quincuplo autem habens invalidissima, quadruplo capiens medio inter utrasque ordine consistit. At si unguenta proponis efficere, qualia a medicis acopa, id est lassitudinem levantia, nuncupantur, oleum cerae quadruplum immiscebis, si vero

των τὴν ὑγρὰν κηρωτὴν ἐργαζόμεθα διπλάσιον· εἰ δὲ καὶ ξηρὸς καὶ ἀλιπὴς ὁ κηρὸς εἴη, καὶ πλέον τοῦ διπλασίου. τοὔπίπαν δ' ἀρκέσει προσθεῖναι μέρους ἑνὸς τὸ ἥμισυ τῷ διπλασίῳ, ὡς γενέσθαι τὸ πᾶν μέτρον τοῦ κηροῦ δυοῖν καὶ ἡμίσεων μερῶν. ἐμπλαστρῶδες δὲ ποιῆσαι βουληθεὶς τὸ φάρμακον τῷ κηρῷ μίξεις τὸ ἴσον ἔλαιον. ἐὰν δὲ τὸ περιέχον ᾖ σύμμετρον κατὰ θερμότητα, ὅ τε κηρὸς παλαιὸς καὶ αὐχμηρὸς τό τε περιέχον ψυχρὸν, ὀλίγῳ πλέον, ὥσπερ γε καὶ ἐὰν ὅ τε κηρὸς ᾖ λιπαρὸς τό τε περιέχον θερμὸν, ἔλαττον ὀλίγῳ. [726] τὸ δ' ὀλίγον τοῦτο δωδέκατόν ἐστι μέρος ἐφ' ἑκάτερα τοῦ μέσου. καὶ γὰρ καὶ ἕνδεκα καὶ δεκατρεῖς ἐλαίου οὐγγίας ποτὲ ἔμιξα τῇ λίτρᾳ τοῦ κηροῦ κατὰ τὸ ποσὸν τῆς τε συστάσεως αὐτοῦ καὶ τῆς τοῦ περιέχοντος θερμότητός τε καὶ ψύξεως. σπανίως δὲ βραχεῖ πλέον ἢ ἔλαττον· ἵνα δ' ἐπίδεσιν ἔχῃ καὶ λιπαρότητα καὶ γλισχρότητα καὶ μὴ ψαθυρὸν ᾖ, μηδ' εὐδιάλυτον μηδ' εὐαπόπτωτον τοῦ χρωτὸς τὸ σκευασθὲν, ἐπέμιξα ῥητίνης αὐτῷ, μάλιστα μὲν εἰ παρείη τερμινθίνης ἀληθοῦς, εἰ δὲ μὴ, τῆς γε εὐποριστοτάτης, ἣν ὀνο-

ut in fracturis liquidum ceratum parare, duplum, quando cera et ficca et pinguitudinis expers fuerit, etiam amplius quam duplum, plerumque vero fufficit unius partis dimidium duplo apponere, ut tota cerae menfura duarum partium et dimidiae fiat. Atqui in modum emplaftri medicamentum cupiens componere, oleum pari menfura cerae mifcebis, fiquidem ambiens fuerit calore temperatus, fin cera vetus et arida et ille frigidus fit, paulo amplius, ficut quum cera eft pinguis, ambiens calidus, paulo minus. Id autem minus duodecima utroque verfum medii portio eft, etenim et undecim et tredecim nonnunquam olei uncias cerae librae mifcui tum pro ejus confiftentiae quantitate tum aëris circumflui caloris frigorisque. Raro autem paulo plus vel minus, verum ut colligationem, pinguedinem lentoremque haberet nec friabile effet aut facile diffolveretur aut a cute decideret, adjunxi refinam ei potiffimum, fi aderat, terebinthinam veram, fin minus paratiffimam ubique, quam frictam

μάζουσι φρυκτήν τε καὶ κολοφωνίαν. ἔστω δ' ἴσος αὐτῆς ὁ σταθμὸς τῷ κηρῷ. φυλάττει γὰρ οἷς ἂν ἐμβληθῇ φαρμάκοις τὴν προϋπάρχουσαν σύστασιν, ὅταν γε καὶ αὕτη συμμέτρως ἔχῃ. πρόδηλον γὰρ ὅτι καθάπερ ἐν ἅπασι τοῖς ἄλλοις, οὕτω κἀν τῇ ῥητίνῃ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττόν ἐστιν. ἐὰν οὖν ποτὲ φαίνηται λιπαρωτέρα τε καὶ ὑγροτέρα, γινώσκειν χρὴ τὴν ἐκ τοῦ κηροῦ τετηκότος ἐλαίῳ γενησομένην κηρωτὴν ἑαυτῆς ὑγροτέραν ἐσομένην. ὅλως δ' ἐπὶ νευροτρώτων, ὅταν ἁμαρτάνηταί ποτε τῆς ἀκριβοῦς τε καὶ μέσης συστάσεως τῶν ἐμπλαστρωδῶν φαρμάκων, ἐπὶ τὸ μαλακώτερον ἄμεινον ῥέπειν, εἰ καὶ μολῦνον ἔσεσθαι μέλλοι τὸ σκευασθέν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ σύμμετρος τῇ συστάσει. πίττα δὲ φυλάττει τὴν τῆς κηρωτῆς σύστασιν. ἀρίστη δ', ὡς ἔφην, εἰς τὴν τοιαύτην μίξιν ἡ λιπαρὰ, καθάπερ γε καὶ ἡ ῥητίνη. ἐὰν δ' ὑγρὰν ἐμβάλλῃς ῥητίνην, ὁποία κατὰ τὴν σύστασίν ἐστιν ἡ τερμινθίνη, τρίτον αὐτῆς μέρος εἶναι τοῦ κηροῦ προσήκει, καὶ αὐτῆς δὲ τῆς τερμινθίνης ἡ νέα πολὺ τῆς παλαιᾶς ἐστιν ὑγροτέρα. μέμνησθε τοίνυν ὅπερ ἐπὶ κηροῦ καὶ ῥητίνης ἠκού-

et colophoniam appellant, eamque pari cum cerae pondere. Confervat enim medicamentis quibus injecta eft priorem confiftentiam, ubi et ipfa mediocriter habeat, quippe notum eft, ut in omnibus aliis, fic in refina quoque majoris minorisque rationem confiftere. Itaque fi pinguior liquidiorque nonnunquam appareat, fciendum eft ceratum, quod ex cera cum oleo liquata proveniet, liquidius multo quam fuiffet evafurum, fummatim in nervorum vulneribus, quum interim ab exacta mediaque medicamentorum emplaftri modo confectorum confiftentia erratum fuerit, ad molliorem potius tendere, fi inquinaturum quoque fit, quod confectum eft, fimili ratione et quod confiftentia mediocri eft. Pix autem cerati confiftentiam fervat, optima vero ficut dictum eft, in talem mixturam pinguis exiftit, quemadmodum et refina. Si liquidam refinam injicias, quali confiftentia eft terebinthina, tertiam ipfius partem cerae effe oportet. Atque ipfa terebinthina recens veteri longe eft liquidior. Mementote igitur, quod de cera et refina audiviftis, id in omnibus ob-

σατε, τοῦτο ἐπὶ πάντων φυλάττειν. οὐ γὰρ τῶν ξηρῶν καὶ αὐχμηρῶν ἢ διὰ χρόνον ἢ διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς φύσιν, ἀλλὰ τῶν συμμέτρων τῇ συστάσει τοσοῦτον ἑκάστου μικτέον ἐστὶν ἐν τῇ συνθέσει τῶν φαρμάκων, ὅσον ἂν ὑπ᾽ ἐμοῦ γεγραμμένον εὑρίσκηται. ἔστω δὴ τὸ συμμέτρως ἔχον δυνάμεώς τε καὶ συστάσεως τοῦ προκειμένου φαρμάκου, κηροῦ μὲν καὶ ῥητίνης φρυκτῆς καὶ ἐλαίου τὸ ἴσον ἔχειν, αὐτοῦ δὲ τοῦ εὐφορβίου τὸ ἕκτον, ὡς εἶναι λίτραν μὲν ἐκείνων ἑκάστου, τοῦ δὲ εὐφορβίου δύο οὐγγίας. εἰ δὲ μαλακώτερον αὐτὸ ποιῆσαι βουληθείημεν, ἀρκεῖ τὸ ὄγδοον μέρος ἐμβάλλειν τοῦ εὐφορβίου, τουτέστιν γο α΄. καὶ ἡμίσειαν, ἐπὶ τοῦ νέου καὶ θερμοτάτου, καθότι προεῖπον εὐφορβίου τῆς συμμετρίας ταύτης ὡρισμένης, ὡς ἐάν γε παλαιότερον ᾖ, καὶ διὰ τοῦτο ἀσθενέστερον, εἴρηται πρόσθεν ὡς πλέον εἶναι προσήκει τοῦτο τῆς τῶν ἄλλων ἀναλογίας. εἰ δὲ μὴ μόνης ῥητίνης, ἀλλὰ καὶ πίττης ἐμβάλλειν ἐθελήσαιμεν, ἡμίλιτρον ἑκατέρας μίξομεν, ὡς εἶναι ἴσον τὸν σταθμὸν τῷ κηρῷ. πολὺ δὲ κάλλιόν ἐστι τὸ φάρμακον, ἐὰν ἀντὶ τῆς ῥητίνης τε καὶ πίττης πρόπολιν μίξῃ τις ἴσην τῷ κηρῷ. τὸ λιπαρὸν δ᾽ οὐκ ἐχού-

ſervare, nec enim ex ſiccis et aridis vel tempore vel ex primaria natura, verum ex mediocribus conſiſtentia, tantum cujusque miſcendum eſt in medicamentorum compoſitione, quantum a me ſcriptum inveniatur. Eſto igitur quod vim et ſubſtantiam praedicti medicamenti mediocrem habet, cerae, reſinae frictae et olei pares portiones continere, ipſius euphorbii ſextam, ut ſingulorum ſit illorum libra, euphorbii unciae duae. Quod ſi mollius ipſum reddere voluerimus, octavam euphorbii partem injicere ſufficit, hoc eſt unciam et dimidiam, in recente et calidiſſimo, velut praecenſui, euphorbio ſymmetria hac definita, nam ſi vetuſtius ſit eoque imbecillius, copioſius hoc aliorum portione eſſe debere prius indicavimus. At ſi non reſinam duntaxat imo etiam picem injicere eſt animus, ſelibram utriusque miſcebimus, ut modus cerae ſit aequalis, quamquam multo praeſtat medicamentum, ſi reſinae picisque loco propolim cerae parem adjungas. Quod ſi ipſa pinguedinem non ha-

σης αὐτῆς ὁμοίως ταῖς ῥητίναις, ἐὰν μὲν ἀνεπίδετον ἐθελήσωμεν εἶναι τὸ φάρμακον, ἐμβαλοῦμεν τῆς τερμινθίνης ἢ τῆς λάρικος ὀνομαζομένης ἢ καὶ τῆς συγκομιστῆς πευκίνης. ὀνομάζω δὲ συγκομιστὴν μὲν ἣν ἐν τοῖς γλωσσοκομείοις τε καὶ κεραμείοις κομίζουσι, ξύλα τε πολλὰ καὶ λιθώδη σώματα καθ᾽ ἑαυτὴν ἔχουσαν. ἐὰν δὲ τήξας αὐτὴν διηθήσῃς, καθαρὰ τότε γίνεται, ὁμοίως αὐτῇ τῇ κολοφωνίᾳ καὶ φρυκτῇ καλουμένῃ. καὶ τῶν αὐτοῤῥύτων δὲ καλουμένων ῥητινῶν ἐγχωρεῖ μιγνύναι. καλοῦσι δ᾽ αὐτὰς ἐν Λακεδαίμονι μὲν καὶ τισιν ἄλλοις χωρίοις πρωτοῤῥύτους, ἐν Κιλικίᾳ δὲ καπνέλαιον ὀνομάζουσι τὴν τοιαύτην ῥητίνην, ἁπασῶν τῶν ὑγρῶν ῥητινῶν ὑγροτέραν τε καὶ θερμοτέραν καὶ λεπτομερεστέραν οὖσαν, ὥσθ᾽ αὕτη μὲν συντελέσει τῇ τοῦ συντιθεμένου φαρμάκου δυνάμει, καὶ μάλιστ᾽ αὐτὴν ἐμβάλλειν προσήκει, ὅταν ἄτονον ᾖ τὸ εὐφόρ[727]βιον. ἔστι δὲ καὶ τῶν ἄλλων ῥητινῶν εὐωδεστέρα, καθάπερ ἡ τερμινθίνη καὶ ἡ ἐλατίνη. λέλεκται δ᾽ ἔμπροσθεν ὅτι θερμοτέρα ἐστὶ τῆς τερμινθίνης ἡ ἐλατίνη, ταύτης δὲ ἡ στροβιλίνη. διαφέρει δὲ τῶν εἰρημένων ῥητινῶν

beat fimiliter refinis, fi adhaerens medicamentum, ut fafciis ligari non opus fit, effe curemus, terebinthinam vel laricem nominatam vel etiam fyncomiften pineam indemus, voco fyncomiften, quam in alveis et doliis comportant ligna multa ac lapidofa corpora in fe habentem; quae liquata dum percolatur, pura tunc ficut colophonia et fricta dicta redditur. Quin et refinas autorrhytos, *fponte fluentes* dictas admifcere licet, nominant ipfas in Lacedaemone ac aliis regionibus nonnullis protorrhytos *primifluas*, in Cilicia vero nuncupant talem refinam capnelaeon, liquidis omnibus refinis tum liquidiorem tum calidiorem tum partibus tenuioribus praeditam, quare potentiae quidem haec medicamenti, quod componis, conferet ac maxime injicienda, quum euphorbium roboris expers fuerit. Porro et inter alias refinas odoratior eft ficut terebinthina et abietina. Enimvero dictum eft antea terebinthina abietinam effe calidiorem, hac vero ftrobilinam. Differt autem a praedictis

Ed. Chart. XIII. [727.] Ed. Baf. II. (354.)

τό τε στροβίλινον ὀνομαζόμενον φύσημα καὶ τὸ πιτύϊνον, ξηρὸν καὶ ἀλιπὲς καὶ αὐχμηρὸν ἑκάτερον ἐν τάχει γιγνόμενον, ὥς ἐν ὅλμῳ τε κόπτεσθαι καὶ διαττᾶσθαι κοσκίνῳ. διὰ τοῦτ᾽ οὖν ἄχρηστα μέν ἐστι ταῦτα πρὸς τὴν τοῦ προκειμένου σύνθεσιν φαρμάκου; συνεχέστατα δ᾽ ἐχρησάμην, ὅταν ᾖ τὸ εὐφόρβιον αὐτοετές. τῇ δὲ συνθέσει τοῦ ἐλαίου καὶ τοῦ κηροῦ καὶ τῆς φρυκτῆς ῥητίνης ἑκάστου λίτραν μίαν, ἡμίλιτρον δὲ τῆς λιπαρᾶς πίσσης. καὶ τούτοις τακεῖσιν εὐφορβίου μίγνυμι δύο οὐγγίας· εἰ δ᾽ ἀσθενέστερον εἴη, τρεῖς· εἰ δὲ τερμινθίνην ἐθέλοις μίξαι τῷ κηρῷ, μόνην· εἰς σύμμετρον αὐξήσεις τοῦ φαρμάκου σύστασιν, ἐὰν τριπλάσιος ὁ κηρὸς ᾖ, τῆς τερμινθίνης ὑγρᾶς καὶ νέας οὔσης. ἐξηρασμένης δ᾽ ὑπὸ χρόνου μίξεις ἐλαίου τὸ ἥμισυ τοῦ σταθμοῦ τῆς τερμινθίνης. ὅλον δὲ τοῦτο τὸ ἐκ τῶν τριῶν μιχθὲν, τοῦ τ᾽ ἐλαίου λέγω καὶ τοῦ κηροῦ καὶ τῆς τερμινθίνης, ὅταν γένηται λίτρας μίας καὶ ἡμισείας τοῦ εὐφορβίου τοῦ αὐτοετοῦς προσλήψεται μίαν οὐγγίαν· εἰ δὲ μὴ τοιοῦτον εἴη, μίαν καὶ ἡμίσειαν. ἐξ ὧν γ᾽ ἔμπροσθεν εἶπον ἤδη πολλάκις, ἔνεστιν ἡμῖν τὸ εὐφόρβιον αὔξειν ἀνάλογον τῷ χρόνῳ. καὶ

resinis quod vocatur strobilinum physema et pityinum, adeo siccum, pinguedinis expers arescensque utrumque celeriter, ut in pila contundatur et cribro secernatur, quare ad propositi medicamenti compositionem neutiquam haec conveniunt. Usus tamen sum frequentissime, quum euphorbium anniculum existeret. Porro dum componitur, olei, cerae, resinae frictae singulorum libram j misceto, picis pinguis selibram, et his liquefactis euphorbii uncias duas, si imbecillius sit tres, si terebinthinam cerae adjicere voles, unam. Mediocrem medicamenti consistentiam facies, si cera terebinthinam liquidam et recentem triplo superet. Hujus vero exiccatae temporis spatio resinae dimidium pondus oleo adaequato. Totum autem ex tribus mixtum, oleo inquam, cera et terebinthina, quum fit librae unius ac semissis, euphorbii anniculi unciam unam accipiet, si tale non extiterit, unam et semissem. Unde, sicut jam subinde dictavimus, euphorbium pro temporis ratione augere nobis est

Ed. Chart. XIII. [727.] Ed. Baf. II. (354.)

μέντοι κἂν ἐπιτεθὲν τῷ τετρωμένῳ τὸ φάρμακον ἐν τῇ πρώτῃ χρήσει φαίνηταί πως ἀσθενέστερον, ἔνεστιν ἐλαίῳ τὸ εὐφόρβιον λειώσαντα μιγνύειν αὐτὸ τῷ ἐμπλαστρώδει φαρμάκῳ προμεμαλαγμένῳ κατὰ τὰ χεῖρας, οὕτως γὰρ ποιούντων, ἑτοίμως ἑνοῦται. κατ' αὐτὴν δὲ τὴν πρώτην σύνθεσιν τοῦ φαρμάκου κάλλιόν ἐστιν τὴν κηρωτὴν ἐξυσμένην, ἰδίᾳ προκατασκευάσαντα μιγνύειν οὕτω τῷ λελειωμένῳ μετὰ τοῦ ἐλαίου εὐφορβίῳ. καταχυθέντων γὰρ αὐτοῦ τῶν τετηκότων ἐν τῇ θυείᾳ, αἱ καλούμεναι πολλάκις ἐγκηρίδες γίγνονται καὶ μάλισθ' ὅταν ᾖ τὸ περιέχον ψυχρόν. ὕδατος δὲ βάλλειν τηκομένῳ τῷ κηρῷ μετὰ τῆς ῥητίνης οὐκ ἀναγκαῖον, ὡς ἐγὼ κατ' ἀρχὰς ἐποίουν ἐπιμιγνὺς αὐτῷ τοσοῦτον, ὅσον ἔμελλεν ἀναλίσκεσθαι κατ' αὐτὴν τὴν ἕψησιν.

Κεφ. ε'. [Τὸ διὰ τῶν τηκτῶν συντιθέμενον φάρμακον.] Τηκτὰ καλῶ φάρμακα τά τε διὰ πυρὸς ὁμιλίας τηκόμενα καὶ τὰ δι' ὑγρῶν τινῶν, οἷον ὕδατος, ὄξους, οἴνου. δι' ὄξους μὲν οὖν τήκεται πυρὸς χωρὶς ἀμμωνιακὸν θυμίαμα καὶ σαγαπηνὸς ὀπὸς, ὅτε τοῦ πάνακος ὁμοίως, ὃν ἐν συν-

integrum. Quin etiam fi vulneri impofitum medicamentum primo ufu videatur quodammodo imbecillius, euphorbium oleo laevigatum medicamento emplaftrofo manibus ante fubacto licet admifcere; fic enim nobis facientibus prompte unitatem accipit. Caeterum in prima medicamenti compofitione fatius eft ceratum rafum, feorfum ubi praeparaveris, ita laevi facto euphorbio ex oleo admifcere, quippe iis, quae liquata funt, ipfi fuperfufis in mortario plerumque fiunt encerides nominatae, praefertim ambiente frigido. Aquam vero cerae liquefactae cum refina committere non eft neceffarium, ficut ego ab initio factitabam tantum ei admifcens, quantum in ipfa coctione confumendum erat.

Cap. V. [*Medicamentum ex liquabilibus confectum.*] Liquabilia voco medicamenta tum quae ignis commercio colliquantur, tum quae ex humidis quibusdam, velut aqua, aceto et vino. Ex aceto itaque citra ignem liquefcit gutta ammoniaci, fagapeni liquor et panacis fimiliter, quem ap-

θέτῳ προσηγορίᾳ καλοῦσιν ὀποπάνακα. διὰ πυρὸς δὲ πρόπολις, κηρὸς, ῥητίνη, λάδανον, στέαρ, χαλβάνη. βέλ(355)τιον δὲ ταύτην ἐπὶ διπλοῦ σκεύους τήκειν. ὀνομάζομεν δὲ οὕτως, ὅταν ἐν κακκάβῃ θερμὸν ὕδωρ ἐχούσῃ σκεῦος ἕτερον ἐνίσταται μετὰ τῶν τηκτῶν ἔχον καὶ τὴν χαλβάνην, ὑποκαιομένης τῆς κακκάβης. ἔστω δέ σοι καὶ τοιοῦτον ἐσκευασμένον τι φάρμακον, ἓν μὲν πάντως, ἄμεινον δὲ καὶ δύο. ἔσται δ᾽ αὐτῶν τὸ μὲν ἰσχυρότερον τοιόνδε. ὀποπάνακα διαλύσας ὄξει λείωσον ἐπὶ πλέον, εἶτα τήξας ἐπὶ πυρὸς πρόπολίν τε καὶ χαλβάνην καὶ ῥητίνην τερμινθίνην μῖξον τῷ ὀποπάνακι. τῶν μὲν οὖν ἄλλων ἑκάστου μέρος ἓν ἔστω, τῆς δὲ προπόλεως ἓξ νέας τε καὶ λιπαρᾶς οὔσης. εἰ δὲ ξηρὰ καὶ παλαιὰ τύχοι, βέλτιον μὲν μηδ᾽ ὅλως χρῆσθαι τῇ τοιαύτῃ· εἰ δὲ ἀποροίης τῆς ἑτέρας, δύο μέρη μίξεις οὐχ ἕν. εἰ δὲ μὴ παρείη σοι πρόπολις, ἀντ᾽ αὐτῆς ἔμβαλλε λιπαρὰν πίτταν, οἵα ἐστὶν ἥ τε Βρυτία καὶ ἡ ἐκ τῶν κατὰ τὸν [728] Πόντον χωρίων κομιζομένη λιπαρά τε ἅμα καὶ εὐώδης, ἣν εἰς τὸ μέλαν ἀμαράκινον ἐμβάλλουσιν ὁποῖον ἔμπροσθεν ἅπαν ἐσκεύ-

pellatione compofita opopanacem vocant. Igni vero liquefcunt propolis, cera, refina, ladanum, fevum, galbanum, verum hoc in duplici vafe colliquare melius eft. Nominamus autem fic, quum in cacabo, qui aquam calidam habeat, prunis enim incumbit, vas alterum confiftit, praeter liquabilia etiam galbanum continens. Habeto autem tale quoddam confectum medicamentum faltem unum, etfi duo habere praeftaret, quorum validius erit hujusmodi. Opopanacem ex aceto diffolutum diutius conterito, huic poftea liquefacta fuper igne propolim, galbanum, refinam terebinthinam mifceo. Singulorum itaque aliorum pars una efto, propolis vero recentis pinguisque fex, quod fi ficca vetusque contigerit, praeftat omnino tali non uti, at fi aliam non habes, duas portiones, non unam, mifcebis. Sin abfit propolis, ejus loco picem pinguem immitte, qualis eft brutia, et quae ex regionibus circa Pontum apportatur, pinguis fimul et odorata, quam in nigrum amaracinum injiciunt,

άζετο. νυνὶ γὰρ καὶ χωρὶς αὐτῆς ὑπόλευκον ἀμαράκινον συντιθέασιν. εἰ δὲ καὶ τῆς τοιαύτης ἀπορείης, τῇ ἄλλῃ χρῶ, μετὰ τοῦ καὶ τὴν τερμινθίνην ὡς εἴρηται διπλασιάζειν. ἐγὼ δέ ποτε καὶ μόνον ἐπέθηκα τὸ διὰ τῆς λιπαρᾶς πίττης φάρμακον, ᾧ καὶ πρὸς τοὺς λυσσοδήκτους χρῶμαι. μόνην γὰρ τοῦτο τὴν λιπαρὰν ἔχει πίτταν ἡψημένην ἐν ὄξει δριμεῖ κατὰ συμμετρίαν τοιάνδε. ξέστης εἷς Ῥωμαϊκὸς τοῦ ὄξους, μία δὲ λίτρα τῆς πίττης, τοῦ δ᾽ ὀποπάνακος τὸ τέταρτον μέρος τῆς λίτρας, ὅπερ ἐστὶν γο γ΄. τοῦτο τὸ φάρμακον οὐκ ἐᾷ τῶν λυσσοδήκτων συνουλωθῆναι τὸ ἕλκος. ἐπιτήδειον δ᾽ ἐστὶ καὶ τοῖς νενυγμένοις νευρῶδές τι μόριον, οὐκ ἐῶν μύσαι τὸ στόμιον τοῦ νύγματος. ἀλλ᾽ ἐπεὶ σκληρόν ἐστιν, ἐπὶ μόνων τῶν σκληρῶν σωμάτων αὐτῷ χρηστέον, ὁποῖα τά τε τῶν σκαπανέων εἰσὶ καὶ θεριστῶν. εἰ δὲ μόνον ὑμῶν τινι παρείη τοῦτο, τοῦ νενυγμένου παιδὸς ὄντος ἢ γυναικὸς ἢ ἁπαλοσάρκου τινὸς, ἔνεστι τήκειν αὐτὸ, μετά τινος τῶν διαφορητικῶν μύρων, ἀμαρανίκου τε καὶ ὀποβαλσάμου μάλιστα, δευτέρου δὲ ἰρίνου καὶ κομμαγηνοῦ, μὴ παρόντων

quale prius omne conficiebatur, nunc enim et fine ea fubalbidum amaracinum componunt. Quod fi tali etiam careas alia utitor terebinthina ficut praediximus duplicata. Ego nonnunquam vel folum medicamentum ex pingui pice confectum impofui, quo etiam ad canum morfus utor. Hoc namque folam picem pinguem ex aceto acri coctam hujusmodi fymmetria continet. Sectarium unum Romanum aceti lib. j, picis, opopanacis quadrantem, quod eft unc. iij. Hoc medicamentum ulcus ex rabiofi morfu cicatricem ducere non finit, fed punctis in nervofa aliqua particula idoneum eft, quippe quod puncturae oras connivere nequaquam permittat. Quoniam vero durum eft, in duris folum corporibus eo utemur, qualia funt fofforum et mefforum. Sin autem puero vel muliere vel molliore corpore puncto, hoc tantum quispiam veftrum praefens habeat, idem cum unguento aliquo difcufforio, amaracino maxime et opobalfamo, colliquare licet, deinde cum irino et comageno, haec fi non

Ed. Chart. XIII. [728.] Ed. Baf. II. (355.)

δὲ τούτων, λευκίνου τε καὶ σουσίνου καὶ κυπρίνου. καὶ τούτων δ' ἀπορῶν, ἐλαίῳ τῆξον αὐτὸ παλαιῷ, ἢ εἴπερ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τύχοις ὢν, κικίνῳ τε καὶ ῥαφανίνῳ, πλεῖστα γὰρ ταῦτα κατ' ἐκείνην τὴν πόλιν ἐστὶν, ὥσπερ γε καὶ καθ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον. οὐ χαλεπῶς δ' εὐπορούμενον ἐν τοῖς χωρίοις ἐκείνοις ἐστὶ καὶ τὸ σινάπινον ἔλαιον, οὗ καὶ αὐτοῦ μίξας ποτὲ μέρος εὔδηλον ὅτι δριμύτατον ἐργάσῃ φάρμακον ὡς πρὸς τὸ διανοίγειν τὰ μεμυκότα νύγματα. πρόδηλον δ' ἐστὶν ἐκ τῶν εἰρημένων, κἂν σαγαπηνὸν ἀντὶ ὀποπάνακος ἐν θυείᾳ δι' ὄξους προλειώσας, ἐπιχέοις αὐτῷ τετηκυῖαν ῥητίνην καὶ πρόπολιν καὶ στέαρ τι τῶν δριμυτέρων, ἐκ ταὐτοῦ γένους ἔσται τὸ φάρμακον. ἕτερον δὲ μαλακώτερον γένος τῶν τηκτῶν ἐστι φαρμάκων, ὄξους δ' οὐκ ἔχον, ὃ διὰ τῶν ῥητινῶν καὶ προπόλεως καὶ στεάτων σκευάζεται μόνον, ἐπεμβαλλομένου καὶ κηροῦ διὰ τὴν σύστασιν, εὐαφέστερον γὰρ ἐκ τῆς μίξεως αὐτοῦ γίγνεται τὸ φάρμακον. ἔστω δὲ λεπτομερές τε καὶ δριμὺ τὸ στέαρ, ὁποῖόν ἐστι τὸ λεόντειον καὶ παρδάλειον, ὑαίνης τε καὶ ἄρκτου μετὰ ταῦτα. περὶ δὲ

adfint, gleucino, fufino et cyprino, his quoque defideratis, oleo veteri liquefaciat, vel fi in Alexandria forte fuerit, ricinino et raphanino, haec fiquidem copiofiffima in illa civitate habentur, ficut etiam in univerfa Aegypto. Atqui in illis regionibus finapinum oleum haud aegre reperiri poteft, cujus et ipfius parte aliquando mixta medicamentum acerrimum fore nemo ambigit, ut ad puncturas conniventes aperiendas conducat. Patere autem cuilibet arbitror ex praedictis, fi et loco opopanacis fagapeno prius in pila ex aceto trito liquefactam refinam, propolim et adipem quampiam acriorem adjicias, ejusdem generis medicamentum futurum. Alterum vero mollius eft genus medicamentorum liquabilium, fed acetum non habet, quod refinis et propoli et fevis tantum praeparatur, cera quoque propter fpiffitudinem adjecta, ex cujus mixtura medicamentum tactui commodius redditur. Adeps porro tenuium partium acrisque efto, ficut leoninus et pardalinus et poft hos hyaenae et

τοῦ χηνείου τί δεῖ καὶ λέγειν, καὶ μάλιστα ὅταν ἐξ ἀγροικίας ὦσιν οἱ χῆνες; ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ ταύρου παλαιωθὲν ἐπιτήδειον εἰς ταῦτα καὶ τὸ τοῦ τράγου. μικτῆς γὰρ ὄντα φύσεώς τε καὶ δυνάμεως, ἐπειδὴ γεώδη τέ ἐστι καὶ δριμέα, τῷ χρόνῳ πρὸς τὸ δριμύτερον ἀποκλίνει παραπλησίως δηλονότι τοῖς πλείστοις τῶν παλαιουμένων. οὕτω γάρ τοι καὶ αὐτὸ τὸ χοίρειον στέαρ ἁπάντων ὂν μαλακώτατον ἐν τῷ χρόνῳ δριμύτητα προσκτᾶται. ταὐτὸν δὲ τοῦτο καὶ οἶνος καὶ ὄξος καὶ μέλι πέπονθεν, ἐν δὲ τῷ γένει τῶνδε τῶν φαρμάκων εἰσὶ καὶ οἱ μυελοί. κάλλιστος δ᾽ αὐτῶν ὅ τ᾽ ἐλάφειός ἐστι καὶ ὁ μόσχειος, πιτυαὶ δριμύτεραι τῶνδε. καὶ πλησίον ἤδη τοῦ σφοδροτέρου γένους τῶν φαρμάκων εἰσίν. ἔχειν οὖν ὑμᾶς ἀξιῶ καὶ τῶν τοιούτων τι φαρμάκων, ἵνα ὅταν ὑπό τινος τῶν ἰσχυρῶν φαρμάκων ἀμετρότερον δηχθὲν ἀγανακτήσῃ τὸ τετρωμένον μόριον, ἐλαίῳ προκαταντλήσαντες αὐτὸ τῶν τοιούτων τινὶ σκεπάζητε. παρηγορηθέντος γὰρ οὕτως αὐτοῦ, πάλιν ἐπὶ τὴν ἀγωνιστικὴν ἀγωγὴν ἐπανελθεῖν ἔξεστιν. ἐγὼ γοῦν, ἐπιλυθέντος ποτὲ τοῦ νευροτρώτου μορίου,

ursi. Sed de anserino quid attinet dicere, praesertim quum anseres rusticae fuerint? Quin et tauri vetustus adeps et hircinus huc convenit, nam quum mixtae naturae ac facultatis existant, temporis intervallo, quia terrestres acresque sunt, ad majorem acrimoniam declinant, similiter videlicet plurimis quae vetustescunt, sic namque et ipse porcinus adeps, omnium quum sit mollissimus, temporis processu acrimoniam acquirit. Idem vino, aceto et melli accidit. In horum autem medicamentorum genere sunt etiam medullae, longe vero praestat cervina et vitulina. Horum acrius coagulum et jam vehementiori medicamentorum generi propinquum existit. Itaque et hujusmodi aliquod medicamenti habere te consulo, ut quum a forti aliquo medicamento supra modum morsam partem vulneratam indignatam offenderis, oleo prius fotam hujusmodi quopiam contegas, sic namque placata ea, rursus ad acrem curandi modum redire poteris. Ego itaque dum partem in nervo vulneratam quan-

θεασάμενος ἠρεθισμένον τὸ τραῦμα παρόντος κατὰ τύχην ὑγροῦ φαρμάκου, τοῦ διὰ τῶν στεάτων ὠτικοῦ, θερμήνας ἐπ' ἀγγείου διπλοῦ, τοῦτο κατὰ τοῦ πεπονθότος ἐπιθεὶς μορίου, ταχίστην ὠφέλειαν ἐξ αὐτοῦ γενομένην εἶδον αὐτῇ τῇ τοῦ κάμνοντος αἰσθήσει, παραχρῆμα γὰρ ἀνώδυνος ἐγένετο καὶ μετὰ ταῦτα λυσάντων ἡμῶν αὐτὸ κατὰ φύσιν ἔχειν ἐφαίνετο.

[729] Κεφ. στ'. [Περὶ τοῦ διὰ κόπρου περιστερῶν συντεθειμένου φαρμάκου.] Τῶν ἐν τοῖς ἀγροίκων πύργοις περιστερῶν ἡ κόπρος ἐστὶ δριμεῖα καί ποτε αὐτῇ κατ' ἀγρὸν ἐχρησάμην ἐπὶ νευροτρώτου νεανίσκου. καὶ τοῦτο θεασάμενος ὁ προνοούμενος τοῦ χωρίου τούτου γεωργὸς, ἦν γὰρ οὐκ ἀσύνετος, ἀπομιμησάμενος ἀεὶ χρῆται καὶ θεραπεύει τοὺς τρωθέντας τὰ νεῦρα. ἔστι δὲ ἥ τε σύνθεσις καὶ ἡ χρῆσις ἡ αὐτὴ τῷ δι' εὐφορβίου φαρμάκῳ. τῶν ἄλλων ὡσαύτως ἐχόντων, ἀντὶ δὲ τοῦ εὐφορβίου τῆς κόπρου βαλλομένης. λείπεται δὲ ἡ κόπρος αὕτη τοῦ εὐφορβίου τῇ λεπτομερείᾳ καὶ διὰ τοῦτο ἐν ἀγροῖς ἐπὶ σωμάτων σκληρῶν ἐστι χρήσιμος, ἔμιξα δέ ποτε αὐτὴν καὶ τοῖς μεταλλικοῖς ἕνεκα πείρας, εὐ-

doque folviffem, vulnus irritatum contemplatus medicamentum liquidum forte fortuna praefens, quod ex adipe conftat, ad aures infcriptum, in vafe duplici calefactum affectae particulae illevi ac fubito inde auxilium ipfo aegrotantis fenfu acceffiffe percepi, quippe ftatim omnis dolor quievit, atque inde a nobis foluta fecundum naturam habere vifa eft.

Cap. VI. [*De medicamento ex columbarum ftercore confecto.*] Columbarum in rufticorum turribus agentium ftercus acre eft, quo interdum ruri ufus fum in adolefcente nervi vulnere affecto. Atque hoc agricola quum vidiffet, qui fundi curam gerebat, erat enim non imprudens, imitatus femper ufurpat et nervis vulneratis medetur. Porro compofitio et ufus idem eft medicamento ex euphorbio, aliis nimirum eodem modo habentibus, fed euphorbii loco ftercore indito. Verum ftercus hoc fubtilitate euphorbio cedit, eoque duris corporibus in agris ex ufu eft. Mifcui aliquando ipfum et metallicis experiundi gratia, ftatim a

θὺς ἀπ' ἀρχῆς συντρίβων αὐτοῖς δι' ὄξους ἐν ἡλίῳ, καθάπερ ἀρτίως εἶπον. καὶ πολὺ δριμύτερον ἐγένετο τὸ φάρμακον, ὥσπερ καὶ ὅταν ἰὸν ἄκαυστον λάβῃ.

Κεφ. ζ'. [Περὶ τοῦ διὰ βοτανῶν συντιθιμένου φαρμάκου.] Καὶ διὰ τῶν λεπτομερῶν βοτανῶν πρὸς τοὺς νευροτρώτους συνέθηκα φάρμακον, ἐν ἀρχῇ μὲν διὰ δικτάμνου καὶ ἀμαράκου καὶ ἀριστολοχίας μόνον, ὕστερον δὲ καὶ διὰ ἄλλων ἐμαυτοῦ πειρώμενος, εἰ καλῶς στοχάζομαι τῆς συνθέσεως αὐτῶν, καὶ πάντα τοῦ τέλους ἔτυχον. αἱ δ' ἐπιτήδειοι πρὸς τοῦτο βοτάναι πικραὶ γευομένῳ ἔστωσαν ἄνευ στύψεως, ἢ δριμεῖαι μὲν, οὐ μὴν ἀμέτρως γε. τοιαῦται δ' εἰσὶ πρὸς ταῖς εἰρημέναις τό τε μάρον καὶ τὸ ἀμάρακον καὶ τὸ πόλιον, ἀργεμώνη τε καὶ χαμαιπίτυς καὶ κενταύριον, ὅσας τ' ἄλλας ἐν τῇ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων διδασκαλίᾳ διῆλθον, ὥσπερ καὶ αἱ ῥίζαι τῶν τε ἀριστολοχιῶν ἁπασῶν καὶ δρακοντίου καὶ σικύου ἀγρίου καὶ βρυωνίας καὶ ἀλθαίας καὶ ἴρεως, ἀκόρου τε καὶ μήου καὶ ἀσάρου καὶ φοῦ καὶ γεντι-

principio cum eis terens ex aceto ad solem, sicut nuper docui, multoque acrius medicamentum evasit, quemadmodum et quum aeruginem vivam, id est non combustam, acceperit.

Cap. VII. [*De medicamento ex herbis composito.*] Insuper ex herbis tenuium partium ad nervos vulneratos medicamentum composui, initio quidem ex dictamno, amaraco et aristolochia tantum, postea vero et ex aliis, mei ipsius periculum faciens, an recte compositionem ipsorum conjectura assequerer, atque omnia quo volebam perduxi. Idoneae vero ad id herbae amaritudinem sine astrictione gustu referant vel acrimoniam quidem, non tamen immodicam; tales sunt praeter praedictas maron, amaracum, polium, argemone, chamaepitys, centaurium, quaeque ejus notae in simplicium medicamentorum doctrina commemoratae sunt, quemadmodum etiam radices omnium aristolochiarum, dracunculi, cucumeris agrestis, bryoniae, althaeae, iridis, acori, mei, asari, phu, gentianae et panacis, omnium

ανῆς καὶ πάνακος, πάντων γὰρ ἔχετε τῶν τοιούτων τὴν ὕλην ἐν τοῖς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ὑπομνήμασιν. οὐ μόνον δ' ἐπίστασθαι χρὴ τάς τε ῥίζας καὶ ὅλας τὰς βοτάνας κόπτοντας ἀκριβῶς διαττᾷν λεπτοτρήτοις κοσκίνοις, ἀλλὰ καὶ λειοῦν αὖθις ἐπιμελῶς, ὡς τὰ ξηρὰ κολλύρια μέχρι τοῦ χνοώδη γενέσθαι. τὸ παχυμερὲς γὰρ οὐδὲν ὀνίνησι τοὺς νευροτρώτους δεομένους φαρμάκων, ὡς εἴρηται, λεπτομερῶν. ἀνα(356)λαμβανέσθω δὲ κηρωτοειδεῖ τινι τὸ διατμηθέν τε καὶ λειωθὲν συμμετρίᾳ τὴν ἀναλογίαν ἐχούσῃ τὴν προειρημένην κατὰ τὸ εὐφόρβιον. ὅσον γὰρ ἐν ἐκείνῳ τοῦ διετοῦς εὐφορβίου, τοσοῦτον ἐν τούτοις δικτάμνου τε καὶ μήου καὶ ἀκόρου βλητέον, ὅσα τ' ἄλλα τούτοις ὁμοίως ἐστὶ θερμὰ γευομένοις. ὅσον δ' ἐν ἐκείνοις ἐστὶ τοῦ τριετοῦς, τοσοῦτον ἐν τούτοις ἀριστολοχίας, ἴρεως τε καὶ δρακοντίου καὶ γεντιανῆς, ὅσα τ' ἄλλα παραπλησίως τοῖσδε πικρά ἐστιν.

Κεφ. η'. [Περὶ τῶν πολυτελῶν σκευασιῶν τῶν πρὸς τοὺς νευροτρώτους φαρμάκων.] Οὐκ ἄχρηστον ἂν εἴη καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπίστασθαι φάρμακα. χρεία γὰρ αὐτῶν ποτε γίγνε-

enim id genus materiam in fimplicium medicamentorum commentariis expofui. At radices herbasque totas non modo feire oportet accurate contufas tennibus cribris fecernere, fed etiam denuo exacte laevigare, ut arida collyria quousque in pulverem redigantur. Nam quod craffis conftat partibus, nervos vulneratos nihil juvat, qui fubtilia, ut diximus, medicamenta requirunt. Caeterum concifum medicamentum laevigatumque liquido aliquo excipiatur cerati fpeciem habente ea fymmetria, quae in euphorbio prius indicata eft. Quantum enim in illo bimuli euphorbii, tantum iis dictamni, mei et acori injiciendum eft et quae his fimiliter calida guftu percipiuntur, quantum vero illis trimuli, tantum his ariftolochiae, iridis, dracunculi, gentianae, aliorumque id genus, quae perinde atque haec amara funt, immittemus.

Cap. [*De fumptuofis medicamentorum confecturis ad nervos vulneratos.*] Non ab re fuerit etiam ejusmodi medicamenta cognofcere, ufus enim ipforum quandoque

ται σπανιώτερον, ὥσπερ τῶν εὐτελῶν πολλάκις. ὅπου γάρ τις οὐ πλείους ἔχων πεντακοσίων μυριάδων ἀνὴρ φιλοφάρμακός τε καὶ φιλίατρος [730] οὐδενὶ τῶν εὐτελῶν ἠξίου χρῆσθαι, πολὺ μᾶλλον ἤτοι πλούσιός τις ἢ καὶ μόναρχος, εὐῶδές τε ἅμα καὶ πολλοῦ σκευαζόμενον ἀργυρίου βουληθήσεται τοιοῦτον ἔχειν φάρμακον. τοῦ δὲ ἱστορηθέντος μοι πλουσίου κατὰ τὸ πρῶτον τῶν περὶ τῆς διὰ τῶν σφυγμῶν προγνώσεως μέμνημαι χωρὶς ὀνόματος, ὥσπερ καὶ νῦν, ὁποῖός τις ἦν, ἐκ δυοῖν αὐτοῦ τοιῶνδε μαθήσῃ πράξεων. ἕλκος οἰκέτου κακόηθες ἐπειρᾶτο θεραπεύειν αὐτός. ὡς δὲ οὐδὲν ἤνυσεν, ἐνεχείρισεν ἐμοὶ τὸν ἄνθρωπον, ἰδών τε θεραπευθέντα τοῦ φαρμάκου τὴν γραφὴν ᾔτει μὴ γιγνώσκων πολλὰς μὲν εἶναι διαφορὰς τῶν κακοήθων ἑλκῶν, πολλὰς δὲ τῶν φαρμάκων, ἀλλ' οἰόμενος ἓν φάρμακον δύνασθαι θεραπεύειν ἅπαντα. μὴ γοῦν μήτε τεχνικῶς αὐτῷ χρωμένου τοῦ προσφέροντος, ὡς ἤκουσεν ἐκ τίνων συνέκειτο, καὶ ἦν ἅπαντα εὔωνα, τοῦτο μὲν, ἔφη, τοῖς προσαίταις φύλαττε, τῶν πολυτελεστέρων δέ τι δίδαξόν με. καὶ μέντοι καὶ παιδαρίου χρονίαν ἐν ὠσὶ διά-

fed rarius incidit, quemadmodum fimpliciorum frequenter. Ubi enim quispiam medicamentorum medicinaeque ftudiofus, non plura quingentis myriadibus habens, ullo fimpliciore uti dedignabatur, multo magis vel dives aliquis vel monarcha odoratum fimul et quod multa conftet pecunia, volet habere medicamentum. Porro dives citatus, cujus in primo de praecognitione ex pulfibus fuppreffo nomine memini, quemadmodum et nunc, qualis erat ex duabus ipfius actionibus hujusmodi condifces. Ulcus famuli malignum ipfe fanare conabatur, ubi autem nihil promovit, mihi hominem tradidit ac quum videret curatum, medicamenti fcripturam poftulabat, nefciens multas quidem malignorum ulcerum effe differentias, multas item medicamentorum, fed arbitratus unum medicamentum omnibus poffe mederi. Quum igitur qui applicabat neque artificiofe ipfo uteretur, poftquam audivit quibus conftaret, effentque omnia vilis pretii, hoc, inquit, mendicis ferva, me autem fumptuofius aliquod doceto. Quin etiam puellum diu ex auribus labo-

θεσιν ἔχοντος, ὡς αὐτὸς ἐπὶ πολλοῖς οἷς ἐχρήσατο φαρμάκοις ἄνευ μεθόδου μηδὲν ὤνησεν, ἐμοὶ κἀκεῖνο τὸ παιδάριον ἐκέλευσε προσαχθῆναι θεραπευθησόμενον. ὕστερόν τε γνοὺς αὐτὸ διά τινος τῶν ἐπιτυχόντων θεραπευθὲν, οὐκ ἠξίωσε λαβεῖν τοῦ φαρμάκου τὴν γραφήν. οὗτος τοίνυν αὐτὸς ἑωρακὼς πολλὰς τῶν νευροτρώτων, ἀποκοπέντας τε δακτύλους καὶ σαπέντας, ἐνίους δὲ καὶ τελευτήσαντας ἢ κυλλωθέντας, εἶτα γνοὺς ὅτι μηδεὶς ἐκινδύνευσε τῶν ὑπ᾽ ἐμοῦ θεραπευθέντων, ἅπαντες δὲ διὰ ταχέων ὑγιεῖς ἐγένοντο, φάρμακον ἠξίου τι παρ᾽ ἐμοῦ λαβεῖν εὔπνουν τε ἅμα καὶ πολυτελὲς, ᾧ τοὺς νευροτρώτους δυνήσεται θεραπεύειν. ἐγὼ δὲ πολλὰς ἤδη πολλάκις ἐδεδώκειν ἑταίροις τε καὶ φίλοις ἰατροῖς γραφὰς αὐτοσχεδίους κατὰ τὴν προγεγραμμένην μέθοδον, ὅπως ὑπὸ τῶν ἐκβάσεων ὁ τῆς συνθέσεως αὐτῶν λόγος βεβαιῶται. πολυτελὲς δ᾽, οἷον ἐκεῖνος ἐβούλετο, πένησιν ἀνθρώποις οὐκ ἂν ἔδωκα νομίζων ἄμεινον εἶναι διὰ τῶν εὐπορίστων γίγνεσθαι τὰς ἰάσεις. ὡς οὖν ὁ πλούσιος ἠξίωσεν εὔπνου τε καὶ πολυτελοῦς φαρμάκου λαβεῖν τινα σύνθεσιν, ἔδωκα πλείους

rantem, ubi ipſe multis, quibus uſus erat medicamentis citra methodum, nihil attuliſſet praeſidii, nobis quoque curandum adduci praecepit, poſteaque audiens re quadam vili puerum ſanatum, non poſtulavit a me medicamenti ſcripturam. Hic igitur ipſe contemplatus, multis, quibus nervi vulnerati erant, digitos et abſciſſos et putrefactos, quosdam vero periiſſe vel mancos redditos, deinde intelligens nullum ex eis, qui a me curati eſſent, periclitatum, omnes vero celeriter ſanos evaſiſſe, medicamentum cupiebat aliquod a me accipere odoratum ſimul et ſumptuoſum, quo nervorum vulnera poſſet ſanare. Ego ſane multas jam ſaepe tum familiaribus tum amicis medicis ſcripturas juxta praedictam methodum ex tempore compoſitas tradideram, ut experimentis compoſitionis ipſorum ratio confirmaretur, ſumptuoſum vero, cujusmodi ille volebat, pauperculis hominibus nullum utique dedi ratus melius eſſe remedia ex paratu facillimis componi. Cum igitur dives ille odori ſumptuoſique medicamenti compoſitionem aliquam ſibi dari peti-

αὐτῷ γραφὰς κατὰ τὴν προειρημένην μέθοδον ποιήσας, ὧν πειραθῆναι σπεύδων ἐκεῖνος ἐκέλευσε τοῖς ἐλευθέροις τε καὶ δούλοις ἀναζητεῖν αὐτῷ νευροτρώτους. ἐνεργησάντων δὲ τῶν φαρμάκων ὑπὲρ ἅπασαν ἐλπίδα, πρῶτον μὲν ἐπήνεσεν ὡς ἀφθόνως αὐτῷ κοινωνήσαντά με τῶν γραφῶν, εἶτα καὶ δώροις ἐτίμησε, καὶ γὰρ ἦν ἕτοιμος καὶ εἰς τὰ τοιαῦτα. τῶν δοθέντων δ᾽ αὐτῷ φαρμάκων ἡ σύνθεσις ἦν τοιάδε. ♃ κινναμώμου, δικτάμνου καὶ μάρου ἀνὰ ἑκάστου δραχμὰς μ΄. καὶ γὰρ εὐώδη καὶ λεπτομερῆ ταῦτ᾽ ἔστι. τὸ δὲ ἀμάρακον ὡς οὐκ εὐῶδες ἐνενόησα μηδ᾽ ὅλως μιγνύειν. εἶτ᾽ ἐπεὶ δυσπόριστον ἦν ἐν Ῥώμῃ, καθάπερ καὶ τὸ μάρον, ἑώρων δὲ ἐκεῖνον χαίροντα τοῖς δυσπορίστοις ὥσπερ γε καὶ τοῖς πολυτελέσι, προσέθηκα τῇ γραφῇ κἀκείνου βραχύ τι μέρους ἑνὸς, ὡς οἶμαι τέταρτον ἢ πέμπτον. ταῦτα κοπέντα καὶ σηθέντα λεπτοτρήτῳ κοσκίνῳ μιγνύειν ἐκέλευσα κηρωτῇ δι᾽ ὀποβαλσάμου τοῦ ἀρίστου καὶ κηροῦ Τυῤῥηνικοῦ. σύμμετρον δ᾽ ἐστοχασάμην εἶναι τοῦ κηροῦ μὲν ὀκτὼ ποιήσασθαι μέρη,

iſſet, plures ei ſcripturas donavi praedicta methodo factas, quas ille cum experiri feſtinaret tum liberis tum ſervis, nervis vulneratos ſibi conquirere injunxit, medicamentis autem ſupra omnem ſpem operatis primum ſane me laudavit, ut qui citra invidiam ac liberaliter ſcripturas ei communicaverim, poſtea etiam donis proſequutus eſt, etenim ad hujusmodi quoque officia promptus erat. Porro medicamentorum, quae ei dederam, confectura eſt talis. ♃ Cinnamomi, dictamni, mari, ſingulorum drach. xl. Haec namque odorata ſunt et tenuium partium. At amaracum quaſi non boni odoris nequaquam miſcere cogitavi, deinde quoniam Romae aegre poterat inveniri ſicut et marum, videbam autem illum aegre parabilibus gaudere, quemadmodum et ſumptuoſis, appoſui ſcripturae etiam illius pauxillum quiddam partis unius, ut puto quartam vel quintam portiunculam. Haec contuſa cribroque ſubtiliſſimo ſecreta miſcere juſſi cerato ex opobalſamo optimo et cera Tyrrhenica facto, commodum vero eſſe conjeci, ſi cerae partes octo,

τοῦ δὲ ὀποβαλσάμου δέκα. χάριν δὲ τοῦ μὴ ψαθυρὸν εἶναι τὸ φάρμακον, ἀλλ' ἡνωμένον πως ἑαυτῷ, καὶ τῆς τερμινθίνης ῥητίνης ἔμιξα μέρος ἓν οὔσης καὶ αὐτῆς εὐώδους, ὅταν ᾖ καλλίστη. γενναιότερον δ', ὡς ἔφην, εἰ βούλοιο ποιῆσαι τὸ φάρμακον, οὐχ ἓν μέρος ἑκάστης τῶν εἰρημένων βοτανῶν ἐμβάλλῃς, ἀλλὰ πλέον, ὡς ἓν καὶ ἥμισυ γενέσθαι. τοῦτ' οὖν ὑπὸ τῆς πείρας ἐμαρτυρήθη τὸ φάρμακον. [731] ἕτερον δὲ δεύτερον ἐπ' αὐτῷ διὰ τῆς αὐτῆς κηρωτῆς καὶ ὀποῦ τοῦ Κυρηναίου συντεθὲν, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν τῷ εὐφορβίῳ τῆς μίξεως γενομένης, ἄλλο τε τρίτον ἐκ τῆς μίξεως ἀμφοῖν συντεθὲν καὶ τὸ τέταρτον ἐπ' αὐτοῖς τῆς στακτῆς σμύρνης προσλαβόν. ἐφ' ὧν δὲ γυμνόν ἐστι τὸ νεῦρον, ἐπὶ τούτων τὴν μὲν κηρωτὴν ἐκ κηροῦ τοῦ καλουμένου μυρεψικοῦ καὶ μύρων τῶν παρὰ Ῥωμαίοις ὀνομαζομένων σπικάτου καὶ φουλιάτου συνέθηκα. δωδέκατον δ' αὐτῇ μέρος ἔμιξα πομφόλυγος, εἴτε πεπλυμένου λέγειν ἐθέλοις ἀῤῥενικῶς, εἴτε πεπλυμένης θηλυκῶς· οὐδὲν γὰρ ὁπωτέρως ἂν εἴποις οὔτ' ὠφελήσεις οὔτε βλάψεις τὸ φάρμακον. ἔστι δέ σοι καὶ διὰ

opobalfami decem receperit. At ne friabile medicamentum foret, fed fibi cohaerens unitumque, etiam refinae terebinthinae, quae et ipfa eft odorata, modo fit optima, partem unam adjeci. Verum fi generofius, ut dixi, medicamentum facere proponas, non unam cujusque herbae commemoratae partem immittas, fed amplius, ut una et femis fiat. Hoc igitur ab experientia probatum eft medicamentum. Alterum praeterea ex eodem cerato et liquore Cyrenaeo compofitum, mixtura proportione euphorbii facta. Tertiumque aliud ex ambobus mixtis confectum. Quartum deinde quod ftacten myrrham accepit. In quibus autem nervus nudus eft, ibi ceratum ex cera, quae myrepfice, id eft *unguentaria* vocatur, et unguentis apud Romanos dictis fpicato et foliato compofui, duodecimam partem pompholygis ei admifcens five eloti mafculino genere five elotae foeminino malis dicere, nihil enim quomodocunque dicas vel praefidii vel nocumenti medicamento afferes. Licet autem tibi et ex

τοῦ Τυῤῥηνικοῦ κηροῦ σκευάζειν αὐτό. πάρεστι δὲ καὶ χωρὶς τῶν εἰρημένων μύρων τὸν μὲν Τυῤῥηνικὸν κηρὸν τῆξαι διὰ νάρδου καλῆς ἐπὶ διπλοῦ δηλονότι σκεύους, κοινὸν γὰρ τοῦτο ἐπὶ πάντων τῶν μύρων. ξυσθείσῃ δὲ τῇ κηρωτῇ μίξεις νάρδου στάχυος καὶ ἀμώμου καὶ φύλλου μαλαβάθρου καὶ πομφόλυγος πεπλυμένου τὸ ἴσον ἑκάστου. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν νύξεων, ὡς εἴρηται, δριμυτέρων ἐστὶ χρεία φαρμάκων ἀνεῳγμένον ἀεὶ φυλαττόντων τὸ τραῦμα. τοῖς γεγυμνωμένοις δὲ τὰ μετρίαν στύψιν ἔχοντα μετὰ διαφορητικῆς ἀδήκτου δυνάμεως προσφέρεσθαι χρή. στύψεως δὲ μέτεστι μέν τι καὶ τῷ ἀμώμῳ, μᾶλλον δ᾽ αὐτοῦ τῷ τε τῆς νάρδου στάχυϊ καὶ τῷ τοῦ μαλαβάθρου φύλλῳ.

Κεφ. θ΄. [Περὶ τῶν τοῖς ἄλλοις ἰατροῖς εἰρημένων φαρμάκων ἐπὶ τῶν νευροτρώτων.] Τὴν μὲν ὅλην ἀγωγὴν τῆς θεραπείας τῶν νευροτρώτων, ἣν ἐγὼ κατά τινα πρόνοιαν θεῶν ἐποίησα, τῶν πρὸ ἐμοῦ πρεσβυτέρων οὐδεὶς ἔγραψε. φάρμακα μέντοι τινὰς νευροτρωτοὺς θεραπεύειν ἐπαγγελλόμενα συνέθεσαν ἄνευ διορισμοῦ τε καὶ τρόπου χρήσεως ποι-

Tyrrhenica cera ipſum praeparare. Nec prohibet quicquam ſine praedictis unguentis Tyrrhenicam ceram ex nardo proba liquefacere, in duplici nempe vaſculo, quod in omnibus unguentis commune eſt. At raſo cerato, ſpicae nardi, amomi, folii malabathri et pompholygis eloti pares ſingulorum portiones miſcebis. Etenim in puncturis, ſicut praedictum eſt, acrioribus medicamentis eſt opus, quae vulnus apertum perpetuo ſervent, denudatis autem mediocri aſtrictione cum digerendi virtute absque morſu praedita afferre convenit. Quamquam et amomum aſtrictionis ſit aliquatenus particeps, magis autem ipſo nardi ſpica et malabathri folium.

Cap. IX. [*De medicamentis ab aliis medicis adverſus nervorum vulnera proditis.*] Univerſam nervorum vulnera curandi rationem, quam ego deorum quadam providentia compoſui, nullus ante me conſcripſit, medicamenta tamen, quae nervorum vulnera quaedam curare promitterent, compoſuerunt ſine diſtinctione et vario utendi modo

κίλου μήτε τὴν ἐπὶ τῶν στενῶν νυγμάτων ἀγωγὴν, ὁποία τις ἔσοιτο δηλώσαντες μήτε τὴν ἐπὶ τῶν εὐρυτέρων τρώσεων ἢ γεγυμνωμένου νεύρου ἢ τένοντος ἢ τεθλασμένου. πολὺ δὲ μᾶλλον, οὐδ᾽ εἰ φλεγμαῖνον ἤδη τὸ πεπονθὸς εἴη μόριον ἢ καὶ πλησίον ἥκει γαγγραινώσεως. ἕνα δέ τινα τῶν καθ᾽ ἡμᾶς ἰατρῶν εὗρον χρώμενον φαρμάκῳ, παραπλησίως τοῖς ὑπ᾽ ἐμοῦ διὰ τῶν μεταλλικῶν σκευαζομένοις, ἀδιορίστως μὲν καὶ αὐτόν. ἀλλ᾽ ἐπεὶ δι᾽ ὀλίγων τῶν αὐτοφυῶν ἐπυθόμην αὐτὸ συγκεῖσθαι, τὸ δ᾽ ἐκ τῶν πολλῶν σύνθετον ἐγὼ κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἤμην ἐσκευακὼς, ἐνενόσυν ἀφελὼν τὰ πλείω καὶ δι᾽ ὀλίγων ἄλλο συνθεὶς αὖθις ἐπισκέψασθαί τε καὶ βασανίσαι διὰ τῆς πείρας, εἴτε πολλῷ τινι τοῦ πολυμιγμάτου φαίνοιτο λειπόμενον εἴτε ὀλίγῳ. περὶ παν(357)τὸς οὖν ἐποιησάμην καὶ τοῦ παρὰ τοῦ καθ᾽ ἡμᾶς ἰατροῦ λαβεῖν τὴν γραφὴν καὶ παραχρῆμα σκευάσας παραπλήσιον ἔχον εὗρον ἐπαγγελίαν τε καὶ δύναμιν αὐτὸ τῷ ποικίλῳ. τούτου μὲν οὖν ἡ γραφὴ ἡ τῆς συνθέσεώς ἐστι τοιάδε. ℞ κηροῦ οὐγγίας στ΄. ἐλαίου οὐγγίας θ΄. μίσυος ∠ στ΄. χαλκί-

neque in anguftis punctibus fanandi rationem, qualis futura effet, indicantes, neque in latioribus vulneribus vel denudato nervo vel tendine vel contufo, multo minus fi pars affecta phlegmone infeftaretur vel etiam gangraena propemodum. Porro unum quendam noftrae aetatis medicum medicamento utentem vidi, perinde ac meis ex metallicis praeparatis, indiftincte quidem et ipfum, quoniam vero ex paucis fponte nafcentibus ipfum componi audieram, quod autem multis conftat, ego illo tempore praeparaveram, cogitavi pluribus ademptis aliud rurfus ex paucis compofitum infpicere ac experientia inquirere, multone ab eo, quod varia mixtura paratur, inferius effe videretur an paulo. Quovis igitur modo curavi etiam medicamenti, quod medicus noftrae aetatis habebat, fcripturam accipere et ftatim fimile praeparatum eadem et ipfum polliceri et praeftare, quae varium illud, comperi. Hujus igitur compofitio in hunc modum fcripta erat. ℞ Cerae ℥ vj; olei ℥ ix,

τεως ∠ α΄. λεπίδος χαλκοῦ οὐγγίας β΄ S″. λιβανωτοῦ οὐγγίαν α΄ S″. χαλβάνης οὐγγίαν α΄. ἐν ὄξει δριμεῖ προλελειωμένοις τοῖς μεταλλικοῖς ἐπιμελῶς τακέντα καταχύσαι τὰ τηκτὰ, τουτέστι τὸν κηρὸν καὶ τὴν χαλβάνην. τοῦτο τὸ φάρμακον οὐκ οἶδα τίς ὁ συνθήκας ἐστίν. οὔτε γὰρ παρ᾽ Ἀσκληπιάδη τῷ φαρμακίωνι τὴν γραφὴν εὗρον, οὔτε παρὰ Πετρωνᾶ οὔτε παρ᾽ Ἀνδρομάχῳ, καίτοι πάντων τῶν πρεσβυτέρων ἰατρῶν ἄριστα φάρμακα γραψάντων. εὔδηλον δ᾽ ὅτι μήτε παρὰ Ἥρᾳ τῷ Καππαδόκι, μηδὲ Μαντίᾳ, μηδὲ Ἡρακλείδῃ τῷ Ταραντίνῳ, [732] πολλὴν ἐμπειρίαν φαρμάκων ἐσχηκόσιν· ἀλλ᾽ οὐδὲ τοῖς περὶ τὸν Ἀρχιγένην, Φίλιππον ἤ τινα τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. καὶ Σωρανῷ δὲ τὰ περὶ φαρμάκων γεγραμμένα ἀναγνοὺς ἅπαντα καὶ Μενεκράτει καὶ Κρίτωνι καὶ Δαμοκράτει καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσοι δόξαν ἴσχουσιν ἐπὶ τῇ γνώσει τῶν φαρμάκων παρ᾽ οὐδενὶ τουτὶ τὸ γεγραμμένον ἄρτι φάρμακον εὗρον. ἃ δ᾽ ἐστὶ παρὰ τοῖς ἀνδράσιν οἷς εἶπον ἐφεξῆς γεγραμμένα δηλώσω, τὴν ἀρχὴν δὲ ἀπὸ τοῦ φαρμακίωνος Ἀσκληπιάδου ποιήσομαι κατὰ τὸ τρίτον τῶν ἐντὸς

misyos drach. vj, chalcitidis drach. j, squamae aeris ℥ ij ß, thuris unciam j ß, galbani unciam unam. Quae liquari possunt, hoc est cera et galbanum, liquefacta metallicis in aceto acri prius accurate tritis superfunduntur. Hoc medicamentum haud scio quis composuerit, neque enim apud Asclepiadem pharmacionem scripturam inveni, nec apud Petronam nec Andromachum, etsi omnes antiquiores medici optima medicamenta conscripserint. Plane autem constat nec apud Heram Cappadocem nec Mantiam nec Heraclidem Tarentinum reperiri qui magnam medicamentorum experientiam habuerunt, imo nec apud Archigenem aut Philippum aut apud aliquem ejus discipulum. Insuper Sorani libris de medicamentis perlectis omnibus, item Menecratis, Critonis, Damocratis et aliorum, qui medicamentorum cognitione claruerunt, apud nullum hoc modo citatum medicamentum comperi. Quae vero apud viros jam dictos habentur, deinceps scripta indicabo ac initium a pharmacione Asclepiade facturus sum, qui in tertio interiorum medica-

Ed. Chart. XIII. [732.] Ed. Baſ. II. (357.)

φαρμάκων, ἃ καὶ Μαρκέλλας ἐπιγράφει κατὰ λέξιν οὕτως γράψαντος. Ἀνδρομάχου Αἰγυπτία ἔναιμος τραυματικὴ, ὡς Ἀσκληπιάδης ἀναγράφει. ποιεῖ πρὸς νεύρων διακοπὴν καὶ μυῶν, ποιεῖ πρὸς νύγματα, περιθλάσεις, παρατρίμματα, λυγίσματα, ποιεῖ πρὸς ἀποστήματα. ἔστι δὲ καὶ ὀφθαλμιώντων παρακόλλημα. ποιεῖ κεφαλαλγικοῖς καὶ πρὸς πολλὰς διαθέσεις χρήσιμόν ἐστι τὸ φάρμακον. ♃ λιθαργύρου, κηροῦ ἀνὰ < ρμδ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < οβ΄. τερμινθίνης < λϛ΄. ἐρίων οἰσυπηρῶν κεκαυμένων < ιβ΄. λεπίδος χαλκοῦ < η΄. λεπίδος στομώματος < η΄. λιβάνου < η΄. ἀριστολοχίας στρογγύλης < η΄. ἐλαίου κικίνου κο. γ΄. ἕψε λιθάργυρον, ἔλαιον, καὶ ὅταν μεταβάλλῃ, ἐπίβαλλε κηρὸν, ῥητίνην. καὶ ὅταν ἀμόλυντον γένηται, ἐπίβαλλε ἀμμωνιακὸν πλατύνας, καὶ τότε τὰ οἰσυπηρὰ ἔρια καὶ τὰ λοιπά. τοῦτο τὸ φάρμακον ὅσῳ πολυχρηστότερον ἐγένετο, προσλαβὸν τὴν λεπίδα τοῦ στομώματος, οὕτω φαυλότερον ἐπὶ τῶν νευροτρώτων ἐγένετο. εἰ μὲν γὰρ νύγμα μόνον εἴη, καὶ ἡ τοῦ χαλκοῦ λεπὶς περιττή. χωρὶς γὰρ τοῦ προλελειῶσθαι χρόνῳ

mentorum, quas etiam Marcellas inſcribit, hunc in modum docet. *Andromachi Aegyptia ad vulnera eruenta, ut Aſclepiades praeſcribit. Facit ad nervos, muſculosque praecifos, item ad punctus, contuſiones, attritus, artus fractos. Valet etiam ad abſceſſus, eſt item lippientibus collyrium, juvat capite dolentes et ad multas diſpoſitiones utile eſt remedium.* ♃ Argenti ſpumae, cerae, ſingulorum drach. cxliv, guttae ammoniaci drach. lxxij, terebinthinae drach. xxxvj, lanae ſuccidae combuſtae drach. xij, ſquamae aeris drach. viij, ſquamae ſtomomatis drach. viij, thuris drach. viij, ariſtolochiae rotundae drach. viij, olei ricinini heminas iij. Argenti ſpuma et oleum incoquuntur, ac ubi mutata fuerint, cera reſinaque adjicitur, quam non inquinant, ammoniacum indas dilatando et tunc lanas ſuccidas ac reliqua. Hoc medicamentum quanto utilius ex ſtomomatis ſquama evaſit, tanto deterius ad nervorum vulnera factum eſt; ſi namque punctus ſolum fuerit, etiam aeris ſquama ſupervacua eſt. Quippe nullum metallicum his conducit,

πλείονι δι' ὄξους δριμέος· οὐδὲν τῶν μεταλλικῶν ἐπὶ τούτων χρήσιμον. ἐπὶ μέντοι τῶν γεγυμνωμένων νεύρων καὶ τενόντων ἀγαθὸν ἂν εἴη φάρμακον. εἰ δὲ καὶ ἤδη φλεγμαίνει, τήκειν αὐτὰ προσήκει διὰ ῥοδίνου καὶ οὕτως ἐμμότῳ χρῆσθαι. χωρὶς δὲ τοῦ φλεγμαίνειν εὐθέως ἐν ἀρχῇ βελτίω τὰ μαλακώτερα καὶ ὑγρότερα τῶν φαρμάκων ἐστὶ τῶν σκληροτέρων τε καὶ ξηροτέρων. καὶ βέλτιόν ἐστι χρῆσθαι τετηκόσιν αὐτοῖς ἔν τινι τῶν διαφορητικῶν ἢ παρηγορικῶν. λέγω δὲ διαφορητικὰ μὲν τό τε παλαιὸν ἔλαιον καὶ τὸ κίκινον καὶ τὸ σικυώνιον, παρηγορικὰ δὲ τό τε ῥόδινον καὶ τὸ χαμαιμήλινον καὶ τὸ διὰ τῆς ἀλθαίας. ἰσχυρότερα δὲ τούτων καὶ διὰ τοῦτο σώμασι σκληροτέροις ἁρμόττοντα τό τε διὰ τοῦ σικύου τοῦ ἀγρίου τῆς ῥίζης ἐναφεψημένης τῷ ἐλαίῳ καὶ τὸ διὰ τῆς ἴρεως καὶ βρυωνίας καὶ ἄρου, καὶ τούτων ἰσχυρότερόν ἐστι τὸ διὰ τοῦ δρακοντίου καὶ ἀριστολοχίας καὶ πάνακος. ἐγὼ δὲ πολλάκις ἐχρησάμην καὶ τῷ διὰ τῆς ἐλάτης σπέρματος ἐλαίῳ καὶ τῷ διὰ τοῦ τῶν αἰγείρων ἄνθους, ἀποβρέχω γὰρ ἐν ἐλαίῳ Σαβίνῳ ταῦτα χρόνῳ πλείονι. ταῦτα μὲν οὖν ὅσα νῦν εἴρηκα περὶ τῆς χρήσεως τῶν τοιούτων

nifi prius ex aceto acri pluribus diebus laeve factum fuerit, quamquam in nudis nervis et tendonibus bonum fuerit remedium. At fi jam phlegmone conjuncta eft, liquare ea ex rofaceo convenit et fic illito linamento uti; ubi vero non adeft phlegmone, molliora humidioraque ftatim ab initio potiora funt medicamentis durioribus ac ficcioribus, praeftatque liquata ipfa in digerente quodam vel mitigatorio medicamento ufurpare. Voco digerentia quidem vetus oleum et ricininum et ficyonium, mitigatoria autem rofaceum, chamaemelinum et quod ex althaea conficitur. His fortiora eoque durioribus corporibus magis idonea funt, quod ex cucumeris agreftis radice in oleo decocta et quod ex iride, bryonia et aro paratur. His valentius eft ex dracunculo, ariftolochia et panace factum. Porro nos frequenter etiam ex abietis femine, oleo, item ex populi flore confecto ufi fumus, nam haec diutius fabino oleo intingimus. Quae igitur de ejusmodi medicamentorum ufu dicta funt

φαρμάκων, ἀξιῶ μεμνημένους ὑμᾶς ἐπὶ τἄλλα τὰ ῥηθησόμενα μεταφέρειν. ἐγὼ δὲ ὅπερ ὡρμήθην πρᾶξαι ποιήσω. προσθήσω γὰρ καὶ ἄλλα φάρμακα τῆς αὐτῆς δυνάμεως, ὁποῖόν ἐστι καὶ τὸ ἐφεξῆς τῷ προειρημένῳ γεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ἀσκληπιάδου κατὰ λέξιν οὕτως ἔχον. Κλαυδίου Φιλοξένου χειρουργοῦ Αἰγυπτία πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ♃ λιθαργύρου, κηροῦ ἀνὰ ∠ ρξ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ π. προπόλεως ∠ μ. ῥητίνης ξηρᾶς, τερμινθίνης, λεπίδος χαλκοῦ, λιβάνου ἀνὰ ∠ ιστ. ἐρίων οἰσυπηρῶν κεκαυμένων, λεπίδος στομώματος ἀνὰ ∠ η. ὀποπάνακος ∠ δ. κίκεως κο. γ. πρόδηλον οὖν ὅτι καὶ τοῦτο τὸ φάρμακον ὅμοιόν τέ ἐστι τῷ προγεγραμμένῳ καὶ τρόπον τῆς χρήσεως ἕξει τὸν αὐτὸν τῷ μικρῷ πρόσθεν ὑπ' ἐμοῦ γεγραμμένῳ. καὶ μέντοι καὶ κατὰ ταύτας τὰς δύο ἐμπλάστρους, ἄλλην [733] τρίτην ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης οὕτως εἰπὼν κατὰ λέξιν. κιῤῥὰ ἡ τοῦ Ἁλιέως. ποιεῖ πρὸς τὰ ἔναιμα τῶν τραυμάτων καὶ νεύρων διακοπάς. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ παλαιὰ καὶ δυσεπούλωτα καὶ ῥευματικὰ τῶν ἑλκῶν. ἔστι δὲ καὶ μαλακτικὴ ἀγαθὴ,

vos memoriter fervantes ad alia, quae explicanda veniunt, traducere operae pretium effe arbitror. Quod autem nobis inftitutum erat facere, aggrediemur; apponemus enim et alia ejusdem facultatis medicamenta, quale eft et quod ab Afclepiade poft praedictum his verbis fcriptum eft: *Claudii Philoxeni chirurgi Aegyptium ad praedicta vitia.* ♃ Argenti fpumae, cerae, fingulorum drachmas centum fexaginta, guttae ammoniaci drachmas octoginta, propoleos drachmas quadraginta, refinae ficcae, terebinthinae, fquamae aeris, thuris, fingulorum drach. xvj, lanae fuccidae combuftae, fquamae ftomomatis, fingulorum drach. viij, opopanacis ʒ iv, ricini heminas iij. Hoc igitur medicamentum fuperiori effe fimile omnibus apparet et utendi modum eundem cum nuper a me citato habebit. Quin etiam ad haec duo emplaftra aliud tertium Afclepiades fic ad verbum inquiens tradidit: *Gilvum Haliei. Facit ad cruenta vulnera et nervos praecifos, item ad vetera cicatricem aegre ducentia et fluentia ulcera. Quin et probe emollit duritias, maxime in*

μάλιστα δὲ τῶν περὶ τοὺς μασθοὺς γιγνομένων σκληρίων. χρώμεθα δὲ αὐτῇ καὶ ἐπὶ τῶν κυνοδήκτων καὶ ἀνθρωποδήκτων· ἄκρως ποιεῖ καὶ πρὸς τρυγόνων θαλασσίων καὶ δρακόντων καὶ τῶν ἄλλων χαλεπῶν ἰχθύων πληγάς. καὶ καθόλου ἐστὶν ἡ δύναμις θαυμαστή. ♃ λιθαργύρου, κηροῦ ἀνὰ ∠ ρ΄. τερμινθίνης, μάννης, λιβάνου, χαλβάνης, μίλτου Σινωπίδος ἀνὰ ∠ η΄. ἐλαίου ξε. α΄. οὔτε αὐτὸς οὖν Ἀσκληπιάδης ἐπὶ νυγμάτων τῶν εἰς τένοντας καὶ νεῦρα ἐπαγγέλλεται τὸ φάρμακον εἶναι χρήσιμον, ἀλλὰ πρὸς τὰς τῶν νεύρων φησὶ διακοπὰς, ὅταν δηλονότι μεῖζον γένηται τὸ τραῦμα καὶ γυμνὸν φαίνηται τὸ νεῦρον. ἐπιτηδειότερα γάρ ἐστι τηνικαῦτα τὰ μετρίας τε καὶ παρηγορικῆς δυνάμεως φάρμακα. τοιοῦτον δέ ἐστι καὶ τὸ νῦν εἰρημένον ὑπ᾽ αὐτοῦ. ταύτας μὲν οὖν τὰς τρεῖς ἐμπλάστρους ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψεν ἐγγύς τι τῆς μέσης χώρας τοῦ βιβλίου. πρὸ αὐτῶν δὲ ἀνωτέρω πολύχρηστον καὶ ἄλλο ἔμπλαστρον ἔγραψεν, ἄμεινον δὲ τῶν τριῶν τούτων, ὡς πρὸς τὰς τῶν νεύρων διακοπὰς καὶ διαφθοράς. ἡ δὲ λέξις αὐτὴ, καθ᾽ ἣν ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψεν, ἔστιν ἥδε. Μοσχίωνος καταγματική. φάρμακον ἐπι-

mammis oborientes. Utimur eo ad canum hominumque morſus. Summe facit ad paſtinacae, draconis, aliorumque ſaevorum piſcium ictus. In totum virtutem habet mirabilem. ♃ Argenti ſpumae, cerae, ſingulorum drachmas centum, terebinthinae, mannae, thuris, galbani, minii ſinopici, ſingulorum drachmas octo, olei ſextarium unum. Nec ipſe ergo Aſclepiades hoc medicamentum ad punctus tendinum ac nervorum, ſed ipſis praecifis utile eſſe promittit, quum videlicet majus vulnus extiterit et nervus nudus appareat, quippe aptiora tunc ſunt medicamenta, quae mitigatoriam et mediocrem vim obtinent, cujus generis eſt nuper ab ipſo citatum. Itaque haec tria emplaſtra in medio fere libro Aſclepiades produxit, ſuperius etiam aliud multiplicis quidem uſus emplaſtrum, melius autem iis tribus ceu ad nervos praecifos corruptosque tradidit. Verba Aſclepiadis ita habent. *Moſchionis catagmaticum. Valet ad recentia vul-*

τετευγμένον πρὸς τὰ νεότρωτα καὶ διακοπὰς τῶν νεύρων καὶ τὰς μετὰ θλάσεως διαιρέσεις. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ μετὰ τραύματος κατάγματα· καὶ γὰρ τοῖς τραύμασι βοηθεῖ καὶ πωροῖ τὰ ὀστέα μετὰ τῆς δεούσης ἐπιδέσεως ἐπιτιθεμένη καὶ τοῖς ἀρχομένοις ὑδρωπικοῖς. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς διδύμων περιθλάσεις. σταφιδοῖ καὶ τὰς περὶ τὴν ἕδραν ἐξοχάς. ποιεῖ καὶ πρὸς ῥαγάδας βουτύρῳ ἐνιεμένη. ποιεῖ καὶ πρὸς βρογχοκήλας, διαλύει πᾶσαν σκληρίαν, ποιεῖ πρὸς παρατρίμματα καὶ λυγίσματα. ποιεῖ πρὸς τὰς ἐπὶ τῶν ποδῶν καὶ χειρῶν τυλώδεις ἐπαναστάσεις, ἃς ἥλους καλοῦμεν, ὥστε καὶ χωρὶς ἑλκώσεως ἀφαιρεῖν· καὶ καθόλου ἐστὶ πολυχρηστότατον τὸ φάρμακον. ποιεῖ δὲ πρὸς ἀρχομένους ὕδρωπας. τὰ δὲ τῆς σκευασίας ἔχει οὕτως. ♃ λιθαργύρου μνᾶν α΄. ἡ δὲ μνᾶ ἔχει ∠ ρξ΄. πίσσης ξηρᾶς ∠ ρξ΄. στέατος μοσχείου ∠ ρξ΄. (358) ῥητίνης τερμινθίνης ∠ π΄. μάννης λιβάνου ∠ π΄. κηροῦ ∠ μ΄. ἰοῦ ∠ η΄. ὀποπάνακος ∠ η΄. χαλβάνης ∠ η΄. ἐλαίου κικίνου κο. α΄. ὄξους τὸ ἴσον, ὀποῦ συκαμίνου κο. α΄. πίσσης ὑγρᾶς ἡμικοτύλιον. τὴν λιθάργυρον λειοτάτην καὶ τὸ κίκινον ἔλαιον

nera, nervos praecifos et cum contufione divifiones. Facit etiam ad fracturas cum vulnere, etenim vulneribus auxiliatur et offa callo obducit convenienti deligatura impofitum. Prodeft hydropicis incipientibus, item facit ad tefticulorum contufiones, tollit circa anum eminentias, fanat rhagadas butyro dilutum, facit ad bronchocelas, folvit omnem duriciem. Curat attritos et fractos articulos, item pedum manuumque callofas excrefcentias, quos clavos vocamus, ut eos etiam citra exulcerationem auferat. Summatim medicamentum eft utiliffimum. Confectio haec ita fe habet. ♃ Argenti fpumae minam unam, mina continet drachmas centum fexaginta, picis aridae drachmas centum fexaginta, fevi vitulini drachmas centum fexaginta, refinae terebinthinae drach. lxxx, mannae thuris drach. lxxx, cerae drach. xl, aeruginis drach. octo, opopanacis drach. octo, galbani drach. octo, olei ricinini heminam unam, aceti parem menfuram, liquoris fycamini heminam unam, picis liquidae heminae dimidium. Argenti fpuma tenuiffima et ci-

βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμεοῦν ἢ χαλκοῦν καὶ θεὶς ἐπὶ πυρὸς ἕψε, καὶ ὅταν ἀναβράσῃ, ἐπίβαλλε στέαρ καὶ τὸ μάννινον, κινῶν συνεχῶς. καὶ ὅταν συστραφῇ, ἐπίβαλλε πίσσαν, κηρὸν, ῥητίνην καὶ ἕψε. μέχρις ἀμολύντου ἐπίπασσε χαλβάνην, εἶτα ἰὸν καὶ ὀποπάνακα ὄξει διαλυθέντα. τὸν δὲ ὀπὸν τοῦ συκαμίνου καὶ τὴν πίσσαν τὴν ὑγρὰν εἰς ἕτερον ἀγγεῖον βαλόντες ἕψομεν. καὶ ὅταν συστραφῇ, ἐπιβάλλομεν τῷ πρώτῳ φαρμάκῳ, καὶ πάλιν θέντες ἐπὶ τὸ πῦρ ἕψομεν μέχρις ἀμολύντου, καὶ εἰς οἶνον ἐξεράσαντες ἐῶμεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, ἔπειτα μαλάξαντες χρώμεθα εἰς ὀθόνιον ἐμπλάσσοντες· δεῖ δὲ μετὰ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ φαρμάκου οἴνῳ δεύσαντα ταινίδιον ἐκθλίβειν καὶ τότε περιτιθέναι τῷ φαρμάκῳ. ὡς δὲ ὁ ἡμέτερος καθηγητὴς Λεύκιος ἐσκεύασεν ἔχει οὕτως. τὸ στέαρ καὶ τὸ ἔλαιον πρότερον τήκομεν, καὶ ὅταν διαλυθῇ, καταπλάσσομεν λειοτάτην μάνναν καὶ τὴν λιθάργυρον, καὶ ὅταν συστραφῇ, τὰ ἑπόμενα ποιοῦμεν. ἐπαινέσαι δὲ δίκαιόν ἐστι καὶ κατὰ τοῦτο τὸν Ἀσκληπιάδην, ὅτι τὸν τρόπον τῆς σκευ-

cinum oleum in vas fictile vel aereum conjecta ignique fuprapofita coquuntur, quum efferbuerint, fevum et manna thuris adjiciuntur moventurque affidue, ubi confluxerint, pix, cera, refina induntur et donec non amplius inquinent, incoquuntur, deinde galbanum, poft aerugo et opopanax ex aceto foluta infperguntur. Liquor fycamini et pix liquida, in aliud vas transfufa coquuntur et cum commixta fuerint feu confluxerint, priori medicamento immittuntur et rurfus fupra ignem pofita, quousque non inquinent, incoquuntur, ac in vinum demiffa triduo relinquuntur, poftea fubactis manu in linteolumque illitis utimur. Oportet autem poft medicamentum impofitum, linteum vino madefactum exprimere et tunc medicamento circumdare. Porro noftri praeceptoris Lucii confectio fic habet. Sevum ac oleum prius liquefacimus, ac ubi foluta fuerint, mannam leviffimam factam et fpumam argenti infpergimus, poftquam confluxerint, reliqua facimus. Caeterum laude dignus eft hic quoque Afclepiades, qui confecturae medicamentorum mo-

ασίας γράφει τῶν φαρμάκων, οὐχ ὥσπερ ὁ Ἀνδρόμαχος παραλείπει μήτε τίνα [734] δύναμιν ἔχει προστιθείς. ἀμέλει τὴν ὑπὸ Ἀσκληπιάδου πρώτην τῶν τριῶν ὑπ᾽ ἐμοῦ γεγραμμένην ἔμπλαστρον Αἰγυπτίαν, ἣν καὶ αὐτὸς τοῦ Ἀνδρομάχου φησὶν ὑπάρχειν, οὔτε δὲ τίνος ἐστὶ δυνάμεως ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν, οὔθ᾽ ὅπως σκευαστέον αὐτὴν, οὔθ᾽ ὅπως χρηστέον, ἀλλ᾽ ἁπλῶς ἔῤῥιπται, καθάπερ τι τῶν ἐπιτυχόντων φαρμάκων ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ἐκτὸς δυνάμεων ὑπ᾽ αὐτοῦ γεγραμμένῃ δευτέρᾳ. πρώτην μὲν γὰρ ἁπασῶν ἔγραψεν ἣν αὐτὸς ὀνομάζει Πανταγάθιον, ἐφεξῆς δὲ τὴν Αἰγυπτίαν ταύτην, οὐδὲν, ὡς ἔφην, ἄλλο προσθείς. ἔχει γὰρ ἡ λέξις αὐτοῦ τόνδε τὸν τρόπον. Αἰγυπτία. ♃ λιθαργύρου ∠ ρμδ'. κίκεως κο. στ'. κηροῦ ∠ ρμδ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ οβ'. τερμινθίνης ∠ λστ'. ἐρίων κεκαυμένων ∠ ιη'. λεπίδος στομώματος ∠ η'. λεπίδος χαλκοῦ ∠ η'. λιβάνου ∠ η'. ἀριστολοχίας ∠ η'. ἔνιοι σμύρνης ∠ δ'. ὀποπάνακος ∠ η'. ἄλλ. ιβ'. τούτοις ἐπὶ τέλει ἐπιγέγραπται, θαλάσσης εἰς ἐμβροχὴν κηροῦ κο. η'. τί παρ᾽ αὐτῷ σημαίνει τὸ εἰς ἐμβροχὴν κηροῦ,

dum adfcribat, non ut Andromachus omittat, qui nec quam virtutem habet apponit. Denique primum e tribus ab Asclepiade traditis a me fcriptum emplaftrum Aegyptium et ipfe Andromachi effe confirmat, neque cujus fit virtutis nec quomodo praeparandum fit aut utendum, Andromachus indicavit. Verum fimpliciter tanquam vulgare quoddam medicamentum libro de exterioribus facultatibus, quem ipfe fecundum infcripfit, projecit. Primum enim omnium fcripfit, quod ipfe nominat Pantagathium, id eft, *ad omnia valens*, deinde hoc Aegyptium, aliud, ut dixi, nihil adjungens. Habet enim ejus dictio in hunc modum. *Aegyptium.* ♃ Argenti fpumae drach. cxliv, ricini heminas vj, cerae drach. cxliv, guttae ammoniaci drach. lxxij, terebinthinae drach. xxxvj, lanae combuftae ʒ xviij, fquamae ftomomatis drach. octo, fquamae aeris drach. viij, thuris drach. viij, ariftolochiae ʒ viij, nonnulli myrrhae drach. iv, opopanacis drach. ij, alias duodecim. His ad finem adfcripta funt marinae aquae ad irrigandam ceram heminas octo. Quid fibi velit,

σαφῶς οὐκ ἴσμεν, ἐπινοεῖν γάρ ἐστι πλείω. θαυμάσαι δ' ἐστὶ πῶς ἅπαντα τἄλλα γράψας Ἀσκληπιάδης ὡσαύτως τῷ Ἀνδρομάχῳ τὸ μέτρον τοῦ κίκεως οὐκ ἴσον ἔγραψεν. ὁ μὲν γὰρ Ἀνδρόμαχος κο. στ'. ὁ δὲ Ἀσκληπιάδης κο. γ'. ἔγραψεν. οὐ προσέθηκε δὲ οὐδὲ τὸ κατὰ τὴν τελευτὴν τῆς γραφῆς ὑπ' Ἀνδρομάχου προσκείμενον· ἔνιοι σμύρνης ∠ δ'. ὀποπάνακος ∠ β'. πάλιν δὲ προσέθηκεν αὐτὸς ἐπὶ τῶν κεκαυμένων ἐρίων τῶν οἰσυπηρῶν, ὅπερ οὐ πρόσκειται κατὰ τὴν Ἀνδρομάχου γραφήν. ἐφεξῆς δὲ τῆς εἰρημένης Αἰγυπτίας ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος θηριακὰς ἐμπλάστρους ε'. καὶ μετὰ ταύτας ἑτέραν πάλιν φαιὰν, ἣν Εὐβούλου φησὶν εἶναι. καὶ μετὰ ταύτην αὖθις ἑτέραν φαιὰν, ἣν Ἀθηνᾶν ὀνομάζει, κἄπειτα ἐφεξῆς πάλιν ἑτέρας φαιὰς ἁπλῶς δύο, καὶ μετὰ ταύτας ἑτέραν ἐφ' ἧς κατὰ λέξιν οὕτως γέγραπται· φαιὰ νυγματικὴ Ἀνδρομάχου. ♃ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ η'. κηροῦ νέου ∠ η'. τερμινθίνης ∠ η'. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ η'. πίσσης ξηρᾶς ∠ μ'. ὡς δὲ Ζήνων, μνᾶς ἥμισυ τέταρτον, λιθαργύρου ∠ δ'. ἀλόης Ἰνδικῆς ∠ β'. ἀριστολοχίας ∠ β'.

quum dicat ad irrigationem cerae, manifesto non fcimus, intelligere enim plura licet. Mirandum vero quomodo in aliis omnibus cum Andromacho conveniat, menfuram ricini parem non ponat, Andromachus enim heminas fex, Asclepiades tres fcripfit. Neque vero etiam appofuit, quod in fine feripturae ab Andromacho adjectum eft, nonnulli myrrhae drach. iv, opopanacis drach. ij. Rurfus adjunxit ipfe, in combuftis lanis fuccidis, quod in Andromachi fcriptura non habetur. Poft dictum Aegyptium theriaca emplaftra quinque retulit Andromachus, deinde aliud fufcum, quod ad Eubulum auctorem refert, poftea rurfus aliud fufcum, quod Minervam nominat. Poft haec iterum alia fufca fimpliciter duo, quibus fubnectit aliud, ubi fic ad verbum fcriptum eft: *Fufcum nygmaticum ad nervorum puncturas utile Andromachi.* ♃ Guttae ammoniaci drach. viij, cerae novae drach. viij, terebinthinae drach. viij, aeris ufti drach. viij, picis aridae drach. xl, ut autem Zeno ait, minae dimidium et quartam partem, argenti fpumae ʒ iv, aloës Indicae ʒ ij,

Ed. Chart. XIII. [734.] Ed. Baf. II. (358.)

χαλβάνης < β'. ἰοῦ < α'. οἱ δὲ < β'. λιβάνου < β'. ἐλαίου χειμῶνος κο. δ'. θερείας ὄγδοον, ὄξους κοτύλης ἥμισυ εἰς ἄνεσιν τοῦ ἀμμωνιακοῦ. ταύτην εἰκός ἐστιν αὐτὸν ὀνομάζειν νυγματικὴν πρὸς τὰ τῶν νεύρων νύγματα δυναμένην εἶναι χρησίμην.

ariſtolochiae ʒ ij, galbani ʒ ij, aeruginis ʒ j, alii ʒ ij, thuris ʒ ij, olei hieme quartam heminae partem, aeſtate octavam, aceti heminae dimidium ad ammoniaci diſſolutionem. Hoc veriſimile eſt ab ipſo nominari nygmaticum, ut quod nervorum puncturis ex uſu eſſe queat.

ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΓΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΝ Δ.

Ed. Chart. XIII. [735.] Ed. Baf. II. (358.)

Κεφ. α΄. Ὁ μὲν πρῶτός μοι λόγος ἐτελεύτησεν εἰς τὰς τῶν λευκῶν ἐμπλάστρων συνθέσεις τάς τε ἄλλας καὶ ὅσα πρὸς τὰ δυσεπούλωτα τῶν ἑλκῶν ἁρμόττουσιν, διορισαμένων ἡμῶν τὰ κοινῶς δυσεπούλωτα καλούμενα, τῶν ἰδίως κακοήθων ὀνομαζομένων, ὄντων μὲν αὐτῶν δηλονότι δυσεπουλώτων. ἐπεὶ δὲ τινὰ μὲν ἐκ τῶν ἐπιῤῥεόντων τοῖς ἡλκωμένοις μέρεσιν ἰχώρων τε καὶ χυμῶν δυσεπούλωτα γίγνεται,

GALENI DE COMPOSITIONE MEDICAMENTORVM PER GENERA LIBER IV.

Cap. I. Primus fane liber in alborum emplaftro- confecturis tum aliis tum eorum, quae ulceribus cicatricem aegre ducentibus conveniunt, finitus eft, ubi diftinximus communiter appellata dyfepulota, *cicatricem difficulter admittentia*, ab iis, quae proprie maligna dicuntur et ipfa nimirum dyfepulota. Quoniam vero quaedam faniei humorumque ulceratis partibus influentium vitio cicatricem aegre

τινὰ δ' αὐτοῦ τοῦ πεπονθότος μορίου διαφθείροντος τὸ ἐπιῤῥέον, εἰ καὶ χρηστὸν εἴη, τὰ κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον ἕλκη, δυσεπούλωτα καὶ κακοήθη καλοῦσιν ἰδίως ἐφ' ὧν ἐνίοτε πᾶν ἐκκόπτειν τὸ πεπονθὸς ἢ καίειν ἀναγκάζονταί τινες, ἤτοι φαρμάκοις ἐσχαρωτικοῖς ἢ πυρὶ χρώμενοι. πλάτους δ' ὄντος συχνοῦ καθ' ἑκάτερον τὸν τρόπον ἐν τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον ἕτερον ἑτέρου δυσεπούλωτόν τε καὶ κακόηθες εἶναι, τοσοῦτον ἀριθμὸν ὑπάρχειν τῶν ἰωμένων φαρμάκων ἀναγκαῖόν ἐστιν, ὅσος ἂν ᾖ καὶ αὐτῶν τῶν ἑλκῶν. εἰκότως οὖν ἕκαστον τῶν ἓν ἐχόντων φάρμακον ἐπαγγελλόμενον ἐπουλοῦν ἕλκη κακοήθη, πολλάκις ἀποτυγχάνει. δύο γὰρ ἡτοιμάσθαι χρὴ τοὐλάχιστον, ᾧ πρόκειται πάντα θεραπεύειν τὰ τοιαῦτα, τῆς αὐτῆς μὲν ἐπαγγελίας καὶ δυνάμεως ὑπάρχοντα, διαφέροντα δὲ ἀλλήλων οὐχ ἁπλῶς τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον, ἀλλ' ὡς ἄν τις εἴποι σαφέστατα τῷ μάλιστα τε καὶ ἥκιστα. [736] καθάπερ οὖν ἐπὶ πάντων τῶν παθῶν ἐδείκνυμεν ἐν τοῖς τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου γράμμασιν εὑρίσκεσθαι πρώτην μὲν ἁπασῶν τὴν καθόλου δύναμιν τῶν

admittunt, quaedam ipfa affecta fede influentem fuccum qualibet probum corrumpente, ulcera fecundo modo habentia, dyfepulota et cacoëthe proprie nominant, in quibus interdum totam partem affectam excidere vel adurere nonnulli coguntur aut medicamentis cruftam inducentibus aut igne utentes. At quum ampla fit latitudo utrinque in eo, quod alterum altero magis minusve dyfepulotum malignumque eft, tantum medicantium medicamentorum effe numerum oportet, quantus ipforum quoque ulcerum extiterit. Merito igitur omnes, qui unum duntaxat medicamentum ulceribus malignis cicatricem inducere promittens habent, fucceffu crebro fruftrantur. Nam duo minimum, quae idem pollicentur eandemque facultatem oftendunt, diverfa alioquin inter fe non fimpliciter majoris minorisque, verum, ut apertiffime dicam, maximi ac minimi ratione, in promptu adeffe illi convenit, qui omnia id genus vitia curare propofuerit. Quemadmodum igitur commentario therapeutices methodi in univerfis affectibus primam omnium communem auxilio-

βοηθημάτων, ἐφεξῆς δὲ τὰς ὕλας, ἐν αἷς αὐτὴ περιέχεται, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ νῦν ἐπὶ τῶν δυσεπουλώτων ἑλκῶν ἡ καθόλου δύναμις ἥτις ποτέ ἐστι τῶν θεραπευσόντων αὐτὰ φαρμάκων εὑρῆσθαι χρὴ πρότερον. ἐδείχθη δέ μοι καὶ ἥδε κατ᾽ ἐκείνην τὴν πραγματείαν, ἐφ᾽ ὧν μὲν οὐδεμία καχεξία περὶ τοῖς ἡλκωμένοις μέρεσι, δύο τούτους ἔχουσα σκοποὺς, ἕνα μὲν ἀποκρούσασθαι τὸ ἐπιῤῥέον, ἕτερον δὲ διαφορῆσαι τὸ ἐστηριγμένον ἐν τῷ πεπονθότι μορίῳ. γίγνεται δὲ ταῦτα δι᾽ ἐναντίων δυνάμεων. ἀναστέλλει μὲν γὰρ τὸ ἐπιῤῥέον ὅσα στύφειν πέφυκε φάρμακα, διαφορεῖ δὲ τὸ περιεχόμενον ἐν τῷ πεπονθότι τὰ δύναμιν ἑλκτικὴν ἔχοντα. τοὐπίπαν δὲ τὰ μὲν στύφοντα τραχύνει καὶ κατὰ τοῦτ᾽ ἔστιν ἀνιαρά. τὰ δὲ ἕλκοντα καὶ διαφοροῦντα τὰς ἐκ βάθους ὑγρότητας οὐκ ἄνευ δριμύτητος ἐργάζεται τοῦτο. τῇ δριμύτητι δ᾽ ἐξ ἀνάγκης ὀδύνη τις ἕπεται δάκνουσα τὸ ἡλκωμένον. καὶ οὕτως συμβαίνει διὰ τὴν ἐκ τῶν τραχυνόντων καὶ δακνόντων ἀνίαν, ἐρεθίζεσθαι (359) τὴν ἐπιῤῥέουσαν ὑγρότητα τοῖς ἡλκωμένοις μέρεσι. τούτου δὲ γιγνομένου, φλε-

rum facultatem inveniri docebamus, dein materias, quibus illa continetur, ita nunc quoque in ulceribus dyfepulotis generalem medicamentorum, quibus illa curabuntur, facultatem, quae tandem fit, prius inventam effe oportet. Indicata vero mihi eft et haec in illo opere, quum quidem nullus vitiofus habitus ulceratas partes infeftat, duos fcopos habens, unum, ut id quod influit repellat, alterum, ut quod affectae parti inhaeret infixumque eft difcutiat. Haec autem contrariae vires praeftant, fiquidem influxum reprimunt, quae funt aftringentia medicamenta, difcutiunt impacta jam exceptaque trahendi poteftate praedita. Porro quae aftringunt ut plurimum exafperant atque hac occafione molefta funt, trahentia vero ac digerentia ex alto humiditates non citra acrimoniam id efficiunt. At acrimoniam dolor quidam neceffario fequitur ulceratam partem mordens. Atque fic propter dolorem, quae exafperantia mordentiaque concitant, humores ulceratis partibus influentes irritari contingit, unde quoque ulcus phlegmone obfideri

χμαίνειν τε ἅμα καὶ διαβιβρώσκεσθαι τὸ ἕλκος, ὥσθ᾽ ὅσον ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις ἄπορός ἐστιν ἡ τῶν βοηθησόντων φαρμάκων εὕρεσις τοῖς δυσεπουλώτοις ἕλκεσι, καὶ πολύ γε μᾶλλον ἔτι τοῖς κακοήθεσιν. εὑρεῖν οὖν χρὴ καθόσον οἷόν τε τοιαύτην ὕλην φαρμάκων, ἐφ᾽ ἧς ξηρανθήσεται τὸ ἕλκος ὀδύνης χωρὶς, ὅπερ ἀδύνατόν ἐστιν ἀκριβῶς γενέσθαι μὴ γνωρίζοντος τοῦ θεραπεύοντος, ὅπως ἐνεργήσῃ τὸ προβληθὲν φάρμακον. ἔστι μὲν γὰρ ἐξ ἀνάγκης ἰσχυρὸν κατ᾽ ἄμφω τὰ συντεθέντα τό τε δάκνον καὶ τὸ στῦφον. ἀλλ᾽ ὅ τε ῥύπος ὁ ἐπικείμενος τοῖς τοιούτοις ἕλκεσι τό τε τῆς ὑγρότητος πλῆθος οἷον προβλήματά τινα τοῖς ἡλκωμένοις μέρεσι γιγνόμενα τὴν ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν φαρμάκων δῆξιν ἐκλύει. προσέχειν οὖν χρὴ πόσον ἡ πρώτη χρῆσις ἐξήρανε τῆς κατὰ τὸ ἕλκος ὑγρότητος, ἢ εἰ καὶ ῥύπον ἔχοι, πόσον ἀπέῤῥιψε καὶ τούτου. καὶ οὕτως ἐκ δευτέρου τε καὶ τρίτου χρῆσθαι μέχρι περ ἂν φανῇ καθαρόν τε καὶ ξηρόν. ὁπόταν δὲ πρῶτον ἴδῃς αὐτὸ τοιοῦτον, μεταβαίνειν ἐφ᾽ ἕτερον φάρμακον ὁμοειδὲς μὲν, ἀσθενέστερον δὲ τοῦ προτέρου. τὰ γὰρ ἰσχυ-

exedique. Ex quibus dictis colligitur ulceribus dyfepulotis praefidia inveniri difficulter poffe, multo magis adhuc malignis. Quare talis medicamentorum materia, quoad ejus fieri poffit invenienda eft, unde ulcus citra dolorem ficcefcat, quod accurate fieri nulla ratione licet medico ignorante quem effectum medicamentum exhibitum oftenderit. Quippe ambobus componentibus, mordente puta et aftringente, neceffario validum exiftit, verum fordes et humiditatis copia id genus ulceribus incumbens veluti propugnacula quaedam ulceratis partibus facta, mordicationem medicamentis valentibus exolvunt. Itaque attendendum eft quantum primus ufus humiditatis in ulcere deficcaverit, vel fi etiam fordes habeat, quantum harum quoque abfterferit, ac ita fecundum tertiumque uti illo debemus donec purum et ficcum ulcus apparuerit. Ubi vero primum id tale confpexeris, ad aliud medicamentum te conferes ejusdem quidem fpeciei, fed priore imbecillius; nam validiora dum

ρότερα τῷ δάκνειν τὸ ἕλκος ὀδυνηρὰ γινόμενα, ῥεύματά τε κινεῖ καὶ φλεγμονὰς ἐγείρει. ἀλλ' ἐὰν πάλιν ἀσθενέστερον πολὺ τοῦ πρώτου φαρμάκου προσενέγκῃς, ὑγρὸν καὶ ῥυπαρὸν ἔσται τὸ ἕλκος. τούτῳ τοίνυν ὁ τεχνωθεὶς ἰατρὸς τοῦ διὰ μόνης ἐμπειρίας ἕλκος θεραπεύοντος ἀμείνων ἐστὶν, ὡς ἂν ἐπιστάμενος οὐκ ἄλλῃ δυνάμει θεραπεύεσθαι τὸ ἕλκος ὑπὸ τῶν φαρμάκων, ὅτι μὴ τῷ ξηρὸν οὕτως ἐργάζεσθαι τὸ μόριον, ὡς ὅτ' εἶχε κατὰ φύσιν. ἔσται δὲ τοῦτο δῆλον ἐκ τοῦ μήτ' ἀποῤῥεῖν ἔτι λεπτὸν ἰχῶρα πύου τε γένεσιν ὑποτρέφεσθαι. εἰς τοῦτο δὲ ἀφίξεσθαι, καθ' ὃν εἴρηκα τρόπον ξηραινόμενα, τουτέστι στυφόμενά τε καὶ διαφορούμενα, κἄπειδὰν ξηρὰ μὲν ᾖ, ῥυπαρὰ δ' ἔτι φαίνηται, διὰ τῶν ῥυπτικῶν φαρμάκων καθαιρόμενα, περὶ ὧν καὶ αὐτῶν εἴρηται μέν τι κἀν τοῖς περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ὑπομνήμασιν. ἡ τελειοτάτη δὲ μέθοδος πᾶσα γέγραπται διὰ τῆς θεραπευτικῆς πραγματείας, ἐν ᾗ προτετεχνῶσθαι χρὴ τὸν μέλλοντα τελέως ὑπὸ τῶν νῦν λεγομένων ὠφεληθήσεσθαι. τοῦτο δ' ὑμῖν τοῖς ἑταίροις ἐγνωκὸς ὑπάρχειν, οἷς ταῦτα γράφεται, πάνυ σαφῶς

mordendo ulcus dolorem inferunt, fluores movent et phlegmonas concitant. Quod ſi rurſum multo imbecillius priore medicamentum adhibeas, ulcus humidum ſordidumque evadet. Hac igitur parte artificio utens medicus, eo qui ſolo experimento innititur melior eſt, quod ſciat ulcus non alia medicamentorum facultate curari quam dum affecta pars eam ſiccitatem conſequatur, quam in naturali ſtatu ſita poſſidebat, quod factum intelligimus, ubi neque tenuis amplius ſanies influat, neque pus producatur. Hanc diſpoſitionem ulcera nanciſcentur, quo dixi modo ſiccefcentia, hoc eſt, adſtricta diſcuſſaque, dein ubi ſicca quidem fuerint, verum ſordida adhuc appareant, deterſoriis medicamentis repurgantur, de quibus ipſis quoque nonnihil in opere de ſimplicibus medicamentis commemoravimus. Omnis autem abſolutiſſima methodus eſt tractatu de morbis curandis perſcripta, in quo prius exercitatum eſſe convenit, qui hinc perfecte frugem reportaturus eſt. Hoc vobis, amici, quibus iſta ſcribuntur, conſtare manifeſto admodum novi, itidem

οἶδα καὶ πρὸς τούτῳ γε ἔτι τὸ μὴ λόγον εἶναι πιθανὸν ἄνευ τῆς ἐπὶ τῶν ἔργων βασάνου τὰ λεγόμενα νῦν ὑπ᾽ ἐμοῦ. [737] πολλάκις γὰρ ἐθεάσασθε δι᾽ αὐτῶν ἐκείνων τῶν φαρμάκων, οἷς ἀμεθόδως χρώμενοί τινες ἰατροὶ μηδὲν ἤνυον, ἐκθεραπεύσαντά με πολλὰ τῶν τοιούτων ἑλκῶν. ἀναμνήσθητε τοίνυν τῶν ξηραίνειν ἀδήκτως πεφυκότων φαρμάκων, ἔστι δ᾽ αὐτῶν τὰ πλεῖστα μεταλλικά. καὶ μέντοι καυθέντων καὶ πλυθέντων, ἥτις ἦν πρόσθεν δῆξις ἀπόλλυται, καὶ τοῦτ᾽ ἀναμνήσθητε. τούτοις οὖν ὑμῖν ἐξέστω χρῆσθαι ἐν τῷ παρόντι, πεπλυμένοις μὲν ἐπὶ παίδων, εὐνούχων τε καὶ γυναικῶν καὶ ὅσοι φύσει λευκὴν καὶ μαλακὴν ἔχουσι τὴν σάρκα, καὶ πρὸς τούτοις γ᾽ ἐπὶ τῶν εὐαισθήτων τε πάνυ καὶ κακοχύμων. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων σωμάτων ἐγχωρεῖ καὶ τοῖς ἀπλύτοις χρῆσθαι, τὴν πρώτην ἐπίθεσιν αὐτῶν εὐπεπτηκόσι τοῖς θεραπευομένοις ἕωθεν ποιουμένους. εἰ δὲ καὶ τοῦ σώματος ὅλου προπαρασκευῆς τινος δέοι, καὶ ταύτην χρὴ προπεποιῆσθαι. λελεγμέναι δ᾽ εἰσὶν αἱ παρασκευαὶ διὰ τῆς θεραπευτικῆς πραγματείας. ἐπ᾽ ἐνίων μὲν γὰρ ἀρκεῖ καθᾶραι μό-

rationem ſine exploratione in operibus facta probabilem non eſſe, quae nunc a me dicuntur, demonſtrant. Etenim vidiſtis ſubinde illis ipſis medicamentis, quibus ſine methodo medici quidam utentes nihil proficiebant, multa me ejus generis ulcera perſanaſſe. Quamobrem in memoriam reducite medicamenta citra demorſum exiccantia, ſunt autem ipſorum pleraque metallica. Atqui hoc etiam memineritis quod combuſtis elotisque mordicatio, quae prius adfuit, edomatur ac interit. His igitur in praeſentia uti vobis licet, elotis quidem in pueris, eunuchis, mulieribus et qui molli natura carne ſunt praediti, item qui ad ſentiendum habiles admodum ſunt et vitioſo ſucco laborant. In aliis corporibus etiam illota uſurpare potueritis mane primum ipſa iis, qui curantur, ubi probe concoxerint, adhibentes. Si vero et corpus totum praeparationem quandam requirat et hanc prius factam eſſe oportet, praecepimus de his in commentario de morbis curandis. Nonnullis ſiquidem vel purgatio

νον, ἐπ᾽ ἐνίων δ᾽ ἀφελεῖν αἵματος, ἐπ᾽ ἄλλων δ᾽ ἄμφω ταῦτα πρᾶξαι. τινῶν δ᾽ ὑπερκείμενον ἐκκόψαι κιρσὸν ἢ σπληνὸς ἢ ἥπατος προνοήσασθαι, τινῶν δὲ καὶ ἀποσχάσαι τὰ περὶ τὸ ἕλκος, ὥσπερ γε καὶ περικόψαι ποτὲ τῶν χειλῶν τύλον. ἐὰν δὲ μηδὲ ἑνὸς τούτων δεώμεθα, τὴν ποσότητα τῆς ὑγρότητος ἐπισκεπτέον ἅμα τῷ ῥύπῳ καὶ οὕτω ἐπὶ τὸ προσῆκον ἰτέον φάρμακον, ἀναμνησθέντας ἑκάστου τῶν ἁπλῶν ὅσα τε ξηραίνει μὲν, οὐ μὴν ἀποῤῥύπτει γε τὸν ῥύπον τοῦ ἕλκους, ὅσα τε ῥύπτει μὲν, οὐ μὴν ξηραίνει γενναίως. ὅσα δ᾽ ἄμφω δρᾷν πέφυκε, προσεπισκεπτομένους ἐκ ποίας τάξεως ἕκαστόν ἐστιν, ὃ μέγιστον μὲν ὑπάρχει τῶν εἰς τὴν θεραπείαν διαφερόντων, ὠλιγώρηται δὲ τοῖς γράψασι τὰ περὶ ὕλης βιβλία. μόνοι γὰρ οὗτοι πάσης αὐτῆς ἐνεχείρισαν εἰπεῖν τὰς δυνάμεις, ὥσπερ γε καὶ ὁ Διοσκορίδης, ὃν οὐδενὸς ἄν τις εἴποι δεύτερον εἶναι τῶν περὶ ταῦτα σπουδασάντων. ἐγὼ τοίνυν ἐφεξῆς ἅπαντα καταλέξω τὰ ξηραίνειν ἕλκη δυνάμενα φάρμακα χωρὶς τοῦ δάκνειν ἢ τραχύνειν ἐπιφανῶς. ἄρξομαι δὲ

ſola ſufficit, quibusdam ſanguinis detractio, aliis utraque haec adhibere profuerit. Sunt in quibus ſuperjacentem varicem excindere opus eſt, vel lieni vel jecinori proſpicere, aliquibus ambientes ulcus partes ſcarificare, quemadmodum interdum labrorum callos amputare. Si horum nullo egemus, humoris copia ſimul cum ſordibus inſpicienda eſt, atque ita ad idoneum medicamentum veniemus, rurſus ſimplicium ſingulorum memores, quae deſiccant, non tamen ulceris ſordes abſtergunt, item quae abſtergunt quidem, non tamen probe deſiccant. Quae vero utrumque poſſunt efficere, proſpiciemus ex quoto quodque ordine exiſtat, quod maximum inter ea cenſeo, quae ad curationem pertinent, neglectum tamen medicinalis materiae ſcriptoribus. Nam hi ſoli omnes ipſius vires dicere ſtuduerunt, ſicut etiam Dioscorides, quem nulli eorum, qui in ea quaſi arena deſudarunt, ſecundum eſſe quiſpiam dixerit. Ego igitur deinceps omnia medicamenta recenſebo, quae ulcera citra mordicationem exaſperationemque manifeſtam exiccare poſſunt. In-

ἀπὸ τῶν μεταλλικῶν, ἐν οἷς ἀριθμοῦσι καὶ τὰ τῆς γῆς εἴδη. πολλῆς δ᾽ ἐν αὐτοῖς οὔσης διαφορᾶς ἐν τῷ κατὰ τὸ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον ξηραίνειν, ἀπὸ τῶν μέσων ἀρξάμενος ἐπὶ τὰ σφοδρότερον ἢ ἀμυδρότερον ξηραίνοντα μεταβήσομαι. ξηραίνει τοίνυν μετρίως ἥ τε Λημνία σφραγὶς καὶ ἡ καδμεία καὶ μᾶλλον ταύτης ἡ αὐτοφυὴς ἄνευ τοῦ μεταβάλλεσθαι κατὰ τοὺς χειμάῤῥους τε καὶ ῥύακας καὶ ἐν τοῖς τῶν Κυπρίων ὄρεσιν εὑρισκομένη καὶ κατὰ τὰ ἄλλα χωρία, μάλιστα δὲ ἐν οἷς ἐστι τὰ μεταλλικά. κατασκευάζειν δ᾽ αὐτὴν εἴωθα ξηραντικωτέραν ὥρᾳ θέρους ἐν ἡλίῳ τρίβων ἐφεξῆς ἡμέραις πλείοσι μετ᾽ ὄξους ἢ οἴνου κιῤῥοῦ μὲν τὴν χρόαν, διαυγοῦς δὲ τὴν σύστασιν, οἷός ἐστιν ὁ Φαλερῖνος μὲν ἐν Ἰταλίᾳ, Τμωλίτης δὲ ἐν Ἀσίᾳ, ξηραντικώτατος δὲ οἴνων ὁ τοιοῦτος. ἐκ ταὐτοῦ δὲ γένους ἐστὶν ὅ τ᾽ Ἀριούσιος ἐν Χίῳ γεννώμενος, ὅ τ᾽ εὐώδης Λέσβιος ἐν Ἐρεσῷ καὶ Μηθύμνῃ. τούτων δ᾽ ἑξῆς εἰσιν οἱ παλαιοὶ πάντες, ὅταν ἐκ τῶν λευκῶν καὶ στυφόντων παλαιωθῶσιν, ἐν Ἰταλίᾳ μὲν ὅ τε Σιγνῖνος καὶ ὁ Τιβουρτῖνος καὶ Μαρσὸς, ἐν Σικελίᾳ δὲ ὁ καλούμενος ὑπ᾽ αὐτῶν Ἀμιναῖος, ἐν Ἀσίᾳ δὲ ὅ τ᾽ Ἀφροδι-

cipiam a metallicis, quibus etiam terrae ſpecies adnumerantur. Porro quum varie inter ſe differant in eo, quod magis minusque ſiccent, a mediis orſus ad vehementius vel obſcurius exiccantia me conferam. Siccant igitur modice Lemnia ſphragis et cadmia atque hac magis ea, quae ſua ſponte naſcitur citra permutationem, in torrentibus aut rivis ac in Cypriorum montibus aliisque in locis inventa, praecipue vero ubi metalla ſunt. Porro conſuevi eam magis ſiccantem reddere per aeſtatem in ſole pluribus deinceps diebus terens ex aceto aut vino colore gilvo, ſubſtantia pellucido, cujusmodi eſt in Italia Falernum, in Aſia Tmolite, quod vinorum maxime ſiccare natum eſt. Hoc genere comprehenditur et Ariuſium in Chio natum, item odoratum Leſbium in Ereſo et Methymna. His ſuccedunt omnia vetera, quum ex albis et aſtringentibus inveterata ſunt, in Italia Signinum, Tiburtinum et Marſum, in Sicilia vocatum ab incolis Aminaeum, in Aſia Aphrodiſieum et

σιεὺς καὶ ὁ Μίσυος. ἀρκεῖ γὰρ ὡς παραδείγματα τῶν καθόλου δυνάμεων εἰρῆσθαί μοι τούτους. ἀλλὰ καὶ δι᾽ ὄξους δριμέος ὁμοίως ἐν ἡλίῳ πολλαῖς ἡμέραις ὥρᾳ θέρους παρασκευάζω τὴν καδμείαν. ἀποτίθεμαί τε ξηράνας, ὡς ἐπιπάττειν δύνασθαι τοῖς κακοηθευομένοις ἕλκεσιν. ἰσχυρότερον δὲ τούτου φάρμακόν ἐστι χαλκῖτις κεκαυμένη προλειωθεῖσα τὸν αὐτὸν τρόπον τῇ καδμείᾳ, μετ᾽ αὐτὴν δ᾽ ἄκαυστος ἰσχυρὸν οὕτως ἐστὶ φάρμακον ὡς ἐσχάρας ἐργάζεσθαι. [738] πεπλυμένην οὖν αὐτὴν, εἶτα ἐξηρασμένην ἔχειν ἄμεινον. ἀσθενέστερον μὲν γὰρ τῆς κεκαυμένης ἡ πεπλυμένη ξηραίνει, πρᾳοτέρα δέ ἐστι πολὺ καὶ ἀδηκτοτέρα. παραπλήσιον δὲ αὐτῇ φάρμακόν ἐστι καὶ ὁ κεκαυμένος ἰός· ὁ δὲ ἄκαυστος ἰσχυρότατον φάρμακον, ὥσπερ καὶ ἡ χαλκῖτις. ἀλλ᾽ ἐκείνη μὲν καὶ στύψεώς τι μέτεστι καὶ πολὺ μᾶλλον αὐτῆς τῷ χαλκάνθῳ, ξηραντικωτάτῳ τῶν μεταλλικῶν ὄντι. τῷ δὲ ἰῷ τοιαύτης δυνάμεως οὐδ᾽ ὅλως μέτεστιν. ὁμογενὲς δ᾽ ὡς ἐμάθετε τῇ χαλκίτιδι τό τε μίσυ καὶ τὸ σῶρυ. ἐκ μιᾶς γὰρ, ὡς ἂν εἴποι τις, ἐκφυόμενα ῥίζης ἐστὶ, λεπτομερέστερον μὲν

Misyum. Sufficit enim mihi facultatum universalium veluti exempla exposuisse. Jam vero cadmiam ex aceto acri similiter multis per aestatem diebus in sole praeparo, siccatamque repono, ut ulceribus malignitatem assumentibus inspergi possit. Valentius hoc medicamentum est chalcitis combusta eodem modo prius in pulverem redacta, per se autem ignem non experta tam valens medicamentum est, ut crustas faciat. Lotam igitur ipsam, deinde siccatam habere satius est, minus enim lota quam usta desiccat ac longe mitior est minusque mordax. Persimile huic medicamentum est etiam aerugo combusta, quae vero ignem non experta est, fortissimum medicamentum est, sicut etiam chalcitis, verum haec nonnihil etiam astringit et ea multo magis chalcanthum, quod inter metallica maxime siccat, at aerugo hujus facultatis omnino particeps non est. Misy autem et sori, ut didicistis, chalcitidi genere cognata sunt ex una, ut ita dicam, radice producta, tenuius tamen misy apparet ac

ὑπάρχον τὸ μίσυ, καὶ ἧττον δακνῶδές τε καὶ καυστικὸν, παχυμερέστερον δὲ τὸ σῶρυ καὶ ἧττον ξηραῖνον ἀμφοτέρων, ὥσπερ καὶ τὸ στίμμι τοῦ σώρεως στυπτικωτέραν καὶ ξηραντικωτέραν ἔχει δύναμιν. ἐπιτηδειότατον δὲ φάρμακον ἕλκεσι δυσεπουλώτοις δι' ὑγρότητα καὶ τὸ δι(360)φρυγὲς ὀνομαζόμενον, ἰσχυρῶς γὰρ ξηραίνει, καίτοι μετρίως δάκνον, ἔχει δὲ καὶ αὐτὸ πρὸς τῇ δριμείᾳ ποιότητί τε καὶ δυνάμει τὴν στύφουσαν, ἃς ἀμφοτέρας ἰσχυροτέρας ἥ τ' ὠμὴ χαλκῖτις καὶ τὸ χάλκανθον, εἴτ' ἀῤῥενικῶς ὀνομάζειν αὐτὸ βούλοιτό τις εἴτε θηλυκῶς εἴτ' οὐδετέρως. ἀεὶ γὰρ μέμνησθε τοῦ μὴ φιλονεικεῖν ὑπὲρ ὀνομάτων, ἔνθα πρόκειται θεωρίαν ἐκμαθεῖν ἀναγκαίαν εἰς τὰ τῆς τέχνης ἔργα. καὶ αἱ στυπτηρίαι δὲ πᾶσαι ξηραίνουσιν ἱκανῶς ἕλκη στύφουσαι σφοδρῶς. ὅθεν οὐκ ἄν τις αὐταῖς χρήσεται μόναις ἐφ' ἕλκους, ὥσπερ οὐδὲ ὠμῇ χαλκίτιδι καὶ ἰῷ. κεκαυμένα δὲ ταῦτα καὶ τὸ μίσυ χρήσιμα, καθάπερ γε καὶ πλυθέντα. γίγνεται μὲν ἄδηκτα, ξηραίνει δ' ἧττον. ἀσφαλέστερον οὖν αὐτοῖς χρῆσθαι πεπλυμένοις, ἐπειδὴ τὰ πλεῖστα τῶν σωμάτων ἃ θεραπεύειν ἀναγ-

minus mordax et urens, crassius sori est et utroque siccat imbecillius, quemadmodum et stibi majorem astringendi siccandique vim ac sori possidet. Porro diphryges appellatum medicamentum ulceribus aegre humiditatis vitio ad cicatricem venientibus aptissimum est, valide namque siccat, etsi modice mordeat. Enimvero id quoque praeter acrem tum qualitatem tum potentiam vim habet astrictoriam, quas tamen ambas fortiores et chalcitis cruda et chalcanthum repraesentat, sive id masculino genere sive foeminino sive neutro appellasse quis malit, nam hoc vobis semper succurrat, de nominibus contendendum non esse, ubi speculationem ipsius artis usui necessariam edifcere statueritis. Quin et alumen quodlibet ulcera satis exiccat generose astringens. Unde nemo solis his ad ulcera utetur, sicut nec cruda chalcitide et aerugine, usta vero et haec et misy utilia sunt, ut elota morsum quidem remittunt, verum minus siccant. Itaque lotis ipsis uti tutius est, quoniam permulta corpora, quibus mederi cogimur, unam quandam dis-

καζόμεθα, μίαν γέ τινα διάθεσιν ἔχει μὴ φέρουσαν ἰσχυρὰν δῆξιν. ἀκηκόατε δ' αὐτὰ πολλάκις, ἀλλὰ καὶ νῦν ἀναμνήσω πάλιν, ἀξιώσω τε μεμνῆσθαι πρὸς ἅπαντα τὸν ἑξῆς λόγον. ὅσα τοίνυν πληθωρικὰ καὶ ὅσα κακόχυμα καὶ πρὸς τούτοις ἔτι μαλακόσαρκα καὶ ἱκανῶς αἰσθητικὰ σώματ' ἐστὶ, ῥαδίως εἰς φλεγμονὴν ἄγεται δηχθέντα. περιέχεται δὲ ἐν τοῖς μαλακοσάρκοις, δηλονότι τὰ τῶν λευκῶν γυναικῶν σώματα καὶ τὰ τῶν παιδίων εὐνούχων τε καὶ ἀνδρῶν λευκῶν τὴν χροιὰν, ὅσοι τε γῆν ἐποικοῦσι ψυχρὰν, ὑγρὰ καὶ τούτων ἐστὶ καὶ φλεγματικὰ τὰ σώματα καὶ διὰ τοῦτο μαλακά τε καὶ λευκά. καθάπερ γε καὶ τὰ θερμὴν οἰκοῦντα γῆν, οἷα τὰ κατ' Αἴγυπτον καὶ Ἀραβίαν ἐστὶ, σκληρὰν ἔχει καὶ ξηρὰν τὴν τῶν σωμάτων ἕξιν. ὡς οὖν ἀεὶ ταῦθ' ὑμῶν μνημονευόντων, προσθήσω τινὰ καὶ ἄλλην ὕλην φαρμάκων ἁπλῶν θεραπεύειν ἕλκη δυναμένην κακοήθη. σαρκοκόλλα τοίνυν καὶ ἰχθυοκόλλα καὶ μᾶλλον αὐτῶν ἡ χρυσοκόλλα τοιαύτης εἰσὶ δυνάμεως. ἄριστον δὲ φάρμακον εἰς τὰ τοιαῦτα καὶ ὁ κεκαυμένος μό-

positionem habent, qua vehementem commorfum ferendo non funt. Audiviftis autem ipfa frequenter, fed et nunc iterum commemorabo atque ad omnem fequentem fermonem memoriter teneri operae pretium effe arbitrabor. Quae igitur plethora vitiofoque fucco laborant corpora, ad haec quae tenera carne praedita et ad fentiendum infigniter habilia funt, facile ex morfu phlegmonem recipiunt. In carne molli praeditorum numero continentur mulieres videlicet candidae, pueri, eunuchi, viri cute alba, infuper qui regionem frigidam incolunt, humidi hi quoque et pituitofi, eoque molles et albi, quemadmodum ii, qui calidum tractum inhabitant, ut Aegyptum et Arabiam, duros corporum habitus et ficcos fortiuntur. Itaque horum vobis veluti memoribus appofiturus fum quandam et aliam medicamentorum fimplicium materiem, quae malignis ulceribus curandis fit idonea. Sarcocolla igitur et ichthyocolla et his magis adhuc chryfocolla tali facultate praedita eft. Huc optime facit et plumbum combuftum, poft hoc fori ftibi-

λυβδός ἐστι καὶ μετ᾽ αὐτὸν σῶρυ καὶ στίμμι, κεκαυμένα καὶ ταῦτα. καὶ ἡ σκωρία δὲ τοῦ μολύβδου ξηραίνει καλῶς, ὥσπερ γε καὶ ἡ τοῦ σιδήρου λεπὶς καὶ μᾶλλον ἡ τοῦ στομώματος. ἡ δὲ τοῦ χαλκοῦ πρὸς τῷ ξηραίνειν καὶ ῥύπτει, διὸ καὶ καθαρὰ ποιεῖ τὰ ἕλκη, τῶν ἄλλων λεπίδων οὐκ ἐχουσῶν τοῦτο. ταῦτ᾽ οὖν πάντα τὰ φάρμακα ξηρὰ καταπάττων ἕλκεσι κακοήθεσι θαυμαστῶς ὄψει ξηραινόμενα χωρὶς δήξεως, ὥσπερ γε καὶ τὰ τῶν κηρύκων ὄστρακα καυθέντα πορφυρῶν τε καὶ ὀστρέων, ὅσα τ᾽ ἄλλα τοιαῦτα. καὶ τὸ διαφανὲς δὲ καλούμενον, ὃ σπεκλάριον ὀνομάζουσι Ῥωμαῖοι, τῶν ἀδήκτως ξηραινόντων ἐστὶ καυθὲν ἐπὶ τῶν δυσεπουλώτων ἑλκῶν χρήσιμον ὑπάρχον, οὐ μὴν τῶν κακοήθων. μετριώτερον γὰρ ἢ κατὰ ταῦτα ξηραίνει. τῆς αὐτῆς δ᾽ αὐτῷ δυνάμεώς ἐστι [739] καὶ ὕαλος κεκαυμένη καὶ τὸ συνιστάμενον πυρῶδες ἐν τοῖς θερμαντηρίοις χαλκείοις. μετὰ δὲ τοῦ ξηραίνειν ἔτι καὶ στυπτικὴν ἔχει δύναμιν ὁ καρπὸς τῆς Αἰγυπτίας ἀκάνθης ἥ τε ὀμφακῖτις κηκὶς καὶ τὸ ῥῆον καὶ τὰ σίδια, οὐκ ὀλίγαι τε

que, haec quoque combufta, infuper plumbi recrementum probe ficcat, quemadmodum et ferri fquama, evidentius tamen ftomomatis. Porro aeris fquama praeter quam quod ficcat etiam abftergit purgatque, unde pura quoque ulcera efficit, quod reliquae fquamae non poffunt. Quare fi haec omnia medicamenta arida ulceribus malignis ac contumacibus infpergis, mirifice videbis citra mordicationem ea deficcari, ficut ubi buccinorum teftas concrematas, purpurarum, oftreorum, aliorumque id genus adhibueris. Quin et quod Graece diaphanes, Romanis lapis dicitur fpecularis, ex iis eft quae leniter ac fine morfu exiccant, qui uftus ulceribus aegre cicatricem admittentibus non item malignis ac rebellibus conducit, quippe minus exiccat quam illa requirant. Idem poteft vitrum uftum ac ignitum illud, quod in calefactoriis aerariorum fabrorum officinis confiftit. Caeterum Aegyptiae fpinae fructus, galla omphacitis, id eft *immatura,* rheon, malicorium, radices, herbaeque non paucae ultra ficcandi etiam aftringendi facultatem habent. Nam

ῥίζαι καὶ πόαι. καὶ γὰρ καὶ ἀριστολοχία καὶ ἶρις ἄκορόν τε καὶ ἀρτεμισία καὶ πάνακος ῥίζα καὶ ἀργεμόνη, χαμαιλέοντός τε μέλανος ἡ ῥίζα καὶ κύπερον, δρακόντιόν τε καὶ ξίφιον ἱκανῶς ξηραίνει, καὶ τούτων ἔτι μᾶλλον κενταύριόν τε καὶ πόλιον. ἀσθενεστέρα δὲ βραχὺ τούτων ἐστὶν ἡ Ἐρετριὰς ὀνομαζομένη γῆ, καθάπερ γε ἡ ἀμπελῖτις ἰσχυροτέρα. τοιαύτη μέν τις ὕλη τῶν τὰ κακοήθη θεραπευόντων ἕλκη ἁπλῶν φαρμάκων ἐστίν. ἔξωθεν δ' αὐτοῖς προστίθεταί τινα καθ' ἑαυτὰ μὲν οὐ προσαγόμενα διὰ τὸ σφοδρὸν τῆς δυνάμεως, ἑτέροις δὲ μιγνύμενα, καθάπερ ὁ ἄκαυστος ἰὸς καὶ ἡ ἄσβεστος καὶ ἡ ἄπλυτος τίτανος καὶ τὸ μαλακὸν ἀφρόνιτρον, ὅπερ ὄντως ἐστὶν ἀφρόλιτρον. ὅσῳ γὰρ ἂν ἀφρωδέστερον ᾖ, τοσούτῳ κάλλιόν ἐστι κατ' ἄμφω καὶ τὸ δάκνειν ἧττον καὶ τὸ διαφορεῖν μᾶλλον. ἐμάθετε γὰρ κἀν τοῖς περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων τοιαύτης ἔχεσθαι δυνάμεως τὰ λεπτομερέστερα τοῦ παχυμερεστέρων ἐν τοῖς ὁμοειδέσιν ἅπασιν. οὐδὲν δὲ οὕτως ἐστὶ φυλακτέον ὡς τὰ μαλθακώδη καλούμενα πρὸς Ἱπποκράτους φάρμακα, τοῦ κατὰ τὸ ἔλαιον ὄντα

et aristolochia, iris, acorum, artemisia, panacis radix, argemone, chamaeleontis nigri radix, cyperum, dracunculus, gladiolus, affatim exiccant. His evidentius adhuc centaurium et polium, quibus paulo imbecillior est terra nomine erethrias, uti valentior est ampelitis. Talis sane medicamentorum simplicium ad ulcera maligna ac contumacia materies existit. Extrinsecus autem nonnulla ipsis apponuntur, quae quidem per se vehementis potentiae gratia nen admoveri, sed aliis misceri solent, veluti aerugo ignem nondum experta, calx viva et illota et molle aphronitrum, quod re vera aphrolitrum est; quanto enim spumantius, tanto praestantius est utraque facultate, tum qua minus mordet tum qua magis discutit. Didicistis enim et in opere de simplicibus medicamentis tenuiora crassioribus hac facultate inter omnia, quae simili specie comprehenduntur, praecellere. Porro nihil tam nobis evitandum est quam medicamenta generis oleosi, quae Hippocrates malthacodea, id est *molli-*

γένους. ἔστι δὲ τοιαῦτα τά γε στέατα πάντα καὶ μάλιστα αὐτῶν τὸ χοίρειον, εἶθ᾽ ἑξῆς αἱ ῥητίναι καὶ μετὰ ταῦτα ὁ κηρός. ἑτέρῳ δὲ τρόπῳ καὶ τὰ μαλακτικὰ τῶν ἐσκληρυσμένων οὐκ ἐπιτήδεια· χαλβάνη, βδέλλιον, ἀμμωνιακὸν θυμίαμα, στύραξ καὶ οἱ μυελοί. καὶ κατ᾽ ἄλλον αὖ τρόπον τὰ δριμέα, πέπερι, ζίγγιβερ, νᾶπυ, κάγχρυ καὶ πολὺ πλῆθος ἑτέρων τοιούτων.

Κεφ. β΄. [Πῶς δεῖ χρῆσθαι τοῖς εἰρημένοις ἄρτι ξηροῖς φαρμάκοις ἐπὶ τῶν δυσεπουλώτων τε καὶ κακοήθων ἑλκῶν.] Ἀναγκαῖόν ἐστι τὰ τοιαῦτα τῶν ἑλκῶν ὑγρότητος εἶναι μεστὰ μοχθηρᾶς, οὐκ ὀλίγα δ᾽ αὐτῶν καὶ ῥύπον ἔχει δαψιλῆ. ἐπειδὰν οὖν ἐπιπάττειν αὐτοῖς μέλλωμέν τι τῶν ξηρῶν φαρμάκων, προεκμάττειν δι᾽ ὀθονίου χρὴ μαλακοῦ τε καὶ καθαροῦ καὶ ξηροῦ, πληρώσαντα δὲ τῷ φαρμάκῳ τὸ κοῖλον τοῦ ἕλκους ἐπιβάλλειν ἔξωθεν ἐμπλάστρου λεπτυνούσης τὰ χείλη πλάτυσμα, κατά τε τούτου πάλιν ἔξωθεν ὀθόνιον ἴσον ἁπάντῃ καὶ κατ᾽ αὐτοῦ σπόγγον ἐξ ὕδατος ἢ οἴνου. περὶ παντὸς δὲ ποιεῖσθαι χρὴ, ψυχρὸν διαμένειν τὸν

cina, nominat, cujusmodi ſunt omnes adipes, praeſertim porcorum, dein reſinae, poſtea cera, alia vero ratione et quae indurata remolliunt, malactica Graecis dicuntur, non conveniunt, galbanum, bdellium, gutta ammoniaci, ſtyrax, medullae, item alio modo acria, piper, zingiber, ſinapi, canchri, multaque ejus generis alia.

Cap. II. [*Quomodo medicamentis ſiccis modo commemoratis in ulceribus ad cicatricem aegre venientibus et malignis utendum ſit.*] Hujusmodi ulcera vitioſo plena humore neceſſario exiſtunt, pleraque vero ipſorum etiam ſordes copioſas continent. Quoniam ergo ſiccum aliquod medicamentum ipſis ſumus inſperſuri, convenit prius ea linteolo molli, puro et ſicco extergere. Ubi ulceris cavitatem medicamento impleveris, latum linteum emplaſtri labris attenuandis accommodati extrinſecus ſuperdandum eſt, atque huic rurſus linamentum undique aequale foris injiciendum, cui ſpongiam ex aqua aut vino tinctam applicabimus. At in primis curandum eſt ut ſpongia frigida per-

σπόγγον, ὃ γίγνοιτ' ἂν εὐκόλως εἰ συνεχῶς αὐτοῦ καταντλοίη τις ὕδωρ ψυχρὸν, ἄνευ τοῦ λύειν τὸν ἐπίδεσμον. αὐτὸν δὲ τὸν ἐπίδεσμον ἐπιβάλλειν τε καὶ περιβάλλειν, ὡς ἐν τοῖς περὶ καταγμάτων Ἱπποκράτης ἐδίδαξε, μεγίστην βλάβην ἡγούμενος ἐξ ἐπιδέσεως ἔσεσθαι τῆς εἰς εὐμορφίαν, οὐκ ὠφέλειαν διαφερούσης. εἰ μὲν οὖν εἷς ὁ ἐπίδεσμος εἴη, κάτωθεν ἄνω νέμεσθαι χρὴ, κἂν ἀντικνήμιον ᾖ, κἂν γόνυ, κἂν σφυρὸν, κἂν ἀγκὼν ἢ χεὶρ ἄκρα, κἂν ὁτιοῦν ἄλλο μέρος. εἰ δὲ δυοῖν ἐθέλοις χρῆσθαι, καθάπερ ἐπὶ τῶν καταγμάτων, ὁ μὲν πρότερος ἀπὸ τοῦ πεπονθότος μορίου πρὸς τὴν ἄνω χώραν νεμέσθω μόνην, ὁ δὲ δεύτερος κάτωθεν πρότερον, ἐφεξῆς δὲ ἄνω τελευτῶν ἐπ' αὐτὸ τῷ προτέρῳ παραγιγνέσθω. πρόδηλον οὖν ὅτι τοὺς ἐπιδέσμους τούτους ἐξ ὀθονίων οὐ ῥάκους εἶναι προσήκει. λύειν δὲ διὰ τρίτης μὴ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ λύσαντα μὴ προσφέρειν ὕδωρ τῷ ἕλκει, ἀλλὰ καθ' ὃν προείρηται τρόπον ἀρτίως, δι' ὀθόνης μαλακῆς τε καὶ καθαρᾶς καὶ ξηρᾶς ἀπομάττοντα τοὺς ἰχῶρας. ἐὰν δὲ καὶ τὰ πέριξ τοῦ ἕλκους ἐμφαίνῃ τι φλεγμονῶδες, [740] ἐπιβάλλειν κατὰ τοῦ πλατύσματος ἔξωθεν ἐπὶ πολὺν τόπον

maneat, quod ex facili fiet, fi frigida ipfam continue citra deligaturae folutionem foveas. Sed fafciam ei injicere ac circumdare debes, ut Hippocrates in commentario de fracturis edocuit, maximam laefionem fore ratus ex deligatura, quae ad elegantem formam, non ufum conducit. Si igitur fafcia una fuerit, inferne furfum tribuenda eft five tibia five genu five talus five cubitus five manus fumma five alia quaevis pars laboraverit. Quod fi duabus uti velis, ut in fracturis, altera a parte affecta furfum feretur duntaxat, altera deorfum prius, mox in fuperiore parte definet, eodemque cum priore perveniet. Quamobrem hafce fafcias ex linteis non panniculos effe, ut omnes noviftis, expedit. Tertio autem quoque die non fingulis folvendum membrum eft, fic ut aqua non adhibita, quo dixi modo nuper, molli puro et ficco linteo faniem ulceri abftergas. At fi ambientes ulcus partes phlegmonodes quippiam repraefentent, humidum medicamentum latum extrinfecus platysmati fuper-

ἐξῆκον ὑγρὸν φάρμακον ἐκ τῆς ἐμῆς φοινικίνης, οὐχ ἁπλῶς τετηκυίας, ἀλλὰ στύφοντος οἴνου προσειληφυίας ὅσον οἷόν τε πλεῖστον. οὐ μὴν οὐδὲ διὰ τοῦ τυχόντος ἐλαίου τήκειν αὐτὴν προσήκει, ἀλλ' εἰ μὲν ἐρυθρότης τις ἢ ὅλως θερμότης ἐπικρατεῖ κατὰ τὰ πέριξ τοῦ ἕλκους, διά τινος τῶν στυφόντων καὶ ψυχόντων· ἔστι δὲ τοιαῦτα μύρσινόν τε καὶ μήλινον· εἰ δὲ μὴ παρείη ταῦτα, τὸ καλούμενον ὀμφάκινόν τε καὶ ὠμοτριβὲς ἔλαιον· εἰ δὲ σκληρότης ἐπικρατεῖν φαίνοιτο, δι' ἐλαίου παλαιοῦ τηκτέον ἢ διὰ κικίνου τὴν αὐτὴν φοινικίνην. ἀσφαλέστερον δὲ, κἂν (361) μηδὲν ἐν τῷ περιέχοντι τὸ ἕλκος τόπῳ μοχθηρὸν ἐμφαίνηται. αὐτῷ γοῦν τῷ ὑπερκειμένῳ χωρίῳ τὸ ὑγρὸν φάρμακον ἐπιβάλλειν ἀποκρουσόμενον, εἴ τι πρόσθεν ἢ μοχθηρὸν ἢ πλέον τοῦ προσήκοντος ἐπιῤῥεῖ, καὶ μάλισθ' ὅταν ἐν σκέλει τὸ ἕλκος ὑπάρχον ὑπερκειμένην ἔχοι φλέβα κιρσώδη. μεγάλης δ' οὔσης αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν χρόαν ἐμφαινούσης οὔτε ἐρυθρὸν οὔτε χρηστὸν αἷμα περιέχειν, ἀλλὰ μελάντερον καὶ μελαγχολικώτερον, ἐκκόπτειν χρὴ τὴν φλέβα. συνέβη δέ ποτε φλεβὸς τοιαύτης

accommodandum eſt ex meo phoenicino, non ſimpliciter liquefacto, ſed cui plurimum, quoad fieri poteſt, vini aſtringentis adjectum ſit. Neque tamen obvio quovis oleo liquare ipſum convenit, verum ſi rubor quiſpiam vel omnino calor, in circumpoſitis ulceri partibus exuperet, aſtringente et refrigerante aliquo id faciendum eſt, ſunt hujusmodi myrteum et melinum, ſi haec non adſint, adhibeto quod omphacinum et omotribes nominant. Si durities major extiterit, oleo veteri vel ricinino, ipſum phoenicinum liquefacies. Sed tutius fuerit, ſi nihil in ambiente ulcus loco vitioſi appareat, ſuperpoſitae regioni, liquidum medicamentum admovere, quod repellat, ſiquid prius vel pravum vel plus quam par eſt influat, maxime cum in crure ulcus obortum ſuperpoſitam venam varicoſam habeat. Quae dum magna eſt ac colore nec rubrum nec probum ſanguinem, ſed atriorem magisque melancholicum continere videtur, excidenda venit. Interim vero contigit ut vena tali ex-

ἐκκοπείσης, τὸ μὲν ἕλκος εὐθέως ἐπουλωθῆναι, καίτοι γ' ἐνιαυσιαῖον ὂν, ἀντ' αὐτοῦ δὲ κατὰ τὴν διαίρεσιν ὅθεν ἡ φλὲψ ἐξεκόπη γενέσθαι κακόηθες ἕλκος, ἐπουλωθῆναι μὴ δυνάμενον. ἄμεινον οὖν ἐπὶ τῶν τοιούτων τὴν ἰσχὺν τοῦ θεραπευομένου θεασάμενον ἀπὸ φλεβοτομίας μὲν ἄρξασθαι, καθῆραι δὲ ἐφεξῆς φαρμάκῳ μελαγχολικὸν ἐκκενοῦντι χυμὸν καὶ σὺν τούτῳ καὶ φλεγματικὸν, ἐπειδὴ καὶ οὗτος συνεπιῤῥεῖ ποτε τῷ μελαγχολικῷ κατὰ τὰς τῶν κιρσῶν γενέσεις. εἶθ' ἑξῆς αὐτὴν κατὰ τὸ μῆκος σχάσαι τὴν ὑπερκειμένην τοῦ ἕλκους φλέβα καὶ κενώσαντα δαψιλὲς, αὐτὴν ταύτην πρότερον ἰᾶσθαι τὴν γενομένην διαίρεσιν τῆς φλεβὸς, ὅταν δ' ἀκριβῶς ἤδη φαίνηται συνουλουμένη, τηνικαῦτα τῇ θεραπείᾳ τοῦ κακοήθους ἕλκους ἐπιχειρεῖν, ὡς προείρηται. καὶ σπλὴν δὲ ἐνίοτε μοχθηρῶς διακείμενος αἴτιος γίγνεται τοιαύτης κακοχυμίας, ὥσπερ γε καὶ ἧπαρ· ὧν χρὴ προνοησάμενον οὕτως ἐπιχειρεῖν τῇ τοῦ ἕλκους ἰάσει. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον, κἂν κακόχυμον ᾖ πληθωρικὸν ὅλον ᾖ τὸ σῶμα, προκαθῆραί τε καὶ προκενῶσαι πρότερον αὐτὸ, πρὶν ἐπιτιθέναι τῷ ἕλκει

cifa ulcus ftatim ad cicatricem veniret, etfi jam annum durarat, verum ipfius loco juxta divifionem, ubi vena erat excifa, ulcus malignum ac contumax oriretur, cui cicatrix induci non potuerit. Igitur id genus vitiis praeftat, viribus aegri confultis a venae incifione aufpicari, deinde medicamento purgare, melancholicum humorem vel cum hoc etiam pituitofum educente, quoniam is quoque una nonnunquam cum melancholico influit dum varices generantur. Poftea ipfam venam ulceri fuprapofitam in longum fcarificare commodum eft. Ubi abunde vacuaris, ei ipfi venae fectae prius medendum. Poftquam exacte jam cicatricem ducere videtur, tunc maligni ulceris curationem, ut praedictum eft, aggredere. Jam vero lien interdum male affectus, vitiofi talis humoris auctor eft, ficut et jecur. Quibus ubi profpexeris, fic tandem ad ulcus curandum venire oportet. Pari modo, fi univerfum corpus cacochymum vel plethoricum exiftat, prius expurgare vacuareque ipfum expedit quam

φάρμακον. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ θεραπεύειν τὸ ἕλκος διὰ τῶν ξηρῶν φαρμάκων ἐφ᾽ ἑκάστῃ ἐπιλύσει προσέχειν χρὴ τὴν γεγενημένην ὑπ᾽ αὐτοῦ περὶ τὸ μόριον ἐνέργειαν, ἐπισταμένους τε καὶ μεμνημένους ὅτι τὰ μὲν ἄνευ τοῦ ῥύπτειν ξηραίνοντα, τοιαῦτα δ᾽ ἐστὶν ἐν οἷς ἡ στύφουσα ποιότης ἐπικρατεῖ, καθαρὸν οὐκ ἐργάζεται τὸ ἕλκος. ὅσα δὲ πρὸς τῷ ξηραίνειν ἔτι καὶ τὸ ῥύπτειν ἔχει, ταῦτα οὐ μόνον ξηρὸν, ἀλλὰ καὶ καθαρὸν ἀποδείκνυσι τὸ ἡλκωμένον ὅλον μόριον. εἰδέναι δὲ χρὴ καὶ ὡς δάκνεται τὰ καθαρὰ τῶν ἑλκῶν, ὑφ᾽ ὧν ἔμπροσθεν οὐδὲν ἐδάκνετο φαρμάκων, ἡνίκα ἦν ῥυπαρά. μεταβαίνειν οὖν ἀπὸ τῶν ἰσχυρότερον ῥυπτόντων ἐπὶ τὸ πρᾳότερον καὶ ἀδηκτότερον, καθ᾽ ὃν ἂν καιρὸν ἀκριβῶς καθαρὸν εὑρέθη τὸ ἕλκος, ὥσπερ γε πάλιν ἐπὶ τῶν ῥυπαρῶν, ἐπανέρχεσθαι ἐπὶ τὰ ῥυπτικώτερα, πλὴν εἰ μὴ διὰ τὸ δηχθῆναι ῥυπαρὸν ἐφάνη. τουτὶ γὰρ ἐνίοτε καὶ τοὺς ἀγαθοὺς δοκοῦντας εἶναι ἰατροὺς ἐξηπάτησεν, ὡς μεταβῆναι πρὸς ἄλλο ῥυπτικώτερόν τε καὶ δριμύτερον, ὑφ᾽ οὗ πάλιν ἀνα-

medicamentum ulceri admoveas. Porro intra ulceris per arida medicamenta curationem quotiescunque ſolveris, advertendum eſt qualemnam in parte effectum ediderint. Sciendumque ac in memoria habendum quod quae deſiccare, non autem detergere valent, cujusmodi ſunt illa, quae aſtringendi qualitatem obtinent, ulcus purum non efficiunt, at quae praeterquam quod ſiccant, adhuc etiam detergunt, ea non modo ſiccam, ſed puram quoque totam partem exulceratam efficiunt. Praeterea notandum venit pura ulcera ab iis medicamentis unde prius, quum eſſent ſordida, nihil mordicationis percipiebant, nunc morderi. Quae cauſa eſt ut a valentioribus abſterſoriis medicamentis ad mitiora minusque mordacia digrediamur, ubi ulcus ad amuſſim purum invenerimus, quemadmodum rurſus in ſordidis ad magis abſtergentia tranſimus, niſi ex mordicatione ſordida apparuerint. Hoc ſiquidem medicis etiam bonis exiſtimatis nonnunquam impoſuit, ut ad abſterſorium valentius acriusque ſe conferrent, unde iterum ulcus ero-

βρωθὲν τὸ ἕλκος ὁμοίως ῥυπαρὸν ἢ καὶ μᾶλλον ἔτι κατὰ τὴν ἑξῆς λύσιν ἐφάνη, τῆς συντακείσης ὑπὸ τοῦ φαρμάκου σαρκὸς ῥυπαινούσης αὐτό. λύεται μὲν γὰρ εἰς ἰχῶρας μοχθηροὺς ἡ συντηκομένη σὰρξ, αὐτῶν δὲ τούτων ὅσον μὲν λεπτομερέστερόν ἐστι κατὰ τὴν σύστασιν, [741] ὑπὸ τοῦ φαρμάκου διαφορεῖται, τὸ λοιπὸν δ' αὐτόθι περιπηγνύμενον τοῖς ἕλκεσι ῥύπος αὐτοῖς γίγνεται. προσέχειν οὖν χρὴ πότερον ἀναβιβρωσκομένης τε καὶ συντηκομένης τῆς ὑποκειμένης σαρκὸς ἐῤῥυπάνθη τὸ ἕλκος ἢ διὰ τὸ δεῖσθαι μὲν ἀφαιροῦντος τὸν ῥύπον φαρμάκου, τὸ δὲ ἐπιτεθὲν οὐκ εἶναι τοιοῦτον. διακρίνεται δὲ τῷ κοιλότερόν τε ἅμα γεγονέναι τὸ ἕλκος ἐνερευθῆ τε τὰ χείλη καὶ θερμότερα ἔχειν, ὅταν ὑπὸ τῆς τοῦ φαρμάκου δριμύτητος ῥυπαίνηται. τάχα μὲν οὖν περιττὸν εἴη ἐν τῇ προκειμένῃ πραγματείᾳ τὸν τρόπον τῆς χρήσεως τῶν συνθέτων φαρμάκων προσγράφειν· εἴρηται γὰρ ἐν τῇ θεραπευτικῇ μεθόδῳ· τὰ δ' ἀναγκαῖα καὶ μεγάλην φέροντα βλάβην εἰ παροφθείη, βέλτιόν ἐστι καὶ δὶς καὶ τρὶς λέγειν ἀναμνήσεως ἕνεκα. προσκείσθω τοιγαροῦν ἔτι καὶ τοῦτο κατὰ τὸν λόγον, ἐν τῇ θεραπείᾳ τῶν τοιούτων ἑλκῶν, εἰ μὲν εἴη

ſum ex aequo ſordidum vel etiam magis adhuc, altera ſolutione viſum fuerit carne a medicamento colliquata ipſum foedante, nam in pravam ſaniem degenerat colliqueſcens caro. Caeterum quicquid ex his ipſis tenuioris conſiſtentiae eſt, a medicamento diſcutitur, reliquum ibidem circa ulcera concretum ſordes ipſis redditur. Quare animum attendere oportet utrum ulcus carne, quae ſubeſt, exeſa ac colliqueſcente ſordidum evaſerit, an quia medicamentum ſordibus auferendis aptum requirat, impoſitum vero tale non ſit. Indicat autem ulceris major facta cavitas, tum orae rubentiores calidioresque, quum medicamenti acrimonia ſordeſcat. Forſan igitur ſupervacaneum fuerit in praeſenti commentario compoſitorum medicamentorum uſus rationem modumque adſcribere, quippe in methodo curandi explicatum, at quae neceſſaria ſunt et magnam noxam afferunt, neglecta ſatius eſt bis terve, ut fidelius memoriae inhaereant, repetere. Ponamus igitur et hoc etiam in talium ul-

δυνατὸν ἄνευ τῆς τοῦ παντὸς σώματος βλάβης ἀλουτεῖν τὸν θεραπευόμενον ἀνατριβόμενόν τε σινδόσιν ἐπὶ πλέον, ἐφεξῆς τε δι' ἐλαίου, κἄπειτα δι' ἁλτήρων γυμναζόμενον, εἰ σκέλος εἴη τὸ πεπονθὸς ἢ διὰ δρόμων ἐπὶ τῶν ὑπερκειμένων. εἰ δὲ ἀλουτεῖν ἀδύνατον εἴη τῷ θεραπευομένῳ χωρὶς βλάβης ὅλου τοῦ σώματος, οὐ χρὴ λύειν τὴν ἐπίδεσιν, ἀλλ' ὡς ἐπιδέδεται λουσάμενον, ἐκθλίψαντα τὸ τοῦ σπόγγου θερμὸν ὕδωρ, εὐθέως ἄλλο καταχεῖν ψυχρὸν, ὡς μηδεμίαν ὑπολείπεσθαι θερμότητα κατὰ τὴν ἐπίδεσιν. εἰ δὲ φαίνοιτο προχωρεῖν ἡ θεραπεία, καὶ χωρὶς ἐπιδέσεως σπόγγου θεραπεύεσθαι, τῆς ὑγρᾶς φοινικίνης ἐπιβαλλομένης ἔξωθεν ὡς εἴρηται· καὶ χωρὶς ἐπιθέσεως σπόγγου καταλαμβανομένης ἐπιδέσμοις καταγματικῷ τρόπῳ περιελιττομένης τῷ θεραπευομένῳ μέρει τοῦ σώματος.

Κεφ. γ'. [Σύνθεσις ἐμπλαστρωδῶν φαρμάκων.] Ἐπειδὴ τὸ κεφάλαιόν ἐστι τῆς τῶν κακοήθων τε καὶ δυσεπουλώτων ἑλκῶν θεραπείας ἐν τῷ ξηραίνειν ἀδήκτως τὸ φάρμακον, ὑγραίνει δὲ πάντων μάλιστα τό θ' ὕδωρ καὶ τὸ ἔλαιον.

cerum curatione, ſi quidem citra totius corporis noxam fieri poterit, aegro a balneo abſtinere, perfricari linteis largiter, mox oleo, deinde halteribus exerceri, ſi crus fuerit affectum, vel curſu, ſi partes ſuperiores male habeant. Quod ſi a balneo temperare ſine totius corporis noxa non poterit, ſolvere deligaturam non oportet, verum ut ligatum eſt, membrum lavare et aquam calidam ex ſpongia exprimere, aliamque mox frigidam infundere, ut nullus in deligatura calor ſit reliquus. Jam ſi curatio ſuccedere videatur, etiam absque ſpongia alligata ſanari poteſt, ſi phoenicinum liquefactum, ut dixi, extrinſecus imponas, et citra ſpongiam, quae faſciis comprehenſa velut in fracturis, aegrotae corporis parti orbiculatim circumdatur.

Cap. III. [*Compoſitio medicamentorum emplaſtris ſimilium.*] Quoniam malignorum et difficulter cicatricem recipientium ulcerum curationis ſummus eſt ſcopus ut medicamentum citra morſum exiccet, aqua vero et oleum

ἀπέχεσθαι χρὴ τούτων, ὡς μήτε αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ προσφέρειν μήτε κατὰ τῶν εἰρημένων ξηρῶν φαρμάκων μιγνύναι. κηρὸν οὖν ἐκλέγεσθαι χρὴ μήτε φύσει ξηρὸν μήθ' ὑπὸ παλαιότητος εἰς τοῦθ' ἥκοντα, πρόσφατον δὲ καὶ φύσει λιπαρὸν, ὃν ἐν ἡλίῳ μαλάττων τις ἀναλαβεῖν εἰς αὐτὸν δυνήσεται τῶν εἰρημένων ξηρῶν φαρμάκων. μὴ ὄντος δὲ ἡλίου, παρά τε πυρὶ θαλπόμενος μαλάττηται καὶ καθιέμενος εἰς ὕδωρ θερμόν. οὐ γὰρ ἀναμίγνυται δι' ὅλου τὸ ὕδωρ, ἀλλ' ἀποῤῥεῖ ταχέως αὐτοῦ μαλαττομένου πρὶν ἐπιτεθῆναι τῷ ἕλκει. συμμετρία δὲ τῆς μίξεώς ἐστι τοιάδε. μέτριον μὲν εἴ τις βούλοιτο γενέσθαι τὸ φάρμακον, τὸ τέταρτον μέρος προσβάλῃ τῷ κηρῷ τῶν μεταλλικῶν, ἰσχυρότερον δὲ ἔσται τοῦ τρίτου μιχθέντος. αὐτῶν δὲ τῶν μεταλλικῶν ἧττόν τε καὶ μᾶλλον ἀδήκτων τε καὶ ξηραντικῶν ὄντων, ἐπιταθήσεται μὲν ἐν τοῖς ξηραντικωτέροις ἡ δύναμις, ἐκλυθήσεται δ' ἐν τοῖς ἧττον ξηραίνουσιν, ὥσπερ γε πάλιν, ἀσφαλεστέρα μὲν ἡ χρῆσις ἔσται διὰ τῶν ἀδηκτοτέρων σφαλερωτέρα δὲ διὰ τῶν δακνωδεστέρων. εἴρηται γὰρ πολλάκις ὡς ἔνιαι μὲν φύσεις σωμάτων αἰσθητικώτερον ἔχουσι τό τε δέρμα καὶ τὰς σάρκας

maxime omnium humectant, ab eis abſtinendum eſt ita ut nec per ſe adhibeantur nec ſiccis, quae recenſuimus, miſceantur medicamentis. Itaque cera deligenda eſt neque natura neque vetuſtate ſicca, verum recens et pinguis natura. Qua in ſole emollita, aridorum medicamentorum dictorum quodcunque volueris excipere poteris, ſin autem ſol abſit, apud ignem calefacta ſubigatur et in calidam aquam demergatur, non enim aqua per totam miſcetur, ſed ſtatim ab ea emolleſcente defluit, antequam ulceri fuerit impoſita. Symmetria vero mixturae eſt talis. Mediocre medicamentum hoc modo efficitur. Quarta pars metallicorum cerae adjicitur, valentius erit ſi tertia ſumatur. Porro quum ipſa metallica minus, magisque morſu carentia, ſiccaque exiſtant, virtus in iis quae magis ſiccant intendetur, quae minus remittetur, quemadmodum rurſus tutior leniorum uſus eſt, mordaciorum periculoſior. Dictum namque frequenter eſt, nonnullas naturas corporum tum cutem tum

ἐνίαις δὲ δυσαισθητότερα ταῦτ᾽ ἐστὶν ἄμφω. κατὰ δὲ τὸ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ τῆς ὀδύνης πάθος ἀκολουθεῖ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον, ὥς γε καὶ τὸ τῆς φλεγμονῆς, οὐ μικρὰ δὲ διαφορὰ καὶ παρὰ τὸ μαλακόσαρκον ὑπάρχει ἢ σκληρότερον, εὔχυμόν τε καὶ κακόχυμον, ἢ πληθωρικὸν ἢ κενὸν ἢ μέσως διακείμενον ἐν τοῖς εἰρημένοις. [742] οὐκοῦν οἷόν τε πᾶσιν ἀνθρώποις ἓν ἐπιτήδειον σκευάσαι φάρμακον. ἀλλ᾽ ὁποῖον ἂν σκευασθῇ τῶν ὁμοειδῶν, ἐπίστασθαι τούτῳ χρῆσθαι προσήκει τεχνωθέντα κα(362)τὰ τὴν ἐν τῷδε τῷ λόγῳ διδασκομένην μέθοδον, οἷον εὐθέως ἐπὶ τῆς προκειμένης ὕλης, ἐὰν ἴσον μὲν ἑκατέρου μίξῃς ἰοῦ τε καὶ χαλκοῦ κεκαυμένου. μέρους δ᾽ ἑνὸς ἥμισυ στυπτηρίας σχιστῆς, ὡς γενέσθαι τὸ συμπληρούμενον ἐκ τῶν τριῶν ἤτοι ∠ β΄. καὶ ἡμισείας ἢ οὐγγίας τοσαύτης, ἀρκέσει κηροῦ μῖξαι μὲν ∠ ι΄. ταῖς δραχμαῖς γο δ᾽ ι΄. ταῖς οὐγγίαις εἰς μετρίου τε καὶ μέσου τῇ δυνάμει φαρμάκου σύνθεσιν. ἄμεινον δ᾽ ἅμα καὶ ἀδηκτότερον ἔσται διφρυγὲς λαμβάνον ἀντὶ τῆς σχιστῆς καὶ μιᾶς τε δραχμῆς ὅλης ἐμβληθείσης, ὥσπερ τοῦ

carnes magis fenforias habere, quibusdam has ambas minus esse fenforias. Item pro majoris minorisque fenfus ratione doloris etiam affectus fequitur, ut et phlegmones. Accedit huc non mediocris differentia, quod quis molli fit carne vel duriore, boni malique fucci vel plethoricus vel vacuus vel medio quodam modo inter enumeratos affectus. Unde colligo unum omnibus idoneum medicamentum praeparari non posse, fed qualecunque ex fimilibus fpecie confectum fuerit, hoc uti fciet ille, qui methodum isto libro traditam artificiofe didicerit. Exempli gratia in fubjecta materie, fi pares utriusque aeruginis et aeris usti partes mifceas, aluminis fciffi partis unius dimidium, ut totum tribus vel duabus drachmis et femiffe vel unciis totidem conftet, fufficiet decem cerae drachmas adjicere drachmis, decem vero uncias unciis, in temperati et medii facultate medicamenti compofitionem. Melius fiet minusque mordebit, fi loco aluminis fciffilis diphryges accipiat, cujus una drachma inte-

χαλκοῦ τε καὶ ἰοῦ, κάλλιον ἔσται τὸ φάρμακον. εἰ δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ ἰοῦ δῆξιν ὑποπτεύοντες ἐθελήσαιμεν ἀκριβῶς ἄδηκτον αὐτὸ γενέσθαι, κεκαυμένον ἐμβάλλειν χρὴ τὸν ἰόν. εἰ δὲ καὶ ῥύπον ἀφαιρεῖν, λεπίδος χαλκοῦ προσβλητέον ἥμισυ δραχμῆς, ὡς γενέσθαι τὴν ὅλην συμμετρίαν τοιάνδε. ℞ χαλκοῦ καὶ ἰοῦ κεκαυμένου καὶ διφρυγοῦς ἴσον ἑκάστου, τουτέστιν ἀνὰ ∠ α΄. τῆς δὲ τοῦ χαλκοῦ λεπίδος ἡμίδραχμον. ἀναλαμβανέσθω δὲ ταῦτα τῷ λιπαρῷ κηρῷ μαλαττομένῳ, καθότι προείρηται. ξηροτέρου δ' ὄντος ἢ ὡς δέξασθαι τὰ εἰρημένα, μιγνύναι χρὴ μαλάττοντα μύρσινον ἢ μήλινον ἢ σχίνινον ἢ κίκινον ἢ κύπρινον ἢ παλαιὸν ἔλαιον ὠμοτριβὲς ἢ τὸ πρόσφατον Σπανὸν ἢ τὸ παρ' ἡμῖν διὰ θαλλῶν ἐλαίας ἐσκευασμένον. εἰ δὲ μηδ' ὅλως ἐθέλομεν ἐλαιῶδές τι τῷ φαρμάκῳ προσφέρειν, τῆς λάρικος ῥητίνης μιγνύειν. εἰ δὲ μὴ παρείη ταύτης ἡμῖν, ἀντ' αὐτῆς τῇ τερμινθίνῃ χρηστέον. ἀεὶ δὲ καὶ τούτου χρὴ μεμνῆσθαι τοὺς ἀναγινώσκοντας ταῦτα, μάλιστα μὲν ἐπὶ τὸ πρῶτον εἰρημένον ὡς ἄριστον

gra injecta, quemadmodum aeris quoque et aeruginis, medicamentum erit praestantius. Quod si aeruginem mordacius facturam suspicati lenie prorsus ipsum fieri postulemus, ustam apponimus. Insuper si expurgare sordes statuerimus, aeris squamae drachmae dimidium addetur, ut tota medicamenti symmetria talis evadat. ℞ Aeris, aeruginis ustae, diphrygis, singulorum partes aequales, hoc est cujusque drachmam unam, aeris squamae drachmae dimidium, haec pingui cera, ut dixi, mollita excipiantur. Ubi siccior paulo fuerit, quam ut commemorata excipiat, miscendum est myrteum molliendo vel melinum vel lentiscinum vel riciminum vel cyprinum vel omotribes oleum vetus vel recens Hispanum; vel quod apud nos ex oleae surculis praeparatur. Aut si omnino nihil oleosum medicamento adhibere placet, laricem resinam admisceto, cujus si copia non est, terebinthina ejus loco utendum. Caeterum hoc semper in memoria tenendum est iis, qui haec legunt, maxime ad primum, quod dictum est, tanquam praestantissimum venien-

Ed. Chart. XIII. [742.] Ed. Baf. II. (362.)

ἔρχεσθαι, μετὰ τοῦτο δ' ἐπὶ τὸ δεύτερόν τε καὶ τρίτον ἐφεξῆς τε τἄλλα τὰ μετὰ τὸ τρίτον, ὡς ἀνάλογον τῆς τῶν φαρμάκων ἀρετῆς τε καὶ δυνάμεως τῇ τάξει τοῦ λόγου χρωμένων ἡμῶν. προακηκοὼς οὖν τις ταῦτα καὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων τὰς δυνάμεις ἐπιστάμενος ἱκανὸς ἔσται διακρίνειν ὅσα τοῖς πρὸ ἡμῶν ἐγράφη πρὸς τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν φάρμακα, οἷον εὐθέως Ἀσκληπιάδης ὁ φαρμακίων ἐπικληθεὶς ἐν τῷ τρίτῳ τῶν ἐκτὸς οὕτως ἔγραψε.

Κεφ. δ'. [*Περὶ τῶν ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένων φαρμάκων.*] Πρὸς τὰ χειρώνεια καὶ δυσαλθῆ τῶν ἑλκῶν φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ℞ λεπίδος χαλκοῦ οὐγγίαν α'. ἰοῦ ξυστοῦ οὐγγίαν α'. κηροῦ ἡμίλιτρον, ῥητίνης λάρικος γο α S''. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν καὶ ἀνελόμενος χρῶ μαλάσσων ἐπιμελῶς καὶ πλατυσμάτιον ἐπιῤῥίπτων κατὰ μόνου τοῦ πεπονθότος, ὥστε περιλαμβάνειν μόνον τὸ ἕλκος. δεῖ δὲ τὰ περὶξ ἀφλεγμάντῳ φαρμάκῳ περιλαμβάνειν. ἐν δὲ τῇ θεραπείᾳ λύειν χρὴ διὰ τρίτης τὸ ἕλκος, ἔπειτα προπυριᾶν καὶ

dum esse, mox ad secundum et tertium, deinde ad alia, quae post tertium sunt, ceu pro medicamentorum virtutis et potentiae proportione sermonis ordine nobis usurpantibus. His igitur auditis quispiam, simplicium medicamentorum facultatibus intellectis, dijudicare poterit quae majores nostri ad ulcera maligna medicamenta conscripsere, sicut verbi gratia Asclepiades cognomento pharmacion in tertio exteriorum in hunc modum tradidit.

Cap. IV. [*Quae medicamenta scripserit Asclepiades.*] *Ad chironia et curatu difficilia ulcera medicamentum accommodatum.* ℞ Aeris squamae unciam j, aeruginis rasae ℥ j, cerae selibram, resinae laricis ℥ j ß. Ea quae liquari possunt, aridis affunduntur, quibus exceptis ac curiose mollitis utitor, item platysma exiguum soli affectae parti, ut ulcus tantum comprehendat, injicito. Caeterum ambientes partes medicamento, quod phlegmonem arceat, circumdare oportet, inter curandum tertio quoque die solvere, deinde fomentis mitigare, idemque emplastrum quod

τὸ αὐτὸ πλατυσμάτιον ἀπονίπτοντα μαλάσσειν καὶ πάλιν ἐπιτιθέναι, ἕως ἂν ἄρξηται συνουλώσεως. αὕτη μὲν ἡ τοῦ φαρμάκου γραφὴ, καλῶς προσγράψαντος αὐτοῦ πρὸς τὰ χειρώνεια, καλοῦσι γὰρ οὕτως τὰ μὴ μετρίως κακοήθη τῶν ἑλκῶν, ἀλλὰ τὰ πάνυ σφόδρα τοιαῦτα. γενναῖον δ' ἐστὶ τοῦτο τὸ φάρμακον, ὡς ἂν ἐκ τρίτου μέρους ἔχον τοῦ κηροῦ τὰ μεταλλικὰ, τὸν μὲν ἰὸν ἰσχυρότερον φάρμακον, τὴν δὲ λεπίδα τοῦ χαλκοῦ, μετριώτερον μὲν πολὺ τοῦ ἰοῦ, γενναῖον δὲ ὅμως καὶ αὐτό. συμμέτρως δ' εἴπερ εἶχε κράσεως ὡς καὶ τὰ μετρίως κακοήθη θεραπεύειν, [743] οὐ τριπλάσιος, ἀλλὰ τετραπλάσιος ὁ κηρὸς ἐμέμικτο τοῖς ἄλλοις, ἔτι δ' ἂν μετριώτερον, εἰ πενταπλάσιος, ὡς καὶ τὰ μηδέπω κακοήθη, δυσεπούλωτα δὲ ἄλλως ὄντα θεραπεύειν. ὥσπερ γὰρ κἂν εἰ τὸν κηρὸν ἑξαπλάσιον ἐργάσαιτό τις τῶν μεταλλικῶν, ὡς εἶναι τοῦ μὲν ἰοῦ καὶ τῆς λεπίδος ἑκατέρου δραχμὴν, κηροῦ δὲ ∠ ιβ'. τῆς λάρικος δὲ τὸ ἀνάλογον. ἀνάλογον δὲ ἔσται, εἰ τρεῖς εἶεν αὐτῆς δραχμαί. λιπαροῦ δ' ὄντος τοῦ κηροῦ, κἂν ἔλαττον ἐμβληθῇ τῆς ῥητίνης, αὐτάρκη σύστασιν

a latitudine platyfima vocatur, abluendo emollire ac rurfus imponere donec cicatricem inducere incipiat. Haec eft medicamenti fcriptura. Pulchre vero auctor ipfe adjunxit ad chironia, nominant enim fic ulcera non mediocriter, fed maxime maligna contumaciaque. Generofum hoc medicamentum eft, ut quod ex tertia cerae parte metallica contineat, aeruginem fane medicamentum valentius, aeris fquamam multo illo moderatius, attamen et ipfum generofum. Mediam ac fymmetram habet temperiem, ut etiam modice maligna curet, fi non triplex, fed quadrupla cerae portio aliis commixta fuerit, moderatius adhuc extiterit, fi quincupla adjiciatur, ut nondum maligna, fed aegre cicatricem ducentia perfanet. Quemadmodum etiam fi metallicorum fex partes cera capiat, ut fi aeruginis et fquamae utriusque denarius, cerae duodecim, laricis quot exigit proportio, quae erit fi tres ipfius denarii imponantur. At ubi cera pinguis eft, etfi minus refinae addatur, fpiffitudinem quanta fuffi-

ἕξει τὸ φάρμακον. ἐπὶ γάρ τοι τῶν τοιούτων φαρμάκων ἡ ῥητίνη διὰ τὴν σύστασιν ἐμβάλλεται, καθάπερ γε καὶ τὸ μύρσινον ἢ σχίνινον. ἐγὼ δὲ καὶ Ἀττικῷ ποτε οἰσύπῳ μαλάττων τὸν κηρὸν ἔμιξα. καί μοι κατὰ τὴν χρῆσιν ἐφάνη τὸ φάρμακον ἢ οὐδὲν ἢ βραχὺ παντελῶς ἀπολείπεσθαι τῶν ἄνευ τούτων σκευασθέντων. εὔδηλον δὲ ὡς εὐτονίαν λέγω τοῦ γενησομένου φαρμάκου ταῦτα. τὸ γὰρ τῆς ὠφελείας ἐν τῷ πρός τι, δυναμένου τοῦ μαλακωτέρου φαρμάκου πρὸς τὰ μετριώτερα τῶν κακοήθων ἁρμόττειν, μᾶλλον τοῦ σφοδροτέρου. ἔνθα γοῦν ἧττον μέν ἐστι κακόηθες αὐτὸ τὸ ἕλκος, ὀχθώδη δὲ τὰ χείλη, βελτίων ἐπὶ τούτων ἐστὶν ὁ οἴσυπος. ἀγαθὸν δ᾽ εἰς ταῦτα φάρμακόν ἐστι καὶ ὁ τῆς ἐλάφου τε καὶ μόσχου μυελὸς, ὅντινα χρὴ προλειώσαντα μιγνύναι τῷ κηρῷ πρότερον, εἶθ᾽ οὕτως αὐτοῖς ἡνωμένοις ἀναλαμβάνειν τὰ μεταλλικὰ προλελειωμένα, μέχρι τοῦ χνοώδη γενέσθαι. δακνώδη γάρ ἐστι τὰ τοιαῦτα. καὶ πάντα δ᾽ ἱκανῶς προλελειώσθω τὰ ξηρὰ καὶ γεώδη τῇ συστάσει φάρμακα, καθάπερ ἥ τε κηκίς ἐστι καὶ οἱ κύτινοι καὶ τὰ σίδια καὶ ὁ τῆς Αἰγυπτίας ἀκάνθης καρπός. καὶ γὰρ δυσλείωτα

cit medicamentum habebit, fi quidem hujusmodi medicamentis refina ob confiftentiam inditur, veluti et myrteum vel lentifcinum. Ego vero Attico nonnunquam oefypo ceram emollitam mifcui, ac ufu didici vel nihil vel parum adeo medicamentum ab illis, quae fine hoc praeparata funt, fuperari. Manifeftum autem eft me haec ad futuri medicamenti robur referre, nam auxilium ad aliquid fpectat, quippe mollius medicamentum ad moderatius maligna magis quam vehementius conducit. Ubi igitur ulcus ipfum minus malignum eft, orae vero oehthodeis, *praetumidae ac durae*, potior in his eft oefypus. Benefacit etiam his cervi vitulique medulla, quam laevem ante factam cerae prius admifcere oportet, dein fic in unitatem coactis iis metallica trita, ut in pulverem redigantur excipienda funt, ut quae mordicationem pariant. Omnia vero ficca ac terreftria medicamenta, quantum fatis eft, antea laevigentur, ut eft galla, cytinus, malicorium, Aegyptiae fpinae fructus, quoniam id

πάντ᾽ ἐστὶ τὰ τοιαῦτα, καθάπερ εὐλείωτα τὰ ἐκ χυλῶν ἢ ὀπῶν ἐξηρασμένων γεγονότα, σμύρνα καὶ ἀλόη καὶ ἀκακία καὶ ὅσα τούτοις ὁμογενῆ. καλῶς δ᾽ ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ προειρημένου φαρμάκου τῆς γραφῆς ὁ Ἀσκληπιάδης προσέθηκεν αὐτοῖς ὀνόμασι· καὶ ταῦτα λῦε διὰ τρίτης καὶ ἀποπυρία καὶ τὸ αὐτὸ πλατυσμάτιον ἀπονίψας μάλαξον καὶ πάλιν ἐπιτίθει. εἰ μὴ γὰρ ἐπὶ πλέον ὁμιλήσειε τῷ χρωτὶ τὸ φάρμακον, οὐδὲν ἀνύσει. λέληθε δὲ καὶ τοῦτο αὐτὸ τοὺς πολλοὺς τῶν ἰατρῶν, καὶ νομίζουσιν, εἰ τρὶς τῆς ἡμέρας ἐκμάξαιεν τοὺς ἰχῶρας τοῦ ἕλκους, ἄμεινόν τι πράττειν τῶν δὶς ἀποματτόντων. τοὺς δ᾽ ἅπαξ λύοντας καὶ αὐτοὶ πολλάκις οἱ κάμνοντες ὡς ἀμελούμενοι μέμφονται. προσήκει δ᾽ ὑμᾶς μεμνῆσθαι κἀνταῦθα τοῦ πολλάκις ἡμῖν εἰρημένου κατὰ πολλὰ τῶν ἡμετέρων ὑπομνημάτων, ὡς αἱ ποιότητες ἁπάντων τῶν πλησιαζόντων σωμάτων εἰς ἀλλήλας τι δρῶσι, κἂν τὸ ἕτερον αὐτῶν ἰσχυρότερον ᾖ πολλῷ. κατὰ γάρ τοι τοῦτον τὸν λόγον ὁμοειδεῖς πως ἀλλήλαις ἐν τῷ χρόνῳ γίγνονται, κἂν διαφέρωσι πάμπολυ. γενομένης δ᾽ ὁμοειδοῦς τῷ θεραπευομένῳ σώματι τῆς τοῦ φαρμάκου ποιότητος ἡ ὠφέ-

genus omnia aegre fiunt laevia, ficut facile quae ex fuccis et liquoribus reficcatis proveniunt, myrrha, aloë, acacia et quae his funt genere finitima. Caeterum recte Afclepiades ad finem fuperioris medicamenti fcripti haec verba adjecit, et haec triduo folvito fomentisque mitigato, idemque emplaftrum ablutum emollito rurfusque apponito. Nifi enim diutius cuti medicamentum adhaeferit, nihil efficiet. Quod et plerosque medicos latuit arbitrantes, fi ter die faniem ab ulcere deterferint, melius fe facturos iis, qui bis idem faciunt, qui vero femel folvunt, ab ipfis quoque aegris tanquam negligentes male audiunt. Convenit hic quoque vos meminiffe, quod in plerisque noftris commentariis dictum eft, qualitates videlicet omnium vicinorum corporum mutuo in fe quicquam agere, etfi alterum ipforum multo fit validius. Hac namque ratione fpecie quodammodo inter fe fimiles fiunt fpatio temporis, tametfi permultum differant, ubi autem qualitas medicamenti curando corpori fimilis

λεια μείζων ἕπεται. διὰ τούτων οὖν ὅ τε πρῶτος ἐπινοήσας χρῆσθαι τὸ πρότερον ἐπιτεθέντι πλατύσματι δικαίως ἂν ἐπαινοῖτο. καὶ ἡμᾶς ἕπεσθαι προσήκει αὐτῷ πολὺ μᾶλλον, ἐπεὶ καὶ τῇ πείρᾳ μαρτυρουμένην τὴν ἐπίνοιαν ἐγνώκαμεν. εὐλόγως δὲ καὶ πυριᾶσθαι κελεύει διὰ τρίτης αὐτὸ καθ' ἑκάστην δηλονότι λύσιν, ἐπεὶ γὰρ ἰσχυρόν ἐστι τὸ φάρμακον, εἰκότως παρηγορίας δεῖται. βέλτιον οὖν ἐπὶ τῶν μὴ πάνυ κακοήθων τετραπλάσιον ἢ πενταπλάσιον εἶναι τὸν κηρὸν ἀμφοῖν ὁμοῦ τῶν μεταλλικῶν. ἐφεξῆς δὲ τῷ προγεγραμμένῳ φαρμάκῳ γέγραφεν ἕτερον φάρμακον ὁ Ἀσκληπιάδης τὴν σύστασιν ἔχον (363) τήνδε. ℞ ἰοῦ γο β'. λεπίδος γο β'. διφρυγοῦς γο α'. κηροῦ λι. α'. λάρικος γο γ'. αὕτη πάλιν ἡ συμμετρία τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ἡ αὐτὴ τῇ πρόσθεν ἐστὶν, μόνῳ τῷ διφρυγεῖ πλεονεκτοῦσα. τἄλλα γοῦν ἅπαντα [744] διπλάσια τῶν ἔμπροσθέν ἐστιν. ἐν ἐκείνῃ μὲν γὰρ τῇ γραφῇ γο α'. ἔβαλλεν ἰοῦ καὶ λεπίδος ἑκατέρου, συναμφοτέρου δ' αὐτῶν τὸν κηρὸν τριπλάσιον, εἴ γε τὰς πάσας γο στ'. ἠξίου βάλλειν αὐτοῦ, τὴν μέντοι ῥητίνην ἡμιούγγιον

ſpecie fuerit, utilitas major ſequitur. His igitur rationibus qui primus emplaſtro ante impoſito uti ſtatuit laude dignus eſt, et nos ipſum ſequi multo magis decet, quum quod ratione invenit experientia comprobatum cognoverimus. Nec temere triduo quoque ipſum foveri, ſingulis videlicet ſolutionibus praecipit, nam quia valens medicamentum eſt, merito lenitionem deſiderat. Satius igitur eſt in ulceribus non ita malignis ceram quadruplam vel quincuplam amborum ſimul metallicorum eſſe. Poſt hoc medicamentum, aliud Aſclepiades deinceps tradidit, quod his conſtat. ℞ Aeruginis uncias ij, ſquamae unc. ij, diphrygis unciam unam, cerae libram unam, laricis ℥ iij. Haec rurſus ſymmetria ſimplicium medicamentorum eadem eſt, quae ſuperioris, ſolo diphryge ſuperans, alia certe omnia priorum duplicata ſunt. In illa enim ſcriptura aeruginis et ſquamae utriusque unciam unam adjiciebat, cerae modum ambabus triplo majorem; ſiquidem omnes uncias ſex ejus admiſcendas cenſuit, reſinae vero ſemunciam ſupra utri-

ἑκατέρου τῶν μεταλλικῶν. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ γραφῇ ταύτης μὲν ἀντὶ μιᾶς καὶ ἡμισείας οὐγγίας τρεῖς ἐμβάλλειν κελεύει, τῶν μεταλλικῶν δ᾽ ἀντὶ γο α΄. ἑκατέρου δύο, καὶ τοῦ κηροῦ λίτραν ἐν τῇ προτέρᾳ γραφῇ βάλλων ἡμίλιτρον. εὔδηλον οὖν ὅτι τὸ διφρυγὲς μόνον ἐν τῇ δευτέρᾳ προσέθηκε, καὶ εἴπερ οὐγγίαν αὐτοῦ βάλλειν κελεύει κατὰ διπλασίων τῶν ἄλλων, ἐάν τις ἁπλᾶ πάντα τὰ κατὰ τὴν προτέραν γραφὴν μιγνὺς τοῦ διφρυγοῦς αὐτοῖς ἡμιούγγιον προσθήσει, ποιήσει τὴν σύνθεσιν τοῦ φαρμάκου τοιάνδε. ♃ λεπίδος γο α΄. ἰοῦ γο α΄. κηροῦ ἡμίλιτρον, ῥητίνης λάρικος γο α΄. καὶ ἡμίσειαν, διφρυγοῦς ἡμιούγγιον. ἡ αὐτὴ κατὰ πᾶν καὶ ἥδε τῇ προτέρᾳ γίγνεται, πλὴν τοῦ διφρυγοῦς. ἔστι δὲ τὸ μὲν διφρυγὲς οὕτω μέτριον φάρμακον, ὡς καὶ μόνον ἐπιπαττόμενον ἰᾶσθαι τὰ δυσεπούλωτα τῶν ἑλκῶν. ὁμοίως δ᾽ αὐτῷ καὶ ὁ κεκαυμένος χαλκός. ἰσχυρότερος δ᾽ ἱκανῶς ὁ ἰὸς, ὡς ἐκπεπτωκέναι τοῦ καὶ τὰ πάνυ ῥυπαρὰ καὶ ὑγρὰ θεραπεύειν, εἰ καταπάττοι τις αὐτὸ μόνον· ἀναβιβρώσκει γὰρ καὶ δάκνει σφοδρῶς. ἐπὶ δὲ τῶν χειρωνείων ἑλκῶν τοῖς ἄλλοις μι-

usque metallici portionem. Secunda fcriptura illius quidem loco unciae et femiffis tres imponendas jubet, metallicorum vero pro una uncia fingulorum duas, cerae libram, cum in priore fcriptura felibram immittat. Clarum itaque eft diphryges folum in fecunda eum appofuiffe. Ac fi unciam ipfius immittendam aliis duplicatis praecipit, modo fimplicibus univerfis in priore fcriptura mixtis diphrygis femunciam addideris, talem medicamenti confecturam habiturus es. ♃ Squamae unciam j, aeruginis unciam j, cerae felibram, refinae laricis unciam j ß, diphrygis femunciam. Eadem omnino et haec eft priori, fi diphryges excipias, quod tam moderatum eft medicamentum ut etiam folum infperfum ulceribus, quae cicatricem difficulter admittunt, medeatur, fimiliter et aes uftum. Valentior autem longe aerugo, ut vel fordida admodum et humida curandi terminos excefferit, fi folam eam infpergas, exedit enim et mordet infigniter. Porro in chironiis ulceribus aliis

χθεὶς φαρμάκοις εἰς τοσοῦτον ἐκλύεται μὲν αὐτὸς τοῦ σφοδροῦ τῆς δυνάμεως, αὔξανει δὲ τὴν ἐκείνων, ὡς γενέσθαι τὸ σύνθετον ἐξ ἁπάντων φάρμακον κάλλιστον. ᾧ λόγῳ δ᾽ ἐμίχθη τοῖς εἰρημένοις φαρμάκοις ὁ ἰὸς, τούτῳ καὶ ἡ ἄσβεστος τίτανος, ὀλίγη τῇ ἀναλογίᾳ πολλοῖς ἐπεμβληθεῖσα πρός τινων. ἡ δ᾽ ἐσβεσμένη μέτριόν ἐστι φάρμακον, εἰ δὲ καὶ πλυθείη, παντάπασιν ἄδηκτον. ταύτην μὲν οὖν τὴν ἔμπλαστρον ἕνεκα παραδείγματος ἔγραψε, διότι γυμνάζεσθαι τοὺς νέους ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος ἀξιῶ, καὶ μὴ μόνοις ἀρκεῖσθαι τοῖς καθόλου. πάλιν δ᾽ ἐπ᾽ ἀρχὴν ἀγαγὼν τὸν λόγον ἐπὶ τὰς ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου γεγραμμένας μεταβήσομαι.

Κεφ. ε΄. [*Περὶ τῶν ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου γεγραμμένων ἐμπλάστρων πρὸς τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν.*] Παραθήσομαι τοίνυν ἕνεκα παραδείγματος ὅσα τῇ πείρᾳ κέκριται τῶν συνθέτων φαρμάκων πρὸς τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἁρμόττοντα, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν Ἀνδρομάχου γεγραμμένων ποιησάμενος. μέμψαιτο δ᾽ ἄν τις αὐτῷ χωρὶς διορισμοῦ τὰ φάρμακα γράψαντι. τούτου γὰρ παραλελειμμένου συμβαίνει κακῶς αὐ-

mixta medicamentis tantum de vehementia quidem facultatis suae remittit, auget autem illorum, ut compositum ex omnibus medicamentum fiat praestantissimum. Qua vero ratione praedictis medicamentis aerugo mixta fuerit, hac et viva calx exigua proportione aliorum multis a quibusdam adjecta. Extincta mediocre est medicamentum, elota prorsus laeve et mordacitatis expers. Hoc igitur emplastrum exempli gratia adscripsi, quod juvenes in particularibus exerceri velim, nec universalibus solis esse contentos. Rursus autem revocato ad initium sermone ad Andromachi medicamenta digrediar.

Cap. V. [*De scriptis ab Andromacho emplastris ad ulcera maligna.*] Apponam igitur causa exempli quae ex compositis medicamentis ad cacoëthe ulcera convenire usu probata sunt, ab iis exorsus quae scripsit Andromachus, quem non injuria queas accusare, quod citra distinctionem medicamenta tradiderit. Hac enim omissa permultos medi-

τοῖς χρῆσθαι τοὺς πολλοὺς τῶν ἰατρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ποτὲ μὲν ἐπιτυγχάνειν τοῦ σκοποῦ θαυμασίως, ἔστι δὲ ὅτε καὶ διαμαρτάνειν ἀποπίπτοντας πάμπολυ. δέον οὖν εἰπεῖν ἰσχυρότατον τόδε τι, πάνθ᾽ ἑξῆς ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος καὶ τούτου πάλιν ἕτερον μετριώτατον, ἀσθενέστατον δὲ τοῦτο οὐδένα διορισμὸν προσθείς. ἄρχεται γοῦν αὐτῶν τούτων προσγράψας μὲν ἐπουλωτικαί. μετὰ δὲ τὸ πρόσγραμμα τοῦτο γράφων ἐφεξῆς. ♃ καδμείας ὀπτῆς λίτραν α΄. χαλκίτεως κεκαυμένης λι. α΄. κηροῦ λίτρας δ΄. ῥητίνης ξηρᾶς λίτρας γ΄. μυρσίνου λίτρας γ΄. οἴνου εἰς τὰ ξηρά. τούτων δὲ ἐφεξῆς γράφει κατὰ λέξιν οὕτως· ἡ διὰ λαδάνου. καὶ προσθεὶς τὴν συμμετρίαν ἐφεξῆς πάλιν ἔγραψεν· ἄλλως, ὡς Ἀλκιμίων. εἶτα κἀνταῦθα τὰς συμμετρίας τῶν ἁπλῶν φαρμάκων γράψας ἐπιφέρων φησίν· ἡ διὰ κριθῶν. καὶ μετὰ τὸ ταύτην συνθεῖναι πάλιν οὕτως ἔγραψεν· ἄλλη ἐπουλωτική. ♃ ῥητίνης ξηρᾶς ∠ ιη΄. διφρυγοῦς ∠ δ΄. λιθαργύρου ∠ ιστ΄. κηροῦ ∠ ι΄. ἐλαίου κο. δ΄. ὡς εἶναι τοῦτο [745] τὸ φάρμακον ἕκτον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτῷ. καὶ μετ᾽ αὐτὸ πάλιν ἐξ

cos male ipsis uti contingit, ideoque nonnunquam scopum mirifice assequi, interdum ab illo errare permultum delabentes. Quum igitur par esset ut ipse diceret, hoc ipsum validissimum est, ab hoc rursus aliud moderatissimum, hoc vero imbecillimum, ille omnia subinde scripsit, nulla distinctione apposita. Auspicatur igitur ea ipsa hoc titulo. *Cicatricem inducentia*. Mox ita subdit. ♃ Cadmiae tostae libram unam, chalcitidis ustae lib. j, cerae libras quatuor, resinae aridae libras tres, myrtei libras tres, vinum aridis miscetur. Ab his vero deinceps in hunc modum scribit ad verbum. *Medicamentum ex ladano*. Et symmetria apposita iterum deinceps ait. *Aliter, ut Alcimion*. Deinde hic quoque symmetriis expositis infert inquiens. *Medicamentum ex hordeo*. Post hujus compositionem in hanc sententiam iterum scribit. *Aliud cicatricem inducens*. ♃ Resinae siccae drach. xviij, diphrygis ℥ iv, spumae argenti drach. xvj, cerae ℥ x, olei heminae quartam partem, ut hoc sit ei medicamentum ab initio sextum. His subjungit iterum alia sex

ἄλλα γράφει προγράφων ἑκάστου τὸ ἄλλη, προσυπακοῦσαι δηλονότι κελεύων ἡμᾶς τὸ ἐπουλωτική. τὰ μὲν οὖν πέντε τῶν συνήθων ἐστὶν ἐπουλωτικῶν οὔτε τῶν δυσεπουλώτων οὔτε τῶν κακοήθων, τὸ δ' ἕκτον τῶν δυσεπουλώτων, οὐ μὴν ἤδη γε τῶν κακοήθων. ἀλλ' αἱ γραφαὶ τῶν ὑπολοίπων ἒξ φαρμάκων τοῖς κακοήθεσιν ἁρμόττουσι διαφέρουσαι κατ' ἰσχὺν ἀλλήλων, αἷς δυοῖν θάτερον ἐχρῆν, ἤτοι λογικὴν καὶ μεθοδικὴν ποιούμενον τὴν διδασκαλίαν προσγεγραφέναι τὴν κατὰ σφοδρότητα διαφορὰν, ὡς ἡμῶν νοησάντων, ἐπὶ μὲν τῶν κακοηθεστέρων ἑλκῶν τοῖς ἰσχυροτέροις χρῆσθαι φαρμάκοις, ἐπὶ δὲ τῶν μετριωτάτων τοῖς ἀσθενεστέροις· ἢ τοῖς ἐμπειρικοῖς ὁμοίως γράψαι, τοῖς μὲν φαγεδαινικοῖς καὶ ὅλως τοῖς ἀναβιβρωσκομένοις καὶ νεμομένοις ἐπιτήδεια τάδε τινὰ τῶν φαρμάκων εἶναι, τοῖς δὲ κοίλοις τάδε τινὰ, καὶ τοῖς μὲν ἱκανῶς ῥυπαροῖς ταυτὶ, τοῖς δὲ μετὰ φλεγμονώδους ἢ σκιῤῥώδους διαθέσεως ἢ τῶν χειλῶν τοῦ ἕλκους σκληρῶν ἢ ὀχθωδῶν ἢ μελάνων ἢ τινα ἄλλην χροιὰν ἐχόντων, ἴδια ἑκάστου. τούτων μὲν οὐδὲν ἐποίησεν· ἐφεξῆς δ' ἀλλήλων ἔγρα-

unicuique praeponens. *Aliud.* Volens nimirum cicatricem inducens nos inaudire. Quinque igitur funt epulotica quibus uti mos eft nec malignis nec aegre cicatricem ducentibus idoneis. Sextum ad ulcera quidem dyfepulota, id eft quae cicatricem difficulter recipiunt, non tamen jam ad maligna valet. Reliqua vero fex adjecta malignis profunt, viribus invicem diverfa, quibus alterutrum oportebat, nempe vel rationalem ac methodicam difciplinam conficiendo, adfcripfiffe in eorum vehementia differentiam, tanquam nobis intellecturis ad maligniora ulcera valentioribus utendum remediis, ad mediocria imbecillioribus, vel empiricorum more pofuiffe, quaedam horum medicamentorum phagedaenicis, in fummaque exefis ac paftis effe utilia, quaedam cavis, quaedam vehementer fordidis, iis vero qui phlegmonodem fimul aut fcirrhofum affectum habent aut labra ulceris dura vel praetumida vel nigra vel alterius cujusquam coloris fingulis propria, horum autem nihil ille effecit. Poftea fex

ψεν ἓξ ἐπουλωτικὰς δυνάμεις, ὧν ἐγὼ τὴν σύνθεσιν ἐρῶ μετὰ τῶν οἰκείων διορισμῶν. τὸ μὲν οὖν πρῶτον αὐτῷ γεγραμμένον, ἕβδομον δ' ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἰσχυρὸν ἱκανῶς ἐστιν ὡς ἂν ἴσον ἔχον ὄγκον, ἔλαβεν ἰοῦ καὶ λεπίδος, ἐκλέλυκε δ' αὐτοῦ καὶ καθῄρηκε τὴν ἰσχὺν, ἡ τοῦ κηροῦ μίξις ὀκταπλασία μὲν ἑκατέρου, τετραπλασία δὲ συναμφοτέρου γενομένη. τοῦ μὲν γὰρ ἰοῦ καὶ τῆς λεπίδος οὐγγίαν ἑκατέρου μῖξαι κελεύει, τοῦ κηροῦ οὐγγίας ὀκτὼ, πάνυ καλῶς τοῦ συνθέντος αὐτὸ φυλαξαμένου μῖξαί τι τῶν μαλθακωδῶν, ἐλαίου λέγω καὶ στέατος, οἰσύπου τε καὶ βουτύρου καὶ ῥητίνης. ἀλλ' ἐὰν λιπαρὸς ὁ κηρὸς μὴ ᾖ, δύσμικτά γε ἕξει τὰ μεταλλικὰ, κἂν βιασόμεθα τὴν μίξιν αὐτῶν, ἢ παρὰ πυρὶ ποιεῖν ἢ ἐν ἡλίῳ θερμῷ, μικρὸν ὕστερον σκληρὸν ἔσται τὸ φάρμακον, ὥσθ' ὅταν ἐπιτεθῇ τῷ ἕλκει, διφθέραν ἑαυτοῦ σκληρὰν ὁ κάμνων οἰήσεται ψαύειν. πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα φάρμακα τὴν χρῆσιν ἔχει τοιαύτην, ἣν καὶ θερμὰς ἔχων τις τὰς χεῖρας ἀναιρεῖται τηλικοῦτον μέγεθος ἐξ αὐτῶν, ἡλίκον μαλαχθέν τε καὶ πλατυνθὲν, ἐπιτεθήσεται καθ' ὅλου τοῦ ἕλ-

facultates cicatricem inducendi ordine retulit, quarum ego compofitionem cum propriis diftinctionibus narraturus fum. Primum itaque ab eo fcriptum, quod tamen a principio feptimum eft, fatis validum, ut quod aequale habeat pondus aeruginis et fquamae, remifit autem minuitque vim ipfius cerae mixtura, quae octo partes utriusque figillatim, quatuor amborum fimul explet. Etenim aeruginis et fquamae cujusque unciam mifcere praecipit, cerae uncias octo, admodumque commode cavit, qui id compofuit, mifcere aliquod lene, oleum dico et fevum et oefypum et butyrum et refinam. At fi pinguis cera non adfit, metallica aegre mifcebuntur. Ac fi juxta ignem vel in fole calido mifcere ipfa cogamur, paulo poft medicamentum indurefcet. Quapropter quum ulceri fuerit impofitum, fanum fuum aeger durum contingere putabit, quippe ejusmodi medicamenta omnia talem habent ufum. Si vero calidis manibus tractetur, tantum ex ipfis recipit magnitudinis ut emollitum dilatatum-

κους, ὡς καὶ τὰ χείλη σκέπειν. ὅταν δ' ᾖ βαθὺ, προσαναπληροῦται τὸ κοῖλον αὐτοῦ πᾶν, ἐντεθέντος αὐτῷ τοῦ φαρμάκου. καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν ἐπιτίθεται πλάτυσμα ἕτερον, συμπεριλαμβάνον καὶ τὰ χείλη. κἄπειτα τούτῳ βεβρεγμένον πάλιν ὀθόνιον ὕδατι ψυχρῷ τηλικοῦτον ἐπιβάλλεται κατὰ παντὸς, ὡς σκεπάσαι τὸ φάρμακον, εἶτ' ἔξωθεν σπόγγος μαλακὸς, ἐπιδέσμῳ κατειλημμένος ἐξ ὀθόνης, ἤτοι ἅπαξ ἢ δὶς ἐν κύκλῳ περὶ τὸ πεπονθὸς μόριον ἑλιττομένῳ, τηλικούτῳ τὸ πλάτος, ὡς ἅπαν κατειλῆφθαι τὸ ἕλκος ἅμα τοῖς χείλεσι, καί τι καὶ τῶν ὑπερκειμένων τε καὶ ὑποκειμένων αὐτοῖς, ἡ δὲ ἐπίδεσις ἀπὸ δυοῖν ἀρχῶν γιγνέσθω, καλοῦσι δ' οὕτως, ὅταν τὸ μέσον ὅλον τοῦ τελαμῶνος ἐπιβάλληται τῷ πεπονθότι τόπῳ, τῶν κεφαλῶν δ' ἑκάτερον ἀπ(364)άγηται πρὸς τὸ ἀντικείμενον. εἶτα ἐὰν μὲν ἰσχυρὸν ᾖ τὸ ὀθόνιον, ὡς διὰ μιᾶς ἐπιβολῆς ἀσφαλῶς κατέχειν τὸν σπόγγον, αὐτόθι που συῤῥαφήσεται διὰ τῶν περάτων, ἀφαιρουμένου ψαλίδι τοῦ περιττεύοντος· ἐὰν δὲ ἀσθενὲς, αὖθις ἀχθήσεται τῶν κεφαλῶν ἑκάτερον ὁμοτόνως ἑλκόμενον ἐπὶ τὸ πεπονθὸς, ὅπερ ἐν τοῖς μάλιστα φυλακτέον ἐστὶ κατά τε τὴν πρώτην ἐπι-

que toti ulceri imponatur, atque etiam oras contegat. Quum altum ulcus extiterit, totum ipſius cavum medicamento indito replebitur, poſtque hoc rurſus aliud platysma ſuperaccommodabitur, quod et labra comprehendat. Huic deinde rurſum linteus pannus frigida madens tantus undique objicitur, ut medicamentum occultet. Poſtremo extrinſecus ſpongia mollis faſcia ex linteo excepta vel ſemel vel bis affectam partem orbiculatim ambiente tantae magnitudinis, quo totum ulcus cum labris ac ſuperpoſitorum ipſis aliquid ſubjectorumque complectatur. Deligatio a duobus principiis fiat, vocant ſic, quoties tota pars media vinculi affecto loco incumbat, caput autem utrumque in oppoſitum deducatur. Poſtremo ſi pannus tam ſit validus ut ſemel injectis ſpongiam tuto contineat, illic terminis conſuetur, eo quod ſuperfluit, forfice adempto, ſin imbecillis, rurſus utrumque caput ducetur ſimili robore ad id, quod affectum eſt, attractum, quod in primis obſervare convenit, cum

βολὴν, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ κατὰ τὴν δευτέραν. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκείνου σε χρὴ λήθην ἔχειν, οὗ πρῶτος ὧν ἴσμεν Ἱπποκράτης εὗρεν, ἁμαρτανομένου πάλαι μὲν ὑπὸ πάντων τῶν πρὸ αὐτοῦ, νυνὶ δ' ὑπὲρ τῶν μὴ μαθόντων νομίμως τὴν τέχνην. οἴονται γὰρ ἄμεινον εἶναι, [746] τὸ μὲν ἡλκωμένον μέρος ἄθλιβον φυλάττειν, ἑκατέρωθεν δ' αὐτοῦ περιβάλλειν τὸ ἐπίδεσμον, ὅπερ εἰς ὅσον ἐστὶ βλαβερὸν ὑφ' Ἱπποκράτους ἐδείχθη. ὅταν οὖν σοι ταῦτα κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν πραχθῇ, τῇ δευτέρᾳ διάβρεχε τὸν σπόγγον, ἐπιχέων ὕδατι ψυχρῷ. θερμοῦ δὲ καὶ ξηροῦ τοῦ περιέχοντος ὄντος καὶ δὶς καὶ τρὶς τῆς ἡμέρας ποιητέον τοῦτο καὶ λυτέον τὸ ἐπίδεσμον διὰ τρίτης· εἰ δὲ χειμὼν εἴη, καὶ διὰ τετάρτης. ἐπισκεπτέον δὲ τὴν γεγονυῖαν ἐκ τοῦ φαρμάκου περὶ τὸν πεπονθότα τόπον ἀλλοίωσιν, ἔν τε τῇ κοιλότητι τοῦ ἕλκους καὶ κατὰ τὰ χείλη καὶ μέντοι περὶξ αὐτῶν. ἡ δ' ἐπίσκεψις, ἐξ ὧν ἔμαθες ἐν τοῖς περὶ κράσεων ὑπομνήμασι γιγνέσθω σοι, λέλεκται δὲ περὶ τούτων τῶν ἑλκῶν καὶ κατὰ τὴν θεραπευτικὴν μέθοδον. ἤτοι γὰρ ξηρότερον ἢ ὑγρότερον ἢ θερμό-

in primo fafciae trajectu tum vel maxime in fecundo. Quin nec illius oblivifci te oportet, cujus primus, quorum ad nos memoria pervenit, Hippocrates inventor exitit, olim ab omnibus ante ipfum medicis, nunc ab iis, qui artem parum legitime didicerunt commiffi. Putant enim fatius effe partem exulceratam incompreffam fervare, utrinquē vero ligamentum ei circumponere, quod quam fit incommodum ac noxium, Hippocrates demonftravit. Igitur ubi haec primo die peregeris, altero aqua frigida fpongiam perrigato. Si ambiens aër calidus et ficcus fuerit, bis hoc terve in dies fingulos faciendum eft, ac deligatura tertio quoque die folvenda, per hiemem etiam quarto. Caeterum infpicienda eft a medicamenti vi facta alteratio tum in ulceris cavitate tum in labris tum in locis ea ambientibus. Porro unde haec difcas, libri de temperamentis fuppeditabunt, nec non in opere therapeutices methodi de his ulceribus tractatum eft. Vel enim ficcius vel humidius vel calidius vel frigi-

Ed. Chart. XIII. [746.] Ed. Bas. II. (364.)

τερον ἢ ψυχρότερον ἐφάνη τοῦ πρόσθεν, ὅλον τε τὸ πεπονθὸς μόριον ἕκαστόν τε τῶν μερῶν αὐτοῦ. καὶ πρὸς τούτοις ἐπισκέπτεσθαι προσήκει πότερα καθῄρηταί τι τῶν χειλῶν ἢ μεμάλακται πως ἢ λελέπτυνται καὶ περὶ τῆς κατὰ τὴν χροιὰν ὑπαλλαγῆς καὶ περὶ τοῦ κατὰ τὸν ῥύπον πλήθους. ἐκ τούτων γὰρ εἴσῃ πότερον ἰσχυρότερον ἢ μαλακώτερον ἐπιθεῖναι προσήκει φάρμακον ἢ ταὐτὸ τῷ πρώτῳ. δυνήσῃ δὲ καὶ τὸ πρῶτον αὐτὸ ῥᾳδίως ἐξαλλάττειν, εἰ μὲν μαλακώτερον ποιῆσαι βούλοιο, μιγνὺς ἐν τῷ μαλάττειν ὀλίγον τινὸς τῶν στυφόντων ἐλαίου ἤτοι μυρσίνου ἢ ῥοδίνου ἢ μηλίνου ἢ σχινίνου ἢ μαστιχίνου ἢ κυπρίνου. εἰ δ᾽ ἰσχυρότερον ἤτοι τῆς λεπίδος ἢ τοῦ ἰοῦ, παρεσκευάσθω γάρ σοι τούτων ἑκατέρου βραχὺ λεῖον ἀκριβῶς, ἵν᾽ ἐν τῷ μαλάττειν προσβάλλῃς. ἐγὼ δὲ, ὡς ἴστε, καὶ προσεπιπάττω τι τῶν πραέων φαρμάκων τῷ ἕλκει καὶ κατ᾽ αὐτοῦ τὸ πρῶτον ἐπιτίθημι φάρμακον ἐμπλαστρῶδες. εὔδηλον δ᾽ ὅτι πραέα λέγω φάρμακα διφρυγὲς, σαρκοκόλλαν, χαλκῖτιν κεκαυμένην, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν χαλκὸν καὶ τὸν ἰὸν κεκαυμένον καὶ τὸ χάλκανθον. ἄκαυστα μὲν γὰρ ταῦτα πάντα δριμέα, καυθέντα δὲ

dius, quam prius et totum membrum affectum et singulae ejus partes apparuere. Insuper considerabimus, nunquid ex oris ademptum sit, vel emollitae quodammodo vel attenuatae sint, item colorne mutatus et an sordium copia eadem remanserit. Unde cognosces utrum fortius vel mollius vel simile priori medicamentum imponendum veniat. Poteris sane et primum ipsum ex facili immutare, si mollius voles reddere, mixto inter molliendum paululo cujusdam olei astringentis aut myrtei aut rosacei aut melini aut lentiscini aut mastichini aut cyprini, sin validius aut squama aut aerugine, ex quibus utrisque paulum adamussim laeve reddes, ut subigendo adjicias. Nos, uti novistis, vel mite aliquod medicamentum ulceri inspergimus, eique medicamentum emplastrodes superimponimus. Nulli dubium est mitia medicamenta mihi dici, diphryges, sarcocollam, chalcitidem ustam, item combustum et aes et aeruginem et chalcanthum, quae ignem non experta, acria omnia sunt, usta, moderata

μέτρια, πλυθέντα δὲ μετὰ τὴν καῦσιν ἄδηκτα γίγνεται. ἄμεινον δὲ καὶ τὴν ἔμπλαστρον αὐτὴν μεταῤῥυθμίζειν, ὡς εἴρηται, τῇ μίξει καί τι τῶν ἄλλων ἐπιτιθέναι φαρμάκων, ὧν ἐφεξῆς Ἀνδρόμαχος ἐμνημόνευσε, μὴ μόνον ὁρῶντας δυνάμεις τῶν μιγνυμένων, ἀλλὰ καὶ τὰς ποσότητας, ὥσπερ ἐπ᾽ αὐτοῦ τοῦ νῦν εἰρημένου. τετραπλάσιος γὰρ ὁ κηρὸς μίγνυται συναμφοτέρῳ τῷ τε ἰῷ καὶ τῇ τοῦ χαλκοῦ λεπίδι. μιχθεὶς οὖν τριπλάσιος ἰσχυρότερον αὐτὸν ποιήσει, καθάπερ γε κἂν πενταπλάσιος, ἀσθενέστερον. οὕτως οὖν πράττειν χρὴ κἀπὶ τῶν ἄλλων, οἷον ἐπὶ τοῦ μετὰ τὸ προειρημένον φάρμακον γεγραμμένου κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν ὀγδόου, συμμετρίαν ἔχοντος τήνδε. ℞ χρυσοκόλλης ∠ β΄. λεπίδος ∠ β΄. κηροῦ ∠ στ΄. διφρυγοῦς ∠ β΄. λιθαργύρου ∠ η΄. ῥοδίνου ἢ μυρσίνου ὀλίγον. ἐν τούτῳ τῷ φαρμάκῳ χρυσοκόλλα μὲν καὶ διφρυγὲς αὐτὰ καθ᾽ αὑτὰ μόνα καταπαττόμενα τοῖς κακοήθεσιν ἕλκεσιν ἱκανὰ θεραπεύειν ἐστίν. ἡ λεπὶς δὲ ἰσχυρότερον καὶ τραχυντικώτερον καὶ δηκτικώτερον φάρμακόν ἐστι, καὶ διὰ τοῦτο λιθάργυρον ἔμιξεν ὁ συνθεὶς τὸ φάρμακον, ὑπειδόμε-

lota post ustionem, lenia mordacitatisque fiunt expertia. Praestat autem, sicut praediximus, et emplastrum mixtioni adaptare, aliquodque ex aliis medicamentis imponere, quorum deinceps meminit Andromachus, idque non modo simplicium facultates sed mensuram quoque inspicientes, ut in eo, quod jam commemoravimus. Quatuor enim partes cerae cum aeruginis et squamae utriusque una miscentur, tres fortius ipsum efficient, sicut quinque imbecillius. Eodem modo in aliis agendum est, puta in eo, quod praedictum sequitur octavum ordine tali symmetria. ℞ Chrysocollae drach. duas, squamae drach. duas, cerae drach. sex, diphrygis drach. duas, spumae argenti drach. octo, rosacei vel myrtei parum. In hoc medicamento chrysocolla et diphryges ipsa per se inspersa malignis ulceribus curandis sufficiunt. Squama validius, asperius mordaciusque medicamentum est, eoque argenti spumam auctor admiscuit subveritus squamae violentiam cupiensque ipsam mollioris medicamenti

Ed. Chart. XIII. [746. 747.] Ed. Baf. II. (364.)

νος τὸ βίαιον τῆς λεπίδος, ἐκλῦσαί τε βουληθεὶς αὐτὸ τῇ μίξει τοῦ μαλακωτέρου φαρμάκου. καὶ εἴ τις ἄνευ κηροῦ τὰ τέτταρα μίξειε κατὰ τὴν εἰρημένην συμμετρίαν, ἕξει φάρμακον ξηρὸν ἐπίπαστον οὐκ ἀγεννὲς εἰς τὴν τῶν κακοήθων ἑλκῶν ἴασιν. ἀλλ᾽ ἔμπλαστρόν γε βουλομένῳ σοι ποιῆσαι τόν τε κηρὸν ἀναγκαῖόν ἐστι μιγνύναι. καὶ διὰ τὸ τῶν μεταλλικῶν πλῆθος ἐξ ἀνάγκης καὶ τῶν ὑγρῶν ἐμνημόνευσεν ὁ Ἀνδρόμαχος ἐν τῇ προκειμένῃ δυνάμει ῥοδίνου τε καὶ μυρσίνου. πάνυ γὰρ ὁ κηρὸς ὀλίγος ἐστὶν, ὡς πρὸς τὸ τῶν μεταλλικῶν πλῆθος. [747.] ὅπου τοίνυν τῆς χρυσοκόλλης μὲν καὶ τῆς λεπίδος καὶ τοῦ διφρυγοῦς, ἐκ δυοῖν δραχμῶν τῶν εἰρημένων, τῆς λιθαργύρου δὲ ὀκτὼ μίγνυσθαι κελεύει, τεσσαρεσκαίδεκα δηλονότι τὰς πάσας ἐργαζόμενος ἢ κηρὸν λιπαρὸν ἐδεῖτο μῖξαι πάμπολυ ἢ προσμῖξαί τι τῷ φαρμάκῳ τῶν ἐλαιωδῶν. ἐπὶ δὲ τοῦ προειρημένου φαρμάκου τετραπλάσιος ἦν ὁ κηρὸς τῶν μεταλλικῶν. ἔξεστιν οὖν ἡμῖν ἀφελοῦσι τὴν λιθάργυρον ἐκ τῶν ἄλλων συντιθέναι τὸ φάρμακον, ὥσπερ ἐγώ ποτε ἐποίησα. εἰ γὰρ τοῦτο πράξειέ τις, οὐ δεήσεται τοῦ μυρσίνου, λιπαροῦ γε, ὡς ἔφην, ὄντος τοῦ κηροῦ. σκληρὸς δ᾽ εἴπερ

mixtura mitigare ac exolvere. Sin absque cera quatuor illa juxta dictam temperaturam misceas, medicamentum aridum inspersile habiturus es ad malignorum ulcerum curationem non inefficax. At ubi emplastrum facere conaris, cera miscenda est. Et propter metallicorum copiam necessario etiam liquidorum in praesenti facultate meminit Andromachus, rosacei nempe et myrtei, cera namque modica nimis est pro metallicorum modo. Quum igitur chrysocollae, squamae et diphrygis binas drachmas, argenti spumae octo misceri jubet, quatuordecim videlicet universas efficiens, vel ceram pinguem permultam vel oleosum aliquod medicamento affundere debebat. In superiore medicamento cerai quadruplo metallica superabat, unde spuma argenti ablata ex aliis licet medicamentum componere, quemadmodum ego nonnunquam factitavi. Quod si fiat, myrteo non opus erit, cera, ut dixi, pingui adhibita, si dura sit, liquidum aliquod

εἴη, δεήσει προσθεῖναί τι καὶ τῶν ὑγρῶν. διὰ τοῦτο οὖν μοι δοκοῦσιν ἔνιοι καὶ τὰ τοιαῦτα φάρμακα προσγεγραφέναι τῷ κηρῷ, τινὲς μὲν τοῦ νέου, τινὲς δὲ τοῦ προσφάτου, οὐ μὰ Δία τῆς ἡλικίας αὐτοῦ χρήζοντες, ὥσπερ ἐπ᾽ ἄλλων φαρμάκων, ἀλλὰ τῆς ὑγρότητος. ἔστι μὲν γὰρ ὄντως κρείττων ὁ νέος, ἀλλ᾽ οὐχ ὥστε φεύγειν ἤδη τὸν δυοῖν ἢ τριῶν ἐτῶν. ἐπὶ δὲ τὴν ἐφεξῆς τῇδε γεγραμμένην ἔμπλαστρον ἰέναι καιρὸς οὕτως ἔχουσαν. ♃ διφρυγοῦς < πδ΄. λιθαργύρου < σμ΄. κηροῦ < τιη΄. ἐλαίου κο. στ΄. εἴη δ᾽ ἂν τοῦτο τὸ φάρμακον ἐπουλωτικὸν, ἑλκῶν οὐδέπω μὲν κακοήθων, ἤδη δὲ δυσεπουλώτων. ξηραίνει μὲν γὰρ, ἀλλ᾽ οὐκ ἰσχυρῶς, ὥσπερ τὸ μετ᾽ αὐτὸ γεγραμμένον, οὐ μὴν οὐδ᾽ ἐν τηλικαύτῃ συμμετρίᾳ σκευάζειν αὐτὸ προσήκει. ταὐτὸν γὰρ αὐτῷ τοῦτό ἐστι. ♃ διφρυγοῦς < ιδ΄. λιθαργύρου < μ΄. κηροῦ < νγ΄. μυρσίνου ἐλαίου γο ι΄. ἑξαπλάσια γὰρ τούτων ἐστὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀνδρομάχου γεγραμμένα. τοῦτο μὲν οὖν ἐπουλωτικὸν ὄντως ἐστὶν ὅμοιον τῷ διὰ καδμείας καὶ τῇ γλυκείᾳ καλουμένῃ, περὶ ὧν κατὰ τὸν ἑξῆς λόγον εἰρήσεται. τὸ δὲ μετ᾽

miſcere oportebit. Quamobrem nonnulli in id genus medicamentis cerae appoſuiſſe videntur, alii novae, alii recentis, non per Iovem ipſius aetatem, ſicut in aliis medicamentis, ſed humiditatem requirentes. Eſt etenim re vera melior nova, ſed non jam ut bimulam trimulamve rejicias. Caeterum ad ſequens emplaſtrum ire tempus eſt, quod habet in hunc modum. ♃ Diphrygis drach. lxxxiv, argenti ſpumae drach. ccxl, cerae drach. cccxviij, olei heminas vj. Poterit autem hoc medicamentum ulceribus nondum malignis, verum cicatricem aegre recipientibus eam obducere, quoniam exiccat, ſed non valide, ut quod poſt ipſum ſcribitur minori tamen ſymmetria conficiendum eſt, idem enim ei hoc eſt. ♃ Diphrygis drach. xiv, argenti ſpumae drach. xl, cerae drach. liij, olei myrtei ℥ x. Nam Andromachi medicamenta horum ſeſcupla ſunt. Hoc igitur cicatrici obducendae re vera eſt reſpondens ex cadmia confecto et glyceae nominatae, de quibus ſequenti ſermone dicemus. Huic ſub-

αὐτὸ γεγραμμένον ἰσχυρότερον μὲν, οὐ μὴν ἐγγύς γε τῷ πρώτῳ τῶν ἒξ τούτων, ἑβδόμῳ δ' ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς, εἰς ὃν τήν τε λεπίδα καὶ τὸν ἰὸν ἔμιξε τετραπλασίῳ κηρῷ. διφρυγοῦς γὰρ ἐπὶ τούτοις ∠ ιστ'. μιγνὺς, λιθαργύρου μὲν ἐπιβάλλει ∠ μη'. κηροῦ δὲ ξστ'. εἶτα διὰ τὸ τούτων πλῆθος ἠναγκάσθη μιγνύειν αὐτοῖς μυρσίνου κο. α' S''. ἀριθμείσθω τοιγαροῦν ἡμῖν ἐν τοῖς ἐπουλωτικοῖς καὶ τοῦτο. καὶ τὸ μετ' αὐτὸ δὲ ταὐτοῦ μέν ἐστι γένους, πρᾶον δὲ ἱκανῶς καὶ ἄδηκτον ἐκ μολύβδου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου καὶ σποδίου καὶ καδμείας καὶ διφρυγοῦς καὶ τερμινθίνης συγκείμενον. Ζήνωνα δέ φησι καὶ χαλβάνην αὐτῷ μιγνύειν, ὅπερ ἐμοὶ περιττὸν εἰς τὰ προκείμενα φαίνεται. γράφει δ' οὖν αὐτοῦ τὴν συμμετρίαν τοιάνδε. (365) ℞ τοῦ μὲν πεπλυμένου μολύβδου ∠ β'. τοῦ δὲ σποδίου ∠ δ'. καὶ τῆς καδμείας ὡσαύτως ∠ δ'. τοῦ διφρυγοῦς δὲ α'. ἢ δ'. ἀναλαμβάνει δὲ αὐτὰ ∠ στ'. τῆς τερμινθίνης. τὸν δὲ Ζήνωνά φησι τῆς χαλβάνης μιγνύναι ∠ S''. ἄλλως δ'. εἰ μὲν ὡς πρὸς τὸ μαλάξαι τὰ τυλώδη καὶ σκληρὰ χείλη καὶ διὰ τοῦτο καλούμενα

ſcriptum validius quidem eſt, non tamen primo ex hiſce ſex, verum ſeptimo a primordio finitimum, in quo ſquamam et aeruginem cerae quadruplae commiſcuit, diphrygis enim adhuc drach. xvj, argenti ſpumae drach. xlviij, cerae drach. lxvj adjicit. Inde horum copiae gratia coactus eſt et myrtei olei heminam j ß affundere. Numeretur ergo hoc quoque inter ea, quae cicatricem generant. Quod ſtatim ſubjungitur ejusdem generis eſt, mitiſſimum vero minimeque mordax ex plumbo combuſto et eloto, ſpodio, cadmia, diphryge et terebinthina compoſitum. Zenonem ait galbanum quoque miſcere, quod mihi praedictis videtur ſuperfluum. Scribit igitur ipſius ſymmetriam talem. ℞ Eloti plumbi drach. duas, ſpodii drach. quatuor, cadmiae tantundem drach. quatuor, diphrygis drach. unam, alias quatuor. Excipit ea terebinthinae drach. ſex. Zenonem dicit galbani addere drach. ß, al. drach. iv. Siquidem ceu molliendis labris calloſis ac duris, eoque verrucoſis appellatis id facit, probe

πρός τινων ὀχθώδη καλῶς μιγνύντα, εἰ δ᾽ ὡς πρὸς τὴν κακοήθειαν τοῦ ἕλκους, οὐκ ὀρθῶς. κἂν μὴ προσλάβῃ δὲ τῆς χαλβάνης ἔτι καὶ οὕτως ἀπολείπεται τῆς τῶν κακοήθων ἑλκῶν ἰσχύος. εἰκότερον οὖν ὡς ἐπουλωτικὰ τὰ δώδεκα ταῦτα ἐφεξῆς ἀλλήλων ἔγραψε φάρμακα. πλὴν γὰρ δυοῖν ἐν αὐτοῖς, τοῦ τε κατὰ τὴν τάξιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἑβδόμου καὶ τοῦ μετ᾽ αὐτὸ, τἄλλα πάντα δυσεπουλώτων μὲν ἐστιν ἑλκῶν ἰατικὰ, κακοήθων δ᾽ οὐκ ἔτι. καὶ γὰρ τὸ δωδέκατον ἐπ᾽ αὐτοῖς ὁμοίως ἐπουλωτικὸν μέν ἐστιν, ἀσθενέστερον δὲ ἢ ὥς γε κακοήθη θεραπεύειν. ἡ δὲ σύνθεσις καὶ τούτου τοιάδε τίς ἐστι. ℞ μολυβδαίνης < ρ΄. διφρυγοῦς < ιστ΄. σώρεως < ι΄. μίσυος κυπρίου ὀπτοῦ < η΄. ῥητίνης τερμινθίνης < η΄. κηροῦ < μ΄. μυρσίνου < μ΄. [748] διὰ βραχυτέρας δὲ συμμετρίας ἀνάλογον ἐχούσης τῇδε συντιθέναι χρὴ πάντα τὰ τοιαῦτα φάρμακα γινώσκοντας ὑμᾶς, σκληρὰ καὶ λιθώδη γίγνεσθαι ταχέως αὐτά. τοσοῦτον οὖν ἄμεινον ἑκάστου σκευάζειν, ὅσου περ ἂν ᾖ χρεία. καὶ μάλιστα ἐὰν χειμὼν διαδέχηται τὴν χρῆ-

admiſcet, ſin ad ulceris malignitatem et contumaciam, non item; tametſi enim galbanum quoque receperit, etiam ſic a malignorum ulcerum pravitate vincetur. Magis autem veriſimile videtur duodecim haec ordine ſe conſequentia medicamenta ad cicatricem ducendam idonea ſcripſiſſe. Etenim praeter duo ex ipſis, puta ſeptimum a principio et octavum, alia omnia ulceribus quidem aegre ad cicatricem venientibus, ſed nondum malignis medentur. Item duodecimum inter ea ſimiliter quidem cicatricem obducit, imbecillius autem eſt quam maligna perſanet. Compoſitio quoque hujus haec capit. ℞ Molybdaenae drach. centum, diphrygis drach. ſedecim, ſoreos drach. decem, miſyos cyprii toſti drach. octo, reſinae terebinthinae drach. octo, cerae drach. quadraginta, myrtei drach. quadraginta. Porro minoris ſymmetriae, quae huic proportione reſpondeat, omnia ejusmodi medicamenta conficere oportet, ſcientem ipſa confeſtim duram ac ſaxeam duritiem acquirere. Tantum igitur cujusque praeparare ſatius eſt, quanti uſus fuerit, praeſertim ſi hiems

σιν αὐτῶν. εἰ δὲ τέταρτον μέρος ἑκάστου τῶν εἰρημένων λαμβάνοις, τῆς μὲν μολυβδαίνης πέντε καὶ εἴκοσι ἔσονται δραχμαὶ, τέσσαρες δὲ τοῦ διφρυγοῦς, δύο δὲ καὶ ἡμίσεια τοῦ σώρεως, τοῦ δὲ ὀπτοῦ μίσυος δύο καὶ τῆς τερμινθίνης ∠ θ΄. ἄλλως β΄. κηροῦ δὲ καὶ μυρσίνου τὸ ἴσον ἑκατέρου ∠ ι΄. συναμφότεροι δὲ δηλονότι τῶν εἴκοσιν. ἐπὶ πάντων δὲ τῶν τοιούτων φαρμάκων τήξας τὰ τηκτὰ καὶ ψύξας, ἔπειτα ξύσας μίγνυε τοῖς ξηροῖς ἀκριβῶς λελειωμένοις. ἐὰν γὰρ ἐπικαταχέῃς αὐτοῖς τὰ τηκτὰ, συμβαίνει πολλάκις ἐγκηρίδας γίγνεσθαι, καὶ μάλισθ᾽ ὅταν ᾗ κρύος. εἰ δ᾽ ἐν ἡλίῳ θερμῷ τὴν μίξιν ποιοῖς, καὶ καταχεῖν ἐγχωρεῖ κινοῦντα σφοδρῶς, τὰ μὲν πρῶτα τῇ σπάθῃ, τῷ δοίδυκι δ᾽ ὀλίγον ὕστερον. ἄμεινον δὲ ἐπὶ τῶν τοιούτων πάντων τὴν σπάθην φοίνικος εἶναι κλάδον. ταῦτα μὲν οὖν ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν, ὡς ἔφην, ἀδιορίστως ιβ΄. φάρμακα προγράψας αὐτῶν κοινῇ τοῦτο μόνον, ὡς ἐστιν ἐπουλωτικά. τὴν διαφορὰν δ᾽ αὐτῶν ἐξηγησάμην ἐγὼ σαφῶς ὡς νομίζω, ποδηγῆσαι δυναμένην ἄνδρα συνετὸν εἰς τὴν κατὰ μέρος ἐπιδέξιον χρῆσιν. ἔξωθεν δὲ

ufum ipforum excipiat. At fi quartam fingulorum partem capias, molybdaenae quinque et viginti drachmae erunt, quatuor diphrygis, duae et femis foreos, tofti mifyos duae, terebinthinae ℨ ix, alias ij et cerae et myrtei pares portiones, utriusque decem, amborum fimul videlicet viginti. Porro in omnibus ejus notae medicamentis illa quae liquari posfunt, liquefacta et refrigerata, deinde rafa ficcis diligenter in pulverem redactis admifceto. Nam fi liquida ipfis affundas, faepe fient grumi cerei *encerides*, maxime quum frigus fuerit. In fole ferventi fi mixtura fiat, licet ea fuperfundere, movendo vehementer rudicula primum, deinde cochleario; praeftat autem in hifce omnibus rudiculam palmae effe ramufculum. Haec Andromachus indiftincte, ficut diximus, duodecim medicamenta tradidit, hoc ipfis tantum communiter praeponens, epulotica, hoc eft ad cicatricem inducendam idonea. Ego vero differentiam ipforum manifefto, ut arbitror, expofui, quae cordatum virum ad dextrum particularium ufum veluti manu ducere queat. Infuper alio-

τούτων ἄλλων ἐμνημόνευσε πολυχρήστων φαρμάκων, ὥσπερ εἰς ἄλλας πολλὰς διαθέσεις ἐπιτηδείων, οὕτως καὶ εἰς τὴν τῶν δυσεπουλώτων, ὧν κἀγὼ μνημονεύσω κατὰ τὸν ἑξῆς λόγον, ἔνθα περὶ τῶν πολυχρήστων φαρμάκων διέξειμι. νυνὶ δὲ περὶ τῶν ἰδίως ἁρμοττόντων τοῖς κακοήθεσι καὶ δυσεπουλώτοις ὁ λόγος ἐστί μοι. καὶ μᾶλλόν γε περὶ τῶν κακοήθων, ἃ καὶ χειρώνεια καλοῦσιν ἔνιοι, καθάπερ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀνδρόμαχος. ἐφεξῆς γοῦν ὧν ἄρτι πέπαυμαι λέγων δώδεκα φαρμάκων δύο μὲν πρὸς ἄνθρακας, ἓν δὲ πρὸς ἕρπητας, γράψας ἐπὶ ταῖς τρισὶ τέταρτον ἄλλο κατὰ τήνδε τὴν λέξιν ἔγραψεν. ἐπουλωτικὴ πρὸς τὰ χειρώνεια Διοσκορίδου. ποικιλώτερον μὲν, οὐ μὴν ἰσχυρότερον φάρμακον τοῦ προγεγραμμένου συνθεὶς, καθ' ὃ τετραπλάσιον ἐμίγνυε τὸν κηρὸν συναμφοτέρου, τῆς τε λεπίδος καὶ τοῦ ἰοῦ. κατὰ δὲ τὸ νῦν προκείμενον ἐλάττονα βαλὼν τὸν κηρὸν τῆς τῶν μεταλλικῶν ἀναλογίας τήκειν αὐτὸν κελεύει μυρσίνῳ ἢ ῥοδίνῳ ὀλίγῳ, μὴ προσγράψας αὐτῶν τὴν ποσότητα. παραγράψω δὲ ἤδη τὸ σύμπαν αὐτοῦ κατὰ τὴν τοῦ Ἀνδρομά-

rum multiplicis ufus medicamentorum meminit, ut ad alios plerosque affectus, ita ad ulcera aegre cicatricem ducentia aptorum, quae nos fermone procedente percenfebimus, ubi medicamenta polychrefta aggrediemur. In praefentia peculiariter de iis fermo nobis eft, quae ad maligna et dyfepulota faciunt, eaque potius maligna, quae chironia nonnullis appellantur, quemadmodum et ipfi Andromacho. Ordine itaque ex duodecim medicamentis modo relatis, quum duo ad carbunculos prodiderit, unum ad herpetas, quartum aliud poft tria hifce verbis confcripfit. *Epuloticum ad chironia Diofcoridis.* Magis varium quidem medicamentum componens, non tamen feptimo illo fupraferipto valentius, in quo ceram quadruplo copiofiorem quam utrisque, nempe fquamae et aeruginis, mifcebat. At in nunc propofito pauciore cera metallicorum proportione injecta, liquari ipfam pauco myrteo jubet aut rofaceo, quantitate eorum non adfcripta. Iam vero univerfam ejus fententiam ex Andro-

χοῦ λέξιν. ἐπουλωτικὴ πρὸς τὰ χειρώνεια Διοσκορίδου. ℞ χρυσοκόλλης ∠ β΄. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ β΄. λεπίδος ∠ β΄. κηροῦ ∠ στ΄. διφρυγοῦς ∠ β΄. λιθαργύρου ∠ η΄. ῥοδίνου ἢ μυρσίνου ὀλίγον, ὥστε τακῆναι. τοῦτο τὸ φάρμακον ἀκριβῶς ταὐτόν ἐστι τῷ προγεγραμμένῳ, κατὰ τὰ δώδεκα ἐπουλωτικὰ μετὰ τὸ διὰ τῆς λεπίδος καὶ τοῦ ἰοῦ τῇ τάξει, καθάπερ ἔφην, ὄγδοόν ἐν αὐτοῖς, ἑνὶ μόνῳ πλεονεκτοῦν ἐκείνου τῷ ἰῷ, καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖνο μὲν ἐν τοῖς ἐπουλωτικοῖς ἔγραψεν, ἐπὶ τούτου δὲ μείζονα τὴν ἐπαγγελίαν ἐποιήσατο πρὸς τὰ χειρώνεια φήσας ἁρμόττειν αὐτό. καὶ μέντοι καὶ κατὰ τοῦτο καλλίστου φαρμάκου μνημονεύει γράφων οὕτως. ἐπουλωτικὴ ἐκ τῶν Πριμίωνος πρὸς τὰ ἀπεγνωσμένα. βούλεται δ᾽ αὐτῷ τοὔνομα τὸ ἀπεγνωσμένα σημαίνειν ἐκεῖνα τῶν ἑλκῶν, ὅσα πολλοὶ θεραπεῦσαι σπουδάσαντες οὐκ ἔτυχον τοῦ τέλους, ἀλλ᾽ ἀπέστησαν ὡς ἀνιάτων. χρὴ θαῤῥεῖν τῷ φαρμάκῳ τῷδε τά τ᾽ ἄλλα καὶ τῇ πείρᾳ κεκριμένῳ. σύνθεσιν δ᾽ αὐτοῦ γράφει τήνδε. ℞ σώρεως ∠ κδ΄. στυπτηρίας σχι-

machi verbis apponam. *Cicatricem obducens ad chironia, Diofcoridis.* ℞ Chryfocollae drach. ij, aeruginis rafae drach. ij, fquamae drach. ij, cerae drach. vj, diphrygis drach. ij, fpumae argenti drach. octo, rofacei vel myrtei modicum, ut liquefiat. Hoc medicamentum ad amuffim fuperiori illi convenit, quod inter cicatricem obducentia locum, ut dixi, octavum obtinet poft id pofitum, quod fquama atque aerugine conftat, fola illud aerugine nimirum fuperans. Ideoque cicatricem illud inducentibus adfcripfit, majora tamen de ipfo pollicetur, ad chironia convenire id dicens. Et vero poft hoc quoque optimi medicamenti mentionem facit in iftum modum. *Medicamentum obducendis cicatricibus ex collectaneis Primionis ad defperata.* Hoc nomen, defperata, ulcera illa, quorum curationem plerique aggreffi non abfolverunt, fed tanquam ab infanabilibus deftitere, ei fignificat. Fidendum huic medicamento, quod praeter alia ufu quoque probatum eft. Hanc autem ejus compofitionem fcribit. ℞ Soreos ʒ xxiv, aluminis fciffilis drach. xvj, malicorii drach.

στῆς ∠ ιστ΄. [749] σιδίων ∠ ιστ΄. ἀσβέστου ∠ ιστ΄. λιβάνου ∠ λβ΄. κηκίδος ∠ λβ΄. κηροῦ ∠ ρκ΄. στέατος μοσχείου ∠ ρξ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλην α΄. αὕτη μὲν ἡ συμμετρία τῶν μιγνυμένων ἁπλῶν φαρμάκων, εἰς τὴν τοῦ προκειμένου συνθέτου κατασκευήν. ὅπως δὲ χρὴ σκευάζειν αὐτὸ παρέλιπεν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν ἀναγκαίαν ἐχόντων τὴν διήγησιν τῆς σκευασίας. ἐπὶ τούτου μὲν γὰρ καὶ πάνυ ῥᾴδιός ἐστιν, ὡς ὀλίγον ὕστερον εἰρήσεται. γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι πρὸ πάντων ὡς ἐὰν μὴ παρείη ποτὲ μόσχειον στέαρ, ἀντ᾽ αὐτοῦ μιγνύναι τὸ παλαιὸν ὕειον, ὃ καλοῦσιν ἀξούγγιον. ἄναλον δ᾽ εἶναι χρὴ τοῦτο καὶ μὴ πάνυ πολλῶν ἐτῶν. ἔστιν οὖν καὶ τὸ παλαιὸν ἔλαιον ἱκανῶς διαφορητικὸν, ἔστι δὲ καὶ τὸ στέαρ ἀδήκτως ἄμφω τοῦτο δρῶντα. τὸ δὲ βόειον ὁμοίως μέν ἐστι διαφορητικὸν, ἄδηκτον δ᾽ οὐχ ὁμοίως. ἐν τῷ μεταξὺ δ᾽ ἀμφοῖν ἐστι τὸ μόσχειον, ὅσῳ τοῦ χοιρείου δριμύτερόν ἐστι, τοσούτῳ τοῦ βοείου μαλακώτερον ὑπάρχει. τὸ μὲν οὖν φάρμακον, ὑπὲρ οὗ πρόκειται λέγειν, ἰσχυρότατα μὲν ἔχει σῶρυ καὶ τὴν σχιστὴν στυπτηρίαν καὶ

ſedecim, calcis vivae drach. ſedecim, thuris drach. triginta duas, gallae drach. triginta duas, cerae drach. centum viginti, ſevi vitulini drach. centum ſexaginta, olei veteris hemin. unam. Haec eſt ſimplicium medicamentorum ſymmetria ad praeſentis compoſiti praeparationem. At quomodo illud praeparandum ſit omiſit, ut in aliis etiam multis, quae confecturae narrationem requirunt, nam in hoc quidem vel admodum facilius eſt, ut paulo poſt dicemus. Caeterum vos ſcire inprimis volo, ut ſi quando vitulinum pingue deſideretur, ejus loco vetus ſuillum, quod nominant axungiam, admiſcendum, verum ſalis expers et non multorum nimis annorum. Vetus itaque oleum abunde ſatis diſcutit, ſic adeps quoque, idque citra mordicationem ambo efficiunt, bubulus ſimiliter quidem diſcutit, ſed non aeque morſu caret, medium locum obtinet vitulinus, quo porcino acrior, hoc bubulo mollior. Itaque medicamentum, quo de ſermo inſtitutus eſt validisſima continet, ſori, alumen ſciſſile, malicorium, gallam, non

Ed. Chart. XIII. [749.] Ed. Bas. II. (365. 366.)

τὰ σίδια καὶ τὴν κηκίδα, οὐ μὴν διαφορητικήν γε δύναμιν ἔχοντα γενναίαν, ἀλλὰ τὴν καλουμένην στυπτικήν. εὔδηλον, δ' ὅτι κηκίδα μὲν ἀεὶ βάλλειν προσήκει τὴν ὀμφακῖτιν ὀνομαζομένην, στυπτηρίαν δὲ τὴν Αἰγυπτίαν τε καὶ σχιστήν. εἰ δὲ ἀπορήσαιμεν αὐτῆς, τὴν στρογγύλην παχυμερεστέραν μὲν οὖσαν τῆς σχιστῆς, οὐχ ἧττον δὲ στύφουσαν. ὅτι δὲ σίδια τὰ τῆς ῥοιᾶς λέμματα καλεῖται πάντες γινώσκουσιν. ὀλιγοχρόνιός γε μήν ἐστι τῆς ἀκμῆς αὐτῶν ὁ καιρὸς, ἐάν τις θέλῃ ξηρὰ κόπτειν τε καὶ λειοῦν. ἅμα γὰρ τῷ ξηραίνεσθαι καὶ τὴν δύναμιν ἀσθενεστέραν ἔχει τὰ σίδια μετὰ τῆς διαφορουμένης ὑγρότητος αὐτῶν ἀπολλυμένην. ἀσφαλέστερον οὖν ἐστιν ἔγχυλα λαβόντα προαφεψεῖν ἐν οἴνῳ μέχρις ἂν εὐλείωτα γένηται. χρὴ δὲ τὸν οἶνον αὐστηρὸν μὲν εἶναι πάντως, ἀλλὰ μήτε λίαν νέον· οἱ γὰρ αὐστηροὶ παχυμερεῖς εἰσι, πρὶν χρονισθῆναι· μήτε λίαν παλαιὸν, ὡς ἤδη δριμὺν ὑπάρχειν αὐτόν. ὁ μὲν γὰρ νέος οὐκ εἰσδύεται τῷ βάθει τοῦ σώματος, ὁ δὲ παλαιὸς δριμὺς καὶ δακνώδης ἐστίν. ἀμείνων οὖν ὁ μέσος κατὰ τὴν ἡλικίαν. εἴη δ' ἂν οὗτος τοὐπίπαν (366) ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ τε πενταετοῦς καὶ τοῦ δεκαετοῦς.

discutiendi facultate eximia, sed astringendi, ut vocant, praedita. Clarum est autem gallam semper adjiciendam esse, quae vocatur omphacitis, id est *immatura*, alumen vero Aegyptium et scissile, cujus penuria rotundum, quod scissili quidem est crassius, sed non minus astringens. Quod autem malicorium putamen mali granati vocatur, omnes noverunt. Brevi adeo tempore viget, si velis aridum contundere et in pulverem redigere, seu laevigare, namque dum arescit malicorium, imbecilliorem quoque vim sortitur cum humore ejus discusso pereuntem. Quare tutius est succulentum prius ex vino decoquere, donec optime laevigari possit. Vinum autem austerum prorsus, sed neque recens esse oportet, nam austera nisi vetera sint, crassarum partium existunt, neque vetustum adeo, ut jam acre existat, etenim recens penitiora corporis non permeat, vetus acre et mordax est. Ergo aetate medium potius est, quod plurimum intra quinque et decem annos consistit. Postulat lo-

ἀνασμνῆσαι δὲ καὶ νῦν ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦ πολλάκις πολλοῖς εἰρημένου περὶ τῶν αὐστηρῶν καὶ στρυφνῶν καὶ ὅλως στυφόντων οἴνων τε καὶ σιτίων καὶ φαρμάκων, ἔτι δὲ πρότερον ὑπὲρ τῶν κατὰ τὰς εἰρημένας φωνὰς σημαινομένων. ἐκ μὲν γὰρ τῆς αὐστηρὸν τὸ μετρίως στῦφον σημαίνεται παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἐκ δὲ τῆς στρυφνὸν τὸ βιαίως καὶ σφοδρῶς. τὸ δ' ἀμφοῖν γένος κοινὸν ἐκ τοῦ τῆς στύψεως ὀνόματος δηλοῦται, μὴ προσδιασαφουμένου πότερα σφοδρῶς ἢ ἀμυδρῶς. πάντα μὲν οὖν τὰ στύφοντα συνάγει καὶ πυκνοῖ τοὺς πόρους κἀπιδεῖ καὶ σφίγγει τὴν οὐσίαν τῶν ὁμιλούντων ἑαυτοῖς μορίων. ἧσσον δὲ καὶ μᾶλλον ἐργάζεται τοῦτο πρὸς τὸ ποσὸν τῆς στύψεως. ἐν δὲ τῷ σφίγγεσθαι καὶ πυκνοῦσθαι τὸ ἐπιπολῆς τοῦ στυφομένου σώματος ἀποκλείεταί τε καὶ κωλύεται πρὸς τὸ βάθος ἰέναι τῶν στυφόντων ἡ δύναμις. καὶ διὰ τοῦτο καλῶς ἐπενόησαν ἔνιοι τῶν ἰατρῶν μιγνύναι τοῖς τοιούτοις φαρμάκοις ἕτερα λεπτομερῆ καὶ δριμεῖαν ἔχοντα δύναμιν ἕνεκα τοῦ δι' αὐτῶν εἰς τὸ βάθος τοῦ σώματος ἄγεσθαι ποδηγουμένας τὰς τῶν στυφόντων δυνάμεις. τοῦτ' οὖν αὐτὸ νοήσας ὁ συνθεὶς αὐτὸ τὸ

cus hic in memoriam reducere, quod multi faepe dictarunt de aufteris, acerbis, in totum de aftringentibus vinis, cibis et medicamentis, ac primum de harum vocum fignificationibus agendum eft. Aufterum enim Graecis idem fibi vult quod mediocriter aftringens, acerbum quod valide ac vehementer id facit. Genus utrique commune aftrictionis vocabulo fignatur, non etiam utrum valide an obfcure ea fiat declarante. Omnia igitur aftringentia contrahunt ac denfant meatus, ad haec vinciunt ac continent partium fibi invicem cohaerentium fubftantiam, atque minus magisque hoc pro aftrictionis quantitate efficiunt. Caeterum ftringendo ac denfando fumma corporis, quod aftringitur virtus illorum excluditur et in altum ire prohibetur. Ob quam rationem pulchre nonnulli medicorum hujusmodi medicamentis alia tenuium partium et acri poteftate praedita, indere cogitarunt, a quibus veluti ductae aftringentium vires in profundum corpus perveniant. Hoc igitur medicamenti pro-

προκείμενον φάρμακον ἔμιξεν αὐτῷ τὴν τίτανον ἄσβεστον, ἐν δὲ τῇ τοῦ Ἀνδρομάχου βίβλῳ παραλέλειπται μὲν ἡ τῆς τιτάνου προσηγορία, τὸ δὲ τῆς ἀσβέστου μόνον ὄνομα γέγραπται, πολλὰ καὶ ἄλλα τῶν ἰατρῶν ἕνεκα συντόμου λέξεως οὕτως ἑρμηνευόν[750]των. αὐτίκα γοῦν ἐν αὐτοῖς τοῖς φαρμάκοις, ὅσα πρὸς δυσεπούλωτα καὶ κακοήθη συντεθείκασι, λεπίδος ἁπλῶς γεγραμμένης χωρὶς τοῦ προσκεῖσθαι χαλκοῦ καὶ σχιστῆς χωρὶς στυπτηρίας καὶ τὸ τερμινθίνης χωρὶς τοῦ προσκεῖσθαι τὸ ῥητίνης· προσυπακούομεν αὐτοῖς τὰ παραλελειμμένα κατὰ τὴν λέξιν οὕτως, ὥσπερ καὶ νῦν ἐπὶ τῆς ἀσβέστου τὴν τίτανον. ὀνομάζουσι γὰρ κατ᾽ ἐξοχὴν τὴν αὐτὴν μόνην ἐσβεσμένην τε καὶ ἄσβεστον, οὐχ ἧττον καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσα καίεται, πρεπούσης τῆς προσηγορίας. μίξας οὖν τὴν ἄσβεστον τίτανον ὁ συνθεὶς τὴν ἔμπλαστρον τήνδε τοῖς στρυφνοῖς φαρμάκοις, ἰσχυρὸν εἰργάσατο τὸ ἐξ ἁπάστων σύνθετον ἕνεκα τοῦ μέχρι τοῦ βάθους ἀφικνεῖσθαι τὴν δύναμιν αὐτοῦ. ἐπεὶ δὲ ἐξ ἰσχυροτάτων φαρμάκων ἡ σύνθεσις ἐγεγόνει, παρηγορικὸν δ᾽ οὐδὲν οὐδὲ πραϋντικὸν, οὐδὲ

pofiti auctor confideravit, qui calcem vivam ei addiderit, at in Andromachi libro calcis vox omiffa eft, vivae nomen adfcriptum, medicis compendii gratia et pleraque alia fic interpretantibus. Nimirum igitur in ipfis medicamentis ad ulcera vix cicatricem recipientia et maligna compofitis, fquama fimpliciter appofita, citra adfcriptionem aeris et fciffile fine vocabulo aluminis, et terebinthina, absque adjectione refinae, fubaudimus quae ipfi fic in dictione omiferunt, quemadmodum et nunc in vocabulo, viva, calcem, nuncupant enim per excellentiam ipfam reftinctam et vivam, appellatione non minus et aliis, quae uruntur, accommodata. Itaque viva calce mixta emplaftri hujus auctor acerbis medicamentis validum compofitum reddidit, ut virtus ejus in imum usque penetret. Quoniam vero ex valentiffimis confectura eft, ac nullum mitigatorium nec leniens nec concoquens aliquod continet, merito thus ei, quod puri movendo medicamentum eft, admifcuit. Si igitur ficco com-

τῆς πεπτικῆς ὕλης εἶχεν, εἰκότως ἔμιξεν αὐτῷ πυοποιὸν φάρμακον τὸν λιβανωτόν. εἰ μὲν οὖν ξηρῷ τῷ συνθέτῳ χρῆσθαί τις ἔμελλεν, ἐπιπάττων αὐτὸ κατὰ τοῦ ἕλκους, ἦν ἂν οὕτω γε σφοδρὸν ἱκανῶς καὶ δακνῶδες καὶ τραχυντικὸν καὶ διαβρωτικόν. ἐπεὶ δ᾽ ἔμπλαστρον αὐτὸ προὔκειτο ποιῆσαι, δῆλον μὲν ὅτι ῥητίνης ἢ κηροῦ μικτέον ἦν ἢ καὶ πρὸς τούτοις στέατος ἢ μυελοῦ, καὶ εἰ μηδέπω σύστασιν ἐμπλαστρώδη διὰ τούτων λάβοι προσβαλεῖν ἐλαίου τινός. ὅταν δὲ προσθῶ τό τινος, ἀκούειν χρή σε πρὸς τῷ κυρίως τε καὶ ἁπλῶς ἐλαίῳ λεγομένῳ καὶ τὸ μετὰ προσθήκης ὀνομαζόμενον ῥόδινον ἔλαιον ἢ μύρσινον ἢ κύπρινον ἤ τι τοιούτων. διώρισται γὰρ ἤδη πολλάκις ὅπῃ διαφέρει μύρον εἰπεῖν ῥόδινον ἐλαίου ῥοδίνου καὶ μύρον κύπρινον ἐλαίου κυπρίνου καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. εἰκότως οὖν ἡ τῶν τοιούτων φαρμάκων μίξις οὐχ ἡ αὐτὴ γέγονεν ἅπασι τοῖς συνθεῖσι τὰς τοιαύτας ἐμπλάστρους. ὅτι γὰρ αἰτίαι πλείους εἰσὶ τῆς τοιαύτης διαφορᾶς οὐκ ἐξ ἐπινοίας, ἀλλ᾽ ἐμπειρίας εὗρον ἐμαυτῷ συμβεβηκυίας. ἐνίοτε μὲν γὰρ ἐξ ὀλίγων τὸν ἀριθμὸν τῶν ἁπλῶν

posito uteris, ulceri ipsum inspergens sic vehemens admodum esset, mordax, asperum et exedens, at quia emplastrum id facere proposuimus, perspicuum est unicuique resinam vel ceram vel adhuc adipem vel medullam miscendam fuisse, ac si nondum ex his emplastri spissitudinem acceperit, oleum aliquod affundendum. Quum autem addo aliquod, inaudiendum est tibi praeterquam quod proprie et simpliciter oleum dicitur, etiam quod cum adjectione rosaceum nominatur oleum vel myrteum vel cyprinum vel ejus generis aliquod, distinctum namque est jam saepius quid discriminis sit rosaceum unguentum dicas an oleum rosaceum, et unguentum cyprinum an cyprinum oleum, aliaque similia. Merito igitur ejuscemodi medicamentorum mixturam non eandem omnes fecerunt, qui id genus emplastra composuere. Nam quod plures hujus differentiae causae existant, non ratione, sed mea ipsius experientia deprehendi. Nonnunquam enim ex paucis numero simplicibus

ἔσπευσα συνθεῖναι τὸ φάρμακον, ἐνίοτε δὲ ἐκ πλειόνων, ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ πλείστων ἢ πάντων τῶν ὁμογενῶν. καὶ μέντοι καὶ τῷ τινὰ μὲν ἔχειν ἄφθονα, τινὰ δ᾽ οὐδ᾽ ὅλως ἢ ἐλάχιστα κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἐξ ὧν εἶχον, περὶ τὴν σύνθεσιν ἐτραπόμην τοῦ φαρμάκου τῆς χρείας ἐπειγούσης, εἶθ᾽ εὑρὼν αὐτὸ τῇ πείρᾳ δόκιμον, οὕτως ἐχρησάμην ἀεί. πολλάκις δ᾽ ἑκὼν ἔνια μὲν ἰσχυρότερα τῶν συνθέτων φαρμάκων, ἔνια δὲ ἀσθενέστερα ποιῆσαι προθέμενος, ὡς πρὸς πλείονας ἔχειν διαθέσεις ἁρμόττοντα φάρμακα, διαφερούσας ἐποιησάμην τὰς συνθέσεις, καὶ μέντοι κἀκ τοῦ πλειόνων χρῄζειν δυνάμεων τὸ τὴν ἕλκωσιν ἔχον μόριον, ὥσπερ ὅταν ἅμα τε κοῖλον καὶ πλαδαρὸν καὶ ῥυπαρὸν ὀχθῶδές τε τοῖς χείλεσι καὶ ῥευματιζόμενον ἐκ τῶν ὑπερκειμένων. ἐὰν γὰρ ἁρμόζεσθαί τις ἐθέλοι πρὸς ἅπαντα τὰ συμβεβηκότα τοῖς ἡλκωμένοις οὕτω μορίοις, ἀναγκαῖον αὐτῷ διαφορουσῶν δυνάμεων ὕλας μιγνύειν. ἐὰν δ᾽ ἕν τι πρῶτον, ὃ κατεπείγει, θεραπεύειν ἐθέλῃ τῶν ἄλλων ἀμελῶν, οὐκ ἀναγκαῖον εἰς ποικιλίαν φαρμάκων ἐκτρέπεσθαι. δῆλον οὖν ὅτι καὶ οἱ πρὸ

medicamentum subito praeparavi, interdum ex pluribus, alias ex plurimis vel omnibus ejusdem generis. Insuper quia nonnulla apud nos abunde copiosa, quaedam ex toto non essent aut paucissima eo tempore, ex iis quae habebam, medicamentum composui usu ita postulante, deinde quum experimento id probatum invenissem, ita semper usurpavi. Saepe fortiora quaedam medicamenta composita, quaedam imbecilliora, ultro facere instituens, ut variis affectibus accommodata haberem, diversas compositiones agressus sum, praeterea hac ratione motus, quod pars exulceratione laborans plures requirat facultates, ut quum simul et cava est et fluida et sordida et oris praetumida ac dura et fluxionem ex superioribus recipit. Si namque medicamentum ad omnia, quae sic exulceratis partibus acciderunt, valere cupias, diversarum virium materias miscere necessarium est. At si unum aliquod primum, quod urget, sanare studeas, aliis neglectis, non est quod medicamentorum varietatem requiras.

ἐμοῦ συνθέντες τὰ τοιαῦτα φάρμακα διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας διηνέχθησαν, οἷον εὐθέως ἐπὶ τοῦ προκειμένου νῦν φαρμάκου τὸ μόσχειον εἵλετο στέαρ συνθεὶς, ἐπειδὴ μαλακτικόν ἐστι τῶν ἐσκληρυσμένων χειλῶν. ἔμελλεν οὖν αὐτῷ διττὴν παρέξειν χρείαν, τὴν μὲν ἑτέραν ὡς μαλακώδη εἰς ἕνωσιν τῶν ξηρῶν, ἃ πρώτως ἦν ὠφέλιμα, τὴν δ' ἑτέραν, ὅπως καὶ αὐτό τι τῶν συμβεβηκότων τῷ πεπονθότι μορίῳ θεραπεύοι. ἔτι δ' ἂν μᾶλλον ὠφελίμως μιχθείη μυελὸς ἐλάφειος ἐπὶ τῶν ἐσκληρυσμένων χειλῶν, ἢ εἰ μὴ τοῦτον ἔχοιμεν, μόσχειος. [751] εἰ δὲ μηδὲν τούτων παρείη, τῶν ὑγρῶν τε καὶ μὴ δριμέων ῥητινῶν τις. ἐκ μὲν γὰρ τῆς ὑγρότητος, ἅμα δὲ καὶ γλισχρότητος, ἣν ἔχουσι σύμφυτον αἱ ῥητίναι πᾶσαι, σύνδεσμος γίγνεται τῶν ξηρῶν φαρμάκων, ἐκ δὲ τοῦ μὴ σαφῶς εἶναι δριμείας τὸ μὴ παροξύνειν τὸ ἕλκος. εἰκότως οὖν ἔμιξάν τινες ἐν ταῖς συνθέσεσι ταῖς τοιαύταις τῶν φαρμάκων ἤτοι τὴν τερμινθίνην ἢ τὴν λάρικα προσαγορευομένην ῥητίνην. μεμνῆσθαι δ' ὑμᾶς ἐν τῇ συνθέσει χρὴ καὶ τοῦδε, τοῖς πολλοῖς τῶν ἰατρῶν ἀμελουμένου, τισὶ δὲ καὶ δι' ἄγνοιαν

Clarum eſt igitur et illos, qui ante me ejusmodi medicamenta confecerunt, ob praedictam rationem diſſenſiſſe, veluti verbi gratia in propoſito medicamento vitulinum pingue auctor cepit, quod oras induratas emolliat. Proinde duplicem ei uſum adhibere debebat, unum ut molliuſculo medicamento ad unitatem ſiccorum faciendam, quae primum erant utilia, alterum ut et ipſum aliqua partis affectae ſymptomata ſeu accidentia perſanaret. Verum multo utilius medulla cervina induratis oris adhibetur, quae ſi non adſit vitulina, ſin utraque deſideratur, humida aliqua et non acris reſina. Nam omnes reſinae humiditatis gratia ſimul et viſcoſitatis, quam habent cognatam, ſicca medicamenta veluti colligant, quia vero non evidentem habent acrimoniam, ulcus nequaquam irritant. Quapropter nonnulli merito talibus medicamentorum confecturis admiſcuerunt vel terebinthinam vel laricem nominatam reſinam. Meminiſſe autem vos inter componendum oportet illius etiam, quod a plerisque medicorum negligitur, a quibusdam per ignorantiam committi-

ἁμαρτανομένου. πιστεύουσι γὰρ τοῖς ῥωποπώλαις ἔλαιον παλαιὸν ἐπαγγελλομένοις διδόναι μὴ γιγνώσκοντες ὅπως αὐτὸ παραδιδόναι ποιοῦσι στέαρ παλαιὸν ὕειον, ὅταν ἀκριβῶς ἐξινίσωσι, τήκοντες καὶ ἀναμιγνύντες ἐλαίῳ τῷ κοινῷ. φαίνεται γὰρ οὕτω παχὺ μὲν ὁρῶσιν, ὀσμωμένοις δὲ δυσῶδες, ὡς τὸ παλαιόν. ὁμοία μὲν οὖν ἡ δυσωδία, τῷ δ᾽ ἀκριβῶς ἑκατέρου μεμνημένῳ σαφὴς ἡ διαφορά. ἄλλη μὲν γὰρ ἰδιότης ἐστὶ τῆς ὀσμῆς στέατος, ἄλλη δὲ ἐλαίου παλαιοῦ. καὶ τὸ πάχος δὲ αὐτοῦ τοῦ δεδολωμένου συνεχὲς οὐκ ἔστιν, οὐδ᾽ ὁμοιομερὲς, ὥσπερ τὸ τοῦ μὴ δολωθέντος, ἀλλὰ καὶ πρὸς τῷ πυθμένι τοῦ ἀγγείου παχύτερον γίγνεται. τὸ δ᾽ ἐπιπολῆς λεπτότερον, ὅθεν καὶ διακινοῦσιν αὐτὸ, διδόντες τοῖς ὠνουμένοις οἱ παραποιήσαντες. ἀλλὰ κἂν ἀληθῶς ᾖ τὸ ἔλαιον ἄνευ τῆς τοιαύτης πανουργίας αὐτοφυὲς, ὄνομα μὲν ἔχει τοῦτο δὴ τὸ παλαιὸν, ἡ δύναμις δ᾽ οὐκ ἐγγύς ἐστι τῷ τριετεῖ πρὸς τὸ τριακονταετὲς ἢ τῷ τετραετεῖ πρὸς τὸ πεντηκονταετές. ἐπικτᾶται μὲν γάρ τινα δῆξιν ἐν τῷ χρόνῳ τό τε ἔλαιον καὶ τὸ στέαρ, ὅταν παλαιωθῇ. ἀλλὰ αὕτη μὲν με-

tur. Credunt enim institoribus vetus oleum dare se affirmantibus, ignari quomodo ipsius loco vendant adipem suillum veterem ex oleo communi liquatum temperatumque, sed membranulis prius diligenter exemtis, apparet enim sic, crassum inspicientibus, si odoreris, vetustatis graveolentiam repraesentat, similitudo igitur est foetoris, qui vero utriusque ad unguem meminit, manifesto alterum ab altero discernit, alia siquidem est odoris adipis, alia veteris olei proprietas. Accedit huc, quod crassitudo ipsius adulterati continua non est nec similaris, quemadmodum olei veri. Quin et crassius in vasis fundo, tenuis in summo evadit, ob quod etiam id adulterantes permovent, dum emptoribus tradunt. At si re vera quoque sit oleum sine tali astu sua sponte natum, nomen quidem hoc obtinet vetus, vis autem trimi non est propinqua trigenario, aut quod annorum quatuor est, nullam confinitatem cum quinquagenario habet, siquidem temporis spatio, quum inveterarunt tum oleum, tum adeps mordacitatem quandam acquirunt. Sed haec qui-

γίστη, μεγίστη δὲ ἡ κατὰ δύναμιν ἐξαλλαγή. διαφορικώτατα γάρ ἐστι τό τε ἔλαιον καὶ τὸ στέαρ, ὅταν παλαιωθῇ. καὶ τούτου πειραθεὶς ἐγὼ διὰ τὸ κατά τινα τύχην ἔλαιόν τε καὶ στέαρ ἔχειν παλαιότατον, τοῦ πατρὸς ἐκ πολλοῦ φυλάττοντος αὐτὰ, αὐτὸς πάλιν ἄμφω κατέθηκα (367) δαψιλῆ, κομιδῆ νέος ὢν, ὅπως ἔχοιμι χρονίζουσιν αὐτοῖς χρῆσθαι μετὰ τὸ καταναλῶσαι τὰ τοῦ πατρός. ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν οὐκ ὀλιγάκις ἀπεθέμην ἀμφότερα παλαιωθησόμενα. καὶ νῦν ἐστί μοι τοσοῦτον πλῆθος αὐτῶν, ὡς ἐξαρκέσαι κἂν ἑκατὸν ἔτη ζήσω. καὶ τοίνυν τὸ προκείμενον ἐν τῷ λόγῳ φάρμακον ἔλαιόν τε καὶ στέαρ ἐτῶν τεσσαράκοντα λαβὸν ἀεὶ παρ᾽ ἐμοὶ τὰ κακοηθέστατα τῶν πολυχρονίων ἑλκῶν ὠφέλησε ἐλπίδος μειζόνως. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα τῶν ἑλκῶν, ἐφ᾽ ὧν αὐτὸ τὸ πεπονθὸς μόριον ἐν καχεξίᾳ τοσαύτῃ γέγονεν, ὡς κἂν εὔπεπτον ᾖ τὸ παραγιγνόμενον ἐπ᾽ αὐτὸ τροφῆς ἕνεκεν αἷμα, μεταβάλλειν τε καὶ διαφθείρειν, ἐάν τε κακόχυμον ᾖ τὸ ἐπιῤῥέον εἰς τοσοῦτον, ὡς εἰ καὶ μηδὲν ἐπεπόνθει τὸ μόριον, ὑπ᾽ ἐκείνου γοῦν αὐτοῦ μόνου διαβιβρώ-

dem funt maxima, maxima vero et facultatis permutatio, maximam enim digerendi facultatem tum oleum, tum adeps, quando inveterata funt, habent. Atque hoc ego expertus fum ideo, quod oleum ac adipem vetuftiffima forte quadam haberem a patre multis annis obfervata, quae ipfe rurfum ambo admodum juvenis adhuc copiofa repofui, ut jam inveteratis eis uti poffem, ubi patris effent confumpta. Sed etiam poft haec iterum ambo faepe recondidi, ut vetuftefcerent, tantaque mihi nunc illorum copia eft, quanta vel centum annis victuro fufficiat. Propterea medicamentum, de quo fermo eft, oleum et adipem quadraginta annorum recipiens, femper apud me ulcera diuturna praeter modum maligna quam opinio ferret melius fanavit. Sunt hujusmodi ulcera, in quibus ipfa affecta pars in tam vitiofo habitu confiftit, ut quamvis fanguis nutriendi caufa ad eam perveniens probe fit concoctus, tamen mutet ipfum corrumpatque, five id quod influit adeo pravo fucco praeditum eft, ut etiam fi pars nihil paffa fuerit, ab illo certe

σκεσθαι. θαυμαστῶς οὖν ὁ συνθεὶς αὐτὸ τὰ μὲν στυπτικὰ φάρμακα δύναμιν ἀποκρουστικὴν ἔχοντα παρέλαβεν, ὡς μηδὲν ἐπιῤῥέοι τῷ πεπονθότι μορίῳ κατὰ τὸν τῆς ἰάσεως καιρὸν, τὰ δὲ διαφορητικὰ, χάριν τοῦ τοὺς περιεχομένους ἰχῶρας ἐν τῷ πεπονθότι μορίῳ διαφορῆσαί τε καὶ κενῶσαι. περὶ δὲ τῆς συμμετρίας αὐτῶν ὧδε ἔχει. τῆς μὲν σχιστῆς στυπτηρίας καὶ τῶν σιδίων, ὡς σφοδρότατα στυφόντων, ἔλαττόν ἐνέβαλεν, ἑκκαίδεκα δραχμαῖς ἑκατέρου μίξας εἰς ταὐτὸ, τοῦ σώρεως δὲ τὸ ἡμιόλιον ἑκατέρου, τουτέστι τέσσαρας ἐπὶ ταῖς εἴκοσι, ἧττον μὲν στύφοντος, οὐχ ἧττον δὲ ξηραίνοντος, ἴσον δὲ συναμφοτέρου, τῆς τε σχιστῆς καὶ τῶν σιδίων, ἐνέβαλλε τῆς κηκί[752]δος ἐπὶ ταῖς τριάκοντα δραχμαῖς δύο προσθεὶς, ὡς ἀθροισθῆναι τὰς πάσας ἐκ τῶν φαρμάκων ὀκτὼ καὶ ὀγδοήκοντα. τούτοις δ᾽ ἀντέταξεν ἰσχυρῶς διαφορητικόν τε καὶ ξηραντικὸν φάρμακον τὴν ἄσβεστον, ἀρκεσθεὶς ἑκκαίδεκα δραχμαῖς, ἱκαναὶ γὰρ αὗται τὴν τῶν στυφόντων ποδηγῆσαι δύναμιν. ἑκατὸν γοῦν καὶ τεττάρων ἀθροισθεισῶν δραχμῶν ἐκ τῶν μεταλλικῶν φαρμάκων, ἐνεδέχετο μὲν

ipfo folo erodatur. Mirifice igitur medicamenti compofitor aftringentia medicamenta repellendi facultate praedita affumpfit, ut nihil parti affectae dum curetur influat, quaedam difcutientia, ut fanies in laborante parte contentae per halitum difcutiantur vacuenturque. Symmetria vero ipforum ita habet. Aluminis fciffilis et malicorii, ut quae validiffime aftringant, minus injecit, utriusque drachmas fedecim in idem mifcens, foreos fefquiplum utriusque, hoc eft drach. viginti quatuor, minus quidem aftringentis, non minus autem ficcantis, fciffilis quoque et malicorii aequales utriusque portiones indidit, gallae ad triginta drachmas duas apponens, ut omnes ex medicamentis drachmae octoginta octo colligerentur. His oppofuit valide digerens et ficcans medicamentum, calcem vivam contentus fedecim denariis, qui aftringentium vires fufficiunt deducere. Centum igitur et quatuor denariis ex metallicis medicamentis collectis plus quoque thuris adjicere convenie-

καὶ πλέον αὐταῖς μῖξαι τοῦ λιβανωτοῦ. καὶ τοσούτῳ γε ἂν ἐγεγόνει τὸ φάρμακον πρᾳότερον, ὅσῳ πλέον ἐμέμικτο. σφοδρὸν δ' αὐτὸ φυλάξαι βουληθεὶς ἔλαττον ἔμιξε. σοὶ δ' ἔξεστι διττῶς αὐτὸ συνθεῖναι. μετὰ γὰρ τὸ λειῶσαι τὰ πρῶτα πέντε καὶ μῖξαι πάνθ' ὁμοῦ, διελὼν εἰς δύο μοίρας τὸ γενησόμενον ἄθροισμα τῇ μὲν ἑτέρᾳ μοίρᾳ μῖξον ἑκκαίδεκα δραχμῶν τοῦ λιβανωτοῦ, τῇ δ' ἑτέρᾳ τὸ διπλάσιον, εἶτα τήξας καὶ ψύξας καὶ ξύσας τὴν γενομένην ἐκ τῶν τηκτῶν φαρμάκων κηρωτὴν, διελὼν καὶ ταύτην δίχα τὸ μὲν ἕτερον μέρος μῖξον τῷ πλέονα τὸν λιβανωτὸν ἔχοντι, τὸ δ' ἕτερον τῷ λοιπῷ. καὶ περὶ τὴν τοῦ κηροῦ δὲ καὶ στέατος συμμετρίαν ὁ πρῶτος στοχασμὸς ἱκανὸν ἔχει τὸ πλάτος, οὐκ εἰδότων ἡμῶν ἀκριβῶς ὁποῖόν τι τῇ συστάσει τὸ φάρμακον ἔσοιτο. μετὰ δὲ τὸ μιχθῆναι πάντα δῆλον γίγνεται πότερον ἁπαλώτερον ἢ σκληρότερον ἀπετελέσθη τοῦ προσήκοντος, ὥστ' ἐν τῇ δευτέρᾳ συνθέσει προσελθεῖν ἡμᾶς ἀκριβέστερον τῷ στοχασμῷ καὶ τούτων μὲν αὐτῶν καὶ σὺν αὐτοῖς δὲ τοῦ ἐλαίου. ὥσπερ γὰρ ἄνευ λογικῆς μεθόδου συνθεῖναι φάρμακον ἀδύνατόν ἐστιν, οὕτως ἄνευ πείρας οὐχ

bat, et hoc mitius evasisset medicamentum, quo copiosius illud repecisset, caeterum vehemens ipsum servare curans, minus adjecit. Tibi autem licet bifariam ipsum componere; nam ubi priora quinque contriveris, omniaque simul commiseris, acervo in duas portiones diviso alteri parti sedecim thuris drachmas, alteri duplum indito, deinde liquato, et postquam refrigeraveris, radito ceratum ex liquabilibus medicamentis confectum, quod et ipsum in duas partes sejungito, alteram ei, quod plus thuris habeat, alteram reliquo admiscens. Atque de cerae et adipis symmetria prima conjectura latitudinem magnam satis obtinet, nobis haud plane intelligentibus, quale tandem crassitudine medicamentum futurum sit, at postquam omnia mixta fuerint, clarum fit, tenerius an durius aequo sit redditum. Quare in altera compositione diligentius nobis conjectandum est et de his ipsis et simul cum his de oleo. Ut enim citra rationalem methodum medicamenta componere, ita vim illo-

Ed. Chart. XIII. [752.] Ed. Bas. II. (366.)

οἷόν τε γνῶναι βεβαίως τε καὶ ἀκριβῶς τὴν δύναμιν αὐτοῦ. τοῦτο μὲν οὖν τὸ φάρμακον αὐτὸς ὁ Ἀνδρόμαχος ἔφη τοὺς ἀπεγνωσμένους ἀρήγειν. ἐφεξῆς δ᾽ αὐτοῦ πρὸς παρωνυχίας τι γράψας, μετ᾽ αὐτὸ πάλιν οὕτως ἔγραψεν αὐτοῖς ὀνόμασι. πρὸς τὰ κακοήθη ἐπὶ Βαλλερίας Σεκούνδης. προσυπακοῦσαι δὲ δεῖ δηλονότι τὸ ἐχρησάμην. ἡ δ᾽ ὕλη τοῦ φαρμάκου δηλοῖ θεραπείας μὲν ἀγωνιστικῶς ἀπολειπομένη, παρηγορεῖν δὲ δυναμένη τὰ παροξυνόμενα διὰ τῆς τῶν ἀγωνιστικῶν φαρμάκων προσαγωγῆς. ἡ οὖν σύνθεσις αὐτοῦ τοιάδε τίς ἐστι. ℞ Τυῤῥηνικοῦ < η΄. προσυπακοῦσαι δὲ δηλονότι τοῦ κηροῦ, στέατος ταυρείου < δ΄. τερμινθίνης < δ΄. μολύβδου κεκαυμένου < δ΄. ἐμμότῳ χρῶ. ταῦτα μὲν ἔγραψεν αὐτῇ λέξει. κακῶς δὲ ἐποίησε μήτε πρὸς τίνα κακοήθη φησὶν ἁρμόττειν αὐτὸ δηλώσας, μήθ᾽ ὡς ἀγωνιστικὸν, μήθ᾽ ὡς παρηγορικόν ἐστι προσθείς. ἕτερα γάρ ἐστι παρηγορικὰ φάρμακα, τὰ μὲν καὶ προσωφελοῦντα βραχύ τι τὰς διαθέσεις, ἔνια δὲ καὶ βλάπτοντα βραχύ. τινὰ δὲ μήτ᾽ ὠφελοῦντα μήτε βλάπτοντα, πραΰνοντα δὲ μόνον τὰς ὀδύνας, ὑπὲρ ὧν αὐ-

rum certo et accurate cognoscere sine experientia nemo potest. Hoc itaque medicamentum Andromachus ipse desperatis auxiliari dixit. Ab hoc vero deinceps quoddam ad paronychias tradidit. Ac post hoc rursus sic ad verbum scripsit. *Ad maligna ulcera in Valeria Secunda.* Subaudiendum nimirum est, usus sum. Materia sane medicamenti innuit curatione quidem se a vehementibus relinqui, sed posse ea, quae vehementium medicamentorum adhibitione irritantur, mitigare. Compositio itaque eius haec capit. ℞ Tyrrhenicae drachmas octo, subaudi videlicet cerae, sevi taurini drachmas quatuor, terebinthinae drachmas quatuor, plumbi usti drachmas quatuor. Linamentis excepto utitor. Haec ipsius verba sunt. Male autem fecit, quod ad quae maligna convenire id dicat, non declaravit, nec quod vehemens sit aut mitigatorium adjecit, diversa namque sunt mitigatoria medicamenta. Nam quaedam tantillum etiam affectus juvant, nonnulla vero vel paululum offendunt, ali-

θις εἰρήσεται καὶ πολλά γε τοιαῦτα διὰ πείρας μακρᾶς βεβασανισμένα γραφήσεται. καί τινά γε θαυμαστῶς οὕτως ἐπιτετευγμένα ταῖς συμμετρίαις, ὡς ὠφελεῖν μὲν πάντως, ἐνίοτε δὲ καὶ θεραπεύειν αὐτὰς μόνας τὰς διαθέσεις τῶν ἀγρίων ὡς ἂν εἴποι τις ἑλκῶν. ἀλλ' ἐκ τῆς ἐκείνων ὕλης ὁ μὲν Τυῤῥηνικὸς κηρός ἐστι καὶ ὁ κεκαυμένος μόλυβδος, οὐ μὴν ἡ τερμινθίνη καὶ τὸ ταύρειον στέαρ, ἀλλ', ὡς ἔφην, ἴδιος ὁ τῶν τοιούτων ἑλκῶν τε καὶ φαρμάκων λόγος ὑπάρχων ὕστερον ἡμᾶς ἀναμένει. νυνὶ δὲ περὶ τῶν δυσαλθῶν ἢ χειρωνείων ἢ ὅπως ἄν τις ὀνομάζειν ἐθέλῃ πρόκειται διελθεῖν, ἐξ ὧν καὶ αἵδ' εἰσὶν αἱ ἐγγεγραμμέναι κατὰ τὴν τετάρτην Κρίτωνος βίβλον, οὐσῶν τῶν ἁπασῶν ε΄.

[753] Κεφ. στ΄. [*Περὶ τῶν ὑπὸ Κρίτωνος γεγραμμένων, ἡ διὰ λαδάνου.*] *Ἡ διὰ λαδάνου καλλίστη ἐπουλωτική, ἁρμόζουσα δὲ ἐπὶ τῶν ὀχθωδῶν ἑλκῶν καὶ κοίλων. δεῖ δὲ ἀνεπίλυτον τηρεῖν ἐφ' ἡμέρας τέσσαρας.* ♃ πίσσης ξηρᾶς < ρ΄. ἰοῦ ξυστοῦ < κδ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου < ιε΄. λεπίδος

qua nec juvant nec offendunt, sed dolores tantum leniunt, de quibus alias agemus, multa eius generis longo usu explorata scripturi, ac quaedam mirifice adeo symmetriis composita, ut omnino juvent, interdum etiam ipsos tantum affectus agrestium, ut ita dicam, ulcerum persanent. Verum ex illorum materie est cera Tyrrhenica et plumbum ustum, non tamen terebinthina et taurinum sevum. Verum de ejusmodi ulceribus ac medicamentis sermo, ut dictum est, peculiaris in posterum nos expectat, nunc de curatu difficilibus vel chironiis vel quomodocunque appellasse velis, disserere propositum est, ex quorum numero sunt et haec quinque universa in quarto Critonis libro conscripta.

Cap. VI. [*De medicamentis a Critone scriptis. Medicamentum ex ladano.*] *Optimum medicamentum epuloticum ex ladano. Convenit praetumidis cum duritia ulceribus et cavis, deligatum vero membrum in diem quartum continendum est.* ♃ Picis aridae ℨ c, aeruginis rasae ℨ xxiv, aeris usti ℨ xv, squamae rubrae ℨ xxiv, la-

Ed. Chart. XIII. [753.] Ed. Baf. II. (367.)

ἐρυθρᾶς ∠ κδ΄. λαδάνου γο. θ΄. λιθαργύρου λι. γ΄. ἐλαίου ξε. α΄ S″. οἴνου καλοῦ ξε. α΄ S″. ταύτην τὴν ἔμπλαστρον ἐσκεύασα κἀγὼ, τὴν ὕλην ἀποδεξάμενος, οὐδὲν ἔχουσαν μαλθακῶδες. οὕτως γὰρ Ἱπποκράτης ὀνομάζει τὸ γένος ὅλον τῶν ὑγρότητα σύμφυτον ἐχόντων φαρμάκων, ὁποῖα τὸ στέαρ ἐστὶν, ἅπαντά τε τὰ ἐλαιώδη φάρμακα καὶ δηλονότι τὸ ἔλαιον αὐτὸ καὶ ὕδωρ. ἔχει δέ τι καὶ ἡ ῥητίνη καὶ ὁ κηρὸς μαλθακῶδες. ἐν μέσῳ δ᾽ αὐτῶν, λέγω δὲ τῶν ξηρῶν τῇ κράσει καὶ τῶν μαλθακῶν, ἐστὶν ἡ πίττα, καὶ διὰ τοῦτο μίγνυται τοῖς γένεσιν ἀμφοτέροις ἀβλαβῶς, ὥσπερ καὶ ἡ λιθάργυρος, ὅσα τε ἄλλα φάρμακα περὶ τὴν μέσην ἐστὶ κρᾶσιν, εἰ καὶ βραχὺ παραλλάττοι ποτὲ πρὸς ὁποτερανοῦν τῶν ἀμετριῶν. τῶν τοιούτων ἐστὶ καὶ ἡ πίττα, κατά γε τὴν τοῦ ξηραίνειν καὶ ὑγραίνειν ἀντίθεσιν, ἀποκεχωρηκυῖα σαφῶς ἤδη τῶν μέσων, κατὰ τὴν ἑτέραν ἀντίθεσιν τῶν θερμαινόντων καὶ ψυχόντων φαρμάκων οὐκ ἔτι· θερμαίνει γὰρ μετρίως καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοῖς ἐκπυΐσκουσι φαρμάκοις μίγνυται, ὥστε κατὰ τὸ προκείμενον φάρμακον ἡ μὲν ξηρὰ

dani ℥ ix, argenteae fpumae lib. iij, olei fextarium j ß, vini optimi fextarium j ß. Hoc emplaftrum praeparavi et ego materia recepta, quae nullum mollicinum medicamentum contineret, fic enim vocat Hippocrates omne genus medicamentorum, quae connatam humiditatem habent, qualis in pingui eft fingulisque oleofis medicamentis et quidem in ipfo oleo et aqua. Quin et refina ceraque mollicinum quippiam obtinet. In medio ipforum, dico autem ficcorum temperamento et mollicinorum, pix confiftit, eoque ambobus generibus citra offenfam admifcetur, quemadmodum tum argenti fpuma tum arida medicamenta, quae circa mediam temperiem verfantur, etiam fi nonnihil ad utrumvis exceffum interdum declinent. Hoc genere comprehenditur pix quoque, quae fecundum ficcitatis ac humiditatis oppofitionem manifefto jam a mediis receffit, fecundum alteram oppofitionem calefacientium et refrigerantium non item, calefacit enim modice, atque ideo medicamentis, quae pus movent, admifcetur. Quamobrem in

πίττα τῶν μέσων ἐστὶ καὶ λιθάργυρος ἔτι μᾶλλον, τά τ᾽ ἄλλα τῶν ξηραντικῶν. δυναμένης δὲ κἀνταῦθα παρακοῆς γενέσθαι διαλέξομαι περὶ αὐτῆς ἀναμνήσας γε πρῶτον εἰς πολλὰ χρησίμου θεωρήματος, ὃ καὶ κατ᾽ ἄλλας μὲν εἴρηταί μοι πραγματείας, ἱκανῶς δ᾽ ἐξείργασται κατά γε τὴν περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων καὶ τὴν τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου. θερμὸν γὰρ καὶ ψυχρὸν, ὑγρόν τε καὶ ξηρὸν ὀνομάζομεν φάρμακον, ὅ τι περ ἀνθρώπου σῶμα θερ(368)μαίνειν ἢ ψύχειν ἢ ξηραίνειν ἢ ὑγραίνειν δύνηται, πρὸς τὴν ἀρίστην κρᾶσιν ἐν ἀνθρώπῳ τὴν ἀναφορὰν ποιούμενοι. μέση δέ τις αὕτη τῶν μεμπτῶν, ἃς καὶ δι᾽ αὐτὸ τοῦτο θερμὰς ἢ ψυχρὰς ἢ ὑγρὰς ἢ ξηρὰς ὀνομάζομεν, ἀπὸ τῆς ἐπικρατούσης ἐν αὐταῖς εἴτε ποιότητος εἴτε δυνάμεως εἴτ᾽ οὐσίας εἴτε κράσεως ἐθέλοις φάναι παρονομάζοντες. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον οὐδ᾽ εἰ παρώνυμον ἀπὸ τοῦ πλεονάζοντος ἐν τῇ μίξει στοιχείου τὴν ὅλην κρᾶσιν ἐθέλοις λέγειν, ἐμποδίσεις τῇ τῶν πραγμάτων ἐπιστήμῃ. δέδεικται γὰρ ἐν τῇ θεραπευτικῇ πραγματείᾳ τῶν βοηθημάτων ἡ εὕρεσις γιγνομένη δι᾽ ἐνδείξεως,

propofito medicamento arida pix mediis attribuitur, atque hac magis argenti fpuma et alia quae ficcandi vim obtinent. Porro quum et hic error committi poffit, difputationem de ipfa inftituam, theoremate primum ad multa utili in memoriam revocato, quanquam id in aliis operibus, maxime de fimplici medicina et therapeutice fatis abunde fim exequutus. Calidum enim et frigidum, humidum et ficcum medicamentum appellamus, quod corpus noftrum calefacere vel refrigerare vel ficcare vel humectare queat, ad optimum hominis temperamentum collatione facta. Medium vero quoddam hoc eft inter alia temperamenta vitiofa, quae etiam calida vel frigida vel humida vel ficca nominamus, a praepollente in ipfis five qualitate five facultate five fubftantia five temperie malis dicere, denominationem facientes. Eadem ratione neque, fi a fuperante in mixtura elemento univerfam temperiem denominare velis, rerum fcientiam offendes, oftenfum enim eft in medendi methodo praefidia per indicationem ab ipfis qui-

ἀπὸ μὲν αὐτῶν τῶν παθῶν τῆς ἐναντίας αὐτοῖς κράσεως, ἀπὸ δὲ τῆς ἑκάστου φύσεως ὅλης τοῦ ζώου καὶ καθ᾽ ἕκαστον αὖ πάλιν μόριον οἰκείας τε καὶ ὁμοίας, ὥστε κἂν ἁπλοῦν ἕλκος ἔχῃ τις κοῖλον, ἀπὸ μὲν τῶν αὐτῶν κατὰ γένος, οὐ μικρὰν δὲ ἐχόντων ἐν τοῖς κατὰ μέρος εἴδεσι διαφορὰν ἡ θεραπεία γενήσεται. καὶ διὰ τοῦτ᾽ ἐδείχθη τῶν ἀπαραλλάκτως ὁμοίων ἑλκῶν ἔνια μὲν ἀπὸ τῶν ἱκανῶς ξηραινόντων φαρμάκων θεραπευόμενα, πάνακος ῥίζης, ἀριστολοχίας, ἀκόρου τε καὶ ἴρεως, ἔνια δὲ ὑπὸ μόνου λιβανωτοῦ, καίτοι μὴ σαρκοῦντος, ἀλλὰ διαπυΐσκοντος ἐκείνας τὰς φύσεις, ἃς ἀριστολοχία σαρκοῖ. καθάπερ δ᾽ ἐν τοῖς θεραπευομένοις σώμασιν ἡ κατὰ μέρος διαφορὰ παμπόλλη τίς ἐστι, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπὶ τῶν ἑλκῶν. ἁπλοῦν μὲν γὰρ ἕλκος κοῖλόν τε καὶ καθαρὸν ὑπὸ τῶν μετρίως ξηραινόντων θεραπεύεται, ῥυπαρὸν δὲ καὶ κακόηθες καὶ τοῖς χείλεσι μὲν ὀχθῶδες, [754] πλαδαρὸν δὲ τῇ κατὰ τὸ δέρμα σαρκὶ τῶν σφοδρότατα ξηραινόντων δεῖται. ἐπὶ τούτων οὖν τῶν ἑλκῶν, ἐπειδὴ καὶ περὶ τούτων ὁ λόγος ἐστὶν, ὁ μὲν λιβανω-

dem affectibus contrariae illis temperaturae inveniri, a tota vero animantis cujusque natura atque a singularum rursus partium propriae et similis. Unde si et ulcus simplex cavum habeat quis, ab iisdem quidem genere, sed quae non mediocrem differentiam in particularium speciebus habent, curatio sumetur. Atque ob id demonstravimus ulcerum omnino similium quaedam medicamentis, quae admodum siccent, persanari, puta radice panacis, aristolochia, acoro, iride, nonnulla solo thure, licet hoc carnem non inducat, sed illas naturas ad suppurationem perducat, quas aristolochia carne replet. Sicut autem in corporibus curandis differentia particularis permagna est, ita quoque in ulceribus. Nam simplex, cavum et purum ulcus a mediocriter siccantibus curatur, sordidum vero et malignum et oris praetumidis ac duris quidem, sed carne juxta cutem fluida, validissime siccantia requirit. In his igitur ulceribus, quoniam et de ipsis verba facimus, thus est adeo imbecillum

τὸς οὕτως ἐστὶν ἀσθενὲς φάρμακον, ὡς μηδὲ διαπυΐσκειν δύνασθαι. λιθάργυρος δὲ τούτου μὲν ἰσχυρότερον, ἀλλ᾽ ἔτι καὶ αὐτὸ κατωτέρω τῶν μέσων. ἡ ξηρὰ δὲ πίττα τῶν μέσων, ὥσπερ γε ταύτην ὑπεράνω κατὰ τὸ ξηραίνειν ὁ κεκαυμένος χαλκὸς ἥ τε χρυσοκόλλα καὶ τὸ διφρυγές. ἐναργῶς δὲ ξηραίνει χαλκῖτις κεκαυμένη καὶ ἰὸς καὶ μίσυ καὶ χάλκανθος ἥ τε λεπὶς τοῦ χαλκοῦ, καὶ κατὰ θάτερον τρόπον ὅσα στρυφνὰ, κηκὶς, ὀμφακῖτις, σίδια, στυπτηρία. διαβρωτικὰ δὲ πρὶν καυθῆναι χαλκῖτίς τε καὶ ἰὸς καὶ μίσυ καὶ τίτανος. ὅσα μὲν οὖν ἰσχυροτάτας ἔχει δυνάμεις, ἐπὶ πάντων δοκεῖ τῶν σωμάτων τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν ἐπιδείκνυσθαι· τὰ δὲ ἀσθενῆ σαφῆ τὴν διαφορὰν ἐνδείκνυται. προσέχοντί σοι δὲ τὸν νοῦν οὐδὲ ἧττον φανεῖται καὶ τοῖς ἰσχυροῖς φαρμάκοις οὐ μικρὰ διαφορὰ τῆς ἐνεργείας, ἣν ποιεῖται κατὰ τὰ μαλακὰ καὶ σκληρὰ σώματα, καὶ γὰρ θᾶττον ἅπτεται τῶν μαλακῶν καὶ σφοδρότερον ἀνιᾷ καὶ φλεγμονὰς ἐπεγείρει μείζονας. ὁπότ᾽ οὖν ταῦτά μοι χρησίμως οὐκ εἰς τὰ παρόντα μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ τῶν κατὰ τήνδε τὴν πρα-

medicamentum, ut ne pus quidem concoquere vel movere possit. Argenti spuma hoc est validius, sed mediis tamen et ipsum inferius. At pix arida mediorum gregi annumeratur, quemadmodum hanc superat exiccando aes combustum, chrysocolla et diphryges. Porro evidenter siccat chalcitis combusta, aerugo, misy, atramentum sutorium, aeris squama, atque altero modo quaecunque acerba sunt, galla omphacitis, id est *immatura*, malicorium, alumen. Exedunt autem non usta, chalcitis, aerugo, misy et calx. Quae jam vehementissimas facultates habent, in omnibus corporibus eandem actionem ostendere videntur, imbecillia manifestam differentiam indicant. At si mentem adhibeas, neque minus in valentibus medicamentis magnum actionis discrimen deprehendes quam in mollibus et duris corporibus obeunt; etenim mollia citius accendunt, vehementius molestant et majores phlegmonas concitant. Quum igitur haec non modo ad praesentia, sed ad alia quoque multa, quae hoc com-

Ed. Chart. XIII. [754.] Ed. Baf. II. (368.)

γματείαν εἴρηται, πάλιν ἐπὶ τὸ προκείμενον ἀφίξομαι φάρμακον, ἐφ᾽ οὗ τῆς μὲν ξηρᾶς πίττης ἔφην ὑπὸ τοῦ Κρίτωνος γεγράφθαι ⩤ ρ΄. λιθαργύρου δὲ λίτρας γ΄. οὐδετέρου μὲν αὐτῶν ἐκ τῆς οἰκείας δυνάμεως ἰᾶσθαι δυναμένου κακόηθες ἕλκος, ἵνα δ᾽ ἔμπλαστον γένηται τὸ συντιθέμενον φάρμακον, εὐλόγως μιχθέντων τοῖς ὠφελοῦσιν. ἡ δὲ ποσότης αὐτῶν στοχασμῷ τεχνικῷ ληφθεῖσα κατὰ τὸν εἰρημένον ἀρτίως ἐγένετο σταθμὸν, εὐλαβουμένου τοῦ συντεθέντος ἢ οὕτως ὀλίγον ἑκατέρου μῖξαι τοῖς ἰσχυροῖς φαρμάκοις, ὡς τὰ δακνώδη τε καὶ διαβρωτικὰ λυπηρὰ γενέσθαι τοῖς θεραπευομένοις, ἢ οὕτω πολλὰ κατά τε τὸν ὄγκον καὶ τὸν σταθμὸν, ὡς ἐκλῦσαι τὴν δύναμιν αὐτῶν. ἥ τε γὰρ τοῦ χαλκοῦ λεπὶς ἰσχυρῶς ξηραίνει τε καὶ ῥύπτει καὶ μᾶλλον ἔτι ταύτης ὁ ἰός. ἄμφω δὲ ταῦτα δρᾷ καὶ διαβιβρώσκει τὰς σαρκάς. ὁ δὲ κεκαυμένος χαλκὸς οὔτ᾽ ἐπιτείνεσθαι πρός τινος οὔτ᾽ ἐκλύεσθαι χρήζει, σύμμετρος ὑπάρχων κατὰ δύναμιν εἰς τὰ παρόντα. πρόδηλον δ᾽ ὅτι τοῦ μὲν ἐλαίου τὸ μέτρον ἔκ τε τῶν μιγνυμένων αὐτῷ καὶ τῆς κατὰ τὴν ἕψησιν ἐστοχάσθη ποσότητος. ἐπὶ πλέον γὰρ ἑψηθῆναι δεῖται

mentario continentur, utilia dixerim, rurfus ad propofitum medicamentum revertar, in quo picis aridae ℥ c, a Critone fcriptum fuiffe retulimus, argenti fpumae lib. iij, quum neutrum propria facultate ulcus malignum perfanare queat, verum ut medicamentum, quod componitur, emplaftri fpeciem induat, recte praefidiis admixta funt. Quantitas autem ipforum artificiali conjectura fumpta dicto nuper pondere ftatuta eft, cavente hoc illo qui compofuit, ne tam exiguum utriusque validis medicamentis mifceatur, ut mordacia evidentiaque fiant aegris molefta, vel tam multa mole et pondere, ut ipforum facultatem diffolvant. Nam aeris fquama admodum ficcat abftergitque, atque hac etiam magis aerugo, quae ambo efficacia funt et carnem exedunt. Aes combuftum nec a quoquam intendi nec refolvi poftulat mediocri facultate praefentibus commodum. Conftat autem olei menfuram ex illis, quibuscum mifcetur, et coctionis quantitate

τὰ μεταλλικὰ παρασκευαζόμενα πρὸς τὸ ξηραίνειν ἀδήκτως. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν ἔψησιν αὐτοῖς προσέθηκεν ὁ Κρίτων ὧδέ πως γράψας αὐτοῖς ὀνόμασιν. ἕψε λιθάργυρον, ἔλαιον ἕως συστραφῇ ποσῶς, εἶτε λεπίδα χαλκοῦ καὶ ἰὸν ἕως συστραφῇ καὶ εὔχρους γένηται, εἶτα πίσσαν ἐπίβαλλε, εἶτα ψύξας λάδανον λεῖον γενόμενον σὺν οἴνῳ προσέχων μὴ ὑπερζέσῃ τούτου βληθέντος, εἶτα ἐπὶ μαλακοῦ πυρὸς ἑνώσας κατάχει καὶ μάλασσε. αὕτη μὲν ἡ τῆς ἑψήσεως γραφή. ἐγχωρεῖ δὲ καὶ πλεῖον ἔλαιον βαλόντας ἐπὶ πλέον ἑψῆσαι, πρῶτον μὲν τὴν λιθάργυρον, εἶτα κατὰ ταύτην ἐμβληθέντας τόν τε ἰὸν καὶ τὴν λεπίδα καὶ τὸν χαλκόν. τὰ γὰρ ἐπὶ πλέον ἑψόμενα διττὴν ἐπί γε τῶν τοιούτων ἑλκῶν ἀρετὴν ἐπικτᾶται, ξηραντικώτερα καὶ ἀδηκτότερα γινόμενα. περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων φαρμάκων τῶν ἁπλῶν, ὅσα κατὰ τὴν προκειμένην ἔμπλαστρον εἴρηται τῷ Κρίτωνι, λέλεκταί μοι συμμέτρως. ἐφύλαξα δὲ τὸν περὶ τοῦ λαδάνου λόγον, ὅτι καὶ μόνον ἁρμόττει τοῖς δυσεπουλώτοις σὺν οἴνῳ τριβόμενον, οὐχ ὅτι δεῖται οἴνου δυνάμεως, ἀλλ᾽ ὅτι σκληρότερόν

conjici, nam quae metallica praeparas ad ficcandum fine ullo morfu coquere diutius oportet. Atque haec ratio eft cur Crito coctionem quoque ipfis hifce verbis appofuerit. Argenti fpumam et oleum coquito, donec aliquatenus coierint, deinde fpumam aeris, aeruginem, dum confluxerint et colorem bonum acquirant, mox picem adjicito, pofteaquam refrigerata fuerint, ladanum ex vino tritum, obfervans ne ex hoc adjecto effervefcat, poftremo fupra ignem lenem unita defundito fubigitoque. Haec quidem coctionis fcriptura eft. Licet etiam copiofiore oleo adjecto, diutius coquere primum argenti fpumam, deinde his injectam aeruginem, fquamam et aes; etenim ubi diutius coquuntur, duplicem in huiusmodi ulceribus virtutem confequuntur, quippe magis ficcant et minus mordent. Itaque de aliis fimplicibus medicamentis, quae in propofito emplaftro Crito percenfuit, fatis mihi dictum eft. Ladani autem fermonem vitavi, quod etiam folum ex vino tritum ulceribus aegre ad cicatricem venientibus conducat, non quia vini facultatem

ἐστιν ἡ κατὰ τὴν ἔμπλαστρον. ἀλλ' ἐάν τις αὐτῷ μίξας ἔλαιον ἑψήσῃ, τὴν δύναμιν ἀμβλύνει τοῦ φαρμάκου. ἔστι δ' οὐχ οὕτως ἰσχυρὸν ὡς ἀμβλυνθῆναι δεῖσθαι· [755] καθάπερ ὁ ἰὸς ἢ ἡ χαλκῖτις ἢ ἡ λεπὶς ἤ τι τοιοῦτον καὶ διὰ τοῦτο μαλακώτερον. ἔστι δὲ τοιοῦτον τὸ νέον, ἐπιτηδειότατον γάρ ἐστιν εἰς ἐπούλωσιν ἑλκῶν δυσεπουλώτων. ἐν Κύπρῳ γοῦν ἔνθα πλεῖστον γίγνεται, πρόσφατον ἔτι καὶ μαλακὸν ὑπάρχον αὐτὸ μαλάττων τις ἰατρὸς ἐπετίθει τοῖς τοιούτοις ἕλκεσιν· εἰ δὲ καὶ βραχὺ σκληρυνθείη, κατὰ μυρσίνου τὴν μάλαξιν ἐποιεῖτο, μὴ παρόντος δὲ μυρσίνου, μετὰ κυπρίνου ἢ ῥοδίνου. ἕτερον δὲ φάρμακον οὐ μετὰ πολὺ τοῦδε κατὰ τὴν τετάρτην βίβλον ὁ Κρίτων ἔγραψεν ἐν αὐτοῖς ὀνόμασιν ὧδε. ἡ διὰ χαμαιλέοντος ποιοῦσα πρὸς τὰ αὐτὰ τῇ Τυρίᾳ. ἔστι δὲ ἐπουλωτικωτάτη τῶν δυσαλθῶν καὶ τυλωδῶν καὶ χρονίων ἑλκῶν. ἰᾶται δὲ καὶ τὰς ἐν τῷ δακτυλίῳ ῥαγάδας καὶ κονδυλώματα καὶ σκληρίας. λιθαργύρου μνᾶ α'. κηροῦ μνᾶς S''. ἰοῦ μνᾶς τέταρτον καὶ χαμαιλέοντος ὄγδοον, ἐλαίου μνᾶ. ἔλαιον καὶ λιθάργυρον ἕψε κινῶν

requirat, fed quia durius eft quam ut emplaftro, conveniat; fed fi oleo admixto id coquas, medicamenti facultatem obtundas; adeo autem validum non eft, ut obtundi defideret, quemadmodum aerugo vel chalcitis vel squama vel tale quippiam et propter id mollius. Eft autem tale recens, nam ulceribus difficulter cicatricem ducentibus accommodatiffimum est. In Cypro igitur, ubi plurimum nafcitur, medicus quidam, recens adhuc et molle id genus ulceribus ipfum molliens imponebat, quod fi paulum induruiffet, ex myrteo emolliebat, hujus inopia ex cyprino vel rofaceo. Aliud autem medicamentum non multo poft hoc in quarto volumine Crito hifce verbis confcripfit. *Medicamentum ex chamaeleonte, facit ad eadem quae Tyria. Inducit egregie cicatricem ulceribus curatu difficilibus, callofis et veteribus. Medetur itidem ani rhagadiis, condylomatis et duritiis.* ℞ Argenti fpumae minam j, cerae minae ß, aeruginis minae partem quartam, chamaeleontis octavam, olei minam. Oleum et argenti fpumam incoquito, rudicula movens, donec craffitu-

σπάθη, ἕως ὅσου συστῆ καὶ γένηται μηλίνη. τούτου δὲ γινομένου ἰὸν ἐπίπασον. ἔπειτα πρόσβαλλε κηρὸν, τήξας ἐπιμελῶς καὶ ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐπίπασον τὸν χαμαιλέοντα, ὅταν δὲ ἑνωθῇ, κατέρα εἰς θυείαν καὶ μαλάξας ἀναιροῦ. τοῦτο τὸ φάρμακον ἀντὶ μὲν τοῦ λαδάνου τὸν χαμαιλέοντα τῆς αὐτῆς ὄντα δυνάμεως ἔλαβεν. ἀμφότερα γάρ ἐστιν ἐπουλωτικὰ τῶν δυσιάτων ἑλκῶν. ἡ διαφορὰ δ' αὐτῶν ἐν τῷ τὸν μὲν κεκαυμένον χαλκὸν ἔχειν ἐκεῖνο καὶ μηδ' ὅλως ἔχειν τὸν κηρὸν, ἐν τούτῳ δὲ τῷ τὸν μὲν κηρὸν εἶναι, τὸν χαλκὸν δὲ οὐκ εἶναι, καὶ τοῦτ' εὐλόγως ἐποίησεν. ἐν ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἀντὶ τοῦ κηροῦ τῷ λαδάνῳ συνεχρήσατο πρὸς τὴν τῶν ἀνίκμων φαρμάκων ἕνωσιν, ἐνταυθοῖ δὲ μηδὲν ἔχων τοιοῦτον τὸν κηρὸν ἔμιξε, μαλακτικὸν μὲν (369) ὄντα μετρίως φάρμακον, οὐ μὴν ἐπουλωτικόν γε. δυνατὸν δ' ἦν κἀνταῦθα πλέον ἔλαιον ἐμβεβλῆσθαι, καθάπερ γε καὶ παλαιὸν ἢ κίκινον. ἐγὼ δὲ εἰς τὰ τοιαῦτα καὶ σχίνινον ἐμβάλλω πλειόνων μετέχον δυνάμεων. καὶ γὰρ μαλακτικὸν ἔχει τι καὶ διαφορητικὸν καὶ στυπτικὸν, ὧν ἁπάντων δεῖται τὰ μετὰ σκληρότητος τῶν χειλῶν δυσεπούλωτα ἕλκη.

dinem accipiat et fiat melinum, quod ubi feceris, aeruginem infpergito, deinde ceram diligenter liquatam adjicito, et ab igne fublato chamaeleontem indito, quum in unitatem coierint, in mortarium fundito, ibique fubactum excipito. Hoc medicamentum vice ladani chamaeleontem ejusdem fane facultatis accepit, ambo namque ulceribus vix fanabilibus cicatricem inducunt. Differunt tamen quod illud aes uftum habeat, minime vero ceram, hoc ceram quidem, fed aes non contineat. Atque hic recte auctor fecit, qui in illo cerae loco ladanum ad ficcorum medicamentorum unitatem faciendam ufurpaverit, hic vero nihil tale habens ceram mifcuit, quae fane remollit mediocriter, non tamen cicatricem generat, potuiffet autem et hic plus olei infundere, ficut vetus vel ricininum. Ego vero hujusmodi medicamenti lentifcinum quoque injicio, quod plurium facultatum eft particeps, fiquidem emollit nonnihil, difcutit et aftringit, quibus omnibus difficilia cicatrici obducendae ulcera cum oris induratis indigent.

Κεφ. ζ. [Περὶ τῶν ὑφ' Ἡρακλείδου γεγραμμένων.] Καιρὸς οὖν ἤδη καὶ τῶν ὑφ' Ἡρακλείδου τοῦ Ταραντίνου γεγραμμένων ἐν τῇ πρὸς Ἀστυδάμαντα βίβλῳ μνημονεῦσαι. πιστὸς γὰρ ἀνὴρ εἴπερ τις ἄλλος ἐστὶ, τὰ διὰ τῆς πείρας αὐτῷ κεκριμένα μόνα γράφων. οὗτος οὖν ὁ ἀνὴρ κατὰ λέξιν οὕτως ἔγραψε. πρὸς τὰ παλαιὰ ἕλκη. λεπίδος μέρος ἓν, ἰοῦ ξυστοῦ μέρη δ'. κηρωτῇ μυρσίνῃ προσαναλαμβάνεται ὀκταπλῇ. ὁ μὲν οὖν Ἡρακλείδης, ὡς ἂν ἰατροῖς γράφων ὑπομνήματα, προσέγραψε, κηρωτῇ μυρσίνῃ ἀναλάμβανε. τολμηροὶ δ' οὕτως εἰσὶ πολλοὶ τῶν νῦν, ὡς πρὸ τοῦ παρὰ διδασκάλων κτήσασθαί τινα ἕξιν ἰατρικὴν, ἐκ τῶν τοιούτων βιβλίων ὁρμώμενοι χρῆσθαι καλοῖς φαρμάκοις ἀμεθόδως καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις ἀποτυγχάνειν. αὐτίκα γέ τοι τῆς μυρσίνης κηρωτῆς ἔξεστιν ἔλαττόν τε καὶ πλέον μίξαντα ποτὲ μὲν ὑγροτέρῳ τε καὶ μαλακωτέρῳ χρῆσθαι τῷ φαρμάκῳ, ποτὲ δὲ σκληροτέρῳ καὶ ξηροτέρῳ, κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἐπίθεσιν ἐν πλατεῖ στοχασμῷ, καθάπερ εἴρηται πρόσθεν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ χρήσει πλησιαίτερον ἀφικνουμένου, ὡς ἐδείχθη.

Cap. VII. [*De medicamentis ab Heraclide fcriptis.*] Opportunum jam eft etiam medicamentorum ab Heraclide Tarantino in tertio libro ad Aftydamantem fcriptorum meminiffe. Vir namque fide dignus eft, fi quisquam alius, qui fola experimentis fuis probata commemoret. Is igitur vir hunc in modum confcripfit ad verbum. *Adversus vetera ulcera.* Squamae pars una, aeruginis rafae partes quatuor, cerati myrtei partibus octo excipiuntur. Heraclides itaque, tanquam medicis commentarium fcribens, adjecit, cerato myrteo excipito. Sunt autem plerique hujus tempeftatis tam audaces, ut priusquam a praeceptoribus habitum quendam medicum acquifierint, hujusmodi libris confidentes optimis medicamentis citra methodum utantur, ideoque frequenter de profpero fucceffu fruftrentur. Jam vero myrtei cerati plus minusve adjicientem nunc humidiore et molliore medicamento, nunc duriore et ficciore uti licet, in primo quidem ufu latiore conjectura, ficut dictum eft, in fecundo

βλέποντες γὰρ τὸ ἕλκος, εἰ μὲν ἐνδεῶς ἐξηράνθη, σφοδρότερον ἐργασόμεθα τὸ φάρμακον, ὡς μᾶλλον ξηραίνειν· εἰ δ᾽, ἐπὶ πλέον ἢ δεῖ, μαλακώτερον αὐτὸ ποιήσομεν πλείονα μίξαντες τὴν μυρσίνην κηρωτήν. ἡ γὰρ τῶν μεταλλικῶν δύναμις οὐ μόνον ὑπὸ ταύτης, [756] ἀλλὰ καὶ πάσης κηρωτῆς ἐκλύεται. ἑξῆς δὲ τούτῳ προσγράψας, ἄλλη· προσυπακοῦσαι δὲ χρὴ δηλονότι δύναμις· ὑπέταξε ταυτί. λεπίδα λεάνας ἐπίχεε ὄξος καὶ τρῖβε ὑπὸ κύνα, μέλιτος ποιῶν πάχος ἢ ἕψε. ὅταν δὲ ξηρὸν γένηται, προσεπιλεάνας μίσγε κηρωτῆς μέρη ὀκτὼ καὶ χρῶ πρός τε τὰ πρόσφατα τραύματα καὶ τὰ παλαιὰ ἕλκη καὶ σύρματα καὶ τρίμματα καὶ χίμεθλα τὰ μὴ ἄγαν ἑλκώδη. γινώσκειν δ᾽ ὑμᾶς χρὴ καὶ περὶ τοῦδε τοῦ φαρμάκου ταῦτα. πρὸς μὲν τὰ ἄλλα μετρίως ἄν τις ὀκταπλασίαν κηρωτὴν μίξειε τῇ λεπίδι, πρὸς δὲ τὰ παλαιὰ πάνυ, τουτέστι τὰ δυσίατα, κἂν ἑξαπλασίαν ἢ πενταπλασίαν μίξῃς, οὐ βλάψεις, ἰσχυροτέρων γὰρ δέονται. τὴν δὲ περὶ τοῦ φαρμάκου διήγησιν ἔγραψεν ὁ Ἡρακλείδης οὕτως. ἐγχωρεῖ δὲ καὶ ἐπὶ πυρὸς ἀναξηράναντα τὴν λεπίδα χρῆσθαι. βούλεται

propius accedente. Nam ulcus intuentes, fi minus quam par eft exiccatum fit, vehementius medicamentum reddemus, ut magis ficcet; fin plus ac convenit, mollius ipfum copiofioris myrtei cerati mixtura faciemus, quia metallicorum vis non folum ab hoc, fed etiam quovis cerato refolvitur. Ab hoc quum deinceps fcripfiffet *Alia*, inaudire autem videlicet oportet virtus, ifta fubjunxit: fquamae laevigatae acetum affundito ac fub canicula laevigato, mellis fpiffitudinem faciens, vel incoquito, poftquam ficcum fuerit, in pulverem redactum cerati partes octo mifceto, ac utitor ad recentia vulnera et vetera ulcera et rafa et attritus et perniones non nimis ulcerofos. Haec vobis de hoc medicamento funt intelligenda. Ad alia quidem mediocriter octo partes cerati fquamae adjeceris, ad vetera nimium, hoc eft curatu difficilia, fi partes fex aut quinque illius apponas, nihil peccabis, valentioribus enim indigent. Inde hanc de medicamento narrationem fic fcripfit Heraclides dicens, potes infuper fquama fuper ignem reficcata uti. Illius autem

δ' ὁ λόγος αὐτῷ, κἂν ἐν ἄλλῳ τινὶ καιρῷ συντιθῶμεν τὸ φάρμακον, ἀντὶ τῆς ἡλιακῆς θερμασίας χρῆσθαι πυρί. καλλίω μέντοι γίγνεται τὰ τοιαῦτα πάντα κατὰ τὸν θερινὸν ἥλιον ἐν πολλαῖς ἡμέραις λειούμενα, τὰ μὲν δι' οἴνου, τὰ δὲ δι' ὄξους. λεπτομερέστερα μὲν οὖν γίγνεται τὰ δι' ὄξους λειωθέντα καὶ διὰ τοῦτο καθαιρετικώτερά τε καὶ λεπτυντικώτερα καὶ ξηραντικώτερα. πρὸς δὲ τὰς ἐπουλώσεις τὰ δι' οἴνου βελτίω, καὶ χρεία γε τούτων γίγνεται προξηρανθέντων, εἶτα προκαθαρθέντων τῶν δυσεπουλώτων ἑλκῶν. προξηρανθήσεται μὲν οὖν διὰ τῶν ἰσχυρῶς ξηραινόντων, καθαρθήσεται δὲ διὰ τῶν ῥυπτόντων, ἀπολωθήσεται δὲ διὰ τῶν στυφόντων. ἄλλο. ἐφεξῆς δ' ἕτερον φάρμακον ἔγραψεν ὁ Ἡρακλείδης ἐκ μὲν τῆς αὐτῆς ὕλης, οὐκ ἰσχυρὸν δὲ διὰ τὸ πολὺ τῆς λιθαργύρου μῖξαι τῷ διφρυγεῖ. τῆς μὲν γὰρ λιθαργύρου πέντε καὶ τριάκοντα δραχμὰς ἀξιοῖ βάλλειν εἰς αὐτὸ, τοῦ διφρυγοῦς δὲ ὀκτώ. καὶ ταῦτα δὲ ἀναλαμβάνει κηρωτῇ, τοῦ μὲν κηροῦ ἐχούσης ◁ μ'. τοῦ δ' ἐλαίου κο. γ'. ἐγὼ δὲ πολλάκις ἐχρησάμην μόνῳ τῷ διφρυγεῖ μετὰ τῆς τοι-

fermo innuit, fi alio quopiam tempore medicamentum conficiamus, loco caloris ex fole igne utendum effe, quanquam hujusmodi omnia aeftivo fole meliora fiant multis diebus trita, quaedam ex vino, quaedam ex aceto. Subtiliora igitur fiunt, quae ex aceto laevigantur, atque ob id melius detrahunt, attenuant ficcantque, verum ad cicatrices ducendas ex vino trita meliora. In ufu funt haec prius exiccatis, deinde praepurgatis ulceribus, quae cicatricem aegre recipiunt. Siccabuntur itaque iis, quae valide ficcant, purgabuntur per detergentia, cicatricem ducent aftringentibus. *Aliud.* Deinceps aliud medicamentum fcripfit Heraclides ejusdem quidem materiae, fed non validum, quia argenti fpumae multum cum diphryge mixtum eft. Etenim argenti fpumae triginta quinque drachmas, diphrygis octo in id conjiciendas effe confulit: atque haec cerato excipit, quod cerae drachmas quadraginta, olei tres heminas capiat. Ego fubinde ufus fum folo diphryge cum tali cerato, non

αὐτῆς κηρωτῆς, οὐδ᾽ οὖν οὐδ᾽ αὐτῷ πρὸς τὰ φαγεδαινικὰ καὶ χειρώνεια καὶ σηπεδονώδη, πολὺ γὰρ ἀποδεῖ τῇ δυνάμει τῶν τὰ τοιαῦτα θεραπευόντων, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν ἄνευ μεγάλης κακίας δυσεπουλώτων, ὥστε ἂν καὶ λιθάργυρον αὐτῷ τις μίξῃ, καὶ ταύτην πολλὴν ἀσθενὲς ἐργάσεται τὸ φάρμακον. μετὰ δὲ τοῦτο τῆς αὐτῆς ἐπαγγελίας ἐχόμενον γέγραπται φάρμακον τοιόνδε. ℥ κηροῦ < ιβ΄. ῥητίνης τερμινθίνης < γ΄. λεπίδος < δ΄. λαδάνου < δ΄. ἀσφάλτου < γ΄. τὸ λάδανον τρῖψον κατ᾽ ἰδίαν καὶ τὴν λεπίδα, εἶτα τὰ ἄλλα τήξας μετὰ μυρσίνου ἐλαίου μίσγε. ἐὰν δὲ ᾖ τὸ λάδανον μαλακὸν, τῆκε. κατὰ τὴν γραφὴν ταύτην ἐνεδείξατο σαφῶς ὁ Ἡρακλείδης, ὅταν μὲν σκληρὸν ᾖ τὸ λάδανον, ἐν τῇ θυείᾳ λειοῦν αὐτὸ μόνον, ὅταν δὲ ὑγρόν τε καὶ μαλακὸν, ἐπὶ πυρὸς διατήκειν ἤτοι μόνον ἢ καὶ μετ᾽ ἐλαίου βραχέος, ὅπερ ἑοράκατέ με διὰ παντὸς οὐκ ἐπὶ τούτου μόνου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ποιοῦντα. ἔστι δὲ καὶ τὸ μετὰ τοῦτο γεγραμμένον φάρμακον ὑπὸ τοῦ Ταραντίνου τῆς αὐτῆς ἐπαγγελίας κατὰ τήνδε τὴν συμμετρίαν. ℥ χαλκίτιδος < κέ.

quidem ad phagedaenica et chironia et putrida, multum enim virtute abeſt ab iis quae talia curant, ſed ad illa, quae citra magnam malignitatem aegre cicatricem ducunt. Quare ſi et argenti ſpumam ipſi admiſceas, eamque copioſam, medicamentum reddes imbecillum. Poſt hoc aliud ad eadem ita ſcriptum eſt. ℥ Cerae drach. xij, reſinae terebinthinae drach. iij, ſquamae drach. iv, ladani drach. iv, bituminis drach. iij. ladanum et ſquama ſeparatim teruntur, deinde alia liquefacta ex myrteo oleo miſcentur; quod ſi molle ladanum fuerit, liquefacito. Hac ſcriptura palam indicavit Heraclides ladanum durum mortario ſolum ipſum eſſe laevigandum, humidum ſimul et molle ſuper ignem liquandum vel ſolum vel cum oleo modico, quod me non modo in hoc, verum in gutta ammoniaci quoque perpetuo facientem vidiſtis. Eſt vero et quod poſt hoc ſequitur medicamentum a Tarantino conſcriptum ad eadem hac ſymmetria compoſitum. ℥ Chalcitidis drach. viginti quinque, cadmiae

καδμείας ⊲ ιβ΄ S″. λεάνας κατ᾽ ἰδίαν καὶ μίξας οἶνον ἀπαράχυτον καὶ ζέσας κατάχες, ὥστε φυραθῆναι συμμέτρως, εἶτα λέαινε ἄχρι τοῦ ξηρανθῆναι καὶ τήξας κηροῦ ⊲ ν΄. ῥητίνης τερμινθίνης ⊲ λ΄. μυρσίνης κο. η΄. μίσγε τῇ κηρωτῇ ἀπὸ τῶν ξηρῶν ⊲ κ΄. καὶ τοῦτο τὸ φάρμακον οὐδὲν ἔχει τῶν μαλθακωδῶν. ἐν μέντοι τῇ πρὸς τὴν κηρωτὴν μίξει τὴν προσήκουσαν ἐφ᾽ ἑκάστου τῶν ἑλκῶν ποσότητι τῆς μίξεως, ὁ γεγυμνασμένος λογικῶς ἐν αἷς ὑπεθέμην μεθόδοις ἐπιτηδείως ἐργά-[757]σαιτο. καλῶς δὲ καὶ τὸν ἀπαράχυτον οἶνον, τουτέστιν ᾧ μὴ μέμικται θάλαττα, θερμὸν καταχεῖ τῆς χαλκίτεως καὶ τῆς καδμείας, ὡς ἀφελέσθαι τὴν δριμύτητα τῆς χαλκίτεως βουλόμενος διὰ τῆς θερμασίας αὐτοῦ. ἕτερον δὲ συνεχὲς τούτῳ γέγραπται φάρμακον ἀξιόλογον, ἐκ τοσῶνδε καὶ τοιῶνδε τῶν ἁπλῶν συγκείμενον. ♃ λεπίδος στομώματος ⊲ δ΄. ἰοῦ ξυστοῦ ⊲ β΄. ἐν ἐνίοις δὲ τῶν ἀντιγράφων γέγραπται ⊲ α΄. χρυσοκόλλης ⊲ κε΄. ἢ ιε΄. κηροῦ ⊲ κε΄. ἔν τισι δ᾽ ἀντιγράφοις οὔτε τὸν κηρὸν οὔτε τὸν ἰὸν εὕρομεν. λεάνας τὰ ἄλλα

drach. xij, ß. Seorfum teruntur, vinum aparachyton, id eft originale, mifcetur, ubi efferbuerint, fuperfunditur, ut haec modice irrigentur, poftea laevigantur, donec ficcefcant, ad haec liquatarum cerae ʒ l, refinae terebinthinae ʒ xxx, myrtei heminae partis octavae, cerato e ficcis confecto ʒ xx, mifcentur. Hoc quoque medicamentum nihil habet ex iis, quae malthacode, id eft *mollicina*, nominavimus, verum in mixtione ad ceratum, qui exercitatus eft methodis rationalibus a me propofitis, is convenientem in fingulis ulceribus mixtionis quantitatem commode faciet. Pulchre autem vinum aparachyton, id eft cui marina non addita eft, calidum chalcitidi et cadmiae affundit, ut qui chalcitidis acrimoniam caloris ipfius beneficio auferre ftudeat. *Aliud huic proximum infigne medicamentum fcriptum eft, ex tot et talibus fimplicibus compofitum.* ♃ Squamae ftomomatis ʒ iv, aeruginis rafae ʒ ij, in quibusdam exemplaribus scriptum eft ʒ j, chryfocollae ʒ xxv vel xv, cerae ʒ xxv, in quibusdam vero exemplaribus nec ceram nec

τῆκε τὸν κηρὸν μετ᾽ ὀλίγης ῥητίνης, ὥστε μὴ κατάσκληρον τὸ φάρμακον εἶναι, καὶ μίξας χρῶ, ἄνωθεν δὲ σπόγγον ἐξ ὄξους ἐκθλίψας ἐπιτίθει. Δημήτριος δὲ ὁ Βιθυνὸς ἔφη, αὐτὴν τὴν χρυσοκόλλαν λίαν κηρῷ θερμῷ ἀναλαμβάνων χρῆσθαι. ἐνεδείξατο καὶ κατὰ τοῦτο τὸ φάρμακον ὁ Ἡρακλείδης ὡς οὐ κατὰ πρώτην χρείαν ἡ ῥητίνη μίγνυται τοῖς τοιούτοις φαρμάκοις, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τοῦ γλισχρότητά τινα παρασχεῖν αὐτοῖς εἰς ἐμπλαστρώδη σύστασιν, καὶ μάλισθ᾽ ὅταν ὁ κηρὸς ᾖ μήτε λιπαρὸς φύσει μήτε νέος, ἀλλὰ σκληρός τε καὶ αὐχμηρός. ἡ μέντοι τοῦ στομώματος λεπὶς ἰσχυρῶς ξηραίνει πρὸς τῷ καὶ στυπτικὴν ἔχειν δύναμιν. Δημήτριον δ᾽ ἔφη τὸν Βιθυνὸν ἀναλαμβάνοντα τῷ κηρῷ μόνην τὴν χρυσοκόλλαν οὕτως χρῆσθαι. καὶ καλῶς γε ποιῶν ὁ Δημήτριος οὕτως ἐχρῆτο· καθάπερ κἀγὼ πολλάκις οὐ χρυσοκόλλαν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον αὐτὸ καθ᾽ αὑτὸ μετὰ μαλακοῦ μαλάττων κηροῦ κατὰ τὰ τοιαῦτα χρῶμαι. δῆλον δ᾽ ὅτι τῶν ἄλλων ἑκα(370)στον εἶπον ὧν διῆλθον ἔμπροσθεν ὠφελεῖν τὰ τοιαῦτα τῶν ἑλκῶν καὶ λεᾶσθαί γέ με καθ᾽

aeruginem invenimus. Laevigatis aliis ceram cum resina modica liquefacito, ne medicamentum durescat, ubi commiscueris utitor, desuper autem spongiam aceto expressam imponito. Demetrius Bithynus ajebat ipsam chrysocollam super calente admodum cera exceptam se usurpare. Ostendit item Heraclides hoc in medicamento resinam non primo usu ejusmodi medicamentis misceri, sed ut lentorem quendam ad emplastri spissitudinem conciliandam ipsis exhibeat, praesertim quum cera nec natura pinguis nec recens, sed dura atque arida fuerit, et quidem stomomatis squama praeterquam quod astringendi vim habet, etiam valide exiccat. Demetrium autem Bithynum dixit chrysocolla sola cera excepta uti, quod nimirum recte faciens Demetrius in hunc modum usurpavit, quemadmodum ego quoque saepe non chrysocollam duntaxat, sed alia quoque singula ipsa per se molli cera resolvens ad hujusmodi utor. Nemini vero dubium est, me alia singula dixisse, nimirum ea, quae id genus ulceribus prodesse supra recensui, et terere in singulis

Ed. Chart. XIII. [757.] Ed. Baf. II. (370.)

ἕκαστον, ὧν ἂν θεραπεύω τῶν δυσιάτων ἑλκῶν μετὰ τοῦ κηροῦ συντεθέντα τὰ τοιαῦτα φάρμακα. ποτὲ μὲν γὰρ τὴν χρυσοκόλλαν ἀναλαμβάνω κηρῷ, ποτὲ δὲ τὸν κεκαυμένον χαλκὸν ἢ τὴν λεπίδα, καὶ ταύτην ἤτοι στομώματος ἢ σιδήρου ἢ χαλκοῦ, ποτὲ τὸν ἰὸν ἄκαυστον ἢ κεκαυμένον, ὥσπερ καὶ μίσυ καὶ χαλκῖτιν. ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν αὐστηρῶν τι μίγνυμι, περὶ ὧν ἔμπροσθεν εἶπον, ὅταν ἀποκρούσασθαι βουληθῶ τὸ ἐπιῤῥέον, ἐξ ὧν ἐστιν ἥ τε στυπτηρία καὶ τὰ σίδια καὶ ἡ κηκὶς, οἵ τε κύτινοι καὶ τὸ βαλαύστιον, ὅσα τ' ἄλλα τοιαῦτα. πιστεύσαντες οὖν ἐμοὶ τῶν εἰρημένων ἄχρι τοῦ δεῦρο φαρμάκων ἁπάντων οὐδὲν ἀπόβλητον ὑπάρχειν ἀσκεῖτε τὴν μέθοδον τῆς χρήσεως αὐτῶν, ὅπως ἐπιτυγχάνητε καθάπερ ἐγώ. γεγραμμένων δ' ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ Ταραντίνου καὶ ἄλλων δύο φαρμάκων ἀξιολόγων, εὔλογον ἔδοξέ μοι κἀκεῖνα προσθεῖναι. τὸ μὲν οὖν πρότερον αὐτῶν ὡδί πως ἔγραψε. ♃ λεπίδος ∠ δ'. μάννης ∠ δ'. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ β'. μίσυος ∠ β'. τρίψας μετὰ ὄξους καὶ κυκλίσκους ποιήσας, ἄγοντας ἀνὰ ∠ β'. ἀπόθου. ὑπὸ δὲ τὴν χρείαν κη-

quae curo aegre fanabilibus ulceribus talia medicamenta cum cera componentem. Interdum enim chryfocollam cera excipio, nonnunquam aes combuftum vel fquamam, eamque vel ftomomatis vel ferri vel aeris, interdum aerugine vivam vel uftam, ficut etiam mify et chalcitidem. Aliquando ex aufteris aliquid mifcemus, quorum fupra meminimus, quoties id, quod influit, repellere conamur, ex quorum numero eft alumen, malicorium, galla, cytini, balauftium aliaque his fimilia. Itaque fide mihi adhibita, nullum hactenus commemoratum medicamentum repudiandum effe, exercete ufus eorum methodum, qua voti compotes fiatis quemadmodum ego. Caeterum quum alia quoque duo haud quaquam contemnenda medicamenta deinceps a Tarantino fcripta fint, non abs re mihi vifum eft, ea quoque addidiffe. Eorum itaque prius fic tradidit. ♃ Squamae ʒ iv, mannae ʒ iv, aluminis fciffilis ʒ ij, mifyos ʒ ij, trita ex aceto in paftillos digerito, qui finguli pendant ʒ ij, et reponito. Quum ufus pofcet, cerae ʒ iv, alias xl, refinae

ρου < δ΄. ἄλλ. μ΄. ῥητίνης πιτυΐνης < β΄. στέατος ταυρείου < δ΄. τήξας καὶ ἐάσας παγῆναι μίσγε τῷ τροχίσκῳ. χρῶ δὲ πρὸς τραύματα ὡς κολλώδει καὶ ἀφλεγμάντῳ. ταῦτα μὲν ὁ Ταραντῖνος. ἐγὼ δὲ τῇ μὲν οὕτως μιχθείσῃ φησὶ χρῆσθαι δέον πρὸς τραύματα, πρὸς μέντοι τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν οὐ χρὴ μιγνύειν τὴν τοιαύτην κηρωτὴν, ἀλλ' ἱκανὸς ὁ κηρὸς μόνος, ὡς ἐπὶ τῶν ἔμπροσθεν εἴπομεν. καὶ εἰ δεήσει ποτὲ μῖξαί τι τῶν μαλθακωδῶν αὐτῷ, βραχὺ μύρσινον ἢ κύπριvον ἢ ῥόδινον ἔστω. βλάψεις δ' οὐδὲν, οὐδ' εἰ τὴν λάρικα προσαγορευομένην ῥητίνην μίξειας, οὐδὲ τὴν τερμινθίνην, ἧττον μὲν ἐπιτήδειον ὡς πρὸς τὰ τοιαῦτα τῶν ἑλκῶν οὖσαν, οὐ μὴν ἀπόβλητόν γε. τὰς δ' ἄλλας ῥητίνας οὐ χρὴ μιγνύναι ἄνευ μεγάλης ἀπορίας τῶν προειρημένων. οὕτω δὲ καὶ περὶ στέατος. οὐ γὰρ οὖν οὐδὲ τοῦτο μιγνύναι χρὴ, πλὴν εἰ καὶ τὰ χείλη μαλάττειν ἐθέλῃς. ὅτι δὲ ξηραντικώτερον ὑπάρχει τὸ ταύρειον στέαρ πάντων τῶν ἄλλων, ὅσα τῶν ἡμέρων ζώων ἐστὶν, [758] ἀκηκόατε πολλάκις. ὑπερέχει γὰρ αὐτοῦ λεπτομέρεια, τό τε τοῦ λέοντος καὶ τὸ τῶν παρδά-

pityinae ʒ ij, fevi taurini ʒ iv, liquata refrigerare finito paftilloque mifceto, utitor ad vulnera tanquam glutinatorio et quod inflammationem arceat. Haec quidem Tarantinus. Nos vero fic temperato ad ulcera commode ufurpari dicimus, verum ad cacoëthe tale ceratum mifcendum non eft, quippe cera fola, veluti in prioribus declaratum eft, hic fufficit. Ac fi ex mollicinis quippiam mifcere oportebit, id exiguum myrteum vel cyprinum vel rofaceum efto. Nihil item laedes, fi refinam laricem appellatam adjungas, nec fi terebinthinam, quae licet minus idonea fit adverfus hoc genus ulcera, non tamen rejicienda eft. Alias vero refinas, nifi praedictarum magna fit inopia, mifcere non oportet. Sic de fevo intelligendum venit, neque enim hoc apponere debemus, nifi ulceris oras emollire cupiamus. Porro quod tauriuum pingue inter alia omnia, quae manfuetorum animantium funt, maxime ficcet, non femel audiviftis, quippe fuperat ipfum tenuitate tum leonis tum pardi tum hyaenae

λέων καὶ δηλονότι καὶ τὸ τῆς ὑαίνης. ἄμεινον οὖν, ὅταν δέῃ μιγνύναι στέαρ, τὸ χήνειον ἐμβάλλειν, καὶ μᾶλλόν γε τῶν νομάδων χηνῶν· ἱκανῶς γάρ ἐστι λεπτομερές τε καὶ παρηγορικόν. ἔτι δ᾽ ἑνὸς ὑπολοίπου γεγραμμένου τοῦ φαρμάκου συνεχοῦς τῷ προγεγραμμένῳ, καθ᾽ ὃ τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο τῆς διδασκαλίας οὕτως εἰπὼν ὁ Ἡρακλείδης τὸ ἰπωτήριον, καὶ μάλιστα πρὸς τοὺς ἁπαλοχρῶτας, ἐπειδὴ τῆς ἑτέρας ἐστὶν ὕλης τε καὶ δυνάμεως, ἣν ἔφαμεν ἁρμόττειν τοῖς μὴ φέρουσι τῶν ἰσχυρῶν φαρμάκων τὴν προσαγωγὴν, ἀλλὰ δακνομένοις τε καὶ παροξυνομένοις καὶ ῥευματιζομένοις, ἀναβεβλήσθω μὲν ὁ περὶ τούτου λόγος, ὅταν περὶ τῶν τοιούτων φαρμάκων διεξέρχωμαι λεχθησόμενος. νυνὶ δὲ τῇ ἐπὶ τὰ παραπλήσια τοῖς προγεγραμμένοις μεταβήσομαι τοσοῦτον ἔτι προσθεὶς ὑπὲρ αὐτῶν, ὅτι καὶ καθ᾽ ἕτερον βιβλίον ὁ Ἡρακλείδης ἐπιγεγραμμένον στατιώτην ἔγραψε τὰ αὐτὰ φάρμακα κατὰ τὸ τρίτον ἐν αὐτοῖς τῇ τάξει μόνον ἑαυτῷ διαφωνήσας. ἐνταῦθα μὲν γὰρ ἁπλῶς γέγραπται κηροῦ ∠ μ΄. κατὰ δὲ τὸν στρατιώτην πρόσκειται, οἱ δὲ ∠ ιστ΄. καὶ βέλτιόν γε τοῦτ᾽.

adeps. Potius igitur est, ubi adipem miscere oportet, anserinum indere vel magis anserum in pascuis digentium, satis enim est tenuis et mitigans. Jam quum adhuc restet medicamentum superiori proximum, in quo disciplinae principium fecit, ita fatus Heraclides, ipoterion quasi dicas expressionum, praesertim ad teneros, quoniam alterius tum materiae tum virtutis, quam diximus convenire iis, qui valida medicamenta non sustinent, sed mordentur, exagitantur et fluxionem acquirunt, sermonem de eo differemus, quum de id genus medicamentis agemus, exponendum. Nunc ad similia praescriptis descendam, tantum insuper de iis apponens, quod etiam altero libro quem stratiotem, id est *militem*, Heraclides inscripsit, eadem medicamenta repetiit, in tertio sibi ipsi duntaxat dissentiens. Hic enim simpliciter scripsit cerae drachmas quadraginta, verum in stratiote appositum est, alii drachmas sedecim; atque hoc rectius est, quia multa cerae mixtura medicamenti vim

ἐστιν. ἡ γὰρ πολλὴ μίξις τοῦ κηροῦ καθαιρεῖ τὴν δύναμιν τοῦ φαρμάκου. τῶν αὐτῶν τούτων φαρμάκων ὁ Ἡρακλείδης μέμνηται κἀν τοῖς πρὸς τὴν Ἀντιοχίδα γεγραμμένοις αὐτῷ, καὶ πρώτως γε τοῦ πρώτου, καθάπερ ἐν τούτοις καὶ ἐν ἐκείνοις γράφων οὕτως. πρὸς μὲν τὰ ἄγαν πεπαλαιωμένα καὶ τυλώδη χρήσῃ ταύτῃ. λεπίδος μέρος α΄. ἰοῦ κατὰ τινὰ μὲν τῶν ἀντιγράφων ἀπεστιγμένον τὸ δ΄. γέγραπται· κατὰ τινὰ δὲ γραμμὴν ἄνωθεν ἔχον μακρὰν, ὥστε ἤτοι μέρη δ΄. σημαίνειν ἢ τοῦ ἑνὸς τὸ δ΄: οὕτως δὲ καὶ κατὰ τὰ προειρημένα συγγράμματα διαφερόντως εὗρον αὐτὸ γεγραμμένον, ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο χρεία τῆς προκειμένης πραγματείας ἐστὶν, ὅπως ἂν τις ἐπίστηται διαγιγνώσκειν τῶν φαρμάκων τὰς διαφοράς. μόνος γὰρ οὗτος αὐτοῖς κατὰ τρόπον χρήσαιτο. τοῦτο γοῦν αὐτὸ τὸ προκείμενον φάρμακον, ἐὰν μὲν τετραπλάσιον λάβῃ τὸν ἰὸν, ἱκανῶς ἔσται δριμύ. τέταρτον δὲ μέρος ἰοῦ βαλὼν τις ὡς πρὸς ἓν μέρος τῆς λεπίδος ἕξει μέτριον φάρμακον, ὡς πρὸς τὰ κακοήθη, καὶ μάλιστα, ἐὰν μὴ διὰ κηροῦ μόνου τὴν μίξιν αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ κηρωτῆς ποιήσηται. προείρηται δ᾽ ὅτι καὶ μαλακὸν εἶναι χρὴ καὶ νέον

minuit. Praeterea in libris quos ad Antiochidem fcripfit, horum ipforum medicamentorum meminit Heraclides, atque in primis primi, quemadmodum in his, ita in illis quoque commentatus. *Ad nimis quam inveterata et callofa hoc uteris.* Squamae parte una, aeruginis in quibusdam exemplaribus punctis diftinctum *Δ.* fcriptum eft, in aliis lineam fupraforiptam habet oblongam *Δ*, ut vel quatuor partes vel unius quartam partem fignificat. Itidem in praedictis exemplaribus varie ipfum fcriptum inveni. Quare in hoc quoque utilitas propofiti operis eft, ut medicamentorum differentias poffis pernofcere, nam folus ipfis recte uti poffis. Hoc igitur ipfum medicamentum, quod propofitum eft, fi quatuor aeruginis portiones capiat, admodum acre futurum eft. At fi quartam aeruginis partem injicias uni fquamae portiunculae, mediocre medicamentum habebis, puta ad maligna, potiffimumque fi non ex fola cera, fed cerato ipfa temperes. Praediximus ceram et mollem et novam effe

τὸν κηρόν· ἐὰν δὲ ἀπορῶ μὲν τοῦ τοιούτου, παρὰ πυρὶ θερμαίνοντες ὃν ἔχομεν ἢ ἐν ἡλίῳ καὶ μαλάττοντες μετ᾽ ὀλίγου μυρσίνου μίξομεν οὕτως τήν τε λεπίδα καὶ τὸν ἰόν. εἴρηται δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τούτου τοῦ γράμματος ὡς εἴη κάλλιστον φάρμακον συγκείμενον ἐκ λεπίδος καὶ ἰοῦ, προσλαβὸν τετραπλάσιον τὸν κηρόν. καὶ διὰ τοῦτο συνεχῶς αὐτῷ χρῶμαι μιγνὺς ὡς τὸ πολὺ καὶ τοῦ κεκαυμένου χαλκοῦ τὸ ἴσον. προστέθεικε δὲ τῇ χρήσει τοῦ φαρμάκου τούτου κατὰ τὸ πρὸς τὴν Ἀντιοχίδα γεγραμμένον αὐτῷ βιβλίον ὁ Ταραντῖνος, ἃ διὰ τῶν ἔμπροσθεν ὧν εἶπον συγγραμμάτων αὐτοῦ οὐ προσέθηκεν. ὅλην οὖν αὐτοῦ γράψω τὴν ῥῆσιν οὕτως ἔχουσαν. πρὸς μὲν τὰ ἄγαν πεπαλαιωμένα καὶ τυλώδη χρήσῃ ταύτῃ. λεπίδος μέρος ἕν, ἰοῦ τέταρτον, λεάνασα μυρσίνῃ κηρωτῇ ὀκταπλῇ σκληρᾷ, ἀναλαμβάνουσα χρῶ, προκατανίψασα τὸ ἕλκος ὕδατι ψυχρῷ. προσέθηκε μὲν καὶ ὅτι προκατανίψαι χρὴ τὸ ἕλκος ὕδατι ψυχρῷ. νῦν οὖν ἤδη γράψω τὰ παραλελειμμένα μοι τῶν ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου γεγραμμένων ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἐπαγγελίαν. τὰς γὰρ ἐμπλάστρους μόνας διῆλ-

oportere; si talis non sit, apud ignem paratum, calefaciendam vel in sole et cum myrtei pauxillo emolliendam, itaque aeruginem et squamam ei commiscendam. Ostendimus quoque in hujus commentarii principio, optimum hoc esse medicamentum ex squama et aerugine confectum, si cera quadrupla adjecta sit. Atque ob id frequenter ipso utor, cum aeris combusti aequali pondere plurimum admixto. Apposuit autem medicamenti hujus usui in libro, quem ad Antiochidem Tarantinus edidit, ea quae suis commentariis supra nominatis omisit. Universam igitur ipsius orationis seriem adducam, habet autem in hunc modum. *Ad vetera quidem admodum et callosa hoc uteris.* Squamae parte una, aeruginis quarta, haec laevigata, myrteo cerato duro, quod octo partes contineat, excipiuntur, usuique sunt, sed prius aqua frigida ulcus eluitur. Apposuit praeterea elui oportere ulcus aqua frigida. Modo producam quae ex Andromachi medicamentis eadem promittentibus omiseram. Antea namque emplastra duntaxat retuli, quae vero medi-

θον ἔμπροσθεν. ὅσα δὲ φάρμακα διὰ τροχίσκων προπαρεσκευασμένα μιγνυμένων κηρωταῖς ἐπὶ τῆς χρείας ἐπουλωτικά φησιν εἶναι τῶν δυσιάτων ἑλκῶν ἢ ὅσα ξηρὰ καταπαστὰ, ταῦτα προσθήσω νῦν, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ γεγραμμένου κατὰ τὰ ξηρὰ πλησίον τοῦ τέλους.

[759] Κεφ. η'. [Ξηρὰ ἐκ τῶν Ἀνδρομάχου, ἐπουλοῦν ξηρόν.] ♃ Ὀστέων ἄλλως ὀστρέων κεκαυμένων ∠ β'. μάννης ∠ α'. καδμείας ὀβολοὺς δ'. ἐν ἄλλῳ ∠ δ'. λείοις χρῶ καὶ πρὸς νομάς. ἄλλο ἐπουλοῦν ξηρόν. ♃ πίτυος φλοιοῦ ∠ στ'. ἀριστολοχίας ∠ στ'. κισσήρεως ∠ δ'. ῥητίνης ξηρᾶς ∠ δ'. μάννης ∠ στ'. εὔδηλον δ' ὅτι τὴν κολοφωνίαν λέγει. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ β'. λείοις χρῶ. ἄλλο ἐπουλοῦν καὶ κακοήθη. ♃ πίτυος φλοιοῦ ∠ στ'. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου ∠ δ'. καδμείας ∠ ιη'. μάννης, ἄλλως ψιμυθίου ∠ δ'. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ β'. λείοις χρῶ. ἄλλο. ♃ κηκίδος ∠ δ'. ψιμυθίου ∠ η'. μυρσίνης ∠ δ'. λιθαργύρου ∠ η'. σκωρίας μολύβδου ∠ δ'. λείοις χρῶ. τούτων τῶν τεττάρων φαρμάκων τὸ μὲν πρῶτον ἁπλοῦν ἐστι λίαν, ἄδηκτόν τε καὶ ξηραντι-

camenta ex paftillis praeparata, ceratis admixtis dum ufus poftulat, aegre fanabilium ulcerum epulotica effe dicit, vel quae ficca infperguntur, ea in praefentiarum fubjungam, ab illo, quod inter arida juxta finem fcribitur, exorfus.

Cap. VIII. [*Sicca Andromachi, aridum cicatricem ducens.*] ♃. Offium alias oftreorum uftorum ʒ ij, mannae ʒ j, cadmiae obolos. iv, alias drach. iv, tritis utitor etiam ad nomas. *Aliud aridum epuloticum.* ♃ Picei corticis ʒ vj, ariftolochiae drach. vj, pumicis drach. iv, refinae ficcae ʒ iv, mannae ʒ vj, clarum eft, colophoniam ipfum dicere, iridis Illyricae ʒ ij, laevigatis utitor. *Aliud cicatricem ducens etiam malignis.* ♃ Piceae corticis ʒ vj, cornu cervini ufti ʒ iv, cadmiae ʒ xviij, mannae, alias ceruffae ʒ iv, aeruginis rafae ʒ ij, tritis utitor. *Aliud.* ♃ Gallae ʒ iv, ceruffae drach. octo, myrtei ʒ iv, fpumae argenti ʒ viij, retrimenti plumbi ʒ iv, tritis utitor. Horum quatuor medicamentorum primum fimplex eft admodum, fine morfu

κὸν, ἀμυδρᾶς μετέχον στύψεως. τὸ δὲ δεύτερον διὰ τὸ μεμίχθαι φλοιὸν αὐτῷ πίτυος αἰσθητὴν ἔχει τὴν στύψιν, ὁποίαν ἔχειν χρὴ τὰ μέλλοντα καλῶς ἐπουλοῦν. (371) διὰ τὸ δὲ γ'. οὐ μόνον τὸν φλοιὸν τῆς πίτυος, ἀλλὰ καὶ τὸν ἰὸν, πρὸς τὰ μετὰ ῥύπου ῥαδίως ἐπιτρεφομένου τοῖς ἡλκωμένοις ἁρμόττει· τόν τε γὰρ ῥύπον αὐτῶν ἀφαιρεῖ καὶ τὴν ἐπούλωσιν οὐκ ἐμποδίζει. τὸ δ' ἐφεξῆς ἀντὶ τοῦ τῆς πίτυος φλοιοῦ τὴν μυρσίνην ἔχει καὶ τἄλλα ξηραίνοντα χωρὶς δήξεως. μετὰ δὲ ταῦτα τρία γράψας ἕτερα ξηρὰ, τέταρτον ἐπ' αὐτοῖς προσέθηκε κατὰ λέξιν οὕτως. ἄλλο ξηρὸν πρὸς τὰ ὑπερσαρκοῦντα ἐπουλοῦν ἄδηκτον, ὡς Ἁρποκρᾶς. σανδαράχης, χρυσοκόλλης, ἀρσενικοῦ ἴσον ἑκάστου. καὶ πρὸς κακοήθη ποιεῖ τοῦτο τὸ φάρμακον. οὐδὲν ἔοικε τοῖς ἔμπροσθεν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ὑπερσαρκούντων ἑλκῶν δι' ὑγρότητα πολλὴν ἁρμόττει καὶ καθαιρετικὸν ὑπάρχον αὐτῶν. τοιαύτης γὰρ δυνάμεώς ἐστιν ἥ τε σανδαράχη καὶ τὸ ἀῤῥενικόν. ἓν δ' αὐτοῖς πρόσκειται, τῶν κακοήθη θαυμαστῶς ὠφελούντων ἡ χρυσοκόλλα.

Κεφ. θ'. [Περὶ τῶν ὑπ' Ἀρχιγένους γεγραμμένων.]

ſiccans, obſcurae aſtrictionis particeps. Secundum ob piceae corticem adjectum ſenſibilem aſtringendi facultatem obtinet, qualem habere convenit ea, quae cicatricem probe ductura ſunt. Tertium non modo corticem piceae, ſed aeruginem quoque capiens iis conducit, quae ſordiciem facile ulceratis adnaſcentem fovent, quippe ſordes ipſorum tollit et cicatricem non impedit. Quartum loco piceae corticis, myrtum habet, aliaque citra mordacitatem exiccantia. Poſt haec ubi alia trita arida ſcripſerit, quartum ita ad verbum ſubdit. *Aliud aridum ad excreſcentia, cicatricem ducens ſine morſu, ut Harpocras.* ♃ Sandarachae, chryſocollae, arſenici, pares ſingulorum portiones. Facit et ad maligniora. Hoc medicamentum nihil cum prioribus ſimilitudinis habet, ſed ulceribus propter nimiam humiditatem carne excreſcentibus convenit, ut quae etiam repurget. Nam talis potentiae eſt ſandaracha et arſenicum, quibus unum ex iis, quae mirifice maligna juvant, adjectum eſt, nempe chryſocolla.

Cap. IX. [*Quae ab Archigene ſcripta ſunt.*] Quae

Ἃ δ' Ἀρχιγένης ἔγραψε περὶ τῶν τοιούτων ἑλκῶν ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ φαρμάκων βιβλίῳ διὰ τῆς ἐκείνου λέξεως αὐτοῖς ὀνόμασιν οὕτω γέγραπται. περὶ ἑλκῶν ἀτυλώτων καὶ παλαιῶν. τῶν δ' ἑλκῶν τὰ μὲν παλαιὰ οὕτως ἐπουλοῦν· κοινῷ τινι ἀνακαθάρας ἔλαιον παλαιότατον μετὰ μοτῶν ἐπιτίθει. ἢ ἰὸν ξυστὸν μετὰ κηρωτῆς ῥοδίνης, ὀλίγον ῥητίνης ἐχούσης ἀναλαβὼν ἐπιτίθει. καὶ λεπίδος ἐρυθροῦ χαλκοῦ ὡς πλεῖστον ἀναλαβὼν κηρωτῇ μυρσίνῃ χρῶ. ἢ ἀμύλου πεπλυμένου μέρη γ'. στέατος μοσχείου μέρη γ'. κηροῦ Τυῤῥηνικοῦ μέρος α'. τήξας τὰ τηκτὰ μίσγε τὸ ἄμυλον καὶ χρῶ. ἢ διφρυγοῦς καὶ λεπίδος χαλκοῦ ἀνὰ ∠ δ'. μάννης ∠ η'. σὺν ὄξει εὖ λεάνας μέχρι μέλιτος πάχους, κηροῦ μὲν ∠ λβ'. μετ' ἐλαίου κο. α' S''. τήξας κατάχει καὶ ἑνώσας χρῶ, ἔμμοτον ἢ ἔλασσον τὸ ἔλαιον καὶ σπλήνιον ποίει. ἢ χαλκίτιδος, ψιμυθίου ἴσον, ἁλὸς κοινοῦ τὸ διπλοῦν, λιθαργύρου τὸ διπλοῦν τοῦ ἁλὸς, οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ ἐναλλὰξ λεαίνων ὡς λιπαρῷ χρῶ. ἢ λιθαργύρου, ψιμυθίου, διφρυγοῦς ἴσα, ἀσβέ-

Archigenes de id genus ulceribus in fecundo medicamentorum libro fcripfit, fic ex illius dictione ad verbum fonant. *De ulceribus, quibus callus obduci non poteft, et veteribus.* Ulcera vetera cicatricem ducent, communi quodam expurgatis oleum vetuftiffimum cum linamentis imponitur. Vel aerugo rafa cum cerato rofaceo, quod paulum refinae habeat, excepta imponitur. Item fquamae aeris rubri quam plurimum cerato myrteo exceptum, ufurpatur. Vel amyli eloti partes iij, fevi vitulini partes iij, cerae Tyrrhenicae pars j, liquatis, quae liquari poffunt, amylum mifcetur et ufui eft. Vel ♃ diphrygis et fquamae aeris, fing. ℥ iv, mannae ℥ viij, ex aceto probe laevigentur, dum mellis fpiffitudo fiat, ceram ℥ xxxij, cum olei hemina j ß, liquefactam fuperfundito ac unita utitor. Linamento excipito vel paucius oleum et fplenium facito. Vel ♃ chalcitidis, ceruffae parem menfuram, falis communis duplam, argenti fpumae portionem duplo quam falis majorem, vino oleoque alternis laevigans, ut liparo, hoc eft pingui, medicamento utitor. Vel ♃ argenti fpumae, ceruffae diphrygis

στου τὸ διπλοῦν μετὰ μυρσίνης κηρωτῆς χρῶ. ἢ διφρυγὲς, λεπίδα, κηκίδα ἴσα, ἰοῦ τὸ ἥμισυ μετὰ κηρωτῆς μυρσίνης. ἔνιοι δὲ καὶ πιτυΐνην ῥητίνην προσμιγνύουσιν. ἢ σικύου ἀγρίου ῥίζαν ἐπίπασσε, ἐπάνω δὲ τίλμα ἐκ ψυχροῦ ἀνακαθαίρει καὶ ἐπουλοῖ. [760] πρὸς τὰ ἐν οἵῳ δή ποτε τόπῳ ἕλκη τοῦ σώματος δυσκατούλωτα. ἐρυσίμου σπέρματος λείου μιγέντος καὶ γενομένου ῥυπώδους, ἐπιτιθέντος σπληνίου τρόπον, τάχιστα ἐπουλοῖ καὶ τὰ κακοήθη. ἐπουλωτικὴ πρεσβυτικῶν. πρὸς δὲ τὰ πρεσβυτικὰ σκωρίᾳ μολύβδου μετὰ μυρσίνης κηρωτῆς χρῶ. ἐὰν δὲ παλαιῶσαι θέλῃς, καὶ στέαρ χοίρειον μίσγε. τὰ δὲ μελαινόμενα ἕλκη προπυριάσας ἄρτοις κριθίνοις ἀρτίως πεσσομένοις, βούτυρον καὶ ψιμύθιον ἴσα ἐπιμελῶς ἑνώσας χρῶ.

Κεφ. ι'. [Περὶ σηπεδονικῶν καὶ νομῶν.] Ἐπὶ δὲ τῶν σηπεδονικῶν καὶ τῶν νομῶν ὀρόβινον ἄλευρον, στυπτηρίαν ὑγρὰν, ἄρτου σεμιδαλίτου τὸ ἐντὸς, χοιρείου παλαιοῦ ἢ ἄλλου ταριχηροῦ παλαιοῦ, σαρκὸς ἀπλύτου, τερμινθίνην ὑγρὰν,

aequale pondus, calcis vivae duplum cum myrteo cerato usurpato. Vel diphryges, squamam, gallam pari mensura, aeruginem dimidia cum cerato myrteo, nonnulli et pityinam resinam admiscent. Vel cucumeris agrestis radicem inspergito, desuper vero linamentum filatim excerptum ex frigida repurgat et cicatricem obducit. *Ad ulcera in quocunque corporis loco, quae cicatricem aegre dueunt.* Erysimi semine laevigato mixtoque, dum sordium habeat speciem, splenii modo imposito, celerrime ulcera ad cicatricem perveniunt vel maligna. *Aliud cicatricem inducens senilibus.* Ad senilia retrimento plumbi cum myrteo cerato utitor, si vetustum ipsum cupias, adipem porcinum addito. Quae nigricant ulcera, ubi prius panibus fovebis hordeaceis nuper coctis, butyrum et cerussam pari pondere diligenter in unitatem rediges et uteris.

Cap. X. [*De putridis et nomis.*] Putridis et nomis ervi farinam, alumen liquidum, panis similaginei internam micam, porci veteris vel alterius carnem salsam vetustam illotam, terebinthinam liquidam, mel optimum, pari men-

μέλι καλὸν, ἴσα σταθμῷ συνελάσας ἐπιτίθει. ἢ ἀριστολοχίας καὶ κικίνων φύλλων χυλοῦ ἴσα, ἰοῦ τὸ ἥμισυ, δι᾽ ὕδατος, μέλιτος δὲ τὸ πάχος κατάχριε μικρὸν τοῦ ὑγροῦ προσλαμβάνων. ἐὰν δὲ μὴ ἀφίστηται ἡ ἐσχάρα, ἐλατηρίου, ἰοῦ τὸ ἴσον πρόσμισγε. καλῶς ποιεῖ ἐπὶ τῶν σηπεδόνων, σῶρυ λεῖον ἐπὶ πάχος ἐπιπασσόμενον καὶ ἐπάνω τίλμα ξηρόν. ἢ ἀριστολοχίαν στρογγύλην καὶ κηκίδα ἴσα μετ᾽ ἐλαίου περίχριε. ἢ σικύου ἀγρίου ῥίζαν ἢ κράμβης ἢ τεύτλου ἢ λαπάθου φύλλοις ἐνδήσας θερμοσποδίᾳ ἔγκρυψον. ὅταν δὲ μαλακυνθῇ, συντρίψας ἐπίθες, εὐτόνως ἀνακαθαίρει. ἢ θαλλίᾳ ἐν οἴνῳ ἑφθῇ μετὰ μέλιτος κατάπασσε, ἢ χαλκῖτιν κατάπασσε, ἄνωθεν δὲ τίλματα ξηρὰ ἐπιτίθει. ἐλατηρίου ἢ λινοσπέρμου λεῖα μετὰ χαλκάνθου ἐπιτίθει, ἢ θύμῳ καὶ σταφίδι ἀγρίᾳ ἢ ἡμέρῳ κατάπασσε μετὰ σύκων ἑφθῶν, ἢ συκίνοις φύλλοις λείοις μετὰ μέλιτος, ἢ νίτρον μετὰ κυμίνου καὶ ἄλευρον μετὰ μέλιτος, ἢ σικύου ἀγρίου ῥίζαν μετὰ μέλιτος, ἢ σκίλλης ἑφθῆς μετὰ μέλιτος, ἢ ἐλλεβόρου μετὰ μέλιτος. ποιεῖ καὶ πρὸς φα-

fura, imponito omnia laevigata. Vel ariftolochiae ac cicinorum foliorum fucci aequales partes, aeruginis dimidiam ex aqua, fed mellis fpiffitudine illinito, paululum partis incolumis apprehendens. Si crufta non decidat, elaterii, aeruginis parem modum adjicito. Bene facit ad putredines fori tritum craffius infperfum et fupra ficcum linamentum conceptum. Vel ariftolochiam rotundam et gallam aequali pondere ex oleo circumline. Vel cucumeris agreftis radicem vel braffícae vel betae vel lapathi foliis illigatam calido cinere recondito. Quum autem emollita fuerit, contritam imponito, valide purgat. Vel fummos germinantis oleae furculos in vino coctos cum melle afpergito, vel chalcitidem infpergito, defuper vero panniculos fuccos filatim excerptos accommodato. Elaterium vel lini femen tritum cum chalcantho imponito. Vel thymo et ftaphide agrefti aut fativa cum ficis coctis afpergito. Vel ficulneis foliis in pulverem redactis cum melle. Vel nitrum cum cumino. Et farinam cum melle. Vel ficus agreftris radicem cum melle vel fquillae coctae ex melle. Vel veratri cum melle. Faciunt iti-

Ed. Chart. XIII. [760.] Ed. Baf. II. (371.)

γεδαίνας ταῦτα καὶ μελανίας καὶ νομὰς, ἢ σώρεως < ιβ'. χαλκίτεως < ι'. μίσυος < δ'. σὺν ὄξει δριμυτάτῳ ἡμικοτυλίῳ λέαινε, μέχρις ἂν ξηρανθῇ, καὶ ἀνελοῦ. χρῶ δὲ μήλην βάπτων καὶ ἐπικυλίων τῷ ἕλκει καὶ ἐπάνω ὀθόνιον ἁπλοῦν ἐξ οἰνελαίου ἐπιτίθει. ἐὰν δὲ φλεγμαίνῃ, ὑοσκυάμῳ μετὰ ἀλφίτων ἢ κράμβῃ μετὰ μέλιτος κατάπασσε. ἐπὶ δὲ τῶν σκώληκας ἐχόντων ψιμύθιον καὶ πόλιν ἴσα σὺν πίσσῃ ὑγρᾷ κατάχριε.

Κεφ. ια'. [Περὶ καρκινωδῶν.] Ἐπὶ δὲ τῶν καρκινωδῶν καὶ κακοήθων ἑλκῶν, καρκίνου ποταμίου κεκαυμένου, καδμείας, ἴσα λεῖα ἐπίπασσε, ἢ τὴν σποδὸν τῶν καρκίνων μετὰ κηρωτῆς ἐπιτίθει, ἢ ἐρυσίμου σπέρμα λειότατον σὺν μέλιτι τρυγῶδες ποιῶν ἐπιτίθει ὡς πλήνιον. ἄκρως ποιεῖ πρὸς τὰ χειρώνεια καὶ παλαιὰ καὶ δυσκατούλωτα καὶ τὰ ἐπὶ τῶν κνημῶν κακοήθη μελάντρια καὶ τὰ ἐν μαστοῖς κακοήθη. χοιράδας καὶ παρωτίδας ἐπισπάσαι ἄκρως ποιεῖ, στέατος βοείου λίτρας γ'. ὡς δέ τινες ε'. τερμινθίνης οὐγγίας ε'. μάν-

dem haec ad phagedaenas, nigritias et nomas. Vel foreos ℨ xij, chalcitidis ℨ x, mifyos ℨ iv, cum aceto acerrimo tribus cyathis conterito donec inarefcant, et excipito, utere vero fpecillum ex eis tingens atque in ulcus devolvens, deinde linteolum fimplex ex oenelaeo madens fuperimponito. Quod fi phlegmone adeft, alterci femen cum polenta vel braffïcam cum melle infpergito. Quibus autem vermes adfunt, ceruffam et polium aequali pondere cum pice liquida inungito.

Cap. XI. [*De ulceribus cancrofis.*] Cancrofis et malignis ulceribus cancri fluviatilis combufti, cadmiae pares portiones tritas infpergito, aut cinerem cancrorum cum cerato imponito. Aut eryfimi femen laeviffimum ex melle faeculentum faciens fplenii modo imponito. Summe facit ad chironia et vetufta et cicatricem aegre ducenita, item ad contumaces et malignas nigritias tibiarum et quae in mamillis funt, ftrumas ac parotidas extrahit, fi infpergas fevi bubuli lib. iij, ut quidam ajunt quinque, terebinthinae un-

νης οὐγγίας S''. γῆς τῆς λεγομένης σάρδης, ᾗ οἱ γναφεῖς χρῶνται οὐγγίας ε'. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν καὶ ἑνώσας χρῶ, ἢ φακῷ ἑφθῷ μετὰ μέλιτος ἢ θαλλίᾳ ἢ ἀμφοτέροις κατάπασσε.

[761] Κεφ. ιβ'. [Περὶ τῶν τυλωδῶν.] Ἐπὶ δὲ τῶν τετυλωμένων καὶ ὀχθωδῶν, γλυκέων λεγομένων ἑλκῶν, ποιήσουσι μὲν καὶ τὰ διὰ πείρας καυστικά. ἰδίως δὲ λίτρον πεφωγμένον καὶ ἄσβεστον μετ' οὔρου παιδὸς ἀφθόρου περίχριε, ἢ ἰὸν, λίβανον, ἅλας, μέλι περίχριε.

Κεφ. ιγ'. [Περὶ τῶν ὑπ' Ἀσκληπιάδου εἰς τὰ τοιαῦτα τῶν ἑλκῶν γεγραμμένων ἐμπλάστρων.] Κάλλιστα περὶ τῶν τοιούτων ἑλκῶν Ἀσκληπιάδης ἔγραψεν, ὁ ἐπικληθεὶς φαρμακίων. ἑνὸς γὰρ ὄντος ἅπασιν αὐτοῖς κοινοῦ τοῦ δυσεπουλώτοις εἶναι, τινὰ μὲν ἐκ τοῦ θεραπεύεσθαι κακῶς ἢ μαλακῶς διαιτᾶσθαι τὸν θεραπευόμενον οὐκ ἐπουλοῦται, μηδεμίαν οἰκείαν αὐτὰ κακοήθειαν ἔχοντα, τινὰ δὲ δι' ἑαυτὰ δυσθεράπευτά ἐστιν, ἤτοι διὰ τὸ χυμοὺς ἐπιῤῥεῖν αὐτοῖς μο-

cias v, mannae femunciam, terrae fardae dictae, qua tinctores utuntur, ℥ v, quae liquari poffunt aridis mifceto, ac in unum coactis utitor. Aut lentem coctam cum melle aut oleae virentis furculos aut utrunque infpergito.

Cap. XII. [*De ulceribus callofis.*] In iis quae callum contraxerunt et praetumidas oras ac duras habent, dulciaque vocantur ulcera, communiter quidem per experientiam bene facient urentia, proprie vero litrum torrefactum. Calcem vivam cum urina pueri incorrupti circumlinito, aut aeruginem, thus, falem, mel inungito.

Cap. XIII. [*De emplaftris, quae Afclepiades ad hujusmodi ulcera confcripfit.*] Praeftantiffima de id genus ulceribus Afclepiades tradidit cognomento Pharmacion. Quum enim unum fit omnibus ipfis commune, nempe ut difficulter ad cicatricem veniant, quaedam quod male curantur vel molliufculo victu a medico reguntur, cicatricem non ducunt, nullam de fe malignitatem habentia, quaedam vero fuo vitio aegre fanantur, vel quod pravi humores ipfis in-

χθηρούς ἢ διὰ τὸ τοιαύτην ἤδη διάθεσιν ἐσχηκέναι τὸν ἡλκωμένον τόπον, ὡς, κἂν χρηστὸν ᾖ τὸ ἐπιῤῥέον αἷμα, διαφθείρειν αὐτό. διελόμενος οὖν ὁ Ἀσκληπιάδης τρισὶ γένεσι τὰ τοιαῦτα τῶν ἑλκῶν, ὑπὲρ (372) ἑκάστου διωρισμένως ἐποιήσατο τὸν λόγον, ἃ κἀγὼ ταῖς ἐκείνου λέξεσιν ἐφεξῆς παραγράψω, προστιθεὶς ἐξήγησιν ἢ κρίσιν, εἴ πού τις ἀμφιβολία κατὰ τὸν λόγον ὑπάρχοι. περὶ μὲν οὖν τοῦ πρώτου γένους τῶν τοιούτων ἑλκῶν τε καὶ φαρμάκων ὧδέ πως γράφει κατὰ λέξιν ὁ Ἀσκληπιάδης. τετυλωμένων δὲ τῶν σωμάτων καὶ μόλις εἰς οὐλὴν ἀγομένων χρηστέον ταῖς ὑπογεγραμμέναις σκευασίαις. Ἀνδρέου κατασταλτικὴ πάσης ἐξοχῆς. ἔστι δὲ καὶ ἔναιμος, τραυματικὴ, ἀφλέγμαντος. ποιεῖ πρὸς τὰ νεμόμενα καὶ κόλπους παρακολλᾷ. ποιεῖ πρὸς τὰ ῥευματικὰ τῶν ἑλκῶν καὶ χρόνια καὶ δυσεπούλωτα. ℞ λιθαργύρου λίτρας γ'. λεπίδος χαλκοῦ, χαλκίτεως, ἰοῦ ξυστοῦ ἀνὰ οὐγγίας γ'. ὄξους κοτύλην α'. ἐλαίου παλαιοῦ λίτρας η'. σκεύαζε κατὰ τρόπον. Ἀστέρος φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ἔστι δὲ διαφορητικὴ ἀγαθή. ℞

fluant vel quod exulcerata pars talem jam affectum habuerit, ut quamvis probus, qui influit, ſanguis exiſtat, ipſum corrumpat. Aſclepiades igitur ejusmodi ulcera tribus diſtinguens generibus, de ſingulis proprium ſermonem inſtituit, quae ego quoque illius verbis deinceps adſcribam, enarrans decernensque ſi ambiguitas quaepiam in ſermone appareat. Itaque de primo horum ulcerum ac medicamentorum genere ita Aſclepiades ad verbum diſſerit. *Ubi callum partes contraxerint et aegre ad cicatricem venitunt, confecturis infra poſitis utendum eſt. Andreae emplaſtrum, omnem excreſcentiam reprimens. Item ulceribus cruentis ac vulneribus convenit, inflammationem arcet, facit ad paſta, ſinus jungit. Valet ad ulcera fluentia, diuturna et quae difficulter cicatricem admittunt.* ℞ Argenti ſpumae libras iij, ſquamae aeris, chalcitidis, aeruginis raſae, ſingulorum ℥ iij, aceti heminam j, olei veteris libras octo. Praeparatur, ſicut praedictum eſt. *Aſteris medicamentum ad idem accommodatum. Probe autem etiam diſcutit.* ℞

λιθαργύρου λίτραν α΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτρας β΄ S″. ἰοῦ οὐγγίαν α΄. χαλκίτεως οὐγγίαν α΄. λεπίδος ἐρυθρᾶς οὐγγίαν α΄. ὄξους κοτύλην α΄. Ἀμφίωνος πρὸς τὰς αὐτὰς διαθέσεις. ♃ λιθαργύρου λίτρας β΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτρας δ΄. χαλκίτεως οὐγγίας θ΄. λεπίδος χαλκοῦ < δ΄. ὄξους κοτύλην α΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον. Τουρπιλιανοῦ ἡ τῶν φιλοσόφων λεγομένη. ποιεῖ πρὸς τὰ ῥευματικὰ τῶν ἑλκῶν, ποιεῖ πρὸς τὰ χρόνια καὶ δυσεπούλωτα, ἀνάγει ὀστᾶ διεφθορότα. ♃ λιθαργύρου λίτρας γ΄. ἐλαίου παλαιοῦ ξέστας γ΄. χαλκίτεως λίτρας β΄ S″. λεπίδος χαλκοῦ < κε΄. ὄξους κοτύλην α΄. λιθάργυρον, ἔλαιον ἕψε μέχρι συστάσεως, εἶτα βάλλε λεπίδα λειοτάτην καὶ κίνει συνεχῶς, καὶ ὅταν εὖ ἔχῃ, βάλλε κατὰ μικρὸν τὴν χαλκῖτιν λεανθεῖσαν μετ᾽ ὄξους, ποσῶς κατεψυγμένῳ τῷ φαρμάκῳ, εἶτα θεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ, πάλιν ἕψε μέχρις ἀμολύντου καὶ εἰς θυείαν ἐξεράσας καὶ ἀνακόψας καὶ μαλάξας, ἀνελόμενος χρῶ πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ἡ Ἶσις λεγομένη κιῤῥὰ φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰ ῥευματικὰ

Argenti fpumae libram unam, olei veteris libras duas et dimidiam, aeruginis unciam unam, chalcitidis unciam j, fquamae rubrae ℥ j, aceti heminam unam. *Amphionis ad idem.* ♃ Argenti fpumae lib. ij, olei veteris lib. iv, chalcitidis uncias novem, fquamae aeris drach. iv, aceti heminam unam, conficito in eundem modum. *Turpilliani, quod Philofophorum dicitur. Facit ad ulcera fluida et diuturna, aegreque cicatricem fumentia, offa corrupta reducit.* ♃ Argenti fpumae libras tres, olei veteris fextarios tres, chalcitidis lib. ij ß, aeris fquamae drach. xxv, aceti heminam unam. Argenti fpumam et oleum usque ad confiftentiam incoquito, deinde fquamam laeviffimam factam adjicito, affidue movens, ac quum bene habet, chalcitidem ex aceto tritam paulatim medicamento aliquatenus refrigerato immittito, deinde ponens fupra ignem rurfus incoquito, usque dum non coinquinet, quum in pilam demiffum rurfus contuderis ac fubegeris, excipito et ad fupradicta vitia utitor. *Ifis vocatum emplaftrum gilvum, ad fluentia, diuturna, maligna*

καὶ χρόνια καὶ κακοήθη καὶ δυσαλθῆ καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ἀκρωτηρίων. σκευάζειν δὲ αὐτὸ δεῖ ἁπαλώτερον, συστρέφεται γὰρ κείμενον καὶ ξηρότερον γίνεται. ἔχει δὲ οὕτως. [762] ℞ λιθαργύρου < ρ΄. μίλτου Σινωπίδος < η΄. διφρυγοῦς κηροῦ, χαλκίτιδος κεκαυμένης ἀνὰ οὐγγίαν α΄. ἐν ἄλλῳ ἀνὰ < δ΄. χαλκίτεως ὠμῆς < β΄. ἐλαίου κο. β΄. ἕψε λιθάργυρον, ἔλαιον, ἕως ἂν ξέσῃ ἐκ δευτέρου καὶ τρίτου. τούτου δὲ γενομένου κατάῤῥαινε ὕδατι ὀλίγον τοῖς δακτύλοις, εἶτα ἐπίπασσε τὸ διφρυγὲς καὶ τὴν χαλκῖτιν ὀπτὴν λείαν ὑπὸ χεῖρα τῷ ὕδατι καταῤῥαίνων ἕως ἂν μηκέτι ψοφῇ ἑψόμενον τὸ φάρμακον. ὅταν δὲ συστῇ, ἐπίβαλλε κηρόν. ἔστω δέ σοι τὰ μετ' ὀλίγου ἐλαίου λειανθέντα κείμενα, χαλκῖτις ὠμὴ καὶ σινωπίς. καὶ ὅταν εὖ ἔχῃ τὸ φάρμακον, ἐπίβαλλε ταῦτα καὶ κίνει συνεχῶς, καὶ ὅταν καλῶς ἔχῃ, εἰς θυείαν ἐξεράσας καὶ ἀνακόψας καὶ μαλάξας, ἀνελόμενος χρῶ. ἄλλη Σκριβωνίου Λάργου φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ℞ κηροῦ < ρ΄. ἄλλ. ν΄. λιθαργύρου < ν΄. ἐλαίου μυρσίνου κο. α΄. μίσυος κεκαυμένου, χαλκίτεως κεκαυμένης, στυπτηρίας σχιστῆς κεκαυμένης,

valet ac vix curabilia, maxime in partibus extremis. Conficiendum est mollius ac tenerius, densatur enim repositum et siccius evadit. Ita habet. ℞ Argenti spumae drach. c, minii Sinopici ℨ viij, diphrygis, cerae, chalcitidis ustae, singulorum unciam unam, in alio exemplari, singulorum ℨ iv, chalcitidis crudae drachmas duas, olei heminas ij. Argenti spuma et oleum coquuntur dum iterum ac tertio effervetur, hoc facto, aquae modicum digitis instillatur, mox diphryges, chalcitis tosta laevis facta inspergitur, sub manu aquam instillando, donec non amplius medicamentum inter coquendum strepat; ubi constiterit, ceram indito. Adsint autem chalcitis cruda et minium ex oleo modico contrita, quum bene habet medicamentum, haec immittito continue movens, quum recte se habet, in pilam conjicito ac rursus tundito subigitoque, excipiens utitor. *Aliud Scribonii Largi medicamentum accommodatum.* ℞ Cerae drach. centum, aliter l, argenti spumae drach. l, olei myrtei heminam j, misyos usti, chalcitidis ustae, aluminis scis-

ψιμυθίου, ῥητίνης τερμινθίνης ἀνὰ < ιβ'. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλη· καταστέλλει καὶ τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς σταφυλώματα, ποιεῖ πρὸς τὰ δυσαλθῆ. ♃ μίλτου Σινωπίδος < ιε'. λιθαργύρου < ρ'. κηροῦ < μ'. πιτυΐνης < κ'. χαλκίτεως < λ', ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ < α'. λιβάνου < α'. ἐλαίου κο. α'. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλη, ὡς Ἀφροδᾶς. ποιεῖ καὶ πρὸς κονδυλώματα καὶ ῥαγάδας δυσαλθεῖς. ♃ λιθαργύρου < μη'. τερμινθίνης < κη'. μίσυος ὀπτοῦ, χαλκίτιδος ὀπτῆς ἀνὰ < η'. μίλτου Σινωπίδος, χαλκάνθου ἀνὰ < δ'. ἐλαίου παλαιοῦ κο. α'. ὕδατος κο. α'. κηροῦ < μ'. κικίνου λίτραν α'. ἄλλοι κυάθου S''. τὰ ξηρὰ μετὰ τοῦ ὕδατος λεαίνεται. καὶ περὶ μὲν τούτων ἐπὶ τοσοῦτον.

[Περὶ τοῦ δευτέρου γένους τῶν δυσθεραπεύτων ἑλκῶν περὶ ὧν ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψε κατὰ λέξιν οὕτως.] Πρὸς δὲ τὰ ῥευματικὰ τῶν ἑλκῶν καὶ δυσαλθῆ χρηστέον ταῖς ὑπογεγραμμέναις σκευασίαις. ἡ διὰ χαμαιλέοντος, ᾗ ἐχρήσατο Φιλόξενος πρὸς τὰ ῥευματικὰ τῶν ἑλκῶν καὶ δυσαλθῆ. ♃ λι-

filis usti, cerussae, resinae terebinthinae, singulorum drachmas xij, componitur eodem modo. *Aliud. Compescit in oculis staphylomata, valet ad ulcera curatu difficilia.* ♃ Minii Sinopici ʒ xv, argenti spumae drach. centum, cerae drach. xl, pityinae drach. xx, chalcitidis drach. xxx, salis ammoniaci drach. unam, thuris drach. j, olei heminam unam. Praeparato, quo dixi modo. *Aliud, ut Aphrodas. Facit item ad condylomata et rhagades contumaces.* ♃ Argenti spumae ʒ xlviij, terebinthinae ʒ xxviij, misyos tosti, chalcitidis tostae, singulorum ʒ viij, minii Sinopici, chalcanthi, singulorum ʒ iv, olei veteris heminam j, aquae heminam j, cerae drach. xl, ricini lib. j, alii cyathi dimidium, sicca ex aqua laevigantur. Atque de his hactenus.

[*De secundo vix sanabilium ulcerum genere, de quibus Asclepiades hoc modo scripsit ad verbum.*] *Ad fluentia ulcera et curatu difficilia confecturis infra scriptis utemur. Medicamentum ex chamaeleonte, quo usus est Philoxenus ad fluentia et aegre curabilia ul-*

θαργύρου λίτραν α. ἐλαίου παλαιοῦ λίτρας β. χαμαιλέοντος ῥίζης οὐγγίας δ. ἀριστολοχίας οὐγγίας δ. χαλβάνης οὐγγίας β. κηκίδος οὐγγίας β. λιβάνου γο β. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλη, ἡ τοῦ Θηβαίου λεγομένη. ℞ λιθαργύρου λίτραν α. ἐλαίου παλαιοῦ ξε. α. χαλκάνθου < κδ. χαμαιλέοντος < ιβ. ἀριστολοχίας < ιβ. χαλβάνης < η. λιβάνου < η. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλη διὰ τῶν καλάμων πρὸς τὰ ῥευματικὰ καὶ χειρώνεια ἕλκη, ποιεῖ καὶ πρὸς παντὸς ἑρπετοῦ πληγήν. ℞ λιθαργύρου λίτραν μίαν, ἐλαίου παλαιοῦ λιτρας β. χαμαιλέοντος μέλανος τῆς ῥίζης, ἀριστολοχίας, κηκίδων ὀμφακίνων, ἑκάστου ἀνὰ < δ. χαλβάνης, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, λιβανωτοῦ, ἑκάστου ἀνὰ οὐγγίας β. σκεύαζε κινῶν ῥίζαις καλάμων χλωρῶν. Κάστου γαγγραινικὴ λεγομένη, φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ℞ λιθαργύρου < ρκ. ἐλαίου ξε. β. ἥμισυ, χαμαιλέοντος μέλανος ῥίζης < ιστ. ὄξους ξέστας β. ἥμισυ, ἰοῦ < η. πίτυος φλοιοῦ < η. σμύρνης < δ. σκεύαζε κατὰ τρόπον. μέλαινα ἡ διὰ τοῦ πυρίτου

cera. ℞ Argenti fpumae libram unam, olei veteris libras duas, chamaeleontis radicis ℥ iv, ariftolochiae trientem, galbani ℥ ij, gallae ℥ ij, thuris ℥ ij, conficito, ficut prius. *Aliud quod Thebano adfcribitur.* ℞ Argenti fpumae libram j, olei veteris fextarium j, chalcanthi ℥ xxiv, chamaeleontis ℥ xij, ariftolochiae ℥ xij, galbani ℥ viij, thuris ℥ viij, componito fimiliter. *Aliud ex arundinibus, ad fluentia et chironia ulcera, item ad cujuslibet ferpentis ictum.* ℞ Argenti fpumae lib. j, olei veteris lib. ij, chamaeleontis nigri radicis, ariftolochiae, gallarum immaturarum, fingulorum ℥ iv, galbani, guttae ammoniaci, thuris, fingulorum ℥ ij, praepara movens radicibus arundinum viridium. *Aliud Cafti nominatum gangraenicum, medicamentum accommodatum.* ℞ Argenti fpumae ℥ c, viginti, olei fextarios duos et dimidium, chamaeleontis nigri radicis ℥ xvj, aceti fextarios duos et dimidium, aeruginis drach. octo, piceae corticis drach. viij, myrrhae drach. iv, praeparato ficut priora. *Nigrum ex pyrite lapide vocatum, quod ad*

λεγομένη Δαμονικοῦ. ποιεῖ πρὸς τὰ ῥευματικὰ καὶ δυσαλθῆ καὶ φαγεδαινικά. ποιεῖ καὶ πρὸς σύριγγας ἐντιθεμένη καὶ μαλάττει πᾶσαν σκληρίαν. ♃ λιθαργύρου, ἀσφάλτου ἀνὰ < ρ΄. ἢ ν΄. πίσσης, κηροῦ ἀνὰ < η΄. πυρίτου, τερμινθίνης ἀνὰ < κε΄. προπόλεως, σχιστῆς ἀνὰ < ιε΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ιβ΄. χαλβάνης, ἀλόης ἀνὰ < η΄. ἰοῦ, μάννης ἀνὰ < ε΄. ἐλαίου παλαιοῦ ξε. β΄. [763] ἕψε λιθάργυρον μετ᾽ ἐλαίου ἕως συστραφῇ, εἶτα ἐπίβαλλε ἄσφαλτον, πίσσαν, κηρὸν, ῥητίνην, πρόπολιν, καὶ ὅταν τακῇ, ἐάσας ψυγῆναι ἐπίβαλλε ἰὸν καὶ τὸν λίθον, ἔπειτα τὸ ἀμμωνιακὸν, εἶτα ἄρας καὶ ἐπ᾽ ὀλίγον ψύξας ἐπίβαλλε σχιστὴν, χαλβάνην, μάννην καὶ ὀλίγον ἑψήσας κατέρασον εἰς ψυχρὸν ὕδωρ καὶ ἐάσας ἡμέραν καὶ νύκτα μαλάξας χρῶ. ποιεῖ πρὸς τὰ δυσαλθῆ. ἄλλη. ♃ πίσσης, κηροῦ, πυρίτου ἀνὰ < ιβ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ι΄. ἀσφάλτου < ν΄. λιθαργύρου < μ΄. προπόλεως < η΄. σχιστῆς < ε΄. ἰοῦ < β΄. ἐλαίου ξε. α΄. ἄλλη μέλαινα ἡ διὰ τῶν ἰτεῶν πρὸς τὰς αὐτὰς διαθέσεις. ♃ μίσυος

Damonicum refertur. Valet ad fluentia, difficilia curatu et phagedaenica ulcera. Facit item ad fistulas impositum, emollitque omnem duritiem. ♃ Argenti spumae, bituminis, singulorum ℨ c, aliter l, picis, cerae, singulorum ℨ viij, pyritis, terebinthinae, utriusque ℨ xxv, propolis, aluminis scissilis, singulorum ℨ xv, ammoniaci thymiamatis ℨ xij, galbani, aloës, utriusque ℨ viij, aeruginis, mannae, utriusque ℨ v, olei veteris sext. ij. Argenti spuma cum oleo incoquitur, donec coierint, mox bitumen, pix, cera, resina, propolis injicitur, quibus liquefactis refrigeratisque aerugo et lapis pyrites immittitur, deinde ammoniacum, quum cacabus ab igne sublatus modice refrixerit, alumen, galbanum mannaque inditur et mediocriter cocta in frigidam demittuntur, ad diem noctemque sinuntur. Subactis utitor. *Aliud. Facit ad curatu difficilia.* ♃ Picis, cerae, pyritae, singulorum ℨ xij, guttae ammoniaci ℨ x, bituminis ℨ l, argenti spumae ℨ xl, propolis ℨ viij, scissilis ℨ v, aeruginis ℨ ij, olei sextarium j. *Aliud nigrum ex salicibus ad idem.*

ξενικοῦ, στυπτηρίας στρογγύλης, χαλκίτεως, μελαντηρίας, ἰοῦ ξυστοῦ, στυπτηρίας σχιστῆς, κηκίδων ὀμφακίνων, ψιμυθίου, ἑκάστου ἡμίλιτρον, κηροῦ, ῥητίνης ξηρᾶς, πίττης Βρυτίας, ἀσφάλτου ἀνὰ λίτρας β΄. ὄξους δριμέος, ξέστου τὸ ἥμισυ, ἐλαίου ὀμφακίνου λίτρας β΄. ἰτέας ἀκρεμόνων ἁπαλῶν τῶν φύλλων λίτρας β΄. τὰ φύλλα τῆς ἰτέας εἰς ὄξος βαλὼν καὶ θεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ ἕψε, κινῶν συνεχῶς ἕως τὸ (373) τρίτον τῷ ὑγρῷ ὑπολειφθῇ. τὰ δὲ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ καὶ εἰς θυείαν βαλὼν ἐπίβαλλε τούτοις ἐκθλίψας τὸ ὑγρὸν καὶ τρῖβε φιλοπόνως, ὥσπερ τὰς κεφαλικὰς δυνάμεις. τὰ δὲ τηκτὰ ἕψε μέχρις ἀμολύντου, εἶτ᾽ ἐάσας ψυγῆναι καὶ ἀναξύσας ἐπίβαλλε τοῖς λεανθεῖσι καὶ εἰς θυείαν ἐξεράσας ἀνελόμενος χρῶ. ἡ Ἴνδη Θαρσέου χειρουργοῦ πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ℞ κηροῦ, ῥητίνης φρυκτῆς, πίσσης ξηρᾶς, ἀσφάλτου ὑγρᾶς, Ζακυνθίας, ἑκάστου λίτρας β΄. ψιμυθίου, ἰοῦ, χαλκίτιδος, μίσυος ξενικοῦ, μελαντηρίας, στυπτηρίας καὶ σχιστῆς καὶ στρογγύλης, κηκίδων ὀμφακίδων, σιδίων, ῥοῦ, λιβάνου ἑκάστου ἀνὰ ἡμίλιτρον, ὄξους ὅσον

℞ Misyos peregrini, aluminis rotundi, chalcitidis, cretae sutoriae, aeruginis rasae, aluminis scissilis, gallarum immaturarum, cerussae, singulorum selibram, cerae, resinae siccae, picis Brutiae, bituminis, singulorum lib. ij, aceti acris sextarii dimidium, olei omphacini lib. ij, salicis surculorum tenerorum foliorum lib. ij. Folia salicis in acetum mittito ignique suprapofita coquito movens sine requie, dum tertia liquoris pars relicta fuerit, sicca vero tundito et cribro tenuissimo secernito, deinde in mortarium conjecta his humorem expressum adjicito teritoque diligenter, tanquam cephalica medicamenta. Quae autem liquesieri possunt, usque dum non coinquinent, coquito, posteaquam refrigerata raseris, laevigatis immisceto ac in pilam conjecta excipiens utitor. *Indum Tharsei chirurgi ad eadem.* ℞ Cerae, resinae frictae, picis aridae, bituminis liquidi, Zacynthii, singulorum lib. ij, cerussae, aeruginis, chalcitidis, misyos peregrini, melanteriae, aluminis et scissilis et rotundi, gallae omphacitidis, malicorii, rhu, thuris, singulorum selibram,

ἐξαρκεῖ. τὰ τηκτὰ ἕψε μέχρις ἀμολύντου, τὰ δὲ ξηρὰ κόψας καὶ σήσας λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ, ὄξει φυράσας ἀναλάμβανε τοῖς τηκτοῖς. ἄλλη Κυζικηνή. ποιεῖ πρὸς τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις καὶ τὰς τῶν νεύρων διακοπάς. ♃ λιβανωτοῦ, ὡς καλλίστου, κηροῦ, σμύρνης, ἀριστολοχίας, χαλκίτιδος, Ἰλλυρικῆς, χαλβάνης ἀνὰ < δ΄. τερμινθίνης, λιθαργύρου ἀνὰ < η΄. ἐλαίου κοτύλην α΄. ἅπαντα βαλὼν εἰς ἄγγος χαλκοῦν ἕψε ἐπὶ τέφρας μαλακῆς, κινῶν ἕως ἂν ἀποσταζόμενον εἰς ὕδωρ ψυχρὸν πάχος ἔχῃ μέλιτος. μετὰ δὲ ταῦτα αἶρε κινῶν, τοῦτο ἐγχρίσας εἰς δερμάτιον ἐπιτίθει καὶ λῦε χειμῶνος μὲν μετὰ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν, θέρους δὲ μετὰ τὴν πέμπτην. ἄλλη ἐκ τῶν Φιλοξένου. ♃ λιβάνου, σμύρνης, κρόκου, Ἰλλυρικῆς, βδελλίου, λεπίδος χαλκοῦ, χαλκάνθους, χαλκίτεως, στυπτηρίας στρογγύλης καὶ σχιστῆς, μίσυος ξενικοῦ, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, προπόλεως, ἰξοῦ δρυίνου, ὀποπάνακος, σιδίων μεμυκότων ἀνὰ < δ΄. ἀριστολοχίας < η΄. κηροῦ < ρ΄. ὃ μνᾶν ἐπιγράφει, στέατος ταυρείου < ρ΄. ῥητίνης τερμινθίνης < οε΄. ὃ τριατέτταρα ἐπιγράφει. τὴν ῥητίνην βαλὼν εἰς λοπάδα

aceti quantum fufficit. Quae liquantur eo fpiffitudinis, ut non inquinent, coquito, ficca tundito, tenuiffimo cribro cernito, aceto perfundito et liquabilibus excipito. *Aliud Cyzicenum. Facit ad diuturnos affectus et nervos praecifos.* ♃ Thuris quam optimi, cerae, myrrhae, ariftolochiae, chalcitidis, Illyricae, galbani, fingulorum ʒ iv, terebinthinae, argenti fpumae, fingulorum ʒ viij, olei heminam j. Omnia in vas aereum conjicito, fuper cinerem molliusculum coquito movens, donec in frigidam defcendens mellis habeat fpiffitudinem, deinde tollito movens. Hoc in pelliculam illitum imponito et folvito hieme poft feptimum diem, aeftate a quinto. *Aliud ex collectaneis Philoxeni.* ♃ Thuris, myrrhae, croci, illyricae, bdellii, fquamae aeris, chalcanthi, chalcitidis, aluminis rotundi et fiffi, mifyos peregrini, guttae ammoniaci, propolis, vifci quercini, opopanacis, malicorii inclufi, fingulorum ʒ iv, ariftolochiae ʒ viij, cerae ʒ c, quod minam infcribit, fevi taurini ʒ c, refinae terebinthinae ʒ lxxv, quod Graece triatettara nuncupat.

ὀστρακίνην καινὴν, ἕψε ἕως ἂν ἄνοσμος γένηται. εἶτα τὸ στέαρ καὶ τὸν κηρὸν κατανίσας ἐπίβαλλε καὶ τῆκε. τὰ δὲ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ, ἔπειτα καθελὼν ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὰ τηκτὰ ποσῶς ἐάσας ψυγῆναι, τούτοις κατάπασσε τὰ ξηρὰ κινῶν ἐπιμελῶς. ἔχειν δὲ δεῖ μετ᾽ ὄξους τετριμμένα σμύρναν, λίβανον, βδέλλιον, ὀποπάνακα καὶ τούτοις ἐμβάλλεται τὰ ἐν τῇ λοπάδι καὶ τρίβεται, ὥστε ἐγκηρίδας μὴ γενέσθαι. ὅταν δὲ καλῶς ἔχῃ, ἀνελοῦ εἰς πυξίδα ξυλίνην προυποχρίσας ἰρίνῳ.

[764] [Περὶ τοῦ τρίτου γένους τῶν δυσθεραπεύτων ἑλκῶν, περὶ ὧν κατὰ λέξιν ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψε ταῦτα.] Ἐπὶ δὲ τῶν μηδ᾽ ὅλως συνερχομένων ἑλκῶν ἢ συνερχομένων μὲν, ἀναλυομένων δὲ πάλιν, ἤτοι τῆς σαρκὸς διαφθειρομένης ἢ καὶ τῶν ὑποκειμένων ὀστέων ἐφθορότων χρηστέον ταῖς ὑποκειμέναις σκευασίαις. πρὸς τὰ χειρώνεια καὶ δυσαλθῆ φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ℞ λεπίδος χαλκοῦ, ἰοῦ ξυστοῦ ἀνὰ γο α΄. κηροῦ ἡμίλιτρον, ῥητίνης λάρικος γο α΄, ἥμισυ.

Refina in ollam fictilem novam conjecta coquatur, donec odorem amittat, deinde fevum et cera purgata adjiciantur liquenturque, ficca tundantur et tenuiffimo cribro incernantur. Deinde ab igne depofita, quae liquefacta funt, aliquandiu refrigerari permittantur, quibus ficca infpergito, curiofe movens, myrrham vero, thus, bdellium, opopanacem, ex aceto trita ea habere oportet, quibus ea, quae in olla funt, immittenda terendaque, ne in grumos cerae modo coëant. Quum bene habuerit medicamentum, pyxide lignea irino prius illita reponito.

[De tertio genere ulcerum, quae vix ad fanitatem perveniunt, Afclepiades haec ad verbum fcripfit.] Ad ulcera, quae nequaquam coeunt, aut fi coeant, rurfus folvuntur vel carne corrupta vel etiam offibus fubjectis labefactatis, hujusmodi confecturis utendum eft. Ad chironia et quae difficilem curationem habent medicamentum confectum. ℞ Squamae aeris, aeruginis rafae, fingulorum unciam j, cerae felibram, refinae laricis ℥ j ß. Quae liquan-

τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν καὶ ἀνελόμενος χρῶ, μαλάσσων ἐπιμελῶς καὶ πλατυσμάτιον ἐπιῤῥίπτων κατὰ μόνου τοῦ πεπονθότος, ὥστε περιλαμβάνειν μόνον τὸ ἕλκος. δεῖ δὲ τὰ πέριξ ἀφλεγμάντῳ φαρμάκῳ περιλαμβάνειν. ἐν δὲ τῇ θεραπείᾳ λύειν χρὴ διὰ τρίτης τὸ ἕλκος, ἔπειτα προπυριᾶν καὶ τὸ αὐτὸ πλατυσμάτιον ἀπονίπτοντα μαλάσσειν καὶ πάλιν ἐπιτιθέναι, ἕως ἂν ἄρξηται συνουλώσεως. ἄλλη ἐπιτετευγμένη. ♃ ἰοῦ, λεπίδος χαλκοῦ ἀνὰ γο β΄. διφρυγοῦς γο α΄. κηροῦ λίτραν α΄. λάρικος γο γ΄. σκεύαζε καὶ χρῶ καθὼς προείρηται. μετὰ ταῦτα περὶ τῶν ὀνομαζομένων κεφαλικῶν ὡς ἔγραψεν Ἀσκληπιάδης κατὰ λέξιν οὕτως. Δηϊλέοντος κεφαλική. πρὸς τὰ χρόνια καὶ δυσαλθῆ, ἀνάγει ὀστᾶ διεφθορότα. ♃ λεπίδος χαλκοῦ, μάννης, λιβανωτοῦ, ῥητίνης ξηρᾶς ἀνὰ ∠ ρ΄. ὄξους κο. ιβ΄. τρῖβε λεπίδα χαλκοῦ μετ᾽ ὄξους καὶ ὅταν ἐκλειωθῇ, ἐπίβαλλε λειότατον λιβανωτὸν καὶ ῥητίνην καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἐν δὲ τῇ χρήσει ἐφ᾽ ὧν βούλει ἐκτυλῶσαι, λάμβανε τοῦ φαρμάκου μέρος ἓν καὶ

tur, aridis miſceto excipitoque ac utitor curioſe ſubigens, latiusculum ceratum ſoli affectae parti injiciens, ut ulcus tantum comprehendat, ambientes vero particulas medicamento, quod phlegmonem propellit, circundare oportet, tertio curationis die ulcus ſolvere, dein fomentis lenire ipſumque ceratum ablutum emollire ac rurſus imponere, donec cicatrix appareat. *Aliud accommodatum.* ♃ Aeruginis, ſquamae aeris, ſingulorum uncias ij, diphrygis unciam unam, cerae libram unam, laricis uncias iij, praeparato ac utitor, ſicut praedictum eſt. Poſt haec de medicamentis, quae nominantur cephalica, id eſt capiti accommodata, ſic ad verbum Aſclepiades tradidit. *Deileontis cephalicum ad diuturna et quae difficulter ſervantur. Oſſa corrupta educit.* ♃ Aeris ſquamae, mannae, thuris, reſinae ſiccae, ſingulorum drach. centum, aceti heminas xij. Terito ſquamam ex aceto et quum laevis facta fuerit, thus in minutiſſimum pulverem redactum adjicito et reſinam, paſtillos ſingito, quos in umbra deſiccabis. In uſu, quum callum auferre co-

κηρωτῆς σκευασθείσης διὰ ῥοδίνου τὸ ἴσον. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων ἔστω τοῦ φαρμάκου μέρος ἓν καὶ τῆς κηρωτῆς μέρη γ΄ ἢ δ΄. δεῖ γὰρ τὴν κρᾶσιν γίγνεσθαι κατάλληλον ταῖς ὑποκειμέναις διαθέσεσι. μελάγχλωρος κεφαλικὴ, ᾗ ἐχρήσατο Τρύφων ὁ ἀρχαῖος. ποιεῖ πρὸς τὰ χρόνια καὶ δυσαλθῆ, ἀνάγει ὀστᾶ διεφθορότα. ♃ λεπίδος χαλκοῦ ιβ΄. μάννης, λιβανωτοῦ, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ῥητίνης πιτυΐνης ξηρᾶς, στέατος μοσχείου θεραπευομένου, ῥητίνης τερμινθίνης ἀνὰ ∠ ιϛ΄. κηροῦ, ἐλαίου ἀνὰ μνᾶς τέταρτον, ὄξους κοτύλην α΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον. Φιλώτου κεφαλικὴ πρὸς τὰ χρόνια καὶ δυσαλθῆ, ἀνάγει ὀστᾶ διεφθορότα καὶ τύλους ὑπεκτήκει. ♃ γῆς Ἐρετριάδος ∠ ρ΄. λεπίδος χαλκοῦ ∠ ν΄. ἰχθυοκόλλης ∠ κε΄. ὄξους κοτύλας ιβ΄. τὴν ἰχθυοκόλλαν δὲ εἰς λεπτὰ χρὴ συγκόψαντα βάλλειν εἰς ἄγγος ὑελοῦν καὶ ταύτῃ ὄξος ἐπιβάλλοντα ἐᾷν βρέχεσθαι καὶ διαλυθεῖσαν ἐπιβάλλειν σκευασθέντι τῷ φαρμάκῳ καὶ μίξαντας ἀναπλάττειν τροχίσκους, ἡ χρῆσις δεδήλωται. Διονυσίου Σαμίου. ♃ γῆς Ἐρετριάδος

naris, medicamenti partem unam, cerati ex rofaceo confecti aequalem fumito. In aliis vero fit medicamenti portio una, cerati partes tres vel quatuor, nam temperamentum fubjectis affectibus convenire oportet. *Cephalicum melanchloron, id eft ex nigro viride, quo ufus eft Tryphon Archaeus. Facit ad diuturna et vix fanabilia. Offa corrupta reducit.* ♃ Aeris fquamae drach. xij, mannae, thuris, guttae ammoniaci, refinae pityinae ficcae, fevi vitulini curati, refinae terebinthinae, fingulorum drach. xvj, cerae, olei, utriusque quartam minae partem, aceti heminam unam, conficito ad modum praedictum. *Philotae cephalicum, ad diutina difficiliaque fanatu. Offa corrupta reducit et callos confumit.* ♃ Terrae Eretriadis drach. centum, aeris fquamae drach. quinquaginta, ichthyocollae drach. xxv, aceti heminas xij. Ichthyocollam minutim contufam in vas vitreum conjicere oportet, acetum affundere, ut irrigetur, diffolutam medicamento praeparato immittere, ubi mifcuerimus, paftillos efformare, ufus indicatus eft. *Dionyfii Samii.* ♃

μνᾶν α΄. λεπίδος χαλκοῦ ἡμίμνουν, ἰχθυοκόλλης μνᾶς τέταρτον, λιβάνου μνᾶς ὄγδοον, ἰοῦ ξυστοῦ μνᾶς ὄγδοον. σμύρνης μνᾶς ἑκκαιδέκατον, ὄξους χόας β΄. συντίθει ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν, ἐν ἡλίῳ τρίβων πάντα ὁμοῦ σὺν τῷ ὄξει. τὴν δ᾽ ἰχθυοκόλλαν λεπτὰ ποιήσας βρέχε σὺν ὀλίγῳ ὄξει ἐν ὑελίνῳ ἀγγείῳ, εἶτα μίξας τοῖς ἐν τῇ θυείᾳ ἀνάπλαττε τροχίσκους ἀνὰ ὁλκὰς ἄγοντας τέσσαρας, οὓς δὲ ὀκτὼ καὶ ξήραινε. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως τοῦ φαρμάκου μέρος ἓν πρὸς τρία κηρωτῆς σκευασθείσης διὰ ῥοδίνου, ἐπὶ δὲ τῶν σπληνίων ἐπιῤῥίπτει ἔρια οἰσυπηρὰ βεβρεγμένα ὄξει, ἐπὶ συρίγγων πρὸς μέρος ἓν φαρμάκου, κηρωτῆς ῥοδίνης μέρη β΄. ποιῶν κολλύρια ἐντίθει. Ἡ διὰ τῶν βοτανῶν, ὡς Λεύκιος ὁ Καθηγητής. ♃ ἀναγαλλίδος τῆς τὸ κυάνεον ἄνθος ἐχούσης < νστ΄. μήκωνος ἀγρίας < νστ΄, ὑοσκυάμου χλωροῦ τῶν φύλλων καὶ πράσων χλωρῶν ἀνὰ < νστ΄. [765] λεπίδος χαλκοῦ < κέ. μάννης < κ΄. ῥητίνης πιτυΐνης ξηρᾶς < ιστ΄. ἀλόης < στ΄. στυπτηρίας σχιστῆς < δ΄. καὶ στρογγύλης < δ΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ < δ΄. κηροῦ μνᾶν α΄. ἐλαίου παλαιοῦ

Terrae Erteriadis minam unam, aeris fquamae minae dimidium, ichthyocollae quartam partem, thuris octavam, aeruginis rafae octavam, myrrhae decimamfextam, aceti congios duos. Componito fub aeftu caniculae, in fole omnia cum aceto fimul terens, ichthyocollam vero tenuem faciens aceto modico in vafe vitreo imbuito, deinde quum mifcueris iis, quae funt in mortario, paftillos fingito quatuor fingulos drachmarum, quosdam octo, et deficcato. Ubi utendum erit, medicamenti partem j, cum tribus cerati ex rofaceo confecti fumito, fpleniis lanam fuccidam aceto madentem fuperdato, fiftulis medicamenti partem j, cerati rofacei ij, collyria faciens imponito. *Emplaftrum dia botanon. i. ex herbis, ut Lucius praeceptor conficiebat.* ♃ Anagallidis flore coeruleo ʒ lvj, papaveris agreftis ʒ lvj, hyofcyami viridis foliorum et porrorum viridium fingulorum ʒ lvj, fquamae aeris ʒ xxv, mannae ʒ xx, refinae pityinae ficcae ʒ xvj, aloës ʒ vj, aluminis fciffilis drach. iv, rotundi ʒ iv, falis ammoniaci ʒ iv, cerae minam j, olei veteris heminas ij,

κο. β΄. ὄξους τὸ ἱκανόν. τὰς βοτάνας κόψας ἐπιμελῶς καὶ ὄξει διαλύσας ἔκθλιβε τὸ ὑγρὸν πρὸς τὴν τοῦ φαρμάκου σκευασίαν. ἡ ἶσις κεφαλικὴ πρὸς τὰ χειρώνεια καὶ δυσαλθῆ. ἔστι δὲ καὶ ἔναιμος ἀγαθή. ℞ κηροῦ ∠ ρ΄. ῥητίνης κολοφωνιακῆς ∠ σ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, λεπίδος χαλκοῦ, λιβανωτοῦ κεκαυμένου, ἀριστολοχίας λεπτῆς, ἰοῦ, ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ἀνὰ ∠ η΄. χαλ(374)βάνης, μάννης, σμύρνης, ἀλόης ἀνὰ ∠ ιβ΄. στυπτηρίας στρογγύλης ∠ στ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κο. α΄. ὄξους τὸ ἱκανόν. σκεύαζε καὶ χρῶ ποτὲ μὲν ἀκράτῳ τῷ φαρμάκῳ ποτὲ δὲ ἀνιεμένῳ.

Κεφ. ιδ΄. [Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἥρα γεγραμμένων χρησίμων ἐμπλάστρων εἰς τὰ δυσθεράπευτα τῶν ἑλκῶν.] Ἄλλας μέν τινας ἐμπλάστρους ἔγραψε πολυχρήστους, ἃς καὶ πρὸς τὰ δυσκατούλωτα καὶ κακοήθη φησὶν ἁρμόττειν. ἐξαιρέτως δὲ πρὸς ταῦτα μόνα διαφερούσης, ἐμνημόνευσε μιᾶς ὧδί πως γράψας αὐτοῖς ὀνόμασι περὶ αὐτῆς. ἡ Ὑγιεινοῦ αὐτοῦ πρὸς πολλὰ εὔχρους, ποιοῦσα ἐπὶ τῶν δυσεπουλώτων καὶ ἐπὶ παρωνυχιῶν, ταύτης καλλίων ἔμπλαστρος οὐκ ἔστι. ℞ λι-

aceti quantum fatis eft. Herbis diligenter contufis acetoque folutis, humorem ad medicamenti confecturam exprimito, *Ifis cephalica, ad chironia et curatu difficilia, eft item cruentis idoneum.* ℞ Cerae ʒ c, refinae colophoniacae ʒ cc, guttae ammoniaci, fquamae aeris, thuris ufti, ariftolochiae tenuis, aeruginis, falis ammoniaci, fingulorum drach. octo, galbani, mannae, myrrhae, aloës fingulorum drach xij, aluminis rotundi ʒ vj, olei veteris heminam unam, aceti quantum fufficit. Praeparato ac utitor interdum mero, interdum diluto medicamento.

Cap. XIV. [*De fcriptis ab Hera utilibus emplaftris ad vix fanabilia ulcera.*] Alia fane quaedam emplaftra ufus multiplicis tradidit, quae ulceribus quoque aegre cicatricem ducentibus et malignis effe accommodata affirmat. Unius vero proprie ad ea fola conducentis meminit, fic fere de ipfo fcribens ad verbum. *Emplaftrum ipfius Hygiini ad multa utile, boni coloris. Facit bene ulceribus, quae ad cicatricem aegre perveniunt, item ad paronychia, qu*

θαργύρου χρυσίτιδος μνᾶν α'. κηροῦ μνᾶν α'. χαμαιλέοντος μέλανος ῥίζης < λστ'. ἰοῦ ξυστοῦ < ιη'. χρυσοκόλλης < μ'. ἐλαίου κο. γ'. λιθάργυρον, ἔλαιον ἕψε μαλακῷ πυρὶ, ἕως ἄρξηται ἀναζεῖν, εἶτα ἔμπασσε τὸν ἰὸν, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ κίνει πάλιν ἕψων, ἕως τὸ χρῶμα τὸ ἴδιον ἀπολάβῃ, εἶτα κηρὸν, ὅταν δὲ καλῶς ἔχῃ, χρυσοκόλλαν καὶ χαμαιλέοντα, κατεράσας δὲ εἰς θυείαν ὄξος ἐπίῤῥαινε. πρὸς μὲν τὰ προγεγραμμένα ποιεῖ καὶ τῆς χρυσοκόλλης παραπλεκομένης. χωρὶς μέντοι ταύτης παρηγορικωτάτη ἐστὶ καὶ ἄκρως ποιοῦσα πρὸς τὰ τῶν νεύρων νύγματα καὶ ὅπου τι ἀναπλεῦσαι δεῖ ἀπὸ μυῶν ἢ νεύρων. καλῶς ἐποίησεν ὁ Ἡρας, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ περὶ τῆς ἐμπλάστρου λόγου, προσγράψας ὅτι μετὰ τῆς χρυσοκόλλης οὐκ ἔστι παρηγορικὴ, στυπτικὸν γὰρ ἔχει τι φάρμακον τοῦτο, χαλαστικῶν δὲ δεῖται τὰ παρηγορούμενα δι' ὀδύνην δηλονότι. παρηγορεῖσθαι γὰρ ἐν τούτῳ μόνον τὸ σύμπτωμα χρῄζει καὶ πολλάκις γε τὰ παρηγοροῦντα τὴν ὀδυνώδη διάθεσιν αὐτὴν βλάπτει. ἀλλὰ πρὸς τὸ

nullum extat praeſtantius. ℞ Argenti ſpumae chryſitidis minam j, cerae minam j, chamaeleontis nigri radicis drach. xxxvj, aeruginis raſae ℥ xviij, chryſocollae ℥ xl, olei heminas iij. Argenti ſpumam cum oleo leni igne coquito, donec infervefcere incipiat, deinde quum ab igne depoſueris, aeruginem inſpergito, iterum coquens moveto quousque colorem proprium receperit, mox ceram indito, quum bene medicamentum habet, chryſocollam et chamaeleontem, in mortarium demiſſis acetum inſtillato. Valet ad eadem chryſocolla etiam contenta, quanquam et ſine hac longe mitigantiſſimum eſt, ſummeque juvat nervorum punctus, item quum a nervis vel muſculis eluere quid oportet. Ac recte fecit Heras ad finem ſermonis de emplaſtro ſcribens chryſocolla addita non eſſe mitigatorium ſeu leniens, quippe aſtringens aliquid medicamentum hoc continet, at quae ob dolorem videlicet mitigantur relaxantibus indigent. Nam in hoc ſolum accidens mitigari poſtulat et ſubinde mitigantia dolorificum ipſum affectum offendunt. Verum vehementiori

κατεπεῖγον ἱστάμενοι τὴν ὀδύνην πρῶτον πραΰνομεν, εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὰ τὴν διάθεσιν ἰᾶσθαι δυνάμενα παραγινόμεθα. χρυσοκόλλα μὲν οὖν, ὡς καὶ πρόσθεν εἴρηται, τῶν θαυμαστῶς ἐστι τοιούτων φαρμάκων πρὸς τὰ δυσίατα τῶν ἑλκῶν, ὥσπερ καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν σφοδρῶς ξηραινόντων, ἅμα τῷ στυπτικόν τι ἔχειν, παρηγορικὸν δ' οὐδέν ἐστι τῶν τοιούτων φαρμάκων. ἐπεὶ δὲ καὶ μνᾶς ἐμνημόνευσε καὶ κοτύλης, λιθαργύρου μὲν μνᾶν α'. κελεύσας ἐμβαλεῖν, ἐλαίου δὲ κοτύλην, εἴρηται γάρ μοι καὶ διὰ τῶν ἔμπροσθεν ὑπομνημάτων ἐνίους μὲν εἴκοσιν οὐγγιῶν, ἐνίους δὲ ἑκκαίδεκα νομίζειν τὴν μνᾶν, ὥσπερ γε καὶ κοτύλην ἐνίους μὲν γο θ'. τινὰς δὲ ιβ'. διορίσαι χρὴ καὶ περὶ τούτων. ὁ διορισμὸς δὲ ἐκ τῆς ἐπαγγελίας τοῦ φαρμάκου καὶ τῆς ποσότητος τῶν μεταλλικῶν γίγνεται. διὰ μὲν γὰρ τὴν ἐπαγγελίαν ἑψήσεως ἱκανῶς δεῖται, διὰ τοῦτο δὲ καὶ πλέονος ἐλαίου, διὰ δὲ τὴν τῶν μεταλλικῶν μίξιν οὐκ ὀλίγων ὄντων ὑγρότητος ἐλαιώδους δεῖ τῷ φαρμάκῳ. [766] μὴ λαμβάνοντος οὖν αὐτοῦ μήτε στέαρ μήτε μυελὸν μήτε ῥητίνην ὑγρὰν εὔδηλον αὐ-

malo fuccurrentes, dolorem primo lenimus, deinde fic ad ea, quae morbum curare poffunt, accedimus. Itaque chryfocolla, ficut et prius dictum eft, medicamentum ex iis, quae ad ulcera vix curabilia mirifice faciunt, quemadmodum pleraque alia, quae praeterquam quod vehementer ficcant etiam nonnihil aftringunt. Porro nullum hujusmodi medicamentum eft mitigatorium. Quoniam vero minae et heminae meminit, fpumae argenti minam injicere praecipiens, olei heminam, dictum namque mihi eft etiam in fuperioribus commentariis nonnullos viginti unciis, quosdam fedecim, minam aeftimare, ut heminam alios unciis novem, alios duodecim, diftinguenda quoque haec veniunt. Sumetur autem diftinctio ab iis, quae medicamentum promittit et metallicorum quantitate. Etenim propter pollicitationem coqui affatim poftulat, eoque plus olei accipere, ob metallicorum autem mixtionem, quae non pauca funt, oleofam humiditatem exigit. Quum igitur nec pingue nec medullam nec refinam liquidam capiat, oleum augere ratio eft. Itaque

ξῆσαι τὸ ἔλαιον. ἐὰν μὲν οὖν ὡς πρὸς εἴκοσι οὐγγίας τὴν μνᾶν λογιζώμεθα, βαλοῦμεν ἐλαίου πάντως τρεῖς κοτύλας, ἑκάστην οὐγγιῶν ιβ'. ἐὰν δὲ ἑκκαίδεκα, δυνατὸν μέν ἐστι καὶ τὴν τοῦ ἐλαίου κοτύλην, ὡς πρὸς ἐννέα οὐγγίας ἐμβαλεῖν. δυνατὸν δὲ καὶ ὡς πρὸς ιβ'. καὶ διὰ τὴν ἕψησιν ἐπὶ πλέον ὠφελοῦσαν γενέσθαι. τοῖς γὰρ τοιούτοις φαρμάκοις ὠφελιμώτατον τοῦτο καὶ διὰ τὰ μεταλλικὰ πλῆθος οὐκ ὀλίγον ὄντα. ἐὰν γὰρ τὰς τοῦ χαμαιλέοντος < λστ'. συναριθμήσαις ταῖς ιη'. μὲν τοῦ ἰοῦ, χρυσοκόλλης δὲ μ'. γένοιντ' ἂν ἐνενήκοντα τέσσαρες < δεόμεναι καὶ αὗται μίξεως ἐλαίου συχνοῦ, καὶ μάλισθ' ὅτι καὶ κηροῦ < ρ'. ἀξιοῖ βάλλεσθαι. πάντως γὰρ δήπου καὶ οὕτως πολλοῦ ἐλαίου δεήσεται. ταύτην μὲν οὖν τὴν ἔμπλαστρον ὁ Ἡρᾶς ἔγραψε, μαρτυρήσας αὐτῇ τὸ ἐπὶ τῶν δυσεπουλώτων ἁρμόττειν, ἄλλας δὲ πολυχρήστους κατὰ τὴν αὐτὴν βίβλον γράψας, ἐπὶ πολλοῖς ἔργοις αὐτῶν καὶ τὸ τοῖς δυσεπουλώτοις ἢ καὶ κακοήθεσιν ἢ χειρωνείοις ἀρήγειν προσέγραψε. πάντες γὰρ τήν τε Ἀριβαρζάνειον ὑπ' αὐτοῦ καλουμένην ἐπήνεσαν, ὡς τὰ κακοήθη καὶ νεμόμενα

si minam ceu viginti unciis aestimemus, olei certe tres heminas infundemus, singulas unciarum duodecim, sin autem sedecim reputaverimus, olei heminam ceu unciarum novem licet immittere. Potest etiam addi, si uncias duodecim pendat, propter coctionem diutius celebrandam, nam id talibus medicamentis est utilissimum vel metallicorum causa, quorum non mediocris copia existit. Si enim chamaeleontis drach. xxxvj, adnumeres, aeruginis quidem octodecim, chrysocollae quadraginta drachmis, fient universi nonaginta quatuor, qui et ipsi copiosi olei mixturam requirunt, maxime quum cerae drach. centum simul addi praecipiat, omnino enim vel sic multo oleo erit opus. Hoc igitur emplastrum Heras conscripsit, affirmans ulceribus aegre cicatricem contrahentibus ex usu esse. Aliis vero usus multiplicis eodem in libro scriptis, post multa ipsorum opera subdidit. *Cicatricem aegre sumentibus vel malignis quoque vel chironiis idonea.* Nam et Aribarzanion ab ipso dictum commendat adversus maligna, pascentia et difficilia

Ed. Chart. XIII. [766.] Ed. Baf. II. (374.)

καὶ δυσαλθῆ θεραπεύουσαν καὶ τὴν ἶσιν, ὡς γαγγραίνας περιγράφουσαν. καὶ τρίτην ἐπὶ ταύταις, ἧς ἤρξατο κατὰ τήνδε τὴν λέξιν. εὔχρους, ἔναιμος, ἐπουλωτικὴ, λέγων αὐτὴν καὶ τοῖς χειρωνείοις βοηθεῖν. καὶ τετάρτην, ἣν αὐτὸς ὀνομάζει πανάκειαν, καὶ πέμπτην τὴν Ἱκεσίου. περὶ μὲν οὖν τῶν πολυχρήστων ἐμπλάστρων ὁ μετὰ τοῦτο τὸ βιβλίον ἔσται μοι λόγος, ἐν ᾧ καὶ ταύτας γράψω τὰς ἐπηνημένας ὑπὸ Ἡρᾶ. ἐν τούτῳ δὲ προσγράψω τὰ πρὸς δυσθεράπευτα, χειρώνεια δὲ ὑπό τινων καλούμενα, διὰ μακρᾶς πείρας βεβασανισμένα τοῖς τε διδασκάλοις ἡμῶν καὶ ἡμῖν αὐτοῖς. ἔνια δ᾽ αὐτῶν καὶ ὑπὸ παλαιοτέρων ἀνδρῶν ἐνδόξων μεμαρτύρηται, καθάπερ γε καὶ ἡ γεγραμμένη κατὰ τὸ βιβλίον τὸ ἐπιγεγραμμένον Μαντίου φαρμακοπώλης ὁ κατ᾽ ἰατρεῖον. ἔγραψε δὲ περὶ αὐτῶν αὐτοῖς ὀνόμασιν οὕτως. Ἰώδης Μαντίου. ℞ χαλκοῦ κεκαυμένου μνᾶς δ΄. ῥητίνης πιτυΐνης ξηρᾶς ∠ η΄. κηροῦ ∠ η΄. ἰοῦ ∠ ι΄. ἐλαίου κο. α΄. γῆς κιμωλίας ∠ δ΄. λιβάνου ∠ δ΄. λεπίδος χαλκοῦ ∠ δ΄. τὰ ξηρὰ λεάνας ἔασον ἐν τῇ θυείᾳ, τὸν δὲ κηρὸν τήξας μετὰ τοῦ ἐλαίου κατέρασον

curatu, item iſim, ut gangraenas coërcentem. Deinde tertium his verbis auſpicatur. *Boni coloris, cruentis idoneum, cicatricem inducens.* Quod chironiis ſimul auxiliari dicit, inſuper quartum, cui nomen indidit, panacea, ad haec quintum, iceſiam. De emplaſtris igitur, vario uſui accommodatis ſequenti libro diſputabimus, ubi ſimul ea, quae Heras commendavit, adſcribentur. Hic autem quae vix ſanabilibus, chironia nonnulli vocant, medentur, longo uſu tum a praeceptoribus noſtris tum a nobis ipſis explorata, quorum nonnulla ab antiquioribus quoque viris praeclaris approbata ſunt, quemadmodum et illud, quod in libro, cui titulus eſt Mantiae pharmacopola, de re medica ſcriptum invenio. Verba ipſius ita ſonant. *Aeruginoſum Mantiae.* ℞ Aeris uſti minas quatuor, reſinae pityinae ſiccae drachmas octo, cerae drachmas octo, aeruginis drachmas decem, olei heminam unam, terrae cimoliae drachmas quatuor, thuris drach. iv, ſquamae aeris drach. iv. Sicca laevigata in mortario ſinito, ceram liquefaciam cum oleo tritis ſuperſundito ſinitoque

ἐπάνω τῶν τετριμμένων καὶ ἔασον συμπιεῖν βραχὺν χρόνον καὶ παράχει ὄξους κο. α΄. καὶ λεῖα ποίει ἐπὶ ἡμέρας γ΄. παραχέων ὄξους ὅσον ἂν ἐπιδέχηται, ὥστε γενέσθαι κηρωτῆς ὑγρᾶς πάχος. χρῶ δὲ αὐτῇ πρὸς πᾶν τραῦμα καὶ τὰ παλαιὰ καὶ τὰ δυσεπούλωτα ἕλκη καὶ ὅσα καρκινώδη ἐστὶ μετὰ τιλμάτων. δεῖ δὲ ἐπάνω τοῦ σπληνίου ἔριον οἰσυπηρὸν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ βρέχοντας ἐπιδεσμεύειν ἐλαφρῶς, λύοντα τοῦ μὲν θέρους δι᾽ ἡμερῶν β΄. τοῦ δὲ χειμῶνος διὰ τριῶν, καὶ κατανίπτειν τὰ ἕλκη ὕδατι χλιαρῷ. τὰ δὲ βαθέα τῶν τραυμάτων. ἐλαφρῶς διαμοτοῦν αὐτὰ τὰ στόματα. ἡ γὰρ δύναμίς ἐστιν ἔμμοτος καὶ πυοποιός. ᾧ δ᾽ ἂν καθαρὰ γένηται τὰ ἕλκη καὶ ἡ ἐσχάρα ἐκπέσῃ, κηρῷ μίσγων ἴσον ἰῷ ἀπουλοῦν. ἐκβάλλει δὲ καὶ τοὺς ἄνθρακας ἀλύπως καὶ πᾶν νεμόμενον κακόηθες ἵστησί καὶ ἐκθεραπεύει. χρῶ δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἕρπητας καὶ τοὺς σαπροὺς ὄνυχας. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς πάντα τῷ οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ δεῖ χρῆσθαι μετὰ τοῦ ἐρίου καὶ τοὺς ὀδόντας δὲ τοὺς βεβρωμένους πλήρου τῷ φαρμάκῳ. ἔμπλαστρος Γαληνοῦ. καλὴ ἡ ἡμετέρα. ♃ κηροῦ δὲ πίσσης

pauxillo tempore combibere, aceti heminam addito, per triduum terito, quantum aceti excipiatur, immittens, ut liquidi cerati fiat fpiffitudo. Utitor ad omne vulnus et ad ulcera et vix ad cicatricem venientia ūlcera et quaecunque cancrofa funt, cum panniculis filatim concerptis, fupra fplenium vero lanam fuccidam vino oleoque madentem leviter alligare oportet, biduo per aeftatem folvere, hieme tridno ac ulcera tepente aqua abluere, in profundis vulneribus ipsas oras leviter linamentis intercipere, quippe medicamentum linamento excipi aptum eft, et pus movet. Hac ratione pura fient ulcera et crufta excidet, ceram mifcendo aequalem aerugini ad cicatricem perveniet. Exterit et carbunculos citra dolorem omneque pafcens malignum fiftit perfanatque. Utitor quoque ad herpetas et ungues putridos, fimiliter autem et ad omnia vino et oleo utendum eft cum lana. Praeterea dentes erofos medicamento repleto. *Emplaftrum Galeni. Bonum noftrum.* ♃ Cerae, picis, bituminis,

καὶ ἀσφάλτου ἀνὰ λίτραν α΄. μάννης, ἰοῦ, ψιμυθίου κατὰ τὸ S″. τῶν προειρημένων, τουτέστιν ἡμίλιτρον ἑκάστου. σιδίων δὲ καὶ κηκίδος καὶ ἀκάνθης Αἰγυπτίας καὶ ἴρεως Ἰλλυρικῆς καὶ ἀριστολοχίας στρογγύλης καὶ χαλκάνθου, [767] τούτων ἑκάστου τὸ τρίτον τῆς λίτρας, τουτέστιν οὐγγίας δ΄. ἀριστολοχίας δὲ μακρᾶς καὶ χαλκοῦ κεκαυμένου τὸ ἕκτον ἑκατέρου τῆς λίτρας, τουτέστιν ἀνὰ γο β΄. τὰ μὲν οὖν ξηρὰ λέαινε σὺν ὄξει πλείοσιν ἡμέραις, ὡς καὶ πρόσθεν εἴρηται. καλῶς δὲ αὐτῶν κατειργασμένων τὰ τηκτὰ τήξας σὺν ἐλαίῳ, κο(375)τύλην κατάχεε κατ᾽ αὐτῶν ἐπιπάσσων τὴν μάνναν, καὶ ψύξας τὰ τηκτὰ καὶ ξύσας οὕτως μίγνυε τοῖς ξηροῖς, λελειωμένοις σὺν ὄξει, μή πως ἐν τῷ καταχεῖν ἐγκηρίδας ποιήσῃς, καὶ μάλισθ᾽ ὅταν τὸ περιέχον ψυχρὸν ᾖ. ἡμετέρα ἄλλη. ♃ ἀσφάλτου καὶ στυπτηρίας ὑγρᾶς, ἑκατέρου λίτραν α΄. πίσσης δὲ καὶ ῥητίνης πιτυΐνης καὶ κηροῦ διπλάσιον ἑκάστου, τουτέστιν ἀνὰ λίτρας β΄. ἀριστολοχίας δὲ στρογγύλης καὶ κηκίδος καὶ ἀκάνθης Αἰγυπτίας ἀνὰ γο η΄. τούτου δὲ σταθμοῦ τὸ S″. καθ᾽ ἕκαστον τούτων, σιδίων καὶ χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ μάννης καὶ ἀριστολοχίας μακρᾶς, τουτέστιν ἀνὰ

singulorum libram j, mannae, aeruginis, cerussae, singulorum selibram, malicorii, gallae, spinae Aegyptiae, iridis Illyricae, aristolochiae rotundae, chalcanthi, singulorum trientem, hoc est uncias quatuor, aristolochiae vero longae et aeris combusti, utriusque sextantem, hoc est uncias duas. Sicca ex aceto pluribus diebus terito, ut etiam prius ostensum est, iis probe elaboratis, quae liquari possunt, cum oleo liquatis, heminam ipsis superfundito mannam inspergens, ubi liquefacta frigefeceris et deraseris, aridis ex aceto laevigatis sic admisceto, ut ne inter fundendum grumos cerae modo facias, idque potissimum ambiente nos aëre frigido. *Aliud nostrum* ♃ Bituminis, aluminis liquidi, singulorum libram unam, picis, resinae pityinae, cerae duplum, aristolochiae rotundae, gallae, spinae Aegyptiae, singulorum uncias octo, malicorii, aeris usti, mannae, aristolochiae longae, singulorum uncias quatuor, olei ricinini aut veteris,

γο δ′. ἐλαίου κικίνου, ἢ παλαιοῦ, ἐὰν μὴ ἔχῃς τὸ κίκινον, λίτρας β′. τῆς λίτρας ἐχούσης γο ιβ′. ὥστε εἶναι τὰς πάσας γο κδ′. καὶ σκεύαζε καὶ τοῦτο τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ προτέρῳ, λειῶν τὰ μεταλλικὰ σὺν ὄξει καὶ μετὰ ταῦτα προσεμβάλλων τὰ ξηρὰ καὶ πάλιν λειῶν, εἶθ᾽ ὅταν ἔχῃ ταῦτα πηλώδη σύστασιν τὰ τηκτὰ μιγνὺς ὡς προείρηται. ἄλλη. ℞ ἀσφάλτου καὶ ῥητίνης τερμινθίνης καὶ πίσσης Βρυτίας ἀνὰ λίτραν α′. ἐλαίου ∠ κδ′. λιθαργύρου καὶ ψιμυθίου καὶ μάννης καὶ ἰοῦ καὶ λεπίδος καὶ ὀποπάνακος ἴσον ἑκάστου ταῖς εἴκοσι τέσσαρσι δραχμαῖς τοῦ ἐλαίου, λαδάνου γο δύο, ὅπερ ἐστὶ ∠ ιστ′. καὶ δύο κοτύλας ὄξους, ὁμοίως καὶ τοῦτο τὸ φάρμακον τοῖς πρὸ αὐτοῦ δύο σκευάζεται. ἄλλη. ℞ χρυσοκόλλης καὶ λεπίδος καὶ στομώματος ἀνὰ ∠ δ′. ἰοῦ δὲ καὶ χαλκάνθου, ἑκατέρου τὸ ἥμισυ, τουτέστιν ἀνὰ ∠ β′. κηροῦ ∠ κε′. τουτέστι γο γ′. καὶ δραχμὴν μίαν, ῥητίνης τερμινθίνης γο β′. τουτέστιν ∠ ιστ′. τὸν κηρὸν μετὰ τῆς τερμινθίνης τῆξον, εἶτα τοῖς ἄλλοις μιγνὺς, διττῶς σκευάζων τὸ

ſi illud non adſit, libras duas, quarum ſingulae uncias duodecim contineant, ut omnes ſimul unciae collectae ſint viginti quatuor. Praeparo hoc quoque eodem modo cum praedicto, metallica ex aceto teruntur, deinde ſicca adjiciuntur rurſusque laevigantur, poſtea cum luti ſpiſſitudinem habuerint, liquata miſcentur, ut praediximus. *Aliud.* ℞ Bituminis, reſinae terebinthinae, picis brutiae, ſingulorum libram unam, olei drachmas vigintiquatuor, argenti ſpumae, cеruſſae, mannae, aeruginis, ſquamae, opopanacis, ſingulorum pares portiones drachmis olei viginti quatuor, ladani uncias duas, quae valent drachmas ſedecim, aceti heminas duas. Hoc quoque medicamentum perinde ac ſuperiora duo conficitur. *Aliud.* ℞ Chryſocollae, ſquamae, ſtomomatis, ſingulorum drach. iv, aeruginis et chalcanthi, utriusque dimidium, hoc eſt, ſingulorum ʒ ij, cerae ʒ xxv, hoc eſt, uncias tres et drach. j, reſinae terebinthinae uncias duas, ide ſt drach. xvj. Ceram cum terebinthina liquefacito, deinde aliis admiſceto, bifariam medicamentum conficiens,

φάρμακον, ποτὲ μὲν ὡς τὰ πρόσθεν ὄξει τρίβων τὰ ξηρὰ, ποτὲ χωρὶς ὄξους ἀκριβῶς λελειωμένα μιγνὺς τοῖς τηκτοῖς. ἔστω δὲ ἡ τερμινθίνη ὑγροτέρα, καθάπερ ὡς ἐπὶ πολὺ ἡ λάριξ ὀνομαζομένη. καθόλου δὲ πᾶσι τοῖς φαρμάκοις τούτοις, ὅσα τοῖς χειρωνείοις ἁρμόττειν ὡμολόγηται τῆς λάρικος ῥητίνης μιγνὺς ἀντὶ τῆς τερμινθίνης, οὐχ ἁμαρτήσεις. ἄλλη. ℞ κηροῦ οὐγγίας γ΄. τουτέστι ∠ κδ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ λεπίδος καὶ ἰοῦ ἀνὰ ∠ β΄. ὡς εἶναι τῶν τριῶν ὁμοῦ ∠ στ΄. ὁ κηρὸς ἔστω λιπαρὸς, ὡς μαλασσόμενος μετ' ὀλίγου ῥοδίνου ἢ μυρσίνου, ἀναλαμβάνειν τὰ ξηρὰ λελειωμένα καλῶς, ὅπερ ἐπὶ πάντων τῶν πρὸς τὰ χειρώνεια συντιθεμένων φαρμάκων ἀναγκαιότατόν ἐστι. καὶ μέντοι καὶ μετὰ τὸ μῖξαι τὰ ξηρὰ τῷ κηρῷ κάλλιον ἐν ὅλμῳ κόπτειν ἐπὶ πλέον αὐτά. ἄλλη. ℞ κηροῦ γο στ΄. ἰοῦ τὸ ἕκτον, ὅπερ ἐστὶν γο α΄. χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ ῥητίνης λάρικος ἑκατέρου ∠ γ΄. ὡς εἶναι συναμφοτέροις ∠ στ΄. ὁ κηρὸς λιπαρὸς ἔστω. καὶ βληθεὶς εἰς ὕδωρ θερμὸν, ὡς μαλακώτερος γενέσθαι μαλασσέσθω διὰ τῶν χειρῶν, ἀναλαμβανομένων εἰς αὐτὴν τοῦ τε ἰοῦ καὶ

interdum, ut prius citata aceto conterens arida, interdum fine hoc curiofe laevigata liquefactis mifceto. Efto autem terebinthina liquidior, ficut plerunque larix appellata. In fumma, omnibus his medicamentis quae chironiis convenire palam eft, laricem refinam fi loco terebinthinae mifceas, non peccabis. *Aliud.* ℞ Cerae uncias iij, hoc eft drach. viginti quatuor, aeris ufti, fquamae, aeruginis, fingulorum drachmas duas, ut trium horum fimul drachmae fex exiftant. Cera efto pinguis, ut quae cum rofaceo vel myrteo modico emolliatur. Arida probe laevigata excipiantur, quemadmodum in omnibus medicamentis, quae ad chironia parantur, vehementer eft neceffarium. Quin etiam ubi ficca cerae fuerint admixta, melius eft ea diu in mortario contundere. *Aliud.* ℞ Cerae uncias fex, aeruginis partem fextam, quae eft ℥ j, aeris ufti, refinae laricis, fingulorum ʒ iij, ut ambo fimul habeant ʒ vj. Cera pinguis efto, inque aquam calentem projecta, quo mollior fiat, manibus fubigatur, aerugi-

τοῦ χαλκοῦ καὶ μετὰ ταῦτα κοπτομένων ἐν ὅλμῳ, ἐν ᾧ καὶ ἡ τῆς ῥητίνης μῖξις γενήσεται κατὰ βραχὺ παρασταζομένη. ἄλλη. ℞ καδμείας γο γ΄. τῷ ἡμίσει σταθμῷ χαλκίτεως μίξας, ὅπερ ἐστὶν γο α΄. καὶ ἡμίσεια, λειώσας καλῶς, ἐπίχει οἶνον αὐστηρὸν καὶ πάλιν λείου καὶ ποιήσας μελιτῶδες τῇ συστάσει, μῖξον τὴν κηρωτὴν ἐκ κηροῦ καὶ ῥητίνης φρυκτῆς γεγενημένην. ἔστω δ᾽ ἑκατέρου τὸ ἴσον οὐγγία α΄. ὥστε συναμφότεραι οὐγγίαι β΄. εἶναι. προσμίξεις δὲ αὐτοῖς βραχὺ μυρσίνου τηκομένης. [768] ἄλλη. ℞ ἐλαίου παλαιοῦ ἢ κικίνου κοτύλην α΄. κηροῦ καὶ πίσσης καὶ ἀσφάλτου ἀνὰ λίτραν α΄. μάννης, ἰοῦ, ψιμυθίου κατὰ τὸ ἥμισυ τῶν προειρημένων, ὅπερ ἐστὶν ἑκάστου ἀνὰ ἡμίλιτρον, σιδίων, κηκίδος, ἀκάνθης Αἰγυπτίας, ἴρεως, ἀριστολοχίας στρογγύλης, χαλκάνθου τὸ τρίτον τῆς λίτρας ἑκάστου, ὅπερ ἐστὶν οὐγγίαι δ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου, ἀριστολοχίας μακρᾶς, ἕκτον τῆς λίτρας, ὅπερ ἐστὶν οὐγγίαι β΄. ἑκατέρου τὰ τηκτὰ συμμίξεις τοῖς ξηροῖς προλελειωμένοις ἐν ὄξει, καθότι προείρηται. ἄλλη. ℞ καδμείας, χαλκίτεως ἀνὰ < μ΄. δι᾽ οἴνου λειοτριβήσας

nem et aes in eam recipiendo, postea contundendo in pila, ubi resinae quoque mixtio paulatim instillando fiet. *Aliud.* ℞ Cadmiae uncias tres, dimidio chalcitidis ponderi misceto, quod est unciae semissi. Tritis probe vinum austerum affundito et rursus laevigato, ubi mellis consistentiam habuerit, ceratum ex cera et resina fricta compositum immittito. Sint autem cujusque pares portiones unius unciae, ut ambae duas uncias efficiant, myrtei liquefacti pauxillum adjicito. *Aliud.* ℞ Olei veteris vel ricinini heminam j, cerae, picis, bituminis, singulorum libram unam, mannae, aeruginis, cerussae, dimidio minus quam in praedictis, quod est cujusque selibram, malicorii, gallae, spinae Aegyptiae, iridis, aristolochiae rotundae, chalcanthi, singulorum trientem, qui valet uncias quatuor, aeris combusti, aristolochiae longae, cujusque sextantem, qui pendet uncias duas. Quae liquantur, aridis antea ex aceto laevigatis commiscebis, ut praedictum est. *Aliud.* ℞ Cadmiae, chalcitidis, singulorum drachmas quadraginta. Ex vino tritis pluribus

ἐν ἡμέραις πλείοσι μίξεις κηρωτὴν γενομένην δι᾽ ἐλαίου καὶ κηροῦ. ἔστωσαν δὲ τοῦ μὲν ἐλαίου λίτραι β΄. τοῦ δὲ κηροῦ δραχμαὶ σ΄. κάλλιον δὲ ἐν ἐλάττονι συμμετρίᾳ σκευάζειν τοῦτο, καδμείας μὲν καὶ χαλκίτεως ἀνὰ ∠ ι΄. ἐμβάλλοντα, κηροῦ δὲ καὶ ἐλαίου ἀνὰ δραχμὰς ν΄. ἄλλη. ♃ καδμείας κεκαυμένης καὶ χαλκίτεως κεκαυμένης καὶ τερμινθίνης καὶ κηροῦ τὸ ἴσον ἑκάστου, τὰ ξηρὰ λειώσεις ἐν οἴνῳ. ἄλλη διὰ κίκεως. ♃ ἰοῦ δραχμὴν μίαν, στυπτηρίας ὑγρᾶς λίτραν μίαν, σιδίων καὶ χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ μάννης μὲν τρίτον τῆς λίτρας ἑκάστου, ὅπερ ἐστὶν οὐγγίας δ΄. κηκίδος τὸ διπλάσιον, ὅπερ ἐστὶν οὐγγίας η΄. πίσσης δὲ καὶ πιτυΐνης ἀνὰ λίτρας β΄. καὶ ἀσφάλτου τὸ ἥμισυ, τουτέστι λίτραν, ὅπερ καὶ τῆς ὑγρᾶς στυπτηρίας ἐμβεβλήκης, ἀριστολοχίας δὲ στρογγύλης καὶ τῆς κηκίδος γο η΄. τῆς δὲ μακρᾶς ἀριστολοχίας ἥμισυ, τουτέστιν οὐγγίας δ΄. ἐλαίου κικίνου λίτρας β΄. τὰ μεταλλικὰ σὺν ὄξει λειώσεις, ὡς ἐπὶ τῶν προγεγραμμένων. ἄλλη. ♃ κηροῦ οὐγγίας γ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ λεπίδος καὶ ἰοῦ ἀνὰ λι΄. β΄. τὸν κηρὸν προθερμάνας ἐν ὕδατι θερμῷ

diebus ceratum, quod ex oleo et cera conftat, immittes. Sint autem olei librae duae, cerae drachmae ducentae. At fatius eft hoc minori fymmetria conficere. ♃ Cadmiae et chalcitidis, fingulorum drachmas decem, cerae et olei, cujusque drachmas quinquaginta injiciendo. *Aliud.* ♃ Cadmiae combuftae, chalcitidis uftae, terebinthinae, cerae, fingulorum parem menfuram. Arida ex vino conteres. *Aliud ex ricino.* ♃ Aeruginis ℥ j, aluminis liquidi lib. j, malicorii, aeris ufti, mannae, fingulorum trientem, qui valet ℥ iv, gallae duplum adjicias, quod eft ℥ viij, picis, pityinae, fingulorum lib. ij, bituminis dimidio minus, hoc eft libram j, cui aluminis liquidi etiam indideris, ariftolochiae rotundae et gallae, fingulorum uncias octo, longae ariftolochiae dimidium, hoc eft uncias quatuor, olei ricinini libras duas. Metallica ex aceto conteruntur, ut in fuperioribus. *Aliud.* ♃ Cerae uncias tres, aeris ufti, fquamae, aeruginis, fingulorum libras duas. Ceram prius in aqua ca-

μαλάξεις ἐν ταῖς χερσὶ μιγνὺς ῥόδινον, εἶτα ἀναλαβὼν τὰ ξηρὰ κόψεις ἐν ὅλμῳ μέχρι πλείονος, ὡς ἀληθῶς ἑνωθῆναι πάντα διὰ τρίτης ἢ τετάρτης ἡμέρας. λῦε καὶ τοῦτο καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ τοιαῦτα σπόγγον ἐπιτιθεὶς ἔξωθεν ἐξ ὕδατος ἢ ὀξυκράτου. ἄλλη. ♃ κηροῦ οὐγγίας ς′. ῥητίνης λάρικος τὸ ἥμισυ, τουτέστιν γο γ′. ἰοῦ τὸ τρίτον ἢ κατὰ τὴν λάρικα, τουτέστιν γο α′. πίσσης Βρυτίας ∠ γ′. χαλκίτεως κεκαυμένης ὁμοίως ∠ γ′. σκεύαζε καὶ τοῦτο παραπλησίως τῷ προγεγραμμένῳ. ἄλλη. ♃ χαλκοῦ κεκαυμένου, λεπίδος καὶ ἰοῦ, τὸ ἴσον ἑκάστου μῖξον ἡμιολίῳ κηρῷ, μαλάξας τὸν κηρὸν ὡς προείρηται, προβρέξας ὕδατι θερμῷ καὶ προσβαλὼν ἐν τῷ μαλάσσειν ἢ ῥόδινον ἢ μύρσινον, εἶτα εἰς ὅλμον ἐμβαλών. ἄμεινον δὲ τῶν τριῶν σταθμῶν τὸν κηρὸν ἴσον μιγνύειν, ὡς ὅτι νεώτατόν τε καὶ μαλακώτατον καὶ λιπαρώτατον, ἵνα μὴ δεηθῇς πολλοῦ τοῦ ἐλαιώδους ὑγροῦ. ἄλλη. ♃ ἰοῦ καὶ τερμινθίνης ἴσον ἑκατέρου, κηροῦ δὲ τὸ τριπλάσιον, στυπτηρίας δὲ τῆς σχιστῆς καὶ καδμείας καὶ λεπίδος ἑκάστου τὸ τετραπλάσιον, ὡς εἶναι τοῦ μὲν ἰοῦ μέρος α′.

lente calefaciens, manibus rofaceum admifcens emollies, deinde arida excepta in mortario contundes diutius, ut vere omnium fiat unitas. Tertio quartove die hoc et alia hujusmodi omnia folvito, fpongiam extrinfecus ex aqua vel pofca imponens. *Aliud.* ♃ Cerae uncias fex, refinae laricis ejus dimidium, hoc eft uncias tres, aeruginis triplo minus, quam laricis fuit, hoc eft unciam, picis Brutiae drachmas tres, chalcitidis uftae fimiliter drachmas tres. Conficito et hoc, ut praedictum. *Aliud.* ♃ Aeris ufti, fquamae, aeruginis, parem cujusque menfuram, cerae fefeuplam mifceto. Ceram, ut praedictum eft, calente prius aqua madidam fubigito, ac interea dum hoc agis vel rofaceum vel myrteum adjicito, deinde in pilam immittito. Praeftat autem trium pondo ceram aequalem mifcere quam recentiffimam, molliffimam, pinguiffimam, ne multo humore oleofo indigeas. *Aliud.* ♃ Aeruginis, terebinthinae, pares utriusque partes, cerae triplo plures, aluminis fciffilis, cadmiae, fquamae, fingulorum quadruplum, ut aeruginis pars una fit, item te-

καὶ τῆς τερμινθίνης μέρος α΄. τοῦ δὲ κηροῦ γ΄. μέρη, λεπίδος καὶ καδμείας καὶ στυπτηρίας σχιστῆς ἑκατέρου μέρη τέσσαρα. τὰ ξηρὰ κόψας καὶ σήσας καὶ λειώσας ἀκριβῶς, εἰς ὅλμον ἐμβαλὼν τὸν κηρὸν καὶ τὴν τερμινθίνην κόπτε προσεπιπάσσων τὰ ξηρά. βρέχων τὸ ὕπερον μυρσίνῳ ἢ ῥοδίνῳ ἐν ἀέρι θερμῷ, ῥαδίως γὰρ ἐν τούτῳ κοπήσεται, μάλιστα δὲ εἰ ἐν ἡλίῳ κόπτοιτο θερινῷ. ἡ χρῆσις ὡς καὶ τῶν ἄλλων προαποῤῥυφθέντος τοῦ ἕλκους ἀφρολίτρῳ καὶ καταπλυθέντος μελικράτῳ καὶ σπογγισθέντος καλῶς ὡς ἄνικμον εἶναι καὶ μετὰ ταῦτα πλατύσματος ἐκ τῆς ἐμπλάστρου κατὰ τοῦ ἕλκους τεθέντος, εἶτα ἔξωθεν ἐξ ὕδατος ψυχροῦ διπλοῦ πτύγματος ἐξ ὀθόνης, εἶτα καινοῦ σπόγγου μαλακοῦ, καὶ λύσαις δηλονότι διὰ τρίτης ἢ τετάρτης. [769] (376) ἄκηρος ἡμετέρα. ♃ λιθαργύρου λίτρας γ΄. ἐλαίου κικίνου παλαιοῦ λίτρας δ΄ S″. ὄξους δριμυτάτου λίτρας β΄. λεπίδος χαλκοῦ μελαίνης καὶ χαλκίτεως καὶ ἰοῦ, τῶν τριῶν ἑκάστων ἀνὰ γο β΄. τὴν λιθάργυρον μετὰ τοῦ ἐλαίου προέψειν χρὴ, μέχρι γλοιώδους συστάσεως, εἶτ᾽ ἐπεμβάλλειν τὰ μεταλλικὰ, λελει-

rebinthinae una, cerae tres, squamae, cadmiae, aluminis scissilis, uniuscujusque quatuor. Ubi arida contuderis, cribraveris, in pulverem exacte redegeris, in mortarium conjectam ceram et terebinthinam contundito, sicca aspergens, pastillum myrteo vel rosaceo madefaciens in aëre calido, nam in hoc facile tundentur, maxime si id aestivo sole fiat. Usus est is, qui aliorum quoque, nimirum ulcere prius deterso aphrolitro et postea eloto per melicratum, tum per spongiam probe purgato, ut madoris sit expers, deinde super id latiore linteo, cui emplastrum illitum sit, imposito, postea duplici linamento aqua frigida tincto extrinsecus superdato, praeterea nova spongia molli, et tertio aut quarto die id resolves. *Acerum hoc est absque cera, nostrum.* ♃ Argenti spumae libras tres, olei ricinini veteris libras iv ß, aceti quam acerrimi libras duas, aeris squamae nigrae, chalcitidis, aeruginis, singulorum uncias ij. Argenti spumam cum oleo prius coquere oportet, donec strigmenti spissitudinem accipiat, deinde metallica pluículis diebus ex aceto

ωμένα πλείοσιν ἡμέραις μετ' ὄξους, καὶ οὕτως ἑψεῖς μέχρις ἀμολύντου. ἔνεστι δὲ καὶ κατ' ἀρχὴν εὐθέως τὴν λιθάργυρον μετὰ τοῦ ἐλαίου καὶ τοῦ ὄξους ἀκριβῶς μίξαντα ἕψειν, ἐπεμβάλλειν τε ὅταν ἡμίεφθον γένηται τὴν λεπίδα καὶ τὴν χαλκῖτιν καὶ τὸν ἰόν. ὀνομάζω δὲ νῦν λίτραν ἐλαίου καὶ ὄξους τὴν Ῥωμαϊκὴν, ἥτις ἐστὶν οὐγγιῶν τῶν ἰδίων δεκαδύο. βάλλων δέ ποτε καὶ ἕξ λίτρας ἐλαίου πρὸς τὰς τρεῖς τοῦ λιθαργύρου, καὶ δηλονότι μέχρι πλείονος ἕψεται κατὰ ταύτην τὴν συμμετρίαν. σκευάζοντί σοι καὶ τοῦτο τὸ φάρμακον, ἄμεινόν ἐστι προηψῆσθαι μετὰ τοῦ ἐλαίου μόνου τὴν λιθάργυρον, εἶτα μετὰ τοῦ ὄξους ἐμβεβλῆσθαι τὰ μεταλλικά. τριῶν δὲ ὄντων αὐτῶν ἑκάστου γο β'. ἔφην βάλλεσθαι πρὸς ὄξους λίτρας β'. λιθαργύρου δὲ γ'. ἐλαίου δὲ κικίνου παλαιοῦ τὰς ἓξ λίτρας ἢ, ὡς ἔμπροσθεν ἔφην, τὰς τέσσαρας καὶ ἡμίσειαν. τοῦτο τὸ φάρμακον καὶ σύριγγας κολλᾷ καὶ τετυλωμένας γε ἤδη ξηραῖνον συνάγει καὶ κλείει καὶ, εἰ καλῶς διαιτώμενος εἴη τις, οὐκ ἀναλύονται. πλήθους δὲ ἀθροισθέντος ἀξιολόγου, κίνδυνος ἐκ ῥεύματος ἐπελθόντος ἀναφλεγμῆναί τε καὶ τὸ μόριον ἀνοιχθῆναί τε τὴν σύριγγα, καὶ ἐπὶ

trita adjicere, atque fi incoques, quousque non coinquinet. Licet etiam ftatim ab initio argenti fpumam cum oleo et aceto diligenter mixtam coquere, ac ubi femicoeta fuerint, fquamam, chalcitidem et aeruginem immittere. Voco autem nunc libram olei et aceti Romanam, quae uncias duodecim peculiares continet. Quin et fex olei libras tribus argenti fpumae pondo interdum committito et nimirum fecundum hanc fymmetriam diutius incoquuntur. Quum praeparas et hoc medicamentum, praeftat argenti fpumam cum folo oleo effe coctam, deinde metallica cum aceto injici. Ubi vero tria fuerint, cujusque uncias duas dixi immittendas aceti libris duabus, argenti fpumae tribus, olei ricinini veteris libris fex vel, ut prius dixi, quatuor ß. Hoc medicamentum et fiftulas jungit et callofas jam exiccat, contrahit et claudit. At fi bona victus ratione ufus quis fuerit, non refolvuntur, plenitudine vero infigni collecta, periculum eft, ne pars ex fluxione infeftante phlegmone rurfus tentetur et fiftula ape-

Ed. Chart. XIII. [769.] Ed. Bas. II. (376.)

τῶν πεπαλαιωμένων δὲ ἑλκῶν καὶ δυσεπουλώτων, ἃ καὶ χειρώνεια καλεῖται, οὐ μόνον αὐτὸ τὸ φάρμακον ἄκρατον ἐπιτίθεμεν, ἀλλὰ καὶ τακὲν ἐν ἐλαίῳ παλαιῷ ἢ κικίνῳ ἔμμοτον ἐπιτεθὲν, εἰ καὶ μή πω πρόσθεν ποτὲ πύου, μηδὲ τὸ ἐλάχιστον εἴη γεγονὸς ἐν τῷ ἕλκει, συμπέσσει τε αὐτὸ καὶ πυοποιεῖ, καὶ τό γε πῦον ἐργάζεται παχύ. λύσεις καὶ τοῦτο διὰ τρίτης, ἐὰν μηδὲν κωλύῃ. ἐὰν δὲ ἡ λεπὶς στομώματος ᾖ, βέλτιον. εἰ δὲ μὴ ταύτην ἔχοις μήτε τὴν μέλαιναν, ἡ τοῦ Κυπρίου χαλκοῦ βληθήσεται. ἐσκεύασά ποτε ταύτην τὴν ἔμπλαστρον καὶ λίθου Φρυγίου μίξας οὐγγίαν, ἄλλοτε δὲ καὶ χρυσοκόλλης οὐγγίαν, ὥσπερ γε καὶ ἀμφοτέρων ποτὲ, κολλᾷ καὶ τὰ μεγάλα τραύματα. ἄλλη πρὸς ἁπαλοχρῶτας καὶ δυσελκεῖς ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἑλκῶν. ♃ κηροῦ λίτραν α΄. ῥοδίνου λίτραν α΄. ψιμυθίου γο η΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ γο δ΄. λεπίδος Κυπρίας γο β΄. λιβανωτοῦ γο α΄. ἀσβέστου γο α΄. σχιστῆς γο α΄. ἰοῦ γο α΄. σιδίων γο α΄. ἡ χρῆσις ταῖς προγεγραμμέναις ὡσαύτως θ΄. τὰ παρόντα ἐστὶ φάρμακα συντεθέντα χωρὶς τοῦ ῥοδίνου, δέκατον γὰρ ἐκεῖνο. τῶν ἐννέα πέντε

riatur. Et vero inveteratis ulceribus et dysepulotis, quae et chironia nominantur, non solum medicamentum impermixtum imponimus, sed etiam liquefactum oleo veteri vel ricinino ac linamento exceptum, etiam si puris vel minimum nondum in ulcere antea fuerit, concoquit ipsum et generat et crassum efficit. Caeterum ulcus triduo solves, si nihil prohibet. Quod si stomomatis squama fuerit, praestat, sin minus eam habeas nec nigram, Cyprii aeris squama injicietur. Confeci aliquando hoc emplastrum, phrygii quoque lapidis uncia admixta, interdum etiam chrysocollae uncia, sicut et amborum nonnunquam, glutinat et magna vulnera. *Aliud ad teneros et ex iisdem ulceribus nimis graviter conflictantes.* ♃ Cerae lib. j, rosacei lib. j, cerussae ℥ viij, salis ammoniaci ℥ iv, squamae Cypriae ℥ ij, thuris unciam unam, calcis vivae ℥ j, aluminis fissilis unciam unam, aeruginis unciam unam, malicorii unciam unam. Usus praedictis idem est. Novem in praesentia sunt medicamenta citra rosaceum composita, decimum enim illud. Ex

μέν ἐστιν ἴσα τῷ σταθμῷ ἄσβεστος καὶ σίδια καὶ λιβανωτὸς καὶ σχιστὴ στυπτηρία καὶ ὁ ἰός. ἡ δὲ λεπὶς διπλασίου σταθμοῦ καὶ ταύτης οἱ ἀμμωνιακοὶ ἅλες διπλάσιοι. καὶ τούτων τὸ ψιμύθιον. ἡμιόλιος δὲ τούτου πάλιν ὁ κηρὸς εἰς λίτραν α΄. ἀγόμενος, ἥνπερ καὶ τὸ ῥόδινον.

novem quinque funt pari pondere, calx viva, malicorium, thus, alumen fciffile et aerugo. Squamae duplo majus pondus eft et hanc fal ammoniacus duplo exuperat, hunc ceruffa, hujus fefcupla rurfus cera in libram unam reducta, quam et rofaceum habet.

ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΓΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΝ Ε.

Ed. Chart. XIII. [770.] Ed. Baf. II. (376.)

Κεφ. α'. Περὶ τῶν πολυχρήστων φαρμάκων ἐνταῦθα λεχθήσεται. πολύχρηστα δ' ὀνομάζουσιν ὅσα πρὸς πολλὰς διαθέσεις ἁρμόττει. καὶ τινὰ αὐτῶν οὐ μόνον ἑτεροειδῆ, ἀλλὰ καὶ ἑτερογενῆ. ἅπαντα δὲ ἐξ ἐναντίων σύγκειται φαρμάκων οὐ κατὰ τὰς πρώτας μόνον ποιότητάς τε καὶ δυνάμεις, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς δευτέρας. εὔδηλον δ' ὅτι πρώτας μὲν ὀνομάζω θερμότητα καὶ ψυχρότητα καὶ ξηρό-

GALENI DE COMPOSITIONE MEDICAMENTORVM PER GENERA LIBER V.

Cap. I. De medicamentis polychreftis futura hic eft difputatio, vocant autem polychrefta quae multis affectibus conveniunt. Suntque nonnulla ipforum non modo fpecie, fed etiam genere diverfa, omnia vero ex contrariis conftant medicamentis, etiam juxta fecundas qualitates ac vires, non tantum primas. Patere arbitror cuivis primas me appellare caliditatem, frigiditatem, ficcitatem et humi-

τητα καὶ ὑγρότητα καὶ τὰς ἐκ τούτων συνθέτους κατὰ συζυγίαν ἡντιναοῦν. δευτέρας δὲ τὰς ἑπομένας αὐταῖς, ὑπὲρ ὧν ἐπὶ πλέον ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείας διῆλθον, ἐπιδεικνὺς ἔνια μὲν τῶν φαρμάκων οὐ μόνων τῶν συνθέτων, ἀλλὰ καὶ τῶν αὐτοφυῶν μαλάττειν, ἔνια δὲ σκληρύνειν, ὥσπερ καὶ τὰ μὲν ἐμπλάττειν, τὰ δὲ ἐκφράττειν, καὶ τὰ μὲν ἐπιτρέφειν ῥύπον, τὰ δὲ καὶ τὸν ἐπικείμενον ἀποῤῥύπτειν, καὶ τὰ μὲν λεπτύνειν, τὰ δὲ παχύνειν, καὶ τὰ μὲν πυκνοῦν, τὰ δὲ ἀραιοῦν, καὶ τὰ μὲν ἀνατρέφειν σάρκα, τὰ δὲ ἀνακαθαίρειν, καὶ τὰ μὲν ἐπουλοῦν, τὰ δὲ ἑλκοῦν, καὶ τὰ μὲν ἕλκειν, τὰ δὲ ἀποκρούεσθαι, ἑτέρας τε τοιαύτας ἐν αὐτοῖς διαφοράς. εἴρηται δέ μοι καὶ διὰ τῶν ἔμπροσθεν ὑπομνημάτων ἥτις τῶν ἐναντίων ταῖς δυνάμεσι φαρμάκων ἀναγκαία μῖξις, ἧς ἀναμνήσω καὶ νῦν ὀλίγον ὕστερον. ἄμεινον γάρ μοι δοκεῖ γράψαι τινὰ δύο καὶ τρία φάρμακα τῶν ἐνδόξων πολυχρήστων, εἶτ' ἐξηγήσασθαι τὸν λόγον τῆς συνθέσεως αὐτῶν. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν ἅπασι γνωρίμων, ἃ κατά τε τὸν Ἡραν νάρθηκα γέγραπται καὶ παρ'

ditatem, atque ex harum conjugatione quavis compofitas, fecundas vero, quae ipfas fequuntur, ut in quinto libro de fimplicibus medicamentis uberius percenfui, oftendens nonnulla non folum compofita medicamina, fed fimplicia quoque ut nafcuntur, emollire, quaedam indurare, quemadmodum alia obftruere, alia referare, alia fordes gignere, alia abftergere, alia attenuare, alia craffitiem admoliri, alia denfare, alia rarefacere, alia carnem inducere, alia repurgare, alia cicatricem ducere, alia exulcerare, alia trahere, alia repellere, aliasque fimiles eorum differentias. Porro dictum mihi eft et fuperioribus commentariis, quae contrariorum facultate medicamentorum neceffaria effet mixtura, cujus etiam nunc paulo poft mentionem facturus fum. Melius enim mihi videtur duo quaedam triave medicamenta celebria, quae multiplicem ufum exhibeant, praefcribere, deinde compofitionis ipforum rationem interpretari. Exordiar autem ab iis, quae nemo non novit, quippe in Herae libro,

ἄλλοις τῶν φαρμακίτιδας βίβλους συνθέντων. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸ πρὸ τούτου βιβλίον ὁ λόγος ἐγένετό μοι περὶ τῶν δυσεπούλωτα θεραπευουσῶν ἕλκη δυνάμεων, [771] ἔδοξέ μοι καὶ νῦν ἐκείνας τῶν πολυχρήστων ἐμπλάστρων ἐξηγήσασθαι πρώτας, ὅσαι κακοήθων ἕνεκα συνετέθησαν, ἃ καλοῦσιν ἔνιοι χειρώνεια. ὅσαι δ' ἄλλαι πολύχρηστοι καλοῦνται διὰ τὸ πρὸς πολλὰ μὲν ἁρμόττειν ἕτερα πάθη, μὴ μέντοι καὶ πρὸς τὰ χειρώνεια, ταύτας αὖθις ἐφεξῆς ἀλλήλαις διελθεῖν ἔγνωκα.

Κεφ. β'. [Περὶ τῶν ὑπὸ Ἡρα γεγραμμένων.] Γεγραμμένης οὖν ἐν τῇ βίβλῳ τῶν φαρμάκων ὑπὸ τοῦ Καππάδοκος Ἡρα, πρὸς τὰ τοιαῦτα τῶν ἑλκῶν ἐμπλάστρου τινὸς ἄκρως ποιούσης, ἀπ' αὐτῆς ἄρξομαι τὴν λέξιν παραγράψας τἀνδρὸς ὧδέ πως ἔχουσαν. εὔχρους ἔναιμος, ἐπουλωτική, κολλῶσα μὲν ἀκραιφνῶς, πληροῦσα δὲ καὶ ἐπουλοῦσα, ἐκλυθεῖσα μετὰ κηρωτῆς καὶ ἔτι μᾶλλον περὶ τὴν ἐπούλωσιν. ποιεῖ μέντοι καὶ ἐπὶ τῶν χειρωνείων ἑλκῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν παραπλησίων ἄκρως. τούς τε γὰρ τύλους τήκει καὶ

cui titulus eft narthex, id eft promptuarium medicamentorum, prodita, tum apud alios, qui libros de medicamentis condiderunt. At quia fuperiori libro de virtutibus, quae ulcera dyfepulota curant, verba fecerim, animus eft nunc quoque emplaftra illa multiplicis ufus primum exponere, quae caufa malignorum, nonnulli chironia nominant, compofuimus. Alia vero ufus dicta multiplicis, quod multis quidem affectibus aliis conferant, non tamen etiam chironiis, ea rurfus feriatim referre propofuimus.

Cap. II. [*Quae fcripferit Heras.*] Itaque quum opere medicamentorum Heras Cappadox emplaftrum quoddam ad hujuscemodi ulcera mirifice faciens tradiderit, inde fumam exordium, verba ipfius adfcribens, quae in hunc modum fonant. *Boni coloris cruentis idoneum, cicatricem ducens. Conglutinat, perfecte implet atque cicatricem ducit folutum cum cerato, magisque adhuc circa cicatricem inducendam efficax eft. Valet etiam ad chironia ulcera aliaque fimilia fummopere. Nam callos confumit, deinde ge-*

μετὰ ταῦτα γνησίαν σάρκα γεννᾷ. λίαν λευκή. ℞ κηροῦ λίτρας β΄. φρυκτῆς λίτρας γ΄. ἰοῦ ξυστοῦ γο στ΄. μάννης γο γ΄. ἐλαίου κοτύλας έ. ὄξους ξε. α΄. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν χρῶ τῇ ἐμπλάστρῳ πρὸς τραύματα καὶ ἀνιεμένη δὲ σὺν ῥοδίνῳ πυοποιεῖ καὶ ἀνακαθαίρει τῇ κηρωτῇ διεκλυθείσῃ εἰς ἐπούλωσιν. τινές γε μὴν τῆς ῥητίνης ἔβαλον φρυκτῆς λίτρας β΄. καὶ τερμινθίνης λίτρας δύο, καὶ οὕτω παρασκευάσαντες ἀνελάμβανον αὐτὴν ἰῷ ξυστῷ, ὡς κολλυρίου τόνον ἔχειν, καὶ τοῦτο ἐνετίθεσαν ὅπου τύλους ἐκτῆξαι ἤθελον. εὐχερῶς γὰρ τοῦτο ποιεῖ, ὡς καὶ ὀστᾶ ἀφιστάναι. (377) καὶ ταύτην μὲν οὖν εἰκότως ἐπαινεῖ τὴν ἔμπλαστρον ὁ Ἥρας, ὡς ἐκ τοῦ πλήθους τοῦ ἰοῦ καὶ τοῦ ὄξους τὸ δραστήριον ἔχουσαν, εἴ τι μεμνήμεθα τῶν εἰρημένων κατὰ τὸ πρὸ τούτου βιβλίον. ἐπαινεῖ δὲ καὶ τὴν ὑπ᾽ αὐτοῦ καλουμένην πανάκειαν, ἣν ἐφεξῆς γράφω κατὰ τὴν ἐκείνου λέξιν. πανάκεια Ἥρα ἡ ὑπό τινων ὑγεία λεγομένη. πρὸς πᾶσαν νομὴν καὶ κακοήθειαν. ἵστησι δὲ τὰς νομὰς οὔτ᾽ ἐσχάρας ποιοῦσα οὔτε σκληρύνουσα τὰ πέριξ σώματα. ῥηγνύουσα δὲ καὶ μαραίνουσα πᾶν

nuinam carnem generat, valde album. ℞ Cerae lib. ij, frictae lib. iij, aeruginis rasae ℥ vj, mannae ℥ iij, olei heminas quinque, aceti sextarium. Liquabilia siccis admiscentur. Usus est emplastri ad vulnera, cum rosaceo temperatum pus generat, cerato solutum ad cicatricis generationem repurgat. Quidam tamen resinae frictae lib. ij et terebinthinae tantundem ingesserunt, atque sic praeparatum aerugine rasa ipsum exceperunt, ut collyrii tenorem haberet, atque hoc imposuerunt, ubi callos consumere studerent, prompte enim haec facit, ut etiam ossa separet. Merito igitur et emplastrum hoc Heras commendat ceu ex aeruginis et aceti copia efficax, si quid in superiore libro dictorum meminimus. Laudat item panaceam ab eo vocatam, quam deinceps verbis illius apponimus. *Panacea Herae a nonnullis sanitas nominata. Ad omnem passionem et malignitatem. Sistit autem nomas, neque crustas facit neque circumpositis partibus duritiem conciliat. Rumpit ac tabefacit omne cor-*

τὸ διεφθαρμένον, ὡς μηδὲν διαφέρειν ὑγρᾶς σταφίδος. ἐπέχει δὲ καὶ φορὰν αἵματος τήν τε ἄλλην καὶ τὴν δι᾽ αἱμοῤῥοΐδων διειμένη μυρσίνῳ καὶ τὰς αἱμοῤῥοΐδας αὐτὰς μαραίνει καὶ δαπανᾷ. πρὸς τούτοις δὲ καὶ σύριγγας ἰᾶται καὶ τοὺς ὀνομαζομένους ἄνθρακας καὶ τοὺς αἰγίλωπας καὶ τὰ χειρώνεια λεγόμενα καὶ καθόλου τὸ τῶν δυσιάτων καὶ χρονίων γένος, εἰς μὲν τοὺς ἀφανεῖς τόπους οἷον ὑστέρας διατηκομένη μύρῳ κυπρίνῳ, τοῖς δ᾽ ἔξωθεν ἄμεινόν ἐστιν, ὡς ἑκάστην τῶν ἄλλων οὕτως ἐπιτιθέναι. παντὶ δὲ ἕλκει ἐπιτεθεῖσα, κἂν ᾖ τῶν ἀγρίων, πραΰτερον εὐθὺς ποιήσει καὶ τοὺς πόνους ἠπιωτέρους καὶ τὰς ἀγρυπνίας. ἡ δὲ δύναμίς ἐστιν αὕτη. χαμαιπίτυος ∠ δ΄. συμφύτου ∠ δ΄. χαμαιλέοντος ∠ δ΄. πρασίου ∠ δ΄. οἱ δὲ ϛ΄. πολίου ∠ ϛ΄. κενταυρίου λεπτοῦ ∠ ϛ΄. ἑλενίου ∠ δ΄. ἀριστολοχίας ∠ δ΄. λιβάνου ∠ ιβ΄ S″. σμύρνης ∠ γ΄. ἀλόης ∠ ϛ΄. χαλβάνης ∠ ϛ΄. ὀβολὸς εἷς S″. ἐλαίου ∠ ρπ΄. μέλιτος ∠ λ΄. προπόλεως ∠ ιβ΄. S″. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ ϛ΄. ὀβολὸς εἷς S″. τερμινθίνης

ruptum, ut nihil a liquida ſtaphide differat. Cohibet ſanguinis eruptionem tum aliam tum quae per haemorrhoidas fieri ſolet, myrteo dilutum. Item haemorrhoidas ipſas tabefacit et conſumit. Inſuper fiſtulis medetur et carbunculis. Sanat aegilopas et chironia, ut vocant. In ſumma vix ſanabilium et diuturnorum genus latentibus quidem locis veluti utero, unguento cyprino liquidum, exterioribus autem praeſtat, ut alia ſingula, ſic apponere. At omni ulceri impoſitum, quamvis agreſti, mitius ſtatim id efficiet, dolores minuet et vigilias. Haec ejus virtus eſt. ℞ Chamaepityos drachmas quatuor, ſymphyti drachmas quatuor, chamaeleontis drachmas quatuor, marrubii drachmas quatuor, apud alios ſex, polii drach. vj, centaurii tenuis drach. vj, helenii drach. iv, ariſtolochiae drach. iv, thuris drach. xij ß, myrrhae drach. iij, aloës drach. vj, galbani ʒ vj, oboli unius et ſemiſſis, olei ʒ clxxx, mellis xxx, propolis drach. xij ß, aluminis ſiſſilis drach. vj, oboli unius et ſemiſſis, terebinthinae drachmas ſex, oboli unius et ſe-

∠ στ'. ὀβολὸς εἷς S''. χαλκίτεως ∠ στ'. ὀβολὸς εἷς S''. ἀσφάλτου ∠ ν'. γῆς ἀμπελίτιδος ∠ ν'. λιθαργύρου ∠ ν'. κηκίδος ∠ γ'. χνοὸς ἴρεως ∠ γ'. κόψαντα δὲ δεῖ τῇ προτεραίᾳ τὰς βοτάνας καὶ τὰς ῥίζας ἐμβάλλειν εἰς ἔλαιον. ἐμμεινάντων δὲ δι' ὅλης νυκτὸς, πρωῒ δεῖ ἐπεμβάλλειν τὴν λιθάργυρον καὶ τὴν ἀμπελῖτιν καὶ τὴν ἄσφαλτον καὶ ἕψειν ἐπὶ πυρὸς μαλακοῦ. [772] παχυνομένης δὲ τῆς συστάσεως, ἆραι τὴν χύτραν ἀπὸ τοῦ πυρός. ἔστω δὲ ἐν ἄλλῳ ἀγγείῳ τὸ μέλι καὶ ἡ ῥητίνη καὶ ἡ χαλβάνη καὶ ἡ πρόπολις συντετηκότα. δεῖ δὲ καταμίσγειν καὶ ταῦτα ἐπεγχέοντα εἰς τὴν χύτραν, ἐπὶ δὲ τούτοις τὰ ξηρά. καὶ μετὰ τούτων ἕψε, ἕως ἂν μὴ μολύνῃ τὸ φάρμακον. πάλιν δὲ ἄραντα ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐμπάσσειν λείαν τὴν σμύρναν καὶ τὸν λίβανον. προσέχειν δὲ δεὶ, μή ποτε ὑπερζέσῃ καὶ ὡς οἷόν τε ἑψεῖν ἐν εὐρυχωρίᾳ, δυσκατάσβεστον γὰρ γίγνεται, εἴ τινος ἅψαιτο. ταῦτα μὲν ὁ Ἥρας περὶ τῆς πανακείας. ἡμᾶς δὲ χρὴ τὴν ὕλην αὐτὴν ἐπισημήνασθαι διαφέρουσαν τῶν κατὰ τὸ πρὸ τούτου βιβλίον γεγραμμένων φαρμάκων πρὸς τὰ δυσθερά-

missis, chalcitidis drachmas sex, oboli unius et semissis, bituminis drachmas quinquaginta, terrae ampelitidis drach. quinquaginta, argenti spumae drachmas quinquaginta, gallae drachmas tres, pulveris iridis drachmas tres, contusae pridie herbae et radices oleo immittuntur, ubi nocte tota in eo duraverint, mane argenti spuma, ampelitis, bitumen injicitur, supra ignem lenem incoquuntur, ubi spissitudinem adepta fuerint, olla ab igne tollitur. Sint autem in alio vase mel, resina, galbanum, propolis colliquata, quae oportet simul commiscere in ollam fundendo, deinde arida, quibus quum medicamentum coquitur, donec non coinquinet, rursus ab igne deposito myrrha laevis facta et thus inspergitur. Est autem advertendum, ne quando effervescat et quantum fieri potest in amplo spatio coquatur, difficulter enim restingui potest, si quid attingat. Haec quidem Heras de Panacea. Nobis autem materiam ipsam a medicamentis, quae priore libro scripta sunt ad ulcera vix sanitatem recipientia,

Ed. Chart. XIII. [772.] Ed. Baf. II. (377.)

πευτα τῶν ἑλκῶν. διὰ μεταλλικῶν μὲν γὰρ ἐκεῖνα συνέκειντο μόνων, τινὰ μὲν ὀλίγων, τινὰ δὲ πλεόνων. ὀλίγων τινῶν ἐν αὐτοῖς ἐχόντων ῥίζας ἢ πόας. τῇ πανακείᾳ δὲ ταύτῃ τοὐναντίον ὑπάρχει, λαμβάνει μὲν καὶ τὸν χαμαιλέοντα καὶ τὸ κενταύριον ἱκανὸν ὠφελεῖν ἑκάτερον ἕλκη κακοήθη. λαμβάνει δὲ καὶ ἀριστολοχίαν καὶ ἶριν, ἀσθενέστερα μὲν κενταυρίου καὶ χαμαιλέοντος, ὡς πρὸς τὴν τῶν κακοήθων ἑλκῶν ἴασιν, οὐ μὴν ἀπόβλητά γε. λαμβάνει δ᾽ ἰσχυρὰς βοτάνας καὶ μόνας πολλάκις θεραπεύειν ἕλκη κακοήθη δυναμένας, τήν τε χαμαιπίτυν καὶ τὸ πόλιον καὶ τὸ σύμφυτον. ἰσχυρότερον δὲ τούτων ἐστὶ τό τε πράσιον καὶ τὸ ἑλένιον. τῷ μὲν οὖν πρασίῳ καὶ μόνῳ χρήσαιτ᾽ ἄν τις ἐπὶ τῶν ἱκανῶς ὑγρὰν ἐχόντων τὴν κατὰ τὸ ἕλκος σάρκα καὶ ῥυπαρωτέραν· τὸ δὲ ἑλένιον οὐδ᾽ ἐπὶ τούτων ἁρμόττει μόνον ἐπιπαττόμενον, ὥσπερ οὐδ᾽ ἄλλο τι τῶν δριμέων οὐδέν. ἐμάθετε γὰρ ἐν τῇ περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείᾳ τὴν διαφορὰν τῶν δριμέων καὶ πικρῶν φαρμάκων, ἐρεθιστικῶν μὲν ὄντων καὶ δακνωδῶν καὶ θερμῶν καὶ ῥευματιζόντων τὰ πάσχοντα μό-

differre notandum eſt. Nam illa ſolis conſtant metallicis, quaedam paucis, quaedam pluribus, pauca illorum radices ac herbas continent, at panacea haec ſecus habet. Recipit enim haec chamaeleontem et centaurium, quorum utrunque maligna ulcera juvare idoneum eſt. Accipit praeterea ariſtolochiam et iridem, imbecilliora quidem centaurio et chamaeleonte, quod ad malignorum ulcerum curationem attinet, non tamen repudianda. Herbas autem valentes aſſumit, quae vel ſolae maligna ulcera curare poſſunt ſaepenumero, chamaepityn, polium et ſymphyton, quibus valentius eſt marrubium et helenion. Itaque marrubio etiam ſolo uti queas in iis, quae carnem abunde humidam circa ulcus habent et ſordidiorem, helenion vero neque iis convenit ſolum inſperſum, ſicut nec aliud quodvis acre. Siquidem didiciſtis in opere de ſimplicibus medicamentis, acrium et amarorum medicamentorum diſcrimen, nempe acria irritare, mordere, calefacere et fluorem in affectis

ρια τῶν δριμέων· ξηραντικῶν δὲ χωρὶς τοῦ δάκνειν καὶ θερμαίνειν τῶν πικρῶν καὶ διὰ τοῦτο ἐπιτηδείων τοῖς ἡλκωμένοις μορίοις. ἀλλ᾽ ἐπεὶ προκείμενον ἦν τῷ συντιθέντι τὰς βοτάνας ταύτας ἔμπλαστρον ἐξ αὐτῶν οὐ ξηρὸν ἐπίπαστον ποιῆσαι, πρὸς δὲ τὴν τῆς ἐμπλάστρου σύνθεσιν ἔμελλεν ἤτοι κηρὸν ἢ ῥητίνην μίξειν ἢ πάντως γε λιθάργυρον ἐπὶ πλέον ἑψημένην, ὑφ᾽ ὧν ἡ δύναμις ἐξελύετο τῶν βοτανῶν, ἔμιξεν αὐταῖς ἔνια τῶν ἰσχυρῶν οὕτως φαρμάκων, ὡς μὴ δύνασθαι μόνα προσφέρεσθαι τοῖς ἕλκεσι. τὰ δ᾽ ἰσχυρὰ ταῦτα διττὴν ἔχει τὴν καθόλου δύναμίν τε καὶ ποιότητα, ἔνια μὲν αὐστηρὰν καὶ στρυφνὴν, ἔνια δὲ δριμεῖάν τε καὶ στρυφνήν. διὰ τοῦτ᾽ οὖν τῶν μὲν δριμεῖαν ἐχόντων δύναμιν ἔμιξεν ἑλένιον, τῶν δ᾽ ἰσχυρῶς στυφόντων, ταῦτα γὰρ ὀνομάζομεν αὐστηρά τε καὶ στρυφνὰ, τήν τε στυπτηρίαν καὶ τὴν κηκίδα τὴν ὀμφακῖτιν δηλονότι. τὰς ποιότητας δ᾽ ἀμφοτέρας ἰσχυρὰς ἔχει, καθάπερ καὶ τὰς ἐν αὐταῖς δυνάμεις ἡ χαλκῖτις, δριμεῖά τε οὖσα καὶ στυπτική. λέλεκται δ᾽ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἀναγκαίαν εἶναι τοῖς κακοήθεσιν ἕλκεσι καὶ μάλιστα

partibus concitare, amara vero exiccare citra morfum et calorem, eoque exulceratis partibus conducere. At quoniam ex herbis isti compositionem paranti institutum erat emplastrum inde non siccum, quod inspergi possit, efficere, ad emplastri vero confecturam vel ceram vel resinam vel omnino argenti spumam diutius coctam adjecturus erat, unde virtus herbarum solveretur, miscuit ipsis nonnulla medicamenta tam valida, ut ulceribus per se exhiberi nequeant. Valida autem duplicem communem vim et qualitatem obtinent, nonnulla austeram acerbamque, alia acrem et acerbam. Hujus igitur gratia ex iis, quae acrimoniam sortita sunt, helenion miscuit, ex valide autem astringentibus, haec enim austera et acerba nominamus, alumen et gallam immaturam. Qualitates autem utrasque valentes habet chalcitis, quemadmodum et vires, quae in ipsis sunt, quum sit acris et astringens. Enimvero dictum est superius, necessariam esse malignis ulceribus, et praesertim cum fluori sint

ὅταν ᾖ ῥευματικὰ τὴν αὐστηρὰν ποιότητα. τούτοις οὖν ἅπασιν οἷς εἶπον ἐμίχθη λιθάργυρός τε καὶ ῥητίνη καὶ λιβανωτὸς ἕνεκα τοῦ γενέσθαι τὸ φάρμακον ἐμπλαστρῶδες. ἀλλ' ἡ μὲν λιθάργυρος ἐκ τῆς μέσης ὕλης ἐστὶν, ὁ δὲ λιβανωτὸς πεπτικός τε καὶ πυοποιὸς ὡς πρὸς τὴν εὔκρατον φύσιν ἀποβλεπόντων. ἐδείχθη γὰρ ὅτι τοῖς ὑγροτέροις σώμασι σαρκωτικός ἐστι καὶ μέντοι καὶ ὅτι τῶν πεπτικῶν φαρμάκων, ἃ δὴ καὶ τὴν ἐκπυητικὴν ὀνομαζομένην ἔχει δύναμιν, οὐδέν ἐστιν ἰσχυρῶς διαφορητικὸν, ὥσπερ γε οὐδὲ δριμύ. μετρίως γὰρ θερμαίνει τὰ τοιαῦτα καὶ μέντοι καὶ μαλάττει μᾶλλον ἢ ξηραίνει. καλῶς οὖν ἐμίχθη καὶ τοῦ λιβανωτοῦ κατὰ τὴν τῆς προκειμένης ἐμπλάστρου σύνθεσιν, ἵνα τι καὶ παρηγορικὸν ἔχῃ καὶ πρᾶον. [773] ἔστι δὲ δηλονότι καὶ τὸ ἔλαιον ἐκ τῆς αὐτῆς δυνάμεως, ἕνεκα μὲν ἑψήσεως τῆς ἐμπλάστρου κατὰ τὸν πρῶτον λόγον μιχθὲν, ἐν αὐτῷ δὲ συνεπιφέρον δύο δυνάμεις, τήν τε παρηγορικὴν καὶ τὴν ἀμβλυντικὴν τῶν ἰσχυρῶν φαρμάκων, ἐάν τε δριμείας, ἐάν τε αὐστηρᾶς δυνάμεως ᾖ ταῦτα. ἡ δὲ ἀμπελῖτις γῆ ξηραίνει τε καὶ διαφορεῖ

obnoxia, qualitatem aufteram. His ergo omnibus, quae dixi, admixta argenti fpuma eft, refina et thus, quo medicamentum emplaftri formam acciperet. Sed argenti fpuma ex media materia eft. Thus concoquit et pus movet, fi tanquam ad probe temperatam naturam refpicimus, nam id humidioribus corporibus carnem producere oftendimus. Quin etiam ex medicamentis, quae concoquunt, quaeque vim a pure movendo quafi purificam vel expurgatoriam dictam habent, nullum valenter difcutit, ficut nec acre, fiquidem talia mediocriter calefaciunt, imo et emolliunt magis, quam exiccant. Quare thus etiam recte admixtum eft in propofiti emplaftri compofitione, uti mitigatorium quid et lene accipiat. Hujus nimirum potentiae oleum quoque eft, emplaftri coquendi caufa fecundum primam rationem adjectum, fecum vero duas facultates inferens, mitigatoriam videlicet et quae valida medicamenta obtundit, five haec acri, five auftera virtute fint praedita. Certe ampelitis terra ficcat et difcutit;

μηδὲν ἔχουσα δριμὺ σαφῶς. καὶ διὰ τοῦτο τοῖς κακοήθεσιν ἕλκεσιν ἐπιτήδειός ἐστιν, εἰ καὶ μόνην αὐτὴν λειάσας ἐπιπάττοις. ἡ χαλβάνη δὲ καὶ αὐτὴ τῷ πεπτική τε εἶναι καὶ μαλακτικὴ καὶ παρηγορική τε καὶ ἀνώδυνος ἐμίχθη κατὰ τὴν προκειμένην σύνθεσιν, ἔχοντος μὲν καὶ τοῦ λιβανωτοῦ τὰς αὐτὰς δυνάμεις, ἀλλὰ ἀσθενεστέρας ἢ κατὰ τὴν χαλβάνην, ἐκείνης γε κατ᾽ ἀμφοτέρας ἰσχυροτέρας ὑπαρχούσης. ἡ τερμινθίνη δὲ ῥητίνη καὶ αὐτὴ μετὰ τοῦ ῥυπτικοῦ τε καὶ διαφορητικοῦ πεπτικὸν ἔχει τι τῶν τοιούτων διαθέσεων. ἡ δὲ ἄσφαλτος ἴσμεν ὅτι ξηραντικῆς ἐστι δυνάμεως ἅμα θερμασίᾳ μὴ πάνυ σφοδρᾷ. τούτοις οὖν ἅπασιν ὁ συνθεὶς τὴν ἔμπλαστρον ἔμιξεν ἑλκτικῆς δυνάμεως φάρμακον τὴν πρόπολιν, ἐπειδὴ πολύχρηστον ὑπάρχειν αὐτὴν ἐβούλετο. πάντα δ᾽ ὅσα πολύχρηστα ποικιλωτάτας ἀναγκαῖον ἔχειν δυνάμεις, ὅπως θεραπεύῃ διαθέσεις πλείονας. οὕτως δὲ καὶ τοῦ μέλιτος ἔμιξεν οὐκ ὀλίγον, εἰδὼς αὐτὸ ξηραῖνόν τε καὶ διαφοροῦν οἰκειότατόν τε τοῖς σηπομένοις ὑπάρχον. καὶ γὰρ αὖ καὶ τὸ τῶν ἀσήπτων ἐστὶ καὶ τὰ μιγνύμενα φυλάττει τοι-

nihil manifesto acre continens, propterea malignis ulceribus idonea est et si solam per se tritam inspergas. Galbanum vero et ipsum, eo quod concoquit, emollit, mitigat et dolorem sedat, praedictae compositioni adjectum est, quum thus easdem vires, sed imbecilliores habeat, galbano facultates ambas valentiores possidente. Terebinthina resina ipsa quoque simul quum detergendi discutiendique facultatem habeat, etiam affectus tales, quod concoquat, quidpiam obtinet. Bitumen vero, cum calore non admodum vehementi siccare novimus, quibus omnibus emplastri auctor medicamentum trahentis facultatis propolim nimirum admiscuit, quoniam ejus usum multiplicem esse voluit. Omnia vero, quae multiplicem usum praestant, maxime varias facultates habere necessitas est, ut pluribus vitiis medeantur. Sic etiam non parum mellis addidit sciens ipsum siccans, digerensque putrescentibus esse accommodatissimum, quippe et ipsum ex iis est, quae non putrescunt, et mixta a putredine reservat,

αὐτα, πλὴν τῶν (378) ἐσχάτως ἐπιτηδείων εἰς σῆψιν, ἅπερ ὑγρά τέ ἐστι καὶ θερμά. καὶ πλέον τῶν ἄλλων γε ὁ συνθεὶς τὸ φάρμακον ἔβαλε τὸ μέλι. πλὴν γὰρ τριῶν τῶν ἑψηθῆναι δεομένων, ἀσφάλτου καὶ λιθαργύρου καὶ τῆς ἀμπελίτιδος γῆς, τῶν ἄλλων πλέον ἐστίν· αὐτοῖς τε τούτοις τῇ τε ἀσφάλτῳ καὶ τῷ λιθαργύρῳ καὶ τῇ ἀμπελίτιδι τοσοῦτον ἔμιξεν ἔλαιον, ὅσον εἰς τὴν ἕψησιν ἐπιτήδειον ἔσται, παραστοχασάμενος καὶ τῶν ἄλλων ὅσα ξηρὰ κατὰ τὸ φάρμακον βάλλεται. καὶ μὴν καὶ τελείως ἡψημένων ἁπάντων ἠξίωσεν ἐπεμβληθῆναι τήν τε σμύρναν καὶ τὴν ἀλόην, ξηραίνοντα μὲν ἀδήκτως ἀμφότερα, διαφέροντα δὲ τῷ τὴν μὲν ἀλόην στύφειν, λεπτομερεστέραν δὲ καὶ ξηραντικωτέραν εἶναι τὴν σμύρναν. οὐκ οἶδα δέ τι τὸ δόξαν τῷ Ἥρᾳ διὰ βραχυτέρων συμμετριῶν γράψαι τὴν πανάκειαν ταύτην, ὑπ᾽ ἄλλων διὰ μειζόνων γεγραμμένην. τινὲς μὲν γὰρ διπλάσια πάντ᾽ ἔχουσαν αὐτὴν ἔγραψαν, ἔνιοι δὲ τετραπλάσια. χαλβάνης γοῦν ἓξ δραχμὰς καὶ ὀβολὸν ἕνα καὶ ἥμισυν ὁ Ἥρας ἔγραψεν, ἄλλων γραψάντων δέκα δραχμὰς καὶ ἡμίσειαν, ὥσπερ αὖ πά-

praeterquam extreme ad putrefcendum idonea, quae humida funt et calida. Atque mel copiofius aliis medicamenti compofitor indidit, nam fi tria, quae coqui defiderant, excipias, bitumen, argenti fpumam, terram ampelitidem, aliis majus eft. Atque his ipfis bitumini, argenti fpumae et ampelitidi tantum adjecit olei, quantum coctioni commodum erat futurum, conjectura et ab aliis fumpta, quae ficca medicamento immittuntur. Infuper omnibus perfecte coctis myrrham et aloën voluit injici, quae ambo citra mordicationem ficcant, verum differunt, quod aloë aftringat, myrrha tenuiorum partium fit magisque ficcet. Caeterum haud fcio, cur Herae vifum fuerit minoribus fymmetriis panaceam hanc confcribere, quam alii majoribus conficiunt, fiquidem nonnulli omnia duplicata habere ipfam tradiderunt, alii quadruplo copiofiora. Galbani fane drachmas fex obolum unum et femiffem Heras numeravit, alii drachmas decem et femiffem, quemadmodum alii rurfus viginti-quinque,

λιν ἄλλων πέντε καὶ εἴκοσι, ἀνάλογον δὲ καὶ τἄλλα συναυξησάντων, ὡς μηδαμόθι λέγεσθαι κατὰ τὴν συμμετρίαν ὀβολὸν ἢ ἡμιώβολον. προσέχειν οὖν ὑμᾶς χρὴ τὰς παρὰ τοῖς ἄλλοις γεγραμμένας πανακείας παραβάλλοντας τῇδε, πότερα διπλάσια ἔχουσι πάντα ἢ τετραπλάσια, κἂν ἀνάλογον ᾖ πάντα ηὐξημένα μὴ νομίζειν ἐκείνας ἑτέρας εἶναι τῆσδε.

[Ἡ ἶσις Ἐπιγόνου λεγομένη παρά τινων.] Πολύχρηστόν ἐστι φάρμακον, ἣν προσαγορεύουσιν ἶσιν ὑπὸ πάντων ἐπῃνημένην. ἐγὼ δὲ παραθήσομαι νῦν ὅσα περὶ αὐτῆς ἔγραψεν ὁ Ἥρας οὕτως ἔχοντα κατὰ λέξιν. ἡ ὑπὸ τινῶν μὲν Ἐπιγόνου λεγομένη, ὑπὸ τινῶν δὲ ἶσις, ποιοῦσα πρὸς πᾶν τραῦμα καὶ πρὸς τὰ ἐν κεφαλῇ μετὰ ὀστῶν διακοπῶν. ὑγιάζει δὲ χωρὶς ἀνασκευῆς, ποιεῖ καὶ πρὸς νύγματα, σκόλοπας, ἀνθρωπόδηκτα, κυνόδηκτα ἰούς τε ἕλκει ἔχεως, σκορπίων, δρακόντων θαλασσίων καὶ τρυγόνος καὶ πρὸς τὰ ἐπὶ τῶν κώλων [774] σὺν τραύματι κατάγματα. πωροῖ γὰρ θᾶσσον καὶ ἀσφαλέστερον σύριγγας πάσας προσφάτους, παλαιὰς ὑποφορὰς, κόλπους, φύματα, παρωτίδας, τὰ ἐν μαστοῖς καὶ

augentes fimul et alia ad portionem, ut nusquam dicatur in fymmetria obolus vel femiobolus. Itaque advertere vos oportet panaceas apud alios fcriptas huic conferentes, utrum omnia duplicata, an quadrupla, habeant, ac fi fint omnia aucta, non putare illas ab hac effe diverfas.

[*Ifis a quibusdam Epigoni dicta.*] Multiplicis ufus eft medicamentum, quod ifidem appellant, ab omnibus commendatum. Ego vero apponam modo, quae Heras de illo memoriae prodidit. Haec illius verba funt. *Medicamentum a nonnullis Epigoni dictum, ab aliis ifis. Facit ad omne vulnus et ad vulnera capitis cum offium praecifione, fanat citra reparationem. Valet ad punctus, item paxillos infixos et hominum atque canum morfus. Venenum trahit viperae, fcorpii, draconis marini, paftinacae. Curat fracturas artuum cum vulnere, callum enim obducit citius tutiusque. Fiftulas omnes recentes, veteres foveas, finus, phymata, parotidas, abfceffus in mammis et alis futuros*

μασχάλαις ἀποστήματα, ἢ ἵνα μὴ γένηται ἢ γενόμενα θεραπευθῇ. εἰς ὑπόῤῥυσιν δ᾽ ὄντων ἡμῶν, ἔτι χοιράδας κομίζεται σὺν τοῖς χιτῶσι τάχιστα ἐκπυοῦσα, ἵστησι καὶ ῥεῦμα ὀφθαλμῶν ἐπὶ τὸ μέτωπον ἐπιτιθεμένη. αἴρει δὲ καὶ πελιώματα καὶ γαγγραίνας περιγράφει καὶ σηπεδόνας ἀνακαθαίρει καὶ τὸ ὅλον πρὸς πάντα ἀγαθή. ♃ κηροῦ δραχμὰς ρ΄. τερμινθίνης ∠ σ΄. οἱ δὲ ρ΄. λεπίδος χαλκοῦ ἐρυθροῦ ∠ η΄. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ η΄. ἀριστολοχίας στρογγύλης δραχμὰς η΄. λιβάνου ∠ η΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ∠ η΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ η΄. στυπτηρίας κεκαυμένης ἢ στρογγύλης ∠ ς΄. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ η΄. σμύρνης ∠ ιβ΄. ἀλόης ∠ ιβ΄. χαλβάνης ∠ ιβ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλην α΄. ὄξους δριμέος κο. β΄. τὰ τηκτὰ κατακένου εἰς θυείαν κατὰ τῶν ξηρῶν. οὕτως μὲν ὁ Ἥρας ἔγραψε τὴν ἶσιν, οὐκ ἔτι προσγράψας αὐτῇ τὴν κατὰ μέρος χρῆσιν ἅπασαν, ὡς ἐπ᾽ ἄλλων εἰώθει. καὶ μέντοι κἂν τῷ καλεῖν αὐτὴν Ἐπιγόνου διαφέρεται πολλοῖς, οὓς ἀκριβέστερον ἡγοῦμαι περὶ τοῦ Ἐπιγόνου γεγραφέναι τά τε

aut factos fanat. Adverfus fluxionem nobis venientibus ftrumas adhuc aufert, cum tunicis celerrime pus educens. Siftit oculorum fluxiones fronti impofitum, tollit liorem, gangraenas non patitur latius ferpere, putredinem purgat, in fumma ad quodvis bonum eft. Haec recipit, cerae drachmas centum, terebinthinae drachmas ducentas, fecundum alios centum, fquamae aeris rubri drachmas octo, aeruginis rafae drachmas octo, ariftolochiae rotundae drachmas octo, thuris drachmas octo, falis ammoniaci drachmas octo, guttae ammoniaci drachmas octo, aluminis ufti vel rotundi drachmas fex, aeris ufti drachmas octo, myrrhae drachmas duodecim, aloës drachmas duodecim, galbani drachmas duodecim, olei veteris heminam unam, aceti acris heminas duas. Quae liquari poffunt, ficcis in mortarium fuperfunduntur. Sic quidem Heras ifim fcripfit non etiam particularem omnem ufum ei apponens, ut in aliis confueverat. Infuper quod ad Epigonum illud refert, a plerisque diffentit, quos exactius de epigonio fcripfiffe arbitror, cum alia

ἀλλὰ καὶ ὡς ἐν εἱρκτῇ κατακεκλεισμένος ἰασάμενός τέ τινα τῶν πολὺ δυναμένων ἀφείθη διὰ τοῦτο. προστεθεικέναι δ' αὐτόν φασι τὴν τοῦ δρακοντίου ῥίζαν τῷ προγεγραμμένῳ φαρμάκῳ, κἀγὼ διὰ παντὸς οὕτως ἐχρησάμην. ἐπειδὴ καὶ τῶν διδασκάλων μού τις ἐχρῆτο, βαλὼν εἰς τὴν γεγραμμένην συμμετρίαν ὑπὸ τοῦ Ἡρᾷ 𐅻 η'. τοῦ δρακοντίου. καὶ μέντοι καὶ τοῦ ἐλαίου μὲν ἐνέβαλεν ἥμισυ κυάθου, ὄξους δὲ κο. α', ἔβαλλε δὲ καὶ τὴν κολοφωνίαν ῥητίνην, οὐχ ὥσπερ ὁ Ἡρας τὴν τερμινθίνην, ἀλλὰ κἀν τῇ κατασκευῇ τῆς ἐμπλάστρου διεφώνει τῷ Ἡρᾷ, τὴν χαλβάνην τῷ ὄξει συγκατεργαζόμενος τοῖς ἄλλοις ἐν θυείᾳ. καὶ οὕτως ἀναμιγνὺς αὐτὰ, καθάπερ καὶ ὁ Ἡρας φησὶ, τοῖς τηκτοῖς ἐμάλασσέ τε μετὰ ταῦτα τὸ φάρμακον, ἐπὶ πλεῖστον ἐν ταῖς χερσὶ προσαπτόμενος ὄξους δριμυτάτου καὶ μετὰ ταῦτα εἰς χαλκοῦν ἀγγεῖον κατετίθετο καὶ καταχύσας ἐφύλλαττε χρόνῳ πλείονι καὶ οὕτως ἀνελόμενος ἐχρῆτο. προσηγόρευε δὲ αὐτὴν, ὡς καὶ ἄλλοι τινὲς, Ἑρμωνός τοῦ ἱερογραμματέως. ἐν ἑτέροις δ' ἂν εὕροις γεγραμμένην ἐκ τῶν ἀδύτων εἶναι καὶ τήνδε κατὰ τὸ Ἡφαίστειον ἐν Αἰγύπτῳ, καθάπερ καὶ τὴν διὰ τοῦ δικτά-

tum illud quoque, nempe quod in carcere conclufus, quum quendam admodum potentem curaffet, ejus rei gratia fuit dimiffus. Adjeciffe vero ipfum ajunt praefcripto medicamento dracunculi radicem, atque ego femper ita ufus fum, quoniam et praeceptorum meorum unus ufurpabat, apponens in praedictam fymmetriam Herae dracunculi drachmas octo, infuper et olei cyathi dimidium, aceti heminam, ad haec colophoniam refinam, non ut Heras terebinthinam. Sed et in emplaftri confectione ab illo diffentiebat, galbanum aceto, cum aliis in pila elaborans, atque ita admifcens ea, quemadmodum et Heras inquit, liquabilibus, deinde medicamentum manibus plurimum emolliebat, attingens acetum quam acerrimum, poftea in vafe aereo reponebat et perfufum longo tempore fervabat, atque ita excipiens utebatur. Appellavit ipfum, velut alii quidam, Hermonis facri fcribae, alibi fcriptum invenias ex adytis templi Vulcani in Aegyto hoc quoque effe, quemadmodum et illud, quod ex dictamno

μνου. τὴν μέντοι συμμετρίαν τῶν συντιθέντων αὐτὴν ἁπλῶν φαρμάκων σχεδὸν ἅπαντες ἴσην γεγράφασιν, ὥστε κἂν ἡ προγραφὴ διάφορος ᾖ, μὴ δόξῃς ἑτέραν εἶναι καὶ ἑτέραν τήν τ᾽ ἐκ τῶν ἀδύτων ἱερὰν καὶ τὴν Ἕρμωνος τοῦ ἱερογραμματέως καὶ τὴν Ἐπιγόνου. ἅπαντα γὰρ ταῦτα προσαγορεύεται. τηκομένη δὲ μετὰ κηρωτῆς ὑγρᾶς ἀνακαθαίρει καὶ ἐπουλοῖ τὰ ἕλκη. καὶ γεγράφασί γε τινὲς μὲν μετὰ τριπλασίας κηρωτῆς αὐτὴν ἀνιέναι, τινὲς δὲ μετὰ διπλασίας, ἀδιορίστως ἑκάτεροι τὴν συμμετρίαν ὁρίσαντες. ἐφ᾽ ὧν μὲν γὰρ αὐτάρκως καθαρὸν ἐργάζεται τὸ ἕλκος, εἰ τρισὶ μιχθείη τῆς κηρωτῆς μέρεσιν, οὐ χρὴ διπλάσιον μιγνύειν. ἐφ᾽ ὧν δὲ ἐνδεέστερον καθαίρει, τηνικαῦτα διπλασίαν χρὴ παραλαμβάνεσθαι τὴν κηρωτήν. ἴσμεν γὰρ ὅτι πρακτικώτερον μέν ἐστι πᾶν φάρμακον τοιοῦτον, μὴ πολλῇ τῇ κηρωτῇ μιγνύμενον, ἀσθενέστερον δὲ πλέονι μιχθέν. οὐ χεῖρον δὲ καὶ περὶ τοῦ δρακοντίου τό γε τοσοῦτον εἰπεῖν, ὡς ἐν τῷ θέρει ξηρανθέντος τοῦ καυλοῦ καὶ ὅλης τῆς πόας ἀναιρεῖσθαι χρὴ τὴν ῥίζαν, εἶτα τιθέμενον ἐν οἴκῳ ξηρῷ μὲν, οὐκ ἔχοντι δὲ ἥλιον, ὀλίγον ὕστερον μεθ᾽ ἡμέρας ἓξ ἢ ἑπτὰ τέμνειν τὴν ῥίζαν εἰς

constat. Symmetriam vero simplicium medicamentorum, quae id constituunt, omnes propemodum aequalem scripserunt, proinde titulus licet diversus existat, non opineris aliud esse atque aliud et quod ex adytis sacrum dicitur et Hermonis sacri scribae et Epigoni, nam omnes has appellationes habet, liquatum autem cum cerato liquido purgat et ulcera cicatrice obducit. Quidam ex cerato triplicato dilui ipsum tradiderunt, nonnulli duplicato, utrique symmetriam indefinite distinguentes. In quibus etenim ulcus purum satis efficitur, si tribus cerati partibus temperatum fuerit, non oportet duplicatum adjicere, in quibus autem minus purgatur, ibi ceratum duplo majus assumendum. Novimus enim efficacius omne id genus medicamentum esse, quod non multo cerato miscetur, imbecillius, quod multo. Nihil mali est autem de dracunculo quoque eatenus dicere, quod per aestatem caule exiccato et herba tota, radicem ampu-

κυκλίσκους καὶ [775] τούτους διείραντα λίνῳ κρεμᾶσαι πάλιν ἐν οἴκῳ ξηρῷ μὲν, ἀνηλίῳ δὲ, καὶ οὕτως ἐπειδὰν ἐθέλοις σκευάζειν τὸ φάρμακον, κόπτειν τὴν ῥίζαν. ἔστι δὲ καὶ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν κοπεῖσα καὶ λεανθεῖσα καλῶς ὡς χνοώδη γενέσθαι τῶν κακοήθων ἑλκῶν θεραπευτική.

[Ἡ διὰ δικτάμνου.] Καὶ τὴν διὰ δικτάμνου σκευαζομένην ἔμπλαστρον, ἱερὰν ὀνομάζουσιν, εὑρῆσθαι λέγοντες καὶ ταύτην τὴν γραφὴν ἐν τῷ κατὰ Μέμφιν Ἡφαιστείῳ. καὶ μέμνηνταί γε πάντες αὐτῆς ἐπὶ ταῖς τοιαύταις συμμετρίαις ἢ βραχύ τι διαφερούσαις. ἀρκέσει δὲ καὶ περὶ ταύτης τὴν τοῦ Ἥρα παραγράψαι λέξιν οὕτως ἔχουσαν. ἱερὰ ἡ ἐκ τοῦ ἐν Μέμφει Ἡφαιστείου. ποιεῖ ἐπὶ προσφάτων ἐναίμων, ῥευματικῶν, πρὸς νεύρων διακοπὰς, παλαιὰ ἕλκη; ὑπόνομα, θλάσματα, σηπεδόνας, ἄνθρακας, μελανίας, ἕλκη ῥευματικὰ, δυσκατούλωτα, παρωτίδας, χίμεθλα, ἀποστήματα, χοιράδας, δοθιῆνας, σκληρίας, βέλη ἀνάγει, σκόλοπας, ὀστέα ἐκ τῆς κεφαλῆς, θηρίων πληγὰς καὶ δήγματα σκορπίων, φυλαγγίων,

tare oportet, deinde in domo ſicca ſolem non habente repoſitam, paulo poſt dies ſex vel ſeptem in orbiculos dividere, eosque filo trajectos in ſicca domo et a ſole remota rurſus ſuſpendere, ac ſic ubi medicamentum praeparare voles radicem contundere, quae ipſa quoque ſeorſum tuſa et laevigata probe, ut pulvis fiat, malignis ulceribus medetur.

[*Emplaſtrum ex dictamno.*] Item quod ex dictamno emplaſtrum conficitur, ſacrum appellant, dicentes et hanc ſcripturam in Vulcani templo juxta Memphim inventam eſſe, omnes ipſius hujusmodi ſymmetriis meminerunt vel parum adeo ab his differentibus. Sufficiet autem verba Herae et de ipſo adſcripſiſſe, quae in hunc modum habent. *Sacrum ex Vulcani templo in Memphi. Facit ad recentia cruenta, fluentia, ad nervorum praeciſiones, vetera ulcera, ſuppaſcentia, contuſa, putredines, carbunculos, nigritias, ulcera fluentia, cicatricem aegre admittentia, parotidas, perniones, abſceſſus, ſtrumas, furunculos, duritias. Tela educit, aculeos, oſſa ex capite. Sanat ferarum ictus, ſcorpionum morſus, phalangiorum, muris aranei,*

(379) μυγαλῆς, ἀνθρωπόδηκτα. πρὸς πάντα πόνον τραχήλου, ὤμου, ἄρθρων ἀντὶ μαλάγματος. ἵστησι ῥεύματα ὀφθαλμῶν οὐ μόνον πρόσφατα, ἀλλὰ καὶ παλαιὰ, καὶ πρὸς κεφαλαλγίαν ποιεῖ, κατάχριστος ῥοδίνῳ, ἀνειμένη καὶ πρὸς ὑστέρας πόνον καὶ διαχριομένη καὶ ὑποθυμιωμένη. ἐκδιώκει ἡ ἔμπλαστρος καὶ θηρία θυμιωθεῖσα. ἔστι δὲ ἐλαίου παλαιοῦ κο. β'. λιθαργύρου ∠ ρ'. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ η'. λεπίδος ∠ στ'. κολοφωνίας ὑγρᾶς, οἱ δὲ πευκίνης ∠ ν'. μάννης ∠ ιβ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ιστ'. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ η'. διφρυγοῦς ∠ στ'. γεντιανῆς ∠ στ'. ἀλόης ∠ η'. χαλβάνης ∠ ιβ'. προπόλεως ∠ η'. κηροῦ ∠ κε'. ἀριστολοχίας ∠ ι'. δικτάμνου Κρητικοῦ ∠ ι'. ἕψε ἐν λοπάδι μεγάλῃ ἐπὶ ἀνθράκων λιθάργυρον, ἔλαιον ὡς ἀμόλυντον κατὰ πᾶν εἶναι ἢ παρὰ μικρὸν, εἶτα ἄρας τὴν χύτραν, μίσγε ἰὸν καὶ λεπίδα καὶ ἕψε καὶ μὴ μολυνέτω κατὰ πᾶν, εἶτα πάλιν βαστάσας βάλε ῥητίνην καὶ ἀμμωνιακὸν σεσησμένα, κινῶν ἕως παύσηται ζέων, εἶτα ἐπιθεὶς καὶ μικρὸν ἐάσας βαστάσας ἔμπασσε χαλκὸν καὶ διφρυγὲς καὶ ἑψήσας πάλιν, ἕως μὴ μολύνῃ, ἔσθ' ὅτε γὰρ

hominum. Valet ad omnem colli dolorem, humeri, articulorum, vice malagmatis. Siftit oculorum fluores, non modo recentes, fed etiam veteres. Tollit capitis dolorem inunctum, rofaceo dilutum. Et uteri dolorem fedat tum illitu tum fuffitu. Necat infuper feras fuffitu. Haec recipit olei veteris heminas ij, argenti fpumae drach. c, aeruginis rafae drach. viij, fquamae ʒ vj, colophoniae liquidae, alii pineae ʒ l, mannae drach. xij, guttae ammoniaci ʒ xvj, aeris ufti ʒ viij, diphrygis ʒ vj, gentianae ʒ, fex, aloës ʒ viij, galbani ʒ xij, propolis ʒ viij, cerae ʒ xxv, ariftolochiae ʒ x, dictamni cretici ʒ x. Argenti fpumam et oleum in olla magna fupra prunam incoquito, ut omnino aut fere non inquinet, deinde cacabum deponens aeruginem indito fquamamque et coquito, ne prorfus inficiat. Poftea rurfus auferens, refinam, ammoniaci guttam, injice cribrata, movens donec fervere def inat, mox quum repofueris paululumque dimiferis, tollito atque aes diphrygesque infpergito, rurfus coquens, quoad non inquinet, interdum

τούτων βληθέντων ἐπανίεται, εἶτα βαστάσας προσδίδου κηρὸν καὶ πάλιν ἕψε, ἕως ἀμόλυντος γένηται, ταχέως δὲ γίνεται, εἶτα ἄρας ἀποδώσεις πρόπολιν καὶ ἐπιθεὶς πάλιν, μικρόν τε ἐάσας καὶ ἄρας ἀποδίδου ἀλόην, μάνναν, δίκταμνον, ἀριστολοχίαν, γεντιανήν. ἐψυγμένων δ' ἱκανῶς τούτων, καθ' ἓν ἕκαστον λειότατον ἐμπάσεις καὶ κινήσας ἐὰν ᾖ ἀμόλυντος, βαστάσεις. ἐὰν δὲ μὴ, ἐπὶ κούφου πυρὸς ἑψήσεις. ταῦτα μὲν ὁ Ἥρας ἔγραψε περὶ τῆς ἐμπλάστρου. συνεθήκαμεν δ' αὐτὴν ἡμεῖς ἐνίοτε καὶ χωρὶς τοῦ κεκαυμένου χαλκοῦ καὶ διφρυγοῦς, ἑλκτικωτέραν μὲν τῶν ἐν τῷ βάθει καὶ μαλακτικωτέραν καὶ διαφορητικωτέραν γινομένην, οὐ μὴν πρός γε τὰ δυσεπούλωτα τῶν ἑλκῶν ἁρμόττουσαν. ἐποιήσαμεν δὲ αὐτὴν καὶ χωρὶς τοῦ δικτάμνου, πάλιν αὐτὴν προσθέντες τοῖς ἄλλοις, χρυσοκόλλης < στ'. ὡς γενέσθαι θεραπευτικωτέραν τῶν κακοήθων ἑλκῶν.

[Ἡ Ἱκέσιος μέλαινα.] Ἡ Ἱκέσιος ὀνομαζομένη. τινὲς δὲ κατὰ γενικὴν πτῶσιν ἡ Ἱκεσίου γεγράφασι, πολύχρηστον φάρμακον. ὁ γοῦν Ἥρας περὶ αὐτῆς γράφει ταῦτα. ἡ Ἱκέ-

enim his injectis remittitur, poſtea deponens, ceram addito, iterum coquito, usque dum non polluat, quod celeriter accidit. Dein quum depoſueris, propolim immittes ac repones denuo, pauliſper ſines, quum depones, addes aloën, mannam, dictamnum, ariſtolochiam, gentianam, his abunde refrigeratis ſingula laeviſſima inſperges movens, ſi non inficiat, tolles, ſin minus, leni igne coques. Haec quidem Heras de emplaſtro ſcripſit. Compoſuimus autem id nos interdum et ſine uſto aere et diphryge, unde quae in alto latebant, magis attrahebat emolliebatque magis diſcutiebatque, non tamen ulceribus aegre cicatricam ducentibus idoneum. Quin etiam ipſum citra dictamnum confecimus rurſus aliis apponentes chryſocollae drachmas ſex, ut maligna ulcera felicius ſanaret.

[*Hiceſium nigrum.*] Medicamentum titulo hiceſium, uſus multiplicis, quidam gignendi caſu ſcripſerunt, Hiceſii. Heras itaque de ipſo haec tradit. *Hiceſium ad vulnera et canum*

ςιος πρὸς τραύματα καὶ κυνόδηκτα καὶ τὰς σκληρίας διαχέουσα. πρὸς παρωτίδας καὶ κονδυλώματα καὶ πρὸς τὰ κακοήθη. ἔστι δὲ καὶ ἐπισπαστικὴ, παρακολλητικὴ, ποιεῖ καὶ πρὸς ὕδρωπας. ♃ λιθαργύρου ∢ ρ΄. [776] ἀσφάλτου Ἰουδαϊκῆς ∢ ρ΄. γῆς ἀμπελίτιδος ∢ ρ΄. μάννης, προπόλεως ἀνὰ ∢ κέ. χαλβάνης ∢ ιβ΄. σχιστῆς ∢ ιβ΄ S΄΄. τερμινθίνης ∢ ιβ΄. S΄΄. ἴρεως ∢ στ΄. ἐλαίου ὠμοτριβοῦς κο. στ΄. μέλιτος κο. α΄. χαλκίτεως ∢ ζ. ἥμισυ, κηκίδος ὀμφακίτιδος ∢ στ΄. σμύρνης ∢ στ΄. ἕψε τὴν λιθάργυρον καὶ τὴν ἄσφαλτον καὶ τὴν ἀμπελῖτιν μετὰ τοῦ ἐλαίου. ἐπειδὰν δ᾽ ἡμίεφθα ᾖ, τὴν πρόπολιν μίσγε καὶ τὴν ῥητίνην καὶ τὴν χαλβάνην ἡψημένα ἐν τῷ μέλιτι ἰδίᾳ. ἐπὰν δὲ συνίστηται τὰ λοιπὰ ἀποδίδου, κίνει δὲ σπάθῃ δᾳδίνῃ, ταύτης τῆς ἐμπλάστρου τὸν σταθμὸν τῶν μιγμάτων, οὐ τὸν αὐτὸν ἅπαντες ἔγραψαν, ὡς ἐν τοῖς ἐφεξῆς δειχθήσεται.

[*Ἡ διὰ δυοῖν ἀριστολοχιῶν μέλαινα.*] Ἔνδοξος ἔμπλαστρος πολύχρηστός ἐστι καὶ ἡ διὰ τῶν δυοῖν ἀριστολοχιῶν, ἣν καὶ αὐτὸς ὁ Ἥρας ἔγραψε κατὰ τήνδε τὴν λέξιν.

morſus, duritias diffundens, ad parotidas, condylomata et maligna. Item eſt attrahens et glutinatorium. Valet inſuper ad aquam inter cutem. ♃ Argenti ſpumae drach. centum, bituminis Judaici drach. c, terrae ampelitidis ʒ c, mannae, propolis, ſingulorum drach. xxv, galbani ʒ xij, ſciſſilis drach. xij ß, terebinthinae ʒ xij ß, iridis drach. vj, olei immaturi heminas ſex, mellis heminam j, chalcitidis drach. vij ß, gallae omphacitidis drach. vj, myrrhae drach. vj. Argenti ſpuma, bitumen, ampelitis cum oleo incoquuntur, ubi ſemicocta fuerint, propolis, reſina et galbanum ex melle ſeparatim cocta miſcentur, poſtquam conſtiterint, reliqua adjiciuntur, moventur autem ſpatha ex taedae ligno confecta. Hujus emplaſtri mixturae pondus non idem omnes, ut in ſequentibus oſtendetur, tradiderunt.

[*Nigrum ex duabus ariſtolochiis.*] Celebre quoque emplaſtrum uſus multiplicis eſt id, quod ex duabus ariſtolochiis conficitur, quod ipſe Heras quoque his verbis de-

μέλαινα ἡ διὰ τῶν δυοῖν ἀριστολοχιῶν, ποιοῦσα πρὸς τὰ παλαιὰ καὶ τυλώδη καὶ δυσκατούλωτα καὶ νεμόμενα. ἔστι δὲ καὶ ἔναιμος κεφαλικὴ, ἀνάγει ὀστᾶ, ἀνακολλητικὴ, ποιοῦσα πρὸς τὰ λελυμένα ἄρθρα, ῥευματιζόμενα ἀνακαθαίρει, πληροῖ διειμένη. πίσσης λίτραν α΄. κηροῦ λίτραν α΄. ἀσφάλτου λίτραν α΄. τερμινθίνης λίτραν α΄. μάννης λίτρας ἥμισυ ἢ οὐγγίας ζ΄. ἰοῦ ξυστοῦ λίτρας ἥμισυ, ψιμυθίου λίτρας ἥμισυ, χαλκάνθου οὐγγίας δ΄. ἀριστολοχίας μακρᾶς οὐγγίας δ΄. Ἰλλυρικῆς οὐγγίας δ΄. σιδίων οὐγγίας β΄. κηκίδος ὀμφακίτιδος οὐγγίας β΄. χαλκοῦ κεκαυμένου οὐγγίας β΄. ἀκάνθης οὐγγίας δ΄. ἀριστολοχίας στρογγύλης γο δ΄. ὄξους κο. α΄. κικίνου ἢ ἐλαίου παλαιοῦ κο. α΄. τὰ τηκτὰ τήξας ὁμοῦ, εἶτα τὸ ψιμύθιον, τὸν ἰὸν καὶ τὸ χάλκανθον σὺν τῷ ὄξει λελειοτριβημένῳ ἐπίσταζε, εἶτα ἐπιθεὶς ἐπὶ πυρὸς ἕως ἑνωθῇ, ἔμπασσε τὰ ξηρὰ ὑποσπάσας τὸ πῦρ, εἶτα καταχέας μάλασσε. ταῦτα μὲν ὅ θ᾽ Ἥρας καὶ οἱ ἄλλοι περὶ αὐτῆς ἔγραψαν. ὁ δὲ λογισμὸς τοῦ συνθέντος αὐτὴν οὐκ ἄδηλός ἐστι τοῖς

ſcripſit. *Nigrum ex duplici ariſtolochia. Facit ad antiqua, calloſa, aegre cicatricem inducentia, depaſcentia. Eſt etiam enaemum cephalicum, oſſa reducit et eſt glutinatorium. Facit ad articulos ſolutos. Fluori obnoxia repurgat, implet immiſſum.* ℞ Picis libram unam, cerae libram j, bituminis libram unam, terebinthinae libram unam, mannae ſelibram vel uncias ſeptem, aeruginis raſae ſelibram, ceruſſae ſelibram, chalcanthi uncias quatuor, ariſtolochiae longae uncias quatuor, illyricae uncias quatuor, malicorii uncias duas, gallae immaturae uncias duas, aeris uſti uncias duas, ſpinae uncias quatuor, ariſtolochiae rotundae uncias quatuor, aceti heminam unam, ricinini vel olei veteris heminam unam. Quae liquefieri poterunt, ſimul liquato, deinde ceruſſam, aeruginem et chalcanthum cum aceto laevia facta inſpergito, mox ſupra ignem, usque dum coierint, arida infricato, igne ſubtracto, dehinc defuſa ſubigito. Haec tum Heras, tum alii de ipſo ſcriptum reliquerunt. Ratio autem ejus qui id compoſuit non obſcura eſt recordantibus quae

μεμνημένοις ὅσα κατά γε τοῦτο καὶ διὰ τῶν ἔμπροσθεν ὑπομνημάτων εἴρηταί μοι. σύγκειται γὰρ ἐξ ἐναντίων δυνάμεων, ἑλκτικῶν τε καὶ ἀποκρουστικῶν, κοινὸν ἐχουσῶν τὸ ξηραίνειν. ἐπικρατεῖ δὲ ἐν αὐτῇ τὸ τῶν ἀποκρουστικῶν, ὃ τοῖς στύφουσιν ὑπάρχει τῷ χαλκάνθῳ καὶ τοῖς σιδίοις καὶ τῇ κηκίδι καὶ τῷ κεκαυμένῳ χαλκῷ καὶ τῇ ἀκάνθῃ. διὰ τοῦτο δὲ καὶ πρὸς τὰ παραλελυμένα, τουτέστι κεχαλασμένα τῶν ἄρθρων ἁρμόττειν αὐτὴν ἔφη. τὴν δ᾽ ἀριστολοχίαν καὶ τὴν ἶριν ἔμιξε τοῖς στυπτικοῖς, ἀραιωτικῆς τε καὶ διαφορητικῆς ὄντα δυνάμεως, ὅπως δὲ ἔμπλαστρος γένοιτο καὶ μὴ ξηρὸν ἐπίπαστον εἴη τὸ φάρμακον, ἔλαιόν τε καὶ κηρὸς ἐμίχθη. κηρὸς μὲν ὡς ὕλη μόνον, ὥσπερ καὶ τοὔλαιον. εἰ τὸ κοινὸν εἴη τοῦτο καὶ μὴ τὸ κίκινον ἢ τὸ παλαιόν. ἐμάθομεν γὰρ ὅτι θερμαίνει ταῦτα καὶ διαφορεῖ. τερμινθίνη δὲ ῥητίνη πρὸς τῷ τὴν ἐμπλαστρώδη σύστασιν ἐργάζεσθαι τῷ φαρμάκῳ, τοῦ κηροῦ μόνου μὴ δυναμένου τοῦτο ποιῆσαι, καὶ μαλακτικὸν ἔχει τι καὶ διαφορητικὸν καὶ ῥυπτικόν. ἔχοντος δὲ καὶ λιβανωτοῦ ταῦτα προσείληφεν ἡ μάννα στυπτικὴν ὅλην τὴν δύναμίν τε καὶ ποιότητα. καλοῦσι γὰρ οὕτως

hic et in prioribus commentariis dicta funt. Conftat enim ex contrariis facultatibus, attractricibus et repultricibus, quae commune habent ut exiccent. Superat autem in eo repellentium virtus, quae adeft aftringentibus, chalcantho, malicorio, gallae, aeri ufto et fpinae, ob hoc etiam ad folutos, id eft laxatos articulos convenire ipfum affirmat. Ariftolochiam autem et iridem aftrictoriis admifcuit, utpote rarefaciendi et digerendi poteftate praedita. Ut autem emplaftrum fieret nec ficcum, fed ut fuperinduci poffet, medicamentum, oleum et cera mixta funt, cera quidem ceu materies folum, ficut et oleum, fi commune fuerit hoc, nec ricininum vel vetuftum, quippe didicimus haec calefacere et difcutere. Terebinthina vero refina praeterquam, quod emplaftri confiftentiam medicamento conciliet, quum cera hoc fola facere non poffit, etiam emolliens quid et difcutiens detergensque obtinet. At quum thus eadem praeftet, manna aftringendi facultatem totam et qualitatem affumpfit,

τὸ ἀπόσεισμα τοῦ λιβανωτοῦ μετέχον τι βραχὺ καὶ τοῦ φλοιοῦ, ξηραντικὴ δὲ ἱκανῶς ἐστι καὶ ἡ ἄσφαλτος ἢ ὁ ἄσφαλτος, ὁποτέρως ἂν ἐθέλῃς καλεῖν, εἰς ἐμπλάστρου σύνθεσιν ἐπιτήδειον φάρμακον. καὶ ταῦτα μὲν οὖν ἦν αὐτάρκη πρὸς τὴν τῆς ἐμπλάστρου σύνθεσιν. ἰσχυρὰν δὲ δύναμιν ἔχοντα φάρμακα μῖξαι προθέμενος ὁ συνθεὶς τὴν ἔμπλαστρον ταύτην ἰόν τε καὶ ὄξος αὐτοῖς προσέθηκε, τέμνειν καὶ διαβιβρώσκειν καὶ μέχρι τοῦ βάθους τῶν [777] σωμάτων αὐτά τε φέρεσθαι καὶ τοῖς ἄλλοις ποδηγεῖν ἱκανά. μίγνυται δὲ ταῦτα τοῖς διαφορητικοῖς ἕνεκα τοῦ προλεπτύνειν τὰς ἐν τοῖς θεραπευομένοις μέρεσι παχείας ὑγρότητας. ὑπόλοιπον οὖν ἐστιν εἰπεῖν τι καὶ περὶ τοῦ ψιμυθίου, ὅπερ ὅτι μὲν ὡς εἰς ἐμπλαστροποιΐαν ἐπιτήδειον, οὐχ ὡς αὐτό τι συμπρᾶξον ἔμιξεν· εὔδηλόν ἐστιν. ἐγὼ δ᾽ ἂν τὴν λιθάργυρον ἐμεμίχειν μᾶλλον, ἐμπλαστικόν τε γάρ ἐστι καὶ ψυκτικόν. τὸ δὲ ψιμύθιον, εἰς ἄλλα μέν τινα χρήσιμον ὑπάρχον, εἰς δὲ τὴν τῆς προκειμένης ἐμπλάστρου δύναμιν οὐδὲν συντελεῖ.

[Ἡ τοῦ Ἀζανίτου.] Ἡ τοῦ Ἀζανίτου πολύχρηστός ἐστι καὶ ἔνδοξος. περὶ αὐτῆς δὲ γράφει ὁ Ἡρᾶς οὕτως. ἡ

vocant enim ſic thuris micas conceſſu eliſas, corticis parum item participes. Jam et bitumen abunde ſiccat, ad emplaſtri confectionem idoneum medicamentum. Atque haec de illius compoſitione ſufficiunt. Porro emplaſtri hujus auctor, quum vellet medicamenta valenti virtute praedita miſcere, aeruginem et acetum ipſis adjecit, quae ſiccare, exedere et usque in profundum corporis penetrare atque alia deducere poſſunt. Miſcentur autem haec cum digerentibus, ut humores craſſos partibus, quas curamus, infixos attenuent. Reſtat igitur et de ceruſſa quippiam dicere, quam ceu ad emplaſtrum conficiendum aptam, non ut aliquid cooperaturam admiſcuiſſe illum eſt perſpicuum. Ego vero argenti ſpumam potius adjeciſſem, quae et emplaſtris convenit et refrigerat, ceruſſa vero aliis quibusdam utilis ad propoſiti emplaſtri vires nihil praeſidii affert.

[*Emplaſtrum Azanitae.*] Emplaſtrum Azanitae varii uſus eſt et nobile, de ipſo autem Heras ita ſcribit. *Empla-*

τοῦ Ἀζανίτου. ♃ πίσσης ξηρᾶς γο α΄. (380) κηροῦ γο γ΄. στέατος ὑείου γο γ΄. στέατος ταυρείου γο γ΄. οἰσύπου γο γ΄. ῥητίνης πευκίνης γο ε΄. ποιεῖ πρὸς τὰ κακοήθη πάντα, γαγγραίνας, σύριγγας, πρόσφατα τραύματα, πυρίκαυτα, περιψυγμοὺς, ὡς ἄκοπον. ἔστι δὲ καὶ πεσσὸς μαλακτικός. ἁρμόττει δὲ καὶ πρὸς τὰ ἐν ὑστέρᾳ ἕλκη, φύματα, παρωτίδας. ὅταν κοῖλα ᾖ τὰ ἕλκη, πλείονι χρῶ τῷ φαρμάκῳ, ὅταν δὲ πρὸς ἐπούλωσιν, ἔλαττον. ἰδίωμα δὲ τοῦ φαρμάκου ἐπίπαγον ῥυπώδη ποιεῖν. ποιεῖ καὶ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμιώντων ἐπὶ βλεφάρων ἐπιτιθεμένη. ἀντιπαθές ἐστι τὸ ἔλαιον τῷ φαρμάκῳ, διὸ φυλάττου. ὅταν δὲ σκευάζῃς, βάλλε πίσσαν, κηρὸν, ταύρειον στέαρ. ὅταν δὲ τακῇ, ὕειον, εἶτα ῥητίνην, ἔσχατον οἴσυπον ψύξας. τὸ δὲ ὅλον πυρὶ καὶ μὴ φλογὶ τῆκε. μάλιστα δὲ ποιεῖ ἐφ᾽ ὧν ἡ πληγὴ περὶ τὰ νεῦρα ἢ μῦν ἐστι καὶ ἐπὶ κακοήθων.

[*Ἡ τοῦ Ἁλιέως διὰ Σινώπιδος.*] Ἡ τοῦ Ἁλιέως ἔνδοξός τε καὶ πολύχρηστος οὐδὲν ἧττον τῶν πρόσθεν οὕτως

ſtrum Azanitae. ♃ Picis aridae ℥ j, cerae ℥ iij, adipis ſuilli ℥ iij, ſevi taurini ℥ iij, oeſypi ℥ iij, reſinae pineae ℥ v. Facit ad maligna omnia, gangraenas, fiſtulas, recentia vulnera, ambuſta igne, perfrigeratis prodeſt, ut acopon, item peſſulus eſt emolliens. Convenit autem et ad uteri ulcera, phymata et parotidas. Quum ulcera cava fuerint, copioſiore utitor medicamento, ubi ad cicatricem inclinare videntur, parciore. Porro medicamenti proprietas eſt concretum humorem ſordidum per ſumma gignere. Benefacit lippientibus, palpebris ſuprapoſitum. Oleum medicamenti affectui opponitur, quare obſervato ne infundas. Quum autem praeparas, picem, ceram, ſevum taurinum injicito, ubi fuerint liquata, adipem ſuillum, mox reſinam, poſtremo oeſypum, ubi refrigeraveris, totum autem igne, non flamma liquefacito. Maxime valet in quibus nervi vel muſculi percuſſi ſunt, item ad maligna.

[*Emplaſtrum Haliei, ſeu piſcatoris, ex ſinopide.*] Haliei celebre et multiplicis uſus emplaſtrum nihil minus

ὑπὸ τοῦ Ἥρα γεγραμμένη. ἡ τοῦ Ἁλιέως πρὸς τὰ παλαιὰ καὶ δυσκατούλωτα. ἔστι δὲ καὶ διαφορητικὴ καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν περὶ μαστοὺς σκληριῶν. χρώμεθα δ᾽ αὐτῇ ὡς καλλίστῃ πρὸς τὰ πλεῖστα. κηροῦ μνᾶ α΄. λιθαργύρου μνᾶ α΄. μάννης ∠ η΄. τερμινθίνης ∠ η΄. χαλβάνης ∠ η΄. Σινωπίδος ∠ η΄. ἐλαίου παλαιοῦ κο. β΄. τὸ ἔλαιον καὶ τὴν λιθάργυρον ἕψε, ἕως ἀμόλυντον γένηται, εἶτα κηρὸν, ῥητίνην. καὶ τακέντων αὐτῶν ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς μίαγε Σινωπίδα, χαλβάνην, εἶτα τὴν μάνναν. αὕτη ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς τῶν θαλασσίων πληγὰς ἄκρως. ἐχρησάμην γέ τοί ποτε αὐτῇ ἐπί τινος ἀπὸ τρυγόνος θαλασσίας πεπληγότος καὶ πάνδεινα πάσχοντος καὶ δαιμονίως ἐποίησεν, ὁμοίως καὶ ἐπὶ σκορπιοδήκτων. ταῦτα μὲν ὁ Ἥρας ἔγραψεν. ἐφεξῆς δὲ τὰ Κρίτωνος ἴδωμεν.

Κεφ. γ΄. [Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κρίτωνος γεγραμμένων.] Ὁ μὲν Ἥρας ἓν βιβλίον ἐποιήσατο τῆς τῶν φαρμάκων συνθέσεως, ἐπιγεγραμμένον νάρθηκα. πέντε δὲ τοιαῦτα σώζεται τοῦ Κρίτωνος ἔξωθεν τῶν κοσμητικῶν. ἐν δὲ τῷ τετάρτῳ

quam priora, Heras ita tradidit. *Haliei ad vetera et quae cicatricem aegre ducunt. Item discutit praesertim in mamillis duritias. Utimur eo tanquam optimo ad plurima.* 4 Cerae minam unam, argenti spumae minam unam, mannae drach. viij, terebinthinae drach. viij, galbani drach. viij, sinopidis drach. viij, olei veteris heminas ij. Oleum et argenti spuma dum non inquinent, incoquuntur, deinde cera resinaque, liquefactis ipsis sublatisque ab igne sinopidem immittito et galbanum, postea mannam. Idem facit ad marinorum ictus summe. Usus quandoque eo sum in quodam a pastinaca percusso summoque dolore vexato et mirifice profecit, similiter et in iis, qui a scorpione morsi erant. Hactenus Heras. Deinceps vero Critonis emplastra inspiciamus.

Cap. III. [*De medicamentis a Critone scriptis.*] Heras quidem librum unam de medicamentorum compositione fecit, cui titulus est narthex, id est *medicamentorum promptuarium.* Quinque vero tales Critonis praeter illos de

τῶν πέντε τούτων τὰς ὁμοειδεῖς ταῖς γεγραμμέναις ἐμπλάστροις διέρχεται, τινὰς μὲν, ὥσπερ ὁ Ἡρᾶς, κατὰ πᾶν ὡσαύτως ἐχούσας, τινὰς δὲ ἔξωθεν, ὧν ὁ Ἡρᾶς οὐκ ἐμνημόνευσεν, ἃς νῦν ἐφεξῆς γράψω, μετὰ τοῦ καὶ εἴ τινος τῶν ὑφ᾽ Ἡρᾶ γεγραμμένων μνημονεύοι διαφερόντως μὴ παραλιπεῖν, ὥσπερ ἐπὶ τῆς Ἱκεσίου φαίνεται πεποιηκώς. ἄλλους γὰρ ἔγραψε σταθμοὺς καὶ μέτρα τῆς ἐμπλάστρου ταύτης ὁ Κρίτων, ὥσπερ καὶ ἄλλοι τινὲς, [778] οὐ τὰς αὐτὰς τῷ Ἡρᾷ. ἄρξομαι τοιγαροῦν ἀπὸ τῆς πρώτης Ἱκεσίου, διαπεφωνημένης αὐτῆς κατὰ τὸν σταθμὸν τῶν ἁπλῶν φαρμάκων, ἐξ ὧν συντιθέασι τὴν ἔμπλαστρον.

[Ἡ Ἱκεσίου.] Περὶ τῆς Ἱκεσίου κατὰ λέξιν ὁ Κρίτων οὕτως ἔγραψεν· Ἱκεσίου πρὸς πᾶν τραῦμα, πρόσφατον, παλαιὸν, πρὸς θλάσματα, στρέμματα, κατάγματα, πρὸς φλεγμονὰς καὶ πάντα πόνον, ἄπονον γὰρ εὐθέως ποιεῖ· πρὸς ἀποστήματα, φύματα, χοιράδας, ἄνθρακας, παρωτίδας, φύγεθλα, κονδυλώματα, λειχῆνας, ἥλους, μελανίας, αἱμοῤῥοΐδας φλεγμαινούσας, σύριγγας, πυρίκαυτα, ἀνιεμένη μυρσίνῳ ἢ ῥοδίνῳ

exornatione servantur. In quarto horum quinque emplastra praedictis similia specie commemorat, quaedam, ut Heras, in totum simili modo confecta, nonnulla insuper, quorum Heras non commeminit, quae ego mox ordine apponam, non etiam si cujusdam aliter quam ab Hera descripti mentionem facit, omittens, quemadmodum in Hicesii emplastro factitasse apparet, alia namque pondera et mensuras hujus emplastri Crito scripsit, sicut alii quidam, non ut Heras posuit. Incipiam igitur a primo Icesii, in cujus simplicium medicamentorum pondere inter omnes non convenit.

[*Emplastrum Hicesii.*] De Hicesii medicamento haec ad verbum scripsit Crito. *Hicesii ad omne vulnus recens, vetus, contusa, luxata, fracturas, phlegmonas et omnem dolorem, quem protinus sedat. Facit ad abscessus, phymata, strumas, carbunculos, parotidas, phygethla, condylomata, impetigines, clavos, nigritias, haemorrhoidas phlegmonentatas, fistulas, ambusta igne, dilutum myrteo vel rosa-*

πρὸς ἕλκη, σκόλοπας, ἀκίδας, κυνόδηκτα, ἀνθρωπόδηκτα, θηρίων πληγὰς καὶ ἴσχαιμος χρῶ καὶ ἀντὶ μαλάγματος πρὸς πάντα, ἔλαιον δὲ μὴ πρόσαγε καὶ ἀνακόλλημα ἐπ᾿ ὀφθαλμιώντων ἐν ὀθονίῳ. ἔστω δὲ ἀεὶ τὰ σπλήνια μείζονα. ποιεῖ καὶ ἐπὶ ὑδρωπικῶν. ♃ γῆς ἀμπελίτιδος, ἀσφάλτου, λιθαργύρου, ἀνὰ μνᾶς β'. κηροῦ, λιβανωτοῦ, τερμινθίνης, προπόλεως ἀνὰ μνᾶς S''. χαλβάνης, σχιστῆς ἀνὰ μνᾶς ε'. σμύρνης, κηκίδος, ἴρεως ἀνὰ ∠ ιβ'. χαλκίτεως ∠ στ'. μέλιτος κο. β'. ἐλαίου ὀμφακίνου χοᾶς β'. τινὲς δὲ κο. β'. ἕψε ἀμπελῖτιν, ἄσφαλτον, λιθάργυρον σὺν τῷ ἐλαίῳ, προχυλώσας, ὡς λεῖα γενέσθαι. ἕψε δὲ ἐπὶ μαλακοῦ πυρὸς, κινῶν σπάθῃ δᾳδίνῃ ἀδιαλείπτως, ὥστε μὴ ὑποκαθίσαι, τάχιστα γὰρ κατακαίεται. τὰ δὲ τηκτὰ ἐν ἑτέρῳ ἀγγείῳ τῆξον, προεψήσας κατ᾿ ἰδίαν τὸ μέλι, ὥστε συστραφῆναι, καὶ μῖξον τοῖς ἐν τῷ κακάβῳ καλῶς συστραφεῖσι. πάλιν γὰρ ἀναλύεται τούτων προβληθέντων, εἶτα τὰ ξηρὰ ἔμπασσε ψύξας ποσῶς, τελευταῖον τὸν λιβανωτὸν καὶ ἑνώσας χρῶ. ταύτην τὴν γραφὴν ἔλαβον παρὰ

ceo, valet ad ulcera, aculeos, tela, canum hominumque morſus, ferarum ictus. Item ad ſanguinem cohibendum utitor et loco malagmatis ad omnia. Oleum vero non adhibendum eſt. Jam lippientibus in linteolo collyrium adhibetur, ſint autem ſplenia ſemper majora. Juvat quoque hydropicos. ♃ Terrae ampelitidis, bituminis, argenti ſpumae, ſingulorum minas duas, cerae, thuris, terebinthinae, propolis, ſingulorum minae dimidium, galbani, fiſſilis, ſingulorum minas quinque, myrrhae, gallae, iridis, ſingulorum ʒ xij, chalcitidis ʒ vj, mellis heminas ij, olei omphacini congios duos, quidam heminas ij. Ampelitis, bitumen, argenti ſpuma cum oleo coquantur, humore prius expreſſo, ut fiant laevia, incoquuntur autem igne non acri, ſpatha ex taedarum ligno aſſidue moventur, ne ſubſidant, nam citiſſime comburuntur. Quae liquari poſſunt, in alio vaſe liquefacito, melle prius ſeorſum cocto, ut coëat ac in cacabo pulchre conſertis miſceto, rurſus enim reſolvitur his praemiſſis, deinde arida inſperguntur aliquatenus refrigerata, poſtremo thus. Ac ubi in unitatem coierint, utitor. Hanc ſcripturam

Ἡροδότου. ταῦτα μὲν ἔγραψεν ὁ Κρίτων περὶ τῆς Ἱκεσίου. φαίνεται δὲ διαφερόμενος τῷ Ἥρᾳ περὶ τῆς συμμετρίας τῶν ἁπλῶν φαρμάκων, ἐξ ὧν ὅλη σύγκειται. καὶ τῆς διαφωνίας ἡ μέν τις ἐστὶ σαφὴς, ἡ δὲ δυσεπίκριτος. ὁ μὲν γὰρ Ἥρας καλῶς ποιῶν τὸν σταθμὸν ἁπάντων τῶν φαρμάκων εἰς δραχμὰς ἀνῆγεν, ὁ δὲ Κρίτων τὴν μὲν ἀμπελῖτιν γῆν καὶ τὴν ἄσφαλτον καὶ τὴν λιθάργυρον οὐ κατὰ τὸν τῶν δραχμῶν σταθμὸν ἔγραψεν, ἀλλὰ μνᾶς β. ἑκάστης αὐτῶν ἠξίωσεν ἐμβάλλειν. διαπεφώνηται δὲ τοῖς περὶ τῶν σταθμῶν καὶ μέτρων γράψασιν, ὁπόσος ἐστὶν ὁ τῆς μνᾶς σταθμὸς, ἐνίων μὲν ἑκκαίδεκα λεγόντων οὐγγιῶν εἶναι τὴν μνᾶν, ἐνίων δὲ εἴκοσι, ἐνίων δὲ καὶ διοριζομένων, καὶ τὴν μὲν Ἀλεξανδρικὴν εἴκοσι φασκόντων εἶναι οὐγγιῶν, τὴν δὲ ἄλλην ἑκκαίδεκα, καὶ τοῦτο μὲν ἔτι μικρότερον. ἀλλὰ τῶν εἰς δραχμὰς ἀναγόντων τὴν μνᾶν εἰσὶν οἵ φασιν ἑκατὸν εἶναι δραχμῶν τὴν μνᾶν, ἔνιοι δὲ πλειόνων, ἐπειδὴ καὶ τὴν οὐγγίαν οἱ πλεῖστοι μὲν ἑπτὰ καὶ ἡμίσεος δραχμῶν εἶναί φασιν, ἔνιοι δὲ ζ. μόνον, ἕτεροι δὲ η. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, πόσων δραχμῶν

ab Herodoto accepi. Haec fane Crito de Hicefio fcripta reliquit. Videtur autem in fimplicium medicamentorum, unde totum componitur, fymmetria ab Hera diffentire, ac partim haec difcordia manifefta eft, partim dijudicari vix poteft. Etenim Heras recte faciens omnium medicamentorum pondus in drachmas redegit, Crito autem ampelitidem terram, bitumen, argenti fpumam, non pro drachmarum pondere fcripfit, fed duas fingulorum minas injiciendas cenfuit. At ab his diffenfit qui de ponderibus et menfuris fcripferunt, quantum videlicet minae pondus exiftat; nonnulli enim fedecim unciarum effe dicunt, quidam viginti, alii etiam diftinctionem faciunt, Alexandrinam ponentes viginti uncias pendere, aliam fedecim, atque hoc quidem adhuc levius eft. Verum ex iis qui minam in drachmas redigunt alii centum, alii plurium drachmarum effe confirmant, quia et unciam plerique feptem drachmas et femiffem valere malunt, alii feptem duntaxat, reliqui octo. Haec igi-

χρὴ λογίσασθαι τὴν ὑπὸ τοῦ Κρίτωνος ἐγγεγραμμένην μνᾶν εἶναι χαλεπὸν εὑρεῖν. φαίνεται δὲ καὶ ἐν ἄλλοις μὲν < ρ΄, ὁ βουλόμενος εἶναι τὴν μνᾶν· καὶ εἴπερ τοῦτο οὕτως ἔχει, κατὰ τὸ διπλάσιον χρὴ νοεῖν τῆς Ἱκεσίου τὴν σύνθεσιν γεγράφθαι παρ᾽ αὐτοῦ, τοῦ μὲν Ἥρα γράψαντος περὶ τῶν τριῶν τούτων φαρμάκων τῶν πρώτων, τῆς δὲ γῆς τῆς ἀμπελίτιδος καὶ τῆς ἀσφάλτου καὶ τῆς λιθαργύρου ἑκατὸν ἑκάστου δραχμὰς τὸ βάρος, εἰς σ΄ δὲ τοῦ Κρίτωνος ἀνάγοντος. ἴδωμεν οὖν εἰ τὰ ἐφεξῆς ὁμολογεῖ τῷ διπλασίῳ, τινὰ μὲν γὰρ φαίνεται, τινὰ δ᾽ οὔ. μνημονεύει δὲ μετὰ τὰ τρία τὰ πρῶτα, κηροῦ, λιβάνου, τερμινθίνης καὶ προπόλεως, ἀξιῶν ἑκάστου μνᾶς S΄΄. βάλλεσθαι, τουτέστι < ν΄. [779] προὐθέμεθα γὰρ ὡς < ρ΄. τῆς μνᾶς οὔσης, οὕτως γεγράφθαι τὴν συμμετρίαν, ἀλλ᾽ εἴπερ οὕτως ἔχει τοῦτο, κατὰ μὲν τὸν λιβανωτὸν ἀντὶ τῆς μάννης δηλονότι γεγραμμένον, ὁμολογία γενήσεται τῷ Κρίτωνι πρὸς τὸν Ἥραν, ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τὴν πρόπολιν, οὐ μὴν κατά γε τὴν τερμινθίνην. ἐχρῆν γὰρ εἴκοσι καὶ < έ. ὑπὸ τοῦ Κρίτωνος γεγράφθαι, τοῦ γε

tur quum ita fe habeant, quot drachmarum minam a Critone pofitam aeftimare oporteat invenire operofum eft. Apparet autem in aliis quoque centum drachmarum minam effe velle, ac fi ita res habet, duplicatam Hicefii compofitionem ab eo fcribi putabimus, quum Heras trium horum medicamentorum priorum terrae ampelitidis, bituminis et argenti fpumae, fingulorum drachmas centum pofuerit, Critone pondus in ducentas redigente. Videamus igitur an fequentia duplicato confentiant, quaedam namque apparent, quaedam non item. Meminit ergo poft tria prima, cerae, thuris, terebinthinae, propolis, fingulorum minae dimidium, hoc eft drachmas quinquaginta, immittendum praecipiens, etenim propofuimus tanquam mina centum drachmas valeat, fymmetriam effe fcriptam. Quod fi eft, in thure, pro manna videlicet pofito, Crito cum Hera conveniet, pari modo in propoli, non tamen terebinthina, quippe viginti quinque drachmas Critonem fcripfiffe oportebat, quum He-

Ἥρα γράψαντος δέκα καὶ β΄. καὶ ἡμίσειαν. ἐν δὲ τῷ κηρῷ μεγίστη διαφωνία τοῖς ἀνδράσιν ἐγένετο, μηδ' ὅλως ἐμβαλόντος κηρὸν τοῦ Ἥρα. μεμαθήκαμεν γὰρ τὴν τοῦ κηροῦ δύναμιν μετρίως μαλακτικήν. ἐφεξῆς δὲ παρὰ τῷ Κρίτωνι γέγραπται. χαλβάνης, σχιστῆς ἀνὰ μνᾶς τέταρτον, συμφωνοῦντος ἐν τούτῳ (381) τἀνδρὸς τῷ Ἥρᾳ. τὸ γὰρ τέταρτον τῆς μνᾶς ὑποκειμένης ∢ ρ΄. εἶναι, γίγνοιντ' ἂν εἴκοσι καὶ ε΄ ∢. διπλάσιον δέ εἰσιν αὗται τῶν ὑπὸ τοῦ Ἥρα γεγραμμένων ιβ΄. καὶ ἡμισείας. ἀποχωρήσας δὲ τοῦ τῆς μνᾶς ὀνόματος ἐν τοῖς ἐφεξῆς ὁ Κρίτων, σμύρνης καὶ κηκῖδος καὶ ἴρεως τῶν τριῶν ἀνὰ ∢ ιβ΄. κελεύει μιγνύναι τοῖς προειρημένοις, ὁμολογῶν ἐν τούτῳ τῷ Ἥρᾳ. ἓξ γὰρ ἐκεῖνος ἐκέλευσεν ἑκάστου βάλλειν. ἐφεξῆς δὲ πάλιν ὁ Κρίτων γέγραφε χαλκίτεως ∢ ϛ΄. οὐ μικρὸν διαφερόμενος ἐνταῦθα τῷ Ἥρᾳ. διπλασίων γὰρ πάντων ὄντων ἐχρῆν καὶ τὴν χαλκῖτιν οὐχ ἓξ δραχμὰς, ἀλλὰ πεντεκαίδεκα γεγράφθαι, τοῦ γε Ἥρα γεγραφότος ζ΄. καὶ ἡμίσειαν. ἐν μέντοι τῷ μέλιτι συμφωνοῦσιν οἱ ἄνδρες, τοῦ μὲν Ἥρα γράψαντος κοτύλην α΄. τοῦ δὲ

ras duodecim et femiffem flatuerit. Porro in cera maxime viri controverfantur difcordantque; quippe quum Heras ceram omnino non injiciat, didicimus enim illius vim effe, mediocriter emollire. Caeterum apud Critonem deinceps fcriptum eft galbani, fciffilis, fingulorum quarta minae portio. Atque in hoc vir Herae fuffragatur. Nam quarta pars minae, quae centum pendet drachmas, viginti quinque drachmas efficiet, quae duplum funt duodecim et femiffis ab Hera fcriptorum. Jam vero a minae vocabulo digreffus in fequentibus Crito myrrhae, gallae, iridis, fingulorum drachmas duodecim, cum praedictis mifcendas jubet, in hoc Herae confentiens, fiquidem ille fex cujusque adjiciendas praecepit, inde rurfus Crito chalcitidis drachmas fex tradidit, hic non parum ab Hera difcordans. Nam quum omnia duplicata fint, conveniebat et chalcitidem non fex, verum quindecim drachmas habere, ubi Heras feptem et dimidiam fcripfit. In melle quidem viri concordes funt, quum Heras

Κρίτωνος γράψαντος κοτύλας β'. λοιπὸν δὲ περὶ τοῦ ἐλαίου ζήτησις οὐ σμικρὰ γένοιτ' ἂν ἡμῖν, οὐ μόνον κατὰ τοὺς δύο τούτους ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ κατ' ἄλλους τῶν γραψάντων τὸ φάρμακον, ὡς ἐφεξῆς ἐροῦμεν. οὗτοι δ' οὖν κατὰ τοῦτο διαφέρονται πρὸς ἀλλήλους. ὁ μὲν γὰρ Ἡρας ἔγραψεν ἐλαίου ὠμοτριβοῦς κοτύλας στ'. ἄμεινον γὰρ οὕτως γράφειν ἢ ὥς τινες ἔγραψαν κυάθους στ'. ἀξιοῦντός γε κατὰ τὴν ἕψησιν τοῦ Ἡρα τὴν λιθάργυρον καὶ τὴν ἄσφαλτον καὶ τὴν γῆν τὴν ἀμπελῖτιν, ἡμίεφθα ποιήσαντα, τηνικαῦτα τῶν ἄλλων ἕκαστον ἐμβάλλειν. ἡμίεφθα δὲ οὐκ ἂν γένοιτο κυάθων στ'. ἐμβληθέντων. ἴσμεν γὰρ εἰς τὰς ∠ ρ'. τῆς λιθαργύρου πολλοὺς πολλάκις τῶν φάρμακα συντιθέντων ἀνδρῶν ἀξιοῦντας ἐμβάλλεσθαι κοτύλας β'. καὶ ἤδη καὶ πᾶν τοῦτο πρόσθεν εἶπον ἐν τῷ α'. τῶνδε τῶν ὑπομνημάτων ὡς ἐγχωρεῖ καὶ τῶν μεταλλικῶν οὐγγίας θ'. τὴν κοτύλην εἶναι, καθάπερ τινὲς ᾠήθησαν. ἐγχωρεῖ δὲ καὶ ιβ'. συμβάλλειν, ὡς ἄλλοι κελεύουσιν εὖ εἰδότες, εἰ μὲν μὲν ἐπὶ πλέον ἑψηθείη τὸ φάρμακον, ἔσται δὲ τοῦτο πλέονος ἐμβληθέντος

heminam unam, Crito heminas duas posuerit. Restat autem de oleo quaestio magna, non solum inter duos illos viros, sed alios quoque, qui medicamentum hoc scripserunt, sicut procedente sermone dicemus. Hi igitur inter se hactenus differunt, etenim Heras olei immaturi heminas sex scripsit, melius enim sic quam, ut alii quidam dixerunt, cyathos sex. Quippe in coctione argenti spuma, bitumen, terra ampelitis, ubi semicocta fuerint, tum alia singula Heras immittenda existimat, atqui semicocta fieri non possunt, cyathis sex immissis; scimus enim plerosque ex iis qui medicamenta componunt subinde centum argenti spumae drachmis duas heminas indere. Atque hoc jam etiam totum antea in primo hujus operis volumine comprehensum est, nempe metallicorum quoque uncias ix, heminam esse licere, sicut quidam putarunt. Quin et duodecim injicere possumus, ut alii praecipiunt, probe docti, si medicamentum diutius coctum fuerit, licebit autem hoc ipsum copiosiore oleo imposito, ma-

ἐλαίου, ξηραντικώτερον αὐτὸ γενήσεσθαι, εἰ δὲ ταχέως ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἀρθείη, διὰ τὴν ὀλιγότητα τοῦ ἐλαίου ξηραντικώτερον μὲν ἧττον αὐτὸ γενήσεσθαι, μαλακτικώτερον δὲ καὶ παρηγορικώτερον, ὥστε τοὺς μὲν ἓξ κυάθους παντάπασιν ἀποβλητέον, ἓξ δὲ κοτύλας οὐγγίας θ΄. μίαν ἑκάστην ἐμβλητέον. εἰ δ᾽ ἐπὶ πλέον ἑψῆσαι βούλοιο τὸ φάρμακον, ὡς γενέσθαι ξηραντικώτερον, οὐδὲν κωλύει καὶ τὰς τῶν οὐγγιῶν ιβ΄. κοτύλας ἐμβληθῆναι. γεγραμμένων οὖν ἓξ κοτυλῶν παρὰ τοῦ Ἥρα, δῆλον ὅτι ιβ΄. τὸν Κρίτωνα τὰς κοτύλας ἐχρῆν ἐμβάλλειν, ἵνα καὶ κατὰ τοῦτο διπλάσιον ᾖ τὸ μέτρον, ὡς ἐπὶ τῶν ἄλλων. ἀλλὰ γέγραπταί γε παρ᾽ αὐτῷ ἐλαίου ὀμφακίνου χόες δύο. πάλιν κἀνταῦθα καταγνωστέον τῶν γραψάντων κοτύλας β΄. τὸν μὲν οὖν χοέα, εἰ μὲν ἓξ κοτυλῶν ἀριθμοίημεν, ἡ συμφωνία μένει τοῖς ἀνδράσιν, εἰ δ᾽ οὐ κο. στ΄. ἀλλὰ ξε. στ΄. οὐ μικρὰ διαφωνία γενήσεται. πολὺ γὰρ ἔσται τὸ πλῆθος ὡς πρὸς τὴν τῶν ἄλλων ἀναλογίαν, εἴ τις ἐμβάλλοι ξε. ιβ΄. ἐλαίου. [780] ταῦτα μὲν ἐν τῷ παρόντι περὶ τῆς Ἥρα καὶ Κρίτωνος ἐν τῷ προκειμένῳ φαρ-

jorem ficcandi vim acquirere, quod fi ab igne ftatim fublatum fuerit, minus propter olei paucitatem exiccaturum, emolliturum autem magis et mitigaturum. Quare fex cyathi omnino repudiandi funt, fex autem heminae, quae fingulae uncias novem faciunt, injiciendae. At fi largius medicamentum voles incoquere, quo ficcet evidentius, nihil obftat etiam duodecim unciarum heminas infundere. Itaque Hera fex heminas fcribente, liquet Critonem duodecim heminas immittere oportuiffe, ut fimul in hoc, ficut in aliis, duplicata menfura exiftat. Verum fcripti funt ab eo olei omphacini congii duo. Iterum hic quoque damnandi funt qui heminas duas pofuerunt. Ergo fi congium fex heminarum effe ftatuamus, virorum confenfus manebit, fi vero non heminas fex, verum fextarios fex ponamus, non parva diffenfio orietur, multa namque erit copia, ut ad proportionem aliorum, fi olei fextarios duodecim infundas. Haec quidem in praefentia de Herae et Critonis in propofito me-

μάκῳ διαφωνίας. ὅταν δὲ ἐπὶ τὸν Ἀνδρόμαχον ἔλθωμεν, εἰρήσεταί τι καὶ περὶ τῆς ἐκείνου πρὸς ἀμφοτέρους αὐτοὺς κατὰ τινὰ μὲν ὁμολογίας, κατὰ τινὰ δὲ διαφωνίας.

[Ἡ ἶσις χλωρά.] Τὴν μὲν ἶσιν ἔγραψε καὶ οὗτος, ὥσπερ καὶ ἄλλοι σχεδὸν ἅπαντες. ἐπεὶ δὲ ἐπιμελέστερον ἥ τε χρῆσις αὐτῆς ὅλη καὶ ἡ σκευασία παρὰ τούτῳ γέγραπται, μετὰ τοῦ καὶ διαφωνεῖν βραχέα πρὸς τὸν Ἥραν, ἔδοξέ μοι καὶ τὰ ὑπὸ τούτου γεγραμμένα κατὰ λέξιν ὑπογράψαι. ἡ ἶσις, ἣν τινες Ἐπιγόνου καλοῦσι, ποιοῦσα, ἄκρατος μὲν πρὸς λεπίδων ἀποστάσεις καὶ ἀναπλεύσεις ὀστέων παχείας, ἔμμοτος δὲ καὶ σπλήνιον ἐπιτιθεμένη καὶ πρὸς σκόλοπας καὶ θηρίων πάντων πληγάς τε καὶ δήγματα καὶ πρὸς πάσας τὰς ὑπὸ σιδήρου γινομένας ἐν πολέμοις τε καὶ ἄλλως νύξεις τε καὶ τρώσεις θεραπεύει καὶ σύριγγας ἐπιτιθεμένη καὶ κολλύριον ἐντιθεμένη, ἐκτυλοῦσα καὶ παρακολλῶσα ταῦτα, καὶ κεκραμένη δὲ αὕτη πρὸς πᾶν τραῦμα ἔμμοτον καὶ σπλήνιον ἐπιτιθεμένη καὶ πρὸς τὰ κακοήθη καὶ χρόνια καὶ ὑπ᾽ ἄλλων κατεφθαρμένα, ἐφ᾽ ὧν προαναξέων τῷ φαρμάκῳ χρῶ τῇ

dicamento difcordia. Quum vero ad Andromachum venerimus, dicetur itidem nonnihil de illius cum utroque partim confenfu, partim controverfia.

[*Ifis viridis.*] Ifidem hic quoque fcripfit, quemadmodum alii prope omnes. At quia diligentius tum ufum ipfius univerfum tum praeparationem tradidit ac fimul nonnihil ab Hera difceffit, vifum mihi eft etiam ab hoc fcripta ad verbum fubjungere. *Ifis, quam nonnulli Epigoni vocant. Per fe ad fquamarum abfceffus facit. Item craffa offium fragmenta innatantia juvat linamento vel fplenii modo impofita. Valet ad aculeos omniumque ferarum ictus et morfus. Sanat omnes punctos et vulnera ferro facta in bello et aliter. Curat etiam fiftulas impofita et ut collyrium indita. Difcutit callos et conglutinat. Alteri temperata ad omne vulnus linamento et fplenii inftar adhibita valet. Prodeft ad maligna et diutina ac ab aliis corrupta, in quibus derafis prius medicamento diluto uti-*

κεκραμένη. ποιεῖ δὲ θαυμαστῶς καὶ πρὸς τὰς παρακολλήσεις τῶν κόλπων, ἕως ἂν ὦσι μεγάλοι. ἐξικμάζουσα γὰρ καὶ παρακολλῶσα τούτους εὐθετεῖ καὶ ἔμμοτος καὶ κεκραμένη καὶ ἄκρατος, ἐφ᾽ ὧν ὑπεκτῆξαι θέλομεν ἀδένας τινὰς ἢ ὑμένας ἐγκειμένους. χρῶ δὲ καὶ πρὸς τὰ κατάγματα σὺν τραύματι καὶ χωρὶς τραύματος. πωροῖ γὰρ τάχιστα καὶ σφίγγει τὰ πεπονθότα. καὶ ἐφ᾽ ὧν δ᾽ ἄλλο μάλαγμα οὐ ποιεῖ, αὕτη ἀκριβῶς ποιεῖ, ὄνυχάς τε ἐκ προσκόμματος σεσαλευμένους ἢ πήσσει ἢ ἐκτινάσσει καὶ ὀδόντας ἐκ πληγῆς κεκινημένους πήσσει, καὶ καθόλου μυρία ἐστὶν ἐφ᾽ ὧν ποιεῖ διαφόρως ἀγομένη. ἔστι δὲ καὶ ἡ ἀνειμένη αὕτη τῆς ἀκράτου μέρος ἕν, κηρωτῆς μέρη β΄. ἐνίοτε καὶ ἔτι μᾶλλον ἐξανειμένη. τριβῆς δὲ εἰς τοῦτο καὶ γυμνασίας δεῖ. γίνεται γὰρ ἡ κηρωτή ποτε καὶ διὰ πιτυΐνης ῥητίνης, ἡ δὲ σύνθεσις, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος <ɜ η΄. ἰοῦ ξυστοῦ <ɜ η΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ <ɜ η΄. λεπίδος χαλκοῦ <ɜ η΄. χαλκοῦ κεκαυμένου <ɜ η΄. στυπτηρίας στρογγύλης <ɜ στ΄. ἀριστολοχίας <ɜ η΄. λιβάνου <ɜ η΄. σμύρ-

tor. Mirifice facit et ad finus conglutinandos, dum magni fuerint, nam exiccandis illis conjungendisque convenit, linamento quoque impofita tum per fe tum alteri mixta, in quibus adenes aliquos vel infitas membranas eliquare volumus. Utitor etiam ad fracturas cum vulnere et fine hoc, callum enim ducit celerrime et partes affectas aftringit. Infuper in quibus aliud malagma non proficit, ipfa exacte prodeft, et ungues ex offendiculo vacillantes vel confirmat vel extrudit et dentes ex ictu motos ftabilit. Summatim infinita funt quibus differenter adhibita conducit. Eft autem et diluta haec, intemperata pars una fumitur, cerati partes duae nonnunquam, atque adhuc magis diluitur. Sed ufus et exercitatio in hoc requiritur, fit namque ceratum interdum et per refinam pityinam. Compofitio autem talis eft. ℞ Guttae ammoniaci drach. octo, aeruginis rafae drach. viij, falis ammoniaci ʒ viij, fquamae aeris ʒ viij, aeris ufti drach. viij, aluminis rotundi drach. vj, ariftolochiae drach. viij, thuris ʒ viij, myrrhae ʒ xij,

νης ∠ ιβ'. ἀλόης ∠ ιβ'. χαλβάνης ∠ ιβ'. κηροῦ η'. ῥητίνης κολοφωνίας ∠ στ'. ἔνιοι δὲ τερμινθίνης τὸ αὐτό. ἐλαίου παλαιοῦ κο. β'. ὄξους κο. β'. Ἐπίγονος δὲ καὶ δρακοντίου ῥίζης χυλοῦ ∠ ιβ'. καὶ πρασίου χυλοῦ ∠ ιβ'. καὶ σέρεως χυλοῦ ∠ η'. πάντα κόψας καὶ σήσας ἐπιμελῶς βάλλε εἰς θυείαν καὶ κατ' ὀλίγον ἐν ἡλίῳ παράχει τὸ ὄξος, ἕως οὗ λειοτριβῶν ἐξαναλώσει ὅλον τὸ ὄξος. καὶ λείου γενομένου τὰ τηκτὰ τήξας καὶ ψύξας, ξύσας τε ἐπιμελῶς πρόσβαλλε τοῖς ἐν τῇ θυείᾳ καὶ μαλάξας ἀνελοῦ. ταῦτα μὲν ὁ Κρίτων ἔγραψεν, ἐγὼ δ' αὐτὴν χωρὶς τοῦ τῆς σέρεως χυλοῦ σκευάσας, ἀφελὼν δέ ποτε καὶ τὰς στυπτηρίας, ἐχρώμην ἐπὶ τῶν νευροτρώτων ὁμοίως τῷ διὰ μεταλλικῶν ἐν τῷ περὶ τῶν νευροτρώτων λόγῳ γεγραμμένῳ φαρμάκῳ. ἰσχυρότερον γὰρ γίγνεται, ἣν ὄξει δριμυτάτῳ περικλυζομένη πάντοθεν ἀποκέηται καὶ δι' ἡμερῶν ὡς πεντεκαίδεκα μαλάττηται.

[Ἡ Μαχαιρίωνος.] Ἔνδοξός τε ἅμα καὶ πολύχρηστός ἐστιν· ἁρμόζει καὶ ταῖς διαθέσεσι τῶν ἑλκῶν ὑπὲρ ὧν

aloës ℨ xij, galbani ℨ xij, cerae drachmas octo, refinae colophoniae drach. fex, nonnulli terebinthinae tantundem, olei veteris heminas duas, aceti heminas duas. Epigonus vero et dracunculi radicis fucci drach. duodecim et marrubii fucci drachmas duodecim et fereos fucci ℨ viij. Omnia diligenter contufa ac cribrata mortario injiciuntur ac paulatim acetum in fole affunditur, donec terendo totum acetum confumatur; ubi laeve factum fuerit, liquefacta et refrigerata rafaque diligenter, iis quae in mortario funt admifcentur ac fubacta excipiuntur. Haec fcripfit Crito. Ego vero fine liquore fereos ipfam praeparavi et nonnunquam de alumine ademi, ufusque fum in nervorum vulneribus hoc medicamento fimili modo, quo medicamento, quod ex metallicis confectum eft, quod in fermone nervorum vulneratorum fcriptum eft; nam valentius efficitur, aceto acerrimo undique circumfufum, reponitur et diebus circiter quindecim emollitur.

[*Medicamentum Machaerionis.*] Celebre fimul et multi ufus eft. Convenit affectibus ulcerum, de quibus to-

ὅλον ἐστὶ τοῦτο τὸ ὑπόμνημα γραφόμενον. οὕτω δὲ αὐτὴν ὁ Κρίτων ἔγραψε κατὰ λέξιν. ἡ Μαχαιρίωνος ποιοῦσα πρὸς πάντα πρόσφατα τραύματα, κολλῶσα [781] καὶ ἀφλέγμαντα τηροῦσα καὶ μάλιστα τὰ μετὰ θλάσεως. ἐπὶ δὲ λυσσοδήκτων ἄκρως ἐπιτιθεμένη κατὰ πλέονος τόπου καὶ ἀλλασσομένη συνεχέστατα καὶ λαμβανομένη καταπότιον, ὡς κυάμου μέγεθος ἐπὶ ἡμέρας λ΄. πρὸς νομὴν πᾶσαν καὶ μάλιστα φαγεδαινικὴν καὶ πρὸς τὰ ἐν ὠσὶ καὶ ἐν αἰδοίοις ἕλκη, ἐπί τε τῶν ἐψιλωμένων ὀστέων σάρκα αὔξουσα καὶ πρὸς τὰ ἐν ῥισὶν ἕλκη. ἔστι δὲ καὶ χλωρά. διΐεται δὲ ῥοδίνῳ ἢ ὀμφακίνῳ. ♃ ἀριστολοχίας στρογγύλης (382) γο α΄. χαλβάνης γο α΄. ὀποπάνακος οὐγγίαν α΄. ἰοῦ ξυστοῦ γο α΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς γο α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος οὐγγίαν α΄. σμύρνης οὐγγίαν α΄. τερμινθίνης οὐγγίας ζ S″. κηροῦ γο ζ S″. ἐλαίου ὀμφακίνου γο ζ S″. τὸ ἥμισυ τοῦ ἐλαίου μετὰ τοῦ ἰοῦ λειοτρίβει. τὸ δὲ λοιπὸν μετὰ τοῦ κηροῦ καὶ τῆς τερμινθίνης ἕψε.

[*Δυσραχῖτις πρὸς λέξιν ὡς Δαμοκράτης.*] *Καὶ αὕτη*

tus hic liber fcribitur. Sic autem Crito ipfum protulit ad verbum. *Machaerionis: Ad omnia recentia vulnera, conglutinat et phlegmonem arcet, praefertim ubi confufio fuerit. Rabiofi canis morfum fumme curat, ampliori loco impofitum ac mutatum frequentiffime. Pilulae quoque modo fumptum fabae magnitudinis diebus triginta ad omnem affectum facit, maxime phagedaenicum, item ad aurium naturaliumque ulcera. In offibus denudatis carnem producit, narium ulcera fanat. Eft etiam viride, diluitur rofaceo vel omphacino.* Haec recipit ariftolochiae rotundae unciam unam, galbani unciam unam, opopanacis unciam unam, aeruginis rafae unciam j, iridis Illyricae ℥ j, guttae ammoniaci unciam unam, myrrhae ℥ j, terebinthinae ℥ vij ß, cerae uncias vij ß, olei omphacini uncias feptem et dimidiam. Dimidium olei, cum aerugine ad laevorem teritur, reliquum cum cera et terebinthina coquitur.

[*Dysrachitis Damocratis ad verbum.*] Et hoc ex ce-

τῶν ἐνδόξων τε καὶ πολυχρήστων ἐστὶ φαρμάκων. γράφει δὲ περὶ αὐτῆς ὁ Κρίτων οὕτως. δυσραχῖτις, παραδόξως ποιοῦσα ἐπὶ τῶν κόλπων τῶν περιτετυλωμένων καὶ συρίγγων ἐπιτιθεμένη. ἐὰν δὲ στόμιον ᾖ, δυνάμενον παραδέξασθαι ὀθονίδιον κεχρισμένον τῷ φαρμάκῳ ἐντίθει καὶ τάχιον ἐνεργήσει. χρῶ δὲ τῇ δυνάμει ἐπὶ τῶν καθύγρων καὶ ῥευματικῶν καὶ χρονίων διαθέσεων, διὰ τρίτης τὰ πολλὰ ἀλλάττων αὐτήν. θαυμαστῶς δὲ ἐνεργεῖ καὶ ἐπὶ τῶν ποδαγρικῶν ἐν ἀρχῇ τοῦ παροξυσμοῦ ἐπιπλασσομένη καὶ ἐκ πλάτους περιτιθεμένη, οἱ καὶ ἀπολυέσθωσαν ἐπὶ τοὺς συνήθεις περιπάτους καὶ τὰς τοῦ βίου χρείας δίχα βαλανείου, ἕως τῆς διὰ τρίτης καὶ ἐπί τινας ἡμέρας ἐπιμενέτωσαν. οὐ γὰρ δίδωσι τῇ ὕλῃ πάροδον εἰς ἐπίτασιν τοῦ πάθους. ἁρμόζει δὲ καὶ ἐπὶ παντὸς ἕλκους πρὸς ἓξ μέρη κηρωτῇ μιγνυμένη. παλαιουμένη δ' ἡ δύναμις γίγνεται κρείσσων. ℞ στυπτηρίας στρογγύλης ∠ η'. λεπίδος ∠ ιβ'. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ δ'. ἀριστολοχίας ∠ θ'. χαλβάνης ∠ ι'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ιβ'. οἱ δὲ ∠ ι'. λιβάνου ∠ θ'. σμύρνης ∠ θ'. στύρακος ∠ ιε'. μίσυος ∠ γ'. χαλ-

lebrium lateque ufu patentium medicamentorum numero exiftit, fcribit de eo Crito hunc in modum. *Dysrachitis: Mirum in modum facit ad finus callo undique circundatos et fiftulas impofitum, fi orificium fit, quod linteolum medicamento illitum queat excipere, imponito, ac citius proficiet. Utitor ejus virtute in humectis, fluentibus et diutinis affectionibus, tertio quoque die, ut plurimum ipfum mutans. Podagricos quoque juvat mirifice in acceffionis principio illitum ac in latum circumpofitum, qui et ad confuetas ambulationes et vitae ufus demittantur. Citra balneum ad triduum diesque aliquot permaneant, non enim materiae dat acceffum, ut affectum increfcat. Convenitque omni ulceri ad fex partes cerato admixtum, inveterafcens melius evadit.* ℞ Aluminis rotundi drach. viij, fquamae ʒ xij, aeris ufti drachmas quatuor, ariftolochiae drachmas novem, galbani drachmas decem, guttae ammoniaci drachmas duodecim, alii decem, thuris drach. ix, myrrhae drach. novem, ftyracis drach. xv, mifyos drach-

κίτεως ≺ γ΄. σκίλλης ἐγκαρδίου ≺ η΄. πίσσης ὑγρᾶς ≺ δ΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ≺ θ΄. οἱ δὲ δ΄. τερμινθίνης ≺ ι΄. οἱ δὲ ≺ ζ΄. πιτυΐνης ≺ ι΄. οἱ δὲ στ΄. κηροῦ ≺ οε΄. ἐλαίου λίτρας α΄ S΄΄. τινὲς δὲ καὶ μυελοῦ ἐλαφείου ≺ η΄. ἄλλ. κ΄. τὴν δὲ λεπίδα καὶ τὸν χαλκὸν καὶ τὸ μίσυ καὶ τὴν χαλκῖτιν καὶ τὴν σκίλλαν προλειοτρίβει μετ᾽ ὄξους δριμυτάτου ἐν ἡλίῳ ὡς λειωθῆναι. γενομένων δὲ λειοτάτων, ἀπόδος τὴν ἀριστολοχίαν καὶ τὴν ἶριν. προκόψας δὲ ταῦτα καὶ λεπτοτρήτῳ κοσκίνῳ σήσας, καὶ πάλιν περιχέας ὄξος λειοτρίβει, καὶ τοῦτο ποίει ἐφ᾽ ὅσον τραχύτατος ἐμφαίνει, ἀφειδῶν τῆς τοῦ ὄξους ἀναλώσεως. ἐπὰν δὲ λεῖα γένηται, βάλε τὴν στυπτηρίαν, καὶ ταῦτα ποίει, ἄχρι καὶ αὕτη λειωθῇ. εἶτα τὴν σμύρναν, μεθ᾽ ἣν τὸν λιβανωτὸν, εἶτα τὸ ἀμμωνιακὸν καὶ μετὰ ταῦτα τὸν στύρακα, εἶτα τὴν πίσσαν. πυρούσθω δὲ ταῦτα ἐν ἡλίῳ θερμῷ, ὅπως κατεργασθῇ ἡ στύραξ. γενομένων δὲ πάντων λείων καὶ σχόντων τὸ πάχος ῥυπῶδες καὶ γλοιῶδες τὸν κηρὸν καὶ τὰς ῥητίνας καὶ τὸ ἔλαιον τήξας καὶ βραχὺ ἐκ τοῦ

mas tres, chalcitidis ʒ iij, fcillae medullae drach. octo, picis liquidae drachmas quatuor, iridis Illyricae drach. ix, fecundum alios quatuor, terebinthinae drach. decem, alii drachmas feptem, pityinae drachmas decem, alii fex, cerae drachmas feptuagintaquinque, olei libram unam et dimidiam, quidam etiam medullae cervi drachmas octo, aliter viginti adjiciunt. Squamam, aes, mify, chalcitidem, fcillam, ex aceto prius quam acerrimo in fole terito, ut laevia fiant, maxime laevigatis ariftolochiam et iridem adjicito. Haec prius contufa tenuique cribro difcreta, rurfus aceto circunfufa terantur, atque hoc tam diu facito, quam afpredinem fentias, non parcens aceto fumptitando. Poftquam laevia fuerint, alumen addito facitoque haec donec et illud in pulverem redigatur, deinde myrrham, mox thus, ab hoc ammoniacum, poftea ftyracem, poftremo picem indito. Haec in calido fole uruntur, quo ftyrax elaboretur. Ubi jam laevitatem et fordium craffitudinem nacta fuerint omnia, ceram, refinas et oleum liquefacito et paululum decocti

ζέματος καταχέας τῆς χαλβάνης καὶ συνενώσας ταύτην, ἐν θυείᾳ τρῖβε καὶ ψύξας ἐπ' ὀλίγον ἐπίβαλλε τὰ τηκτὰ, τότε καθεὶς τὴν χαλβάνην καὶ διαλύσας αὐτὴν, διήθησον εἰς ὀστράκινον σκεῦος καὶ ἀναξύσας μίσγε τοῖς ἐν τῇ θυείᾳ.

[782] Κεφ. γ'. [Ἡ διὰ ἰτεῶν.] Τὴν διὰ τῶν ἰτεῶν, ἔνδοξόν τε καὶ πολύχρηστον οὖσαν καὶ αὐτὴν, ὁμοίως ταῖς προγεγραμμέναις ὁ Κρίτων οὕτως γράφει. ἡ διὰ τῶν ἰτεῶν ἁρμόζουσα πρὸς τὰ ἔναιμα καὶ ἄρθρα λελυμένα καὶ πρὸς σύριγγας ἐντιθεμένη καὶ πρὸς πλαδαρὰς σάρκας καὶ μάλιστα τὰς ἐπὶ τοῖς ἀκρωτηρίοις. ποιεῖ καὶ πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ πρὸς ἄλλας πλείστας διαθέσεις, δίχα κατακαυμάτων. ♃ μίσυος, χαλκίτεως, ἰοῦ, ψιμυθίου, κηκίδων, στυπτηρίας σχιστῆς καὶ στρογγύλης, μελαντηρίας ἀνὰ οὐγγίας στ'. κηροῦ, ῥητίνης πιτυΐνης, πίσσης, ἀσφάλτου, ἰτέας φύλλων ἀνὰ οὐγγίας β'. ἐλαίου κοτύλας δ'. οὐγγίας δ'. χαλκάνθου οὐγγίας στ'. σιδίων γο στ'. ὄξους ξε. στ'. τὰς ἰτέας μετ' ὄξους, ἕως λειφθῶσι ξέσται β'. ἕψε, εἶτα ἰῷ, προλελειοτριβημένῳ καὶ ψιμυθίῳ καὶ μελαντηρίᾳ ἐπίβαλλε τὰ φύλλα καὶ συλλειοτρίβει,

galbano ſuperſundito, idque congregatum in pila terito ac quae liquefiunt modicae refrigerata indito, tunc galbanum demittens diſſolvensque in vas fictile percolato, ac ubi deraseris, cum iis, quae in pila ſunt, permiſceto.

Cap. III. [*Emplaſtrum ex ſalicibus.*] Quod ex ſalicibus conſtat, praeclarum et in multos uſus idoneum ſimiliter praedictis; Crito hiſce verbis recenſuit. *Emplaſtrum ex ſalicibus. Prodeſt cruentis ulceribus impoſitum, articulis ſolutis, fiſtulis inditum, flaccidis carnibus humidisque, praeſertim quae in extremis partibus extant. Valet item ad eryſipelata aliosque plurimos affectus ſine uſturis.* ♃ Miſyos, chalcitidis, aeruginis, ceruſſae, gallae, aluminis ſciſſilis et rotundi, *cretae ſutoriae* ſeu melanteriae, ſingulorum ℥ vj, cerae, reſinae pityinae, picis, bituminis, ſalicis foliorum, ſingulorum ℥ ij, olei heminas iv ℥ iv, chalcanthi ℥ vj, malicorii ℥ vj, aceti ſextarios vj. Salices ex aceto incoquantur, donec relicti fuerint ſextarii duo, deinde aerugini, ceruſſae et cretae ſutoriae, prius tritis folia immittito,

εἶτα τὰ ξηρὰ λεῖα καὶ πάλιν χύλωσον, εἶτα τὰ τηκτὰ ἐπικατάχει. ταύτην ὁ Ἀσκληπιάδης ἄνευ τοῦ χαλκάνθου καὶ τῶν σιδίων σκευάζει καθότι γέγραπται διὰ τοῦ πρόσθεν ὑπομνήματος τοῦ δευτέρου. ἑτέραν ἐφεξῆς τῇδε διὰ ἰτεῶν ἔγραψεν ὁ Κρίτων ὧδέ πως. ἡ διὰ ἰτεῶν λιτὴ ὡς Ἡρόδοτος. ♃ μελαντηρίας, κηκίδος ὀμφακίτιδος, στυπτηρίας σχιστῆς, στρογγύλης ἀνὰ οὐγγίας στ΄. κηροῦ, ἀσφάλτου, πίσσης ξηρᾶς, ἰτέας φύλλων, πιτυΐνης ἀνὰ λίτρας β΄. ἐλαίου λίτραν α΄. ὄξους ξέστου ἥμισυ.

Κεφ. δ΄. [Περὶ τῶν ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένων τοῦ αὐτοῦ γένους ἐμπλάστρων.] Ἐν ταύταις ἐκ τῶν προγεγραμμένων εἰσὶν ἥ τε τοῦ Ἁλιέως ὑπὸ πάντων γινωσκομένη καὶ ἡ διὰ δικτάμνου. ἀλλ' ἐπεὶ σαφῶς ὑπὲρ αὐτῶν ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης, διὰ τοῦτο καὶ νῦν αὐτῶν ἀναμνήσω. χρήσιμον δ' ἔτι καὶ ἄλλο τοῦ δὶς καὶ τρὶς γραφομένου ὑπάρχει τὸ γνῶναι κατὰ τίνα μὲν τῶν ἐμβαλλομένων αὐταῖς συνεφώνησαν ἀλλήλοις, κατὰ τίνα δὲ διεφώνησαν οἱ γράψαντες αὐτάς. ἔν τε ταῖς περὶ αὐτῶν ἐπαγγελίαις ὁμοίως.

ſimulque ad laevorem terito, deinde ſicca laevigata rurſusque exprimito, poſtea liqueſacta ſuperſundito. Hoc Aſclepiades ſine chalcantho et malicorio praeparat, ſicut in ſecundo hujus operis commentario docuimus. Aliud poſt hoc ex ſalicibus Crito in iſtam ſententiam edidit. *Ex ſalicibus lite, ut Herodotus.* ♃ Melanteriae, gallae omphacitidis, aluminis ſciſſilis, rotundi, ſingulorum ℥ vj, cerae, bituminis, picis aridae, ſalicis foliorum, pityinae, ſingulorum lib. ij, olei libram unam, aceti ſextarii dimidium.

Cap. IV. [*De emplaſtris ejusdem generis ab Aſclepiade ſcriptis.*] His annumerantur ex ſupraſcriptis tum quod ad Halieum refertur ab omnibus cognitum tum quod ex dictamno conſtat, ſed quia Aſclepiades manifeſto de ipſis ſcripſit, ob id etiam nunc eorundem mentionem faciam. Porro commodum ex eo, quod bis vel ter ſcribitur, aliud inſuper accedit, puta ut cognoſcamus, in quibus ſimplicibus miſcendis ac ipſorum pollicitis, ſcriptores illorum inter ſe

ἡ τοῦ Ἁλιέως. Κιῤῥὰ πρὸς τὰ ἔναιμα τῶν τραυμάτων καὶ νεύρων ποιεῖ διακοπὰς καὶ πρὸς τὰ παλαιὰ καὶ δυσεπούλωτα καὶ ῥευματικὰ τῶν ἑλκῶν. ἔστι δὲ καὶ μαλακτικὴ ἀγαθὴ, μάλιστα δὲ τῶν περὶ τοὺς μαστοὺς γιγνομένων σκληριῶν. χρώμεθα δὲ αὐτῇ ἐπὶ τῶν κυνοδήκτων καὶ ἀνθρωποδήκτων. ἄκρως ποιεῖ καὶ πρὸς τρυγόνων θαλασσίων καὶ δρακόντων καὶ τῶν ἄλλων χαλεπῶν ἰχθύων πληγὰς καὶ καθόλου ἐστὶν ἡ δύναμις θαυμαστή. ♃ λιθαργύρου, κηροῦ ἀνὰ < ρ'. τερμινθίνης, μάννης λιβάνου, χαλβάνης, μίλτου σινωπίδος ἀνὰ < η'. ἐλαίου ξέστην α'. σκεύαζε κατὰ τρόπον. Γαληνοῦ ἡ τοῦ Ἁλιέως. ♃ λιθαργύρου, κηροῦ ἀνὰ δραχμὰς ρ'. τερμινθίνης, σμύρνης, σινωπίδος, ἰοῦ ξυστοῦ, λεπίδος ἀνὰ δραχμὰς η'. ἀριστολοχίας < η'. λιβάνου δραχμὰς κε'. διφρυγοῦς δραχμὰς στ'. χαλβάνης < ιβ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος δραχμὰς ιβ'. ἐλαίου κοτύλας β'. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἡ τῶν κυνηγῶν. φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς τῶν τετραπόδων πληγὰς καὶ δήγματα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἰοβόλων.

conveniant, in quibus item difcordent. *Haliei gilvum. Ad cruenta vulnera et nervos praecifos valet. Item ulceribus vetuftis cicatricem aegre ducentibus et rheumaticis conducit. Quin et emollit optime, praefertim in mammis ortas duritias. Medetur canum hominumque morfibus, infigniter valet et ad paftinacae et draconis aliorumque faevorum pifcium ictus. In fumma virtutem habet mirificam.* ♃ Argenti fpumae, cerae, cujusque drach. centum, terebinthinae, mannae thuris, galbani, minii finopici, cujusque ʒ viij, olei fextarium unum, praeparato ficut praediximus. *Haliei gilvum ex Galeno.* ♃ Argenti fpumae, cerae, cujusque drach. centum, terebinthinae, myrrhae, finopidis, aeruginis rafae, fquamae, fingulorum drachmas octo, ariftolochiae drachmas octo, thuris drachmas viginti quinque, diphrygis drachmas fex, galbani drach. duodecim, guttae ammoniaci drach. xij, olei heminas duas, conficito quemadmodum fuperiora. *Emplaftrum venatorum, pharmacum confectum, facit ad quadrupedum ictus morfusque et ad reliqua*

♃ λιθαργύρου μνᾶν α'. [783] ἐλαίου παλαιοῦ, λεπίδος ἐρυθροῦ χαλκοῦ, κηροῦ, ῥητίνης φρυκτῆς ἀνὰ λίτραν α'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος οὐγγίας δ'. χαλβάνης, μίλτου Σινωπίδος ἀνὰ οὐγγίας β'. ἕψε λιθάργυρον, λεπίδα, ἔλαιον μέχρι συστάσεως, εἶτα ἐπίβαλλε κηρὸν καὶ ῥητίνην. καὶ ὅταν τακῇ, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐπέμβαλλε ἀμμωνιακὸν, πλατύνας. καὶ ὅταν ψυγῇ, ἐπίβαλλε τὴν χαλβάνην καὶ ἀμμωνιακὸν, ἐπιπάσσων τὴν Σινωπίδα καὶ εἰς θυείαν ἐξεράσας καὶ μαλακὰ μαλάξας χρῶ. ἡ τοῦ Χαλκιδέως κολλητικὴ ἀφλέγμαντος. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς μετὰ περιθλάσεως διαιρέσεις καὶ κόλπους παρακολλᾷ καὶ ἀναξηραίνει καὶ κωλύει ἀποστάσεις, ἀνάγει ὀστᾶ διεφθορότα, μάλιστα δὲ ποιεῖ καὶ ἐπὶ τῶν ἀκρωτηρίων καὶ καθόλου ἡ δύναμίς ἐστι θαυμαστή. λιθαργύρου, λεπίδος χαλκοῦ, ῥητίνης πιτυΐνης, κηροῦ ἀνὰ ∠ ρ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, χαλβάνης ἀνὰ ∠ ιστ'. (383) διφρυγοῦς ∠ ιβ'. ἀριστολοχίας λειοτάτης ∠ μ'. ἐλαίου παλαιοῦ ξέστας τρεῖς. ἕψε λιθάργυρον, λεπίδα μετὰ τοῦ ἐλαίου καὶ ὅταν μεταβάλλῃ τὸ χρῶμα, ἐπίβαλλε διφρυγὲς, εἶτα κηρὸν καὶ ῥητίνην πιτυΐ-

venenata. ♃ Argenti fpumae minam unam, olei veteris, fquamae aeris rubri, cerae, refinae frictae, fingulorum ℔ j, guttae ammoniaci ℥ iv, galbani, minii Sinopici, fingulorum ℥, duas. Argenti fpumam, fquamam et oleum ad fpiffitudinem usque incoquito, deinde ceram ac refinam injicito, quum liquata fuerint, ab igne tollito et ammoniacum dilatatum immittito, ubi refrixerint, galbanum et ammoniacum indito, finopicum infpergens ac in mortarium defufis mollitisque utitor. *Emplaftrum Chalcidei, conglutinat, inflammationem arcet, divifiones cum contufione juvat, finus conjungit, reficcat et abfceffus prohibet, offa corrupta educit, maxime autem et in partibus extremis valet, in univerfum mirabilis ei facultas eft.* ♃ Argenti fpumae, fquamae aeris, refinae pityinae, cerae fingulorum ℥ centum, guttae ammoniaci, galbani, cujusque ℥ xvi, diphrygis drach. xii, ariftolochiae laeviffimae drachmas quadraginta, olei veteris fextarios tres. Argenti fpuma fquamaque ex oleo coquuntur, ac ubi colorem mutaverint, diphryges immitti-

νην ἢ πευκίνην. ὅταν δὲ τακῇ καὶ ἀμόλυντος γένηται, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐπέμβαλλε ἀμμωνιακὸν πλύνας. καὶ ὅταν τακῇ, ἀριστολοχίαν κατάπασσε ψυχροῦ γενομένου τοῦ φαρμάκου καὶ κίνει συνεχῶς, ἔπειτα εἰς θυείαν ἐξεράσας καὶ μαλάξας ἀνελόμενος χρῶ.

[Ἡ διὰ δικτάμνου ἱερὰ, δύναμις θαυμαστική.] Πρὸς νεύρων καὶ μυῶν διακοπὰς καὶ περιθλάσεις. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ παλαιὰ καὶ δυσαλθῆ, ἀνάγει ὀστᾶ διεφθορότα καὶ σκόλοπας καὶ ἀκίδας, ἔστι δὲ καὶ διαφορητική. ποιεῖ καὶ πρὸς ἀλγήματα κεφαλῆς καὶ ὀφθαλμῶν ῥεύματα, ἔστι καὶ μάλαγμα ἀγαθὸν πλευριτικοῖς, ἡπατικοῖς. ποιεῖ καὶ πρὸς παντὸς ἰοβόλου πληγήν. ℞ λιθαργύρου ∠ ρ΄. κολοφωνίας ∠ ν΄. κηροῦ ∠ κε΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἀριστολοχίας ἀνὰ ∠ ιστ΄. μάννης, χαλβάνης ἀνὰ ∠ ιβ΄. ἰοῦ, δικτάμνου, χαλκοῦ κεκαυμένου, ἀλόης, προπόλεως ἀνὰ ∠ η΄. διφρυγοῦς, λεπίδος χαλκοῦ, γεντιανῆς ῥίζης ἀνὰ ∠ στ΄. ἐλαίου παλαιοῦ, χειμῶνος κοτύλας β΄. θέρους α΄ S″. σκεύαζε κατὰ τρόπον. διεφώνη-

tur, deinde cera, reſina pityina vel pinea, liquatum, ut non inquinet, ab igne tollitur ac ammoniacum elotum injicitur, poſtquam liquefeceris, ariſtolochia medicamento jam refrigerato inſpergatur et continue moveatur, deinde in mortarium immittito ac ſubigito, excipiensque utitor.

[Ex dictamno ſacrum, facultate mirandum.] Benefacit nervis muſculisque praeciſis et contuſis, vetuſtis et ſanatu difficilibus. Oſſa corrupta elicit. Aculeos et telorum cuſpides, quae infixae ſunt corpori, eximit nec minus diſcutit. Iuvat capitis dolores et oculorum fluxiones. Eſt etiam malagma pleuriticis et hepaticis idoneum. Efficax eſt et ad cujuslibet virulenti ictus. ℞ Argenti ſpumae ℨ centum, colophoniae drach. quinquaginta, cerae drach. viginti quinque, guttae ammoniaci, ariſtolochiae, ſingulorum ℨ xvj, mannae, galbani, uniuscujusque drach. duodecim, aeruginis, dictamni, aeris uſti, aloes, propolis, ſingulorum drach. viij, diphrygis, aeris ſquamae, gentianae radicis ſing. ℨ vj, olei veteris hieme heminas duas, per aeſtatem unam ac ſemiſſem. Praeparatur quo dixi modo. Hujus ſcriptura

σεν ἡ τούτου γραφὴ πρὸς τὴν τοῦ Ἥρα κατὰ τὸν σταθμὸν ἐν τοῖσδε. δικτάμνου ∠ η΄. κελεύοντος τούτου βάλλειν ὁ Ἥρας ἐκέλευσε δέκα. καὶ μέντοι καὶ ἀριστολοχίας καὶ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος οὗτος μὲν ἑκατέρου ∠ ιστ΄. ὁ δὲ Ἥρας στ΄. καὶ εἴκοσιν μὲν ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἀριστολοχίας δὲ ι΄. τὸ δὲ ἔλαιον ἀδιορίστως μὲν ὁ Ἥρας ἔγραψε μόνον β΄. κοτύλας κελεύσας, ὁ δὲ Ἀσκληπιάδης ἐν χειμῶνι μὲν τοσοῦτον, ἐν δὲ θέρει μίαν ἥμισυ. Διοφάντου χειρουργοῦ ᾗ ἐχρήσατο Φύλακος. ℞ λιθαργύρου ∠ ρν΄. ψιμυθίου, πίσσης, λεπίδος χαλκοῦ, κηροῦ ἀνὰ ∠ ιη΄. ἰοῦ, ῥητίνης πιτυΐνης ξηρᾶς, μάννης λιβάνου, προπόλεως ἀνὰ ∠ ιβ΄. χαλβάνης, ἀριστολοχίας, κυπέρου ἀνὰ ∠ στ΄. δικτάμνου, τριφύλλου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ∠ γ΄. Ἰλλυρικῆς, ἀρτεμισίας, πολίου, πρασίου ἀνὰ ∠ β΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας β΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον.

[784] Κεφ. ε΄. [Περὶ τῶν ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένων ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐμπλάστρων.] Πολυχρήστους ἐμπλάστρους ἅμα καὶ πρὸς τὰ δυσεπούλωτα ποιούσας προῦ-

ab Hera in horum pondere variat. Nam Asclepiades dictamni drach. viij. Heras decem, injicere praecipit, et vero etiam aristolochiae et guttae ammoniaci hic cujusque drach. sexdecim, Heras sex quidem et viginti guttae ammoniaci, aristolochiae vero decem. Caeterum Heras oleum indistincte scripsit, solum heminas duas ejus jubens infundere, Asclepiades autem hieme tantum, aestate vero unam et semissem. *Diophanti chirurgi, quo usus est Phylacus.* ℞ Argenti spumae drach. centum quinquaginta, cerussae, picis, squamae aeris, cerae, singulorum ʒ xviij, aeruginis, resinae pityinae siccae, mannae, thuris, propolis, singulorum ʒ xij, galbani, aristolochiae, cyperi, singulorum drach. sex, dictamni, trifolii, guttae ammoniaci, singulorum drach. iij. Illyricae, artemisiae, polii, marrubii, singulorum drach. ij, olei veteris heminas duas. Ad dictum modum praeparatur.

Cap. V. [*De scriptis ab Andromacho ejusdem generis emplastris.*] Emplastra varii usus, simul et cicatricem aegre ducentibus idonea, hoc in libro percensere statui,

θέμην ἐν τῷδε τῷ γράμματι διελθεῖν. ἐξ αὐτῶν οὖν εἰσι καὶ αἱ δέκα κάλλισται τῶν ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου γεγραμμένων. χλωρὰ Εὐαγγέως. ♃ ῥητίνης τερμινθίνης, οἱ δὲ ξηρᾶς ∠ ν΄. οἱ δὲ ∠ ρ΄. κηροῦ ∠ κε΄. λιβάνου ∠ γ΄. λεπίδος ∠ γ΄. χαλβάνης ∠ γ΄. ἀλόης ∠ γ΄. σμύρνης ∠ γ΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ∠ β΄. ὀποπάνακος ∠ β΄. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ β΄. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ β΄. ἀριστολοχίας ∠ β΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ β΄. σχιστῆς, οἱ δὲ στρογγύλης ∠ β΄. ἰχθυοκόλλης ∠ γ΄. ὄξους κοτύλας δ΄. ἐλαίου κοτύλης τέταρτον, οἱ δὲ ὄγδοον. χρῶ χωρὶς ἐνθέσεως σκώληκος. ῥυπώδης ᾗ χρῶμαι. ♃ ἰχθυοκόλλης οὐγγίας γ΄. σαρκοκόλλης οὐγγίας γ΄. λίθου Ἀσίου γο γ΄. ἐρετριάδος λίτρας S″. γῆς Σαμίας γο δ΄. σμύρνης γο δ΄. λιβανωτοῦ γο στ΄. λεπίδος χαλκοῦ γο η΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ οὐγγίας γ΄. ἰοῦ ξυστοῦ οὐγγίας στ΄. στυπτηρίας σχιστῆς οὐγγίας β΄. ἀλόης Ἰνδικῆς οὐγγίας δ΄. χαλβάνης οὐγγίας δ΄. κηροῦ λίτρας β΄. τερμινθίνης λίτρας β΄. ἐλαίου λίτρας δ΄. ὄξος εἰς τὸ βρέξαι τὴν ἰχθυοκόλλαν. τὰ ξηρὰ λεῖα

ex quorum grege ſunt et decem illa longe optima inter ea, quae ſcripſit Andromachus. *Viride Euangei.* ♃ Reſinae terebinthinae, ſecundum alios ſiccae, drachmas l, alii vero c, cerae drachmas xxv, thuris drachmas iij, ſquamae drachmas iij, galbani drachmas iij, aloës drachmas iij, myrrhae drachmas iij, ſalis ammoniaci drachmas ij, opopanacis drachmas ij, aeruginis raſae drachmas ij, aeris uſti drachmas ij, ariſtolochiae drach. ij, guttae ammoniaci drach. ij, ſciſſilis, ſecundum alios rotundi drachmas ij, ichthyocollae drachmas iij, aceti heminas iv, olei quartam heminae partem, ſecundum alios octavam. Utitor, vermiculari aerugine non impoſita. *Strigmentoſum emplaſtrum, quo utor.* ♃ Ichthyocollae ℥ iij, ſarcocollae ℥ iij, lapidis Aſii ℥ iij. Eretriae ſelibram, terrae Samiae ℥ iv, myrrhae ℥ iv, thuris ℥ vj, ſquamae aeris ℥ viij, ſalis ammoniaci ℥ iij, aeruginis raſae ℥ vj, aluminis ſciſſilis ℥ ij, aloës Indicae ℥ iv, galbani ℥ iv, cerae ℔ ij, terebinthinae libras ij, olei lib. iv, aceti, quod ichthyocollae irrigandae ſufficit. Sicca laevigata li-

ἔμπασσε τοῖς τηκτοῖς. *ἄλλη χλωρά.* ♃ ῥητίνης πιτυΐνης ∠ σ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ν΄. ὀποπάνακος ∠ η΄. κηροῦ ∠ ρ΄. προπόλεως ∠ η΄. χαλβάνης ∠ η΄. λεπίδος χαλκοῦ ∠ ιβ΄. ἰοῦ ∠ ιβ΄. στυπτηρίας στρογγύλης ∠ η΄. μίσυος ∠ ζ΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ∠ η΄. χαλκίτεως ∠ ε΄. θείου ἀπύρου ∠ η΄. λιβανωτοῦ ∠ ιβ΄. χολῆς ταυρείας ξηρᾶς ∠ στ΄. ἢ ὑγρᾶς ιβ΄. κυπρίνου κοτύλας στ΄. οἱ δὲ δ΄. ὄξους τὸ ἱκανόν. *χλωρὰ Ἐπικούρου πολλὴν ἐπαγγελίαν ἔχουσα.* ♃ κηροῦ ∠ σ΄. κολοφωνίας ∠ τ΄. λεπίδος ∠ ιστ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ ιστ΄. ἰοῦ ∠ ιστ΄. ἀριστολοχίας λεπτῆς ∠ ιστ΄. ἀλόης ∠ κδ΄. στυπτηρίας στρογγύλης ∠ ιβ΄. σμύρνης ∠ κδ΄. χαλβάνης ∠ κδ΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ∠ ιστ΄. ὄξους κοτύλας δ΄. ἐλαίου κοτύλας β΄. ὁτὲ δὲ ἔλαττον. *χλωρὰ, πολλὴν ἐπαγγελίαν ἔχουσα, Ἀλκιμίωνος ἢ Νικομάχου. πρὸς σύριγγας καὶ τὰ μελαινόμενα ἢ νομάς· κολλᾷ ὀστέα καὶ ἀνάγει καὶ διαχεῖ χοιράδας.* ♃ χαλβάνης ∠ ιστ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ η΄. λεπίδος ∠ κδ΄. κηροῦ ∠ ν΄. στέατος αἰγείου ἢ μοσχείου ∠ λ΄. λιβάνου ∠ κε΄.

quidis inſparguntur. *Aliud viride.* ♃ Reſinae pityinae drachmas cc, guttae ammoniaci drachmas l, opopanacis drachmas viij, cerae drachmas c, propolis drachmas viij, galbani drachmas viij, ſquamae aeris drachmas xij, aeruginis drachmas xij, aluminis rotundi drachmas viij, miſyos drachmas vij, ſalis ammoniaci drachmas viij, chalcitidis ʒ v, ſulfuris ignem non experti drachmas viij, thuris drachmas xij, fellis taurini ſicci drachmas vj vel humidi drachmas xij, cyprini heminas vj, alii iv, aceti quod ſatis eſt. *Viride Epicuri multa promittens.* ♃ Cerae drachmas cc, colophoniae drachmas ccc, ſquamae ʒ xvj, aeris uſti ʒ xvj, aeruginis ʒ xvj, ariſtolochiae tenuis ʒ xvj, aloës ʒ xxiiij, aluminis rotundi drachmas xij, myrrhae drachmas xxiiij, galbani drachmas xxiiij, ſalis ammoniaci drachmas xvj, aceti heminas iv, olei heminas ij, interdum pauciores. *Viride multa promittens Alcimionis vel Nicomachi, ad fiſtulas, nigritias vel nomas. Glutinat oſſa et reducit, ſtrumas diſcutit.* ♃ Galbani ʒ xvj, aeris uſti ʒ viij, ſquamae ʒ xxiv, cerae ʒ l, ſevi caprini vel vitulini ʒ xxx, thuris

ῥητίνης ξηρᾶς ∠ κέ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ κέ. τερμινθίνης ∠ κέ. νίτρου ∠ κέ. ἀριστολοχίας ∠ κέ. βρυωνίας ∠ ιβ΄. ὄρχεως βοτάνης ∠ ιβ΄. ἴρεως ξηρᾶς ∠ δ΄. ἀλόης Ἰνδικῆς ∠ ιβ΄. σχιστῆς ∠ ή. ταυρείας χολῆς ∠ ή. ὄξους κοτύλην μίαν, ἐλαίου κοτύλην ά. ὅταν δὲ μολύνῃ, ῥοδίνῳ. χλωρὰ πρὸς ἕρπητας, ὡς Ἀνδρόμαχος, καὶ χειρώνεια καὶ δυσεπούλωτα. ℞ κριθῶν κεκαυμένων ∠ ί. ἰοῦ ∠ ή. κηροῦ ∠ π΄. κυπρίνου κοτύλην ά. τοῦτο τὸ φάρμακον ἰὸν ἔχει πολὺν, ὡς πρὸς τὴν τοῦ κηροῦ καὶ τοῦ κυπρίνου συμμετρίαν. αἱ γάρ τοι κεκαυμέναι κριθαὶ καθ᾽ ἑαυτὰς ἐπιπασσόμεναι τὰ χειρώνεια τῶν ἑλκῶν ὠφελοῦσιν, οὔτ᾽ ἐπιτείνουσαι τὴν τοῦ κηροῦ καὶ κυπρίνου δύναμιν οὔτ᾽ ἐκλύουσαι τὴν τοῦ ἰοῦ. ἀρθεισῶν δ᾽ αὐτῶν ὅμοιον γίνεται τὸ φάρμακον πολλοῖς τῶν γεγραμμένων [785] ἐν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ κατὰ τὴν τῶν τοιούτων ἑλκῶν ἴασιν. οὐ μὴν λήψεταί γε κυπρίνου δαψιλὲς, καὶ μάλιστ᾽ ἐὰν ὁ κηρὸς ᾖ λιπαρὸς, ἀλλ᾽ ὅσον ἀναγκαῖον εἰς τὸ μαλάττεσθαι τὸν τῷ ἰῷ μεμιγμένον κηρόν. αἱ προγεγραμμέναι ἔμπλαστροι πᾶσαι διὰ τοῦτο πολύχρηστοι

ʒ xxv, resinae siccae ʒ xxv, guttae ammoniaci ʒ xxv, terebinthinae ʒ xxv, nitri ʒ xxv, aristolochiae ʒ xxv, bryoniae ʒ xij, orcheos herbae ʒ xij, iridis aridae ʒ iiij, aloës Indicae ʒ xij, scissilis ʒ viij, fellis taurini ʒ viij, aceti heminam j, olei heminam j. Quum inficit, rosaceo. *Viride ad herpetas, item ad chironia et difficulter ad cicatricem venientia ulcera, ut Andromachus.* ℞ Hordei usti ʒ x, aeruginis ʒ viij, cerae ʒ lxxx, cyprini heminam j. Hoc medicamentum aeruginem multam continet, pro cerae et cyprini symmetria, nam hordeum ustum si per se inspergitur, chironia ulcera juvat, neque intendit cerae et cyprini vires neque aeruginis resolvit. Ablato ipso, simile medicamentum redditur multis, quae superiore libro ad hujusmodi ulcerum curationem scripta sunt. Non tamen multum cyprini assumetur, praesertim si cera pinguis existat, sed quantum ad ceram aerugini admixtam emolliendam capere necessarium est. Superiora omnia emplastra hoc nomine vano usui ser-

γεγόνασιν, ὅτι φαρμάκων προσειλήφασι μαλακτικῶν, ἑλκτικῶν, διαφορητικῶν πεπτικῶν ἔτι τε τῶν ξηραινόντων ἀδήκτως· αἱ πλεῖσται δὲ αὐτῶν καὶ τῶν ἰσχυρῶς στυφόντων, ὧν δύναμίς ἐστιν ἀποκρουστικὴ τῶν ἐπιῤῥεόντων ὑγρῶν τῷ πεπονθότι μορίῳ. τὰς δ᾽ ὕλας τῶν εἰρημένων φαρμάκων δυνάμεως ὀνομαστὶ γεγραμμένας ἔχετε κατὰ τὴν περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείαν ἐν ἕκτῳ καὶ ἑβδόμῳ καὶ ὀγδόῳ καὶ θ΄. καὶ ι΄. καὶ ια΄. πολλῶν δὲ ὀνομαστὶ κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν πραγματείαν ἐμνημόνευσα καὶ πάλιν μνημονεύσω. καὶ μέντοι καὶ τοῦτο τὸ φάρμακον ἐνταῦθα προσέγραψα, τούτων αὐτῶν ὧν νῦν εἶπον ἀναμνῆσαι βουλόμενος, ἐπεί τοι καὶ αὐτὸ τοῖς προγεγραμμένοις κατὰ τὸ πρὸ τούτου βιβλίον ὁμογενὲς ὑπάρχει καὶ ἦν οἰκειότερον αὐτὸ σὺν ἐκείνοις γεγράφθαι.

(384) [Ἡ Ἱκεσία μέλαινα Ἀνδρομάχου.] Τὴν ἔμπλαστρον ταύτην ὁ Ἀνδρόμαχος οὐ κατὰ τὸ χωρίον, καθ᾽ ὃ τὰς χλωρὰς ἔγραψεν, ἀλλ᾽ ἀνωτέρω τῆς ἀρχῆς ἐγγὺς ἔγραψε καὶ κατὰ συμμετρίαν πολὺ διαλλάττουσαν, ὡς ἔμπροσθεν ἐδήλωσα, τόν τε Κρίτωνα καὶ τὸν Ἥραν γεγραφέναι. ἔχει

viunt, quod medicamenta emollientia, trahentia, difcutientia, concoquentia, infuper citra mordicationem ficcantia affumpferint, plurima ipforum etiam valide aftringentia, quorum virtus eft humores affectae parti influentes repellere. Porro dictorum medicamentorum poteftatis materias nominatim in operis de fimplicibus medicamentis fexto, feptimo, octavo, nono, decimo et undecimo libro expreffas habetis. Multorum autem hoc commentario nominatim memini ac iterum meminero. Quin etiam hoc medicamentum in praefentia appofui, eorum, quae nuper dixi, mentionem facere defiderans, quia id quoque fuperiore libro commemoratis genere fimile eft ac proprium magis videbatur illis ipfum appendere.

[*Hicefium nigrum Andromachi.*] Hoc emplaftrum Andromachus non ubi viridia tractat, fed fuperius prope initium, in fymmetria multum evarians, ut prius Critonem et Heram prodidiffe indicavi, fcribitur hoc pacto. ♃ Bitu-

δ᾽ οὕτως ἡ γραφή. ℞ ἀσφάλτου ∠ τ΄. γῆς ἀμπελίτιδος ∠ σ΄. λιθαργύρου ∠ ξ΄. χαλβάνης ∠ λστ΄. τερμινθίνης ∠ λστ΄. σχιστῆς ∠ λστ΄. προπόλεως ∠ οβ΄. μάννης ∠ ν΄. σμύρνης ∠ ιβ΄. ἴρεως ∠ ιβ΄. χαλκίτεως ∠ στ΄. κηκίδος ∠ ι΄. ἐλαίου χοῦν ἕνα ἥμισυν, μέλιτος κοτύλης ἥμισυ. καλῶς μὲν ἐποίησε τὴν περὶ τῆς μνᾶς ἀμφιβολίαν ἐξελὼν καὶ πάντα γράψας διὰ δραχμῶν, ὡς ἐπὶ μόνου τοῦ χοέως ἡμᾶς ζητεῖν. ἐν τούτῳ γὰρ ἄμεινον οἱ τὰς στ΄ κοτύλας γράψαντες. ἤρξαντο δὲ τῆς γραφῆς ἀπὸ τριπλασίας τῆς ἀσφάλτου, ὡς πρὸς τὴν τοῦ Ἡρα γεγραμμένην· ὁ μὲν γὰρ Ἡρας ρ΄. ἔγραψε δραχμὰς, οὗτος δὲ τ΄. καί τι κατά τινα τῶν ἀντιγράφων οὐκ ἀξιόπιστα σ΄. εὗρον, ἡ μέντοι γῆ ἡ ἀμπελῖτις διπλασία τῆς παρὰ τῷ Ἡρᾳ γέγραπται σαφῶς. ἡ λιθάργυρος δὲ ἣν καὶ αὐτὴν ἔδει τῇ ἀμπελίτιδι κατὰ τὸν σταθμὸν ἴσην εἶναι, ἐλάττων πολὺ βέβληται πρὸς αὐτοῦ. δραχμὰς γὰρ ἑξήκοντα μίγνυσιν αὐτῆς, τῆς μέντοι χαλβάνης ἓξ καὶ λ΄. δραχμὰς ἐμβαλὼν οὐ τηρεῖ τὴν ἀναλογίαν πρός γε τὸν Ἡραν καὶ τὸν Κρίτωνα, καθάπερ γε καὶ τῆς σχιστῆς· βραχὺ γάρ τι κατὰ

minis ʒ ccc, terrae ampelitidis ʒ cc, argenti ſpumae ʒ lx, galbani ʒ xxxvj, terebinthinae ʒ xxxvj, ſciſſilis ʒ xxxvj, propolis ʒ lxxij, mannae ʒ l, myrrhae ʒ xij, iridis ʒ xij, chalcitidis ʒ vj, gallae ʒ x, olei congium unum et dimidium, mellis heminae dimidium. Recte fecit, qui de mina ambiguitate relicta omnia per drachmas conſcripſerit, ut de ſolo congio quaeſtionem inſtituamus. In hoc enim melius egerunt qui ſex heminas poſuere, a triplicato autem bitumine proportione illius, quod Heras immiſcuit, ſcripturam exorſi ſunt. Etenim Heras centum denarios, hic trecentos poſuit, etſi in quibusdam exemplaribus non fide dignis ducentos invenerim. Terra ſane ampelitis duplo eam, quam Heras ſcripſit, plane exuperat. Argenti autem ſpuma, quam et ipſam ampelitidi pondere aequalem eſſe conveniebat, multo minus ab eo injecta eſt, nam drachmas ſexaginta hujus miſcet. Galbani vero triginta ſex drachmas immittens proportionem cum Hera et Critone non ſervat, quemadmodum in alumine ſciſſili, paululum enim hic ab exacta

τοῦτο διαφωνεῖ τῆς ἀκριβοῦς ἀναλογίας τῆς τριάκονθ᾽ ἑπτὰ ἥμισυ ἐξηκούσης. ἐν μὲν τῇ τερμινθίνῃ τῷ μὲν Ἡρᾳ βραχὺ διαφέρεται, τοσοῦτον δηλονότι, ὅσον κατὰ τὴν χαλβάνην τε καὶ τὴν σχιστήν· τῷ δὲ Κρίτωνι πάμπολυ, μνᾶν καὶ ἡμίσειαν κελεύοντι βάλλειν, ὅπερ ὡς πρὸς τὴν τῶν ἄλλων αὐτοῦ μιγμάτων ἀναλογίαν εἰς πεντήκοντα δραχμὰς ἐξήκει. ἐπὶ μέντοι τῆς προπόλεως βραχύ τι διεφώνησεν ὡς πρὸς τὸ διπλάσιον τῆς ἀναλογίας. καὶ κατὰ τὴν μάνναν δὲ διαφέρεται τῷ τε Ἡρᾳ καὶ τῷ Κρίτωνι. ἐχρῆν γὰρ αὐτὸν ρ΄. δραχμὰς ὡς πρὸς τὴν ἐκείνων ἀναλογίαν ἐμβεβληκέναι, κατὰ δὲ τὴν χαλκῖτιν καὶ πάνυ πολὺ τῆς ἀναλογίας ὑφεῖλεν. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ἡ διαφωνία βραχεῖα, πλὴν ὅσον ἐν τῷ μέλιτι. ἐχρῆν γὰρ αὐτὸν ἐμβεβληκέναι κοτύλας γ΄. ὡς πρὸς τὴν ἐκείνων ἀναλογίαν. ὁ δὲ κοτύλας ἥμισυ ἐμβέβληκεν, [786] οὕτω δὲ καὶ κατὰ τὸ ἔλαιον ὡς πρὸς τὸν Κρίτωνα τρεῖς ἐχρῆν αὐτὸν ἐμβεβληκέναι χοέας· ὡς δὲ πρὸς τὸν Ἡραν ὀκτωκαίδεκα κοτύλας. ὁ δέ γε χοέα καὶ ἥμισυν συνέγραψεν.

Κεφ. στ΄. [Ὡς ὁ Ταραντῖνος Ἡρακλείδης ἔγραψε τὴν

proportione declinat, quae ad trigintaſeptem et ß, pervenit. In terebinthina ſane parum ab Hera diſſidet, tantum ſcilicet, quantum in galbano et ſciſſili, a Critone vero plurimum, qui minam ß, injicere jubeat, quod aliarum ipſius mixturam proportione ad quinquaginta drachmas excedit. Jam vero in propoli nonnihil diſcordat, quantum ad duplicatam proportionem ſpectat. Item in manna a Critone et Hera recedit, quippe centum drachmas, ceu ad illorum proportionem, injectas eſſe oportebat. In chalcitide etiam multum admodum a proportione ſubtraxit. In aliis parva controverſia eſt, niſi in melle, cujus heminas tres tanquam ad illorum proportionem immiſiſſe ipſum conveniebat, at his heminae dimidium adjicit. Ita quoque in oleo tres congios miſcuiſſe debebat, ſi non a Critone diſcrepare voluiſſet; ſi vero cum Hera convenire, octodecim heminas, verum ipſe congium et dimidium conſcripſit.

Cap. VI. [*Ut Tarentinus Heraclides Hiceſii nigrum*

Ἱκεσίου μέλαιναν.] Πρὸς πᾶν τραῦμα καὶ μάλιστα τὰ ἐν τοῖς ἄκροις ποιοῦσα ἄπονα καὶ κολλῶσα καὶ πρὸς κυνόδηκτα καὶ δοθιῆνας καὶ τὰς σκληρίας διαχέουσα καὶ μάλιστα τὰς περὶ τοὺς μαστοὺς καὶ τὰ ἐν δακτυλίῳ κονδυλώματα. ℞ λιθαργύρου ⊲ ρ′. ἀσφάλτου ἴσον, γῆς ἀμπελίτιδος ἴσον, μάννης ⊲ κε′. προπόλεως ἴσον, χαλβάνης ⊲ ιβ′ S″. στυπτηρίας σχιστῆς, ῥητίνης τερμινθίνης ἴσον, ἴριδος ⊲ στ′. χαλκίτεως ⊲ ζ S″. κηκίδος ⊲ η′. σμύρνης ἴσον, μέλιτος κοτύλην α′. ἐλαίου ὠμοτριβοῦς κοτύλας στ′. ἕψε τὴν λιθάργυρον καὶ τὴν ἄσφαλτον καὶ τὴν γῆν μετὰ τοῦ ἐλαίου κινῶν σπάθῃ δᾳδίνῃ. ὅταν δὲ συστῇ, ἀπόδος τὴν πρόπολιν καὶ τὴν ῥητίνην καὶ τὴν χαλβάνην. ἔστω δὲ ταῦτα ἐν τῷ μέλιτι προεψημένα καὶ μιγέντων τούτων εὐθέως ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὴν χύτραν ἔμπασον τὰ ξηρά. ταῦτα γράψαντος τοῦ Ἡρακλείδου ἐν τοῖς πρὸς Ἀντιοχίδα, θαυμάζω πῶς ἔνιοι τῶν μετ᾽ αὐτὸν οὐκ ἐφύλαξαν αὐτοῦ τὴν γραφήν. ὁ μὲν οὖν Ἡρᾶς ἠκολουθηκέναι πάντῃ φαίνεται τῷ Ἡρακλείδῃ, πλὴν ἐν τῇ σμύρνῃ καὶ κηκίδι. τοῦ γὰρ Ἡρακλείδου βάλλοντος ἑκατέ-

emplaſtrum tradiderit.] Ad omne vulnus, maxime quae in extremis partibus ſunt, dolore vindicat et conglutinat. Item canum morſus et furunculos ſanat. Durities diſcutit, praeſertim mamillas obſidentes. Ani condylomatis ſuccurrit. ℞ Argenti ſpumae ʒ c, bituminis tantundem, terrae ampelitidis tantundem, mannae ʒ xxv, propolis totidem, galbani ʒ xij ß, aluminis ſciſſi, reſinae terebinthinae, pares menſuras, iridis ʒ vj, chalcitidis ʒ vij ß, gallae ʒ viij, myrrhae tantundem, mellis heminam unam, olei immaturi heminas ſex. Argenti ſpuma, bitumen et terra, cum oleo coquuntur et ſpatha ex tedarum ligno moventur, quum conſtiterint, propolis, reſina et galbanum adduntur, haec autem prius melle incoquuntur, quibus mixtis, olla ſtatim ab igne tollitur et ſicca inſperguntur. Haec quum Heraclides tradiderit in libris ad Antiochidem, demiror quomodo nonnulli poſt eum ſcripturam ipſius non obſervaverint. Heras ſane ubique Heraclidem imitatus eſſe videtur, praeterquam in myrrha et galla. Nam dum Heraclides utriusque horum

ρου τούτων η΄. δραχμὰς, ὁ Ἡρας ἓξ ἔλαβεν ἑκατέρου τούτων. καὶ παρ᾽ Ἀσκληπιάδῃ δὲ κατὰ τὸ δεύτερον τῶν ἐκτὸς, ἐν τετραπλασίονι τῇ ἀναλογίᾳ πάντα γέγραπται ὡς πρὸς τὸν Ἡραν, μετὰ τοῦ καὶ κοτύλας ἐλαίου ὀμφακίνου γεγράφθαι ιβ΄. τοῦ Κρίτωνος χοέας δύο γεγραφότος. καίτοι πάντα κατὰ τὸ διπλάσιον ἡ σύνθεσις εἶχεν αὐτοῦ, διὸ καὶ προσγεγραφέναι μοι δοκοῦσί τινες κοτύλας β΄. τοῦτο δ᾽ αὐτὸ πάλιν μειζόνως ἐναντιοῦται τῇ τ᾽ ἀληθείᾳ καὶ τῇ τοῦ Ταραντίνου τε καὶ Ἡρα γραφῇ. ὁ μὲν γὰρ Ἡρας ρπ΄. δραχμὰς ἔγραψεν εἰς σταθμὸν ἀνάγων, οὐκ εἰς μέτρον τὸ ἔλαιον ὡς ∠ ξ΄. ἑλκούσης τῆς κοτύλης. καὶ γὰρ ἕλκει ἥ γε Ἀττικὴ θ΄. οὐγγιῶν οὖσα τῶν Ἰταλικῶν. ἕλκουσι γὰρ αἱ θ΄. οὐγγίαι Ἰταλικαὶ αἱ ἐν τοῖς κατατετμημένοις κέρασιν ἑπτὰ καὶ ἥμισυ οὐγγίας σταθμικὰς, αἵ τινες ξ΄. δραχμαὶ γίνονται τῆς μιᾶς οὐγγίας η΄. δραχμὰς δεχομένης, ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο συμφωνεῖν τὸν Ἡραν τῷ Ἡρακλείδῃ τρεῖς βάλλοντα κοτύλας, τοῦ Ἀσκληπιάδου ιβ΄ γεγραφότος, ἐπειδὴ τετραπλάσια πάντα κατὰ τὴν σύνθεσιν αὐτοῦ γέγραπται. ὁ δ᾽ Ἡρας, ἐπειδὴ

denariorum pondo octo miſcet, Heras utriusque ſex injecit. Inſuper Aſclepiades in ſecundo libro de exterioribus omnia proportione quadruplo majore, quam Heras tradidit. Adde quod olei omphacini heminas duodecim, Crito congios duos, conſcripſerit, etſi omnia duplicata compoſitio ipſius habeat. Quare nonnulli mihi videntur adſcripſiſſe heminas duas. Quod ipſum rurſus tum veritati tum Herae et Tarentini ſcripturae magis adverſatur. Siquidem Heras clxxx, drachmas poſuit, in pondus, non menſuram oleum reducens, tanquam hemina ʒ lx, pendente. Nam Attica novem Italicas uncias conficit, pendunt enim novem Italicae unciae, quas in cornibus inſectis metiuntur, ſeptem uncias ponderales et ſemiſſem, quae ſexaginta drachmae fiunt, ſingulis unciis viii, drachmas recipientibus. Quare etiam hic cum Heraclide Heram conſentire videas, quum tres heminas injiciat, Aſclepiades duodecim, quoniam omnia in ipſius compoſitione quadrupla ſunt. Heras autem, quoniam medica-

πολὺς ὄγκος ἐγένετο τοῦ φαρμάκου κατὰ τὴν τοῦ Ταραντίνου γραφὴν, διὰ τοῦτό μοι δοκεῖ τὸ τέταρτον ἁπάντων γράψαι. δεῖ γὰρ, ὡς ἔφην, ἐν τῇ σμύρνῃ καὶ κηκῖδι βραχὺ παραλλάξαι· καὶ ἄλλων γεγραφότων τὴν Ἱκεσίου ταύτην ἔμπλαστρον, ὅσοι μὲν ἀκριβέστερον τῷ τε Ταραντίνῳ καὶ τῇ κατ᾽ ἀλήθειαν ὑφ᾽ ἡμῶν κεκριμένῃ διὰ τῆς ἑψήσεως ἐσκεύασαν, σύμφωνοι γεγόνασιν· ὅσοι δ᾽ ἀμελέστερον ἢ καθ᾽ ἓν μόνον ἢ δύο τῶν μιγνυμένων ἢ καὶ πλείονα, φαίνονται διαφωνοῦντες τῷ Ἡρακλείδῃ. διὸ περιττὸν ἔδοξέ μοι μνημονεύειν αὐτῶν. σκευαστέον γάρ ἐστι τὸ φάρμακον ὡς Ἡρακλείδης ἐκέλευσεν ἢ ὡς Ἥρας, βραχυτάτη γὰρ ἡ διαφορὰ παρ᾽ αὐτοῖς ἐστι. λιτὴν Ἱκέσιον Ἡρακλείδης τήνδε φησὶν εἶναι. ♃ ἀσφάλτου δραχμὰς ν′. λιθαργύρου ∠ ν′. ἐλαίου κοτύλας ι′. ἕψε, ἐπὰν δὲ συνιστῆται, ἔμβαλλε κηροῦ ∠ ε′. χαλβάνης ∠ ε′. σμύρνης ∠ ε′.

[787] Κεφ. ζ. [Κυζικηνὴ τοῦ Ἥρα.] Τῶν ἐνδόξων ἐμπλάστρων ἐστὶ καὶ αὕτη, σχεδὸν ὑπὸ πάντων γεγραμμένη, τὰ πλεῖστα μὲν ἐν τῇ συμμετρίᾳ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ὁμολογούμενα γραψάντων αὐτῶν, ἐνίοις δὲ καὶ διαφωνησάν-

menti in Tarentini fcriptura magna moles fieret, videtur mihi quartam omnium portionem pofuiffe. Nam in myrrha, ut dixi, et galla paululum mutare videtur. Ac quum alii quoque hoc Hicefii emplaftrum tradiderint, qui exactius in eo, cujus praeparationem ex coctione conjecimus, Tarentino concordes facti funt, qui autem negligentius, vel in uno folum vel in pluribus fimplicibus diffonaffe ab Heraclide videntur. Proinde fuperfluum fuerit, de iis mentionem facere. Praeparandum enim medicamentum eft ut Heraclides juffit vel ut Heras, qui parum adeo inter fe differunt. *Heraclides liten Hicefion hanc effe dicit.* ♃ Bituminis ʒ l, argenti fpumae ʒ l, olei heminas x, coquito, ubi coierint, cerae ʒ v, injicito, galbani ʒ v, myrrhae ʒ v.

Cap. VII. [*Cyzicenum Herae.*] Hoc quoque inter celebria emplaftra refertur, ab omnibus probe confcriptum, magno in fimplicium medicamentorum fymmetria confenfu. Nonnulli tamen difcordant, ut innotefcet, quum fubjunge-

Ed. Chart. XIII. [787.] Ed. Bas. II. (384.)

τῶν, ὡς ἔσται φανερὸν ὑπογραψάντων ἡμῶν ὡς ἕκαστος αὐτῶν ἀξιοῖ συντίθεσθαι. Ἥρας μὲν οὖν οὕτως γράφει περὶ τῆς προκειμένης ἐμπλάστρου κατὰ λέξιν. Κυζικηνὴ, ποιοῦσα πρὸς τὰ πρόσφατα τραύματα καὶ παλαιὰ τὰ ὑπόνομα. διαχεῖ μάλιστα τὰς ἐν μαστοῖς σκληρίας, ἐπισπᾶται, ἀνακαθαίρει, πληροῖ, κολλᾷ, ἐπουλοῖ. ποιεῖ καὶ πρὸς καρκινώδεις σκληρίας, λιποῦργα καὶ ἐφ' ὧν οὐκ ἔστι σμιλίῳ χρήσασθαι, ὡς ἐπὶ τραχήλου, κολλυρίῳ χρῶ. καὶ τὰ ἐν ἀπειλῇ πραΰνει ἀποστήματα, φύματα διαχεῖ καὶ τὰ γαγγλία, τάς τε συναγωγὰς ἀποκορυφοῖ καὶ ῥήσσει. ἀνάγει καὶ βέλη καὶ ὀστᾶ καὶ σκινδαλμούς. ἐκτινάσσει δ' ἀλύπως καὶ ἐσχάρας. ἐπὶ τῶν ὑπονόμων μεγάλοις δεῖ χρῆσθαι τοῖς σπληνίοις. διαχεῖ καὶ χοιράδας καὶ αἱμοῤῥοΐδας ἐπέχει καὶ ἐπὶ τῶν περὶ κύστιν ἄκρως ποιεῖ. ἔχει δὲ λιβανωτοῦ ∠ δ'. σμύρνης ∠ δ'. κρόκου ∠ δ'. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ δ'. βδελλίου ∠ δ'. λεπίδος δραχμὰς ιβ'. χαλκάνθου ∠ δ'. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ δ'. στρογγύλης ∠ δ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ δ'. μίσυος ∠ δ'. σιδίων ῥοᾶς γλυκείας ∠ δ'. ἀριστολοχίας, κηκίδος ὀμφακί-

mus, quomodo quisque componendum censeat. Heras igitur de praesenti emplastro ita ad verbum scribit. *Cyzicenum. Facit ad recentia vulnera et vetera depascentia, duritias praesertim in mammis discutit, extrahit, repurgat, implet, glutinat, cicatricem ducit, tollit cancrosas durities, male curata reficit, et in quibus scalpello uti non licet, ut in cervice, collyrii loco utitor. Abscessus furentes mitigat, chymata discutit, ganglia et contractiones, sive coitus dissolvit abrumpitque. Tela, ossa, lignorum fragmenta educit, crustas citra dolorem dejicit. In depascentibus, magnis spleniis uti oportet. Insuper strumas dissipat, haemorrhoidas cohibet et vesicae morbis summe prodest.* Haec autem recipit thuris drach. iv, myrrhae drach. iv, croci drach. iv, iridis Illyricae drach. iv, bdellii, drach. iv, squamae drach. xij, chalcanthi drach. iv, aluminis scissi drach. iv, rotundi drach. iv, guttae ammoniaci drach. iv, misyos drach. iv, putaminum mali granati dulcis drach. iv,

τιδος ἀνὰ < η'. ἄλλως ιστ'. χαλκίτιδος < δ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < δ'. ἰξοῦ δρυΐνου (385) < η'. ὀποπάνακος < η'. ἰοῦ ξυστοῦ < η'. ἀκακίας < η'. ῥόδων ἄνθους < η'. τερμινθίνης μνᾶν α'. οἱ δὲ < ν'. ὀποῦ μήκωνος < στ'. κηροῦ μνᾶς β'. οἱ δὲ < δ'. στέατος μοσχείου θεραπευομένου μνᾶν α'. οἱ δὲ ρν'. ὄξους καινοῦ κοτύλας β'. οἴνου εἰς τὰ ξηρά. ταῦτα γραψάντων περὶ τῆς Κυζικηνῆς τοῦ τε Ἡρα καὶ τοῦ Ἀνδρομάχου δόξει μέν τισιν εἶναι διαφωνία μεγίστη, τοῦ μὲν Ἡρα λιβάνου καὶ κρόκου καὶ σμύρνης καὶ τοῦ ἐφεξῆς ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένου βάλλοντος < δ'. τοῦ δὲ Ἀνδρομάχου η'. ἀλλ' ὅπερ ἤδη καὶ πρόσθεν ἔλεγον ἀναγκαῖον ἡμῖν παραφυλάττειν, τοῦτο καὶ νῦν ἐρῶ· ἐὰν ἅπαντα τὰ ἁπλᾶ φάρμακα, εἰ καὶ διπλάσιά τις ἐμβάλλοι τῶν παρ' ἑτέροις γεγραμμένων, ἡ αὐτὴ συμμετρία γίνεται, καθάπερ εἰ καὶ τριπλάσια πάντα. καὶ νῦν οὖν σχεδὸν ἅπαντα διπλάσια βέβληκεν ὁ Ἀνδρόμαχος, ἁπλᾶ βεβληκότος αὐτὰ τοῦ Ἡρα. διαφωνεῖ δ' ἔν τε τῷ ἀλόην ἐμβάλλειν, οὐκ ἐμβεβληκότος

ariſtolochiae, gallae omphacitidis, utriusque drach. viij, aliter xvj, chalcitidis drach. iv, ammoniaci guttae drach. iv, viſci quercini drach. viij, opopanacis drach. viij, aeruginis raſae drach. viij, acaciae drach. viij, floris roſarum, drach. viij, terebinthinae minam j, alii ℨ l, liquoris papaveris drach. vj, cerae minas ij, ſecundum alios drach. iv, ſevi vitulini curati minam j, alii drach. cl, aceti communis heminas ij, vini, quod ſufficit, in ſicca immittitur. Haec de Cyziceno quum Heras ſcripſerit atque Andromachus, videbitur quibusdam maxima eſſe diſſenſio, quum Heras thuris, croci, myrrhae et ejus quod deinceps ab eo poſitum eſt, drach. iv. immiſerit, Andromachus viij. Verum, quod jam prius obſervandum nobis eſſe dicebam, id etiam nunc dicturus ſum. Si omnia ſimplicia medicamenta licet duplicata horum, quae alii ſcripſerunt, miſceas, eadem fiet ſymmetria, quemadmodum ſi et triplicata omnia injicias, ac nunc Andromachus omnia fere duplicata miſcuit, quum Heras ſimplicia ipſa indiderit. Ac etiam hic diſcrepant, quod ille

αὐτὴν τοῦ Ἥρα, καὶ μέντοι καὶ πάνακος τῆς ῥίζης. ὁ γὰρ Ἥρας ὀποπάνακος μόνον ἔγραψεν, ὁ Ἀνδρόμαχος δὲ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ πάνακα. καλοῦσι δὲ οὕτως συνήθως τὴν ῥίζαν τῆς βοτάνης, ἣν ὀνομάζουσι πάνακα. προσεμβέβληκε δὲ καὶ τὸν τοῦ μήκωνος ὀπὸν ὁ Ἀνδρόμαχος ἀνωδυνίας ἕνεκεν, ἀκακίαν δὲ καὶ ῥόδων ἄνθος ὡς στύφοντα. τὴν δὲ ἕψησιν ὁ μὲν Ἥρας ἔγραψεν ὡς ἔθος αὐτῷ, παραλείπει δὲ ὁ Ἀνδρόμαχος, ὡς καὶ τούτῳ πάλιν ἔθος ἐστὶ σπανιάκις γράφοντι τὴν ἕψησιν. ἐκ μέντοι τοῦ προσθεῖναι κατὰ τὸ τέλος ὄξους κοινοῦ κοτύλας β' · οἶνος εἰς τὰ ξηρὰ, δῆλός ἐστι βουλόμενος λειοῦσθαι τὰ ξηρὰ μετὰ τοῦ οἴνου ἢ τοῦ ὄξους, εἶτα τὰ τηκτὰ τακέντα καταχεῖσθαι τούτων. ὁ δὲ Ἥρας οὔτε ἐμνημόνευσεν ὅλως ὄξους ἢ οἴνου καὶ κατὰ τὸ τέλος τῆς ἑψήσεως οὕτως προσέγραψε. λοιπὸν τὰ ξηρὰ καὶ τὸν ὀποπάνακα ἔμβαλε εἰς τὸν κάκαβον καὶ ἑνώσας κατάχει καὶ μάλασσε, ἰρίνῳ τὰς χεῖρας μολύνων. ἐγὼ δ' αὐτὴν σκευάζω [788] κατὰ τὸν Ἀνδρομάχου τρόπον, ἐν τῇ θυείᾳ λειῶν τὸν ὀποπάνακα μετὰ τῶν ξηρῶν · εἰ μὲν ἰσχυ-

aloën addat, Heras fecus faciente. Quin etiam in panacis radice differentia eft, quum Heras opopanacem tantum fcripferit, Andromachus non hoc folum, fed etiam panacem, folent autem fic vocare radicem herbae, quam panacem appellant. Adjecit autem Andromachus papaveris liquorem doloris evitandi gratia, acaciam vero et rofarum florem tanquam aftringentia. Porro coctionem pro more fuo Heras adjunxit, Andromachus omittit, quippe qui ipfe etiam raro illam foleat apponere. Caeterum ex eo, quod in calce aceti communis heminas duas et vinum ficcis infundit, plane innuit fe arida ex vino vel aceto laevigari velle, deinde liquefacta his fuperfundi, Heras autem neque omnino aceti aut vini meminit et ad calcem coctionis ita afcripfit, caeterum arida et opopanacem in cacabum conjicito, et ubi unita fuerint, defundito mollitoque irino unguento manus inquinans. Ego ipfum Andromachi more conficio, opopanacem cum ficcis in mortario terens; fi valentius et quod

ρότερόν τε καὶ διαφορητικώτερον τὸ φάρμακον ἐθελήσαιμι ποιῆσαι, μιγνὺς ἐν τῇ λειώσει τὸ ὄξος, εἰ δὲ στυπτικώτερον καὶ ἀποκρουστικώτερον, τὸν οἶνον. ὥσπερ γε πάλιν καὶ τοῦ αὐτοῦ τοῦ οἴνου ποτὲ μὲν τὸν αὐστηρὸν αἱρούμενος, ποτὲ δὲ τὸν κιῤῥὸν, καὶ ποτὲ μὲν τὸν παλαιὸν, ποτὲ δὲ τὸν μέσον κατὰ τὴν ἡλικίαν. ὁ μὲν γὰρ αὐστηρὸς καὶ μὴ παλαιὸς στυπτικώτερος, ὁ δὲ παλαιὸς καὶ μὴ αὐστηρὸς διαφορητικώτερος.

Κεφ. η'. [Κυζικηνὴ ὡς Ἀσκληπιάδης.] Γέγραπται μὲν ἤδη καὶ κατὰ τὸ τέταρτον ἡ ἔμπλαστρος αὕτη, πάνθ' ἑξῆς ὅσα πρὸς κακοήθειαν φάρμακα συμβεβούλευκεν ἔχειν ἐν ἐκείνῳ τῷ βιβλίῳ γράψαντός μου. καὶ νῦν δὲ ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς διαφωνεῖ τῷ τε Ἥρᾳ καὶ τῷ Ἀνδρομάχῳ, βέλτιον εἶναί μοι δοκεῖ γράψαι πρὸς λέξιν ἃ κατὰ τὸ τρίτον τῶν ἐκτὸς φαρμάκων ἔγραψεν αὐτῇ λέξει τῇδε. Κυζικηνή. ποιεῖ πρὸς κεχρονισμένας διαθέσεις καὶ τὰς τῶν νεύρων διακοπάς. ♃ λιβανωτοῦ ὡς καλλίστου, κηροῦ, σμύρνης, ἀριστολοχίας, χαλκίτιδος, Ἰλλυρικῆς, χαλβάνης ἀνὰ ∠ δ'. τερμινθίνης, λιθαργύρου ἀνὰ ∠ η'. ἐλαίου κοτύλην α'. πάντα βαλὼν εἰς

magis difcutiat, medicamentum facere defiderem acetum inter laevigandum admifcens, fi magis aftringens repellensque, vinum, quemadmodum rurfus et id nunc aufterum, nunc gilvum, nunc vetus, nunc aetate medium affumens; nam quod aufterum eft nec vetus, magis aftringit, quod vetus nec aufterum, valentius digerit.

Cap. VIII. [*Cyzicenum ut Afclepiades.*] Scriptum eft hoc emplaftrum jam et in quarto, ubi omnia ordine, quae ad malignitatem medicamenta habere confuluit, commemoravimus. Et vero nunc, quia ipfe pariter ab Hera et Andromacho evariat, fatius mihi effe videtur ipfius verbis in tertio libro de exteriorum medicamentis tradita fubjungere. *Cyzicenum, facit ad diutinos affectus et nervos praecifos.* ♃ Thuris quam optimi, cerae, myrrhae, ariftolochiae, chalcitidis, Illyricae, galbani, fingulorum ℨ iv, terebinthinae, argenti fpumae, fingulorum ℨ viij, olei heminam j. Omnia

ἄγγος χαλκοῦν ἕψε ἐπὶ τέφρας μαλακῆς, κινῶν ἕως ἂν ἀποσταζόμενον εἰς ὕδωρ ψυχρὸν πάχος ἔχῃ μέλιτος. μετὰ δὲ ταῦτα αἶρε κινῶν, τοῦτο ἐγχρίσας εἰς δερμάτιον, ἐπιτίθει καὶ λῦε χειμῶνος μὲν μετὰ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν, θέρους δὲ μετὰ τὴν πέμπτην.

["Αλλη, ἐκ τῶν Φιλοξένου.] ℞ Λιβάνου, σμύρνης, κρόκου, Ἰλλυρικῆς, βδελλίου, λεπίδος χαλκοῦ, χαλκάνθου, χαλκίτεως, στυπτηρίας στρογγύλης καὶ σχιστῆς, μίσυος ξενικοῦ, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, προπόλεως, ἰξοῦ δρυΐνου, ὀποπάνακος, σιδίων μεμυκότων ἀνὰ ∠ δ'. ἀριστολοχίας δραχμὰς η'. κηροῦ, στέατος ταυρείου ἀνὰ δραχμὰς ρ'. ὃ μνᾶν ἐπιγράφει. ῥητίνης τερμινθίνης ∠ ιε'. ὃ τρία τέταρτα ἐπιγράφει, τὴν ῥητίνην βαλὼν εἰς λοπάδα ὀστρακίνην, ἕψε ἕως ἄνοσμα γένηται, εἶτα τὸ στέαρ καὶ τὸν κηρὸν κατακνήσας, ἐπέμβαλε καὶ τῆκε. τὰ δὲ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ, ἔπειτα καθελὼν ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὰ τηκτὰ καὶ ποσῶς ἐάσας ψυγῆναι τούτων κατάπασσε τὰ ξηρὰ καὶ κίνει ἐπιμελῶς. ἔχειν δὲ δεῖ μετ' ὄξους τετριμμένα σμύρναν, λίβα-

in vas aereum conjecta fupra cinerem mollem coquuntur, moventurque donec in aqua frigida demerfum mellis fpiffitudinem habeat, poftea movendo tollitur. Hoc illitum pelliculae imponitur, hieme poft feptimum diem, aeftate poft quintum folvitur.

[*Aliud ex iis, quae ad Philoxenum referuntur.*] ℞ Thuris, myrrhae, croci, Illyricae, bdellii, fquamae aeris, chalcanthi, chalcitidis, aluminis rotundi et fciffilis, mifyos peregrini, guttae ammoniaci, propolis, vifci quercini, opopanacis, malicorii praeclufi, fingulorum ʒ iiij, ariftolochiae ʒ viij, cerae, fevi taurini, fingulorum ʒ c, quod minam infcribit, refinae terebinthinae ʒ xv, quod tres quartas appellat. Refina in ollam fictilem conjecta, donec odorem amittat, concoquitur, deinde fevum et cera derafa injiciuntur et liquefiunt, arida contunduntur et cribro tenuiffimo incernuntur. Poftea liquida ab igne tolluntur, quibus aliquatenus refrigeratis arida infperguntur et curiofe moventur. Habere autem oportet ex aceto trita, myrrham, thus, bdel-

νον, βδέλλιον, ὀποπάνακα. τούτοις ἐπίβαλλε τὰ ἐν τῇ λοπάδι καὶ τρῖβε ὥστε ἐγκηρίδας μὴ γενέσθαι. ὅταν δὲ καλῶς ἔχῃ, ἀνελοῦ εἰς πυξίδα ξυλίνην, προσεγχρίσας ἰρίνῳ μύρῳ.

Κεφ. θ'. [Ἡ διὰ δυοῖν ἀριστολοχιῶν, ὡς Ἀνδρόμαχος.] Περὶ ταύτης ὁ Ἀνδρόμαχος κατὰ λέξιν οὕτως γράφει. ἡ διὰ δυοῖν ἀριστολοχιῶν. ♃ ῥητίνης φρυκτῆς λίτραν α'. κηροῦ λίτραν α'. πίσσης λίτραν α'. κίκεως ἢ ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλην μίαν, κυάθους δύο, ψιμυθίου οὐγγίας στ'. ἰοῦ οὐγγίας στ'. χαλκάνθου οὐγγίας δ'. μάννης οὐγγίας στ'. ἀριστολοχίας μακρᾶς οὐγγίας δ'. καὶ στρογγύλης οὐγγίας δ'. ἐρετριάδος οὐγγίας στ'. Ἰλλυρικῆς οὐγγίας δ'. κηκίδος οὐγγίας β'. ὄξους κοτύλην α'. ἐγὼ πλέον, σιδίων οὐγγίας β'. λείου σὺν ὄξει τὰ ξηρὰ, εἶτα τὰ τηκτά.

[789] Κεφ. ι'. [Ἡ διὰ δικτάμνου ὡς Δαμοκράτης.] Εἴρηταί μοι πολλάκις ὡς οὐ μόνον εἰς μνήμην αἱ ἔμμετροι γραφαὶ χρησιμώτεροι τῶν πεζῇ γεγραμμένων εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τῆς συμμετρίας τῶν μιγνυμένων ἀκρίβειαν. διὰ τοῦτ'

lium, opopanacem, quibus quae in olla funt, adjiciuntur terunturque, ne grumi cerae modo fiant. Ubi autem recte habuerint, in lignea pyxide irino unguento prius illita reponuntur.

Cap. IX. [*Emplaftrum ex duabus ariftolochiis, ut Andromachus.*] De hoc in eam fententiam fcribit Andromachus ad verbum. *Emplaftrum ex duabus ariftolochiis.* ♃ Refinae frictae ℔ j, cerae ℔ j, picis ℔ j, ciceos vel olei veteris heminam unam et cyathos duos, ceruffae ℥ vj, aeruginis ℥ vj, chalcanthi ℥ iiij, mannae ℥ vj, ariftolochiae longae ℥ iiij, rotundae ℥ iiij, eretriae ℥ vj, Illyricae ℥ iiij, gallae ℥ ij, aceti heminam j, ego amplius malicorii ℥ ij. Sicca ex aceto teruntur, deinde liquabilia.

Cap. X. [*Emplaftrum ex dictamno ut Damocrates.*] Diximus frequenter metricas fcriptiones non folum ad memoriam, fed etiam ad mixturas exacte commenfurandas profa oratione confcriptis effe commodiores. Cujus gratia

οὖν καὶ νῦν τὴν διὰ δικτάμνου προσέγραψε συμμετρίαν ἀκριβῆ διασώζουσαν ἐν τῇ Δαμοκράτου γραφῇ.

Τῶν περιβοήτων δ' ἐστὶν ἐμπλάστρων μία,
Μόνη τ' ἔχουσα Κρητικὸν τὸ καλούμενον
Δίκταμνον, ἴαται δὲ τὰς τῶν ἑρπετῶν,
Ἰοβόλων πληγάς τε καὶ τὰ δήγματα
Πάντων τετραπόδων, κἂν λελυσσήκῃ τινὰ,
Τετυλωμένα θ' ἕλκη, τάς τε τῶν νεύρων φθοράς.
Μυῶν τε καὶ τῶν ὀστέοις ἐπικειμένων
Χόνδρων, ἐχόντων διὰ βάθους ἤδη φθοράν.
Τά τε περὶ μαστοὺς καὶ τράχηλον καὶ ῥάχιν
Ἕλκη θεραπεύει, κἂν χρόνους πολλοὺς ἔχῃ·
Καὶ πάνθ' ὅσ' εἶπον τὴν καλουμένην ποιεῖν
Αἰγυπτίαν ἔμπλαστρον ἔμπροσθεν βραχύ.
Ταύτην ἀγαθὴν σφόδρ' οὖσαν ἔνιοι καὶ μόνην
Δοκοῦσι πασῶν τῶν καλῶν βελτίονα,
Πολλῶν διὰ πείρας οὐκ ἔχοντες φαρμάκων.
Ἔχει δὲ λιθάργυρον δὶς ἑκατὸν δραχμὰς,

etiam nunc medicamentum ex dictamno perfectam in Democratis fcriptis fymmetriam perfervans appofui.

Emplaftrorum unum infignium numero afcribitur.
Solumque, quod recipit dictamnum Creticum
Dictum. Medetur profpere ferpentium
Percuffibus venenatis ac morfibus
Quadrupedum cunctorum, etfi rabies quaedam agat,
Juvat ulcerum callos et nervos perditos,
Et mufculos et alto cartilagines
Corpore putrefcentes, quae incumbunt offibus.
Colli, mamillarum, dorfi quoque ulcera,
Perfanat et diu fi jam duraverint,
Ac omnia fimul quae facere paulo antea
Dixi emplaftrum nomine fcilicet Aegyptium.
Hoc admodum quum fit bonum, quidam omnibus
Unum bonis reputant ufu praeftantius,
Haudquaquam nempe experti multa pharmaca.
Concinnantur mixturis his. Lithargyri

Λίτρας δ' ἐλαίου τοῦ παλαιοῦ τέταρτον.
Τινὲς δὲ κοτύλης φασὶ μᾶλλον τέταρτον.
Δὶς δ' εἴκοσι πέντε Ποντικοῦ κηροῦ δραχμὰς,
Κολοφωνίας δὲ τῆς καλῆς, κηροῦ διπλοῦν,
(386) *Τινὲς δὲ μᾶλλον, ταὐτὸ τῆς τερμινθίνης.*
Ἰοῦ δὲ χαλκοῦ καὶ ἀλόης Ἰνδικῆς,
Χαλκοῦ τε κεκαυμένου καὶ διφρυγοῦς καλοῦ
Ἑκκαίδεχ' ἥμισυ ἐξ ἑκάστου μίγματος,
Εἴκοσι δραχμὰς δὲ χαλβάνης καὶ δ'.
Μάννης, λιβάνου τε τὰς ἴσας δὶς ιβ'.
Ἀμμωνιακοῦ δὶς ε'. καὶ δὶς κ'.
Ἑκκαίδεκα δραχμὰς προπόλεως τῆς Ἀττικῆς,
Ἀριστολοχίας τῆς μακρᾶς δὶς ι'. δραχμὰς
Δὶς ϛ'. λεπίδος, τοῦ Κυπρίου χαλκοῦ δραχμὰς
Καὶ γεντιανῆς ξηροτάτης ῥίζης ἴσον.
Τούτοις προσαπόδος πᾶσι δικτάμνου πόας
Ξηρᾶς ἐχούσης ἄνθος ὁλκὰς κ'.
Λείας. λιθάργυρον δὲ μετ' ἐλαίου βαλὼν,

Drachmas habet ducentas, iſtis additur
Olei vetuſti librae quarta portio,
Alii magis quartam volunt partem heminae.
Et quinquaginta cerae drachmas Ponticae,
Colophoniae probaeque plus cera duplo,
Alii malunt terebinthinae parem modum.
Aeruginis quoque, aloës nec non Indicae,
Item combuſti aeris et diphrygis boni,
Cujusque ſedecim, ſemiſſemque portito.
Quaternas et vigenas drachmas galbani,
Mannae pares, thurisque bis duodecim,
Ammoniaci viginti bisque et quinque bis,
Et ſedecim jungantur propolis Atticae,
Ariſtolochiae longae bis drachmae decem,
Aeris Cyprii ſquamae drachmae duodecim,
Et gentianae radicis ſiccissimae
Aequale, cunctis herbae his dictamni quoque
Siccae, ſed habentis florem, drachmas bis decem,
Laevis. Lithargyrum at cum oleo demittito

Εἰς λοπάδα καινὴν κεραμίαν πλατύστομον,
Ἕψε πυρὶ κούφῳ καὶ μαλακῷ, κινῶν σπάθῃ
Ἕως γένηται μέλιτος Ἀττικοῦ πάχος.
Ἴσον δὲ καὶ τῆς λεπίδος προσβαλὼν πάλιν
Ἕψε λαβρότερον, εἶτα κιῤῥοῦ γενομένου
Τοῦ φαρμάκου, πρόσβαλε χαλκὸν καὶ διφρυγὲς,
Ποιῶν τ᾽ ἀμόλυντον καὶ πεπηγὸς φάρμακον
Πρόσβαλλε κηρὸν τήν τε ῥητίνην ἅμα.
Ὧν συντακέντων, ὅταν ἴδῃς κεκραμένην
Ἔμπλαστρον, αἴρεις τὴν χύτραν ἀπὸ τοῦ πυρὸς
Καὶ προσβαλὼν προπόλεώς τε καὶ χαλβάνην,
Ἀμμωνιακὸν, μάνναν τε καὶ ἀλόην, τότε
Ψύξας τὸ πυρῶδες καὶ ζέον τοῦ φαρμάκου,
Ἀριστολοχίαν λειοτάτην προσεμπάσεις
Καὶ γεντιανὴν, τήν τε δίκταμνον πόαν
Καὶ προσανακόψας τῇ σπάθῃ τὸ φάρμακον
Χερσὶ καὶ μαγδαλιὰς ποιῶν, ἔχε,
Εἰς ἃς προεῖπον χρώμενος περιστάσεις.

Ollae recenti, cui patulum os figulus dedit.
Pruna leni coques, movens rudicula
Quousque spissitudo mellis Attici
Fiat, paribus at squamae immissis partibus,
Rursus magis coquas: ac postquam pharmacum
Gilvum fuerit, aes misceas et diphryges,
Crassumque reddens pharmacum, ut non polluat,
Ceram, resinamque una dictis addito.
Quibus liquatis, ubi probe coierit
Emplastrum ab igne tolles, quumque adjeceris
Propolimque mannamque, aloën, atque galbanum,
Ammoniacumque, tunc ubi refrixerit,
Fervorque ignitus pharmaci subsederit,
Aristolochiam perquam laevissimam,
Et gentianam dictamnumque inspergito,
Spatha atque medicamentum agitando sedulo,
Manibus tibi magdalias ipse effingens habe,
Eaque mala ad quaecunque est praedictum utitor.

[790] Κεφ. ια΄. [Περὶ τροχίσκων Ἀσκληπιάδου.] Ὥσπερ δ᾽ ἐμπλάστρους ἀπὸ τῆς χρόας, ἀλλ᾽ οὐκ ἀπὸ τῆς κατὰ δύναμιν ἐπαγγελίας, ὠνόμασαν ἔνιοι τῶν ἰατρῶν μηλίνας καὶ λευκὰς καὶ φαιὰς καὶ κιῤῥὰς, οὕτως ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν ἀνάπλασιν σχήματος ὀνομάζουσι τροχίσκους οὐ πρὸς ἓν πάθος, ἀλλὰ πρὸς πάνυ πολλὰ διαφέροντας. ἀκολουθήσαντες οὖν αὐτοῖς καὶ ἡμεῖς ἐφεξῆς γράψομεν πάντας τούς γε δοκίμους, εἴτε κυκλίσκους, εἴτε τροχίσκους, ἑκατέρως γὰρ αὐτοὺς ὀνομάζουσι. καλῶς δὲ ποιοῦντες ἐφ᾽ ἑκάστου τὴν ἐπαγγελίαν προέγραψαν, καὶ μάλιστα ὁ Ἀσκληπιάδης, οὗ καὶ πρώτου τὰ κατὰ τὸ τρίτον πρὸς τὰ ἐκτὸς γεγραμμένα φάρμακα παραθήσομαι. Τροχίσκοι Ἀσκληπιάδου. τροχίσκοι πολύχρηστοι Ἀριστάρχου Ταρσέως. ποιεῖ πρὸς ἕλκη πρόσφατα καὶ παλαιὰ, ποιεῖ καὶ πρὸς τερηδόνας, κηρία, ποιεῖ πρὸς σύριγγας, ὦτα πυοῤῥοοῦντα, ὀστᾶ ἐφθορότα, ποιεῖ πρὸς νομὰς, καταστέλλει πᾶσαν ὑπεροχὴν, αἴρει πτερύγια, ποιεῖ πρὸς τὰς περὶ μήτραν διαθέσεις, πρὸς ὀζαίνας, φαγεδαίνας, κονδυλώματα, ποιεῖ πρὸς τὰ κεχρονισμένα καὶ δυσαλθῆ, ποιεῖ

Cap. XI. [*De pastillis Asclepiadis.*] Quemadmodum emplastra a colore, non a facultatis professione, nominant quidam medici, melina, candida, fusca et gilva, ita pastillos, Graece trochiscos ab efformationis figura vocant, non ad unum affectum, sed ad admodum multos conferentes. Nos quoque igitur ipsos imitati, deinceps omnes praeclaros sive pastillos sive orbiculos, utroque enim nomine appellantur, describemus. Recte autem illi singulis, quid possent efficere, praeposuerunt, praesertim Asclepiades, cujus etiam primi pharmaca, quae in tertio de exterioribus libro prodidit, apponam. *Pastillus Asclepiadis. Aristarchi Tharsei pastillus ad plura utilis. Facit ad recentia vulnera et vetera, prodest teredinibus et favis, curat fistulas, aures suppurantes, ossa corrupta, nomas, reprimit omnem carnis excrescentiam, tollit pterygia, valet ad uteri affectus, sanat ozaenas, phagedaenas, condylomata, juvat inveterata et quae difficilem curationem habent, utilis est principio*

ἀρχομένοις φθισικοῖς, σπληνικοῖς, κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς, ὁλκῆς τριώβολον διδόμενος μετὰ τοῦ οἰκείου πόματος. ὠφελεῖ καὶ συναγχικοὺς καὶ τὰς τῶν οὔλων νομὰς, καὶ καθόλου ἐστὶν εὔθετος πρὸς τὰς τῶν ἐκτὸς καὶ τῶν ἐντὸς διαθέσεις. ♃ σμύρνης δραχμὰς στʹ. κρόκου δραχμὰς γʹ. κροκομάγματος < γʹ. κυτίνων < στʹ. χαλκάνθου < στʹ. στυπτηρίας σχιστῆς < στʹ. ἀλόης < στʹ. οἴνῳ Φαλερίνῳ ἀναλάμβανε καὶ ποίει τροχίσκους καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως ἄνιε καταλλήλως ὑγρῷ πρὸς τὰς ὑποκειμένας διαθέσεις. ὁ τοῦ Νεαπολίτου. ♃ σμύρνης < στʹ. λιβάνου < στʹ. κηκίδων < ηʹ. λυκίου < ηʹ. στυπτηρίας < ηʹ. κροκομάγματος < ηʹ. ἀλόης < ηʹ. κυτίνων < ιβʹ. χαλκοῦ < ηʹ. οἴνῳ Φαλερίνῳ. Ἀνδρώνιος ἐπιγεγραμμένος. ♃ κυτίνων < ιʹ. σχιστῆς < δʹ. χαλκάνθου < ιβʹ. σμύρνης < δʹ. λιβάνου < ηʹ. ἀριστολοχίας < ηʹ. κυκίδων < ηʹ. γλυκέος κοτύλας βʹ. παρὰ δὲ τῷ Ἡρακλείδῃ οὕτως ἔχει. ♃ σιδίων < ιʹ. ἀριστολοχίας < ηʹ. κηκίδων < ηʹ. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ < δʹ. (387) λιβάνου < δʹ. σχιστῆς < δʹ. χαλκάνθους < βʹ. σμύρνης < δʹ.

phthisicis, lienosis, coeliacis, dysentericis, tribus obolis in potu familiari datus, succurrit synanchicis, gingivarum nomis, in summa exterioribus et interioribus vitiis auxiliatur. ♃ Myrrhae ʒ vj, croci ʒ iij, crocomagmatis drach. iij, cytinorum ʒ vj, chalcanthi drach. vj, aluminis scissilis drach. vj, aloës ʒ vj, vino Falerno excipiuntur, fiuntque pastilli et in umbra desiccantur. Ubi usus necessitas est, humido congruenti diluuntur ad commemoratos affectus. *Pastillus Neapolitani.* ♃ Myrrhae ʒ vj, thuris drach. vj, gallae ʒ viij, lycii drach. viij, aluminis drach. viij, crocomagmatis ʒ viij, aloës ʒ viij, cytinorum drach. xij, aeris ʒ viij, vino Falerno excipiuntur. *Andronius inscriptus.* ♃ Cytinorum ʒ x, scissilis ʒ iv, chalcanthi drach. xij, myrrhae drach. quatuor, thuris ʒ viij, aristolochiae drach. viij, gallae immaturae drach. viij, passi heminas ij. Apud Heraclidem vero ita habet. ♃ Malicorii drach. x, aristolochiae drach. viij, gallarum ʒ viij, salis ammoniaci drach. iv, thuris drach. iv, fissilis drach. quatuor, chalcanthi drach. ij,

γλυκεῖ ἀναλάμβανε. *Πολυείδου σφραγίς*. ℞ σιδίων ∢ στ΄. σμύρνης ∢ η΄. στυπτηρίας σχιστῆς ∢ ε΄. λιβάνου ∢ δ΄. ἀλόης ∢ η΄. χαλκάνθου ∢ γ΄. χολῆς ταυρείας ∢ στ΄. οἴνῳ γλυκεῖ ἀναλάμβανε. ἡ κορακίνη σφραγίς. ποιεῖ πρὸς παρισθμίων φλεγμονὰς καὶ κεχαλασμένας κιονίδας, οὖλα μυδῶντα, ποιεῖ πρὸς νομάς. ποιεῖ πρὸς τὰς περὶ τὴν ἕδραν διαθέσεις καὶ σύριγγας ἐκτυλοῖ. ℞ ἀριστολοχίας Κρητικῆς στρογγύλης, κυτίνων, χαλκίτεως ὀπτῆς, λιβάνου, σμύρνης, χαλκάνθου, κροκομάγματος, ἀλόης Ἰνδικῆς, χολῆς ταυρείας ἀνὰ ∢ η΄. γλυκέος τὸ αὔταρκες. τροχίσκος πρὸς νομάς. ℞ βράθυος ∢ ν΄. σμύρνης ∢ γ΄. σώρεως ∢ β΄. κυπέρου ∢ β΄. χαλκάνθου ∢ β΄. λιβάνου ∢ β΄. οἴνῳ ἀναλάμβανε. ἐν ἄλλαις γραφαῖς ἐλαίας φύλλων ∢ β΄. μυρσίνης ξηρᾶς ∢ δ΄. ὄρχεως βοτάνης ∢ δ΄. ἀρσενικοῦ ∢ α΄. σμύρνης ∢ δ΄. ἐκ τῶν Ἡρακλείδου. ℞ ὄρχεως ∢ β΄. ἀρσενικοῦ ∢ δ΄. κηκίδων ∢ η΄. λεπίδος ∢ η΄. λεπίδος ∢ στ΄. σώρεως ∢ η΄. σμύρνης ∢ β΄. λιβάνου [791] ∢ β΄. ἀκακίας χυλίσματος ∢ β΄. οἴνῳ ἀναλάμβανε. ὁ διὰ

myrrhae drach. iv, haec paſſo excipiuntur. *Polyide ſphragis.* ℞ Malicorii drach. ſex, myrrhae drach. octo, aluminis ſciſſilis drach. quinque, thuris drach. quatuor, aloës drach. octo, chalcanthi drach. iij, fellis taurini drach. ſex, vino dulci excipiuntur. *Coracine ſphragis. Facit ad tonſillarum phlegmonas et uvas laxatas, gingivas madentes reſiccat, nomas curat et ſedis affectus, fiſtulis callum exterit.* ℞ Ariſtolochiae Creticae rotundae, cytinorum, chalcitidis toſtae, thuris, myrrhae, chalcanthi, crocomagmatis, aloës Indicae, fellis taurini ſingulorum drach. octo, paſſi quantum ſatis eſt. *Paſtillus ad nomas.* ℞ Brathyos drach. quinquaginta, myrrhae drach. iii, ſoreos drach. duas, cyperi drach. duas, chalcanthi drach. duas, thuris drach. duas, vino excipiuntur. Aliae ſcripturae habent, oleae foliorum drach. duas, myrti ſiccae, orcheos herbae, utriusque drach. quatuor, arſenici drach. unam, myrrhae drach. iv. *Ex ſcriptis Heraclidis.* ℞ Orcheos ʒ ij, arſenici ʒ iv, gallae ʒ viij, ſquamae ʒ vj, ſoreos ʒ viij, myrrhae drach. ij, thuris ʒ ij, acaciae ſucci ʒ ij, vino excipiuntur. *Paſtillus ex ſtirpibus inſcri-*

τῶν φυτῶν ἐπιγραφόμενος. ℞ σιδίων < η΄. μυρσίνης φύλλων < η΄. καρύων λεπύρων ξηρῶν < η΄. ἀκάνθης καρποῦ < η΄. κηκίδων < δ΄. ἁλῶν ὀρυκτῶν < η΄. ἅπαντα θραύεται, εἶτα ὄξει φυρᾶται καὶ βάλλεται εἰς ἀγγεῖον κεραμοῦν, εἶτα ὀπτᾶται καὶ λεαίνεται μετὰ ὄξους. καὶ ὅταν εὖ ἔχῃ, ἐπίβαλλε σμύρνης < δ΄. λιβάνου < β΄. καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους, ἡ χρῆσις μετὰ ὄξους. παρὰ Τερεντίου ἐπιγράφεται στυπτική. ποιεῖ πρὸς πᾶσαν νομὴν καὶ τὰς περὶ δακτύλιον διαθέσεις. ℞ σανδαράχης, μίσυος, χαλκάνθου, στυπτηρίας σχιστῆς ἀνὰ < δύο, σμύρνης, λεπίδος χαλκοῦ, ἀλόης, χαλκίτεως ἀνὰ < γ΄. κυτίνων ῥοᾶς, ῥόδων ἄνθους, κηκίδων ἀνὰ < δ΄. ἀκακίας χυλοῦ < η΄. σιδίων ῥοᾶς < η΄. ἀναλάμβανε μύρτων ἀφεψήματι, εἰς τὸ ἥμισυ ἀφεψημένων. τροχίσκος πρὸς ἑρπηστικά. Ἀρείου πρὸς ἕρπητας. ℞ γῆς κιμωλίας < η΄. μίσυος ὀπτοῦ < ιστ΄. μίλτου Σινωπίδος < γ΄. τρῖβε ἕκαστον κατ᾽ ἰδίαν μετὰ ὕδατος, εἶθ᾽ ὁμοῦ μίξας, ἀνάπλαττε τροχίσκους. ἡ χρῆσις δι᾽ ὄξους. ἄλλος ὁ δι᾽ ὀριγάνου. ℞ ὀριγάνου < β΄. ἐλαίας φύλλων < β΄. ἀκακίας < β΄. χαλκάν-

ptus. ℞ Malicorii ʒ viij, myrti foliorum drach. viij, nucis putaminum ſiccorum drach. viij, ſpinae fructus ʒ viij, gallae ʒ iv, ſalis foſſilis ʒ viij, omnia comminuuntur, poſtea in aceto macerantur ac in vas fictile conjiciuntur, deinde torrentur et cum aceto laevigantur. Ubi bene habuerint, myrrhae ʒ iv, thuris ʒ ij, injicito et paſtillos fingito, uſus ejus eſt cum aceto. *Paſtillus qui a Terentio inſcribitus ſtypticus, facit ad quamlibet nomen et ani affectus.* ℞ Sandarachae, miſyos, chalcanthi, aluminis ſciſſilis, ſingulorum ʒ ij, myrrhae, ſquamae aeris, aloës, chalcitidis, ſingulorum drach. iij, cytinorum mali punicae, roſarum floris, gallae, ſingulorum ʒ iv, acaciae ſucci ʒ viij, mali granati putaminum drach. viij, excipiuntur myrtorum decocto ad dimidias coctorum. *Paſtillus ad ſerpentia, Arei ad herpetas.* ℞ Terrae cimoliae ʒ viij, miſyos torridi ʒ xvj, minii ſinopici ʒ iij. Singula cum aqua ſeorſum terito, deinde ſimul miſcens in paſtillos digerito, uſus eſt ex aceto. *Alius ex origano.* ℞ Origani ʒ ij, oleae foliorum ʒ ij, acaciae ʒ ij,

θου ∢ β'. ἁλὸς Σπανοῦ ∢ β'. ὄξει ἀναλάμβανε. ἐκ τῶν Λάργου φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ℥ λιθαργύρου ἢ ψιμυθίου ∢ λη'. στυπτηρίας σχιστῆς ∢ ιβ'. ἀκακίας ∢ η'. κρόκου, λιβάνου, διφρυγοῦς, ὀπίου ἀνὰ ∢ β'. τρῖβε μεθ' ὕδατος καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους. ἡ χρῆσις μεθ' ὕδατος. ἄλλο σφόδρα γενναῖον. ℥ στυπτηρίας στρογγύλης, χαλκίτεως, μελαντηρίας ἢ σώρεως ἀνὰ ∢ β'. μίσυρς, σιδίων ἀνὰ ∢ δ'. ἀσβέστου ∢ ιστ'. ὄξους ξέστην α'. ἕψε τὰ σίδια μετ' ὄξους. καὶ ὅταν διαλυθῇ, τρῖβε μετὰ τῆς ἀκακίας καὶ τοῖς λοιποῖς ἐπίβαλλε, καὶ ὅταν εὖ ἔχῃ, ἀνάπλαττε τροχίσκους. ἡ χρῆσις δι' ὕδατος. ὡς Θρεπτὸς πρὸς ἑρπυστικὰ καὶ ὅπου νομὴν δεῖ στῆσαι. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἐν στόματι διαθέσεις, πρὸς ὦτα πυοῤῥοοῦντα, πρὸς ἐξανθήματα, σαρκῶν ἐπαναστάσεις καὶ τὰ ἐν μυκτῆρσιν ἕλκη, πρὸς τὰς περὶ τὴν ἕδραν διαθέσεις. ℥ σιδίων ∢ ι'. κηκίδος ὀμφακίτιδος ∢ η'. ἀριστολοχίας ∢ η'. ἀλόης ∢ δ'. σμύρνης δραχμὰς η'. σχιστῆς δραχμὰς β'. λιβάνου δραχμὰς δ'. χαλκάνθου ∢ δ'. ἀναλάμβανε γλυκεῖ.

chalcanthi drach. ij, ſalis Hiſpani ʒ ij, aceto excipiuntur. *Ex collectaneis Largi medicamentum confectum.* ℥ Argenti ſpumae vel cerusſae drach. xxxviij, aluminis fiſſi ʒ xij, acaciae ʒ viij, croci, thuris, diphrygis, opii, ſingulorum ʒ ij, ex aqua terito ac formato paſtillos, uſus eſt ex aqua. *Aliud valde generoſum.* ℥ Aluminis rotundi, chalcitidis, melanteriae vel ſoreos, ſingulorum ʒ ij, miſyos, malicorii, utriusque ʒ iv, calcis vivae ʒ xvj, aceti ſextarium j. Mali cortex in aceto decoquitur, ac quum diſſolutus fuerit teritur cum acacia, poſtea caeteris adjiciuntur, et ubi bene habent, fiunt paſtilli, quum opus eſt, diluuntur aqua. *Paſtillus Threpti ad ſerpentia ulcera et ubi paſtionem oportet ſiſtere, facit etiam ad oris vitia, ad aures ſuppuratas, item cutis vitia, quae exanthemata vocant, tollit, carnis excreſcentiam reprimit, narium ulcera et ſedis affectus ſanat.* ℥ Corticis malorum punicorum ʒ x, gallae omphacitidis ʒ viij, ariſtolochiae ʒ viij, aloës ʒ iv, myrrhae drach. viij, fiſſi drach. ij, thuris ʒ iv, chalcanthi ʒ iv, paſſo excipiuntur.

[*Τροχίσκοι κιῤῥοὶ Ἱέρακος Θηβαίου, ἡ διὰ τῶν ἁλικακάβων.*] *Ποιεῖ πρὸς ψύδρακας, ἐπινυκτίδας, τὰ ἐν μυκτῆρσιν ἕλκη. ποιεῖ πρὸς ῥαγάδας καὶ ὅσα βούλει χωρὶς ὀδύνης ἐπουλῶσαι.* ℞ *ψιμυθίου λίτραν μίαν, λιθαργύρου λίτρας ι΄. στυπτηρίας σχιστῆς, ἁλικακάβου φλοιοῦ, χαλκάνθου, Σινωπίδος ἀνὰ λίτρας ἥμισυ, ὄξει ἀναλάμβανε. Λευκίου Καθηγητοῦ, φάρμακον ἐπιτετευγμένον.* ℞ *στυπτηρίας, ἰοῦ Κορινθίου, μίλτου Σινωπίδος, κοτύλης μέτρῳ τὸ ἴσον ἀναλάμβανε ὄξει. ἐκ τῶν Ἀρείου. πρὸς ψώρας νεμομένας ἑρπηστικὰ, σαρκῶν ὑπεροχὰς, πτερύγια, ὦτα πυοῤῥοοῦντα, ἕλκη δυσαλθῆ, ποιεῖ πρὸς ῥαγάδας, κονδυλώματα.* ℞ *σχιστῆς, μίλτου Σινωπίδος, ἰοῦ ξυστοῦ, κόμμεως, κηκίδων, κυτίνων, ἑκάστου τὸ ἴσον ὄξει ἀναλάμβανε. ὡς δὲ Μάγνος ὁ Φιλαδελφεὺς πρὸς τὰς εἰρημένας διαθέσεις ἐχρήσατο.* ℞ *σχιστῆς στυπτηρίας, ἰοῦ Κορινθίου, χαλκίτεως, μίλτου Σινωπίδος, κόμμεως, μέτρῳ τὸ ἴσον ὄξει ἀναλάμβανε. πρὸς ἐρυσιπέλατα τροχίσκος.* ℞ *κρόκου δραχμὴν α΄. ὀπίου* ∢ *α΄. ψιμυθίου*

[*Paftilli gilvi Hieracis Thebani ex halicacabis j, veficariis.*] *Facit ad capitis ulcera, epinyctidas et narium ulcera, quae Graeci pfydracas nominant, juvat rhagadas et quaecunque citra dolorem ad cicatricem voles ducere.* ℞ Ceruffae libram unam, fpumae argenti libras x, aluminis fiffi, halicacabi corticis, chalcanthi, Sinopidis, fingulorum felibram, aceto excipiuntur. *Lucii praeceptoris pharmacum confectum.* ℞ Aluminis, aeruginis Corinthiae, minii Sinopici, fingulorum menfuram heminae aequalem, aceto diluuntur. *Ex libris Arei ad pforas depafcentes, ferpentia, carnem excrefcentem, pterygia, aures fuppurantes, ulcera curatu difficilia, fanat rhagadas et condylomata.* ℞ Sciffilis, minii Sinopici, aeruginis rafae, gummi, gallae, cytinorum, fingulorum pares portiones, aceto diluuntur. *Magni Philadelphi ad praedictas affectiones.* ℞ Aluminis fiffi, aeruginis Corinthiae, chalcitidis, minii Sinopici, gummi, fingulorum pares menfurae partes, aceto fubiguntur. *Paftillus ad eryfipelata.* ℞ Croci ʒ j, opii ʒ j, ceruffae ʒ ij,

< β. γλυκεῖ ἀναλάμβανε. [792] ἐν ἄλλαις ἔχει γλαυκίου δραχμὰς η'. Ἀνδρομάχου κροκώδης, φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ℞ λιθαργύρου δραχμὰς δ'· τουτέστιν οὐγγίας S". ψιμυθίου οὐγγίας δ'. θείου ἀπύρου οὐγγίαν α'. κρόκου, ὀπίου ἀνὰ οὐγγίαν α'. χυλῷ στρύχνου ἀναλάμβανε. ἐπὶ τῆς χρήσεως ἄνιε γλυκεῖ. Γαΐου Νεαπολίτου. ℞ ψιμυθίου, ἀκακίας, γλαυκίου, ὀπίου, ἑκάστου τὸ ἴσον. γλυκεῖ ἀναλάμβανε, κατάχριε συνεχῶς. ἄλλο. ℞ ψιμυθίου < η'. ἀκακίας δραχμὰς η'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < δ'. κρόκου δραχμὰς β'. ὀπίου < β'. χυλοῦ πολυγόνου ἢ σέρεως ἢ στρύχνου ἢ κυνογλώσσου. ἐκ τῶν Ἀγαθίνου. ℞ ψιμυθίου δραχμὰς στ'. μάννης, λιβάνου ἀνὰ δραχμὴν α'. κροκομάγματος < β'. θείου ἀπύρου δραχμὰς β'. ὠῶν ἑφθῶν λεκίθων < στ'. γλυκεῖ ἀναλάμβανε. πρὸς ῥαγάδας καὶ κονδυλώματα. Μενεσθέως πρὸς τὰς ἐν δακτυλίῳ ῥαγάδας, ποιεῖ πρὸς νομάς. ℞ ἀλόης οὐγγίας στ'. κρόκου οὐγγίας γ'. στυπτηρίας σχιστῆς οὐγγίας γ'. οἴνῳ ἀναλάμβανε καὶ ποίει τροχίσκους. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως ἔστω τὸ

passo dilnuntur. Alia lectio habet, glaucii drach. octo. *Andromachi croceum emplastrum, medicamentum conveniens.* ℞ Argenti spumae drach. quatuor, hoc est unciae dimidium, cerussae uncias quatuor, sulfuris ignem non experti unciam unam, croci, opii, singulorum unciam j, succo solani excipiuntur. Quum opus est, passo diluuntur. *Caii Neapolitani.* ℞ Cerussae, acaciae, glaucii, opii, cujusque parem mensuram, passo subigito et continue perungito. *Aliud.* ℞ Cerussae drach. octo, acaciae drach. octo, guttae ammoniaci drach. quatuor, croci drach. duas, opii drach. duas, succi polygoni vel soreos vel solani vel cynoglossi. *Ex libris Agathini.* ℞ Cerussae drach. sex, mannae, thuris, singulorum drach. j, crocomagmatis drach. duas, sulfuris ignem non experti drach. duas, ex ovis assatis vitellorum drach. sex, passo excipito. *Ad rhagadas et condylomata, curat etiam ani rhagadas et nomas, Menesthei medicamentum.* ℞ Aloës uncias sex, croci uncias tres, aluminis fissilis uncias tres, vino diluuntur et fiunt pastilli, in

ὑγρὸν κατάλληλον τῇ διαθέσει. Ἀπολλοφάνους πρὸς ῥαγάδας καὶ κονδυλώματα. ℞ στίμμεως ∠ ή. ἀκακίας ∠ στ'. ἰοῦ δραχμὴν α'. ὀπίου ∠ β'. λιβάνου δραχμὴν α S''. σμύρνης ∠ β'. κόμμεως ∠ δ'. οἴνῳ ἀθαλάσσῳ ἀνάπλαττε τροχίσκους. ὡς δὲ Νικόλαος. ℞ στίμμεως ∠ ή. ἀκακίας ∠ ή. ἰοῦ δραχμὴν μίαν, ὀπίου ∠ γ'. σμύρνης ∠ δ'. κόμμεως ∠ δ'. οἴνῳ ἀνάπλασσε. ἐκ τῶν Μάγνου πρὸς ῥαγάδας καὶ κονδυλώματα ἵστησι νομάς. ℞ ἀλόης ∠ ή. ἀκακίας ∠ δ'. κηκῖδος ∠ β'. κρόκου ∠ β'. λιβάνου δραχμὴν α'. σμύρνης δραχμὴν α'. οἴνῳ ἀναλάμβανε. ὁ διὰ τῶν χυλῶν ἐπιγραφόμενος πρὸς νομὰς καὶ ψωρώδεις διαθέσεις. ℞ λυκίου Ἰνδικοῦ, ἀλόης Ἰνδικῆς, σμύρνης, χαλκοῦ, στυπτηρίας σχιστῆς, χαλκάνθου, κυτίνων, λιβάνων ἀνὰ ∠ δ'. χυλοῦ μύρτων κοτύλης ἥμισυ, σύντίθει καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους. Πετρωνίου ἡ ἀρετὴ, φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς ῥαγάδας καὶ κονδυλώματα, ἐν ταῖς μεγίσταις περιωδυνίαις καὶ ταχέως ἀπαλλάττει. ℞ στίμμεως, ἀκακίας, μολύβδου κεκαυμένου καὶ πε-

usu liquor affectioni respondeat. *Apollophanis ad rhagadas et condylomata.* ℞ Stibii drach. octo, acaciae drach. sex, aeruginis drach. unam, opii drach. duas, thuris drach. unam et dimidiam, myrrhae drach. duas, gummi drach. quatuor, vino maris experte pastillos fingito. *Ut Nicolaus.* ℞ Stibii drach. octo, acaciae drach. octo, aeruginis drach. unam, opii drach. tres, myrrhae drach. quatuor, gummi drach. quatuor, vino excipito. *Magni ad rhagadas et condylomata, sistit nomas.* ℞ Aloës drach. viij, acaciae drach. iv, gallae drach. duas, croci drach. duas, thuris drach. unam, myrrhae drach. j, vino subiguntur. *Pastillus diachylon, id est ex succis, inscriptus ad nomas et scabiosos affectus.* ℞ Lycii Indici, aloës Indicae, myrrhae, aeris, aluminis scissilis, chalcanthi, cytinorum, thuris, singulorum ʒ iv, succi myrtorum heminae dimidium, componito et in pastillos digerito. *Petronii* pastillus, *qui virtus appellatur, medicamentum ad rhagadas et condylomata, in magnis doloribus accommodatum et cito liberat.* ℞ Stibii, acaciae,

πλυμένου ἀνὰ ∠ ιστ'. σποδοῦ κυπρίας, ἐρείκης καρποῦ, στυπτηρίας σχιστῆς, λιβάνου, χαλκάνθου, σμύρνης, ὀπίου ἀνὰ ∠ η'. οἴνῳ ἀναλάμβανε καὶ ποίει τροχίσκους. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως ἄνιε γλυκεῖ.

Κεφ. ιβ'. [Οἱ ὑπὸ Ἀνδρομάχου γεγραμμένοι τροχίσκοι ἐν τῷ τῶν ἐκτός.] Τροχίσκος Δαρείου ἑδρικός. ℞ στίμμεως ∠ ιστ'. ἀκακίας ∠ ιστ'. οἱ δὲ η'. ἰοῦ ∠ μ'. ὀποῦ μήκωνος ∠ γ'. οἱ δὲ ∠ β'. κόμμεως ∠ δ'. σμύρνης δραχ(388)μὴν α'. λιβάνου ∠ γ'. οἱ δὲ ∠ β'. οἶνον, οἱ δὲ ὕδωρ. πολύχρηστος καὶ πυοποιὸς καὶ χαλαστικός. ℞ φλοιοῦ λιβάνου ∠ β'. λεπίδος χαλκοῦ ∠ δ'. σὺν οἴνῳ ἀνάπλασσε, ἄνιε σὺν μέλιτι. τὸ Μούσα ἰατρεῖον. ℞ σχιστῆς, ἀλόης, σμύρνης, χαλκάνθου, ἀνὰ ∠ στ'. κρόκου ∠ γ'. κροκομάγματος ∠ γ'. κυτίνων ∠ δ'. σὺν οἰνομέλιτι ἀναλάμβανε ἐκ Φαλερίνου οἴνου. πρὸς ἐρυσιπέλατα ἐκ τοῦ Ἀγαθοκλέους. ℞ ψιμυθίου ∠ η'. στυπτηρίας στρογγύλης ∠ β'. κροκομάγματος ∠ β'. θείου ἀπύρου ∠ β'. λείοις παραχεῖται στρύχνου χυλὸς καὶ ἀνάπλασσε

plumbi ufti et eloti, fingulorum ʒ xvj, cineris cyprii, ericae fructus, aluminis fiffilis, thuris, chalcanthi, myrrhae, opii, fingulorum ʒ viij, vino excipiuntur et fiunt paftilli. Quum utendum erit, paffo diluuntur.

Cap. XII. [*Paftilli ab Andromacho confcripti libro de exterioribus.*] *Paftillus Darii, qui per anum immittitur.* ℞ Stibii drach. fedecim, acaciae drach. xvj, alii octo, aeruginis drach. xl, fucci papaveris drach. tres, quidam drach. ij, gummi drach. iv, myrrhae ʒ j, thuris ʒ tres, alii ʒ ij, vino vel ut alii aqua diluuntur. *Paftillus multiplicis ufus et pus educens et laxans.* ℞ Corticis thuris ʒ ij, aeris fquamae ʒ iv, cum vino factos ex melle diluito. *Mufae remedium.* ℞ Aluminis fciffilis, aloës, myrrhae, chalcanthi, fingulorum ʒ vj, croci ʒ iij, crocomagmatis drach. iij, cytinorum ʒ iv, mulfo ex Falerno facto excipiuntur. *Ad eryfipelata ex Agathocle.* ℞ Ceruffae ʒ octo, aluminis rotundi ʒ ij, crocomagmatis ʒ ij, fulfuris ignem non experti ʒ ij, tritis folani fuccus fuperfunditur, et paftilli, dum ufus

[793] τροχίσκους ἐπὶ τῆς χρείας οἴνῳ αὐστηρῷ. Ἰσιδώρου πρὸς νομάς. ℞ οἰσυπηρῶν ἐρίων δραχμὰς μ΄. μολύβδου ῥινίσματος δραχμὰς ι΄. λεπίδος ∠ ι΄. ἀσφάλτου δραχμὰς ι΄. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ ε΄. καὶ στρογγύλης ε΄. σιδίων δραχμὰς ε΄. κηκίδων ∠ ε΄. μίσυος δραχμὰς ε΄. χαλκίτεως ∠ ε΄. λιβάνου ∠ ε΄. σμύρνης ∠ β΄. ἀμόργης κοτύλας η΄. ἢ ξηρᾶς ε΄. τροχίσκος μέλας ᾧ χρῶμαι. ℞ σιδίων ∠ ι΄. ἀριστολοχίας ∠ η΄. κηκίδος ∠ η΄. σχιστῆς ∠ δ΄. ἀλόης ∠ δ΄. σμύρνης ∠ β΄. χαλκάνθου ∠ β΄. λιβάνου ∠ δ΄. οἴνῳ ἀναλάμβανε. ἡ χρῆσις οἴνῳ γλυκεῖ. τροχίσκος δι᾽ ἁλικακάβων. ℞ λιθαργύρου ∠ κδ΄. ψιμυθίου ∠ ιβ΄. ἢ κδ΄. ἁλικακάβου ῥίζης ∠ η΄. χαλκάνθου ∠ δ΄. σχιστῆς ∠ δ΄. μίλτου ὥστε χρῶσαι, σὺν ὕδατι ἀναλάμβανε. τροχίσκος δι᾽ ὀριγάνου. ℞ ἐλαίας φύλλων χλωρῶν ∠ η΄. σιδίων ∠ στ΄. ὀριγάνου ∠ δ΄. ἀκακίας ∠ ιβ΄. χαλκίτεως ∠ δ΄. σχιστῆς ∠ δ΄. μίσυος ∠ δ΄. οἴνου αὐστηροῦ. τροχίσκος ὁ διὰ τοῦ ῥοῦ. ℞ κηκίδος ∠ γ΄. ἀκακίας ∠ δ΄. χαλκάνθου ∠ ε΄. χαλκίτεως δραχμῆς ἥμισυ, σχιστῆς

poſtulat, vino auſtero formantur. *Iſidori ad nomas.* ℞ Lanae ſuccidae ʒ xl, ſcobis plumbi ʒ x, ſquamae drach. x, bituminis drach. x, aluminis fiſſilis drach. v, rotundi drach. v, mali punici corticis drach. v, gallae drach. v, miſyos drach. quinque, chalcitidis drach. v, thuris ʒ v, myrrhae ʒ ij, amurcae heminas viij vel ſiccae quinque. *Paſtillus niger, quo utor.* ℞ Malicorii drach. x, ariſtolochiae ʒ octo, gallae ʒ octo, aluminis fiſſilis drach. iv, aloës drach. iv, myrrhae ʒ ij, chalcanthi ʒ ij, thuris drach. iv, vino excipiuntur, et quum res exigit, vino dulci diluuntur. *Paſtillus ex veſicariis.* ℞ Argenti ſpumae ʒ xxiv, ceruſſae drach. xij, vel xxiv, halicacabi radicis drach. octo, chalcanthi ʒ iv, aluminis ſciſſilis drach. iv, minii quantum ad colorem accipiendum ſatis eſt, ex aqua ſubiguntur. *Paſtillus ex origano.* ℞ Oleae foliorum viridium ʒ viij, mali punici corticis drach. vj, origani ʒ iv, acaciae drach. duodecim, chalcitidis ʒ iv, aluminis ſciſſilis drach. iv, miſyos drach. quatuor, vino auſtero diluuntur. *Paſtillus ex rhu.* ℞ Gallae drach. tres, acaciae ʒ iv, chalcanthi drach. v, chalcitidis

< η΄. στρογγύλης < δ΄. μίσυος < γ΄. σιδίων < ε΄. λεπίδος < δ΄. σμύρνης < β΄. ἀλόης < β΄. ἀριστολοχίας < β΄. λιβάνου φλοιοῦ < δ΄. ταυροκόλλης < γ΄. ῥοῦ βυρσοδεψικοῦ χοίνικος τὸ τέταρτον. οἱ δὲ χοίνικος ἥμισυ, ὄξους κοτύλην α΄ S΄. εἰς τὸ ἀποβρέξαι καὶ λεᾶναι τὸν ῥοῦν. *Πολυείδου σφραγίς.* στυπτηρίας σχιστῆς < γ΄. λιβάνου < δ΄. σμύρνης < δ΄. ἢ σμύρνης < η΄. χαλκάνθου < β΄. κυτίνων < ιβ΄. χολῆς ταυρείας < στ΄. ἀλόης < η΄. οἴνῳ αὐστηρῷ ἀναλάμβανε. τροχίσκος *Ἀνδρώνιος.* ℞ κυτίνων < ι΄. κηκίδος < η΄. σμύρνης < δ΄. οἱ δὲ < ιη΄. ἄλλ. κη΄. ἀριστολοχίας < δ΄. χαλκάνθου < β΄. σχιστῆς < β΄. οἱ δὲ < δ΄. μίσυος Κυπρίου < β΄. γλυκεῖ ἀναλάμβανε. χρῶ πρὸς πολλὰ πολυχρήστῳ φαρμάκῳ. τροχίσκος *Ἀχιλλᾶ.* ℞ λεπίδος, μίσυος, ἀλόης ἀνὰ < β΄. ἀριστολοχίας < η΄. σχιστῆς < δ΄. σμύρνης < β΄. λιβάνου < δ΄. κηκίδος < η΄. χαλκάνθου < β΄. σιδίων < η΄. χολῆς ταυρείας < β΄. ὄξει ἀναλάμβανε. τροχίσκος πρὸς νομὰς *Ἰσιδώρου* γνωρίμου. ℞ μάννης, λιβάνου ἀνὰ < λ΄. κυ-

drach. dimidium, aluminis fiffilis drach. octo, rotundi drach. iv, mifyos drach. tres, malicorii drach. quinque, fquamae ʒ iv, myrrhae drach. duas, aloës ʒ ij, ariftolochiae ʒ ij, thuris corticis drach. iv, taurocollae drach. iij, rhu coriarii choenicis quartam partem, alii choenicis dimidium, aceti heminam j ß, in quo rhus madefiet ac teretur. *Polyidae fphragis.* ℞ Aluminis fciffilis drach. tres, thuris drach. iv, myrrhae drach. iv, vel myrrhae ʒ viij, chalcanthi drach. ij, cytinorum ʒ xij, fellis taurini ʒ vj, aloës ʒ octo, vino auftero excipe. *Paftillus Andronius.* ℞ Cytinorum ʒ x, gallae ʒ viij, myrrhae ʒ iv, fecundum alios ʒ xviij, aliter xxviij, ariftolochiae ʒ iv, chalcanthi ʒ ij, aluminis fiffilis drach. duas, alii ʒ iv, mifyos Cyprii drach. duas, paffo diluuntur. Utere ad multa polychrefto medicamento. *Paftillus Achillae.* ℞ Spumae, mifyos, aloës, fingulorum ʒ ij, ariftolochiae drach. octo, aluminis fiffilis ʒ iv, myrrhae drach. ij, thuris drach. iv, gallae drach. viij, chalcanthi drach. duas, corticis mali punici drach. viij, fellis taurini ʒ ij, aceto fubige. *Paftillus ad nomas Ifidori celebris.* ℞ Mannae, thuris, fingu-

τίνων < η'. σχιστῆς < η'. κηκίδων < η'. χαλκάνθου, ἀριστολοχίας, σμύρνης, μίσυος Κυπρίου, ἀσβέστου ἀνὰ < ι'. ἀκακίας < η'. ἀναλάμβανε οἴνῳ ἢ ὄξει καὶ λεάνας χρῶ. τροχίσκος ἄλλος πολύχρηστος. ♃ κηκίδος < η'. κυτίνων < ιβ'. χαλκοῦ κεκαυμένου < η'. ἰοῦ < στ'. σχιστῆς < η'. χαλκάνθου, ἀκακίας, χολῆς ταυρείας, λιβάνου, ἀλόης, λυκίου, σμύρνης, ἐν ἄλλῳ καὶ μίσυος ἀνὰ < η'. λείου, τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασι πολλῷ ὄξει. τροχίσκος Ἀπολλωνίου Ἀρχιστράτορος σμίλινος, ὡς Ἀλκιμίων πολύχρηστος. ♃ ψιμυθίου < ι'. λιθαργύρου < ε'. ἀλόης < ν'. σχιστῆς < δ'. λιβάνου < δ'. σμύρνης δραχμὴν α'. οἱ δὲ < β'. κιμωλίας < κε'. ἀναλάμβανε οἴνῳ, χρῶ ἐνίοτε σὺν οἴνῳ καὶ ῥοδίνῳ. πρὸς ἐρυσιπέλατα ᾧ χρῶμαι. ♃ λιθαργύρου λίτρας ζ'. ψιμυθίου δραχμὴν α'. ὀπίου γο γ'. θείου ἀπύρου οὐγγίας γ'. κρόκου οὐγγίας γ'. σὺν γλυκεῖ ἀναλάμβανε, χρῶ σὺν γλυκεῖ. Γλαυκίου πολύχρηστος. ♃ στυπτηρίας ὑγρᾶς < ρ'. σμύρνης < η'. κρόκου < η'. σὺν γλυκεῖ ἀναλάμβανε. πρὸς ἐρυσιπέλατα καλός. ♃ ἀκακίας

lorum ʒ xxx, cytinorum ʒ viij, aluminis fiſſilis ʒ viij, gallae ʒ viij, chalcanthi, ariſtolochiae, myrrhae, miſyos Cyprii, calcis vivae, ſingulorum ʒ x, acaciae ʒ viij, excipiuntur vino vel aceto, et laevigata uſui ſunt. *Paſtillus alius ad multa.* ♃ Gallae ʒ viij, cytinorum ʒ xij, aeris uſti ʒ viij, aeruginis ʒ vj, aluminis fiſſilis ʒ viij, chalcanthi, acaciae, fellis taurini, thuris, aloës, lycii, myrrhae, alias et miſyos, ſingulorum ʒ viij, ſub canis aeſtu multo aceto teruntur. *Paſtillus Apollonii Archiſtratoris Smilinus, ut Alcimion, in uſum multiplicem.* ♃ Ceruſſae ʒ x, argenti ſpumae ʒ v, aloës ʒ l, aluminis fiſſilis ʒ iv, thuris ʒ iv, myrrhae ʒ j, alii ʒ ij, cimoliae ʒ xxv, vino excipiuntur, interdum cum vino et roſaceo utitor. *Ad eryſipelata, quo utor.* ♃ Argenti ſpumae lib. vij, ceruſſae ʒ j, opii ℥ iij, ſulfuris ignem non experti ℥ iij, croci ℥ iij, paſſo excipiuntur. Quum uſus eſt, paſſo diluuntur. *Glaucii ad multa faciens.* ♃ Aluminis liquidi drach. c, myrrhae ʒ octo, croci ʒ octo, paſſo diluuntur. *Ad eryſipelata bonus.* ♃ Acaciae drach. octo, miſyos

⊲ η΄. μίσυος ⊲ δ΄. ὀπίου ⊲ β΄. λιβάνου ⊲ δ΄. σὺν ὄξει ἀναλάμβανε. ποιεῖ καὶ πρὸς ἕρπητας. ἄλλος πρὸς τὰ αὐτὰ ποιῶν. ♃ ὀπίου ⊲ δ΄. ἀκακίας ⊲ δ΄. διφρυγοῦς ⊲ δ΄. [794] σχιστῆς ⊲ δ΄. ἀναλάμβανε σὺν ὕδατι, χρῶ σὺν ὄξει. ἄλλος πρὸς ἐρυσιπέλατα. ♃ ψιμυθίου ⊲ η΄. θείου ἀπύρου ⊲ δ΄. μηκωνείου ⊲ β΄. πηγάνου φύλλων ⊲ β΄. σχιστῆς ⊲ δ΄. κιμωλίας ⊲ β΄. ἀμύλου ⊲ β΄. μέλι καὶ ὄξος. πρὸς ἕρπητας ὁ Τιβερίου Καίσαρος. ♃ διφρυγοῦς, μηκωνείου, σχιστῆς, ἀκακίας ἀνὰ οὐγγίας γ΄. ὄξει ἢ ὕδατι ἀναλαμβάνων χρῶ. ἡ κερανίτος πολύχρηστος. ♃ ἀῤῥενικοῦ ⊲ λβ΄. ἀριστολοχίας ⊲ λβ΄. οἱ δὲ η΄. ἴρεως ⊲ λβ΄. κηκίδος ⊲ ιστ΄. οἱ δὲ ⊲ η΄. στυπτηρίας στρογγύλης ⊲ στ΄. χαλκίτεως ⊲ στ΄. λεπίδος χαλκοῦ ⊲ ιστ΄. χαλκάνθου ⊲ η΄. ῥητίνης ξηρᾶς ⊲ η΄. ὄξους χοᾶς δ΄. λείου, τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασι, χαλκῇ θυείᾳ καὶ δοίδυκι. ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃς θυείαν χαλκῆν, λεπίδος βάλλε μνᾶν α΄. ὅ ἐστι ⊲ ρ΄. τροχίσκος Βιθυνὸς καλούμενος κατεσκευασμένος ἐν Σικελίᾳ. πρὸς νομὰς, σύριγγας, πτερύγια, σὺν κηρωτῇ δι-

ʒ iv, opii drach. duas, thuris drach. quatuor cum aceto excipiuntur, facit etiam ad herpetas. *Alius ad eadem.* ♃ Opii drach. iv, acaciae drach. iv, diphrygis drach. quatuor, aluminis fissi ʒ iv, ex aqua diluuntur, cum aceto utitor. *Alius ad erysipelata.* ♃ Cerussae ʒ viij, sulfuris ignem non experti ʒ iv, papaveris ʒ ij, rutae foliorum ʒ ij, aluminis fissi ʒ iv, cimoliae ʒ ij, amyli ʒ ij, melle et aceto diluuntur. *Ad Herpetas Tiberii Caeseris.* ♃ Diphrygis, meconii, aluminis fissi, acaciae, singulorum ʒ iij, aceto vel aqua diluens utitor. *Ceranitis usus multiplicis.* ♃ Arsenici ʒ xxxij, aristolochiae ʒ xxxij, alii viij, iridis ʒ xxxij, gallae ʒ xvj, alii viij, aluminis rotundi ʒ vj, chalcitidis ʒ vj, squamae aeris drach. xvj, chalcanthi drach. viij, resinae siccae drach. viij, aceti congios iv, caniculae sub aestu aereo mortario et cochleario laevigantur. Quod si aereum mortarium non habeas, squamae minam unam injicito, quae valet drach. centum. *Pastillus cognomento Bithynus in Sicilia confectus ad nomas, fistulas, pterygia cum duplici cerato ad*

Ed. Chart. XIII. [794.] Ed. Baf. II. (388.)

πλῆ πρὸς ἕρπητας, ἐρυσιπέλατα καὶ ἄλλα. ℞ σιδίων ⊲ στ΄. κηκίδος ⊲ στ΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ⊲ δ΄. ἀριστολοχίας ⊲ στ΄. χαλκάνθου ⊲ γ΄. στυπτηρίας σχιστῆς ⊲ στ΄. χαλκίτεως ⊲ στ΄. μίσυος ⊲ γ΄. νίτρου ⊲ β΄. λιβάνου ⊲ β΄. καδμείας ⊲ στ΄. λεπίδος χαλκοῦ δραχμὰς δ΄. χρυσοκόλλης ⊲ β΄. ὄξους, τοῖς ὑπὸ κύνα σκεύαζε. τροχίσκος πρὸς κονδυλώματα καὶ τὰς ἐν δακτύλῳ φλεγμονὰς καὶ πτερύγια. ℞ λιβάνου, ἀκακίας, στίμμεως ἑκάστου ἀνὰ ⊲ β΄. ἰοῦ, σμύρνης, ὀπίου, μήκωνος, κόμμεως, νάρδου Κελτικῆς ἑκάστου ἀνὰ ⊲ β΄. μετὰ οἴνου αὐστηροῦ λεαίνων περίχριε.

Κεφ. ιγ΄. [Ξηρὰ πολυειδὴς διὰ τῶν προγραφέντων δηλουμένη πρὸς τί ἕκαστον ἁρμόττει. τὰ ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένα κατὰ τὸ τέλος τῶν ἐκτός.] Ξηρὸν σηπτὸν, ἄδηκτον. ℞ σανδαράχης ⊲ β΄. ἀρρενικοῦ ⊲ β΄. ἀσβέστου ⊲ δ΄. μάννης ⊲ δ΄. λείοις χρῶ. ἴσχαιμος, ᾗ χρῶμαι. ℞ χαλκίτεως, μίσυος, μάννης ἀνὰ ⊲ δ΄. σκ. δὲ δύο, λείοις χρῶ. ξανθὴ ᾗ χρῶμαι. ℞ χαλκίτεως ⊲ ρ΄. χαλκάνθου ⊲ ν΄. μίσυος ὀπτοῦ

herpetas, eryfipelata et alia. ℞ Mali punici corticis ʒ vj, gallae ʒ vj, iridis Illyricae ʒ iv, ariftolochiae ʒ vj, chalcanthi ʒ iij, aluminis fiffi ʒ vj, chalcitidis drach. vj, mifyos drach. tres, nitri drach. duas, thuris ʒ ij, cadmiae drach. fex, aeris fquamae drach. quatuor, chryfocollae drach. duas. Ex aceto fub caniculae aeftu praeparato. *Paftillus ad condylomata et ani inflammationem et pterygia.* ℞ Thuris, acaciae, ftibii, fingulorum drach. duas, aeruginis, myrrhae opii, papaveris, gummi, nardi Celticae, fingulorum ʒ ij cum vino auftero trita inunguntur.

Cap. XIII. [*Arida variae fpeciei, feu generis a praenominatis auctoribus indicata, quibus fingula conveniant. Quae fcripfit Andromachus in calce operis de exterioribus.*] *Aridum exedens fine morfu.* ℞ Sandarachae drach. duas, arfeniei ʒ ij, calcis vivae ʒ iv, mannae ʒ iv, tritis utitor. *Facultas fanguinem comprimens, qua utor.* ℞ Chalcitidis, mifyos, mannae, fingulorum ʒ iv, alii ij, tritis utitor. *Flava, qua utor.* ℞ Chalcitidis ʒ centum, chalcanthi ʒ quinquaginta, mifyos torrefacti ʒ xxv, aeris

◁ κε'. χαλκοῦ κεκαυμένου ◁ ιβ' S''. λείοις χρῶ. ἴσχαιμος μεγάλη. ♃ μίσυος Κυπρίου ◁ ζ'. χαλκάνθου ◁ ζ'. φλοιοῦ πίτυος ◁ δ'. μάννης, λιβάνου ◁ δ'. λεπίδος χαλκοῦ ◁ δ'. χαλκοῦ κεκαυμένου ◁ ιε'. χαλκίτεως ◁ ιε'. ἀσβέστου ◁ η'. οἱ δὲ ◁ μ'. γύψου πεφωγμένου ◁ δ'. οἱ δὲ ε'. λείοις χρῶ. ἴσχαιμος Ἀφροδᾶ. ♃ χαλκίτεως ◁ στ'. μάννης λιβάνου ◁ β'. ῥητίνης τερμινθίνης φρυκτῆς ἀνὰ ◁ δ'. χρῶ λείοις πρὸς αἱμοῤῥοΐδας. ἄλλο, ὡς Ἁρποκρᾶς. ♃ σανδαράχης ◁ β'. ἀρσενικοῦ ◁ δ'. ἀσβέστου ◁ η'. τροχίσκους ποίει λεαίνων σὺν ὕδατι ἡμέρας μ'. καὶ οὕτως περίχριε. πρὸς αἱμοῤῥοΐδας ᾗ χρῶμαι. ♃ ἀρσενικοῦ ◁ η'. σανδαράχης ◁ η'. ἐλατηρίου ◁ δ'. θαψίας ◁ β'. χρυσοκόλλης ◁ δ'. ἀσβέστου ◁ δ'. λείοις χρῶ. ξηρὸν ἐκ τῶν Γάλλου, πολύχρηστον πρὸς πτερύγια. ♃ λιθαργύρου ◁ η'. ἰοῦ ◁ ι'. λείοις χρῶ, ἐπαινεῖται. πρὸς πτερύγια καλή. ♃ χαλκίτεως, ἰσχάδων κεκαυμένων, σιδίων ῥοᾶς, λεπίδος χαλκοῦ, ἴσον ἑκάστου. ἐπὶ τῆς χρήσεως μίσ(389)γε μέλι ἑφθὸν, ἐμπλαστρῶδες ποιῶν ἐπίθες. παρ' ἡμέραν λῦε περιμάσσων καὶ μὴ καταντλῶν, μηδὲ καταπάσ-

uſti ʒ xij ß, laevigatis utitor. *Sanguinem ſupprimens magna.* ♃ Miſyos cyprii ʒ vij, atramenti ſutorii ʒ vij, corticis picei ʒ iv, mannae, thuris ʒ iv, ſquamae aeris ʒ iv, aeris uſti ʒ xv, chalcitidis ʒ xv, calcis vivae ʒ viij, alii ʒ quadraginta, gypſi torrefacti ʒ iv, alii v, tritis utitor. *Sanguinem cohibens Aphrodae.* ♃ Chalcitidis ʒ vj, mannae thuris ʒ ij, reſinae terebinthinae, frictae, ſingulorum ʒ iv, utere tritis ad haemorrhoidas. *Aliud, ut Harpocras.* ♃ Sandarachae ʒ ij, arſenici ʒ iv, calcis vivae ʒ viij. Paſtillos fingito ex aqua diebus xl, terens et ſic inungito. *Aliud ad haemorrhoidas, quo utor.* ♃ Arſenici ʒ viij, ſandarachae ʒ viij, elaterii ʒ iv, thapſiae ʒ ij, chryſocollae ʒ iv, calcis vivae ʒ iv, tritis utitor. *Aridum Galli, varii uſus ad pterygia.* ♃ Argenti ſpumae ʒ viij, aeruginis ʒ x, laevigatis utitor, commendatur. *Ad pterygia bonum.* ♃ Chalcitidis, caricarum uſtarum, malicorii, ſquamae aeris, ſingulorum pares portiones. Quum opus eſt, mel coctum miſceto, emplaſtri modo imponito, alternis diebus ſolvito, expurgans, non madefaciens nec

σων. ἀνθηρὰ ᾗ χρῶμαι. ℞ σανδαράχης ∠ λβ'. οἱ δὲ ιστ'. σχιστῆς, σμύρνης, [795] μάγματος κρόκου ἀνὰ ∠ ιστ'. ἴρεως δραχμὰς ιστ'. κυπέρου ∠ ξστ'. ἀνθηρὰ παρὰ Μάγνου. ℞ κασσίας ∠ κδ'. σχιστῆς ∠ δ'. κηκίδος ∠ δ'. σώρεως ∠ δ'. μίσυος ∠ δ'. σανδαράχης δραχμὰς η'. σιδίων δραχμὴν α'. σμύρνης ὀβολοὺς δ'. κινναμώμου ὀβολοὺς δ'. κρόκου ∠ β'. μυρίκης καρποῦ ∠ β'. λείοις χρῶ. ξηρὸν κεφαλικόν. ℞ ἴρεως ∠ δ'. λιβάνου ∠ β'. πάνακος ∠ β'. ἀριστολοχίας ∠ β'. λείοις χρῶ καὶ πρὸς νομάς. ἐπουλοῦν ξηρόν. ℞ ὀστρέων κεκαυμένων ∠ β'. μάννης δραχμὴν α'. καδμείας ὀβολοὺς γ'. λείοις χρῶ καὶ πρὸς νομάς. ἄλλο ἐπουλοῦν ξηρόν. ℞ πίτυος φλοιοῦ ∠ στ'. μάννης ∠ στ'. ἀριστολοχίας ∠ στ'. κισσήρεως ∠ δ'. ῥητίνης ∠ δ'. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ ιβ'. λείοις χρῶ. ἄλλο ἐπουλοῦν καὶ πρὸς κακοήθη. ℞ πίτυος φλοιοῦ ∠ στ'. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου ∠ δ'. καδμείας ∠ κβ'. ψιμυθίου ∠ δ'. μάννης ∠ δ'. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ β'. λείοις χρῶ.

respergens. *Anthera i. e. florida, qua utor.* ℞ Sandarachae ʒ xxxij, alii xvj, aluminis fissi, myrrhae, faecis croci singulorum drach. xvj, iridis drach. xvj, cyperi drach. lxvj. *Florida Magni.* ℞ Cassiae ʒ xxiv, aluminis fissilis ʒ iv, gallae ʒ iv, soreos drach. iv, misyos drach. quatuor, sandarachae drach. viij, malicorii drach. unam, myrrae obolos quatuor, cinnamomi obolos iv, croci drach. ij, myricae fructus drach. ij, tritis utitor. *Aridum cephalicum.* ℞ Iridis ʒ iv., thuris drach. ij, panacis drach. ij, aristolochiae ʒ ij, tritis utitor, etiam ad nomas. *Aridum cicatricem inducens.* ℞ Ostreorum ustorum drach. duas, mannae drach. j, cadmiae obolos tres, contritis utitor et ad nomas. *Aliud aridum cicatricem inducens.* ℞ Piceae corticis ʒ vj, mannae drach. vj, aristolochiae drach. sex, pumicis drach. iv, resinae drach. quatuor, iridis Illyricae drach. duodecim, laevigatis utitor. *Aliud cicatricem ducens et ad cacoëthe.* ℞ Piceae corticis ʒ vj, cornu cervini usti drach. iv, cadmiae drach. xxij, cerussae drach. iv, mannae drach. quatuor, aeruginis rasae drach. ij, contritis utitor. *Aliud.* ℞ Gallae drach. quatuor,

ἄλλο. ℞ κηκίδων ∠ δ'. ψιμυθίου ∠ η'. σμύρνης ∠ δ'. λιθαργύρου ∠ η'. σκωρίας μολύβδου ∠ δ'. λείοις χρῶ. τὸ τῆς Μαίας καλὸν πρὸς κονδυλώματα καὶ ῥαγάδας. ℞ κηκίδος ∠ η'. μολυβδαίνης ∠ η'. σμύρνης ∠ δ'. ψιμυθίου ∠ δ'. λείοις χρῶ. ὀνήτωρ εἰς ἅπαντα. ℞ ἴρεως δὲ ἀντὶ τῆς μολυβδαίνης, λιθαργύρου δύο μέρη ἔμβαλλε, τῶν λοιπῶν δὲ ἀνὰ μέρος ἕν. ξηρὸν σηπτὸν Λεκανίου Ἀρείου. ℞ ἀρσενικοῦ λίτραν α'. ἀσβέστου ∠ β'. ἐν ὕδατι τρῖβε ἐπὶ ἡμέρας λ'. ἀλλάσσων δὶς τῆς ἡμέρας τὸ ὕδωρ ἐν ἡλίῳ, εἶτα ἀναξηράνας χρῶ. ἐγκάθισμα πρὸς αἱμοῤῥοΐδας τὸ Φανίου. χαλκάνθου, στυπτηρίας σχιστῆς, χαλκίτεως, μίσυος ὠμοῦ, σανδαράχης ἀνὰ δραχμὰς δ'. λεῖα πάντα ἔχε. ἐπὶ τῆς χρήσεως οὖρον παλαιὸν ταριχηρὸν ἀνδρὸς ἑνὸς, μέτρῳ ξε. β'. βάλε εἰς ὀστρακίνην λεκάνην, τοῦ δὲ φαρμάκου ∠ ιβ'. προσέγχεον τοῦ οὔρου, ὥστε ἀεὶ τοὺς δύο ξέστας τηρεῖσθαι. τούτῳ χρῶ ἐγκαθίζων ἐπὶ ἡμέρας ζ'. ἐν ταύταις γὰρ ἐνεργεῖ. ὅταν δὲ γλοιῶδες γένηται τῇ ὑποστάθμῃ, περίχριε τὸ δακτύλιον. ξηρὸν σάρκας ἐπουλοῦν, ἄδηκτον, ὡς Ἁρπόκρας.

cerussae drach. octo, myrrhae ʒ iv, argenti spumae drach. octo, retrimenti plumbi drach. iv, trita usurpantur. *Majae sive obstetricis generosum ad condylomata et rhagadas.* ℞ Gallae ʒ viij, molybdaenae ʒ viij, myrrhae ʒ iv, cerussae drach. iv, tritis utitor. *Auxilium ad omnia.* ℞ Iridis loco molybdaenae argenti spumae duas partes injicito, reliquorum cujusque unam. *Aridum exedens, Lecanii Arei.* ℞ Arsenici libram unam, calcis vivae drach. ij, in aqua terito diebus triginta, mutans quotidie bis aquam in sole, deinde resiccatis utitor. *Insessus ad haemorrhoidas Phanii.* ℞ Atramenti sutorii, aluminis fissilis, chalcitidis, misyos crudi, sandarachae, singulorum drach. quatuor, trita omnia habeto, ubi usus venerit, veterem urinam salitam viri unius, sextariorum duorum mensura in fictilem pelvim injicito, medicamenti drach. duodecim superfundito urinae, ut semper duo sextarii serventur. Hoc utitor insidens diebus vij, nam in his actionem promovet, ubi sordidum in fundo substiterit, anum circumlinito. *Aridum carnes cicatrice obducens*

℞ σανδαράχης, χρυσοκόλλης, ἀρσενικοῦ τὸ ἴσον ἑκάστου καὶ πρὸς κακοήθη ποιεῖ. πρὸς νομὰς ὁ Ἀσκληπιὸς λεγόμενος. ℞ χαλκίτεως, ἀρσενικοῦ τὸ ἴσον, ἀσβέστου τὸ διπλοῦν. ἔχει δὲ καὶ σανδαράχης ἴσην πρὸς τὰ ἄλλα. πρὸς τὰ ἐν δακτυλίῳ, στυπτηρίας ὑγρᾶς ἡλίκον κάρυον, σὺν μέλιτος κυάθοις δυσὶν ἑψήσας χρῶ. ξηρὸν πρὸς νομὰς ᾧ χρῶμαι. ℞ λεπίδος, ἀῤῥενικοῦ, χάρτου κεκαυμένου, μολύβδου κεκαυμένου ἀνὰ ∠ δ΄. θείου ἀπύρου ∠ ε΄. λεάνας χρῶ. ἄλλως. ℞ λεπίδος, ἀρσενικοῦ, θείου, μολύβδου κεκαυμένου, χαλκοῦ ἀνὰ ∠ δ΄. σανδαράχης ∠ δ΄. ἰοῦ δραχμὴν α΄. χάρτου κεκαυμένου ∠ δ΄. χρῶ σὺν ῥοδίνῳ ἢ μέλιτι. Κρίσπου τὸ εὐῶδες πρὸς νομάς. ℞ λεπίδας ∠ β΄. ἀῤῥενικοῦ ∠ β΄. σανδαράχης ∠ β΄. κηκίδος ∠ δ΄. σμύρνης δραχμὴν α΄. λιβάνου δραχμὴν α΄. χαλκάνθου ∠ β΄. χάρτου κεκαυμένου ∠ δ΄. λείοις χρῶ. πρὸς νομὰς Ἀντιπάτρου. ℞ χρυσοκόλλης οὐγγίας ϛ΄. ἀῤῥενικοῦ οὐγγίας ϛ΄. ξηρῷ καὶ σὺν ῥοδίνῳ. ἄλλο, ὡς Ἀλκιμίων. ℞ ἀρσενικοῦ ∠ β΄. λεπίδος ∠ γ΄. χρυσοκόλλης δραχμὴν α΄. ξηρῷ

citra erosionem, Harpocratis. ℞ Sandarachae, chryfocollae, arfenici, pares fingulorum portiones. Item ad cacoëthe facit. *Paftillus ad nomas, dictus Afclepius.* ℞ Chalcitidis, arfenici, pares portiones, calcis vivae duplum. Habet etiam fandarachae aequalem reliquis portionem. *Ad ani vitia.* Alumine liquido nucis magnitudine cum mellis cyathis duobus cocto utitor. *Siccum ad nomas, quo utor.* ℞ Squamae, arfenici, chartae uftae, plumbi ufti, fingulorum drach. quatuor, fulfuris ignem non experti drach. quinque, laevigatis utitor. *Aliter.* ℞ Squamae, arfenici, fulfuris, plumbi ufti, aeris, fingulorum drach. quatuor, fandarachae drach. iv, aeruginis ℨ j, chartae uftae drach. iv, utitor cum rhodino vel melle. *Crifpi odoriferum ad nomas.* ℞ Squamae drach. ij, arfenici ℨ ij, fandarachae ℨ ij, gallae drach. iv, myrrhae ℨ j, thuris ℨ j, atramenti futorii drach. ij, chartae uftae drach. quatuor, laevigatis utitor. *Antipatri ad nomas.* ℞ Chryfocollae uncias fex, arfenici uncias fex, arido utitor et cum rhodino. *Aliud ut Alcimion.* ℞ Arfenici drach. duas, fquamae drach. tres, chryfocollae drach. unam, ficco

καὶ σὺν ῥοδίνῳ. ὑδαρὲς, ἐπουλοῖ σὺν κηρωτῇ ῥοδίνῃ. ἄλλο Πουπλίου πρὸς νομάς. ℞ ἀσβέστου ∠ δ΄. ἀρσενικοῦ, λεπίδος, χαλκίτεως, σανδαράχης ἀνὰ δραχμὴν α΄. λείοις χρῶ. ἔνιοι σανδαράχης δραχμὴν α΄. [796] τὸ διὰ τῶν φυτῶν πρὸς νομὰς καλόν. ℞ σιδίων, χρυσοκόλλης, ἀλόης ἀνὰ ∠ δ΄. ἀῤῥενικοῦ, σανδαράχης ἀνὰ ∠ β΄. σχιστῆς ∠ δ΄. χαλκίτεως δραχμὰς δ΄. σμύρνης ξηρᾶς ∠ η΄. ἐλαίας ξηρᾶς φύλλων ∠ η΄. λεπίδος ∠ η΄. λείοις χρῶ. ἄλλο Ἀλκιμίωνος. ℞ ὀξυμυρσίνης ∠ η΄. σιδίων ∠ ιβ΄. ἐλαίας φύλλων ∠ ιβ΄. μύρτων μελάνων ∠ ιβ΄. καὶ τῶν λεπύρων ∠ ιβ΄. ἀκανθίνης σποδοῦ ∠ η΄. σικυΐνης σποδοῦ ∠ ιστ΄. ὄρχεως βοτάνης ∠ η΄. ξηρῷ σὺν μέλιτι. τὸ χρυσοῦν ᾧ χρῶμαι. ℞ σιδίων ∠ κε΄. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ ι΄. χαλκάνθου ∠ η΄. μίσυος ∠ η΄. λεπίδος ∠ ιστ΄. κηκίδος ∠ ιε΄. μελαντηρίας τῆς ἀπὸ ἥλων ἐσκευασμένης ∠ ε΄. χαλκίτεως ∠ η΄. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ η΄. λείοις χρῶ, ἐπὶ πολὺ λεάνας σὺν ὄξει. πρόσφατον πρακτικώτερόν ἐστι πρὸς νομὰς, ὡς Φιλῖνος, μεταβλητικὸν, πυοποιόν. ℞ ἀφρονίτρου

et cum rosaceo utitor, aqua dilutum cicatricem ducit cum cerato. *Aliud Publii ad nomas.* ℞ Calcis vivae ʒ iv, arsenici, squamae, chalcitidis, sandarachae, singulorum ʒ j. tritis utitor, nonnulli sandarachae ʒ j. *Medicamentum ex plantis ad nomas probum.* ℞ Mali punici corticis, chrysocollae, aloës, singulorum drach. iv, arsenici, sandarachae, singulorum drach. duas, aluminis fissilis drach. iv, chalcitidis drach. iv, myrrhae siccae drach. octo, oleae siccae foliorum ʒ viij, squamae drach. viij, tritis utitor. *Aliud Alcimionis.* ℞ Myrti silvestris ʒ viij, malicorii drach. xij, oleae foliorum ʒ xij, myrti nigrae drach. xij et corticum drach. xij, spinarum cineris drach. viij, siccum cineris ʒ xvj, orcheos herbae ʒ viij, arido cum melle utitor. *Aureum, quo utor.* ℞ Malicorii drach. xxv, aluminis fissilis drach. x, atramenti sutorii ʒ viij, misyos drach. viij, squamae drach. xvj, gallae ʒ xv, melanteriae ex clavis confectae drach. v, chalcitidis ʒ viij, aeris usti ʒ viij, laevigatis plurimum ex aceto utitor. *Aliud recens efficacius ad nomas, Philini, alterat et pus educit.* ℞ Aphronitri libras ij, mellis li-

λίτρας β΄. μέλιτος λίτρας β΄. φυράσας τὸ ἀφρόνιτρον, τῷ μέλιτι καῦσον, εἶτα λεάνας πρόσμισγε. ἴρεως Ἰλλυρικῆς οὐγγίας στ΄. λεάνας χρῶ καὶ σὺν μέλιτι. ξηρὸν σηπτόν. ♃ ἀρσενικοῦ, σανδαράχης ἀνὰ < β΄. ἀσβέστου < δ΄. οἱ δὲ γ΄. λείοις χρῶ. ἄλλο. ♃ ἀσβέστου, ἀρσενικοῦ, χαλκάνθου ἀνὰ < δ΄. λέαινε σὺν ὕδατι θερμῷ ἐπὶ πλεῖστον καὶ ἀναξηράνας καὶ λεάνας χρῶ. ξηρὸν σηπτὸν τὸ Μελίτωνος. ♃ ἀρσενικοῦ, σανδαράχης, ἀσβέστου, κισσήρεως ἀνὰ < δ΄. τρίβε ἐν ὕδατι ἐπὶ ἡμέρας λ΄ ἀλλασσομένου τοῦ ὕδατος, πάσῃ ἡμέρᾳ ξηράνας, λείοις χρῶ. ξηρὸν πρὸς αἱμοῤῥοΐδας, ὡς Ἀπολλώνιος Ταρσεὺς γνώριμος, καλόν. ♃ χαλκίτεως κεκαυμένης, λεπίδος, ἀρσενικοῦ κεκαυμένου, χαλκάνθου ἀνὰ < δ΄. διφρυγοῦς < β΄. σώρεως κεκαυμένης ὀβολοὺς τέσσαρας, λιθαργύρου κεκαυμένης ὀβολοὺς δ΄. σχιστῆς < δ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου < δ΄. λείοις χρῶ.

Κεφ. ιδ΄. [Τὰ ὑπ᾽ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα ξηρὰ κατὰ τὸ ε΄. τῶν ἐκτὸς, ἃ Μαρκέλλας ἐπιγράφει.] Ὁ μὲν Ἀν-

bras duas. Aphronitrum melle fubactum urito, deinde laevigato, admifceto iridis Illyricae ℥ vj, trito utitor et cum melle. *Aridum erodens.* ♃ Arfenici, fandarachae, fingulorum drach. duas, calcis vivae drach. quatuor, alii iij, laevigatis utitor. *Aliud.* ♃ Calcis vivae, arfenici, atramenti futorii, fingulorum drach. quatuor, ex aqua calida plurimum terito. Reficcatis ac tritis utitor. *Aridum erodens Melitonis.* ♃ Auripigmenti, fandarachae, calcis vivae, pumicis, fingulorum drach. quatuor, in aqua triginta diebus conterito, fed quotidie illa mutata, ubi inaruerint tritis utitor. *Aridum infigne ad haemorrhoidas praeclari Apollonii Tharfei.* ♃ Chalcitidis uftae, fquamae, arfenici ufti, atramenti futorii, fingulorum drach. quatuor, diphrygis drach. duas, foreos ufti obolos quatuor, argenti fpumae uftae obolos quatuor, aluminis fiffilis drach. quatuor, aeris ufti drach. quatuor, laevibus factis utitor.

Cap. XIV. [*Quae Afclepiades in librorum quinto de exterioribus, quos Marcellas infcribit, arida conferi-*

δρόμαχος ἀνέμιξε τὰ κατὰ πάθος ἁρμόττοντα ξηρὰ τοῖς κατὰ τὰ πεπονθότα. διωρισμένως δ' ὑπ' Ἀσκληπιάδου γέγραπται κατὰ τὸ ε΄. ἰδίαις μὲν προγραφαῖς δηλούμενα τὰ κατὰ πάθος, ἰδίαις δὲ καὶ τὰ μετὰ τόπου πεπονθότος. ἄνευ μὲν γὰρ τόπου γέγραπται πρὸς αὐτοῦ τὰ ἐπουλωτικὰ καὶ τὰ ἐσχαρωτικὰ καὶ τὰ πρὸς νομὰς ἁρμόττοντα καὶ ἄνθρακας καὶ τὰ καλούμενα ἴσχαιμα. μετὰ τόπου δὲ πεπονθότος, ὅσα πρὸς πολύποδα καὶ ὀζαίνας καὶ τὰς ἐκ μυκτήρων αἱμοῤῥαγίας καὶ τὰς ἐν στόματι νομὰς καὶ οὖλα πλαδῶντα καὶ τὰς ἐπὶ τῶν γενείων ὀχθώδεις ἐπαναστάσεις καὶ πρὸς παρωνυχίας καὶ πτερύγια καὶ πρὸς τὰς ἐν δακτυλίῳ ῥαγάδας καὶ πρὸς τὰς αἱμοῤῥοΐδας. ἔνια δὲ καὶ τὴν ὁμωνυμίαν ἔσχηκεν ἀπὸ τοῦ πεπονθότος. ἁρμόττει δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις μέρεσιν, ὁποῖα καὶ τὰ κεφαλικὰ καλούμενα πρὸς τῶν ἰατρῶν ἐστιν, ἁρμόττοντα μὲν ἐξαιρέτως ἐν τοῖς ὀστοῖς, δυνάμενα δὲ καὶ τὰς ἐν ὅλῳ τῷ σώματι γιγνομένας ἑλκώσεις σαρκοῦν. ἐπὶ γὰρ τῆς κεφαλῆς οὐχ ὡς κεφαλῆς ἁρμόττειν μάλιστα (390) πέφυκεν. ἀμέλει καὶ χωρὶς τοῦ γεγυμνῶσθαι τὸ ὀστοῦν, οὐδὲν αὐτῶν χρήζομεν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν γεγυμνω-

pſerit.] Andromachus arida, quae affectui conveniunt, iis quae affectis profunt, admiſcuit, verum Aſclepiades in quinto ſeorſum quae ad affectum conducunt, ſeorſum item quae parti affectae utilia ſunt, expoſuit; nam parte omiſſa, tradidit cicatricem ducentia, cruſtas inferentia, ad nomas convenientia et carbunculos, tum quae vocant a ſanguine continendo iſchaema, cum loco autem affecto, quae ad polypodem, ozoenas et ſanguinis profluvia ex naribus ad oris nomas, gingivas humidas, in genis duras excreſcentias ad paronychia, pterygia, ani rhagadas et haemorrhoidas. Quaedam etiam a parte affecta denominationem ſortiuntur, conveniunt tamen et aliis partibus, cujusmodi quoque cephalica, id eſt *capiti ſuccurrentia*, a medicis dicta, quae eximie oſſibus conducunt, quamquam et totius corporis exulcerationes carne replere poſſunt, non enim capiti, quatenus caput eſt, prodeſſe ſunt nata. Nimirum etiam, niſi os denudatum ſit, uſum ipſorum non requirimus, ſed in nudatis,

μένων, ἐπειδὴ τὴν τῶν λιπαινόντων φαρμάκων χρῆσιν εὐλαβούμεθα, τοῖς ξηροῖς μόνοις χρώμεθα, φεύγοντες τὰ καλούμενα πρὸς τῶν ἰατρῶν ἔμμοτα, διὰ [797] μοτῶν ἐγχριομένων προσφερόμενα. καθάπερ δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς γεγυμνωμένων τῶν ὀστῶν ἡ χρῆσις αὐτῶν ἐπιτήδειός ἐστι μάλιστα, κατὰ τοῦτο κἀπὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὀστῶν τῶν γεγυμνωμένων εἴτε βραχίων εἴτε πῆχυς εἴτε κερκὶς εἴτε μηρὸς εἴτε κνήμη τύχοι. διὸ κἀγὼ τὰ ὑπ᾽ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα ξηρὰ μέλλων ἐφεξῆς γράφειν, εὑρὼν αὐτὸν ἁπάντων πρῶτα γεγραφότα τὰ κεφαλικὰ καὶ αὐτὸς γράψω πρῶτα διὰ τὸ μὴ μόνον ἐπὶ τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ γεγυμνωμένων ὀστῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὁμοίως πεπονθότων, ὑπάρχειν αὐτὰ χρήσιμα. δεύτερα δ᾽ ἐπ᾽ αὐτοῖς γράψω τὰ ἐπουλωτικὰ, τὰ μεταξὺ πάνθ᾽ ὑπερβὰς, ὅσα τόπου πεπονθότος ἐφάπτεται. μετὰ δὲ τὰ ἐπουλωτικὰ τὰ ἐφεξῆς ἅπαντα κατὰ τὴν προειρημένην ἄρτι μοι τάξιν. ἔνια μέντοι τῶν ξηρῶν τούτων φαρμάκων διττὴν ἔχει χρῆσιν, ὡς καὶ ξηροῖς αὐτοῖς δύνασθαι χρῆσθαι καὶ μιγνυμένοις ἑτέροις τισὶν, ὡς καὶ αὐτὸς Ἀσκληπιάδης ἐπισημαίνεται.

quoniam pinguia medicamenta vitamus, ficcis folis utimur fugientes emmota a medicis appellata, quod linamentis inunctis offerantur. Quemadmodum autem offibus in capite denudatis ufus ipforum aptiffimus eft, ita etiam in aliis omnibus denudatis offibus five brachii five cubiti five radii five femoris five tibiae. Quare nos etiam arida ab Afclepiade fcripta deinceps produturi, quum ipfum prima omnium cephalica fcripfiffe inveniamus, prima ponemus, quod non folum offibus in capite denudatis, verum et aliis omnibus fimili modo affectis ipfa fint accommoda. Deinde quae cicatricem ducunt, percenfebimus, omnia his interjecta praetergreffi quae affectum locum attingunt. Poftea quae praedicto jam mihi ordine fequuntur, omnia aggrediar. Nonnulla fane ex ficcis medicamentis duplicem ufum obtinent, ut et ficcis ipfis uti poffimus et cum aliis quibusdam mixtis, ficut item Afclepiades quoque indicat.

[Ξηρὰ κεφαλικά.] Ξηρὸν κεφαλικὸν ᾧ ἐχρήσατο Λεύκιος ὁ καθηγητής. ἀφίστησι λεπίδας, ἀνάγει ὀστᾶ ἐφθορότα καὶ τὰ κοῖλα σαρκοῖ. τὸ φάρμακόν ἐστιν ἀλιπές. ♃ ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ δ'. πάνακος ∠ δ'. ἀριστολοχίας ∠ β'. μάννης ∠ β'. ἄλλοι χωρὶς ἀριστολοχίας. ἅπαντα κόπτε καὶ σῆθε, χρῶ κατ' ἰδίαν καὶ μετὰ μέλιτος. τὸ διὰ τοῦ σιλφίου. τὰ τετυλωμένα ὑπεκτήκει καὶ τὰ ῥυπαρὰ ἀνακαθαίρει καὶ τὰ κοῖλα πληροῖ τῶν ἑλκῶν, τοὺς ὑπολειπομένους χιτωνίσκους ὑπεκτήκει. ♃ ῥητίνης πιτυΐνης ξηρᾶς ∠ ιβ'. κισσήρεως ἢ σώρεως ὀπτῆς κατεσβεσμένης οἴνῳ ∠ η'. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ η'. ἀριστολοχίας ∠ η'. σιλφίου ∠ ν'. χαλκοῦ λεπίδος ∠ β'. λιβάνου ∠ δ'. ξηρῷ καὶ μετὰ μέλιτος. ἐν ἄλλαις γραφαῖς σίλφιον οὐκ ἔχει. τὸ διὰ τῶν ὀρόβων Ξενοκράτους. ♃ ὀρόβων κιῤῥῶν ἀλεύρου ∠ η'. Ἰλλυρικῆς ∠ ι'. μάννης ∠ ε'. ἀριστολοχίας ∠ ε'. λεπίδος ∠ ε'. λείοις χρῶ καὶ μετὰ μέλιτος. ἐν ἄλλαις γραφαῖς βρυωνίας ῥίζης ∠ η'. μάννης ∠ ιβ'. λεπίδος ∠ ιβ'. ἴρεως ∠ ιβ'. ὀρόβου ∠ ι'. ἀριστολοχίας μα-

[*Arida cephalica.*] *Aridum cephalicum, quo ufus eft Lucius praeceptor, tollit fquamas, offa corrupta educit, cava implet. Medicamentum pingui caret.* ♃ Iridis Illyricae drach. quatuor, panacis drach. quatuor, ariftolochiae drach. duas, mannae drach. duas, alii fine ariftolochia. Omnia contunduntur et cribrantur. Uti licet per fe et cum melle. *Medicamentum ex filphio callofa confumit et fordida purgat et cava replet, ulcerum relictas tuniculas exedit.* ♃ Refinae pityinae ficcae drach. duodecim, pumicis vel foreos torrefacti vino reftincti drach. octo, iridis Illyricae drach. octo, ariftolochiae drach. octo, filphii drach. quinquaginta, aeris fquamae drach. duas, thuris drach. quatuor, arido et cum melle utitor, in aliis defcriptionibus filphium non eft. *Medicamentum ex ervis, Xenocratis.* ♃ Ervorum ruforum farinae drach. viij, Illyricae drach. x, mannae drach. quinque, ariftolochiae ʒ v, fquamae drach. v, tritis et cum melle utitor. Aliae lectiones habent, bryoniae radicis drach. viij, mannae drach. xij, fquamae drach. xij, iridis ʒ xij, ervi drach. x, ariftolochiae longae drach. xv.

κρᾶς ∠ ιε'. τὸ διὰ τῆς Σεραπιάδος ἐπιγραφόμενον, ἀφίστησι λεπίδας καὶ σαρκοποιεῖ, τῶν ἄγαν ἐστὶν ἀναξηραντικῶν. Σεραπιάδος τῆς ὄρχεως ∠ η'. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ η'. πρασίου ξηροῦ ∠ η'. ὀρόβου ἀλεύρου ∠ ι'. ἀριστολοχίας ∠ ν'. ξηρῷ καὶ μετὰ μέλιτος. Τρύφωνος κεφαλικόν. ἀφίστησι λεπίδας. ℞ πίτυος φλοιοῦ ∠ στ'. λεπίδος χαλκοῦ ∠ στ'. κισσήρεως κεκαυμένης ∠ στ'. μάννης λιβάνου, ἀριστολοχίας, ἴρεως Ἰλλυρικῆς, ῥητίνης πιτυΐνης ἀνὰ ∠ δ'. σμύρνης, ἀλόης ἀνὰ ∠ β'. ξηρῷ καὶ μετὰ μέλιτος. ἐν δὲ ταῖς Ἀθηναίου γραφαῖς χωρὶς πίτυος φλοιοῦ ἔστι τὸ φάρμακον. ἔχει δὲ καὶ κηκίδος τὸ ἴσον ἐν τῷ μαννίνῳ.

[Ξηρὰ ἐπουλωτική.] Περὶ πάντων ἑλκῶν προσφάτων, παλαιῶν, εὐθεραπεύτων, δυσθεραπεύτων ἔν τε τοῖς τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου βιβλίοις εἴρηται κατὰ τὸ γ' καὶ δ' καὶ ε'. ὑπόμνημα καὶ κατὰ ταύτην τὴν πραγματείαν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ἐπιδεικνύντος μου τῶν μὲν ἄνευ περιστάσεως ἁπάσης ἑλκῶν κοίλων τὰ σαρκωτικὰ φάρμακα δυνάμεως εἶναι

Medicamentum quod ex Serapiade inſcribitur, ſquamas tollit, carnem facit, ex iis, quae valde reſiccant. ℞ Serapiadis orcheos drach. octo, iridis Illyricae drach. viij, marrubii ſicci drach. octo, ervi farinae drach. decem, ariſtolochiae drach. quinquaginta, ſicco et cum melle utimur. *Tryphonis cephalicon, aufert ſquamas.* ℞ Piceae corticis drach. vj, ſquamae aeris drach. ſex, pumicis uſti ʒ ſex, mannae thuris, ariſtolochiae, iridis Illyricae, reſinae pityinae, ſingulorum ʒ iv, myrrhae, aloës, ſingulorum ʒ ij, ſicci et cum melle uſus eſt. In Athenaei ſcripturis ſine piceae cortice medicamentum eſt. Habet autem et gallae pares mannae portiones.

[*Arida cicatricem inducentia.*] De omnibus ulceribus recentibus et vetuſtis curatu facilibus et difficilibus, in medendi methodi libris tertio, quarto et quinto diſſeruimus. Quin etiam in hujus operis prioribus cavorum ulcerum ſine omni caſu medicamenta carne replentia facultatem detergentem ſine ullo morſu obtinere docui, quae autem ci-

ῥυπτικῆς ἀδήκτου. τὰ δ᾽ ἐπουλωτικὰ ξηραντικώτερα μετὰ τοῦ στύφειν ἀδήκτως, [798] τὰ καθαιρετικὰ τῶν ὑπερσαρκούντων θερμὰ καὶ δριμέα. καὶ μέντοι καὶ τίνα κάλλιστα νομίζω τῶν ἐπουλωτικῶν εἶναι, προείρηταί μοι διὰ τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου, καθ᾽ ἣν ἁπάντων παθῶν τῆς ἰάσεως αἱ μέθοδοι δεδήλωνται καὶ τῶν εἰς ἕλκη διαφερουσῶν ἔμπροσθεν ἐν τῇδε τῇ νῦν προκειμένῃ. ὁ δ᾽ Ἀσκληπιάδης ἔγραψε φάρμακα, καθάπερ καὶ ὁ Ἀνδρόμαχος ἐπουλωτικὰ, μὴ προσδιορισάμενος πότερον ἀπεριστάτων ἑλκῶν ἢ τῶν ἰδίως δυσεπουλώτων λεγομένων, ἃ διαφέρειν ἀλλήλων ἐδείχθη πλείοσι διαφοραῖς, ἴδιον ἑκάστης ἐχούσης σκοπὸν τῆς θεραπείας. ἔν τισι μέντοι προσγεγράφασιν ὅτι καὶ πρὸς κακοήθη, ἢ πάλιν, ὅτι πρὸς κονδυλώματα καὶ ῥαγάδας. ὁ δ᾽ Ἀσκληπιάδης καίτοι μᾶλλον τοῦ Ἀνδρομάχου τοὺς ὁρισμοὺς εἰωθὼς προστιθέναι, παρέλιπεν ἐπὶ τῶν ἐπουλωτικῶν. ἀλλ᾽ ἐξ ὧν ἐγὼ διῆλθον, ἔν τε τῇ θεραπευτικῇ πραγματείᾳ καὶ τῇ νῦν ἐνεστώσῃ δῆλον ἔσται τοῖς προσέχουσι τὸν νοῦν, ὅπως ἑκάστῳ τῶν γεγραμμένων χρηστέον. ξηρὰ ἐπουλωτική.

catricem inducunt, cum eo, quod citra mordacitatem aftringunt magis exiccare, quae vero fupercrefcentem carnem tollunt, calida effe et acria. Quin etiam quae optima effe inter ea, quae cicatricem ducunt, exiftimem tum in commentario de morbis curandis praedixi, ubi omnium affectuum curationis methodi oftenfae funt, tum prius in hoc praefenti opere cum de iis, quae ulceribus conveniunt, agetur. Afclepiades autem medicamenta, ficut et Andromachus, cicatricem inducentia confcripfit, non diftinguens, utrum nullo alioqui malo conflictantia ulcera, an quae proprie aegre ad cicatricem venientia dicuntur, quae permultum invicem differre oftendimus, quum fingula proprium curationis fcopum habeant. In quibusdam tamen adfcripferunt, quod et ad cacoëthe faciant vel rurfus ad condylomata ad rhagadas. At quamquam Afclepiades magis Andromacho diftinguere foleat, tamen in iis, quae cicatricem ducunt, diftinctionem nullam pofuit. Verum quae ego recenfui tum in medendi methodo, tum in hoc opere, indicabunt, fi mentem adhibeas, quo modo fingulis defcriptis utendum fit.

[*Ἀσκληπιάδου σποδοειδὴς ἐκ τῶν Μάγνου.*] ℞ Ἀσβέστου ∠ στ΄. μάννης λιβάνου ∠ δ΄. λεπίδος ∠ δ΄. ἄλλως. ἀσβέστου ∠ ιβ΄. λεπίδος ∠ δ΄. μάννης ∠ δ΄. ὡς δὲ Ἀρχίβιος. ℞ λεπίδος ∠ η΄. καὶ μάννης ∠ η΄. ἢ ∠ δ΄. ἐν ἄλλαις γραφαῖς ∠ η΄. ἀσβέστου. ὡς δὲ Ἡλιόδωρος, ἀσβέστου ∠ η΄. μάννης λιβάνου ∠ η΄. λεπίδος ∠ δ΄. κιῤῥὸν ἐπουλωτικόν. ℞ μίσυος ὀπτοῦ ∠ η΄. λεπίδος χαλκοῦ ∠ ι΄. μάννης ∠ στ΄. λείοις χρῶ.

[*Μάγνου ἐπουλωτικόν.*] ℞ Διφρυγοῦς ∠ δ΄. λεπίδος ∠ δ΄. Ἰλλυρίδος ∠ β΄. μάννης δραχμὰς β΄. λείοις χρῶ. τὸ διὰ τῆς κισσήρεως. ℞ κισσήρεως ὀπτῆς οἴνῳ κατεσβεσμένης δραχμὰς η΄. λεπίδος ∠ δ΄. μάννης ∠ δ΄. ἴρεως δραχμὰς δ΄. ῥητίνης πιτυΐνης ξηρᾶς ∠ δ΄. λείοις χρῶ. ἄλλη Πτολεμαίου γνωρίμου, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ δυσαλθῆ. ℞ πίτυος φλοιοῦ ∠ στ΄. καδμείας ὀπτῆς δραχμὰς η΄. λεπίδος δραχμὰς δ΄. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου ∠ δ΄. μάννης δραχμὰς δ΄. λείοις χρῶ. ἐν ἄλλαις γραφαῖς ἔχει, μολύβδου κεκαυμένου καὶ πε-

[*Aridum cicatricem inducens Afclepiadis, cineritium, ex Magni medicamentis.*] ℞ Calcis vivae ʒ vj, mannae thuris ʒ iv, fquamae drach. iv. *Aliter.* ℞ Calcis vivae ʒ xij, fquamae ʒ iv, mannae ʒ iv, fed ut Archibius vult, fquamae drach. viij, mannae ʒ viij vel iv, in aliis fcripturis calcis vivae drach. octo. *Ut Heliodorus.* ℞ Calcis vivae ʒ viij, mannae thuris ʒ viij, fquamae ʒ iv. *Rufum cicatricem ducens.* ℞ Mifyos torrefacti drach. viij, fquamae aeris drach. x, mannae drach. fex, tritis utitor.

[*Magni cicatricem ducens.*] ℞ Diphrygis ʒ iv, fquamae ʒ iv, Illyridis ʒ ij, mannae drach. duas, contritis utitor. *Medicamentum ex pumice.* ℞ Pumicis torrefacti vino reftincti drach. viij, fquamae ʒ iv, mannae drach. iv, iridis, refinae pityinae ficcae, fingulorum drach. iv, tritis utitor. *Aliud. Ptolemaei celebris, facit et ad curatu difficilia.* ℞ Piceae corticis drach. fex, cadmiae toftae drach. octo, fquamae drach. quatuor, cornu cervini ufti ʒ iv, mannae drach. quatuor, tritis utitor. In aliis exemplaribus habet,

πλυμένου δραχμὰς δ'. μολυβδαίνης ∠ η'. ξηρὰ ἐσχαρωτική. λέλεκται καὶ περὶ τούτων ὅτι δριμείας εἰσὶ καὶ καυστικῆς δυνάμεως, ὥστε καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν ἐπί τε τῶν δι' ὑπερβάλλουσαν ὑγρότητα καὶ δυσκρασίαν τοῦ πεπονθότος μορίου γίνεται καὶ διὰ τὰς ἐγγιγνομένας ἐνίοις μέρεσι σηπεδόνας. ἐσχαρωτικὰ Ἀσκληπιάδου. μήλινον Λευκίου καθηγητοῦ, ἐσχαρωτικὸν καὶ τύλων ἐκκοπτικὸν, καταπασσόμενον καὶ προσθλιβόμενον ἐν πυρῆνι μύλης. ἔστι δὲ κατασταλτικὸν καὶ τῶν δυσαλθῶν ἐπουλωτικὸν, εἴ τις ἐπὶ λεπτῶν χρήσαιτο τῷ φαρμάκῳ, τῷ δὴ λεγομένῳ χνοῒ χρώμενος. ♃ χαλκίτεως ὠμῆς ∠ η'. καδμείας ∠ δ'. νῆστις σιέλῳ ἀναλάμβανε ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε αὐτὸ μόνον νοτίσαι τὸ φάρμακον, εἶτα συνάγαγε καὶ πωμάσας ἔα μήλινον γενέσθαι, καὶ ξηράνας ἐν σκιᾷ κούφως περιφέρων τὸν τριβέα ἀναλάμβανε καθὼς προείρηται. παρ' ἄλλοις καλεῖται τὸ φάρμακον φαιόν. ἀναλαμβάνεται δὲ ὄξει δριμυτάτῳ καὶ ξηραίνεται καὶ λεαίνεται. (391) ἐν ἄλλαις γραφαῖς, ὥσπερ Εὔνομος ὁ Ἀσκληπιάδης ἐχρήσατο,

plumbi usti et eloti drach. quatuor, molybdaenae drach. octo. *Arida crustas inducens.* Diximus quoque haec acris et adurentis esse facultatis. Quare etiam usus ipsorum est tum in his quae propter nimiam humiditatem ac intemperiem partis affectae, tum propter putredines partibus quibusdam innatas, proveniunt. *Crustas obducentia, Asclepiadis. Melinon Lucii praeceptoris, quod crustas inducit, callos excindit inspersum et compressum summo specillo, compescit autem et difficilibus curatu cicatricem inducit, si quis in tenui medicamento utatur.* Qui ergo dictum pulverem usurpat, chalcitidis crudae drach. octo, cadmiae drach. quatuor, jejunus cum saliva excipito tantum, ut solum ipsum medicamentum humectet, deinde collige et operculo claudens sine melinum fieri, ubi in umbra desiccaveris, leviter circumferens pistillum, trita excipito sicut praedictum est. Apud alios vocatur medicamentum fuscum. Excipitur aceto acerrimo et siccatur laevigaturque. In aliis scripturis sicut Eunomus Asclepiades usus est. Habet au-

Ed. Chart. XIII. [798. 799.] Ed. Baf. II. (391.)

ἔχει δὲ οὕτως. ℞ χαλκίτεως ∠ ιβ΄. καδμείας ∠ στ΄. σανδαράχης ∠ στ΄. [799] ὄξει ἀναλαμβάνεται. ἄλλο. ℞ χαλκίτιδος ὀπτῆς, χαλκάνθης ὀπτῆς, καδμείας ὀπτῆς, ἑκάστου τὸ ἴσον καὶ νῆστις ἀναλάμβανε σιέλῳ. εὔτονον ἐπιγραφόμενον. ℞ χαλκίτεως ὀπτῆς ∠ η΄. χαλκάνθου ∠ η΄. σανδαράχης ∠ η΄. καδμείας ∠ η΄. ξηρῷ κατάπασσε. τὸ διὰ τῶν δ΄. ℞ χαλκίτεως ὀπτῆς ∠ δ΄. μίσυος ὀπτῆς ∠ δ΄. διφρυγοῦς ∠ δ΄. χαλκάνθης ὀπτῆς ∠ δ΄ χρῶ. ἐσχαρωτικὸν σφόδρα γενναῖον. ℞ στυπτηρίας σχιστῆς ∠ ιστ΄. χαλκάνθου ∠ ιστ΄. κηκίδων ∠ ιστ΄. μίσυος Κυπρίου ∠ ιστ΄. σώρεως ∠ δ΄. λείοις χρῶ.

[Ἐπιτετευγμένον, ὡς Εὔνομος.] ℞ Μίσυος ξενικοῦ ∠ ιστ΄. σώρεως ∠ ιβ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ β΄. λίθου σχιστοῦ κεκαυμένου ∠ η΄. χαλκάνθου ∠ δ΄. σανδαράχης ∠ δ΄. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ δ΄. λείοις χρῶ καταπάσσων καὶ προσθλίβων τῷ πυρῆνι. πρὸς νομάς. τὰ σηπεδονώδη τῶν ἑλκῶν, ὅταν ἐπινέμηται τοὺς πέριξ τόπους, ὀνομάζουσιν ἰδίως νομὰς, καὶ δῆλον ὅτι τῶν σφοδροτάτων φαρμάκων αἱ τοιαῦ-

tem fic. ℞ Chalcitidis drach. duodecim, cadmiae drach. vj, fandarachae ʒ vj, aceto excipiuntur. *Aliud.* ℞ Chalcitidis toftae, chalcanthes toftae, cadmiae toftae, fingulorum paria pondera jejunus excipito faliva. *Quod infcribitur robuftum.* ℞ Chalcitidis toftae drach. viij, chalcanthi ʒ viij, fandarachae ʒ viij, cadmiae ʒ viij, ficca infpergito. *Dia teffaron,* id eft quod ex quatuor conftat. ℞ Chalcitidis toftae ʒ iv, mifyos toftae drach. iv, diphrygis drach. iv, chalcanthi uftae ʒ iv, utitor. *Cruftam inducens valde generofum.* ℞ aluminis fiffilis ʒ xvj, atramenti futorii ʒ xvj, gallarum ʒ xvj, mifyos Cyprii ʒ xvj, foreos ʒ iv, contritis utitor.

[*Confectum, ut Eunomus.*] ℞ Mifyos peregrini drach. fedecim, foreos drach. duodecim, aeris ufti drach. duas, lapidis fiffilis ufti drach. viij, atramenti futorii ʒ iv, fandarachae ʒ iv, aluminis fiffilis ʒ iv, tritis utitor infpergens et fpecillo comprimens. *Ad nomas.* Putrida ulcera quum ambientes partes depafcunt, nomas proprie appellant, ac conftat tales affectus vehementiffimis medicamentis indigere,

ται δέονται διαθέσεις, ἀμέλει καὶ καυστηρίοις ἐπ' αὐτῶν χρώμεθα πολλάκις. πρὸς νομὰς Ἀσκληπιάδου. *Λευκίου καθηγητοῦ πρὸς νομάς.* ℞ θείου ἀπύρου ∠ β'. ἀρσενικοῦ ∠ β'. λεπίδος ∠ β'. χαλκοῦ κεκαυμένου, ὥστε χρῶσαι, ξηρῷ καὶ μετὰ μέλιτος.

[*Πουπλίου τοῦ καθηγητοῦ.*] ℞ Ἀρσενικοῦ ∠ δ'. λεπίδος ∠ β'. ἐλατηρίου ∠ α'. χάρτου ὥστε χρῶσαι. ὡς δὲ Εὔνομος ἐχρήσατο. ℞ ἀρσενικοῦ ∠ δ'. λεπίδος ∠ δ'. θείου ἀπύρου ∠ β'. ἐλατηρίου ∠ β'. χάρτου κεκαυμένου ὥστε χρῶσαι. ἐν ἄλλαις γραφαῖς, σανδαράχης ∠ δ'. λεπίδος ∠ στ'. ἀῤῥενικῆς ∠ δ'. ἐλατηρίου ∠ β'. χάρτου κεκαυμένου ∠ δ'. ἐκ τῶν Ἀρείου πρὸς νομὰς, ἥτις καὶ τὰ ῥυπαρὰ ἀνακαθαίρει χωρὶς δήξεως ἀνιεμένη ῥοδίνῳ. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἐν μήτρᾳ ἀναβρώσεις. ἔδωκε Θεότροπος. ℞ ἀρσενικοῦ ∠ δ'. χάρτου κεκαυμένου ∠ δ'. μολύβδου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου ∠ δ'. λεπίδος χαλκοῦ ∠ δ'. ἕκαστον τρῖβε κατ' ἰδίαν, εἶθ' ὁμοῦ μίξας χρῶ πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ὡς

nam in ipfis faepe etiam cauteriis utimur. *Ad nomas, Afclepiadis, medicamentum Lucii praeceptoris ad nomas.* ℞ Sulfuris vivi drach. duas, auripigmenti drach. duas, fquamae drach. duas, aeris ufti quantum color exigit, arido et cum melle utitor.

[*Publii praeceptoris.*] ℞ Auripigmenti drach. iv, fquamae drach. duas, elaterii drach. unam, chartae quantum ad colorem fatis eft. *Ut autem Eunomus ufus eft.* ℞ Arfenici drach. quatuor, fquamae drach. quatuor, fulfuris vivi drach. duas, elaterii drach. duas, chartae uftae quantum ad colorem fufficit. In aliis fcripturis eft, fandarachae drach. quatuor, fquamae drach. fex, arfenici ʒ iv, elaterii drach. duas, chartae uftae drach. iv. *Medicamentum Arei ad nomas, quod etiam fordida purgat citra mordicationem rofaceo dilutum. Facit etiam ad vulvae exulcerationem. Dedit Theotropus.* ℞ Arfenici drach. quatuor, chartae uftae drach. quatuor, plumbi ufti et eloti drach. quatuor, fquamae aeris drach. quatuor, fingula per fe teruntur, poftea fimul mifcentur. Utitor ad praedictos affectus.

δὲ Πτολεμαῖος ἐχρήσατο. ♃ μολύβδου κεκαυμένου, ἀρσενικοῦ, λεπίδος, χάρτου κεκαυμένου ἀνὰ < δ'. θείου ἀπύρου < β'. λείοις χρῶ. ὡς δὲ Ἀπελλῆς. φάρμακον ἐπιτετευγμένον διὰ χάρτου ἐπιγραφόμενον πρὸς νομάς. οὐ μόνον δὲ ἵστησιν, ἀλλὰ καὶ κωλύει ἀρχομένην. ποιεῖ δὲ καὶ δυσεντερικοῖς ἐγχυματιζόμενον διὰ ῥοδίνου. ἐπειδὰν δὲ, φησὶν, ἐγχυματιζόμενον δυσεντερικοῖς ἀναδάκνηται, ὕποπτον εἶναι τὴν νομήν. τὰ δὲ τῆς συνθέσεως ἔχει οὕτως. ♃ χάρτου κεκαυμένου, μολύβδου κεκαυμένου καὶ χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ἀρσενικοῦ, λεπίδος στομώματος ἑκάστου ἴσον, θείου ἀπύρου τὸ ἥμισυ, λείοις χρῶ ἢ μετὰ μέλιτος ἢ ῥοδίνου Μοσχίωνος πρὸς νομάς. ♃ ἐλατηρίου δραχμὰς β'. χάρτου κεκαυμένου δραχμὰς β'. λεπίδος χαλκοῦ δραχμὰς δύο, ἀρσενικοῦ δραχμὰς δ'. ἰοῦ σκώληκος δραχμὴν α'. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ δραχμὴν μίαν, λείοις χρῶ μετὰ ῥοδίνου.

[Εὐῶδες Λευκίου καθηγητοῦ.] ♃ Λεπίδος < δ'. κηκῖδος δραχμὰς δ'. σανδαράχης < β'. ἀρσενικοῦ δραχμὰς β'. σμύρνης δραχμὴν α'. [800] χαλκάνθου δραχμὴν α'. λιβάνου

Ptolemaeus autem ita usus est. ♃ Plumbi usti, arsenici, squamae, chartae ustae singulorum drach. quatuor, sulfuris vivi drach. duas, tritis utitor. *Ut autem Apelles. Medicamentum confectum, quod ex charta inscribitur; nomas non solum sistit, sed etiam incipientes prohibet. Facit et ad dysentericos infusum rosaceo.* Quum autem ait instillatum dysentericis, suspicionem subesse de nome indicatur, compositio ita habet. ♃ Chartae ustae, plumbi usti, aeris usti et eloti, arsenici, squamae stomomatis, singulorum aequas portiones, sulfuris vivi dimidium, tritis utitor vel cum melle vel rosaceo. *Moschionis ad nomas.* ♃ Elaterii drach. duas, chartae ustae drach. duas, squamae aeris drach. duas, auripigmenti drach. quatuor, aeruginis scoleciae drach. unam, salis ammoniaci drach. unam, tritis utitor et cum rosaceo.

[*Odoriferum Lucii praeceptoris.*] ♃ Squamae drach. quatuor, gallae drach. iv, sandarachae drach. ij, arsenici ʒ ij, myrrhae ʒ j, atramenti sutorii drach. j, thuris drach. ij,

∠ β′. ἐλατηρίου ∠ α′. χάρτου κεκαυμένου ὥστε χρῶσαι. ὡς δὲ ἡμεῖς. ℞ λεπίδος ∠ η′. κηκίδος ∠ η′. σμύρνης ∠ η′. σανδαράχης ∠ δ′. ἀρσενικοῦ ∠ δ′. ἐλατηρίου ∠ δ′. λιβάνου ∠ γ′. χαλκάνθου ∠ γ′. χάρτου ὥστε χρῶσαι. ὡς δὲ Πρασίων. ℞ ἀρσενικοῦ ∠ β′. λεπίδος ∠ β′. χαλκάνθου δραχμὴν α′. σανδαράχης ∠ β′. σμύρνης δραχμὴν α′. λιβάνου ∠ α′: κηκίδων δραχμὴν α′. χάρτου ∠ δ′: λείοις καὶ μετὰ ῥοδίνου. Ἡρακλείδης δὲ ταύτην εἶχε τὴν γραφήν. ℞ κηκίδων ∠ στ′. ἀρσενικοῦ ∠ δ′. σανδαράχης ∠ δ′. λεπίδος ∠ δ′. λιβάνου ∠ γ′. χαλκάνθου ∠ γ′. σμύρνης μιναίας ∠ β′. χάρτου ∠ η′. ὡς δὲ Κλεόβουλος. ℞ λεπίδος ∠ β′. σανδαράχης ∠ β′. ἀρσενικοῦ ∠ β′. σμύρνης δραχμὴν α′. λιβάνου δραχμὴν α′. χαλκάνθου δραχμὴν α′. κηκίδος ∠ α′. χάρτου ὥστε χρῶσαι.

Κεφ. ιε′. [Πρὸς ἄνθρακας.] Ὁ ἄνθραξ ἕλκος ἐστὶν, ἐσχάραν ταχὺ ποιοῦν, μετὰ φλεγμονῆς ἰσχυρᾶς τοῦ πέριξ μορίου παντὸς, ὥστε καὶ πυρετοὺς ἐπιφέρεσθαι σφοδροὺς

elaterii drach. unam, chartae ustae, quantum colorem efficit. *Nos autem sic.* ℞ Squamae drach. viij, gallae ʒ viij, myrrhae drach. viij, sandarachae drach. quatuor, arsenici drach. iv, elaterii drach. quatuor, thuris drach. tres, atramenti sutorii drach. tres, chartae quo colorem acquirat. *Ut Prasion.* ℞ Arsenici drach. ij, squamae drach. ij, chalcanthi drach. unam, sandarachae drach. ij, myrrhae ʒ j, thuris drach. j, gallae drach. j, chartae drach. quatuor, tritis et cum rosaceo utitor. *Heraclides hanc descriptionem habebat.* ℞ Gallae ʒ vj, arsenici ʒ iv, sandarachae ʒ iv, squamae ʒ iv, thuris ʒ iij, chalcanthi ʒ iij, myrrhae mineae ʒ ij, charta ʒ viij. *Ut Cleobulus.* ℞ Squamae drach. ij, sandarachae drach. duas, arsenici drach. duas, myrrhae drach. unam, thuris ʒ j, atramenti sutorii ʒ j, gallae ʒ j, chartae, ut colorem accipiat.

Cap. XV. [*Ad carbunculos.*] Carbunculus ulcus est crustam cito cum inflammatione totius partis circumdatae valida faciens, ut et febres vehementes et extrema peri-

καὶ κινδύνους ἐσχάτους, ὥστε χρὴ κατ' αὐτῆς μὲν τῆς ἐσχάρας ἰσχυρὸν τιθέναι φάρμακον, καὶ τούτων γε ὁποῖα πρὸς νομὰς ἁρμόζειν εἴρηται, τὰ δὲ πέριξ καταπλάσσειν καταπλάσμασιν ὁμαλὴν ἔχουσι δύναμιν, ὡς ἀποκρούεσθαί τε καὶ μετρίως ἐμψύχειν καὶ διαφορεῖν. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν καταπλασμάτων ἐν τῇ περὶ τούτων πραγματείᾳ λέλεκται· νυνὶ δὲ τῶν ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένων μνημονεύσομεν. πρὸς ἄνθρακας τὰ ὑπ' Ἀσκληπιάδου. ἡ τοῦ Μασσαλιώτου. ταύτην ἐξέθηκε τῇ πόλει πρὸς τὴν δύναμιν, διὰ τὸ τοὺς ἄνθρακας ἐπιπολάζειν καὶ πολλοὺς ἀφαιρεῖσθαι. ℈ χρυσοκόλλης ∠ δ'. νίτρου ὀπτῆς ∠ δ'. λίθου Ἀσίου ∠ δ'. ἀρσενικοῦ ∠ δ'. σανδαράχης ∠ δ'. μίσυος ὀπτοῦ ∠ δ'. χαλκίτεως ∠ δ'. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ δ'. διφρυγοῦς ∠ δ'. τρίψαντες καθ' ἓν καὶ ὁμοῦ ἀποτιθέμεθα εἰς ἀγγεῖον χαλκοῦν Κύπριον. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως ἐπιτίθεμεν προσθλίβοντες τῷ πλάτει τῆς μήλης, ἕως μελανθῇ ὁ ἄνθραξ, εἶτ' ἐπιτίθεμεν ἐπάνω τὴν ὑπογεγραμμένην χλωράν. ἔστι δὲ αὕτη. ℈ λιβάνου ∠ α'. ἰοῦ ξυστοῦ δραχμὴν α'. λεπίδος χαλκοῦ δρα-

cula inferat. Quare ipsi crustae valens medicamentum imponere oportet et ex iis, quae ad nomas conducere dictum est, circumpositas autem partes cataplasmatis fovere, quae aequalem vim habeant, ut repellant et mediocriter refrigerent et discutiant. Verum de cataplasmatis in proprio libro dictum est. Nunc ab Asclepiade scripta percensebimus. *Ad carbunculos medicamenta ab Asclepiade prodita. Medicamentum Massaliotae.* Hoc propter vires civitati dedit, quod carbunculi abundarent ac multos perderent. ℈ chrysocollae drach. quatuor, nitri tosti drach. quatuor, lapidis Asii drach. quatuor, arsenici drach. quatuor, sandarachae drach. quatuor, misyos tosti drach. iv, chalcitidis drach. iv, aluminis fissilis drach. quatuor, diphrygis drach. quatuor, trita omnia sigillatim simulque in vas aereum Cyprium reponimus. Dum usus poscit, imponimus, apprimentes specilli latitudine, donec carbunculus nigrescat. Deinde supraponimus infrascriptum viride, quod ita habet. ℈ Thuris drach. unam, aeruginis rasae drach. unam, squamae aeris drach.

χμὴν μίαν, στυπτηρίας σχιστῆς ὀβολοὺς τέσσαρας, ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ὀβολοὺς τέσσαρας, κηροῦ δραχμὰς ζ΄. ὀβολοὺς τρεῖς, ῥητίνης πιτυΐνης ξηρᾶς δραχμὰς ιε΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλην α΄. τὰ ξηρὰ τρῖβε ἐν ἡλίῳ μετὰ ὄξους. τὰ δὲ τηκτὰ τῆκε καὶ κατέρα καὶ ἀνακόψας ἀνελόμενος χρῶ. παρὰ Δημοσθένει τῷ Μασσαλιώτῃ τῷ τε φάρμακον συντιθέντι ἐλαίου ἔχει κοτύλας δύο.

[Ἀπίωνος πρὸς ἄνθρακας.] ℞ Νίτρου ἐρυθροῦ, ἀρσενικοῦ, σανδαράχης, χαλκίτεως, χαλκάνθου, διφρυγοῦς, ἑκάστου τὸ ἴσον, ὄξει λειοτριβῶν καὶ ξηράνας καὶ πάλιν τρίψας χρῶ. Ἀπολλωνίου ὀργανικοῦ. ℞ χρυσοκόλλης δραχμὴν μίαν, στυπτηρίας σχιστῆς δραχμὴν α΄. καὶ στρογγύλης δραχμὴν μίαν, σανδαράχης δραχμὴν μίαν, ὤχρας δραχμὴν α΄. μίσυος ὠμοῦ δραχμὴν α΄. χαλκάνθου δραχμὴν α΄. λείοις χρῶ. [801] ἡ ἀνθίζουσα Μάγνου πρὸς σηπεδόνας, νομὰς, ἄνθρακας, πτερύγια, ὦτα πυοῤῥοοῦντα, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἐν τῷ στόματι νομάς. ℞ στυπτηρίας σχιστῆς ∠ η΄. χαλκίτεως ∠ στ΄. σανδαράχης ∠ γ΄. σιδίων ῥοᾶς ξηρῶν ∠ β΄. χαλκάνθου ∠ α΄.

unam, aluminis fiſſilis obolos quatuor, ſalis ammoniaci obolos iv, cerae drach. ſeptem, obolos tres, reſinae pityinae aridae drach. quindecim, olei veteris heminam unam, arida in ſole cum aceto teruntur, quae liquefieri poſſunt, liquantur et immittuntur, ubi rurſus contuderis aſſumens utitor. Apud Demoſthenem Maſſaliotam, qui medicamentum compoſuit, olei habet duas heminas.

[*Apionis ad carbunculos.*] ℞ Nitri rubri, arſenici, ſandarachae, chalcitidis, atramenti ſutorii, diphrygis, ſingulorum parem menſuram, aceto laevigentur et exiccatis rurſusque tritis utitor. *Apollonii organici.* ℞ Chryſocollae drach. unam, aluminis ſciſſilis drach. unam et rotundi drach. unam, ſandarachae drach. unam, ochrae drach. unam, miſyos crudi drach. unam, atramenti ſutorii ʒ j, tritis utitor. *Florida Magni ad putredines, nomas, carbunculos, pterygia, aures ſuppurantes. Valet etiam ad oris nomas.* ℞ Aluminis fiſſilis drach. viij, chalcitidis drach. ſex, ſandarachae ʒ iij, mali punici corticis ſiccae drach. ij, atra-

μίσυος ∠ β΄. νίτρου ∠ β΄. ὀμφακίνου ξηροῦ ∠ β΄. χρῶ ξηρῷ καὶ μετὰ μέλιτος. (392) ἄλλο Διοδώρου. ♃ κηκίδος ὀμφακίνης ∠ δ΄. μίσυος ∠ β΄. χαλκίτεως ∠ β΄. ἀρσενικοῦ ∠ β΄. σανδαράχης ∠ β΄. στυπτηρίας σχιστῆς, χαλκάνθου, λίθου Ἀσίου, διφρυγοῦς, νίτρου ἐρυθροῦ ἀνὰ ∠ α΄. λείοις κατάπασσε παραπτόμενος πυρῆνι μήλης. ἴσχαιμος Ἀσκληπιάδου. Λευκίου καθηγητοῦ φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ♃ χαλκίτεως ∠ ιστ΄. μάννης ∠ ιβ΄. τερμινθίνης ὄξει πεφυρμένης, ξηροῖς κατάπασσε τοὺς αἱμοῤῥαγοῦντας τόπους. ἐν ἄλλαις δύο εὑρήκαμεν γραφαῖς μᾶλλον. ♃ χαλκίτεως ∠ η΄. μάννης ∠ ιστ΄. τερμινθίνης πεφρυγμένης ∠ ιστ΄. ὡς δὲ Διοσκορίδης ὁ Ταρσεὺς ἔδωκεν Ἀρείῳ τῷ Ἀσκληπιαδείῳ θαυμαστῶς κατέχον τὰς αἱμοῤῥαγίας. ♃ χαλκίτεως ∠ η΄. μάννης ∠ ιστ΄. ῥητίνης ξηρᾶς ∠ η΄. γύψου ∠ η΄. τὰ μὲν ἄλλα κόπτεται καὶ σήθεται καὶ μίγνυται καὶ ἀποτίθεται εἰς χαλκῆν πυξίδα. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως ἴσον τοῦ φαρμάκου τῇ γύψῳ μίγνυται. ἐκ τῶν Ἡρακλείδου πρὸς αἱμοῤῥοΐδας. τούτῳ ἐχρήσατο πρὸς

menti ſutorii ʒ j, miſyos ʒ ij, nitri drach. ij, omphacini ſicci drach. ij. Sicco et cum melle utitor. *Aliud Diodori.* ♃ Gallae omphacinae drach. iv, miſyos drach. ij, chalcitidis ʒ ij, auripigmenti ʒ ij, ſandarachae drach ij, aluminis ſiſſilis, atramenti ſutorii, lapidis Aſii, diphrygis, nitri rubri, ſingulorum drach. j, tritis inſpergito, comprimens ſcalpelli ſummo. *Sanguinem ſiſtens Aſclepiadis, Lucii praeceptoris medicamentum confectum.* ♃ Chalcitidis drach. xvj, mannae drach. xij, terebinthinae aceto ſubactae. Siccis conſperge locos, unde ſanguis profluit. *In aliis duabus ſcripturis magis invenimus*, chalcitidis drach. octo, mannae ʒ xvj, terebinthinae frictae drach. xvj. *Dioſcorides Tarſeus tradidit Areo Aſclepiadeo medicamentum mirifice ſanguinis profluvia comprimens.* ♃ Chalcitidis drach. viij, mannae drach. ſedecim, reſinae ſiccae ʒ octo, gypſi ʒ octo Alia contunduntur, cribrantur, miſcentur, in aerea pyxide reponuntur. Ubi uſus poſtulat, pares portiones medicamenti cum gypſo miſcentur. *Ex libris Heraclidis, medicamentum*

τὰς τῶν μυκτήρων αἱμοῤῥαγίας, ἔριον καταβάπτων καὶ συστρέφων ὥσπερ ἐλλύχνιον. ℞ σιδίων ὀξείας ῥοιᾶς οὐγγίας γ'. στυπτηρίας Αἰγυπτίας οὐγγίας δ'. χαλκίτεως γο α'. λείοις χρῶ. ἐπὶ δὲ τῶν μυκτήρων ἔριον πληρώσας τοῦ φαρμάκου ἐντίθει. ὁ λεγόμενος Ἡρακλῆς πρὸς αἱμοῤῥαγίας. τούτῳ ἀντὶ καυτηρίου ἐχρήσατο, ἔστι δὲ ἐσχαρωτικόν. ποιεῖ καὶ πρὸς πτερύγια, καταστέλλει πᾶσαν ἐξοχὴν, ὀστᾶ ἀνάγει, ἀφίστησι λεπίδας. ℞ σώρεως ∠ δ'. χαλκάνθου ∠ δ'. χαλκίτεως κεκαυμένης ∠ δ'. ῥοὸς βυρσοδεψικοῦ ∠ δ'. λείοις χρῶ. ἴσχαιμον ἐπιτετευγμένον. ℞ μίσυος ξενικοῦ ∠ στ'. χαλκάνθου ∠ στ'. πίτυος φλοιοῦ ∠ δ'. χαλκίτεως ∠ δ'. μάννης ∠ δ'. ἄλλοι κ'. γύψου ∠ δ'. λείοις χρῶ. ἄλλο. ℞ λιβάνου γο α'. μίσυος ξενικοῦ ∠ δ'. κηκίδων ὀμφακίνων ∠ δ'. χαλκίτεως ∠ δ'. φελλῶν κεκαυμένων ∠ η'. ῥοῦς βυρσοδεψικῆς ∠ δ'. λείοις χρῶ.

ad haemorrhoidas. Hoc usus est ad sanguinis ex naribus profluvia, lanam intingens et convolvens tanquam ellychnium. ℞ Acidi mali punici corticis ℥ iij, aluminis Aegyptii ℥ iv, chalcitidis ℥ j, tritis utitor, naribus vero lanam medicamento repletam imponito. *Hercules cognomento, ad sanguinis eruptiones hoc loco cauterii usus est. Crustam autem inducit. Facit etiam ad pterygia, reprimit omnem excrescentiam, ossa reducit, removet squamas.* ℞ Soreos ℥ iv, atramenti sutorii ℥ iv, chalcitidis ustae drach. quatuor, rhu coriarii drach. iv, tritis utitor. *Sanguinem sistens compositum.* ℞ Misyos peregrini drach. vj, atramenti sutorii drach. vj, piceae corticis ℥ iv, chalcitidis drach. iv, mannae drach. iv, alii xx, gypsi drach. iv, tritis utitor. *Aliud.* ℞ Thuris unciam j, misyos peregrini drach. iv, gallae omphacinae ℥ iv, chalcitidis drach. iv, suberis usti ℥ viij, rhu coriariae drach. iv, tritis utitor.

ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΓΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΝ Ζ.

Ed. Chart. XIII. [302.] Ed. Baf. II. (392.)

Κεφ. α'. Τὰς πολυχρήστους ὀνομαζομένας ἐμπλάστρους, ἐπειδὴ πολλαῖς διαθέσεσιν ἁρμόττουσι, διελόμενος, ἐν μὲν τῷ πρὸ τούτου γράμματι τὰς δυναμένας ἅμα τοῖς ἄλλοις οἷς ἐπαγγέλλονται καὶ τὰ δυσθεράπευτα τῶν ἑλκῶν ἰᾶσθαι, σύνήθροισα. νυνὶ δ' ἐφ' ἕτερον γένος τῶν πολυχρήστων ἐμπλάστρων μεταβήσομαι πρὸς ἄλλα τε πολλὰ ποιούσης ἑκάστης καὶ μέντοι καὶ πρὸς τὰ σηπόμενα τῶν μορίων,

GALENI DE COMPOSITIONE MEDICAMENTORVM PER GENERA LIBER VI.

Cap. I. Superiore commentario emplaftra dicta polychrefta, quod multis conveniant affectibus, diftinguentes ea collegimus, quae praeterquam aliis, etiam ulceribus aegre ad fanitatem pervenientibus mederi pollicentur. In praesentia vero ad aliud emplaftrorum genus multiplici ufui accommodatum digrediar, quae fingula tum ad alia multa faciunt tum ad partes putrefcentes aliter affectas quam

ἑτέρας ὄντα διαθέσεως, ταῦτα τῶν ἰδίως δυσθεραπεύτων ὀνομαζομένων ἑλκῶν. ἐπὶ μὲν γὰρ τούτων ἡ σηπεδὼν ἐπινέμεται καὶ διὰ τοῦτο καλοῦσι τὰς διαθέσεις ταύτας οἱ πολλοὶ τῶν ἰατρῶν νομὰς, ἐπ᾽ ἐκείνων δὲ περιγέγραπται καθ᾽ ἓν χωρίον ἄνευ σηπεδόνος, ὥστε καὶ τὰς φαγεδαίνας ὀνομαζομένας ἀνεσθίειν μὲν τὰ συνεχῆ, χωρὶς μέντοι τοῦ σήπειν αὐτὰ καὶ πυρετοὺς ἐπιφέρειν, ὅπερ εἴωθεν ἀκολουθεῖν τοῖς μετὰ σηπεδόνος νομώδεσι. κεφάλαιον δὲ τῆς ἰάσεως ἦν, ἐπὶ μὲν τοῦ προειρημένου γένους τῶν δυσθεραπεύτων ἑλκῶν, ἃ καὶ χειρώνεια καλοῦσιν, εὑρεῖν φάρμακα, καθόσον οἷόν τε μὴ δάκνοντα μὲν, ἰσχυρῶς δὲ ξηραίνοντα. ταυτὶ δὲ τὰ νῦν γραφησόμενα δακνώδη πάντ᾽ ἐστὶν, εἴ τις αὐτοῖς ἀκράτοις ἄνευ τοῦ μιχθῆναι κηρωτῇ χρῷτο. μιγνύμενα δὲ κηρωτῇ καθῆραι μὲν ἕλκος ῥυπαρὸν καὶ σαρκῶσαι δύναται καί τινα καὶ διαφορῆσαι σκληρότητα καὶ τάσιν, οὐ μὴν τὰ [803] δυσθεράπευτά γε ἰᾶσθαι. δηλοῖ δ᾽ αὐτῶν τὴν δύναμιν τὰ πάθη πρὸς ἃ πεπίστευται παραλαμβάνεσθαι καλῶς· ὃ καὶ κατὰ τὸν ἔμπροσθεν εἴρηται λόγον καὶ νῦν ἐρῶ, μεμνῆσθαι

ulcera, quae proprie curatu difficilia nuncupantur. Etenim has putrilago depafcitur, eoque turba medicorum hos affectus nomas, id eft *depaftiones*, appellat, illa vero uno loco fine putrilagine circumfcripta funt, ut et phagedaenae dictae vicina quidem depafcunt, non tamen ea putrefaciunt febresque inferunt, quod iis, quae depaftionem cum putrilagine fuftinent, accidere confuevit. Summa curationis erat in praedicto ulcerum aegre curabilium genere, chironia quoque vocant, medicamenta invenire, quatenus licet mordacitatis expertia, valide autem exiccantia. Ad haec quae nunc fcribentur, omnia mordacia funt, fi quis ipfis folis non cerato temperatis utatur. Quae autem cerato mifcentur, purgare quidem ulcus fordidum et carne replere poffunt, atque etiam duritiem quandam et tenfionem difcutere, non autem difficilia curatu fanare. Indicant ipforum facultatem affectus quibus bene adhiberi credita funt. Quod jam fuperius admonui et nunc dicturus fum, meminiffe videlicet

Ed. Chart. XIII. [803.] Ed. Baf. II. (392.)

χρὴ τῶν γεγραμμένων ἐν τῇ περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείᾳ, κατὰ μὲν τὰ πρῶτα βιβλία τὴν μέθοδον εἰπόντος μου, καθ᾽ ἣν εὑρίσκονται τῶν φαρμάκων αἱ δυνάμεις, μετὰ τοῦ καὶ γυμνάσασθαι κατ᾽ αὐτὴν ἐπὶ παραδειγμάτων πλειόνων, ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς ἑκάστου κατ᾽ ὄνομα μνημονεύσαντος. ὁ γὰρ ἐκείνων μεμνημένος εὐκόλως παρακολουθήσει τῷ λογισμῷ τῶν συνθέντων ταυτὶ τὰ φάρμακα τὰ νῦν ἡμῖν προκείμενα καὶ δηλονότι καὶ αὐτὸς ἕτερα συνθήσει, καθ᾽ ὃν ἂν χρόνον ἀπορῇ τῶν ἤδη προπεπειραμένων. πολλὰ γὰρ τοιαῦτα συμβαίνει πολλοῖς ἐν ἀποδημίαις, ταῖς τε ἄλλαις καὶ μάλιστα ταῖς κατὰ πλοῦν, ὅπου γε καὶ κατὰ χώραν μενόντων ἀπώλετό τινων ἡ παρασκευὴ τῶν φαρμάκων, ἐξ ὧν ἐθεράπευον τοὺς δεομένους, ὥσθ᾽ ὑπὸ λύπης αὐτοὺς συντακέντας ἀποθανεῖν. ἄριστον μὲν οὖν ἤδη τοῖς πεῖραν δεδωκόσι φαρμάκοις χρῆσθαι κατὰ τὴν εἰρημένην μέθοδον. εἰ δ᾽, ὡς ἔφην, ἀπορήσαιμέν ποτε τούτων, ἕξιν ἔχειν αὐτοὺς τοιαύτην, ὡς δύνασθαι συντιθέναι παραπλήσια τοῖς ἤδη δεδωκόσιν ἱκανὴν πεῖραν, ὥσπερ πολλάκις κἀμὲ ὁρᾶτε πράτ-

oportet illorum, quae in opere de fimplicibus medicamentis prodita funt. In cujus primis quinque libris methodum feu rationem expofui, qua medicamentorum facultates inveniantur, fimul quoque in pluribus exemplis ejus exercitatione propofita, in fequentibus vero fingulorum nominatim mentionem feci. Nam illorum memor ex facili rationem eorum, qui haec medicamenta a nobis modo propofita compofuerunt, affequeris, et videlicet ipfe quoque alia conficies, quocunque tempore prius expertorum inopia laboraveris, multa fiquidem hujusmodi non paucis contingunt in itinere, cum alio tum maxime navali. Quandoquidem etiam in patria quidam manentes, medicamentorum apparatum, unde aegros curabant, amiferunt, ut prae triftitia ipfi tabefacti perierint. Optimum igitur medicamenta jam explorata fecundum dictam methodum ufurpare, fin autem, ut dixi, nonnunquam haec defideremus, habitum talem nos habere, quo fimilia jam abunde expertis poffimus componere, quemadmodum et me faepe agentem in itinere et alibi

τοντα κατά γε τὰς ἀποδημίας καὶ ἄλλως. ἔνια γοῦν τῶν αὐτοσχεδιασθέντων ἐν τοιαύταις περιστάσεσι βασανισθέντα τῇ πείρᾳ τῶν ἐνδοξοτάτων οὐδὲν ἐφάνη χείρω. τὴν μὲν γὰρ πρώτην αὐτῶν σύνθεσιν ἐκ στοχασμοῦ τεχνικοῦ ποιούμεθα, μετὰ ταῦτα δὲ ἀπὸ τῆς πείρας, ἐνίων μὲν φανέντων δοκιμωτάτων, ἐνίων δ' ἀπολειπομένων τοῦ σκοποῦ, δευτέρα πάλιν ἐπανόρθωσις γίνεται. καὶ τρίτη δ' ἐνίοτε πρὸς τὸ τέλειον ἄγουσα τῆς ἐπαγγελίας αὐτά. χωρὶς δὲ τῆς εἰρημένης μεθόδου κατά τε τὰ πρόσθεν ὑπομνήματα καὶ κατὰ τῆς θεραπευτικῆς πραγματείας, χρήσασθαί τε τοῖς ἔμπροσθεν εἰρημένοις ὀρθῶς ἀδύνατον, αὐτόν τε συνθεῖναι παραπλησίως ἐκείνοις ἔτι γε ἀδυνατώτερον. ἤδη τοίνυν ἄρξομαι τῶν τοιούτων ἐμπλάστρων. τὴν διὰ βοτανῶν γεγράφασιν ἅπαντες σχεδὸν οἱ τὰς ἐνδόξους ἐμπλάστρους ἀθροίσαντες ἐν γραφαῖς βίβλου μιᾶς ἢ πλειόνων, οὐ πολὺ διαφερόμενοι τῇ συμμετρίᾳ τῶν μιγνυμένων φαρμάκων ἁπλῶν. ἄρξομαι δὴ κἀνταῦθα τῶν τῷ Κρίτωνι γεγραμμένων, πρῶτον μνημονεύων ἃς Κρίτων ἔγραψεν ἐμπλάστρους ἐν τῷ δ'. περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων αὐτῇ λέξει.

vidiſtis. Nonnulla igitur, quae proprio marte in hujusmodi temporum occaſionibus condidi, poſtquam experientia probaſſem, nihil pejora vel celebratiſſimis apparuerunt. Nam primam ipſorum compoſitionem ex conjectura artificiali molimur, poſtea vero quum nonnulla per experimentum probatiſſima viſa fuerint, nonnulla a ſcopo abſint, ſecunda rurſus correctio fit et tertia nonnunquam qua ad perfectionem ejus, quod praeſtare volumus, ipſa redigimus. At ſine methodo et in prioribus et in therapeutices libris expoſita, uti praedictis recte nemo poteſt, tantum abeſt ut ſimilia ipſis conficiat. Jam igitur hujusmodi emplaſtra exordiar. Emplaſtrum dia botânon appellatum prope omnes, qui inſignia emplaſtra in uno libro vel pluribus collegerunt, tradidere, non multum in mixturae ſimplicium medicamentorum ſymmetria diſcrepantes. Incipiam ergo et hic a Critone, emplaſtra illa commemorans, quae in quarto de ſimplicibus medicamentis ita ad verbum literis mandavit.

Κεφ. β'. (393) [*Ἡ διὰ βοτανῶν Κρίτωνος.*] *Ἡ διὰ βοτανῶν, ἣ χρῶμαι, ποιεῖ πρὸς καρκινώματα, σηπεδόνας· χοιράδας εἰς διαπύησιν ἄγουσα καὶ ἐξιποῦσα λέπρας ἀφίστησι καὶ δοθιῆνας διαλύει, ποδαγρικοῖς ἁρμόζει, πώρους διαλύει, ἡ αὐτὴ κεφαλικὴ ἄνευ ἀνατρήσεως λεπίδας ἀφίστησιν, ἀνάγει ὀστᾶ, ἐπιξύει δὲ τὰ ὀστᾶ ἐπὶ ποσὸν, ἡ αὐτὴ πρὸς τὰ νεότρωτα πρὸς νομὰς ἔμμοτος ἀνακαθαίρει, πληροῖ σὺν ῥοδίνῃ κηρωτῇ ἑνὸς μέρους πρὸς δύο κηρωτῆς μέρη, ἐνίοτε δὲ γ' ἢ δ'. μιγνυμένου. σὺν δὲ μυρσίνῃ κηρωτῇ δυσὶ μέρεσιν ἢ τρισὶν ἐπουλοῖ.* ♃ *βοτανῶν ἐξ ἀνύδρων τόπων παραθαλασσίων, ἀναγαλλίδος τῆς τὸ κυανοῦν ἄνθος ἐχούσης* ∠ *νστ'. μήκωνος κερατίτιδος* ∠ *νστ'. πρασίου* ∠ *νστ'. ὑοσκυάμου φύλλων ἁπαλῶν* ∠ *νστ'. ταύτας εἰς ὅλμον βαλὼν, κόπτε ἕως θλασθῇ καὶ διαλυθῇ, μόνον μὴ τὸν* [804] *χυλὸν αὐτῶν δαπανήσῃς, ἔπειτα βαλὼν εἰς θυείαν τρῖβε. ἐν ἄλλῃ δὲ θυείᾳ ἔχε λεπίδος ἐρυθροῦ χαλκοῦ* ∠ *κέ. μάννης* ∠ *ή. ῥητίνης πιτυΐνης ξηρᾶς* ∠ *ιστ'. ἀλόης* ∠ *ιστ'. σχιστῆς* ∠ *δ'.*

Cap. II. [*Emplaſtrum ex herbis Critonis.*] *Emplaſtrum ex herbis quo utor. Facit ad carcinomata, putredines, ſtrumas ad ſuppurationem perducit et exprimit, lepras amovet, furunculos ſolvit, podagricis prodeſt, calloſas durities emollit. Idem cephalicum ſine foratione ſquamas tollit, oſſa educit, aliquatenus tamen oſſa abradit. Idem ad nervorum vulnera et ad nomas linamento exceptum valet, repurgat, implet cum roſaceo cerato, una ipſius parte ad duas cerati, interdum tres vel quatuor adjecta. Cum myrteo cerato duabus partibus vel tribus cicatricem ducit.* ♃ Herbarum ex ſiccis locis maritimis, anagallidis, quae caeruleum florem habet ʒ lvj, papaveris ceratidis drach. lvj, marrubii drach. lvj, alterci foliorum tenerorum drach. lvj. Haec in pilam ſeu mortarium conjecta teruntur, quousque contuſa ſint ac diſſoluta, duntaxat ne eorum ſuccus abſumatur, poſtea injecta in mortarium terantur. In alio autem mortario habentur ſquamae aeris rubri ʒ xxvj, mannae drach. octo, reſinae pityinae ſiccae ʒ xvj, aloës drach. xvj, ſiſſilis aluminis ʒ iv, rotundi ʒ iv.

στρογγύλης ∠ δ΄. ταῦτα λέαινε ἐν ἡλίῳ ὥστε γλοιοῦ πάχος ἔχειν σὺν ὄξει, ἔπειτα μίξας τὰς βοτάνας τρῖβε μέχρις ὅταν καλῶς ἑνωθῇ, εἶτα κηρωτὴν ποίησον ἐκ Χίου κηροῦ ∠ ρ΄. οἱ δὲ μνᾶν α΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας β΄. ζέσας μίσγε. Ἥρας οὕτως. τινὲς δὲ τὰς δύο ἀναγαλλίδας βάλλουσι, τινὲς δὲ καὶ χρυσοκόλλης καὶ γῆς Ἐρετριάδος καὶ ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ καὶ ἀρσενικοῦ, σχιστοῦ ἀνὰ ∠ δ΄. ἃ δὲ περὶ τῆς ἐμπλάστρου ταύτης Ἀσκληπιάδης γέγραφε καὶ ἐν τῷ πρὸ τούτου βιβλίῳ δεδήλωται, παραπλήσιά πως ὄντα τούτοις, διὸ καὶ πέριττὸν ἔδοξέ μοι γράφειν αὖθις αὐτὰ, μέλλοντί γε τὸν κοινὸν λόγον ὑπὲρ αὐτῶν διέρχεσθαι νῦν. ὁ γάρ τοι πρῶτος συνθεὶς τὸ φάρμακον τοῦτο, βοτάναις ἐχρήσατο δριμείαις εἰς τὸ διαφορῆσαι σφοδρῶς τοὺς ἐν τοῖς πεπονθόσι μέρεσι μοχθηροὺς χυμοὺς, διὰ τοῦτο γοῦν καὶ ἐξ ἀνύδρων καὶ παραθαλασσίων τόπων εἶναι κελεύει, ἐναντίας δ᾽ αὐταῖς ἄλλας ψυχρᾶς δυνάμεως, ἕνεκα τοῦ παρηγορῆσαι τὸ σφοδρὸν τῶν δριμέων, οἷαί πέρ εἰσιν ὅ τε ὑοσκύαμος καὶ ἡ μήκων. ἔχουσι γάρ τι καὶ πραϋντικὸν ὀδυνῶν, ναρκώδη ψύξιν ἐντι-

Haec in sole laevigantur, ut sordium crassitudinem cum aceto habeant. Deinde herbae mixtae, donec probe coëant, terantur. Postea ceratum facito ex Chiae cerae ℨ c, secundum alios mina j, olei veteris heminis duabus, radito et misceto. Heras ita. Quidam vero duas anagallidas immittunt, aliqui et chrysocollae et terrae Eretriadis et salis ammoniaci et auripigmenti et scissilis, singulorum drach. quatuor. Porro quae Asclepiades de hoc emplastro praeceperit tum quia in praecedenti libro indicata, tum quia his fere similia sunt, supervacuum mihi videtur denuo de ipsis scribere, communem omnibus sermonem nunc aggressuro. Primum sane qui medicamentum hoc composuit, herbis acribus usus est, ut humores pravos afflictis partibus infixos vehementer discuteret. Atque adeo ex siccis et maritimis locis esse jubet. Contrarias autem ipsis alias frigidae facultatis usurpavit ad acrium vehementiam leniendam mitigandamque, quales sunt altercum et papaver, habent enim quippiam etiam doloris mitigatorium, puta stupidam refrigerationem propinquis par-

Ed. Chart. XIII. [804.] Ed. Bas. II. (393.)

θεῖσαι τοῖς πλησιάζουσι. νάρκη δὲ μετρίη ὀδύνης λυτικὴ, φησὶν Ἱπποκράτης. προσέθηκε δὲ καὶ τῶν μεταλλικῶν τήν τε λεπίδα τοῦ χαλκοῦ καὶ τὴν σχιστὴν στυπτηρίαν, ὑπὲρ ὧν ἔμπροσθεν εἶπον, ὅπερ ἑκάτερον τῶν φαρμάκων ἁρμόττει κακοήθεσιν ἕλκεσιν. ἀλόην δ' ἐκ τῶν στυφόντων καὶ ξηραινόντων ἀδήκτως φαρμάκων ἔμιξε καὶ τὴν μάνναν τῶν πεσσόντων τε καὶ παρηγορούντων καὶ διαπυϊσκόντων. τὴν δὲ πιτυΐνην ὡς ὕλην εἰς ἐμπλάστρου γένεσιν, ὥσπερ γε καὶ τὸν κηρὸν καὶ τὸ ἔλαιον, ἅμα δὲ καὶ τούτῳ συμβαίνει πραΰνεσθαι δι' αὐτῶν τὸ σφοδρὸν τῶν δριμέων φαρμάκων. ἥ γε μὴν πιτυΐνη ῥητίνη καὶ τὸ ξηραίνειν ἔχει καὶ ὅσῳ πέρ ἂν ξηροτέρα τοσούτῳ μᾶλλον. οἵαν περ ἀξιοῖ βάλλειν. ἐνίους δέ φησι μεμιχέναι τῷ φαρμάκῳ καὶ χρυσοκόλλης καὶ γῆς Ἐρετριάδος, ἀμφοτέρων τὰ δυσθεράπευτα τῶν ἑλκῶν ἰωμένων. ἔμπαλιν δὲ τούτοις ἅλες ἀμμωνιακοὶ καὶ τὸ καλούμενον ἀρσενικὸν ἐρεθίζειν ἕλκη πέφυκεν ὑπὸ δριμύτητος, ἀλλὰ καὶ τοῖς σηπεδονώδεσιν ἁρμόττει καὶ διὰ τοῦτο πρὸς μὲν τὰ χειρώνεια τῶν ἑλκῶν οὐ πάνυ τι χρήσιμόν ἐστι τὸ προ-

tibus inferentes. *Stupor enim mediocris dolorem solvit,* ait Hippocrates. Appofuit autem ex metallis quoque aeris squamam et alumen sciffile, quibus prius diximus, quod fane utrumque medicamentum ulceribus malignis convenit. Aloën vero mifcuit ex iis, quae aftringunt et fine morfu exiccant, medicamentis, item mannam ex iis, quae concoquunt, leniunt et ad suppurationem perducunt, pityinam ceu materiam emplaftro conficiendo idoneam, ficut et ceram et oleum. At fimul cum hoc acrium medicamentorum vehementiam ipsa mitigant, pityina tamen etiam ficcare poteft et quo ficcior, hoc magis, qualem injicere praecipit. Nonnullos ait mifcuiffe medicamento chryfocollam et terram Eretriadem, ambo curatu difficilium ulcerum remedia. E contrario fal ammoniacus et quod auripigmentum vocatur, propter acrimoniam ulcera natura apta fant irritare, atqui etiam putridis conveniunt. Proinde non admodum utile eft propofitum nobis in fermone medicamentum ad ulcera chironia. In quibus vero putredo aliqua fubeft, hanc comprimere ido-

κείμενον ἐν τῷ λόγῳ φάρμακον. ἐφ᾽ ὧν δὲ σηπεδών τις ὑπάρχει, παῦσαι ταύτην ἐπιτήδειόν ἐστι, διαφοροῦν τοὺς ἐργαζομένους αὐτὴν ἰχῶρας. ἡ δ᾽ αὐτὴ δύναμις τοῦ φαρμάκου καὶ τὰς χοιράδας ἰᾶται. ἐπεὶ δὲ ῥυπτικά τινα τῶν ἐμβεβλημένων ἐστὶν ἐν αὐτῷ, διὰ τοῦτο καὶ λέπρας καθαίρει. σκοπὸς μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦ παθήματος τούτου τὸ οἷον ἀπολεπίσαι τὸ κατεσκληρυσμένον τοῦ δέρματος. ἐργάζεται δὲ τοῦτο τὰ ὑπερξηραίνοντα μετὰ τοῦ ῥύπτειν. εἰ μὲν γὰρ εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπανελθεῖν ἠδύνατο τοῦ δέρματος ἡ διάθεσις, οὐκ ἄν τις τὸ κατεξηρασμένον ὑπερεξήραινεν. ἐπεὶ δὲ οὐχ οἷόν τέ ἐστι τὸ ἤδη λεπρῶδες ἰαθῆναι, δεύτερος ἂν εἴη σκοπὸς, ὅσπερ ἐπὶ πάντων τῶν ἀνιάτων ἐστὶ κοινὸς, ἐκκόψαι τοῦ σώματος τὸ ἀνίατον. ἐκκόπτεται δὲ ποτὲ μὲν σιδήρῳ, ποτὲ δὲ πυρὶ, ποτὲ δὲ φαρμάκῳ ἤτοι καυστικοῖς ἢ διαφορητικοῖς τε ἅμα καὶ ῥυπτικοῖς, ὁποῖόν ἐστι τὸ προκείμενον νῦν. ὥσπερ οὖν οὗτος ὁ λόγος κοινός ἐστιν ἐπὶ πάσης λέπρας, οὕτως καὶ ὁ περὶ τῆς σαρκώσεως. ἐπεὶ γὰρ, ὡς ἐν τῷ τρίτῳ τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου δέδεικται, τὰ σαρκωτικὰ καλούμενα φάρμακα δυνάμεώς ἐστιν [805] ἀδήκτου

neum eſt, ſaniem, quae illam facit, diſcutiens. Eadem medicamenti facultas et ſtrumis medetur. Verum quia deterſoria quaedam continet, ideo quoque lepras purgat, etenim conſilium in hoc affectu eſt, cutis induratam ſummam partem veluti deglubere, id quod ea efficiunt, quae praeterquam quod ſupra modum ſiccant etiam detergent. Nam ſi cutis vitium in naturalem habitum redire poſſit, nemo exiccatum ſupra modum ſiccaret, quoniam vero quod leproſum jam eſt, curationem nullam habet, proximum fuerit, qui in omnibus inſanabilibus ſcopus communis eſt, incurabilem partem ex corpore excindere. Excinduntur autem nonnunquam ferro, interdum igne, nonnunquam medicamentis vel adurentibus vel diſcutientibus ſimul et detergentibus, quale eſt modo commemoratum. Quemadmodum igitur hic ſermo omnis leprae communis eſt, ſic et ille qui de carnis repletione tractat. Nam quia carne explentia dicta medicamenta, ſicut in tertio libro de morbis curandis oſtenſum eſt, fa-

Ed. Chart. XIII. [805.] Ed. Bas. II. (393.)

ῥυπτικῆς. ὅσα δὲ τῆς ὕλης ταύτης ἐστὶν, εἰς τουτὶ τὸ νῦν ἡμῖν προκείμενον ἐν τῷ λόγῳ φάρμακον, ἔχει μὲν τὸ ῥυπτικὸν, οὐκ ἔχει δὲ τὸ ἄδηκτον· διὰ τοῦτο μίγνυμεν αὐτοῖς ὑγρὰν κηρωτὴν ἐκ κηροῦ καὶ ῥητίνης συγκειμένην τετηκότων ἐν ἐλαίῳ. ὁ μὲν γὰρ κηρὸς καὶ τὸ ἔλαιον ὥσπερ ἀμβλυντικὰ δριμύτητών ἐστιν, οὕτως ἐμπλαστικὰ καὶ διὰ τοῦτο ῥύπου γεννητικά. ἡ ῥητίνη δὲ τὸ ἄδηκτον ἔχουσα τὸ ἐμπλαστικὸν οὐκ ἔχει, ῥυπτικῆς οὖσα δυνάμεως ἕλκεσι μὲν ἤδη δακνώδους, τοῖς δὲ ἀνελκώτοις ἀδήκτου. τὴν δ' ἐν τῇ μίξει συμμετρίαν στοχαστικῶς μὲν πρὸ τῆς πείρας, ἐπιστημονικῶς δὲ μετὰ τὴν πεῖραν εὑρήσομεν ἅμα τῷ γινώσκειν, ὅτι τὸ μὲν καθαρὸν ἕλκος ἀκριβῶς ἀδήκτου δεῖται δυνάμεως τοῦ ῥυπτικοῦ, τὸ δὲ ῥυπαρὸν ἰσχυροτέρου. τούτου γὰρ ὁ ῥύπος ἐστὶ πρόβλημα, τὸ καθαρὸν δὲ γυμνὸν ὁμιλεῖ τῷ ψαύοντι. καὶ μέντοι καὶ τῶν σωμάτων αὐτῶν τὰ μὲν αἰσθητικωτέραν ἔχει τὴν οὐσίαν τὰ δὲ δυσαισθητικωτέραν, καὶ τὰ μὲν μαλακωτέραν, τὰ δὲ σκληροτέραν. διὰ τοῦτο οὖν καὶ ὁ Κρίτων ἐπὶ τοῦ προκειμένου φαρμάκου πρὸς ἓν μέρος

cultatem habent detersoriam citra mordacitatem, quae vero hujus sunt materiae, in hoc praesens medicamentum nobis propositum, abstersorium quidem habent, mordicationis autem non sunt expertia, ideo humidum ceratum ex cera resinaque in oleo liquefactis confectum ipsis miscemus. Siquidem cera et oleum, ut acrimoniam obtundunt, ita sunt emplastica, eoque sordes producunt. Resina vero morsus expers emplasticam virtutem non habet, sed detersoriam, ulceribus quidem jam mordacem, non ulceratis blandam et sine morsu. Caeterum mixturae symmetriam conjectura quidem ante experientiam, verum scientifice post experientiam, deprehendemus, noscemusque simul purum ulcus detersoriam vim sine morsu requirere, sordidum validius; quippe cujus propugnaculum est sordities, purum autem nudum contingenti occurrit. Quin etiam ex corporibus ipsis nonnulla sensibilem magis substantiam habent, quaedam minus, alia molliorem, alia duriorem, quae ratio est cur Crito in proposito medicamento ad unam partem ipsius nonnun-

αὐτοῦ ποτὲ μὲν δύο μέρη τῆς κηρωτῆς, ἐνίοτε δὲ τρία ἢ τέτταρα κελεύει μιγνύειν, οὐ μὴν διωρίσατο πότε μὲν τὰ δύο μέρη, πότε δὲ τὰ πλείω χρὴ μιγνύειν, ὡς τοῦ χρησομένου τῷ φαρμάκῳ τριβήν τινα ἔχοντος ἤδη κατὰ τὴν τέχνην καὶ λογίσασθαι δυναμένου τὰ λεγόμενα νῦν ὑπ᾽ ἐμοῦ. διὰ ῥοδίνου μέντοι ἐσκευάσθαι τὴν κηρωτὴν βέλτιον, οὐ μὴν πολλή γε ἡ ὑπεροχὴ κατὰ τὰ τοιαῦτα τῶν ἑλκῶν ἐστιν, εἰ καὶ δι᾽ ἐλαίου τακείη. τὸ γάρ τοι ῥόδινον ἐπὶ τῶν ἐχόντων τι φλεγμονῶδες, ἄμεινον ἐλαίου. τὰ σαρκωθησόμενα δὲ πάντως ἐστὶν ἀφλέγμαντα. καλῶς δὲ προσεγράψατο ὁ Κρίτων ἐπὶ τῶν ἐπουλώσεως δεομένων ἑλκῶν διὰ μυρσίνου χρῆναι τὴν κηρωτὴν ἐσκευάσθαι, στύψεως γάρ ἐστιν ἐκείνοις χρεία. ταῦτ᾽ ἀρκεῖ κατά γε τὸ παρὸν εἰρῆσθαι περί τε τῶν σαρκωτικῶν καὶ τῶν ἐπουλωτικῶν φαρμάκων. ἡ μὲν γὰρ τῆς χρήσεώς τε καὶ συνθέσεως αὐτῶν μέθοδος ἐν τοῖς τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου γράμμασιν εἴρηται· ἡ δὲ ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος ὑλῶν γυμνασία τῆς νῦν οὔσα πραγματείας κατὰ τὸ μετὰ τοῦτο βιβλίον εἰρήσεται.

quam duas cerati, aliquando tres vel quatuor misceri jubeat, non tamen distincte pronunciavit, quando duas, quando plures adjicere oporteat, tanquam qui medicamento utetur versatus jam in arte sit et quae a me nunc dicuntur secum aestimare queat. Rosaceo quidem praeparari ceratum praestat, non tamen insignis excessus in hujusmodi ulceribus est, etiam si oleo liquefiat, attamen in iis, quae phlegmones quippiam habent, rosaceum oleo potius est. Porro carne implenda omnino a phlegmone tuta sunt. Pulchre autem Crito adscripsit in ulceribus, quae ad cicatricem duci postulant, myrteo oportere ceratum praeparari, astrictione enim illis opus est. Haec in praesentiarum dixisse satis sit tum de medicamentis carnem gignentibus, tum de iis, quae cicatricem inducunt. Etenim usus et compositionis ipsorum methodus in medendi methodi libris exposita est; in particularibus autem materiis exercitatio cum hujus sit operis, hoc ipso libro exponetur.

Ed. Chart. XIII. [805.] Ed. Baf. II. (393. 394.)

[Ἔμπλαστρος διὰ σκίλλης.] Ἄλλην ἐφεξῆς τῇδε τῆς αὐτῆς κατὰ γένος δυνάμεως ἔγραψεν ὁ Κρίτων ἔμπλαστρον αὐτοῖς ὀνόμασιν ὧδε. ℞ χαλκίτεως, ἀριστολοχίας στρογγύλης ἀνὰ ∠ λ΄. οἱ δὲ ∠ ιε΄. ἴρεως ∠ λ΄. οἱ δὲ ∠ ιε΄. πιτυΐνης ξηρᾶς ∠ λ΄. οἱ δὲ ∠ ιε΄. ἀμμωνιακοῦ ∠ ιε΄. σμύρνης ∠ ιε΄. στύρακος ∠ ιε΄. λεπίδος ἐρυθροῦ χαλκοῦ ∠ ιε΄. σκίλλης ὀπτῆς ∠ ρη΄. ὄξος δριμύτατον τρῖβε ἐπὶ ἡμέρας μ΄. τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασι. τὴν δὲ λεπίδα πρῶτον (394) καὶ τὸν στύρακα κατ᾽ ὀλίγον ἐξ ἑκατέρου αὐτῶν, εἶτα ἀμμωνιακὸν καὶ χαλκὸν καὶ τὴν σκίλλαν ἐπιβαλὼν, ἵνα κατεργασθῇ, εἶτα τὴν ῥητίνην κατ᾽ ὀλίγον, μετὰ ταῦτα τὴν σμύρναν, εἶθ᾽ ὅταν ταῦτα λεῖα ᾖ, τὰ λοιπὰ ξηρά. ἐκπληρωθεισῶν δὲ τῶν ἡμερῶν, κηρωτὴν ποίει τοιαύτην. κηροῦ λίτρας ε΄. οἱ δὲ ∠ σμ΄. τερμινθίνης λίτραν α΄. οἱ δὲ ∠ λ΄. ἐλαίου ξέστας β΄ S″. οἱ δὲ κοτύλας στ″. χαλβάνης ∠ λ΄. πίσσης ὑγρᾶς ∠ λ΄. ἐσχάτην ἀποδίδου τὴν χαλβάνην, εἶτα ψύξας ἀναλάμβανε ἐπιμελῶς. αὕτη μὲν ἡ σύνθεσις τοῦ φαρμάκου. περὶ δὲ τῆς χρήσεως αὐτοῦ τάδε

[*Emplaftrum ex fcilla.*] Aliud deinde ejusdem generalis potentiae emplaftrum his verbis Crito confcripfit. ℞ Chalcitidis, ariftolochiae rotundae, fingulorum ʒ xxx, alii quindecim, iridis drach. triginta, alii quindecim, pityinae ficcae drach. triginta, alii quindecim, ammoniaci drach. xv, myrrhae drach. xv, ftyracis drach. xv, fquamae aeris rubri drach. xv, fcillae toftae drach. cviij, aceto acerrimo diebus quadraginta terito, quando caniculae fidus oritur, fquama primum et ftyrax, paulatim ex utroque, deinde gutta ammoniaci et aes et fcilla injiciuntur, ut elaborentur paulo poft refina, inde myrrha, quum laevia facta fuerint, reliqua ficca mifcentur. Expletis autem diebus ejusmodi ceratum facito. ℞ Cerae lib. quinque, alii ʒ ducentas quadraginta, terebinthinae libram unam, alii drach. triginta, olei fextarios duos et dimidium, alii heminas fex, galbani drach. triginta, picis liquidae drach. xxx, poftremo galbanum indito, deinde ubi refrigeraveris, curiofe excipito. Haec quidem medicamenti compofitio. De ufu autem ejus haec ad ver-

γράφει κατὰ λέξιν ὁ Κρίτων. ἐν τῇ χρήσει ἀκράτῳ μὲν χρῶ τῷ φαρμάκῳ, ἐπὶ καταγμάτων ἐν κεφαλῇ καὶ συρίγγων καὶ νομῶν καὶ ὑπερσαρκωμάτων καὶ πρὸς ἀνευρυσμὸν στομίων καὶ πρὸς ὑποφοράν. [806] ἀνιεμένην δὲ θέλων αὐτὴν ποιῆσαι, ἵνα γένηται σαρκωτική τε καὶ ἐπουλωτικὴ, μέρει ἑνὶ τοῦ φαρμάκου ιβ΄. μέρη πρόσβαλε κηρωτῆς ῥοδίνης. ἐπὶ δὲ τῶν πυρικαύτων ἑνὶ μέρει η΄. πρόσβαλε. ταῦτα δὲ περὶ τῆς χρήσεως τοῦ φαρμάκου καλῶς ἔγραψεν ὁ Κρίτων, ὡς δριμεῖ μὲν αὐτῷ καὶ ἀναστομωτικῷ καὶ διαφορητικῷ καὶ διὰ τοῦτο καὶ ξηραντικῷ χρησάμενος ἐπὶ συρίγγων καὶ ὑπερσαρκωμάτων καὶ ἐπὶ σηπεδόνων, τουτέστι νομῶν, καὶ πρὸς ἀνευρυσμὸν στομίων, ὥσπερ ἐστὶν ἐπὶ κόλπων τῶν στενοστόμων. ἐπὶ δὲ τῶν ἐν κεφαλῇ καταγμάτων, ὅταν χωρὶς ἀνατρήσεως ἐπιχειρῶμεν αὐτὰ θεραπεύειν, ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα μὴ διασχόντα μέχρι μηνίγγων. ἕνεκα δὲ τοῦ σαρκῶσαι μιγνὺς τῆς ῥοδίνης κηρωτῆς μέρη ιδ΄. μέχρι συνουλώσεως. ἄμεινον δὲ εἰπεῖν μέχρι πληρώσεως τῆς ἐν τοῖς ἕλκεσι κοιλότητος. ἐξ ἀνάγκης γὰρ τὰ νομώδη τῶν ἑλκῶν, ὅπερ ἔφην εἶναι ταὐτὸν ἐν τῷ σηπεδονώδει, θεραπευόμενα πρὸς τῶν ἰσχυ-

bum Crito fcribit. Sincero medicamento utitor in capitis fracturis, fiftulis, nomis et excrefcentiis, item ad ora venarum adaperta et hypophoram, id eft ulcus dehifcens. Sin voles diluere, quo carni generandae idoneum fiat et cicatricem inducat, parti uni medicamenti duodecim cerati rofacei adjicito, in ambuftis uni parti octo immittito. Haec fane de ufu medicamenti Crito recte tradidit, tanquam acri ipfo et aperienti et difcutienti, ideoque et exiccanti, ufus in fiftulis, fupercrefcentia carnis, putredine, hoc eft nome, et ofculorum adapertionibus, quemadmodum funt in finibus et anguftis orificiis. In capitis autem fracturis, cum fine foratione curationem molimur, funt autem tales, quae adusque membranas cerebri non perveniunt, verum carnis producendae gratia cerati partes quatuordecim mifcens, donec ad cicatricem pervenerint, melius autem eft dicere, donec ulcerum cavitas repleta fuerit, neceffario enim depafcentia ulcera, quod dixi idem effe in putrilaginofa, a

ρῶν φαρμάκων ἐστὶν, ὁποῖον καὶ τὸ προκείμενον, πρῶτον μὲν ἀποῤῥύπτει τὰ σηπόμενα μόρια καὶ κατὰ τοῦτο γίνεται κοῖλα. μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὴν σηπεδόνα καθάρσεώς τε καὶ πληρώσεως δεῖται, κἀπειδὰν πληρωθῇ, τηνικαῦτα καὶ τῶν ἐπουλούντων. αὐτὸ δὲ τὸ φάρμακον, ὅταν μήπω κηρωτῇ μιχθῇ, δριμὺ τυγχάνον, οὐ μόνον ἀδύνατόν ἐστι σαρκοῦν, ἀλλὰ καὶ καθαίρει τὰ ὑπερσαρκοῦντα, καθάπερ αὐτὸς ὁ Κρίτων ἔφη. καὶ τούτου γε μάλιστα μεμνῆσθαι προσήκει λελεγμένου καὶ κατὰ τὴν πρὸ ταύτης ἔμπλαστρον, ἣν διὰ τῶν βοτανῶν ὠνόμασεν, ὅτι πάντα τὰ ἐκ τῶν θερμαινόντων καὶ τῶν ῥυπτικῶν συγκείμενα, κἂν ἰσχυρῶς ᾖ δριμέα, κηρωτῇ μιγνύμενα σαρκωτικὰ γίνεται. τινὲς δὲ ἀπογινώσκουσιν αὐτῶν, ὅταν ἤτοι διπλασίᾳ τὴν κηρωτὴν μίξαντες ὁρῶσιν ἔτι δάκνουσαν οὕτως, ὡς μὴ δύνασθαι σαρκοῦν, ὥσπερ ἐπὶ ταύτης ἔχει τῆς ἐμπλάστρου. πολὺ γὰρ οὖσα δριμυτέρα τε καὶ δακνωδεστέρα τῆς διὰ βοτανῶν ἄχρηστος εἰς τὰς σαρκώσεις ἐστὶ, κἂν τετραπλάσιον μιχθῇ τῇ κηρωτῇ. συνετοῦ μὲν τοίνυν ἐστὶ χρεία καὶ τετριμμένου περὶ τὴν τῶν

validis medicamentis curantur, quale est et modo propositum. Primum quidem putrescentes partes avelluntur, atque hinc cavae redduntur. Ubi vero putredo cessaverit, purgationem repletionemque requirunt, ac posteaquam repleta fuerint, tunc etiam cicatricem inducentia desiderant. Ipsum autem medicamentum cum cerato nondum mixtum fuerit, quia acre est, non solum carnem generare non potest, sed etiam supercrescentia aufert, quemadmodum ipse Crito dixit. Atque hujus meminisse maxime oportet, quod dictum est et in superiori emplastro, quod ex herbis appellavit, multa videlicet ex calefacientibus et abstergentibus composita, licet admodum acria, si cum cerato temperentur, carnem progignere. Nonnulli desperant de ipsis, cum vel duplo copiosiore cerato mixto mordere adhuc conspiciant, adeo ut carnem producere non possint, quemadmodum in hoc emplastro habet. Nam quum multo acrius magisque mordax sit, eo quod ex herbis inscribitur ad carnem creandam inutile est, quamvis quadruplo mixtum cerato fuerit. Prudentis igi-

τοιούτων φαρμάκων χρῆσιν, ἐν ἀρχῇ μὲν εὐθέως ἐπινοοῦντος ποσαπλὰ δεῖται μίγνυσθαι τῇ κηρωτῇ, μετὰ δὲ τὴν πρώτην χρῆσιν, ἔτι δριμυτέρου τοῦ φαρμάκου φανέντος ἢ ὥστε σαρκοῦν δύνασθαι, στοχάσασθαι πόσον ἔτι προσθεῖναι δεῖ τῆς κηρωτῆς, ὥσπερ ἐπὶ τῆς προκειμένης ὁ Κρίτων ἐποίησε. μὴ γάρ τοι δόκει κατὰ πρῶτον εὐθέως στοχασμὸν εὑρεῖν αὐτὸν ὡς χρὴ δωδεκαπλάσιον μίγνυσθαι τὴν κηρωτὴν, ἀλλ' ὅτι πλέονα μὲν τῆς μιγνυμένης τῇ διὰ τῶν βοτανῶν ἔγνω, τὸ δ' ὅσον πλέονα μετὰ τὸν πρῶτον στοχασμὸν εὗρεν. εἰ γὰρ ὀκταπλασίου μιχθείσης ἔτι δακνῶδες ἐφαίνετο, δεκαπλασίως ἐνέμιξεν, ὥσπερ γε εἰ καὶ δεκαπλάσιον, ἐπὶ τὴν δωδεκαπλάσιον ἧκεν. ἐπεὶ δ', ὡς ἔφην, παρά τε τὸ πλῆθος τοῦ ῥύπου καὶ τὴν ὑγρότητα τοῦ ἕλκους τό τε εὐαίσθητον καὶ δυσαίσθητον τῶν συμπασχόντων, ἔτι τε τὴν μαλακότητα καὶ τὴν σκληρότητα τῆς τοῦ σώματος ἕξεως, ὑπαλλάττεσθαι χρὴ τὴν ποσότητα τῆς μιγνυμένης κηρωτῆς, ὅπερ εἴρηται πολλάκις, ἐννοεῖν ἡμᾶς δεῖ μεμνημένους τὴν ποσότητα τῆς χρήσεως ἐν τοῖς τοιούτοις γράφεσθαι, πᾶσιν εὐπετοῦς ἐφ' ἑκά-

tur est et in hujusmodi medicamentis usurpandis versati, initio quidem statim intelligere, quot partes cerato misceri oporteat, si autem post usum primum medicamentum acrius adhuc apparuerit, quam ut carnem generare queat, conjicere quantum adhuc ex cerato adjiciendum veniat, sicut Crito in proposito factitavit. Neque enim existimes eum prima statim conjectura invenisse duodecim cerati partes misceri oportere, sed scivit copiosius quam quod emplastro ex herbis immittitur misceri, quanto vero copiosius, post primam conjecturam reperit. Si namque octo partibus mixtis mordax etiamnum apparebat, decem admiscuit, quemadmodum si etiam decem, ad duodecim pervenit. Quoniam vero, ut dixi, pro sordium copia et ulceris humiditate tum eorum, quae simul afficiuntur sentiendi acumine et hebetudine, item mollicie et duritie corporis habitus, cerati quantitatem immutare convenit, quod saepe dictum est, considerare nos expedit, recordantes quantitatem usus in

τερα τῆς ἐντεῦθεν ὁδοῦ πρὸς τὰ ἄλλα γιγνομένης ἄχρι τῶν ἄκρων. ἄκρα δὲ λέγω τὰ πρὸς ἁπάντων τῶν ὁμογενῶν σκοπῶν συμπληρώματα, περὶ ὧν ἓν εἰπόντος μου παράδειγμα νῦν ὑμᾶς χρὴ διὰ παντὸς αὐτοῦ μεμνημένους, μηκέτι ἀξιοῦν πολλάκις ἀκούειν ὑπὲρ αὐτοῦ. φημὶ δὴ σκοποὺς ὁμογενεῖς εἶναι τοῦ μὲν πλείστην μίγνυσθαι τὴν κηρωτὴν τό τε καθαρὸν εἶναι καὶ ξηρὸν τὸ ἕλκος, εὐαίσθητόν τε τὸ τοῦ θεραπευομένου σῶμα καὶ μαλακόν. [807] τοῦ δὲ ἐλαχίστην ὑγρότητά τε πολλὴν κατὰ τὸ ἕλκος καὶ ῥύπον καὶ σκληρὸν καὶ δυσαίσθητον τὸ τοῦ κάμνοντος σῶμα. καλῶς μέντοι πᾶσι τοῖς συντεθεῖσιν αὐτὸ διαφορητικοῖς οὖσιν ἡ τοῦ χαλκοῦ λεπὶς ἐμίχθη ξηραντικὸν οὖσα φάρμακον, ἔχουσα δ᾽ οὐκ ὀλίγον ἐν αὐτῇ στύψεως. οὐ μόνον δὲ ἐπὶ ταύτης τῆς ἐμπλάστρου γινώσκειν ὑμᾶς χρὴ διὰ μίξεως πολλῆς κηρωτῆς σαρκωτικήν τε τὴν ἔμπλαστρον καὶ ἐπουλωτικὴν τῶν μὴ κακοήθων ἑλκῶν γινομένην, ἀλλὰ κἀπὶ τῶν ἄλλων ἁπασῶν, ὅσαι τῆς αὐτῆς εἰσι δυνάμεως, ἐφεξῆς δ᾽ αὐταῖς ἔγραψεν ὁ Κρίτων, τήν γε δι᾽ ἀκόνης ᾗ χρῆσθαί φησιν αὐτὸς καὶ οὕτως ἐκέλευσε συντιθέναι.

hujusmodi omnibus defcribi, quum utroque facilis illinc via ad alia usque ad fumma fiat, fumma dico omnium ejusdem generis fcoporum completiones. De quibus fi unum exemplum nunc propofuero, vos femper ipfius meminiffe oportet, neque faepius de eo velle audire. Dico igitur fcopos congeneres effe plurimi quidem cerati mifcendi ulcus purum et ficcum effe, corpus ejus qui curatur facili fenfu et molle, pauciffimi vero adjiciendi humiditatem multam in ulcere ac fordiciem, corpus aegri durum parumque fentiens. Bene tamen omnibus, quae id componunt, difcutientibus galbani fquama admixta eft, medicamentum exiccans, fed quod non parum aftringat. Non folum autem in hoc emplaftro cognofcendum vobis eft propter cerati copiofam mixturam carne explens et ulceribus malignis cicatrici obducendae idoneum evadere, fed etiam in aliis omnibus, quae ejusdem facultatis funt. His fubjungit Crito medicamentum dia acones, id eft ex cote, quo fe uti affirmat, ita componendum praecipiens.

[Ἡ δι᾽ ἀκόνης.] Ἡ δι᾽ ἀκόνης ἐν χρήσει ἡμῖν οὖσα ποιεῖ πρὸς τὰ χρόνια πάντα καὶ ἰδίως πρὸς κεφαλαλγίαν ἐπὶ τὸ μέτωπον ἐπιτιθεμένη καὶ πρὸς πλευροῦ ἀλγήματα χρόνια, πρὸς ποδαγρικοὺς, ἰσχιαδικοὺς, ὤμων πόνους, ὀδονταλγίας, τοῖς τετριμμένοις μέρεσιν ἐντιθεμένη. κατασπᾷ καὶ ἔμμηνα ἐπάνω τοῦ κτενὸς ἐπιτιθεμένη. βοηθεῖ δὲ καὶ τοῖς τὸν στόμαχον ἀλγοῦσι καὶ ῥευματιζομένοις καὶ τροφὴν μὴ κρατοῦσιν, ἔστι δὲ καὶ πάγχρηστος χωρὶς κατακαύματος καὶ τῶν μὴ ἀνεχομένων δριμέος φαρμάκου· ἁρμόζει καὶ πρὸς σκληρίαν ἥπατος καὶ σπληνὸς καὶ πρὸς χοιράδας καὶ πρὸς ἰσχιαδικούς. ἰδίως δὴ χρῆσις ἐπ᾽ αὐτῶν γιγνέσθω ἡμέραις ἑπτά. ἐὰν δὲ τρυφεροὶ ὦσι, πέντε, ὕδατος τὸ μέρος ἢ ἐλαίου μὴ ἁπτέσθω, ἕως οὗ ψυδρακώσῃ καὶ ἰχῶρας ἐπισπάσηται παχεῖς, εἶτα λύσας τῇ λευκῇ κηρωτῇ δι᾽ ὕδατος χρῶ, ἐὰν δὲ πρακτικώτερον ἐθέλῃς, τῇ διὰ πεπέρεως ἀκόνῃ. ℞ κηροῦ, χαλβάνης, τερμινθίνης, πιτυΐνης φρυκτῆς, ἐλαίου δαφνίνου, ἐλαίου παλαιοῦ ἀνὰ λίτραν α΄. λεπίδος χαλκοῦ λίτραν α΄ S΄.

[*Emplaſtrum ex cote.*] *Ex cote medicamentum quod nobis in uſu eſt. Facit ad omnia diuturna et peculiariter ad capitis dolorem, fronti impoſitum, valet ad laterum dolores longos, juvat podagricos, iſchiadicos, ſcapularum dolores, dentium cruciatus, attritis partibus impoſitum. Educit etiam et extrahit menſes pectini ſuprapoſitum. Auxiliatur ſtomacho laborantibus tum iis, qui fluxu vexantur et cibum vel alimenta non retinent. Eſt etiam prorſus utile ſine aduſtione et iis, quae acre medicamentum non ſuſtinent, convenit etiam ad duritiem jecinoris et lienis, nec non ad ſtrumas et iſchiadicos. Proprie jam uſus in ipſis fiat diebus ſeptem, ſi molles ſunt, quinque. Aquam pars vel oleum non attingat, donec ulcuſcula, quae pſydracia dicuntur, fecerit et ſaniem craſſam attraxerit. Deinde albo cerato ſolvens ex aqua utitor, ſin efficacius voles medicamento acone, quod ex pipere conſtat.* ℞ Cerae, galbani, terebinthinae, pityinae frictae, olei laurini, olei veteris, ſingulorum lib. j. ſquamae aeris libram unam et di-

ἰοῦ γο στ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο α΄. νάπυος, ἀδάρκης, θείου ἀνὰ γο α΄. ἀβροτόνου, κενταυρίου, χαλκάνθου, ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, λιβάνου, ἁλὸς κοινοῦ, στυπτηρίας στρογγύλης, λιθαργύρου, προπόλεως, κόκκου Κνιδίου ἀνὰ γο γ΄. πάντα ὁμοῦ κόψας καὶ σήσας ἀναλάμβανε τοῖς στυπτικοῖς μετὰ τῶν ἐλαιῶν. αὕτη μὲν ἡ τῆς προκειμένης ἐμπλάστρου σύνθεσις οὐ μικρῶς διαφέρουσα τῆς προγεγραμμένης θερμότητι. νᾶπυ γοῦν ἔχει καὶ ἀδάρκην, θεῖόν τε καὶ κόκκον Κνίδιον εἰς (395) τοσοῦτον ἥκοντα θερμότητος, ὥς ἑλκοῦν οἷς ἂν ἐπὶ πλέον ὁμιλήσῃ. καὶ δάφνινον δὲ τῶν ἱκανῶς θερμαινόντων ἐστὶ καὶ μετὰ ταῦτα χάλκανθός τε καὶ οἱ ἅλες. ἐμάθετε δὲ ὅτι καὶ στύψεως ταῦτα μετέχει, βραχείας μὲν οἱ ἅλες, πολλῆς δὲ ὁ χάλκανθος. ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς μίξεως τῶν στυφόντων φαρμάκων τοῖς διαφορητικοῖς εἴρηται πρόσθεν ἐπὶ τῶν πολυχρήστων ἐμπλάστρων. ὅλως γὰρ οὐδὲν δύναται γενέσθαι πολύχρηστον, εἰ μὴ καὶ τῆς ἐναντίας δυνάμεως μετέχει. ἄν τε γὰρ ἁπλῶς διαφορητικὴ δύναμις ᾖ μόνη, πρὸς ἓν εἶδος ἁρμόσει παθῶν, ὃ διαφορεῖσθαι προσήκεν, ἄν τε

midiam, aeruginis uncias fex, guttae ammoniaci unciam j, finapis, adarcae, fulfuris, fingulorum unciam j, abrotoni, centaurii, atramenti futorii, falis ammoniaci, thuris, falis communis, aluminis rotundi, argenti fpumae, propolis, cocci Cnidii, fingulorum ℥ iij. Omnia fimul contunduntur et cribrata aftringentibus cum oleis excipiuntur. Haec fane propofiti emplaftri compofitio eft, non parum fuperiori praeftans caliditate, finapi enim habet et adarcen, fulfur et crocum Cnidium, tanto calore praedita, ut ulcus faciant, quibus diutius adhaeferint. Jam et laurinum ex iis eft, quae abunde calefaciunt, deinde atramentum futorium et fal; didiciftis autem haec aftrictionis quoque non effe expertia, falem paucae, fed atramentum futorium multae. Verum de aftringentium medicamentorum mixtura cum digerentibus antea in emplaftris ufus multiplicis expofitum eft. Omnino enim quippiam variis utile effe non poteft, nifi contrariae quoque virtutis participet; fi enim digerens

στυπτικῆς, πρὸς ἓν ἕτερον, ἐφ᾽ οὗ τὸ ἐπιῤῥέον ἀναστέλλειν προσήκει. διὸ τὰ μὲν στύφοντα τοῖς ἀρχομένοις ἐξ ἐπιῤῥοῆς ὑγρῶν γεννᾶσθαι πάθεσιν ἁρμόττει. τὰ δὲ διαφοροῦντα χωρὶς τῆς τῶν στυφόντων μίξεως, ἐφ᾽ ὧν σωμάτων οὐδὲν ἐπιῤῥυῆναι δύναται διὰ τὸ προκεκενῶσθαι, ὡς ἐάν γε περιουσία τις ᾖ χυμῶν, οὐ μόνον διαφορεῖται τὸ περιεχόμενον ὑγρὸν ἐν τοῖς πεπονθόσιν, ἀλλὰ καὶ παραγίνεται πρὸς αὐτὰ τῶν διαφορούντων [ἕλκειν πεφυκότων ὑφ᾽ ἑαυτὰ, καθάπερ τὰ περιεχόμενα ψαύοντα τῶν ὑγρῶν, οὕτως καὶ τὰ κατὰ βάθος ὄντα τοῦ σώματος. εὐλόγως δὴ μίγνυται τοῖς διαφορητικοῖς, [808] τά τε σταλτικὰ καὶ ἀποκρουστικὰ προσαγορευόμενα, τοῦ μὲν ἐπὶ τὴν σύνθεσιν αὐτῶν ἀφικομένου τῷ λογισμῷ τούτῳ χρησαμένου, τῆς πείρας δὲ μαρτυρούσης τῷ λογισμῷ. εἰκότως οὖν κατὰ τὸ προκείμενον φάρμακον, καίτοι σκοπὸν ἔχοντος θερμῆναί τε καὶ ξηρᾶναι καὶ διὰ τοῦτο καὶ ψύδρακας ποιεῖν, ἐμίχθη τι καὶ τῶν στυφόντων, ἀλλ᾽ οὐχ ἱκανά γε πρὸς πολλὰ θερμαίνοντα σφοδρῶς φάρμακα, δύο ταῦτα χάλκανθος καὶ ἅλες, ἀλλὰ καὶ λεπὶς χαλκοῦ κατὰ τὸν αὐ-

virtus fimpliciter fola effet, ad unam fpeciem affectuum conduceret, quam difcutere conveniret, fi vero aftringens ad aliam unam, ubi quod influit, reprimendum eft. Quare incipientibus ex humorum influxu generari affectibus aftringentia conveniunt, difcutientia vero fine aftringentium mixtura, ubi nihil propter evacuationem prius factam influere poteft; nam fi fuperfluitas quaedam humorum exiftat, non folum difcutitur humor in affectis partibus contentus, fed etiam ad ipfas accedit, quum difcutientia ad fe trahere nata fint, ficut contentos et contiguos humores, ita etiam in corporis profundo repofitos. Mifcentur ergo difcutientibus fiftentia et reprimentia merito, quum qui ad ipforum compofitionem defcendit, ratione hac ufus fit, experientia vero atteftante rationi. Quare non injuria, licet confilium fcopumque habeat in propofito calefacere et exiccare, eoque etiam ulcera concitare, mixtum eft et aftringentium quidpiam. Sed non fufficiunt ad multa vehementer calefacientia medicamenta duo haec, atramentum futorium et fal. Quin

τὸν ἐμίχθη λογισμὸν ἥ τε στυπτηρία, διὰ τὸ σφοδρῶς στύφειν καὶ τοὔνομα λαβοῦσα τοῦτο. ἄλλη. ἄλλην ἔμπλαστρον ἔγραψεν ὁ Κρίτων ἐνδοξοτάτην, ἣν ὀνομάζει Μεσιανὴν, ἕτερον ὕλης ἔχουσα γένος τῆς προγεγραμμένης καὶ τῆς μελλούσης ὑπ᾽ ἐμοῦ γραφήσεσθαι νῦν ἐφεξῆς, ἣν αὐτὸς ὁ Κρίτων ἀνίκητον ὀνομάζει, συγκειμένην ἐκ δριμέων τῶν πλείστων φαρμάκων, οὐκ οὔσης τῆς Μεσιανῆς τοιαύτης, ὡς μετὰ ταῦτα δειχθήσεται κατὰ τὸν οἰκεῖον αὐτῆς καιρόν. καὶ μέντοι καὶ κεφαλικὰς ἄλλας ὀνομάζων, ὧν ἡ καθόλου δύναμις ὀλίγον ὕστερον εἰρήσεται, γράψας ἐφεξῆς τῇ Μεσιανῇ τὴν καλουμένην, μετὰ ταῦτα ἀνίκητον ὑφ᾽ ἑαυτοῦ γράφει, παραπλησίας δυνάμεως οὖσαν τῇ προγεγραμμένῃ, ἣν δι᾽ ἀκόνης ἐκάλει. ἔχει δὲ ἡ περὶ αὐτῆς λέξις τοῦ Κρίτωνος ὧδέ πως αὐτοῖς ὀνόμασιν. ἡ ἀνίκητος ἐν χρήσει ἡμῖν οὖσα. ἔστι δὲ πάγχρηστος, ἐπισπᾶται, ῥήσσει, ἀνακαθαίρει, κολλᾷ, ἐξιποῖ, διὰ σπληνίου καὶ παραθέσεως σωλήνων καὶ ἀνιεμένη ἔχουσα πάντοτε πηλὸν δι᾽ ὀξελαίου. διαχεῖ δὲ καὶ τὰς σκληρίας καὶ ταῖς συνολκαῖς τῶν νεύρων βοηθεῖ, ἐπιτιθεμένη χωρὶς

etiam aeris squama pari ratione mixta est et alumen, quod a vehementer astringendo stypteria appellatam est. Aliud emplastrum celeberrimum scripsit Crito, quod Mesianum appellat, diversum materiae genus habens a superiore et illo, quod mox a me ordine suo describetur. Vocat hoc Crito ipse anicetum, id est invictum, ex acribus pluribus medicamentis compositum, quum Mesianum tale non sit, ut postea suo tempore demonstrabitur. Quin etiam cephalica alia nominans, quorum generalis facultas paulo post explicabitur, post Mesianum tradita, invictum ab ipso appellatum subjungit, ejusdem facultatis cum praescripto, quod dia acones, id est ex cote, vocitabat. Verba Critonis in hunc modum sonant. *Aniceton in usu nobis est, utile ad omnia, extrahit, rumpit, purgat, glutinat, excolat splenii modo et cum canalibus impositum ac dilutum ex oleo et aceto, constringit undique. Discutit autem duritias. Et nervorum contractiones juvat sine perfusione impositum ne refrige-*

ἐμβροχῆς, ἵνα μὴ περιψύχωνται. καὶ ἐν μέρει ἀλείμματος ποιεῖ ἀνιεμένη ὡς ἄκοπος. παύει γὰρ καὶ τοὺς ἐν ἀρχαῖς τῶν νόσων κόπους καὶ τοὺς ἐξ ἀδήλης αἰτίας. ἔστι δὲ καὶ μάλαγμα ἐπὶ τῶν ἀκρωτηρίων ἐν μεγάλοις σπληνίοις ἐπιτιθεμένη. ἔστι δὲ καὶ ἐναίμων κολλητικὴ, ἐπειδὰν ῥαφῇ ἢ ἀγκτηριασθῇ, πτύγματος ἐκ μόνου ὄξους προσεπιτιθεμένου τῷ σπληνίῳ, θέρους μὲν ψυχροῦ, χειμῶνος δὲ θερμοῦ. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ ἐν τοῖς πέλμασι καὶ πρὸς κόμματα, σηπεδόνας τε καὶ περὶ δακτύλους διαθέσεις καὶ τὰ σὺν τραύμασι κατάγματα. ἔνεστι μήτε σαρκωτικῷ μήτε ἐπουλωτικῷ ἑτέρῳ χρῆσθαι, ἀλλὰ μόνῃ πιστεύειν. ποιεῖ καὶ πρὸς ἀνθρωπόδηκτα καὶ κυνόδηκτα καὶ θηριόδηκτα. μέγιστον δ' ἐστὶν αὐτῆς ἐπάγγελμα τὸ τὰ ἐν κατακαλύψει ἀποστήματα ἐν κώλῳ καὶ περιτοναίῳ μὴ ἐᾷν γίνεσθαι, ὅταν γε μὴ φθάσῃ πυωθῆναι ἢ γενόμενα λεπτοποιῆσαι καὶ εἰς ἔντερα συῤῥῆξαι. ἐπιτίθεσθαι δὲ δεῖ τῷ τόπῳ σπλήνιον καὶ ἐπάνω πίλημα ἐξ ὀξελαίου θερμοῦ καὶ ἐμβρέχειν δὶς τῆς ἡμέρας. μὴ λῦε δὲ εἰ μὴ διὰ τριῶν ἢ τεσσάρων ἡμερῶν, εἶτα μετὰ τὸ πυριᾶσαι,

rentur. Et unguenti vice dilutum facit ut acopon, fiftit enim morborum principiis laffitudines et eas quae fine caufa manifefta proveniunt. Eft etiam malagma extremarum corporis partium in magnis fpleniis impofitum, item cruenta glutinat; futuris vel fibulis juncta, fi plicatum linteum ex folo aceto fplenio imponas, aeftate quidem frigidum, hieme autem calidum. Facit ad plantae pedis vitia, ad contufiones, putredines et digitorum affectus, item fracturas cum vulneribus. Licet neque carnem generante, neque quod cicatricem inducat, alio uti, fed foli credere. Valet ad hominum, canum et ferarum morfus. Maximum hoc eft quod pollicetur, nempe abfceffus latentes in colo et peritonaeo prohibere ne fiant, antequam in vomicam exierint aut factos extenuare et inteftina conjicere. Imponendum autem eft fplenium loco et defuper centunculum ex aceto et oleo calente, fovendumque bis quotidie. Non folvetur autem nifi triduo vel quatriduo. Deinde poft

ἀτμίδα πάλιν ἐπιτίθει. ἐπεκλήθη δὲ ἀνίκητος διὰ τὰ θαυμαστὰ καὶ πολλὰ αὐτῆς ἔργα. ℞ λεπίδος χαλκοῦ ∠ νη'. πυρέθρου, σταφίδος ἀγρίας, κόκκου κνιδείου, νάπυος σπέρματος, κάγχρυος, περιστερᾶς κόπρου, ἀριστολοχίας λεπτῆς, ἰοῦ, κυπέρου, εὐζώμου σπέρματος, κυμίνου ἀνὰ ∠ ιστ'. νίτρου ∠ λβ'. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ∠ λβ'. δαφνίδων ∠ ρκ'. μάννης ∠ ρκ'. ἴρεως ∠ ρκ'. ὄξους δριμέος ξε. ιστ'. ἑψήματος ἰσχάδων κυάθους δ' S''. κόψας καὶ σήσας ἅπαντα ὁμοῦ λειοτρίβει σὺν τῷ ὄξει ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν. ξηροῦ δὲ καὶ χλωροῦ γενομένου πρόσβαλε τὶ τῶν σύκων ἀφέψημα, καὶ συμμαλάξας ἀναιροῦ καὶ ἀποτίθει εἰς χύτραν χαλκῆν ἐρυθροῦ χαλκοῦ. τὸ δ' ἕψημα τῶν ἰσχάδων ἔχει οὕτως. ℞ ἰσχάδων λιπαρῶν λι. ε'. ὕδατος ξε. στ'. ἕψε ἕως ἂν περιλειφθῶσι ξε. β'. ἡ δὲ χρῆσις ἐστιν ἓν μέρος τοῦ φαρμάκου ὄξει ἀνιεμένου, ὡς γλοιῶδες γενέσθαι πρὸς ἓξ τοῦ ῥητινοκήρου. [809] ἔστι δὲ τὸ μὲν ἄκρατον ῥητινόκηρον κηροῦ μέρος ἓν, ῥητίνης φρυκτῆς μέρη τρία σὺν ἐλαίῳ ὀλίγῳ τετηκότα· τὸ δὲ μέσον

fomenta madorem rursus imponito. Vocatum autem est insuperabile propter miranda et multa ipsius opera. ℞ Squamae aeris drach. quinquaginta octo, pyrethri, staphidis agriae, cocci cnidii, sinapis seminis, canchryos, columbini stercoris, aristolochiae tenuis, aeruginis, cyperi, erucae seminis, cumini, singulorum drach. sedecim, nitri drach. triginta duas, salis ammoniaci drach. xxxij, lauri baccarum drach. cxx, mannae drach. cxx, iridis drach. cxx, aceti acris sextarios sedecim, decocti caricarum cyathos quatuor et dimidium. Tusa cribrataque omnia simul cum aceto ad laevorem teruntur sub aestu caniculae. Ubi siccum et viride evaserit, ficuum decoctum adjicitur et simul emollita tolluntur et in olla aeris rubri reponuntur. Decoctum autem caricarum ita habet. ℞ Caricarum pinguium lib. v, aquae sextarios vj, coque donec sextarii duo relicti fuerint. Usus est una pars medicamenti aceto diluti, ut sordes repraesentet, ad sex partes resinoceri, id est resinae cum cera junctae. Est autem sincerum resinocerum cerae pars una, resinae frictae tres cum oleo pauco liquefacto, medium cerae pars

κηροῦ μέρος ἕν, ῥητίνης μέρη δύο· τὸ δ' ἀνειμένον καὶ εὔκρατον κηροῦ μέρος ἕν, ῥητίνης μέρος ἕν· τὸ δ' ἐκλελυμένον κηροῦ μέρη δύο, ῥητίνης μέρος ἕν· τὸ δ' ὑπερανειμένον κηροῦ μέρη τρία, ῥητίνης μέρος ἕν. ἱστορεῖται καὶ ἐπ' ἀγρίου λειχῆνος ἡρμοκέναι ἄκρατον ἐπιῤῥιφέν. ταῦτα μὲν ὁ Κρίτων ἔγραψεν αὐτοῖς ὀνόμασιν. ἐγὼ δὲ ἀπὸ τοῦ τελευταίου τῶν εἰρημένων αὐτῷ τὴν ἀρχὴν ποιήσομαι τοῦ λόγου. τοὺς ἀγρίους λειχῆνας ὀνομάζουσιν, ὅταν ὑπὸ μὲν τῶν ἀσθενῶς ξηραινόντων φαρμάκων ὁρῶσιν αὐτοὺς μηδὲν ὠφελουμένους, ὑπὸ δὲ τῶν ἰσχυρῶς ἐρεθιζομένους. χρεία τοίνυν ἐπ' αὐτῶν ἐστι φαρμάκου δραστηρίου μὲν ἱκανῶς, οὐ μὴν δακνώδους σφοδρῶς, ὅπερ, ὡς ἔφην, ἐκ στοχασμοῦ τεχνικοῦ συντεθὲν ὑπὸ τῆς πείρας βασανίζεται. σύγκειται δὲ τὸ προκείμενον φάρμακον ἐκ πολλῶν δριμέων λεπτομερῶν τε καὶ διαφορητικῶν. ἔχει δέ τινα καὶ τῶν ἀδήκτως ῥυπτικῶν καί τινα τῶν ἐπ' ὀλίγον στυφόντων. τὰ μὲν οὖν δριμέα τῶν ἐν αὐτῷ πύρεθρόν τε καὶ νᾶπυ καὶ κόκκος κνίδειος καὶ ἡ τῆς περιστερᾶς κόπρος, ἰός τε καὶ δαφνὶς καὶ νίτρον, εἶθ' ἅλες ἀμμω-

una, refinae duae, dilutum vero et abunde temperatum cerae pars una, refinae tantundem, diffolutum cerae partes duae, refinae una, quod fupra quam dilutum cerae partes tres, refinae una. Scribitur etiam agrefti licheni, id eft *impetigini*, conveniffe, purum injectum. Haec Crito ad verbum prodidit. Ego a fine eorum quae dixit fermonis principium ftatuam. Agreftes impetigines nominant, quum a medicamentis imbecilliter ficcantibus nihil juvari vident, a validis autem irritari. Opus igitur in ipfis eft medicamento efficaci abunde, non tamen vehementer mordaci, quod, ut dixi, ex artificiali conjectura compofitum experientia probatur. Conftat propofitum medicamentum ex multis acribus tenuiorum partium et difcutientibus, habet autem et quaedam citra mordicationem detergentia et nonnulla parum aftringentia. Itaque acria ex iis quae continet funt pyrethrum, finapi, coccus cnidius, columbinum ftercus, aerugo, baccae lauri, nitrum, fal ammoniacus, item acetum acre,

Ed. Chart. XIII. [809.] Ed. Baf. II. (395. 396.)

νιακοὶ καλούμενοι καὶ πρὸς αὐτοῖς ὄξος τὸ δριμύ. τοιοῦτον γὰρ ἀξιοῖ βάλλειν. τὰ δὲ ῥυπτικὰ τελέως μὲν ἄδηκτά ἐστιν ἶρις τε καὶ ἀριστολοχία καὶ τούτων ἔτι μᾶλλον, ὡς ἐκ τοῦ γένους τῶν ἤδη πεπτικῶν εἶναι, μάννα, γενναιότερον δὲ κάγχρυ καὶ σταφὶς ἀγρία. τούτων δ᾽ ἔτι γενναιότερον κύμινόν τε καὶ τὸ τοῦ εὐζώμου σπέρμα. τὸ δὲ κύπερον ἔστι μὲν ἀδήκτως ξηραντικὸν, ἔχει δέ τι καὶ στυπτικὸν, ὥσπερ καὶ ἡ τοῦ χαλκοῦ λεπὶς, ἰσχυρὸν οὖσα φάρμακον. ἔδει γὰρ, ὡς πρόσθεν ἐδείχθη, μετέχειν τι καὶ τῆς στυπτικῆς δυνάμεως τὸ φάρμακον τοῦτο, καὶ διὰ τοῦτό γε λεπὶς ἐμίχθη δαψιλής. εἰ δὲ καὶ ἡ μάννα ὄντως εἴη μάννα καὶ μὴ λιβανωτὸς, εἴη ἂν καὶ αὕτη στυπτικὸν ἔχουσά τι. βέβληται δὲ καὶ αὕτη δαψιλεστέρα πολὺ τῆς λεπίδος, εἰκότως, ἵνα πραΰνῃ τὸ σφοδρὸν τῶν δριμέων (396) φαρμάκων, μετὰ τοῦ πέττειν τὰ κατὰ τὸν πεπονθότα τόπον ὑγρά. πραϋντικώτατον δὲ καὶ πεπτικώτατον ἅμα τῷ διαφορεῖν πώς ἐστι τὸ τῶν ἰσχάδων ἀφέψημα. ταῦτ᾽ οὖν ἅπαντα μιχθέντα πολύχρηστον εἰκότως εἰργάσατο τὸ φάρμακον. εἰς δὲ τὸ δραστήριον αὐτῶν μέ-

tale namque injiciendum cenfet. Detergentium fumme quidem lenia immordaciaque funt iris et ariftolochia, atque his adhuc magis, ut ex genere concoquentium jam fit, manna, generofius autem canchrys et ftaphis agria, his adhuc praecellit cuminum et erucae femen. Cyperum fine morfu quidem exiccat, fed nonnihil etiam aftringit, quemadmodum et aeris fquama, validum et ipfum medicamentum. Oportebat enim, ut prius demonftratum eft, medicamentum hoc aftringentis facultatis utcunque effe particeps, eoque fquama copiofe admixta eft. Si vero et manna revera manna fit et non thus, ipfa quoque aliquantulum aftringit. Injecta eft autem et haec multo copiofior quam fquama, merito, ut acrium medicamentorum vehementiam leniat, fimulque humores in afflicta parte contentos coquat. Porro caricarum decoctio mitigantiffima eft et maxime coquit, fimulque quodammodo digerit. Haec igitur omnia mixta multi ufus medicamentum jure effecerunt. Acetum vero

γιστα συντελεῖ τὸ ὄξος, ἐν ᾧ κελεύει λειοῦσθαι τὰ φάρμακα κατὰ τὸν θερινὸν ἥλιον. πάντα γὰρ τὰ οὕτω σκευασθέντα λεπτομερῆ γίγνεται καὶ διὰ τοῦτο μέχρι τοῦ βάθους τῶν σωμάτων ἡ δύναμις αὐτῶν καταδύεται.

Κεφ. γ'. [Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρα γεγραμμένων τοῦ αὐτοῦ γένους ἐμπλάστρων.] Τὴν μὲν διὰ τῶν βοτανῶν, ἣν ὅπως ὁ Κρίτων σκευάζει προὔγραψα, καὶ αὐτὸς ὁ Ἡρας ὁμοίως σκευάζει, καθότι καὶ ὁ Κρίτων ἐμνημόνευσεν αὐτοῦ. διαφέρεται δὲ ἐν τῇ διὰ σκίλλης σκευασίᾳ. τοῦ μὲν γὰρ ἀμμωνιακοῦ καὶ τῆς σμύρνης καὶ τῆς πιτυΐνης ῥητίνης καὶ τοῦ στύρακος καὶ τῆς λεπίδος καὶ τῆς σκίλλης τοσοῦτον μιγνύει τοῖς ἄλλοις ὁ Κρίτων ὅσον ὁ Ἡρας. ἐπὶ δὲ τῆς ἀριστολοχίας καὶ τῆς ἴρεως διαφέρεται. γράψαντος γὰρ τοῦ Ἡρα ἀριστολοχίας στρογγύλης ∠ λ'. ἴρεως ξηρᾶς ∠ λ'. οἱ δὲ ιε'. [810] καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ὁ Κρίτων οὕτως ἔγραψεν. ♃ ἀριστολοχίας ∠ λ'. ἴρεως ∠ λ'. ἄλλοι μ'. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς σκευασίας τοῦ Ἡρα γράψαντος. ἐκπληρωθεισῶν δὲ τῶν ἡμερῶν, κηρωτὴν ποίει τοιαύτην. ♃ κηροῦ λίτρας ε'. οἱ δὲ ∠ μ'. τερμινθίνης λίτραν α'. οἱ δὲ ∠ λ'. ἐλαίου πα-

efficaciam eorum plurimum juvat, in quo medicamenta aestivo sole conteri praecipit, omnia enim sic praeparata tenuem substantiam acquirunt, eoque in corporis altum facultas ipsorum penetrat.

Cap. III. [*De scriptis ab Hera ejusdem generis emplastris.*] Emplastrum ex herbis quo modo Crito praeparet prius posui, et ipse Heras similiter conficit, sicut Crito ejus meminit. Differt tamen in confectione emplastri ex scilla confecti, nam ammoniaci, myrrhae, resinae pityinae, styracis, squamae et scillae tantum cum aliis Crito miscet, quantum Heras, sed in aristolochia et iride discordat, quippe Heras scripsit aristolochiae rotundae drach. triginta, iridis siccae drach. triginta, alii quindecim. Crito autem sic protulit. ♃ Aristolochiae ʒ xxx, iridis drach. xxx, alii xl. Rursus quoque post haec Heras juxta confectionis finem tradit, expletis diebus ceratum hujusmodi facito. ♃ Cerae libras quinque, alii drach. xl, terebinthinae libram unam, alii

λαιοῦ ξέστας β' S''. οἱ δὲ κοτύλας στ'. ἐμοὶ δ' οὐκ ἀρέσκει ἀντὶ τῶν ε'. λιτρῶν τοῦ κηροῦ μιγνύναι τῷ φαρμάκῳ ⊲ σμ'. ποτὲ μὲν γὰρ ἀντὶ τῆς λίτρας ⊲ ρ'. γράφουσιν αὐτοὶ, ποτὲ δὲ ἀντὶ τῆς μνᾶς, οὐδέποτε δὲ λίτραν οὕτως μικρὰν οὐδεὶς ἔγραψεν, ὡς ⊲ μη'. εἶναι. τοῦτο γὰρ συμβαίνει βαλλομένων ⊲ σμ'. ἀντὶ τῶν ε'. λιτρῶν. ὡσαύτως δὲ οὐδὲ ἀντὶ τῆς λίτρας τῆς τερμινθίνης ⊲ λ'.

Κεφ. δ'. [Ἡ Σεραπίωνος.] Καὶ ταύτην ἔγραψεν ὁ Κρίτων ἐν τῇ φαρμακίτιδι βίβλῳ κατὰ τήνδε τὴν λέξιν. ἡ Σεραπίωνος, ἣν τινες Αἰγυπτίαν, οἱ δὲ Ἀφροδίτην καλοῦσι. ποιεῖ δὲ πρὸς πᾶν τραῦμα καὶ δεῖ αὐτῇ ἐπιμένειν μὴ ἀπελπίζοντας. ποιεῖ πρὸς νύγματα καὶ σκόλοπας καὶ παρωτίδας, κατάτρησίν τε καὶ φύματα καὶ ἐξιποῦσα παρακολλᾷ, ποιεῖ καὶ πρὸς πᾶσαν σκληρίαν καὶ πρὸς ἐπινυκτίδας καὶ πρὸς ἐπιφορὰν τῶν ἄρθρων καὶ πρὸς τὰ θλάσματα τῶν ὤτων, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ πρεσβυτικὰ καὶ χειρώνεια καὶ παχύχειλα ἕλκη. ♃ ἐλαίου παλαιοῦ κο. γ'. λιθαργύρου ⊲ σ'. ἀμμωνια-

drach. triginta, olei veteris fextarios duos et dimidium, alii heminas fex. Mihi vero non placet pro quinque libris cerae drach. ccxl. medicamento mifcere. Interdum namque loco librae centum drach. fcribunt, interdum loco minae, atqui nullus unquam libram tam exiguam pofuit, ut drach. xlviij, penderet; hoc enim accidit, dum pro quinque libris drachmae ducentae quadraginta immittuntur, fic neque pro libra terebinthinae drach. triginta.

Cap. IV. [*Emplaftrum Serapionis.*] Et hoc Crito in opere medicamentario in haec verba confcripfit. *Emplaftrum Serapionis, quod nonnulli Aegyptium, alii Venerem vocant. Facit ad omne vulnus, cui innitendum eft, omni defperatione abjecta. Valet ad punctus, aculeos, parotidas, perforationem, phymata, excolando conglutinat. Tollit omnem duritiem, juvat epinyctidas, articulorum epiphoram, aurium contufiones. Sanat et ulcera fenilia, chironia et quae craffas oras obtinent.* ♃ Olei veteris heminas tres, argenti fpumae drach. ducentas, guttae ammo-

κοῦ θυμιάματος ∠ ρξη'. ῥητίνης κολοφωνίας, πιτυΐνης ∠ ξη'. κηροῦ ∠ ρξη'. χαλβάνης ∠ κ'. ἰοῦ ∠ ν'. οἱ δὲ ∠ κ'. σμύρνης ∠ δ'. οἱ δὲ ∠ η'. ἕψε λιθάργυρον, ἔλαιον ἕως μετρίως δοκῇ συνεστράφθαι, εἶτ' ἄρας τὴν λοπάδα προσέμβαλλε ἀμμωνιακὸν, εἶτα ῥητίνην, εἶτα κηρόν. τήξας δὲ ἓν ἕκαστον αὐτῶν προσεχόντως, ἵνα μὴ προσκαῇ, ἄρας πάλιν χαλβάνην ἀποδίδοθι καὶ ἰὸν, εἶτα ἐπιθεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ, ἕως μηλίνη γένηται καὶ εὐσύστατος, ἕψε. ἔσχατον δὲ ἄρας τὴν σμύρναν ἀποδίδου καὶ κινήσας κατάχεε, ἀναλαμβάνων ἐν δέρματι ἀποτίθεσο.

Κεφ. ε'. [Ὡς Ἀνδρόμαχος ἔγραψε τὰς προειρημένας ἐμπλάστρους.] Τρεῖς συνθέσεις ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος ταύτης τῆς ἐμπλάστρου, τὴν πρώτην μὲν βραχὺ διαφωνοῦσαν τῇ προγεγραμμένῃ Κρίτωνος, ἐφεξῆς δ' ἄλλας β'. πλέονα διαφωνίαν ἐχούσας. ἡ δὲ ἐπαγγελία τοῦ φαρμάκου καὶ ἡ σκευασία γέγραπται καλῶς ἔμπροσθεν ὑπὸ τοῦ Κρίτωνος· ὁ δ' οὖν Ἀνδρόμαχος οὕτως ἔγραψε περὶ αὐτῆς. ἡ διὰ τῶν βο-

niaci drach. centum fexaginta octo, refinae colophoniae, pityinae drach. fexaginta octo, cerae drach. centum fexaginta octo, galbani ʒ xx, aeruginis drach. quinquaginta, alii viginti, myrrhae drach. quatuor, alii octo. Argenti fpuma coquitur ex oleo, donec mediocriter coivifse vifa fuerint. Deinde olla ab igne depofita gutta ammoniaci immittitur, poftea refina, poftremo cera. Ubi fingula curiofe liquata fuerint, ne adurantur, olla ab igne rurfus fublata, galbanum afpergitur et aerugo, iterum fuper ignem ponitur, coquiturque donec melinum fiat et juftam craffitiem nancifcatur, poftremo fublato myrrha adjicitur, ac ubi moveris, defundito, pelleque excipiens reponito.

Cap. V. [*Ut Andromachus praedicta emplaftra confcripferit.*] Tres hujus emplaftri confectiones tradidit Andromachus, primam a praefcripta Critonis nonnihil diffentientem, deinde alias duas magis evariantes. Titulum autem medicamenti et praeparationem recte prius Crito confcripfit. Andromachus in hanc fententiam de ea prae-

τανῶν. ℞ ἀναγαλλίδος τῆς τὸ κυάνεον ἄνθος ἐχούσης ◁ νστʹ. πρασίου ◁ νστʹ. μήκωνος ἀγρίου ◁ νστʹ. ὑοσκυάμου χλωροῦ ◁ νστʹ. λεπίδος ◁ κεʹ. λιβάνου ◁ ηʹ. ῥητίνης ξηρᾶς ◁ ιστʹ. ἀλόης ◁ ιστʹ. σχιστῆς ◁ δʹ. κηροῦ μνᾶν αʹ. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας βʹ. ὄξους. πολλοὶ μὲν τῶν δύο ἀναγαλλίδων ἔβαλλον εἰς τὴν διὰ τῶν βοτανῶν, Θεόκριτος δὲ καὶ γῆς Ἐρετριάδος καὶ χρυσοκόλλης καὶ ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ καὶ ἀρσενικοῦ ἀνὰ ◁ δʹ.

[811] Κεφ. στʹ. [Ἄλλαι ἔμπλαστροι τοῦ αὐτοῦ γένους, περὶ ὧν ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν.] *Πρὸς γαγγραίνας καὶ σηπεδόνας καὶ νομὰς παλαιὰς καὶ κακοήθεις, Ἰσιδώρου Ἀντιοχέως.* ℞ λιθαργύρου ◁ δʹ. ἰοῦ ξυστοῦ ◁ ηʹ. ἐλαίου κυάθους στʹ. Τάλιος Αἴλιος κυάθους ιβʹ. καὶ ἰοῦ σκώληκος. τὴν δὲ λιθάργυρον καὶ τὸν ἰὸν λεῖα ἐμβαλὼν εἰς χύτραν καὶ ἐπιχέας ἐλαίου κυάθους τρεῖς, ἕψε ἐπὶ πυρὸς μαλακοῦ, κινῶν σπάθῃ ξυλίνῃ, ἕως ἂν γένηται χλωρὰ, εἶτα ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ εἰς θυείαν κατεράσας τρῖβε ἕως ἐστὶ θερμὸν

cepit. *Emplaſtrum ex herbis.* ℞ Anagallidis coeruleum florem habentis ℥ lvj, marrubii ℥ lvj, papaveris agreſtis ℥ lvj, alterci viridis ℥ lvj, ſquamae ℥ xxv, thuris drach. viij, reſinae ſiccae drach. xvj, aloës drach. xvj, aluminis ſiſſilis drach. quatuor, cerae minam unam, olei veteris heminas duas, aceti. Multi quidem utriusque anagallidis. Theocritus autem et terrae Eretriae et chryſocollae et ſalis ammoniaci et auripigmenti, ſingulorum ℥ iv, in emplaſtrum ex herbis conjecit.

Cap. VI. [*Alia emplaſtra ex eodem genere de quibus ſcripſit Andromachus.*] *Ad gangraenas, putredines, nomas veteres et cacoëthes, Iſidori Antiochei.* ℞ Argenti ſpumae drach. quatuor, aeruginis raſae drach. viij, olei cyathos ſex. Talius Aelius cyathos xij et aeruginis ſcoleciae. Argenti ſpuma et aerugo in cacabum laevigata mittitur, olei tres cyathi ſuperfunduntur, coquitur pruna non acri, moveturque ſpathia lignea donec viride fiat. Poſtea ab igne ſublata, ac mortario ſuperfuſa contunditur, dum

ἐπὶ πλέον. εἶτα πάλιν εἰς τὴν χύτραν ἐπιχέας τοῦ ἐλαίου κυάθους γ΄. κινῶν μὴ προσκαῇ, ἕως ἂν γένηται μηλίνη, ἕψε καὶ πάλιν κατακενώσας τρῖβε ὡς κολλύρια. καὶ πάλιν ἀνελόμενος εἰς τὴν χύτραν ἕψε κινῶν, ἕως ἂν γένηται ἐρυθρὰ, καὶ κατακενώσας εἰς θυείαν πάλιν τὸ τρίτον τρῖβε ἐπὶ πλέον καὶ πάλιν τὸ τέταρτον ἕψε εἰς τὴν χύτραν, ἵνα συστραφῇ, καὶ πάλιν ἕως ἐστὶ θερμὴ κατεράσας καὶ τρίψας ἀνελοῦ καὶ ἀπόθου εἰς πυξίδα ἐρυθρὰν καὶ χρῶ πρὸς τὰ εἰρημένα. ἐφεξῆς δὲ τῇ προγεγραμμένῃ περὶ ἑτέρας ἐμπλάστρου κατὰ λέξιν οὕτως ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος. *ὑγρὰ ἔμπλαστρος πρὸς νομὰς ᾗ χρῶμαι καὶ ἄλλα πολλά.* ℞ κηροῦ < η΄. ῥητίνης τερμινθίνης < η΄. στέατος ταυρείου τεθεραπευμένου < δ΄. χαλκίτεως < β΄. λεπίδος χαλκοῦ < γ΄. μάννης λιβάνου < β΄. κηκίδος ὀμφακίνης < δ΄. ἐλαίου μυρσίνου κοτύλας ε΄. τὰ ξηρὰ σὺν ὄξει καὶ μέλιτι, εἶθ' οὕτως τὰ τηκτὰ καταχεῖται.

Κεφ. ζ. [Πολύχρηστοι φαιαί. πρὸς τὰ τῆς τέχνης ἔργα χρείαν εἶναι μεθόδου τε καὶ ἀσκήσεως] Ὅτι τῶν βοη-

calidum est diutius, deinde rursus tres olei cyathos in ollam fundito, movetoque ne aduratur, quousque melinum fiat incoquito. Ac rursus eximens terito, ut collyria, iterumque excipiens in ollam coquito movendo, quousque rubrum colorem accipiat. Quin etiam tertio ex cacabo in mortarium desusa diutius terito, atque iterum quarto in olla coquito, ut in unum coeant. Rursusque dum calet, defusa tritaque excipito et in rubra pyxide deponito ad praedictaque utitor. Post commemoratum emplastrum, alterius deinceps his verbis Andromachus meminit. *Humidum emplastrum ad nomas, quo utor et ad alia multa.* ℞ Cerae drach. octo, resinae terebinthinae drach. octo, adipis taurini curati drach. quatuor, chalcitidis drach. duas, squamae aeris drach. tres, mannae thuris drach. duas, gallae immaturae drach. quatuor, olei myrtei heminas quinque. Arida cum aceto et melle sumuntur, deinde sic liquabilia superfunduntur.

Cap. VII. [*Fuscae multiplicis usus. Ad artis opera methodo et exercitatione opus esse.*] Quod auxiliorum quae-

θημάτων ἔνια μὲν ὁ λόγος εὑρίσκει μόνος, ἔνια δὲ ἡ πεῖρα, καὶ αὕτη τοῦ λόγου μὴ χρήζουσα, τινὰ δ᾽ ἀμφοῖν ἀλλήλοις συνεργούντων δεῖται, πολλάκις ὑμῖν ἐπιδέδεικται, καὶ πρός γε τούτοις ὅτι τὰ διὰ λόγου καὶ πείρας εὑρισκόμενα στοχαστικῇ μὲν ὁδῷ χρῆται πρὸς τὴν τῶν ζητουμένων εὕρεσιν, ἐλπισθέντα δὲ τῷ λόγῳ βεβαιοῦται τῇ πείρᾳ· καὶ μέντοι καὶ ὡς τῆς στοχαστικῆς ἐλπίδος οὐκ ὀλίγη ἐστὶν ἐν τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον ἡ διαφορὰ, καθάπερ καὶ καθ᾽ ὅλον τὸν βίον. οὐ γὰρ ὁμοίως ἐλπίζομεν ὑετὸν ἔσεσθαι κατά γε τὰς χειμερινὰς τροπὰς καὶ τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτολήν. ἐν μὲν γὰρ ταῖς χειμεριναῖς τροπαῖς σπανιάκις οὐ γίνεται, κατὰ δὲ τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτολὴν σπανιάκις γίνεται. πάντων δὲ τῶν κατὰ τὰς τέχνας ἔργων ὑπὸ συνεχοῦς ἀσκήσεως ἀκριβουμένων οὐκ ἀρκεῖ τὸ καθόλου μόνον ἐν αὐταῖς καταμαθεῖν, ἀλλὰ κἀν τοῖς κατὰ μέρος ἐνεργῆσαι χρὴ πολλάκις. ἡ γὰρ διὰ τῶν ἀτελῶν ἐνεργειῶν ἄσκησις ὁδός ἐστιν ἐπὶ τὴν τῶν τελείων κτῆσιν. διὰ τοῦτ᾽ οὖν κἀγὼ κατὰ πάσας τὰς πραγματείας, ἃς ὑμῖν τοῖς ἑταίροις ἀξιώσασιν (397) ἐποιησάμην, οὐκ ἠρκέσθην μόνον τοῖς καθόλου θεωρήμασιν, ἀλλὰ καὶ γυμνά-

dam ratio sola invenit, quaedam experientia, quae et ipsa rationem non requirit, nonnulla utriusque opem postulant, subinde vobis demonstratum est. Ad haec etiam quod quae ratione et experientia comperta sunt, conjecturali via ad eorum, quae inquiruntur, inventionem, utuntur, quae vero per rationem separata sunt, experientia confirmantur. Quin etiam spei conjecturalis non mediocrem, quemadmodum et in universa vita, majoris minorisque esse differentiam, non enim pluviam hiemali solstitio et caniculae ortu futuram similiter speramus, quae hiemali frequenter, sub caniculae aestu raro accidit. Porro quum omnia artium opera frequenti firmentur exercitio, non satis est generalia ipsarum addiscere duntaxat, sed etiam in particularibus exerceri subinde oportet, nam quae per imperfectas actiones fit exercitatio, ad perfectarum possessionem via est. Quare ego quoque in omnibus commentariis, quos vobis amici petentibus composui, non solis communibus theorematicis con-

σματα πολλὰ προσέγραψα, δι᾽ ὧν ἤλπιζον ὑμῖν ἐναργεστέραν τε καὶ βεβαιοτέραν ἔσεσθαι τὴν γνῶσιν αὐτῶν. ὥσπερ οὖν ἐπὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων μερῶν τῆς ἰατρικῆς, οὕτω κἀπὶ τῆς τῶν νευροτρώτων θεραπείας ἔγραψα, πρώτην μὲν ὑμῖν ἐπιδείξας τὴν λογικὴν ὁδὸν εἰς τὴν τῶν βοηθημάτων εὕρεσιν. ἐφεξῆς δὲ ταύτῃ τὰς ὕλας, ἐν αἷς τὰς εὑρεθείσας ὑπὸ τοῦ λόγου δυνάμεις ἐμά[812]θετε περιεχομένας. ἐν γὰρ τοῖς περὶ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως ὑπομνήμασιν ια΄. τὸν ἀριθμὸν οὖσι τὰς ἐν ταῖς κατὰ μέρος ὕλαις δυνάμεις ἁπάσας γε ἢ τὰς πλείστας χρησιμωτάτας ἔγραψα. πρὸς γάρ τοι τὴν εὐπορίαν τῶν βοηθημάτων ἐδείχθη τοῦτ᾽ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν, οὐ μόνον δὲ εἰς τὸ δύνασθαι καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἄνευ τῶν ἐσκευασμένων φαρμάκων ἐν ἀπορίαις εὐπορεῖν τῶν βοηθημάτων, ὡς Ἐρασίστρατός ποτε τοῦ τῶν βοτανῶν εὐπόρησε χυλοῦ μὴ παρόντος αὐτοῦ στοματικοῦ φαρμάκου κατὰ τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῆς ὁδοιπορίας, ἀλλὰ κἂν αὐτῶν συνθέντων ἀπολέσητε τὰς γραφὰς, ὅμως ὑμᾶς αὐτοὺς δύνασθαι

tentus fui, ſed exempla multa etiam exercendi gratia adjeci, quibus ipſorum cognitionem vobis evidentiorem magisque firmam fore ſperabam. Quemadmodum igitur in aliis omnibus medicinae partibus, ita et in nervorum vulnerum curatione ſcripſi, primum vobis rationalem viam oſtendens, qua ad praeſidiorum inventionem perveniatis, deinde materias, quibus vires a ratione inventas contineri didiciſtis, ſiquidem in commentariis, qui undecim numero ſunt de ſimplicium medicamentorum facultate, particularium materiarum vires univerſas vel plurimas easque utiliſſimas expoſui. Nam ut praeſidiis nunquam deſtitueremini, hoc eſſe neceſſarium demonſtravimus, non ſolum ut vos ipſi quoque in praeparatorum ab aliis medicamentorum inopia, auxiliorum copiam haberetis, ſicut olim Eraſiſtratus, quum ſtomaticum medicamentum in illo profectionis loco ad manum non eſſet, interdum herbarum ſuccos, quibus abundabat, uſurpavit, ſed etiam, ut ſi illorum auctorum ſcriptiones perierint, ipſi queamus ſimilia perditis conficere.

συντιθέναι παραπλήσια τοῖς ἀπολομένοις. καὶ μέντοι καὶ πρὸς τὸ καλῶς χρῆσθαι τοῖς ὑφ' ἑτέρων ηὑρημένοις ἡ διὰ τῆς προκειμένης πραγματείας ἄσκησις ὠφέλιμός ἐστι. τί δεῖ λέγειν ὅτι καὶ πρὸς τὸ διακρίνειν δύνασθαι τά τε περιττῶς ἐμβεβλημένα τοῖς συνθέτοις φαρμάκοις καὶ κατὰ τοὐναντίον, ὅσα παραλέλειπται τοῖς πρώτοις συντιθεῖσιν; ὡς ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ γ'. βιβλίον ἔδειξα τὸν λόγον ποιούμενος, ἐπὶ τῶν τοῖς νευροτρώτοις ἁρμόττοντων, ὡσαύτως δὲ καὶ νῦν ἐπιδείξω, γυμνάζων ὑμᾶς ἐπὶ τοῖς ὑπὸ τῶν ἐμοῦ πρεσβυτέρων ἰατρῶν ηὑρημένοις. ἡ μὲν γὰρ καθόλου μέθοδος οὔτε μετὰ διορισμῶν ἀκριβῶς οὔτ' ἄνευ διορισμῶν ἐλλιπῶς ἐγράφη τινὶ τῶν πρόσθεν, ἀλλ' οὐδὲ φάρμακον ἐπαγγελλόμενον ἰᾶσθαι τοὺς νυγέντας νεῦρον ὑπό τινος ὀξέος, οἷαί πέρ εἰσιν αἱ βελόναι καὶ τὰ γραφεῖα τῶν παιδίων, ἔγραψέ τις αὐτὸ τοῦτο μόνον ἄριστα ποιεῖν δυνάμενον, ἐμοῦ πλῆθος οὐκ εὐαρίθμητον ἐν τῷ προειρημένῳ γράμματι διελθόντος αὐτῶν. πολύχρηστα μέντοι φάρμακα γράψαντες ἀξιόλογά τινες αὐτῶν, ὅσοι γε ἐπιμελέστεροι πρὸς τοῖς ἄλλοις οἷς ἐπαγγέλλονται

Infuper, ut ab aliis inventis recte utamur, exercitatio ex propofito opere accedens profuerit. Quid opus eft ut dicam illam quoque adjumento effe, ut quae compofitis medicamentis fuperfluo injecta fint et contra quae primi illorum auctores omiferint, difcernere poffimus? ficut in tertio libro oftendimus, fermonem de medicamentis ad nervorum vulnera idoneis facientes. Ita vero et nunc indicabimus, exercentes vos in iis, quae me feniores medici invenerunt. Univerfalis etenim methodus neque cum diftinctionibus exacte, neque fine iis imperfecte a quoquam priorum tradita eft, imo nec medicamentum, quod curare promittat nervos ab acuto aliquo punctos, cujusmodi funt acus et puerorum ftili, quisquam memoriae prodidit, quod ipfum hoc folum facere optime poffit, at ego certe eorum innumerabilem copiam praedicto libro percenfui. Quidam tamen ipforum nimirum diligentiores cum multi ufus medicamenta notatu digna fcripfiffent, praeter alia quae facere ipfa pol-

ποιεῖν αὐτὰ προσέθηκαν, ἐνίοτε μὲν ὡς καὶ τοῖς νευροτρώτοις ἐστὶν ὠφέλιμα, ποτὲ δὲ ὡς ταῖς τῶν νεύρων τε καὶ μυῶν διακοπαῖς, ἔστι δὲ ὅτε καὶ νύξεσιν αὐτῶν ἢ θλάσεσιν ἀρήγειν ἔφασαν αὐτά. ὑμῖν δὲ ἐξ ὧν ἐμάθετε πάρεστι γνωρίζειν πρὸ τῆς πείρας εἴτε δυνατά τις ἐπαγγέλλεται περὶ ὧν ἔγραψεν εἴτ' ἀδύνατα. πάρεστι δὲ καὶ τὰ χωρὶς ὧν πέφυκε ποιεῖν γεγραμμένα φάρμακα γνωρίζειν ὑμῖν, ἐφ' ὧν ἐστι χρηστέον αὐτοῖς. ἵνα γοῦν ὡς ἐπὶ παραδείγματος ἄρξωμαί τινος ἐμπλάστρου φαρμάκου πολυχρήστου, ἐπὶ δευτέρου τῇ τάξει γεγραμμένου κατὰ τὴν φαρμακῶνιτιν Ἀνδρομάχου βίβλον, ἣν ἐποιήσατο τῶν ἔξωθεν τῷ σώματι προσφερομένων, ἄνευ τοῦ δηλῶσαι πρὸς τίνα μάλιστα χρηστέον αὐτῇ, γυμνάσασθαι πάλιν ὑμῖν πάρεστιν, ὅπως χρὴ γνωρίζειν ἐκ τῶν γεγραμμένων φαρμάκων ἁπλῶν, τὴν δύναμιν τοῦ συνθέτου.

Κεφ. η'. [Φαιὰ Αἰγυπτία Ἀνδρομάχου.] Ὁ μὲν γὰρ Ἀνδρόμαχος οὕτως ἔγραψε κατὰ λέξιν. ἡ φαιὰ Αἰγυπτία. ℞ λιθαργύρου ∠ μδ'. κίκεως κο. στ'. κηροῦ ∠ ρμδ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ οβ'. τερμινθίνης ∠ λστ'. ἐρίων κεκαυ-

licentur, adjunxere interdum quidem et nervorum vulneribus esse accommoda, interdum nervorum et musculorum praecisionibus, aliquando etiam puncturis ipsorum vel contusionibus auxiliari. Vobis autem ex iis, quae didicistis licet cognoscere ante experientiam, possibiliane quis, an impossibilia, de quibus scripsit, polliceatur. Praeterea et ea, sine quibus descripta medicamenta agere nata sunt, vobis intelligere integrum est, in quibus ipsis est utendum. Ut igitur ceu exempli gratia exordiar emplastrum quoddam, medicamentum multiplicis usus, quod Andromachus in libro de medicamentis extrinsecus corpori adhibitis, ordine secundum posuit, haud indicans ad quae maxime ipso utendum sit. Exerceri rursus vobis licet, quomodo ex commemoratis simplicibus medicamentis compositi vires sint cognoscendae.

Cap. VIII. [*Fusca Aegyptia Andromachi.*] Andromachus enim ita ad verbum prodidit. *Fusca Aegyptia.* ℞ Argenti spumae ʒ xliv, ricini heminas vj, cerae ʒ cxliv, guttae ammoniaci ʒ lxxij, terebinthinae ʒ xxxvj, lanarum

μένων ∠ ιή. λεπίδος στομώματος ∠ ή. λεπίδος χαλκοῦ ∠ ή. ἀριστολοχίας ∠ ή. λιβάνου ∠ ή. ἔνιοι δὲ σμύρνης ∠ δ΄. ὀποπάνακος ∠ β΄. θαλάσσης ∠ ν΄. εἰς ἐμβροχὴν κηροῦ. αὕτη μὲν ἡ γραφὴ τοῦ φαρμάκου καλοῦ καὶ πολυχρήστου κατὰ ἀλήθειαν ὄντος, ἀλλὰ αὐτός γε παρέλιπεν εἰπεῖν ἐπὶ τίνων αὐτῷ χρηστέον. εἰ μὲν οὖν προειρηκὼς ἑκάστου γε τῶν ἁπλῶν φαρμάκων τὴν δύναμιν, ὥσπερ ἡμεῖς ἐποιήσαμεν ἐν ὑπομνήμασιν ἕνδεκα, μέθοδόν τέ τινα γεγραφὼς καθόλου [813] συνθέσεως φαρμάκων, ὡς ἐγὼ κατὰ τὸ πρὸ τοῦδε τοῦ βιβλίου πεποίημαι, προὔβαλλε ζῶσι τοῖς ἑτέροις τοιαύτας γραφὰς ἕνεκα γυμνασίας, ὅπως ἀποκρίνοιντο πρὸς τίνα παθήματα δύναται χρήσιμον ὑπάρχειν, ἐπῃνέσαμεν ὄντως αὐτοῦ τὴν διδασκαλίαν. ἐπεὶ δ᾽ οὐδὲν τούτων ἐποίησε, παντοίως ἄν τις αὐτῷ μέμψαιτο. διὰ τοῦτο οὖν εἰκότως αἱ φαρμακίτιδες αὐτοῦ βίβλοι παμπόλλων φαρμάκων ἀρίστων ἔχουσαι συνθέσεις ἠμέληνται τοῖς ἰατροῖς. ἐν γὰρ τοῖς χιλίοις εἷς τις δοκεῖ τὸ τέλος ἔχειν τῆς τέχνης, οἱ δ᾽ ἄλλοι

uftarum ʒ xviij, fquamae ftomomatis ʒ viij, fquamae aeris ʒ viij, ariftolochiae ʒ viij, thuris ʒ viij. Nonnulli myrrhae ʒ iv, opopanacis ʒ duas, marinae aquae drach. quinquaginta ad ceram confpergendam. Haec quidem fcriptura medicamenti boni et re vera ufus multiplicis eft, verum ipfe dicendum omifit, in quibus eo utendum erit. Si igitur cujusque fimplicis medicamenti facultate ante expofita, quemadmodum nos in undecim libris factitavimus et methodo quapiam univerfali compofitionis medicamentorum fcripta, ficut a nobis quoque praecedente libro factum eft, viventibus amicis hujusmodi fcriptiones exercitii gratia protuliffet, ut ad quos affectus utile effe compofitum medicamentum poffet, decernerent, nimirum hominis inftitutum laudaffemus, quoniam vero nihil horum egit, quis non ipfum omnino accufatione dignum cenfeat? Unde medicamentarii ipfius libri, qui complurium optimorum medicamentorum compofitiones habent, merito a medicis neglecti funt, nam inter fexcentos vix unus artis abfolutionem habere videtur,

τοῖς ἰδιώταις ὡσαύτως ἀγαπῶσιν, ἐὰν τοῖς σαφῶς γεγραμμένοις φαρμάκοις ὀρθῶς χρῆσθαι δύνωνται. καὶ τί δεῖ λέγειν περὶ τῶν τοιούτων ἰατρῶν; ὅπου δὲ καὶ τῶν ἐμπειρικῶν ὀνομαζομένων ἔνιοι καίτοι ἀξιόλογοι διὰ τῶν τῆς τέχνης ἔργων ὀφθέντες, ὅμως ἀγνοεῖν φασιν ᾧτινι λογισμῷ τῶν συνθέτων φαρμάκων ἕκαστον εὕρηται, καὶ τί λέγω λογισμῷ; τὴν ἀρχὴν γὰρ οὐ λογισμῷ φασιν εὑρῆσθαι τῶν τοιούτων οὐδέν. ἄχρηστος οὖν αὐτοῖς ἐστιν ἡ τῆς φαιᾶς ταύτης ἐμπλάστρου γραφὴ, τὸ χρῶμα μόνον ἐν τῷ προγράμματι διδασκούσης χωρὶς τῆς κατὰ δύναμιν ἐπαγγελίας, ἣν ἄμεινον ἦν γεγράφθαι πρὸ τοῦ χρώματος. ἐπεὶ τοίνυν ὁ Ἀνδρόμαχος εἰπεῖν παρέλιπε τὴν δύναμιν αὐτῆς, ἡμεῖς εὑρεῖν πειραθῶμεν ἐκ τῆς τῶν μιγνυμένων φαρμάκων ἰδέας τε καὶ δυνάμεως. ἡ μὲν δὴ λιθάργυρος ὅτι τῆς μέσης οὖσα κράσεως ἐν τῷ θερμαίνειν καὶ ψύχειν ἀποκεχώρηκε βραχὺ πρὸς τὸ ξηραίνειν ἐμάθετε. καὶ μέντοι καὶ τὴν χρείαν αὐτῆς εἰς τὰς ἐμπλάστρους ἔγνωτε διττὴν ὑπάρχουσαν, εἰ μὲν ἄτηκτος μείνειεν, ὡς ὕλης μόνον, εἰ δὲ τακείη καὶ ὡς ξηραίνειν δυνα-

alii idiotarum modo satis habent, si medicamentis manifesto scriptis recte uti queant. At quid oportet dicere de hujusmodi medicis? Quum etiam empiricorum nonnulli, ut vocant, quamvis celebres ex artis operibus conspiciantur, tamen ignorare se fateantur, quanam ratione unumquodque compositorum medicamentorum inventum fuerit. Atqui quid ego dico ratione? protinus enim ne ullum ex ejusmodi medicamentis inventum esse ratione pronunciant. Inutilis igitur ipsis est fusci hujus emplastri scriptura, quae colorem tantum in titulo docet, vires non item, quas ante colorem scriptas esse praestiterat. Quoniam itaque Andromachus facultatem ipsius dicere neglexit, nos ex mixtorum specie et facultate invenire conemur. Argenti spumam medii temperamenti calefaciendo et refrigerando, paulum ad siccitatem inclinare didicistis, praeterea usum est in emplastris esse duplicem, nempe si non liquefiat, ceu materiae duntaxat momentum adferre, si liquata fuerit, etiam siccare

μένης καὶ μᾶλλον εἰ ἐπὶ πλέον ἑψηθείη. νυνὶ μέντοι ζήτημά ἐστι ἐπὶ πόσον ἑψηθήσεται, κο. στ'. γράψαντος τοῦ Ἀνδρομάχου μίγνυσθαι χρῆναι τοῦ κίκεως, ὅπερ ἐστὶν ἐλαίου κικίνου. πόσων γὰρ οὐγγιῶν τὴν ἐκ τῆς Ῥωμαϊκῆς λίτρας εἶναι βούλεται κοτύλην, οὐκ ἐδήλωσε· καίτοι βέλτιον ἦν ἐν Ῥώμῃ βεβιωκότα λιτρῶν μὲν καὶ ξεστῶν καὶ οὐγγιῶν μεμνῆσθαι, παραλιπεῖν δὲ τὸ τῆς κοτύλης ὄνομα ταῖς ἔξω τῆς Ἰταλίας πόλεσιν Ἑλληνικαῖς ὑπάρχον ἐν χρήσει. εἰ μὲν οὖν ἐν ἁπάσαις αὐταῖς ταὐτὸ ἦν ὄνομα τῆς κοτύλης, οὐδὲν ἂν ἦν ζήτημα. νυνὶ δὲ ἐπειδὴ παμπόλλη διαφορὰ κατὰ τὸ ποσὸν ἐν αὐταῖς ἐστιν, ἐχρῆν αὐτὸν εἰπεῖν ἤτοι γε ὅτι τὴν Ἀττικὴν λέγω κοτύλην ἢ τὴν Ἀλεξανδρεωτικὴν ἢ τὴν Ἐφεσίαν ἤ τινα ἄλλην. οἱ μὲν οὖν πλεῖστοι τῶν γραψάντων περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν θ'. φασὶν οὐγγιῶν τῶν ἐκ τῆς Ῥωμαϊκῆς λίτρας τὴν ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἐν τοῖς φαρμακίτισι βιβλίοις γεγραμμένην κοτύλην. ἄλλοι δὲ τὴν τῶν ιβ'. φασὶν οὐγγιῶν ὑπ' αὐτῶν λέγεσθαι, καθάπερ ἐν Ῥώμῃ τὴν λίτραν τοῦ ἐλαίου συνήθως ὀνομάζουσιν. ἤδη δέ τινος ἤκουσα λέ-

poffe, idque magis fi diutius cocta fuerit. Nunc tamen quaeftio eft, quatenus incoqui debeat, quum Andromachus fex heminas ricini, quod eft olei ricinini, mifcendas effe tradiderit. Quot enim unciarum Romanae librae heminam effe velit non explicuit, etfi melius erat hominem qui Romae degerat librarum, fextariorum et unciarum meminiffe, relinquere autem cotyles, id eft heminae, vocabulum Graecis civitatibus extra Italiam ufitatum. Si ergo in omnibus ipfis idem nomen heminae effet, nulla utique foret quaeftio, nunc vero quum permagna quantitatis inter eas fit differentia, conveniebat ipfum monere, fe vel Atticam vel Alexandreoticam vel Ephefiam vel aliam quampiam heminam dicere. Nam permulti, qui de menfuris et ponderibus fcripferunt, novem unciis Romanae librae heminam medicos in medicorum libris aeftimaffe produnt, alii duodecim unciis ab eis reputari affirmant, ficut Romae olei libram ex more appellant. Jam vero quendam

γοντος γο ιστ΄. Ῥωμαϊκὰς ἔχειν τὴν ἐν ταῖς φαρμακίτισι βίβλοις γεγραμμένην ὑπὸ τῶν ἰατρῶν κοτύλην, οὐ μικρὰ δὲ ἐστὶ διαφορὰ πρὸς τὴν τοῦ φαρμάκου δύναμιν ἢ μεγάλας ἐμβάλλειν ἢ μικρὰς τὰς κοτύλας. ἐγὼ γοῦν ἐν τῇ Ῥώμῃ (398) τὴν τοῦ ἐλαίου καλουμένην λίτραν, ἣν διὰ τῶν κατατετμημένων κεράτων μετροῦσιν, ἔστησά ποτε βουλόμενος μαθεῖν ὁπόσον ἔχει σταθμὸν τοῦ βάρους. εὗρον δὲ καὶ ταῖς σταθμικαῖς δέκα οὐγγίαις ἴσας τὰς μετρικὰς τοῦ ἐλαίου ιβ΄. διὸ γράφειν ἐχρῆν ἐπιμελέστερον ἐν ταῖς φαρμακίτισι βίβλοις τοὺς ἰατροὺς, ὁποίας τινὰς κελεύουσι βάλλεσθαι τὰς οὐγγίας ἢ τὰς λίτρας τῶν ὑγρῶν φαρμάκων, πότερα τὰς μετρικὰς ἢ τὰς σταθμικάς. πρόδηλον γὰρ, ὅτι τῶν ὑγρῶν τούτων σωμάτων, ὥσπερ καὶ τῶν στερεῶν, τὰ μέν ἐστι βαρύτερα, τὰ δὲ κουφότερα. καὶ λέλεκταί μοι κατὰ λόγον ἕτερον ἑκάστου τῶν εἰς τὰ φάρμακα βαλλομένων ὑγρῶν ὁ σταθμὸς, [814] ἀλλὰ νῦν γε τὸ προκείμενον ἀναλάβωμεν. τὰς γάρ τοι τρεῖς κοτύλας, εἰ μὲν ἐξ ἐννέα τις οὐγγιῶν μετρικῶν ἑκάστην θείη, τὰς μὲν τρεῖς οὐγγιῶν ἑπτὰ καὶ κ΄. ἐργάσεται. τεμνομένης

audivi, qui heminam a medicis in medicamentorum commentariis traditam fedecim uncias Romanas pendere diceret. At non parum refert ad medicamenti facultatem vel magnas vel parvas heminas injicere. Ego fane olei libram Romae vocatam, quam per incifuris diftincta cornua metiuntur, ponderavi quandoque difcere cupiens quantum gravitatis pondus contineret, inveni duodecim olei menfurales, decem unciis ponderum aequales. Quare medicos in libris de medicamentis accuratius fcribere oportebat, quales videlicet uncias vel libras medicamentorum liquidorum immitti velient, menfuralesne an ponderum; perfpicuum enim eft, liquidorum horum corporum, ficut etiam folidorum alia graviora, alia leviora effe. Ac fingulorum liquidorum, quae in medicamenta mittuntur, pondus alio libro declaravimus, fed in praefentia id quod propofitum eft repetamus. Etenim fi novem unciarum menfuralium fingulas heminas effe ftatueris, ex tribus feptem et viginti uncias produces, fi in

Ed. Chart. XIII. [814.] Ed. Baſ. II. (398.)

δὲ ἑκάστης αὐτῆς εἰς η΄. δραχμὰς, τὰς δραχμὰς ἕξουσι διακοσίας ιστ΄. εἰ δὲ ἐκ τῶν ιβ΄. οὐγγιῶν ἑκάστην κοτύλην ὑπάρχειν ὑπόθοιτο, γενήσονται μὲν στ΄. καὶ λ΄. οὐγγίαι, δραχμαὶ δὲ σπη΄. τεμνομένης εἰς η΄. δραχμὰς ἑκάστης οὐγγίας. πεπείραμαι δ᾽ ἐγὼ πολλάκις ἐν ἐλαίῳ λιθάργυρον ἑψηκὼς τὴν μὲν σύμμετρον αὐτῆς μίξιν ἴσην τῇ σταθμικῇ λίτρᾳ τῆς λιθαργύρου, τῇ μετρικῇ δὲ τοῦ ἐλαίου γίγνεσθαι. εἰ δὲ ἐμβάλλοι τις ἔλαιον πλέον, ἑψομένην τε δηλονότι πλείονι χρόνῳ, ξηραντικωτέραν γίγνεσθαι. ἐπὶ δὲ τῶν λευκῶν ἐμπλάστρων διὰ τὸ χρῶμα μίγνυμεν καὶ τὸ ψιμύθιον τῇ λιθαργύρῳ, τοὐπίπαν ἴσον ἴσῃ κατὰ τὸν σταθμόν. ἐμβάλλεται δὲ ἡ κοτύλη τῶν θ΄. οὐγγιῶν, ὡς πρὸς τὴν σταθμικὴν λίτραν τῆς λιθαργύρου, βουλομένοις φυλάττειν τὸ χρῶμα, διὰ τὸ τὴν πλείονα ἕψησιν ἐργάσασθαι μελαντέραν τὴν λιθάργυρον, ἀλλ᾽ ἧττον ἐχέκολλον γίνεται τὸ φάρμακον, ἐλαίου βληθέντος ὀλίγου. διό τινες ἔμιξαν ἤτοι τὴν τερμινθίνην ῥητίνην ἢ τὴν κολοφωνίαν καλουμένην τὴν διαυγῆ, καθ᾽ ὅσον οἷόν τε πειρώμενοι μήτε τὴν χρόαν βλάψαι μήτε τὴν δύναμιν τοῦ φαρμάκου,

octo drachmas quamque unciam dividas, drachmas ducentas et ſedecim habebis, ſi duodecim unciis ſingulas heminas aeſtimes, fient nimirum ſex et triginta unciae, drach. vero cclxxxviij, ſingulis unciis in octo drachmas diviſis. Expertus ſum ego plerumque, quum argenti ſpumam ex oleo coxiſſem, commoderatam ipſius mixturam librae quidem argenti ſpumae ponderali, menſurali vero olei parem fieri, quod ſi copioſius oleum injicias et coctam videlicat diutius majorem vim ſiccandi aſſumere. In candidis emplaſtris coloris gratia ceruſſam quoque argenti ſpumae miſcemus, omnino aequalem pondere. Immittitur autem homina novem unciarum juxta ponderalem argenti ſpumae libram, colorem ſervare volentibus, eo quod diuturnior coctio nigriorem argenti ſpumam efficiat, ſed oleo pauco indito medicamentum glutinans evadit. Proinde quidam vel terebinthinam reſinam vel quam vocant colophoniam quantum licet pellucentem miſcuerunt, conantes neque colorem of-

προσθεῖναί τε τῆς ῥητίνης μίξει τὸ δυσαπόπτωτον αὐτῇ, διὰ τὸ ψαθυρὸν γίνεσθαι τὸ φάρμακον, ἂν ἐν ἐλαίῳ τοσούτῳ τοσοῦτον ἕψηται τῆς λιθαργύρου τε καὶ τοῦ ψιμυθίου. τινὲς δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐνέβαλον ἑψημένῳ τῷ φαρμάκῳ τὸν λευκὸν κηρόν. τῇ μέντοι διπλάσιον ἐχούσῃ τὸ ἔλαιον λιθαργύρῳ, κἂν μηδὲν ἐπεμβάλλῃς ῥητινῶδες ἢ κηρῶδες, ὑπάρξει τὸ ἐγκόλλον ἐκ τῆς ἑψήσεως, καὶ πολύ γε μᾶλλον, ἐὰν τριπλάσιον μίξῃς τὸ ἔλαιον τῇ λιθαργύρῳ, τουτέστιν ἐὰν τρεῖς μετρικὰς ἐλαίου μίξεις τρισὶ σταθμικαῖς τῆς λιθαργύρου. εἰκὸς οὖν ἐστι τὸν Ἀνδρόμαχον θ'. τῶν μετρικῶν οὐγγιῶν ἀξιοῦν ἐμβάλλεσθαι τὸ κίκινον ἔλαιον, ὡς γίγνεσθαι τῶν ἓξ κοτυλῶν οὐγγίας νδ'. μετρικὰς, ὅπερ ἐστὶ ταὐτὸν λίτρας μετρικαῖς Ῥωμαϊκαῖς δ'. καὶ S''. εὔδηλον δ' ὅτι μὴ παρόντος ποτὲ ἡμῖν τοῦ κικίνου τὸ παλαιὸν ἔλαιον ἀντ' αὐτοῦ παραληψόμεθα. καὶ τὸ σικυώνιον δ' ἐγὼ πολλάκις ἐνέβαλον εἰς τὰς διαφορητικὰς ἐμπλάστρους, κἀκείνου μὴ παρόντος, ἕτερον ἔλαιον αὐτοσχεδιάσας, ὅμοιον ἐκείνοις εἰργασάμην, ἐναφεψήσας αὐτῷ ῥίζας σικύου ἀγρίου καὶ βρυω-

fendere, neque medicamenti facultatem, adjicereque refinae mixturae tenacitatem, quo non facile decidat, quippe medicamentum, fi tanto oleo tantum argenti fpumae et ceruffae coquatur, arenidum ac friabile redditur. Nonnulli eadem ratione cocto medicamento albam ceram indiderunt. Spumae tamen argenti duplum olei habenti, fi nihil etiam refinofum vel cerofum immittas, ex coctione glutinans erit, et multo magis, fi cum argenti fpuma olei triplum mifceas, hoc eft fi tres olei menfurales uncias cum tribus argenti fpumae ponderalibus committas. Confentaneum igitur eft Andromachum novem unciis menfuralibus oleum ricini immitti jubere, ut fex heminae uncias quinquaginta quatuor expediant menfurales, quod idem eft ac fi dicas, menfurae Romanae lib. iv ß. At clarum eft ricini inopia interdum vetus oleum ejus loco affumendum effe. Ego fubinde et ficyonium injeci emplaftris difcutientibus, et quum illud non adeffet, aliud mea ipfius induftria fimile illis effeci radici-

νίου καὶ ἀλθαίας. ὅτι δὲ διαφορητικόν τε καὶ μαλακτικὸν εἶναι βούλεται τὸ προκείμενον φάρμακον ὁ Ἀνδρόμαχος εὔδηλον ἐκ τοῦ κίκινον ἔλαιον ἐμβάλλειν αὐτῷ καὶ πλεῖστον ἀμμωνιακὸν θυμίαμα. τῇ γὰρ λιθαργύρῳ τὸν μὲν κηρὸν ἴσον εἶναι βούλεται τῷ σταθμῷ, τὸ δ' ἀμμωνιακὸν S''. καίτοι κατὰ πολλὰς τῶν ἐνδόξων ἐμπλάστρων οὐχ ἡμίσεος, ἀλλὰ δ'. μέρους ἢ ε'. καὶ πολλάκις ἑβδόμου τε καὶ ὀγδόου καί ποτε δεκάτου βαλλομένου τοῦ φαρμάκου τούτου κατὰ τὸν σταθμὸν, ὡς πρὸς τὴν λιθάργυρον. περὶ δὲ τοῦ κηροῦ μεμαθήκαμεν ὡς ὕλης ἔχει τάξιν ἐν ταῖς τῶν τοιούτων φαρμάκων συνθέσεσιν, οὐ δυνάμεως δραστηρίου συντέλειαν. ὑπάρχει δὲ καὶ αὐτῷ βραχεῖά τις δύναμις μαλακτικὴ, ἀλλ' οὐ διὰ ταύτην ἐν τῷ προκειμένῳ φαρμάκῳ παρείληπται, καθάπερ οὐδ' ἡ τερμινθίνη ῥητίνη, καίτοι πολὺ πλαστικωτέρα κατὰ δύναμιν οὖσα τοῦ κηροῦ. καὶ γὰρ μαλάττει μᾶλλον αὐτοῦ καὶ προσέτι θερμαίνει καὶ διαφορεῖ, τοῦ κηροῦ μηδ' ἕτερον ἔχοντος τούτων. ἀλλὰ τὸ ἀμμωνιακὸν θυμίαμα μόνον ἐμβληθὲν αὐχμηρὸν ἐργάσεται τὸ φάρμακον. ὡς δ' εἰς

bus cucumeris agreſtis, bryoniae et althaeae in eo decoctis. Quod vero propoſitum medicamentum diſcutiens emolliensque Andromachus eſſe cupiat, ricinini olei et copioſa guttae ammoniaci mixtura, palam indicat, nam argenti ſpumae ceram pondere parem, ammoniacum dimidium eſſe praecipit, et ſi in multis nobilibus emplaſtris non dimidium, ſed quarta pars vel quinta, crebro ſeptima et octava, nonnunquam decima, pondere ad argenti ſpumae proportionem medicamenti hujus immittatur. De cera didicimus, quod in hujusmodi medicamentorum compoſitionibus materiae locum obtinet, non facultatis efficaciam adjuvat. Adeſt vero et ei vis quaedam emolliendi exigua, ſed non illius ergo medicamento praeſenti admixta eſt, quemadmodum nec terebinthina reſina, quamquam multo viribus quam cera praeſtantior, etenim magis mollit quam illa, item calefacit et diſcutit, ex quibus cera ne alterum quidem efficit. Verum gutta ammoniaci ſola impoſita ſqualidum aridumque reddet medicamentum. Quantum vero ad emplaſtri confectio-

ἐμπλαστροποιΐαν, οὐδὲ γὰρ χεῖρον οὕτως ὀνομάσαι, χρήσιμός ἐστιν ὅ τε κηρὸς καὶ ἡ ῥητίνη. τὸ γάρ τοι μαλάττειν τε καὶ διαφορεῖν ὑπάρχει τῷ φαρ[815]μάκῳ κἂν μόνου τοῦ ἀμμωνιακοῦ πρωτεύοντος μὲν ἐν τοῖς μαλακτικοῖς, ἐναμίλλου δὲ καὶ τοῖς διαφορητικοῖς ὄντος. ἀναμνησθέντες δὲ τῶν ἐν τῷ ε. τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως εἰρημένων, ὁποίαν τινὰ τὴν κρᾶσιν εἶναι χρὴ τοῖς τοιούτοις φαρμάκοις, οὐδὲν ἔτι δεηθήσεσθε νεωτέρας διδασκαλίας. αἱ μὲν γὰρ πρῶται δυνάμεις δραστικαὶ τοῖς φαρμάκοις εἰσὶν ἐν θερμότητι καὶ ψυχρότητι καὶ ὑγρότητι καὶ ξηρότητι· δεύτεραι δὲ αἵ τε μαλακτικαὶ καὶ διαφορητικαὶ καὶ ἀποκρουστικαὶ καὶ ἑλκτικαὶ καὶ πεπτικαί τε καὶ ῥυπτικαὶ καὶ σηπτικαὶ, καθάπερ γε καὶ τρίται κολλητικαὶ τραυμάτων, ἐπουλωτικαί τε καὶ σαρκωτικαί. καὶ τὸ συγκείμενον οὖν ἐξ ἐλαίου κικίνου καὶ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος φάρμακον ἱκανόν ἐστι διαφορεῖν τε καὶ μαλάττειν καὶ δηλονότι καὶ ξηραίνειν, ὕλην ἐπιτηδείαν προσειληφὸς τόν κηρόν τε καὶ τὴν ῥητίνην καὶ τὴν ἐπὶ τὸ πλέον ἑψημένην λιθάργυρον. ἐπεμβάλλειν δ' αὐτῷ κελεύει

nem, hoc est emplastropoeiam, neque enim ita appellasse nocet, attinet, utilis est tum cera tum resina, quippe mollit discutitque medicamentum vel solius ammoniaci beneficio, quod quidem inter emollientia principatum occupat, in discutientibus vero concertat. Porro si quae in libro quinto de simplicium medicamentorum facultate dicta sunt, in memoriam revocaveritis ad intelligendum qualenam hujusmodi medicamentis temperamentum esse oporteat, nihil adhuc recentiori disciplina indigebitis. Nam primae facultates effectivae medicamentis sunt, in calore, frigiditate, humiditate et siccitate, secundae emollientes, discutientes, repercussoriae, attractrices, coctrices, detersoriae et exedentes, qaemadmodum et tertiae dicuntur, quae glutinant vulnera cicatricem inducunt et carnem generant. Compositum igitur ex oleo ricinino et gutta ammoniaci medicamentum abunde potest discutere, emollire et nimirum etiam siccare, ubi materiam idoneam assumpserit, ceram, resinam et diutius coctam argenti spumam. Ad haec vero jubet injicere lanas

καὶ τῶν κεκαυμένων ἐρίων καὶ ἀριστολοχίας, διαφορητικωτάτων τε καὶ ξηραντικωτάτων φαρμάκων, ἐφ' οἷς πεπτικοῦ καὶ παρηγορικοῦ φαρμάκου μνημονεύει τοῦ λιβανωτοῦ. εἰ δὲ καὶ τῆς σμύρνης ἐμβάλλοιμέν τι καὶ ὀποπάνακος, ἐνίους γάρ φησι καὶ τούτων τι μιγνύναι τῷ φαρμάκῳ, τὴν μὲν σμύρναν ἴσμεν οὐκ ἀγεννῶς θερμαίνουσάν τε καὶ ξηραίνουσαν, τὸν δὲ ὀποπάνακα καὶ γενναιότερον ἔτι ταῦτ' ἄμφω δρῶντα καὶ προσέτι λεπτυντικῆς τε καὶ διαφορητικῆς ὄντα δυνάμεως. ἀλλὰ τούτου μὲν ὀλίγιστον ἐμβάλλεται, δεδιότος οἶμαι τοῦ προσθέντος αὐτὸ τὴν δριμύτητα τοῦ φαρμάκου καὶ βουλομένου μὴ μόνον διαφορητικήν τε καὶ μαλακτικὴν ἐργάσασθαι τὴν ἔμπλαστρον, ἀλλὰ καὶ τραύμασιν ἐπιτηδείαν. διὰ τοῦτο οὖν αὐτῷ καὶ τὴν λεπίδα τοῦ χαλκοῦ τε καὶ τοῦ στομώματος ἔμιξε, φάρμακα στυπτικὴν ἔχοντα δύναμιν ἅμα τῷ ξηραίνειν ἰσχυρῶς. διὰ γοῦν τὴν τούτων μίξιν ἐπί τε τῶν ἐναίμων τραυμάτων ἄλλων θ' ἑλκῶν οὐκ ὀλίγων ἀγαθὸν γίγνεται φάρμακον ἡ προκειμένη κατὰ λόγον ἔμπλαστρος Αἰγυπτία. καὶ μέντοι καὶ πρὸς ἀποστήματα καὶ πάνθ'

uſtas, ariſtolochiam, medicamenta plurimum diſcutientia et exiccantia. Praeterea meminit medicamenti concoquentis et diſcutientis nempe thuris. Quod ſi myrrhae nonnihil et opopanacis adjicit, quosdam enim ait et ex iis aliquid miſcere medicamento, illam ſane ſcimus non ignavitur calefacere et exiccare, opopanacem vero et generoſius adhuc haec utraque efficere, inſuper attenuandi, diſcutiendique facultate praeſtare, ſed hujus quidem pauxillum inditur, timente, opinor, eo qui ipſum apponit medicamenti acrimoniam et volente non ſolum diſcutiens emolliensque emplaſtrum, ſed vulneribus quoque idoneum efficere. Propterea igitur et ſquamam aeris et ſtomomatis cum ea miſcuit, quae praeterquam quod valide ſiccant, aſtringendi etiam vim ſortita ſunt. Ego propter horum mixturam propoſitum nobis in ſermone emplaſtrum Aegyptium cruentis vulneribus ulceribusque aliis non paucis bonum medicamentum redditur. Quin etiam ad abſceſſus et omnia quae diſcuti-

ὅσα διαφορεῖσθαι δεῖται, πολλάκις ἀκηκόατε τὰ μὲν ἅμα τοῖς διαφορητικοῖς φαρμάκοις ἔχοντά τι καὶ τῶν στυπτικῶν ἀσφαλέστερα γίγνεσθαι, τὰ δὲ χωρὶς τῶν στυφόντων δραστικώτερα μὲν, οὐκ ἀσφαλῆ δέ. πολλάκις γὰρ ἐπισπᾶται ῥεύματα πληθωρικοῦ τοῦ θεραπευομένου σώματος ὄντος ἢ κακοχύμου. κενὸν δ' εἴπερ εἴη τὸ σῶμα καὶ ἀπέριττον, ἑτοιμότερον ἀφικνεῖται τοῦ τέλους τὰ διαφορητικώτερα φάρμακα μόνα παραλαμβανόμενα χωρὶς τῶν στυπτικῶν. ὀλίγοις δὲ προσφερόμενα ἐπὶ τοιούτοις σώμασι (399) τὰ φάρμακα διὰ τοῦτο ἀσφαλέστερον ἔδοξεν εἶναι μιγνύναι τι καὶ τῶν ἀποκρουστικῶν. οὕτω τοι καὶ τῇ διὰ τῶν ἁλῶν ἐμπλάστρῳ διαφορητικῇ προσέθεσάν τινες χαλκάνθου βραχὺ, καίτοι καὶ τῶν ἁλῶν αὐτῶν ἐχόντων τι στυπτικόν. τὸ τοίνυν προκείμενον φάρμακον εὕρηται μὲν διαφορητικὸν ἰσχυρῶς, ὡς καὶ πῦον ἤδη τό γε μὴ πάνυ πολὺ, χωρὶς τοῦ διατρῆσαι τὸ δέρμα, διαφορεῖν δύνασθαι, μαλακτικὸν δὲ τῶν σκιῤῥουμένων τε καὶ ὁπωσοῦν σκληρυνομένων, κολλητικὸν δὲ μεγάλων τραυμάτων, ὥσπερ γε καὶ τῶν ἤδη κακοηθευομένων ἑλκῶν ἐπου-

poftulant, fubinde audiviftis medicamenta, quae fimul cum difcutientibus etiam aftringentium aliquod capiunt, tutiora fieri, quae vero fine aftringentibus difcutiunt, efficaciora quidem, fed non perinde tuta. Saepe enim fluxiones attrahunt dum corpus quod curatur plethoricum eft vel pravo fucco obnoxium, fin autem vacuum corpus eft ac fuperfluitatibus liberum, promptius medicamenta, quae magis discutiunt, fola fine aftringentibus affumpta ad finem perveniunt, at quum pauca id genus corpora, quibus medicamenta afferuntur, reperias, icciroo fecurius effe vifum eft mifcere etiam nonnulla repellentia. Ita fane et emplaftro difcutienti, quod ex fale conficitur, quidam adjecerunt chalcanthi paululum, quamvis et fal ipfe aftringens quippiam poffideat. Igitur propofitum medicamentum vehementer difcutere compertum eft, ut etiam pus jam non admodum copiofum fine cutis perforatione difcutere queat, emollire fcirrhofa et quomodocunque indurata, item magna vulnera conglutinare, quemadmodum et ulceribus jam ad malignita-

λωτικὸν ἁπάντων τε τῶν ἄλλων παθημάτων, ὅσα διαφορητικῆς τε ἅμα καὶ ἀποκρουστικῆς μετρεῖται δυνάμεως, ἐν οἷς ἐστι καὶ τὰ κατὰ τοῦ μετώπου ῥευματιζομένων ὀφθαλμῶν ἐπιτιθέμενα, καλούμενα δὲ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἀνακολλήματα. ταὐτὸν δὲ τοῦτο τὸ φάρμακον ἐπιτήδειον ἔσται καὶ τοῖς γεγυμνωμένοις νεύροις, εἰ καὶ τετμημένα κατά τι μέρος αὐτῶν τύχοι. τὰ γάρ τοι διακεκομμένα τὸν ἐκ τῆς συμπαθείας οὐκ ἔχοντα κίν[816]δυνον ἔτι καὶ τὴν αἴσθησιν ἀφαιρεῖται τῶν ὑποκειμένων ἑαυτῷ σωμάτων, εἰς ἃ κατίσχεται. δεῖταί γε μὴν καὶ ταῦτα τοιούτου φαρμάκου. τὰ γὰρ ὑγραίνοντα σήπει ῥᾳδίως αὐτὰ, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ξηραντικοὶ κυκλίσκοι, καίτοι στύφοντες ἱκανῶς, ὅμως ἁρμόττουσι τοῖς γεγυμνωμένος νεύροις, ἅ γε μήπω φθάσαντα πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς φλεγμονῆς ἀφίκετο. ταῦτα γὰρ ἀγανακτεῖ καὶ παροξύνεται πρὸς τῶν τοιούτων φαρμάκων. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐπὶ προήκοντι τῷ λόγῳ ῥηθήσεται· περὶ δὲ τῆς προκειμένης ἐμπλάστρου τὰ λείποντα τῷ λόγῳ προσθῶμεν. ἐπεὶ δὲ οἱ πολλοὶ τῶν ἰατρῶν ἀγνοοῦντες ἐπιτιθέασι τὰς τοιαύτας ἐμπλάστρους σκληρὰς, ἄμεινον ἐμμότους ποιῆσαι τήξαν-

tem declinantibus cicatricem obducere, aliisque omnibus affectibus, qui discutiendi simul et repellendi facultatem desiderant, in quibus sunt et quae fronti, dum oculi fluxione laborant, imponuntur, vocata a medicis anacollemata. Idem hoc medicamentum conveniet et nervis denudatis, etsi in parte sua ipsorum quapiam abfecti fuerint; etenim praecisi periculo, quod ex consensu oritur, carentes, adhuc etiam subjectis sibi partibus, in quae inferuntur, sensum adimunt, indigent sane et hi quoque tali medicamento, nam quae humectant, facile eos putrefaciunt. Ob quod et pastilli siccantes, etsi abunde astringant, tamen denudatis nervis conveniunt, qui nondum ad phlegmones vigorem pervenerunt, hi namque indignantur irritanturque ab hujusmodi medicamentis. Sed de his postea. Quae de proposito emplastro dicenda restant, apponamus. Quoniam plerumque medici ex inscitia, id genus emplastra dura imponunt, quum liquata linamentis excipere praestaret, vel

τας ἢ κατὰ τὴν σκευασίαν εὐθὺς ἐργάσασθαι μαλθακάς. ἔπειτα δὲ ὅταν ἐπὶ μεγάλων διαιρέσεων, ἐν αἷς γεγύμνωται νεῦρα, πειραθῶσιν αὐτῶν, ἐλπίζουσιν ἐπὶ τῶν νυγμάτων ἔσεσθαι πολὺ μᾶλλον ὠφελίμους, ἀγνοοῦντες κἀνταῦθα μέγιστόν τι θεώρημα, περὶ οὗ διελέχθην ἤδη διδάσκων ὑμᾶς ἐν τῷ λόγῳ μὲν πρῶτον ἐξεῦρον, εἶθ' ὑπὸ τῆς πείρας ἔγνων βεβαιούμενα, διὰ τοῦτο καὶ νῦν ἀναμιμνήσκω. πολὺ γὰρ θερμοτέρων τε καὶ διαφορητικωτέρων δέονται φαρμάκων αἱ νύξεις τῶν νεύρων ἤπερ ὅταν ὅλον γυμνωθῇ, τραύματος ἀξιολόγου γενομένου. τὰ γάρ τοι γυμνωθέντα τὰς τῶν δριμέων τε καὶ θερμῶν πάνυ φαρμάκων ἐπιθέσεις οὐ φέρει διὰ τὴν δῆξιν, ἀλλὰ τῶν χαλαστικῶν καὶ διαφορητικῶν δεῖται μεμιγμένων συμμέτρως τοῖς στύφουσι φαρμάκοις. ἀλλὰ καὶ ὅτι βέλτιόν ἐστι τὰ πέριξ τοῦ τραύματος καταλαμβάνειν τοῖς δριμέσι τε καὶ λεπτομερέσι καὶ διαφορητικοῖς ἱκανῶς, ὁποῖόν ἐστι τὸ διὰ τοῦ εὐφορβίου. ἐγὼ μὲν οὖν ἐτεκμηράμην τὴν προκειμένην ἔμπλαστρον ἱκανὴν εἶναι ποιεῖν ἃ προείρηκα, καὶ σκευάσας ταύτην εὗρον τὴν πεῖραν μαρτυροῦσαν. ὕστε-

etiam in confectione ftatim mollinfcula reddere, poftea quum in magnis divifionibus, ubi nervi denudati funt, experimentum de ipfis fecere, fperant in puncturis multo utiliora fore, ignorantes et hic maximam quandam fpeculationem, de qua differui modo vos docens quae ratione inveni, inde per experientiam confirmari cognovi, propterea etiam tunc admoneo. Multo namque calidiora et quae difcutiant magis medicamenta punctus nervorum requirunt quam quum omnino denudati fuerint vulnere infigni facto, quippe nudi acria calidaque admodum medicamenta propter erofionem morfumque non ferunt, verum laxantia difcutientiaque aftringentibus mediocriter mixta poftulant. At quoniam etiam melius eft ambientes vulneris particulas acribus et tenuibus multumque difcutientibus; quale eft ex euphorbio confectum, contegere, nos fane propofitum emplaftrum fatis poffe quae praedixi efficere conjectavimus, eique praeparato experientia teftimonium acceffit. Poftea in-

ρον δέ ποτε καὶ ταῖς Ἀσκληπιάδου τε καὶ Κρίτωνος ἐντυγχάνων φαρμακίτισι βίβλοις ἔγνων αὐτοὺς γεγραφότας, οὐχ ὥσπερ καὶ Ἀνδρόμαχος ἀδιορίστως, ἀλλὰ μετὰ διορισμῶν σαφῶς ἥν τινα δύναμιν ἔχει. διά τε οὖν τοῦτο καὶ διότι διαφωνοῦσιν ἐν τῇ σκευασίᾳ, κατά τινα τῷ Ἀνδρομάχῳ, κάλλιον ἔδοξέ μοι προσγράψαι καὶ τὰς ἐκείνων αὐτῶν λέξεις, ἔπειθ' οὕτως εἰπεῖν τι καὶ περὶ τῆς ἐν τῇ συνθέσει τοῦ φαρμάκου διαφωνίας αὐτῶν.

Κεφ. θ'. [Περὶ τῶν γεγραμμένων ὑπ' Ἀσκληπιάδου καὶ Κρίτωνος περὶ τῆς προκειμένης ἐμπλάστρου.] Περὶ τῆς ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένης Αἰγυπτίας ἐμπλάστρου ὁ Ἀσκληπιάδης οὕτως ἔγραψεν. Ἀνδρομάχου Αἰγυπτία ἄναιμος, τραυματική. ποιεῖ πρὸς νεύρων καὶ μυῶν διακοπὰς, ποιεῖ πρὸς νύγματα, περιθλάσεις, παρατρίματα, λυγίσματα. ἔστι δὲ καὶ ὀφθαλμιώντων παρακόλλημα. ποιεῖ κεφαλαλγικοῖς καὶ πρὸς πολλὰς διαθέσεις χρήσιμόν ἐστι τὸ φάρμακον. ℞ λιθαργύρου, κηροῦ ἀνὰ ∠ ρμδ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ οβ'. τερμινθίνης ∠. λστ'. ἐρίων οἰσυπηρῶν κεκαυμένων

terdum in Afclepiadis et Critonis libros medicatorios incidens deprehendi ipfos non ut Andromachus quoque indiftincte, fed cum manifefta diftinctione facultatem ipfius fcriptitaffe. Igitur tum hujus gratia, tum quod in confectione in quibusdam ab Andromacho diffentiant, fatius vifum eft mihi etiam eorundem verba fubjungere, deinde ita et de ipforum difcordia in medicamenti compofitione nonnihil dicere.

Cap. IX. [*Quae Afclepiades et Crito de propofito Aegyptio emplaftro confcripferint.*] De emplaftro Aegyptio ab Andromacho tradito Afclepiades in hunc modum differit. *Andromachi Aegyptium, cruentis vulneribus accommodatum. Facit ad nervorum mufculorumque praecifiones, punctus, contufiones, juvat attritus, artuum fracturas, eft et lippientibus collyrium, confert capite dolentibus, fummatim ad multos affectus utile eft medicamentum.* ℞ Argenti fpumae, cerae, fingulorum drach. cxliv, guttae ammoniaci drach. lxxij, terebinthinae drach. triginta fex,

∠ ιη΄. λεπίδος χαλκοῦ ∠ η΄. λεπίδος στομώματος ∠ η΄. λιβάνου ∠ η΄. ἀριστολοχίας στρογγύλης ∠ η΄. κίκεως κο. γ΄. ταῦτα προειπὼν ὁ Ἀσκληπιάδης ἐφεξῆς γράφει τὸν τρόπον τῆς ἑψήσεως, οὐδὲ τοῦτο τὸ μέρος τῆς συνθέσεως ἐπὶ τῶν ἐμπλάστρων φυλάξαντος τοῦ Ἀνδρομάχου, παραλέλειπται γὰρ ἐν ἁπάσαις σχεδόν. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἑψήσεων εἴρηται μὲν οὐκ ὀλίγα κατὰ τὸ δ΄. γράμμα καὶ νῦν [817] εἰρήσεται μετ᾽ ὀλίγον. ἄξιον δὲ ἐπισκέψασθαι τὸ τῆς διαφωνίας, ἣν ἐν τῇ ποσότητι τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ἐποιήσατο πρὸς τὸν Ἀνδρόμαχον ὁ Ἀσκληπιάδης. οὐ γὰρ ἐξ κοτύλας τοῦ κίκεως, ὥσπερ ὁ Ἀνδρόμαχος, ἀλλὰ τρεῖς ἐμβάλλειν ἀξιοῖ, κατὰ δὲ τὴν ἀριστολοχίαν οὐδὲν προδιορισαμένου τοῦ Ἀνδρομάχου, προσέθηκεν αὐτὸς τὸ στρογγύλην, ὥσπερ γε καὶ κατὰ τὸ κεκαυμένον ἔριον τὸ οἰσυπηρόν. τὸν μέντοι σταθμὸν ἴσον ἐμβάλλει τῷ Ἀνδρομάχῳ. γράφει γοῦν οὕτως. ℞ ἐρίων οἰσυπηρῶν κεκαυμένων ∠ ιη΄. ἀριστολοχίας στρογγύλης ∠ η΄. ἃ δ᾽ ἐπὶ τέλει προσέθηκεν ὁ Ἀνδρόμαχος οὐδὲ ὅλως ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης, οὔτε περὶ τῆς

lanae fuccidae uftae drach. xviij, fquamae aeris drach. octo, fquamae ftomomatis drach. octo, thuris drach. octo, ariftolochiae rotundae ʒ viij, ricini heminas tres. Haec praefatus Afclepiades deinceps coquendi modum tradit, Andromacho neque hanc partem compofitionis in emplaftris obfervante, fiquidem in omnibus fere omifit. Verum de coctione dicta funt non pauca in libro quarto et nunc paulo poft dicetur. Aequum autem eft infpicere controverfiam, quam Afclepiades in fimplicium medicamentorum quantitate cum Andromacho fufcepit, non enim fex heminas ricini, ut Andromachus, fed tres injicere praecepit. Caeterum in ariftolochia nullam Andromachus diftinctionem fecit, ipfe rotundam adjecit, ficut et in lana ufta, fuccidam addidit, quamquam idem pondus, quod Andromachus immittat. Haec igitur ipfius verba funt. ℞ Lanae fuccidae uftae drach. duodeviginti, ariftolochiae rotundae drach. viij. Quae vero ad calcem pofuit Andromachus, neque omnino Afclepiades

σμύρνης οὔτε περὶ τοῦ ὀποπάνακος εἰπών τι, πολὺ δὲ μᾶλλον οὐδὲ περὶ τῆς θαλάσσης, ἃ σαφῶς προγράψαντος τοῦ Ἀνδρομάχου, θαλάσσης εἰς ἐμβροχὴν κηροῦ ∠ ν΄. τοῦτο γὰρ οὔτε ὁ Ἀσκληπιάδης οὔτε ὁ Κρίτων προσέγραψε. τὴν μέντοι ἀριστολοχίαν τὴν στρογγύλην ὁ Κρίτων ὁμοίως τῷ Ἀσκληπιάδῃ βάλλει, καθάπερ καὶ τῶν οἰσυπηρῶν ἐρίων τάς τε ∠ ιη΄. ἐλαίου τε κικίνου, κατὰ λέξιν γὰρ οὕτως ἔγραψε κοτύλας στ΄. ἡ δὲ ἕψησις τῆς ἐμπλάστρου παρὰ μὲν Ἀσκληπιάδου γέγραπται τόνδε τὸν τρόπον. ἕψε λιθάργυρον καὶ κίκινον ἕως συστραφῇ, εἶτα τὰς λεπίδας, καὶ ὅταν εὔχρους γένηται, τὰ λοιπὰ ἐπίβαλλε. παρὰ δὲ τῷ Κρίτωνι τόνδε τὸν τρόπον. ἕψε λιθάργυρον μετὰ κικίνου, ἕως μέλιτος σχῇ τὸ πάχος. τούτου δὲ γενομένου ἐπίπασσε τὰς λεπίδας καὶ συνέψε ἐφ᾽ ἱκανὸν, ἕως ἀμόλυντος γένηται, ἔπειτα τερμινθίνην καὶ κηρὸν, ἡνωμένοις δὲ ἀμμωνιακὸν προμαλαχθὲν παρὰ πυρὶ τοῖς δακτύλοις. βαστάζων δὲ ἤδη ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔμπασσε τῶν οἰσυπηρῶν ἐρίων τὴν κόνιν, μετέπειτα ἐπὶ τέλει τὸν λίβανον, εἶθ᾽ οὕτως ἀναιροῦ. καὶ περὶ

meminit, neque de myrrha neque de opopanace quicquam loquutus, multo magis de marina, quae manifesto Andromachus praepofuit, marinae, inquiens, ad ceram irrigandam drach. quinquaginta. Hoc enim nec Afclepiades nec Crito adjunxit, attamen ariftolochiam rotundam Crito aeque ac Afclepiades indidit, quemadmodum et lanae fuccidae drach. octodecim et olei ricinini, ita enim ad verbum fcripfit, heminas fex. Coctionem emplaftri Afclepiades his verbis docet, argenti fpumam et ricininum incoquito, donec in unum coëant deinde fquamas; ubi color bonus apparet, reliqua immittito. Apud Critonem hoc modo traditur, argenti fpuma cum ricino coquitur dum mellis fpiffitudinem habeat, hoc facto fquamae infperguntur abundeque incoquuntur, quousque digitos non inquinent, poftea terebinthina et cera, ubi in unum coierint, ammoniacum prius apud ignem digitis emollitum, quum jam ab igne deponitur, lanae fuccidae pulvis infpergitur, poftremo thus, deinde ita tolluntur. Porro

τῆς ἐπαγγελίας δὲ τοῦ φαρμάκου ἐπιμελέστερον ὁ Κρίτων ἔγραψε κατὰ λέξιν οὕτως. Αἰγυπτία τηροῦσα χωρὶς φλεγμονῆς πᾶσαν διαίρεσιν καὶ πᾶν θλάσμα. εὐθετεῖ δὲ καὶ πρὸς πᾶν δῆγμα τῶν θηρίων, ὠφελεῖ δὲ καὶ τὰς γιγνομένας φλεγμονὰς χωρὶς ἑλκῶν. ἀγαθὴ δὲ καὶ πρὸς πόνους νεύρων καὶ μυῶν τοὺς δίχα φανερᾶς αἰτίας γινομένους.

Κεφ. ι'. [Ἄλλη Ἀνδρομόχου φαιά.] Ἔγραψε καὶ ἄλλας φαιὰς ὁ Ἀνδρόμαχος ὁμογενεῖς πως τῇ προγεγραμμένῃ. καλεῖ δὲ τὴν μὲν ἑτέραν Ἀθηνᾶν, τὴν δὲ ἑτέραν νυγματικήν. ἔστι δὲ ἡ μὲν Ἀθηνᾶ τῆς νυγματικῆς πρὸς πλέονας διαθέσεις ἁρμόττουσα καὶ μάλι(400)στα τὰς μεθ' ἑλκῶν, ἐπεὶ ποικιλωτέρα τέ ἐστι καὶ στυφόντων φαρμάκων ἔτι μᾶλλον μετέχει. ἡ δὲ νυγματικὴ χαλαστικωτέρα τε καὶ ἀνωδυνωτέρα ταύτης ἐστί. περὶ μὲν οὖν τῆς προτέρας τῶν εἰρημένων φαρμάκων οὕτως ἔγραψε κατὰ λέξιν. φαιὰ Ἀθηνᾶ. ℞ λιθαργύρου < ρ'. τερμινθίνης < λστ'. κηροῦ < κε'. μίλτου Σινωπικῆς < κδ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < λστ'. χαλβάνης < ιβ'. ἀλόης < η'. διφρυγοῦς < η'. κεκαυμένου χαλ-

et ad quae medicamentum valeat, accuratius Crito his verbis expoſuit. Aegyptia omnem diviſionem contuſionemque a phlegmone praeſervat, valet ad quoslibet ferarum morſus juvat phlegmonas ſine ulceribus factas, benefacit etiam nervorum et muſculorum doloribus ſine cauſa obortis.

Cap. X. [*Alia Andromachi fuſca*] Scripſit alia quoque fuſca Andromachus ſuperiori quodammodo genere ſimilia, vocat alterum Minervam, alterum nygmaticum, id eſt, puncturis accommodatum. Minerva quidem ad plures affectus quam nygmaticum convenit, praeſertim cum ulceribus conſiſtentes, quoniam magis varia eſt, magisque aſtringentibus inſuper medicamentis participat, nygmaticum vero magis hac laxat et doloris mitigantius eſt. Itaque de priore medicamento ita ad verbum ſcriptum reliquit. *Fuſcum Minerva.* ℞ Argenti ſpumae drach. centum, terebinthinae drach. triginta ſex, cerae drach. viginti quinque, minii Sinopici drach. viginti quatuor, guttae ammoniaci drach. triginta ſex, galbani ℨ xij, aloës ℨ viij, diphrygis ℨ viij, aeris

κοῦ ∠ στ΄. μαστίχης ∠ στ΄. ἀριστολοχίας ∠ ε΄. προπόλεως ∠ ε΄. μάννης ∠ στ΄. λεπίδος χαλκοῦ ∠ στ΄. λίθου Ἀσίου ∠ γ΄. τριφύλλου σπέρματος ∠ β΄. συμφύτου ῥίζης ∠ α΄. καὶ τετρώβολον, ἐλαίου κοτύλας δ΄. περὶ τῆς ἑτέρας φαιᾶς αὐτοῖς ὀνόμασιν οὕτως ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος. φαιὰ νυγματική. ℞ ἀμμωνιακοῦ ∠ η΄. κηροῦ νεοῦ ∠ η΄. τερμινθίνης ∠ γ΄. χαλκοῦ κεκαυ[818]μένου ∠ η΄. πίσσης ξηρᾶς ∠ μ΄. ὡς δὲ Ζήνων μνᾶς S΄΄. τέταρτον, λιθαργύρου ∠ δ΄. ἀλόης Ἰνδικῆς ∠ β΄. ἀριστολοχίας ∠ β΄. χαλβάνης ∠ β΄. ἰοῦ ∠ α΄. οἱ δὲ ∠ β΄. λιβάνου ∠ β΄. ἐλαίου χειμῶνος κοτύλας δ΄. θερείας ὄγδοον, ὄξους κοτύλης ἥμισυ, εἰς ἄνεσιν τοῦ ἀμμωνιακοῦ. καὶ ἄλλας δὲ πολλὰς ἔγραψεν ἅμα ταύταις ὁ Ἀνδρόμαχος ἐμπλάστρους, οὐδὲν ἄλλο προσθεὶς αὐταῖς ἢ τὸ τοῦ χρώματος ὄνομα, συγκειμένας ἐκ τῶν ἐναντίων ταῖς δυνάμεσι φαρμάκων, ἀλλὰ τινὲς μὲν αὐτῶν ἐπικρατοῦν ἔχουσι τὸ χαλαστικόν τε καὶ ἀνώδυνον, τινὲς δὲ διαφορητικόν τε καὶ ῥυπτικὸν, τινὲς δὲ τὴν στύψιν· ὥστε καὶ ἡμᾶς χρὴ πάσαις

usti ʒ vj, mastiches ʒ vj, aristolochiae drach. v, propolis ʒ v, mannae ʒ vj, squamae aeris ʒ vj, lapidis Asii ʒ iij, trifolii seminis ʒ ij, symphyti radicis ʒ j, obolos iv, olei heminas iv. De altero fusco sic ad verbum Andromachus scripsit. *Fuscum nygmaticum.* ℞ Guttae ammoniaci ʒ viij, cerae recentis ʒ viij, terebinthinae drach. iij, aeris usti drach. octo, picis aridae drach. quadraginta. Ut Zeno vult, minae dimidium et quartam portionem, argenti spumae drach. quatuor, aloës Indicae drach. duas, aristolochiae drach. ij, galbani drach. duas, aeruginis drach. j, alii duas, thuris drach. duas, olei per hiemem heminas quatuor, per aestatem octavam partem, ammoniacum ex tribus aceti cyathis diluitur. Jam vero et alia multa cum his emplastra prodidit Andromachus, nihil aliud ipsis apponens quam coloris nomen, quae constant quidem ex contrariis facultate medicamentis, sed alia ipsorum laxandi et doloris tollendi vim majorem obtinent, quaedam discutiendi et detergendi, nonnulla astringendi. Quare nos etiam ipsos omnibus fidentes commode

αὐταῖς θαῤῥοῦντας ἐπιτηδείως ἑκάστῃ χρῆσθαι, πρὸς μὲν τὰ δυσεπούλωτα καὶ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ταῖς στυπτικὸν ἐχούσαις πλέον· ἔνθα δὲ παρηγορῆσαί τε καὶ χαλάσαι πρόκειται ταῖς τὸ χαλαστικόν· ἔνθα δὲ ἑλκύσαι τε καὶ διαφορῆσαι, ταῖς τὰ θερμαίνοντα καὶ πρὸς ἑαυτὰς τὰς ἐν βάθει διαθέσεων ἐπισπώμενα μοχθηρὰς ὑγρότητας. ἐνίαις δὲ καὶ τοῦτο προσγέγραπται. φαιὰ λιτὴ ᾗ χρῶμαι. τρεῖς γὰρ ἐφεξῆς οὐ πολυμιγμάτους ἔγραψε τοιαύτας, ὧν καὶ αὐτῶν τὴν σύνθεσιν ἔδοξέ μοι βέλτιον εἶναι προσγράψαι κατὰ τὴν ἐκείνου λέξιν αὐτοῦ. φαιὰ λιτὴ ᾗ χρῶμαι. ♃ λιθαργύρου < κδ'. κίκεως κοτύλην α'. χαλκοῦ κεκαυμένου < δ'. μάννης < δ'. ῥητίνης < δ'. κολοφωνίας < η'. ἄλλη ἀνώδυνος Ἰσιδώρου. ♃ λιθαργύρου < λστ'. κηροῦ < λστ'. ἐλαίου κοτύλην α' S''. ῥητίνης κολοφωνίας < ιε'. λεπίδος χαλκοῦ < θ'. μάννης < ν'. ἕψε. ἄλλη ᾗ χρῶμαι. ♃ λιθαργύρου < ρμδ'. ῥητίνης ξηρᾶς < ρμδ'. λεπίδος < κδ'. ἐλαίου κοτύλας γ'. ὥσπερ δὲ ταύταις ταῖς προγεγραμμέναις τρισὶ προσέγραψε, ταῖς μὲν ὅτι

uti convenit ad ulcera, quae vix cicatricem recipiunt et cacoëthe, fortius aſtringentibus; ubi lenire et laxare propoſueris, magis laxantibus; ubi trahere et diſcutere conaris, iis quae calefaciendi facultatem praepollentem habent, quaeque pravos humores in profundo ad ſeſe trahunt. Quibusdam et hoc adjectum eſt, fuſcum lite, quo utor. Tria enim deinceps talia non variae mixturae deſcripſit, quorum ipſorum etiam confectionem ipſiusmet verbis allegare melius eſſe videtur. *Fuſcum lite, quo utor.* ♃ Argenti ſpumae drach. xxiv, ricini heminam unam, aeris uſti drach. quatuor, mannae drach. quatuor, reſinae drach. quatuor, colophoniae drach. octo. *Aliud Iſidori ad dolorem ſedandum.* ♃ Argenti ſpumae drach. xxxvj, cerae drach. triginta ſex, olei heminam j ß, reſinae colophoniae drach. quindecim, ſquamae aeris drach. ix, mannae drach. quinquaginta, incoquito. *Aliud, quo utor.* ♃ Argenti ſpumae drach. cxliv, reſinae ſiccae drach. cxliv, ſquamae drach. viginti quatuor, olei heminas tres. Quemadmodum autem his commemoratis tribus adjunxit aliis quod ipſe utatur, aliis quod dolori

χρῆται αὐτὸς, ταῖς δὲ ὅτι ἀνώδυνός ἐστιν, οὕτως ἑτέραις μαρτυρεῖ, θηριακὰς αὐτὰς ὀνομάζων. ἡ γοῦν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τρίτη κατὰ λέξιν οὕτως γέγραπται. θηριακὴ ᾗ χρῶμαι. καὶ μετὰ ταύτην ἄλλη πάλιν, ἧς πρόγραμμά ἐστι τοιοῦτον, Εὐπατόριος θηριακή. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν θηριακῶν ἐν τοῖς ἑξῆς εἰρήσεται. νυνὶ δὲ περὶ τῶν φαιῶν ἔτι τῶν ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένων εἰπεῖν βούλομαι, μεμφόμενος αὐτῷ διότι τάς τε ἐπαγγελίας αὐτῶν παρέλιπεν εἰπεῖν καὶ τὰς σκευασίας. εὐθέως γοῦν τῇ πρώτῃ πασῶν γεγραμμένῃ τῶν φίλων τις ἰατρῶν ἐχρήσατο πάμπολλα ποιούσῃ. καὶ γὰρ ἐπουλωτικὴ τῶν δυσεπουλώτων ἐστὶ καὶ μάλισθ' ὅταν τετυλωμένα καὶ σκληρὰ χείλη περιέχῃ τὸ ἕλκος. ἁρμόττει δὲ καὶ πρὸς σηπεδόνας καὶ πρὸς σύριγγάς τε καὶ κόλπους καὶ τὰ μεγάλα τραύματα καὶ ὅλως ἐστὶ πολύχρηστος. ἡ δὲ τῶν συντιθέντων αὐτὴν φαρμάκων συμμετρία κατὰ τόδε γέγραπται. ℞ λιθαργύρου ∠ ρμδ'. ἐλαίου κοτύλας ε'. ἀσβέστου ∠ μη'. λιβάνου ∠ μη'. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ μη'. τερμινθίνης ∠ μη'. ἀριστολοχίας ∠ μη'. πίσσης δραχμὰς ἐνενήκοντα ἕξ, κηροῦ δραχμὰς ἐνενήκοντα ἕξ, ἀμμωνιακοῦ δρα-

leniendo fit, ita de aliis teftimonium perhibuit, theriacas ipfa nominans. Tertium igitur ab initio his verbis traditum eft. *Theriaca, qua utor.* Hanc fequitur alia rurfus, cui praefcriptum fic eft: *Eupatorios theriaca.* Verum de theriacis poftea dicemus, nunc autem de fufcis adhuc quae prodidit Andromachus dicere cogito, quorum quod vires ille et confecturas neglexit, accufandus eft. Statim igitur primo omnium fcripto amicus quidam medicus ufus eft, permulta facienti. Etenim ulcera, quae cicatricem aegre ducunt, praefertim ubi callofa et dura labra ulcus amplectantur, claudit. Prodeft etiam putredini, fiftulis, finus jungit et magna vulnera. Summatim multiplicis ufus eft. Componentium ipfam medicamentorum fymmetria hunc in modum fcripta eft. ℞ Argenti fpumae ℥ cxliv, olei heminas v, calcis vivae ℥ xlviij, thuris ℥ xlviij, aeris ufti ℥ xlviij, terebinthinae ℥ xlviij, ariftolochiae ℥ xlviij, picis drach. xcvj,

χμὰς ἐνενήκοντα ἕξ. οὕτως μὲν ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν. ἔξεστί σοι καὶ δι᾽ ἐλάττονος συμμετρίας αὐτὴν σκευάζειν, ἑκάστου τῶν εἰρημένων τέταρτον μόριον μιγνύντα. γενήσεται γὰρ ἡ σύνθεσις τοιάδε. ♃ λιθαργύρου < λστ΄. ἀσβέστου δὲ καὶ χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ λιβανωτοῦ καὶ τερμινθίνης καὶ ἀριστολοχίας τὸ τρίτον ἑκάστου σταθμῷ τῆς λιθαργύρου, τουτέστι < ιβ΄. εἶτα πίσσης καὶ κηροῦ καὶ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἑκάστου τὸ διπλάσιον τῶν εἰρημένων πέμπτων φαρμάκων, τῆς ἀριστολοχίας λέγω καὶ τερμινθίνης καὶ λιβάνου καὶ [819] χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ ἀσβέστου. χρὴ δὲ τὴν ἄσβεστον ἀκατάσβεστον δηλονότι καὶ πρόσφατον εἶναι, οὕτω τὸ φάρμακον καὶ πρὸς τὰ σηπεδονώδη χρήσιμον γίνεται. ἅπαντα δὲ διὰ δραχμῶν γράψας ὁ Ἀνδρόμαχος τὰ φάρμακα κάλλιον ἂν ἐπεποιήκει κατὰ τὴν αὐτὴν συμμετρίαν καὶ τοῦ ἐλαίου μνημονεῦσαι, ὡς ἕλκειν τὸ βαλλόμενον δραχμὰς τοσάσδε ἢ εἰ μὴ τοῦτο. πάντως γοῦν ἐχρῆν αὐτὸν τῆς Ῥωμαϊκῆς λίτρας μνημονεῦσαι. νυνὶ δὲ κοτύλην γράφει, τὴν συνήθη περὶ τοῦ μέτρου τούτου καταλιπὼν ἡμῖν

cerae drach. xcvj, ammoniaci drach. xcvj. Ita quidem Andromachus fcripfit. Licet tibi etiam minori mixtura ipfum praeparare, fingulorum quae numeravimus quartam partem mifcendo, fiet enim compofitio talis. ♃ Argenti fpumae drach. triginta fex, calcis vivae, aeris ufti, thuris, terebinthinae, ariftolochiae, fingulorum tertiam argenti fpumae partem, hoc eft drach. duodecim, deinde picis, cerae, guttae ammoniaci, fingulorum duplo majus pondus, quam in dictis quinque medicamentis erit, ariftolochia dico, terebinthina, thure, aere ufto et calce, quam vivam et recentem effe oportet. Ita medicamentum etiam ad putrida utile fiet. Quum autem Andromachus omnia medicamenta per drachmas fcripferit, melius egiffet, fi et olei fecundum eandem fymmetriam meminiffet, ut quod injiceretur, totidem drachmas penderet, aut fi non hoc, certe conveniebat ipfum Romanorum librae mentionem facere, nunc autem hemiπam fcribit, confuetam de hac menfura ambiguitatem no-

ἀμφιβολίαν, εἴτ' ἐννέα μετρικῶν οὐγγιῶν, εἴτε δώδεκα βούλεται τὴν κοτύλην εἶναι. κατὰ δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην ἡ μὲν τελεία συμμετρία τὰς γο στ΄. τοῦ σταθμοῦ λαμβανέτω, διὰ τὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν λίτραν ἕλκειν γο ιβ΄. κατὰ δὲ τὸ δ΄. ἂν σκευάσῃς, εὔδηλος ἡ ἀναλογία. εὔδηλον δὲ καὶ ἐὰν δραχμὰς εἴπῃ τις εἰς τὴν τελείαν συμμετρίαν λαμβάνεσθαι υπ΄. διὰ τὸ τὴν σταθμικὴν οὐγγίαν η΄, δραχμὰς ἕλκειν. καὶ ἄλλη δέ τίς ἐστιν ἐν ταῖς φαιαῖς ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένη, λαμβάνουσα καὶ αὕτη τὴν ἀκατάσβεστον τίτανον, ὁμογενὴς τῇ προγεγραμμένῃ. προγράφει δ' αὐτῆς, φαιὰ Εὐβούλου καὶ σκευάζει κατὰ τὴν ὑπογεγραμμένην συμμετρίαν. ♃ λιθαργύρου λίτραν α΄. κηροῦ μνᾶν α΄. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ ιβ΄. ἰοῦ ∠ ιβ΄. τερμινθίνης ∠ ιβ΄. ῥητίνης ξηρᾶς ∠ ιστ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ η΄. λιβάνου ∠ ιβ΄. ὀποπάνακος ∠ η΄. ἐλαίου κοτύλας δ΄. ὄξους κοτύλας δ΄. ἐν τισι τῶν ἀντιγράφων κοτύλης S''. γέγραπται καὶ δηλονότι διττῶς ἔξεστιν αὐτὴν σκευάζειν, εἰδότα τὸ πλέον ὄξος ἰσχυρότατον ἐργάζε-

bis relinquens, novemne videlicet menſurales uncias, an duodecim eſſe heminam velit. Mea quidem ſententia perfecta ſymmetria ſex uncias ponderis capiet, quia Romanorum libra xij, uncias pendit. Si ex quarta parte componis, nota eſt proportio, nec latere arbitror vel ſi drachmas quis dicat ad abſolutam ſymmetriam quadringentas octoginta aſſumi, eo quod ponderalis uncia octo drachmas valeat. Inſuper aliud quoddam inter fuſca ab Andromacho poſitum eſt, quod et ipſum calcem vivam recipit, ejusdem cum ſuperiore generis. Praeponit autem ei, *Fuſcum Eubuli.* Et ſecundum hanc ſymmetriam praeparat. ♃ Argenti ſpumae libram unam, cerae minam unam, aeris uſti drach. duodecim, aeruginis drach. duodecim, terebinthinae drach. duodecim, reſinae ſiccae drach. ſedecim, guttae ammoniaci drach. octo, thuris drach. duodecim, opopanacis drach. octo, olei heminas quatuor, aceti heminas quatuor, in quibusdam exemplaribus ſcriptum eſt heminae dimidium. Et nimirum dupliciter conficere ipſum licet ſcienti copioſius acetum

σθαι τὸ φάρμακον. καὶ μὴν καὶ ἄλλην φαιὰν, ἧς αὐτὸ τοῦτο προέγραψεν. ἄλλη φαιά. ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος ἀξιόλογον ἑκάστου, τοῦτ' ἔστι τὸ φάρμακον διὰ θαλάσσης σκευαζόμενον, ἐπὶ τῶν παραπλησίων ταῖς προγεγραμμέναις ἁρμόττειν δυνάμενον. ἔστι δὲ ἡ σύνθεσις αὐτοῦ τοιάδε. ♃ λιθαργύρου μνᾶς S''. κηροῦ μνᾶς S''. χαλκίτεως τέταρτον, λεπίδος χαλκοῦ ∠ ιστ΄. λιβάνου ∠ η΄. τερμινθίνης τέταρτον ὄγδοον. λέγει δὲ δηλονότι τῆς μνᾶς, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος τέταρτον, θαλάσσης κοτύλην μίαν, οἱ δὲ κοτύλης ἥμισυ, κίκεως κοτύλας γ΄. τὸ ἀμμωνιακὸν σὺν τῇ θαλάσσῃ. ταῦτα μὲν ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραψεν, ἄχρι τοσούτου τὴν σκευασίαν μνημονεύσας, ὥστ' εἰπεῖν ὅτι τὸ ἀμμωνιακὸν σὺν τῇ θαλάσσῃ προδιαβρέχεται δηλονότι. περὶ δὲ τῆς χαλκίτεως καὶ τῆς λεπίδος οὐδὲν ἔγραψε, καίτοι καὶ τούτων δυναμένων μετὰ τῆς θαλάττης λειοῦσθαι, καθάπερ γε καὶ συνέψεσθαι τῇ λιθαργύρῳ καὶ τῷ κηρῷ καὶ τῇ τερμινθίνῃ. ἵνα τοίνυν μήτ' ἄλλην φαιὰν ζητῆτε παρὰ μηδενὶ τῶν ἄλλων, προσθήσω ἄλλας δύο γεγραμμένας ὑπὸ τοῦ Ἀνδρομάχου. κα-

valentiffimum medicamentum efficere. Quin etiam aliud fufcum, cui hoc ipfum praeponitur. *Aliud fufcum.* Refert Andromachus fingulorum connexum, hoc eft medicamentum ex marina praeparatum, fimilibus vitiis, quibus praefcripta, accommodum. Compofitio ejus talis eft. ♃ Argenti fpumae minae dimidium, cerae minae dimidium, chalcitidis quartam minae portionem, fquamae aeris drach. fedecim, thuris drach. octo, terebinthinae quartam partem et octavam, minae videlicet, guttae ammoniaci quartam partem, marinae aquae heminam unam, alii heminae dimidium, ricini heminas tres, ammoniacum marina diluitur. Haec fane Andromachus retulit, eatenus confectionis mentionem faciens, ut diceret ammoniacum cum marina prius videlicet diluendum. De chalcitide vero et fquama nihil pofuit, quamquam et haec ex marina laevigari queant, ficut etiam coqui cum argenti fpuma, cera et terebinthina. Ut igitur nullum aliud fufcum a quovis alio quaeratis, adjiciam alia duo ejusdem

λεῖ δ' αὐτῶν τὴν μὲν ἑτέραν (401) τοῦ Φθειρογράφου, ἣν διὰ τούτων συγκεῖσθαί φησι· ℞ λιθαργύρου < ρ΄. ῥητίνης δραχμὰς ν΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < λ΄. κηροῦ < ν΄. ἰοῦ ξυστοῦ δραχμὰς ιβ΄. λεπίδος χαλκοῦ < β΄. ἀριστολοχίας < η΄. κενταυρίου ῥίζης δραχμὰς η΄. ἐλαίου κοτύλας β΄. τὴν δὲ τοῦ Ἰρίωνος οὕτως συγκεῖσθαί φησι. ℞ λιθαργύρου < ρμδ΄. πίσσης ξηρᾶς < ρμδ΄. τερμινθίνης δραχμὰς οβ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < οβ΄. μάννης, λιβάνου ἀνὰ < ρβ΄. στέατος μοσχείου < ρμδ΄. κηροῦ δραχμὰς λϛ΄. ἀριστολοχίας < θ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου δραχμὰς θ΄. ἰοῦ ξυστοῦ < θ΄. χαλβάνης < θ΄. ὀποπάνακος δραχμὰς θ΄. ὄξους κοτύλης S΄΄. ἐλαίου κοτύλην α΄ S΄΄. κίκεως [820] ἴσον, εὔδηλον ὅτι τὴν λιθάργυρον καὶ τὴν πίσσαν καὶ τὸ μόσχειον στέαρ διπλάσιον βούλεται τῷ σταθμῷ τῆς τερμινθίνης εἶναι καὶ τοῦ θυμιάματος καὶ τοῦ λιβάνου, τετραπλάσιον δὲ τοῦ κηροῦ. τῆς δ' ἀριστολοχίας καὶ τοῦ κεκαυμένου χαλκοῦ καὶ τοῦ ἰοῦ καὶ τῆς χαλβάνης καὶ τοῦ ὀποπάνακος ἑκκαιδεκαπλάσιον. καὶ τοῦτο τὸ φάρμακον ἱκανῶς ἐστι πολύχρηστον, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα τὰ

Andromachi. Vocat alterum ipforum, Phtheirographi, quod haec recipere dicit. ℞ Argenti fpumae drach. centum, refinae drach. quinquaginta, guttae ammoniaci drach. triginta, cerae ℥ l, aeruginis rafae drach. duodecim, fquamae aeris drach. ij, ariftolochiae drach. octo, centaurii radicis drach. octo, olei heminas duas. Irionis autem medicamentum ex his conftare ait. ℞ Argenti fpumae drach. cxliv, picis ficcae drach. cxliv, terebinthinae drach. lxxij, guttae ammoniaci drach. lxxij, mannae, thuris fingulorum drach. cij, fevi vitulini drach. cxliv, cerae drach. triginta fex, ariftolochiae drach. novem, aeris ufti drach. novem, aeruginis rafae drach. novem, galbani drach. novem, opopanacis drach. novem, aceti heminae dimidium, olei heminam j ß, cicini, tantundem. Perfpicuum eft terebinthinae, guttae et thuris partes duplo pondere ab argenti fpuma, pice, fevo vitulino fuperari velle, cerae quadruplo, aeris ufti, aeruginis, galbani, opopanacis fexcuplodecuplo. Atque hoc medicamentum abunde in ufum venit multiplicem, quemadmodum

προγεγραμμένα, καὶ χρῆσθαι δεῖ πᾶσιν αὐτοῖς θαῤῥοῦντα. Ἑλλησποντία, ὡς Ἀνδρόμαχος. ἔνδοξον οὖσαν καὶ ταύτην τὴν ἔμπλαστρον ἔγραψεν ὁ Ἀνδρόμαχος ἐν ταῖς φαιαῖς ἐν τῇδε τῇ συμμετρίᾳ. ♃ λιθαργύρου < ρ΄. πίσσης < ν΄. λαδάνου < κε΄. ἰοῦ ξυστοῦ < η΄. χαλκοῦ κεκαυμένου < η΄. λεπίδος < β΄. ἐλαίου παλαιοῦ < σ΄.

Κεφ. ια΄. [Ἑλλησποντία Ἥρα.] Ἐπεὶ δὲ διαφέρεται πρὸς τὸν Ἥραν ἐν τῇ τοῦ φαρμάκου συνθέσει ὁ Ἀνδρόμαχος, ἔδοξέ μοι καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἥρα γεγραμμένα προσθεῖναι, κατὰ λέξιν οὕτως ἔχοντα. Ἑλλησποντία διαπνευστικὴ, ἀφλέγμαντος. πρὸς χοιράδας, φύγεθλα, παρωτίδας ἐπιτεθὲν τὸ σπληνίον ἐπισπᾶται, πυοποιεῖ, ῥήσσει, κολλᾷ καὶ καθόλου ποιεῖ ἐπὶ πάντων τῶν πυρικαύτων, παρηγορεῖ δὲ καὶ ποδαγρικούς. ♃ ἐλαίου παλαιοῦ < ρ΄. πίσσης ξηρᾶς δραχμὰς ν΄. λαδάνου < κε΄. λιθαργύρου < ρ΄. ἰοῦ ξυστοῦ δραχμὰς η΄. χαλβάνης < δ΄. τὴν λιθάργυρον μετὰ τοῦ ἐλαίου λειοτριβήσας ἕψει· ἡνίκα δὲ συστρέφεται, πρόσβαλλε τὴν πίσ-

et alia praecedentia, quibus omnibus audacter utendum eſt. *Helleſpontia ut Andromachus.* Celebre et hoc emplaſtrum inter fuſca retulit Andromachus hac ſymmetria. ♃ Argenti ſpumae drach. centum, picis drach. quinquaginta, ladani drach. viginti quinque, aeruginis raſae drach. octo, aeris uſti drach. octo, ſquamae drach. duas, olei veteris drach. ducentas.

Cap. XI. [*Helleſpontia Herae.*] Quoniam vero Andromachus ab Hera in medicamenti compoſitione differt, viſum mihi eſt et Herae prodita adjungere, quae ad verbum ita ſonant. *Helleſpontia perſpiratu diſcutiens, phlegmonem propulſans, valet ad ſtrumas, panos, parotidas, impoſitum ſplenium attrahit, pus maturat, rumpit, conglutinat, in ſumma omnibus igne combuſtis benefacit, mitigat etiam podagricos.* ♃ Olei veteris drach. centum, picis ſiccae drach. quinquaginta, ladani drach. viginti quinque, argenti ſpumae drach. centum, aeruginis raſae drach. octo, galbani drach. quatuor; argenti ſpuma ex oleo trita coquitur, quum autem coëunt, pix et aerugo immittuntur,

σαν καὶ τὸν ἰὸν, εἶτα λάδανον καὶ τὴν χαλβάνην καὶ οὕτως κατεράσας εἰς θυείαν μάλασσε καὶ χρῶ. τινὲς δὲ ὑπὲρ τοῦ εὔχρουν αὐτὴν γενέσθαι καὶ φαιὰν, μίσγουσι καὶ λεπίδος ∠ η΄. ἄλλως γὰρ γίνεται μελαντάτη. ταύτῃ καὶ ἐπὶ ποδαγρῶν ἐχρησάμην πολλάκις καὶ ἐποίησεν ἄκρως. δεῖ δὲ δᾳδίοις ἀντὶ ξύλων χρῆσθαι. πρόδηλον δ' ὅτι διαφωνοῦσιν οἱ ἄνδρες ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις βραχύ τι, κατὰ δὲ τὴν τοῦ ἐλαίου συμμετρίαν πάμπολυ. διπλάσιον γὰρ ἢ κατὰ τὸν Ἥραν ὁ Ἀνδρόμαχος ἐμβάλλει. δύναται δὲ καὶ ἑτέρως σκευάζεσθαι, γινωσκόντων ἡμῶν ἐὰν μὲν πλεῖον ἔλαιον ἐμβληθῇ, χρονιωτέραν γενέσθαι τὴν ἕψησιν δηλοῖ, αὐτό τε τὸ φάρμακον γενήσεσθαι ξηραντικώτερον. ἐὰν δὲ ἔλαττον, ἀντέχειν τε τὴν ἕψησιν ἐσομένην καὶ τὸ φάρμακον ἧττον ἔσεσθαι ξηραντικόν.

Κεφ. ιβ΄. [Αἱ ὑπὸ Δαμοκράτους γεγραμμέναι πολύχρηστοι. Τυρία ἀνεπίδετος.]

Τούτοις ἀκολούθως βούλομ' ἐμπλάστρων φράσαι,
Ἀνεπιδέτων χρήσεις τε καὶ τὰς συνθέσεις.
Ποιοῦσι πρὸς τὰς μὴ μεγάλας διαιρέσεις,

deinde ladanum galbanumque, atque sic in mortarium transfusa molliuntur et usui sunt. Quidam, ut boni coloris sit et fuscum, miscent etiam squamae drach. octo, nam alioqui fit nigerrimum. Hoc in podagris etiam non semel usus sum et cessit felicissime. Oportet autem taedas lignorum loco usurpare. Manifestum est autem viros inter se dissentire in aliis paululum, in olei vero symmetria plurimum, nam duplo copiosius, quam Heras, Andromachus immittit. Potest item praeparari aliter, quum sciamus, si plus olei injectum fuerit, diuturniorem fore coctionem innuere, ipsumque medicamentum magis exiccans futurum, sin minus, remorari coctionem futuram et medicamentum invalidius exiccaturum.

Cap. XII. [*Quae scripsit Damocrates usus multiplicis medicamenta. Tyrium emplastrum.*]

Post haec referam emplastrorum adhaerescentium
Sine fasciis, quis usus et confectio.
Ad divisiones faciunt non magnas bene,

Καὶ πρὸς τὰ μείζω σαρκὸς αὐτῆς τραύματα,
Τά τ' ἐξ ἐπιπολῆς τῶν τετραπόδων δήγματα,
Αἳ καὶ δοθιῆνας διαφοροῦσι προσφάτους.
Στομοῦσι δὲ τοὺς ἔχοντας ἤδη καὶ πύον,
Κομιζόμεναί τε τὰς ἐπ' αὐτοῖς ἐσχάρας
Τάχιστ' ἐπουλώσουσι δίχα χειρουργίας.
Καὶ τῷ μετώπῳ ἐπιτεθεῖσαι ῥεύματα
Ὀφθαλμιώντων ῥᾶστ' ἐπίσχουσιν μόναι.
Τούτου δ' ἀμείνω τοῦ γένους πρώτην φράσω
[821] *Ἔμπλαστρον, εὐπόριστον, εὔχρουν, δραστικήν,*
Καλῶ δὲ Τυρίαν. λαμβάνει γὰρ πορφύρας
Τὸ χρῶμα Τυρίας, ἂν γένηθ' ὃν δεῖ τρόπον.
Σκεύαζε δ' οὕτως. τῆς καλῶς λιθαργύρου
Ἔμβαλλε λίτρας ε'. καὶ κηροῦ α'.
Καὶ πιτυΐνης γ'. τῆς λιπαρᾶς καὶ ἀξύλου.
Ἰοῦ δὲ χαλκοῦ τοῦ καλοῦ καὶ χαλβάνης,
Χαλκοῦ τε κεκαυμένου καὶ λεπίδος καλῆς

Et carnis ipsius ampliora vulnera.
Medicantur a quadrupede et morsos corpore
Summo, recentes discutiunt furunculos,
Quibusque jam pus est, vapore digerunt,
Item auferendo crustas, iis celerrime
Cicatricem inducunt opera nulla manus.
In fronte posita fluxus quam promptissime
Lippientium cohibent, sola quamvis ceperis.
Hujus generis praestantius primum efferam
Emplastrum facile inventu, cui color bonus
Atque efficacia, Tyriam nos dicimus,
Tyriam colore referat id quod purpuram,
Si quo decet modo fiat. Sic praepara.
Sit libra injecta quinquies lithargyri
Boni, semel cerae capiatur, insuper
Ter pityinae pinguis lignosae ac neutique.
Aeruginis praestantis aeris, galbani,
Aerisque combusti, pariter squamae bonae,

Τέσσαρας ἑκάστου μίγματος βάλλ' οὐγγίας.
Λιπαροῦ δ' ἐλαίου ιέ. λίτρας καὶ μίαν.
Ἕψει δὲ τὴν ἔμπλαστρον οὕτως ἐπιμελῶς,
Βαλὼν μετ' ἐλαίου λειοτάτην λιθάργυρον,
Εἰς κεραμίαν τε μείζω καὶ καινὴν χύτραν,
Ἀνάτριβε χερσὶν, εἶτα κίνει καὶ σπάθῃ,
Ἕψε τ' ἐπὶ λάβρας καὶ διηνεκοῦς φλογός.
Ὅταν δὲ μέλιτος λαμβάνῃ τὴν σύστασιν,
Ἰόν τε καὶ τὴν λεπίδα προσβαλὼν, ἄφες
Ἕψεσθ' ἐφ' ἱκανόν. εἶτα χαλκὸν πρόσβαλε.
Πάλιν τ' ἀφεὶς ἐπὶ ταχὺν ἕψεσθαι χρόνον,
Ἀπόχεον ὀλίγον χύτρας τοῦ φαρμάκου.
Ψύξας τ' ἀνάτριψον χερσὶ καὶ τοῖς δακτύλοις,
Εὔχρουν τ' ἰδὼν καὶ σκληρὸν, οὕτως πρόσβαλε
Τὴν πιτυΐνην καὶ κηρόν. εἶθ' ἡνωμένων
Πάντων ἐπιμελῶς, πάλιν ἀπόσταξον βραχύ.
Κἂν μὲν βλέπῃς εὔχρουν τε καὶ κεκραμένην,
Ἆρον παραχρῆμα τὴν χύτραν ἀπὸ τοῦ πυρὸς,

Cujusque mifceto quaternas uncias.
Pinguis olei fex et decem pondo addito.
At curiofe emplaftrum coquito in hunc modum.
Lithargyrum mitte ex oleo laeviffimam,
Fictilem in ollam novam, fed hanc majufculam.
Ubi conteres manibus, movebis ac fpatha,
Deinde flamma acri, atque continua coquens.
Quum mellis accipit jam fpiffitudinem,
Aerugo et fquama mifceantur, incoqui
Permittito fatis, dehinc aes adjungito.
Rurfus coqui parvo relinquens tempore,
Paululum defundens ex olla medicaminis,
Refrigeratum manibus et digitis teras.
Boni coloris atque durum ubi confpicis,
Sic pityinam ceramque reliquis indito.
Deinde cunctis rite unitis paululum,
Stillato rurfus, et colorem fi bonum
Et temperamentum vides, mox tollito

Καὶ χαλβάνην πρόσβαλλε προμεμαλαγμένην.
Ἂν δ' ᾖ παρὰ πολὺ σκληρότερον τὸ φάρμακον,
Ἔλαιον αὐτῷ πρόσβαλ' εἰς εὐκρασίαν.
Οὕτω κατηθῶν, εἶτ' εἰς ἕτερον ἀγγεῖον
Ψυχρὸν, μάλασσε χερσὶ καὶ οὕτως τ' ἀποτίθου.
Ἄλλην ὑπογράψω τῇ πρὸ ταύτης ὁμογενῆ.
Ποιεῖ δὲ πρὸς ἃ εἶπον ἔμπροσθεν πάθη,
Πάντων ἐπουλοῖ κρεῖττον αὕτη φαρμάκων,
Ἕλκη δυσαλθῆ καὶ τυλώδη καὶ χρόνια.
Τἀν τῷ προσώπῳ γινόμεν' ἐξανθήματα
Αὕτη θεραπεύει δίχα τινὸς δηγμοῦ κακοῦ,
Ἕδρας τ' ἐχούσας ῥαγάδας καὶ σκληρίας
Τὰς κονδυλώδεις καὶ τύλους ἀποβάλλεται.
Σκεύαζε δ' οὕτως. μνᾶν λιθαργύρου καλῆς.
Μνᾶ δέ ἐστι λίτρα καὶ τρίτον λίτρας μέρος.
Κηροῦ δὲ καλοῦ Ποντικοῦ μνᾶς ἥμισυ,
Ἰοῦ τέταρτον μνᾶς, μέρος ξυστοῦ καλοῦ,
Χαμαιλέοντος μέλανος ὄγδοον μέρος.

Ab igne fictilem et ſubactum galbanum
Apponito. Si pharmacum ſit durius
Multo, reſolves oleo, faciens ſic bonam
Temperiem. In aliud inde vas transfundito,
Frigidum et ſubactum manibus; ita reponito.
Aliud ejusdem cum ſuperiore generis ſubjiciam.
Medetur ante quos citavi affectibus,
Nec eſt quod ulceribus malis diutinis
Colloque preſſis applicet felicius
Cicatricem, etiamque ore natas puſtulas
Perſanat absque roſione, rhagadas
Ani, nodoſas durities callos demit.
Sic praepara. Lithargyri minam boni,
Sed mina libra eſt, ejus et pars tertia,
Minae ſemis probatae cerae Ponticae et
Aeruginis minae quadrantem raſilis,
Atri chamaeleontis octavam probi

Ῥίζα δέ ἐστιν ἡ καλὴ ἡ Κρητικὴ,
Τὸ α΄. εἶτα Κιλίκιος. παλαιοῦ
Τε ἐλαίου μνᾶς ἐπιῤῥεπέστερον βραχὺ
Ἐὰν δὲ μὴ παρῇ, κέχρησο προσφάτῳ.
Ἕψει δὲ λείαν, τὴν λιθάργυρον βαλὼν
Καὶ πᾶν ἔλαιον εἰς χύτραν, κινῶν σπάθῃ.
Ὅταν δὲ συστῇ καὶ γένηται μηλίνη,
Ἰὸν παράπασον, εἶτα κηρὸν πρόσβαλε,
Τήξας τε τοῦτον, βαστάσας τ᾽ ἀπὸ τοῦ πυρὸς
Χαμαιλέοντος ὀλίγον παράπασον.
Ὅταν δ᾽ ἑνωθῇ πάντα καὶ ψυγῇ ποσῶς,
(402) Κατέρασον εἰς θυείαν, οὕτως τε ἀποτίθου.

Αἰγυπτία.

Αἰγυπτία τηροῦσα χωρὶς φλεγμονῆς
Πᾶσαν διαίρεσιν καὶ πάντα θλάσματα,
Καὶ δήγματα πάντων τετραπόδων, τῶν θ᾽ ἑρπετῶν,
Ὅσαι τ᾽ ἐγένοντο χωρὶς ἑλκῶν φλεγμοναὶ,
Πόνους τε νεύρων καὶ μυῶν δίχ᾽ αἰτίας.

Partem, radix bona est regione Cretica,
Nascens primum, Cilicia deinde: praeter haec
Olei vetusti plusquam mina paululo.
Quod si non fuerit, usurpato vel recens.
Lithargyron laevem simulque oleum nova
Totum figlina conditum, rudicula
Movens coquito. Ubi constiterit et melinon
Fuerit, adjicito aeruginem, ceram dein,
Qua jam liquente ab igne tollens ollulam,
Chamaeleontis paululum conspergito.
Unita quum refrigerataque quod satis
Transfundito in pilam, post sic reponito.

Aegyptium.

Aegyptium perseverans absque phlegmone
Divisa quaelibet contusaque omnia,
Quadruplum morsus cunctorum et serpentium,
Item subortas absque ulceribus phlegmonas,
Nervos dolentes citra causam et musculos

Ταύτην ἐπαινῶν Ἀνδρόμαχος ἐν φαρμάκοις
Ἔχων μεγίστην ἕξιν ἐδίδου φίλοις.
Εἶναι δὲ δραχμὰς ἔλεγε μὲν λιθαργύρου
Τρὶς μ΄. καὶ ἑτέρας δὶς ιβ΄.
Κηροῦ δὲ λευκοῦ Ποντικοῦ ταύταις ἴσας,
[822] *Ἀμμωνιακοῦ δὲ τοῦ καθαροῦ τρὶς κ΄.*
Καὶ δώδεκ᾽ ἄλλας, λιβάνου δὲ δὶς δ΄.
Λεπίδος δὲ χαλκοῦ καὶ λεπίδος στομώματος,
Πάλιν δ᾽ ἑκάστου μίγματος δὶς δ΄.
Τερμινθίνης τε τῆς καθαρᾶς τρὶς ιβ΄.
Δέκ᾽ ὀκτὼ δ΄. ἐλαίου κικίνου κοτύλας μέτρῳ,
Ἐρίων ιη΄. τῶν ῥυπαρῶν κεκαυμένων.
Καίειν δ᾽ ἔφασκεν αὐτὰ τοῦτον τὸν τρόπον,
Εἰς λοπάδα καινὴν ἢ χύτραν πλατύστομον
Ἐνθέντα ἔριον οἰσυπηρὸν δαψιλὲς,
Τὸ σῶμα προχρίσαντ᾽ ἢ γύψῳ ἢ κόνει,
Ἢ γῇ κεραμικῇ, μεθ᾽ ὕδατος μεμιγμένη
Ἐν πυρὶ λάβρῳ καίοντα, ὅταν ᾖ ῥάδιον,

Laudans hoc Andromachus dabat sodalibus
Suis in pharmacis peritus maxime.
Ajebat esse ter quadraginta quidem
Denarios lithargyri et duodecim
Bis alteros, cerae quoque albae Ponticae
Totidem, ammoniaci ter viginti lucidi
Et duodecim alios, thuris et bis quatuor.
Squamae vero aeris et squamae stomomatis,
Cujusque rursus mixturae bis quatuor.
Purae terebinthinae ter addas duodecim,
Octodecim heminas oleique ciceos,
Combustae totidem sordidae lanae heminas.
Docebat ipsam isto modo comburere,
Ollae recenti, quae sit ore latior,
Impone lanam copiose succidam,
Operculum gypso prius vel glutino
Vel terra figulari, cui sit commixta aqua,
Illinito, sed largo igne mox comburito,

Κόψαντα σῆσαι. τό γε δοκεῖν καλῶς ἔχειν,
Καίειν δ' ὁμοίως αὐτὰ κἀν τοῖς κριβάνοις,
Κἀν τοῖς ἴπνοις τοῖς ἄγαν πεπυρωμένοις,
Οὕτως τε λειῶν, λάμβανε ὃν δεῖ σταθμόν.
Ἑψεῖν δὲ κελεύει λειοτάτην λιθάργυρον,
Καὶ πᾶν κίκινον καὶ μίξαντ' ἐν καινῇ χύτρᾳ,
Μέλιτός γε πάχος γενομένου τοῦ φαρμάκου,
Λεπίδα παραπάσσειν καὶ συνεψεῖν ἐφ' ἱκανὸν,
Ἕως ἂν γένηται ἀμόλυντον, βάλλειν τότε
Τερμινθίνην καὶ κηρὸν, εἶθ' ἡνωμένοις
Ἀμμωνιακὸν μαλαχθὲν ὑπὸ τῶν δακτύλων.
Μέλλοντα δ' αἴρειν τὴν χύτραν ἀπὸ τοῦ πυρὸς,
Λεῖον προσεμπάττειν λίβανον, ἐμβάλλειν τε
Καὶ τῶν οἰσυπηρῶν τὴν κόνιν παρ' ἐσχάτην,
Πρὸ τοῦ λιβανωτοῦ δὲ μικρὸν ὕστερον.
Τινὲς δὲ βουλόμενοι τοῦτο τὸ φάρμακον
Ἴδιον λέγεσθαι, βαστάσαντες τὴν μίαν

Contuſa, facile quando cribro incernere
Fuerit, habere recte tunc videtur.
In clibanis quoque ipſa et in fornacibus
Ignitis, nimium ſimiliter exurere.
Ita capiebat tritorum, quem eſt par, modum.
Coquere lithargyron jubet laeviſſimam,
Totumque ricinum, temperatis invicem,
Mellisque facta tandem ſpiſſitudine,
Squamam aſpergere, concoquere et quantum ſufficit,
Usque adeo, dum non inquinet, et tunc addere
Terebinthinam et ceram, dein quum coiverint,
Ammoniacum confectum digitis mollius.
Poſturus ab igne ollam, thus tritum inſpergito.
Penultimum, ac lanae immundae pulviſculum,
Sed ante thus pauxillulo aut poſt tempore.
Quidam volentes iſtud proprio pharmacum
Dici titulo, quum depoſitus eſt cacabus,

Λεπίδος μιᾶς βάλλουσι τὰς ἑκκαίδεκα,
Χρῶνται δὲ χαλκοῦ λεπίδος, οὐ στομώματος.

Ἄλλη.

Οὐδέν τι χεῖρον τῆς προτέρας Αἰγυπτίας,
Ποιοῦσα ταὐτὰ, ποτὲ δὲ καὶ κρεῖττον, παχὺ
Ἂν σκευάσῃ τις ἐπιμελῶς τὸ φάρμακον,
Χρήσηται αὐτῷ μὴ παρέργως πρὸς ταὐτά.
Ἔχει δ' ἐλαίου ε'. λίτρας, κικίνου ἴσας,
Λιθαργύρου δὲ τέσσαρας χρυσίτιδος,
Λεπίδος δὲ χαλκοῦ μη. δραχμὰς,
Τερμινθίνης τε τῆς καλῆς τρὶς ιβ'.
Μάννης, λιβάνου τε ταὐτὸ τῇ τερμινθίνῃ,
Ἀμμωνιακοῦ δὲ τοῦ καθαροῦ λίτρας β'.
Κηροῦ δὲ λευκοῦ Ποντικοῦ λίτρας β' S''.
Ἕψε δ' ἔλαιον, λεπίδα, τὴν λιθάργυρον,
Ἕως συνέλθῃ καὶ γένητ' εὔχρουν ἄγαν,
Σκληρά θ' ἱκανῶς ἔμπλαστρος, εἶθ' οὕτως βαλεῖν
Τερμινθίνην καὶ κηρὸν, εἶτα δακτύλοις

Squamae unius bis octo indunt denarios.
Squama autem utuntur aeris non ftomomatis.

Aliud.

Nihil priore pejus agit Aegyptio,
Eadem at melius et quandoque, fi confecerit
Craffum accurate medicamentum quifpiam,
Utetur ad eadem ipfo non improfpere.
Olei libras et ricini quinque continet,
Chryfitidisque argenti fpumae quatuor,
Squamae aeris terque fexdecim denarios,
Terebinthinae praeftantis ter duodecim,
Mannaeque thuris tantundem, pondo duo
Ammoniaci finceri, cerae Ponticae
Albae duas libras femiffem et infuper.
Coquito oleum, fquamam, nec non lithargyron,
Donec coierint et color fit optimus,
Fiatque fatis emplaftrum durum, deinde fic
Terebinthinam pones ceramque, hinc mollius

Ἀμμωνιακὸν μαλαχθὲν, εἶτα τὴν χύτραν
Ἀπὸ τοῦ πυρὸς ζέουσαν ἄρας, τότε βαλεῖς
Τὴν μάνναν, ἤδη ψυχομένου φαρμάκου.
Ἐποίησα ταύτην πολλάκις λιθαργύρου
Χωρὶς, μολυβδαίνης ἐμβαλὼν καλῆς ἴσον,
Ἥδιστά τ᾽ ἐχρησάμην πρὸς ἃ προείπομεν.
Πεποιημένην τε χρώματος βελτίονος.

Κεφ. ιγ΄. [*Περὶ τῶν διαφορητικῶν καὶ ἐπισπαστικῶν ἐμπλάστρων.*] *Οἱ τὰς τῶν συνθέτων φαρμάκων δυνάμεις γράψαντες ἐκάλεσάν τινας τῶν ἐμπλάστρων ἐπισπαστικὰς, ὥσπερ ἑτέρας διαφορητικάς. ἐνίαις δ᾽ αὐτῶν ἑκάτερον ἐμαρτύρησαν ἐπισπᾶσθαί τε καὶ διαφορεῖν. καὶ γὰρ πλησίον ἀλλήλων εἰσὶν αἱ δυνάμεις, ἥ θ᾽ ἑλκτικὴ τῶν ἐκ τοῦ βάθους, ἥ τε διαφορητικὴ τῶν ἑλχθέντων. αἵ τε γὰρ ἕλκουσαι καὶ διαφοροῦσί τι πάντως, αἵ τε διαφοροῦσαι καὶ ἕλκουσιν. ἀλλ᾽ ἐπι*[823]*κρατεῖ κατὰ μὲν τὰ διαφορητικὰ τῶν φαρμάκων ἡ διαφορητικὴ δύναμις, κατὰ δὲ τὰ ἑλκτικὰ ἡ ἑλκτική. σύγκεινται μὲν οὖν ἑλκτικαὶ διὰ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων, ὅσαι*

Ammoniacum digitis confectum, poſtea
Fervente ab igne cacabo depoſito
Mannam injicies jam frigerato pharmaco.
Frequenter hoc feci citra lithargyron,
Molybdaenae bonae pari ſumpto modo,
Uſusque ſum ad quae dixi, jam ſuaviſſime
Probatiorisque id coloris condidi.

Cap. XIII. [*De emplaſtris diſcutientibus et extrahentibus.*] Qui compoſitorum medicamentorum facultates deſcripſerunt, emplaſtra quaedam extrahentia, ſicut alia diſcutientia nominarunt, alii utraque extrahere et diſcutere teſtati ſunt, etenim vicinae ſibi facultates ſunt eorum, quae in alto latent, attractrix et attractorum diſcutrix. Nam quae trahunt, etiam nonnihil omnino diſcutiunt, et quae diſcutiunt, pariter trahunt, verum in diſcutientibus medicamentis diſcuſſoria facultas, in trahentibus attractix praepollet. Conſtant itaque attractrices ſimplicibus medicamen-

δύναμιν ἔχουσιν, ἐκ τοῦ βάθους ἐπὶ τὸ δέρμα τὰς περιουσίας τῶν ὑγρῶν ἐπισπᾶσθαι, αἱ διαφορητικαὶ δὲ ἐκ τῶν διαφορεῖν τὸ ἑλχθὲν πεφυκυιῶν. ἵνα δὲ ἔμπλαστρος γένηται, καθάπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐῤῥέθη, τῷ μὲν γὰρ λιθαργύρου μίγνυται, τῷ δὲ ῥητίνης, τῷ δὲ κηροῦ, τῷ δὲ ἐλαίου, τῷ δὲ πίττης, οὔτε διαφορητικὴν δύναμιν ἀξιόλογον οὔθ᾽ ἑλκτικὴν ἐχόντων τῶν τοιούτων, ὥσπερ ἡ πρόπολις ἢ τίτανος ἢ μυελὸς ἢ χαλβάνη ἢ τὸ τῆς Ἀσίας πέτρας ἄνθος ἢ ἀφρὸς νίτρου ἢ ἀφρόνιτρον ἢ ὄξος ἢ κονία στακτὴ, πέπερί τε καὶ νᾶπυ καὶ στρουθίον, οἵ τ᾽ ἐδώδιμοι τῶν ἁλῶν, οἵ τε ἀμμωνιακοὶ καὶ πρὸς τούτοις ἄλλα πολλὰ, περὶ ὧν τῆς δυνάμεως ἐν τῇ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων πραγματείᾳ λέλεκται. νυνὶ δὲ τὰς πεῖραν ἱκανὴν ἤδη δεδωκυίας ἐμπλάστρους ἐρῶ, τοσοῦτον ἔτι περὶ αὐτῶν εἰπὼν, ὡς ἔνιοι καὶ τῶν στυφόντων φαρμάκων τοῖς ἐπισπαστικοῖς προσέμιξαν εὐλαβούμενοι τὸ γιγνόμενον, ἐφ᾽ ὧν ἔσται περιουσία χυμῶν. ἕλκουσι γὰρ ἐνίοτε πλέον ἢ προσῆκεν, ὡς μὴ μόνον ἐκ τῶν κατὰ τὸ θεραπευόμενον μέρος ἐν βάθει τὴν ὁλκὴν, ἀλλὰ κἀκ τῶν

tis, quae humorum superfluitates ex profundo in cutem extimam possunt extrahere. Discussoriae ex iis constantur, quae attractum possunt suapte natura discutere. Ut autem emplastrum fiat, quemadmodum supra dictum est, huic argenti spuma, illi resina, alii oleum, reliquo pix admisceatur, quae nec insignem discutiendi facultatem, nec extrahendi continent, sicut vel propolis vel calx vel medulla vel galbanum vel Asiae petrae flos vel spuma nitri vel aphronitrum vel acetum vel lixivia stacte, piper, sinapi et struthium, salesque tum qui edi possunt tum ammoniaci, ad haec pleraque alia, de quorum facultate in commentario simplicium medicamentorum dictum est. Nunc autem emplastra, quae jam experimento satis probata sunt, exequar, tantum adhuc ipsis adjiciens, quod nonnulli etiam astringentia medicamenta extrahentibus miscuerunt, veriti, quod accidit, ubi humorum superfluitas fuerit, trahunt siquidem plus interim quam convenit, ut non solum ex parte, quae curatur, attractionem in alto, sed etiam ex

πέριξ ἁπάντων ποιεῖσθαι. λέλεκται δέ μοι καὶ πρόσθεν ἐν τῷ τῶν σαρκωτικῶν δυνάμεων λόγῳ τὰς ἐπισπαστικάς τε καὶ διαφορητικὰς, ὥσπερ γε καὶ τὰς ἐπὶ μᾶλλον ἢ χρὴ ῥυπτούσας ἁπάσας, γίγνεσθαι σαρκωτικὰς μίξει κηρωτῆς, ἐφ᾽ ὧν μὲν ἡ δύναμις ἰσχυρὰ πλέονος, ἐφ᾽ ὧν δὲ ἀσθενὴς ἐλάττονος. ἐὰν δὲ φθάσῃ τὸ σύνθετον ἐπισπαστικὸν ἢ διαφορητικὸν φάρμακον ἔχειν τι καὶ στυπτικὸν, οὐ χρὴ τῷ τοιούτῳ φαρμάκῳ χρῆσθαι σαρκωτικῷ, διὰ τὸ τὰς στυπτικὰς δυνάμεις εἰς μὲν τὰς κολλήσεις τῶν τραυμάτων τε καὶ κόλπων καὶ τὰς ἐπουλώσεις τῶν ἑλκῶν εἶναι χρησίμους, εἰς δὲ τὰς σαρκώσεις ἀχρήστους. εἴρηται γὰρ ἱκανῶς ἡμῖν ἤδη περὶ τούτου.

Κεφ. ιδ΄. [*Αἱ ὑπ᾽ Ἀνδρομάχου γεγραμμέναι διαφορητικαί τε καὶ ἐπισπαστικαί. ἁλυκὴ πρὸς πολλά.*] ♃ Ἁλῶν κοινῶν λίτρας δ΄. λεπίδος χαλκοῦ γο δ΄. μάγματος λίτρας S″. μάννης λίτραν α΄. κηροῦ λίτρας ιδ΄. κυπρίνου ἐλαίου λίτρας ιστ΄. ὄξος. ἄλλη Θευδᾶ σαρκοφάγου πρὸς κακοήθη, σύριγγας, τερηδόνας, χοιράδας. ♃ ῥητίνης τερμινθίνης γο δ΄.

omnibus vicinis moliantur. Comprehensum est et antea, quum de carnem generantibus facultatibus ageremus, extrahentia et discutientia, velut omnia, quae magis quam oportet detergunt, carnis explentia fieri cerati mixtura, in quibus facultas quidem valida est copiosioris, in quibus imbecilla, paucioris. Quod si compositum extrahendi vel discutiendi praeditum facultate medicamentum, astringens quoque aliquid habeat, tali medicamento ad carnem generandam, propter vim astrictoriam utendum non est, quae ad vulnera glutinanda et sinus, tum ad ulcerum cicatricem ducendam utilis est, ad carnis productionem non ita. Dictum mihi est abunde jam de hoc.

Cap. XIV. [*Andromachi emplastra ad discutiendum et extrahendum. Halicon, id est salsum, ad multa.*] ♃ Salis communis lib. iv, squamae aeris uncias quatuor, magmatis selibram, mannae lib. j, cerae lib. xiv, olei Cyprini lib. xvj, acetum adjicitur. *Aliud Theudae Sarcophagi ad maligna, fistulas, teredines et strumas.* ♃ Resinae terebin-

λιβάνου γο δ'. κηροῦ γο δ'. λιθαργύρου γο α'. οἱ δὲ ἀρσενικοῦ ἴσον (403) ἀντὶ τῆς λιθαργύρου, λεπίδος ἐρυθρᾶς γο δ'. ἰοῦ ξυστοῦ γο η'. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ γο στ'. ὄξους κοτύλην α'. ἐγὼ πλέον ἐλαίου κοτύλην α'. οἴνου κοτύλην α'. ὄξους σκιλλητικοῦ κοτύλην. ἄλλη διαφορητικὴ Κανδίδου ᾗ χρῶμαι. ℞ τερμινθίνης λίτρας γ'. κηροῦ λίτραν ν'. χαλβάνης οὐγγίας β'. νίτρου οὐγγίας β'. Ἀσίου οὐγγίας β'. λιβάνου λίτρας δ'. μυελοῦ ἐλαφείου γο δ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτρας S''. προπόλεως οὐγγίας γ'. ἐλαίου δαφνείου οὐγγίας στ'. στέατος ταυρείου λίτρας ἥμισυ, τὰ ξηρὰ κατὰ τῶν τηκτῶν. ἄλλη πρὸς χοιράδας παρὰ Νυμφοδότου. ℞ Ἀσίου λίθου ⊲ η'. ἀφρονίτρου ⊲ η'. ἀσβέστου ⊲ ιστ'. στέατος μοσχείου ⊲ ιστ'. κηροῦ ⊲ κδ'. τερμινθίνης ⊲ λβ'. ἄλλη διαφορητικὴ βρογχοκήλων, ᾗ Κλήμης Σερτώριος ἐθεραπεύθη καὶ πρὸς σκληρίας. ℞ λιθαργύρου ⊲ ν'. πιτυΐνης ῥητίνης ⊲ μ'. ἐλαίου παλαιοῦ κο[824]τύλας ι'. χαλβάνης ⊲ δ'. ἐν ἄλλῳ γο α'. χαλκοῦ κεκαυμένου ⊲ κ'. ἀμμω-

thinae ℥ iv, thuris ℥ iv, cerae uncias quatuor, argenti spumae unciam j, quidam auripigmenti aequale pondus pro argenti spuma ponunt, squamae rubrae ℥ iv, aeruginis rasae ℥ viij, salis ammoniaci ℥ sex, aceti heminam unam. Ego amplius capio, nempe olei heminam, vini heminam, aceti scillitici tantundem. *Aliud ad discutiendum candidi, quo utor.* ℞ Terebinthinae lib. iij, cerae lib. l, galbani unc. ij, nitri ℥ ij. Asii uncias ij, thuris lib. iv, medullae cervinae ℥ iv, guttae ammoniaci selibram, propolis uncias tres, olei laurini ℥ vj, sevi taurini selibram. Quae sicca sunt liquidis admiscentur. *Aliud ad strumas auctore Nymphodoto.* ℞ Asii lapidis drach. octo, aphronitri drach. octo, sevi vitulini drach. sedecim, calcis vivae drach. sedecim, cerae drach. viginti quatuor, terebinthinae drach. triginta duas. *Aliud discutiens bronchocelen,* id est *gutturis tumorem, quo Clemens Sertorius curatus est et ad duritias.* ℞ Argenti spumae drach. l, resinae pityinae drach. xl, olei veteris heminas x, galbani drach. iv, in alio ℥ j, aeris usti ℥ xx, guttae

νιακοῦ θυμιάματος < μ'. σχιστῆς < δ'. μάννης λιβάνου < δ'. κηροῦ < ν'. ἐσχάτην τὴν χαλβάνην καὶ τὴν μάνναν. ἄλλη ἡ διὰ τῶν ἀσπίδων διαφορητικὴ χοιράδων καὶ πρὸς ποδάγρας. ℞ τερμινθίνης, λίθου Ἀσίου, ἀσφάλτου ἀνὰ < τξ'. ἀφρονίτρου, μόσχείου, κηροῦ, δαφνίδων, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ < τμ'. λίθου πυρίτου < π'. ἀσβέστου < ρή. ἄλλως μνᾶν α'. ἀσπίδων σποδοῦ < ρμ'. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας β'. ἐσχάτην τὴν σποδὸν, ψυχέντος τοῦ φαρμάκου, εἰ δὲ μὴ, ἀπόλλυται. ἄλλη ἐπισπαστικὴ ἡ τοῦ Σαρκευθίτου. ℞ τερμινθίνης μνᾶν α'. κηροῦ μνᾶν α'. νίτρου μνᾶς β'. βδελλίου < λβ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < λβ'. ἐλαίου κοτύλας β'. θαλάσσης ἢ ἅλμης κοτύλας β'. μίλτου < λβ'. ἄλλη ἡ Κτησιφῶντος, ἃ μὲν διαλύων, τὰ δὲ συνάγων καὶ ῥύπτων. ℞ ἀφρονίτρου λίτραν α'. μάννης λιβάνου λίτραν α'. κονίας στακτῆς λίτραν α'. τινὲς καὶ ὄξους λίτραν α'. ἄλλη δι' ἁλῶν ἐπισπαστική. ℞ ἁλῶν κοινῶν < π'. ψιμυθίου < π'. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας μ'. ἄλλως γ'. χαλκάν-

ammoniaci drach. quadraginta, aluminis fiffilis drach. iv, mannae thuris drach. iv, cerae drach. l, poftremo galbanum et mannam injicito. *Aliud ex afpidibus ad difcutiendum ftrumas, item ad podagras.* ℞ Terebinthinae, lapidis Afii, bituminis, fingulorum drach. trecentas fexaginta, aphronitri, vitulini, cerae, baccarum lauri, guttae ammoniaci, fingulorum drach. cccxl, lapidis pyrites drach. lxxx, calcis vivae drach. cviij, alias minam unam, afpidum cineris drach. cxl, olei veteris heminas duas, poftremo cinis medicamento refrigerato infpergitur, fin minus, perit. *Aliud ad extrahendum Sarceuthitae.* ℞ Terebinthinae minam j, cerae minam j, nitri minas duas, bdellii drach. xxxij, guttae ammoniaci ʒ xxxij, olei heminas ij, marinae vel muriae heminas duas, mini ʒ xxxij. *Aliud Ctefiphontis, quaedam diffolvens, quaedam cogens et detergens.* ℞ Aphronitri lib. j, mannae thuris lib. j, lixiviae ftactae libram unam, quidam etiam aceti lib. j, addunt. *Aliud ex fale ad extrahendum.* ℞ Salis communis drach. lxxx, ceruffae ʒ lxxx, olei veteris heminas xl, alias iij, atramenti futorii ʒ xxiv,

θου ∠ κδ'. ὄξους κοτύλης ἥμισυ. ἄλλο ἡ δι' ἁλῶν ἄλλως. ♃ ψιμυθίου ∠ η'. ἁλῶν κοινῶν ∠ ν'. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας η'. ἄλλως β'. ἀριστολοχίας ∠ η'. προπόλεως ∠ ι'. ταύτην Σίλων ἐπήνει. ἄλλη ἡ διὰ πελαγίας γῆς διαφορητική. ♃ λιθαργύρου μνᾶς δ'. γῆς πελαγίας τέταρτον, ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ τέταρτον, ψιμυθίου τέταρτον, κηροῦ τέταρτον, ὄξους κοτύλην α'. ἐλαίου κοτύλας δ'. ἄλλη ἡ τοῦ Κυρτοῦ ἐπισπαστική. ♃ ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ ν'. μάννης ∠ ν'. τερμινθίνης ∠ ν'. ἀφρονίτρου ∠ ν'. κισσήρεως ∠ ν', ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ κε'. χαλβάνης ∠ ιστ'. ἄλλως στ'. κάγχρυος ∠ ιβ'. ἥμισυ, κηροῦ ∠ ρ'. οἱ δὲ η'. ἐλαίου κοτύλην α'. ἄλλη ἡ διὰ δαφνίδων. ♃ ῥητίνης, νίτρου πυῤῥοῦ, κηροῦ νέου, δαφνίδων, κολοφωνίας, στέατος μοσχείου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ∠ ο'. κυπρίνου κοτύλης ἑκκαιδέκατον, τινὲς δὲ ἰξοῦ ∠ ν'. ἄλλη ἐπισπαστικὴ Ἁρπάλου. ♃ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ η'. κηροῦ ∠ δ'. ἴρεως ∠ δ'. μάννης ∠ δ'. πεπέρεως ∠ δ'. θείου ἀπύρου ∠ δ'. κισσήρεως ∠ δ'.

aceti heminae ß. *Aliud ex sale aliter.* ♃ Cerussae ʒ viij, salis communis drach. l, olei veteris heminas viij, aliter duas, aristolochiae drach. viij, propolis drach. x. Hoc Silo commendabat. *Aliud ex terra pelagia discutiens.* ♃ Argenti spumae minas iv, terrae pelagiae quartam portionem, salis ammoniaci quartam portionem, cerussae, quartam portionem, cerae quartam portionem, aceti heminam, olei heminas iv. *Aliud Cyrti ad attrahendum.* ♃ Iridis Illyricae drach. l, mannae drach. l, terebinthinae drach. l, aphroniti drach. l, pumicis drach. l, guttae ammoniaci drach. xxv, galbani ʒ xvj, alias vj, canchryos ʒ xij ß, cerae drach. centum, alii octo, olei heminam unam. *Aliud diadaphnidon, id est ex baccis lauri.* ♃ Resinae, nitri rufi, cerae recentis, baccarum lauri, colophoniae, sevi vitulini, guttae ammoniaci, singulorum ʒ lxx. Cyprii decimam sextam heminae partem, nonnulli autem visci ʒ l. *Aliud attrahens, Harpali.* ♃ Guttae ammoniaci drach. viij. cerae ʒ iv, iridis ʒ iv, mannae ʒ iv, piperis ʒ iv. sulfuris vivi drach. iv,

τερμινθίνης ∠ η'. ἐλαίου ὀλίγον. ἄλλη ἐπισπαστικὴ Ἁρπάλου. ♃ τερμινθίνης μνᾶς η'. κισσήρεως ∠ ιε'. νίτρου ∠ ιστ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ιστ'. κηροῦ ∠ δ'. ἐλαίου βραχὺ, μίλτου, ὥστε χρῶσαι τὰ ξηρὰ σὺν ὄξει. ἄλλη. ♃ σινάπεως ∠ δ'. νίτρου ∠ δ'. κηροῦ ∠ η'. τερμινθίνης ∠ λ'. δαφνίδων ∠ δ'. ἀσβέστου ∠ δ'. ἐλαίου κοτύλας ἑκκαιδέκατον, κυπρίνου ∠ η'. ἄλλη πῦον διαφοροῦσα. ♃ κηροῦ, τερμινθίνης ῥητίνης, πίσσης ξηρᾶς, στέατος μοσχείου, νίτρου πυῤῥοῦ, δαφνίδων, ἀσβέστου, κισσήρεως, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἑκάστου ἴσον. ἄλλη Κοδάμου ἢ Νικοδήμου βασιλέως. ♃ κηροῦ ∠ ρ'. νίτρου πυῤῥοῦ ∠ ρ'. ῥητίνης φρυκτῆς ∠ ρ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ κε'. προπόλεως ∠ κε'. ἰξοῦ δρυΐνου ∠ ιβ'. ἥμισυ, ἐλαίου ξέστην α'. κονίας στακτῆς ξέστην α'. ἄλλη διαφορητικὴ μελικηρίδων. ♃ ἐλαίου παλαιοῦ ∠ ρ'. λιθαργύρου ∠ ϡα'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, χαλβάνης ἀνὰ ∠ ιθ'. ἄλλη. ♃ λιθαργύρου ∠ ρ'. ἁλῶν κοινῶν ∠ ξ'. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας στ'. ἄλλως α'. ἄλλη ἐπισπαστικὴ

pumicis drach. iv, terebinthinae ʒ viij, olei parum. *Aliud attrahens Harpali.* ♃ Terebinthinae minas viij, pumicis ʒ xv, nitri ʒ xvj, guttae ammoniaci ʒ xvj, cerae ʒ iv, olei parum, minii quod possit ea colorare, arida cum aceto subiguntur. *Aliud.* ♃ Sinapeos ʒ iv, nitri ʒ iv, cerae drach. viij, terebinthinae ʒ xxx, baccarum lauri ʒ iv, calcis vivae drach. iv, olei decimam sextam heminae portionem, Cyprii drach. octo. *Aliud ad pus discutiendum.* ♃ Cerae, terebinthinae resinae, picis siccae, sevi vitulini, nitri rufi, baccarum lauri, calcis vivae, pumicis, guttae ammoniaci, singulorum aequale pondus. *Aliud Codami vel Nicomedis regis.* ♃ Cerae ʒ c, nitri rufi ʒ c, resinae frictae drach. centum, guttae ammoniaci ʒ xxv, propolis drach. xxv, visci quercini drach. xij ß, olei sextarium j, lixiviae stactae sextarium j. *Aliud discutiens Meliceridas.* ♃ Olei veteris ʒ c, argenti spumae ʒ xcj, guttae ammoniaci, galbani utriusque ʒ xix. *Aliud.* ♃ Argenti spumae ʒ c, salis communis ʒ lx, olei veteris heminas sex, aliter unam. *Aliud attra-*

καὶ διαφορητικὴ πολύχρηστος. ℞ λιθαργύρου λίτραν α΄. ψιμυθίου λίτραν α΄. χαλβάνης λίτραν α΄. ἁλὸς ὀρυκτοῦ λίτρας S''. ἰοῦ ξυστοῦ λίτρας ἥμισυ, ἐλαίου ξέστας γ΄. χαλκάνθου γο β΄. [825] ἄλλη διαφορητικὴ ἡ διὰ τοῦ στρουθίου. ℞ λιθαργύρου λίτρας β΄. ἐλαίου λίτρας γ΄. ψιμυθίου γο δ΄. πίσσης γο δ΄. τερμινθίνης γο δ΄. κηροῦ γο β΄. μάννης γο γ΄. ἀριστολοχίας γο β΄. στρουθίου γο β΄. κηκίδων γο γ΄. οἴνου καλοῦ κοτύλας γ΄. οἶνον ἔσχατον καταῤῥαινε. ἄλλη διαφορητικὴ, ὡς Σκριβώνιος. ℞ λιθαργύρου λίτρας ε΄. ἐλαίου λίτρας ε΄. πιτυΐνης ξηρᾶς λίτρας ε΄. προπόλεως λίτρας η΄. τῆς δρυΐνης γο γ΄. ἄλλη ἐπισπαστικὴ καὶ διαφορητική. ℞ κηροῦ νέου ∢ ρ΄. ῥητίνης πιτυΐνης ξηρᾶς ∢ ρ΄. νίτρου ∢ ρ΄. ἐλαίου κοτύλας γ΄. τινὲς λιβάνου ∢ ρ΄. κονίας στακτῆς κοτύλας γ΄. πρὸς σκληρίας δὲ μίσγεται ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∢ ιβ΄. χαλβάνης ἴσον, ἰοῦ ξυστοῦ, προπόλεως, δρυΐνης ἴσον. ἄλλη πρὸς χοιράδας Μινουκιανοῦ, ᾗ χρῶμαι κατὰ κόρας. ℞ τερμινθίνης λίτραν α΄. κηροῦ λίτρας η΄. προπόλεως λίτραν α΄. χαλβάνης λίτρας η΄. ἰξοῦ δρυΐνου λίτρας η΄. τήξας ταῦτα,

hens et discutiens ad multa utile. ℞ Argenti spumae lib. j, cerussae lib. j, galbani lib. j, salis fossilis selibram, aeruginis rasae libram dimidiam, olei sextarios tres, atramenti sutorii ℥ ij. *Aliud ad discutiendum e struthio.* ℞ Argenti spumae lib. ij, olei lib. iij, cerussae ℥ iv, picis ℥ iv, terebinthinae ℥ iv, cerae ℥ ij, mannae ℥ iij, aristolochiae ℥ ij, struthii ℥ ij, gallae ℥ iij, vini boni heminas iij, vinum ultimum infundito. *Aliud ad discutiendum ut Scribonius.* ℞ Argenti spumae lib. v, olei lib. v, pityinae siccae lib. v, propolis lib. viij, visci de quercu lecti ℥ iij. *Aliud trahens et discutiens.* ℞ Cerae novae ℨ c, resinae pityinae siccae ℨ c, nitri ℨ c, olei heminas iij, nonnulli thuris ℨ c, lixiviae stactae heminas iij. *Ad duritias,* guttae ammoniaci ℨ xij, misceto, galbani tantundem, aeruginis rasae, propoleos, visci de quercu lecti, paria pondera. *Aliud ad strumas Minutiani, quo utor frequenter.* ℞ Terebinthinae lib. j, cerae lib. viij, propolis lib. j, galbani lib. viij, visci de quercu lecti lib. viij. His liquefactis, faecis ustae ℥ ij,

Ed. Chart. XIII. [825.] Ed. Baf. II. (403.)

ἔμπασσε τρυγὸς κεκαυμένης γο β'. ἀφρονίτρου λίτρας η'. εἶτα θεὶς ἀπ' ἀνθρακιᾶς, πρόσβαλε ἐλαίου κοτύλας γ'. εἶτα καθελὼν ἔμπασσε σικύου ἀγρίου ῥίζης γο α'. ξιφίου ῥίζης γο δ'. Ἀσίου ἄνθους γο δ'. ἄλλη Ἀντιπάτρου. ℥ νίτρου λίτραν α'. τερμινθίνης λίτραν α'. ἐλαίου παλαιοῦ λίτραν α'. ὕδατος ξέστην α'. καὶ πλεῖον, ὅταν ἑψόμενον μὴ πομφολύξῃ, πρόσβαλε ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο β'. χαλβάνης γο α'. βδελλίου γο α'. λιβάνου γο β'. σανδαράχης γο β'. λίθου Ἀσίου γο β'. ὁ Ἄσιος καὶ ἡ σανδαράχη σὺν ἐλαίῳ ὀλίγῳ λεαίνεται, τὰ τηκτὰ ἀναξύεται καὶ μίσγεται τοῖς ξηροῖς. ἄλλη διαφορητικὴ Ἀντιπάτρου. ℥ μολυβδαίνης ∠ τ'. κηροῦ ∠ ρν'. τερμινθίνης ∠ λ'. χαλκίτεως ∠ στ'. χαλβάνης ∠ η'. σμύρνης ∠ η'. μάννης ∠ η'. ἐλαίου χειμῶνος κοτύλας δ'. θερείας κοτύλας γ'. ἄλλη Ξενοκράτους ἀνώδυνος, διαφορητική, ὡς Κάστος, ἡ Πολυστόμου πρὸς ποδάγρας. ℥ ψιμυθίου ∠ ρν'. κηροῦ λίτρας γ'. τερμινθίνης ∠ λ'. ἀφρονίτρου ∠ λ'. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας γ'. ἄλλη διαφορητικὴ μελικηρίδων, Ἀλεξάνδρου. ℥ ἁλὸς Σπανοῦ λίτραν α'. λιθαργύρου λίτραν α'.

infpergito, aphronitri lib. viij. Deinde ubi carbonibus impofueris, olei heminas iij, injicito, poftea fublatis cucumeris agreftis radicis unciam infpergito, gladioli radicis ℥ iv, Afii floris tantundem. *Aliud Antipatri.* ℥ Nitri, terebinthinae, olei veteris, fingul. lib. j, aqnae fextarium et amplius, ubi cocta non ebullierit, immittito guttae ammoniaci ℥ ij, galbani ℥ j, bdellii ℥ j, thuris ℥ ij, fandarachae ℥ ij, lapidis Afii ℥ ij. Afius et fandaracha ex oleo pauco laevigantur, liquabilia raduntur et aridis mifcentur. *Aliud ad digerendum Antipatri.* ℥ Molybdaenae ʒ ccc, cerae ʒ cl, terebinthinae ʒ xxx, chalcitidis ʒ vj, galbani ʒ viij, myrrhae ʒ viij, mannae ʒ viij, olei per hiemem heminas iv, per aeftatem tres. *Aliud Xenocratis, dolorem fedans ad difcutiendum, ut Caftus. Medicamentum Polyftomi ad podagram.* ℥ Ceruffae ʒ cl, cerae libras tres, terebinthinae drach. triginta, aphronitri drach. triginta, olei veteris heminas tres. *Aliud ad digerendum melioeridas. Alexandri.* ℥ Salis Hifpani libram unam, argenti fpumae li-

ψιμυθίου λίτραν α΄. κηροῦ γο α΄. τερμινθίνης γο α΄. χαλβάνης ἢ καὶ ὀποπάνακος γο β΄. σινάπεως γο στ΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτρας γ΄. ὄξους ξέστας η΄. ἄλλη, Ὑγεία διαφορητικὴ καὶ ἐπισπαστικὴ πρὸς μαστοὺς διὰ ἰξοῦ. ℞ λιθαργύρου λίτρας β΄. ἐλαίου λίτρας β΄. ἰξοῦ δρυΐνου γο δ΄. κηκίδων γο δ΄. ἄλλη κενωτικὴ πύων, ὡς Ἀσκληπιάδης χωρὶς συῤῥήξεως. ℞ ῥητίνης λίτρας β΄. κηροῦ λίτρας β΄. νίτρου λίτρας η΄. βουτύρου λίτραν α΄. στέατος λεοντείου λίτρας στ΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτραν α΄. τῆκε ὁμοῦ, καθ' ἡμέραν χρῶ ἐμπλάσσων τοῦ φαρμάκου. (404) ἄλλη ἐξιπωτικὴ ὑγρῶν καὶ ἀποστημάτων, μάλιστα ἐν γόνασι καὶ ἄρθροις, ἄτερ τομῆς ἕλκουσα, ἀφλέγμαντος καὶ τραυματική. ℞ μολύβδου σκωρίας ∠ ρ΄. τερμινθίνης ∠ ρ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας β΄. ἐσχάτην ῥητίνην. ἄλλη διαφορητικὴ καὶ συῤῥήσσουσα καὶ ἐπουλωτική, προκλητική, ᾗ χρῶμαι. ℞ ἰξοῦ δρυΐνου ∠ ξ΄. πίσσης ∠ ν΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ρ΄. κηροῦ ∠ ν΄. ῥητίνης φρυ-

bram unam, cerussae libram unam, cerae unciam unam, terebinthinae unciam unam, galbani vel etiam opopanacis uncias duas, sinapeos uncias sex, olei veteris libras tres, aceti sextarios octo. *Aliud, sanitas, digerens et extrahens ad mammillas ex visco.* ℞ Argenti spumae libras duas, olei libras duas, visci quercini trientem, gallae trientem. *Aliud pus vacuans sine ruptura, ut Asclepiades.* ℞ Resinae libras duas, cerae libras duas, nitri libras octo, butyri libram unam, adipis leonini libras sex, olei veteris libram unam, simul liquefacito. Quotidie emplastri modo imponens medicamentum, utitor. *Aliud expressorium humores et abscessus, maxime in genu et articulamentis sine incisione extrahens a phlegmone praeservat, vulneribus utiliter admovetur.* ℞ Plumbi stercoris drach. centum, terebinthinae drach. centum, olei veteris heminas duas, postremo resinam. *Aliud digerens, cutem rumpens, cicatricem ducit, humores evocat, quo utor.* ℞ Visci quercini drach. sexaginta, picis drach. quinquaginta, guttae ammoniaci drach. centum, cerae drach. quinquaginta, resinae frictae drach. quindecim, lapidis pyritis drach. decem, gal-

κτῆς ∠ ιέ. λίθου πυρίτου ∠ ι'. χαλβάνης ∠ ή. μάννης ∠ δ'. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ δ'. κάγχρυος ∠ δ'. κόπρου περιστερῶν ∠ δ'. ἔν τισι καὶ μέλιτος κοτύλας δ'. ἔν τισι καὶ προπόλεως ∠ κ'. τὰ τηκτὰ τήξας, ἔμπασσε τοῖς ξηροῖς.

[826] Κεφ. ιε'. [Αἱ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμέναι ἐπισπαστικαί.] *Λευκὴ ἐπισπαστική· ποιεῖ πρὸς χοιράδας καὶ παρωτίδας καὶ τὰ κατὰ μέρος ἀποστήματα, ποιεῖ πρὸς σύριγγας καὶ αἰγίλωπας, ὥστε χωρὶς τομῆς ἀπαλλάττειν, ποιεῖ πρὸς τὰ ῥευματικὰ καὶ δυσαλθῆ, ποιεῖ ὑδρωπικοῖς.* ℞ λιθαργύρου ∠ π'. ψιμυθίου ∠ π'. ἁλῶν ∠ π'. ἐλαίου παλαιοῦ ξέστην α'. τρῖβε ἅλας, ψιμύθιον, λιθάργυρον, ἐπιβάλλων τούτοις τὸ ἔλαιον, ἔπειτα μίξας ἐπιμελῶς καὶ βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμοῦν, ἕψε κινῶν συνεχῶς μέχρις ἀμολύντου, καὶ εἰς θυείαν ἐξεράσας καὶ ἀνακόψας ἀνελόμενος χρῶ. *ἄλλη.* ℞ λιθαργύρου ∠ ρ'. ψιμυθίου ∠ ι'. ἁλῶν ∠ ν'. ἐλαίου κοτύλας γ'. κηροῦ ∠ ν'. τερμινθίνης ∠ ιβ'. σκεύαζε κατὰ

bani drach. octo, mannae drach. quatuor, iridis Illyricae drach. quatuor, canchryos drach. quatuor, ſtercoris columbini drach. quatuor, alibi et mellis heminas quatuor. In aliis quibusdam et propoleos drach. viginti, liquefactis, quae liquabilia ſunt, ſicca inſperge.

Cap. XV. [*Quae ſcripſerit Aſclepiades attrahentia.*] *Album attrahens, facit ad ſtrumas et parotidas et particulares abſceſſus, curat fiſtulas et aegilopas, ut ſine inciſione liberet, valet ad rheumatica et curatu difficilia, benefacit hydropicis.* ℞ Argenti ſpumae drach. lxxx, ceruſſae drach. lxxx, ſalis drach. octoginta, olei veteris ſextarium unum. Sal, ceruſſa, argenti ſpuma ex oleo ipſis adjecto teruntur, deinde curioſe mixta et in vas fictile conjecta coquuntur moventurque aſſidue, donec non inquinent, dehinc in mortarium transfuſa rurſusque tunſa excipiuntur et uſui ſunt. *Aliud.* ℞ Argenti ſpumae drach. centum, ceruſſae drach. decem, ſalis drach. quinquaginta, olei heminas tres, cerae drach. quinquaginta, terebinthinae drach. duodecim, praeparato ad modum praedictum. *Aliud.*

τρόπον. ἄλλη. ♃ μάννης ∢ ιστ'. στυπτηρίας σχιστῆς ∢ η'. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας β'. ἄλλη. ♃ λιθαργύρου λίτραν α'. ψιμυθίου λίτραν α'. ἁλῶν ὀρυκτῶν λίτραν α'. κηροῦ ∢ ν'. τερμινθίνης ∢ κε'. μάννης ∢ ιστ'. στυπτηρίας σχιστῆς ∢ η'. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλην α' S''. ἄλλη Λευκίου πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις, φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ποιεῖ πρὸς τὰ ῥευματικὰ τῶν ἑλκῶν καὶ τὰ χρόνια καὶ δυσαλθῆ. ♃ λιθαργύρου ∢ ρ'. ψιμυθίου δραχμὰς ρ'. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ∢ ρ'. χαλκάνθου ∢ ρ'. πιτυΐνης ∢ ρ'. ἐλαίου παλαιοῦ ξέστας γ'. ὄξους ξέστην α'. κηροῦ ∢ ν'. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλη Ὑγιεινὴ, φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ♃ λιθαργύρου ∢ ρ'. ψιμυθίου ∢ ρ'. ἁλῶν ∢ ρ'. στυπτηρίας ὑγρᾶς ∢ ρ'. ἐλαίου παλαιοῦ ξέστας ι'. ὄξους ξέστην α'. κηροῦ λίτρας S''. ῥητίνης τερμινθίνης λίτρας S''. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλη μέλαινα ἐπισπαστικὴ, πρὸς χοιράδας ποιεῖ, παρωτίδας καὶ τὰ κατὰ μέρος ἀποστήματα, διαλύει πᾶσαν σκληρίαν. ἔστι δὲ καὶ μα-

♃ Mannae drach. fedecim, aluminis fciffilis drach. octo, olei veteris heminas duas. *Aliud.* ♃ Argenti fpumae libram unam, ceruffae libram j, falis foffilis libram unam, cerae drach. quinquaginta, terebinthinae drach. viginti quinque, mannae drach. fedecim, aluminis fiffilis drach. octo, olei veteris heminas duas et dimidiam. *Aliud Lucii ad praedictas difpofitiones medicamentum compofitum, facit ad ulcera rheumatica, diuturna et vix fanabilia.* ♃ Argenti fpumae ℥ c, ceruffae ℥ c, falis ammoniaci ℥ c, atramenti futorii ℥ c, pityinae ℥ c, olei veteris fextarios iij, aceti fextarium j, cerae ℥ l, praeparato ad modum praedictum. *Aliud falubre medicamentum ad praedictos affectus compofitum.* ♃ Argenti fpumae ℥ c, ceruffae ℥ c, falis ℥ c, aluminis liquidi ℥ c, olei veteris fextarios decem, aceti fextarium unum, cerae felibram, refinae terebinthinae felibram, conficito ad modum praedictum. *Aliud nigrum attrahens. Valet ad ftrumas, parotidas et particulares abfceffus, diffolvit omnem duritiem. Praeftat item ma-*

λαγμα ἀγαθὸν, ὡς ἐχρήσατο Ἀντώνιος ὁ ῥιζοτόμος. ποιεῖ πρὸς τὰς περὶ ἄρθρων διαθέσεις. ♃ ἁλῶν ὀρυκτῶν λίτραν α΄. λιθαργύρου λίτραν α΄. γλοιοῦ καθαρωτάτου λίτρας τέσσαρας καὶ χαλβάνης < ν΄. τρῖβε ἅλας, λιθάργυρον, εἶτα ἐπιβαλὼν τὸν γλοιὸν ἀνάκοπτε φιλοπόνως, καὶ βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμοῦν καὶ θεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ ἕψε κινῶν συνεχῶς, καὶ ὅταν ἀμόλυντον γένηται, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἐπίβαλλε τὴν χαλβάνην, κρπεῖσαν ὑπέρῳ ξυλίνῳ καὶ ὅταν διαλυθῇ, κατεράσας εἰς θυείαν καὶ ἀνακόψας χρῶ. ἄλλη, ᾗ ἐχρήσατο Ἀνδρόμαχος, ποιεῖ πρὸς χοιράδας, παρωτίδας καὶ τὰς ἐπὶ τῶν μασθῶν σκληρίας καὶ τὰ κατὰ μέρος ἀποστήματα, τὸ περικείμενον ὑγρὸν ἐπισπᾶται καὶ κόλπους παρακολλᾷ. ποιεῖ πρὸς σύριγγας, αἰγίλωπας, ποιεῖ πρὸς ῥευματικὰ τῶν ἑλκῶν χρόνια καὶ δυσαλθῆ. ♃ ψιμυθίου < π΄. ἁλῶν ὀρυκτῶν < π΄. χαλκάνθου < ιβ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας γ΄. ὄξους κοτύλας δ΄. ἕψε λειοτάτως ἅλας, ψιμύθιον μετὰ τοῦ ἐλαίου καὶ κίνει μέχρις ἀμολύντου καὶ ὅταν εὖ ἔχῃ, ἄρας ἀπὸ τοῦ

lagmatis boni vicem, ficut ufus eft Antonius herbarius. Item facit ad articulorum vitia. ♃ Salis foffilis lib. j, argenti fpumae libram unam, ftrigmenti puriffimi libras quatuor, galbani drach. quinquaginta. Salem et argenti fpumam conterito, deinde ftrigmento adjecto ftudiofe rurfus tundito, in vas fictile conjecta, ignique fuprapofita coquito, movens fine requie, et quum non amplius inquinat, ab igne depofito galbanum ligneo piftillo tunfum addito, ubi foluta fuerint, in pilam transfundito, ibique contufis utitor. *Aliud, quo ufus eft Andromachus. Facit ad ftrumas, parotidas, mammarum duritias, particulares abfceffus. Contentum humorem extrahit, finus jungit, juvat fiftulas, aegilopas. Facit ad fluentia ulcera vetera et vix fanabilia.* ♃ Ceruffae drach. octoginta, falis foffilis drach. octoginta, atramenti futorii drach. duodecim, olei veteris heminas tres, aceti heminas quatuor. Salem in tenuiffimum pulverem redactum ceruffamque ex oleo coquito, ac dum non inquinet, moveto. Ubi bene habuerint, depofitis ab

πυρὸς, ἐπίβαλλε τὴν χάλκανθον λειανθεῖσαν μετὰ ὄξους καὶ μικρὸν ἐπιῤῥαίνων συνεχῶς καὶ προσέχων μὴ ἀναζέσῃ, ἔπειτα εἰς θυείαν ἐξεράσας καὶ ἀνακόψας, ἀνελόμενος χρῶ.

[827] Κεφ. ιϛ΄. [*Αἱ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμέναι διαφορητικαὶ κατὰ τὴν ἐκείνου λέξιν.*] *Τῶν δὲ ὄγκων διαλυθέντων καὶ εἰς ὑγρὸν ἀναδοθέντων χρηστέον ταῖς ὑπογεγραμμέναις σκευασίαις. κηρίνη Κτησιφῶντος πρὸς χοιράδας, γαγγλία, παρωτίδας καὶ τὰς ἐπὶ τῶν μασθῶν ἀποστάσεις ὡς οὐδὲν ἄλλο τῶν φαρμάκων τούς τε ὄγκους διαλύει, τό τε παρακείμενον πᾶν ὑγρὸν κομίζεται διὰ τῶν ἀραιωμάτων καὶ τοὺς κόλπους παρακολλᾷ. ποιεῖ πρὸς σύριγγας, αἰγίλωπας, ὥστε χωρὶς τομῆς ἀπαλλάττειν. ἔστι δὲ καὶ μάλαγμα ἀγαθὸν, ἰσχιαδικοῖς, ποδαγρικοῖς, ἀρθριτικοῖς μετὰ τοὺς παροξυσμοὺς ἐπιτιθέμενον, τῆς ὅλης διαθέσεως ἀπαλλάττειν, τὰ δὲ τῆς σκευασίας ἔχει οὕτως.* ℞ *κηροῦ λίτραν α΄. τερμινθίνης λι. α΄. νίτρου λίτραν α΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτραν α΄. ὕδατος κο. α΄. τρῖβε νίτρον καὶ ὕδωρ, ὥστε παντελῶς διαλυθῆναι καὶ βαλὼν εἰς ἄγγος κεραμοῦν καὶ θεὶς*

igne atramentum futorium aceto tritum immittito, et exiguum continue infpergens, cave, ne effervefcat, deinde in mortarium transfufa, rurfusque tunfa excipito et utitor.

Cap. XVI. [*Quae fcripfit Afclepiades difcutientia, ex illius verbis.*] *Tumoribus diffolutis et in humorum digeftis, infra fcriptae compofitiones conveniunt. Cerine Ctefiphontis. Valet ad ftrumas, ganglia, parotidas, mammarum abfceffus, ut nullum aliud medicamentum, tumores refolvit et quicquid humidi continetur, rarefaciendo elicit. Sinus glutinat, juvat fiftulas et aegilopas, ut citra incifionem liberet, eft etiam malagma utile ifchiadicis feu coxariis, id eft coxae morbo laborantibus, podagricis, arthriticis, poft acceffiones impofitum toto affectu levat.* Haec recipit cerae libram unam, terebinthinae libram unam, nitri libram unam, olei veteris libram unam, aquae heminam unam. Nitrum et aquam terito, ut ex toto folvantur, et in vas fictile conjecta igni imponito, vafe cooperto co-

ἐπὶ τὸ πῦρ ἕψε πωμάσας τὸ ἄγγος καὶ ἐκ διαλειμμάτων κινῶν. ὅταν δὲ ὁ πολὺς ψόφος ἀπολήξῃ, ἐπίβαλλε τὰ τηκτὰ, κινῶν συνεχῶς μέχρις ἀμολύντου, εἰς θυείαν ἐξεράσας καὶ ἀνακόψας ἀνελόμενος χρῶ ἢ σκεύαζε κατὰ τρόπον τοῦτον. τὰ τηκτὰ τήκεται καὶ ὅταν διαλυθῇ, ἐπιβάλλομεν τούτοις τὸ νίτρον λεανθὲν μετὰ τοῦ ὕδατος καὶ κατὰ μικρὸν ἐπιβάλλοντες καὶ κινοῦντες συνεχῶς καὶ προσέχοντες μὴ ἀναζέσῃ. ἄλλη, ᾗ ἐχρήσατο Μενεκράτης, ἰδίως ἐπὶ τῶν χοιράδων καὶ ταῖς ἐπὶ τῶν μασθῶν σκληρίαις, κατατίτρησι γὰρ αὐτὰς καὶ τὸ περικείμενον ὑγρὸν ἐκκρίνει καὶ τοὺς κόλπους παρακολλᾷ καὶ εἰς οὐλὴν ἄγει. ♃ κηροῦ λίτραν α΄. ῥητίνης τερμινθίνης λίτραν α΄. ῥητίνης ξυλώδους λίτραν α΄. χαλβάνης λίτραν α΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτραν α΄. ἀφρονίτρου λίτραν α΄. σμύρνης τέφρας ξε. α΄. ὃς ἄγγει γο γ΄. τὰς ῥητίνας βαλὼν εἰς ἄγγος χαλκοῦν ἢ κεραμοῦν καὶ θεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ τῆκε καὶ διαλύσας ἐκ τούτων, ὅσον ἐξαρκεῖ διαλῦσαι τὴν χαλβάνην, ἔπειτα ὁμοῦ τὰ τηκτὰ μίξας ἕψε μέχρις ἀμολύντου, εἶτα ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἔα ψυγῆναι καὶ τούτοις ἐπίβαλλε

quito, ex intervallis moveto. Quum autem ftrepere adeo defierit, liquabilia injicito, movens affidue, donec non inquinent, in mortarium transfufa rurfus tundito, inde excipiens utitor. Vel hac ratione praeparatur, quae liquari poffunt, prius liquefacimus, et quum diffoluta fuerint, nitrum ex aqua laevigatum adjiciemus, idque paulatim moventes affidue, caventesque ne effervefcat. *Alia, qua ufus eft Menecrates, praecipue in ftrumis et mammarum duritie, quippe perforat eas et contentum humorem excernit, finus jungit et ad cicatricem perducit.* ♃ Cerae libram unam, refinae terebinthinae libram unam, refinae lignofae libram unam, galbani libram unam, olei veteris libram unam, aphronitri libram unam, myrrhae cineris fextarium, qui pendit uncias tres. Refinas in vas aereum aut fictile injectas ignique impofitas liquefacito. Ubi percolaveris quantum fatis eft galbano emolliendo, poftea liquabilia fimul mixta, quousque non inquinent, coquito, deinde ab igne repofita refrigerari finito, et his aphroni-

ἀφρόνιτρον καὶ κινῶν συνεχῶς καὶ ἀνακόψας ἐπίβαλλε ταῖς τέφραις λειοτάταις, καὶ ἀναμίξας ἀνελόμενος χρῶ, λύων διὰ έ. εἶτα διὰ τρίτης, ἕως κατατρηθῇ τὰ περὶ τοὺς ὄγκους, εἶτα καθ' ἡμέραν λύων θεράπευε. ἄλλη, ἡ διὰ τοῦ ἀφρονίτρου, ὑπὸ τινῶν δὲ Διονυσία λεγομένη, φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις, ᾗ ἐχρήσατο Λάργος. ℞ κηροῦ λίτραν α'. τερμινθίνης λίτραν α'. μάννης λίτραν α'. ἀφρονίτρου λίτραν α'. ἐλαίου ξε. α'. ὕδατος πηλοποιϊκοῦ ξε. α'. μίσυος ὠμοῦ γο β'. συντίθει κατὰ τρόπον. ἄλλη ἡ διὰ τοῦ Ἀσίου, φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ℞ κηροῦ λίτραν α'. τερμινθίνης λίτραν α'. νίτρου λίτραν α'. λιβάνου ἡμίλιτρον, λίθου Ἀσίου ἄνθους ἡμίλιτρον, ἐλαίου κυπρίνου ἡμίλιτρον, ὕδατος πηλοποιϊκοῦ τὸ αὔταρκες, τὰ ξηρὰ διαλύεται πηλοποιϊκῷ, ὥστε γλοιοῦ ἔχειν τὸ πάχος καὶ λεαίνεται φιλοπόνως. τὰ δὲ τηκτὰ τήκεται καὶ ψύχεται καὶ τοῖς λεανθεῖσιν ἐπιβάλλεται, ἀνακόψαντες καὶ ἀνελόμενοι χρώμεθα. ἄλλη Ἀσιανὴ τοῦ Νεαπολίτου, ποιεῖ πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ℞ κηροῦ

trum adjungito, movens continue, et contusa cineribus laevissimis injicito, postquam permiscueris, excipito et utitor, quinto quoque die solvito, deinde terito donec tumores forati fuerint, postea quotidie inter curandum solvito. *Alia ex Aphronitro, a quibusdam Dionysia dicta, medicamentum ad praedictos affectus compositum, quo usus est Largus.* ℞ Cerae libram unam, terebinthinae libram unam, mannae libram unam, aphronitri libram unum, olei sextarium unum, aquae lutulentae sextarium unum, misyos crudi uncias duas, componito, sicut dixi. *Aliud ex Asio, medicamentum ad praedicta vitia compositum.* ℞ Cerae lib. j, terebinthinae lib. j, nitri lib. j, thuris selibram, lapipis Asii floris selibram, olei Cyprini selibram, aquae lutificae quod satis est. Arida cum aqua lutifica dissolvuntur, ut sordium crassitudinem habeant, et studiose laevigantur, quae liquari possunt, liquefiunt, et refrigerantur, tritis immittuntur, ubi contuderimus, excipientes utimur. *Aliud Asianum Neapolitae, facit ad eadem.* ℞ Cerae lib. j ß,

λι. α' S''. νίτρου ἐρυθροῦ λίτραν (405) α'. λίθου Ἀσίου ἄνθους λίτραν α' S''. μάννης ἡμίλιτρον, σμύρνης γο γ'. ἐλαίου παλαιοῦ λίτραν α'. ὕδατος πηλοποιϊκοῦ κο. α'. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλη, ποιεῖ πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ♃ κηροῦ ∠ ρ'. τερμινθίνης ∠ ρ'. νίτρου ἀφροῦ λίτραν α'. ἐλαίου παλαιοῦ λίτραν α'. μάννης λιβάνου λίτραν α'. [828] λίθου Ἀσίου ἄνθους ἡμίλιτρον, χαλβάνης ∠ ιβ'. προπόλεως ∠ ιβ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ιβ'. ὕδατος πηλοποιϊκοῦ τὸ αὔταρκες. ἄλλη κιῤῥὰ ἐκ τῶν Δαμοκράτους, ποιεῖ πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ♃ λιθαργύρου λίτραν α'. ψιμυθίου λίτραν α'. ἁλὸς ὀρυκτοῦ λίτραν α'. μίλτου σινωπίδος ἡμίλιτρον, κηροῦ γο β'. χαλβάνης γο β'. τερμινθίνης γο β'. ἐλαίου παλαιοῦ κο. γ'. ὄξους, ὥστε τὴν Σινωπίδα λῦσαι, σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλη, ποιεῖ πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ♃ λιθαργύρου λίτραν α'. ψιμυθίου λίτραν α'. ἁλὸς ὀρυκτοῦ λίτραν α'. μίλτου Σινωπίδος ἡμίλιτρον, κηροῦ γο δ'. χαλβάνης γο β'. ῥητίνης τερμινθίνης γο β'. ἐλαίου παλαιοῦ κο. γ'. ὄξους, ὥστε τὴν Σινωπίδα διαλῦσαι, σκεύαζε κατὰ

nitri rubri libram unam, lapidis Afii floris lib. j ß, mannae felibram, myrrhae ℥ iij, olei veteris lib. j, aquae lutificae heminam j, praeparatur fuperiore modo. *Aliud ad easdem affectiones.* ♃ Cerae ℥ c, terebinthinae ℥ c, nitri fpumae lib. j, olei veteris libram unam, mannae thuris libram unam, lapidis Afii floris felibram, galbani drach. duodecim, propolis drach. duodecim, guttae ammoniaci drach. duodecim, aquae lutificae, quod fufficit. *Aliud gilvum ex libris Damocratis, eadem efficiens,* ♃ Argenti fpumae libram unam, ceruffae libram unam, falis foffilis libram unam, minii Sinopici felibram, cerae uncias duas, galbani uncias duas, terebinthinae uncias duas, olei veteris heminas tres, aceti quantum Sinopico folvendo fufficit, conficito ut fuperiora. *Aliud ad eadem.* ♃ Argenti fpumae lib. j, ceruffae libram unam, falis foffilis libram unam, minii Sinopici felibram, cerae uncias quatuor, galbani uncias duas. refinae terebinthinae uncias duas, olei veteris heminas tres, aceti quo rubrica diffolvatur, conficito, ut

τρόπον. ἄλλη ἡ διὰ τῆς μαστίχης, ποιεῖ πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ♃ κηροῦ λίτραν α΄. μαστίχης, μάννης λιβάνου, Σινωπίδος, ἀφρονίτρου ἀνὰ ἡμίλιτρον, ἐλαίου μυρσίνου γο γ΄. θαλάσσης κο. γ΄. ἄλλη ἡ τοῦ Νεαπολίτου, ποιεῖ πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. ♃ λιθαργύρου λίτραν α΄. ψιμυθίου λίτραν α΄. ἁλῶν ὀρυκτῶν λίτραν α΄. μίλτου Σινωπίδος ἡμίλιτρον, κηροῦ ἡμίλιτρον, πιτυΐνης ἡμίλιτρον, χαλβάνης γο β΄. ἐλαίου κο. γ΄. ὄξους τὸ ἱκανόν.

Κεφ. ιζ. [Αἱ ὑπὸ Δαμοκράτους γεγραμμέναι διαφορητικαί.]

Ἔμπλαστρος ἀγαθὴ διαφοροῦσα, μηλίνη,
Τὰς μὴ παλαιὰς χοιράδας τῶν παιδίων,
Τὰς περὶ μύας τε καὶ τὸ δέρμα σκληρίας.
Καὶ τὰς μενούσας φλεγμονὰς πλέω χρόνον,
Πληροῖ τε σάρκα καὶ εἰς ἐπούλωσιν ἄγει.
Σκευάζεται δ᾽ οὕτως· καλῆς λιθαργύρου
Τὸ πολὺ λίτραν, ψιμυθίου ἡμίλιτρον,
Τούτοις παραδίδωσι λίτραν νέου

dixi. *Aliud ex mastiche ad eadem.* ♃ Cerae libram unam, mastiches, mannae thuris, Sinopidis, aphronitri, singulorum selibram, olei myrtei uncias iij, marinae aquae heminas tres. *Aliud Neapolitae ad eadem.* ♃ Argenti spumae libram unam, cerussae libram unam, salis fossilis libram unam, minii Sinopici selibram, cerae selibram, pityinae selibram, galbani uncias duas, olei heminas tres, aceti quantum satis est.

Cap. XVII. [*Discussoria scripta a Damocrate.*]

Ad digerendum melinum emplastrum efficax
Infantium strumas non veteris, insuper
Et duritias musculorum, item et cutis
Et phlegmonas, quae durant multo tempore,
Carnem replet, ducit cicatricem probe,
Sic conficitur. Excellentis lithargyri
Plerumque libram, item cerussae selibram,
Ad haec recepta pondo libram quoque novi

Ed. Chart. XIII. [828.] Ed. Baf. II. (405.)

Ἐλαίου λιπαροῦ, τὴν λιθάργυρον βαλὼν,
Ἕψε μετ᾽ ἐλαίου καὶ ῥυπῶδες τῷ πάχει
Ποιῶν, προσαπόδος ψιμυθίου λεῖον τότε.
Ὅταν δ᾽ ἴδῃς ἀμόλυντον, εὔκρατόν τ᾽ ἄγαν,
Μικρῷ γε μᾶλλον σκληροτέραν, προσέμβαλε
Κηροῦ, πιτυΐνης, ὧν τακέντων, τὴν χύτραν
Ἀπὸ τοῦ πυρὸς ζέουσαν ἄρας, τότε
Βάλλ᾽ ἀμμωνιακὸν, χερσὶ καὶ τοῖς δακτύλοις
Πλατυνθεὶς, ὡς εἴωθε, κηρὸς παρὰ πυρὶ,
Ἔπειτα κινῶν τῇ σπάθῃ τὸ φάρμακον,
Καὶ πάλιν μαλάσσων χερσίν· οὕτως ἀποτίθου.

Ἄλλη.

Ἄλλη πρὸς πάντα ταῦτα. τὰς δὲ χοιράδας
Μᾶλλον διαφορεῖ, τοὺς πονοῦντας δ᾽ ὠφελεῖ,
Ἔχοντας εὐλάβειαν εἰς ἀπόστασιν
Ὑποχονδρίου μετά τινος ὄγκου καὶ φόβου.
Μέλαινα δ᾽ οὖσα, σκευασίαν ταύτην ἔχει,
Πίσσης διύγρου καὶ ξηρᾶς λίτρας β΄.

Pinguis olei. Immiſſa eſt ollae lithargyrus
Ex oleo coquitur, ubi jam ſpiſſitudinem
Habet ſordis, laevem ceruſſam tum capit.
Quum non inficiens, temperie et bona admodum,
Pauloque durius videris, immittitur
Cera et pityina, quibus liquatis ollula
Ab igne fervens tollitur; tunc protinus
Ammoniacum, tum cera manibus, ut ſolet,
Atque digitis ſubacta juxta ignem inditur.
Poſtea movetur pharmacum rudicula.
Rurſusque mollitur manibus, ſic conditur.

Aliud.

Aliud ad omnia haec. Strumas ipſas vero
Magis reſolvit et laborantes juvat,
Praecordia ne abſceſſus, quibus eſt cautio,
Tumore quopiam, atque metu exerceat.
Hanc obtinet confecturam, nigrum quia eſt,
Picis humidae, ſiccae, pondo libras duas.

Πυκνῆς τε ὑελώδους πρόσβαλ' ἀσφάλτου β'.
Φρυκτῆς πιτυΐνης δ'. κηροῦ δὲ γ'.
Λιβάνου δὲ λίτραν α'. καὶ μέρος τρίτον,
Χαλκοῦ δὲ λεπίδος οὐγγίας δὶς δ'.
Κοινοῦ ἐλαίου προσφάτου ε'. οὐγγίας,
Λεῖε λίβανόν τε καὶ λεπίδα, παρεγχέων
Ὄξους τὸ μέτριον καὶ λεάνας ἐπιμελῶς
Πάχος ποιήσας μέλιτος, ἕψησον τότε
Κηρόν τε καὶ τὰ λοιπὰ μετ' ἐλαίου νέου,
Οὕτως τε κατάχει θερμὰ τῶν λελεασμένων,
Μίξας τ' ἐπιμελῶς πάντα χερσὶν εὐτόνως,
Ἀποτίθου, φυλάττων δέρματι σκεπασμένην,
Ποιεῖ γὰρ ἐπίπαγόν τε καὶ τραχύνεται.
[829] *Αἱ δι' ἁλῶν διαφορητικαὶ Δαμοκράτους.*
Σκεύαζε καὶ τοῦτ', ὡς κράτιστον φάρμακον.
Καλοῦ ψιμυθίου καὶ καλῆς λιθαργύρου,
Λίτρας ἑκάστης καὶ ἁλῶν δέκ' οὐγγίας.
Ἅλας δέ ἐστι πᾶν τὸ λευκὸν εἰς φάρμακον

Denfique vitrei duas bituminis,
Frictae pityinae quatuor, cerae capit
Tres, thuris unam libram et partem tertiam,
Squamae aeris uncias pariter bis quatuor.
Recentis olei communis quinque uncias.
Thus, fquama teritur, quibus aceti apponitur
Menfura juxta. Ut curiofe trita funt
Et craffitudinem mellis tenent, coques,
Ceram, reliquaque tum fimul oleo novo,
Et fic laevigatis calida fuprafundito.
Ubi diligenter manibus omnia robore
Commifcueris, contectum pelle condito.
Nam exafperantur cruftula atque obducitur.
Damocratis compofitiones ex fale difcufforiae.
Hoc praeparato fimul, ut praeftans pharmacum.
Bonae ceruffae et argenti fpumae bonae,
Cujusque pondo, denasque falis uncias.
Omnis vero eft fal albus multum pharmaco

Ἱκανῶς εὔχρηστον, ἀλλὰ βέλτιον πολὺ
Ἀμμωνιακόν τε καὶ καθαρὸν θαλάσσιον,
Καὶ τρὶς ἐλαίου πολυετοῦς λίτρας σταθμόν.
Ἕψε δὲ ἔλαιον καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως λεῖα,
Ἕως γένηται σκληρότερα μαλάγματος,
Ἀποκείμενα γὰρ γίγνεται μαλακώτερα.

Ἄλλη.

Ἄλλη ἀμείνων, διαφορεῖ γὰρ σκληρίας.
Πασῶν ἄμεινον τὰς ἄγαν κεχρονισμένας,
Καὶ βρογχοκήλας καὶ μεγάλας μελικηρίδας,
Τὰς δυσμεταβόλους χοιράδας, τάς τ᾽ ἀγκύλας.
Σκεύαζε δ᾽ οὕτως, ἁλὸς λειοτάτου λίτραν,
Δύο τε λιτοῦ ψιμυθίου καὶ χαλβάνης
Οὐγγίας β΄. τὸ δ᾽ αὐτὸ καθαρᾶς προπόλεως,
Ἀριστολοχίας, χαλβάνης ἴσον μέρος,
Καλοῦ τ᾽ ἐλαίου πολυετοῦς λίτρας β΄.
Ἂν δ᾽ ᾖ παχύτατον πρόσβαλε ἄλλην μίαν,
Ἕψει δ᾽ ὁμοίως καὶ καλῶς κεκραμένην.

Futuro utilis, atqui longe praeſtantior
Ammoniacus, confectus et purus mari,
Et tres vetuſti libras olei pondere.
Oleum coquito, reliqua et trita ſimili modo
Quo duriora adusque ſint malagmate,
Nam ſepoſita multo remolleſcunt magis.

Aliud.

Aliud melius, nam duritias diſcutit
Cunctis valentius inveteratas nimis.
Et bronchocelas et magnas meliceridas,
Et coutumaces ſtrumas, nec non ancylas.
Sic conficitur. Libram ſalis laeviſſimi
Tenuis, duas ceruſſae, tot at galbani,
Fac uncias, totidem purae propoleos,
Ariſtolochiae binas pariter uncias,
Praeſtantis olei libras annoſi duas,
Craſſiſſimum ſi fuerit, addes alteram.
Coquito ſimiliter, temperatumque probe

Ἀπὸ τοῦ πυρὸς βάσταζε καὶ λείαν τότε
Ἀριστολοχίαν παραπάσεις, προσεμβαλὼν
Μεμαλαγμένην πρόπολίν τε καὶ τὴν χαλβάνην.

Ἄλλη διαφορητικὴ Δαμοκράτους δι' ἀσβέστου.

Λίαν ἀγαθὴ, διαφοροῦσα χοιράδας,
Στέλλουσα πᾶν οἴδημα καὶ τὰς ἥπατος,
Ἢ σπληνός γ' ὑδαρεῖς διαθέσεις ἰωμένη,
Οὔρων ἄγουσα δαψιλεῖς τὰς ἐκκρίσεις,
Τὰς ἰσχιάδας λύει τε τὰς κεχρονισμένας.
Ταύτῃ Οὐλβιανὸς εὐφυὴς νεανίας
Χρώμενος, ὠφέλει πολλοὺς πάνυ.
Ἔχει δὲ λίτραν Ποντικοῦ κηροῦ μίαν,
Μίαν τε φρυκτῆς καὶ μίαν τῆς πιτυΐνης,
Ἀσβέστου τε προσφάτου οὐγγίαν α'.
Στυπτηρίας τε σχιστῆς οὐγγίαν α'.
Ἴσον δ' ἑνὶ τούτων ἀῤῥενικοῦ τοῦ Ποντικοῦ.
Τούτοις παραχέας ὄξος εὐῶδες, βραχὺ
Λέαινε ἐφ' ἱκανὸν ἐν θυείᾳ μείζονι,

Ab igne tollito, laevigatam tunc quoque
Ariſtolochiam inſperges, injeceris ubi
Mollita, propolim ſcilicet atque galbanum.

Aliud ad diſcutiendum Damocratis ex calce viva.

Valde bonum, ſtrumas ſolvit per halitum,
Omnem tumorem reprimit, nec non hepatis
Vel ſplenis affectus aquoſos curat et
Excretionem urinae valde promovet,
Et inveteratas diſſolvit coxendices.
Nempe Ulpianus hoc juvenis induſtrius
Utens auxiliabatur aegris plurimis.
Sed continet libram cerae unam Ponticae,
Unamque frictae, praeterea unam pityinae.
Calcis recentis vivae quoque pondo unciam,
Aluminis fiſſi ſimiliter unciam,
Aequale pondo arſenicique Pontici.
His ſuaveolentis paulum aceti affundito.
Majore tere in mortario, quoad ſit ſatis.

Κηρῷ δὲ ῥητίνῃ τε προσβαλὼν βραχὺ
Ἔλαιον, τήξας ἐπὶ πυρὸς λάβρου φλογὸς,
Μιγνύς τ᾽ ἐπιμελῶς πάντα καὶ μαλάγματα
Ποιῶν τ᾽ ἀμολύντου τὸ πάχος, ἔχ᾽ ἀποκείμενον.
Χρώμενος ἐφ᾽ ὧν δεῖ προσφάτῳ τῷ σπληνίῳ.
Ἔλεγε δ᾽ ὁ Κράτιστος καὶ πατὴρ τοῦ φαρμάκου,
Καὶ πρὸς νόσων τε τῶν μακρῶν ἀπαλλαγὰς,
Εὔχρηστον εἶναι καὶ καλὸν τὸ φάρμακον,
(406) *Ἐφ᾽ ὧν τε χρόνιος φλεγμονὴ σπλάγχνων τινὸς*
Ὑποχόνδριον πεποίηκε σκληρὸν ἢ μέγα
Σφόδρ᾽ ὠφελεῖν, ἱδρῶτας γὰρ ἐπιφέρει
Καὶ τὰς σκληρίας λύει τῶν ὑποχονδρίων,
Ἀπαλλαγάς τε τῶν νόσων ποιεῖ ταχὺ,
Καὶ τὰς ἐποχὰς δὲ τῶν φυσικῶν καταμηνίων
Ἄγει βραχείαις ἡμέραις ἐπικείμενον.
Ἐγὼ δ᾽ ἀφαιρῶν τὴν τίτανον, στυπτηρίαν
Διπλῆν ἔβαλλον καὶ τὸ φάρμακον ποιοῦν
Ἄμεινον ἔγνων, οὐ ποιοῦν τὰ ψυδράκια.

Ceraeque refinae mifcens paululum
Olei, liquato flamma ignis quam acerrimi.
Ac temperans omnia, faciens malagmata.
Nec pharmaci inquinantis craffitudinem
Reponito. Utens excipe novo fplenio.
Ajebat optimus medicamenti pater
Morbis diuturnis praefidium fufcipi
Iftud b[illegible] quibus item longa vifceris
Cujuslibet inflammatio praecordia
Induraverit, auxiliari vel maxime.
Quippe id fudores excitat, praecordiis
Duritiem tollit, morbos folvit protinus.
Retenta naturalia diu menftrua
Paucis diebus adeo impofitum provocat.
Nos calce dempta, duplum alumen indimus,
Et melius pharmacum erat, haud faciens puftulas.

ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΓΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΝ Η.

Ed. Chart. XIII. [830.] Ed. Bas. II. (406.)

Κεφ. α'. Μαλάγματα καλοῦσιν οἱ ἰατροὶ τὰ τῶν ἐσκληρυσμένων σωμάτων παρὰ φύσιν μαλακτικὰ, θερμῆς μὲν ἅπαντα κράσεως ὄντα μετρίας, οὐ μὴν ξηραίνοντά γε, καθάπερ οὐδὲ ὑγραίνοντα σαφῶς. μέσα γάρ πως ὄντα τά γε ἀκριβῶς μαλακτικὰ τῶν ὑγραινόντων τε καὶ ξηραινόντων, οἷον χύσιν τινὰ τῆς οὐσίας τῶν σκληρυνομένων ἐργάζεται. καλεῖται δὲ μαλακτικὰ, κἂν ἐφ᾽ ἑτέρων βραχὺ παραλλάττῃ

GALENI DE COMPOSITIONE MEDICAMENTORVM PER GENERA LIBER VII.

Cap. I. Malagmata vocant medici quae partes praeter naturam induratas emolliunt, calida omnia temperamento mediocri praedita, non tamen exiccantia, quemadmodum nec humectantia manifesto. Nam quum exacte mollientia medium quodammodo ordinem inter humectantia ficcantiaque fortiantur, indurefcentium fubftantiae veluti fufionem quandam moliuntur. Nominantur autem malactica,

πρός τε τὸ ξηραίνειν καὶ ὑγραίνειν, ἐὰν μόνον αὐτοῖς ὑπάρχῃ τὸ χεῖν τὴν ὑποκειμένην οὐσίαν, ὧν ψαύει μορίων, ὃ γίνεται δηλονότι διὰ τὸ μετρίαν αὐτοῖς εἶναι θερμότητα, καὶ ὅτι γε μετὰ τὸ χυθῆναι τὴν σκληρότητα τῶν διαφορητικῶν ἐστι χρεία φαρμάκων εἴρηται κατά τε τὸ έ. τῆς περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως καὶ τὸ ιδ́. τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου. ἡ μὲν οὖν ἀρίστη θεραπεία τῶν σκληρυνομένων, ἃ δὴ καὶ σκιῤῥοῦται μὴ θεραπευθέντα διὰ τῆς κατὰ μέθοδον ἰατρικῆς, γίνεται τοῦ θεραπεύοντος θεωροῦντος ἐπὶ πόσον ἡ τοῦ θεραπευομένου σώματος οὐσία προήκει φύσεως παρὰ τὴν σύμμετρον ὑγρότητα καὶ ξηρότητα, καθάπερ γε καὶ τὴν τοῦ πάθους αὐτοῦ σύστασιν, εἰς ὅσον ηὔξηται, καὶ πρὸς τούτοις ἐν αὐτοῖς τοῖς μαλάττουσι φαρμάκοις τὸ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον. εἰς ταῦτα γὰρ ἀποβλέποντί σοι στοχαστικὴ μὲν, ἀλλὰ μετὰ τέχνης ἡ πρώτη χρῆσις τοῦ μαλακτικοῦ ἔσται φαρμάκου. μετὰ δὲ μίαν ἢ β́. [831] ἡμέρας εἴτ' ἐπιτεῖναι προσῆκεν εἴτ' ἐκλῦσαι τὴν δύναμιν τοῦ φαρμάκου νοήσεις, ὡς ἐπί τε τῶν ἔμπροσθεν εἴρηται καὶ

id est *mollientia*, licet in aliis paulum ad ficcandi humectandique virtutem inclinent, fi modo fubjectam partium, quas contingunt, fubftantiam queant diffundere, quod nimirum propter moderatum in eis calorem accidit. Ac quod ubi durities diffufa fuerit, difcutientium medicamentorum ufus veniat, in quinto de fimplicium facultate medicamentorum et in decimo quarto therapeutices methodi libro comprehenfum eft. Indurefcentia igitur, quae ex recta medendi methodo non curata fcirrhum contrahunt, optime curabuntur, fi medicus fpectet, quantum aegri corporis fubftantia a mediocri humiditate ac ficcitate receflerit, quemadmodum etiam fi affectus conftitutionem, quatenus fit aucta, infpiciat, praeterea confideret inter ipfa medicamenta, quae magis, quae minus emolliant. Hunc namque fpectanti primus ufus emollientis medicamenti conjecturalis quidem erit, fed cum artificio. At poft unum aut alterum diem num intendere medicamenti virtutem an remittere conveniat,

κατὰ τὴν θεραπευτικὴν μέθοδον. οἱ μὲν οὖν ἰατροὶ συνέθεσαν φάρμακα μαλακτικὰ καὶ διαφορητικὰ ὡς πρὸς ἀμφοτέρους ἀποβλέποντει τοὺς σκοποὺς, τόν τε τῆς χύσεως τοῦ ἐσκληρυσμένου καὶ σκιῤῥουμένου μορίου, τόν τε τῆς διαφορήσεως, οὐκ ἐναλλὰξ ἑκατέρῳ χρώμενοι, καθάπερ ἐμὲ πράττοντα βλέπετε πολλάκις, ἀλλ᾽ ἀεὶ τὰ δύο διὰ τοῦ συνθέτου φαρμάκου ποιοῦντα. εὔδηλον δ᾽ ὅτι κατὰ τὴν μίξιν ἤτοι τὰ μαλάττοντα πλέονά ἐστιν ἢ τὰ διαφοροῦντα, καὶ τό γε μᾶλλόν τε καὶ ἧττον ἐν αὐτοῖς οὐκ ὀλίγον. εὔδηλον δὲ ὅτι πολλάκις ἴσα ταῖς δυνάμεσι μίγνυνται, καὶ χρὴ καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων φαρμάκων, οὕτως κἀπὶ τούτων παρασκευάσασθαι τῷ βουλομένῳ καλῶς ἰατρεύειν πλείω φάρμακα τῶν ὁμογενῶν, ἢ πάντως γε δύο μίγνυσθαι, τό τε ἰσχυρότατον ἐν τῷ γένει καὶ τὸ μετριώτατον, ἵνα ἐκ τῆς διαφόρου μίξεως αὐτῶν ἐπικαίρου γενομένης ἐργάζηται τὰ μεταξὺ τῶν ἄκρων πάμπολλα φάρμακα. οὐ γὰρ τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τὸ στέαρ βδελλίῳ τε καὶ στύρακι καὶ ἀμμωνιακῷ θυμιάματι, καθάπερ οὐδὲ αὐτῶν τῶν στεάτων τὸ χήνειόν τε

intelliges, ut in prioribus et medendi methodo dictum eſt. Quapropter medici emollientia et diſcutientia medicamenta composuerunt, ceu ſcopos ambos ſibi proponentes, tum ut partis duritiem, quae jam in ſcirrhum degenerat, diffunderent, tum ut per halitum diſcuterent, non viciſſim utroque utentes, quemadmodum me frequenter facere conſpicitis, verum ſemper duo ipſa compoſito medicamento mollientes. Notum porro eſt omnibus in mixtura vel emollientia vel diſcutientia eſſe copioſiora tum majoris minorisque rationem in ipſis eſſe non exiguam. Conſtat quoque ſubinde paria facultatibus miſceri, ac neceſſe eſt ſicut in aliis medicamentis, ita in his etiam, ſi probe mederi cupias, plura ejusdem generis medicamenta vel certe duo parata habeas, validiſſimum puta totius generis et moderatiſſimum, ut ex varia ipſorum mixtura convenienti facta, multa quae intra ſumma contineantur medicamenta efficias. Non enim adeps eandem facultatem obtinet quam bdellium, ſtyrax et gutta ammoniaci, quemadmodum nec inter ipſos adipes anſerinus et

καὶ ὀρνίθειον ἢ παρδάλειον ἢ λεόντειον ἢ ὑαίνης ἤ τινος ἄλλου ζώου. κατὰ γὰρ τὴν κρᾶσιν τοῦ ζώου καὶ τὸ στέαρ ἐστι, τῶν μὲν θερμοτέρων θερμαντικώτερον, τῶν δὲ ξηροτέρων ξηραντικώτερον, καὶ γινώσκουσί γε οἱ πολλοὶ τῶν ἰατρῶν ἰσχυρότατον μὲν εἶναι κατ᾽ ἄμφω, λέγω δὴ τὸ θερμαίνειν τε καὶ διαφορεῖν, τὸ τοῦ λέοντος στέαρ. ἐγγὺς δὲ αὐτῷ τὸ τῶν παρδάλεων, ὡς ὀλίγον ἔχειν τὸ μαλακτικόν. ἥττονα δὲ ἐν τῷ θερμαίνειν τε καὶ διαφορεῖν ἔχει τὸ χήνειον τὴν δύναμιν, ἔχει δέ τι πλέον ἐν τῷ μαλάττειν. ἀνάλογον δὲ ἀφέστηκε τοῦδε καὶ τὸ τῶν ἀλεκτορίδων. τούτοις μὲν οὖν ἅπασι καὶ τὸ λεπτομερέστερον εἶναι τῶν ἐν τοῖς τετράποσι ζώοις ὑπάρχει. διαφορὰ δὲ πάλιν ἐν ἐκείνοις ἐστὶ παμπόλλη, τοῦ μὲν ὑείου μαλακωτάτου τε καὶ ὑγροτάτου καὶ διὰ τοῦτο ἀσθενεστάτου τῶν ἄλλων ὄντος, ὡς ἁρμόττειν ἐπὶ σωμάτων μὲν ἁπαλῶν, οἷα τὰ τῶν γυναικῶν ἐστι καὶ παίδων καὶ εὐνούχων καὶ τῶν ἁβροδιαίτων ἀνδρῶν ἐν σκιατροφίᾳ καὶ ἀγυμνασίᾳ καὶ λουτροῖς πλείοσι ποτίμων ὑδάτων ἐκτεθηλυσμένα. τὸ δὲ τῶν αἰγῶν τε καὶ βοῶν, εἰς ὅσον ἰσχυρότερον τοῦ τῶν ὑῶν ἐστιν, εἰς τοσοῦτον σώμασί

gallinaceus vel pardi vel leonis vel hyaenae vel alterius cujuspiam animalis, nam fecundum animalis temperamentum etiam adeps eft, nempe calidiorum magis calefacit, ficciorum vero evidentius ficcat. At vulgus medicorum novit leoninum adipem in utroque, calefaciendo dico et digerendo, longe effe valentiffimum. Proximum locum habet pardi adeps, adeo ut parum emolliat. Minore autem in calefaciendo ac difcutiendo praeditus virtute eft anferinus, habetque plus quiddam in molliendo, pari fpatio ab hoc recedit adeps gallinaceus. Hi igitur omnes tenuiorum partium fubftantiam inter quadrupeda animantia obtinent. At differentia rurfus permagna in illis eft, quum fuillus quidem molliffimus ac humidiffimus eoque aliorum imbecillimus fit, ut teneris corporibus conveniat, cujusmodi habent mulieres, pueri, eunuchi et viri delicatiores in umbra, otio et frequentibus potabilis aquae balneis effoeminati. Caprarum vero et boum pingue quanto fuillo eft validius, tanto magis corpo-

τε καὶ φύσει σκληροτέροις καὶ τοῖς σκιῤῥωδεστέροις τῶν σκληροτέρων ἁρμόττει. τὸ δὲ τῶν ταύρων καὶ τράγων ἐπὶ τῶν ἰσχυροτέρων σωμάτων τε καὶ παθῶν. ἡ δὲ αὐτὴ καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει πρὸς ἄλληλα διαφορὰ κατὰ τὸ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν ἀσθενεστέρων, πρότερον ὑπὲρ τοῦ κατὰ τὴν σκληρότητα καὶ σκίῤῥωσιν πάθους προειπών. κοινοῦ γὰρ συμβεβηκότος τοῖς φλεγμαίνουσι καὶ τοῖς σκληρυνομένοις τοῦ κατὰ τὴν ἐπέρεισιν τῶν δακτύλων ἀντιβατικοῦ, διορίζεται τὰ πάθη τῷ τ᾽ ἐπωδύνῳ καὶ τῷ ἀνωδύνῳ, τοῦτο γὰρ οὐκέτι κοινὸν ἀμφοῖν. ὥσπερ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ὅσα μεταπίπτειν εἰς ἄλληλα πέφυκεν, ἔνεστι μεθόριον ἀμφοτέρων ἠρέμα μέτοχον, οὕτως καὶ τῶν φλεγμονωδῶν ὄγκων πρὸς τοὺς ἄνευ φλεγμονῆς σκίῤῥους, οἷοί περ οἱ τῶν ἐσκληρυσμένων εἰσὶν, ὑπάρχει τις ἐν τῷ μεταξὺ διάθεσις, ἀνώδυνος μὲν, εἰ μὴ τοὺς δακτύλους ἐπερείδοις, ὀδυνωμένη δὲ τοῦτο πραττόντων, ἣν σαφοῦς τε καὶ συντόμου διδασκαλίας ἕνεκα ἤτοι φλεγμονὴν σκιῤῥώδη λεκτέον ἢ σκίῤῥον φλεγμονώδη, μὴ προσέχοντας ἐνταῦθα τῷ

ribus natura durioribus, et inter duriora fcirrhofioribus convenit, taurorum hircorumque in validioribus tum corporibus, tum affectibus proficit. Eadem vero et aliis in minoris majorisque ratione inter fe eft differentia. Porro ab imbecillioribus aufpicabor, fi prius de duritiei ac fcirrhi affectu quaedam praelibavero. Nam quum phlegmone laborantibus et indurefcentibus commune fit accidens, digitis prementibus reniti, diftinguuntur affectus doloris fenfu et indolentia, hoc enim non amplius utrisque commune eft. Quemadmodum vero in aliis omnibus, quae fuapte natura recidere in fe mutuo poffunt, ineft confinium utriusque aliquatenus particeps, ita quoque ulcerum phlegmonoforum cum fcirrhis absque phlegmone, quales induratis accidunt, media quaedam eft difpofitio doloris quidem expers, fi non digitos imprimas, dolens autem fi id facias, quam clarioris breviorisque difciplinae gratia vel phlegmonem fcirrhofam vel fcirrhum phlegmonofum dicemus, non hic tumoris magnitudini animum attendentes. Nam phlegmone et fcirrhus

Ed. Chart. XIII. [831. 832.] Ed. Baf. II. (406. 407.)

κατὰ τὸν ὄγκον μεγέθει. τῆς γὰρ ἰδέας τῶν παθῶν ἐστιν, οὐ τοῦ καθ᾿ ἕτερον αὐτῶν ποσοῦ φλεγ[832]μονὴ καὶ σκίῤῥος ὀνόματα, μεγάλης μὲν φλεγμονῆς γενομένης ἢ διὰ τὸ τοῦ φλεγμαίνοντος μορίου μέγεθος ἢ διὰ τὴν τοῦ παρὰ φύσιν ὄγκου, μικρᾶς δὲ τῆς ἤτοι μικρὸν τόπον κατειληφυίας ἢ βραχὺν ὄγκον ἐχούσης. εἰρήσεται δὲ νῦν ἐμοὶ μικρᾶς φλεγμονῆς καὶ μικροῦ σκίῤῥου θεραπεία, καθάπερ καὶ μεγάλης τε καὶ μεγάλου, κατὰ τὰς τῶν παθῶν ἰδέας. νοηθήσεται γὰρ ἐκ τούτων καὶ τῶν ἑτέρων λεγομένων μεγάλων τε καὶ μικρῶν ἡ θεραπεία. φλεγμονῆς μὲν οὖν μεγάλης διὰ καταπλασμάτων ἴασις γίνεται καί τινων ὑγρῶν φαρμάκων. τῆς δὲ μικρᾶς, ὅταν σκιῤῥώδει σκληρότητι μιχθῇ, καὶ διὰ καταπλασμάτων μὲν ἔστιν ὅτε, καὶ διὰ φαρμάκων δὲ κηρωτοειδῶν τε καὶ ὑγρῶν, ἔτι τε τῶν μαλακτικῶν ἐμπλάστρων. διὰ τοιούτων δὲ καὶ τῆς μικρᾶς σκληρότητος ἡ ἴασις γίνεται, ἀλλ᾿ ἐπὶ ταύτης μὲν ἁπλοῦς ὁ σκοπὸς, ὥσπερ καὶ τῆς φλεγμονῆς συνισταμένης. ἐπὶ δὲ τῆς ἐχούσης φλεγμονῶδους τι σκληρότητος σύνθετος καὶ ὁ σκοπὸς γίγνεται.

(407) Κεφ. β΄. [Περὶ τῆς παρύγρου.] Καὶ διὰ τοῦτο

nomina ſunt formae affectuum, non quantitatis in altero ipſorum, quum phlegmone vel propter partis inflammatae magnitudinem vel ob tumorem praeter naturam magna evadat, parva autem quum aut parvum locum poſſederit aut exiguum tumorem habuerit. Dicetur nunc mihi parvae phlegmones ſcirrhique parvi curatio, ſicut et magnae magnique pro affectuum ſpecie, hinc enim et aliorum, quae magna et parva dicuntur, curationis notio intelligetur. Itaque magna phlegmone cataplasmatis ac humidis quibusdam medicamentis ſanatur, parva, quum ſcirrhoſa durities mixta fuerit, itidem cataplasmatis, interdum vero medicamentis cerati modo confectis et liquidis inſuper et emollientibus emplaſtris. Talibus autem et parva durities tollitur, ſed in hac quidem ſimplex ſcopus, quemadmodum phlegmone conſiſtente eſt, quum vero durities phlegmonoſum quippiam habuerit, compoſitus quoque ſcopus efficitur.

Cap. II. [*De medicamento liquido.*] Ac ideo quo-

καὶ φάρμακον σύνθετόν πώς ἐστιν, οἷον καὶ τοῦτο τὸ πᾶσι γινωσκόμενον, ἐπῃνημένον δὲ μεγάλως ὑπ᾿ ἄλλων τέ τινων καὶ μάλιστα τοῦ Ἥρα, τὸ καλούμενον πάρυγρον. ἰᾶται γὰρ τοῦτο βραχεῖαν ἔτι φλεγμονὴν ἔχον τὸ μόριον, οὐ μετὰ πολὺν χρόνον τῆς σκευασίας, ἀλλ᾿ εὐθέως ἐπιτιθέμενον. σκληρότητα δὲ ἀνώδυνον ἐπικτωμένου τοῦ πεπονθότος μορίου, κἂν ἔτι βραχεῖ χρονιώτερον ᾖ τοῦ προσφάτου, χρήσιμον ὑπάρχει. καθάπερ γε καὶ ἂν ἀπηλλαγμένον παντάπασι τὸ πεπονθὸς μόριον τῆς φλεγμονώδους διαθέσεως, ἄμεινον ἐπ᾿ αὐτῷ τὸ χρονιώτερον φάρμακον. ἀνάλογον δὲ δηλονότι τῇ τῆς σκληρότητος ἐπιτάσει συναύξεσθαι τὸν χρόνον προσήκει τοῦ φαρμάκου, τὸ μέντοι λίαν ἐσκληρυσμένον μόριον οὐδὲ τὸ χρόνιον μαλάξει φάρμακον. μικτὴν γὰρ ἐπαγγελίαν τε καὶ δύναμιν ἔχει τοῦτο δὴ τὸ πάρυγρον ὀνομαζόμενον, ὅτι καὶ τὴν ὕλην μικτήν. εἴ γε τὸ μὲν ὕειον στέαρ καὶ ὁ κηρὸς ἀσθενέστατα τῶν μαλακτικῶν ἐστι, λιθάργυρος δὲ καὶ ψιμύθιον οὐδὲν ἔχει μαλακτικὸν, ὡς ἐμάθομεν. ὁ δὲ ἐπαινέσας τὸ φάρμακον τοῦτο μάλιστα πάντων Ἥρας ἐκ τῶνδε συν-

que medicamentum quodammodo compofitum eft, velnti et hoc quod parygron nominant, omnibus cognitum, magnifice vero cum ab aliis quibusdam tum Hera commendatum. Medetur enim id parti parva adhuc phlegmone conflictanti, non multo poft confectionem tempore, fed protinus impofitum, ubi vero duritiem a dolore alienam pars affecta acquifierit, vel paulo recenti vetuftius utile eft, quemadmodum etiam fi phlegmonofo affectu omnino fit libera, melius in ea vetuftius medicamentum proficit. Enimvero medicamenti tempus pro duritiei intentione videlicet aequaliter augere convenit, etfi partem valde induratam ne vetus quidem medicamentum emollierit. Quippe varia hoc parygrum dictum medicamentum et promittit et poteft, quoniam materiam mixtam quoque feu variam obtinet. Siquidem adeps fuillus et cera mollientium funt imbecillima, argenti fpuma vero et cerufla nihil habent quod emollire poffint, quemadmodum antea didicimus. Porro Heras qui medicamentum hoc omnium maxime laudavit, ex hifce

τίθησιν αὐτὸ κατὰ τήνδε τὴν λέξιν. ♃ στέατος προσφάτου ὑείου ἐξινισμένου οὐγγίας μδ'. κηροῦ οὐγγίας κδ'. ψιμυθίου οὐγγίας στ'. λιθαργύρου οὐγγίας στ'. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν, χρόνῳ δὲ συνίσταται. καθάπερ γε καὶ κηρὸν καὶ στέαρ ὕειον ἔφην ἀσθενοῦς εἶναι δυνάμεως μαλακτικῆς, οὕτω κἂν ἐλαίῳ μίξῃς βραχύ τι κηροῦ, τὸ καλούμενον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν κηρέλαιον ποιήσεις. εἶναι δὲ χρὴ δηλονότι τὸ ἔλαιον οὔτε τὸ καλούμενον ὀμφάκινόν τε καὶ ὠμοτριβὲς οὔτε τὸ θαλλοὺς ἐλαιῶν ἐν τῇ ἐργασίᾳ προσειληφός.

Κεφ. γ'. [*Αἱ τῶν μαλακτικῶν φαρμάκων κατὰ γένος διαφοραὶ καὶ δυνάμεις.*] Τὰ μὲν οὖν οὕτως ἀσθενῆ μαλακτικὰ καὶ τὰς μικρὰς θεραπεύει φλεγμονάς· τὰ δὲ τούτων ἀτονώτερα, τὰς ἄνευ φλεγμονῆς βραχείας σκληρότητας. τὰ δ' ἔτι τούτων ἰσχυρότερα τὰς μείζους, ὥσπερ καὶ τὰ τῆς ἐγγὺς ἡκούσης σκίῤῥου σκληρότητος ἰατικὰ, δραστικώτατά ἐστιν, ὁποῖον ὑπάρχει τό τε τῶν [833] μυελῶν γένος ἐν τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον ἀλλήλων διαφερόντων, ὡς ἐφεξῆς διαι-

ipſum conficit his verbis. ♃ Adipis ſuilli recentis curati pondo ℥ xliv, cerae pondo ℥ xxiv, ceruſſae pondo ℥ vj, argenti ſpumae tantundem. Quae liquari poſſunt ſiccis ſuperfunduntur, temporis autem ſpatio medicamentum conſiſtit ſpiſſaturque. Sicut ceram et adipem ſuillum imbecillae molliendi virtutis eſſe dixi, ita quoque ſi oleo pauxillum cerae miſceas, id quod a medicis Cerelaeon dicitur efficies. Oleum autem videlicet eſſe convenit, nec quod vocant omphacinum et omotribes, quaſi dicas immaturum et crudum, nec quod oleae ſurculos in confectione aſſumpſit.

Cap. III. [*Generalis mollientium medicamentorum differentia ac facultas.*] Itaque tam imbecillia mollientia etiam parvis medicantur inflammationibus, his autem vehementiora brevem duritiem ſine phlegmone perſanant, his adhuc validiora majores, quemadmodum et quae duritiem in ſcirrhum prope degenerantem curant, efficaciſſima ſunt; cujusmodi eſt medullarum genus in majoris minorisque ratione inter ſe differentium, ut deinceps explicabo, item

ρήσω, τό τε τῶν βδελλίων ἀμφοῖν, Ἀραβικοῦ τε καὶ Σκυθικοῦ, τό τε τῶν στυράκων. καὶ γὰρ καὶ τούτων δραστικώτατος ὁ κατὰ τὴν χρόαν ὠχρὸς, ὅσπερ καὶ κάλλιστος ἐν Παμφυλίᾳ γεννᾶται. ὁ δὲ ἐπὶ τὸ φαιότερον ἀποκεχωρηκὼς τοῦδε πολλαχόθι τε γίνεται καὶ τῇ δυνάμει πολὺ τοῦ κατὰ τὸν ὠχρὸν ἀπολείπεται. ῥέπει δ' οὖν καὶ οὗτος αὐτὸς ἐν τῷ χρονίζειν ἐπὶ τὸ χρυσίζον χρῶμα. τούτῳ μὲν οὖν εἰς τὰς ἀντιδότους χρώμεθα διὰ τὸ σπανίζειν, ὥστε αὐτοκράτορί γε σκευάζων ὁτιοῦν διὰ στύρακος ἀεὶ τούτῳ χρήσῃ. κᾂν τῶν πλησίον τις ᾖ μεγαλόφρων εἰς δαπάνην φαρμάκων, κἀκείνῳ συνθήσεις ἐκ τοιούτου στύρακος τὸ φάρμακον. ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ τοῦ φαιοτέρου τὸν ἄριστον ἐκλέξῃ, τῇ τε ὀσμῇ κρίνων μάλιστα καὶ τῇ χρόᾳ, φαυλότερος γὰρ ὁ μελάντερος. ἔστι δὲ τῶν ἰσχυρῶς μαλαττόντων τὰ σκιῤῥούμενα, τὸ καλούμενον ἀμμωνιακὸν θυμίαμα καὶ μᾶλλον αὐτοῦ τὸ λιπαρόν τε καὶ νέον. τούτων δὲ ἧττον μὲν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ δραστήρια αἴγειόν τε καὶ βόειον. ἐν αὐτοῖς δὲ τούτοις τὸ μὲν τῶν τράγων καὶ ταύρων ἰσχυρότερα, τὸ δὲ τῶν βοῶν καὶ τῶν αἰγῶν ἀσθενέστερα μὲν τούτων, οὐκ ἄπρακτα δὲ οὐδὲ

bdellium utrumque, Arabicum et Scythicum, insuper styraces, siquidem et horum efficacissimus est colore pallidus, qui etiam optimus in Pamphylia nascitur; qui vero hoc magis fuscus est, ubique provenit facultate multo pallidiore inferior, at temporis processu et ipse aureum colorem acquirit. Hoc itaque *priore inquam* in antidotis propter penuriam utimur, ac tu propterea principi quodcunque ex styrace praeparans semper hoc uteris. Item si familiarium quis in medicamentorum sumptibus magnificus existat, illi quoque ex hujusmodi styrace medicamentum compones, in aliis optimum ex fusco genere diliges et odore potissimum et colore judicium ejus sumens, nam niger deterior est. Caeterum his quae indurescentia valide emolliunt, gutta ammoniaci adscribitur, eaque magis pinguis et nova. His minus, sed tamen et ipsa efficacia sunt caprarum boumque pinguia, inter ea ipsa hircorum ac taurorum validiora sunt, boum vero et caprarum his quidem imbecilliora sunt, non

αὐτά. τὸ δὲ τῶν ἐρίφων τε καὶ μόσχων ἔτι καὶ τούτων αὐτῶν ἀσθενέστερα, δραστικώτερα δὲ ὅμως ἐστὶ τοῦ χοιρείου. διαφορητικωτέραν δὲ τούτων δύναμιν, οὐ μαλακτικωτέραν ἔχει τὸ λεόντειον καὶ παρδάλειον, ὑαίνης τε καὶ χηνὸς, ὅσῳ καὶ λεπτομερεστέραν ἔχει τὴν οὐσίαν αἰγείου τε καὶ βοείου στέατος. τὸ δὲ τῶν ἀλεκτορίδων ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ τε χηνείου καὶ τοῦ ὑείου τέτακται. καθάπερ γε καὶ τῶν μυελῶν ἄριστος μὲν ὁ τῶν μόσχων. καὶ ῥητίναι μὲν ὅσαι μὴ δριμεῖαν ἔχουσι τὴν ὀσμὴν, μιγνύμεναι τῶν εἰρημένων τινὶ τὸ μὲν ἐχέκολλον τοῖς συντιθεμένοις φαρμάκοις παρέχονται, τὸ δὲ μαλακτικὸν αὐτῶν οὐκ ἀναιροῦσιν, ἐπιτηδειοτάτη δὲ ἥ τε Χία καλουμένη καὶ ἡ λάριξ ἐστί. μετὰ ταύτας δὲ ἡ πευκίνη καὶ μετ᾽ ἐκείνην ἡ ἐλατίνη. δριμεῖα δὲ ἡ στροβιλίνη σφοδρῶς ἐστιν, ἀλιπὴς δὲ καὶ ξηραίνουσα μεγάλως ἡ πιτυίνη, καλοῦσι δ᾽ αὐτὴν ἰδίως φύσημα. ταύτας μὲν οὖν φευκτέον ἐστί. τῇ Χίᾳ δὲ καὶ τῇ ἐλατίνῃ χρηστέον οὐκ αὐταῖς καθ᾽ ἑαυτὰς, ἀλλὰ μετὰ κηροῦ καί τινος τῶν ἄλλων, ὅ τι ἂν ἁρμόττειν δοκῇ τῇ διαθέσει. καὶ πίττα δὲ Βρυτία τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, ὡς ἂν ἐχέκολλόν τι καὶ λιπαρὸν ἔχουσα. τὴν

tamen et ipfa actionis expertia, hoedorum autem et vitulorum his ipfis adhuc imbecilliora funt, porcillo tamen efficaciora. At leonis, pardi, hyaenae et anferis evidentius his difcutiunt, non magis emolliunt, quanto etiam tenuiorem fubftantiam caprino et bubulo fevo habent. Caeterum gallinaceum mediam inter anferinum et fuillum fedem occupat, quemadmodum et medullarum optima eft vitulina. Ac refinae, quae non acrem odorem habent, fi dictorum cuipiam mifcentur, tenacitatem in medicamentis compofitis praebent, emolliendi facultatem non auferunt. Aptiffima eft, quae Chia vocatur, et larix, poft has pinea, inde abietina, ftrobilina vero vehementer acris eft, pityina feu picea, quam proprie phyfema nominant, pinguitudinis expers admodum exiccat. Has igitur fugere, Chia vero et abietina uti oportet, non ipfis per fe, verum cum cera et quopiam alio, quod affectui conducere videatur. Et vero pix Brutia facultatem eandem obtinet, ut quae glutinans quiddam ac

δὲ ἄλλην πίτταν οὐ μικτέον, ὥσπερ οὐδὲ τὴν ἄσφαλτον, ἐπὶ πλέον γὰρ ἥκουσι ξηρότητος. ἐμάθομεν δὲ ὅτι καὶ τὰ ξηραίνοντα τοῖς μαλάττουσίν εἰσιν ἐναντία. ἐπεὶ δὲ τὴν πευκίνην καὶ φρυκτὴν ῥητίνην εἰώθασι καὶ Κολοφωνίαν ὀνομάζειν, ἰστέον ὅτι καὶ ἄλλη τίς ἐστι Κολοφωνία παραπλήσιος τῇ Χίᾳ μαστίχῃ, μαλακτικὸν ἔχουσά τι, καθάπερ ἐκείνη τε καὶ ὁ λιβανωτός. ὑπάρχει δέ τι καὶ τῇ Αἰγυπτίᾳ μαστίχῃ μαλακτικὸν, ἀλλὰ τὸ πλέον αὐτῆς τῆς δυνάμεως πεπτικόν τε καὶ διαφορητικὸν ὑπάρχει. καὶ τῷ λιβάνῳ τόδε τι μαλακτικὸν ὑπάρχει, ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἑψόμενον ἔστι χρήσιμον, ὥσπερ καὶ τὸ τῆς τήλεως σπέρμα, καὶ γὰρ καὶ τοῦτο μαλάττει καλῶς ἑψηθὲν, ἔτι δὲ καὶ μᾶλλον εἰ στέατι μιχθείη. τὰ δὲ χωρὶς ἑψήσεως διὰ τὸ ξηρὸν τῆς συστάσεως ἀνίεσθαι δεόμενα καὶ τήκεσθαι καὶ δύεσθαι καὶ λύεσθαι τῶν ἐλαιωδῶν τινος δεῖται. τοιαῦτα δ᾽ ἐστὶν αὐτὸ τὸ ἔλαιον, ὅταν μηδὲν ἔχῃ στύψεως, ὅ τε ἐκ τῶν βαλανείων γλοιὸς, ἔτι τε τὸ καλούμενον σούσινον, καὶ πρὸς αὐτῷ πολλῷ μᾶλλον ἔτι τὸ Κομμαγηνόν. ἔτι δὲ καὶ τὸ βούτυρον ἐξ αὐτῆς τά-

pingue habeat. Caeterum pix alia non miſcenda eſt, ſicut nec bitumen, utpote juſto ſicciora, enimvero ea quae exiccant mollientibus eſſe contraria didicimus. Quoniam vero pineam et frictam reſinam et Colophoniam appellare conſueverunt, ſciendum venit et aliam quandam eſſe Colophoniam Chiae maſtichae perſimilem, molliens aliquid habentem, quemadmodum illa et thus. Inſuper Aegyptia maſtiche nonnihil emollit, ſed major virtutis ipſius portio concoquit diſcutitque. Item et thus quandam molliendi vim obtinet, verum hoc quidem coctum ex uſu eſt, veluti et foenigraeci ſemen, etenim et hoc probe coctum emollit, ac magis adhuc pingui permixtum. At quae citra coctionem ob conſiſtentiae ſiccitatem dilui, liquari mergique deſiderant, oleoſo quopiam indigent, cujusmodi ſunt oleum ipſum, quum nihil aſtrictionis habet, item balneorum ſtrigmenta, praeterea quod vocant ſuſinum, ad haec multo etiam magis commagenum. Hujus quoque ordinis eſt butyrum, tum althaeae et foeni-

ξεως τό τε τῆς ἀλθαίας ἀφέψημα καὶ τὸ τῆς τήλεως. μεταξὺ δὲ τῶν οὕτω μαλακῶν καὶ τῶν ἰσχυροτάτων, ὁποῖα τό τε βδέλλιόν ἐστι καὶ ὁ στύραξ, [834] τό γε ἀμμωνιακὸν θυμίαμα τὴν αὐτὴν δύναμιν, ἥνπερ καὶ πρόπολις ἔχει. τοῦ γε μὴν βδελλίου καὶ τοῦτο διοριστέον, ὅτι τὸ Σκυθικὸν ἄμεινον εἰς ταῦτα μακρῷ θατέρου τοῦ Ἀραβικοῦ, καὶ μάλιστα ὅταν ᾖ νέον τε καὶ μαλακὸν, ὃ καὶ λιπαρὸν ὀνομάζουσιν. ἔθος γὰρ καὶ τοῦτό ἐστιν ἐν τοῖς νεωτέροις ἰατροῖς ἐπὶ τῶν τοιούτων φαρμάκων τὸ μαλακτικώτερον λέγειν καὶ ὑγρότερον. ἔστι δὲ δηλονότι καὶ ὑγρότερον τοῦτο. καὶ ἡ χαλβάνη δὲ καὶ ὁ καλούμενος ὀποπάναξ πρὸς τῷ διαφορεῖν ἔχει τι καὶ μαλακτικόν. ὑπερέχει δὲ τῷ μὲν διαφορεῖν ὀποπάναξ, τῷ δὲ μαλάττειν τε καὶ πέττειν ἡ χαλβάνη. τοιαύτη μέν τίς ἐστι μαλακτικῶν φαρμάκων ἡ δύναμις. σὺ δ' ὅταν ἤτοι τι τῶν γεγραμμένων ἐν ταῖς φαρμακίτισι βίβλοις ἐξετάσῃς τε καὶ κρίνῃς ἢ συντιθῇς αὐτὸς, ἀκηκοὼς ἄρτι τὰς κατὰ τὸ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον ἐν τοῖς φαρμάκοις διαφορὰς, ἀκηκοὼς δὲ καὶ τὰς τῶν σωμάτων τε καὶ παθῶν, τὰ μὲν ἰσχυρὰ τοῖς ἰσχυροῖς, τὰ δὲ ἀσθενῆ τοῖς ἀσθενέσι προσά-

graeci decoctum. Porro inter tam mollia et validiffima, quod genus funt bdellium et ftyrax, gutta ammoniaci idem poteft, quod et propolis; atqui hoc in bdellio diftinguendum eft, quod Scythicum altero Arabico multo ad haec fit praeftantius, praecipue novum et molle, quod etiam pingue nominant. Confuetudo fiquidem haec eft inter recentiores medicos in hujusmodi medicamentis, quod emollientius eft pinguis appellaffe, hoc autem videlicet humidius quoque eft. Caeterum galbanum et qui opopanax dicitur, praeterquam quod difcutiunt, etiam quid emolliens habent, opopanax autem difcutiendo, galbanum emolliendo coquendoque praecellit. Talis fane emollientium medicamentorum facultas eft. Tum vero quum vel fcriptum aliquod in libris medicamentariis difcufferis et examinaveris, vel ipfe compofueris, auditis nuper medicamentorum fecundum majoris minorisque rationem differentiis, intellectis item corporum affectuumque diverfitatibus, valida validis, imbecillia imbe-

ξεις. ἐν δὲ τῷ μετὰ τὸ πρόσθεν ἐπιτεθὲν ἕτερον ἐπιτιθέναι, καταντλεῖν (408) ἔλαιον ἁπλοῦν, λιπαρὸν ἁρμόττει τῷ πεπονθότι μορίῳ. τῶν δὲ ἐγκόλλων ὀνομαζομένων φαρμάκων οὐδὲν ἀφελεῖν χρὴ, πρὶν αὐτόματον ἀποστῆναι, ἀλλὰ κἂν λούηταί τις, ἐᾷν ἐπικεῖσθαι. φυλάττεσθαι δὲ καὶ τὰ τῶν φαρμάκων ὑδάτων λουτρὰ καὶ μάλιστα ὅσα χαλκανθώδη τε καὶ στυπτηριώδη καὶ θειώδη· ταῦτα μὲν ἱκανὰ συνετοῖς ἀνδράσι καί τινα τριβὴν κατὰ τῆς τέχνης ἔργα κεκτημένοις.

Κεφ. δ΄. [*Αἱ τῶν μαλακτικῶν φαρμάκων κατ᾽ εἴδη διαφοραὶ καὶ δυνάμεις.*] Ἐπεὶ δὲ οὐ πάντες εἰσὶ τοιοῦτοι καὶ πρόκειται κατὰ τήνδε τὴν πραγματείαν, οὐχ ὥσπερ ἐν τῇ τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου, μόνην εἰπεῖν τὴν μέθοδον, ἀλλ᾽ ἅμα παραδείγματι τῶν κατὰ μέρος ἑνί τε καὶ δευτέρῳ, προστεθῆναι δεῖ καὶ τὰ πείρᾳ προκείμενα φάρμακα, ἃ πρόσκειται τοῖς πρὸ ἡμῶν ἐν τῷ φαρμακευτικῷ μέρει τῆς τέχνης ἐνδόξοις, ἐπὶ τὰς κατ᾽ εἴδη διαφορὰς ἐπὶ τῶν μαλακτικῶν φαρμάκων ἀφίξομαι τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν μαλακωτάτων ποι-

cillibus adhibebis. At ubi poſt primam medicamenti impoſitionem aliud applicas, oleo ſimplici pingui partem affectam fovere convenit. Porro ex iis quae tenacia nominantur, nullum auferendum eſt prius quam ſua ſponte abſcedat, imo etiam ſi laveris, permittenda ſunt. Vitanda autem medicamentoſarum aquarum lavacra, praeſertim quae chalcanthoſa, aluminoſa et ſulfuroſa ſunt. Haec quidem ſufficiunt viris cordatis ac prudentibus, quique in medicinae operibus exercitati peritiam aliquam ſunt adepti.

Cap. IV. [*Specialis emollientium medicamentorum differentia ac facultas.*] Quoniam vero omnes ejusmodi non ſunt et propoſuimus hoc commentario, non ut in opere de morbis curandis methodum ſolam exponere, verum ſimul cum particularium uno atque altero exemplo, medicamenta uſu comperta ſubjungere oportet, quae majores noſtri in pharmaceutica artis parte celebres literis mandaverunt, ad ſpeciales emollientium medicamentorum differentias perveniemus a molliſſimis, quae et parvis inflam-

ησάμενος αὐτοῖς, ἃ καὶ τὰς μικρὰς ἰᾶται φλεγμονάς. τῶν συνθέτων μαλακτικῶν τὰ μέν ἐστιν, ὡς ἂν εἴποι τις, ἀσθενέστερα κατὰ τὴν πρώτην τάξιν. ἔνια δὲ οὐ πολλῷ τούτων ἰσχυρότερα κατὰ δευτέραν, καί τινα κατὰ γ'. ἕτερα. καὶ πρὸς αὐτοῖς κατὰ δ'. ἄλλα. χρῆσθαι δὲ προσῆκεν, ὡς προείρηται, πρὸς μὲν τὰς βραχείας σκληρότητας καὶ τὰ μαλακὰ σώματα τοῖς τῆς πρώτης τάξεως. πρὸς δὲ τὰ τούτων ἰσχυρότερα σώματά τε καὶ πάθη τοῖς τῆς δευτέρας, ὥσπερ γε καὶ τοῖς τῆς τρίτης καὶ τῆς τετάρτης ἀνάλογον. ὑπογράφουσι δὲ καὶ τὰ καθ' ἑκάστην αὐτῶν ἰδίᾳ.

[*Μαλακτικὰ φάρμακα πρώτης τάξεως.*] *Βούτυρον ἢ ῥητίνη ἡ Κολοφωνία καὶ κηρὸς λευκὸς, μὴ παλαιὸς, ἴσα τῷ σταθμῷ τὰ γ'. τηκόμενα μετ' ἀλλήλων, μαλακτικὰ πρώτης τάξεώς ἐστι. καὶ ἡ πάρυγρος, ὅταν ᾖ πρόσφατος, ἡ χρονισθεῖσα δὲ διαφορητικωτέρα γίνεται, ἀσθενεστάτη δὲ τῶν μαλακτικῶν, κηρὸς μετὰ βουτύρου τακεὶς ἢ διὰ σουσίνου ἢ Κομμαγηνοῦ. καὶ τούτων ἀσθενέστερόν ἐστι τὸ καλούμενον κηρέλαιον, ὅταν εἰς λίτραν ἐλαίου χαλαστικοῦ μηδεμίαν*

mationibus medentur, exorfi. Ex compofitis emollentibus alia quidem, ut ita dicam, imbecilliora primo ordine ftatuuntur, quaedam non multo his validiora fecundo, et quaedam alia tertio, ad haec nonnulla quarto. Caeterum primi ordinis mollientibus ad exiguas durities et in mollibus feu teneris corporibus uti, ficut praedictum eft, expedit, ad fortiora his corpora et affectus fecundi, quemadmodum et tertii et quarti pro illorum ratione. Subfcribam autem et eorum cujuslibet propria.

[*Emollientia medicamenta primi ordinis.*] Butyrum, refina, colophonia et cera candida non vetufta, fingula tria pondere aequalia invicem liquata, primi ordinis emollientia funt. Et liquidum medicamentum, quod parygrum appellatur, eorum numero adfcribitur quum recens fuerit, veterafcens autem majorem difcutiendi vim acquirit. At emollientium imbecillimum eft cera cum butyro liquefacta aut ex fufino aut commageno, atque his imbecillius eft, quod dicitur cerelaeum, quafi ex cera oleoque confectum, quum

ἔχοντος στύψιν ἐμβληθῶσι κηροῦ οὐγγίαι ιβ. ἢ ἑκκαίδεκα. καὶ αἱ διὰ τῶν ὠῶν δὲ κηρωταὶ βραχύ τι χαλαστικὸν ἔχουσι. [835] ἰσχυρότεραι δὲ τούτων, ἀλλὰ ἀσθενεῖς ἔτι καὶ αὗται κηρωταὶ, αἱ δι᾽ οἰσύπου καὶ ῥητίνης καὶ κηροῦ, τηκομένων ἴσῳ τῷ σταθμῷ. ἐὰν δὲ ᾖ παλαιότερά πως αὐτὰ, δεήσεται μίξεως ἐλαίου τινὸς τῶν χαλαστικῶν ἢ σουσίνου ἢ Κομμαγηνοῦ ἢ στέατος ὑείου ἢ ὀρνιθείου ἢ χηνείου. μαλακτικὰ φάρμακα δευτέρας τάξεως. ὡς ἐν τοῖς ἁπλοῖς φαρμάκοις, ἐποιήσαμεν τέσσαρας τάξεις τῶν ὁμογενῶν, τὸ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον ἐν αὐτοῖς ὁριζούσας, ἐνίων δ᾽ ἔφην ἀμφίβολον εἶναι τὴν δύναμιν, εἴτ᾽ ἐπὶ τελευτῇ τῆς πρώτης τάξεως εἴτ᾽ ἐν ἀρχῇ τῆς δευτέρας, θετέον ἐστὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ὡσαύτως καὶ περὶ τῆς δευτέρας τε καὶ τρίτης τῶν τε ταύταις ἐφεξῆς. ἐπ᾽ ἐνίων δὲ θαῤῥήσας ἀποφαίνεσθαι τινὰ μὲν ἐν ἀρχῇ τῆσδε, τινὰ δὲ ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆσδε τῆς τάξεως ἔφην ὑπάρχειν, ὥσπερ ἔνια χωρὶς προσθήκης ἤτοι τῆς πρώτης ἢ τῆς δευτέρας ἢ τῆς γ΄. ἢ τῆς δ΄. τάξεως ἔφην εἶναι. πολλῆς δὲ πείρας τῆς κατὰ μέρος ἐπὶ πολλῶν τε σωμάτων καὶ

in libram olei laxantis nulla aftringenti facultate praediti, cerae ℥ xij, vel xvj, injectae fuerint. Jam ex ovis cerata facta exiguam quandam laxandi facultatem poffident. Valentiora his, verum imbecilla adhuc et ipfa cerata ex oefypo, refina et cera pari pondere liquefactis, fin autem vetuftiora quodammodo ipfa fuerint, olei cujusdam laxantis vel fufini vel commageni vel adipis fuilli vel gallinacei vel anferini mixturam requirunt. *Emollientia medicamenta fecundi ordinis.* Quemadmodum in fimplicibus medicamentis quatuor congenerum ordines fecimus, qui majoris in fe minorisque rationem diftinguunt, aliquorum autem ambiguam effe facultatem diximus, utrum ad primi ordinis finem, an in fecundi initio locanda fint, ita de fecundo tertio reliquis deinceps. In quibusdam vero audacter pronuncians, alia in principio hujus, alia in tertio hujus ordinis confiftere dixi, ficut nonnulla citra appofitionem vel primi vel fecundi vel tertii vel quarti ordinis effe retuli. Multum vero experientiae particularis in variis et corpo-

Ed. Chart. XIII. [835.] Ed. Baſ. II. (408.)

παθῶν αἱ τοιαῦται τῶν ἀποφάσεων δέονται. διὸ κἂν μετ᾽ ἐμέ τις ὁμοίως ἐμοὶ φιλόπονός τε καὶ ζηλωτικὸς ἀληθείας γένηται, μὴ προπετῶς ἐκ δυοῖν ἢ τριῶν χρήσεων ἀποφαινέσθω. πολλάκις γὰρ αὐτῷ φανεῖται διὰ τῆς μακρᾶς πείρας, ὥσπερ ἐφάνη κἀμοὶ, ὅτι τὰ κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν εἰρημένα εἰς τὴν γ′. ἀρχομένην μετατεθῆναι δεῖ ἢ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἁπλῶς τῆς γ′. ἅτε γὰρ καὶ τῶν σωμάτων τῆς διαφορᾶς, οἷς προσάγεται τὰ φάρμακα καὶ τῶν παθῶν αὐτῶν οὐκ ὀλίγην ἐχόντων ἐν τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον τὴν ὑπεροχὴν, χαλεπώτατόν ἐστιν ἐπὶ πᾶσιν ἀπόφασιν ποιήσασθαι μίαν, ἐξ ἐπιμέτρου δὲ καὶ αὐτῶν τῶν φαρμάκων τῶν ἁπλῶν οὐ μικρὰν ἐχόντων διαφοράν. ἐμοῦ δὲ ἐπὶ τῶν ἀρίστων καθ᾽ ἕκαστον εἶδός τε καὶ γένος ἀποφηναμένου τὴν δύναμιν, ἐὰν ἐπὶ τοῦ χειρίστου ποιήσηταί τις τήνδε διὰ τῆς πείρας ἐξέτασιν, ποιήσεται μὲν ψευδῶς, οὐ διώρικε δὲ τὰς τῆς δυνάμεως αὐτῶν τάξεις. ἀσφαλέστατον οὖν ἐστι, τὴν αὐτῶν τῶν φαρμάκων πρὸς ἄλληλα διαφορὰν ἐν τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧτ-

ribus et vitiis ſeu affectibus hujusmodi pronunciata deſiderant. Quare ſi quis poſt me aeque ſtudioſus et veritatis vehemens amator extiterit, ne temere ac ſubito, ubi bis terve uſus expertusque ſit, ferat ſententiam, frequenter enim ei ex longa experientia, quemadmodum et mihi uſu venit, in ſecundo ordine dicta in tertium incipientem transponi oportere videbuntur vel in principium tertii abſolute. Quum enim corpora quibus medicamenta adhibentur, ipſique affectus non exiguum differentiae exceſſum in majoris minorisque ratione obtineant, difficillimum eſt de omnibus eadem pronunciare. Accedit huc quod ipſa ſimplicia medicamenta non parvo divariant diſcrimine. At ego quum in praeſtantiſſimis facultatem pro unaquaque ſpecie ac genere oſtenderim, ſi quis in deterrimo per experientiam examinationem moliatur, examinabit quidem falſo, non autem facultatis ipſorum ordines diſtinxerit. Itaque tutiſſimum eſt medicamentorum ipſorum inter ſe differentiam

τον ἀκριβῶς γράφειν, ὥσπερ ἐπί τε τῶν ἄλλων ἐποίησα καὶ νῦν ποιήσω.

Κεφ. ε΄. [*Διαφόρους γίγνεσθαι διαφορὰς ἐν τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον κατὰ τὴν μαλακτικὴν τοῦ Μνασαίου ἔμπλαστρον κατὰ διάφορον τῶν ἁπλῶν ποσότητά τε καὶ ἡλικίαν καὶ ἕψησιν.*] Κατὰ γάρ τοι τὴν δευτέραν τάξιν τῶν μαλακτικῶν οὐχ ἥκιστα ἄν τις θείη τὴν ὑπὸ τοῦ Μνασαίου συντεθεῖσαν ἔμπλαστρον, ὁμολογούντων μὲν ἁπάντων ἀλλήλοις τῶν μνημονευσάντων αὐτῆς, ἐξ ἐλαίου τοῦ παλαιοῦ καὶ λιθαργύρου καὶ στέατος ὑείου. διαφερομένων δὲ ἔν τε τῇ ποσότητι τούτων ἑκάστου καὶ τῷ τινὰς μὲν ἐκ προσφάτου στέατος, ἐνίους δὲ ἐκ παλαιοῦ συντιθέναι τοῦ καλουμένου πρὸς ἁπάντων ἤδη συνήθως ἀξουγγίου. ἐπὶ γάρ τοι τούτοις ἡ ἀσθενεστάτη γένοιτ᾽ ἂν ἐκ λιθαργύρου καὶ στέατος ὑείου καὶ ἐλαίου, μηδετέρου παλαιοῦ. ἡ δ᾽ ἰσχυροτέρα ἐλαίου μὲν αὐτῶν παλαιοῦ, θατέρου δὲ νέου βληθέντος. ἡ δὲ ταύτης ἰσχυροτέρα παλαιῶν ἀμφοτέρων. κατὰ μὲν οὖν τὸ νέον ἢ παλαιὸν βάλλεσθαι τὸ ἔλαιον καὶ τὸ στέαρ αἱ διαφοραὶ δ΄.

fecundum majoris minorisque rationem accurate fcribere, quemadmodum et in aliis feci et nunc facturus fum.

Cap. V. [*Varias enafci differentias fecundum majoris minorisque rationem in emollienti emplaftro Mnafaei pro varia fimplicium tum quantitate tum aetate tum coctione.*] Sane quidem emplaftrum Mnafaeo auctore compofitum rectiffime fecundo emollientium ordini adscripferis, omnibus certe qui ejus meminerunt convenientibus ex oleo veteri, argenti fpuma et adipe fuillo componi, in quantitate vero horum fingulorum difcrepantibus, atque eo, quod nonnulli ex recenti adipe, quidam ex veteri, quem jam omnes vocare folent axungiam, componant. In his quidem imbecillimum fiet ex argenti fpuma, fuillo adipe et oleo, neutro veteri, validius oleo quidem ex iis veteri, altero autem recenti addito, his validius ex ambobus vetuftis. Ex eo igitur, quod recens aut vetus oleum adepfque immittitur, quatuor differentiae prodibunt, alias quidem am-

ἔσονται ποτὲ μὲν ἀμφοῖν νέων, ποτὲ δὲ ἀμφοῖν παλαιῶν, ποτὲ δὲ τοῦ μὲν ἐλαίου παλαιοῦ, τοῦ στέατος δὲ προσφάτου ἢ τοὐναντίον, ἐλαίου μὲν προσφάτου, παλαιοῦ δὲ στέατος ἐμβαλλομένου. κατὰ δὲ τὴν πρὸς ἄλληλα συμμετρίαν αὐτῶν τῶν τριῶν ἁπλῶν φαρμάκων ἕτεραι πλείους. [836] ἤτοι γὰρ ἴσα τῷ σταθμῷ καὶ μέτρῳ μίγνυται τὰ τρία καὶ πολλοί φασι τὴν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Μνασαίου συντεθεῖσαν ἐκ τριῶν ἴσων συγκεῖσθαι ἢ τὰ δύο μὲν ἴσα, τὸ τρίτον δὲ οὐκ ἴσον ἀλλ' ἔλαττον ἢ πλέον ἢ τῶν τριῶν ἀνίσων μιγνυμένων. εὔδηλον οὖν ὅτι πολλαὶ γενήσονται διαφοραί. πλέονος μὲν γὰρ τῆς λιθαργύρου βληθείσης μαλακώτερον τῇ δυνάμει γενήσεται τὸ φάρμακον, ἐλάττονος δὲ ἰσχυρότερον. καὶ μαλακτικώτερον μὲν, εἰ τοῦ στέατος ἐμβάλλοιμεν πλέον, διαφορητικώτερον δ' εἰ τοῦ ἐλαίου. καὶ γὰρ αὖ καὶ ἄλλο τι προσέρχεται πλέονος ἐμβληθέντος ἐλαίου, μεγάλην ἔχοντος δύναμιν εἰς τὸ διαφορητικώτερον ἐργάσασθαι τὸ φάρμακον. ἔστι δὲ τοῦτο, καθάπερ εἴρηταί μοι κατὰ τὸν α'. λόγον, εἰ ἐπὶ πλέον ἑψήσεις. ἐὰν γοῦν μόνην τὴν λιθάργυρον ἑψήσεις ἐν ἐλαίῳ πλέονι, ξηραντικώτερον ἔσται τὸ φάρμακον. ἐν

bobus recentibus alias vetuftis, nonnunquam oleo quidem veteri, adipe vero recenti, vel contra oleo quidem recenti, vetufto autem adipe indito. At ex trium ipforum fimplicium medicamentorum mutua fymmetria aliae plures differentiae emanabunt; vel enim pari pondere et menfura haec tria mifcentur, ac multi affirmant ab ipfo Mnafaeo confectum tribus paribus conftare, vel duobus quidem paribus, tertio non pari, fed minori aut copiofiori, vel tribus mixtis imparibus, unde clarum evadit, multas fore differentias. Copiofa fiquidem argenti fpuma injecta medicamentum facultate mollius fiet, pauciore validius. Ac magis emolliet, fi plus adipis immittamus, difcutiet fortius, fi oleum augeamus. Praeterea aliud quiddam accedit copiofiore oleo impofito, quod magnam vim ad medicamentum ut magis difcutiat efficiendum obtinet, eft autem hoc ficut primo libro diximus, fi magis incoquas. Si igitur folam argenti fpumam in oleo copiofiore coquas, medica-

πλέονι δὲ ἑψήσεις πλέον ἐλαίου βαλὼν, εἴ γε μέλλοι σύστασιν ἕξειν ἐμπλάστρου. ὡς εἴ γε τούτου μὴ φροντίζοι τις, ἀλλὰ ἴσῳ χρόνῳ τό θ' ἧσσον ἔχον ἐλαίου κατὰ τὸ πλέον ἑψήσει, πρόδηλον ὅτι μαλακτικώτερον ἔσται κατὰ τὴν δύναμιν, ᾧ πλέον ἔλαιον μέμικται, καθάπερ εἰ καὶ ὠμὴν τις ἄκοπον τὴν λιθάργυρον ἐλαίῳ μίξας βούλοιτο χρῆσθαι. διόπερ ὃ πολλάκις ἤδη μοι λέλεκται, (409) μεμνῆσθαι διὰ παντὸς αὐτοῦ κελεύω, μὴ καθάπερ ἔνιοι τὰς ἀποφάσεις ἁπλῶς ὑπὲρ τῶν φαρμάκων ποιοῦνται καὶ ἡμᾶς οὕτω πράττειν, βελτίονα λέγοντας ἁπλῶς εἶναι τήνδε τὴν σύνθεσιν τοῦ φαρμάκου τῆσδε. δύναται γὰρ ἑκάτερα πρὸς διαφέροντα κατ' εἴδη πάθη καλῶς συγκεῖσθαι, καί ποτε πρὸς ταὐτὸ κατὰ διαφέροντας τοὺς καιρούς. ταῦτα τοίνυν ἅπαντα τὰ νῦν εἰρημένα μοι προακούσας τις, οὐ φιλόπονος μόνον ἢ μνήμων, ἀλλὰ καὶ φύσει συνετὸς ὢν, ὠφελίμως ἀναγνώσεται τὰ μετὰ διορισμῶν γεγραμμένα τε καὶ γραφησόμενά μοι. καὶ λέξω δέ σοι τοὺς διορισμοὺς ἐπὶ τῶν προκειμένων φαρμάκων ἐν προσθήκῃ τριῶν ἢ τεττάρων συλλαβῶν γινομένους,

mentum evidentius exiccabit, in uberiore vero coques, ubi plus olei indideris, ſi emplaſtri ſpiſſitudinem habiturum ſit, quod ſi id non cures, ſed aequali tempore tum id, quod minus olei continet, tum quod plus habet, incoquas, liquet facultate emollientius futurum, cui oleum uberius mixtum fuerit, quemadmodum ſi et cruda argenti ſpuma oleo commixta acopo uti velis. Quare, quod jam ſaepe dixi, ſemper ipſius meminiſſe volo, non ſicut quidam ſententias abſolute de medicamentis ferunt, ſic et nos facere abſolute dicentes, hanc medicamenti compoſitionem illa eſſe potiorem, nam utraque ad diverſos ſpecie affectus recte compoſita eſſe poteſt, interdum ad eundem diverſis temporibus. Haec igitur omnia modo a me relata qui prius audivit, non diligens modo vel memor, ſed natura etiam prudens utiliter et cum fructu leget ea, quae diſtincte et ſcripſi et ſcripturus ſum. Ac in propoſitis medicamentis diſtinctiones ibi exponam trium quatuorve ſyllabarum appoſitione com-

ὁποίαν προσθήκην ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατὰ τὸν ἐνεστῶτα λόγον φαρμάκου τοῦ Μνασαίου φαίνεται πεποιημένος ὁ Ἀνδρόμαχος. ἐν γὰρ τῷ καταλόγῳ τῶν μηλίνων ἐμπλάστρων ἑνδεκάτην τῇ τάξει γράψας αὐτὴν οὐχ ἁπλῶς εἰπεῖν ἠρκέσθη, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἔμπροσθεν εἰρημένων, ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ προγράφων αὐτῶν, ἀλλὰ προσέθηκε τὸ ἁπαλή. τοῦτ' οὖν ἠξίουν αὐτὸν ἐπὶ πασῶν πεποιηκέναι καὶ κατ' αὐτάς γε τὰς μηλίνας ἦρχθαι μὲν ἀπὸ τῆς ἁπαλωτάτης, μεταβάντα δὲ ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ τὴν ἰσχυροτέραν ὀλίγῳ δεδηλωκέναι, προσγράψαντα βραχεῖ μέν τινι ταύτης ἰσχυροτέραν εἶναι τὴν δευτέραν, ἐκείνης δ' αὖ πάλιν ἰσχυροτέραν εἶναι τὴν τρίτην, εἶτ' ἐκείνης τὴν δ'. ὥσπερ αὖ πάλιν, εἴ τινα ἴσην ᾤετο δύναμιν ἔχειν, αὐτὸ τοῦτο προσγράψαι, ἢ εἴπερ εὐλαβοῖτο κινδυνεύειν ἔν γε ταῖς τοιαύταις ἀποφάσεσιν, ἀλλὰ τά γε ἁπλᾶ μαλακτικὰ φάρμακα προδιδάξαι, τὸ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον ἐν αὐτοῖς διορισάμενον, ὅπως ὁ ἀναγινώσκων ἐφεξῆς τὰς ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένας μαλακτικὰς ἐμπλάστρους πολλὰς, ἰσχυροτέραν μὲν εἶναι γνωρίζῃ τὴν διὰ στύρακος, ἀμμωνιακοῦ τε καὶ βδελλίου καὶ προπόλεως καὶ χαλβάνης, στέατός τε

prehenfas, qualem inquam appofitionem in medicamento praefenti libro propofito Mnafaei Andromachus appendiffe videtur. Nam in melinorum emplaftrorum catalogo undecimum ordine, quum id fcripfiffet, non fimpliciter dicere contentus fuit, ut in prioribus commemoratis aliud atque aliud ipfis praeponens, fed tenerum adjecit. Itaque hoc volebam ipfum in omnibus feciffe et in ipfis melinis a tenerrimo incepiffe, inde vero digreffum ad paulo fortius innuiffe adfcribendo, pauxillo quodam fecundum hoc quam illud effe valentius, hoc rurfus tertium effe fortius, deinde hoc quartum, veluti rurfus fi aliqua aequalem putarit habere facultatem, id ipfum admonuiffe, vel fi periculum timeret in ejusmodi pronunciatis, certe fimplicia emollientia medicamenta praedoceret, majoris ac minoris ratione in ipfis definita, ut qui emollientia emplaftra multa deinceps ab ipfo fcripta legit, validius quidem effe intelligat, quod ex ftyrace, ammoniaco, bdellio, propoli, galbano, fevo tau-

ταυρείου καὶ τραγείου καὶ τῶν μυελῶν συγκειμένην, ἀσθενῆ δὲ τὴν μηδὲν τούτων ἔχουσαν, ἀλλ' ἤτοι πάντα ἀσθενῆ κατὰ τὴν δύναμιν, ἢ τούτων μὲν αὐτῶν ἰσχυρότερα, μέσα δὲ ταῖς κράσεσί τε καὶ δυνάμεσιν ἢ μετὰ τοῦ μεμίχθαι τοῖς ἀσθενέσιν ἕν τι τῶν ἰσχυρῶν ἢ δύο. δῆλον γὰρ ὅτι τὸ μεταξὺ πλάτος ἐν ἅπασι τοῖς φαρμάκοις οὐκ ὀλίγον ἐστὶ κατὰ τὰ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον, ἐπὶ κοινῇ δυνάμει πάντων αὐτῶν γενικῶς νοουμένῃ, καθ' ἣν ὁμογενῆ τε καὶ ὁμοειδῆ τὰ φάρμακα λέγεται, [837] καθάπερ γε ἕτερα διαφέροντα γενικαῖς ἢ εἰδικαῖς διαφοραῖς. ὁπότε οὖν ταῦτά μοι διωρίσθη καί τις ἐξ αὐτῶν ὁρμώμενος οὐ χαλεπῶς δυνήσεται διαγινώσκειν τά τε δύναμιν ἰσχυροτέραν ἔχοντα καὶ τὰ μαλακωτέραν, τὴν ἱστορίαν αὐτῶν ἤδη ποιήσομαι, τὰς γεγραμμένας τοῖς ἐμπειροτάτοις τῶν φαρμάκων ἀνδράσιν, εἴτ' ἐμπλάστρους ὀνομάζειν ἐθέλοις εἴτε μαλάγματα, γράψας ἐφεξῆς. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῶν ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένων ἐν τῷ δ'. τῶν ἐκτὸς, ἃ Μαρκέλλας ἐπιγράφει.

rino hircinoque et medullis confectum eſt, imbecillum, quod nullum ex his continet, ſed vel omnia invalida facultate vel hiſce quidem ipſis valentiora, media vero temperaturis viribusque, quod vel unum aliquod validum vel duo imbecillibus mixta ſint. Conſtat enim interpoſitam majoris minorisque latitudinem omnibus medicamentis non exiguam ineſſe, in communi univerſis ipſis facultate generatim aeſtimatis, juxta quam medicamenta congenera et conformia, id eſt ejusdem generis ac ejusdem ſpeciei dicuntur, quemadmodum et alia generis vel ſpeciei differentiis variantia. Quum igitur haec mihi praedicta ſint, quibus inſtructus non magno negocio et valentiore facultate et imbecilliore praedita queas dignoſcere, narrationem ipſorum aggrediar, deinde conſcripta ab expertiſſimis medicamentorum viris, ſive emplaſtra ſive malagmata voles appellare, percenſebo. Auſpicabor autem a medicamentis ab Aſclepiade in quarto libro exteriorum, quibus titulum indidit Marcellas, editis.

Κεφ. στ'. [Τὰ ὑπ' Ἀκληπιάδου μαλάγματα.] Ἀμυθάωνος μάλαγμα πρὸς τὰς τῶν ὑποχονδρίων διατάσεις λύει πᾶσαν σκληρίαν, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ δυσκίνητα τῶν ἄρθρων. ℈ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο λστ'. κηροῦ γο λστ'. τερμινθίνης γο η'. βδελλίου γο η'. λιβανωτοῦ οὐγγίας δ'. σμύρνης γο δ'. χαλβάνης γο η'. κυπρίνου κο. δ'. βρέχεται σμύρνα, λίβανος, βδέλλιον οἴνῳ, τὸ δὲ ἀμμωνιακὸν ὄξει λύεται. πάντα δὲ κόπτεται, τοῦ ὑπέρου χριομένου τῷ κυπρίνῳ μέχρι παντελοῦς διαλύσεως. τοῦτο τὸ φάρμακον τῶν παλαιῶν ἐστι καὶ ἐνδόξων, ὥσπερ καὶ τὸ μετὰ τοῦτο γεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ἀσκληπιάδου, κατὰ τόνδε τὸν τρόπον. διάσμυρνον ἀπολοφόνιον, φάρμακον ἐπιτετευγμένον. πρὸς τὰς τῶν ὑποχονδρίων διατάσεις διαλύει πᾶσαν σκληρίαν, ποιεῖ ἡπατικοῖς, σπληνικοῖς, νεφριτικοῖς, ποιεῖ πρὸς πᾶσαν νευρικὴν συμπάθειαν πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων ὀδύνας καὶ κατοχὰς ποιεῖ. ℈ κηροῦ γο ιστ'. τερμινθίνης γο ιστ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο ιστ'. βδελλίου γο ιστ'. σμύρνης γο ιστ'. προπόλεως γο ιστ'.

Cap. VI. [*Afclepiadis malagmata.*] *Amythaonis malagma ad praecordiorum tenfiones. Solvit omnem duritiem. Facit etiam ad difficiles articulorum motus.* ℈ Guttae ammoniaci uncias triginta fex, cerae ℥ triginta fex terebinthinae uncias octo, bdellii uncias octo thuris uncias quatuor, myrrhae uncias quatuor, galbani uncias octo, Cyprini heminas quatuor. Myrrha, thus, bdellium vino madefiunt, ammoniacum aceto diluitur, omnia contunduntur pistillo Cyprino inuncto, quousque perfecte diffolvantur. Hoc medicamentum vetus celebreque est, ficut et quod Afclepiades post hoc in istum modum tradidit. *Diafmyrnon Apolophonion*, id est *medicamentum ex myrrha mortem differens, confectum ad praecordiorum tenfiones, folvit omnem duritiem, benefacit hepaticis fplenicis, nephriticis, valet ad omnem nervorum fympathiam, articulorum dolores detenfionesque levat.* ℈ Cerae uncias fedecim terebinthinae uncias fedecim, guttae ammoniaci uncias fedecim, bdellii uncias fedecim, myrrhae uncias fedecim, propolis

ἴριδος γο ιϛ΄. στύρακος γο ιϛ΄. ἰρίνου μύρου ὑποστάθμης ὅσον ἐξαρκεῖ, οἴνου εὐώδους τὸ ἱκανὸν, σκεύαζε καθὰ προείρηται. καὶ τὸ μετὰ τοῦτο δὲ γεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ἀσκληπιάδου φάρμακον ἀξιολογώτερον μὲν ὑπάρχει τῶν ὑπογεγραμμένων, ἧττον δὲ ἐκείνων εἰς τὴν τῶν ἐσκληρυσμένων λύσιν. ἄλλο Διοσκορίδου φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰ δυσκίνητα κῶλα καὶ πρὸς ἀγκύλας διαλύει πᾶσαν σκληρίαν, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς τῶν ἐντὸς διαθέσεις καὶ πρὸς τὰς ἐν βάθει ἀποστάσεις. ♃ κηροῦ μνᾶν α΄. ῥητίνης φρυκτῆς μνᾶς ἥμισυ, χαλβάνης μνᾶς ἥμισυ, ἴριδος Ἰλλυρικῆς μνᾶς ἥμισυ, ἰρίνου ὑποστάθμης τὸ ἱκανὸν, οἴνου ὅσον ἐξαρκεῖ, κοπτόν ἐστι τὸ φάρμακον, σκεύαζε καθὰ προείρηται. τὸ μετὰ τὸ προειρημένον φάρμακον ἐφεξῆς γεγραμμένον ὑπὸ Ἀσκληπιάδου ταὐτὸν ὑπάρχει τῷ ὑπὸ τοῦ Ἥρα γεγραμμένῳ κατὰ τὸ τέλος τῆς φαρμακίτιδος αὐτοῦ βίβλου, βραχεῖαν δέ τινα διαφορὰν ἐν τῇ συμμετρίᾳ τῶν τεττάρων ἔχει φαρμάκων ἁπλῶν, ὡς ἔσται φανερὸν, ὅταν ἀμφότερα γραφῇ. πρότερον δὲ μνημονεύσω τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀσκληπιάδου γεγραμμένου,

uncias ſedecim, iridis uncias ſedecim, ſtyracis uncias ſedecim, irini unguenti faeculae quantum ſufficit, vini odorati quod ſatis eſt, praeparato ſicut praediximus. Quod ſuccedit huic ab Aſclepiade ſcriptum dignius quidem ac celebrius ſupra ſcriptis exiſtit, verum ad induratorum ſolutionem illis inferius. *Aliud Dioſcoridis medicamentum confectum, ad difficiles artuum motus et ad ancylas. Tollit omnem duritiam. Facit ad interaneorum affectus abſceſſusque profundos.* ♃ Cerae minam unam, reſinae frictae minae dimidium, galbani minae dimidium, iridis Illyricae minae dimidium, irini faeculae quod ſatis eſt, vini quantum ſufficiat. Medicamentum tuſile eſt, conficitur ſicut priora. Medicamentum antedicto ſuccedens ab Aſclepiade ſcriptum idem eſt ei, quod Heras ad calcem medicamentarii ſui libri conſcripſit, paululum vero quiddam in ſymmetria quatuor ſimplicium medicamentorum evariat, uti innoteſcet quum ambo ſcribemus. Prius autem ab Aſclepiade proditi

κατὰ λέξιν οὕτως ἔχοντος. *Λευκίου καθηγητοῦ πρὸς ἀγκύλας ἐπιγραφόμενον.* ποιεῖ πρὸς τὰς ἐν βάθει ἀποστάσεις, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς τῶν νεύρων συνολκὰς καὶ τὰς τῶν ἄρθρων κατοχὰς, ἃς ἀγκύλας καλοῦμεν. ποιεῖ ὀπισθοτονικοῖς καὶ πρὸς πᾶσαν νευρικὴν συμπάθειαν. ἔστι δὲ καὶ ἄκοπον ἀγαθὸν, διαλυόμενον ἰρίνῳ ἢ κυπρίνῳ ἢ δαφνίνῳ. ποιεῖ πρὸς τὰ χρόνια καὶ δυσαλθῆ σκληρώματα. ℞ βδέλλου ∠ ιστ'. στέατος μοσχείου ∠ ιστ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ιστ'. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ ιστ'. ὀποπάνακος ∠ η'. χαλβάνης ∠ η'. [838] κάγχρυος ∠ η'. στύρακος ∠ η'. λιβάνου ∠ η'. πεπέρεως κόκκους ρξ'. ἰρίνου μύρου ὑποστάθμης ὅσον ἐξαρκεῖ, κηροῦ, τερμινθίνης ἀνὰ ἡμίλιτρον, οἴνου τὸ ἱκανὸν, κοπτόν ἐστι τὸ φάρμακον, σκεύαζε καθὰ προείρηται. ὅπῃ τοίνυν ὁ Ἥρας διεφώνησεν ἐν τῇ τῶν ἁπλῶν συμμετρίᾳ πρὸς τὸν Ἀσκληπιάδην, ὡς ὑπεσχόμην, ἤδη δηλώσω. πρῶτον ἁπάντων ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης φάρμακον βδέλλου ὁλκὰς ιστ'. ὁ δὲ Ἥρας οὐ βδέλλου, ἀλλὰ βδελλίου ὁλκὰς π'. πενταπλάσιαι

mentionem faciemus, quod ad verbum ita habet. *Lucii praeceptoris ad ancylas inſcriptum. Facit ad abſceſſus in alto corporis obortos, facit ad nervorum contractiones et articulorum ligationes, quas ancylas vocamus, ſuccurrit opiſthotonicis, valet ad omnem nervorum dolorem ex conſenſu, eſt etiam acopon bonum irino vel Cyprino vel laurino ſolutum, facit et ad veteres contumacesque duritias.* ℞ Bdellii drachmas ſedecim, ſevi vitulini drachmas ſedecim, guttae ammoniaci drachmas ſedecim, iridis Illyricae drach. ſedecim, opopanacis ʒ viij, galbani ʒ viij, canchryos drach. viij, ſtyracis drachmas octo, thuris drach. viij, piperis grana centum ſexaginta, irini unguenti faeculae quod ſatis ſit, cerae, terebinthinae, ſingulorum ſelibram, vini quod ſatis eſt. Tuſile eſt medicamentum, ſuperiorum modo conficitur. Ubi igitur Heras ab Aſclepiade in ſimplicium ſymmetria diſſenſerit, quod pollicitus ſum, jam indicabo. Primum omnium ſcripſit Aſclepiades medicamentum, bdelli drach. xvj. Heras autem non bdelli, ſed bdellii drach. lxxx,

δέ εἰσιν αὗται τῶν ιϛ΄. δηλονότι. ἐφεξῆς δὲ στέατος μοσχείου ὁλκὰς ιϛ΄. γράψαντος τοῦ Ἀσκληπιάδου, πενταπλασίας ὁ Ἥρας ἔγραψεν, ὡς καὶ τοῦ βδελλίου. πενταπλάσιαι γὰρ δηλονότι αἱ π΄. δραχμαὶ τῶν ι΄. καὶ ϛ΄. εἰσί. τρίτον ἐπὶ τοῖς γεγραμμένοις ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψε φάρμακον, ἀμμωνιακὸν θυμίαμα καὶ τούτου τὰς ∠ ιϛ΄. ἀξιῶν βάλλεσθαι. κατὰ τὴν ἀναλογίαν οὖν τῶν ἔμπροσθεν ἐχρῆν καὶ τὸν Ἥραν π΄. γεγραφέναι ∠. ἔγραψε δ᾽ οὐ τοσαύτας, ἀλλὰ ρ΄. ὥστε πλέονας ἐνέβαλεν κ΄. ἄλλο δ᾽ ἐπὶ τοῖς προγεγραμμένοις φαρμάκοις ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης, οὕτως εἰπὼν, ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ ιϛ΄. ἐφύλαξε δὲ τούτου τὴν ἀναλογίαν ὁ (410) Ἥρας π΄. γράψας. ἐπὶ τοῖς προγεγραμμένοις φαρμάκοις ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης ὀποπάνακος ∠ η΄. ἐφύλαξε δὲ καὶ τὴν πρὸς τοῦτο ἀναλογίαν ὁ Ἥρας μ΄. γράψας ἕκτου φαρμάκου, χαλβάνης ἐμνημόνευσεν ὁ Ἀσκληπιάδης ∠ η΄. ἐμβαλών. ἐφύλαξε καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀναλογίαν ὁ Ἥρας, πενταπλασίαν ἀξιῶν ἐμβάλλεσθαι. πενταπλάσιαι γάρ εἰσιν αἱ μ΄. τῶν η΄. ἕβδομον φάρμακον ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψεν οὕτως. κάγχρυος

qui quinquies fexdecim adaequant. Deinceps fevi vitulini drachmas fexdecim fcribente Afclepiade, Heras quinquies totidem pofuit, ficut et bdellii, nam lxxx, drachmae quinquies fedecim comprehendunt. Tertium ab his medicamentum Afclepiades fubjunxit, guttam ammoniaci et hujus fedecim drachmas injiciendas cenfuit. Itaque juxta priorum proportionem Heram quoque drach. lxxx, fcripfiffe conveniebat, tot autem non fcripfit, fed centum, quare viginti plures ille indidit. Aliud poft commemorata medicamenta protulit Afclepiades hifce verbis, iridis Illyricae drach. xvj. Heras hujus proportionem fervavit ℨ lxxx, fcribens. Quintum poft praedicta medicamenta opopanacis ℨ viij, Afclepiades fcripfit. Heras autem hic quoque proportionem fervavit quadraginta ponens. Sexto medicamenti meminit galbani Afclepiades, qui ℨ viij, injecit. Heras etiam in eo proportionem repraefentat, quintuplam cenfens immittendam, quippe quadraginta drachmae quinquies octonas abfolvunt. Septimum medicamentum Afclepiades

∠ η'. ἐχρῆν οὖν καὶ τὸν Ἥραν, εἴπερ ἐφύλαττε τὴν ἀναλογίαν, μ'. βάλλειν, νυνὶ δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ διπλασίας ιστ'. γὰρ αὐτὸς γέγραφεν. ὀγδόου στύρακος ὁ Ἀσκληπιάδης μέμνηται ∠ η'. ἐμβαλὼν. ἐφύλαξε τὴν ἀναλογίαν τούτου ὁ Ἥρας, πενταπλάσιον ἐμβαλών. ἔνατον φάρμακον ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης, λιβανωτοῦ ∠ η'. ἐμβαλὼν αὐτοῦ, ὁ δὲ Ἥρας οὐ πενταπλάσιον, ἀλλὰ διπλάσιον ἀξιοῖ. δεκάτου δὲ πεπέρεως ἐμνημόνευσεν ὁ Ἀσκληπιάδης ρξ'. κόκκους ἐμβαλὼν, ᾧ πάλιν συμφώνως ὁ Ἥρας φ'. ἔβαλεν. ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων οὐκ οἶδ' ὅπως κ'. εἰσὶ γεγραμμένοι, καθάπερ ἐν ἑτέροις ρη'. ἑνδέκατον ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης κηρὸν, ὥσπερ καὶ ιβ'. τὴν τερμινθίνην ῥητίνην ἑκατέρου βάλλειν ἀξιῶν ἡμίλιτρον. ἐχρῆν οὖν καὶ τὸν Ἥραν εἴπερ ἐφύλαττε τὴν ἀναλογίαν, πενταπλάσιον ἐμβάλλειν ἑκατέρων, ὅπερ ἦν ἀνὰ λίτρας β'. ἔτι καὶ ἥμισυ προσκείμενον τῆς λίτρας. ὁ δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἑκατέρου τρεῖς λίτρας ἀξιοῖ βάλλειν καὶ οὐγγίας δ'. εὔδηλον οὖν ὅτι τοῦ μὲν κάγχρυος ὁ Ἥρας ἐμβάλ-

ita expofuit canchryos ʒ viij. Oportuit igitur et Heram, fi proportionem obfervabat quadraginta indere, nunc autem non fic, verum duplices, puta fexdecim, ipfe confcripfit. Octavo ftyracis Afclepiades meminit ʒ viij, injiciens. Heras proportionem hujus quintuplo immiffo obfervavit. Nonum medicamentum pofuit Afclepiades, thuris ʒ viij, mifcens. Heras non quintuplum, fed duplum fumere praecipit. Decimo piperis meminit Afclepiades centum fexaginta granis immiffis, cui Heras rurfus confentiens octingentas injecit. In quibusdam exemplaribus haud novi quomodo viginti fcripta fint, quemadmodum in aliis centum et octo. Undecimum tradidit ceram Afclepiades, ficut et duodecimum refinam terebinthinam utriusque felibram immittendum exiftimans. Ratio igitur exigebat et Heram, fi proportionem volebat referre quintuplum utriusque indere, quod erat fingulorum libras duas, infuper librae dimidium, ille vero non ita, fed libras tres et uncias quatuor mifcere jubet. Unde clarum evadit Heram canchryos duplum ad propor-

λει διπλάσιον τῆς ἀναλογίας, ὥσπερ καὶ τοῦ λιβανωτοῦ. τοῦ δὲ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἐπλεόνασεν ἐν τῷ τετάρτῳ μέρει, καθάπερ γε καὶ τῆς τερμινθίνης ῥητίνης μετὰ τοῦ κηροῦ γ΄. καὶ γὰρ ἐπὶ τούτων ἐπλεόνασε τῷ τρίτῳ μέρει καὶ κατὰ τοῦτο παραπλησίαν ἐποίησε τὴν ὅλην σύνθεσιν τοῦ φαρμάκου τῇ τοῦ Ἀσκληπιάδου. πλεονάσας γὰρ ἐν τῇ τοῦ κάγχρυος συμμετρίᾳ μηδὲν ἔχοντος μαλακὸν, ἀλλὰ μόνον διαφορητικὸν, συνηύξησεν αὐτῷ καὶ τὰ μαλακτικὰ, τόν τε λιβανωτὸν καὶ τὸν κηρὸν καὶ τὴν τερμινθίνην. τοῦτο μὲν οὖν τὸ φάρμακον Λευκίου μὲν ὀνομάζει τοῦ καθηγητοῦ Ἀσκληπιάδης, ὅπῃ δὲ διαφέρεται τῷ Ἥρᾳ διῆλθον. ἐσχάτης δὲ τάξεώς ἐστι τῶν μαλακτικῶν, οὐ γὰρ ἂν εὕροις αὐτοῦ μαλακτικώτερον τῶν σκιῤῥουμένων. ἐστόχασται δὲ ὁ συνθεὶς αὐτὸ καὶ τοῦ διαφορεῖν τὸ περιεχόμενον ἐν τοῖς σκιῤῥουμένοις. [839] τὰ δὲ ἄλλα φάρμακα τὰ πρὸ αὐτοῦ βραχὺ πλεονεκτεῖ τῶν προγεγραμμένων. ἐν αὐτοῖς δὲ περιέχεται καὶ τὰ τμητικὰ τῶν πεπαχυμμένων καὶ γλίσχρων χυμῶν, ἃ πολλάκις γίγνεται χρήσιμα τοῖς σκιῤῥουμένοις ὄγκοις, ὅταν ὑπὸ γλίσχρων χυμῶν ἡ σκίῤῥωσις αὐτῶν κατασκευάζηται. μετρίως

tionem imponere ficut et thuris. Ammoniaci vero guttam quadruplo copiofiorem adjecit, quemadmodum et terebinthinae ceraeque triplo, etenim in his tertia parte exuperavit, atque hac re totam medicamenti compofitionem, Afclepiadis confecturae fimilem effecit. Exuperans enim in fymmetria canchryos emolliens nihil habentis, fed difcutiens, adauxit ei et emollientia, thus puta, ceram et terebinthinam. Hoc igitur medicamentum Lucii quidem praeceptoris nominat Afclepiades, ubi vero differat ab Hera, percenfui. Caeterum extremi emollientium ordinis eft, ut quo nullum indurefcentia magis emollire comperias. Porro medicamenti auctor huc etiam animi intentionem direxit, ut quod in fcirrho induratis continetur difcutiat. Reliqua medicamenta praecedentia parum jam dicta fuperant. Habent enim in fe ipfis amplius incraffatorum vifcoforumque humorum inciforia, quae faepe tumoribus fcirrhofis ex ufu funt, quum vifcofi humores illos produxerint. Ita-

μὲν οὖν ὁ ὀποπάναξ λεπτύνει. καλοῦσι δὲ οὕτως τὴν ῥίζαν τοῦ πάνακος, οὗ τὸν καυλὸν ὀπίζοντες τὸν ὀποπάνακα ποιοῦσιν, ἔστι γὰρ ῥυπτικῆς, οὐ τμητικῆς δυνάμεως. τέμνει δὲ καὶ ῥύπτει καὶ διαφορεῖ σφοδρῶς οὐ μόνον χυμοὺς πεπαχυμμένους τε καὶ γλίσχρους, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ στερεὰ σώματα, μετ᾽ αἰγείας κόπρου τὸ ὄξος, ἅτινα πρόσκειται τῷ μετὰ τὸ προκείμενον φάρμακον ἐφεξῆς γεγραμμένῳ, ὅ φησιν Ἀλκιμίωνος ἐπιγεγράφθαι. γράφει μὲν οὖν περὶ τοῦ προτέρου τόνδε τὸν τρόπον. ἄλλο μάλαγμα Μάρκου Τελεντίου Ἀσκληπιάδου, σφόδρα γενναῖον πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. μάλιστα δὲ ποιεῖ πρὸς τὰς τῶν μητρῶν ἐμπνευματώσεις, ἐπιγραφόμενον τὸ φάρμακον Ἀσκληπιάδειον διὰ τὸ ἀναφέρεσθαι εἰς τὸν Βιθυνὸν Ἀσκληπιάδην. ♃ σμύρνης ◁ γ΄. ἄλλως γο γ΄. ὀποπάνακος ἡμίλιτρον, κηροῦ λίτραν α΄ S″. χαλβάνης γο γ΄. μάννης ἡμίλιτρον, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἡμίλιτρον, ῥητίνης φρυκτῆς λίτραν α΄ S″. ὄξους κοτύλην α΄. χρηστέον δ᾽ αὐτῷ καὶ πρὸς πᾶσαν νευρικὴν συμπάθειαν. ἄλλο Ἀλκιμίωνος ἐπιγραφόμενον. ♃ κηροῦ λίτραν α΄.

que opopanax modice attenuat, vocant autem fic radicem panacis, cujus caulis liquore expreffo opopanacem faciunt, eft enim deterforiae non inciforiae facultatis. Acetum autem cum ftercore caprino incidit, deterget difcutitque vehementer non modo humores incraffatos ac lentos, verum folidas etiam partes ipfas. Quaedam appofita funt medicamenti ordine propofitum fequenti, quod Alcimionis titulum habere dixit. Scribit ergo de priore hunc in modum. *Aliud malagma Marci Telentii Afclepiadis, valde generofum ad idem, praecipue vero valet ad uteri inflationes, infcribitur Afclepiadeum medicamentum eo, quod ad Afclepiadem Bithynum auctorem refertur.* ♃ Myrrhae drachmas tres, alias uncias tres, opopanacis felibram, cerae libram unam et dimidiam, galbani uncias tres, mannae felibram, guttae ammoniaci felibram, refinae frictae libram unam et dimidiam, aceti heminam unam. Utendum eft eo etiam ad omnem nervorum ex confenfu dolorem. *Aliud Alcimionis titulo infcriptum.* ♃ Cerae libram unam et

ἥμισυ, ῥητίνης κολοφωνίας λίτραν α′ S″. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτραν α′ S″. χαλβάνης οὐγγίας γ′. σμύρνης γο γ′. λιβάνου γο γ′. ὀποπάνακος λίτραν α′ S″. προπόλεως οὐγγίας γ′. ὄξους ξέστας β′. αἰγείας κόπρου γο γ′. τρῖβε ἀμμωνιακὸν, ὄξους ἐπιβαλὼν ξε. α′. εἶτα ἐπίβαλλε τούτοις σμύρναν, λίβανον, ὀποπάνακα καὶ πάλιν λέαινε. τὴν δὲ πρόπολιν κόπτε μετὰ τὴν χαλβάνην. τὸν δὲ κηρὸν καὶ τὴν ῥητίνην ἕψε, ἐπιβαλὼν ἐλαίου κοτύλας β′. καὶ ὅταν συστραφῇ, ἐπίβαλλε πρόπολιν καὶ χαλβάνην, κινῶν συνεχῶς. καὶ ὅταν διαλυθῇ, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔα ψυγῆναι, καὶ ἀποξύσας ἐπίβαλλε τοῖς λεανθεῖσι καὶ μίξας, ἀνελόμενος χρῶ. ἐπὶ τῷ προγεγραμμένῳ μαλάγματι γέγραπται κατὰ τὸ Ἀσκληπιάδου βιβλίον ἕτερον, ὀλίγον μὲν ἔχον μαλακτικῆς δυνάμεως, τὸ πλέον δὲ θερμαντικῆς. ἔχει δὲ οὐ μόνον γεντιανῆς χυλὸν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὀποὺς, τόν τε τοῦ πευκεδάνου καὶ τὸν τοῦ σαγαπηνοῦ, θερμαίνοντα σφοδρῶς φάρμακα. μέμικται δ᾽ αὐτῷ καὶ ἀφρόνιτρον καὶ λίθου Ἀσίου ἄνθος, λεπτυντικῆς

dimidiam, refinae colophoniae libram unam et dimidiam, guttae ammoniaci libram unam et dimidiam, galbani uncias tres, myrrhae uncias tres, thuris uncias tres, opopanacis libram unam et dimidiam, propolis uncias tres, aceti fextarios duos, ftercoris caprini uncias tres. Ammoniacum teritur, aceti fextario injecto, deinde his myrrha, thus, opopanax adduntur rurfusque laevigantur, propolis poft galbanum contunditur, cera refinaque coquitur, olei heminis duabus affufis, ubi confluxerint, propolim et galbanum adjicito movens continue, pofiquam diffolveris ab igne fublata refrigerari finito et derafa laevigatis indito, quum una mifcueris excipito ac utitor. Poft nominatum malagma aliud in Afclepiadis libro fcriptum eft, quod quidem emolliendi facultatis parum, calefactoriae vero plus obtinet, habet autem non gentianae fuccum modo, fed peucedani et fagapeni etiam liquores, calida admodum medicamenta. Caeterum mixtum ei eft et aphronitrum et lapidis Afii flos attenuantis incidentisque poteftatis medi-

τε καὶ τμητικῆς δυνάμεως φάρμακα. τὸ δὲ θεῖον τὸ ἄπυρον ὅτι θερμαίνει, πάντες ἴσασι, καθάπερ γε καὶ τὸν πισσίτην οἶνον. ὑπογράψω δὲ καὶ τοῦτο τὸ φάρμακον αὐτῇ τοῦ Ἀσκληπιάδου λέξει. μάλαγμα φαρμιανὸν ἐπιγραφόμενον πρὸς τὰς προειρημένας διαθέσεις. μάλιστα δὲ ποιεῖ πλευριτικοῖς, καὶ γὰρ παραχρῆμα λύει τοὺς πόνους ἐπιτιθέμενον ἐν αὐτοῖς τοῖς παροξυσμοῖς. δεῖ δὲ μετὰ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ φαρμάκου ἐρεύθου περὶ τοὺς τόπους γενομένου βαστάζειν τὸ σπλήνιον καὶ πάλιν διαστήσαντας ἐπιθεῖναι, λύει καὶ τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις. ♃ κηροῦ λίτρας ε'. ἢ λίτραν α'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτρας γ'. φρυκτῆς γο γ'. ἢ λίτραν α'. τερμινθίνης λίτραν α'. λιβάνου λι. α' S''. σμύρνης γο στ'. ἀλόης γο στ'. οἰσύπου γο γ'. γεντιανῆς χυλοῦ γο γ'. ὀποῦ πευκεδάνου γο γ'. ἢ ὀποπάνακος γο στ'. σαγαπηνοῦ γο δ'. ἀφρονίτρου οὐγγίας στ'. λίθου Ἀσίου ἄνθους γο στ'. προπόλεως γο γ'. θείου ἀπύρου γο δ'. οἴνου πισσίτου ξέστας ε'. ἕψε δὲ πισσίτην καὶ τὸν χυλὸν τῆς γεντιανῆς, τὰ δὲ τηκτὰ τήξας ἔα ψυγῆναι. [840] τὸ δὲ ἀμμωνιακὸν καὶ τὸν λίβα-

camenta. Jam ſulphur vivum calefacere omnes norunt, quemadmodum et vinum picatum. Subjungam et hoc medicamentum ipſius Aſclepiadis verbis. *Malagma Pharmianum ad praedictos affectus inſcriptum. Summe facit pleuriticis, quippe dolores ſubito in ipſis acceſſionibus ſolvit impoſitum. Oportet autem ubi ipſum impoſueris, rubore in parte affecta excitato ſplenium auferre, ac rurſus intervallo temporis imponere, item diuturna vitia diſſolvit.* ♃ Cerae libras quinque, alias libram unam, ammoniaci thymiamatis lib. iij, frictae uncias tres vel libram unam, terebinthinae libram unam, thuris libram unam et dimidiam, myrrhae uncias ſex, aloës uncias ſex, oeſypi ℥ iij, gentianae ſucci uncias tres, peucedani liquoris uncias tres vel opopanacis uncias ſex, ſagapeni ℥ iv, aphronitri ℥ vj, lapidis Aſii floris ℥ vj, propolis ℥ iij, ſulfuris vivi ℥ iv, vini picati ſextarios v, picatum et gentianae ſuccum incoquito, quae liquari poſſunt ubi liquefeceris, refrigerari ſinito, guttam ammoniaci, thus, myrrham et aloën conte-

νον καὶ τὴν σμύρναν καὶ τὴν ἀλόην συντρίψας καὶ βαλὼν εἰς θυείαν, ἐπίβαλλε τούτοις τὸ ὑγρόν. καὶ ὅταν διαλυθῇ, τρῖβε φιλοπόνως. τὰ δὲ ξηρὰ κόψας καὶ σήσας ἐπίβαλλε τοῖς λεανθεῖσι, καὶ ἀνακόψας ἐπιμελῶς ἐπίβαλλε τούτοις τὰ τηκτὰ ἀναζεθέντα χωρὶς ἐγκηρίδων. καὶ μίξας, ἀνελόμενος χρῶ. μετὰ τὸ προειρημένον ἐφεξῆς ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης ἕτερον μάλαγμα παραπλησίως αὐτῷ κατὰ τήνδε τὴν λέξιν. ἄλλο τὸ τοῦ Νεαπολίτου, ἐσκευάσθη Ἀκυλίᾳ Σεκουνδίλλῃ. ℞ οἴνου πισσίτου ξέστας στ′. κηροῦ λίτρας στ′. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτρας γ′. φρυκτῆς λίτρας γ′. τερμινθίνης λίτραν α′ S″. λιβάνου λίτραν α′ S″. σμύρνης γο στ′. ἀλόης γο στ′. ἀφρονίτρου γο στ′. λίθου Ἀσίου ἄνθους οὐγγίας στ′. γεντιανῆς χυλοῦ τῆς ῥίζης γο στ′. σαγαπηνοῦ γο δ′. θείου ἀπύρου γο δ′. (411) προπόλεως γο δ′. πάνακος ῥίζης γο γ′. σαμψύχου γο γ′. πεπέρεως λευκοῦ γο γ′. σκεύαζε καὶ χρῶ καθὰ προείρηται.

Κεφ. ζ. [Τὰ ὑπ' Ἀνδρομάχου γεγραμμένα μαλάγματα.] *Μάλαγμα σκληρὸν καὶ ξηρόν.* ℞ πίσσης λίτρας γ′. κηροῦ

rito, in pilam conjectis liquidum affundito, foluta ftudiofe conterito, arida vero tunfa cribrataque laevigatis indito ac rurfus diligenter tunfis liquida fervefaeta adjungito, absque grumis, qui encerides dicuntur, quum mifcueris excipito ac utitor. Poft praedictum aliud deinceps malagma perfimile Afclepiades hifce verbis confcripfit. *Aliud Neapolitani praeparatum eft Aquiliae Secundillae.* ℞ Vini picati fextarios fex, cerae libras fex, guttae ammoniaci libras tres, frictae libras tres, terebinthinae libram unam et dimidiam, thuris libram unam et dimidiam, myrrhae ℥ vj, aloës uncias fex, aphronitri ℥ vj, lapidis Afii floris ℥ vj, gentianae radicis fucci uncias fex, fagapeni uncias quatuor, fulfuris vivi uncias quatuor, propolis uncias quatuor, panacis radicis uncias tres, fampfuchi uncias tres, piperis albi uncias tres. Praeparato ac utitor, ut praedictum eft.

Cap. VII. [*Andromachi malagmata.*] *Malagma durum et aridum.* ℞ Picis lib. iij, cerae libras duas, refinae

λίτρας β΄. ῥητίνης λίτραν α΄. χαλβάνης γο β΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο β΄. μάννης γο δ΄. ὄξους ξε. γ΄. πευκεδάνου χυλοῦ τῆς ῥίζης γο στ΄. οἰσύπου γο δ΄. ἄλλως. ℞ πίσσης λίτρας δ΄. κηροῦ λίτρας β΄. ῥητίνης λίτραν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτραν α΄. μάννης λίτραν α΄. χαλβάνης γο στ΄. ἕτεροι λίτραν α΄. ὄξους ξέστας γ΄. ἄλλη Ἀριστοκλέους. ℞ πίσσης λίτρας δ΄. κηροῦ λίτρας η΄. ῥητίνης φρυκτῆς λίτρας δ΄. τερμινθίνης λίτρας δ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτρας β΄. γο η΄. χαλβάνης λίτραν α΄. οὐγγίας δ΄. ἄλλο τὸ πρὸς ἀγκύλας. ℞ βδελλίου ∠ ιστ΄. λιβάνου ∠ ιστ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ η΄. ὀποπάνακος ∠ η΄. χαλβάνης ∠ η΄. στέατος μοσχείου ∠ ιστ΄. πεπέρεως κόκκους ρξ΄. στύρακος ∠ η΄. κάγχρυος ∠ ιστ΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ ιστ΄. τερμινθίνης μνᾶς ἥμισυ, κηροῦ μνᾶς ἥμισυ, κυπρίνου κοτύλας δ΄. οἴνου τὸ ἱκανόν. τὸ διὰ μελιλώτου. ℞ νάρδου Κελτικῆς ∠ ι΄. κυπέρεως ∠ η΄. καρδαμώμου ∠ η΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ η΄. σμύρνης ∠ η΄. κρόκου ∠ δ΄. μελιλώτου ∠ κε΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος

libram unam, galbani uncias duas, guttae ammoniaci uncias duas, mannae uncias iv, aceti fextarios tres, peucedani fucci radicis uncias fex, oefypi uncias quatuor. *Aliter.* ℞ Picis libras quatuor, cerae libras duas, refinae libram unam, guttae ammoniaci libram j, mannae libram unam, galbani uncias fex, alii libram j, aceti fextarios tres. *Aliud Ariftoclis.* ℞ Picis lib. iv, cerae lib. viij, refinae frictae lib. iv, terebinthinae lib. iv, guttae ammoniaci lib. ij, ℥ viij, galbani libram unam uncias iv. *Aliud ad ancylas.* ℞ Bdellii drach. fedecim, thuris drach. fedecim, guttae ammoniaci drach. octo, opopanacis drach. octo, galbani ℥ viij, fevi vitulini ℥ xvj, piperis grana centum fexaginta, ftyracis ℥ octo, canchryos drach. fedecim, iridis Illyricae drach. fedecim, terebinthinae minae dimidium, cerae minae dimidium, Cyprini heminas iv, vini quod fatis eft. *Malagma ex meliloto.* ℞ Nardi Celticae ℥ x, cyperi drach. viij, cardamomi ℥ viij, iridis Illyricae ℥ viij, myrrhae drach. viij, croci drach. iv, meliloti ℥ xxv, guttae ammoniaci drach.

∠ η'. τερμινθίνης ∠ ν'. κηροῦ νέου ∠ ρ'. κυπρίνου κοτύλης ἥμισυ, ὄξους τὸ ἱκανόν. τινὲς ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ρ'. πρὸς τὰ ἐντὸς πάντα. ἡ διὰ σπερμάτων. ♃ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ν'. κηροῦ ∠ ν'. τερμινθίνης ∠ ν'. τήλεως ∠ κε'. στέατος ταυρείου τεθεραπευμένου ∠ κε'. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ κε'. νίτρου ∠ κε'. μέλιτος κοτύλας στ'. ὄξους κοτύλην α'. πάνακος ∠ κε'. κυπρίνου ὀλίγον. ὡς δὲ Φιλωνίδης. ♃ τήλεως σπέρματος, ἀνίσου σπέρματος, στύρακος, ῥυπαροῦ βδελλίου, μάννης, λιβάνου, καρδαμώμου, κυπέρου νέου. πάνακος ῥίζης, ἴρεως Ἰλλυρικῆς, ἀφρονίτρου, ἑκάστου ἀνὰ ∠ κε'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, τερμινθίνης ἀνὰ ∠ ν'. στέατος ταυρείου ∠ ξ'. μελιλώτου ∠ ξ'. κηροῦ ∠ β'. ἄλλως ρ'. μέλιτος κοτύλης ἥμισυ. οἴνου κοτύλην α'. ἄλλο, ὡς Ἁρποκρᾶς. ♃ τήλεως, νίτρου, πάνακος, ἴρεως ἀνὰ δραχμὰς η'. τερμινθίνης, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, κηροῦ ἀνὰ ∠ ρ'. στέατος ταυρείου ∠ ρ'. ἄλλως ν'. μέλιτος λι. α'. ὄξους ξέστας β'. σελίνου σπέρματος, κυμίνου, μαράθρου ἢ ἀνίσου

viij, terebinthinae ʒ l, cerae novae ʒ c, cyprini heminae dimidium, aceti quod ſatis eſt, quidam guttae ammoniaci ʒ c. Ad interiora omnia. *Diaſpermaton*, id eſt *ex ſeminibus.* ♃ Guttae ammoniaci ʒ l, cerae ʒ l, terebinthinae ʒ l, foenigraeci drach. xxv, ſevi taurini curati drach. xxv, iridis Illyricae drachm. viginti quinque, nitri ʒ xxv, mellis heminas ſex, aceti heminam j, panacis ʒ xxv, cyprini parum. *Ut autem Philonides.* ♃ Foenigraeci ſeminis, aniſi ſeminis, ſtyracis, bdellii ſordidi, mannae thuris, cardamomi, cyperi novi, panacis radicis, iridis Illyricae, aphronitri, ſingulorum drach. xxv, guttae ammoniaci, terebinthinae, ſingulorum drach. quinquaginta, ſevi taurini drach. ſexaginta, meliloti drach. ſexaginta, cerae drach. duas, alias c, mellis heminae dimidium, vini heminam unam. *Aliud ut Harpocras.* ♃ Foenigraeci, nitri, panacis, iridis, ſingulorum drach. octo, terebinthinae, guttae ammoniaci, cerae, ſingulorum drach. c, ſevi taurini ʒ c, alias l, mellis lib. j, aceti ſextarios ij, apii ſeminis, cumini, foeniculi vel aniſi, ſingu-

ἀνὰ < ν΄. [841] μελιλώτου < ν΄. οἱ δὲ κε΄. σαμψύχου < ν΄. καρδαμώμου, ἄμμεως ἀνὰ < ν΄. κυπρίνῳ ἀναλάμβανε. τὸ διὰ σαμψύχου πρὸς πολλά. ♃ κηροῦ νέου, δαφνίδων, τήλεως λείας, σαμψύχου, ἑκάστου ἀνὰ < ρ΄. τερμινθίνης < ρν΄. νίτρου < λβ΄. πεπέρεως < λβ΄. οἱ δὲ δεκαέξ, κυπέρου < ιστ΄. κυπρίνου κοτύλας β΄. ἢ στυρακίνου. τὸ διὰ δαφνίδων. ♃ κηροῦ < οε΄. πίσσης Βρυτίας < οε΄. δαφνίδων < οε΄. νίτρου < οε΄. ῥητίνης φρυκτῆς < οε΄. χαλβάνης < ιβ΄, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ιβ΄. κάγχρυος < ιβ΄. ἄμμεως < ιβ΄. πεπέρεως λευκοῦ < ιστ΄. κυπρίνου < στ΄. ἢ κο. στ΄. ἄλλο μάλαγμα εὔχρουν, πολύχρηστον. ♃ κηροῦ λίτραν α΄. ῥητίνης φρυκτῆς λίτραν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο στ΄. στυπτηρίας ὑγρᾶς γο στ΄. ἁλὸς ἄνθους γο στ΄. τινὲς ἰξοῦ γο στ΄. τὸ Ἀπολλοφάνους. ♃ κηροῦ < π΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < π΄. βδελλίου < π΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς < π΄. ῥητίνης τερμινθίνης < μ΄. μάννης λιβάνου < μ΄. ἰρίνῳ συγκόπτεται. τὸ διὰ στυπτηρίας

lorum ʒ l, meliloti drach. l, alii viginti quinque, sampsuchi drach. quinquaginta, cardamomi, ammeos singulorum drach. l. Cyprino excipitur. *Malagma ex sampsucho ad multa.* ♃ Cerae novae, baccarum lauri, foenigraeci laevis, sampsuchi, singulorum drach. centum, terebinthinae drach. cl, nitri drach. xxxij, piperis drach. xxxij, alii sedecim, cyperi drach. sedecim, cyprini heminas duas vel styracini. *Malagma ex baccis lauri.* ♃ Cerae drach. lxxv, picis brutiae drach. lxxv, baccarum lauri ʒ lxxv, nitri ʒ lxxv, resinae frictae ʒ lxxv, galbani ʒ xij, ammoniaci guttae drach. xij, cachryos ʒ xij, ammeos drach. duodecim, piperis albi drach. xvj, cyprini drach. sex, alias heminas sex. *Aliud malagma beni coloris ad multa accommodatum.* ♃ Cerae lib. j, resinae frictae lib. j, guttae ammoniaci uncias sex, aluminis liquidi uncias sex, salis floris uncias sex, quidam visci uncias sex. *Malagma Apollophanis.* ♃ Cerae drach. lxxx, guttae ammoniaci drach. lxxx, bdellii drach. lxxx, iridis Illyricae ʒ lxxx, resinae terebinthinae ʒ xl, mannae thuris ʒ xl; irino contunduntur. *Malagma ex alu-*

ἄλλως. ℞ κηροῦ ʒ ρ΄. πίσσης ʒ ν΄. στυπτηρίας ὑγρᾶς ʒ κε΄. ἐγὼ δὲ ʒ ν΄. ἰξοῦ ʒ ν΄. πρὸς ἰσχιαδικοὺς καλόν. ℞ πηγάνου ἀγρίου σπέρματος, σιλφίου, δαφνίδων, ἀφρονίτρου, ἀβροτόνου, κολοκυνθίδος, καρδαμώμου, ἄμμεως ἀνὰ ʒ δ΄. πηγάνου χλωροῦ, πίσσης, τερμινθίνης, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, κηροῦ, στέατος ἀνὰ ʒ η΄. χαλβάνης ʒ στ΄. ὀποπάνακος ʒ δ΄. θείου ἀπύρου ʒ δ΄. πρὸς σπληνικούς. ℞ κηροῦ μνᾶν α΄. ῥητίνης μνᾶν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος μνᾶς ἥμισυ, στυπτηρίας ὑγρᾶς ʒ ν΄. γλοιοῦ κοτύλην α΄. καππάρεως ῥίζης ʒ ν΄. καλαμίνθης ῥίζης ʒ ν΄. μυροβαλάνου μάγματος ʒ ν΄. ὄξος εἰς τὰ ξηρὰ, ἔλαιον εἰς τὰ τηκτὰ χρῶ. μάλαγμα πολύχρηστον. ℞ νάπυος ʒ δ΄. μάννης ʒ β΄. πηγάνου ʒ δ΄. ἀφρονίτρου ʒ δ΄. καππάρεως ῥίζης ʒ στ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ʒ δ΄. μυροβαλάνου ʒ κε΄. κενταυρίου τοῦ λεπτοῦ ʒ δ΄. ἢ ζ. λίθου Ἀσίου ἄνθους ʒ δ΄. τήλεως ʒ δ΄. καρδαμώμου ʒ δ΄. κηροῦ ʒ οε΄. ῥητίνης ʒ ρ΄. μέλιτος κοτύλας στ΄. ἰρίνου ὑποστάθμης κοτύλην α΄. ὄξους εἰς τὸ ἀμμωνια-

mine aliter. ℞ Cerae ʒ c, picis ʒ l, aluminis liquidi ʒ xxv, ego autem ʒ l, visci ʒ l. *Ad ischiadicos bonum.* ℞ Rutae agrestris seminis, silphii, baccarum lauri, aphronitri, abrotoni, colocynthidis, cardamomi, ammeos, singulorum drach. iv, rutae viridis, picis, terebinthinae, guttae ammoniaci, cerae, sevi, singulorum ʒ octo, galbani drach. sex, opopanacis ʒ iv, sulfuris ignem non experti ʒ iv. *Ad lienosos.* ℞ Cerae minam j, resinae minam j, guttae ammoniaci minae dimidium, aluminis liquidi ʒ l, strigmenti heminam j, capparis radicis drach. l, calaminthae radicis drach. l, myrobolani faecis ʒ l, aceto aridis, oleo liquabilibus adjecto utitor. *Malagma usus multiciplicis.* ℞ Sinapios drach. iv, mannae drach. ij, rutae ʒ iv, aphronitri ʒ iv, capparis radicis ʒ vj, guttae ammoniaci ʒ iv, myrobalani ʒ xxv, centaurii tenuis ʒ iv, vel vij, lapidis Asii floris ʒ iv, foenigraeci drach. iv, cardamomi ʒ iv, cerae drach. lxxv, resinae ʒ c, mellis heminas sex, irini sedimenti heminam j, acetum ammoniaco duabus heminis superfunditur. *Poly-*

κόν κοτύλας β'. τὸ Πολυάρχιον ἐκ τῆς ἐπιστολῆς. ℞ κυπέρου μνᾶν α'. καρδαμώμου ἴσον, μάννης ἴσον, κηροῦ ἴσον, τερμινθίνης φρυκτῆς μνᾶν α' S''. ὑγρᾶς μνᾶς γ'. κυπρίνου τὸ ἱκανόν. ἐγὼ βδελλίου μνᾶν α'. ἡ δευτέρα γραφή. ℞ κυπέρεως μνᾶν α'. καρδαμώμου τὸ ἴσον, βδελλίου ἴσον, λιβάνου ἴσον, βαλσάμου ἴσον, κηροῦ μνᾶν α' S''. ῥητίνης φρυκτῆς μνᾶς δ'. κυπρίνου κο. στ'. οἴνου εὐώδους κοτύλην α' S''. ὡς δὲ ἐγὼ χρῶμαι. ℞ κυπέρεως μνᾶν α', καρδαμώμου ἴσον, ἀμώμου ἴσον, βδελλίου ἴσον, κηροῦ μνᾶν α' S''. ῥητίνης φρυκτῆς, τερμινθίνης μνᾶς δ'. κυπρίνου κοτύλην α'. κασσίας, κινναμώμου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, νάρδου Ἰνδικῆς, κρόκου, σμύρνης ἀνὰ μνᾶς δ'. οἴνου εὐώδους ὅσον ἐξαρκεῖ. μάλαγμα πρὸς πολλὰ ποιοῦν Ἀπολλωνίου. ℞ κηροῦ, πίσσης, ῥητίνης φρυκτῆς ἀνὰ < ρκε'. νίτρου, λιβάνου ἀνὰ < ν'. στέατος μοσχείου καὶ ταυρείου, βουτύρου ἀνὰ < οε'. οἰσύπου < ιε'. ὕδατος κυάθους στ'. μάλαγμα πρὸς ἡπατικοὺς καλόν. ℞ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ρμδ'. οἱ δὲ < ρβ'. βδελλίου < ρμδ'. κρόκου < ιβ'. σμύρνης < ιβ'. κηροῦ < ρμδ'.

archion ex epiftola. ℞ Cyperi minam j, cardamomi par, mannae tantundem, cerae tantundem, terebinthinae frictae minam j ß, liquidae minas tres, cyprini quod fatis eft, ego bdellii minam unam. *Altera fcriptura.* ℞ Cyperi minam j, cardamomi par pondus, bdellii par pondus, thuris par pondus, balfami tantundem, cerae minam j ß, refinae frictae minas quatuor, cyprini heminas fex, vini odorati heminam j ß. *Ut ego utor.* ℞ Cyperi minam j, cardamomi par, amomi par, bdellii par pondus, cerae minam j ß, refinae frictae, terebinthinae minas iv, cyprini heminam unam, caffiae, cinnamomi, guttae ammoniaci, nardi Indicae, croci, myrrhae, fingulorum quartam minae portionem, vini odorati quantum fufficit. *Malagma ad multa utile Apollonii.* Cerae, picis, refinae frictae, fingulorum ʒ cxxv, nitri, thuris, fingulorum ʒ l, fevi vitulini et taurini, butyri, fingulorum ʒ lxxv, oefypi ʒ xv, aquae cyathos vj. *Malagma ad hepaticos bonum.* ℞ Guttae ammoniaci ʒ cxliv, alii cij, bdellii ʒ cxliv, croci ʒ xij, myrrhae ʒ xij, cerae cxliv,

οἱ δὲ ρ΄. ὄξους κοτύλης δ΄. κυπρίνου κοτύλην α΄. ἐγὼ δὲ κοτύλας ι΄. μάλαγμα πρὸς ῥευματισμὸν στομάχου καὶ ἐντέρων. ℞ οἰνάνθης οὐγγίαν α΄. φοινικοβαλάνου σαρκὸς οὐγγίας β΄. ἀκακίας οὐγγίαν α΄. ῥόδων οὐγγίαν μίαν, ὀμφακίου γο δ΄. ἀλόης γο δ΄. κηκίδος οὐγγίας δ΄. [842] στυπτηρίας στρογγύλης γο δ΄. πίσσης γο δ΄. κηροῦ γο γ΄. οἱ δὲ λιβάνου, μυρσίνου γο γ΄. οἶνον εἰς τὰ ξηρά. πρὸς ὑδρωπικοὺς καὶ ἐμπνευματώδεις. ℞ πίσσης ὑγρᾶς λίτραν α΄. κηροῦ λίτραν α΄. νίτρου γο στ΄. θείου ἀπύρου γο στ΄. στυπτηρίας σχιστῆς γο στ΄. ἄλλο μάλαγμα πρὸς ἰσχιαδικοὺς καὶ ἄλλα πολλά. ℞ κηροῦ < οβ΄. τερμινθίνης < μη΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < λβ΄. προπόλεως < μγ΄. χαλβάνης < λστ΄. βδελλίου < κε΄. κρόκου < ε΄. ὀποπάνακος < ιβ΄. νίτρου ἀφροῦ < λ΄. μύρῳ ἰρίνῳ κόπτων χρῶ. ἄλλο μάλαγμα Ἀνδρείου πολύχρηστον. ℞ πυρέθρου < η΄. κόκκου κνιδείου < η΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ < η΄. σικύου ἀγρίου ῥίζης < η΄. ῥητίνης πευκίνης < η΄. τερμινθίνης < η΄. κηροῦ λ΄. ὀποῦ συκαμίνου < ιβ΄. οἱ δὲ < ι΄.

alii c, aceti quartam partem heminae, cyprini heminam j, ego autem pono heminas x. *Malagma ad rheumatismum stomachi et intestinorum.* ℞ Oenanthes ℥ j, phoenicobalani carnis uncias duas, acaciae ℥ j, rosarum ℥ j, omphacii ℥ iv, aloës uncias quatuor, gallae uncias iv, aluminis rotundi uncias iv, picis uncias quatuor, cerae uncias tres, alii thuris, myrtei uncias tres, vinum aridis affunditur. *Ad hydropicos et flatuosos.* ℞ Picis liquidae libram j, cerae libram j, nitri uncias sex, sulfuris vivi uncias sex, aluminis fissilis uncias sex. *Aliud malagma ad ischiadicos aliaque multa.* ℞ Cerae drach. lxxij, terebinthinae ℥ xlviij, guttae ammoniaci drach. xxxij, propolis ℥ xliij, galbani drach. xxxvj, bdellii drach. viginti quinque, croci drach. quinque, opopanacis drach. xij, nitri spumae drach. xxx. Irino unguento tundens utitor. *Aliud malagma Andreae multis utile.* ℞ Pyrethri drach. octo, croci cnidii drach. octo, salis ammoniaci drach. octo, cucumeris agrestis radicis drach. octo, resinae pineae drach. octo, terebinthinae drach. octo, cerae drach. xxx, liquoris sycamini drach. xij, alii x, aphronitri

ἀφρονίτρου ∠ κ'. λιβάνου ∠ ξε'. βδελλίου ∠ ι'. ἀμμωνιακοῦ (412) θυμιάματος ∠ ι'. οἱ δὲ κ'. σμύρνης ∠ ι'. ἀριστολοχίας ∠ ι'. οἱ δὲ κ'. πεπέρεως λευκοῦ ∠ ι'. καὶ μακροῦ ∠ ι'. ξυλοβαλσάμου ∠ ι'. καρδαμώμου ∠ ι'. οἰσύπου ∠ ιε'. ἐβίσκου ῥίζης ∠ ι'. ξιφίου ῥίζης ∠ ι'. στύρακος ∠ ι'. καππάρεως ῥίζης ∠ ι'. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ ι'. ἀλόης Ἰνδικῆς ∠ ι'. χαλβάνης ∠ ι'. ἰξοῦ δρυίνου ∠ ι'. οἱ δὲ ιβ'. στέατος χηνείου ∠ η'. ῥητίνης ξηρᾶς ∠ ιβ'. ὑποστάθμης ἴρεως τὸ ἱκανόν. ἄλλο Ἀμυθάωνος πρὸς θώρακος καὶ ὑποχονδρίων καὶ στομάχου ἀλγηδόνας καὶ πρὸς ἀγκύλας καὶ ἀποστήματα, καὶ σκληρίας μαλάσσει. ℞ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ν'. κηροῦ ∠ κ'. βδελλίου ∠ ν'. ῥητίνης τερμινθίνης ∠ κ'. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ∠ ι'. χαλβάνης ∠ ε'. τὸ βδέλλιον οἴνῳ διαχεῖται καὶ ἀμμωνιακὸν, εἶτα καὶ τὰ τηκτὰ καταχεῖται καὶ συλλεαίνεται, ἰρίνου προσμεμιγμένου. μάλαγμα Ἀντιπάτρου πρὸς κωλικοὺς καὶ πάντα τὰ ἐντός. ℞ σιλφίου ∠ β'. ἐλελισφάκου ∠ δ'. κασσίας ∠ δ'. μελανθίου ∠ δ'. σταφίδος ἀγρίας ∠ δ'. χαλβάνης ∠ δ'. στρουθίου ∠ δ'. θείου ἀπύ-

ʒ xx, thuris ʒ lxv, bdellii ʒ x, guttae ammoniaci ʒ x, alii xx, myrrhae ʒ x, ariſtolochiae ʒ x, alii xx, piperis albi drach. decem et longi drach. x, xylobalſami ʒ x, cardamomi drach. decem, oeſypi drach. xv, hebiſci radicis drach. x, gladioli radicis drach. x, ſtyracis drach. x, capparis radicis drach. x, iridis Illyricae drach. x. aloës Indicae drach. x, galbani drach. x, viſci quercini drach. x, alii xij, adipis anſerini drach. octo, reſinae ſiccae drach. xij, ſedimenti iridis quod ſatis eſt. *Aliud Amythaonis ad thoracis hypochandriorum et ſtomachi dolores, item ad ancylas valet et ad abſceſſus et duritias emollit.* ℞ Guttae ammoniaci ʒ l, cerae ʒ xx, bdellii ʒ l, reſinae terebinthinae ʒ xx, iridis Illyricae drach. x, galbani ʒ v. Bdellium et ammoniacum vino perfunduntur, deinde etiam liquata miſcentur et irino adjecto ſimul laevigantur. *Malagma Antipatri ad colicos omniaque interiora.* ℞ Silphii drach. ij, elelifphaci drach. iv, caſſiae drach. iv, melanthii drach. iv, ſtaphidis agriae drach. iv, galbani ʒ iv, ſtruthii drach.

ρου < δ'. πάνακος < ζ. προπόλεως < ζ. πυρέθρου < ζ, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ζ. νίτρου < ζ. Ἀσίου ἄνθους < κε'. κηροῦ < ρν'. ῥητίνης < ρν'. ἐλαίου κοτύλην α'. ἄλλο μάλαγμα Καλλινίκου ἐκ τῶν Πακκίου πρὸς πάντα. ℥ κηροῦ νέου < ρ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, τερμινθίνης, βδελλίου διαυγοῦς ἀνὰ < ν'. ὑοσκυάμου σπέρματος < λ'. ὀποῦ μήκωνος < κ'. μελιλώτου, σμύρνης, ἀριστολοχίας, πεπέρεως, γεντιανῆς, στύρακος, ἑκάστου ἀνὰ < ιε'. λιβάνου < η'. κρόκου < η'. ἐλαίου κοτύλην α'. μήκωνος λευκῆς σπέρματος < μη'. στροβίλων < κ'. ἄλλο μάλαγμα λευκόπυρον. ℥ τερμινθίνης λίτρας δ'. κηροῦ λίτρας γ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο στ'. χαλβάνης γο β'. ὀποπάνακος γο β'. μάννης οὐγγίας β'. στέατος ταυρείου γο β'. κυπρίνου ὀλίγον.

["Αλλο ἔμπλαστρον μάλαγμα καλὸν Κρίσπου.] ℥ σμύρνης, ὀποπάνακος, χαλβάνης ἀνὰ γο στ'. πάνακος ῥίζης, μάννης λιβάνου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ λίτρας β'. ἄλλως α'. κηροῦ, ῥητίνης φρυκτῆς ἀνὰ λίτρας γ'. ὄξους κοτύλας β'

iv, fulfuris vivi ʒ iv, panacis ʒ vij, propolis drach. vij, pyrethri drach. vij, guttae ammoniaci ʒ vij, nitri ʒ vij, Afii floris drach. xxv, cerae drach. cl, refinae drach. centum quinquaginta, olei heminam unam. *Aliud malagma Callinici ex collectaneis Paecii ad omnia.* ℥ Cerae novae drach. centum, guttae ammoniaci, terebinthinae, bdellii pellucentis fingulorum ʒ l, alterci feminis drach. xxx, liquoris papaveris drach. xx, meliloti, myrrhae, ariftolochiae, piperis, gentianae, ftyracis, fingulorum ʒ xv, thuris drach. viij, croci ʒ viij, olei heminam unam, papaveris albi feminis ʒ xlviij, nucleorum pineorum ʒ xx. *Aliud malagma leucopyron.* ℥ Terebinthinae libras iv, cerae lib. iij, guttae ammoniaci ℥ vj, galbani ℥ ij, opopanacis ℥ ij, mannae ℥ ij, fevi taurini uncias duas, cyprini parum.

[*Aliud emplaftrum malagma generofum Crifpi.* ℥ Myrrhae, opopanacis, galbani, fingulorum ℥ vj, panacis radicis, mannae, thuris, guttae ammoniaci, fingulorum libras duas, alias j, cerae, refinae frictae, fingulorum libras tres, aceti heminas duas vel fextarios duos. *Aliud ad*

ἢ ξε. β΄. ἄλλο πρὸς ἰσχιαδικοὺς καὶ κεφαλαλγικοὺς καὶ πρὸς πάντα τὰ χρόνια ἀλγήματα. ♃ κηροῦ ∠ κδ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ζ΄. τερμινθίνης ∠ ζ΄. θαψίας χυλοῦ ∠ η΄. ἐλαίου κοτύλην α΄. ἄλλο πρὸς ὑδρωπικοὺς, Κλεοφάντου. ♃ κηροῦ, ῥητίνης πευκίνης, ἀφρονίτρου ἀνὰ ∠ ρ΄. χαλβάνης ∠ ιβ΄. προπόλεως ∠ ιβ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ιβ΄ S″. κυπρίνου κο. β΄. ὄξους κο. β΄. [843] ἄλλο ἀνώδυνον Νικοστράτου πρὸς ποδάγραν. ♃ κηροῦ λίτραν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο ατ΄. ὀποπάνακος γο δ΄ S″. μηκωνείου γο γ΄. κύπρινον εἰς τὸ συγκόψαι. ἄλλο πρὸς λειποδέρμους Ἐπιδαύρου. ♃ θαψίας ῥίζης ∠ γ΄. πεπέρεως μέλανος ἢ μακροῦ ∠ α΄. στέατος μοσχείου ∠ ιβ΄. λιβάνου ∠ δ΄. ξυλοβαλσάμου ∠ β΄. ῥητίνης ∠ ιστ΄. κηροῦ ∠ η΄. τὰ τηκτὰ κατάχει κατὰ τῶν ξηρῶν. ἄλλο μάλαγμα παρὰ Ἀσκληπιάδου, ἀνώδυνον, ποιοῦν παραχρῆμα ἄπονον. ♃ κηροῦ Τυῤῥηνικοῦ μνᾶν α΄. στέατος ταυρείου, στέατος χηνείου, μυελοῦ ἐλαφείου, τερμινθίνης ἀνὰ μνᾶν α΄. χαλβάνης μνᾶς ἥμισυ, οἰσύπου γο δ΄. ῥα-

coxendicum, capitis omnesque diuturnos dolores. ♃ Cerae ℥ xxiv, guttae ammoniaci drach. feptem, terebinthinae drach. vij, thapfiae fucci drach. octo, olei heminam unam. *Aliud ad hydropicos, Cleophantis.* ♃ Cerae, refinae pineae, aphronitri, fingulorum ℥ c, galbani ℥ xij, propolis ℥ xij, guttae ammoniaci ℥ xij ß, cyprini heminas duas, aceti heminas duas. *Aliud dolorem fedans Nicoftrati ad podagram.* ♃ Cerae lib. j, guttae ammoniaci ℥ fex, opopanacis uncias iv ß, meconiae uncias tres, cyprinum ad contufionem illorum adhibetur. *Aliud ad Lipodermos auctore Epidauro.* ♃ Thapfiae radicis ℥ iij, piperis nigri vel longi drach. unam, fevi vitulini drach. duodecim, thuris drach. quatuor, xylobalfami drach. duas, refinae ℥ xvj, cerae drach. octo, liquata ficcis fuperfundito. *Aliud malagma apud Afclepiadem dolorem fummovendo fubito tollens.* ♃ Cerae Tyrrhenicae minam unam, fevi taurini, adipis anferini, medullae cervinae, terebinthinae, fingulorum minam unam, galbani minae dimidium, oefypi uncias qua-

ῥίνου κοτύλας δ'. μύρου τηλίνου κοτύλην α'. ἐλαίου καλοῦ κοτύλην α'. ταῦτα πυρὶ μαλακῷ τῆξον, ἐλαφρῶς κινῶν. ἔστω δὲ ἐν ἑτοίμῳ κεκομμένα λεῖα, ἴρεως Ἰλλυρικῆς χοίνικες β'. ἀριστολοχίας χοῖνιξ α'. ὑποκυστίδος λείας χοίνικος ἥμισυ, κηκίδος λείας χοίνικες β'. μάννης χοῖνιξ α'. βδελλίου χοῖνιξ α'. κινναμώμου, κρόκου Κιλικίου, σμύρνης, κασσίας, νάρδου Ἰνδικῆς, σχοίνου ἄνθους, καλάμου ἀρωματικοῦ, ἀμώμου, πεπέρεως, ῥοὸς χυλοῦ, χελώνης θαλασσίας αἵματος, ἀνδροσαίμου βοτάνης, πυρέθρου, ἑκάστου ἀνὰ < λε'. ὄξους παλαιοῦ κοτύλην α'. εἰς τὸ αὐτὸ ἀναμίξας πάσας τὰς δυνάμεις μάλασσε καὶ σύγκοπτε, ἕως ἂν ὀλκιμον καὶ καταπεπονημένον γένηται, καὶ ἀπόθου. ποιεῖ καὶ πρὸς τοὺς θώρακος καὶ πνεύμονος ῥευματισμοὺς καὶ τοὺς τὸ βρέγμα τῆς κεφαλῆς ἀλγοῦντας, ἀπόνους παραχρῆμα ποιεῖ. καλεῖται δὲ Ἀσκληπιὸς ἡ δύναμις. ἰσχιαδικὸν καλὸν πάνυ πρὸς ἰσχιαδικοὺς παρὰ Ἥρα Καππάδοκος. ℞ πίσσης ὑγρᾶς κοτύλας γ' ἢ β'. κηροῦ λίτραν α'. πιτυΐνης λίτραν α'. θείου ἀπύρου

tuor, rofacei heminas quatuor, unguenti telini ex foenograeco confecti heminam unam, olei boni heminam unam. Haec igne non acri liquefacito, movens fedulo. Sint autem laevia in pila contufa, iridis Illyricae fefquifextarii ij, ariftolochiae fefquifextarius j, hypocyftidis laevigatae fefquifextarii dimidium, gallae laevigatae fefquifextarii ij, mannae fefquifextarius unus, bdellii fefquifextarius unus, cinnamomi, croci Cilicii, myrrhae, caffiae, nardi Indicae, junci floris, calami aromatici, amomi, piperis, rhu fucci, teftudinis marinae fanguinis, androfaemi herbae, pyrethri, fingulorum ʒ xxxv, aceti veteris heminam j, in quo omnia medicamenta injecta emolliuntur tunduntur que, quousque lentum ac elaboratum fit medicamentum, deinde reponitur. Valet etiam ad thoracis ac pulmonis rheumatifmos. Item fincipite dolentes confeftim liberat. Vocatur autem medicamentum Aefculapius. *Aliud ad coxendicum dolores optimum ab Hera Cappadoce acceptum.* ℞ Picis liquidae heminas iij, vel ij, cerae lib. j, pityinae lib. j, fulfuris vivi

λίτραν α'. νίτρου λίτραν α S''. σταφίδος ἀγρίας ξε. α'. πυρέθρου λίτραν α'. τρυγὸς κεκαυμένου λίτρας β'. καρδαμώμου ξε. α'. χαλβάνης ἡμίλιτρον. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν. ἄλλο μάλαγμα Βακχείου, ᾧ Καῖσαρ ἐχρήσατο. ℞ στέατος ὑείου μνᾶς β'. κηροῦ μνᾶς β'. ἑλενίου, καλάμου ἀρωματικοῦ, πάνακος ῥίζης, ἁλὸς ὀρυκτοῦ ἢ ἀμμωνιακοῦ ἀνὰ ∠ ι'. βδελλίου διαυγοῦς, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ μνᾶς β'. σχοίνου ἄνθους, ἴρεως ἀνὰ μνᾶν α'. λιβανωτοῦ, πεπέρεως, χαλβάνης ἀνὰ ∠ κε'. ἡ ἕψησις, ὡς ἡ καρδαμήλειος. ἄλλο μάλαγμα τὸ χρυσοῦν πρὸς ἀρθριτικούς. ℞ ῥητίνης στροβιλίνης λίτρας β'. ἀξουγγίου, χαλβάνης ἀνὰ ∠ ιβ'. κηροῦ ∠ κδ'. δαφνείου ∠ ιβ'. ἕψε ὡς οἶδας. ἄλλο μάλαγμα πρὸς πλευρῶν ἄλγημα. ℞ κυπέρου, καρδαμώμου, μάννης, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, τερμινθίνης, κηροῦ, ἰρίνου ἀνὰ λίτραν α'. ἕψε τὸ ἀμμωνιακὸν ἰδίᾳ, λέαινε τὰ τηκτὰ, τήξας σὺν κυάθῳ ἰρίνου, ἐπίπασσε τὸ ἀμμωνιακὸν, εἶτα τὰ ξηρὰ μίξον, ἰρίνῳ βάπτων τὰς χεῖρας. ἄλλο μάλαγμα Κλονιακοῦ εὔχρουν. ℞

lib. j, nitri lib. j ß, ſtaphidis agriae ſextarium j, pyrethri lib. j, faecis uſtae libras ij, cardamomi ſextarium j, galbani ſelibram j, liquida ſiccis commiſcentur. *Aliud malagma Bacchii, quo Caeſar uſus eſt.* ℞ Adipis ſuillae minas ij, cerae minas ij, helenii, calami aromatici, panacis radicis, ſalis foſſilis vel ammoniaci, ſingulorum ʒ l, bdellii pellucentis, guttae ammoniaci, ſingulorum minas ij, junci floris, iridis, ſingulorum minam unam, thuris, piperis, galbani, ſingulorum ʒ vxv, coquito ut Cardamelaeum. *Aliud malagma aureum ad arthriticos.* ℞ Reſinae ſtrobilinae libras ij, axungiae, galbani, ſingulorum ʒ xij, cerae drach. xxiv, baccarum lauri ʒ xij, incoquito, ut noviſti. *Aliud malagma ad laterum dolorem.* ℞ Cyperi, cardamomi, mannae, guttae ammoniaci, terebinthinae, cerae, irini, ſingulorum libram unam. Ammoniacum ſeorſum coquito, liquabilia laevigato, ac cum irini cyatho liqueſactis ammoniacum aſpergito, deinde arida miſceto, irino manus inquinans. *Aliud malagma Cleoniaci boni coloris.* ℞ Au-

ἀῤῥενικοῦ γο γ'. στυπτηρίας σχιστῆς ἴσον, ἀσβέστου τὸ ἴσον, ῥητίνης φρυκτῆς λίτρας γ', κηροῦ ἴσον, ὄξους εἰς τὰ ξηρὰ, ἐλαίου εἰς τὰ τηκτὰ γο η'. χρῶ καὶ ἐπὶ σπληνικῶν.

Κεφ. η'. [*Δαμοκράτους μάλαγμα.*] Ἐπεὶ καὶ πρὸς μνήμην ἐστὶ χρήσιμα τὰ διὰ μέτρων γεγραμμένα καὶ τὰς συμμετρίας τῶν φαρμάκων ἀκριβῶς φυλάττει, διὰ τοῦτο καὶ τὰ Δαμοκράτους εἴωθα προσγράφειν, ἐν οἷς ἐστι καὶ τοῦτο προσγεγραμμένον.

[844] Χρεία δὲ πάντως καὶ μαλάγματος καλοῦ
Τοῖς σφόδρα φιλιάτροισιν ἔσται πολλάκις
Πρὸς σπάσματα μυῶν μεγάλα καὶ πρὸς ῥήγματα
Ἄρθρων. ἔτι δὲ καὶ λυγίσματα,
Νεύρων παχυσμοὺς καὶ μυῶν τὰς σκληρίας
Μετὰ φλεγμονῆς, πρὸς μέντοι καὶ τὰ δήγματα,
Πρὸς ταῦτα τοῦτό ἐστι δραστικώτατον.
Αἴρει δὲ καὶ λειχῆνας αὐτὸ καὶ λέπρας,
Ἐπικείμενον τὸ πλεῖστον ἡμέρας ι'.
Ἀλλαττόμενον παρὰ μίαν ἢ β'. ἡμέρας.

ripigmenti uncias iij, aluminis fiffilis par, calcis vivae par, refinae frictae libras tres, cerae par pondus, aceti aridis, olei liquidis ℥ viij, adde, utitor itidem in lienofis.

Cap. VIII. [*Damocratis malagma.*] Quoniam metris confcripta et memoriae facile commendantur et medicamentorum fymmetrias exacte confervant, ideo Damocratis quoque medicamenta apponere confuevi, inter quae hoc infra adfcriptum numeratur,

At ufus omnino et malagmatis boni
Subinde veniet medicinae cultoribus,
Ad mufculos convulfos, articulos quoque
Ruptos et artuum fracturas, infuper
Ad craffitiem nervorum, nec non mufculos
Cum phlegmone induratos. Ad morfus ad haec
Eft efficax, lichenas et lepras demit
Ut plurimum decem diebus additum.
Mutatur altero die vel tertio.

Πίσσης διαυγοῦς ξηροτάτης λίτρας β'.
Μίαν πιτυΐνης καὶ μίαν κηροῦ καλοῦ,
Ἀμμωνιακοῦ καὶ στυπτηρίας ὑγρᾶς πάλιν
Μίαν ποίει, δριμυτάτου ὄξους β'.
Ξέστας μετρήσας, ἔχε παρεσκευασμένον.
(413) *Κατὰ τὸ σπάνιον δὲ χαλβάνης β'. οὐγγίας*
Τινὲς προσέβαλλον, βουλόμενοι τὰς σκληρίας
Θᾶσσον μαλάξαι τὰς ἐχούσας καὶ χρόνον.
Σκεύαζε δ' οὕτως, ἀπολαβὼν ὄξους τρίτον,
Ἀμμωνιακοῦ κατάχει τε καὶ στυπτηρίας,
Καὶ λεῖα ποιῶν ἐν θυείᾳ μείζονι,
Πάχος ποίησον μέλιτος ὑγροῦ προσφάτου.
Πίσσαν δὲ καὶ τὸ λοιπὸν ἐν καινῇ χύτρᾳ
Ἕψησον, ὡς πᾶν παρ' ἐλάχιστον ἐκφρυγῇ,
Οὕτως κατάχει τε τῶν καλῶς λελεασμένων
Ἐν τῇ θυείᾳ κἀνάκοφθ' ἕως λάβῃ
Ξανθὸν τὸ χρῶμα μηλίνῃ προσεμφερές.
Μῖξαι δὲ πάντως βουλόμενος καὶ χαλβάνην.

Picis nitidae ficcissimae libras duas,
Unam pityinae pone, unam et cerae bonae,
Ammoniaci rurfus liquidi atque aluminis,
Fac fingulorum unam, duos acerrimi
Sextarios aceti. Raro galbani
Quidam uncias duas mifcent, diutinas
Citius durities emollire qui expetunt.
Sic praeparato. Partem aceti tertiam
Ammoniaco atque alumini fuperaddito,
Ac laevia reddens in magno mortario,
Mellis recentis liquidi craffitudinem
Fingito, picem cum caeteris in fictili
Novo incoque, ut perfrictu quin ficcaveris
Totum, plane abfit minimum, atque fuperfundito
Sic laevibus in mortario factis probe,
Et rurfus ipfa tundito, donec receperint
Flavum colorem, perquam fimilem melino.
At fi ftatuis prorfus mifcere galbanum,

Μετὰ κηροῦ ταύτην πιτυΐνην τε προσβαλεῖς,
Ἄρας μετ' ὀλίγον τὴν χύτραν ἀπὸ τοῦ πυρός.
Τινὲς δὲ προσβάλλουσι μάννης σταθμὸν ἴσον,
Τὴν στυπτηρίαν αἴροντες ἐκ τοῦ φαρμάκου.
Καὶ χρώμενοι πρὸς τὰ τοιαῦτα, προσφάτους
Κολλῶσι ταύτῃ τῇ δυνάμει διαιρέσεις.
Τούτῳ δὲ κέχρησο κἀπὸ πρώτης ἡμέρας,
Ἐφ' ὧν προεῖπον, ὅταν ἔχωσιν εὐλαβῶς,
Πρὸς τὰς ἀμυχάς τε καὶ τὰ ταύταις ἑπόμενα.
Τῷ σπληνίῳ δ' ἄνωθεν ὄξει διάβροχον
Σπόγγον ἐπίβαλλε κἀπίδει πεπιεσμένως,
Οὕτως ἐπιῤῥίψεις αὐτὸ καὶ τοῖς σπληνικοῖς.
Ἐφ' ὧν δ' ὑπονοεῖς τὸν σκίῤῥον σπλάγχνῳ τινὶ
Ἐσόμενον, ἀδεῶς κέχρησο τῷ μαλάγματι.

Μετὰ τοῦτο τὸ φάρμακον ὁ Δαμοκράτης ἔγραψε τὴν διὰ τῶν ἁλῶν, ἀρξάμενος αὐτῆς οὕτως.

Ἂν ἐπιμένῃ τούτων τινὶ πλείοσι χρόνοις,
Σκεύαζε καὶ τοῦθ', ὡς κάλλιστον φάρμακον.

Poſt ceram immittes et reſinam pityinam,
Ab igne poſtquam caccabum poſueris.
Quidam injiciunt contra mannae parem modum,
Alumen auferentes ex medicamine.
Utuntur ad id vitii genus et glutinant
Diviſiones his recentes viribus.
Tu hoc utitor vel a primo ſtatim die,
Ad quos affectus retuli, quum prenderint,
Ad puſtulas nec non has conſequentia,
Sed ſplenio madentem aceto ſpongiam
Deſuper injicito, vinculo coarctans molliter:
Sic et lienoſis ipſum perutile eſt.
Ubi ſuſpicaris ſcirrhum cuiquam viſceri
Futurum, intrepidus utitor malagmate.

Poſt hoc medicamentum Damocrates ſcripſit, quod ex ſale confectum dicitur, hunc in modum exorſus.

Si in horum aliquo maneas diebus pluſculis,
Et hoc parato medicamentum quam optimum:

Εἶτα μετὰ τοῦτο καὶ ἄλλο δι' ἁλῶν γράφει καὶ μετ' ἀμφότερα πάλιν ἄλλο, χοιράδας δὲ διαφορεῖν ἐπαγγελλόμενον καὶ ἥπατος καὶ σπληνὸς ὑδερώδεις διαθέσεις. ἐμοὶ δὲ ἄμεινον ἔδοξεν, ἐν ταῖς διαφορητικαῖς ἐμπλάστροις ταῦτα γράψαι τὰ φάρμακα.

Κεφ. θ'. [Περὶ τῶν χαλαστικῶν φαρμάκων.] Καλεῖταί τινα χαλαστικὰ φάρμακα συνήθως ἅπασι σχεδόν τι τοῖς νεωτέροις ἰατροῖς, ἐφ' ὧν, ὡς καὶ τοὔνομα μὲν δείκνυσι, χαλᾷ τὰ τετανυμένα μόρια. τὸ γὰρ κεχαλάσθαι τῷ συντετάσθαι κατὰ τοὐναντίον λέγεται. γέγραπται γοῦν που καὶ ὑφ' Ἱπποκράτους ὧδε. δέρματος σκληροῦ μάλθαξις, συντεταμένου χάλασις. εἰ μὲν οὖν κυρίως τις χρῷτο τοῖς ὀνόμασι, μαλακτικὰ τῶν ἐσκληρυσμένων σωμάτων εἶναί τινα φήσει φάρμακα, τὰ λυτικὰ δηλονότι τῆς σκληρότητος αὐτῶν, ὥσπερ γε καὶ χαλαστικὰ τὰς τῆς τάσεως ἰατικά. συμβαίνει δὲ ἐπὶ ταῖς φλεγμοναῖς τετάσθαι [845] τὸ δέρμα, ποτὲ μὲν ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου ὄγκου τὸ σύμπτωμα τοῦτο λαμβάνον, ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτὸ συμφλεγμαῖνον, οὐ μὴν ἡ οὐσία τῆς φλεγμονῆς

Deinde aliud quoque ex fale poft hoc commemorat, rurfusque poft ambo aliud ftrumas difcutere promittens et jecinoris lienisque aquofos affectus. Mihi vero fatius vifum eft haec medicamenta inter emplaftra difcutientia referre.

Cap. IX. [*De laxantibus medicamentis.*] Vocantur medicamenta quaedam laxantia, familiari omnibus prope recentioribus medicis vocabulo, quod ut et nomen ipfum indicat, tenfas laxent partes, quippe laxari ac intendi contraria inter fe dicuntur. Hippocrates itaque hunc in modum quodam in loco fcriptum reliquit, *cuti durae emollitio, intenfae laxatio* convenit. Si igitur proprie quis vocabulis utatur, nonnulla medicamenta induratorum corporum malactica, id eft *emollientia*, effe dicet; ea nimirum, quae ipforum folvunt duritiem, quemadmodum et laxantia, quae tenfioni medentur. At in phlegmonis cutem tendi contingit, interdum a fubjecto tumore fymptoma hoc capientem, interdum et ipfammet fimul inflammatione laborantem, non tamen phlegmones fubftantia partis inflamma-

ἡ σκληρότης ἐστὶ τοῦ φλεγμαίνοντος μέρους, ἀλλὰ τοὐναντίον ἅπαν, ὡς ἐν τοῖς περὶ αὐτῆς λόγοις δείκνυμεν, ὑγρότης. ἐν δὲ τοῖς σκιῤῥουμένοις οὐχ ὑγρότης ἐστὶν ἡ ἐπικρατοῦσα κατὰ τὸ πεπονθὸς μόριον, ἀλλ' ἡ σκληρότης. ἀμφοτέρων δὲ τῶν παθῶν ὁμογενής πώς ἐστιν ἡ γένεσις καὶ ἡ ἴασις. γεννᾶται γὰρ ἐξ ἐπιῤῥοῆς, ἰᾶται δὲ κενωθέντων αὐτῶν. οὐ μὴν ὅ γε τρόπος τῆς κενώσεως ἐπ' ἀμφοῖν ὁ αὐτὸς, ἀλλὰ ὡς ἐν τῇ τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου πραγματείᾳ δέδεικται, καθ' ἣν καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων παθῶν ἡ τῆς ἰάσεως εἴρηται μέθοδος, ἐπὶ μὲν τῶν φλεγμαινόντων μορίων ἥ τε ἀποκρουστικὴ ποιότης τῶν φαρμάκων ὠφέλιμός ἐστι κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους, ἥ τε διαφορητικὴ μέχρι παντός. κατὰ δὲ τοὺς σκίῤῥους ἡ διαφορητικὴ μόνη χωρὶς τῆς ἀποκρουστικῆς. τὰ μὲν οὖν τελέως σκιῤῥωθέντα τελέως ἐστὶν ἀνίατα. διαγινώσκειν δ' αὐτὰ χρὴ τῷ μηδεμίαν αἴσθησιν ὑπολείπεσθαι τοῖς πεπονθόσι μέρεσιν. ἐφ' ὧν δ' ἐστὶ μὲν αἴσθησις, ἀλλ' ἀμυδρὰ, θεραπεύεται ταῦτα διὰ φαρμάκων διαφορούντων μὲν δηλονότι τὸ παχυνθὲν ὑγρὸν, οὐ μὴν ἰσχυρῶς γε καὶ ἀθρόως

tae durities eſt, ſed e contrario plane, ſicut in libris de ipſa oſtendimus, humiditas. In iis vero quae ſcirrho conflictantur, non praepollens in affecta parte humiditas eſt, verum durities. Sed utriusque affectus ſimilis genere quodammodo generatio eſt et curatio, naſcitur enim ex confluxu humorum, curatur iisdem evacuatis, non tamen evacuationis modus in utrisque idem eſt, ſed uti in therapeutices methodi commentario declaratum eſt, in quo etiam aliorum omnium affectuum ſanandi rationem explicuimus. Inflammatis quidem partibus tum repellens medicamentorum qualitas primis temporibus tum diſcuſſoria ſemper ex uſu eſt, ſcirrhis autem ſola diſcuſſoria ſine repellente. Itaque ſumme indurata ſcirrho abſolute inſanabilia ſunt. Porro dignoſcere ea oportet, eo quod nullus affectis partibus ſenſus ſuperſit. At in quibus ſenſus quidem eſt, ſed obſcurus, haec curantur medicamentis humorem incraſſatum videlicet diſcutientibus, non tamen valide ac univerſim hoc agentibus ſicut

τοῦτο ποιούντων, ὡς τὰ διαφορητικὰ ποιοῦσι φάρμακα. καλοῦσι δὲ ἐπισπαστικά τε καὶ ἐξιπωτικὰ τὰ τοιαῦτα. θαυμάζειν δ' οὐ χρὴ τὴν μετάπτωσιν εἰς σκληρότητα γιγνομένην ἐκ τῶν φλεγμαινόντων, ὅταν ἅμα τό τε ἐπιῤῥυὲν ὑγρὸν ᾖ παχύτερόν τε καὶ γλίσχρον, ἥ τε ἴασις διὰ φαρμάκων γένηται ξηραινόντων σφοδρῶς. ὡς γὰρ κἀπὶ τῶν ἐκτὸς αὐτῷ μὲν ὁμιλοῦντα τῷ πυρὶ πολλὰ τῶν σωμάτων φρύγεται, δι' ὕδατος δὲ ἀναμαλάττεται, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων ἡ κατὰ τὸν πεπονθότα τόπον ὑγρότης ὑπὸ μὲν τῶν θερμαινόντων τε καὶ ξηραινόντων ἰσχυρότερον φαρμάκων ὑπολειπόμενον ἴσχει τι γλίσχρον καὶ παχὺ, διαφορηθέντος τοῦ λεπτοῦ. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ κατά τε τὰς ἀρθρίτιδας οἱ πῶροι γίγνονται καὶ κατὰ τὰς νεφρίτιδας οἱ λίθοι. ἐὰν δέ ποτε τὸ φλεγμονὴν ἐργασόμενον ῥεῦμα λεπτὸν ᾖ κατὰ τὴν σύστασιν, ἥ τε ἴασις αὐτοῦ διὰ τῶν ξηραινόντων καὶ θερμαινόντων γένηται φαρμάκων, οὐδὲν ὑπολείπεται σκιῤῥῶδες. οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τὰ σφοδρῶς ψύχοντά τε καὶ στύφοντα τοὺς σκίῤῥους εἴωθεν ἐργάσασθαι. καὶ πολλοὺς ἐξ ἐρυσιπελάτων ἀμέτρως παθόντων ταῦτα σκιῤῥώδεις

discutientia medicamenta faciunt, cujusmodi vocant epispastica et exipotica, id est *attrahentia et excolantia.* Mirari vero non oportet mutationem in duritiem ex inflammatis accidere, quum simul et confluens humor crassior est et viscidus et curatio medicamentis valde exiccantibus administratur. Quemadmodum enim et in exterioribus permulta corpora, quae ipsum ignem contingunt, torrentur, ex aqua vero rursus emolliuntur, ita etiam in inflammatis affecti loci humor a calefacientibus et exiccantibus validius medicamentis relictum aliquod viscosum crassumque retinet, tenui discusso. Et hac ratione in arthritide calli nascuntur et in nephritide calculi. Quod si vero fluxio, quae phlegmonem commisit, consistentia sit tenuis et curatio ejus siccantibus et calefacientibus medicamentis adhibeatur, nihil scirrhosum relinquitur, imo refrigerantia vehementer astringentiaque scirrhos procreare solent, ac multos ex erysipelatis immodice refrigeratis scirrhosos tumores habere con-

ὄγκους ἔχοντας θεώμεθα διὰ τὴν ἀμαθίαν τῶν θεραπευτάντων αὐτοὺς ἰατρῶν. πρώτη μὲν οὖν διαφορὰ τῶν τε τὰς φλεγμονὰς θεραπευσάντων φαρμάκων ἐστὶ καὶ τῶν τοὺς σκίῤῥους ἡ εἰρημένη. ἑτέρα δὲ ἡ διὰ τὴν συνεζευγμένην ὀδύνην τοῖς φλεγμαίνουσιν οὐκ ἀνεχομένην ἰσχυρὸν φάρμακον προσφέρεσθαι τῷ πεπονθότι μορίῳ. σὺν ὀδύνῃ γὰρ ἐνεργεῖ ταῦτα, φθανόντων ὀδυνᾶσθαι τῶν φλεγμαινόντων διὰ τὸ πάθος καὶ διὰ τοῦτο μαλακωτάτων φαρμάκων δεομένων. τὰ σφοδρότερα δὲ πρὸς τῷ μὴ λύειν ἢ παρηγορεῖν τὰς ὀδύνας, ἔτι καὶ παροξύνοντα, μείζονας ἐργάζεται τὰς φλεγμονάς. πρώτη μὲν οὖν χρῆσις ἐπὶ τῶν ὀδυνωμένων φλεγμονῶν ἐστιν ἡ διὰ τῶν ὑγρῶν ἱκανῶς φαρμάκων, ἅμα τῷ μετρίως θερμαίνειν. ἐφεξῆς δὲ ἡ διὰ τῶν ἠρέμα παχυτέρων τε καὶ ξηραντικωτέρων· ἡ τρίτη δὲ διὰ τῶν χαλαστικῶν ὀνομαζομένων, ἅ τινες ἐν τοῖς μαλάγμασι γράφουσιν. ἔστι δὲ αὐτῶν μαλακτικώτατα μὲν ὅσα κηρωτοειδῆ ταῖς συστάσεσιν, ὅταν διὰ βουτύρου καὶ κηροῦ καὶ στεάτων, ἐλαίου τε χαλαστικοῦ συντίθεται. μίγνυται δὲ τούτοις οἰσύπου τε καὶ ῥητίνης καὶ

ſpicimus, medicorum qui eos ſanandos ſuſceperunt, inſcitia. Prima ergo medicamentorum, quae phlegmonis et quae ſcirrhis medentur, differentia eſt ea quam diximus. Altera quae propter dolorem inſlammatis conjunctum non ſuſtinet vehemens medicamentum affectae particulae offerri. Haec enim cum dolore actionem edunt inflammatis ob affectum ſtatim dolentibus, eoque maxime emollientia remedia deſiderantibus, at vehementiora praeterquam quod dolores non ſolvunt vel mitigant, adhuc etiam exacerbantia majores phlegmonas concitant. Itaque primus uſus in dolentibus phlegmonis eſt, qui medicamentis abunde humidis ſimul et modice calidis adminiſtratur, alter paulo craſſioribus, ſiccantioribusque conſtat, tertius laxantibus nominatis, quae nonnulli in malagmatis ſcribunt. Sunt autem inter ea maxime emollientia ſane, quae cerati formam conſiſtentia referunt, quum ex butyro, cera, adipibus, oleoque laxante componuntur. Miſcetur ipſis oeſypi et reſinae et picis parum

πίσσης ὀλίγον, ὥσπερ γε καὶ λιβανωτὸς καὶ χαλβάνη καί τι καὶ τῆς Ἰλλυρικῆς ἴρεως. ηὑρέθη δὲ ὑπὸ Μενεκράτους, ὡς αὐτός τε λέγει καὶ ἄλλοι τινὲς [846] αὐτῷ μαρτυροῦσιν, ἡ διὰ χυλῶν ὀνομαζομένη τῶν μηκέτι ὀδυνωμένων ἰσχυρῶς φλεγμονῶν, ἰατικὸν φάρμακον. ἐπιγέγραπται δὲ τὸ βιβλίον, ἐν ᾧ γέγραπται τὸ φάρμακον, αὐτοκράτωρ ὁλογράμματος· αὐτοκράτωρ μὲν, ἐπειδὴ τούτῳ προσπεφώνηται, ὁλογράμματος δὲ διότι (414) χωρὶς χαρακτήρων ὅλαις ταῖς συλλαβαῖς γέγραπται β' καὶ γ'. καὶ δ'. καὶ ε'. καὶ τῶν ἄλλων ἀριθμῶν ἕκαστος, ἤτοι ῥητίνης ἢ πίσσης ἤ τινος ἄλλου φαρμάκου. τοῦτο δ' ἔπραξεν ὁ Μενεκράτης, ἐπειδὴ πολλάκις οὐ μόνον ἀκόντων ἁμαρτάνεσθαι συμβαίνει κατὰ τὰς γραφὰς, ἀλλὰ καὶ διὰ φθόνον ἑκόντων ἐνίων, τὸ μὲν ο γράμμα θ ποιούντων διὰ μέσης τῆς στρογγύλης γραμμῆς ἑλκυσθείσης ἑτέρας ἐγκαρσίας, τὸ δὲ ἰῶτα γράμμα προστεθείσης ἑτέρας ὁμοίως ἐγκαρσίας, ὥσπερ καὶ ἀποξυσθείσης μιᾶς γραμμῆς ἐκ τοῦ γράμμα καὶ ῥῶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἰῶτα καταλείπεσθαι συμβαίνει. κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἐκ πολλῶν γραμμάτων τῶν μὲν προσθέσει, τῶν δὲ συνθέσει, τῶν δ' ἀφαι-

ſicut et thus et galbanum, praeterea nonnihil iridis Illyricae. Porro invenit Menecrates, ut ipſe ait et alii quidam ei atteſtantur, medicamentorum dia chylon, id eſt *ex ſuccis*, appellatum phlegmonis nondum vehementer dolentibus eſſe remedio. Inſcriptus eſt liber, quo medicamentum tradidit, autocrator hologrammatos. Certe autocrator, id eſt *imperator*, quoniam huic dicatus eſt, hologrammatos, quia ſine notis, integris ſyllabis expreſſus eſt, duo, tria, quatuor, quinque, aliusque quilibet numerus vel reſinae vel picis vel alterius cujuspiam medicamenti. Hoc autem fecit Menecrates, quod ſaepe non modo nolentibus errorem committere in ſcripturis contingit, ſed etiam per invidiam quibusdam volentibus, dum o literam θ faciunt per mediam rotundam lineam, alia per transverſum ducta, ι vero literae alia ſimiliter transverſim appoſita, ſicut etiam una linea ex γ et ρ deraſa, literae ι characterem relinqui contingit. Pari modo ex multis literis, aliis appoſitione, aliis compo-

ρέσει, συμβαίνει τὴν ἀλλοίωσιν γενέσθαι τῶν δηλούντων αὐτὰ χαρακτήρων. ἀλλ᾽ οὐδέν γε πλέον εἰργάσατο πρὸς τὸν ἑξῆς χρόνον ὁ Μενεκράτης, τῶν ἐγγραφομένων αὐτοῦ τὴν βίβλον, οὐχ ὁλογραμμάτους τὰς προσηγορίας τῶν ἀριθμῶν γραφόντων, ἀλλὰ διὰ τῶν δηλούντων αὐτὰ χαρακτήρων. εἰκότως οὖν ηὐδοκίμησε τὰ Δαμοκράτους βιβλία τῶν φαρμάκων εἰς μέτρα γραφέντα, καὶ εἴπερ ἅπαντα τὸν τρόπον τοῦτον ἐγέγραπτο, κάλλιστον ἂν ἦν. ἐπεὶ δ᾽ οὐκ ὀλίγα τῶν δοκίμων φαρμάκων παραλέλειπται, διὰ τοῦτο καὶ τῶν ἄλλων φαρμακιτίδων βίβλων δεόμεθα, δι᾽ ὧν ἔγραψαν ἔνιοι ποικίλων φαρμάκων συνθέσεις. ἀλλ᾽ ἥ γε διὰ τῶν χυλῶν ὑπὸ Μενεκράτους εὑρεθεῖσαι διὰ τῶνδε τῶν τριμέτρων στοιχείων ὑπὸ Δαμοκράτους γέγραπται, μετά τινων μὲν καὶ ἄλλων, ὁμοίως ἑαυτῇ προγεγραμμένων αὐτῆς δυοῖν.

Κεφ. γʹ. [Διὰ χυλῶν Δαμοκράτους ὑπὸ Μενεκράτους.]

Εἰπόντες οὖν ἔμπροσθε πῶς τὰ τραύματα
Δίχα φλεγμονῆς μένοντα κολληθήσεται,
Ἑξῆς ἐροῦμεν πῶς τὰ φλεγμαίνοντ᾽ ἄγαν

sitione, aliis ablatione, mutari notas seu characteres illos indicantes accidit. At nihilo plus Menecrates posteritati consuluit, quum ii, qui ejus librum scribunt, appellationes numerorum non integris literis, sed characteribus eas significantibus notent. Jure igitur Damocratis libri medicamentorum metris descripti in pretio habiti sunt, et si omnia hunc in modum tradita forent, optimum nimirum esset. Quoniam vero non pauca probatorum medicamentorum relicta sunt, ideo aliis quoque medicamentariis libris indigemus, quibus variorum medicamentorum compositiones nonnulli conscripserunt. At vero medicamentum ex succis a Menecrate inventum trimetris his versibus Damocrates cum aliis quibusdam duobus similibus ei praepositis prodidit.

Cap. X. [*Dia chylon Damocratis ex Menecrate.*]

Praefati igitur, quo tandem pacto vulnera
A phlegmone secura recte glutines,
Posthac agemus, quomodo cum phlegmone

Δυνατὸν θεραπεύειν φαρμάκοις ἔσται καλῶς.
Ὅταν μυὸς τρωθέντος ἢ νεύρων τινῶν
Ἢ καὶ νυγέντος ὑμένος ἐγγὺς ὀστέου,
Μετὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν πυκνοὶ πόνοι
Καὶ φλεγμοναὶ, πυρετοί τε μετὰ συμπτωμάτων,
Πολλῆς ἀγρυπνίας, παρακοπῆς, δίψους σφοδροῦ,
Ξηρότητος γλώττης γένηται πρόσθεσις,
Καθ' ἡμέραν ῥέποντα πρὸς τὰ χείρονα.
Ἰχὼρ τρυγώδης, λεπτὸς, ἐρυθρὰ τραύματα.
Τά τ' ἐγγὺς αὐτῶν πάντ' ἔχοντα σώματα
Ὀργὰς, διατάσεις, φλεγμονὰς, οἰδήματα,
Τότε μὴ κατάπλασσε ποικίλοις καταπλάσμασιν.
Ἔθος γάρ ἐστι τοῦτο ποιεῖν τοῖς νέοις,
Ἵν' ἐκφυγόντες τὰς ἀκμὰς τῶν φλεγμονῶν
Τοῖς συκοφάνταις μὴ παρέχωσιν αἰτίαν.
Δεῖ δὲ τὸν ἔχοντα τῆς ἰδίας πίστιν τριβῆς
Καὶ συγκαταβαίνειν τοῖς νοσοῦσ' εἰς τοὺς φόβους,
Μὴ περιμένοντα τὴν τύχην καὶ τὴν φύσιν.

Obfedit ipfa, curare queas commode.
Quum mufculo laefo vel nervo quopiam,
Vel et propinqua quando offi membranula
Puncta, diem poft quartum continuus dolor,
Et phlegmonae febresque cum fymptomatis,
Multa vigilia fit delirio et fiti.
Ac ficcitate linguae, crefcuntque omnia
Quotidie et magis mala in pejus ruunt.
Et foeculenta fanies, tenuis, vulnera et
Rubra, infuper habent omnia haec quum corpora
Diftenfiones, phlegmonas, oedemata,
Turgores, variis tum abftine cataplasmatis,
Quod mos juvenibus eft facere, quo phlegmonum
Status effugientes non dent calumniis
Occafionem. At arti qui fidit fuae,
Hunc devenire cum languentibus in metus
Oportet haud, expectantem dum vicerit
Natura vel fortuna quaedam juverit.

Σκεύαζε τοίνυν πρὸς ἃ προείρηται πάθη
Καὶ τοῖς ποδαγρικοῖς ἁρμόζον τὸ φάρμακον,
Ἐν παντὶ καιρῷ τοῖς νοσοῦσ᾽ ἐπικείμενον,
Τοῖς γὰρ διαλείμμασιν μὲν εὐκινησίαν
Παρέχον ἑτοίμην. καὶ τὸ μὴ πώροις ταχὺ
Πυκναῖς τ᾽ ἐπιβολαῖς παρενοχλεῖσθαι ῥᾳδίως.
Ἐν ταῖς καταρχαῖς δ᾽ οὐκ ἐῶν μεγέθη λαβεῖν,
Ἐν ἀκμαῖς δὲ τὰς παρακμὰς ποιοῦν ταχὺ,
[847] *Ἂν μὴ μεταβαίνῃ ῥᾳδίως τις ἐφ᾽ ἕτερα.*
Τὸ δὲ φάρμακον σκεύαζε τοῦτον τὸν τρόπον,
Λιθαργύρου μὲν λειοτάτου, χρυσίτιδος
Λίτρας β΄. βαλὼν, τέσσαρας δ᾽ ἀξυγγίου
Ἄγαν παλαιοῦ, μίαν δὲ καὶ μιᾶς λίτρας
Τρίτον ἐλαίου πολυετοῦς καὶ παχυτάτου
Καὶ μὴ δυσώδους, μὴ μέλανος, μὴ τραχέος,
Οὕτω γὰρ ἔσται δραστικὸν τὸ φάρμακον.
Τήξας δ᾽ ἐπιμελῶς ἐν λοπάδι τἀξούγγιον,
Ἔπαιρ᾽ ἀπ᾽ αὐτοῦ τοὺς ὑμένας καὶ τοὺς ἅλας,

Ergo pares, quibus consului affectibus,
Quod et podagricis medicamentum convenit,
Aegris in omni tempore impositum manens.
Promptam agilitatem nam intermissionibus
Id gignit corpori, cito nec permiserit
Callis, nec facile crebris angi insultibus.
Morbos initio prohibet increscere,
Cogit autem vigentes mox decrescere,
Nisi ad alia descendas facile medicamina.
Hunc pharmaci in modum sit compositio.
Lithargyri laevissimi chrysitidis
Libras duas miscens, quatuor axungiae
Valde vetustae, libram autem unam et unius librae
Tertiam partem olei annosi, crassissimi
Et non foetentis, non nigri, non asperi,
Sic namque sumet pharmacum efficaciam.
Liquatae diligenter olla axungiae
Membranulas salemque mox sustollito,

Ἠθμῷ διηθῶν εἰς ἑτέραν μείζω χύτραν,
Καὶ προσβαλὼν ἔλαιον ἀνάζεσον πάλιν,
Μὴ πᾶν δ᾽ ἔλαιον, ἀλλὰ τὰ δύ᾽ αὐτοῦ μέρη,
Τὸ τρίτον δ᾽ ὑπολιπὼν, ἔχ᾽ ἐν ἑτοίμῳ κείμενον,
Ἂν ἐπειχθῇς προσβάλλειν, ἵν᾽ ᾖ σοι παρόν.
Ἔσται δὲ χρεία πάντως ἐν χειμῶνί γε,
Ὅταν ᾖ γεγονὸς τῷ μακρῷ χρόνῳ παχὺ
Τὸ βαλλόμενον ἔλαιον εἰς τὸ φάρμακον,
Λιθάργυρόν τε τῶν ζεόντων κατάπασσε,
Ἕψε ἐπὶ μαλακῷ καὶ διηνεκεῖ πυρὶ,
Κινῶν σπάθῃ, βέλτιον ἂν ᾖ τῇ πευκίνῃ.
Ὅταν δὲ ἐπὶ χρόνον μέτριον ἑψούμενον
Τὸ φάρμακον λάβῃ μὲν ἐμπλάστρου πάχος,
Λάβῃ δ᾽ ὁμοίως δυσωδίαν φαρμάκου,
Ἔπαιρε ταχέως τὴν χύτραν ἀπὸ τοῦ πυρὸς,
Ποιῶν μὲν βραχὺ σκληροτέραν ἐν τῷ θέρει,
Μαλακὴν δὲ τῷ χειμῶν᾽, ἀμόλυντον δ᾽ ὅμως,
Κίνει δ᾽ ὁμοίως ἕως μετρίως ὑποψυγῇ,

In vas aliud ipſam percolans amplius,
Adjectoque oleo, rurſus cura, ferveat.
Non omne pones oleum, ſed partes duas,
Tertia manebit in expedito condita,
Si ſit neceſſarium jungere, ne abſit longius.
Uteris omnino per hiemem, quum inditum
Medicamini craſſum oleum longo tempore
Evaſerit, lithargyrum et ferventibus
Inſpergito, levi igne et aſſiduo coquas,
Spatha movens, praeſtiterit quam eſſe pineam.
Quum ceperit mediocri coctum tempore
Medicamen hoc emplaſtri ſpiſſitudinem,
Nec non foetorem ſimili pacto pharmaci,
Confeſtim ab igne caccabum deponito,
Faciens per aeſtatem pauxillo durius,
Sed hieme mollius, non inquinans tamen,
Moveto adusque, quo modice ita refrixerit.

Εἶτα πάλιν χερσὶ σκληροτέραις πρόσπασσε πᾶν
Μαλαχθὲν, οὕτως μεταφέρειν ἐκ τῆς χύτρας.
Ὅταν δ' ᾖ χρεία, πάλιν μαλάττειν εὐτόνως,
Μαλακῷ τ' ἐπιμελῶς ἔμπλάσαντας δέρματι,
Οὕτως ἐπιβάλλειν εὐμεγέθη τὰ σπλήνια.
Ταύτην δὲ τὴν ἔμπλαστρον εἰ βούλει ποτὲ
Μᾶλλον ποιεῖν πρὸς νεῦρα παχέα καὶ μύας
Σκληρούς τε μασθοὺς, ἄρθρα τ' ἐξῳδηκότα,
Μαλάχης ἀγρίας τῶν ῥιζῶν λίτραν βαλὼν
Καθαρῶν τε, προσφάτων τε καὶ συντεμὼν
Εἰς δακτυλιδίους, τῷ τε μήκει καὶ πάχει
Τόμους ἐπίβαλλε τοῖς ζέουσ' ἐν τῇ χύτρᾳ.
Ὅταν δὲ πᾶσαν ἀνθρακωθέντ' ἀποβάλῃ
Τὴν ἰκμάδα καὶ τὴν δύναμιν τὸ φάρμακον,
Ἔπαρον ἠθμῷ τῆς μαλάχης τὰ ῥίζια,
Λείαν δ' ἐπιπάσας τὴν λιθάργυρον, τότε
Ἕψησον, ὡς προεῖπον πρόσθεν, καὶ πάλιν
Ἀπόθου θ' ὁμοίως καὶ τὸν αὐτὸν χρῶ τρόπον.

Sic deinde rurfus manibus durioribus
Totum fubactum ex olla transferri jube.
Quum pofcet ufus, iterum valide mollies,
Mollique diligenter pelliculae illinens,
Permagna fuper accommodabis fplenia.
Emplaftrum vero hoc, fiquando efficacius
Defideres ad nervos craffos, mufculos,
Durasque mammas atque articulos infuper
Tumentes fieri, pondo radicum indito
Agreftis malvae purarum ac recentium,
Sectarum in partes digiti craffitudine
Ac longitudine. In olla ferventibus
At quum madorem totum et vires pharmacum
Ex igne depofuerit, colo trajice
Malvae radiculas, laevem et lithargyron
Infperfum coque tum, ut praedixi, et reponito
Simili modo rurfus eodemque ipfo utitor.

Τοῦτο δὲ ἑκατέρας φησὶ τὰς ἀρετὰς ἔχειν
Ὁ πρῶτος εὑρὼν Μενεκράτης τὸ φάρμακον,
Ἀνὴρ κράτιστος, ἑκτικὸς πρὸς τὴν τέχνην.
Καὶ γὰρ φυλάττει τὰ νεότρωτα τραύματα
Δίχα φλεγμονῆς, κολλᾷν τε τὰ διῃρημένα
Ἔπεισεν ἡμᾶς καὶ τὰ φλεγμαίνοντ᾽ ἄγαν
Ἕλκη θεραπεύειν, τούς τε τρωθέντας μύας,
Δίχα τινὸς ἄλλου τῶν βοηθεῖν δυναμένων
Καταπλασμάτων, σπόγγων τε καὶ τῶν ἐμβρόχων.
Ποιεῖ δὲ πάνθ᾽ ὅσ᾽ ἔμπροσθεν εἶπον ποιεῖν
Τὴν διὰ λιθαργύρου τε καὶ ἀξουγγίου.
Εἶναι δ᾽ ἄριστον πεσσὸν ἐν κεχρονισμέναις,
Ἐν προσφάτοις τε φλεγμοναῖς τῆς ὑστέρας,
Ἕλκη τε πληροῦν κοῖλα, ῥοδίνῳ μύρῳ
Διεθεῖσα ἢ καλῷ γε μυρσίνῳ ἀπουλοῦν.
Καθόλου τε πᾶν κατάπλασμα καὶ φάρμακον
(415) Ἔξωθεν ἐπ᾽ αὐτῶν φήσ᾽ ἐπιῤῥιπτούμενον,
Περισσὸν εἶναι τοῖς τε ταύτῃ χρωμένοις.

Ambas eodem tenere id virtutes ait
Primus Menecrates inventor pharmaco,
Vir qui fuit habitu medicam erga artem optimo.
Etenim recentia servat citra phlegmonem
Vulnera, eadem nec non divisa glutino
Jungere, quae sunt et phlegmone obsessa ulcera
Nimis medicari et vulneratos musculos
Suasit, sine quopiam alio, quae succurrere
Possunt cataplasmatis, fomentis, spongiis.
Ad omnia, quae facere confirmavi prius
Medicamen ex lithargyro et axungia,
Facit. Optimum vero pessum diutinis
Recentibusque uteri inflammationibus,
Implere cava dilutum rosaceo
Vel myrteo bono et cicatricem addere.
Summatim omne cataplasma nec non pharmacum
Extrinsecus quod ipsis superinjicitur,
Superfluum esse dicit isto utentibus.

Ἔστι δ' ἀναγραφῆς ἄξιον τὸ φάρμακον.
Ἤδη δὲ πιστόν ἐστι καὶ τοῖς βασκάνοις,
Λέγει δὲ ποιεῖν αὐτὸ τοῦτον τὸν τρόπον.
Ἑπτὰ μὲν ἐλαίου τοῦ θέρους λίτρας σταθμῷ.
Ἐν ἄλλῳ εὗρον ἥμισυ τοῦ ἐλαίου
[848] Τοῦ λιπαροῦ καὶ προσφάτου ἀξουγγίου.
Ἐννέα δὲ τοῦ χειμῶνος, ὥς φησιν, βάλεις,
Ἓξ δὲ μόνον λειοτάτης λιθαργύρου.
Ξέστου δ' ἔφασκε τήλεως μέρος ἥμισυ.
Ταὐτὸν λινοσπέρμου τε τοῦ κεκαυμένου.
Μαλάχης τ' ἀγρίας ἔλεγε γ'. λίτρας σταθμῷ,
Ῥίζης ἐχούσης χυλὸν ἔτι τὸν πρόσφατον,
Ἕψειν δι' ὕδατος μὲν ξέστας η'. μέτρῳ,
Εἰς λοπάδα καινὴν κεραμίαν πλατύστομον,
Ῥίζης βάλλοντα τῆς μαλάχης κεκαθαρμένης,
Τετμημένης, λεπτῆς τε καὶ τεθλασμένης,
Τῆλιν πεπλυμένην, τό τε λινόσπερμον καλῶς.
Ὅταν δὲ χυλωθῇ τε καὶ πάχος λάβῃ,

Profecto dignum ſcriptione eſt pharmacum,
Cujus fides jam vel recepta eſt invidis.
Hunc in modum ipſum praeparari dictitat.
Septem olei libras aeſtivis temporibus
Indes, alias ejus dimidium reperi,
Pinguis, recentis pariter atque axungiae,
Sed hieme, ſicut tradit, injeceris novem.
At ſex leviſſimi modo lithargyri,
Foenigraeci addit dimidium ſextarii
Et ſeminis tantundem combuſti lini.
Malvaeque agreſtis pondo ſtatuebat tria
Radicis, etiamnum cui ſuccus ſit recens.
Quaternis bis coquere ex aquae ſextariis,
Ollae orificio amplo recenti fictili.
Malvae radix purgata, conciſa itidem
Et tenuis et contuſa ut fuerit indita,
Mox addito foenigraeci elutum probe
Linique ſemen. At quum ſuccum emiſerint

Δι' ὀθονίου τὸν χυλὸν ἀποθλίψας ἔχε,
Στήσας δὲ τὰς δ'. λίτρας σταθμῷ
Μιγνύς τ' ἔλαιον, πᾶν ἕψει ἐπ' ἀνθράκων.
Ὅταν δὲ λεπταὶ πομφόλυγες ἐκ μειζόνων
Πυκναί τ' ἐπαναστῶσι τοῖς ἐν τῇ χύτρᾳ
Πρόσπασσε λείαν τὴν λιθάργυρον, τότε
Ἕψε τε μαλακῷ καὶ διηνεκεῖ πυρὶ,
Ἕως ὅ τε χυλὸς τῷ λίπει συνεκφρυγεὶς,
Τὸ φάρμακον ἔμπλαστρος ἔσται μηλίνη,
Εὔχρους, ἀμόλυντος, ἀλλὰ μὴ σκληρὰ πάνυ.
Ταύτην ἐφευρὼν τοῖς παλαιοῖς φαρμάκοις,
Ἔλεγε διὰ χυλῶν εὐλόγως τὸ φάρμακον.

Ἄλλο.

Καὶ τοῦτο δέ ἐστιν ὁμογενὲς τὸ φάρμακον,
Εἰ καὶ δι' ἑτέρων μιγμάτων σκευάζεται.
Ποιεῖ γὰρ ἀμέλει πρὸς ἃ προεῖπον, πάνθ' ἁπλῶς
Τά τ' ὠμὰ καὶ δύσπεπτα καὶ δυσμετάβολα,

Coctura ſpiſſitudinemque acceperint,
Habeto ſuccum, expreſſeris quem linteo.
Trutina at quaternas quando expenderis libras
Olei, commiſcens, totum coque carbonibus.
Quum vero tenues bullulae ex majoribus
Crebrae contentis cacabo prodiverint,
Lithargyrum laevem protinus aſpergito,
Ignique non acri, ſed aſſiduo coque,
Frictus ſit dum usque ſuccus cum pinguedine.
Erit ipſum medicamentum emplaſtrum melinum,
Boni coloris, non inficiens nec nimis
Durum. Vetuſtis hoc qui invenit pharmacis,
Vocabat ipſum jure e ſuccis pharmacum.

Aliud.

Et hoc eodem prodit genere pharmacum,
Aliis licet mixturis ipſum praeparent.
Affectus ad quos retuli, prorſus facit.
Summatim omnibus et crudis et quae concoqui,

Τὰ κατὰ μυῶν ὑμένων τε μεγάλα τραύματα.
Λύει γὰρ αὐτῶν τὰς ὠτειλὰς ῥαδίως.
Ἀρθριτικοῖς τε πᾶσ' ἐπιῤῥιπτούμενον,
Παρηγορήσει τοὺς κεχρονισμένους τόπους.
Ἔχει δὲ πίσσης ξηροτάτης λίτρας β'.
Καθαροῦ τε κηροῦ Ποντικοῦ λίτρας β'.
Πάλιν τερμινθίνης τε καὶ τῆς καθύγρου
Λίτρας β'. μάννης λιβάνου τ' ἀδόλου λίτραν
Ἥμισυ δὲ λίτρας ἢ τι βραχυῤῥεπέστερον
Λευκοῦ, λιπαροῦ μάλιστα, βουτύρου νέου.
Τὰ μὲν ἄλλ' ἐπὶ πολὺ τῆκε καὶ λάβρῳ πυρὶ
Συνεχῶς, ἐπιβλέπων ἢν ἀμόλυντον τυγχάνῃ
Τὸ φάρμακον τριβόμενον ὑπὸ τῶν δακτύλων.
Οὗ περ γινομένου, βαστάσας ἀπὸ τοῦ πυρὸς,
Τοῖς τηκομένοις τὴν μάνναν οὕτω κατάπασον,
Κινῶν ἐπὶ πολὺ τῇ σπάθῃ τὸ φάρμακον.
Οὕτω ψυγέν τε καὶ μαλαχθὲν, ἀποτίθου

Facile mutari nequeuntque. Ingentia
Et musculorum et membranarum vulnera
Perſanat, ipſorum nam facile ſubvenit
Punctibus. Arthriticis injectum item omnibus
Infeſtatos jam mitigabit diutino
Dolore. Picis aſſumit quam ſiccissimae
Libras duas, ceraeque totidem Ponticae,
Purae terebinthinae et liquidae libras duas,
Mannaeque thuris veri unam pondo libram,
At ſelibram vel hac pauxillulo minus,
Albi recentis butyri pinguiſſimi.
Relinqua diu liquentur et quidem igne acri,
Aſſidue cernens, amplius ne pharmacum
Colore inficiat digitis contritum tuis.
Quibus peractis ſublata ab igne ollula
Mannam liquatis inde ſic aſpergito,
Movens medicamentum diu rudicula.
Sic frigeratum et mollitum reponito.

Ῥόδινόν τε ταύτῃ τῇ δυνάμει τὸ πρόσφατον
Πολὺ καταμίξας, χρήσῃ καὶ πρὸς κοῖλ᾽ ἄγαν
Ἄσαρκά θ᾽ ἕλκη καὶ τενόντων φλεγμονὰς
Δυσμεταβόλως τ᾽ ἔχοντα πρὸς λευκὸν πύον.

Κεφ. ια΄. [Περὶ ἀκόπων.] Τὴν τῶν ἀκόπων φαρμάκων ἐπαγγελίαν ἐνδείκνυται καὶ αὐτὸ τοὔνομα αὐτῶν. κόπους δ᾽ ὀνομάζουσιν οἱ ἄνθρωποι τὰς ἐκ τῶν πολλῶν ἢ σφοδρῶν κινήσεων γιγνομένας διαθέσεις τοῖς σώμασιν, ἤτοι γ᾽ ὅλοις ἢ κατὰ τὰ μᾶλλον πονήσαντα μόρια. λυπηραὶ δ᾽ εἰσὶν αἱ διαθέσεις αὗται, μάλιστα μὲν τοῖς κινουμένοις, ἤδη δὲ καὶ τοῖς ἡσυχάζουσιν, ὅσαι σφοδρότεραι. ὕστερον δὲ καὶ τοῖς ἰατροῖς εἰθίσθη, κἂν μὴ πρὸς κόπους ᾖ τὸ φάρμακον ὑπ᾽ αὐτῶν συγκείμενον, ἀλλ᾽ ἤτοι πρὸς ὀδύνην χρονίζουσαν ἐν τῷ βάθει τοῦ σώματος ἢ δυσκινησίαν [849] ἢ δυσαισθησίαν ἢ σκληρότητα μορίου ἢ τάσιν ἢ ὄγκον σκιῤῥώδη καλεῖν ὁμοίως, ἄκοπα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, μόνον ἐὰν ἔχῃ τὴν καθ᾽ ὑγρότητα σύστασιν ὁμοίαν τοῖς ἀκόποις, ἥτις ἐστὶ παραπλησία

Huic copiofumque et recens rofaceum
Contemperans, cava atque ad carnis indiga
Adeo ulcera utere, tendonumque phlegmonas,
Tum quae non facile in pus mutantur candidum.

Cap. XI. [*De Acopis*, id eft *laffitudinem tollentibus.*] Quid Acopa medicamenta promittant, etiam nomen ipforum oftendit. At *κόπους*, id eft *laffitudines*, homines vocant affectus ex multo vehementive motu corporibus vel totis vel partibus, quae amplius laborarunt, oborientes. Porro moleftae funt difpofitiones hae potiffimum iis, qui moventur, vehementiores autem jam et conquiefcentibus negocium faceffunt. Caeterum poftea medicis in ufu fuit et fi non ad laffitudines medicamentum ab ipfis fit compofitum, fed vel ad dolorem diuturnum in alto corporis latentem vel motum difficilem vel fenfum difficilem vel partis duritiam vel tenfionem vel tumorem fcirrhofum, appellare fimiliter acopa et id genus omnia, modo humidam confiftentiam acopis fimilem habeant, quae liquidis

ταῖς ὑγραῖς κηρωταῖς, ὁποίαις κἀπὶ τῶν ἐξαρθρημάτων τε καὶ καταγμάτων χρώμεθα. τῆς γὰρ τοιαύτης συστάσεως ὑγρότατον μέν ἐστι τὸ καλούμενον ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἰατρῶν κηρέλαιον. ἐφεξῆς δ᾽ αὐτοῦ τὰ ἄκοπα χρίσματα καὶ μετὰ ταῦτα παχυτέραν ἔχουσα σύστασιν ἡ τῶν ὑγρῶν κηρωτὴ, εἶθ᾽ ἡ τῶν ἁπαλῶν τε καὶ μαλακῶν ὀνομαζομένων. ὑστάτη δὲ ἡ τῶν ἀμολύντων, ὁμοία τῇ τῶν καλουμένων ἰδίως ἐπιθεμάτων· οἷς ἐφεξῆς ἐστιν ἡ τῶν ἐμπλάστρων σύστασις, ἐχουσῶν καὶ τούτων αὐτῶν, ἐν τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον οὐ μικρὰν διαφορὰν, ὥστ᾽ ἔνιοι τῶν ἰατρῶν, κηρωτομαλάγματά τινα προσηγόρευσαν, ἀπὸ τῆς συστάσεως μόνης οὕτως ὀνομάσαντες, ὅσα τῶν ἐπιτιθεμένων φαρμάκων οὐκέτι μέν ἐστιν ὑγρὰ, σκληρὰ δὲ εἰς τοσοῦτον οὐδέπω, καθάπερ αἱ ἔμπλαστροι. οὐσῶν οὖν ἁπασῶν τῶν εἰρημένων διαφορῶν δηλωτικῶν οὐ τῆς δυνάμεως τῶν φαρμάκων, ἀλλὰ τῆς κατὰ τὴν σύστασιν ἰδέας· τῶν ἀκόπων προσηγορία, πάλαι μὲν ἐσήμανε τὴν δύναμιν τῶν φαρμάκων, ὕστερον δὲ τὴν σύστασιν. καὶ διὰ τοῦτο ἠναγκάσθησαν ἅμα διορισμοῖς ὀνομάζειν αὐτὰ,

ceratis, cujusmodi et in luxatis fracturisque utimur, eſt propinqua. Talis namque conſiſtentiae humidiſſimum eſt, quod a junioribus medicis cerelaeon appellatur, deinde illitus acopi, poſt hos liquidorum ceratum craſſiore ſubſtantia praeditum, mox ceratum tenerorum et mollium uti vocant, poſtremo amolynta, id eſt *non inquinantia*, ſimilia his quae proprie epithemata dicuntur. His ſuccedit emplaſtrorum conſiſtentia, quae et ipſa in majoris minorisque ratione haud mediocrem obtinent differentiam. Quare nonnulli medicorum quaedam nomine a ſola conſiſtentia ita deſumpto, ceratomalagmata nuncuparunt, medicamenta inquam inter ea, quae corpori imponuntur, non etiam quidem humida, dura vero nondum tantopere ut emplaſtra. Quum igitur omnes citatae differentiae non facultatis medicamentorum, ſed conſiſtentiae formae ſint indices, acoporum appellatio quondam ſane medicamentorum facultatem, poſtea conſiſtentiam ſignificavit, hujusque rei cauſa cum diſtinctionibus ea nominare coacti ſunt, hoc quidem

τουτὶ μὲν ἄκοπον, χαλαστικὸν, τουτὶ δὲ μαλακτικὸν ἢ θερμαντικὸν ἢ ἀνώδυνον ἢ μετασυγκριτικὸν προσαγορεύσαντες, ὥσπερ γε καὶ πρὸς τόδε τι πάθος ἁρμόττειν, οἷον ἰσχιάδα, παράλυσιν, πλευρῶν ὀδύνην ἢ κοινῇ πρὸς ἁπάσας ὀδύνας. αὐτοφυὲς μὲν οὖν ἐστι φάρμακον ἁπλοῦν, ἀρωγὸν ἅπασι κόποις τὸ ἔλαιον, ὃ καὶ χωρὶς προσθήκης ὀνομάζομεν, ἐπειδὴ καὶ μόνον ἦν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις, ὕστερον δὲ τό τε κίκινον ἔλαιον αὐτῷ προσετέθη παρά γε ὑμῖν. ἐν Αἰγύπτῳ γὰρ καὶ τοῦτο παλαιὸν ἦν καὶ μετὰ τὸ κίκινον αὖθις ἄλλα, τό τε ῥαφάνινον καὶ τὸ σινάπινον καὶ τὸ σησάμινον, ἕτερά τε τοιαῦτα, καθάπερ καὶ παρ᾽ ἡμῖν κρίνινόν τε καὶ μαστίχινον καὶ σχίνινον, ὅσα τε τούτων ποικιλώτερα μέχρι καὶ τῶν μύρων. εὔδηλον οὖν ὅτι τὰ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἄκοπα καλούμενα φάρμακα, πάνθ᾽ ὑγρὰ ταῖς συστάσεσιν ἀναγκαῖον εἶναι, τοὺς μὲν ἐπιπολῆς κόπους ἐλαίου μόνου θεραπεύοντος, τοὺς δὲ καὶ διὰ βάθους καὶ σφοδροτέρους, μετά τινος τῶν ἐμβαλλομένων αὐτῷ χαλαστικῶν φαρμάκων, θερμαίνειν συμμέτρως πεφυκότων, ὥσπερ ἡ χαλβάνη τε καὶ ἡ ῥητίνη

acopon laxans, illud emollien: vel calefaciens vel anodynum vel metafyncriticum appellantes, ficut etiam ad hunc quendam affectum conferre, verbi gratia ifchiadem, paralyfin, laterum dolorem vel communiter ad univerfos dolores. Nativum igitur eft medicamentum fimplex omnium laffitudinum praefidium, oleum videlicet, quod et citra adjectionem nominatur, quoniam vetuftis temporibus folum quoque erat, pofteri cicinum oleum apud nos ei appofuerunt, in Aegypto enim et hoc vetuftum erat, et rurfus poft cicinum, raphaninum, finapinum et fefaminum aliaque ejus generis, quemadmodum etiam apud nos liliaceum, maftichinum et lentifcinum, quaeque his magis varia funt vel usque ad unguenta. Itaque clarum eft, medicamenta acopa apud veteres dicta omnia liquidae confiftentiae effe neceffario, quippe oleum folum laffitudines externis partibus ingruentes curat, in alto affligentes vehementioresque, cum injecto aliquo laxante medicamento mediocriter calefaciente, veluti galbano, refina terebinthina, ad hanc colo-

τερμινθίνη καὶ πρὸς αὐτῇ κολοφωνία τέ τις ὀνομαζομένη καὶ φρυκτή. θερμότεραι δὲ τούτων ἐλατίνη τέ ἐστι καὶ στροβιλίνη, βραχὺ δὲ τῆς τερμινθίνης ἡ λάριξ ὑπάρχει θερμοτέρα. μίγνυται δὲ τὰ τοιαῦτα πάντα χαλαστικοῖς ἐλαίοις, ὁποῖόν ἐστι τὸ Σαβῖνον, ἐπεμβαλλομένου ποτὲ καὶ κηροῦ. χρίσμα δὲ ἄκοπόν ἐστιν ἐπὶ τῶν ἤδη διὰ βάθους ἀλγούντων καὶ τὸ διὰ τοῦ σπέρματος τῆς ἐλάτης, χαμαιμήλου τε καὶ ἀνήθου (416) καὶ ἄνθους αἰγείρου περὶ ὧν ἐφεξῆς ἐροῦμεν ὅπως σκευάζεται. καὶ τὸ σούσινον δὲ καὶ τὸ γλεύκινον καὶ τὸ κομμαγηνὸν ἐκ τῶν ἀκόπων χρισμάτων ἐστὶν, ὅσα τε διὰ πιμελῆς καὶ στέατος συντίθεται μετριώτατα μὲν χαλῶντος τοῦ ὑείου, μᾶλλον δὲ τούτων, τὸ ἀλεκτορίδων καὶ τούτου μᾶλλον ἔτι τὸ χήνειον. ἰσχυρότερον δὲ στέαρ ἐστὶν ὡς θερμαίνειν σφοδρότερον ἤδη καὶ διὰ τοῦτο καὶ διαφορεῖν ἱκανῶς τὸ λεόντειόν τε καὶ παρδάλειον. ἐν δὲ τῷ μέσῳ τούτων ἐστὶ καὶ βοείου τε καὶ αἰγείου τὸ τῶν ἀλωπέκων τε καὶ τῆς ὑαίνης. ταῦτα μὲν οὖν ἅπαντα κατὰ γένος ἐστὶ τῶν κυρίως ὀνομαζομένων ἀκόπων, ἀλλήλων διαφέροντα τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον θερμαίνειν, ὥστ᾽ ἔνια καὶ τὸ γένος

phonia quadam nominata et fricta, quibus calidiores funt abietina et ftrobilina, terebinthina vero larix paulo calore praecellit. Caeterum id genus omnia laxantibus oleis mifcentur, quale eft fabinum, injecta interdum et cera. Jam vero acopon unguentum eft in iis, qui jam etiam in corpore alto dolent et medicamentum ex femine abietis, chamaemeli, anethi et floris populi nigrae, quorum mox dicemus confecturam. Praeterea fufinum et gleucinum et comagenum ex acoporum unguentorum grege eft et quae ex pinguedine et adipe componuntur, fuillo quidem moderatiffime laxante, gallinaceo autem his vehementius et hoc adhuc magis anferino, at adeps leoninus et pardi validior eft, ut jam vehementer calefaciat, eoque infigniter difcutiat, in medio horum confiftunt bubulus, caprinus, vulpis et hyaenae. Haec fane univerfa in genere funt eorum, quae proprie acopa dicuntur, hoc invicem difcrimine variantia, quod alia magis alia minus calefaciant. Quapropter non-

ὅλον ἐκπεπτωκέναι δόξει τῶν ἀκόπων χρισμάτων, ἐπὶ τῶν μα[850]λακῶν σωμάτων ἐξεταζόμενα, καίτοι τοῖς σκληροτέροις, ὁποῖα τὰ τῶν ἀγροίκων ἐστὶν, ὠφελιμώτατα φαινόμενα. λέλεκται γὰρ καὶ πολλάκις, ὡς τὰ σκληρὰ σώματα τῶν ἰσχυροτέρων ἀνέχεται φαρμάκων. ὅσα δὲ μαλακὰ καὶ ὑγρὰ, καθάπερ τὰ τῶν παίδων καὶ γυναικῶν καὶ εὐνούχων, οὐ φέρει τὴν τῶν τοιούτων φαρμάκων δύναμιν. εὔδηλον δ' ὅτι καὶ τὰ μυράκοπα καλούμενα τῶν ἀκόπων μιγνυμένων τοῖς μύροις γίγνεται, μηδέν τι βελτίω τῶν ἄλλων ὄντα, πλὴν κατὰ τὴν εὐωδίαν. ὥσπερ οὖν εἴωθα τοῖς πρεσβυτέροις διὰ μακρᾶς πείρας βεβασανισμένα γράφειν, οὕτω καὶ νῦν πράξω τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένων ποιησάμενος.

Κεφ. ιβ'. [Τὰ ὑπ' Ἀσκληπιάδου γεγραμμένα κατὰ τὸ δ'. τῶν ἐκτὸς, ἄκοπά τε καὶ μυράκοπα.] Ἄκοπα πρὸς τὰς ἐκ κόπων ἀηδίας ποιεῖ καὶ νευρικαῖς συμπαθείαις. ἐχρήσατο δὲ Θεμίσων. τὸ φάρμακόν ἐστι σφόδρα καλόν. ℞ σαμψύχου ξέστην α'. λιβανωτίδος ξέστην α'. τήλεως ξέστην α'. καρδα-

nulla genere toto acoporum unguentorum excidisse videbuntur, si in mollibus ea corporibus examines, etsi durioribus, cujusmodi agrestium sunt, utilissima appareant, nam multoties etiam diximus dura corpora valentiora medicamenta sustinere, mollia vero et humida, veluti puerorum mulierum et eunuchorum, ejusmodi medicamentorum facultatem ferendo non esse. Insuper cuivis notum est et quae vocantur myracopa, ex acoporum cum unguentis temperatura fieri, nihilo caeteris praestantiora, nisi odoris suavitate. Quemadmodum igitur a vetustioribus longo usu explorata scribere consuevi, ita nunc quoque faciam ab Asclepiadis scriptis sumpto exordio.

Cap. XII. [*Quae Asclepiades in quarto exteriorum acopa et myracopa conscripserit.*] *Acopon, ad lassitudinum molestias benefacit nervis condolescentibus. Hoc Themiso utebatur, medicamentum est vehementer bonum.* ℞ Sampsuchi sextarium j, rorismarini sextarium j, foenigraeci

μώμου ξέστου ἥμισυ, βράθυος ξέστου ἥμισυ, οἴνου γλυκάζοντος ξέστας γ΄. ἐλαίου Βεναφράνου λίτρας γ΄. κηροῦ λίτρας β΄. τὰ ξηρὰ βαλὼν εἰς τὸν οἶνον ἔα βρέχεσθαι ἐπὶ γ΄. ἡμέρας, τῇ δ᾽ ἐπιούσῃ βαλὼν τὸ ἔλαιον καὶ κινήσας ἐπιμελῶς καὶ θεὶς ἐπ᾽ ἀνθράκων, ἕψε κινῶν. καὶ ὅταν συνεχῶς ἀναβράσῃ, ἔκθλιβε τὸ ὑγρὸν καὶ τὸν κηρὸν κατακνήσας καὶ εἰς τοῦτο ἐπιβαλὼν καὶ πάλιν ἐπιθεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ, ἕψε. καὶ ὅταν τακῇ ὁ κηρὸς, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἔα ψυγῆναι, καὶ ἀναψύξας ἀπόθου εἰς ἄγγος ὑέλινον ἢ κασσιτέρινον καὶ χρῶ, ποτὲ μὲν ἀκράτῳ, ποτὲ δὲ καὶ ἀνειμένῳ ἑνὶ τῶν μύρων. ἄλλο. ♃ σαμψύχου ξέστην α΄. λιβανωτίδος ξέστην α΄. τήλεως ξέστην α΄. δάφνης ἀκρεμόνων λίτρας ἕξ, σχοίνου ἄνθους γο γ΄. οἴνου παλαιοῦ ξέστας γ΄. ἐλαίου γλυκέος ξέστας γ΄. σικύου ἀγρίου τῆς ῥίζης, νάρδου Κελτικῆς ἀνὰ λίτρας ἥμισυ, κηροῦ λίτρας γ΄. σκεύαζε καὶ χρῶ καθὰ προείρηται. ἄλλο φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ποιεῖ καὶ παρέτοις, τρομώδεσι καὶ πρὸς πᾶσαν νευρικὴν συμπάθειαν. ἐχρήσατό γε Μήνιος Ῥοῦφος. ποιεῖ ποδαγρικοῖς, ἀρθριτικοῖς, ἰσχιαδι-

sextarium j, cardamomi sextarii dimidium, brathyos sextarii dimidium, vini dulcis sextarios iij, olei venefrani lib. iij, cerae lib. ij. Arida in vino triduum macerari sinito, quarto die oleum adjicere oportebit, atque ubi sedulo agitaveris, ac super prunam posueris, movendo coquere, quando continue efferbuerit liquorem exprimere, ceram derasam huic adjicere et rursus supra ignem coquere, ubi cera liquata fuerit, ab igne tolles sinesque refrigerari. Postea vitreo vase vel stanneo repones, ac uteris nunc solo, nunc uno unguentorum admixto. *Aliud.* ♃ Sampsuchi sextarium j, rorismarini sextarium unum, foenigraeci sextarium j, lauri surculorum lib. sex, junci floris ℥ iij, vini veteris sextarios tres, olei dulcis sextarios iij, radicis cucumeris agrestis, nardi celticae singulorum lib. ß, cerae lib. iij, praeparato ac utitor sicut praedictum est. *Aliud medicamentum confectum. Benefacit solutis ac tremulis, item valet ad omnem nervorum ex consensu dolorem. Usus est Menius Rufus, succurrit podagricis, arthriticis*

κοῖς, ὥστε τῆς ὅλης ἀπαλλάττειν διαθέσεως. ἡ χρῆσις ἐν διαλείμμασιν. ἐν δὲ τοῖς παροξυσμοῖς ἀνιεμένῳ χρώμεθα τῷ φαρμάκῳ. ♃ σαμψύχου ξε. β΄. τήλεως ξε. α΄. λιβανωτίδος ξε. α΄ S″. μελιλώτου ξέστην α΄. Ἰλλυρικῆς λίτραν α΄. κυπέρου λίτραν α΄. βράθυος λίτραν α΄. κάγχρυος λίτραν α΄. καρδαμώμου ἡμίλιτρον, σχοίνου ἄνθους ἡμίλιτρον, κασσίας ἡμίλιτρον, ἀβροτόνου ἡμίλιτρον, μύρτων καρποῦ ἡμίλιτρον, δάφνης καρποῦ ἡμίλιτρον. πάντα θλάσας καὶ βαλὼν εἰς ἄγγος διπλοῦν μυρεψικὸν, ἐπίβαλλε οἴνου τμωλίτου ξε. η΄. ἔα βρέχεσθαι ἐπὶ ἡμέρας γ΄. εἶτ᾽ ἐπίβαλλε ἐλαίου Σαβίνου λίτρας ιστ΄. ἰρίνου λίτραν α΄. σχινίνου λίτραν α΄. Συριακοῦ λίτραν α΄. γλευκίνου λίτραν α΄. μυρσίνου λίτραν α΄. δαφνίνου λίτραν α΄. καὶ θεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ ἕψε, ἔπειτα τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας τῶν ἡψημένων, ἐξέρα εἰς ἕτερον ἀγγεῖον καὶ πάλιν ἕψε, χωρὶς τῶν ἀφεψημένων, ἐπιβαλὼν κηροῦ ἡμίλιτρον, ῥητίνης λάρικος λίτραν α΄. σμύρνης στακτῆς ἀνὰ λίτραν α΄. τακέντων δὲ τούτων, χρῶ καθὰ προείρηται. ἄλλο. ♃ σαμψύχου λίτρας β΄. τήλεως ξε. β΄. λιβανωτίδος ξε. β΄. βράθυος

ifchiadicisque, ut toto liberet affectu, ufus ejus eft in intervallis, at in acceffionibus diluto medicamento utimur. ♃ Sampfuchi fextarios duos, foenigraeci fextarium unum, rorifmarini fextarium j ß, meliloti fextarium j, Illyricae lib. j, cyperi libram unam, brathyos lib. j, canchryos lib. j, cardamomi felibram, junci floris felibram, caffiae felibram, abrotoni felibram, myrti fructus felibram, lauri fructus felibram. Omnibus contufis ac in vas duplex unguentarium conjectis, vini tmolitis fextarios viij, affundito, triduo madefieri finito, deinde olei Sabini lib. xvj, irini lib. j, lentifcini libram unam, Syriaci libram unam, gleucini libram unam, myrtei lib. j, laurini lib. j, immittito, igni fuperpofita incoquito, deinde liquorem ex coctis expresfum in vas aliud transfundito rurfusque fine decoctis incoquito, cerae felibra adjecta, refinae laricis libra una, myrrhae, ftactae fingulorum libra j. His liquatis utitor, ficut praedictum eft. *Aliud.* ♃ Sampfuchi lib. ij, foenigraeci fextarios ij, rorifmarini fextarios ij, brathyos lib. ij

λίτρας β΄. ξε. β΄. μελιλώτου λίτρας β΄. κυπέρου λίτραν α΄. ἴρεως Μακεδονικῆς λίτραν α΄. κάγχρυος λίτραν α΄. καρδαμώμου λίτραν α΄. καλάμου ἀρωματικοῦ ἡμί[851]λιτρον, σχοίνου ἄνθους ἡμίλιτρον, κασσίας σύριγγος, κόστου, ἐλελισφάκου ἀνὰ ἡμίλιτρον, δαφνίδων ἡμίλιτρον, σικύου ἀγρίου τῆς ῥίζης ἡμίλιτρον, μυρσίνης ἀκρεμόνων ἡμίλιτρον, οἴνου Τμωλίτου εὐώδους ξέστας η΄. ἐλαίου Σαβίνου λίτρας κδ΄. ἰρίνου λίτραν α΄, κυπρίνου λίτραν α΄. σχινίνου λίτραν α΄. γλευκίνου λι. α΄. μυρσίνου λι. α΄. ἀμμωνιακοῦ ἢ ἀμαρακίνου λίτραν α΄. ἡδυχρόου λίτραν α΄. μαλαβαθρίνου λίτραν α΄. σμύρνης στακτῆς λίτραν α΄. ὀποβαλσάμου λίτραν α΄. κηροῦ λίτρας ιε΄. τὰ ξηρὰ βρέχεται, καθάπερ προείρηται ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς καὶ τούτοις ἐπιβάλλεται τὸ ἔλαιον καὶ τὰ πολλὰ τῶν μύρων. τὸ δὲ μαλαβάθρινον καὶ ἀμαράκινον καὶ ἡδύχροον καὶ ἡ στακτὴ καὶ τὸ ὀποβάλσαμον ἔσχατα φυλάττεται, ὥστε κατὰ τὴν τοῦ φαρμάκου σκευασίαν, ἤδη τοῦ κηροῦ τακέντος, ταῦτα ἐπιβάλλεσθαι. πῶς δὲ χρὴ σκευάζειν καὶ τίνι τρόπῳ χρηστέον τῷ φαρμάκῳ ἤδη δεδήλωται. ἄκοπον τὸ διὰ τοῦ μέλιτος

ſextarios ij, meliloti libras duas, cyperi libram unam, iridis Macedoniae libram unam, cachryos libram j, cardamomi libram unam, calami aromatici ſelibram, junci floris ſelibram, caſſiae fiſtulae, coſti, elelifphaci ſingulorum ſelibram, baccarum lauri ſelibram, cucumeris agreſtis radicis ſelibram, myrti ſurculorum ſelibram, vini Tmolitis odorati ſextarios octo, olei ſabini lib. xxiv, irini lib. j, cyprini lib. unam, lentiſcini lib. j, gleucini libram unam, myrtei lib. j, ammoniaci vel amaracini lib. j, hedychroi lib. j, malabathrini libram unam, myrrhae ſtactae libram unam, opobalſami libram unam, cerae libras quindecim. Arida madefiunt, quemadmodum praedictum eſt triduo et his oleum et pleraque unguenta adjiciuntur, malabathrinum, amaracinum, hedychroon, ſtacte et opobalſamum, poſtrema reſervantur, ut in medicamenti confectione, cera jam liquefacta, haec indantur. Quomodo autem praeparandum ſit medicamentum et quis ejus uſus, jam oſtendimus. *Acopon, quod ex melle inſcribitur, valet ad laſſitudinum*

ἐπιγραφόμενον. ποιεῖ πρὸς τὰς κοπώδεις ἀηδίας καὶ τὰς τῶν νεύρων συνολκάς. ποιεῖ ὀπισθοτονικοῖς, κυνικῶς σπωμένοις, λέγεται τετράμυρον. ℞ μέλιτος γο γ'. ἰρίνου γο γ'. ῥοδίνου γο γ'. κυπρίνου γο γ'. γλευκίνου γο γ'. κηροῦ γο γ'. τερμινθίνης γο γ'. ἕψε χωρὶς τὸ μέλι. τὰ δὲ τηκτὰ τῆκε καὶ βαλὼν εἰς θυείαν ἀνάκοπτε ὁμοῦ πάντα καὶ λεάνας ἀνελόμενος χρῶ. ἄλλο. ℞ κυπρίνου, ἰρίνου, ῥοδίνου, γλευκίνου, ἑκάστου κοτύλας στ'. κηροῦ ∠ κδ'. τερμινθίνης ∠ η'. μέλιτος ∠ στ'. σκεύαζε καὶ χρῶ καθὰ προείρηται. ἄλλο καλεῖται ληξοπύρετον. ℞ ῥοδίνου κοτύλας δ'. ἰρίνου δ'. γλευκίνου δ'. κυπρίνου κοτύλας δ'. κηροῦ ∠ ιβ'. τερμινθίνης ∠ ιδ'. σμύρνης στακτῆς ∠ δ'. μέλιτος ἑφθοῦ ∠ ιστ'. σκεύαζε καθὰ προείρηται. ἄλλο ἐκ τῶν Ἀφροδισέως. ℞ ῥοδίνου κοτύλας δ'. ἰρίνου κοτύλας δ'. κυπρίνου κοτύλας δ'. κηροῦ ∠ ιβ'. γλευκίνου κοτύλας δ'. στέατος χηνείου ∠ ιβ'. τερμινθίνης ∠ δ'. στακτῆς ∠ δ'. ὀποβαλσάμου ∠ β'. μέλιτος ἑφθοῦ ∠ η'. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλο ἄκοπον δυσῶδες λεγόμενον πρὸς

molestias, nervorum contractiones, benefacit opisthotonicis et canina convulsione affectis, dicitur tetramyron, id est ex quatuor unguentis confectum. ℞ Mellis uncias tres, irini uncias tres, rosacei ℥ iij, cyprini ℥ iij, gleucini uncias tres, cerae uncias tres, terebinthinae uncias iij. Mel seorsum coquitur, quae liquabilia sunt, liquefiunt, et in mortarium conjecta omnia simul contunduntur, laeviganturque et excepta usui sunt. *Aliud.* ℞ Cyprini, irini, rosacei, gleucini singulorum heminas vj, cerae ℥ xxiv, terebinthinae ℥ viij, mellis ℥ vj, praeparato ac utitor, ut praedictum est. *Aliud vocatur Lexopyreton*, id est *febrem finiens.* ℞ Rosacei heminas iv, irini iv, gleucini iv, cyprini heminas iv, cerae ℥ xij, terebinthinae ℥ xiv, myrrhae stactae ℥ iv, mellis cocti ℥ xvj, conficito ut praedictum est. *Aliud ex collectaneis Aprodisei.* ℞ Rosacei heminas iv, irini heminas iv, cyprini heminas iv, cerae ℥ xij, gleucini heminas iv, adipis anserini ℥ xij, terebinthinae ℥ iv, stactae ℥ iv, opobalsami ℥ ij, mellis cocti drach. viij, confice superiorum modo. *Aliud acopon foe-*

τὰς διαθέσεις τὰς προειρημένας. ♃ κηροῦ < η΄. τερμινθίνης < η΄. χαλβάνης < στ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < στ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας β΄. μυελοῦ ἐλαφείου < η΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον καὶ χρῶ καὶ ἀκράτῳ καὶ ἀνιεμένῳ. ἄλλο πρὸς πᾶσαν νευρικὴν συμπάθειαν. ♃ ῥητίνης τερμινθίνης < νστ΄. κηροῦ < κη΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < λβ΄. χαλβάνης < λβ΄. μυελοῦ ἐλαφείου < κδ΄. μέλιτος ἑφθοῦ < κδ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας β΄. ἀμμωνιακὸν ὄξει διαλύεται. ἄλλο. ♃ κηροῦ < κδ΄. τερμινθίνης < κδ΄. χαλβάνης < στ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < στ΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας β΄. μυελοῦ ἐλαφείου < η΄. στύρακος < ιστ΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλο. ♃ κηροῦ < κδ΄ ἢ κη΄. τερμινθίνης < ιστ΄. χαλβάνης (417) < στ΄. στύρακος < η΄. ἐλαίου παλαιοῦ κοτύλας β΄. μέλιτος κο. α΄ S″. μυελοῦ ἐλαφείου < η΄. ἁλὸς ἄνθους ὅσον ἐξαρκεῖ, ὄξει τὸ ἀμμωνιακὸν διάλυε. ἄλλο ἰσχιαδικοῖς, ὀπισθοτονικοῖς καὶ πρὸς πᾶσαν νευρικὴν συμπάθειαν. ♃ κηροῦ γο στ΄. τερμινθίνης λίτραν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο α΄. ὀπο-

tidum dictum ad dictos affectus. ♃ Cerae drach. octo, terebinthinae drach. octo, galbani drach. fex, guttae ammoniaci drach. fex, olei veteris heminas duas, medullae cervinae ℨ viij. Praeparato ad modum praedictum et utitor mero et diluto. *Aliud ad omnem nervorum ex confenfu dolorem.* ♃ Refinae terebinthinae drach. lvj, cerae drach. xxviij, guttae ammoniaci ℨ xxxij, galbani drach. xxxij, medullae cervinae drach. xxiv, mellis cocti ℨ xxiv, olei veteris heminas duas, ammoniacum aceto folvitur. *Aliud.* ♃ Cerae drach. viginti quatuor, terebinthinae drach. viginti quatuor, galbani ℨ fex, guttae ammoniaci drach. fex, olei veteris heminas duas, medullae cervinae ℨ viij, ftyracis drach. fedecim, praeparato fimiliter. *Aliud.* Cerae ℨ xxiv, aliter xxviij, terebinthinae ℨ xvj, galbani ℨ vj, ftyracis ℨ viij, olei veteris heminas duas, mellis heminam j ß, medullae cervinae ℨ viij, falis floris quantum fatis eft, ammoniacum aceto folve. *Aliud. Benefacit ifchiadicis et opifthotonicis. Sanat omnem nervorum ex confenfu dolorem.* ♃ Cerae uncias fex, terebinthinae libram j, guttae

πάνακος γο β΄. χαλβάνης γο β΄. μυελοῦ ἐλαφείου γο β΄. μυελοῦ ταυρείου γο β΄. οἰσύπου γο β΄. ἐλαίου ἰρίνου κο. α΄. μέλιτος γο γ΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλο πρὸς τὰς ἄγαν κοπώδεις διαθέσεις καὶ τὰς τῶν νεύρων συνολκάς. ℞ κηροῦ ∠ ν΄. τερμινθίνης ∠ κέ. ἀφρονίτρου ∠ στ΄. οἰσύπου ∠ στ΄. μέλιτος ἑφθοῦ ∠ στ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ στ΄. μυελοῦ ἐλαφείου ∠ στ΄. χαλβάνης ∠ στ΄. [852] στέατος ταυρείου ∠ στ΄. δαφνίδων ξηρῶν ∠ στ΄. ἐλαίου κοτύλην α΄. οἴνου ἀθαλάσσου κοτύλην α΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλο Ἀκουντιανὸν ἐπιγραφόμενον. ℞ κηροῦ γο β΄. χαλβάνης γο γ΄. νίτρου γο γ΄. τερμινθίνης ὑγρᾶς γο γ΄. οἰσύπου γο β΄. στέατος ταυρείου οὐγγίας β΄. ἐλαίου κυπρίνου γο δ΄. ἐλαίου μηλίνου γο δ΄. ἰρίνου γο δ΄. μέλιτος γο δ΄. ἐλαίου κοινοῦ γο στ΄. ἐλαίου παλαιοῦ γο δ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο α΄. λιβάνου γο α΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλο. ℞ ἐλαίου παλαιοῦ ξε. α΄ S″. τερμινθίνης λίτραν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο β΄. κηροῦ ἡμίλιτρον, χαλβάνης γο γ΄.

ammoniaci unciam unam, opopanacis uncias duas, galbani ℥ ij, medullae cervinae ℥ ij, medullae taurinae ℥ ij, oesypi ℥ ij, olei irini heminam j, mellis ℥ iij, conficito ratione praedicta. *Aliud ad vehementes lassitudinum affectus et nervorum contractiones.* ℞ Cerae ʒ l. terebinthinae ʒ xxv, aphronitri ʒ vj, oesypi ʒ vj, mellis cocti ʒ vj, guttae ammoniaci ʒ vj, medullae cervinae ʒ vj, galbani ʒ vj, sevi taurini ʒ sex, baccarum siccarum lauri ʒ vj, olei heminam unam, vini marinae expertis heminam unam, praepara sicuti priora. *Aliud Ascuntianum inscriptum.* ℞ Cerae uncias ij, galbani ℥ iij, nitri uncias tres, terebinthinae liquidae uncias iij, oesypi ℥ ij, sevi taurini ℥ ij, olei cyprini ℥ iv, olei melini uncias quatuor, irini ℥ iv, mellis ℥ iv, olei communis uncias tres, olei veteris uncias quatuor, guttae ammoniaci unciam unam, thuris ℥ j, praeparatur ut alia. *Aliud.* ℞ Olei veteris sextarium j ß, terebinthinae libram unam, guttae ammoniaci ℥ ij, cerae selibram, galbani ℥ iij, oesypi uncias duas, thuris unciam

οἰσύπου γο β'. λιβάνου γο α'. ἰοῦ γο β'. μέλιτος κοτύλας β'. ἄλλως γο δ'. μυελοῦ ἐλαφείου γο γ'. στέατος χηνείου γο β'. οἴνου κοτύλας β'. ἀφρονίτρου γο β'. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλο χλωράκοπον. ποιεῖ ὀπισθοτονικοῖς, ἰσχιαδικοῖς, παρέτοις, τρομώδεσι. ♃ σμύρνης ∠ δ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ δ'. λιβάνου ∠ δ'. νίτρου ∠ δ'. ἰοῦ ∠ δ'. ὀποπάνακος οὐγγίας ι'. χαλβάνης οὐγγίας δ'. τερμινθίνης λίτρας β'. κηροῦ λίτρας β'. μαλαβαθρίνου μύρου, ξέστου ἥμισυ, κυπρίνου, ξέστου ἥμισυ, ὄξους ὅσον ἐξαρκεῖ, ἀμμωνιακὸν, σμύρναν, νίτρον διάλυε, καὶ ὅταν αὐτὰ διαλυθῇ, ἐπίβαλλε τούτοις ὀποπάνακα, χαλβάνην. λεανθεῖσι τούτοις ἐπίβαλλε τὰ τηκτὰ καὶ μίξας ἀνελόμενος χρῶ. ἄλλο. ♃ σμύρνης ∠ δ'. τερμινθίνης λίτρας β'. κηροῦ ∠ β'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, λιβάνου, νίτρου, ἰοῦ ἀνὰ ∠ δ'. μύρου μηλίνου ξέστου ἥμισυ, κυπρίνου οὐγγίας γ'. ἰρίνου γο γ'. ἐλαίου παλαιοῦ ξέστας γ'. ὀποπάνακος γο γ'. χαλβάνης γο δ'. ὄξους τὸ ἱκανὸν, σκεύαζε καθὰ προείρηται. ἄλλο πρὸς τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις,

unam, aeruginis ℥ ij, [e]mellis heminas duas, alias uncias iv, medullae cervinae uncias tres, fevi anferini ℥ ij, vini heminas duas, aphronitri uncias duas, confice pro more. *Aliud chloracopon, id eft acopon viride, fuccurrit opifthotonicis, ifchiadicis, folutis et tremulis.* ♃ Myrrhae drach. iv, guttae ammoniaci ℥ iv, thuris ℥ iv, nitri drach. quatuor, aeruginis drach. iv, opopanacis uncias decem, galbani uncias quatuor, terebinthinae libras duas, cerae libras duas, malabathrini unguenti fextarii dimidium, cyprini fextarii dimidium, aceti quantum fufficit, ammoniacum, myrrham, nitrum diffolvito, jam folutis opopanacem galbanum adjungito, his laevigatis liquata fuperfundito mifcetoque, exceptis utitor. *Aliud.* ♃ Myrrhae ℥ iv, terebinthinae libras duas, cerae drach. ij, guttae ammoniaci, thuris, nitri, aeruginis, fingulorum drach. iv, unguenti melini fextarii dimidium, cyprini ℥ iij, irini uncias tres, olei veteris fextarios tres, opopanacis ℥ iij, galbani uncias iv, aceti quod fufficit, praepara ut dictum eft. *Aliud ad diuturnos af-*

σφόδρα γενναῖον. ℞ κηροῦ μνᾶν α′. ἐλαίου παλαιοῦ ξέστας δ′. τερμινθίνης λίτραν α′. σμύρνης οὐγγίας δ′. λιβάνου, ὀποπάνακος, σικύου ἀγρίου ῥίζης, ἰοῦ, νίτρου ἀνὰ οὐγγίας δ′. πεπέρεως λευκοῦ γο β′. χαλβάνης οὐγγίας δ′. μυελοῦ ἐλαφείου οὐγγίας δ′. μύρου κυπρίνου οὐγγίας δ′. μύρου ἰρίνου οὐγγίας δ′. μύρου μηλίνου οὐγγίας δ′. πηγάνου χλωροῦ τῶν ἀκρεμόνων οὐγγίας γ′. ὄξους τὸ ἱκανόν. σικύου ἀγρίου τὰς ῥίζας καὶ τὸ πήγανον ἕψε μετὰ τοῦ ὄξους, ἔπειτα τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας ἐπίβαλλε τοῖς ξηροῖς, καὶ λεάνας ἐπιμελῶς ἀναλάμβανε τοῖς τηκτοῖς καὶ χρῶ ποτὲ μὲν ἀκράτῳ τῷ φαρμάκῳ, ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἀνιεμένῳ. τοῦτο δὲ γίνεται κατὰ λόγον τῶν ὑποκειμένων διαθέσεων. ἄλλο Βάσσου φάρμακον ἐπιτετευγμένον. τούτῳ αὐτῷ χρησάμενος πρότερον παραλυθεὶς διεσώθη. ℞ ἐλαίου μυρσίνου οὐγγίας δ′. κυπρίνου οὐγγίας δ′. ἐλαίου παλαιοῦ λίτραν α′ S″. χαλκάνθου λίτραν α′ S″. κηροῦ λίτραν α′. τερμινθίνης λίτραν α′ S″. χαλβάνης γο γ′. μάννης οὐγγίας δ′. ὀποπάνακος οὐγγίας β′. βρυωνίας ῥίζης γο δ′. ἰοῦ οὐγγίας δ′. ἀφρονίτρου οὐγγίας δ′. πεπέρεως

fectus valde generofum. ℞ Cerae minam unam, olei veteris fextarios iv, terebinthinae lib. j, myrrhae ℥ iv, thuris, opopanacis, cucmneris agreftis radicis, aeruginis, nitri fingulorum uncias quatuor, piperis albi uncias duas, galbani ℥ iv, medullae cervinae ℥ iv, unguenti cyprini ℥ iv, irini unguenti uncias quatuor, unguenti melini ℥ iv, rutae viridis furculorum uncias tres, aceti quod fatis eft. Cucumeris agreftis radices et rutam cum aceto incoquito, deinde liquorem expreffum aridis injicito, laevigata accurate liquatis excipito, ac interdum medicamento fyncero, interdum diluto utitor. Hoc antem pro ratione fubjectorum affectuum fiet. *Aliud Baffi medicamentum confectum. Hoc ipfo ufus, quum nervorum refolutione prius tentaretur, fervatus eft.* ℞ Olei myrtei uncias quatuor, cyprini uncias quatuor, olei veteris lib. j ß, atramenti futorii lib. j ß, cerae libram unam, terebinthinae lib. j ß, galbani uncias tres, mannae uncias quatuor, opopanacis uncias ij, bryoniae radicis uncias quatuor, aeruginis ℥ iv, aphro-

γο β΄. πυρέθρου οὐγγίας δ΄. στέατος ἐρίφου γο στ΄. εὐφορβίου οὐγγίας δ΄. ὄξους τὸ ἱκανὸν, ἕψε βρυωνίαν, πύρεθρον μετὰ ὄξους, ἔπειτα τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας καὶ τοῖς ξηροῖς ἐπιβαλὼν καὶ λεάνας ἐπιμελῶς ἀναλάμβανε τοῖς τηκτοῖς. ἡ χρῆσις δεδήλωται. ἄλλο τὸ διὰ τοῦ καστορίου παρέτοις καὶ πρὸς τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις. ℞ οἰσύπου γο γ΄. μυελοῦ ἐλαφείου οὐγγίας δ΄. τερμινθίνης γο γ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο β΄. χαλβάνης οὐγγίας β΄. καστορίου γο β΄. πεπέρεως λευκοῦ γο β΄. εὐφορβίου οὐγγίας β΄. ἀδάρκης γο β΄. νίτρου ἀφροῦ οὐγγίας β΄. ὀποπάνακος γο β΄. ἐλαίου στυρακίνου γο α΄. ἐλαίου ἰρίνου γο β΄. ἐλαίου παλαιοῦ κο. α΄. κηροῦ λίτραν α S″. συντίθει κατὰ τρόπον. [853] ἄλλο, ᾧ ἐχρήσατο Βάσσος, παραλυθεὶς πολλῷ χρόνῳ καὶ τῆς τοιαύτης νόσου ἀπηλλάγη. ℞ ἐλαίου μυρσίνου γο δ΄. μηλίνου γο δ΄. κυπρίνου γο δ΄. ἐλαίου παλαιοῦ ἡμίλιτρον, κηροῦ λίτραν μίαν, τερμινθίνης ἡμίλιτρον, χαλβάνης γο ε΄. λιβάνου οὐγγίας δ΄. ὀποπάνακος γο β΄. ἰοῦ γο β΄. βρυωνίας ῥίζης γο δ΄. ἀφρονίτρου γο δ΄. πεπέρεως

nitri ʒ iv, piperis ʒ ij, pyrethri ʒ iv, adipis hoedini ʒ vj, euphorbii ʒ vj, aceti quantum ſatis eſt. Bryoniam, pyrethrum, cum aceto incoquito, deinde liquorem expreſſum aridisque probe laevigatis adjectum liquatis excipito, uſus oſtenſus eſt. *Aliud ex caſtorio ſolutis et omni diuturno affectui auxiliatur.* ℞ Oeſypi uncias tres, medullae cervinae uncias quatuor, terebinthinae uncias tres, guttae ammoniaci uncias duas, galbani uncias duas, caſtorii uncias duas, piperis albi uncias duas, euphorbii uncias duas, adarces uncias duas, nitri ſpumae uncias duas, opopanacis uncias duas, olei ſtyracini unciam unam, olei irini uncias ij, olei veteris heminam j, cerae libram unam et dimidiam, componitur aliorum modo. *Aliud cujus uſus Baſſus longo tempore paralyſi infeſtatus, etiam ab hoc morbo convaluit.* ℞ Olei myrtei uncias quatuor, melini uncias quatuor, cyprini uncias quatuor, olei veteris ſelibram, cerae libram unam, terebinthinae ſelibram, galbani uncias quinque, thuris uncias quatuor, opopanacis uncias duas, aeruginis uncias duas, bryoniae radicis uncias iv, aphro-

γο β΄. πυρέθρου γο β΄. στέατος ἐρίφου γο στ΄. εὐφορβίου γο α΄. ὄξους τὸ αὔταρκες. ἡ σύνθεσις κοινὴ τῶν τοιούτων φαρμάκων. ἄλλο σύγχρισμα ποδαγρικῶν, ἀρθριτικῶν τὸ διὰ τῶν ἁλῶν ἀπαλλάττει τῆς ὅλης διαθέσεως. ἡ χρῆσις καθ᾽ ἡμέραν. ♃ ἁλῶν ῥυπαρῶν, τουτέστιν αὐτῆς τῆς γῆς λίτραν α΄. στυπτηρίας σχιστῆς λίτραν α΄. τρυγὸς οἴνου Ἰταλικοῦ ξε. α΄. λίθου Ἀσίου ἄνθους γο δ΄. τρῖβε τὰ ξηρὰ φιλοπόνως καὶ τὴν τρύγα ἐπιβαλὼν καὶ λεάνας ἐπιμελῶς ἐπίβαλλε τοῖς λεανθεῖσιν ἐλαίου παλαιοῦ ξε. α΄. καὶ ἀνακόψας, ἀνελόμενος χρῶ. ἐν ἄλλαις γραφαῖς ἀναλαμβάνεται μέλιτι Ἀττικῷ. ἄλλο. ♃ ἁλῶν ῥυπαρῶν γο γ΄. στυπτηρίας σχιστῆς οὐγγίας γ΄. λίθου Ἀσίου τοῦ ἄνθους οὐγγίας γ΄. λιβανωτοῦ οὐγγίας ἥμισυ ἢ γο στ΄. σμύρνης οὐγγίας ἥμισυ ἢ γο στ΄. τρυγὸς οἴνου Ἰταλικοῦ ξέστου ἥμισυ, σκεύαζε καθὰ προείρηται. ἄλλο σύγχρισμα τὸ συντεθὲν Πατρόκλῳ Καίσαρος ἀπελευθέρῳ ἀπαλλάττει τῆς ὅλης διαθέσεως. ἡ χρῆσις καθ᾽ ἡμέραν καὶ πρωῒ πρὸ βαλανείου καὶ μετὰ τὸ βαλανεῖον καὶ περὶ ἑσπέραν. λαβόντας χρὴ τοῦ φαρμάκου ὅσον ἐξαρκεῖ διαλύσαντας ἀλείφειν

nitri uncias iv, piperis ℥ iij, pyrethri uncias ij, adipis hoedi uncias fex, euphorbii unciam unam, aceti quantum fatis eft. Compofitio hujusmodi medicamentorum communis eft. *Alia collinitio Podagricorum ac arthriticorum ex fale confecta, toto affectu liberat, ufus ejus eft quotidie.* ♃ Salis inquinati, hoc eft ipfius terrae lib. j, aluminis fiffilis lib. j, faecis vini Italici fextarium unum, lapidis Afii floris uncias iv, arida ftudiofe conterito et faece addita accurate laevigato, quibus olei veteris fextarium affundito rurfusque condito ac excepto utitor. In aliis defcriptionibus melle Attico excipitur. *Aliud.* ♃ Salis fordidi uncias iij, aluminis fiffilis uncias tres, lapidis Afii floris ℥ iij, thuris femunciam vel uncias fex, myrrhae femunciam vel uncias fex, faecis vini Italici fextarii dimidium, praeparato uti praediximus. *Alia illinitio Patroclo Caefaris liberto compofita, levat toto affectu. Utendum eft quotidie et mane ante balneum et poft ipfum, ad haec vefperi, fumentes ex medicamento quod fatis eft, folventesque opor-*

τοὺς πόδας καὶ ἀνατρίβειν χωρὶς περιθλάσεως. ℞ λιβάνου ∠ ι'. πεπέρεως λευκοῦ ∠ ι'. ἀφρονίτρου ∠ η'. σμύρνης ∠ δ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ϛ'. ὄξους τὸ ἱκανὸν, ἐλαίου κυπρίνου κο. α' S''. τὰ ξηρὰ κόπτεται καὶ σήθεται λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ, τὰ δὲ λοιπὰ ὄξει διαλύεται καὶ λεαίνεται, εἶθ' ὁμοῦ πάντα μίγνυται καὶ λεανθεῖσιν ἐπιβάλλεται τὸ κύπρινον, ἀνελόμενοι δὲ χρώμεθα. ἄλλο. ℞ λιβάνου ∠ η'. σμύρνης ∠ η'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ η'. στυπτηρίας σχιστῆς, πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∠ η'. νίτρου ∠ η'. ὄξους τὸ ἱκανὸν, ἐλαίου κυπρίνου κο. β'. κηροῦ ἡμίλιτρον. τὰ τηκτὰ τήκεται καὶ τοῖς λεανθεῖσιν ἐπιβάλλεται. ἄλλο τὸ τοῦ Νεαπολίτου, φάρμακον ἐπιτετευγμένον ἰσχιαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς, ποδαγρικοῖς, ἀπαλλάττει τῆς ὅλης διαθέσεως. ℞ λιβάνου οὐγγίας β'. πεπέρεως λευκοῦ οὐγγίας β'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος οὐγγίας β'. σμύρνης οὐγγίας β'. λίθου Ἀσίου ἄνθους οὐγγίας β'. στυπτηρίας σχιστῆς οὐγγίας β'. νίτρου οὐγγίας β'. κενταυρίου χυλοῦ οὐγγίας β'. τρυγὸς οἴνου Ἰταλικοῦ ξε. α'. ἐλαίου κυπρίνου, δαφνίνου, μυρσίνου, στυρακίνου, κηροῦ

tet pedes inungere et citra contusionem infricare. ℞ Thuris drach. x, piperis albi drach. x, aphronitri drach. viij, myrrhae ʒ iv, guttae ammoniaci drach. sex, aceti quantum sufficit, olei cyprini heminam j ß. Sicca contunduntur cribroque tenuissimo incernuntur, reliqua aceto dissolvuntur laeviganturque, deinde omnia simul miscentur et tritis cyprinum inditur, exceptis autem utimur. *Aliud.* ℞ Thuris drach. octo, myrrhae drach. octo, guttae ammoniaci drach. octo, aluminis scissilis, piperis albi singulorum drach. octo, nitri ʒ viij, aceti quod satis est, olei cyprini heminas ij, cerae selibram. Quae liquari possunt, liquefiunt et tritis adjiciuntur. *Aliud Neapolitae medicamentum ischiadicis, arthriticis et podagricis confectum, toto affectu liberat.* ℞ Thuris ℥ duas, piperis albi ℥ ij, guttae ammoniaci ℥ ij, myrrhae ℥ ij, lapidis Asii floris ℥ ij, aluminis fissilis uncias duas, nitri ℥ ij, centaurii succi ℥ ij, faecis vini Italici sextarium j, olei cyprini, laurini, myrtei,

ἀνὰ λίτραν α΄. τερμινθίνης ἡμίλιτρον, χαλβάνης οὐγγίαν α΄. ὀποπάνακος οὐγγίας ἥμισυ, τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν λεανθέντων. ἄλλο. συνετέθη Δομιτίῳ Νιγρίνῳ, ἀπαλλάττει τῆς ὅλης διαθέσεως. ♃ σμύρνης στακτῆς οὐγγίας β΄. λιβάνου οὐγγίας β΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος οὐγγίαν α΄. νίτρου ἐρυθροῦ ἢ ἁλῶν ῥυπαρῶν οὐγγίας β΄. στυπτηρίας σχιστῆς οὐγγίας β΄. λίθου Ἀσίου ἄνθους οὐγγίας β΄. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης γο β΄. μανδραγόρου χυλοῦ γο β΄. μέλιτος γο β΄. εὐφορβίου οὐγγίας β΄. μύρου κροκίνου οὐγγίας στ΄. μηλίνου οὐγγίας στ΄. στυρακίνου οὐγγίας στ΄. μαλαβαθρίνου οὐγγίας στ΄. δα-(418) φνίνου οὐγγίας στ΄. γλευκίνου οὐγγίας στ΄. ἡδυχρόου οὐγγίας στ΄. ἀμαρακίνου γο στ΄. στέατος φώκης γο στ΄. μὴ παρόντος τούτου, χρηστέον μυελῷ ἐλαφείῳ παλαιοτάτῳ, κηροῦ λίτραν α΄. χαλβάνης γο α΄. τερμινθίνης ἡμίλιτρον, ὀποπάνακος οὐγγίας ἥμισυ, τρυγὸς οἴνου Ἰταλικοῦ ξέστην α΄. σκεύαζε καθὼς ἄνω εἴρηται. ταύτῃ τῇ σκευασίᾳ χρηστέον ἐπὶ τῇ Σαβερνίῳ Οὐαλέντι σκευασθείσῃ ποδάρκῃ, ἥτις ἐπιγράφεται

ſtyracini, cerae ſingulorum lib. j, terebinthinae ſelibram, galbani unciam unam, opopanacis ſemunciam, liquata tritis miſcentur. *Aliud. Domitio Nigrino compoſitum, quod toto affectu liberat.* ♃ Myrrhae ſtactae uncias duas, thuris uncias duas, guttae ammoniaci unciam unam, nitri rubri vel ſalis ſordidi uncias duas, aluminis fiſſilis uncias duas, lapidis Aſii floris uncias duas, colocynthidis partis interioris uncias duas, mandagorae ſucci uncias duas, mellis uncias duas, euphorbii uncias duas, unguenti crocini uncias ſex, melini uncias ſex, ſtyracini uncias ſex, malabathrini uncias ſex, laurini uncias ſex, gleucini uncias ſex, hedychroi uncias ſex, amaracini uncias ſex, adipis vituli marini uncias ſex, hujus penuria utendum eſt medulla cervi vetuſtiſſima, cerae libram unam, galbani unciam unam, terebinthinae ſelibram, opopanacis ſemunciam, faecis vini Italici ſextarium unum, praeparato quemadmodum ſupra dictum eſt. Hac confectura utendum poſt podarcem, cui titulus eſt Pompeji pretioſa, Sabernio Valenti

Πομπηίου πολυτελής. [854] τὸ διὰ τῆς αἰγείρου, ἰσχιαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς, παρετικοῖς, τρομώδεσι, ποιεῖ καὶ πρὸς χρῆσιν καθημερινήν. ℞ αἰγείρου ἀκρεμόνων μνᾶν α΄. σικύου ἀγρίου ῥίζης λίτρας δ΄. κασσίας σύριγγος λίτρας β΄. μύρου κροκίνου λίτρας β΄. κρόκου γο γ΄. οἴνου εὐώδους ξε. ιβ΄. ἐλαίου Σαβίνου ξε. ι΄. σαμψύχου λίτρας δ΄. κηροῦ λίτρας δ΄. τοὺς ἀκρέμονας τῆς αἰγείρου κόψας ἐπιμελῶς, ἔχε ἐν ἀγγείῳ διπλῷ μυρεψικῷ καὶ τούτοις ἐπίβαλλε σάμψυχον, ῥίζαν σικύου κόψας παχυμερῶς καὶ τούτοις ἐπίβαλλε τὸν οἶνον καὶ πάντα ἔα βρέχεσθαι ἐπὶ ἡμέρας θ΄. τῇ δ᾽ ἐπιούσῃ ἐπιβαλὼν τὸ ἔλαιον καὶ ἀνακόψας ἐπιμελῶς ἕψε, πυρὶ χρώμενος μαλακῷ. ἔπειτα τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας καὶ τούτῳ ἐπιβαλὼν κηρὸν κατακεκνησμένον καὶ μυελὸν λεανθέντα καὶ θεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ ἕψε· ὅταν δὲ τακῇ, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἐπίβαλλε τὸ κρόκινον, κινῶν συνεχῶς. τὸ δὲ κρόκινον λεάνας, ἀναλάμβανε αἵματι χερσαίας χελώνης, ὥστε ἔχειν ἐλαίου παλαιοῦ τὸ πάχος. σφάζεται δὲ ἡ χελώνη κατὰ τὴν κατακλεῖδα καλάμῳ ἀποξανθέντι ἀμφότερα τὰ μέρη. τὰ δὲ τηκτὰ τῷ

compoſitam. *Medicamentum ex populo, benefacit iſchiadicis, arthriticis, ſolutis, tremulis, valet item ad uſum quotidianum.* ℞ Populi nigrae ſurculorum minam unam, cucumeris agreſtis radicis lib. iv, caſſiae fiſtulae libras duas, unguenti crocini libras ij, croci uncias tres, vini odori ſextarios duodecim, olei ſabini ſextarios decem, ſampſuchi lib. quatuor, cerae lib. iv. Surculos populi diligenter contuſos in vaſe duplici unguentario contineto, ac his ſampſuchum cucumerisque radices in craſſiora fruſta conciſas adjicito, his vinum ſuperfundito, omniaque diebus novem macerari ſinito, ſequenti die oleum adjiciatur, et rurſus accurate tunſa igne non acri incoquito. Poſtea liquori expreſſo, ceram deraſam et medullam laevem factam indito, igni impoſita coquito. Ubi liquata fuerint, ab igne tollens, crocinum adjungito movetoque continue. Crocinum vero laeve factum, terreſtris teſtudinis ſanguine excipito, ut olei veteris craſſitudinem habeat. Porro jugulatur teſtudo, juxta claviculam arundine utrinque trans-

κρόκῳ ἐπιβαλὼν καὶ ἀνακόψας, ἀνελόμενος χρῶ. τὸ φάρμακον ἀπαλλάττει τῆς ὅλης διαθέσεως. μᾶλλον δὲ βέλτιον γίνεται, εἰ προσλάβοι τοῦ τῆς χελώνης αἵματος δαψιλῶς. ἄλλο, ποιεῖ πρὸς τὰς ἐκ περιψύξεως ἀηδίας καὶ τὰς ἐκ πληγῶν περιθλάσεις. ♃ αἰγείρου ἀκρεμόνων μνᾶν α'. σικύου ἀγρίου ῥίζης λίτρας δ'. κασσίας σύριγγος λίτρας β'. μυελοῦ ἐλαφείου λίτρας β'. κρόκου λίτρας γ'. οἴνου εὐώδους ξε. ιβ'. ἐλαίου λίτρας ι'. σαμψύχου λίτρας δ'. κηροῦ λίτρας δ'. αἵματος χερσαίας χελώνης ὅσον ἂν βάλῃς, ὠφελήσεις τὸ φάρμακον, σκεύαζε καθὰ προείρηται. ἄλλο ἄκοπον τὸ διὰ τῶν φρύνων. τούτῳ ἐχρήσατο ἀνὴρ ξυστικὸς καὶ ἀκόπῳ καὶ μαλάγματι καὶ τῆς ὅλης ἀπηλλάγη διαθέσεως. τὰ δὲ τῆς σκευασίας ἔχει οὕτως. ♃ ἐλαίου παλαιοῦ Σαβίνου λίτρας γ'. σικύου ἀγρίου ῥίζης λίτρας γ'. κηροῦ λίτρας γ'. ἀποχύματος λίτρας γ'. στέατος ὑείου παλαιοῦ λίτρας γ'. βατράχων φρυνίχων τῶν μεγάλων ἀριθμῷ γ'. ἢ εἰ μή γε, τῶν μικρῶν ε'. μυελοῦ ἐλαφείου γο γ'. ἀφρονίτρου γο γ'. θείου ἀπύρου γο γ'. ἐλαίου δαφνίνου οὐγγίας γ'. ἐλαίου ἰρίνου γο γ'. μύρου μα-

fixa. Liquata croco injecta rurfus tundito, exceptisque utitor. Medicamentum toto affectu levat. Multo autem praeftantius evadit, fi teftudinis fanguinem copiofum recipiat. *Aliud valet ad moleftias ex perfrictione et contufiones ex ictibus* ♃ Populi nigrae furculorum minam j, cucumeris agreftis radicis libras iv, caffiae fiftulae lib. ij, medullae cervinae lib. ij, croci lib. iij, vini odorati fextarios xij, olei libras x, fampfuchi lib. iv, cerae lib. iv, fanguinis terreftris teftudinis quantumcunque indideris medicamentum juvabis, praepara modo praedictorum. *Aliud acopon diaphrynon,* id eft ex rubetis ranis, *hoc ufus vir Xyfticus,* id eft jaculator, *et acopo et malagmate a toto affectu convaluit.* Confectio ita habet. ♃ Olei veteris fabini lib. iij, cucumeris agreftis radicis lib. iij, cerae lib. iij, apochymatis lib. iij, adipis fuillae veteris lib. iij, ranas rubetas magnas numero tres, vel fi hae non fint, parvas v, medullae cervinae ℥ iij, aphronitri ℥ iij, fulfuris vivi ℥ iij, olei laurini ℥ iij, olei irini ℥ iij, unguenti malabathrini

λαβαθρίνου λίτραν α΄. σαμψύχου λίτραν α΄. τὰς ῥίζας τέμνων εἰς παχέα καὶ βαλὼν σὺν τῷ σαμψύχῳ εἰς τὸ ἔλαιον καὶ θεὶς ἐπ᾽ ἀνθράκων ἕψε καὶ ὅταν ἀναξηρανθῶσιν αἱ ῥίζαι, ἔκθλιβε τὸ ὑγρὸν καὶ τὰς μὲν ῥίζας καὶ τὸ σάμψυχον ἀπόῤῥιπτε. τοὺς δὲ βατράχους καθεὶς εἰς σπυρίδιον πλεκτὸν καὶ τούτου τὰ χείλη συῤῥάψας καὶ θεὶς εἰς τὸ ἐκθλιβὲν ἔλαιον καὶ πάλιν θεὶς τὸ ἀγγεῖον ἐπὶ τὸ πῦρ, πωμαζόμενον. ἱκανοῦ δὲ διαστήματος γενομένου, ὥστε τοὺς βατράχους ἀποτακῆναι, τὸ σπυρίδιον βαστάσας καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας ῥῖπτε τὸ σπυρίδιον. τῷ δ᾽ ὑπολειφθέντι ἐλαίῳ ἐπίβαλλε τὰ τηκτὰ κινῶν συνεχῶς. ἔσχατον ἐπίβαλλε μυελὸν καὶ χαλβάνην καὶ ὅταν διαλυθῇ ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ ποσῶς ἐάσας ψυγῆναι κατάπασσε τὰ ξηρὰ κοπέντα καὶ σησθέντα λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ κινῶν συνεχῶς καὶ εἰς θυείαν ἐξεράσας καὶ ἀνακόψας, ἐπίβαλλε μαλαβαθρίνου μύρου λίτραν α΄ S″. καὶ ἀνακόψας, ἀνελόμενος εἰς ἀγγεῖον μολυβδοῦν, ἀδιάπνευστον φύλαττε. χρηστέον δὲ τῷ φαρμάκῳ, ὅτε μὲν ὡς μαλάγματι παρακμῆς γενομένης. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ συγχρίσματι.

lib. j, ſampſuchi lib. j. Radices in craſſiora fruſta ſectas ac in oleum ſimul cum ſampſucho conjectas ſupra prunas incoquito, ubi radices inaruerint, humorem exprimito, radices quidem et ſampſuchum abjicito, ranas in ſportulam textam imponens hujusque oras conſuens et oleo expreſſo committens, rurſus vas coopertum igni ſupraponito, ubi jam ſatis magnum temporis ſpatium interceſſerit, ut ranae illiquatae fuerint, ſportula depoſita humore expreſſo abjiciatur, reliquo oleo liquata indito, movens continuo, poſtremo medullam et galbanum adjungito, poſtquam ſoluta fuerint, ab igne tollito, ac modice refrigerari permittens, arida tunſa ac tenuiſſimo cribro ſecreta inſpergito movens aſſidue, in mortarium demiſſis iterumque tunſis malabathrini unguenti libram unam et dimidiam adjungito et rurſus tundito, excepta vaſe plumbeo, undique obturato, ut nihil perſpiret ſervato. Uteris medicamento interdum ut malagmate, facta morbi declinatione,

λαβόντες γὰρ τοῦ φαρμάκου ὅσον ἐξαρκεῖ, διαλύσαντες μύρῳ καὶ ποιήσαντες κηρωτῆς ὑγρᾶς τὸ πάχος χρώμεθα. ἄλλο τὸ τοῦ Ἁλιέως, φάρμακον ἐπιτετευγμένον, ἐν ᾧ Ἁλιεὺς διατρίβων καὶ ὑπὸ τοῦ πάθους συνεχόμενος ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε τὸ σωμάτιον διαστραφῆναι, ἐχρήσατο τῷ φαρμάκῳ καὶ τῆς ὅλης ἀπηλλάγη διαθέσεως. ἐδόθη ἡ σκευασία, Οὐαλερίῳ Παυλίνῳ. ἔχει δὲ οὕτως. [855] ♃ ἐλαίου Σαβίνου λίτρας γ΄. αἰγείρου ἀκρεμόνων λίτραν α΄. μὴ παρόντων τῶν ἀκρεμόνων, χρηστέον σαμψύχῳ, ὥστε εἶναι τῆς σαμψύχου διπλοῦν. ἔχει δὲ καὶ σαμψύχου λίτραν α΄. κυπρίνου λίτραν α΄. ἰρίνου λίτραν α΄. μαστίχης λίτραν α΄. σμύρνης στακτῆς ἡμίλιτρον, κηροῦ λίτρας γ΄. ἀποχύματος λίτρας γ΄. λίπους ὑείου λιπαροῦ λίτρας γ΄. θείου ἀπύρου γο γ΄. νίτρου ἀφροῦ γο γ΄. χαλβάνης λίτρας γ΄. μυελοῦ ἐλαφείου γο δ΄. χελωνῶν χερσαίων ι΄. τὸ αἷμα ἐμβάλλειν χρὴ, σκευασθέντι τῷ φαρμάκῳ καὶ ἤδη τριβομένῳ. σκευάζειν δὲ δεῖ, καθάπερ εἴρηται. ἐν δὲ τῇ χρήσει τοῦ φαρμάκου, αἴροντας χρὴ λίτραν α΄. τούτῳ ἐπιβάλλειν ἡδύσματος χάριν ὀποβαλσάμου γο γ΄.

interdum ut illinitione. Nam medicamenti, quod satis eſt capientes ſolventesque unguento, ut cerati humidi ſpiſſitudinem habeat utimur. *Aliud Haliei confectum medicamentum, in quo verſans Halieus, quum affectu adeo infeſtaretur ut corpore diſtorto eſſet, uſurpabat, et toto malo liberatus eſt. Data eſt confectio Valerio Paulino.* Habet autem in hunc modum. ♃ Olei ſabini lib. iij, populi nigrae ſurculorum libram unam, quum non adſint ſurculi ſampſucho uti oportet, duas ipſius partes adjicientes. Habet autem et ſampſuchi lib. j, cyprini lib. j, irini lib. j, maſtiches lib. j, myrrhae ſtactae ſelibram, cerae trientem, apochymatis libras tres, adipis ſuillae pinguis lib. iij, ſulfuris vivi uncias tres, nitri ſpumae ℥ iij, galbani lib. iij, medullae cervinae ℥ iv, teſtudinum terreſtrium x, ſanguis immittendus eſt medicamento praeparato et jam trito. Porro conficiendum eſt, uti dictum eſt. In uſu medicamenti lib. j, auferentes, opobalſami uncias tres, unguenti mala-

καὶ μύρου μαλαβαθρίνου γο α'. τοῦτο πρὸς τὰς καθ' ἡμέρας χρήσεις, οὕτως σκευάζεται. ἄλλο τὸ τοῦ Ἁλιέως. παραπεποιημένον ὑπὸ Οὐαλερίου Παυλίνου. ℞ κηροῦ λίτρας γ'. σικύου ἀγρίου ῥίζης λίτρας γ'. ἀποχύματος λίτρας γ'. στέατος ὑείου λιπαροῦ λίτρας γ'. ἐλαίου Σαβίνου λίτρας γ'. κυπρίνου λίτραν α'. σουσίνου λίτραν α'. κροκίνου λίτραν α'. μαστίχης λίτραν α'. στακτῆς ἡμίλιτρον, μυελοῦ ἐλαφείου λίτραν α' S''. χαλβάνης λίτραν α' S''. φρύνους ε'. σαμψύχου ἢ αἰγείρου ἀκρεμόνων λίτρας γ'. θείου ἀπύρου γο γ'. ἀφρονίτρου γο γ'. χελωνῶν πλειόνων τὸ αἷμα. σκεύαζε καθὰ προείρηται. ἄλλο Φλαβίου Κλήμεντος, φάρμακον ἐπιτετευγμένον. τούτῳ ἴσμεν ἀνθρώπους διεστραμμένους ὅλον τὸ σῶμα ὑπὸ ποδάγρας καὶ χειράγρας χρησαμένους, ἐπὶ τοσοῦτον σωθέντας, ὥστε ἀλωβήτους περιπατῆσαι. ℞ ἐλαίου Σαβίνου λίτρας ιβ'. σικύου ἀγρίου τῆς ῥίζης λίτρας ιβ'. κηροῦ λίτραν α'. τερμινθίνης λίτραν α'. μυελοῦ ἐλαφείου λίτραν α'. χαλβάνης λίτραν α'. βατράχους ἀριθμῷ στ'. τὸ ἔλαιον διαιροῦμεν καὶ ὅπου μὲν ἕψουμεν τοὺς βατράχους, ὅπου δὲ τὰς ῥίζας, ἔπειτα τὸ

bathrini unciam unam, condimenti gratia illi indere convenit. Hoc in quotidianos ufus ita praeparatur. *Aliud id ipfum Haliei, a Valerio Paulino aliter confectum.* ℞ Cerae libras tres, cucumeris agreftis radicis libras tres, apochymatis libras tres, adipis fuillae pinguis libras tres, olei fabini libras tres, cyprini lib. j, fufini lib. j, crocini libram unam, mafliches lib. j, ftactae felibram, medullae cervinae lib. j ß, galbani lib. j ß, rubetas quinque, fampfuchi vel populi nigrae furculorum libras tres, fulfuris ignem non experti ℥ iij, aphronitri uncias tres, teftudinum plurium fanguinem, conficito quemadmodum praedixi. *Aliud Flavii Clementis confectum medicamentum. Hujus ufus novimus homines toto corpore diftortos a podagra chiragraque adeo convaluiffe, ut citra noxam obambularent.* ℞ Olei fabini lib. xij, cucumeris agreftis radicis lib. xij, cerae libram unam, terebinthinae lib. j, medullae cervinae libram unam, galbani lib. j, ranas numero fex. Oleum dividimus et feorfum in eo ranas, feorfum item

ὑγρὸν διηλύσαντες, χρώμεθα πρὸς τὴν τοῦ φαρμάκου σκευασίαν, χρώμεθα δὲ τῷ φαρμάκῳ ὡς ἀκόπῳ. τοῦτο τὸ φάρμακον Οὐαλερίῳ Παυλίνῳ τρόπον τοῦτον προσβάλλοντες τῇ γραφῇ, σαμψύχου λίτραν α' S''. μύρου κροκίνου λίτραν α'. μαλαβαθρίνου λίτραν α'. ὀποβαλσάμου ℥ο γ'. χελωνῶν ι'. τὸ αἷμα, μυελοῦ ἐλαφείου λίτρας β'. χαλβάνης λι. β'. στέατος ὑείου παλαιοῦ λι. γ'. ἀποχύματος λίτραν α'. κηροῦ λίτρας γ' S''. θείου ἀπύρου ℥ο α'. ἀφρονίτρου γο δ'. φρύνους γ'. χελωνῶν ιε'. τὸ αἷμα καὶ ἀντὶ τοῦ κροκίνου Συριακοῦ λίτραν α'. σαμψύχου λίτραν α' S''. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλο Πομπηΐου Σαβίνου, ἐπιγράφεται πολυτελές. ἐσκευάσθη Ἀβουρνίῳ Οὐάλεντι, ποιεῖ ἰσχιαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς, ποδαγρικοῖς, τρομώδεσι καὶ πρὸς πᾶσαν νευρικὴν διάθεσιν. τὰ δὲ τῆς σκευασίας ἔχει οὕτως. ♃ σαμψύχου λίτρας β'. τήλεως λίτρας β'. μελιλώτου λίτραν α'. λιβανωτίδος λίτραν α'. βράθυος λίτραν α' S''. κάγχρυος λίτραν α'. κυπείρου λίτραν α'. ἀβροτόνου λίτραν α'. (419) καρδαμώμου ἡμίλιτρον, δαφνίδων ἡμίλιτρον, οἴνου εὐώδους ξέστας κδ'. μύρου ἰρίνου λί-

radices incoquito, deinde liquore percolato, ad medicamenti confectionem utimur. Medicamentum autem acopi usum praestat, Valerio Paulino scripturae hunc in modum adjiciente, sampsuchi lib. j ß, unguenti crocini libram unam, malabathrini libram unam, opobalsami uncias tres, testudinum x, sanguinem, medullae cervinae libras duas, galbani lib. ij, adipis suilli veteris libras tres, apochymatis libram unam, cerae lib. iij ß, sulfuris vivi unciam unam, aphronitri ℥ iv, rubetas tres, testudinum xv. Sanguinem, et loco crocini syriaci lib. j, sampsuchi lib. j ß, ponitur, superiorum modo praeparatur. *Aliud Pompeji Sabini. Polyteles,* id est pretiosum, *inscribitur. Aburnio Valenti praeparatum fuit. Utile est ischiadicis, arthriticis, podagricis, tremulis et ad omnem nervorum dispositionem.* Compositio talis est. ♃ Sampsuchi lib. ij, foenigraeci lib. ij, meliloti lib. j, rorismarini lib. j ß, brathyos lib. j ß, cachryos lib. j, cyperi lib. j, abrotoni lib. j, cardamomi selibram, baccarum lauri selibram, vini odorati sextarios

τρας ιέ. κυπρίνου λίτρας β'. δαφνίνου, γλευκίνου, μαλαβαθρίνου ἀνὰ λίτρας β'. Συριακοῦ λίτρας β'. κηροῦ λίτρας β'. τερμινθίνης λίτραν α'. χαλβάνης γο β'. ὀποπάνακος γο γ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος κεκαθαρμένου γο δ'. πεπέρεως μακροῦ, νίτρου ἐρυθροῦ, λίθου Ἀσίου ἄνθους, κολοκυνθίδος ἐντεριώνης, στυπτηρίας σχιστῆς ἀνὰ γο δ'. λιβάνου γο δ'. κενταυρίου γο δ'. μανδραγόρου χυλοῦ, σμύρνης στακτῆς, μέλιτος ἑφθοῦ ἀνὰ γο δ'. φρύνους βατράχους μεγάλους ἀριθμῷ ἕξ, χελωνῶν χερσαίων ι'. τὸ αἷμα. τὸ φάρμακον σκευάζεται ποικίλως. τὰ μὲν ἀρωματικὰ καὶ ξηρὰ κόψαντες εἰς παχέα καὶ βαλόντες εἰς ἄγγος διπλοῦν μυρεψικὸν καὶ τούτοις ἐπιβαλόντες οἶνον, ἐῶμεν βρέχεσθαι ἐπὶ ἡμέρας γ'. τῇ δὲ δ'. ἄραντες τοῦ οἴνου ὅσον ἐξαρκεῖ, τούτῳ διαβρέχομεν, [856] ἀμμωνιακὸν θυμίαμα, λίβανον, χαλβάνην, ὀποπάνακα καὶ τοὺς λοιποὺς χυλοὺς, ταῦτα διαλυθέντα λεαίνομεν, λεανθεῖσι τούτοις ἐπιβάλλομεν κεκομμένα καὶ σεσησμένα, στυπτηρίαν, νίτρον ἐρυθρὸν, κολοκυνθίδα, λίθου Ἀσίου ἄνθος, πέπερι καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ξηρῶν λεαίνομεν, τούτοις ἐπιβάλ-

xxiv, unguenti irini lib. xv, cyprini lib. ij, laurini, gleucini, malabathrini fingulorum lib. ij, fyriaci lib. ij, cerae libras duas, terebinthinae libram unam, galbani uncias duas, opopanacis uncias tres, guttae ammoniaci purgatae uncias quatuor, piperis longi, nitri rubri, lapidis Afii floris, colocynthidis partis interioris, aluminis fiffilis, fingulorum uncias quatuor, thuris ℥ iv, centaurii uncias quatuor, mandragorae fucci, myrrhae ftactae, mellis cocti, fingulorum uncias quatuor, rubetas ranas magnas numero vj, teftudinum terreftrium x. fanguinem. Medicamentum varie componitur. Aromatica ficcaque craffius contufa, vafique duplici unguentario injecta, vino fuperfufo, triduum macerari permittimus. Quarto die vino, quantum fatis eft, ablato, guttam ammoniaci thus, galbanum et opopanacem imbuimus et reliquos fuccos, haec diffoluta laevigamus, quibus factis laevibus tunfa, cribrataque alumen, nitrum rubrum, colocynthidem, lapidis Afii florem, piper et reliqua arida immittimus fimulque terimus, his myrrham,

λομεν σμύρναν στακτὴν καὶ τὸ μέλι. τούτων οὕτω σκευασθέντων, ἐπιβάλλομεν τοῖς ἐν τῷ οἴνῳ βρεχομένοις, πάντα τὰ ὑγρὰ καὶ θέντες ἐπὶ τὸ πῦρ ἕψομεν, κινοῦντες συνεχῶς. καὶ ὅταν τὸ πολὺ τοῦ οἴνου δαπανηθῇ, ἐκθλίβομεν τὸ ὑγρὸν καὶ εἰς τοῦτο καταθέντες τοὺς βατράχους, καθὼς ἄνω προείρηται, ἕψομεν καὶ τότε τὰ τηκτὰ ἐπιβάλλομεν, τακέντων δὲ τούτων, ἄραντες ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἐπιβάλλομεν τοῖς λεανθεῖσι καὶ ἀνακόψαντες, ἀνελόμενοι χρώμεθα. ἄλλο ἄκοπον μετασυγκριτικόν. ἰσχιαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς, παρέτοις, τρομώδεσιν. ἐχρήσατο Ἰούλιος Σεκοῦνδος. ἀνασκεύαζε τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις, ποιεῖ καὶ κεφαλαλγικοῖς. ℞ ἀδάρκης γο β΄. σμύρνης στακτῆς γο β΄. ἀφρονίτρου γο β΄. εὐφορβίου, ὀποβαλσάμου ἀνὰ οὐγγίας β΄. στυρακίνου μύρου λίτραν α΄. τὰ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε καὶ τούτοις ἐπίβαλλε σμύρναν στακτὴν, ὀποβάλσαμον καὶ ἀνακόψας ἀναλάμβανε τῷ στυρακίνῳ καὶ χρῶ, ποτὲ μὲν ἀκράτῳ, ποτὲ δὲ ἀνειμένῳ τῷ φαρμάκῳ καὶ πέψει συνεργεῖ. ἄλλο, Ὀρφίτῳ συνετέθη. τούτῳ χρώμενος ἀπηλλάγη τῆς περὶ τὸν θώρακα διαθέσεως ὀχληρᾶς καὶ πολυ-

ſtacten et mel adjicimus. Sic jam praeparatis omnia liquida his, quae in vino macerantur affundito, igni ſuperpoſita coquito movens continue. Ubi bona vini pars conſumpta fuerit humorem exprimito, cui ranas imponens, ſicut ſupradictum eſt, incoquas et tunc liquida adjicias. Haec liquata ab igne deponens, laevigatis indes ac rurſus tundes, exceptis utitor. *Aliud acopon metaſyncriticum, auxiliatur iſchiadicis, arthriticis, ſolutis et tremulis. Utebatur Iulius ſecundus, diuturnos affectus demolitur, capite dolentes adjuvat.* ℞ Adarces uncias duas, myrrhae ſtactae uncias duas, aphronitri uncias duas, euphorbii, opobalſami, ſingulorum uncias duas, ſtyracini unguenti libram unam. Arida tunde cribraque, his myrrham ſtacten et opobalſamum adjice, denuo tuſa ſtyracino excipe. Ac interdum merum, interdum alteri mixtum uſui eſt medicamentum, coctionem quoque adjuvat. *Aliud. Orphito compoſitum quo uſus thoracis affectu moleſto et jam inve-*

χρονίου γενομένης. ♃ ἀδάρκης γο β΄. σμύρνης στακτῆς γο β΄. ἀφρονίτρου γο γ΄. εὐφορβίου γο S΄΄. ἄλλως γο στ΄. μαλαβαθρίνου μύρου λίτραν α΄. φουλιάτου Ῥωμαϊστὶ λεγομένου ἡμίλιτρον, κηροῦ γο β΄. ὀποβαλσάμου γο β΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλο τὸ τοῦ Νεαπολίτου, Ἀγρίππᾳ συνετέθη. ♃ ἀδάρκης, ἀφῃρημένων τῶν καλάμων, οὐγγίας γ΄. εὐφορβίου γο γ΄. ἄλλως στ΄. ἀφρονίτρου γο γ΄. στακτῆς οὐγγίας γ΄. ὀποβαλσάμου οὐγγίας γ΄. μύρου μαλαβαθρίνου α΄. λίτραν α΄. φουλιάτου α΄. ἡμίλιτρον, ἡδυχρόου ἡμίλιτρον, κροκίνου ἡμίλιτρον, νάρδου Ἀσιανῆς Θυατειρηνῆς τῆς α΄. ἡμίλιτρον, κηροῦ γο γ΄. σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἄλλο μυράκοπον βασιλικὸν πρὸς τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις καὶ πέψεις συνεργεῖ. ♃ καλάμου ἀρωματικοῦ γο γ΄. καρποβαλσάμου γο γ΄. ἀμώμου οὐγγίας γ΄. καρδαμώμου γο γ΄. σχοίνου ἄνθους γο γ΄. κασσίας ῥοδιζούσης οὐγγίας γ΄. μελιλώτου γο γ΄. σαμψύχου γο γ΄. βράθυος οὐγγίας γ΄. τήλεως γο γ΄. κυπέρου γο γ΄. νάρδου γο γ΄. πεπέρεως λευκοῦ οὐγγίας γ΄. σμύρνης Τρωγλοδύτιδος ἡμίλι-

terato liberatus eſt. ♃ Adarces uncias duas, myrrhae ſtactae uncias ij, aphronitri uncias tres, euphorbii unciae dimidium, alias uncias ſex, malabathrini unguenti libram unam, foliati Romanis dicti ſelibram, cerae uncias duas, opobalſami uncias duas. Praepara pro more. *Aliud Neapolitae, quod Agrippae compoſitum fuit.* ♃ Adarces ablatis arundinibus uncias tres, euphorbii ℥ ij, aliter vj, aphronitri ℥ iij, ſtactae ℥ iij, opobalſami ℥ iij, unguenti malabathrini primi lib. j, foliati primi lib. ß, hedychroi lib. ß, crocini lib. ß, nardi Aſianae Thyatirenae primae ſelibram, cerae uncias tres, conficito pro more. *Aliud. Myracopon regium ad inveteratos affectus, item coctionem adjuvat.* ♃ Calami aromatici uncias tres, carpobalſami uncias tres, amomi ℥ iij, cardamomi uncias tres, junci floris ℥ iij, caſſiae roſam ſpirantis uncias tres, meliloti ℥ iij, ſampſuchi uncias iij, brathyos uncias tres, foenigraeci uncias tres, cyperi uncias tres, nardi ℥ iij, piperis albi uncias tres, myrrhae troglodyticae, euphorbii,

τρον, εὐφορβίου, ἀδάρκης, νίτρου ἀνὰ ἡμίλιτρον, οἴνου Φαλερίνου ξε. ιστ΄. μύρου μαλαβαθρίνου πρώτης σκευασίας λίτρας β΄. νάρδου α΄. συνθέσεως λίτραν α΄. φουλιάτου α΄. λίτραν α΄. ὀποβαλσάμου λίτραν α΄. κροκίνου λίτραν α΄. στυρακίνου α΄. λίτραν α΄. ἀμυγδαλίνου λίτραν α΄. Κομμαγηνοῦ λίτραν α΄. γλευκίνου λίτραν α΄. ἰρίνου λίτραν α΄. ἡδυχρόου λίτρας β΄. ἀμαρακίνου α΄. λίτραν β΄. ἕψε μυρεψικῶς. τὸ φάρμακον σφόδρα ἐστὶ καλὸν, ἐσκευάσθη Κέλερι πριμιπιλαρίῳ, ποιεῖ ἰσχιαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς, παρέτοις, τρομώδεσι, πρὸς σπάσματα, ῥήγματα καὶ πρὸς τὰς τῶν σπλάγχνων σκιῤῥώδεις διαθέσεις καὶ πέψει συνεργεῖ, ἐπιχριόμενον τῷ στόματι τῆς κοιλίας καὶ τοῖς μεταφρένοις. ἄλλο συνετέθη Ἀκυλίᾳ Σεκουνδίλλῃ. ℞ εὐφορβίου, ὀποβαλσάμου, σμύρνης στακτῆς ἀνὰ γο β΄. νίτρου ἀφροῦ γο γ΄. κηροῦ γο α΄. μύρου μαλαβαθρίνου λι. α΄. φουλιάτου ἡμίλιτρον, κροκίνου ἡμίλιτρον, νάρδου μύρου ἡμίλιτρον, ἡδυχρόου ἡμίλιτρον, ἀμαρακίνου ἡμίλιτρον, σκεύαζε κατὰ τρόπον. ἤρκει μὲν τὰ προγεγραμμένα. καὶ γὰρ ἐπιμελῶς ὁ Ἀσκληπιάδης τάς τε σκευασίας αὐτῶν

adarces, nitri fingulorum felibram, vini Falerni fextarios fedecim, unguenti malabathrini primae confectionis libras duas, nardi primae compofitionis libram unam, foliati primi libram unam, opobalfami lib. j, crocini lib. j, ftyracini primi libram j, amygdalini libram unam, commageni libram j, gleucini libram unam, irini lib. j, hedychroi libras duas, amaracini primi libras ij, coque unguenti modo. Valde bonum medicamentum eft, Celeri Primipilario compofitum eft, benefacit ifchiadicis, arthriticis, folutis, tremulis, valet ad convulfa ruptaque, item ad fcirrhofos vifcerum affectus et concoctiones juvat ventriculi orificio et dorfo illitum. *Aliud compofitum Aquiliae Secundillae.* ℞ Euphorbii, opobalfami, myrrhae ftactae fingulorum uncias duas, nitri fpumae ℥ iij, cerae ℥ iij, unguenti malabathrini lib. j, foliati felibram, crocini felibram, nardi unguenti felibram, hedychroi felibram, amaracini felibram. Confice quo dixi modo. Haec quidem fufficiebant. Etenim Afclepiades confecturas ipforum et ufus

ἔγραψε καὶ τὰς χρήσεις, ὁ δὲ Ἀνδρόμαχος ἀμελέστερον, ὡς εἴωθεν, οὐδὲ πρὸς ὅ τι ποιεῖν ἕκαστα αὐτῶν πέφυκεν ἐπισημηνάμενος, [857] ἀλλ' ἡμῖν ἐπιτρέπων, ὡς πρὸς τεχνίτας γὰρ ἀεὶ πεποίηται τὰς γραφάς. ἐπεὶ δ' ἔνια τῶν ἀκόπων ἀλλήλοις ὄντα παραπλήσια, κατὰ συμμετρίας διαφέρει, διὰ τοῦτο καὶ ταῦτα προέγραψα, δυναμένων τῶν ἀναγινωσκόντων ἐξ ὧν ὁ Ἀσκληπιάδης ἐδίδαξε καὶ περὶ τούτων λογίσασθαι ποῖα τῶν ἀκόπων πρὸς ποῖα πάθη μάλιστα ἁρμόσει. λέγω δὲ κἀγὼ, μετὰ τὸ διελθεῖν καθόλου τινὰς λόγους περὶ αὐτῶν, ἐξ ὧν μεθοδικώτερον ἐπὶ τὰς χρήσεις αὐτῶν οἱ προσέχοντες τὸν νοῦν τοῖς λεχθησομένοις ἀφίξονται.

Κεφ. ιγ'. [Τὰ ὑπ' Ἀνδρομάχου ἄκοπα γεγραμμένα.] *Ἄκοπον χλωρὸν τὸ τοῦ Ἁλιέως.* ℞ κηροῦ, τερμινθίνης, ἐλαίου παλαιοῦ ἀνὰ λίτραν α' S''. ἀφρονίτρου γο δ'. χαλβάνης γο γ'. ἰοῦ ξυστοῦ γο γ'. ὀποπάνακος γο στ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο γ'. μάννης γο γ'. ὄξους γο β'. μηλίνου γο β'. κυπρίνου γο β'. ἰρίνου γο β'. αἰγείου στέατος γο α'. *ἄλλο ἄκοπον καλόν.* ℞ κηροῦ λίτρας ιστ'. ἀφρονίτρου < η'.

accurate ſcripſit, Andromachus autem ut ſolet negligentius, neque ad quid eorum ſingula valeant indicans, ſed nobis conjiciendum relinquens, nam ceu ad artis peritos praeſcriptiones ſemper conſcripſit. Verum quoniam nonnulla acopa invicem ſibi ſimilia, in ſymmetriis diſcrepant, ideo haec quoque appoſui, quod lectores ex iis quae Aſclepiades docuit, de iis ſimul ratiocinari queant, cujusmodi acopa quibus affectibus potiſſimum conducant. Dicemus autem et nos, ubi univerſales quosdam ſermones de ipſis retulerimus, unde accuratiore via ac ratione ad eorundem uſus, qui mentem dicendis adhibebunt perveniet.

Cap. XIII. [*Quae Andromachus acopa ſcripſerit.*] *Acopum viride Haliei.* ℞ Cerae terebinthinae, olei veteris ſingulorum lib. j ß, aphronitri ℥ iv, galbani uncias iij, aeruginis raſae ℥ iij, opopanacis ℥ vj, guttae ammoniaci ℥ iij, mannae ℥ iij, aceti uncias ij, melini ℥ ij, cyprini ℥ ij, irini uncias ij, ſevi caprini unciam unam. *Aliud acopum bonum.* ℞ Cerae libras ſedecim, aphronitri drach. octo,

δαφνίδας ἀριθμοῦ η΄. πεπέρεως λευκοῦ ∠ α΄. κροκομάγματος τὸ ἱκανὸν, μυελοῦ ἐλαφείου ∠ β΄. σμύρνης ∠ α΄. κηροῦ ∠ α΄. οἴνου ῥοδιακοῦ α΄. ὄξους ὀλίγον εἰς τὰ ξηρά. ἄλλο τὸ Βάσσου τοῦ Στωϊκοῦ. ♃ σικύου ἀγρίου ῥίζης λίτραν α΄. καστορίου γο β΄. μυελοῦ ἐλαφείου γο ϛ΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτρας β΄. κηροῦ λίτραν α΄. ἀφρονίτρου γο γ΄. δαφνίδων ξε. β΄. πηγάνου χλωροῦ δέσμην χειροπληθῆ, λιβανωτίδος ἴσον, ἐλαίου Σαβίνου παλαιοῦ λίτρας ι΄. τῷ ἐλαίῳ αἱ ῥίζαι ἐναφεψοῦνται καὶ αἱ βοτάναι, εἶτα ἐκθλίβονται, εἶτα τὰ τηκτὰ καταχεῖται. ἄλλο. ♃ ὀποπάνακος γο α΄. ῥητίνης γο α΄. ῥητίνης πιτυΐνης λίτρας β΄. κηροῦ λίτραν α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο ϛ΄. οἰσύπου γο β΄. ἐλαίου παλαιοῦ ξε. α΄ S΄΄. ἁλὸς ἄνθους γο β΄. ἄλλο. ♃ κηροῦ λίτραν α΄. μυελοῦ ἐλαφείου γο β΄. μύρου Βαβυλωνίου λίτραν α΄. ἡδυχρόου λίτραν α΄. στακτῆς λίτραν α΄. μαλαβάθρου γο α΄. νάρδου γο α΄. ὀποβαλσάμου γο ϛ΄. ἐν θαλάσσῃ τὸν μυελὸν τῆκε ἢ ἐν ἅλμῃ, θεραπεύσας τὰ τηκτὰ ὁμοῦ, ἔσχατον ὀποβάλσαμον. ἐὰν δὲ ὑγρὸν ᾖ τὸ ἄκοπον, κηροῦ πλεῖον ἀπόδος. ἄλλο ἄκοπον

baccas lauri numero viij, piperis albi ʒ j, crocomagmatis quantum fufficit, medullae cervinae ʒ ij, myrrhae ʒ j, cerae ʒ j, vini rhodiaci ʒ j, aceti parum aridis adjicitur. *Aliud Baffi Stoici.* ♃ Cucumeris agreftis radicis libram unam, caftorii uncias duas, medullae cervinae uncias fex, olei veteris lib. ij, cerae libram unam, aphronitri uncias tres, baccarum lauri fextarios duos, rutae viridis fafciculum manipularem, rorifmarini tantundem, olei fabini veteris libras decem. Radices et herbae oleo incoquuntur, deinde exprimuntur, poftea liquata fuperfunduntur. *Aliud.* ♃ Opopanacis ℥ j, refinae ℥ j, refinae pityinae lib. ij, cerae lib. j, guttae ammoniaci uncias vj, oefypi ℥ ij, olei veteris fextarium unum et dimidium, falis floris ℥ ij. *Aliud.* ♃ Cerae lib. j, medullae cervinae ℥ ij, unguenti babylonii lib. j, hedychroi lib. j, ftactae lib. j, malabathri ℥ j, nardi unciam unam, opobalfami ℥ vj. In marina vel muria medullam liquato, liquabilia curata fimul committito, poftremo opobalfamum, at fi liquidum fit acopon plus cerae in-

Κουαδράτου. ℞ ἰρίνου μύρου γο α΄. κηροῦ γο α΄. κυπρίνου γο α΄. δαφνίνου γο α΄. ἐλαίου παλαιοῦ γο γ΄. τερμινθίνης οὐγγίαν α΄. μυελοῦ ἐλαφείου γο α΄. οἰσύπου γο α΄. πεπέρεως γο α΄. νίτρου ∠ δ΄. θείου ἀπύρου ∠ δ΄. πυρέθρου ∠ δ΄. μέλιτος γο α΄. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν. ἄλλο τὸ δυσῶδες ἄκοπον. ℞ τερμινθίνης ∠ νστ΄. κηροῦ ∠ κη΄. οἰσύπου ∠ στ΄. μέλιτος ∠ στ΄. μυελοῦ ἐλαφείου ∠ στ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ στ΄. χαλβάνης ∠ στ΄. ἀφρονίτρου ∠ στ΄. (420) ἔστιν ὅτε ὀποπάνακος ∠ στ΄. δαφνίδων ∠ στ΄. ἐλαίου παλαιοῦ ξέστην α΄. οἴνου κοτύλας β΄. τινὲς καστορίου ∠ γ΄. ἄλλο τὸ διὰ σαμψύχου. ℞ κηροῦ λίτραν α΄. ἐλαίου ὀμφακίνου ξέστας γ΄. σαμψύχου ξέστην α΄. τήλεως ξέστην α΄. οἴνου παλαιοῦ ξε. δ΄. μαλάχης δέσμην, λινοζώστεως δέσμην, σικύου ἀγρίου ῥίζας. ἄλλο, ὡς Ἀντίμαχος. ℞ σαμψύχου νέου, λιβανωτίδος, ἀσπαλάθου, βράθυος ὅ ἐστιν ἕρβα σαβίνα, τήλεως ἀνὰ ξέστας β΄. κηροῦ λίτραν α΄. οἴνου παλαιοῦ ξέστας γ΄, γλευκίνου ξέστας γ΄. ἄλλο παρὰ Φιλοκλέους. ℞ ἐλαίου

dito. *Aliud acopon Quadrati.* ℞ Irini unguenti unciam unam, cerae ℥ j, cyprini ℥ j, laurini ℥ j, olei veteris ℥ iij, terebinthinae ℥ j, medullae cervinae ℥ j, oesypi ℥ j, piperis ℥ j, nitri ʒ iv, sulfuris ignem non experti ʒ iv, pyrethri ʒ iv, mellis ℥ j, liquata siccis miscentur. *Aliud acopon foetidum.* ℞ Terebinthinae ʒ lvj, cerae drach. xxviij, oesypi ʒ vj, mellis ʒ vj, medullae cervinae ʒ vj, guttae ammoniaci drach. sex, galbani ʒ vj, aphronitri ʒ vj, interdum opopanacis ʒ vj, baccarum lauri ʒ vj, olei veteris sextarium j, vini heminas ij, quidam castorii ʒ iij, addunt. *Aliud ex sampsucho.* ℞ Cerae lib. j, olei omphacini sextarios iij, sampsuchi sextarium j, foenigraeci sextarium unum, vini veteris sextarios iv, malvae fasciculum, mercurialis fasciculum, cucumeris agrestis radices. *Aliud, ut Antimachus.* ℞ Sampsuchi novi, rorismarini, aspalathi, brathyos, id est, herbae sabinae, foenigraeci, singulorum sextarios duos, cerae libram j, vini veteris sextarios tres, gleucini sextarios tres. *Aliud a Philocle acceptum.* ℞

ἀφηψημένου ἐπὶ πολὺ, ῥιζῶν σικύου ἀγρίου ξέστας γ΄. κηροῦ μνᾶν μίαν, τερμινθίνης μνᾶν α΄. μυελοῦ ἐλαφείου ∠ κέ. χηνείου στέατος ∠ κέ. χαλβάνης ∠ ιβ΄ S″. σαμψύχου ξε. α΄. λιβανωτίδος ξέστην α΄. ταῦτα ἔσχατα λεαίνεται σὺν οἴνῳ εὐώδει καὶ συμμίσγεται, γίνεται δὲ μάλαγμα κηροῦ πλείονος μιγέντος. [858] ἄλλο ἄκοπον ἐπιτετευγμένον, ὡς Ἀφροδᾶς. ♃ ἀφρονίτρου ∠ γ΄. πεπέρεως κόκκους μ΄. καὶ μακροῦ τὸ ἴσον, λιβάνου ∠ ιστ΄. ταῦτα τρίψας, ἐπίχεε οἴνου εὐώδους Χίου ἢ Ῥοδίου κο. α΄. μέλιτος ∠ θ΄. εἶτα τῆκε ἐν λοπάδι, κηροῦ Τυῤῥηνικοῦ ∠ ιβ΄. στέατος ταυρείου ∠ μβ΄. ἄλλο, ὃ ἦν Ἀσφαλαρτήσιος. ♃ κροκομάγματος ∠ δ΄. μυελοῦ ἐλαφείου ∠ ιβ΄. οἰσύπου ∠ στ΄. στέατος χηνείου ἢ ὑείου ∠ ιβ΄. τερμινθίνης ∠ ιβ΄. ἰρίνου ∠ ιη΄. κυπρίνου, γλευκίνου ἀνὰ ∠ ιη΄. τῆκε τὸ μέλι, εἶτα μίσγε τοῖς ξηροῖς καὶ συλλεάνας ὁμοῦ τοῖς ἐν τῇ θυείᾳ χρῶ. ἄλλο ἄκοπον τὸ βαρβαρικὸν, δι᾽ εὐφορβίου πρὸς ἰσχιαδικοὺς καὶ πρὸς ἄλλα πολλά. ♃ ὀποπάνακος γο α΄. Τυῤῥηνικοῦ γο α΄. τερμινθίνης γο β΄. χαλ-

Olei decocti permultum radicum cucumeris agreſtis ſextarios tres, cerae minam j, terebinthinae minam j, medullae cervinae ʒ xxv, adipis anſerini ʒ xxv, galbani ʒ xij ß, ſampſuchi ſextarium j, roriſmarini ſextarium j. Haec poſtrema cum vino odorato tum laevigantur tum miſcentur, fit autem et malagma cera copioſiore injecta. *Aliud acopon confectum, ut Aphrodas.* ♃ Aphronitri drach. tres, piperis grana quadraginta et longi totidem, thuris drach. xvj, his tritis vini odori Chii vel Rhodii heminam ſuperfundito, mellis drach. ix, deinde in patella liquato cerae tyrrhenicae drach. xxij, ſevi taurini drach. xlij. *Aliud, quod erat Aſphalarthéſii.* ♃ Crocomagmatis drach. iv, medullae cervinae drach. xij, oeſypi drach. vj, adipis anſerini vel ſuilli drach. xij, terebinthinae ʒ xij, irini drach. xviij, cyprini, gleucini, ſingulorum drach. xviij. Mel liquatur deinde ſiccis admiſcetur, ac ubi ſimul cum his quae in mortario ſunt, laevigaveris in uſus condes. *Aliud acopon barbaricum ex euphorbio, ad iſchiadicos aliaque multa.* ♃ Opopanacis ℥ j, Tyrrhenicae unciam j, tere-

βάνης γο α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο β΄. εὐφορβίου γο β΄. καστορίου γο β΄. πεπέρεως λευκοῦ γο β΄. μυελοῦ ἐλαφείου γο δ΄. οἰσύπου γο δ΄. λιμνηστρίδος γο S΄΄. στυρακίνου, δαφνίνου, ἀμαρακίνου ἀνὰ γο γ΄. ἐλαίου παλαιοῦ ξε. β΄. ἡδυχρόου γο στ΄. σκευάσας χρῶ, ποιεῖ πρὸς ἀπηλπισμένας νεύρων διαθέσεις, ἰδίως δὲ καὶ πρὸς ἰσχιαδικούς. ἄλλο ἄκοπον ᾧ Ἀρούντιος Ἀκύλας ἐθεραπεύθη. πρὸς ἰσχιάδα ποιοῦν καὶ πρὸς πᾶσαν νεύρων περίτασιν. ℞ ὀποπάνακος οὐγγίας β΄. χαλβάνης γο α΄. τερμινθίνης οὐγγίας β΄. πεπέρεως λευκοῦ, καστορίου ἀνὰ γο β΄. οἰσύπου γο δ΄. κασσίας γο δ΄. μυελοῦ ἐλαφείου γο δ΄. κηροῦ λίτραν α΄. στυρακίνου οὐγγίας στ΄. ἰρίνου οὐγγίας στ΄. δαφνίνου οὐγγίας στ΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτραν α΄. εὐφορβίου οὐγγίας β΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος οὐγγίας β΄. τὸ εὐφόρβιον μετ᾽ ὀλίγου μέλιτος ἀνάμιξον. ἄλλο ἄκοπον τὸ τοῦ Γλυτοῦ, ὡς Φιλόξενος ὁ γραμματικός. ℞ κηροῦ λίτρας β΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτραν α΄. χαλβάνης λίτραν α΄ S΄΄. στύρακος λίτραν α΄. βδελλίου λίτραν α΄. σμύρνης γο β΄. λιβάνου γο θ΄. οἰσύπου Ἀττικοῦ λίτραν α΄.

binthinae ℥ ij, galbani unciam j, guttae ammoniaci uncias ij, euphorbii uncias ij, caftorii ℥ ij, piperis albi uncias ij, medullae cervinae ℥ iv, oefypi uncias iv, limneftridis unciae ß, ftyracini, laurini, amaracini, fingulorum uncias tres, olei veteris fextarios duos, hedychroi uncias fex, praeparato utitor, valet ad defperatos nervorum affectus, item proprie ad ifchiadicos. *Aliud acopon, quo Aruntius Aquila curatus eft, benefacit ifchiadi omnique nervorum diftenfioni.* ℞ Opopanacis uncias ij, galbani uncias j, terebinthinae uncias ij, piperis albi, caftorii, utriusque uncias ij, oefypi ℥ iv, caffiae uncias iv, medullae cervinae uncias iv, cerae lib. j, ftyracini ℥ vj, irini uncias fex, laurini uncias vj, olei veteris lib. j, euphorbii uncias duas, guttae ammoniaci uncias ij. Euphorbium cum pauco melle mifceto. *Aliud acopum Glyti ut Philoxenus grammaticus.* ℞ Cerae lib. ij, guttae ammoniaci lib. j, galbani lib. j ß, ftyracis libram j, bdellii lib. j, myrrhae uncias duas, thuris uncias ix, oefypi Attici lib. j, propolis lib. j,

προπόλεως λίτραν α΄. ῥητίνης τερμινθίνης λίτραν α΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτρας β΄. κυπρίνου, ἰρίνου μύρου, ἀμυγδαλινοῦ ἀνὰ λίτρας β΄. Συριακοῦ λίτρας γ΄. ὀποπάνακος λίτραν α΄. σκεύαζε. ἄλλο ἄκοπον χλωρὸν, ὡς Κλήμης Σερτώριος ᾧ χρῶμαι. ℞ ἰοῦ ξυστοῦ οὐγγίας ς΄. ῥητίνης φρυκτῆς οὐγγίας δ΄. ἐλαίου μυρσίνου λίτραν α΄. σχινίνου λίτραν α΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτραν α΄. δαφνίνου λίτρας β΄. Συριακοῦ λίτραν α΄. γλευκίνου λίτρας γ΄. στέατος ἀρνείου γο γ΄. κηροῦ Ποντικοῦ λίτρας γ΄. χαλβάνης λίτραν α΄. μυρσίνης ἁπαλῶν φύλλων, πηγάνου φύλλων χλωρῶν, λιβανωτίδος χλωρᾶς, δάφνης φύλλων ἁπαλῶν ἀνὰ οὐγγίας ς΄. βοτάνης σαλβίας ἡμίλιτρον. τὰ χλωρὰ κόπτε καὶ τοῖς ἐλαίοις ἔμβρεχε νύκτα καὶ ἡμέραν, εἶτα ἔφεψε μετὰ τῶν τηκτῶν. ἀπὸ τοῦ πυρὸς ὅταν λάβῃς, τὸν ἰὸν βάλλε καὶ διηθήσας, ἀπόθου, ποιεῖ πρὸς πάντα πόνον νεύρων. ἄλλο ἄκοπον θερμαντικὸν, ὡς Κάστος πρὸς χρονίους διαθέσεις, σπασμούς. ℞ πισσελαίου ξε. α΄. Συριακοῦ μύρου τὸ ἴσον, ἴρεως Ἰλλυρικῆς ἴσον, τερμινθίνης λίτραν α΄, ἀξουγγίου λίτραν α΄. ξύσματος πλοίου οὐγγίαν α΄.

refinae terebinthinae lib. j, olei veteris lib. ij, cyprini, irini unguenti, amygdalini, fingulorum lib. ij, fyriaci lib. iij, opopanacis libram j, praepara. *Aliud acopon viride, ut Clemens Sertorius quo utor.* ℞ Aeruginis rafae uncias fex, refinae frictae uncias quatuor, olei myrtei lib. j, lentifcini libram unam, olei veteris lib. j, laurini lib. ij, fyriaci libram j, gleucini libras tres, adipis agnini uncias tres, cerae ponticae libras tres, galbani libram j, myrtei tenerorum foliorum, rutae foliorum viridium, rorifmarini viridis, lauri foliorum tenerorum, fingulorum uncias fex, herbae falviae felibram, viridia tunduntur et oleis per noctem et diem macerantur, deinde cum liquabilibus incoquuntur, quum ab igne depofueris, aerugo inditur, percolata reponuntur, facit ad omnem nervorum laborem. *Aliud acopon calefaciens, ut Caftus ad diuturnos affectus et convulfiones.* ℞ Pyffelaei fextarium unum, fyriaci unguenti tantundem, iridis Illyricae parem modum, terebinthinae lib. j, axungiae lib. j, rafurae navalis unciam unam.

κινῶν ἔψε πηγάνῳ χλωρῷ. ἄλλο ἄκοπον, τὸ Ὠρίωνος τοῦ κτενιστοῦ καλόν. ℞ κηροῦ λίτρας στ΄. προπόλεως λίτρας ε΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς λίτρας δ΄. τερμινθίνης λίτρας δ΄. ὀποπάνακος λίτρας γ΄. ἐλαίου παλαιοῦ λίτρας δ΄. χαλβάνης λίτρας β΄. ἐλαίου σχινίνου λίτρας γ΄. μυρσίνου λίτρας γ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτραν α΄. μυελοῦ ἐλαφείου λίτρας γ΄. οἰσύπου λίτρας στ΄. δαφνίδων λίτραν α΄. στυρακίνου λίτρας γ΄. ἀμυγδαλινοῦ λίτρας γ΄. στέατος μοσχείου λίτρας γ΄. καὶ λεοντείου λίτραν α΄ S″. ὀποβαλσάμου λίτραν α΄ S″. σκεύαζε ἐπιμελῶς. ἄλλο μυράκοπον καλόν. ℞ μαλαβάθρου, ἡδυχρόου, νάρδου κροκίνου Βαβυλωνίου ἀνὰ ἡμίλιτρον, στακτῆς γο στ΄. ὀποβαλσάμου γο στ΄. κηροῦ γο στ΄. Κομμαγηνοῦ γο στ΄. ἀλόης γο β΄. [859] μέλιτος γο γ΄. σκεύασον. ἄλλο μυράκοπον, ᾧ χρῶμαι. κηροῦ λευκοῦ γο β΄. στέατος χηνείου ἠρωματισμένου γο α΄. στέατος ταυρείου ἠρωματισμένου γο α΄. στέατος λεοντείου ἠρωματισμένου γο β΄. κροκοδείλου ἠρωματισμένου γο α΄. μυελοῦ ἐλαφείου γο α΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ γο β΄. πεπέρεως λευκοῦ οὐγγίας β΄. λιβανωτοῦ οὐγγίαν α΄. κινναμώμου οὐγγίας γ΄.

Incoquito ruta viridi movens. *Aliud acopon Orionis pexoris bonum,* ℞ Cerae lib. vj, propolis lib. v, iridis Illyricae lib. iv, terebinthinae lib. iv, opopanacis lib. iij, olei veteris lib. iv, galbani lib. ij, olei lentiscini lib. iij, myrtei lib. iij, guttae ammoniaci lib. j, medullae cervinae lib. iij, oesypi libras sex, baccarum lauri libram unam, styracini libras tres, amygdalini lib. iij, sevi vitulini libras tres et leonini libram j ß, opobalsami libram j ß. Praeparato diligenter. *Aliud myracopon bonum.* ℞ Malabathri, hedychroi, nardi crocini babylonii, singulorum selibram, stactae uncias sex, opobalsami uncias vj, cerae uncias sex, commageni uncias sex, aloës uncias duas, mellis uncias iij, conficito. *Aliud myracopon quo utor.* ℞ Cerae candidae ℥ ij, adipis anserini odoramentis conditi unciam unam, sevi taurini odoramentis conditi ℥ j, adipis leonini odoramentis conditi ℥ ij, crocodili odoramentis conditi ℥ j, medullae cervinae unciam j, salis ammoniaci uncias ij, piperis albi ℥ ij, thuris ℥ j, cinnamomi uncias iij, aphronitri

Ed. Chart. XIII. [859.] Ed. Baf. II. (420.)

ἀφρονίτρου οὐγγίαν α΄. ἴρεως Ἰλλυρικῆς ξέστας β΄. νάρδου μύρου ξε. α΄. μαλαβάθρου Ἀλεξανδρίνου ξέστας β΄. στακτῆς λίτρας β΄. Συριακοῦ κροκίνου λίτρας β΄. μέλιτος λίτρας δ΄. ὀποβαλσάμου ξέστην α΄. Κομμαγηνοῦ λίτρας β΄. σκεύαζε, ὡς οἶδας. ἄλλο μυράκοπον. ♃ κηροῦ Τυῤῥηνικοῦ οὐγγίας στ΄. ἀμμωνιακοῦ οὐγγίας δ΄. εὐφορβίου λίτρας δ΄. πεπέρεως λευκοῦ γο δ΄. λιμνηστρίδος οὐγγίας δ΄. μάγματος μαλαβάθρου οὐγγίας στ΄. ὀποβαλσάμου λίτραν α΄. μαλαβάθρου λίτραν α΄. στακτῆς γο στ΄. φουλιάτου οὐγγίας στ΄. νάρδου λίτρας γ΄.

Κεφ. ιδ΄. [Γλευκίνου σκευασίαι.] Γλευκίνου σκευασία, ὡς Ἀνδρόμαχος. ἐφεξῆς τῶν προγεγραμμένων ἀκόπων, ὁ Ἀνδρόμαχος ἔγραφε γλευκίνου σκευασίαν, οὐ κακῶς ἐπιζεύξας αὐτὴν τοῖς ἀκόποις χρίσμασιν· ἀνωδυνώτατον γάρ ἐστι καὶ ἀκοπώτατον. γράφεται δὲ παρὰ αὐτοῦ κατὰ λέξιν οὕτως. γλευκίνου σκευασία, ᾗ χρῶμαι. ♃ σμύρνης λίτρας β΄. νάρδου Ἰνδικῆς λίτρας β΄. κόστου λίτρας γ΄. στύρακος λίτραν α΄. βδελλίου, σαμψύχου, ξυλοβαλσάμου, σχίνου, καρδαμώμου, σπά-

uncias j, iridis Illyricae fextarios iij, nardi unguenti fextarium j, malabathri Alexandrini fextarios ij, ftactae libras duas, fyriaci crocini libras ij, mellis lib. iv, opobalfami fextarium ij, commageni libras duas. Parato uti novifti. *Aliud myracopon.* ♃ Cerae Tyrrhenicae ℥ vj, ammoniaci ℥ iv, euphorbii lib. iv, piperis albi uncias iv, limniftridis uncias iv, magmatis malabathri uncias fex, opobalfami lib. j, malabathri lib. j, ftactes uncias fex, foliati uncias fex, nardi libras tres.

Cap. XIV. [*Gleucini muftei unguenti confectiones.*] *Gleucini confectio juxta Andromachum.* Poft praedicta acopa Andromachus gleucini confectionem defcripfit, non male ipfa acopis unguentis adjungens, quippe ad dolorem laffitudinemque tollendam longe eft accommodatiffimum. Traditur autem ab eo fic ad verbum: *Gleucini confectio qua utor.* ♃ Myrrhae lib. ij, nardi Indicae libras duas, cofti lib. iij, ftyracis lib. j, bdellii, fampfuchi, xylobalfami, lentifci, cardamomi, fpathae, iridis Illyricae, mi-

θης, ἴρεως Ἰλλυρικῆς, μίσυος, ἀσάρου ἀνὰ λίτρας β΄. μελιλώτου λίτραν α΄. νάρδου Κελτικῆς λίτραν α΄. ἀσπαλάθου, καλάμου ἀνὰ ἡμίλιτρον, ἀριστολοχίας μακρᾶς λι. α΄ S″. λιβανωτίδος σπέρματος ξε. β΄. λιβάνου λίτρας γ΄. κασσίας λίτρας γ΄. τήλεως ξε. β΄. σφάγνου λίτρας β΄. ἀμώμου λίτρας β΄. φλοιοῦ λιβάνου λίτραν α΄. ῥόδων ξηρῶν λίτρας β΄. βράθυος γο στ΄. μαράθρου λίτρας β΄. βαλσάμου καρποῦ λίτρας β΄. κρόκου γο γ΄. δαφνίδων λίτραν α΄. πεπέρεως λευκοῦ λίτραν α΄. ὀποβαλσάμου γο γ΄. μαλαβάθρου φύλλων λίτρας δύο, στροβίλους χλωροὺς δύο, πηγάνου χλωροῦ γο β΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ∠ δ΄. νίτρου ∠ δ΄. οἴνου παλαιοῦ ξε. ιβ΄. γλεύκους καλοῦ κεράμια β΄ S″. ἐλαίου παλαιοῦ λίτρας ε΄. σκεύαζε ἡμέρας μ΄. ταῦτα γράψας ὁ Ἀνδρόμαχος, οὐκέτι τὸν τρόπον τῆς σκευασίας, ὥσπερ ὁ Κρίτων ἐποίησεν. ἔτι δὲ καὶ πόσων εἶναι βούλεται λιτρῶν Ἰταλικῶν τὸ κεράμιον ἢ ξεστῶν οὐκ ἐδήλωσεν. γλευκίνου σκευασία, ὡς Κρίτων ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν κοσμητικῶν. ὁ Κρίτων ἐν τῷ τέλει τοῦ βιβλίου τὴν σκευασίαν ἔγραψε τοῦ γλευκίνου, κατὰ τήνδε τὴν λέξιν.

ſyos, aſari, ſingulorum libras duas, meliloti lib. j, nardi celticae libram j, aſpalathi, calami, ſingulorum ſelibram, ariſtolochiae longae lib. j ß, roriſmarini ſeminis ſextarios duos, thuris lib. iij, caſſiae libras tres, foenigraeci ſextarios ij, ſphagni lib. duas, amomi libras duas, corticis thuris libram unam, roſarum ſiccarum libras duas, brathyos uncias ſex, foeniculi libras duas, balſami fructus libras duas, croci uncias iij, baccarum lauri lib. j, piperis albi lib. j, opobalſami uncias iij, malabathri foliorum lib. ij, nucleos pineos viridis ij, rutae viridis uncias ij, ſalis ammoniaci drach. iv, nitri ʒ iv, vini veteris ſextarios xij, muſti boni fictilia ij ß, olei veteris lib. v, praeparato diebus quadraginta. Haec praefatus Andromachus non adhuc confectionis modum, ſicut Crito adjecit. Inſuper quot libris Italicis fictile, aut ſextariis aeſtimet ſilentio praeteriit. *Gleucini confectio Critonis in ſecundo de Ornatu.* Crito ad libri calcem, gleucini confecturam his verbis tradidit.

Ed. Chart. XIII. [859. 860.] Ed. Bas. II. (420. 421.)

γλεύκινον δύναμιν ἔχει θερμαντικὴν, ἀνετικήν. ποιεῖ πρὸς τὰς ἐν ὑστέρᾳ διαθέσεις καὶ πρὸς πᾶσαν νευρικὴν συμπάθειαν, τούτου δὲ αἱ σκευασίαι πολλαί. ἡ δὲ λεγομένη ἁπλῆ ἔχει οὕτως. ♃ γλεύ(421)κους προσφάτου Μαρωνείας σταφυλῆς μετρητὴν βαλὼν εἰς ἀγγεῖον κασσιτερινὸν ἕψε ἐπ' ἀνθράκων, καὶ ὅταν τρὶς ἢ τετράκις ἀναζέσῃ, ἐξερᾶσας εἰς ὀστράκινον μετρητὴν, τίθει ἐν ἡλίῳ καὶ ἐπίβαλλε ἐλαίου λευκοῦ ὀμφακίνου χοᾶς στ'. σχίνου μνᾶς στ'. οἱ δὲ μνᾶς 𐅵'. νάρδου τὸ ἴσον, καλάμου τὸ ἴσον, ἀσπαλάθου τὸ ἴσον, ἐλάτης μνᾶν α'. κυπέρου μνᾶν α'. καρδαμώμου μνᾶς η'. ἀμώμου τὸ ἴσον, μελιλώτου γο ε'. ἔστω δὲ πάντα λεῖα, ἔπειτα συγκινήσας ἐπὶ ἡμέρας η'. καὶ τὸ γλεῦκος ἀποκαθάρας χρῶ. γλευκίνου σκευασία, ὡς Διοσκορίδης ἐν τῷ α'. περὶ ὕλης. Διοσκορίδης δ' οὕτως ἔγραψε. γλεύκινον δὲ σκευάζεται τὸ ἁπλοῦν, ἔκ τε ὀμφακίνου καὶ σχίνου καὶ νάρδου [860] Κελτικῆς καὶ καλάμου καὶ σπάθης καὶ ἀσπαλάθου καὶ μελιλώτου καὶ κόστου καὶ γλεύκους συμπεριτριβομένων μέσων στεμφύλων τῷ ἔχοντι ἀγγείῳ τὰ ἀρώματα καὶ τὸν οἶνον καὶ

Gleucinum vim habet calefactoriam ac remittentem. Ad uteri affectiones et nervorum sympathiam. Hujus confectiones multae sunt, quae vero simplex dicitur hunc in modum habet. ♃ Musti recentis uvae maroneae metretam in vas stanneum conjectam supra prunas incoquito, ac ubi ter quaterve efferbuerit, metretam in fictile demissam soli exponito, olei omphacini congios sex addito, lentisci minas sex, alii minae dimidium, nardi par, calami par, aspalathi par pondus, palmae elatae minam unam, cyperi minam unam, cardamomi octavam minae partem, amomi tantundem, meliloti uncias v, sint autem omnia laevia, deinde diebus octo commovens mustumque repurgans utitor. *Gleucini confectio secundum Dioscoridem libro primo de materia. Scripsit autem Dioscorides in hanc sententiam.* Gleucinum simplex componitur ex oleo omphacino, lentisco, nardo Celtica, calamo, spatha, aspalatho, meliloto, costo et musto, vinaceis vasi, quod aromata, vinum et

τὸ ἔλαιον, κινεῖται δὲ ἐπὶ ἡμέρας λ'. δὶς τῆς ἡμέρας, εἶτα ἐκπιεσθὲν ἀποτίθεται. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀνεκτικὴν, ποιοῦσαν πρὸς τὰ ῥίγη καὶ τὰ νευρικὰ πάντα καὶ τὰ ἐν ὑστέρᾳ, παντὸς δὲ ἀκόπου μᾶλλον ὠφελεῖ, μαλακτικὸν ὄν. γλευκίνου σκευασία, ὡς Ἥρας. ἐπεὶ δὲ σαφέστερον αὐτῶν ἔγραψεν ὁ Ἥρας τὴν τοῦ γλευκίνου σκευασίαν, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς φαρμακίτιδος βίβλου καὶ τὴν ἐκείνου γραφὴν παραθήσομαι κατὰ λέξιν οὕτως. ἐλαίου γλευκίνου σύνθεσις ποιοῦντος πρός τε τὰς ψύξεις καὶ τὰ νευρικὰ μάλιστα, ὠφελεῖ τοὺς ὀπισθοτονικοὺς καὶ ἐμπροσθοτονικοὺς, θερμὸν δι' ἐρίου καθαροῦ ἐλαίῳ βεβρεγμένου, ἐπιῤῥιπτομένου τοῖς τόποις. ♃ ἐλαίου Βενεφράνου λίτρας σή. ἄλλως σν'. οἴνου Φαλερίνου παλαιοῦ εὐώδους ξέστας γ'. γλεύκους ἀμιναίου ξε. ρή. ἑλενίου λίτρας ιβ'. σπάθης λίτρας έ. ἀσπαλάθου λίτρας έ. ἡδυσάρου λίτρας β' S''. μητρῴας ἀρτεμισίας λίτρας β' S''. κυπέρου λίτρας β'. σμύρνης λίτρας γ'. οἱ δὲ λίτραν α'. πεπέρεως λευκοῦ λίτρας β' S''. σπλάγχνου λίτρας β' S''. ξυλοβαλσάμου λίτρας β' S''. ἀριστολοχίας μα-

oleum continet, circumdatis xxx. diebus fingulis bis movetur, poftea expreffum unguentum reponitur. Facultatem habet calefaciendi, emolliendi et laxandi, benefacit rigoribus nervorum uterique cunctis affectibus, omni acopo efficacius eft, ut quod emolliat. *Gleucini confectio ut Heras.* Quoniam Heras Gleucini confectionem luculentius ipfis juxta finem operis medicamentarii edocuit, illius quoque praefcriptionem ad verbum ita fubjuncturus fum. *Olei Gleucini compofitio ad perfrictiones et nervorum vitia potiffimum, juvat opifthotonicos et emprofthotonicos, oleo puro lana irrigua locis affectis injecto.* ♃ Olei Venefrani libras ducentas octo, alias cl, vini Falerni veteris odorati fextarios triginta, mufti aminaei fextarios centumocto, helenii libras duodecim, fpathae libras quinque, afpalathi libras quinque, hedyfari libras duas ß, artemifiae maternae libras ij ß, cyperi libras duas, myrrhae libras tres, alii libram j, piperis albi libras ij ß, junci odorati vel mufci libras duas et dimidiam, xylobalfami libras ij ß,

κρᾶς λίτραν α΄. γο γ΄. μυρσίνης φύλλων ξηρῶν γο α΄. λιβανωτίδος ξηρᾶς γο ε΄. δάφνης φύλλων ξηρῶν γο ιβ΄. βδελλίου λίτρας β΄ S″. ἴρεως Ἰλλυρικῆς λίτρας β΄ S″. στύρακος λίτραν α΄. γο γ΄. κασσίας ξηρᾶς λίτραν α΄. γο γ΄. λαδάνου λίτραν α΄. γο γ΄. καρδαμώμου λίτραν α΄. γο γ΄. κρόκου λίτραν α΄. γο γ΄ S″. βαλσάμου καρποῦ λίτρας β΄ S″. λιβάνου λίτρας ε΄. κροκομάγματος λίτρας ε΄. πάνακος λίτραν α΄. γο γ΄. καλάμου ἀρωματικοῦ λίτρας ε΄. ἀσάρου λίτρας β΄ S″. κασσίας μελαίνης λίτρας β΄ S″. ἀμώμου σταφυλῆς λίτραν α΄. γο γ΄. σχοίνου ἄνθους λίτρας ε΄. κόστου λίτρας ε΄. γο γ΄. νάρδου Κελτικῆς λίτρας ε΄. μελιλώτου λίτραν α΄. γο γ΄. σαμψύχου λίτραν α΄. γο γ΄. ῥόδων ξηρῶν λίτραν α΄. γο γ΄. τήλεως λίτρας S″. ἢ λίτρας β΄ S″. ὀποβαλσάμου ἀγγεῖα μικρὰ ε΄. μαλαβάθρου μύρου λίτραν α΄. κόψας τὰ ξηρὰ καὶ ἀραιοτέρῳ κοσκίνῳ σήσας βρέχε ἐν οἴνῳ. βδέλλιον καὶ ἂν μὴ ξηρὸν ᾖ καὶ αὐτὸ κόπτε· ἐὰν δὲ λιπαρὸν εἴη, τῷ οἴνῳ αὐτὸ διάλυε ὁλμοκοπῶν. βαλὼν εἰς μικρὸν ἀγγεῖον μυρεψικὸν κασσιτερινὸν, πω-

aristolochiae longae libram unam et uncias tres, siccorum myrti foliorum unciam unam, rorismarini sicci uncias quinque, foliorum lauri siccorum uncias duodecim, bdellii lib. ij ß, iridis Illyricae lib. ij ß, styracis libram j, uncias tres, cassiae siccae lib. j, uncias tres, ladani libram unam, uncias tres, cardamomi libram unam, uncias iij, croci lib. j ℥, iij ß, balsami fructus lib. ij ß, thuris lib. v, crocomagmatis lib. v, panacis lib. j ℥ iij, calami aromatici lib. v, asari lib. ij ß, cassiae nigrae libras duas et dimidiam, amomi uvae libram j, uncias tres, junci floris libras v, costi libras quinque, uncias tres, nardi Celticae libras quinque, meliloti libram unam ℥ tres, sampsuchi lib. j ℥ iij, rosarum siccarum lib. j ℥ iij, foenigraeci librae dimidium, vel lib. ij ß, opobalsami vascula v, malabathri unguenti lib. j. Arida tunduntur et rariore cribro incernuntur vinoque macerantur, bdellium etsi aridum non fuerit et ipsum contunditur, sin pingue extiterit vino ipsum in pila contundendo solvitur. Haec in vas exiguum unguen-

μάσας ἐπιμελῶς ἔα ἐπὶ δώδεκα ἡμέρας καὶ δώδεκα νύκτας. συγχρονισάτω δὲ τὸ γλεῦκος καθαρῶς σταφυλῆς ἐκτεθλιμμένης, ἵνα μηδὲν ἔχῃ δρόσου. βαλὼν δὲ τὸ γλεῦκος εἰς μέγα χαλκεῖον, ὥστε καὶ εἰς τὸ ζέμα τοῦ γλεύκους χώραν ἔχειν, ἐπιβάλλειν πάντα ἐν τῷ οἴνῳ βεβρεγμένα καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον δὶς τῆς ἡμέρας ἐν σπάθῃ μυρεψικῇ σαλευέσθω ἐπὶ ὥραν. ἡ δὲ σπάθη ἀπομασσέσθω ἐπιμελῶς, ἵνα μὴ τὸ προσμεῖναν ἐν αὐτῇ ὀξῦσαν βλάπτῃ τὸ φάρμακον πάλιν καταθείσης τῆς σπάθης. ἐσκευάσθω δὲ τὸ σκεῦος πώματι καὶ ἄνωθεν κεντρῶσι πλείοσι καὶ περιδείσθω ἐπιμελῶς. ὑποκείσθω δὲ τῷ ἀγγείῳ σπεῖρα. ὅταν δὲ ἡμέραι ιε΄. διέλθωσι, τὸ ἀμμωνιακὸν καὶ αὐτὸ τὸ ἄμωμον ἀποδιδόσθω, ὁλοσχερέστερον κεκομμένον. λ΄. δὲ ἡμέρας ἐν διπλῷ ἀγγείῳ ἐπ' ἀνθράκων δύο ἢ τρία ζέματα δεῖ ἐνδιδόναι, τῷ μύρῳ ἀποδιδόντας καὶ τὸ ὀποβάλσαμον. καθελόντας δὲ τὸ ἀγγεῖον καὶ ψύξαντας ἐπὶ ποσὸν ἀποχεῖν τὸ μύρον, τὰ δὲ λοιπὰ σπυριδίοις ὡς ἔστι θερμὰ ἐκθλίβειν, τὸ μὲν πρῶτον διὰ χειρῶν, εἶτα διὰ πιεστῆρος ποιήσαντάς τι διὰ τὸ μύρον ἀποβάλλειν εἰς

tarium ſtanneumque conjecta, ſed ita ut nihil exſpiret opertum, diebus duodecim et duodecim noctibus ſinuntur, muſtum vero cum his permaneat, uva pure expreſſa, ut nihil roris contineat. Porro muſtum in magnum ahenum condito, ut etiam fervori ipſius locus ſit, omnia in vino macerata adjiciuntur. Oleum vinumque bis de ſpatha unguentaria ad horam agitantur, ſpatha vero accurate detergatur, ne id quod acidum factum ei adhaeret medicamentum offendat, dum rurſus immittitur. Praeparetur autem vas operculo et deſuper pluſculis centonibus accurate circundetur, vaſi ſubſit reſtis. Quum jam dies quindecim praeterierint, ammoniacum et ipſum amomum inditur craſſius contuſum. At triginta dies duplici vaſe ſupra prunas duas vel tres fervere unguentum permittendum eſt, opobalſamo adjecto. Vaſe autem depoſito ac modice refrigerato unguentum defundere, reliqua ſportulis ut ſunt calida exprimere oportet, primum manibus, deinde prelo molientes

αὐτὸ τὸ μαλάβαθρον, ἐὰν μύρον βάλωμεν κεχυμένον ἐπὶ θερμοῦ ὕδατος καὶ ἀνακινεῖν τῇ σπάθῃ, ἵνα μιγῇ, εἶτα ἐάσαντας μίαν ἡμέραν καὶ ἀποτίθεσθαι ἐν ὑελίνοις ἀγγείοις ὀστρακίνοις κόμμι κεχρισμένοις.

[861] Κεφ. ιε΄. [Τὰ ὑπὸ Ἥρα γεγραμμένα ἄκοπα.] Ἄκοπον πρὸς παραλυτικοὺς καὶ καθόλου πρὸς πᾶν ἄλγημα. ♃ πηγάνου χλωροῦ λίτραν α΄. γλήχωνος ξηροῦ λίτραν α΄. κυπέρου λίτραν α΄. νίτρου ∠ ν΄. τήλεως λίτραν α΄. λινοζώστεως ξηρᾶς λίτραν α΄. πρασίου λίτραν α΄. λιβανωτίδος λίτραν α΄. ἀριστολοχίας λίτραν α΄. ἀμυγδάλων πικρῶν λελεπισμένων μοδίου S΄΄. ἴρεως λίτρας β΄. τερμινθίνης λίτρας β΄. δαφνίδων λίτρας β΄. σικύου ἀγρίου ῥίζης λίτρας β΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτρας β΄. βράθυος λίτρας β΄. ἐλλεβόρου λευκοῦ λίτρας στ΄. μυρσίνης χλωρᾶς λίτρας γ΄. δάφνης φύλλων ξηρῶν λίτρας γ΄. κηροῦ λίτρας δ΄. βδελλίου λίτρας δ΄. οἴνου κο. β΄. ἐν ἄλλῳ τοῦ οἴνου χοᾶς ιβ΄. ἐλαίου χοεῖς δ΄. κόψας τὰ ὀφείλοντα κοπῆναι ἁδρομερῶς, ἐπίχει ὕδωρ καὶ ἔμπαλιν τὰ κεκομμένα, προσεπίχεε δὲ καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον

aliquid unguenti gratia in ipſum malabathrum conjicere, ſi unguentum in calente aqua fuſum immittamus, item ſpatha permovere, ut miſceantur, poſtea diem unum ſinentes, vitreis vaſis aut teſtaceis gummi illitis reponemus.

Cap. XV. [*Quae ſcripſit Heras acopa.*] *Acopon ad paralyticos, ſummatim ad omnem dolorem.* ♃ Rutae viridis lib. j, pulegii ſicci libram unam, cyperi lib. j, nitri drach. l, foenigraeci lib. j, linozoſtis ſiccae lib. j. marrubii lib. j, rorismarini libram unam, ariſtolochiae lib. unam, amygdalarum amararum deſquamatarum modii dimidium, iridis lib. ij, terebinthinae lib. ij, baccarum lauri lib. ij, cucumeris agreſtis radicis lib. ij, guttae ammoniaci lib. ij, brathyos lib. ij, veratri albi lib. vj, myrti viridis lib. iij, lauri foliorum ſiccorum lib. iij, cerae libras quatuor, bdellii lib. quatuor, vini heminas duas, alibi vini congios duodecim, olei congios quatuor. Contuſis craſſius iis quae tundi debent, aquam affundito, ac rurſus tunſis vinum oleumque

καὶ ἔασον ἐννυκτερεῦσθαι καὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ ἕψε, ἕως ταῦτα ἐμπλέοντα καθεψηθῇ καὶ προσλάβῃ τὸ ἔλαιον τὴν ἀπὸ τῶν ἑψημένων ποιότητα. ταῦτα δὲ γίνεται ἅπαντα χρόνῳ. εἶτα ἄρας καὶ θλίψας τὰ σκύβαλα, προσέμβαλε τὸν κηρὸν καὶ τὴν ῥητίνην καὶ τὸ βδέλλιον. ἄλλο χλωράκοπον πρὸς ἰσχιάδας καὶ παραλύσεις. τούτῳ ἐχρησάμην ἐπὶ Φόρτη. ♃ ῥητίνης τερμινθίνης λίτραν α΄. μάννης γο δ΄. χαλβάνης γο δ΄. ἀφρονίτρου γο δ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο δ΄. ὀποπάνακος γο δ΄. στέατος αἰγείου γο στ΄. ἰοῦ γο ε΄. κυπρίνου κο. α΄. ἰρίνου κο. α΄ S″. μηλίνου γο δ΄. Συριακοῦ γο γ΄. πεπέρεως γο γ΄. τινὲς δὲ οὐγγίας δ΄. ἐλαίου παλαιοῦ ξε. α΄ S″. ἀδάρκης γο α΄. ὄξους τὸ αὐταρκέστατον. τὸν ἰὸν καὶ τὸν ὀποπάνακα καὶ τὸ ἀφρόνιτρον σὺν τῷ ὄξει λειοτρίβει, τὰ δὲ λοιπὰ τήξας κατάχει. ἄλλο ἄκοπον πρὸς ἰσχιάδας χρονίας, πρὸς ἀγκύλας καὶ παραλύσεις, ἔστι λίαν ἐνεργές. ♃ ἐλαίου παλαιοῦ καὶ ἰρίνου λίτρας στ΄. καὶ δαφνίνου λίτρας στ΄. πυρακίνου λίτρας στ΄. κηροῦ λίτρας στ΄. τερμινθίνης γο β΄. εὐ-

adjungito et noctem fic effe finito. Sequenti die incoquito dum haec innatantia decocta fuerint et oleum a coctis qualitatem acceperit. Haec omnia fiunt pedetentim. Dein fublatis expreffisque recrementis, ceram, refinam et bdellium adjicito. *Aliud viride acopon ad ifchiadas et nervorum refolutionem, hoc ufus fum in Phorte.* ♃ Refinae terebinthinae libram unam, mannae uncias quatuor, galbani uncias quatuor, aphronitri uncias quatuor, guttae ammoniaci uncias quatuor, opopanacis uncias quatuor, fevi caprini uncias fex, aeruginis uncias quinque, cyprini heminam unam, irini heminam j ß, melini uncias quatuor, Syriaci uncias tres, piperis uncias tres, quidam vero ℥ iv, olei veteris fefquifextarium, adarces unciam j, aceti quod abunde fufficiat. Aeruginem, opopanacem et aphronitrum cum aceto terito, reliqua liquefacta fuperfundito. *Aliud. Acopon ad ifchiadas diuturnas, articulorum contractiones et paralyfin admodum efficax.* ♃ Olei veteris et irini lib. vj, laurini lib. vj, pyracini lib. vj, cerae lib. vj, terebinthi-

φορβίου γο β'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος οὐγγίας γ'. καστορίου γο β'. ὀποπάνακος γο β'. χαλβάνης οὐγγίας β'. μυελοῦ ἐλαφείου γο β'. πεπέρεως γο β'. τὰ τηκτὰ τήξας κατὰ τῶν ξηρῶν κατάχει καὶ ἑνώσας χρῶ. ἄλλο ἄκοπον πρὸς ἰσχιάδας καὶ καθόλου πρὸς πάντα. ♃ σμύρνης μέρος ἓν, πυρέθρου μέρους S''. λείοις παράχει γλεύκινον, ὥστε γλοιῶδες γενέσθαι τὸ φάρμακον, ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ῥόδινον παραμιγνὺς χρῶ.

Κεφ. ιστ'. [*Δαμοκράτους ἀκόπων σκευασίαι.*]

Ὄντος δὲ πολλοῦ τοῖς φιλιάτροις λόγου
Ἀκόπων ἁπάντων χρήσεως καὶ μυρακόπων,
Φράσω τίν' ἐστὶ ταῦτα καὶ πῶς ὠφελεῖ,
Πῶς τε καθ' ἓν αὐτῶν σκευάσαι δεῖ φάρμακον.
(422) *Ποιεῖ μὲν οὖν ἅπαντα πρὸς νεύρων πόνους,*
Σαρκός τε πάσης καὶ μυῶν, ὅσους κόπος
Καθεῖξεν ἢ ψῦξις ἢ δίχ' αἰτίας
Φανερᾶς ἐγένετο. τοῖς δ' ὅμοι' ἀλγήματα
Καὶ δυσπαθείας δεῖ φέρειν ταῦτα πολλάκις,

nae uncias ij, euphorbii ℥ ij, guttae ammoniaci ℥ tres; castorii ℥ ij, opopanacis uncias duas, galbani ℥ ij, medullae cervinae ℥ ij, piperis uncias duas. Liquabilia ubi liquefeceris, ſiccis affundito ac unitis utitor. *Aliud acopon ad coxarum dolores et in univerſum ad omnia.* ♃ Myrrhae partem unam, pyrethri partem dimidiam, laevigatis gleucinum affunditur, ut medicamentum ſtrigmenti ſpiſſitudinem accipiat. Ubi opportunitas accidit roſaceo admixto utitor.

Cap. XVI. [*Damocratis acoporum compoſitiones.*]

Plurima medicinae quum ſtudioſi dictitent
Acoporum de uſu myracoporumque omnium,
Haec, quae fient, dicam et quo conferant modo,
Quave ratione facias quodque pharmacum.
Ergo et dolores nervorum haec omnia levant
Carnisque totius et muſculum, quibus
Moleſta laſſitudo eſt aut perfrictio
Aut his dolores ſimiles, ſine patentibus
Cauſis oborientes. Quin laſſitudini

Τοῖς εὐαλώτοις ψύξεσίν τε καὶ κόποις,
Ἂν χρησάμενός τις πρότερον, οὕτως ἐξίῃ
Ἐπὶ τὰς δι᾽ ἀνάγκην τοῦ βίου λειτουργίας,
Σαρκοῖ τ᾽ ἀτροφοῦντά τινα μέρη τοῦ σώματος
Ἂν τις ἀναχρίῃ μετὰ τροφὴν τὰ πεπονθότα,
Καὶ δυσαναλήπτοις ἁρμόσει, γέρουσί τε
[862] *Χειμῶνος αὐτοῖς χρωμένοις εἰς ἑσπέραν.*
Ὅσα δὲ ποιεῖ τῶν ἀκόπων, δι᾽ ἑτέρων
Ἐροῦμεν, ὑποτάξαντες αὐτῶν ταῖς γραφαῖς
Ἢ καὶ προθέντες τῆς γραφῆς τὸ χρήσιμον.
Νυνὶ δὲ φήσω πῶς τὸ πρῶτον δεῖ ποιεῖν.
Ἀμμωνιακοῦ μὲν γάρ γο ι᾽.
Εἴτ᾽ οὐγγίας ἐθέλει τις εἴτ᾽ ἄλλον σταθμὸν,
Τὸ δ᾽ αὐτὸ λιβάνου, χαλβάνης δὲ δ΄.
Ἐλαφείου μυελοῦ δ΄. καὶ δ΄.
Τῆς Ἀττικῆς πέμπουσι ταὐτὸν οἰσύπου,
Τερμινθίνης τε τῆς διαυγοῦς δ΄.
Μέλιτος καλοῦ τε προσφάτου πάλιν ι΄.

Obnoxios et frigori haud faciles parant,
Si qui usi prius ita prodeant ad munia
Vitae necessaria obeunda. Corporis
Et carne partes pabulo indigas suo
Explent, perunctis assumpto a cibo locis.
Qui convalescunt aegre, hos et senes juvant,
Ipsis per hiemem ad vesperam linentibus.
Quae porro acopa faciunt, alio vobis loco
Exponam, et horum scripta subjungam ordine,
In quem vel usum quaque veniant, mox transigam.
Nunc referam, quo primum liceat facere modo.
Namque ammoniaci bis quinas quidem uncias,
Sive uncias mavult quis, seu pondus aliud,
Idemque thuris, at quaternas galbani.
Cervi medullae tandem, parem modum
Simul Atticique deinde mittunt oesypi,
Terebinthinae perlucidae centum et bis duas,
Mellis recentis optimi rursus decem,

Ed. Chart. XIII. [862.] Ed. Baf. II. (422.)

Ἶσον τε τούτῳ Ποντικοῦ κηροῦ σταθμὸν,
Στέατός τε χηνὸς προσφάτου μαλακοῦ ι'.
Οἴνου Φαλερίνου ε'. κοτύλας ἢ βραχὺ
Ἐλάττονας ἢ καὶ βραχὺ δαψιλεστέρας,
Παλαιοῦ τ' ἐλαίου τοῦ καλοῦ δὶς κ'.
Πειρῶ δὲ τοῦτο μὴ δυσῶδες προσβαλεῖν,
Οὕτως γὰρ ἔσται προσφιλὲς τοῖς χρωμένοις.
Σκεύαζε δ' οὕτως. ἐν θυείᾳ μείζονι
Λίβανον καταθλάσας εἰς βραχεῖς χόνδρους πάνυ
Ἀμμωνιακόν τε παραχέων οἶνον εὐθέως,
Ἀφείς τε ταῦτα διαβραχῆναι συμμέτρως,
Λέαινε τῷ δοίδυκι καὶ μέλιτος πάχος
Ποιῶν, ἀποδίδου τὸ μέλι καὶ τὴν οἴσυπον
Καὶ τὸν ἐλάφειον μυελὸν, εἶτα ταῦθ' ἑνῶν
Ἐν τῇ θυείᾳ, τῆκε κηρὸν ἐν χύτρᾳ
Καὶ πᾶν ἔλαιον καὶ στέαρ καὶ χαλβάνην
Τερμινθίνην τε καὶ τακῆναι πάντ' ἀφεὶς,
Κατὰ τῶν ἐνόντων τῇ θυείᾳ καταχέων,

Aequalem tribuunt Ponticae cerae modum,
Adipis recentis anſeris mollis decem,
Vini Falerni quinque pluresve heminas
Aut pauciores paulo conjiciunt quoque,
Itidem olei veteris bis viginti boni.
Id autem graveolens haudquaquam commiſeris,
Sic namque fiet, gratum ut ſit hoc utentibus.
Paratur ſic. Majusculo in mortario
Simulatque thus in grumulos confregeris
Et ammoniacum, vinum affundens protinus,
Atque haec dimittens macerari mediocriter,
Tere cochleari. in mellis ſpiſſitudinem
Cogantur, addito mel una atque oeſypum,
Cervi medullam, quae in pila counies.
Ac deinde cera in ollula liqueſcito,
Oleumque totum juncta et adipe et galbano
Terebinthinamque colliquefacies, ſimul
Superfundens coëuntibus in mortario,

Καὶ μικρὰ δοίδυκι κινήσας, ἵν᾽ ὑποψυγῇ,
Ταῖς χερσὶν ἀνάτριβε τότε ταῦτα πάνθ᾽ ὁμοῦ,
Ἕως ἂν ἑνωθῇ πάντα καὶ μέλιτος λάβῃ
Ὑγροῦ καλοῦ τε τὸ πάχος, οὕτως τ᾽ ἀποτίθου
Εἰς κασσιτερινὸν σκεῦος ἢ καὶ πύξινον,
Χρώμενος ἐπιμελῶς, ὡς κρατίστῳ φαρμάκῳ.
Ἔστιν δὲ καὶ γυναιξὶ συμφορώτατον
Ὅσαις ἐγένετο φλεγμονὴ τῆς ὑστέρας
Τὰς σκληρίας φέρουσα καὶ σκίῤῥου φόβον,
Ἐφ᾽ ὧν κέλευε πεσσαρίῳ τὸ φάρμακον
Ἐγχρισθὲν οὕτως προστιθέναι ταῖς ὑστέραις.
Ποιεῖ δὲ τοῦτο καὶ πρὸς ὠτίων πόνους
Τοὺς χωρὶς ἕλκους, τοὺς σφοδροὺς δίχα ῥεύματος,
Σεργητικοῦ δὲ μῖξον ἰρίνου μύρου
Μέρος δ΄. ἢ γ΄. τῷ φαρμάκῳ,
Θερμῷ τε δεύσας ἔριον ἔνθες τῷ πόρῳ.

Ἄλλο.

Καὶ χλωράκοπον τοῦτο δραστικὸν πάνυ,

Sed ſpathula parva, ut refrigeſcant, permove.
Tum ſubigito tantiſper haec omnia manu,
Unita bene dum appareant et humidi
Mellis bonique craſſitudinem habuerint.
In ſtanneum vas condito vel buxeum,
Hoc ſedulo uſus optimo ceu pharmaco.
Eſt commodiſſimum et mulieribus quoque,
Queis eſt oborta phlegmone intus, uteri
Duriciam abigit inde, ſimul et ſcirrhi metum,
Ubi peſſulo uſurpare pharmacum jubet
Litum utero, quod indere hoc ſolent modo.
Benefacit hoc idem ad dolores aurium
Expertium ulceris, ſineque fluxu graves.
Sergetici autem mittis irini unguinis
Aut portionem quartam aut trinam pharmaco.
Calidoque lanam intinctam addis foramini.

Aliud.

Et viridacopon hoc efficax ſupra modum,

Διὸ ταῖς καταρχαῖς τῶν πόνων μᾶλλον ποιεῖ,
Ἀρθριτικοῖς τε καὶ ποδαγρικοῖς συμφέρει,
Πρὸ τῶν βαλανείων τριβομένοις τῷ φαρμάκῳ,
Πόδας τε καὶ τὰ νεῦρα τὰ πεπαχυσμένα.
Οὕτω γὰρ ἔγνων γενομένους ὑγιεῖς τινας.
Ἔχει δὲ λιβανωτοῦ καλοῦ λίτραν α΄.
Ἀμμωνιακοῦ δὲ θυμιάματος λίτρας β΄.
Ἀφρονίτρου τε λευκοτάτου λίτραν α΄.
Τὸ δ᾽ αὐτὸ καθάρας οἰσύπου τῆς Ἀττικῆς,
Σμύρνης τε χρηστῆς, χαλβάνης τῆς ἀξύλου,
Ὀποπάνακός τε τοῦ καθαροῦ. τούτων καθ᾽ ἓν
Στήσας ἐπιμελῶς γο δὶς δ΄.
Εὐφορβίου γο δ΄. τοῦ προσφάτου,
Ἴσας τε ταύταις τραχέος λιμνησίου.
Καλοῦσι δὲ τοῦτ᾽ ἀδάρκην, οἳ τὰ μίγματα
Ἐν Ἰταλίᾳ πωλοῦντες οἵ τ᾽ ὠνούμενοι,
Κηροῦ σφόδρα καλοῦ Ποντικοῦ λίτρας β΄.
Τερμινθίνης τε τῆς καθαρᾶς λίτρας β΄ S΄΄.

Unde et laborum exordiis facit magis
Arthriticis, podagricis quoque efficax.
Hoc ante balneas medicamento litis
Et pedibus et nervis incraſſatis ſimul
Plures fuiſſe ſanatos conſpeximus.
Habet boni thuris pondo libram unam,
Ammoniaci guttae pondo libras duas,
Aphronitri quam albiſſimi ſolum libram,
Tantundem puriusculi Attici oeſypi,
Myrrhaeque lectae et non lignoſi galbani,
Opopanacisque puri, ſingulum omnium
Octo uncias exacte perpendens libra,
Quatuor euphorbii recentis uncias.
His aſperi pares dato limneſii,
Hoc nominant adarcen unguentarii
In Italia inſtitores, quive coëmunt,
Cerae admodum bonae duo pondo Ponticae,
Terebinthinae tot purae, ſemiſſem inſuper,

Δαφνίνου ἐλαίου καὶ κυπρίνου καὶ γλευκίνου
Λίτραν μίαν ἑκάστ', ἰρίνου Σεργητικοῦ,
[863] *Παλαιοῦ δ' ἐλαίου, σχινίνου τε προσφάτου,*
Τούτων ἑκάστου δύο πάλιν λίτρας σταθμῷ,
Ὄξους τὸ μέτριον. τούτῳ καὶ τὰ μίγματα
Τὰ ξηρὰ τρίψας ἐπὶ τὸν αὐτάρκη χρόνον,
Λείου ἐπιμελῶς προσβαλεῖς, τήξας μύρα,
Κηρόν τε, χαλβάνην τε καὶ τερμινθίνην,
Ὀπόν τε πάνακος, τἄλλα θ' ὑγρὰ μίγματα,
Καὶ κατακενώσας θερμὰ καὶ ζέοντ' ἔτι
Κατὰ τῆς θυείας. τῶν γ' ἐν αὐτῷ μιγμάτων
Ἀνάτριβε τῷ δοίδυκι χειρί τ' εὐτόνως,
Καὶ πάνθ' ἑνώσας ἀποτίθου τὸ φάρμακον
Εἰς πυξίδ' οἵαν εἶπον ἔμπροσθεν βραχύ.
Θαῤῥῶν δ' ἐπὶ πάντων κέχρησο τῶν κεχρονισμένων.

Ἄλλο.

Καὶ τοῦτο δ' ἄκοπον εὐπόριστον καὶ καλὸν,
Καὶ μάλιστα χειμῶνος, ἔν γε ταῖς ὁδοῖς
Τοῖς εὐαλώτοισιν βοηθεῖν δυνάμενον.

Olei laurini cyprinique et gleucini,
Sergetici irinique ſingulam libram,
Olei veteris, recentis quoque lentiſcini,
Cujusque rurſum horum immittes pondo duo,
Aceti modicum, quo mixturas ſimplices
Siccas abunde contritas contemperes
Liquidis unguinibus et cerae, terebinthinae,
Ac galbano, liquori panacis et aliis.
Ubi calida atque adhuc ferventia in pilam
Conjeceris, cochleari et manibus contere
Valenter. Unita omnia ſic reponito
In pyxidem, qualem dixi paulo prius.
Audacter inveteratisque omnibus utitor.

Aliud.

Et hoc parabile paſſis acopon, item bonum,
Potiſſimum per hiemem, ſi eſt profectio
Usquam, malo opportunis facile ſubvenit.

Ed. Chart. XIII. [863.] Ed. Bas. II. (422.)

Ἔχει δὲ καθαροῦ χαλβάνου γ΄. γο.
Ὀποπάνακος δὲ προσφάτου γο μίαν.
Ἄνθους ἁλὸς γ΄. οἰσύπου δὲ δ΄.
Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος τοῦ καλοῦ
Λίτρας η΄. κηροῦ λίτραν α΄. πιτυΐνης πεφρυγμένης,
Τῆς μὴ δυσώδους γο δὶς δ΄.
Λίτραν τ᾽ ἐλαίου τοῦ Σαβίνου δὶς δ΄.
Πλεῖόν τε τοῦ χειμῶνος, ὡς λίτραν βάλ᾽ εἰς
Οἴνου Φαλερίνου μέλανος γο ι΄.
Σκεύαζε δ᾽ οὕτως. ἐν θυείᾳ
Ἀμμωνιακὸν κατάθλασον, εἶτ᾽ οἶνον βαλὼν,
Διάβρεξον ὀλίγον καὶ λεάνας ἐπιμελῶς,
Πρόσβαλλ᾽ ἁλὸς ἄνθους καὶ τὸν οἴσυπον τότε,
Εἶτ᾽ ἐκλεαίνων καὶ μέλιτος ποιῶν πάχος,
Τὰ τηκτὰ τήξας, ὕστερον τὴν χαλβάνην
Καὶ τὸν ὀποπάνακα προσβαλὼν τῆξον πάλιν,
Κατάχει τε τῶν ἔμπροσθε λείων γεγονότων
Ἐν τῇ θυείᾳ καὶ καλῶς ἡνωμένων,

Quod puri recipit galbani tres uncias,
Sed unam opopanacis recentis unciam,
Floris ſalis tres et quaternas oeſypi,
Ammoniaci guttae bonae pondo libras
Octo atque cerae unam, pityinae torridae
Non foetidae quaternas bis pone uncias,
Olei Sabini bis quaternas et libras,
Plus hieme ceu libram oportebit indere,
Vini Falerni nigri denis unciis.
Sic praeparato. Ammoniacum in mortario
Contundito atque deinde vinum affundito
Paulisper macera, curioſe conterens
Florem ſalis, tunc etiam adjicias oeſypum,
Terens tum ac faciens mellis ſpiſſitudinem.
Liquatis colliquandis, inde galbanum,
Tum opopanacem adjunctum, rurſus liquefacito.
Laevigatisque prius in pila, unitis probe

Οὕτω τε μίξας θερμὸν ἔτι τὸ φάρμακον
Ταῖς χερσὶν, ἀπόθου εἰς ὑελοῦν ἀγγεῖον.

Ἄλλο μυράκοπον.

(423) *Καὶ μυράκοπον δὲ τοῦτο τῶν ἄγαν καλῶν.*
Ἡδὺ γὰρ ὑπάρχει καὶ βοηθεῖ δραστικῶς
Πρὸς τοὺς πόνους, οὓς εἶπον ἔμπροσθεν βραχύ.
Στακτῆς δὲ ἔχει τῆς καλῆς τρεῖς οὐγγίας,
Ὀποβαλσάμου γ'. καὶ μέλιτος γ'. Ἀττικοῦ,
Κηροῦ τε καθαροῦ Ποντικοῦ γ'. κροκίνου,
Μύρου δὲ Συριακοῦ γο δ'.
Ἀμμωνιακοῦ λευκοτάτου, λείου τε ἁλός.
Γο β'. μίαν δὲ καὶ ἓν μέρος
Τερμινθίνης λευκῆς τε καὶ κεκαθαρμένης,
Τοῦ κινναμώμου δὲ καὶ μαλαβάθρου λίτραν
Μίαν προσαπόδος καὶ μέρος λίτρας τρίτον.
Ἂν μὴ παρῇ δὲ μαλάβαθρόν σοι κατὰ τύχην,
Πρόσβαλλε νάρδου ταὐτὸ τῆς Γαγγίτιδος.
Μύρον δὲ τοῦτο τῶν μετρίως ἐστὶν καλῶν,

Superque fundito et manibus miſcens ita
Pharmacum adhuc fervens vitreo vaſe condito.

Aliud myracopon.

Et hoc myracopon optimorum ineſt gregi.
Nam ſuavitatis plenum eſt. Juvat inſigniter
Quos nominavi paulo affectus antea.
Stactae bonae receptat ternas uncias,
Opobalſami tres et mellis tres Attici,
Ceraeque purae Ponticae tres, unguinis
Crocini Syriaci quoque quaternas uncias,
Ammoniaci quam albiſſimi et laevis ſalis
Sextantem, candidae et purae terebinthinae
Unam unciam, atque partem ipſius unicam,
Et cinnamomi, nec non malabathri quoque
Libram adde et partem librae tertiam inſuper.
Sin abſit autem malabathrum forſan tibi
Adjunge nardi tantundem gangitidis,
Iſtud bonis medioeriter unguentum additur,

Ἱκανῶς δὲ φαρμακῶδες, ὡς οὐκ ἄλλο τι.
Ἢ ταὐτὸν ὁμοίως ἰρίνου Σεργητικοῦ,
Ἢ Κυζικηνοῦ, τοῦτο δὲ ἀμαρακίνου.
Τούτοις δὲ χρήσει μὴ παρόντος, ὡς ἔφην,
Τοῦ μαλαβάθρου. μέτριον γὰρ οἶμαι μυράκοπον,
Οὐδὲν ἔλαττον ὠφελοῦν τοὺς χρωμένους.
Σκεύαζε δ' οὕτως. ἀναλεάνας ἐπιμελῶς
Πρόσβαλλε τὸ μέλι καὶ λεάνας συμμέτρως,
Στακτήν τε μίξας κὠποβάλσαμον, πάλιν
Λέαινε ἐπιμελῶς καθαρὰν τερμινθίνην,
Κηρόν τε καὶ τὸ κρόκινον εἰς διπλοῦν βαλὼν
Ἀγγεῖον ὕδατι τῆκε τὰ προειρημένα,
Περὶ δεῖλον ἐν ἑτέρᾳ χύτρᾳ.
Τήξας δὲ ταῦτα παρέγχει μαλάβαθρον,
[864] *Καὶ πάνθ' ἑνώσας συμμέτρως, ὡς μὴ ζέσαι,*
Βάσταζε τὸ διπλοῦν σκευάριον ἐκ τῆς χύτρας,
Ψύξας τ' ἐπιμελῶς καὶ ξύσας τὸ φάρμακον,
Προσεμβαλών τε τοῖς πρότερον εἰρημένοις
Ἐν τῇ θυείᾳ πάλιν λέαιν' ἕως καλῶς

Abunde medicamentoſum, ut nullum invenis
Aliud vel irini tantum Sergetici
Vel Cyziceni pondo, idem amaracini.
His uteris, ubi non adſit quod diximus
Malabathrum, arbitror moderatum myracopon
Nihil minus ſane auxiliari utentibus.
Sic confit. Accurate mel factum laeve
Adjunge et ſtacten tritam modice miſceas
Opobalſamumque ac rurſum exacte contere.
Cera, crocino, terebinthina pura duplo
Injectis vaſi, praedicta liqueſcant aqua
In alia olla, liqueſactis inde malabathrum.
Et cunctis unitis modice, ut non ferveat,
Duplex depone vas protinus ex cacabo.
Exacte frigerato et raſo pharmaco,
Et addito iis, quae jam prius recenſui,
Mortario laevigato rurſus, dum probe

Ἅπαν ἑνωθῇ καὶ γένηθ' ἓν φάρμακον.
Εἰ δ' αὐτὸ βούλει δραστικώτερον ποιεῖν
Πρὸς τὰ νεῦρά τε καὶ τὰ κεχρονισμένα
Καὶ τὰς διαθέσεις τάς τε τῶν μυῶν τάσεις,
Εὐφορβίου τε καλοῦ καὶ ἔτι προσφάτου
Γο β'. τῷ παντὶ κατάμιξον σταθμῷ,
Τοῖς θ' ἁλσὶ καὶ τῷ μέλιτι τῷ τ' ὀποβαλσάμῳ
Συνεκλεάνας πρότερον αὐτάρκει χρόνῳ.
Οὕτως δ' ἑνώσας πάντα τὰ προειρημένα,
Εἰς πυξίδ' ἀπόθου ἢ εἰς ὑελοῦν ἀγγεῖον,
Ἀπὸ τῶν βαλανείων μᾶλλον αὐτῷ χρώμενος.
Βασιλεῖ δὲ ποιῶν καὶ Σεβαστῷ μυράκοπον,
Σκεύαζε ῥᾷστα τοῦτο καὶ χωρὶς πυρὸς
Ἔχον ὀποβαλσάμου μέτρον ὡς γ'. οὐγγίας.
Καὶ τοῦ κρατίστου δὲ μαλαβάθρου γο
Ιέ. κινναμώμου τοῦ καλοῦ ταὐτὸ,
Κηροῦ δ' ἀνόσμου λευκοτάτου δραχμὰς ι'.

Totum uniatur fiatque unum pharmacum.
Voles at ſi ipſum reddere efficacius
Ad vitia nervorum, ſimul ad diutina,
Affectiones longas, tenſos muſculos,
Euphorbii recentis etiamnum et boni
Toti uncias duas admiſceas ponderi,
Cum ſaleque melleque inſuper opobalſamo
Elaevigatum ante, quo ſatis erit tempore.
Itaque omnia dicta in unum quum redegeris,
In pyxidem vel vas vitreum reponito.
A balneis in uſum potius ducito.
Cum regi facies principive myracopon,
Perfacile vel para ignis ſine commercio,
Opobalſami collectis ternis unciis,
Et optimi malabathri quindecim uncias,
Et cinnamomi tantundem boni cape,
Ceraeque non olentis candidiſſimae
Denarios decem. Sic ipſum praepara.

Σκεύαζε δ' αὐτὸ μαλαβάθρου τρίτον μέρος.
Καὶ κηρὸν εἰς ἐλάχιστα κατατετμημένον,
Εἰς ἀργυρᾶν ἔμβαλε λεπτὴν φιάλην.
Τήξας ἐφ' ὕδατος θερμοτάτου ψύξας ξύσον,
Καὶ προσβαλὼν λεῖα ἐν τῷ ὀποβαλσάμῳ
Καὶ κινναμώμῳ, τρῖβε πάλιν ἑνῶν ἅπαν,
Τότε λοιπὸν αὐτοῖς μαλάβαθρον παρεγχέας,
Τρίβων ἕνωσον χερσὶν, οὕτω τ' ἀποτίθου
Εἰς ἀργυροῦν σκευάριον ἢ ὑελοῦν παχὺ,
Οὕτως γὰρ ἕξεις ἀσφαλῶς τὸ φάρμακον.
Τρίτον δὲ λίτρας προσβαλὼν Γαγγιτικῆς,
Νάρδου ποιήσεις γλυκύτερον τὸ φάρμακον.
Καὶ κρεῖσσον πρὸς τὰς διαθέσεις τὰς προσφάτους
Σύγχρισμα. ἂν μὴ παρῇ δὲ κιννάμωμον, οὐ βαλὼν
Ἕξεις ἐλαχίστως μεῖον, ἀλλ' ὄντως καλὸν,
Καὶ παντὸς ἄλλου μυρακόπου κρεῖσσον πολύ.
Εἰ δ' αὐτὸ βούλει δραστικώτερον ποιεῖν

Partem malabathri tertiam et ceram quoque
Concifam multa in frufta minutiffime,
Argentea in tenui reconde phiala.
Aqua calente plurimum ut liquaveris,
Ipfum refrigerato, deinde radito
Tum laevia jungens rurfus in opobalfamo,
Et cinnamomo totum contere uniens,
Quod reftat ipfis fuprafundens malabathrum
Terens adunito manibus, fic condito
Argenteum in vas aut vitreum fed craffius,
Sic namque tuto habebis femper pharmacum.
Ac fi trientem librae addas gangitidis
Nardi, medicamen reddes longe fuavius
Praeftantiusque ad vitia adhuc recentia.
Synchrisma, cinnamomon tibi ni fuppetat,
Minimo quidem pejus habebis, vere at bonum,
Alio omni et multo myracopo praeftantius.
At fi proponis id facere efficacius

Πρὸς ἃς προεῖπον διαθέσεις, Ἀτλαντικοῦ
Εὐφορβίου πρόσβαλλε δραχμὰς δ΄.
Ἔσται γὰρ οὕτως ἡδὺ καὶ δραστήριον,
Κἂν ᾖ δι᾽ ὀλίγων μιγμάτων συγκείμενον.
Τινὰς δ᾽ ἐπέγνων στέασι πολλοῖς χρωμένους
Μυελοῦ τε πολλοῦ καί τινων ἀρωμάτων,
Ὀποῖς τε καὶ μύροισι κἀλαίοις τισὶν,
Οἷς πάλιν ἀμέλει χρησάμενος ἔγνων ὅτι
Ἀπειροκάλων τοιαῦτα καὶ μὴ κεκρικότων
Τὰ μίγματα, τάς τε ἁπλᾶς τούτων φύσεις.

Ad quos retuli modo affectus, Atlantici
Euphorbii junges quaternas uncias.
Nam sic erit suave, nec inefficax,
Mixturis licet confectum paucioribus.
Cognovimus quosdam uti multis pinguibus,
Medulla multa et nonnullis aromatis,
Liquoribus, unguentis et oleis aliquibus.
Quibus contra usus, cognovi esse talia
Expertium boni, qui non probaverint
Mixturas neque naturas horum simplices.

LIPSIAE, LITERIS GUILIELMI HAACK.

CONTENTA TOMI XIII.